

БІБЛІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Переклад Олександра Гижки

Книга Буття

Вихід

Книга Левіт

Книга Числа

Книга Повторення Закону

Книга Ісуса Навина

Книга Суддів

Книга Рут

Перша Книга Царів

Друга Книга Царів

Третя Книга Царів

Четверта Книга Царів

Перша Книга Літопису

Друга Книга Літопису

Книга Єздри

Книга Неємії

Книга Естер

Книга Йова

Книга Псалмів

Книга Притчі

Книга Екклезіяста

Пісня Пісней

Книга пророка Ісаї

Книга пророка Єремії

Книга Плач Єремії

Книга пророка Єзекії

Книга пророка Даниїла

Книга пророка Осії

Книга пророка Йоїля

Книга пророка Амоса

Книга пророка Овдія

Книга пророка Йони

Книга пророка Михея

Книга пророка Наума

Книга пророка Авакума

Книга пророка Софонії

Книга пророка Огія

Книга пророка Захарії

Книга пророка Малахії

Євангелія від Матвія

Євангелія від Марка

Євангелія від Луки

Євангелія від Івана

Діяння Святих Апостолів

Послання до Римлян

Перше Послання до Коринтян

Друге Послання до Коринтян

Послання до Галатів

Послання до Ефесян

Послання до Филипійців

Послання до Колосян

Перше Послання до Солунян

Друге Послання до Солунян

Перше Послання до Тимофія

Друге Послання до Тимофія

Послання до Тита

Послання до Филимона

Послання до Євреїв

Послання Якова

Перше Послання Петра

Друге Послання Петра

Перше Послання Івана

Друге Послання Івана

Третє Послання Івана

Послання Юди

Книга Святого Івана Богослова - Одкровення

Книга Буття

Буття 1

Початок творення світу.

1. На початку утворив Бог небо і землю.
2. А земля була невидна і пустельна, і морок на поверхні безодні; і Дух Божий ширяв над водою.
3. І сказав Бог: Нехай буде світло. І вчинилося світло.
4. І побачив Бог світло, що воно гарне; і відділив Бог світло від п'тьми.
5. І назвав Бог світло днем, а п'тьму ніччю. І був вечір, і був ранок: день перший.
6. І сказав Бог: Хай буде твердь посеред води, і нехай відділяє вона воду од води.
7. І утворив Бог твердь; і відділив воду, котра під твердю, од води, котра над твердю. І сталося так.
8. І назвав Бог твердь небом. І був вечір, і був ранок: день другий.
9. І сказав Бог: Нехай збереться вода, котра під небом, в одне місце, і нехай з'явиться суходіл. І сталося так.
10. І назвав Бог суходіл землею, а зібрані води назвав морями. І побачив Бог, що [це] добре.
11. І сказав Бог: Нехай вродить земля траву, ярину, що сіє насіння, дерево плідне, що приносить за родом своїм плід, в котрому насіння його на землі. І сталося так.
12. І вродила земля траву, ярину, що сіє насіння за родом її, і дерево, що приносить плід, в котрому насіння його за родом його. І побачив Бог, що [це] добре.
13. І був вечір, і був ранок: день третій.
14. І сказав Бог: Нехай будуть світила на тверді небесній, для відокремлення дня від ночі, і для ознак, сезонів, днів і років.
15. І нехай будуть вони світильниками на тверді небесній, щоб освітлювати землю. І сталося так.
16. І утворив Бог два світила великі: світило більше, для проводу дня, і світило менше - для проводу ночі, і зорі;
17. І розмістив їх Бог на тверді небесній, щоб світили на землю,
18. І правували днем і ніччю, і відділяли світло від п'тьми. І побачив Бог, що [це] добре.
19. І був вечір, і був ранок: день четвертий.
20. І сказав Бог: Хай утворить вода удосталь рухливих живих істот; і птахи нехай полетять над землею, по тверді небесній.
21. І утворив Бог рибу велику і всіляку істоту живу, що рухається, котрих утворила вода за родом їхнім, і птахів крилатих за родом їхнім. І побачив Бог, що [це] добре.

22. І благословив їх Бог, кажучи: Плодіться і розмножуйтеся, і виповнюйте води і моря, і птахи нехай розмножуються на землі.

23. І був вечір, і був ранок: день п'ятий.

24. І сказав Бог: Нехай витвори́ть земля істот живих за родом їхнім, скотину, плазунів і звірів земних за родом їхнім. І сталося так.

25. І витворив Бог звірів земних за родом їхнім, і скотину за родом її, і всіх плазунів земних за родом їхнім. І побачив Бог, що [це] добре.

26. І сказав Бог: Створимо людину за образом Нашим, за подобою Нашою; і нехай володарює вона над рибою морською і над птахами небесними, і над скотиною, і над усією землею, і над усілякою гадиною, що повзає по землі.

27. І витворив Бог людину за образом Своїм, за образом Божим утворив її; чоловіком і жінкою витворив їх.

28. І благословив їх Бог, і сказав їм Бог: Плодіться і розмножуйтеся, і виповнюйте землю, і володійте нею, і володарюйте над рибою морською, і над птахами небесними, і над кожною живою твариною, що рухається по землі.

29. І сказав Бог: Ось, Я дав вам усіляку траву, що сіє насіння, котра є на всій землі, і всіляке дерево, у котрого плід деревний, що сіє насіння: Це вам буде харчем.

30. А всім звірам земним, і всім птахам небесним, і всілякому плазунові, що повзає по землі, у якому життя, [дав] Я всю зелень травну на харчі. І сталося так.

31. І побачив Бог усе, що Він утворив, і ось, воно добре вельми. І був вечір, і був ранок: день шостий.

Буття 2

Суботній спочин Господа - прообраз спочину віруючих у досконалому діянні спасіння.

1. Так витворені небо і земля, і все військо їхнє.

2. І звершив Бог під сьомий день справи Свої, котрі Він чинив, і спочив сьомого дня від усіх справ Своїх, котрі вчинив.

3. І благословив Бог сьомий день, і освятив його; бо цього дня спочив од усіх справ Його, котрі Бог чинив і творив.

4. Ось походження неба і землі, при утворенні їх, того часу, коли Господь Бог утворив землю і небо.

5. І всілякий польовий чагарник, котрого ще не було на землі, і всіляку польову траву, котра ще не росла; бо Господь Бог не посилав дощу на землю, і не було людини для обробітку землі;

6. Але пара підносилася від землі, і зрошувала всю поверхню землі.

7. І утворив Господь Бог чоловіка із тліну земного і вдихнув в обличчя його дихання життя, і став чоловік душею живою.
8. І посадив Господь Бог рай в Едені на сході; і поселив там чоловіка, котрого утворив.
9. І виростив Господь Бог із землі всіляке дерево, приємне для ока і придатне для харчу, і дерево життя посеред раю, і дерево пізнання добра і зла.
10. Із Едену витікала річка для зрошення раю, і потім розгалужувалася на чотири ріки.
11. Ім'я однієї Пішон: вона обтікає всю землю Хавила, ту, де золото;
12. І золото цієї землі добре; там бделій і камінь онікс.
13. Ім'я другої ріки Гіхон, вона обтікає всю землю Куш.
14. Ім'я третьої річки Тигр: вона біжить на сході Ашшуру; А четверта ріка – Єфрат.
15. І взяв Господь Бог чоловіка, і поселив його в саду Еденському, щоб обробляти його і опікуватися ним.
16. І заповідав Господь Бог чоловікові, говорячи: Від усілякого дерева в саду ти будеш вільно їсти;
17. А від дерева пізнання добра і зла не їж від нього; бо того ж дня, котрого ти покуштуєш од нього, смертю помреш.
18. І сказав Господь Бог: Не добре бути чоловікові одному; утворимо йому помічника, відповідного йому.
19. Господь Бог витворив із землі всіх тварин польових і всіх птахів небесних, і привів до чоловіка, аби побачити, як він назве їх, і, щоби, як назве чоловік кожну живу істоту, таким і було б її ім'я.
20. І назвав чоловік ймення всім тваринам і птахам небесним і всім звірям польовим: але для чоловіка не знайшлося помічника, схожого на нього.
21. І навів Господь Бог на чоловіка міцний сон; і, коли він заснув, узяв одне із ребер його, і затулив те місце плоттю.
22. І утворив Господь Бог із ребра, взятого у чоловіка, жінку, і привів її до чоловіка.
23. І сказав чоловік: Ось, ця кість од кісток моїх і плоть від плоті моєї; вона буде називатися жінкою: бо взята від чоловіка.
24. Тому нехай залишить чоловік батька свого і матір свою, і поєднається з дружиною своєю, і будуть одна плоть.
25. І були обидвоє голі, Адам і дружина його, і не соромилися.

Буття 3

Спокушування Єви, пробудження сумнівів.

1. Змій був найхитріший з-поміж усіх звірів польових, котрих витворив Господь Бог. І сказав змій жінці: Чи справді сказав Бог: Не їжте від жодного дерева в раю?
2. І сказала жінка змієві: Плоди з дерев ми можемо їсти.
3. Тільки плодів дерева, котре посеред раю, сказав Бог, не їжте і не торкайтеся до них, щоб вам не вмерти.
4. І сказав змій жінці: Ні, не помрете;
5. Але знає Бог, що того дня, котрого ви скуштуєте їх, тоді очі ваші відкриються, і ви будете, як боги, котрі знають добро і зло.
6. І побачила жінка, що дерево добре на поживу, і що воно приємне для очей, бо вчиняє мудрим, і взяла плодів його, і спожила, і дала також чоловікові своєму, і він їв.
7. І поглибшав зір у них обидвох, і довідалися, що голі, і позшивали оливкове листя і поробили собі пояси.
8. І почули голос Господа Бога, Який простував раєм у пору денної прохолоди, і сховався Адам і дружина його від Господа Бога поміж деревами раю.
9. І покликав Господь Бог Адама, і сказав йому: Де ти?.
10. Він сказав: Голос Твій я почув у раю, і злякався, бо я голий, і сховався.
11. І сказав (Бог): Хто сказав тобі, що ти голий? Чи не їв ти з дерева, з котрого Я заборонив тобі їсти?
12. Адам сказав: Жінка, котру Ти дав мені, вона дала мені з дерева, і я спожив.
13. І сказав Господь Бог жінці: Нащо ти оце вчинила? Жінка сказала: Змій обдурив мене, і я їла.
14. І сказав Господь Бог змієві: За те, що ти вчинив це, проклятий ти перед усіма тваринами і перед усіма звірами польовими; ти будеш повзати на череві своєму, і будеш їсти тлін упродовж днів життя твого.
15. І ворожнечу покладу між тобою і поміж жінкою, і поміж насінням твоїм (нащадками) і насінням її, воно буде вражати тебе в голову, а ти будеш жалити його в п'яту.
16. А жінці сказав: Множачи, помножу скорботу твою у вагітності твоїй; у стражданнях будеш народжувати дітей; і до чоловіка твого потяг твій, і він буде панувати над тобою.
17. Адамові ж сказав: За те, що ти вчинив за словом дружини твоєї і їв з дерева, з якого я наказав тобі не їсти, проклята земля через тебе; зі скорботою будеш харчуватися з неї у всі дні життя твого.
18. Терня і будяки буде вона тобі родити, і їстимеш польову траву.
19. У поті лица твого їстимеш хліб, доки не повернешся в землю, з котрої тебе взято; бо ти є тлін і в тлін повернешся.
20. І назвав Адам ім'я дружині своїй Єва, бо стала вона матір'ю всіх живих.

21. І вчинив Господь Бог Адамові і дружині його одяг шкіряний і одягнув їх.
22. І сказав Господь Бог: Ось, Адам став, як один із Нас, знаючи добро і зло; тож тепер, аби лише не простяг він руки своєї і не взяв ще й з дерева життя і, споживши, не став жити повік.
23. І спровадив його Господь Бог із саду Еденського, щоб обробляти землю, з котрої був узятий.
24. І вигнав Адама, і поставив на сході біля Еденського саду херувима і полум'яний меч, який обертався навсібіч, щоб стерегти стежку до дерева життя.

Буття 4

Перші нащадки.

1. Адам спізнав Єву, дружину свою; І вона завагітніла й породила Каїна і сказала: Надбала я людину від Господа.
2. Потім породила брата його Авеля. І став Авель вівчарем, а Каїн обробляв землю.
3. По якомусь часі Каїн приніс Господові пожертву з плодів ріллі.
4. І Авель приніс пожертву з первістків своєї дрібної скотини, і то з найгладкіших. І зауважив Господь Бог Авеля і пожертву його,
5. А на Каїна і на пожертву його не глянув. Каїн дуже розгнівався й вельми спохмурнів.
6. І сказав Господь Каїнові: Чого ти спохмурнів? І від чого гіркота на лиці твоєму?
7. Коли чиниш добре, хіба не підносиш обличчя? А коли не чиниш доброго, то гріх у порозі лежить; він зваблює тебе до себе, але ти пануй над ним.
8. І сказав Каїн Авелю, братові своєму: Нумо, ходімо в поле. І коли вони були в полі, Каїн напав на брата свого і вбив його.
9. І сказав Господь Каїнові: Де Авель, брат твій? Він одказав: Не знаю, хіба я сторож братові моєму?
10. І сказав Господь: Що ти вчинив? Голос крові брата твого волає до Мене від землі.
11. І нині проклятий ти від землі, котра розтулила уста свої, аби прийняти кров брата твого з руки твоєї.
12. Коли ти оброблятимеш землю, вона вже більш не буде давати сили своєї для тебе; ти будеш вигнанцем і бурлакою на землі.
13. І сказав Каїн Господові: Кара мені завелика, щоб її витримати.
14. Ось, Ти відтепер спроваджуєш мене з лица землі, і від лица Твого я ховаюся, і буду вигнанцем і бурлакою на землі; і будь-хто, що зустрінеться зі мною, заб'є мене.

15. І сказав йому Господь: За те будь-хто, забивши Каїна, зазнає помсти всемеро. І вчинив Господь Каїнові знамення, щоб ніхто, зустрівшись з ним, не вбив його.

16. І відійшов Каїн від лиця Господа; і оселився на землі Нод, що на схід від Едену.

17. І спізнав Каїн дружину свою; і вона завагітніла, і народила Каїнові Еноха. І збудував він місто; і назвав місто за йменням сина свого Енох.

18. У Еноха ж народився Ірад; Ірад породив Мегуяїла; Мегуяїл породив Метушаїла; Метушаїл породив Ламеха.

19. І взяв собі Ламех дві дружини; ім'я однієї Ада, а ймення другої – Цїлла.

20. Ада породила Явала: він був батьком тих, що живуть у шатрах і випасають худобу.

21. Ім'я братові його Ювал: він був батьком гусярів та сопілкарів.

22. Цїлла також породила Тувалкаїна, який був ковалем усіх знарядь з міді та заліза. І сестра Тувалкаїнова була Ноема.

23. І сказав Ламех дружинам своїм: Адо і Цїлло! Дослухайтеся голосу мого, дружини Ламехові! Зважайте на слово моє: Я забив мужа, бо він поранив мене, і юнака за уразу мою.

24. Якщо за Каїна була помста всемеро, то за Ламеха у сімдесят разів по семеро.

25. І спізнав Адам іще дружину свою, і вона породила сина, і назвала його ім'ям: Сет, тому що, [оповідала вона], Бог дав мені друге насіння замість Авеля, котрого убив Каїн.

26. У Сета також народився син, і він назвав його ім'ям: Енош; тоді заходилися накликати ймення Господнє.

Буття 5

Родовід Адама і нащадки Сета.

1. Ось родовід Адамів: у день коли Бог утворив людину (чоловіка), за образом Божим витворив її.

2. Чоловіка і жінку витворив їх, і благословив їх, і дав їм ім'я: Адам, в день утворення їхнього.

3. Адам жив сто тридцять літ, і народив [сина] за подобою своєю, за образом своїм, і назвав його ім'ям Сет.

4. Днів Адамових по народженню ним Сета було вісімсот літ, і породив він синів і дочок.

5. А всіх днів життя Адамового було дев'ятсот тридцять літ, і він помер.

6. Сет жив сто п'ять літ і породив Еноша.

7. Породивши Еноша, Сет жив ще вісімсот сім років, і породив синів та дочок.

8. А всіх же днів Сетових було дев'ятсот дванадцять літ, і він помер.
9. Енош жив дев'яносто літ, і породив Кенана,
10. Породивши Кенана, Енош жив ще вісімсот п'ятнадцять літ, і породив синів та дочок.
11. А всіх днів Еношових було дев'ятсот п'ять літ, і він помер.
12. Кенан жив сімдесят літ, і породив Магалал'їла.
13. Породивши Магалал'їла, Кенан жив ще вісімсот сорок літ, і породив синів і дочок.
14. А всіх днів Кенанових було дев'ятсот десять літ, і він помер.
15. Магалал'їл жив шістдесят п'ять літ, і породив Яреда.
16. По народженні Яреда, Магалал'їл жив ще вісімсот тридцять літ, і породив синів і дочок.
17. А всіх днів Магалал'їла було вісімсот дев'яносто п'ять літ, і він помер.
18. Яред жив сто шістдесят два роки, і породив Еноха.
19. Породивши Еноха, Яред жив ще вісімсот літ, і породив синів та дочок.
20. А всіх днів Яреда було дев'ятсот шістдесят два роки, і він помер.
21. Енох жив шістдесят п'ять років, і породив Метушалаха.
22. І ходив Енох перед Богом по народженню Метушалаха триста літ, і породив синів і дочок.
23. А всіх днів Енохових було триста шістдесят п'ять літ.
24. І ходив Енох перед Богом; і не стало його, тому що Бог забрав його.
25. Метушалах жив сто вісімдесят сім літ, і породив Ламеха.
26. Породивши Ламеха, Метушалах жив ще сімсот вісімдесят два роки, і породив синів та дочок.
27. А всіх днів Метушалахових було дев'ятсот шістдесят дев'ять літ, і він помер.
28. Ламех жив сто вісімдесят два роки, і породив сина.
29. І дав ім'я йому: Ной (спочин), сказавши: Він буде втіхою у роботі нашій і в трудах рук наших під час [обробітку] землі, котру прокляв Господь.
30. І жив Ламех, після народження Ноя, п'ятсот дев'яносто п'ять літ, і породив синів та доньок.
31. А всіх днів Ламехових було сімсот сімдесят сім літ; і він помер.
32. Ноеві було п'ятсот літ, і породив Ной Сима, Хама і Яфета.

Буття 6

Потоп. Причини гніву Божого.

1. Коли люди почали на поверхні землі розмножуватися, і народилися в них доньки,
2. Тоді сини Божі побачили доньок людських, що вони вродливі, і брали їх собі в дружини, котру хто вибрав.
3. І сказав Господь: Не вічно Духові Моему змагатися з людиною; бо вона чинить гріх за невіглаством своїм, і вона плоть; нехай буде днів її сто двадцять літ.
4. Під той час були на землі велети, надто ж потому, як сини Божі почали входити до людських доньок, і вони народжували їм [дітей]. Це були могутні, з давен-давен славетні люди.
5. І побачив Господь, що велике розбещення людей на землі, і що всі думки і помисли серця їхнього було зло повсякчасне.
6. І тому пожалкував Господь, що утворив людину на землі, і зажурився в серці Своєму.
7. І сказав Господь: Винищу з лиця землі людей, котрих Я утворив, від людини до тварин, і плазунів і птахів небесних, винищу; бо Я жалкую, що створив їх.
8. А Ной надбав благодать перед очима Господніми.
9. Ось життя Ноеве: Ной був чоловіком праведним і безвинним в роді своєму; Ной ходив з Богом.
10. Ной породив трьох синів: Сима, Хама і Яфета.
11. Але земля розбестилася перед Богом, і виповнилася земля злочинами.
12. І глянув Бог на землю, – і ось, вона розбещена: Бо всіляка плоть спотворила стежку свою на землі.
13. І сказав Бог Ноеві: Кінець всілякій плоті настав переді Мною; бо земля виповнилася од них злочинами. І ось, Я винищу їх на землі.
14. Збудуй собі ковчега з дерева гофер; помешкання вчини в ковчезі, і просмоли його смолою зсередини і зовні.
15. І вчини його так: довжина ковчега триста ліктів; ширина п'ятдесят ліктів, а висота його тридцять ліктів.
16. І вчини вікно у ковчезі і до ліктя зведи його вгорі, і двері в ковчезі вчини з боку його; влаштуй у ньому нижнє, друге і третє (поверхи) житло.
17. І ось, Я наведу на землю потоп води, щоб винищити всіляку плоть, котра має дихання життя під небесами; і все, що є на землі, загине.
18. Але з тобою Я вчиню заповіта Мого, і увійдеш у ковчег ти, і сини твої, і дружина твоя, і дружини синів твоїх з тобою.

19. Заведи також у ковчег із усіх тварин і від усілякої плоті по двоє, щоб вони залишилися з тобою живі: нехай вони будуть чоловічої статі і жіночої.

20. Із птахів за родом їхнім, та із тварин за родом їхнім, та з усіх плазунів на землі за родом їхнім, з усіх по двоє увійдуть до тебе, щоб лишилися живими.

21. Також візьми собі всілякого харчу, котрим харчуються, і збери до себе; і буде він для тебе і для них поживою.

22. І вчинив Ной усе, як наказав йому Бог, так він і вчинив.

Буття 7

Потоп, як вид суду Божого.

1. І сказав Господь Ноеві: Увійди ти і родина твоя до ковчеза; бо тебе побачив Я праведним переді Мною у роді цьому.

2. І всілякої тварини чистої візьми по семеро, самців і самок, а із тварин нечистих по двоє, самців і самок.

3. Також із птахів небесних по семеро, самців і самок, щоб зберегти насіння для всього лиця землі.

4. Бо через сім днів Я пошлю дощ на землю сорок днів і сорок ночей; і винищу все живе з лиця землі.

5. Ной учинив усе, що Господь наказав йому.

6. А Ноеві було шістсот літ, як стався потоп на землі.

7. І ввійшов Ной і сини його, і дружина його, і дружини синів його до ковчеза від потопа водою.

8. І з тварин чистих і з тварин нечистих, і з птаства, і з усіх плазунів, що на землі.

9. По двоє, самців і самок, увійшли до Ноя в ковчез, як Бог звелів Ноеві.

10. Через сім днів води потопа впали на землю.

11. На шістсотім році Ноевого життя, другого місяця, сімнадцятого дня місяця, у сей день розверзлися всі джерела великої безодні, і вікна небесні прочинилися;

12. І лив на землю дощ сорок днів і сорок ночей.

13. Того самого дня увійшов до ковчеза Ной і Сим, Хам і Яфет, сини Ноеві, і дружина Ноева, і три дружини синів його з ними.

14. Вони, і всі звірі за родом їхнім, і всіляка скотина за родом її, і всі плазуни, що повзають по землі, за родом їхнім, і все птаство, за родом їхнім, усяка птаха крилата.

15. І ввійшли до Ноя в ковчез по двоє од всілякої плоті, в котрій є дух життя.

16. І ввійшли самці і самки всілякої плоті, як звелів йому Бог. І Господь зачинив його.
17. І тривала на землі повінь сорок днів, і, прибуваючи, вода піднесла ковчега, і він піднявся над землею.
18. А вода все прибувала, вельми розливалася по землі, і ковчег плавав на поверхні води.
19. І прибувала вода на землю вельми й вельми, так що затопила всі високі гори, котрі є під [усим] небом.
20. На п'ятнадцять ліктів піднялася над ними вода, і затопила гори.
21. І загинула всіляка плоть, яка рухалася по землі, і птахи, і скотина, і звірі, і всі плазуни, котрі повзали по землі, і всі люди.
22. Усе, що мало дихання духа життя у ніздрях своїх на суходолі, померло.
23. Винищилася всіляка істота, котра була на поверхні землі, від людини до тварини, і плазунів, і птахів небесних, все винищилося на землі: залишилися тільки Ной, і ті, що [були] з ним у ковчезі.
24. І опанувала вода землю на сто п'ятдесят днів.

Буття 8

Кінець потопу.

1. І згадав Бог про Ноя, і про всіх звірів, і про всіляку скотину, котрі були з ним у ковчезі; і навернув Бог вітер на землю, і води почали відпливати.
2. І замкнулися джерела безодні і вікна небесні, і вщух дощ із неба.
3. А вода поволі верталася із землі, і почала опадати вода, як минуло сто п'ятдесят днів.
4. І зупинився ковчег сьомого місяця, сімнадцятого дня місяця, на горах Араратських.
5. Вода опадала дедалі, аж до десятого місяця; а першого дня десятого місяця завиднілося верхів'я гір.
6. По сорока днях Ной відчинив зроблене ним вікно у ковчезі.
7. І випустив ворона, котрий, відлетівши, літав і повертався, доки звільнилася земля од води.
8. Потім випустив од себе голуба, щоби переконатися, чи зійшла вода з лику землі.
9. Але голуб не знайшов місця спокою для ніг своїх, і повернувся до нього в ковчег; бо вода все ще була на поверхні всієї землі; і він простер руку свою, і взяв його, і прийняв до себе в ковчег.
10. І, зачекавши іще сім днів інших, знову випустив голуба з ковчега.

11. Голуб повернувся до нього надвечір; і ось, свіжий оливковий листочок у дзьобі: і Ной довідався, що вода зійшла з лику землі.

12. Він зачекав ще сім днів інших, і випустив голуба; і він уже не повернувся до нього.

13. Шістсот першого року до першого [дня] першого місяця зійшла вода із землі; і розібрав Ной покрівлю ковчега, і огледівся, аж ось поверхня землі стала суходолом.

14. І другого місяця, двадцять сьомого дня місяця, земля висохла.

15. І сказав Бог Ноеві:

16. Вийди з ковчега ти, і дружина твоя, і сини твої, і дружини синів твоїх з тобою.

17. Виведи із собою всіх тварин, котрі з тобою, од всілякої плоті, з птахів і скоту, і всіх плазунів, що повзають по землі: Нехай розійдуться вони по землі, і нехай плодяться, розмножуються на землі.

18. І вийшов Ной, і сини його, і дружина його, і дружини синів його з ним.

19. І всі звірі, і всі плазуни, і всі птахи, все, що рухається по землі за родами своїми, вийшли з ковчега.

20. І спорудив Ной жертовника Господові; і взяв із усіляких тварин чистих, і з усіляких птахів чистих, і приніс усеспалення на жертовнику.

21. І почув Господь приємні пахощі, і сказав Господь у серці Своему: Не буду більше проклинати землю за людину, бо помисли людського серця – зло від юности її; і не буду більше вражати всього, що живе, як Я вчинив.

22. У майбутньому в усі дні землі сівба і жнива, холод і спека, літо і зима, день і ніч не припиняться.

Буття 9

Третій заповіт - веселка.

1. І благословив Бог Ноя і синів його, і сказав їм: Плодіться і розмножуйтеся, і виповнюйте землю.

2. Нехай страхаються і тремтять перед вами всі звірі земні, і всі птахи небесні, все, що рухається на землі, і всі риби морські; у ваші руки віддані вони.

3. Усе, що пересувається, що живе, буде вам на спожиток; як зелень трави, даю вам усе це.

4. Тільки плоті, поки жива, себто, з кров'ю, не їжте.

5. Я посягну на кров вашу, [у котрій] життя ваше, посягну на неї від кожного звіра, посягну також на життя людини від руки людини, від руки брата її.

6. Хто пустить кров людську, того кров буде пролита рукою людини: Бо людина утворена за образом Божим.

7. А ви плодіться і розмножуйтеся, і поширюйтеся по землі, і множетеся на ній.
8. І сказав Бог Ноеві і синам його з ним:
9. Ось, Я укладаю заповіта Мого з вами і з нащадками вашими після вас.
10. І з кожною живою істотою, котра з вами, з птахами і скотиною, і з усіма звірами земними, котрі у вас, з усіма, що вийшли з ковчега, з усіма тваринами земними.
11. Укладаю заповіта Мого з вами, що вже ніколи не буде винищена усіляка плоть водами потопу, і не буде вже потопу на спустошення землі.
12. І сказав Бог: Ось ознака заповіту, котрого Я укладаю поміж Мною і поміж вами, і між усілякою живою душею, котра з вами, за поколіннями назавжди;
13. Я прокладаю веселку Мою у хмарі, щоб вона була ознакою заповіту поміж Мною і поміж землею.
14. І станеться, коли Я наведу хмару на землю, то з'явиться веселка у хмарі;
15. І Я згадаю заповіта Мого, котрий поміж Мною і між вами, і поміж кожною душею живою у кожній плоті; і не буде більше вода потопом на винищення всякої плоті.
16. І буде веселка у хмарі, і Я побачу її, і пригадаю заповіта вічного поміж Богом і поміж кожною живою істотою у кожній плоті, котра на землі.
17. І сказав Бог Ноеві: Ось ознака заповіту, котрого Я поставив поміж Мною і поміж кожною плоттю, котра на землі.
18. Сини Ноеві, які вийшли з ковчега, були: Сим, Хам і Яфет. А Хам, був батьком ханаанейв.
19. Оці троє були синами Ноевими, і від них заселилася земля.
20. Ной почав обробляти землю, і насадив виноградника.
21. І випив він вина, і сп'янів, і [лежав] оголений в шатрі своєму.
22. І забачив Хам, батько Ханаана, наготу батька свого і, вийшовши, розповідав двом братам своїм.
23. А Сим і Яфет взяли одежу і, поклавши її на плечі свої, пішли задки, й прикрили наготу батька свого; лиця їхні були обернені назад, і вони не бачили нагоди батька свого.
24. Ной отямився од вина свого і довідався, що вчинив над ним молодший син його;
25. І сказав: Проклятий [буде] Ханаан; рабом рабів буде він у братів своїх.
26. Потім сказав: Благословенний Господь Бог Симів; А Ханаан буде йому рабом.
27. Хай же поширює Бог Яфета, і нехай оселиться він у шатрах Симових; Ханаан же буде рабом йому.
28. І прожив Ной після потопу триста п'ятдесят літ.

29. А всіх днів Ноевих було дев'ятсот п'ятдесят літ; і він помер.

Буття 10

Родовід Ноя.

1. Ось родовід синів Ноевих: Сима, Хама, Яфета. Після потопу народилися в них діти.
2. Сини Яфета: Гомер, Магог, Мадай, Яван, Тувал, Мешех, і Тирас.
3. Сини Гомера: Ашкеназ, Рифат, і Тогарма.
4. Сини Явана: Еліша і Таршиш, Киттім і Доданім.
5. Від них заселилися острови народів на землях їхніх, кожний за мовою своєю, за племенем своїм, у народах своїх.
6. Сини Хама: Куш, Міцраїм, Фут і Ханаан.
7. Сини Куша: Сева, Хавіла, Савта, Раама і Савтех. Сини Раами: Шева і Дедан.
8. Куш народив також Німрода: сей почав бути міцним на землі.
9. Він був значний звіролов перед Господом; а тому й кажуть: значний звіролов, як Німрод, перед Господом.
10. Царство його спочатку [складали] : Вавилон, Ерех, Аккад і Калне, на землі Шінеар.
11. Із цієї землі вийшов Ашшур і збудував Ніневію і Реховот-Ір та Калах.
12. І Ресен поміж Ніневією і між Калахом; це місто велике.
13. Від Міцраїма походять лудії, анамії, легавії, нафтухії,
14. патрусії, каслукії, звідки вийшли филистимляни, і кафторії.
15. Від Ханаана народилися: Сидон, первісток його, Хет,
16. евусеї, амореї, гіргашеї,
17. хіввеї, аркеї, синеї,
18. арведеї, цемареї і хаматеї. Пізніше племена ханаанські поширилися.
19. І були межі ханаанеїв від Сидону до Герару, аж до Гази, звідси до Содому, Гомори, Адми і Цевоїму аж до Лашу.
20. Це сини Хамові, за племенами їхніми, за мовами їхніми, в народах їхніх.
21. Були діти і в Сима, батька всіх синів Еверових, старшого брата Яфета.
22. Сини Сима: Елам, Ашшур, Арпахшад, Луд, Арам.

23. Сини Арама: Уц, Хул, Гетер і Маш.
24. Арпахшад породив Шелаха, Шелах породив Евера.
25. У Евера народилося два сини; і ім'я одному: Пелег, бо за днів його земля поділена; ім'я братові його: Йоктан.
26. Йоктан породив Алмодада, Шалефа, Хасар-Мавета, Єраха,
27. Гадорама, Узала, Диклу.
28. Овала, Авімаїла, Шеву.
29. Офіра, Хавілу і Йовава. Все це сини Йоктанові.
30. Поселення їхні були від Меші до Сефару, гори східної.
31. Це сини Симові за племенами їхніми, за мовами їхніх, на землях їхніх, за родами їхніми.
32. Ось племена синів Ноевих, за родоводами їхніми, в народах їхніх. Від них розповсюдилися народи по землі після потопу.

Буття 11

Заповіт Бога з Ноем не захищає людину від падіння.

Побудова Вавилонської башти.

1. На всій землі була одна мова і слова одні.
2. Рушивши зі Сходу, вони (люди) знайшли на землі Шінеар рівнину і поселилися там.
3. І сказали [вони] одне одному: наробимо цеглин і обпалимо вогнем. І стала у них цегла замість каміння, а земляна смола замість вапна.
4. І сказали вони: збудуємо собі місто і башту, висотою до небес; і вчинимо собі ім'я передніше, аніж розповсюдимось по лицю всієї Землі.
5. І зійшов Господь оглянути місто і башту, котрі споруджували сини людські.
6. І сказав Господь: Ось, один народ, і одна у всіх мова, і ось що почали вони чинити, і не відмовляться вони від того, що задумали вчинити.
7. Зійдімо ж, і змішаймо там мову їхню так, щоб один не розумів мови іншого.
8. І розсіяв їх Господь звідти по всій поверхні землі; і вони перестали будувати місто.
9. А тому дано йому ім'я: Вавилон (змішання), бо там змішав Господь мову всієї землі, і звідти розсіяв їх Господь по всій поверхні землі.
10. Ось родовід Сима: Симові було сто років, і породив Арпахшада, через два роки після потопу.

11. Породивши Арпахшада, Сим жив ще п'ятсот літ, і породив синів та доньок.
12. Арпахшад жив тридцять п'ять років, і породив Шелаха.
13. Породивши Шелаха, Арпахшад жив ще чотириста три роки, і породив синів та дочок.
14. Шелах жив тридцять літ, і породив Евера.
15. Породивши Евера, Шелах жив ще чотириста три роки, і породив синів та дочок.
16. Евер жив тридцять чотири роки, і породив Пелега.
17. Породивши Пелега, Евер жив ще чотириста тридцять літ, і породив синів і дочок.
18. Пелег жив тридцять літ, і породив Реу.
19. Породивши Реу, Пелег жив ще двісті дев'ять років, і породив синів та дочок.
20. Реу жив тридцять два роки, і породив Серуга.
21. Породивши Серуга, Реу жив ще двісті сім років, і породив синів та дочок.
22. Серуг жив тридцять літ, і породив Нахора.
23. Породивши Нахора, Серуг жив ще двісті літ, і породив синів та дочок.
24. Нахор жив двадцять дев'ять літ, і породив Тераха.
25. Породивши Тераха, Нахор жив ще сто дев'ятнадцять літ, і породив синів та дочок.
26. Терах жив сімдесят літ, і породив Аврама, Нахора і Гарана.
27. Ось родовід Тераха: Терах породив Аврама, Нахора і Гарана. Гаран породив Лота.
28. І помер Гаран при Терахові, батькові своєму, на землі народження свого, в Урі Халдейському.
29. Аврам і Нахор взяли собі дружин; ім'я дружини Аврамової: Сара, ім'я дружини Нахорової Мілка, донька Гарана, батька Мілки і батька Їски.
30. І Сара була неплідна і бездітна.
31. І взяв Терах Аврама, сина свого, і Лота, сина Гаранового, внука свого, і Сару, невістку свою, дружину Аврама, сина свого, і вийшов з ними з Ура Халдейського, щоби простувати до землі ханаанської; але, дійшовши до Харана, вони зупинилися там.
32. І було днів життя Тераха двісті п'ять літ, і вмер Терах в Харані.

Буття 12

Обітниця. Від покликання Аврама до законотворення.

Четвертий заповіт Бога з людиною.

1. І сказав Господь Аврамові: Вийди із землі твоєї, від родичів твоїх, із домівки батька твого, на землю, котру Я вкажу тобі.
2. І Я утворю від тебе великий народ, і благословлю тебе, і звеличу ім'я твоє, і будеш ти в благословенні.
3. Я благословлю благословляючих тебе, і злоязиких на тебе прокляну; і благословляться в тобі усі племена земні.
4. І пішов Аврам, як сказав йому Господь; і з ним пішов Лот. Аврамові було вже сімдесят п'ять літ, коли вийшов з Харану.
5. І взяв Аврам з собою Сару, дружину свою, Лота, сина брата свого, і весь маєток, котрого вони надбали, і всіх людей, яких вони мали в Харані, і вийшли, щоби йти на землю ханаанську; і прийшли на землю ханаанську.
6. І пройшов Аврам по цій землі до місця Сихема, до діброви Мамре. На цій землі тоді [проживали] ханаанеї.
7. І з'явився Господь Аврамові, і сказав: Нашадкам твоїм віддам Я землю цю. І спорудив [він] там жертовника Господові, котрий з'явився йому.
8. Звідти рушив він до гори, на схід від Бет-Ели; і поставив шатро своє [так], [що від] нього Бет-Ел (дім Божий) [був] на захід, а Гай на схід; і спорудив там жертовника Господові і прикликав ймення Господне.
9. І підвівся Аврам, і продовжував рухатися на південь.
10. І був голод на тій землі. І зайшов Аврам у Єгипет, пожити там; бо посилювався голод на тій землі.
11. А коли він наближався до Єгипту, то сказав Сарі, дружині своїй: Ось, я знаю, що ти жінка, пречудова з виду;
12. І коли єгиптяни побачать тебе, то скажуть: Це дружина його, і вб'ють мене, а тебе залишать живою.
13. Скажи, будь ласка, що ти мені сестра, щоб мені добре було заради тебе, і щоб жива була душа моя через тебе.
14. І сталося, коли прийшов Аврам до Єгипту, єгиптяни побачили, що вона жінка вельми гарна;
15. Побачили її також вельможі фараонові та й розхвалили її фараонові; і взяли її до покоїв фараонових.
16. І Аврамові добре було заради неї; і була в нього дрібна і велика скотина, і віслюки, і раби, і рабині, і лошаки, і верблюди.
17. Але Господь уразив тяжкими карами фараона і дім його за Сару, дружину Аврамову.
18. І прикликав фараон Аврама, і сказав: Що ти оце вчинив зі мною? Для чого не сказав мені, що вона дружина твоя?

19. Для чого ти сказав: Вона сестра моя? І я взяв її собі за дружину. І тепер ось дружина твоя, візьми і йди геть.

20. І звелів фараон людям, і провели його (Аврама) і дружину його, і все, що в нього було.

Буття 13

Повернення Аврама з Єгипту,

і спорудження ним жертовника.

1. Пішов Аврам з Єгипту, сам і дружина його, і всі, що у нього були, і Лот з ним, на південь.

2. І був Аврам дуже заможний скотиною, сріблом і золотом.

3. І продовжував він переходи свої від півдня до Бет-Елу, до кінця, де передніше було шатро його поміж Бет-Елом і між Гаєм,

4. До місця жертовника, котрого він спорудив там на початку; і там прикликав Аврам ймення Господнє.

5. І в Лота, котрий ходив з Аврамом, також була дрібна і велика скотина, і шатра.

6. І затісна була земля для них, щоб жити разом, бо їхнє майно було завелике, тому вони не мали змоги жити разом.

7. І була суперечка поміж пастухами скотини Аврамової і між пастухами скотини Лотової; ханааней і періздеї жили тоді на тій землі.

8. І сказав Аврам Лотові: Я благаю тебе, нехай не буде суперечок між мною і тобою, і поміж пастухами моїми і пастухами твоїми, бо ми родичі.

9. Але чи не вся земля перед тобою? Я благаю – відділися од мене. Якщо ти ліворуч, то я – праворуч; якщо ти праворуч, то я – ліворуч.

10. Лот звів свої очі, і побачив усю околицю Йорданську, що вона перед тим, як винищив Господь Содом і Гомору, вся до Цоару зрошувалася водою, як сад Господній, як земля єгипетська.

11. І вибрав собі Лот всю околицю Йорданську, рушив Лот на схід. І відділився один від одного.

12. Аврам почав жити на землі ханаанській; а Лот почав жити в містах околичних, і розгорнув шатра до Содому.

13. Мешканці содомські були гнівливі і вельми грішили перед Господом.

14. І сказав Господь Аврамові, потому, як Лот відділився од нього: Зведи очі твої, і з місця, на якому ти нині, поглянь на північ, і на південь, і на схід, і на захід.

15. Бо всю землю, котру ти бачиш, тобі дам Я і нащадкам твоїм навіки.

16. І вчиню нащадків твоїх, як пісок земний; якщо хтось може порахувати пісок земний, то нащадки твої будуть пораховані.

17. Підведися, пройдися землею цією у довжину і в ширину її: бо Я тобі дам її.

18. І згорнув Аврам шатра, і пішов, і поселився біля діброви Мамре, що в Хевроні; і спорудив там жертовника Господові.

Буття 14

Аврам звільняє Лота.

1. І було за днів Амрафела, царя шинеарського, Арйоха, царя елласарського, і Кедор-Лаомера, царя еламського, і Тидала, царя Гоїму;

2. Пішли вони війною супроти Бераема, царя содомського, супроти Біршаема, царя гоморського, Шин'ава, царя Адми, Шемевера, царя цевоїмського, і супроти царя Белаю, котрий є Цоар.

3. Усі ці з'єдналися в долині Сіддїм, це є [нині] море Солоне.

4. Дванадцять літ служили вони Кедор-Лаомерові, а тринадцятого року збунтувалися.

5. У чотирнадцятому році прийшов Кедор-Лаомер і царі, які з ним, і завдали поразки рефаїмам у Аштерот-Карнаїмі, зузам у Гамі, емімам у Шаве-Кір'ятаїмі.

6. І хореїв у горах їхніх Сеїрі, до Ел-Парану, що близько пустелі.

7. І, повернувшись звідти, вони прийшли до джерела Ен-Мішпату, котрий є Кадеш, і завдали поразки усій країні амаликитян, а також амореїв, що жили у Хаццон-Тамарі.

8. І вийшли цар содомський, цар гоморський, цар Адми, цар цевоїмський і цар Белаю, котрий є Цоар; і розпочали битву з ними в долині Сіддїм,

9. Із Кедор-Лаомером, царем еламським, Тидалом, царем гоїмським, Амрафелом, царем шинеарським, Арйохом, царем елласарським; чотири царі супроти п'яти.

10. А в долині Сіддїм було багато смоляних ямищ. І царі содомський і гоморський, рятуючись втечею, попадали в них; а решта ховалася в горах.

11. [Переможці] забрали все майно Содому і Гомори, і увесь припас їхній, та й пішли.

12. І взяли Лота, небожа Аврамового, який мешкав у Содомі, та майно його і пішли.

13. І прийшов один із тих, що втік, і звістив Аврамові – євреєві, що жив тоді поблизу діброви Мамре амореянина, брата Ешколу і брата Анеру, котрі були спільниками Аврамовими.

14. Почувши, що небіж його попав у полон, Аврам озброїв [служників] своїх, народжених в домі його, триста вісімнадцять; і переслідував [супротивників] до Дана.

15. І, розділившись, [напав] на них уночі, сам і служники його, і завдав їм поразки, і переслідував їх до Хови, що ліворуч Дамаску.

16. І повернув усе майно і Лота, небожа свого, і майно його повернув, також і жінок і народ.
17. Коли він повертався після поразки Кедор-Лаомера і царів, котрі були з ним, цар содомський вийшов йому назустріч в долині Шаве, що [нині] долина Царська.
18. І Мелхиседек, цар салимський, виніс хліба і вина: а він був священиком Бога Всевишнього.
19. І благословив його, і сказав: Благословенний Аврам від Бога Всевишнього, Владика неба і землі;
20. І благословенний Бог Всевишній, котрий віддав ворогів твоїх в руки твої: І [Аврам] дав йому десятку частку від усього.
21. І сказав цар содомський Аврамові: – Віддай мені людей, а майно забери собі.
22. Але Аврам сказав цареві содомському: Підношу руку мою до Господа Бога Всевишнього, Владика неба і землі.
23. Що навіть нитки і ремня від взуття не візьму з усього твого, щоб ти не сказав: Я збагатив Аврама,
24. Окрім того, що з'їли підлітки, і окрім частки, яка належить людям, котрі ходили зі мною; Анер, Ешкол і Мамре хай візьмуть свою частку.

Буття 15

Виконання Заповіту:

обіцянка духовних нащадків.

1. Після цих подій було слово Господа до Аврама у видінні і сказано: Не бійся, Авраме; Я твій щит, нагорода твоя вельми зросте.
2. Аврам сказав: Господе, Боже! Що Ти даси мені? Я лишаюся бездітним; І керуючий у домі моєму, сей Елі-Езер (Бог поміч) із Дамаску.
3. І сказав Аврам: Отож, Ти не дав мені нащадків, і ось, домоправитель мій – спадкоємець мій.
4. І було слово Господнє до нього, і сказано: Не буде він, [Елі-Езер] твоїм спадкоємцем; але той, хто вийде із нутра твого, буде твоїм спадкоємцем.
5. І вивів його надвір, і сказав: Поглянь на небо і полічи зорі, якщо ти можеш їх порахувати. І сказав йому (Аврамові): Стільки буде у тебе нащадків.
6. Аврам повірив Господові, і Він зарахував йому те як праведність.
7. І сказав йому: Я – Господь, який вивів тебе з Ура Халдейського, щоб дати тобі землю оцю на володарювання.
8. Він сказав: Владико Господе! З якого знаку мені знати, що я буду володіти нею?

9. [Господь] сказав йому: Візьми Мені трирічну телицю і трирічну козу, трилітнього барана, горлицю і молодого голуба.
10. Він (Аврам) узяв усіх їх, розтяв їх навпіл, і поклав одну частину навпроти другої; лише птахів не розтяв.
11. І коли налетіли на трупи хижі птахи; Аврам відігнав їх.
12. При заході сонця міцний сон запопав Аврама; і ось, виповнив його жах і морок великий.
13. І сказав [Господь] Аврамові: Знай, що насіння твоє буде зайшлим на землі не своїй, і будуть рабами вони, і будуть пригнічувати їх чотириста літ.
14. Але Я звершу суд над народом, котрому вони будуть рабами; потому вони вийдуть із значним майном.
15. А ти відійдеш до батьків своїх у мирі, [і] будеш похований у старості добрій.
16. У четвертому поколінні вони повернуться сюди знову: бо [міра] беззаконня амореїв досі ще не виповнилася.
17. Коли зайшло сонце, і настала п'ятьма; ось, немовби дим із горна, і палаючий смолоскип пройшов між розтятими [тваринами].
18. Цього дня уклав Господь заповіта з Аврамом, сказавши: Нащадкам твоїм даю Я землю оцю, від ріки Єгипетської до великої річки, ріки Єфрату:
19. Кенеїв, кенізеїв, кадмонеїв,
20. хеттеїв, періздеїв, рефаїмів,
21. амореїв, ханаанеїв, гіргашеїв і евусеїв.

Буття 16

Народження Ізмаїла.

1. Але Сара, дружина Аврамова, не народжувала йому. У неї була служниця єгиптянка, на ймення Агар.
2. І сказала Сара Аврамові: Ось, Господь замкнув лоно моє, щоб мені не народжувати; я благаю тебе, увійди до служниці моєї: Може, я буду мати дітей від неї. Аврам підкорився словам Сари.
3. І взяла Сара, дружина Аврамова, служницю свою, єгиптянку Агар, після десяти років перебування Аврамового на землі ханаанській, і віддала її Аврамові, чоловікові своєму, в дружину.
4. Він увійшов до Агарі, і вона завагітніла. А коли побачила, що зачала, вона почала зневажати господиню свою.

5. І сказала Сара Аврамові: За образу мою ти завинив; я віддала служницю мою в обійми твої; а вона, відчувши вагітність, почала зневажати мене; хай Господь буде суддею поміж мною і між тобою.

6. Аврам сказав Сарі: Ось, служниця твоя у твоїх руках; вчиняй з нею, що хочеш. І Сара почала пригнічувати її (Агар), і вона вдалася до втечі від лица її.

7. І знайшов її Ангел Господній біля джерельця води в пустелі, коло джерела по дорозі в Суру.

8. І сказав їй: Агаре, служнице Сарина! Звідки ти прийшла, і куди ти йдеш? Вона сказала: Я втікаю од лица Сари, господині моєї.

9. Ангел Господній сказав їй: Повернися до господині своєї і підкорися їй.

10. І сказав їй Ангел Господній: Примножуючи, розмножу потомство твоє так, що неможливо буде й порохувати його через таку безліч.

11. І ще сказав їй Ангел Господній: Ось, ти вагітна, і народиш сина, і назвеш йому ім'я: Ізмаїл; бо почув Господь страждання твоє.

12. Він буде [поміж] людьми, мов дикий віслук; руки його на всіх, і руки всіх на нього; жити буде він у присутності братів своїх.

13. І [назвала] Агар Господа, котрий говорив до неї, [цим] іменням: Ти Бог, який бачить мене. Бо сказала вона: Чи могла я також бачити тут Того, що бачить мене?

14. А тому джерельце те називається: Беер-Лахай-Рої. Воно знаходиться між Кадешем і поміж Баредом.

15. Агар народила Аврамові сина; і назвав [Аврам] ім'я синові своєму, вродженому від Агарі: Ізмаїл.

16. А було Аврамові вісімдесят шість літ, коли Агар народила Аврамові Ізмаїла.

Буття 17

Бог Ель-Шаддай - Господь Всемогутній.

1. Аврамові було вже дев'яносто дев'ять літ, і Господь постав перед Аврамом і сказав йому: Я Бог Всемогутній; ходи переді мною і будь бездоганий;

2. І укладу Заповіта Мого поміж Мною і тобою і вельми, вельми розмножу тебе.

3. І впав Аврам лицем своїм до землі, а Бог продовжував говорити до нього, і сказав:

4. Я – ось заповіт Мій з тобою: Ти будеш батьком багатьох народів.

5. І не будеш ти надалі зватися Аврамом; але буде тобі ім'я: Авраам; бо Я зроблю тебе батьком багатьох народів.

6. І вельми, вельми розплоджу тебе, і породжу від тебе народи, і царі вийдуть від тебе.

7. І поставлю Заповіта Мого поміж Мною і тобою і поміж нащадками твоїми після тебе в родах їхніх, заповіта вічного в тому, що Я буду Богом твоїм і нащадків твоїх після тебе.
8. І дам тобі і нащадкам твоїм після тебе землю, котрою ти мандруєш, всю землю Ханаанську, у володіння вічне; і буду їм Богом.
9. І сказав Бог Авраамові: А ти збережи заповіта Мого, ти і нащадки твої після тебе в поколіннях їхніх.
10. Це є заповіт Мій, котрого ви [мусите] дотримуватися поміж Мною і поміж вами і поміж нащадками твоїми після тебе: Нехай же буде у вас обрізана кожна чоловіча стать.
11. Обрізайте крайню плоть вашу: і це буде знаменням заповіту поміж Мною і вами.
12. Восьмого дня від народження нехай буде обрізане у вас у поколіннях ваших всіляке [немовля] чоловічої статі, народжене в домі і куплене за срібло у якого-небудь чужинця, котрий не від роду твого.
13. Неодмінно хай буде обрізаний народжений в домі твоєму і куплений за срібло твоє, і буде заповіт Мій на тілі вашому заповітом вічним.
14. А необрізаний чоловічої статі, котрий не обріже крайньої плоти своєї, винищиться душа та з народу свого; [бо] він порушив заповіта Мого.
15. І сказав Господь Авраамові: Сару, дружину твою, не називай Сарою, але нехай буде ім'я її: Сарра.
16. Я благословлю її, і дам тобі від неї сина. Благословлю її, і утворяться (вийдуть) від неї народи, і царі народів вийдуть від неї.
17. І впав Авраам на лице своє, і засміявся, і сказав у серці своєму собі: Невже від столітнього буде син? І Сарра, дев'яносторічна, не вродить?
18. І сказав Авраам Богові: О, хоча б Ізмаїл жив перед Тобою!
19. А Бог сказав: Якраз Сарра, дружина твоя, народить тобі сина, і ти назвеш його ім'ям: Ісаак; і укладу заповіта Мого з ним заповітом вічним, [і] нащадками його після нього.
20. І про Ізмаїла Я почув од тебе: Ось, Я благословлю його, і вчиню його плідним, і вельми, вельми розмножу; дванадцять князів народиться від нього; і Я утворю від нього великий народ.
21. Проте заповіта Мого укладу з Ісааком, котрого народить тобі Сарра о цій же порі наступного року.
22. І перестав Бог говорити з Авраамом; і відійшов од нього.
23. І взяв Авраам Ізмаїла, сина свого, і всіх народжених у домі своєму, і всіх куплених за срібло своє, всю чоловічу стать людей дому Авраамового, і обрізав крайню плоть їхню того ж таки дня, як сказав йому Бог.
24. Авраамові було дев'яносто дев'ять літ, коли була обрізана крайня плоть його.
25. А Ізмаїл, син його, мав тринадцять літ, коли була обрізана крайня плоть його.

26. Того ж таки дня обрізані були Авраам і Ізмаїл, син його.

27. І з ним обрізана була вся чоловіча стать дому його, народжені в домі і куплені за срібло у чужинців.

Буття 18

Авраам - друг Божий.

1. І постав перед ним Господь у діброві Мамре, коли він сидів при вході до шатра, в пору спеки полудневої.

2. Він підніс очі свої, глянув, і ось, три мужі стояли навпроти нього. Забачивши, він побіг їм назустріч від шатра, і вклонився до землі.

3. І сказав: Госпode! Я благаю тебе: Якщо я маю милість перед очима Твоїми, не пройди повз служника Твого.

4. То нехай принесуть трохи води, я благаю вас, хай принесуть: Помиють ноги ваші; і спочиньте під оцим деревом.

5. А я принесу хліба, щоб ви підживили серця ваші; потому підете, оскільки ви проходите мимо служника вашого. Вони сказали: Вчини так, як мовиш.

6. І поспішив Авраам у шатро до Сарри, і сказав: Мерщій заміси три сати кращого борошна і зроби прісні хлібини.

7. І побіг Авраам до череди і вибрав молоденьке й тлусте телятко, і дав юнакові, і той поспішив упорати його.

8. І взяв масла й молока, і телятко приготовлене, і поставив перед ними; а сам стояв біля них під деревом. І вони їли.

9. І сказали йому: Де Сарра твоя? Він одказував: Тут, у шатрі.

10. І сказав [один] із них: Я знову буду в тебе о цій же порі, і буде син у Сарри, дружини твоєї. А Сарра слухала біля входу до шатра, позаду в нього.

11. Між тим, Авраам і Сарра були в літах похилих; і звичайне у жінки, в Сарри припинилося.

12. Сарра в собі засміялася, сказавши: Чи мені, коли я постаріла, мати цю втіху? І господар мій старий.

13. І сказав Господь Авраамові: А чого це засміялася Сарра, сказавши: Невже я справді зможу народити, коли я постаріла?

14. Чи є щось складне для Господа? І на означений час Я буду тут наступного року, і в Сарри [буде] син.

15. Сарра не призналася, і сказала: Я не сміялася. Бо вона злякалася. Але Він сказав: Ні, ти засміялася.

16. І підвелися ті мужі, і звідти рушили до Содому; Авраам пішов з ними, провести їх.
17. І сказав Господь: Чи приховаю Я від Авраама, що хочу вчинити?
18. Бо з Авраама справді постане народ великий і сильний, і благословляться в ньому всі народи землі.
19. Бо Я обрав його для того, щоб він заповідав синам своїм і домові своєму після себе, ходити шляхами Господніми, творячи правду і суд, і звершить Господь над Авраамом, що сказав про нього.
20. І сказав Господь: Гвалт Содомський і Гоморський великий він, і гріх їхній, важкий він вельми.
21. Зійду та побачу, чи так воно, як у скаргах, що до Мене дійшли, а якщо ні, Я буду знати.
22. І мужі відвернули звідти обличчя їхні, і рушили до Содому, а Авраам усе ще стояв перед Господом.
23. І підійшов Авраам, і сказав: Невже Ти погубиш праведного з грішним?
24. Можливо, є в цьому місті п'ятдесят праведників? Невже Ти погубиш, і не помилуєш міста цього заради п'ятдесяти праведників у ньому?
25. Не може статися, щоб Ти учинив так, щоб ти погубив праведного з грішним, щоб те саме сталося з праведником, що й з грішником; не може бути того від Тебе! Хіба Суддя всієї землі учинить несправедливо?
26. Господь сказав: Якщо Я знайду в місті Содомі п'ятдесят праведників, то Я заради них помилую місто це.
27. Авраам сказав у відповідь: Ось, я наважився говорити Господові, я, тлін і попіл.
28. Можливо, до п'ятдесяти праведників не вистачить п'яти, неже за [браком] п'яти Ти винишиш усе місто? Він сказав: Не винишу, якщо знайду там сорок п'ять.
29. [Авраам] продовжував говорити з Ним, і сказав: Можливо, знайдеться там сорок. Він сказав: Не вчиню [того] й заради сорока.
30. І сказав Авраам: Хай не прогнівається Владика, що я буду говорити: Може, знайдеться там тридцять? Він сказав: Не вчиню, якщо знайдеться там тридцять.
31. [Авраам] сказав: Ось, я наважився говорити Владиці: Може, знайдеться там двадцяттеро? Він сказав: Не винишу заради двадцяти.
32. [Авраам] сказав: Хай не розгнівається Владика, коли скажу ще раз: можливо, знайдеться там десятеро? Він сказав: Не винишу (міста) заради десяти.
33. І рушив Господь, як скінчив говорити до Авраама; І Авраам повернувся на своє місце.

Буття 19

Загибель Содому.

1. І прийшли два Ангели до Содому увечері, а Лот сидів біля брами Содому і побачив їх, і підвівся, щоб зустріти їх, і вклонився лицем до землі.
2. І сказав: Володарі мої! Я благаю вас, ось зараз завітайте в дім служника вашого, і ночуйте, і помийте ноги ваші, і підведетеся вранці, і продовжите мандрівку свою. Але вони сказали: Ні, ми заночуємо надворі.
3. А він вельми наполягав, і вони зайшли до нього в дім. Він пригостив їх і спік прісні хліби; і вони їли.
4. Ще не лягли вони спати, як міські мешканці, содомляни, від молодого до старого, увесь народ з [усіх усяуд], оточили дім.
5. І викликали Лота, і говорили йому: Де люди, які прийшли до тебе на ніч? Виведи їх до нас, ми спізнаємо їх.
6. Лот вийшов до них і замкнув за собою двері;
7. І сказав: Брати, не чиніть зла.
8. Ось, у мене дві доньки, котрі не спізнали чоловіка; ліпше я виведу їх до вас, робіть з ними, що вам до смаку; тільки людям цим не чиніть нічого, оскільки вони прийшли під покрівлю дому мого.
9. Але вони сказали: Іди сюди. І сказали: Ось чужинець прийшов сюди жити, і хоче судити? Зараз же ми вчинимо з тобою лихіше, аніж з ними. І впритул приступили до чоловіка цього, до Лота, підійшли, щоб виламати двері.
10. Тоді мужі ті простягли руки свої, і ввели Лота до себе в дім, і двері замкнули.
11. А людей, котрі були при вході в дім, вразили сліпотою, від малого до старого, то вони намарудилися, шукаючи двері.
12. Сказали мужі ті Лотові: Хто ще є тут у тебе? Чи зять, чи сини твої, чи доньки твої, і хто б не був у тебе в місті, – усіх виведи з місця цього.
13. Бо ми винищимо це місто; тому що великі скарги на мешканців його дійшли до лиця Господнього, і Господь послав нас винищити його.
14. І вийшов Лот, і говорив із зятями своїми, котрі брали за себе дочок його; і сказав: Підводьтеся, вийдіть із цього місця, бо Господь винищить це місто. Але зятям його здалося, що він жартує.
15. Коли зійшла зоря, Ангели почали квапити Лота, кажучи: Підведися, візьми дружину твою і двох дочок твоїх, котрі у тебе, щоб не загинути тобі за злочини міста.
16. Та оскільки він зволікав, то мужі ті, з милости до нього Господньої, взяли за руки його, і дружину його, і двох дочок, і вивели, і поставили за містом.
17. Коли ж вивели їх геть, [то один із них] сказав: Рятуй душу свою, не озирайся назад, і не зупиняйся на околиці оцій, рятуйся на горі, щоб тобі не загинути.

18. Проте Лот сказав їм: Ні, Владико!

19. Ось служник Твій знайшов у Твоїх очах ласку, і велика Твоя милість, яку вчинив Ти мені, порятувавши моє життя, але я не можу рятуватися на горі, аби не спіткало мене лихо, і щоб мені не вмерти.

20. Ось, ближче бігти до цього міста, щоб сховатися, і воно невелике. Дозвольте мені втікти туди, щоб збереглося моє життя.

21. І сказав йому [Господь] : Ось, на догоду тобі Я вчиню це: Не знищу місто, про яке ти говориш.

22. Поспішай, рятуйся там, бо Я не можу вчинити діла, доки ти не прийдеш туди; тому й назване те місто: Цоар.

23. Сонце зійшло над землею, і Лот прийшов до Цоару.

24. І пролив Господь на Содом і Гомору дощем сірку й вогонь – від Господа з неба.

25. І винищив міста оці, всю околицю, і всіх мешканців міст цих, і рослини землі.

26. А [дружина] Лотова озирнулася позаду в нього, і вчинилася соляним стовпом.

27. І звівся Авраам рано-вранці і [подався] на місце, де стояв перед Господом.

28. І глянув на Содом та Гомору, і на увесь обшир околиці, і побачив: Ось, дим здіймається від землі, як дим з печі.

29. І було, коли Бог винищував міста округи цієї, згадав Бог про Авраама, і вислав Лота із місцини загибелі, коли винищував міста, в котрих жив Лот.

30. І вийшов Лот із Цоару, і почав жити в печері, і з ним дві доньки його, тому що боявся жити в Цоарі.

31. І сказала старша молодшій: Батько наш старий; і нема чоловіка на землі, котрий увійшов би до нас за звичаєм всієї землі.

32. Тож напоїмо батька нашого вином, і переспимо з ним, і віродимо од батька племено наше.

33. І напоїли батька свого вином тієї ночі; і увійшла старша, і зляглася з батьком своїм: а він не знав, коли вона зляглася, і коли підвелася.

34. Другого дня старша сказала молодшій: Ось, я спала з батьком моїм; напоїмо його вином також цієї ночі; і ти увійди, спи з ним, і віродимо од батька нашого плем'я.

35. І напоїли батька свого вином також цієї ночі; і зайшла молодша і зляглася з ним, і він не знав, коли вона зляглася і коли підвелася.

36. І завагітніли обидві дочки Лотові від батька свого.

37. І народила старша сина, і назвала йому ім'я: Моав. Він батько моавитян донині.

38. І молодша також народила сина, і назвала ім'я йому: Бен-Аммі. Він батько аммонійців донині.

Буття 20

Авраам виявляє слабкість в Герарі.

1. Авраам піднявся звідти на південь, і оселився поміж Кадешем і між Шуром; і був деякий час у Герарі.
2. І сказав Авраам про Сарру, дружину свою: Вона сестра моя. І послав Авімелех, цар герарський, і взяв Сарру.
3. І прийшов Бог до Авімелеха вночі уві сні, і сказав йому: Ось, ти помреш за жінку, котру ти взяв; бо вона має чоловіка.
4. Тим часом, Авімелех не підходив до неї, і сказав: Владико! Невже Ти погубиш також безневинний народ?
5. Чи не сам він мені сказав: Вона – сестра моя? І вона сама сказала: Він брат мій. Я вчинив це від щирого серця мого і з чистотою рук моїх.
6. І сказав йому Бог уві сні: І Я знаю, що ти вчинив це від щирого серця твого, і Я не допустив тебе до гріха переді Мною; тому Я не дав тобі торкнутися до неї.
7. А тепер поверни дружину чоловікові: бо він пророк, і помолиться заради тебе, і ти будеш живий; а якщо не повернеш, то знай, що неодмінно помреш ти, і всі твої.
8. І підвівся Авімелех рано вранці, і прикликав усіх служників своїх, і переказав усі слова ці у вуха їхні, і люди ці дуже злякалися.
9. І покликав Авімелех Авраама, і сказав йому: Що ти з нами вчинив? Чим я згрішив супроти тебе, що ти навів було на мене і на царство моє великий гріх? Ти вчинив зі мною таку річ, котрої не чинять.
10. І сказав Авімелех Авраамові: Що ти мав на увазі, коли вдався до такої речі?
11. Авраам сказав: Я вважав, що немає на цьому місці страху Божого, і вб'ють мене за дружину мою.
12. Проте вона й справді сестра мені; вона – донька мого батька, лише не дочка матері моєї, і стала моєю дружиною.
13. Коли Бог повів мене мандрувати з дому батька мого, то я сказав їй: Вчини зі мною цю милість, до якого місця ми не прийдемо, скрізь говори про мене: Це брат мій.
14. І взяв Авімелех дрібної і великої скотини, і служників і служниць, і дав Авраамові; і повернув йому Сарру, дружину його.
15. І сказав Авімелех: Ось, земля моя перед тобою; живи, де тобі мило,
16. І Саррі сказав: Ось, я дав братові твоєму тисячу [шеклів] срібла; ось, це тобі покривало для очей перед усіма, котрі з тобою, і перед усіма ти виправдана.

17. І помолився Авраам Богові, і зцілив Бог Авімелеха, і дружину його, і служниць його, і вони почали народжувати.

18. Бо замкнув Господь усіляке лоно в домі Авімелеха за Сарру, дружину Авраамову.

Буття 21

Народження Ісаака.

1. І провідав Господь Сарру, як сказав; і вчинив Господь Саррі, як обіцяв.

2. Сарра завагітніла, і породила Авраамові сина в старості його о тій порі, про котру говорив йому Бог.

3. І назвав Авраам ім'я синові своєму, народженому в нього, котрого народила йому Сарра: Ісаак.

4. І обрізав Авраам Ісаака, сина свого, восьмого дня, як заповідав йому Бог.

5. Авраамові було сто літ, коли народився у нього Ісаак, син його.

6. І сказала Сарра: Не гарзд учинив зі мною Бог: Всі, хто почує про мене, будуть сміятися з мене.

7. І сказала: Хто сказав би Авраамові: Сарра буде годувати дітей персами? Тому що в старості його я народила сина.

8. Дитячко виросло, і віднято від грудей; і Авраам учинив значний бенкет того дня, коли Ісаака віднято од грудей.

9. І побачила Сарра, що син Агарі єгиптянки, котрого вона народила Авраамові, насміхається.

10. І сказала Авраамові: Вижени цю рабиню і сина її; бо не успадкує син рабині цей з сином моїм Ісааком.

11. І видалося це Авраамові вельми неприємним заради сина його.

12. Але Бог сказав Авраамові: Не засмучуйся, заради сина і рабині твоєї; у всьому, що скаже тобі Сарра, послухай голосу її; бо за Ісааком найменується твоє потомство.

13. І від сина рабині я виведу народ, бо він насіння твоє.

14. Авраам підвівся удосвіта і взяв хліба та бурдюк води, і дав Агарі, завдавши їй на плечі, і хлопця, й відпустив її. Вона пішла й заблукала в пустелі Беер-Шева.

15. І не стало води в бурдюкові, і вона залишила хлопчика під одним кущем.

16. І пішла, сіла віддалік, на відстані пострілу з лука. Бо вона сказала: Не хочу бачити смерти сина. І присіла вона та й заголосила, плачучи.

17. І почув Бог голос хлопчика; і Ангел Божий з неба озвався до Агарі, і сказав їй: Що з тобою, Агаре? Не бійся; Бог почув голос хлопчика звідти, де він залишився.

18. Підведися, підведи сина, і візьми його за руку; бо Я утворю від нього великий народ.
19. І Бог відкрив очі її, і вона побачила криницю з водою, і пішла, виповнила бурдюк водою, і напоїла сина.
20. І Бог був з хлопчиком; і він виріс, і почав жити в пустелі, і став стрільцем із лука.
21. Він жив у пустелі Паран; і мати його взяла йому дружину із землі єгипетської.
22. І було о тій порі, Авімелех із Піхолом, начальником його війська, сказав Авраамові: З тобою Бог у всьому, що б ти не робив.
23. І тепер присягнися мені отут Богом, що ти не образиш ні мене, ні сина мого, ні внука мого, і, як я приязно чинив з тобою, так і ти будеш чинити зі мною і з краєм, в котрому ти загостив.
24. І сказав Авраам: Я присягаюся.
25. І Авраам дорікав Авімелехові за криницю з водою, яку забрали служники Авімелехові.
26. Авімелех сказав: Не знаю, хто це вчинив, і ти не сказав мені; я навіть не чув [про таке] донині.
27. І взяв Авраам дрібної і великої худоби, і дав Авімелехові, і обидва вони уклали угоду.
28. І поставив Авраам сім ягниць від [череди] дрібної скотини окремо.
29. Авімелех на це сказав Авраамові; нащо тут оці сім ягниць, котрих ти відокремив?
30. [Він] сказав: Сім ягниць цих візьми від руки моєї, щоб вони були мені свідченням, що це я викопав оцей колодязь.
31. Тому й назвав він цю місцину: Беер-Шева, бо саме тут обидва вони присягались.
32. І склали угоду у Беер-Шеві. І підвівся Авімелех, і Піхол, начальник війська його, і повернулися на землю Філістимську.
33. І посадив [Авраам] при Беер-Шеві діброву, і прикликав там ймення Господа, Бога вічного.
34. І жив Авраам на землі філістимській, як мандрівник, багато днів.

Буття 22

Принесення в пожертву Ісаака.

1. І було, після цих подій Бог випробував Авраама, і сказав йому: Аврааме! Він відказав: Ось я!
2. [Бог] сказав: Візьми [сина] твого, єдиного твого, котрого ти любиш, Ісаака; і піди на землю Морія, і там принеси його в усеспалення на одній з гір, про яку Я тобі скажу.

3. Авраам підвівся рано-вранці, осідлав свого віслюка, узяв із собою двох юнаків своїх та Ісаака, сина свого; нарубав дров для всеспалення, і рушив на місце, про котре сказав йому Бог.
4. Третього дня Авраам підніс очі свої, і побачив це місце здалеку.
5. І сказав Авраам юнакам своїм: Зупиніться ось тут із віслюком; а я та син підемо туди і поклонимося, і повернемося до вас.
6. І взяв Авраам дрова для всеспалення, і поклав на Ісаака, сина свого; узяв до рук вогонь (жару) і ножа, і пішли обидва разом.
7. І почав Ісаак говорити, Авраамові, батькові своєму, і сказав: Батьку мій! Він одказав: Ось я, сину мій. Він сказав: Ось вогонь, а оце дрова, а де ж ягня для всеспалення?
8. Авраам сказав: Бог обере Собі ягнятко для всеспалення, сину мій. І йшли [далі] удвох разом.
9. І прийшли на місце, про котре сказав йому Бог; і влаштував там Авраам жертовника, розіклав дрова, і, зв'язавши сина, поклав його на жертовника – зверху на дрова.
10. І простягнув Авраам руку свою і взяв ножа, щоби уразити сина свого.
11. Але Ангел Господній озвався до нього з неба і сказав: Аврааме! Аврааме! Він сказав: Тут я!
12. [Ангел] сказав: Не занось руки твоєї на юнака і не роби з ним нічого; бо тепер Я знаю, що боїшся ти Бога, і не пошкодував сина твого, єдиного твого, для Мене.
13. І підніс Авраам очі свої і побачив: Ось, позаду баран, що заплутався в чагарнику рогами своїми. Авраам пішов, упіймав барана, і приніс його для всеспалення замість сина свого.
14. І назвав Авраам ім'я місцині цій: Єгова-Іре. Тож [і] нині кажуть: На горі Господній з'ясується.
15. І вдруге покликав Авраама Ангел Господній з неба,
16. І сказав: Мною клянуса, говорить Господь, що, оскільки ти вчинив це діяння і не пошкодував сина, єдиного твого,
17. То Я, благословляючи, благословлю тебе, і, множачи, примножу насіння твоє, мов зорі небесні, і, як пісок на березі моря; і оволодіє потомство твоє містами ворогів своїх;
18. І благословляться в потомстві твоєму всі народи землі за те, що ти підкорився голосові Моєму.
19. І повернувся Авраам до служників своїх, і підвелися, і пішли разом до Беер-Шеві; і жив Авраам у Беер-Шеві.
20. Після цих подій Авраамові звістили, сказавши: Ось, і Мілка породила Нахорові, братові твоєму, синів:
21. Уца, первістка його, Буза, брата йому, Кемуїла, батька Арамового,

22. І Кеседа, і Хазо, і Пілдаша, і Їдлафа і Бетуїла.

23. Від Бетуїла народилася Ревека. Восьмеро цих породила Мілка Нахорові, братові Авраамовому.

24. І наложниця його, йменням Реума, також породила Теваха, і Гахама, Тахаша і Мааху.

Буття 23

Смерть Сарри та її похорон.

1. Життя Сарриноного було сто двадцять сім літ: [ось] літа Сарриноного життя.

2. І вмерла Сарра в Кір'ят-Арбі, що [нині] Хеврон, на землі ханаанській. І прийшов Авраам ридати по Саррі й оплакувати її.

3. І відійшов Авраам од небіжчиці своєї, і казав синам Хетовим, і говорив:

4. Я у вас зайшлий і поселець. Дайте мені у власність місце [для гробу] між вами, щоб мені небіжчицю мою поховати від очей моїх.

5. Сини Хета відповідали Авраамові, і сказали йому:

6. Послухай нас, володарю наш; ти князь Божий серед нас; у кращому із наших поховальних місцин поховай небіжчицю твою; ніхто з нас не відмовиться надати тобі поховальне місце, для похорону небіжчиці твоєї.

7. Авраам підвівся, і вклонився народові землі тієї, синам Хетовим;

8. І говорив їм, і сказав: Якщо ви згодні, щоб я поховав небіжчицю мою, то послухайте мене, попросіть за мене Ефрона, сина Цохарового,

9. Щоб він віддав мені печеру Махпелу, котра у нього в кінці поля його, щоб за добру ціну віддав її мені посеред вас, у власність для гробу.

10. А Ефрон сидів посеред синів Хетових; і відповідав Ефрон хеттеянин Авраамові при синах Хетових і при всіх, що входили у браму міста його, і сказав:

11. Ні, мій володарю, послухай мене. Я даю тобі поле і печеру, котра на ньому, даю тобі, перед очима синів народу мого даю тобі її, поховай небіжчицю твою.

12. Авраам поклонився народові землі тієї,

13. І говорив Ефронові голосно при народові землі тієї, і сказав: Якщо послухаєш мене, я даю тобі за поле срібло: Візьми у мене, і я поховаю там небіжчицю мою.

14. Ефрон відповідав Авраамові і сказав йому:

15. Володарю мій! Послухай мене: Земля [коштує] чотириста шеклів срібла; для мене і для тебе – що це? Поховай небіжчицю твою.

16. Авраам вислухав Ефрона; і відважив Авраам Ефронові срібла, скільки він оголосив при синах Хетових: чотириста шеклів срібла, які у вжитку в купців.

17. І стало поле Ефронове, котре при Махпелі, навпроти Мамре, поле і печера, котра на ньому, і всі дерева, які на полі, у всіх межах його довкола,
18. Володінням Авраамовим перед очима синів Хета, при всіх, що входили у браму міста його.
19. Після цього Авраам поклав Сарру, дружину свою, в печері поля в Махпелі, навпроти Мамре, що [нині] Хеврон, на землі ханаанській.
20. Отак дісталоя Авраамові від синів Хетових поле і печера, яка на ньому, у власність для похорон.

Буття 24

Ребека, наречена Ісаакова.

1. Авраам був уже старий і в літах похилих. Господь благословив Авраама у всьому.
2. І сказав Авраам служникові своєму, старшому в домі його, що наглядав за тим, що в нього було: Поклади руку твою під стегно моє,
3. І присягайся мені Господом Богом неба і Богом землі, що ти не візьмеш синові моєму дружини із дочок ханаанських, серед яких я живу.
4. Але підеш на землю мою, на батьківщину мою, і візьмеш дружину синові моєму Ісаакові.
5. Служник сказав йому: Можливо, не захоче дівчина йти зі мною на цю землю, то чи мушу я повернути сина твого на землю, з котрої ти вийшов?
6. Авраам сказав йому: Бережися, не повертай сина мого туди.
7. Господь, Бог неба, який узяв мене з дому батька мого і від землі народження мого, котрий говорив мені, і котрий клявся мені, кажучи: Потомству твоєму дам оцю землю, Він пошле Ангела Свого перед тобою, і ти візьмеш дружину синові моєму звідти.
8. А якщо не захоче дівчина йти з тобою, ти будеш вільний од цієї клятви моєї; тільки сина мого не лишай там.
9. І поклав служник руку свою під стегно Авраамове, господаря свого, і присягався йому за це.
10. І взяв служник із верблюдів господаря свого десять верблюдів і пішов. У руках у нього були також усілякі скарби господаря його. Він підвівся і пішов у Месопотамію, до міста Нахора.
11. І залишив верблюдів поза містом, біля криниці води, надвечір, о тій порі, коли виходять жінки по воду.
12. І сказав (служник): Господе, Боже господаря мого Авраама! Пошли [її] сьогодні назустріч мені і даруй милість господареві моєму Авраамові.
13. Ось, стою я біля джерела води, і доньки мешканців міста виходять черпати воду;

14. І дівчина, котрій я скажу: Нахили глечика свого, я нап'юся, і котра скаже: Пий, я також ще й верблюдам твоїм дам води, – оце та, яку Ти призначив служникові Твоєму Ісаакові; з цього я знатиму, що Ти даруєш милість господареві моєму.
15. Ще не перестав він говорити, аж ось, вийшла Ревека, котра народилася від Бетуїла, сина Мілки, дружини Нахора, брата Авраамового, і глечик її на плечі в неї.
16. Юнка [була] прегарна видом, діва, якої не спізнав чоловік. Вона зійшла до джерела, виповнила глечика та й подалася вгору.
17. І побіг служник (Авраамів) назустріч їй, і сказав: Дай мені випити трішки води із глечика твого.
18. Вона сказала: Напийся, мій пане! І відразу опустила глека свого на руку свою і напоїла його.
19. І, коли напоїла його, сказала: Я почну черпати для верблюдів твоїх, доки не нап'ються.
20. І миттю вилила воду з глека свого в жолоб, і побігла знову до джерела зачерпнути, і начерпала для всіх верблюдів його.
21. Чоловік той дивився на неї, вражений, мовчки, бажаючи затямити, чи благословив Господь путь його, чи ні.
22. Коли верблюди перестали пити, тоді чоловік той узяв золоту каблучку, вагою півшекля, і дав [їй] два зап'ястя на руки, вагою десять шеклів золота;
23. І сказав: Чия ти донька? Скажи мені, чи є в домі батька твого місце нам переночувати?
24. Вона сказала йому: Я – донька Бетуїла, сина Мілки, котрого вона породила Нахорові
25. І ще сказала йому: У нас багато соломи і кормів; і є [місце] для ночівлі.
26. І схилив чоловік той голову і поклонився Господові,
27. І сказав: Благословенний Господь Бог господаря мого Авраама, який не залишив пана мого без милости Своєї та істини Своєї! Господь вірним шляхом привів мене до дому брата господаря мого.
28. Дівчина побігла і розповіла про це в домі матері своєї.
29. У Ревеки був брат, на ймення Лаван. Лаван вибіг до того чоловіка біля джерела.
30. І коли він побачив ковток (сережку) і браслети (зап'ястя) на руках у сестри своєї, котра говорила: Так розмовляв зі мною оцей чоловік, то підійшов до чоловіка, і ось, він стоїть коло верблюдів біля джерела.
31. І сказав: Увійди, благословенний Господом; нащо ти стоїш поза домом? Я приготував дім і місце для верблюдів.
32. І зайшов чоловік. [Лаван] розсідлав верблюдів, дав соломи і кормів верблюдам, і води помити ноги йому і людям, котрі були з ним.

33. І запропонували йому вечерю; але він сказав: Не буду їсти, аж доки не повідаю справи своєї. І сказали (йому): Говори.
34. Він сказав: Я – служник Авраамів.
35. Господь вельми благословив господаря мого, і він став значним: Він дав йому овець і волів, срібло і золото, рабів і рабинь, верблюдів та віслюків.
36. Сарра, дружина господаря мого, уже постарівши, породила панові моєму сина, якому він віддав усе, що в нього є.
37. І взяв з мене клятву господар мій: Не бери дружини синові моєму з дочок ханаанських, у краю, де я живу;
38. А піди в дім батька мого, і до родичів моїх, і візьмеш дружину синові моєму.
39. Я сказав панові моєму: Можливо, не піде та жінка за мною.
40. Він сказав мені: Господь, перед котрим я ходжу, пошле з тобою Ангела Свого і влаштує шлях твій, і візьмеш дружину синові моєму із родичів моїх, а також із дому батька мого.
41. Аж тоді ти будеш вільний од клятви моєї, коли відвідаєш родичів моїх; і якщо вони не дадуть тобі, то будеш вільний од клятви моєї.
42. І прийшов я нині до джерела, і сказав: Господе, Боже господаря мого Авраама! Якщо Ти благословиш мою путь, котру я звершую,
43. То ось, я стою біля джерела води, і юнка, котра вийде черпати, і якій я скажу: Дай мені напитися трішки з глека твого,
44. І котра скаже мені: Пий ти, і верблюдам твоїм я начерпаю, – ось дружина, котру Господь вибрав синові господаря мого.
45. І ще не заговк я говорити в мислях моїх, аж ось, вийшла Ревека, і глек її на плечі її, і зійшла до джерела, і зачерпнула; і я сказав їй: Дай напитися,
46. Вона тої ж миті зняла з себе глека свого і сказала: Пий, і верблюдів твоїх я напою. І я пив, і верблюдів вона напоїла.
47. Я запитав у неї: Чия ти донька? Вона сказала: Донька Бетуїла, сина Нахорового, котрого породила йому Мілка. І дав я ковтки і зап'ястя на руки її.
48. І опустився я на коліна і поклонився Господові, і благословив Господа, Бога господаря мого Авраама, котрий обраним шляхом провів мене, щоб узяти дочку брата господаря мого за сина його.
49. І нині скажіть мені, чи маєте ви намір виявити милість і правду панові моєму, чи ні; скажіть мені, і я обернуся праворуч або ліворуч.
50. І відповів Лаван і Бетуїл, і сказали: Від Господа вийшла ця справа; ми не можемо сказати тобі навперейми ні поганого, ані доброго.

51. Ось Ревека перед тобою; візьми і піди, нехай буде вона дружиною сина господаря твого, як сказав Господь.
52. Коли служник Авраамів почув слова їхні, то вклонився Господові до землі.
53. І дістав служник срібні речі, і золоті речі, і одяг, і дав Ревеці; також і братові її, і матері її дав багаті дарунки.
54. І їли та пили, він і люди, які були з ним, і переночували. Коли ж підвелися вранці, то він сказав: Відпустіть мене до господаря мого.
55. Але брат її і мати її сказали: Нехай побуде з нами юнка днів з десять; потім підеш.
56. Він сказав їм: Не притримуйте мене, бо Господь благословив шлях мій; відпустіть мене, і я піду до господаря мого.
57. Вони сказали: Покличемо дівчину і запитаємо, що вона скаже.
58. І покликали Ревеку, і сказали їй: Чи підеш ти з цим чоловіком? Вона сказала: Піду.
59. І відпустили Ревеку, сестру свою, з нянькою її, і служника Авраамового, і людей його.
60. І благословили Ревеку, і сказали їй: Сестро наша! Хай народяться від тебе тисячі тисяч, і нехай володарює потомство твоє брамами тих, хто ненавидить тебе.
61. І звелася Ревека і служниця її, і сіли на верблюдів, і поїхали за тим чоловіком. І служник узяв Ревеку і пішов.
62. А Ісаак прийшов від джерела Лахай-Рої, бо жив він у краї полудневному.
63. А коли звечоріло, Ісаак вийшов у поле помислити, і звів очі свої, й побачив: Ось, ідуть верблюди.
64. Ревека глянула і побачила Ісаака, і спустилася з верблюда.
65. І сказала служникові: Хто цей чоловік, котрий іде полем нам назустріч? Служник сказав: Це – господар мій. І вона взяла намітку і покрилася.
66. А служник сказав Ісаакові все, що вчинив.
67. І завів її Ісаак до шатра Сарри, матері своєї; і взяв Ревеку, і вона стала дружиною йому, і він покохав її; і потішився Ісаак, будучи в печалі по матері своїй.

Буття 25

Шлюб Авраама з Кетурую.

1. І взяв Авраам іще дружину, на ймення Кетура.
2. І вона породила йому Зімрана, Йокшана, Мадана, Мідіяна, Їшбака і Шуаха.
3. Йокшан породив Шеву і Дедана. Сини Дедана були: ашшури, летуші і леуми.

4. Сини Мідіянові: Ефа, Ефер, Ханох, Авіда, Елдаа. Усі оці – сини Кетури.
5. І віддав Авраам все, що було в нього, Ісаакові.
6. А синам наложниць, котрі були в Авраама, дав Авраам дарунки, і відіслав їх од Ісаака, сина свого, ще за життя свого, на схід, на землю східну.
7. Днів життя Авраамових, котрі він прожив, було сто сімдесят п'ять літ.
8. І віддав духа Авраам, і помер у старості добрій, похилий і насичений [життям], і приєднався до народу свого.
9. І поховали його Ісаак та Ізмаїл, сини його, в печері Махпелі, на полі Ефрона, сина Цохара, хеттеянина, котре навпроти Мамре.
10. На полі, котре Авраам придбав у синів Хетових. Там поховані Авраам і Сарра, дружина його.
11. По смерті Авраама Бог благословив Ісаака, сина його. Ісаак жив при джерелі Лахай-Рої.
12. Ось родовід Ізмаїла, сина Авраамового, котрого породила Авраамові Агар єгиптянка, служниця Саррина;
13. І ось ймення синів Ізмаїлових, імена їх за родоводом їхнім: первісток Ізмаїлів Невайот, за ним Кедар, Адбеїл, Мівсам,
14. І Мішма, і Дума, і Масса.
15. Хадад, Тема, Єтур, Нафіш, і Кедма.
16. Оце – сини Ізмаїлові, і ймення їхні, у селищах їхніх, у кочовищах їхніх, [це] – дванадцять князів племен їхніх.
17. А літ життя Ізмаїлового було сто тридцять сім літ, і віддав духа, і вмер, і долучився до народу свого.
18. Вони жили від Хавілі до Шуру, що перед Єгиптом, як простувати до Ашшуру. І він помер в присутності братів своїх.
19. Ось родовід Ісаака, сина Авраамового. Авраам породив Ісаака.
20. Ісаакові було сорок літ, коли він узяв собі за дружину Ревеку, доньку Бетуїла арамеянина з Месопотамії, сестру Лавана арамеянина.
21. І молився Ісаак Господові про дружину свою, бо вона була неплодна; і Господь почув його, і завагітніла Ревека, дружина його.
22. Сини в лоні її почали битися, і вона сказала: Якщо так буде, то нащо воно мені? І пішла запитати у Господа.
23. Господь сказав їй: Два племені у череві твоєму, і два різних народи вийдуть із лона твого; один народ буде сильнішим від другого, і старший буде слугувати молодшому.

24. І настала пора розродитися їй; і ось, близнята в лоні її.
25. Перший вийшов червонястий увесь, мов шкіра, пелехатий; і назвали йому ім'я – Ісав.
26. Потім вийшов брат його, тримаючись рукою своєю за п'яту Ісава, і названо йому ім'я: Яків. А Ісаак був шістдесятирічним, коли вони вродилися.
27. Діти зросли, і став Ісав людиною, меткою на звіроловстві, – людиною ланів; а Яків – чоловіком лагідним, і жив у шатрах.
28. Ісаак любив Ісава, тому що дичина його була до смаку йому, а Ревека любила Якова.
29. І зварив Яків страву; а Ісав прийшов з поля стомлений.
30. І сказав Ісав Якові: Благаю тебе: Дай мені поїсти червоної юшки, червоної ось цієї; бо я стомився. Від цього дано йому імя: Едом.
31. Проте Яків сказав: Продай мені зараз же своє першородство.
32. Ісав сказав: Ось, я помираю; що мені в цьому першородстві?
33. Яків сказав: Присягнися мені цієї ж миті. Він присягнувся йому, і продав першородство своє Якові в той день.
34. І дав Яків Ісавові хліба і юшки з чечевиці; і він їв і пив, і підвівся, і пішов, і знехтував Ісав своїм першородством.

Буття 26

Заповіт з Авраамом переходить на Ісаака.

1. Був голод на землі, лихіший понад попередній голод, котрий був у дні Авраама, і пішов Ісаак до Авімелеха, царя филистимського, до Герару.
2. Господь постав перед ним і сказав; Не йди до Єгипту; живи на землі, про яку Я скажу тобі.
3. Мандруй по цій землі; і Я буду з тобою, і благословлю тебе; бо тобі і нащадкам твоїм дам усі землі оці, і дотримаюся клятви, котрою Я клявся Авраамові, батькові твоєму.
4. Помножу нащадків твоїх, як зорі небесні; і дам нащадкам твоїм усі землі оці; і благословляться в насінні твоєму всі народи землі.
5. За те, що Авраам підкорився голосові Моєму і пильнував, що Мною [заповідане] треба було пильнувати: Статути Мої і закони Мої.
6. Ісаак оселився в Герарі.
7. Мешканці міста того запитали про дружину його, і він сказав: Це сестра моя; тому що боявся сказати: Дружина моя, щоб не вбили мене, [сказав] він, мешканці міста цього за Ревеку, бо вона вродлива з обличчя.

8. Та коли вже багато часу він там прожив, Авімелех, цар филистимський, глянувши у вікно, побачив, що Ісаак бавиться з Ревекою, дружиною своєю.
9. І прикликав Авімелех Ісаака, і сказав: Ось, це дружина твоя, чому ж ти сказав: Вона сестра моя? Ісаак сказав йому: Тому, щоб я не загинув через неї.
10. Але Авімелех сказав: Що це ти вчинив з нами? Адже один із народу замалим не злігся з дружиною твоєю, і ти накликав би звинувачення на нас.
11. І наказав Авімелех народові своєму, сказавши: Хто торкнеться сього чоловіка і дружини його, той буде покараний на смерть.
12. І сів Ісаак у землі тій, і зібрав того року ячменю у стократ: так благословив його Господь.
13. І став значним цей чоловік, і звеличувався ще і ще аж до того, що став дуже великим.
14. У нього була черета дрібної і черета великої худоби і чимало орної землі, і филистимляни почали заздрити йому.
15. І всі криниці, які викопали служники вітця його за життя батька його Авраама, филистимляни завалили і засипали землею.
16. І Авімелех сказав Ісаакові: Залиши нас; бо ти став набагато сильнішим од нас.
17. І пішов Ісаак звідти і розташувався шатрами в долині Герарській, і оселився там.
18. І знову викопав Ісаак криниці води, які були викопані ще за Авраама, батька його, котрі завалили филистимляни по смерті Авраама; і назвав їх тими ж іменами, котрими назвав їх батько його.
19. І копали служники Ісаакові в долині, і знайшли там джерело води живої.
20. І сперечалися пастухи Герарські з пастухами Ісааковими, кажучи: Наша вода. І він назвав криниці ім'я: Есек, бо сперечалися з ним.
21. Викопали другу криницю; сперечались також і за неї; і він дав їй ім'я Ситна.
22. І він рушив звідтіля, і викопав криницю, за котру уже не сперечалися; і назвав її: Реховот, бо, сказав він, тепер Господь дав нам просторе місце, і ми розмножимося на землі.
23. Звідти перейшов він до Беер-Шеви.
24. І тієї ночі з'явився йому Господь, і сказав: Я – Бог Авраама, батька твого; не бійся, бо Я з тобою; і благословлю тебе, і розмножу потомство твоє, заради Авраама, служника Мого.
25. І він спорудив там жертовника, і прикликав ймення Господа. І напнув там шатро своє, і викопали там служники Ісаакові криницю.
26. Прийшов до нього з Герару Авімелех, і Ахуззат, товариш його, і Піхол, начальник війська його.

27. Ісаак сказав їм: Для чого ви прийшли до мене, коли ви зненавиділи мене і вислали мене від себе?
28. Вони сказали: Ми виразно побачили, що Господь з тобою, і тому ми сказали: Поставимо поміж нами і тобою клятву, і вступимо з тобою в спілку.
29. Щоб ти не чинив нам лиха, як ото ми також не торкнулися до тебе, а чинили тобі саме добро і відпустили тебе з миром; тепер ти благословенний Господом.
30. Він накрив їм столи, і вони їли й пили.
31. І, підвівшись рано-вранці, поклялися один одному; і відпустив їх Ісаак, і вони пішли від нього з миром.
32. Того ж таки дня прийшли служники Ісааківі і звістили його про криницю, котру копали вони, і сказали йому: Ми знайшли воду.
33. І він назвав її: Шів'а. А тому ім'я місту тому Беер-Шева аж донині.
34. І було Ісавові сорок літ, і взяв собі за дружину Єгудиту, доньку Беері хеттеянина, і Босмату, доньку Елона хеттеянина.
35. І були вони тягарем для Ісаака та Ревеки.

Буття 27

Обманом благословення привласнене.

1. Коли Ісаак постарів, і притупився зір очей його, він прикликав старшого сина свого Ісава і сказав йому: Сину мій! Той сказав йому: Ось я.
2. Він сказав: Ось, я постарів; не знаю дня смерти моєї.
3. Я благаю тебе: Візьми тепер знаряддя твої, сагайдака твого і лука твого, і йди в поле, і налови мені дичини.
4. І приготуй мені страву, котру я люблю, і принеси мені їсти, щоби благословила тебе душа моя перш, аніж я помру.
5. Ревека чула, коли Ісаак говорив синові своєму Ісавові. І пішов Ісав у поле вполювати дичину.
6. А Ревека сказала синові своєму Якові: Ось, я чула, як батько твій говорив братові твоєму Ісавові:
7. Принеси мені дичини і приготуй мені страву, і я з'їм, і благословлю тебе перед Господом, передніше смерті моєї.
8. Тепер, сину мій, прислухайся до слів моїх, а що я тобі скажу.
9. Піди до [отари] і принеси мені звідти двійко справних козлят, і я приготую з них батькові твоєму страву, яку він любить.

10. А ти принесеш батькові твоєму, і він насититься, аби благословити тебе перед смертю своєю.
11. Яків сказав Ревеці, матері своїй: Ісав, брат мій, чоловік кудлатий, а я гладенький.
12. Може статися, помагає мене мій батько; і я буду в його очах облудником, і наведу на себе прокляття, а не благословення.
13. Мати сказала йому: На мені хай буде прокляття твоє, сину мій, тільки послухай мене, і піди, принеси мені.
14. Він пішов, і взяв, і приніс матері своїй, і мати його зготувала страву, котру любив батько його.
15. І взяла Ревека багату одягу старшого сина свого Ісава, яка була в неї у домі, і одягла [в неї] молодшого сина свого Якова;
16. А руки його і гладеньку шию його обклала шкурою козенят.
17. І дала страву і хліб, котрі вона зготувала, в руки Якові, синові своєму.
18. Він увійшов до батька свого і сказав: Тату мій! Той озвався: Ось я, хто ти, сину?
19. Яків сказав батькові своєму: Я – Ісав, первісток твій, я вчинив так, як ти сказав мені; підведися, сідай і покуштуй дичини моєї, аби благословила мене душа твоя.
20. І сказав Ісаак синові своєму: Отак швиденько знайшов ти, сину мій? Він сказав: Тому, що Господь Бог твій послав мені назустріч.
21. І сказав Ісаак до Якова: Підійди, я обмацаю тебе, сину мій, чи ти син мій Ісав, чи ні?
22. Яків підійшов до Ісаака, батька свого, і він обмацав його, і сказав: Голос, голос Якова, а руки, руки Ісавові.
23. І не впізнав його, тому що руки його були, як руки Ісава, брата його, кудлаті; і благословив його.
24. І сказав: Чи ти син мій Ісав? Він сказав: Я.
25. [Ісаак] сказав: Подай мені, і спожию дичини сина мого, щоби благословила тебе душа моя. Яків подав йому, і він їв; приніс йому також вина, і він пив.
26. Ісаак, батько його, сказав йому: Підійди, поцілуй мене, мій сину.
27. Він підійшов і поцілував його. І відчув [Ісаак] запах від одягу його, і благословив його, і сказав: Ось, запах від сина мого, як запах від поля, яке благословив Господь.
28. Нехай же дасть тобі Бог від роси небесної і від родючої землі, і багато хліба і вина.
29. Нехай же послугують тобі народи, і нехай поклоняться тобі племена; будь паном над братами твоїми, і нехай поклоняться тобі сини матері твоєї; ті, що проклинають тебе, – прокляті; ті, що благословляють тебе, – благословенні!

30. І тільки-но звершив Ісаак благословення над Яковом, і тільки-но вийшов Яків од Ісаака, батька свого, Ісав, брат його, прийшов з ловів своїх.
31. Зготував і він страву і приніс батькові своєму, і сказав батькові своєму: Підведися, тату мій, і з'їж дичини сина твого, щоби благословила мене душа твоя.
32. А Ісаак, батько його, сказав йому: Хто ти? Він сказав: Я син твій, первісток твій, Ісав.
33. І затремтів Ісаак вельми великим трепетом, і сказав: Хто ж оце, котрий дістав мені дичини і приніс мені, і я їв од усього, перше, аніж ти прийшов, і я благословив його? Він і буде благословенний.
34. Ісав, вислухавши слова батька свого, голосно скрикнув і сказав батькові своєму: Тату мій! Благослови й мене.
35. Але він (Ісаак) сказав: Брат твій прийшов із хитрістю і взяв благословення твоє.
36. І сказав він: Чи не тому дано йому ім'я – Яків. Бо він уже двічі обійшов мене? Він узяв першородство моє, і ось, тепер забрав благословення моє. І [ще] сказав: Невже ти не залишив мені благословення?
37. Ісаак відповідав Ісавові: Ось, я поставив його господарем над тобою, і всіх братів його віддав йому в служники, обдарував його хлібом і вином, а що ж я можу вчинити для тебе, сину мій?
38. Але Ісав сказав батькові своєму: Невже, тату мій, одне у тебе благословення? Благослови й мене, тату мій! І підніс Ісав голос свій і заплакав.
39. І відповів Ісаак, батько його, і сказав [йому] : Ось, від родючої землі буде прожиття твоє, і з роси небесної згори.
40. І житимеш мечем твоїм, і будеш служити братові твоєму; а буде час, коли повстанеш, і скинеш ярмо його з шиї твоєї.
41. І зненавидів Ісав Якова за благословення, яким благословив його батько його; і сказав Ісав у серці своєму: Наближаються дні плачу по батькові моєму; і я уб'ю Якова, брата мого.
42. І переказані були Ревеці слова Ісава, старшого сина її, і вона послала, і прикликала молодшого сина Якова, і сказала йому: Ось, Ісав, брат твій, погрожує убити тебе.
43. І тепер, сину мій, послухай слова мого, підведися, біжи до Лавана, брата мого, в Харан;
44. І поживи у нього деякий час, доки вгамується лють брата твого.
45. Доки погамується гнів брата твого на тебе, і він забуде, що ти вчинив йому. Тоді я надішлю [посланця] і візьму тебе звідти. Для чого мені упродовж одного дня втратити вас обидвох?
46. І сказала Ревека Ісаакові: Я життям не рада від дочок Хетових; якщо Яків візьме дружину з дочок Хетових, як оці, із дочок цієї землі, то для чого мені й життя?

Заповіт Бога з Авраамом переходить на Якова.

1. І прикликав Ісаак Якова, і благословив його, і заповідав йому, і сказав: Не бери собі дружини з дочок ханаанських.
2. Підведися, піди до Падан-Араму, в дім Бетуїла, батька матері твоєї, і візьми собі дружину звідти, із дочок Лавана, брата матері твоєї.
3. А Бог всемогутній нехай благословить тебе, хай розплодить тебе і нехай розмножить тебе, і нехай буде від тебе багато народів;
4. І нехай дасть тобі благословення Авраама, тобі і потомству твоєму з тобою, щоб тобі успадкувати землю, до котрої мандруєш, котру Бог дав Авраамові.
5. І відпустив Ісаак Якова, і він пішов до Падан-Араму, до Лавана, сина Бетуїла арамеянина, до брата Ревеки, матері Якова та Ісава.
6. Ісаав побачив, що Ісаак благословив Якова, і, благословляючи, послав його до Падан-Араму взяти собі дружину звідти, і заповідав йому, сказавши: Не бери дружини із дочок ханаанських.
7. І що підкорився Яків батькові своєму і матері своїй і пішов до Падан-Араму.
8. І побачив Ісаав, що дочки ханаанські не до вподоби Ісаакові; батькові його;
9. І пішов Ісаав до Ізмаїла, і взяв за себе дружину Махалату, доньку Ізмаїла, сина Авраамового, сестру Невайотову, понад [інших] дружин своїх.
10. А Яків вийшов із Беер-Шеви, і подався в Харан.
11. І прийшов до [однієї] місцини, і там [лишився] ночувати, тому що зайшло сонце. І взяв [одного] з каменів того місця, і поклав собі узголів'ям, і ліг на тому місці.
12. І побачив уві сні: Ось, драбина стоїть на землі, а верхівка її торкається неба; і ось, Ангели Божі піднімаються і спускаються по ній.
13. І ось, Господь стоїть на ній і говорить: Я Господь, Бог Авраама, батька твого, і Бог Ісаака. Землю, на якій ти лежиш, Я дам тобі й потомству твоєму.
14. І будуть нащадки твої, мов пісок земний, і розповсюдишся до моря, і на схід, і на північ, і на південь; і благословляться в тобі і в насінні твоєму всі племена земні.
15. І ось, Я з тобою; і збережу тебе скрізь, куди ти не підеш, і наверну тебе до цієї землі; бо Я не залишу тебе, аж доки не виконаю того, що Я сказав тобі.
16. Яків пробудився зі сну свого і сказав: Справді Господь присутній на цьому місці, а я не знав!
17. І злякався, і сказав: Яке страшне це місце! Це не щось інше, як дім Божий, це ворота небесні.
18. І підвівся Яків рано-вранці і взяв камінь, котрого поклав узголів'ям, і поставив його пам'ятником; і вилив елей на нього.

19. І назвав ім'я місцю тому Бет-Ел; а попереднє ім'я того міста було: Луз.
20. І склав Яків обітницю, сказавши: Якщо Бог буде зі мною, і збереже мене на шляху цім, котрим я іду, і дасть мені хліб їсти і одержу одягатися,
21. І я з миром повернуся в дім батька мого, і буде Господь моїм Богом,
22. То цей камінь, якого я поставив пам'ятником, буде домом Божим; і з усього, що Ти, Боже, даруєш мені, я дам Тобі десяту частину.

Буття 29

Яків у Харані.

1. І підвівся Яків, і пішов у край синів Кедему.
2. І побачив: Ось, на полі криниця, і там три череди дрібної худоби, що лежали біля неї; тому що з тієї криниці напували череди. Над горловиною криниці лежав великий камінь.
3. Коли збиралися туди всі череди, відважували каменя від горловини криниці і напували овець; потім знову клали каменя на це місце, на горловину криниці.
4. Яків сказав їм: Браття мої! Звідки ви? Вони сказали: Ми із Харану.
5. Він сказав їм: Чи знаєте ви Лавана, сина Нахорового? Вони сказали: Знаємо.
6. Він ще сказав їм: Чи здоровий він? Вони сказали: При здоров'ї, і ось, Рахіль, донька його, йде з вівцями.
7. І сказав: Бачите, день ще тривалий, не час забирати худобу; понапувайте овець, і відійдіть, пасіть.
8. Вони сказали: Не можемо, доки не зберуться усі череди, і не відвалять каменя від горловини криниці; і тоді будемо напувати овечок.
9. Він ще говорив з ними, як прийшла Рахіль з дрібною скотиною батька свого, тому що вона пасла.
10. Коли Яків побачив Рахіль, доньку Лавана, брата матері своєї, і овець Лавана, брата матері своєї, то наблизився Яків, підважив каменя на горловині криниці, і напоїв овечок Лавана, брата матері своєї.
11. І поцілував Яків Рахіль, і підніс голос свій, і заплакав.
12. І сказав Яків Рахілі, що він родич батькові її, і що він син Ревеки. А вона побігла і сказала батькові своєму.
13. Лаван, зачувши про Якова, сина сестри своєї, вибіг йому назустріч, обійняв його, і поцілував його, і завів його у дім свій, і він оповів Лаванові все оце.
14. А Лаван сказав йому: Справді, ти кість моя і плоть моя. І жив у нього [Яків] цілий місяць.

15. І Лаван сказав Якові: Невже ти задарма будеш служити мені тому, що ти родич? Скажи мені, що заплатити тобі?
16. У Лавана було дві доньки; ім'я старшої Лія; ім'я молодшої Рахіль.
17. Лія мала слабкий зір, а Рахіль була ставна і гарна з обличчя.
18. І Яків полюбив Рахіль, і сказав: Я буду служити тобі сім літ за Рахіль, молодшу доньку твою.
19. Лаван сказав: Краще віддам її за тебе, аніж віддати її за когось іншого; живи у мене.
20. І служив Яків за Рахіль сім років; і вони видалися йому кількома днями, тому що він любив її.
21. І сказав Яків Лаванові: Віддай дружину мою; тому що мені вже виповнився час, щоби увійти до неї.
22. Лаван скликав усіх людей тої місцини і вчинив бенкет.
23. А ввечері узяв доньку свою Лію і привів до нього; і увійшов до неї [Яків].
24. І дав Лаван служницю свою Зілпу в служницю доньці своїй Лії.
25. А вранці виявилось, що то була Лія. І сказав Лаванові: Що це ти вчинив зі мною? Чи не за Рахіль я служив у тебе? Нащо ти обдурив мене?
26. Лаван сказав: У наших краях немає звичаю, щоб молодшу доньку видавати раніше старшої;
27. Скінчи тиждень цією; потім дамо тобі й ту, за службу, котру ти будеш служити у мене ще сім літ інших.
28. Яків так і вчинив, і скінчив тиждень цією. І [Лаван] дав Рахіль, доньку свою, йому в дружини.
29. І дав Лаван служницю свою Білгу в служниці доньці своїй Рахілі.
30. [Яків] увійшов також і до Рахілі, і кохав Рахіль більше, аніж Лію; і служив у нього іще сім літ інших.
31. Та Господь побачив, що Лія була нелюба, і дарував їй плідне лоно, а Рахіль була бездітна.
32. Лія завагітніла і породила сина, і назвала йому ім'я: Рувим; тому що сказала вона: Господь зглянувся на моє лихо, то відтепер буде любити мене чоловік мій.
33. І завагітніла знову, і породила сина, і сказала: Господь почув, що я нелюба, і дав мені й цього. І назвала йому ім'я: Симеон.
34. І завагітніла ще, і породила сина, і сказала: Тепер прихилиться до мене чоловік мій, бо я народила йому трьох синів. Тому й названо йому ім'я: Левій.

35. І ще завагітніла, 02029 08799 і породила сина, і сказала: Аж тепер я прославлю 03034 08686 Господа. А тому назвала йому ім'я Юда. І перестала народжувати.

Буття 30

Розкошування Якова

1. І побачила Рахіль, що вона не народжує дітей Якові, і позаздрила Рахіль сестрі своїй, і сказала Якові: Дай мені дітей; а якщо не так, я помираю.
2. Яків розгнівався на Рахіль і сказав: Хіба я Бог, який не дав тобі плідного лона?
3. Вона сказала: Ось служанка моя Білга; увійди до неї: Нехай вона народить у коліна мої, щоб я також мала дітей від неї.
4. І дала вона Білгу, служницю свою, за дружину йому; і увійшов до неї Яків.
5. Білга завагітніла, і породила Якові сина.
6. І сказала Рахіль: Розсудив мене Бог, і почув голос мій, і дав мені сина. А тому дала йому ім'я: Дан.
7. І ще завагітніла і породила Білга, служниця Рахілі, другого сина Якові.
8. І сказала Рахіль: Боротьбою дужою боролася я з сестрою моєю, і подужала. І назвала йому ім'я: Нефталим(боротьба).
9. Лія побачила, що перестала народжувати, і взяла служницю свою Зілпу, і дала її Якові за дружину.
10. І Зілпа, служниця Ліїна, породила Якові сина.
11. І сказала Лія: Додалося. І назвала йому ім'я: Гад (щастя).
12. І породила Зілпа, служниця Ліїна, другого сина Якові.
13. І сказала Лія: На щастя мені; тому що будуть називати мене жінки щасливою. І назвала йому ім'я: Асир(блаженство).
14. Рувим пішов під час жнив пшениці, і знайшов мандрагорові яблука в полі, і приніс їх Лії, матері своїй. І Рахіль сказала Лії: Я благаю тебе, дай мені мандрагорів сина твого.
15. Але та сказала їй: Невже мало тобі заволодіти чоловіком моїм, що ти доправляєшся і мандрагорів сина мого? Рахіль сказала: То нехай він ляже з тобою цю ніч, за мандрагори сина твого.
16. Яків прийшов з поля увечері, і Лія вийшла йому назустріч, і сказала: Увійди до мене, бо я купила тебе за мандрагори сина мого. І злігся він з нею тієї ночі.
17. І почув Бог Лію, і вона завагітніла, і породила Якові п'ятого сина.
18. І сказала Лія: Бог дав одплату мені за те, що я віддала служницю мою чоловікові моему. І назвала йому ім'я: Іссахар.

19. І ще завагітніла Лія, і породила Якові шостого сина.
20. І сказала Лія: Бог дав мені чудового дарунка; тепер буде жити в мене чоловік мій, бо я народила йому шість синів. І назвала ім'я йому: Завулон.
21. Потім народила доньку; і назвала їй ім'я: Діна.
22. І згадав Бог про Рахіль, і почув її Бог, і уздоровив лоно її.
23. Вона завагітніла, і породила сина, і сказала: зняв Бог ганьбу мою.
24. І назвала йому ім'я: Йосип, сказавши: Господь дасть мені й другого сина.
25. Після того, як Рахіль породила Йосипа, Яків сказав Лаванові: Відпусти мене, і я піду в свою місцину і у свій край;
26. Віддай дружин моїх і дітей моїх, за яких я служив тобі, і я піду; бо ти знаєш службу мою, котру я служив тобі.
27. І сказав йому Лаван: О, якби я знайшов прихильність перед очима твоїми! Я бачив за обставинами, що у твоє ім'я Господь благословив мене.
28. І сказав: Назви собі винагороду від мене, і я дам.
29. І сказав йому [Яків] : Ти відаєш, як я служив тобі, і якою стала худоба твоя при мені.
30. Бо мало було в тебе до мене, а стало багато; Господь благословив тебе з появою моєю; але коли ж я буду працювати для дому свого?
31. І сказав [Лаван] : Що дати тобі? Яків сказав: Не дай мені нічого. Якщо лиш учиниш, що я скажу, то я знову буду пасти і стерегти овечок твоїх.
32. Я піду нині по всій [череді] овечок твоїх відділити з неї всіляку тварину з цятками і з плямами, усіляку тварину чорну з овечок, також із плямами і з цятками із кіз, [така худобина] буде винагородою мені.
33. І буде говорити за мене перед твоїм лицем справедливість моя в прийдешньому дні, коли прийдеш оглянути винагороду мою. Всіляка коза не з цятками і не з плямами, і з овечок не чорна, вкрадене, [якщо знайдеться] у мене.
34. Лаван сказав: Гаразд, нехай буде за словом твоїм.
35. І вилучив того ж дня кіз строкатих і з цятками, і всіх козлів з плямами, і з цятками, всіх, на котрих було [хоч трішки] білого, і всіх чорних овечок, і віддав у руки синам своїм.
36. І призначив відстань поміж собою і поміж Яковом на три дні шляху. А Яків випасав решту дрібної худоби Лавана.
37. І взяв Яків свіжих прутиків тополинних, мигдалевих і яворових, і вирізав на них білі смуги, знявши кору до білини, яка на прутах.
38. І поклав прuti з нарізами перед скотиною у водопійних коритах, куди скотина приходиться напитися, і де, проходячи до водопою, зачинала перед прутами.

39. І зачинала скотина перед прутами, і народжувалася скотина строкатою, і з цятками, і з плямами.

40. І відділяв Яків тих ягнят, і ставив скотину головами до строкатого і всього чорного серед отари Лаванової, і тримав свої череди окремо, і не ставив їх разом із худобою Лавановою.

41. Кожного разу, коли зачинала скотина міцна, Яків клав пруту в коритах перед очима скотини, щоб вона зачинала перед прутами.

42. А коли зачинала скотина слабка, тоді він не клав. І діставалася слабка [скотина] Лаванові, а міцна – Якові.

43. І вчинився цей чоловік вельми й вельми багатим, і було у нього чимало дрібної скотини, і служниць, і служників, і верблюдів, і віслюків.

Буття 31

1. І почув Яків слова синів Лаванових, які говорили: [Яків] заволодів усім, що було в батька нашого, і з маєтку батька нашого зібрав усе багатство оце.

2. І побачив Яків обличчя Лавана, і ось, воно вже не таке до нього, як було вчора і третього дня.

3. І сказав Господь Якові: Повернися на землю батьків твоїх і на батьківщину свою, і Я буду з тобою.

4. І послав Яків і прикликав Рахіль і Лію в поле, до череди дрібної [скотини] своєї.

5. І сказав їм: Я бачу обличчя батька вашого, що воно до мене не таке, яким було вчора і третього дня. Але Бог батька мого був зі мною.

6. Ви самі знаєте, що я всіма силами служив батькові вашому.

7. Але батько ваш обдурював мене і разів із десять міняв нагороду мою. Але Бог не допустив йому вчинити мені зло.

8. Коли сказав він, що [скотина] з цятками буде тобі в нагороду, то скотина вся приносила із цятками. А коли він сказав: Строкаті будуть тобі в нагороду, то скотина вся приносила строкатих.

9. І відібрав Бог скотину у вашого батька, і дав мені.

10. Одного разу, о такій порі, коли скотина парується, глянув я і побачив уві сні, аж ось, козли, які спиналися на самиць, строкаті, з цятками і плямами.

11. Ангел Божий сказав мені уві сні: Якове! Я сказав: Ось я.

12. Він сказав: Зведи очі твої і поглянь: Усі козли, що спинались на самиць, строкаті, з цятками і з плямами; бо Я бачу все, що Лаван чинить з тобою.

13. Я Бог, [що з'явився перед тобою] біля Бет-Елу, де ти вилив єлей на пам'ятник і де ти склав Мені обітницю. Тепер підведися, вийди із землі цієї; і повернися на землю вітчизни твоєї.

14. Рахіль і Лія сказали йому у відповідь: Чи є ще нам частка і спадок у домі батька нашого?
15. Чи не за чужинців він нас має? Бо він продав нас, і пожер навіть срібло наше.
16. А тому все багатство, яке Бог відібрав у батька нашого, є наше і дітей наших. Отож, звершуй усе, що сказав тобі Бог.
17. І звівся Яків, і посадовив дітей своїх і дружин своїх на верблюрів;
18. І взяв із собою всю скотину свою і все багатство своє, котре надбав, скотину власну його, яку надбав у Падан-Арамї, щоби йти до Ісаака, батька свого, на землю ханаанську.
19. І коли Лаван пішов стригти скотину свою, то Рахіль украла ідолів, котрі були в батька.
20. А Яків украв серце в Лавана арамеянина, тому що не звістив його, що відходить.
21. І пішов із усім, що в нього було, і, підвівшись, перейшов ріку, і попростував до гори Гілеадської.
22. А третього дня сказали Лаванові, що Яків утік.
23. Тоді взяв він із собою родичів своїх, і гнався за ним сім днів, і догнав його на горі Гілеадській.
24. І прийшов Бог до Лавана арамеянина вночі уві сні, і сказав йому: Бережися, не говори Якові ні доброго, ані злого.
25. І догнав Лаван Якова; А Яків поставив шатро своє на горі, а Лаван із родичами своїми поставив на горі Гілеадській.
26. І сказав Лаван Якові: Що ти вчинив? Для чого ти обдурив мене й забрав дочок моїх, мов бранців зброєю?
27. Нащо ти втік потайки, і сховався від мене, і не сказав мені? Я відпустив би тебе з радістю і з піснями, з тіпаном і з гуслами.
28. Ти не дозволив навіть поцілувати внуків моїх і дочок моїх; нерозважливо ти вчинив.
29. Є в руці моїй сила вчинити вам зло; але Бог батька вашого учора говорив до мене і сказав: Бережися, не говори Якові ні доброго, ані злого.
30. Проте справді ти відійдеш, тому що ти нетерпляче захотів бути в домі батька твого; але нащо ти вкрав богів моїх?
31. Яків одказував Лаванові і сказав: Я боявся; бо я міркував, чи не забереш ти у мене дочок своїх.
32. У кого знайдеш богів твоїх, той не буде живий. При родичах наших упізнавай, що в мене, і візьми собі. Яків не знав, що Рахіль украла їх.
33. І заходив Лаван до шатра Якова, і до шатра Ліїного, і до шатра двох служниць, та не знайшов. І, вийшовши з шатра Ліїного, ступив до шатра Рахілі.

34. А Рахіль узяла ідолів і поклала їх пад верблюдове сідло, і сіла на них. І обшукаў Лаван усе шатро, протэ не знайшов.
35. А вона сказала свому бацькові: Хай не прогніваецца господар мій, што я не могу падвестыся перад тобою, бо в мене звычайна жіноче. І він шукаў, але не знайшов ідолів.
36. Яків розгніваўся, і пачав сперечатися з Лаваном. І пачав гаворыці Яків, і сказаў Лаванові: Яка вина мая, які гріх мій, што ты пераслідуеш мене?
37. Ты оглянў у мене всі речі; што знайшов ты із речей дому свого? Покажы отут перад родічамі моімі і перад родічамі твоімі: нехай вони розсудыць паміж намі двума.
38. Ось, дваццаць літ я [буў] у тебе; вівці твоі і козы твоі не скидалі, баранів чэреды твоеі я не вжываў.
39. Розтерзанаго звірамі я не прыносіў тобі; це була мая втрата; ты з мене відшкодаваў, чи вдень щось прападало, а чи вночі щезало.
40. Я страждаў удень від жароты, а вночі од холоднеці, і сон мій уцікаў з очей моіх.
41. Отакі моі дваццаць літ у домі твоему. Я служыў тобі чотырнаццаць літ за двух дочок твоіх і шість літ за скотыну тваю; а ты дэсяць разоў міняў винагароду мою.
42. Якбы не буў зі мною Бог бацька мого, Бог Авраама і острах Ісаака, ты зараз відпусціў бы мене упорожні. Бог побачыў ліхо моё і працу рук моіх, і заступіўся за мене учора.
43. І відповідаў Лаван, і сказаў Якові: Донькі моі – моі донькі, діці – моі діці, скотына – мая скотына, і все, што ты бачыш, – це моё; чи могу я зараз щось учыніці з донькамі моімі із дзіцьмі іхнімі, котры народжэні нымі?
44. Тепер ухвалімо спілку, я і ты, і це буде свідчэньням паміж мною і тобою.
45. І взяў Яків камень, і паставіў яго пам'ятніком.
46. І сказаў Яків родічам свомі: назбірайте каміння. Вони назбіралі каміння, і вчынілі узгірок, і ілі на тому узгірку.
47. І назваў яго Лаван: Егар-Сагадута; а Яків назваў яго Гал-Ед.
48. І сказаў Лаван: Сьгодні цей узгірок паміж мною і тобою свідок. Тому й названо яго – Гал-Ед.
49. [Також] : Міцпа, від того, што Лаван сказаў: Нехай наглядзе Господзь за мною і за тобою, коли ми розійдемся один від аднаго.
50. Якщо ты будэш погано ставіцца до моіх дочок, або, якщо візьмеш дружыні понад доньок моіх, то, хоч немае чоловіка паміж намі, начувайся, Бог свідок паміж мною і паміж тобою.
51. І сказаў Лаван Якові: Ось, узгірок цей і ось пам'ятнік, котры я паставіў між мною і тобою.
52. Цей узгірок свідок, і цей пам'ятнік свідок, што ні я не перейду до тебе за цей узгірок, ні ты не перейдеш до мене за цей узгірок і за цей пам'ятнік для зла.

53. Бог Авраамів і Бог Нахорів нехай судить поміж нами, Бог батька їхнього. Яків поклявся страхом батька свого Ісаака.

54. І заколов Яків пожертву на горі, і покликав родичів своїх їсти хліб і вони їли хліб і ночували на горі.

55. І підвівся Лаван рано-вранці і поцілував онуків своїх і дочок своїх, і благословив їх, і рушив, і повернувся Лаван до свого місця.

Буття 32

Якові дано ім'я Ізраїль

1. А Яків рушив шляхом своїм. І зустріли його Ангели Божі.

2. Яків, забачивши їх, сказав: Це табір Божий. І назвав ім'я місцині тій: Маханаїм.

3. І послав Яків перед собою вісників до брата свого Ісава на землю Сеїр, до краю едомського.

4. І наказав їм, сказавши: Отак скажіть панові моєму Ісавові: Ось що говорить служник твій Яків: Я жив у Лавана, і прожив донині.

5. І є у мене воли і віслюки і дрібна скотина, і служники, і служниці, і я послав сповістити [про себе] пана мого, щоб надбати приязнь перед очима твоїми.

6. І повернулися вісники до Якова, і сказали: Ми ходили до брата твого Ісава, він іде назустріч тобі, і з ним чотириста чоловіків.

7. Яків дуже злякався і знітився, і поділив людей, які були з ним, і скотину дрібну й велику, і верблюдів, на два табори.

8. І сказав: Якщо Ісав учинить напад на один із таборів і винищить його, то другий табір зможе врятуватися.

9. І сказав Яків: Боже батька мого Авраама і Боже батька мого Ісаака, Господе, який сказав мені: Повернися до краю твого, до вітчизни своєї, і Я буду добродіяти тобі!

10. Не достойний я всіх милостей і всіх благодіянь, котрі Ти дарував служникові Твоєму; тому що я лише з палицею моєю перейшов цей Йордан; а тепер у мене два табори.

11. Благаю тебе: Врятуй мене від руки брата мого, від руки Ісава, бо я боюся його, щоб він, як прийде, не забив мене [і] матері з дітьми.

12. Ти сказав: Я буду добродіяти тобі, і вчиню нащадків твоїх, як пісок морський, котрого не порахувати через безліч.

13. І ночував там [Яків] тієї ночі. І взяв від того, що мав, у дарунок Ісавові, братові своєму:

14. Двісті кіз, двадцять козлів, двісті овечок, двадцять баранів,

15. Тридцять верблюдів дійних із лошатами їх, сорок корів, десять волів, двадцять віслючок, десять віслюків.

16. І дав у руки служникам своїм кожну череду окремо, і сказав служникам своїм: Ходіть переді мною, і залишайте відстань од череди до череди.
17. І наказав першому, сказавши: Коли брат мій Ісав зустрінеться тобі і запитає, говорячи: Чий ти? І куди йдеш? І чия [череда] перед тобою?
18. То скажи: Служника твого Якова це дарунок, надісланий панові моєму Ісавові; ось, і сам він за нами.
19. Те саме наказав і другому, і третьому, і всім, котрі йшли за чередами, кажучи: Так скажете Ісавові, коли стрінете його.
20. І скажете: Ось, і служник твій Яків за нами. Тому що він сказав [подумки] : Вчиню приязним його дарами, котрі йдуть переді мною; а потім побачу обличчя його; можливо, й прийме мене.
21. І пішли дари перед ним; а він тієї ночі ночував у таборі.
22. І підвівся тієї ночі, і, взявши двох дружин своїх, і двох служниць своїх, і одинадцять синів своїх, перейшов через Яббок у брід.
23. І, взявши їх, перевів через потік, і перевів усе, що в нього [було].
24. І залишився Яків один. І боровся із ним якийсь Муж аж до вранішньої зорі.
25. І, забачивши, що не здолає його, торкнувся суглоба стегна його, і звихнув суглоба стегна у Якова, коли він боровся з Ним.
26. І сказав: Відпусти Мене, бо зійшла зоря. [Яків] сказав: Не відпущу Тебе, поки не благословиш мене.
27. І сказав: Як ім'я твоє? Він сказав: Яків.
28. І сказав: Віднині ім'я тобі буде не Яків, а Ізраїль, бо ти боровся з Богом, і людей долати будеш.
29. Запитав і Яків, кажучи: Я благаю тебе, скажи ймення Твоє. І Він сказав: Навіщо ти запитуєш про ймення Моє? І благословив його там.
30. І назвав Яків ім'я місцині тій: Пенуїл; бо, [казав] він, я бачив Бога лицем до лица, і вціліла душа моя.
31. І зійшло сонце, коли проходив Пенуїл; і кульгав він на стегно своє.
32. Тому й донині сини Ізраїля не їдять жили, котра на суглобі стегна, через те, що [Той], [Хто боровся], торкнувся жили на суглобі Якового стегна.

Буття 33

Зустріч Якова з Ісавом

1. І звів Яків очі свої, і побачив, аж ось, іде Ісав, і з ним чотириста чоловіків. І розділив дітей Лії, Рахілі і двох служниць.

2. І поставив служниць і дітей їхніх попереду, Лію і дітей її за ними, а Рахіль і Йосипа позаду.
3. А сам пішов перед ними і поклонився до землі сім разів, підходячи до брата свого.
4. І побіг Ісав до нього назустріч, і обійняв його, і впав на груди його, і цілував його, і плакали.
5. І оглянувся і побачив дружин та дітей, і сказав: Хто це в тебе? [Яків] сказав: Діти, яких Бог дарував служникові твоєму.
6. І надійшли служниці і діти їхні, і поклонилися.
7. Підійшла і Лія, і діти її, і вклонилися. Нарешті підійшли Йосип та Рахіль, і вклонилися.
8. І сказав Ісав: Для чого в тебе така чисельність, яку я зустрів? І сказав Яків: Щоб надбати приязнь в очах володаря мого.
9. Ісав сказав: У мене багато, брате мій; нехай буде твоє у тебе.
10. Яків сказав: Ні, якщо я надбав приязнь в очах твоїх, прийми дарунок мій від руки моєї, бо я побачив обличчя твоє, наче хтось забачив лице Боже, і ти був приязний до мене.
11. Прийми благословення моє, котре я приніс тобі; тому що Бог дарував мені, і є у мене все. І умовив його; і той взяв,
12. І сказав: Підведемося і ходімо; і я піду перед тобою.
13. Яків сказав йому: Володар мій знає, що діти тендітні, а дрібна і велика скотина у мене дійна: Якщо погнати її один день, то загине вся скотина.
14. Нехай володар мій рушає попереду служника свого, а я піду повільно, як піде худоба, що переді мною, і підуть діти, а тоді прийду до володаря мого в Сеїр.
15. Ісав сказав: Залишу я з тобою [кількоро] моїх людей. Яків сказав: Для чого це? Мені б лише надбати приязнь в очах володаря мого!
16. І повернувся Ісав того ж дня шляхом своїм до Сеїру.
17. А Яків рушив до Суккота, і спорудив собі дім, і для скотини своєї поставив курені. З цієї причини він назвав ім'я місцині: Суккот.
18. Яків, повернувшись із Месопотамії, щасливо прийшов до міста Сихем, що у краю ханаанським, і розташувався перед містом.
19. І купив частину поля, на якому поставив шатро, у синів Гамора, батька Сихемового, за сто срібняків.
20. І спорудив там жертовника, і назвав його Ел-Елогей-Ізраїль.

Буття 34

Яків жнивує плоди своїх помилок

1. Діна, донька Ліїна, котру вона породила Якові, вийшла подивитися на дочок тієї землі.
2. І побачив її Сихем, син Гамора хіввеянина, князя тієї землі, і взяв її, і переспав з нею, і згвалтував її.
3. І прихилилася душа його до Діни, доньки Якова, і він полюбив дівчину, і говорив до серця її.
4. І сказав Сихем Гаморові, батькові своєму, кажучи: Візьми мені цю дівчину за дружину.
5. Яків чув, що [син Гаморів] збезчестив Діну, доньку його; та оскільки сини його були зі скотиною у полі, то Яків мовчав, аж доки не прийшли вони.
6. І вийшов Гамор, батько Сихемів, до Якова, поговорити з ним.
7. А сини Якова прийшли з поля, і коли почули, то посмутніли мужі ті, і запалали гнівом, тому що ганьбу вчинив він Ізраїлю, переспавши з дочкою Якова; а це заборонялося чинити.
8. Гамор почав говорити їм і сказав: Сихем, син мій, прихилився душею до вашої дочки; прошу, віддайте її за дружину йому.
9. Породичайтеся з нами; віддавайте за нас дочок ваших, а наших дочок беріть собі.
10. І живіть з нами; земля ця перед вами, живіть і працюйте на ній, і придбайте її у власність.
11. А Сихем сказав батькові її і братам її: Мені б лише знайти приязнь в очах ваших, я дам, чого не забажаєте від мене.
12. Призначайте найбільше віно і подарунки; я дам, чого забажаєте від мене: Тільки віддайте мені дівчину за дружину.
13. І відповідали сини Якова Сихемові і Гаморові, батькові його, з лукавством; а говорили так через те, що він зганьбив Діну, сестру їхню.
14. І сказали їм: Не можемо цього вчинити, віддати сестру нашу за чоловіка, який необрізаний, бо це зганьбило б нас.
15. Тільки за такої умови ми погодимося з вами, якщо ви будете, як ми, щоб у вас також уся чоловіча стать була обрізана.
16. І будемо віддавати за вас дочок наших, і будемо брати за себе ваших дочок, і житимемо з вами, і станемо одним народом.
17. А якщо не дослухаетесь нас у тому, щоб обрізатися, то ми візьмемо доньку нашу, і підемо геть.
18. І сподобалися ці слова Гаморові і Сихемові, синові Гамора.
19. Юнак поспішив виконати умову; тому що любив доньку Якова, а його найбільше поважали в домі батька його.

20. І прийшов Гамор і Сихем, син його, до воріт міста свого, і почали говорити мешканцям міста свого, і сказали:
21. Оці люди мирні з нами, нехай вони оселяться на землі і працюють на ній; а земля ось, простора перед ними. Почнемо брати дочок їхніх собі за дружин, і наших дочок віддавати за них.
22. Лише за цієї умови ці люди погоджуються жити з нами і бути одним народом, щоб і в нас обрізана була кожна чоловіча стать, як вони обрізані.
23. Чи не для нас череди їхні, і маєтки їхні, і вся скотина їхня? Тільки погодимося з ними, і будуть жити з нами.
24. І пристали городяни міста на пропозицію Гамора та Сихема, сина його, і обрізана була кожна чоловіча стать, – всі, які виходили з воріт міста.
25. Третього дня, коли вони хворіли, два сини Якова, Симеон і Левій, брати Діни, взяли кожний свого меча, і сміливо напали на місто, і умертвили всіх чоловіків.
26. І самого Гамора і Сихема, сина його, убили мечем; і взяли Діну із дому Сихемового і вийшли.
27. Сини Якова прийшли до вбитих, і пограбували місто за те, що зганьбили сестру їхню.
28. Вони взяли дрібну і велику скотину їхню, і віслюків їхніх, і все що було в місті, і що було в полі.
29. І всі маєтності їхні, і всіх дітей їхніх, і дружин їхніх взяли в полон, і пограбували все, що було в домах.
30. І сказав Яків Симеонові і Левію: Ви розгнівили мене, вчинивши мене ненависним для мешканців цієї землі, для ханаанеїв і періздеїв. У мене людей замало; зберуться супроти мене, уразять мене, і винищать мене і дім мій.
31. А вони сказали: А хіба можна вчинити з сестрою нашою, як з блудницею?

Буття 35

Яків у Бет-Елі; обітниця відновлена

1. Бог сказав до Якова: Підведися, піди до Бет-Елу, і живи там; і споруди там жертовника Богові, який з'явився тобі, коли ти утікав од лиця Ісава, брата твого.
2. І сказав Яків домові своєму і всім, хто був з ним: Покиньте богів чужих, які у вас є, і очистіться, і перемініть одежу вашу.
3. Зберемося і підемо до Бет-Елу, там споруджу я жертовника Богові, котрий відповів мені в день лиха мого і був зі мною на шляху, якого я долав.
4. І віддали Якові усіх богів чужих, які були в руках їхніх, і ковтки, які були у вухах їхніх; і закопав їх Яків під дубом, котрий поблизу Сихему.
5. І рушили вони. І був жах Божий по довколишніх містах, і не переслідували синів Якова.

6. І прийшов Яків до Лузу, що на землі ханаанській, тобто до Бет-Елу, сам і всі люди, які були з ним.
7. І спорудив там жертовника, і назвав місце те: Ел Бет-Ел; бо тут з'явився йому Бог, коли він утікав од лица брата свого.
8. І вмерла Девора, годувальниця Ревеки, і похована нижче Бет-Елу під дубом, якого й назвав [Яків] Аллон-Бахут.
9. І з'явився Бог перед Яковом після повернення його з Падану арамейського, і благословив його.
10. І сказав йому Бог: Ім'я твоє Яків; віднині ти не будеш називатися Яковом, але буде ім'я тобі: Ізраїль. І назвав йому ім'я: Ізраїль.
11. І сказав йому Бог: Я – Бог Всемогутній; плодись і розмножуйся; народ і багато народів буде від тебе, і царі вийдуть із стегон твоїх.
12. Землю, яку Я дав Авраамові та Ісаакові, Я дам тобі і нащадкам твоїм, по тобі дам оцю землю.
13. І залишив його Бог на місці, на якому говорив йому.
14. І поставив Яків пам'ятника на місці, на котрому говорив йому [Бог], пам'ятника кам'яного; і вилив на нього елей.
15. І назвав Яків ім'я місцині, на якій Бог говорив йому: Бет-Ел.
16. І залишили Бет-Ел. І коли ще залишалося якась ківра землі до Ефрати, Рахіль породила, і пологи її були важкі.
17. Коли ж вона страждала при пологах, повивальниця бабуся сказала їй: Не бійся, бо це в тебе син.
18. І коли відходила від неї душа, бо вона помирала, то назвала йому ім'я – Бен-Оні. Але батько його назвав його Веніямином.
19. І померла Рахіль, і похована на дорозі до Ефрати, себто Віфлеєму.
20. Яків поставив над гробом її пам'ятника. Цей надгробний пам'ятник Рахілі існує аж донині.
21. І рушив Ізраїль, і поставив шатро своє за баштою Едер.
22. Під час перебування Ізраїля у тій країні, Рувим пішов і переспав з Білгою, наложницею батька свого. І почув про це Ізраїль. А синів у Якова було дванадцять.
23. Сини Лії: первісток Якова Рувим, [по ньому] Симеон, Левій, Юда, Іссахар і Завулон.
24. Сини Рахілі: Йосип і Венямин
25. Сини Білги, служниці Рахілиної: Дан і Нефталім.

26. Сини Зілпи, служниці Ліїної: Гад і Асир. Це сини Якова, які народилися йому в Падан-Арамі.

27. І прийшов Яків до Ісаака, батька свого, в Мамре, в Кир'ят-Арби, тобто Хеврону, де мандрував Авраам та Ісаак.

28. І було днів [життя] Ісаакові сто вісімдесят літ.

29. І випустив Ісаак духа і вмер, і приєднався до народу свого, будучи старим, насиченим життям; і поховали його Ісав та Яків, сини його.

Буття 36

Родовід Ісава

1. Ось родовід Ісава, тобто Едома.

2. Ісав узяв собі дружин із дочок ханаанських: Аду, доньку Елона хеттеянина, і Оголіваму, дочку Ани, сина Ців'она хіввеянина

3. І Босмат, дочку Ізмаїла, сестру Невайотову,

4. Ада породила Ісавові Еліфаза; Босмат породила Реуїла.

5. Оголівама породила Суша, Ялама і Кораха. Це сини Ісава, які народилися йому на землі ханаанській.

6. І взяв Ісав дружин своїх і синів своїх, і дочок своїх, і всіх людей дому свого, і череди свої, і всю скотину свою, і увесь маєток свій, котрого він надбав на землі ханаанській, і рушив на [другу] землю від лиця Якова, брата свого.

7. Тому що маєтності їхні були такими великими, що вони не могли жити разом, і земля мандрування їхнього не вміщувала їх з причини значної кількості їхніх черед.

8. І оселився Ісав на горі Сеїр, Ісав, він же Едом.

9. І ось родовід Ісава, батька Едому, на горі Сеїр.

10. Ось ймення синів Ісава: Еліфаз, син Ади, дружини Ісава, і Реуїл, син Босмати, дружини Ісава.

11. У Еліфаза були сини: Теман, Омар, Цефо, Гатам і Кеназ.

12. А Тимна була наложниця Еліфаза, сина Ісава; і породила Еліфазові Амаліка. Ось сини Ади, дружини Ісава.

13. І ось сини Реуїла: Нагат і Зера, Шамма і Мізза. Це сини Босмати, дружини Ісава.

14. А оці були сини Оголівами, доньки Ани, сина Ців'она, дружини Ісава: вона породила Ісаву Єуша, Ялама і Кораха.

15. Ось старшини синів Ісава. Сини Еліфаза, первістка Ісава: старший Теман, старший Омар, старший Цефо, старший Кеназ.

16. Старший Корах, старший Гатам, старший Амалик. Ці старшини Еліфазові на землі Едома; це сини Ади.
17. А це сини Реуїла, сина Ісава: старший Нагат, старший Зерах, старший Шамма, старший Мізза. Оці старшини Реуїлові на землі Едома; ці сини Босмати, дружини Ісава.
18. А це сини Оголівами, дружини Ісава: старший Еуш, старший Ялам, старший Корах. Ці старшини Оголівами, дочки Ани, дружини Ісава.
19. Ось сини Ісава, і ось старшини їхні. Це Едом.
20. Це сини Сеїра хорейнина, які жили на землі тій: Лотан, Шовал, Ців'он, Ана.
21. Дішон, Ецев і Дішан. Оце старшини хорейв, синів Сеїра, на землі Едома.
22. Сини Лотана були: Хорі і Гемам; а сестра у Лотана: Тимна.
23. Оці сини Шовала: Алван, Манахат, Евал, Шефо і Онам.
24. А оці сини Ців'она: Айя і Ана. Це той Ана, який знайшов теплі води в пустелі, коли пас віслюків Ців'она, батька свого.
25. А це діти Ани: Дішон і Оголівама, дочка Ани.
26. А оці сини Дішона: Хемдан, Ешбан, Ітран і Керан.
27. Оці сини Ецера: Білган, Зааван і Акан
28. Оце сини Дішана: Уц і Аран.
29. А це сини старшини хорейв: старший Лотан, старший Шовал, старший Ців'он, старший Ана.
30. Старший Дішон, старший Ецер, старший Дішан. Ось старшини хорейв, за віком їхнім на землі Сеїр.
31. Ось царі, які царювали на землі Едома, передніше царювання царів над синами Ізраїля:
32. Царював у Едомі Бела, син Беора, а ім'я місту того – Дінгава.
33. І помер Бела, і зацарював Йовав, син Зераха із Боцри.
34. Помер Йовав, і зацарював після нього Хушам, із землі теманіян.
35. І вмер Хушам, і зацарював після нього Гадад, син Бедадів, котрий переміг мідіян на полі Моава; ім'я міста того Авіт.
36. І вмер Гадад, і зацарював після нього Самла з Машеку.
37. І вмер Самла, і зацарював по ньому Саул із Реховоту, що біля річки.
38. І вмер Саул, і зацарював по ньому Баал-Ханан, син Ахбора.

39. І вмер Баал-Ханан, син Ахборів, і зацарював по ньому Гадад; ім'я міста його – Пау; ім'я дружини його Мегетав'іл, донька Матреди, доньки Ме-Загава.

40. Це – імена старшин Ісавових, за племенами їхніми, за краями їхніми, за іменами їхніми: старший Тимна, старший Алва, старший Етет.

41. Старший Оголівама, старший Ела, старший Пінон,

42. Старший Кеназ, старший Теман, старший Мівцар.

43. Старший Магділ, старший Ірам. Ось старшини Едому, за їхніми селищами, на землі володіння їхнього. Ось Ісав, батько Едому.

Буття 37

Яків та його родина, Йосип - улюблений син його.

1. Яків жив на землі мандрування батька свого, на землі ханаанській.

2. Ось життя Якова. Йосип, сімнадцятирічний, випасав скотину разом із братами своїми, будучи юнаком, із синами Білги і з синами Зілпи, дружин батька свого. І переказував Йосип недобрі про них чутки батькові їхньому.

3. Ізраїль любив Йосипа більше, ніж усіх синів своїх, тому що він був сином старості його, і пошив йому картатий одяг.

4. І побачили брати його, що батько їхній любить його більше, ніж усіх братів його, і зненавиділи його, і не могли розмовляти з ним приязно.

5. І бачив Йосип сон, і розповів братам своїм: і вони зненавиділи його ще більше.

6. Він сказав їм: Прошу вас, вислухайте оповідь про сон, якого я бачив:

7. Ось ми в'яжемо снопи посеред поля; і ось, мій сніп підвівся, і постав прямо, і ось, ваші снопи поставали кружма і вклонилися моєму снопові.

8. І сказали йому брати його: Невже ти будеш царювати над нами? Невже будеш володіти нами? І зненавиділи його ще глибше за сні його і за слова його.

9. І бачив він ще один сон, і оповів про нього братам своїм, кажучи: Ось, я бачив іще сон: ось, сонце і місяць, і одинадцять зірок поклоняються мені.

10. І він оповів [те] батькові своєму і братам своїм; і дорікнув йому батько його, і сказав йому: Що це за сон, котрого ти бачив? Невже я, і твоя мати, і твої брати прийдемо поклонитися тобі до землі?

11. Брати його гнівалися на нього; а батько його завважив це слово.

12. Брати його пішли пасти скотину батька свого в Сихем.

13. І сказав Ізраїль Йосипові: Брати твої хіба не пасуть у Сихемі? Піди, я пошлю тебе до них. Він одказував йому: Ось я.

14. І він сказав йому: Прохаю тебе, іди, поглянь, чи здорові брати твої і чи на місці скотина, і принеси мені відповідь. І послав його з долини Хевронської; і він прийшов у Сихем.
15. І знайшов його якийсь чоловік заблуклим у полі, і запитав його той чоловік, говорячи: Чого ти шукаєш?
16. Він сказав: Я шукаю братів моїх; скажи мені, де вони пасуть?
17. І сказав той чоловік: Вони пішли звідси; бо я чув, як вони говорили: Підемо в Дотан. І пішов Йосип за братами своїми, і знайшов їх у Дотані.
18. І побачили вони його здалеку, і передніше, аніж він наблизився до них, почали плекати супротив нього думку, щоб убити його.
19. І сказали один одному: Ось, іде сновидець.
20. Підемо тепер, і уб'ємо його, і кинемо його в який-небудь яр, і скажемо, що хижий звір ізжер його; і побачимо, що буде з його снів.
21. І почув про це Рувим, і врятував його від рук їхніх, сказавши: Не уб'ємо його.
22. І сказав їм Рувим: Не проливайте крові; вкиньте його в рів, який у пустелі, а рук не накладайте на нього. [А все це говорив він], щоб захистити його від рук їхніх і повернути його до батька його.
23. Коли Йосип прийшов до братів своїх, вони стягнули з Йосипа одягу його, одягу барвисту, котра була на ньому;
24. І взяли його і кинули до рову; а рів той був порожній, води в ньому не було.
25. І присіли вони їсти хліб, і, озирнувшись, побачили: Ось, іде із Гілеаду караван ізмаїлтян, і верблюди їхні несуть стираксу, бальзам і ладан: ідуть вони, щоб завезти це до Єгипту.
26. І сказав Юда братам своїм: Яка користь, якщо ми уб'ємо брата нашого і приховаємо кров його?
27. Ходімо, продамо його Ізмаїлтянам, а руки наші хай не будуть на ньому; бо він брат наш, плоть наша. Брати пристали на його думку.
28. І, коли проходили купці мідіянські, витягли Йосипа з рову, і продали Йосипа Ізмаїлтянам за двадцять срібняків, а вони відвели Йосипа до Єгипту.
29. А Рувим прийшов знову до рову; і ось, нема Йосипа в рові. І розідрав він одягу свою,
30. І повернувся до братів своїх, і сказав: Юнака немає, а я, куди я подінуся?
31. І взяли одягу Йосипову, і закололи козла, і вимазали одягу кров'ю;
32. І послали картату одягу, і принесли батькові своєму, і сказали: Ми це знайшли; поглянь, чи не сина твого ця одяга, чи ні?

33. Він упізнав її, і сказав: [Це] одежа сина мого; хижий звір ізжер його; певне, розтерзаний Йосип.

34. І розідрав Яків одяг свій, і поклав рам'я на плечі свої, і оплакував сина свого багато днів.

35. І зібралися всі сини його, всі дочки його, щоб утішити його; але він не хотів жодної втіхи, і сказав: Із печаллю зійду до сина мого в могилу. Так оплакував його батько його.

36. Мідіяніти продали його у Єгипті Потіфарові, двірцевому вельможі фараоновому, старшині варти.

Буття 38

Гріх Юди

1. У той час Юда відійшов од братів своїх, і оселився поблизу одного адулламія, на ім'я Хіра.

2. І побачив там Юда доньку одного ханаанця, на ім'я Шуа; і взяв її, і увійшов до неї.

3. Вона зачала, і породила сина; і дав йому ім'я: Ер.

4. І зачала знову, і породила сина, і дала йому ім'я: Онан.

5. І ще породила сина, і дала йому ім'я: Шела. Юда був у Кезиві, коли вона породила його.

6. І взяв Юда дружину Ерові, первісткові своєму; ім'я її – Тамар.

7. Але Ер, первісток Юдин, був лихий в очах Господа, і Господь позбавив його життя.

8. І сказав Юда Онанові: Увійди до дружини брата твого, одружися з нею, як дівер, аби продовжити потомство братові своєму.

9. Онан знав, що потомство буде не його, тож коли він увіходив до жінки брата свого, то викидав насіння на землю, щоб не дати потомства братові своєму.

10. Недобре було перед очима Господа те, що він робив, і Він умертвив його.

11. І сказав Юда Тамарі, невістці своїй: Живи вдовою в домі батька твого, доки підросне Шела, син мій. Тому що подумки міркував: Щоб і цей не вмер, як брати його. Тамар пішла, і почала жити в домі батька свого.

12. Минуло багато часу, і вмерла донька Шуї, дружина Юдина. Юда, утішившись, пішов у Тімну, де стригли скотину його, сам і Хіра, друг його з Адулламу.

13. І повідали Тамарі, говорячи: Ось, свекор твій іде у Тімну, стригти овець своїх.

14. І скинула вона з себе одежу вдівства свого, запнулася покривалом, і, затулившись, сіла біля воріт Енаїму, який по дорозі у Тімну, тому що бачила, що Шела виріс, а її не дали йому за дружину.

15. І побачив її Юда, і мав її за повію, бо вона запнула лице своє.

16. Він завернув до неї, і сказав: Прошу тебе, дай увійду я до тебе. Бо не знав, що це невістка його. Вона сказала: Що ти даси мені, якщо увійдеш до мене?
17. Він сказав: Я надішлю тобі козеня з отари. Вона сказала: Чи даси мені заставу, поки пришлеш?
18. Він сказав: Яку дати тобі заставу? Вона сказала: Печатку твою, яка на руці твоїй, перев'язь та палицю, що в руці твоїй. І дав їй, і увійшов до неї, і вона завагітніла від нього.
19. А відтак вона повернулася додому, скинула з себе покривало, і одяглася знову в одягу вдівства свого.
20. А Юда послав козеня через друга свого адулламія, щоб забрати заставу з руки жінки; але той не знайшов її.
21. І запитав мешканців того краю, кажучи: Де блудниця, [котра була] в Енаїмі при дорозі? Але вони сказали: Тут не було блудниці
22. І повернувся він до Юди і сказав: Я не знайшов її, і мешканці місцини тієї сказали: Тут не було блудниці.
23. Юда сказав: Нехай вона візьме собі, але щоб не почали над нами сміятися; Ось, я посилав це козеня, але ти не знайшов її.
24. Минуло близько трьох місяців, і сказали Юді, кажучи: Тамар, невістка твоя, зблудила, і ось, вона вагітна від блуду. Юда сказав: Виведіть її, хай її сплять.
25. Та коли повели її, вона послала переказати свекрові своєму: Я вагітна від того, чий ці речі. І сказала: Я благаю тебе, впізнай, чия це печатка і перев'язь, і палиця.
26. Юда впізнав, і сказав: Вона слухніша від мене, бо я не дав їй Шелі, синові моєму. І не пізнавав її більше.
27. Під час пологів у неї виявилось, що близнята в лоні її.
28. І коли почалися пологи у неї, то з'явилася рука, і повитуха схопила й прив'язала до руки червону нитку, сказавши: Цей вийшов перший.
29. Але він забрав руку свою; і ось, вийшов брат його. І вона сказала: Це ж як ти розірвав перепону? І названо йому ім'я Перец.
30. Потім вийшов брат його з червоною ниткою на зап'ясті; І названо йому ім'я: Зерах.

Буття 39

Йосип у Потіфара; спроба спокушення, і в'язниця

1. А Йосипа одвели до Єгипту; і купив його з рук ізмаїльтян, які прийшли туди, єгиптянин Потіфар, двірський вельможа фараонів, старший варті.
2. І був Господь з Йосипом: він мав успіхи у справах, і жив у домі володаря свого, єгиптянина.

3. І побачив володар його, що Господь з ним, і що у всьому, що він чинить, Господь сприяв йому в ділах його.
4. І здобув Йосип прихильність в очах його, і служив йому. І він поставив його над домом своїм, і все, що мав, віддав на руки його.
5. І з того часу, як він поставив його над домом своїм і над усім, що він мав, Господь благословив дім єгиптянина заради Йосипа, і було благословення Господнє на всьому, що він мав у домі і в полі.
6. І він залишив усе, що мав, на руках Йосипа; і не знав при ньому нічого, окрім хліба, якого він їв. А Йосип був гарний станом і вродливий з обличчя.
7. І кинула на Йосипа оком дружина володаря його, і сказала: Візьми мене.
8. Але він відмовився, і сказав дружині володаря свого: Ось, володар мій не знає при мені нічого в домі, і все, що має, віддає на мої руки.
9. І немає понад мене у домі цього, і він не заборонив мені нічого, окрім тебе, тому що ти дружина йому; як же я вчиню це велике зло і згрішу перед Богом?
10. Коли отак [вона] щоденно вчиняла Йосипові, а він відмовлявся взяти її і бути з нею,
11. Сталося одного дня, що він зайшов у дім робити діло своє, і нікого із челяді в домі не було;
12. Вона схопила його за одяг і сказала: Злягайся зі мною. Але він, залишивши одяг свій у руках її, утік і вибіг геть.
13. А вона, побачивши, що він залишив одяг свою в руках її і вибіг геть,
14. Покликала домашню челядь свою, і сказала їм так: Погляньте, він привів до нас єврея збиткуватися над нами. Він прийшов до мене, щоби злягти зі мною, але я закричала щосили,
15. І він, зачувши, що я зчинила гвалт і закричала, залишив мені одяг свою і вискочив геть – утік.
16. І залишила одяг його у себе до повернення володаря його у дім свій.
17. І переказала йому ті ж слова, кажучи: Служник єврей, котрого ти привів до нас, приходив до мене згвалтувати мене.
18. Та коли я зчинила гвалт, і закричала, він залишив у мене одяг свій і втік.
19. Коли той володар його почув слова дружини своєї, котрі вона сказала йому, кажучи: Так учинив зі мною раб твій, то запалав гнівом;
20. І взяв Йосипа володар його і віддав його до в'язниці, де ув'язнені невольники царя. І був він там у в'язниці.
21. І Господь був з Йосипом, і зглянувся над ним і виявив ласку в очах старшого у в'язниці.

22. І віддав старший в'язниці в руки Йосипові усіх невільників, котрі були у в'язниці, і в усьому, що вони там робили, він був доглядачем.

23. Старший у в'язниці не глядів ні за чим, що було у нього в руках, бо Господь був з [Йосипом], то, що б він не робив, Господь у всьому йому сприяв.

Буття 40

Виночерпій і хлібодар у в'язниці

1. Після цього виночерпій царя єгипетського і пекар завинили перед володарем своїм, царем єгипетським.

2. І розгнівався фараон на двох двірцевих вельмож своїх: на головного виночерпія, і на головного пекаря.

3. І віддав їх під варту у дім старшини охорони, у в'язницю, де вже сидів Йосип.

4. Старший варту доручив Йосипові доглядати їх, і він служив їм. І були вони якийсь час у в'язниці.

5. Якось однієї ночі виночерпіїв і пекареві єгипетського царя приснився у в'язниці сон, кожному окремо, і особливого змісту.

6. І прийшов до них Йосип уранці, побачив їх, а вони засмучені.

7. І запитав він у фараонових вельмож, виночерпія і пекаря, які знаходилися з ним під вартою, кажучи: Чому у вас сьогодні сумні обличчя?

8. Вони сказали йому: Ми бачили сни, а розтлумачити їх нікому. Йосип сказав їм: Чи не від Бога тлумачення? Розкажіть мені.

9. І розповів головний виночерпій Йосипові свій сон, і сказав йому: Мені снилося, ось виноградна лоза переді мною;

10. На лозі цій три гілки. Вона розвинулась, з'явився на ній квіт, вирости і дозріли на ній ягоди.

11. І чаша фараонова в руці моїй. Я набрав ягід, видушив їх у чашу фараонову і подав її в руку фараона.

12. І сказав йому Йосип: Ось тлумачення сну: три гілки – це три дні.

13. За три дні фараон піднесе твою голову, і поверне тебе на місце твоє, і ти подаси чашу фараонові в руку його, за давнім звичаєм, коли ти був у нього виночерпієм.

14. Я благаю тебе, ти ж згадай мене, коли добре тобі буде, і вчини мені добродіяння, і нагадай про мене фараонові, і виведи мене з цього дому.

15. Бо мене викрали із землі євреїв; а також тут я нічого не вчинив, за що варто було б кинути мене до в'язниці.

16. Головний пекар побачив, що тлумачив він доброзичливо, і сказав Йосипові: Мені також приснилося, що на голові у мене три корзини грабчастих.
17. І в горішній корзині всілякий харч фараонів, виробу пекаря, і птахи вибирали їх із корзини на голові моїй.
18. І відповів Йосип, і сказав: Ось тлумачення сну: три корзини – це три дні.
19. За три дні фараон зітне з тебе голову твою, і повісить тебе на дереві, і птахи будуть видзьобувати плоть твою з тебе.
20. Третього дня, який був днем народин фараонових, вчинив він бенкет для служників своїх, і згадав про головного виночерпія і головного пекаря, серед служників своїх.
21. І повернув головного виночерпія на попереднє місце, і він подав чашу в руку фараонові.
22. А головного пекаря повісив, як розтлумачив їм Йосип.
23. І не згадав головний виночерпій про Йосипа, але забув його.

Буття 41

Сон фараонів

1. За два роки потому приснилося фараонові: Ось, він стоїть біля річки.
2. І ось, вийшли з річки семеро корів, гарних на вигляд, і тлустих плоттю, і паслися в тростині.
3. Та ось, після них вийшли з річки семеро корів інших, немічних на вигляд і худих плоттю, і зупинилися біля тих корів, що вже стояли в березі річки.
4. І з'їли немічні корови на вигляд і худючі плоттю сім корів гарних на вигляд і тлустих. І прокинувся фараон.
5. І заснув знову, і приснилося йому вдруге: Ось на одній стеблині виросло сім колосків добірних і гарних.
6. Та ось [біля] них виросло сім колосків немічних і висхлих на східному вітрі.
7. І пожерли немічні колоски сім колосків добірних і повних. І прокинувся фараон, і [зрозумів], [що] це сон.
8. А вранці затривожився дух його, і послав він, і прикликав усіх чаклунів Єгипту і всіх мудраків його, і розповів їм фараон сон свій; та не було нікого, хто розтлумачив би сон фараонові.
9. І почав говорити головний виночерпій фараонові, і сказав: Гріхи мої я пригадую нині;
10. Фараон розгнівався на служників своїх, і віддав мене і головного пекаря під варту у дім старшини варті.

11. І приснився нам сон однієї ночі, мені і йому, кожному приснився сон особливої ваги.
12. Там, у в'язниці, був з нами молодий єврей, служник старшини варти. Ми розповіли йому сни наші, і він розтлумачив нам кожному відповідно до сновидінь.
13. І, як він розтлумачив нам, так і сталося: Мене повернуто на моє місце, а пекаря повісили.
14. І послав фараон, і покликав Йосипа; і квапливо вивели його з в'язниці. Він підстригся, перемінив одяг, і прийшов до фараона.
15. Фараон сказав Йосипові: Мені приснився сон, і немає нікого, хто розтлумачив би його, а про тебе я чув, що ти вмієш тлумачити сни.
16. І відповідав Йосип фараонові, кажучи: Це – не моє. Бог дасть відповідь на добро фараонові.
17. І сказав фараон Йосипові: Мені приснилося, що стою я на березі річки.
18. І ось, вийшли з річки сім корів тлустих плоттю і гарних на вигляд; і паслися в тростині.
19. Та ось, після них вийшли сім корів інших, худих плоттю, і дуже негарних на вигляд; я на всій землі єгипетській не бачив таких худих, як вони.
20. І з'їли худі і негарні корови попередніх семеро корів тлустих.
21. І увійшли тлусті в утробу їхню, але не видно було, що вони увійшли в утробу їхню. Вони так само були худючі і погані на вигляд, як перше. І я прокинувся.
22. [Потім] приснилося мені: Ось, на одній стеблині виросло сім колосків добірних і гарних.
23. Та ось, після них виросло сім колосків тонких, хирлявих і висхлих од східного вітру.
24. І пожерли хирляві колоски сім колосків добірних. Я розповів про це віщунам, але ніхто не розтлумачив мені.
25. І сказав Йосип фараонові: Сон фараонів один: Що Бог учинить, про те він звістив фараонові.
26. Сім корів тлустих – це сім літ; сім колосків добірних – це сім літ: сон один.
27. І сім корів охлялих, і худючих які вийшли після тих, і сім літ, також і сім колосків хирлявих, висушених східним вітром, це сім літ голоду.
28. Ось чому я сказав фараонові: Що Бог учинить, те Він показав фараонові.
29. Таким чином, настає сім літ великого достатку по всій землі єгипетській.
30. Після них наступить сім літ голоду; і забудеться увесь той достаток на землі єгипетській, і виснажить голод землю.

31. І вже невгодний буде колишній достаток, з причини голоду, котрий надбійжить, тому що він буде важкий.
32. А що сон прийшов до фараона вдруге, [це означає], що сказане – справді Слово Боже, і що невдовзі Бог звершить це.
33. І нині нехай вибере фараон мужа розумного і мудрого, і нехай поставить його над землею єгипетською.
34. І нехай накаже фараон поставити над землею доглядачів і збирати упродовж семи років достатку п'яту частину врожаю на землі єгипетській.
35. Нехай вони збирають всілякий хліб цих наступних щедрих років, і зберуть хліб у містах влади фараонової на харч, і нехай бережуть.
36. І буде цей харч у запасі для країни на сім років голоду, котрі придуть на землю єгипетську, щоб країна не загинула від голоду.
37. Це сподобалося фараонові і всім служникам його.
38. І сказав фараон слугам своїм: Чи знайдемо ми такого, як він, чоловіка, що в ньому Дух Божий?
39. І сказав фараон Йосипові: Оскільки Бог відкрив тобі все це, то немає такого розумного і мудрого, як ти;
40. Ти будеш над домом моїм, і твого слова буде дотримуватися увесь народ мій; лише престолом я буду більший за тебе.
41. І сказав фараон Йосипові: Ось, я настановляю тебе над усією землею єгипетською.
42. І зняв фараон перстень свій з руки своєї, і надів його на руку Йосипову, одягнув його у віссонову одежу, повісив золотий ланцюг на шию йому.
43. І наказав везти його на другій із своїх колісниць і вигукувати перед ним: Поклоняйтеся! І настановив його над усією землею єгипетською.
44. І сказав фараон Йосипові: Я фараон; але без тебе ніхто не піднесе ні руки своєї, ні ноги своєї, по всій землі єгипетській
45. І назвав Фараон Йосипові ім'я: Цофнат-Панеах; і дав йому за дружину Оснат, дочку Поті-Фера, жерця з Ону. І пішов Йосип по землі єгипетській.
46. Йосипові було тридцять літ від народження, коли він постав перед фараоном, царем єгипетським. І вийшов Йосип від лица фараона, і пройшов по всій землі єгипетській.
47. А земля в семилітній період достатку приносила [із зернини] по жмені.
48. А він збирав усіякий хліб цілих сім літ [врожайних] на землі єгипетській і зсипав зерно в міських житницях, у [кожному] місті, яке оточували хлібні поля.
49. І назбирав хліба вельми багато, як піску морського, так що й рахувати перестав, – так багато було хліба.

50. До лихої пори голоду в Йосипа народилися два сини, котрих породила йому Оснат, донька Поті-Фера, жерця з Ону.
51. І назвав Йосип ім'я первісткові: Манасія, тому що, [говорив він], Бог дав мені забути всі гіркоти мої і увесь дім батька мого.
52. А другому назвав ім'я: Єфрем; тому що, [говорив він], Бог учинив мене плідним на землі страждань моїх.
53. І минуло сім літ достатку, котрий був у країні єгипетській;
54. І надбігли сім літ голоду, як сказав Йосип. І був голод у всіх землях; а на всій землі єгипетській був хліб.
55. Та коли вся країна єгипетська почала терпіти від голоду, то народ заповзвся волати до фараона про хліб. І сказав фараон усім єгиптянам: Ходіть до Йосипа, і робіть усе, що він вам скаже.
56. І був голод по всій поверхні землі, і відчинив Йосип усі житниці, і почав продавати хліб єгиптянам. Тим часом, голод посилювався у країні єгипетській.
57. Із усіх країн приходили до Єгипту купляти хліб у Йосипа; бо голод посилювався на всій землі.

Буття 42

Йосип гостинно стрічає братів своїх.

1. І довідався Яків, що в Єгипті є хліб, і сказав Яків синам своїм: Що ви зволікаєте?
2. І сказав: Ось, я чув, що є хліб у Єгипті; підіть туди і купіть нам звідти хліба, щоб нам жити і не вмерти.
3. Десять братів Йосипових пішли купити хліба в Єгипті.
4. А Веніямина, брата Йосипового, не послав Яків з братами його, бо сказав: Щоб не сталося з ним лиха.
5. І прийшли сини Ізраїлеві купляти хліб, разом з іншими людьми; бо на землі ханаанській був голод.
6. А Йосип був розпорядником у країні тій, він і продавав хліб всьому народові країни. Брати Йосипові прийшли і вклонилися йому лицем до землі.
7. І побачив Йосип братів своїх, і впізнав їх, але вдав, наче не знає їх, і розмовляв з ними суворо, і сказав їм: Звідки ви прийшли? Вони сказали: Із землі ханаанської, купити харчів.
8. Йосип упізнав братів своїх, але вони не впізнали його.
9. І пригадав Йосип сни, котрі снилися йому; і сказав їм: Ви підглядачі, ви прийшли розвідати, що безборонне в країні цій.
10. Вони сказали йому: Ні, наш пане: служники твої прийшли купити харчів.

11. Ми всі – діти одного чоловіка; ми люди чесні; служники твої не були підглядачами;
12. Він сказав їм: Ви прийшли подивитися безборонне в країні цій.
13. Вони сказали: Нас, служників твоїх, дванадцять братів; ми є сини одного чоловіка в краю ханаанським, і ось, менший тепер з батьком нашим, а одного не стало.
14. І сказав їм Йосип: Це ж саме я казав вам, що ви підглядачі.
15. Ось у який спосіб ви будете випробувані; [клянусь] життям фараона, ви не вийдете звідси, якщо не прийде сюди менший брат ваш.
16. Пошліть одного з вас, і нехай він приведе брата вашого; а вас затримають. І відкриється, чи правда у вас; а якщо ні, [то клянуся] життям фараона, що ви вивідувачі.
17. І віддав їх під варту на три дні.
18. І сказав їм Йосип третього дня: Ось, що зробіть, і залишитеся живі; бо я боюся Бога.
19. Якщо ви люди чесні, то одного брата із вас нехай утримують в домі, де ви ув'язнені, а ви підете, відвезете хліб, заради голоду в родинях ваших.
20. А брата вашого меншого приведіть до мене, щоб справдилися слова ваші, і щоб не вмерти вам. Так вони й учинили.
21. І говорили вони один до одного: Справді нас покарано за гріх супроти брата нашого; ми бачили страждання душі його, коли він благав нас, але ми не почули; за те й учинилося нам горе оце.
22. Рувим відповідав їм і сказав: Чи не говорив я вам: Не грішіть супроти юнака? Аж ви не послухали; ось за кров його маємо відплату.
23. А того не відали вони, що Йосип розуміє їхню мову, хоч і був між ними перекладач.
24. І відійшов од них і заплакав. І повернувся до них, і говорив з ними, і, взявши з них Симеона, зв'язав його перед їхніми очима.
25. І наказав Йосип виконати мішки їхні хлібом, а срібло їхнє повернути кожному в мішок його, і дати їм припасів на дорогу. Так і вчинено з ними.
26. Вони поклали хліб свій на віслюків своїх і рушили звідти.
27. І розв'язав один [із них] мішка свого, щоб дати корму віслюкові своєму на ніч; і побачив срібло своє в гузирі мішка його.
28. І сказав своїм братам: Срібло моє повернули, ось воно у моєму мішку. І згнітилося серце їхнє, і вони з трепетом один одному говорили: Що це Бог учинив з нами?
29. І прийшли до Якова, батька свого, на землі ханаанській, і розповіли йому про все, що сталося з ними, говорячи:
30. Володар країни тієї говорив з нами суворо, і має нас за вивідувачів країни тієї.
31. І сказали ми йому: Ми люди чесні; ми не були вивідувачами;

32. Нас є дванадцять братів, синів батька нашого, одного не стало, а менший тепер з батьком нашим у краю ханаанським.
33. І сказав нам володар тієї країни: Ось як довідаюся я, чи порядні ви люди; залишіть у мене брата одного з вас, а ви візьміть хліб заради голоду в родинах ваших, і рушайте.
34. І приведіть до мене меншого брата вашого; і довідаюся я, що ви не вивідувачі, але люди чесні; віддам вам брата вашого, і ви зможете торгувати в цій країні.
35. Коли ж вони випорожняли мішки свої, то у кожному в гузирі срібло їхнє. І побачили вони вузлики срібла свого, вони і батько їх, і злякалися.
36. І сказав їм Яків, батько їхній: Ви позбавили мене дітей: Йосипа немає і Симеона немає; і Веніямина взяти хочете, – все це на мене!
37. І сказав Рувим батькові своєму, кажучи: Убий двох моїх синів, якщо я не приведу його до тебе; віддай його в руки мої, і я поверну його тобі.
38. Він сказав: Не піде мій син з вами; тому що брат його загинув, і він один лишився. Якщо станеться з ним лихо в дорозі, яку будете долати, то зведете мене і сивину мою печалю в могилу.

Буття 43

Друге відвідання Єгипту братами з Веніямином.

1. Голод посилювався на землі.
2. І коли вони поїли хліб, котрий привезли з Єгипту, тоді батько їхній сказав їм: Рушайте знову, купіть нам трохи харчів.
3. І сказав йому Юда, кажучи: Той чоловік рішуче оголосив нам, сказавши: Не з'являйтеся до мене перед очі, якщо брата вашого не буде з вами.
4. Якщо пошлеш із нами брата нашого, то підемо і купимо тобі харчів.
5. А якщо не пошлеш, то не підемо, бо той чоловік сказав нам: Не з'явитесь до мене перед очі, якщо брата вашого не буде з вами.
6. Ізраїль сказав: Для чого ви вчинили мені таке лихо, сказавши тому чоловікові, що у вас є ще один брат.
7. Вони сказали: Розпитував той чоловік про нас і про родинні зв'язки наші, кажучи: Чи живий ще батько ваш? Чи є у вас ще брат? Ми й оповіли йому, давши відповідь на ці запитання. Чи могли ми знати, що він скаже: Приведіть брата вашого?
8. А Юда сказав Ізраїлеві, батькові своєму: Відпусти юнака зі мною і ми підведемося й підемо, і живі будемо, і не помремо ні ми, ні ти, ні діти наші.
9. Я відповідаю за нього, з моїх рук вимагатимеш повернення його. Якщо я не приведу його до тебе, і не поставлю його перед очима твоїми, то залишуся я винуватцем перед тобою на всі дні життя.

10. Якби ми не зволікали, то вже навідалися б двічі.
11. Ізраїль, батько їхній, сказав їм: Якщо так, то ось що вчиніть: візьміть із собою плодів землі цієї, і віднесіть у дарунок тому чоловікові трохи меду, трохи бальзаму, стиракси і ладану, фісташків і мигдальних горіхів.
12. Візьміть також інше срібло в руки ваші, а срібло, яке вам у мішки поклали, поверніть руками вашими: може, це недогляд.
13. І брата вашого візьміть і, підвівшись, знову підіть до того чоловіка.
14. А Бог всемогутній нехай дасть вам знайти милість у того чоловіка, щоб він відпустив вам і другого брата вашого Веніямина. А мені, якщо вже бути бездітним, то нехай буду бездітним.
15. І взяли ті люди дари оці, і срібла удвічі взяли в руки свої, і Веніямина, і звелися, і пішли до Єгипту, і постали перед очі Йосипові.
16. Йосип, побачивши між ними Веніямина, сказав управителеві дому свого: Заведи цих людей у дім і заколи що-небудь з худоби, і приготуй, бо зі мною будуть обідати ці люди опівдні.
17. І вчинив той чоловік, як звелів Йосип, і завів тих людей у дім Йосипів.
18. І злякалися ці люди, коли їх завели в дім Йосипів, і сказали: Це за срібло, яке повернули були в мішки наші, а тепер заводять у дім сей, щоби звинуватити нас і, напавши на нас, полонити нас у рабство, і віслюків наших.
19. І підійшли вони до управителя дому Йосипового, і почали говорити йому біля дверей дому,
20. І сказали: Послухай, володарю наш, ми приходили вже передніше, щоб купити харчів,
21. І сталося, що коли прийшли ми на нічліг і відкрили мішки наші, то побачили срібло кожного з нас у гузирях мішків, срібло наше за вагою його, і ми повертаємо його своїми руками.
22. А для закупівлі харчів ми принесли інше срібло в руках наших. Ми не знаємо, хто поклав срібло наше в мішки наші.
23. Він сказав: майте спокій, не страхайтесь; Бог ваш і Бог батька вашого дав вам скарб у мішках ваших; срібло ваше дійшло до мене. І привів до них Симеона.
24. І завів той чоловік людей цих у дім Йосипів, і дав води, і вони омили ноги свої, і дав поживи віслюкам їхнім.
25. І вони приготували дарунки до приходу Йосипа опівдні; бо прочули, що там будуть їсти хліб.
26. І прийшов Йосип додому; і вони принесли йому в дім дарунки, які були в руках їхніх, і вклонилися йому до землі.
27. Він запитав їх про здоров'я, і сказав: Чи здоровий батько ваш старець, про якого ви говорили? Чи живий він ще?

28. Вони сказали: При здоров'ї служник твій, батько наш, ще живий. І впали на коліна, і вклонилися.
29. І підніс очі свої, і побачив Венямина, брата свого, сина матері своєї, і сказав: Це брат ваш менший, про котрого ви оповідали мені? І сказав: Нехай буде милість Божа з тобою, сину мій!
30. І квапливо вийшов Йосип, тому що спалахнула любов до брата його, і він замалим не заплакав, і зайшов у внутрішню кімнату, і плакав там.
31. І, вмивши лице, вийшов і, стримуючи себе, сказав: Подавайте страви.
32. І подали йому окремо, і їм окремо, і єгиптянам, які обідали з ним, окремо; бо єгиптяни не можуть їсти з євреями, через те, що це мерзота для єгиптян.
33. І сіли вони перед ним, першо–вроджений за першовродженням його, і молодший по молодості його і дивувалися ці люди один перед одним.
34. І посилалися їм страви від нього; і частка Венямина була вп'ятеро більша часток кожного з них. І пили, і вельми раділи вони з ним.

Буття 44

Великий страх заповнив братів Йосипових

1. І наказав [Йосип] управителеві дому свого, кажучи: Виповни мішки цих людей харчами, скільки вони можуть понести, і срібло кожного поклади в отвір мішка його;
2. А чашу мою, чашу срібну, поклади в отвір мішка молодшого, разом із сріблом за куплений ним хліб. І вчинив той за словом Йосипа, котре він сказав.
3. Удосвіта, коли розвиднілося, цих людей відпустили, їх і віслюків їхніх.
4. Ще не вельми далеко відійшли вони од міста, як Йосип сказав управителеві дому свого: Рушай, наздожени цих людей, і, коли доженеш, скажи їм: Чому ви заплатили злом за добро?
5. Хіба це не та [чаша], з котрої п'є володар мій? І він, гадаючи на ній, справді провіщає. Недобре ви це вчинили.
6. Він догнав їх, і переказав їм ці слова.
7. Вони сказали йому: Для чого володар наш говорить такі слова? Нехай Бог боронить, щоб служники твої скоїли такий вчинок.
8. Ось срібло, знайдене нами в отворах мішків наших, ми повернули його тобі, принесли із краю ханаанського: як же нам украсти з дому володаря твого срібло чи золото?
9. У кого з служників твоїх знайдеться, тим смерть; і ми будемо рабами володареві нашому.
10. Він сказав: Гаразд; як ви сказали, так нехай і станеться: У кого знайдеться [чаша], той буде мені служником, а ви будете вільні.

11. Вони квапливо опустили кожний свого мішка на землю, і кожний відкрив мішка свого.
12. Він обшукав, почавши із старшого, і скінчив молодшим, і знайшлася чаша у мішку Веніяминовому.
13. І розідрали вони одяг свій, і, поклавши кожний на віслюка поклажу свою, повернулися в місто.
14. І прийшли Юда і брати його у дім Йосипів, котрий був ще вдома, і впали перед ним на землю.
15. Йосип сказав їм: За що це ви вчинили так? Хіба ви не знали, що такий чоловік, як я, справді пророкує?
16. Юда сказав: Що нам відповісти володареві нашому? Що говорити? Чим виправдатися? Бог знайшов неправду служників твоїх; ось, ми служники володарю нашому, і ми, і той, у чиїх руках знайшлася чаша.
17. Але [Йосип] сказав: Ні, я цього не зроблю; той, у чиїх руках знайшлася чаша, буде мені служником, а ви підете з миром до вашого батька.
18. І підійшов Юда до нього і сказав: Володарю мій, дозволь служникові твоєму сказати слово у вуха володаря мого, і не прогнівайся на служника твого; тому що ти, як сам фараон.
19. Володар мій запитував служників своїх, кажучи: Чи є у вас батько, або ж брат?
20. Ми сказали володареві нашому, що є у нас батько в похилих літах, і молодший син, син старості, котрого брат помер, а він залишився один [від] матері своєї, і батько любить його.
21. А ти сказав служникам твоїм: Приведіть його до мене, щоб мені глянути на нього.
22. Ми сказали володарю нашому: Юнак не може залишити батька свого; і якщо він залишить батька свого, то цей помре.
23. Але ти сказав служникам твоїм: Якщо не прийде з вами молодший брат ваш, то ви більше не з'являйтеся перед моїм лицем.
24. Коли ми прийшли до служника твого, батька нашого, то переказали йому слова володаря мого.
25. І сказав батько наш: Рушайте знову, і купіть нам трохи харчів.
26. Ми сказали: Не можна нам рушати; а якщо буде з нами менший брат наш, то підемо; тому що не можна нам бачити лице того чоловіка, якщо не буде з нами меншого брата нашого.
27. І сказав нам служник твій, батько наш: Ви знаєте, що дружина моя породила мені двох [синів].
28. Один пішов від мене, і я сказав: Мабуть, розтерзали його; і я не бачив його донині.

29. Якщо й цього візьмете від очей моїх, і станеться з ним лихо, то зведете сивину мою від горя в могилу.

30. Тепер, якщо я прийду до служника твого, батька нашого, і не буде з нами юнака, з душею котрого пов'язана душа його,

31. То він, забачивши, що немає сина, помре; і зведуть служники твої сивину служника твого, батька нашого, з печаллю в гріб.

32. Причому, я, служник твій, взявся відповідати за юнака батькові моєму, сказавши: Якщо не приведу його до тебе, то залишуся винуватцем перед батьком моїм у всі дні життя.

33. Отже, нехай же я, служник твій, замість юнака залишуся рабом у володаря мого; а юнак нехай рушає з братами своїми.

34. Бо як піду я до батька мого, коли юнака не буде зі мною? Я побачив би лихо, котре учинилося б моєму батькові.

Буття 45

Йосип відкривається братам своїм.

1. Йосип не зміг більше себе стримати перед усіма, які стояли біля нього, і закричав: Виведіть звідси всіх! І не залишилося коло Йосипа нікого, коли відкрився він братам своїм.

2. І голосно заривав він, і почули єгиптяни, і почув палац фараонів.

3. І сказав Йосип братам своїм: Я – Йосип, чи живий іще мій батько? Але брати не могли відповідати йому; тому що вони зніяковіли перед ним.

4. І сказав Йосип братам своїм: Підійдіть до мене. Вони підійшли. Він сказав: Я – Йосип, брат ваш, котрого ви продали до Єгипту.

5. Але тепер не сумуйте, і не шкодуйте за тим, що ви продали мене сюди, тому що Бог послав мене перед вами для збереження вашого життя.

6. Бо тепер лиш два роки голоду на землі; а попереду ще п'ять літ, коли ні орати, ані жнивувати не будуть.

7. Бог послав мене перед вами, щоб залишити вас на землі і зберегти ваше життя значним захистом.

8. Отже, не ви послали мене сюди, але Бог, котрий і поставив мене батьком фараонові і розпорядником у всьому його домі, і володарем на всій землі єгипетській.

9. Рушайте швидше до батька мого і скажіть йому: Так говорить син твій Йосип: Бог поставив мене володарем над усім Єгиптом, прийди до мене, не зволікай.

10. Ти будеш жити на землі Гошен; і будеш поблизу від мене, ти і сини твої, і сини синів твоїх, і дрібна й велика худоба твоя, і все твоє.

11. І прогอดую тебе там, бо голод буде ще п'ять літ; щоб не зазнав ти нужди, ти, і дім твій, і все твоє.
12. І ось очі ваші, і очі брата мого Веніямина бачать, що це мої уста говорять до вас.
13. Розкажіть моєму батькові про славу мою в Єгипті і про все, що ви бачили; і приведіть скорше батька мого сюди.
14. І припав він до брата свого Веніямина, і плакав; і Веніямин плакав на грудях його.
15. І цілував усіх братів своїх, і плакав, обіймаючи їх. Потім говорили з ним брати його.
16. І долинула у палац фараонів чутка, що прийшли брати Йосипові, і приємно було фараонові, і служникам його.
17. І сказав фараон Йосипові: Скажи братам твоїм: Ось що учиніте: Нав'ючте скотину вашу, і рушайте в край ханаанський;
18. І заберіть батька вашого і, родини ваші, і прийдіть до мене; я дам вам найкраще в країні Єгипетській, і ви будете їсти щедроти землі.
19. А тобі велю сказати їм: Оце зробіть: Візьміть собі в країні Єгипетській колісницю для дітей ваших і для дружин ваших, і привезіть батька вашого і прийдіть;
20. І не шкодуйте речей ваших, бо найкраще із усієї країни Єгипетської дам вам.
21. Так і вчинили сини Ізраїлеві. І дав їм Йосип колісницю за наказом фараона, і дав їм харчів на дорогу.
22. Кожному з них він дав переміну одягу, а Веніяминові дав триста срібняків і п'ять перемін одягу.
23. Також і батькові своєму послав він десять віслюків, нав'ючених найкращими [виробами] єгипетськими, і десять віслючок, нав'ючених зерном і припасами батькові своєму в дорогу.
24. І відпустив братів своїх, і вони пішли. І сказав їм: Не сваріться в дорозі.
25. І пішли вони з Єгипту, і прийшли на землю ханаанську до Якова, батька свого.
26. І повідали йому, звістивши: Йосип живий, і тепер володарює над усією землею єгипетською. Але серце його засмутилося, бо він не вірив їм.
27. Коли ж вони переказали йому всі слова Йосипові, котрі він їм говорив; і коли побачив колісницю, які надіслав Йосип, щоби везти його; тоді ожив дух Якова, батька їхнього.
28. І сказав Ізраїль: Досить, ще живий син мій Йосип; Піду і побачу його, перед тим, як помру.

Буття 46

Подорож Якова до Єгипту.

1. І рушив Ізраїль з усім, що в нього було, і прийшов до Беер-Шеви, і приніс пожертву Богові батька свого Ісаака.
2. І сказав Бог Ізраїлеві у видінні нічному: – Якове! Якове! Він сказав: Ось я!
3. [Бог] сказав: Я Бог, Бог батька твого, не бійся йти до Єгипту; бо там виведу з тебе великий народ.
4. Я піду з тобою до Єгипту; Я також виведу тебе назад. Йосип своєю рукою закриє очі [твої].
5. І вирушив Яків із Беер-Шеви; і повезли сини Ізраїлеві Якова, батька свого, і дітей своїх, і жінок своїх на колісницях, котрі послав фараон, аби привезти його.
6. І взяли вони худобу свою і маєток свій, котрі надбали в краю ханаанським, і прийшли до Єгипту; Яків та вся родина його з ним.
7. Синів своїх і внуків своїх із собою, доньок своїх і доньок своїх синів, і все насіння своє привів він із собою до Єгипту.
8. Ось ймення синів Ізраїлевих, які прийшли до Єгипту: Яків і сини його. Первісток Якова Рувим.
9. Сини Рувима: Ханох і Паллу, Хецрон і Кармі.
10. Сини Симеона: Ємуїл, і Ямін, і Огад, і Яхін, Цохар, і Саул, син ханаанки.
11. Сини Левія: Гершон, Кегат і Мерарі.
12. Сини Юди: Ер, і Онан, і Шела, і Перец, і Зерах; але Ер та Онан померли на землі ханаанській. Сини Переця були: Хецрон, і Хамул.
13. Сини Іссахара: Тола, і Цувва, Йов і Шімрон.
14. Сини Завулона: Серед і Елон, і Яхлеїл.
15. Це – сини Ліїні, котрих вона породила Якові в Падан-Арамі, і Діну, дочку його. Усіх душ синів його і дочок його – тридцять три.
16. Сини Гада: Ціфйон, і Хаггі, Шуні і Ецбон, Ері і Ароді, і Ар'їлі.
17. Сини Асира: Їмна і Їшва, і Їшві, і Верія, і Сирах, сестра їх. Сини Верії: Хевер і Малкіїл.
18. Це – сини Зілпи, котру Лаван дав Лії, доньці своїй. Вона породила Якові шістнадцять душ.
19. Сини Рахілі, дружини Якова: Йосип і Веніямин.
20. І народилися в Йосипа на землі єгипетській Манасія і Єфрем, котрих породила йому Оснат, дочка Поті-Фера, жерця з Ону.
21. Сини Веніямина: Бела і Бехер, і Ашбел; Гера і Нааман, Ехі і Рош, Муппім і Хуппім, і Ард.

22. Це – сини Рахілі, котрі народилися в Якова, – всього чотирнадцять душ.
23. [Сини] Дана: Хушім.
24. Сини Нефталимові: Яхсеїл, і Гуні, і Єцер, і Шіллем.
25. Це – сини Білги, котру дав Лаван доньці своїй Рахілі. Вона породила їх Якові, всього семеро душ.
26. Усіх душ, які прийшли з Яковом до Єгипту, котрі вийшли із стегон його, крім дружин синів Якова, всього шістдесят шість душ.
27. Синів Йосипа, котрі народилися в нього в Єгипті, – дві душі. Усіх душ дому Якового, які прийшли до Єгипту, – сімдесят.
28. Юду послав він перед собою до Йосипа, щоб він показав [шлях] на Гошен. І прийшли на землю Гошен.
29. Йосип наладнав колісницю свою, і виїхав назустріч Ізраїлеві, батькові своєму, в Гошен, і, забачивши його, упав йому на шию, і довго плакав на шиї його.
30. І сказав Ізраїль Йосипові: Нехай помру я тепер, побачивши лице твоє; бо ти ще живий.
31. І сказав Йосип братам своїм і домові батька свого: Я піду, повідаю фараонові і скажу йому: Брати мої і дім батька мого, котрі були в краю ханаанським, прийшли до мене.
32. Ці люди є пастухи овець, бо скотарі вони, і дрібну і велику скотину свою, і все, що у них, привели вони.
33. Якщо фараон прикличе вас і запитає: Яке заняття ваше?
34. То ви скажете: Ми служники твої, скотарями були від юности нашої донині, і ми, і батьки наші, щоб вас оселити на землі Гошен. Тому що мерзота для єгиптян всілякий пастух овець.

Буття 47

Розмноження потомства Якова, який осів у Єгипті.

1. І прийшов Йосип, і звістив фараонові і сказав: Батько мій і брати мої, з дрібною і великою худобою своєю, і з усім, що у них, прийшли із краю ханаанського, і ось вони вже на землі Гошен.
2. І взяв він із братів своїх п'ятеро чоловіків і поставив їх перед фараоном.
3. І сказав фараон братам його: Чим ви займаєтеся? Вони відповідали фараонові: Пастухи овець служники твої, і ми, і батьки наші.
4. І сказали вони фараонові: Ми прийшли пожити на цій землі, бо немає паші для худоби служників твоїх; тому що в краю ханаанському великий голод. Тож дозволь служникам твоїм оселитися на землі Гошен.
5. І сказав фараон Йосипові: Батько твій і брати твої прийшли до тебе.

6. Земля єгипетська перед тобою; на кращій землі осели батька твого і братів твоїх; нехай живуть вони на землі Гошен. І якщо знаєш, що поміж ними є здібні люди, постав їх доглядачами моєї худоби.
7. І привів Йосип Якова, батька свого, і поставив його перед фараоном; і благословив Яків фараона.
8. Фараон запитав Якова: Скільки літ життя твого?
9. Яків одказав фараонові: Днів мандрування мого сто тридцять літ, незначні і нещасні дні життя мого, і не сягнули літ життя батьків моїх у днях мандрування їхнього.
10. І благословив фараона Яків, і вийшов од фараона.
11. І поселив Йосип батька свого і братів своїх, і дав їм володіння на землі єгипетській, у кращому краї землі, на землі Рамсес, як звелів фараон.
12. І постачав Йосип батька свого, і братів своїх, і увесь дім батька свого хлібом, за потребою кожної родини.
13. І не було хліба по всій землі; тому що голод великий посилювався, і виснажені були від голоду земля єгипетська і земля ханаанська.
14. Йосип зібрав усе срібло, яке було в країні Єгипетській і в краю ханаанським, за хліб, котрий купляли, і приніс Йосип срібло у дім фараонів.
15. І срібла не стало у країні Єгипетській і на землі ханаанській. Тоді прийшли всі єгиптяни до Йосипа і просили: Дай нам хліба; нащо нам помирати перед тобою через те, що у нас скінчилося срібло?
16. Йосип сказав: Приженіть вашу скотину, і я буду давати вам за скотину вашу, якщо срібло скінчилося у вас.
17. І приганяли вони до Йосипа худобу свою; і давав їм Йосип хліб за коней, і за череди дрібної, і за череди великої скотини, і за віслуків; і постачав їх хлібом того року за всю худобу їхню.
18. І минув цей рік; і прийшли до нього й наступного року, і сказали йому: Не приховаємо від володаря нашого, і срібла у нас немає, і череди худоби нашої у володаря нашого; нічого не лишилося в нас перед володарем нашим, окрім плоті нашої і земель наших.
19. Нащо нам гинути на очах твоїх, і нам, і землям нашим? Купи нас і землі наші за хліб; і ми із землями нашими будемо служниками фараонові; а ти дай нам зерна, щоб нам живими бути і не вмерти, і щоб не спорожніла земля.
20. І купив Йосип усю землю єгипетську для фараона, тому що продали єгиптяни кожний своє поле, бо голод знемагав їх. І дісталася земля фараонові.
21. І народ він учинив служниками від одного краю єгипетської землі до другого.
22. Тільки землі жерців не купив, бо жерцям від фараона належала ділянка, і вони харчувалися з неї, бо їй дав їм фараон; тому й не продали землі своєї.

23. І сказав Йосип народові: Ось, я купив тепер для фараона вас і землю вашу; ось вам насіння, і засівайте землю.
24. Коли будуть жнива, давайте п'яту частку фараонові, а чотири частки залишаться вам для посіву ланів, на харчі вам і тим, хто в домах ваших, і на харчування дітям вашим.
25. Вони сказали: Ти врятував нам життя; хай надбаємо милість в очах володаря нашого, і нехай будемо служниками фараонові.
26. І прийняв Йосип закон землі єгипетської, навіть до сього дня: п'яту частку давати фараонові, окрім землі жерців, бо вона не належала цареві.
27. І жив Ізраїль у країні Єгипетській, на землі Гошен, і володіли нею, і плодилися, і вельми розмножувалися.
28. І жив Яків на землі єгипетській сімнадцять літ; і було днів Якових, років життя його, сто сорок сім літ.
29. І прийшов час Ізраїлеві помирати, і прикликав він сина свого Йосипа, і сказав йому: Якщо я знайшов приязнь в очах твоїх, поклади руку твою під стегно моє і [присягнися], що ти виявиш мені милість і правду, і прошу тебе, не поховай мене в Єгипті.
30. Щоб лягти мені з батьками моїми; винесеш мене із Єгипту і поховаєш мене в їхній гробниці. [Йосип] сказав: Зроблю за словом твоїм.
31. І сказав: Присягайся мені. І присягнувся йому. І вклонився йому. І вклонився Ізраїль на узголів'я постелі.

Буття 48

Яків благословляє Єфрема і Манасію.

1. Після того Йосипові сказали: Ось, батько твій захворів. І взяв він із собою двох синів своїх: Манасію і Єфрема.
2. Якова звістили, і сказали: Ось син твій, Йосип, іде до тебе. Ізраїль зібрався на силі своїй і сів у постелі.
3. І сказав Яків Йосипові: Бог Всемогутній з'явився мені в Лузі, в краю ханаанському, і благословив мене.
4. І сказав мені: Ось, Я розплоджу тебе, і розмножу тебе, і виведу з тебе багато народів, і дам землю оцю потомству твоєму після тебе, у вічне володіння.
5. І нині два сини твої, які народилися тобі в країні Єгипетській, до мого прибуття до тебе в Єгипет, мої вони; Єфрем і Манасія, як Рувим і Симеон, будуть мої.
6. А діти твої, котрі народяться від тебе після них, будуть твої. Вони під йменням братів своїх будуть йменуватися в їхній спадщині.
7. Коли я йшов із Падану, померла в мене Рахіль на землі ханаанській, на шляху, не доходячи трохи до Ефрати, і я поховав її там на шляху до Ефрати, що [нині] Віфлеєм.

8. І побачив Ізраїль синів Йосипових, і сказав: Хто це?
9. І сказав Йосип батькові своєму: Це сини мої, котрих Бог дав мені тут. [Яків] сказав: Підведи їх до мене, і я благословлю їх.
10. А очі Ізраїлеві пригасли від старості; не міг він бачити [ясно]. [Йосип] підвів їх до нього, і він поцілував їх, і обійняв їх.
11. І сказав Ізраїль Йосипові: Не сподівався я бачити твоє лице; та ось, Бог показав мені й насіння твоє.
12. І відвів їх Йосип від колін його, і вклонився йому обличчям своїм до землі.
13. І взяв Йосип обидвох, Єфрема в праву свою руку проти лівої Ізраїля, а Манасію в ліву проти правої Ізраїля, і підвів до батька.
14. Але Ізраїль простяг руку свою і поклав на голову Єфремові, хоча цей був менший, а ліву – на голову Манасії. З наміром поклав він так руки свої, хоч Манасія був первістком.
15. І благословив Йосипа, і сказав: Бог, перед котрим ходили батьки мої Авраам та Ісаак, Бог, котрий пасе мене з того часу, як я існую, до сього дня,
16. Ангел, котрий захищає мене від усілякого зла, нехай благословить юнаків оцих; нехай буде на них названо ім'я моє та ім'я батьків моїх Авраама та Ісаака, і нехай виростають вони чисельними посеред землі.
17. І побачив Йосип, що батько його поклав правицю свою на голову Єфрема; і не до вподоби було йому це. І взяв він руку батька свого, аби перекласти її з голови Єфрема на голову Манасії.
18. І сказав Йосип батькові своєму: Не так, батьку мій; бо це – первісток; поклади на його голову праву руку твою.
19. Але батько його не погодився і сказав: – Знаю, сину мій, знаю, і від нього вийде народ, і він буде великим; але менший його брат буде більший від нього, і від насіння його вийде багато народів.
20. І благословив їх того ж дня, кажучи: Тобою буде благословляти Ізраїль, кажучи: Нехай Бог учинить тобі, як Єфремові та Манасії; і він поставив Єфрема перед Манасією.
21. І сказав Ізраїль Йосипові: Ось, я помираю. І Бог буде з вами, і поверне вас на землю батьків ваших.
22. Я даю тобі, найперше перед братами твоїми, одну ділянку, котру я взяв із рук амореїв мечем моїм і луком моїм.

Буття 49

Пророче благословення колін Ізраїлевих і смерть Якова.

1. І прикликав Яків синів своїх, і сказав: Збирайтеся, і я сповіщу вам, що буде з вами в прийдешні дні.

2. Посходьтеся і послушайте, сини Якова, послушайте Ізраїля, батька вашого.
3. Рувиме, первістку мій! Ти міць моя і першоплід моєї сили, вершина гідності і вершина сили.
4. Але ти нуртував, як вода, то не будеш провідником. Бо ти зійшов на ложе моє, ти осквернив постіль мою і зійшов.
5. Симеон і Левій – брати, знаряддя жорстокості – мечі їхні.
6. У змови їхні хай не входить душа моя, і до зібрання їхнього нехай не єднається слава моя. Тому що в гніві своєму вбили мужа, і з примхи своєї перерізали жили теляти.
7. Проклятий гнів їхній, бо жорстокий, і шал їхній, бо запеклий, то розділю їх в Якові, і розвію їх в Ізраїлі.
8. Юдо! Тебе піднесуть брати твої! Рука твоя на хребті ворогів твоїх; і схиляться перед тобою сини батька твого.
9. Молодий лев Юда від здобичі, син мій, підводиться. Прихилився він, приліг, як лев і як левиця; хто підведе його?
10. Не відійде жезло від Юди і законодавець од стегон його, доки не прийде Миротворець! і Йому покора народів.
11. Він прив'язує до виноградної лозини ося своєї, і до лози кращого винограду дитя ослиці своєї. У вині омиває одяг свій, в крові грон – одяг свою.
12. Блискучі очі [його стануть], від вина, і білі зуби, від молока.
13. Завулон при березі морському буде жити, біля пристані кораблів, і межа його до Сидону.
14. Іссахар віслук міцний, що приліг між двома в'юками.
15. І побачив він, що спокій милий, а земля приємна: і прихилив плечі свої для ярма і став служником данини.
16. Дан буде судити народ свій, як одне із колін Ізраїля.
17. Дан буде змієм на дорозі, гаспидом на шляху, що жалить коня, так що верхівець його упаде назад.
18. Я чекаю Твого спасіння, о Господе!
19. Гад – юрба буде тіснити його, але він відтрутить її по п'ятах.
20. Від Асира буде щедрий хліб, і він буде постачати царські страви.
21. Нефталім – сарна струнка: він вирікає пречудові вислови.
22. Йосип – паросток плідного [дерева], паросток плідного [дерева] понад джерелом; гілки його розкинулися над стіною.

23. Завдавали гіркоти йому, і стріляли і ворогували супроти нього стрільці;
24. Однак, твердим лишився лук його, і міцні м'язи рук його від рук могутнього [Бога] Якового. Звідти Пастир і Скеля Ізраїлева.
25. Від Бога батька твого, [котрий] хай поможе тобі, і від Всемогутнього, який нехай благословить тебе благословеннями небесними згори, благословеннями безодні, яка лежить унизу, благословеннями сосків і утроби;
26. Благословеннями батька твого, котрі переважають благословення гір одвічних і красу пагорбів споконвічних. Вони будуть на голові Йосиповій і на тім'ї вибраного поміж братами своїми.
27. Веніамин – вовк хижий, вранці буде їсти впольоване, а ввечері ділитиме здобич.
28. Ось усі дванадцять колін Ізраїлевих; і ось що сказав їм батько їхній, і благословив їх, і дав їм благословення, кожному своє.
29. І заповідав їм, і сказав їм: Я прилучаюся до народу мого, поховайте мене з батьками моїми в печері, яка на полі Ефрона хеттеянина,
30. У печері, котра на полі Махпела, що перед Мамре, на землі ханаанській, котру купив Авраам із полем у Ефрона хеттеянина у власність для похорон.
31. Там поховали Авраама і Сарру, дружину його; там поховали Ісаака і Ревеку, дружину його; і там поховав я Лію.
32. Це поле і печера, яка на ньому, куплена у синів Хетових.
33. І скінчив Яків заповіта синам своїм, і поклав ноги свої на постіль і вмер, і долучився до народу свого.

Буття 50

Похорон Якова

1. Йосип упав до лица батька свого, і плакав над ним; і цілував його.
2. І звелів Йосип слугам своїм – лікарям бальзамувати батька його; і лікарі забальзамували Ізраїля.
3. І виповнилося йому сорок днів; бо стільки днів відбувалося бальзамування. І оплакували його єгиптяни сімдесят днів.
4. Коли ж минули дні плачу по ньому, Йосип сказав двірцевим фараона, кажучи: Якщо я надбав милість в очах ваших, то скажіть фараонові так:
5. Батько мій узяв присягу з мене, сказавши: Ось, я помираю; у гробі моєму, якого я викопав собі в землі ханаанській, там поховай мене. І тепер хотів би я піти, і поховати батька мого, і повернутися.
6. І сказав фараон: Іди і поховай батька свого, як він узяв присягу з тебе.

7. І пішов Йосип поховати батька свого. І пішли з ним усі слуги фараонові, старший дому його і усі старшини землі єгипетської.
8. І весь дім Йосипів, і брати його, і дім батька його. Тільки дітей своїх і дрібну й велику скотину свою залишив у землі Гошен.
9. Із ним відбули також колісниці і вершники, так що почет був значний.
10. І дійшли вони до Горен-Атаду при Йордані, і плакали там плачем великим і дуже ревним; і вчинив [Йосип] плачі по батькові своєму сім днів.
11. І бачили мешканці землі тієї, ханаанеї, плач у Горен-Атаді і сказали: Великий плач цей у єгиптян! А тому й названо [це місце:] Авел-Міцраїм – плач єгиптян, що при Йордані.
12. І вчинили сини [Якова] з ним, як він заповідав їм.
13. І віднесли його сини його на землю ханаанську і поховали його в печері, на полі Махпела, котру купив Авраам із полем у власність для похорон в Ефрона хеттеянина, перед Мамре.
14. І повернувся Йосип до Єгипту сам і брати його, і всі, хто ходив із ним ховати батька його, після похорону ним батька свого.
15. І побачили брати Йосипові, що помер батько їхній, і сказали: А що, коли Йосип зненавидить нас, і захоче помститися нам за все зло, котрого ми йому завдали?
16. І послали вони сказати Йосипові: Твій батько перед смертю своєю заповідав, кажучи:
17. Отак скажете Йосипові: Прости братам твоїм вину і гріх їхній, оскільки вони вчинили тобі зло. І нині прости вину служників Бога батька твого. Йосип плакав, коли йому це говорили.
18. Прийшли й самі брати його і впали перед ним обличчями до землі, і сказали: Ось, ми служники твої.
19. І сказав Йосип: Не бійтеся; хіба ж я на місці Бога?
20. Ось, ви помислили супроти мене зло; аж Бог обернув це на добро, щоб учинити те, що тепер є; зберегти життя великій кількості людей.
21. Отже, не бійтеся. Я буду харчувати вас і дітей ваших. І заспокоїв їх, і говорив їм доброзичливо.
22. І жив Йосип в Єгипті сам і дім батька його. І прожив Йосип всього сто десять літ.
23. І бачив Йосип дітей у Єфрема до третього покоління, також і сини Махіра, сина Манасії, вродилися на коліна Йосипові.
24. І сказав Йосип братам своїм: Я помираю; але Бог прийде до вас, і виведе із землі цієї на землю, про яку присягався Авраамові, Ісаакові і Якові.
25. І змусив Йосип синів Ізраїлевих присягнутися, кажучи: Бог навідається до вас, і винесете кості мої звідси.

26. І вмер Йосип, маючи сто десять літ і забальзамували його і поклали в труну у Єгипті.

Вихід

Вихід 1

Ізраїль в Єгипті

1. Ось імена синів Ізраїлевих, котрі увійшли до Єгипту з Яковом, увійшли кожний з домом своїм;

2. Рувим, Симон, Левій та Юда,

3. Іссахар, Завулон і Веніямин,

4. Дан і Нефталим, Гад і Асир.

5. А всіх душ, які вийшли від стегон Якова, було сімдесят, а Йосип був [уже] в Єгипті.

6. І вмер Йосип, і всі брати його, і увесь родовід їхній.

7. А сини Ізраїлеві розплодилися і розмножилися, і зросли, і зміцніли надзвичайно, і вповнилася ними та земля.

8. І постав у Єгипті новий цар, котрий не знав Йосипа.

9. І сказав народові своєму: Бачите, народ синів Ізраїлевих численніший і сильніший од нас.

10. Перехитрімо ж його, щоб він не розмножувався; інакше, коли станеться війна, з'єднається із супротивниками, і озброїться супроти нас, і вийде із землі [нашої].

11. І настановили над ними наглядачів робіт, щоб виснажували його важкими роботами. І він спорудив фараонові Пітом і Рамсес, міста для запасів.

12. Та чим більше зазнавав він утисків, тим більше він розмножувався і швидше зростав, так що страхалися синів Ізраїлевих.

13. І тому єгиптяни жорстоко примушували синів Ізраїлевих до роботи.

14. І вчиняли їхнє життя гірким од важкої роботи над глиною та цеглою, і від усілякої роботи у полі, од усілякої роботи, до котрої примушували їх із жорстокістю.

15. Цар єгипетський звелів бабцям-повитухам єврейкам, із котрих ймення одній Шифра, а другій Пуа;

16. І сказав: Коли ви будете пеленати в єврейок, то стежте при пологах: якщо буде син, то умертвляйте його; а якщо донька, то нехай живе.

17. Але повитухи боялися Бога, і не чинили так, як радив їм цар єгипетський; і залишали дітей живими.

18. Цар єгипетський прикликав бабусь-повитух і сказав їм: Для чого ви вчиняєте так, що залишаєте дітей живими?
19. Баби-повитухи сказали фараонові: єврейські жінки не так, як єгипетські; вони здорові, бо перш, ніж прийде до них повитуха, вони вже народжують.
20. За це Бог чинив добро повитухам; а народ розмножувався і вельми посилювався,
21. І оскільки повитухи боялися Бога, то Він облаштував доми їхні.
22. Тоді фараон звелів усьому своєму народові, кажучи: Усякого новонародженого [у євреїв] сина кидайте в річку; а всяку доньку залишайте живою.

Вихід 2

Народження Мойсея - рятівника

1. Один чоловік із дому Левіінового пішов і взяв собі дружину із того ж таки роду.
2. Дружина завагітніла і породила сина, і, побачивши, що він дуже вродливий, переховувала його три місяці.
3. Та, не маючи можливості ховати його, взяла корзинку із тростини, і осмолила її асфальтом та смолою; і, поклавши в неї немовлятко, поставила в хащах тростини при березі ріки.
4. А сестра її стала оддалік і почала спостерігати, що з ним буде.
5. І вийшла дочка фараонова на річку помитися, а служниці її ходили берегом річки. Вона побачила корзину серед тростини, і послала служницю свою взяти її.
6. Відкрила, і побачила немовля; і ось, дитячко плаче; і пожаліла його, і сказала: Це з єврейських дітей.
7. І сказала сестра її доньці фараоновій: Чи не піти мені і не запросити годувальницю до тебе із єврейок, щоб вона вигодувала тобі немовля?
8. Донька фараонова сказала їй: Поклич. Дівчина пішла і приликала матір немовляти.
9. Донька фараонова сказала їй: Візьми немовля оце і вигодуй його мені; я дам тобі нагороду. Жінка взяла дитину і годувала її.
10. І виріс хлопчик, і вона привела його до фараонової доньки, і він був у неї за сина, і назвала йому ім'я: Мойсей, тому що, казала вона, я з води забрала його.
11. З плином тривалого часу, коли Мойсей виріс, сталося, що він вийшов до братів своїх, [синів Ізраїлевих], і побачив важку роботу їхню, і забачив, що єгиптянин б'є одного єврея з братів його.
12. Глянувши туди й сюди, і, бачачи, що [поблизу немає] нікого, він убив єгиптянина, і сховав його в піску.

13. І вийшов він другого дня, і ось, два євреї сваряться; і сказав він тому, що кривдив: Навіщо ти б'єш ближнього свого?
14. А той сказав: Хто настановив тебе старшиною і суддею над нами? Чи не збираєшся ти й мене убити, як убив єгиптянина? Мойсей злякався, і сказав: "Мабуть, довідалися про цю справу".
15. І почув фараон про цю справу, і хотів убити Мойсея; але Мойсей утік від лиця фараона, і зупинився в краю Мідіянським, і сів біля криниці.
16. У священника мідіянського [було] семеро дочок. Вони прийшли набрати [води], і наповнили корита, щоб напоїти овець батька свого.
17. І прийшли пастухи, і нагнали їх. Тоді підвівся Мойсей і захистив їх, напоївши овець їхніх.
18. І прийшли вони до Реуїла, батька свого, і він сказав: Чого це ви так швидко прийшли нині?
19. Вони сказали: Якийсь єгиптянин захистив нас від пастухів; і навіть начерпав нам [води], і напоїв овець.
20. Він сказав донькам своїм: Де ж він? Нащо ви його залишили? Покличте його сюди, і нехай він їсть хліб.
21. Мойсеєві сподобалося жити у цього чоловіка; і він видав за Мойсея доньку свою Ціппору.
22. Вона породила сина, і [Мойсей] назвав йому ім'я: Гершом; тому що, говорив він, я став зайшлим у чужій землі.
23. З плином тривалого часу помер цар єгипетський. І стогнали сини Ізраїлеві од роботи і волали, і лемент через ту роботу долинув до Бога.
24. І почув Бог стогін їхній, і згадав Бог заповіта свого з Авраамом, Ісааком і Яковом.
25. І побачив Бог синів Ізраїлевих, і зглянувся Бог над ними.

Вихід 3

Поклик Мойсея. Палаючий кущ.

1. Мойсей пас овець Ітра, тестя свого, священника мідіянського. Якось провів він отару далеко в пустелю, і прийшов до гори Божої Хориву.
2. І з'явився перед ним Ангел Господній у полум'ї вогню із осердя тернового куща. І побачив він, що терновий кущ горить вогнем, але кущ не згорає.
3. Мойсей сказав: Піду і подивлюся на цю велику ознаку, чому цей кущ не згорає.
4. Господь побачив, що він іде дивитися, і озвався до нього Бог із осердя куща, і сказав: Мойсею! Мойсею! Він одказав: Ось я.

5. І сказав Бог: Не підходь сюди; скинь взуття твоє з ніг твоїх; бо місце, на котрому ти стоїш, є земля свята.
6. І сказав: Я – Бог батька твого, Бог Авраама, Бог Ісаака і Бог Якова. Мойсей затулив обличчя своє; тому що боявся глянути на Бога.
7. І сказав Господь: Я побачив страждання народу мого в Єгипті, і почув волення його від наглядачів його. Я знаю скорботи його.
8. І зійшов визволити його від руки єгиптян і вивести його із землі цієї на землю гарну і простору, де тече молоко і мед, на землю ханаанеїв, хеттеїв, амореїв, періздеїв, хіввеїв і євусеїв.
9. І ось, уже лемент синів Ізраїлевих долинув до Мене і Я бачу гноблення, яким пригноблюють їх єгиптяни.
10. Отож, піди: Я пошлю тебе до фараона; і виведи з Єгипту народ Мій, синів Ізраїлевих.
11. Мойсей сказав Богові: Хто я, щоб мені йти до фараона і вивести з Єгипту синів ізраїльських?
12. І сказав [Бог] : Я буду з тобою, і ось тобі ознака, що Я послав тебе: Коли ти виведеш народ із Єгипту, ви звершите служіння Богові на оцій горі.
13. І сказав Мойсей Богові: Отож, Я прийду до синів ізраїльських і скажу їм: "Бог батьків ваших послав мене до вас". А вони скажуть мені: "Яке в Нього ймення? Що сказати мені їм?"
14. Бог сказав Мойсеєві: Я є ЄГОВА (Суций). І сказав: Отак скажи синам Ізраїлевим: Суций послав мене до вас.
15. І сказав іще Бог Мойсеєві: Отак скажи синам Ізраїлевим: Господь, Бог батьків ваших, Бог Авраама, Бог Ісаака і Бог Якова, послав мене до вас. Ось ймення Моє навіки, і пам'ять про Мене із покоління в покоління.
16. Рушай, збери старшин Ізраїлевих і скажи їм: Господь, Бог батьків ваших, з'явився переді мною, Бог Авраама, Ісаака і Якова, і сказав: Я навідався до вас і [побачив], що коять з вами в Єгипті.
17. І сказав: Я виведу вас від гноблення єгипетського на землю ханаанеїв, хеттеїв, амореїв, періздеїв, хіввеїв і євусеїв, на землю, де тече молоко і мед.
18. І вони послухають голосу твого, і увійдеш ти і старшини Ізраїлеві до царя єгипетського, і скажете йому: Господь, Бог євреїв, покликав нас; отож, відпусти нас в пустелю, на три дні ходи, аби принести там пожертву Господові, Богові нашому.
19. Але Я знаю, що цар єгипетський не дозволить вам піти, якщо [не присилувати] його рукою міцною.
20. І простягну руку Мою, і уражу Єгипет усіма чудесами Моїми, котрі вчиню посеред нього; і після цього він відпустить вас.
21. І дам народові цьому милість на очах єгиптян; і коли рушите, то підете не з порожніми руками.

22. Кожна жінка випросить у сусідки своєї і в тієї, що мешкає в домі її, речей срібних і речей золотих, і одягу; і ви одягнете ним і синів ваших, і дочок ваших, і пооббираєте єгиптян.

Вихід 4

Мойсей одержує дар чудотворення. Заперечення його. Невіра народу.

1. І відповідав Мойсей і сказав: А якщо вони не повірять мені, і не послухають голосу мого, і скажуть: "Не з'являвся перед тобою Господь"?
2. І сказав йому Господь: Що оце в руці твоїй? Він відповів: Посох.
3. [Господь] сказав: Кинь його на землю. Він кинув його на землю, і посох перетворився на змія, і Мойсей сахнувся від нього.
4. І сказав Господь Мойсеєві: Простягни руку твою і візьми його за хвіст. Він простягнув руку свою і взяв його; і він став посохом у руці його.
5. Це для того, аби повірили, що з'явився тобі Господь Бог батьків їхніх, Бог Авраама, Бог Ісаака і Бог Якова.
6. І ще сказав йому Господь: Поклади руку твою собі в пазуху. Він поклав руку свою собі в пазуху. Витягнув її, і ось, рука його збіліла від прокази, як сніг.
7. [І ще] сказав: Поклади знову руку твою до себе за пазуху. І він поклав руку собі за пазуху. І витягнув її із пазухи своєї, і ось, вона знову стала такою ж, як тіло його.
8. Якщо вони не повірять тобі, і не послухають голосу першої ознаки, то повірять голосові ознаки другої.
9. Якщо ж не повірять навіть двом ознакам і не послухають голосу твого, то візьми води з річки і вилий на суходіл, і вода, взята з річки, стане кров'ю на суходолі.
10. І сказав Мойсей Господові: О, Госпode, людина я не красномовна, [і таким був] і вчора, і третього дня; і від того часу, коли Ти почав говорити із служником Твоїм: я невдатний промовець і недорікувато мовлю.
11. Господь сказав: Хто дав уста людині? Хто робить німим, чи глухим, чи зрячим або сліпим? Чи не Я, Господь?
12. Отож, рушай; і Я буду при устах твоїх, і навчу тебе, що тобі говорити.
13. [Мойсей] сказав: Госпode! Я благаю, пошли іншого, кого можеш послати.
14. І розгнівався Господь на Мойсея, і Він сказав: Хіба немає в тебе Аарона – брата, левита? Я знаю, що він може говорити, і він вийде назустріч тобі, і, забачивши тебе, зрадіє в серці своєму.
15. Ти будеш йому говорити і вкладати слова в уста його; а Я буду при устах твоїх і при устах його, і буду навчати вас, що вам чинити.

16. І буде він говорити замість тебе до народу. Отож, він буде твоїми устами, а ти будеш йому замість Бога.
17. І посох оцей візьми в руку твою; ним творитимеш знамення.
18. І рушив Мойсей, і повернувся до тестя свого Їтра, і сказав йому: Благаю тебе, піду я, і повернуся до братів своїх, котрі у Єгипті; і подивлюся, чи живі вони ще? І сказав Їтро Мойсеєві: Йди з миром.
19. І сказав Господь Мойсеєві у [краю] Мідіянським: Рушай, повернися до Єгипту; бо вмерли всі, хто шукав життя твого.
20. І взяв Мойсей дружину свою і синів своїх, посадовив їх на віслюка, і попростував у край єгипетський. І посох Божий Мойсей взяв у руку свою.
21. І сказав Господь Мойсеєві: коли підеш і повернешся до Єгипту, гляди, всі чудеса, які Я доручив тобі, вчини перед фараоном. А Я ожорсточу серце його, і він не відпустить народу.
22. І скажи фараонові: Так говорить Господь: Ізраїль [є] син Мій, первісток Мій.
23. Я кажу тобі: відпусти сина Мого, щоб він звершив Мені служіння; а якщо не відпустиш його, то Я уб'ю сина твого, первістка твого.
24. По дорозі, при ночівлі, сталося, що зустрів його Господь, і хотів умертвити його.
25. Тоді Ціппора, взявши кам'яного ножа, обрізала крайню плоть сина свого, і, кинувши під ноги йому, сказала: Ти наречений крові у мене.
26. І відійшов од нього [Господь]. Тоді сказала вона: Наречений крові – через обрізання.
27. І Господь сказав Ааронові: Рушай назустріч Мойсеєві в пустелі. І він рушив, і зустрівся з ним при горі Божій, і поцілував його.
28. І переказав Мойсей Ааронові усі слова Господа, котрий його послав, і всі ознаки, котрі Він заповідав.
29. І рушили Мойсей з Аароном, і зібрали вони всіх старшин синів Ізраїлевих.
30. І переказав Аарон усі слова, котрі говорив Господь Мойсеєві, і вчинив [Мойсей] ознаки перед очима народу.
31. І повірив народ. І, прочувши, що Господь відвідав синів Ізраїлевих і побачив страждання їхні, нахилили вони голови свої, і стали вони на коліна і вклонилися.

Вихід 5

Суперечка з фараоном.

1. Потому Мойсей та Аарон прийшли до фараона і сказали: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Відпусти народ Мій, щоб він звершив Мені свято в пустелі.

2. Але фараон відповів: Хто такий Господь, щоб я послухав голосу його [і] відпустив Ізраїля? Я не знаю Господа, і Ізраїля не відпущу.
3. Вони сказали: Бог євреїв прикликав нас, ми благаємо тебе відпусти нас у пустелю на три дні шляху, принести пожертву Господові, Богові нашому, щоб він не уразив нас болячками або мечем.
4. І сказав їм цар єгипетський: Для чого ви, Мойсей та Аарон, відволікаєте народ від роботи його? Ідіть на свою роботу.
5. І сказав фараон: Ось, народ на землі цій численний; і ви відволікаєте його від робіт його.
6. І того ж дня фараон звелів наглядачам над народом і наглядачам над ними, кажучи:
7. Не давайте вже народові соломи для виготовлення цегли, як учора і третього дня. Нехай вони самі ходять і збирають собі солому.
8. А цегли нехай виготовляють стільки ж, як учора і третього дня, і не зменшуйте; вони ліниві, тому кричать: "Ходімо, принесемо пожертву Богові нашому".
9. Дайте їм більше роботи, щоб вони працювали, і не займалися марними розмовами.
10. І вийшли наглядачі його, і сказали народові: Так говорить фараон: Не даю вам соломи.
11. Самі йдіть, беріть собі солому, де знайдете. А від роботи вашої нічого не зменшується.
12. І кинувся народ по всій землі єгипетській, збирати жниво, замість соломи.
13. А наглядачі присилювали, кажучи: Виконуйте роботу свою кожного дня, як і тоді, коли була у [вас] солома.
14. А наглядачів із синів Ізраїлевих, котрих настановили над ними служники фараонові, били, кажучи: Чому ви учора і сьогодні не виготовляєте належного числа цеглин, як було до сих пір?
15. І прийшли наглядачі синів Ізраїлевих, і поскаржилися фараонові, кажучи: Для чого ти чиниш так із служниками твоїми?
16. Соломи не дають твоїм рабам, а цеглу, кажуть нам, виготовляйте. І ось, рабів твоїх б'ють; це гріх твого власного народу.
17. Але він сказав: Ліниві ви, ледачі; тому й кажете: "Ходімо, принесемо пожертву Господові".
18. Повертайтеся і працюйте. Соломи не дадуть вам; а належну кількість цегли виготовляйте.
19. І побачили наглядачі синів Ізраїлевих біду свою в словах: "Не зменшуй кількості цеглин, як [належить] кожного дня".
20. І коли вони вийшли од фараона, то зустрілися з Мойсеєм і Аароном, які стояли, наджидаючи їх.

21. І сказали їм: Нехай бачить і судить вас Господь за те, що ви зробили нас ненависними в очах фараона і служників його, і дали їм меч в руки, щоб убити нас.

22. І звернувся Мойсей до Господа, і сказав: Господе! Для чого Ти піддав народ сей такому випробуванню, для чого послав мене?

23. Тому що з того часу, як я прийшов до фараона і почав говорити йменням Твоїм, він почав знущатися з народу цього; а визволити Твого народу Ти не визволив.

Вихід 6

Відповідь Господа на перше прохання Мойсея

1. І сказав Господь Мойсеєві: Тепер ти побачиш, що Я вчиню фараонові; під дією руки міцної він відпустить їх, під дією руки міцної навіть вижене їх із землі своєї.

2. І говорив Бог Мойсеєві, і сказав йому: Я – Господь,

3. З'являвся Я Авраамові, Ісаакові і Якові з [йменням] : "Бог всемогутній; та з іменням Моїм : Господь " не відкрився їм.

4. І Я уклав заповіта Мого з ними, щоб дати їм землю Ханаанську, землю мандрування їхнього, в котрій вони були чужинцями.

5. І Я почув волення синів Ізраїлевих про те, що єгиптяни тримають їх у рабстві, і згадав заповіта Мого.

6. Тож скажи синам Ізраїлевим: Я Господь, і виведу вас із ярма єгиптян, і визволю вас із рабства їхнього, і врятую вас рукою простертою і судами великими.

7. І візьму вас собі за народ і буду вам Богом, і ви побачите, що Я – Господь, Бог ваш, котрий вивів вас з-під ярма єгипетського.

8. І введу вас на ту землю, яку Я, піднісши руку Мою, [присягався] віддати Авраамові, Ісаакові і Якові, і дам вам її у спадок, Я Господь .

9. Мойсей переказав ці слова синам Ізраїлевим, але вони не послухали Мойсея через легкодухість в душі і каторжну роботу.

10. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:

11. Увійди, скажи фараонові, цареві єгипетському, щоб він відпустив синів Ізраїлевих із краю свого.

12. І сказав Мойсей перед Господом, кажучи: Ось, сини Ізраїлеві не слухають мене; яким чином послухає мене фараон? А я ж невдатний промовець.

13. І говорив Господь Мойсеєві і Ааронові, і давав їм настанови для синів Ізраїлевих і для фараона, щоб вивести синів Ізраїлевих із краю єгипетського.

14. Ось старшини поколінь їхніх: сини Рувима, первістка Ізраїля: Ханох, Паллу, Хецрон і Кармі: це родини Рувимові.

15. Сини Симеона: Ємуїл, Ямин, Огад, Яхін, Цохар і Саул, син ханаанки: це родина Симеона.
16. Ось імена синів Левія за поколіннями їхніми: Гершон, Кегат, Мерарі. А літ життя Левія було сто тридцять сім.
17. Сини Гершона: Лівні і Шім'ї з родинами їхніми.
18. Сини Кегатові: Амрам, Їцгар, і Хеврон, і Уззіл. А літ життя Кегатового було сто тридцять три роки.
19. Сини Мерарі: Махлі і Муші. Це родини Левія за поколіннями їхніми.
20. Амрам узяв Йохевед, тітку свою, собі за дружину, і вона породила йому Аарона і Мойсея. А літ життя Амрамового було сто тридцять сім.
21. Сини Їцгарові: Корах і Нефег, і Зіхрі.
22. Сини Уззілові: Мішаїл, і Елцафан і Сітрі.
23. Аарон узяв собі за дружину Елішеву, доньку Аммінадава, сестру Нахшона, і вона породила йому Надава і Авігу, Елезара й Ітамара.
24. Сини Корахові: Ассир, Елкана, і Аваасаф: це родини Корахові.
25. Елезар, син Аарона, узяв собі за дружину [одну] із дочок Путіїлових, і вона породила йому Пінхаса; Ось старшини (голови) поколінь левитових за родинами їхніми:
26. Аарон та Мойсей, – це ті, котрим сказав Господь: Виведіть синів Ізраїлевих із землі єгипетської за ополченнями їхніми.
27. А вони говорили фараонові, цареві єгипетському, щоб вивести синів Ізраїлевих із Єгипту; це – Мойсей та Аарон.
28. Отож, під ту пору, коли Господь говорив Мойсеєві на землі єгипетській, то
29. Господь сказав Мойсеєві, кажучи: Я Господь! Скажи фараонові, цареві єгипетському, все, що я говорю тобі.
30. А Мойсей сказав перед Господом: Ось, я невдатний промовець; як же послухає мене фараон?

Вихід 7

1. Але Господь сказав Мойсеєві: Зачекай, Я поставив тебе богом фараонові, а Аарон, брат твій, буде твоїм пророком.
2. Ти будеш говорити все, що Я звелю тобі; а Аарон, брат твій, буде говорити фараонові, щоб він відпустив синів Ізраїля із своєї землі.
3. Проте Я ожорсточу серце фараоновоє, і явлю багато див Моїх і чудес Моїх на землі єгипетській.

4. Фараон не послухає вас, і я покладу руку Мою на Єгипет. І виведу військо Моє, народ Мій, синів Ізраїля, із землі єгипетської – судами великими.
5. Тоді спізнають єгиптяни, що Я – Господь, коли простягну руку Мою на Єгипет і виведу синів Ізраїля із середовища їхнього.
6. І вчинили Мойсей та Аарон, як звелів їм Господь, отак вони і вчинили.
7. Мойсеєві [було] вісімдесят, а Аарон мав вісімдесят три роки, коли почали вони говорити фараонові.
8. І сказав Господь Мойсеєві і Ааронові, кажучи:
9. Якщо фараон скаже вам: "Учиніть чудо", то ти скажи Ааронові: "Візьми посоха свого і кинь перед фараоном. Він стане гадюкою".
10. Мойсей та Аарон прийшли до фараона, і вчинили так, як звелів Господь. І кинув Аарон посоха свого перед фараоном і перед служниками його, і він перетворився на змія.
11. І прикликав фараон мудраків та чаклунів, і ці чаклуни єгипетські вчинили так само своїм чаклунством.
12. Кожний з них кинув свого посоха, і вони стали зміями; але посох Ааронів проковтнув їхні посохи.
13. І ожорсточилося серце фараоновоє, і він не послухав їх, як і попередив Господь.
14. І сказав Господь Мойсеєві: Уперте серце фараоновоє, він не хоче відпустити народ.
15. Навідайся до фараона завтра: Ось, він вийде до води, а ти станеш на шляху його, при березі річки, і посох, котрий перетворювався на змія, візьми в руку твою.
16. І скажи йому: Господь, Бог євреїв, послав мене сказати тобі: Відпусти народ Мій, щоб він звершив Мені служіння в пустелі; та ось, ти й досі не підкорився.
17. Так говорить Господь: Із цього спізнаєш, що Я Господь: Оцим посохом, котрий в руці моїй, я вдарю по воді, що в ріці; і вона перетвориться на кров.
18. І риба в річці загине, і ріка засмердиться, і єгиптяни не зможуть пити воду з ріки.
19. І сказав Господь Мойсеєві: Скажи Ааронові: Візьми посоха твого, і простягни руку твою на води єгиптян; на річки їхні, на потоки їхні, на озера їхні і на всіляке вмістилище води їхньої; і перетворяться на кров, і буде кров по всій землі єгипетській, і в дерев'яній і в кам'яній посудинах.
20. І вчинили Мойсей та Аарон, як звелів Господь. І підніс [Аарон] посоха свого, і вдарив по воді річкової перед очима фараоновими, і перед очима служників його, і вся вода в річці перетворилася на кров.
21. І риба в річці вимерла, і річка засмерділася, і єгиптяни не могли пити воду з річки, і була кров по всій землі єгипетській.
22. І чаклуни єгипетські своїми чарами вчинили те саме. І ожорсточилося серце фараона, і не послухав їх (Мойсея та Аарона), як і попереджав Господь.

23. І обернувся фараон, та й пішов у дім свій; і серце його лишилося незворушним.

24. І почали копати всі єгиптяни біля річки, [щоб знайти] воду для спожитку, тому що не могли пити води з річки.

25. І проминуло сім днів потому, як Господь уразив річку.

Вихід 8

Четверте звернення до фараона. Третє чудо.

1. І сказав Господь Мойсеєві: зайди до фараона і скажи йому: Так говорить Господь: Відпусти народ Мій, щоб він міг служити Мені.

2. Якщо ж ти не погодишся відпустити, то ось, Я уражу увесь край твій жабами.

3. І закишить ріка жабами, і вони вийдуть, і зайдуть у дім твій, і в опочивальню твою, і на постіль твою, і в доми служників твоїх, і народу твого, і в печі твої, і в квасину твою.

4. І на тебе, і на народ твій, і на всіх служників твоїх заповзуть жаби.

5. І сказав Господь Мойсеєві: Скажи Ааронові: Простягни руку твою із посохом твоїм на ріки, на потоки і на озера; і виведи жабів на землю єгипетську.

6. Аарон простягнув руку свою на води єгипетські; і вийшли жаби, і покрили землю єгипетську.

7. Те саме вчинили й чаклуни своїми чарами, і вивели жабів на землю єгипетську.

8. І покликав фараон Мойсея і Аарона і сказав: Помоліться Господові, щоб Він спровадив жабів од мене і від народу мого, і я відпущу народ [Ізраїльський] принести пожертву Господові.

9. Мойсей сказав фараонові: Слава наді мною, вибери сам, коли помолитися за тебе, за служників твоїх і за народ твій, щоб жаби пощезли в тебе у домах твоїх, і залишилися тільки в річці.

10. Він сказав: Завтра. Мойсей відповів: [Буде] за словом твоїм, щоб ти спізнав, що немає нікого, як Господь Бог наш.

11. І щезнуть жаби від тебе, від домів твоїх, і від служників твоїх, і від твого народу; тільки в річці вони залишаться.

12. Мойсей та Аарон вийшли від фараона; і Мойсей поскаржився Богові про жабів, котрих він навів на фараона.

13. І вчинив Господь за словом Мойсея, жаби вимерли в домах, на подвір'ях і в полях.

14. І збирали їх купами, навіть земля засмерділася.

15. І побачив фараон, що вчинилося полегшення, і ожорсточив своє серце, і не послухав їх, як і попереджав Господь.

16. І сказав Господь Мойсеєві: Скажи Ааронові: Простягни твого посоха і вдар порох на землі, і стане [порох] мошкою по всій землі єгипетській.
17. Отак вони й учинили: Аарон простягнув руку свою з посохом своїм, і вдарив порох на землі, і з'явилася мошка на людях і тваринах. Увесь порох земний став мошкою по всій землі єгипетській.
18. Намагалися також і чаклуни чарами своїми утворити мошок, але не змогли. І була мошка на людях і на тваринах.
19. І сказали чаклуни фараонові: Це – палець Божий. Але серце фараонове ожорсточилося, і він не послухав їх, як і попередив Господь.
20. І сказав Господь Мойсеєві: Завтра підведися вранці і з'явись перед очі фараона. Він вийде до води, і ти скажи йому: Так говорить Господь: Відпусти народ Мій, щоб він звершив Мені служіння.
21. А якщо не відпустиш народу Мого, то ось, Я пошлю на тебе і на служників твоїх, і на народ твій і в доми твої рої мух, і виповняться доми єгиптян мухами і сама земля, на якій вони [живуть].
22. І відокремлю того дня землю Гошен, на котрій перебуває народ Мій, і там не буде мух; аби ти знав, що Я Господь серед землі.
23. І вчиню розподіл поміж народом Моїм і між народом твоїм. Завтра буде ця ознака.
24. Так і вчинив Господь: налетіло багато мух у дім фараона, і в доми служників його, і на всю землю єгипетську; гинула земля від мух.
25. І прикликав фараон Мойсея та Аарона і сказав: Йдіть, принесіть пожертву Богові вашому на цій землі.
26. Але Мойсей сказав: Не можна цього робити; бо мерзенне для єгиптян жертвоприношення наше Господові, Богові нашому; якщо ми неприємну для єгиптян жертву почнемо приносити на очах у них, то чи не поб'ють вони нас камінням?
27. Ми підемо в пустелю, на три дні шляху, і принесемо пожертву Господові, Богові нашому, як Він скаже нам.
28. І сказав фараон: Я відпущу вас принести пожертву Господові, Богові вашому в пустелі, лише не відходьте далеко. Помоліться за мене.
29. Мойсей сказав: Ось, я виходжу від тебе, і помолюся Господові, і щезнуть мухи від фараона, і від служників його, і від народу його завтра. Тільки фараон нехай перестане обманювати, не відпускаючи народу принести пожертву Господові.
30. І вийшов Мойсей від фараона, і помолився Господові.
31. І вчинив Господь за словом Мойсея; і віддалив мух від фараона, і від служників його і від народу його; не лишилося жодної.
32. Але фараон ожорсточив серце своє також і цього разу, і не відпустив народу.

Вихід 9

Сутичка з фараоном; шосте звернення до нього; Восьме чудо.

1. І сказав Господь Мойсеєві: Піди до фараона і скажи йому: Так говорить Господь, Бог євреїв: Відпусти народ Мій, щоб він звершив Мені служіння.
2. Бо коли ти не захочеш відпустити і ще будеш притримувати його,
3. То ось, рука Господня буде на худобі твоїй, котра в полі, на конях і на віслюках, на верблюдах, на волах і вівцях; буде моровиця вельми важка.
4. І вчинить розподіл Господь поміж худобою ізраїльською і худобою єгипетською, і з усієї худоби синів Ізраїлевих не загине ніщо.
5. І визначив Господь час, сказавши: Завтра учинить це Господь на землі цій.
6. І вчинив це Господь другого дня, і загинула вся худоба єгипетська; з худоби ж синів Ізраїля не загинуло ніщо.
7. Фараон послав [вивідувачів], і ось, із худоби ізраїльтян не загинула жодна. Але серце фараона ожорсточилося, і він не відпустив народу.
8. І сказав Господь Мойсеєві і Ааронові: Візьміть по повній пригорщі попелу з печі, і нехай кине його Мойсей у небо на очах фараона.
9. І здійметься курява по всій землі єгипетській, і буде на людях і на худобі запалення з болячками по всій землі єгипетській.
10. Вони взяли попелу з печі, і з'явилися перед очима фараона. Мойсей кинув попіл у небо, і з'явилося запалення з болячками на людях і на худобі.
11. І не могли чаклуни устояти перед Мойсеєм, з причини запалення; тому що запалення було й на чаклунах і на всіх єгиптянах.
12. Але Господь ожорсточив серце фараона, і він не послухав їх (Мойсея і Аарона), як говорив Господь Мойсеєві.
13. І сказав Господь Мойсеєві: Завтра підведися вранці, і з'явися перед очима фараона, і скажи йому: Так говорить Господь, Бог євреїв: Відпусти народ Мій, щоб він звершив Мені служіння.
14. Бо цього разу я пошлю всі урази Мої в серце твоє, і на служників твоїх, щоб ти спізнав, що немає подібного Мені на всій землі.
15. Оскільки Я простягнув руку Мою, то міг би уразити тебе і народ твій моровицею, і ти знищений був би на землі.
16. Та для того я зберіг тебе, аби показати на тобі силу Мою, і, щоб звіщено було ймення Моє по всій землі.
17. Ти ще стоїш упоперек народові Моему, щоб не відпускати його;
18. То ось, Я пошлю завтра, о цій самій порі, град вельми значний, подібного до котрого не було в Єгипті від дня заснування його й донині.

19. Отож, накажи зібрати череди твої і все, що у тебе у полі; на всіх людей і на худобу, котрі залишаться в полі і не зберуться в доми, впаде град, і вони помруть.
20. Ті із служників фараонових, котрих настрашили слова Господні, квапливо зібрали служників своїх і череди свої в доми.
21. А хто не навернув серця свого до слова Господнього, той залишив служників своїх і череди свої в полі.
22. І сказав Господь Мойсеєві: Простягни руку свою до неба, і впаде град на всю землю єгипетську, на людей, на худобу і на всю траву польову на землі єгипетській.
23. І підніс Мойсей посоха свого до неба; і Господь озвався громом і градом, і вогонь розливався по землі, і послав Господь град на землю єгипетську.
24. І був град і вогонь поміж градом, град був вельми значний, якого не було по всій землі єгипетській з часу заселення її.
25. І побив град по всій землі єгипетській усе, що було в полі, від людини до худобини; і всю траву польову побив град, і всі дерева в полі поламав.
26. Тільки на землі Гошен, де жили сини Ізраїля, не було граду.
27. І послав фараон, і прикликав Мойсея й Аарона і сказав їм: На цей раз я згрішив; Господь праведний, а я і народ мій завинили.
28. Помоліться Господові, досить уже тієї могутньої громовиці і градобою; і вже відпущу вас, і не буду затримувати.
29. Мойсей сказав йому: Тільки-но я вийду за місто і піднесу руки мої до Господа, громи перестануть, і граду більше не буде, щоб ти переконався, що Господня земля.
30. Але я знаю, що ти і служники твої ще не боїтеся Господа Бога.
31. Льон і ячмінь були побиті, тому що ячмінь виколосився, а льон запліднився.
32. А пшениця і полба не побиті, тому що вони були пізніми.
33. І вийшов Мойсей від фараона з міста і підніс руки свої до Господа; і припинилися грім і град, і дощ перестав литися на землю.
34. І побачив фараон, що перестав дощ і град, і грім, і продовжував грішити, і обтяжив серце своє сам і служники його.
35. І ожорсточилося серце фараона, і він не відпустив синів Ізраїля, як і говорив Господь через Мойсея.

Вихід 10

Восьме звертання до фараона.

1. І сказав Господь Мойсеєві: Увійди до фараона, бо Я обтяжив серце його і серце служників його, щоб явити поміж ними оці ознаки Мої.

2. І щоб ти міг сказати у вуха синові твоєму і синові сина твого, про те, що Я вчинив у Єгипті, і про ознаки Мої, котрі я показував у ньому, і щоб ви знали, що Я Господь.
3. Мойсей та Аарон прийшли до фараона і сказали йому: Так говорить Господь, Бог євреїв: Чи довго ще не вчиниш миру переді Мною? Відпусти народ Мій, щоб він звершив Мені служіння.
4. А якщо ти не відпустиш народу Мого, то ось, завтра Я наведу сарану на твій край.
5. Вона покриє обличчя землі так, що не можна буде бачити землю, і пожере у вас те, що залишилося заціліле від граду; об'їсть також усі дерева, які ростуть у вас на полі.
6. І виповнить доми твої і доми служників твоїх, і доми усіх єгиптян, чого не бачили батьки твої, ні батьки батьків твоїх від дня, коли жити почали на землі аж донині.
[Мойсей] обернувся і вийшов од фараона.
7. Тоді служники фараонові сказали йому: Чи довго він буде мучити нас? Відпусти цих людей, нехай вони звершать служіння Господові, Богові своєму; невже ти не бачиш, що Єгипет гине?
8. І повернули Мойсея та Аарона до фараона, і [фараон] сказав їм: Рушайте, звершіть служіння Господові, Богові вашому, але хто ж та хто піде?
9. І сказав Мойсей: Підемо з малолітніми і літніми нашими, із синами нашими і доньками нашими, і з вівцями нашими, із волами нашими рушимо, бо у нас свято Господові.
10. [Фараон] сказав їм: Нехай буде так, Господь з вами! Я готовий відпустити вас: але нащо з дітьми? Бачите, у вас лихі заміри.
11. Ні, підете [одні] чоловіки, і звершите служіння Господові, як ви того просили. І вигнали їх від фараона.
12. Тоді Господь сказав Мойсеєві: Протягни руку твою на землю єгипетську; і нехай нападе сарана на землю єгипетську і поїсть всю траву земну, [і] все, що заціліло від граду.
13. І простер Мойсей посоха свого на землю єгипетську; і Господь навів на цю землю східний вітер, який [тривав] увесь той день і всю ніч. Наступного ранку східний вітер приніс сарану.
14. І напала сарана на всю землю єгипетську, і лягла по всій країні єгипетській у великій кількості; передніше не було такої сарани, і після цього не буде такої.
15. Вона покрила поверхню всієї землі, так, що землі не було видно, і пожерла всю траву земну і всі плоди деревні, які заціліли від граду, і не лишилося на землі жодної зелені ні на деревах, ні на траві польовій на всій землі єгипетській.
16. Фараон квапливо прикликав Мойсея і Аарона і сказав: Згрішив я перед Господом, Богом вашим, і перед вами.
17. Я благаю вас тепер простіть гріх мій ще раз, і помоліться Господові Богові вашому, щоб Він одвернув від мене цю смерть.
18. [Мойсей] вийшов од фараона, і помолився Господові.

19. І напустив Господь з протилежної сторони західний, і вельми дужий вітер, і він поніс сарану і скинув її в Червоне море; не лишилося жодної сарани на всій землі єгипетській.
20. Однак Господь ожорсточив серце фараона, і він не відпустив синів Ізраїля.
21. І сказав Господь Мойсеєві: Простягни руку твою до неба, і буде темінь на землі єгипетській, відчутна на дотик п'ятьма.
22. Мойсей простягнув руку свою до неба, і була густа п'ятьма по всій землі єгипетській три дні.
23. Не бачили один одного, і ніхто не підводився з місця свого три дні; а в усіх синів Ізраїля було світло в житлах їхніх.
24. Фараон прикликав Мойсея і сказав: Рушайте, звершіть служіння Господові, нехай тільки залишиться дрібна і велика худоба ваша, а діти ваші нехай ідуть з вами.
25. Та Мойсей сказав: Ти маєш віддати нам, у руки наші приношення і всеспалення, аби принести Господові, Богові нашому.
26. Нехай підуть і череди наші з нами, не залишиться ані копита; бо з них ми візьмемо на пожертву Господові, Богові нашому; але доки не прийдемо туди, ми не знаємо, що принести для пожертви Господові.
27. І ожорсточив Господь серце фараона, і він не захотів відпустити їх.
28. І сказав йому фараон: Йди від мене; бережися, не з'являйся більше перед очі мої; у той день, коли ти побачиш обличчя моє, помреш.
29. І сказав Мойсей: Як сказав ти, так і буде; Я не побачу більше обличчя твого.

Вихід 11

Провіщення загибелі первістків.

1. І сказав Господь Мойсеєві: Ще одну кару Я наведу на фараона і на єгиптян; після цього він відпустить вас звідси. Коли ж він буде відпускати, то квалливо буде гнати вас звідсіля.
2. Підкажи народові, щоб кожний у ближнього свого (сусіди) і кожна жінка у ближньої своєї попросила у борг прикраси срібні і золоті.
3. І дав Господь милість народові [Своєму] на очах єгиптян; та й Мойсей був вельми великий на землі єгипетській, в очах служників фараонових і в очах народу.
4. І сказав Мойсей: Так говорить Господь: Опівночі Я пройду посеред Єгипту.
5. І помре всілякий первісток на землі єгипетській: від первістка фараона, котрий сидить на престолі своєму, до первістка рабині, котра при жорнах, і все первісне від худоби.
6. І буде зойк великий по всій землі єгипетській, котрого не було, і якого вже не буде ніколи.

7. А в усіх синів Ізраїля ні на чоловіка, ні на скотину не поворухне пес язиком своїм, щоб ви знали, як відрізняє Господь єгиптян та ізраїльтян.

8. І придуть усі служники твої до мене, і поклоняться мені, кажучи: "Вийди ти і увесь народ, котрого ти очолюєш". Після цього вийду і я. І вийшов [Мойсей] від фараона, виповнений гнівом.

9. І сказав Господь Мойсеєві: Не послухав вас фараон, щоб помножилися чудеса Мої на землі єгипетській.

10. Мойсей та Аарон здійснили всі ці чудеса перед фараоном: але Господь ожорсточив серце фараона, і він не відпустив синів Ізраїля із землі своєї.

Вихід 12

Пасха.

1. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові на землі єгипетській, кажучи:

2. Місяць цей [нехай буде] у вас початком місяців; першим [нехай буде] він у вас поміж місяцями року.

3. Скажіть усій громаді ізраїльтян: На десятий [день] цього місяця хай візьмуть собі кожний одне ягня по родинах; по ягняти на родину.

4. А якщо родина така мала, що не [з'їсть] ягняти, то нехай візьме із сусідом своїм, найближчим до житла свого, за числом душ; у тій мірі, скільки кожний з'їсть, учинить розподіл ягняти.

5. Ягня має бути у вас без вади, чоловічої статі, однорічне; візьміть його від овечок або ж від кіз.

6. І нехай воно зберігається у вас до чотирнадцятого дня цього місяця; тоді нехай заколе його вся громада ізраїльська увечері.

7. І нехай візьмуть од крові його і помастять на обидвох одвірках і на поперечині дверей у житлах, де будуть їсти його.

8. Нехай з'їдять м'ясо його цієї ж ночі, спечене на вогні, з прісним хлібом і з гіркими [травами] нехай з'їдять його.

9. Не їжте від нього недопеченого, або звареного у воді, але їжте спечене на вогні, голову з ногами і нутрощами.

10. Не лишайте від нього до ранку; а те, що залишиться від нього до ранку, спаліть на вогні.

11. А їжте його так: нехай будуть стегна ваші підперезані, взуття ваше на ногах ваших і посохи ваші в руках ваших, і їжте його квапливо; це – Пасха Господня.

12. А Я цієї ночі пройду по землі єгипетській, і уражу всякого первістка на землі єгипетській від людини до скотини, і над усіма богами єгипетськими звершу суд, Я Господь.

13. І буде у вас кров ознакою на оселях, де ви замешкали, і побачу кров, і пройду мимо вас, і не буде між вами моровиці згубної, коли буду уражати землю єгипетську.
14. І хай буде вам цей день у пам'ятку, і святкуйте його як свято Господові, у [всіх] поколіннях ваших, [як] настанову вічну святкуйте його.
15. Сім днів їжте прісний хліб, від найпершого дня знищіть квасне в оселях ваших; бо хто буде їсти квасне з першого дня до сьомого дня, душа та буде знищена із середовища Ізраїля.
16. І першого дня нехай буде у вас святе зібрання, і в сьомий день святе зібрання: жодної роботи не мусите робити у ті дні; лише їсти кожному, одне те можна чинити вам.
17. Дотримуйтеся опрісноків, бо в цей день Я вивів громади ваші із землі єгипетської; і дотримуйтеся дня цього в родах ваших, як настанови вічної.
18. Із чотирнадцятого дня першого місяця, з вечора їжте прісний хліб, до вечора двадцять першого дня того ж місяця.
19. Сім днів не повинно бути закваски в оселях ваших; бо хто буде їсти квасне, душа та знищена буде з громади ізраїльтян, – чи то захожий, а чи місцевий мешканець землі тієї.
20. Нічого квасного не їжте; на всякому місці вашого перебування їжте прісний хліб.
21. І скликав Мойсей усіх старшин Ізраїля, і сказав їм: Виберіть і візьміть собі ягнят за родинами вашими і заколіть пасху.
22. І візьміть пучок ісопу, і вмочіть у кров, котра в посудині, і намастіть поперечину і обидва одвірки дверей кров'ю, котра в посудині, а ви ніхто не виходьте за двері оселі своєї до ранку.
23. І піде Господь уражати єгиптян, і побачить кров на поперечині і на обидвох одвірках, і пройде Господь мимо дверей, і не допустить згубникові зайти в оселі ваші для ураження,
24. Зберігайте це, як закон для себе і для синів своїх навіки.
25. І коли прийдете на землю, котру Господь дасть вам, як Він говорив, дотримуйтеся цього служіння.
26. І коли скажуть вам діти ваші: "Що це за служіння?"
27. Скажете: "Це – пасхальна пожертва Господові, який пройшов мимо осель синів Ізраїля у Єгипті, коли уражав єгиптян, і оселі наші порятував. І став народ на коліна і поклонився.
28. І пішли сини Ізраїля, і вчинили, як звелів Господь Мойсєві та Ааронові, отак і вчинили.
29. Опівночі Господь уразив усіх первістків на землі єгипетській, від первістка фараонового, який сидів на престолі своєму, до пер вістка в'язня, що перебував у в'язниці, і все первісне із худоби.
30. І підвівся фараон уночі сам і всі служники його, і увесь Єгипет, і зчинився великий лемент на землі єгипетській, тому що не було оселі, де не було б небіжчика.

31. І прикликав [фараон] Мойсея та Аарона вночі, і сказав: Збирайтеся, вийдіть з-посеред середовища народу мого, як ви, так і сини Ізраїля, і підіть, звершіть служіння Господові, як говорили ви.
32. І дрібну і велику худобу вашу візьміть, як ви говорили, і підіть, і благословіть мене.
33. І квапили єгиптяни народ, щоб скорше виселити його із землі тієї, бо говорили вони: Ми всі помремо.
34. І поніс народ тісто своє передніше, аніж воно скисло; квасина їхня, зав'язана в одежах їхніх, була на плечах їхніх.
35. І вчинили сини Ізраїля за словом Мойсея, і брали в борг у єгиптян речі срібні і речі золоті, і одяг.
36. А Господь дарував милість народові [Своєму] на очах єгиптян; і вони давали йому, і обібрав він єгиптян.
37. І рушили сини Ізраїля із Рамсесу до Суккот – близько шістсот тисяч піших чоловіків, окрім дітей.
38. І багато мішаного народу вийшло з ними, і дрібна й велика худоба, череда вельми велика.
39. І спекли вони з тіста, котре винесли із Єгипту, прісні коржі, бо воно ще не скисло, тому що їх вигнали з Єгипту і не могли зволікати, і навіть харчів не приготували з собою на дорогу.
40. А прожили сини Ізраїля в Єгипті чотириста тридцять літ.
41. І по чотириста тридцятьох роках, цього самого дня вийшло все ополчення Господнє із землі єгипетської вночі.
42. Це - ніч дбання Господові за виведення їх із землі єгипетської; оця якраз ніч - дбання Господові у всіх синів Ізраїля в поколіннях їхніх.
43. І сказав Господь Мойсеєві і Ааронові: Ось настанова про Пасху: жодний чужинець не повинен їсти її.
44. А всякий раб, куплений за срібло, коли обріжеш його, може їсти її.
45. Поселенці і найманець не повинні їсти її.
46. В одній оселі треба їсти її, не виносьте м'яса геть з оселі, і кісток її не трощіть.
47. Вся громада Ізраїля повинна звершувати її.
48. А якщо оселиться в тебе захожий чужинець, і захоче звершити Пасху Господню, то обріж у нього всіх чоловічої статі, і тоді нехай він почне звершувати її, і буде як місцевий мешканець землі, а жодний необрізаний не повинен їсти її.
49. Один закон нехай буде і для місцевого мешканця і для зайшого, що оселився між вами.

50. І вчинили все сини Ізраїля, як звелів Господь Мойсеєві та Ааронові, так і вчинили.

51. Того ж самого дня Господь вивів синів Ізраїля із землі єгипетської за ополченнями їхніми.

Вихід 13

Освячення первістків. Повеління про прісний хліб.

1. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:

2. Освяти Мені кожного первістка, що розкриває утробу серед синів Ізраїля, серед людей і серед худоби, – для Мене воно!

3. І сказав Мойсей народові: Пам'ятайте цей день, коли вийшли ви з Єгипту, із дому рабства: бо рукою міцною вивів вас Господь звідти; і не їжте квасного.

4. Сьогодні виходьте ви, в місяці Авіві.

5. І коли введе тебе Господь на землю ханаанеїв, і хеттеїв, і амореїв, і хіввеїв, і євусеїв, про яку присягався Він батькам твоїм, що дасть тобі землю, де тече молоко і мед; то звершуй оце служіння в цьому місяці.

6. Сім днів їж прісний хліб, а на сьомий день – Свято Господові.

7. Прісний хліб треба їсти сім днів, і не мусить бути в тебе квасний хліб, і не мусить бути у тебе квасного у всьому краї твоєму.

8. І оголоси того дня синові твоєму, кажучи: Це заради того, що Господь учинив зі мною, коли я вийшов з Єгипту.

9. І нехай буде тобі оце пам'ятною ознакою на руці твоїй і пам'ятником перед очима твоїми, щоб Закон Господній був в устах твоїх; бо рукою міцною вивів тебе Господь з Єгипту.

10. Виконуй же настанови ці у призначений час, із року в рік.

11. І коли введе тебе Господь на землю Ханаанську, як Він присягався тобі і батькам твоїм, і дасть її тобі;

12. Відділяй Господові кожного первістка, що розкриває утробу, і все первісне із худоби, яка в тебе буде, чоловічої статі, це – Господове.

13. І кожного первістка з віслюків викупляй за ягня, а як не викупиш, ти повинен зламати йому шию; а всіх первістків із людей твоїх ти повинен викупляти.

14. І коли потім запитає тебе син твій, кажучи: "Що це?", то скажи йому: "Рукою міцною вивів нас Господь з Єгипту, із дому рабства.

15. Тому, коли фараон чинив спротив і не одпустив нас, Господь умертвив усіх первістків на землі єгипетській, від первістка людського до первістка з худоби: через те я приношу на пожертву Господові все, що розкриває утробу чоловічої статі, а всіякого первістка [із] синів моїх викупляю.

16. І нехай буде це ознакою на руці твоїй і замість пов'язки над очима твоїми, бо рукою міцною Господь вивів нас із Єгипту".
17. Коли ж фараон відпустив народ, Бог не повів [його] шляхом через землю Філістимську, тому що вона близько; бо сказав Бог: Щоб не пожалкував народ, забачивши війну, і не повернувся в Єгипет.
18. І обвів Бог народ шляхом пустельним до Червоного моря. І вийшли сини Ізраїля озброєні із землі єгипетської.
19. І взяв Мойсей з собою кості Йосипа; бо [Йосип] присягою взяв клятву синів Ізраїля, сказавши: "Відвідає вас Бог, і ви з собою винесіть кості мої звідси".
20. І рушили [сини Ізраїля] із Суккоту, і отаборилися в Етамі, на межі пустелі.
21. А Господь йшов перед ними удень в стовпі хмаровому, щоб провадити їх у дорозі, а вночі в стовпі вогняному, щоб світити їм, аби могли йти удень та вночі.
22. І не зникав стовп хмаровий удень і стовп вогняний уночі перед народом.

Вихід 14

Загибель єгиптян в Червоному морі. Мандрювання в пустелі.

1. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
2. Скажи синам Ізраїля, щоб вони завернули й отаборилися перед Пі-Гахіротом, між Мігдолом і поміж морем, перед Баал-Цефоном; навпроти нього отаборилися біля моря.
3. І скаже фараон про синів Ізраїля: Вони заблукали на землі оцій, замкнула їх пустеля.
4. А Я ожорсточу серце фараона і він буде гнатися за вами, і покажу славу Мою на фараоні і на всьому війську його; і спізнають єгиптяни, що Я – Господь. І вчинили так.
5. І сповіщено було царю єгипетському, що народ утік, і виповнилося серце фараона і служників його супроти народу цього, і вони сказали: Що це ми учинили? Нащо відпускали ізраїльтян, щоб вони вийшли з підданства нашого?
6. [Фараон] повелів запрягти колісницю свою, і народ свій узяв із собою.
7. І взяв шістьсот колісниць відбірних і всі колісниці єгипетські, і старшин над усіма ними.
8. І ожорсточив Господь серце фараона, царя єгипетського, він погнався за синами Ізраїля; а сини Ізраїля йшли під рукою високою.
9. І погналися за ними єгиптяни, і всі коні з колісницями фараона, і вершники, і все військо його, і наздогнали їх біля моря, де вони отаборилися, при Пі-Гахіроті перед Баал-Цефоном.
10. Фараон наблизився, і сини Ізраїля озирнулися, і ось, єгиптяни женуться за ними; і вельми настрашилися і заголосили сини Ізраїля до Бога.

11. І сказали Мойсеєві: Хіба бракує цвинтарів у Єгипті, що ти завів нас помирати в пустелю, вивівши нас із Єгипту?
12. Чи не це саме говорили ми тобі в Єгипті, сказавши: "Залиши нас, ми будемо працювати в Єгипті?" Тому що ліпше бути нам рабами в єгиптян, аніж померти в пустелі.
13. Та Мойсей сказав народові: Не лякайтеся, стійте, і побачите порятунок Господній, котрого Він сподіє вам нині; бо єгиптян, яких ви бачите нині, більше не побачите повіки.
14. Господь буде воювати за вас, а ви зберігайте спокій .
15. І сказав Господь Мойсеєві: Чого ти волаєш до Мене? Скажи синам Ізраїля, щоб вони рушали.
16. А ти піднеси посоха свого і простягни руку твою на море, і розділи його, і пройдуть сини Ізраїля серед моря суходолом.
17. А Я ожорсточу серце єгиптян, і вони рушать слідом за вами. І покажу славу Мою на фараоні і на війську його, на колісницях його і на вершниках його.
18. І спізнають єгиптяни, що Я – Господь, коли покажу славу Мою на фараоні, на колісницях його і на вершниках його.
19. І рушив Ангел Божий, що йшов перед табором ізраїльтян, і вже йшов позаду в них, рушив і стовп хмаровий від лиця їхнього і став позаду в них.
20. І ввійшов у середину поміж табором єгипетським і між табором ізраїльтян, і був хмарою і мороком [для одних] і освітлював ніч [для інших], і не поближчали між собою упродовж ночі.
21. І простягнув Мойсей руку свою на море, і гнав Господь море дужим східним вітром тієї ночі, і вчинив море суходолом; і розступилася вода.
22. І рушили сини Ізраїля через море суходолом; а вода їм стояла стіною праворуч і ліворуч.
23. Погналися єгиптяни, і ввійшли за ними в середину моря всі коні фараона, і колісниці його, і вершники його.
24. І вранішньої варті глянув Господь на табір єгиптян крізь стовп вогненний і хмаровий, і вчинив замішання в таборі єгиптян,
25. І поскидав колеса з колісниць їхніх, так що вони тягли їх заважко. І сказали єгиптяни: Утікаймо від лиця ізраїльтян, тому що Господь воює за них супроти єгиптян.
26. І сказав Господь Мойсеєві: Простягни руку твою на море, і нехай ринуть води на єгиптян, на колісниці їхні і на вершників їхніх.
27. І простягнув Мойсей руку свою на море, і під ранок вода повернулася на своє місце, а єгиптяни бігли назустріч [воді]. Так винищив Господь єгиптян серед моря.
28. І повернулася вода і покрила колісниці і вершників цього війська фараонового, які ввійшли за ними в море; не лишилося жодного із них.

29. А сини Ізраїлеві пройшли суходолом серед моря; вода [стояла] їм стіною по праву руку і по ліву руку.

30. І визволив Господь того дня ізраїльтян від рук єгиптян; і побачили ізраїльтяни єгиптян мертвими на березі моря.

31. І побачили ізраїльтяни діяння, котре вчинив Господь над єгиптянами, і настрашився народ Господа, і повірив Господові і Мойсеєві, служникові його. Тоді Мойсей і сини Ізраїля заспівали Господові пісню оцю, і говорили:

Вихід 15

Остаточне звільнення від полону. Похвальна пісня Мойсея.

1. Співаю Господові, бо Він високо звеличився; коня і вершника його скинув у море.
2. Господь - сила моя, і пісня моя, Він став моїм порятунком. Він Бог мій, і я прославлю Його, і приготую житло Йому, Богові батька мого, і я звеличу Його.
3. Господь – муж війни, ЄГОВА ймення Йому.
4. Колісниці фараонові і військо його скинув Він у море, і вибрані його старшини втонули у Червоному морі.
5. Безодня їх покрила, вони щезли в глибинах, мов камінь.
6. Правиця Твоя, Госпode, уславилася силою; правиця твоя, Госпode, понищила ворога ущент.
7. Величчю Слави Твоєї Ти винищив тих, хто повстав супроти Тебе. Ти послав гнів Твій, і він спопелив їх, як стерню.
8. Від подиху гніву Твого розійшлися води, вода стала, як стіна, і загусли безодні в серці моря.
9. Воров сказав: "Кинуся, наздожену, розділю здобич; насититься ними хіть моя, оголю меч мого, винищить їх рука моя".
10. Ти дихнув духом Твоїм, і покрило їх море: вони поринули, мов свинець, у водах глибоких.
11. Хто, як Ти, Госпode, поміж богами? Хто, як Ти, величний святістю, високоповажаний похвалою, Творче чудес?
12. Ти простягнув правицю Свою; і поглинула їх земля.
13. Ти ведеш милістю Твою народ оцей, котрого Ти визволив; проводиш силою Твою у житло святині Твої.
14. Почули народи і тремтять; Жах полонив мешканців Филістії.
15. Тоді осмутилися князі едомські, трепет виповнив вождів моавських, зажурені всі мешканці Ханаана.

16. Нехай же упаде на них страх і жахіття; од могутности руки Твоєї нехай зааніміють вони, мов камінь, допоки проходить народ Твій, Господе, доки проходить цей народ, котрого Ти надбав.
17. Введи його і посадови його на горі достатку Твого, на місці, яке Ти витворив житлом Собі, Господе, у святині, [котру] утворили руки Твої, Володарю!
18. Господь буде царювати навіки віків.
19. Коли увійшли коні фараонові із колісницями його, із вершниками його в море, то Господь завернув на них води морські, а сини Ізраїля пройшли суходолом серед моря.
20. І взяла Маріям-пророчиця, сестра Ааронова, в руку свою тімпан і вийшли за нею усі жінки з тімпанами і хороводами.
21. І співуче проказувала Маріям перед ними: Співайте Господові; бо високо звеличився Він, коня і вершника його скинув у море.
22. І повів Мойсей ізраїльтян від Червоного моря, і вони прийшли в пустелю Шур, і йшли вони три дні пустелею, і не знаходили води.
23. Прийшли в Мару, і не могли пити води в Марі, бо вона була гірка, а тому й назване те [місце] Мара.
24. І заремствував народ на Мойсея, кажучи: Що нам пити?
25. [Мойсей] звернувся до Господа, і Господь показав йому дерево, і він кинув його у воду, і вода стала солодкою. Там [Бог] дав [народові] закон і суд, і там випробував його.
26. І сказав: Якщо ти будеш дослухатися голосу Господа, Бога твого, і чинитимеш угодне йому, і зважатимеш на заповіді Його, і дотримуватимешся всіх настанов Його, то не наведу на тебе жодної хвороби, котрі Я навів на єгиптян, бо Я – Господь, зцілювач твій .
27. І прийшли у Елім; там [було] дванадцять криниць води і сімдесят фінікових дерев; і розташувалися там табором при воді.

Вихід 16

Голод

1. І рушили з Еліму, і прийшла вся громада синів Ізраїля у пустелю Сін, що між Елімом і поміж Сінаєм, на п'ятнадцятий день другого місяця по виході їхнього із єгипетської землі.
2. І заремствувала вся громада синів Ізраїля на Мойсея та Аарона в пустелі.
3. І сказали їм сини Ізраїля: О, якби ми померли від руки Господньої на землі єгипетській, коли ми сиділи біля казанів з м'ясом, коли ми їли хліб досхочу! Бо вивели ви нас у цю пустелю, щоб усю громаду поморити голодом.
4. І сказав Господь Мойсеєві! Ось, Я дощем нащедрю вам хліб з неба; і нехай народ виходить і збирає щоденно, скільки треба на день, щоб Мені випробувати його, чи буде він чинити за Моїм законом, чи ні.

5. А шостого дня нехай заготують, що принесуть, і буде удвічі супроти того, по скільки збирають в інші дні.
6. І сказали Мойсей та Аарон усій [громаді] синів Ізраїля: Увечері спізнаєте ви, що Господь вивів нас із землі єгипетської,
7. І вранці побачите славу Господню, бо почув Він нарікання ваше на Господа: А що ми таке, що ремствуєте на нас?
8. І сказав Мойсей: [Спізнаєте], коли увечері Господь дасть вам м'яса в харчі, а вранці хліба досхочу; бо Господь почув нарікання ваше, котре ви зчинили супроти Нього: А ми що? Не на нас ремствування ваше, але на Господа.
9. І сказав Мойсей Ааронові: Скажи всій громаді синів Ізраїля: Постаньте перед Господом, бо Він почув нарікання ваше.
10. І коли говорив Аарон до всієї громади синів Ізраїля, то вони роззирнулися в пустелі, і ось, Слава Господня з'явилася у хмарі.
11. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
12. Я почув ремство синів Ізраїля; скажи їм: Увечері будете їсти м'ясо, а вранці насититесь хлібом, і спізнаєте, що Я Господь, Бог ваш.
13. Увечері налетіли перепілки і вкрили табір, а вранці лежала роса біля табору.
14. Роса врешті щезла, аж ось, на поверхні пустелі [щось] дрібне, круповидне, дрібоньке, мов іній на землі.
15. І побачили сини Ізраїля, і говорили один одному: Що це? Бо не знали, що це таке. І Мойсей сказав їм: Це хліб, котрого Господь дав вам на поживу.
16. Ось що наказав Господь: Збирайте його кожний по стільки, скільки з'їсть, по гомору на душу, за числом душ, скільки у кого в шатрі, збирайте.
17. І вчинили так сини Ізраїля, і зібрали, хто багато, а хто мало.
18. І вимірювали гомором, і в того, хто зібрав багато, не було зайвого, а в того, хто мало, не було нестачі. Кожний зібрав, скільки міг спожити.
19. І сказав їм Мойсей: Ніхто не лишай цього до ранку.
20. Та не послушали вони Мойсея, і залишили від цього деякі на ранок; і завелася черва, і воно засмерділося; і розгнівався на них Мойсей.
21. І збирали його вранці, кожний скільки йому з'їсти; коли ж з'являлося сонце, воно тануло.
22. А шостого дня зібрали хліба удвічі, по два гомори на кожного; і прийшли всі старшини громади, і доповіли Мойсеєві.
23. І він сказав їм: Ось що повідав Господь: Завтра спокій, свята субота Господня; що треба спекти, – спечіть, і що треба зварити, – зваріть [сьогодні], а що залишиться, відкладіть і збережіть до ранку.

24. І відклали вони до ранку, як звелів їм Мойсей, і воно не засмерділося, і черви в ньому не було.
25. І сказав Мойсей: Їжте його сьогодні; бо сьогодні субота Господня; сьогодні не знайдете його на полі.
26. Шість днів збирайте його; а сьомого дня – субота; не буде його [цього] дня.
27. Але [деякі] з народу вийшли сьомого дня збирати, і не знайшли.
28. І сказав Господь Мойсеєві: Чи довго ви будете ухилятися від виконання заповідей Моїх і законів Моїх?
29. Дивіться, Господь дав вам суботу, а тому Він якраз дає шостого дня хліба на два дні: залишайтеся кожний у себе, ніхто не виходь від місця свого сьомого дня.
30. І спочивав народ сьомого дня.
31. І назвав дім Ізраїля тому [хлібові] ім'я: манна; вона була, наче коріяндрове насіння, біла, а на смак, наче у медівника.
32. І сказав Мойсей: ось, що звелів Господь: Наповніть манною гомора на збереження для ваших поколінь, аби бачили хліб, котрим Я насичував вас у пустелі, коли вивів вас із краю єгипетського.
33. І сказав Мойсей Ааронові: Візьми одну посудину, і поклади до неї повний гомор манны, і постав його перед Господом, на збереження для поколінь ваших.
34. І поставив його Аарон перед Ковчегом свідчення на збереження, як звелів Господь Мойсеєві.
35. Сини Ізраїля їли манну сорок літ, аж доки не прийшли на землю заселену; манну їли вони, доки не прийшли до рубежів землі ханаанської.
36. А гомор є десята частка ефи.

Вихід 17

Спрага.

1. І рушила вся громада синів Ізраїля з пустелі Сін у мандрівку свою, за велінням Господнім, і розташувалися табором у Рефідімі, і не було води напитися народові.
2. І докоряв народ Мойсеєві, і говорили: Дайте нам води погамувати спрагу. І сказав їм Мойсей: Чого ви докоряєте мені? Чого спокушаєте Господа?
3. І спраглий був там народ на воду, і ремствував народ на Мойсея, говорячи: Нащо ти вивів нас із Єгипту, поморити спрагою нас і дітей наших, і череди наших?
4. Мойсей заволав до Господа, і сказав: Що мені робити з народом оцим? Ще трохи, і заб'ють мене камінням.

5. І сказав Господь Мойсеєві: Пройди перед народом, і візьми з собою [деяких] старшин ізраїльських і посоха твого, котрим ти ударив по воді, візьми в руку твою і йди.
6. Ось, Я стану перед тобою там на скелі в Хориві, і ти вдариш у скелю, і рине з неї вода, і буде народ пити. І вчинив так Мойсей на очах старшин ізраїльських.
7. І назвав місцю тому ймення: Масса і Мерива з причини докору синів Ізраїля і тому, що вони спокушали Господа, кажучи: Чи є Господь серед нас, чи немає?
8. І прийшов Амалік і воював з ізраїльтянами в Рефідімі.
9. Мойсей сказав Ісусові [Навину] : Вибери нам мужів, і піди, і завдай поразки Амаліку; завтра я стану на вершину пагорба, і посох Божий буде в руці моїй.
10. І вчинив Ісус, як сказав йому Мойсей, і [пішов] битися з Амаліком; а Мойсей та Аарон і Хур піднялися на вершину пагорба.
11. І коли Мойсей підносив руки свої, перемагав Ізраїль, а коли опускав руки свої, долав Амалік.
12. Та руки Мойсеєві важчали, і тоді узяли камінь і підклали його під нього, і він присів на ньому. Аарон же і Хур підтримували його, один з одного, а другий з другого [боку]. І були руки піднесені до заходу сонця.
13. І переміг Ісус Амаліка і народ його вістрям меча.
14. І сказав Господь Мойсеєві: Напиши це для пам'яті в книжку і навій Ісусові, що Я назовсім зітру пам'ять амалікітян із піднебесної.
15. І спорудив Мойсей жертовника і назвав йому ймення: Єгова Ніссі (Господь – знамено моє).
16. Тому що, сказав він, рука на престолі Господа: війна у Господа супроти Амаліка із роду в рід.

Вихід 18

Зустріч Мойсея з Їтро; призначення суддів.

1. І почув Їтро, священик Мідіянський, тесть Мойсея, про все, що вчинив Бог для Мойсея і для Ізраїля, народу свого, коли вивів Господь Ізраїля з Єгипту.
2. І взяв Їтро, тесть Мойсеїв, Ціппору, дружину Мойсеєву, яку перед тим повернув,
3. І двох синів її, з котрих одному ймення Гершом, бо говорив [Мойсей] : Я зайшлий на землі чужій,
4. А другому ймення Еліезер, тому що, [говорив він], Бог батька мого був мені помічником і врятував мене від меча фараонового.
5. І прийшов Їтро, тесть Мойсеїв, із синами його і дружиною його до Мойсея в пустелю, де він розташувався табором біля Божої гори.

6. І переказав Мойсеєві: Я, тесть твій Їтро, іду до тебе, і дружина твоя, і два сини її з нею.
7. Мойсей вийшов назустріч тестеві своєму, і вклонився, і цілував його, і після взаємного вітання вони зайшли в шатро.
8. І розповів Мойсей тестеві своєму про все, що вчинив Господь з фараоном і з єгиптянами за Ізраїля, і про всі труднощі, які зустрілися їм на шляху, і як урятував їх Господь.
9. Їтро радів за всі добродієства, котрі Господь дарував Ізраїлю, коли звільнив його з руки єгиптян.
10. І сказав Їтро: Благословенний Господь, що визволив вас із руки єгиптян та з руки фараона, котрий визволив народ оцей від влади єгиптян;
11. Нині спізнав я, що Господь найвищий з-поміж усіх богів, у тому, чим вони звеличувалися над [ізраїльтянами].
12. І приніс Їтро, тесть Мойсеїв, усього спалення і пожертви Богові: і прийшов Аарон і всі старшини Ізраїлеві їсти хліб із тестем Мойсеєвим перед Богом.
13. Другого дня присів Мойсей судити народ, і стояв народ перед Мойсеєм з ранку до вечора.
14. І бачив тесть Мойсеїв усе, що він чинить з народом, і сказав: Що це ти чиняєш із народом? Чому ти сидиш один, а увесь народ стоїть перед тобою цілісінський день?
15. І сказав Мойсей тестеві своєму: Народ приходять до мене просити суду в Бога;
16. Коли станеться у них якась тяжба, вони приходять до мене і, я розсуджую між сторонами, і тлумачу настанови Божі і закони Його.
17. Але тесть Мойсеїв сказав йому: Не добре ти це чиниш.
18. Ти вимучиш себе і народ оцей, котрий з тобою; бо вельми важка для тебе ця справа: Ти один не можеш звершувати її.
19. Отож, прислухайся до слів моїх, я дам тобі пораду, і буде Бог з тобою: Будь для народу посередником перед Богом і повідуй Богові діла [його].
20. Навчай їх настанов і законів [Божих], підказуй їм шлях [його], котрим вони мають простувати, і справи, які вони мають чинити.
21. А ти придивися до людей здібних, які бояться Бога, людей правдивих, таких, що ненавидять зиск, і постав їх над народом тисяцькими, соцькими, півсоцькими та десяцькими.
22. Нехай вони судять народ в усякий час, і про всіляку важливу справу доповідають тобі, а всі дрібні справи розсуджують самі: і буде тобі полегшення, і вони понесуть з тобою ношу.
23. Якщо ти вчиниш так, і Бог звелить тобі, то ти можеш устояти, і увесь народ оцей буде відходити в своє місце з миром.

24. І прислухався Мойсей до поради тестя свого, і вчинив так, як той казав.
25. І вибрав Мойсей з усього Ізраїля здібних людей, і поставив їх старшинами народу, тисяцькими, соцькими, півсоцькими і десятицькими.
26. І судили вони народ у всілякий час; а про справи складні доповідали Мойсеєві, а всі дрібні справи розсуджували самі.
27. І відпустив Мойсей тестя свого, і він пішов у свій край.

Вихід 19

Ізраїль біля підніжжя гори Сінай. З'ява Бога Мойсеєві.

1. Третього місяця по виході синів Ізраїля з єгипетської землі, саме в день новомісяччя, прийшли вони у пустелю Сінайську.
2. І рушили вони із Рефідіму, і прийшли в пустелю Сінайську і, розташувалися там табором у пустелі; і розташувався там Ізраїль табором навпроти гори.
3. Мойсей зійшов до Бога на гору, і обізвався до нього Господь з гори, кажучи: Так скажи домові Якова і повідай сином Ізраїля:
 4. Ви бачили, що Я вчинив єгиптянам, і як Я носив вас, наче на крилах орлових і приніс вас до Себе.
 5. Отож, якщо ви будете дослухатися голосу Мого, і дотримуватися заповіту Мого, то будете Моїм спадком із-поміж усіх народів, бо Моя вся земля.
 6. А ви будете у Мене царством священників і народом святим. Ось слова, які ти скажеш сином Ізраїля.
 7. І прийшов Мойсей і скликав старшин народу, і переказав їм усі ці слова, які заповідав йому Господь.
 8. І весь народ відповідав одноголосно, кажучи: Усе, що сказав Господь, виконаємо. І передав Мойсей слова народу Господові.
 9. І сказав Господь Мойсеєві: Ось, Я прийду до тебе в густій хмарині, щоб чув народ, як Я буду говорити з тобою, і повірив тобі назавжди. І Мойсей оголосив слова народу Господові.
 10. І сказав Господь Мойсеєві: Піди до народу, і освяти його сьогодні і завтра, нехай виперуть одяг свій.
 11. Аби готовими бути до третього дня; бо третього дня прийде Господь перед очима всього народу на гору Сінай.
 12. І проведи для народу риску довкола нього з усіх боків, і скажи: Бережіться сходити на гору і торкатися підніжжя її; усякий, хто доторкнеться гори, скараний буде на смерть.

13. Нехай рука не торкнеться до нього, а нехай заб'ють його камінням, або ж порішать стрілою; чи худоба, а чи людина нехай зрокована буде на смерть. Коли засурмить протяжно сурма, нехай вони підійдуть до гори.
14. І зійшов Мойсей з гори до народу, і освятив народ, і вони випрали свій одяг.
15. І сказав народові: Будьте готові до третього дня; не торкайтеся дружин.
16. Третього дня, вранці, були громи, і блискавиці, і густа хмара над горою; і трубний звук вельми сильний; і затремтів увесь народ, який був у таборі.
17. І вивів Мойсей народ із табору назустріч Богові, і стали біля підніжжя гори.
18. А гора Сінай вся димувала від того, що Господь зійшов на неї в огні; і підносився від неї дим, як дим з печі, і вся гора дуже тряслася.
19. І звук трубний потужнішав щомиті. Мойсей говорив, а Бог відповідав йому голосом.
20. І ступив Господь на гору Сінай, на вершину гори, і покликав Господь Мойсея на вершину гори і вийшов Мойсей.
21. І сказав Господь Мойсеєві: Зійди, і остережи народ, щоб не поривався до Господа бачити Його, інакше багато з них загинуть.
22. А священики, які наближаються до Господа, мусять освятити себе, щоб не уразив їх Господь.
23. І сказав Мойсей Господові: Не може народ вийти на гору Сінай; тому що Ти остеріг нас, сказавши: Проведи ризику довкола гори і освяти її.
24. І Господь сказав йому: Піди, зійди, потім піднімися ти і з тобою Аарон; а священики і народ нехай не пориваються виходити до Господа, щоб не уразив їх.
25. І зійшов Мойсей до народу, і переказав йому.

Вихід 20

Закони Сінайські

1. І мовив Бог усі слова оці, кажучи:
2. Я Господь, Бог твій, який вивів тебе з єгипетської землі, із дому рабства.
3. Нехай не буде в тебе інших богів переді Мною.
4. Не роби собі ідола, і жодного зображення того, що на небі вгорі, і що на землі внизу, і що у воді нижче землі.
5. Не поклоняйся їм і не служи їм, бо Я Господь, Бог твій, Бог ревний, що карає дітей за вину батьків до третього і четвертого покоління, тих, що ненавидять Мене,
6. І Той, який виявляє милість до тисячі поколінь, які люблять Мене і дотримуються Моїх заповідей.

7. Не називай ймення Господа, Бога твого, всує, бо Господь не залишить без покари того, хто називає ймення Його всує.
8. Пам'ятай день суботній, щоб освячувати його.
9. Шість днів працюй, і вчиняй всілякі справи твої.
10. А день сьомий – субота Господові Богові твоєму: не вчиняй цього дня жодної справи ні ти, ні син твій, ні донька твоя, ні раб твій, ні рабиня твоя, ні худоба твоя, ні захожий, котрий в оселях твоїх,
11. Бо за шість днів утворив Господь небо і землю, і море, і все, що в них; а сьомого дня спочив. Тому благословив Господь день суботній і освятив його.
12. Шануй батька твого і матір твою, щоб тривалі були дні твої на землі, котру Господь, Бог твій, дає тобі.
13. Не убивай.
14. Не чини перелюбу.
15. Не кради.
16. Не свідкуй неправдиво на ближнього твого;
17. Не бажай оселі ближнього твого; не бажай дружини ближнього твого, ні раба його, ні рабині його, ні вола його, ні віслюка його – нічого, що у ближнього твого.
18. Увесь народ завважив громи і полум'я, і звук трубний, і гору, що димувала, і, забачивши те, народ відступив, і зупинився віддалік.
19. І сказали Мойсеєві: Говори ти з нами, а ми будемо слухати, щоб не говорив з нами Бог, бо загинемо.
20. І сказав Мойсей народові: Не бійтеся; Бог прийшов, аби випробувати вас, і щоб страх Його був перед лицями вашими, щоб ви не грішили.
21. І стояв народ віддалік; а Мойсей ступив у морок, де Бог.
22. І сказав Господь Мойсеєві: Отак скажи синам Ізраїля: Ви бачили, як Я з неба говорив вам:
23. Не вчиняйте переді мною богів срібних чи богів золотих, не робіть собі.
24. Споруди Мені жертовника із землі і принось на ньому усеспалення твої, і мирні пожертви твої, овець твоїх і волів твоїх; на всілякому місці, де Я увічню ймення Моє, Я прийду до тебе, і благословлю тебе.
25. А якщо будеш споруджувати Мені жертовника із каміння, то не споруджуй його з тесаного. Бо тільки-но покладеш на нього тесло твоє, то опоганиш його.
26. І не виходь по сходах до жертовника Мого, щоб не відкрилась перед ним голизна твоя.

Вихід 21

Закони про служників; убивство і ушкодження тілесні.

1. А ось закони, котрі ти оголосиш їм:
2. Якщо купиш раба єврея, нехай він працює шість літ, а сьомого нехай вийде на волю без виплати.
3. Якщо він прийшов сам, нехай і вийде сам. А якщо він одружений, то вийде з ним також дружина його.
4. Якщо ж господар його дав йому дружину, і вона народила йому синів, або дочок, то дружина і діти її нехай залишаться у господаря її, а він вийде один.
5. Та коли раб скаже: "Люблю господаря мого, дружину мою і дітей моїх; не піду на волю",
6. То нехай господар його приведе його перед суддями, і підведе його до дверей чи до одвірка, і проколе йому господар вухо його шилом, і він залишиться служити йому навіки.
7. Якщо хтось продасть доньку свою як рабiniu, то вона не може вийти, як виходять раби,
8. Якщо вона не до вподоби господареві своєму, і він не заручить її, нехай дозволить викупити її, а чужому народові продати її не вільний, бо сам знехтував нею.
9. Якщо він заручить її з сином своїм, нехай вчинить з нею за правом дочок.
10. Якщо ж другу візьме за нього, то її не можна позбавляти харчу, одягу і подружнього співжиття.
11. А якщо він оцих трьох речей не вчинив для неї, нехай вона відійде даром, без викупу.
12. Хто ударить чоловіка так, що той помре, нехай буде скараний на смерть.
13. Але якщо хтось не мав злого наміру, а Бог попустив йому попасти під руки його, то Я призначу у тебе місце, куди податися убивникові.
14. А якщо хтось із наміром умертвить ближнього підступно, то навіть од жертovníка Мого бери його на смерть.
15. Хто ударить батька свого, або матір свою, нехай зрокований буде на смерть.
16. Хто украде чоловіка і продасть його, чи знайдуть його у руках його, нехай покараний буде на смерть.
17. Хто лихословить батька свого чи матір свою, нехай покараний буде на смерть.
18. Коли сваряться і один чоловік ударить другого каменем, або кулаком, і той не помре, але змушений буде лягти в ліжку,
19. То, якщо він підведеться і буде виходити з оселі за допомогою палиці, той, хто вдарив його, не підлягатиме смерті; нехай лиш дасть відплату за втрату часу і дасть кошти на лікування його.

20. А якщо хтось ударить раба свого чи рабиню свою палицею, і вони помруть під рукою його, то його треба покарати.
21. Та якщо вони день чи два переживуть, то не варто карати його; бо це його срібло.
22. Коли б'ються люди, і вдарять вагітну жінку, і вона скине дитя, але не матиме іншої шкоди, то взяти з винного пеню, котру вимагатиме чоловік тієї жінки, і він мусить виплатити її згідно з присудом суду.
23. А якщо буде шкода, то віддай душу за душу.
24. Око за око, зуб за зуб, руку за руку, ногу за ногу.
25. Опік за опік, рану за рану, синяка за синяка.
26. Якщо хтось раба свого ударить в око, чи рабиню свою в око, і пошкодить його, то нехай відпустить їх на волю за око.
27. А якщо хтось виб'є зуба рабові своєму чи рабині своїй, нехай відпустить їх на волю за зуб.
28. Якщо віл заб'є рогами чоловіка чи жінку до смерти, то вола забити камінням, і м'яса його не їсти; а господар вола не має вини.
29. Та, якщо віл був битливий і вчора, і третього дня, і господар знав про те і не остеріг його, а віл убив чоловіка чи жінку, то вола побити камінням, і господаря його зрокувати на смерть.
30. Якщо за нього покладуть викуп, нехай дасть як викуп за душу свою, якого покладуть на нього.
31. Чи сина заб'є рогами, чи доньку заб'є, – за цим же законом чинити з ним.
32. Якщо віл заб'є раба чи рабиню, то господареві їхньому заплатити тридцять шеклів срібла, а вола забити камінням.
33. Якщо хтось розкриє яму, або якщо викопає яму і не закриє її, і впаде до неї віл чи віслюк,
34. То господар ями має заплатити, віддати срібло господареві їхньому, а труп буде його.
35. Якщо чий-небудь віл заб'є до смерти вола у сусіда його, нехай продадуть живого вола, і розподілять навпіл ціну його, також і вбитого нехай розділять навпіл.
36. А якщо відомо було, що віл битливий був учора і третього дня, але господар його не остеріг його, то повинен віддати вола за вола, а вбитий буде його.

Вихід 22

Закони про власність; настанови любови до ближнього.

1. Якщо хтось украде вола чи вівцю, і заколе чи продасть, то п'ять волів віддасть за вола і чотири вівці за вівцю.

2. Якщо хтось застане злодія, який підкопує, і вдарить його так, що той помре, то кров не впаде на нього виною.
3. Та якщо зійшло над ним сонце, то впаде на нього вина за кров. Той, що вкрав, мусить заплатити; а коли нічим, то нехай продадуть його для сплати за вкрадене ним.
4. Якщо вкрадене знайдеться у нього в руках живим, чи то віл, чи віслук, чи вівця, нехай заплатити удвічі.
5. Якщо хтось учинить потраву в полі чи у винограднику, пустивши свою скотину випасати чуже поле, нехай поверне кращим із поля свого і кращим із виноградника свого.
6. Якщо з'явиться вогонь і охопить терен, і спалить копи, або жниво, або поле, то мусить заплатити, хто вчинив цю пожежу.
7. Якщо хтось віддасть ближньому на збереження срібло або речі, і вони украдені будуть з дому його, то, якщо упіймають злодія, нехай він заплатити удвічі.
8. А якщо не впіймають злодія, нехай господар дому стане перед судом і присягнеться, що не простягнув руки своєї на власність ближнього свого.
9. Про всіляку річ, яка викликає суперечку, про вола, про віслюка, про вівцю, про одяг, про всіляку річ утрачену, про яку хто-небудь скаже, що вона його, справу обидвох слід довести до суддів. Кого звинуватять судді, той заплатити ближньому своєму удвічі.
10. Якщо хтось віддасть ближньому своєму віслюка, чи вола, чи вівцю, чи яку-небудь іншу скотину на збереження; а вона помре, або буде пошкоджена, або вкрадена, так, що ніхто цього не побачить;
11. Клятва перед Господом нехай буде поміж обома в тому, що той, котрий узяв, не простягнув своєї руки на власність ближнього свого; і господар мусить прийняти, а той не буде платити.
12. А якщо вкрадене буде у нього, то мусить заплатити господареві його.
13. Якщо ж буде розтерзаний звіром, то нехай принесе на доказ розтерзане. За розтерзане він не платить.
14. Якщо хтось позичить у ближнього свого скотину, і вона буде пошкоджена і помре, а господаря не було при цьому, то мусить заплатити.
15. А коли господар її був при ній, то не має платити. Якщо її найняли за гроші, то нехай і піде за таку ціну.
16. Якщо спокусить хтось дівчину незаручену і зляжеться, нехай дасть їй віно і візьме її собі за дружину.
17. А якщо батько не погодиться видати її за нього, нехай заплатити стільки срібла, скільки належить на віно дівчатам.
18. Ворожки не залишай живою.
19. Усякий скотоложець нехай буде скараний на смерть.

20. Той, хто приносить пожертву богам, окрім одного Господа, нехай буде знищений.
21. Чужинцеві не чини утиску і не пригнічуй його; бо ви самі були чужинцями на землі єгипетській.
22. Ні вдові, ні сироті не чини утиску.
23. А якщо ти пригноблюєш їх, то, коли вони заволають до Мене, Я почую лемент їхній.
24. І запалає гнів Мій, і уб'ю вас мечем, і будуть дружини ваші вдовами, і діти ваші сиротами.
25. Якщо позичиш гроші бідному з народу Мого, то не чини утиску йому, і не вимагай од нього процентів.
26. Якщо візьмеш у заклад одяг ближнього твого, – до заходу сонця поверни його.
27. Бо він є єдиним притулком його; він вбрання тіла його: в чому він буде спати? Отож, коли він заволає до Мене, Я почую; бо Я милосердний.
28. Суддів не ганьби; і старшин у народі твоєму не принижуй.
29. Не зволікай приносити Мені початки від стодоли твоєї і від точильні твоєї; віддавай Мені первістка із синів твоїх.
30. Те саме чини з волом твоїм і з вівцею твоєю. Сім днів нехай будуть при матері своїй, а восьмого дня віддавай їх Мені.
31. І будете в Мене людьми святими; і м'яса, розтерзаного звіром у полі, не їжте, псам кидайте його.

Вихід 23

Закони про справедливість і любов до ближнього.

1. Не зважай на чутки, не подавай руки твоєї нечестивому, щоб стати свідком неправди.
2. Не йди за більшістю для зла, і не розв'язуй тяжби, йдучи за більшістю від правди.
3. І бідному не потурай в тяжбі його.
4. Якщо знайдеш вола ворога твого, чи віслюка його, котрий заблукав, – приведи його до нього.
5. Якщо побачиш віслюка ворога твого, що впав од тягара на собі, то не лишай його: звільни від тягара разом із ним.
6. Не легковаж позовом бідного в суді.
7. Ухиляйся від неправди, і не умертвляй невинного і безневинного, бо Я не виправдаю злочинця.

8. Подарунків не приймай; бо дари сліпими роблять зрячих і завдають шкоди справі справедливих.
9. Чужинця не ображай; ви знаєте душу чужинця, тому що самі були чужинцями на землі єгипетській.
10. Шість літ засівай землю твою, і збирай урожай.
11. А сьомого залишай її у спокої, щоб харчувалися убогі з твого народу, а рештками після них харчувалися звірі польові. Так само вчиняй з виноградником твоїм і з оливкою твоєю.
12. Шість днів учиняй справи свої, а сьомого дня спочинь, щоб спочив віл твій і віслук твій, і спочили син рабині твоєї і чужинець.
13. Дотримуйтеся всього, що Я вам заповідав; і ймення інших богів не згадуйте: нехай не злітає воно з уст твоїх.
14. Три рази на рік святкуй Мені.
15. Дотримуйся свята опрісноків; сім днів їж прісний хліб, як Я звелів тобі, в назначений час місяця Авіва; бо в ньому ти вийшов з Єгипту: і нехай не з'являються до Мене з порожніми руками.
16. Дотримуйся свята жнив перших плодів труда твого, які ти сів у полі, і свято збирання плодів наприкінці року, коли прибереш із поля жниво твоє.
17. Три рази на рік мусить з'являтися вся чоловіча стать твоя перед очима Володаря, Господа.
18. Не виливай крові пожертви Моєї на квасне, і жир від святкової пожертви Моєї не повинен лишати до ранку.
19. Першоплоди землі твоєї принось у дім Господа, Бога твого. Не вари козеняти у молоці матері його.
20. Ось, Я посилаю поперед тебе Ангела охороняти тебе в дорозі і вести тебе в те місце, котре Я приготував.
21. Пильнуй себе перед очима Його, і чуй голос Його; не чини опору супроти Нього, тому що Він не простить гріха вашого; бо ймення Моє у Ньому.
22. Якщо ти будеш дослухатися голосу Його і виконуватимеш усе, що скажу, то ворогом буду ворогів твоїх і супротивником супротивників твоїх.
23. Бо піде перед тобою Ангел Мій, і поведе тебе до амореїв, періздеїв, хеттеїв, ханаанеїв, єввеїв і євусеїв, і винищу їх.
24. Тож не поклоняйся богам їхнім, і не служи їм, і не бери прикладу із учинків їхніх, але понищ їх, і зруйнуй стовпи їхні.
25. Служить Господові, Богові вашому, і Він благословить хліб твій і воду твою; і відверну од вас хвороби.

26. Не буде таких, що передчасно народжують, і безплідних на землі твоїй; число днів твоїх вчиню повним.
27. Жахиття Моє пошлю перед тобою, і в замішання приведу всілякий народ, до котрого ти прийдеш, і буду обертати до тебе потилицею усіх ворогів твоїх.
28. Пошлю перед тобою шершнів, і вони прогонять від тебе єввеїв, ханаанеїв і хеттеїв.
29. Не прожену їх від тебе упродовж року, щоб земля не стала порожньою, і не помножилися супроти тебе звірі польові.
30. Поступово буду проганяти їх від тебе, аж доки ти не розмножишся і не візьмеш у володіння землі цієї.
31. Проведу межі твої від моря Червоного до моря Филістимського, і від пустелі до ріки: бо передам у руки ваші мешканців цієї землі, і проженеш їх з-перед очей твоїх.
32. Не йди на спілку ні з ними, ні з богами їхніми.
33. Не повинні вони жити на землі твоїй, щоб вони не ввели тебе у гріх супроти Мене; бо, якщо ти служитимеш богам їхнім, то це буде для тебе ситтю.

Вихід 24

Про скинію. Поклоніння народу Богові.

1. І Мойсеєві сказав Він: Піднімися до Господа, ти і Аарон, Надав і Авігу, і сімдесят із старшин Ізраїля, і вклоніться здалеку.
2. Мойсей один нехай наблизиться до Господа; а вони нехай не наближаються, і народ нехай не піднімається з ним.
3. І прийшов Мойсей, і переказав народові усі слова Господні і всі закони, і відповідав увесь народ в один голос, і сказали: Усе, що сказав Господь, виконаємо.
4. І написав Мойсей усі слова Господні, і, підвівшись вдосвіта, спорудив під горою жертownika і дванадцять каменів, за числом дванадцяти колін Ізраїля.
5. І послав юнаків із синів Ізраїля, і принесли вони усеспалення, і закололи ягнят для мирної пожертви Господові.
6. Мойсей, узявши половину крові, влив до чаші, а другою половиною покропив жертownika.
7. І взяв книжку Заповіту, і прочитав уголос народові, і сказали вони: Усе, що сказав Господь, виконаємо, і будемо слухняними.
8. І взяв Мойсей крові, і покропив народ, кажучи: Ось кров Заповіту, котрий Господь уклав з вами, згідно з усіма цими словами.
9. Потім зійшли Мойсей і Аарон, Надав і Авігу і сімдесят старшин Ізраїля.

10. І бачили Бога Ізраїля; під ногами у Нього, наче плита із сапфіру, й така чиста, мов саме небо ясне.

11. Він не простягнув руки Своєї на вибраних із синів Ізраїля. Вони бачили Бога, і їли, і пили.

12. І сказав Господь Мойсеєві: Піднімися до Мене на вершину, і будь там, і дам тобі скрижалі кам'яні, і Закон, і Заповіді, котрі Я написав для науки їм.

13. І підвівся Мойсей з Ісусом, служником своїм, і рушив Мойсей на гору Божу.

14. А старшинам сказав: Залишайтеся тут, аж допоки ми не повернемося до вас; ось Аарон і Хур із вами; хто буде мати якусь справу, нехай приходить до них

15. І зійшов Мойсей на гору; і покрила хмара гору.

16. І слава Господня осяяла гору Сінай, і вкривала її хмара шість днів, а сьомого дня озвався Господь до Мойсея з осердя хмари.

17. З'ява ж слави Господньої була перед очима синів Ізраїля, як вогонь пожираючий.

18. Мойсей увійшов у хмару, і зійшов на гору, і був Мойсей на горі сорок днів і сорок ночей.

Вихід 25

Мойсей на горі Сінай.

1. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:

2. Скажи синам Ізраїля, щоб вони вчинили мені приношення; від усілякого чоловіка, у котрого буде старанність, приймайте приношення Мені.

3. Ось приношення, які ви мусите приймати від них: золото і срібло, і мідь.

4. І вовну блакитну, пурпурну і червону, і вісон, і козячу.

5. І шкурки баранячі червоні, і шкурки тахашів, і дерево сіттим

6. Єлей для світильника, пахоці для елею помазання і для пахучого кадіння.

7. Камінь онікс і каміння вставне для ефода і для нагрудника.

8. І спорудять вони Мені святиню, і буду мешкати серед них.

9. Усе, як Я показую тобі, і зразок Скинії і взірці всіх посудин її, так і вчинить.

10. Зробіть Ковчега із дерева сіттим; довжина йому два лікті з половиною; і ширина йому півтора ліктя, і висота йому півтора ліктя.

11. І обкладіть його чистим золотом, всередині і зовні покрий його, і вчини зовні докола нього золотий вінець.

12. І вилий для нього чотири золоті кільця і прикріпи на чотирьох нижніх покуттях його: два кільця по один бік його, а два кільця по другий бік його.
13. Виготуй із дерева сіттим жердини, і обклади їх золотом.
14. І вклади жердини в кільця по боках Ковчега, щоб на них носити Ковчега.
15. У кільцях Ковчега мають бути жердини, і їх не можна прибирати від нього.
16. І поклади у Ковчег Одкровення, котрі Я дав тобі.
17. Зроби також віко з чистого золота, два лікті з половиною завдовжки, а ширина її півтора ліктя.
18. І виготуй із золота двох херувимів, карбуванням їх викарбуй на обидвох кінцях віка,
19. Виготуй одного херувима з одного краю, а другого херувима з другого краю; зробіть, щоб херувими виступали на обидвох краях віка.
20. І будуть херувими з піднесеними крилами догори, покриваючи віко крилами своїми, а обличчям будуть один до одного; до віка будуть обличчя херувимів.
21. І поклади віко на Ковчег зверху; а до Ковчега поклади Свідectво, котре Я дам тобі.
22. Там Я буду відкриватися тобі і розмовляти з тобою над віком, посеред обидвох херувимів, котрі понад Ковчегом Одкровення, про все, про що буду заповідати через тебе синам Ізраїля.
23. І виготуй стіл із дерева сіттим, на два лікті завдовжки, шириною на лікоть, а висотою на півтора ліктя.
24. І обклади його золотом чистим, і вчини довкола нього золотий вінець.
25. І виготуй для нього лиштву з долоню навколо, а біля лиштви вчиниш вінця золотого – навкруг.
26. І вчини для нього чотири кільця золоті, і прикріпи кільця на чотирьох покуттях біля чотирьох ніжок його.
27. При лиштві мають бути кільця, аби вкладати жердини, щоб носити на них стола.
28. А жердини вчини із дерева сіттим, і обклади їх золотом і будуть носити на них стіл цей.
29. Виготуй також для нього миски і кадильниці, і чаші, і кухлі, щоб з них виливати: із золота чистого виготуй їх.
30. І клади на стіл хліб показний перед обличчям Моїм постійно.
31. І виготуй світильника з чистого золота, карбований має бути сей світильник; стебло його, гілки його, яблуко його, і квіти його мають виходити з нього.
32. Шестеро гілок мають виходити з боків його: три гілки світильника з одного боку його, а три гілки світильника – з другого боку його.

33. Три чашечки, схожі на мигдальну квітку, з яблуком і квітками, мають бути на одній гілці, і три чашечки, схожі на мигдальну квітку, з яблуком і квіткою на другій гілці. Отак на всіх шести гілках, які виходитимуть із світильника.
34. А на стеблі світильника мають бути чотири чашечки, схожі на мигдальну квітку з яблуками і квітками.
35. У шести гілок, які виходитимуть із стебла світильника, яблуко під двома гілками його, і яблуко під другими двома гілками, і яблуко під третіми двома гілками його.
36. Яблука і квіти їхні з нього мають виходити: він увесь має бути карбований, суцільний, із чистого золота.
37. І виготуй до нього сім лампадок, і постав на нього лампадки його, щоб світили на передню сторону його.
38. І щипчики для нього, і лопатки для нього, – із чистого золота.
39. Із таланта золота чистого нехай виготовлять його з усім оцим знаряддям.
40. І гляди, виготуй їх за тим зразком, котрого показано тобі на горі.

Вихід 26

Десять покривал.

1. А шкінію виготовиш із десяти покривал із суканого вісону, з голубої, пурпурної та червоної вовни, і херувимів виготовиш на них майстерною роботою.
2. Довжина кожного покривала – двадцять вісім ліктів, а ширина кожного покривала – чотири лікті; міра одна всім покривалам;
3. П'ять покривал нехай будуть з'єднані одне з другим, і інші п'ять покривал з'єднані одне з одним.
4. Учини петлі голубої барви по краєчках першого покривала, які в кінці з'єднують обидві половини; так учини і на краєчку останнього покривала, що з'єднують обидва покривала;
5. П'ятдесят петель вчини в одному покривалі, і п'ятдесят петель на краю покривала, котре з'єднується з іншим; петлі мають відповідати одна одній.
6. І виготуй п'ятдесят гачків золотих, і гачками з'єднай покривала одне з одним, і буде шкінія одне ціле.
7. І вчини покривала із козячої вовни, щоб покривати шкінію; одинадцять покривал вчини таких.
8. Довжина одного покривала – тридцять ліктів, а ширина – чотири лікті; – це одне покривало: одинадцятьом покривалам одна міра.
9. І з'єднай п'ять покривал окремо і шість покривал окремо: шосте покривало вчини подвійним з передньої сторони шкінії.

10. Учини п'ятдесят петельок на крайчику крайнього покривала, для з'єднання його з другим, і п'ятдесят петельок на крайчику другого покривала, для з'єднання з ним.
11. Виготуй п'ятдесят гачків мідних, і вклади гачки в петлі, і з'єднай покриття, – воно суцільне.
12. А решта, котра лишилася од покривал шкінії, – половина зайвого покривала нехай звисає позаду шкінії.
13. А решта від довжини покривала шкінії, на лікоть з однієї і на лікоть з другої сторони, – нехай звисає по боках на тій і на другій стороні, для покриття її.
14. І виготуй накриття для шкінії із шкіур баранячих червоних, і ще покриття горішне із шкіур тахашів.
15. І виготуй бруси для шкінії з дерева сіттим, щоб вони стояли.
16. Довжиною на десять ліктів брус, і півтора ліктя кожному брусові ширина.
17. У кожного бруса по два шипи; один навпроти другого; так учини у всіх брусах шкінії.
18. Так виготуй бруси для шкінії: двадцять брусів для полудневої сторони, на південь.
19. І під двадцять брусів учини сорок срібних підніжків: два підніжки під один брус для двох шипів його, і два підніжки під другий брус для двох шипів його.
20. І двадцять брусів для другої сторони шкінії на північ.
21. І для них сорок підніжків срібних: два підніжки під один брус, і два підніжки під другий брус.
22. А для задньої сторони шкінії на захід учини шість брусів.
23. І два бруси вчини для кутів шкінії на задню сторону.
24. Вони мають бути з'єднані внизу і вгорі до одного кільця: так належить бути їм обидвом: для обидвох покутів нехай вони будуть.
25. Отак буде вісім брусів, і для них срібних підніжків шістнадцять: два підніжки під один брус, і два підніжки під другий брус.
26. І вчини жердини з дерева сіттим, п'ять для брусів однієї сторони шкінії;
27. І п'ять жердин для брусів другої сторони шкінії, і п'ять жердин для брусів задньої сторони шкінії – на захід.
28. А внутрішня жердина буде проходити посередині брусів від одного кінця до другого.
29. А бруси обклади золотом, і кільця для вкладання жердин, вчини із золота, і жердини обклади золотом.
30. І постав шкінію за взірцем, котрий показаний тобі на горі.

31. І виготуй завісу із голубої, пурпурної і червоної вовни, і з суканого вісону; мистецькою роботою мають бути вигаптувані на ній херувими.
32. І повісь її на чотирьох стовпах із дерева сіттим, обкладених золотом, із золотими гачками, на чотирьох підніжках срібних.
33. І повісь завісу на гачках, і внеси туди, за завісу, Ковчег Одкровення; і буде завіса відділяти вам святиню від Святого – Святих;
34. І поклади віко на Ковчег Одкровення у Святому-Святих.
35. І постав стола зовні запони, і світильника навпроти стола на стороні південній скинії; а стола постав на північній стороні.
36. І вчини запону для входу в скинію із голубої, пурпурової і червоної вовни та із суканого вісону візерункової роботи.
37. І вчини для запони п'ять стовпів із дерева сіттим, і обклади їх золотом; гачки до них золоті; і виготуй для них п'ять підніжків мідних.

Вихід 27

Про мідний жертовник.

1. І виготуй жертовника із дерева сіттим довжиною на п'ять ліктів і шириною на п'ять ліктів так, щоб він був чотирикутний, і висотою на три лікті.
2. І виготуй роги на чотирьох покуттях його так, щоб роги виходили з нього; і обклади його міддю.
3. І виготуй для нього горщики на попіл, і лопатки, і чаші, і виделки, і вугільниці; усі знаряддя оці вчини з міді.
4. Зроби для нього решітку з міді, вчини на решітці – на чотирьох покуттях її, – чотири мідних кільця.
5. І поклади їх по краях жертовника внизу так, щоб решітка сягала половини жертовника.
6. І виготуй жердини для жертовника, жердини з дерева сіттим, і обклади їх міддю.
7. І вкладай жердини його в кільця, так, щоб жердини були по обидва боки жертовника, коли нести його.
8. Зроби його порожнім всередині, з дощок, як показано тобі на горі, так нехай і вчинять.
9. Виготуй двір скинії: з південної сторони на південь запони для подвір'я мають бути із суканого вісону, завдовжки у сто ліктів по одній стороні.
10. Стовпів для них – двадцять, і підніжків для них двадцять мідних; гачки на стовпах і заціпки на них із срібла.
11. Так само й на північному боці – запони завдовжки у сто ліктів; стовпів для них двадцять і підніжків для них двадцять мідних; гачки на стовпах і заціпки на них із срібла.

12. У ширину ж подвір'я із заходу – запони завдовжки у п'ятдесят ліктів; стовпів для них десять, і підніжків для них десять.

13. І в ширину подвір'я з переднього боку на схід – запони на п'ятдесят ліктів.

14. До одного боку – запони на п'ятнадцять ліктів і стовпів для них три, і підніжків для них три.

15. І до другого боку – запони на п'ятнадцять ліктів; стовпів для них три і підніжків для них три.

16. А для воріт подвір'я запона на двадцять ліктів із голубої, пурпурної і червоної вовни із суканого вісону візерункової роботи; і стовпів для неї чотири, і підніжків до них чотири.

17. Усі стовпи довкруг подвір'я мають з'єднуватися пов'язями із срібла, гачки у них із срібла, а підніжки до них з міді.

18. Довжина подвір'я – сто ліктів, а ширина – п'ятдесят, висота – п'ять ліктів; запони із суканого вісону, а підніжки стовпів – з міді.

19. Усі знаряддя скинії для всілякого застосування у ній, і всі кілки її, і всі кілки подвір'я – з міді.

20. І накажи синам Ізраїля, щоб вони приносили тобі єлей чистий, виготовлений з оливи, для освітлення, щоб горів світильник повсякчас.

21. У скинії зібрання зовні запони, котра перед Ковчегом Одкровення, буде запалювати його Аарон і сини його, з вечора й до ранку, перед Господом. Це настанова вічна для поколінь їхніх від синів Ізраїля.

Вихід 28

Про священство взагалі.

1. І візьми до себе Аарона, брата твого, і синів його з ним, з-поміж синів Ізраїля, щоб він був священником Мені, Аарона і Надава, Авігу, Елезара та Ітамара, синів Ааронових.

2. І виготуй священні шати Ааронові, братові твоєму, для слави і краси.

3. І скажи усім мудрим серцем, котрих Я виповнив духом премудрости, щоб вони виготовили для Аарона шати для освяти його, щоб він був священником Мені.

4. Ось шати, які мають вони виготовити: нагрудника, ефода, верхню ризу, хітона мережаного, кидара і пояса. Нехай зроблять священні шати Ааронові, братові твоєму, і синам його, щоб він служив Мені як священник.

5. Нехай вони візьмуть золота, голубої і пурпурної та червоної вовни і вісону.

6. І зроблять ефод із золота, із голубої, пурпурної і червоної вовни, а також із суканого вісону, мистецької роботи.

7. У нього мають бути на обидвох кінцях два нараменники, які його зв'язують, щоб він був зв'язаний.

8. І пояс ефоду, котрий для оперізування, має бути однакової з ним роботи, із золота, голувої, пурпурної та червоної вовни і з суканого вісону.
9. І візьми два камені онікса, і вирізьби на них імена синів Ізраїля.
10. Шість імен їхніх на одному камені, і шість імен решти на другому камені, за часом їхнього народження.
11. Через різб'яря на камені, котрий вирізьблює печатки, вирізьби на двох каменях імена синів Ізраїля; і вклади їх у золоті гнізда.
12. Поклади два камені на нараменники ефоду; це камені на пам'ять синам Ізраїля; і буде Аарон носити імена їхні перед Господом на обидвох раменах своїх для пам'яті.
13. І вчини гнізда із золота.
14. І два ланцюжки із чистого золота; сплетеними виготуй їх такою ж роботою, як ефод; із золота, голувої і пурпурної та червоної вовни і з суканого вісону виготуй їх.
15. Виготуй нагрудника суддівського мистецької роботи, вчини його такою ж роботою, як ефод: із золота, з голувої, пурпурної та червоної вовни, і з суканого вісону виготуй його.
16. Він має бути чотирикутний, подвійний, на п'ядь довжиною і на п'ядь шириною.
17. І вклади в його оправлені камені у чотири ряди. Поруч: рубін, топаз, смарагд, – це один ряд.
18. Другий ряд: карбункул, сапфір і алмаз,
19. Третій ряд: опал, агат і аметист.
20. Четвертий ряд: хризоліт, онікс і яспис. У золоті гнізда треба вставити їх.
21. Цих каменів має бути дванадцять, за числом колін синів Ізраїля, за іменами їхніми; на кожному, як на печатці, має бути вирізьблено по одному йменню з числа дванадцяти колін.
22. До нагрудника вчини ланцюжки, сплетені із чистого золота.
23. І вчини до нагрудника двоє кілець із золота, і прикріпи двоє кілець до двох кінців нагрудника.
24. І вчини два плетених ланцюжки із золота до обидвох кілець на обидвох кінцях нагрудника.
25. А два кінці двох ланцюжків причепи до двох гнізд і прикріпи ефод до нараменників з переднього боку.
26. І ще вчини двоє кілець золотих і прикріпи їх до двох інших кінців нагрудника на внутрішньому боці ефоду.
27. Також учини двоє кілець золотих і прикріпи їх до двох нараменників ефоду знизу, з переднього боку його, біля пов'язі його над поясом ефоду.

28. І прив'яжуть нагрудника кільцями його до кілець ефоду шнуром із голубої вовни, щоб він був над поясом ефоду, і щоб не спадав нагрудник з ефоду.
29. І буде носити Аарон імена синів Ізраїля на нагрудникові суддівському, на серці своєму, коли буде входити до святині, для постійної пам'яті перед лицем Господа.
30. На нагрудника суддівського наклади Урім та Туммім, і вони будуть на серці Аарона, коли буде він входити до святині перед Господом; і буде Аарон завжди носити суд синів Ізраїля на серці своєму перед Господом.
31. І вчини верхню ризу до ефоду голубої барви.
32. Посередині в неї має бути отвір для голови; біля отвору її має бути облямівка ткани, як панцирний отвір, щоб не розривалася.
33. Подолок її оздоб яблуками із ниток голубої, яхонтової, пурпурної і червоної барви, довкруг подолка її; і дзвіночки золоті поміж ними навкруги.
34. Золотий дзвоник і яблуко, золотий дзвоник і яблуко, подолком верхньої ризи навкруги.
35. Вона буде на Аароні на служінні, щоб чути було від нього звук, коли він буде входити до святині перед Господом і коли буде виходити, щоб йому не вмерти.
36. І вчини поліровану дощечку із чистого золота і викарбуй на ній, як карбують на печатці: "Святиня Господня".
37. І прив'яжи її шнурком голубої барви до кидару так, щоб вона була на передньому боці кидару.
38. І буде вона на чолі в Аарона, і понесе на собі Аарон нестачу приношень, присвячених від синів Ізраїля, і всіх дарів, які вони приносять. І буде вона безнастанно на чолі його, для благочинства Господнього до них.
39. І вчини хітон із вісону і кидар із вісону, і вчини пояс візерунчастої роботи.
40. Зроби й синам Аароновим хітони, вчини їм пояси, і перев'язи на голову вчини їм для слави і краси.
41. І одягни в них Аарона, брата твого, і синів його з ним, і помасти їх, і виповни руки їхні, і посвяти їх, і вони будуть священиками Мені.
42. І вчини їм нижній одяг лляний, для прикриття тілесної голизни від стегон до гомілок.
43. І нехай буде він на Аароні і на синах його, коли вони входитимуть до скинії зібрання чи приступатимуть до жертovníка для служіння у святині, щоб їм не звести на себе гріха і не померти. Це настанова вічна для нього і для нащадків його після нього.

Вихід 29

Про посвячення священиків.

1. Ось, що мусиш ти звершити над ними, щоб висвятити їх на священиків Мені: Візьми одного бичка з волів, і двох баранів без вади;

2. І хлібів прісних, і опрісноків змішаних з елеєм, і коржів прісних, помазаних елеєм; з муки пшеничної вчини їх.
3. І поклади їх в одну корзину, і принеси їх в корзині, і разом – бичка і двох баранів.
4. Аарона, а також синів його приведи до входу в скинію зібрання, і обмий їх водою.
5. І візьми шати, і одягни Аарона в хітон і в верхню ризу, в ефод і в нагрудник, і підпережи по ефоду.
6. І поклади йому на голову кидар, і укріпи діадему святині на кидарі.
7. І візьми слей помазання і вилий йому на голову, і помасти його.
8. І приведи також синів його, і зодягни їх в хітони.
9. І підпережи їх поясом, Аарона і синів його, і поклади на них перев'язі, і буде їм належати священство за настановою навіки; і виповни руки Аарона і синів його.
10. І приведи бичка перед скинію зібрання, і покладуть Аарон і сини його руки свої на голову бичка.
11. І заколи бичка перед Господом при вході до скинії зібрання.
12. Візьми крові барана і помасти пальцем твоїм роги жертовника, а всю кров вилий біля підніжжя жертовника.
13. Візьми увесь жир, який вкриває нутрощі, і жировик з печінки, а обидві нирки і жир, котрий на них, спали на жертовнику.
14. А м'ясо бичка і шкуру його і нечистоти його спали на вогнищі за табором. Це пожертва за гріх.
15. І візьми одного барана, і покладуть Аарон і сини його руки свої на голову барана.
16. І заколи барана, і візьми крові його, і покропи на жертовника з усіх боків.
17. Розітни барана на куски, вимий нутрощі його і гомілки його, і поклади їх на розтяті куски його і на голову його.
18. І спали всього барана на жертовнику. Це – пожертва усеспалення Господові, духмяність приємна, пожертва Господові.
19. Візьми й другого барана, і покладуть Аарон та сини його руки свої на голову барана.
20. І заколи барана, і візьми крові його, і поклади на крайчик правого вуха Ааронового, і на крайчик правого вуха синів його, і на великий палець правої руки їхньої, і на великий палець правої ноги їхньої; і покропи кров'ю на жертовника з усіх боків.
21. І візьми крові, котра на жертовнику, і елею помазання, і покропи на Аарона і на одягу його, і на синів його, і на одягу синів його з ним; і будуть освячені, він і одяга його, і сини його, і одяга їхня з ними.

22. І візьми від барана жир і курдюк, і жир, який на нутрощах, і жировик із печінки, і обидві нирки і жир на них, праве плече,
23. І одну круглу хлібину, одного коржа на елеї, і одного опріснока з корзини, котра перед лицем Господнім.
24. І поклади усе на руки Ааронові і на руки синам його, і принеси це, коливаючи, перед Господом.
25. І візьми це з рук їхніх, і спали на жертovníку з усеспаленням для пахощів перед Господом, це пожертва Господові.
26. І візьми грудину від барана приношення, котрий для Аарона, і принеси її, коливаючи перед Господом, і це буде твоя частка.
27. І освяти грудинку приношення, котрою коливав, і лопатку піднесення, котра була принесена від жертovníного барана, котрий для Аарона і для синів його.
28. І буде це Ааронові і синам його як спадок вічний від синів Ізраїля; бо це – піднесення; піднесення має бути від синів Ізраїля при мирних жертвах, піднесення їх Господові.
29. А священні шати, котрі для Аарона, перейдуть після нього до синів його, щоб у них помазувати їх та вручати їм священство.
30. Сім днів мусить носити їх священник із синів його, який заступив його місце, котрий входить до скінії зібрання для служіння у святині.
31. А барана посвяти візьми і звари м'ясо його на місці святім.
32. І нехай з'їдять Аарон і сини його м'ясо барана цього з корзини, біля дверей скінії зібрання.
33. Тому що через це звершено очищення для вручення їм священства і для посвяти їх; сторонній не мусить їсти цього, бо це святиня.
34. Якщо залишиться від м'яса посвяти і від хліба до ранку, то спали залишок на вогні: не треба їсти його; бо це – святиня.
35. І вчини з Аароном і з синами його у всьому так, як Я звелів тобі; і сім днів висвячуватимеш їх.
36. І бичка за гріх принось кожного дня для очищення, і жертву за гріх звершуй на жертovníку для очищення його, і помасти його для освячення його.
37. Сім днів очищай жертovníка; і освяти його, і буде жертovníк Святиня велика; все, що торкатиметься до жертovníка, освятиться,
38. Ось, що будеш ти приносити на жертovníку: двох ягнят однолітніх кожного дня постійно.
39. Одне ягня принось уранці, а друге ягня принось увечері.
40. І десяту частину ефи пшеничної муки, змішаної з чвертю гіна збитого елею, а для поливання чверть гіна вина, для одного ягняти.

41. Друге ягня принось увечері і з даром борошна, як уранці, із елеем так само принось його для пахощів приємних, на пожертву Господові.
42. Це – усеспалення постійне родам вашим перед дверима скинії зібрання перед Господом, де буду відкриватися вам, щоб говорити з тобою.
43. Там буду відкриватися синам Ізраїля, і освятиться місце оце Славою Моєю.
44. І освячу скинію зібрання і жертовника; і Аарона, і синів його освячу, щоб вони були Мені священиками.
45. І буду жити серед синів Ізраїля, і буду їм Богом.
46. І спізнають, що Я Господь, Бог їхній, котрий вивів їх із землі єгипетської, щоб жити Мені серед них. Я Господь, Бог їхній.

Вихід 30

Про золотий жертовник і жертвоприношення.

1. І вчини жертовника для приношення кадіння. З дерева сіттим учини його.
2. Довжина йому лікоть, і ширина йому лікоть; він має бути чотирикутний; а висота йому два лікті; з нього повинні виходити роги його.
3. Обклади його чистим золотом, зовні його і по боках його довкруг, і роги його; і вчини до нього золотий вінець довкола.
4. Під вінцем його, на двох покуттях його, вчини двоє кілець золотих; вчини їх з двох боків його; і будуть вони гніздами для жердин, щоб носити його на них.
5. Жердини вчини з дерева сіттим, і обклади їх золотом.
6. І постав його перед запоною, котра перед Ковчегом Одкровення, навпроти віка, котре на Ковчезі Одкровення, де Я буду відкриватися тобі.
7. На ньому Аарон буде кадити пахучим кадінням; кожного ранку, коли він приготує лампади, буде кадити ним.
8. І коли Аарон запалює лампади увечері, він буде кадити ним. Це – постійне кадіння перед Господом вашими поколіннями.
9. Не приносьте на ньому ніякого іншого кадіння, ні всеспалення, ні приношення хлібного, і не виливайте на нього поливне приношення.
10. І буде звершувати Аарон очищення над рогами його один раз на рік; кров'ю очищувальної пожертви за гріх він буде очищати його один раз на рік поколінням вашим. Це найвища святиня Господові.
11. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:

12. Коли будеш обчислювати синів Ізраїля під час перегляду їх, то нехай кожний дасть викуп за душу свою Господові під час обчислення їх, і не буде поміж ними болячки згубної під час обчислення їх.
13. Усякий, котрий підпадає під обчислення, мусить давати половину шекля, шекля священного; у шеклі двадцять гер: півшекля приношення Господові.
14. Усякий, котрий підпадає під обчислення, од двадцяти літ і вище, мусить давати підношення Господові.
15. Багатий не більше і бідний не менше півшекля мусять давати в приношення Господові для викупу душі вашої.
16. І візьми срібло викупу від синів Ізраїля, і використовуй його на служінні шкіні зібрання; і буде це для синів Ізраїля на пам'ять перед Господом, для викуплення душ ваших.
17. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
18. Зроби умивальницю мідну, для вмивання; і підніжжя її мідне, і постав її поміж шкінією зібрання і поміж жертovníком, і налий в неї води.
19. І нехай Аарон і сини його миють руки свої і ноги свої.
20. Коли вони мають входити до шкіні зібрання, нехай вони помиються водою, щоб їм не вмерти; або, коли приступатимуть до жертovníка для служіння – для жертвоприношення Господові.
21. Нехай вони помиють руки свої і ноги свої водою, щоб їм не вмерти. І буде їм це настановою вічною, йому і потомкам його в поколіннях їхніх.
22. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
23. Візьми собі найкращих духмянних пахощів: смири самотічної, п'ятсот шеклів, кориці пахучої половину супроти того, двісті п'ятдесят, тростини ароматної двісті п'ятдесят.
24. І касії п'ятсот шеклів, по шеклю священному, і гін олії оливкової.
25. І вчини із цього миро для священного помазання, мастило складове, удатно скомпоноване мастило; це буде миро для священного помазання.
26. І помасти ним шкінію зібрання і Ковчег Одкровення.
27. І стіл, і все знаряддя його, і світильника і все знаряддя його, і жертovníка кадіння,
28. І жертovníка усеспалення, і все знаряддя його, і умивальницю, і підніжжів її.
29. І освяти їх, і буде святиня велика: все, що торкнеться до неї, освятиться.
30. Помасти Аарона і синів його, і посвяти їх, щоб вони були священиками Мені.
31. А синам Ізраїля скажи: Це буде у Мене миро священного помазання в поколіннях ваших.

32. Тіла інших людей не треба помазувати їм, і за складом його не робіть схожого на нього. Воно – святиня! Святиною має бути для вас!
33. Хто вчинить схоже на нього або хто помазає ним стороннього, той винищиться з народу свого.
34. І сказав Господь Мойсеєві: Візьми собі духмяних пахощів: стакти, ониху, хелбану духмяного і чистого ладану, – всього порівно,
35. І вчини з них удатно скомпоноване мастило, кадильну суміш, потерту, чисту, святу.
36. І потовчи її дрібненько, і поклади її перед Ковчегом Одкровення у шкіні зібрання, де Я буду відкриватися тобі: це буде святиня велика для вас.
37. Кадіння, виготовлене за цим вмістом, не виготовляй [для] себе: нехай святиною буде воно в тебе для Господа.
38. Хто вчинить подібне, щоб кадити ним, винищиться із народу свого.

Вихід 31

Поради працюючим над спорудженням шкіні.

1. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
2. Дивися, Я призначаю саме Бецал'їла, сина Урієвого, сина Хура, з коліна Юдиного.
3. І Я виповнив його Духом Божим, мудрістю, і розважливістю, і веденням і всілякими здібностями
4. Виготовляти із золота, срібла і міді;
5. Різьбити каміння для оздоб, і обробляти дерево для всілякої потреби.
6. Отож, Я даю йому в помічники Оголіява, сина Ахісамахового, з коліна Данового, і в серце всякого мудрого вкладу мудрість, щоб вони вчинили все, що Я наказав тобі;
7. Шкінію зібрання і Ковчег Одкровення і віко до нього, і всі знаряддя шкіні,
8. І стіл, і знаряддя його, і світильника із чистого золота, і всі знаряддя його, і жертовника кадіння,
9. І жертовника усеспалення, і всі знаряддя його, і умивальницю, і підніжків її,
10. І шати службові, і шати священні Ааронові священникові, і одягу сином його, для священнослужіння,
11. І елей помазання і кадіння духмяне для святині: все так, як Я наказав тобі, вони зроблять.
12. І сказав Господь Мойсеєві:

13. Скажи синам Ізраїля так: Суботи мої бережіть, бо це – ознака поміж Мною і вами в покоління ваші, щоб ви знали, що Я Господь, який освячує вас.
14. І дотримуйтеся суботи, бо вона свята для вас! Хто осквернить її, той нехай буде скараний на смерть. Хто буде в суботу робити щось, та душа має бути винищена із-поміж середовища народу свого.
15. Шість днів нехай ладнають свої справи, а сьомого – субота спочину, присвячена Господові: усякий, хто ладнає свої справи в суботу, нехай буде скараний на смерть.
16. І нехай бережуть сини Ізраїля суботу, святкуючи суботу в поколіннях своїх, як заповіт вічний.
17. Це – ознака поміж Мною і синами Ізраїля навіки; тому що за шість днів утворив Господь небо і землю, а сьомого дня спочив. І був у спокої.
18. І коли Бог перестав говорити з Мойсеєм на горі Сінай, дав йому дві скрижалі Одкровення, скрижалі кам'яні, на котрих написано було пальцем Божим.

Вихід 32

Народ схиляється до ідолопоклоніння.

1. Коли народ побачив, що Мойсей довго не спускається з гори, то зійшовся до Аарона і сказав йому: Підведися і виготуй нам Бога, котрий би йшов перед нами, бо з цим чоловіком, із Мойсеєм, який вивів нас із єгипетської землі, не знаємо, що сталося.
2. І сказав їм Аарон: Зніміть золоті ковтки, які у вухах ваших дружин, ваших синів і ваших дочок, і принесіть мені.
3. І увесь народ познімав золоті ковтки із своїх вух, і принесли до Аарона.
4. Він узяв їх із рук їхніх, і вчинив із них вилване теля, і обробив його різцем. І сказали вони: Ось Бог твій, Ізраїлю, котрий вивів тебе з єгипетської землі.
5. Побачивши це, Аарон поставив перед ним жертовника, і проголосив Аарон, кажучи: Завтра свято Господові.
6. Другого дня вони підвелися вранці, і принесли успалення, і привели пожертви мирні: і сів народ їсти і пити, а потім почав веселитися.
7. І сказав Господь Мойсеєві: Поспіши зійти; бо розбестився народ твій, котрого ти вивів із єгипетської землі.
8. Дуже скоро ухилилися вони від шляху, котрий Я заповідав їм: Вчинили собі вилване теля, і вклонилися йому, і принесли йому пожертви, і сказали: "Ось Бог твій, Ізраїлю, котрий вивів тебе із єгипетської землі!"
9. І сказав Господь Мойсеєві: Я бачу народ цей, і ось, народ, він – твердоший;
10. Отож, залиши Мене одного, нехай спалахне гнів Мій на них, і винищу їх, і виведу численний народ від тебе:

11. Але Мойсей почав благи Господа, Бога свого, і сказав: Нехай не спалахне, Господе, гнів Твій на народ Твій, якого Ти вивів із єгипетської землі силою великою і рукою міцною.
12. Щоб єгиптяни не говорили: "На загибель Він вивів їх, щоб убити в горах і винищити їх з лица землі". Одверни спопеляючий гнів Твій, і відміни згубу народів Твоєму.
13. Пригадай Авраама, Ісаака та Ізраїля, служників Твоїх, котрим присягався Ти Собою, кажучи: "Множачи, помножу насіння ваше, як зорі небесні, і всю землю оцю, про котру Я сказав, дам насінню вашому, і будуть володіти вічно".
14. І відвернув Господь зло, про яке сказав, що наведе його на народ Свій.
15. І повернувся і зійшов Мойсей з гори; в руках його було дві скрижалі Одкровення, на котрих написано було з обидвох боків: і на тім, і на другім боці написано було.
16. Скрижалі були діяння Боже, і письмо, накреслене на скрижалях, було письмо Боже.
17. І коли почув Ісус голос народу, який гомонів, то сказав Мойсеєві: "Військовий гамір у таборі".
18. Та Мойсей сказав: Це не крик переможців і не зойк переможених; я чую голос співаків.
19. А коли він наблизився до табору і побачив виливне теля і танці, тоді він спаленів од гніву і кинув із рук своїх скрижалі, і розбив їх під горою.
20. І взяв виливне теля, котре вони вчинили, і спалив його в огні, і перетер у тлін, і розсівав по воді, і дав її пити синам Ізраїля.
21. І сказав Мойсей Ааронові: Що вчинив тобі народ цей, що ти увів його у гріх великий?
22. Але Аарон сказав: Нехай не розпалюється гнів володаря мого; ти знаєш цей народ, що він буйний.
23. Вони сказали мені: "Зроби нам бога, котрий простував би перед нами; тому що з Мойсеєм, з оцим чоловіком, який вивів нас із єгипетської землі, не відаємо, що сталося".
24. І я сказав їм: "У кого є золото, зніміть із себе". І віддали мені; Я кинув у вогонь, і вийшло оце теля.
25. Мойсей побачив, що цей народ шалений, бо Аарон спричинив його шал, на сором перед ворогами його.
26. І тоді постав Мойсей у воротах табору, і сказав: Хто Господній – до мене, і зібралися до нього всі сини Левіїні.
27. І він сказав їм: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Покладіть кожний свого меча на стегно своє, пройдіться табором од воріт до воріт і назад, і вбивайте кожний брата свого, кожний друга свого, кожний ближнього свого.
28. І вчинили сини Левіїні за словом Мойсея: і впало того дня з народу близько трьох тисяч чоловік.

29. Тому що Мойсей сказав: Сьогодні посвятите руки ваші Господові, кожний в сині своєму, і в браті своєму, нехай дарує Він вам сьогодні благословення.
30. Другого дня сказав Мойсей народові: Ви вчинили великий гріх; отожд, я піднімуся до Господа, чи не сплачу за гріха вашого.
31. І повернувся Мойсей до Господа, і сказав: О, народ сей вчинив великий гріх; виготовив собі золотого бога.
32. Прости їм гріх їхній. А коли ні, то зітри й мене з книжки Твоєї, в котру Ти вписав.
33. Господь сказав Мойсеєві: Того, хто згрішив переді Мною, зітру з книги Моєї.
34. Отожд, іди, веди народ цей, куди Я сказав тобі. Ось, Ангел Мій піде перед тобою, і в день відвідин Моїх Я навідаюся до них і покараю за гріх.
35. І уразив Господь народ за виливане теля, котре вчинив Аарон.

Вихід 33

Продовження мандрів.

1. І сказав Господь Мойсеєві: Рушай, іди звідси ти і народ, котрого ти вивів із єгипетської землі, на землю, про яку Я клявся Авраамові, Ісаакові та Якові, кажучи: Нащадкам твоїм дам її.
2. І пошлю перед тобою Ангела, і прожену ханаанеїв, амореїв, хеттеїв, періздеїв, хіввеїв і євусеїв.
3. І введе він вас на землю, де тече молоко і мед; тому що Сам не піду серед вас, щоб не погубити Мені вас на шляху, тому що ви народ твердоший.
4. Народ, зачувши грізне слово оце, заривав, і ніхто не почепив на себе прикрас своїх.
5. Бо Господь сказав Мойсеєві: Скажи синам Ізраїля: Ви народ твердоший; якщо Я пройду серед вас, то за одну хвилину винищу вас; Отожд, зніміть із себе прикраси свої; Я поміркую, що Мені вчинити з вами.
6. Сини Ізраїля зняли з себе прикраси свої біля гори Хорив.
7. А Мойсей узяв і поставив собі шатро поза табором, віддалік од нього, і назвав його скинією зібрання; і кожний, хто шукав Господа, приходив до скинії зібрання, котра була поза табором.
8. І коли Мойсей виходив до скинії, увесь народ підводився, і ставав кожний біля входу до свого шатра і дивився услід Мойсеєві, аж доки він не входив до скинії;
9. Коли ж Мойсей заходив до скинії, тоді опускався стовп хмаровидний і зупинявся біля входу до скинії, і Господь говорив із Мойсеєм.
10. І бачив увесь народ стовп хмаровий, який стояв біля входу до скинії; і підводився увесь народ, і поклонявся кожний біля входу до шатра свого.

11. І говорив Господь з Мойсеєм лицем до лица, так, наче розмовляв би хтось із другом своїм; і він повертався до табору; а служник його, Ісус, син Навина, юнак, не покидав скиню.
12. Мойсей сказав Господові: Ось, Ти кажеш мені: "Веди народ цей", а не відкрив мені, кого пошлеш зі мною, хоч Ти сказав: "Я знаю тебе за іменем, і ти здобув прихильність в очах Моїх".
13. Отже, якщо я здобув прихильність в очах Твоїх, то благаю: відкрий мені шлях Твій, щоб я спізнав Тебе, щоб здобути прихильність в очах Твоїх; і помисли, що оці люди є Твій народ.
14. Господь сказав: Сам Я піду з тобою і приведу тебе до спокою.
15. Мойсей сказав Йому: Якщо не підеш Сам зі мною, то й не виводь нас звідси.
16. Тому що з якого знаку довідатися, що я і народ Твій здобули прихильність у Твоїх очах? Чи не з того, що Ти підеш із нами? Тоді я і народ Твій будемо вирізнятись з-поміж усіх народів лица землі.
17. І сказав Господь Мойсеєві: Те, про що ти говориш, Я вчиню; тому що ти здобув прихильність в очах Моїх, і Я знаю тебе за іменем.
18. Мойсей сказав: Я благаю тебе, дай мені побачити славу Твою.
19. І сказав Господь: Я проведу перед тобою всю славу Мою, і проголошу ймення Єгови перед тобою, і кого помилувати, помилую, кого пожаліти, пожалію.
20. І потім сказав Він: Обличчя Мого не можна тобі побачити, тому що людина не може побачити Мене і залишитися живою.
21. І сказав Господь: Ось місце у Мене: стань на оцій скелі.
22. А коли буде проходити слава Моя, Я поставлю тебе в розхилі скелі, і прикрию тебе рукою Моєю, доки не пройду.
23. І коли відхилю руку Свою, ти побачиш Мене іззаду, а обличчя Моє буде невидиме.

Вихід 34

Другі скрижалі.

1. І сказав Господь Мойсеєві: Витеші собі дві скрижалі кам'яні, схожі на попередні, і Я напишу на цих скрижалях слова, які були на попередніх скрижалях, котрі ти розбив.
2. І будь готовий на ранок; і вийди вранці на гору Сінай, і постань там переді Мною на вершині гори.
3. Але ніхто не мусить підніматися з тобою, і ніхто не повинен з'являтися на всій горі; навіть худоба, дрібна і велика, не повинна пастися поблизу гори цієї.
4. І витесав Мойсей дві скрижалі кам'яні, схожі на попередні, і, підвівшись уранці, піднявся на гору Сінай, як наказав йому Господь, і взяв до рук свої дві скрижалі кам'яні.

5. І зійшов Господь у хмарині і зупинився там поблизу від нього, і проголосив ймення Єгови.
6. І пройшов Господь перед ним і оголосив: Господь, Господь, Бог милостивий і милосердний, довготерпеливий, великий у доброті та істинний.
7. Той, що зберігає милість на тисячі поколінь, Той, що прощає вину і злочини, і гріх, але також і Той, що не полишає без покарання, а тому карає вину батьківську у дітях до третього і четвертого покоління.
8. Мойсей тої ж миті упав на землю, і поклонився Богові.
9. І сказав: Якщо я здобув прихильність в очах Твоїх, Володарю, то нехай пройде Володар посеред нас; бо народ цей твердоший. Прости беззаконня наші і гріхи наші, і вчини нас спадщиною Своєю.
10. І сказав Господь: Ось, Я ставлю заповіта: перед усім народом твоїм звершу чудеса, яких не було на всій землі у жодних народів; і побачить увесь народ, серед котрого ти живеш, діяння Господа: бо страшне буде те, що Я вчиню для тебе.
11. Збережи те, що наказую тобі нині: ось, Я проганяю від тебе амореїв, ханаанеїв, хеттеїв, перізеїв, хіввеїв і євусеїв;
12. Гляди, не приставай на спілку із мешканцями тої землі, у котру ти увійдеш, щоб вони не стали сіттю для вас.
13. Жертовники їхні зруйнують, стовпи їхні зламайте, повирубуйте священні гаї їхні.
14. Бо ти не мусиш поклонятися іншому Богові, окрім Господа, тому що ймення Його – Ревний; Він – Бог ревний.
15. Не приставай на спілку із мешканцями тої землі, щоб, коли вони будуть блудодіяти слідом за богами своїми і приносити пожертви богам своїм, не запросили й тебе, і ти не з'їв би від пожертви їхньої.
16. І не бери з дочок їхніх дружин синам своїм, щоб дочки їхні, блудячи услід за богами своїми, не ввели і синів твоїх у блудодіяння слідом за богами своїми.
17. Не роби собі богів виливаних.
18. Свята Опрісноків дотримуйся: сім днів їж прісний хліб, як Я наказав тобі, у призначений час місяця Авіва; бо в місяці Авіві вийшов ти з Єгипту.
19. Усе, що відкриває утробу, – то Моє, як і всяка твоя худоба чоловічої статі, що відкриває утробу, із корів та овець.
20. Первістка з віслюків викупляй за ягня, а якщо не викупиш, то зламай йому шию. Усіх первістків із синів твоїх викупляй. Нехай не з'являються переді Мною з порожніми руками.
21. Шість днів працюй, а сьомого дня спочинь; спочивай навіть у пору посіву і жнив.
22. І свято седмиць звершуй, свято початку жнив пшениці і свято збирання плодів наприкінці року.

23. Тричі на рік мусить з'являтися вся чоловіча стать твоя перед Володарем, Господом Богом Ізраїля.
24. Бо Я прожену народи від тебе, і поширю межі твої, і ніхто не зажадає землі твоєї, якщо ти будеш з'являтися перед Господом, Богом твоїм, тричі на рік.
25. Не виливай крові пожертви Моєї на квасне, і жертва свята Пасхи не повинна залишатися до ранку.
26. Найперші плоди землі твоєї принось у дім Господа, Бога твого. Не вари козляти в молоці матері його.
27. І сказав Господь Мойсеєві: Напиши собі слова оці, бо в цих словах Я складу заповіта з тобою і з Ізраїлем.
28. І пробував там Мойсей у Господа сорок днів і сорок ночей, хліба не їв, і води не пив; і написав на скрижалях слова заповіту, - десять заповідей.
29. Коли сходив Мойсей з гори Сінай, і дві скрижалі Одкровення були в руках у Мойсея при сходженні його з гори, то Мойсей не знав, що лице його стало сяяти промінням від того, що Бог говорив з ним.
30. І побачив Мойсея Аарон і всі сини Ізраїля, і ось, обличчя його сяє, і боялися підійти до нього.
31. І прикликав їх Мойсей, і прийшли до нього Аарон і всі старшини громади, і розмовляв Мойсей з ними.
32. Після цього наблизилися всі сини Ізраїля, і він заповідав їм усе, що говорив йому Господь на горі Сінай.
33. І коли Мойсей перестав розмовляти з ними, то запнув лице покривалом.
34. А коли входив Мойсей до Господа, щоб розмовляти з Ним, тоді знімав покривало, аж доки не виходив. А коли виходив, то переказував синам Ізраїля все, що заповідано було [Богом].
35. І бачили сини Ізраїля, що сяє лице Мойсеєве, і Мойсей знову запинався покривалом, допоки не входив розмовляти з Ним.

Вихід 35

Про суботу.

1. І зібрав Мойсей всю громаду синів Ізраїля і сказав їм: Ось, що заповідав Господь робити;
2. Шість днів ладняйте свої справи, а сьомий день має бути у вас святим – субота спочину Господа; Усякий, хто залагоджуватиме в суботу справи свої, скараний буде на смерть.
3. Не запалюйте вогню у всіх житлах ваших в день суботи.
4. І сказав Мойсей усій громаді синів Ізраїля: Ось, що заповідав Господь:

5. Зробіть від себе приношення Господові; Кожний по ширості нехай принесе Господові золото, срібло і мідь.
6. Вовну голубого, пурпурного і червоного кольору, і вісон і козячу вовну.
7. Шкури баранячі червоні, і шкури тахашів, і дерево сіттим,
8. І елей для світильника, і пахоші для елея помазання і для духмяних кадінь.
9. Камінь онікс і каміння вставне для ефоду і нагрудника.
10. І всякий з вас мудрий серцем нехай прийде і вчинить все, що наказав Господь.
11. Скинню і покриття її і верхнє покриття її, гачки і бруси її, жердини її, стовпи її і підніжки її,
12. Ковчега й жердини його, віко і завісу для заслони,
13. Стола і жердини його, і всі знаряддя його, і хліби показні,
14. І світильника для освітлення із знаряддями його, і лампади його і елей для освітлення,
15. І жертовника для кадіння, і жердини його, і елей помазання і духмяні кадіння, і запону на вхід до скинії,
16. Жертовника усеспалення і решітку мідну для нього, і жердини його, і всі знаряддя його, умивальницю, і підніжки її,
17. Запони подвір'я, стовпи його і підніжки їхні, і запону на вході до подвір'я.
18. Кілля скинії, і кілля подвір'я, і мотузки їхні,
19. Шати службові для служіння у святині, і священні шати Ааронові священників, і одержу синам його для священнодіяння.
20. І пішла вся громада синів Ізраїля від Мойсея.
21. І приходили всі, котрих кликало серце, і всі, котрих спонукав дух, і приносили приношення Господові для облаштування скинії зібрання і для всіх потреб її і для священної одежі.
22. І приходили чоловіки з дружинами, і всі за покликом серця приносили обручки, ковтки, перстні і підвіски, всілякі золоті речі, кожний, хто лиш хотів приносити золото Господові.
23. І кожний, у кого була вовна голубого, пурпурного і червоного кольору, вісон і козяча вовна, шкури баранячі червоні і шкури тахашів, приносив їх.
24. І кожний, хто жертвував срібло чи мідь, приносив це у дар Господові; І кожний, у кого було дерево сіттим, приносив це на всіляку потребу для скинії.
25. І всі жінки, мудрі серцем, прями своїми руками і приносили пряжу голубого, пурпурного і червоного кольору, і вісон.

26. І всі жінки, котрих закликало серце, які вмiли прясти, пряли козячу вовну.
27. А князі приносили камiнь онiкс і каменi вставнi для ефоду і нагрудника,
28. Також і пахощi, і єлей для свiтильника, і для виготовлення єлею помазання, і для духмяних кадiнь.
29. І всі чоловіки і дружини із синiв Iзраїля, котрих закликало серце принести на всiяку справу, яку Господь через Мойсея звелiв учинити, приносили доброчинний дар Господовi.
30. І сказав Мойсей синам Iзраїля: Завважте, Господь призначив саме Бецал'їла, сина Урїї, сина Хура з колiна Юдиного.
31. І виповнив його Духом Божим, мудрiстю, розважливiстю, веденням і всiякими здiбностями,
32. Виготовляти пречудовi тканини, золотi, сiбнi і мiднi речi.
33. І рiзьбити камiння для прикрас, і рiзьбити по дереву, і виконувати всiяку художню роботу.
34. І здатнiсть навчати iнших уклав до серця його, його і Оголіява, сина Ахісамахового, з колiна Данового.
35. Він виповнив серце iхне мудрiстю, щоб виконувати всiяку роботу рiзьб'яря і талановитого ткача і вишивальника по голубiй, пурпуровiй, червонiй та вiсоновiй тканинi, і ткачiв, якi виконували всiяку роботу, а також виготовляли чудовi тканини.

Вихід 36

Щедрі приношення

1. І почав працювати Бецал'їл, Оголіяв і всі мудрі серцем, котрим Господь дарував мудрiсть і помiркованiсть, щоб умiли вчинити всiяку роботу, необхідну для святинi, як звелiв Господь.
2. І прикликав Мойсей Бецал'їла та Оголіява і всіх мудрих серцем, котрим Господь дав мудрiсть, і всіх, у кого серце жадало прилучитися до роботи і працювати.
3. І взяли вони від Мойсея усi приношення, котрi принесли сини Iзраїля, на потреби святинi, щоб працювати. Мiж тим, iще продовжували приносити до нього доброчиннi дари щоранку.
4. Тодi прийшли всі мудрі серцем, котрi здiйснювали всiяку роботу у святинi, кожний від своєї роботи, котрою він займався.
5. І сказали Мойсеєви, кажучи: Народ багато приносить, більше, аніж необхідно для робiт, якi звелiв Господь учинити.
6. І наказав Мойсей, і оголошено було в таборi, щоб ані чоловік, ані жінка не вчиняли вже нічого для приношення у святиню; І перестав народ приносити.

7. Запасів було достатньо на всілякі роботи, котрі належало здійснити, і навіть набагато більше.
8. І вчинили всі мудрі серцем, які займалися шкінійною роботою: десять покривал із суканого вісону і голубої, пурпурної та червоної вовни; І херувимів виткали майстерною роботою.
9. Довжина кожного покривала – двадцять вісім ліктів; І ширина кожного покривала чотири лікті; Усім покривалам одна міра.
10. І поєднав він п'ять покривал одне з другим, а також інші п'ятеро покривал поєднав одне з другим.
11. І вчинив петельки голубої барви по крайчику одного покривала, де воно з'єднувалося з другим; Отак учинив він і на крайчику останнього покривала, щоб з'єднати його з другим.
12. П'ятдесят петельок вчинив він на одному покривалі, і п'ятдесят петельок вчинив на крайчику покривала, де воно з'єднується з другим; Ці петельки були тотожними.
13. І виготовив п'ятдесят гачків золотих, і гачками з'єднав одне покривало з другим, і стала шкінія одним цілим.
14. Потім виготовив покривала з козячої вовни для покриття шкінії: одинадцять покривал вчинив таких.
15. Довжиною покривало – тридцять ліктів; шириною покривало – чотири лікті; Одинадцятьом покривалам – одна міра.
16. І з'єднав він п'ять покривал осібно і шість покривал осібно.
17. І виготовив п'ятдесят петельок на крайчику покривала крайнього, де воно з'єднується з другим, і п'ятдесят петельок вчинив на крайчику покривала, яке мало з'єднуватися з другим.
18. І виготовив п'ятдесят мідних гачків для з'єднання покриття, щоб утворилося одне ціле.
19. І виготовив для шкінії покриття із червоних баранячих шкур, і покриття зверху із шкур тахашів.
20. І виготовив вертикальні бруси для шкінії із дерева сіттим;
21. Десять ліктів довжина бруса і півтора ліктя ширина кожного бруса.
22. У кожного бруса по два шипи, на однаковій відстані один від одного; Отак виготовив він усі бруси шкінії.
23. І виготовив для шкінії двадцять таких брусів для південної сторони.
24. І сорок срібних підніжків виготовив він під двадцять брусів: два підніжки під один брус для двох шипів його, і два підніжки під другий брус для двох шипів його,
25. І для другого боку шкінії, на північ, виготовив двадцять брусів.
26. І сорок срібних підніжків: два підніжки під один брус, і два підніжки під другий брус.

27. А для причілкового боку шкіниї, на захід, виготовив шість брусів.
28. І два бруси вчинив для наріжжя шкіниї, що на задньому боці.
29. І були вони з'єднані внизу і з'єднані вгорі одним кільцем: так учинив він з ними обома на обидвох наріжжях.
30. І було вісім брусів, і срібних підніжків шістнадцять, по два підніжки під кожний брус.
31. І виготовив жердини з дерева сіттим, п'ять для брусів одного боку шкіниї,
32. І п'ять жердин для брусів західного боку шкіниї; І п'ять жердин для брусів заднього боку шкіниї.
33. І виготовив внутрішню жердину, яка проходила б серединою брусів від одного кінця до другого.
34. Бруси обіклав золотом, і кільця, в котрі вкладаються жердини, вчинив із золота, і жердини обклав золотом.
35. І виготовив запону з голубої, пурпурної та червоної вовни, із суканого вісону і мистецькою роботою вчинив її з херувимами.
36. І виготовив для неї чотири стовпи із дерева сіттим, і обклав їх золотом, із золотими гачками, і вчинив для них чотири срібних виливаних підніжжя.
37. І виготовив запону при вході до шкіниї з голубої, пурпурної та червоної вовни, а також із суканого вісону, вишиваної роботи,
38. І п'ять стовпів для неї з гачками, і обклав верхи їхні, і пов'язі їхні золотом, і вчинив п'ять мідних виливаних підніжків.

Вихід 37

Ковчег.

1. І виготовив Бецаїл Ковчега з дерева сіттим, довжина його – два лікті з половиною, ширина його – півтора ліктя і висота його – півтора ліктя.
2. І обклав його чистим золотом зсередини і зовні, і вчинив довкола нього золотий вінець.
3. І відлив для нього четверо кілець золотих, на чотирьох нижніх кутах його: двоє кілець на однім боці його, і двоє кілець на другому боці його.
4. І вчинив жердини з дерева сіттим, і обклав їх золотом.
5. І вклав жердини в кільця, по боках Ковчега, щоб носити Ковчега.
6. І вчинив віко з чистого золота; довжина його два лікті з половиною, а ширина – півтора ліктя.
7. І викарбував з одного шматка золота двох херувимів, учинив їх на обидвох кінцях віка.

8. Одного херувима з одного кінця, а другого херувима з другого кінця. Херувими були піднесені на обидвох кінцях віка – так учинив їх.
9. І були херувими з розпростертими догори крилами, і затінювали крилами своїми віко, а лицями своїми були [звернені] один до одного, – до віка були схилені лица херувимів.
10. І виготовив стола з дерева сіттим, довжиною на два лікті, шириною – на лікоть і висотою – на півтора ліктя.
11. І обклав його золотом чистим; і вчинив довкола нього золотий вінець.
12. І виготовив довкола нього лиштву з долоню, і вчинив золотий вінець по колові лиштви.
13. І виготовив для нього четверо виливаних кілець із золота, і припасував кільця міцно по чотирьох кутах, біля чотирьох підніжків його.
14. При лиштві були ті кільця, щоб укладати жердини та носити стола.
15. І виготовив жердини з дерева сіттим, і обклав їх золотом, щоб носити стола.
16. Потім виготовив посудини, які належали до стола: миски, кадильниці, кухлі та чаші з чистого золота, аби поливати ними.
17. І виготовив світильника із чистого золота, карбованого вчинив світильника, стебло його, гілки його, чашечки його, яблука його і квіти його виходили з нього.
18. Шість гілок виходило з боків його: три гілки світильника з одного боку, і три гілки світильника з другого боку його.
19. Три чашечки були схожі на мигдальну квітку, яблуко і квіти на одній гілці, і три чашечки, схожі на мигдальну квітку, яблуко і квіти на другій гілці: Отак на всіх шести гілках, які виходили із світильника.
20. А на стеблі світильника було чотири чашечки, схожі на мигдальні квітки з яблуками.
21. У шести гілок, які виходили з нього, яблуко під першими двома гілками, і яблуко під другими двома гілками і яблуко під третіми двома гілками.
22. Яблука і гілки їхні виходили з нього, увесь він був карбований, суцільний, з чистого золота.
23. І вчинив для нього сім лампад, і щипці до нього, і лотки для нього – з чистого золота.
24. Із таланту чистого золота вчинив його з усіма знаряддями його.
25. І спорудив жертovníка кадіння з дерева сіттим, довжина його – лікоть, і ширина його – лікоть, чотирикутний, висота його два лікті; з нього виходили роги його.
26. І обклав його чистим золотом, верх його та стіни його навколо, і роги його, і вчинив до нього золотий вінець навколо.
27. Під віночком його на двох покуттях його вчинив двоє кілець золотих, з двох боків його вчинив їх, щоб укладати в них жердини, аби носити його.

28. Жердини вчинив з дерева сіттим, і обклав їх золотом.

29. І вчинив миро для священного помазання, і кадіння духмяне, чисте – умільцем компонувати мазі.

Вихід 38

Жертовник усеспалення.

1. І виготовив жертовника усеспалення з дерева сіттим довжиною на п'ять ліктів і шириною на п'ять ліктів, чотирикутний, висотою на три лікті.

2. І виготовив роги на чотирьох покуттях його, так що з нього виходили роги, і обклав його міддю.

3. І вчинив усі знаряддя жертовника: горщики, лопатки, чаші, виделки і вугільниці, і все знаряддя його вчинив із міді.

4. І виготовив для жертовника решітку, схожу на сіть із міді, по крайчику його внизу до половини його.

5. І вчинив четверо кілець на чотирьох покуттях мідної решітки для вкладання жердин.

6. І вчинив жердини з дерева сіттим, і обклав їх міддю.

7. І вклав жердини у кільця на боках жертовника, щоб носити його за допомогою їхньої; порожнього усередині із дощок учинив його.

8. І виготовив умивальницю з міді і підніжки до неї із дзеркал тих [жінок], які служили біля входу до скинії зібрання.

9. І виготовив подвір'я: з південного боку, на південь, запони із суканого вісону, завдовжки сто ліктів.

10. Стовпів для них двадцять і підніжків для них двадцять мідних, гачки для стовпів і пов'язі їхні із срібла.

11. І на північному боці – запони по сто ліктів; стовпів для них двадцять і підніжків до них двадцять мідних; гачки біля стовпів і пов'язі їхні із срібла.

12. І з західного боку – запони на п'ятдесят ліктів, стовпів для них десять, і підніжків до них – десять, гачки на стовпах і пов'язі їхні – із срібла.

13. І з переднього боку на схід – запони на п'ятдесят ліктів.

14. Для одного боку воріт подвір'я – запони на п'ятнадцять ліктів; стовпів для них три, і підніжків до них три;

15. І для другого боку – запони на п'ятнадцять ліктів, стовпів для них три, і підніжків до них три.

16. Усі запони на всі боки подвір'я – з суканого вісону.

17. А підніжки стовпів з міді, гачки на стовпах і пов'язі їхні із срібла; а верхи у них обкладені сріблом, і всі стовпи подвір'я з'єднані пов'язями срібними.
18. А запона для воріт подвір'я візерункової роботи із голубої, пурпурної і червоної вовни, а також із суканого вісону, довжиною на двадцять ліктів, висотою на п'ять ліктів, по всьому протязі, як запони подвір'я.
19. І стовпів для неї чотири, і підніжків до них чотири мідних, гачки у них срібні, а верхи їхні обкладені сріблом, і пов'язі їхні срібні.
20. Усі паколи довкола скинії і подвір'я мідні.
21. Ось перелік того, що використане для скинії Одкровення, зроблене за наказом Мойсея, засобом левитів під наглядом Ітамара, сина Ааронового, священника.
22. А робив усе, що звелів Господь Мойсеєві, Бецал'їл, син Урії, сина Хура, з коліна Юдиного.
23. І з ним Оголіяв, син Ахісамахів, з коліна Данового, різьб'яр і вишуканий ткач і вишивальник, по голубій, пурпуровій, червоній і вісоновій тканині.
24. Усього золота пішло для виготовлення всього знаряддя святині, золота, принесеного в дар, було двадцять дев'ять талантів і сімсот тридцять шеклів, шеклів священних.
25. А срібла від перерахованих осіб громади – сто талантів і тисяча сімсот сімдесят п'ять шеклів, шеклів священних.
26. Із шестисот трьох тисяч п'ятсот п'ятдесяти чоловіків, з кожного, який потрапив у перелік, від двадцяти літ і вище, по півшекля з чоловіка, рахуючи на шекль священний.
27. Сто талантів срібла використано на виливання підніжків святині і підніжків у запони; Сто підніжків із ста талантів, по таланту на підніжок.
28. А із тисячі сімсот сімдесяти п'яти шеклів вчинив він гачки для стовпів і покрив верхи їхні, і поробив пов'язі для них.
29. А міді, принесеної в дар, було сімдесят талантів і дві тисячі чотириста шеклів.
30. З неї вчинив він підніжки для стовпів біля входу в скинію свідчення, і жертовника, і решітку мідну для нього, і всі посудини жертовника.
31. І підніжки для стовпів усього подвір'я, і підніжки для стовпів воріт подвір'я, і всі паколи скинії і всі паколи довкола подвір'я.

Вихід 39

Убрання для першосвященника Аарона.

1. Також із голубої, пурпурної і червоної вовни учиняли вони службове убрання для служіння у святому місці; Також учиняли священне вбрання Ааронові, як звелів Господь Мойсеєві.
2. І вчинив ефод із золотого, та з голубого, пурпурного і червоного, і суканого вісону.

3. І повитягували вони золото на бляху, і витягли з неї нитки, щоб заткати поміж голубими, пурпурними, червоними і вісоновими нитками, майстерною роботою.
4. І вчиняли для нього нараменники – на обидвох кінцях він був зв'язаний.
5. І пояс ефоду, котрий на ньому, однакової з ним роботи, вчинений був із золота, з голубої, пурпурної та червоної вовни, а також із суканого вісону, як звелів Господь Мойсеєві.
6. І огранили камені оніксові, вставивши їх у золоті гнізда і вирізали на них імена синів Ізраїля, як вирізають на печатках.
7. І поклав він їх на нараменники ефоду, на пам'ять для синів Ізраїля, як заповідав Господь Мойсеєві.
8. І вчинив нагрудника мистецької роботи, такою ж роботою, як ефод, із золота, з голубої, пурпурної та червоної вовни, а також із суканого вісону.
9. Він був чотирикутний; подвійного вчинили вони нагрудника на п'ядь довжиною і на п'ядь шириною, подвійний він був.
10. І вставили в нього чотири ряди каменів. Поряд: рубін, топаз, смарагд – це перший ряд.
11. У другому ряду: карбункул, сапфір, і алмаз.
12. У третьому ряду: опал, агат і аметист;
13. У четвертому ряду: хризоліт, берил, і онікс. І вставлені вони були у золоті гнізда.
14. Каменів було за числом імен синів Ізраїля; Дванадцять було їх, за числом імен їхніх, і на кожному з них вирізано було, як на печатці, по одному імені, для дванадцяти колін.
15. До нагрудника виготовили грубі ланцюжки плетеної роботи з чистого золота.
16. І виготовили дві золотих оправ і двоє золотих кілець, і прикріпили двоє кілець до двох кінців нагрудника.
17. І протягли обидва плетені ланцюжки у два кільця на кінцях нагрудника.
18. А два кінці двох ланцюжків прикріпили до двох оправ, і прикріпили їх до нараменника ефоду з лицьового боку його.
19. І ще вчинили двоє кілець золотих, і прикріпили до двох інших кінців нагрудника, на тім боці, котрий знаходиться щодо ефоду всередині.
20. І ще вчинили двоє кілець золотих, і прикріпили їх до двох нараменників ефоду знизу, з лицьового боку його, біля з'єднання його над поясом ефоду.
21. І прикріпили нагрудника кільцями його до кілець ефоду шнуром із голубої вовни, щоб він був над поясом ефоду, і щоб не відходив нагрудник від ефоду, як звелів Господь Мойсеєві.
22. І вчинив верхню ризу до ефоду, ткану, всю з голубої вовни.

23. І серед верхньої ризи отвір, як отвір в кольчuzі, і довкола нього обшиття, щоб не зношувалася.
24. Унизу подолком верхньої ризи виготовили вони яблука з голубої, пурпурної вовни.
25. І вчинили дзвіночки з чистого золота, і повісили дзвіночки поміж яблуками на подолі верхньої ризи довкола,
26. Дзвіночок і яблуко, дзвіночок і яблуко на подолі верхньої ризи довкола для служіння, як звелів Господь Мойсеєві.
27. І вчинили для Аарона і для синів його хітони із вісону, ткани.
28. І кидар із вісону, і головні перев'язі із вісону, і нижній лляний одяг із суканого вісону.
29. І пояс із суканого вісону, із голубої, пурпурної і червоної вовни, вишиваної роботи, як звелів Господь Мойсеєві.
30. І вчинили поліровану платівку, діадему святині, з чистого золота, і накреслили на ній письмо, як вирізають на печатці: "Святиня Господня".
31. І прикріпили до неї шнура з голубої вовни, щоб прив'язати її до митри зверху, як звелів Господь Мойсеєві.
32. Так скінчили вони всю роботу для скінії зібрання; І вчинили сини Ізраїля все, як звелів Господь Мойсеєві, так і вчинили.
33. І принесли до Мойсея скинію, покриття і все знаряддя її, гачки її, бруси її, жердини її, стовпи її і підніжки її.
34. Покриття із шкур баранячих червоних, і покриття із шкур тахашів, і запону, що запинала,
35. Ковчег Одкровення і жердини його, і віко,
36. Стола з усіма знаряддями його і хліби показні,
37. Світильника з чистого золота, лампади розставлені на ньому своїм чином і всі знаряддя його, і елей для освітлення.
38. Золотого жертовника і елей помазання, і пахощі для кадіння, і запону на вхід до скінії,
39. Жертовника мідного і мідну решітку до нього, жердини його і всі знаряддя його, умивальницю і підніжки її.
40. Запони подвір'я, стовпи і підніжжя, запону до воріт подвір'я, мотузки і паколи, і всі речі, які призначені для служіння в скінії зібрання.
41. Шати службові для служіння у святині, освячену одягу Ааронові священникові, і одяг синам його для священнодіяння.
42. Як звелів Господь Мойсеєві, так і вчинили сини Ізраїля усі ці роботи.

43. І побачив Мойсей всю роботу, і ось вони виконали її; Як звелів Господь, так і вчинили. І благословив їх Мойсей.

Вихід 40

Скинія споруджена і освячена.

1. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
2. Першого місяця, першого дня місяця постав скинію зібрання.
3. І постав у ній Ковчега Одкровення, і запни Ковчега запоною.
4. І внеси стола, і порозставляй на ньому своїм чином всі речі його, і внеси світильника, і постав на ньому лампади його;
5. І постав золотого жертовника для кадіння перед Ковчегом Одкровення, і повісь запону біля входу до скинії.
6. І постав жертовника усеспалення перед входом до скинії зібрання.
7. І постав умивальницю поміж скинією зібрання і поміж жертовником, і вливай до неї води.
8. І влаштуй подвір'я довкола, і повісь запону на брамі подвір'я.
9. І візьми елею помазання, і помасти скинію і все, що в ній, і освяти її і всі знаряддя її, і буде свята.
10. Помасти жертовника усеспалення і всі знаряддя його, і освяти жертовника, і буде жертовник святиня велика.
11. І помасти умивальницю і підніжки її, і освяти її.
12. І приведи Аарона і синів його до входу у скинію зібрання, і обмий їх водою;
13. І одягни Аарона в священну одежу, і помасти його і освяти його, щоб він був священиком Мені.
14. І синів його приведи, і одягни їх у хітони,
15. І помасти їх, як помастив ти батька їхнього, щоб вони були священиками Мені, і помазання їхнє посвятить їх на вічне священство в поколіннях їхніх.
16. І вчинив Мойсей все, як звелів йому Господь, так і вчинив.
17. Першого місяця другого року, першого дня місяця поставлена скинія.
18. І поставив Мойсей скинію, поклав підніжки її, поставив бруси її; Поклав жердини і поставив стовпи її,
19. Розтягнув покриття над скинією, і поклав накриття над цим покриттям, як звелів Господь Мойсеєві.

20. І взяв і поклав Свідоцтво до Ковчега, і вклав жердини у кільця Ковчега, і поклав віко на Ковчег зверху.
21. І вніс Ковчега у скинію, і повісив запону, і запнув Ковчега Одкровення, як звелів Господь Мойсеєві.
22. І поставив стола в скинії зібрання, на північному боці скинії, зовні запони.
23. І розклав на ньому своїм чином ряд хлібів перед Господом, як звелів Господь Мойсеєві.
24. І поставив світильника в скинії зібрання навпроти столу, на південному боці скинії.
25. І залишив лампади перед Господом, як звелів Господь Мойсеєві.
26. І поставив золотого жертовника в скинії зібрання перед запоною.
27. І кадив на ньому духмяні кадіння, як звелів Господь Мойсеєві.
28. І повісив запону на вході до скинії.
29. І жертовника усеспалення поставив біля входу до скинії зібрання, і приніс на ньому веспалення і приношення хлібні, як звелів Господь.
30. І поставив умивальницю поміж скинією зібрання і жертовником, і налив до неї води для вмивання.
31. І обмивали з неї Мойсей та Аарон і сини його руки свої і ноги свої.
32. Коли вони входили до скинії зібрання і підходили до жертовника, тоді обмивалися, як звелів Господь Мойсеєві.
33. І влаштував подвір'я довкола скинії і жертовника, і повісив запону на брамі подвір'я. І отак скінчив Мойсей справу.
34. І покрила хмара скинію зібрання, і слава Господня виповнила скинію.
35. І не міг Мойсей увійти до скинії зібрання через те, що осявала її хмара, і слава Господня виповнила скинію.
36. Коли здіймалася хмара од скинії, тоді рушали в путь сини Ізраїля в мандрівку свою.
37. Якщо ж не підносилася хмара, то й вони не рушали в путь, аж доки вона не підносилася.
38. Тому що хмара Господня стояла над скинією вдень, і вогонь був уночі в ній перед очима всього дому Ізраїлевого, у всіх мандрах їхніх.

Книга Левіт

Левіт 1

Про пожертву всеспалення.

1. Озвався Господь до Мойсея і сказав йому із скинії зібрання, кажучи:
2. Оголоши синам Ізраїля і скажи їм: Коли хтось із вас хоче принести жертву Господові, то, якщо із скотини, приносьте жертву вашу із худоби великої і дрібної.
3. Якщо приношення його є всеспалення із великої худоби, нехай принесуть її чоловічої статі, без вади; нехай приведуть її до дверей скинії зібрання, щоб здобути йому прихильність Господню.
4. І покладе руку свою на голову [жертви] всеспалення, і здобуде він прихильність для очищення від гріхів його.
5. І заколе теля перед Господом; а сини Ааронові, священники, принесуть кров і покроплять кров'ю з усіх боків на жертвник, котрий біля входу до скинії зібрання.
6. І стягне шкуру з [жертви] всеспалення, і розітне її на частки.
7. А сини Ааронові, священники, покладуть на жертвник жарини, і на жаринах розкладуть належним чином дрова;
8. І розкладуть сини Ааронові, священники, оті частки, голову і жир на дровах, котрі на жаринах, що на жертвнику.
9. А нутрощі [жертви] і ноги її виміє він у воді, і спалить священник усе на жертвнику: [це] жертва всеспалення, приношення вогнем, жертва, пахощі, приємні Господові.
10. Якщо приношення його із дрібної скотини, із овечок або із кіз, для жертви всеспалення нехай принесе її чоловічої статі, без вади.
11. І заколе її перед Господом на північному боці жертвника, і сини Ааронові, священники, покроплять кров'ю її на жертвник з усіх боків.
12. І розітнуть її на частки, [відділивши] голову її і жир її, і розкладе їх священник належним чином на дровах, котрі на вогні, на жертвнику.
13. А нутрощі і ноги поміє водою, і принесе священник усе, і спалить на жертвнику: [це] жертва всеспалення, приношення вогнем, пахощі духмяні, приємні Господові.
14. А якщо із птахів приносить він Господові жертву всеспалення, нехай принесе приношення своє із горлиць чи з молодих голубів.
15. Священик принесе її до жертвника, і скрутить їй голову, і спалить на жертвнику, а кров зідить на стінку жертвника.
16. Воло її з пір'ям її відніме й кине його за жертвник на східний бік, де попіл.
17. І надламає її в крилах її, не відділяючи їх, і спалить її священник на жертвнику, на дровах, котрі на вогні: це жертва усеспалення, приношення вогнем, пахощі духмяні, приємні Господові.

Левіт 2

Про приношення хлібне.

1. Якщо якась душа захоче принести Господові пожертву приношення хлібного, нехай принесе пшеничного борошна, і хлюпне на неї елеєм, і покладе на неї ладану.
2. І принесе її синам Аароновим, священикам, і візьме повну пригорщу борошна з елеєм та з усім ладаном, і спалить це священик на пам'ять на жертovníку; [це] приношення вогнем, пахощі духмяні, приємні Господові.
3. А залишки від приношення хлібного Ааронові і синам його: [це] найсвятіше з приношень, учинених вогнем Господові.
4. А якщо приносиш пожертву приношення хлібного з печеного у печі, [то принось] хліби з найкращого борошна, прісні, змішані з елеєм, або млинці прісні, помазані елеєм.
5. Якщо жертва твоя – приношення хлібне, спечене на сковороді, то це має бути найкраще борошно, змішане з елеєм, прісне.
6. Розламай її на куски і полий її елеєм: це приношення хлібне.
7. Якщо жертва твоя – приношення хлібне з горщика, то має бути вчинене воно з найкращого борошна з елеєм.
8. І принеси приношення, котре з нього складене, Господові; і коли покажеш його священикові, він принесе його до жертovníка.
9. І візьме священик із цієї жертви частину для пам'ятку, і спалить на жертovníку: [це] приношення вогнем, пахощі духмяні, приємні Господові.
10. А залишки приношення хлібного Ааронові та синам його: найсвятіше із приношень, учинених вогнем Господові.
11. Ніякого приношення хлібного, котре приносите Господові, не вчиняйте квашеного; тому що ні квашеного, ані меду не повинні ви приносити у приношення Господові.
12. Як приношення першоплодів приносьте їх Господові, але вони не спалюються на жертovníку як духмяні пахощі.
13. Усіляке приношення твоє хлібне присолою сїллю, і не лишай жертви твоєї без солі заповіту Бога твого: при всякому приношенні твоєму принось і сіль.
14. Якщо приносиш Господові приношення хлібне з першоплодів, принось у дар від перших плодів твоїх із колосків, пряжених на вогні, й вимолочене ціле зерно.
15. І полий його елеєм, і поклади на нього ладану: це приношення хлібне.
16. І спалить священик для пам'ятку частину зерна і елею з усім ладаном: [це] приношення вогнем Господові.

Левіт 3

Про жертву мирну.

1. Якщо приношення його пожертви мирне, і якщо він приносить з великої худоби, чоловічої або жіночої статі, нехай принесе її Господові, щоб не мала вади.
2. І покладе руку свою на голову жертви своєї, і заколе її біля дверей скинії зібрання; а сини Ааронові, священники, покроплять кров'ю на жертвник з усіх боків.
3. І принесе він із мирної жертви у приношення Господові лій, котрий покриває нутрощі, і весь лій, котрий на нутрощах,
4. І обидві нирки і лій, котрий на них, який на стегнах, і сальник, що на печінці; з нирками нехай відділить це.
5. А сини Ааронові сплять це на жертвнику над жертвою з усеспаленням, котра на дровах, на вогні: [це] приношення вогнем, духмяність, приємна Господові.
6. А якщо з дрібної скотини приносить він жертву мирного приношення Господові, чоловічої, або жіночої статі, нехай принесе її, без вади на ній.
7. Якщо з овечок приносить він приношення своє, нехай принесе її до Господа.
8. І покладе руку свою на голову жертви своєї, і заколе її перед скинією зібрання, і сини Ааронові покроплять кров'ю її на жертвник з усіх боків.
9. І нехай принесе у жертву мирного приношення Господові лій її, увесь курдюк, відтявши його по самісіньку хребтину, і лій, що покриває нутрощі, і лій увесь, котрий на нутрощах.
10. І обидві нирки і лій, котрий на них, який на стегнах, і сальника, що на печінці; з нирками він відділить це.
11. Священик спалить його на жертвнику; [це] – пожива приношення вогнем Господові.
12. А якщо він приносить жертву із кіз, нехай принесе її перед Господом.
13. І покладе руку свою на голову її, і заколе її перед скинією зібрання, і покроплять сини Ааронові кров'ю її на жертвник з усіх боків.
14. І принесе з неї в приношення, в жертву вогнем Господові лій, котрий покриває нутрощі, і увесь лій, котрий на нутрощах.
15. І обидві нирки і лій, котрий на них, який на стегнах, і сальника, що на печінці; з нирками він відділить це.
16. І спалить їх священик на жертвнику; [це] – пожива приношення вогнем – приємна духмяність [Господові]; увесь лій Господові.
17. Оця постанова вічна для поколінь ваших, у всіх житлах ваших, ніякого лою, і ніякої крові не споживайте.

Левіт 4

Про жертви за гріх.

1. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
2. Скажи синам Ізраїля: Якщо котрась душа згрішить ненароком супроти якихось заповідей Господніх, і вчинить що-небудь, чого не слід робити;
3. Якщо священик помазаний згрішить на провину народу: то за гріх свій, котрим згрішив, нехай принесе з великої худоби бичка без вади, Господові в приношення за гріх.
4. І приведе бичка до дверей скинії зібрання перед Господа, і покладе руки свої на голову бичка, і заколе бичка перед Господом.
5. І візьме священик помазаний крові бичка і внесе її до скинії зібрання.
6. І вмочить священик пальця в ту кров, і покропить кров'ю сім разів перед Господом, перед запоною святині.
7. І намастить священик кров'ю [бичка] роги кадильного жертовника, що стоїть перед Господом у скинії зібрання, а решту крові бичка вихлюпне до підніжжя жертовника приношень усеспалення, який біля входу до скинії зібрання.
8. І вийме з бичка увесь лій його у приношення за гріх, лій, що покриває нутрощі, і весь лій, котрий на нутрощах.
9. І обидві нирки і лій, котрий на них, який на стегнах, і сальника на печінці; з нирками відділить він це.
10. Як відділяються од бичка пожертви мирні; і спалить їх священик на жертовнику приношень усеспалення.
11. А шкуру бичка, і всю плоть його з головою і з ногами його, і нутрощі його, і нечистоти його,
12. Усього бичка нехай винесе поза табір на чисте місце, де висипається попіл, і спалить його вогнем на дровах; де висипається попіл, там нехай буде спалений.
13. А якщо вся спільнота Ізраїля згрішить ненароком і прихована буде ця річ від очей зібрання, і вчинить що-небудь супроти заповідей Господніх, чого не треба було робити, і завинить,
14. То, коли визнаний буде гріх, котрим вони згрішили, нехай від усієї громади припровадять вони молодого бичка на жертву за гріх, і приведуть його перед скинією зібрання.
15. І покладуть старшини громади руки свої на голову бичка перед Господом, і заколять теля перед Господом.
16. І внесе помазаний священик крові бичка до скинії зібрання;
17. І вмочить священик пальця свого в кров і покропить сім разів перед Господом перед запоною [святині].
18. І помастить кров'ю роги жертовника, котрий перед Господом у скинії зборів, а решту крові вихлюпне на підніжжя жертовника усеспалення, котрий біля входу до скинії зібрання.

19. І увесь лій його вийме з нього, і спалить на жертовнику.
20. І вчинить з бичком те, що вчиняється з бичком приношення за гріх; так мусить вчинити з ним, і так спокутує їх священик, і прощено буде їм.
21. І винесе бичка поза табір і спалить його так, як спалив попереднього бичка. Це приношення за гріх громади.
22. А якщо згрішить старший, і вчинить те ненароком, супроти заповідей Господа, Бога свого, чого не треба було чинити, то завинить:
23. Тож, коли сповіданий ним гріх, котрим згрішив, нехай приведе він у приношення козла без вади;
24. І покладе руку свою на голову козла, і заколе його на місці, де заколюється приношення усеспалення перед Господом: це приношення за гріх
25. І візьме священик пальцем своїм крові від пожертви за гріх, і помастить роги жертовника приношень усеспалення, а решту крові його вихлюпне до підніжжя жертовника всеспалення.
26. І увесь лій його спалить на жертовнику так, як пожертви мирного приношення, і так спокутує його священик від гріха, і прощено йому буде.
27. А якщо хтось з народу землі згрішить помилково, і вчинить що-небудь супроти заповідей Господніх, чого не треба було чинити, то завинить.
28. Тож, коли усвідомить свій гріх, котрим згрішив, нехай приведе він у приношення козу без вади, за гріх свій, котрим він згрішив.
29. І покладе руку свою на голову жертви за гріх, і заколять приношення жертви за гріх на місці, [де заколюють] приношення усеспалення,
30. І візьме священик крові її пальцем своїм, і помастить роги жертовника приношень усеспалення, а решту крові її вихлюпне до підніжжя жертовника.
31. І увесь лій її відділить, так, як відділяють лій від жертви мирної, і [спалить] його священик на жертовнику для приємних пахоців Господу; і отак спокутує його священик, і прощено йому буде.
32. А якщо з овець [захоче] він принести приношення за гріх, нехай принесе жіночої статі, без вади.
33. І покладе руку свою на голову жертви за гріх, і заколе її як приношення за гріх на тому місці, де заколюють приношення всеспалення.
34. І візьме священик пальцем своїм крові від цього приношення жертви за гріх, і помастить роги жертовника усеспалення, а решту крові її вихлюпне до підніжжя жертовника.
35. І увесь лій її відділить, як відділяється лій вівці з жертви мирного приношення, і спалить це священик на жертовнику як жертву Господові; і отак очистить його священик від гріха, котрим він згрішив, і прощено буде йому.

Левіт 5

Про пожертву каяття.

1. Якщо хтось згрішить тим, що чув голос прокляття і був свідком, або ж бачив чи знав, але не оприлюднив, то він понесе на собі гріх.
2. Або, якщо торкнеться до чогось нечистого, або до трупа звіра нечистого, чи до трупа скотини нечистої, або ж до трупа гада нечистого, але не знав цього, то він нечистий і завинив.
3. Або, якщо торкнеться нечистоти людської, якою б вона не була, та нечистота, від котрої осквернюються, і він не знав цього, але потім довідається, то він завинив.
4. Або, якщо хтось [нерозсудливо] вустами своїми присягнеться зробити що-небудь лихе чи добре, будь-яку справу, за яку люди бездумно клянуться, і він не знав цього, але довідається пізніше, то він завинив у цьому.
5. Якщо він завинив у чомусь із цього, і визнає, 03034 08694 що він у цьому згрішив,
6. То нехай принесе приношення Господові за гріх свій, котрим він згрішив, ягня або козеня жіночої статі у пожертву, вівцю чи козу, за гріх, і спокутує його священик від гріха його.
7. Якщо ж він не зможе принести вівцю, то за гріх свій нехай принесе Господові двох горлиць, або двох молодих голубів; одного у приношення за гріх, а другого для приношення всеспалення.
8. Нехай принесе їх священикові, і [священик] візьме передусім того [із цих птахів], котрий є приношенням за гріх, і скрутить голову його від шиї його, але не відділить,
9. І покропить кров'ю цієї пожертви за гріх на стіну жертовника, а решту крові вицідить до підніжжя жертовника: це приношення за гріх.
10. А другого використає для приношення всеспалення; і отак спокутує його священик від гріха його, котрим він згрішив, і прощено буде йому.
11. А якщо він не може принести двох горлиць чи двох молодих голубів, нехай принесе за те, що згрішив, десятку частку ефи пшеничного борошна в приношення за гріх; нехай не виливає на неї елею і ладану, бо це приношення за гріх.
12. І принесе її до священика, а священик візьме з неї повну жменю як нагадування, і спалить на жертовнику згідно з приношенням вогнем Господові: це приношення за гріх.
13. І отак спокутує його священик за гріха його, котрим він згрішив у якомусь [випадку], про котрі оце згадано, і прощено буде йому; а [залишок] належить священикові, як приношення хлібне.
14. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
15. Якщо хтось учинить злочин і ненароком згрішить супроти посвяченого Господові, нехай за провину свою принесе Господові з отари своєї барана без вади, за твоєю оцінкою, срібними шеклями – по шеклю священному, у приношення за провину.

16. За ту святиню Господню, супроти котрої він згрішив, нехай принесе і додасть до того п'яту частку, і віддасть її священникові, і священник спокутує його бараном приношення за провину, і буде прощено йому.

17. Коли якась душа згрішить супроти заповідей Господніх, чого не належало чинити, і він цього не знав, завинив і понесе на собі гріха:

18. Нехай принесе до священника в приношення за провину барана без вади, за оцінкою твоєю, і викупиться недобрий вчинок його, в чому він згрішив з необачности, то прощено йому буде.

19. Це приношення провини за гріх, [котрий] він учинив перед Господом.

Левіт 6

Іще про пожертву каяття.

1. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:

2. Якщо хтось згрішить і вчинить злочин проти Господа, і утаємничить перед ближніми своїми те, що йому доручено, або те, що мав зберігати, чи те, що він украв, або ж навіть когось обдурав,

3. Або знайде загублене і приховає його, і присягнеться неправдиво за щось, що у всьому цьому люди чинять і тим грішать,

4. То, згрішивши і завинивши, отже, він мусить повернути вкрадене, що викрав, або пограбоване, що пограбував, або доручене, що йому доручалося (на збереження), або загублене, що він знайшов.

5. Або, якщо він присягнувся неправдиво, то мусить повернути повністю, і докласти до того п'яту частку і віддати тому, кому оте належить, у день його приношення за провину.

6. І приношення за провину свою нехай принесе Господові до священника в приношення за провину з отари овець барана без вади, за оцінкою твоєю.

7. І спокутує його священник перед Господом, і прощено йому буде, що б він не вчинив, все, в чому він завинив.

8. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:

9. Заповідай Ааронові і синам його: Ось закон приношення усеспалення: усеспалення нехай залишиться на місці спалення на жертovníку всю ніч до ранку, і вогонь жертovníка нехай горить на ньому.

10. І нехай священник одягнеться у лляну одягу свою, і одягне на тіло своє лляний нижній одяг, і зніме попіл від усеспалення, котре спалив огонь на жертovníку, і покладе його біля жертovníка.

11. І нехай скине з себе одягу свою, і одягне другу одягу, і винесе попіл поза табір, на чисте місце.

12. А вогонь на жертovníку нехай горить, не згасає; і нехай священик підпалює на ньому дрова щоранку, і розкладає на ньому приношення усеспалення, і спалює на ньому лій мирного приношення.
13. Вогонь безперестану хай горить на жертovníку, [і] не згасає.
14. Ось закон про приношення хлібне: сини Ааронові мусять приносити його перед Господа до жертovníка.
15. І нехай візьме [священик] жменею своєю із приношення хлібного і пшеничного борошна і елею, і увесь ладан, котрий на приношенні, і спалить на жертovníку: [це] приємні пахощі на пам'ять перед Господом.
16. А решту з нього нехай споживають Аарон і сини його. З прісним хлібом треба їсти його на святому місці; у дворі скинії зібрання нехай споживають його.
17. Не можна пекти його з квашеним, це даю Я їм частку із Моїх приношень вогнем, це найбільша святиня, як приношення за гріх і приношення за провину.
18. Усі нащадки Ааронові чоловічої статі можуть їсти її. Це – вічний набуток поколінням вашим із Господніх приношень, учинених на вогні. Усе, що торкнеться до них, буде святим.
19. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
20. Ось приношення від Аарона і синів його, котре принесуть вони Господові в день помазання його: десяту частину ефи пшеничного борошна на пожертву постійну, половину цього для ранку, і половину для вечора.
21. На сковороді в елеї вона має бути приготовлена; насичену [елеєм], принось її в кусках, як розламається на куски приношення хлібне; принось її, для приємних пахощів Господові.
22. І священик, помазаний на місце його із синів його, мусить звершувати це: бо воно – вічна настанова Господа. Вона вся має бути спалена.
23. І всіляке хлібне приношення від священика нехай буде спалене, а не спожите.
24. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
25. Скажи Ааронові і синам його: Ось закон про приношення за гріх; приношення за гріх має бути заколене перед Господом на тому місці, де заколюється приношення усеспалення. Це – найбільша святиня.
26. Священик, який звершує пожертву за гріх, повинен їсти її; вона має бути спожита на святому місці, на подвір'ї скинії зібрання.
27. Усе, що торкнеться до м'яса її, освятиться; і якщо кров'ю її буде забризкана одежа, то забризкане помий на святому місці.
28. Глиняну посудину, в котрій воно варилося, необхідно розбити; якщо воно варилося в мідній посудині, то необхідно її вичистити і вимити водою.
29. Уся чоловіча стать священикового роду може їсти її: це – найбільша святиня.

30. А всіляке приношення за гріх, від котрого кров заноситься до шкіни зібрання для очищення у святині, не можна споживати: його треба спалювати на вогні.

Левіт 7

Закон про пожертву каяття.

1. Ось закон про приношення за провину: це – велика святиня.
2. Пожертву каяття треба заколоти на тому місці, де колять усеспалення, і кров'ю її покропити жертovníка з усіх боків.
3. [Той], [що приносить], мусить принести з неї увесь лій, курдюк і лій, котрий на нутрощах.
4. І обидві нирки, і лій, котрий на них, котрий на стегнах, і сальника, котрий на печінці; з нирками нехай він відділить це.
5. І спалить назване священик на жертovníку для пожертви Господові. Це – жертва каяття.
6. Вся чоловіча стать священикового роду буде їсти її; на святому місці можна їсти її; це – велика святиня.
7. Як про приношення за гріх, так і про приношення за провину, закон – один: вона належить священикові, котрий нею звершує покуту.
8. І коли священик приносить чиесь приношення усеспалення, шкура від [приношення] всеспалення, котре він приносить, належить священикові.
9. І всіляке приношення хлібне, котре печене в печі, і всіляке приготовлене в горщику, або ж на сковороді, належить священикові, який приносить його.
10. І всіляке приношення хлібне, змішане з елеєм, і сухе, належить всім синам Аароновим, як одному, так і другому.
11. Ось закон про пожертву мирного приношення, котру він приносить Господові;
12. Якщо хтось на подяку приносить її, то при пожертві вдячності він мусить принести прісні хліби, змішані з елеєм і прісні коржі, помазані елеєм, і пшеничне борошно, насичене [елеєм], хліби, змішані з елеєм.
13. Окрім коржів, нехай він принесе в приношення своє квасний хліб, при мирній жертві вдячності.
14. Одне щось із всього приношення свого нехай принесе він у приношення Господові; це належить священикові, який кропить кров'ю мирної жертви.
15. М'ясо жертви мирного приношення для вдячності необхідно з'їсти в день приношення її, не треба лишати від нього до ранку.

16. А якщо пожертва його приношення за обітницею, або щире приношення, то жертву його необхідно їсти в день приношення, і другого дня те, що залишилося від неї, їсти можна.
17. А залишки від м'яса жертви на третій день треба спалити на вогні.
18. А якщо будуть їсти м'ясо жертви мирного приношення на третій день, то вона не буде прийнята. Хто її принесе, тому нічого не зарахується; бо це осквернення, і хто буде їсти її, той понесе на собі свій гріх.
19. М'яса цього, якщо воно торкнеться до чогось нечистого, не треба їсти, але необхідно спалити його на вогні; а м'ясо чисте може їсти кожний чистий.
20. А якщо якась душа, маючи в собі нечистоту, буде їсти м'ясо мирного приношення жертви Господньої, то винищиться душа та з народу свого.
21. І якщо якась душа, торкнувшись до чогось нечистого, до нечистоти людської, або до нечистої скотини, або ж до якогось нечистого гада, і буде їсти м'ясо мирного приношення жертви Господньої, то винищиться душа та з народу свого.
22. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
23. Скажи синам Ізраїля: Жодного лою ні з вола, ні з вівці, ані з козла не їжте.
24. Лій з мертвого і лій з розтерзаного звіром можна використовувати на всяку справу; а їсти, не їжте його.
25. Тому що, хто буде їсти лій із скотини, котра приноситься як приношення вогнем, Господові, винищиться душа та з народу свого.
26. І жодної крові не їжте у всіх житлах ваших; ні з птахів, ні із звірів, ані з домашніх тварин.
27. А хто буде їсти яку-небудь кров, винищиться душа та з народу свого.
28. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
29. Скажи синам Ізраїля: Хто приносить свою жертву мирного приношення Господові, той [сам] мусить принести частину із мирної жертви Господові.
30. Своїми руками повинен він принести приношення вогнем Господові; лій із грудинкою мусить він принести, коливаючи грудинкою для приношення коливанням перед лицем Господнім.
31. Лій спалить священик на жертovníку, а грудинка належить Ааронові і синам його.
32. І праве плече, як підношення, з жертв мирного приношення вашого віддавайте священикові.
33. Хто із синів Ааронових приносить кров з мирного приношення і лій, повинен узяти праве плече собі як частку.

34. Тому що Я беру від синів Ізраїля з мирних пожертв їхню грудинку коливну і плече підношення, і віддаю їх Ааронові священикові і синам його у вічну настанову серед синів Ізраїля.

35. Ось частка з помазання Ааронові та частка помазання синам його з приношень Господніх вогнем, у день, коли він покладе перед Господом, для служіння Господові,

36. Котрого звелів Господь давати їм од синів Ізраїля від дня, коли він помазав їх, вічною настановою їхнім поколінням.

37. Ось закон про приношення всеспалення, про приношення хлібне, про жертву за гріх, про жертву каяття, про приношення за гріх, про приношення за провину, про жертву посвячення приношення мирного,

38. Котрого дав Господь Мойсеєві на горі Сінай, коли наказав синам Ізраїля в пустелі Сінайській приносити Господові приношення їхні.

Левіт 8

Про посвячення свя ще ників.

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Візьми Аарона і синів його з ним, і одежу і єлей помазання, і бичка для приношення за гріх і двох баранів, і корзину опрісноків,

3. І збери всю громаду до входу в скинію зібрання.

4. Мойсей учинив так, як звелів йому Господь, і зібралася громада (народ) до входу в скинію зібрання.

5. І сказав Мойсей до громади: Ось, що звелів Господь зробити.

6. І привів Мойсей Аарона та синів його, і обмив їх водою.

7. І поклав на нього хітона і підперезав його поясом, і одягнув на нього верхню ризу, і поклав на нього ефод, і підперезав його поясом ефода, і прикріпив ним ефод на ньому.

8. І поклав на нього нагрудника, і в нагрудник поклав Урім і Туммім.

9. І поклав на голову його кидар, а на кидар з переднього боку поклав золоту дощечку, святий вінець, як звелів Господь Мойсеєві.

10. І взяв Мойсей єлей помазання, і помазав скинію і все, що в ній, і освятив це.

11. І покропив ним жертовника сім разів, і помазав жертовника і всі знаряддя його, і умивальницю, і підніжжя її, щоб освятити їх.

12. І вилив єлей помазання на голову Аарона, і помазав його, щоб освятити його.

13. І привів Мойсей синів Ааронових, і одягнув їх у хітони, і підперезав їх поясом, і поклав на них кидари, як звелів Господь Мойсеєві.

14. І привів бичка для приношення за гріх, і Аарон, і сини його поклали руки свої на голову бичка за гріх.
15. І заколов [його], і взяв Мойсей крови, і пальцем своїм помастив роги жертовника з усіх боків, і очистив жертовника, а [решту] крови вихлюпнув до підніжжя жертовника, і освятив його, щоб учинити приношення на ньому.
16. І взяв увесь лій, котрий на нутрощах, і сальника на печінці, і обидві нирки і лій їхній, і спалив Мойсей на жертовнику.
17. А барана і шкуру його, і м'ясо його, і нечистоти його спалив на вогні поза табором, як звелів Господь Мойсеєві.
18. І привів барана для приношення всеспалення, і поклав Аарон і сини його руки свої на голову барана;
19. І заколов [його] Мойсей і покропив кров'ю жертовника з усіх боків.
20. І розтяв барана на частини, і спалив Мойсей голову і частини і лій;
21. А нутрощі і ноги помив водою, і спалив Мойсей всього барана на жертовнику: це пожертва всеспалення для приємних пахощів; це приношення вогнем Господові, як звелів Господь Мойсеєві.
22. І привів другого барана, барана посвячення, і поклали Аарон і сини його руки свої на голову барана.
23. І заколов [його] Мойсей, і взяв крови його, і помастив нею крайчик правого вуха Ааронового і великого пальця правої руки його і великого пальця правої ноги його.
24. І привів Мойсей синів Ааронових, і помастив кров'ю крайчик правого вуха їхнього і великого пальця правої руки їхньої і великого пальця правої ноги їхньої, і покропив Мойсей кров'ю жертовника з усіх боків.
25. І взяв лій і курдюка, і увесь лій, котрий на нутрощах, і сальника на печінці, і обидві нирки, і лій їхній, і праве плече.
26. І з корзини з опрісноками, котра перед Господом, узяв одного опріснока і один хліб з елеєм і одного коржа, і поклав на лій і на праве плече.
27. І поклав усе це на руки Ааронові і на руки синам його, і приніс це, коливаючи перед Господом.
28. І взяв це Мойсей з рук їхніх і спалив на жертовнику з усеспаленням; це жертва посвячення для приємних пахощів; це – приношення вогнем Господові.
29. І взяв Мойсей грудинку і приніс її, поколивав нею для коливного приношення перед лицем Господнім; це була частка Мойсеєва від барана посвячення, як звелів Господь Мойсеєві.
30. І взяв Мойсей елею помазання і крови, котра на жертовникові, і покропив Аарона і шати його, і синів його, і одягу синів його з ним; і так освятив Аарона і шати його, і синів його, і одягу синів його з ним.

31. І сказав Мойсей Ааронові і синам його: Зваріть м'ясо біля входу скинії зібрання, і там їжте його з хлібом, котрий у корзині посвячення, як мені наказано і сказано: Аарон і сини його повинні його їсти.
32. А залишки м'яса і хліба спаліть на вогні.
33. Сім днів не відходьте од дверей скинії зібрання, доки не сповняться дні посвячення вашого; бо сім днів Він буде звершувати посвячення ваше.
34. Як сьогодні було вчинено, так заповідав Господь чинити для очищення вашого.
35. Біля входу до скинії зібрання будьте день і ніч упродовж семи днів, і будьте на сторожі у Господа, щоб не вмерти; бо так мені наказано [від Господа Бога].
36. І виконав Аарон і сини його все, що заповідав Господь через Мойсея.

Левіт 9

Свя ще ники започатковують служіння.

1. Восьмого дня прикликав Мойсей Аарона і синів його, і старшин Ізраїля,
2. І сказав Ааронові: Візьми собі теля для приношення за гріх і бичка для приношення всеспалення, обидвох без вади і постав перед Господом.
3. І синам Ізраїля скажи: Візьміть козеня для приношення за гріх, і теля, і ягня, одноліток, без вади, для приношення усеспалення.
4. І бичка, і барана на приношення мирне, щоб звершувати жертвоприношення перед Господом, і приношення хлібне, змішане з елеєм; бо сьогодні Господь з'явиться вам.
5. І принесли те, що наказав Мойсей, перед скинією зібрання, і прийшла вся громада і стала перед Господом.
6. І сказав Мойсей: Ось, що звелів Господь учинити, і з'явиться вам Слава Господня.
7. І сказав Мойсей Ааронові: Підійди до жертовника і зверши приношення твоє за гріх і приношення усеспалення твого, і очисти себе і народ, і вчини приношення від народу, і очисти їх, як заповідав Господь.
8. І наблизився Аарон до жертовника, і заколов теля, котре за нього, для приношення за гріх.
9. Сини Ааронові піднесли йому кров, і він умочив пальця свого у кров і помастив нею роги жертовника, а [решту] крові вилив до підніжжя жертовника.
10. А лій і нирки і сальника на печінці від пожертви за гріх спалив на жертовнику, як звелів Господь Мойсеєві.
11. А м'ясо і шкуру спалив на вогні поза станом.
12. І заколов приношення усеспалення, і сини Ааронові принесли йому кров; він покропив нею жертовника з усіх боків.

13. І принесли йому приношення усеспалення в кусках і голову, і він спалив на жертovníку.
14. А нутроці і ноги помив і спалив для приношення усеспаленням, на жертovníку.
15. І приніс приношення від народу, і взяв од народу козла для приношення за гріх, і заколов його, і приніс його на пожертву за гріх, як і попереднього.
16. І приніс приношення усеспалення і звершив його за настановою.
17. І приніс приношення хлібне і виповнив ним руки свої, і спалив на жертovníку понад вранішню пожертву усеспалення.
18. І заколов бика і барана, котрі від народу, на пожертву мирного приношення, і сини Ааронові піднесли йому кров, і він покropив нею жертovníка з усіх боків.
19. [Піднесли] також лій з бика і з барана, курдюка, і [лій], що на [нутрощах], нирки і сальника на печінці.
20. І поклали лій на грудинку, і він спалив лій на жертovníку.
21. А грудинку і праве плече приніс Аарон, коливаючи ним для приношення перед лицем Господнім, як звелів Мойсей.
22. І підніс Аарон руки свої, [звернувшись] до народу, і благословив його, і зійшов від приношення за гріх, приношення усеспалення і приношення мирного.
23. І увійшли Мойсей та Аарон до скинії зібрання, і вийшли, і благословили народ. І з'явилася Слава Господня усьому народові.
24. І вийшов огонь від Господа і пожер на жертovníку приношення усеспалення і лій, і бачив увесь народ, і вигукував радісно, і впав на лице своє.

Левіт 10

Надав і Авігуд приносять чужий вогонь.

1. Надав і Авігуд, сини Ааронові, взяли кожний свою кадильницю і поклали до них вогню, і вклали в нього кадіння, і принесли перед Господом вогонь чужий, котрого Він не наказував їм.
2. І зійшов огонь від Господа і спалив їх, і померли вони перед Господом.
3. І сказав Мойсей Ааронові: Ось про що говорив Господь, коли сказав: Тими, що наближаються до Мене, освячусь, і перед усім народом прославлюся. Аарон мовчав.
4. І покликав Мойсей Мисаїла і Елцафана, синів Уззіїла, дядька Ааронового, і сказав їм: Підіть, винесіть братів ваших із святині за стан.
5. І пішли, і винесли їх у хітонах їхніх за стан, як сказав Мойсей.

6. А Ааронові і Елеазарові, і Ітамарові, синам його, Мойсей сказав: Голів ваших не оголюйте і одежі вашої не роздирайте, щоб вам не померти і не навести гніву на всю громаду; нехай дім Ізраїля плаче за спаленими, котрих спалив Господь.
7. І з дверей скинії зібрання не виходьте, щоб не померти вам: бо на вас елей помазання Господнього. І вчинили за словом Мойсея.
8. І сказав Господь Ааронові, кажучи:
9. Вина і міцних напоїв не пий ти і сини твої з тобою, коли входите до скинії зібрання, щоб не вмерти. [Це] – вічна настанова у покоління ваші.
10. Щоб ви могли вирізняти священне від несвященного і нечисте від чистого,
11. І навчати синів Ізраїля усіх настанов, котрі лишив їм Господь через Мойсея.
12. І сказав Мойсей Ааронові і Елеазарові та Ітамарові, синам його, що залишилися: Візьміть приношення хлібне, яке лишилося від приношень Господніх, і їжте його прісним біля жертовника, бо це є найсвятіше.
13. І їжте його на святому місці, бо це частка твоя і частка синів твоїх від пожертв Господніх, учинених на вогні: Так мені велено [від Господа].
14. І грудинку коливну, і плече піднесення їжте на чистому місці, ти і сини твої, і дочки твої з тобою; бо це дано як виділ (пай) тобі і для виділу синам твоїм із жертв мирних приношень синів Ізраїля.
15. Плече піднесення і грудинку коливну повинні вони приносити з жертвами лою приношення вогнем, коливаючи перед лицем Господнім; і нехай буде це вічним виділом тобі і синам твоїм з тобою, як звелів Господь.
16. І козла жертви за гріх шукав Мойсей, і ось, він спалений. І розгнівався на Елеазара та Ітамара, синів Ааронових, що залишилися, і сказав:
17. Чому ви не їли приношення за гріх на святому місці? Бо вона – святина велика, і вона дана вам, щоб очищати гріхи громади і спокутувати їх перед Господом.
18. Ось, кров її не внесена до середини святини, а ви мусили були їсти її на святому місці, як заповідано мені.
19. Аарон сказав Мойсеєві: Ось, нині принесли вони приношення своє за гріх і своє приношення всеспалення перед Господом, і все це сталося зі мною; якщо я сьогодні з'їм приношення за гріх, чи буде це добре в очах Господніх?
20. І почув Мойсей, і схвалив.

Левіт 11

Про тварин чистих і нечистих.

1. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові, кажучи їм:
2. Скажіть синам Ізраїля: Ось звірі, котрих будете їсти з усіх звірів на землі.

3. Із усього, що має роздвоєні копита і на копитах глибокий розтин, і жує жуйку, їжте.
4. Лише з-поміж цих не їжте, які жують жуйку, і які мають роздвоєні копита: верблюда, тому що він жує жуйку, але копита у нього не роздвоєні, нечистий він для вас.
5. І кроля, бо він жує жуйку, але ратички у нього не роздвоєні; нечистий він для вас;
6. І зайця, бо він жує жуйку, але ратички у нього не роздвоєні; нечистий він для вас.
7. І свині, хоч ратиці у неї роздвоєні і на ратицях розтин глибокий, проте вона не жує жуйки; нечиста вона для вас.
8. М'яса з них не їжте і до трупів їхніх не торкайтеся; нечисті вони для вас.
9. З усіх [тварин], котрі у водах, їжте цих: у котрих є плавники і луска у воді, у морях чи річках, тих їжте.
10. А всі ті, у котрих немає плавників або луски, чи в морях, а чи в річках, із усіх, що плавають у воді, і з усього, що рухається у воді, і з усякого живого творіння, що у водах, гидкі для вас.
11. Вони мають бути гидкими для вас. Ви не мусите їсти їхньої плоті і трупи їхні мають бути для вас мерзотою.
12. Усі тварини, що не мають плавників і луски у водах, мають бути гидкі для вас.
13. Із птахів гидується цих: орла, орла морського і скопи; їх не їжте, вони мерзота для вас.
14. Грифа і коршака з пороною його,
15. Усілякого ворона з пороною його.
16. Страуса, сови, нічного яструба з пороною його.
17. Пугача, рибалки та ібіса,
18. Лебедя, пелікана і сипа;
19. Лелеки, чаплі з пороною її, удода і кажана.
20. Комахи, що літають роєм, що пересуваються на чотирьох [ногах], вони мерзота для вас.
21. Із усіх плазунів, крилатих, тих, що пересуваються на чотирьох [ногах], тих лише їжте, у котрих є гомілки вище ніг, щоб стрибати ними по землі.
22. Оцих їжте з них: сарану з її пороною, солам з його пороною, харгол з його пороною, і хагав з його пороною.
23. Всілякий [інший] плазун, крилате, у котрого чотири ноги, бридке для вас.
24. Від них ви будете нечисті: всілякий, хто торкнеться до трупа їхнього, нечистий буде до вечора.

25. І всілякий, хто візьме трупа їхнього, мусить обмити одержу свою, і нечистий буде до вечора.
26. Трупи всіх тварин, у котрих копита роздвоєні, але немає глибокого розтину, і котрі не жують жуйки, нечисті для вас: всякий, хто торкнеться до них, буде нечистий.
27. Із усіх звірів чотириногих ті, котрі пересуваються на лапах, нечисті для вас: усякий, хто торкнеться до трупа їхнього, нечистий буде до вечора.
28. Хто візьме трупа їхнього, той мусить обмити одержу свою, і нечистий буде до вечора; нечисті вони для вас.
29. Ось, що нечисте для вас із тварин, що пересуваються по землі: кріт, і миша, і ящірка за родом її.
30. І ховрах, і щур, і слимак, і їжак, і тхір.
31. Оці нечисті для вас із усяких плазунів: усякий, хто торкнеться до них мертвих, нечистий буде до вечора.
32. І все, на що впаде щось мертво з них, всяка дерев'яна посудина чи одержа, або шкура, чи мішок, і всілякі речі, котрі при ділі, будуть нечисті: у воду необхідно занурити їх, і нечисті будуть до вечора, відтак будуть чисті.
33. А коли що-небудь із них упаде в який-небудь глиняний [посуд], то вміст його буде нечистим, і саму посудину розбийте.
34. Усякий харч, котрий їдять, на якому була вода [з такої посудини], нечиста буде, і всяке пиття, котре п'ють, у всякій [такій] посудині нечисте буде.
35. Усе, на що впаде якась частина їхнього трупа, нечисте буде: піч, або полиці для посуду треба розламати, вони нечисті; і вони мають бути нечисті для вас.
36. Тільки джерело або криниця, де багато води, лишаються чистими; А хто торкнеться до трупа їхнього, той нечистий.
37. І коли що-небудь від трупа їхнього впаде на яке-небудь сім'я, котре висівають, то воно чисте.
38. Якщо ж тоді, коли вода скропить сім'я, впаде на нього що-небудь від трупа їхнього, то воно нечисте для вас.
39. І коли помре яка-небудь тварина, котра використовується вами в їжу, то той, хто торкнеться до трупа її, буде нечистий до вечора.
40. І той, хто буде їсти мертвечину її, мусить обмити одержу свою, і нечистий буде до вечора; і той, хто понесе труп її, мусить обмити одержу свою, і нечистий буде до вечора.
41. Усіляка тварина, яка плазує по землі, бридка для вас, не можна їсти [її].
42. Усього, що повзає на череві, і всього, що пересувається на чотирьох ногах, і багатоніжок із тварин, які плазують по землі, не їжте: бо вони мерзота.

43. Не опоганюйте себе якоюсь твариною, яка плазує, і не робіть себе через них нечистими, щоб бути через них нечистими.

44. Бо Я Господь, Бог ваш: Тому ви маєте освячувати себе і бути святими, тому що Я святий, і не опоганюйте себе якоюсь твариною, яка повзає по землі.

45. Бо Я Господь, який вивів вас із Єгипетської землі, щоб вашим Богом бути . Отож, ви маєте бути святі, тому що Я святий .

46. Ось закон про тварин, птахів і про всіх істот, які живуть у воді, і про всіх тварин, які повзають по землі.

47. Щоб відрізнити нечисте від чистого, і тварин, яких можна їсти, від тварин, котрих їсти не можна.

Левіт 12

Закон про материнство.

1. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:

2. Скажи синам Ізраїля: Якщо жінка зачне і народить [немовля] чоловічої статі, то вона нечиста буде сім днів; як у дні страждання її очищенням, вона буде нечиста.

3. Восьмого дня обріжеться крайня плоть його.

4. І тридцять три дні мусить сидіти вона, очищаючись від крові своєї, ні до чого священного не повинна торкатися, і до святині нехай не приходить, доки не виповняться дні очищення її.

5. Якщо ж вона народить [немовля] жіночої статі, то на час очищення свого вона буде нечиста два тижні, і шістдесят шість днів мусить сидіти, очищаючись від крові своєї.

6. По закінченні днів очищення свого за сина чи за дочку, вона повинна принести однолітнє ягня для приношення всеспалення і молодого голуба чи горлицю для пожертви за гріх, до входу у скинію зібрання до священика.

7. Він принесе оце перед Господом і спокутує її, і вона буде чиста від кровотечі її. Ось закон для тієї, яка народила [немовля] чоловічої чи жіночої статі.

8. А якщо вона не має змоги принести ягня, то нехай візьме двох горлиць, або двох молодих голубів, одного для приношення всеспалення, а другого для пожертви за гріх, і очистить її священик, і вона буде чиста.

Левіт 13

Про прокажених.

1. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові:

2. Коли у когось з'явиться на шкірі тіла його пухлина, або лишаї, або пляма, і на шкірі тіла його утвориться наче виразка прокази, то необхідно привести його до Аарона священика, або ж до одного з синів його, священика.

3. Священик огляне виразку на шкірі тіла, і якщо волосся на виразці стало білим, і виразка виявиться заглибленою в шкіру тіла його, то це виразка прокази; священик, оглянувши його, оголосить його нечистим.
4. А якщо на шкірі тіла його пляма біла, але вона не виявиться заглибленою у шкіру, і волосся на ньому не побіліло, то священик мусить замкнути [його] на сім днів.
5. Сьомого дня священик огляне його, і якщо виразка залишиться у такому ж стані, і не пошириться по шкірі, то священик повинен замкнути його ще на сім днів.
6. Сьомого дня священик знову огляне його, і якщо виразка зменшилася і не поширилася по шкірі, то священик мусить оголосити його чистим; це лишай, і нехай він обмие одягу свою, і буде чистий.
7. А якщо лишай стане поширюватися по шкірі, після того, як з'явився до священика для очищення, то він удруге повинен з'явитися до священика.
8. Священик, забачивши, що лишай поширюється по шкірі, оголосить його нечистим: це проказа.
9. Якщо буде на комусь виразка прокази, то необхідно привести його до священика.
10. Священик огляне, і якщо пухлина на шкірі біла, і волосся побіліло, і на пухлині живе м'ясо,
11. То це застаріла проказа на шкірі тіла його; і священик оголосить нечистим його і не замкне його; бо він нечистий.
12. А якщо проказа розцвіте на шкірі, і покриє проказа всю шкіру хворого з голови його до ніг, скільки можуть бачити очі священика,
13. І побачить священик, що проказа покрила все тіло його, то він оголосить хворого чистим, тому що все стало білим, він чистий.
14. Коли ж виявиться на ньому живе м'ясо, то він нечистий.
15. Священик, забачивши живе м'ясо, оголосить його нечистим; живе м'ясо нечисте: це – проказа.
16. Якщо ж живе м'ясо зміниться і стане білим, нехай він прийде до священика.
17. Священик огляне його, і якщо виразка стала білою, священик оголосить хворого чистим: він чистий.
18. Якщо у когось на шкірі тіла була болячка і загоїлася,
19. І на місці болячки з'явилася біла пухлина, або пляма біла чи червоняста, то він мусить з'явитися до священика.
20. Священик огляне його, і якщо вона виявиться нижче шкіри, і волосся його змінилося – стало білим, то священик оголосить його нечистим. Це виразка прокази; вона розцвіла на болячці.

21. А якщо священник побачить, що волосся на ній не біле, і вона не є нижчою від шкіри, і при цьому майже непримітна, то священник замкне його на сім днів.
22. Якщо вона почне поширюватися по шкірі, то священник оголосить його нечистим: це виразка.
23. А якщо пляма лишається на своєму місці і не поширюється, то це запалення болячки; і священник оголосить його чистим.
24. Або, якщо у когось на шкірі тіла буде опік, і на загоєному опіку виявиться червоняста чи біла пляма,
25. І священник побачить, що волосся на плямі змінилося і стало білим, і вона виявиться заглибленою у шкіру, то це проказа, вона розцвіла на опіку. І священник оголосить його нечистим. Це виразка прокази.
26. А якщо священник побачить, що волосся на плямі не біле, і вона не нижча шкіри і при цьому тьмяна, то священник замкне його на сім днів.
27. Сьомого дня священник огляне його, і якщо пляма дуже пошириться по шкірі, то священник оголосить його нечистим: це – виразка прокази.
28. А коли пляма лишається на своєму місці, і не поширюється по шкірі, і майже не примітна, то це пухлина від опіку. Священник оголосить його чистим, бо це запалення від опіку.
29. Якщо у чоловіка чи в жінки буде виразка на голові чи на підборідді,
30. І огляне священник виразку і вона виявиться заглибленою у шкіру і волосся на ній жовтаве і тонке, то священник оголосить їх нечистим: це парші, це проказа на голові чи на підборідді.
31. А якщо священник огляне виразку паршости, і вона не виявиться заглибленою у шкіру, і волосся на ній не чорне, то священник [носія] виразки замкне на сім днів.
32. Сьомого дня священник огляне виразку, і, якщо парша не поширюється, і немає на ній жовтого волосся, а парша не виявиться заглибленою у шкіру,
33. То [хворого] треба постригти, але паршу не стригти, і священник мусить замкнути запаршеного ще на сім днів.
34. Сьомого дня священник огляне парші, і якщо парша не пошириться по шкірі і не виявиться заглибленою в шкіру, то священник оголосить його чистим; нехай він випере одягу свою, і буде чистим.
35. А якщо після очищення його буде дуже поширюватися парша по шкірі,
36. І священник побачить, що парша поширюється по шкірі, то священник нехай не шукає жовтавого волосся; він – нечистий.
37. Якщо ж парша лишається однаковою, і волосся на ній з'являється чорним, то парша минула, він чистий; священник оголосить його чистим.
38. Якщо у чоловіка чи в жінки на шкірі їхнього тіла будуть плями, плями білі,

39. І священник побачить, що на шкірі тіла їхнього плями блідо-білі, то це лишай, що розцвів на шкірі; він чистий.
40. Якщо у когось на голові вилізло [волосся], то це плішивий; він – чистий.
41. А якщо голова його облісіла спереду, то це лисий; він чистий.
42. А якщо на плішині чи на лисині буде біла, або ж червоняста пляма, то на плішині його чи на лисині його розцвіла проказа.
43. Священик огляне його, і, якщо побачить, що пухлина виразки біла [чи] червоняста на плішині, або ж на лисині його, виглядом схожа на проказу шкіри тіла,
44. То він прокажений, нечистий він; священник повинен оголосити його нечистим, у нього на голові виразка.
45. У прокаженого, на котрому ця виразка, має бути розідрана одежа, і голова його мусить бути простоволоса, і до вуст він має бути закритий і кричати: "Нечистий! Нечистий!"
46. І упродовж усіх днів, доки на ньому виразка, він повинен бути нечистим, нечистий він; він має жити окремо, поза станом житло його.
47. Якщо виразка прокази буде на одежі, на одежі вовняній чи на одежі лляній,
48. Чи на основі, чи на пітканні з льону чи вовни, або ж на шкірі чи на якомусь виробі шкіряному,
49. І пляма буде зеленкувата чи червоняста на одежі, чи на шкірі, чи на основі, чи на тканині, або ж на якомусь шкіряному виробі, – то це виразка прокази; необхідно показати її священникові.
50. Священик огляне виразку і замкне заразливе од виразки на сім днів.
51. Сьомого дня огляне священник заражене, і, якщо виразка поширилася по одежі або по основі, або по тканині, або по шкірі, або ж по якомусь шкіряному виробі, то це проказа їдка, виразка нечиста.
52. Він мусить спалити одежу, або основу, або тканину вовняну чи лляну, або ж будь-яку шкіряну річ, на котрій буде виразка: бо це проказа їдка; треба спалити на вогні.
53. Якщо ж священник побачить, що виразка не поширилася по одежі, чи по основі, чи по тканині, чи по якійсь шкіряній речі,
54. То священник накаже помити те, на чому виразка, і вдруге замкне на сім днів.
55. Якщо після миття зараженої [речі] священник побачить, що виразка не змінила вигляду свого і не поширилася виразка, то вона нечиста, спали її на вогні: це – виїджена ямка на лицьовому боці, або ж на вивороті.
56. А якщо священник побачить, що виразка після миття її зробилася непримітною, то священник нехай відірве її від одежі, або від шкіри, або від основи, або від піткання.
57. Якщо ж вона знову з'явиться на одежі, або на основі, або на тканині, або на якійсь шкіряній речі, то це розквітла виразка; спали на вогні те, на чому виразка.

58. А якщо одягу, чи основу, чи тканину, чи якусь шкіряну річ випереш, і зійде з них виразка, то необхідно випрати їх удруге, і вони будуть чисті.

59. Ось закон про виразку прокази на одязі вовняній чи лляній, або на основі і на тканині, чи на якійсь шкіряній речі, коли оголошувати її чистою або ж нечистою.

Левіт 14

Про очищення від прокази.

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Ось закон про прокаженого, за днів його очищення: нехай приведуть його до священника.

3. Священик вийде зі стану, і, якщо священик побачить, що прокажений одужує від хвороби на проказу,

4. То священик поставить вимогу взяти для очищення двох птахів живих, чистих, кедрового дерева, червону нитку й ісопа.

5. І звелить священик заколоти одного птаха, над глиняною посудиною, над водою, котра тече.

6. А сам він візьме живого птаха, кедрове дерево, червону нитку та ісоп, і вмочить їх у кров птаха, котрого закололи над водою, яка тече.

7. І покропить того, хто очищається, сім разів, і оголосить його чистим, і відпустить живого птаха в поле.

8. А той, хто очищається, обмиє одягу свою, постриже все волосся своє, обмиється водою, і буде чистий; потім зайде у стан, і пробуде сім днів поза шатром своїм.

9. Сьомого дня поголить все волосся своє, голову свою, бороду свою, брови свої, все волосся своє поголить, і обмиє одягу свою, і обмиє тіло своє водою, і буде чистий.

10. Восьмого дня візьме він двох молодих баранів без вади, і одну вівцю однолітню без вади, і три десятих частин ефи добірного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного, і один лог елею.

11. Священик, що очищає, поставить чоловіка, котрий має бути очищеним, з тими речами перед Господом біля входу до скинії зібрання.

12. І візьме священик одного барана і принесе його як приношення за провину, і лог елею, і поколиває цим для приношення коливання перед Господом.

13. І заколе барана на тому місці, де колять приношення за гріх і приношення веспалення, на місці святому, бо це приношення за провину, як пожертва за гріх, належить священникові: це – найбільша святина.

14. І візьме священик крові приношення за провину, і помаже священик крайчик правого вуха того, кого очищає, і великий палець правої руки його, і великий палець правої ноги його.

15. І візьме священник із лога елею, і хлюпне на ліву свою долоню.
16. І вмочить священник правого пальця свого в елей, що на лівій долоні його, і покропить елеєм з пальця свого сім разів перед Господом.
17. А рештою елею, котрий на долоні його, помастить священник крайчик правого вуха того, кого очищає, і великий палець правої руки його і великий палець правої ноги його – на місце, [де кров] приношення за провину.
18. А рештою елею, котрий на долоні священника, помастить голову того, кого очищає, і спокутує його священник перед Господом.
19. І принесе священник приношення за гріх, і спокутує того, кого очищає, від нечистоти його; після того заколе [приношення] всеспалення.
20. І покладе священник всеспалення і приношення хлібне на жертovníк. І спокутує його священник, і він буде чистий.
21. А якщо він бідний і не має достатку, то нехай візьме одного молодого барана для пожертви за провину для коливання, щоб очистити себе, і одну десятину [ефи] відбірного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного, і лог елею,
22. І двох горлиць чи двох молодих голубів, що він зможе придбати: [одного птаха] для приношення за гріх, а другого для приношення всеспалення.
23. І принесе їх восьмого дня очищення свого священникові до входу скинії зібрання, перед Господом.
24. Священник візьме молодого барана приношення за провину і лог елею, і принесе це священник, поколивавши, перед Господом.
25. І заколе барана для приношення за провину, і візьме священник крові приношення за провину, і помастить крайчик правого вуха того, кого очищає, і великого пальця правої руки, і великого пальця правої ноги.
26. І хлюпне священник елею на ліву свою долоню.
27. І елеєм, котрий на лівій долоні його, покропить священник з правого пальця свого сім разів перед Господом.
28. І помастить священник елеєм, котрий на долоні його, крайчик правого вуха того, кого очищає, і великого пальця правої руки його, і великого пальця правої ноги його, на місці, [де] кров приношення за провину.
29. А рештою елею, котрий на долоні священника, помастить голову того, кого очищає, щоб очистити його перед Господом.
30. І принесе одну із горлиць, або одного з молодих голубів, що дістане рука [того], [хто очищається],
31. Із того, що зміг придбати він, одного [птаха] для приношення за гріх, а другого для приношення всеспалення, разом із приношенням хлібним. І звершить священник спокуту того, кого очищає, перед Господом.

32. Ось закон про прокаженого, рука котрого не має змоги придбати те, що необхідне для його очищення.

33. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові, кажучи:

34. Коли увійдете на землю Ханаанську, котру Я даю вам для володіння, і Я наведу виразку прокази на оселі в краю володіння вашого,

35. Тоді той, чий дім, мусить піти і сказати священикові: У мене на домі з'явилася наче виразка.

36. Священик поставить вимогу випорожнити дім, перед тим, як увійде священик оглядати виразку, щоб не зробилися нечистими всі, що в домі; після цього прийде священик оглянути дім.

37. Якщо він, оглянувши виразку, побачить, що виразка на стінах дому складається із зеленкуватих або червонястих ямок, котрі виявляться заглибленими в стіні,

38. То священик вийде з дому до дверей дому і замкне дім на сім днів.

39. Сьомого дня знову прийде священик, і якщо побачить, що виразка поширилася по стінах дому,

40. То священик поставить вимогу виламати камені, на котрих виразка, і викинути їх поза містом на місце нечисте.

41. А дім всередині нехай увесь вишкребуть, і глину, котру зішкребуть, висиплять поза містом на місце нечисте.

42. І візьмуть інші камені, і вкладуть на місце тих каменів, і візьмуть іншу глину і обтинькують дім.

43. Якщо виразка знову з'явиться і буде цвісти у домі після того, як виламали камені і вишкребли дім і обтинькували,

44. То священик прийде й огляне, і якщо виразка у домі поширилася, то це їдка проказа на домі, нечистий він.

45. Необхідно зруйнувати цей дім, і каміння його і деревину його і всю глину дому винести поза місто на місце нечисте.

46. Хто входить у дім у часі, коли він зачинений, той нечистий до вечора.

47. І хто спить у домі тім, той мусить вимити одержу свою, і хто їсть у домі тім, мусить вимити одержу свою.

48. А якщо священик прийде і побачить, що виразка на домі не поширилася після того, як обтинькували дім, то священик оголосить дім чистим, тому що виразка минула.

49. І щоб очистити дім, візьме він два птахи, кедрового дерева, червону нитку та ісопа,

50. І заколе одного птаха над глиняною посудиною, над водою, що тече.

51. І візьме кедрове дерево та ісоп, і червону нитку і живого птаха, і вмочить їх у кров птаха, якого закололи, і у воду, що тече, й покропить дім сім разів.
52. І очистить дім кров'ю птаха і водою, котра тече [джерельною водою], і живим птахом, і кедровим деревом, і ісопом, і червоною ниткою.
53. І випустить живого птаха поза містом у полі, і очистить дім, і буде чистим.
54. Ось закон про всіляку виразку прокази і про парші,
55. І про проказу на одежі і на домі, і про пухлини, і про лишай, і про плями.
56. Аби показати, коли це нечисте і коли чисте. Ось закон про проказу.

Левіт 15

Приписи про чистоту тіла.

1. І сказав Господь Мойсеєві і Ааронові, говорячи:
2. Оголосить синам Ізраїля і скажіть їм: Якщо у когось буде сочитися з тіла його, то від течі своєї він нечистий.
3. І ось [закон] про нечистоту його від течі його; коли сочиться із тіла його теча його, або затримується в тілі теча його, це нечистота його.
4. Усіляка постіль, на котрій ляже чоловік, якщо має течу, нечиста, і всіляка річ, на котру сяде, нечиста.
5. І хто доторкнеться до постелі його, той мусить випрати одягу свою, і обмитися водою, і нечистий буде до вечора.
6. Хто сяде на яку-небудь річ, на котрій сидів той, що має течу, такий мусить випрати одягу свою, і обмитися водою, і нечистий буде до вечора.
7. Хто торкнеться до тіла того, хто має течу, той мусить випрати одягу свою і обмитися водою, і нечистий буде до вечора.
8. Якщо той, хто має течу, плюне на чистого, то цей мусить випрати одягу свою і обмитися водою, і нечистий буде до вечора.
9. І всіляке сідло, в котрому їхав той, що має течу, нечистим [буде до вечора].
10. І всякий, хто торкнеться до чого-небудь, що було під ним, нечистий буде до вечора; і хто понесе оце, мусить випрати одягу свою і обмитися водою, і нечистий буде до вечора.
11. І всякий, до кого торкнеться той, що має течу, не помивши руки свої водою, мусить випрати одягу свою і обмитися водою, і нечистий буде до вечора.
12. Глиняну посудину, до котрої торкнеться той, хто має течу, необхідно розбити, а всіляку дерев'яну посудину треба вимити водою.

13. А коли той, що має течу, звільниться від течі своєї, тоді мусить він відрахувати собі сім днів для очищення свого, і випрати одяг свій, і обмити тіло своє протічною водою, і буде чистий.
14. І восьмого дня візьме він собі двох горлиць, або двох молодих голубів, і прийде перед Господом до входу у скинію зібрання і віддасть їх священникові.
15. І принесе священник із цих [птахів] одного для приношення за гріх, а другого для приношення всеспалення; і звершить спокуту його священник перед Господом від течі його.
16. Якщо у когось станеться викид сімені, то він мусить обмити водою все тіло, і нечистий буде до вечора.
17. І всяка одежа і всяка шкіра, на котру впаде сім'я, мусить бути обмита водою, і нечиста буде до вечора.
18. Якщо чоловік ляже з жінкою і [буде] в нього викид сімені, то вони повинні обмитися водою, і нечисті будуть до вечора.
19. Якщо жінка має течу крові, яка витікає з тіла її, то вона мусить сидіти на самотині сім днів – час очищення свого. І всякий, хто торкнеться до неї, нечистий буде до вечора.
20. І все, на чому вона ляже на час усамітнення свого, нечисте, і все, на чому сяде, нечисте.
21. І всякий, хто торкнеться до постелі її, повинен випрати одяг свій і обмитися водою, і нечистий буде до вечора.
22. І всякий, хто торкнеться до якої-небудь речі, на котрій вона сиділа, повинен випрати одяг свій, і обмитися водою, і нечистий буде до вечора.
23. І якщо хтось торкнеться до чого-небудь на постелі чи на тій речі, на котрій вона сиділа, нечистий буде до вечора.
24. Якщо ляже з нею чоловік, то нечистота її буде на ньому; він нечистий буде сім днів, і всіляка постіль, на котру він ляже, буде нечиста.
25. Якщо у жінки витікає кров багато днів не в часі усамітнення її, або якщо вона має течу довше [узвичаєного] очищення її, то упродовж течі нечистоти її, як і в часі попереднього очищення свого, вона нечиста.
26. Усіляка постіль, на котру вона ляже на час кровотечі своєї, буде [нечиста] так, як постіль на час усамітнення її, і всіляка річ, на котру вона сяде, буде нечиста, як нечисте вона на час очищення її.
27. І всякий, хто торкнеться до них, буде нечистий, і мусить випрати одяг свою і обмитися водою, і нечистий буде до вечора.
28. А коли вона звільниться від кровотечі своєї, тоді повинна відрахувати собі сім днів, і потім буде чиста.
29. Восьмого дня візьме вона собі двох горлиць, або двох молодих голубів, і принесе їх священникові до входу скинії зібрання.

30. І принесе священник одного [із птахів] для приношення за гріх, а другого для приношення всеспалення; і звершить спокуту її священник перед Господом від течі нечистоти її.
31. Так оберігайте синів Ізраїля від нечистоти їхньої, щоб вони не вмерли у нечистоті своїй, опоганюючи житло Моє, котре серед них.
32. Ось закон про тих, що мають течу, і про те, у кого станеться викид сімені, що робить його нечистим.
33. І про ту, котра хвора на її виділення, і про тих, що мають течу, про чоловіка чи жінку, і про чоловіка, який ляже з нечистою.

Левіт 16

Про день примирення.

1. І говорив Господь Мойсеєві по смерті двох синів Ааронових, коли вони, приступивши з чужим вогнем до Господа, загинули.
2. І сказав Господь Мойсеєві: Скажи Ааронові, братові твоєму, щоб він не будь-коли заходив до святині за запону перед віко, що на Ковчезі, щоб йому не вмерти; тому що над віком Я буду з'являтися у хмарині.
3. Ось із чим мусить входити Аарон до святині: з молодим бичком для приношення за гріх і з бараном для приношення всеспалення.
4. Священний лляний хітон мусить одягати він, нижній одяг лляний нехай буде на тілі його, і лляним поясом нехай підперізується, і лляний кидар нехай одягає: це священні шати. І нехай обмиває він тіло своє водою, і одягає їх.
5. І від громади синів Ізраїля нехай візьме двох козлів для приношення за гріх і одного барана для приношення всеспалення.
6. І принесе Аарон теля для приношення за гріх за себе, і звершить спокуту за себе і дім свій.
7. І візьме двох козлів і поставить їх перед Господом біля входу до скинії зібрання;
8. І кине Аарон про двох козлів жереби: один жереб для Господа, а другий жереб для відпущення.
9. І приведе Аарон козла, на котрого випав жереб для Господа, і принесе його для приношення за гріх,
10. А козла, на котрого випав жереб для відпущення, поставлять живого перед Господом, щоб ним звершити спокуту і відіслати його в пустелю для відпущення.
11. І приведе Аарон теля для приношення за гріх за себе, і звершить спокуту за себе і дім свій, і заколе теля для приношення за гріх, за себе.
12. І візьме палаючих жарин повну кадильницю із жертовника, котрий перед Господом, і запашного й дрібного потовченого кадіння повні жмені, і внесе за запону.

13. І покладе каділля на вогонь перед Господом, і хмарина каділля обгорне віко, котре над [Ковчегом] одкровення, щоб йому не вмерти.
14. І візьме крові теляти і покропить пальцем своїм на віко спереду і перед віком, сім разів покропить кров'ю з пальця свого.
15. І заколе козла на пожертву за гріх за народ, і внесе кров його за запону, і вчинить з кров'ю його те ж, що вчинив з кров'ю теляти, і покропить нею на віко і перед віком,
16. І очистить святиню від нечистоти синів Ізраїля і від переступів їхніх, і всіх гріхів їхніх. Так мусить вчинити він і зі скинією зібрання, яка є у них, поміж нечистоти їхньої.
17. Жодний чоловік не має бути у скинії зібрання, коли входить він для звершення очищення святині, до самого виходу його. Ось так він звершить спокуту за себе, за дім свій і за всю громаду Ізраїля.
18. І вийде він до жертовника, котрий перед Господом, і очистить його, і візьме крові теляти і крові козла, і покладе на роги жертовника з усіх боків.
19. І покропить на нього кров'ю з пальця свого сім разів, і очистить його, і освятить його од нечистоти синів Ізраїля.
20. І, звершивши очищення святині, скинії зібрання і жертовника, приведе він живого козла,
21. І покладе Аарон обидві руки свої на голову живого козла, і сповідає 03034 08694 над ним усі беззаконня синів Ізраїля і всі переступи їхні, і всі гріхи їхні, і покладе їх на голову козла, і відішле з певним чоловіком у пустелю.
22. І понесе козел на собі всі беззаконня їхні на землю безлюдну, і випустить він козла в пустелю.
23. І увійде Аарон до скинії зібрання, і скине лляну одягу, котру одягав, входячи у святиню, і залишить її там,
24. І обмиє тіло своє водою на святому місці, і одягне шати свої, і вийде, і звершить приношення всеспалення за себе і приношення всеспалення за народ, і звершить спокуту за себе і за народ.
25. А лій приношення за гріх спалить на жертовнику.
26. І той, хто відводив козла для відпущення, мусить випрати одягу свою і помити тіло своє водою, і потім може увійти до стану.
27. А теля приношення за гріх і козла для приношення за гріх, котрих кров внесена була для очищення святині, нехай винесуть геть зі стану і спалять на вогні шкури їхні і м'ясо їхнє, і нечистоту їхню.
28. Хто спалить їх, той повинен випрати одягу свою і обмити тіло своє водою, і після цього може увійти до стану.
29. Нехай буде це для вас вічною настановою: сьомого місяця, десятого [дня] упокорюйте душі ваші і жодної справи не започаткуйте, ні той, що з вашої країни, ні чужинець, який оселився поміж вами.

30. Бо цього дня священник звершить спокуту за вас, щоб учинити вас чистими від усіх гріхів ваших, щоб ви були чисті перед Господом.

31. Це субота спочину для вас, упокорюйте душі ваші: це є припис вічний.

32. А звершувати спокуту має священник, котрий помазаний і який посвячений, щоб священнодіяти йому замість батька свого. І одягне він лляні шати, одягу священну.

33. І звершить очищення Святого-Святих і скинію зібрання, і жертovníка очистить, і звершить спокуту священників і всього народу громади.

34. І нехай буде це для вас вічною настановою: звершувати спокуту синів Ізраїля від усіх гріхів їхніх один раз на рік. І вчинив він так, як заповідав Господь Мойсеєві.

Левіт 17

Визначення місця жертвоприношення.

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Оголоси Ааронові і синам його, і всім синам Ізраїля, і скажи їм: Ось повеління Господа.

3. Якщо хтось із дому Ізраїля заколе теля чи вівцю, або козу у стані, або якщо хтось заколе поза станом;

4. І не принесе до входу у скинію зібрання, щоби принести для приношення Господові перед житлом Господнім, то чоловікові тому зарахована буде кров; він пролив кров, і буде знищений чоловік той з-поміж народу свого.

5. [Це] для того, аби приводили сини Ізраїля пожертви свої, котрих вони колять у відкритому полі, щоби приводили їх перед Господом до входу в скинію зібрання до священника, і кололи їх Господові для приношень мирних.

6. І покропить священник кров'ю на жертovníка Господнього біля входу скинії зібрання, і спалить лій для приємної духмяности Господові.

7. Щоб вони у майбутньому не приносили жертв своїх демонам, за котрими блудять вони. Оце нехай буде для них настановою вічною, для поколінь їхніх.

8. [І ще] скажи їм: Якщо хтось із дому Ізраїля, а також із заможних, котрі живуть поміж вами, приносить приношення жертви всеспалення,

9. І не приведе до входу скинії зібрання, аби принести її Господові, то винищиться чоловік той з народу свого.

10. Якщо хтось із дому Ізраїля, а також із чужинців, котрі живуть поміж вами, буде їсти яку-небудь кров, то оберну лице Моє на душу того, хто буде їсти кров, і винищу її з народу її.

11. Тому що життя тіла в крові, і Я призначив її вам для жертovníка, щоб звершувати спокуту душі вашої, бо кров ця звершує спокуту душі.

12. Саме тому Я сказав синам Ізраїля: Жодна душа із вас не повинна їсти крові, і захожий, який живе серед вас, не повинен їсти крові.

13. Якщо хтось із синів Ізраїля чи із захожих, які живуть серед вас, на ловах упіймає звіра чи птаха, котрого можна їсти, то він повинен дати витекти крові її і покрити її землею.

14. Бо життя усілякого тіла [є] кров його, вона життя його, тому Я сказав синам Ізраїля: Не їжте крові з жодного тіла, бо життя кожного тіла є кров його; всякий, хто буде їсти її, винищиться.

15. І всякий, хто буде їсти мертвечину чи розтерзане звіром, мешканець вашої країни чи захожий, мусить випрати одягу свою і обмитися у воді, і нечистий буде до вечора, а [потім] буде чистий.

16. А якщо не випере [одяжі своєї] і не обмие тіла свого, то понесе на собі беззаконня своє.

Левіт 18

Заборона кровозмішувальних шлюбів.

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм: Я Господь, Бог ваш.

3. За ділами землі єгипетської, на котрій ви жили, не чиніть, і за ділами землі ханаанської на котру Я веду вас, не чиніть, і за звичаями їхніми не ходіть.

4. Мої закони виконуйте і Моїх настанов дотримуйтеся, ходіть за ними. Я Господь – Бог ваш.

5. Дотримуйтеся настанов Моїх і законів Моїх, котрі, виконуючи, чоловік буде живий ними. Я Господь.

6. Ніхто з вас до жодної родички по плоті не може наблизитися з тим, щоб відкрити наготу. Я Господь.

7. Нагоди батька твого і матері твоєї не відкривай. Вона мати твоя, не відкривай нагоди її.

8. Нагоди дружини батька твого не відкривай; це нагота батька твого.

9. Нагоди сестри своєї, доньки батька твого, або доньки матері твоєї, яка народилася в домі чи поза домом, не відкривай нагоди їхньої.

10. Нагоди доньки сина твого, або доньки дочки твоєї, не відкривай нагоди їхньої, бо вони твоя нагота.

11. Нагота доньки дружини батька твого, яка народилася від батька твого, вона сестра твоя [по батькові], не відкривай нагоди її.

12. Нагоди сестри батька твого не відкривай, вона єдинокровна батькові твоєму.

13. Нагоди сестри матері твоєї не відкривай, бо вона єдинокровна матері твоєї.

14. Наготи брата батька твого не відкривай, і до дружини його не наближайся; вона тітка твоя.
15. Наготи невістки твоєї не відкривай, вона дружина сина твого, не відкривай наготи її.
16. Наготи дружини брата твого не відкривай, це нагота брата твого.
17. Наготи жінки і доньки її не відкривай; доньки сина її і доньки дочки її не бери, щоб не відкрити наготу їхню, вони єдинокровні її, це – розпуста.
18. Не бери дружини разом із сестрою її, щоб зробити її суперницею, щоб відкрити наготу її при ній, при житті її.
19. І до дружини на час усамітнення її нечистот не наближайся, щоб відкрити наготу її.
20. І з дружиною ближнього твого не злягайся, щоб не сталося викиду сімені, і не опоганитися нею.
21. Нікого із насіння твого не проводь через вогонь, і не безчесть ймення Бога твого. Я Господь.
22. Не злягайся з чоловіком, як із жінкою – це мерзота.
23. І з жодною скотиною не злягайся, щоб викинути [сім'я] і опоганитися від неї; і жінка не повинна ставати перед скотом для злягання з ним. Це гидке.
24. Не опоганюйте себе анічим цим; бо всім цим опоганювали себе народи, котрих Я проганяю від вас.
25. І опоганилася земля, і Я покарав за беззаконня на ній, і скинула з себе земля тих, що жили на ній.
26. А ви виконуйте настанови Мої і закони Мої, і не чиніть усіх цих мерзот, ні той, хто з вашого народу, ні заможий, який живе поміж вами.
27. Бо всі ці мерзоти чинили люди цієї землі, що були перед вами, і опоганилася земля;
28. Щоб і вас не скинула з себе земля, коли ви будете опоганювати її, як вона скинула народи, які були перед вами.
29. Тому що, хто буде чинити подібні мерзоти, то душі тих, хто чинить це, винищити будуть із народу свого.
30. Отож, ви мусите виконувати повеління Мої, щоб не чинити за будь-якими ганебними звичаями, за котрими чинили в минулому перед вами, і щоб не опоганювалися ними. Я Господь, Бог ваш.

Левіт 19

Виклад заповідей.

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Оголоси всій громаді синів Ізраїля і скажи їм: Святі будьте, бо святий Я, Господь, Бог ваш.
3. Бійтеся кожний матері своєї і батька свого, і суботи Мої зберігайте. Я Господь, Бог ваш.
4. Не звертайтеся до ідолів і богів виливаних не робіть собі. Я Господь, Бог ваш.
5. Коли будете приносити мирну пожертву Господові, то приносьте її, з доброї волі своєї.
6. У день жертвоприношення вашого і на другий день необхідно їсти її, а залишок до третього дня треба спалити на вогні.
7. А якщо хтось буде їсти її третього дня, це гидке; це не буде сприяти.
8. Хто буде їсти її, той понесе на собі гріх, бо він опоганив освячену річ Господню; і винищиться душа та з народу свого.
9. Коли будете жнивувати на землі вашій, не дожинай до краю поля твого, і залишене від жнив твоїх не підбирай.
10. І виноградника твого не оббирай назовсім, і залишених подекуди ягід не підбирай у винограднику; залиши це біднякові і захожому. Я Господь, Бог ваш.
11. Не крадіть, не брешіть і не обдурюйте один одного.
12. Не присягайтеся йменням Моїм, вдаючись до брехні, і не ганьби ймення Бога твого. Я Господь.
13. Не кривдь ближнього твого, і не грабуй. Заплата наймитові не повинна лишатися у тебе до ранку.
14. Не лихослов глухого, і перед сліпим не клади такого, щоб спіткнутися йому; бійся Бога твого. Я Господь.
15. Не чиніть неправди на суді; не будь упередженим до жебрака, і не догоджай обличчю великого; по правді суди ближнього твого.
16. Не ходи обмовником у народі твоєму, і не поставай супроти крові ближнього твого. Я Господь.
17. Не будь ненависником брата твого у серці твоєму; мудро звинувачуй ближнього твого, і не понесеш за нього гріха.
18. Не мстися і не носи в собі невдоволення на синів народу твого; але люби ближнього твого, як самого себе. Я Господь.
19. Настанови Мої виконуйте; скотину твою не злучай з іншою породою; поля твого не засівай двома родами насіння; в одягу із різних ниток, із вовни і льону, не одягайся.
20. Якщо хтось зляжеться з жінкою, а вона невілниця, заручена з чоловіком, але ще не викуплена, чи вона ще не звільнена, то необхідно покарати їх, проте не смертю, тому що вона не була ще вільною.

21. Нехай приведе він Господові до входу в скинію зібрання приношення за провину, барана для приношення за провину свою.
22. І звершить спокуту його священник бараном за провину перед Господом від гріха, котрим він згрішив, і прощений буде йому гріх, котрим він згрішив.
23. Коли прийдете на землю, [котру Господь Бог дає вам], і посадите якесь плодове дерево, то плоди його вважайте за необрізані, три роки треба вважати їх за необрізані, і не можна їсти їх.
24. А четвертого року всі плоди його мають бути посвячені для хвали Господові.
25. А п'ятого року ви можете їсти плоди його, щоб збільшився урожай з нього. Я Господь, Бог ваш.
26. Нічого не їжте з кров'ю; не ворожіть і не гадайте.
27. Не стрижіть голови вашої навкруг, і не псує краю бороди своєї.
28. Заради померлого не робіть надрізів на тілі вашому, не наколюйте на собі письма. Я Господь.
29. Не опоганюй доньки своєї, допускаючи її до блуду, щоб не блудодіяла земля і не виповнилася земля розпустою.
30. Суботи Мої бережіть, і святиню Мою шануйте. Я Господь.
31. Не звертайтеся до тих, хто викликає духів померлих, і до чарівників не ходіть, щоб опоганитись від них. Я Господь, Бог ваш.
32. Перед лицем сивого підводься, і шануй лице старця, і бійся Бога твого . Я Господь .
33. Коли оселиться заможний на землі вашій, не чинить утисків йому.
34. Заможний, що оселився у вас, нехай буде для вас те саме, що й місцевий ваш; люби його, як себе; тому що ви самі були чужинцями на землі єгипетській. Я Господь, Бог ваш.
35. Не чиніть неправди в суді, у мірі, у вазі і у вимірюванні.
36. Нехай будуть терези і гирі ваші певні, і ефа, і гін певний. Я Господь, Бог ваш, що вивів вас із єгипетської землі.
37. Дотримуйтеся настанов Моїх, і всіх законів Моїх, і виконуйте їх. Я Господь.

Левіт 20

Міра покарання за гріхи.

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
2. Скажи сином Ізраїля: Хто із синів Ізраїля та із заможних, що живуть серед Ізраїльтян, дасть із дітей своїх Молохові, то нехай він буде скараний на смерть; народ землі нехай заб'є його камінням.

3. І Я поверну лице Моє на чоловіка того, і винищу його з народу його за те, що він віддав із дітей своїх Молохові, осквернивши Мою святиню, щоб зганьбити святе ймення Моє.
4. І якщо народ землі сховає очі свої від того чоловіка, коли він віддасть із дітей своїх Молохові, щоб не умертвити його,
5. То Я поверну лице Моє супроти чоловіка того і супроти родини його, і винищу його з народу його, і всіх, хто блудить по слідах його, аби блудом ходити услід за Молохом.
6. І якщо якась душа звернеться до тих, що викликають духів померлих і до чарівників, аби блудити за ними, то Я поверну лице Моє супроти тієї душі, і винищу її з народу її.
7. Освячуйте себе, і будьте святі, бо Я Господь, Бог ваш, [святий].
8. Дотримуйтеся настанов Моїх і виконуйте їх, бо Я Господь, який освячує вас.
9. Хто буде лихословити батька свого чи матір свою, той нехай буде скараний на смерть. Батька свого і матір свою він лихословив: кров його на ньому.
10. Якщо хтось буде займатися перелюбом із жінкою в заміжжі, якщо хтось буде займатися перелюбом з дружиною ближнього свого, то нехай будуть скарані на смерть і перелюбник, і перелюбниця.
11. Хто зляжеться з дружиною батька свого, той відкрив наготу батька свого: обидвоє вони нехай будуть скарані на смерть, кров їхня на них.
12. Якщо хтось зляжеться з невісткою своєю, то обидвоє нехай будуть скарані на смерть; змішання вчинили вони; кров їхня на них.
13. Якщо хтось ляже з чоловіком, як із жінкою, то обидвоє вчинили мерзоту; нехай будуть скарані на смерть; кров їхня на них.
14. Якщо хтось візьме собі за дружину [дочку] і матір її: це беззаконня; на вогні треба спалити і його, і їх, щоб не було беззаконня між вами.
15. Хто спарується із скотиною, того скарати на смерть, і скотину убийте.
16. Якщо жінка піде до якої-небудь скотини, щоб злучитися з нею, то убий жінку і скотину, нехай будуть вони скарані на смерть, кров їхня на них.
17. Якщо хтось візьме сестру свою, доньку батька свого, або доньку матері своєї, і побачить наготу її, і вона побачить наготу його: це ганьба, нехай будуть вони знищені перед очима синів народу свого. Він відкрив наготу сестри своєї, гріх він понесе свій.
18. Якщо хтось зляжеться з дружиною на час хвороби [кровотечі], і відкриє наготу її, то він оголив течу її, і вона відкрила течу крові своєї; обидвоє вони нехай будуть винищені з народу свого.
19. Наготи сестри матері твоєї і сестри батька твого не відкривай: такий-бо оголює плоть свою; гріх свій понесуть вони.
20. Хто зляжеться з тіткою своєю, той відкрив наготу дядька свого. Гріх свій понесуть вони, бездітними помруть.

21. Якщо хтось візьме дружину брата свого: це мерзенно; він відкрив наготу брата свого, бездітні будуть вони.
22. Дотримуйтеся всіх настанов Моїх і всіх законів Моїх, і виконуйте їх, – і не скине вас із себе земля, на котру Я веду вас жити.
23. Не чиніть за звичаями народу, котрого Я проганяю від вас; тому що вони все це чинили, і Я зненавидів їх.
24. І сказав Я вам: Ви володійте землею їхньою, і вам віддаю у спадок землю, на котрій тече молоко і мед. Я Господь, Бог ваш, котрий відділив вас од усіх народів.
25. Virізняйте скотину чисту від нечистої і птаху чисту від нечистої, і не опоганюйте душ ваших скотиною і птахою, і всім, що плазує по землі, що вирізнив Я, як нечисте.
26. Будьте переді Мною святими, бо Я святий Господь, і Я відділив вас від інших народів, щоб ви були Мої.
27. Чоловік або жінка, коли будуть викликати духів померлих, або ворожити, то нехай будуть скарані на смерть; камінням їх треба забити, кров їхня на них.

Левіт 21

Приписи свя ще никам.

1. І сказав Господь Мойсеєві: Оголоси священикам, синам Аароновим, і скажи їм: Нехай же не опоганюють себе [доторками] до померлого з народу свого.
2. Тільки до ближнього родича свого, до матері своєї і до батька свого, до сина свого і доньки своєї, до брата свого.
3. І до сестри своєї, дівчини, яка жила при ньому, і котра не була за чоловіком, можна йому [доторкатися], не опоганюючи себе.
4. Якщо він старший у народі своєму, то не повинен він опоганювати себе, щоб не зробитися нечистим.
5. Вони не повинні голити голови своєї і підстригати краї бороди своєї і робити нарізи на тілі своєму.
6. Вони мають бути святими Богові своєму, і не повинні ганьбити ймення Бога свого; бо вони приносять пожертви Господові, вчинені вогнем, і хліб свого Бога, і тому мусять бути святі.
7. Вони не повинні брати за себе блудницю і зганьблену, не повинні брати жінку, відкинуту чоловіком своїм, бо він святий Богові своєму.
8. Освячуй його, бо він приносить хліб Бога твого; нехай же буде він у тебе святий, бо святий Я, Господь, який освячує вас.
9. Якщо донька священика опоганить себе блудодіянням, то вона ганьбить свого батька, вогнем треба спалити її.

10. А старший священник із братів своїх, на голову котрого вилито елей помазання і котрий освячений, щоб одягтися в [священні] шати, не повинен оголювати голови своєї і роздирати одежі своєї.
11. І до жодного померлого не повинен він наближатися; навіть померлим батьком своїм і матір'ю своєю він не повинен опоганювати себе.
12. І від святині він не повинен відходити і опоганювати святиню Бога свого, тому що освячення елеєм помазання Бога його на ньому. Я Господь.
13. Дружиною він повинен брати дівчину.
14. Удову чи розведену, або опоганену, [чи] розпусницю, не повинен він брати; але дівчину з народу свого повинен він брати за дружину.
15. Він не повинен опоганювати сім'я своє в народі своєму; бо Я Господь, що освячує його.
16. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
17. Скажи Ааронові: Ніхто із насіння твого у [прийдешніх] родах їхніх, що матиме ваду [на тілі], не повинен приступати, аби приносити хліб Богові своєму.
18. Ніхто, у кого є вада [на тілі], не може приступити: ні сліпий, ні кульгавий, ні з іншими вадами.
19. Ані такий, у котрого зламана нога, або зламана рука,
20. Ані горбатий, ні з висхлим членом, ні з більмом на оці, ні коростявий, або запаршений, ані з ушкодженими ядрами.
21. Жодний чоловік із насіння Аарона священника, у котрого на [тілі] є вада, не повинен приступати, аби приносити приношення Господові учинені на вогні; вада [на ньому], тому не повинен він приступати, аби приносити хліб своєму Богові.
22. Хліб свого Бога із Святого Святих, і з святого він може їсти.
23. Але за завісу він не повинен заходити, і до жертovníка не повинен приступати, тому що вада на ньому, не повинен він опоганювати святиню Мою: Бо Я Господь, який освячує їх.
24. І оголосив [це] Мойсей Ааронові і синам його і всім синам Ізраїля.

Левіт 22

Священство - рід вибраний.

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
2. Скажи Ааронові і синам його, щоб вони обережно поводитися із святими знаряддями синів Ізраїля, і не безчестили святого ймення Мого в тому, що вони присвячують Мені. Я Господь.

3. Скажи їм: Якщо хтось із усього потомства вашого з родів ваших, маючи на собі нечистоту, приступить до святих знарядь, котрі присвячують сини Ізраїля Господові, то винищиться душа та від присутності Моєї. Я Господь.
4. Хто із сім'я Ааронового прокажений, або має течу, той не повинен їсти святинь, доки не очиститься. І хто торкнеться до чого-небудь нечистого від мертвого, або у кого станеться викид сім'я,
5. Або хтось торкнеться до якого-небудь гада, від котрого він стане нечистим, або до чоловіка, від котрого він стане нечистим, будь-якою нечистотою,
6. Той, торкнувшись до цього, нечистим буде до вечора, і не повинен їсти святинь передніше, аніж обмиє тіло своє водою.
7. Та коли зайде сонце, і він очиститься, тоді може він їсти святині; бо це його їжа.
8. Мертвечини і розтерзаного звіром він не повинен їсти, щоб не опоганитися цим. Я Господь.
9. Нехай дотримуються вони приписів Моїх, щоб не понести на собі гріха і не вмерти в ньому, коли порушать це. Я Господь, що освячує їх.
10. Ніхто сторонній не повинен їсти святині; той, що оселився у священника, і наймит не будуть їсти святині.
11. А якщо священник купить собі чоловіка за срібло, то цей може її їсти, також і той, хто народився в домі його, може їсти хліб його.
12. Якщо донька священника вийде заміж за стороннього, то вона не буде їсти приношень святих.
13. А коли донька священника буде вдовою, або розведеною, і дітей у неї нема, і повернеться в дім вітця свого, як [була] за юности своєї, тоді вона може їсти хліб батька свого; а сторонній ніхто не буде їсти його.
14. Хто, помилившись, з'їсть [що-небудь] із святині, той мусить віддати священникові святиню і докласти до неї п'яту її частину.
15. [Вони] самі не повинні опоганювати святині синів Ізраїля, котрі вони приносять Господові,
16. І не повинні наражатися на власну провину, коли будуть їсти святині їхні, бо Я Господь, який освячує їх.
17. І сказав Господь Мойсєєві, говорячи:
18. Оголоси Ааронові і синам його, і всім синам Ізраїля, і скажи їм: Якщо хтось із дому Ізраїлевого, або із захожих, які [поселилися] між Ізраїльтянами, з обітниці якоїсь чи із завзяття приносить приношення своє, котре приносить Господові для приношення веспалення:
19. Ви маєте приносити із своєї доброї волі без вади чоловічої статі, з великої худоби, із овець та із кіз.

20. Жодної [тварини], на котрій є вада, не приносьте, бо це буде несприятливе для вас.
21. І якщо хтось приносить пожертву мирного приношення Господові, виконуючи обітницю, або із своєї волі, з великої худоби, або з дрібної, то [пожертва має] бути без вади, аби була прийнята; жодної вади не мусить бути на ній.
22. [Тварини] сліпої чи ушкодженої, чи виродливої, чи хворої, чи коростявої, чи запаршивілої, – таких не приносьте Господові; і для приношення вчиненого вогнем не давайте їх на жертвник Господній.
23. Теля і ягня із членами різновеликими – довгими чи короткими, для приношення добровільного принести можеш; а якщо за обітницю, то це не буде прийняте.
24. [Тварини], у котрої ядра роздушені, розбиті, відірвані, або ж вирізані, не приносьте [ніяких приношень із них] на землі вашій.
25. І також із рук чужинців не приносьте хліба у дарунок Богові вашому; тому що на них пошкодження, порок їхній, і вади будуть на них; не будуть прийнятні для вас.
26. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
27. Коли вродиться телятко або ягня, або козеня, то сім днів мусить воно побути біля матері своєї, а від восьмого дня і подальшого буде прийнятне для приношення, вчинене вогнем Господові.
28. Однак ні корови, ні вівці не коліть одного дня з отеленням і ок`отом у них.
29. Якщо принесете Господові жертву вдячності, то приносьте їх за своєю доброю волею.
30. Того ж дня треба з'їсти її; не залишайте від неї до ранку. Я Господь.
31. І дотримуйтеся заповідей Моїх і виконуйте їх. Я Господь.
32. Не безчестіть святого ймення Мого, щоб Я святився серед синів Ізраїля. Я Господь, що освячує вас,
33. Котрий вивів вас із землі єгипетської, щоб вашим Богом бути. Я Господь.

Левіт 23

Свята Господні - субота.

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
2. Оголоси синам Ізраїля, і скажи їм про свята Господні, котрі ви мусите називати святими зібраннями; ось свята Мої.
3. Шість днів можна залагоджувати всілякі справи, а сьомого дня субота спочину, святе зібрання; жодної справи не залагоджуйте; це субота Господня у всіх житлах ваших.
4. Ось свята Господні, святі зібрання, котрі ви мусите скликати свого часу;

5. Першого місяця, чотирнадцятого дня місяця увечері Пасха Господня.
6. І п'ятнадцятого дня того ж таки місяця свято опрісноків Господові. Сім днів їжте опрісноки.
7. Першого дня нехай буде у вас святе зібрання; жодної роботи не вчиняйте.
8. Упродовж семи днів приносьте пожертви Господові; а сьомого дня також святе зібрання; жодної роботи не вчиняйте.
9. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
 10. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм: Коли прийдете на землю, котру Я даю вам, і будете жати на ній жниво, то принесіть першого снопа жнива вашого до священика.
 11. Він коливатиме цим снопом перед Господом, щоб вам надбати приязнь; після суботи ним священик коливатиме.
 12. І ви маєте принести в день коливання снопа для приношення всеспалення Господові ягня однолітнє, без вади.
 13. І з ним хлібного приношення дві десяті частини [ефи] пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення, вчиненого на вогні Господові, для приємних пахоців, і чверть гіна вина для приношення поливного.
 14. Жодного [нового] хліба, ні сушених зерен, ані зерен сирих не їжте до того дня, котрого принесете приношення Богові вашому: це – вічна настанова родам вашим у всіх житлах ваших.
 15. Полічіть собі від першого дня після суботи, від отого дня, котрого приносите коливного снопа, сім субот.
 16. До першого дня після сьомої суботи полічіть п'ятдесят днів, [і тоді] приносьте нове хлібне приношення Господові.
 17. Від жител ваших приносьте два хліби коливних, які мають складатися з двох десятих частин [ефи] пшеничного борошна, і повинні бути спечені квасні, [як] перший плід Господові.
 18. Разом із хлібами приведіть сім ягнят без вади, одноліток, а також із великої худоби одного бичка і двох баранів, нехай буде це для приношення всеспалення Господові, і хлібні приношення і поливання до них, для пожертви, для приємних пахоців Господові.
 19. Приготуйте також із [череда] кіз одне козеня для приношення за гріх, і двох одноліток-ягнят для пожертви мирного приношення.
 20. Священик має колівати цим перед Господом, разом із хлібами першоплоду для приношення коливного і з двома ягнятами: і це буде посвяченням Господові для священика.
 21. І скликайте [народ] у сей день, святе зібрання нехай буде у вас, жодної роботи не робіть: це настанова вічна у всіх житлах ваших у роди ваші.

22. А коли будете жати жниво на землі вашій, не дожинай аж під край твого поля, коли жнеш, а того, що залишиться від жнив не підбирай, бідному і заможному лиши це. Я Господь, Бог ваш.
23. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
24. Скажи синам Ізраїля: Сьомого місяця, першого дня місяця хай буде у вас субота, нагадування про голос сурм, святе зібрання.
25. Жодної роботи не вчиняйте, і приносьте приношення, вчинене на вогні Господові.
26. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
27. Також десятого [дня] сьомого місяця цього, день спокути, хай буде у вас святе зібрання; упокорюйте душі ваші, і приносьте приношення, вчинені на вогні Господові.
28. Жодної справи не залагоджуйте цього дня; бо це день спокути, щоб очистити вас перед Господом, Богом вашим.
29. А всяка душа, котра не упокорить себе цього дня, винищиться з народу свого.
30. І якщо котрась душа буде щось робити цього дня, Я знищу ту душу з народу її.
31. Жодного діла не робіть, це настанова вічна в роди ваші у всіх житлах ваших.
32. Це для вас субота спочину, і упокорюйте душі ваші, з вечора дев'ятого [дня] місяця, від вечора до вечора святкуйте суботу вашу.
33. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
34. Скажи синам Ізраїля: З п'ятнадцятого дня того ж таки сьомого місяця свято куренів (Суккот), сім днів Господові.
35. Першого дня – святі зібрання, жодної роботи не вчиняйте.
36. [Упродовж] семи днів приносьте приношення, вчинені на вогні Господові; а восьмого дня святе зібрання хай буде у вас і приносьте приношення, вчинені на вогні Господові. Це – урочисте свято, жодної справи не залагоджуйте.
37. Ось свята Господні, коли треба скликати святі зібрання, аби приносити приношення, вчинені на вогні Господові, приношення усеспалення, хлібне приношення, пожертви і поливні приношення кожне свого дня.
38. Окрім субот Господніх, і, окрім дарів ваших, і, окрім усіх обітниць ваших, і, окрім ваших добровільних приношень, що ви даєте Господові.
39. Також п'ятнадцятого дня сьомого місяця, коли ви збираєте урожай землі, святкуйте свято Господнє сім днів: першого дня субота і восьмого дня субота (спочинок).
40. Першого дня візьміть собі гілок гарних дерев, гілок пальмових і гілок дерев ряснолистих і верб річкових, і радійте перед Господом Богом вашим сім днів.
41. І святкуйте це свято Господнє сім днів на рік: це – настанова вічна в роди ваші. Сьомого місяця святкуйте його.

42. У куренях живіть сім днів; кожний, хто народжений в Ізраїлі, має жити в куренях,

43. Щоб знали роди ваші, що в куренях поселив Я синів Ізраїля, коли вивів їх із землі єгипетської. Я Господь, Бог ваш.

44. І оголосив Мойсей синам Ізраїля про свята Господні.

Левіт 24

Настанови про світильники і хліби підношення.

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Накажи синам Ізраїля, щоб вони принесли тобі елею чистого, виготовленого для освітлення, щоб безнастанно горів світильник.

3. Поза запоною [Ковчега] одкровення у шкіні зібрання Аарон [і його сини] повинні ставити його перед Господом з вечора до ранку завжди. Це вічна настанова поколінням вашим.

4. На свічниках чистому мусять вони ставити лампади перед Господом завжди.

5. І візьми добірного пшеничного борошна і спечи з нього дванадцять хлібів, у кожному хлібі має бути дві десятих [ефи].

6. І поклади їх у два ряди, по шестеро в ряд, на чистому столі перед Господом.

7. І поклади на [кожний] ряд чистого ладану, і буде це на хлібі для пам'ятку, для підношення Господові, вчиненого на вогні.

8. Кожної суботи постійно треба класти їх перед Господом від синів Ізраїля. Це – заповіт навіки.

9. Вони будуть належати Ааронові та синам його, які будуть їсти їх на святому місці; бо це велика святиня для них із приношень Господові, вчинених вогнем; [це] – настанови навіки.

10. І вийшов син однієї ізраїльтянки, який народився від єгиптянина, до синів Ізраїля, і посварилися в стані син ізраїльтянки з ізраїльтянином;

11. Ганьбив син Ізраїльтянки ймення [Господне] і проклинав. І привели його до Мойсея.

12. І замкнули його під варту, доки не буде оголошена їм воля Господня.

13. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

14. Виведи того, хто проклинав, геть зі стану, і всі, хто чув, нехай покладуть руки свої на голову його, і вся громада заб'є його камінням.

15. І синам Ізраїля скажи: Хто буде проклинати Бога свого, той понесе гріх свій.

16. І ганьбителі ймення Господнього мусить померти, камінням заб'є його вся громада. Коли захожий, а чи народжений на цій землі почне ганьбити ймення [Господнє], скараний буде на смерть.
17. Хто заб'є якого-небудь чоловіка, той скараний буде на смерть.
18. Хто заб'є скотину, має заплатити за неї, скотиною за скотину.
19. Хто вчинить пошкодження на тілі ближнього свого, тому треба зробити те саме, що й він заподіяв.
20. Перелом за перелом, око за око, зуб за зуб: як він учинив пошкодження на [тілі] чоловіка, так і йому треба зробити.
21. Хто заб'є скотину, мусить заплатити за неї, а хто заб'є чоловіка, того необхідно скарати на смерть.
22. Один суд має бути у вас, як для захожого, так і для будь-кого з вашого краю; бо Я Господь, Бог ваш.
23. І сказав Мойсей синам Ізраїля, і вивели того, хто проклинав, геть зі стану, і забили його камінням, і вчинили сини Ізраїля, як звелів Господь Мойсеєві.

Левіт 25

Закон про землю; рік суботній.

1. І сказав Господь Мойсеєві на горі Сінай, говорячи:
2. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм; коли прийдете на землю, котру Я даю вам, тоді земля повинна спочивати в суботу Господню.
3. Шість років засівай поле твоє і шість літ обтинай виноградник твій, і збирай плід її (землі).
4. А сьомого року нехай буде субота спочинку землі, субота Господові, поля твого не засівай, і виноградника твого не обтинай.
5. Що саме виросте на жниві твоєму, не збирай, і грона із необтятої лози твоєї не знімай; нехай буде це рік спочину землі.
6. І буде це субота землі [всім] вам на їжу, тобі і рабові твоєму, і рабині твоїй, і наймитові твоєму, якого ти найняв, і поселенцеві твоєму, що живе у тебе;
7. І скотині твоїй, і звірам, котрі на землі твоїй, нехай буде увесь врожай її для їжі.
8. І полічи собі сім суботніх літ, сім разів по сім літ, аби було у тебе в семи суботніх роках сорок дев'ять літ.
9. І засурми сурмою у ювілей сьомого місяця, десятого дня, в день спокути засурміть сурмою по всій землі вашій.

10. І освятить п'ятдесятий рік, і оголосить волю на землі усім мешканцям її; нехай буде це у вас ювілей; і поверніться кожний на володіння своє, і кожний поверніться до своєї родини.
11. П'ятдесятий рік нехай буде у вас ювілейним: не сійте і не жніте, що саме виросте на землі, і не знімайте [ягід] з необтятої [лози] її.
12. Бо це ювілей; святим нехай буде він для вас; з поля їжте, що виросло на ньому.
13. Ювілейного року поверніться кожний у володіння своє.
14. Якщо будеш продавати щось ближньому твоєму чи будеш купляти щось у ближнього твого, не завдавайте прикрости один одному.
15. За числом літ по ювілеї ти маєш купляти у ближнього твого, і за числом літ урожаю він має продавати тобі.
16. Якщо багато [лишається] літ, постав більшу ціну; а якщо мало літ [залишиться], зменш ціну: тому що відоме число [літ] жнив він продає тобі.
17. Не завдавайте прикростей один одному; бійся Бога твого; бо Я Господь, Бог ваш.
18. Виконуйте настанови Мої, і дотримуйтеся законів Моїх, і виконуйте їх, і будете спокійно жити на землі.
19. І буде земля плодоносити, і будете їсти досхочу, і будете жити у безпеці на ній.
20. Якщо скажете: "Що ж нам їсти сьомого року, коли ми не сіятимемо, ні збиратимемо врожаю свого?"
21. Я пошлю благословення Моє на вас шостого року, і він принесе врожаю на три роки.
22. І будете сіяти восьмого року, але їсти будете врожай минулий до дев'ятого року і доки не прийде урожай його, будете їсти зі старих запасів.
23. Землю не продавайте назавжди: бо Моя земля, ви захожі і поселенці у Мене.
24. По всій землі володіння вашого дозволяйте викуп землі.
25. Якщо брат твій збідніє і продасть від володіння свого, і якщо прийде близький родич його, то може викупити продане братом його.
26. Якщо ж нікому за нього викупити, але сам він буде спроможний, і знайде, скільки треба на викуп,
27. То нехай він полічить роки продажу свого, і додасть решту тому, кому він продав, і знову буде володіти проданим своїм.
28. Якщо ж він не спроможний повернути йому, то продане ним лишається в руках покупця до ювілейного року, а в ювілейний рік відійде воно, і він знову буде володіти тим, [що продав].
29. Якщо хтось продасть житловий дім у місті, [відгороджений] стіною, то викупити його можна до закінчення року від продажу його; упродовж року викупити його можна.

30. А якщо не буде він викуплений до закінчення року, то дім, котрий у місті, який має мур, лишається назавжди у покупця його в роди його, і в ювілейний рік не відійде [од нього].
31. А будинки в поселеннях, довкола котрих немає мурів, слід вважати нарівно з полем землі: викупляти їх можна, і в ювілей вони відходять.
32. А міста левитів, будинки в містах володіння їхнього, левитам завжди можна викупляти.
33. Якщо із левитів хтось викупить, то проданий дім у місті володіння їхнього в ювілей відійде; тому що будинки в містах левитів складають їхні володіння серед синів Ізраїля.
34. А ланів довкола міст їхніх продавати не можна, тому що це вічне володіння їхнє.
35. Якщо брат твій збідніє і занепаде в тебе, то підтримай його, захожий він, а чи поселенець, щоб він жив з тобою.
36. Не бери від нього лихви і прибутку, і бійся Бога твого; щоб він жив, твій брат з тобою.
37. Срібла твого не віддавай йому в лихву, і хліба твого не віддавай для прибутку.
38. Я Господь, Бог ваш, котрий вивів вас із землі єгипетської, щоб дати вам землю ханаанську, щоб вашим Богом бути.
39. І якщо твій брат, який мешкає в тебе, збідніє і проданий буде тобі, то не примушуй його служити тобі, як раб.
40. Він має бути у тебе, як наймит, як поселенець; до ювілейного року нехай працює в тебе.
41. А [тоді] нехай відійде він від тебе, сам і діти його з ним, до своєї родини, і знову володітиме маєтком батьків своїх.
42. Тому що вони – Мої служники, котрих Я вивів з єгипетської землі; не можна продавати їх, як продають рабів.
43. Не пануй над ним із жорстокості, і бійся Бога твого.
44. А щоб раб твій і рабиня твоя були в тебе, то мають бути з народів, які довкола вас. З них купляйте собі раба і рабиню.
45. Також і з дітей поселенців, що оселилися у вас, можете купляти, а також із племен їхніх, котрі у вас, котре народилося на землі вашій, і вони можуть бути вашою власністю.
46. Можете передавати їх у спадок і дітям вашим після себе як власність, і будуть вони рабами вашими навіки. А над братами вашими, синами Ізраїля, один над одним, не пануйте з жорстокістю.
47. Якщо захожий чи поселенець твій буде мати достаток, а брат твій перед ним збідніє і продасться захожому, який оселився в тебе, чи кому-небудь із племені захожого,
48. То після продажу можна викупити його; хто-небудь із братів його мусить викупити його.

49. Чи дядько його, чи син дядька його може викупити його, або хтось із родичів, з родини його, може викупити його, або ж, якщо буде мати достаток, сам викупиться.

50. І він мусить розрахуватися з тим, хто купив його, [починаючи] з того року, коли він запродав себе, до року ювілейного, і срібло, за котре він продав себе, мусить віддати йому за числом літ; як він був у нього тимчасовим наймитом.

51. І, якщо багато ще [залишається] літ, то, зважаючи на це, він мусить віддавати у викуп за себе срібло, за котре він куплений.

52. Якщо ж мало залишилося літ до ювілейного року, то він мусить поррахувати, і, відповідно до літ цих, віддати за себе викуп.

53. Він мусить бути у нього як наймит, упродовж тих років, він не повинен панувати над ним із жорстокістю в очах твоїх.

54. Якщо ж він не викупиться у ці роки, то в ювілейний рік відійде сам, і діти його з ним.

55. Тому що сини Ізраїля – Мої, вони служники Мої; котрих Я вивів із єгипетської землі. Я Господь, Бог ваш.

Левіт 26

Обітниця благословення і застереження.

1. Не вчиняйте собі кумирів та викарбуваних зображень і стовпів не ставте у себе, і каменів із зображеннями не ставте на землі вашій, аби поклонятися перед ними; бо Я Господь, Бог ваш.

2. І суботи Мої шануйте і перед святинею Моєю благоговійте. Я Бог.

3. Якщо ви будете виконувати настанови Мої, і заповіді Мої будете берегти, і звершувати їх;

4. То Я дам вам дощі своєчасно, і земля дасть урожаї свої, і дерева польові дадуть свої плоди.

5. І обмолот [хліба] буде сягати у вас збирання винограду, а збирання винограду буде сягати сівби, і будете їсти хліб свій досхочу, і будете жити на землі [вашій] безпечно.

6. Пошлю мир на землю [вашу] ; ляжете, і ніхто вас не злякає, вижену лютих звірів із землі [вашої], і меч не пройде через землю вашу.

7. І будете проганяти ворогів ваших, і впадуть вони перед вами від меча.

8. П'ятеро з вас прожене сотню, і сотня з вас прожене десять тисяч, і впадуть вороги ваші перед вами від меча.

9. І наведу до вас, і розплоджу вас, і розмножу вас, і буду твердим у Заповіті Моїм з вами.

10. І будете їсти старе минулорічне, і викинете старе заради нового.

11. І поставлю оселю Мою серед вас, і душа Моя не погордує вами.
12. І буду ходити поміж вами, і буду вашим Богом, а ви будете Моїм народом.
13. Я Господь, Бог ваш, котрий вивів вас із землі єгипетської, щоб ви не були там рабами, і поламав занози ярма вашого, і повів вас із піднесеною головою.
14. А коли не будете слухняні і не будете виконувати усіх заповідей цих,
15. І якщо настанови Мої зневажите, і якщо душа ваша знехтує Моїми законами, аж так, що ви не будете виконувати усі заповіді Мої, порушивши заповіта Мого;
16. То Я вчиню з вами так: пошлю на вас жах, сухоти і пропасницю, які знесилять очі і знеможуть душу, і будете сіяти насіння ваше дарма, і вороги ваші пожеруть його.
17. Наверну лице Моє проти вас, і будете знищені перед ворогами вашими, і ті, що ненавидять вас, будуть панувати над вами, і втікатимете, хоч не буде гонитви за вами.
18. А коли й при цьому не будете слухняні Мені, то Я семикратно збільшу покару за гріхи ваші.
19. І зламаю пихату упертість вашу, і небо ваше вчиню, як залізо, і землю вашу, як бронзу.
20. І надаремно буде виснажуватися сила ваша, і земля ваша не дасть урожаю, і дерева землі не дадуть плодів своїх.
21. А якщо й [після цього] підете супроти Мене і не схочете стати слухняними, то Я принесу і семикратно збільшу виразки за гріхи ваші.
22. Пошлю на вас звірів польових, котрі позбавлять вас дітей, винищать скотину вашу, і вас самих переполовинять так, що спорожніють шляхи ваші.
23. Якщо ж і після цього не прийдете до тям і знову підете супроти Мене,
24. То Я також піду супроти вас, і уражу вас семикратно за гріхи ваші.
25. І наведу на вас меч помсти на відплату за [Мій] заповіт; якщо ж ви сховаєтеся в містах ваших, то пошлю на вас моровицю, і передані будете в руки ворога.
26. Хліб, що наснагу дає [чоловікові], знищу у вас; десятеро жінок будуть пекти хліб в одній печі, і будуть віддавати хліб ваш за вагою; ви будете їсти і не насититесь.
27. Якщо й після цього не станете слухняними Мені і підете супроти Мене,
28. То Я також в лютості піду супроти вас, і покараю вас семикратно за гріхи ваші.
29. І будете їсти плоть синів ваших, і плоть дочок ваших будете їсти.
30. І зруйную висоти ваші, і здвигну кумири ваші, і поскидаю трупи ваші на уламки ідолів ваших, і погидує душа Моя вами.
31. Міста ваші вчиню пустелею, і спустошу святині ваші, і не буду вдихати пахоців [пожертв] ваших.

32. Спустошу землю [вашу] так, що вражені нею будуть вороги ваші, які оселяться на ній.
33. А вас розпорошу поміж народами, і оголю услід вам меч, і буде земля ваша пустою і міста ваші зруйновані.
34. Тоді вдовольнить себе земля за суботи свої, за всі дні спустошення [свого] ; коли ви будете на землі ворогів ваших, тоді буде спочивати земля, і вдовольнить себе за суботи свої.
35. Упродовж усіх днів спустошення [свого] буде вона спочивати, скільки не спочивала в суботи ваші, коли ви жили на ній.
36. А тим, що лишаться з-поміж вас, пошлю в серця острах на землі ворогів їхніх, і навіть шелест хитливого листя пожене їх, і побіжать, як од меч, і впадуть, коли ніхто не переслідує.
37. І спіткнуться один об одного, як від меч, хоч ніхто не женеться за ними, і не буде у вас сили оборонитися од ворогів ваших.
38. І згинете між народами, і пожере вас земля ворогів ваших.
39. А ті, що залишаться з-поміж вас, вичахнуть за свої беззаконня на землях ворогів ваших, і за беззаконня батьків своїх вичахнуть.
40. І, якщо тоді визнають 03034 08694 вони беззаконня свої і беззаконня батьків своїх, як вони чинили злочини супроти Мене і виступали супроти Мене,
41. [За що] і Я йшов супроти них і завів їх на землю ворогів їхніх; тоді упокориться необрізане серце їхнє, і тоді зазнають кари за беззаконня свої.
42. Тоді Я пригадаю заповіта Мого з Яковом і заповіта Мого з Ісааком, і заповіта Мого з Авраамом пригадаю, і землю Я згадаю.
43. Тоді, коли земля буде залишена ними, і буде вдовольвати себе за суботи свої, спустіла від них, і вони будуть покарані за свої злочини, за те, що нехтували законами Моїми і душа їхня гребувала настановами Моїми;
44. І тоді, коли вони будуть на землі ворогів їхніх, – Я не зненавиджу їх і не погидую ними до того, щоб вигубити їх, аби порушити заповіта Мого з ними; бо Я Господь, Бог їхній.
45. Пригадаю для них заповіта з предками, котрих вивів Я із землі єгипетської перед очима народів, щоб їхнім Богом бути. Я Господь,
46. Ось настанови і ухвали, і закони, котрі поставив Господь між Собою і поміж синами Ізраїля на горі Сінай, через Мойсея.

Левіт 27

Про посвячення Богові людей і речей.

1. І сказав Господь Мойсеєві, кажучи:
2. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм: Якщо хтось дає обітницю посвятити душу Господові за оцінкою своєю,

3. То оцінка твоя чоловікові од двадцяти літ до шістдесяти має бути п'ятдесят шеклів срібних, по шеклю святому.
4. А коли це жінка, то оцінка твоя має бути тридцять шеклів.
5. Від п'яти літ до двадцяти оцінка твоя чоловікові має бути двадцять шеклів, а жінці – десять шеклів.
6. А від місяця до п'яти літ оцінка твоя чоловікові має бути п'ять шеклів срібла, а жінці оцінка твоя три шеклі срібла.
7. Від шістдесяти літ і вище чоловікові оцінка твоя має бути п'ятнадцять шеклів срібла, а жінці десять шеклів.
8. А якщо він бідний і не може [сплатити] за оцінкою твоєю, то нехай приведуть його до священика, і священик нехай поцінує його згідно з маєтністю того, хто дав обітницю, нехай поцінує його священик.
9. А якщо це буде скотина, котру приносять у пожертву Господові, то все, що дароване Господові, має бути святощами.
10. Не можна вимінювати його і замінити добре гіршим чи погане добрим: а якщо почне хтось замінити скотину скотиною, то вона і заміна її буде святощами.
11. А якщо буде та скотина нечиста, котру не приносять у пожертву Господові, то необхідно привести скотину до священика;
12. І священик поцінує її, чи добра вона, чи погана, і, як поцінує її священик, так нехай і буде.
13. А якщо хтось хоче викупити її, то нехай додасть п'яту частку до оцінки твоєї.
14. Якщо хтось посвячує дім свій на святість Господові, то священик має поцінувати його, чи гарний він, чи поганий; і, як поцінує його священик, так і станеться.
15. А коли той, хто посвятить, захоче викупити дім свій, то нехай додасть п'яту частку срібла оцінки [твоєї], і тоді буде його.
16. Якщо поле із свого володіння посвятить хтось Господові, то оцінка твоя має бути згідно з посіяним; за посіяний хомер ячменю – п'ятдесят шеклів срібла.
17. Якщо від ювілейного року присвячує хтось поле своє, – має відбутися за оцінкою твоєю.
18. А коли після ювілею посвячує хтось поле своє, то священик має обрахувати срібло за роками, які лишилися до ювілейного року, і відняти вартість за минулі роки.
19. А якщо захоче викупити поле той, хто посвятив його, то нехай він додасть п'яту частину срібла за оцінкою твоєю, і воно лишиться за ним.
20. А якщо він не викупить поля і буде продане поле іншому чоловікові, то вже не можна викупляти.

21. Поле те, коли воно в ювілей відійде, буде святістю для Господа, наче поле закляте; священникові дістанеться воно у володіння.
22. А якщо хтось посвятить Господові поле куплене, котре не з ланів його володіння,
23. То священник мусить обрахувати йому кількість оцінки до ювілейного року, і він має віддати згідно з обрахунком того ж дня, [як] святиню Господові.
24. А поле ювілейного року перейде знову до того, у кого куплене, кому належало володіння землею тією.
25. Усіляка оцінка твоя мусить бути по шеклю священному, двадцять гер має бути в шеклі.
26. Тільки первістків із худоби, які за першістю належать Господові, не повинен ніхто посвячувати; чи бик то, а чи дрібна скотина, – Господні вони.
27. А якщо скотина нечиста, то необхідно викупити за оцінкою твоєю і додати до того п'яту частину; якщо не викуплять, то треба продати за оцінкою твоєю.
28. Тільки все обіцяне, що під присягою, віддає чоловік Господові із своєї власності, чи людину, а чи скотину, або ж поле свого володіння, – не продається і не викупляється. Усе посвячене є велика святиня Господня.
29. Усе закляте, що закляте від людей, не може викуплятися, але його треба зрокувати на смерть.
30. І всіляка десятина із землі, із насіння землі та з плодів дерева Господове; це – святиня Господові.
31. А якщо хтось захоче викупити десятину свою, то нехай додасть до [ціни] її п'яту частку.
32. Усіляка десятина з великої і дрібної скотини, з усього, що проходить під посохом, десяте має бути святинею Господові.
33. Не треба доскіпуватися, чи добре те, чи погане, і не треба замінювати його, а якщо хтось замінить його, то саме воно, і заміна його буде святістю, і не може бути викуплене.
34. Ось заповіді, котрі заповідав Господь Мойсееві для синів Ізраїля на горі Сінай.

Книга Числа

Числа 1

1. І сказав Господь Мойсееві в пустелі Сінайській, у skinії зібрання, першого [дня] другого місяця, на другому році по виході їхньому із землі єгипетської, говорячи:
2. Зробіть перепис усієї громади синів Ізраїля за родами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен, усіх чоловічої статі – кожну особу.
3. Від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни в Ізраїля, за військовими відділами їхніми вчинить перепис їм – ти і Аарон.

4. З вами повинні бути з кожного коліна по одному чоловікові, котрий в роді своєму є головний.
5. І ось ймення мужів, котрі будуть з вами: від Рувима Еліцур, син Шедеура;
6. Від Симеона Шелумііл, син Цурішаддая;
7. Від Юди Нахшон, син Аммінадава
8. Від Ісаахара Натанаїл, син Цуара.
9. Від Завулону Елів, син Хелона;
10. Від синів Йосипа: від Єфрема - Елішама, син Аммігуда; від Манасії – Гамалііл, син Педацура;
11. Від Веніямина Авідан, син Гід'оніїв;
12. Від Дана Ахіезер, син Аммішаддая,
13. Від Асира Паг'ііл, син Охранів;
14. Від Гада Ел'ясаф, син Деуїлів,
15. Від Нефталима Ахіра, син Енана.
16. Це – вибрані мужі громади, чільники колін батьків своїх, старшини тисяч Ізраїля.
17. І взяв Мойсей і Аарон мужів цих, котрі названі поіменно,
18. І зібрали вони всю громаду першого [дня] другого місяця. І оголосили родоводи їхні, за родами їхніми, за числом імен, від двадцяти літ і вище, кожну особу,
19. Як звелів Господь Мойсеєві. І вчинив він перепис у пустелі Сінайській.
20. І було синів Рувима, первістка Ізраїля, за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен їхніх, усіх осіб, усіх чоловічої статі, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
21. Переписано в коліні Рувимовому сорок шість тисяч п'ятсот.
22. Синів Симеона за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен, кожну особу, усіх чоловічої статі, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
23. Переписано в коліні Симеоновому п'ятдесят дев'ять тисяч триста.
24. Синів Гада за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
25. Переписано в коліні Гадовому сорок п'ять тисяч шістсот п'ятдесят.
26. Синів Юди за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,

27. Переписано в коліні Юдиному сімдесят чотири тисячі шістсот.
28. Синів Іссахара за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен їхніх, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
29. Переписано в коліні Іссахаровому п'ятдесят чотири тисячі чотириста.
30. Синів Завулону за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен їхніх, від двадцяти і вище, усіх придатних для війни,
31. Переписано в коліні Завулоновому п'ятдесят сім тисяч чотириста.
32. Синів Йосипа, синів Єфрема за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
33. Переписано в коліні Єфремовому сорок тисяч п'ятсот.
34. Синів Манасії за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен їхніх, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
35. Переписано в коліні Манасіїному тридцять дві тисячі двісті.
36. Синів Веніямина за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен їхніх, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
37. Переписано в коліні Веніяминовому тридцять п'ять тисяч чотириста.
38. Синів Дана за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен їхніх, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
39. Переписано в коліні Дановому шістдесят дві тисячі сімсот.
40. Синів Асира за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен їхніх, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
41. Переписано в коліні Асировому сорок одна тисяча п'ятсот.
42. Синів Нефталіма за родами їхніми, за племенами їхніми, за родинами їхніми, за числом імен їхніх, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
43. Переписано в коліні Нефталимовому п'ятдесят три тисячі чотириста.
44. Ось ті, хто увійшов до перепису, котрий учинив Мойсей та Аарон і князі Ізраїля – дванадцять чоловіків – по одному чоловікові від кожного коліна.
45. І було всіх, котрі увійшли до перепису, за родинами їхніми, від двадцяти літ і вище, усіх придатних для війни,
46. І було всіх, котрі увійшли до перепису, – шістсот три тисячі п'ятсот п'ятдесят.
47. А левити за поколіннями батьків їхніх не були переписані поміж ними.
48. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

49. Тільки коліна Левієвого не занось до перепису, і не переписуй їх разом із синами Ізраїля.

50. Але доручи левитам скинію Одкровення і всі посудини її, і всі речі, що при ній; нехай вони носять скинію і всі посудини її, і служать при ній, і довкола скинії нехай ставлять шатра свої.

51. І коли треба переносити скинію, нехай підіймають її левити; і коли треба зупинитися скинії, нехай ставлять її левити, а якщо підступить хтось сторонній, скараний буде на смерть.

52. Сини Ізраїля мусять ставати кожний у стані своїм і кожний при своєму прапорі, за військовими відділами своїми.

53. А левити мусять ставити шатра довкола скинії Одкровення, щоб не було гніву на громаду синів Ізраїля; і будуть левити стояти на сторожі біля скинії Одкровення.

54. І вчинили сини Ізраїля, як звелів Господь Мойсеєві, так вони і вчинили.

Числа 2

1. І сказав Господь Мойсеєві і Ааронові, говорячи:

2. Сини Ізраїля мусять кожний ставити шатра свої при прапорі своєму, за ознаками родин своїх; перед скинією зібрання довкола повинні ставити шатра свої.

3. З переднього боку на схід ставлять шатра: прапор стану Юдиного з військовими відділами їхніми, і старшиною синів Юди буде Нахшон, син Аммінадава,

4. І військо його, яке увійшло до перепису, сімдесят чотири тисячі шістьсот.

5. Після нього ставить шатра коліно Іссахарове, і старшиною синів Іссахара буде Натанайл, син Цуара,

6. І військо його, яке увійшло до перепису його, п'ятдесят чотири тисячі чотириста.

7. [Далі ставить шатра] коліно Завулонове, і старшиною синів Завулону буде Еліяв, син Хелона,

8. І військо його, яке увійшло до перепису, п'ятдесят сім тисяч чотириста.

9. Усіх, які увійшли до перепису у стані Юди, сто вісімдесят шість тисяч чотириста, за полками їхніми, першими вони мають рушати.

10. Прапор стану Рувимового на південь, за військовими відділами їхніми, і старшиною синів Рувимових буде Еліцур, син Шедеура.

11. І військо його, яке увійшло до перепису його, сорок шість тисяч п'ятсот.

12. Біля нього має поставити шатра коліно Симеонове, і старшиною синів Симеона буде Шелумііл, син Цурішаддая,

13. І військо його, яке увійшло до перепису його, п'ятдесят дев'ять тисяч триста.

14. Потім коліно Гада, і старшиною синів Гада буде Ел'ясаф, син Реуїла,
15. І військо його, яке увійшло до перепису його, сорок п'ять тисяч шістсот п'ятдесят.
16. Усіх, що увійшли до перепису зі стану Рувима сто п'ятдесят одна тисяча чотириста п'ятдесят, за полками їхніми; другими повинні вони вирушати.
17. Коли піде skinія зібрання, стан левитів буде в середині табору. Як стоять, так мають і йти, кожний на своєму місці при прапорах своїх.
18. Прапор стану Єфремового за військовими відділами їхніми на захід, і старшиною синів Єфрема буде Елішама, син Аммігуда,
19. І військо його, яке увійшло до перепису його, сорок тисяч п'ятсот.
20. Біля нього коліно Манасїне, і старшиною синів Манасїї буде Гамалїїл, син Педацура,
21. І військо його, яке увійшло до перепису його, тридцять дві тисячі двісті.
22. Потім коліно Венямина, і старшиною синів Венямина буде Авідан, син Гід'онія.
23. І військо його, яке увійшло до перепису його, тридцять п'ять тисяч чотириста.
24. Усіх, які увійшли до перепису зі стану Єфрема сто вісім тисяч сто, за військовими відділами їхніми; третіми вони мають вирушати.
25. Прапор стану Данового на півночі, за ополченнями їхніми, і старшиною синів Дана буде Ахіезер, син Аммішаддая.
26. І військо його, яке увійшло до перепису його, шістдесят дві тисячі сімсот.
27. Біля нього ставить шатра коліно Асирове, і старшиною синів Асира буде Паг'їїл, син Охранів,
28. І військо його, яке увійшло до перепису його, – сорок одна тисяча п'ятсот.
29. Далі коліно Нефталима, і старшиною синів Нефталима буде Ахіра, син Енана,
30. І військо його, яке увійшло до перепису його, – п'ятдесят три тисячі чотириста.
31. Усіх, які увійшли до перепису зі стану Дана, – сто п'ятдесят сім тисяч шістсот: вони мають рушати останніми при прапорах своїх.
32. Ось ті, що увійшли до перепису, сини Ізраїля за родинами їхніми. Усіх, які увійшли до перепису в станах, за полками їхніми, шістсот три тисячі п'ятсот п'ятдесят.
33. А левити не увійшли до перепису разом із синами Ізраїля, як звелів Господь Мойсеєві.
34. І вчинили сини Ізраїля так, як заповідав Господь Мойсеєві: ставали станами при прапорах своїх, і отак рухалися кожний за плем'ям своїм, за родинами їхніми.

Числа 3

1. Ось родовід Аарона і Мойсея, коли говорив Господь Мойсеєві на горі Сінай;

2. І ось ймення синів Аарона: первісток Надав, Авігу, Елезар, і Ітамар.
3. Це ймення синів Аарона, священиків, помазаних, котрих він освятив, щоб священнодіяли.
4. Але Надав та Авігу померли перед лицем Господа, коли вони принесли чужий вогонь перед лицем Господа в пустелі Сінайській, а дітей у них не було; і були священиками Елезар та Ітамар при Аароні, батькові своєму.
5. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
6. Приведи коліно Левієве, і постав його перед Аароном священиком, щоб вони служили йому.
7. І нехай вони будуть на сторожі за нього, і на сторожі за всю громаду при скинії зібрання, аби провадити служіння при скинії.
8. І нехай зберігають усі речі скинії зібрання, і будуть на сторожі за синів Ізраїля, аби провадити служіння при скинії.
9. Віддай левитів Ааронові і синам його [у розпорядження] ; нехай будуть вони віддані йому із синів Ізраїля.
10. І Ааронові, і синам його доручи, щоб вони берегли священицьку посаду свою, а якщо приступить хтось сторонній, то скараний буде на смерть.
11. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
12. Ось, Я узяв левитів із синів Ізраїля замість усіх первістків, народжуваних із синів Ізраїля. Левити мусять бути Моїми.
13. Бо всі первістки – Мої; того дня, коли уразив Я всіх первістків на землі єгипетській, освятив Я Собі усіх первістків Ізраїля від чоловіка до скотини, вони мають бути Моїми. Я Господь.
14. І сказав Господь Мойсеєві в пустелі Сінайській, говорячи:
15. Перелічи синів Левієвих за родинами їхніми, за родами їхніми, усіх чоловічої статі від одного місяця і вище перелічи.
16. І підрахував їх Мойсей за словом Господнім, як велено.
17. І ось, сини Левієві за йменнями їхніми: Гершон, Кегат, Мерарі,
18. І ось ймення синів Герсона за родами їхніми: Лівні і Шім'ї.
19. І сини Кегата за родами їхніми: Амрам і Їцгар, Хеврон і Уззіл.
20. І сини Мерарі за родами їхніми: Махлі і Муші. Ось роди Левієві за родинами їхніми.
21. Від Герсона рід Лівні і рід Шім'ї: це роди Гершонови.
22. Порахованих було всіх чоловічої статі, – від одного місяця і вище, сім тисяч п'ятсот.

23. Роди Гершонови мають ставати станом позаду скинії на захід.
24. Старшиною покоління синів Гершових буде Ел'ясаф син Лаїлів.
25. Охороні синів Гершових у скинії зібрання доручається скинія і її покриття, і запона входу до скинії зібрання.
26. І запони двору і запони входу до двору, котрий довкола скинії та жертовника, і мотузки її, з усіма їхніми знаряддями.
27. Від Кегата, рід Амрама та рід Їцгара, і рід Хеврона, і рід Уззіїла: це – роди Кегата.
28. За підрахунками, число чоловічої статі, від одного місяця і вище, вісім тисяч шістсот, котрі охороняли святиню.
29. Роди синів Кегатових мусять ставити стан свій на південному боці скинії.
30. А старшиною покоління родів Кегатових буде Еліцафан, син Уззіїла.
31. Під охороною у них Ковчег, стіл, світильник, жертовники, священний посуд, котрий використовується при служінні, і запона з усіма знаряддями її.
32. Старшим над старшинами левитів буде Елеазар, син Аарона священика; під його наглядом ті, котрим довірили охорону святині.
33. Від Мерарі рід Махлі і рід Муші: це роди Мерарієві.
34. За підрахунками число чоловічої статі, від одного місяця і вище – шість тисяч двісті.
35. Старшиною покоління родів Мерарі був Цуріїл, син Авіхаїла; вони мусять ставити шатра свої на північному боці скинії.
36. Охороні синів Мерарі доручаються бруси скинії та жердини, і стовпи її, і підніжжя її, і всі речі її, з усім начинням її.
37. І стовпи подвір'я зусібіч, і підніжжя їхні, і паколи їхні, і мотузки їхні.
38. А попереду скинії, на схід перед скинією зібрання, повинні ставити шатра Мойсей та Аарон і сини його, котрим доручено охорону святині за синів Ізраїля; а якщо підступить хтось сторонній, то скараний буде на смерть.
39. Усіх порахованих левитів, котрих порахував Мойсей та Аарон за велінням Господнім, за родами їхніми, усіх чоловічої статі, від одного місяця і вище, двадцять дві тисячі.
40. І сказав Господь Мойсеєві: полічи всіх первістків чоловічої статі із синів Ізраїля, від одного місяця і вище, і перелічи їх кожного на ім'я.
41. І візьми левитів для Мене, Я Господь, – замість усіх первістків із синів Ізраїля, а скотину левитів замість усієї першовродженої скотини синів Ізраїля.
42. І порахував Мойсей, як звелів йому Господь, усіх первістків із синів Ізраїля.
43. І було всіх первістків чоловічої статі, за числом імен, від одного місяця і вище, двадцять дві тисячі двісті сімдесят три.

44. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

45. Візьми левитів замість усіх первістків із синів Ізраїля, і скотину левитів замість скотини їхньої, нехай левити будуть Моїми. Я Господь.

46. А у викуп двохсот сімдесяти трьох, котрі зайві супроти [числа] левитів, із первістків Ізраїльських

47. Візьми по п'ять шеклів за чоловіка, за шеклем священним візьми, двадцять гер у шеклі,

48. І віддай срібло це Ааронові і синам його, на викуп за зайвих щодо [числа] їхнього.

49. І узяв Мойсей срібло викупу за зайвих щодо [числа] заміненних левитами.

50. Від первістків Ізраїля узяв срібла тисячу триста шістьдесят п'ять [шеклів], за шеклем священним.

51. І віддав Мойсей срібло викупу Ааронові і синам його за словом Господнім, як заповідав Господь Мойсеєві.

Числа 4

1. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові, говорячи:

2. Перелічи синів Кегатових із синів Левія за родами їхніми, за родинами їхніми,

3. Від тридцяти літ і вище до п'ятдесяти літ, усіх придатних до служіння, щоб провадити роботу у скинії зібрання.

4. Ось служіння синів Кегатових у скинії зібрання: [носити] Святе Святих.

5. Коли станові необхідно рушати в дорогу, Аарон і сини його увійдуть і знімуть запону, котра запинає, і покриють нею Ковчег Одкровення.

6. І покладуть на неї покриття із шкіри тахашів, і згори накинуть покривало з голубої [вовни], і вкладуть жердини його.

7. І стіл показних хлібів покриють блакитною шатою з вовни, і поставлять там тарілі, миски, чаші і кухлі поливні, і хліб [його] повсякчасний має бути на ньому.

8. І покладуть на них шати багряні, і покриють їх покривалом із шкіри тахашів, і вкладуть жердини його.

9. І візьмуть шати з голубої вовни, і покриють світильника і лампади його, і щипці його, і лопатки його, і всю посудину для елею, котрі використовуються при ньому,

10. І покриють його і все знаряддя його покривалом із шкіри тахашів, і покладуть на ноші.

11. І на золотий жертovníк покладуть шати із голубої [вовни], і покриють його покривалом із шкіри тахашів, і вкладуть жердини його.

12. І візьмуть усі речі службові, котрі використовують для служіння у святині, і покладуть у шати з голубої [вовни], і покриють їх покривалом із шкіри тахашів, і покладуть на ноші.

13. І очистять жертовника від попелу, і накріють його шатами пурпуровими.
14. І покладуть на нього всі посудини його, котрі користають для служіння при ньому, – вугільниці, виделки, лопатки і чаші, усі посудини жертовника, і покриють його покривалом із шкіри тахашів, і вкладуть жердини його.
15. Коли вирушатимуть зі стану, Аарон і сини його покриють всю святиню і всі речі святині, тоді сини Кегата підійдуть, щоб нести: але не повинні вони торкатися святині, щоб не вмерти. Оці частини шкіни зібрання мусять носити сини Кегатові.
16. Елезарові, синові Аарона священика, доручається елей для світильника і духмяне кадіння, і повсякчасне хлібне приношення, і елей помазання, – доручається вся шкінія і все, що в ній, святиня і знаряддя її.
17. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові, говорячи:
18. Не вигубіть коліна племен Кегатових із середовища Левитів.
19. Але ось, що зробите їм, щоб вони були живі і не вмерли, коли приступають до Святого Святих: Аарон і сини його нехай прийдуть і поставлять їх кожного в служінні його і біля ноші його.
20. Але самі вони не повинні підходити, оглядати святиню, коли покривають її, щоб не вмерти.
21. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
22. Перелічи і синів Гершона за родинами їхніми, за родами їхніми.
23. Від тридцяти літ і вище до п'ятдесяти літ, перелічи їх усіх, придатних до служби, щоб служити в шкіни зібрання.
24. Ось робота родин Гершононих, при їхньому служінні і перенесенні важкого.
25. Вони мусять носити покривала шкіни і шкіню зібрання, і покривало її, і покривало із шкіри тахашів, котре на ній згорі, і запону входу до шкіни зібрання.
26. І запони подвір'я, і запону входу на подвір'я, що довкола шкіни та жертовника, і мотузки їхні, і всі речі, які належать до них; і все, що буде зроблене при них, – вони мають робити.
27. На наказ Аарона і синів його мають здійснюватися всі служіння (роботи) синів Гершононих при всілякому ношенні вантажів і всілякій роботі їхній, і доручить їхньому зберіганню все, що вони носять.
28. Ось служба родів синів Гершононих у шкіни зібрання, і ось що доручається їхньому зберіганню під наглядом Ітамара, сина Аарона – священика.
29. Синів Мерарієвих за родами їхніми, за родинами їхніми перелічи.
30. Від тридцяти літ і вище до п'ятдесяти літ, перелічи всіх придатних для служби, аби провадили вони служіння при шкіни зібрання.

31. Ось що мусять вони носити на службі їхній при скинії зібрання: бруси скинії і жердини її, і стовпи її, і підніжжя її.
32. І стовпи подвір'я з усіх боків і підніжжя їхні, і паколи їхні, і мотузки їхні, і всі речі при них, і всі знаряддя їхні, і перелічіть кожну річ зокрема, котрі вони мусять носити.
33. Ось роботи родів синів Мерарієвих, по службі їхній при скинії зібрання, під наглядом Ітамара, сина Аарона, священика.
34. І порахували Мойсей та Аарон і князі громади синів Кегатових за родами їхніми, і за родинами їхніми.
35. Від тридцяти літ і вище до п'ятдесяти літ, усіх придатних для служби, для робіт у скинії зібрання.
36. І було пораховано, за родами їхніми, дві тисячі сімсот п'ятдесят.
37. Це – пораховані з родів Кегатових, усі, що служили при скинії зібрання, котрих порахував Мойсей та Аарон на веління Господнє, [дане] через Мойсея.
38. І пораховані сини Гершона за родами їхніми і за родинами їхніми,
39. Від тридцяти літ і вище до п'ятдесяти літ, усі, придатні для служби, для робіт у скинії зібрання.
40. І було нараховано за родами їхніми, за родинами їхніми, дві тисячі шістсот тридцять.
41. Це пораховані із родів синів Гершона, всі, хто служив при скинії зібрання, котрих порахували Мойсей та Аарон, на веління Господнє.
42. І пораховані роди синів Мерарієвих за родами їхніми, за родинами їхніми.
43. Від тридцяти літ і вище до п'ятдесяти літ, усі придатні для служби, для робіт при скинії зібрання.
44. І було пораховано за родами їхніми, три тисячі двісті.
45. Це – пораховані із родів синів Мерарієвих, котрих порахував Мойсей та Аарон на веління Господнє, [дане] через Мойсея.
46. І пораховані усі Левити, котрих порахував Мойсей та Аарон і князі Ізраїля за родами їхніми і за родинами їхніми,
47. Від тридцяти літ і вище до п'ятдесяти літ, усі придатні [для служби], для робіт і ношення в скинії зібрання.
48. І було нараховано їх вісім тисяч п'ятсот вісімдесят.
49. На веління Господнє через Мойсея призначені вони кожний до своєї роботи і ношення, і пораховані, як звелів Господь Мойсеєві.

Числа 5

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Накажи синам Ізраїля вислати зі стану усіх прокажених, і всіх, що мають течу, і всіх, хто опоганився від мертвого.
3. І чоловіків і жінок повисилайте, за стан спровадьте їх, щоб не опоганювали вони шатрів своїх, серед котрих Я живу.
4. І вчинили так сини Ізраїля, і вивели їх геть зі стану; як говорив Господь Мойсеєві, так і вчинили сини Ізраїля.
5. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
6. Скажи синам Ізраїля: Якщо чоловік чи жінка вчинить якийсь гріх супроти людини, і через це вчинить злочин супроти Господа, і завинить душа та,
7. То нехай визнають свій гріх, котрий вони учинили, і повернуть уповні те, в чому завинили, і додадуть до того п'яту частину, і віддадуть тому, супроти кого згрішили.
8. Якщо ж у нього немає спадкоємця, котрому належало б повернути за провину, то присвятить це Господові, нехай це буде священникові, понад барана очищення, котрим він очистить його.
9. І всіляке підношення із усіх святинь синів Ізраїля, котре вони приносять до священника, йому належить.
10. І присвячене кимось йому належить. Усе, що дасть хтось священникові, йому належить.
11. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
12. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм: Якщо зрадить когось дружина і порушить вірність йому,
13. І зляжеться хтось із нею і викине сім'я, і це буде приховане від очей чоловіка її, і вона опоганиться таємно, і не буде на неї свідка, і не буде викрита,
14. І захопить його дух ревниць, і буде ревнувати дружину свою, коли вона опоганена, або захопить його дух ревниць, і він буде ревнувати дружину свою, коли вона не опоганена;
15. Нехай приведе чоловік дружину свою до священника, і принесе за неї пожертву десяту частину ефи ячного борошна; але не вилле на нього елею, і не покладе ладану, тому що це приношення ревниць, приношення спогаду, яке нагадує про беззаконня.
16. А священник нехай приведе і поставить її перед Господом,
17. І візьме священник святої води в глиняну посудину, і візьме священник землі з долівки шкіни і покладе у воду;
18. І поставить священник дружину перед Господом, і відкриє голову жінки, і дасть їй до рук приношення спогаду, – це приношення ревниць; а в руці священника буде гірка вода, яка наводить прокляття.
19. І залякне її священник, і скаже дружині: Якщо ніхто не переспав з тобою, і ти не опоганилася і не зрадила свого чоловіка, то неушкоджена будеш від цієї гіркої води, що наводить прокляття.

20. Та коли ти зрадила чоловікові твоєму і опоганилася, і якщо переспав хтось із тобою, окрім чоловіка твого;
21. Тоді священик нехай заляне дружину клятьбою прокляття, і скаже священик дружині: нехай же віддасть тебе Господь прокляттю і прокляттю в народі твоєму, і нехай зробить Господь лоно твоє опущеним і черево твоє напухлим.
22. І нехай пройде вода оця, що наводить прокляття, у нутрощі твої, щоб спух живіт [твій] і опустилося лоно [твоє]. І скаже дружина: Амінь, амінь.
23. І напише священик ті прокляття на сувої, і змиє їх у гірку воду.
24. І дасть дружині випити гірку воду, що наводить прокляття, і увійде в неї вода, що наводить прокляття, на шкоду їй.
25. І візьме священик із рук дружини хлібне приношення ревниць, і піднесе це приношення перед Господом, і віднесе його до жертовника.
26. І візьме священик жменю із хлібного приношення частину на пам'ять, і спалить на жертовнику, а потім дасть дружині випити води.
27. І коли напоїть її водою, тоді, якщо вона нечиста і вчинила злочин супроти чоловіка свого, гірка вода, що наводить прокляття, увійде в неї, на шкоду їй, і спухне черево її, і опуститься лоно її, і буде ця дружина проклятою в народі своєму.
28. А якщо дружина не опоганилася і була чистою, то залишиться неушкодженою і буде здатна народжувати дітей.
29. Ось закон про ревності. Коли дружина зрадить чоловікові своєму і опоганиться,
30. Або, коли чоловіка захопить дух ревниць і він буде ревнувати дружину свою: тоді нехай він поставить дружину перед Господом, і вчинить з нею священик усе за цим законом.
31. І буде чоловік чистий від гріха, а дружина понесе на собі гріх свій.

Числа 6

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
2. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм: Якщо чоловік або жінка дадуть обітницю назорея, аби посвятити себе в назореї Господові,
3. То він має утриматися від вина і міцного напою, і не повинен уживати оцту з вина, ні оцту з напою, і нічого, приготовленого з винограду не повинен пити, не повинен їсти ні стиглих, ні сушених виноградних ягід.
4. У всі дні назорейства свого не повинен він їсти нічого, що робиться з винограду, від зерен до лушпиння.
5. У всі дні обітниці назорейства його бритва не має торкатися голови його. До закінчення днів, на котрі він посвятив себе в назореї Господові, він святий. Він мусить вирощувати волосся на голові своїй.

6. У всі дні, на котрі він присвятив себе в назорей Господові, не повинен він підходити до мертвого тіла.
7. [Доторком] до батька свого, і до матері своєї, і до брата свого, і до сестри своєї не повинен він опоганюватися, коли вони помруть; тому що посвята Богові його на голові його.
8. У всі дні назорейства свого святий він для Господа.
9. А якщо помре хтось при ньому раптово, і він опоганить тим голову назорейства свого, то він мусить обстригти голову свою в день очищення його, – сьомого дня мусить обстригти її.
10. І восьмого дня мусить принести двох горлиць чи двох молодих голубів, до священика, до входу в скинію зібрання.
11. Священик одну [із птахів] принесе у пожертву за гріх, а другу для приношення всеспалення, і очистить його від опоганення мертвим тілом, і освятить його голову того ж дня.
12. І повинен він знову почати посвячені Господові дні назорейства свого і принести однорічне ягня для пожертви за провину; а попередні дні його даремні, тому що назорейство його опоганене.
13. І ось закон про назорея, коли виповнюються дні назорейства його: треба привести його до входу у скинію зібрання.
14. І він принесе на пожертву Господові одне однолітнє ягня без вади для приношення всеспалення, і одну однолітню вівцю без вади на пожертву за гріх, і одного барана без вади для пожертви мирної.
15. І корзину опрісноків з пшеничного борошна, хлібів, спечених з елеєм, і прісних коржів, помазаних елеєм, і при них хлібне приношення і поливне приношення.
16. І принесе священик [його] перед Господом, і принесе пожертву його за гріх і всеспалення його.
17. Барана принесе для пожертви мирної Господові з корзиною опрісноків, також звершить священик хлібне приношення його і поливне приношення його.
18. І обстриже назорей біля входу до скинії зібрання голову назорейства свого, і візьме волосся голови назорейства свого, і покладе на вогонь, котрий під мирною пожертвою.
19. І візьме священик зварену лопатку барана і одного прісного пирога із корзини і одного прісного коржа, і покладе на руки назорею, після того, як обстриже він голову назорейства свого.
20. І піднесе це священик, коливаючи перед Господом: це – святиня для священика, понад грудинку коливну й понад лопатку підношення. Після цього назорей може пити вино.
21. Ось закон про назорея, котрий дав обітницю, і пожертва його Господові за назорейство своє, окрім того, що дозволить йому достаток його; за обітницею своєю, яку він дасть, так і мусить він зробити, понад узаконення про назорейство його.

22. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
23. Скажи Ааронові і синам його: так благословляйте синів Ізраїля, кажучи їм:
24. Нехай благословить тебе Господь і збереже тебе!
25. Нехай засяє на тебе Господь лицем Своїм і помилує тебе!
26. Нехай наверне Господь обличчя Своє на тебе і дасть тобі мир!
27. Отак будуть кликати ймення Моє на синів Ізраїля, і Я благословлю їх.

Числа 7

1. Коли Мойсей повністю спорудив скинію, і помазав її та освятив її та всі знаряддя її, і жертовника і всі знаряддя його, і помазав їх та освятив їх:
2. Тоді прийшли князі ізраїльські, голови родин їхніх, які були князями колін, що відали переписом.
3. І принесли приношення свої перед Господом, шість критих возів і дванадцять волів, по одному возі від двох князів, і по одному воліві од кожного, і поставили все це перед скинією.
4. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
5. Візьми від них; це буде для виконання роботи при скинії зібрання; і віддай це левитам, кожному, згідно з його служінням.
6. І взяв Мойсей вози і волів, і віддав їх левитам.
7. Два вози і чотирьох волів віддав синам Гершоновим, згідно зі службою їхньою.
8. І чотири вози і вісім биків віддав синам Мерарієвим, згідно зі службою їхньою, під наглядом Ітамара, сина Ааронового, священика.
9. А синам Кегатовим не дав, тому що служба їхня в святині була – [носити її] на плечах своїх.
10. І принесли князі пожертви освячення жертовника в день, коли він помазаний, і поставили князі приношення своє перед жертовником.
11. І сказав Господь Мойсеєві: по одному князеві на день нехай приносять приношення своє для освячення жертовника.
12. Першого дня приніс приношення своє Нахшон, син Аммінадавів, від коліна Юдиного.
13. Приношення його було: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят [шеклів], за шеклем священним, обидві наповнені пшеничним борошном, змішаним з елеєм, для приношення хлібного.
14. Одна золота кадильниця на десять [шеклів], повна ладану.
15. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня для приношення усеспалення.

16. Одного козла для приношення за гріх,
17. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів, п'ять ягнят однорічних – оце приношення Нахшона, сина Аммінадавого.
18. Другого дня приніс Натанаїл, син Цуарів, князь [коліна] Іссахарового.
19. Він приніс від себе приношення: одну срібну таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одну срібну чашу на сімдесят [шеклів], за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного.
20. Одну золоту кадильницю на десять [шеклів], повну кадіння.
21. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
22. Одного козла для приношення за гріх.
23. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів, п'ять однорічних ягнят – ось приношення Натанаїла, сина Цуарового.
24. Третього дня – князь синів Завулонових Еліяв, син Хелонів.
25. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят шеклів, за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного.
26. Одна золота кадильниця на десять [шеклів], повна кадіння.
27. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, – для приношення всеспалення;
28. Одного козла для приношення за гріх;
29. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів, п'ять однорічних ягнят. Ось приношення Еліява, сина Хелонового.
30. Четвертого дня – князь синів Рувимових Еліцур, син Шедеурів.
31. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят шеклів, за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного.
32. Одна золота кадильниця, повна [ладану] ;
33. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
34. Одного козла для приношення за гріх.
35. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів і п'ять однорічних ягнят. Ось приношення Еліцура, сина Шедеурового.
36. П'ятого дня – князь синів Симеонових Шелумііл, син Цурішаддаїв.

37. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят шеклів, по шеклю священному, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного;
38. Одна золота кадильниця, на десять [шеклів] ; повна кадінням;
39. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
40. Одного козла для приношення за гріх.
41. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів і п'ять однорічних ягнят. Ось приношення Шелуміїла, сина Цурішаддаєвого.
42. Шостого дня – князь синів Гадових, Ел'ясаф, син Деуїлів.
43. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят шеклів, за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного;
44. Одна золота кадильниця, на десять [шеклів], повна кадінням;
45. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
46. Одного козла для приношення за гріх.
47. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів і п'ять однорічних ягнят. Ось приношення Ел'ясафа, сина Деуїлового.
48. Сьомого дня – князь синів Єфремових, Елішама, син Аммігуда.
49. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят шеклів, за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного;
50. Одна золота кадильниця, на десять [шеклів], повна кадінням;
51. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
52. Одного козла для приношення за гріх.
53. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів і п'ять однорічних ягнят. Ось приношення Елішама, сина Аммігудового.
54. Восьмого дня – князь синів Манасіїних Гамалиїл, син Педацурів.
55. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят шеклів, за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного;
56. Одна золота кадильниця, на десять [шеклів], повна кадінням;
57. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
58. Одного козла для приношення за гріх.

59. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів і п'ять однорічних ягнят. Ось приношення, Гамаліїла сина Педацуурового.
60. Дев'ятого дня – князь синів Веніяминових Авідан, син Гід'оніїв.
61. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят шеклів, за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного;
62. Одна золота кадильниця, на десять [шеклів], повна кадінням;
63. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
64. Одного козла для приношення за гріх.
65. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів і п'ять однорічних ягнят. Ось приношення Авідана, сина Гід'онієвого.
66. Десятого дня – князь синів Данових Ахіезер, син Аммішаддаїв.
67. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят шеклів, за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного;
68. Одна золота кадильниця, на десять [шеклів], повна кадінням;
69. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
70. Одного козла для приношення за гріх.
71. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів і п'ять однорічних ягнят. Ось приношення Ахіезера сина Аммішаддаєвого.
72. Одинадцятого дня – князь синів Асирових Паг'ііл, син Охранів.
73. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять [шеклів], одна срібна чаша на сімдесят шеклів, за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного;
74. Одна золота кадильниця, на десять [шеклів], повна кадінням;
75. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
76. Одного козла для приношення за гріх.
77. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів і п'ять однорічних ягнят. Ось приношення Паг'іїла, сина Охранового.
78. Дванадцятого дня – князь синів Нефталимових Ахіра, син Енана.
79. Приношення його: одна срібна таріль, вагою сто тридцять шеклів, одна срібна чаша на сімдесят шеклів, за шеклем священним, обидві повні пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного;

80. Одна золота кадильниця, на десять [шеклів], повна кадінням;
81. Одне теля, одного барана, одне однорічне ягня, для приношення всеспалення.
82. Одного козла для приношення за гріх.
83. І для пожертви мирних приношень двох биків, п'ять баранів, п'ять козлів і п'ять однорічних ягнят. Ось приношення Ахіри сина Енанового.
84. Ось приношення від князів ізраїльських, при освяченні жертовника в день помазання його; дванадцять срібних тарілей, дванадцять срібних чаш, дванадцять золотих кадильниць.
85. По сто тридцять шеклів срібла в кожній тарелі, і по сімдесят у кожній чаші: отожд, усього срібла в цих посудинах дві тисячі чотириста [шеклів], за шеклем священним.
86. Золотих кадильниць, повних кадінням, дванадцять, у кожній кадильниці по десять [шеклів], за шеклем священним: всього золота в кадильницях сто двадцять [шеклів].
87. Для усеспалення всього дванадцять телят із худоби великої, дванадцять баранів, дванадцять однорічних ягнят і при них хлібне приношення, і для приношення за гріх дванадцять козлів.
88. І для пожертви мирних приношень всього із великої худоби двадцять чотири теляти, шістдесят баранів, шістдесят козлів, шістдесят однорічних ягнят. Ось приношення при освяченні жертовника після помазання його.
89. Коли Мойсей заходив до скинії зібрання, щоб розмовляти з Господом, чув голос, який говорив йому з віка, котре над Ковчегом між двома херувимами, і він говорив йому.

Числа 8

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
2. Оголоси Ааронові і скажи йому: Коли ти будеш запалювати лампади, то на передньому боці світильника мають горіти сім лампад.
3. Аарон так і вчинив: на передньому боці світильника запалив лампаду його, як звелів Господь Мойсеєві.
4. Аж ось опорядження світильника: карбований він із золота, від стеблини його і до квітів карбований, за образом, котрого показав Господь Мойсеєві, він виготовив світильника.
5. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
6. Візьми левитів з-поміж синів Ізраїля, і очисти їх,
7. А щоб очистити їх, вчини з ними так: покропи на них водою, яка очищає, і нехай вони поголять бритвою все тіло своє і виперуть одягу свою, і будуть чисті.
8. І нехай візьмуть теля і хлібне приношення до нього, пшеничного борошна, змішаного з елеєм, і друге теля візьми для приношення за гріх.
9. І приведи левитів перед скинію зібрання, і збери всю громаду синів Ізраїля.

10. І приведи левитів їхніх перед Господа, і нехай покладуть сини Ізраїля руки свої на левитів.
11. І нехай Аарон звершить над левитами посвячення їх перед Господом від синів Ізраїля, щоб провадили вони служіння Господові.
12. А левити нехай покладуть руки свої на голови телят, і принеси одного на пожертву за гріх, а другого для приношення усеспалення Господові, для очищення левитів.
13. І постав левитів перед Аароном і перед синами його, і зверши над ними посвячення їх Господові.
14. І в такий спосіб відділи левитів од синів Ізраїля, щоб левити були Моїми.
15. Після цього увійдуть левити служити в скинії зібрання, коли ти очистиш їх і звершиш над ними посвячення їх. Тому що вони віддані Мені із синів Ізраїльських.
16. Замість усіх первістків із синів Ізраїля, що відкривають лоно кожне, узяв Я їх Собі.
17. Тому що всі Мої первістки у синів Ізраїля, від чоловіка до скотини. Того дня, коли Я уразив усіх первістків на землі єгипетській, Я освятив їх Собі.
18. І взяв левитів замість усіх первістків у синів Ізраїля.
19. І віддав левитів Ааронові і синам його з-поміж синів Ізраїля, щоб вони провадили служіння за синів Ізраїля при скинії зібрання і служили охороною для синів Ізраїля, щоб не спостигла синів Ізраїля поразка, якби сини Ізраїля приступили до святині.
20. І вчинили отак Мойсей і Аарон, і вся громада синів Ізраїля з левитами: як звелів Господь Мойсеєві про левитів, так і вчинили з ними сини Ізраїля.
21. І очистилися левити і випрали одежу свою, і звершив над ними Аарон посвячення їх перед Господом, і очистив їх Аарон, щоб зробити їх чистими.
22. Після цього увійшли левити провадити служіння своє у скинії зібрання перед Аароном і перед синами його. Як звелів Господь Мойсеєві про левитів, так і вчинили вони з ними.
23. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
24. Ось [закон] про левитів: від двадцяти п'яти років і вище мусять поступати вони на службу для робіт при скинії зібрання.
25. А в п'ятдесят літ повинні припиняти провадження робіт і вже не працювати.
26. Тоді нехай допомагають вони братам своїм утримувати сторожу при скинії зібрання; працювати – нехай не працюють. Так чини з левитами стосовно служіння їхнього.

Числа 9

1. І сказав Господь Мойсеєві в пустелі Сінайській, другого року по виході їх з єгипетської землі, першого місяця, кажучи:
2. Нехай сини Ізраїля звершать Пасху в назначений для неї час.

3. Чотирнадцятого дня цього місяця увечері звершіть її у призначений для неї час, за всіма настановами і за всіма обрядами її звершіть її.
4. І сказав Мойсей синам Ізраїля, щоб звершили Пасху.
5. І звершили вони Пасху першого [місяця], чотирнадцятого дня місяця увечері, в пустелі Синайській: у всьому, як звелів Господь Мойсеєві, так і вчинили сини Ізраїля.
6. Були люди, котрі були нечисті від [доторку] до мертвих тіл людських, і не могли звершити Пасхи того дня; і прийшли вони до Мойсея і Аарона того дня,
7. І сказали йому ті люди: Ми нечисті від [доторку] до мертвих тіл людських; для чого нас позбавляти того, щоб ми принесли приношення Господові у призначений час серед синів Ізраїля?
8. І сказав їм Мойсей: Заждіть, я послухаю, що звелить про вас Господь.
9. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
10. Скажи синам Ізраїля: Якщо хтось із вас чи з потомків ваших буде нечистий від доторку до мертвого тіла, чи буде в тривалій мандрівці, то він також має звершити Пасху Господню.
11. Чотирнадцятого дня другого місяця увечері нехай такі (люди) звершать її, і з опрісноками, і з гіркими травами нехай їдять її.
12. І нехай не залишають від неї до ранку, і кісток її не ламають; нехай звершать її за всіма настановами про Пасху.
13. А хто чистий і не перебував у дорозі, і не звершить Пасхи: винищиться душа та з народу свого; бо він не приніс приношення Господові у свій час; понесе на собі гріх чоловік той.
14. Якщо буде жити у вас захожий, то він також має звершити Пасху Господню: за настановою про Пасху, і за обрядом її він має звершити її. Одна настанова нехай буде у вас і для захожого, і для тубільця.
15. Того дня, як поставлена була скинія, хмарина покрила скинію зібрання, і з вечора над скинією наче вогонь було видно до самого ранку.
16. Так було завше: хмарина покривала її [вдень], і видиво вогню вночі.
17. І коли хмарина підносилася від скинії, тоді сини Ізраїля рушали в путь, і на місці, де зупинялася хмарина, там зупинялися станом сини Ізраїля.
18. За повелінням Господнім рушали сини Ізраїля в путь, і за повелінням Господнім зупинялися: увесь той час, як хмарина стояла над скинією, і вони стояли.
19. І якщо хмарина тривалий час була над скинією, то й сини Ізраїля дотримувалися цього повеління Господнього, і не рушали.
20. А іноді хмарина не довго була над скинією: вони за велінням Господнім зупинялися і за велінням Господнім рушали в путь.

21. Іноді хмарина стояла [тільки] од вечора до ранку, і вранці підносилася хмарина, тоді й вони рушали; або ж день і ніч стояла хмарина, і коли підносилася, то й вони тоді рушали
22. Або, якщо два дні, або місяць, або ж декілька днів стояла хмарина над скинією, то й сини Ізраїля стояли і не рушали в путь; а коли вона підносилася, тоді рушали.
23. За повелінням Господнім зупинялися, і за повелінням Господнім рушали в путь: дотримувалися настанови Господньої за велінням Господнім, даним через Мойсея.

Числа 10

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
2. Зроби собі дві срібні сурми, карбованими зроби їх, щоб вони служили тобі для скликання громади і для звістки про зняття станів.
3. Коли засурмлять ними, збереться до тебе вся громада до входу скинії зібрання.
4. Коли однією сурмою засурмлять, зберуться до тебе князі і тис'яцькі, старшини Ізраїлеві.
5. Коли засурмлять на сполох, піднімуться стани, що отаборилися на сході;
6. Коли ж удруге засурмлять на сполох, піднімуться стани, що отаборилися на півдні, на сполох нехай сурмлять, рушаючи в путь.
7. А коли треба оголосити зібрання, сурміть, але не на сполох.
8. Сини Ааронові, священники, мусять сурмити сурмами: це буде їм настановою вічною в роди ваші.
9. І коли підете на війну на землі вашій супроти ворога, що наступатиме на вас, сурміть на сполох сурмами; і будете згадані перед Господом, Богом вашим, і порятовані будете від ворогів ваших.
10. І в день радости вашої, і на свята ваші, і в новомісяччя ваші сурміть сурмами вашими при веспаленнях ваших і при мирних пожертвах ваших; і це буде на спомин про вас перед Богом вашим. Я Господь, Бог ваш.
11. Другого року, другого місяця, двадцятого дня місяця, піднеслася хмарина від скинії одкровення.
12. І рушили сини Ізраїля станами своїми з пустелі Сінайської, і зупинилася хмарина в пустелі Паран.
13. І піднялися вони вперше, за велінням Господнім, даним через Мойсея.
14. І найперше рушив прапор стану синів Юдиних за своїми військовими відділами, а над військом їхнім – Нахшон, син Аммінадавів.
15. А над військом коліна синів Іссахара – Нафанаїл, син Цуарів.
16. А над військом коліна синів Завулонових Еліяв, син Хелонів.
17. І була розібрана скинія, і рушили сини Гершонови і сини Мерарієві, які носили скинію.

18. І піднесений був прапор стану Рувимового за військовими відділами їхніми. А над військом його – Еліцур, син Шедеурів.
19. А над військом коліна синів Симеонових – Шелумііл, син Цурішаддаїв.
20. І над військом коліна синів Гадових Ел'ясаф, син Деуїлів.
21. Відтак пішли сини Кегатові, які несли святиню; і поставили було шкінію ще до приходу їхнього стану.
22. І піднесений був прапор синів Єфремових за військовими відділами їхніми. І над військом їхнім Елішама, син Аммігуда.
23. А над військом коліна синів Манасієвих Гамалііл, син Педацура.
24. І над військом коліна синів Веняминових – Авідан, син Гідоніїв.
25. І піднятий був прапор стану синів Данових, який був позаду всіх їхніх військових загонів. І над військом їхнім Ахіезер, син Аммішаддаїв.
26. І над військом коліна синів Асирових Пар'ііл, син Охранів.
27. І над військом коліна синів Нефталимових Ахіра, син Енана.
28. Ось [порядок] рушення синів Ізраїля за полками їхніми. І рушили вони.
29. І сказав Мойсей Ховаві, синові Реуїловому, мідіянину, родичеві Мойсеевому: Ми простуємо в те місце, про яке Господь сказав: "Вам віддам його". Йди з нами, ми зробимо тобі добро, бо Господь добре вирік про Ізраїля.
30. Але він сказав йому: Не піду; Я піду на свою землю і на свою батьківщину.
31. А [Мойсей] сказав: Не залишай нас, тому що ти знаєш, як розташовуємося ми станом у пустелі, і ти можеш бути замість очей наших.
32. Якщо підеш із нами, то добро, котре Господь учинить нам, ми вчинимо тобі.
33. І рушили вони від гори Господньої на три дні шляху, і Ковчег заповіту Господнього йшов перед ними три дні шляху, щоб знайти їм місце, де зупинитися.
34. І хмарина Господня осявала їх удень, коли вони рушали зі стану.
35. Коли піднімався Ковчег у дорогу, Мойсей казав: Повстань, Господе, і нехай розсіються вороги Твої, і побіжать від Тебе ті, що ненавидять Тебе!
36. А коли зупинявся Ковчег, він казав: Повернися, Господе, до багатьох тисяч Ізраїля!

Числа 11

1. Народ почав голосно нарікати на Господа; і Господь почув, і розпалився гнів Його, і спалахнув у них вогонь Господній, і розпочав нищити край стану.
2. І заволав народ до Мойсея; і помолився Мойсей Господові, і затих вогонь.

3. І назвали місце те: Тав'ера, тому що загорівся у них вогонь Господній.
4. Захожі поміж ними почали вередувати, а з ними й сини Ізраїля сиділи і плакали: Хто нагодує нас м'ясом?
5. Ми пам'ятаємо рибу, котру в Єгипті ми їли даремно, огірки і дині, і зелену, і ріпчасту цибулю й часник.
6. А нині душа наша знемагає; нічого нема, тільки оця манна в очах наших.
7. А манна була схожа на коріяндрове насіння, на вигляд, мов перли.
8. Народ ходив і визбирував її, і молов на жорнах чи товк у ступах, і варив у казані, і робив з неї коржі; на смак вона нагадувала коржі з елеєм.
9. І коли роса спадала на табір вночі, тоді спадала на нього й манна.
10. Мойсей слухав, що народ плаче по родинах своїх, кожне біля входу в шатро своє, і вельми спалахнув гнів Господній, і сумно було Мойсеєві.
11. І сказав Мойсей Господові: Для чого Ти завдаєш болю слuzі Твоєму? І чому я не знайшов милости в очах Твоїх, що Ти наклав на мене тягара всього народу цього?
12. Хіба я носив у череві увесь народ оцей, хіба я породив його, що Ти говориш мені: Неси його на лоні своєму (на руках), як нянька несе дитя, на землю, якою Ти присягався батькам його?
13. Звідки мені [взяти] м'яса, щоб дати всьому народові цьому? Бо вони плачуть переді мною і кажуть: Дай нам м'яса, щоб ми могли їсти.
14. Я один не можу нести народу цього, тому що він заважкий для мене.
15. Коли Ти отак чиниш зі мною, то [краще] умертви мене, я благаю Тебе, якщо я знайшов милість перед очима Твоїми, щоб мені не бачити нещастя мого.
16. І сказав Господь Мойсеєві: Збери Мені сімдесят мужів із старшин Ізраїля, котрих ти знаєш, що вони старшини, і наглядачів, і візьми їх до скинії зібрання, щоб вони були там з тобою.
17. Я зійду, і буду говорити там з тобою, візьму від Духа, який на тобі, і покладу його на них, щоб вони несли з тобою тягар народу, а не один ти носив.
18. А народові скажи: Очистіться до завтрашнього дня, і будете їсти м'ясо. Оскільки ви плакали вголос перед Господом і казали: "Хто дасть нам м'ясо їсти? Добре нам було в Єгипті", – то й дасть вам Господь м'ясо, і будете їсти.
19. Не один день будете їсти, не два дні, не п'ять, не десять днів і не двадцять днів.
20. Але цілісінький місяць, аж доки не вийде воно з нїздрів і не стане для вас огидним, за те, що ви зневажили Господа, котрий серед вас, і плакали перед Ним, говорячи: "Нашо нам було виходити з Єгипту?"
21. І сказав Мойсей: Шістсот тисяч піших в народі цьому, що [я] серед нього; а Ти говориш: "Я дам їм м'ясо, і будуть їсти цілий місяць".

22. Чи заколоти всіх овець і волів, щоб їм стало? Чи вся риба морська збереться, щоб задовольнити їх?
23. І сказав Господь Мойсеєві: Хіба рука Господня закоротка? Нині ти побачиш, чи справдиться слово Моє до тебе, чи ні .
24. Мойсей вийшов, переказав народові слова Господні, і зібрав сімдесят мужів із старшин народу, і поставив їх біля скинії.
25. І зійшов Господь у хмарині, і говорив з ним, і, взявши від Духа, котрий на ньому, дав на сімдесят мужів старшин. І коли спочив на них Дух, вони почали пророкувати, не припиняючи.
26. Двоє з мужів залишилися у стані; одному ім'я Елдад, а другому ім'я Медад; і на них спочив Дух, і вони пророкували у стані.
27. І прибіг хлопчак, і повідав Мойсеєві, і сказав: Елдад і Медад пророкують у стані.
28. У відповідь на це Ісус, син Навинів, служитель Мойсея, один із вибраних його, сказав: Пане мій Мойсею! Заборони їм.
29. Але Мойсей сказав йому: Чи ти не ревніший за мене? О, якби всі у народі Господньому були пророками, коли б Господь послав Духа Свого на них!
30. І повернувся Мойсей до стану, він і старшини Ізраїлеві.
31. І знявся вітер од Господа, і приніс від моря перепілок, і накидав їх біля стану, на один день шляху по один бік, і на день шляху по другий бік біля стану, майже на два лікті од поверхні землі.
32. І підвівся народ, і цілий той день, і всю ніч, і увесь наступний день збирали перепілок; і хто мало збирав, той зібрав десять хомерів; і порозкладали їх для себе довкола табору.
33. Те м'ясо було ще між їхніми зубами, його ще не з'їли, а гнів Господній спалахнув на народ, і вразив Господь народ вельми значною виразкою.
34. І назвали ім'я місцю тому: Ківрот-Гаттаава, тому що там поховали примхливий народ.
35. Від Ківрот-Гаттаави рушив народ до Гацероту, і залишився в Гацероті.

Числа 12

1. І дорікали Маріям і Аарон Мойсеєві за дружину єфіопку, котру він узяв; бо він узяв [за себе] єфіопку;
2. І сказали: Чи через одного Мойсея говорив Господь? Чи не казав Він і нам? І почув [це] Господь.
3. А тоді Мойсей був чоловіком найсумірнішим із усіх людей на лиці землі.
4. І сказав Господь несподівано Мойсеєві та Ааронові і Маріям: Вийдіть ви троє до скинії зібрання. І вийшли всі троє.

5. І зійшов Господь у стовпі хмари, і зупинився біля входу скинії, і покликав Аарона і Маріям, і вийшли вони обидвоє.
6. І Він сказав (Господь): Слухайте зараз слова Мої: Якщо є серед вас пророк Господній, то Я відкриюся йому у видінні, уві сні мовитиму йому.
7. Але не так із служником Моїм Мойсеєм; він-бо вірний у всьому домові Моєму.
8. Устами до уст говорю Я з ним, і явно, а не у видіннях, і образ Господа він бачить; як же ви не побоялися дорікати служникові Моєму, Мойсеєві?
9. І запалав гнів Господній на них, і Він відійшов.
10. І хмарина відійшла од скинії, і ось, Маріям покрилася проказою, мов снігом. Аарон глянув на Маріям, і ось, вона в проказі.
11. І сказав Аарон Мойсеєві: Пане мій! Не поклади нам за гріх, що ми вчинили легковажно і згрішили.
12. Не допусти, щоб вона була, як мертва [дитина], коли вона виходить із лона матері, зітліла вже на половину тіла.
13. І заволав Мойсей до Господа, говорячи: Боже, уздоров її зараз!
14. І сказав Господь Мойсеєві: Якби батько її плюнув їй в обличчя, то чи не мусила б вона соромитися сім днів? Отож, нехай буде вона замкнена сім днів поза станом, а відтак знову нехай приймуть її.
15. І пробула Маріям в ув'язненні поза станом сім днів, і народ не рушав у дорогу, аж доки не повернулася Маріям.

Числа 13

1. Після цього народ рушив із Гацероту і зупинився в пустелі Паран.
2. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
3. Пошли від себе людей, щоб вони оглянули землю ханаанську, котру Я даю синам Ізраїля; по одному чоловікові од коліна батьків їхніх пошліть, головних із них.
4. І послав їх Мойсей з пустелі Паран, з веління Господнього, і всі вони мужі старшини у синів Ізраїля.
5. Ось імена їхні: з коліна Рувимового Шаммуа, син Заккурів;
6. Із коліна Симеонового Шафат, син Хоріїв;
7. Із коліна Юдиного Калев, син Єфунни;
8. Із коліна Іссахарового – Їг'ал, син Йосипів.
9. Із коліна Єфремового Осія, син Навинів;
10. Із коліна Веніяминового Палті, син Рафуїв;

11. Із коліна Завулонового Гадділ, син Содіїв;
12. Із коліна Йосипового від Манасії Гадділ, син Сусіїв;
13. Із коліна Данового Амміл, син Гемалліїв;
14. Із коліна Асирового Сетур, син Михаїлів.
15. Із коліна Нефталимового Нахбі, син Вофсіїв.
16. Із коліна Гадового Геуїл, син Махіїв.
17. Ось ймення мужів, котрих послав Мойсей оглянути землю. І назвав Мойсей Осію, сина Навина, Ісусом.
18. І послав їх Мойсей дослідити землю ханаанську, і сказав їм: Рушайте в ту південну країну і підніміться на гору.
19. І огляньте землю, яка вона, і народ, що живе на ній, чи сильний він чи слабкий, чи малий він, чи чисельний?
20. І яка та земля, де він живе, добра вона чи ні? І які міста, в котрих він живе, у шатрах він живе чи в укріпленнях?
21. І яка земля, родюча вона чи пісна? Чи є на [ній] дерева, чи нема? Будьте сміливі, і візьміть од плодів землі. А була це пора дозрівання винограду.
22. Вони пішли і видивилися землю від пустелі Цін навіть до Рехова, і прийшли до Хамоту.
23. І пішли на південь, і дійшли до Хеврону, де жили Ахіман, Шешай і Талмай, діти Енакові: Хеврон, до річч, був споруджений сімома роками передніше Цоану, [міста] єгипетського.
24. І прийшли до потоку Ешкол, і зрізали там виноградну гілку з одним гроном, і понесли її на жердині удвох: [взяли] також гранатових яблук і плодів смоковниці.
25. Те місце назвали долиною Ешкол, з причини виноградного грона, котре зрізали там сини Ізраїля.
26. І, вивідавши землю, повернулися вони через сорок днів.
27. І рушили, і прийшли до Мойсея та Аарона, і до всієї громади синів Ізраїля в пустелі Паран, у Кадеш, і принесли їм і всій громаді відповідь, і показали їм плоди землі.
28. І розповіли йому і говорили: Ми ходили на землю, до котрої ти послав нас; на ній справді тече молоко і мед, і ось плоди її.
29. Але народ, який живе на землі тій, сильний, і міста укріплені, вельми великі; і синів Енакових ми бачили там.
30. Амалік живе на південній частині землі, хеттеї, євусеї і амореї живуть у горах, ханаанеї живуть біля моря і на березі Йордану.

31. Але Калев заспокоював народ перед Мойсеєм, говорячи: Ходімо і оволодіймо нею, тому що ми можемо здолати її.
32. А ті, що ходили з ним, говорили: Не можемо ми йти супроти народу цього, бо він могутніший від нас.
33. І розповсюджували лихі перекази про землю, котру вони оглядали, поміж синами Ізраїля, говорячи: Земля, котрою проходили ми для огляду, є земля, яка пожирає тих, хто живе на ній, і увесь народ, котрого бачили ми посеред неї, люди – великого зросту.
34. Там бачили ми також велетнів, синів Енакових, від роду велетнів; і ми були в очах наших [перед ними], як сарана, такими ж були ми і в очах їхніх.

Числа 14

1. І здійняла вся громада гвалт, і плакав народ цілісіньку ту ніч.
2. І ремствували на Мойсея та Аарона всі сини Ізраїля, і вся громада сказала їм: О, якби ми померли на землі єгипетській, або згинули в пустелі цій!
3. І навіщо Господь веде нас на цю землю, щоб ми впали від меча? Дружини наші і діти наші дістануться як здобич [ворогам]. Чи не краще нам повернутися до Єгипту?
4. І сказали одне одному: оберемо собі князя і повернемося до Єгипту.
5. І впали Мойсей та Аарон на лица свої перед усім зібранням громади синів Ізраїля.
6. Й Ісус, син Навинів, і Калев, син Єфуннеїв, що також оглядали землю, розірвали одержу свою,
7. І сказали всій громаді синів Ізраїля: Земля, котрою ми проходили для огляду, вельми й вельми гарна.
8. Якщо Господь милостивий до нас, то введе нас на цю землю, і дасть нам її, – цю землю, по котрій тече молоко і мед.
9. Лише супроти Господа не повставайте, і не бійтеся народу землі тієї; бо він дістанеться нам для спожитку, захисту в нього не стало; а з нами Господь, не бійтеся їх.
10. І сказала вся громада: Забити їх камінням! Але слава Господня з'явилася у skinі зібрання всім синам Ізраїля.
11. І сказав Господь Мойсеєві: Доки буде дратувати Мене народ цей? І доки буде він не вірити Мені при всіх знаменнях, котрі учиняв Я серед нього?
12. Уражу його виразкою і винищу його, а від тебе витворю народ численніший і сильніший від нього.
13. Але Мойсей сказав Господові: Почують єгиптяни, з-поміж яких Ти силою Своєю вивів цей народ,
14. І скажуть мешканцям землі цієї, котрі чули, що Ти, Господе, знаходишся серед народу цього, і що Ти, Господе, даєш їм бачити Себе лицем до лица, і хмарина Твоя стоїть над ними, і Ти йдеш перед ними вдень у хмаровому стовпі, а вночі у стовпі вогняному.

15. І якщо Ти винишиш народ цей, як одного чоловіка, то народи, котрі чули славу Твою, скажуть:
16. Господь не зміг ввести народ сей на землю, котру Він із клятвою обіцяв йому, а тому й вигубив його в пустелі.
17. Отож, нехай же звеличиться сила Господня, як Ти сказав, говорячи:
18. Господь довготерпеливий і багатомилостивий, який прощає беззаконня і злочини, і не залишає без покари, але карає беззаконня батьків у дітях до третього і четвертого покоління.
19. Прости гріха народові цьому з великої милости Твоєї, як ти прощав народові цьому від Єгипту аж сюди.
20. І сказав Господь [Мойсеєві:] Прощаю за словом твоїм.
21. Та живий Я, і славою Господньою виповнена уся земля .
22. Усі, котрі бачили славу Мою і знамення Мої, учинені Мною в Єгипті і в пустелі, і спокушали Мене уже десять разів, і не дослухалися голосу Мого,
23. Не побачать землі, котру Я, присягаючись, обіцяв батькам їхнім; всі, хто дратував Мене, не побачать її.
24. Але слугу Мого Калева, за те, що в ньому був інший дух, і він неухильно прямував за Мною, введу на землю, до котрої він ходив, і сім'я його успадкує її.
25. Амалік же, та Ханаан нині живуть у долині; завтра оберніться та рушайте в пустелю до Червоного моря.
26. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові, говорячи:
27. Допоки цій злій громаді ремствувати на Мене? Дорікання синів Ізраїля, котрими вони дорікають Мені, Я чую.
28. Скажи їм: Живу Я, говорить Господь: як говорили ви у вуха Мені, так і вчиню вам.
29. У пустелі цій упадуть трупи ваші, і всі ви, що пораховані, скільки вас числом, від двадцяти літ і вище, котрі ремствували на Мене,
30. Не увійдете на землю, на котрій Я, піднісши руку Мою, [присягався] переселити вас, окрім Калева, сина Єфуннеєвого, та Ісуса, сина Навиного.
31. Дітей ваших, про котрих ви говорили, що вони дістануться на здобич [ворогові], Я введу [туди], і вони спізнають землю, якою ви знехтували.
32. А ваші трупи упадуть в пустелі цій.
33. А сини ваші будуть блукати у пустелі сорок літ, і будуть нести покарання за блудодійство ваше, аж доки не згинуть усі тіла ваші в пустелі.
34. За числом сорока днів, коли ви оглядали землю, будете нести провину за гріхи ваші сорок літ, рік за день, щоб ви спізнали, [що означає] залишитися без Мене.

35. Я, Господь, говорю, так і вчиню з усією цією злою громадою, яка повстала супроти Мене: в постелі цій всі вони загинуть і перемруть.
36. І ті, котрих послав Мойсей для огляду землі, і котрі, повернувшись, підбурили супроти нього всю громаду, розповсюджуючи недобрий поголос про землю,
37. Оці, що розповсюджували недобрий поголос про землю, померли, будучи уражені виразкою перед Господом.
38. Тільки Ісус, син Навинів, і Калев, син Єфуннеїв, залишилися живі із тих мужів, котрі ходили оглядати землю.
39. І сказав Мойсей слова оці перед синами Ізраїля, і народ був у тяжкій жалобі.
40. І підвелися рано-вранці, і повиходили на верховину гори, говорячи: Ось, ми підемо на те місце, про яке сказав Господь; бо ми згрішили.
41. Мойсей сказав: Навіщо ви переступаєте повеління Господнє? Надаремна спроба!
42. Не рушайте, бо немає серед вас Господа: – щоб не здолали вас вороги ваші.
43. Бо амаликитяни і ханаанеї там перед вами, і ви впадете од меча, тому що ви відступилися од Господа, і не буде з вами Господа.
44. Але вони насмілилися піднятися на верховину гори; а Ковчег заповіту Господнього і Мойсей не полишали табору.
45. І зійшли амаликитяни і ханаанеї, які жили на горі тій, і побили їх, і гнали їх аж до Хорми.

Числа 15

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
2. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм: коли ви прийдете на землю вашого поселення, котру Я даю вам,
3. І будете чинити приношення вогнем Господові, приношення всеспалення, чи пожертву підтвердження обітницї, або по щирості, або на свята ваші, щоб учинити приємні пахощі Господові, з биків та овець.
4. Тоді той, що приносить у приношення від хліба десяту частину [ефи] пшеничного борошна, змішаного з четвертою частиною гіна елею,
5. І вина для поливного приношення принось четверту частину гіна під час приношення всеспалення або при пожертві на кожне ягня.
6. І принось барана, принось для приношення хлібного дві десятих частини [ефи] пшеничного борошна, змішаного з третьою частиною гіна елею.
7. І вина для поливного приношення принось третю частину гіна для приємних пахощів Господові.

8. Якщо бичка приносиш для приношення всеспалення пожертви, щоб звершити обітницю, або ж мирне приношення Господові,
9. То разом із бичком треба принести приношення хлібне три десятих частини [ефи] пшеничного борошна, змішаного з половиною гіна елею.
10. І вина для поливного приношення принось півгіна на приношення, вчинене на вогні для приємних пахощів Господові.
11. Так чини при кожному приношенні бичка і барана, і ягняти з овець чи кіз.
12. За числом [пожертв], котрих ви приносите, так чиніть для всіх, за числом їхнім.
13. Усякий тубілець мусить чинити це таким чином, приносячи приношення, вчинене на вогні для приємних пахощів Господові.
14. І якщо буде між вами жити заможий або хто б не був серед вас у поколіннях ваших, і принесе приношення, вчинене на вогні, для приємних пахощів Господові, то він також має учиняти так, як ви вчиняєте.
15. Для вас, громадо Господня, і для зайшого, котрий живе у вас, статут один, статут вічний у роди ваші: що ви, те й зайшлий нехай буде перед Господом.
16. Закон один, і одні права нехай будуть для вас і для заможого, який житиме серед вас.
17. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
18. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм: Коли ви прийдете на землю, на котру Я веду вас,
19. І будете їсти хліб тієї землі, то піднесіть дар підношення Господові.
20. Підносьте коржа з першого борошна дар приношення; Господові підносьте його так, як підношення з току.
21. Від першого тіста вашого віддавайте для дару підношення Господові у поколіннях ваших.
22. Якщо ж переступите цю [настанову], не віддаючи того, і не виконаєте усіх цих заповідей, котрі повідав Господь Мойсеєві,
23. Усього, що заповідав вам Господь через Мойсея, від того дня, котрого Господь заповідав вам, і в майбутньому для поколінь ваших,
24. То, якщо з недогляду громади вчинена помилка, нехай уся громада принесе одного молодого бичка для приношення всеспалення, для приємних пахощів Господові, з хлібним приношенням і поливним приношенням його, за настановами, і одне козеня для приношення за гріх.
25. І спокутує священик за всю громаду синів Ізраїля, і буде прощено їм; бо це була помилка, і вони принесуть приношення своє для пожертви Господові, і пожертву вчинену на вогні за гріх свій перед Господом, за свою помилку.
26. І буде прощення всій громаді синів Ізраїля і заможому, який житиме між ними; тому що весь народ зробив те помилково.

27. А якщо хтось один згрішить, не відаючи того, то нехай принесе козу однорічну для приношення за гріх.
28. І спокутує священик за душу, яка вчинила гріх, помиляючись, перед Господом, і звершить спокуту, і прощено буде їй.
29. Один закон нехай буде для вас, як для місцевого мешканця із синів Ізраїля, так і для захожого, який живе у вас, якщо хтось учинить гріх, помиляючись.
30. А якщо хтось із тубільців чи із захожих учинить недобре навмисне, то він зневажає Господа: винищена буде душа така з народу свого.
31. Тому що він опоганив слово Господнє і заповідь Його порушив: винищиться душа та; гріх її на ній.
32. Коли сини Ізраїля були в пустелі, знайшли чоловіка, який збирав дрова в день суботи.
33. І привели ті, що знайшли його, коли збирав дрова, до Мойсея і Аарона та до всієї громади.
34. І взяли його під сторожу, тому що не визначили, що треба зробити йому.
35. І сказав Господь Мойсеєві: Мусить померти чоловік сей; нехай заб'ють його камінням – вся громада поза станом.
36. І вивела його вся громада геть зі стану, і забили його камінням, і він помер, як звелів Господь Мойсеєві.
37. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
38. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм, щоб вони робили собі кутаси по краях одежі своєї, вони і покоління їхні, і кутаси, котрі по краях одежі, доповнять ниткою з блакитної вовни.
39. І будуть вони в кутасах у вас для того, щоб ви, дивлячись на них, пригадували всі заповіді Господні, і виконували їх, і не ходили за серцем вашим і очима вашими, котрими ви звикли ходити в блуд.
40. Щоб ви пам'ятали і виконували всі заповіді Мої, і були святими Богові своєму.
41. Я Господь, Бог ваш, котрий вивів вас із єгипетської землі, щоб вашим Богом бути: Я Господь, Бог ваш.

Числа 16

1. Корах, син Їцгара, син Кегатів, син Левієв, і Датан, і Авірон, сини Еліява, та Он, син Пелета, сини Рувимові, взяли мужів
2. І повстали на Мойсея, і [з ними] з синів Ізраїля двісті п'ятдесят князів громади, люди значні, відомі на зібранні.
3. І зібралися супроти Мойсея і Аарона, і сказали їм: Багато берете на себе, вся громада свята, і серед них Господь. Чому ж ви ставите себе понад народом Господнім?
4. Мойсей, зачувши таке, упав на обличчя своє,

5. І сказав Корахові, і всім спільникам його, кажучи: Завтра покаже Господь, хто Його, і хто святий, щоб наблизитися йому до Нього; і кого він вибрав, того й наблизить до Себе.
6. Ось що вчиніть: Корах і всі спільники його, візьміть собі кадильниці,
7. І завтра покладіть до них вогню, і засипте до них кадіння перед Господом, і кого вибере Господь, той і буде святий. Це ви берете багато на себе, сини Левієві!
8. І сказав Мойсей Корахові: Я благаю вас, послухайте, сини Левієві.
9. Невже вам мало того, що Бог Ізраїлів відділив вас од громади Ізраїльської і наблизив вас до Себе, щоб ви виконували служіння при скинії Господній і стояли перед громадою, служачи для неї?
10. Він наблизив тебе і з тобою всіх братів твоїх, синів Левія, а ви домагаєтеся ще й священства.
11. Отож, ти і всі твої спільники зібралися супроти Господа. А що Аарон, що ви ремствуєте на нього?
12. І послав Мойсей покликати Датана і Авірона, синів Еліявових. Але вони сказали: Не підемо!
13. Хіба не досить того, що ти вивів нас із землі, в котрій тече молоко і мед, щоб вигубити нас у пустелі, і ти ще хочеш володарювати над нами!
14. Чи привів ти нас на землю, де тече молоко та мед? І чи дав нам у володіння поля та виноградники? Очі цих людей ти хочеш засліпити? Не підемо!
15. Мойсей вельми розгнівався, і сказав Господові: Не завертай погляду Твого на приношення їхнє; я не взяв у жодного з них віслюка і не вчинив зла жодному з них.
16. І сказав Мойсей Корахові: Завтра ти і всі спільники твої будете перед Господом, ти, вони і Аарон.
17. І візьміть кожний свою кадильницю, і покладіть до них кадіння, і принесіть перед Господа, кожний свою кадильницю, двісті п'ятдесят кадильниць; ти і Аарон, кожний свою кадильницю.
18. І взяв кожний свою кадильницю, і поклав до неї вогню, і засипали до них кадіння, і стали біля входу скинії зібрання; також і Мойсей та Аарон.
19. І зібрав супроти них Корах всю громаду до входу в скинію зібрання. І з'явилася Слава Господня всій громаді.
20. І сказав Господь Мойсеєві і Ааронові, говорячи:
21. Відділіться від громади цієї, і Я винищу їх в одну мить.
22. Але вони впали на лица свої і сказали: Боже, Боже духів усілякої плоті! Один чоловік згрішив, а Ти гніваєшся на всю громаду?
23. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

24. Скажи громаді: Відступіть на всі боки од житла Кораха, Датана і Авірона.
25. І підвівся Мойсей і рушив до Датана і Авірона, і за ним пішли старшини Ізраїля.
26. І сказав громаді: Відійдіть од шатрів нечестивих людей цих, я благаю, не торкайтеся ні до чого, що належало їм, щоб не загинути вам у всіх гріхах їхніх.
27. І відійшли вони з усіх боків од жител Кораха, Датана та Авірона; а Датан і Авірон вийшли і стояли біля входу до шатрів своїх із дружинами своїми, і синами своїми, і з малими дітьми своїми.
28. І сказав Мойсей: Із цього знатимете, що Господь послав мене чинити всі діла оці, а не за своєю примхою [я чиню це;]
29. Якщо вони помруть, як помирають усі люди, і таким чином, як це [відбувається] з усіма людьми, то не Господь послав мене.
30. А коли Господь звершить незвичайне, і земля розкриє уста свої і поглине їх і все, що в них, і вони живими зйдуть у могилу, то знайте, що люди оці зневажили Господа.
31. І тільки-но він сказав слова ці, розступилася земля під ними.
32. І розкрила земля уста свої, і проковтнула їх і доми їхні, і всіх людей Корахових і все майно.
33. І зійшли вони з усім, що належало їм, живими в могилу, і покрила їх земля, і згинули вони з-посеред громади.
34. І всі Ізраїльтяни, котрі були довкола них, порозбігалися при їхньому гвалті, щоб, говорили вони, і нас не проковтнула земля.
35. І вийшов огонь від Господа, і пожер тих двісті п'ятдесятьох мужів, котрі принесли кадіння.
36. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
37. Скажи Елезарові, синові Аароновому, священникові, нехай позбирає кадильниці згорілих, і вогонь викине геть; бо освятилися
38. Кадильниці грішників цих смертю їхньою, і нехай сплющать їх на листи для покриття жертовника, бо вони принесли їх до Господа, і вони стали освяченими, і будуть вони знаменням для синів Ізраїлевих.
39. І взяв Елезар священник мідні кадильниці, котрі принесли було спалені, і розплющили їх на листи для покриття жертовника.
40. На пам'ять синам Ізраїля, щоб ніхто сторонній, котрий не від сім'я Ааронового, не затіяв приносити кадіння перед Господом, і не сталося б з ним, що з Корахом і спільниками його, як говорив йому Господь через Мойсея.
41. Другого дня вся громада синів Ізраїля почала ремствувати на Мойсея і Аарона, і говорила: Ви умертвили народ Господній.

42. І коли зібралася громада супроти Мойсея і Аарона, вони обернулися до скинії зібрання, і ось, хмара покрила її, і з'явилася Слава Господня.

43. І прийшов Мойсей і Аарон до скинії зібрання.

44. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

45. Станьте осторонь від громади цієї, і Я вигублю їх в одну мить. І вони впали на лица свої.

46. І сказав Мойсей Ааронові: Візьми кадильницю, і поклади до неї вогню з жертовника і насип кадіння, і неси скорше до громади, і заступи їх: бо вийшов гнів од Господа [і] розпочалися ураження.

47. І взяв Аарон, як сказав Мойсей, і побіг до громади, де вже розпочалося ураження. І він поклав кадіння і спокутував за народ.

48. Став він поміж мертвими і живими, і ураження припинилося.

49. І померло від урази чотирнадцять тисяч сімсот чоловік, окрім померлих разом із Корахом.

50. І повернувся Аарон до Мойсея, до входу скинії зібрання, після того, як ураження припинилося.

Числа 17

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Скажи синам Ізраїля, і візьми від кожного з них по жезлу од коліна, від усіх князів за їхніми колінами, дванадцять жезлів, і кожного ім'я напиши на жезлі його.

3. А ім'я Ааронове напиши на жезлі Левієвому: бо один жезл від князя коліна їхнього [мусить бути].

4. І поклади їх у скинії зібрання, перед [Ковчегом] одкровення, де Я буду стрічатися з тобою.

5. І кого Я виберу, того жезл розквітне; і отак Я зупиню нарікання синів Ізраїля, котрим вони ремствують на вас.

6. І сказав Мойсей синам Ізраїля, і дали йому всі князі їхні, від кожного князя по жезлу, за колінами їхніми дванадцять жезлів, і жезл Ааронів був поміж жезлів їхніх.

7. І поклав Мойсей жезли перед Господом, у скинії одкровення.

8. Другого дня увійшов Мойсей до скинії Одкровення, і ось, жезл Ааронів, від дому Левієвого, розцвів, випустив бруньки, дав квіти і приніс мигдалі.

9. І виніс Мойсей усі жезли від Господа до всіх синів Ізраїля. І побачили вони це, і взяли кожний свій жезл.

10. І сказав Господь Мойсеєві: Поклади знову жезла Ааронового перед [Ковчегом] одкровення на зберігання, на ознаку для непокірних, щоб ти відкинув нарікання їхнє від Мене, і вони не вмерли.

11. Мойсей учинив це, як звелів йому Господь, так він і вчинив.

12. І сказали сини Ізраїля Мойсеєві: Ось, ми помираємо, гинемо, усі гинемо!

13. Усе, що наближається до скинії Господньої, помирає: чи не доведеться нам усім померти?

Числа 18

1. І сказав Господь Ааронові: Ти і сини твої та діти батька твого з тобою понесете на собі гріх за [недбалість у] святині: і ти, і сини твої з тобою понесете на собі гріх за [невправність] у священстві вашому.

2. Також і братів твоїх, коліно Левієве, плем'я батька твого, візьми собі; нехай вони будуть при тобі і служать тобі; а ти і сини твої з тобою [будете] при скинії Одкровення.

3. Нехай вони провадять службу тобі і службу у всій скинії: тільки щоб не підходили близько до знаряддя святині і до жертовника, щоб не померти і їм, і вам.

4. Нехай вони будуть при тобі, і провадять службу в скинії зібрання; всі роботи у скинії; а сторонній не повинен наближатися до вас.

5. Так провадьте службу у скинії зібрання і біля жертовника, щоб не було в майбутньому гніву на синів Ізраїля.

6. Тому що братів ваших, левитів, Я взяв від синів Ізраїля, і дав їх вам, у дар Господові, для служіння при скинії зібрання.

7. Тому і ти, і сини твої з тобою бережіть священство ваше у всьому, що належить жертовнику і що всередині за запоною, і служіть; вам даю Я, як дар служіння священства, а сторонній, тільки-но наблизиться, помре.

8. І сказав Господь Ааронові: Ось, Я доручаю тобі пильнувати за дарами-приношеннями Мені; від усього, що посвячується синами Ізраїля, Я дав тобі і синам твоїм, заради святости вашої, установам

вічним. 9. Ось що належить тобі із найсвятіших пожертв без спалення: усіляке приношення їхнє хлібне, і всіляке приношення їхнє за гріх, і всіляке приношення за їхню провину, що вони принесуть Мені. Це – найсвятіше тобі і синам твоїм.

10. На найсвятішому місці їжте це; всі чоловічої статі можуть їсти. Це буде святим для тебе.

11. І ось, що тобі з приношень дарів їхніх: усі коливні приношення синів Ізраїля Я дав тобі, і синам твоїм, і донькам твоїм із тобою, настановою вічною. Усякий, хто чистий у домі твоєму, може це їсти.

12. Усе краще з елею і все краще з винограду і пшениці, їхні першоплоди, котрі вони призначають Господові, Я віддав тобі.

13. Усі найперші плоди землі їхньої, котрі вони принесуть Господові, нехай будуть твоїми. Усякий, хто чистий у домі твоєму, може це їсти.

14. Усе заляте на землі Ізраїля, нехай буде твоїм.

15. Усе, що відкриває лоно усіякої плоті, котре вони приносять Господові, із людей та тварин, нехай буде твоїм. А втім, первістка із людей ти маєш викупити, і першовродженого із скотини нечистої маєш ти викупити.

16. За тих, що мають бути викуплені від одного місяця, за оцінкою твоєю, бери викуп п'ять шеклів, по шеклю священному, котрий на двадцять гер.

17. Але за першовроджене з биків, і за першовроджене з овець, і за першовроджене із кіз не бери викупу: вони святість; кров'ю їхньою окроплюй жертovníка, і жир їхній спалюй для приношення, вчиненого вогнем, для приємних пахощів Господові.

18. А м'ясо їхнє тобі належить, як і грудинка коливна, і права лопатка тобі належить.

19. Усі принесені святині, котрі приносять в дар приношення сини Ізраїля Господові, віддаю тобі, і синам твоїм, і дочкам твоїм із тобою, установленням вічним. Це заповіт солі вічний перед Господом, даний для тебе і потомства твого з тобою.

20. І сказав Господь Ааронові: На землі їхній не будеш мати спадку і частки не буде тобі поміж ними. Я – частка твоя і наділ твій серед синів Ізраїля.

21. А синам Левія, ось, Я дав у спадок десятину із усього, що в Ізраїля, за служіння їхнє, за те, що вони провадять служіння у скинії зібрання.

22. І сини Ізраїля зобов'язані не підходити близько до скинії зібрання, щоб не вчинити гріха і не вмерти.

23. Нехай левити провадять служіння у скинії зібрання і несуть на собі гріх їхній. Це настанови вічні для поколінь ваших; а серед синів Ізраїля вони не матимуть спадщини.

24. Оскільки десятину синів Ізраїля, котру вони приносять для приношення Господові, Я віддаю левитам, у виділ, тому Я сказав їм: Поміж синами Ізраїля вони не матимуть спадщини.

25. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

26. Оголоси левитам і скажи їм: Коли ви будете брати від синів Ізраїля десятину, котру Я дав вам од них у спадок, то принесіть із неї дар приношення Господові, десятину із десятини.

27. І зараховане буде вам це приношення ваше, як хліб з току, і як узятє з чавильні.

28. Отак ви будете приносити в приношення Господові із усіх десятин ваших, котрі братимете від синів Ізраїля, і будете давати з них дар приношення Господові Ааронові священникові.

29. І з усіх дарів ваших ви повинні приносити дари приношення Господові, із усього найкращого з них, навіть освячене з нього.

30. І скажи їм: Коли ви приносите із усього кращого, то це зараховане буде левитам, як таке, що одержується з току і з чавильні.

31. Ви можете їсти оце на всякому місці, ви і родини ваші; бо це вам нагорода за служіння ваше у скинії зібрання.

32. І не матимете за це гріха, коли принесете краще із цього; і святощів синів Ізраїля не опоганите, і не помрете.

Числа 19

1. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові, говорячи:

2. Ось настанови закону, котрого заповідав Господь, говорячи: Скажи синам Ізраїля, нехай приведуть до тебе руду телицю без вади, у котрої немає вад, і на котрій не було ярма.

3. І віддайте її Елезарові священикові, хай виведе її геть зі стану, і заколять її у його присутності.

4. І нехай візьме Елезар священик пальцем своїм крові її, і кров'ю покропить перед переднім боком скинії зібрання сім разів.

5. І сплять телицю на його очах: шкуру її, і м'ясо її, і кров її з нечистотою її нехай сплять.

6. І нехай візьме священик кедрового дерева та ісопа, і нитку червону, і кине на спалювану телицю.

7. І нехай випере священик одержувану свою, і обмиє водою тіло своє, а відтак увійде до стану, і нечистим буде священик до вечора.

8. І той, що спалював, нехай випере свою одержувану у воді, і обмиє тіло своє водою, і нечистим буде до вечора.

9. І хто-небудь чистий нехай збере попіл телиці і покладе поза станом на чистому місці, і буде він зберігатися для громади синів Ізраїля, для води очищувальної: це пожертва за гріх.

10. І той, що збирав попіл з телиці, нехай випере одержувану свою, і нечистим буде до вечора. Це для синів Ізраїля, і для захожих, які живуть серед них. Нехай буде настановою вічною.

11. Хто доторкнеться до мертвого тіла чоловіка, нечистий буде сім днів.

12. Він мусить очистити себе цим, третього дня і сьомого дня, і буде чистим; якщо ж він не очистити себе третього і сьомого дня, то не буде чистим.

13. Усякий, хто торкнеться до мертвого тіла якогось чоловіка, котрий помер, і не очистив себе, опоганює скинію Господню, винищиться чоловік той з-поміж Ізраїля, бо він не окроплений очищувальною водою, він нечистий, і ще нечистота його на ньому.

14. Ось закон: Якщо чоловік помре в шатрі, то всякий, хто прийде до шатра, і все що в шатрі, нечистим буде сім днів.

15. Кожна відкрита посудина, котра не обв'язана і не покрита, нечиста.

16. Кожний, хто торкнеться у полі до вбитого мечем, або до мертвого, або ж до кістки людської чи до гроба, нечистий буде сім днів.
17. Для нечистого нехай візьмуть попелу тієї спаленої жертви за гріх, і наповнять для нього джерельної води в посудину.
18. І нехай хто-небудь чистий візьме ісопа і намочить його у воді, і покропить шатро, і всі посудини, і людей, котрі в шатрі, і того, що торкнувся до кістки [людської], або до вбитого, або до померлого, або ж до гроба.
19. І нехай покропить чистий нечистого третього дня і сьомого дня, і очистить його сьомого дня. І випере він одягу свою, і обмие [тіло своє] водою, і до вечора буде чистий.
20. А якщо хтось буде нечистим і не очистить себе, то винищиться чоловік той з-поміж народу, бо він опоганив святиню Господа; очищувальною водою він не покроплений, він нечистий.
21. І нехай буде це для них настановою вічною: той, що кропив очищувальною водою, нехай вимие одягу свою; і той, що торкнувся до очищувальної води, нечистим буде до вечора.
22. І все, до чого торкнеться нечистий, буде нечисте; і чоловік, який торкнувся [до нечистого], нечистим буде до вечора.

Числа 20

1. І прийшли сини Ізраїля, вся громада, в пустелю Цін першого місяця, і зупинився народ у Кадеші, і вмерла там Маріям, і похована там.
2. І не було води для громади, і зібралися вони супроти Мойсея та Аарона.
3. І заремствував народ на Мойсея і сказав: О, якби померли тоді і ми, коли вмерли брати наші перед Господом!
4. Нащо ви привели громаду Господню в цю пустелю, щоб нам померти і нашій скотині?
5. І для чого вивели ви нас із Єгипту, аби привести нас на це вороже місце, де не можна сіяти, немає ні смоковниць, ні винограду, ні гранатових яблук, ані навіть води напиться?
6. І рушив Мойсей та Аарон од народу до входу в скінію зібрання, і попадали ницьма на лица свої, і з'явилася їм слава Господня.
7. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
 8. Візьми жезл і збери громаду, ти і Аарон, брат твій, і скажи на очах їхніх скелі, і вона дасть свою воду: і отак ти виведеш їм воду зі скелі, і напоїш громаду і худобу її.
 9. І взяв Мойсей жезл від лица Господа, як Він звелів йому.
 10. І зібрали Мойсей та Аарон народ до скелі, і сказав він їм: Послухайте непокірні, хіба нам із цієї скелі вивести для вас воду?
 11. І здійняв Мойсей руку свою, і вдарив по скелі жезлом своїм двічі, і ринуло багато води, і пила громада і худоба її.

12. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові: За те, що ви не повірили Мені, щоб явити святість Мою перед очима синів Ізраїля, не введете ви народу цього на землю, котру Я даю йому.
13. Це вода Меріви, біля котрої заремствували сини Ізраїля на Господа, і Він явив їм святість Свою.
14. І послав Мойсей із Кадешу послів до царя едомського, сказати: Так говорить брат твій Ізраїль: Ти знаєш усі труднощі, котрі спостигли нас.
15. Батьки наші перейшли до Єгипту і ми жили в Єгипті тривалий час, і недобре чинили єгиптяни з нами і з батьками нашими.
16. І коли заголосили ми до Господа, почув Він голос наш і послав Ангела, і вивів нас із Єгипту. І ось, ми в Кадеші, місті біля самих рубежів твоїх.
17. Дозволь нам пройти землею твоєю; ми не підемо полями і виноградниками, і не будемо пити воду із колодязів [твоїх] ; але підемо дорогою царською, не звернемо ні праворуч, ні ліворуч, доки не перейдемо володінь твоїх.
18. Але Едом сказав йому: Не переходь через мене, інакше я з мечем виступлю супроти тебе.
19. І сказали йому сини Ізраїля: Ми підемо великим шляхом, і якщо будемо пити воду твою, я і худоба моя, то буду платити за неї; тільки ногами моїми пройду, що нічого не коштує.
20. Але він сказав: Не переходь. І виступив супроти нього Едом із численним народом своїм та міцною рукою.
21. Ось так не погодився Едом дозволити Ізраїлю пройти через його володіння, тому Ізраїль рушив в іншому напрямку од нього.
22. І рушили сини Ізраїля з Кадешу, і прийшла вся громада до гори Гор.
23. І сказав Господь Мойсеєві та Ааронові на горі Гор, біля рубежів землі едомської, говорячи:
24. Нехай долучиться Аарон до народу свого; бо він не прийде на землю, котру Я даю синам Ізраїля, за те, що ви непокірні були повелінням Моїм біля води Меріви.
25. І візьми Аарона та Елеазара, сина його, і виведи їх на гору Гор.
26. І зніми з Аарона одягу його і одягни в неї Елеазара, сина його, і нехай Аарон відійде і помер там, і буде приєднаний до свого народу.
27. І вчинив Мойсей так, як звелів Господь. Пішли вони на гору Гор на очах усієї громади.
28. І скинув Мойсей з Аарона одягу його, і одягнув у неї Елеазара, сина його. І помер там Аарон на вершині гори. А Мойсей і Елеазар спустилися з гори.
29. І побачила вся громада, що Аарон помер, і оплакував Аарона увесь дім Ізраїлів тридцять днів.

Числа 21

1. Ханаанський цар Араду, що жив південніше, зачувши, що Ізраїль рухається шляхом Аторім, розпочав битву з Ізраїльтянами і декілька з них захопив у полон.
2. І дав Ізраїль обітницю Господові, і сказав: Якщо віддаси народ сей до рук моїх, то вщент винищу міста їхні.
3. Господь почув голос Ізраїля і віддав ханаанеїв до рук йому, і вони ущент винищили їх і міста їхні, і назвали ім'я місцю тому Хорма.
4. Від гори Гор подалися вони узбережжям Червоного моря, аби проминути землю Едома. І душа народу була пригнічена від шляху.
5. І ремствував народ на Бога, і нарікав на Мойсея: Нащо вивели ви нас із Єгипту, щоб померти [нам] у пустелі? Тому що [тут] немає ні хліба, ні води, і душі нашій остогид цей непридатний харч.
6. І послав Господь на народ отруйних зміюк, котрі жалили народ, і померло багато народу із [синів] Ізраїля.
7. І прийшов народ до Мойсея і сказав: Згрішили ми, що ремствували на Господа, і на тебе: помолися Господові, щоб Він забрав од нас зміїв. І помолився Мойсей про народ.
8. І сказав Господь Мойсеєві: Зроби собі змія і пристав його до прапора, і кожен покусаний, глянувши на нього, залишиться живий.
9. І виготовив Мойсей мідного змія і приставив його до прапора, і коли гад кусав чоловіка, він, глянувши на мідного змія, залишався живий.
10. І рушили сини Ізраїля, і зупинилися в Овоті.
11. І рушили із Овоту, і зупинилися в Йіе-Гаварімі, в пустелі, що навпроти Моава, на схід сонця.
12. Звідти рушили, і зупинилися в долині Зереду.
13. Рушивши звідси, зупинилися біля тієї частини Арнону в пустелі, котра виходить від рубежів Амореїв; бо Арнон – то кордон Моава, між Моавом і Амореєм.
14. Тому й сказано у книзі війн Господніх:
15. Вагев у Суфі і потоки Арнону, і вершина потоків, котра схиляється до Шебет-Ару і підходить до володінь Моава.
16. Звідси вони [рушили] до Беера. Це та криниця, про яку Господь сказав Мойсеєві: Збери народ, і дам їм води.
17. Тоді заспівав Ізраїль пісню оцю: Виповньюся, кринице, співайте їй;
18. Криниця, котру викопали князі, викопали вожді народу за наказом законодавця жезлами своїми. І з пустелі [рушили] до Маттани.
19. З Маттани до Нагаліїлу, із Нагаліїлу на Бамот.

20. З Бамоту на Гай, котрий на землі Моава, на верховині [гори] Пісгі, яка [обернена лицем] до пустелі.
21. І послав Ізраїль послів до Сигона, царя аморейського, щоб сказати:
22. Дозволь мені перейти землею твоєю; не будемо заходити в поля і виноградники, не будемо пити з криниць [твоїх], а підемо шляхом царським, доки не перейдемо кордонів твоїх.
23. Але Сигон не дозволив Ізраїлю йти через свою землю; і зібрав Сигон увесь народ свій, і виступив супроти Ізраїля в пустелю, і дійшов до Йогці, і воював з Ізраїлем.
24. І вдарив його Ізраїль мечем, і посів землю його від Арнону до Яббока, аж до рубежів аммонських; тому що міцні були рубежі аммонійців.
25. І завоював Ізраїль усі міста оті, і осів у всіх містах аморейських, у Хешбоні і в усіх, які залежали від нього.
26. Тому що Хешбон було місто Сигона, царя аморейського; і він воював із попереднім царем моавським, і взяв із рук його всю землю його до Арнону.
27. Тому й розповідають оповідачі: "Рушайте до Хешбону, нехай спорудять і утвердять місто Сигона.
28. Бо вже вогонь вийшов з Хешбону, полум'я з міста Сигонового, і пожер Ар-Моав і володарів вершинами Арнону.
29. Горе тобі Моав! Загинув ти, народе Кемошів! Віддав синів своїх і доньок своїх у полон аморейського царя Сигона.
30. Ми вразили їх стрілами; загинув Хешбон до Дівону, ми спустошили їх до Нофаху, котра поблизу Медеви.
31. І жив Ізраїль на землі амореїв.
32. І послав Мойсей відвідати Язера, і вони здобули поселення їхні, які залежали від нього, і прогнали амореїв, котрі в них були.
33. І повернули й пішли на Башан. І виступив супроти них Ог, цар башанський, сам і увесь народ його, на битву при Едреї.
34. І сказав Господь Мойсеєві: Не бійся його; бо Я віддам його і увесь народ його, і всю землю його в руки твої, і вчиниш із ним, як учинив із Сигоном, царем аморейським, котрий жив у Хешбоні.
35. І побили вони його і синів його, і увесь народ його аж так, що жодного не лишилося, і оволоділи землею його.

Числа 22

1. І рушили сини Ізраїля, і зупинилися на рівнинах Моава, при Йордані, навпроти Срихону.
2. І бачив Балак, син Ціппорів усе, що зробив Ізраїль амореям.

3. І вельми боялися моавитяни народу сього, тому що він був численним, і злякалися моавитяни синів Ізраїльських.
4. І сказали моавитяни князям мідіянським: Сей народ злиже усе довкола нас, як віл пожирає траву в полі. А Балак, син Ціппорів, був царем моавитян того часу.
5. І послав він послів до Валаама, сина Беорового, до Петору, котрий на річці [Єфрат], в краю синів народу його, щоб покликати його і сказати: Ось народ вийшов із Єгипту, і покрив обличчя землі, і живе він навпроти мене.
6. Тож, прийди, я благаю тебе, прокляни мені народ сей, бо він сильніший від мене; можливо, я аж тоді буду у змозі перемогти його і вигнати його з [моєї] землі. Я знаю, що, кого ти благословиш, той благословенний, і кого ти проклянеш, – проклятий.
7. І рушили старшини моавські і старшини мідіянські з дарунками в руках за ворожіння, і прийшли до Валаама, і переказали йому Балакові слова.
8. І сказав він їм: Переночуйте тут цю ніч, і дам вам відповідь, як скаже мені Господь. І лишилися князі моавські у Валаама.
9. І прийшов Бог до Валаама, і сказав: Що це за люди в тебе?
10. Валаам сказав Богові: Балак, син Ціппорів, цар моавський, прислав [їх] до мене [сказати:]
11. Ось, народ вийшов з Єгипту і покрив обличчя землі; тож прийди, прокляни мені його: можливо, я тоді буду в змозі перемогти його і вигнати його.
12. І сказав Бог Валаамові: Не йди з ними, не проклинай народу сього; бо він благословенний.
13. І підвівся Валаам вранці і сказав князям Балаковим: Вертайтеся на землю вашу; тому що не хоче Господь дозволити мені піти з вами.
14. І підвелися князі моавські, і прийшли до Балака, і сказали йому: Не погодився Валаам йти з нами.
15. Балак послав іще князів, більш поважніших від перших.
16. І прийшли вони до Валаама, і сказали йому: так говорить Балак, син Ціппорів: Не відмовся прийти до мене.
17. Я виявлю тобі велику честь і вчиню [тобі] все, що скажеш мені. Прошу, прийди ж і прокляни мені народ сей.
18. І відповідав Валаам, і сказав служникам Балаковим: А хоч би Балак давав мені повнісінький дім свій срібла і золота, я не можу переступити повеління Господа, Бога мого, і вчинити щось менше, або більше.
19. Тому лишіться тут і ви на ніч, і я довідаюся, чи не скаже мені Господь більше.
20. І прийшов Бог до Валаама вночі, і сказав йому: Якщо люди ці придуть кликати тебе, підведися, піди з ними; але роби тільки те, що Я буду говорити тобі.

21. Валаам підвівся вранці, засідлав віслючку свою і рушив із князями моавськими.
22. І спалахнув гнів Божий за те, що він пішов, і став Ангел Господній на шляху, щоб зупинити його. Він їхав на віслючці своїй, і з ним двоє служників його.
23. І побачила віслючка Ангела Господнього, який стояв на шляху з оголеним мечем у руці, і звернула віслючка з дороги, і пішла у поле; а Валаам почав бити віслючку, щоб повернути її на шлях.
24. І став Ангел Господній на вузькій дорозі, поміж виноградниками, [де] з одного боку стіна і з другого боку стіна.
25. Віслючка, забачивши Ангела Господнього, притулилася до муру, і притисла Валаамові ногу до муру, і він за це знову почав бити її.
26. Ангел Господній знову прийшов і став у тіснішому місці, де не звернути ні праворуч, ні ліворуч.
27. Віслючка, забачивши Ангела Господнього, упала під Валаамом. І спалахнув гнів Валаама, і почав він бити віслючку палицею.
28. І відкрив Господь уста віслючці, і вона сказала Валаамові: Що я тобі зробила, що ти б'єш мене ось уже втретє?
29. Валаам сказав віслючці: За те, що ти зневажила мене; якби у мене в руці був меч, то я тут-таки порішив би тебе.
30. А віслючка сказала Валаамові: Чи не я твоя віслючка, на якій ти їздив звіддавна, аж до сього дня? Чи мала я звичку так учиняти з тобою? Він сказав: Ні.
31. Тоді відкрив Господь очі Валаамові, і побачив він Ангела Господнього, який стояв на дорозі з оголеним мечем у руці, і поклонився й упав на лице своє.
32. І сказав йому Ангел Господній: За що ти бив свою віслючку ось уже тричі? Я вийшов, щоб зупинити тебе, тому що путь [твоя] крива переді Мною.
33. І віслючка, забачивши Мене, звернула від Мене ось уже тричі. Якби вона не звернула від Мене, то Я убив би тебе, а її залишив би живою.
34. І сказав Валаам Ангелові Господньому: Згрішив я, бо не знав, що ти стоїш супроти мене на дорозі; отож, якщо це небажане в очах Твоїх, то я повернуся.
35. І сказав Ангел Господній Валаамові: Рушай з людьми цими, тільки говори те, що Я буду говорити тобі. І пішов Валаам із князями Балаковими.
36. Балак, зачувши, що йде Валаам, вийшов назустріч йому до міста моавського, котре при Арноні, що біля самого рубежа.
37. І сказав Балак Валаамові: Чи не посилав я до тебе, кликати тебе? Чому ти не йшов до мене? Невже я справді-таки не можу пошанувати тебе?
38. І сказав Валаам Балакові: Ось, я прийшов до тебе, але чи то воля моя щось [від себе] сказати? Що вкляде Бог в уста мої, те я й буду говорити.

39. І рушив Валаам з Балаком і прийшли в Кір'ят-Хуцот.

40. І заколов Балак волів і овець, і послав до Валаама і князів, котрі були з ним.

41. Другого дня вранці Балак узяв Валаама і вивів його на верховину Бамот-Баал, щоб він побачив звідти тільки частину народу.

Числа 23

1. І сказав Валаам Балакові: Споруди мені отут сім жертovníків, і приготуй мені тут сім бичків та сім баранів.

2. Балак учинив так, як говорив Валаам, і піднесли Балак та Валаам по бичку і по баранові на кожному жертovníку.

3. І сказав Валаам Балакові: Постій біля приношення всеспалення, а я піду; можливо, Господь вийде мені назустріч, і що Він відкриє мені, я повідаю тобі. І рушив на підвищене місце.

4. І стрівся Бог із Валаамом, і сказав Йому [Валаам:] Сім жертovníків спорудив я, і підніс по бичкові та баранові на кожному жертovníку.

5. І вклав Господь слово в уста Валаамові, і сказав: Повернися до Балака і так говори.

6. І повернувся до нього, і ось, він стоїть біля пожертви всеспалення свого, він і всі князі моавські.

7. І оповів притчу свою і сказав: Із Месопотамії привів мене Балак, цар Моава, від гір східних: "Прийди, прокляни мені Якова, прийди, наклич лихо на Ізраїля!"

8. Як проклянущу я того, кого Бог не проклинає? Як накличущу зло? Господь не накликає на [нього лиха].

9. З верховини скель бачу я його, і з пагорбів дивлюся на нього; ось народ живе окремо, і між народами його не враховано.

10. Хто перелічить пісок Якова і число четвертої частки Ізраїля? Нехай помре душа моя смертю праведників, і нехай буде кінець мій, як його.

11. І сказав Балак Валаамові: Що ти зі мною робиш? Я взяв тебе, аби проклясти ворогів моїх, а ти, ось, – благословив їх разом.

12. І відповідав він і сказав: Чи не повинен я в подробицях оповісти те, що вкладає Господь в уста мої?

13. І сказав йому Балак: Ходімо зі мною на друге місце, з котрого ти побачиш його, але тільки частку його побачиш, а всього його не побачиш; і прокляни мені його звідти.

14. І взяв його на місце сторожі, на верховину [гори] Пісгі, і спорудив сім жертovníків, і підніс по бичку і по баранові на кожному жертovníку.

15. І сказав [Валаам] Балакові: Постій тут біля приношення всеспалення твого, а я [піду] назустріч [Богові].

16. І зустрівся Господь з Валаамом, і вклав слово в уста його, і сказав: Повернися до Балака, і отак говори.
17. І прийшов до нього, і ось, він стоїть біля приношення всепалення свого, і з ним князі моавські. І сказав йому Балак: Що говорив Господь?
18. А він оповів притчу свою і сказав: Підведися, Балаку, і послухай уважно мене, сину Ціппорів.
19. Бог – не людина, щоб Йому неправду казати, і не син людський, щоб Йому каятися . Чи він сказав що-небудь і не зробив? Буде говорити і не звершить успішно?
20. Ось, я дістав заповідь благословити, і Він благословив, і я не можу знехтувати цим.
21. Не видно бідування у Якова і не помітно нещастя в Ізраїля; Господь, Бог його, з ним, і царський звук сурми із ним.
22. Бог вивів їх із Єгипту, як той, що має силу, як у єдинорога.
23. Бо немає ворожби поміж Яковом, і чарів нема в Ізраїля. [Свого] часу скажуть про Якова і про Ізраїля: Ось що витворив Бог!
24. Ось народ, наче величний лев устає, і як лев молодий підводиться; не ляже, доки не з'їсть здобичі і не нап'ється крові з убитої.
25. І сказав Балак Валаамові: Ні проклинати не проклинай, ні благословляти не благословляй його.
26. І відповідав Валаам, і сказав Балакові: Чи не казав я тобі, що я буду робити все те, що скаже мені Господь?
27. І сказав Балак Валаамові: Іди, я візьму тебе ще до іншого місця, – може, буде прихильність в очах Божих, і звідти проклянеш мені його.
28. І взяв Балак Валаама на верховину Пеору, що дивиться на Ешімон.
29. І сказав Валаам Балакові: Споруди мені тут сім жертвників, і приготуй мені сім бичків і сім баранів.
30. І вчинив Балак, як сказав Валаам, і підніс по бичку і баранові на кожному жертвнику.

Числа 24

1. Валаам побачив, що Господові приємно благословляти Ізраїля, і не пішов, як раніше, на ворожбу, але обернувся лицем своїм до пустелі.
2. І глянув Валаам, і побачив Ізраїля, котрий вилаштувався за своїми племенами, і був на ньому Дух Божий.
3. І виголосив він притчу свою, і сказав: говорить Валаам, син Беорів, говорить муж з очима відкритими.
4. Говорить той, котрий чує слова Божі, котрий бачить видіння Всемогутнього; впадає у потьмарення, але відкриті очі його.

5. Які чудові шатра твої, Якове, і житла твої, Ізраїлю!
6. Розляглися вони, мов долина, як сади біля річки, мов дерева алойні, насаджені Господом, мов кедри при водах.
7. Вода тече з його відер, і насіння [його] буде у багатьох водах, і піднесеться над Агагом цар його і піднесеться царство його.
8. Бог вивів його з Єгипту, як той, що має силу, як у єдиного рога, пожирає народи, ворожі до нього, трощить кості їхні і стрілами своїми уражає [ворога].
9. Приліг, лежить, мов лев, і, як левиця, хто підніме його? Той, хто благословляє тебе, благословенний, і той, хто проклинає тебе, – проклятий.
10. І запалав гнів Балаків на Валаама, і вдарив він рукою об руку свою, і сказав Балак Валаамові: Я прикликав тебе, щоб ти прокляв ворогів моїх, а ти благословляєш їх уже утретє.
11. Отож, забирайся на своє місце; я хотів пошанувати тебе, та ось, Господь позбавляє тебе честі.
12. І сказав Валаам Балакові: Чи не казав я послам твоїм, котрих ти прислав до мене:
13. А хоч би мені давав Балак повнісінький дим срібла і золота, не можу йти не за Господньою заповіддю, щоб учинити що-небудь добре чи погане за своїм розумом: але що скаже Господь, те й буду говорити."
14. Отож, ось, я йду до народу свого; іди, я звіщу тобі, що вчинить народ сей з народом твоїм із плином часу.
15. І проголосив притчу свою, і сказав: Говорить Валаам, син Беорів, говорить муж із очима відкритими.
16. Говорить той, що чує слова Божі, той, що має знання од Всевишнього, котрий бачить видіння Всемогутнього, впадає у потьмарення, але відкриті очі його.
17. Бачу Його, але нині ще ні, бачу Його, але не близько. Сходить Зоря від Якова і повстає жезло від Ізраїля, і уразить Моава, та винищить усіх синів Сетових .
18. Едом буде його володінням, Сеїр також буде під владою ворогів його, а Ізраїль виявить силу [свою].
19. Від Якова [прийде той], що матиме владу і вигубить того, хто залишиться в місті.
20. І побачив він Амаліка, і виголосив притчу свою, і сказав: Перший з народу Амалік, але кінець його – загибель вічна.
21. І побачив він кенеїв, і виголосив притчу свою, і сказав: міцне житло твоє, і на скелі поклав ти гніздо своє,
22. Але зруйнований буде Каїн, і невдовзі станеться, що Ашшур поведе тебе в полон.
23. І виголосив притчу свою, і сказав: Горе, тому хто залишиться живим, коли Бог учинить таке!

24. [Припливуть] кораблі від кіттеїв, і упокорять Ашшура, і упокорять Евера, але і їм загибель вічна.

25. І підвівся Валаам, і рушив знову на своє місце, а Балак також пішов своїм шляхом.

Числа 25

1. І жив Ізраїль у Шіттімі, і почав народ блудити з доньками Моава.

2. І запрошували вони народ до пожертви богів своїх, і їв народ [пожертви] їхні і поклонявся богам їхнім.

3. І з'єднав себе Ізраїль з Баал-Пеором. І спалахнув гнів Господній на Ізраїля.

4. І сказав Господь Мойсеєві: Візьми усіх старшин народу і повісь їх Господові навпроти сонця, щоб опав гнів лютий Господа на Ізраїля.

5. І сказав Мойсей суддям Ізраїльським: Убийте кожний людей своїх, які приліпилися до Баал-Пеору.

6. І ось, один із синів Ізраїля прийшов і привів до братів своїх мідіянку, на очах Мойсея і на очах цілої громади синів Ізраїля, коли вони плакали біля входу скинії зібрання.

7. Пінхас, син Елеазарів, сина Аарона священика, побачивши те, підвівся з-поміж громади, і взяв до рук свого списа.

8. І зайшов слідом за Ізраїльтянином до опочивальні, і пронизав обидвох їх, Ізраїльтянина і жінку в череві її; і припинилася ураза синів Ізраїля.

9. А померлих від урази було двадцять чотири тисячі.

10. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

11. Пінхас, син Елеазарів, сина Аарона священика, відвернув гнів Мій від синів Ізраїля, виповнившись жаданням до Мене серед них, і Я не винищив синів Ізраїля у ревності Моїй.

12. А тому скажи: Ось, Я дам йому Мого заповіта миру.

13. І він буде мати його і потомство його після нього, заповіта священства вічного, за те, що він виявив ревність до Бога свого і звершив покуту синів Ізраїля.

14. Ім'я убитого Ізраїльтянина, котрий убитий з жінкою мідіяною, було Зімпі, син Салу, князь дому Симеонового.

15. А ім'я вбитої мідіянки Хазва, вона була донькою Цура, князя дому мідіянського.

16. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

17. Ворогуйте з мідіянами і знищуйте їх;

18. Бо вони вороже вчинили з вами у підступності своїй, спокусивши вас Пеором і Козбі, донькою князя мідіянського, сестрою своєю, убитою в день поразки за Пеора.

Числа 26

1. Після цієї урази сказав Господь Мойсеєві і Елезарові, синові Аароновому, священикові, говорячи:
2. Перелічіть всю громаду синів Ізраїля від двадцяти літ і вище, за родинами їхніми, усіх придатних для війни в Ізраїля.
3. І сказав їм Мойсей та Елеазар священик на рівнинах моавських біля Йордану, навпроти Єрихону, говорячи:
4. [Перелічіть усіх] від двадцяти літ і вище, як звелів Господь Мойсеєві і синам Ізраїля, котрі вийшли із Єгипетської землі.
5. Рувим, первісток Ізраїля. Сини Рувима: від Ханоха покоління Ханохів, від Паллу рід Паллуїв,
6. Від Хецрона рід Хецронів, від Кармі рід Карміїв.
7. Оце роди Рувимові: і нараховано їх сорок три тисячі сімсот тридцять.
8. І сини Паллуя: Еліяв.
9. Сини Еліява: Немуїл, Датан і Авірон. Це ті Датан і Авірон, котрі були відомі в зібранні, які зчинили бунт супроти Мойсея та Аарона разом із спільниками Кораха, коли ці виступили супроти Господа.
10. І розверзла земля уста свої і проковтнула їх разом із Корахом; померли й спільники їхні, коли вогонь пожер двісті п'ятдесят чоловік, і стали вони знаменням.
11. Але сини Корахові не вмерли.
12. Сини Симеонові за родами їхніми: від Немуїла рід Немуїлів, від Ямина рід Яминів, від Яхина рід Яхинів.
13. Від Зераха рід Зерахів, від Саула рід Саулів.
14. Оце роди Симеонові: двадцять дві тисячі двісті.
15. Сини Гадові за родами їхніми: від Цефона рід Цефонів, від Харгі рід Харгіїв, від Шуні – рід Шуніїв.
16. Від Озні рід Озніїв, від Ері рід Еріїв.
17. Від Арода рід Ародів, від Ар'елі рід Ар'еліїв.
18. Оце роди синів Гадових, за переписом їхнім. Сорок тисяч п'ятсот.
19. Сини Юдині: Ер і Онан; але Ер та Онан померли в Ханаанському краю.
20. І були сини Юдині за родами їхніми: від Шели рід Шелин, від Переца рід Переців, від Зераха – рід Зерахів.
21. І були Перецеві сини: від Хецрона рід Хецронів, від Хамула рід Хамулів.

22. Ось роди Юдині; за переписом їхнім: сімдесят шість тисяч п'ятсот.
23. Сини Іссахарові за родами їхніми: від Тола рід Толинів, від Цувви – рід Цуввин.
24. Від Яшува рід Яшувів, від Шімрона – рід Шімронів.
25. Ось роди Іссахарові, за переписом їхнім: шістдесят чотири тисячі триста.
26. Сини Завулонові за родами їхніми: від Середя рід Середів, від Елона – рід Елонів, від Яхлеїла рід Яхлеїлів.
27. Оце роди Завулонові, за переписом їхнім: шістдесят тисяч п'ятсот.
28. Сини Йосипа за родами їхніми: Манасія та Єфрем.
29. Сини Манасіїні: від Махіра рід Махірів; від Махіра народився Гілеад, від Гілеада рід Гілеадів.
30. Оце сини Гілеадові: від Єзера рід Єзерів, від Хелека рід Хелеків.
31. Від Асріїла рід Асріїлів, від Шехема рід Шехемів,
32. Від Шеміда рід Шемідин, від Хефера рід Хеферів.
33. У Целофхада, сина Хеферового, не було синів, а лише доньки. Ім'я дочок: Махла й Ноа, Хогла, Мілка й Тірца.
34. Оце роди Манасіїні, а нараховано їх п'ятдесят дві тисячі сімсот.
35. Оце сини Єфремові за родами їхніми: від Шутелаха рід Шутелаків, від Бехера – рід Бехерів, від Тахана рід Таханів.
36. І оце сини Шутелаків: від Ерана – рід Еранів.
37. Оце роди синів Єфремових після перепису їхнього: тридцять дві тисячі п'ятсот. Ось сини Йосипові: за родами їхніми.
38. Сини Веняминові за родами їхніми: від Бели рід Белин, від Ашбела рід Ашбелів, від Ахірама рід Ахірамів,
39. Від Шефуфама рід Шефуфамів, від Хуфама рід Хуфамів.
40. І були сини Белині: Ард і Нааман. [Від] Арда рід Ардів, від Наамана рід Нааманів.
41. Оце сини Веняминові за родами їхніми, а пораховано їх сорок п'ять тисяч шістсот.
42. Ось сини Данові за родами їхніми: від Шухама – рід Шухамів. Оце рід Данів за родами їхніми.
43. Усі роди Шухамові за їхнім переписом: шістдесят чотири тисячі чотириста.
44. Сини Асирові за родами їхніми; від Їмни рід Їмнин, від Їшві рід Їшвіїв, від Берії рід Беріїв.

45. Від синів Берії: від Хевера рід Хеверів; від Малкиїла рід Малкиїлів.
46. Ім'я доньки Асирової Сарах.
47. Ось роди синів Асирових, за переписом їхнім: п'ятдесят три тисячі чотириста.
48. Сини Нефталимові за родами їхніми: від Яцхеїла рід Яцхеїлів, від Гуні рід Гуніїв.
49. Від Єцера рід Єцерів, від Шіллема рід Шіллемів.
50. Оце роди Нефталимові за родами їхніми; а нараховано їх сорок п'ять тисяч чотириста.
51. Ось число тих, що увійшли до перепису синів Ізраїля; шістсот одна тисяча сімсот тридцять.
52. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
53. Оцим у спадок треба розподілити землю за числом імен.
54. Хто численніший, тим дай спадок більший, а хто нечисленний, тому дай спадок менший; кожному треба дати спадок, згідно з числом людей, які пораховані у нього.
55. За жеребом треба поділити землю, за іменами колін батьків їхніх мають вони одержати землю у спадок.
56. За жеребом треба поділити їм спадок їхній, поміж численними, а також нечисленним.
57. Ось перелічені левити за їхніми родами: від Гершона рід Гершонів, від Кегата рід Кегатів, від Мерарі рід Мераріїв.
58. Ось покоління Левитів: рід Левіїв, рід Хевроніїв, рід Махліїв, рід Мушіїв, рід Кораків. Від Кегата народився Амрам.
59. Ім'я дружини Амрамової Йохевед, донька Левієва, котру породила дружина Левієва в Єгипті, а вона Амрамові породила Аарона і Мойсея, і Маріям, сестру їхню.
60. І народилися в Аарона Надав і Авігу, Елеазар та Ітамар.
61. Але Надав та Авігу померли, коли принесли чужий вогонь перед Господом.
62. І було пораховано двадцять три тисячі усіх чоловічої статі, від місячного віку і вище. Бо вони не були пораховані разом із синами Ізраїля; тому що не дано їм спадку серед синів Ізраїля.
63. Ось перелічені Мойсеєм і Елеазаром священиком, що рахували синів Ізраїля на рівнинах моавських біля Йордану, навпроти Єрихону.
64. У тому переліку не було жодного чоловіка із порахованих Мойсеєм та Аароном священиком, котрі рахували синів Ізраїля в пустелі Сінайській.
65. Бо Господь сказав їм, що помруть вони в пустелі; і не залишилося з них нікого, окрім Калева, сина Єфуннеєвого, та Ісуса, сина Навиногого.

Числа 27

1. І прийшли доньки Целофхада, сина Хеферового, сина Гілеадового, сина Махірового, сина Манасійного з родів Манасії, сина Йосипового, і ось імена доньок його: Махла, Ноа, і Хогла, і Мілка, і Тірца.
2. І постали перед Мойсеєм і перед Елеазаром священиком, і перед князями, і перед усією громадою біля входу скинії зібрання і сказали:
3. Батько наш помер у пустелі, і він не був у числі змовників, які зібралися супроти Господа зі спільниками Кораховими, але за свій гріх помер, і синів у нього не було.
4. За яку провину щезати йменню батька нашого з-поміж роду його, тому, що він не має синів? Дай же нам спадок серед братів батька нашого.
5. І оповів Мойсей про справу їхню Господові.
6. І сказав Господь Мойсеєві:
7. Правду кажуть доньки Целофхадові: дай їм володіння у спадок серед братів батька їхнього і передай їм спадщину батька їхнього.
8. А синам Ізраїля оголоси і скажи: Якщо хтось помре, не маючи у себе сина, то передайте володіння його доньці його.
9. А якщо немає в нього доньки, передайте володіння його братам його.
10. А коли немає у нього братів, віддайте володіння його братам батька його.
11. А коли немає братів батька його, віддайте спадок його близькому його родичеві, з покоління його, щоб він успадкував його; і нехай буде це для синів Ізраїля настановою закону, як звелів Господь Мойсеєві.
12. І сказав Господь Мойсеєві: Вийди на гору оцю Аварім, і поглянь на землю, котру Я даю синам Ізраїля.
13. І коли оглянеш її, прилучишся ти до народу свого, як прилучився Аарон, брат твій.
14. Тому що ви повстали супроти наказів Моїх у пустелі Сін, під час свавілля громади, щоб святити Мене перед очима їхніми біля води [Меріви].
15. І сказав Мойсей Господові, говорячи:
16. Нехай же поставить Господь, Бог духів усілякій плоті, над громадою цією чоловіка,
17. Котрий виходив би перед ними і котрий входив би перед ними, котрий виводив би їх, і котрий приводив би їх, щоб не залишилася громада Господня, як вівці, у котрих немає пастуха.
18. І сказав Господь Мойсеєві: Візьми собі Ісуса, сина Навиного, чоловіка, в котрому є Дух, і поклади на нього руку твою,
19. І постав його перед Елеазаром священиком і перед усією громадою, і передай йому наказ перед очима їхніми.
20. І дай йому від слави твоєї, щоб корилася йому вся громада синів Ізраїля.

21. І стане він перед Елеазаром священиком, який запитуватиме про нього за судом Уріму перед Господом; і за його словом мають виходити, і за його словом мають входити він і всі сини Ізраїля з ним, і вся громада.

22. І учинив Мойсей, як наказав йому Господь, і взяв Ісуса, і поставив його перед Елеазаром священиком і перед усією громадою.

23. І поклав на нього руки свої, і передав йому владу, як заповідав Господь через Мойсея.

Числа 28

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Накажи синам Ізраїля і скажи їм: Пильнуйте, аби приношення Моє, хліб Мій для пожертв Моїх, вчинених на вогні для приємних пахощів Мені, приносилось Мені належного часу.

3. І скажи їм: Ось приношення, вчинене на вогні, котре ви маєте приносити Господові: двоє ягнят однолітніх без вади день у день для постійного приношення всеспалення.

4. Одне ягня принось уранці, а друге ягня принось увечері.

5. І в приношення хлібне [принось] десяту частину [ефи] пшеничного борошна, змішаного з чвертю гіна битого елею.

6. Це постійне приношення всеспалення, котре було обумовлено (чинити) на горі Сінай, для приємних пахощів, для пожертви Господові.

7. І приношення поливне при ній – чверть гіна на одне ягня; на святому місці вилий міцного вина, і це приношення буде для Господа.

8. Друге ягня принось увечері, з таким хлібним приношенням, як уранці, і з таким самим поливним приношенням при ньому принось його для пожертви, вчинену на вогні, для приємних пахощів Господові.

9. А в суботу приносьте двох ягнят однорічних без вади, і для приношення хлібного дві десятих частки ефи пшеничного борошна, змішаного з елеєм, і поливного приношення.

10. Це – приношення всеспалення кожної суботи, понад постійне приношення всеспалення і поливне приношення при ньому.

11. Щоразу, коли настане у вас новий місяць, приноситимете на всеспалення Господові: з великої худоби двох бичків, одного барана, семеро ягнят однолітніх без вади.

12. І три десятих частини [ефи пшеничного] борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного на одного бичка, і дві десятих частини ефи [пшеничного] борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного на одного барана.

13. І по десятій частині ефи пшеничного борошна, змішаного з елеєм, для приношення хлібного на кожне ягня. Для приношення всеспалення, приємні пахощі, жертва, вчинена вогнем Господові.

14. І поливне приношення при них має бути півгіна вина на бичка, третина гіна на барана, і чверть гіна на ягня. [Це] – приношення всеспалення місячне, [кожного місяця] року.

15. І одного козла приносьте Господові для приношення за гріх; понад приношення всеспалення постійного треба приносити його з поливним приношенням його.
16. Першого місяця, чотирнадцятого дня місяця – Пасха Господня.
17. І п'ятнадцятого дня цього місяця – свято; сім днів необхідно їсти опрісноки.
18. Першого дня [нехай буде у вас] святе зібрання; жодної роботи не робіть.
19. Але приносьте пожертву, вчинену на вогні для приношення всеспалення Господові: з двох молодих бичків, одного барана та семеро однорічних ягнят; без вади вони мають бути у вас.
20. І при них для приношення хлібного має бути борошно, змішане з елеєм, три десятих частини [ефи] на кожного бичка, і дві десятих частини [ефи] на барана.
21. І по десятій частині [ефи] принось на кожного із семи ягнят.
22. І одного козла для приношення за гріх, для спокути вашої.
23. Ви маєте приносити понад вранішнє приношення всеспалення, для постійного приношення всеспалення.
24. Отак приносьте кожного із семи днів; [це] хліб, жертва, вчинена на вогні, приємні пахощі Господові; це [має бути] принесено понад всеспалення постійного і поливного приношення його.
25. І сьомого дня нехай буде у вас святе зібрання; жодної роботи не робіть.
26. І в день перших плодів, коли приносите Господові нове приношення хлібне в седмиці ваші, нехай буде у вас святе зібрання; жодної роботи не робіть.
27. І приносьте приношення всеспалення для приємних пахощів Господові: двох молодих бичків, одного барана і семеро однорічних ягнят.
28. І при них для приношення хлібного борошна, змішаного з елеєм, три десятих частини ефи на кожного бичка, дві десятих частини [ефи] на барана.
29. І по десятій частині [ефи] на кожного із семи ягнят.
30. І одного козла для спокути вашої.
31. Понад постійне приношення всеспалення і хлібне приношення при ньому, приносьте [оце Мені] з поливним приношенням їх, без вади мають бути вони у вас.

Числа 29

1. І сьомого місяця, першого [дня] місяця, нехай буде у вас святе зібрання; жодної роботи не робіть; нехай буде [це] у вас день сурмлення сурми.
2. І приносьте приношення усеспалення для приємних пахощів Господові: одного бичка, одного барана, семеро однорічних ягнят, без вади.

3. І при них для приношення хлібного борошна, змішаного з елеєм, три десятих частини [ефи] на бичка, дві десятих [ефи] на барана.
4. І одну десяту частину ефи на кожного із семи ягнят.
5. І одного козла для приношення за гріх, для вашої спокути.
6. Понад щомісячне приношення всеспалення і постійного хлібного приношення його, і поливного приношення їх, за настановою, для приємних пахощів пожертви, вчиненій на вогні для Господа.
7. І десятого [дня] цього сьомого місяця нехай буде у вас святе зібрання; упокорюйте [тоді] душ[і] ваші, і жодної роботи не провадьте.
8. І приносьте приношення всеспалення Господові для приємних пахощів: одного бичка, одного барана, семеро однорічних ягнят; без вади нехай будуть вони у вас;
9. І при них для приношення хлібного пшеничного борошна, змішаного з елеєм, три десяті частки [ефи] на бичка, дві десяті частини [ефи] на барана,
10. І по десятій частині [ефи] на кожного із семи ягнят;
11. І одного козла для приношення [за] гріх, понад жертву спокути за гріх, понад приношення всеспалення постійного і хлібного приношення його, і поливного приношення їх.
12. І п'ятнадцятого дня сьомого місяця нехай буде у вас святе зібрання; жодної роботи не робіть, і святкуйте свято Господнє сім днів.
13. І приносьте приношення всеспалення, жертву, приємні пахощі Господові: тринадцять бичків, двох баранів, чотирнадцять однорічних ягнят; без вади нехай будуть вони;
14. І при них для приношення хлібного пшеничного борошна, змішаного з елеєм, три десяті частини [ефи] на кожного з тринадцяти бичків, дві десяті частини [ефи] на кожного з двох баранів.
15. І по десятій частині [ефи] на кожного із чотирнадцяти ягнят,
16. І одного козла для приношення за гріх, понад приношення всеспалення постійне і хлібного приношення його і поливного приношення його.
17. І другого дня дванадцять бичків, двох баранів, чотирнадцять однорічних ягнят, без вади,
18. І при них приношення хлібного і поливного приношення для бичків, баранів і ягнят, за числом їхнім, за настановами.
19. І одного козла для приношення за гріх, понад приношення усеспалення постійного і хлібного приношення і поливного приношення їх.
20. І третього дня одинадцять бичків, двох баранів, чотирнадцять однорічних ягнят, без вади,

21. І при них приношення хлібне і поливне приношення для бичків, баранів і ягнят, за числом їхнім, за установленням;
22. І одного козла для приношення за гріх, понад приношення усеспалення постійне і хлібного приношення і поливного приношення його.
23. І четвертого дня десять бичків, двох баранів чотирнадцять однорічних ягнят, без вади,
24. І при них приношення хлібне і поливне приношення для бичків, баранів і ягнят, за числом їхнім, за настановами,
25. І одного козла для приношення за гріх, понад приношення усеспалення постійне, хлібного приношення і поливного приношення його.
26. І п'ятого дня дев'ять бичків, двох баранів, чотирнадцять однорічних ягнят, без вади,
27. І при них приношення хлібне і поливне приношення для бичків, баранів і ягнят, за числом їхнім, за настановами,
28. І одного козла для приношення за гріх, понад приношення усеспалення постійного і хлібного приношення і поливного приношення його,
29. І шостого дня вісім бичків, двох баранів, чотирнадцять однорічних ягнят, без вади.
30. І при них приношення хлібне і поливне приношення для бичків, баранів і ягнят, за числом їхнім, за настановами,
31. І одного козла для приношення за гріх, понад приношення усеспалення постійного і хлібного приношення і поливного приношення його.
32. І сьомого дня семеро бичків, двох баранів, чотирнадцять однорічних ягнят, без вади,
33. І при них приношення хлібне і поливне приношення для бичків, баранів і ягнят, за числом їхнім, за настановами.
34. І одного козла для приношення за гріх, понад приношення усеспалення постійного й хлібного приношення і поливного приношення його.
35. Восьмого дня нехай буде у вас урочисте зібрання: жодної роботи не робіть.
36. І приносьте приношення усеспалення, пожертву вчинену на вогні, приємні пахощі Господові: одного бичка, одного барана, семеро однорічних ягнят, без вади.
37. І при них приношення хлібне і поливне приношення для бичка, барана і ягнят, за числом їхнім, за настановами.
38. І одного козла для приношення за гріх, понад приношення усеспалення постійного і приношення хлібного і поливного приношення його.
39. Приносьте це Господові на свята ваші, понад [обітниці], як і ваші приношення вдячності для ваших приношень усеспалення і для приношень хлібних ваших, і поливних приношень ваших і для мирних приношень ваших.

Числа 30

1. І переказав Мойсей синам Ізраїля все, що наказав Господь Мойсеєві.
2. І сказав Мойсей князям колін синів Ізраїлевих стосовно синів Ізраїля, говорячи: Ось, що наказав Господь.
3. Якщо хтось дасть обітницю Господові, або заприсягнеться клятьбою, зв'язавши обов'язком душу свою, то нехай не порушує слова свого, але виконає все, що пообіцяли уста його.
4. Якщо жінка дасть обітницю Господові і зв'яже [себе] обов'язком у домі батька свого, у юності своїй;
5. І почує батько обітницю її і обов'язок, якого вона поклала на душу свою, і змовчить про те батько її; тоді всі обітниці її справдяться, і всілякий обов'язок її, котрого вона поклала на душу свою, справдяться.
6. А якщо батько її, зачувши, заборонить їй того дня всі обітниці її і зароки, котрі вона поклала на душу свою, і вони не справдяться, то Господь простить їй, тому що заборонив їй батько її.
7. Якщо вона вийде заміж і візьме обітницю її, чи поклялася устами своїми, чим вона зв'язала душу свою,
8. І почує чоловік її, і, зачувши, буде мовчати того дня, то обітниці її справдяться, і зароки її, котрі вона поклала на душу свою, справдяться.
9. А коли чоловік її, зачувши, заборонить їй, того дня відкине обітницю її, котра на ній, і слово уст її, котрим вона зв'язала себе, [то вони не справдяться], і Господь простить їй.
10. Однак обітниця вдови і розлученої, який зарок не поклали б вони на душу свою, справдяться.
11. А якщо [вона] в домі чоловіка свого дала обітницю чи поклала зарок на душу свою з присягою,
12. І чоловік її, зачувши, буде мовчати, і не заборонить їй, то всі обітниці її справдяться, і всякий зарок, якого вона поклала на душу свою, справдяться.
13. А якщо чоловік її, зачувши, відкинув їх, то всі обітниці її, які вийшли з уст її, і зароки душі її не справдяться; чоловік її вчинив їх пустими, і Господь простить їй.
14. Усяка обітниця і всякий зарок із присягою, щоб упокорити душу, чоловік її може підтвердити, і чоловік її може зробити пустим.
15. А якщо чоловік її мовчав про те день за днем, то [тим самим] утвердив усі обітниці її, і всі зароки її, котрі на ній, потвердив, тому що він, зачувши, мовчав про те.
16. А якщо відкинув їх, після того, як зачув, то він узяв на себе гріха її.
17. Ось настанови, котрі Господь заповідав Мойсеєві про стосунки між чоловіком і дружиною його, поміж батьком і донькою його за юности її у домі батька її.

Числа 31

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
2. Помстися мідіянам за синів Ізраїля, а потім прилучишся до народу свого.
3. І сказав Мойсей народові, говорячи: Озбройте з-поміж себе людей на війну; щоб вони виступили супроти мідіян, звершити помсту Господню над мідіянами.
4. По тисячі від коліна, від усіх колін Ізраїля пошліть на війну.
5. І виділили із тисяч Ізраїля, по тисячі з коліна, дванадцять тисяч озброєних на війну.
6. І послав їх Мойсей на війну, по тисячі з коліна, їх і Пінхаса, сина Елеазарового, священника, на війну, і в руці його священні посудини і сурми, щоб сурмити.
7. І рушили війною на мідіян, як наказав Господь Мойсеєві, і вбили всіх чоловічої статі.
8. І разом із убитими їхніми убили царів мідіянських: Евія, Рекема, Цура, Хура і Реву, п'ять царів мідіянських, і Валаама, сина Беорового, убили мечем.
9. А жінок мідіянських і дітей їхніх сини Ізраїля взяли в полон, і всю худобу їхню, і всі отари їхні, і весь маєток їхній взяли як здобич.
10. І всі міста їхні у володіннях їхніх, і всі поселення їхні спалили вогнем.
11. І взяли все захоплене і всю здобич, від людини до тварини.
12. І припровадили полонених і здобич, і захоплене до Мойсея, і до Елеазара священника, і до громади синів Ізраїля, до стану, на рівнинах моавських, що біля Йордану, навпроти Єрихону.
13. І вийшли Мойсей та Елеазар священник, і всі князі громади зустрічати їх, зі стану.
14. І розгнівався Мойсей на військових урядовців, тис'яцьких та сотників, що вертали з війни,
15. І сказав їм Мойсей: [Чому ви] залишили живими всіх жінок?
16. Та ж вони, за порадою Валаама, були для синів Ізраїля приводом для відступу од Господа для догоди Пеорові, [за що] й була ураза в громаді Господній.
17. Тож повбивайте всіх дітей чоловічої статі, і всіх жінок, які спізнали чоловіка на чоловічому ложі убийте.
18. А всіх дітей жіночої статі, котрі не спізнали чоловічого ложа, залишіть живими для себе.
19. І побудьте поза станом сім днів; кожен, хто вбив чоловіка і який торкнувся до вбитого, очиститься третього дня і сьомого дня, ви і полонені ваші.
20. І всю одягу, і всі шкіряні речі, і все виготовлене з козячої вовни і всі дерев'яні речі очистите.
21. І сказав Елеазар священник воїнам, які ходили на війну: Ось настанови закону, котрий заповідав Господь Мойсеєві:

22. Золото, срібло, мідь, залізо, олово і свинець,
23. І все, що проходить через вогонь, проведіть через вогонь, щоб воно очистилося, а, крім того, ще й очищувальною водою треба очистити; а все, що не проходить через вогонь, проведіть через воду.
24. І одержу вашу виперіть сьомого дня, і очиститесь, і потому заходьте до стану.
25. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:
26. Перелічи здобич полону, від людини до худоби, ти і Елеазар священник і князі племен громади.
27. І поділи здобич наполовину між тими, що воювали, ходили на війну, і поміж усією громадою.
28. І від воїнів, які ходили на війну, візьми данину Господові, по одній душі з п'ятисот, з людей, а також із великої худоби, і з віслюків та з дрібної скотини.
29. Візьми це з половини їхньої, і віддай Елеазарові священникові для приношення як дар Господові.
30. І з половини синів Ізраїля візьми по одній частці з п'ятдесяти, з людей, з великої худоби, з віслюків та з отари дрібної скотини, і віддай це левитам, які служать при скинії Господній.
31. І вчинив Мойсей та Елеазар священник, як наказав Господь Мойсеєві.
32. І було здобичі, що лишилася від захопленого, що захопили ті, що були на війні: овець шістьсот сімдесят п'ять тисяч,
33. Великої худоби сімдесят дві тисячі;
34. Віслюків шістьдесят одна тисяча,
35. Людей, жінок, котрі не знали чоловічого ложа, всіх душ тридцять дві тисячі.
36. Половина – частка тих, що ходили на війну, після обрахунку, була: овець триста тридцять сім тисяч п'ятсот;
37. І данина Господові з овець шістьсот сімдесят п'ять.
38. Великої худоби тридцять шість тисяч, і данина з них Господові сімдесят дві;
39. Віслюків тридцять тисяч п'ятсот, і данина з них Господові шістьдесят один.
40. Людей шістнадцять тисяч, і данина з них Господові тридцять дві душі.
41. І віддав Мойсей данину, підношення у дар Господові, Елеазарові священникові, як наказав Господь Мойсеєві.
42. І з половини синів Ізраїля, котру відділив Мойсей у людей, що були на війні;
43. А половина [на] громаду була: дрібного скота – триста тридцять сім тисяч п'ятсот;

44. Великої худоби – тридцять шість тисяч,
45. Віслюків – тридцять тисяч п'ятсот;
46. Людей – шістнадцять тисяч.
47. Із половини синів Ізраїля узяв Мойсей одну п'ятдесяту частину з людей та із скотини, і віддав те левитам, які виконували служіння при скинії Господній, як наказав Господь Мойсеєві.
48. І прийшли до Мойсея старшини над тисячами війська, тисячники і сотники,
49. І сказали Мойсеєві: служники твої порахували воїнів, котрі нам доручені, і не згинув жоден з них;
50. І [ось], ми принесли приношення Господові, хто що дістав із золотих речей; ланцюжки, зап'ястя, персні, сережки і привіски, для спокути душ наших перед Господом.
51. І взяв у них Мойсей та Елеазар священник золото, – усі ці речі.
52. І було всього золота, котре принесли для підношення Господові шістнадцять тисяч сімсот п'ятдесят шеклів, від тис'яцьких і сотників.
53. Тому що вояки брали здобич кожний для себе.
54. І взяв Мойсей та Елеазар священник золото від тис'яцьких і сотників, і принесли його до скинії зібрання, на пам'ять синам Ізраїля перед Господом.

Числа 32

1. У синів Рувимових і в синів Гадових було дуже багато черед, і побачили вони, що земля Єзер і земля Гілеад є місце [придатне] для стад.
2. І прийшли сини Гадові, і сини Рувимові і сказали Мойсеєві та Елеазарові священникові і князям громади, говорячи:
3. Атарот, і Дівон, і Язер, і Німра, і Хешбон, і Ел'але, і Севам, і Нево, і Беон,
4. Земля, котру Господь уразив перед громадою Ізраїля, земля [придатна] для черед, а в служників твоїх є череди.
5. І сказали: Якщо ми знайшли прихильність в очах твоїх, віддай землю оцю служникам твоїм для володіння; не переводь нас через Йордан.
6. І сказав Мойсей синам Гадовим і синам Рувимовим: Брати ваші підуть на війну, а ви залишитесь тут?
7. Для чого ви відвертаєте серце синів Ізраїля від переходу на землю, котру дає їм Господь?
8. Так учинили батьки ваші, коли я посилав їх із Кадеш-Барнеа для оглядин землі.
9. Вони доходили до долини Ешкол, і бачили землю, і одвернули серце синів Ізраїля, щоб не йшли вони на землю, котру Господь дав їм.

10. І спалахнув того дня гнів Господній, і присягнувся Він, говорячи:
11. Оці люди, які вийшли з Єгипту, від двадцяти літ і вище, не побачать землі, про котру Я присягався Авраамові, Ісаакові і Якові, тому що вони не уповні прямували за Мною.
12. Окрім Калева, сина Єфуннеєвого, кенізеянина, та Ісуса, сина Навиного, тому що вони були цілком з Господом.
13. І запалав гнів Господній на Ізраїля, і водив Він їх пустелею сорок літ, аж доки не скінчився (вимер) увесь рід, який учинив зло в очах Господніх.
14. І ось, замість батьків ваших, повстали ви, поріддя грішників, аби підсилити ще силу гніву Господнього на Ізраїля.
15. Якщо ви одвернетесь від Нього, то Він знову залишить його в пустелі, і ви загубите увесь народ цей.
16. І наблизилися вони до нього, і сказали: Ми збудуємо тут кошари для стад наших і міста для дітей наших.
17. А самі першими озброємося і підемо попереду синів Ізраїля, аж доки не приведемо їх в містя їхні; а діти наші нехай залишаться в укріплених містах, [для безпеки] від мешканців землі.
18. Не повернемося в доми наші, доки не займуть сини Ізраїля кожний володіння своє.
19. Тому що ми не візьмемо з ними володінь потойбіч Йордану і далі, тому що володіння нам дісталися по цей бік Йордану, східніше.
20. І сказав їм Мойсей: Якщо ви так зробите, якщо озброєні рушите на війну перед Господом,
21. І піде кожний із вас озброєний за Йордан перед Господом, аж доки не винищить Він ворогів своїх перед Собою,
22. І підкорена буде земля ота перед Господом; то потім повернетесь і будете невинні перед Господом і перед Ізраїлем, і буде оця земля вашим володінням перед Господом.
23. А якщо не вчините так, то згрішите перед Господом, і, будьте певні, ваш гріх знайде вас.
24. Споруджуйте собі міста для дітей ваших і кошари для овець ваших, і робіть, що сповідане устами вашими.
25. І сказали сини Гадові і сини Рувимові Мойсеєві: Служники твої вчинять, як наказав володар наш.
26. Діти наші, дружини наші, отари наші і вся худоба наша залишаться тут, у містах Гілеаду;
27. А служники твої, всі озброївшись, як воїни, рушать перед Господом на війну, як говорить володар наш.

28. І наказав Мойсей про них Елезарові священникові та Ісусові, синові Навиновому, і князям колін синів Ізраїля.
29. І сказав їм Мойсей: Якщо сини Гадові і сини Рувимові перейдуть з вами за Йордан, усі озброївшись на війну перед Господом, і підкорена буде вами ота земля; то віддайте їм землю Гілеаду для володіння.
30. А якщо не підуть вони з вами озброєні, то вони одержать володіння разом із вами на землі ханаанській.
31. І відповідали сини Гадові і сини Рувимові, і сказали: Як наказав Господь служникам твоїм, так і вчинимо.
32. Ми підемо озброєні перед Господом у землю ханаанську, а спадок володіння нашого нехай буде по цей бік Йордану.
33. І віддав Мойсей їм, синам Гадовим і синам Рувимовим, і половині коліна Манасії, сина Йосипового, царство Сигона, царя аморейського, і царство Ога, царя башанського, землю з містами її і околицями, – міста землі на всі боки.
34. І спорудили сини Гадові Дівон, і Атарот, і Ароер,
35. І Атарот-Шофан, і Язер, і Йогбегу.
36. І Бет-Німру, і Бет-Гаран, міста укріпленні, і кошари для овець.
37. І сини Рувимові збудували Хешбон, Ел'але і Кір'ятаїм,
38. І Нево, і Баал-Меон, котрих імення замінені, і Сивму, і дали інші наймення містам, котрі вони збудували.
39. І рушили сини Махіра, сина Манасії, до Гілеаду, і взяли його, і вигнали амореїв, котрі були в ньому.
40. І віддав Мойсей Гілеад Махірові, синові Манасії, і він оселився в ньому.
41. А Яір, син Манасії, пішов і здобув їхні маленькі міста і назвав їх: Хавот-Яір.
42. А Новах пішов і захопив Кенат і міста, залежні від нього, і назвав його своїм ім'ям – Новах.

Числа 33

1. Ось стани синів Ізраїлевих, котрі вийшли із землі єгипетської з військовими відділами своїми, на чолі з Мойсеєм та Аароном.
2. Мойсей, за повелінням Господнім, описав мандрівку їхню за зупинками їхніми, і ось стани мандрування їхнього:
3. Із Рамсесу рушили вони першого місяця, п'ятнадцятого дня першого місяця; другого дня Пасхи вийшли сини Ізраїля під рукою високою на очах усіх єгиптян.
4. А тим часом, єгиптяни ховали всіх первістків, яких уразив у них Господь, і над богами їхніми Господь звершив суд.

5. Отак рушили сини Ізраїля з Рамсесу і розташувалися станом у Суккоті.
6. І рушили з Суккоту, і отаборилися станом у Етамі, що на рубежі пустелі.
7. І рушили з Етаму, і знову повернули на Пі-Хіроту, що перед Баал-Цефоном, і отаборилися перед Мігдолом.
8. Тоді рушили від Хіроту, пройшли посеред моря в пустелю, і йшли три дні пустелею Етамською, і отаборилися у Марі.
9. І вирушили з Марі, і прийшли до Еліму; у Елімі було дванадцять джерел води і сімдесят фінікових дерев, і отаборилися там.
10. І вирушили з Еліму, й отаборилися біля Червоного моря.
11. І вирушили від Червоного моря, і отаборилися в пустелі Сін.
12. І вирушили з пустелі Сін, і отаборилися в Дофці.
13. І вирушили з Дофки, і отаборилися в Алуші.
14. І вирушили з Алушу, і отаборилися в Ріфідимі, і не було там води, для пиття народу.
15. І вирушили з Ріфідиму, і отаборилися в пустелі Сінайській.
16. І вирушили з пустелі Сінайської, і отаборилися в Ківрот-Гаттааві.
17. І вирушили в Ківрот-Гаттааві, і отаборилися в Хацероті.
18. І вирушили з Хацероту і отаборилися в Рітмі.
19. І вирушили з Рітми, і отаборилися в Ріммоні-Переца.
20. І вирушили з Ріммону-Переца, і отаборилися в Лівні.
21. І вирушили з Лівни, і отаборилися в Ріссі.
22. І вирушили з Рісси, і отаборилися в Кегелаті.
23. І вирушили з Кегелати, і отаборилися на горі Шефер.
24. І вирушили від гори Шефер, і отаборилися в Хараді.
25. І вирушили з Харади, і отаборилися в Макгелоті.
26. І вирушили з Макгелоту, і отаборилися в Тахаті.
27. І вирушили з Тахату, і отаборилися в Тераху.
28. І вирушили з Тераху, і отаборилися в Мітці.
29. І вирушили з Мітки, і отаборилися в Хашмоні.
30. І вирушили з Хашмони, і отаборилися в Мосероті.

31. І вирушили з Мосероту, і отаборилися в Бене-Яакані.
32. І вирушили з Бене-Яакану, і отаборилися в Хорі-Гідгаду.
33. І вирушили з Хорі-Гідгаду, і отаборилися в Йотваті.
34. І вирушили з Йотвати, і отаборилися в Авроні.
35. І вирушили з Аврону, і отаборилися в Еційон-Гевері.
36. І вирушили з Еційон-Геверу, і отаборилися в пустелі Сін, вона ж Кадеш.
37. І вирушили з Кадешу, і отаборилися на горі Гор, біля рубежів землі едомської.
38. І зійшов Аарон священик на гору Гор за повелінням Господнім, і помер там на сороковому році після виходу синів Ізраїля із Єгипетської землі першого дня, п'ятого місяця.
39. Аарон мав сто двадцять три роки, коли помер на горі Гор.
40. Ханаанський цар Араду, котрий жив південніше землі ханаанської, почув, що йдуть сини Ізраїля.
41. І рушили вони від гори Гор, і отаборилися в Цалмоні.
42. І вирушили з Цалмони, і отаборилися в Пуноні.
43. І вирушили з Пунону, і отаборилися в Овоті.
44. І вирушили з Овоту, і отаборилися в Йіє-Гааварімі, на рубежах Моава.
45. І вирушили з Йіїму, і отаборилися в Дівон-Гаді.
46. І вирушили з Дівон-Гаду, і отаборилися в Алмон-Дівлатаймі.
47. І вирушили з Алмон-Дівлатайму, і отаборилися на горах Аварімських перед Нево.
48. І вирушили від гір Аварімських, і отаборилися на рівнинах моавських біля Йордану, навпроти Єрихону.
49. Вони розташувалися біля Йордану – від Бет-Єшмоту, аж до Шіттіму на рівнинах моавських.
50. І сказав Господь Мойсеєві: на рівнинах моавських біля Йордану, навпроти Єрихону, говорячи:
51. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм: Коли перейдете через Йордан на землю ханаанську,
52. То проженіть від себе усіх мешканців землі, і винищіть всі зображення їхні, і всіх литих ідолів їхніх знищіть, і всі висоти їхні поруйнуйте.
53. І візьміть у володіння землю, і оселіться на ній, бо Я даю вам землю цю для володіння.

54. І поділіть землю за жеребом на наділи між вашими племенами: чисельному дайте наділ більший, а малочисельному дай наділ менший; кому де випаде жереб, там йому і буде [наділ:] за колінами батьків ваших візьміть собі наділи.

55. Якщо ж ви не проженете від себе мешканців цієї землі, то ті, що залишаться, будуть терням біля очей ваших і голками для боків ваших, і будуть чинити утиски вам на землі, на котрій ви будете жити.

56. І тоді з часом, що Я замірявся вчинити їм, зроблю для вас.

Числа 34

1. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

2. Накажи синам Ізраїля, і скажи їм: Коли прийдете на землю ханаанську, то ось, земля, котра дістанеться вам у спадок, земля ханаанська з її рубежами.

3. Південна сторона буде у вас від пустелі Сін, біля Едому, і пройде у вас південний рубіж від кінця Солоного моря, зі сходу.

4. І поверне той рубіж на південь до узвиштя Акраббіму і піде через Цін, і простягнеться вона на південь до Кадеш-Барнеа і проляже вона до Хацар-Аддару і пройде до Ацмону.

5. Від Ацмону побіжить рубіж до потоку Єгипетського, і будуть виходи її до моря.

6. А рубежом західним буде у вас море Велике, це буде для вас західним рубежом.

7. А на північ буде у вас рубіж: від Великого моря проведете її до гори Гор;

8. Від гори Гор проведете до Гамату, і будуть виходи рубежа до Цедаду.

9. Звідти піде рубіж до Зіфрону, і виходи будуть сягати Гацар-Енану. Це у вас буде рубіж північний.

10. Рубіж східний проведіть собі від Гацар-Енану до Шефаму.

11. Від Шефаму піде рубіж до Рівли, зі східного боку Аїну, потім піде рубіж і торкнеться берегів моря Кінеретського зі східного боку.

12. І протягнеться рубіж до Йордану, і будуть виходи його до Солоного моря. Це буде земля ваша з рубежами її з усіх боків.

13. І наказав Мойсей синам Ізраїля, і сказав: Ось земля, котру ви успадкуєте за жеребом, котру наказав Господь дати дев'яти колінам і половині коліна.

14. Тому що коліно синів Рувимових за родинами їхніми, і коліно синів Гадових за родинами їхніми, і половина коліна Манасійного, дістали спадок свій.

15. Два коліна і половина коліна дістали спадок свій за Йорданом навпроти Єрихону на схід.

16. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

17. Ось ймення мужів, котрі будуть ділити вам землю: Елеазар священник, та Ісус, син Навинів.
18. І по одному князеві від коліна візьми для розподілу землі за спадщиною.
19. І ось ймення сих мужів: для коліна Юдиного Калев, син Єфуннеїв;
20. Для коліна синів Симеонових Шемуїл, син Аммігудів;
21. Для коліна Веніяминового Елідад, син Кіслонів;
22. Для коліна синів Данових князь Буккі, син Йогліїв;
23. Для синів Йосипових, для коліна Манасіїних князь Ханніїл, син Ефодів;
24. Для коліна синів Єфремових князь Кемуїл, син Шіфтанів;
25. Для коліна синів Завулонових князь Еліцафан, син Парнахів;
26. Для коліна синів Іссахарових князь Палтїїл, син Аззанів;
27. Для коліна синів Асирових князь Ахігуд, син Шеломіїв;
28. Для коліна синів Нефталимових князь Педаїл, син Аммігудів.
29. Ось ті, котрим Господь звелів наділити спадком синів Ізраїля на землі ханаанській.

Числа 35

1. І сказав Господь Мойсеєві на рівнинах моавських біля Йордану навпроти Єрихону, говорячи:
2. Накажи синам Ізраїля, щоб вони із наділів володінь своїх дали левитам міста для прожиття, і поля (лани) при містах з усіх боків дайте левитам.
3. Міста будуть їм для прожиття, а поля будуть для скотини їхньої, і для маєтків їхніх і для всіх тварин їхніх.
4. Поля при містах, котрі ви маєте дати левитам, від стіни міста [мусять тягнутися] на тисячу ліктів, на всі боки.
5. І відміряйте за містом до східної стіни дві тисячі ліктів, і до південної стіни дві тисячі ліктів, і до західної стіни дві тисячі ліктів, і до північної стіни дві тисячі ліктів, а посередині місто: такими будуть у них поля при містах.
6. Із міст, котрі ви дасте левитам, [будуть] шість міст для сховку, у яких ви дозволите ховатися убивникам; а понад них дайте ще сорок двоє міст.
7. Усіх міст, котрі ви маєте дати левитам, буде сорок вісім міст, з полями при них.
8. І коли будете давати міста із володінь синів Ізраїля, тоді з більших дайте більше, із менших менше, кожне коліно, зважаючи на володіння, яке дістане, мусить дати з міст своїх левитам.

9. І сказав Господь Мойсеєві, говорячи:

10. Оголоси синам Ізраїля і скажи їм: Коли ви перейдете через Йордан на землю ханаанську,

11. Виберіть собі міста, котрі були б у вас містами для сховку, куди міг би сховатися убивник, що убив людину ненавмисне.

12. І будуть у вас міста оці сховком од месника, щоб не умертвили того, хто вбив, передніше того, як він постане перед громадою на суд.

13. А міст, котрі ви повинні дати для притулку має бути шестеро.

14. Троє міст дайте по цей бік Йордану і троє міст дайте на землі ханаанській; містами сховку мають вони стати.

15. Для синів Ізраїля, і для захожого, і для осадника поміж вами будуть оці шестеро міст, щоб утікати туди кожному, хто уб'є людину ненавмисне.

16. Якщо хтось ударить когось залізним зняряддям так, що той помре, – то він убивник; а убивника мусите зрокувати на смерть.

17. І якщо хтось ударить когось кинутим каменем, від котрого можна вмерти, – так, що той помре, – то він убивник; убивника мусите зрокувати на смерть.

18. Або, якщо дерев'яним зняряддям, од котрого можна вмерти, ударить так, що той помре, – то він убивник; убивника мусите зрокувати на смерть.

19. Месник за кров сам може умертвити убивника; тільки-но стріне його, – сам може умертвити його.

20. Якщо хтось штовхне когось з ненависти, або з наміром кине на нього [що-небудь], так, що той помре,

21. Або з ворожнечі ударить його рукою, так, що той помре, то того, що вдарив, треба зрокувати на смерть, – він убивник; месник за кров може умертвити убивника, тільки-но стріне його.

22. А якщо він штовхне його ненавмисне, без ворожнечі, чи кине на нього що-небудь без лихого наміру,

23. Або якогось каменя, від котрого можна померти, не бачачи, ненароком випустить з рук і той упаде на нього так, що цей помре, але він не був ворогом його і не бажав йому зла,

24. То громада має розсудити поміж убивником і месником за кров за оцими настановами:

25. Має врятувати громада убивника від руки месника за кров, і має повернути його громада в місто сховку його, куди він утік, щоб він мешкав там до смерти першосвященика, котрий помазаний священним елеєм.

26. А якщо убивник вийде за межі міста сховку, в котре він утік,

27. І знайде його месник за кров поза межами міста-сховку його, і заб'є убивника цього месник за кров, то не буде на ньому вини кровопролиття.

28. Тому, що той мусив жити в місті сховку до смерті першосвященика, а по смерті великого священика мусив був повернутися убивник на землю володіння свого.

29. Нехай же буде оце у вас настановою законною для поколінь ваших, у всіх житлах ваших.

30. Якщо хтось заб'є чоловіка, то вбивника треба убити за словами свідків; але одного свідка недосить, [щоб засудити] на смерть.

31. І не беріть викупу за душу убивника, котрий винний за вбивство, але його треба зрокувати на смерть.

32. І не беріть викупу за того, що втік у місто сховку, щоб йому [дозволити] жити на землі своїй передніше смерті [великого] священика.

33. Не опоганюйте землі, на котрій ви [будете жити], бо кров опоганює землю, і земля не очиститься інакше від пролитої на неї крові, як лише кров'ю того, хто пролив її.

34. Не опоганюйте землю, на котрій ви живете, осередь котрої живу Я; тому що Я Господь, живу серед синів Ізраїля .

Числа 36

1. Прийшли старшини родин від коліна синів Гілеада, сина Махірового, сина Манасійного, і говорили перед Мойсеєм і перед князями, старшинами поколінь синів Ізраїля,

2. І сказали: Господь наказав володареві нашому дати землю для володіння синам Ізраїля за жеребом, і панові нашому наказано Господом дати землю Целофхада, брата нашого, у спадок донькам його.

3. Якщо ж вони будуть дружинами синів якого-небудь [другого] коліна синів Ізраїля, то наділ їхній відбирається від наділів батьків наших і додається до наділу того коліна, в котрому вони будуть [жити] і відбирається од нашого спадку за жеребом наділу нашого.

4. І навіть, коли буде в синів Ізраїля ювілей, тоді наділ їхній додається до наділу того коліна, в котрому вони будуть, і від наділу коліна батьків наших відбереться наділ їхній.

5. І оголосив Мойсей синам Ізраїля, за словом Господнім, і сказав: Добре говорить коліно синів Йосипових.

6. Ось що заповідає Господь про доньок Целофхада: Вони можуть бути дружинами тих, хто сподобається очам їхнім, тільки мають бути дружинами з роду коліна батька свого,

7. Щоб спадок синів Ізраїля не переходив із коліна в коліно, тому що кожний із синів Ізраїля має бути прилучений до спадку коліна батьків своїх.

8. І будь-яка донька, що успадковує наділ в колінах синів Ізраїлевих, мусить бути дружиною кого-небудь із родового коліна батька свого, щоб сини Ізраїля успадкували кожний наділ батьків своїх.

9. І щоб не переходив наділ-спадок із коліна в інше коліно, бо кожне коліно синів Ізраїля має бути прилучене до свого спадку.

10. Як наказав Господь Мойсеєві, так і вчинили доньки Целофхадові.

11. І вийшли доньки Целофхадові Махла, Тірца, Хогла, Мілка і Ноа заміж за синів дядьків своїх.

12. У коліні синів Манасії, сина Йосипового, вони були дружинами, і лишився спадок їхній в коліні родів батька їхнього.

13. Оце є заповіді і настанови, котрі дав Господь синам Ізраїля через Мойсея на рівнинах моавських, біля Йордану, навпроти Єрихону.

Книга Повторення Закону

Повт. Закону 1

1. Ось слова, що їх промовляв Мойсей до всього Ізраїля за Йорданом, в пустелі, на рівнині навпроти Червоного [моря], між Параном і Тофелем, Ливаном і Гецеротом та Ді-Загавом.

2. На відстані одинадцяти днів шляху від Хорива, по дорозі від гори Сеїр до Кадеш-Барнеа.

3. Сорокового року, одинадцятого місяця, першого [дня] місяця, повідав Мойсей синам Ізраїля все, що заповідав йому Господь для них.

4. Після того, як здолав Сигона, царя аморейського, котрий жив у Хешбоні, і Ога, царя башанського, котрий жив у Аштароті, в Едреї.

5. За Йорданом, на землі моавській, почав Мойсей розтлумачувати Закон цей, і сказав:

6. Господь, Бог наш, говорив нам у Хориві і сказав: Досить вам жити на горі оцій;

7. Оберніться і рушайте: йдіть до гори амореїв й усіх сусідніх місцин на рівнини, на пагорби й у долини, на південь і берегом моря, до землі ханаанців і до Ливану, навіть до річки великої, річки Єфрат.

8. Ось, Я даю вам землю, йдіть, володійте землею, котру Господь з присягою обіцяв дати батькам вашим Авраамові, Ісаакові та Якові, їм і нащадкам їхнім.

9. І я сказав вам того часу: Не можу один носити вас;

10. Господь, Бог ваш, розмножив вас, ви нині численні, мов зорі небесні.

11. Господь, Бог батьків ваших, розмножить вас тисячократно супроти того, скільки вас [тепер], і благословить вас, як Він обіцяв вам;

12. То як же мені одному носити тягарі ваші, тяготи ваші і суперечки ваші?

13. Виберіть собі відомих у колінах ваших мужів мудрих, розумних, і я поставлю їх урядувати над вами.

14. Ви відповідали мені і сказали: Добру справу радиш ти вчинити для нас.

15. І взяв я чільників з колін ваших, мужів мудрих і відомих, і поставив їх старшинами над вами, тисяцькими, сотниками, п'ятдесяцькими й десяцькими і наглядачами для колін ваших.

16. І наказав я суддям вашим того часу, говорячи: Вислуховуйте справи братів ваших і судіть справедливо, кожну людину і брата її, і захожого, з нею.
17. Не зважайте на особу в суді, ви маєте слухати малого, як великого: не бійтеся особи людської; бо суд – справа Божа, а діло, котре для вас заважке, доносьте до мене, і я вислухаю його.
18. І дав я вам того часу настанови про все, що належить вам чинити.
19. І коли рушили ми від Хорива і йшли по всій цій великій і страшній пустелі, котру ви бачили, на шляху до гір аморейських, як наказав Господь, Бог наш, і прийшли до Кадеш-Барнеа.
20. І сказав я вам: Ви прийшли до гори аморейської, котру Господь, Бог ваш, дає нам.
21. Ось, Господь, Бог твій, віддає тобі землю оцю, йди, візьми її у володіння, як говорить тобі Господь, Бог батьків твоїх, не бійся і не жахайся.
22. Але ви всі підійшли до мене і сказали: Пошлемо поперед себе людей, щоб вони дослідили нам землю і дали нам знати, якою дорогою нам рухатися, і в які міста нам простувати.
23. Слово це мені сподобалося, і я взяв із вас дванадцять чоловіків, по одному чоловікові від [кожного] коліна.
24. Вони пішли, зійшли на гору, і дісталися до долини Ешкол, і оглянули її.
25. І взяли в руки свої плодів землі, й принесли нам, і повідали нам, і сказали: Добра земля, котру Господь, Бог наш дає нам.
26. Але ви не пішли, а повстали супроти заповіді Господа, Бога вашого.
27. І ремствували у шатрах ваших, і говорили: Господь, з ненависті до нас, вивів нас із землі єгипетської, щоб віддати нас до рук амореїв [і] винищити нас.
28. Куди ми підемо? Браття наші розслабили серце наше, говорячи: Народ той чисельніший і вищий від нас, міста [там] великі і укріплені до небес, та й синів Енакових бачили ми там.
29. І я сказав вам: Не страхайтесь і не бійтеся їх,
30. Господь, Бог ваш, який простує перед вами, Він буде змагатися за вас, як Він те вчинив для вас у Єгипті, перед очима вашими.
31. І в пустелі оцій, де, як ти бачив, Господь, Бог твій, носив тебе, як чоловік носить сина свого, всіма шляхами котрі ви проходили, до приходу вашого на оце місце.
32. Але й при цьому ви не вірили Господові, Богові вашому,
33. Котрий ішов перед вами шляхом у вогні – шукати вам місце, де поставити вам шатра вночі, щоб підказувати вам дорогу, якою вам рухатися, а вдень у хмарині.
34. І Господь почув слова ваші, і розгнівався, і присягнувся, говорячи:

35. Ніхто із чоловіків оцих, із цього лихого роду, не побачить доброї землі, котру Я клявся дати батькам вашим.

36. Тільки Калев, син Єфуннеїв, побачить її, йому дам Я землю, котрою він ходив, і синам його, за те, що він підкорявся Господові.

37. І на мене розгнівався Господь за вас, говорячи: І ти не увійдеш туди.

38. Ісус, син Навинів, котрий при тобі, він увійде туди; його настанови, бо він введе Ізраїля у володіння нею.

39. Діти ваші, про котрих ви говорили, що вони дістануться на здобич [ворогам], і сини ваші, котрі не знали того дня ні добра, ані зла, вони увійдуть туди, їм дам її, і вони оволодіють нею.

40. А ви повертайте в пустелю по шляху до Червоного моря.

41. І ви відповідали тоді і сказали мені: Згрішили ми перед Господом, підемо і станемо на прою, як наказав нам Господь, Бог наш. І підперезалися ви, кожний бойовим оружжям своїм, і поклали собі зійти на гору.

42. Але Господь сказав мені: Скажи їм: Не виходьте й не бийтеся, тому що немає Мене серед вас, щоб не винищили вас вороги ваші.

43. І Я говорив вам, але ви не дослухалися і повстали супроти заповіді Господньої, і з упертости своєї зійшли на гору.

44. І виступили супроти вас амореї, що жили на горі тій, і переслідували вас так, як роблять бджоли, і винищували вас на Сеїрі до самої Хорми.

45. І повернулися ви, і плакали перед Господом; але Господь не почув зойку вашого і не розрадив вас.

46. І пробули ви в Кадеші багато днів, стільки днів, скільки ви [там] були.

Повт. Закону 2

1. І повернулися ми, і рушили в пустелю до Червоного моря, як говорив мені Господь, і багато днів ходили довкола гори Сеїр.

2. І сказав мені Господь, говорячи:

3. Досить вам ходити довкола цієї гори, поверніть на північ;

4. І народів передай повеління, і скажи: Ви будете проходити рубежі братів ваших, синів Ісавових, які мешкають на Сеїрі, і вони боятимуться вас, але стережіться

5. Розпочинати з ними війну, бо Я не дам вам землі їхньої, ані на ступню ноги, тому що гору Сеїр Я дав у володіння Ісавові.

6. Харчі купляйте в них за гроші, і їжте, і воду купляйте у них за гроші, і пийте;

7. Тому що Господь, Бог твій благословив тебе у всякій справі рук твоїх, був прихильний [до тебе] під час мандрівки твоєї великою пустелею; ось, сорок літ Господь, Бог твій, з тобою; і не мав ти нестачі ні в чому.
8. І проходили ми повз братів наших, синів Ісавових, які живуть на Сеїрі, шляхом рівнини, від Елату і Еційон-Гевера, і повернули і йшли до пустелі Моава.
9. І сказав мені Господь: Не вступай у ворожнечу з Моавом і не починай з ними війни; бо Я не дам тобі нічого від землі його у володіння, тому що Ар віддав Я у володіння синам Лотовим.
10. Передніше мешкали там еміми, народ великий, численний і високий, як [сини] Енакові;
11. І вони вважалися поміж велетнями, як [сини] Енакові. Моавитяни ж називають їх емімами.
12. І на Сеїрі мешкали передніше хореї; але сини Ісавові прогнали їх, і винищили їх перед собою, і оселилися замість них, так, як учинив Ізраїль із землею спадщини своєї, котру дав їм Господь.
13. Отож, підведіться і перейдіть через ручай Зеред. І перейшли ми через ручай Зеред.
14. З того часу, як ми пішли в Кадеш-Барнеа і як перейшли через ручай Зеред, [минуло] тридцять вісім літ, аж доки в нас не перевелось з-поміж стану все покоління воїнів серед війська, як присягався їм Господь.
15. І рука Господня була на них, щоб винищити їх з-поміж стану, доки не вмерли.
16. Коли ж перевелися всі мужі війни, і вимерли з-поміж народу,
17. Тоді сказав мені Господь, говорячи:
18. Ти проходиш нині мимо володінь Моава, через Ар;
19. І наблизився до аммонових синів; не вступай з ними у ворожнечу, і не розпочинай з ними війни, бо Я не дам тобі нічого від землі синів аммонових у володіння, тому що Я віддав її у володіння синам Лотовим.
20. І вона вважалася землею велетнів, у старожитні часи жили на ній велетні; аммоніти називали їх замзумами.
21. Народ великий, численний і високий, як [сини] Енакові; але винищив їх Господь перед лицем їхнім, і вигнали вони їх, і оселилися на місці їхньому.
22. Як Він учинив для синів Ісавових, що живуть на Сеїрі, винищивши перед ними хореїв, і вони вигнали їх, і оселилися на їхньому місці, і [мешкають] до цього дня.
23. І аввеїв, які мешкали в поселеннях до самої Ази, кафторії, які вийшли з Кафтора, винищили, і оселилися на місці їхньому.
24. Підведіться, рушайте і перейдіть потік Арнон; ось, Я віддаю в руку твою Сигона, царя хешбонського, амореянина, і землю його; розпочинай оволодівати нею, і веди з ним війну.

25. Від цього дня Я почну поширювати страх і жах перед тобою на народи під усім небом; ті, що почують про тебе, затремтять і жахнуться від тебе.
26. І послав я послів із пустелі Кедемот до Сигона, царя хешбонського, зі словами мирними, щоб сказати:
27. Дозволь перейти мені землею твоєю; я піду шляхом, не зйду ні праворуч, ні ліворуч.
28. Харчі продай мені за срібло, і я буду їсти, і воду для пиття давай мені за срібло, і я буду пити, тільки ногами моїми пройду.
29. Так, як учинили мені сини Ісавові, які живуть на Сеїрі, і моавитяни, які живуть в Арі, допоки не перейду через Йордан на землю, котру Господь, Бог наш, дав нам.
30. Але Сигон, цар хешбонський, не погодився дозволити перейти нам через свою [землю], тому що Господь, Бог твій, ожорсточив дух його, і серце його зробив упертим, щоб віддати його в руку твою, як [це видно] тепер.
31. І сказав мені Господь: Ось, Я розпочинаю віддавати тобі Сигона і землю його; починай оволодівати землею його.
32. І Сигон з усім народом своїм виступив супроти нас на бойовище біля Ягаці.
33. І віддав його Господь, Бог наш, [у руки наші], і ми розбили його і синів його, і весь народ його.
34. І завоювали в той час усі міста його, і винищили чоловіків, і жінок, і дітей кожного міста, не залишили анікого живим.
35. Тільки взяли ми собі на здобич худобу їхню і захоплене у завойованих нами містах.
36. Від Ароеру, котрий на березі потоку Арнон, і від міста, котре в долині, до Гілеаду не було міста, яке було б неприступне для нас; усе віддав Господь, Бог наш, [до рук наших].
37. Лише до землі аммонітів ти не підходив, ані до [місць] поблизу потоку Яббока, ні до міст на горі, ні до всього, до чого заборонив [нам] Господь, Бог наш.

Повт. Закону 3

1. І повернули ми звідти, і рушили до Башану; і виступив супроти нас на війну Ог, цар башанський, з усім народом своїм, біля Едреї.
2. І сказав мені Господь: Не бійся його; бо Я віддам його до рук твоїх, і увесь народ його, і всю землю його, і ти вчиниш із ним так, як учинив із Сигоном, царем аморейським, котрий жив у Хешбоні.
3. І віддав Господь, Бог наш до рук наших і Ога, царя башанського, і весь народ його; і ми розбили його, так що нікого не залишилося у нього живими.
4. І звоювали ми того часу усі міста його; не було міста, котрого ми не звоювали б у них: шістдесят міст, всю землю Аргів, царство Ога башанського.
5. Усі ці міста укріплені були високими стінами, воротами і засувами, окрім міст неукріплених, вельми багатьох.

6. І повністю знищили їх, як учинили з Сигоном, царем хешбонським, повністю знищили чоловіків, жінок і дітей у кожному місті
7. Але всю худобу і захоплене в містах узяли собі як здобич.
8. І забрали ми того часу із руки двох царів аморейських землю цю, котра по цей бік Йордану, від потоку Арнон до гори Гермон, –
9. Сидоняни називають Гермон Сірйоном, а амореї називають його Сеніром, –
10. Усі міста на рівнині, увесь Гілеад і увесь Башан до Салхи і Едреї, міст царства Ога башанського.
11. Тому що лише Ог, цар башанський, залишився з велетнів. Ось ложе його, ложе залізне, і тепер у Равві, у синів Аммонових: довжина його дев'ять ліктів, а ширина його чотири лікті, чоловічих ліктів.
12. Землю цю ми взяли у тім часі, починаючи від Ароеру, котрий біля потоку Арнон; і половину гори Гілеад з містами її я віддав [колінові] Рувимовому і Гадовому.
13. А решту Гілеаду і увесь Башан, царство Ога, віддав Я половині коліна Манасії, увесь край Аргів з усім Башаном, який зветься краєм велетнів.
14. Яір, син Манасіїн, узяв увесь край Аргів, до рубежів Гесурських і Маахських, і назвав їх, за ім'ям своїм, Башан-Хавот-Яір, що й донині.
15. Махірові дав Я Гілеад.
16. А [колінові] Рувимову і Гадовому дав од Гілеаду до потоку Арнон, половину долини між потоками і рубежами, до потоку Яббоку, рубежу синів Аммонових.
17. Також і рівнину та Йордан, [котрий і є] рубежом, від Кіннерету до моря рівнини, моря Солоного, біля підніжжя [гори] Пісгі, на схід.
18. І дав Я вам у тім часі настанови, говорячи: Господь, Бог ваш, дав вам землю цю у володіння; всі, озброївшись, рушайте попереду братів ваших, синів Ізраїля, на війну.
19. Тільки дружини ваші і діти ваші і худоба ваша нехай залишаться у містах ваших, котрі я дав вам [тому], [що Я знаю], [як багато у вас худоби].
20. Аж доки Господь не дасть спочину братам вашим, як вам, і допоки й вони не дістануть у володіння землю, котру Господь, Бог ваш, дає їм за Йорданом; тоді поверніться кожний на своє володіння, котре я вам дав.
21. І також Ісусові заповідав я у тім часі, говорячи: Очі твої бачили все, що вчинив Господь, Бог ваш, з двома царями цими; те саме вчинить Господь з усіма царствами, котрі ти проходитемеш.
22. Не бійтеся їх, бо Господь, Бог ваш, Сам змагається за вас.
23. І молився я Господові у тім часі, говорячи:

24. Володарю Господе, Ти почав показувати служникові Твоєму звеличення Твоє і міцну руку Твою; бо який бог є ще на небі, чи на землі, котрий міг би звершити такі діяння, як Твої, і з могуттям таким, як Твоє?
25. Я благаю Тебе, дай мені перейти і побачити ту добру землю, котра за Йорданом, і ту прекрасну гору та Ливан.
26. Але Господь гнівався на мене за вас, і не послухав мене, і сказав мені Господь: Досить з тебе, більше не говори Мені про це.
27. Піднімися на верховину Пісгі, і глянь очима твоїми до моря, і на північ, і на полудень, і на схід, і подивися очима твоїми; тому що ти не перейдеш за Йордан цей.
28. І дай настанову Ісусові, і зміцни його, і укріпи його, бо він буде старшим народові цьому, і він поділить їм на наділи землю, на яку ти подивишся.
29. І зупинилися ми в долині, навпроти Бет-Пеору.

Повт. Закону 4

1. Отож, Ізраїлю, вислухай настанови і закони, котрих я навчаю вас виконувати, щоб ви були живі, і пішли, і успадкували ту землю, яку Господь, Бог батьків ваших, дає вам.
2. Не додавайте до того, що я заповідаю вам, і не зменшуйте від того; дотримуйтеся заповідей Господа, Бога вашого, котрі я вам заповідаю .
3. Очі ваші бачили [все], що вчинив Господь з Баал-Пеором: усякого чоловіка, що йшов за Баал-Пеором, винищив Господь, Бог твій, з-поміж тебе.
4. А ви, що приліпилися до Господа, Бога вашого, живі всі донині.
5. Ось, я навчив вас настанов і законів, як наказав мені Господь, Бог мій, щоб ви так учиняли на тій землі, на котру ви йдете, щоб володіти нею.
6. Тож бережіть і виконуйте їх; бо в цьому мудрість ваша і розум ваш перед очима народів, котрі, зачувши про всі ці настанови, скажуть: Справді цей великий народ мудрий і розумний.
7. Бо [чи є] інший великий народ, до котрого Бог був настільки близьким, як близький до нас Господь, Бог наш, [у] всіх [діяннях], про які, ми закликаємо до Нього,
8. І [чи є] інший великий народ, у котрого були б такі справедливі настанови і закони, як увесь Закон цей, котрого я пропоную вам сьогодні?
9. Тільки бережися і пильно охороняй душу твою, щоб тобі не забути тих справ, котрі бачили очі твої, і щоб вони не виходили із серця твого у всі дні життя твого; і повідай про них синам твоїм і синам синів твоїх.
10. Про той день, коли я стояв перед Господом, Богом твоїм, біля Хориву, і коли сказав Господь мені: Збери до Мене народ, і Я повідаю їм слова Мої, від котрих вони навчатимся боятися Мене упродовж усіх днів життя свого на землі, і щоб могли навчати синів своїх.
11. Ви наблизилися і стали під горою, а гора горіла вогнем до самих небес, і була темінь, і хмара, і морок.

12. І говорив Господь до вас із осердя вогню; голос слів [Його] ви чули, хоч образу [Божого] не бачили, а лише голос.

13. І повідав Він вам заповіта свого, котрого наказав вам виконувати, – Десять Заповідей, і написав їх на двох кам'яних скрижалях.

14. І наказав мені Господь о тім часі навчати вас настанов і законів, щоб ви виконували їх на тій землі, на котру ви входите, щоб оволодіти нею.

15. Міцно тримайте в душах ваших, що ви не бачили жодного образу того дня, коли говорив до вас Господь на Хориві із осердя вогню,

16. Щоб ви не розбестилися і не вчинили собі карбованих кумирів, зображень якої-небудь постаті, в подобі чоловіка чи жінки.

17. Подобу якоїсь скотини, котра на землі, подобу якої-небудь пташки крилатої, яка літає під небесами,

18. Подобу якого-небудь [гада], що повзає на землі, подобу якоїсь риби, котра у воді нижче берега землі;

19. І, щоб ти, глянувши на небо і побачивши сонце, місяць і зорі [і] все військо небесне, не звабився, і не поклонився їм, і не слугував їм, оскільки Господь, Бог твій, відділив їх усім народам під цілим небом.

20. А вас узяв Господь і вивів вас із печі залізної, з Єгипту, щоб ви були народом Його наділу, як сьогодні це [видно].

21. І Господь розгнівався на мене через вас, і присягався, що я не перейду за Йордан і не увійду на ту добру землю, котру Господь, Бог твій, дає тобі у спадщину.

22. Я повинен умерти на цій землі, не перейшовши за Йордан, а ви перейдете, і оволодієте тією доброю землею.

23. Бережіться, щоб не забути вам заповіту Господа, Бога вашого, котрого Він склав з вами, і щоб не робили собі ідолів, котрі відображають що-небудь із речей, як наказав тобі Господь, Бог твій.

24. Тому що Господь, Бог твій, є вогонь, що поглинає, Бог ревний .

25. А якщо народяться у тебе сини і сини у синів [твоїх], і, довго живучи на землі, ви розбеститеся і зробите ідола, що зображуватиме що-небудь, і вчините оце зло перед очима Господа, Бога вашого, і роздратуєте Його,

26. То засвідчуюся вам сьогодні небом і землею, що незабаром конче утратите землю, будете винищені на землі, для успадкування котрої ви переходите Йордан; не проживете багато часу на ній, але загинете.

27. І розпорошить вас Господь [поміж] народами, і будете нечисленними поміж народами, до котрих відпровадить вас Господь.

28. І будете там слугувати богам, витвореним руками людськими з дерева і каміння, котрі не бачать і не чують, і не їдять, і не знають пахоців.

29. Та якщо ти шукатимеш звідти Бога твого, то знайдеш [Його], якщо будеш шукати Його всім серцем твоїм і всією душею твоєю.
30. Коли ти будеш у жалобі, і коли все це спостигне тебе із плином часу, то звернешся до Господа, Бога твого, і підкоришся голосові Його.
31. Господь, Бог твій, є Бог милосердний; він не залишить тебе і не погубить тебе, і не забуде заповіту з батьками твоїми, котрого Він клятвою підтвердив їм .
32. Бо запитай у передніших днів, які були ще до тебе, від того дня, котрого Бог утворив людину на землі, і від кінця неба й аж до краю неба: чи траплялося коли-небудь таке, як оця велика справа, або чи чутно було про подібне?
33. Чи колись чув [якийсь] народ голос Бога, що говорив з осердя вогню, і лишився живим, як чув ти?
34. І чи вдавався до спроби Бог прийти, взяти собі народ з-поміж [другого] народу карами, знаменнями і чудесами, і війною, і рукою потужною, і раменом високим, і великими жахами, як учинив те для вас Господь, Бог ваш, у Єгипті перед очима твоїми?
35. Тобі було показане [це], аби ти спізнав, що [лише] Господь є Бог, [і] немає ще, окрім Нього.
36. З неба Він дав тобі почути голос Свій, щоб навчити тебе, і на землі показав тобі великий вогонь Свій, і ти чув слова Його з осердя вогню.
37. І, оскільки Він полюбив батьків твоїх, і вибрав [вас], потомство їхнє після них, то вивів тебе Сам великою силою Своєю з Єгипту,
38. Щоби прогнати від тебе народи, котрі величніші і сильніші від тебе, [і] ввести тебе, [і] дати тобі землю їхню – наділ, як це сьогодні [видно].
39. Тож знай нині і поклади на серце твоє, що Господь є Бог на небі вгорі, і на землі внизу, [і] немає ще, окрім Нього.
40. І бережи настанови Його і заповіді Його, котрі я заповідаю тобі нині, щоб добре було тобі і синам твоїм після тебе, і, щоб ти багато часу прожив на тій землі, котру Господь, Бог твій, дає тобі навіки.
41. Тоді відділив Мойсей трое міст по сей бік Йордану на схід сонця.
42. Щоб утікав туди убивник, котрий заб'є ближнього свого без наміру, не будучи ворогом йому ні вчора, ні третього дня, [і], щоб, сховавшись в одному з цих міст, лишився живий.
43. Бецер у пустелі, на рівнині в [коліні] Рувимовому, і Рамот у Гілеаді Гадовому, і Голан у Башані Манасіїному.
44. Ось закон, котрого запропонував Мойсей синам Ізраїля.
45. Ось свідчення, настанови і закони котрі вирік Мойсей синам Ізраїля, після виходу їхнього з Єгипту,
46. За Йорданом у долині навпроти Бет-Пеора, на землі Сигона, царя аморейського, який жив у Хешбоні, котрого уразив Мойсей із синами Ізраїля, після виходу їхнього з Єгипту.

47. І оволоділи вони землею його і землею Ога, царя башанського, двох царів аморейських, котра за Йорданом на схід сонця,

48. [Починаючи] від Ароеру, котрий [лежить] на березі потоку Арнон, до гори Сіон, вона ж Гермон.

49. І всією рівниною по цей бік Йордану на схід, до самого моря рівнини біля підніжжя Пісі.

Повт. Закону 5

1. І прикликав Мойсей увесь Ізраїль, і сказав їм: Послухай, Ізраїлю, настанови і закони, котрі я повідаю сьогодні у вуха ваші, щоб ви могли вивчити їх, і берегти, і виконувати їх.

2. Господь, Бог наш, склав з нами заповіта на Хориві.

3. Не з батьками нашими склав Господь заповіта цього, але з нами, [котрі] тут сьогодні всі живі.

4. Лицем до лица говорив Господь з вами на горі із осердя вогню.

5. А я стояв між Господом і поміж вами о тій порі, аби переказати вам Слово Господа, бо ви боялися вогню і не виходили на гору. Він [тоді] сказав:

6. Я Господь, Бог твій, котрий вивів тебе з єгипетської землі, з дому рабства.

7. Нехай же не буде в тебе інших богів переді Мною.

8. Не роби собі ідола і жодного зображення того, що на небі вгорі, і що на землі внизу, і що у водах нижче землі.

9. Не поклоняйся їм і не слугуй їм; бо Я Господь, Бог твій, Бог ревний, за вину батьків караю дітей до третього й четвертого покоління, тих, що ненавидять Мене.

10. Такий, що творить милість до тисячі [поколінь], які люблять Мене і дотримуються заповідей Моїх.

11. Не називай ймення Господа, Бога твого, марно; тому що не залишить Господь без покари того, хто використовує Його ім'я марно.

12. Пильнуй день суботній, щоб освячувати його, як заповідав тобі Господь, Бог твій.

13. Шість днів працюй і вчиняй справи твої;

14. А день сьомий – субота Господові, Богові твоєму. Не роби [цього дня] жодної справи, ні ти, ні син твій, ні донька твоя, ні раб твій, ні рабиня твоя, ні віл твій, ні віслук твій, ані жодна скотина твоя, ні захожий твій, котрий у тебе, щоби спочив раб твій і рабиня твоя, як і ти.

15. І пам'ятай, що [ти] був рабом на землі єгипетській, але Господь, Бог твій, вивів тебе звідти рукою міцною і раменом високим, тому й наказав тобі Господь, Бог твій, пильнувати день суботній.

16. Шануй батька твого і матір твою, як наказав тобі Господь, Бог твій, щоб довго тобі жити, і щоб добре тобі було на тій землі, котру Господь, Бог твій, дає тобі .
17. Не вбивай!
18. Не чини перелюбу!
19. Не кради .
20. Не засвідчуй неправдиво супроти ближнього свого!
21. Не бажай дружини сусіда свого, і не бажай дому ближнього свого, ані поля його, ані раба його, ані рабині його, ані вола його, ані віслюка його, ані всього, що є в ближнього твого .
22. Слова оці Господь промовляв до всього вашого зібрання на горі із осердя вогню, хмари та мороку, грімкоголоса, і більше не додавав анічого, і написав їх на двох кам'яних скрижалях, і дав їх мені.
23. І коли ви почули голос із осердя мороку, і гора горіла вогнем, то ви підійшли до мене, всі чільники колін ваших і старшини ваші,
24. І сказали: Ось, показав нам Господь, Бог наш, славу Свою і велич Свою, і голос Його чули ми з осердя вогню; сьогодні бачили ми, що Бог говорить з чоловіком, і цей лишається живий.
25. Але тепер для чого нам помирати? Бо великий вогонь цей пожере нас; якщо ми іще почуємо голос Господа, Бога нашого, то помремо.
26. Бо чи є така плоть, котра чула б голос Бога Живого, що говорить з осердя вогню, як ми, і лишилася живою?
27. Приступи сам, і вислухай все, що скаже [тобі] Господь, Бог наш і перекажуй нам все, що буде говорити тобі Господь, Бог наш, і ми будемо слухати і виконувати.
28. І Господь почув слова ваші, як ви промовляли до мене, і сказав мені Господь: Чув Я слова народу сього, які вони говорили тобі; все, що вони говорили, – добре.
29. О, якби серце їхнє було в них таким, щоб Мене боялися і пильнували всі заповіді Мої упродовж усіх днів, щоб добре було їм і синам їхнім навіки!
30. Иди, скажи їм: "Повертайтеся в шатра свої.
31. А ти тут залишися зі Мною, і Я виповім тобі всі заповіді і настанови, і закони, котрих ти маєш навчати їх, щоб вони так учиняли на тій землі, котру Я даю їм у володіння".
32. Глядіть, чиніть так, як наказав вам Господь, Бог ваш; не ухиляйтеся ні праворуч, ні ліворуч.
33. Ходіть тими шляхами, по котрих наказав вам Господь, Бог ваш, щоб ви були живі, і добре було вам, і прожили багато днів на тій землі, котру дістанете у володіння.

Повт. Закону 6

1. Ось заповіді, настанови і закони, котрих наказав Господь, Бог ваш, навчати вас, щоб ви чинили [так] на тій землі, в яку ви йдете, щоб оволодіти нею.
2. Щоб ти боявся Господа, Бога твого, і всі настанови Його і заповіді Його, котрі заповідаю тобі, пильнував ти, і сини твої, і сини синів твоїх упродовж усіх днів життя твого, щоб довгими були дні твої.
3. Отож, слухай, Ізраїлю, і прагни виконати це, щоб тобі добре було, і щоб ви вельми розмножилися, як Господь, Бог батьків твоїх, говорив тобі, [що Він дасть тобі] землю, де тече молоко і мед.
4. Слухай, Ізраїлю: Господь, Бог ваш, Господь єдиний є .
5. І люби Господа, Бога твого, усім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією силою твоєю .
6. І нехай будуть оці слова, котрі Я заповідаю тобі сьогодні, у серці твоєму.
7. І старанно навчи ними дітей своїх і говори про них, сидячи в домі своєму і йдучи дорогою, і лягаючи, і встаючи.
8. І прив'яжи їх як ознаку на руку свою, і нехай будуть вони, як пов'язка над очима твоїми.
9. І напиши їх на лутках дому твого і на воротах твоїх.
10. А коли введе тебе Господь, Бог твій, на ту землю, котру він присягався батькам твоїм, Авраамові, Ісаакові і Якові, дати тобі з великими і гарними містами, котрих ти не будував;
11. І з домами, виповненими всіляким добром, яких ти не виповнював, і з криницями викопаними, котрих ти не викопував, з виноградниками і оливками, котрих ти не садив, і будеш їсти і насичуватися,
12. Тоді пильнуй, щоб не забув ти Господа, котрий вивів тебе з єгипетської землі, з дому рабства.
13. Господа, Бога твого, бійся, і Йому [одному] служи, і Його йменням клянися.
14. Не ходіть за іншими богами, богами тих народів, котрі будуть довкола вас.
15. Тому що Господь, Бог твій, котрий осередь тебе, є Бог ревний; щоб не спалахнув гнів Господа, Бога твого, на тебе, і не винищив він тебе з лиця землі.
16. Не спокушайте Господа, Бога вашого, як ви спокушали Його в Массі.
17. Міцно бережіть заповіді Господа, Бога вашого, і свідчення Його і постанови, котрі Він заповідав тобі.
18. І вчиняй справедливе і добре перед очима Господа, щоб добре тобі було, і щоб ти увійшов і оволодів доброю землею, котру Господь з присягою обіцяв батькам твоїм,
19. І, щоб він прогнав усіх ворогів твоїх від тебе, як говорив Господь.
20. Якщо запитає у тебе син твій в прийдешньому часі, говорячи: "Що [означають] оці свідчення, постанови і закони, котрі заповідав вам Господь, Бог ваш?"

21. То скажи синові твоєму: "Рабами були ми у фараона в Єгипті; але Господь вивів нас із Єгипту рукою міцною.

22. І явив Господь знамення, і чудеса великі, і покарання над Єгиптом, над фараоном, і над усім домом його, перед очима нашими.

23. А нас вивів звідти, щоб ввести нас і дати нам землю, котру присягався батькам [нашим дати].

24. І заповідав нам Господь виконувати всі настанови оці, щоб ми боялися Господа, Бога нашого, щоб добре було нам упродовж усіх днів, щоб Він міг зберегти наше життя, як оце тепер.

25. І в цьому буде праведність наша, якщо ми будемо прагнути виконувати всі оці заповіді перед Господом, Богом нашим, як Він заповідав нам.

Повт. Закону 7

1. Коли введе тебе Господь, Бог твій, на землю, на котру ти йдеш, щоб оволодіти нею, і вижене від тебе численні народи, хеттеїв, гіргашеїв, амореїв, ханаанеїв, періздеїв, хіввеїв, і евусеїв, сім народів, котрі численніші і сильніші від тебе,

2. І віддасть їх тобі Господь, Бог твій, і уразиш їх, повністю знищиш їх, не складай з ними заповіту і не щади їх.

3. І не вчиняй з ними родинних зв'язків: доньки твоєї не віддавай за сина його, і доньки його не бери за сина твого.

4. Бо вони одвернуть синів твоїх від поступу за Мною, щоб служити чужим богам, [і] тоді спалахне на вас гнів Господній, і він швидко винищить тебе.

5. А учиняйте з ними так: жертovníки їхні зруйнують, образи поламайте, і гаї повірубуйте, а також ідолів карбованих спалить вогнем.

6. Бо ти народ святий для Господа, Бога твого; тебе вибрав Господь, Бог твій, щоб ти був особистим Його народом із усіх народів, які на землі .

7. Не тому, що ви були численніші від усіх народів, прийняв вас Господь і вибрав вас; бо ви найменші з-поміж усіх народів .

8. Але тому, що любить вас Господь , і для того, щоб дотриматися клятви, котрою Він присягався батькам вашим, вивів вас Господь рукою міцною, і визволив тебе з дому рабства, з руки фараона, царя єгипетського.

9. Отож, знай, що Господь, Бог твій, є Бог, Бог вірний, котрий на сторожі заповіту [Свого], і милість до тих, хто любить Його і дотримується заповідей Його – до тисячі поколінь.

10. І відплатить ненависникам твоїм в особі їхній, вигублюючи їх; Він не забариться відплатити особисто ненависникові Своєму.

11. Отож, пильнуй заповіді і настанови, і закони, котрі нині заповідаю тобі виконувати.

12. І якщо ви будете дотримуватися законів цих, і пильнувати, і виконувати їх, то Господь, Бог твій, буде дотримуватися Заповіту і милости до тебе, як присягався Він батькам твоїм.

13. І полюбить тебе, і благословить тебе, і розмножить тебе, і благословить плід лона твого, і плід землі твоєї, і хліб твій, і вино твоє, і елей твій, вроджене від великої худоби і від отари овечок твоїх, на землі тій, котру Він присягався батькам твоїм віддати тобі.

14. Найблагословеннішим ти будеш з-поміж усіх народів; не буде ні безплідного, ні безплідної, ні в тебе, ані в худоби твоєї.

15. І відхилить від тебе Господь всяку хворобу, і жодних лютих недуг Єгипту, які ти знаєш, не наведе на тебе, але наведе їх на всіх, хто ненавидить тебе.

16. І винищиш усі народи, котрі Господь, Бог твій, дає тобі; нехай же не помилує їх око твоє; не слугуй богам їхнім: бо вони будуть пасткою для тебе.

17. Якщо скажеш у серці своєму: "Народи оці численніші від мене; як я зможу вигнати їх?" –

18. Не бійся їх, пригадай, що зробив Господь, Бог твій, з фараоном і всім Єгиптом.

19. Ті великі випробування, котрі бачили твої очі, знамення і чудеса, і руку міцну і рамено високе, з якими вивів тебе Господь, Бог твій; Те саме вчинить Господь, Бог твій, з усіма народами, яких ти боїшся.

20. І шершнів нажене Господь, Бог твій, на них, аж доки не згинуть ті, що залишилися і сховалися від тебе.

21. Не бійся їх, бо Господь, Бог твій, поміж тобою, Бог великий і грізний.

22. І буде Господь, Бог твій, виганяти з-перед тебе народи помалу; не можеш ти винищити їх швидко, щоб не розмножилася супроти тебе степова звірина.

23. Але віддасть їх тобі Господь, Бог твій, і доведе їх до нечуваного замішання, аж доки вони не погинуть.

24. І віддасть царів їхніх в руки твої, і ти винищиш ім'я їхнє з піднебесся: не встоїть ніхто супроти тебе, доки не викорениш їх.

25. Карбованих образів "богів" їхніх спалить вогнем; не зажадай взяти собі срібла чи золота, котре на них, щоб це не стало для тебе пасткою: бо це мерзота для Господа, Бога твого.

26. І не внось мерзоти в дім твій, щоб не стати проклятим знаряддям, як вона. Відвертайся од цього і гидуєй цим; бо це проклята річ.

Повт. Закону 8

1. Усі заповіді, котрі я заповідаю вам сьогодні, прагніть виконувати, щоб ви були живі і розмножилися, і рушили й заволоділи землею, котру, присягнувшись, обіцяв Господь батькам вашим.

2. І пам'ятай увесь шлях, котрим вів тебе Господь, Бог твій, пустелею ось уже сорок літ, щоб упокорити тебе, щоб випробувати тебе і дізнатися, що в серці твоєму, чи будеш дотримуватися заповідей Його, чи ні.

3. Він упокорював тебе, морив тебе голодом, годував тебе манною, котрої не відав ти і не знали батьки твої, щоб довести тобі, що не єдиним хлібом живе людина, але усяким [словом], що виходить з уст Господніх, живе людина .
4. Одежа твоя не відала зносу на тобі, і нога твоя не спухала, ось уже сорок літ.
5. І спізнай у серці твоєму, що Господь, Бог твій, наставляє тебе, як чоловік наставляє сина свого.
6. Отож, пильнуй заповіді Господа, Бога твого, ходи шляхами Його і бійся його.
7. Бо Господь, Бог твій, веде тебе на землю добру, на землю, [де] потоки води, джерела й озера виходять із долин і гір.
8. На землю, [де] пшениця, ячмінь, виноградні лози, смоковниці і гранатові дерева, на землю оливкової оливи і меду;
9. На землю, в котрій без нужди будеш їсти хліб свій і де нічого не бракуватиме тобі, на землю, де каміння – залізо, і з гір котрої добуватимеш мідь.
10. І коли будеш їсти доволі, тоді благословляй Господа, Бога твого, за добру землю, котру Він дав тобі.
11. Гляди, щоб ти не забув Господа, Бога твого, не дотримуючись заповідей Його, і законів Його, і настанов Його, котрі нині заповідаю тобі.
12. Коли будеш їсти доволі, і спорудиш гарні доми і будеш жити в [них] ;
13. І коли буде в тебе багато великої і дрібної скотини, і буде багато срібла й золота, і всього в тебе буде багато;
14. То гляди, щоб не запишалоя твоє серце, і не забув ти Господа, Бога твого, котрий вивів тебе з Єгипетської землі, з дому рабства.
15. Котрий провів тебе пустелею великою і страшною, [де] гадюки, отруйне гаддя і скорпіони, і місцини безводні; котрий виточив для тебе [джерело] води з гранітної скелі.
16. Який годував тебе в пустелі манною, котрої не відали батьки твої, щоб упокорити тебе і випробувати тебе, щоб, зрештою, вчинити тобі добро.
17. І щоб ти не сказав у серці твоєму: "Моя сила і міцність руки моєї надбали мені багатство оце".
18. Але щоби пам'ятав Господа, Бога твого, бо Він дасть тобі силу надбати багатство, щоб виконати, як нині, заповіта Свого, котрий Він клятвою підтвердив батькам твоїм.
19. А якщо ти забудеш Господа, Бога твого, і підеш за іншими богами, і будеш слугувати їм і поклонятися їм, то засвідчую вам сьогодні, що ви загинете.
20. Як народи, котрих Господь винищує перед лицем вашим, отак погинете [й ви] за те, що не послухали голосу Господа, Бога вашого.

Повт. Закону 9

1. Слухай, Ізраїлю: Ти зараз рушаєш за Йордан, щоб оволодіти народами, котрі значніші і сильніші від тебе, з містами великими, що укріплені під самісіньке небо.
2. Народом численним і високим на зріст, дітей Енакових, про котрих ти знаєш і чув: "Хто стане супроти велетнів?"
3. Тож знай нині, що Господь, Бог твій, йде перед тобою, [мов] огонь, що поглинає; Він буде винищувати їх і скидати їх перед лицем твоїм, і ти проженеш їх, і вигубиш їх незабаром, як говорив тобі Господь.
4. Коли буде проганяти їх Господь, Бог твій, від тебе, не говори в серці своєму, що за праведність мою привів мене Господь оволодіти землею цією, і що за безчестя народів цих Господь проганяє їх від тебе.
5. Не за праведність твою і не за правоту серця твого простуєш ти успадкувати землю їхню; але за безчестя народів сих Господь, Бог твій, проганяє їх від тебе, і щоб дотриматися слова, котрим присягався Господь батькам твоїм Авраамові, Ісаакові та Якові.
6. А тому знай, що не за праведність твою Господь, Бог твій, дає тобі оволодіти цією щедрою землею; бо ти є народ твердоший.
7. Пам'ятай, не забудь, скільки ти дратував Господа, Бога твого, в пустелі: від самісінького того дня, як ти вийшов із Єгипетської землі, і до самого виходу вашого на оце місце, ви повставали супроти Господа.
8. І під Хоривом ви дратували Господа і прогнівили Господа, аж так, що [хотів] винищити вас,
9. Коли я зійшов на гору, щоб узяти скрижалі кам'яні, скрижалі заповіту, котрий склав Господь з вами, і пробув на ній сорок днів і сорок ночей, хліба не їв, і води не пив.
10. І дав мені Господь дві скрижалі кам'яні, написані Божим пальцем, а на них усі слова, котрі вирік вам Господь на горі з осердя вогню в день зібрання;
11. А по закінченні сорока днів і сорока ночей дав мені Господь дві скрижалі кам'яні, скрижалі заповіту;
12. І сказав мені Господь: Підведися, рушай швидше звідси, бо розбестився народ твій, котрого ти вивів з Єгипту; швидко відхилилися вони від шляху, котрий Я заповідав їм; вони вилили собі ідола.
13. І сказав мені Господь: Бачу народ сей, ось він народ твердоший.
14. Залиши Мене самотою, і Я винищу їх, і зітру їхнє ймення під небом; а від тебе виведу народ, [котрий буде] сильніший і численніший від них.
15. Я обернувся і зійшов з гори, а гора горіла вогнем; дві скрижалі заповіту [були] в обидвох руках моїх.
16. І бачив я, що ви згрішили супроти Господа, Бога вашого, вилили собі бичка, квапливо відхилилися од шляху, котрого [триматися] заповідав вам Господь;
17. І взяв я обидві скрижалі, і кинув їх геть із рук моїх, і розбив їх перед очима вашими.

18. І, припавши до землі перед Господом, я молився, як передніше, сорок днів і сорок ночей, хліба не їв і води не пив, за гріхи ваші, котрими ви згрішили, учинивши зло перед очима Господа і роздратувавши Його.

19. Тому що я страхався гніву і люті, котрими Господь виповнився на вас [і хотів] вигубити вас. Але й цього разу послухав мене Господь.

20. І на Аарона вельми розгнівався Господь [і хотів] його погубити. Але я молився і за Аарона о тім часі.

21. А гріх ваш, котрого ви учинили, – бичка, я взяв, спалив його вогнем, розбив його, і перетер його так, що став дрібненьким, як тлін, і кинув я сей порошок у потік, що збігав з гори.

22. І в Тав'ері, в Массі і в Ківрот-Гаттааві ви гнівили Господа.

23. І коли послав вас Господь із Кадеш-Барнеа, говорячи: "Рушайте, заволодійте землею, котру Я даю вам", то ви повстали супроти настанов Господа, Бога вашого, і не повірили Йому, і не послухали голосу Його.

24. Ви були непокірні Господові від того дня, як я спізнав вас.

25. І, припавши до землі перед Господом, я благав сорок днів і сорок ночей, в котрі я молився; тому що Господь сказав, що погубить вас.

26. І молився я до Господа, і сказав: Володарю Господе, не погуби народу Твого і спадщини Своєї, котрого ти вивільнив [потугою] Своєю, котрого вивів Ти з Єгипту рукою сильною.

27. Пригадай служників Твоїх Авраама, Ісаака і Якова; не зважай на упертість народу цього і на безчестя його, і на гріхи його.

28. Щоб ті, [котрі живуть] на тій землі, звідки Ти вивів нас, не сказали: "Господь не міг ввести їх на землю, котру обіцяв їм, і, тому що ненавидить їх, вивів Він їх, щоб умертвити їх в пустелі".

29. А вони Твій народ і Твій спадок, котрого Ти вивів [з Єгипетської землі] силою Твоєю великою і раменом Твоїм високим.

Повт. Закону 10

1. О тім часі сказав мені Господь: Витєши собі дві скрижалі кам'яні, схожі на попередні, і вийди до Мене на гору, і зроби собі дерев'яного Ковчега.

2. І Я напишу на скрижалях слова, котрі були на попередніх скрижалях, котрі ти розбив; і поклади їх до Ковчега.

3. І виготовив я Ковчега з дерева сіттим, і витєсав дві кам'яні скрижалі, як попередні, і пішов на гору, і дві скрижалі були в руках моїх.

4. І написав Він на скрижалях, як написано було перше, ті десять заповідей, котрі вирік вам Господь на горі з осердя вогню у день зібрання, і віддав їх Господь мені.

5. І обернувся я, і зійшов з гори, і поклав скрижалі в Ковчег, котрого виготовив я, щоб вони там були, як наказав мені Господь.
6. І сини Ізраїлеві вирушили з Бесрот-Бене-Яакана до Мосери; там помер Аарон і похований там, і став священиком замість нього син його Елеазар.
7. Звідти рушили до Гудгод, з Гудгоди в Йотвату, на землю, де потоки води.
8. О тій порі відокремив Господь коліно Левієве, щоб носити Ковчега заповіту Господнього, стояти перед Господом, служити Йому і благословляти в Його ім'я, [як це триває] до нинішнього дня.
9. Тому немає левитові частки і спадку з братами його: Сам Господь є спадщина йому, як обіцяв йому Господь, Бог твій.
10. І пробув я на горі, як передніше, сорок днів і сорок ночей, і почув мене Господь також і цього разу, [і] Господь не вигубив тебе.
11. І сказав мені Господь: Підведися, вирушай у дорогу на чолі народу [цього] ; щоб вони пішли і заволоділи землею, котру я присягався батькам їхнім віддати їм.
12. Отож, Ізраїлю, чого вимагає від тебе Господь, Бог твій? Того лише, щоб ти боявся Господа, Бога твого, ходив усіма шляхами Його, і любив Його, і служив Господові, Богові твоєму, від усього серця твого і від усієї душі твоєї.
13. Аби пильнував заповіді Господа і настанови Його, котрі сьогодні заповідаю тобі, щоб тобі добре було.
14. Ось, у Господа, Бога твого, небо і небеса небес, земля і все, що на ній.
15. Але тільки батьків твоїх прийняв Господь і полюбив їх, і вибрав вас, сім'я їхнє після них, із усіх народів, як оце й нині [є].
16. Отож, обріжте крайню плоть серця вашого і не будьте вже твердошиїми.
17. Бо Господь, Бог ваш, є Бог богів і Господь над володарями, Бог великий, сильний і грізний, котрий не дивиться на особу і не бере дарунків.
18. Котрий чинить суд сироті і вдові, і любить захожого, даючи тому хліб та одержу.
19. Тож любіть і ви захожого; бо ви [самі] були чужинцями на землі Єгипту.
20. Господа, Бога твого, бійся, [і] Йому [одному] служи, і до Нього приліпся, і Його йменням присягайся .
21. Він-бо хвала твоя і Він Бог твій, котрий учинив з тобою ті великі і страшні [діяння], котрі бачили очі твої.
22. Сімдесятьма душами прийшли батьки твої до Єгипту, а нині Господь, Бог твій, учинив тебе численним, як зорі небесні.

Повт. Закону 11

1. Отож, люби Господа, Бога твого, і пильнуй, що наказано Ним пильнувати, і настанови Його і закони Його, і заповіді Його у всі дні.
2. І пригадайте нині, – бо [я навчаю] не синів ваших, котрі не знають і не бачили покарань Господа, Бога вашого, – Його величі, Його міцної руки і високого рамена Його,
3. І знамення Його і діяння Його, котрі Він учинив серед Єгипту з фараоном, царем єгипетським і з усією землею його.
4. І що Він учинив із військом єгипетським, із кіньми його і колісницями його, котрих Він утопив у водах Червоного моря, коли вони гналися за вами; і вигубив їх Господь, навіть донині.
5. І що Він учиняв для вас у пустелі, доки ви не дійшли до цього місця.
6. І що Він учинив з Датаном і Авироном, синами Еліява, сина Рувимового, коли земля розступилася, відкрила уста свої і серед усього Ізраїля поглинула їх, і родини їхні, і шатра їхні, і все майно їхнє, котре було в них.
7. Бо очі ваші бачили всі великі діяння Господні, котрі Він учинив.
8. Отож, пильнуйте всі заповіді [Його], котрі я заповідаю вам сьогодні; щоб ви всі зміцніли, і ввійшли, і заволоділи землею, в котру ви переходите, щоб заволодіти нею.
9. І щоб ви довго жили на тій землі, котру присягався Господь батькам вашим дати їм, і нащадкам їхнім, на землі, в котрій тече молоко і мед.
10. Бо земля, на котру ти йдеш, щоб заволодіти нею, не така, як земля єгипетська, з котрої вийшли ви, де ти, посіявши сім'я своє, поливав її [за] допомогою ніг твоїх, мов городину в садку.
11. Але земля, на котру ви переходите, щоб заволодіти нею, та земля з горами і долинами, і від небесного дощу гамує спрагу;
12. Земля, про яку Господь, Бог твій піклується; очі Господа, Бога твого, безнастанно на ній, від початку року й до кінця року.
13. Якщо ви будете прагнути дослухатися до заповідей Моїх, котрі заповідаю вам сьогодні: любити Господа, Бога вашого, і служити Йому від усього серця вашого, від усієї душі вашої,
14. То дам землі вашій дощ своєчасно, ранній і пізній, і ти збереш хліб твій і вино твоє, і елей твій.
15. І дам траву на полі твоєму для скотини твоєї, і будеш їсти досхочу.
16. Пильнуйте, щоб не було зваблене серце ваше, і ви не збочили, і не відвернулися і не почали слугувати іншим Богам, і не поклонилися їм.
17. Бо тоді спалахне гнів Господній на вас, і замкне Він небо, і не буде дощу, і земля не дасть урожаю свого, і ви швидко загинете на тій землі, котру Господь дає вам.
18. Отож, покладіть оці слова Мої в серце ваше і в душу вашу, і прив'яжіть їх для ознаки на руку свою, і нехай будуть вони пов'язкою над очима вашими.

19. І навчайте ними синів своїх, говорячи про них, коли ти сидиш у домі твоєму, і коли йдеш дорогою, і коли лягаєш, і коли підводишся.
20. І напиши їх на одвірках дому твого і на воротах твоїх.
21. Щоб стільки ж багато було днів ваших і днів дітей ваших на тій землі, котру Господь присягався дати батькам вашим, скільки днів небо буде над землею.
22. Бо, якщо ви будете старанно дотримуватися всіх заповідей оцих, котрі заповідаю вам виконувати, якщо будете любити Господа, Бога вашого, ходити усіми шляхами Його і прихилитися до Нього,
23. То прожене Господь всі народи оці з-перед вас, і ви заволодієте народами, котрі більші і сильніші від вас.
24. Усіляке місце, на котре ступить нога ваша, буде ваше; від пустелі і Ливану, від Річки, річки Єфрату і навіть до моря західного будуть володіння ваші.
25. Жодна людина не встоїть супроти вас: Господь, Бог ваш, наведе острах і трепет перед вами на всіляку землю, на котру Ви ступите, як він обіцяв вам.
26. Ось я надаю вам сьогодні благословення і прокляття:
27. Благословення, якщо будете виконувати заповіді Господа, Бога вашого, котрі я заповідаю вам сьогодні.
28. А прокляття, якщо не будете виконувати заповідей Господа, Бога вашого і збочите зі шляху, котрий заповідаю вам сьогодні, і підете за богами іншими, котрих ви не знаєте,
29. Коли введе тебе Господь, Бог твій, на ту землю, на котру ти йдеш, щоб заволодіти нею, тоді проголоси благословення на горі Геризім, а прокляття на горі Евал;
30. Ось вони, за Йорданом, по дорозі на захід сонця, на землі ханаанеїв, що живуть на рівнині, навпроти Гілгалу, поблизу діброви Море.
31. Бо ви переходите Йордан, щоб рушити й оволодіти землею, котру Господь, Бог ваш, дає вам, і оволодієте нею, і будете жити на ній.
32. Отож, маєте дотримуватися всіх настанов і законів [Його], котрі я даю вам сьогодні.

Повт. Закону 12

1. Ось настанови і закони, котрі ви маєте прагнути виконувати на землі, котру Господь, Бог батьків твоїх, дає тобі у володіння, на всі дні, котрі ти будеш жити на тій землі.
2. Ущент винищить усі місця, де народи, котрими ви оволодієте, служили богам своїм, на високих горах, і на узгірках, і під кожним зеленим деревом.
3. І зруйнують жертovníки їхні, і поламають стовпи їхні, і спалить вогнем гаї їхні, і розтрощить карбовані образи богів їхніх, і винищить ймення їхнє від місця того.
4. Не так ви маєте робити для Господа, Бога вашого [як ті народи] ;

5. Але до місця, яке вибере Господь, Бог ваш, із усіх колін ваших, щоби ймення Його було там, обертайтеся і туди приходьте.
6. І туди приносьте приношення всеспалення ваші, і пожертви ваші, і десятини ваші, і принесення рук ваших, і обітниці ваші, і добровільні приношення ваші, і первістків великої худоби вашої, і овець ваших.
7. І їжте там перед Господом, Богом вашим, і радійте ви і родини ваші за все, що робилося руками вашими, чим благословив тебе Господь, Бог твій.
8. Там ви не робіть усього, як ми тепер тут робимо, - кожний, що йому видається доречним в очах його.
9. Бо ви нині ще не ввійшли до спочину і до спадку, котрого Господь, Бог твій, дає тобі.
10. Та коли перейдете Йордан і житимете на землі, котру Господь, Бог ваш, дає вам у спадок, і коли Він дасть вам спокій від усіх ворогів ваших [довкола] вас, і будете жити в безпеці;
11. Тоді, яке місце вибере Господь, Бог ваш, щоб там бути йменню Його, туди приносьте все, що я заповідаю вам: приношення всеспалення ваші і пожертви ваші, десятини ваші і підношення рук ваших, і все вибране за обітницями вашими, що ви обіцяли Господові;
12. І будете радіти перед Господом, Богом вашим, ви і сини ваші, і доньки ваші, і служники ваші, і служниці ваші, і левит, котрий біля брам ваших; бо немає йому частки і спадку з вами.
13. Остерігайся приносити приношення усеспалення твої на будь-якому місці, котре ти побачиш.
14. Але на тому лише місці, котре вибере Господь, в одному з колін твоїх, принось приношення усеспалення твої, і роби все, що заповідаю тобі.
15. А втім, коли тільки зажадає душа твоя, можеш заколоти і їсти, з благословення Господа, Бога твого, м'ясо, котре він дав тобі, в усіх житлах твоїх; нечистий і чистий можуть їсти це, як сарну, і як оленя.
16. Лише крові не їжте; на землю виливайте її, як воду.
17. Не можна тобі їсти у житлах твоїх десятини хліба твого, і вина твого, і елею твого, і первістків великої худоби, і дрібної скотини твоєї, і жодних обіцяних приношень твоїх, які будеш обіцяти, і добровільних приношень твоїх, і дарів піднесення рук твоїх.
18. Але їжте це перед Господом, Богом твоїм, на тому місці, котре вибере Господь, Бог твій, ти і син твій, і донька твоя, і служник твій, і служниця твоя, і левит, який біля брами, [і захожий], котрий у житлах твоїх, і радій перед Господом, Богом твоїм, за все, що робилося руками твоїми.
19. Гляди, не залишай левита у всі дні, [котрий буде жити] на землі твоїй.
20. Коли поширить Господь, Бог твій, володіння твої, як Він говорив тобі; і ти скажеш: "Наїмся м'яса!", тому що душа твоя зажадає їсти м'ясо, тоді, за бажанням душі твоєї, їж м'ясо.

21. Якщо далеко буде від тебе місце оте, де вибере Господь, Бог твій, щоб перебувати йменню Його там, то заколи із великої худоби і отари твоєї, котру дав тобі Господь, як я наказав тобі, і споживай у брамах твоїх, за бажанням душі твоєї.
22. Але їжте їх так, як їдять сарну і оленя; нечистий, як і чистий, можуть це їсти.
23. Лише суворо дотримуйся, щоб не їсти крові, тому що кров є життя: не їжте життя разом із м'ясом.
24. Не їж її і виливай її на землю, як воду.
25. Не їж її, щоб добре було тобі і дітям твоїм після тебе, коли будеш чинити справедливо перед очима Господніми.
26. Лише святі речі твої, які будуть у тебе, і обітничі твої бери, і приходь на те місце, котре вибере Господь.
27. І звершуй приношення усеспалення твої, м'ясо і кров, на жертovníку Господа, Бога твого; і кров пожертв твоїх має бути пролита на жертovníк Господа, Бога твого; а м'ясо їж.
28. Слухай і виконуй всі слова оці, котрі заповідаю тобі, щоб добре було тобі і дітям твоїм після тебе наповік, коли будеш чинити добре і належним чином перед очима Господа, Бога твого.
29. Коли Господь, Бог твій, винищить перед тобою народи, до котрих ти йдеш, щоб узяти їх у володіння, і ти, взявши їх, оселишся на землі їхній,
30. Тоді стережися, щоб ти не потрапив у пастку, йдучи за ними, по винищенні їх перед тобою, і не шукав богів їхніх, говорячи: "Як служили народи ці богам своїм, так і я буду чинити".
31. Не чини так Господові, Богові твоєму; бо все, чого бридиться Господь, що ненавидить Він, вони чинять богам своїм; вони й синів своїх і доньок своїх спалюють на вогні богам своїм.
32. Усе, що я заповідаю вам, прагніть виконувати; не долучай до цього, і не відкидай від нього.

Повт. Закону 13

1. Якщо постане поміж тебе пророк, чи сновидець, і покаже тобі знамення або чудо,
2. І справдиться те знамення або ж чудо, про яке він говорив тобі, і скаже при цьому: Ходімо слідом за богами іншими, котрих ти не знаєш, і будемо служити їм;
3. То не слухай слів пророка цього чи сновидця цього; бо [через це] випробовує вас Господь, Бог ваш, щоб дізнатися, чи любите ви Господа, Бога вашого, від усього серця вашого, і від усієї душі вашої.
4. За Господом, Богом вашим, ходіть і Його бійтеся; заповіді Його виконуйте і голосу Його дослухайтеся, і Йому служіть, і до Нього прихилийтеся.

5. А пророка того або сновидця треба зрокувати на смерть за те, що він зваблює вас відступати од Господа, Бога вашого, який вивів вас з єгипетської землі, і звільнив тебе з дому рабства, – прагнучи звести тебе зі шляху, котрим заповідав тобі йти Господь, Бог твій, вигуби зло з-посеред себе.
6. Якщо буде намовляти тебе таємно – брат твій, син матері твоєї, або син твій, або донька твоя, або дружина на ложі твоєму, чи друг твій, котрий для тебе, як душа твоя, спокушаючи таємно, і говоритиме: Ходімо і будемо служити іншим богам, котрих не знав ти і батьки твої,
7. Богам тих народів, котрі довкола тебе, близьких до тебе чи віддалених від тебе, від одного краю землі до другого,
8. То не погоджуйся з ним і не слухай його; і нехай не помилує його око твоє, не жалій його і не прикривай його,
9. Але вбий його; твоя рука передніше від [усіх] має бути на ньому, щоб убити його, а відтак рука всього народу.
10. І забий його камінням до смерті; бо він робив спробу одвернути тебе від Господа, Бога твого, котрий вивів тебе з єгипетської землі, з дому неволі.
11. Увесь Ізраїль почує це і пройметься острахом, і не будуть уже робити подібного зла осередь тебе.
12. Якщо почуєш про яке-небудь місто твоє, котрі Господь, Бог твій, дає тобі для осідку,
13. Що з'явилися в ньому діти Веліяла із твого оточення і звабили мешканців міста їхнього, говорячи їм: "Ходімо, і будемо служити богам іншим, котрих ви не знали",
14. То ти розшукай, досліди і гаразд розпитай; і якщо це справді було, що сталася така річ серед тебе,
15. Винищи мешканців того міста вістрям меча, винищи ущент його і все, що в ньому, і скотину його [винищи] вістрям меча.
16. А всю здобич його збери на середину майдану його, і спали вогнем те місто і всю здобич його для Господа, Бога твого; і нехай буде воно навіки в руїнах, і не можна ніколи знову споруджувати його.
17. Нічого із заклятого (жертвовного Богові) нехай не пристане до руки твоєї, щоби погамував Господь невимірний гнів Свій, і дарував тобі милість, і помилював тебе, і розмножив тебе, як присягався батькам твоїм,
18. Якщо будеш слухняним голосові Господа, Бога твого, пильнуючи всі заповіді Його, котрі нині заповідаю тобі, і вчинятимеш угодне перед очима Господа, Бога твого.

Повт. Закону 14

1. Ви сини Господа, Бога вашого, не робіть нарізів [на тілі вашому], і не вистригайте волосся над очима вашими за померлими.
2. Бо ти народ святий у Господа, Бога твого, і тебе вибрав Господь, щоб ти був особистим Його народом над усі народи, котрі на землі.

3. Не споживай жодної мерзоти.
4. Ось скотина, котру вам можна їсти: вола, вівцю, козу;
5. Оленя і сарну, буйвола і дикого козла, козулю і лань, і антилопу,
6. Кожна худобина, в котрої роздвоєні копита і на обидвох копитах глибокий розріз, і котрі тварини жують жуйку, тих їжте.
7. Лише оцих не їжте, з тих що жують жуйку і мають роздвоєні копита з глибоким розрізом: верблюда, зайця і тушканчика, бо хоч вони й жують жуйку, але копита в них не роздвоєні: нечисті вони для вас;
8. І свині, тому що копита у неї роздвоєні, але не жує жуйки: нечиста вона для вас; не їжте м'яса їхнього, і до трупа їхнього не торкайтеся.
9. Із усіх [тварин], котрі у воді, їжте всіх, у котрих є пір'я та луска;
10. А всіх тих, у котрих немає пір'я і луски, не їжте: нечисте воно для вас.
11. І кожного птаха чистого їжте;
12. Але оцих ви не маєте їсти з них: орла, грифа і морського орла.
13. І коршака, і сокола, і кібця всілякої породи.
14. І всякого ворона з породою його;
15. І зозулі, і сови, і чайки, і нічного яструба з породою його.
16. І пугача, й ібіса, і лебедя.
17. І пелікана, і сича, і рибалки,
18. І лелеки, і чаплі за породою її, і удода, і кажана.
19. І кожне крилате із комах нечисте для вас; не їжте [його].
20. Кожного птаха чистого їжте.
21. Не їжте жодної мертвечини: чужинцеві, котрий [трапиться] при брамах твоїх, віддай її, нехай він їсть її, або продай йому; бо ти народ святий у Господа, Бога твого. Не вари козляти у молоці матері його.
22. Відділяй десятину від усього прибутку насіння твого, котрий приходить з поля твого [щорічно].
23. І їж перед Господом, Богом твоїм, на тому місці, котре вибере Він, щоби перебувати йменню Його там; десятину хліба твого, вина твого і елею твого, і первістків великої худоби і отари твоєї, щоб ти навчився боятися Господа, Бога твого у всі дні.
24. Якщо ж тривалий буде шлях твій, так, що ти не зможеш знести цього, тому що далеко те місце від тебе, котре вибере Господь, Бог твій, щоб утвердити там ймення Своє, коли Господь, Бог твій, благословить тебе,

25. То поміняй те на срібло, і візьми срібло в руку твою, і приходи на місце, котре вибере Господь, Бог твій.

26. І купляй за срібло це все, чого зажадає душа твоя, волів, овець, вина, сікери і всього, чого зажадає душа твоя; і їж там перед Господом, Богом твоїм, і радій ти і родина твоя.

27. І левита, котрий при брамах твоїх, не залиши; бо немає йому частки і спадку з тобою.

28. А як промине три роки, відділяй усі десятини врожаю твого за той рік, і поклади при брамах твоїх;

29. І нехай прийде левит, бо йому немає частки і спадку з тобою, і захожий, і сирота, і вдова, котрі [є] при брамах твоїх, і нехай їдять досхочу, щоб Господь, Бог твій, благословив тебе у кожному ділі рук твоїх, за яке б ти не взявся.

Повт. Закону 15

1. Наприкінці сьомого року зробиш відпущення.

2. А відпущення є в тому, щоби кожен позикодавець, котрий позичив ближньому своєму, подарує йому свою [позику], не вимагатиме її від свого ближнього чи з брата свого; тому що проголошене відпущення Господнє.

3. Від чужинця вимагай, а що буде твоє у брата твого, даруй йому.

4. Хіба що не буде в тебе бідного; тому що вельми благословить тебе Господь на тій землі, котру Господь, Бог твій, дає тобі у спадок, щоб ти взяв її у спадщину.

5. Якщо будеш слухняним голосові Господа, Бога твого, і прагнутимеш виконувати всі заповіді оці, котрі я сьогодні заповідаю тобі,

6. Бо Господь, Бог твій, благословить тебе, як Він говорив тобі, і ти будеш давати позику багатьом народам, а сам не будеш позичати; і панувати будеш над багатьма народами, а вони над тобою не будуть панувати.

7. А якщо буде в тебе вбогий хто-небудь із братів твоїх при будь-яких брамах твоїх, на землі твоїй, котру Господь, Бог твій, дає тобі, то не ожорсточиш серця свого, і не стиснеш пальців твоїх перед убогим братом твоїм.

8. Але відкрий йому руку твою і дай позику, зваживши на нужду його, у чому він має потребу.

9. Гляди, щоб не зародилася в недоброму серці твоєму думка: "Наближається сьомий рік, рік відпущення; і щоб [від того] око твоє не стало злим до убогого брата твого, і ти не дав нічого йому; бо він заволає на тебе до Господа, і буде на тобі гріх.

10. Дай йому [позику], і коли будеш давати йому, не мусить осмута озватися в твоєму серці, бо за це благословить тебе Господь, Бог твій, у всіх справах твоїх, і в усьому, що вчинятимеш своїми руками.

11. Тому що вбогі ніколи не щезнуть на землі: конче відкривай руку твою братові твоєму; убогому твоєму і жебракові твоєму на землі твоїй.

12. Коли буде проданий тобі брат твій, єврей чи єврейка, то шість років служитимуть тобі, а сьомого року відпусти його від себе на волю.
13. А коли будеш відпускати його від себе на волю, не відпусти його з порожніми [руками].
14. Але дай йому щедро від отари твоєї і від току твого і від чавила твого, дай йому від усього, чим благословив тебе Господь, Бог твій.
15. Пам'ятай, що ти [також] був рабом на землі єгипетській, і визволив тебе Господь, Бог твій; тому я сьогодні й заповідаю тобі це.
16. А якщо він скаже тобі: "Не піду я від тебе, тому що я люблю тебе і дім твій", через те, що добре йому в тебе,
17. То візьми шило і проколи вухо його до дверей; і буде він рабом твоїм навіки. Так учиняй і з рабиною твоєю.
18. Не вважай це для себе важким, що ти маєш відпустити його від себе на волю; бо він за шість років заробив тобі удвічі супроти оплати наймитові; і благословить тебе Господь, Бог твій, у всьому, що ти будеш чинити.
19. Кожного первістка чоловічої статі, що вродиться від великої худоби твоєї і від отари твоєї, присвячуй Господові, Богові твоєму і не працюй на бикові, первісткові твоєму, не стрижи первістка з отари твоєї.
20. Перед Господом, Богом твоїм, щорічно споживай це ти і родина твоя, на місці, котре вибере Господь.
21. А якщо буде на ньому вада, чи кульгаве, чи сліпе, [чи] хвороба якась, то не принось його для пожертви Господові, Богові твоєму,
22. Але при брамах твоїх їж його, нечистий, як і чистий, люди [можуть споживати], як сарну і як оленя.
23. Лише крові його не споживай; на землю її виливай, як воду.

Повт. Закону 16

1. Пильнуй місяць Авів, і звершуй Пасху Господові, Богові твоєму, бо в місяці Авіві вивів тебе Господь, Бог твій, з Єгипту вночі.
2. І заколюй Пасху Господові, Богові твоєму, з дрібною і великою худоби на місці, котре вибере Господь, аби перебувало там ймення Його.
3. Не їжте з нею квасного хліба; сім днів їж з нею опрісноки, хліби бідування, бо ти квапливо вийшов з єгипетської землі, щоб ти пам'ятав день виходу твого з єгипетської землі упродовж цілого життя твого.
4. Не буде в тебе квасного у всьому володінні твоєму упродовж семи днів, і з м'яса, котре ти приніс на жертву ввечері першого дня, ніщо не має лишатися до ранку.
5. Не можеш ти заколоти Пасху при якихось брамах твоїх, котрі Господь, Бог твій, дасть тобі.

6. Але тільки в тому місці, котре вибере Господь, Бог твій, нехай буде там ймення Його, заколюй Пасху увечері, при заході сонця, о тій самій порі, котрої ти вийшов з Єгипту.
7. І спечи і з'їж на тому місці, котре вибере Господь, Бог твій, а другого дня можеш повернутися й зайти в шатра твої.
8. Шість днів їж опрісноки, а сьомого дня загальне зібрання для Господа, Бога твого; нічого не роби.
9. Сім тижнів відлічи собі; починай рахувати сім тижнів з того часу, як з'явиться серп на жнивах.
10. Тоді звершуй свято седмиць Господові, Богові твоєму, з дарунками щирих приношень щедрістю руки твоєї, зваживши на те, чим благословив тебе Господь, Бог твій.
11. І радій перед Господом, Богом твоїм, ти, і син твій, і донька твоя, і служник твій, і служниця твоя, і левит, котрий при брамах твоїх, і захожий, і сирота, і вдова, котрі серед тебе, на місці, котре вибере Господь, Бог твій, аби перебувало там ймення Його.
12. Пам'ятай, що ти був рабом у Єгипті, і пильнуй, і виконуй настанови ці.
13. Свято куренів звершуй в себе сім днів, коли збереш із току твого та з чавила твого.
14. І радій на свято твоє ти і син твій, і донька твоя, і служник твій, і служниця твоя, і левит, і захожий, і сирота, і вдова, котрі при брамах твоїх.
15. Сім днів святкуй Господові, Богові твоєму, на місці, котре вибере Господь, Бог твій; бо благословить тебе Господь, Бог твій, у всіх прибутках твоїх і в усякім чині рук твоїх, і ти будеш справді радіти.
16. Тричі на рік уся чоловіча стать має з'явитися перед Господом, Богом твоїм, на місці, котре вибере Він на свято опрісноків і на свято куренів і седмиць; і [ніхто] не повинен з'явитися перед Господом з порожніми [руками].
17. Але кожний з даром, зважаючи на благословення Господа, Бога твого, яке Він дав тобі.
18. У всіх брамах твоїх, котрі Господь, Бог твій, дасть тобі, настанови собі суддів і урядовців за колінами твоїми, щоб вони судили народ судом праведним.
19. Не викривляй суду, не зважай на особу і не бери хабарів, бо хабарі засліплюють очі мудрих і викривляють слова правдивих.
20. Правди, правди шукай, щоб ти був живий і заволодів землею, котру Господь, Бог твій, дає тобі.
21. Не сади собі гаю з яких-небудь дерев при жертovníкові Господа, Бога твого, котрого ти спорудиш собі;
22. І не став собі жодного образу, бо ненавидить це Господь, Бог твій.

Повт. Закону 17

1. Не принось для пожертви Господові, Богові твоєму, бика, або вівцю, на яких буде вада, [або] що-небудь недобре; бо це мерзота для Господа, Бога твого.

2. Якщо знайдеться з-поміж тебе при якихось брамах твоїх, котрі Господь, Бог твій дасть тобі, чоловік, або жінка, що зроблять зле перед очима Господа, Бога твого, знехтувавши заповітом Його,
3. І піде, і почне служити іншим богам, і поклоняться їм, чи сонцю, або місяцеві, чи всьому військовій небесному, чого я не заповідав,
4. І тобі сповіщено буде, і ти почуєш; то ти гаразд досліди, і, якщо це справді так, якщо вчинена мерзота оця в Ізраїлі,
5. То виведи чоловіка того, або жінку ту, котрі вчинили зле, за брами твої і забий їх камінням до смерти.
6. За словами двох свідків, або трьох свідків мусить померти той, що заслуговує на смерть: не засуджуй на смерть за словами одного свідка.
7. Рука свідків має бути на ньому першою, щоб стратити його, відтак рука всього народу; і [отак] винищи усе зло з-поміж себе.
8. Якщо у суді буде заскладна справа розсудити між кров'ю і кров'ю, між судом і судом, між уразами і уразами, [і будуть] суперечливі думки у брамах твоїх; то підведися і піди на місце, котре вибере Господь, Бог твій,
9. І звернися до священників левитів і до судді, котрий буде в ті дні, і запитай їх, і вони скажуть тобі слово присуду.
10. І вчини за словами, які вони повідають тобі, на тому місці, котре вибере Господь, і виконай все, чого вони навчать тебе.
11. За словами, котрих навчать вони тебе, і за присудом, якого вони повідають тобі, учини, і не ухиляйся ні праворуч, ні ліворуч від слів, що вони скажуть тобі.
12. А хто вчинить так зухвало, що не послухає священника, який там є на служінні перед Господом, Богом твоїм, або судді, той мусить померти, – [отак] винищи зло з-поміж Ізраїля.
13. І увесь народ почує, і злякається, і вже не будуть чинити зухвало.
14. Коли ти прийдеш на землю, котру Господь, Бог твій, дає тобі, і оволодієш нею, і посядеш її, і скажеш: "Поставлю я над собою царя, як в інших народів, котрі довкола мене,
15. То постав над собою царя, котрого вибере Господь, Бог твій; з-посеред братів твоїх постав над собою царя; не можеш поставити над собою [царем] чужинця, котрий не брат тобі.
16. Але, щоб він не примножував собі коней, і не завертав народу в Єгипет для примноження собі коней; бо Господь сказав вам: "Не повертайтеся більше шляхом оцим".
17. І щоб не примножував собі дружин, щоб не відхилялося серце його, і щоб золота і срібла не примножував собі багато.
18. Але коли він сяде на престол царства свого, має списати собі списка закону цього з книжки, [що є] у священників-левитів.

19. І нехай він буде в нього, і нехай він читає його у всі дні життя свого, щоб навчитися боятися Господа, Бога свого, і старався виконувати всі слова закону цього і настанови оці.

20. Щоб не підносилося серце його над братами його, і щоб не ухилився він од закону ані праворуч, ані ліворуч, щоб до кінця він міг продовжити дні на царстві своєму, він і сини його осередь Ізраїля.

Повт. Закону 18

1. Священикам-левитам, всьому колінові Левієвому, не буде частки і спадку з Ізраїлем: вони мають харчуватися приношеннями Господа і Його спадком.

2. Тому спадщини не буде їм поміж братами їхніми; Сам Господь – спадок його, як Він говорив йому.

3. А ось, що має належати священикам від народу, від тих, що приносять для пожертви биків чи овець: маєте давати священикові лопатку, щелепи і шлунка.

4. Також початок від хліба твого, вина твого і елею твого, і початок від вовни овечок твоїх віддай йому.

5. Тому що його вибрав Господь, Бог твій, із усіх колін твоїх, щоб він стояв [перед Господом], [Богом твоїм], служив в ім'я Господа, сам і сини його у всі дні,

6. І якщо левит прийде від будь-яких брам твоїх, із [краю синів Ізраїлевих], де він жив, і прийде за бажанням душі своєї на місце, котре вибере Господь,

7. І буде служити в ім'я Господа, Бога свого, як і всі брати його левити, що стоять там перед Господом:

8. То нехай вони користуються однаковою часткою, понад одержане від продажу батьківського [майна].

9. Коли ти увійдеш на землю, котру дає тобі Господь, Бог твій, тоді не навчися чинити мерзоту, яку вчиняли народи оці.

10. Не має знаходитися в тебе чоловік, який проводить сина свого чи доньку свою через вогонь, а також віщун, ворожбит і чародій,

11. Облесник, який викликає духів, чарівник, і той, що викликає мертвих.

12. Тому що бридкий перед Господом кожний, хто вчиняє це, і ось за ці мерзоти Господь, Бог твій, проганяє їх від тебе.

13. Будь бездоганим перед Господом, Богом твоїм;

14. Бо народи ці, котрих ти проганяєш, слухають ворожбитів і віщунів; а тобі не те дав Господь, Бог твій.

15. Пророка з-поміж тебе, із братів твоїх, як мене, настановить тобі Господь, Бог твій, – його слухайте;

16. Оскільки ти просив у Господа, Бога твого, біля Хориву в день зібрання, говорячи: "Нехай не почую більше голосу Господа, Бога мого, і вогню цього великого нехай не побачу більше, щоб мені не вмерти",

17. То сказав мені Господь: Добре те, що вони говорили.

18. Я поставлю їм Пророка з-посеред братів їхніх, Такого, як ти, і вкладу слова Мої в уста Його, і Він буде говорити їм, все, що Я накажу Йому .

19. А коли промине час і хтось не підкориться словам Моїм, котрі [Пророк той] буде говорити в ім'я Моє, з того зажадаю відплати .

20. Але пророка, котрий зухвало говоритиме Моїм йменням те, чого Я не наказав йому говорити, і котрий буде говорити у ймення богів інших, такого пророка зрокуйте на смерть.

21. І якщо скажеш у серці своєму: "Як ми впізнаємо слово, котре не Господь говорив?" [то],

22. Якщо пророк скаже йменням Господа, але слово не справдиться і не станеться, то не Господь говорив це слово, але говорив це пророк із зухвалости своєї, – не бійся його.

Повт. Закону 19

1. Коли Господь, Бог твій, винищить народи, чию землю дає тобі Господь, Бог твій, і ти посядеш спадок після них, і оселишся в містах їхніх і в домах їхніх,

2. Тоді відділи собі три міста осередь землі твоєї, котру Господь, Бог, дає тобі у володіння.

3. Улаштуй собі дорогу, і поділи на три частини землю твою, котру Господь, Бог твій, дає тобі у спадок; щоб кожний убивник міг туди втікати.

4. І ось, який убивник може утікати туди і залишитися живим: хто заб'є сусіда свого без наміру, не будучи ворогом йому в минулому;

5. Хто піде із ближнім своїм до лісу рубати дрова, і замахнеться рука його із сокирою, щоб зрубати дерево, і зіскочить залізо із сокирища і попаде у сусіда, і він помре, такий нехай втіче до одного з тих міст, і живе.

6. Щоб месник за кров, у запалі серця свого, не погнався за убивником і не наздогнав його, якщо буде довгою та дорога, і не забив його, хоч він і не [підлягає] судові смерті, бо він не був ворогом йому в минулому.

7. Саме тому Я наказав тобі, говорячи: "Відділи собі три міста".

8. А коли Господь, Бог твій, розширить володіння твої, як Він присягався батькам твоїм, і дасть тобі всю землю, котру Він обіцяв дати батькам твоїм,

9. Якщо ти виконуватимеш усі заповіді, котрі я заповідаю тобі сьогодні, любити Господа, Бога твого, і ходити шляхами Його у всі дні; тоді до цих трьох міст додаси ще три міста,

10. Щоб не була пролита кров безвинного осередь землі тієї, що Господь, Бог твій, дає тобі у спадок, і щоб не було на тобі [вини] за кров.

11. Та коли хтось буде ворогом ближньому своєму і буде підстерігати його, і повстане супроти нього, і заб'є його на смерть, і втіче в одне із міст отих,
12. То старшини міста його мають послати, щоб схопити його і віддати його в руки месника за кров, щоб він помер.
13. Нехай же не пощадить його око твоє, змиє з Ізраїля кров безвинного, і буде тобі добре.
14. Не порушуй межі сусіда твого, котру встановили у давні часи у спадку твоєму, який дістався тобі на землі, котру Господь Бог твій, дає тобі на володіння.
15. Не досить одного свідка супроти кого-небудь за будь-яку провину і за будь-який злочин, і за будь-який гріх, котрим він згрішить: за словами двох свідків, або ж за словами трьох свідків, стане чинною справа.
16. Якщо виступить супроти когось свідок несправедливий, звинувачуючи його за злочин,
17. То нехай стануть обидва оці чоловіки, у котрих позов між собою, перед Господом, перед священиками і перед судьями, які будуть за тих днів,
18. Судді мають гаразд дослідити, і, якщо свідок той є свідок неправдивий, неправдиво показав на брата свого,
19. То вчинить йому те, що він намислив учинити братові своєму; і [отак] винищи зло з-поміж себе.
20. І решта почує, і буде боятися, і не будуть уже більше вчиняти подібне зло осередь тебе.
21. Нехай же не знає милосердя око твоє [серед нього] : душу за душу, око за око, зуб за зуб, руку за руку, ногу за ногу.

Повт. Закону 20

1. Коли ти вирушиш на війну супроти ворога твого і побачиш коней і колісниці, [і] народу більше, ніж у тебе, то не бійся їх; бо з тобою Господь, Бог твій, котрий вивів тебе із Єгипетської землі.
2. А коли зачнете битву, тоді нехай підійде священик, і говорить народіві,
3. І скаже йому: "Послухай, Ізраїлю, ви сьогодні стаєте на битву з ворогами вашими, нехай же не умліває серце ваше, не бійтеся, не бентежтеся і не жахайтеся перед ними;
4. Бо Господь, Бог ваш, іде з вами, щоб воювати за вас із ворогами вашими [і] врятувати вас".
5. А старшини хай оголосять народіві, говорячи: "Хто спорудив новий дім і не посвятив його? Той нехай повернеться в дім свій, щоб не вмерти в бою, та інший не посвятив його.
6. І хто посадив виноградника і не користався з нього, той нехай повернеться у дім свій, щоб не загинути в бою, а інший не їв з нього.
7. І хто був заручений з дружиною і не взяв її, той нехай повернеться у дім свій, щоб не загинув у бою, а інший не взяв би її".

8. І ще оголосять старшини народів, і скажуть: "Хто боязкий і легкодухий, той нехай повернеться у дім свій, щоб серця братів його не знеслилі, як його серце.
9. Коли старшини скажуть все це народів, тоді нехай настановлять старших армії, щоб вести народ.
10. Коли підеш до міста, щоб воювати супроти нього, запропонуй йому мир.
11. Якщо воно пристане на мир з тобою і відчинить тобі [браму], то увесь народ, котрий знайдеться в ньому, буде сплачувати тобі данину і служити тобі.
12. А якщо воно не пристане до миру з тобою і буде вести з тобою війну, то оточи його облогою.
13. І [коли] Господь, Бог твій, віддасть його в руки твої, винищи в ньому всіх чоловічої статі вістря меча.
14. Тільки дружин і дітей, і скотину, і все, що в місті, всю здобич його візьми собі, і користуйся здобиччю ворогів твоїх, котрих віддав тобі Господь, Бог твій.
15. Так чини з усіма містами, котрі від тебе вельми далеко, котрі не є з [числа] міст народів оцих.
16. А в містах цих народів, котрих Господь, Бог твій, дає тобі на володіння, не залишай живим жодного, що дихає.
17. Але прокляни їх: хеттеїв, і амореїв, і ханаанеїв, і періздеїв, і хіввеїв, і євусеїв, як наказав тобі Господь, Бог твій.
18. Щоб вони не навчали вас чинити такі ж мерзоти, які вони чинили для богів своїх, і щоб ви не грішили супроти Господа, Бога вашого.
19. Якщо тривалий час будеш тримати в облозі [яке-небудь] місто, щоб завоювати його, і взяти його, то не піднось сокири на дерева його, від котрих ти можеш харчуватися, і не зрубуй їх, бо дерево в полі не людина, щоб його приступом брати.
20. Тільки ті дерева, про котрих ти відаєш, що вони нічого не приносять для харчу, можеш псувати і вирубувати, і споруджувати укріплення супроти міста, котре провадить з тобою війну, аж доки не підкориш його.

Повт. Закону 21

1. Якщо на землі, котру Господь, Бог твій, дасть тобі на володіння, знайдений буде забитий, що лежатиме в полі, і невідомо хто забив його;
2. То нехай вийдуть старшини твої і судді твої, і виміряють [віддаль] до міст, котрі навколо вбитого;
3. І старшини міста того, котре буде найближчим до вбитого, нехай візьмуть телицю, котрою не працювали [і] котра не носила ярма,
4. І нехай старшини того міста відведуть телицю оцю на первісну долину, котра незаймана плугом і не засіяна, і заколять там телицю в долині;

5. І прийдуть священники, сини Левієві, котрих Господь Бог вибрав служити Йому і благословляти в ім'я Господнє, і за словом їхнім кожному суперечку і кожному рану досліджувати,
6. І всі старшини міста отого, що найближче до вбитого, нехай помиють руки над [головою] телиці, зарізаній в долині;
7. І оголосять, і скажуть: "Руки наші не пролили крові цієї, і очі наші не бачили;
8. Будь милостивим, Госпode, до народу Твого, котрого Ти, Госпode, визволив, і не постав народові Твоєму, Ізраїлеві, за провину невинної крові". І за кров проститься їм.
9. [Отак] маєш ти змивати у себе кров безвинного, якщо хочеш робити [добре і] справедливе в очах Господа.
10. Коли вийдеш на війну супроти ворогів твоїх, і Господь, Бог твій, віддасть їх в руки твої, і візьмеш їх у полон,
11. І побачиш поміж полоненими жінку, гарну на вроду, і полюбиш її, і захочеш узяти її собі за дружину,
12. То приведи її в дім свій, і нехай вона поголить голову свою і обріже нігті свої;
13. І скине з себе одягу полону свого, і замешкає у домі твоєму, і оплакуватиме батька свого і матір свою упродовж місяця; то після цього ти можеш увійти до неї і стати її чоловіком, і вона буде твоєю дружиною.
14. А якщо вона [потім] не сподобається тобі, то відпусти її, [куди] вона захоче, але не продавай її за срібло, і не вчини зиску за неї, тому що ти упокорив її.
15. Якщо у когось буде дві дружини, одна кохана, а друга нелюба, і як кохана, [так] і нелюба породять йому синів, і первістком буде син нелюбої,
16. То під час розподілу синам своїм майна свого, він не може синові дружини коханої дати першість перед першовродженим сином нелюбої;
17. Але первістком має признати сина нелюбої [і] дати йому подвійну частку з усього, що в нього знайдеться; бо він є започаток сили його, йому [належить] право першовродженого.
18. Якщо у когось буде син бешкетник і непокірний, який не підкоряється голосові батька свого і голосові матері своєї, і вони напучують його, але він не слухає їх,
19. То батько його і мати його нехай візьмуть його і приведуть його до старшини міста свого і до воріт свого місцеперебування,
20. І скажуть старшинам міста свого: "Оцей син наш бешкетує і непокірний, не слухає слів наших, марнотрат і п`яниця",
21. Тоді всі мешканці міста його нехай заб'ють його камінням до смерті; і [отак] винищи зло з-поміж себе, і увесь Ізраїль почує і злякається.
22. Якщо виявиться чийсь злочин, що вартий смерті, і він (злочинець) буде вбитий, і ти повісиш його на дереві,

23. То тіло його не мусить залишатися на ніч на дереві; але поховай його того ж дня; бо проклятий перед Богом [кожен], кого повісили [на дереві], і щоб не опоганювалася земля твоя, котру Господь, Бог твій, дає тобі у спадок.

Повт. Закону 22

1. Коли побачиш вола брата твого, чи вівцю його, які заблукали, не залишай їх, але за будь-якого випадку поверни їх братові твоєму.
2. А якщо не близько буде до тебе брат твій, або ти не знаєш його, то приведи їх до свого дому, і нехай вони будуть у тебе, доки брат твій не буде шукати їх, і тоді поверни йому їх.
3. Так учиняй і з віслюком його, так учиняй з одягом його, так чини з усілякою загубленою [річчю] брата свого, котра буде ним загублена, і котру ти знайдеш; не можна тобі ухилитися [від цього].
4. Коли побачиш віслюка брата твого, чи вола його, що впали на шляху, не залишай їх, але допоможи йому разом підняти їх.
5. Жінка не може носити на собі те, що належить чоловікові, і чоловік також не може одягатися в жіночу одягу; бо всі, хто так чинить, – мерзота для Господа.
6. Якщо трапиться тобі на шляху пташине гніздо на якомусь дереві, або на землі, з пташенятами чи з яйцями, і мати сидить на пташенятах чи на яйцях, то не бери матері разом із дітками;
7. Матір випусти, а дітей візьми собі; щоб тобі добре велося, і щоб продовжилися твої дні.
8. Якщо збудуєш новий дім, то зробиш поруччя край покрівлі твоєї, щоб не навести крові на дім твій, коли хто-небудь упаде з нього.
9. Не засівай виноградника свого різним насінням, щоби плід твого насіння, котре ти посіяв, і плід виноградника [твого] не став опоганим.
10. Не ори волон і віслюком разом.
11. Не зодягай одягу з різної матері: з вовни і з льону разом.
12. Зроби собі кутасики на чотирьох кутах покривала твого, котрим ти накриваєшся.
13. Якщо хтось візьме дружину, і ввійде до неї, і зненавидить її,
14. І буде зводити клевети на неї, і пустить про неї неславу, і скаже: "Я взяв оцю дружину, і ввійшов до неї, і не знайшов її незайманою,
15. То батько юнки і мати її нехай візьмуть і винесуть [ознаки] дівочтва юнки до старшин міста, до воріт;
16. І батько юнки скаже старшинам: Доньку мою я віддав за дружину цьому чоловікові, і [нині] він зненавидів її,
17. І ось, він зводить клевету [на неї], говорячи: "Я не знайшов у доньки твоєї незайманости, але ось ознаки дівочтва доньки моєї. І розгорнуть одягу перед старшинами міста.

18. Тоді старшини того міста нехай візьмуть чоловіка, і покарають його,
19. І накладуть на нього сто [шеклів] срібла пені, і віддадуть батькові юнки за те, що він пустив неславу на діву Ізраїля: а вона нехай буде його дружиною, і він не зможе розірвати з нею шлюб до кінця днів своїх.
20. А якщо сказане [про жінку] буде справедливе, і не знайдеться незайманости у юнки,
21. То юнку нехай приведуть до дверей дому батька її, і чоловіки міста її заб'ють її камінням до смерти; бо вона вчинила мерзенну справу серед Ізраїля; блудячи в домі батька свого; і [отак] винищи зло з-поміж себе.
22. Якщо знайдуть когось, що буде лежати з жінкою заміжною, то необхідно зрокувати на смерть обидвох, і чоловіка, який ліг із жінкою, і жінку; [ось так] винищи зло з-поміж Ізраїля.
23. Якщо молода дівчина буде заручена з чоловіком, і хто-небудь стрінеться з нею в місті і зляжеться з нею,
24. То обидвох їх приведіть до брами того міста, і побийте їх камінням до смерти: дівчину за те, що вона не кричала в місті, а чоловіка за те, що він опоганив дружину ближнього свого; [отак] винищи зло з-поміж себе.
25. А якщо хтось у полі стрінеться із зарученою дівчиною і силою зляжеться з нею, то необхідно скарати на смерть лише чоловіка, який злігся з нею;
26. А дівчині нічого не заподій; на дівчині немає злочину смертного; бо це те саме, якби хтось постав супроти ближнього свого і забив його.
27. Бо він зустрівся з нею в полі, і, [хоч] дівчина заручена кричала, та нікому було рятувати її.
28. Якщо хто-небудь зустрінеється з дівчиною незарученою і, схопивши її, зляжеться з нею, і застануть їх,
29. То чоловік, який злігся з нею, мусить дати батькові дівчини п'ятдесят [шеклів] срібла, а вона нехай буде його дружиною, тому що він опоганив її; ціле життя своє він не зможе розірвати шлюб з нею.
30. Чоловік не повинен брати дружини батька свого, і не відкриє подолу [одежі] батька свого.

Повт. Закону 23

1. У кого поранені ядра, або ж відтятий дітородний член, той не може увійти до громади Господньої.
2. Син блудниці не може увійти до громади Господньої, і десяте покоління його не може увійти до громади Господньої.
3. Аммонієць та моавитянин не може увійти до громади Господньої, і десяте покоління їх не може увійти до громади Господньої навіки.

4. Тому що вони не зустріли вас хлібом і водою на шляху, коли ви йшли з Єгипту, і тому, що вони найняли супроти тебе Валаама, сина Беорового, з Петору Месопотамського, аби проклясти тебе.
5. Але Господь, Бог твій, не захотів слухати Валаама, і обернув Господь, Бог твій, прокляття його на благословення тобі; бо Господь, Бог твій, любить тебе.
6. Не бажай їм миру і добробуту у всі дні твої, навіки.
7. Не цурайся ідумеянина, бо він брат твій; не цурайся єгиптянина, бо ти був захожим на землі його.
8. Діти, котрі у них вродяться, у третьому поколінні можуть увійти до громади Господньої.
9. Коли рушить табір супроти ворогів твоїх, остерігайся всього недоброго.
10. Якщо у тебе буде чоловік нечистий від того, що станеться [з ним] уночі, то він має вийти геть зі стану і не заходити до стану.
11. А як настане вечір, мусить обмити [тіло своє] водою і при заході сонця може зайти до стану.
12. Місце має бути у тебе поза станом, куди мусиш виходити.
13. Окрім зброї твоєї, має бути в тебе лопатка; і коли будеш сідати поза [станом], викопай нею [ямку] і знову закопай [нею] те, що вийшло з тебе.
14. Тому що Господь, Бог твій, ходить осередь стану твого, щоб визволяти тебе і віддавати ворогів твоїх [до рук твоїх]; а [тому] стан твій має бути святим, щоб Він не побачив у тебе якої-небудь нечистої речі і не відступив од тебе.
15. Не видавай раба панові його, коли він прибіжить до тебе від пана свого.
16. Нехай він у тебе живе, осередь вас на місці, котре він вибере в якихось із твоїх брам, де йому сподобається; не чини утиску йому.
17. Не має бути блудниці з дочок Ізраїля, не може бути содом'янином із синів Ізраїля.
18. Не занось платні блудниці і ціни пса у дім Господа, Бога твого, за жодну обітницю; бо те і те є мерзотою перед Господом, Богом твоїм.
19. Не віддавай на проценти братові твоєму ні срібла, ні хліба, ні чогось іншого, що [можна] віддавати на проценти.
20. Чужинцеві можеш давати на проценти, а братові твоєму не віддавай на проценти, щоб Господь, Бог твій, благословив тебе у всьому, що робиться руками твоїми, на землі, на котру ти йдеш, аби посісти її.
21. Якщо даси обітницю Господові, Богові твоєму, негайно виконай її; бо Господь, Бог твій, стягне з тебе, і на тобі буде гріх.
22. А якщо ти не дав обітниці, то не буде на тобі гріха.

23. Що вийшло із уст твоїх, пильнуй і виконуй так, як обіцяв ти Господові, Богові твоєму, добровільне приношення, про яке ти обіцяв устами своїми.

24. Коли зайдеш до виноградника ближнього свого, можеш їсти ягоди досхочу, скільки бажає душа твоя, а в посудину твою не клади.

25. Коли прийдеш на жнива ближнього твого, можеш зривати колоски руками твоїми, але серпа не принось на жниво ближнього твого.

Повт. Закону 24

1. Якщо хтось візьме дружину і стане чоловіком її, і вона не знайде приязні в очах його, тому що він знаходить у ній щось нечисте, і напише їй свідчення про розірвання шлюбу, і дасть їй до рук, і відпустить її з дому свого,

2. І коли вона вийде з дому його, піде, то може бути дружиною другого чоловіка;

3. Але й оцей останній чоловік, зненавидить її, і напише їй свідчення про розірвання шлюбу, і дасть їй до рук, і відпустить її з дому свого, чи помре сей останній чоловік її, котрий узяв її за дружину;

4. То не може перший її чоловік, який відпустив її, знову взяти її собі за дружину, після того, як вона опоганена, бо таке є мерзотою перед Господом, і не чини гріха землі, котру Господь, Бог твій, дає тобі у спадок.

5. Якщо хтось узяв дружину недавно, то нехай не йде на війну, і нічого не слід доручати йому; нехай він залишиться вільним у домі своєму упродовж одного року і звеселює дружину свою, котру взяв.

6. Ніхто не повинен брати у заставу горішнього і нижнього каменя жорен; бо такий бере в заставу життя людини.

7. Якщо знайдуть когось, що він украв кого-небудь із братів своїх, із синів Ізраїля, і вчинив з цього зиск чи продав його, то такого злодія треба зрокувати на смерть; – [отак] винищи зло з-поміж себе.

8. Стережися, в хворобі прокази пильно дотримуйся і виконуй все, чого навчать вас священники-левити; достеменно виконуйте, що я наказав їм.

9. Пам'ятай, що Господь, Бог твій, учинив Маріям на шляху, коли ви йшли із Єгипту.

10. Якщо ти ближньому твоєму даси що-небудь у борг, то не ходи в його дім, щоби взяти у нього заставу;

11. Постій на вулиці, а той, котрому ти дав у борг, винесе тобі заставу свою на вулицю.

12. Якщо він буде чоловіком бідним, то ти не лягай спати, маючи заставу його;

13. Поверни йому заставу, коли заходитиме сонце, щоб він ліг спати в одежі своїй і благословив тебе: і тобі зарахується [це] на праведність перед Господом, Богом твоїм.

14. Не утискай наймита, бідного і вбогого, із братів твоїх, або із захожих твоїх, які на землі твоїй, при брамах твоїх.

15. Того ж дня віддай платню його, щоб сонце не зайшло передніше від того, тому що він бідний, і чекає її серце його; щоб він не оскаржив тебе перед Господом, і не було на тобі гріха.
16. Батьків не можна карати смертю за дітей, і дітей не можна карати смертю за батьків; кожний має бути покараний смертю за свій злочин.
17. Не суди хибно захожого і сироту; і в удови не бери одежі в заставу.
18. Пам'ятай, що ти також був рабом у Єгипті, і Господь звільнив тебе звідти: а тому я наказую тобі чинити отак.
19. Коли будеш жати в полі твоєму і забудеш снопа на полі, то не вертай узяти його; нехай він залишиться захожому, сироті і вдові, щоб Господь, Бог твій, благословив тебе на всіляку справу рук твоїх.
20. Коли будеш оббивати оливу твою, то не переглядай за собою гілок; нехай залишиться захожому, сироті і вдові.
21. Коли будеш збирати плоди у винограднику твоєму, не збирай залишків за собою; нехай залишиться захожому, сироті і вдові.
22. І пам'ятай, що ти був рабом на землі єгипетській: тому я наказую тобі чинити це.

Повт. Закону 25

1. Якщо буде позов між людьми, то нехай приведуть їх до суду і розсудять їх: невинного хай виправдають, а того, що завинив, засудять.
2. І якщо той, що завинив, вартий буде покарання, то суддя нехай накаже покласти його і бити біля себе, зважаючи на провину його, за відповідним рахунком.
3. Сорок ударів треба завдати йому, але не більше, щоб від багатьох ударів брат твій не був упосліджений перед очима твоїми.
4. Не зав'язуй рота воліві, коли він молотить.
5. Якщо брати живуть разом, і один із них помер, не маючи в себе сина, то дружина померлого не має виходити на сторону за чоловіка чужинця, але дівер її мусить увійти до неї і взяти її собі за дружину, і жити з нею.
6. І первісток, котрого вона вродить, залишиться із йменням брата його померлого, щоб ім'я його не стерлося в Ізраїлі.
7. А якщо він не захоче взяти невістку свою, то невістка його нехай вийде до брами, до старшин, і скаже: "Дівер мій відмовляється відтворити ім'я брата свого в Ізраїлі, не хоче одружитися зі мною".
8. Тоді старшини міста його мають прикликати його і намовляти його, і якщо він підведеться і скаже: "Не хочу взяти її",
9. [Тоді] невістка його нехай піде до нього на очах старшин, і скине чобота з ноги його, і плюне в обличчя його, і скаже: "Так учиняється чоловікові, котрий не розбудовує житла братові своєму".

10. І поймають його ім'ям в Ізраїлі: "Дім роззубого".
11. Коли сваряться поміж собою чоловіки, і дружина одного підійде, щоб захистити чоловіка свого від руки того, що б'є його, і, простягнувши руку свою, схопить його за сороміцьке його;
12. То відітни руку її; нехай не змилюється око твоє.
13. Не може бути у торбі твоїй подвійної гирі, більшої і меншої.
14. У домі твоєму не може бути подвійної міри, більшої і меншої.
15. Гиря у тебе має бути досконала, і міра в тебе має бути досконала, щоби продовжилися дні твої на землі, котру Господь, Бог твій, дає тобі.
16. Тому що мерзенний перед Господом, Богом твоїм, кожний, хто чинить неправду.
17. Пам'ятай, як учинив з тобою Амалік на шляху, коли ви простували з Єгипту.
18. Як він зустрів тебе на шляху, і забив позаду в тебе всіх ослаблених, коли ти пристав і втомився, і не побоявся він Бога.
19. Отож, коли Господь, Бог твій, заспокоїть тебе від усіх ворогів твоїх з усіх боків, на землі, котру Господь, Бог твій, дає тобі у спадок, аби посісти її, зітри пам'ять про Амаліка з-під неба; не забудь.

Повт. Закону 26

1. Коли ти прийдеш на землю, котру Господь, Бог твій, дає тобі у спадок, і посядеш її, і оселишся на ній,
2. То візьми початків усіх плодів, котрі ти одержиш від землі твоєї, котру Господь, Бог твій, дає тобі, і поклади в корзину, і піди на те місце, котре Господь, Бог твій, вибере, аби поставити там ймення Його.
3. І прийди до священика, котрий буде в ті дні, і скажи йому: "Сьогодні сповідаю перед Господом, Богом твоїм, що я прийшов на цю землю, котру Господь присягався батькам нашим дати нам".
4. Священик візьме кошика з руки твоєї, і поставить його перед жертвником Господа, Бога твого.
5. А ти відповідай і скажи перед Господом, Богом твоїм: Батько мій був мандрівним арамеянином, і увійшов до Єгипту і оселився там з небагатьма людьми, і вийшов там від нього великий народ, сильний і численний.
6. Але єгиптяни зле вчиняли з нами, і пригнічували нас, і накладали на нас важку роботу.
7. І заволали ми до Господа, Бога батьків наших, і почув Господь зойки наші, і побачив лихо наше, і працю нашу, і пригнічення наше.
8. І вивів нас Господь із Єгипту рукою сильною і раменом високим, великим жахом, знаменнями і чудесами.

9. І привів нас на це місце, і дав нам землю оцю, землю, де тече мед і молоко.
10. Отож, я приніс початки плодів землі, котру Ти, Господе, дав мені. І постав це перед Господом, Богом твоїм, і поклонися перед Господом, Богом твоїм.
11. І веселися за все добре, котре Господь, Бог твій, дав тобі і домові твоєму, ти і левит, і захожий, котрий буде в тебе.
12. Коли ти відділиш усі десятини урожаю [землі] твоєї третього року, року десятин, і віддаси левитові, захожому, сироті і вдові, щоб вони їли при брамах твоїх досхочу;
13. Тоді скажи перед Господом, Богом твоїм: "Я відібрав від дому [мого] освячені речі, і віддав їх левитові, захожому, сироті, і вдові, за всіма настановами Твоїми, котрі Ти заповідав мені; я не переступив заповідей Твоїх і не забув.
14. Я не їв од неї в печалі моїй, і не відділяв її для якої-небудь нечистоти, і не давав з неї для мертвого; я підкорявся голосові Господа, Бога мого, виконував усе те, що Ти заповідав мені.
15. Поглянь від святої оселі Твоєї, з неба, і благослови народ Твій, Ізраїля, і землю, котру Ти дав нам, так як Ти присягався батькам нашим [дати нам] землю, котрою тече молоко і мед.
16. У день сей Господь, Бог твій, заповідає тобі виконувати настанови ці і закони: пильнуй і виконуй їх від усього серця твого і від усієї душі твоєї.
17. Господові сказав ти нині, що Він буде твоїм Богом, і що ти будеш ходити шляхами Його, і пильнуватимеш настанови Його, і заповіді Його, і закони Його, і дослухатимешся голосу Його.
18. І Господь обіцяв тобі нині, що ти будеш особливим Його народом, як Він говорив тобі, якщо ти будеш пильнувати всі заповіді Його.
19. І що Він поставить тебе найвищим од усіх народів, котрих Він утворив, у славі, у йменні і в честі, щоб ти міг бути святим народом у Господа, Бога твого, як Він говорив.

Повт. Закону 27

1. І заповідав Мойсей і старшини [синів] Ізраїля народові, говорячи: Виконуйте всі заповіді, котрі заповідаю вам нині.
2. Коли перейдете за Йордан на землю, котру Господь, Бог твій, дає тобі, тоді постав собі великі камені і вибіли їх вапном.
3. І напиши на [каменях] тих усі слова закону свого, коли перейдеш [Йордан], щоб ступити на землю, котру Господь, Бог твій, дає тобі, на землю, де тече молоко і мед, як говорив тобі Господь, Бог батьків твоїх.
4. Коли перейдеш Йордан, поставте камені ті, як я наказую вам сьогодні, на горі Евал, і вибіліть їх вапном.
5. І споруди там жертovníка Господові, Богові твоєму, жертovníка із каміння, не піднімаючи на них залізного знаряддя.

6. Із каменів цілих споруди жертовника Господа, Бога твого, і піднось на ньому приношення усеспалення Господові, Богові твоєму.
7. І принось пожертви мирні, і їж там, і радій перед Господом, Богом твоїм.
8. І напиши на каменях всі слова закону цього дуже виразно.
9. І сказав Мойсей і священники левити всьому Ізраїлеві, говорячи: "Слухай і почуй, Ізраїлю: у цей день ти став народом Господа, Бога твого.
10. Отож, слухай голос Господа, Бога твого, і виконуй заповіді Його і настанови Його, котрі заповідаю тобі сьогодні.
11. І заповідав Мойсей народові того дня, говорячи:
12. Оці мають стати на горі Геризім, щоб народ благословляти, коли перейдете Йордан: Симон, Левій, Юда, Іссахар, Йосип і Веніямин.
13. А оці мають стати на горі Евал, щоби проклинати: Рувим, Гад, Асир, Завулон, Дан і Нефталім.
14. Левити проголосять і скажуть усім ізраїльтянам гучним голосом:
15. Проклятий, хто зробить ідола різьбленого чи литого, мерзоту перед Господом, витвір рук художника, і поставить його в утаємниченому місці, увесь народ проголосить і скаже: "Амінь!"
16. Проклятий, хто зневажає батька свого чи матір свою! І скаже увесь народ: Амінь!
17. Проклятий, хто порушує межі сусіда свого! І скаже увесь народ: Амінь!
18. Проклятий, хто сліпого зводить зі шляху! І скаже увесь народ: Амінь!
19. Проклятий, хто неправдиво судить заможного, сироту і вдову! І скаже увесь народ: Амінь!
20. Проклятий, хто зляжеться з дружиною батька свого, бо він відкрив край [одежі] батька свого! І скаже увесь народ: Амінь!
21. Проклятий, хто зляжеться з якоюсь твариною. І скаже увесь народ: Амінь!
22. Проклятий, хто зляжеться з сестрою своєю, донькою батька свого, або ж донькою матері своєї! І скаже увесь народ: Амінь!
23. Проклятий, хто зляжеться з тещею своєю! І скаже увесь народ: Амінь!
24. Проклятий, хто таємно убиває ближнього свого! І скаже увесь народ: Амінь!
25. Проклятий, хто бере підкуп, щоб убити душу [і пролити] кров безвинну! І скаже увесь народ: Амінь!
26. Проклятий, хто не дотримається слів закону сього і не буде виконувати їх! І скаже увесь народ: Амінь!

Повт. Закону 28

1. Якщо ти, коли перейдете [за Йордан], будеш дослухатися голосу Господа, Бога твого, ретельно виконувати всі заповіді Його, котрі заповідаю тобі сьогодні, то Господь, Бог твій, поставить тебе найвищим поміж народами землі.
2. І прийдуть до тебе всі благословення оці, і справдяться на тобі, якщо будеш дослухатися голосу Господа, Бога твого.
3. Благословенний ти в місті, і благословенний у полі.
4. Благословенний плід лона твого, і плоди землі твоєї, і плід худоби твоєї, і плід биків твоїх, і плід овець твоїх.
5. Благословенні кошик твій і діжа твоя.
6. Благословенний ти, коли входиш ти, і благословенний ти, коли виходиш.
7. Уразить Господь перед лицем твоїм ворогів твоїх, що повстають супроти тебе; одним шляхом вони виступлять супроти тебе, а семи шляхами рятуватимуться втечею від тебе.
8. Пошле Господь тобі благословення у житницях твоїх і в усякім ділі рук твоїх; і благословить тебе на землі, котру Господь, Бог, дає тобі.
9. Настановить тебе Господь народом святим своїм, як Він присягався тобі, якщо ти будеш пильнувати заповіді Господа, Бога твого, і будеш ходити шляхами Його.
10. І побачать усі народи землі, що ймення Господа позначене на тобі, і злякаються тебе.
11. І дасть тобі Господь щедрий добробут у всьому, в плоді лона твого, і в плоді скотини твоєї, і в плодах ланів твоїх на землі, котру Господь присягався батькам твоїм дати тобі.
12. Відкриє тобі Господь добру скарбницю Свою, небо, щоб воно давало дощ землі твоїй своєчасно, і щоб усі справи рук твоїх благословляти: і будеш давати позику багатьом народам, а сам не будеш брати позики.
13. Зробить тебе Господь головою, а не хвостом, і будеш лише на висоті, а не будеш унизу, якщо будеш підкорятися заповідям Господа, Бога твого, котрі заповідаю тобі сьогодні пильнувати і виконувати,
14. І не відступиш од слів усіх, котрі заповідаю вам сьогодні, ні праворуч, ані ліворуч, аби простувати слідом за іншими богами, [і] служити їм.
15. А якщо не будеш дослухатися голосу Господа, Бога твого, і не будеш прагнути виконувати всі заповіді і настанови Його, котрі я заповідаю тобі сьогодні, то прийдуть на тебе всі прокляття оці і досягнуть тебе.
16. Проклятий ти [будеш] у місті, і проклятий ти [будеш] у полі.
17. Прокляті [будуть] кошик і діжа твоя.
18. Проклятий [буде] плід лона твого і плід землі твоєї, плід биків твоїх і плід овець твоїх;
19. Проклятий ти [будеш] при вході твоєму, і проклятий при виході твоєму,

20. Пошле Господь на тебе прокляття, замішання і нещастя на всяку справу рук твоїх, котру зачнеш чинити, аж доки не будеш винищений, – і ти незабаром загинеш за лихі вчинки твої, за те, що ти залишив Мене.
21. Пошле на тебе Господь моровицю, доки не винищить тебе на землі, на котру ти йдеш, аби успадкувати.
22. Уразить тебе Господь сухотами і пропасницею, лихоманкою, гарячкою і мечем, сажкою і посухою, і вони будуть переслідувати тебе, аж доки не погинеш.
23. І небеса твої, котрі над головою твоєю, вчиняться міддю, і земля під тобою залізом.
24. Замість дощу Господь дасть землі твоїй пилюку, і тлін з неба буде падати, падати на тебе, аж доки не будеш понищений.
25. Віддасть тебе Господь на поразку ворогам твоїм; одним шляхом виступиш супроти них, а семи дорогами утікатиш від них; і будеш розпорошений по всіх царствах землі.
26. І будуть трупи твої харчем усім птахам небесним і звірам, і не буде нікого, щоб розігнав їх.
27. Уразить тебе Господь виразкою єгипетською, почечуєм, пухлинами, і струпами, від котрих ти не зможеш зцілитися.
28. Уразить тебе Господь божевіллям, сліпотою і шалом.
29. І ти будеш помацки ходити вдень, як сліпий помацки ходить у п'їт'їмї, і не будеш мати успіху на шляхах твоїх, і будуть тіснити і ображати тебе всїякого дня, і ніхто не захистить тебе.
30. З дружиною заручишся, та інший буде спати з нею; дїм збудуєш і не будеш жити в ньому; виноградника посадиш, але не будеш користати з нього.
31. Вола твого заколять на очах твоїх, і не будеш їсти його; віслюка твого силою відберуть і не повернуть тобі; овець твоїх віддадуть ворогам твоїм, і ніхто не захистить тебе;
32. Сини твої і доньки твої будуть віддані іншому народові, а очі твої будуть бачити і щодня страждатимуть за ними, і не буде сили в руках твоїх.
33. Плоди землі твоєї і увесь труд твій буде їсти народ, котрого ти не знав; і знатимеш лише утиски і страждання упродовж усіх днів.
34. І збожеволієш від того, що будуть бачити очі твої.
35. Господь уразить тебе лихою виразкою на колїнах і гомїлках, від котрої ти не зможеш зцілитися, від подошви ноги твоєї до самої тїм'яниці [голови] твоєї.
36. Відведе Господь тебе і царя твого, котрого ти поставиш над собою, до народу, котрого не знав ні ти, ні батьки твої, і там будеш служити іншим богам, дерев'яним і кам'яним.
37. І будеш жахом, приповісткою і посміховиськом у всіх народів, до котрих відведе тебе Господь.
38. Насіння багато посієш у полі, та мало збереш, бо пожере його сарана.

39. Виноградники будеш насаджувати і обробляти, а вина не будеш пити, і не збереш [плодів їхніх], тому що пожере їх черва.
40. Оливки будуть у тебе на всіх володіннях твоїх, але елеєм не будеш маститися, бо твоя олива скине плоди свої.
41. Синів і доньок породиш, але їх не буде в тебе, бо підуть у неволю.
42. Усі дерева твої і плоди землі твоєї винищить сарана.
43. Захожий, котрий осередь тебе, буде підноситися над тобою вище й вище, а ти опускатимешся все нижче й нижче.
44. Він буде давати тобі позику, а ти не будеш давати йому позику; він буде головою, а ти будеш хвостом.
45. І прийдуть на тебе всі прокляття оці, і будуть переслідувати тебе, і доженуть тебе, аж доки не будеш понищений, за те, що ти не дослухався голосу Господа, Бога твого, і не пильнував заповідей Його і настанов Його, котрі Він заповідав тобі.
46. Вони будуть знаменням і показом на тебе і на твоє насіння наповік.
47. За те, що ти не служив Господові, Богові твоєму, з веселощами і радістю серця, при достаткові всього,
48. Будеш служити ворогові твоєму, котрого пошле на тебе Господь, у голоді і спразі, оголений і в щоденних нестатках; він накладе на шию твою залізне ярмо, так що замучить тебе.
49. Пошле на тебе Господь народ здалеку, від краю землі; як орел, налетить народ, котрого мови ти не розумієш.
50. Народ зухвалий, котрий не шанує ні старого, і не помилує юного.
51. І буде він їсти плоди худоби твоєї, і плоди землі твоєї, допоки не спустошить тебе, так що не залишить тобі ні хліба, ні вина, ні елею, ні плоду биків твоїх, ні плоду овечок твоїх, допоки не винищить тебе.
52. І буде притісняти тебе у всіх брамах твоїх, доки на всій землі твоїй не поруйнує високих і міцних стін твоїх, на які ти сподіваєшся; і буде пригнічувати тебе в усіх брамах твоїх, по всій землі твоїй, котру Господь, Бог твій, дав тобі.
53. І ти будеш їсти плід лона твого, плоть синів твоїх і дочок твоїх, котрих Господь, Бог твій, дав тобі, в облозі і в нужді, якою буде гнобити тебе ворог твій.
54. Чоловік, пещений, який жив поміж вами у великих розкошах, немилосердним оком буде дивитися на брата свого, на дружину лона свого і на решту дітей своїх, котрі залишаться в нього,
55. І не дасть жодному з них плоті дітей своїх, котрих він буде споживати, тому що в нього не лишиться анічого в облозі і в нужді, якою гнобитиме тебе ворог твій по всіх житлах твоїх.

56. [Жінка], котра мешкала в тебе, у розкошах і в достатку, котра ніколи ноги своєї не ставила на землю з причини розкошів і пещення, буде недобрим оком дивитися на плід лона свого, і на сина свого, і на доньку свою,
57. І [не дасть] їм посліду, котрий виходить з-поміж ніг її, і дітей, котрих народить вона; тому що вона, маючи нестачу всього, таємно буде їсти їх в облозі і в нужді, в котрій гнітитиме тебе ворог твій при брамах твоїх.
58. Якщо не будеш виконувати всі слова закону цього, написані в книзі цій, і не будеш боятися цього славного і грізного ймення Господа, Бога твого;
59. То Господь уразить тебе і потомство твоє незвичайними виразками, виразками великими і постійними, і хворощами злими і постійними.
60. І наведе на тебе всі хворощі єгипетські, котрих ти боявся, і вони приліпляться до тебе.
61. І всіляку хворобу і всіляку виразку, не позначену в книжці закону сього, Господь наведе на тебе, аж доки не будеш понищений.
62. І залишиться вас небагато в той час, як численністю ви схожі були на зорі небесні, бо ти не дослухався голосу Господа, Бога твого.
63. І як радів Господь, учиняючи вам добро, і розмножуючи вас; отак буде радіти Господь, вигублюючи і винищуючи вас, і будете вирвані з цієї землі, на котру ти йдеш, аби посісти її.
64. І розпорошить тебе Господь між усіма народами, від краю землі до кінця землі, і будеш там служити іншим богам, котрих не відав ні ти, ні батьки твої, – дереву і камінню.
65. Але й поміж цими народами не матимеш спокою, і не буде місця спокою для ноги твоєї, і Господь дасть тобі тремтливe серце, потьмарення очей і нудьгу в душу.
66. Життя твоє висітиме перед тобою, і будеш тремтіти вночі і вдень, і не матимеш певности в житті своєму.
67. Уранці скажеш: О, якби був вечір! Увечері ти скажеш: Якби був ранок! З причини страху в серці твоєму, від того, від чого злякався, і через страх очей твоїх від того, що побачив.
68. І поверне тебе Господь до Єгипту на кораблях тим шляхом, про котрий я сказав тобі: "Ти більше не побачиш його", і там будете продаватися ворогам вашим, як раби і рабині, і ніхто не купуватиме вас.

Повт. Закону 29

1. Ось слова Заповіту, котрого Господь наказав Мойсееві укласти з синами Ізраїля, на землі моавській, окрім Заповіту, котрого Господь уклав з ними на Хориві.
2. І скликав Мойсей всіх [синів] Ізраїля, і сказав їм: Ви бачили все, що чинив Господь перед очима вашими на землі єгипетській з фараоном і всіма служниками його, і всією землею його;
3. Ті великі покарання, котрі бачили очі твої, і ті великі знамення і чудеса,

4. Але до сього дня не дав вам Господь серця, щоб розуміти, очей, аби бачити, і вух, щоб чути.
5. Сорок літ водив вас пустелею, і одежа ваша на вас не зітліла, і взуття твоє не зносилося на нозі твоїй.
6. Хліба ви не їли, і вина, і сікери не пили, щоб ви знали, що Я Господь, Бог ваш.
7. І коли прийшли ви на місце оце, виступив супроти нас Сигон, цар хешбонський, і Ог, цар башанський, щоб стати [з нами] на бій, і ми розгромили їх.
8. І захопили ми землю їхню, і віддали її у спадок [колінам] Рувимовому і Гадовому і половині коліна Манасіїному.
9. Пильнуйте ж слова Заповіту цього, і виконуйте їх, щоб вам мати успіх в усьому, що ви будете робити.
10. Усі ви сьогодні стоїте перед Господом, Богом вашим, чільники колін ваших, старшини ваші, урядники ваші, усі ізраїльтяни,
11. Діти ваші, дружини ваші і захожі твої, що є в стані твоєму, від того, що рубає дрова твої, до того, хто зачерпує воду твою,
12. Щоби вступити тобі у заповіт Господа, Бога твого, і в угоду з Ним, скріпленою присягою, котрого Господь, Бог твій, сьогодні укладає з тобою.
13. Щоб учинити тебе нині Його народом, і Він міг бути тобі Богом, як Він говорив тобі і як присягався батькам твоїм Авраамові, Ісаакові та Якові.
14. Не з вами лише одними я складаю цього Заповіта і цю угоду з присягою,
15. Але, як із тими, котрі сьогодні з нами стоять перед Господом, Богом нашим, так і з тими, котрих немає тут з нами сьогодні.
16. Бо ви знаєте, як ми жили на землі єгипетській, і як ми проходили поміж народами, через котрих ви пройшли,
17. І бачили мерзоту їхню, та ідоли їхні, дерев'яні і кам'яні, срібні і золоті, котрі серед них.
18. Хай не буде поміж вами чоловіка чи жінки, або роду, або коліна, чиє серце відхилилося б нині від Господа, Бога нашого, щоб ходити й служити богам тих народів; нехай же не буде поміж вами коріння, з якого виростає отрута і гіркий полин,
19. Такого чоловіка, котрий, зачувши слова прокляття цього, нахвалявся б у серці своєму, кажучи: "Я буду щасливим, незважаючи на те, що буду ходити за сваволею серця свого", і пропаде таким чином ситий з голодним,
20. Не простить Господь такому, але миттю спалахне гнів Господній і ревність Його на такого чоловіка, і впаде на нього прокляття [заповіту цього], написане в цій книзі, і зітре Господь ім'я його з піднебесної.
21. І відділить його Господь на лихо від усіх колін Ізраїля, відповідно з усіма прокляттями Заповіту, написаними в цій книжці Закону.

22. І скаже наступний рід, діти ваші, котрі будуть після вас, і чужинець, котрий прийде із далекої землі, побачивши поразку землі цієї і хвороби, котрих покладе на неї Господь:

23. Сірка і сіль, пожарище – вся земля; не засівається і не пророщує вона, і не сходить на ній жодна трава, як по винищенні Содому, Гомори, Адми і Цевоїму, котрі поруйнував Господь у гніві Своєму, і в люті Своїй.

24. І скажуть усі народи: За що Господь так учинив з цією землею? Що означає ця лють гніву Його?

25. І скажуть: За те, що вони залишили заповіта Господа, Бога батьків своїх, котрого він склав з ними, коли вивів їх із землі єгипетської,

26. І пішли, і почали служити іншим богам, і поклонялися їм, богам, котрих вони не знали, і [котрих] Він не призначав їм.

27. [За те] спалахнув гнів Господа на землю цю, і навів Він на неї всі прокляття [Заповіту], написані в цій книжці.

28. І викоренив їх Господь із землі їхньої у гніві і люті та великим обуренні, і кинув їх на другу землю, як нині [бачимо].

29. Приховані речі [належать] Господові, Богові нашому, а відкриті речі нам і синам нашим до віку, щоб ми виконували всі слова Закону цього.

Повт. Закону 30

1. Коли придуть на тебе всі слова ці – благословення і прокляття, котрі виклав я тобі, і приймеш [їх] у серце своє осередь усіх народів, в котрих розпорошить тебе Господь, Бог твій.

2. І навернешся до Господа, Бога твого і будеш підкорятися голосові Його, як я заповідаю тобі сьогодні, ти і сини твої від усього серця твого і від усієї душі твоєї,

3. Тоді Господь, Бог твій, наверне бранців твоїх, і змилується над тобою, і знову збере тебе від усіх народів, поміж котрих розпорошить тебе Господь, Бог твій.

4. А хоч би ти був розпорошений до краю неба, і звідти збере тебе Господь, Бог твій, і звідти візьме тебе.

5. І приведе тебе Господь, Бог твій, на землю, котрою володіли батьки твої, і одержиш її у спадок, і нащедрить тобі добра, і розмножить тебе більше, аніж батьків твоїх.

6. І обріже Господь, Бог твій, серце твоє, і серце потомства твого, щоб ти любив Господа, Бога твого, від усього серця твого і від усієї душі твоєї, щоб жити тобі.

7. Тоді Господь, Бог твій, усі прокляття заверне на ворогів твоїх, і на тих, що ненавиділи тебе і проганяли тебе.

8. А ти навернешся і будеш покірний голосові Господа і виконуватимеш усі заповіді Його, котрі заповідаю тобі сьогодні.

9. З надміром дасть тобі Господь, Бог твій, успіх у будь-якій ділі рук твоїх, у плоді лона твого, в плоді скотини твоєї, у плоді землі твоєї, бо знову втішатиметься Господь через тебе, доброчинячи [тобі], як Він тішився через батьків твоїх,
10. Якщо будеш підкорятися голосові Господа, Бога твого, пильнуючи заповіді і настанови Його, записані в цій книжці закону, і якщо навернешся до Господа, Бога твого, всім серцем і всією душею твоєю,
11. Бо заповідь оця, котру я заповідаю тобі сьогодні, не є недоступною для тебе і не далекою .
12. Вона – не на небі, щоб можна [було] сказати: "Хто здійнявся б для нас на небо, і приніс би її нам, і дав би нам почути її, і ми виконали б її?"
13. І не за морем вона, щоб можна [було] говорити: "Хто навідався б для нас за море і приніс би її нам, і дав би нам почути її, і ми виконали б її?"
14. Але вельми близько до тебе слово оце; [воно] в устах твоїх і в серці твоєму, щоб виконувати його .
15. Ось, я сьогодні запропонував тобі життя і добро, смерть і зло.
16. [Я], котрий заповідаю тобі сьогодні: любити Господа, Бога твого, ходити шляхами його, і виконувати Його заповіді, і настанови Його, і закони Його, і будеш жити і розмножишся, і благословить тебе Господь, Бог твій, на землі, в котру ти йдеш, щоб посісти її.
17. А якщо відвернеться серце твоє, і не будеш коритися і заблукаєш, і почнеш поклонятися іншим богам, і будеш служити їм;
18. То я звіщаю вам сьогодні, що ви загинете, і не протриваєте довго на землі, до якої ти переходиш Йордан, щоб оволодіти нею.
19. У свідки перед вами я прикликаю нині небо і землю: життя і смерть запропонував я тобі, благословення і прокляття. Вибери життя, щоб жив ти і потомство твоє.
20. Щоб ти міг любити Господа, Бога твого, підкорявся голосові Його і прихилився до Нього; бо в цьому життя твоє і тривалість днів твоїх, щоб жити тобі на цій землі, котру Господь із клятвою обіцяв батькам твоїм, Авраамові, Ісаакові і Якові, дати їм.

Повт. Закону 31

1. І рушив Мойсей, і говорив слова оці усім [синам] Ізраїля,
2. І сказав їм: Зараз мені сто двадцять літ, я вже не можу виходити і входити, і Господь сказав мені: Ти не перейдеш Йордану цього;
3. Господь, Бог твій, сам піде перед тобою, Він винищить народи оці перед тобою, і ти заволодієш ними; Ісус піде перед тобою, як говорив Господь.
4. І вчинить Господь з ними так само, як учинив із Сигоном і Огом, царями аморейськими, котрих він вигубив і з їхньою землею.
5. І віддасть їх Господь вам, і ви вчините з ними за всіма заповідями, які заповідав я вам.

6. Будьте несхитні і мужні, не бійтеся і не лякайтеся їх, бо Господь, Бог твій, Сам піде з тобою, [і] не відступить від тебе, і не залишить тебе.
7. І покликав Мойсей Ісуса і перед очима всіх Ізраїльтян сказав йому: Будь несхитний і мужній, бо ти увійдеш із народом оцим на землю, котру Господь присягався батькам його дати йому, і ти розподілиш її на володіння їм.
8. Господь Сам піде перед тобою, Сам буде з тобою, не відступить від тебе і не залишить тебе, не бійся і не жахайся.
9. І написав Мойсей закон цей, і віддав його священикам, синам Левієвим, які носили Ковчега заповіту Господнього, і всім старшинам [синів] Ізраїля.
10. І заповідав їм Мойсей, і сказав: Після семи років, у рік відпущення, на свято шатрів,
11. Коли увесь Ізраїль прийде і з'явиться перед Господом, Богом твоїм, на місце, котре вибере [Господь], читай сей закон перед усім Ізраїлем, уголос перед ним.
12. Збери народ, мужів і жінок, і дітей, і захожих твоїх, котрі будуть при брамах твоїх, щоб вони слухали і навчалися, і щоб боялися Господа, Бога вашого, і прагнули виконувати всі слова закону цього.
13. І сини їхні, котрі не знають [його], почують і навчатися боятися Господа, Бога вашого, у всі дні, аж доки ви будете жити на землі, в котру ви переходите за Йордан, аби посісти її.
14. І сказав Господь Мойсеєві: Ось, дні твої наблизилися до смерти; приклич Ісуса, і станьте біля скинії зібрання, і Я дам йому настанови. І прийшов Мойсей та Ісус, і стали біля скинії зібрання.
15. І з'явився Господь у скинії, у стовпі хмаровому, і став той стовп хмаровий біля входу скинії.
16. І сказав Господь Мойсеєві: Ось, ти заснеш з батьками твоїми, і повстане народ сей і піде блудодіяти слідом за чужими богами тієї землі, на котру він прийде, і залишать Мене, і порушать заповіта Мого, котрого Я склав із ним.
17. І спалахне гнів Мій на нього того ж дня, і Я залишу їх і сховаю обличчя від них, і він винищений буде, і впадуть на нього численні лиха і скорботи, і скаже він того дня: Чи не тому запало мене лихо, що немає Бога мого осередь мене?
18. І Я справді приховаю обличчя Моє [від нього] того дня за всі беззаконня його, котрі він учинить, навернувшись до інших богів.
19. Отож, напишіть собі [слова] пісні цієї, і навчи [співати] її синів Ізраїля, і вклади в уста їхні, аби ця пісня була Мені свідченням на синів Ізраїля.
20. Бо Я введу їх на землю, як Я присягався батькам їхнім, де тече молоко і мед, і вони будуть їсти досхочу, і поглядшають, і навернуться до інших богів, і будуть служити їм, а Мене дратуватимуть, і порушать Заповіта Мого.
21. І коли впадуть на них численні лиха і скорботи, тоді пісня ця буде супроти них свідченням, бо вона не вийде з уст потомства їхнього. Я знаю їхні заміри, котрі вони мають нині, передніше, аніж Я ввів їх на землю, про яку я присягався.

22. І написав Мойсей пісню цю того дня, і навчив неї синів Ізраїля.
23. І заповідав Господь Ісусові, синові Навиновому, і сказав [йому] : Будь несхитним і мужнім, бо ти введеш синів Ізраїля на землю, про яку Я присягався їм, і Я буду з тобою.
24. Коли Мойсей вписав у книжку всі слова закону цього до кінця,
25. Тоді Мойсей наказав левитам, які носили Ковчега заповіту Господнього, і сказав:
26. Візьміть оцю книжку закону, і покладіть її праворуч Ковчега Заповіту Господа, Бога вашого, і вона там буде свідченням супроти тебе.
27. Бо я знаю упертість твою і тверду шию твою: ось і тепер, коли я живу з вами нині, ви запеклі перед Господом, а тим паче по смерті моїй!
28. Зберіть до мене всіх старшин колін ваших і старшин ваших, і я скажу вголос перед ними слова оці, і прикличу для свідчення супроти них небо і землю.
29. Бо я знаю, що по смерті моїй ви розбеститеся до решти і відхилитеся од шляху, котрий я заповідав вам, і з плином часу впадуть на вас лиха за те, що ви будете чинити зле перед очима Господа, дратуючи Його ділами рук своїх.
30. І вирік Мойсей уголос перед усім зібранням Ізраїльтян слова пісні цієї до кінця.

Повт. Закону 32

1. Дослухайся, небо, я буду говорити; і дослухайся, земле, до слова уст моїх.
2. Злине, як дощ, учення моє, мов роса, мова моя, як дрібний дощик на зело, як злива на траву.
3. Тому що ймення Господа прославляю; Вшануйте величчю Бога нашого .
4. Він є Скеля, досконалі діяння Його, і всі шляхи Його праведні . Бог вірний, і немає неправди [в Ньому ;] Він праведний та істинний .
5. Але вони розбестилися перед Ним, вони не діти Його за своїми вадами, покоління примхливе і розбещене.
6. Чи цим віддячуєте ви Господові, народе недолугий і немудрий? Чи не Він Батько твій, [Котрий] учинив тебе, утворив тебе, і влаштував тебе?
7. Пригадай дні старожитні, помисли про роки попередніх родів; запитай батька свого, і він звістить тобі, старців твоїх, і вони скажуть тобі.
8. Коли Всевишній наділяв спадком народи і розселяв синів Адамових, тоді позначив рубежі народів за числом синів Ізраїля.
9. Бо частка Господа – народ Його; Яків – наділ спадку Його.
10. Він знайшов його в пустелі, у степу печальному і дикому; огороджував його, доглядав його, беріг його, як зіницю ока Свого.

11. Як орел опікується гніздом своїм, ширяє над пташенятами своїми, розпросторює крила свої, підхоплює їх і носить їх на крилах своїх;
12. Так Господь один водив його, і не було з ним чужого бога.
13. Він підніс його на високу місцину, щоб він міг насичуватися витворами землі, і Він витворив для нього мед із каменя і елей із твердої скелі,
14. Маслом коров'ячим і молоком овечим, і лоєм ягнят, і баранів башанських, і козлів, і густою пшеницею, і ти пив вино, чисту кров ягід виноградних.
15. І розповнювався Ізраїль, і став упертим; став огрядним, гладким і тлустим; і тоді залишив він Бога, що утворив його, і злегковажив Скелею спасіння свого.
16. Чужими [божками] вони дратували Його, і мерзотами спричинили гнів Його.
17. Приносили пожертви демонам, а не Богові, божкам, котрих вони не знали, нових божків, [котрі] прийшли від сусідів і котрих не жахалися батьки ваші.
18. А Скелю, яка породила тебе, ти забув, і не пам'ятав Бога, який утворив тебе.
19. Господь побачив це, і зненавидів їх за те, що дратували, і відкинув синів Своїх і дочок Своїх.
20. І сказав: Приховаю обличчя Моє від них, [і] побачу, яким буде кінець їхній: бо вони рід розбещений, діти, котрі не мають вірности.
21. Вони спричинили Мою ревність не богом, ідолами своїми завдали Мені прикрости, а Я збуджу їхні ревності не народом, я роздратую їх людом безтямним.
22. Бо вогонь спалахнув у гніві Моєму, пече до аду найглибшого, і пожере землю і вирощене нею, і спопелить підніжжя гір.
23. Простягну на них нещастя і використаю на них стріли Мої.
24. [Будуть] виснажені голодом, понищені лихоманкою, і лихою пошестю; і пошлю на них зуби звірів, і отруту гадів землі.
25. Надворі буде вбивати їх меч, а в домах – жах – і юнака, і юнку, і грудне немовля, і посивілого чоловіка.
26. Я сказав би: Розпорошу їх, і зітру з-поміж людей пам'ять про них.
27. Але відклав це заради ворожого гніву, щоб вороги його не запишалися і не сказали: Наша рука висока, і не Господь утворив усе це.
28. Бо вони народ, який знетямився, і не має в них жодного глузду.
29. О, якби вони поміркували, зрозуміли це, зятамили, що з ними станеться насамкінець!
30. Як може один переслідувати тисячу, а двоє проганяти десять тисяч, якби Скеля їхня не видала їх, і Господь не віддав їх!
31. Бо скеля їхня не така, як наша Скеля; самі вороги свідки тому.

32. Бо виноград їхній від виноградної лози содомської і з ланів гоморських; ягоди їхні ягоди отрунні, грона їхні гіркі.
33. Вино їхнє – отрута драконів, і згубна трава зміїна.
34. Чи не приховане все це у Мене? Чи не під печаткою у скарбницях Моїх?
35. У Мене помста і відплата, в належний час захитається нога їхня; бо вельми близький день загибелі їхньої; невдовзі настане приготовлене для них.
36. Але Господь буде судити народ Свій, і над служниками Своїми змилосердиться, коли Він побачить, що сила їхня виснажилася, і не стало вже ні невільника, ані вільного.
37. Тоді скаже [Господь] ; де божки їхні, скеля, на котру вони сподівалися,
38. Котрі їли лій пожертв їхніх [і] пили поливне приношення їхнє? Нехай вони постануть і допоможуть вам притулком!
39. Бачите нині, що це Я, Я – і немає Бога, окрім Мене: Я умертвляю і оживляю, Я уражаю і Я уздоровлюю; і ніхто не визволить від руки Моєї.
40. Я підношу до небес руку Мою і говорю: Живу Я повіки!
41. Якщо загострю осяйного меча Свого, і рука Моя тримає суд, то помщуся ворогам Моїм, і ненависникам Моїм відплачу.
42. Напою стріли Мої кров'ю, і меч Мій насититься плоттю, кров'ю забитих і бранців, починаючи зі старшин ворога.
43. Радійте, погани, з народом Його; бо Він помститься за кров служників своїх, і відплатить помстою ворогам Своїм, і помилує землю Свою, [і] народ Свій.
44. І прийшов Мойсей [до народу] і вирік усі слова пісні цієї вголос перед народом, він та Ісус, Навинів син.
45. Коли Мойсей вирік усі слова оці всьому Ізраїлеві,
46. Тоді сказав їм: Покладіть на серце ваше всі заповіді, котрі я оголосив вам сьогодні, і заповідайте їх дітям своїм, щоб вони прагнули виконувати всі настанови закону цього.
47. Бо це для вас не є річ порожня, але це є життя ваше, і через цю річ ви продовжите жити на тій землі, на котру ви йдете через Йордан, аби посісти її.
48. І говорив Господь Мойсеєві того ж дня, і сказав:
49. Зійди на цю гору Аварім, на гору Нево, котра на землі моавській, навпроти Єрихону, і подивися на землю ханаанську, котру Я даю у спадок синам Ізраїля.
50. І помри на горі, на котру ти зійдеш, і прилучишся до народу свого, як помер Аарон, брат твій, на горі Гор, і прилучився до народу свого.
51. За те, що ви згрішили супроти Мене серед синів Ізраїля при водах Меріви у Кадеші, в пустелі Сін, за те, що не явили святости Моєї серед синів Ізраїля,

52. [Перед собою] ти побачиш землю, але не увійдеш туди, на землю, котру Я даю синам Ізраїля.

Повт. Закону 33

1. Ось благословення, котрим Мойсей, чоловік Божий, благословив синів Ізраїля перед смертю своєю;
2. Він сказав: Господь прийшов од Сінаю, відкрився їм від Сеїру, засяяв од гори Парану, і йшов із тисячами святих; праворуч Нього вогонь закону.
3. Справді Він любить народ [Свій], всі святі його в руці Твоїй, і вони припали до ніг Твоїх, кожний, щоб прийняти слова Твої .
4. Закон дав нам Мойсей, спадок громаді Якова.
5. І він був царем Ізраїля, коли збиралися старшини народу разом із колінами Ізраїля.
6. Нехай живе Рувим, хай же не вмирає, і нехай [не] буде малим числом.
7. А ось благословення на Юду, і сказав так: Почуй, Господе, голос Юди, і приведи його до народу його; руками своїми нехай захистить він себе, а Ти будеш помічником супроти ворогів його.
8. І про Левія сказав: Туммім Твій і Урім Твій на святому мужі Твоєму, котрого Ти перевіряв у Массі, з котрим Ти мав зіткнення біля води Меріви.
9. Котрий говорив про батька свого і матір свою: Я довго не бачив їх, і братів своїх не знає, і синів своїх не відає. Тому що вони слова Твої пильнують, і заповіта Твого дотримуються.
10. Навчають законів Твоїх Якова і Закону твого Ізраїля, приносять кадіння перед обличчя Твоє і всеспалення пожертви уповні на жертвник Твій.
11. Благослови, Господе, силу його, і справі рук його сприймай, поламай стегна тим, що повстають супроти нього і ненавидять його, щоб вони не могли піднятися знову.
12. Про Веніямина сказав: Улюблений Господом мешкає у Нього безпечно, [Бог] сприяє йому щодня, і він буде жити між раменами Його.
13. Про Йосипа сказав: Нехай благословить Господь землю його жаданими дарами неба, росою і [дарами] безодні, що лежить унизу,
14. Жаданими плодами від сонця і бажаними витворами місяця,
15. Пречудовими витворами гір старожитніх і жаданими дарами пагорбів вічних.
16. І жаданими дарами землі і того, що виповнює її. Благословення Того, що з'явився у терновім кущі, нехай прийде на голову Йосипа і на тім'я найкращого з братів своїх.
17. Велич його, мов першовродженого бика, і роги його, як роги буйвола; ними уразить він народи всі до краю землі: це тисячі й тисячі Єфремові і тисячі й тисячі Манасіїні.
18. Про Завулону сказав: Радій Завулоне, на шляхах твоїх, та Іссахаре, в шатрах твоїх.

19. Скликають вони народ на гору, там приносять пожертви праведности, бо вони споживають багатство моря і скарби, утаємничені в піску.
20. Про Гада сказав: Благословенний, хто розпросторює Гада. Він живе, як лев, і трощить також рамено з вінцем голови.
21. Він вибрав собі початок [землі], там пошанований спадком від законодавця, і прийшов із старшинами народу, і виконав правду Господа і суди з Ізраїлем.
22. Про Дана сказав: Дан молодий лев, котрий вибігає з Башану.
23. Про Нефталима сказав: Нефталим виповнений прихильністю і виповнений благословенням Господа; море і полудень у спадщині [його].
24. Про Асира сказав: Благословенний поміж синами Асир, він буде найбільшим із синів, любленцем братів своїх і занурить в єлей ногу свою.
25. Залізо і мідь – то засови твої; а сила твоя – як усі дні твої.
26. Немає схожого на Бога Ізраїля, котрий по небесах прилинув на поміч тобі, і у величі Своїй на хмарах.
27. Притулок [твій] – Бог вічний, і [ти] під раменами вічними. Він прожене ворогів від тебе, і скаже: Винишуй!
28. Ізраїль тоді буде жити безпечно, один; джерело Якова на землі, щедрій хлібом та вином, де з неба скрапує роса.
29. Блаженний ти, Ізраїлю! Хто схожий на тебе, народе, котрого охороняє Господь, котрий є щит допомоги, і меч слави твоєї? Вороги твої [лукаво] колінкують перед тобою, і ти наступаєш на шию їхню .

Повт. Закону 34

1. І зійшов Мойсей з рівнин Моавських на гору Нево, на верховину Пісгі, що навпроти Єрихону, і показав йому Господь всю землю Гілеад до самого Дана,
2. І всю [землю] Нефталимову, і [всю] землю Єфремову і Манасіїну, і всю землю Юдину, навіть до самого західного моря,
3. І південну країну, і рівнину долини Єрихону, місто Пальм, до Цоару.
4. І сказав йому Господь: Ось, земля про яку Я присягався Авраамові, Ісаакові і Якові, говорячи: Насінню твоєму дам її. Я дав тобі побачити її очима твоїми, але на неї ти не увійдеш.
5. І помер там Мойсей, служник Господній, на землі моавській, за словом Господнім.
6. І похований в долині, на землі моавській навпроти Бет-Пеору, і ніхто не знає [місця] поховання його навіть донині.
7. Мойсеєві було сто двадцять літ, коли він помер: але зір його не притупився, і сила в ньому не виснажилася.

8. І оплакували Мойсея сини Ізраїля на рівнинах Моавських тридцять днів. І проминули дні плачу і суму за Мойсеєм.
9. І Ісус, син Навинів, виповнився духом премудрости, тому що Мойсей поклав на нього руки свої, і підкорялися йому сини Ізраїля, і чинили так, як наказав Господь Мойсеєві.
10. І не було більше в Ізраїля пророка такого, як Мойсей, котрого Господь знав обличчям до обличчя.
11. За всіма знаменнями і чудесами, котрі послав його Господь учинити на землі єгипетській над фараоном, і над усіма служниками його, і над усією землею його.
12. І за рукою його потужною і за великими та грізними знаменнями, котрі Мойсей показав перед очима всього Ізраїля.

Книга Ісуса Навина

НАВИНА 1

1. По смерті Мойсея, слуги Господнього, Господь сказав Ісусові, синові Навиному, служителеві Мойсеєвому:
2. Мойсей, слуга Мій, помер; отож, підведися, перейди через Йордан цей, ти і увесь народ сей, на землю, котру Я даю їм, синам Ізраїля.
3. Кожне місце, на котре стануть стопи ніг ваших, Я даю вам, як Я сказав Мойсеєві:
4. Від пустелі і Ливану цього й до річки великої, річки Єфрату, всю землю хеттеїв; і до великого моря на захід сонця будуть рубежі ваші.
5. Ніхто не встоїть перед тобою упродовж усіх днів життя твого; і, як Я був з Мойсеєм, так буду й з тобою; не відступлюся од тебе і не залишу тебе.
6. Будь несхитним і мужнім; бо ти народові цьому передаси на володіння землю, котру Я присягався батькам їхнім дати їм.
7. Тільки будь несхитний і вельми мужній, і ревно пильнуй і виконуй увесь закон, котрий заповідав тобі Мойсей, слуга Мій, не ухиляйся від нього ні праворуч, ані ліворуч, щоб мав успіх у всіх започатках твоїх.
8. Нехай же не відходить ця книжка закону від уст твоїх; але пізнавай її вдень і вночі, щоб достеменно виконувати все, що в ній написано: тоді матимеш успіх на шляхах твоїх і будеш учиняти розважливо.
9. Ось, Я наказую тобі: будь несхитний і мужній, не страхайся і не жахайся; бо з тобою Господь, Бог твій, скрізь, куди не підеш.
10. І наказав Ісус старшинам народу і сказав:
11. Пройдіться станом і накажіть народові, і скажіть: Збирайте собі їжу на дорогу; бо за три дні по цьому ви підете за Йордан цей, аби перейти взяти землю, котру Господь, Бог [батьків] ваших, дає вам на володіння.

12. А коліні Рувимовому, Гадовому і половині коліна Манасійного Ісус сказав:
13. Пригадайте слово, яке заповідав вам Мойсей, слуга Господній, говорячи: Господь, Бог ваш, дав вам спочинок і землю оцю.
14. Жінки ваші, діти ваші і скотина ваша нехай залишаться на землі, котру дав вам Мойсей, за Йорданом; а ви, ті, що можете битися збройно, рушайте перед братами і допомагайте їм,
15. Допоки Господь не дасть спочину братам вашим, як вам; доки й вони не дістануть на володіння землю, котру Господь, Бог ваш, дає їм. А тоді повертайтеся на спадщину вашу і посідайте землю, котру Мойсей, слуга Господній, дав вам за Йорданом на схід сонця.
16. У відповідь вони сказали Ісусові: Все, що накажеш нам, виконаємо, і куди не пошлеш нас – ми підемо.
17. Як підкорялися ми Мойсеєві, так будемо підкорятися тобі у всьому: тільки Господь, Бог твій, нехай буде з тобою, як Він був з Мойсеєм.
18. Кожний, хто чинитиме усупереч наказові твоему і не виконає розпоряджень твоїх у всьому, що ти накажеш йому, нехай буде зрокований на смерть. Тільки будь несхитним і мужнім!

НАВИНА 2

1. І послав Ісус, син Навинів, із Ситтіму двох вивідувачів таємно, і сказав: "Підіть, роздивіться землю та Єрихон." [Двоє юнаків] пішли і прийшли в дім блудниці на ймення Рахав, і лишилися там ночувати.
2. І повідали цареві Єрихонському: Ось, якісь люди із синів Ізраїля прийшли сюди цієї ночі, щоб вивідати землю.
3. Цар Єрихонський послав сказати Рахаві: "Видай людей, котрі прийшли до тебе, які увійшли в дім твій; бо вони прийшли, щоб вивідати всю землю."
4. Але жінка взяла двох юнаків тих і сховала їх, і сказала: "Справді, приходили до мене, але я не відала, звідки вони.
5. Коли ж у сутінках належало зачиняти браму, тоді вони вийшли. Не знаю, куди ті люди пішли. Женіться швидше за ними, то ви доженете їх".
6. А сама відвела їх на покрівлю і сховала їх поміж снопами льону, які поскладала вона певним чином на покрівлі.
7. [А послані] люди гналися за ними шляхом на Йордан до самісінької переправи; а браму [тої ж миті] зачинили, після того, як погоня подалася за ними.
8. Передніше, аніж вони (юнаки) полягали спати, вона зійшла до них на покрівлю
9. І сказала їм: Я знаю, що Господь віддав землю оцю вам; бо ви нагнали жаху на всіх нас, і всі мешканці землі цієї виповнилися од вас страхом.

10. Бо ми чули, як Господь висушив перед вами воду Червоного моря, коли ви йшли з Єгипту, і як учинили ви з двома царями аморейськими за Йорданом, з Сигоном і Огом, котрих ви ущент понищили.
11. Коли ми почули про це, знесиліло серце наше, і в жодному [з нас] не стало духу супроти вас; бо Господь, Бог ваш, є Бог на небі вгорі і на землі внизу.
12. Отож, присягніться мені Господом, я благаю вас, що, як я вчинила вам милість, так і ви учините милість домові батька мого; і дасте мені певну ознаку,
13. Що ви збережете живими батька мого і матір мою, і братів моїх, і сестер моїх, і всіх, хто є у них, і захистите наше життя від смерти.
14. Ці люди сказали їй: Життя наше замість вас [нехай буде зроковане] на смерть, якщо ви не відкриєте цієї справи нашої; а коли Господь передасть нам землю, ми вчинимо з тобою милостиво та справедливо.
15. І спустила вона їх на мотузці через вікно; бо дім її був у міському мурі, і вона мешкала у міському мурі.
16. І сказала їм: Ідіть на гору, щоб не зустріли вас переслідувачі, і сховайтеся там на три дні, аж доки не повернуться ті, що погналися [за вами], а тоді підете вашим шляхом.
17. І сказали їй ті люди: Ми вільними будемо від твоєї клятви, котрою ти нас заклала, [якщо не вчиниш так] :
18. Ось, як ми прийдемо на цю землю, ти прив'яжи червону мотузку до вікна, через котре ти нас спустила, а батька і матір твоїх, усю родину батька твого збери до себе у дім твій.
19. І якщо хто-небудь вийде за двері дому твого, того кров на голові його, а ми не завинили, і хто буде з тобою в домі [твоєму], того кров на голові нашій, якщо чиясь рука торкнеться його.
20. Якщо ж ти відкриєш оцю нашу справу, то ми також вільні будемо від клятви твоєї, котрою ти нас заклала.
21. Вона сказала: Нехай буде за словом вашим! І відпустила їх, і вони пішли, а вона прив'язала до вікна червону мотузку.
22. Вони рушили і прийшли на гору, і пробули та три дні, доки не повернулися ті, що гналися за ними. Переслідувачі шукали їх по всій дорозі, і не знайшли.
23. Таким чином два оці чоловіки рушили назад, зійшли з гори, перейшли Йордан, прийшли до Ісуса, сина Навиного, і переказали йому все, що з ними сталося.
24. І сказали Ісусові: Справді Господь передав усю землю оцю в наші руки, і всі мешканці землі у страхові од нас.

НАВИНА 3

1. І підвівся Ісус рано-вранці, і рушили вони від Ситтіму і прийшли до Йордану, він і всі сини Ізраїля, і ночували там, ще не переходячи [його].
2. За три дні пішли наглядачі станом,

3. І переказали народові розпорядження, кажучи: Коли побачите Ковчега заповіту Господа, Бога нашого, і священників, [і] левитів, які будуть нести його, то ви також рушайте з місця свого і йдіть за Ковчегом.
4. А втім, відстань між вами і ним має бути близько двох тисяч ліктів за мірою; не підходьте до нього близько, щоб знати вам шлях, котрим простувати; бо ви не ходили цим шляхом ні вчора, ні третього дня.
5. І сказав Ісус народові: Освятіться, бо завтра витворить Господь поміж вами чудеса.
6. А священникам сказав Ісус: Візьміть Ковчега заповіту і рушайте перед народом. [Священики] взяли Ковчега заповіту, і пішли перед народом.
7. Тоді Господь сказав Ісусові: В сей день Я зачну звеличувати тебе перед очима всіх [синів] Ізраїля, аби вони спізнали що, як Я був із Мойсеєм, так буду й з тобою.
8. А ти накажи священникам, які несуть Ковчега заповіту, і скажи: Як тільки увійдете у воду Йордану, зупиніться в Йордані.
9. Ісус сказав синам Ізраїля: Підійдіть сюди і вислухайте слова Господа, Бога вашого.
10. І сказав Ісус: З цього будете знати, що серед вас є Бог живий, котрий прожене від вас ханаанеїв і хеттеїв, і хіввеїв, і перізеїв, і гіргашеїв, і амореїв, і євусеїв.
11. Ось, Ковчег заповіту Господа всієї землі рушить перед вами через Йордан.
12. І візьміть собі дванадцять мужів із колін Ізраїлевих, по одному чоловікові від коліна.
13. І тільки-но ступні священникових ніг, які нестимуть Ковчега Господа, Володаря всієї землі, ступлять у воду Йордану, то відокремляться води, які течуть донизу, від тих, що вгорі, і вони стануть стіною.
14. Отож, коли народ рушив од своїх шатрів, щоб перейти Йордан, і священники понесли Ковчега заповіту перед народом,
15. То тільки-но ті, що несли Ковчега, ступили у воду Йордану, і ноги священників, які несли Ковчега, занурилися у воду Йордану (Йордан виходить з берегів своїх в пору жнив),
16. Вода, що бігла зверху, зупинилася і звелася стіною на вельми значній відстані до міста Адама, котре за Цортаном; а та, що бігла в море рівнини, в море Солоне, пішла і щезла.
17. І народ переходив навпроти Єрихону; а священники, які несли Ковчега заповіту Господнього, стояли на суходолі посеред Йордану твердою ногою. Всі [сини] Ізраїля переходили суходолом, аж доки увесь народ не перейшов через Йордан.

НАВИНА 4

1. Коли увесь народ перейшов через Йордан, Господь сказав Ісусові:
2. Візьми собі з народу дванадцять чоловіків, по одному чоловікові з коліна,
3. І накажіть їм і скажіть: Візьміть собі звідси, із річища Йорданового, де стояли ноги священників нерухомо, дванадцять каменів, і перенесіть їх з собою, і покладіть їх на місце, де будете ночувати цієї ночі.

4. Ісус прикликав дванадцятьоро чоловіків, котрих призначив із синів Ізраїля по одному чоловікові з коліна;
5. І сказав їм Ісус: Підіть перед Ковчегом Господа, Бога вашого, на середину Йордану, і [візьміть звідти] і покладіть кожний на плече своє одного каменя, за числом синів Ізраїля,
6. Щоб вони були у вас знаменням. Коли запитають вас у прийдешньому сини ваші і скажуть: "Для чого оце каміння?"
7. Ви скажете їм: [Для пам'ятку про те], що вода Йордану розділилася перед Ковчегом Заповіту Господа, коли він переходив через Йордан, тоді вода Йордану розділилась. Таким чином камені оці будуть для синів Ізраїля пам'ятником наповік.
8. І вчинили сини Ізраїля так, як наказав Ісус: взяли дванадцять каменів з Йордану, як говорив Господь Ісусові, за числом колін Ізраїля, і перенесли їх із собою на ночівлю, і поклали їх там.
9. Й [інші] дванадцять каменів поставив Ісус посеред Йордану на місці, де стояли ноги священників, які несли Ковчега заповіту. Вони там є донині.
10. Священики, які несли Ковчега, стояли посеред Йордану, аж доки не скінчилося все, що Господь наказав Ісусові сказати народові, – так, як заповідав Мойсей Ісусові; а народ тим часом квапливо переходив.
11. Коли увесь народ перейшов Йордан, тоді перейшов і Ковчег [заповіту] Господнього, і священники перед народом;
12. І сини Рувимові, і сини Гада, і половина коліна Манасіїного перейшли, озброєні, попереду синів Ізраїля, як говорив їм Мойсей.
13. Близько сорока тисяч озброєних на бій перейшли перед Господом на рівнини Єрихонські, щоб стати до бою.
14. Того дня звеличив Господь Ісуса перед очима всього Ізраїля, і почали боятися його, як боялися Мойсея, упродовж усіх днів життя його.
15. І сказав Господь Ісусові, говорячи:
16. Накажи священникам, які несуть Ковчега одкровення, вийти з Йордану.
17. Ісус наказав священникам і сказав: Вийдіть з Йордану!
18. І коли священники, які несли Ковчега заповіту Господнього, вийшли з Йордану, то тільки-но ступні ніг їхніх ступили на суходіл, вода Йордану ринула по своєму річищу і полинула, як учора і третього дня, вище усіх берегів своїх.
19. І вийшов народ із Йордану десятого дня першого місяця, і отаборився у Гілгалі, східніше Єрихону.
20. І дванадцятьоро каменів, котрі взяли вони з Йордану, Ісус поставив у Гілгалі.
21. І сказав синам Ізраїля: Коли запитають у прийдешньому сини ваші батьків своїх: "Що означають ці камені?"

22. Скажіть синам вашим: Ізраїль перейшов через Йордан цей суходолом.

23. Тому що Господь, Бог ваш, осушив воду Йорданову для вас, аж доки ви не перейшли його, так само як Господь, Бог ваш, учинив з Червоним морем, котре осушив перед нами, доки ми не перейшли його,

24. Щоб усі народи землі спізнали, що рука Господня могутня, і щоб ви боялися Господа, Бога вашого, упродовж днів усіх.

НАВИНА 5

1. Коли всі царі аморейські, котрі жили по цей бік Йордану до моря, і всі царі ханаанські, котрі біля моря, почули, що Господь осушив води Йордану перед синами Ізраїля, допоки переходили вони, тоді знесилося серце їхнє, і не стало вже у них духу супроти синів Ізраїля.

2. О тій порі сказав Господь Ісусові: Вчини собі гострі ножі і пообрізуй синів Ізраїля вдруге.

3. І вчинив собі Ісус гострі ножі, і обрізав синів Ізраїля на Пагорбі обрізання.

4. Ось причина, чому обрізав Ісус [синів Ізраїля] : увесь народ, який вийшов з Єгипту, чоловічої статі, всі придатні для війни, померли в пустелі на шляху, після виходу з Єгипту.

5. А той народ, що вийшов з Єгипту, був обрізаний; але увесь народ, що народився в пустелі після того, як вийшов з Єгипту, був необрізаний.

6. Бо сини Ізраїля сорок років ходили в пустелі, доки не повмирав увесь народ придатний до війни, що вийшов з Єгипту, котрі не дослухалися голосу Господнього, і котрим Господь присягався, що вони не побачать землі, котру Господь із присягою обіцяв батькам їхнім, дати нам землю, де тече молоко і мед.

7. Але замість них поставив синів їхніх. Цих обрізав Ісус, бо вони були необрізані, тому що їх у дорозі не обрізували.

8. Коли увесь народ був обрізаний, лишався він на своєму місці у стані, доки не видужав.

9. І сказав Господь Ісусові: Нині Я зняв із вас ганьбу єгипетську. Саме тому й називається те місце: Гілгал, навіть донині.

10. І стояли сини Ізраїля станом у Гілгалі, і звершили Пасху чотирнадцятого дня місяця увечері на рівнинах Єрихонських.

11. І другого дня Пасхи почали їсти із плодів землі цієї, опрісноки і сушені зерна того самого дня.

12. А манна перестала падати на другий день потому, як вони почали їсти плоди землі, і не було більше манни у синів Ізраїля, але вони їли того року плоди землі ханаанської.

13. Ісус, знаходячись поблизу Єрихону, глянув і побачив: Ось, стоїть перед ним чоловік, і в руці його оголений меч. Ісус підійшов до нього і сказав: Чи наш ти, чи з ворогів наших?

14. Він сказав: Ні, я вождь війська Господнього, тепер прийшов [сюди]. Ісус упав лицем своїм на землю, вчинив поклоніння і сказав йому: Що володар мій скаже служнику своєму?

15. Вождь війська Господнього сказав Ісусові: Зніми взуття твоє з ніг твоїх, бо місце, на котрому ти стоїш, святе. Ісус так і вчинив.

16. Єрихон замкнувся і лишався запертим від [страху] синів Ізраїля; ніхто не виходив [з нього] і ніхто не входив.

НАВИНА 6

1. Тоді сказав Господь Ісусові: Ось, Я передаю в руки твої Єрихон і царя його, [і] сильних вояків його.

2. Обійдіть довкола міста всі, придатні для війни, і обходьте місто один раз [на день;] і робіть це шість днів.

3. І семеро священиків нехай несуть сім сурм з баранячих рогів перед Ковчегом; а сьомого дня обійдіть довкола міста сім разів, і священики нехай сурмлять сурмами.

4. Коли озветься баранячий ріг довгим звуком, коли почуєте звук тієї сурми, тоді увесь народ нехай вигукне грімким голосом; і мури міста рухнуть до самого підмурку, і [весь] народ увійде [до міста], кожний зі свого боку.

5. І прикликав Ісус, син Навинів, священиків [ізраїльських], і сказав їм: Несіть Ковчега заповіту; а семеро священиків нехай несуть семеро сурм із баранячих рогів перед Ковчегом Господнім.

6. І сказав народові: Рушайте, і обійдіть довкола міста; а озброєні нехай ідуть перед Ковчегом Господнім.

7. Як тільки Ісус сказав народові, семеро священиків, що несли семеро сурм із баранячих рогів перед Господом, рушили й засурмили сурмами, і Ковчег заповіту Господнього йшов за ними.

8. А озброєні йшли перед священиками, котрі сурмили; а сторожа йшла позаду, простувала за Ковчегом, сурмила сурмами.

9. А народові Ісус наказав, кажучи: "Не вигукуйте і не давайте почути голосу вашого, і щоб навіть слова не виходило з уст ваших до [тієї] днини, поки я не скажу вам: "Вигукуйте!" – і тоді ви заволаєте.

10. У такий спосіб Ковчег [заповіту] Господнього рушив довкола міста, і обійшов один раз; і повернулися в стан, і ночували в стані.

11. [Другого дня] Ісус підвівся рано-вранці, і священики понесли Ковчега [заповіту] Господнього.

12. І семеро священиків, які несли семеро сурм з баранячих рогів перед Ковчегом заповіту Господнього, йшли і сурмили сурмами; а озброєні простували перед ними, а сторожа йшла позаду за Ковчегом заповіту Господнього, і простуючи, сурмили сурмами.

13. У такий спосіб і другого дня обійшли довкола міста один раз, і повернулися в стан. І робили це шість днів.
14. Сьомого дня підвелися удосвіта, при з'яві зорі, і обійшли таким же чином довкола міста сім разів; лише цього дня обійшли довкола міста сім разів.
15. Коли всьоме священики сурмили сурмами, Ісус сказав народові: "Вигукуйте щосили, тому що Господь віддав вам це місто!"
16. Місто буде під закляттям, і все, що в ньому, – Господові; тільки Рахав-блудниця нехай залишиться живою, вона і кожний, хто в її домі, бо вона сховала посланців, котрих ми посилали.
17. Але ви не беріть залятого, щоб і вам не підпасти закляттю; якщо візьмете щось із залятого, і щоб на стан [синів] Ізраїля не накликати прокляття і не вчинити йому лиха.
18. І все срібло, і золото, і посудини мідні і залізні нехай будуть посвячені Господові, і увійдуть до скарбниці Господньої.
19. Народ заволав, як засурмили сурми. Як тільки-но народ почув голос сурми, заволав грімким голосом; і рухнули мури міста до [свого] підмурку, і народ рушив до [міста], кожний зі свого боку, і взяли місто.
20. І піддали знищенню все, що в місті: і мужів, і жінок, і молодих, і старих, і волів, і овець, і віслуків, – [усе винищили] мечем.
21. А двом юнакам, які вивідували землю, Ісус сказав: Ходіть у дім тієї блудниці і виведіть звідти її і всіх, котрі в неї, бо ви присягнулися їй.
22. І пішли юнаки, які вивідували місто, [у дім жінки], і вивели Рахав, і батька її, і матір її, і братів її, і всіх, котрі у неї [були], і всіх родичів її вивели, і поставили їх поза станом Ізраїльським.
23. А місто і все, що в ньому, спалили вогнем; тільки срібло, і золото, і посудини мідні і залізні віддали до скарбниці дому Господнього.
24. А Рахав, блудницю, і дім батька її, і всіх, котрі у неї [були], Ісус залишив живими, і вона живе поміж Ізраїлем донині: тому що вона сховала посланців, котрих послав Ісус, щоб вивідати Єрихон.
25. О тій порі Ісус присягнувся і сказав: Проклятий перед Господом той, хто відбудує і збудує місто оце Єрихон; на первістку своєму він покладе підмурок його, і на молодшому своєму поставить браму його.
26. І був Господь з Ісусом, і знаний він був по всій країні.

НАВИНА 7

1. Але сини Ізраїля вчинили злочин [і взяли] із залятого. Ахан, син Кармія, сина Завдія, сина Зерахового, з коліна Юдиного, взяв із залятого, і гнів Господній спалахнув на синів Ізраїля.
2. Ісус із Єрихону послав людей до Аю, що поблизу Бет-Евена, зі східного боку Бет-Елу, і сказав їм: Рушайте, огляньте землю. Вони рушили і оглянули землю Ай.

3. І, повернувшись до Ісуса, сказали йому: Не весь народ нехай іде, а нехай підуть близько двох тисяч, або близько трьох тисяч вояків, і звоують Ай; всього народу не утруднюй туди, бо їх мало [там].
4. Отож, пішло туди з народу близько трьох тисяч вояків, але кинулися врозтіч од мешканців Айських.
5. Мешканці Айські забили з них до тридцяти шести чоловіків, і переслідували їх від брами до Шеварім, і розбили їх на схилі гори; від чого серце народу розтануло і стало, як вода.
6. Ісус розідрав одежу свою, і впав долілиць на землю перед Ковчегом Господнім, [і лежав] до самого вечора, він і старшини Ізраїлеві, і посипали порохом голови свої.
7. І сказав Ісус: О, Господе, Володарю! Для чого Ти перевів народ цей через Йордан, щоб віддати нас до рук амореїв і вигубити нас? О, якби ми лишилися і жили за Йорданом!
8. О, Господе! Що сказати мені після того, як Ізраїль показав спину ворогам своїм?
9. Ханаанеї і всі мешканці землі почують, і оточать нас, і винищать ім'я наше на землі. І що вчиниш [тоді] йменню Твоєму великому?
10. Господь сказав Ісусові: Підведися, для чого ти упав ниць на лице твоє?
11. Ізраїль згрішив, і переступили вони заповіта Мого, котрого Я заповідав їм; і взяли із залятого, і вкрали, і утаємничили, і поклали між речі свої.
12. За те сини Ізраїля не могли чинити опору ворогам своїм, але вони показали спину, бо вони попали під заляття; не буду більше з вами, якщо не винищите з-поміж себе залятого.
13. Підведися, освяти народ і скажи: Освятіться до ранку, бо так говорить Господь, Бог Ізраїля: заляте серед тебе, Ізраїлю, а тому ти не можеш устояти перед ворогами твоїми, доки не відкинеш од себе залятого.
14. Завтра підходьте [всі] за колінами вашими; а коліно, котре покаже Господь, нехай підходить за родинами: родина, яку покаже Господь, нехай підходить по одному чоловікові.
15. І виявленого [за те], [що взяв] заляте, нехай сплять вогнем, його і все, що в нього, за те, що він переступив завіта Господнього і вчинив беззаконня поміж Ізраїля.
16. Ісус, підвівшись рано-вранці, наказав підходити Ізраїлеві за колінами його; і було виявлене коліно Юдине.
17. Потім наказав підходити племенам Юди; і виявлене плем'я Зераха. Наказав, аби підходило плем'я Зерахове за родинами, і виявлена була [родина] Завдієва.
18. Наказав підходити родині його по одному чоловікові, і виявлений Ахан, син Кармія, сина Завдія, сина Зераха, з коліна Юдиного.
19. Тоді Ісус сказав Аханові: Сину мій! Я благаю тебе! Віддай славу Господові, Богові Ізраїля, і вчини перед ним сповідь, і оголоси мені, що ти вчинив; не приховай від мене.

20. У відповідь Ісусові Ахан сказав: Авжеж, я згрішив перед Господом, Богом Ізраїля і вчинив те і те.
21. Поміж здобиччю я побачив гарного плаща шін'арського, і двісті шеклів срібла, і зливок золота вагою на п'ятдесят шеклів; це мені сподобалося, і я взяв його; і ось, воно сховане у землі серед шатра мого, і срібло під ним.
22. Ісус послав людей, і вони побігли в шатро; і [ось], [все] це сховане в шатрі його, і срібло під ним.
23. Вони взяли це із шатра, і принесли до Ісуса і до всіх синів Ізраїля і поклали перед Господом.
24. Ісус і всі Ізраїльтяни з ним узяли Ахана, сина Зерахового, і срібло, і одягу, і зливку золота, і синів його, і дочок його, і волів його, і віслуків його, і овець його, і шатро його, і все, що в нього [було], і вивели їх на долину Ахор.
25. І сказав Ісус: Нащо ти навів на нас лихо? Господь на тебе наводить біду в цей день. І побили його всі Ізраїльтяни камінням, і спалили їх вогнем, після того, як побили.
26. І накидали на нього величезну купу каміння, [котра вціліла] й донині. Після цього опала лють гніву Господнього. Ось чому те місце називається долиною Ахор навіть до сього дня.

НАВИНА 8

1. Господь сказав Ісусові: Не бійся і не жахайся; візьми з собою увесь народ, придатний для війни, і, підвівшись, рушай на Ай; ось, Я передаю в руки твої царя айського і народ його, місто його, і землю його.
2. Зроби з Аєм і царем його те саме, що вчинив з Єрихоном і царем його, тільки здобич його і скотину його розподіли поміж собою. І постав засідку позаду міста.
3. Ісус і увесь народ, придатний до війни, підвівся, щоб іти на Ай; і вибрав Ісус тридцять тисяч вояків хоробрих, і послав їх уночі.
4. І наказав їм, і сказав: Глядіть, ви будете складати засідку поблизу міста за містом; не відходьте далеко від міста, і будьте напоготові.
5. А я і увесь народ, котрий зі мною, підійдемо до міста. І коли [мешканці Аю] виступлять супроти нас, як і перше, то ми кинемося втікати од них.
6. Вони кинуться за нами; отак ми відтягнемо їх од міста, бо вони скажуть: Утікають від нас, як перше. Коли ми втікатимемо від них,
7. Тоді ви підхопіться із засідки і заволодійте містом; і Господь, Бог ваш, віддасть його в руки ваші.
8. Коли візьмете місто, підпаліть місто вогнем, за словом Господнім учиніте. Глядіть, я наказую вам.
9. У такий спосіб послав їх Ісус, і вони пішли в засідку, і засіли між Бет-Елом і між Аєм, із західного боку Аю; а Ісус тієї ночі спочивав серед народу.

10. Підвівшись удосвіта, Ісус оглянув народ, і пішов він і старшини Ізраїлеві попереду народу до Аю.
11. І увесь народ, придатний для війни, котрий був з ним, рушив, наблизився і підійшов до міста,
12. І розташувався станом із північного боку Аю, а між ним і Аєм була долина. Потім узяв близько п'яти тисяч вояків і вчинив з них засідку між Бет-Елом і Аєм, із західного боку міста.
13. І народ розташував увесь стан, котрий був із північного боку міста, так, що задня частина була з західного боку міста. І прийшов Ісус тієї ночі на середину долини.
14. Коли побачив те цар айський, тут-таки, з мешканцями міста, підхопившись уранці, виступив супроти Ізраїля на бій, він і весь народ його, на призначене місце перед рівниною. А він не відав, що для нього є засідка позаду міста.
15. А Ісус і увесь Ізраїль, наче переможені ними, відступили до пустелі.
16. А вони покликали увесь народ, який був у місті, щоб переслідувати їх; і, переслідуючи Ісуса, віддалилися од міста.
17. У Аї і Бет-Елі не залишилося жодного чоловіка, котрий не погнався б за Ізраїлем. І місто своє вони залишили відчиненим, переслідуючи Ізраїля.
18. Тоді Господь сказав Ісусові: Протягни списа, котрий у руці твоїй, до Аю, бо Я віддам його в руки твої. Ісус простягнув списа, котрий був у руці його, до міста.
19. Ті, що сиділи у засідці миттю звелися з місця того і побігли, тільки-но він простягнув руку свою. І увійшли до міста, і взяли його, і тут-таки підпалили місто вогнем.
20. Мешканці Аю, озирнувшись назад, побачили, що дим від міста підноситься до неба. І не було для них місця, куди втікати, ні туди, ані сюди; бо народ (Ізраїля), який біг до пустелі, повернув на переслідувачів.
21. Ісус та увесь Ізраїль, побачивши, що залишені в засідці захопили місто, і дим від міста підносився [до неба], повернулися і почали винищувати айських людей.
22. А ті з міста вийшли назустріч їм, так що вони знаходилися в середині поміж Ізраїльтянами, [з котрих] одні були з одного боку, а інші – з другого. Так винищували їх, що не полишили жодного з них, що зацілів би чи втік.
23. А царя айського взяли живого, і привели до Ісуса.
24. Коли Ізраїльтяни винищили усіх мешканців Аю у полі, у пустелі, де вони переслідували їх, і коли вони всі до одного впали од вістря меча, тоді всі ізраїльтяни повернули до Аю і винищили його вістря меча.
25. Загиблих того дня мужів і жінок, усіх мешканців Аю, було дванадцять тисяч.
26. Ісус не опускав руки своєї, котру простягнув зі списом, доки не піддав закляттю всіх мешканців Аю.

27. Лише худобу і здобич міста цього [сини] Ізраїля поділили поміж собою, за словом Господа, котре [Господь] сказав Ісусові.
28. І спалив Ісус Ай, і перетворив його на вічні руїни, в пустелю донині.
29. А царя айського повісили на дереві, до вечора; а по заході сонця наказав Ісус, і зняли труп його з дерева, і кинули його біля брами міської, і накидали понад ним велику купу каміння, [котра вціліла] навіть донині.
30. Тоді Ісус спорудив жертовника Господові, Богові Ізраїля, на горі Евал.
31. Як заповідав Мойсей, слуга Господній, синам Ізраїля, про що написано в книжці Закону Мойсеєвого, – жертовник із каменів цілих, на котрі не підіймала людина заліза, – і принесли на ньому приношення всепалення Господові, і звершили пожертви мирних приношень.
32. І написав [Ісус] там на камінні закони Мойсеєві, котрі він написав перед синами Ізраїля.
33. Увесь Ізраїль, старшини його, і доглядачі [його], і судді його поставали з того і з другого боку Ковчега навпроти священників левитів, які носять Ковчега заповіту Господнього, як захожі, так і давні мешканці, одна половина біля гори Геризім, а друга половина біля гори Евал, як передніше наказав Мойсей, слуга Господній, щоб вони благословляли народ Ізраїля.
34. Відтак прочитав [Ісус] усі слова закону, благословення і прокляття, як написано в книзі закону.
35. Із усього, що Мойсей заповідав [Ісусові], не було [жодного] слова, котрого Ісус не прочитав би перед усім зібранням Ізраїля, і [перед] жінками, і дітьми, і захожими, які були серед них.

НАВИНА 9

1. Зачувши це, всі царі, котрі за Йорданом, на горі і на рівнині і по всьому березі великого моря, поблизу Ливану, хеттеї, амореї, ханаанеї, періздеї, хіввеї і євусеї,
2. Зібралися разом, щоб однодушно змагатися з Ісусом та Ізраїлем.
3. Але мешканці Гів'ону, почувши, що Ісус учинив з Єрихоном і Аєм,
4. Застосували хитрість: пішли, як посланці, і поклали старі мішки на віслюків своїх і старі, потерті та залатані бурдюки вина;
5. І взуття на їхніх ногах було старе й залатане, і одежа на них блаженська, і весь подорожній хліб їхній був сухий і запліснявілий.
6. Вони прийшли до Ісуса у стан [Ізраїльський] в Гілгал і сказали йому і всім Ізраїльтянам: З вельми далекої землі ми прийшли; отож склади з нами угоду на спілку.
7. А ізраїльтяни сказали хіввеям: Можливо, ви мешкаєте поблизу від нас? Як нам скласти з вами спілку?
8. Вони сказали Ісусові: Ми служники твої. Ісус сказав їм: Хто ви і звідки прийшли?

9. Вони сказали йому: З вельми далекої землі прийшли слуги твої у ймення Господа, Бога твого; бо ми чули славу Його і все, що Він у Єгипті вчинив,
10. І все, що Він учинив двом царям аморейським, котрі по той бік Йордану, Сигонові, цареві хешбонському, і Огові, цареві башанському, котрий [мешкав] у Аштароті.
11. [Чуючи це], старшини наші і всі мешканці нашої землі сказали нам: Візьміть до рук ваші хліба на дорогу, і рушайте назустріч їм, і скажіть їм: Ми – служники ваші; тож складіть з нами угоду на спілку.
12. Цей хліб наш із домів наших ми взяли ще теплим того дня, коли рушали до вас; а тепер ось, він зробився сухим і запліснявів.
13. І оці бурдюки з вином, котрі ми виповнили новими, ось, порвалися, і оця одежа наша, і взуття наше зробилося блаґеньким від вельми далекої дороги.
14. Чоловіки взяли їхні харчі, а до Господа не звернулися.
15. І склав Ісус з ними угоду про мир, і поклав з ними умову в тому, що він збереже їм життя; і присягнулися їм старшини громади.
16. А за три дні, як підписали вони угоду з ними на спілку, почули, що вони сусіди і живуть близьенько від них.
17. Бо сини Ізраїля, вирушивши в дорогу, прийшли в міста їхні третього дня; а міста їхні [були] : Гів'он, Кефіра, Беерот і Кір'ят-Єарім.
18. Сини Ізраїля не понищили їх, тому що старшини громади присягалися їм Господом, Богом Ізраїля. За все це громада [Ізраїлева] заремствувала на старшин.
19. Усі старшини сказали всій громаді: Ми присягалися їм Господом, Богом Ізраїля, а тому не можемо торкнутися до них;
20. А ось, що учинимо з ними: залишимо їх живими, щоб не впав на нас гнів за клятву, котрою ми присягалися їм.
21. І сказали їм старшини: Нехай вони живуть, але будуть рубати дрова і черпати воду для усієї громади. [І вчинила вся громада] так, як сказали їм старшини.
22. Ісус прикликав їх і сказав: Для чого ви обдурили нас, сказавши: "Ми вельми далеко від вас", в той час, як ви мешкаєте близько від нас?
23. За це прокляті ви! І завжди будете рабами: рубатимете дрова і черпатимете воду для дому Бога мого!
24. У відповідь вони сказали Ісусові: Почули ми, раби твої, що Господь, Бог твій, наказав Мойсеєві, слuzі Своему, дати вам всю землю і вигубити всіх мешканців цієї землі перед вами; а тому ми вельми боялися, щоб ви не позбавили нас життя; і вчинили отак.
25. Тепер ось ми в руці твоїй. Як ліпше і справедливіше тобі видається вчинити з нами, так і вчини.
26. І вчинив з ними так: відхилив од них руку синів Ізраїля, і вони не умертвили їх;

27. І призначив того дня Ісус, щоб вони рубали дрова і черпали воду для громади і для жертovníка Господнього, – навіть донині, на місці, яке вибере [Господь].

НАВИНА 10

1. Коли Адоні-Цедек, цар єрусалимський, зачув, що Ісус захопив Ай і вщент винищив його, і що так само вчинив з Аєм і царем його, як учинив з Єрихоном, і царем його, і що мешканці Гів'ону склали мир з Ізраїлем і залишилися серед них,

2. Тоді він вельми злякався, тому що Гів'он місто велике, як одне з царських міст, і більше Аю, і всі мешканці його люди могутні.

3. А тому Адоні-Цедек, цар єрусалимський, послав до Гогама, царя хевронського, і до Пір'ама, царя ярмутського, і до Яфії, царя лахиського, і до Девіра царя еглонського, аби сказати:

4. Прийдіть до мене, і допоможіть мені звоювати Гів'она за те, що він замирився з Ісусом та синами Ізраїля.

5. Вони зібралися і рушили, п'ятеро царів аморейських: цар єрусалимський, цар хевронський, цар ярмутський, цар лахиський, цар еглонський, вони всі, та ополчення їхні, і розташувалися табором біля Гів'ону, щоб воювати супроти нього.

6. Мешканці Гів'ону послали до Ісуса в стан [Ізраїльський], в Гілгал, сказати: Не відсахни руки твоєї од служників твоїх; прийди до нас якнайшвидше, порятуй нас і надай нам допомогу, бо зібралися супроти нас усі царі аморейські, які живуть на горах.

7. Ісус вийшов із Гілгалу сам і з ним увесь народ, придатний для війни, і всі мужі, могутні вояки.

8. І сказав Господь Ісусові: Не бійся їх, бо Я віддав їх в руки твої; ніхто з них не встоїть перед тобою.

9. І напав на них Ісус зненацька, [тому що] цілу ніч простував він із Гілгалу.

10. Господь навів на них замішання перед Ізраїлем, і вони завдали їм в Гів'оні нищівної поразки, і переслідували їх по дорозі до пагорбів Бет-Хорону, і нищив їх до Азеки і до Маккеди.

11. Коли ж вони утікали від ізраїльтян схилом гори Бет-Хоронської, Господь кидав на них з небес великі камені до Азеки, і вони помирали; більше було тих, котрі померли від каміння, аніж тих, котрі погинули від меча синів Ізраїля.

12. Ісус прикликав Господа того дня, котрого віддав Господь аморейів в руки Ізраїля, коли понищив їх в Гів'оні, і вони понищені були перед синами Ізраїля, і сказав перед Ізраїльтянами: "Стань, сонце, над Гів'оном, і місяць, понад долиною Айялонською"!

13. І зупинилося сонце, і місяць стояв, доки народ чинив помсту ворогам своїм. Чи не так написано у книжці Праведного? "Стояло сонце осередь неба і не квапилось на захід майже цілий день"?

14. І не було подібного дня ні передніше, ані по ньому, котрого Господь [так] почув би голос людський. Тому що Господь воював за Ізраїля.

15. Відтак повернувся Ісус і увесь Ізраїль з ним до табору в Гілгал.
16. А ті п'ятеро царів побігли і сховалися в печері, що в Маккеді.
17. Коли доповіли про те Ісусові і сказали: Знайшлися п'ять царів; вони переховуються в печері, що в Маккеді.
18. Ісус наказав: Приваліть великим камінням отвір печери, і поставте біля неї варту, аби пильнувала їх.
19. А ви не зупиняйтеся, але переслідуйте ворогів ваших, і винищуйте тили війська їхнього, і не давайте їм заскочити в міста їхні; бо Господь, Бог ваш, віддав їх у руки ваші.
20. Після того, як Ісус і сини Ізраїля завдали їм нищівної поразки, і залишки їх замкнулися в містах за мурами,
21. Увесь народ повернувся в табір до Ісуса в Маккеді з миром, і ніхто на синів Ізраїля не ворухнув язиком своїм.
22. Тоді Ісус сказав: Звільніть отвір печери, і виведіть до мене з печери п'ятеро царів тих.
23. Так і вчинили: вивели до нього з печери п'ятеро царів тих: царя єрусалимського, царя хевронського, царя ярмутського, царя лахіського і царя еглонського.
24. Коли вивели царів цих до Ісуса, Ісус прикликав усіх Ізраїльтян і сказав вождям вояків, які ходили з ним: Підійдіть, наступіть ногами вашими на шиї царів цих. Вони підійшли і наступили ногами на шиї їхні.
25. Ісус сказав їм: Не бійтеся і не жахайтеся; будьте несхитними і мужніми; бо так учинить Господь з усіма ворогами вашими, з котрими будете воювати.
26. Потім забив їх Ісус, і, убивши їх, повісив їх на п'ятьох деревах, і висіли вони на деревах до вечора.
27. При заході сонця, наказав Ісус, і зняли їх із дерев, і кинули до печери, у котрій вони переховувалися, і привалили великим камінням отвір печери, [котрі там] навіть донині.
28. Того ж дня захопив Ісус Маккеду, і винищив [місто] мечем і царя його, і винищив їх і всіляку душу, що дихала, що знаходилася в ньому; нікого не залишив, хто зацілів би. І вчинив із царем маккедаським так само, як учинив із царем ерихонським.
29. І рушив Ісус і всі Ізраїльтяни з ним із Маккеди до Лівни, і воював супроти Лівни.
30. І віддав Господь також і її в руки Ізраїля, і царя її, і винищив її Ісус мечем і кожную душу, що [знаходилася] в ній; нікого не залишив у ній, хто зацілів би. І вчинив із царем її так, як учинив із царем ерихонським.
31. Із Лівни рушив Ісус і всі Ізраїльтяни з ним до Лахішу; і розташувався біля нього табором, і воював супроти нього.
32. І віддав Господь Лахіш у руки Ізраїля, і захопив його другого дня, і винищив мечем кожную душу, що була в ньому, так, як учинив з Лівноюю.

33. Тоді прийшов на допомогу Лахішові Горам, цар гезерський; але Ісус завдав поразки йому і народові його [мечем] так, що нікого в нього не залишив, хто зацілів би.
34. І рушив Ісус і всі Ізраїльтяни з ним із Лахішу до Еглому, і розташувалися біля нього табором, і воювали супроти нього.
35. І захопили його того ж дня, і винищили його мечем, кожна душу, що була в ньому, того ж таки дня, винищив він (Ісус), як учинив із Лахішом.
36. І рушив Ісус і всі Ізраїльтяни з ним із Еглому до Хеврону, і воював супроти нього.
37. І захопили його і винищили його мечем, і царя його, і всі міста його, і кожна душу, що була в ньому; нікого не залишив, хто зацілів би, як учинив він з Еглоном: винищив його і всі душі, що були в ньому.
38. Відтак завернув Ісус і увесь Ізраїль на Девір і воював супроти нього.
39. І захопив його, і царя його, і всі міста його, і понищили їх мечем, і винищили всяку душу, що була в ньому. Ніхто не залишився, хто зацілів би. Як учинив з Хевроном і царем його, так учинив з Девіром і царем його, і як учинив із Лівною і царем її.
40. І звоював Ісус усю землю нагірну і полудневу і низькі місця, і джерела, і всіх царів їхніх; нікого не лишив, хто зацілів би, і все, що дихало, винищив, як наказав Господь, Бог Ізраїля.
41. І винищив їх Ісус від Кадеш-Барнеа до Аззи, і всю землю Гошен аж до Гів'ону.
42. І всіх царів цих і землю їхню Ісус захопив водночас; бо Господь, Бог Ізраїлів, воював за Ізраїля.
43. Потім Ісус і всі Ізраїльтяни з ним повернулися до табору в Гілгал.

НАВИНА 11

1. Зачувши [це], Явін, цар хацорський, послав до Йовава, царя мадонського, і до царя шімонського, і до царя ахшафського,
2. І до царів, котрі [замешкали] на півночі, на горі і на рівнині з південного боку Кінроту, і на низинних місцях, і на узгір'ї Дори, на захід.
3. До ханаанеїв, [котрі мешкали] східніше, ближче до моря, до амореїв і хеттеїв, до перізеїв і до євусеїв, що [мешкали] на горі, і до хіввеїв, що [жили] біля Гермона на землі Міцпи.
4. І виступили вони і всі загони [військові] їхні з ними, численний народ, котрий був кількістю, як пісок на березі морському; і коней та колісниць [було] вельми багато.
5. І зібралися всі царі оці, і прийшли й розташувалися табором разом біля озера Меромського, щоб воювати супроти Ізраїля.
6. Але Господь сказав Ісусові: Не бійся [їх] ; бо завтра, майже о цій порі, Я покладу їх усіх трупом перед Ізраїлем; а коням їхнім попідрізуєш жили ніг і колісниці їхні спалиш вогнем.

7. Ісус і з ним увесь народ, придатний для війни, зненацька вийшли на них при Мером-водах і напали на них.
8. І дав їх Господь у руки ізраїльтян, і вони понищили їх, і переслідував їх до Сидону великого, і до Місрефот-Маїму, і до долини Міцпи на схід, і понищили їх, так що ніхто з них не залишився, щоб заціліти.
9. І вчинив Ісус із ними так, як сказав йому Господь; коням їхнім перерізав жили, а колісниці їхні спалив вогнем.
10. О тій же порі, повертаючись, Ісус захопив Хацор і царя його забив мечем. (Хацор передніше був чільником усіх оцих царств).
11. І винищили все, що дихає, котре було в ньому, мечем винищивши до ноги, не лишилося жодної душі; а Хацор спалив він вогнем.
12. І всі міста царів оцих і всіх царів їхніх захопив Ісус, і забив мечем, винищив дощенту їх, як наказав Мойсей, слуга Господній.
13. А втім, усі міста, що стояли на узгір'ях, не спалили ізраїльтяни, окрім одного Хацора, [котрого] спалив Ісус.
14. А всю здобич міст оцих і худобу взяли сини Ізраїлеві собі; а людей [усіх] понищили мечем, так що винищили все, що дихало.
15. Як наказав Господь Мойсеєві, слугі Своему, так Мойсей заповідав Ісусові, а Ісус так і вчинив; не відступив від жодного слова у всьому, що наказав Господь Мойсеєві.
16. У такий спосіб Ісус звоював цей нагірний край, увесь Негев, всю Гошен-землю, поділля, Араву і гору Ізраїлеву, і її поділля над морем.
17. Від гори Халак, що тягнеться до Сеїру, до Баал-Гада у долині Ливанській, біля гори Гермон, і всіх царів їхніх захопив, завдав їм поразки і забив.
18. Тривалий час Ісус провадив війну з усіма цими царями.
19. Не було міста, яке пристало б на мир із синами Ізраїля, окрім хіввеїв, мешканців Гів'она: все здобули вони у боротьбі.
20. Тому що Господь ожорсточив їхні серця і війною зустріли Ізраїля, для того, щоб Він винищив їх, і щоб не було для них милости, але, щоб вигубити їх, як Господь наказав Мойсеєві.
21. О тій же порі прийшов Ісус і завдав поразки енакам на горі, у Хевроні, в Девірі, в Анаві, на всій горі Юдиній і на всій горі Ізраїлевій; з – містами їхніми винищив їх до ноги Ісус разом з їхніми містами.
22. Не лишилося [жодного] з енаків на землі синів Ізраїля; залишилися тільки в Аззі, в Гаті і в Азоті.
23. У такий спосіб захопив Ісус усю землю, як говорив Господь Мойсеєві, і віддав її Ісус у спадок Ізраїльтянам, після розподілу між колінами їхніми. І заспокоїлася земля од війни.

НАВИНА 12

1. Ось царі тієї землі, котрим завдали поразки сини Ізраїля і котрих землю взяли для володіння по той бік Йордану на схід сонця, від потоку Арнон до гори Гермон, і всю рівнину, що на схід:
2. Сигон, цар аморейський, що мешкав у Хешбоні, і володів від Ароеру, що на березі потоку Арнон, і від середини потоку, половиною Гілеаду, до ріки Яббока, межі дітей аммонових,
3. І рівниною до самого озера Кінрот на схід і до моря рівнини, моря Соленого, на схід по дорозі на Бет-Гаешімоту, а на південь місцями, що розкинулися біля підніжжя Пісгі,
4. Прилеглий [до нього] Ог, цар башанський, останній із велетнів, що мешкав у Аштароті і в Едреї,
5. Що володів горою Гермон і Салхою, і всім Башаном, до рубежів гешурських і маахських, і половиною Гілеаду, до кордонів Сигона, царя хешбонського.
6. Мойсей, слуга Господній, і сини Ізраїля, забили їх; і дав їй (землю) Мойсей, слуга Господній, у спадок [колінові] Рувимовому і Гадовому і половині коліна Манасіїного.
7. І ось царі [аморейської] землі, котрих переміг Ісус і сини Ізраїля по той бік Йордану на захід від Баал-Гаду на долині Ливанській до гори Халак, яка простяглася до Сеїру, котру віддав Ісус колінам Ізраїля на володіння, після розподілу їх,
8. На горі, на низинних місцях на рівнині, і при потоках, і в пустелі, і на півдні, хеттеїв, амореїв, ханаанеїв, періздеїв, хіввеїв та євусеїв.
9. Один цар ерихонський, один цар айський, що поблизу Бет-Елу.
10. Один цар єрусалимський, один цар хевронський,
11. Один цар ярмутський, один цар лахиський.
12. Один цар еглонський, один цар гезерський.
13. Один цар девірський, один цар гедерський.
14. Один цар хоремський, один цар арадський,
15. Один цар лівенський, один цар адулламський,
16. Один цар маккедаский, один цар бет-елський,
17. Один цар таппуахський, один цар хеферський,
18. Один цар афекський, один цар шаронський,
19. Один цар мадонський, один цар хацорський,
20. Один цар шімронський, один цар ахшафський,
21. Один цар таанахський, один цар мегіддівський,
22. Один цар кедешський, один цар йокнеамський біля Кармели,

23. Один цар дорський при Нафат-Дорі, один цар гоїмський в Гілгалі.

24. Один цар Тірци. Усіх царів тридцять один.

НАВИНА 13

1. Коли Ісус постарів, дійшов літ [похилих], тоді Господь сказав йому: Ти постарів, дійшов літ [похилих], а землі, щоб для володіння брати, лишається ще дуже багато.

2. Лишається ось яка земля: всі округи филистимські і вся [земля] гешурська.

3. Від Сихору, що перед Єгиптом, до рубежів Екрону на північ, вважаються ханаанськими п'ятеро володарів филистимських: аззатський, ашдодський, ашкелонський, гатський, екронський та аввеї;

4. А на південь вся земля ханаанська від Меари Сидонської до Афеки, до рубежів аморейських,

5. Також земля Гівла і весь Ливан на схід сонця від Баал-Гаду, [що] біля гори Гермон, до входу в Хамату.

6. Усіх мешканців гір від Ливану до Місрефот-Маїму, всіх сидонян Я прожену з-перед синів Ізраїля; то розподіли її за жеребом у спадок Ізраїлю, як Я наказав тобі.

7. Поділи землю цю у спадок дев'яти колінам і половині коліна Манасіїного.

8. А [коліно] Рувимове і Гадове з другою половиною коліна Манасіїного дістали спадок свій від Мойсея за Йорданом на сході, як дав їм Мойсей, слуга Господній.

9. Від Ароеру, котрий на березі потоку Арнон, і місто, котре осередь долини, і всю рівнину Медеву до Дівону.

10. Також усі міста Сигона, царя аморейського, котрий царював у Хешбоні, до рубежів дітей аммонських,

11. Також Гілеад і місцевість гешурську і маахську, і всю гору Гермон і весь Башан до Салхи,

12. Усе царство Ога башанського, котрий царював в Аштароті і в Едреї. Він залишився один із рефаїмів, котрим Мойсей завдав поразки і прогнав.

13. Але сини Ізраїля не вигнали мешканців Гешура і Маахи, і живе Гешур та Маахат серед Ізраїля донині.

14. Лише колінові Левія не дав він спадку. Пожертви Господа, Бога Ізраїлевого, вчинені на вогні, є спадок його, як сказав йому Господь.

15. Колінові синів Рувимових за племенами їхніми дав [спадщину] Мойсей.

16. Рубежем їхнім був Ароер, котрий на березі потоку Арнон, і місто, котре осередь тієї долини, і вся рівнина при Медеві.

17. Хешбон і всі міста його, котрі на рівнині, і Дівон, Бамот-Баал і Бет-Баал-Меон,

18. Ягца, Кедемот і Мефаат,
19. Кір'ятаїм, Сівма і Церет-Гашшахар на горі Емеку,
20. Бет-Пеор і місця біля підніжжя Пісті, і Бет-Гаєшімот,
21. І всі міста на рівнині, і все царство Сигона, царя аморейського, котрий царював у Хешбоні, котрого убив Мойсей, так само, як і князів мідіамських: Евія, і Рекема, і Цура, і Хура, і Реву, князів Сигонських, що жили на землі [тій].
22. Також Валаама, Беорового сина, віщуна, забили сини Ізраїля мечем серед інших забитих ними.
23. Рубежем синів Рувимових був Йордан. Ось спадок синів Рувимових, за племенами їхніми, міста і поселення їхні.
24. Мойсей дав також [спадок] колінові Гадовому, синам Гадовим, за племенами їхніми.
25. Рубежем їхнім був Язер і всі міста Гілеадські, і половина землі синів аммонових до Ароеру, що перед Раббою.
26. І [землі] від Хешбону до Рамат-Гамміцпи і Бетоніму, і від Маханаїму до рубежів Девіру.
27. І на долині Бет-Гараму і Бет-Німра, і Суккот і Цафон, залишок царства Сигона, царя хешбонського; рубежем його був Йордан до моря Кіннеретського за Йорданом на сході.
28. Ось спадщина синів Гадових, за племенами їхніми, міста і поселення їхні.
29. Мойсей дав [спадок] і половині коліна Манасійного, котрий був [володінням] половини коліна дітей Манасійних, за племенами їхніми.
30. Рубежем їхнім був: від Маханаїму увесь Башан, все царство Ога, царя башанського, і всі поселення Яіру, що в Башані, шістдесят міст.
31. А половина Гілеаду і Аштарот і Едрею, царські міста Ога башанського, [дав] дітям Махіра, сина Манасійного, половині дітей Махірових, за племенами їхніми.
32. Ось що Мойсей дав у спадок на рівнинах Моавських за Йорданом навпроти Єрихону на схід.
33. Але колінові Левієвому Мойсей не дав спадщини: Господь, Бог Ізраїля, Сам є спадок їхній, як Він говорив їм.

НАВИНА 14

1. Ось що дістали у спадок сини Ізраїля на землі ханаанській, що розподілили їм у спадок Елеазар священик та Ісус, син Навинів, і старшини поколінь у колінах синів Ізраїля.
2. За жеребом був спадок їхній, як наказав Господь через Мойсея дев'яти колінам і половині коліна [Манасійного].
3. Бо двом колінам і половині коліна [Манасійного] Мойсей дав спадок за Йорданом; а левитам не дав спадку поміж ними.

4. Бо від синів Йосипових вийшло двоє колін: Манасіїне і Єфремове; а тому вони й не дали левитам частки на землі, [а лише] міста для осідку з передмістями їхніми для худоби їхньої та [інших] потреб.

5. Як наказав Господь Мойсеєві, так [і] вчинили сини Ізраїля, коли ділили на володіння землю.

6. Сини Юдині прийшли в Гілгал до Ісуса і сказав йому Калев, син Єфуннеїв, кенезіянин: Ти знаєш, що говорив Господь Мойсеєві, чоловікові Божому, про мене і про тебе в Кадеш-Барнеа.

7. Мені було сорок літ, коли Мойсей, слуга Господній, послав мене до Кадеш-Барнеа оглянути землю; і я приніс йому у відповідь, що було в мене на серці.

8. Брати мої, котрі ходили зі мною, посіяли страх в серце народу; а я не відступився од Господа, Бога мого.

9. І присягався Мойсей того дня і сказав: Земля, котрою ступала нога твоя, буде спадком тобі і дітям твоїм навіки; бо ти не відступився од Господа, Бога мого.

10. Таким чином Господь зберіг мені життя, як він говорив; уже сорок п'ять років [минуло] від того часу, коли Господь сказав Мойсеєві ці слова, й Ізраїль ходив пустелею; а тепер, мені вісімдесят п'ять років.

11. Але й нині я так само дужий, як і тоді, коли послав мене Мойсей; скільки тоді було в мене сили, стільки ж і зараз є для того, щоб воювати, та виходити і входити.

12. Отож, дай мені цю гору, про котру говорив Господь того дня; бо ти чув того дня, що там [живуть] сини енакові, і міста [в них] великі й укріплені; якщо Господь [буде] зі мною, то я прожену їх, як говорив Господь.

13. Ісус благословив його, і дав у спадок Калеву, синові Єфуннеєвому, Хеврон.

14. Таким чином Хеврон залишився спадком Калева, сина Єфуннеєвого, кенезіянина, до сього дня, за те, що він не відступився од [волі] Господа, Бога Ізраїлевого.

15. Ім'я Хевронові передніше було Кір'ят-Арба, так називався поміж енаками один чоловік найбільшого зросту. І земля заспокоїлася од війни.

НАВИНА 15

1. Жереб колінові синів Юдиних, за племенами їхніми, випав такий: праворуч від Едому була пустеля Цін, на південь біля Теману.

2. Південним рубежем їхнім було узбережжя Солоного моря від затоки, що тягнеться на південь, до кінця рубежу.

3. На південь тягнеться він до пагорбів Маале-Акраббіму, минає Цін, і, проходячи з південного боку Кадеш-Барнеа, проходить Хецрон і підіймається до Аддару і повертає до Каркаї.

4. Відтак проходить Адмон, і йде до ріки Єгипту аж так, що кінцем цього рубежу є море. Це буде для них південний рубіж.

5. А рубежем на сході – море Солоне аж до гирла Йордану; а рубіж із північного боку [починається] від затоки моря і до гирла Йордану.
6. Звідси рубіж підіймається до Бет-Хогли й переходить на північ від Бет-Гаарови, і підіймається рубіж до каменя Богана, сина Рувимового.
7. Потім підіймається рубіж від Ахорської долини, а на півночі завертає до Гілгалу, що навпроти Маале-Адумміму, що на південь від потоку. І біжить той рубіж до води Ме-Ен-Шемешу, і закінчується при Ен-Рогелі.
8. І підіймається той рубіж долиною Ге-Бен-Гінному південним схилом Євусу – котрий Єрусалим. І підіймається той рубіж до верховини гори, що навпроти Ге-Гінному на захід, на північному кінці Рефаїм-долини.
9. Од верховини гори рубіж завертає до джерела Ме-Нефтоаху, і йде до міст гори Ефрону; і повертає рубіж на Баали, [це] Кір'ят-Єарім.
10. Потім завертає той рубіж із Баали на захід, до моря, до гори Сеїр, і біжить північним схилом гори Єарім, – [це] Кесалон; і збігає до Бет-Шемешу й переходить до Тімни.
11. Звідси рубіж йде північніше Екрону і завертає рубіж до Шіккаруну, і переходить до гори Баали, і йде до Явнеїлу. І закінчується рубіж біля моря. Західний рубіж складає велике море.
12. А західний рубіж – до Великого моря. Оце рубіж синів Юдиних із племенами їхніми з усіх боків.
13. А Калеву, синові Єфуннеєвому, [він] дав частку серед синів Юдиних, як наказав Господь Ісусові: Кір'ят-Арбу, батька Енакового, він же Хеврон.
14. І Калев повиганяв звідти трьох синів енакових: Шешая, і Ахімана, і Талмая, дітей енакових (велетнів).
15. Звідси рушив супроти мешканців Девіра, а ім'я Девіра давніше – Кір'ят-Сефер.
16. І сказав Калев: Хто здолає Кір'ят-Сефер, і здобуде його, тому віддам доньку мою Асху за дружину.
17. І здобув його Отніїл, син Кеназів, брат Калевів. І він віддав за нього дочку Асху за дружину.
18. І сталося: коли вона відходила, то намовила його просити у батька її поля, і зійшла вона з віслюка, а Калев сказав їй: "Що тобі?"
19. І вона сказала: Дай мені дар благословення! Бо ти дав мені землю на півдні, позбавлену вологи, дай мені ще й водні джерела. І він дав їй джерела горішні і джерела долішні.
20. Ось спадок коліна синів Юдиних, за родами.
21. Міста від рубежів синів Юдиних до рубежу Едома на півдні були: Кавцеїл, і Едер, і Ягур.
22. І Кіна, і Дімона, і Ад'ада,

23. І Кедеш, і Хацор, і Їтнан,
24. Зіф, і Телем, і Беалот,
25. І Хацор-Хадатта, і Керійот-Хецрон, це Хацор.
26. Амам і Шема, і Молада,
27. І Хацор-Гадда, і Хешмон, і Бет-Пелет,
28. І Хацар-Шуал, і Беер-Шева, і Бізйотея.
29. Баала і Йїм, і Ецем,
30. І Елтолад, і Хесіл, і Хорма,
31. І Ціклаг, і Мадманна, і Сансанна;
32. І Леваот, і Шілхім, і Аїн, і Ріммон. Усіх міст двадцять дев'ять та їхні поселення.
33. У долині Шефалі: Ештаол, і Цор'а, і Ашна,
34. І Заноах, і Ен-Ганнім, Таппуах і Гаенам,
35. Ярмут, і Адуллам, Сохо й Азека,
36. І Шаараїм, і Адїтаїм, і Гедера, і Гедеротаїм, – чотирнадцять міст та їхні поселення.
37. Ценан, і Хадаша, і Мігдал-Гад,
38. І Діл'ан, і Міцпе, і Йоктеїл,
39. Лахіш, і Боцкат, і Еглон,
40. І Каббон, і Лахмас, і Кітліш,
41. І Гедерот, і Бет-Дагон, і Наама, і Маккеда, – шістнадцять міст та їхні поселення.
42. Лівна, і Етер, і Ашан,
43. І Ївтах, і Ашна, і Неців,
44. І Кеїла, і Ахзів, і Мареша, – дев'ять міст та їхні поселення.
45. Екрон і підлеглі [міста] йому та поселення його.
46. І від Екрону й до моря, усе, що при Ашдоді та їхні оселі.
47. Ашдод, підлеглі міста йому та поселення його; Азза, підлеглі міста її та поселення її до єгипетського потоку, і моря Великого і рубежу.
48. І на горах: Шамір, і Яттїр, і Сохо,
49. І Данна, і Кір'ят-Санна, він (же) Девір,

50. І Анав, і Ештемо, і Анім,
51. І Гошен, і Холон, і Гіло, одинадцять міст та їхні поселення.
52. Арав, і Дума, і Еш'ан,
53. І Янім, і Бет-Таппуах, і Афека,
54. І Хумта, і Кір'ят-Арба, – це Хеврон, і Ціор, дев'ять міст та їхні поселення.
55. Маон, Кармел, і Зіф, і Юта,
56. Їзреїл, і Йокдеам, і Заноах,
57. Каїн, Гів'а, і Тімна, – десять міст та їхні поселення.
58. Халхул, Бет-Цур, і Гедор.
59. І Маарат, і Бет-Анот, і Елтекон, – шість міст та їхні поселення.
60. Кір'ят-Баал, – він Кір'ят-Єарім, і Рабба, – двоє міст та їхні поселення.
61. У пустелі: Бет-Гаарава, Міддін, і Сехаха,
62. І Нівшан, і Ір-Гаммелах, і Ен-Геді, – шість міст та їхні поселення.
63. А євусеян, мешканців Єрусалиму, не могли прогнати Юдині сини, а тому євусеї мешкають з синами Юди в Єрусалимі навіть донині.

НАВИНА 16

1. Потім випав жереб синам Йосипа від Йордану біля Єрихону, що поблизу Єрихонської води на схід, пустеля, котра тягнеться від Єрихону до гори Бет-Елу:
2. Від Бет-Елу починається [рубіж] на Луз, і переходить до рубежу Арки до Атароту.
3. І біжить до моря, до рубежу яфлетського, аж до рубежу Бет-Хорону долішнього, і аж до Гезеру, і добігає моря.
4. І дістали це у спадок сини Йосипові: Манасія та Єфрем.
5. Рубіж синів Єфремових за племенами їхніми був такий: зі сходу рубежом їхнім була Атрот-Аддар, аж до горішнього Бет-Хорону.
6. Потім проходить рубіж до моря Міхметату – північною стороною і звертає рубіж на схід до Таанат-Шіло, і переходить його зі сходу до Яноаху.
7. І проходить він з Яноаху до Атароту та до Наари, і добігає Єрихону, виходячи до Йордану.
8. А вже з Таппуаху рубіж біжить на захід до потоку Кана, і закінчується біля моря. Це спадок племені Єфремових синів за їхніми родами.

9. І міста, відділені для Єфремових синів, були серед спадку Манасійних синів, усі ті міста та їхні поселення.

10. Та не вигнали вони ханааней, що сиділи в Гезері. І сиділи ханааней посеред Єфрема, і так є аж до цього дня, і давали данину працею.

НАВИНА 17

1. І випав жереб для Манасійного племені, бо він первісток Йосипів, Махірові, Манасійному первісткові, Гілеадовому батькові, бо він [був] хоробрий на війні, то належав йому Гілеад та Башан.

2. Дісталися [спадки] й іншим синам Манасійним, за родами їхніми: синам Авіезера, і синам Хелека, і синам Азріїла, і синам Шехема, і синам Хефера, і синам Шеміда. Оце сини Манасії, Йосипового сина, мужі, за їхніми родами.

3. А в Целофхада, сина Хефера, сина Гілеада, сина Махіра, сина Манасійного, не було в нього синів, а [тільки] дочки. І оце ймення його дочок: Махла, і Ноа, і Хогла, Мілка і Тірца.

4. І прийшли вони до священника Елеазара, і до Ісуса, Навиногого сина, та перед старшинами, говорячи: "Господь наказав був Мойсєєві дати нам спадок серед наших братів". І дав їм на Господній наказ спадок серед братів їхнього батька.

5. І дісталоя Манасії десять наділів, окрім землі Гілеаду та Башану, що по той бік Йордану.

6. Бо Манасійні дочки посіли спадок серед синів його, а Гілеадський край дістався іншим синам Манасії.

7. І рубіж Манасійн проходить від Ашер-Гамміхметату, що навпроти Сихему, і йде той рубіж на південь до мешканців Ен-Таппуаху.

8. Земля Таппуах дісталоя Манасії, а [місто] Таппуах при Манасійному рубежі – Єфремовим синам.

9. Звідси рубіж збігає до потоку Кана, на південь від потоку. Це міста Єфремові серед Манасійних міст. А рубіж Манасії від півночі до потоку, а закінчувався біля моря.

10. Що на південь, – те Єфремове, а що на північ, – Манасійне, а межею було море. А в Асирі вони перетиналися з півночі, а в Іссахарі зі сходу.

11. І було для Манасії в Іссахарі та в Асирі: Бет-Шеан та залежні від нього міста, і Ївлеам та залежні від нього міста, і мешканці Доару та залежні від нього міста, і мешканці Ендору та залежні від нього міста, і мешканці Таанаху та залежні від нього міста, і мешканці Мегіддо, та залежні від нього міста, і третя частина Нофету.

12. Сини Манасійні не могли прогнати [мешканців] міст оцих, і ханааней лишилися жити в цім краї.

13. А коли сини Ізраїля стали на силі, тоді збирали вони з ханааней данину, але прогнати, не прогнали їх.

14. І говорили Йосипові сини Ісусові, і сказали: "Чому ти дав мені на спадок один жереб та наділ один, а я ж народ численний, бо до цього часу благословляв мене Господь".

15. Ісус сказав їм: Якщо ти численний, то рушай у лісову країну і там, у землі періздеїв і рефаїмів розчисть собі [місце], якщо гора Єфремова затісна для тебе.

16. Сини Йосипові сказали: Не достатньо нам гори, та й залізні колісниці у всіх ханаанеїв, що живуть у долині, як у тих, що в Бет-Шеані, і в залежних від нього містах, так і в тих, котрі на долині Ізреельській.

17. Але Ісус сказав домові Йосиповому, Єфремові і Манасії: Ти численний, і сила у тебе велика; не один жереб буде у тебе.

18. І гора буде твоєю, і ліс оцей; ти розчистиш його, і він буде твоїм до самого кінця його; бо ти проженеш ханаанеїв, хоч у них колісниці залізні, і вони вельми дужі.

НАВИНА 18

1. Уся громада синів Ізраїля зібралася в Шіло, і спорудили там скинію зібрання, і край був підкорений їм.

2. І залишилося поміж синів Ізраїля семеро колін, котрі ще не дістали спадку свого.

3. І сказав Ісус синам Ізраїля: Чи довго ви будете зволікати, замість того, щоб піти [і] взяти у спадок землю, котру дав вам Господь, Бог батьків ваших?

4. Дайте з-поміж себе три мужі з коліна; я пошлю їх, і вони, підвівшись, пройдуть тим краєм, і опишуть його, як необхідно розподілити їм на спадок, і прийдуть до мене.

5. Нехай поділять її на сім наділів. Юда нехай залишиться у межах своїх на півдні, а дім Йосипів нехай лишається у межах своїх на півночі.

6. А ви опишете край на сім наділів і подасте мені сюди [опис] ; я кину вам жереба отут, перед Господом, Богом нашим.

7. А левитам немає частки між вами, бо священство Господнє є спадок їхній; А Гад і Рувим та половина коліна Манасійного дістали спадок за Йорданом на схід, котрий дав їм Мойсей, слуга Господній.

8. І підвелися ті мужі, і рушили. А Ісус тим, що пішли описувати землю, дав такого наказу: Ходіть, обійдіть землю, опишіть її і, повертайтеся до мене; а я тут кину вам жереба перед Господом, у Шіло.

9. Вони рушили, пройшли землю і описали її, за містами, на сім наділів (частин) у книжці, і прийшли до Ісуса в табір, у Шіло.

10. Ісус кинув їм жереба в Шіло перед Господом, і розділив там Ісус землю синам Ізраїля за наділами їхніми.

11. Перший жереб припав на коліно синів Веняминових, за родами їхніми. Рубіж їхній за жеребом ішов поміж синами Юди і між синами Йосипа.

12. Рубіж їхній на північній стороні починається біля Йордану, і проходить цей рубіж коло Єрихону з півночі, і підіймається через гору на захід, і закінчується в пустелі Бет-Евен.
13. Звідти рубіж їхній іде до Лузу, до краю Лузу на південь, це – Бет-Ел. І збігає той рубіж до Атрот-Аддару на пагорб, що з півдня до низинного Бет-Хорону.
14. Відтак рубіж завертає і схиляється на західний бік, до моря на південь від пагорба, котрий іде через Бет-Хорон на південь, і закінчується біля Кір'ят-Баалі, це – Кір'ят-Єарім, місто Юдиних синів. Це – західна сторона.
15. А південною стороною від кінця Кір'ят-Єаріму проходить рубіж на захід і досягає джерела Ме-Нефтоаху.
16. Потім рубіж сягає, опускаючись, підніжжя гори, що лежить перед долиною Ге-Гіннома, що в долині велетнів на північ. І сходить Ге-Гінном побіч євусеянина на південь, і сходить до Ен-Рогелу.
17. Відтак завертає з півночі і йде до Ен-Шемешу, і виходить до Гелілоту, що навпроти [узвишшя], і піднімається до Адумміму. І збігає до скелі Богана, сина Рувимового.
18. І переходить той рубіж обіч навпроти Арави на північ, та й збігає до Арави.
19. Звідси проходить рубіж біля Бет-Хогли на північ, і закінчується рубіж біля північної затоки моря Солоного, біля південного кінця Йордану. Ось рубіж південний. А зі сходу рубежем послуговується Йордан.
20. Ось спадок синів Веніяминових, за рубежами його з усіх боків, за родами їхніми.
21. Колінові синів Веніяминових, за родами їхніми, належали міста: Єрихон, Бет-Хогла, і Емек-Кеціц,
22. І Бет-Гаарава, і Цемараїм, і Бет-Ел,
23. І Аввім, і Пара, і Офра,
24. І Кефар-Гааммоні, і Офні, і Гева, – дванадцять міст та їхні поселення.
25. Гів'он, і Рама, і Беерот,
26. І Міцпа, і Кефіра, і Моца,
27. І Рекем, і Їрпеїл, і Пар'ала,
28. І Цела, Елеф, і Євусі, воно ж Єрусалим, Гів'ат, Кір'ят-Єарім, – чотирнадцять міст та їхні поселення. Це – спадок Веніяминових синів за їхніми родами.

НАВИНА 19

1. Другий жереб випав Симеонові, колінові синів Симеонових, за родами їхніми; і був їхній спадок серед спадщини Юдиних синів.
2. І були в їхньому спадку: Беер-Шева, або Шева і Молада.

3. І Хацар-Шуал, і Бала, і Ецем,
4. І Елтолад, і Бетул, і Хорма,
5. І Ціклаг, і Бет-Гаммаркавот, і Хацар-Суса,
6. І Бет-Леваот, і Шарухен, – тринадцять міст та їхні поселення.
7. Аїн, Ріммон, і Етер, і Ашан, – чотири міста та їхні поселення.
8. І всі поселення, котрі навколо тих міст навіть до Баалат-Беер-Рамат-Негеву на південь, це спадок племені Симеонових синів, за їхніми родами.
9. Від наділу синів Юдиних – спадок синів Симеонових. Оскільки наділ синів Юдиних був надто великий для них, то сини Симеонові й дістали спадок серед їхнього наділу.
10. Третій жереб дістався синам Завулоновим за родами їхніми, і тягнувся рубіж їхнього спадку до Саріду.
11. Рубіж їхній сягає моря і Мар'али і підходить до Даббешету і потоку, що навпроти Йокнеаму,
12. Від Саріду завертає назад до сходу сонця, до рубежу Кіслот-Фавору, і виходить до Доврату, і підіймається до Яфія.
13. Звідси переходить на схід до Гат-Хеферу, Ет-Каціну, до Ріммон-Гамметоару, до Неї.
14. І завертає рубіж з півночі до Ханнату, і закінчується долиною Ге-Іфтах-Елі.
15. І Каттат, і Нагалал, і Шімрон, і Їд'ала, і Віфлеєм, дванадцять міст та їхні поселення.
16. Це спадок Завулонових синів за їхніми родами, оці міста та їхні поселення.
17. Четвертий жереб дістався Іссахарові, Іссахаровим синам за їхніми родами.
18. Рубежем їхнім були: Ізреел, Кесуллот, і Шунем.
19. І Хафараїм, і Шіон, і Анахарат,
20. І Раббіт, і Кішйон, і Евес,
21. І Ремет, і Ен-Ганнім, і Ен-Хадда, і Бет-Паццец.
22. І сягає той рубіж Фавору, і Шахаціми, і Бет-Шемету, і їхній рубіж закінчується при Йордані, – шістнадцять міст та їхні поселення.
23. Оце спадок коліна синів Іссахарових, за племенами їхніми; міста і поселення їхні.
24. А п'ятий жереб дістався колінові синів Асирових за їхніми родами.
25. Рубежем їхнім були: Хелкат, і Халі, і Бетен, і Ахшат,
26. І Алламелех, і Ам'ад, і Міш'ал, і сягає Кармелю на захід та Шіхор-Лівнату,

27. І повертає на схід сонця до Бет-Дагону, і сягає Завулону та долини Іфтах-Елу на північ Бет-Гаемеку та Ніелу, і виходить до Кавулу зліва.
28. І Еврон, і Рехов, і Хаммон, і Кана, аж до Сидону Великого.
29. І повертає той рубіж до Рами та аж до міста Мівцар-Цору і повертає рубіж до Хоси, і закінчується на заході від околиці Ахзіву.
30. Далі Умма, і Афек, і Рехов, – двадцять двоє міст та їхні поселення.
31. Оце спадок коліна синів Асирових за їхніми родами, ті міста та їхні поселення.
32. Синам Нефталимовим дістався шостий жереб, – для синів Нефталимових за родами їхніми.
33. І був їхній рубіж: від Хелефу, від Елону [при] Цаананімі, і Адамі-Ганнекев, і Явнеїл, аж до Лаккуму, і кінчався він біля Йордану.
34. Звідси повертає рубіж на захід до Ашнот-Фавору, і виходить звідти до Хуккоку та сягає Завулону з полудня, а вже Асира сягає із заходу, а Юди – біля Йордану на схід сонця.
35. А міста укріплені: Ціддім, Цер, і Хаммат, Раккат і Кіннерет,
36. І Адама, і Рама, і Хацор,
37. І Кедеш, і Едреї, і Ен-Хасор,
38. І Їр'он, і Мігдал-Ел, Хорем, і Бет-Анат, і Бет-Шемеш, – дев'ятнадцять міст та їхні поселення.
39. Оце спадок коліна синів Нефталимових, за їхніми родами, міста та їхні поселення.
40. А колінові синів Данових, за племенами їхніми, дістався сьомий жереб.
41. Рубежем їхньої спадщини були: Цор'а, і Ештаол, і Ир-Шемеш,
42. І Шаалаббін, і Айялон, і Їтла,
43. І Елон, і Тімната, і Екрон,
44. І Елтеке, і Гіббетон, і Баалат,
45. І Єгуд, і Бене-Берак, і Гат-Ріммон.
46. І Ме-Яркон, і Раккон із рубежем навпроти Яфи. І замалим видався спадок синів Данових.
47. І сини Данові пішли війною на Лешем і здобули його, і побили вістрям меча, і успадкували його, та й осіли в ньому. І вони назвали Лешему ім'ям: Дан, за йменням свого батька, Дана.
48. Оце спадок коліна Данових синів за їхніми родами, ті міста та їхні поселення.

49. Коли скінчили вони розподіл землі, згідно з рубежами її, тоді дали сини Ізраїля серед себе спадок Ісусові, синові Навиновому.

50. На Господній наказ дали йому те місто, якого він жадав: Тімнат-Серах на Єфремовій горі. І розбудував він місто і оселився в ньому.

51. Оце той спадок, що священник Елеазар та Ісус, син Навинів, та старшини домів батьків колін Ізраїлевих синів, поділили жеребом у Шіло, перед Господом біля входу до скинії зібрання. І скінчили вони ділити землю.

НАВИНА 20

1. І сказав Господь Ісусові, говорячи:

2. Скажи синам Ізраїля: Учиніть собі міста для сховку, про які Я говорив вам через Мойсея,

3. Щоб міг сховатися там убивник, що заб'є чоловіка ненароком, невмисне, і [вони] будуть для вас місцем сховку від месника за кров.

4. І хто утіче в одне із міст оцих, нехай стане при вході міської брами і повідає уголос старшинам того міста свою справу. І вони візьмуть його до себе в місто, і дадуть йому місце, і він житиме з ними.

5. А коли буде гнатися за ним месник за кров, то не видадуть убивника в руку його, бо він невмисне забив свого ближнього, і не був йому ворогом ані вчора, ані позавчора, ані третього дня.

6. Нехай живе він у тому місті, аж доки не стане перед громадою на суд, навіть до смерти найвищого священника, що буде в ті дні. А потім нехай повертається убивник і піде в місто своє і в дім свій, в місто, з котрого він утік.

7. І відділили вони Кедеш в Галілеї, на Нефталимовій горі, і Сихем на Єфремовій горі та Кір'ят-Арбу, воно ж [місто] Ефрон, на горі Юдиній.

8. А по той бік Йордану на сході Єрихону вони виділили: Бецер у пустелі, на рівнині, з Рувимового коліна, і Рамот у Гілеаді з Гадового коліна, і Галан, у Башані з Манасіїного коліна.

9. Оце були міста, призначені для всіх синів Ізраїля і для захожих, які жили серед них, на сховок, щоб утікав туди кожний, хто заб'є людину ненароком, щоб не вмер він од руки месника за кров, аж доки не стане перед громадою [на суд].

НАВИНА 21

1. І прийшли старшини поколінь левитів до Елеазара священника і до Ісуса, сина Навинового, і до провідників поколінь синів Ізраїля,

2. І говорили їм у Шіло на землі ханаанській, і сказали: Господь наказав через Мойсея дати нам міста на осідок, а їхні околиці для нашої худоби.

3. І дали сини Ізраїля левитам із наділів своїх, за наказом Господа, оці міста з передмістями їхніми.

4. Дістався жереб родам Кегатовим; і дісталоя за жеребом синам Аарона священика, левитам, від коліна Юдиного, і від коліна Симеонового, і від коліна Веніяминового, тринадцять міст
5. А іншим синам Кегатовим від родин коліна Єфремового, і від коліна Данового, і від половини коліна Манасіїного, за жеребом, [дісталоя] десять міст.
6. Синам Гершоновим – від родин коліна Іссахарового і від Асирового коліна і від Нефталимового коліна, і від половини Манасіїного коліна в Башані, за жеребом, [дісталоя] тринадцять міст.
7. Мерарієвим синам за їхніми родинами дісталоя від коліна Рувимового, і від коліна Гадового, і від племені Завулонового – дванадцять міст.
8. І дали Ізраїлеві сини левитам ті міста та їхні передмістя, як наказував Господь через Мойсея, за жеребом.
9. І дали вони з племені синів Юдиних та із племені синів Симеонових ті міста, що [будуть нижче] названі за йменнями своїми.
10. Синам Аароновим з роду Кегатового, які були синами Левія, бо їм дістався жереб найперше.
11. І дали їм [місто] Кір'ят, батька енакового, воно ж Хеврон, на Юдиних горах, та його передмістя навколо нього.
12. А міське поле та поселення його дали Калеву, синові Єфуннеєвому, на володіння йому.
13. А синам священика Аарона дали місто сховку убивника: Хеврон та його околиці, і Лівну та її околиці.
14. І Яттір та його пасовиська, і Ештемоа та її пасовиська.
15. І Холон та його пасовиська, і Девір та його пасовиська,
16. І Аїн та його околиці, і Ютту та її околиці, Бет-Шемеш та його околиці, – дев'ять міст від двох колін тих.
17. А від Веніяминового коліна: Гів'он та його пасовиська, Геву та її пасовиська.
18. Анатоль та його околиці, і Алмон та його передмістя, – четверо міст.
19. Усіх міст Ааронових синів священиків, – тринадцять міст та їхні пасовиська.
20. А родам Кегатових синів, левитам, що лишилися від Кегатових синів, міста їхнього жереба були від Єфремового коліна.
21. І дали їм місто сховку убивника: Сихем та його околиці, на Єфремовій горі, і Гезер та його околиці.
22. І Ківцаїм та його околиці, і Бет-Хорон та його околиці, – четверо міст.
23. А від Данового коліна: Елтеке та його околиці, Гіббетон, та його пасовиська,

24. Айялон та його околиці, Гат-Ріммон та його околиці, – четверо міст.
25. А від половини Манасіїного коліна: Таанах та його околиці, і Гат-Ріммон та його околиці, – двоє міст.
26. Усіх міст – десять та їхні околиці для родів синів Кегатових, [що залишилися].
27. А для Гершонових синів, із Левієвих родів од половини Манасіїного коліна місто сховку убивника: Голан у Башані та його околиці, і Беештера та його околиці, – двоє міст.
28. А від Іссахарового коліна: Кіш'йон та його околиці, Доврат та його околиці.
29. Ярмут і його околиці, Ен-Ганнім та його околиці, – четверо міст.
30. А від Асирового коліна: Міш'ал та його околиці, Ардон та його околиці.
31. Хелкат і його околиці, Рехов та його околиці, – четверо міст.
32. А від Нефталимового коліна місто сховку убивника: Кедеш у Галіл та його околиці, і Хаммот-Дор та його околиці, і Картан та його околиці, – троє міст.
33. Усіх міст Гершонових за їхніми родами – тринадцять міст і їхні околиці.
34. А для родин Мерарієвих синів, левитів, [що лишилися] від коліна Завулонового: Йокнеам та його околиці, Карта і її околиці.
35. Дімна та її околиці, Нагалал та його околиці, – четверо міст.
36. А від Рувимового коліна: Бецар та його околиці і Ягца та її околиці.
37. Кедемот та його околиці, і Мефаат і його околиці – четверо міст.
38. А від Гадового коліна, місто сховку убивника: Рамот у Гілеаді та його околиці, і Маханаїм та його околиці,
39. Хешбон та його околиці, Язер та його околиці – усіх міст четверо.
40. Усіх міст Мерарієвих синів за їхніми родами, що лишилися з Левієвих родів, було за їхнім жеребом дванадцять міст.
41. Усіх Левієвих міст серед власности Ізраїлевих синів – сорок вісім міст та їхні околиці.
42. А міста ті такі: кожне місто з околицями його навколо нього, – так для всіх тих міст.
43. Так дав Господь Ізраїлеві всю ту землю, за котру присягнувся дати її їхнім батькам, і вони посіли її та й поселилися на ній.
44. І Господь дав їм мир навколо, усе так, як присягався їхнім батькам. І ніхто з їхніх ворогів не встояв перед ними, бо всіх їхніх ворогів віддав Господь у їхню руку.
45. Не залишилася невиконаною жодна з обітниць, що Господь обіцяв Ізраїлевому домові, все справдилося.

НАВИНА 22

1. Тоді прикликав Ісус [коліно] Рувимове та Гадове, і половину Манасіїного коліна,
2. Та й сказав їм: Ви звершили все, що наказав вам Мойсей, слуга Господній, і дослухалися слів моїх про все, що я вам наказував.
3. Ви не залишали братів своїх упродовж багатьох днів аж донині, і виконували, що належало виконувати за наказом Господа, Бога вашого.
4. Нині Господь, Бог ваш, дав спокій братам вашим, як обіцяв їм. Тож повертайтеся та заходьте у шатра ваші, на землю вашого володіння, котру дав вам Мойсей, слуга Господній, за Йорданом.
5. Лише старайтеся пильно виконувати заповіді закону, котрий заповідав вам Мойсей, слуга Господній: любити Господа, Бога вашого, ходити шляхами Його, пильнувати заповіді Його, прихилитись до Нього і служити Йому всім серцем вашим і всією душею вашою.
6. Потім Ісус благословив їх і відпустив їх, і вони розійшлися по шатрах своїх.
7. Одній половині коліна Манасіїного дав Мойсей спадок у Башані, а другій половині його дав Ісус [спадок] із братами його по цей бік Йордану, на захід. І коли відпускав їх Ісус у шатра їхні і благословив їх,
8. То сказав їм: З великим багатством повертаєтесь ви в шатра ваші, та з дуже численною худобою, із сріблом, золотом, із міддю та залізом, з вельми багатьма одежами. Поділіть здобич, [захоплену] у ворогів ваших, з братами своїми.
9. І повернулися, і рушили сини Рувимові і сини Гадові і половина коліна Манасіїного від синів Ізраїля з Шіло, котрий на землі ханаанській, щоб рушити на землю Гілеад, на землю свого володіння, котру дістали у спадок за наказом Господнім, через Мойсея.
10. А коли прийшли на околиці Йордану, що на землі ханаанській, сини Рувимові, і сини Гадові та половина Манасіїного коліна, то спорудили там біля Йордану жертовника, жертовника значного на вигляд.
11. І почули сини Ізраїля, що говорять: Ось, сини Рувимові і сини Гадові, і половина коліна Манасіїного спорудили жертовника на землі ханаанській, в околицях Йордану, приналежних синам Ізраїля.
12. Коли почули [ці] слова сини Ізраїля, то зібралася вся громада синів Ізраїля у Шіло, щоб рушити супроти них війною.
13. А втім, [передніше] сини Ізраїля послали до синів Рувимових і до синів Гадових і до половини коліна Манасіїного на землю гілеадську Пінхаса, сина Елеазара священника.
14. І з ним десятеро князів, по князеві від дому, від усіх колін Ізраїля; кожний із них був старшиною роду між тисячами Ізраїля.
15. І прийшли вони до синів Рувимових і до синів Гадових і до половини коліна Манасіїного, на землю Гілеад, і говорили їм, і сказали:
16. Так сказала вся Господня громада: Що це за злочин учинили ви перед Богом Ізраїля, відступивши сьогодні від Господа, спорудивши собі жертовника і збунтувавшись нині супроти Господа?

17. Хіба замало для нас Пеорового беззаконня, з якого ми не очистилися аж до цього дня і [за котре] покарана була громада Господня?
18. А ви одвертаєтеся сьогодні від Господа. Сьогодні ви бунтуєте супроти Господа, а завтра розгнівається [Господь] на всю громаду Ізраїля.
19. Якщо земля вашого спадку вважається вам нечистою, то перейдіть на землю володінь Господніх, візьміть спадок серед нас, але не бунтуйте супроти Господа, і супроти нас не повставайте, споруджуючи собі жертовника, окрім жертовника Господа, Бога нашого.
20. Чи не [один] Ахан, син Зерахів, учинив переступ, узявши [із] залятого, а гнів упав на всю громаду Ізраїля? Не один він помер за беззаконня свої.
21. Сини Рувимові і сини Гадові і половина коліна Манасійного у відповідь [на це] говорили старшинам – тисяцьким Ізраїля:
22. Бог богів Господь, Бог богів Господь, Він знає, і нехай Ізраїль знає! Якщо ми збунтуємося і відступимо від Господа, то нехай не помилує нас [Господь] в цей день!
23. Якщо ми спорудили жертовника для того, щоб відступити од Господа, а не для того, аби приносити на ньому приношення всеспалення і приношення хлібне і щоб звершувати на ньому приношення мирні: то нехай стягне (покарає) Сам Господь!
24. Але ми вчинили це із застереження, щоб у прийдешньому не сказали ваші сини нашим синам: Що вам до Господа, Бога Ізраїлевого?
25. Господь поклав рубіж поміж нами і вами, сини Рувимові і сини Гадові, Йордан; немає вам частки в Господі. Таким чином, ваші сини підштовхнули б наших синів залишити страх Господній.
26. Тому ми сказали: Спорудимо собі жертовника не для приношення всеспалення і не для пожертв,
27. Але щоб він поміж нами і вами, поміж наступними родами нашими був свідком, що ми можемо служити Господові приношенням всеспалення і пожертвами нашими, і приношеннями мирними вдячністю нашою, і щоб у прийдешньому не сказали ваші сини синам нашим: "Немає вам частки в Господі".
28. Тому ми говорили: Якщо так скажуть нам і родам нашим у прийдешньому, то ми скажемо: Бачите подібність жертовника Господа, котру вчинили батьки наші не для приношення всеспалення і не для пожертви, але щоб це було свідченням поміж нами і вами.
29. Хай же заборонить Бог, щоб довіку бунтувати нам супроти Господа і відступити нині від Господа, і спорудити жертовника для приношення всеспалення і для приношення хлібного і для пожертв, окрім жертовника Господа, Бога нашого, котрий перед скинією Його.
30. Пінхас священик, старший громади і тисяцькі Ізраїля, котрі були з ним, зачувши слова, мовлені синами Рувимовими і синами Гадовими, і синами Манасійними схвалили їх.
31. І сказав Пінхас, син Елеазара, священика, синам Рувимовим і синам Гадовим, і синам Манасійним: Сьогодні ми дізналися, що Господь серед нас, що ви не вчинили перед Господом злочину цього; тепер ви заступили синів Ізраїля від руки Господньої,

32. І повернувся Пінхас, син Елеазара, священника, і старшини від синів Рувимових і від синів Гадових на землю ханаанську, до синів Ізраїля, і принесли їм відповідь.

33. І сини Ізраїля схвалили це, і благословили сини Ізраїля Бога, і відклали йти супроти них війною, щоб розорити землю, на котрій мешкали сини Рувимові і сини Гадові.

34. І назвали сини Рувимові і сини Гадові жертovníка: "Ед, тому, що, [сказали вони], він свідок поміж нами, що Господь є Бог наш".

НАВИНА 23

1. Із плином часу, після того, як Господь дав мир Ізраїлеві від усіх їхніх ворогів навколо, Ісус постарів і сягнув [похилих] літ,

2. То прикликав Ісус усіх [синів] Ізраїля, старшин їхніх, чільників їхніх, суддів їхніх і наглядачів їхніх і сказав їм: Я постарів, сягнув [похилих] літ,

3. Ви бачили все, що вчинив Господь, Бог ваш перед вами з усіма цими народами, бо Господь, Бог ваш, Сам воював за вас.

4. Дивіться, я розподілив вам за жеребом народи ці, що залишилися у спадок колінам вашим, усі народи, котрих я винищив од Йордану до великого моря, на захід сонця.

5. Господь, Бог ваш, Сам прожене їх од вас, і винищить їх перед вами, щоб ви дістали у спадок землю їхню, як говорив вам Господь, Бог ваш.

6. А тому в усьому прагніть пильнувати і виконувати все написане у книзі Закону Мойсеєвого, не ухиляючись від нього ані праворуч, ані ліворуч.

7. Не спілкуйтеся з цими народами, котрі лишилися поміж вами, не згадуйте імен богів їхніх; не кляніться [ними], і не слугуйте їм, і не поклоняйтеся їм.

8. Але прихиліться до Господа, Бога вашого, як ви чинили до цього дня.

9. Господь прогнав од вас народи великі і могутні, і перед вами ніхто не встояв до цього дня.

10. Один із вас проганяє тисячу, бо Господь, Бог ваш, Сам змагається за вас, як обіцяв вам.

11. А тому повсякчас прагніть любити Господа, Бога вашого.

12. А якщо ви одвернетесь і пристанете до залишків народів цих, котрі лишилися поміж вами, і породичаєтеся з ними, і будете ходити до них, і вони до вас,

13. То знайте, що Господь, Бог ваш, не буде вже проганяти від вас народи оці, але вони будуть для вас зашморгом і сіттю, бато́гом для ребер ваших; терням для очей ваших, доки не будете винищені з цієї доброї землі, котру вам дав Господь, Бог ваш.

14. Глядіть, ось я нині відходжу дорогою всієї землі. А ви знаєте всім серцем вашим і всією душею вашою, що не залишилася марною жодна з обітниць, котрі обіцяв для вас Господь, Бог ваш; все збулося для вас, жодна обітниця не лишилася несправдженою.

15. Але як справдилася над вами кожна добра обітниця, котру обіцяв вам Господь, Бог ваш, так [само] Господь наведе на вас усяке лихо, аж доки не винищить вас на цій добрій землі, котру дав вам Господь, Бог ваш,

16. Якщо ви порушите заповіта Господа, Бога вашого, котрого Він учинив настановою вам, і підете, і будете служити іншим богам, і поклоняться їм, то запалає на вас гнів Господній, і скоро згинете з цієї доброї землі, котру дав вам [Господь].

НАВИНА 24

1. І зібрав Ісус усі коліна Ізраїлеві до Сихему, і прикликав старшин Ізраїля, і чільників його, і суддів його, і наглядачів його, і постали перед [Господом] Богом.

2. І сказав Ісус усьому народові: Так говорить Господь, Бог Ізраїля: За рікою мешкали батьки ваші віддавна; Терах, батько Авраамів і батько Нахорів, і вони служили іншим богам.

3. Але Я взяв батька вашого Авраама з-за ріки, і водив його по всій землі ханаанській, і розмножив насіння його, і дав йому Ісаака.

4. Ісаакові дав Якова та Ісава. Ісавові дав Я гору Сеїр у спадок; а Яків і сини його перейшли до Єгипту.

5. І послав Я Мойсея і Аарона, і уразив Єгипет виразками, котрі чинив Я серед нього, а потім вивів вас.

6. Я вивів батьків ваших із Єгипту, і ви увійшли до моря. Тоді єгиптяни кинулися за батьками вашими з колісницями і вершниками до [Червоного] моря.

7. Але вони заволали до Господа, і Він поклав пільму поміж вами і єгиптянами, і навів на них море, котре їх поглинуло. Очі ваші бачили, що Я вчинив у Єгипті, і багато часу ви були у пустелі.

8. І привів Я вас до землі амореїв, що мешкали за Йорданом; вони воювали з вами, але Я віддав їх у руки ваші, і ви дістали у спадок землю їхню, і Я винищив їх перед вами.

9. Повстав Балак, син Ціппорів, цар моавський, і пішов війною на Ізраїля, і послав і прикликав Валаама, сина Беорового, щоб він прокляв вас.

10. Я не слухав Валаама; тому він благословив вас, і Я визволив вас із руки його.

11. Ви перейшли Йордан і прийшли до Єрихону. І почали воювати з вами мешканці Єрихону, амореї, і періздеї, і ханаанеї, і хеттеї, і гіргашеї, і хіввеї і євусеї, а Я дав їх у ваші руки.

12. Я послав перед вами шершнів, котрі прогнали їх од вас, двох царів амореїських, не мечем твоїм і не луком твоїм [учинено це].

13. І дав Я вам землю, над котрою ти не трудився, і міста, котрих ви не будували, і ви мешкаєте в них; із виноградних і оливкових садів, котрих ви не садили, ви їсте [плоди].

14. Отож, бійтеся Господа, і служіть йому щиро правдою; відкиньте богів, котрим служили батьки ваші за річкою і в Єгипті, і служіть Господові.

15. А якщо вам видається лихим служити Господові, то виберіть собі нині, кому служити, чи богам, котрим служили батьки ваші, що були за рікою, чи богам амореїв, на землі котрих осіли, а я і дім мій будемо служити Господові.
16. І відповідав народ і сказав: Ні, не буде цього, хай заборонить Бог, щоб ми залишили Господа і почали служити іншим богам.
17. Тому що Господь, Бог наш, Він вивів нас і батьків наших з єгипетської землі, з дому рабства, і вчиняв перед очима нашими великі знамення, і оберігав нас на всьому шляху, і котрим ми рухалися, і серед усіх народів, через котрих ми проходили.
18. Господь прогнав од нас усі народи і амореїв, які посідали цю землю. А тому ми також будемо служити Господові, бо Він Бог наш.
19. І сказав Ісус народів: Ви не зможете служити Господові, бо Він Бог Святий, Бог ревний, не простить беззаконня ваші і гріхів ваших.
20. Якщо ви залишите Господа і будете служити чужим богам, то Він наведе на вас лихо, і винищить вас, після того, як був прихильний до вас.
21. І сказав народ Ісусові: Ні, ми Господові будемо служити!
22. Ісус сказав народів: Ви свідки про себе, що обрали собі Господа – служити Йому? Вони відповідали: Свідки!"
23. То відкиньте чужих богів, котрі у вас, і наверніть серце своє до Господа, Бога Ізраїлевого.
24. Народ сказав Ісусові: Господові, Богові нашому, будемо служити і голосові Його будемо підкорятися.
25. І склав Ісус заповіта з народом того дня і дав йому настанови та закона в Сихемі.
26. І вписав Ісус ті слова у книжку Закону Божого, і взяв великого каменя, та й поставив його там під дубом, котрий був біля святині Господньої.
27. І сказав Ісус усьому народів: Ось, камінь цей буде нам свідком: бо він чув усі слова Господа, котрі Він говорив з нами; нехай він буде свідком супроти вас, щоб ви не зреклися Бога вашого.
28. І відпустив Ісус народ, кожного до спадку його.
29. Після цього помер Ісус, син Навинів, слуга Господній, маючи сто десять літ.
30. І поховали його у межах спадку його, в Тімнат-Серахові, що на Єфремовій горі, на північ від пагорба Гааш.
31. І служив Ізраїль Господові по всі дні Ісуса та по всі дні старшин, котрих життя тривало після Ісуса, і котрі бачили всі діяння Господа, що Він їх учинив Ізраїлеві.
32. І кості Йосипові, котрі винесли сини Ізраїля з Єгипту, поховали в Сихемі, на ділянці поля, котре купив Яків у синів Гамора, батька Сихемового, за сто срібняків, і котре дісталосся у спадок сином Йосиповим.

33. [Після цього] помер і Елеазар, син Ааронів, і поховали його на пагорбі Пінхаса, сина його, котрого дали йому на горі Єфремовій.

Книга Суддів

Судді 1

1. По смерті Ісуса запитували сини Ізраїля Господа, говорячи: Хто з нас передніше піде на ханаанеїв – воювати з ними?

2. І сказав Господь: Юда піде, ось Я віддаю землю в руки його.

3. А Юда сказав Симеонові, братові своєму: Вибери мого жереба, і будемо воювати з ханаанеями; і я виберу твого жереба. І пішов з ним Симеон.

4. І рушив Юда, і віддав Господь ханаанеїв і періздеїв у руки їхні, і побили вони з них у Безеку десять тисяч чоловіків.

5. У Безеку стрілися вони з Адоні-Безеком, воювали з ним, і винищили ханаанеїв і періздеїв.

6. Але Адоні-Безек утік, і гналися за ним, і впіймали його, і повідрубували великі пальці його рук та ніг його.

7. Тоді сказав Адоні-Безек: Сімдесят царів з відрубаними великими пальцями їхніх рук та їхніх ніг часто збирали [крихти] під столом моїм. Як чинив я, так учинив мені Бог. І вони привели його до Єрусалиму, і він помер там.

8. І воювали сини Юдині супроти Єрусалиму, і захопили його, і понищили його вістрям меча, а місто підпалили.

9. Потім пішли сини Юдині воювати з ханаанеями, котрі мешкали на горах і на південній землі у долині.

10. І рушив Юда на ханаанеїв, котрі мешкали в Хевроні (Передніше ім'я Хеврона [було] Кір'ят-Арба) і завдали поразки Шешаєві, Ахіманові і Талмаєві.

11. А звідти пішов він супроти мешканців Девіру; а ім'я Девірові колись: Кір'ят-Сефер.

12. І сказав Калев: Хто завдасть поразки Кір'ят-Сеферові і захопить його, тому віддам Асху, доньку мою за дружину.

13. І захопив його (місто) Отніїл, молодший брат Калевів. І він дав йому свою доньку Асху за дружину.

14. Коли належало їй іти до нього, [Отніїл] навчив її просити в батька її поля, і вона зійшла з віслюка, а Калев сказав їй: "Що тобі?"

15. [Ахса] сказала йому: Дай мені благословення; ти дав мені землю на півдні, то дай мені й джерела води. І дав їй [Калев] джерела горішні та джерела долішні.

16. А сини кенеянина, Мойсеєвого тестя, пішли з міста Пальм, з Юдиними синами до Юдиної пустелі, що на півдні Араду. І пішли вони й оселилися серед народу.

17. І рушив Юда з Симеоном, братом своїм, і завдали поразки ханаанеям, що мешкали в Цефаті, і повністю винищили його, і назвав те місто ім'ям: Хорма.
18. Юда захопив також Аззу та рубіж її, й Ашкелон та рубежі його, і Екрон та рубежі його.
19. Господь був з Юдою, і він оволодів горою. Але мешканців долини не міг прогнати, бо в них були залізні колісниці.
20. І віддали Калєвові Хеврон, як заповідав Мойсей, і вигнав [він] звідти трьох синів енакових.
21. Але євусеїв, котрі мешкали в Єрусалимі, не вигнали сини Веніяминові, і живуть євусеї з синами Венямина в Єрусалимі до цього дня.
22. І дім Йосипів також пішов на Бет-Елу, і Господь був з ними.
23. І вивідували сини Йосипові Бет-Елу, а ім'я міста того [було] колись: Луз.
24. І побачили вивідувачі якогось чоловіка, що йшов з міста, і сказали йому: Покажи нам вхід до міста, і вчинимо тобі милість.
25. Він показав їм вхід до міста, і завдали вони місту поразки мечем, а чоловіка цього і всіх родичів його відпустили.
26. Чоловік цей пішов до краю хеттеян, і збудував місто, і назвав його: Луз, – воно носить ім'я його аж до цього дня.
27. І Манасія не вигнав [мешканців] Бет-Шеану та залежних від нього міст, і Таанаху та залежних від нього міст, і мешканців Дору, та залежних від нього міст, і мешканців Ївлеаму та залежних від нього міст, і мешканців Мегіддо та залежних від нього міст, і лишилися ханаанеї жити в цьому краю.
28. Коли Ізраїль став на силі, тоді примусив він ханаанеїв приносити данину, але вигнати, не вигнав їх.
29. І Єфрем не прогнав ханаанеїв, що мешкали в Гезері, – і жили ханаанеї серед них у Гезері.
30. І Завулон не прогнав мешканців Кітрону і мешканців Нагалолу, і жили ханаанеї серед них і платили їм данину.
31. І Асир не вигнав мешканців Акко і мешканців Сидону і Ахлаву, Ахзіву і Хелби, і Афіку, і Рехову.
32. І мешкали асирити серед ханаанеїв, мешканців землі тієї, бо вони не прогнали їх.
33. І Нефталим не повиганяв мешканців Бет-Шемешу, і мешканців Бет-Анату, і жив серед ханаанеїв, мешканців землі тієї; і мешканці Бет-Шемешу та Бет-Анату платили йому данину,
34. І чинили опір амореї синам Дановим у горах; бо не пускали їх сходити на долину.

35. І лишилися амореї жити на горі Херес, в Айялоні та в Шаалевімі, але рука дому Йосипового здолала [амореїв], і стали вони приносити данину їм.

36. А рубежі аморейські – від Маале-Акраббім, і від скелі та вище.

Судді 2

1. І піднявся Ангел Господній з Гілгалу до Бохіму, і сказав: Я вивів вас із Єгипту і ввів вас на землю, про котру присягався батькам вашим [– дати вам], і сказав: Я не порушу заповіту Мого з вами повік.

2. І ви не приставайте на спілку з мешканцями цієї землі; жертovníки їхні поруйнуйте. Та ви не дослухалися голосу Мого. Що ви оце вчинили?

3. І тому кажу Я: Не прожену їх од вас, і будуть вони вам зашморгом, і боги їхні будуть для вас пасткою.

4. Коли Ангел Господній промовив слова оці всім синам Ізраїля, то народ зчинив крик і заплакав.

5. А тому й називають те місце Бохім (плакучі). Там принесли вони пожертву Господові.

6. Коли Ісус відпустив народ, рушили сини Ізраїля, кожний до свого наділу, щоб дістати у спадок землю,

7. Тоді народ служив Господові упродовж усіх днів Ісуса, і в усі дні старшин, котрих життя тривало після Ісуса і котрі бачили всі великі діяння Господні, котрі Він учинив Ізраїлеві,

8. Та коли помер Ісус, син Навинів, служник Господній, маючи сто десять літ,

9. І поховали його в межах спадку його в Тімнат-Хересі, на Єфремовій горі, на північ від пагорба Гааш.

10. І коли все покоління прилучилося до своїх батьків, і постало після них друге покоління, котре не відало Господа і діянь Його, котрі Він учиняв Ізраїлю,

11. Тоді сини Ізраїля почали чинити лихе перед очима у Господа, і почали служити Ваалові,

12. Залишили Господа, Бога батьків своїх, Котрий вивів їх із єгипетської землі, і на вернулися до інших богів, богів народів, що оточували їх, і поклонялися їм і спонукали Господа гніватися.

13. Залишили Господа, і почали служити Ваалові та Астарті.

14. І спалахнув гнів Господній на Ізраїля, і віддав їх в руки грабіжників, і грабували їх; і віддав їх у руки ворогів, що оточували їх, і не могли вже устояти перед ворогами своїми.

15. Куди вони не пішли б, рука Господня скрізь чинила їм лихе, як говорив їм Господь і як присягався їм Господь. І було їм вельми тісно.

16. Проте настановив [їм] Господь суддів, котрі рятували їх від рук грабіжників їхніх.

17. Але й суддям вони не корилися, а блудодіяли за іншими богами і поклонялися їм, і притьмом ухилялися від шляху, котрим ходили їхні батьки, підкоряючись заповідям Господнім. Вони так не чинили.
18. Коли Господь настановляв їм суддів, то Сам Господь був із суддею і рятував їх од ворогів їхніх – упродовж усіх днів того судді: тому що жалів [їх] Господь, чуючи стогін їхній через тих, що пригноблювали і утискали їх.
19. Проте тільки-но вмирав суддя, вони знову учиняли гидкіше батьків своїх, схилялися до інших богів, служили і поклонялися їм. Не відступалися од справ своїх і від упертого шляху свого.
20. І спалахнув гнів Господній на Ізраїля, і сказав Він: За те, що народ цей переступив заповіта Мого, котрого Я залишив батькам їхнім, і не підкоряються голосові Моєму,
21. Я не буду вже проганяти від них жодного з отих народів, котрі залишив Ісус, коли помирав,
22. Щоб Я міг випробувати Ізраїля: чи будуть вони дотримуватися шляху Господнього і ходити по ньому, як дотримувалися батьки їхні, чи ні?
23. І тому залишив Господь народи ці, і не прогнав їх невдовзі, і не віддав їх у руки Ісуса.

Судді 3

1. Ось ті народи, котрих залишив Господь, щоб випробувати ними ізраїльтян, всіх, навіть тих, котрі не відали про всі війни ханаанські,
2. Для того лише, щоб знали і навчилися війни наступні покоління синів Ізраїля, які передніше не знали її:
3. П'ятеро володарів филистимських, усі ханаанеї, сидоняни, і хіввеяни, які мешкали на горі Ливан, від гори Баал-Гермон аж до входу в Гамату.
4. І були вони [залишені] на випробування ними Ізраїля, щоб спізнати, чи слухняні вони заповідям Господнім, котрі Він заповідав батькам їхнім через Мойсея.
5. І жили сини Ізраїля серед ханаанеїв, хеттеїв, амореїв, періздеїв, хіввеїв і євусеїв;
6. І брали дочок їхніх собі за дружин, і своїх дочок віддавали за синів їхніх, і служили богам їхнім.
7. І вчинили сини Ізраїля лихе перед очима Господа, і забули Господа, Бога свого, і служили Ваалам і Астартам.
8. І тому спалахнув гнів Господній на Ізраїля, і віддав їх в руки Кушан-Ріш'атаїма, царя Араму – Месапотамського, і служили сини Ізраїля Кушан-Ріш'атаїмові вісім літ.
9. Тоді заволали сини Ізраїля до Господа, і висунув Господь рятівника синам Ізраїля, котрий врятував їх, Отніїла, сина Кеназа, молодшого брата Калева.
10. Був на ньому Дух Господній, і він судив Ізраїля; Він рушив на війну, і віддав Господь в руки його Кушан-Ріш'атаїма, царя арамського, і здолала його рука Кушан-Ріш'атаїма.

11. І була в замиренні земля сорок літ. І помер Отніїл, син Кеназів.
12. А сини Ізраїля знову почали учиняти лихе перед очима Господа, і зміцнив Господь Еглона, царя моавського, супроти Ізраїля, за те, що вони учиняли лихе перед очима Господа.
13. Він зібрав до себе синів аммонових та амаликових, та й пішов і завдав поразки Ізраїлеві, і вони захопили місто Пальмових дерев.
14. І служили сини Ізраїлеві Еглонові, цареві моавському, вісімнадцять літ.
15. Тоді заволали сини Ізраїля до Господа, і Господь висунув їм рятівника Егуда, сина Герового, сина ємінеянина, котрий був лівша. І послали сини Ізраїля через нього дарунки Еглонові, цареві моавському.
16. А Егуд зробив собі меча двосічного, на лікоть завдовжки і приперезав його під плащем своїм до правого стегна.
17. І підніс дарування Еглонові, цареві моавському; а Еглон був чоловіком вельми тілистим.
18. Коли підніс [Егуд] всі дарування і відпустив людей, що принесли дари,
19. То сам повернувся од вирізьблених ідолів, що уздовж Гілгалу, і сказав: Є у мене таємне слово до тебе, царю. Він сказав: Тихше! І вийшли від нього всі, хто стояв біля нього.
20. Егуд увійшов до нього; він сидів у прохолодній світлиці, котра була в нього окремо. І сказав Егуд: У мене є до тебе слово Боже. [Еглон] підвівся зі стільця.
21. Егуд простягнув ліву руку свою і взяв меча з правого стегна свого, і застромив його в черево його
22. Так, що увійшло вістря й руків'я, і жиром запливло вістря; бо Егуд не витягнув меча із черева його, і він (меч) вийшов позаду.
23. І вийшов Егуд у сіни, і зачинив за собою двері світлиці, і замкнув.
24. Коли він вийшов, служники [Еглонові] прийшли і бачать: ось двері світлиці замикані, і говорять: Мабуть, він для потреби своєї в прохолодному покої.
25. І чекали вони, аж доки ніяково їм стало, але, бачачи, що він не відмикає дверей світлиці, взяли ключа і відімкнули, аж ось, їхній володар лежить мертвий на долівці!
26. Доки вони зволікали, вражені, Егуд тим часом утік, пройшовши мимо ідолів, і втік до Сеїру.
27. А тільки-но прийшов, засурмив у сурму на горі Єфремовій, і зійшли з ним сини Ізраїля з гори, і він [ішов] перед ними.
28. І сказав їм: Ходіть за мною, бо віддав Господь ворогів ваших моавитян у руки ваші. І рушили за ним, і перехопили йорданські переходи до Моаву, і не давали нікому переходити.

29. І побили в той час моавитян близько десяти тисяч чоловік, все здорових та міцних, і ніхто не врятувався втечею.

30. Так приборкані були того дня моавитяни під руку Ізраїля, і була в замиренні земля вісімдесят літ.

31. Після нього був Шамгар, син Анатів, котрий шістсот чоловіків филистимлян побив києм на худобу. І він також порятував Ізраїля.

Судді 4

1. Коли помер Егуд, сини Ізраїля знову почали учиняти лихе перед очима Господніми.

2. І віддав їх Господь в руки Явіна, царя ханаанського, що царював у Гацорі. А старшиною війська у нього був Сісера, котрий жив у Харошет-Гаггоїмі.

3. І заволали сини Ізраїля до Господа, бо в нього було дев'ятсот залізних колісниць, і він жорстоко пригночував синів Ізраїля двадцять літ.

4. У той час судила Ізраїля Девора пророчиця, дружина Лаппідота.

5. Вона мешкала під Пальмою Девориною, між Рамою та між Бет-Елом на Єфремовій горі, а Ізраїлеві сини приходили до неї на суд.

6. [Девора] послала і прикликала Барака, Авіноамового сина, з Кедешу Нефталимового. І сказала йому: Ось, наказав [тобі] Господь, Бог Ізраїля: Йди, зійдеш на гору Фавор, і візьмеш із собою десять тисяч чоловіків із синів Нефталимових та із синів Завулонових.

7. А я приведу до тебе, до потоку Кішон, Сісеру, старшину Явінового війська, і колісниці його, і велелюдне [військо] його, і віддам його в твої руки.

8. І сказав до неї Барак: Якщо ти підеш зі мною, то піду, а якщо не підеш зі мною, – не піду.

9. А вона сказала [йому] : Піти – піду з тобою, тільки не тобі буде слава на цьому шляху, котрим ти йдеш; але в руки жінки Господь віддасть Сісеру. І підвелася Девора і рушила з Баракком до Кедешу.

10. І скликав Барак Завулону та Нефталима до Кедешу, і пішло за ним десять тисяч вояків, і Девора пішла з ним.

11. А кенеянин Хевер відділився од кенеян, з Ховавових синів, Мойсейового тестя, і поставив шатро своє аж до Елону в Цаананімі, що при Кедеші.

12. І доповіли Сісері, що Барак, син Авіноамів, зійшов на гору Фавор.

13. І зібрав Сісера всі свої колісниці, дев'ятсот залізних колісниць, та увесь народ, що з ним, з Харошет-Гаггоїму до потоку Кішон.

14. І сказала Девора до Барака: Підведися, бо це той день, коли Господь віддасть Сісеру в руки твої; чи Сам Господь не піде перед тобою? І зійшов Барак з гори Фавор, а за ним десять тисяч чоловіків.

15. Тоді Господь учинив заміщення Сісері і всім колісницям його і всьому війську його від меча Баракового, і зійшов Сісера з колісниці, і кинувся тікати пішки.

16. Барак переслідував колісниці [його] і військо до Харошет-Гаггоїму, і впало все військо Сісерине од меча, не залишилося нікого.

17. А Сісера втік пішки до шатра Яїли, дружини кенейнина Хевера, оскільки був мир між Явіном, царем Гацору, та між домом кенейнина Хевера.

18. І вийшла Яїла зустрічати Сісеру, і сказала до нього: Зайди, пане мій, зайди до мене, – не бійся! І він зайшов до неї в шатро, і вона накрила його накидкою.

19. [І] сказав [він] до неї: Я благаю тебе, дай мені трохи води напитися, бо я спраглий. Вона розв'язала бурдюка з молоком, і напоїла його, та й накрила його.

20. [Сісера] сказав їй: Стань біля входу шатра, і якщо хтось прийде і запитає в тебе та скаже: Чи нема тут когось? Ти скажи: Нема.

21. І взяла Яїла, дружина Хеверова, шатрового кілка, і взяла до своїх рук молотка, і, підійшовши нечутно до нього, всадила того кілка в його скроню так, що пришпилила до землі; а він спав од утоми, і помер.

22. І ось Барак женеться за Сісерою. І вийшла Яїла навпроти нього і сказала йому: "Ходи, я покажу тобі того чоловіка, що ти шукаєш". І ввійшов він до неї, аж ось Сісера лежить мертвий, а кілок у скроні його!

23. Отак приборкав Бог того дня Явіна, царя ханаанського, перед Ізраїлевими синами.

24. А рука Ізраїлевих синів посилювалася ще дужче над Явіном,

царем ханаанським, аж доки не винищили вони Явіна, царя ханаанського.

Судді 5

1. Того дня заспівала Девора і Барак, син Авіноамів, оцими словами:

2. За помсту Ізраїля, коли народ віддав себе добровільно, славлю Тебе, Господе!

3. Слухайте царі, дослухайтеся князі: я Господові співаю, хвалу Господові, Богові Ізраїля.

4. Коли виходив Ти, Господе, від Сеїру, коли йшов з поля Едомського, тоді тремтіла земля, і небо капало, і хмари дощили водою.

5. Гори танули перед Господом, навіть Сінай оцей перед Господом, Богом Ізраїля.

6. За днів Шамгара, сина Анатового, за днів Яїли, спорожніли шляхи, і мандрівники ходили тоді довколишніми шляхами.

7. Не стало мешканців у поселеннях Ізраїля, не стало, аж доки не повстала я, Девора, допоки не повстала я, матір в Ізраїлі.

8. Вони вибрали нових богів, тому почалася війна під брамою. Чи видно було щита і списа в сорока тисяч Ізраїля?

9. Серце моє до вас, старшини Ізраїлеві, ревні в народі; благословіть Господа!
10. Ті, що їздять на білих віслиюках, ті, що сидять на килимах і ходять дорогою, співайте пісню!
11. Серед голосів тих, що гуртують стада біля колодязів, там нехай заспівають хвалу Господові, хвалу вождям Ізраїля! Тоді виступив до брами народ Господній.
12. Підведися, підведися, Деворо! Пробудися, підведися! Заспівай пісню! Підведися, Бараку! І веди бранців твоїх, сину Авіноамів!
13. Тоді небагатьом із потужних підпорядкував Він народ; Господь підпорядкував мені могутніх.
14. Від Єфрема прийшли ті, що в Амаліка їхній корінь; за тобою Веніямин, серед народу твого; від Махіру йшли старшини, і від Завулону ті, що володіють тростиною писаря.
15. І князі Іссахарові з Деворою, й Іссахар також, як Барак, кинувся в долину пішки. У племенах Рувимових великий розбрат.
16. Чого сидиш ти між кошарами, слухаючи мекання отар? У племенах Рувимових великі заміри на серці.
17. Гілеад живе за Йорданом, і Дан чомусь лишається на кораблях. Асир сидить на березі моря, біля пристаней своїх живе.
18. Завулон – народ, що зрокував життя своє на смерть, і Нефталім – на висотах поля.
19. Прийшли царі, воювали, потім воювали царі ханаанські у Таанах при водах Мегіддо, але здобичі срібла не здобули.
20. З неба воювали, – зорі з доріг своїх воювали з Сісерою.
21. Кішонський потік розметав їх, потік стародавній, Кішонський потік. Грасуй душе моя, силу!
22. Тоді ламалися копита конячі від утечі, від утечі потужних його.
23. Прокляніть Мероза, каже Ангел Господній, прокляніть, прокляніть мешканців його за те, що не прийшли на допомогу Господові, на допомогу Господові супроти могутніх.
24. Нехай буде благословенна понад жінками Яїла, дружина Хевера кенеянина – серед жінок в шатрах буде благословенна!
25. Води просив він, і молока подала вона, у царській чаші принесла вершків.
26. [Ліву] руку свою до кілка простягла, а праву руку до молотка робітничого. І вдарила Сісеру, уразила голову його, розбила і прохромилася скроню його.
27. До ніг її схилився, упав і лежав, біля ніг її схилився, впав; де схилився, так і загинув, убитий.
28. Через вікно виглядає і зойкає мати Сісерина крізь ґратки: Чого колісниця його припізналася повернутися? Чому не квапляться колеса колісниць його?

29. Мудрі княгині дають їй відповідь, та й вона сама відповідає собі:

30. Мабуть, вони знайшли, ділять здобич, по дівчині, по дві дівчини на кожного вояка; на здобич одержав Сісера одягу, на здобич барвисту вишивану [одягу], гаптовану по обидва боки, що її зняли з плечей бранців.

31. Нехай отак згинуть усі вороги Твої, Господе! А хто любить Його, [нехай будуть], як сонце, що сходить у всій силі своїй! І мав той край мир сорок літ.

Судді 6

1. Сини Ізраїля [знову] почали учиняти лихе перед очима Господа, і віддав їх Господь в руки мідіян на сім літ.

2. Важкою була рука мідіян над Ізраїлем, і сини Ізраїля вчинили собі печери від мідіян у горах, і міцні укріплення.

3. Коли посіє Ізраїль, придуть мідіяни й Амалік і мешканці Кедему;

4. І стоять шатрами, і винищують урожай землі до самої Гази, і не лишають для поживи Ізраїлеві ні вівці, ні вола, ані віслюка.

5. Бо вони приходили з худобою і з шатрами своїми, приходили в такій чисельності, як сарана; їм і верблюдам їхнім не було порухунку, і ходили по землі, спустошуючи її.

6. І вельми зубожів Ізраїль від мідіян, і заволали сини Ізраїля до Господа.

7. І коли заволали сини Ізраїля до Господа на мідіян,

8. Послав Господь пророка до синів Ізраїля, і сказав їм: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Я вивів вас із Єгипту, вивів вас із дому рабства.

9. Визволив вас із руки єгиптян та з руки всіх, що пригнічували вас, прогнав од вас, і дав вам землю їхню,

10. І сказав вам: Я Господь, Бог ваш; не шануйте богів аморейських, на землі яких ви мешкаєте; але ви не підкорилися голосові Моєму.

11. І прийшов Ангел Господній, і сів у Офрі під дубом, що належав Йоашеві авіезерянину; син його Гедеон молотив тоді пшеницю у виноградному чавилі, аби приховати це від мідіян.

12. І з'явився до нього Ангел Господній, і сказав йому: Господь з тобою, хоробрий воїне!

13. Гедеон сказав йому: Пане мій! Якщо Господь з нами, то чому спостигло нас усе це? І де всі чудеса Його, про котрі оповідали нам батьки наші, говорячи: З Єгипту вивів нас Господь? Нині залишив нас Господь і віддав у руки мідіянам.

14. Глянувши на нього, Господь сказав: Рушай із силою твоєю, і врятуй Ізраїля від руки мідіян; знай, Я, посилаю тебе.

15. [Гедеон] сказав Йому: Господе! Як урятую я Ізраїля? Ось, моя родина найнужденніша в Манасії, і я в домі батька мого найменший.

16. І сказав йому Господь: Я буду з тобою, і ти завдаси поразки мідіянам, як одному чоловікові.
17. [Гедеон] сказав йому: Якщо я надбав благодаті перед очима Твоїми, то вчини мені знамення, що Ти говориш зі мною.
18. Не відходь звідси, благаю тебе, доки я не прийду до тебе, і не принесу дарунка мого, і не покладу перед Тобою. Він сказав: Я залишусь до повернення твого.
19. Гедеон пішов і приготував козеня і опрісноків з ефи борошна; м'ясо поклав до корзини, а юшку влив до горщика, і приніс до Нього, і запропонував під дубом.
20. І сказав йому Ангел Божий: Візьми м'ясо і опрісноки, і поклади на цей камінь, і вилий юшку. Він так і вчинив.
21. Ангел Господній простягнув кінець палиці, котра була в руці його, торкнувся м'яса і опрісноків; і знявся з каменя вогонь, і спожив м'ясо й опрісноки; і Ангел Господній зник з-перед очей його.
22. І побачив Гедеон, що це Ангел Господній, і сказав Гедеон: [Ох], Володарю Господе! Тому що я бачив Ангела Господнього лицем до лица.
23. Господь сказав йому: Мир тобі, не бійся, не помреш.
24. І спорудив там Гедеон жертовника Господові, і назвав його Єгова-Шалом. Він є ще донині в Офрі Авіезеровій.
25. Тієї ночі сказав йому Господь: Візьми бичка зі стада батька твого і другого бичка семилітнього, і зруйнуй жертовника Ваала, котрий у батька твого, і зрубай святе дерево, що біля нього.
26. І споруди жертовника Господові, Богові твоєму, на верховині скелі цієї, як належить, і візьми другого бичка, і принеси для всеспалення на дровах дерева, яке зрубаєш.
27. Гедеон узяв десятеро з рабів своїх і вчинив, як говорив йому Господь; та оскільки він боявся домашніх батька свого і мешканців міста зробити це вдень, то вчинив це вночі.
28. Уранці підвелися мешканці міста, аж ось, жертовник Ваалів зруйнований, і дерево при ньому зрубане, і другий бичок піднесений для всеспалення на новоспорудженому жертовнику.
29. І говорили вони один одному: Хто це вчинив? Шукали, розпитували і сказали: Гедеон, син Йоашів, учинив це.
30. І сказали мешканці міста Йоашові: Виведи сина твого: він має вмерти за те, що зруйнував жертовника Ваала і зрубав дерево, котре при ньому.
31. Йоаш сказав усім, що підступилися до нього: Чи вам заступатися за Ваала, чи ви врятуєте його? Хто буде заступатися за нього, той буде приречений на смерть цього ж ранку; якщо він бог, то нехай сам заступиться за себе, тому що він зруйнував його жертовника.
32. І почав називати його від того дня Єруббаалом, говорячи: Нехай Ваал сам судиться з ним за те, що він зруйнував жертовника його.

33. А тим часом, усі мідіяни і амаликитяни та сини Кедему були зібрані разом, і перейшли [Йордан] і отаборилися в долині Ізреел.
34. А Дух Господній виповнив Гедеона; він засурмив у сурму, і скликаний був Авіезер йти за ним.
35. І послав послів до всього коліна Манасійного, і воно погодилося йти за ним; також послав послів до Асира, Завулона і Нефталима, і ці прийшли назустріч із ним.
36. І сказав Гедеон Богові: Якщо Ти врятуєш Ізраїля рукою моєю, як говорив Ти,
37. То ось, я постелю на току стрижену вовну: якщо роса буде лиш на вовні, а на всій землі сухо, то я буду знати, що Ти порятуєш Ізраїля моєю рукою, як говорив Ти!
38. І сталося так. І підвівся він уранці, другого дня, і почав вичавлювати вовну і вичавив із вовни повне горня роси.
39. І сказав Гедеон Богові: Не розгнівайся на мене, якщо знову скажу і ще востаннє вчиню випробування над вовною: нехай буде сухо лише на одній вовні, а на всій землі нехай буде роса.
40. Бог так і вчинив тієї ночі: тільки на вовні було сухо, а на всій землі була роса.

Судді 7

1. Єруббаал, він же Гедеон, підвівшись вранці і весь народ, що був із ним, розташувалися табором біля джерела Ен-Харод; А мідянський табір був від нього північніше біля пагорбу Гів'ат-Гамморе в долині.
2. І сказав Господь Гедеонові: Народу з тобою забагато, не можу Я віддати мідіян у руки їхні, щоб не запишався Ізраїль переді Мною і не сказав: Моя рука врятувала мене.
3. Отож, проголоси перед народом і скажи: Хто боязкий і нерішучий, той нехай повертається назад із гори Гілеад. І повернулося народу двадцять дві тисячі, а десять тисяч залишилися.
4. І сказав Господь Гедеонові: Все ще забагато народу; веди їх до води, там Я виберу їх тобі. Про кого Я скажу: Нехай іде з тобою, той нехай і йде з тобою; а про кого скажу тобі: Не мусить йти з тобою, той нехай не йде.
5. Він привів народ до води. І сказав Господь Гедеонові: Хто буде хлебтати воду язиком своїм, як хлебче пес, того виокремлюй, також і тих, котрі будуть ставати на коліна свої і питимуть.
6. І було число тих, хто хлебтав ротом своїм з руки триста чоловіків; вся решта народу ставала на коліна свої пити воду.
7. І сказав Господь Гедеонові: Трьома сотнями тих, що хлебтали, Я врятую вас і віддам мідіян в руки ваші; а весь народ нехай іде, кожний на своє місце.
8. І взяли вони собі харчів у народу і сурми їхні, і відпустив Гедеон усіх ізраїльтян по шатрах, і притримав біля себе триста мужів; а табір мідянський був у нього внизу, у долині.

9. Тієї ночі сказав йому Господь: Підведися, зійди в табір, Я віддаю його в руки твої.
10. А якщо ти боїшся зійти [один], то піди у табір ти і Пура, служник твій.
11. І почувеш, що говорять, і тоді зміцніють руки твої, і підеш до табору. І зійшов він і Пура, служник його, до самого [загону] озброєного, котрий був у таборі.
12. А мідіяни і амаликитяни та всі мешканці сходу розташувалися на долині у такій кількості, немов сарана; верблюдам їхнім не було порахунку, багато їх було, як піску на березі моря.
13. Гедеон прийшов, аж ось там один чоловік оповідав другому свій сон, і казав: Снилось мені, наче буханець хліба ячмінного котиться табором мідіянським і, докотившись до шатра, вдарив його так, що він упав, перекинув його, і шатро розпалося.
14. І відповів йому приятель: Це ніщо інше, як меч Гедеона, сина Йоашового, мужа Ізраїльського; віддав Бог в руки його мідіян і увесь табір.
15. Гедеон, зачувши оповідь про сон і розтлумачення його, вклонився Господові і повернувся в табір Ізраїльський та сказав: Підводьтеся. Бо віддав Господь в руки наші табір мідіянський.
16. І поділив він три сотні тих мужів на три загони, і дав кожному сурму в руку і порожні глеки, та світильники до глеків.
17. І сказав їм: Дивіться на мене і чиніть те саме. Ось, я підійду до табору і, що буду робити, те й ви робіть.
18. Коли я і ті, що будуть біля мене, засурмимо сурмою, сурміть і ви всіма сурмами вашими навколо всього табору і кричіть: [Меч] Господа і Гедеона!
19. І підійшов Гедеон і сто мужів з ним до табору, на початку середньої сторожі, і коли щойно змінили сторожу, то засурмили сурмами, і розбили глеки, котрі були в руках їхніх.
20. І засурмили [всі] три загони сурмами і розбили глеки, і тримали в лівій руці світильники, а в правій руці сурми, і сурмили, і кричали: Меч Господа і Гедеона!
21. І вони стояли кожний на своєму місці довкола табору, і все військо почало бігати й кричати, і кинулося врозтіч.
22. Тим часом, як триста (мужів) сурмили сурмами, завернув Господь меча одного чоловіка на його сусіда по всьому війську, і побігло військо аж до Бет-Гашшітта, до Церери, аж до Сефат-Авел-Мехоли у Таббат.
23. І були скликані ізраїльтяни з коліна Нефталимового, Асирового і всього коліна Манасіїного, і погналися за мідіянами.
24. А Гедеон відрядив посланців через усю гору Єфремову, говорячи: Вийдіть навперейми мідіянам і перехопіть у них [броди] аж до Бет-Бари та Йордану. І тоді зібралися всі єфремляни 0673 і перехопили всі [броди через] воду аж до Бет-Бари через Йордан.
25. І спіймали двох князів мідіянських: Орева та Зеєва, і вбили Орева в Цур-Ореві; а Зеєва вбили в Екев-Зеєві. І гналися за мідіянами, а голови Орева та Зеєва принесли до Гедеона на той бік Йордану.

Судді 8

1. І сказали йому єфремляни 0673: Нащо ти це вчинив, що не покликав нас, коли йшов на війну з мідіянами? І вельми сварилися з ним.
2. [Гедеон] відповідав їм: Чи вчинив я подібне, як ви нині? Чи не краще те, що Єфрем перебирав виноград, аніж Авіезер, що визбирував?
3. У ваші руки віддав Бог князів мідіянських Орева і Зеєва, і що я міг учинити таке, як ви? Тоді заспокоївся їхній гнів проти нього, як він сказав їм оці слова.
4. І прийшов Гедеон до Йордану, перейшов сам і триста мужів, що з ним; Вони були стомлені, переслідуючи [ворога].
5. І сказав він мешканцям Суккоту: "Я благаю вас, дайте-но хліба народові, котрий іде за мною; вони стомилися, а я переслідую Зеваха та Цалмунну, царів мідіянських.
6. І сказали суккотські князі: Чи рука Зеваха та Цалмунна вже у твоїй руці, щоб нам давати хліб твоєму війську?
7. І сказав Гедеон: За це, коли віддасть Господь Зеваха і Цалмунну в руки мої, я розтерзаю тіло ваше тернями пустельними і колюччям.
8. Звідти пішов він до Пенуїлу, і говорив до них те саме. А люди Пенуїлу відповіли йому, як відповіли мешканці Суккоту.
9. Він сказав і мешканцям Пенуїлу: Коли я повернуся з миром, зруйную башту оцю.
10. А Зевах та Цалмунна були в Каркорі і з ними їхнє військо до п'ятнадцяти тисяч, усе, що залишилося з війська дітей сходу, а загинуло сто двадцять тисяч вояків, що витягали меч.
11. А Гедеон пішов дорогою тих, що жили у шатрах – Шехуне-Боголіму зі сходу до Коваху і Йогбеги. І розгромив військо, яке знехтувало небезпекою.
12. Зевах і Цалмунна утікали, а він погнався за ними, і схопив обидвох царів мідіянських, Зеваха і Цалмунна, нагнавши жаху на все військо.
13. І повернувся Гедеон, син Йоашів, з битви ще до того, як зійшло сонце зі схилу Хереса.
14. І захопив юнака з мешканців Суккоту, і вивідав у нього, і він повідав йому [ймення] князів і старшин Суккоту – сімдесят сім чоловік.
15. І прийшов він до мешканців Суккоту, і сказав: Ось Зевах та Цалмунна, за котрих ви поглумилися наді мною, кажучи: Хіба рука Зеваха і Цалмунна вже у твоїй руці, щоб нам давати хліб стомленим людям твоїм?
16. І, взявши старшину міста й терня пустельне та колюччя, покарав ними городян Суккоту.
17. І башту пенуїльську зруйнував, і повбивав чоловіків міста.

18. І сказав Зевахові та Цалмунні: Які ті люди були, що ви вбили на Фаворі? Вони сказали: Вони були такі, як ти, кожний виглядав сином царським.
19. Він сказав: То були брати мої, сини матері моєї. Живий Господь! Якби ви залишили їх живими, я не знищив би вас.
20. І сказав Єтерові, своєму первісткові: Підведися і вбий їх. Але юнак не витягнув меча свого, бо ще боявся, оскільки був замолодий.
21. І сказали Зевах та Цалмунна: Підведися і забий нас; тому що по чоловікові й сила його. І підвівся Гедеон, і забив Зеваха й Цалмунна, і забрав орнаменти, що були на шиях їхніх верблюдів.
22. І сказали ізраїльтяни Гедеонові: Пануй над нами ти, і син твій, і син сина твого; бо ти врятував нас від руки Мідіян.
23. Гедеон сказав їм: Ні, я не буду панувати над вами, ні мій син не буде урядувати над вами: Нехай Господь панує над вами.
24. І сказав їм Гедеон: Прошу у вас одного, дайте мені кожний сережку зі здобичі своєї. (Бо [у супротивників] були золоті [носові] сережки, тому що вони були Ізмаїльтяни).
25. Вони сказали: Дамо. І розстелили одежу, і кидали туди кожний сережки зі здобичі своєї.
26. І була вага золотих [носових] сережок, що він просив, тисяча і сімсот [шеклів] золота, крім оздобних бляшок, [орнаментів] і сережок, і пурпурових шат, що були на мідіянських царях, і [золотих] ланцюжків, котрі були на шиї у верблюдів їхніх.
27. Із золота виготовив Гедеон ефода і поставив його у своєму місті, в Офрі, і почали всі ізраїльтяни блудодіяти слідом за ним, і стало це пасткою для Гедеона і всього дому його.
28. І були упокорені мідіяни ізраїлевими синами, і вони більше не підносили своєї голови, і була земля в замиренні сорок літ за днів Гедеона.
29. І пішов Єруббаал, син Йоашів, і замешкав у домі своєму.
30. У Гедеона було сімдесят синів, що вийшли зі стегон його; тому що в нього було багато дружин.
31. Також і наложниця, котра мешкала в Сихемі, народила йому сина, і він дав йому ім'я: Авімелех.
32. І вмер Гедеон, син Йоашів, у похилому віці, і похований у гробі батька свого Йоаша, в Офрі Авіезеровій.
33. І сталося, як помер Гедеон, то Ізраїлеві сини знову блудодіяли услід за Ваалами, і зробили собі Ваал-Берита за бога.
34. І не згадали сини Ізраїля Господа, Бога свого, Котрий визволив їх з руки всіх ворогів, що оточували їх.
35. І не вчинили милости домові Єруббаала [чи] Гедеоновому за всі добродієства, котрі він учинив Ізраїлеві.

Судді 9

1. Авімелех, син Єруббаалів, пішов у Сихем до братів матері своєї і говорив їм і всьому родові батьківського дому своєї матері, кажучи:
2. Я благаю вас, запевніть всіх городян Сихемських: Що краще для вас: щоб панували над вами усі сімдесят синів Єруббаалових, чи щоб один панував? І пригадайте, що я – кість ваша і плоть ваша.
3. Брати матері його упевнювали про нього всіма цими словами городян Сихемських; і схилилося серце їхнє до Авімелеха; бо, говорили вони, – він є брат наш.
4. І дали йому сімдесят [шеклів] срібла з дому Ваал-Берита, а Авімелех найняв за них нікчемних і легковажних людей, котрі й пішли за ним.
5. І прийшов він у дім батька свого до Офри, і забив братів своїх, сімдесят синів Єруббаалових, на одному камені. Залишився тільки Йотам, син Єруббаалів, наймолодший, бо сховався.
6. І зібралися всі мешканці сихемські та весь дім Бет-Мілло, і пішли і настановили царем Авімелеха при Елон-Муццаві, що в Сихемі.
7. Коли оповіли про це Йотамові, він пішов і став на верхів'ї гори Геризім і, підвищивши свій голос, кричав і говорив їм: Послухайте мене, городяни Сихему, і вислухає вас Бог!
8. Пішли одного разу дерева помазати царя над собою, і сказали до оливи: Царюй над нами!
9. Олива сказала їм: Чи залишу я свою олію, що Бога і людей нею вшановують, і чи піду я поневірятися по деревах?
10. І сказали дерева до смоковниці: Іди ти, царюй над нами.
11. Дерево смоковниці сказало їм: Чи залишу я солод мій і добрий плід мій, і чи піду я поневірятися по деревах?
12. І сказали дерева виноградній лозі: Іди ти, царюй над нами.
13. Виноградна лоза сказала їм: Чи залишу я сік мій, котрий бадьорить богів і мужів, і чи піду поневірятися по деревах?
14. Нарешті сказали всі дерева теренові: Йди ти, царюй над нами.
15. Терен сказав деревам: Якщо ви насправді хочете помазати мене царем над собою, то ходіть, довіртеся моїй тіні; а коли ні, то нехай вогонь з терену пожере кедри Ливанські.
16. Отож, глядіть, чи ви вчинили по правді і щиро, настановивши Авімелеха царем, і гаразд ви вчинили з Єруббаалом та з його домом, і відповідно до його добродіянства учинили ви?
17. За те, що батько мій воював за вас, не шкодував життя свого і визволив вас із руки мідіян;

18. А ви повстали супроти дому батька мого, і вбили сімдесят синів батька мого на одному камені, і настановили царем над мешканцями Сихемськими Авімелеха, сина рабині його, тому що він брат ваш.
19. Якщо ви нині в істині і по правді вчинили з Єруббаалом і домом його, то радійте за Авімелеха, і він нехай радіє за вас.
20. А якщо ні, то нехай вийде вогонь з Авімелеха і нехай пожере мешканців Сихемських і увесь дім Мілло, і нехай вийде вогонь із мешканців Сихему і з Бет-Мілло, та й пожере Авімелеха.
21. І побіг Йотам і втік, і пішов до Бееру, і жив там, [переховуючись], тому що боявся брата свого Авімелеха.
22. А Авімелех царював над Ізраїлем три роки.
23. І послав Бог злого духа поміж Авімелехом і поміж городянами Сихему, і не захотіли мешканці сихемські підкорятися Авімелехові.
24. Щоб у такий спосіб звершилася помста за сімдесят синів Єруббаалових, і кров їхня впала на Авімелеха, брата їхнього, котрий забив їх, і на мешканців сихемських, котрі підтримали його, щоб убити братів своїх.
25. Мешканці сихемські поставили на верхів'ях гір у засідку людей, котрі наджидали його, і грабували кожного, хто проходив повз них по дорозі. Про це доповіли Авімелехові.
26. І прийшов Гаал, Еведів син, та брати його, і вони прийшли до Сихему, – і довірилися йому сихемські мешканці.
27. І вийшли у поля, і збирали виноград свій, і чавили, і веселилися, ходили в дім бога свого, і їли та пили, і проклинали Авімелеха.
28. Гаал, син Еведів, казав: Хто Авімелех і хто Сихем, що будемо служити йому? Чи він не син Єруббаалів, а Зевул старший його? Служіть людям Гемора, батька Сихема, а чому ми будемо служити йому?
29. Якби хтось дав цей народ в руки мої, я прогнав би Авімелеха; І сказано було Авімелехові: Помнож військо своє і виходь.
30. Зевул, голова міста, почув слова Гаала, сина Еведового, і спалахнув гнів його.
31. І послав він послів до Авімелеха з хитрістю, говорячи: Ось, Гаал, син Еведів, та брати його приходять до Сихему, і ось вони підбурюють місто супроти тебе.
32. Отож, підведися вночі, ти і народ, який з тобою, і вчини засідку в полі.
33. А вранці, як сходитиме сонце, підведися і підступи до міста; і коли він і народ, котрий у нього, вийде проти тебе, тоді вчиняй з ними, на що здатна рука твоя.
34. І підвівся вночі Авімелех і увесь народ, що був з ним і вчинили засідку біля Сихему чотири загони.
35. І вийшов Гаал, син Еведів, і став біля входу міської брами. І піднявся Авімелех та народ, що з ним, із засідки.

36. А Гаал побачив той народ, та й сказав до Зевула: Ось народ сходить з верхів'я гір. І сказав до нього Зевул: Ти бачиш гірську тінь, немов людей.

37. А Гаал далі говорив та казав: Ось народ сходить з верхів'я, а один загін рухається з дороги Елон-

Меоненіму.

38. І сказав йому Зевул: Де уста твої, котрі говорили: Хто Авімелех, щоб ми служили йому? Це той народ, котрим ти нехтував; Виходь тепер та й воюй з ним!

39. І вийшов Гаал перед сихемськими мешканцями і воював з Авімелехом.

40. І погнався за ним Авімелех, і почав утікати від нього, і багато впало забитих, аж до входу в браму.

41. І залишився Авімелех в Арумї, а Гаала і братів його Зевул вигнав, щоб вони не жили в Сихемї.

42. Другого дня вийшов народ у поле, і доповіли про те Авімелехові.

43. Він узяв свій народ, і поділив його на три загони і лишив засідку в полі. І коли побачив, що народ вийшов з міста, кинувся на них і понищив їх.

44. А тим часом, як Авімелех і загони, які були з ним, підступили і стали біля брами міської, інші загони напали на всіх, що були в полі, і нищили їх.

45. А Авімелех воював з містом цілий той день і здобув місто, а народ, що був у ньому, винищив. І зруйнував він те місто і засіяв його сіллю.

46. І почули про це всі старшини, які були у сихемській башті, сховалися у вежу капища [Ваал-Берита].

47. Авімелехові повідали, що зібралися [туди] всі старшини, що були у вежі сихемській.

48. І пішов Авімелех на гору Цалмон, сам і весь народ, що був при ньому, і взяв Авімелех сокиру в руку свою і нарубав галуззя з дерева, і підняв, і поклав на плечі свої, і сказав народові, що був при ньому: Ви бачили, що я зробив; скорше робіть і ви те саме, що я.

49. І нарубав кожний з усього народу галуззя, і пішли за Авімелехом, і поклали під вежу і спалили, завдяки цьому, вежу вогнем, і вмерли всі, що були у вежі Сихемській, близько тисячі чоловіків і жінок.

50. Відтак пішов Авімелех до Тевецу, і оточив Тевец, і здобув його.

51. А посеред міста була міцна башта, і повтікали туди всі чоловіки й жінки та всі старшини міста, і замкнулися і зійшли на покрівлю башти.

52. Авімелех прийшов до башти і оточив її, і наблизився до дверей башти, щоб спалити її вогнем.

53. Тоді одна жінка кинула уламок жорен Авімелехові на голову і проламала йому черепа.

54. [Авімелех] зараз же прикликав юнака, зброєносця свого, і сказав: Витягни свого меча і забий мене, щоб не сказали про мене: його жінка забила. І прохромив його юнак його, і він помер.

55. Ізраїльтяни, побачивши, що помер Авімелех, повернулися кожний на своє місце.

56. Ось так відплатив Бог Авімелехові за злочини, котрі він учинив батькові своєму, забивши сімдесят братів своїх.

57. А всі злочини мешканців Сихемських завернув Господь на голову їхню. І впало на них прокляття Йотама, Сруббаалового сина.

Судді 10

1. Після Авімелеха постав для порятунку Ізраїля Тола, син Пуї, сина Додового, муж Іссахарів. Він жив у Шамірі на Єфремовій горі.

2. Він був суддею Ізраїля двадцять три роки, і помер, і похований у Шамірі.

3. Після нього постав Яір гілеадеянин і був суддею Ізраїля двадцять два роки.

4. У нього було тридцять синів, що їздили на тридцяти молодих віслюках, і тридцять міст було у них; донині називають їх поселеннями Яіра, що в Гілеадському краї.

5. І вмер Яір, і похований в Камоні.

6. Сини Ізраїля продовжували чинити лихе перед очима Господа, служили Ваалам і Астартам, і богам арамським, і богам сидонським, і богам моавським, і богам аммонських синів, і богам филистимським, і покинули вони Господа, і не служили Йому.

7. І спалахнув гнів Господній на Ізраїля, і Він віддав їх в руки филистимлян та в руки синів аммонових.

8. Вони пригнічували і мучили синів Ізраїля від того року, і гнобили вісімнадцять років усіх дітей Ізраїля, що по той бік Йордану в аморейському краї, що в Гілеаді.

9. Нарешті перейшли аммонові сини Йордан, щоб воювати також із Юдою і з Веніямином та з Єфремовим домом. І було Ізраїлеві дуже тісно!

10. І заволали сини Ізраїля до Господа, говорячи: Згрішили ми перед Тобою, тому що залишили Бога нашого, і служили Ваалам.

11. І сказав Господь сином Ізраїля: Чи не пригнічували вас єгиптяни, і амореї, і аммонитяни, і филистимляни?

12. І сидоняни, і Амалік, і Моав гнобили вас, і ви прикликали Мене, – чи не рятував Я вас од їхньої руки?

13. А ви залишили Мене і почали служити іншим богам; за те Я не буду вже рятувати вас.

14. Ходіть, кличте богів, котрих ви вибрали, нехай вони рятують вас у тіснотах ваших цьогочасних.

15. І сказали сини Ізраїля Господові: Згрішили ми, учиняй з нами все, що Тобі до вподоби, а лише визволи нас нині, ми благаємо тебе.

16. І повикидали вони з-поміж себе чужих богів, і служили Господові. І змилостивилася душа Його над стражданнями Ізраїля.

17. Тим часом аммонитяни зібралися і розташувалися табором у Гілеаді. Зібралися також сини Ізраїля і отаборилися в Міцпі.

18. Народ [і] князі гілеадські сказали одне одному: Хто розпочне війну супроти аммонитян, той буде старшиною усіх мешканців гілеадських.

Судді 11

1. Їфтах, гілеадянин, був чоловік хоробрий. Він був сином блудниці; і з нею Гілеад породив Їфтаха.

2. І народила Гілеадова жінка йому синів. Коли повиростали сини тієї жінки, то вигнали Їфтаха, і сказали йому: Не будеш володіти в домі батька нашого, бо ти син іншої жінки!

3. І втік Їфтах від своїх братів і оселився у краї Тов. І зібралися до Їфтаха гулящі люди, та й виходили з ним.

4. Через деякий час аммонитяни пішли війною на Ізраїля.

5. Під час війни аммонитян з Ізраїлем прийшли старшини гілеадські забрати Їфтаха з краю Тов,

6. І сказали Їфтахові: Прийди, будь у нас вождем, і будемо воювати з аммоновими синами.

7. Їфтах сказав старшинам гілеадським: Чи не ви зненавиділи мене і вигнали з дому батька мого? Навіщо ж прийшли до мене нині, коли ви в біді?

8. І сказали старшини гілеадські Їфтахові: Для того ми зараз прийшли до тебе, щоб ти пішов з нами – війною супроти аммонових синів, будучи у нас старшиною усіх мешканців гілеадських.

9. І сказав Їфтах старшинам гілеадським: Якщо ви повернете мене, щоб воювати супроти аммонитян, і Господь віддасть мені їх, то чи залишуся я у вас старшиною?

10. Старшини гілеадські сказали Їфтахові: Нехай Господь буде за свідка поміж нами, що ми вчинимо за твоїм словом!

11. І пішов Їфтах із старшинами гілеадськими, і народ настановив його над собою вождем, і Їфтах виголосив усі слова свої перед Господом в Міцпі.

12. І послав Їфтах послів до царя аммонових синів, говорячи: Що тобі до мене, що ти прийшов до мене воювати на моїй землі?

13. Цар аммонський сказав послам Їфтаха: Ізраїль, коли йшов з Єгипту, забрав землю мою від Арнону й аж до Яббоку – до самісінького Йордану; то ж поверни її з миром.

14. Їфтах удруге послав послів до царя аммонського

15. Сказати йому: Так говорить Їфтах: Ізраїль не взяв землі моавської і землі аммонської;
16. Бо коли йшов з Єгипту, Ізраїль подався в пустелю до Червоного моря і прийшов до Кадешу.
17. Звідти послав Ізраїль послів до царя едомського сказати: Я благаю тебе, дозволь мені пройти землею твоєю; але цар едомський не послухав. І послав він також до царя моавського, – і той не погодився; тому Ізраїль залишався в Кадеші.
18. І пішов пустелею, і проминув землю едомську і землю моавську, і, прийшовши до східного рубежа землі моавської, розташувався шатрами за Арноном, але не входив у межі моавські, бо Арнон є рубежем Моава.
19. І послав Ізраїль послів до Сигона, царя аморейського, до царя хешбонського, і сказав йому Ізраїль: Я благаю тебе, дозволь нам пройти землею твоєю до свого місця.
20. Але не погодився Сигон пропустити Ізраїля через володіння свої, і зібрав Сигон увесь народ свій, і розташувався табором в Йохці, і воювали з Ізраїлем.
21. І віддав Господь, Бог Ізраїля, Сигона і весь народ його в руки Ізраїля, і він завдав поразки йому. І дістав Ізраїль у спадщину всю землю амореїв, який жив на землі тій.
22. І дістали вони у спадок рубежі амореїв від Арнона до Яббоку, і від пустелі до Йордану.
23. Отак Господь, Бог Ізраїля, прогнав амореїв від народу Свого Ізраїля, а ти хочеш забрати його спадщину?
24. Чи не володієш ти тим, що дав тобі у спадок Кемош, бог твій? А ми будемо володіти всім тим, що дав нам у спадок Господь, Бог наш.
25. Хіба ти ліпший за Балака, Ціппорового сина, царя моавського? Чи сварився він колись з Ізраїлем, чи воював з ними?
26. Уже триста літ живе Ізраїль в Хешбоні та в підлеглих йому [містах], і по всіх [містах], що понад Арноном, то чому не відібрали ви [їх] того часу?
27. А я не завинив перед тобою, і ти чиниш мені зле, виступивши супроти мене війною. Господь Суддя нехай буде нині суддею поміж синами Ізраїля і поміж синами аммоновими.
28. Але цар аммонових синів не прислухався до слів Їфтаха, з котрими він посилав до нього.
29. І тоді зійшов на Їфтаха Дух Господній, і пройшов він Гілеад і Манасію, і пройшов гілеадську Міцпу, а вже з гілеадської Міцпи перейшов до аммонових синів.
30. І дав Їфтах обітницю Господові і сказав: Якщо ти даси аммонитян у руки мої,
31. То після повернення мого з миром від аммонитян, хто б не вийшов з брами мого дому назустріч мені, – буде Господові, і принесу його для приношення всеспалення,
32. І прийшов Їфтах до аммонитян – воювати з ними, і віддав їх Господь в руки його.

33. І знищив їх, від Ароеру й до Мінніту, двадцять міст, і до Авел-Кераміму з великим руйнуванням. І впокорилися аммонові сини перед синами Ізраїля.

34. І прийшов Їфтах до Міцпи, до свого дому, аж ось виходить донька його назустріч йому з тимпаном і співом! А була вона в нього єдина, – не було в нього, крім неї, ні сина, ані дочки.

35. Коли він побачив її, то розірвав одягу свою і сказав: Ох, доню моя! Ти знищила мене! Ти стала однією з тих, що нещасливають мене! Бо я дав Господові обітницю, і не можу зрестися від неї.

36. Вона сказала йому: Тату мій! Ти дав обітницю Господові; зроби мені, як виповіли уста твої, коли Господь учинив тобі помсту на твоїх ворогів, на синів аммонових.

37. І сказала вона до свого батька: Учини мені лише ось що: відпусти мене на два місяці, я піду, зйду на гори, щоб оплакати дівування своє, я та приятельки мої.

38. Він сказав: Іди. І відпустив її на два місяці. Вона пішла з подругами своїми, і оплакувала дівочтво своє в горах.

39. Із плином двох місяців повернулася вона до батька свого, і він звершив над нею обітницю, котру дав, і вона не спізнала мужа. І узвичаїлося це в Ізраїлі,

40. Що кожного року ходять Ізраїлеві доньки плакати за дочкою гілеадянина Їфтаха, чотири дні щороку.

Судді 12

1. І зібралися єфремляни 0673 і перейшли на північ і сказали до Їфтаха: Для чого ти ходив воювати з аммоновими синами, а нас не покликав із собою? Ми спалимо дим твій вогнем і з тобою разом.

2. І сказав їм Їфтах: Я і народ мій мали з аммоновими синами велику сварку; я кликав вас, але ви не врятували мене від руки їхньої.

3. І коли я побачив, що ви не врятуєте мене, то я взяв життя своє у свої руки, і пішов на аммонових синів, і віддав їх Господь у мої руки. То нащо ви прийшли нині воювати зі мною?

4. І зібрав Їфтах усіх мешканців гілеадських, і воював з Єфремом. І побили гілеадські мешканці Єфрема, бо ті казали: Ви – Єфремові втікачі, – Гілеад поміж Єфремом та поміж Манасією.

5. І перехопили гілеадяни йорданські переходи від єфремлян 0673. І сталося, коли говорили єфремляни 0673 втікачі: Нехай я перейду, то гілеадські мешканці говорили йому: "Чи ти єфремлянин 0673?" Той казав: "Ні."

6. Вони говорили йому: Скажи "шібболет". А той казав: "Сібболет", бо не міг інакше сказати. Тоді вони, схопивши його, стинали біля йорданського переходу. І впало того часу в Єфрема сорок дві тисячі.

7. І судив Їфтах Ізраїля шість років. І помер гілеадянин Їфтах, і був похований в одному з міст Гілеаду.

8. Після нього суддею Ізраїля був Івцан з Віфлеєму.
9. І було в нього тридцять синів, і тридцять дочок відпустив він з дому [на заміжжя], а тридцять дочок узяв зі сторони за синів своїх, і був суддею Ізраїля сім років.
10. І помер Івцан, і похований у Віфлеємі.
11. Після нього суддею Ізраїля був Елон, завулонянин, і судив Ізраїля десять років.
12. І вмер Елон завулонянин, і похований в Айялоні, у Завулоновім краї.
13. Після нього був суддею Ізраїля Авдон, син Гіллела, пір'атонянин.
14. І було в нього сорок синів та тридцять онуків, що їздили на семидесяти молодих віслюках. І судив він Ізраїля вісім літ.
15. І помер Авдон, син Гіллела, пір'атонянин, і був похований у Єфремовім краї, на горі Амаликовій.

Судді 13

1. Сини Ізраїля й далі чинили лихе перед очима Господа, і віддав їх Господь у руки филистимлян на сорок літ.
2. Того часу був один чоловік із Цар'ї, данівець за родом, на ймення Маноах. Дружина в нього була неплодна і не народжувала.
3. І з'явився Ангел Господній до тієї жінки, і промовив до неї: Ось ти неплодна, і не народжуєш; але зачнеш, і народиш сина.
4. А тепер бережися, не пий вина і п'яного напою і не їж нічого нечистого.
5. Бо ось, ти зачнеш і вродиш сина, і бритва не торкнеться голови його, тому що від самого лона немовля це буде назореєм Божим, і він почне рятувати Ізраїля від руки филистимлян.
6. Жінка прийшла і сказала чоловікові: Чоловік Божий приходив до мене, котрого вигляд – як вигляд Ангела Божого, вельми грізний; і я не запитала його, звідки він, і він не сказав мені ймення свого.
7. Він сказав мені: Ось, ти зачнеш і вродиш сина; тож не пий вина і п'яного напою і не їж нічого нечистого: бо немовля від самого лона до смерті своєї буде назореєм Божим.
8. І помолився Маноах Господові, і сказав: Господе! Нехай знову прийде до нас чоловік Божий, котрого посилав Ти, і навчить нас, що нам чинити з немовлям, яке має народитися.
9. І почув Бог голос Маноаха, і знову прийшов Ангел Божий до жінки, коли вона була в полі, і Маноаха, чоловіка її, не було з нею.
10. Жінка підхопилася й побігла і повідала чоловікові своєму і сказала йому: Ось, з'явився переді мною чоловік, який передніше приходив до мене.
11. Маноах підвівся і пішов із дружиною своєю, і прийшов до того чоловіка, і сказав йому: Чи ти є той чоловік, котрий розмовляв з цією жінкою? [Ангел] сказав: Я.

12. І сказав Маноах: Отож, якщо справдиться слово твоє, як нам учинити з немовлям цим, і що нам робити з ним?
13. Ангел Господній сказав Маноахові: Нехай він стережеться всього, про що я сказав дружині.
14. Нехай не їсть нічого, що врожаїть виноградна лоза, нехай не п'є вина і п'яного напою, і не їсть анічого нечистого, і дотримується всього, що я сказав їй.
15. І сказав Маноах Ангелові Господньому: Я благаю тебе, дозволь затримати тебе, доки ми приготуємо для тебе козеня.
16. Ангел Господній сказав Маноахові: Хоч би ти й затримав мене, я не буду їсти хліба твого; та коли ти хочеш звершити приношення всепалення Господові, то піднеси його. А Маноах не знав, що це Ангел Господній.
17. І сказав Маноах до Господнього Ангела: Яке ім'я твоє? Щоб ми вшанували тебе, коли справдиться слово твоє.
18. Ангел Господній сказав йому: Нащо ти запитуєш про ім'я моє? Воно утаємничене.
19. І взяв Маноах козеня і приношення хлібне, і підніс Господові на скелі. І Він учинив чудо, котре бачили Маноах і дружина його.
20. Коли полум'я почало здійматися від жертовника в небо, то Ангел Господній піднявся з полум'ям жертовника. Коли Маноах і дружина його побачили те, упали обличчям до землі.
21. І не з'являвся більше Ангел Господній Маноахові і дружині його. Тоді Маноах упевнився, що це Ангел Господній.
22. І сказав Маноах дружині своїй: Ми справді помремо, тому що бачили ми Бога.
23. Дружина його сказала йому: Якби Господь хотів умертвити нас, то не прийняв би з рук наших приношення усеспалення, і не показав би нам усе те, і тепер не відкрив би нам цього.
24. І народила жінка сина, і назвала ім'я йому: Самсон. І зростало немовля, і благословляв його Господь.
25. І почав Дух Господній діяти в ньому у таборі Дановому, поміж Цор'а та між Ештаолом.

Судді 14

1. І пішов Самсон до Тімні і побачив у Тімні жінку з филистимських дочок.
2. І пішов він і оповів батькові своєму та матері своїй, і сказав: "Я бачив у Тімні жінку із филистимських дочок; візьміть її мені за дружину.
3. Батько і мати сказали йому: Хіба немає жінок поміж дочками братів твоїх і серед усього народу мого, що ти йдеш узяти дружину у филистимлян необрізаних? І сказав Самсон батькові: Її візьми мені, бо вона мені сподобалася.

4. Батько його і мати не знали, що це від Господа, і що він шукає можливості [помститися] филистимлянам, тому що того часу филистимляни панували над Ізраїлем.
5. І пішов Самсон із батьком своїм і з матір'ю своєю до Тімни, і коли підходили до виноградників тімнинських, аж ось, назустріч йому, рикаючи, [іде] молодий лев.
6. І зійшов могутньо на нього (Самсона) Дух Господній, і він розірвав [того лева], мов козеня; а в руці у нього нічого не було. І він не сказав батькові своєму і матері своїй, що вчинив.
7. І прийшов, і говорив із жінкою і вона вельми сподобалася Самсонові.
8. За кілька днів він знову пішов, щоб узяти її, і зайшов глянути на труп лева, аж ось, рій бджолиний у трупі лева і мед.
9. Він узяв його в руки свої, і пішов, і їв по дорозі, і коли прийшов до батька свого і матері своєї, дав їм, і вони їли; але не сказав їм, що з лев'ячого трупа узяв мед цей.
10. І прийшов батько його до жінки, і вчинив там Самсон бенкет, як за звичаєм учиняють наречені.
11. І коли вони побачили його, то вибрали тридцять шлюбних друзів, щоби були при ньому.
12. І сказав їм Самсон: Загадаю я вам загадку; якщо ви відгадаєте мені її за сім днів бенкету і відгадаєте належно, то я дам вам тридцять сіндонів і тридцять перемін одежі.
13. А якщо не зможете відгадати, то ви дайте мені тридцять сіндонів і тридцять перемін одежі. Вони сказали йому: Загадай загадку твою, ми послухаємо.
14. І сказав їм: З того, що їсть, вийшло їстівне, а із сильного вийшло солодке. І не могли відгадати загадки за три дні.
15. Сьомого дня сказали вони дружині Самсоновій: Спокуси чоловіка свого, щоб він відгадав нам загадку; інакше спалимо тебе вогнем і дім батька твого; хіба ви прикликали нас, щоб обібрати нас?
16. І плакала дружина Самсонова перед ним, і говорила: Ти ненавидиш мене і не любиш; ти загадав загадку синам народу мого, а мені не розповідаєш її. Він сказав їй: Батькові моєму і матері моїй не відгадав її; то чи тобі розповім?
17. І плакала вона перед ним сім днів, упродовж котрих тривав бенкет. Нарешті сьомого дня розповів їй; бо вона вельми засмутила його. І вона повідала загадку синам народу свого.
18. І сьомого дня по заході сонця сказали йому ті люди: Що солодше від меду, і що сильніше від лева? Він сказав їм: Якби ви не орали моєю телицею, то ви загадки не відгадали б.
19. І зійшов на нього Дух Господній, і спустився він до Ашкелону, і, забивши там тридцять чоловіків, пороздягав їх і віддав їхню [одежу] тим, хто відгадав загадку. І спалахнув гнів його, і пішов до дому батька свого.
20. А дружина Самсонова вийшла за шлюбного приятеля його, якого він мав за друга.

Судді 15

1. За кілька днів, у жнивну пору, прийшов Самсон побачитися з дружиною своєю і приніс з собою козеня; і коли сказав: Увійду я до дружини моєї, до опочивальні, то батько її не дозволив йому зайти.
2. І сказав батько її: Я гадав собі, що ти зненавидів її, і я віддав її твоєму приятелю. Ось, молодша сестра вродливіша од неї: Благаю тебе, візьми її замість неї.
3. Але Самсон сказав їм: Тепер я матиму підставу перед филистимлянами, якщо вчиню їм лихе.
4. І пішов Самсон, і впіймав триста лисиць, і взяв він смолоскипи і зв'язав хвіст із хвостом, прив'язавши по смолоскипові між двома хвостами.
5. І підпалив смолоскипи, і випустив їх (лисиць) на жниво филистимське, і випалив і копиці, і невижатий хліб, і виноградні сади, [і] оливкові.
6. І говорили филистимляни: Хто це вчинив? І сказали: Самсон, зять тімнеянина, бо він забрав дружину його і віддав приятелю його. І пішли филистимляни, і спалили вогнем її і батька її.
7. Самсон сказав їм: Коли ви учинили це, то я помщуся вам самим, і лише потому заспокоюся.
8. І перебив він їм гомілки і стегна, і пішов та й засів в ущелині скелі Етам.
9. І рушили филистимляни, і розташувалися табором у Юдеї, аж до Лехі.
10. І сказали мешканці Юдеї: За що ви виступили супроти нас? Вони сказали: Ми прийшли зв'язати Самсона, щоб учинити з ним, як він учинив з нами.
11. І пішли три тисячі мужів з Юдеї в ущелині скелі Етам, і сказали Самсонові: Хіба не відаєш, що филистимляни панують над нами? Що це ти вчинив нам? Він сказав їм: Як вони зі мною учинили, так і я вчинив з ними.
12. І сказали йому: Ми прийшли пов'язати тебе, щоб віддати тебе в руки филистимлян. І сказав їм Самсон: Присягніться мені, що ви не заб'єте мене.
13. І сказали йому: Ні, ми тільки пов'яжемо і віддамо тебе в руки їхні, а умертвляти не умертвимо. І пов'язали його двома новими мотузками, і повели його з ущелини.
14. Коли він підійшов до Лехі, филистимляни з криком зустріли його. І зійшов могутньо на нього Дух Господній, і мотузки, що були на руках його зробилися, як перетлілий льон, і поспадали з рук його пута його.
15. Він знайшов свіжу вісячу щелепу і, простягнувши руку, взяв її і забив нею тисячу чоловіків.
16. І сказав Самсон: Щелепою вісячою справді поклав їх на купу, вісячою щелепою тисячу люду забив я.
17. Сказавши це, кинув щелепу з руки своєї і назвав місце те: Рамат-Лехі.

18. І відчув гостру спрагу і прикликав Господа, і сказав: Ти утворив рукою слуги Твого велике спасіння оце; а тепер помру я від спраги і попаду в руки необрізаних.

19. І дістав Бог джерело у заглибині, що в Лехі, і зануртувала в ній вода, і він напився, і зміцнів дух його, і він ожив. Тому й назвав він ймення йому: Ен-Гаккоре, що в Лехі, і так воно зветься аж донині.

20. І був він суддею Ізраїля у дні филистимлян двадцять літ.

Судді 16

Самсон у Газі

1. Прийшов одного разу Самсон до Газі і, побачивши там блудницю, увійшов до неї.

2. Мешканцям Газі сказали: Самсон прийшов сюди. І ходили вони довкола, і чатували його цілу ніч на брамі міста, і утаємничувалися вночі, говорячи: До самого досвітку [зачекаємо і] заб'ємо його.

3. А Самсон спав до півночі. А в північ підвівся, схопив двері міської брами з обидвома одвірками, підняв їх разом із засувом, поклав на плечі свої і відніс їх на верховину гори, котра на шляху до Хеврону.

4. Після цього покохав він одну жінку, що мешкала в долині Сорек, а ім'я їй Деліла.

5. До неї прийшли володарі филистимські і кажуть їй: Спокуси його, і вивідай, в чому велика сила його, і як нам подолати його, аби пов'язати його і упокорити його; а ми дамо тобі за те кожний тисячу сто [шеклів] срібла.

6. І сказала Деліла Самсонові: Скажи мені, у чому велика сила твоя, і чим пов'язати тебе, щоб упокорити тебе?

7. Самсон сказав їй: Якщо пов'яжуть мене сімома сировими тятивами, котрі незасушені, то я стану безсилим і буду, як решта людей.

8. І принесли їй филистимські володарі сім сирових тятив, котрі не висохли, і вона пов'язала його ними

9. (А тим часом один сидів у засідці в неї в опочивальні). І сказала йому: Самсоне! Филистимляни [йдуть] на тебе: Він розірвав тятиви, як розривається нитка з клоччя, коли спізнає вогню. І не пізнана була сила його.

10. І сказала Деліла Самсонові: Оце ти обдурив мене і говорив мені неправду: тож скажи тепер мені, чим пов'язати тебе?

11. Він сказав їй: Якщо пов'яжуть мене новими мотузками, котрі не були в роботі, то знесилюся, і буду, як решта людей.

12. Деліла взяла нові мотузи і пов'язала його, і сказала йому: Самсоне! Филистимляни [йдуть] на тебе! (А тим часом, один сидів в опочивальні у засідці). І позривав він їх із рук, мов нитки.

13. І сказала Деліла Самсонові: Ти все обдурюєш мене і говориш мені неправду; скажи мені, чим пов'язати тебе. Він сказав їй: Якщо вплетеш сім кучерів з моєї голови у тканину основи і приб'єш [її цвяхом до ткацької колоди].

14. І вона прибила їх до колоди ткацьким ув'язком, і сказала йому: Филистимляни [йдуть] на тебе, Самсоне! Він пробудився зі сну свого і вирвав ткацьку колодку разом із тканиною.

15. І сказала йому [Деліла] : Як же ти говориш: Кохаю тебе, а серце твоє не зі мною? Ось ти тричі обдурив мене і не сказав мені, у чому велика сила твоя.

16. І тому, що вона своїми докорами обтяжувала його щодень, і гнітила його, то душа його знемоглася до смерти.

17. І він відкрив їй все своє серце, і сказав їй: Бритва не торкалася моєї голови, бо я назорей Божий від лона матері моєї. Якщо обстригти мене, то відступить од мене сила моя, і я знесилію, і стану, як решта людей.

18. І побачила Деліла, що він відкрив їй своє серце цілком, послала закликати володарів филистимських, сказавши їм: Тепер приходьте; він одкрив мені своє серце цілком. І прийшли до неї володарі филистимські, і принесли срібло в руках своїх.

19. [А вона] приспала його на колінах своїх, і прикликала чоловіка і наказала йому обстригти сім кучерів з голови його. І почав він знесилюватися, і відступила від нього сила його.

20. І сказала вона: Филистимляни [йдуть] на тебе Самсоне! Він пробудився зі сну свого і сказав: Піду, як передніше, і звільнюся. А не відав, що Господь відступив од нього.

21. І взяли його филистимляни і викололи йому очі, привели його до Гази і закайданили його двома мідними ланцюгами, і він молів у домі в'язнів.

22. А тим часом волосся на голові його почало відростати – там, де було обстрижене.

23. Володарі филистимські зібралися, аби принести велику пожертву Дагонові, своєму богові, і повеселитися. І сказали вони: наш бог віддав Самсона, ворога нашого, у нашу руку.

24. Також і народ, як побачив його, прославляв бога свого, говорячи: наш бог віддав у руки наші ворога нашого, спустошувача землі нашої, котрий погубив багатьох із нас.

25. І коли звеселилося серце їхнє, сказали: Покличте Самсона, нехай він посмішить нас. І прикликали Самсона з дому в'язнів, і він тішив їх жартами, і поставили його поміж стовпами [що підпирали стелю].

26. І сказав Самсон юнакові, що водив його за руку: Підведи мене, щоб намацати мені стовпи, на яких цей дім стоїть міцно, і щоб я прихилився до них.

27. А дім той був виповнений чоловіками та жінками, і там були всі володарі филистимські, і на даху було близько трьох тисяч мужів та жінок, що приглядалися до витівок Самсона.

28. І закликав Самсон до Господа і сказав: Господе, Боже! Згадай мене і зміцни мене хоч би цього разу, о, Боже! Щоб мені водночас помститися филистимлянам за двоє очей моїх.

29. І зсунув Самсон з місця два середніх стовпи, на котрих стояв дім той, обіпершися на них, на одного правицею своєю, а на другого – лівою рукою своєю.

30. І сказав Самсон: Нехай помру я разом із филистимлянами! І він щосили натиснув на стовпи, і рухнув дім на володарів і на весь народ, що був у ньому. І було мертвих, котрих погубив [Самсон], сам гинучи, набагато більше від тих, котрих він понищив за життя свого.

31. І прийшли брати його і увесь дім батька його, і пішли, і поховали його поміж Цор'а та між Ештаолом у гробі Маноаха, батька його. А суддею Ізраїля він був двадцять літ.

Судді 17

1. І був чоловік на Єфремовій горі, на ймення Миха.

2. Він сказав матері своїй: Тисяча і сто [шеклів] срібла, котрі в тебе взяли і за які ти при мені вирікла прокляття, це срібло в мене, я взяв його. Матір його сказала: Благословенний син мій у Господа!

3. І повернув він матері своїй тисячу сто [шеклів] срібла. І сказала матір його: Це срібло я від себе присвятила Господові для сина мого, щоб зробити з нього ідола різьбленого та ідола литого; отож, віддаю його тобі.

4. Але він повернув срібло матері своїй. І матір його взяла двісті [шеклів] срібла і віддала їх ливарникові. Він зробив з них ідола різьбленого, та литого ідола, які й знаходилися в домі Миха.

5. І був у Миха дім, як дім богів. І зробив він ефода й терафи, і посвятив одного з синів своїх, і він був йому за священника.

6. Того часу не було царя в Ізраїлі, – кожен робив, що правдиве було в очах його.

7. І був юнак із Віфлеєму Юдиного, з Юдиного роду, а він левит, і був він там зайшлим.

8. Цей чоловік пішов з міста Віфлеєму Юдиного, щоб замешкати, де знайде. І прийшов він на Єфремову гору до Михиноного дому, щоби йти далі своєю дорогою.

9. І сказав йому Миха: Звідкіля ти йдеш? Він сказав йому: Я левит із Віфлеєму Юдиного і йду замешкати, де знайду.

10. І сказав йому Миха: Залишися у мене, і будь у мене батьком і священником; я буду давати тобі по десять [шеклів] срібла щороку, одягу на потребу і харчі.

11. Левит пішов до нього і погодився левит залишитися у цього чоловіка, і був юнак у нього, як один із синів його.

12. Миха посвятив левита, і цей юнак був у нього священником, і мешкав у домі Миха.

13. І сказав Миха: Тепер я знаю, що Господь буде мені щедрити, тому що левит у мене за священника.

Судді 18

1. Того часу не було царя в Ізраїля; і за тих днів коліно Данове шукало собі наділу, щоб оселитися, тому що дотепер не дістав він [повного] жереба на спадок між колінами Ізраїлевими.
2. І послали сини Данові від коліна свого п'ятеро чоловіків, мужів дужих із Цор'а та Ештаолу, щоб оглянути землю і вивідати її, і сказали їм: Рушайте, пізнайте землю. Вони прийшли на гору Єфремову до Михиного дому, і ночували там.
3. Коли вони були біля Михиного дому, впізнали вони голос молодого левита, і зайшли туди, і запитували його: Хто тебе привів сюди? Що ти тут робиш і навіщо ти тут?
4. Він сказав їм: Так і так учинив мені Миха, найняв мене, і я став у нього за священника.
5. Вони сказали йому: Запитай у Бога, щоб знати нам, чи пощастить нам на шляху, котрим йдемо?
6. Священик сказав їм: Рушайте з миром; перед Господом шлях ваш, котрим ви йдете.
7. І пішли ті п'ятеро мужів, і прийшли до Лаїшу і побачили народ, що в ньому, що він живе у спокої, за звичаєм сидонян, сумирно й безтурботно, і що не було на тій землі нікого, хто міг судити їх за щось: від сидонян вони жили далеко, і не мали жодних справ із сторонніми.
8. І повернулися до братів своїх у Цор'у та в Ештаол, і сказали їм брати їхні: Що ви скажете?
9. Вони сказали: Підведімося, та й підемо на них; ми бачили землю; вона вельми гарна. А ви зволікаєте? Не вагайтеся, рушайте і візьміть у спадок ту землю.
10. Коли ви підете, то прийдете до народу безтурботного, а земля ота вельми простора. Бог віддає її в руки ваші. Це таке місце, де немає нестачі жодної речі, що [дарує] земля.
11. І рушили звідти з коліна Данового, з Цор'у і Ештаолу шістсот мужів, оперезаних зброєю.
12. Вони пішли і отаборилися в Кір'ят-Єсарімі, що в Юдеї. Тому й називають те місце: Махане-Дан, і так воно зветься аж донині. Він позаду Кір'ят-Єсаріму.
13. Звідти перейшли вони на гору Єфремову і прийшли до оселі Михи.
14. І сказали ті п'ятеро мужів, котрі ходили вивідувати землю Лаїш, братам своїм: Чи знаєте ви, що в одному з домів оцих є ефод, терафи, і ідол різьблений та ідол литий? Отож, поміркуйте, що вчинити?
15. І зайшли туди і ступили у дім молодого левита, в оселю Михи, і привітали його.
16. А шістсот мужів із синів Данових, оперезані зброєю, стояли біля брами.
17. А п'ятеро чоловіків, що ходили на звідти землі, пішли, увійшли, взяли ідола різьбленого, і ефода, і терафи, й ідола литого. А біля входу до брами стояв священник та шістсот мужів, оперезаних зброєю.
18. Коли вони зайшли до Михиного дому і взяли ідола, ефод, терафи і литого ідола, священник сказав їм: Що ви робите?

19. Вони сказали йому: Мовчи! Поклади руку твою на уста твої і йди з нами; і будь у нас батьком і священиком. Чи краще тобі бути священиком у домі одного чоловіка, аніж бути священиком у коліні чи в племені Ізраїлевому?
20. Священик зрадів, і взяв ефода, терафи і ідола, і пішов з народом.
21. Вони обернулися і пішли, і відпустили дітей, худобу і важке пустили наперед.
22. Коли вони одійшли від оселі Михи, мешканці домів, що сусідили з домом Михи, зібралися і погналися за домом Дана,
23. І гукали синам Дановим. [Сини Данові] обернулися і сказали Михові: Чого тобі, що ти отак репетуєш?
24. Миха сказав: Ви забрали богів моїх, котрих я зробив, і священика, і відійшли; Чого ж іще? То нащо ви говорите: Чого тобі?
25. Сини Данові сказали йому: [Замовкни], щоб ми не чули голосу твого; інакше деякі з нас, розгнівавшись, нападуть на вас, і ти погубиш своє життя і життя родини своєї.
26. І пішли сини Данові шляхом своїм; А Миха, побачивши, що вони потужніші від нього, повернувся назад, у дім свій.
27. [А сини Данові] взяли те, що зробив Миха, і священика, котрий був у нього, і пішли на Лаїш, супроти народу спокійного і безтурботного, і звоювали його мечем, а місто спалили вогнем.
28. Нікому було допомогти, бо він був віддалений од Сидону і не мав стосунків з кимось. [Місто це] було в долині, що поблизу Бет-Рехова. І збудували [знову] собі місто і оселилися в ньому.
29. І назвали місто: Дан, за йменням батька свого Дана, сина Ізраїля; а передніше ім'я міста було: Лаїш.
30. І поставили в себе сини Данові різьбленого ідола; а Йонатан, син Гершома, Манасїїного сина, сам і сини його були священиками у коліні Дановому до дня полону тієї землі.
31. І поставили в себе різьбленого ідола, зробленого Михою, на всі дні, коли дім Божий містився в Шіло.

Судді 19

1. За тих днів, коли не було царя в Ізраїля, жив один левит на схилі гори Єфремової. Він узяв собі наложницю з Віфлеєму Юдиного.
2. Наложниця його посварилася з ним і пішла від нього в дім батька свого у Віфлеємі Юдиному, і була там чотири місяці.
3. Чоловік її підвівся і пішов за нею, щоб поговорити до серця її і повернути її до себе. З ним був служник його і двоє віслюків. Вона завела його в дім батька свого.

4. Батько тієї молодиці, побачивши його, з радістю стрів його, і притримав його тесть його, батько молодої дружини. І пробув він у нього три дні; вони їли, і пили, і ночували там.
5. Четвертого дня підвелися вони вранці, і він підвівся, щоби йти. І сказав батько молодої жінки зятеві своєму: Підкріпи серце своє шматком хліба, і потім підете.
6. Вони залишилися, і обидва разом їли і пили. І сказав батько молодиці чоловікові тому: Я благаю тебе: лишися ще на одну ніч, і нехай звеселиться твоє серце.
7. Чоловік той підвівся було, щоб рушати, але тесть його вельми припрошував його, і він знову заночував там.
8. П'ятого дня підвівся він уранці, щоби йти. І сказав батько молодиці: Я благаю тебе: підкріпи серце своє [хлібом] і зачекай до схилю дня. І їли вони обидва.
9. І підвівся той чоловік, щоби йти, сам він, наложниця його і слуга його. І сказав йому тесть його, батько молодої жінки: Ось, день схилюся до вечора, заночуйте, будь ласка; ось, днів скоро кінець, ночуй тут, нехай звеселюється серце твоє; а вввтра рано-вранці підведетеся в дорогу вашу, і підеш у дім твій.
10. Але чоловік не погодився ночувати, підвівся й рушив; і прийшов до Євусу, що [нині] Єрусалим; з ним двоє нав'ючених віслюків, і наложниця його з ним.
11. Коли вони були поблизу Євусу, день уже схилювся. І сказав служник господареві своєму: Я благаю тебе, заїдемо в це місто євусеїв і заночуємо в ньому.
12. Господар його сказав йому: Ні, не заїдемо в місто чужинців, котрі не з синів Ізраїля, але дійдемо до Гів'ї.
13. І сказав служникові своєму: Дійдемо до одного з оцих місць і заночуємо в Гів'ї, або ж у Рамі.
14. І рушили, і йшли, і зайшло сонце біля Гів'ї, міста, яке належало Веніяминові.
15. І завернули вони туди, щоб переночувати в Гів'ї. І прийшов він, і сів на вулиці у місті, але ніхто не запросив їх у дім для ночівлі.
16. Аж ось, іде один літній чоловік з роботи своєї у полі надвечір; А був цей чоловік із Єфремової гори, і був він зайшлим у Гів'ї. А мешканці тамтешні були сини Веніяминові.
17. Він, підвівши очі свої, побачив перехожого на вулиці міській. І сказав той старий чоловік: Куди йдеш? І звідки ти прийшов?
18. Він сказав йому: Ми йдемо з Віфлеєму Юдиного до Єфремової гори, звідки я. Ходив я до Віфлеєму Юдиного, а тепер іду до Господнього дому; і ніхто не запрошує мене в дім.
19. У нас є солома і паша для наших віслюків; також хліб і вино для мене і служниці твоєї і для молодого юнака цього є у служників твоїх; не бракує нам чогось.
20. Старий чоловік сказав йому: Не турбуйся; всіляка нестача твоя на мені; лише не ночуй на вулиці.

21. І завів його у дім свій, і дав паші віслюкам [його], а самі вони обмили ноги свої, і їли та пили.
22. Коли вони звеселили серця свої, аж ось, мешканці міста, сини Веліяла, оточили дім, стукали у двері і говорили старому, господареві дому: Виведи чоловіка, що зайшов у дім твій, ми спізнаємо його.
23. Господар дому вийшов до них і сказав їм: Ні, браття мої, не робіть лихого, коли чоловік цей зайшов у дім мій, не чиніть цього божевілья.
24. Є в мене донька на видані, а в нього наложниця, виведу їх, дивіться на них і робіть з ними, що вам до вподоби; а чоловікові цьому не чиніть такої мерзоти.
25. Але вони не хотіли слухати його. Тоді чоловік [зайшлий] узяв свою наложницю і вивів до них на вулицю. Вони спізнали її і глумилися над нею цілу ніч. І відпустили її при з'яві зорі.
26. І прийшла вона перед з'явою зорі, і впала біля дверей того чоловіка, у котрого був господар її, і лежала, аж доки розвиднилося.
27. А господар її підвівся вранці і прочинив двері дому та й вийшов, щоби йти своєю дорогою, – аж ось та жінка, його наложниця, лежить біля входу до оселі, а руки її на порозі.
28. Він сказав їй: Підводься, підемо. Але відповіді не було, бо вона вмерла. Він поклав її на віслюка і пішов до свого місця.
29. Повернувшись до свого дому, взяв ножа і, взявши наложницю свою, розітнув її за членами її на дванадцять шматків і порозсилав по всій країні Юдеї.
30. Кожний, хто бачив це, говорив: Не бувало і не бачено такого, як це, від дня виходу Ізраїлевих синів з єгипетської землі. Зверніть увагу на це, радьтеся та скажіть!

Судді 20

1. І вийшли всі сини Ізраїля, і зібралася [вся] громада, як один чоловік, від Дана до Беер-Шеви, і землі гілеадської перед Господом у Міцпу.
2. І зібралися старшини всього народу, всі коліна Ізраїлеві у зібранні народу Божого, чотириста тисяч піших, що оголюють меч.
3. Сини Веніяминові почули, що сини Ізраїля прийшли до Міцпи. І сказали сини Ізраїля: Скажіть, як сталося таке лихо?
4. Левит, чоловік тієї замордованої жінки, відповідав і сказав: Я з наложницею моєю прийшов, щоб заночувати до Гів'ї Веніяминової.
5. І зворохобилися супроти мене мешканці Гів'ї, і оточили через мене дім уночі. Мали намір забити мене і наложницю мою замордували так, що вона померла.
6. Я взяв наложницю мою, розітнув її, і послав її (члени її) по всіх краях володіння Ізраїлевого: тому що вони вчинили розпусту та гидоту серед Ізраїля.
7. Тому ви всі, сини Ізраїля, порадьтеся щодо цієї справи і вирішіть її чин.

8. І обурився увесь народ, як один чоловік, і сказав: Не підемо ніхто в шатро своє, і не зайдемо ніхто в оселю свою!
9. І вчинимо нині з Гів'ї отак: [Підемо] на неї за жеребом.
10. І візьмемо по десятеро чоловіків на сотню від усіх колін Ізраїля, по сто на тисячу, і по тисячі від десяти тисяч, щоб вони принесли харчів для народу, котрий піде супроти Гів'ї Веніяминої, покарати її за ту гидоту, котру вони вчинили в Ізраїлі.
11. І зібралися всі Ізраїльтяни супроти міста, одностайно, мов один чоловік.
12. І послали коліна Ізраїлеві в кожне коліно Веніяминове сказати: Яку це гидоту вчинено у вас!
13. Видайте розбещених отих людей, котрі в Гів'ї; ми заб'ємо їх, і викорінемо зло в Ізраїлі. Але сини Веніяминові не хотіли дослухатися до голосу братів своїх, синів Ізраїля.
14. А зібралися сини Веніяминові до Гів'ї, аби піти війною супроти синів Ізраїля.
15. І було того дня синів Веніяминових, [які зібралися] з міст, двадцять шість тисяч чоловік, що оголюють меч; окрім того, із мешканців Гів'ї прийшло сімсот добірних мужів.
16. Із усього народу цього було сімсот чоловіків добірних, котрі були лівшами, і всі ці, кидаючи з праці каміння на волос, не хибили.
17. А ізраїльтян, крім синів Веніяминових, було чотириста тисяч чоловіків, які оголюють меч; і всі вони були придатні для війни.
18. І підвелися, і пішли у дім Божий, і молилися до Бога, і сказали сини Ізраїля: Хто з нас передніше піде на війну з синами Веніяминовими? І сказав Господь: Юда [піде] попереду.
19. І підвелися сини Ізраїля рано-вранці, і отаборилися біля Гів'ї.
20. І рушили Ізраїльтяни на війну супроти Веніямина, і стали сини Ізраїля в бойові лави поблизу Гів'ї.
21. І вийшли сини Веніяминові з Гів'ї, і поклали того дня двадцять дві тисячі Ізраїльтян на землю.
22. Але народ ізраїльський збадьорився і знову стали в бойові лави на тому місці, де стояли попереднього дня.
23. І рушили сини Ізраїля, і плакали перед Господом до вечора, і прикликали Господа: Чи розпочинати мені бій з синами Веніямина, брата мого? Господь сказав, – Рушайте супроти нього!
24. І підступили сини Ізраїля до синів Веніяминових другого дня.
25. Венямин вийшов супроти них із Гів'ї другого дня, і ще поклали на землю вісімнадцять тисяч мужів з синів Ізраїля, що оголювали меч.

26. Тоді всі сини Ізраїля і увесь народ пішли, і прийшли в дім Божий і, сидячи там, плакали перед Господом, і постилися того дня до вечора, і принесли приношення веспалення і мирні приношення перед Господом.
27. І зверталися сини Ізраїля до Господа (в той час Ковчег заповіту знаходився там),
28. І Пінхас, син Єлеазара, Ааронового сина, стояв тоді перед ним: Чи виходити мені іще на бій з синами Веніямина, брата мого, чи ні? Господь сказав: Рушайте: Я завтра віддам його в руки ваші.
29. І поставив Ізраїль засідку довкола Гів'ї.
30. І пішли сини Ізраїля на синів Веніяминових третього дня, і вишикувалися в бойові лави супроти Гів'ї, як і раніше.
31. Сини Веніяминові виступили супроти народу і відійшли од міста, і почали, як передніше, вбивати з народу на дорогах, з котрих одна піднімається до Божого дому, а одна до Гів'ї у полі, і [вбили] близько тридцяти чоловіків з Ізраїля.
32. І сказали сини Веніяминові: Вони падають перед нами, як передніше. А сини Ізраїля сказали: Будемо втікати від них і відтягнемо їх від міста на шляхи.
33. І всі Ізраїльтяни підвелися зі свого місця і влаштувалися у Баал-Тамарі, а Ізраїлева засідка рушила зі свого місця із луків Гів'ї.
34. І прийшли перед Гів'ї десять тисяч вояків одбірних із усього Ізраїля, і розпочалася жорстока січа; але [сини Веніяминові] не знали, що на них чекає біда.
35. І вдарив Господь Веніямина перед Ізраїльтянами, і поклали того дня Ізраїльтяни з синів Веніямина двадцять п'ять тисяч сто вояків, що оголили меч.
36. Коли сини Веніямина побачили, що вони зазнали поразки, тоді Ізраїльтяни поступилися місцем синам Веніямина; бо сподівалися на засідку, котру вони поставили поблизу Гів'ї.
37. А засідка заквапилася і поспішила до Гів'ї, і стала до бою, і понищила все місто мечем.
38. Тим часом, ізраїльтяни мали із засідкою [домовлене] гасло до нападу – стовп диму понад містом.
39. Отож, коли Ізраїльтяни відступили з поля бою, і Веніямин почав перемагати, і вигубив близько тридцяти ізраїльтян, бо, казали вони, знову падають вони перед нами, як і в першому бою;
40. Тоді почав підноситися з міста дим стовпом. Веніямин озирнувся назад, і ось, [дим] від міста підноситься до неба.
41. Ізраїльтяни повернулися, а Веніямин здивувався; бо побачив, що наближається до нього лихо.
42. І кинулися вони навтіч від ізраїльтян по дорозі в пустелю; але січа переслідувала їх, а ті, що виходили з міста, нищили їх там.

43. Оточили веніямитян, і переслідували його до Менухи, і винищували до самого східного боку Гів'ї.

44. Полягло тоді Веніямина вісімнадцять тисяч вояків – мужів хоробрих.

45. [А решта] завернула і побігла в пустелю, до скелі Ріммон, а [ізраїльтяни] винищили на шляхах ще п'ять тисяч вояків, і гналися за ними до Гід'ому, і ще вбили з них дві тисячі люду.

46. А всіх синів Веніяминових, які впали того дня, було двадцять п'ять тисяч вояків, котрі оголювали меча, і всі вони були мужі міцні.

47. [І повернули ті], [що залишилися], і втікали в пустелю, до скелі Ріммону, шістсот чоловік, і сиділи там на кам'яній горі Ріммон чотири місяці.

48. А ізраїльтяни знову пішли до синів Веніяминових, і повбивали їх вістрям меча, і людей у місті, і скотину, все, що лише стрічалось, і все що було [на шляху] і міста, спалили вогнем.

Судді 21

1. І присягнулися ізраїльтяни в Міцпі, говорячи: Ніхто з нас не віддасть дочки своєї синам Веніяминовим заміж.

2. І прийшов народ у дім Божий, і сиділи там до вечора перед Богом, і зчинили грімке волання, і вельми плакали.

3. І сказали: Господе, Боже Ізраїлів! Для чого сталося це в Ізраїлі, що не стало тепер в Ізраїля одного коліна?

4. Другого дня підвівся народ уранці, і влаштували там жертovníка, і піднесли приношення веспалення і мирні приношення.

5. І сказали сини Ізраїля: Хто не приходив на зібрання перед Господом із усіх колін Ізраїлевих? Бо велике прокляття [проголошено] було про тих, котрі не прийшли перед Господа до Міцпи, і сказано було, що ті зроковані будуть на смерть.

6. І сумували сини Ізраїля за Веніямином, братом своїм і сказали: Нині відрубане одне плем'я від Ізраїля!

7. Як учинити нам з тими, котрі залишилися, [стосовно] жінок, бо ми присягалися Господом не давати їм дружин із дочок наших?

8. І сказали: Чи немає когось із колін Ізраїля, хто не приходив перед Господа до Міцпи? І виявилось, що з Явешу гілеадського ніхто не приходив до табору на зібрання.

9. І оглянули народ, і ось, не було там жодного з мешканців Явешу гілеадського.

10. І послала туди громада дванадцять тисяч чоловіків, мужів хоробрих, і наказали їм, говорячи: Рушайте і повбивайте мешканців Явешу гілеадського мечем, і жінок та дітей.

11. І ось що учиніте: Кожного чоловіка і кожную жінку яка спізнала чоловіка, винищуйте.

12. І знайшли вони поміж мешканцями Явешу гілеадського чотириста юнок, які не спізнали чоловіка, і привели їх до табору в Шіло, що на землі ханаанській.
13. І послала вся громада переговорити з синами Веніямина, що були в скелі Ріммон, та й оголосили їм мир.
14. Тоді повернулися сини Веніяминові, і дали їм дружин, котрих залишили живими з дівчат Явешу гілеадського; але виявилось, що цього замало.
15. А народ печалився за Веніямином, що Господь учинив такий пролом у племенах Ізраїля.
16. І сказали старшини громади: Що нам учинити з тими, котрі залишилися, стосовно дружин, бо винищені жінки у Веніямина?
17. І сказали: Спадкова земля нехай залишається тим синам Веніямина, що залишилися, щоб не щезло коліно від Ізраїля.
18. Але ми не можемо дати їм дружин із дочок наших; бо сини Ізраїля присягалися, говорячи: Проклятий, хто дасть дружину Веніяминові.
19. І сказали: Ось, кожного року буває свято Господнє в Шіло, котре на північ від Бет-Елу і на схід від шляху, що йде від Бет-Елу до Сихему, і з півдня від Левони.
20. І наказали синам Веніямина і сказали: Рушайте і вчиніть засідку у виноградниках.
21. І стежте, коли вийдуть дівчата Шіло танцювати в хороводах, то ви вийдете з виноградників і схопите кожний собі дружину з дівчат Шіло, і повертайтеся на землю Веніяминову.
22. І коли прийдуть батьки їхні зі скаргою на нас, ми скажемо їм: Простіть нам за них; бо ми не взяли для кожного з них дружини на війні, і ви не дали їм; тепер ви завинили.
23. Сини Веніямина так і вчинили, і взяли дружин за числом своїм із тих, що танцювали, котрих вони викрали, і рушили, і повернулися до наділу свого, і відбудували міста, і почали жити в них.
24. О тій же порі розійшлися Ізраїльтяни звідти кожний до свого коліна і до роду свого, і пішли звідти кожний до свого наділу.
25. За тих днів не було царя в Ізраїля; кожний чинив те, що йому здавалося справедливим.

Книга Рут

РУТ1

1. За тих днів, коли правили судді, стався у країні голод. І пішов один чоловік з Віфлеєму Юдиного, зі своєю дружиною і двома синами, жити на полях моавських.
2. Ім'я того чоловіка було Елімелех, а ймення жінки його Ноомі; і ймення двох синів його – Махлон і Кілійон ефремляни з Віфлеєму Юдиного. І прийшли вони на поля моавські і залишилися там.

3. І помер Елімелех, чоловік Ноомі і залишилася вона з двома синами своїми.
4. Вони взяли собі дружин з моавитянок: – ім'я однієї Орпа, а ім'я другої Рут; і мешкали там близько десяти літ.
5. Але потім повмирали й обидва сини її, Махлон і Кілійон, і залишилася та жінка після обидвох синів своїх і після чоловіка свого.
6. І підвелася вона з невістками, і пішла назад з моавського краю; бо почула на полях моавських, що Бог відвідав народ Свій і дав їм хліба.
7. І вийшла вона з того місця, в котрому жила, і обидві невістки її з нею. Коли пішли вони по дорозі, вертаючись до краю Юдиного,
8. Ноомі сказала невісткам своїм: ходіть, повертайтеся кожна у дім своєї матері. Господь учинить вам добре, як ви учинили з померлими та зі мною.
9. І дасть вам Господь, щоб ви знайшли спокій кожна в домі свого чоловіка. І поцілувала їх. Але вони зчинили голосний плач,
10. І сказали: Ні, ми повернемося з тобою до народу твого.
11. Але Ноомі сказала: Поверніться, доні мої; Нащо вам іти зі мною? Хіба є ще в мене сини в моїм лоні, котрі стали б вашими чоловіками?
12. Поверніться, доні мої, ходіть своїм шляхом; бо я вже стара, щоб за чоловіком бути. Та якби й сказала: Є мені ще надія, і навіть, якби я оцю ніч була з чоловіком і потім народила синів, –
13. То чи можна вам чекати, доки вони вирости б? Чи можна вам не поспішати і не виходити заміж? Ні, донечки мої, я вельми опікуюся вами, бо рука Господня вийшла супроти мене.
14. Вони зчинили гвалт і знову заридали. І Орпа поцілувала свекруху [на прощання], а Рут пригорнулася до неї.
15. І сказала Ноомі Рут: Ось, братова твоя повернулася до народу свого та богів своїх, – повернися й ти за братовою своєю.
16. Але Рут сказала: Не присилуй мене залишити тебе і повернутися від тебе; але куди ти підеш, туди і я піду, і де ти будеш мешкати, там і я буду жити; народ твій буде моїм народом і твій Бог моїм Богом.
17. І де ти помреш, там і я помру і похована буду. Нехай те і те вчинить мені Господь, і ще більше вчинить: тільки смерть розлучить мене з тобою.
18. [Ноомі], переконавшись, що вона (невістка) твердо вирішила йти за нею, перестала умовляти її.
19. І йшли вони обидві, доки не прийшли до Віфлеєму. Коли прийшли вони до Віфлеєму, ціле місто зворохобилося через них, і говорили: Чи це Ноомі?
20. Вона сказала їм: Не називайте мене Ноомі, а називайте мене Мара, бо Вседержитель послав мені велику гіркоту.

21. Я вийшла звідси уповні, а повернув мене Господь з порожніми руками. Нащо називати мене Ноомі, коли Господь примусив мене страждати, і Всемогутній послав мені нещастя.

22. І повернулася Ноомі, і з нею невістка її Рут моавитянка, що прийшла з моавських піль. І прийшли вони до Віфлеєму на початку жнив ячменю.

РУТ2

1. У Ноомі був родич по чоловікові її, чоловік вельми відомий, з Елімелехового роду, на ім'я Боаз.

2. І сказала Рут моавитянка до Ноомі: Дозволь мені піти в поле збирати колоски в того, в кого знайду милість. А вона сказала їй: Іди, моя доню.

3. Вона пішла, і прийшла і визбирувала в полі [колоски] після женців. І сталося, що та ділянка поля належала Боазові, що з Елімелехового роду.

4. Аж прийшов з Віфлеєму Боаз, і сказав женцям: Господь з вами! Вони сказали: Нехай благословить тебе Господь!

5. І сказав Боаз служникові своєму, що наглядав за женцями: Чия це молода жінка?

6. Служник, що наглядав за женцями, відповідав і сказав: Ця молода жінка – моавитянка, яка прийшла з Ноомі з моавських країв.

7. Вона сказала: Я благаю вас, дозвольте мені підбирати і збирати поміж снопами позаду женців; і прийшла, і була [тут] з самого ранку до цього часу; так що вона трохи спізнилася додому.

8. І сказав Боаз до Рут: Послухай, доню моя, не ходи підбирати на іншому полі і не переходь звідсіля, але будь тут з моїми служницями.

9. Нехай в очах твоїх буде те поле, де вони жнуть, і ходи за ними. Ось, я наказав слугам моїм не займати тебе. Коли відчуєш спрагу, йди до посудин і пий, звідки черпають служники мої.

10. Вона впала на обличчя своє і поклонилася до землі, і сказала йому: Яким чином знайшла я милість в очах твоїх, що ти приймаєш мене, хоч я чужинка?

11. Боаз відповідав і сказав їй: Мені оповіли про все, що ти вчинила для свекрухи своєї по смерті чоловіка твого, що ти залишила батька твого, що ти залишила матір твою, і твою батьківщину, і прийшла до народу, котрого ти не знала учора і третього дня.

12. Господь відплатить за добродіяння твоє, і буде нагорода твоя уповні від Господа, Бога Ізраїлевого, під чий крила ти прийшла з довірою.

13. Вона сказала: Дозволь мені знайти милість перед очима твоїми, мій господарю! Ти заспокоїв мене і говорив [приязно] серцю служниці твоєї, хоч я не варта жодної із служниць твоїх.

14. І сказав їй Боаз: Обідня пора; підійди сюди і споживай хліб і замочуй у квасі шматок свій. І сіла вона біля женців. Він подав їй хліба і вона споживала, наїлася і ще залишилося.

15. І підвелася, щоб збирати (колоски). Боаз наказав слугам своїм, сказавши: Нехай збирає вона також поміж снопами, і не кривдять її.
16. А також від снопів відкидайте їй і залишайте, нехай вона підбирає, і не лайте її.
17. Отак підбирала вона в полі до вечора, і вимолотила зібране, і було близько ефи ячменю.
18. Узявши це, вона пішла в місто, і свекруха її побачила, що вона назбирала. І дістала Рут їй те, що залишила, обідаючи сама.
19. І сказала їй свекруха її: Де ти збирала сьогодні, і де працювала? Нехай буде благословенний, що прийняв тебе! [Рут] сказала свекрусі своїй, у кого вона працювала, і сказала: Чоловікові тому, в котрого я сьогодні працювала, ім'я Боаз.
20. І сказала Ноомі невістці своїй: Благословенний він од Господа за те, що не залишив без милости своєї ні живих, ані померлих! І сказала їй Ноомі: Чоловік цей близький нам; він із наших родичів.
21. Рут моавитянка сказала їй: Він навіть сказав мені: Будь з моїми служниками, аж доки скінчать вони жнива мої.
22. І сказала Ноомі невістці своїй, Рут: Добре, доню моя, що ти будеш ходити зі служниками його, щоб не ображали тебе [чоловіки] на іншому полі.
23. Так була вона із служницями Боазовими і визбирувала [колоски], аж доки не скінчилися жнива ячменю і жнива пшениці, і мешкала у свекрухи своєї.

РУТЗ

1. І сказала їй Ноомі, свекруха її: Доню моя, чи не пошукати тобі притулку, щоб тобі добре було?
2. Ось, Боаз, зі служницями котрого ти була, родич наш. Він цієї ночі буде віяти ячмінь на току.
3. То вмийся, намастися, одягни на себе [крашу] одержу свою і рушай на тік; але не показуйся йому, доки він не скінчить їсти й пити.
4. А коли він ляже спати, то зауваж те місце, де він ляже; тоді прийдеш і відкриєш приніжжя його і ляжеш, а він скаже, що тобі робити.
5. [Рут] сказала їй: Учиню все, що ти сказала мені.
6. І пішла та тік, і вчинила все так, як наказала їй свекруха її.
7. Боаз наївся і напився, і звеселилося серце його, і пішов та й ліг спати біля копиці. І вона прийшла тихесенько і відкрила його приніжжя й лягла.
8. А опівночі він здригнувся, підвівся, аж ось, біля ніг його жінка лежить.
9. І сказав [їй Боаз:] Хто ти? Вона відказала: Я Рут, служниця твоя; простягни крило твоє на служницю твою, бо ти родич.

10. [Боаз] сказав: Благословенна ти від Господа, доню моя! Оце твоє останнє добродіяння учинила ти ще краще попереднього, що ти не пішла шукати юнаків – ані бідних, ані багатих.

11. А тепер, доню, не бійся! Я вчиню тобі все, що ти сказала; бо все місто народу мого знає, що ти жінка добродійна.

12. І хоч це правда, що я родич; але є ще родич ближчий, аніж я.

13. Переночуй цю ніч, а завтра, якщо він прийме тебе, то добре, нехай прийме; а якщо він не захоче прийняти тебе, то я прийму, живий Господь! Спи до ранку.

14. І спала вона біля ніг його до ранку, і підвелася, перш, ніж могли розпізнати одне одного. І сказав Боаз: Нехай не знають, що жінка приходила на тік.

15. І сказав їй: Принеси покривало, що було на тобі, і тримай його. Вона тримала [за краї], і він відміряв шість мір ячменю, і завдав їй, і вона пішла до міста.

16. А [Рут] прийшла до свекрухи своєї. Та сказала [їй] : А що, доню моя? Вона переказала їй все, що вчинив їй чоловік той.

17. І сказала [їй] : Оці шість мір ячменю він дав мені і сказав мені: Не повертайся до свекрухи своєї в порожні.

18. Та сказала: Зачекай, доню моя, чим скінчиться оця справа; бо чоловік цей не матиме спокою, не скінчивши сьогодні справи.

РУТ4

1. А Боаз вийшов до брами і сидів там. І ось, проходить мимо родич, про котрого Боаз говорив. І сказав йому Боаз: Зайди-но сюди, і сядь отут! І зайшов той, і сів.

2. [Боаз] запросив десять чоловіків старшин міста – і сказав: Присядьте отут! І вони присіли.

3. І сказав [Боаз] родичеві: Ноомі, яка повернулася з моавських піль, продає частину поля, котре належить братові нашому Елімелехові.

4. Я поклав донести до вух твоїх і сказати: Купи при тих, що сидять отут, та при старшинах народу мого. Якщо хочеш викупити, викупляй; а якщо не хочеш викупляти, скажи мені, і я буду знати; бо, окрім тебе, нема кому викупити, а по тобі я. Той сказав: Я викупляю.

5. Боаз сказав: Коли ти купиш поле у Ноомі, то маєш купити і в Рут моавитянки, дружини померлого, і мусиш взяти її заміж, щоб поновити ім'я померлого на його спадкові.

6. І сказав той родич: Не можу я взяти її собі, щоб не пошкодити своєму спадкові; прийми її ти, бо я не можу прийняти.

7. Передніше такий був [звичай] в Ізраїля при викупі і при обміні для підтвердження якоїсь справи: один скидав сандалію свою і давав своєму ближньому; і це було свідоцтвом серед Ізраїля.

8. І сказав той родич Боазові: Купи собі. І скинув сандалію свою.

9. І сказав Боаз старшинам і всьому народові: Ви тепер свідки тому, що я купляю з руки Ноомі все Елімелехове, і все, що Кіліонове та Махлонове;
10. Також і Рут моавитянку, дружину Махлонову, беру собі за дружину, щоб зберегти ім'я померлого на спадкові його, аби не щезло ім'я померлого між братами його та з брами місця цього; ви сьогодні свідки тому.
11. І сказав увесь народ, котрий був біля брами, і старшини: Ми свідки, нехай учинить Господь жінку, що входить у дім твій, мов Рахіль і як Лію, котрі обидві облаштували дім Ізраїлів. І надбай багатства у Єфраті, і нехай славиться ім'я твоє у Віфлеємі.
12. І нехай буде дім твій, як дім Переца, котрого народила Тамар Юді, від того насіння, котре дасть тобі Господь від цієї молоді жінки.
13. І взяв Боаз Рут, і вона стала дружиною його. І увійшов він до неї, і Господь дав їй завагітніти, і вона породила сина.
14. І говорили жінки Ноомі: Благословенний Господь, що Він не залишив тебе нині без спадкоємця. І нехай буде славним ім'я його серед Ізраїля!
15. Він буде тобі втіхою для душі і годувальником у старості, бо його породила твоя невістка, що любить тебе, котра для тебе краща за сімох синів.
16. І взяла Ноомі дитя те, і носила його в обіймах своїх, і була йому за няньку.
17. Сусідки назвали ім'я йому, і говорили: У Ноомі народився син, і назвали ім'я йому: Овед він батько Єссея, Давидового батька.
18. І ось рід Переца: Перец породив Гецрона,
19. А Гецрон породив Рама, а Рам породив Аммінадава,
20. А Аммінадав породив Нахшона, а Нахшон породив Салмона;
21. А Салмон породив Боаза, а Боаз породив Оведа;
22. А Овед породив Єссея, а Єссея породив Давида.

Перша Книга Царів

1 ЦАРІВ 1

1. Був один чоловік із Раматаїм-Цофіму, з Єфремової гори, а ім'я йому Елкана, син Срохама, сина Ілія, сина Тоху, сина Цуфа, єфремлянин.
2. У нього було дві дружини: ім'я одній Анна, а ім'я другій – Пеніна. І були в Пеніні діти, а в Анни дітей не було.
3. І ходив цей чоловік із міста Шіло свого в належні дні поклонятися і приносити пожертву Господові Сил; Там [були Ілій] і два сини його, Хофні та Пінхас, священники Господні.

4. Того дня, коли Елкана приносив пожертву, давав Пеніні, дружині своїй, і всім синам її і дочкам її частини.
5. А ось Анні давав частину особливу, бо любив Анну, хоч Господь і замкнув лоно її.
6. А суперниця її вельми завдавала їй прикросців, спонукаючи її ремствувати на те, що Господь замкнув лоно її.
7. Так бувало щороку, коли ходила вона в дім Господній; та завдавала їй прикростей, а ця плакала і не їла.
8. І сказав їй Елкана, чоловік її: Анно! Чого ти плачеш і чому не їси, і від чого в скорботі серце твоє? Чи не кращий я для тебе, аніж десять синів?
9. І підвелася Анна після того, як вони їли і пили в Шіло, а Ілій, священник, сидів тоді біля входу до храму Господнього.
10. І була вона в скорботі душі, і молилася Господові, і плакала гірко.
11. І дала обітницю, говорячи: Господе Саваоте! Якщо ти зглянешся над скорботою служниці Твоєї і згадаєш про мене, і не забудеш служниці Твоєї, і даси служниці Твоїй дитятко чоловічої статі, то я віддам його Господові на всі дні життя його, і бритва не торкнеться голови його.
12. А тим часом, як вона довго молилася перед Господом, Ілій дивився на уста її.
13. І, оскільки Анна говорила в серці своєму, а губи її лишень рухалися, і не було чути голосу її, то Ілій сприймав її за п'яну.
14. І сказав їй Ілій: Доки ти будеш п'яною? Витверезись од вина свого!
15. І відповідала Анна, і сказала: Ні, пане мій, я – жінка скорботна духом, вина і п'яного напою я не пила, але виливаю душу мою перед Господом.
16. Не вважай служниці твоєї негідницею; бо від великої печалі моєї і від скорботи моєї я говорила досі.
17. І відповідав Ілій, і сказав: Йди з миром, і Бог Ізраїлів прихилиться до твого бажання, якого ти зажадала у Нього.
18. А вона сказала: Нехай знайде служниця твоя милість в очах твоїх! І пішла дорогою своєю, і їла, і обличчя її вже не було [скорботним], як перше.
19. І підвелися вони вранці, і вклонилися перед Господом, і повернулися, і прийшли в дім свій до Рами. І спізнав Елкана Анну, дружину свою, і згадав про неї Господь.
20. І сталося, завагітніла Анна в певному часі, і породила сина, і дала йому ймення: Самуїл, бо від Господа благала його.
21. І пішов чоловік її Елкана і вся родина його звершити щорічну жертву Господові і обітницю свої.

22. А ось Анна не пішла, сказавши чоловікові своєму: Коли немовля відлучене буде від грудей і підросте, тоді я відведу його, і він з'явиться перед Господом, і залишиться там назавжди.

23. І сказав їй Елкана, чоловік її: Вчиняй, як тобі до серця; лишайся, аж доки не відлучиш його; та нехай підтвердить Господь слово, що [вийшло] з уст [твоїх]. І залишилася дружина його, і годувала свого сина, аж поки вона відлучила його.

24. А коли вигодувала його, пішла з ним до Шіло, [узявши] трьох бичків і одну ефу борошна, і бурдюк вина, і прийшла в дім Господа у Шіло; а хлопчик був ще замалим.

25. І закололи бичка; і привела підлітка до Ілії.

26. І сказала: О, пане мій! Нехай живе душа твоя, пане мій! Я – ота жінка, котра отут біля тебе стояла і молилася до Господа;

27. Про це дитя молилася я, і вдоволив Господь прохання моє, що я просила в Нього.

28. І я віддаю його Господові на всі дні життя його – служити Господові. І вклонилася там Господові.

1 ЦАРІВ 2

1. І молилася Анна і говорила: Звеселилося серце моє в Господі; ріг мій став високим у Господі. Широко розтулилися уста мої на ворогів моїх; бо я радію із спасіння Твого.

2. Немає [такого] святого, як Господь; бо немає іншого, окрім Тебе; і немає скелі, як Бог наш.

3. Більше не говоріть зарозуміло, хай не виходить з уст ваших зухвальство; тому що Господь є Бог ведення, і діяння у Нього зважені.

4. Лук міцних ламається, а немічні оперізуються силою.

5. Наймаються ситі за хліб, а голодні відпочивають, навіть неплідна народжує сім разів, а багатодітна знесильюється.

6. Господь умертвляє і оживляє, і до шеолу понижує, і підносить до неба.

7. Господь учиняє жебраком і збагачує, принижує і підносить.

8. Із тліну підіймає Він бідного, із смітників підносить убогого, аби посадовити з вельможами, і престола слави дасть їм у спадок; бо у Господа підвалини землі, і Він світ на них поставив.

9. Ступні святих Своїх Він пильнує, а порушники закону щезнуть у п'їтмі; бо не силою міцний чоловік (людина).

10. Господь зітре тих, що суперечать Йому; з небес заgrimить на них. [Господь] буде судити кінці землі, і дасть потугу цареві Своєму, і піднесе ріг (силу) Помазанця Свого.

11. І пішов Елкана до Рами, до оселі своєї. А підліток лишився служити Господові при Ілії священникові.

12. А сини Ілїї були людьми негідними; вони не знали Господа,
13. І обов'язку священників перед народом. Коли хтось приносив пожертву, слуга священників під час варіння м'яса приходив з виделкою у руці своїй,
14. І опускав її в казан, або в горщик чи на сковороду, і що зачепить виделка, те й брав собі священник. Так чинили вони з усіма ізраїльтянами, які приходили туди в Шіло.
15. Навіть раніше, аніж спалювали лій, приходив служник священників і говорив тому, хто приносив пожертву: Дай м'яса на печеню для священника; він не візьме в тебе варене м'ясо, то дай сирого.
16. І [якщо] хтось говорив йому: Нехай сплять передніше лій, за звичаєм, а [потім] візьми собі, скільки душі твоєї заманеться, то він казав: Ні, зараз же дай, а якщо ні, то силою візьму!
17. І гріх цих юнаків був дуже великий перед Господом, бо вони безчестили Господню жертву.
18. А Самуїл служив перед Господом, оперізуючись лляним ефодом.
19. А малу верхню одежу давала йому його матір, і приносила йому щороку, коли приходила з чоловіком з річною жертвою.
20. І благословив Ілїй Елкана і дружину його, та й сказав: Нехай же дасть тобі Господь дітей від дружини цієї замість відданого, якого взяв Господь. І пішли вони на місце своє.
21. І навідав Господь Анну, і завагітніла вона, і породила іще трьох синів, і двох доньок, а підліток Самуїл зростав у Господа.
22. А Ілїй був дуже старий, і чув усе, як чинили сини його з ізраїльтянами, і що вони злягаються з жінками, які збиралися біля входу до скинії зібрання.
23. І сказав їм: Для чого ви вдаєтеся до таких учинків? Бо я чую недобру славу про вас поміж цим народом.
24. Ні, діти мої, то недобра слава, про котру я чую; ви розбещуєте народ Господній.
25. Якщо згрішить чоловік супроти чоловіка, то помоляться за нього Богові. А якщо чоловік згрішить супроти Господа, то хто буде заступником за нього? Але вони не дослухалися до голосу батька свого, бо Господь вирішив уже зрокувати їх на смерть.
26. А юнак Самуїл все зростав та зростав і здобував милість у Господа та прихильність у людей.
27. І прийшов Божий чоловік до Ілїї, і сказав йому: Так говорить Господь: Чи не відкрився Я домові батька твого, коли були вони ще у Єгипті, у домі фараона?
28. І чи не вибрав його з усіх колін Ізраїлевих Собі за священника, щоб він приходив до жертovníка Мого, щоб кадив кадило, щоб носив ефода переді Мною? І чи не дав Я домові батька твого від усіх жертв синів Ізраїля, спалюваних вогнем?

29. Для чого ж ви топчете ногами пожертви Мої і хлібні приношення Мої, котрі заповідав Я для оселі [Моєї], і чому ти надаєш перевагу синам своїм, а не Мені, годуючи себе частками від усіх приношень народу Мого – Ізраїля?

30. А тому ось, що говорить Господь, Бог Ізраїлів: Я сказав тоді: Дім твій і дім батька твого будуть ходити переді Мною навіки. Але тепер говорить Господь: Нехай не буде так; бо Я прославлю тих, що прославляють Мене, а ті, що зневажають Мене, будуть зневажені.

31. Ось, надходять дні, в [котрих] Я відітну рамено твоє і рамено дому батька твого, щоб не було старого [чоловіка] у домі твоєму.

32. І ти будеш бачити ворога в оселі Моїй, хоч Господь прихильний до Ізраїля, і не буде в домі твоєму похилого [чоловіка] у всі дні – наповік.

33. Я не усуну в тебе [всіх] від жертовника Мого, щоб засмучувати очі твої і мучити душу твою; але всі нащадки твої помиратимуть в середніх літах.

34. І ось тобі ознака, котра прийде на обидвох синів твоїх, на Хофні та Пінхаса; – обидва вони помруть одного дня.

35. І настановлю Собі священика вірного; він буде чинити згідно з серцем Моїм та з душею Моєю; і дім його я зроблю тривким, і він буде ходити перед Помазанцем Моїм у всі дні.

36. І кожний, хто залишиться з дому твого, прийде кланятися йому за агору срібла і за шматок хліба, і скаже: Долучи мене до якоїсь посади левитів, щоб мати спожиток.

1 ЦАРІВ 3

1. А юнак Самуїл служив Господові при Ілії. А слово Господнє було не часто за тих днів, і видіння [були] вряди-годи.

2. І сталося того часу, коли Ілій лежав на своєму місці, – очі його вже мали зімкнутися, і він не міг бачити,

3. І світильник Божий іще не згас, і Самуїл лежав у храмі Господнім, де Ковчег Божий;

4. То озвався Господь до Самуїла, і відповідав він: Ось я!

5. І побіг він до Ілія, і сказав: Ось я! Ти покликав мене. Але той сказав: Я не кликав; ходи назад, лягай. І він пішов, і ліг.

6. Але Господь і вдруге озвався до Самуїла. Він підхопився і прийшов до Ілія вдруге, і сказав: Ось я! Ти кликав мене. Але той сказав: Я не кликав тебе, сину мій, повернися назад і лягай.

7. Самуїл тоді ще не знав [голосу] Господа, і ще не відкривалося йому слово Господнє.

8. І озвався Господь до Самуїла ще й утретє. Він підвівся і прийшов до Ілія, і сказав: Ось я! Ти кликав мене. Тоді зрозумів Ілій, що Господь кличе юнака.

9. І сказав Ілій Самуїлові: Піди назад і лягай, і коли покличе тебе, ти скажи: Говори, Госпode, бо чує служник Твій. І пішов Самуїл, і ліг на місці своєму.

10. І прийшов Господь, і постав, і покликав, як того і другого разу: Самуїле, Самуїле! І сказав Самуїл: Говори, [Господе], [бо] чує служник Твій.
11. І сказав Господь Самуїлові: Ось, Я вчиню діяння в Ізраїлі, про котре хто почує, в того задзвенить в обидвох вухах його.
12. Того дня Я звершу над Ілієм все те, що Я говорив про дім його. Я почну і скінчу.
13. Я оголосив йому, що Я покараю дім його навіки за ту провину, що він знав, як сини його чинять безчестя, і не притримував їх.
14. А тому присягаюся домом Ілія, що провина дому Ілієвого не згладиться ні пожертвами, ані приношеннями хлібними навіки.
15. І лежав Самуїл до самого ранку, і прочинив двері дому Господнього; і боявся Самуїл оповісти про видіння оце Ілієві.
16. Але Ілій покликав Самуїла і сказав: Сину мій, Самуїле! Той сказав: Ось я!
17. І сказав [Ілій] : Що сказано тобі? Не приховуй від мене; те і те учинить з тобою Господь, і ще більше вчинить, якщо ти приховаєш од мене що-небудь із усього того, що сказано тобі.
18. І розповів йому Самуїл усе, і не приховав од нього [анічого]. Тоді сказав [Ілій:] Він – Господь; що Йому до вподоби, нехай те звершить.
19. І зростав Самуїл, і Господь був з ним; і не залишилося жодного слова його, яке упало на землю .
20. І спізнав увесь Ізраїль від Дана до Беер-Шеви, що Самуїлові даровано бути пророком Господнім.
21. І продовжував Господь з'являтися в Шіло потому, як відкрив Себе Самуїлові у Шіло через слово Господнє.

1 ЦАРІВ 4

1. І було слово Самуїлове до всього Ізраїля. І виступили ізраїльтяни супроти филистимлян на війну, і отаборилися при Евен-Гаезері, а филистимляни таборували в Афеку.
2. І вишикувалися филистимляни навпроти Ізраїля, а коли бій стався й ізраїльтяни зазнали поразки від филистимлян, котрі забили на полі бою близько чотирьох тисяч вояків,
3. То прийшов народ у табір, і сказали старшини Ізраїлеві: За що уразив нас Господь сьогодні перед филистимлянами? Візьмемо собі із Шіло Ковчега заповіту Господнього, і він піде серед нас, і врятує нас од руки ворогів наших.
4. І послав народ до Шіло, і принесли звідти Ковчега заповіту Господа Саваота, що сидить [на] херувимах; а при Ковчезі заповіту Божого були й обидва сини Ілієві, Хофні і Пінхас, з Ковчегом Божого заповіту.
5. І коли Ковчег заповіту Господнього з'явився у таборі, то увесь Ізраїль заволав так голосно, що земля стогнала.

6. І почули филистимляни шум од вигуків і сказали: з якої причини такі голосні вигуки у таборі євреїв? І довідалися, що Ковчег Господній з'явився у таборі.
7. І настрашилися филистимляни, бо сказали: Бог той прийшов до них у табір. І сказали: Горе нам! Бо не траплялося подібного ні вчора, ні третього дня.
8. Горе нам! Хто визволить нас від руки цього могутнього Бога? Це – той Бог, котрий уразив єгиптян всілякими карами в пустелі.
9. Зміцніться і будьте мужні, филистимляни, щоб вам не потрапити у рабство до євреїв, як вони у вас [у рабстві] ; будьте мужніми і – воюйте з ними!
10. І кинулися в бій филистимляни, і зазнали поразки Ізраїльтяни, і кожний втікав до свого шатра, і була поразка вельми велика, і впало ізраїльтян тридцять тисяч піших.
11. І Ковчег Божий був захоплений, і два сини Ілієві, Хофні та Пінхас, полягли.
12. І побіг один веніаминівець з поля бою, і прийшов до Шіло того ж дня; одежа на ньому була розірвана, і порох на голові його.
13. Коли прийшов він, Ілій сидів на стільці при дорозі і дивився, бо серце його тремтіло за Ковчегу Божого. І коли чоловік той прийшов і оголосив у місті, то голосно заволоало все місто.
14. І почув Ілій звуки волювання і сказав: З якої причини такий гвалт? І тієї ж миті підійшов чоловік той, і повідав Ілієві.
15. Ілій мав тоді дев'яносто вісім літ, і очі його померкли, і він уже не міг бачити.
16. І сказав той чоловік Ілієві: Я прийшов із табору, сьогодні ж я втік із поля бою. І сказав [Ілій:] Що сталося, сину мій?
17. І відповідав вісник і сказав: Ізраїль бігцем відступив перед филистимлянами, і поразка велика сталася в народі, і обидва сини твої, Хофні й Пінхас, загинули, і Ковчегу Божого захопили [вороги].
18. Коли згадав він про Ковчегу Божого, [Ілій] упав зі стільця навznak біля брами, зламав собі хребта й помер; бо він [був] застарим і важким. А був він суддею Ізраїля сорок років.
19. А невістка його, дружина Пінхаса, була вагітна й близька до пологів. І коли почула вона вістку про захоплення Ковчегу Божого, і про смерть свекра свого і чоловіка свого, то впала на коліна і породила, бо озвався в ній біль її.
20. І коли помирала вона, жінки, які стояли біля неї, говорили їй: Не бійся, ти породила сина. Але вона не відповідала і не звертала уваги.
21. І назвала немовля Іхавод , кажучи: Відійшла слава від Ізраїля, з тієї миті, як захопили Ковчегу Божого. Бо почула про захоплення Божого Ковчегу, і про тестя свого та про чоловіка свого,
22. Та й сказала: Відійшла слава від Ізраїля, бо захопили Ковчегу Божого.

1 ЦАРІВ 5

1. А филистимляни взяли Божого Ковчега і принесли його з Евен-Гаезеру до Ашдоду.
2. І взяли филистимляни Ковчега Божого, і занесли його до храму Дагона і поставили біля Дагона.
3. А наступного дня вранці підвелися ашдодяни, аж ось, Дагон лежить ницьма на землі перед Господнім Ковчегом! І взяли вони Дагона і поставили його на його місце.
4. А наступного дня підвелися вони вранці, аж ось, Дагон лежить ницьма на землі перед Господнім Ковчегом! А Дагонова голова та обидві долоні рук його [лежать] відтяти на порозі, – тільки тулуб Дагонів лишився при ньому.
5. А тому жерці Дагонові і всі, хто входив до капища Дагонового в Ашдоді, не ступають на поріг Дагонів аж до цього дня.
6. І зтяжіла рука Господня над ашдодянами, і Він уражав їх, і покарав їх болючими наростами, в Ашдоді і в околицях його.
7. І побачили те ашдодяни, і сказали: Нехай не залишиться у нас Ковчег Бога Ізраїлевого; бо важка рука Його і для нас, і для Дагона, бога нашого.
8. І послали, і зібрали до себе всіх филистимських володарів, і сказали: Що нам учинити з Ковчегом Бога Ізраїлевого? І сказали: Нехай Ковчег Бога Ізраїлевого перейде до Гату. І вони перенесли Ковчега Бога Ізраїлевого до Гату.
9. По тому, як відправили його, була рука Господа супроти міста, – жах вельми великий, – і вразив Господь мешканців міста від малого до великого, і з'явилися на них нарости.
10. І відіслали вони Ковчега Божого до Екрону; і коли прийшов Ковчег Божий до Екрону, заволали екроняни, говорячи: Принесли до нас Ковчега Бога Ізраїлевого, щоб вигубив нас і народ наш.
11. І послали, і зібрали всіх володарів филистимських, і сказали: Відішліть Ковчега Бога Ізраїлевого; нехай він повернеться на своє місце, щоб не вигубив він нас і народу нашого. Бо смертельний жах був у всьому місті, і Божа рука вельми зтяжіла на них.
12. І ті, котрі не вмерли, уражені були наростами, так що зойк у місті підносився до небес.

1 ЦАРІВ 6

1. І був Божий Ковчег на филистимській землі сім місяців.
2. І покликали филистимляни жерців та ворожбитів, говорячи: Що робити з Господнім Ковчегом? Навчіть нас, як відпровадити його на місце його?
3. А ті сказали: Якщо ви хочете відпустити Ковчега Бога Ізраїлевого, то не відпускайте його в порожні, але принесіть йому пожертву за провину; тоді зцілитеся і пізнаєте, за що не відступає од вас рука Його.
4. І сказали вони: Яку жертву за провину мусимо ми принести Йому? Ті сказали: За числом филистимських володарів, - п'ять золотих наростів і п'ятеро мишей золотих; бо покара одна на всіх вас і на володарях ваших.

5. Отож, зробіть подобу наростів ваших і подобу мишей ваших, що спустошують землю, і прославте Бога Ізраїлевого; можливо, Він злегшить руку Свою над вами, і над богами вашими, і над землею вашою.
6. І для чого вам ожорсточувати серце ваше, як ожорсточили серце своє єгиптяни і фараон? Ось, коли Господь показав силу Свою над ними, то вони відпустили їх, і вони пішли.
7. Отож, візьміть, зробіть одну колісницю нову, і візьміть двох корів-первісток, на котрих не було ярма, і запряжіть корів у колісницю, а телят їхніх відведіть од них додому.
8. І візьміть Ковчега Господнього і поставте його на колісницю; а золоті речі, котрі принесете Йому на жертву за провину, покладіть до скрині збоку її. І відпустите його і нехай піде.
9. І дивіться, якщо він піде до Бет-Шемешу дорогою свого рубежу, – то він велике оце лихо вчинив нам; якщо ж ні, то ми будемо знати, що не його рука уразила нас, – а сталося це з нами випадково.
10. І вчинили вони так; і взяли двох корів-первісток, і запрягли їх у колісницю, а телят їхніх притримали вдома.
11. І поставили Ковчега Господнього на колісницю і скриню із золотими мишами й подобами наростів.
12. І пішли корови просто дорогою на Бет-Шемеш; однією дорогою простували, йшли і ремигали, але не відхилялися ні праворуч, ані ліворуч, а володарі филистимські йшли за ними аж до рубежу Бет-Шемешу.
13. [А мешканці] Бет-Шемешу жниували пшеницю в долині, і, роззирнувшись, побачили Ковчега Господнього, і зраділи, що побачили його.
14. А колісниця вкотилася на поле бет-шемешанина Ісуса і зупинилася там, де був великий камінь, і порубали колісницю на дрова, а корів принесли для всеспалення Господові.
15. Левити зняли Ковчега Господнього і скриню, що була при ньому, в котрій [були] золоті речі, і поставили на великий той камінь; а мешканці Бет-Шемешу принесли того дня всеспалення і закололи жертви Господові.
16. І п'ятеро володарів филистимських бачили [це], і повернулися того дня до Екрону.
17. А золоті оті нарости, котрі принесли филистимляни на жертву за провину Господові, були: один за Ашдод, один за Газу, один за Ашкелон, один за Гат, і один за Екрон.
18. А золоті миші [були] за числом усіх филистимських міст п'ятох володарів, від міста фортечного й аж до відкритих поселень, до великого каменя, на якому поставили Ковчега Господнього, і [котрий стоїть] донині на полі Ісуса бет-шемешанина.
19. І уразив Він мешканців Бет-Шемешу за те, що вони зазирали до Ковчега Господнього, і вигубив із народу п'ятдесят тисяч сімдесят чоловіків. І заплакав народ, тому що уразив Господь народ великою поразкою.

20. І сказали мешканці Бет-Шемешу: Хто може стояти перед Господом, оцим святим Богом? І до кого Він піде від нас?

21. І послали послів до мешканців Кір'ят-Єаріму, говорячи: Филістимляни повернули Ковчега Господа, прийдіть, візьміть його до себе.

1 ЦАРІВ 7

1. І прийшли мешканці Кір'ят-Єаріму і підняли Господнього Ковчега, і внесли його до Авінадавого дому на узгір'ї Гів'ї, а сина його Елеазара посвятили стерегти Господнього Ковчега.

2. З того дня, як залишився Ковчег у Кір'ят-Єарімі, минуло багато часу, цілих двадцять літ. І навернувся увесь дім Ізраїлів до Господа.

3. І сказав Самуїл всьому домові Ізраїля, говорячи: Якщо ви всім серцем своїм наvertsаєтеся до Господа, то усуньте з-поміж себе богів чужинських і Астарт, і прихиліть серце ваше до Господа, і служіть Йому одному; І Він визволить вас від руки филистимлян.

4. І повикидали сини Ізраїля Ваалів та Астарт, і почали служити одному Богові.

5. І сказав Самуїл: Зберіть усіх Ізраїльтян до Міцпи, а я буду молитися за вас Богові.

6. І зібралися до Міцпи і черпали воду, і виливали перед Господом, і постили того дня, говорячи: Згрішили ми перед Господом. І судив Самуїл синів Ізраїля в Міцпі.

7. А коли почули филистимляни, що сини Ізраїля зібралися в Міцпі, тоді пішли володарі филистимські на Ізраїля. Ізраїльтяни, зачувши [про те], злякалися филистимлян.

8. І сказали сини Ізраїля Самуїлові: Не переставай озиватися за нас до Господа, Бога нашого, щоб Він урятував нас від руки филистимлян.

9. І взяв Самуїл одне молочне ягня і приніс його для всеспалення Господові, і закликав Самуїл до Господа про Ізраїля, і почув його Господь.

10. І коли Самуїл підносив усеспалення, филистимляни прийшли воювати з Ізраїлем. Але Господь загримів того дня могутнім громом над филистимлянами, і навів на них жах, і вони зазнали поразки перед Ізраїлем.

11. І виступили ізраїльтяни з Міцпи, і переслідували филистимлян, і винищували їх аж до місця, що під Бет-Кар.

12. І взяв Самуїл одного каменя, і поставив поміж Міцпою і між Шенам, і назвав йому ім'я: Евен-Єзер. І він сказав: Аж до цього місця поміж нами Господь.

13. Отак упокорені були филистимляни і не ходили відтак у володіння Ізраїля, і була рука Господня на филистимлянах у всі дні Самуїлові.

14. І повернулися до Ізраїля ті міста, котрі взяли филистимляни від Ізраїля, від Екрону й аж до Гату, а їхні рубежі врятував Ізраїль від руки филистимлян. І був мир між Ізраїлем та між амореями.

15. І був Самуїл суддею Ізраїля по всі дні життя свого.

16. І ходив він щороку, і обходив Бет-Ел, і Гілгал, і Міцпу, – і судив Ізраїля по всіх тих місцях.

17. І повертався до Рами, бо [там] був дім його, і там він судив Ізраїля, і спорудив там жертовника Господові.

1 ЦАРІВ 8

1. А коли постарів Самуїл, то настановив синів своїх судьями над Ізраїлем.

2. Ім'я старшому синові його Йойл, а ім'я другому його [синові] – Авійя; вони [були] судьями в Беер-Шеві.

3. Але сини його не ходили його шляхом, а ухилилися до зиску, і брали підкуп, і судили неправедно.

4. І зібралися всі старшини Ізраїля, і прийшли до Самуїла в Раму,

5. І сказали йому: Ось ти постарів, а сини твої не ходять твоїми шляхами; Отож, настанови над нами царя, щоб він судив нас, як в інших народів.

6. І не сподобалося це слово Самуїлові, коли вони сказали: "Настанови нам царя, щоб він судив нас". І молився Самуїл до Господа.

7. І сказав Господь Самуїлові: Прислухайся до голосу народу в усьому, що вони говорять тобі; тому що не тебе вони зневажили, але Мене зневажили, щоб Я не царював над ними.

8. Як вони учиняли з того дня, котрого Я вивів їх із Єгипту, і донині залишали Мене і служили іншим Богам; так учиняють вони з тобою.

9. Отож, прислухайся до голосу їхнього; тільки остережи їх і оголоси їм права царя, що буде царювати над ними.

10. І переказав Самуїл всі слова Господа народіві, що просив у нього царя.

11. І сказав: Ось, які будуть права царя, що царюватиме над вами: синів ваших він візьме і приставить до колісниць своїх, і зробить вершниками своїми, і будуть вони бігати перед колісницями його;

12. І поставить [їх] у себе тисяцькими, і півсотниками, і щоб вони обробляли лани його і жнивували хліба його, і виготовляли йому військову зброю та колісничне знаряддя його.

13. А дочок ваших візьме, щоб вони варили миро, куховарили і пекли хліб.

14. І поля ваші і виноградники та із оливкових садів найкращі забере і віддасть слугам своїм.

15. І з посівів ваших, і з виноградників ваших візьме десяту частину, і віддасть євнухам своїм та слугам своїм.

16. І служників ваших і служниць ваших, і юнаків ваших найкращих, і віслуків ваших візьме, і використає для потреб своїх.

17. Від дрібної скотини вашої візьме десяту частину і самі ви будете йому рабами.

18. І заволаєте тоді від царя вашого, котрого ви обрали собі, і не буде Господь відповідати вам тоді.

19. Але народ не погодився дослухатися голосу Самуїла і сказав: Ні, ми будемо мати над собою царя;

20. І будемо, як інші народи: буде судити нас цар наш, і ходитиме перед нами, і провадитиме війни наші.

21. І вислухав Самуїл всі слова народу, і переказав їх голосно Господові.

22. І сказав Господь Самуїлові: Дослухайся голосу їхнього і настанови їм царя. І сказав Самуїл ізраїльтянам: Рушайте кожний до свого міста.

1 ЦАРІВ 9

1. І був чоловік із синів Веніямина, ім'я його Кіш, син Авіїла, сина Церорового, сина Бехоратового, сина Афіяхового, веніяминівець, людина заможна.

2. У нього був син, ім'я йому Саул, молодий і вродливий, і не було нікого з ізраїльтян вродливішого від нього; він од пліч своїх був найвищим серед усього народу.

3. І пропали віслючки у Кіша, батька Саулового, і сказав Кіш Саулові, синові своєму: Візьми з собою одного із слуг і підведися, піди, пошукай віслючок.

4. І він перейшов Єфремові гори і пройшов землю Шаліша, але не знайшли, і перейшли землю Шеаліму – і [там їх] немає; і перейшли землю Веніяминову, і не знайшли.

5. Коли вони прийшли на землю Цуф, Саул сказав до свого слуги, котрий з ним: Ходімо назад, щоб мій батько, залишивши віслючок, не почав хвилюватися за нас.

6. Але слуга сказав йому: Ось, у цьому місті є чоловік Божий, чоловік пошанований: все, що він не скаже, справджується. Ходімо зараз туди; може статися, що він підкаже нам шлях, котрим нам треба йти.

7. І сказав Саул служникові своєму: Отож, ми підемо, а що ми принесемо тому чоловікові? Бо хліба вже немає в торбах наших, і подарунка нема, аби піднести тому чоловікові Божому. Що у нас?

8. І знову відповідав служник Саулові, і сказав: Ось, у руці моїй чверть шекля срібла; я віддам чоловікові Божому, і він підкаже нам шлях наш.

9. Бувало передніше, коли хтось звертався до Бога з нуждою, то так говорив: Давайте підемо до провидця; бо той, кого [називають] нині пророком, раніше називався провидцем.

10. І сказав Саул служникові своєму: Добре ти говориш, і ходімо. І пішли до міста, де був чоловік Божий.

11. Коли вони підіймалися вгору до міста, то зустріли дівчат, які вийшли черпати воду, і сказали їм: Чи є тут провидець?

12. Ті відповідали їм і сказали: Є. Ось, він перед тобою; лише поквапся, бо він сьогодні прийшов до міста, - тому що нині в народі пожертва на пагорбі.

13. Коли прийдете до міста, то знайдете його, доки він ще не пішов на ту верховину, на обід; бо народ не почне їсти, доки він не прийде; тому що він благословить жертву, і після цього почнуть їсти покликані. Отож, простуйте, тепер ви ще знайдете його.
14. І пішли вони до міста. А коли дійшли до середини міста, аж ось, і Самуїл виходить назустріч їм, щоби йти на пагорб.
15. А Господь відкрив Самуїлові за день до приходу Саулового, і сказав:
16. Завтра о цій порі я пришлю до тебе чоловіка із землі Веніяминової, і ти помасти його на володаря народів Моєму – Ізраїлю, і він урятує народ Мій від руки филистимлян; бо Я зглянувся над народом Моїм, бо волання його сягнуло до Мене.
17. Коли Самуїл побачив Саула, то Господь сказав йому: Ось чоловік, про якого Я говорив тобі, він буде урядувати народом Моїм.
18. І підійшов Саул до Самуїла, на брамі, і запитав його: Скажи мені, де дім провидця?
19. І відповідав Самуїл Саулові, і сказав: Я провидець, йди попереду в мене на пагорб; і ви будете обідати зі мною сьогодні, і відпущу тебе вранці, і все, що в тебе на серці, скажу тобі.
20. А про віслучок, котрі у тебе пропали вже три дні тому, не хвилюйся: вони знайшлися. І кому все жадане в Ізраїлі? Чи не тобі і не усьому домові батька твого?
21. І відповідав Саул, і сказав: Чи не син я Веніямина, одного з менших колін Ізраїлевих? І плем'я моє чи не найменше між усіма племенами коліна Веніяминового? Для чого ти все це говориш мені?
22. І взяв Самуїл Саула і служника його, і завів їх до кімнати, і надав їм чільне місце між покликаними, котрих було близько тридцяти чоловік.
23. І сказав Самуїл кухареві: подай ту частину, котру я дав тобі і про яку я сказав тобі: Відклади її в себе.
24. І взяв кухар плече і що було на ньому, і поклав перед Саулом. І сказав [Самуїл] : Ось це залишене, поклади перед собою [і їж] ; бо до цього часу збережено [воно] для тебе, коли я скликав народ. І їв Саул із Самуїлом того дня.
25. І зійшли вони з пагорба до міста, і Самуїл розмовляв із Саулом на даху.
26. Уранці підвелися вони отак: коли зійшла зоря, Самуїл покликав Саула на дах і сказав: Підведися, я проведу тебе. І підвівся Саул, і вийшли вони обидва з дому, він і Самуїл.
27. Коли проходили вони до околиці міської, то Самуїл сказав до Саула: Скажи служникові, нехай він іде перед нами. І той пішов попереду; а ти зараз спинися, і я відкрию тобі, що сказав Бог.

1 ЦАРІВ 10

1. І взяв Самуїл посудину з елеєм і вилив на голову його, і поцілував його, і сказав: Ось, Господь помазує тебе над спадком Своїм на володаря. [І будеш ти царювати над народом Господнім], [і ти визволиш його від руки ворогів його навколо нього]. [І ось тобі ознака], [що Господь помазав тебе володарем над спадком Своїм].

2. Коли ти тепер підеш від мене, то стрінеш двох чоловіків поблизу гробниці Рахілі, у володіннях Веняминових, в Целцаху, і вони скажуть тобі: Знайдені віслючки, котрих ти ходив шукати, і ось, батько твій, забувши про них, журиться за вами, кажучи: "А що із сином моїм?"
3. І підеш звідти далі, і прийдеш до діброви Фаворської, і зустрінуть там тебе три чоловіки, що йтимуть до Бога, у Бет-Елу, – один несе трьох ягнят, другий несе три хлібини, а третій несе бурдюк вина.
4. І будуть вітати вони тебе, і дадуть тобі дві хлібини, і ти візьмеш із рук їхніх.
5. Потому ти прийдеш на пагорб Божий, де охоронний загін филистимський; і коли увійдеш там до міста, зустрінеш громаду пророків, що сходитимуть з верховини, і перед ними псалтир і тімпан, і сопілка, і цитра, і вони пророкуватимуть.
6. І зійде на тебе Дух Господній, і ти будеш пророкувати з ними, і станеш іншою людиною.
7. Коли знамення справдяться з тобою, тоді вчиняй, що зможе рука твоя; тому що з тобою Бог.
8. І ти піди передніше мене до Гілгалу, куди і я прийду до тебе для принесення всеспалення і мирних жертв. Сім днів чекай, доки я не прийду до тебе, і тоді повідаю тобі, що робити.
9. І сталося, як обернувся Саул, щоби йти від Самуїла, Бог дав йому інше серце, і справдилися всі ті ознаки того ж дня.
10. Коли прийшли вони до пагорба, аж ось, зустрічається їм громада пророків, і злинув на нього Дух Божий, і він пророкував серед них.
11. Усі, хто знав його вчора і третього дня, забачивши, що він з пророками пророкує, говорили в народі одне одному: Що це сталося з сином Кішовим? Невже й Саул у пророках?
12. І відповідав один із присутніх там, і сказав: А в тих, хто батько? А тому стало прислів'ям: Невже й Саул у пророках?
13. І перестав він пророкувати, і пішов на пагорб.
14. І сказав дядько Саулів йому і служникові його: Куди ви ходили? Він сказав: Шукати віслючок, але, бачачи, що [їх] немає, зайшли до Самуїла.
15. І сказав дядько Саулів: Розкажіть мені, що сказав вам Самуїл?
16. І сказав Саул дядькові своєму: Він оголосив нам, що віслючки знайшлися. А про те, що сказав йому Самуїл про царство, не відкрив йому.
17. І скликав Самуїл народ до Господа у Міцпу.
18. І сказав синам Ізраїлевим: Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Я вивів Ізраїля з Єгипту, і визволив вас від руки єгиптян і від руки всіх царств, що пригноблювали вас.

19. А тепер ви погордували своїм Богом, котрий рятує вас від усіх лихоліть ваших і скорботи вашої, і сказали Йому: Царя настанови над нами. Отож, постаньте тепер перед Господом за колінами вашими і за племенами вашими.
20. І наказав Самуїл підходити всім колінам Ізраїля, і було означене коліно Веніяминове.
21. І наказав підходити колінові Веніяминовому за племенами його, і назване плем'я Матрієве, і привів рід Матріїв за мужами, і названий Саул, син Кіша, і шукали його і не знаходили.
22. І тому запитали ще у Господа: Чи прийде він сюди? І сказав Господь: Ось, він ховається серед речей.
23. І побігли, і взяли його звідти, і він постав серед народу, і був він вищий від усього народу на цілу голову.
24. І сказав Самуїл всьому народові: Чи бачите, кого вибрав Господь? Схожого на нього немає в усьому народі. Тоді увесь народ вигукнув і сказав: Нехай живе цар!
25. І виклав Самуїл народові права царства, і написав до книги, і поклав перед Господом. І відпустив увесь народ, кожного в оселю свою.
26. Також і Саул пішов додому, в Гів'ї, і пішли з ним хоробрі, котрих серця торкнувся Бог.
27. А деякі люди говорили: Чи йому рятувати нас? І зневажили його, і не піднесли йому дарів; але він мовби не помічав того.

1 ЦАРІВ 11

1. І прийшов аммонієць Нахаш, і затаборював при Гілеадському Явешу. І сказали всі мешканці Явешу Нахашові: Вступи з нами у спілку, і ми будемо служити тобі.
2. І сказав їм Нахаш аммонієць: Я вступлю з вами у спілку, але з умовою, щоб виколоти кожному з вас праве око і тим самим накласти ганьбу на увесь Ізраїль.
3. І сказали йому старшини Явешу: Дай нам строку сім днів, аби послати нам послів по всіх володіннях Ізраїльських, і якщо ніхто не допоможе нам, то ми вийдемо до тебе.
4. І прийшли послы до Гів'ї Саулової, і переказали слова оті вголос народові, і весь народ заплакав.
5. І ось, прийшов Саул з волами з поля і сказав: Що [сталосся] з народом, що він плаче? І переказали йому слова мешканців Явешу,
6. І злинув Дух Божий на Саула, коли він зачув ці слова і вельми спалахнув гнів його.
7. І взяв він двійко волів, і розітнув їх на частини, і послав у всі володіння ізраїльські через тих послів, оголошуючи, що так буде учинено з волами того, хто не піде слідом за Саулом і Самуїлом. І запопав страх Господній народ, і виступили [всі], як один чоловік.
8. [Саул] оглянув їх у Безеку, і було синів Ізраїля триста тисяч, і мужів Юдиних тридцять тисяч.

9. І сказали послам, що прийшли: Отак скажіть мешканцям Явешу Гілеадського: Завтра, коли пригріє сонце, буде вам допомога. І прийшли послы, і оголосили мешканцям Явешу, і вони зраділи.

10. І сказали мешканці Явешу [Нахашові:] Завтра вийдемо до вас, і вчиняйте з нами, як вам заманеться.

11. Наступного дня Саул розділив народ на три загони, і вони пробралися в середину табору під час вранішньої сторожі і винищували аммонійців аж до спекотного дня; а ті що залишилися, розпорошилися аж так, що не лишилося з них двоє разом.

12. Тоді сказав народ Самуїлові: Хто говорив: Чи Саулові царювати над нами? Видайте цих людей, і ми їх повбиваємо!

13. Але Саул сказав народові: Сього дня нікого не можна вбивати, бо сьогодні Господь звершив порятунок в Ізраїлі.

14. І сказав Самуїл народові: Ходімо в Гілгал, і поновимо там царство.

15. І пішов увесь народ до Гілгалу і настановив там Саула царем перед Господом у Гілгалі, і принесли там пожертви мирні перед Господом, і вельми веселилися там Саул і всі ізраїльтяни.

1 ЦАРІВ 12

1. І сказав Самуїл всьому Ізраїлеві: Ось, я підкорився голосові вашому у всьому, що ви говорили мені, настановив над вами царя.

2. І ось, цар ходить перед вами. А я постарів і посивів; і сини мої з вами. А я ходив перед вами від юности моєї і аж донині.

3. Ось я, свідчіть супроти мене перед Господом і перед помазанцем Його, у кого взяв я вола? У кого взяв віслюка? Кого образив і кого пригноблював? Із чиєї руки я взяв підкупа і заплющив ним очі мої? І я поверну вам.

4. І відповідали: Ти не ображав нас і не гнобив нас, і нічого ні від кого не брав.

5. І сказав він їм: Свідок на вас Господь, і свідок помазанець Його сьогодні, що ви не знайшли за мною анічого. І сказали: Свідок.

6. Тоді Самуїл сказав народові: [Свідок] Господь, Котрий настановив Мойсея і Аарона, і Котрий вивів батьків ваших з єгипетської землі.

7. А тепер підведіться, і я буду судитися з вами перед Господом про всі добродійства, які Господь учинив вам і батькам вашим.

8. Коли прийшов Яків до Єгипту, і батьки ваші заволали до Господа, то Господь послав Мойсея і Аарона, і вони вивели батьків ваших з Єгипту і поселили їх на цьому місці.

9. Але вони забули Господа, Бога свого, і Він віддав їх у руки Сісери, старшини війська хацорського, і в руки филистимлян, і в руки царя моавського, [котрі] воювали супроти них.

10. Та коли вони заволали до Господа і сказали: Згрішили ми, тому що залишили Господа і почали служити Ваалам і Астартам; тепер визволи нас від руки ворогів наших, і ми будемо служити Тобі;
11. Тоді Господь послав Єруббаала, і Бедана, і Їфтаха, і Самуїла, і врятував вас від руки ворогів ваших, що оточили вас, і ви жили безпечно.
12. Але, побачивши, що Нахаш, цар аммонський, йде супроти вас, ви сказали мені: Ні, нехай цар зацарює над нами, в той час, коли Господь, Бог ваш, – цар ваш.
13. Отож, ось цар, котрого ви обрали, котрого ви вимагали; ось, Господь настановив над вами царя.
14. Якщо будете боятися Господа і служитимете Йому, і будете дослухатися голосу Його, і не будете чинити опору наказам Господа, то будете і ви, і цар ваш, котрий царює над вами, ходити слідом за Господом, Богом вашим.
15. А якщо ви не будете дослухатися до голосу Господа і почнете чинити опір наказам Господа, то рука Господня буде супроти вас, [як була] супроти батьків ваших.
16. А тепер станьте, і подивіться на справу значну, котру Господь звершить перед очима вашими.
17. Чи не жнивають пшеницю нині? Але я прикличу Господа, і пошле Він грім і дощ, і ви спізнаєте і побачите, який великий гріх, котрого ви вчинили перед очима Господа, бажаючи собі царя.
18. І озвався Самуїл до Господа, і Господь послав грім і дощ того дня; і запопав увесь народ великий страх від Господа і Самуїла.
19. І сказав увесь народ Самуїлові: Помолися за рабів твоїх перед Господом, Богом твоїм, щоб не вмерти нам; бо до всіх гріхів наших ми додали ще гріх, коли просили собі царя.
20. І відповідав Самуїл народові: Не бійтеся, гріх оцей вами вчинений, але ви не відступайте лише від Господа і служіть Господові всім серцем вашим.
21. І не відступайте, не йдіть за чужими [богами], котрі не принесуть користі і не визволять;– бо вони ніщо.
22. А Господь не залишить народу свого заради великого ймення Свого; бо Господові до вподоби було вибрати вас народом Своїм.
23. І я також не допущу собі гріха перед Господом, щоб відтак перестав я молитися за вас! І я буду наставляти вас на дорогу добру та пряму.
24. Тільки бійтеся Господа і служіть йому щиро, від усього серця вашого; бо ви бачили, які великі діяння вчинив Він із вами.
25. А якщо ви будете чинити лихе, то і ви, і цар ваш загинете.

1 ЦАРІВ 13

1. Рік проминув, як Саул зацарював, і другий рік царював він над Ізраїлем, як вибрав Саул собі три тисячі з ізраїльтян.

2. Дві тисячі були з Саулом у Міхмаші та на горі Бет-Елу, а тисяча була з Йонатаном у Веніяминовій Гів'ї. А решту народу відпустив до осель своїх.
3. І знищив Йонатан филистимського намісника, що в Геві. І почули про це филистимляни, а Саул засурмив сурмою по всій країні, повідуючи: Нехай же почують євреї.
4. Коли увесь Ізраїль почув, що Саул розгромив охоронний загін филистимський і що Ізраїль зробився ненависним для филистимлян, то народ зібрався до Саула в Гілгал.
5. І зібралися филистимляни на війну супроти Ізраїля; тридцять тисяч колісниць і шість тисяч кінноти, і народу багато, мов піску на березі моря; і прийшли й отаборилися у Міхмаші, на схід Бет-Авену.
6. А ізраїльтяни, побачивши, що вони в небезпеці, бо народ зазнавав утисків, поховалися в печерах і в ущелинах, і поміж скелями, і в баштах, і в ровах.
7. А [деякі] з євреїв перейшли Йордан, в країну Гадову і Гілеадську. А Саул був ще у Гілгалі, а увесь народ, який був з ним, виповнився страхом.
8. І наджидав він сім днів до терміну, [призначеного] Самуїлом, а Самуїл не приходив до Гілгалу; і почав народ розбігатися від нього.
9. І сказав Саул: Приведіть до мене [призначене] для пожертви всеспалення і для пожертв мирних. І підніс усеспалення.
10. Та ледве скінчив він приношення всеспалення, аж ось, приходять Самуїл; і вийшов Саул до нього назустріч, щоб привітати його.
11. Але Самуїл сказав: Що ти вчинив? Саул відповідав: Я бачив, що народ розбігається від мене, а ти не приходив на означений час; а филистимляни зібралися в Міхмаші.
12. Тоді подумав я: Тепер підуть на мене филистимляни в Гілгал, а я ще не прикликав Господа; і тому я наважився принести всеспалення.
13. І сказав Самуїл Саулові: Недобре вчинив ти, що не виконав наказу Господа, Бога твого, котрий був даний тобі; бо нині Господь зміцнив би царювання твоє над Ізраїлем назавжди.
14. Але тепер не втриматися царюванню твоєму; Господь знайде собі мужа по серцю своєму і зветить йому Господь бути вождем народу Свого, оскільки ти не виконав того, що наказав тобі Господь.
15. І підвівся Самуїл і пішов із Гілгалу до Гів'ї Веніяминової; а Саул перелічив людей, що були з ним, близько шести сотень чоловіків.
16. Саул із сином своїм Йонатаном і з людьми, що були при них, засіли в Гів'ї Веніяминовій; а филистимляни стояли табором у Міхмаші.
17. І вийшли з табору филистимського три загони для спустошення краю. Один завернув на офрійську дорогу, що на Шуал.
18. Другий загін попрямував на дорогу до Бет-Хорону; а один загін пішов на дорогу, що вела до рубежу, що йде від Ге-Цевоїму до пустелі.

19. А ковалів не було по всій землі ізраїльській, бо филистимляни остерігалися, щоб євреї не виготовили меча чи списа.

20. І мусили були ходити всі ізраїльтяни до филистимлян гострити кожний свого плуга, і заступа свого, і сокиру свою, і серпа свого,

21. Ціна ж означена була: дві третини шекля за лемеші плугів, і заступів, і вил, і третина шекля направити сокиру, чи вістря рожна.

22. Тому під час війни не було ні меча, ні списа у всього народу, що був із Саулом і з Йонатаном, а знайшлися вони [лишень] у Саула і Йонатана, сина його.

23. І вийшов загін филистимський до переходу Міхмашу.

1 ЦАРІВ 14

1. Одного дня сказав Йонатан, син Саулів, слугі-зброєносцеві своєму: Рушай, перейдемо до загону филистимського, що на тому боці. А батькові своєму промовчав [про це].

2. А Саул був на околиці Геви, під гранатовим деревом. І народу було з ним близько шести сотень.

3. І Ахійя, син Ахітува, брата Іхавода, сина Пінхаса, сина Ілія, священника в Шіло, носив ефода. А народ не знав, що пішов Йонатан.

4. Між тими переходами, котрими Йонатан хотів перейти до филистимської залоги, була гостра скеля з одного боку і гостра скеля з другого; ім'я першій Боцец, а ім'я другій – Сенне.

5. Одна скеля нависала з півночі, до Міхмашу, а друга з півдня, навпроти Геви.

6. І сказав Йонатан служникові-зброєносцеві своєму: Ходімо, перейдемо до залоги оцих необрізаних; можливо, Господь допоможе нам; бо для Господа неважко врятувати через багатьох, або через небагатьох.

7. І відповідав зброєносець: Роби все, що на серці у тебе; йди, ось я з тобою, куди хоче серце твоє.

8. І сказав Йонатан: Отож, ми перейдемо до цих людей; і станемо так, щоб вони побачили нас.

9. Якщо вони так скажуть нам: Зупиніться, аж доки ми підійдемо до вас, то ми залишимося на своїх місцях і не піднінемося до них.

10. А якщо отак скажуть: Підніміться до нас, то ми зійдемо, бо Господь віддав їх в руки наші, і це буде знаком для нас.

11. Коли вони обидва показалися филистимській залозі, то филистимляни сказали: Ось, євреї виходять з ущелин, у котрих вони переховувалися.

12. І закричали люди, які склали загін, до Йонатана і зброєносцеві його, говорячи: Зійдіть до нас і ми вам дещо скажемо. Тоді Йонатан сказав зброєносцеві своєму: Іди за мною, бо Господь віддав їх в руки Ізраїля.

13. І почав підніматися Йонатан, [чіпляючись] руками і ногами, і зброєносець з ним. І падали [филистимляни] перед Йонатаном, а зброєносець добивав їх за ним.
14. І впало від першої поразки, що її завдали Йонатан і зброєносець його, близько двадцяти чоловіків, на половині поля, яке обробляється за день парою волів.
15. І зчинився сполох у таборі [филистимлян] на полі і в усьому народі; передні загони і ті, що спустошували землю, затремтіли; здригнулася вся земля, і був жах великий од Господа.
16. І побачила сторожа Саулова в Гів'ї Веніяминовій, що натовп розпорошується і біжить туди й сюди.
17. І сказав Саул до народу, що був з ним: Придивіться й узнайте, хто з наших вийшов. І огляділи, і ось, немає Йонатана і зброєносця його.
18. І сказав Саул до Ахійї: Принеси Ковчег Божого! Тому, що Божий Ковчег був того часу з синами Ізраїля.
19. Саул говорив ще священникові, коли замішання у филистимському таборі все ширшало й [розпросторювалося]. Тоді сказав Саул священникові: Склади руки твої.
20. І вигукнув Саул і весь народ, що був із ним, і прийшли на поле бою; аж ось, там меч кожного був супроти ближнього і замішання було дуже велике.
21. Тоді євреї, котрі вчора і третього дня були у филистимлян і котрі повсюди ходили з ними у таборі, прилучилися до ізраїльтян, що були з Саулом та Йонатаном.
22. І всі ізраїльтяни, які переховувалися в горах Єфремових, зачувши, що филистимляни накивали п'ятами, також прилучилися до своїх у битві.
23. І врятував Господь того дня Ізраїля; а битва ширилася навіть за Бет-Евен.
24. Люд ізраїльський був перевтомлений того дня; а Саул заляв народ, сказавши: Проклятий, хто вкусить хліба до вечора, аж доки я не помщуся ворогам моїм. І ніхто з народу не торкнувся харчів.
25. І пішов увесь народ до лісу, і був там на галявині мед.
26. Ось зайшов народ до лісу, говорячи: Тече мед. Але ніхто не простягнув руки своєї до рота свого; бо народ боявся прокляття.
27. А Йонатан не чув, коли батько його закликав народ, і, простягнувши кінець палиці, котра була в руці його, і вмочив його в стільник з медом, та й підніс руку свою до уст своїх, і проясніли очі йому.
28. І сказав один із народу, говорячи: Батько твій заляв народ, сказавши: Проклятий, хто сьогодні їстиме хліб. І від того виморився народ.
29. І сказав Йонатан: Знешасливив мій батько цю землю; гляньте, у мене проясніли очі, коли я посмакував трішки медом.
30. Якби спожив сьогодні народ із здобичі, котру знайшов у ворогів своїх, то чи не більшою була б поразка филистимлян?

31. І винищували филистимлян того дня від Міхмашу аж до Айялону, і народ вельми виморився.
32. І кинувся народ на здобич, і брали худобу дрібну і худобу велику, і телят, і різали на землі, і їв народ із кров'ю.
33. І звістили Саула, говорячи: Ось, народ грішить перед Господом, їсть із кров'ю. І сказав Саул: Ви згрішили! Притягніть до мене зараз великого каменя.
34. Потім сказав Саул: Розійдіться поміж народом і скажіть йому: Нехай кожний приводить до мене свого вола, і кожний свою вівцю, і заколюйте тут і їжте, і не грішіть перед Господом, не їжте з кров'ю. І приводили всі із народу, кожний своєю рукою, вола свого вночі, і заколювали там.
35. І спорудив Саул жертовника Господові; то був перший жертовник, споруджений ним Господові.
36. І сказав Саул: Ходімо услід за филистимлянами вночі, і заберемо у них усе вдосвіта, і не залишимо у них жодного чоловіка. І сказали: Чини все, що добре в очах твоїх. А священник сказав: Давайте наблизимося тут до Бога!
37. І запитав Саул у Бога: Чи йти мені [в погоню] за филистимлянами? Чи віддаси їх в руки Ізраїля? Але Він не відповідав йому того дня.
38. Тоді сказав Саул: Нехай підійдуть сюди всі старшини народу, і дослідіть, на кому гріх нині?
39. Бо – живий Господь, що врятував Ізраїля, – якщо виявиться й на Йонатані, синові моєму, то він також помре неодмінно. Але ніхто не відповідав йому з усього народу.
40. І сказав [Саул] усім ізраїльтянам: Станьте ви на один бік, а я і син мій Йонатан станемо на другий бік І відповідав народ Саулові: Вчиняй, що добре в очах твоїх.
41. Саул сказав: Господе, Боже Ізраїля! Дай ознаку. І жереб випав на Йонатана й Саула, а народ вийшов [невинним].
42. Тоді сказав Саул: Киньте жереба поміж мною і поміж Йонатаном, сином моїм. І випав жереб на Йонатана.
43. І сказав Саул Йонатанові: Розкажи мені, що вчинив ти? І розповів йому Йонатан, і сказав: Я скуштував з кінця палиці, котра в руці моїй, трішки меду; і ось, я мушу померти.
44. І сказав Саул: Нехай те і те вчинить мені Бог, і ще більше заподіє, але ти, Йонатане, маєш сьогодні померти.
45. Але народ сказав Саулові: Чи Йонатан має померти, котрий здобув таке велике спасіння Ізраїлеві? Нехай же не буде цього! Живий Господь: і волосина не впаде з голови його на землю; тому що з Богом він діяв нині. І звільнив народ Йонатана, і не помер він.
46. І повернувся Саул назад, перестав переслідувати филистимлян; а филистимляни попростували на своє місце.

47. І зміцнив Саул своє царювання над Ізраїлем; і воював з усіма довколишніми ворогами своїми; з Моавом і з аммонійцями, і з Едомом, і з царями Цови, і з филистимлянами. І скрізь, супроти кого він йшов, мав успіх.

48. І налаштував військо і завдав поразки Амаликові, і звільнив Ізраїля від руки грабіжників його.

49. Сини у Саула були: Йонатан і Ішві, і Малкішуя; а ймення двох дочок його: ім'я старшій Мерав, а ім'я молодшій Мелхола.

50. А ймення дружини Саулової – Ахіноам, донька Ахімааца. А ймення старшини його війська: Авнер, син Нера, Саулового дядька.

51. А Кіш, батько Саулів, і Нер – батько Авнера, сини Авїїла;

52. І була рішуча війна супроти филистимлян за всіх Саулових днів. І коли Саул бачив якогось чоловіка хороброго та при силі, то брав його до себе.

1 ЦАРІВ 15

1. І сказав Самуїл Саулові: Господь послав мене помазати тебе на царя над народом Його, над Ізраїлем; тепер підкорися голосові Господньому.

2. Так говорить Господь Саваот: Пригадав Я те, що вчинив Амалик Ізраїлеві, як він перетнув йому шлях, коли він виходив з Єгипту.

3. Тепер іди і завдай поразки Амаликові, і винищ усе, що в нього; і не змилосердишся над ним, але зрокуй на смерть від чоловіка до дружини, від підлітка до грудного немовляти, від бика до вівці, від верблюда до віслюка.

4. І зібрав Саул народ, і нарахував їх у Телаїмі двісті тисяч ізраїльтян піших, і десять тисяч із коліна Юдиного.

5. І дійшов Саул до міста Амаликового і вчинив засідку в долині.

6. І сказав Саул кенейнам: Ходіть, відокремтеся, вийдіть з-поміж середовища Амалика, щоб мені не винищити вас із ним; бо ви вчинили милість усім ізраїльтянам, коли вони виходили з Єгипту. І відокремилися кенейни з-поміж Амалика.

7. І розгромив Саул Амалика від Хавілі аж до околиць Шуру, що навпроти Єгипту.

8. І Агага, царя амаликового, захопив живим, а народ увесь прокляв і винищив мечем.

9. Але Саул і народ помилували Агага, амаликського царя, і найкращих з овечок і биків, і вгодованих ягнят, і все гарне, і не хотіли винищити, а все маловартісне і худе винищили.

10. І було слово Господнє до Самуїла таке:

11. Шкодую, що настановив Я Саула на царя; бо він одвернувся від Мене, а слів Моїх не виконав. І засмутився Самуїл, і приклик`ав Господа цілу ніч.

12. І підвівся Самуїл рано-вранці [і пішов] назустріч Саулові. І повідали Самуїлові, що Саул ходив на Кармел, і там поставив собі пам'ятника, і зійшов у Гілгал.

13. Коли прийшов Самуїл до Саула, то Саул сказав йому: Благословенний ти у Господа; я виконав слово Господнє.
14. І сказав Самуїл: А що це за мекання овечок у вухах моїх і ремигання биків, котре я чую?
15. І сказав Саул: Привели їх від Амаліка, оскільки народ змилостивився над кращими з овець і биків для пожертви Господові, Богові твоєму; а решту ми винищили.
16. І сказав Самуїл Саулові: Зажди, я скажу тобі, що сказав мені Господь уночі. І сказав йому Саул: Говори!
17. І сказав Самуїл: Чи не малим ти був в очах своїх, коли став вождем колін Ізраїлевих, і Господь помазав тебе на царя над Ізраїлем?
18. І послав тебе Господь у дорогу, сказавши: Иди, і вчиниш заклятими нечестивих амалікітян, і будеш воювати з ними, доки ти не вигубиш їх.
19. Навіщо ж ти не підкорився голосові Господньому, і кинувся на здобич, і вчинив лихе перед очима Господа?
20. І сказав Саул Самуїлові: Я дослухався голосу Господа і рушив у дорогу, куди послав мене Господь, і привів Агага, царя амалікського, а Амаліка знищив.
21. А народ із здобичі, з овечок і з биків, узяв найкраще із здобичі, для жертвоприношення Господові, Богові твоєму, в Гілгалі.
22. І відповідав Самуїл: Невже приношення усеспалення і пожертви настільки приємні Господові, як послух голосові Господньому? Послух кращий пожертви і слухняність краща від лою баранів.
23. Бо непокора – то є [такий самий] гріх, як гріх ворожбитства, і свавілля – [як] провина та служіння ідолам. Через те, що ти знехтував словом Господнім, Він також знехтував тобою, щоб ти не був царем над Ізраїлем.
24. І сказав Саул Самуїлові: Згрішив я, бо переступив заповіді Господні і слово твоє; але я боявся народу і підкорився голосові його.
25. А тепер зніми з мене гріха мого і повернися зі мною, щоб я поклонився Господові;
26. І відповідав Самуїл Саулові: Не повернуся я з тобою, тому що ти знехтував словом Господнім, і Господь знехтував тобою, щоб ти не був царем над Ізраїлем.
27. І обернувся Самуїл, щоб відійти. Але [Саул] схопив його за полу одежі і розідрав її.
28. Тоді сказав Самуїл: Нині відірвав Господь царство Ізраїлеве від тебе, і віддав його ближньому твоєму, кращому за тебе.
29. І не скаже неправди, і не буде каятися Сильний Ізраїлів, бо не людина Він, аби каятися Йому.
30. І сказав [Саул] : Я згрішив, але вшануй мене нині перед старшиною народу мого і перед Ізраїлем, і повернися зі мною, і я поклонюся Господові, Богові твоєму.

31. І повернувся Самуїл за Саулом, і вклонився Саул Господові.
32. Відтак сказав Самуїл: Приведіть до мене Агага, царя амалікського. І підійшов до нього Агаг, тремтячи, і сказав Агаг: Справді, гіркота смерти минулася?
33. Але Самуїл сказав: Як меч твій позбавив жінок дітей, так мати твоя поміж жінками нехай позбавлена буде [сина]. І розітнув Самуїл Агага перед Господом в Гілгалі.
34. І відійшов Самуїл до Рами, а Саул пішов до себе додому, до Гів'ї Саулової.
35. І більше не бачився Самуїл із Саулом до дня своєї смерти. Але сумував Самуїл за Саулом, бо Господь жалкував, що настановив був Саула царем над Ізраїлем.

1 ЦАРІВ 16

1. І сказав Господь Самуїлові: Доки ти сумуватимеш за Саулом, котрого Я відкинув, щоб він не був царем над Ізраїлем? Виповни ріг твій елеєм і рушай; Я пошлю тебе до Єссея, віфлеємлянина, бо поміж синами його Я вибрав Собі царя.
2. І сказав Самуїл: Як піду? Саул почує і уб'є мене. Господь сказав: Візьми в руку твою телицю із стада і скажи: Я прийшов для жертвоприношення Господові.
3. І запроси Єссея до пожертви; Я дам тобі знати, що чинити тобі, і ти помастиш Мені того, кого Я скажу тобі.
4. І вчинив Самуїл, як йому Господь говорив. Коли прийшов він до Віфлеєму, старшини міста із трепетом вийшли назустріч йому, і сказали: Чи з миром прихід твій?
5. І відповідав він: З миром, для жертвоприношення Господові прийшов я; Освятіться, і ходіть зі мною до жертвоприношення. І освятив Єссея і синів його, і запросив їх до пожертви.
6. І коли вони прийшли, він, забачивши Еліява, сказав: Мабуть, оцей перед Господом помазанець Його!
7. Та Господь сказав Самуїлові: Не зважай на вигляд його і на висоту зросту його; Я відкинув його; [Я дивлюсь не так], як дивиться людина; бо чоловік дивиться на обличчя, а Господь дивиться на серце.
8. І прикликав Єссея Авінадава, і підвів його до Самуїла: але й цього не вибрав Господь.
9. І підвів Єссея Шамму, і сказав [Самуїл]: І цього не вибрав Господь.
10. Отак підводив Єссея до Самуїла семеро синів своїх, але Самуїл сказав Єссеєві: [Нікого] з оцих не вибрав Господь.
11. І сказав Самуїл Єссеєві: Чи всі діти отут? І відповідав Єссея: Є ще найменший: він пасе отару. І сказав Самуїл до Єссея: Пошли привести його; бо ми не сядемо обідати, аж доки не прийде він сюди.
12. І послав [Єссея], і привели його. Він був рум'яний, з гарними очима та стрункої постави. І сказав Господь: Підведися і помасти його, бо це він.

13. І взяв Самуїл ріг з елеєм і помазав його серед братів його. І Дух Господній злинув на Давида, і був на ньому від того дня і надалі. А Самуїл підвівся і відійшов на Раму.
14. А від Саула відступив Дух Господній, і жахав його злий дух від Господа.
15. І сказали служники Саулові йому: Ось, злий дух від Бога жахає тебе.
16. Нехай володар наш накаже служникам своїм, [котрі] перед тобою, пошукати чоловіка, що вміє грати на гуслах; і коли прийде на тебе злий дух від Господа, то він, граючи рукою своєю, буде заспокоювати тебе.
17. І відповідав Саул служникам своїм: Знайдіть мені чоловіка, що гарно грає, і приведіть до мене.
18. Тоді один із служників його сказав: Ось, я бачив у Єссея віфлеємлянина сина, який уміє грати, чоловіка хороброго; вояка і розумного в мові, і показного собою, і Господь з ним.
19. І послав Саул вісників до Єссея, і сказав: Пришли до мене Давида, сина твого, котрий при отарі.
20. І взяв Єсей віслюка з хлібом, і бурдюка з вином, і одне козеня, і послав через Давида, сина свого, до Саула.
21. І прийшов Давид до Саула, і служив перед ним, і вельми сподобався йому, і став його зброєносцем.
22. І послав Саул сказати Єссееві: Нехай Давид служить мені; бо він знайшов приязнь в очах моїх.
23. І коли дух від Бога приходив на Саула, то Давид брав гусла, грав, і ставало Саулові добре, і відступав від нього злий дух.

1 ЦАРІВ 17

1. Филистимляни зібрали свої війська на війну, і зібралися вони до Сохо, що Юдине, і отаборилися поміж Сохо та між Азекою в Ефес-Даммімі.
2. А Саул та ізраїльтяни зібралися в долині Елі, отаборилися й приготувалися до війни супроти филистимлян.
3. І стали филистимляни на горі з одного боку, а ізраїльтяни на іншій горі з другого боку, а поміж ними була долина.
4. І вийшов із табору филистимського одноборець на ймення Голіат із Гату; зростом він шести ліктів і п'ядь.
5. А на голові його – мідний шолом і одягнений він був у панцера з луски; а вага панцеру його – п'ять тисяч шеклів міді.
6. Мідні наголінники на ногах його, і мідний щит за плечима його.
7. І держак списа його був, як ткацький брус, а вістря списа його – шістсот шеклів заліза. А перед ним несли щита.

8. І зупинився [він], і кричав до Ізраїлевих полків, говорячи: Навіщо вийшли ви воювати? Чи не филистимлянин я, а ви не раби Саулові? Виберіть собі чоловіка, і нехай зійде до мене.
9. Якщо він зможе позмагатися зі мною, і заб'є мене, то ми станемо вам рабами; а якщо я здолаю його і заб'ю його, то ви будете нашими рабами і слугуватимете нам.
10. І сказав филистимлянин: Сьогодні я посоромлю полки Ізраїльські; дайте мені чоловіка, і будемо битися удвох.
11. І почув Саул і всі ізраїльтяни ці слова филистимлянина і жажнулися.
12. А Давид був сином того мужа ефремлянина, з Юдиного Віфлеєму, на ймення Єссей, що мав аж восьмеро синів. Цей чоловік за днів Саула сягнув похилих літ і був старшим серед мужів.
13. Три старших сини Єсееві пішли з Саулом на війну: старший Еліяв, а другий за ним – Авінадав, і третій – Шамма
14. А Давид був найменший. Троє старших пішли з Саулом.
15. Тим часом, Давид повернувся від Саула, щоб випасати вівці батька свого у Віфлеємі.
16. І виступав филистимлянин той уранці і ввечері, і виставляв себе сорок днів.
17. І сказав Єссей Давидові, синові своєму: Візьми для братів своїх ефу пряженого зерна і десять хлібів, і віднеси швиденько до табору своїм братам.
18. А оцих десять шматків сиру віднесеш для тисяцького, і вивідаєш про поведження братів своїх, а також про їхні потреби.
19. А Саул, і вони, і всі ізраїльтяни [розмістилися] в долині Елі, готувалися воювати з филистимлянами.
20. І підвівся Давид удосвіта і полишив отару свою на сторожа і, взявши [те], [що звелів батько], пішов, як наказав йому Єссей; і прийшов до обозу, коли військо виходило до бойового строю і з криком готувалося до бою.
21. І вишикувалися ізраїльтяни і филистимляни – військо супроти війська, і з криком готувалися до бою.
22. Давид залишив свою ношу обозній сторожі і побіг до війська, та вітав братів своїх.
23. І ось, коли він розмовляв з ними, одноборець, на ймення Голіят, филистимлянин з Гату, виступив наперед із війська і говорив ті самі слова, а Давид почув.
24. І всі ізраїльтяни, забачивши цього чоловіка, утікали від нього і вельми боялися.
25. І говорили ізраїльтяни: Ви бачите цього чоловіка, що перед військом вигукує? він вийшов, аби зневажити Ізраїля. Якби хтось убив його, збагатив би його цар великим багатством, і дочку свою віддав би за нього, і дім батька його вчинив би вільним в Ізраїлі.

26. І сказав Давид людям, які стояли біля нього: Як віддячать тому, хто заб'є цього филистимлянина і зніме образу з Ізраїля? Бо хто оцей необрізаний филистимлянин, що так зневажає полки живого Бога?
27. І сказав йому народ ті самі слова, говорячи: Ось, що вчинено буде тому чоловікові, котрий заб'є його.
28. І почув Еліяв, старший брат Давидів, що говорив він з людьми, і розгнівався Еліяв на Давида, і він сказав: Чого ти зійшов? І на кого залишив небагатьох овечок тих у пустелі? Я знаю пиху твою і погане серце твоє; ти прийшов подивитися на битву.
29. І сказав Давид: А що ж це я вчинив? Чи не слова оце?
30. І відвернувся од нього до другого, і говорив ті самі слова, і відповідав йому народ, як передніше.
31. І почули слова, котрі говорив Давид, і переказали Саулові, і той прикликав його.
32. І сказав Давид Саулові: Нехай же ніхто не змаліє духом через нього; служник твій піде і битиметься з цим филистимлянином.
33. І сказав Саул Давидові: Не можеш ти йти супроти цього филистимлянина, аби позмагатися з ним, бо ти ще юнак, а він вояк від юности своєї.
34. І сказав Давид Саулові: Служник твій пас вівці у батька свого, і коли, траплялося, приходив лев чи ведмідь і забирав вівцю з отари,
35. То я гнався за ним і нападав на нього, і відбирав із пащі його; а якщо він кидався на мене, то я брав його за патли, і долав його, і умертвляв його.
36. І лева і ведмедя убивав служник твій, і з оцим филистимлянином необрізаним буде те саме, що й з ними, через те, що так ганьбить військо Бога живого.
37. І сказав Давид: Господь, котрий звільняв мене від лева і ведмедя, звільнить і від руки цього филистимлянина. І сказав Саул Давидові: Йди, і нехай буде Господь з тобою.
38. І зодягнув Саул Давида в свою одіж, і дав шолома мідного на його голову, і натягнув на нього панцера.
39. І оперезався Давид мечем його по верхньому вбранні, і почав ходити, бо [не звик до такого обладунку]. Потім сказав Давид Саулові: Я не можу ходити в цьому; я не звик. І скинув Давид все це із себе.
40. І взяв посоха в руку свою, і вибрав собі п'ятеро гладеньких каменів із струмка, і поклав їх в пастухову сумку, котра була з ним; і з сумкою і з пращею в руці своїй виступив супроти филистимлянина.
41. Виступив і филистимлянин, йдучи і наближаючись до Давида, і зброєносець йшов попереду в нього.
42. І глянув филистимлянин, і побачив Давида, з презирством подивився на нього; бо він був молодий, білявий і вродливий обличчям.

43. І сказав филистимлянин Давидові: Що ти йдеш на мене з палицею? Хіба я собака? І прокляв филистимлянин Давида своїми богами.
44. І сказав филистимлянин Давидові: Підійди до мене, і я віддам тіло твоє птахам небесним і звірам польовим.
45. А Давид відповідав филистимлянинові: Ти йдеш супроти мене з мечем і списом та щитом, а я йду супроти тебе у ймення Господа Саваота, Бога війська Ізраїлевого, котре ти зневажив.
46. Нині віддасть тебе Господь в руку мою, і я заб'ю тебе, і зніму з тебе голову твою, і віддам трупи війська филистимського птахам небесним і звірам земним, і спізнає вся земля, що є Бог в Ізраїлі.
47. І спізнає вся ця громада, що не мечем і списом рятує Господь, бо це війна Господня, і він віддасть вас у руки наші.
48. Коли филистимлянин підвівся і почав підходити і наближатися назустріч Давидові, Давид квапливо побіг до шереди назустріч филистимлянинові.
49. І опустив Давид руку свою до торби, і взяв звідти каменя і кинув із пращі, і уразив филистимлянина в чоло так, що камінь застряг йому в чолі, і він упав обличчям на землю.
50. Отак подолав Давид филистимлянина пращею і каменем, і вразив филистимлянина і вбив його; а меча не було в руках Давида.
51. Тоді Давид підбіг і наступив на филистимлянина, узяв меча його і витягнув з піхов, ударив його, і відтяв ним голову його; Филистимляни, забачивши, що дужак їхній помер, повтікали.
52. І піднялися мужі Ізраїльські і юдейські, і вигукнули, і гнали филистимлян до входу в долину і до воріт Екрону. І падали уражені филистимляни по дорозі аж до Шаараїму, і до Гату, і аж до Екрону.
53. І повернулися Ізраїлеві сини з погоні за филистимлянами, і пограбували табір їхній.
54. І взяв Давид голову филистимлянина, і відніс її до Єрусалиму, а зброю його поклав у шатрі своєму.
55. Коли Саул побачив Давида, який виходив супроти филистимлян, то сказав Авнерові, старшині війська: Авнере! Чий син, оцей юнак? Авнер сказав: Нехай живе твоя душа, царю, але я не знаю.
56. І сказав цар: Так запитай, чий син цей юнак?
57. А коли Давид повертався після поразки филистимлянина, то Авнер узяв його і привів до Саула, і голова филистимлянина була в руках його.
58. І запитав його Саул: Чий ти син, юначе? І відповідав Давид: Син служника твого Єссея з Віфлеєму.

1 ЦАРІВ 18

1. І сталося, як скінчив [він] говорити до Саула, то Йонатанова душа прихилилася до Давидової душі, і полюбив його Йонатан, як душу свою.
2. І взяв його Саул того дня і не дозволив йому повернутися в дім батька його.
3. А Йонатан уклав із Давидом угоду про спілку, бо полюбив його, як свою душу.
4. І скинув Йонатан верхню одежу, котра була на ньому і віддав її Давидові, також і іншу одіж, і меч свого і лука свого, і пояса свого.
5. І Давид діяв розважливо скрізь, куди посилав його Саул старшиною над військовими людьми; і він подобався народові і служникам Сауловим.
6. Коли вони йшли, під час повернення Давида після перемоги над филистимлянином, то жінки з усіх міст ізраїльських виходили назустріч Саулові цареві з танками і піснями, з урочистими тімпанами і з кімвалами.
7. І вигукували ці жінки, що грали, й казали: Саул переміг тисячі, а Давид – десятки тисяч!
8. І Саула запопала гіркота, і неприємні були йому останні (їхні) слова, і він сказав: Давидові дали десятки тисяч, а мені тисячі; йому, отже, не вистачає хіба що царства.
9. І від того дня і пізніше підозріло ставився Саул до Давида.
10. І сталося другого дня: Напав злий дух від Бога на Саула, і він став несамовитий у своєму домі, а Давид грав рукою своєю на струнах, як за інших днів; у руці в Саула був спис.
11. І кинув Саул списа, подумавши: Прицвяхую Давида до стіни. Але Давид двічі ухилився від нього.
12. І почав боятися Саул Давида: тому що Господь був з ним (з Давидом), а від Саула відступив.
13. І віддалив його Саул від себе, і настановив його у себе тисяцьким, і він виходив і входив перед народом.
14. А Давид у всіх справах своїх чинив розважливо, і Господь [був] з ним.
15. І Саул бачив, що він вельми розважливий, і боявся його.
16. А увесь Ізраїль та Юда любили Давида, бо він виходив і входив перед ними.
17. І сказав Саул Давидові: Ось старша донька моя, Мерав, – я дам її тобі за дружину, тільки ж будь у мене хоробрим і провадь війни Господні. Бо думав Саул: нехай не моя рука буде на ньому, але рука филистимлян буде на ньому.
18. Але Давид сказав Саулові: Хто я, і що є життя моє, і рід батька мого в Ізраїлі, щоб мені бути зятем царя?
19. А коли настав час віддавати Мерав, доньку Саулову, Давидові, то її видали заміж за Адріїла з Мехоли.

20. Але Давида полюбила [друга] донька Саулова, Мелхола; і коли повідали [про це] Саулові, то це було приємним для нього.
21. Саул думав: віддам її за нього, і вона буде для нього пасткою, і рука филистимлян буде на ньому. І сказав Саул Давидові: Через другу ти поріднишся нині зі мною.
22. І наказав Саул слугам своїм: Скажіть Давидові потайки: Ось, цар прихилився до тебе, і всі служники його люблять тебе; тож будь зятем царя.
23. І переказали служники Саулові у вуха Давидові всі оці слова. І сказав Давид: Ви вважаєте, що легко бути зятем царя? Я чоловік бідний і незначний.
24. І доповіли Саулові служники його, і сказали: Ось що говорить Давид.
25. І сказав Саул: Отак скажіть Давидові: Цар не хоче віна, окрім сотні филистимлян в яких обріжеться крайня плоть, – помста ворогам царевим. Бо Саул тримав у голові наміра погубити Давида руками филистимлян.
26. І переказали служники його Давидові ці слова, і сподобалося Давидові зробитися зятем царя.
27. Ще не прийшли означені дні, як Давид підвівся і пішов сам і люди його з ним, і забив двісті филистимських мужів, і приніс Саулові їхню обрізану крайню плоть, і подав її числом уповні, аби поріднитися з царем. І Саул віддав йому за дружину доньку свою Мелхолу.
28. І побачив Саул, і спізнав, що Господь із Давидом, а Мелхола, Саулова донька, полюбила [його].
29. А Саул почав ще більше боятися Давида, і став ворогом його на все життя.
30. І коли вожді филистимські рушили [на війну], Давид від самого виходу їх діяв розважливіше від усіх служників Саулових, і вельми прославилося ім'я його.

1 ЦАРІВ 19

1. І говорив Саул Йонатанові, синові своєму і всім служникам своїм, щоб умертвити Давида. Проте Йонатан, син Саулів, дуже любив Давида;
2. І розповів Йонатан Давидові, говорячи: Батько мій Саул хоче вбити тебе; отож остерігайся завтра; сховайся і будь у потаємному місці.
3. А я вийду і стану біля батька мого в полі, де ти будеш, і буду говорити про тебе своєму батькові. І що побачу, те розкажу тобі.
4. І говорив Йонатан добре про Давида Саулові, батькові своєму, і сказав йому: Нехай не грішить цар супроти служника свого Давида, бо він нічим не згрішив супроти тебе, а діяння його вельми корисні для тебе;
5. Він наражав на небезпеку душу свою, щоб завдати поразки филистимлянам, і Господь учинив велике спасіння всьому Ізраїлеві, ти [це] бачив і радів; для чого ж ти хочеш згрішити [супроти] безневинної крові і забити Давида без причини?

6. І прислухався Саул до голосу Йонатана, і присягнувся Саул: Живий Господь, [Давид] не помре.
7. І прикликав Йонатан Давида, і переказав йому всі слова оці, і привів Йонатан Давида до Саула, і він був при ньому, як учора і третього дня.
8. І знову почалася війна, і вийшов Давид, і воював із филистимлянами, і завдав їм великої поразки, і вони повтікали від нього.
9. І злий дух від Бога напав на Саула, і він сидів у домі своєму, і спис його був у руці його, а Давид грав рукою своєю на струнах.
10. І хотів Саул прицвяхувати Давида списом до стіни, але Давид відскочив од Саула, і спис застряг у стіні. А Давид утік і врятувався тієї ночі.
11. І послав Саул служників у дім Давидів, аби підстерегти його і вбити його до ранку. І сказала Давидові Мелхола, дружина його: Якщо ти не врятуєш життя свого цієї ночі, то завтра тебе заб'ють.
12. І спустила Мелхола Давида через вікно, і він пішов, і врятувався.
13. А Мелхола взяла домашнього божка і поклала на постіль, а козячу шкуру поклала в головах його, і прикрила одежиною.
14. І послав Саул служників, щоб узяти Давида; але [Мелхола] сказала: Він хворий.
15. І послав Саул служників, щоб оглянули Давида, говорячи: Принесіть його до мене на постелі, щоб убити його.
16. І прийшли служники, і ось, на постелі божок, а в головах його козяча шкура.
17. Тоді Саул сказав Мелхолі: Для чого ти так обдурила мене, і відпустила ворога мого, щоб він утік? І сказала Мелхола Саулові: Він сказав мені: Відпусти мене, інакше я заб'ю тебе.
18. І втік Давид, і врятувався, і прийшов до Самуїла в Раму, і розказав йому все, що робив з ним Саул. І пішов він із Самуїлом, і зупинилися вони в Найоті.
19. І доповіли Саулові, говорячи: Ось, Давид у Найоті.
20. І послав Саул служників, щоб узяти Давида, і [коли] побачили вони громаду пророків, що пророкували, і Самуїла над ними, то Дух Божий злинув на служників Саулових, і вони почали пророкувати.
21. І доповіли про це Саулові, і він послав інших служників, але й ці почали пророкувати. Потім послав Саул третіх служників, і ці почали пророкувати.
22. Саул сам пішов до Рами, і дійшов до великого джерела, що в Сеху, і запитав, говорячи: Де Самуїл і Давид? І сказали: ось, у Найоті, у Рамі.
23. І пішов він туди до Найоту в Рамі, і на нього злинув Дух Божий, і він ішов і пророкував, аж доки не прийшов до Найоту в Рамі.

24. І скинув він одержу свою, і пророкував перед Самуїлом, і увесь день той і всю ту ніч лежав роздягнутий; тому й кажуть: Невже й Саул поміж пророками?

1 ЦАРІВ 20

1. І втік Давид з Найоту в Рамі, і пішов та й сказав Йонатанові: Що вчинив я, в чому неправда моя, чим згрішив я перед батьком твоїм, що він важить на життя моє?

2. І сказав йому [Йонатан] : Ні, ти не помреш; ось, батько мій не вчиняє ні великої, ані малої справи, не відкривши [того] вухам моїм; для чого ж тоді батькові моєму приховувати від мене це діло? Не буде цього.

3. Давид присягався і говорив: Батько твій гаразд відає, що я знайшов приязнь в очах твоїх, і тому говорить сам у собі: Нехай не відає про те Йонатан, щоб не зазнав гіркоти; але живий Господь і жива душа твоя! Один лише крок поміж мною і смертю!

4. І сказав Йонатан Давидові: Чого бажає душа твоя, я вчиню для тебе.

5. І сказав Давид Йонатанові: Ось, завтра новомісяччя, і я маю сидіти з царем за столом; але відпусти мене, і я сховаюся в полі аж до вечора третього дня.

6. Якщо батько твій запитає про мене, ти скажи: Давид відпросився у мене навідатися в своє місто Віфлеєм: тому що там річне жертвоприношення усіх родичів його.

7. Якщо він скаже так: "Добре!", то мир твоєму служникові; а якщо спалахне його гнів, то знай, що на лихе діло він пристав.

8. А ти вчини милість служникові твоєму, бо ти прийняв служника твого у заповіт Господній; і якщо є на мені якась провина, то забий мене; навіщо тобі вести мене до батька твого?

9. І сказав Йонатан: Не буде цього з тобою; бо, якщо я довідаюся напевне, що у батька мого на серці лихий замір звершити над тобою, то невже я не повідомлю тобі про те?

10. І сказав Давид Йонатанові: Хто сповістить мені, якщо батько твій відповість тобі суворо?

11. І сказав Йонатан Давидові: Ходімо, вийдемо в поле. І обидвоє вийшли в поле.

12. І сказав Йонатан Давидові: Живий Господь, Бог Ізраїля! Завтра о цій приблизно порі, або після завтрього я вивідаю у батька мого; і якщо він приязний до Давида, я тоді не пошлю до тебе і не відкрию перед вухами твоїми,

13. Нехай те і те вчинить Господь з Йонатаном і ще більше нехай учинить. А якщо батько мій має намір учинити тобі лихе, це також відкрию у вуха твої, і відпущу тебе, і тоді йди з миром, і нехай буде Господь з тобою, як був з батьком моїм.

14. Але ти також, якщо я буду живий, вчини мені милість Господню.

15. А якщо я помру, то не відбирай милості твоєї від мого дому наповік, навіть і тоді, коли Господь винищить з лиця землі усіх Давидових ворогів.

16. Отаку угоду уклав Йонатан із домом Давида [і сказав] : Нехай же стягне Господь з ворогів Давидових!

17. І знову Йонатан присягався Давидові своєю любов'ю до нього; тому що любив його, як свою душу.
18. І сказав йому Йонатан: Завтра новомісяччя, і про тебе запитають, бо місце твоє буде незайняте.
19. А тому третього дня ти спустися, і поспіши на те місце, де переховувався ти раніше, і присядь біля каменя Азел.
20. А я випущу в той бік три стріли, неначе стріляючи в ціль.
21. Потім пошлю підлітка, [говорячи] : Іди, знайди стріли; а якщо я скажу йому: Ось, стріли позаду в тебе, візьми їх, то прийди до мене; бо мир тобі, і, живий Господь, ніщо [лихе тобі не загрожує].
22. А якщо скажу підліткові: Ось, стріли попереду в тебе, то ти втікай; бо відпускає тебе Господь.
23. А всьому тому, про що ми говорили, я і ти, [свідок] Господь поміж мною і тобою навіки.
24. І сховався Давид у полі. І настало новомісяччя, і сів цар обідати.
25. І присів цар на своє місце за звичаєм, на троні біля стіни, і Йонатан став обіч, а Авнер присів біля Саула; а місце Давидове лишилося незайнятим.
26. І не сказав Саул того дня нічого; бо подумав, що це випадковість, що [Давид] нечистий, бо не очистився.
27. Настав і другий день новомісяччя, а місце Давидове лишилося незайнятим. Тоді сказав Саул синові своєму Йонатанові: Чому син Єссеїв не прийшов обідати ні вчора, ані сьогодні?
28. І відповідав Йонатан Саулові: Давид відпросився у мене до Віфлеєму.
29. Він говорив: Відпусти мене, бо в нашому місті родове жертвоприношення, і мій брат запросив мене; Отож, якщо я знайшов приязнь в очах твоїх, піду і побачуся з своїми братами; саме тому він і не прийшов пообідати з царем.
30. І спалахнув Саулів гнів на Йонатана, і він сказав йому: Негідний і неслухняний сину! Хіба я не знаю, що ти потоваришував з Єссеєвим сином мені на сором і на сором та неславу своїй матері?
31. Тому що всі дні, доки син Єссеїв буде жити на землі, не встоїш ні ти, ні царство твоє; А тепер пошли і приведи його до мене; бо він зрокований на смерть.
32. І відповідав Йонатан Саулові, батькові своєму, і сказав йому: За що він буде убитий? Що він учинив?
33. Тоді Саул кинув списа в нього, щоб убити його. І Йонатан зрозумів, що батько його поклав собі убити Давида.
34. І підвівся Йонатан з-за столу у великому гніві, і не обідав другого дня новомісяччя; тому що сумував за Давида, і тому, що образив його батько його.

35. Другого дня вранці вийшов Йонатан у поле, о тій порі, котру призначив Давидові, і малий хлопчина з ним.
36. І сказав він хлопчині: Біжи, шукай стріли, котрі я пускаю. Хлопець побіг, а він випускав стріли так, щоб вони летіли через [хлопчину] далі.
37. І побіг хлопець туди, куди Йонатан випускав стріли, і закричав Йонатан хлопцеві, і казав: Гляди, стріла попереду в тебе.
38. І знову кричав Йонатан хлопцеві: Скорше біжи, не зупиняйся. І зібрав хлопчина Йонатанові стріли, і прийшов до свого пана.
39. А хлопець не знав нічого: тільки Йонатан і Давид знали, в чім річ.
40. І віддав Йонатан зброю свою хлопцеві, що був при ньому, і сказав йому: Рушай, віднеси в місто.
41. Хлопець пішов, а Давид підвівся з південного боку, і припав лицем своїм до землі, і тричі поклонився; і цілували вони один одного, і плакали вдвох разом, але Давид плакав з особливим почуттям.
42. І сказав Йонатан Давидові: Йди з миром; А що присягнулися ми двоє в ймення Господа, говорячи: Господь нехай буде свідком поміж мною і між тобою, і поміж насінням моїм та насінням твоїм, – нехай так буде навіки!
43. І зібрався [Давид] і пішов, а Йонатан повернувся до міста.

1 ЦАРІВ 21

1. І прийшов Давид до Нова, до священника Ахімелеха. І знітився Ахімелех при стрічі з Давидом, і сказав йому: Чому ти сам, і нікого немає з тобою?
2. І сказав Давид Ахімелехові священникові: Цар доручив мені справу і сказав мені: Нехай ніхто не знає цього, нащо я послав тебе і що доручив тобі; тому я залишив людей на умовленому місці.
3. Отож, що є в тебе під рукою, дай мені, п'ять хлібів, або що знайдеться.
4. І відповідав священник Давидові, говорячи: Немає у мене під рукою простого хліба, а є хліб святий, – якщо люди [твої] утрималися [від] жінок.
5. І відповідав Давид священникові, і сказав йому: Жінок при нас не було ні вчора, ні третього дня, від часу, як я вийшов, і посудини юнаків чисті, а якщо дорога нечиста, то [хліб] залишиться чистим у посудинах.
6. І дав йому священник освяченого хліба; бо не було в нього хліба, окрім хлібів показних, котрі взяті були від Господа, аби покласти гарячий хліб того дня, коли його забирають.
7. А того дня там був перед Господом один із Саулових служників, на ймення Доєг, ідумеянин, провідник Саулових пастухів
8. І сказав Давид Ахімелехові: Чи немає в тебе під рукою списа чи меча? Бо я не взяв із собою ні меча, ні іншої зброї, оскільки доручення царя було термінове.

9. І сказав священик: Ось меч Голіята филистимлянина, котрого ти забив у долині Ела, – ось він за ефодом, загорнутий в одержу; якщо хочеш, візьми його; іншого, крім цього, тут немає. І сказав Давид: Немає схожого на нього: дай мені його.

10. І підвівся Давид, і втік того ж таки дня від Саула, і прийшов до Ахіша, царя гатського.

11. І сказали Ахішові служники його: Чи не той це Давид, цар тієї країни? Чи не йому співали в хоровах і говорили: Саул уразив тисячі, а Давид – десятки тисяч?

12. Давид поклав слова ці в серці своєму і вельми боявся Ахіша, царя гатського.

13. І змінив поведінку свою перед ними, і вдав із себе божевільного на їхніх очах, і креслив на дверях, і пускав слину на бороду свою.

14. І сказав Ахіш служникам своїм: Бачите, він чоловік божевільний; для чого ви привели його до мене?

15. Хіба бракує у мене божевільних, що ви привели його, щоб він юродствував переді мною? Невже він увійде до мого дому?

1 ЦАРІВ 22

1. І вийшов Давид звідти, втік у печеру Адуллам, і почули брати його і увесь дім батька його, і прийшли до нього туди.

2. І зібралися до нього всі пригнічені, і всі боржники, і всі знічені душею, і став він над ними провідником. І було з ним близько чотирьох сотень люду.

3. І пішов Давид звідти до моавської Міцпи, та й сказав до моавського царя: Нехай приїде батько мій та мати моя, побудуть у вас, аж доки я не довідаюся, що вчинить зі мною Бог.

4. І привів їх до царя моавського, і жили вони в нього увесь час, доки Давид переховувався у цій фортеці.

5. Але пророк Гад сказав Давидові: Не залишайся в цьому сховищі; а рушай, іди до Юдиного краю! І пішов Давид, і прийшов до лісу Херет.

6. І почув Саул, що Давид з'явився, і люди, які були з ним. Саул сидів тоді у Гів'ї під тамариском на горі, зі списом у руці його, і всі служники його оточували його.

7. І сказав Саул служникам своїм, які оточували його: Послухайте сини Веніяминові, невсе всім вам дасть син Єссея поля і виноградники, і всіх вас настановить тисяцькими і сотниками,

8. Що ви всі змовилися супроти мене, і ніхто не відкрив мені, коли син мій почав товаришувати з сином Єссея, і ніхто з-поміж вас не поспівчував мені, і не відкрив мені, що син мій намовив супроти мене служника мого чинити мені лихе, як оце нині бачимо?

9. І відповідав ідуменянин Доег, – а він стояв при Саулових служниках, – і сказав: Я бачив, як син Єссея приходив до Нова, до Ахімелеха, Ахітувового сина,

10. І той запитав про нього у Господа, і дав йому харчів на дорогу, і дав йому меча филистимлянина Голіята.

11. І послав цар прикликати Ахімелеха, сина Ахітувового, священника, і увесь дім батька його, священників, що в Нові. І прийшли вони всі до царя.
12. І сказав Саул: Послухай, сину Ахітува! І той відповідав: Ось я, мій володарю.
13. І сказав йому Саул: Для чого ви змовилися супроти мене, ти і син Єссея, що ти дав йому хліба і меча, і запитав про нього в Бога, щоб він повстав супроти мене і чинив мені лихе, як оце нині видно?
14. І відповідав Ахімелех цареві і сказав: Хто із служників твоїх вірний, як Давид? він і зять царя, і виконавець наказів твоїх, і шанований у домі твоєму.
15. Чи оце зараз я почав турбувати для нього Бога? Ні, не звинувачуй за це, царю, служника твого і увесь дім батька мого; бо в усій цій справі не знає служник твій ні малого, ані великого.
16. І сказав цар: Ти мусиш померти, Ахімелеху, ти і увесь дім батька твого
17. І сказав цар охороні своїй, яка стояла при ньому: Ідіть, умертвіть священників Господніх, бо їхня рука з Давидом, і вони знали, що він утік, і не відкрили мені. Але служники царя не хотіли піднести руки свої на убивство священників Господніх.
18. І сказав цар Доегові: Йди ти і умертви священників. І пішов Доег ідумеянин, і напав на священників, і забив того дня вісімдесят п'ять мужів, які носили лляний ефод.
19. А Нов, місто священників, уразив мечем, і чоловіків, і жінок, і юнаків і немовлят, і волів, і віслуків, і дрібну худобу уразив мечем.
20. Урятувався один лише син Ахімелеха, сина Ахітува, на ймення Евіятар. І втік він до Давида.
21. І розповів Евіятар Давидові, що Саул умертвив священників Господніх.
22. І сказав Давид Евіятарові: Я знав того дня, коли там був Доег ідумеянин, що він неодмінно доповість Саулові. Я завинив у всіх душах дому батька твого.
23. Залишися в мене, не бійся; бо хто буде шукати моєї душі, буде шукати й твоєї душі; ти будеш у мене під охороною.

1 ЦАРІВ 23

1. І повідали Давидові, говорячи: Ось, филистимляни напали на Кеїлу, і грабують клуні.
2. І запитав Давид у Господа, говорячи: Чи йти мені, і чи завдам я поразки цим филистимлянам? І відповідав Господь Давидові: Йди, ти поб'єш филистимлян і врятуєш Кеїлу.
3. Але ті, що були з Давидом, сказали йому: Ось, ми боїмося тут, в Юдеї, як же нам простувати до Кеїлу супроти полків филистимських?
4. Тоді знову озвався Давид до Господа, і відповів йому Господь, і сказав: Підведися і йди до Кеїлу; бо я віддам филистимлян в руки твої.

5. І пішов Давид із людьми своїми до Кеїлу, і воював з филистимлянами, і захопив худобу їхню, і завдав їм великої поразки, і врятував Давид мешканців Кеїлу.
6. Коли втікав Евїатар, син Ахімелеха, до Давида в Кеїлу, то ефод був у його руці.
7. І доповіли Саулові, що Давид прийшов до Кеїлу, і Саул сказав: Бог віддав його в руки мої; бо він замкнув себе, прийшовши до міста з брамами і засувами.
8. І скликав Саул увесь народ на війну, щоб іти на Кеїлу, оточити Давида і людей його.
9. Коли довідався Давид, що Саул задумав супроти нього лихе, сказав священникові Евїатарові: Принеси ефода!
10. І Давид сказав: Господе, Боже Ізраїлів! служник твій почув, що Саул хоче прийти до Кеїлу, щоб вигубити місто через мене.
11. Чи віддадуть мене мешканці Кеїлу в руки його? І чи прийде сюди Саул, як чув служник Твій? Господе, Боже Ізраїлів! Відкрий служникові Твоєму! І сказав Господь: Прийде.
12. І сказав Давид: Чи віддадуть мешканці Кеїлу мене і людей моїх в руки Саула? І сказав Господь: Віддадуть.
13. Тоді підвівся Давид, і люди його, близько шести сотень мужів, і вийшли з Кеїлу, і ходили, де могли. А Саулові доповіли, що Давид утік із Кеїлу, і тоді він відмовився від походу.
14. А Давид був у пустелі, у неприступних місцях, а потім на горі в пустелі Зіф. А Саул шукав його щодня; але Бог не віддав [Давида] в руки його.
15. І бачив Давид, що Саул вийшов шукати душі його, а Давид був у пустелі Зіф у лісі.
16. І підвівся Йонатан, син Саулів, і прийшов до Давида в ліс, і зміцнив його дух надією на Бога.
17. І сказав йому: Не бійся; тому що не знайде тебе рука батька мого Саула, і ти будеш царювати над Ізраїлем, а я буду другим по тобі; і Саул, батько мій, знає це.
18. І уклали вони поміж собою заповіта перед Господом, і Давид лишився в лісі, а Йонатан повернувся до оселі своєї.
19. І прийшли зіфеяни до Саула в Гів'ю, говорячи: Ось Давид переховується в нас у неприступних місцях у лісі, на пагорбі Хахіла, що праворуч від Єшімону.
20. Отож, за всіма жаданнями душі твоєї, царю, йди; а нашою справою буде віддати його в руки царя.
21. І сказав їм Саул: Благословенні ви у Господа за те, що поспівчували мені.
22. Ходіть, переконайтеся ще [і] вивідайте і придивіться, де місце його, де буде нога його, [і] хто бачив його там. Бо мені говорять, що він дуже хитрий.

23. І придивіться і вивідайте всі схованки, у котрих він переховується, і повертайтеся до мене з певною звісткою; і я піду з вами. І якщо він на цій землі, я буду шукати його по всіх Юдиних тисячах.

24. І підвелися вони, і пішли в Зіф передніше Саула. А Давид і люди його були в пустелі Маонській, в Араві, на південь від Єшімону.

25. І пішов Саул з людьми своїми шукати [його]. Але Давидові повідомили про це, і він перейшов до Сели і лишився в пустелі Маон. А Саул почув, і погнався за Давидом в пустелю Маонську.

26. І йшов Саул з одного боку гори, а Давид із людьми своїми з тамтого боку гори. І коли Давид квапився відійти перед Саулом, Саул з людьми своїми поспішав навперейми Давидові і людям його, щоб захопити їх,

27. Тоді прийшов до Саула вісник, говорячи: Поспішай і приходь; бо филистимляни вчинили напад на землю.

28. І повернувся Саул від переслідування Давида, і пішов навперейми филистимлянам. Тому-то й назвали ім'я тій місцині: Села-Гаммахлектот (Скеля поділу).

1 ЦАРІВ 24

1. І вийшов Давид звідти, і мешкав у безпечних місцях Ен-Геді.

2. Коли Саул повернувся від филистимлян, йому повідомили, говорячи: Ось, Давид у пустелі Ен-Геді.

3. І взяв Саул три тисячі кращих мужів із усього Ізраїля, і пішов шукати Давида і людей його у горах, де живуть сарни.

4. І прийшов до кошари овечої, при дорозі; там була печера; і зайшов туди Саул для потреби, а Давид і його люди сиділи в глибині печери.

5. І говорили Давидові люди до нього: Оце день, про котрий говорив тобі Господь: Ось, Я віддам ворога твого в руки твої, і вчиниш із ним, що тобі до вподоби. Давид підвівся і тихесенько відрізав крайчик поли верхнього Саулового одягу.

6. Але після цього недобре стало Давидові на серці, що він відрізав крайчик одежі Саулової.

7. І сказав він людям своїм: Нехай же не допустить мені Господь вчинити це панові моєму, помазанцеві Господньому, щоби покласти руку мою на нього, бо він помазанець Господній.

8. І зупинив Давид людей своїх цими словами, і не дав їм повстати супроти Саула. А Саул підвівся і вийшов із печери на дорогу.

9. Потім підвівся й Давид, і вийшов із печери, і закричав навздогін Саулові, говорячи: Володарю мій, царю! Саул озирнувся назад, і Давид упав лицем на землю і вклонився [йому].

10. І сказав Давид Саулові: Навіщо ти слухаєш слова людей, котрі говорять: Ось, Давид заміряється лихом на тебе?

11. Ось, сьогодні бачать очі твої, що Господь віддав тебе нині в руки мої в печері; і мені радили вбити тебе, але я помилував тебе, і сказав: Не піднесу руки моєї на володаря мого, бо він помазанець Господа.

12. Батьку мій! Поглянь на крайчик одягу твого в руці моїй; я відрізав крайчик одягу твоєї, а тебе не вбив. Пізнай і переконайся, що немає в руці моїй зла, ні підступу, і я не згрішив супроти тебе, а ти шукаєш душі моєї, щоб забрати її.

13. Нехай же розсудить Господь поміж мною і тобою; і нехай помститься тобі Господь за мене; але рука моя не буде на тобі;

14. Як оповідає давня притча: від беззаконних виходить позазаконне, а рука моя не буде на тобі;

15. Супроти кого вийшов цар Ізраїльський? За ким ти женешся? За мертвим псом, за однією блохою?

16. Нехай же Господь буде суддею, і розсудить поміж мною і тобою. Він побачить, дослідить справу мою і врятує мене від руки твоєї.

17. Коли скінчив Давид говорити слова оці до Саула, Саул сказав: Чи твій це голос чую, сину мій Давиде? І підняв Саул голос свій, і плакав.

18. І сказав Давидові: Ти маєш більше рації, ніж я; бо ти віддячуєш мені добром, а я віддячую тобі злом.

19. Ти показав сьогодні, учинивши зі мною милостиво; коли Господь віддавав мене в руки твої, ти не вбив мене.

20. Хто, як знайде ворога свого, відпустить його в добру путь? Господь віддячить тобі добром за те, що ти вчинив мені сьогодні.

21. І тепер я знаю, що ти неодмінно будеш царювати, і царство Ізраїлеве буде міцне в руці твоїй.

22. Отож, заприсягнися мені Господом, що ти не вигубиш потомства мого після мене, і не знищиш ймення мого у домі батька мого.

23. І присягнувся Давид Саулові. І пішов Саул у дім свій, а Давид і люди його піднялися в місце укріплене.

1 ЦАРІВ 25

1. І помер Самуїл; і зібралися всі ізраїльтяни, і плакали по ньому, і поховали його в домі його, в Рамі. Давид підвівся і спустився до пустелі Паран.

2. І був такий чоловік у Маоні, а маєток його на Кармелі, чоловік вельми багатий; у нього було три тисячі дрібної худоби і тисячу кіз; і був він при стрижінні овечок своїх на Кармелі.

3. А ім'я чоловіка того – Навал, а ім'я дружини його Авігаїл. Ця жінка [була] вельми розумна і вродлива; а він – чоловік жорстокий і лютий характером; Він був із роду Калевого.

4. І почув Давид у пустелі, що Навал стриже отару свою.
5. І послав Давид десять юнаків, і сказав Давид юнакам: Ви йдіть на Кармел, і прийдете до Навала і привітайте його від мого ймення,
6. І скажете так: Мир тобі, мир домові твоєму, мир усьому твоєму.
7. Нині я почув, що в тебе стрижуть [овечок]. Ось, пастухи твої були з нами, і ми не кривдили їх, і ніщо в них не пропало упродовж усіх днів перебування їхнього на Кармелі;
8. Запитай служників своїх, і вони скажуть тобі; отож, нехай знайдуть юнаки милість в очах твоїх, бо доброго дня прийшли ми; дай же служникам твоїм і синові твоєму Давидові, що знайде рука твоя.
9. І пішли люди Давидові і сказали Навалові від ймення Давидового всі ці слова, і замовкли.
10. І Навал відповідав служникам Давидовим, і сказав: Хто такий Давид, і хто такий син Єссеїв? Нині стало багато рабів, що втікають від панів своїх;
11. Невже мені взяти хліби мої і воду мою, і м'ясо, приготовлене мною для стрижіїв у мене, і віддати людям, про котрих не відаю, звідки вони?
12. І пішли назад люди Давидові своїм шляхом, і повернулися, і прийшли, і переказали йому всі слова оці.
13. Тоді Давид сказав людям своїм: Оперезіться кожний мечем своїм. І всі оперезалися мечами своїми, оперезався й сам Давид своїм мечем, і пішло за Давидом близько чотирьох сотень чоловіка, а двісті лишилися при обозі.
14. А один юнак із Навалових служників доказав Авігаїл, дружині Навала, говорячи: Ось, Давид послав був посланців із пустелі, аби привітати нашого пана, але він поставився до нього неприязно.
15. А ті люди вельми прихильні до нас, не кривдять нас, і нічого не пропало у нас упродовж усього часу, коли ми ходили з ними, коли були в полі.
16. Вони були для нас муром і вдень, і вночі упродовж того часу, коли ми пасли стада поблизу від них.
17. Тож подумай і зваж, що робити; тому що неминуче загрожує лихо панові нашому і всьому домові його; а він – чоловік лихий, не можна говорити з ним.
18. Тоді Авігаїл квапливо взяла двісті хлібів, і два бурдюки з вином, і п'ять овечок приготовлених, і п'ять сеїв пряженого зерна, і сто в'язочок родзинок, і двісті в'язочок смоков, і нав'ючила на осла.
19. І сказала служникам своїм: Ходіть попереду в мене; Ось я піду за вами. А чоловікові своєму Навалові не сказала анічого.
20. А коли вона, сидючи на віслюкові, спускалася по звивинах гори, аж ось, назустріч їй іде Давид і люди його, і вона стрілася з ними.

21. І Давид сказав їй: Авжеж, надаремно я охороняв у пустелі все майно цього чоловіка; і нічого не пропало з того, що належало йому; він відплачує мені злом за добро.
22. Нехай же те і те вчинить Бог із ворогами Давида, і ще більше учинить, якщо до вранішнього досвітку із усього, що належить Навалові, я залишу бодай те, що мочиться до стіни.
23. Коли Авігаїл побачила Давида, то квапливо зійшла з віслюка, і впала перед Давидом на лице своє, і вклонилася до землі;
24. І впала до ніг його, і сказала: На мені гріх, володарю мій; дозволь служниці твоїй говорити у вуха твої і послухай слів своєї служниці.
25. Нехай володар мій не звертає уваги на цього лихого чоловіка, на Навала; бо, яке ім'я його, такий і він. Навал – ім'я його і шаленство його з ним. А я служниця твоя, не бачила служників володаря мого, котрих ти послав.
26. І нині, володарю мій, живий Господь і душа твоя; Господь не допустить тебе йти на пролиття крові і утримає руку твою від помсти; і нині нехай будуть, як Навал, вороги твої та ті, що шукають лиха на володаря мого.
27. Ось ці дари, котрі принесла служниця твоя володареві моєму, щоб дати їх юнакам, що служать володареві моєму.
28. Прости провину служниці твоєї; Господь неодмінно спорудить володареві моєму дім витривалий, тому що війни Господа провадить володар мій, і лихо не захопить тебе упродовж цілого життя твого.
29. Якщо повстане чоловік переслідувати тебе і шукати душі твоєї, то душа володаря мого буде зав'язана у вузол життя в Господа, Бога твого, а душу ворогів твоїх кине Він, мовби із праці.
30. І коли вчинить Господь володареві моєму все, що говорив про тебе доброго, і настановить тебе вождем над Ізраїлем;
31. То не буде це серцю володаря мого гіркотою і неспокоєм, що не пролив надаремно крові, і утримав себе від помсти. І Господь учинить добро володареві моєму, і пригадаєш служницю твою.
32. І сказав Давид до Авігаїл: Благословенний Господь, Бог Ізраїля, котрий послав тебе нині назустріч мені!
33. І благословенний розум твій, і благословенна ти за те, що ти о цій порі не допустила мене йти на пролиття крові і помститися за себе.
34. Але – живий Господь, Бог Ізраїля, Котрий утримав мене від заподіяння тобі лиха, – якби ти не поквапилася і не вийшла назустріч мені, то до світла вранішнього я не лишив би Навалові нічогісінько навіть з того, що мочиться до стіни.
35. І прийняв Давид із рук її те, що вона принесла йому, і сказав їй: Іди з миром у дім твій; ось, я дослухався голосу твого і пошанував тебе.

36. І прийшла Авігаїл до Навала, аж ось, у нього бенкет у домі його, мов бенкет царський, і серце Навалове було звеселене; він був уже дуже п'яний, і не сказала йому жодного слова, ні великого, ані малого, до ранку.

37. А вранці, коли Навал витверезився, дружина його розповіла йому про це, і завмерло в нього серце його і зробився він, мов камінь.

38. Днів за десять уразив Господь Навала, і він помер.

39. І почув Давид, що Навал помер, і сказав: Благословенний Господь, що віддав за сором, завданий мені Навалом, і уберег служника Свого від зла: Господь обернув злобу Навалову на його ж таки голову. І послав Давид сказати Авігаїл, що він бере її собі за дружину.

40. І прийшли служники Давидові до Авігаїл на Кармел, і сказали їй так: Давид послав нас до тебе, щоб узяти тебе йому за дружину.

41. Вона підвелася, і вклонилася обличчям до землі, і сказала: Ось, служниця твоя [готова] служити, щоб мити ноги служників володаря мого.

42. І зібралася Авігаїл квапливо, і сіла на осла, і п'ятеро служниць супроводжували її; і пішла вона за послами Давидовими, і стала його дружиною.

43. І Ахіноам узяв Давид із Ізреелу, і обидві вони були його дружинами.

44. А Саул віддав доньку свою Мелхолу, Давидову дружину, Палтієві, Лаїшевому синові, що з Галліму.

1 ЦАРІВ 26

1. Прийшли зіфеяни до Саула в Гів'ю, говорячи: Ось, Давид переховується у нас на пагорбі Хахіла, що праворуч від Єшімону!

2. І підвівся Саул, і спустився в пустелю Зіф, і з ним три тисячі мужів, вибраних з Ізраїля, щоб шукати Давида в пустелі Зіф.

3. І отаборився Саул на пагорбі Хахіли, що праворуч від Єшімону, при дорозі; А Давид був у пустелі і бачив, що Саул вийшов за ним до пустелі.

4. І послав Давид вивідувачів, і переконався, що Саул справді-таки прийшов.

5. А Давид підвівся і наблизився до місця, де таборував Саул. І Давид побачив те місце, де спав Саул та Авнер, син Нерів, старший його війська. Саул спав у шатрі, а народ таборував навколо нього.

6. І обернувся Давид, і сказав до хеттеянина Ахімелеха та до Авішай, Церуєвого сина, Йоавового брата, говорячи: Хто піде зі мною до Саула в табір? І сказав Авішай: Я піду з тобою.

7. І прийшов Давид з Авішаєм до [Саулового] народу вночі, аж ось, Саул лежить, спить у шатрі, і спис його застромлений в землю у приголів'ї його, а Авнер та народ лежать довкола нього.

8. Авішай сказав Давидові: Віддав Бог нині ворога твого в руки твої; Отож, дозволяю, я прохромлю його списом аж до землі єдиним ударом, і не повторю [удару].

9. Але Давид сказав Авішаєві: Не вбивай його; бо хто, піднявши руку свою на помазанця Господнього, залишився без покари?
10. І сказав Давид: Живий Господь! Нехай уразить його Господь; або надійде день його, і він помре, або ж піде на війну і загине; а мене нехай не допустить Господь піднести руку мою на помазанця Господнього.
11. А візьми списа, котрий у приголів'ї його, і посудину з водою, і підемо до себе.
12. І взяв Давид списа і посудину з водою у приголів'ї Саула, і пішли вони до себе; і ніхто не бачив, і ніхто не знав, і ніхто не прокинувся, але всі спали; тому що сон від Господа запопав їх.
13. І перейшов Давид на другий бік, і став на верховині гори на значній віддалі між ними.
14. І звернувся Давид до народу і Авнера, Нерового сина, говорячи: Відповідай, Авнере! І відповідав Авнер, і сказав: Хто ти, що кричиш і [непокоїш] царя?
15. І сказав Давид Авнерові: Чи не муж ти, і хто рівний тобі в Ізраїлі? І чому не пильнуєш ти володаря свого, царя? Бо приходив один з народу, аби погубити царя, володаря твого.
16. Не добре ти це вчиняєш, живий Господь! Ви – сини смерти, бо не пильнували ви володаря свого, помазанця Господнього! Подивися, де спис і посудина з водою, що [була] у приголів'ї його?
17. І впізнав Саул голос Давидів, і сказав: Чи твій це голос, сину мій Давиде? І сказав Давид: Мій голос, володарю мій, царю.
18. І сказав [іще] : За що володар мій переслідує служника свого? Що я вчинив? Яке зло в руці моїй?
19. І нехай нині, я благаю, вислухає володар мій, цар, слово служника свого; Якщо Господь підбурить тебе супроти мене, то нехай Він прийме це приношення; а якщо це будуть сини людські, то прокляті вони перед Господом; тому що вони прогнали мене нині, щоб не належати мені до Господнього спадку, говорячи: Ходи, служи чужим богам.
20. Нехай же не проллється кров моя на землю перед Господом; тому що цар Ізраїля вийшов шукати одну блоху, як ото бігають за куріпками в горах.
21. І сказав Саул: Згрішив я, повернися, сину мій Давиде; бо я вже не вчиню тобі лиха, тому що життя моє було дороге в очах твоїх; Нерозумно вчиняв я, і дуже багато грішив.
22. І відповідав Давид, і сказав: Ось, спис царя; Нехай один із юнаків прийде і візьме його.
23. І нехай відплатить Господь кожному за його правду і за справедливість його, отак, як Господь віддав тебе в руки [мої], але я не захотів піднести руки моєї на помазанця Господнього.
24. Отож, як дороге було життя твоє нині в очах моїх, так поціновується моє життя в очах Господа, нехай же визволить мене від усякого лиха!
25. І сказав Саул Давидові: Благословенний ти, сину мій Давиде: і діло велике звершиш, і подолати подолаєш. І пішов Давид своїм шляхом, а Саул повернувся на своє місце.

1 ЦАРІВ 27

1. І сказав Давид у серці своєму: Коли-небудь потраплю я в руки Саулові, тому немає для мене нічого кращого, як утікати на землю филистимську; і відчепиться од мене Саул, [і не буде вже] шукати мене повсюди у володіннях Ізраїльських, і я врятуюся від руки його.
2. І підвівся Давид, і рушив сам, і шість сотень мужів, що були з ним, до Ахіша, Маохового сина, гатського царя.
3. І жив Давид в Ахіша у Гаті, сам і люди його, кожний з родиною своєю; Давид і обидві дружини його – Ахіноан – ізреелітка, і Авігаїл, [колишня] дружина Навалова, кармелітка.
4. І доповіли Саулові, що Давид утік до Гату; і він уже не шукав його.
5. І сказав Давид Ахішові: Якщо я знайшов милість в очах твоїх, то нехай дадуть місце в одному з міст цієї землі, і нехай я осяду там; для чого служникові твоєму жити в царському місті, разом із тобою?
6. Тоді дав йому Ахіш того дня Ціклаг, а тому Ціклаг і залишився за царями Юдиними донині.
7. А число днів, що Давид прожив на филистимській землі, було рік і чотири місяці.
8. І виходив Давид з людьми своїми, і нападав на гешурянина, і на гірзеянина, і на амалика, котрі здавна населяли цю країну до Шуру, аж до єгипетської землі.
9. І спустошував Давид ту країну, і не залишав живими ні чоловіків, ані жінок, і забирав овець, і волів, і віслюків, і верблюдів, і одяжу, і повертався, і приходив до Ахіша.
10. І сказав Ахіш Давидові: На кого нападали нині? Давид сказав: На південну країну Юдеї, і на південну країну ерахмеелянина, і на південну країну кенеянина.
11. І не залишав Давид живими ні чоловіка, ні жінки, і не приводив до Гату, говорячи: Вони можуть виказати нас і сказати: Так учинив Давид; і такий чин діянь його упродовж перебування в країні филистимській.
12. І вірив Ахіш Давидові, Говорячи: Справді обриднув він своєму народові в Ізраїлі, нехай буде мені служником повік. []

1 ЦАРІВ 28

1. Того часу филистимляни збирали військо своє для війни, щоб воювати з Ізраїлем. І сказав Ахіш Давидові: Нехай буде тобі відомо, що ти підеш зі мною на війну, ти і люди твої.
2. І сказав Давид Ахішові: Нині ти спізнаєш, що вчинить служник твій. І сказав Ахіш Давидові: За те я вчиню тебе охоронцем голови моєї на всі дні.
3. І вмер Самуїл, і оплакували його всі ізраїльтяни, і поховали його в Рамі, у місті його. А Саул повиганяв із країни ворожбитів та чаклунів.
4. І зібралися филистимляни, і пішли і отаборилися в Шунемі; зібрав і Саул народ увесь ізраїльський, і отаборилися в Гілбоа.

5. І побачив Саул филистимський табір, і злякався, і вельми затремтіло серце його.
6. І звернувся Саул до Господа; але Господь не відповідав йому ні уві сні, ні через Урім, ані через пророків.
7. Тоді сказав Саул служникам своїм: Знайдіть мені жінку-ворожку, і я піду до неї і запитаю її. І відповідали йому служники його: Тут, в Ен-Дорі, є жінка-ворожка.
8. І скинув із себе Саул одягу і одягнув іншу, і пішов сам і два чоловіки з ним, і прийшли вони до тієї жінки вночі. І сказав їй [Саул] : Прошу тебе, поворожи мені, і відкрий мені, про кого я тобі скажу.
9. Але жінка відповідала йому: Ти знаєш, що учинив Саул, як повиганяв він із країни ворожитів та віщунів; то нащо ти важиш на душу мою, на погибель мені?
10. І присягнувся їй Саул Господом, говорячи: Живий Господь! Не буде тобі лиха за цю справу.
11. Тоді жінка запитала: Кого ж викликати тобі? І відповідав він: Самуїла виклич мені.
12. І побачила жінка Самуїла, і голосно зойкнула; і звернулася до Саула, кажучи: Нащо ти обдурив мене? Адже ти – Саул!
13. І сказав їй цар: Не бійся; що ти бачиш? І відповідала жінка: Бачу, наче бога, що виходить із землі.
14. Який він на вигляд? – Запитав у неї [Саул]. Вона сказала: Виходить з-під землі муж літній, зодягнутий в довгу одягу. Тоді впізнав Саул, що це Самуїл, і впав лицем до землі і поклонився.
15. І сказав Самуїл Саулові: Для чого ти тривожиш мене, щоб я вийшов? І відповідав Саул: Важко мені дуже; филистимляни воюють супроти мене, а Бог відступив од мене і вже не відповідає мені через пророків, і уві сні; тому я викликав тебе, щоб ти навчив мене, що маю робити.
16. І сказав Самуїл: Для чого ж ти запитуєш мене, коли Господь відступив од тебе і зробився ворогом твоїм?
17. Господь зробить те, що говорив через мене; відніме Господь царство з рук твоїх і віддасть його ближньому твоєму, Давидові.
18. Оскільки ти не послухав голосу Господнього і не виконав лютої гніву його на Амаліка, то Господь і вчинить це над тобою сьогодні.
19. І віддасть Господь Ізраїля, разом із тобою, в руки филистимлян; завтра ти і сини твої [будете] зі мною; і табір ізраїльський віддасть Господь в руки филистимлян.
20. Тоді Саул раптом упав тілом своїм на землю, бо вельми злякався слів Самуїлових; причому, і сили не стало в ньому, бо він не їв хліба увесь той день і всю ніч.
21. І підійшла жінка ота до Саула, і побачила, що він вельми злякався, і сказала: Бачиш, служниця твоя підкорилася голосові твоєму, і наразила життя своє на небезпеку, і виконала наказ, що ти мені говорив.

22. Тепер прошу, послухай ти також голосу служниці твоєї; я запропоную тобі шматок хліба, з'їж, і буде в тобі сила, коли підеш дорогою.

23. Але він відмовився і сказав: Не буду їсти. І почали умовляти його служники його, а також ота жінка; і він підкорився голосові їхньому, і підвівся із землі, і сів на ліжку.

24. А в жінки тієї було у домі вгодоване теля, і вона поспішила заколоти його, і, взявши борошна, замісила і спекла опрісноків.

25. І запропонувала Саулові і служникам його, і вони їли, і підвелися, і пішли тієї ж ночі.

1 ЦАРІВ 29

1. І зібрали филистимляни все військо своє у Афекові; а ізраїльтяни отаборилися біля джерела, що в Ізреелі.

2. Князі филистимські йшли сотнями й тисячами; а Давид і люди його йшли позаду з Ахішем.

3. І говорили князі филистимські: Що це за євреї? Ахіш відповідав князям филистимським: Хіба ви не знаєте, що це Давид, служник Саулів, царя Ізраїльського? Він при мені вже більше року, і я не знайшов у ньому нічого потайного, від часу його приходу аж донині.

4. І розгнівалися на нього князі филистимські; і сказали йому князі филистимські: Відпусти цього чоловіка, нехай він сидить на своєму місці, котре ти йому призначив, щоб він не йшов з нами на війну і не зробився супротивником нашим на війні. Чим він може сягнути прихильности свого володаря, як не головами цих мужів?

5. Чи не той це Давид, котрому співали в хороводах, говорячи: Саул уразив тисячі, а Давид – десятки тисяч?

6. І прикликав Ахіш Давида, і сказав йому: Живий Господь! Ти чесний, і очам моїм приємно було б, аби ти виходив і входив зі мною у військо; Бо я не примітив у тобі поганого від часу приходу твого до мене донині: Але в очах князів ти не добрий.

7. Отож, повернися тепер, і йди з миром, і не дратуй князів филистимських.

8. Але Давид сказав Ахішові: Що я вчинив, і що ти знайшов у служникові твоєму від того часу, як я перед тобою, і донині, чому б мені не йти і не воювати з ворогами володаря мого, царя?

9. І відповідав Ахіш Давидові: Будь певен, що в моїх очах ти гарний, мов Ангел Божий; але князі филистимські сказали: Нехай він не йде з нами на війну.

10. Отож, підведися вранці, ти і служники володаря твого, котрі прийшли з тобою; і підведіться вранці, і, коли розвидниться, відходьте.

11. І підвівся Давид, сам і люди його, щоби йти вранці і повернутися на землю филистимську. А филистимляни пішли [війною] на Ізреель.

1 ЦАРІВ 30

1. Третього дня після того, як Давид і його люди пішли на Ціклаг, амаликитяни напали з півдня на Ціклаг і спалили його вогнем.
2. А жінок [і всіх], що були в ньому, від малого до великого, не забили, але забрали в неволю, та й пішли своєю дорогою.
3. І прийшов Давид і люди його до міста, і ось, воно спалене вогнем, а дружини їхні, і сини їхні, і дочки їхні – забрані в неволю.
4. І зчинив Давид і народ, що був із ним, лемент, і плакали, аж доки не стало в них сили плакати.
5. Узяті були в неволю й обидві дружини Давидові, ізреелітка Ахіноам та Авігаїл, колишня [дружина] кармелітянина Навала.
6. Давид був дуже знічений, бо народ хотів побити його камінням; тому що сумував душею увесь народ, кожний за синами своїми і за доньками своїми.
7. Але Давид зміцнився [надією] на Господа, Бога свого і, сказав Давид Евіятарові, священникові, синові Ахімелеховому: Принеси мені ефода. І приніс Евіятар ефода до Давида.
8. І запитав Давид у Господа, говорячи: Чи переслідувати мені оте полчище, і чи дожену я їх? І сказано йому: Переслідуй, доженеш і визволиш.
9. І пішов Давид сам і шістсот мужів, які були з ним: і прийшли аж до потоку Бесор; і стомлені, зупинилися там.
10. І переслідував Давид сам і чотириста мужів, а двісті вояків лишилися, тому що не мали сили перейти потік Бесор.
11. І знайшли єгиптянина в полі, і привели його до Давида, і дали йому хліба і він їв, і напоїли його водою.
12. І дали йому частину в'язки із сушеної смоковниці та дві в'язки родзинок, і він їв і зміцнів; бо він не їв хліба і не пив води три дні і три ночі.
13. І сказав йому Давид: Чий ти і звідки? І сказав він: Я – єгипетський юнак, раб одного амаликитянина; покинув мене володар мій, тому що вже три дні, як я захворів.
14. Ми напали на полудневу частину Керети, і у володіння Юдині, і в полудневу частину Калева, а Ціклаг спалили вогнем.
15. І сказав йому Давид: Чи доведеш мене до того збіговиська розбійників? І сказав він: Присягнися мені Богом, що ти не вб'єш мене, і що не віддаси мене в руки володаря мого; і я доведу тебе до цього збіговиська розбійників.
16. І він повів його; Аж ось, [амаликитяни], розпорошившись по всій тій країні, їдять і п'ють, і святкують з причини великої здобичі, котру вони взяли на землі филистимській та в краю Юдиному.
17. І вбивав їх Давид від сугінок аж до вечора наступного дня, і ніхто не врятувався, окрім чотирьох сотень юнаків, які сіли на верблюдів і повтікали.

18. І відібрав Давид усе, що захопили амаликитяни, і обидвох своїх дружин визволив Давид.

19. І не пропало у них нічого, ні малого, ні великого, ніхто із синів, і жодна з дочок, а також із здобичі, ні з усього, що [амаликитяни] загарбали в них; усе повернув Давид.

20. І взяв Давид усю худобу дрібну та худобу велику, і гнали її перед своєю худобою і казали: Це – здобич Давидова.

21. І прийшов Давид до тих двох сотень людей, котрі не мали сили йти за ним, і [котрих] він лишив біля потоку Бесор, і вийшли вони назустріч Давидові і назустріч людям, які були з ним. І коли підійшов Давид до цих людей, то привітав їх.

22. Тоді недобрі і мерзенні із людей, які ходили з Давидом, почали говорити: За те, що вони не ходили з нами, не дамо їм із здобичі, котру ми відібрали; нехай кожний візьме тільки свою дружину та дітей і

нехай ідуть! 23. Але Давид сказав: Не вчиняйте так, браття мої, потому, як Господь дав нам це, і зберіг нас, і віддав у руки наші полчища, які приходили супроти нас.

24. І хто буде слухати вас у цій справі? Яка частина тих, що ходили на війну, така сама має бути і для тих, хто залишався при обозі; треба розподілити на всіх.

25. Так було від того часу і після; – і поставив він це у закон і за правило для Ізраїля до цього дня.

26. І прийшов Давид до Ціклагу, і послав із здобичі старшинам Юдиним, друзям своїм, говорячи: Ось вам дарунок із здобичі, [захопленої] у ворогів Господніх.

27. Тим, що в Бет-Елі, і тим, що в Рамоті південнім, і тим, що в Яттері,

28. І тим, що в Ароері, і тим, що в Сіфмоті, і тим, що в Ештемоа;

29. І тим, що в Рахалі, і тим, що в містах єрахмелеян, і тим, що в містах кенеїв.

30. І тим, що в Хормі, і тим, що в Бор-Ашані, і тим, що в Атаху,

31. І тим, що в Хевроні, і до всіх тих місць, куди ходив Давид, він та люди його.

1 ЦАРІВ 31

1. А филистимляни воювали з ізраїльтянами, і побігли мужі ізраїльські від филистимлян, і падали, забиті на горі Гілбоа.

2. І догнали филистимляни Саула і синів його, і вбили филистимляни Йонатана і Амінадава, і Малкі-Шуя, Саулових синів.

3. І відбулася жорстока битва супроти Саула, і стрільці з лука завдали йому ран, лиха, бо він зазнав багатьох поранень від стріл.

4. І сказав Саул зброєносцеві: Оголи меча твого і заколи мене ним, щоб не прийшли ці необрізані, і не вбили мене, і не збиткувалися наді мною. Але зброєносець не хотів, бо дуже боявся. Тоді Саул взяв меча свого і впав на нього.

5. А зброєносець його, побачивши, що Саул помер, сам також упав на меч і помер з ним.
6. Так помер того дня Саул, і три сини його, і зброєносець його, а також усі люди його разом.
7. А ізраїльтяни, які жили на іншій стороні долини і за Йорданом, побачили, що люди ізраїльські побігли, і що Саул помер і сини його, залишили міста свої й побігли, а филистимляни прийшли і жили в них.
8. А другого дня филистимляни прийшли грабувати вбитих, і знайшли Саула і трьох синів його, що впали на горі Гілбоа.
9. І вони стяли йому голову, і зняли з нього зброю, і послали по всій землі филистимській, щоби сповістити про це в капищах ідолів своїх і народів.
10. І поклали зброю його в капище Астарти, а тіло його повісили на мурові в Бет-Шану.
11. І почули мешканці Гілеадського Явешу про те, як учинили филистимляни Саулові.
12. І підвелися всі люди міцні, і йшли цілу ніч, і взяли тіло Саулове і тіла синів його з мурів Бет-Шану, і прийшли до Явешу, і спалили їх там.
13. І взяли кості їхні, і поховали під дубом в Явешу, і постилися сім днів.

Друга Книга Царів

2 Царів 1

1. По смерті Саула, коли Давид повернувся, розгромивши Амаліка, то він пробув у Ціклагоу два дні.
2. А третього дня приходять чоловік із табору Саулового: одежа на ньому розірвана і порох на голові його. Прийшов до Давида і впав на землю і поклонився [йому].
3. І сказав йому Давид: Звідки ти прийшов? І сказав той: Я утік із табору Ізраїльського.
4. І сказав йому Давид: Що сталося? Розкажи мені. І той сказав: Народ порозбігався з поля бою, і багато з народу погинуло, упавши, і помер Саул, і син його Йонатан.
5. І сказав Давид юнакові, котрий оповідав йому: Яким чином тобі відомо, що Саул і син його Йонатан загинули?
6. І сказав юнак, котрий оповідав йому: Я випадково втрапив на гору Гілбоа: аж ось, Саул упав на свого списа, а колісниці і вершники наздоганяли його.
7. Тоді він озирнувся і, побачивши мене, покликав мене.
8. І я сказав: Ось я! Він сказав: Хто ти? І я сказав йому: Я – амалікітянин.
9. Тоді він сказав мені: Підійди до мене і вбий мене; бо туга смертельна виповнила мене; душа моя все ще при мені.

10. І підійшов я до нього і вбив його, бо знав, що він не буде жити після свого падіння [на списа], і взяв я вінця, що був на голові його, і зап'ястя, що було на руці його, і приніс до володаря мого сюди.
11. Тоді схопив Давид одягу свою, і розідрав її, а також і всі люди, що були з ним.
12. І ридали, і плакали, і постилися до вечора за Саула і за сина його Йонатана, і за народ Господній, і за Ізраїля, що впали вони від меча.
13. І сказав Давид юнакові, котрий оповідав йому: – Звідки ти? І сказав він: Я син зайшлого, амаликитянина.
14. Тоді Давид сказав йому: Як же не побоявся ти піднести руку, щоб убити помазанця Господнього?
15. І прикликав Давид одного із юнаків, і сказав йому: Підійди, убий його. І [той] убив його, і він помер.
16. І сказав Давид до нього: кров твоя на голові твоїй; тому що уста твої свідчили супроти тебе, коли ти говорив: Я убив помазанця Господнього.
17. І оплакав Давид Саула і сина його Йонатана цією жалобною піснею.
18. І звелів навчити синів Юдиних пісні про лука, як написано у книзі Праведного, і сказав:
19. Врода твоя, о Ізраїлю, погинула на верховинах твоїх! Як упали сильні!
20. Не оповідайте в Гаті, не сповіщайте на вулицях Ашкалону, щоб не раділи дочки филистимлян, щоб не захоплювалися доньки необрізаних.
21. Гори Гілбоавські! Хай не впаде роса, ні дощ на вас, і нехай не буде вам ланів з плодами, бо там повалений щит сильних, щит Саулів, мовби не був він помазаний елеєм.
22. Без крові поранених, без лою сильних лук Йонатанів не повертався назад, і меч Саулів не повертався дарма.
23. Саул і Йонатан, люб'язні і в злагоді за життя, не розлучилися і в смерті своїй; прудкіші орлів, сильніші левів [вони були].
24. Доні Ізраїльські! Плачте за Саулом, котрий одягав вас у багрянцю і приносив на одягу вашу золоту оздобу!
25. Як упали мужі на полі бою! Забитий Йонатан на верховинах своїх.
26. Сумую по тобі, брате мій, Йонатане; ти був вельми дорогий для мене, і любов твоя була для мене вищою, аніж жіноча.
27. Як упали сильні, загинула зброя вояцька!

2 Царів 2

1. Після цього Давид звернувся до Господа, говорячи: Чи йти мені до якогось із міст Юдиних? І сказав йому Господь: Йди. І сказав Давид: Куди йти? І сказав Він: До Хеврону.

2. І пішов туди Давид, а також дві дружини його: ізреелітка Ахіноам та Авігаїл, колишня дружина кармелітянина Навала.
3. І людей, які були з ними, привів Давид, кожного з родиною його, і оселилися в місті Хевроні.
4. І прийшли мужі Юдині, і помазали там Давида на царство над домом Юдиним. І повідали Давидові, що мешканці Явешу Гілеадського поховали Саула.
5. І послав Давид послів до мешканців Явешу Гілеадського, сказати їм: Благословенні ви у Господа за те, що вчинили цю милість із володарем своїм, Саулом, поховавши його.
6. І нині нехай віддячить вам Господь милістю та істиною; і я також учиню вам добро за те, що ви це вчинили.
7. Хай же нині зміцніють руки ваші, і будьте мужніми; бо володар ваш Саул помер, а мене помазав дім Юдин царем над собою.
8. Але Авнер, Нерів син, старший Саулового війська, узяв Іш-Бошета, Саулового сина, і привів його до Маханаїму.
9. І настановив його [царем] над Гілеадом, і над Ашуром, і над Ізреелем, і над Єфремом і над Веніямином, і над усім Ізраїлем.
10. Сорок років було Іш-Бошетові, синові Сауловому, коли він зацарював над Ізраїлем, і царював два роки, – Тільки дім Юдин був за Давидом.
11. А всього днів (часу), коли Давид царював у Хевроні над домом Юдиним, було сім літ і шість місяців.
12. І вийшов Авнер, Нерів син, та служники Іш-Бошета, Саулового сина, з Маханаїма до Гів'ону.
13. Вийшов і Йоав, син Церуї, та Давидові служники вийшли і зустрілися біля гів'онського ставка. І засіли вони – ті по один бік ставу, а ті по другий бік ставу.
14. І сказав Авнер до Йоава: Нехай підведуться юнаки і побавляться перед нами. І сказав Йоав: Нехай підведуться.
15. І підвелися, і пішли числом дванадцять веніяминців від Іш-Бошета, Саулового сина, і дванадцяттеро служників від Давида.
16. Вони схопили один одного за голову, і [всадили] свого меча попід бік один одному, і попадали разом. І назвали ім'я тій місцині: Хелкат-Гаццурім, що в Гів'оні.
17. І відбувся того дня найжорстокіший бій, і Авнер із людьми Ізраїльськими зазнав поразки від служників Давидових.
18. І було там троє синів Церуї: Йоав, і Авішай, і Асаїл. А [цей] Асаїл був легкий на ногу своєю, мов сарана в полі.
19. І погнався Асаїл за Авнером, і переслідував його, не ухиляючись ні праворуч, ані ліворуч від слідів Авнера.

20. І озирнувся Авнер назад, і сказав: Чи це ти, Асаїле? Той сказав: Я.
21. І сказав йому Авнер: Відхилися праворуч чи ліворуч, і вибери собі одного з юнаків, і візьми собі його зброю. Але Асаїл не захотів відступати од нього.
22. І сказав Авнер ще раз, кажучи: Відстань од мене, щоб я не кинув тебе на землю; тоді з яким обличчям з'явлюся я до брата твого Йоава?
23. Але той не захотів зупинитися. Тоді Авнер повернув списа і вдарив його в живіт, і спис прохромив наскрізь його, і він упав там-таки, і помер на місці. А всі, хто проходив через те місце, де впав Асаїл, зупинялися,
24. І переслідували Йоав та Авішай Авнера. І сонце вже зайшло, коли вони прийшли до пагорба Амма, що навпроти Гіаху, дорогою на Гів'онську пустелю.
25. І зібралися вєніяминці довкола Авнера, і склали одне ополчення, і зупинилися на вершечку одного пагорба
26. І гукнув Авнер до Йоава, і сказав: Чи вічно меч буде пожирати? Чи ти не відаєш, що наслідки будуть гіркі? І доки ти не скажеш людям, щоб вони перестали переслідувати братів своїх?
27. І сказав Йоав: Живий Бог! Якби ти не говорив інакше, то ще вранці перестали б люди переслідувати братів своїх.
28. І засурмив Йоав сурмою, і зупинився увесь народ, і не переслідував більше ізраїльтян; бій ущух.
29. Тим часом Авнер і люди його йшли рівниною всю ту ніч, і перейшли Йордан, і пройшли увесь Бітрон, і прийшли до Маханаїму.
30. І Йоав повернувся з погоні за Авнером, і зібрав увесь народ, і не вистачало із служників Давидових дев'ятнадцятеро юнаків, окрім Асаїла.
31. А служники Давидові завдали поразки вєніяминцям і людям Авнеровим; і впало їх триста шістьдесят чоловік.
32. І взяли Асаїла, і поховали його в гробі батька його, що у Віфлеємі. А Йоав з людьми своїми йшов цілу ніч, і вдосвіта добувся Хеврону.

2 Царів 3

1. І була тривала війна між домом Сауловим і домом Давидовим. Давид усе зміцнювався, а Саулів дім все більше занепадав.
2. І народилися у Давида сини в Хевроні. Первістком його був Амнон, від ізреелітки Ахіноам;
3. А другий син його – Кіл'ав, від Авігаїл, колишньої дружини кармелітянина Навала; а третій – Авесалом, син Маахи, дочки Талмая, царя гешурського;
4. А четвертий – Адонійя, син Хаггіт, а п'ятий – Шефатія, син Авітал,
5. А шостий – Їтреам, від Еглі, Давидової дружини, – оці народилися Давидові у Хевроні.

6. Коли була війна між домом Сауловим та домом Давидовим, то Авнер тримався Саулового дому.
7. У Саула була наложниця на ймення Ріцпа, донька Айї. І сказав Іш-Бошет до Авнера: Нашо ти злігся з наложницею батька мого?
8. Тоді Авнер спалахнув гнівом на слова Іш-Бошета, і він сказав: Хіба я – псяча голова?! Я нині вчинив милість домові Саула, батька твого, братам його і друзям його, і не віддав тебе в руки Давида, а ти нині шукаєш на мені гріха через жінку.
9. Те і те нехай учинить Бог Авнерові, і ще більше нехай учинить йому! Як присягався Господь Давидові, так і вчиню йому;
10. Відберу царство від дому Саулового, і поставлю трон Давидів над Ізраїлем і над Юдою, від Дана аж до Беер-Шеви.
11. І не міг Іш-Бошет заперечити Авнерові; тому що боявся його.
12. І послав Авнер від себе послів до Давида, сказати: Чия оце земля? І ще сказати: Уклади зі мною угоду, і рука моя буде з тобою, щоб повернути до тебе увесь народ Ізраїльський.
13. І сказав [Давид] : Гарзд, я укладу з тобою угоду, лише одного прошу в тебе. А саме: Ти не побачиш обличчя мого, якщо не приведеш із собою Мелхоли, Саулової доньки, коли ти прийдеш побачити мене.
14. І відпровадив Давид послів до Іш-Бошета, Саулового сина, говорячи: Віддай дружину мою Мелхолу, яку я дістав за сто обрізувань крайньої плоті филистимської.
15. І послав Іш-Бошет, і взяв її від чоловіка, від Палтіїла, сина Лаїша.
16. Пішов із нею і чоловік її, і з плачем проводжав її до Бахуріму, але Авнер сказав йому: Повертайся назад. І він повернувся.
17. І звернувся Авнер до старшин Ізраїльських, говорячи: І вчора, і третього дня ви бажали, щоб Давид був царем над вами.
18. Тепер учиніть [це] ; Бо Господь сказав Давидові: Рукою служника Мого Давида Я врятую народ Мій, Ізраїля, від руки филистимлян і від руки усіх ворогів його.
19. Те саме говорив Авнер і веніяминцям. І пішов Авнер до Хеврону, аби переказати Давидові все, чого бажали Ізраїль і увесь дім Веніяминів.
20. І прийшов Авнер до Давида у Хеврон і з ним двадцяттеро чоловіків, і вчинив Давид бенкет для Авнера і людей, що були з ним.
21. І сказав Авнер Давидові: Я підведуся, і піду, і зберу до володаря мого царя увесь народ Ізраїльський: і вони укладуть з тобою угоду [заповіта], і будеш царювати над усіма, як бажає душа твоя. І відпустив Давид Авнера, і він пішов з миром.
22. Аж ось, служники Давидові з Йоавом повернулися з походу, і принесли з собою багато здобичі; але Авнера вже не було з Давидом у Хевроні; бо [Давид] відпустив його, і він пішов з миром.

23. Коли Йоав та все військо, що ходило з ним, прийшли, то Йоавові повідали: Приходив Авнер, син Нерів, до царя, і той відпустив його, – і той пішов з миром.
24. І прийшов Йоав до царя, і сказав: Що ти зробив? Ось, приходив до тебе Авнер; Нащо ти відпустив його, і він пішов?
25. Ти знаєш Авнера, сина Нерового; він приходив обдурити тебе, аби вивідати вихід твій і вхід твій, і вивідати все, що ти робиш.
26. І вийшов Йоав від Давида, і послав посланців за Авнером, і повернули вони його від Бор-Гассіри, а Давид про те не знав.
27. Коли Авнер повернувся до Хеврону, то Йоав припровадив його до середини брами, аби поговорити з ним потайки, і вдарив його там у живіт. І вмер [Авнер] за кров Асаїла, брата Йоава.
28. І почув [про це] Давид пізніше і сказав: Не маю я провини і царство моє навіки перед Господом за кров Авнера, сина Нерового.
29. Нехай упаде вона на голову Йоава, і на увесь дім батька його; нехай ніколи не залишиться дім Йоава без течивого і прокаженого, або без того, що спирається на кия, і без того, що падає від меча, або без нужденного на хліб.
30. А Йоав і брат його Авішай убили Авнера за те, що він забив їхнього брата Асаїла в Гів'оні в бою.
31. І сказав Давид Йоавові і всім людям, що були з ним: Роздеріть одяг свою, і одягніться у рамя і плачте над Авнером. І цар Давид йшов за гробом [його].
32. Коли ховали Авнера у Хевроні, то цар голосно плакав над гробом Авнера, і плакав увесь народ.
33. І оплакав цар Авнера, говорячи: Хіба смертю підлого помирати Авнерові?
34. Руки твої не були пов'язані, і ноги твої не в кайданах, а ти упав, як падають від розбійників. І увесь народ почав ще гіркіше плакати над ним.
35. І прийшов увесь народ, щоб запросити Давида спожити хліба, коли ще тривав день; але Давид присягнувся, говорячи: Нехай те і те учинить зі мною Бог, і ще більше учинить, якщо я до заходу сонця спожию хліба чи ще чогось.
36. І увесь народ спізнав про це, і сподобалося йому це, як і все, що чинив цар, було до вподоби всьому народові.
37. І спізнав увесь народ і увесь Ізраїль того дня, що не від царя сталася смерть Авнера, сина Нерового.
38. І сказав цар служникам своїм: Чи відаєте, що вождь і великий муж упав цього дня в Ізраїлі?
39. Я зараз іще слабкий, хоча й помазаний на царство, а ці люди, сини Церуї, сильніші від мене; Нехай же відплатить Господь злочинцеві за його зло!

2 Царів 4

1. І почув [Іш-Бошет], син Саулів, що помер Авнер у Хевроні, і опустили йому руки, і увесь Ізраїль збентежився.
2. У [Іш-Бошета], сина Саулового, було два старшини над військом; ім'я одному – Баана, а ім'я другому – Рехав, сини бееротянина Ріммона, з веніяминових синів, бо й Беерот був зарахований до Веніямина.
3. І повтікали бееротяни до Гіттаїму, і замешкали там чужинцями аж донині.
4. У Йонатана, сина Саулового, був син кульгавий; він був п'ятирічним, коли прийшла звістка про Саула і Йонатана з Ізреелу. А нянька, вхопивши його на руки, втікала. І коли вона бігла квапливо, то він упав і став кульгавим. Ім'я його Мефівошет.
5. І пішли сини бееротянина Ріммона, Рехав та Баана, і прийшли в найспекотніший час дня до оселі Іш-Бошета, – а він спав у постелі в полудень.
6. Рехав і Баана, брат його, зайшли досередини оселі, [наче для] того, щоб узяти пшениці; і закололи його в живіт, а відтак утікли.
7. Коли вони зайшли в дім, він лежав на своїй постелі, в опочивальні своїй; і вони закололи його, і забили його, і відрубали голову йому, і взяли його голову з собою, і йшли пустельною дорогою цілу ніч.
8. І принесли голову Іш-Бошета, сина Саулового, до Давида у Хеврон, і сказали цареві: Ось голова Іш-Бошета, сина Саулового, ворога твого, котрий шукав душі твоєї. Нині Господь помстився за володаря мого, царя, Саулові і нащадкам його.
9. І відповідав Давид Рехавові та братові його Баані, сином бееротянина Ріммона, і сказав їм: Живий Господь, що визволив душу мою від усілякого утиску.
10. Якщо того, хто приніс мені вість, сказавши: Ось, помер Саул, і хто вважав себе радісним вісником, я схопив і забив його у Ціклагові, замість того, щоб дати йому нагороду,
11. То тепер, коли люди несправедливі убили справедливого чоловіка в домі його на постелі його, невже я не вимагатиму крові його від руки вашої і не вигублю вас на землі?
12. І наказав Давид служникам, і забили їх, і відрубали їм руки і ноги, і завісили їх понад ставком у Хевроні. А голову Іш-Бошета взяли і поховали у гробі Авнера, в Хевроні.

2 Царів 5

1. І прийшли всі коліна Ізраїлеві до Давида в Хеврон, і сказали: Ось, ми – кість твоя і плоть твоя.
2. Іще вчора і третього дня, коли Саул царював над нами, ти виводив і вводив Ізраїля. І сказав тобі Господь: Ти будеш пасти народ Мій, Ізраїля, і ти будеш вождем Ізраїля.
3. І прийшла вся старшина Ізраїля до царя в Хеврон, і уклав з ними цар Давид заповіта в Хевроні перед Господом; і помазали Давида на царя над Ізраїлем.
4. Тридцять років було Давидові, коли він зацарював; а царював сорок літ.

5. У Хевроні царював над Юдою сім літ і шість місяців, і в Єрусалимі царював тридцять три роки над усім Ізраїлем та Юдою.
6. І виступив цар і люди його на Єрусалим супроти євусеїв, мешканців тієї країни; але вони говорили Давидові: Ти не увійдеш сюди; тебе відженуть сліпі та кульгаві; Це означало: не увійде сюди Давид.
7. Але Давид захопив фортецю Сіон: це – місто Давидове.
8. І сказав Давид того дня: Кожний, хто заб'є євусеїв, нехай уражає списом і кульгавих та сліпих, які ненавидять Давидову душу. А тому й кажуть: Сліпий і кульгавий не зайде в дім [Господній].
9. І оселився Давид у фортеці, і назвав її Містом Давидовим, і будував Давид навколо від Мілло і всередині.
10. І мав Давид успіх, і звеличувався, і Господь, Бог Саваот, [був] із ним.
11. І прислав Хірам, цар тирський, послів до Давида, і кедрового дерева, і теслів, і каменярів, і вони спорудили дім Давидові.
12. І спізнав Давид, що Господь настановив його міцно царем над Ізраїлем, і що підніс царство заради народу Свого, Ізраїля,
13. І взяв Давид іще наложниць і дружин з Єрусалиму, потому, як прийшов із Хеврону.
14. І народилися ще у Давида сини і дочки. І ось ймення тих, що народилися в нього у Єрусалимі: Шаммуа, і Шовав, і Натан, і Соломон.
15. І Ївхар, і Елішуа, і Нафег, і Яфіа;
16. І Елішама, і Еліяда, і Еліфалет.
17. Коли почули филистимляни, що Давида помазали на царство над Ізраїлем, то підвелися филистимляни шукати Давида. І почув Давид, і пішов у фортецю.
18. А филистимляни прийшли і розташувалися у долині Рефаїм.
19. І запитав Давид у Господа, говорячи: Чи йти мені супроти филистимлян? Чи віддаси їх у руки мої? І сказав Господь Давидові: Йди! Бо Я віддам филистимлян у руки твої.
20. І пішов Давид до Баал-Пераціму. І завдав їм там поразки, і сказав Давид: Господь розкидав ворогів моїх переді мною, як розкидає вода. А тому місцині тій дали ім'я: Баал-Перацім.
21. І залишили там [филистимляни] ідолів своїх, а Давид із людьми своїми узяв їх.
22. І прийшли знову филистимляни і розташувалися у долині Рефаїм.
23. І запитав Давид у Господа, і Він відповідав йому: Не виходь назустріч їм, а зайди їм з тилу і йди до них з боку бальзамових дерев.
24. І коли почуєш, немовби шум, що лине від верхівок бальзамових дерев, то рушай. Бо тоді вийшов Господь перед тобою, щоб винищувати військо филистимське.

25. І вчинив Давид, як наказав йому Господь, і завдав поразки филистимлянам від Геви аж до Гезера.

2 Царів 6

1. І зібрав знову Давид усіх вибраних [людей] з Ізраїля, – тридцять тисяч.
2. І підвівся, і пішов Давид і увесь народ, що був з ним з Юдиного Баалу, щоб винести звідти Божого Ковчега, котрого названо йменням Господа Сил, що живе серед херувимів.
3. І поставили Ковчега Божого на нову колісницю, і вивезли його з дому Авінадава, що на пагорбі. А сини Авінадавові Узза та Ахїо супроводжували нову колісницю.
4. І повезли її з Ковчегом Божим із дому Авінадава, що на пагорбі; і Ахїо йшов перед Ковчегом.
5. А Давид і всі сини Ізраїля грали перед Господом на музичних знярядях з кипарисового дерева, і на цитрах, і на арфах, і на бубнах, і на гуслах, і на цимбалах.
6. І коли прийшли вони аж до Горен-Нахону, Узза простяг руку до Божого Ковчега, і схопив його, бо воли нахилили його.
7. Але Господь прогнівався на Уззу; і уразив його Бог там-таки за зухвальство, і помер він там, біля Ковчега Божого.
8. І засмутився Давид, що Господь уразив Уззу. Місцина оця й донині називається: Перец-Узза.
9. І злякався Давид того дня, і сказав: Як увійти до мене Ковчегіві Господньому?
10. І не захотів Давид везти Ковчега Господнього до себе, у місто Давидове, а завернув його до оселі гатянина Овед-Едома.
11. І залишився Ковчег Господній в домі Овед-Едома три місяці; і благословив Господь Овед-Едома і увесь дім його.
12. Коли доповіли цареві Давидові, говорячи: Господь благословив дім Овед-Едома і все, що в нього було, заради Ковчега Божого, то пішов Давид, і врочисто переніс Ковчега Божого з оселі Овед-Едома до міста Давидового.
13. І коли ті, що несли Ковчега Господнього, проходили по шість кроків, він приносив на пожертву бичка і барана.
14. Давид танцював щосили перед Господом; а зодягнений був Давид у лляний ефод.
15. Отак Давид і увесь дім Ізраїля несли Ковчега Господнього, з вигуками і звуками сурми.
16. Коли входив Ковчег Господній до міста Давидового, то Мелхола, Саулова донька, дивилася у вікно, і, побачивши царя Давида, який стрибав і танцював перед Господом, зневажила його в серці своєму.
17. І принесли Ковчега Господнього, і поставили його на місце його осередь скинії, котру спорудив для нього Давид; і приніс Давид усеспалення перед Господом і пожертви мирні.

18. Коли Давид скінчив приношення усеспалення і пожертви мирні, то благословив він народ йменням Господа Саваота.

19. І роздав усьому народові, для всього Ізраїля, як чоловікам, так і жінкам, по одній хлібині, і по шматкові смаженого м'яса, і по одному калачеві з виноградом. І пішов увесь народ, кожне в дім свій.

20. Коли Давид повернувся, аби благословити дім свій, то Мелхола, донька Саулова, вийшла йому назустріч і сказала: Як відзначився сьогодні цар Ізраїльський, оголився нині перед очима служниць своїх, мовби оголився якийсь із пустунів!

21. І сказав Давид Мелхолі: Перед Господом, Котрий надав перевагу мені перед батьком твоїм і перед усім домом його, і настановив мене вождем народу Господнього, Ізраїля, – перед Господом – буду веселитися і танцювати.

22. І я ще більше принижуюся, і зроблюся ще нижчим в очах моїх, і перед служницями, про котрих ти говориш, я буду пошанований.

23. І в Мелхоли доньки Саулової, не було дітей до дня смерті її.

2 Царів 7

1. Коли замешкав цар у домі своєму, і Господь дав йому спочити від усіх довколишніх ворогів його,

2. Тоді сказав цар пророкові Натанові: Ось, я мешкаю в домі кедровому, а Ковчег Божий знаходиться під шатром.

3. І сказав Натан цареві: Усе, що в тебе на серці, йди і роби, тому що Господь з тобою.

4. Але тієї ж ночі було слово Господа до Натана:

5. Підди, скажи служникові Моєму Давидові: Так говорить Господь: Чи ти побудуєш Мені дім для Моєї оселі?

6. Бо Я не жив у домі з того часу, як вивів синів Ізраїля з Єгипту, і донині; а ходив у шатрі і в скинії.

7. Скрізь, де Я ходив з усіма синами Ізраїля, чи говорив Я хоч слово кому-небудь з колін, котрому я доручив пасти народ Мій, Ізраїля: Чому не збудуєте Мені кедрового дому?

8. І тепер отак скажи служникові Моєму Давидові: Так говорить Господь Саваот: Я взяв тебе від отари овець, щоб ти був вождем народу Мого, Ізраїля.

9. І був з тобою скрізь, куди б не ходив ти, і винищив усіх ворогів твоїх перед Тобою, і вчинив ім'я твоє великим, як ім'я великих на землі.

10. І Я облаштую місце для народу Мого, для Ізраїля, і вкоріню його, і буде він спокійно жити на місці своєму, і не буде тривожитися більше, і люди нечестиві не будуть тіснити його, як передніше,

11. З того часу, як Я настановив суддів над народом Моїм, Ізраїлем; і Я дам тобі спокій від усіх ворогів твоїх. І Господь звіщає тобі, що він облаштує тобі дім.

12. А коли виповняться дні твої, і ти спочинеш з батьками твоїми, то Я поновлю після тебе сім'я твоє, котре виникне зі стегон твоїх, і зміцню царство його.
13. Він побудує дім ймення Мого, і Я утверджу престол царства його навіки.
14. Я буду Батьком йому, і він буде Мені сином; І коли він згрішить, Я покараю його берлом мужів і ударами синів людських.
15. Та милості Моєї не відніму од нього, як Я відняв у Саула, котрого Я відкинув перед тобою.
16. І буде несхитним дім твій і царство твоє навіки переді Мною, і престол твій буде навіки.
17. Усі ці слова і всі ці видіння Натан переказав Давидові,
18. І пішов цар Давид, і постав перед лицем Господа, і сказав: Хто я, Господе, Боже, і що таке мій дім, що Ти мене так підніс?
19. І це була незначна річ у Твоїх очах, Господе мій, Боже, але Ти повідав іще про дім служника Твого в майбутньому. А хіба це людський звичай, Господе мій?
20. І що може ще сказати Тобі Давид? Ти знаєш служника Твого, Господе мій, Боже!
21. Заради слова Твого та за серцем Своїм Ти вчинив це, відкриваючи все це велике служникові Твоєму.
22. Тому Ти великий, Господе Боже, бо немає такого, як Ти, і немає Бога, окрім Тебе, згідно з усім, що ми чули своїми вухами.
23. І хто схожий до народу Твого, Ізраїля, єдиного народу на землі, для котрого приходив Бог, щоб надбати [його] Собі в народ, і прославити [Своє] ймення, [і] звершити велике і страшне перед народом Твоїм, котрого ти придбав Собі від Єгипту, прогнавши народи і богів їхніх?
24. Ти зміцнив Собі народ Свій, Ізраїля, – Собі за народ аж навіки, і Ти, Господе, став для них Богом.
25. І нині, Господе Боже, утвердь навіки слово, котре Ти говорив про служника Свого та про дім його, і вчини, як Ти казав!
26. І нехай буде великим ім'я Твоє навіки, щоб говорили: Господь Саваот – Бог над Ізраїлем. І дім служника Твого Давида нехай буде міцно стояти перед лицем Твоїм.
27. Оскільки Ти, Господе Саваоте, Боже Ізраїля, відкрив служникові Твоєму, говорячи: Збудую тобі дім, тому служник Твій спромігся на сміливість в серці своєму помолитися Тобі такою молитвою.
28. Отож, Господе мій, Боже! Ти Бог, і слова Твої істинні, і Ти обіцяв служникові Твоєму таке добро!
29. І нині почни і благослови дім служника Твого, щоб він був вічно перед лицем Твоїм; бо Ти, Господе мій, Боже, повідав це, і благословенням Твоїм буде навіки благословенним дім служника Твого!

2 Царів 8

1. Після цього Давид завдав поразки филистимлянам, і упокорив їх, і взяв Давид кермо влади з рук филистимлян.
2. І побив він Моава, і перемеряв їх шнуром, поклавши їх на землю, – і відміряв два шнури на загин, а одного шнура на те, аби залишити їх жити. І стали моавитяни у Давида служниками, що приносили дари.
3. І переміг Давид Гадад'езера, сина Рехова, царя Цови, коли той ішов, щоб відновити владу свою при річці [Єфраті].
4. І взяв у нього Давид тисячу сімсот вершників, і двадцять тисяч чоловіків піших, і підрізав Давид жили у всіх коней колісничих, залишивши [собі] із них для сотні колісниць.
5. І прийшли сирійці дамаські на допомогу до Гадад'езера, царя Цови; але Давид винищив двадцять дві тисячі чоловік сирійців.
6. І настановив Давид залоги в Дамаску сирійському, і стали сирійці у Давида служниками, котрі сплачували данину. І оберігав Господь Давида скрізь, куди він ходив.
7. І взяв Давид золоті щити, котрі були у служників Гадад'езера, і приніс їх до Єрусалиму.
8. А вже з Бетаху і з Беротаю, міст Гадад'езерських, узяв цар Давид дуже багато міді.
9. І почув Тої, цар Хамоту, що Давид завдав поразки. усьому військові Гадад'езера.
10. І послав Тої сина свого Йорама до царя Давида, привітати його і благословити його за те, що він воював з Гадад'езером і завдав йому поразки, бо Тої воював супроти Гадад'езера. І Йорам приніс посудини срібні, золоті і посудини мідні.
11. Їх також присвятив цар Давид Господові, разом із сріблом та золотом, котре присвятив із захопленого у всіх підкорених ним народів;
12. У сирійців і моавитян, і аммонійців, і филистимлян, і амаликитян, а також із захопленого в Гадад'езера, сина Рехового, царя Цови.
13. І здобув Давид собі ім'я, повертаючися після винищення вісімнадцяти тисяч сирійців, у Беге-Мелак (Долина Соляна).
14. І він залишив залоги в Едомі; у всій Ідумеї залишив залоги військові, і увесь Едом став служником Давидові. І оберігав Господь Давида скрізь, куди він ходив.
15. І царював Давид над усім Ізраїлем, і чинив Давид суд і правду над усім народом своїм.
16. А Йоав, син Церуї, [був старшиною] війська, а Йосафат, син Ахілудів, був літописцем.
17. А Садок, син Ахітува, та Ахімелех, син Евіятара, були священники, Серая був писарем.
18. А Беная, син Єгояди, був старшим над керетянином та над пелетянином. А Давидові сини були старшинами царського двору.

2 Царів 9

1. І сказав Давид: Чи не залишився іще хто-небудь з дому Саулового? Я виявив би йому милість заради Йонатана.
2. А в домі Саула був служник, на ймення Ціва. І покликали його до Давида, і сказав йому цар: Чи ти Ціва? І той сказав: Я, служник твій.
3. І сказав цар: Чи немає ще когось з дому Саулового? Я виявив би йому милість Божу. І сказав Ціва цареві: Є син Йонатана, кульгавий ногами.
4. І сказав йому цар: Де він? І сказав Ціва цареві: Ось він, у домі Махіра, Амміїлового сина, в Ло-Деварі.
5. І послав цар Давид, і взяли його з дому Махіра, сина Амміїлового, із Ло-Девару.
6. І прийшов Мефівошет, син Йонатанів, Саулового сина, до Давида, і впав на обличчя своє й поклонився. І Давид сказав: Мефівошете! І той відказав: Ось служник твій.
7. І сказав йому Давид: Не бійся; Я виявлю до тебе милість заради батька твого Йонатана; і поверну тобі всі поля Саулові, батька твого, і ти завжди будеш їсти хліб за моїм столом.
8. І вклонився [Мефівошет] і сказав: Що є таке служник твій, що ти зглянувся над таким мертвим псом, як я?
9. І прикликав цар Ціву, Саулового служника, і сказав йому: Все, що належало Саулові та всьому його домові, дав я синові твого володаря.
10. Отож, обробляй для нього землю ти і сини твої і служники твої, і будеш приносити [з урожаю], і буде хліб для сина твого володаря, і він буде його їсти. А Мефівошет, син твого володаря, буде завжди їсти хліб при моєму столі. А мав Ціва п'ятнадцять синів та двадцятьоро рабів.
11. І сказав Ціва до царя: Усе, що накаже мій володар цар своєму служникові, так учинить твій служник. А Мефівошет, сказав цар, буде їсти за [моїм] столом, як один із царських синів.
12. А Мефівошет мав маленького сина, а ім'я йому – Міха; і всі, хто мешкав у Домі Ціви, були служниками Мефівошета.
13. А Мефівошет сидів у Єрусалимі, бо він завжди їв при царському столі. І він був кульгавий на обидві ноги.

2 Царів 10

1. Через деякий час помер цар аммонський, а замість нього зацарював син його Ганун.
2. І сказав Давид: Вчиню я милість Ганунові, Нахашевому синові, за добро, котре я дістав од батька його. І послав Давид служників своїх поспівчувати Ганунові за батька його. І прийшли служники Давидові на землю аммонську.
3. Але князі аммонські сказали Ганунові, володареві своєму: Невже ти гадаєш собі, що Давид з поваги до батька твого прислав до тебе утішників? Чи не для того, щоб оглянути

місто і вивідати в ньому, а відтак зруйнувати його, прислав Давид служників своїх до тебе?

4. І взяв Ганун Давидових служників, і поголив кожному з них половину бороди, і пообтинав одяжу їхню наполовину, до стегон, і відпустив їх.

5. Коли доповіли про це Давидові, то він послав до них назустріч, оскільки вони були дуже посоромлені. І наказав цар сказати їм: залишайтеся у Єрихоні, доки відростуть бороди ваші, і тоді повертайтеся.

6. І побачили аммонійці, що вони зненавиджені для Давида; і послали аммонійці найняти сирійців з Бет-Рахову й Арам-Цови двадцять тисяч піших, та царя Маахи, тисячу чоловік, і тов'ян дванадцять тисяч чоловіків.

7. А коли Давид прочув про це, то послав Йоава з усім військом.

8. І вийшли аммонійці, і розташувалися для битви біля воріт; а сирійці Цови і Рехова, а також тов'яни і люди Маахи [стали] окремо в полі.

9. І побачив Йоав, що чужинське військо розмістили супроти нього і попереду, і позаду, і вибрав [вояків] від усіх вибраних у Ізраїля, і вишукував їх супроти сирійців.

10. А решту людей доручив Авшаєві, братові своєму, щоб він вишикував їх супроти аммонійців.

11. І сказав [Йоав] : Якщо сирійці будуть перемагати мене, ти поможеш мені; а якщо аммонійці будуть тебе перемагати, я прийду до тебе на допомогу!

12. Будь мужнім, і будемо стояти несхитно за народ наш і за міста Господа нашого, а Господь учинить, що йому до вподоби.

13. І став Йоав і народ, котрий [був] у нього, до битви із сирійцями, і вони побігли від нього.

14. А ті аммонійці, побачивши, що сирійці втікають, побігли від Авішая, і сховалися в місті. І повернувся Йоав від аммонійців, і прийшов до Єрусалиму.

15. А сирійці, побачивши, що вони зазнали поразки від Ізраїля, зібралися разом.

16. І послав Гадад'езер, і вивів Арама, що з другого берега Річки, і ввійшли вони до Геламу. А Шовах, старший Гадад'езерового війська, був перед ними.

17. І було повідано Давидові, і він зібрав усього Ізраїля, і перейшов Йордан, та прийшов до Геламу. Сирійці вишикувалися супроти Давида, і воювали з ним.

18. І побігли сирійці від ізраїльтян, Давид винищив у сирійців сімсот колісниць і сорок тисяч вершників; понищив їх і військового старшину Шоваха, котрий там і помер.

19. Коли всі царі, покірні Гадад'езерові, побачили, що вони понищені Ізраїлем, то замирилися з Ізраїлем, і служили йому. І сирійці боялися більше допомагати аммонійцям.

2 Царів 11

1. За рік, о тій порі, коли виходять царі в походи, Давид послав Йоава і служників своїх із ним і всіх Ізраїльтян, і вони завдали поразки аммонітям, і взяли в облогу Раббу. А Давид лишився в Єрусалимі.
2. Якось надвечір Давид, підвівшись з постелі, прогулювався на даху царського дому, і побачив з даху жінку, що купалася; а та жінка була вельми вродлива.
3. І послав Давид вивідати, хто ця жінка. І сказали йому: Це Вірсавія, донька Еліяма, дружина хеттеянина Урії.
4. Давид послав служників забрати її; і вона прийшла до нього, і він спав з нею. Коли ж вона очистилася від нечистоти своєї, то повернулася до свого дому.
5. Жінка ця стала вагітною, і послала повідати Давидові, говорячи: Я – вагітна.
6. І послав Давид [сказати] Йоавові: Пошли до мене хеттеянина Урію. І послав Йоав Урію до Давида.
7. І прийшов до нього Урія, і розпитав [його] Давид про становище Йоава, і про стан народу, і про хід війни.
8. І сказав Давид Урії: Йди додому і обмий ноги свої. І вийшов Урія з дому царського, а слідом за ним понесли царські гостинці.
9. Але Урія спав біля брами царського дому з усіма служниками свого володаря, і не пішов у дім свій.
10. І доповіли Давидові, говорячи: Не пішов Урія в дім свій. І сказав Давид Урії: Ось, ти прийшов з дороги: з якої причини ти не пішов у дім свій?
11. І сказав Урія Давидові: Ковчег і Ізраїль, і Юда знаходяться в шатрах, і володар мій Йоав, і служники володаря мого знаходяться в полі; а я увійшов би у дім свій їсти, і пити, і спати зі своєю дружиною! Присягаюся твоїм життям і життям душі твоєї, цього я не вчиню.
12. І сказав Давид Урії: Залишися тут і на сей день, а завтра я відпущу тебе. І лишився Урія у Єрусалимі на цей день до завтраго.
13. І запросив його Давид, і їв [Урія] перед ним, і пив, і напоїв його [Давид]. Але увечері [Урія] пішов спати на постіль свою з служниками володаря свого, а в свій дім не пішов.
14. Уранці Давид написав листа до Йоава, і послав [його] з Урією.
15. У листі він написав так: Поставте Урію там, де [буде] найважчий бій, і відступіться від нього, щоб він був уражений і помер.
16. А тому, коли Йоав брав місто в облогу, то поставив Урію на такому місці, про яке відав, що там хоробрі люди.
17. І вийшли люди з міста, і вступили в бій з Йоавом, і впало декілька з народу, із служників Давидових; убили також і Урію хеттеянина.
18. І послав Йоав доповісти Давидові про увесь хід битви.

19. І наказав вісникові, говорячи: Коли ти повідаєш цареві про увесь хід битви,
20. І побачиш, що цар розгнівається і скаже тобі: Навіщо ви так близьенько наближалися до міста, щоб розпочати битву? Хіба ви не знали, що на вас кидатимуть з муру?
21. Хто забив Авімелеха, Єруббешетового сина? Чи не жінка кинула на нього горішнього каменя від жорен – з муру, і він помер у Тевеці? Чого ви так близько підійшли до муру? То ти скажеш: Помер також хеттеянин Урія, твій слуга.
22. І пішов [вісник] і прийшов, і доповів Давидові про все, для чого послав його Йоав, про увесь перебіг битви.
23. І сказав посол Давидові: Вони стали сильнішими за нас, і вийшли проти нас на поле, та ми були переможцями над ними аж до входу в браму.
24. Тоді стріляли з мурів стрільці на служників твоїх, і [вмерли] деякі з служників царя; помер також і служник твій Урія хеттеянин.
25. Тоді сказав Давид посланцеві: Отак скажи Йоавові: Нехай не пригнічує тебе ця справа; бо меч пожирає іноді того, іноді сього; Посиль війну твою супроти міста і зруйнуй його. Так підбадьор його.
26. І почувла дружина Урії, що помер Урія, чоловік її, і плакала по чоловікові своєму.
27. Коли скінчився час плачу, Давид послав і забрав її в дім свій, і вона стала його дружиною, і народила йому сина. І була ця справа, яку вчинив Давид, злою в очах Господніх.

2 Царів 12

1. І послав Господь Натана до Давида; і той прийшов до нього і сказав йому: В одному місті було два чоловіки, один багатий, а другий бідний.
2. У багатого було дуже багато дрібної і великої худоби.
3. А в бідного нічого, окрім однієї овечки, котру він купив маленькою і вигодував, і вона виросла разом із дітьми його; і від хліба його вона їла, і з його келеха пила, і на грудях у нього спала, і була для нього, як донька.
4. І прийшов до багатого чоловіка мандрівник, і той пошкодував узяти зі своїх овечок чи волів, щоб учинити [обід] для мандрівника, котрий прийшов до нього, а взяв овечку бідака і зготував її для чоловіка, котрий прийшов до нього.
5. І спалахнув гнів у Давида на цього чоловіка і сказав Натанові: Живий Господь! Мусить померти чоловік, який учинив це,
6. І за вівцю він має заплатити чотирикратно, за те, що він учинив це, і за те, що не мав співчуття.
7. І сказав Натан Давидові: Ти – той чоловік, Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Я помазав тебе на царя над Ізраїлем, і Я визволив тебе від руки Саула.
8. І дав тобі дім володаря твого і дружин володаря твого на лоно твоє, і дав тобі дім Ізраїлів і Юдин, і, якщо цього [для тебе] замало, додав би тобі ще більше.

9. Нащо ж ти знехтував Словом Господа, учинив зле перед очима Його? Урію хеттеянина убив ти мечем, а дружину його взяв собі за дружину, а його ти убив мечем аммонійців.
10. Отож, не відступить меч від дому твого повік, за те, що ти знехтував Мною, і взяв дружину Урії хеттеянина, щоб вона була тобі дружиною.
11. Так говорить Господь: Ось, Я наведу на тебе зло із твого дому, і візьму дружин твоїх перед очима твоїми, і віддам ближньому твоєму, і буде він спати із дружинами твоїми перед оцим сонцем.
12. Ти учинив потайки; а Я учиню це перед усім Ізраїлем і перед сонцем.
13. І сказав Давид Натанові: Згрішив я перед Господом. І сказав Натан Давидові: І Господь зняв твій гріх, ти не помреш.
14. Та оскільки ти цим учинком надав привід ворогам Господа ганьбити Його, то помре твій син, який народився в тебе.
15. І пішов Натан у дім свій; і уразив Господь дитя, котре породила дружина Урії Давидові, і воно занедужало.
16. І молився Давид Богові про немовля, і постився Давид, і, усамітнившись, провів ніч, лежачи на землі.
17. А тоді увійшли до нього урядники дому його, аби підвести його із землі; але він не хотів і не їв з ними хліба.
18. На сьомий день немовля померло, і служники Давидові боялися доповісти йому, що вмерло немовля; тому що, говорили вони, коли дитя було ще живе, і ми умовляли його, він не дослухався голосу нашого; як же скажемо йому: Померло дитя? Він учинить щось погане.
19. І побачив Давид, що служники його перешіптуються між собою, і зрозумів Давид, що дитя померло, і запитав Давид у служників своїх: Померло дитя? І сказали: Померло.
20. Тоді Давид підвівся із землі і вмився, і помазався, і змінив одягу свою, і пішов до дому Господнього, і молився. Повернувшись додому, наказав, аби подали йому хліба, і він їв.
21. І сказали йому служники його: Що означає, що ти так чиниш: коли дитя було ще живе, ти постився і плакав; а коли дитя померло, ти підвівся і їв хліб?
22. І сказав Давид: Доки немовля було живе, я постився і плакав, бо міркував: Хто знає, чи не помилує мене Господь, і дитя залишиться живим?
23. А тепер воно померло; нащо ж мені поститися? Хіба я можу повернути його? Я піду до нього, а воно не повернеться до мене.
24. І потішив Давид Вірсавію, дружину свою, і прийшов до неї і ліг із нею; і вона породила сина, і назвала йому ім'я: Соломон. І Господь полюбив його.
25. І послав пророка Натана, і він назвав йому ім'я: Єдід'я, заради Господа.
26. А тим часом Йоав воював з Раббою аммонійців і [майже] захопив царське місто.

27. І послав Йоав до Давида сказати йому: Я нападав на Раббу і заволодів водою міста.
28. Тепер збери решту народу, і підходь до міста, і візьми його; бо, якщо я візьму його, то моє ім'я буде надано йому.
29. І зібрав Давид увесь народ, і пішов до Рабби, і воював супроти неї, і захопив її.
30. І взяв Давид вінка царя їхнього з голови його, – а в ньому було золота талант і коштовний камінь, і поклав його Давид на свою голову, і здобичі з міста виніс дуже багато.
31. А народ, який перебував у ньому, він вивів, і поклав їх під пилки, під залізні долота та під залізні сокири і кинув їх до випалювальних печей. І отак він учинив з усіма містами аммонськими. І повернувся після того Давид і увесь народ до Єрусалиму.

2 Царів 13

1. І сталося після того: У Авесалома, сина Давидового, [була] сестра вродлива, на ймення Тamar; і полюбив її Амнон, син Давидів.
2. І сумував Амнон аж до того, що захворів через Тamar, сестру свою, бо вона була ще юнка, і Амнонові видавалося складним що-небудь учинити з нею.
3. Але в Амнона був друг, на ймення Йонадав, син Шім'ї, брата Давидового; А Йонадав був чоловіком дуже хитрим.
4. І він сказав йому: Чому ти так марнієш кожного дня, сину царя? Чи не повідаєш мені? І сказав йому Амнон: Тamar, сестру Авесалома, брата мого, я люблю.
5. І сказав йому Йонадав: лягай у постіль твою і вдай із себе хворого; і коли твій батько прийде провідати тебе, скажи йому: Нехай прийде Тamar, сестра моя, і підсилить мене харчами, зготувавши страву на моїх очах, щоб я бачив і їв з її рук.
6. І приліг Амнон, і вдав із себе хворого, і прийшов цар відвідати його; і сказав Амнон цареві: Нехай прийде Тamar, сестра моя, і спече при моїх очах коржа чи два; і я попоїм із рук її.
7. І послав Давид до Тamar у дім сказати: Піди у дім Амнона, брата твого, і зготуй йому страву.
8. І пішла вона у дім брата свого Амнона, а він лежить. І взяла вона борошна і замісила перед його очима і спекла коржів.
9. І взяла сковорідку і виклала перед ним; але він не захотів їсти. І сказав Амнон: Нехай усі вийдуть від мене. І вийшли від нього всі люди.
10. І сказав Амнон Тamar: Віднеси страву до внутрішньої кімнати, і я поїм із рук твоїх. І взяла Тamar коржі, котрі зготувала, і віднесла Амнонові, братові своєму, у внутрішню кімнату.
11. І коли вона поставила перед ним, щоб він їв, то він схопив її, і сказав їй: Іди, лягай зі мною, сестро моя!

12. Але вона сказала: Ні, брате мій, не ганьби мене, бо не робиться так у Ізраїлі; не чини цього безуму.
13. І я, куди я піду з моєю ганьбою? І ти, ти будеш одним із шалених в Ізраїлі. То побалакай з царем; він не відмовить віддати мене тобі.
14. Але він не хотів слухати її слова, і здолав її, і згвалтував її, і лежав з нею.
15. Потім зненавидів її Амнон найглибшою ненавистю, аж так, що ненависть, якою він зненавидів її, була сильніша любови, котру мав до неї. І сказав їй Амнон: Підведися і йди.
16. І [Тамар] сказала йому: Ні. Прогнати мене – це зло більше першого, котре ти вчинив зі мною. Але він не хотів слухати її.
17. І покликав юнака свого, котрий служив йому, і сказав: Проженить її від мене геть, і замкни двері за нею.
18. На ній була барвиста одежа; бо такі верхні одежі носили царські дочки-дівиці. І вивів її слуга геть і замкнув за нею двері.
19. І посипала Тамар попелом голову свою, і роздрала барвисту одежу, котру мала на собі, і поклала руки свої на голову свою, і отак рухалася і вищала.
20. І сказав їй Авесалом, брат її: Чи не Амнон, брат твій, був учора з тобою? – Але тепер уже мовчи, сестро моя; він – брат твій; не бери цього до серця свого. І жила Тамар у самотині, в домі Авесалома, брата свого.
21. І почув цар Давид про все це і вельми спалахнув його гнів.
22. Тим часом, Авесалом не говорив з Амноном ні поганого, ані доброго. Бо зненавидів Авесалом Амнона за те, що він зганьбив Тамар, сестру його.
23. За два роки було стриження [овець] в Авесалома у Баал-Хацорі, що при Єфремі, і Авесалом закликав усіх царських синів.
24. І прийшов Авесалом до царя і сказав: Ось у служника твого стриження, нехай піде цар і служники його з твоїм служником.
25. І сказав цар до Авесалома: Ні, сину мій, не підемо ми всі разом, щоб не бути тобі за тягаря. І той вельми просив його, але він не хотів піти, проте благословив його.
26. І сказав Авесалом: А як ні, нехай піде з нами брат мій Амнон. І сказав йому цар: Чого він піде з тобою?
27. Та Авесалом дуже просив його, і він послав з ним Амнона та всіх царських синів.
28. А потім Авесалом наказав юнакам своїм, говорячи: Дивіться, коли Амнон звеселіє на серці від вина, то скажу вам: Ударте Амнона! – і ви заб'єте його. Не бійтеся, – чи ж не я вам наказав? Будьте пильні та відважні.
29. І вчинили юнаки Авесалома з Амноном, як наказав Авесалом. Тоді підвелися всі царські сини, сіли кожний на свого мула і повтікали.

30. Коли вони були ще в дорозі, дійшов слух до Давида, що Авесалом утертвив усіх царських синів, і не залишилося жодного з них.
31. І підвівся цар, і розідрав одежу свою, і впав на землю, і всі служники його, що попереду стояли, розідрали на собі одежу свою.
32. Але Йонадав, син Шім'ї, брата Давидового, сказав: Нехай не думає володар мій, що всіх юнаків, царських синів, утертвили; один лиш Амнон помер. Тому що в Авесаломі був цей замір з того дня, як [Амнон] згвалтував сестру його.
33. Отож, нехай володар мій, цар, не тривожиться думкою про начебто трагічну загибель усіх царських синів. Помер тільки один Амнон.
34. І втік Авесалом. І підняв юнак, що стояв на сторожі, очі свої, і побачив ось, багато народу йде по дорозі схилом гори.
35. Тоді Йонадав сказав цареві: Це йдуть царські сини; як говорив служник твій, так і є.
36. І тільки-но він сказав це, аж ось, прийшли царські сини і здійняли гвалт, і плакали. І сам цар і всі служники його плакали дуже великим плачем.
37. Авесалом же втік і пішов до Талмая, сина Амміхурового, царя гешурського. І плакав Давид за сином своїм у всі дні.
38. Авесалом утік, і прийшов до Гешура, і пробув там три роки.
39. І не переслідував цар Давид Авесалома, бо розважився невдовзі по смерті Амнона.

2 Царів 14

1. І примітив Йоав, син Церуї, що серце царя навернулося до Авесалома.
2. І послав Йоав до Текої, і взяв звідти мудру жінку і сказав їй: Удай, що плачеш, і одягни жалобну одежу, і не мастися елеєм, і покажися жінкою, яка багато днів плаче за померлим.
3. І піди до царя, і скажи йому так і так. І вклав Йоав в уста її, що сказати.
4. І пішла жінка текоїтянка до царя, і впала лицем своїм на землю, і поклонилася, і сказала: Допоможи, царю!
5. І сказав їй цар: Що тобі? І сказала вона: Я вдова. Чоловік мій помер.
6. А в служниці твоєї [було] два сини; вони посварилися в полі, і нікому було їх розборонити; і уразив один другого, і утертвив його.
7. І ось, повстали всі родичі на служницю твою, і говорять: Віддай убивника брата свого; ми уб'ємо його за душу брата його, котрого він погубив, і знищимо навіть спадкоємця. Ось так вони загасять останню іскрину мою, щоб не лишити чоловікові моєму ймення і нащадків на обличчі землі.
8. І сказав цар жінці: Йди спокійно додому, я розпоряджуся щодо тебе.

9. Але жінка текоїтянка сказала цареві: На мені, володарю мій царю, нехай буде вина і на домі батька мого, а цар і престол його не мають вини.
10. І сказав цар: Того, хто буде супроти тебе, приведи до мене, і він більше не зачепить тебе.
11. Вона сказала: Згадай, царю, Господа, Бога твого, щоб не зросла кількість месників за кров і не погубили сина мого. І сказав цар: Живий Господь! Не спаде й волосина сина твого на землю.
12. І сказала жінка: Дозволь служниці твоїй сказати [іще] слово володареві моєму цареві.
13. Він сказав: Говори. І сказала жінка: Чому ти так мислиш супроти народу Божого? Цар, проказавши це слово, звинуватив себе самого, тому що не повертає вигнанця свого.
14. Ми помремо і [будемо], як вода, вилита на землю, котру неможливо зібрати; але Бог не бажає згубити душу і міркує, як не відштовхнути від Себе й відкинутого.
15. І тепер я прийшла сказати цареві, володареві моєму, ці слова, тому що народ лякає мене; і служниця твоя сказала: Поговорю я з царем, чи не вчинить він за словом служниці своєї.
16. Напевне, цар вислухає і визволить служницю свою від руки людей, які бажають знищити мене разом із сином моїм зі спадку Божого.
17. І сказала служниця твоя: Нехай буде слово володаря мого, царя, втіхою для мене; бо володар мій цар, як Ангел Божий, і може вислухати й добре, і непривабливе. І Господь, Бог твій, буде з тобою.
18. І відповідав цар, і сказав жінці: Не приховай від мене, про що я запитаю у тебе. І сказала жінка: Говори, володарю мій, царю.
19. І сказав цар: Чи не рука Йоава у всьому цьому з тобою? І відповідала жінка, і сказала: Нехай живе душа твоя, володарю мій, царю; ні праворуч, ані ліворуч не можна відхилитися від того, що сказав володар мій цар; це правда, служник твій Йоав наказав мені, і він уклав в уста служниці твоєї усі ці слова.
20. Аби притчею дати справі такий вигляд, служник твій Йоав навчив мене; але володар мій мудрий, як мудрий Ангел Божий, щоб знати все, що на землі.
21. І сказав цар Йоавові: Ось, я вчиню [за словом твоїм] ; поспіши, поверни юнака Авесалома.
22. Тоді Йоав упав лицем на землю, і поклонився, і благословив царя, і сказав: тепер знає служник твій, що дістав ласку перед очима твоїми, володарю мій, царю, оскільки цар учинив за словом служника свого.
23. І підвівся Йоав, і пішов до Гешура, і привів Авесалома до Єрусалиму.
24. І сказав цар: Нехай він повернеться в дім свій, а лица мого не бачить. І пішов Авесалом у дім свій, а обличчя царського не бачив.
25. Не було в усьому Ізраїлі чоловіка настільки вродливого, як Авесалом, і настільки хваленого, як він; від підшви ніг до тім'я не було в нього вади.

26. Коли він постриг голову свою, – а він стриг її щороку, тому що важке було волосся на ній, – то волосся його важило двісті шеклів за вагою царською.

27. І народилися в Авесаломі три сини і одна донька, на ймення Тамар. Вона була жінка вродлива.

28. І залишався Авесалом в Єрусалимі два роки, а обличчя царського не бачив.

29. І послав Авесалом за Йоавом, аби послати його до царя; але той не захотів прийти до нього. Послав і в друге, але той не захотів прийти.

30. І сказав [Авесалом] служникам своїм: Бачите ділянку поля Йоавового біля мого; і в нього там ячмінь; підіть і випаліть його вогнем. І випалили служники Авесаломі ту ділянку поля вогнем.

31. І підвівся Йоав, і прийшов до Авесаломі в дім, і сказав йому: Нащо служники твої випалили мою ділянку вогнем?

32. І сказав Авесалом Йоавові: Ось, я посилав по тебе, говорячи: Прийди сюди, і я пошлю тебе до царя сказати: Нащо я прийшов із Гешура? Краще було б мені залишатися там. А тепер я хочу бачити обличчя царя. Якщо ж я завинив, то забий мене.

33. І пішов Йоав до царя, і переповів йому [це]. І покликав [цар] Авесаломі; він прийшов до царя, і впав лицем своїм на землю перед царем; І поцілував цар Авесаломі.

2 Царів 15

1. Після цього Авесалом завів у себе колісниці, і коней, і п'ятдесят скороходів.

2. І підводився Авесалом рано-вранці, і ставав при дорозі біля воріт, і коли хто-небудь, маючи позов, йшов до царя на суд, то Авесалом підкликав його до себе і запитував: Із якого ти міста? І коли той відповідав: із такого ось коліна Ізраїлевого служник твій,

3. Тоді говорив йому Авесалом: Ось, справа твоя добра і справедлива, але в царя нікому вислухати тебе.

4. І говорив Авесалом: О, якби мене настановили суддею на цій землі! До мене приходив би кожний, хто має суперечку і позов, і я судив би його по правді.

5. І коли підходив хто-небудь поклонитися йому, то він простягав руку свою, і обнімав його, і цілував його.

6. Так учиняв Авесалом із усяким Ізраїльтянином, що приходив на суд до царя, і закрадався Авесалом у серце Ізраїльтян.

7. А по сорока роках [царювання Давида], Авесалом сказав цареві: Піду я і виконаю обітницю мою, котру я дав Господові у Хевроні.

8. Бо я, служник твій, живучи в Гешурі у Сирії, дав обітницю: Якщо Господь поверне мене до Єрусалиму, то я принесу пожертву Господові.

9. І сказав йому цар: Іди з миром. І підвівся він, і пішов до Хеврону.

10. І розіслав Авесалом вивідувачів у кожне коліно Ізраїлеве, сказавши: Коли почуєте звук сурми, то говоріть: Авесалом зацарював у Хевроні.

11. Із Авесаломом пішли з Єрусалиму двісті чоловік, котрих запросили, і пішли, у простоті своїй, не знаючи, у чім справа.

12. Під час жертвоприношення, Авесалом послав і покликав гілонянина Ахітофела, радника Давидового, з його міста Гіло. І склалася сильна змова, і народ сходився і множився біля Авесалома.

13. І прийшов вісник до Давида, і сказав: Серце Ізраїльтян схилилося на бік Авесалома.

14. І сказав Давид усім служникам своїм, котрі були при ньому в Єрусалимі: Підведіться, втечемо; Тому що не буде нам порятунку від Авесалома; поспішайте, щоб нам відійти, аби він не наздогнав і не захопив нас, і не навів на нас нещастя, і не винищив місто мечем.

15. І сказали служники царські цареві: У всьому, що до вподоби володареві нашому, цареві, ми служники твої.

16. І вийшов цар, і увесь дім його за ним пішки. А залишив цар десятеро дружин, наложниць [своїх], для охорони дому.

17. І вийшов цар і увесь народ пішки і зупинилися біля Бет-Гамерхаку.

18. І всі служники його йшли по боках його, і всі керетяни й усі пелетяни та всі гатяни, – шість сотень чоловіків, що прийшли пішки з Гату, йшли перед царем.

19. І сказав цар до гатянина Іттая: Нащо ти також ідеш із нами? Повертайся і залишайся з тим царем; Бо ти – чужинець, і прийшов сюди із свого місця.

20. Учора ти прийшов, а сьогодні я примушу тебе йти з нами? Я йду, куди станеться; повернися і поверни братів своїх із собою; милість та істина [з тобою!]

21. І відповідав Іттай цареві, і сказав: Живий Господь, і нехай живе володар мій, цар: де не був би володар мій, цар, чи в житті, чи в смерті, там буде й служник твій.

22. І сказав Давид Іттаєві: Отож, іди, і ходи зі мною. І пішов Іттай гатянин, і всі люди його, і всі діти, які були з ними.

23. І плакала вся земля гучним голосом. І увесь народ переходив, і цар перейшов потік Кедрон, і пішов увесь народ по дорозі в пустелю.

24. Ось і Садок, і всі левити з ним несли Ковчег заповіту Божого і поставили Ковчег Божого; а Евіатар стояв на підвищенні, доки увесь народ не вийшов з міста.

25. І сказав цар Садокові: Поверни Ковчег Божого до міста. Якщо я надбаю милість перед очима Господа, то Він поверне мене і дасть мені бачити Його і житло Його.

26. А коли Він скаже так: Немає Мого благословення для тебе, то ось я. Нехай учинить зі мною, що Йому до вподоби.

27. І сказав цар Садокові священникові: Повернися в місто з миром, і Ахімаац, син твій, і Йонатан, син Евіатарів, обидва сини ваші з вами.

28. Глядіть, я не поспішатиму на рівнині у пустелі, аж доки не прийде повідомлення від вас до мене.
29. І повернули Садок та Евіатар Ковчега Божого до Єрусалиму і залишилися там.
30. А Давид пішов на гору Олив, йшов і плакав; голова у нього була покрита; він простував босий і всі люди, які були з ним, покрили кожний голову своєю, йшли і плакали.
31. І доповіли Давидові і сказали: Ахітофел серед зрадників з Авесаломом. І Давид сказав: Господе, учини ж нерозумною Ахітофелову раду!
32. І сталося, коли вийшов Давид на верхів'я, де поклоняються Богові, аж ось, навпроти нього аркеянин Хушай, у розідраній туніці, а порох на голові його.
33. І сказав йому Давид: Якщо ти підеш зі мною, то будеш мені тягарем.
34. А якщо повернешся до міста і скажеш Авесаломові: Царю, я служник твій; донині я був служником батька твого, а тепер я твій служник", то ти зламаєш мені Ахітофелову раду.
35. І чи не будуть там із тобою священики Садок і Евіатар? І – станеться, – усяку річ, яку ти почувеш із царевого дому, розповіси священикам Садокові та Евіатарові.
36. Ось там із ними двоє їхніх синів: Ахімаац у Садока та Йонатан у Евіатара, – і ви пошлете через них до мене кожне слово, яке почуєте.
37. І ввійшов Хушай, Давидів друг, до міста. А Авесалом також увійшов до Єрусалиму.

2 Царів 16

1. Коли Давид пройшов трохи з верхів'я, – аж ось Ціва, Мефівошетів служник, назустріч йому, та пара в'ючних віслюків, а на них двісті хлібів, і сто в'язок родзинок, і сто літніх плодів, та бурдюк вина.
2. І сказав цар до Ціви. Для чого це в тебе? І відповідав Ціва: віслюки для дому царського, для їзди, а хліб і плоди на їду юнакам, а вино для життя знесиленому в пустелі.
3. І сказав цар: Де син володаря твого? І відповідав Ціва цареві: Ось, він залишився в Єрусалимі і говорить: Тепер-от дім Ізраїлів поверне мені царство батька мого.
4. І сказав до Ціви: Ось тобі все, що у Мефівошета. А Ціва одказав, уклонившись: Нехай я знайду ласку в очах твоїх, володарю мій царю!
5. Коли дійшов цар Давид до Бахуріму, аж тут вийшов звідти чоловік із роду дому Саулового, на ймення Шім'ї, син Герин. Він ішов і лихословив.
6. І кидав каміння на Давида і на всіх служників царя Давида; а всі люди, і всі хоробрі були по праву і по ліву руку [царя].
7. Так говорив Шім'ї, лихословлячи його: Іди, іди геть, убивнику і негідний чоловіче!
8. Господь повернув на тебе всю кров дому Саулового, замість котрого ти зацарював, і передав Господь царство в руки Авесалома, сина твого. І ось, ти взятий у своєму злі – кривавий злочинцю!

9. І сказав до царя Авішай, син Церуї: Нащо лихословить оцей мертвий пес володаря мого, царя? Піду я і зітну йому голову.
10. І сказав цар: Що мені (до того) і вам, сини Церуїні? Нехай він злословить, бо Господь наказав йому лихословити Давида. То хто може сказати: Нащо ти так чиниш?
11. І сказав цар Авішаєві і до всіх служників своїх: Ось, якщо син мій, котрий вийшов із стегон моїх, шукає душі моєї, тим паче син вєніаминця; залишіть його, нехай лихословить; тому що Господь наказав йому.
12. Можливо, зглянеться Господь на приниження моє, і поверне мені цього дня добром замість його проклять.
13. І рухався Давид, і люди його шляхом, а Шім'ї йшов схилом гори навпроти нього, йшов і лихословив, і кидав каміння у його бік і порохом.
14. І прийшов цар і увесь народ, який був з ним, натомлений, і спочивав там.
15. Тим часом, Авесалом та увесь ізраїльський народ увійшли до Єрусалиму, а з ними і Ахітофел.
16. Коли аркеянин Хушай, Давидів товариш, прийшов до Авесалома, то сказав Хушай до Авесалома: Нехай живе цар, нехай живе цар!
17. І сказав Авесалом Хушаєві: Оце таке співчуття твоє до твого друга?
18. І сказав Хушай Авесаломові: Ні, кого вибрав Господь і цей народ, і увесь Ізраїль, з ним і я, і з ним залишуся.
19. До того ж, кому я буду служити? Чи не синові його? Як служив я батькові твоєму, так буду служити й тобі.
20. І сказав Авесалом Ахітофелові: "Порадьте, що маємо вдіяти?"
21. І сказав Ахітофел Авесаломові: Увійди до наложниць батька твого, котрих він залишив охороняти дім свій, і почують усі Ізраїльтяни, що ти став ненависним для батька твого, і зміцніють руки всіх, що з тобою.
22. І поставили для Авесалома шатро на даху, і увійшов Авесалом до наложниць батька свого перед очима всього Ізраїля.
23. А поради Ахітофелові, котрі він давав, того часу [вважалися] такими, наче хтось звернувся б по настанови до Бога. Такою була всіляка порада Ахітофелова як для Давида, так і для Авесалома.

2 Царів 17

1. І сказав Ахітофел Авесаломові: Виберу я дванадцять тисяч чоловік і підведуся, і піду цієї ночі навздогін за Давидом.
2. І нападу на нього, коли він буде знесилений і з опущеними руками, і викличу в нього острах, і всі люди, котрі з ним, повтікають, і я заб'ю й самого царя.

3. І всіх людей наверну до тебе. І коли не буде одного, душі котрого ти шукаєш, тоді увесь народ буде мати мир.
4. І була приємною ця річ Авесаломові і всій старшині Ізраїльській.
5. І сказав Авесалом: Покличте аркеянина Хушая, послухаємо, а що він скаже.
6. І прийшов Хушай до Авесалома, і сказав йому Авесалом, говорячи: Ось що говорить Ахітофел. Чи вчинимо за його словам? А якщо ні, то говори ти.
7. І сказав Хушай Авесаломові: Не добра цього разу порада, котру дав Ахітофел.
8. І продовжував Хушай: Ти знаєш свого батька і людей його; вони хоробрі і вельми роздратовані, наче ведмедиця в полі, у котрої відняли дітей, і батько твій, – людина войовнича; він не зупиниться, щоб заночувати з народом.
9. Ось, тепер він переховується у якій-небудь печері, або в іншому місці, і якщо хтось загине під час першого нападу на них, і почують, і скажуть: була поразка людей, які пішли за Авесаломом,
10. Тоді найхоробріший, у котрого серце, наче серце левове, занепаде духом; Бо всьому Ізраїлеві відомо, який хоробрий батько твій і мужні ті, котрі з ним.
11. А тому я раджу: Нехай збереться до тебе увесь Ізраїль, від Дана до Беер-Шеви, чисельністю, як пісок при морі, і ти сам підеш серед нього.
12. І тоді ми підемо супроти нього, у якому б місці він не був, і вчинимо напад на нього, як ото падає роса на землю; і не залишиться в нього жодного чоловіка з усіх, котрі з ним.
13. А якщо він увійде в якесь місто, то увесь Ізраїль принесе до того міста мотузки, і ми стягнемо його в річку, так що не залишиться й жодного камінчика.
14. І сказав Авесалом і всі чоловіки Ізраїля: Порада Хушая аркеянина краща від поради Ахітофелової. Отак Господь учинив свою волю, щоб унеможливити добрі наслідки Ахітофелової поради, щоб Господь міг спричинити лихо Авесаломові.
15. І сказав Хушай Садокові і Евятарові, священникам: Отак і так радив Ахітофел Авесаломові, а отак і отак радив я.
16. І тепер пошліть скоріше і скажіть Давидові: Не залишайся цієї ночі на рівнині в пустелі, але якнайскорше перейди, щоб не загинути цареві і всім людям, котрі з ним.
17. А Йонатан та Ахімаац стояли біля джерела Рогель. І пішла служниця, і розповіла їм, а вони пішли і повідали цареві Давидові; бо вони не могли з'явитися в місті.
18. І побачив їх юнак, і доповів Авесаломові; але вони обидвоє невдовзі зникли, і прийшли до Бахуріму, в оселю одного чоловіка, у котрого на подвір'ї був колодязь, і спустилися туди.
19. А жінка взяла та й напнула над колодязем запинало, і насипала на нього пшениці, так, що не було видно, а що то за річ.

20. І прийшли служники Авесалома до жінки в дім, і сказали: Де Ахімаац і Йонатан? І сказала їм жінка: Вони перейшли бродом річку. І шукали вони, і не знайшли, і повернулися до Єрусалиму.
21. Коли вони пішли, ті вийшли з колодязя, рушили і повідали цареві Давидові, і сказали Давидові: Підведіться і скорше перейдіть воду; бо отак і так радив про вас Ахітофел.
22. І підвівся Давид, і всі люди, які були з ним, і перейшли Йордан; під досвіток не залишилося жодного, котрий не перейшов би Йордану.
23. І побачив Ахітофел, що не вчинили за його порадою, і осідлав віслюка, і зібрався, і пішов до свого дому, в місто своє, і вчинив заповіта домові своєму, і задувився, й помер, і похований в гробі батька свого.
24. І прийшов Давид до Маханаїму, а Авесалом перейшов Йордан, сам і увесь Ізраїль із ним.
25. Авесалом настановив над військом Амасу замість Йоава. А маса був сином чоловіка, котрому ім'я Їтра, ізрееліт, який увійшов був до Авігаїл, доньки Нахашової, сестри Церуї, Йоавої матері.
26. І таборував Ізраїль та Авесалом у Гілеадському краї.
27. Коли Давид прийшов до Маханаїму, то Шові, Нахашів син з аммонської Рабби, і Махір, Амміелів син з Ло-Девару, і гілеадянин Барзіллай з Рогеліму
28. Поприносили постелі, і чашу, і гончарський посуд, і пшениці, і ячменю, і борошна, і пряженого зерна,
29. І меду, і масла, і худоби дрібної, і сиру коров'ячого, принесли Давидові і людям, які були з ним, на спожиток, бо говорили вони: Народ голодний і зморений, і спраглий був у пустелі.

2 Царів 18

1. І оглянув Давид людей, що були з ним, і настановив над ними тисяцьких і сотників.
2. І відправив Давид людей, третю частину під проводом Йоава, третю частину під проводом Авішая, сина Церуї, Йоавового брата, а третину під проводом гатянина Іттая. І сказав цар людям: Я сам піду з вами.
3. Але люди відповідали йому: Не йди; бо, якщо ми й відступимо, то не звернуть уваги на це; якщо навіть помре половина із нас, теж не звернуть уваги; а ти ж один те саме, що нас десять тисяч; отож, для нас краще, щоб ти допомагав нам із міста.
4. І сказав їм цар: Що до вподоби в очах ваших, те вчиню. І став цар біля брами, і увесь народ виходив за сотнями та за тисячами.
5. І сказав цар Йоавові і Авішаєві та Іттаєві, говорячи: Збережіть мені юнака Авесалома. І всі люди чули, як наказував цар усім старшинам про Авесалома.
6. І вийшли люди в поле назустріч Ізраїльтянам, і була січа в лісі Єфремовому.

7. І зазнав поразки народ Ізраїльський від служників Давидових; була там поразка велика того дня – наклали головами двадцять тисяч [вояків].
8. Війна поширилася по всій тій країні. І ліс вигубив народу більше, аніж винищив меч того дня.
9. І зустрівся Авесалом із служниками Давидовими; він сидів на мулі. Коли мул заскочив із ним під гілки великого дуба, то [Авесалом] заплутався волоссям поміж гілками дуба і завис між небом і землею, а мул, який був під ним, утік.
10. І побачив це все хтось, і доповів Йоавові, говорячи: Ось, я бачив Авесалома, який висів на дубі.
11. І сказав Йоав чоловікові, який доповів про це: Ось, ти бачив; чому ти не вразив його там на землі? Я дав би тобі десять шеклів срібла і одного пояса.
12. І сказав той чоловік Йоавові: Якби поклали на руки мої навіть тисячу шеклів срібла, я не здійняв би руки на царського сина; тому що вголос, при нас, цар наказав тобі і Авішаєві та Іттаєві, говорячи: Збережіть мені юнака Авесалома!
13. І якби я вчинив інакше, з небезпекою для життя мого, то це не утаємничилося б від царя; І ти сам повстав би супроти мене.
14. Йоав сказав: Не мушу я зволікати з тобою. І взяв до рук три стріли, і прохромив ними серце Авесалома, який ще живий висів на дубі.
15. І оточили Авесалома десятеро юнаків, зброєносців Йоавових, і уразили його, і убили його.
16. І засурмив Йоав сурмою, і повернулися люди з погоні за Ізраїлем; тому що Йоав співчував народові.
17. І взяли Авесалома, і кинули його в лісі у глибоку яму, і накидали над ним величезну купу каміння. І всі Ізраїльтяни порозбігалися, кожний до шатра свого.
18. Авесалом ще при житті своєму взяв та й поставив собі пам'ятника у царській долині; бо сказав він: Немає у мене сина, щоб збереглася пам'ять йменню моему. І назвав пам'ятника своїм йменням. І називається він пам'ятник Авесалома до цього дня.
19. Ахімаац, Садоків син, сказав Йоавові: Побіжу я, знайду царя, повідаю, що Господь судом Своїм визволив його від рук ворогів його.
20. Але Йоав сказав йому: Не будеш ти сьогодні добрим вісником; повідаєш іншого дня, а не сьогодні; бо помер син царя.
21. І сказав Йоав до ефіопа: Піди, повідай цареві, що ти бачив. І вклонився ефіоп Йоавові й побіг.
22. Але Ахімаац, син Садоків, знову сказав до Йоава: А нехай буде, що буде! Побіжу і я за ефіопом. Та Йоав відказав йому: Нащо побіжиш, мій сину, коли бракує доброї вістки?
23. [І сказав Ахімаац]. Нехай так, але дозволь мені бігти. І сказав йому [Йоав] : Біжи! І побіг Ахімаац дорогою рівнини, і випередив ефіопа.

24. Давид тоді сидів між двома брамами. А сторож вийшов на покрівлю брами у стіні; І, підвівши очі, побачив: Ось, біжить самотній чоловік.
25. І закричав сторож, і повідав цареві. І сказав цар: Якщо один, то вість в устах його. А той підходив усе ближче і ближче.
26. Сторож побачив і другого чоловіка, що біг; і закричав сторож воротареві: Ось, іще біжить один чоловік. Цар сказав: І це – вісник.
27. Сторож сказав: Я бачу ходу першого, схожу на ходу Ахімааца, сина Садокового. І сказав цар: Це добрий чоловік, і йде з доброю вісткою.
28. І вигукнув Ахімаац, і сказав цареві: Мир! І поклонився цареві лицем своїм до землі, і сказав: Благословенний Господь, Бог твій, який видав людей, котрі піднесли руки свої на володаря, мого царя.
29. І сказав цар: Чи благополучний юнак Авесалом? І сказав Ахімаац: Я бачив велике хвилювання, коли служник царів Йоав посилав служника твого; але я не знаю, що [там] було.
30. І сказав цар: Відійди, стань отут. Він відійшов і став.
31. Аж ось, прийшов ефіоп. І сказав ефіоп: Добра вість володареві моему царю! Господь виявив тобі нині правду і визволив від руки всіх, що повстали супроти тебе.
32. І сказав цар ефіопові: Чи благополучний юнак Авесалом? І сказав ефіоп: Нехай буде з ворогами володаря мого царя, і з усіма, що лихе затівали супроти тебе, те саме, що сталося з юнаком.
33. І зажурився цар, і пішов до світлиці над воротами, і плакав, і коли йшов, говорив отак: Сину мій, сину мій Авесаломе! О, хто дав би мені померти замість тебе, Авесаломе, сину мій, сину мій!

2 Царів 19

1. І сказали Йоавові: Ось, цар плаче і ридає за Авесаломом.
2. І обернулася перемога того дня на плачі для всього народу; бо народ почув того дня і говорив, що цар сумує за своїм сином.
3. І входив тоді народ до міста тайкома, як скрадаються осоромлені люди, котрі під час битви кинулися врозтіч.
4. А цар затулив лице своє, і голосно благав: Сину мій Авесаломе! Авесаломе, сину мій, сину мій!
5. І прийшов Йоав до царя в дім, і сказав: Ти в сором привів сьогодні усіх служників своїх, які нині врятували життя твоє і життя синів і дочок твоїх, і життя дружин і життя наложниць твоїх;
6. Ти любиш тих, хто ненавидить тебе, і ненавидиш тих, хто любить тебе, бо ти показав сьогодні, що ніщо для тебе і вожді, і служники; сьогодні я спізнав, що, якби Авесалом залишився живим, а ми всі померли, то тобі було б приємніше.

7. Отож, підведися, вийди і поговори до серця служників твоїх: інакше присягаюся Господом, що, коли ти не вийдеш, цієї ночі не залишиться у тебе жодний чоловік, і це буде для тебе гірше від усіх страждань, які знаходили тебе від юности твоєї донині.
8. І підвівся цар і сів біля брами, а всьому народові звістили, що цар сидить біля брами. І прийшов увесь народ до царя; а ізраїльтяни порозбігалися по своїх шатрах.
9. І увесь народ у всіх колінах сперечався і говорив: Цар визволив нас від руки ворогів наших, і визволив від рук филистимлян, а тепер сам утікав із цього краю, від Авесалома.
10. Але Авесалом, котрого ми помазали [на царя] над нами, помер на війні; чому ж ви тепер зволікаєте повернути царя?
11. І цар Давид послав сказати священикам Садокові та Евіятарові: Скажіть старшинам Юдиним: Навіщо хочете ви бути останніми, аби повернути царя у дім його, в той час, як слова всього Ізраїля дійшли до царя у дім його?
12. Ви брати мої, кості мої і плоть моя – ви; Нащо хочете ви бути останніми в поверненні царя у дім його?
13. І Амасі скажіть: Чи не кість моя і плоть моя – ти? Нехай те і те вчинить зі мною Бог, і ще більше вчинить, якщо ти не будеш старшиною війська при мені, замість Йоава, назавжди!
14. І схилив він серця всіх юдеїв, як одного чоловіка; і послали вони до царя, [сказати] : Повернися ти і всі служники твої.
15. І повернувся цар, і прийшов до Йордану, а юдеї прийшли до Гілгалу, щоб зустріти царя і перевезти царя через Йордан.
16. І поквапився Шім'ї, Герин син, веніяmineць, що з Бахуріму, і вийшов з Юдиними мужами назустріч цареві Давидові.
17. І тисяча чоловіків із Веніяминців із ними, і Ціва, служник Саулового дому, і п'ятнадцятеро синів його та двадцятеро його рабів, і перейшли вони Йордан перед царем.
18. Коли переправили парома, аби перевезти дім царя і послужити йому, тоді Шім'ї, Герин син, упав перед царем, як той переходив Йордан,
19. І сказав цареві: Не поклади мені, володарю мій, за злочин, і не згадай того, чим згрішив служник твій того дня, коли володар мій цар виходив з Єрусалиму, і не тримай [того], царю, на серці своєму.
20. Бо знає твій служник, що згрішив, і ось, нині я прийшов перший з усього дому Йосипового, щоб вийти назустріч володареві моєму цареві.
21. І відповідав Авішай, син Церуїн, і сказав: Чи не буде забитий Шім'ї за те, що проклинав Господнього помазанця?
22. І сказав Давид: Що мені і вам, сини Церуїні, що ви сьогодні стаєте мені наклепниками? Чи нині умертвляти кого-небудь в Ізраїлі? Чи не бачу я, що нині я – цар над Ізраїлем?
23. І сказав цар Шім'ї: Ти не помреш. І присягнувся йому цар.

24. І Мефівошет, син [Йоанів], [сина] Саулового, вийшов назустріч цареві. Він не обмивав ніг своїх, не піклувався про бороду свою, і не прав одержі своєї від того дня, коли він повернувся з миром.
25. Коли він вийшов з Єрусалиму назустріч цареві, цар сказав йому: Чому ти, Мефівошете, не пішов зі мною?
26. Той відповідав: Володарю мій царю! Служник мій обдурив мене; бо я, служник твій, говорив: Осідлаю собі віслюка і сяду на нього, і поїду з царем, оскільки служник твій кульгавий.
27. А він оббрехав служника твого перед володарем моїм царем; але володар мій, цар, як Ангел Божий; учиняй, що тобі до душі.
28. Хоча увесь дід батька мого має провину за смерть перед володарем моїм царем, але ти посадив служника твого поміж тими, хто їсть за столом твоїм; яке ж я маю право скаржитися іще перед царем?
29. І сказав йому цар: До чого ти говориш усе це? Я сказав, щоб ти і Ціва поділили [між собою] поля.
30. Але Мефівошет відповідав цареві: Нехай він візьме навіть усе, після того, як володар мій, цар, з миром повернувся в дім свій.
31. І гілеадянин Барзілла зійшов з Рогеліму, і перейшов із царем Йордан, аби провести його за Йордан.
32. А Барзілла був уже дуже старий, років вісімдесяти. Він давав цареві їжу, коли він був у Маханаїмі, тому що був чоловіком заможним.
33. І сказав цар Барзіллаєві: Йди зі мною, і я буду годувати тебе в Єрусалимі.
34. Але Барзілла відповідав цареві: Чи довго я ще житиму, аби піти з царем до Єрусалиму?
35. Мені зараз вісімдесят літ, чи відрізняю добре від недоброго? Чи спізнає служник твій смак у тому, що буду їсти, і в тому, що буду пити? І чи буду у змозі чути голос співаків і співачок? Нащо ж служникові твоєму бути тягарем для свого володаря царя?
36. Ще трохи пройде служник твій з царем за Йордан; за що ж цареві нагороджувати мене такою милістю?
37. Дозволь служникові твоєму повернутися, аби померти в своєму місті, біля гроба батька мого і матері моєї. Але ось, служник твій, [син мій] Кімган, нехай піде з володарем моїм, царем, і вчини з ним, як тобі до душі.
38. І сказав цар: Нехай іде зі мною Кімган, і я вчиню для нього, що тобі до душі, і все, чого не зажадав би ти від мене, я вчиню для тебе.
39. І перейшов увесь народ Йордан, і цар [також]. І поцілував цар Барзілла, і благословив його, і він повернувся на місце своє.
40. І рушив цар до Гілгалу, і пішов з ним Кімган; і увесь народ юдейський проводжав царя, і половина народу Ізраїльського.

41. І ось, усі Ізраїльтяни прийшли до царя і сказали цареві: Нашо брати наші, мужі Юдині, украли тебе, і провели царя, і дім його, і всіх людей Давидових з ним через Йордан?

42. І відповідали всі мужі Юдині Ізраїльтянам: А тому, що цар ближчий нам; з якої причини гніватися вам за це? Хіба ми що-небудь з'їли в царя, або ж дістали від нього дарунки?

43. І відповідали Ізраїльтяни мужам Юдиним, і сказали: Ми – маємо десять частин у царя, також і в Давида ми кращі, аніж ви; Навіщо ви принизили нас? Хіба не нам належить перше слово про те, аби повернути нашого царя? Але слово мужів Юдиних було сильнішим, аніж слово мужів Ізраїльтян.

2 Царів 20

1. І трапився там негідний чоловік на ймення Шева, син Біхрі, веніаминівець. І засурмив він у сурму і сказав: Немає нам частки в Давиді, і немає нам спадку в сина Єссеєвого! Ізраїлю, усі до шатер своїх!

2. І відділилися всі ізраїльтяни від Давида і пішли за Шевою, сином Біхрі, а юдеянин залишився при своєму цареві від Йордану й аж до Єрусалиму.

3. І прийшов Давид до свого дому в Єрусалимі, і взяв десять жінок-наложниць, котрих він залишив стерегти дім, і помістив їх в особливий дім під нагляд, і утримував їх, але не входив до них. І утримувалися вони там до дня смерти своєї, живучи, як удови.

4. І сказав цар Давид Амасі: Поскликай до мене юдеїв упродовж трьох днів і сам з'явися сюди.

5. І пішов Амаса скликати Юдеїв; але забарився понад означений термін часу.

6. Тоді Давид сказав Авішаєві: Тепер заподіє нам лиха Шева, син Біхрі, учинить його більше, аніж Авесалом; Візьми ти служників володаря твого, і переслідуй його, щоб він не знайшов собі укріплених міст і не сховався від очей наших.

7. І вийшли за ним люди Йоавові, і керетянин, і пелетянин та всі хоробрі лицарі пішли з Єрусалиму переслідувати Шеву, сина Біхрі.

8. І коли вони були поблизу великого каменя, що біля Гів'ону, то зустрівся з ними Амаса. Йоав був зодягнений у військовий обладунок свій із підперезаним мечем при стегні в піхвах, котрий легенько виходив з них і входив.

9. І сказав Йоав Амасі: Чи при здоров'ї мій брат? І взяв Йоав правицею Амаса за бороду, щоб поцілувати його.

10. Амаса ж не остерігся меча, який був у руці Йоава; І той уразив його ним у живіт так, що випали нутрощі його на землю, і не повторив йому удару, і він помер. Йоав і брат його Авішай, погналися за Шевою, сином Біхрі

11. Один із юнаків Йоавових стояв над [Амасою] і говорив: Хто відданий Йоавові і хто за Давида, [нехай іде] за Йоавом!

12. А той (Амаса) лежав у крові серед дороги; і той чоловік, забачивши, що увесь народ зупиняється перед ним, стягнув Амаса з дороги у поле, і накинув на нього одягу, бо він бачив, що кожний перехожий зупиняється над ним.

13. Та коли його стягнули з дороги, то увесь народ Ізраїльський пішов слідом за Йоавом переслідувати Шеву, сина Біхрі.

14. А він пройшов через усі коліна Ізраїльські до Авелу та до Бет-Маахи, і серед усіх береян, – і [мешканці] збиралися і йшли за ним.

15. І прийшли люди Йоавові і взяли в облогу його в Авелі Бет-Маахи, і насипали перед містом вала, і підступилися до муру, і всі люди, які були з Йоавом, прагнули зруйнувати мура.

16. [Тоді] одна мудра жінка закричала з муру міста: Послухайте, послухайте, скажіть Йоавові, щоб він підійшов сюди, і я побалакаю з ним.

17. І підійшов до неї Йоав, і сказала жінка: Чи ти Йоав? І сказав: Я. Вона сказала: Послухайся слів служниці твоєї. І сказав він: Слухаю.

18. І вона сказала: Передніше подекували: Хто хоче запитати, запитай в Авелі; і так розв'язували проблему.

19. Я із мирних, [вірних] міст Ізраїля; а ти хочеш знищити місто, і [при тому] матір [міст] в Ізраїлі: Для чого тобі руйнувати спадок Господній?

20. І відповідав Йоав, і сказав: Хай не буде цього від мене, щоб я знищував і руйнував!

21. Це не так. Але чоловік із гори Єфремової, на ймення Шева, син Біхрі, підніс руку свою на царя Давида; Видайте мені його одного, і я відступлюся од міста. І сказала жінка Йоавові: Ось, голову його кинуть [тобі] через мур!

22. І пішла жінка до всього народу зі своїм мудрим словом; і відтяли голову Шеві, синові Біхрі, і кинули Йоаві. Тоді [Йоав] засурмив сурмою, і відступили од міста всі [люди] до своїх шатер; А Йоав повернувся до Єрусалиму, до царя.

23. І [став] Йоав над усім Ізраїльським військом, а Беная, син Єгоядин, над керетянином та над пелетянином.

24. Адорам – над збиранням податків; Йосафат, син Ахілудів, був літописець;

25. А Сева, – писарем, а Садок та Евіатар, – священиками.

26. А також яріянин Іра був священиком у Давида.

2 Царів 21

1. Був голод на землі за днів Давида – три роки, рік за роком. І шукав Давид Господа, і сказав Господь: Це за провини Саула і кровожерливий дім його, за те, що він умертвив гів'онитян.

2. Тоді цар прикликав гів'онитян і говорив з ними, гів'онитяни були не з синів Ізраїлевих, але з решток Амореїв; а ізраїльтяни дали їм присягу, проте Саул хотів винищити їх з ревности своєї до нащадків Ізраїля та Юди.

3. І сказав Давид гів'онитянам: Що мені вчинити для вас, і чим примирити, щоб ви благословили спадок Господній?

4. І сказали йому гів'онитяни: Не треба нам ні срібла, ні золота від Саула, чи від дому його, і не треба нам, щоб забили когось в Ізраїлі. Він сказав: То чого ви жадаєте? Я вчиню для вас.
5. І сказали вони цареві: Того чоловіка, котрий вигублював нас і хотів винищити нас, щоб не було нас в жодній місцині Ізраїлевій,
6. Із його нащадків видай нам сім чоловіків, і ми повісимо їх перед Господом в Гів'оті Саула, вибраного Господом. І сказав цар: Я видам.
7. Але помилував цар Мефівошета, сина Йонатанового, Саулового сина, через Господню присягу, котра була між ними, поміж Давидом і Йонатаном, Сауловим сином.
8. І взяв цар двох синів Ріцпи, дочки Айї, яких вона породила Саулові, Армонія та Мефівошета, і п'ятьох синів Мерови, Саулової дочки, що вона породила Адріілові, синові мехолатянина Барзіллая,
9. І віддав їх до рук гів'онитян, і вони повісили їх на горі перед Господом. І загинули всі семеро разом, вони померли у перші дні жнивування ячменю.
10. Тоді Ріцпа, дочка Айї, взяла веретище, і постелила його собі на тій горі, і сиділа від початку жнив до того часу, доки не полилися на них води Божі з неба, і не давала торкнутися до них птахам небесним удень, і звірам польовим уночі.
11. І доповіли Давидові, що вчинила Ріцпа, донька Айї, Саулова наложниця.
12. І пішов Давид, і взяв кості Саулові і кості Йонатанові, сина його, у мешканців Гілеадського Явешу, котрі потайки взяли їх з майдану Бет-Шану, що їх повісили филистимляни того дня, коли филистимляни побили Саула в Гілбоа.
13. І переніс він звідти кості Саулові і кості Йонатанові, сина його; і зібрали кості повішаних.
14. І поховали кості Саула і Йонатана, сина його, у землі Веняминовій, в Целі, у гробі батька його Кіша. І вчинили все, що наказав цар, і помилував Бог країну після цього.
15. І була ще війна филистимлян з Ізраїлем. І вийшов Давид і служники його з ним, і воювали з филистимлянами; і стомився Давид.
16. Тоді Ішбі з Нові, що з нащадків Рафи, у котрого спис був вагою на триста шеклів міді, і котрий підперезаний був новим мечем, хотів уразити Давида.
17. Але йому допоміг Авішай, син Церуїн, – і він ударив филистимлянина, і забив його. Тоді люди Давидові заприсяглися, говорячи: Не вийдеш ти більше з нами на війну, щоб не загас світильник Ізраїля.
18. Потім знову була війна з филистимлянами у Нові. Тоді хушанин Сіббехай переміг Сафа, котрий з нащадків Рафа.
19. І була ще війна в Нові з филистимлянами, і віфлєсець Елханан, син Яаре, здолав гатянина Голіята, – а держак списа його був, як ткацький вал.
20. І була ще війна в Гаті. А там чоловік великого зросту, що мав на руках та ногах по шість пальців, числом двадцять чотири, також із нащадків Рафи.

21. І він ганьбив Ізраїльтян, але його забив Йонатан, син Шім'ї, Давидового брата.
22. Оці четверо були з роду Рафи у Гаті, і впали вони від руки Давида і служників його.

2 Царів 22

1. І заспівав Давид пісню Господові за дня, коли Господь визволив його від руки усіх ворогів його і від руки Саула, і сказав:
2. Господь – твердиня моя і скеля моя, і визволитель мій.
3. Бог мій – скеля моя; на Нього я покладаю надію; щит мій, ріг (сила) спасіння мого, вежа моя і сховок мій; Рятівник мій, від біди Ти визволив мене!
4. Прикликчу Господа Преславного і від ворогів моїх порятуюся;
5. Оповили мене хвилі смерти, і потоки беззаконня настрахали мене;
6. Ланцюги шеолу закайданили мене, і тенета смерти оповили мене.
7. Але в тіснотах моїх я прикликав Господа, і до Бога мого заволав, і Він почув мій голос із храму Свого, і зойк мій [долинув] слуху Його.
8. Захиталася, затремтіла земля, здригнулися і зрушилися підвалини неба; бо розгнівався [на них Господь].
9. Здійнявся дим од гніву Його, і з уст Його вогонь жадливий, і гарячі жарини сипалися від Нього.
10. Нахилив Він небо і зійшов; і морок під ногами Його.
11. І всівся на херувимів, і полинув, і полетів на крилах вітру.
12. І мороком покрив Себе, мов тінню, згустив води хмарин небесних;
13. Від сяяння перед Ним спалахували жарини вогненні.
14. Загримів із неба Господь, і Всевишній подав Свій голос;
15. Випустив стріли і розпорошив їх; [зблиснув] блискавицею і спопелив їх;
16. І відкрилися джерела моря, оголилися основи всесвітні від грізного голосу Господа, від подиху духа гніву Його.
17. Простягнув Він [руку] з височини, і взяв мене, і вихопив мене із вод великих.
18. Визволив мене від ворога мого сильного, від ненависників моїх, котрі були мужніші від мене.
19. Вони повстали на мене за дня бідуювання мого, але Господь був опертям для мене,
20. І вивів мене на широкополе місце, визволив мене; Тому що Він приязний до мене.
21. Подав мені Господь по правді моїй, за чистотою рук моїх винагородив мене.

22. Тому що я пильнував шляхи Господні, і не був нечистим перед Богом моїм;
23. Бо всі заповіді Його переді мною, і від настанов Його я не відступав.
24. І був цнотливим перед Ним, і пильнував, щоб не згрішити мені.
25. І сплатив мені Господь по правді моїй, за чистотою моєю перед очима Його.
26. З милостивими Ти вчиняєш милостиво, з мужем щирим, – щиро;
27. З чистим – чисто, а з лукавим – за лукавством його.
28. Людей пригноблених Ти рятуюєш, і поглядом Своїм принижуєш пихатих.
29. Ти, Господе, світильник мій, Господь просвічує пільму мою.
30. З Тобою я завдаю поразки війську, із Богом моїм сходжу на мури.
31. Бог! – добродійний шлях Його, чисте слово Господа, щит Він для всіх, що сподіваються на Нього.
32. Тому що, хто Бог, окрім Господа, і хто захист, окрім Бога нашого?
33. Бог підперізує мене силою, влаштовує мені нехибний шлях;
34. Вчиняє ноги мої, наче в оленя, і на верховинах настановляє мене.
35. Навчає руки мої воювати, і м'язи мої напружує, як мідний лук.
36. Ти даєш мені щит спасіння Твого, і милість Твоя звеличує мене.
37. Ти вчиняєш крок мій широким піді мною, і не хитаються ноги мої.
38. Я наздоганяю ворогів моїх і винищую їх, і не повертаюся, аж доки не винищу їх;
39. І винищую їх, і завдаю поразки їм, і не підводяться, і падають під ноги мої.
40. Ти підперізуєш мене силою для війни, і скидаєш переді мною повсталих на мене.
41. Ти обертаєш до мене плечима ворогів моїх, і я винищую ненависників моїх.
42. Вони волають, але немає рятівника, – до Господа, але він не чує їх.
43. Я розпорощую їх, мов тлін земний, мов грязюку вуличну грасую, і топчу їх.
44. Ти визволив мене від бунту народу мого; Ти зберіг мене, аби володарем мені бути над чужинцями; народ, котрого я не знав, служить мені.
45. Чужинці виявляють приязнь переді мною; за вісткою про мене підкоряються мені.
46. Чужинці бліднуть і тремтять в укріпленнях своїх.
47. Живий Господь і благословенний Оборонець мій! Нехай же звеличений буде Бог, сховище спасіння мого,

48. Бог, Котрий мститься за мене, і Котрий підкорює мені народи,
49. Який визволяє мене від ворогів моїх! Над повсталими супроти мене Ти звеличив мене; Від чоловіка жорстокого Ти рятуєш мене.
50. За це я буду прославляти Тебе, Господе, між народами, і буду співати йменню Твоєму.
51. Ти велично рятуєш царя Свого і вчиняєш милість помазанцеві Своєму Давидові і нащадкам його навіки.

2 Царів 23

1. Оце останні слова Давида, вислів Давида, сина Єсеєвого, вислів мужа, настановленого високо, помазанця Бога Якового і солодкого співця Ізраїлевого.
2. Дух Господній говорить у мені, і слово Його на язика у мене.
3. Сказав Бог Ізраїлів, говорив про мене Скеля Ізраїлева: Той, що володарює над людьми, буде праведний, володарюючи у страхіві Божому.
4. І, як удосвіта, при сході сонця на безхмарному небі від сяяння після дощу зростає трава із землі;
5. Чи не так дім мій у Бога? Тому що заповіт вічний поклав Він зі мною, твердий і несхитний. Чи не так сходить від Нього все спасіння моє і всі бажання мої?
6. А нечестиві будуть, як викинуте терня, котрого не беруть рукою;
7. Але хто торкається його, озброюється залізом, або ж держакон списа, і вогнем спалюють його на місці.
8. Ось ймення хоробрих у Давида: Йошев-Башшевет, тахкемонєць, вождь головний серед трьох; він підніс списа свого на вісімсот вояків і уразив їх воднораз.
9. По ньому Елезар, син Додо, сина Ахохі, був серед трьох мужів з Давидом, коли вони глузуванням викликали филистимлян, які зібралися на війну.
10. Ізраїльтяни вийшли супроти них, і він зупинився, і уражав филистимлян до того, що рука його стомилася і прилипла до меча. І подарував Господь того дня велику перемогу, і народ повернувся за ним для того лише, аби зібрати [здобич].
11. За ним Шамма, син Аге, гарарянин. Коли филистимляни зібралися до Лехи, де було поле, засіяне сочевицею, і народ почав утікати від филистимлян,
12. То він зупинився серед поля, і пильнував його, і уразив филистимлян. І дарував тоді Господь велику перемогу.
13. Троє оцих старшин із тридцяти [вождів] рушили і увійшли жнивної пори до Давида в печеру Адуллам, коли натовпи филистимлян стояли в долині Рефаїм.
14. Давид був тоді в укріпленому місці, а загін филистимлян – у Віфлеємі.
15. І відчув Давид спрагу, і сказав: Хто напоїть мене водою з криниці Віфлеємської, що при брамі?

16. Тоді троє оцих хоробрих пробралися крізь табір филистимський, і зачерпнули води з криниці Віфлеємської, що біля брами, і взяли й принесли Давидові. Але він не захотів пити її, і вилив її для слави Господа.
17. І сказав: Остережи мене, Госпode, щоб я вчинив це! Чи не кров це людей, які ходили з небезпекою для власного життя? І не захотів пити її. Ось, що учинили оці троє хоробрих!
18. А Авішай, брат Йоава, Церуїного сина, – він головний над оцима тридцятьма; Він забив списом своїм триста вояків, і мався у славі в отих трьох.
19. Із трьох він був славетнішим, і був головним, але з тими трьома не брався рівнятися.
20. А Беная, син Єгоядин, син хороброго мужа, великий за справами, із Кавцеїлу, забив двох синів Аріїла моавського; він же зійшов, і вбив лева у рові в засніжений час.
21. Це він убив одного єгиптянина, чоловіка вельможного; в руці у єгиптянина був спис, а він пішов на нього з палицею, і відібрав списа з руки єгиптянина, і вбив його власним його списом.
22. Ось що учинив Беная, син Єгоядин, і він мався у славі в трьох хоробрих.
23. Він був найвельможнішим із тридцяти, але з тими трьома не брався рівнятися. І настановив його Давид найближчим виконавцем своїх наказів.
24. Асаїл, Йоавів брат, – у числі тридцяти; Елханан, син Додів, з Віфлеему;
25. Шамма хародянин, Еліка хародянин,
26. Хелец палтянин; Іра, син Іккешів, текоїтянин;
27. Авіезер аннетотянин, Мевуннай хушатянин,
28. Цалмон ахoxянин, Магарай нетофатянин,
29. Хелев, син Баанин, нетофатянин; Іттай, син Ріваїв, мігів'атянин, сини веніяминові;
30. Беная пір'ятонянин, Гіддай з Нахале-Гаашу,
31. Аві-Алвон арватянин, Азмавет бархум'янин,
32. Ел'яхба шаалвонянин, сини Яшемові, Йонатан,
33. Шамма гарарянин; Ахіам, син Шарарів, арарянин;
34. Еліфелет, син Ахасбаїв, сина маахатянина; Еліям, син Ахітофелів, гіллонянин;
35. Хецрав кармелянин, Паарай арб'янин,
36. Їг'ал, син Натанів, з Цови; Бані гадянин;
37. Целек аммонієць; Нахарай бееротянин, зброносець Йоава, сина Церуїного;
38. Іра їтрянин, Гарев їтрянин;

39. Урія хеттеянин, – усіх тридцять сім.

2 Царів 24

1. Гнів Господній знову спалахнув на Ізраїльтян, і він (гнів) спонукав Давида супроти них, щоб сказати: Піди, і перелічи Ізраїля та Юду.

2. І сказав цар Йоавові, старшині війська, котрий був при ньому: Пройди по всіх колінах Ізраїлевих від Дана до Беер-Шеви і порахуйте народ, – і я спізнаю число цього народу.

3. І сказав Йоав до царя: Господь, Бог твій, нехай помножить стільки народу, скільки є, і ще у стократ стільки, а очі володаря мого царя нехай побачать [це] ; але для чого володар мій жадає цієї справи?

4. Але слово царя Йоавові і старшинам війська було потужніше; і пішов Йоав із старшинами війська від царя рахувати народ Ізраїльський.

5. І перейшли вони Йордан, і зупинилися в Ароері, по правому боці міста, котре осередь долини Гадової, ближче до Язеру.

6. І прийшли вони в Гілеад, на землю Тахтім-Ходші. І прийшли до Дан-Яану і обійшли Сидон.

7. І прийшли до укріплення Тира і в усі міста хіввеїв, і ханаанеїв, і вийшли на південь Юдеї до Беер-Шеви.

8. І мандрували вони по всій землі, і повернулися через дев'ять місяців і двадцять днів до Єрусалиму.

9. І подав Йоав списка народного перепису цареві: і виявилось, що Ізраїльтян було вісімсот тисяч мужів сильних, придатних до війни, а юдеїв п'ятсот тисяч.

10. І здригнулося серце Давидове після того, як він перерахував народ. І сказав Давид Господові: Тяжко згрішив я, учинивши так; і нині благаю Тебе, Госпode, прости гріх служника Твого; тому що украй недолуго я вчинив.

11. Коли Давид підвівся другого дня уранці, то було слово Господнє до Гада -пророка, провидцеві Давидовому:

12. Піди і скажи Давидові: Так говорить Господь: Три [покари] пропоную Я тобі; вибери собі одну із них, котра звершилася б над тобою.

13. І прийшов Гад до Давида і звістив йому і сказав йому: Вибирай собі, чи бути голодові у країні твоєї сім літ, чи, щоб ти три місяці утікав од супротивників, і вони переслідували тебе, чи щоб упродовж трьох днів була моровиця в країні твоїй? Тепер обміркуй і вирішуй, що мені відповісти Тому, Хто послав мене.

14. І сказав Давид Гадові: Важко мені вельми; але нехай упаду я до рук Господа, тому що велике милосердя Його; аби лише до рук людських не впасти мені.

15. І послав Господь виразку на Ізраїльтян від ранку до означеного часу; і померло із народу, від Дана до Беер-Шеви сімдесят тисяч чоловік.

16. І простягнув Ангел руку свою на Єрусалим, щоб спустошити його; але Господь оскаржив це лихо, і сказав Ангелові, що винищував народ: Досить, тепер опусти руку твою. А Ангел Господній був тоді біля току євусеянина Аравни.
17. І сказав Давид Господові, коли побачив Ангела, що уражав народ, говорячи: Ось, я згрішив, я вчинив беззаконня; а оці вівці, що вчинили вони? Нехай же рука Твоя впаде на мене і на дім батька мого.
18. І прийшов того дня Гад до Давида, і сказав: Иди, споруди жертовника Господові та току євусеянина Аравни.
19. І пішов Давид за словом Гадовим, як наказав Господь.
20. І глянув Аравна, і побачив царя і служників його, які прийшли до нього, і вийшов Аравна і вклонився лицем своїм до землі.
21. І сказав Аравна: Чого прийшов володар мій цар до служника свого? І сказав Давид: Купити в тебе тік для влаштування жертовника Господові, аби припинилася ураза народу.
22. І сказав Аравна Давидові: Нехай візьме і [принесе на пожертву] володар мій цар, що йому до душі. Ось воли для всепалення, і вози, і ярма волів на дрова.
23. Усе це, мій царю, Аравна віддає цареві. І ще сказав Аравна цареві: Господь, Бог твій, нехай буде милостивий до тебе!
24. Але цар сказав Аравні: Ні, я куплю, заплативши, скільки вартує, і не принесу Господові, Богові моему, пожертви, узятої задарма. І купив Давид тік і биків за п'ятдесят шеклів срібла.
25. І спорудив там Давид жертовника Господові, і приніс усеспалення і мирні пожертви. І умилостивився Господь над країною, і припинилася ураза Ізраїльтян.

Третя Книга Царів

3 Царів 1

1. Коли цар Давид постарів, увійшовши у похилі літа, то вкривали його одежами, але не міг він нагрітися.
2. І сказали йому служники його: Нехай пошукають для володаря нашого, царя, молоду дівчину, щоб вона ходила перед царем, доглядала його, і лягала з ним, – то буде тепло володареві нашому цареві.
3. І шукали вродливу дівчину по всіх теренах ізраїльських, і знайшли шунамітку Авішаг, і привели її до царя.
4. Дівчина та була дуже вродлива, і доглядала царя, прислугуюючи йому, але цар не спізнав її.
5. Адонія, син Хагїтин, запишавшись, казав: Я буду царем. І завів собі колісниці, і вершників, і п'ятдесят скороходів.

6. Тим часом, батько ніколи не гнітив його запитанням: Для чого ти оце чиниш? І Адонія був вельми вродливий і народився йому після Авесалома.
7. І радився він з Йоавом, сином Церуї, а також із священником Евїатаром, і вони допомагали Адонії.
8. Але священник Садок і Беная, син Єгоядин, і пророк Натан, і Шім'ї, і Реї та Давидові лицарі не були з Адонією.
9. І заколов Адонія овечок і телят біля Евен-Газзохелеті, що при Ен-Рогелі, і закликав усіх братів своїх, синів царя, і всіх Юдиних мужів, що служили у царя.
10. А пророка Натана і Бенаю, і тих сильних, і Соломона, брата свого, не запросив.
11. Тоді Натан сказав до Вірсавії, Соломонової матері, говорячи: Чи ти чула, що Адонія, син Хагїтин, зацарював, а володар наш Давид не відає [про те] ?
12. Тепер, ось, я раджу тобі: Рятуй життя твоє, і життя сина твого Соломона.
13. Иди, і увійди до царя Давида, і скажи йому: Чи не присягався ти, володарю мій, царю, служниці твоїй, говорячи: Син твій Соломон буде царем по мені, і він сяде на троні моєму? Тоді чому ж зацарював Адонія?
14. І ось, коли ти ще будеш розмовляти там із царем, зайду я слідом за тобою, і доповню слова твої.
15. Вірсавія пішла до царя в опочивальню; цар був уже в похилих літах, і шунаммітка Авішаг прислуговувала цареві.
16. І схилилась Вірсавія і вклонилася цареві, і сказав цар: Що тобі?
17. Вона сказала йому: Володарю мій, царю! Ти присягався служниці твоїй Господом, Богом твоїм: Син твій Соломон буде царювати після мене, і він сяде на троні моїм.
18. А тепер, ось, Адонія [зацарював], а ти, володарю мій, царю, не відаєш [про те!]
19. І заколов він багато биків, телят і овець, і запросив усіх синів царських, і священника Евїатара та Йоава, старшину над військом, а служника твого Соломона не покликав.
20. Але ти, володарю мій, – цар, і очі усіх Ізраїльтян на тобі, щоб ти оголосив їм, хто сяде на троні володаря мого царя, після нього.
21. Інакше, коли володар мій, цар, спочине з батьками своїми, упаде звинувачення на мене і на сина мого Соломона.
22. Коли вона ще говорила з царем, прийшов і пророк Натан.
23. І сказали цареві, говорячи: Ось, пророк Натан. І зайшов він до царя, і уклонився цареві лицем до землі.
24. І сказав Натан: Володарю мій, царю! Чи сказав ти: Адонія буде царювати після мене, і він сяде на троні моєму?

25. Тому що він нині зійшов і заколов багато волів, телят і овець, і запросив усіх синів царських, і військових старшин, і священника Евіятара; і ось, вони їдять і п'ють у нього, і вигукують: Хай живе цар Адонія!
26. А мене, служника твого, й священника Садока, і Бенаю, сина Єгоядиноного, і Соломона, служника твого, не запросив.
27. Чи не сталося це з [волі] володаря мого, царя, і чому ти не відкрив служникові твоєму, хто сяде на троні володаря мого, царя, після нього?
28. І відповідав цар Давид і сказав: Покличте до мене Вірсавію. І зайшла вона, і стала перед царем.
29. І присягався цар, і сказав: Живий Бог, який визволяє душу мою від усілякої біди.
30. Як я присягався тобі Господом, Богом Ізраїля, говорячи, що Соломон, син твій, буде царювати після мене, і він посяде трон замість мене, так я вчиню це сьогодні.
31. І нахилилася Вірсавія лицем до землі, і вклонилася цареві, і сказала: Нехай живе володар мій, цар Давид, навіки!
32. І сказав цар Давид: Покличте до мене священника Садока, і пророка Натана, і Бенаю, сина Єгоядиноного. І увійшли вони до царя.
33. І сказав їм цар: Візьміть із собою служників володаря вашого і посадовіть Соломона, сина мого, на мула мого, і заведіть його до Гіхону.
34. І нехай помаже його там Садок священник і Натан пророк на царя Ізраїля, і засурмить у сурму, і проголосіть: Хай живе цар Соломон!
35. Потім проведіть його назад, і він прийде, і сяде на троні моєму; Він буде царювати замість мене; йому заповідав я бути вождем Ізраїля та Юди.
36. І відповідав Беная, син Єгоядин, і сказав: Амін, – нехай скаже так Господь, Бог володаря мого царя!
37. Як був Господь Бог із володарем моїм, царем, так нехай буде Він із Соломоном, і нехай піднесе трон його вище трону володаря мого, царя Давида!
38. І пішли Садок священник і Натан пророк, і Беная, син Єгоядин, і керетянин, і пелетянин, і посадовили Соломона на мула царя Давида, і повели його до Гіхону.
39. І взяв Садок священник рога з елеєм із шкіни, і помазав Соломона. І засурмили сурмою, і увесь народ вигукував: Хай живе цар Соломон!
40. І увесь народ проводжав Соломона, і грав народ на сопілках, вельми радів, так що земля просідала від вигуків його.
41. І почув Адонія і всі запрошені ним, тільки-но перестали їсти; а Йоав, зачувши звук сурми сказав: Від чого цей крик та гамір у розбурханому місті?
42. І ще він говорив, як прийшов Йонатан, син священника Евіятара. І сказав Адонія: Увійди; ти – чесна людина, і несеш добру вість.

43. І відповідав Йонатан, і сказав Адонії: Так, володарю мій, цар Давид, настановив Соломона царем.
44. І послав цар із ним Садока священника, і Натана пророка, і Бенаю, Єгоядиноного сина, і керетянина, і пелетянина, і вони посадовили його на царського мула.
45. І помазали його Садок священник і Натан пророк на царя у Гіхоні, і звідти рушили з радістю, і зчинився гамір у місті. Ось від чого шум, котрий ви чуєте.
46. Соломон уже сів на царському троні.
47. І служники царя приходили провідати володаря нашого, царя Давида, говорячи: Бог твій нехай прославить ім'я Соломона більше, аніж твоє ім'я, і нехай звеличить трон його більше трону твого. І вклонився цар на ложі своїм.
48. І сказав цар так: Благословенний Господь, Бог Ізраїля, котрий сьогодні дав сидячого на троні моєму, і очі мої бачать це!
49. [Тоді] злякалися і підхопилися всі запрошені, котрі були в Адонії, і пішли – кожне своєю дорогою.
50. А сам Адонія, боячись Соломона, підвівся і пішов, і захопився за роги жертовника.
51. І доповіли Соломонові, говорячи: Ось, Адонія боїться царя Соломона, і ось, він тримається за роги жертовника, говорячи: Нехай присягнеться мені цар Соломон, що він не умертвить служника свого мечем.
52. І сказав Соломон: Якщо він буде чесною людиною, то жодна волосина його не впаде на землю. А якщо знайдеться в ньому лукавство, то помре.
53. І послав цар Соломон, і привели його від жертовника. І він прийшов, і уклонився цареві Соломонові; і сказав йому Соломон: Іди в дім свій.

3 Царів 2

1. Наблизився час померати Давидові, і заповідав він синові своєму, Соломонові, говорячи:
2. Ось, я відходжу дорогою всієї землі, а ти будь несхитним і будь мужнім.
3. І пильнуй заповіта від Господа, Бога твого, ходячи шляхами Його і дотримуючись настанов Його, виконуючи заповіді Його, і приписи Його, і настанови Його, як написано в законі Мойсеєвому, щоб тобі бути розважливим у всьому, що будеш робити, і скрізь, куди не ступиш.
4. Щоби Господь дотримався слова Свого, котре Він сказав про мене, говорячи: Якщо сини твої будуть пильнувати за шляхами своїми, щоб ходити переді Мною в істині від усього серця свого і від усієї душі своєї, то не буде переводу мужеві од тебе на троні Ізраїлевому.
5. А також ти відаєш, що вчинив мені Йоав, син Церуїн, як учинив він з двома старшинами війська ізраїльського, з Авнером, Неровим сином, та з Амасою, сином Єтеровим, як умертвив він їх, і пролив кров війни о мирній порі, закривавивши кров'ю війни свого пояса на стегнах своїх і взуття на ногах своїх.

6. Учини за мудрістю твоєю, щоб не відпустити сивини його мирно до шеолу.
7. А синам гілеадянина Барзіллая вчини милість, щоб вони були між тими, хто насичується за твоїм столом; бо вони прийшли до мене, коли я втікав од Авесалома, брата твого.
8. Ось у тебе Шім'ї, Герин син, веніяминівець із Бахуріму; він лихословив мене тяжким лихослів'ям, коли я йшов до Маханаїму, але він вийшов назустріч мені біля Йордану, і я присягнувся йому Господом, говорячи: Я не заб'ю тебе мечем.
9. Тож не залиши його без покари; тому що ти людина мудра, і відаєш, що вчинити з ним, аби сивину його закривавлену звести до шеолу.
10. І спочив Давид із батьками своїми, і похований у місті Давидовім.
11. А днів царювання Давидового над Ізраїлем було сорок літ: у Хевроні царював він сім літ і тридцять три роки царював у Єрусалимі.
12. І сів Соломон на троні Давида, батька свого, і царювання його було дуже міцне.
13. І прийшов Адонія, син Хаггитин, до Вірсавії, Соломонової матері. Вона сказала: Чи з миром твій прихід? І сказав він: З миром.
14. І сказав він: У мене є слово до тебе. Вона сказала: Говори.
15. І сказав він: Ти знаєш, що царство належало мені, і увесь Ізраїль звертав на мене погляди свої, як на майбутнього царя; але царство відійшло від мене і дісталось моему братові; бо це від Господа було йому.
16. А тепер я прошу одного, не відмов мені. Вона сказала йому: Говори!
17. І сказав він: Скажи цареві Соломонові, – бо він тобі не відмовить, – аби дав мені шунаммітку Авішаг за дружину.
18. І сказала Вірсавія: Гаразд, я скажу про тебе цареві.
19. І зайшла Вірсавія до царя Соломона оповісти йому про Адонію. А цар підвівся перед нею, і вклонився їй, і сів на своєму троні. І поставив він трона й для матері царевої, і вона сіла праворуч нього.
20. І сказала: Я маю до тебе незначне прохання, не відмов мені. І сказав їй цар: Проси, мамо моя; Я не відмовлю тобі.
21. І сказала вона: Віддай Авішаг шунаммітку Адонії, братові твоєму, за дружину.
22. І відповідав цар Соломон, і сказав матері своїй: А навіщо ти просиш Авішаг шунаммітку для Адонії? Проси йому [також] і царство; тому що він мій старший брат, і йому священник Евятар, і Йоав, син Церуїн, [друг].
23. І присягнувся цар Соломон Господом, говорячи: те і те нехай учинить мені Господь і ще більше вчинить, якщо не на свою душу сказав Адонія таке слово.
24. А нині – живий Господь, що зміцнив мене і посадовив мене на троні Давида, батька мого, і що облаштував мені дім, як говорив Він, – сьогодні ж Адонія мусить померти.

25. І послав цар Соломон Бенаю, Єгоядиного сина, котрий уразив його (Адонію), і він помер.
26. А священникові Евіятарові цар сказав: Йди до Анатоту на твоє поле; ти заслуговуєш на смерть, але о цій порі я не порішу тебе, бо ти носив Ковчега Володаря Господа перед Давидом, батьком моїм, і витерпів усе, що терпів мій батько.
27. І позбавив Соломон Евіятара священства Господнього, і справдилося слово Господнє, котре сказав він про дім Ілїїв у Шіло.
28. Чутка [про це] дійшла до Йоава, оскільки Йоав схилявся на бік Адонії, а на бік Соломона не схилявся, – то втік у скинію Господню, і захопився за роги жертовника.
29. І доповіли цареві Соломонові, що Йоав сховався в скинію Господню, і що він біля жертовника. І послав Соломон Бенаю, сина Єгоядиного, говорячи: Йди і поріши його!
30. І прийшов Беная до скинії Господньої, і сказав йому: Так сказав цар: Виходь. І сказав той: Ні, я хочу померти тут. Беная переказав те цареві, говорячи: Отак сказав Йоав і так відповідав мені.
31. Цар сказав йому: Вчини так, як він сказав, і поріши його, і поховай його, і зніми безневинну кров, пролиту Йоавом, з мене і з дому батька мого.
32. І нехай наверне Господь кров його на голову його за те, що він забив двох мужів без вини, і кращих від нього: уразив мечем, без дозволу батька мого Давида, Авнера, Нериного сина, старшину ізраїльського війська, та Амасу, сина Єтерового, старшину Юдиного війська.
33. Нехай обернеться кров їхня на голову Йоава і на голову нащадків його навіки, а Давидові і нащадкам його, і домові його, і тронові його, нехай буде мир навіки від Господа!
34. І пішов Беная, син Єгоядинів, і вразив Йоава, і умертвив його, і він був похований в домі своєму в пустелі.
35. І настановив цар Соломон Бенаю, сина Єгоядиного, замість нього над військом; а Садока священника настановив цар замість Евіятара.
36. І послав цар і прикликав Шім'ї і сказав йому: Збудуй дім собі в Єрусалимі і мешкай тут, і нікуди не виходь звідси.
37. І знай, що того дня, котрого ти вийдеш і перейдеш потік Кедрон, неодмінно помреш; кров твоя буде на голові твоїй.
38. І сказав Шім'ї цареві: Гаразд, як наказав володар мій, цар, так і вчинить служник твій. І мешкав Шім'ї в Єрусалимі тривалий час.
39. Але за три роки сталося, що у Шім'ї двоє рабів повтікали до Ахіша, Маахіного сина, гатського царя. І доповіли Шім'ї, говорячи: Ось, раби твої в Гаті!
40. І підвівся Шім'ї, і осідлав свого віслюка, і подався до Ахіша в Гату, аби пошукати рабів своїх. І повернувся Шім'ї, і привів рабів своїх із Гату.
41. І доповіли Соломонові, що Шім'ї ходив із Єрусалиму до Гату і повернувся.

42. Пославши, прикликав цар Шім'ї, і сказав йому: Чи не присягався я Господом і чи не зголошував тобі, говорячи: Знай, що того дня, котрого ти вийдеш і підеш куди-небудь, то неодмінно помреш? І ти сказав мені: Гаразд.

43. Чому ти знехтував наказом, котрого я дав тобі перед Господом із присягою?

44. І сказав цар Шім'ї: Ти знаєш, і відає серце твоє все лихе, що ти вчинив батькові моєму Давидові; Нехай же оберне Господь зло твоє на голову твою.

45. А цар Соломон нехай буде благословенний, і трон Давидів нехай буде несхитним перед Господом навіки!

46. І наказав цар Бенаї, синові Єгоядиному, і він пішов, і уразив Шім'ї, і той помер.

3 Царів 3

1. Соломон породичався із фараоном, царем єгипетським, і взяв за себе доньку фараонову, й увів її до міста Давидового, доки не спорудив дому свого, і дому Господнього, і мура довкола Єрусалиму.

2. Народ ще приносив пожертви на узвишсях, бо не був споруджений дім йменню Господа до того часу.

3. І полюбив Соломон Господа, ходячи за настановами Давида, батька свого; але й він приносив пожертви і кадіння на узвишсях.

4. І пішов цар до Гів'ону, аби принести там жертву, бо там був головний жертovníк. Тисячу веспалень підніс Соломон на тому жертovníку.

5. У Гів'оні з'явився Господь Соломонові уві сні вночі, і сказав Бог: Проси, що дати тобі.

6. І сказав Соломон: Ти вчинив служникові Твоєму Давидові, батькові моєму, велику милість; і за те, що він ходив перед тобою в істині і правді, і зі щирим серцем перед Тобою, Ти зберіг йому цю велику милість і дав йому сина, котрий сидів би на троні його, як це й сталося нині.

7. І нині, Господе, Боже мій, Ти настановив служника Твого царем замість Давида, батька мого; але я – юнак незрілий, не знаю ні мого виходу, ні входу.

8. І служник Твій – осередь народу Твого, котрого Ти вибрав, народу настільки чисельного, що за кількістю його неможливо ні поррахувати його, ні оглянути.

9. То витвори служникові Твоєму серце розумне, щоб судити народ Твій, і відрізнати, що добре, а що зле, тому що хто може урядувати над цим численним народом Твоїм?

10. І до вподоби було Господові, що Соломон просив цього.

11. І сказав йому Бог: За те, що ти просив цього і не просив собі тривалого життя, не просив собі багатства, не просив життя ворогів твоїх, але просив собі розуму, щоб суди провадити, —

12. Ось, Я вчиню за словом твоїм. Ось, Я даю тобі серце мудре і розумне, так що подібного до тебе не було передніше від тебе, і по тобі не постане подібний до тебе.

13. І те, чого ти не просив, Я даю тобі, і маєтності, і славу, так що не буде подібного до тебе поміж царями упродовж всіх днів твоїх.
14. І, якщо будеш ходити дорогою Моєю, пильнуючи настанови Мої, і заповіді Мої, як ходив батько твій Давид, Я продовжу й твої дні.
15. І прокинувся Соломон, і ось, [це було] сновидіння. І пішов він до Єрусалиму, і став перед Ковчегом Господнім, і приніс усеспалення, і звершив [пожертви] мирні, і вчинив гучний бенкет для всіх служників своїх.
16. Тоді прийшли дві жінки-блудниці до царя і стали перед ним.
17. І сказала одна жінка: О, володарю мій! Я і оця жінка мешкаємо в одному домі; і я породила при ній у цім домі.
18. Третього дня після того, як я народила, породила й ця жінка; і були ми разом, і в домі нікого стороннього з нами не було: тільки ми обидві були в домі.
19. І помер син цієї жінки вночі; бо вона приспала його.
20. І підвелася вона вночі, і взяла сина мого від мене, коли я, служниця твоя, спала, і поклала його до своїх грудей, а свого мертвого сина поклала до моїх грудей.
21. Уранці я підвелася, щоб нагодувати сина мого, і ось, він був мертвий; та коли я придивилася до нього вранці, то це був не мій син, котрого я народила.
22. І сказала друга жінка: Ні, мій син живий, а твій син мертвий. А та говорила їй: Ні, твій син мертвий, а мій живий. І говорили вони отак перед царем.
23. І сказав цар: Ця говорить: мій син живий, а твій син мертвий; а та говорить: Ні, твій син мертвий, а мій син живий.
24. І сказав цар: Подайте мені меча. І принесли меча до царя.
25. І сказав цар: Розітніть живе дитя навпіл, і віддайте половину одній, а половину другій.
26. І відповідала та жінка, котрої син був живий, цареві, бо розхвилювалися всі нутроці її од жалю за сина свого: О, володарю мій! Віддайте їй це дитя живим, і не вбивайте його. А друга говорила: Нехай же не буде ні мені, ані тобі, розтинайте!
27. І відповідав цар, і сказав: Віддайте оцій [першій] живе дитя, і не умертвляйте його; вона його матір.
28. І почув увесь Ізраїль про суд, як розсудив цар; і почали боятися царя, тому що побачили, що мудрість Божа в ньому, щоб звершувати суд.

3 Царів 4

1. І був цар Соломон царем над усім Ізраїлем.
2. І ось старшини, котрі [були] в нього: Азарія, син священника Садока.
3. Еліхореф та Ахійя, сини Шіші, писарі, Йосафат, син Ахілудів, літописець.

4. А Беная, Єгоядин син, – над військом, а Садок та Евіятар – священики.
5. Азарія, син Натанів, – над намісниками, і Завуд, син Натанів – священик, – друг царя.
6. А Ахішар – над домом [царським], і Адонірам, Авдинів син – над податками.
7. І було в Соломона дванадцять урядовців над усім Ізраїлем, і вони постачали харчі цареві і домові його; кожний мусив постачати харчів на один місяць щороку.
8. Ось ймення їхні: Бет-Гур – у Єфремових горах,
9. Бен-Декер у Макаці і в Шаалевімі, і в Бет-Шемеші, і в Елоні Бет-Ганану.
10. Бен-Гесед – в Арубботі; йому належав Сохо та увесь край Хеферу
11. Бен-Авінадав – уся околиця Дору; Тафат, Соломонова донька, була йому за жінку.
12. Баана, Ахілудів син – Таанах і Мегіддо та увесь Бет-Шеан, що при Цартані, нижче Ізреелу, від Бет-Шеану аж до Авел-Мехола, – аж до того боку Йокмеаму.
13. Бет-Гевер – у гілеадському Рамоті, йому належали: поселення Яїра, сина Манасії, що в Гілеаді, у нього також околиця Аргову, що в Башані, – шістдесят міст великих, з муром і з мідним засувом.
14. Ахінадав, син Іддо, – у Маханаїмі,
15. Ахімаац – на [землі] Нефталимовій; Він узяв собі за дружину Босмат, Соломонову доньку, за дружину.
16. Баана, Хушаїв син, в Асирі та в Бе-Алоті.
17. Йосафат, Паруахів син, в Іссахарі.
18. Шім'ї, Елин син, – у Веніяміні.
19. Гевер, – син Урїїв, – у Гілеадському краї, на землі Сигона, царя аморейського, та Ога, царя башанського. А він був одним урядовцем у всьому краї.
20. Юда та Ізраїль були численні, як пісок, що над морем, відносно чисельности. Вони їли і пили та тішились!
21. А Соломон володів усіма царствами від ріки [Єфрат] до землі филистимської і до рубежів Єгипту. Вони приносили дари і служили Соломонові упродовж усіх днів його життя.
22. Харчування Соломона (дому його) щоденне складалося з тридцяти к о рів борошна пшеничного і шістдесяти к о рів іншого борошна;
23. З десяти волів угодованих і двадцяти волів із пасовищ, із сотні овечок, окрім оленів, і сарн, і антилоп та відгодованих птахів;
24. Тому що він володарював над усією землею по цей бік ріки, від Тіфсаху до Аззи, над усіма царями по цей бік річки, і був у нього мир з усіма довколишніми країнами.

25. І жили Юда та Ізраїль у спокої, кожний під виноградником своїм і під смоквою своєю, від Дана до Беер-Шеви, упродовж усіх днів Соломона.
26. І було у Соломона сорок тисяч стійл для коней колісниць його, і дванадцять тисяч для кінноти.
27. І ті урядовці постачали цареві Соломонові все, що належало до столу царя, кожний свого місяця, і не допускали нестачі ані в чому.
28. І ячмінь, і солому для коней і для мулів постачали кожний у свою чергу на місце, де перебував цар.
29. І дав Бог Соломонові мудрість і вельми великий розум, і широке серце – мов пісок на березі моря.
30. І була мудрість Соломонова вище мудрости усіх синів сходу і всієї мудрости єгиптян.
31. Він був мудріший всіх людей, мудріший від Етана езрахїтського, і Гемана, і Калкола й Дарди, Махолових синів. А ім'я його було славне серед усіх довколишніх народів.
32. І вирік він три тисячі притч, і пісень його була тисяча і п'ятеро;
33. І говорив він про дерева, від кедра, що в Ливані, до ісопу, що росте із муру; говорив також і про тварин, і про птахів, і про плазунів, і про рибу.
34. І приходили від усіх народів послухати мудрости Соломонової, від усіх царів земних, котрі чули про мудрість його.

3 Царів 5

1. І послав Хірам, цар Тиру, своїх служників до Соломона, коли почув, що його помазали на царя на місце батька його; тому що Хірам був другом Давидовим упродовж цілого життя.
2. І послав також і Соломон до Хірама сказати:
3. Ти відаєш, що Давид, батько мій, не зміг збудувати дім йменню Господа, Бога свого, з причини війн з довколишніми народами, аж доки Господь не підкорив їх під ступні ніг його.
4. А нині Господь, Бог мій, дарував мені спокій звідусюди: немає супротивника, і немає більше перешкод.
5. І ось, я маю намір збудувати дім Йменню Господа, Бога мого, як сказав Господь батькові моєму Давидові, говорячи: Син твій, котрого Я посаджу замість тебе на троні твоєму, він збудує дім Йменню Моєму.
6. Отож, накажи нарубати для мене кедрів з Ливану; і ось, служники мої будуть разом із твоїми служниками, і я буду сплачувати тобі за служників твоїх платню, котру ти призначис; бо ти знаєш, що у нас немає людей, котрі уміли б рубати дерева так, як сидоняни.
7. Коли почув Хірам слова Соломонові, вельми зрадів, і сказав: Благословенний нині Господь, котрий дав Давидові сина мудрого [для урядування] цим чисельним народом!

8. І послав Хірам до Соломона сказати: Я чув те, за чим ти посилав до мене, і виконаю всі побажання твої про дерева кедрові і дерева кипарисові.
9. Служники мої звезуть їх з Ливану до моря, і я плотами відправлю морем аж до місця, котре ти призначиш мені, і там складу їх, і ти забереш. Але й ти також виконай моє бажання, щоб постачати хліб для мого дому.
10. І давав Хірам Соломонові дерева кедрові і дерева кипарисові, уповні за його бажанням.
11. А Соломон постачав Хірамові двадцять тисяч мірок пшениці, для харчування дому його, і двадцять мірок чистої оливи. Так постачав Соломон Хірамові щороку.
12. Господь дав мудрість Соломонові, як обіцяв йому. І був мир між Хірамом і Соломоном, і вони ухвалили поміж собою спілку.
13. І наклав цар Соломон повинність на увесь Ізраїль; а повинність складала тридцять тисяч чоловіків (робітників).
14. І посилав їх на Ливан, по десять тисяч щомісяця, поперемінно; місяць вони були на Ливані, а два місяці в домі своєму, а Адонірам наглядав за робітниками.
15. А ще в Соломона було сімдесят тисяч тягарових носіїв та вісімдесят тисяч каменеломів у горах;
16. Окрім трьох тисяч трьох сотень старшин, котрих настановив Соломон для нагляду за народом, котрий провадив роботу.
17. І наказав цар привозити каміння велике, каміння дороге, для підмурку дому, каміння обтесане.
18. А обтесували його робітники Соломонові, і робітники Хірамові, і гівляни, і обробляли дерева й каміння для спорудження храму.

3 Царів 6

1. Чотириста вісімдесятого року по виході синів Ізраїля із краю Єгипетського, четвертого року царювання Соломонового над Ізраїлем, в місяці зіва, котрий є другий місяць, розпочав він споруджувати храм Господові.
2. Храм, котрого спорудив Соломон Господові, мав довжину шістдесят ліктів, ширину двадцять і висоту на тридцять ліктів.
3. І притвір перед храмом на двадцять ліктів довжиною, відповідно до ширини храму, і на десять ліктів ширини перед храмом.
4. І зробив він у домі вікна вузькі, стрілчасті.
5. І спорудив прибудову навколо стін храму, довкіл храму і девіра; і спорудив бічні кімнати навкруг.
6. Нижній [ярус] прибудови шириною на п'ять ліктів, середній шириною на шість ліктів, а третій шириною на сім ліктів; бо довкола храму зовні зроблені були виступи, аби прибудова не торкалася стін храму.

7. Коли споруджувався храм, на побудові використовувалося обтесане каміння: ні молота, ні сокири, ані будь-якого іншого залізного знаряддя не було чути в храмі при спорудженні його.
8. Вхід на середній ярус був із правого боку храму. Крученими сходами входили на середній [ярус], а вже звідси – на третій.
9. І спорудив він храм, і завершив його, і обшив храм кедровими дошками.
10. І прибудував до всього храму бічні кімнати висотою на п'ять ліктів; вони трималися храму завдяки кедровим брусам.
11. І було слово Господа до Соломона, і сказано йому:
12. Ось, ти споруджуєш храм; якщо ти будеш ходити згідно з настановами Моїми і вчинятимеш за судами Моїми, і пильнуватимеш всіх заповідей Моїх, вчиняючи згідно з ними, то Я виконаю на тобі слово Моє, котре Я сказав Давидові, батькові твоєму.
13. І буду жити серед синів Ізраїлевих, і не залишу народу Мого Ізраїля.
14. І спорудив Соломон храм, і скінчив його.
15. І обклав стіни храму всередині кедровими дошками; від купола храму до стелі всередині обшив деревом, і покриття підлогу храму кипарисовими дошками.
16. І прибудував при задньому боці храму, за двадцять ліктів од краю, стіну, і обшив стіни і стелю кедровими дошками, і спорудив девіра для Святого Святих;
17. Сорок ліктів [мав] храм; тобто передня частина храму:
18. На кедрині всередині храму були вирізьблені огірки і розпуклі квіти; усе було покрите кедром, каміння не видно було.
19. А девір всередині храму він приготував для того, щоб там поставити Ковчега заповіту Господнього.
20. І девір мав довжину на двадцять ліктів, ширину – на двадцять ліктів і висоту на двадцять ліктів; він обклав його чистим золотом, і обклав також і кедрового жертovníка.
21. І покриття Соломон храм усередині чистим золотом, і протягнув золоті ланцюги перед девіром, і покриття його золотом.
22. Увесь храм він покриття золотом, увесь храм до кінця, і всього жертovníка, котрий перед девіром, покриття золотом.
23. І виготовив у Святому Святих двох херувимів з оливкового дерева, – на десять ліктів висоти.
24. Одне крило херувима було на п'ять ліктів і друге крило херувима було на п'ять ліктів; десять ліктів було від кінця одного його крила й до другого кінця крила його.
25. На десять ліктів [був] також другий херувим, – один вимір і той самий вигляд [мали] обидва херувими.

26. Висота одного херувима [була] десять ліктів, також і другого херувима.
27. І поставив він херувимів осередь внутрішньої частини храму. А крила херувимів були розгорнуті, і сягало крило одного [однієї] стіни, а крило другого херувима сягало другої стіни; а інші їхні крила серед храму торкалися крило до крила.
28. І покрив він херувимів золотом.
29. І всі стіни храму навкруги оздобив різьбленими зображеннями херувимів, і пальмових дерев, і розпуклих квітів, всередині і зовні.
30. І підлогу в храмі покрив золотом у внутрішній і в передній частині.
31. Для входу до девіру вчинив двері з оливкового дерева, з п'ятикутними одвірками.
32. На двох половинках дверей з оливкового дерева він учинив різьблених херувимів, і пальми, і розпуклі квіти, і покрив золотом; покрив золотом і херувимів, і пальми.
33. І біля входу до храму зробив одвірки з оливкового дерева чотирикутні;
34. І двоє дверей із кипарисового дерева; обидві половинки одних дверей були рухливі, і обидві половинки других дверей були рухливі.
35. І вирізьбив [на них] херувимів і пальми, і розпуклі квіти, і покрив золотом по різьбленні.
36. І спорудив внутрішній двір з трьох рядів тесаного каміння та з ряду кедрових брусів.
37. Четвертого року, місяця Зів, започаткував він підмурок храму Господа;
38. А одинадцятого року, місяця Бул, – а це місяць восьмий, він завершив храм з усіма частинами його і за всіма формами його; споруджував його сім літ.

3 Царів 7

1. А свій дім Соломон будував тринадцять літ; і завершив увесь дім свій.
2. І спорудив він дім із дерева Ливанського довжиною на сто ліктів, шириною на п'ятдесят ліктів, а висотою на тридцять ліктів, на чотирьох рядах кедрових стовпів, і кедрові бруси [покладені були] на стовпах.
3. І покритий був поміст із кедра над брусами на сорока п'яти стовпах, по п'ятнадцять у ряду.
4. Віконних луток [було] три ряди, і три ряди [вікон], вікно навпроти вікна.
5. І всі двері, і дверні одвірки були чотирикутні, і вікно навпроти вікна, у три ряди.
6. І притвор із стовпів учинив він довжиною на п'ятдесят ліктів, шириною на тридцять ліктів, і перед ним ганок, і стовпи, і поріг перед ним.
7. І ще притвор із тронем, із котрого він судив, притвор для судилища учинив він і покрив всю долівку кедром.

8. У домі, де він мешкав, інший двір позаду притвора був так само налаштований. І в домі доньки фараонової, котру узяв до себе Соломон, він учинив такий самий притвор.
9. Усе це було вчинено із вартісного каменя, тесаного за розміром, утятих пилюкою, з внутрішнього і зовнішнього боку, від основи до верхів'я стіни, і зовні – до великого двору.
10. І в підмурок було покладено дороге каміння, камені великі, камені на десять ліктів і камені на вісім ліктів.
11. І згори дороге каміння, тесане за розміром, і кедр.
12. Великий двір огорожений був довкола трьома рядами тесаного каміння і одним рядом тесаних брусів; також і внутрішній двір храму Господа, і притвор храму.
13. І послав цар Соломон, і взяв із Тиру Хірама, –
14. Сина однієї вдови, з коліна Нефталимового; батько його, тирянин, був мідником; він володів здатністю, мистецтвом і умінням витворювати всілякі речі з міді. І прийшов він до царя Соломона, і виконував у нього всіляку роботу.
15. І зробив він два мідних стовпи, кожний на вісімнадцять ліктів заввишки, і шнур на дванадцять ліктів обвивав його і другого стовпа.
16. І дві м а ковиці, вилитих із міді, він учинив, аби покласти на верхів'я тих стовпів: п'ять ліктів заввишки в одній м а ковиці і п'ять ліктів заввишки в другій м а ковиці.
17. Гратки плетеної роботи і шнури у вигляді ланцюжків для м а ковиць, котрі були на верхів'ях стовпів: семеро на одній м а ковиці і сім на м а ковиці другій.
18. І поробив він ті стовпи так, що два ряди гранатових яблук були навколо граток, аби покрити м а ковиці, котрі на верхівках стовпів; те саме учинив і для другої м а ковиці.
19. А в притворі м а ковиці на верхівках стовпів учинені схожими [на лілії], на чотири лікті.
20. І маковиці на обидвох стовпах угорі, просто над опуклістю, котра біля граток; і на другій м а ковиці, рядами довкола, двісті гранатових яблук.
21. І поставив стовпи до притвору храму; поставив стовпа на правім боці і дав йому ім'я Яхін; і поставив стовпа на лівому боці, і дав йому ім'я: Боаз.
22. І над стовпами поставив [м] а [ковиці], учинені [схожими] на лілії. Отак завершена робота над стовпами.
23. І вчинив вилите [з міді] море, від краю його до краю його – десять ліктів, – зовсім кругле, висотою на п'ять ліктів, і шнур на тридцять ліктів обвивав його довкола.
24. А з долу по краях його учинені були [подобі] огірків, по десять у лікті, – вони оточували море навколо. Було два ряди тих огірків, вилитих ним одним литтям.
25. Воно стояло на дванадцятьох волах, три дивилися на північ, три дивилися на захід, три дивилися на південь, а три дивилися на схід; море лежало на них, і зади їхні – досередини.

26. А грубина його – з долоню, а краї його [подібні] до краю келиха, мов квітки лілеї. Містило воно дві тисячі батів.
27. І вчинив він десять мідних підстав: довжина кожної підстави – чотири лікті, ширина – чотири лікті, і три лікті – висота.
28. А ось, як учинено основи: у них були стінки, а між стінками – лиштва виступами.
29. На стінках, котрі поміж лиштвою, [зображені] були леви, воли і херувими; і також на лишті; а вище і нижче левів та волів, – розлогі м а ковиці.
30. У кожної підстави по чотири мідних коліс і вісі мідні. На чотирьох кутах виступи схожі на плечі, виступи литі внизу, під чашою, біля кожної м а ковиці.
31. Отвір від внутрішньої м а ковиці догори на один лікоть; отвір його круглий, схожий до підніжжя стовпів на півтора лікті, і при отворі його ліплення; але бічні стінки чотирикутні, не круглі.
32. Під стінками було четверо коліс, і вісі коліс у підставах; висота кожного колеса – півтора ліктя.
33. Опорядження коліс таке саме, як опорядження коліс у колісницях; вісі їхні і ободи їхні, і шпиці їхні, і маточини їхні, – все було вилите.
34. Чотири виступи на чотирьох кутах підстави; з підстави [виходили] виступи її.
35. А на верхівці підстави круглі підвищення на півліктя висотою; і на верхівці підстави поруччя її і стінки її з однієї з нею маси.
36. І вирізьбив він на дощечках її руків'я і на стінках її херувимів, левів і пальми, скільки і де дозволяло місце, а довкола розлогі маковиці.
37. Так учинив він десять підстав: у всіх їх одне литво, один вимір, один вигляд.
38. І зробив десять мідних умивальниць; кожна умивальниця містила сорок батів; кожна умивальниця була на чотири лікті; кожна умивальниця стояла на одній із десяти підстав.
39. І розставив підстави – п'ятеро по правий бік храму, і п'ятеро – на лівім боці храму; а море поставив на правім боці храму, на східнопівденнім боці.
40. І вчинив Хірам умивальниці, і лопатки, і чаші. І завершив Хірам всю роботу, котрою займався у царя Соломона для храму Господнього.
41. Два стовпи і дві крайки маковиць, котрі на верхівках стовпів, і двоє ґраток для покриття двох крайок м а ковиць, котрі на верхівках стовпів;
42. І чотиреста гранатових яблук на двох ґратках; два ряди гранатових яблук для кожної з ґраток, для покриття крайок м а ковиць, котрі на стовпах.
43. І десять підстав, і десять умивальниць на підставах.
44. Одне море і дванадцять волів під морем;

45. І миски, і лопатки, і чаші. Всі речі, котрі виготовив Хірам цареві Соломонові для храму Господа, [були] із полірованої міді.
46. Цар виливав їх у глинистій землі, в околицях Йордану, між Суккотом і Царетаном.
47. І поставив Соломон всі речі [на місце]. З причини надзвичайної їхньої чисельності, вага міді не визначена.
48. І вчинив Соломон всі речі, котрі у храмі Господа: золотого жертovníка і золотого стовпа, на котрому хліби приношення.
49. І світильники – п'ятеро по правий бік і п'ятеро – по лівий бік, перед Всесвятим, із чистого золота, і квіти, і лампадки, і щипчики із золота.
50. І миски, і ножі, і чаші, і лотки, і кадильніці із чистого золота, і запони дверей внутрішнього храму у Святому Святих і в дверях у храмі – також із золота.
51. Так завершилася вся робота, котру здійснював цар Соломон для храму Господнього. І приніс Соломон присвячене Давидом, батьком його, срібло і золото, і речі віддав у скарбниці храму Господнього.

3 Царів 8

1. Тоді прикликав Соломон старшин Ізраїлевих і всіх старшин колін, старшин поколінь синів Ізраїля, до царя Соломона у Єрусалим, аби принести Ковчега заповіту Господнього з міста Давидового, себто з Сіону.
2. І зібралися до царя Соломона на свято усі Ізраїльтяни, у місяці етанім, котрий є сьомий місяць.
3. І прийшли всі старшини Ізраїлеві, і підняли священники Ковчега,
4. І понесли Ковчега Господнього і шкінію зібрання і всі священні речі, котрі були в шкіні, і несли їх священники і левити.
5. А цар Соломон, і з ним вся громада Ізраїлева, котра зібралася до нього, йшли перед Ковчегом, приносячи пожертви з дрібної і великої худоби, яких неможливо підрахувати і визначити, за чисельністю їхньою.
6. І внесли священники Ковчега заповіту Господнього на місце його, у девір храму, у Святе Святих під крила херувимів.
7. Бо херувими розгорнули крила над місцем Ковчега, і покривали херувими згори Ковчега і держакі його.
8. І висунулися держакі так, що головки держаків видно було із святині перед девіром, але назовні не були видні, і вони так аж донині.
9. У Ковчегові нічого не було, окрім двох кам'яних скрижалів, котрі поклав туди Мойсей на Хориві, коли Господь уклав заповіта з синами Ізраїля, по виході їхньому із єгипетської землі.
10. Коли священники вийшли із Святині, хмарина виповнила дім Господній.

11. І не могли священники стояти на служінні з причини хмарини; тому що Слава Господня виповнила храм Господній.
12. Тоді повідав Соломон: Господь сказав, що воля Його – жити в імлі.
13. Я спорудив храм для житла Тобі, місце, щоб замешкати Тобі навіки.
14. І обернувся цар обличчям своїм, і благословив усе зібрання Ізраїльтян; все зібрання Ізраїльтян стояло.
15. І сказав: Благословенний Господь, Бог Ізраїля, котрий сказав Своїми устами Давидові, батькові моєму, і нині виконав рукою Своєю! Він говорив:
16. Із того дня, як Я вивів народ Мій, Ізраїля, з Єгипту, Я не вибрав міста в жодному коліні Ізраїлевого, щоб споруджений був дім, в котрому перебувало б ймення Моє; і вибрав Давида, щоб йому бути над народом Моїм Ізраїлем.
17. У Давида, батька мого, було на серці спорудити храм йменню Господа, Бога Ізраїля;
18. Але Господь сказав Давидові, батькові моєму: У тебе є на серці збудувати храм йменню Моєму; добре, що це в тебе лежить на серці.
19. Однак не ти збудуєш храм, а син твій, що вийшов із стегон твоїх, він збудує храм йменню Моєму.
20. І дотримався Господь слова Свого, котре вирік. Я став на місце батька мого Давида і сів на троні Ізраїлевім, як сказав Господь, і спорудив храм йменню Господа, Бога Ізраїлевого.
21. І приготував там місце для Ковчега, в котрому заповіт Господа, що його уклав Він із батьками нашими, коли Він вивів їх з єгипетської землі.
22. І став Соломон перед жертовником Господнім попереду всього зібрання Ізраїльтян, і підніс руки свої до неба;
23. І сказав: Господе, Боже Ізраїлів! Немає подібного до Тебе Бога на небесах угорі, і на землі внизу; Ти бережеш заповіта і милість до служників Твоїх, що ходять перед Тобою всім серцем своїм.
24. Ти вчинив служникові Твоєму Давидові, батькові моєму, що говорив йому; що вирік Ти устами Твоїми, то цього дня звершив рукою Твоєю.
25. І нині, Господе, Боже Ізраїлів, виконай служникові твоєму Давидові, батькові моєму, те, що говорив Ти йому, сказавши: Не припиниться у тебе переді Мною той, що сидітиме на троні Ізраїльському, якщо сини твої будуть триматися шляху свого, ходячи переді Мною так, як ти ходив переді Мною.
26. І нині, Боже Ізраїлів, нехай буде вірним слово Твоє, котре Ти вирік служникові Твоєму Давидові, батькові моєму!
27. Чи, по правді, Богові мешкати на землі? Небо і небо небес не уміщують Тебе, тим паче цей храм, котрого я збудував для тебе.

28. Але зглянься на молитву служника Твого і на прохання його, Господе, Боже мій; почуй благання і молитву, котрою служник Твій благає Тебе нині.
29. Нехай будуть очі Твої відкриті на храм оцей удень і вночі, на оце місце, про яке Ти сказав: Моє ім'я буде там; Почуй молитву, якою буде молитися служник Твій на місці цьому.
30. Почуй благання служника Твого і народу Твого Ізраїля, коли вони будуть молитися на місці цьому; зачуй на місці замешкання Твого на небесах, зачуй й помилуй.
31. Коли хтось згрішить супроти ближнього свого і вимагатиме від нього присяги, щоб він присягнувся, і для присяги прийдуть перед жертовника Твого, в оцей храм.
32. Тоді почуй з неба і зверши суд над служниками Твоїми, висунь звинувачення перед винним, поклавши вчинок на голову його, і виправдай безневинного, давши йому за правдою його.
33. Коли народ Твій Ізраїль буде уражений супротивником за те, що згрішив перед Тобою, і коли вони звернуться до Тебе, і сповідуватимуть ймення Твоє, і будуть просити і благати Тебе в цьому храмі,
34. Тоді Ти почуй з неба і прости гріха народу Твого Ізраїля, і поверни їх на землю, котру Ти дав батькам їхнім.
35. Коли замкнеться небо, і не буде дощу за те, що вони згрішили перед Тобою, і коли помоляться на місці оцім, і сповідуватимуть ймення Твоє, і одвернуться від гріха свого, бо Ти упокорив їх,
36. Тоді почуй з неба, і прости гріха служників Твоїх і народу твого Ізраїля, підказавши їм добрий шлях, котрим рухатися; і пошли дощ на землю Твою, котру Ти дав народові Твоєму у спадок.
37. Чи буде на землі голод, чи буде моровиця, чи буде спопеляючий вітер, іржовина, саранча, хробак, чи супротивник буде притісняти його на землі його, [чи буде] якість лиха, якісь хворощі;
38. При всякій молитві, при всякім проханні, яке буде від якого-небудь чоловіка в усьому народі Твоєму Ізраїлі, коли вони відчують лиха в серці своєму і простягнуть руки свої до храму цього,
39. Ти почуй з неба, з місця замешкання Твого, і помилуй; вчини і дай кожному за стежками його, як Ти побачиш серце його, тому що Ти один видаєш серце усіх синів людських;
40. Щоб вони боялися Тебе упродовж усіх днів, доки житимуть на землі, котру Ти дав батькам нашим.
41. Якщо й чужоземець, котрий не від народу Твого Ізраїля, прийде із краю далекого заради ймення Твого, –
42. Бо вони також почують про Твоє велике ім'я, і про Твою руку могутню, і про Твоє рамено широке, і прийде він і помолиться біля храму цього,

43. Почуй з неба, з місця замешкання Твого, і вчини все, про що буде закликати Тебе чужоземець, щоб усі народи землі знали ймення Твоє, щоб страхалися Тебе, як народ Твій Ізраїль, щоб знали, що йменням Твоїм називається храм цей, котрого я збудував.
44. Коли вийде народ Твій на війну супроти ворога свого шляхом, котрим Ти пошлеш його, і буде молитися Господові, обернувшись до міста, котре Ти вибрав, і до храму, котрого я спорудив йменню Твоєму,
45. Тоді почуй з неба молитву їхню і прохання їхнє, і вчини, що необхідне для них.
46. Коли вони згрішать перед Тобою, – бо немає людини, котра не згрішила б, – і ти розгніваєшся на них, і віддаси їх ворогам, і ті, що вчинять їх бранцями, відведуть їх до ворожого краю далекого чи близького;
47. І коли вони в краю, в котрім будуть у полоні, отямляться в собі, і звернуться, і будуть благодіяти Тебе у ворожому краю тих, хто вчинив їх бранцями, говорячи: Ми згрішили, вчинили беззаконня, ми завинили;
48. І коли звернуться до Тебе всім серцем своїм і всією душею своєю в краю ворогів, котрі зробили їх бранцями їхніми, і будуть молитися Тобі, обернувшись до землі своєї, котру Ти дав батькам їхнім, до міста, котре Ти вибрав, і до храму, котрого я збудував йменню Твоєму;
49. Тоді почуй з неба, з місця замешкання Твого, молитву і прохання їхнє, і вчини, що необхідне для них;
50. І прости народові Твоєму, в чому він згрішив перед Тобою, і всі провини його, котрі він учинив перед Тобою, і виклич співчуття до них у тих, хто полонив їх, щоб вони були милосердними до них.
51. Тому що вони Твій народ і Твій наділ, котрого Ти вивів з Єгипту, із залізної печі.
52. Нехай будуть Твої очі відкриті на молитву служника Твого і на молитву народу Твого Ізраїля, аби чути їх завжди, коли вони будуть прикликати Тебе.
53. Бо Ти відділив їх Собі бути спадком Твоїм із усіх народів землі, як ти мовив через Мойсея, служника Твого, коли вивів батьків наших з Єгипту, Владико Господе!
54. Коли Соломон вимовив усе це благання і прохання до Господа, тоді підвівся з колін від жертovníка Господнього, [а руки] його були піднесені до неба.
55. І, стоячи, благословив усе зібрання Ізраїльтян, голосно говорячи:
56. Благословенний Господь, котрий дав спокій народові Своему Ізраїлеві, як обіцяв! Не лишилося несправдженим жодного слова із усіх добрих слів Його, котрі Він сказав через служника Свого Мойсея.
57. Нехай же буде з нами Господь, Бог наш, як був Він із батьками нашими, нехай не залишить нас, нехай не покине нас,
58. Нахиляючи до себе серце наше, щоб ми ходили всіма стежками Його і пильнували заповіді Його, і настанови Його, і закони Його, котрі Він заповідав батькам нашим.

59. І нехай будуть слова ці, котрими я молився перед Господом, близькі до Господа, Бога нашого, день і ніч, щоб Він чинив, що необхідне для служника Свого, і що необхідне для народу Свого Ізраїля кожного дня;

60. Щоб усі народи пізнали, що Господь є Бог, і немає, окрім Нього.

61. Нехай буде серце ваше уповні віддане Господові, Богові нашому, щоб ходити за настановами Його і зберігати заповіді Його, як нині.

62. І цар, і всі Ізраїльтяни з ним принесли пожертву Господові.

63. І приніс Соломон у мирну жертву, котру приніс він Господові, – двадцять дві тисячі великої худоби і сто двадцять тисяч дрібної скотини. Так висвятив храм Господові цар і всі сини Ізраїля.

64. Того ж таки дня, освятив цар середню частину двору, котрий перед храмом Господнім, звершивши там усеспалення і хлібне приношення, і [підніс] також лій мирних жертв, тому що мідний жертвник, котрий перед Господом, був замалим для уміщення веспалення і хлібного приношення і лою мирних жертв.

65. І вчинив Соломон цього часу свято, і увесь Ізраїль із ним – велике зібрання, яке [зійшлося] од Гамату аж до Єгипетського потоку, перед лицем Господа, Бога нашого; – сім днів і ще сім днів, чотирнадцять днів.

66. А восьмого дня Соломон відпустив народ. І благословили царя, і пішли в шатра свої, радіючи і звеселюючись за все добре, що вчинив Господь служникові Своему Давидові і народові своєму Ізраїлеві.

3 Царів 9

1. Потому, як Соломон завершив спорудження храму Господнього і дому царського, і все, що Соломон бажав зробити,

2. З'явився Соломонові Господь удруге, як з'явився йому в Гів'оні.

3. І сказав йому Господь: Я почув молитву твою і прохання твоє, про що ти просив Мене. Я освятив цей храм, котрого ти збудував, щоб ймення Моє було там навіки. І будуть очі Мої і серце Моє там у всі дні.

4. І якщо ти будеш ходити переді Мною, як батько твій Давид, у чистоті серця і в правоті, виконуючи все, що Я заповідав тобі, і якщо будеш берегти настанови Мої і закони Мої,

5. То Я поставлю царський трон твій над Ізраїлем навіки, як Я сказав батькові твоєму Давидові, говорячи: Не припиниться у тебе сидячий на троні Ізраїльському.

6. А якщо ви і сини ваші відвернетесь од Мене, і не будете дотримуватися заповідей Моїх і настанов Моїх, котрі Я дав вам, і підете, і почнете служити іншим богам і поклонятися їм,

7. То Я винищу Ізраїля на землі, котру Я дав йому, і храм, котрого Я освятив для Ймення Мого, відкину від Себе, і буде Ізраїль приповісткою і посміховиськом поміж усіх народів.

8. І про храм оцей високий кожний, хто проходитиме повз нього, жахнувшись, свисне, і скаже: А за що Господь учинив так із цією землею і з оцим храмом?

9. І скажуть: За те, що вони залишили Господа, Бога свого, котрий вивів батьків їхніх з єгипетської землі, і прийняли інших богів, і поклонялися їм, і служили їм, – за це навів на них Господь всі оці лихоліття.
10. По закінченні двадцяти літ, упродовж котрих Соломон спорудив два доми, – дім Господній і дім царський, –
11. На що Хірам, цар тирський, доставляв Соломонові дерева кедрові і дерева кипарисові і золото за його бажанням, – цар Соломон дав Хірамові двадцять міст на землі галілейській.
12. І вийшов Хірам із Тиру оглянути міста, котрі дав йому Соломон; і вони не сподобалися йому.
13. І сказав він: Що це за міста, котрі ти, брате мій, дав мені? І назвав їх землею Кавул, як називаються вони ад донині!
14. І послав Хірам цареві сто двадцять талантів золота.
15. Ось розпорядження про данину, яку наклав цар Соломон, щоб спорудити храм Господній і дім свій, і Мілло, і мур храму Єрусалимського, і Хацору, і Меріддо, і Гезеру.
16. Фараон, цар єгипетський, прийшов і захопив Гезер, і спопелив його вогнем, і ханаанеїв, що жили в місті, понищив, і віддав його як віно доньці своїй, дружині Соломоновій.
17. І спорудив Соломон Гезер і Бет-Херона – Долішнього.
18. І Баалата, і Тадмор в пустелі того краю,
19. І всі міста оці для запасів, котрі були в Соломона, і міста для колісниць, і міста для кінноти, і все те, що Соломон хотів спорудити в Єрусалимі і на Ливані і на всій землі свого володіння.
20. Увесь народ, що залишився від амореїв, хеттеїв, періздеїв, хіввеїв та євусеїв, котрі були не із синів Ізраїлевих,
21. Дітей їхніх, що залишилися після них на землі, котрих сини Ізраїля не могли винищити, Соломон зробив оброчними робітниками до цього дня.
22. А синів Ізраїлевих Соломон не вчиняв робітниками; але вони були його вояками, його служниками, його урядовцями, його старшинами над військом і провідниками його колісниць і його вершників.
23. Ось головні старшини над роботами Соломоновими, які урядували народом, котрий здійснював роботи, їх було п'ятсот п'ятдесят.
24. Дочка фараонова перейшла з міста Давидового у дім свій, котрого збудував для неї Соломон, відтак спорудив він Мілло.
25. І приносив Соломон тричі на рік усеспалення і мирні пожертви на жертovníку, котрого він спорудив Господові, і кадіння на ньому звершував перед Господом. І завершив він [побудову] дому.

26. Цар Соломон також побудував кораблі у Еційон-Гевері, що при Елоті на березі Червоного моря в едомському краю, на землі Едому.

27. І послав Хірам на кораблі своїх підданих моряків, що знали море, із підданими Соломоновими;

28. І рушили вони до Офіру, і взяли звідти золота чотириста двадцять талантів, і привезли цареві Соломонові.

3 Царів 10

1. А цариця Савська, зачувши про славу Соломона в ім'я Господа, прийшла випробувати його загадками.

2. І прийшла вона до Єрусалиму з вельми великим багатством: з верблюдами, що несли пахощі і великою кількістю золота та коштовного каміння; і прийшла до Соломона, і бесідувала з ним про все, що було у неї на серці.

3. І пояснив їй Соломон всі слова її, і не було нічого незнайомого цареві, чого він не розтлумачив би їй.

4. І побачила цариця Савська всю Соломонову мудрість і дім, котрого він збудував.

5. І страву за столом його, і помешкання служників його, і поставу служників його, і одягу їхню, і виночерпіїв його, і всеспалення його, котрі він приносив у храмі Господньому. І не могла вона з подиву вийти,

6. І сказала цареві: Правдиве те, що я чула у краю своєму про діяння твої і про мудрість твою.

7. Але я не повірила словам, аж доки не прийшла, і не побачили очі мої; І ось, мені й половини не сказано. Мудрости і маєтности у тебе більше, аніж я чула.

8. Блаженні люди твої і блаженні оці служники твої, котрі завжди постають перед тобою і чують мудрість твою!

9. Нехай же буде благословенний Господь, Бог твій, чия воля була посадовити тебе на трон Ізраїлів. Господь, з вічної любови Своєї до Ізраїля, настановив тебе царем, звершувати суд і правду.

10. І подарувала вона цареві сто двадцять талантів золота і велику кількість пахощів і коштовне каміння; ще ніколи не приходило такої кількості пахощів, яку подарувала цариця Савська цареві Соломонові.

11. І корабель Хірамів, котрий привозив золото з Офіру, привіз із Офіру дуже багато червоного дерева і коштовного каміння.

12. І вчинив цар із цього червоного дерева стовпи для храму Господнього і для дому царського, і псалтирі, і арфи для співаків. Ніколи не приходило стільки червоного дерева, і не бачено було аж донині.

13. І цар Соломон дав цариці Савській все, чого вона бажала і чого просила, понад те, що подарував їй цар Соломон своїми руками. І рушила вона знову у свій край, вона і всі служники її.

14. А в золоті, котре надходило Соломонові щороку, ваги було шістсот шістдесят шість талантів золотих,
15. Понад те, що [надходило] від перекупників товару і від торгівлі купців, і від усіх царів аравійських, і від усіх правителів країни.
16. І вчинив цар Соломон двісті великих щитів із кутого золота, – по шістсот [шеклів] золота пішло на кожного щита,
17. І триста менших щитів із кутого золота, по три міни золота пішло на одного щита; І поставив їх цар у домі з ливанського дерева.
18. І спорудив цар великого трона із слонової кості, і покрити його щирим золотом.
19. До трону було шість сходинок; а узголів'я трону було округле, і були з обидвох боків сидіння поруччя, і два леви стояли при поруччях.
20. І ще дванадцять левів стояло там на шести сходинках по обидва боки. Подібного до цього не було в жодному царстві.
21. І увесь посуд на пиття у царя Соломона [був] золотий, і весь посуд у палаці Ливанського дерева був із щирого золота; із срібла нічого не було; тому що срібло за днів Соломонових вважалось нічим.
22. Бо цар мав на морі таршіські кораблі разом із кораблями Хірамовими. Один раз на три роки приходили таршіські кораблі, що доправляли золото й срібло, і слонову кість, і мавп, і пав.
23. Цар Соломон звеличився над усіма царями землі багатством і мудрістю.
24. І всі [царі] земні шукали зустрічі із Соломоном, аби послухати мудрість його, котру поклав Бог у серце його.
25. І вони підносили йому, кожний від себе, подарунки: посуд срібний і посуд золотий, одягу і зброю, і пахощі, коней та мулів, – щороку.
26. І набрав Соломон колісниць і вершників; в нього було тисяча чотириста колісниць і дванадцять тисяч вершників; і розмістив їх по колісничних містах і при царі у Єрусалимі.
27. І вчинив цар срібло в Єрусалимі рівнозначним з простим камінням, а кедрі, за їх численністю, учинив рівнозначними із сикоморами, що [ростуть] у долинах.
28. А коней цареві Соломонові приводили з Єгипту та з Кеве; царські купці купляли їх із Кеве за гроші.
29. А колісницю, котру припроваджували з Єгипту, постачали за шістсот [шеклів] срібла, а коня – за сто п'ятдесят; У такий самий спосіб постачали [все це] і царям хеттейським і царям сирійським.

3 Царів 11

1. І полюбив цар Соломон численних чужинських жінок, окрім доньки фараонової, моавитянок, аммоніянок, едомітянок, сидонянок і хеттеянок.

2. Із тих народів, про котрих Господь сказав синам Ізраїля: Не входьте до них, і вони нехай не входять до вас, щоб вони не схилили серця вашого до своїх богів. До них прихилився Соломон любов'ю.
3. І було в нього сімсот дружин і триста наложниць; і розбестили дружини (жінки) серце його.
4. У похилих літах Соломона дружини прихилили серце його до інших богів, і серце його не було уповні віддане Господові, Богові своєму, як серце Давида, батька його.
5. І почав Соломон служити Астарті, богині сидонській, і Мілкомові, мерзоті аммонській.
6. І чинив Соломон зло перед очима Господа, і не вповні йшов за Господом, як Давид, батько його.
7. Тоді спорудив Соломон капище Кемошу, моавській мерзоті, на горі, що навпроти Єрусалиму, і Молохові, мерзоті аммонській.
8. Так учинив він для всіх своїх чужинських дружин, котрі кадили і приносили пожертви своїм богам.
9. І розгнівався Господь на Соломона за те, що він відхилив серце своє від Господа, Бога Ізраїлевого, котрий двічі з'являвся перед ним;
10. І заповідав йому, щоб він не ходив за іншими богами; та він не виконав того, що заповідав йому Господь.
11. І сказав Господь Соломонові: За те, що так у тебе чиниться, і ти не дотримувався заповіту Мого і настанов Моїх, котрі Я заповідав тобі, Я відберу в тебе царство і віддам служникові твоєму.
12. Але за днів твоїх Я не вчиню цього заради Давида, батька твого; з руки сина твого відберу його!
13. І не все царство відберу; одне коліно дам синові твоєму заради Давида, служника Мого, і заради Єрусалиму, котрого Я вибрав.
14. І висунув Господь супротивника Соломонові, едомлянина Гадада, що із царського едомського роду.
15. Коли Давид був у Едомі, і старший військових Йоав пішов поховати вбитих, і винищив кожного чоловічої статі в Едомі;
16. Тому що шість місяців прожив там Йоав і всі Ізраїльтяни, доки не винищили кожного чоловічої статі в Едомі,
17. Тоді оцей Гадад утік до Єгипту і з ним декілька мужів едомських, які служили при батькові його; Гадад [був тоді] малим хлопцем.
18. Рушивши з Мідіяну, вони прийшли до Парану і взяли з собою людей із Парану, і прийшли до Єгипту, до фараона, царя єгипетського: Він надав йому дім, і призначив йому утримання, і дав йому землю.

19. Гадад здобув у фараона значну милість, аж так, що він дав йому за дружину сестру своєї дружини, сестру цариці Тахпенеси.
20. І народила йому сестра Тахпенеси сина його Генувата. Тахпенеса виховала його в домі фараоновому; і мешкав Генуват у домі фараоновому разом із синами фараоновими.
21. Коли Гадад зачув, що Давид спочив з батьками своїми і що старший над військом Йоав помер, то сказав фараонові: Відпусти мене, я піду в свій край.
22. І сказав йому фараон: Хіба ти маєш якусь нужду у мене, що хочеш повернутися у свій край? Він відповів: Ні! Але відпусти мене.
23. І висунув Бог супроти Соломона ще одного супротивника, Резона, сина Ел'яди, що втік від Гадад'езера, царя Цови, свого володаря.
24. І, зібравши біля себе людей, зробився старшиною ватаги, потому, як Давид розгромив [Гадад'езера] ; і пішли вони на Дамаск, і осіли там, і володарювали в Дамаску.
25. І був він супротивником Ізраїля у всі дні Соломона. Окрім зла, котрого [заподіяв] Гадад, він завжди шкодив Ізраїлю, і став царем Сирії.
26. І Єровоам, син Неватів, єфремлянин, 0673 з Цереди, а ім'я його матері – Церуа, жінки вдови, що був служником Соломоновим, підніс руку на царя.
27. І ось обставини, за якими він підніс руку на царя: Соломон будував Мілло, і ремонтував пролом у місті Давида, свого батька.
28. Єровоам був чоловіком мужнім. Соломон примітив, що цей молодий юнак умів робити діло, і настановив його доглядачем над усіма робітниками з Йосипового дому.
29. Якраз того часу довелося Єровоамові вийти з Єрусалиму; і зустрів його на дорозі пророк Ахійя, шілонянин, і на ньому була нова одежа. А в полі їх було лише двоє.
30. І взяв Ахійя нову одежу, котра була на ньому, і подер її на дванадцять частин.
31. І сказав Єровоамові: Візьми собі десять частин; бо так говорить Господь, Бог Ізраїля: Ось, Я відбираю царство з руки Соломонової і даю тобі десять колін.
32. А одне коліно залишиться йому заради служника Мого Давида і заради міста Єрусалиму, котрого Я вибрав із усіх колін Ізраїля.
33. Це все за те, що вони залишили Мене, і почали поклонятися Астарті, божеству сидонському, і Кемошеві, богові моавському, і Мілкомові, богові аммонському, і не пішли Моїми шляхами, щоб чинити бажане перед очима Моїми і [дотримуватися] настанов Моїх і заповідей Моїх, так, як Давид, батько їхній.
34. Я не відбираю всього царства з руки його; але я залишаю його володарем упродовж всіх днів життя його заради Давида, служника Мого, котрого Я вибрав, котрий дотримувався заповідей Моїх і настанов Моїх.
35. Але відберу царство з руки сина його, і дам тобі з нього десять колін.

36. А синові його дам одне коліно, щоб залишився світильник Давидів, служника Мого, назавжди перед Єрусалимом, містом, котре Я вибрав Собі для утвердження там ймення Мого.
37. Тебе Я вибираю, і ти будеш володарювати над усім, чого зажадає душа твоя, і будеш царем над Ізраїлем.
38. І якщо будеш виконувати все, що Я заповідаю тобі, і будеш ходити шляхами Моїми, і чинитимеш бажане перед очима Моїми, дотримуючись настанов Моїх, як чинив те служник Мій Давид, то Я буду з тобою і споруджу тобі дім міцний, як збудував Давидові, і віддам тобі Ізраїля.
39. І впокорю рід Давидів за це, проте не на всі дні.
40. А Соломон хотів забити Єровоама; але Єровоам підвівся і втік до Єгипту, до Шішака, єгипетського царя. І прожив він там до смерти Соломонової.
41. Інші події Соломонові і все, що він чинив, і мудрість його описані у книзі діянь Соломонових.
42. А днів царювання Соломонового в Єрусалимі над усім Ізраїлем [було] сорок літ.
43. І спочив Соломон із батьками своїми, і похований був у Місті Давида, батька свого, і зацарював замість нього син його Рехав'ам.

3 Царів 12

1. І пішов Рехав'ам до Сихему, бо до Сихему прийшли всі Ізраїльтяни, щоб настановити його на царство.
2. І почув про те Єровоам, син Неватів, коли був ще в Єгипті, куди втік від царя Соломона, і повернувся Єровоам із Єгипту.
3. І послали за ним, і прикликали його. Тоді Єровоам і все зібрання Ізраїльтян прийшли і говорили до Рехав'ама, і сказали:
4. Батько твій наклав на нас важке ярмо, а ти тепер учини для нас легшою жорстоку роботу батька твого і важке ярмо, котре він поклав на нас, і тоді ми будемо служити тобі.
5. І сказав він їм: Зараз ідіть, а за три дні поверніться до мене. І пішов народ.
6. Цар Рехав'ам радився зі своїми старшинами, котрі стояли перед Соломоном, батьком його, за життя його, і говорив: Як порадите ви мені відповісти цьому народові?
7. Вони говорили йому і сказали: Якщо ти цього дня будеш слугою народові цьому, і прислужишся йому, і вдовольниш їх, і будеш говорити їм приязно, то вони будуть твоїми служниками на всі дні.
8. Але він знехтував порадою старшин, що вони порадили йому; і радився з молодими юнаками, котрі зростали разом із ним і котрі стояли перед ним.
9. І сказав їм: Що ви порадите мені відповісти народові цьому, котрий говорив мені і сказав: Учини для нас легшим ярмо, котре поклав на нас батько твій?

10. І говорили йому молоді юнаки, котрі зростали разом із ним, і сказали: Отак скажи народові цьому, котрий говорив тобі і сказав: Батько твій поклав на нас важке ярмо, то учини полегшення нам; то скажи їм: Мій мізинець грубший, аніж стегно батька мого.
11. Отож, якщо батько мій обтяжував вас важким ярмом, то я збільшу ярмо ваше; батько мій карав вас батогами, а я каратиму скорпіонами!
12. І прийшов Єровоам та увесь народ до Рехав'ама третього дня, як наказав цар, кажучи: Поверніться до мене за три дні.
13. І відповідав цар народові суворо, і знехтував порадою старшин, що вони радили йому.
14. І говорив він за порадою молодих юнаків, і сказав: Батько мій поклав на вас важке ярмо, а я збільшу ярмо ваше; батько мій карав вас батогами, а я каратиму скорпіонами.
15. І не послухав цар народу; бо такою була воля Господа, щоб справдилося слово Його, котре вирік Господь через шілонянина Ахійю до Єровоама, Неватового сина.
16. І побачили всі ізраїльтяни, що цар не послухав їх. І відповідав народ цареві, і сказав: Яка нам частка в Давиді? Немає нам спадщини у синові Єссея! До шатрів своїх, Ізраїлю! Відтепер пізнай дім свій, Давиде! І розійшовся Ізраїль по шатрах своїх.
17. Тільки над синами Ізраїлевими котрі жили в горах Юдиних, царював Рехав'ам.
18. І послав цар Рехав'ам Адонірама, урядовця над даниною; але всі Ізраїльтяни закидали його камінням, і він помер; а цар Рехав'ам кинувся до колісниці, щоб утекти до Єрусалиму.
19. І відкинувся Ізраїль від дому Давидового аж донині.
20. Коли зачули всі Ізраїльтяни, що повернувся Єровоам, то послали, і прикликали його на зібрання, і настановили його царем над усіма Ізраїльтянами, за домом Давидовим не залишилось нічого, окрім коліна Юдиного [і Веніяминового].
21. І прийшов Рехав'ам до Єрусалиму, і зібрав увесь Юдин дім, а також із коліна Веніяминового сто вісімдесят тисяч вибраних вояків, щоб воювати з Ізраїлевим домом, аби повернути царство Рехав'амові, Соломоновому синові.
22. І було слово Боже до Шемаї, чоловіка Божого, і сказано:
23. Скажи Рехав'амові, Соломоновому синові, цареві Юдиному і всьому дому Юдиному й Веніяминовому, і решті народу:
24. Так говорить Господь: Не йдьте і не воюйте з братами вашими, синами Ізраїля; поверніться кожний до свого дому, бо це від Мене було. І виявили послух вони перед словом Господнім, і повернулися назад за словом Господнім.
25. І збудував Єровоам Сихема на горі Єфремовій, і оселився в ньому: звідти пішов, і збудував Пенуїла.
26. І говорив Єровоам у серці своєму: Царство може знову перейти до дому Давидового;

27. Якщо народ цей буде ходити до Єрусалиму для приношення пожертви в домі Господньому, то серце народу цього навернеться до володаря їхнього, до Рехав'ама, царя Юдиного; і вони заб'ють мене, і повернуться до Рехав'ама, царя Юдиного.

28. І, порадившись, цар виготовив двох золотих телят і сказав [народові] : Не варто вам ходити до Єрусалиму; ось боги твої, Ізраїлю, котрі вивели тебе з єгипетської землі.

29. І поставив він одного в Бет-Елі, а другого в Дані.

30. І призвело це до гріха; бо народ почав ходити до одного [з них], навіть до Дана.

31. І спорудив він капище на пагорбі, і настановив із народу священників, котрі не були із синів Левієвих.

32. І встановив Єровоам свято у восьмому місяці, п'ятнадцятого дня місяця, подібне до свята, що в Юді, і приносив пожертви на жертovníку; те саме чинив він і у Бет-Елі, аби приносити жертву телятам, котрих виготовив. І настановив у Бет-Елі священників пагорбів, котрі поробив.

33. І приніс пожертви на жертovníку, котрого він спорудив у Бет-Елі, п'ятнадцятого дня восьмого місяця, місяця, котрого він довільно призначив, і встановив свято для синів Ізраїля, і підійшов до жертovníка, щоб звершити кадіння.

3 Царів 13

1. І ось, прийшов чоловік Божий із Юдеї за словом Господнім до Бет-Елу, якраз о тім часі, коли Єровоам стояв біля жертovníка, щоб звершити кадіння.

2. І виголосив до жертovníка слово Господнє, і сказав: Жертovníку, жертovníку! Так говорить Господь: Ось, народиться син в Давидовому домі, Йосія ім'я йому, і принесе на тобі для пожертви священників пагорбів, що звершують на тобі кадіння, і людські кістки будуть спалені на тобі.

3. І дав того дня ознаки, сказавши: Ось ознаки того, що це вирік Господь: Ось цей жертovníк розпадеться, і попіл, котрий на ньому, розпорошиться.

4. Коли цар почув слова чоловіка Божого, проголошені до жертovníка у Бет-Елі, то простягнув Єровоам руку свою від жертovníка, говорячи: Візьміть його! І здеревіла рука його, котру він простягнув до нього, і він не міг розігнути її до себе.

5. І жертovníк розпався, і попіл із жертovníка розпорошився за ознакою, котру дав Божий чоловік за словом Господнім.

6. І сказав цар Божому чоловікові: Ублагай лице Господа, Бога твого, і помолися за мене, щоб рука моя стала знову відновленою. І ублагав Божий чоловік Господа, і рука царя відновилася, як перше.

7. І сказав цар Божому чоловікові: Зайди зі мною у дім мій і попоїж, і я дам тобі подарунка.

8. Але чоловік Божий сказав цареві: А хоч би ти давав мені половину дому свого, – я не піду з тобою, і не буду їсти хліб, і не буду пити воду в цьому місці.

9. Тому що так наказано мені словом Господнім; Не їж там хліба і не пий води, і не повертайся тією дорогою, котрою ти йшов.
10. І пішов він іншою дорогою, і не пішов назад тією дорогою котрою прийшов до Бет-Елі.
11. У Бет-Елі мешкав один пророк, уже в літах. Сини його прийшли і розповіли йому про все, що вчинив сьогодні чоловік Божий у Бет-Елі; І слова, які він виповідав цареві, переповіли [сини] батькові своєму.
12. І запитав їх батько їхній: Якою дорогою він прийшов? І показали сини його, якою дорогою прийшов чоловік Божий, що приходив з Юдеї.
13. І сказав він синам своїм: Осідлайте мені віслюка. І осідлали йому віслюка, і він сів на нього.
14. І поїхав за чоловіком Божим, і знайшов його, як сидів під дубом, і сказав йому: Чи ти є чоловік Божий, що прийшов з Юдеї? І сказав той: Я.
15. І сказав йому: Зайди до мене в дім, і попоїж хліба.
16. Той сказав: Я не можу повернутися з тобою і зайти до тебе; Не буду їсти хліба і не буду пити у тебе воду на цьому місці.
17. Тому що словом Господнім сказано мені: Не їж хліба і не пий там води; і не повертайся тією дорогою, котрою ти йшов.
18. І він сказав йому: І я пророк такий самий, як ти, і Ангел говорив мені словом Господнім, і сказав: Поверни його до себе в дім; нехай попоїсть хліба і нап'ється води. Він говорив йому неправду.
19. І той повернувся з ним, і попоїв хліба і напився води.
20. Коли вони ще сиділи за столом, слово Господнє було до пророка, який завернув його.
21. І звернувся він до чоловіка Божого, що прийшов з Юдеї, і сказав: Так говорить Господь: За те, що ти не підкорився устам Господа, і не дотримався наказу, котрим застерігав тебе Господь, Бог твій,
22. А повернувся, їв хліб і пив воду на тому місці, про яке Він сказав тобі: Не їж хліба і не пий води, – тіло твоє не увійде до гробу батьків твоїх!
23. Потому, як той попоїв хліба і напився води, він осідлав віслюка для пророка, котрого він завернув.
24. І рушив той. І зустрів його на дорозі лев, і забив його. І лежало тіло його, залишене на дорозі, а віслюк стояв поруч нього, і лев стояв біля тіла.
25. І ось, люди, які проходили мимо дорогою, побачили тіло, покинуте на дорозі, і лева, який стояв біля тіла, і пішли та розповіли в місті, у котрому жив літній пророк.
26. Пророк, який завернув його з дороги, почувши [те], сказав: Це той чоловік Божий, котрий не підкорився устам Господа; Господь віддав його левові, котрий потрощив його і забив його, за словом Господа, котре він вирік йому.

27. І сказав синам своїм: Осідлайте віслюка. І осіддали вони.
28. Він рушив і знайшов тіло, покинуте на дорозі; а віслук і лев стояли біля тіла; а лев не зжер тіла і не потрощив віслюка.
29. І підняв той пророк тіло Божого чоловіка, і поклав його на віслюка, і повіз його назад. І пішов той старий пророк до міста [свого], щоб оплакати і поховати його.
30. І поклав тіло його у своєму гробі, і плакав над ним: Ой, брате мій!
31. Після похорону його, він сказав синам своїм: Коли я помру, поховайте мене я гробі, в котрому похований чоловік Божий; біля його кісток покладіть кості мої.
32. Бо справдиться слово, котре він за наказом Господнім виголосив проти жертovníка у Бет-Елі і про всі капища, що на пагірках у містах Самарійських.
33. І після цієї події Єровоам не зійшов зі своєї лихої дороги, але продовжував наставляти з народу священників пагірків; хто хотів, того він і посвячував, і той ставав священником пагірків.
34. Це призвело дім Єровоамів до гріха, і до погібелі, і до винищення його з лиця землі.

3 Царів 14

1. Того часу занедужав Авійя, Єровоамів син.
2. І сказав Єровоам дружині своїй: Підведися і перевдягнися, щоб не впізнали, що ти дружина Єровоамова, і піди до Шіло. Там є пророк Ахійя, який говорив про мене, що я буду царем над цим народом.
3. І візьми з собою десять хлібів і калачів, і глечик меду, і зайди до нього. Він скаже тобі, що станеться з хлопчиком.
4. Дружина Єровоамова так і вчинила: Підвелася, пішла до Шіло і зайшла до Ахієвого дому. Ахійя уже втратив зір; бо очі його стали нерухомими через його похилий вік.
5. І сказав Господь Ахійї: Ось, іде дружина Єровоама запитати тебе про свого сина, тому що він хворий; так і так говори їй; вона прийде перевдягнена.
6. Ахійя, зачувши шурхіт від ходи її, коли вона зайшла у двері, сказав: Зайди, дружино Єровоамова; для чого тобі перевдягатися? [Передано] мені жорстоку вість для тебе.
7. Іди, скажи Єровоамові: Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Я підніс тебе з-поміж простого народу і настановив вождем народу Мого Ізраїля.
8. І відірвав царство від дому Давидового, і дав його тобі; але ти не такий, як служник Мій Давид, котрий дотримувався заповідей Моїх і котрий ходив за Мною всім серцем своїм, і чинив лише бажане перед очима Моїми.
9. Ти учиняв найгірше за всіх, котрі були перед тобою, і пішов, і зробив собі інших богів та ідолів, щоб драгувати Мене; а Мене відкинув назад;

10. За це Я наведу лихо на дім Єровоамів, і винищу у Єровоама навіть те, що виливає на стіну, невідьника і вільного в Ізраїлі, і вимету дім Єровоамів, як вимітають сміття, – геть чисто.
11. Хто помре у Єровоама в місті, того зжеруть пси, а хто помре на полі, того склюють птахи небесні; так Господь сказав.
12. Підведися і повертайся до свого дому, і тільки-но нога твоя ступить до міста, помре дитя;
13. І оплакуватимуть його всі Ізраїльтяни, і поховають його; бо він один у Єровоама увійде до гробу, оскільки в ньому, з дому Єровоамового, знайшлося дещо добре перед Господом, Богом Ізраїля.
14. І настановить Собі Господь над Ізраїлем царя, який винищить дім Єровоамів того дня. І що? Навіть тепер.
15. І уразить (вдарить) Господь Ізраїля, і [буде він], мов очеретина, що хитається у воді, і викине Ізраїльтян з цієї щедрої землі, котру дав батькам їхнім, і розпорозить їх за річку, за те, що вони поробили в себе ідолів, дратуючи Господа.
16. І віддасть [Господь] Ізраїля за гріхи Єровоама, котрі він сам учиняв, і котрими спонукав до гріха Ізраїля.
17. І підвелася дружина Єровоамова, і пішла, і прийшла до Тірци. І тільки-но переступила через поріг дому, як померло дитя.
18. І поховали його, і оплакували його всі Ізраїльтяни, за словом Господа, котре Він вирік через служника Свого, Ахійю пророка.
19. Інші діяння Єровоама, як він воював, та як він царював, описані в Літописі царів ізраїльських.
20. А часу царювання Єровоамового було двадцять два роки; і спочив він з батьками своїми, і зацарював син його Надав.
21. А Рехав'ам, син Соломонів, царював у Юдеї. Сорок і один рік було Рехав'амові, коли він зацарював, і сімнадцять років царював у Єрусалимі, в місті, котре вибрав Господь із усіх колін Ізраїлевих, щоб там було ймення Його. А ім'я матері його – аммонійка Наама.
22. І вчиняв Юда лихе перед очима Господніми, і гнівив його більше від усього того, що чинили батьки їхні своїми гріхами, котрими вони грішили.
23. І спорудили вони в себе узвишся, і статуї, і капища на всякому високому пагорбі і під всіляким тінистим деревом.
24. І блудодії були також на цій землі, і чинили всі мерзоти тих народів, котрих Господь прогнав від синів Ізраїля.
25. А п'ятого року царювання Рехав'ама, пішов Шішак, єгипетський цар, супроти Єрусалиму.
26. І забрав скарби дому Господнього і скарби дому царського – все забрав; забрав також усі золоті щити, котрі зробив Соломон.

27. І зробив цар Рехав'ам замість них мідні щити, і віддав він їх на руки старшинам охоронців, котрі охороняли вхід до царського дому.
28. Коли цар виходив у дім Господній, охоронці несли їх, і потім знову відносили їх до помешкання охорони.
29. А решту про Рехав'амові діяння і про все, що він чинив, описано в Літописі царів Юдиних.
30. Поміж Рехав'амом та Єровоамом точилася війна за всіх днів упродовж [їхнього життя].
31. І спочив Рехав'ам з батьками своїми, і похований з батьками своїми у місті Давидовому. Ймення матері його – аммонійка Наама. А замість нього зацарював його син Авійям.

3 Царів 15

1. А вісімнадцятого року царювання Єровоама, сина Неватанового, зацарював над юдеями Авійям.
2. Три роки він царював у Єрусалимі; ймення матері його Мааха, Авесаломова донька.
3. Він ходив у всіх гріхах батька свого, котрі той чинив перед ним, і серце його не було відданим Богові його, як серце Давида, його батька.
4. Але заради Давида Господь, Бог його, дав йому світильника в Єрусалимі, настановивши після нього сина його і укріпивши Єрусалим.
5. Тому що Давид чинив добре перед очима Господа і не відступав од усього того, що Він заповідав йому впродовж усіх днів життя його, окрім учинка з Урією хеттеянином.
6. І була війна між Рехав'амом і Єровоамом упродовж усіх днів життя їхнього.
7. Інші діяння Авійямові і все, що він чинив, описане в Літописі царів Юдиних. І була війна між Авійямом і Єровоамом.
8. І спочив Авійям з батьками своїми, і поховали його в місті Давидовому. І зацарював Аса, син його, замість нього.
9. Двадцятого року [царювання] Єровоама, царя ізраїльського, зацарював Аса над Юдеями,
10. І сорок один рік царював у Єрусалимі. Ім'я бабусі його Мааха, Авесаломова донька.
11. Аса чинив бажане перед очима Господніми, як Давид, батько його.
12. Він прогнав блудодіїв із краю, і відкинув усіх божків, котрих зробили батьки його;
13. І навіть матір свою Мааху позбавив він права бути царицею, за те, що вона виготовила ідола Астарти. І порубав Аса ідола її, і спалив біля потоку Кедрон.
14. А ось узвишшя не були понищені. Проте серце Аси було віддане Господові упродовж усіх днів його.

15. І вніс він до Господнього дому речі, освячені батьком його, і речі, освячені ним: срібло, і золото, і посудини.
16. І була війна поміж Асою і поміж Башою, царем Ізраїльським, упродовж усіх днів їхніх.
17. І вийшов Баша, цар ізраїльський, супроти Юдеї, і почав будувати Раму, щоб ніхто не виходив і не входив до Аси, царя Юдиного.
18. І взяв Аса все срібло і золото, що залишилося у скарбницях дому Господнього, і в скарбницях дому царського, і віддав його в руки служників своїх, і послав їх цар Аса до Бен-Гадада, сина Тавримонна, сина Хезйонового, сирійського царя, що сидів у Дамаску, і сказав:
19. Нехай буде спілка між мною і між тобою, [як була] поміж батьком моїм і поміж батьком твоїм; Ось, я посилаю тобі як дар срібло і золото; розірви спілку твою з Башею, царем ізраїльським, щоб він відійшов од мене.
20. І послухав Бен-Гадад царя Асу, і послав старшин війська свого супроти міст ізраїльських, і звоював Іййона, і Дана, і Авел-Бет-Мааху, і всього Кінерота і всю землю Нефталимову.
21. Зачувши [про це], Баша перестав будувати Раму і повернувся до Тірци.
22. А цар Аса прикликав усіх юдеїв, нікого не полишивши, і винесли вони з Рами каміння і дерева, котрі Баша використовував на будівництві. І побудував із них цар Аса Геву Веніяминову і Міцпу.
23. А решту діянь Аси, і всі подвиги його, і все, що він учинив, і міста, котрі він збудував, описано в Літописі царів Юдиних, окрім того, що в похилому віці він хворів ногами.
24. І спочив Аса з батьками своїми в місті Давидовому, батька свого. І зацарював Йосафат, син його, замість нього.
25. А Надав, син Єровоамів, зацарював над Ізраїлем другого року Аси, царя Юдиного, і царював над Ізраїлем два роки.
26. І чинив він лихе перед очима Господніми, ходив дорогою батька свого, і в гріхах його, котрими той втягнув Ізраїля у гріх.
27. І вчинив супроти нього змову Баша, син Ахійї, з Іссахарового дому, і забив його Баша при Гіббетоні филистимському, коли Надав і всі Ізраїльтяни тримали в облозі Гіббетон.
28. І забив його Баша третього року Аси, царя Юдиного, і зацарював замість нього.
29. Коли він зацарював, то винищив увесь дім Єровоамів, не залишив жодної душі в Єровоамі, аж доки не винищив його, за словом Господа, котре Він вирік через служника Свого, шілонянина Ахійю,
30. За гріхи Єровоама, котрі він сам учинив, і котрими втягнув у гріх Ізраїля, за образи, якими він прогнівив Господа, Бога Ізраїлевого.
31. Інші діяння Надава і все, що він учинив, описано в Літописі царів ізраїльських.
32. І була війна поміж Асою і поміж Башею, царем ізраїльським упродовж усіх днів їхніх.

33. Третього року Аси, царя Юдиного, зацарював Баша, син Ахійїн, над усіма Ізраїльтянами у Тірці, [і царював] двадцять чотири роки.

34. І робив він лихе перед очима Господніми, і ходив дорогою Єровоама і в гріхах його, котрими той зотягнув у гріх Ізраїля.

3 Царів 16

1. І було слово Господнє до Єгу, Хананієвого сина, про Башу:

2. За те, що Я підніс тебе із тліну і настановив тебе вождем народу Мого Ізраїля, а ти пішов шляхом Єровоама і втягнув у гріх народ Мій Ізраїльтян, щоб він гнівив мене гріхами своїми,

3. Ось, Я відкину дім Баші і дім нащадків його, і вчиню з домом твоїм те саме, що з домом Єровоама, сина Неватового.

4. Хто помре у Баші в місті, того з'їдять пси, а хто помре у нього в полі, того видзьобануть птахи небесні.

5. Інші діяння Баші, все, що він учинив, і подвиги його описані в Літописі царів ізраїльських.

6. І спочив Баша з батьками своїми, і похований в Тірці. І зацарював Ела, син його, замість нього.

7. Але через Єгу, сина Хананієвого, було [сказане] слово Господнє про Башу, і про дім його, і про все зло, котре він чинив перед очима Господа, дратуючи Його ділами рук своїх, наслідуючи дім Єровоамів, за що винищений був.

8. Двадцять шостого року Аси, царя Юдиного, зацарював Ела, син Баші, над Ізраїлем у Тірці [і царював] два роки.

9. І вчинив супроти нього змову слуга його Зістрі, старший над половиною колісниць. Коли він у Тірці упився в домі Арци, що був старшим над палацом в Тірці,

10. Тоді зайшов Зістрі, ударив його і забив на смерть його, в двадцять сьомому році Аси, царя Юдиного, і зацарював замість нього.

11. Коли він зацарював і сів на троні його, то винищив увесь дім Баші, не залишив йому жодного з того, що виливає на стіну, ні родичів його, ані друзів його.

12. І винищив Зістрі увесь дім Баші, за словом Господа, котре він вирік про Башу через Єгу пророка.

13. За всі гріхи Баші і за гріхи Елі, сина його, котрі вони самі вчинили і котрими вводили Ізраїля в гріх, дратуючи Господа, Бога Ізраїлевого, своєю облудністю.

14. Інші діяння, все, що він учинив, описано в Літописі царів ізраїльських.

15. На двадцять сьомому році Аси, царя Юдиного, зацарював Зістрі, і царював сім днів у Тірці, коли народ тримав в облозі филистимський Гіббетон.

16. Коли народ, який тримав облогу, почув, що Зімір учинив змову і забив царя, то всі Ізраїльтяни настановили царем над Ізраїлем Омрі, старшину війська, того ж таки дня, у таборі.
17. І відступив Омрі і всі Ізраїльтяни разом із ним від Гіббетона і взяли в облогу Тірцу.
18. Коли побачив Зімір, що місто здобуде, зайшов він до внутрішнього помешкання царського палацу, і підпалив за собою царській дім вогнем, і загинув
19. За свої гріхи, в чому він згрішив, роблячи зле перед очима Господніми, ходячи шляхом Єроваама і в гріхах його, котрі він чинив, щоб увести Ізраїля в гріх.
20. Інші діяння Зімір і змова його, котру він учинив, описані в Літописі царів ізраїльських.
21. Тоді розділювався народ ізраїльський на дві половини: одна половина народу стояла за Тівні, Гінатового сина, щоб зацарювати його, а друга половина – за Омрі.
22. І здобув гору народ, котрий стояв за Омрі, над народом, котрий за Тівні, Гінатового сина, і помер Тівні, і зацарював Омрі.
23. Тридцять першого року Аси, царя Юдиного, зацарював Омрі над Ізраїлем [і] царював дванадцять літ. У Тірці царював він шість років.
24. І купив Омрі гору у Шемера, гору Шомерон за два таланти срібла, і забудував гору, і назвав ім'я міста, яке збудував, йменням володаря тієї гори: Шомерон.
25. І вчиняв Омрі зле перед очима Господніми, і вчиняв гірше від усіх, які були перед ним.
26. Він у всьому ходив шляхом Єроваама, сина Неватового, та в гріхах його, якими вводив у гріх Ізраїля, щоб гнівити Господа, Бога Ізраїлевого, ідолами своїми.
27. Інші діяння Омрі, котрі він учинив, і твердість, котру він виявив, описані в Літописі царів ізраїльських.
28. І спочив Омрі з батьками своїми, і похований в Самарії. І зацарював Ахав, син його, замість нього.
29. Ахав, син Омрі, зацарював над Ізраїлем на тридцять восьмому році Аси, царя Юдиного, і царював Ахав, син Омрі, над Ізраїлем в Самарії двадцять два роки.
30. І вчиняв Ахав, син Омрі, зле перед очима Господа більше від усіх, які були перед ним.
31. Замало було для нього ходити в гріхах Єроваама, Неватового сина, – він узяв за себе дружиною Єзавель, доньку Етбаала, сидонського царя, і почав служити Ваалові і поклонятися йому.
32. І спорудив він Ваалові жертовника у домі Вааловому, котрого спорудив у Шомерот.
33. І зробив Ахав діброву, і більше від усіх царів ізраїльських, котрі були перед ним, Ахав чинив те, що гнівило Господа, Бога Ізраїлевого.
34. За його днів Хііл із Бет-Елу відбудував Єрихон: на первістку своєму Авірамові він заклав його підмурки, а на молодшій своїй Сегівові, поставив браму його, за словом Господнім, котре він вирік через Ісуса, сина Навиногого.

3 Царів 17

1. І сказав Ілля тішб'янин, з Гілеадських мешканців, до Ахава: Живий Господь, Бог Ізраїля, перед Котрим я стою! Цими роками не буде ні роси, ні дощу, хіба що за словом моїм.
2. І було до нього слово Господнє.
3. Іди звідси, і заверни на схід, і сховайся біля потоку Керіті, що навпроти Йордану.
4. Із цього потоку ти будеш пити, а воронам Я накажу годувати тебе там.
5. І пішов він, і вчинив за словом Господнім, пішов і залишився біля потоку Керіті, що навпроти Йордану.
6. І ворони приносили йому хліб і м'ясо вранці, хліб і м'ясо вечорами, а пив він з потоку.
7. Але з плином часу цей потік висох, тому що не було дощу на землю.
8. І було до нього слово Господнє:
9. Підведися, і рушай до Сарепти сидонської, і залишайся там; Я наказав там жінці, вдові, годувати тебе.
10. І підвівся він, і рушив до Сарепти, і коли прийшов до брами міста, ось, там жінка, вдова, збирає дрова. І прикликав він її, і сказав: Дай мені трішки води в посудині напитися.
11. І пішла вона, щоб взяти; а він закричав навздогін їй і сказав: Візьми для мене також шматок хліба в руки свої.
12. Вона сказала: Живий Господь, Бог твій! У мене нічого немає печеного, а лише є жменя борошна у дзбанку і трохи олії в горщику. І ось, я назбираю дровець і піду, і приготую це для себе і для сина мого; з'їмо це і помремо.
13. І сказав їй Ілля: Не бійся, піди, вчини, що ти сказала, але перед цим зроби невеликого опріснока для мене, і принеси мені; а для себе і для свого сина зробиш потім,
14. Бо так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Борошно у дзбанку не скінчиться, і олії в горщику не зменшиться аж до того дня, коли Господь пошле дощ на землю.
15. І рушила вона, і вчинила так, як сказав Ілля; і їла вона, і він, і дім її деякий час.
16. Борошно у дзбанку не скінчалося і олії у горщику не зменшилося, за словом Господнім, котре він вирік через Іллю.
17. Після цього занедужав син цієї жінки, господині того дому, і хвороба його була така тяжка, що не залишилося в ньому дихання.
18. І сказала вона Іллі: Що мені в тобі, чоловіче Божий? Ти прийшов до мене пригадати гріхи мої і погубити сина мого.
19. І сказав він їй: Дай мені сина твого. І взяв його з руки її, і поніс його до світлиці, де він жив, і поклав його на свою постіль.

20. І озвався до Господа, і сказав: Господе, Боже мій! Невже Ти і вдові, у якої я мешкаю, учиниш зло, погубивши сина її?

21. І простягнувшись на підліткові тричі, він озвався до Господа і сказав: Господе, Боже мій! Я благаю Тебе, нехай повернеться душа підлітка цього в нього!

22. І почув Господь голос Іллі, і повернулася душа підлітка цього в нього, і він ожив.

23. І взяв Ілля підлітка і зніс його із світлиці вниз, і віддав його матері його, і сказав Ілля: Дивися, син твій живий.

24. І сказала та жінка Іллі: Аж тепер я спізнала, що ти – чоловік Божий, і що слово Господнє в устах твоїх правдиве.

3 Царів 18

1. Через деякий час, як минуло чимало днів, було слово Господнє до Іллі третього року: Піди і покажися Ахавові, і Я дам дощ на землю.

2. І рушив Ілля, аби показатися Ахавові. А голод був у Самарії значний.

3. І покликав Ахав Овдія, що був [старшиною] над домом, а Овдій був вельми богобоязкий,

4. І коли Єзавель винищувала пророків Господніх, Овдій узяв сто пророків, і сховав їх, по п'ятдесят чоловік, у печерах, і годував їх хлібом та водою.

5. І сказав Ахав Овдієві: Рушай по землі до всіх джерел і до всіх потоків на землі, чи не знайдемо десь трави, щоб нам прогодувати коней і лошаків і не втратити всіх тварин.

6. І поділили вони поміж собою землю, щоб обійти її; Ахав пішов однією дорогою сам, а Овдій осібно пішов другою дорогою.

7. Коли Овдій рухався дорогою, ось, назустріч йому йде Ілля. Він упізнав його, і впав на обличчя своє, і сказав: Чи це ти, володарю мій Ілля?

8. Той сказав йому: Я, піди скажи володареві твоєму: Ілля тут.

9. Він сказав: У чому я завинив, що ти віддаєш служника твого в руки Ахава, щоб погубити мене?

10. Живий Господь, Бог твій! Немає жодного народу і царства, куди не послав би володар мій шукати тебе; І коли йому говорили, [що тебе] немає, він брав присягу з того царства і народу, що не могли відшукати тебе.

11. А тепер ти кажеш: Піди, скажи володареві своєму: Ілля тут.

12. Коли я піду від тебе, тоді Дух Господній понесе тебе, не відаю куди; і якщо я піду попередити Ахава, і він не знайде тебе, то він заб'є мене; а служник твій богобоязкий від юности своєї.

13. Хіба не сказано володареві моєму, що я вчинив, коли Єзавель винищувала пророків Господніх, як я переховував сто чоловіків пророків Господніх, по п'ятдесят чоловіків, у печерах і годував їх хлібом і водою?

14. А тепер ти кажеш: Піди, скажи володареві твоєму: Ілля тут; він заб'є мене.
15. І сказав Ілля: Живий Господь Саваот, перед котрим я стою! Сьогодні я постану перед ним.
16. І пішов Овдій назустріч Ахавові, і доповів йому. І пішов Ахав назустріч Іллі.
17. Коли Ахав побачив Іллю, то сказав Ахав йому: Чи це ти, що бентежиш Ізраїля?
18. І сказав Ілля: Не я бентежу Ізраїля, але ти і дім батька твого тим, що знехтували наказами Господніми і йдете за Ваалами.
19. Тепер ходімо, і збери до мене всього Ізраїля на гору Кармел, і чотириста п'ятдесят пророків Ваалових, і чотириста пророків Астартових, що харчуються від столу Єзавелі.
20. І послав Ахав до всіх синів Ізраїля, і зібрав усіх пророків на гору Кармел.
21. І пішов Ілля до всього народу, і сказав: Чи довго вам зависати поміж двома думками? Якщо Господь є Бог, то йдіть за Ним, а якщо Ваал, то за ним ходіть. І не відповідав йому народ жодним словом.
22. І сказав Ілля народові: Я один залишився пророк Господній, а пророків Ваалових чотириста п'ятдесят чоловіків.
23. Нехай дадуть нам двох бичків і нехай вони виберуть собі одного бичка, і нехай розітнуть його, і покладуть на дрова, але вогню нехай не підкладають; А я приготую другого бичка і покладу на дрова, а вогню не підкладу.
24. І прикличите ви ім'я бога вашого, а я прикличу ймення Господа, Бога мого. Той Бог, котрий дасть відповідь засобом вогню, є Бог. І відповідав увесь народ і сказав: Гаразд!
25. І сказав Ілля пророкам Вааловим: Виберіть собі одного бичка і приготуйте ви передніше, бо вас багато; І прикличте ім'я бога вашого, але вогню не підкладайте
26. І взяли вони бичка, котрого дали їм, і приготували, і прикликали ім'я Ваала від ранку до полудня, говорячи: Ваале, почуй нас! Але не було ні голосу, ні відповіді; І скакали вони біля жертовника, котрий учинили.
27. Опівдні Ілля почав насміхатися над ними і говорив: Кричіть гучнішим голосом, бо він бог; можливо, він задумався, або чимось зайнятий, або в дорозі, а може, й спить, то він прокинеться.
28. І почали вони кричати гучним голосом, і кололи себе, своїм звичаєм, ножами і списами, аж так, що кров їм юшила.
29. Минув полудень, а вони все ще бісилися до самісінького часу вечірнього жертвоприношення; але не було ані голосу, ані відповіді, ані слуху.
30. Тоді Ілля сказав усьому народові: Підійдіть до мене. І підійшов увесь народ до нього. Він відбудував зруйнованого жертовника Господнього.
31. І взяв Ілля дванадцять каменів, за числом колін синів Якова, котрому Господь сказав так: Ізраїль буде ймення твоє.

32. І спорудив з цих каменів жертовника в ймення Господа, і вчинив довкола жертовника рів, місткістю на дві сати зерна.

33. І поклав дрова, і розтяв бичка, і поклав його на дрова.

34. І сказав: Наповніть четверо відер води, і виливайте на всепалення та на дрова. Потім сказав: Повторіть. І вони повторили. І сказав: Учиніть [це] втретє. І вчинили втретє.

35. І вода полилася довкола жертовника, і рів наповнився водою.

36. Під час приношення вечірньої пожертви підійшов Ілля пророк [до жертовника], і сказав: Господе, Боже Авраамів, Ісааків та Ізраїлів! Нехай спізнають цього дня, що Ти один Бог в Ізраїлі, і що я служник Твій і вчинив усе за словом Твоїм.

37. Зачуй мене, Господе, почув мене! Нехай спізнає народ оцей, що Ти Господь, Бог, і Ти навернеш серце їхнє [до Тебе].

38. І злинув вогонь Господній і пожег жертву всепалення, і дрова, і каміння, і тлін, і висушив воду, котра у рові.

39. Забачивши [це], увесь народ упав на обличчя своє і сказав: Господь є Бог, Господь є Бог!

40. І сказав їм Ілля: Схопіть пророків Ваалових, щоб жоден з них не сховався. І схопили їх. І відвів їх Ілля до потоку Кішон, і заколов їх там.

41. І сказав Ілля Ахавові: Іди, їж і пий; бо вже чутно шум дощу.

42. І пішов Ахав їсти і пити, а Ілля зійшов на верховину Кармелу, і нахилився до землі, і поклав обличчя своє між коліна свої.

43. І сказав юнакові своєму: Підди, подивися до моря. Той пішов, і подивився, і сказав: Нічогосінько немає. Він сказав: Продовжуй [це] до семи разів.

44. Сьомого разу той сказав: Ось, невеличка хмарина підноситься від моря, завбільшки з долоню людську. Він сказав: Підди, скажи Ахавові: Запрягай [колісницю твою] і їдь, щоб не застав тебе дощ.

45. Тим часом небо спохмурніло від хмаровищ і від вітру, і пішов рясний дощ. А Ахав сів у колісницю і поїхав до Ізреелу.

46. І була на Іллі рука Господня. Він підперезав стегна свої і біг перед Ахавом до самого Ізреелу.

3 Царів 19

1. І переповів Ахав Єзавелі все, що вчинив Ілля, і те, що він забив усіх пророків мечем.

2. І послала Єзавель посланця до Іллі сказати: Нехай те і те вчинять мені боги, і ще більше вчинять, якщо я завтра до цієї пори не зроблю з твоєю душею того, що [вчинено] з душею кожного з них.

3. Забачивши це, він підвівся і пішов, щоб урятувати життя своє, і прийшов до Беер-Шеви, котра в Юдеї, і залишив юнака свого там.

4. А сам відійшов у пустелю на один день путі, і, прийшовши, сів під кущем ялівцю, і просив смерті собі, і сказав: Доволі уже, Господе; візьми душу мою, бо я не кращий від батьків моїх;
5. І ліг і заснув під кущем ялівця. І ось, Ангел торкнувся до нього і сказав йому: Підведися і попоїж.
6. І оглядівся Ілля, і ось, у головах його печений корж і глечик води. Він попоїв, і напився, і знову заснув.
7. І повернувся Ангел Господній вдруге, торкнувся до нього і сказав: Підведися, попоїж; бо далека дорога перед тобою.
8. І підвівся, і попоїв, і напився, і, підкрипившись тією їжею, йшов сорок днів і сорок ночей до гори Божої Хорив.
9. І увійшов він там до печери, і ночував у ній. І ось, було до нього слово Господнє, і сказав йому [Господь] : Чого ти тут, Ілля?
10. Він сказав: Я був дуже ревний перед Господом, Богом Сил; тому що сини Ізраїлеві залишили заповіта Твого, зруйнували Твої жертовники і пророків Твоїх забили мечем; залишився я один, але й мого життя шукають, щоб забрати його.
11. І сказав: Вийди і стань на горі перед Господом. І ось, Господь пройде, і великий і могутній вітер, який розкидає гори і нищить скелі перед Господом; але не у вітрі Господь. Після вітру – землетрус; але не в землетрусі Господь.
12. Після землетрусу вогонь; але не у вогні Господь. Після вогню віяння тихого вітру.
13. Зачувши [це], Ілля закрив лице своє милоттю своєю та й вийшов і став біля входу до печери. І був до нього голос, і сказав йому: Чого ти тут, Ілля?
14. Він сказав: Я був ревним перед Господом, Богом Саваотом; тому що сини Ізраїлеві залишили заповіта Твого, зруйнували жертовники Твої, і пророків Твоїх убили мечем; залишився я один, але й мого життя шукають, щоб забрати його.
15. І сказав йому Господь: Піди назад своєю дорогою через пустелю до Дамаску; і коли прийдеш, то помасти Хазаїла на царя над Сирією.
16. А Єгу, Німшієвого сина, помасти на царя над Ізраїлем; А Єлисея, сина Шафатового з Авел-Мехоли, помасти на пророка замість себе.
17. Хто втече від меча Хазаїлового, того заб'є Єгу, а хто втече від меча Єгу, того заб'є Єлисей.
18. А втім, Я залишив між Ізраїльтянами сім тисяч [мужів] : усі їхні коліна не схилялися перед Ваалом; і всіх цих уста не цілували його.
19. І пішов він звідти, і знайшов Єлисея, сина Шафатового, коли він орав. Дванадцять [пар волів] було в нього, і сам він був при дванадцятому. Ілля, проходячи повз нього, кинув на нього милоть свою.

20. І залишив [Єлисей] волів, і побіг за Іллею, і сказав: Дозволь мені поцілувати батька мого і матір мою, і я піду за тобою. Він сказав йому: Піди і приходь назад, бо що учинив я тобі?

21. Він повернувся од нього, взяв двох волів і заколов їх, і, підпаливши плуга волів, підсмажив м'ясо з них, і роздав людям, і вони їли. А сам підвівся, і пішов за Іллею, і почав служити йому.

3 Царів 20

1. А Бен-Гадад, цар сирійський, зібрав усе військо своє, і з ним були тридцять два царі, і коні, і колісниці, і пішов, і взяв у облогу Самарію, і воював супроти неї.

2. І послав послів до Ахава, царя ізраїльського, до міста,

3. І сказав йому: Так говорить Бен-Гадад: Срібло твоє та золото твоє – мої, і дружини твої і краці сини твої – мої.

4. І відповідав цар ізраїльський, і сказав: Нехай буде за словом твоїм, володарю мій, царю: Я і все моє – твоє.

5. І знову прийшли послы і сказали: Так говорить Бен-Гадад: Я послав до тебе сказати: Срібло твоє та золото твоє, і дружин твоїх, і синів твоїх віддай мені;

6. А тому я завтра, о цій порі, пришлю до тебе служників моїх, щоб вони оглянули дім твій і дома твоїх служників, і все, що вельми важить перед очима твоїми, візьмуть в руки свої і заберуть.

7. І зібрав цар ізраїльський усіх старшин краю, і сказав: Зауважте і дивіться, він замислив лихе; коли він прислав до мене за дружинами моїми і синами моїми, і сріблом моїм, і золотом моїм, я йому не відмовив.

8. І сказала йому вся старшина і весь народ: Не слухай і не погоджуйся.

9. І сказав він послам Бен-Гадада: Скажіть моєму цареві: Усе, про що ти просив першого разу від служника твого, я готовий учинити; а цього вчинити не можу. І пішли послы, і віднесли йому відповідь.

10. І послав до нього Бен-Гадад сказати: Нехай те і те вчинять мені боги, і ще більше нехай учинять, якщо пороху самарійського не стане для всіх людей, що йдуть за мною.

11. І відповідав цар ізраїльський, і сказав: Скажіть, нехай не хвалиться підперезаний, як розперезаний.

12. Зачувши це слово, Бен-Гадад, котрий жив разом із царями в шатрах, сказав служникам своїм: Беріть в облогу місто. І вони взяли місто в облогу.

13. І ось, один пророк підійшов до Ахава, царя ізраїльського, і сказав: Так говорить Господь: Чи ти бачиш усе оце велике юрмище? Ось, Я сьогодні віддам його в руку твою, щоб ти знав, що Я – Господь.

14. І сказав Ахав: Через кого? Він сказав: Так говорить Господь: Через служників окружних старшин. І сказав [Ахав]: Хто розпочне битву? Він сказав: Ти.

15. [Ахав] перелічив служників старшин окружних, і виявилось їх двісті тридцять двоє; після них порахував увесь народ, всіх синів Ізраїлевих, було сім тисяч.
16. І вони виступили опівдні, а Бен-Гадад напився у шатрах разом із царями, які допомагали йому.
17. І виступили передніше служники старшин округів. І послав Бен-Гадад, і повідали йому, що люди вийшли із Самарії.
18. Він сказав: Якщо по мир вийшли вони, то схопіть їх живими; А якщо на війну вийшли, також схопіть живими.
19. І вийшли з міста служники старшин округів, і військо за ними.
20. І вбивав кожний супротивника свого; і побігли сиріяни, а ізраїльтяни погналися за ними. А Бен-Гадад, цар сирійський, порятувався на коні, з вершниками.
21. І вийшов цар Ізраїльський, і взяв коней і колісниці, і завдав великої поразки сиріянам.
22. І підійшов пророк до царя ізраїльського, і сказав йому: Піді, тримайся мужньо, укріпись, і зважай, що тобі чинити; бо за рік цар сирійський знову піде супроти тебе.
23. Служники царя сирійського сказали йому: Бог їхній є Богом гір, а тому вони подолали нас. Якщо ж ми учинимо бойовище з ними на рівнині, то напевне здолаємо їх.
24. Отож, ось що учини: Усунь тих царів, кожного з місця його, і замість них постав старшин округ.
25. І набери собі війська стільки, скільки загинуло в тебе, і коней, скільки було коней, і коліниць, скільки було коліниць; і вчинимо бій із ними на рівнині, і тоді, напевне, здолаємо їх. І дослухався він до голосу їхнього, і вчинив так.
26. За рік, який проминув, Бен-Гадад зібрав сиріян і виступив до Афеку, щоб воювати з Ізраїлем.
27. Зібрані були сини Ізраїлеві, і, взявши харчів, вийшли назустріч їм. І розташувалися сини Ізраїлеві табором перед ними, немовби двійко невеликих отар кіз, а сиріяни виповнили край.
28. І підійшов Божий чоловік, і сказав цареві ізраїльському: Так говорить Господь: За те, що сиріяни говорять: Господь є Бог гір, а не Бог долин, Я все оце велике юрмище віддам у руку твою, щоб ви знали, що Я – Господь.
29. І стояли таборами одні супроти других сім днів. Сьомого дня розпочалася битва; і сини Ізраїлеві винищили сто тисяч піших сиріян – за один день.
30. Решта втікла до міста Афека. [Там] завалився мур на решту двадцять сім тисяч чоловіків, що залишились. А Бен-Гадад утік до міста і бігав з одного внутрішнього помешкання до другого.
31. І сказали йому служники його: Ми чули, що царі дому Ізраїлевого – царі милостиві. Дозволь нам покласти веретища і мотузки на голови свої, і піти до царя ізраїльського; Можливо, він помилує душу твою.

32. І підперезали вони веретищами стегна свої, і мотузки поклали на голови свої, і прийшли до царя ізраїльського і сказали: служник твій Бен-Гадад говорить: Помилуй життя моє. Той сказав: Хіба він живий? Він брат мій.
33. Люди ці взяли це за [добрий] натяк, і квапливо підхопили слово з уст його, і сказали: Брат твій Бен-Гадад. І сказав він: Підіть, приведіть його. І вийшов до нього Бен-Гадад, і він посадовив його [з собою] на колісницю.
34. І сказав йому [Бен-Гадад] : Міста, які забрав мій батько у твого батька, я поверну, і майдани ти можеш мати в Дамаску, як батько мій мав у Самарії. [Ахав сказав] : Після угоди я відпущу тебе. І, уклавши з ним угоду, відпустив його.
35. Тоді один чоловік із синів пророків сказав іншому, за словом Господнім: Бий мене. Але цей чоловік не погодився бити його.
36. І сказав йому: За те, що ти не послухав голосу Господнього, заб'є тебе лев, коли підеш від мене. Він пішов од нього, і лев, зустрівши його, забив його.
37. І знайшов він іншого чоловіка, і сказав: Бий мене! Цей чоловік бив його до того, що зранив його ударами.
38. І пішов пророк, і постав перед царем на дорозі, затуливши покривалом очі свої.
39. Коли цар проїздив мимо, він закричав цареві і сказав: Служник твій ходив на битву, і ось, один чоловік, який відійшов на бік, підвів до мене чоловіка і сказав: Стережи цього чоловіка; Якщо його не стане, то душа твоя буде за його душу, або ти муситимеш відважити талант срібла.
40. Коли служник твій зайнявся цими й іншими справами, його не стало. І сказав йому цар ізраїльський: Ось такий тобі вирок: Ти сам вирішив.
41. Він тут-таки скинув покривало з очей своїх, і впізнав його цар, що він із пророків.
42. І сказав йому: Так говорить Господь: За те, що ти випустив з рук своїх чоловіка, проклятого Мною, душа твоя буде замість його душі, народ твій, замість його народу.
43. І рушив цар ізраїльський додому стривожений і смутний, і прибув до Самарії.

3 Царів 21

1. І сталося після цих подій: У Навота, ізреелянина, що в Ізреелі, був виноградник біля палацу Ахава, царя самарійського.
2. І сказав Ахав Навотові, говорячи: Віддай мені свого виноградника; з нього у мене буде овочевий сад, бо він близько від мого дому; а замість нього я дам тобі виноградника кращого від цього, або, якщо тобі до вподоби, дам тобі срібла, згідно з ціною на нього.
3. Але Навот сказав Ахавові: Нехай убереже мене Господь, щоб я віддав тобі спадок батьків моїх!
4. І прийшов Ахав додому невдоволений і стурбований тим словом, котре сказав йому Навот ізреелянин, говорячи: Не віддам тобі спадку батьків моїх. І ліг у постіль свою і відвернув лице своє, і хліба не їв.

5. І зайшла до нього дружина його Єзавель, і сказала йому: Чого це дух твій утратив спокій, що ти й хліба не їси?
6. Він сказав їй: Коли я почав говорити Навотові ізреелянинові і сказав йому: Віддай мені виноградника твого за срібло, або, якщо хочеш, я дам тобі [другого] виноградника замість нього, тоді він сказав: Не віддам тобі виноградника мого.
7. І сказала йому Єзавель, дружина його: Що то за царство було б в Ізраїлі, якби ти так чинив? Підведися, їж хліб і май спокій; я надбаю тобі виноградника Навота ізреелянина.
8. І написала вона від ймення Ахава листи, і позапечатувала їх його печаткою, і послала ці листи до старшин і вельмож у його місті, які мешкали там з Навотом.
9. У листах вона писала так: Оголосіть піст, і посадіть Навота на перше місце в народі.
10. А навпроти посадіть двох негідних людей, котрі свідчили б супроти нього, кажучи: Ти зневажив Бога і царя; а потім виведіть його і забийте його камінням, щоб він помер.
11. І вчинили мужі міста його, старшини і вельможі, які мешкали у місті його, як наказала їм Єзавель, так, як написано в листах, котрі вона послала до них.
12. Оголосили піст і посадовили Навота на чолі народу.
13. І виступили два нікчемних чоловіки, і сіли навпроти нього, і свідчили на нього ці недобрі люди перед народом, і говорили: Навот зневажив Бога і царя. І вивели його за місто, і забили його камінням, і він помер.
14. І послали до Єзавелі сказати: Навота забито камінням, і він помер.
15. Зачувши, що Навота забито камінням, і він помер, Єзавель сказала Ахавові: Підведися, візьми у володіння виноградника Навота ізреелянина, котрого він не хотів тобі віддавати за срібло; тому що Навота немає серед живих, він помер.
16. Коли почув Ахав, що Навота вбито, підвівся Ахав, щоб піти на виноградник Навота ізреелянина, і заволодіти ним.
17. І було слово Господнє до Іллі тішб'янина:
18. Підведися, піди назустріч Ахавові, цареві ізраїльському, котрий в Самарії; ось, він тепер у винограднику Навота, куди прийшов, щоб взяти [його] у володіння свої.
19. І скажи йому: Так говорить Господь: Ти забив, і після цього забираєш у спадок? І скажи йому: Так говорить Господь: На тому місці, де пси лизали Навотову кров, пси будуть лизати і твою кров.
20. І сказав Ахав Іллі: Знайшов ти мене, враже мій! Він сказав: Знайшов, тому що ти заходився чинити лихе перед очима Господа.
21. [Так говорить Господь] : Ось Я наведу на тебе лихоліття, і вимету за тобою, і винищу в Ахава кожного, хто виливає на стіну, і невіЛЬНОГО, і того, що залишиться в Ізраїлі.
22. І вчиню з домом твоїм так, як учинив Я з домом Єровоама, Неватового сина, і з домом Баші, Ахієвого сина, за образу, котрою ти роздратував [Мене], і увів Ізраїля в гріх.

23. Також про Єзавель сказав Господь: Пси з'їдять Єзавель за мурами Ізрееля.
24. Хто помре в Ахава у місті, того з'їдять пси; а хто помре в полі, того видзьобають птахи небесні.
25. Не було ще такого, як Ахав, котрий заходився чинити лихе перед очима Господніми, до чого схиляла його дружина його Єзавель.
26. Він учиняв вельми мерзенно, ідучи за ідолами, як чинили Амореї, котрих Господь прогнав від синів Ізраїлевих.
27. Вислухавши всі слова оці, Ахав розірвав одежу свою, і зодягнув на тіло своє веретище, і постив, і спав у веретищі, і ходив зажурений.
28. І було слово Господнє до Іллі тішб'янина, і сказав Господь:
29. Бачиш, як упокорився переді Мною Ахав? За те, що він упокорився переді Мною, Я не наведу лиха в його дні. За днів сина його наведу лихо на дім його.

3 Царів 22

1. Прожили три роки, і не було війни поміж Сирією та Ізраїлем.
2. Третього року Йосафат, цар Юдин, пішов до ізраїльського царя.
3. І сказав цар ізраїльський служникам своїм: Чи відаєте, що Рамот Гілеадський – наш? А ми так довго мовчимо і не відбираємо його з руки царя Сирійського.
4. І сказав Йосафатові: Чи підеш ти зі мною супроти Рамота Гілеадського? І сказав Йосафат царю ізраїльському: Як ти, так і я. Як твій народ, так і мій народ; як твої коні, так і мої коні.
5. І сказав Йосафат цареві ізраїльському: Запитай сьогодні, що скаже Господь.
6. І зібрав цар ізраїльський пророків майже чотириста чоловіків, і сказав їм: Чи йти мені війною на Рамот Гілеадський, чи ні? Вони сказали: Йди, Господь віддасть [його] в руки царя.
7. І сказав Йосафат: Чи немає тут пророка Господнього, щоб нам запитати через нього у Господа?
8. І сказав цар ізраїльський Йосафатові: Є ще один чоловік, через якого можна запитати у Господа; але я не люблю його; бо він не пророкує про мене доброго, а тільки лихе; Це Міхей, син Їмлин. А Йосафат сказав: Не говори так, царю.
9. І покликав цар ізраїльський одного євнуха, і сказав: Приведи скоріше Міхея, сина Їмлиного.
10. Цар ізраїльський і Йосафат, цар Юдин, сиділи кожний на троні своїм, повбірані в [царську] одіж, на майдані перед брамою Самарії, і всі пророки пророкували перед ними.
11. І вчинив собі Седекія, син Кенаанин, залізні роги, і сказав: Так говорить Господь: Оцим будеш бити сиріян аж до винищення їх!

12. І всі пророки пророкували те саме, кажучи: Йди на Рамот Гілеадський, матимеш успіх, Господь віддасть [його] в руку царя.
13. Посланець, котрий пішов кликати Міхея, говорив йому: Ось, думка тих пророків – однодушно [звіщають] цареві добро; Нехай же й твоє слово буде узгодженим зі словом кожного з них. І ти не скажи інакше.
14. І сказав Міхей: Живий Господь! Я скажу те, що скаже мені Господь.
15. І прийшов він до царя. Цар сказав йому: Міхею! Чи йти нам війною на Рамот Гілеадський, чи ні? І сказав той йому: Іди, матимеш успіх, Господь подасть [його] в руку царя.
16. І сказав йому цар: І ще, і ще заклинаю тебе, щоб ти не говорив мені нічого, окрім правди в ймення Господа!
17. І сказав він: Я бачу всіх Ізраїльтян, розпорошених по горах, як овечок, у котрих немає пастуха. І сказав Господь: Немає в них володаря, нехай повертаються з миром кожне до свого дому.
18. І сказав цар ізраїльський Йосафатові: Чи не говорив я тобі, що він не пророкує про мене доброго, а тільки лихе?
19. І сказав [Міхей] : Вислухай слово Господнє: Я бачив Господа, який сидить на троні Своєму, і все військо небесне стояло при ньому, по праву і по ліву руку Його.
20. І сказав Господь: Хто зуміє нарядити Ахавові, щоб він пішов і загинув у Рамоті Гілеадському? І один говорив так, а другий говорив інакше.
21. І вийшов один дух, став перед Господом, і сказав: Я зваблю його. І сказав йому Господь: Чим?
22. І відповів він: Я піду і стану брехливим духом в устах усіх його пророків. [Господь] сказав: Ти звабиш його і переможеш. Піди і вчини так.
23. І ось тепер, допустив Господь духа неправди в уста всіх цих пророків твоїх; Але Господь вирік про тебе лихе.
24. І підійшов Седекія, син Кенаанів, і вдарив Міхея по щоці, сказавши: Як, невже від мене відійшов Дух Господній, щоб говорити в тобі?
25. І сказав Міхей: Ось, ти побачиш [це] того дня, коли бігатимеш із одної кімнати в іншу, щоб сховатися.
26. І сказав цар ізраїльський: Візьміть Міхея, і одведіть його до Амона, старшини міста, та до Йоаша, царевого сина.
27. І скажіть: Так говорить цар: Киньте цього до в'язниці, і годуйте його скупим хлібом і скупою водою, аж доки я не повернуся з миром.
28. І сказав Міхей: Якщо повернешся з миром, то не Господь говорив через мене. І сказав: Послухай, увесь народе!
29. І пішов цар ізраїльський і Йосафат, цар Юдин, на Рамот Гілеадський.

30. І сказав цар ізраїльський Йосафатові: Я перевдягнуся і піду на бій, а ти одягни мої [царські] шати. І переодягнувся цар ізраїльський, і став до бою.
31. Сирійський цар наказав старшинам колісниць, котрих у нього було тридцять два, сказавши: Не ставайте до бою з малим та з великим, а тільки з одним царем ізраїльським.
32. Старшини колісниць, забачивши Йосафата, були певні, що перед ними цар ізраїльський, і повернули до нього, щоб напасти на [нього]. І закричав Йосафат.
33. Старшини колісниць побачили, врешті, що то не ізраїльський цар, завернули від нього.
34. А один чоловік випадково натягнув тятиву лука і поранив ізраїльського царя крізь шво панцера. І сказав він своєму візникові: Заверни назад і вивези мене із війська, бо я дістав рану.
35. Але битва того дня посилилася, і цар стояв на колісниці супроти сиріян, а увечері помер, і кров із рани цідилася в колісницю.
36. А коли заходило сонце, оголосили у таборі: Кожний іди до свого міста, кожний до свого краю.
37. І помер цар, і привезли його в Самарію, і поховали царя в Самарії.
38. І обмили колісницю на ставку самарійському, і пси лизали кров його, і обмивали блудниці, за словом Господнім, котре він вирік.
39. Решта Ахавових діянь, усе, що він чинив, і дім із слонової кості, котрого він спорудив, і всі міста, котрі він збудував, описані в Літописі царів ізраїльських.
40. І спочив Ахав з батьками своїми, і зацарював Ахазія, син його, замість нього.
41. А Йосафат, син Аси, зацарював над Юдеєю четвертого року Ахава, царя ізраїльського.
42. Тридцять п'ять років було Йосафатові, коли зацарював, і двадцять п'ять літ царював у Єрусалимі. Ймення матері його – Азува, донька Шілхи.
43. Він ходив у всьому шляхом батька свого Аси, не сходяв з нього, роблячи до вподоби очам Господнім. Тільки узвишшя лишилися не понищені; народ усе ще звершував пожертви і кадіння на узвишшях.
44. Йосафат уклав угоду про мир із царем ізраїльським.
45. Інші діяння Йосафатові і подвиги його, котрі він звершив, і як він воював, описані в Літописі царів Юдиних.
46. А рештки блудників, котрі залишилися за днів батька його Аси, він винищив у країні.
47. А в Едомі тоді не було царя, а [був] намісник царський.
48. Йосафат збудував кораблі на морі, щоб ходити до Офіру по золото; але вони не дійшли, бо розбилися при Еційон-Гевері.
49. Тоді сказав Ахазія, син Ахава, Йосафатові: Нехай мої служники підуть із твоїми служниками на кораблях. Але Йосафат не погодився.

50. І спочив Йосафат з батьками своїми і був похований з батьками своїми у місті Давида, батька свого. І зацарював Єгорам, син його.

51. Ахазія, син Ахавів, зацарював над Ізраїлем в Самарії сімнадцятого року Йосафата, царя Юдиного, і царював над Ізраїлем два роки.

52. І чинив він лихе перед очима Господа, і ходив шляхом батька свого, і шляхом матері своєї, і шляхом Єровоама, сина Неватового, котрий увів Ізраїля у гріх.

53. Він слугував Ваалові, і поклонявся йому, і прогнівив Господа, Бога Ізраїлевого, всім тим, що чинив батько його.

Четверта Книга Царів

4 Царів 1

1. І відкинувся Моав від Ізраїля по смерті Ахава.

2. А сам Ахазія упав через грати зі світлиці своєї, що в Самарії, і занедужав. І послав послів, і сказав: Підіть, запитайте у Ваал-Зевува, екронського бога, чи одужаю я від цієї хвороби?

3. Тоді Ангел Господній сказав Іллі тішб'янину: Підведися, піди назустріч посланцям від царя самарійського і скажи їм: Хіба немає Бога в Ізраїлі, що ви йдете просити Ваал-Зевува, божка екронського?

4. А тому так говорить про це Господь: З постелі, на котру ти ліг, не зійдеш із неї, але помреш. І пішов Ілля.

5. І повернулися до [Ахазії] посланці. І він сказав їм: Чому це ви повернулися?

6. І сказали йому: Назустріч нам вийшов чоловік і сказав нам: Ідіть, повертайтеся до царя, котрий послав вас, і скажіть йому: Так говорить Господь: Хіба немає Бога в Ізраїлі, що ти посилаєш просити Ваал-Зевува, божка екронського? За це з постелі, на котру ти ліг, не зійдеш із неї, але помреш.

7. І сказав їм: Який на вигляд той чоловік, що вийшов вам назустріч і говорив вам слова оці?

8. Вони сказали йому: Той чоловік волохатий і шкіряним поясом підперезаний на крижах його. І сказав він: Це – Ілля тішб'янин.

9. І послав до нього п'ятдесятника з його п'ятдесятком. І він піднявся до нього, коли Ілля сидів на вершечку гори, і сказав йому: Чоловіче Божий! Цар сказав: Зійди.

10. І відповідав Ілля, і сказав п'ятдесятникові: Якщо я – чоловік Божий, то нехай зійде з неба вогонь і спалить тебе і твій п'ятдесяток! І зійшов з неба вогонь, і спалив його і п'ятдесяток його.

11. І послав до нього цар другого п'ятдесятника з його п'ятдесятком. І він почав говорити йому: Чоловіче Божий! Так сказав цар: Зійди скоріше.

12. І відповідав Ілля, і сказав йому: Якщо я – чоловік Божий, то нехай зійде вогонь з неба і спалить тебе і твій п'ятдесяток. І зійшов вогонь Божий з неба, і спалив його і п'ятдесяток його.

13. І ще послав утрете п'ятдесятника з його п'ятдесятком. І підвівся, і прийшов п'ятдесятник третій, і впав на коліна свої перед Іллею, і благав його, і говорив йому: Чоловіче Божий! Хай не буде зневажена душа моя і душа служників твоїх – оцих п'ятдесяти, – перед очима твоїми.

14. Он же, зійшов вогонь з неба і спопелив двох п'ятдесятників попередніх із їхніми п'ятдесятками; але тепер нехай не буде зневажена душа моя перед очима твоїми!

15. І сказав Ангел Господній Іллі: Піди з ним, не бійся його. І він підвівся, і пішов з ним до царя.

16. І сказав йому: Так говорить Господь: За те, що ти послав послів просити Ваал-Зевува, екронського божка, наче в Ізраїлі немає Бога, аби просити слова Його, – із постелі, на яку ти ліг, не зійдеш із неї, але помреш.

17. І помер він за словом Господнім, котре вирік Ілля. І зацарював Єгорама замість нього, другого року Єгорома, сина Йосафата, царя Юдиного, оскільки сина у того не було.

18. А решту діянь Ахазії, котрі він учинив, описано в Літописі царів ізраїльських.

4 Царів 2

1. О тій порі, коли Господь зажадав забрати Іллю у вихорі на небо, то йшов Ілля з Єлїсеєм із Гїлгалу.

2. І сказав Ілля Єлїсеєві: Залишися тут, бо Господь посилає мене аж до Бет-Елу. Одначе Єлїсей сказав: Живий Господь і жива душа твоя! Не залишу тебе. І пішли вони до Бет-Елу.

3. І вийшли сини пророків, котрі у Бет-Елі, до Єлїсея і сказали йому: Чи відаєш ти, що нині Господь піднесе володаря твого над головою твоєю? Він сказав: Я також знаю, мовчіть.

4. І сказав йому Ілля: Єлїсею, залишися тут, бо Господь посилає мене до Єрїхону. І сказав він: Живий Господь і жива душа твоя! Не залишу тебе. І прийшли до Єрїхону.

5. І прийшли сини пророків, котрі в Єрїхоні, до Єлїсея і сказали йому: Чи відаєш, що нині Господь піднесе володаря твого над головою твоєю? Він сказав: Я також знаю, мовчіть.

6. І сказав йому Ілля: Залишися тут, бо Господь посилає мене до Йордану. І сказав він: Живий Господь і жива душа твоя: Не залишу тебе. І пішли обидва.

7. П'ятдесят чоловіків із синів, які пророкують, пішли і стали віддалік супроти них, а вони обидвоє стояли біля Йордану.

8. І взяв Ілля милоть свою, згорнув її і вдарив нею по воді, і розійшлася вона туди й сюди, і перейшли обидва, наче суходолом.

9. Коли вони перейшли, Ілля сказав Єлїсеєві: Проси, що вчинити тобі передніше, аніж я буду взятий від тебе. І сказав Єлїсей: Дух, котрий в тобі, нехай буде на мені удвічі.
10. І сказав він: Складного ти просиш. Якщо побачиш, як я буду взятий від тебе, то буде тобі так, а якщо не побачиш, не буде.
11. Коли вони йшли і по дорозі розмовляли, раптом з'явилася колісниця вогняна і коні вогняні, і розлучили їх обидвох, і полинув Ілля у вихорі на небо.
12. А Єлїсей дивився і вигукував: Батьку мій, батьку мій, колісниця Ізраїля і кіннота його! І не бачив його більше. І схопив він одягу свою, і роздер її на дві частини.
13. І підняв милоть Іллі, котра впала з нього, і пішов назад, і зупинився на березі Йордану.
14. І взяв милоть Іллі, що впала з нього, і вдарив нею по воді, і сказав: Де Господь, Бог Іллі, – Він Самий? І вдарив нею по воді, і вона розійшлася туди й сюди, і перейшов Єлїсей.
15. І побачили його сини пророків, котрі в Єрихоні, здалеку, і сказали: Спочив Дух Іллі на Єлїсеї. І пішли назустріч йому, і вклонилися йому до землі.
16. І сказали йому: Ось, є у нас, служників твоїх, п'ятдесят чоловіків, люди міцні; нехай вони підуть та пошукають володаря твого, може, забрав його Дух Господній і кинув на одну з гір, або ж в одну із долин. А він казав їм: Не посилайте.
17. Але вони правили своєї довго, аж надокучили йому, і він сказав: Пошліть. І послали п'ятдесятеро чоловіків, і шукали три дні, і не знайшли його.
18. І повернулися до нього, а він о тій порі мешкав у Єрихоні, і сказав їм: Чи не казав я вам: Не ходіть?
19. І сказали мешканці міста Єлїсеєві: Ось, місцезнаходження цього міста добре, як бачить володар наш, але вода недобра і земля неплоднa.
20. І сказав він: Подайте мені нового кухля і покладіть туди солі. І дали йому.
21. І вийшов він до джерела води, і кинув туди солі, і сказав: Так говорить Господь: Я вчинив воду оцю здоровою, не буде вже від неї ні смерті, ані неплоддa.
22. І стала та вода здоровою аж донині, за словом Єлїсея, котре він сказав.
23. І пішов він звідти до Бет-Елу. Коли він йшов дорогою, то малі діти вибігли з міста і кепкували з нього, і говорили йому: Іди, лисий! Іди, лисий!
24. Він озирнувся і побачив їх, і прокляв їх йменням Господнім. І вийшли дві ведмедиці з лісу і розтерзали з них сорок і двоє дітей.
25. Звідси пішов він на гору Кармел, а звідти повернувся до Самарії.

4 Царів 3

1. Єгорам, син Ахавів, зацарював над Ізраїлем у Самарії вісімнадцятого року Йосафата, царя Юдиного, і царював дванадцять років.

2. І чинив недобре в очах Господніх, хоч і не так, як батько його і матір його; Він зняв статую Ваала, котру зробив його батько.
3. Одначе гріхів Єровоама, сина Неватового, що вводив у гріх Ізраїля, він тримався, і не відступав од них.
4. А Меша, цар моавський, розводив дрібну худобу і прислав цареві ізраїльському по сто тисяч ягнят і по сто тисяч рунних баранів.
5. Але коли Ахав помер, цар моавський повстав супроти царя ізраїльського.
6. І виступив цар Єгорам того дня із Самарії, і вчинив огляд усьому Ізраїлеві.
7. І пішов, і послав до Йосафата, царя Юдиного, сказати: Цар моавський повстав супроти мене, чи підеш зі мною на війну супроти Моава? Він сказав: Піду, як ти, так і я, як твій народ, так і мій народ, як твої коні, так і мої коні.
8. І сказав: Якою дорогою просуватися нам? Він сказав: Дорогою пустелі едомської.
9. І пішов цар ізраїльський і цар Юдин, і цар едомський, і йшли вони обхідною дорогою сім днів, і не було води для війська і для худоби, котра [йшла] за ними.
10. І сказав цар ізраїльський: Ох! Скликав Господь трьох царів оцих, щоб віддати їх у руки Моава.
11. І сказав Йосафат: Чи немає тут пророка Господнього, щоб нам запитати у Господа через нього? І відповідав один із служників царя ізраїльського, і сказав: Тут Єлисей, син Шафатів, котрий подавав воду на руки Іллі.
12. І сказав Йосафат: Є у нього слово Господнє. І пішли до нього цар ізраїльський, і Йосафат, і цар едомський.
13. І сказав Єлисей цареві ізраїльському: Що мені вчинити з тобою? Піди до пророків батька твого і до пророків матері твоєї. І сказав йому цар ізраїльський: Ні, тому що Господь скликав сюди трьох царів оцих, щоб віддати їх в руку Моава.
14. І сказав Єлисей: Живий Господь Саваот, перед Котрим я стою! Якби я не поважав Йосафата, царя Юдиного, то не глянув би на тебе і не побачив би тебе.
15. Тепер покличте мені гусяра. І коли гусяр грав на гусях, тоді рука Господня торкнулася до Єлисея.
16. І він сказав: Так говорить Господь: Понакопуйте в цій долині густо ровів;
17. Тому що так говорить Господь: Не побачите вітру і не побачите дощу, а долина оця виповниться водою, котру будете пити ви і дрібна та велика скотина ваша.
18. Але цього замало перед очима Господа; Він і Моава віддасть у ваші руки.
19. І ви завоюєте усі міста укріплені, і всі міста чільні, і всі найкращі дерева позрубуєте, і всі джерела води загатите, і всі найкращі ділянки у полях закидаєте камінням.
20. Уранці, коли підносять хлібне приношення, раптом ринула вода по шляху від Едома, і виповнилася земля водою.

21. Коли моавитяни почули, що йдуть царі воювати з ними, тоді зібрали всіх, починаючи від того, хто носить пояса, і старших, і стали на рубежі.
22. Уранці підвелися вони зарані, і, коли сонце засяяло над водою, моавитянам здалеку видилася ця вода червоною, наче кров.
23. І вони сказали: Це кров; Воювали царі між собою і винищили один одного; тепер по здобич, Моаве!
24. І прийшли вони до табору ізраїльського. І постали ізраїльтяни, і почали бити моавитян, а ті утікали від них, а вони переслідували їх і били моавитян.
25. І міста зруйнували, і на кожну кращу ділянку в полі кинули кожний свого каменя і закидали її. І всі джерела води загатили. І всі найкращі дерева зрубали, так що залишилися тільки каміння Кір-Харешеті. І оточили його тарани і зруйнували його.
26. І побачив цар моавський, що битва болісна для нього, і взяв із собою сімсот чоловіків, що оголили мечі, аби пробитися до царя едомського; але не змогли.
27. І взяв він сина свого первістка, що мав зацарювати після нього, і приніс його для всеспалення на мурі. Це викликало велике обурення в ізраїльтянах, і вони відступили від нього, і повернулися на свою землю.

4 Царів 4

1. Одна із дружин синів пророків із зойком говорила Єлесеєві: Служник твій, мій чоловік, помер. А ти відаєш, що служник твій боявся Господа. Тепер прийшов позикодавець забрати обидвох дітей моїх за служників собі.
2. І сказав їй Єлесеє: Що маю зробити тобі? Скажи мені, що є у домі твоєму? Вона сказала: Немає у служниці твоєї нічогосінько в домі, окрім горняти з елеєм.
3. І сказав він: Піди, попроси собі посудин на стороні, у всіх сусідів твоїх, посудин порожніх, набери чимало.
4. І піди, замкни двері за собою і за синами твоїми, і поналивай усі оці посудини; а повні повідставляй.
5. І пішла від нього, і замкнула двері за собою і за синами своїми. Вони подавали їй, а вона наливала.
6. Коли виповнені були посудини, вона сказала своєму синові: Подай мені ще посудину. Він сказав їй: Немає більше посудин. І перестала виливатися олива.
7. І прийшла вона і переказала чоловікові Божому. Він сказав їй: Піди, продай оливу і заплати борги твої, а що залишиться, споживатимеш із синами твоїми.
8. Одного дня прийшов Єлесеє до Шунаму. Там одна заможна жінка ублагала його [до себе] їсти хліб; і коли б він не проходив, завжди заходив туди їсти хліб.
9. І сказала вона чоловікові своєму: Ось, я знаю, що чоловік Божий, котрий проходить повз нас постійно, є святий.

10. Учинимо невеличку опочивальню над стіною і поставимо йому там ліжко, і стола, і стільці, і світильника; І коли він буде приходити до нас, нехай заходить туди.
11. І одного дня він прийшов туди, і зайшов до опочивальні і ліг там.
12. І сказав Гехазієві, служникові своєму: Поклич оцю шунамитянку. І покликав її, і вона постала перед ним.
13. І сказав йому: Скажи їй: Ось, ти так турбуєшся про нас; Що тобі зробити? Чи не треба поговорити про тебе з царем, чи з військовою старшиною? Вона сказала: Ні, серед свого народу я живу.
14. І сказав він: А що зробити їй? І сказав Гехазі: Та ось, сина немає в неї, а чоловік її похилого віку.
15. І сказав він: Поклич її. Він прикликав її, і постала вона в дверях.
16. І сказав він: За рік, о цій порі, ти триматимеш на руках сина. І сказала вона: Ні, володарю мій, чоловіче Божий, не обманюй служниці своєї.
17. І стала жінка вагітною, і народила сина на другий рік, о тій порі, про котру сказав їй Єлсей.
18. І підростав хлопчик, і одного дня прийшов до батька свого, до женців.
19. І сказав батькові своєму: Голова моя! Голова моя болить! І сказав той служникові своєму: Віднеси його до матері його.
20. І поніс його, і приніс його до матері його. І він сидів на колінах у неї до полудня, і вмер.
21. І пішла вона, і поклала його на постелі Божого чоловіка, замкнула його і вийшла.
22. І покликкала чоловіка свого, і сказала: Пришли мені одного із служників і одну із віслючок; Я поїду до чоловіка Божого і повернуся.
23. Він сказав: Нащо тобі їхати до нього? Сьогодні – не новомісяччя і не субота, але вона сказала: Гаразд.
24. І осідлала віслючку, і сказала служникові своєму: Веди і йди; Не зупиняйся, аж доки не скажу тобі.
25. І рушила, і прийшла до чоловіка Божого, до гори Кармел. І коли побачив чоловік Божий її здалеку, то сказав служникові своєму Гехазі: Це ота шунамитянка.
26. Побіжи до неї назустріч, і скажи: Чи здорова ти? Чи здоровий твій чоловік? Чи здорова дитина? Вона сказала: При здоров'ї.
27. А коли прийшла до чоловіка Божого, то вхопилася за ноги його. І підійшов Гехазі, аби перешкодити їй; але чоловік Божий сказав: Не руш її; душа в неї зажурена, а Господь приховав од мене і не відкрив мені.
28. І сказала вона: Чи просила я сина у володаря мого? Чи не говорила я: Не обманюй мене?

29. І сказав він Гехазі: Опережи стегна свої, і візьми жезла мого в руку твою, і піди. Якщо зустрінеш когось, не вітайся з ним, і якщо хтось буде тебе вітати, не відповідай йому. І поклади жезла мого на обличчя дитини.
30. І сказала матір дитини: Живий Господь і жива душа твоя! Не залишу я тебе! І він підвівся, і пішов за нею.
31. А Гехазі пішов перед ними і поклав жезла на обличчя дитини. Але не було ні голосу, ані відповіді. І вийшов назустріч йому, і доповів йому, і сказав: Не пробуджується хлопчик!
32. І зайшов Єлисей у дім, і ось, дитина мертва лежить на постелі його.
33. І зайшов, і замкнув двері, і помолився Господові.
34. І підвівся, і ліг на дитину, і притулив уста свої до її уст, і свої очі до її очей, і свої долоні до її долонь, і прихилився до неї, і зігрілося тіло дитини.
35. І підвівся, і пройшовся світличкою взад-уперед; потім знову підвівся і прихилився до нього. І чхнув той хлопчина аж до семи разів, і розплющив хлопчина очі свої.
36. І покликав він Гехазі і сказав: Поклич оту шунамитянку. І той прикликав її. Вона прийшла до нього, і він сказав їй: Візьми сина свого.
37. І підійшла, і впала йому до ніг, і вклонилася до землі. І взяла сина свого, і пішла.
38. А Єлисей повернувся до Гілгалу. І був голод у тім краю, і сини пророків сиділи перед ним. І сказав він служникові своєму: Постав великого казана і звари їжу для синів пророцьких.
39. І вийшов один із них у поле збирати овочі, і знайшов дику, в'юнку рослину, і набрав з неї диких плодів повнісіньку одежу свою. І прийшов, і накришив їх у казан з їжею, хоч вони не знали [їх].
40. І насипали їм їсти. Та тільки-но вони почали їсти ту їжу, як учинили гвалт і кричали: Смерть у казані, чоловіче Божий! І не могли їсти.
41. І сказав він: Подайте борошна. І всипав його до казана, і сказав [Гехазі] : Насипай людям, нехай їдять. І не стало шкідливого у казані.
42. І прийшов один чоловік із Баал-Шалішу, і приніс Божому чоловікові хліб першоплоду – двадцять ячмінних хлібців та сирі зерна в колосках. І сказав Єлисей: Віддай людям, щоб вони могли їсти.
43. І сказав служник його: Що я тут дам сотні чоловіків? І сказав він: Віддай людям, нехай їдять, бо так говорить Господь! Наїдяться, і залишаться,
44. Він подав їм, і вони наситилися, і ще залишилося, за словом Господнім.

4 Царів 5

1. Нааман, старший військовий царя сирійського, був значний чоловік у володаря свого і поважаний, тому що через нього дав Господь перемогу сиріянам. І чоловік цей був чудовий вояк, але в проказі.

2. [Одного разу] сиріяни пішли загонами і взяли у полон із краю Ізраїльського маленьку дівчинку, і вона служила дружині Наамановій.
3. І сказала вона господині своїй: О, якби володар мій та навідався до пророка, котрий у Самарії, то він зцілив би його від прокази його.
4. І пішов [Нааман], і переказав це володареві своєму, говорячи: Так і так мовить дівчинка, котра із краю Ізраїльського.
5. І сказав цар сирійський [Нааманові] : Піди, навідайся, а я надішлю листа цареві ізраїльському. Він пішов і взяв із собою десять талантів срібла і шість тисяч [шеклів] золота, і десять перемін одежі.
6. І приніс листа цареві ізраїльському, у котрому було сказано: Разом із листом оцим, ось, я посилаю до тебе Наамана, служника мого, щоб ти зняв з нього проказу його.
7. Минув час, і цар ізраїльський, прочитавши листа, розірвав одягу свою і сказав: Хіба я Бог, щоб умирати і оживляти, що він посилає до мене, щоб я зняв із чоловіка проказу його? Ось, відтепер знайте і придивляйтеся, я благаю вас, бо він шукає приводу ворогувати супроти мене.
8. Коли почув Єлисей, чоловік Божий, що цар ізраїльський розірвав одягу свою, то послав сказати цареві: Для чого ти розірвав одягу свою? Нехай він прийде до мене і спізнає, що є пророк в Ізраїлі.
9. І примчав Нааман на конях своїх і на колісниці своїй, і зупинився біля входу в дім Єлисеїв.
10. І вислав до нього Єлисей служника сказати: Піди, обмийся сім разів у Йордані, і оновиться тіло твоє у тебе, і будеш чистий.
11. І розгнівався Нааман, і пішов, і сказав: Ось, я сподівався, що він вийде, стане, і прикличе ймення Господа, Бога свого, і покладе руку свою на те місце, і зніме проказу.
12. Хіба Авана і Парпар, річки Дамаські, не кращі від усіх ізраїльських вод? Хіба я не міг би обмитися в них і очиститися? І обернувся, і пішов у гніві.
13. І підійшли служники його, і говорили йому, і сказали: Батьку наш, якби що-небудь важливе сказав тобі пророк, то чи не вчинив би ти? А тим паче, коли він сказав тобі: Обмийся, і будеш чистий.
14. І пішов він і занурився в Йордан сім разів, за словом чоловіка Божого, і оновилося тіло його, як тіло малої дитини, і очистився.
15. І повернувся до чоловіка Божого – він і увесь супровід його, і прийшов, і став перед ним, і сказав: Ось, я спізнав, що на всій землі немає Бога, а лише в Ізраїля; Отож, приймай дара від служника твого.
16. І сказав він: Живий Господь, перед Котрим стою! Не прийму [дара]. А той умовляв його взяти, але він не погодився.
17. І сказав Нааман: Якщо вже не так, то нехай служникові твому дадуть землі, скільки понесуть два мули; тому що не буде вже твій служник приносити веспалення і пожертви іншим богам, окрім Господа.

18. Тільки ось за що нехай простить Господь служникові твоєму: Коли піде володар мій до Ріммонового дому для поклоніння там і зіпреться на руку мою, і вклонюся я в домі Ріммоновому, то за моє поклоніння в домі Ріммона нехай простить Господь служника твого у цьому випадку.
19. І сказав йому: Іди з миром. І він поїхав від нього на невелику відстань.
20. І сказав Гехазі, служник Єлисея, чоловіка Божого: Ось, володар мій відмовився взяти з руки Наамана, цього сиріянина, те, що він приносив. Живий Господь! Побіжу я за ним, і візьму в нього що-небудь.
21. І погнався Гехазі за Нааманом. І побачив Нааман бігуна за собою, і зійшов із колісниці назустріч йому, і сказав: Чи з миром?
22. Він відповідав: З миром; володар мій послав мене сказати: Ось, тепер прийшли до мене з гори Єфремової двоє юнаків із синів пророцьких; дай їм талант срібла і дві переміни одежі.
23. І сказав Нааман: Візьми, мабуть, два таланти. І вмовляв його. І взяв він два таланти срібла в два мішки і дві переміни одежі, і віддав служникам своїм, і понесли перед ним.
24. Коли він прийшов до пагорба, то забрав із рук їхніх і сховав удома. І відпустив людей, і вони пішли.
25. Коли він прийшов і постав перед володарем своїм, Єлисей сказав йому: Звідки ти, Гехазі? І сказав він: Нікуди не ходив служник твій.
26. І сказав йому: Хіба серце моє не сприяло тобі, коли обернувся назустріч тобі чоловік той із колісниці своєї? Хіба час брати срібло і брати одежу, чи оливкові дерева і виноградники, і дрібну чи велику худобу, і служників чи служниць?
27. Нехай же проказа Нааманова приліпиться до тебе і до потомства твого наповік. І вийшов він од нього [білий] від прокази, як сніг.

4 Царів 6

1. І сказали сини пророків до Єлисея: Ось, місце, де ми замешкали біля тебе, затісне для нас.
2. Ходімо до Йордану, і візьмемо кожний по одній колоді і вчинимо там собі місце для житла. Він сказав: Підіть.
3. І сказав один: Вчини люб'язність, піди ти із служниками твоїми. І сказав він: Піду.
4. І пішов з ними, і прийшли до Йордану; і почали рубати дерева.
5. І коли один порався біля дерева, упала сокира у воду. І закричав він, і сказав: Ох, володарю мій! Та ж вона позичена!
6. І сказав Божий чоловік: Де вона упала? Він показав йому те місце. І відрубав він [кусок] дерева, і кинув туди, і впливла сокира!
7. І сказав він: Візьми собі. Він простягнув руку свою і взяв її.

8. Цар Сирійський пішов війною на ізраїльтян і радився із челяддю своєю, кажучи: На такій-от і на такій-от місцині я отаборуюся.
9. І послав чоловік Божий до царя ізраїльського сказати: Бережись проходити отією місциною, бо там сиріяни засіли.
10. І послав цар ізраїльський вивідувачів на ту місцину, про котру говорив йому чоловік Божий і застерігав його; і він остерігався там не раз і не два.
11. І затривожилося серце царя сирійського з цієї причини, і прикликав він служників своїх, і сказав їм: Скажіть мені, хто із вас [має перемови] з царем ізраїльським?
12. І сказав один з його служників: Ніхто, мій володарю царю; а Єлисей пророк, який в Ізраїля, переказує цареві ізраїльському навіть ті слова, котрі ти говориш в опочивальні своїй.
13. І сказав: Підіть, довідайтеся, де він; Я пошлю, і візьму його. І доповіли йому, і сказали: Ось, він у Дотані!
14. І послав туди коней, і колісниці, і багато війська. І прийшли вночі, і оточили місто.
15. А вранці служник чоловіка Божого підвівся і вийшов; І ось, військо довкола міста, і коні, і колісниці. І сказав йому служник його: Овва, мій володарю, що будемо робити?
16. І сказав він: Не бійся, тому що тих, хто з нами, більше, аніж тих, котрі з ними.
17. І молився Єлисей, і говорив: Господе! Розкрий йому очі, щоб він побачив. І розкрив Господь очі служникові, і він побачив: ось, уся гора повнісінька коней та вогняних колісниць навколо Єлисея!
18. Коли пішли до нього сирійці, Єлисей помолився Господові і сказав: Покарай їх сліпотою. І Він покарав їх сліпотою, за словом Єлисея.
19. І сказав їм Єлисей: Оце не та дорога і не те місто; ходіть за мною, я проведу вас до того чоловіка, якого ви шукаєте. І привів їх до Самарії.
20. Коли вони прийшли до Самарії, Єлисей сказав: Господе, відкрий очі їм, щоб вони бачили. І відкрив Господь очі їхні, і побачили, що вони в середині Самарії.
21. І сказав цар ізраїльський Єлисеєві, забачивши їх: Чи не побити їх, батьку мій?
22. І сказав він: Не вбивай. Хіба мечем своїм і луком своїм ти полонив їх, щоб убивати їх? Запропонуй їм хліба і води; нехай їдять і п'ють, і підуть до володаря свого.
23. І вчинив для них цар щедру гостину, і вони їли і пили. І відпустив їх, і пішли до володаря свого. І не ходили вже сирійські орди на ізраїльську землю.
24. Після цього зібрав Бен-Гадад, сирійський цар, все військо своє, і виступив, і вчинив облогу Самарії.
25. І був великий голод у Самарії, коли вони взяли в облогу її, аж так, що віслюкова голова продавалася за вісімдесят шеклів срібла, а четверта частина каву голубиною посліду – п'ять шеклів срібла.

26. Одного разу цар ізраїльський проходив муром, і одна жінка, зойкаючи, говорила йому: Поможи, володарю мій, царю!

27. І сказав він: Якщо не допоможе тобі Господь, яким чином я тобі допоможу? Чи з току або з чавила?

28. І сказав їй цар: Що тобі? І сказала вона: Оця жінка сказала мені: Віддай сина свого, з'їмо його сьогодні, а сина мого з'їмо завтра.

29. І зварили ми сина мого, і з'їли його. І я сказала їй другого дня: Віддай же сина твого, і з'їмо його. Але вона сховала сина свого.

30. Вислухавши слова жінки, цар розідрав одержу свою, і проходив муром, і народ бачив, що веретище на самому тілі його.

31. І сказав: Нехай те і те вчинить мені Господь, і ще більше вчинить, якщо залишиться голова Єлисеєва, сина Шафатового, на ньому сьогодні.

32. А Єлисей сидів у своєму домі, і старці сиділи в нього. І послав [цар] чоловіка від себе. Передніше, аніж прийшов посланець до нього, він сказав старцям: Чи бачите, що цей син убивника послав зняти мою голову? Дивіться, коли прийде посланець, зачиніть двері і притисніть його в дверях. Аж ось і тупотіння ніг володаря його за ним.

33. Ще говорив він з ними, аж ось, посланець прийшов до нього, і сказав: Ось яке лихо від Господа! Чого мені ще чекати від Господа?

4 Царів 7

1. І сказав Єлисей: Вислухайте слово Господнє. Так говорить Господь: Завтра о цій порі сея пшеничного борошна ліпшого [буде] за шекля, а дві сеї ячменю – за шекля біля брами Самарії.

2. І відповідав вельможа, на руку котрого цар спирався, чоловікові Божому, і сказав: Якби Господь відкрив вікна на небі, то й за таких обставин – чи сталося б так? І сказав той: Ось, побачиш своїми очима, але їсти цього не будеш.

3. Чотири чоловіки в проказі сиділи при вході до брами і говорили один одному: Чого нам отут сидіти, наджидаючи смерті?

4. Якщо наважимося і увійдемо до міста, то в місті голод, і ми там помремо; а якщо сидітимемо тут, то також помремо. Ходімо краще до табору сирійського. Якщо залишать нас живими, будемо жити; а якщо умертвлять, то помремо.

5. І звелися в сутінки, щоб рушити до табору сирійського. І прийшли до краю табору сирійського, і ось, там уже нікого.

6. Господь учинив те, що у таборі сирійському почули стукітняву колісниць та іржання коней; голос величезного війська. І сказали вони один одному: Мабуть, найняв супроти нас цар ізраїльський царів хеттейських і єгипетських, щоб ішли на нас.

7. І підвелися, і побігли в сутінки, і залишили шатра свої, і коней своїх, і віслуків своїх, увесь табір, як він був, і повтікали, рятуючи себе.

8. І прийшли ті прокажені до краю табору, і зайшли до одного шатра, і їли та пили, і взяли звідти срібло і золото, і одежу, і пішли й сховали. Пішли іще до одного шатра і там узяли, і пішли й сховали.

9. І сказали один одному: Не так ми чинимо. День цей – день доброї вісті. Якщо ми не поспішимо аж до ранішнього світла, то провина впаде на нас. Отож ходімо і повідаємо царевому домові.

10. І прийшли, і покликали міських брамників, і оповіли їм, говорячи: Ми входили до табору сирійського, і ось, там ані людини, ані голосу людського, а лише коні прив'язані, і віслюки прив'язані, і шатра, як вони [були] !

11. І покликали брамників, і вони переказали вість до самого царського палацу.

12. І підвівся цар уночі, і сказав служникам своїм: Скажу вам, що чинять з нами сиріяни. Вони знають, що ми страждаємо від голоду, і вийшли з табору, щоб сховатися в полі, заміряючись он як: Коли вони вийдуть з міста, ми захопимо їх живими і увійдемо до міста.

13. І відповідав один із служників при ньому і сказав: Нехай візьмуть п'ятеро коней, що залишилися в місті (із усього війська ізраїльського, котре загинуло, вони залишилися), і пошлемо, і побачимо.

14. І взяли дві колісниці з кіньми, і послав цар їх услід за сирійським військом, говорячи: Ідіть і подивіться.

15. І їхали за ними аж до Йордану, і ось, уся дорога заслана одягом і речами, котрі покидали сирійці під час квапливої втечі. І повернулися посланці, і доповіли цареві.

16. І вийшов народ, і пограбували сирійський табір, і була сея борошна кращого по шеклю, і дві сеї ячменю по шеклю, за словом Господнім.

17. І цар поставив того вельможу, на руку котрого спирався, біля брами. І розтопав його народ у брамі, і він помер, як сказав чоловік Божий, котрий говорив, коли приходив до нього цар.

18. Коли говорив чоловік Божий цареві отак: Дві сеї ячменю по шеклю, і сея борошна пшеничного буде о такій порі узавтра біля воріт Самарії;

19. Тоді відповідав цей вельможа чоловікові Божому і сказав: Якби Господь відкрив вікна на небі, то й за таких обставин чи сталося б так? А він сказав: Побачиш своїми очима, але істи цього не будеш.

20. Так і справдилося з ним; і затоптав його народ, і він помер.

4 Царів 8

1. І говорив Єлисей жінці, сина котрої воскресив він, і сказав: Підведися і піди, ти і дім твій, і поживи там, де можеш замешкати, бо Господь прикликав голод, і він прийде до цього краю на сім літ.

2. І підвелася та жінка, і вчинила за словом чоловіка Божого, і пішла вона і дім її, і жила у филистимському краї сім літ.

3. А як минуло сім літ, повернулася ця жінка з краю филистимського, і прийшла просити царя про дім свій і про поле своє.
4. Цар якраз розмовляв із Гехазі, служником Божого чоловіка, і сказав: Розкажи мені про все пречудове, що вчинив Єлисей.
5. І сталося, як він оповідав цареві, що той воскресив померлого, жінка, чийого сина воскресив він, просила царя про дім свій, і про поле своє. І сказав Гехазі: Володарю мій царю, оце та жінка і той самий син її, котрого воскресив Єлисей.
6. І запитав цар у жінки, і вона розповіла йому. І дав їй цар одного із челяді, сказавши: Поверніть їй усе, що належало їй, і всі прибутки з поля, від того дня, як вона залишила землю, й донині.
7. І прийшов Єлисей у Дамаск, коли Бен-Гадад, цар сирійський, був недужий. І доповіли йому, кажучи: Прийшов чоловік Божий сюди.
8. І сказав цар Газаїлові: Візьми в руку твою подарунка і піди назустріч Божому чоловікові, і запитай через нього Господа, кажучи: А чи одужаю я від оцієї хвороби?
9. І пішов Газаїл назустріч йому, і взяв подарунка в руку свою і всього вартісного в Дамаску, скільки можуть нести сорок верблюдів, і прийшов, і постав перед ним, і сказав: Син твій Бен-Гадад, цар сирійський, послав мене до тебе запитати: Чи одужаю я від оцієї хвороби?
10. І сказав йому Єлисей: Піди, скажи йому: Одужаєш, однак відкрив мені Господь, що він помре.
11. І глянув на нього [Єлисей] гостро, і дивився отак довго, аж примусив його знітитися; і заплакав чоловік Божий.
12. І сказав Газаїл: Чому володар мій плаче? І сказав він: Тому, що я знаю, скільки зла ти заподієш синам ізраїлевим: фортеці їхні ти понищиш вогнем, і юнаків їхніх умертвиш мечем, і грудних дітей їхніх заб'єш, і вагітних [жінок] розітнеш.
13. І сказав Газаїл: Чи не є служник твій псом, щоб зміг учинити таке велике дійство? І сказав Єлисей: Показав мені Господь тебе царем Сирії.
14. І пішов він од Єлисея, і прийшов до царя свого. І сказав йому [цей] : Що говорив тобі Єлисей? І сказав: Він казав мені, що ти одужаєш.
15. А другого дня він узяв ковдру, намочив у воді і поклав на його обличчя, і він помер. І зацарював Газаїл замість нього.
16. П'ятого року Йорама, сина Ахавого, царя ізраїльського, за Йосафата, царя Юдиного, зацарював Єгорам, син Йосафатів, цар Юдин.
17. Він мав тридцять два роки, коли зацарював, і вісім літ царював у Єрусалимі.
18. І ходив дорогою царів ізраїльських, як чинив дім Ахавів, тому що донька Ахавова була дружиною його; і чинив він лихе перед очима Господніми.
19. Однак не хотів Господь погубити Юду, заради Давида, служника Свого, оскільки він обіцяв дати йому світильника у дітях його на всі часи.

20. За днів його вийшов Едом з-під руки Юдиної, і настановили вони над собою царя.
21. І пішов Йорам до Цаїру, і всі колісниці його з ним; і підвівся він уночі, і понищив Едома, що був оточив його і старшин над колісницями, але народ повтікав до шатрів своїх.
22. І вийшов Едом з-під руки Юдиної аж донині. Того часу вийшла й Ливна.
23. А решту діянь Йорамових, і все, що він учинив, описано в Літописі царів Юдиних.
24. І спочив Йорам із батьками своїми і похований з батьками своїми у місті Давидовому. І зацарював Ахазія, син його, замість нього.
25. Дванадцятого року Йорама, Ахавого сина, ізраїльського царя, зацарював Ахазія, син Єгорама, Юдиного царя.
26. Двадцять два роки мав Ахазія, коли зацарював, і один рік царював у Єрусалимі. А ім'я матері його – Аталія, донька Омрі, ізраїльського царя.
27. І ходив дорогою дому Ахавого, і чинив лихе в очах Господніх, так, як дім Ахавів, тому що він був родич із домом Ахавовим.
28. І пішов він з Йорамом, сином Ахавовим, на війну з Газаїлом, сирійським царем, до Гілеадського Рамоту, і поранили сирійці Йорама.
29. І повернувся цар Йорам, щоб лікуватися в Ізреелі від ран, котрі завдали йому сирійці в Рамоті, коли воював він з Газаїлом, царем сирійським. І Ахазія, син Йорамів, прийшов провідати Йорама, сина Ахавого, до Ізрееля, оскільки він був хворий.

4 Царів 9

1. Єлисей пророк прикликав одного із синів пророцьких і сказав йому: Підпережи стегна твої, і візьми оцю посудину з елеєм в руку твою, і піди до Рамоту Гілеадського.
2. Як прийдеш туди, відшукай там Єгу, сина Йосафата, сина Німшієвого, і підійди, і накажи йому вийти з-поміж братів своїх, і заведи його до внутрішньої кімнати.
3. І візьми посудину з елеєм, і вилий на голову його, і скажи: Так говорить Господь: Помазую тебе на царя над Ізраїлем. Потім відчини двері, і втікай, і не чекай.
4. І пішов юнак, служник пророка, до Рамоту Гілеадського.
5. І прийшов, і ось, сидять старшини війська. І сказав: У мене слово до тебе, старшино війська. І сказав Єгу: До кого із усіх нас? І сказав він: До тебе, старшино війська.
6. І підвівся він, і зайшов у дім. І [юнак] вилив елей на голову його, і сказав йому: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Помазую тебе на царя над народом Господнім, над Ізраїлем.
7. І ти винишиш дім Ахава, володаря твого, щоб Мені помститися за кров служників Моїх пророків і за кров усіх служників Господніх, [які загинули] від руки Єзавелі.
8. І загине увесь дім Ахава, і винищу в Ахава кожного, що виливає на стіну, і ув'язненого, і залишеного в Ізраїлі.

9. І вчиню дїм Ахавїв, як дїм Єровоама, сина Неватового, і, як дїм Башї, сина Ахїїїного.
10. А Єзавель з'їдять пси на полі Ізреельському, і ніхто не поховає її. І прочинив дверї, і втік.
11. І вийшов Єгу до служників володаря свого, і сказали йому: Чи з миром? Нащо приходив цей несамовитий до тебе? І сказав їм: Ви знаєте цього чоловіка і що він говорить.
12. І сказали: Неправда! Розкажи нам. І сказав він: Те і те він сказав мені, кажучи: Так говорить Господь: Помазую тебе на царя над Ізраїлем.
13. І поспїшили вони, і взяли кожний одєжу свою, і постелили йому на самих сходах, і засурмили сурмою, і сказали: Зацарював Єгу!
14. І повстав Єгу, син Йосафатїв, сина Нїмшієвого, супроти Йорама; А Йорам був з усіма ізраїльтянами в Рамотї Гїлеадському на сторожі супроти Газаїла, сирїйського царя.
15. Врештї, сам цар Йорам повернувся, щоб лікуватися в Ізраїлі від ран, котрих завдали йому сирїйці, коли він воював з Газаїлом, царем сирїйським. І сказав Єгу: Якщо ви згодні, то нехай ніхто не залишає міста, аби подати вістку в Ізреелї.
16. І сїв Єгу на коня, і поїхав до Ізреелю, де лежав Йорам, і куди Ахазїя, цар Юдин, прийшов провідати Йорама.
17. На баштї в Ізреелї стояв вартовий, і побачив він військо Єгуєве, коли воно йшло, і сказав: Озброєних людей я бачу. І сказав Йорам: Візьми верхівця і пошли назустріч їм, і нехай скаже: Чи з миром?
18. І виїхав верхівець на конї назустріч йому, і сказав: Так говорить цар: Чи з миром? І сказав Єгу: Що тобі до того? Їдь за мною. І доповїв вартовий, і сказав: Доїхав до них, але не повертається.
19. І послали другого верхівця, і він приїхав до них, і сказав: Так говорить цар: Чи з миром? І сказав Єгу: Що тобі до миру? Їдь за мною.
20. І доповїв сторож, сказавши: Доїхав до них, і не повертається; А хода наче Єгу, Нїмшієвого сина, тому що він їде прудко.
21. І сказав Йорам: Запрягай! І запрягли колїсницю його. І виступив Йорам, цар ізраїльський, і Ахазїя, цар Юдин, кожний на колїсницї своїй. І виступили супроти Єгу, і стрїлися з ним на полі ізреелянина Навота.
22. І коли забачив Йорам Єгу, то сказав він: Чи з миром, Єгу? І сказав він: Який мир при любодїяннї Єзавелї, матерї твоєї, і за багатьох її ворожїнь!
23. І повернув Йорам руки свої, і побїг, і сказав Ахазїї: Зрада, Ахазїє!
24. А Єгу натягнув лука рукою своєю, і завдав урази Йорамовї поміж плечима його, і пройшла стрїла крізь серце його, і впав він на колїсницї своїй.
25. І сказав Єгу Бїдкаровї, вельможї своєму: Візьми, кинь його на ділянку поля Навота ізреелянина, бо пригадай, як ми з тобою їхали удвох позаду Ахава, батька його, і як Господь вирїк на нього таке пророцтво.

26. Справді, кров Навота і кров синів його бачив Я вчора, говорить Господь, і помщуся тобі на цьому полі. Отож, візьми, кинь його на поле, за словом Господнім.
27. Ахазія, цар Юдин, забачивши це, побіг дорогою на Бет-Гагган, до дому, що в саду. І погнався за ним Єгу, і сказав: І його бийте на колісниці. Це сталося на пагорбі Гур, що при Ївлеамі. І втік він до Мегіддо і загинув там.
28. І відпровадили його служники його, до Єрусалиму, і поховали його в гробниці його, з батьками його, в місті Давидовім.
29. Одинадцятого року Йорама, сина Ахавого, зацарював Ахазія в Юдеї.
30. І прийшов Єгу до Ізрееля. А Єзавель, діставши новину, підрум'янила лице своє, і прикрасила голову свою, і глянула у вікно.
31. Коли Єгу увійшов до брами, вона сказала: Чи все гаразд, Зіпрі, убивнику пана свого?
32. І підніс він обличчя своє до вікна і сказав: Хто зі мною, хто? І виглянули до нього два-три євнухи.
33. А він сказав: Скиньте її. І викинули її геть, і бризнула кров її на стіну та на коней. І він топтав її.
34. І прийшов Єгу, і їв, і пив, і сказав: Знайдіть цю прокляту і поховайте її, оскільки вона є царська донька.
35. І пішли хоронити її, і не знайшли від неї нічого, окрім черепа і ніг, і зап'ясть на руках.
36. І повернулися, і доповіли йому. І сказав він: Таким було слово Господнє, котре Він вирік через служника Свого Іллю тішб'янина, кажучи: На полі Ізраїльському з'їдять пси тіло Єзавелі.
37. І буде труп Єзавелі на ділянці Ізреельській, мов гній на полі, тож ніхто не скаже: Це Єзавель.

4 Царів 10

1. У Ахава було сімдесят синів у Самарії, і написав Єгу листи, і послав до Самарії старшинам ізраїльським, старшинам і вихователям дітей Ахавових, такого змісту:
2. Коли прийде цей лист до вас, то, оскільки у вас і сини володаря нашого, а також і колісниці, і коні, і укріплене місто, і зброя,
3. То виберіть кращого і найдостойнішого серед синів володаря вашого, посадіть на троні батька його, і воюйте за дім володаря свого.
4. Вони дуже перелякалися і сказали: Ось, два царі не встояли перед ним, то яким чином устоїмо ми?
5. І послав старший над домом [царським] і старший міста, і старшина, і вихователі до Єгу сказати: Ми – служники твої, і що скажеш нам, те й учинимо. Ми нікого не настановимо царем; що тобі до вподоби, те й чини.

6. І написав він до них листа вдруге ось такого: Якщо ви мої, і слову моему підкоряєтеся, то візьміть голови синів володаря свого і прийдіть до мене завтра о цій порі до Ізрееля. (А царських синів було сімдесят душ; виховували їх найвідоміші вельможі в місті).
7. Коли дістали вони листа, вони взяли царських синів, і закололи їх – сімдесят чоловік, і поклали голови їхні в корзини, і послали до нього в Ізреель.
8. І прийшов посланий, і доповів йому, і сказав: Принесли голови синів царських. І сказав він: Покладіть їх на дві купи біля брами до ранку.
9. Уранці він вийшов, і став, і сказав усьому народові: Ви – невинні. Ось, я повстав супроти володаря мого і умертвив його; а їх усіх хто забив?
10. Тож знайте відтепер, що не впаде на землю жодне слово Господа, котре Він вирік про дім Ахава; Господь учинив те, що вирік через служника свого Іллю.
11. І умертвив Єгу всіх, що залишилися в домі Ахава в Ізреелі, і всіх вельмож його, і близьких його, і священників його, аж так, що не залишилося від нього жодного зацілілого.
12. І підвівся, і пішов, і прийшов до Самарії. Знаходячись на дорозі при Бет-Екед-Гароїмі,
13. Зустрів Єгу братів Ахазії, царя Юдиного, і сказав: Хто ви? Вони сказали: Ми брати Ахазії, йдемо довідатися про здоров'я синів царя і синів володарки.
14. І сказав він: Схопіть їх живими! І схопили їх живими, і закололи їх сорок два чоловіки біля криниці Бет-Екеда, і не залишилося з них жодного.
15. І поїхав звідти, і зустрівся з Єгонадавом, сином Рехава, [котрий рухався] йому назустріч, і вітав його, і сказав йому: Чи твоє серце щире до мене так, як моє серце до твого серця? І сказав Єгонадав: Так. – Якщо так, то дай руку твою. – І подав він руку свою, і підхопив він його до себе в колісницю.
16. І сказав: Їдь зі мною і подивися на мою ревність до Господа. І посадовили його до колісниці.
17. Як приїхав він до Самарії, то забив усіх, хто залишався в Ахава у Самарії, так що зовсім винищив його, за словом Господа, котре Він вирік Іллі.
18. І зібрав Єгу увесь народ і сказав їм: Ахав замало служив Ваалові; Єгу буде служити йому більше!
19. Отож, покличте до мене всіх пророків Ваала, усіх, хто служить йому, і всіх священників його, щоб не було відсутніх; Тому що у мене буде велика жертва Ваалові. А кожний, хто не з'явиться, не залишиться живим. Єгу вчинив це з хитрим наміром, щоб винищити служників Ваала.
20. І сказав Єгу: Оголосіть святкове зібрання заради Ваала. І оголосили [зібрання].
21. І послав Єгу по всьому Ізраїлю. І походилися всі, хто служив Ваалові, і не залишився ніхто, хто не прийшов би, і зайшли у дім Ваалів, і виповнився дім Ваалів цілком.
22. І сказав він доглядачеві одежі: Принеси одяг для всіх служників Ваалових. І він приніс їм одягу.

23. І зайшов Єгу та Єгонадав, Рехавів син, до Ваалового дому, і сказав до Ваалових служників: Послухайте і подивіться, чи не знаходиться у вас хто-небудь із служників Господніх, оскільки тут мають бути самі служники Ваала.
24. І коли почали вони приносити приношення всеспалення, Єгу поставив поза [домом] вісімдесят чоловіків і сказав: Якщо хтось із людей, котрих я віддав у ваші руки, втече, життя того, хто дозволить йому втекти, буде замість [його] життя.
25. Коли скінчили всеспалення, сказав Єгу скороходам і старшинам: Підіть, забийте їх, щоб жоден не втік. І повбивали їх вістрям меча, і кинули їх скороходи і старшини, і пішли до міста, де було Ваалове капище.
26. І винесли ідолів із капища Ваалового, і спалили їх.
27. І розбили вони Ваалову статую, і зруйнували капище Ваалове; і зробили з нього місце для нечистот, донині.
28. І винищив Єгу Ваала на землі ізраїльській.
29. А втім, від гріхів Єровоама, Неватового сина, що вводив Ізраїля у гріх, від них не відступив Єгу – від золотих телят, котрі у Бет-Елі і в Дані.
30. І сказав Господь Єгу: За те, що ти охоче зробив, що було праведним в очах Моїх, виконав над домом Ахавовим усе, що було на серці в Мене, сини твої до четвертого покоління будуть сидіти на троні Ізраїлевому.
31. Але Єгу не прагнув ходити в законі Господа, Бога Ізраїлевого, від усього серця. Він не відступив од гріхів Єровоама, котрий увів Ізраїля в гріх.
32. За тих днів розпочав Господь відтинати од Ізраїля частини, – і завдавав їм поразки Газаїл у всій Ізраїлевій країні.
33. На схід від Йордану, всю землю Гілеаду, [коліно] Гадове, Рувимове та Манасіїне, [починаючи] від Ароеру, що при потоці Арнон, і Гілеад та Башан.
34. Решту діянь Єгу, і все, що він учинив, і лицарські подвиги його, – все це написано у Літописі царів ізраїльських.
35. І спочив Єгу з батьками своїми, і поховали його в Самарії. І зацарював Єгоахаз, син його, замість нього.
36. А часу, у який царював Єгу над Ізраїлем, у Самарії, було двадцять вісім літ.

4 Царів 11

1. Коли Аталія, матір Ахазії, побачила, що помер її син, то підвелася і вигубила все цареве насіння.
2. Але Єгошева, донька Йорама, сестра Ахазії, взяла Йоаша, сина Ахазії, і потайки вивела його з-поміж убиваних царських синів, його і няньку його, і сховала в опочивальні. І сховали його від Аталії, і він не був забитий.
3. І переховувався він нею в домі Господньому шість літ, а в цей час Аталія царювала над краєм.

4. Сьомого року послав Єгояда, і взяв сотників з охорони і скороходів, і привів їх до себе у дім Господній, і уклав з ними угоду, і взяв із них присягу у домі Господньому, і показав їм царського сина.
5. І наказав їм, сказавши: Ось, що ви учиніть: Третя частина із вас, що приходять у суботу, буде утримувати сторожу при царському домі;
6. Третя частина біля брами Сур, а третина біля брами позаду охорони. І утримуйте сторожу дому, щоб ви не зашкодили їй.
7. І дві частини з вас, із усіх, що відходять у суботу, будуть утримувати сторожу при домі Господньому для царя.
8. І оточіть царя з усіх боків, кожний зі зброєю своєю у руці своїй, і якби хтось увійшов до рядів, нехай буде забитий. І будьте біля царя, коли він виходить, і коли входить.
9. І вчинили сотники все, що наказав Єгояда, і взяли кожний людей своїх, які приходять у суботу, і які відходять у суботу, і прийшли до Єгояди священника.
10. І роздав священник сотникам списи і щити царя Давида, котрі були в домі Господньому.
11. І поставали скороходи, кожний зі зброєю в руці своїй, від правого боку дому до лівого боку дому, біля жертовника і біля дому довкола царя.
12. І вивів він царського сина, і поклав на нього [царський] вінець і прикраси, і зацарювали його, і помазали його, і аплодували і вигукували: Нехай живе цар!
13. І коли почула Аталія гамір сторожі, то прийшла до народу у Господній дім.
14. І побачила, ось, цар стоїть на помості, за звичасм, і князі, і сурми біля царя; і увесь народ краю радіє і сурмить у сурми. І розірвала Аталія одежу свою, і закричала: Змова! Змова!
15. І наказав Єгояда священник сотникам, що очолювали військо, і сказав їм: Виведіть її за ряди; А хто піде за нею, того убивайте мечем, бо мав осторогу священник, щоб не вбили її в домі Господньому.
16. І дали їй місце, і вона пройшла кінським входом до царського дому, і була там забита.
17. І склав Єгояда заповіта між Господом, і між царем, і народом, щоб він був народом Господнім, і між царем, та народом.
18. І пішов увесь народ краю у дім Ваалів, і зруйнували жертовники його, і зображення його ушент розбили, і Маттана, Ваалового священника, забили перед жертовниками. І поставив священник варту при домі Господньому.
19. І взяв сотників і охоронців, і скороходів, і увесь народ краю, і провели царя з дому Господнього, і ввійшли вони через браму охорони у дім царський, і він сів на царському троні.
20. І тішився увесь народ краю, і місто заспокоїлося. А Аталію убили мечем у царському домі.
21. Сім літ було Єгоашеві, коли зацарював.

4 Царів 12

1. Сьомого року Єгу зацарював Єгоаш і сорок років царював у Єрусалимі. Ім'я матері його – Ців'я, з Беер-Шеви.
2. І чинив Єгоаш бажане в очах Господніх упродовж усіх днів своїх, доки наставляв його священник Єгояда.
3. Тільки узвиштя не були понищені; народ ще приносив пожертви і кадіння на узвиштях.
4. І сказав Єгоаш священникам: Усе срібло, що посвячується, котре приносять у дім Господній, срібло від мандрівників, [котре вносили] за кожну душу за оцінкою, все срібло, скільки кому спадає на серце принести в дім Господній,
5. Нехай священники беруть собі, кожний від свого знайомого, і нехай лагодять вони пошкодження у храмі, скрізь, де знайдеться пошкодження.
6. Та оскільки до двадцять третього року царя Єгоаша священники не лагодили пошкоджень у храмі,
7. То цар Єгоаш покликав священника Єгояду і священників, і сказав їм: Чому ви не лагодите пошкоджень у храмі? Тож не беріть віднині срібла у знайомих своїх, а на [лагодження] храму віддайте його.
8. І погодилися священники не брати срібла у народу на лагодження пошкоджень у храмі.
9. І взяв священник Єгояда одну скриньку, і зробив отвір на вікові її, і поставив її біля жертовника на правому боці, де входили в дім Господній. І клали туди священники, які стояли на сторожі біля порога, все срібло, котре приносили в дім Господній.
10. І коли бачили, що багато срібла в скрині, приходив писар царський і першосвященик, і зав'язували [в мішки], і рахували срібло, знайдене в домі Господньому.
11. І віддавали пораховане срібло в руки виконавцям робіт, що були при домі Господньому, а вони витрачали його на теслярів і будівельників, які працювали в домі Господньому.
12. І мулярам, і каменярам, і на закупівлю деревини і тесаного каменя та на лагодження пошкоджень у домі Господньому, і на все, що потребувало витрат для лагодження храму.
13. Але не виготовлено було для дому Господнього срібних тарілей, ножів, чаш [для кроплення], сурм, усіляких посудин золотих і посудин срібних із срібла, яке приносили в дім Господній;
14. А виконавцям робіт віддавали його, і лагодили за нього дім Господній.
15. І не вимагали звіту від тих людей, котрим доручали срібло для видачі виконавцям робіт; тому що вони діяли чесно.
16. А срібло на жертву за провину і срібло на жертву за гріх не вносилося у дім Господній: священникам воно належало.

17. Тоді виступив у похід Газаїл, сирійський цар, і пішов війною на Гат і здобув його. І мав намір Газаїл рушити на Єрусалим.

18. Але Єгоаш, цар Юдин, узяв усі пожертви, які пожертвували [храмові] Йосафат, і Єгорам, і Ахазія, батьки його, царі Юдині, і що він сам офірував, і все золото, знайдене у скарбницях дому Господнього, і дому царського, і послав Газаїлові, цареві сирійському, і він відступив од Єрусалиму.

19. Решту діянь Єгоаша про все, що він учинив, написано в Літописі царів Юдиних.

20. І збунтувалися служники його, і вчинили змову, і вбили Єгоаша в Бет-Мілло, на шляху до Сілли.

21. Його забили служники його: Йозахар, син Шім'ати, і Єгозавад, Шомерів син, його служники, забили його, і він помер. І поховали його з батьками його в Давидовім Місті, а замість нього зацарював Амація, син його.

4 Царів 13

1. Двадцять третього року Йоаша, сина Ахазії, Юдиного царя, зацарював над Ізраїлем у Самарії Єгоахаз, син Єгу, [і царював] сімнадцять літ.

2. І чинив небажане в очах Господніх, і ходив у гріхах Єровоама, сина Неватового, що вводив Ізраїля в гріх, і не відхилявся від того.

3. І спалахнув гнів Господа на Ізраїля, і Він віддав їх в руку Газаїла, царя сирійського, і в руку Бен-Гадада, Газаїлового сина, на всі ті дні.

4. І вблагав Єгоахаз Господа, – і почув його Господь, тому що бачив Він утиски на ізраїльтян, як пригнічував їх цар сирійський.

5. І дав Господь ізраїльтянам визволителя, і вийшли вони з-під руки сирійців, і жили сини Ізраїлеві в шатрах своїх, як учора і третього дня.

6. Одначе не відділялися від гріхів дому Єровоама, котрий увів Ізраїля в гріх, ходили в них, і діброва залишилася в Самарії.

7. У Єгоахаза лишилося військо тільки п'ятдесят вершників, десять колісниць і десять тисяч піших, тому що винищив їх цар сирійський і вчинив їх тліном на топтання.

8. А решту діянь Єгоахаза, і все, що він учинив, і про мужні подвиги його, написано в Літописі царів ізраїльських.

9. І спочив Єгоахаз із батьками своїми, і поховали його в Самарії. І зацарював син його Йоаш.

10. Тридцять сьомого року Єгоаша, царя Юдиного, зацарював над Ізраїлем у Самарії Йоаш, Єгоахазів син, [і царював] шістнадцять літ.

11. І чинив лихе в очах Господніх; не ухилився від усіх гріхів Єровоама, Неватового сина, що вводив у гріх Ізраїля, і ходив у них.

12. Решту діянь Йоаша, і все, що він учинив, і про мужні подвиги його, як він воював з Амацією, Юдиним царем, – написано в Літописі царів ізраїльських.

13. І спочив Йоаш із батьками своїми, а Єровоам сів на троні його. І похований Йоаш у Самарії з царями ізраїльськими.
14. Єлисей занедужав на хворобу, від котрої [пізніше] й помер. І прийшов до нього Йоаш, цар ізраїльський, і плакав над лицем його, і говорив: Батьку мій! Батьку мій! Колісниця Ізраїля і кіннота його!
15. І сказав йому Єлисей: Візьми лука і стріли. І взяв він лука і стріли.
16. І сказав цареві ізраїльському: Поклади руку твою на лука. І поклав він руку свою. І поклав Єлисей руки свої на руки царя,
17. І сказав: Прочини вікно на схід. І він прочинив. І сказав Єлисей: Стріляй! І він вистрелив. І сказав: Це стріла визволення від Господа і стріла визволення супроти Сирії, і ти завдаси поразки сирійцям в Афеку до решти.
18. І сказав [Єлисей] : Візьми стріли І він узяв. І сказав цареві ізраїльському: Бий по землі! І вдарив він тричі і зупинився.
19. І розгнівався на нього чоловік Божий, і сказав: Треба було бити п'ять або й шість разів: тоді завдав би поразки Сирії до решти! А тепер [лише] тричі переможеш сирійців.
20. І помер Єлисей, і поховали його. І моавські полчища прийшли до краю наступного року.
21. І сталося, що коли ховали одного чоловіка, то, забачивши ці полчища, погребові [кинули] того чоловіка до Єлисеєвого гробу; і він, падаючи, торкнувся кісток Єлисея, і ожив, і звівся на ноги свої.
22. А Газаїл, цар сирійський, тіснив Ізраїля упродовж усіх днів Єгоахаза.
23. Але Господь змилювався над ними, і помилював їх, і прихилився до них заради заповіту Свого з Авраамом, Ісааком та Яковом, і не хотів винищити їх, і не відкинув їх від Себе донині.
24. І помер Газаїл, цар сирійський, і зацарював син його Бен-Гадад.
25. І взяв Йоаш, Єгоахазів син, назад ті міста з руки Бен-Гадада, Газаїлового сина, котрі він захопив війною з руки батька його Єгоахаза. Тричі розгромив його Йоаш і повернув міста Ізраїлеві.

4 Царів 14

1. Другого року Єгоаша, сина Єгоахазового, царя ізраїльського, зацарював Амація, син Єгоашу, цар Юдин.
2. Двадцять п'ять років було йому, коли він зацарював, і двадцять дев'ять років царював у Єрусалимі. Ім'я матері його – Єгоаддан, з Єрусалиму.
3. І чинив він бажане в очах Господніх, а втім, не так, як батько його Давид. Він у всьому чинив так, як батько його Йоаш.
4. Тільки узвиштя не були знищені, – народ усе ще приносив пожертви і кадіння на узвиштях.

5. Коли зміцнилося царство в руках його, тоді він забив служників своїх, які вбили батька його.

6. Але дітей убивників не забив, оскільки написано у книзі закону Мойсейового, у котрій заповідав Господь, кажучи: Не мусять бути покарані смертю батьки за дітей, і діти не мусять бути покарані смертю за батьків; але кожний за свій злочин [мусить бути зрокований] на смерть.

7. Він понищив Едома в долині Солянній, десять тисяч, і захопив у війні Селу, і назвав її ім'я Йоктеїл, котре [залишається] й донині.

8. Тоді послав Амація послів до Йоаша, сина Єгоахаза, сина Єгу, Ізраїлевого царя, сказати: Вийди, зустрінемося лицем до лица.

9. І послав Йоаш, цар ізраїльський, до Амації, царя Юдиного, сказати: Терен, котрий на Ливані, послав до кедра, котрий також на Ливані, сказати: Віддай доньку свою за дружину моєму синові. Але прийшли дикі звірі, що на Ливані, і затоптали цей терен.

10. Ти завдав поразки Едомові, і запишалося серце твоє! Звеличуйся і сиди собі вдома. Для чого тобі затівати сварку на своє лихо? Упадеш ти і Юда з тобою.

11. Але не дослухався Амація. І виступив Йоаш, цар ізраїльський, і зустрілися особисто він та Амація, цар Юдин, у Юдиному Бет-Шемеші.

12. І розгромлений був Юда ізраїльтянами, і повтікали кожний до свого шатра.

13. І Амацію, царя Юдиного, сина Йоаша, сина Ахазії, захопив Йоаш, цар ізраїльський, у Бет-Шемеші, і пішов до Єрусалиму, і зруйнував мури Єрусалимські, від брами Єфремової, до брам наріжних – на чотириста ліктів.

14. І захопив усе золото і срібло, і всі посудини, які знайшлися у домі Господньому і в скарбницях царського дому, і заручників, і повернувся до Самарії.

15. Решту діянь Йоаша, все, що він учинив, і про мужні подвиги його, і як він воював з Амацією, царем Юдиним, написано в Літописі царів ізраїльських.

16. І спочив Йоаш із батьками своїми, і похований в Самарії з царями ізраїльськими. І зацарював Єровоам, син його, замість нього.

17. І жив Амація, Йоашів син, цар Юдин по смерті Йоаша, Єгоахазового сина, ізраїлевого царя, п'ятнадцять літ.

18. А решта діянь Амації записана в Літописі царів Юдиних.

19. І вчинили супроти нього змову в Єрусалимі, та він утік до Лахішу. І послали за ним до Лахішу, і забили його там.

20. І привезли його на конях, і похований він був у Єрусалимі, з батьками своїми в Місті Давидовім.

21. І взяв увесь Юдин народ Азарію, котрому було шістнадцять літ, і зацарювали його замість батька його Амації.

22. Він розбудував Елат, і повернув його Юді; тому, як цар спочив із батьками своїми.

23. П'ятнадцятого року Амації, сина Єгоаша, Юдиного царя, зацарював над Ізраїлем Єровоам, син Єгоаша, Ізраїлевого царя, у Самарії, і [царював] сорок і один рік.
24. І чинив він небажане в очах Господніх; не ухилився від усіх гріхів Єровоама, Неватового сина, що вводив у гріх Ізраїля.
25. Він поновив рубежі Ізраїля, від входу в Гамат до моря пустелі, за словом Господа, Бога Ізраїлевого, котре Він вирік через служника Свого Йону, сина пророка Амміттая, що з Гат-Гахеферу,
26. Тому що Господь бачив лихо Ізраїля, вельми гірке, аж так, що не лишалося ні ув'язненого, ані вільного, і не було помічника в Ізраїля.
27. І не забажав Господь винищити ім'я ізраїльтян із піднебесної, і врятував їх рукою Єровоама, сина Йоаша.
28. Решту діянь Єровоама і про все, що він учинив, і про мужні подвиги його, як він воював і як повернув Ізраїлеві Дамаск і Хамат, що належали Юді, написано в Літописі царів ізраїльських.
29. І спочив Єровоам із батьками своїми, з царями ізраїльськими. І зацарював Захарія, син його, замість нього.

4 Царів 15

1. Двадцять сьомого року Єровоама, царя ізраїльського, зацарював Азарія, син Амації, Юдиного царя.
2. Шістнадцять літ було йому, коли зацарював, і п'ятдесят два роки царював у Єрусалимі. Ім'я матері його – Єхолія, з Єрусалиму.
3. Він чинив бажане в очах Господніх у всьому так, як чинив батько його, Амація.
4. Тільки узвишся не були знищені: народ ще приносив пожертви і кадіння на підвищеннях.
5. І вразив Господь царя, і був він прокаженим до дня смерти своєї, і жив в особному домі. А над домом був Йотам, царів син – він судив народ краю.
6. Решта діянь Азарії і все, що він учинив, написано в Літописі Юдиних царів,
7. І спочив Азарія із своїми батьками, і поховали його з батьками його в місті Давидовому. І зацарював Йотам, син його, замість нього.
8. Тридцять восьмого року Азарії, Юдиного царя, зацарював Захарія, син Єровоама, над Ізраїлем в Самарії [і царював] шість місяців.
9. І чинив він лихе в очах Господніх, як чинили батьки його: не ухилився від гріхів Єровоама, сина Неватового, котрий увів Ізраїля в гріх.
10. І вчинив змову супроти нього Шаллум, Явешів син, і уразив його перед народом, і забив його; і зацарював замість нього.
11. Решту діянь Захарії написано в Літописі царів ізраїльських.

12. Ось таке було слово Господа, котре він вирік до Єгу, кажучи: Сини твої до четвертого покоління будуть сидіти на троні Ізраїлевому. І так сталося.
13. Шаллум, Явешів син, зацарював тридцять дев'ятого року Уззійї, Юдиного царя, і царював один місяць у Самарії.
14. І пішов Менахем, Гадіїв син, з Тірци, і прийшов до Самарії, і уразив Шаллума, сина Явешового у Самарії, і забив його, і зацарював замість нього.
15. Решту діянь Шаллума і про змову його, котру він учинив, написано в Літописі царів ізраїльських.
16. І уразив Менахем місто Тіфсах, і всіх, котрі були в ньому і в межах його, [починаючи від] Тірци, за те, що [місто] не відчинило [брами], і розгромив [його] ; і всіх вагітних жінок у ньому розітнув.
17. Тридцять дев'ятого року Азарії, царя Юдиного, зацарював над Ізраїлем у Самарії Менахем, Гадіїв син, [і царював] десять літ у Самарії.
18. І чинив він лихе в очах Господніх; не ухилився від гріхів Єровоама, Неватового сина, що вводив у гріх Ізраїля, упродовж всіх днів своїх.
19. Тоді прийшов Пул, асирійський цар, на землю [Ізраїлеву]. І дав Менахем Пулові тисячу талантів срібла, щоб руки його були за нього і щоб утвердити царство в руці своїй.
20. І розклав це срібло Менахем на ізраїльтян, на всіх людей багатих, по п'ятдесят шеклів срібла на кожного чоловіка, щоб віддати цареві асирійському. І пішов назад цар асирійський, і не залишився там на землі.
21. А решту діянь Менахема і про все, що він учинив, написано в Літописі царів ізраїльських.
22. І спочив Менахем із батьками своїми. І зацарював Пекахія, син його, замість нього.
23. П'ятдесятого року Азарії, Юдиного царя, зацарював Пекахія, син Менахемів, над Ізраїлем в Самарії, [і царював] там два роки.
24. І чинив він лихе в очах Господніх; не ухилився від гріхів Єровоама, сина Неватового, котрий увів Ізраїля в гріх.
25. І вчинив супроти нього змову Пеках, син Ремалії, старшина його, і забив його в палаті царського дому, з Арговом та з Ар'єм, маючи з собою п'ятдесят чоловік гілеадян. І забив його, і зацарював замість нього.
26. А решту діянь Пекахії, і про все, що він учинив, написано в Літописі царів ізраїльських.
27. П'ятдесят другого року Азарії, царя Юдиного, зацарював Пеках, син Ремалії, над Ізраїлем у Самарії, [і царював] двадцять літ.
28. І чинив він лихе в очах Господніх, не ухилився від гріхів Єровоама, сина Неватового, котрий увів Ізраїля в гріх.

29. За днів Пекаха, ізраїлевого царя, прийшов Тіглат-Піл'есер, цар асирійський, і захопив Іййона, і Авел-Бет-Мааху, і Йоноаха, і Кедеша, і Хацора, і Гілеада, і Галілею, всю землю Нефталимову, і вигнав їх до Асирії.
30. І вчинив змову Осія, син Елин, супроти Пекаха, сина Ремалії, і вразив його, і умертвив його, і зацарював замість нього двадцятого року Йотама, Уззійіного сина.
31. А решту діянь Пекаха і про все, що він чинив, написано в Літописі царів ізраїльських.
32. Другого року Пекаха, сина Ремалії, царя ізраїльського, зацарював Йотам, син Уззійі, Юдиного царя.
33. Він мав двадцять п'ять років, коли зацарював, і шістнадцять років царював у Єрусалимі. Ім'я матері його Єруша, Садокова донька.
34. І чинив він бажане в очах Господніх, – у всьому, як чинив батько його Уззійя, так учиняв і він.
35. Тільки узвишся не були знищені: народ ще приносив пожертви і кадіння на підвищеннях. Він збудував горішню браму при домі Господньому.
36. А решту діянь Йотама і про все, що він учиняв, написано в Літописі Юдиних царів.
37. За тих днів почав Господь посилати на Юду Реціна, сирійського царя, та Пекаха, сина Ремалії,
38. І спочив Йотам із батьками своїми, і похований з батьками своїми в місті Давида, батька його. І зацарював Ахаз, син його, замість нього.

4 Царів 16

1. Сімнадцятого року Пекаха, сина Ремалії, зацарював Ахаз, син Йотама, Юдиного царя.
2. Двадцять літ було Ахазові, коли він зацарював, і шістнадцять років царював у Єрусалимі, і не чинив бажаного в очах Господа, Бога свого, як Давид, батько його.
3. Але ходив шляхом царів ізраїльських і навіть сина свого провів через вогонь, [наслідуючи] мерзоти народів, котрих прогнав Господь від синів Ізраїля.
4. І приносив пожертви і кадіння на пагорбах, і під усяким тінястим деревом.
5. Тоді пішов Рецін, цар сирійський, і Пеках, син Ремалії, Ізраїлів цар, супроти Єрусалиму, щоб звоювати його, і тримали Ахаза в облозі, але здолати не могли.
6. Того часу Рецін, цар сирійський, повернув Едомові Елата, і вигнав юдеїв з Елата. І едомляни прийшли до Елату, й мешкають там донині.
7. І послав Ахаз послів до Тіглат-Пел'есера, асирійського царя, сказати: Служник твій і син твій я; прийди і захисти мене від руки царя сирійського, і від руки царя ізраїльського, котрі повстали супроти мене.
8. І взяв Ахаз срібло і золото, яке було знайдене в домі Господнім і в скарбницях дому царського, і послав цареві асирійському, як дара.

9. І послухав його цар асирійський; і пішов цар асирійський на Дамаск, і захопив його, і переселив мешканців його до Кіра, а Реціна забив.
10. І пішов цар Ахаз назустріч Тіглад-Піл'есерові, асирійському цареві, до Дамаска, і побачив жертовника, котрий у Дамаску, і послав цар Ахаз до Урії священника зображення жертовника і креслення всієї його будови.
11. І спорудив священник Урія жертовника за зразком, котрого послав цар Ахаз із Дамаску; і вчинив так священник Урія до приходу царя Ахаза із Дамаску.
12. І прийшов цар із Дамаску, і побачив цар жертовника, і підійшов цар до жертовника, і приніс на ньому пожертву.
13. І спалив усеспалення своє і хлібне приношення, і звершив приношення поливне, і покropив кров'ю мирної жертви свого жертовника.
14. А мідного жертовника, котрий перед Господом, він пересунув із переднього боку Храму, з [місця] поміж жертовником [новим] і домом Господнім, і поставив його обіч [цього] жертовника на північ.
15. І наказав цар Ахаз священникові Урії, сказавши: На більшому жертовнику спалюй вранішнє усеспалення і вечірнє хлібнє приношення, і всеспалення від царя і хлібнє приношення від нього, і всеспалення від усіх людей землі і хлібнє приношення від них і поливне приношення від них, і всілякою кров'ю усеспалень і всілякою кров'ю жертв покropи його; а жертвник мідний залишиться на мій розсуд.
16. І вчинив священник Урія все так, як наказав цар Ахаз,
17. І обламав цар Ахаз обіддя у підпор, і зняв з них умивальниці, і море зняв із мідних волів, котрі [були] під ним, і поставив його на кам'яну підлогу.
18. І закритий суботній перехід, споруджений при храмі, і зовнішній царський вхід до Господнього дому відмінив заради царя асирійського.
19. А про решту діянь Ахаза, котрі він звершив, повідано в Літописі Юдиних царів.
20. І спочив Ахаз із батьками своїми, і був похований з батьками своїми в місті Давидовому. І зацарював Хізкійя, син його, замість нього.

4 Царів 17

1. Дванадцятого року Ахаза, Юдиного царя, зацарював Осія, син Елин, в Самарії, над Ізраїлем, [і царював] дев'ять літ.
2. І учиняв він лихе в очах Господніх, але не так, як царі ізраїльські, котрі були перед ним.
3. Супроти нього виступив Салманасар, цар асирійський, і Осія став підданим йому і дав йому дарунки.
4. І виявив цар асирійський змову Осії, оскільки він посилав послів до Со (до Ситора) царя єгипетського і не давав асирійському цареві данини, що робив перед тим щороку. І взяв його цар асирійський під варту і ув'язнив його у в'язничному домі.

5. І пішов цар асирійський на всю землю, і наблизився до Самарії, і тримав її в облозі три роки.
6. Дев'ятого року Осії захопив цар асирійський Самарію, і переселив ізраїльтян до Асирії, і оселив їх у Халаху, і в Хаворі над річкою Гозан, і в містах Мідії.
7. Коли почали грішити сини Ізраїлеві перед Господом, Богом своїм, Котрий вивів їх із єгипетської землі, з-під руки фараона, царя єгипетського, і почали шанувати інших богів,
8. І почали вчиняти за звичаями народів, котрих прогнав Господь від синів ізраїлевих, і [за звичаями] царів ізраїльських, як учиняли вони.
9. І чинили сини Ізраїлеві небажане Господові, Богові своєму, і спорудили собі підвищення в усіх містах своїх, [починаючи] від сторожової вежі до укріпленого міста.
10. І поставили в себе статуї і зображення Астарті на всілякому високому пагорбі, і під всіляким тіннявим деревом.
11. І вершили там кадіння на всіх підвищеннях, як ті народи, котрих прогнав од них Господь, і вдавалися до поганих справ, які гнівили Господа,
12. І служили ідолам, про яких говорив їм Господь: Не робіть цього!
13. Тоді Господь через усіх пророків Своїх, через усілякого ясновидця, застерігав Ізраїля і Юду, говорячи: Одверніться від лихих шляхів ваших, і дотримуйтеся заповідей Моїх, настанов Моїх, за всім ученням, котре Я заповідав батькам вашим і котре Я передав вам через служників Моїх пророків.
14. Але вони не слухали і ожорсточували шию свою, як була шия їхніх батьків, котрі не вірили в Господа, Бога свого.
15. І зневажили настанови Його, і заповіта Його, котрого Він ухвалив з батьками їхніми, і одкровення Його, котрими Він застерігав їх, і пішли за марнотами й мерзотою, і за народами довколишніми, про яких Господь заповідав їм, щоб не чинили так, як вони;
16. І залишили всі заповіді Господа, Бога свого, і зробили собі зображення двох телят з литва, і зробили Астарту, і поклонялися всьому війську небесному і служили Ваалові.
17. І переводили синів своїх і дочок своїх через вогонь, і ворожили і чарували чарами, і віддавалися тому, щоб чинити небажане в очах Господніх і гнівити Його.
18. І вельми розгнівався Господь на ізраїльтян, і відкинув їх від лиця Свого. Не лишилося жодного, окрім одного коліна Юдиного.
19. І Юда також не пильнував заповідей Господа, Бога свого, і вчиняв за звичаями ізраїльтян, як учиняли вони.
20. І відвернувся Господь від усіх нащадків Ізраїля, і упокорив їх, і віддавав їх у руки грабіжникам, і нарешті відкинув їх від лиця Свого.
21. Ізраїльтяни усамітнилися від дому Давидового, і зацарювали Єровоама, Неватового сина, а Єровоам відвернув Ізраїля від Господа, і вводив їх у великий гріх.
22. І ходили Ізраїлеві сини у всіх Єровоамових гріхах, які він чинив, не ухилялися від них.

23. Доки Господь не відвернув Ізраїля від лица Свого, як говорив через усіх служників Своїх, пророків. І переселили Ізраїля з краю свого в Асирію, де він і донині.
24. І перевів цар асирійський людей із Вавилону, і з Кути, і з Івви, і з Гамоту, і з Сефарваїму, і оселив по містах Самарії замість Ізраїлевих синів. І вони заволоділи Самарією, і почали жити в містах її.
25. І оскільки на початку замешкання свого там вони не шанували Господа, то Господь послав на них левів, котрі убивали їх.
26. І доповіли цареві асирійському, і сказали: Народи, котрих ти переселив і оселив у містах самарійських, не відають закону Бога тієї землі, і за те Він посилає на них левів, і ось, вони убивають їх, тому що вони не знають закону Бога тієї землі.
27. І наказав цар асирійський і сказав: Відправте туди одного із священників, яких ви виселили звідти; нехай піде і замешкає там, і він навчить їх закону Бога тієї землі.
28. І прийшов один із священників, котрих виселили із Самарії, і мешкав у Бет-Елі, і він навчав їх, як шанувати Господа.
29. Причому, зробив кожний народ своїх богів, і поставив у капищах узвишся, які спорудили самаряни, – кожний народ у своїх містах, де вони живуть.
30. Вавилоняни зробили Суккот-Бенота, а кутяни зробили Нерегала, а гаматяни зробили Ашіму,
31. Іввійці зробили Нівхаза і Тартака, а мешканці Сефарваїму палили синів своїх у вогні Адраммелехові і Анаммелехові, сефарваїмським богам.
32. А тим часом, шанували й Господа, і вчинили у себе священників підвищень з-поміж себе, і вони служили в них у капищах на підвищеннях.
33. Господа вони шанували, і богам своїм вони служили за звичаями народів, з-поміж котрих оселили їх.
34. Аж донині чинять вони за давніми своїми звичаями: Не бояться Господа, і не чинять за настановами і за обрядами, і за законами, і за заповідями, котрі заповідав Господь синам Якова, котрому дав Він ім'я Ізраїля.
35. І склав Господь з ними заповіта і заповідав їм, говорячи: Не шануйте богів інших, і не поклоняйтеся їм, і не служіть їм, і не приносьте пожертви їм;
36. Але Господа, Котрий вивів вас із єгипетської землі силою великою і раменом потужним, Його шануйте, і Йому поклоняйтеся, і Йому приносьте пожертви.
37. І настанови, і приписи, і закона, і заповіді, котрі Він написав вам, прагніть виконувати упродовж усіх днів, і не шануйте богів інших.
38. І заповіта, котрого Я склав з вами, не забувайте, і не шануйте богів інших;
39. Тільки Господа, Бога вашого, шануйте, і він визволить вас від руки всіх ворогів ваших.
40. Але вони не послушали, а вчиняли за своїми попередніми звичаями.

41. Народи ці шанували Господа, але й ідолам своїм служили. Та навіть діти їхні і діти дітей їхніх донині вчиняють так само, як учиняли батьки їхні.

4 Царів 18

1. Третього року Осії, сина Елиного, ізраїльського царя, зацарював Єзекія, син Ахаза, царя Юдиного.

2. Двадцять п'ять літ було йому, коли зацарював, і двадцять дев'ять літ царював у Єрусалимі; ім'я матері його Аві, донька Захарії.

3. І чинив він бажане в очах Господніх – усе так, як чинив Давид, батько його.

4. Він понищив підвищення, розбив статуї, зрубав діврову і знищив мідного змія, котрого виготовив Мойсей, – тому що до цих днів Ізраїлеві сини кадили йому і називали його Нехуштан.

5. На Господа, Бога Ізраїлевого, покладався він, і такого, як він, не було поміж всіма царями Юдиними і після нього, і перед ним.

6. І прихилився він до Господа, і не відхилився від Нього, і дотримувався заповідей Його, які заповідав Господь Мойсеєві.

7. І був Господь з ним: скрізь, куди він не ходив, чинив він розважливо. І відхилився він від царя асирійського, і вже не служив йому.

8. Він уразив филистимлян аж до Аззи і в межах її, від сторожової башти аж до укріпленого міста.

9. Четвертого року царя Єзекії, ізраїлевого царя, тобто сьомого року Осії, сина Елиного, – пішов Салманасар, цар асирійський, на Самарію, і взяв її в облогу.

10. І захопив її за три роки. Шостого року Єзекії, тобто дев'ятого року Осії, царя ізраїльського, звойована Самарія.

11. І переселив цар асирійський ізраїльтян до Асирії, і оселив їх у Халаху і в Хаворі, над річкою Гозан і до мідійських міст.

12. За те, що вони не хотіли чути голосу Господнього, Бога свого і переступили заповіта Його, все що заповідав Мойсей, служник Господній; вони і не слухали, і не виконували.

13. Чотирнадцятого року царя Єзекії, пішов Санхерів, цар асирійський, супроти всіх укріплених міст Юдиних, і захопив їх.

14. І послав Єзекія, Юдин цар, до царя асирійського до Лахішу сказати: Завинив я, відійди од мене; а що накладеш на мене, я даматиму. І наклав цар асирійський на Єзекію, царя Юдиного, триста талантів срібла і тридцять талантів золота.

15. І віддав Єзекія все срібло, яке знайшлося в домі Господньому і в скарбницях дому царського.

16. Того часу зняв Єзекія [золото] з дверей дому Господнього і з дверних стовпів, котрі визолотив Єзекія, цар Юдин, і віддав його цареві асирійського.

17. І послав цар асирійський до царя Єзекії Тартана, і Рабсариса, і Рабсака з Лакішу до царя Єзекії з великим військом до Єрусалиму. І пішли, і прийшли до Єрусалиму; і стали біля водоводу горішнього ставка, котрий на битій дорозі до поля валюшників.
18. І кликали вони царя. І вийшов до них Еліяким, син Хілкійї, старший палацу, і писар Шевна, та Йоах, син Асафів, оповісник.
19. І сказав їм Рабсак: Скажіть Єзекії: Так говорить цар великий, цар асирійський: Що це за надія, на котру ти сподіваєшся?
20. Ти вимовляв лише порожні слова: Для війни необхідні порада і сила. А нині ти на кого покладаєшся, що відхилився од мене?
21. Ось, ти сподіваєшся спертися на Єгипет, на цю тростину надламану, котра, якщо хтось зіпреться на неї, увійде йому руку – прохромить її. Такий фараон, цар єгипетський для всіх, хто покладається на нього.
22. А якщо ви скажете мені: На Господа Бога нашого ми покладаємося, то чи на того, котрого підвищення і жертovníка понищив Єзекія, і сказав Юді та Єрусалимові: Тільки перед цим жертovníком поклоняйтеся в Єрусалимі.
23. Отож, піди на спілку з володарем моїм, царем асирійським; Я дам тобі дві тисячі коней, чи можеш дістати собі вершників для них?
24. Як тобі здолати бодай одного вождя із найменших служників володаря мого? І сподіваєшся на Єгипет заради колісниць і коней?
25. Причому, хіба я без волі Господньої пішов на місце оце, щоб спустошити його? Господь сказав мені: Піди на землю оцю і спустош її.
26. І сказав Еліяким, син Хілкійї, і Шевна та Йоах Рабсакові: Говори служникам твоїм арамейською, тому що розуміємо ми, а не говори з нами єврейською вголос перед народом, котрий на мурах.
27. І сказав їм Рабсак: Невже тільки до володаря твого і до тебе послав мене володар мій сказати ці слова? Ні, а також і до людей, котрі сидять на мурі, щоб їсти кал свій та пити свою сечу з вами.
28. І підвівся Рабсак, і проголосив гучним голосом єврейською, і говорив, і сказав: Слушайте слово царя великого, царя асирійського!
29. Так говорить цар: Нехай не спокушає вас Єзекія; бо він не може урятувати вас від руки моєї.
30. І нехай не подає вам надії Єзекія через Господа, говорячи: Порятую нас Господь, і не попаде місто це в руки царя асирійського.
31. Не слухайте Єзекії. Тому що так говорить цар асирійський: Помиріться зі мною і вийдіть до мене, і нехай кожний їсть плоди виноградної лози своєї і смоковниці своєї, і пийте, і нехай кожний п'є воду із своєї криниці.
32. Доки я не прийду і не візьму вас у край такий самий, на землю хліба і вина, на землю плодів і виноградників, на землю оливкових дерев і меду, і будете жити і не помрете. Не слухайте Єзекії, котрий спокушає вас, говорячи: Господь урятує вас.

33. Чи врятували боги народів, кожний свою землю, від руки царя асирійського?
34. Де боги Гамату і Арпаду? Де боги Сефарваїму, Гени та Івви? Чи врятували вони Самарію від руки моєї?
35. Хто із усіх богів земель оцих урятував землю свою від руки моєї? То невже Господь врятує Єрусалим від руки моєї?
36. І мовчав народ, і не відповідали йому жодним словом; тому що був наказ царя: Не відповідайте йому.
37. І прийшов Еліяким, син Хілкійї, старший палат, і писар Шевна, і Йоах, Асафів син, оповісник, із роздертими шатами до Єзекії, і доповіли йому слова Рабсакові.

4 Царів 19

1. Коли почув [про це] Єзекія, то роздер одержу свою, і покрився веретищем, і пішов до Господнього дому.
2. І послав Еліякіма, доглядача палацу, і писаря Шевну, і старших священників, покритих веретищами, до пророка Ісаї, сина Амосового.
3. І вони сказали йому: Так говорить Єзекія: День скорботи і покари, і посоромлення день оцей; Бо дійшли немовлята до отвору утроби, та немає сили породити!
4. Може, почує Господь, Бог твій, усі слова Рабсакові, котрого послав цар асирійський, володар його, ганити Бога Живого і ганьбити словами, які чув Господь, Бог твій. Зверши, благаємо, молитву за тих, що залишилися, і ще живуть.
5. І прийшли служники царя Єзекії до Ісаї,
6. І сказав їм Ісаї: Отак скажіть володареві вашому: Так говорить Господь: Не бійся слів, котрі ти чув, котрими ганьбили Мене служники царя асирійського.
7. Ось, Я пошлю на нього духа, і він почує вість, і повернеться на свою землю, і Я уразу його мечем у країні його.
8. І повернувся Рабсак, і знайшов царя асирійського, що воював супроти Лівни; оскільки почув, що той рушив із Лахішу.
9. І почув він про Тіргаку, царя ефіопського, таке йому сказали: Ось, він прийшов оружно супроти тебе. І знову послав він послів до Єзекії сказати:
10. Так скажіть Єзекії, цареві Юдиному: Нехай не обманює тебе Бог твій, на котрого ти покладаєш надію, гадаючи: Не зазнає Єрусалим руки царя асирійського.
11. Адже ти чув, що вчинили царі асирійські з усіма землями, поклавши на них закляття, — то чи зацілієш ти?
12. Боги народів, котрих спустошили батьки мої, чи врятували їх? [Чи врятували] Гозана і Харана, і Рецефа, і синів Едена, що в Телассарі?
13. Де цар Гамату, і цар Арпаду, і цар міста Сефарваїму, Гени та Івви?

14. І взяв Єзекія листа з руки послів, і прочитав його, і пішов у дім Господній, і розгорнув його Єзекія перед Господом.
15. І молився Єзекія перед Господом, і говорив: Господе, Боже Ізраїлів, що сидиш на херувимах! Ти єдиний Бог усіх царств землі, Ти утворив небо і землю.
16. Нахили, Господе, вухо Твоє і почуй, і розплющ, Господе, очі Свої, і поглянь, і почувеш слова Санхеріва, котрий послав ганьбити Бога Живого!
17. Справді, Господе, царі асирійські спустошили народи і землю їхню,
18. І покидали богів їхніх у вогонь; але це не боги, а витвір людських рук, дерево і камінь, а тому й винищив їх.
19. І нині, Господе, Боже наш, урятуй нас од руки його, і довідаються всі царства землі, що Ти, Господе, Бог єдиний.
20. І послав Ісая, син Амосів, до Єзекії сказати: Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Те, про що ти молився до Мене, супроти Санхеріва, царя асирійського, Я почув.
21. Ось слово, котре вирік Господь про нього: Зневажить тебе, посміється над тобою, незаймана донько Сіону; услід за тобою похитає головою дочка Єрусалиму.
22. Кого ти лаяв і ганьбив? І на Кого підвищив голос, і звів так високо очі свої? На Святого Ізраїлевого.
23. Через послів твоїх ти ганив Господа і сказав: З багатьма колісницями моїми Я зійшов на гори високі, на ребра Ливану, і зрубав кедри високі його, і найдобріші кипариси його, і прийшов на найвіддаленіший прихисток його, в гушавину саду його.
24. І відкопував я і пив воду чужу, і повисушую стопою ніг моїх усі ріки єгипетські.
25. Хіба ти не чув, що я віддавна учинив це, за старожитніх днів започаткував це, а нині виконав тим, що ти спустошуєш укріпленні міста, [обертаєш] їх на купи руїн?
26. І мешканці їхні зробилися немічними, тремтять і залишаються в соромі. Вони стали, [мов] трава в полі і тендітне зело, [як] парості на дахах і обпалене збіжжя ще до колосіння.
27. Чи сядеш ти, чи вийдеш, Я все знаю; [відаю] і про зухвалість твою супроти Мене.
28. [За твою] зухвалість супроти Мене і за те, що пихатість твоя дійшла до вух Моїх, Я просуну кільце Моє у ніздрі твої, і вудило Моє до рота твого, і заверну тебе назад тією ж дорогою, котрою ти прийшов.
29. І ось тобі, [Єзекіє], ознака: Їжте цього року, що виросло від самосійного зерна, і другого року самосійне, а третього року сійте і жніть, і садіть виноградні сади і їжте плоди їхні.
30. І заціліле в домі Юдиному, залишене, знову пустить коріння вниз і принесе плід угорі.
31. Тому що з Єрусалиму вийде залишок, і порятунок від гори Сіону. Ревність Господа Саваота учинить це.

32. А тому так говорить Господь про царя асирійського: Не зайде він до цього міста; і не закине туди стріли, і не підступить до нього зі щитом, і вала супроти нього не зможе насипати.

33. Тією ж дорогою, котрою прийшов, повернеться, і в місто це не зайде, говорить Господь.

34. Я буду обороняти місто це, аби порятувати його заради Себе і заради Давида, служника Мого.

35. І сталося тієї ночі: пішов Ангел Господній і уразив у таборі асирійському сто вісімдесят п'ять тисяч. І підвелися вранці, і ось, усі тіла мертві.

36. І рушив, і пішов, і повернувся Санхерів, цар асирійський, і засів у Ніневії.

37. І коли він поклонявся в домі Нісхора, бога свого, то Адраммелех і Шар'ецер сини його, забили його мечем, а самі втікли до краю Араратського. І зацарював Есар-Хаддон, син його, замість нього.

4 Царів 20

1. За тих днів занедужав Єзекія смертельно; і прийшов до нього Ісая, син Амосів, пророк, і сказав йому: Так говорить Господь: Учини заповіта для дому твого, бо помреш ти і не одужаєш.

2. І відвернувся [Єзекія] лицем своїм до стіни, і молився до Господа, кажучи:

3. О, Господе! Згадай, що я ходив перед Тобою правдиво, із відданим [Тобі] серцем, і чинив бажане в очах Твоїх. І заплакав Єзекія ревним плачем.

4. Ісая ще не вийшов з міста, як було до нього слово Господнє:

5. Повернися, і скажи Єзекії, володареві народу Мого: Так говорить Господь, Бог Давида, батька твого: Я почув молитву твою, побачив сльози твої. Ось, я зцілю тебе, третього дня підеш у дім Господній.

6. І додаю до днів твоїх п'ятнадцять літ, і від руки царя асирійського порятую тебе і, захищатиму місто оце заради Себе і заради Давида, служника Мого.

7. І сказав Ісая: Візьміть грудку смоковниць. І взяли, і приклали до болячки; і він одужав.

8. І сказав Єзекія Ісаї: Які ознаки того, що Господь зцілить мене, і що піду я третього дня до Господнього дому?

9. І сказав Ісая: Ось буде тобі ознака від Господа, що виконає Господь Слово, котре Він вирік; Чи вперед пройти тіні на десять сходинок, чи повернутися на десять сходинок.

10. І сказав Єзекія: Легко тіні просунутися вперед на десять сходинок; Ні, нехай повернеться тїнь назад на десять сходинок.

11. І заволав Ісая пророк до Господа ревно, і завернув Він тїнь назад на східцях, де вона спускалася по східцях Ахазових, на десять сходинок.

12. Того часу послав Беродах-Бал'адан, син Бал'аданів, цар вавилонський, листа і дарунок Єзекії, бо він чув, що Єзекія був недужий.

13. Єзекія вислухав посланих, показав їм комори свої, срібло і золото, і духмяності, і дорогу оливу, і всю зброярню свою, і все, що знаходилося в його скарбницях; не залишилося жодної речі, котрої не показав би їм Єзекія в домі своєму і в усьому володінні своєму.

14. І прийшов Ісая пророк до царя Єзекії, і сказав йому: Що казали ці люди, і звідки вони приходили до тебе? І сказав Єзекія: Із краю далекого вони приходили, із Вавилону.

15. І сказав [Ісая] : Що вони бачили в домі твоєму? І сказав Єзекія: Усе що в домі моєму, вони бачили; не лишилося жодної речі, котрої я не показав би їм у скарбницях моїх.

16. І сказав Ісая Єзекії: Вислухай слово Господнє:

17. Ось, проминуть дні, і забране буде все, що в домі твоєму, і що зібрали батьки твої до цього дня, у Вавилон; нічого ніколи не залишиться, говорить Господь.

18. Із синів твоїх, котрі підуть із тебе, котрих ти породив, візьмуть, і будуть вони євнухами в палаці царя вавилонського.

19. І сказав Єзекія Ісаї: Щире слово Господнє, котре ти вирік. І продовжував: Нехай буде мир і добробут упродовж днів моїх.

20. А решту діянь Єзекії та про всі подвиги його, і про те, що він учинив ставок і водогін, і провів воду до міста, оповідано в Літописі юдиних царів.

21. І спочив Єзекія з батьками своїми, і зацарював Манасія, син його, замість нього.

4 Царів 21

1. Дванадцять років було Манасії, коли зацарював, і п'ятдесят років царював у Єрусалимі; ім'я матері його – Хевці-Ваг.

2. І учиняв він лихе в очах Господніх, [наслідуючи] мерзоти народів, котрих прогнав Господь від синів Ізраїлевих.

3. І знову спорудив підвищення, котрі понищив батько його Єзекія, і спорудив жертовники Ваалові, і вчинив діброву, як учинив був Ахав, цар ізраїльський, і поклонявся всім небесним силам і служив їм.

4. І спорудив жертовники у домі Господньому, про котрий сказав Господь: У Єрусалимі утверджу ймення Моє.

5. І спорудив жертовники всім світилам небесним на обидвох подвір'ях Господнього дому.

6. І провів сина свого через вогонь, і гадав, і ворожив, і позаводив викликувачів мертвих і чародіїв, багато вчиняв лихого в очах Господа, аби прогніввити Його.

7. І поставив карбоване зображення Астарті, котре зробив, у домі, про якого казав Господь Давидові і Соломонові, синові його: У домі цьому і в Єрусалимі, котрого Я вибрав із усіх колін Ізраїля, Я утверджую ймення Моє навіки.

8. І не дам більше мандрувати Ізраїлевій нозі з тієї землі, котру Я дав батькам їхнім, за умови, якщо вони будуть прагнути учиняти згідно з усім тим, що Я наказав їм, і з усім законом, якого заповідав їм служник Мій Мойсей.
9. Але вони не послушали; і звів їх Манасія до того, що вони чинили гірше від тих народів, котрих винищив Господь від лица синів Ізраїля.
10. І говорив Господь через служників Своїх, пророків, і сказав:
11. За те, що учинив Манасія, цар Юдин, такі мерзоти, найгірші від того, що учиняли амореї, котрі були перед ним, і ввів Юду у гріх ідолами своїми,
12. За те, – так говорить Господь, Бог Ізраїля, – ось, Я наведу таке лихо на Єрусалим і на Юду, що в кожного, хто почує про нього, задзвенить в обох вухах!
13. І простягну на Єрусалим мірну віршовку Самарії і висок до дому Ахава, і витру Єрусалим так, як люди витирають чашу: витруть і перевернуть її догори дном.
14. І відкину останок спадку Мого, і віддам їх в руки ворогів їхніх, і будуть на грабунок і на здобич усім їхнім ворогам.
15. За те, що вони учиняли лихе в очах Моїх, і гнівили Мене від того дня, як вийшли батьки їхні з Єгипту, і донині.
16. А ще ж пролив Манасія вельми багато невинної крові аж так, що виповнив [нею] Єрусалим від краю й до краю, понад свій гріх, що він увів у гріх Юду – чинити лихе в очах Господніх.
17. А решту діянь Манасії, і про все, що він учинив, і про гріхи його, в чому він згрішив, написано в Літописі Юдиних царів.
18. І спочив Манасія з батьками своїми, і похований у саду при домі його, в саду Уззи. І зацарював Амон, син його, замість нього.
19. Двадцять два роки було Амонові, коли зацарював, і два роки царював у Єрусалимі; ім'я матері його – Мешуллет, донька Харуца з Йотви.
20. І чинив він лихе в очах Господніх, так, як чинив Манасія, батько його.
21. І ходив тією ж дорогою, котрою ходив його батько, і служив ідолам, котрим служив батько його, і поклонявся їм;
22. І залишив Господа, Бога батьків своїх, не ходив шляхом Господнім.
23. І вчинили змову служники Амонові супроти нього, і убили царя в домі його.
24. Але народ краю перебив усіх, хто був у змові супроти царя Амона; і настановив народ краю царем Йосію, сина його, замість нього.
25. А решту діянь Амона і все, що він учинив, повідано в Літописі Юдиних царів.
26. І поховали його в гробниці його, в саду Уззи. І зацарював Йосія, син його, замість нього.

4 Царів 22

1. Вісім років було Йосії, коли зацарював, і тридцять один рік царював у Єрусалимі; ім'я матері його – Єдида, донька Адаї з Боцкату
2. І чинив він бажане в очах Господніх, і ходив у всьому шляхом Давида, батька свого, і не відхилявся ні праворуч, ні ліворуч.
3. Вісімнадцятого року царя Йосії, послав цар Шафана, сина Ацалії, Мешулламового сина, писаря, до Господнього дому, кажучи:
4. Піди до Хілкійї, першосвященника, нехай він порухає срібло, принесене в дім Господній, котре зібрали від народу сторожі брами.
5. І нехай віддадуть його в руки виконавцям робіт, що при домі Господньому; а ці нехай роздадуть його робітникам, які працюють у домі Господньому, на лагодження пошкоджень дому.
6. Теслям і мулярам, і робітникам, а також на купівлю деревини і тесане каміння для лагодження дому;
7. А втім, не вимагайте від них звіту про срібло, передане в руки їхні, тому що вони чинять чесно.
8. І сказав Хілкійя, першосвященик до писаря Шафана: Книгу Закону я знайшов у домі Господньому. І подав Хілкійя книгу Шафанові, і він читав її.
9. І прийшов Шафан писар до царя, і приніс цареві відповідь, і сказав: Узяли слуги твої срібло, знайдене в домі, і передали його в руки виконавцям робіт, що при домі Господньому.
10. І доповів Шафан-писар цареві, кажучи: Книгу дав мені Хілкійя священик. І читав її Шафан перед царем.
11. Коли почув цар слова Книги Закону, то роздер свою одежу.
12. І наказав цар Хілкійї священикові, і Ахікамові, Шафановому синові, і Ахборові, Міхаїновому синові, і писареві Шафанові, і Асаї, царевому служникові, кажучи:
13. Ідїть, зверніться до Господа, за мене, і за народ, і за всю Юдею про слова цієї знайденої Книги; тому що великий гнів Господній, котрий спалахнув на нас за те, що не слухали батьки наші слів книги цієї, щоб чинити нам згідно з приписами.
14. І пішов Хілкійя, священик, і Ахікам, і Ахбор, і Шафан, і Асая до пророчиці Хулди, дружини Шаллума, сина Тікви, сина Хархасового, сторожа шат, – вона сиділа в Єрусалимі, у Новому Місті, – і говорили до неї.
15. І вона сказала їм: Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Скажіть чоловікові, котрий послав вас до мене.
16. Так говорить Господь: Наведу лихо на оце місце і на мешканців його, – всі слова Книги, котру читав Юдин цар.

17. За те, що залишили Мене і кадили іншим богам, щоб дратувати Мене всіма ділами рук своїх, спалахнув гнів Мій, на оце місце, і не загасне.

18. А цареві Юдиному, який послав вас звернутися до Господа, скажіть: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів, про слова, котрі ти чув.

19. Оскільки зм'якшилося серце твоє, і ти упокорився перед Господом, зачувши те, що Я вирик на оце місце і на мешканців його, що вони будуть предметом жаху і прокляття, і ти роздер одержу свою, і плакав передо Мною, то Я почув тебе, говорить Господь.

20. За це, ось, Я прилучу тебе до батьків твоїх, і тебе покладуть в гробницю твою в мирі, і не побачать твої очі всього того лихоліття, котре Я наведу на місце оце. І принесли цареві відповідь.

4 Царів 23

1. І послав цар, і зібрали до нього всю старшину Юдину і Єрусалиму.

2. І пішов цар у дім Господній, і вся Юдея, і всі мешканці Єрусалиму з ним, і священники, і пророки, і увесь народ, від малого до великого, і прочитав уголос перед ними всі слова Книги Заповіту, яку знайшли в домі Господньому.

3. Потім став цар на підвищене місце і склав перед Господом заповіта – наслідувати Господа і виконувати заповіді Його і настанови Його від усього серця і від усієї душі, щоб виконати слова заповіту цього, написані у книзі цій. І увесь народ пристав до заповіту.

4. І наказав цар Хілкїї першосвященикові, та іншим священникам, і сторожі порога, винести із Храму Господнього всі речі, зроблені для Ваала і для Астарті, і для всіх небесних світил, і спалив їх за Єрусалимом, в долині Кедрон, і наказав тлін їхній віднести до Бет-Елу.

5. І поскидав жерців, котрих настановили царі Юдині, щоб звершувати кадіння на підвищеннях у містах Юдиних і на околицях Єрусалиму, – і котрі кадили Ваалові, сонцю, і місяцеві, і сузір'ям, і всім світилам небесним;

6. І виніс Астарту із дому Господнього за Єрусалим, до потоку Кедрон, і спалив її біля потоку Кедрон, і перетер на порошок, і кинув порошок її на цвинтар загальнолюдський.

7. І зруйнував доми блудницькі, котрі [були] при храмі Господньому, де жінки ткали одержу для Астарті.

8. І вивів усіх жерців із міст Юдиних, і опоганив підвищення, на котрих звершували кадіння жерці, від Геви аж до Беер-Шеви, і порозбивав підвищення перед брамами, – ту, котра біля входу до брами Ісуса, старшини міста, і ту, котра ліворуч біля міської брами.

9. А втім, жерці підвищень не приносили пожертв на жертovníку Господньому в Єрусалимі, а опрісноки їли з братами своїми.

10. І споганив він Тофет, що в долині синів Гінномових, щоб ніхто не переводив сина свого і дочки своєї через вогонь для Молоха.

11. І відкинув коней, котрих віддавали царі Юдині сонцю перед входом до Господнього дому поблизу кімнат Нетан-Мелеха, євнуха, що у Парварімі, а колісниці сонця спалив огнем.

12. І жертovníки на даху світлиці Ахазової, котрі зробили царі Юдині, і жертovníки, котрі спорудив Манасія на обидвох подвір'ях дому Господнього, зруйнував цар, і скинув звідти, і пожбував тлін їхній до потоку Кедрон.
13. І підвищення, котрі перед Єрусалимом, праворуч від гори Олив, які спорудив був Соломон, цар Ізраїля, для Астарті, мерзоти сидонської, і для Кемота, гидоти моавської, і для Мілкома, мерзоти синів аммонітських, опоганив цар.
14. І розбив статуї, і зрубав діброви, і виповнив місце їхнє кістками людськими.
15. А також і жертovníка, котрий у Бет-Елі, підвищення, споруджене Єровоамом, сином Неватовим, котрий увів Ізраїля у гріх, а також і жертovníка його і підвищення, зітер на порох, і спалив діброву.
16. І глянув Йосія, і побачив могили, які були на горі, і послав, і взяв кості із могил, і спалив на жертovníку, й опоганив його за словом Господнім, котре оголосив чоловік Божий, що провіщав ці події.
17. І сказав Йосія: Що це за надгробок, котрого я бачу? І сказали йому мешканці міста: Це могила чоловіка Божого, який приходив із Юди і повідав нам, що ти учиняєш над жертovníком у Бет-Елі.
18. І сказав він: Дайте йому спокій; Ніхто не чіпай кісток його. І зберегли кості його і кості пророка, який приходив із Самарії.
19. А також і всі капища підвищень у містах самарійських, котрі спорудили царі ізраїльські, гнівлячи Господа, зруйнував Йосія і вчинив з ними те саме, що вчинив у Бет-Елі.
20. І заколов усіх жерців підвищень, котрі там були, на жертovníках, і спалив на них кістки людські, – і повернувся до Єрусалиму.
21. І наказав цар всьому народові, сказавши: Звершіть Пасху Господові, Богові вашому, як написано у цій Книзі Заповіту;
22. Тому що не звершували такої Пасхи від днів Суддів, котрі судили Ізраїля, і впродовж усіх днів царів ізраїльських і царів юдиних.
23. А вісімнадцятого року царя Йосії була звершена Пасха Господові у Єрусалимі.
24. І викликачів мертвих, і чародіїв, і домових божків, та ідолів, і всілякі мерзоти, котрі з'явилися на землі Юдиній, і в Єрусалимі, винищив Йосія, аби виконати слова Закону, написані в книзі, яку знайшов священник Хілкїя в Господньому домі.
25. Подібного до нього царя перед ним не було, що звернувся б до Господа всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всіма силами своїми, по всьому заповіді Мойсеєвому і по ньому не поставав подібний до нього.
26. Однак Господь не упокорив Свого спопеляючого гніву, котрий спалахнув у Ньому на Юду за всі гїркоти, якими гнівив Його Манасія.
27. І сказав Господь: І Юду відкину од Себе, як відкинув я Ізраїля, і відкину місто оце, Єрусалим, котрого Я вибрав, і дім, що про нього Я сказав: Буде ймення Моє там.

28. А решту про діяння Йосії, і про все, що він учинив, описано в Літописі царів Юдиних.
29. За днів його прийшов фараон Нехо, цар єгипетський, на річку Єфрат. І вийшов цар Йосія назустріч йому, і той умертвив його у Магіддо, коли побачив його.
30. І служники його повезли його мертвого з Мегіддо, і привезли його до Єрусалиму, і поховали його у гробниці його. І взяв народ землі Єгоахаза, сина Йосії, і помазали його, і зацарювали його замість батька його.
31. Двадцять три роки мав Єгоахаз, коли зацарював, і три місяці царював у Єрусалимі; ім'я матері його – Хамуталь, дочка Єремії, з Лівни.
32. І чинив він лихе в очах Господніх – учиняв у всьому так, як чинили батьки його.
33. І затримав його фараон Нехо у Рівлі, в гаматському краї, щоб він не царював у Єрусалимі, і наклав кару на цей край: сто талантів срібла і талант золота.
34. І настановив фараон Нехо царем Ел'якіма, сина Йосії, замість батька його Йосії, і змінив ім'я його на Єгояким. А Єгоахаза він узяв, і той прийшов до Єгипту і помер там.
35. І срібло, і золото давав Єгояким фараонові; він визначив вартість землі, щоб давати срібло за наказом фараона; від кожного із народу краю, за вартістю своєю; він стягав срібло і золото для того, щоб віддати фараонові Нехо.
36. Двадцять п'ять літ було Єгоякимові, коли він зацарював, і одинадцять років царював у Єрусалимі: ім'я матері його – Зевуда, донька Педаї, з Руми.
37. І чинив він лихе в очах Господніх у всьому так, як чинили батьки його.

4 Царів 24

1. За днів його виступив Навуходоносор, цар вавилонський, а Єгояким був йому три роки невільник, але потім відхилився од нього.
2. І посилав на нього Господь полчища халдеїв, і полчища сирійців, і полчища моавські, та полчища синів Аммона. І послав їх на Юду, щоб погубити його за словом Господа, котре Він вирік через служників Своїх пророків.
3. За наказом Господа сталося [це] з Юдою, щоб відкинути [його] від Себе за гріхи Манасіїні, за все, що він учинив.
4. І за кров безневинну, котру він пролив, наповнивши Єрусалим кров'ю невинною, Господь не захотів простити.
5. Решта Єгоякимових діянь, та все, що він робив, – написано в Літописі царів Юдиних.
6. І спочив Єгояким із батьками своїми, і зацарював Єгояхім, син його, замість нього.
7. Цар єгипетський не виходив більше із країни своєї, тому що взяв цар вавилонський все, від потоку єгипетського до річки Єфрат, що належало цареві єгипетському.
8. Вісімнадцять років було Єгояхімові, коли він зацарював, і царював три місяці у Єрусалимі: ім'я матері його Нехушта, донька Елнатана, з Єрусалиму.

9. І робив він лихе в Господніх очах, усе так, як робив його батько.
10. Того часу підступили служники Навуходоносора, царя вавилонського, до Єрусалиму, і зазнало місто облоги.
11. І прийшов Навуходоносор, цар вавилонський, до міста, коли служники його чинили облогу його.
12. І вийшов Єгояхін, цар Юдин, до царя вавилонського, він і матір його, і служники його, і князі його, і євнухи його, – і взяв його цар вавилонський восьмого року свого царювання.
13. І вивіз він звідти всі скарби царського дому; і поламав, як сказав Господь, всі золоті посудини, котрі Соломон, цар Ізраїля, зробив у храмі Господньому.
14. І виселив увесь Єрусалим, і всіх князів, і все хоробре військо, – десять тисяч було переселених, – і всіх теслів, і ковалів, ніхто не залишився, окрім бідного народу краю.
15. І переселив він Єгояхіна до Вавилону, і матір царя, і дружин царя, і євнухів його, і мужніх краю вивіз на поселення з Єрусалиму до Вавилону.
16. І все військо, [числом] сім тисяч, і художників і будівельників тисячу, усіх хоробрих, які ходили на війну, вивіз цар вавилонський на поселення до Вавилону.
17. І настановив цар вавилонський царем Маттанію, дядька [Єгояхіна], замість нього, і перемінив ім'я його на Седекію.
18. Двадцять і один рік було Седекії, коли зацарював, і одинадцять літ царював у Єрусалимі: ім'я матері його – Хамуталь, донька Єремії з Лівни.
19. І чинив він лихе в очах Господніх – у всьому так, як чинив Єгояким.
20. Гнів Господній був над Єрусалимом і над Юдою, доки Він не відкинув їх від Себе. І Седекія повстав супроти царя вавилонського.

4 Царів 25

1. Дев'ятого року царювання свого, десятого місяця, десятого дня місяця, прийшов Навуходоносор, цар вавилонський, з усім військом своїм до Єрусалиму, і взяв був в облогу його, і насипав довкола нього вала.
2. І було місто в облозі до одинадцятого року царя Седекії.
3. Дев'ятого дня місяця посилювався голод у місті, і не було хліба для народу краю.
4. І захопили місто, і всі вояки [повтікали] вночі дорогою до брами, поміж двома мурами, що біля царського саду; а халдеї стояли довкола міста, і [цар] утік дорогою на рівнину.
5. І погналося військо халдеїв за царем, і наздогнали його на рівнинах Єрихонських, і все військо його розпорошилося від нього.
6. І взяли царя, і відвели його до царя вавилонського до Рівли, і там звершили над ним суд.
7. І синів Седекії закололи перед його очима; а [самому] Седекії вибрали очі, і закайданили його, і відвели його до Вавилону.

8. П'ятого місяця, сьомого дня місяця, тобто дев'ятнадцятого року Навуходоносора, царя вавилонського, прийшов до Єрусалиму Невузар'адан, старший царської охорони, служник вавилонського царя.
9. І спалив дім Господній і дім царів, і всі доми в Єрусалимі, і всі доми великі спопелив вогнем;
10. І мури довкола Єрусалиму зруйнувало військо халдейське, яке було у старшини охоронців царя.
11. А решту народу, яка залишилася в місті, і тих, що перебігли до вавилонського царя, і решту простого люду повиганяв Невузар'адан, старший царської охорони.
12. Тільки небагатьох із бідноти краю залишив старший охоронців робітниками у виноградниках і землеробами.
13. І стовпи мідні, котрі були біля дому Господнього, і підпори, і море мідне, котре в домі Господньому, поламали халдеї, і віднесли мідь їхню до Вавилону.
14. І тарелі, і лопатки, і ножі, і ложки, і всі посудини мідні, котрі використовували під час служіння, забрали.
15. І кадильниці, і чаші, що було золоте і що було срібне, забрав старший охоронців.
16. Стовпи [числом] два, море одне, і підпори, котрі зробив Соломон у дім Господній, – міді у всіх цих речах не було ваги.
17. Вісімнадцять ліктів заввишки ці стовпи, вінець на ньому мідний, а висота вінця – три лікті, і ґратки і гранатові яблука довкола вінця – все мідне. Те саме й на другому стовпі з ґратками.
18. І взяв старший охорони Сераю, першосвященника, і Цефанію, другого священника, і трьох сторожів порога.
19. А з міста взяв він одного євнуха, що був старшиною над військом, та п'ять чоловіків із тих, що бачать цареве обличчя, що були знайдені в місті, і писаря, головного військових загонів, що записував народ краю до військових відділів, і шістдесят чоловіків з народу краю, що були у місті.
20. І взяв їх, забрав їх Невузар'адан, старший охорони, і відвів їх до царя вавилонського, до Рівлі.
21. І вразив їх цар вавилонський, і умертвив їх у Рівлі, у гаматовому краї. І пішов Юда на вигнання зі своєї землі.
22. А над народом, який залишався на землі Юдиній, котрого лишив Навуходоносор, цар вавилонський, – над ним настановив старшиною Гедалію, сина Ахікама, Шафанового сина.
23. Коли зачули всі військові старшини, вони і люди їхні, що цар вавилонський настановив старшиною Гедалію, то прийшли до Гедалії в Міцпу, [а саме] : і Ізмаїл, син Нетанії, і Йоханан, син Кареахів, і Серая, син нетофатянина Танхумета, і Язанія, син маахатянина, вони та їхні люди.

24. І присягнув Гедалія їм та їхнім людям, і сказав їм: Не бійтеся бути підданими халдеям, оселяйтесь на землі, і служіть цареві вавилонському, і буде вам добре.

25. Але сьомого місяця прийшов Ізмаїл, син Нетанії, Елішамового сина, з царського коліна, та десять мужів із ним, і вдарили вони Гедалію, – і він помер, і юдеїв, і халдеїв, що були з ними в Міцпі.

26. І підвівся увесь народ, від малого аж до великого, та старшини війська, і пішов на Єгипет, тому що боявся халдеїв.

27. І сталося тридцять сьомого року неволі Єгояхіна, Юдиного царя, дванадцятого місяця, двадцять сьомого дня місяця, Евіл-Меродах, цар вавилонський, у році цього зацарювання, змилювався над Єгояхіном, Юдиним царем, і вивів його з дому ув'язнення.

28. І він говорив із ним ласкаво, і поставив трона його понад трон царів, що були з ним у Вавилоні.

29. І перемінів тюремну одежу його, і він завжди мав поживу в нього, упродовж всіх днів життя його.

30. І утримування його, утримування постійне його видавали йому від царя, день у день, упродовж днів життя його.

Перша Книга Літопису

1 Літопису 1

1. Адам, Сиф, Енош.

2. Кенан, Магалал'їл, Яред.

3. Енох, Метушelah, Ламех.

4. Ной, Сим, Хам, Яфет.

5. Сини Яфетові: Гомер, і Магог, і Мадай, і Яван, і Тувал, і Мешех, і Тірас.

6. Сини Гомерові: Ашкеназ, і Діфат, і Тогарма.

7. Сини Яванові: Еліша й Таршіша, Кіттім і Доданім.

8. Сини Хамові: Куш і Міцраїм, Пут і Ханаан.

9. Сини Кушеві: Шева, і Хавіла, і Савта, і Раама, і Савтеха. А сини Рамині: Шева, і Дедан.

10. А Куш породив Німрода, – цей започаткував велетнів на землі.

11. Міцраїм породив Лудима, Анаміма, Летавіма, Нафтухіма,

12. Патрусіма, Каслухіма, від котрого започаткувалися филистимляни і Кафторима.

13. Ханаан породив Сидона, свого первістка, і Хета,

14. І Євусея, Аморея, Гергесея,
15. Евея, Аркея, Синея,
16. Арвадея, Цимарея, і Хамафея.
17. Сини Сима: Елам, Ашур, Арпахшад, і Луд, і Арам. Сини Арама: Уц, Хул, Гетер і Мешех.
18. Арпахшад породив Шалаха, а Шалах породив Евера.
19. У Евера народилося два сини: ім'я одному Пелег, бо за його днів стався поділ землі; а ім'я братові його – Йоктан.
20. А Йоктан породив Алмодада і Шелефа, і Хацар-Мавета, і Єраха,
21. і Гадорама, і Узала, і Диклу,
22. і Евала, і Авімаїла, і Шеву,
23. і Офіра, і Хавілу, і Йовава, – усі вони сини Йоктанові.
24. Сим, Арпахшад, Шелах,
25. Евер, Пелег, Реу
26. Серуг, Нахор, Терах,
27. Аврам, він же Авраам.
28. Сини Авраамові: Ісаак та Ізмаїл.
29. Ось їхні нащадки: первісток Ізмаїлів Невайот, і Кедар, і Адбеїл, і Мівсам.
30. Мішма і Дума, Масса, Хадад, і Тема,
31. Єтур, Нафіш і Кедема, – оце сини Ізмаїлові.
32. Сини Кетури, Авраамової наложниці: Вона породила Зімрана і Йокшана, і Медана, і Мідіяна, і Ішбака, і Шуаха; А Йокшанові сини: Шева і Дедан.
33. Сини Мідіянові: Ефа і Ефер, і Ханох, і Авіда, і Елдаа, – це всі сини Кетури. Сини Авраама та Ісаака.
34. І породив Авраам Ісаака. Сини Ісаака: Ісав та Ізраїль.
35. Сини Ісава: Еліфаз, Реуїл, і Єуш, і Йолам, і Кора.
36. Сини Еліфаза: Теман і Омар, Цефі і Гатам, Кеназ і Тімна, і Амалик.
37. Сини Реуїла: Нахат, Зерах, Шамма і Мізза.
38. А сини Сеїра: Лотан і Шовал, і Ців'он, і Ана, і Дішон, і Ецер, і Дішан,

39. Сини Лотана: Хорі і Гомам, а сестра у Лотана – Тімна.
40. Сини Шовала: Ал'ян і Манахад, і Евал, Шефі, і Онам. А сини Ців'онові: Айя і Ана.
41. Сини Ани: Дішон. А сини Дішонові: Хамран і Ешбан, і Їтран, і Керан.
42. Сини Ецерові: Білган і Зааван, Яакан. Сини Дішона: Уц та Аран.
43. А це, власне, царі, які царювали на едомській землі, перед зацарюванням царя над синами Ізраїля: Бела, син Беорів, а ім'я його міста – Дінгава.
44. І вмер Бела, і зацарював по ньому Йовав, Зерахів син із Боцри.
45. І вмер Йовав, і зацарював по ньому Хушам, із краю теманитян.
46. І вмер Хушам, і зацарював по ньому Гадад, Бедадів син, котрий завдав поразки медіанитянам на полі Моава; ім'я міста його: Авіт.
47. І вмер Гадад, і зацарював по ньому Самла, з Масреки.
48. І вмер Самла, і зацарював по ньому Саул, з Рехевот-Ганнагару.
49. І вмер Саул, і зацарював по ньому Баал-Ханан, Ахборів син.
50. І вмер Баал-Ханан, і зацарював по ньому Гадад; ім'я його міста – Раї, а ім'я дружини його – Мегетав'їл, донька Матреда, дочки Ме-Загавової.
51. І вмер Гадад. І були старшини в Едома: старший Тімна, старший Ал'я, старший Єтет.
52. Старший Оголівама, старший Ела, старший Пінон,
53. Старший Кеназ; старший Теман, старший Мівцар.
54. Старший Магдіїл, старший Ірам, – оце старшини Едома.

1 Літопису 2

1. А це – Ізраїлеві сини: Рувим, Симеон, Левій, і Юда, Іссахар, і Завулон,
2. Дан, Йосип, Веніямин, Нефталим, Гад і Асир.
3. Юдині сини: Ер, і Онан, і Шела, – троє народилося в нього від ханаанейки Бат-Шуї. І був Ер, первісток Юдин, небажаний в очах Господа; і Він умертвив його.
4. А Тамар, невістка його, породила йому Переца і Зеваха, – усіх Юдиних синів – п'ятеро.
5. Сини Переца: Хецрон та Хамул.
6. Сини Зерахові: Зімір і Етан, і Геман, і Калкол, і Дера, усіх їх п'ятеро.
7. Сини Кармієві: Ахар, що навів лихо на Ізраїля, порушивши закляття.
8. Син Етана: Азарія;

9. Сини Хецронові, котрі народилися в нього: Єрахмеїл і Рам, і Келувай.
10. А Рам породив Аммінадава, а Аммінадав породив Нахшона, старшину синів Юдиних.
11. А Нахшон породив Салму, а Салма породив Боаза.
12. А Боаз породив Оведа, а Овед породив Єссея!
13. А Єссеї породив свого первістка Еліава, і Авінадава другого, і Шім'у третього.
14. Натаніїла четвертого, Раддая п'ятого.
15. Шостого – Оцема, сьомого – Давида.
16. Сестри їхні: Церуя і Авідаїл, Церуїні сини: Авішай і Йоав, і Аса-Ел – усіх троє.
17. Авігаїл породила Амасу, а батько Амасин – Єстер, ізмаїлтянин.
18. А Калев, Хецронів син, породив зі [своєю] дружиною Азувою, а також із Еріот дітей. Ось сини її: Єшер і Шовав, і Ардон.
19. І вмерла Азува, а Калев узяв собі Ефрату, і вона породила йому Хура.
20. А Хур породив Урі, а Урі породила Бецаліїла.
21. А потім прийшов Хецрон до Махірової доньки, Гілеадового батька, і він узяв її, (за дружину) – а він мав уже шістдесят літ; і вона породила йому Сегува.
22. А Сегув породив Яіра, і він мав двадцять троє міст у гілеадському краю.
23. Але він узяв Гешур та Арам з поселеннями Яіра, Кенат і залежні від нього міста, шістдесят міст. Усі ці міста сина Махіра, Гілеадового батька.
24. А по Хецроновій смерті прийшов Калев до Єфрати, і Хецронова жінка Авійя породила йому Ашхура, батька Текої.
25. А сини Єрахмеїла, Хецронового первістка, були: первісток Рам, і Буна, і Орен, і Оцем, Ахійя,
26. І була в Єрахмеїла інша жінка, а ім'я їй Атара, – вона мати Онама.
27. А сини Рама, Єрахмеїлового первістка, були: Маац і Ямін, і Екер.
28. А сини Онамові були: Шаммай і Яда. А сини Шаммая: Надав і Авішур.
29. А ім'я Авішуровій дружині – Авіхаїл, і вона породила йому Ахбана і Моліда.
30. А сини Надавові: Селед та Аппаїм, а Селед помер без дітей.
31. А сини Аппаїмові: Їш'ї; сини Їш'ї Шешан, а сини Шешанові – Ахлай.
32. А сини Яди, Шаммаєвого брата: Єстер і Йонатан. І помер Єстер без дітей.
33. А Йонатанові сини: Пелет і Заза, – оці були сини Єрахмеїлові.

34. А в Шешана не було синів, а лише доньки. Був у Шешана раб єгиптянин, а ім'я йому Ярха.
35. І дав Шешан рабові своєму Ярсі свою дочку за жінку, і вона породила йому Аттая.
36. А Аттай породив Натана, а Натан породив Завада.
37. А Завад породив Ефлала, а Ефлал породив Оведа.
38. А Овед породив Єгу, а Єгу породив Азарію,
39. А Азарія породив Хелеца, а Хелец породив Ел'асу.
40. А Ел'аса породив Сісмая, а Сісмай породив Шаллума.
41. А Шаллум породив Єкамію, а Єкамія породив Елішаму.
42. А сини Калева, Єрахмеїлового брата: Меша, його первісток, він батько Зіфа. І сини Мареші, Хевронового батька.
43. А Хевронові сини: Корах і Таппуах, і Рекем, і Шама.
44. А Шама породив Рахама, Єракеамового батька, а Рекем породив Шаммая.
45. А сини Шаммаєві: Маон, а Маон був засновником Бет-Цура.
46. А Ефа, наложниця Калева, породила Харана і Моцу, і Газеза. А Харан породив Газеза.
47. А сини Єгдаєві: Регем і Йотам, і Гешан, і Фелет, і Ефа, і Шааф.
48. Калєвова наложниця Мааха породила Шевера і Тірхату.
49. І породила вона Шаафа, батька Мадманни, Шєву, батька Махбєни, і батька Гів'и. А донька Калєвова – Ахса.
50. Оце були сини Калєва, сина Гура, первістка Ефрати: Шовал, батько Кір'ят-Єаріму.
51. Салма, батько Віфлєєму, Гарєф, батько Бєт-Гєдара.
52. У Шовала, батька Кір'ят-Єаріма, були сини: Гарєє, Хаці-Гамменухот,
53. А оце племена Кір'ят-Єаріма: їтряни, путяни, шуматяни, мішраяни, – від них пішли цор'атяни і ештауляни.
54. Сини Салма: Бєт-Лєхєм, і нетофатяни, Атрот, Бєт-Йоав, і хаці-гаммонахтяни, цоряни.
55. А племена писарів, мешканців Ябєцу, тїр'атяни, шїм'атяни, сухатяни, – вони кїнйани, що походять від Хамата, батька Бєт-Рєхавового.

1 Літопису 3

1. Сини Давида, які народилися йому в Хєвронї, а самє: первісток – Амнон, від їзрєєлки Ахіноам; другий – Данїїл, від кармєлійки Авїгаїл;

2. Третій – Авесалом, – син Маахи, доньки Талмая, царя гешурського; четвертий – Адонія, син Хаггіт;
3. П'ятий – Шефатія, від Авітал; шостий – Їтреам, від його дружини Егли;
4. Шестеро народилися йому в Хевроні. І царював він там сім років і шість місяців, а тридцять три роки царював у Єрусалимі.
5. А оці народились йому в Єрусалимі: Шім'а і Шовав, і Натан, і Соломон, – четверо од Вірсавії, Аміїлової доньки;
6. І Ївхар, і Елішама, і Еліфалет,
7. І Ногаг, і Нефег, і Яфія;
8. І Елішама, і Еліяда, і Еліфелет, – дев'ятеро.
9. [Оце] всі сини Давидові, окрім синів од наложниць. Сестра їхня Тамар.
10. Син Соломона – Рехав'ам, його син Авія, його син – Аса, і його син – Йосафат.
11. Його син – Йорам, його син – Ахазія; його син Йоаш;
12. Його син – Амація, його син – Азарія, його син – Йотам.
13. Його син – Ахаз; його син Хізкійя, його син Манасія.
14. Його син – Амон; його син Йосія;
15. А сини Йосії: первісток – Йоханан, другий Єгояким, третій – Седекія, четвертий – Шаллум.
16. А сини Єгоякимові: Єхонія – син його, та син його Седекія.
17. Сини Єхонії: Ассір, Шеал'тіїл, син його.
18. І Малкірам, і Педая, і Шен'аццар, Єкам'я, Гошама, і Недав'я.
19. А сини Педая: Зоровавель і Шім'ї. А сини Зоровавеля: Мешшулам і Хананія, і сестра їхня Шеломіт.
20. І Хашува, і Огел, і Верех'я, і Хасад'я, Юшав-Хесед, – п'ятеро.
21. А сини Хананії: Пелатія та Єшая, сини Рефаї, сини Арнонові, сини Овадії, сини Шеханії.
22. А сини Шеханії: Шемая. А сини Шемаї: Хаттиш, і Їгал, і Баріах, і Неарія, і Шафат, – шестеро.
23. А сини Неарії: Ел'йоенай і Єзекія, і Азрікам, – троє.
24. А сини Ел'йоенаєві: Годав'я і Ел'яшів, і Пелая, і Аккув, і Йоханан, і Делая, і Анані, – семеро.

1 Літопису 4

1. Сини Юдині: Перец, Хецрон і Кармі, і Хур, і Шовал.
2. А Реая, син Шовалів, породив Яхата, а Яхат породив Ахумая та Лахада, – оце від них племена цор'атян.
3. А оці сини Аві-Етамові: Їзреел і Їшма, і Їдбаш, а ім'я їхньої сестри Гаццелелпоні.
4. А Пенуїл – батько Гедора, а Езер – батько Хуші. Оце сини Хура, Єфремового первістка, від батька Віфлеєму.
5. А в Ашхура, батька Текої, було дві дружини: Хел'а і Наара.
6. І породила йому Наара Ахуззама і Хефера, і Темені, і Ахаштарі, – оце сини Наарині.
7. А сини Хел'ині: Церет і Цохар, і Етнан.
8. А Коц породив Анува і Гаццовеву, і племена Ахархела, сина Гарумового.
9. А Ябец був поважніший від своїх братів, і мати його дала йому ім'я Ябец, кажучи: Я породила його з болю.
10. І зголосився Ябец до Бога Ізраїля, кажучи: О, якби Ти благословив мене Твоїм благословенням, розширивши володіння мої, і рука Твоя була зі мною, оберігаючи [мене] від лиха, щоб я не страждав! І Бог послав [йому] все, чого він просив.
11. А Келув, брат Шухи, породив Меріха, – він батько Ештона.
12. А Ештон породив Бет-Рафу, і Пасаха, і Техінну, батька міста Нахаша. Це мешканці Рехи.
13. Сини Кеназа: Отніїл і Серая; а сини Отніїлові: Хатат і Меонотай.
14. А Меонотай породив Офру, а Серая породив Ява, батька Ремісничої Долини, бо вони були ремісниками.
15. А сини Калева, Єфуннеєвого сина: Іру, Ела та Наам. А Елин син – Кеназ.
16. А сини Єгаллел'їлові: Зіф і Зіфа, Тір'я та Асар'їл.
17. А сини Езри: Єстер і Меред, і Ефер, і Ялон. Оце сини Біт'ї, фараонової доньки, що взяв Меред; і вона зачала й породила Мір'яма, і Шаммая, і Їшбаха, батька Ештемої.
18. І дружина його юдейка породила Ереда, батька Гедору, і Хевера, батька Сохо, і Скутіїла, батька Заноаха.
19. А сини дружини Годійї, сестри Нахама, батька гарм'янина Кеїли та маахатянина Ештемоа,
20. А сини Симеонові: Амнон і Рінна, Бен-Ханан, і Тілон. А сини Їш'ї: Зохет і Бен-Зохет.
21. Сини Шели, Юдиного сина: Ер, батько Лехи і Лада, батько Мареші, і родини, які виготовляли вісон, із дому Ашбеа.

22. І Йокін і мешканці Козеви, і Йоаш; Сараф, що володіли Моавом, і Яшуві-Лехем. Але це події давні.
23. Вони [були] гончарами, і споживали також із садків та городів; вони жили там у царя для його робіт.
24. Сини Симеонові: Немуїл і Ямім, Ярив, Зерах, Саул,
25. Його сини: Шаллум, його син – Мівсам, його син – Мішма.
26. А сини Мішми: Хаммуїл – син його, а його син – Заккур, його син – Шім'ї.
27. А в Шім'ї [було] шістнадцять синів та шестеро доньок, а брати його не мали багатьох синів, і увесь рід їхній не був такий численний, як рід синів Юдиних.
28. Вони замешкали у Беер-Шеві, і в Моладі, і в Хацар-Шуалі,
29. і в Білзі, і в Ецемі, і в Толаді,
30. і в Бетуїлі, і в Хормі, і в Ціклагу,
31. і в Бет-Меркавоті, і в Хацар-Сусімі, і в Бет-Бір'ї, і в Шаараїмі, – оце їхні міста аж до зацарювання Давидового,
32. Із осадами їхніми: Етам і Аїн, Ріммон, і Тохен, і Ашан, – п'ятеро міст.
33. А всі їхні поселення, що навколо тих міст, аж до Баалу; це місця їхнього осідку та родоводи їхні.
34. А Мешовав і Ямлех, і Йоша, син Амації,
35. І Йоїл, і Єгу, син Йошів'ї, сина Сераї, сина Асіїлового,
36. І Ел'йоенай, і Якова, і Шохая, і Асяя, і Адїїл, і Єсіміїл, і Беная;
37. І Зіза, син Шіф'ї, сина Аллона, сина Єдаї, сина Шімрі, сина Шемаї.
38. Це ті, що [були] князями своїх племен, а дім батьків їхніх розділився на багато пагіння.
39. І пішли вони до Мево-Гедору, аж до східної сторони долини, аби пошукати пасовищ для своїх отар.
40. І знайшли вони пасовисько рясне і щедре, і землю широкополу й мирну, бо до них замешкало там [лише] небагато хамитян.
41. І пішли ці, записані на ймення за днів Єзекії, царя Юдиного, і винищили там кочівників і осілих, котрі там були, і винищили їх назавжди, бо там були пасовиська для отар їхніх.
42. А з них, Симеонових синів, пішли до гори Сеїр п'ятсот чоловіків, а Палатія, і Неарія, і Рефая, і Уззіїл, сини Їш'ї, [були] на чолі їх.
43. І вони понищили там останок урятованих амалікітян, і живуть там донині.

1 Літопису 5

1. Сини Рувима, первістка Ізраїля, він первісток; але, коли опоганив він постіль батька свого, першість його передалася синам Йосиповим, сина Ізраїлевого, з умовою, однак, щоб вони не могли писатися першовродженими.
2. Бо Юда був найсильнішим серед братів своїх, і вождь від нього, але першість [перенесено] на Йосипа.
3. Сини Рувима, первістка Ізраїля: Ханох, і Паллу, Хецрон і Кармі.
4. Йоїлові сини: Шемая – син його, його син Гог, син його – Шім'ї.
5. Його син Міха, син його – Реая, син його – Баал.
6. Його син Беера, котрого забрав у полон Тіглат-Пілнесер, цар асирійський. Він [був] князем Рувимівців.
7. І брати його, за племенами їхніми, за родовим списком їхнім, були: головний – Єїл, потім Захарія.
8. А Бела, син Азаза, сина Шеми, Йоїлового сина, – він мешкав в Ароері – аж до Нево та Баал-Меона.
9. А на схід він сидів аж до виходу в пустелю, що починалася від ріки Єфрату, оскільки череди у гілеадському краї стали чисельними.
10. За днів Саула вони вели війну з агарянами, котрі загинули від їхньої руки; а вони почали жити в шатрах їхніх на всій місцині на схід від Гілеаду.
11. А Гадові сини мали осідки навпроти них у башанському краї аж до Салхи.
12. У Башані Йоїл був головний, а Шафам – другий, потім Янай, і Шафат.
13. А їхніх братів з родинами їхніми було семеро: Михаїл, і Мешуллам, і Шева, і Йорай, і Якан, і Зія, і Евер – семеро.
14. А оце сини Авіхаїла, сина Хурі, сина Яроаха, сина Гілеада, сина Михаїла, сина Єшішая, сина Єхдо, сина Буза.
15. Ахі, син Авдіїла, сина Гунієвого, голови дому батьків їхніх.
16. Вони жили в Гілеаді, в Башані та в залежних від нього містах і на усіх околицях Шарону, аж до кінця їхнього.
17. Усі вони були переписані за днів Йотама, Юдиного царя, і за днів Єровоама, царя Ізраїля.
18. У нащадків Рувима і Гада і половини Манасійного племені, людей військових, котрі носять щита і меча та натягають лука, і навчених війни, сорок чотири тисячі сімсот шістдесят, які виходили на війну.
19. І воювали вони з агарянами, із Ітуром, із Нафішем, із Нодавом.

20. І надано було їм допомогу супроти них, і передані були в руки їхні агаряни і все, що в них було. Бо вони під час бою зголосилися до Бога, і Він зачув їх, за те, що вони поклалися на нього.

21. І захопили вони череди їхні: верблюдів п'ятдесят тисяч, із дрібної скотини двісті п'ятдесят тисяч, віслуків дві тисячі і сто тисяч душ людських.

22. Бо багато впало убитими, оскільки від Бога була битва оця. І мешкали вони на місці їхньому аж до переселення.

23. Нашадки половини Манасійного племені замешкали в краї та розмножилися від Башану аж до Ваал-Хермону й Сеніру, та гори Гермон. Їх було багато.

24. А оце старшини поколінь їхніх: Ефер і Їш'ї, і Еліїл, і Азріїл, і Їрмея, і Годавія, і Яхдіїл, – мужі потужні, мужі відомі, старшини родів своїх.

25. Та коли вони згрішили супроти Бога батьків своїх і почали блудодіяти слідом за божками народів тієї землі, яких Бог прогнав від лиця їхнього,

26. Тоді Бог Ізраїля пробудив духа Пула, царя асирійського, і духа Тіглат-Пілнесера, царя асирійського, і він виселив рувимівців і гадитян і половину коліна Манасійного, і відпровадив їх у Халах і Хавор, і Хару, і до річки Гозан, [і там вони] донині.

1 Літопису 6

1. Сини Левія: Гершом, Кегат і Мерарі.

2. Сини Кегата: Амрам, Їцхар, Хеврон і Уззіїл.

3. Діти Амрама: Аарон, Мойсей і Міріам. Сини Ааронові: Надав і Авігу, Елеазар та Ітамар.

4. Елеазар породив Пінхаса, Пінхас породив Авішуу,

5. а Авішуу породив Буккі, а Буккі породив Уззі.

6. А Уззі породив Зерахію, а Зерахія породив Мерайота.

7. Мерайот породив Амарію, а Амарія породив Ахітува.

8. А Ахітув породив Сад`ока, а Сад`ок породив Ахімааца;

9. А Ахімаац породив Азарію, а Азарія породив Йоханана.

10. А Йоханан породив Азарію, – це той, що був священиком у Господньому домі, якого спорудив Соломон у Єрусалимі.

11. І Азарія породив Амарію, а Амарія породив Ахітува.

12. Ахітув породив Садока, а Садок породив Шаллума,

13. А Шаллум породив Хілкійю, а Хілкійя породив Азарію,

14. А Азарія породив Сераю, а Серая породив Єгоцадака.

15. А Єгоцадак пішов [у полон], коли Господь переселив юдеїв та єрусалимлян рукою Навуходоносора.
16. Отож, сини Левія: Гершом, Кегат і Мерарі.
17. Ось ймення синів Гершомових: Лівні та Шім'ї;
18. Сини Кегатові: Амрам, і Їцхар, і Хеврон, і Уззіл.
19. Сини Мерарієві: Махлі та Муші. Це нащадки Левія за племенами їхніми.
20. У Гершома: Лівні, син його, Яхат, син його, Зімма, син його,
21. Його син, – Йоах, його син – Іддо, його син – Зерах, його син – Єатрай.
22. Сини Кегатові: Аммінадав, – син його, Корах – син його, Ассір – син його.
23. Його син – Елкана, син його – Ев'ясаф, син його – Ассір.
24. Тахат – син його, Уріл – син його, Уззія – син його та Саул – син його.
25. Сини Елкани: Амасай, і Ахімот.
26. Елкана – його син; Цофай – син його, і Нахат – син його.
27. Еліяв – син його; Єрохам – син його, Елкана – син його.
28. Сини Самуїлові: первісток Йоїл, а другий – Авія.
29. Сини Мерарієві: Махлі, його син – Лівні, його син – Шім'ї, його син – Узза.
30. Син його – Шім'а, син його – Хаггійя, син його – Ася.
31. Оце ті, котрих Давид настановив старшинами над співаками у домі Господньому, від часу, як поставили в ньому Ковчега.
32. Вони служили співаками перед скинією зібрання, аж доки Соломон не спорудив дому Господнього в Єрусалимі. І вони ставали на службу свою, за установленням своїм.
33. Ось ті, котрі ставали із синами своїми: із синів Кегатових – Геман, співак, син Йоїла, сина Самуїла.
34. Син Елкани, сина Єрохама, сина Еліїла, сина Тоаха;
35. Сина Цуфа, сина Елкани, сина Махата, сина Амасая.
36. Сина Алкани, сина Йоїла, сина Азарії, сина Цефанії;
37. Сина Тахата, сина Ассіра, сина Ев'ясафа, сина Кораха;
38. Сина Їцхара, сина Кегата, сина Леві, сина Ізраїля.
39. І брат його Асаф, що стояв праворуч нього: Асаф був сином Берехії, сина Шім'ї.

40. Сина Михаїла, сина Баасеї, сина Малкійї,
41. Сина Етні, сина Зераха, сина Адаї,
42. Сина Етана, сина Зіммі, сина Шімї,
43. Сина Йахата, сина Гершома, сина Леві.
44. А сини Мерарі, брати їхні, що стояли ліворуч: Етам, син Кіші, сина Авді, сина Маллуха;
45. Сина Хашавї, сина Амації, сина Хілкійї.
46. Сина Амці, сина Бані, сина Шамері.
47. Сина Махті, сина Муші, сина Мерарі, сина Леві.
48. Брати їхні означені для всілякого служіння при домі Божому.
49. Тим часом, як Аарон та сини його спалювали на жертovníку успалення і на кадильному жертovníку, і звершували всіляке священнодійство у Святому Святих, і для очищення Ізраїля у всьому, як заповідав служник Божий Мойсей.
50. Ось сини Ааронові: Елезар – син його, Пінхас – син його, Авішуя – син його,
51. Його син – Буккі, його син – Уззі, його син – Зерахія.
52. Мерайот – його син, Амарія – його син, Ахітув – його син.
53. Сад`ок, син його, Ахімаац, його син.
54. І ось житла їхні за їхніми поселеннями, у їхніх межах: синам Аароновим, з роду Кегатового, оскільки жереб випав їм.
55. І дали їм Хеврон у Юдиному краї, і передмістя його довкола нього.
56. А землі усього міста і села його віддали Калеву, синові Ефунне.
57. Синам Аароновим віддали також міста-сховища: Хеврон і Лівну з їхніми передмістями, і Яттїр, і Ештемоа, та пасовиська його.
58. І Хілен та пасовища його, Девір і пасовища його,
59. І Ашон та пасовища його, і Бет-Шемеш та пасовища його.
60. А від коліна Веніяминового – Геву та пасовища її, і Алемет та пасовиська його, і Анатот і пасовища його, – усіх їхніх міст в їхніх родах – тринадцять міст.
61. А решті Кегатових синів, із родин цього коліна, [віддали] за жеребом десять міст з наділу половини коліна Манасїного.
62. А Гершомовим синам, за родами їхніми від коліна Іссахарового, і від коліна Асирового, і від коліна Нефталимового, і від коліна Манасїного у Башані, [виділено] тринадцять міст.

63. Синам Мерарієвим за родами їхніми, від коліна Рувимового, і від коліна Гадового, і від коліна Завулонового, [виділено] за жеребом дванадцять міст.
64. Отак дали Ізраїлеві сини левитам ті міста та пасовища їхні.
65. Дали вони за жеребом від коліна Юдиного, і від коліна синів Симеонових, і від коліна синів Веняминієвих ті міста, котрим вони дали ймення.
66. А деяким племенам синів Кегатових дали міста від коліна Єфремового.
67. І дали їм міста сховищ: Сихем та пасовища його на горі Єфремовій, і Гезер та пасовища його,
68. І Йокмеам та пасовища його, і Бет-Хорон, та пасовища його,
69. І Айялон та пасовища його, і Гат-Ріммон та пасовища його.
70. І з половини Манасіїного коліна: Анер та пасовища його, і Біл'ам та пасовища його – нащадкам решти синів Кегатових.
71. І синам Гершомовим від роду половини коліна Манасіїного [дали] Голан у Башані і передмістя його, і Аштарот і передмістя його,
72. Від коліна Іссахарового – Кедеш та пасовища його, і Доврат і пасовища його.
73. І Рамот і пасовища його, і Анем, та пасовища його.
74. Від коліна Асирового – Машал та пасовища його, і Авдон та пасовища його.
75. І Хукок та пасовища його, і Рехов та пасовища його.
76. Від коліна Нефталімового: Кедеш у Галілеї та пасовища його, і Хаммон та пасовища його, і Кір'ятаїм та пасовища його.
77. А решті синам Мерарієвим із Завулонового коліна: Ріммон та пасовища його, Фавор та пасовища його.
78. А на другому березі Йордану, навпроти Єрихону, на схід від Йордану, від коліна Рувимового [дали] Бецер у пустелі й пасовища його, і Ягца та пасовища її.
79. І Кедемот та пасовища його, і Мефаат і пасовища його.
80. Від коліна Гадового – Рамот у Гілеаді та пасовища його, і Маханаїм та пасовища його,
81. І Хешбон та пасовиська його, і Язир та пасовиська його.

1 Літопису 7

1. Сини Іссахарові: Тола, і Пуа, Яшув і Шімрон, – четверо.
2. А Толині сини: Уззі і Рефая, і Єріїл, і Яхмай, і Ївсам, і Самуїл – старшини батьківських домів Толи, хоробрі вояки своїх родів. Число їх за Давидових днів – двадцять дві тисячі і шість сотень.

3. А сини Уззі: Їзрахія. А сини Їзрахії: Михаїл, і Овадія, і Йоїл, Їшшійя, – п'ятеро. Всі вони старшини.
4. У них, за родами їхніми, за поколіннями їхніми, було вишколеного війська до бою – тридцять шість тисяч; бо в них було багато дружин і синів.
5. А братів їхніх, по всіх Іссахарових родах, хоробрих вояків, було вісімдесят сім тисяч, – усі вони внесені до списків родів.
6. У Веніямина: Бела, і Бекер, і Єдіяїл, – троє.
7. Сини Бели: Ецбон, і Уззі, і Уззіїл, і Єрмот, і Ірі, – п'ятеро старшин поколінь, люди войовничі. У списках родів записано їх двадцять дві тисячі тридцять чотири.
8. Сини Бехерові: Земіра і Йоаш, і Еліезер, і Ел'йоенай, і Омрі, і Єрмот, і Авійя, і Анатот, і Алемет, – усе це Бехерові сини.
9. У родоводах їхніх, за їхніми нащадками, старшинами дому їхніх батьків, хоробрих вояків, – двадцять тисяч двісті.
10. Син Єдіяїла: Білган, а сини Білганові: Єуш, Веніямин, і Егуд, і Кенаана, і Зетан, і Таршіш, і Ахішахар.
11. Усі ці Єдіяїлові сини були старшинами поколінь, люди войовничі; сімнадцять тисяч двісті, було тих, що виходили на війну.
12. І Шуппім, і Хуппім, сини Іра, і Хушім, син Ахера.
13. Сини Нефталимові: Яхціїл, і Гуні, і Єцер, і Шаллум, – сини Білги.
14. Сини Манасіїні: Асріїл, якого породила наложниця його араміяка; вона породила й Махіра, Гілеадового батька.
15. Махір узяв за дружину сестру Хуппіма і Шуппіма, – а ім'я сестри їхньої Мааха, а ім'я другому – Целофхад. У Целофхада були [тільки] доньки.
16. І породила Мааха, дружина Махірова, сина і назвала ім'я йому – Переш, а ім'я братові його: Шареш. А сини його – Улам і Рекем.
17. Син Уламів: Бедан. Ось сини Гілеада, сина Махіра, сина Манасіїного.
18. А сестра його Молехет породила Ішгода, і Авіезера, і Махлу.
19. А сини Шеміди були: Ахіян, і Шехем, і Лікхі, і Аніям.
20. А сини Єфремові: Шутелах, і Веред, син його, і син його Тахат, і син його Ел'ада, і син його Тахат.
21. І син його Завад, і син його Шутелах, і Езер, і Елад. І повбивали їх люди Гату, народжені в Краю, бо вони зійшли були забрати їхні череди.
22. І був у жалобі їхній батько Єфрем численні дні, а брати його приходили його потішити.

23. Потім він увійшов до дружини своєї, і вона зачала і породила сина, і він назвав йому ім'я: Берія, бо лихо запопало його дім.
24. І донька у нього [була] – Шеера. Вона збудувала Бет-Хорон нижній і горішній, і Уззен-Шееру.
25. І син його Рефах, і Решеф, і син його Телах, і син його Тахан.
26. Син його Ладан, син його Аммігуд, син його Елішама,
27. Син його Нон, син його Ісус.
28. Володіння їхні і місцями замешкання їхнього [були] : Бет-Ел, і належні йому міста, а на схід – Нааран, а на захід – Гезер і належні йому міста, і Сихем та належні йому міста, аж до Айї та належних йому міст.
29. А в руках Манасіїних: Бет-Шеан, та належні йому міста, Танах і належні йому міста, Мегіддо та належні йому міста; Дор та належні йому міста, – у них замешкали сини Йосипа, Ізраїлевого сина.
30. Сини Асирові: Їмна, Їшва, і Їшві, і Берія, та сестра їхня Серах.
31. Сини Беріїні: Хевер, і Малкіїл, – він батько Бірзаїта.
32. А Хевер породив Яфлета, і Шомера, і Хотама, і сестру їхню Шую.
33. Сини Яфлетові: Пасах, і Бімхал, і Ашват, – оце сини Яфлетові.
34. А сини Шемерові: Ахі і Рогагга, Яхебба і Арам.
35. Сини Гелема, його брата: Цофах, і Їмна, і Шелеш, і Амал.
36. Сини Цофахові: Суах, і Харнефер, і Шуал, і Бері, і Їмра.
37. Бецер і Год, і Шамма, і Шілша, і Їтран, і Беера.
38. Сини Єтерові: Єфунне, і Піспа, і Ара.
39. Сини Улли: Арах і Ханніїл, і Ріція.
40. Усе це Асирові сини, старшини батьківських домів, вибрані лицарі вояки, старшини над старшинами. А в книгах родоводів війська було для війни, за підрахунками, двадцять шість тисяч чоловіків.

1 Літопису 8

1. Веніямин породив Белу, первістка свого, другого Ашбелу, і третього – Ахраха,
2. Четвертого – Наху, і п'ятого – Рафу.
3. Синами Бели були: Аддар і Гера, і Авігуд,
4. Авішуя, Нааман, Ахоах,

5. Гера, Шефуфан, і Хурам.

6. А оце сини Ехудові: вони були старшинами дому батьків, мешканців Геви, яких переселили до Манахату:

7. Нааман, Ахійя, і Гера – він їх переселив, і породив Уззу, та Ахіхуда;

8. А Шахараїм породив дітей на моавському полі потому, як він відпустив од [себе] своїх дружин Хушім і Баару.

9. І породив він від Ходеш, своєї дружини: Йовава, Цівію, Мешу, і Малкама.

10. І Єуц, Сохію, і Мірму, – це сини його, старшини батьківських домів.

11. А від Хушім він породив Авітува і Елпаала.

12. А сини Елпаалові: Евер, Міш'ам, і Шемер, – він збудував Оно і Лод та належні йому міста.

13. А Берія і Шема, – вони старшини дому батьків, мешканців Айялону; вони прогнали мешканців Гату.

14. А Ахйо, Шашак і Єремот,

15. і Зевадія, і Арад, і Адер,

16. і Михайл, і Їшпа, і Йоха, – сини Берії.

17. А Зевадія, і Мешуллам, і Хізкі, і Хевер.

18. І Їшмерай, і Їзлія, і Йолав – сини Елпаалові.

19. А Яким і Зіхрі, і Завді,

20. І Еліенай, Ціллетай, і Еліїл,

21. І Адая, Берая, і Шірат, – сини Шімеїєві.

22. А Їшпан, Евер, і Еліїл,

23. І Авдон, Зіхрі, і Ханан,

24. І Хананія, Елам, і Антотійя,

25. І Їфдея, і Пенуїл, – сини Шашакові.

26. А Шамшерай, Шехарія і Аталія,

27. І Ярешія, Елійя і Зіхрі, – сини Єрохамові,

28. Оце старшини дому батьків за їхніми нащадками, старшини, котрі сиділи в Єрусалимі.

29. А в Гів'оні сиділи: батько Гів'ону, а ім'я його дружини – Мааха,

30. І первісток, син його Авдон і Цур, і Кіш, і Баал, і Надав,
31. І Гедор, і Ахйо, і Зехер.
32. А Міклот породив Шім'у. І вони також сиділи в Єрусалимі, при братах своїх, зі своїми братами.
33. А Нер породив Кіша. А Кіш породив Саула, а Саул породив Йонатана, і Малкі-Шуя, і Авінадава, і Ешбаала.
34. А син Йонатанів – Мерів-Баал, а Мерів- Баал породив Міху.
35. А сини Міхи: Пігон і Мелех, і Тареа, і Ахаз.
36. А Ахаз породив Егоадду, а Єгоадда породив Алемета і Азмавета, і Зімрі; а Зімрі породив Моцу.
37. А Моца породив Бін'ю, його син – Рафа, його син – Ел'аса, його син – Ацел.
38. А в Ацела було шестеро синів, а оце їхні ймення: Азрікам, Бохеру, і Ізмаїл, і Шеар'я, і Овадія, і Ханан, – усі вони сини Ацелові.
39. А сини Ешека, брата його: первісток його Улам, другий – Єуш, третій – Еліфелет.
40. А Уламові сини були мужні, хоробрі вояки, які натягали луки, і мали багато синів, та онуків, – сто п'ятдесят. Усі вони з Веніяминових синів.

1 Літопису 9

1. Отак були переписані усі Ізраїльтяни за родами своїми, і ось вони записані у книзі царів Ізраїлевих. А Юдеї за беззаконня свої переселені до Вавилону.
2. Перші мешканці, котрі мешкали у володіннях своїх, по містах Ізраїльських, були Ізраїльтяни, священики, левити та нетінеї.
3. У Єрусалимі жили декотрі із синів Юдиних і з синів Веніяминових, і з синів Єфремових та Манасійних.
4. Утай, син Аммігуда, сина Омрі, сина Імрі, сина Бані, з синів Переца, Юдиного сина.
5. Із синів Шілона: первісток Асая та сини його.
6. Із синів Зерахових – Єуїл та брати їхні – шістсот дев'яносто.
7. Із синів Веніяминових – Саллу, син Мешуллама, сина Годавії, сина Сенуї,
8. І Ївнея, син Єрохамів, і Ела, син Уззі, сина Міхрі, і Мешуллам, син Шефатії, сина Реуїла, сина Ївнійї,
9. І брати їхні за їхніми нащадками, – дев'ятсот п'ятдесят шість, – все це мужі – старшини батьків, дому батьків своїх.
10. А із священиків: Єдая, і Єгоярів, і Яхін.

11. А Азарія, син Хілкійї, сина Мешуллама, сина Сад`ока, сина Мерайота, сина Ахітава, – старший Божого дому.
12. І Адая, син Єрохама, сина Пашхура, сина Малкійї; і Масай, син Адїїла, сина Яхзери, сина Мешуллама, сина Мешіллемїта, сина Іммера;
13. І брати їхні, старшини домів своїх батьків – тисяча сімсот шістдесят, вельми старанні люди при служінні у Божому домі.
14. А з левитів: Шемая, син Хассува, сина Азрікама, сина Хашав'ї, з синів Мерарі;
15. І Бакбаккар, Хереш, і Балал, і Маттанія, син Міхи, сина Зіхрі, сина Асафа;
16. І Авадія, син Шемаї, сина Галала, сина Єдутуна; і Берехія, син Аси, сина Елкани, що мешкав у поселеннях нетофатян.
17. І брамники: Шаллум, і Аккув, і Талмон, і Ахіман, і брати їхні; Шаллум [був] старшиною.
18. І донині брамники при брамах царських, на схід, вони брамники, утримують сторожу синів Левієвих.
19. А Шаллум, син Коре, сина Ев'ясафа, сина Кораха, і брати його з дому його батька, кораківці згідно з обов'язком, стерегли брами скинії, а їхні батьки були старшинами над військом Господнім та вартували при вході.
20. І Пінхас, син Елеазарів передніше був над ними старшим, і Господь був з ним.
21. Захарія, син Мешелемії, [був] брамником при вході до скинії заповіту.
22. Усіх їх, вибраних на брамників при порогах, було двісті дванадцять. Вони переписані по своїх поселеннях. Їх настановив Давид та Самуїл-ясновидець, за їхню вірність.
23. І вони та їхні сини були при брамах Господнього дому, при домі скинії.
24. На чотири боки були брамники: на східному, західному, північному і південному.
25. А брати їхні мешкали в поселеннях своїх, приходячи до них час від часу на сім днів.
26. Оці чотири старшини брамників, левити, мали довір'я; вони ж були доглядачами помешкань і скарбів дому Божого.
27. Довкола дому Божого вони ніч сторожували, бо [відповідали за] охорону і мали щоранку відмикати двері.
28. [Одні] з них мали справу із посудинами для служіння, тож за числом його приймали і за числом його видавали.
29. [Іншим] із них доручено решту знарядь і освячених речей: борошно пшеничне, і вино, і елей, і ладан, і пахощі.
30. А із синів священників [деякі] виготовляли миро із духмяних речовин.

31. А Маттатія з левитів – первісток коряхівця Шаллума, – відповідав за те, що було на сковородах.
32. [Деяким] із братів їхніх, із синів кегатівських, доручалося [приготування] хлібів показних [на] щосуботу.
33. А співаки, старшини, у поколіннях левитів, у помешканнях храму звільнені були від іншої роботи, бо вдень і вночі вони [виконували свої] обов'язки.
34. Оце старшини поколінь левитів, за їхніми нащадками, старшини, які мешкали у Єрусалимі.
35. А в Гів'оні мешкали: батько Гів'ону Єїл, а ймення його дружини – Мааха.
36. І первісток, син його Авдон, і Цур, і Кіш, і Баал, і Нер, і Надав,
37. І Гедор, і Ахйо, і Захарія, і Міклот.
38. А Міклот породив Шім'ама. І вони також мешкали в Єрусалимі при братах своїх, зі своїми братами.
39. А Нер породив Кіша, а Кіш породив Саула а Саул породив Йонатана і Малкі-Шую, і Авінадава, і Ешбаала.
40. Син Йонатанів – Мерів-Баал, а Мерів-Баал породив Міху.
41. Сини Міхи: Пітон, і Мелех, і Тахрея, [і Ахаз].
42. Ахаз породив Яру, а Яра породив Алмета, і Азмавета, і Зімірі. А Зімірі породив Моцу.
43. А Моца породив Бін'ю, його син – Рефая, його син – Ел'аса, його син – Ацел.
44. А в Ацела було шестеро синів, ось ймення їхні: Азрікам, Бохеру, і Ізмаїл, і Шеар'я, і Овадія, і Ханан, – оце сини Ацелові.

1 Літопису 10

1. Филистимляни воювали з Ізраїлем, і утікали ізраїльтяни від филистимлян, і падали трупом на горі Гілбоа.
2. І погналися филистимляни за Саулом і синами його, і вбили филистимляни Йонатана, і Авінадава, і Малкі-Шуя, Саулових синів.
3. Бій супроти Саула посилювався, і стрільці кинулися до нього, аж так, що він був уражений стрільцями.
4. І сказав Саул зброєносцеві своєму: Витягни меча свого, і протни мене ним, щоби не прийшли оці необрізані і не познувалися наді мною. Але зброєносець не наважився, бо дуже злякався. Тоді Саул узяв меча і впав на нього,
5. Зброєносець його, забачивши, що Саул помер, сам упав на меча, і вмер.
6. І вмер Саул, і три сини його, і увесь дім його разом із ним помер.

7. Коли побачили ізраїльтяни, котрі були в долині, що всі утікають, і що Саул і сини його померли, то залишили міста свої і порозбігалися; а филистимляни прийшли і оселилися в них.
8. Другого дня прийшли филистимляни обібрати убитих і знайшли Саула і синів його, які загинули на горі Гілбоа.
9. І роздягли його, і зняли з нього голову його і зброю його, і послали краєм филистимським, щоби повідати [про це] перед ідолами їхніми і перед народом.
10. І поклали зброю його у капище богів своїх, і голову його прибили в домі Дагона.
11. І почув увесь гілеадський Явеш про все, що учинили филистимляни з Саулом.
12. І підвелися всі люди мужні, забрали тіло Саулове і тіла його синів, і принесли їх до Явешу, і поховали їхні кості під дубом у Явеші, і постили сім днів.
13. Так загинув Саул за своє беззаконня, котре він учинив перед Господом, за те, що не дотримувався слова Господнього і навернувся до чаклунки із запитанням,
14. А не шукав Господа. [За те] зрокував його на смерть, і передав царство Давидові, синові Єссеєвому.

1 Літопису 11

1. І зібралися всі Ізраїльтяни до Давида у Хеврон, і сказали: Ось ми, кість твоя і плоть твоя.
2. І вчора, і третього дня, коли ще Саул був царем, ти виводив і вводив Ізраїля, і Господь, Бог твій, сказав тобі: Ти будеш пасти народ Мій, Ізраїля, і ти будеш вождем народу Мого Ізраїля.
3. І прийшли всі Ізраїлеві старшини до царя в Хеврон, і склав з ними Давид заповіта у Хевроні перед Господом; і вони помазали Давида на царя над Ізраїлем, за словом Господнім, через Самуїла.
4. І пішов Давид і увесь Ізраїль до Єрусалиму, тобто, до Євусу. А там були євусеї, мешканці того краю.
5. І сказали мешканці Євусу Давидові: Не увійдеш сюди! Але Давид захопив фортецю Сіон; це місто Давидове.
6. І сказав Давид: Хто передніше всіх завдасть поразки євусеям, той буде старшиною і матиме владу над військом. І ввійшов першим Йоав, син Церуїн, і став старшиною.
7. Давид замешкав у тій фортеці, а тому й називали її містом Давидовим.
8. І він розбудував місто довкола, [починаючи] від Мілло, все довкілля, а Йоав поновив інші [частини] міста.
9. І був успішний Давид, і підвищувався щораз виразніше, і Господь Саваот [був] із ним.
10. Ось визначні із мужніх у Давида, котрі самовіддано допомагали йому у царстві його, разом з усім Ізраїлем, щоб зацарювати його, за словом Господнім.

11. І ось число хоробрих, котрі були у Давида: Яшов'ам, син Гахмоні, старший тридцяти, – він махнув своїм списом, – і понищив воднораз три сотні!
12. Після нього – Елезар, син Додо, ахох'янина, – він один із трьох хоробрих.
13. Він був з Давидом у Пас-Дамімі, а филистимляни зібралися там на бій. І була там ділянка поля, засіяна ячменем, і народ почав утікати від филистимлян.
14. Але вони стали посеред поля, захистили його, і завдали поразки филистимлянам. І дарував Господь порятунок великий.
15. Троє цих головних із тридцяти вождів вийшли на скелю до Давида у печеру Адуллам, коли табір филистимлян був розташований у долині Рефаїм.
16. Давид був тоді в укріпленому місті, а охоронне військо филистимлян було тоді у Віфлеємі.
17. І вельми зажадав Давид [води], і він сказав: Хто напоїть мене водою з криниці Віфлеємської, що при брамі?
18. Тоді ці троє прорвалися крізь табір филистимський, і зачерпнули води із криниці Віфлеємської, що при брамі, і взяли, і принесли Давидові. Але Давид не схотів пити її і вилив її для слави Господньої.
19. І сказав: Борони мене, ГоспODE, щоб я вчинив так! Чи буду я пити кров мужів оцих, які важили своїм життям? Тому що з небезпекою для власного життя вони принесли [воду]. І не схотів пити її. Ось що вчинили троє оцих лицарів.
20. А Авшай, Йоавів брат, – він старший тих трьох, – він забив списом своїм триста чоловіків і мав найвідоміше ім'я серед трьох.
21. Із трьох він був найвідомішим і був старшиною, але з тими трьома не зрівнявся.
22. Беная, син Єгоядин, син мужа хороброго, великий у діяннях, із Кавцеїлу, – Він забив двох синів Аріїла моавського. І він зійшов і забив лева в рові, у засніжену пору.
23. Він також забив єгиптянина, мужа значного, на п'ять ліктів зросту. В руці єгиптянина був спис, мов ткацький вал; а той підійшов до нього з палицею, і, вирвавши списа з руки єгиптянина, убив його ж таки списом.
24. Ось що учинив Беная, син Єгоядин, і його ім'я було у славі серед отих трьох.
25. Він був відомішим тридцяти, але з тими не рівнявся. І Давид настановив його найближчим виконавцем своїх наказів.
26. А хоробрі мужі були: Асаїл, Йоавів брат, Елханан, син Додо, із Віфлеєму,
27. Шаммот горор'янин, пелонянин Хелес,
28. Іра, син Іккешів, текоянин, антояннин Авіезер.
29. Хушатянин Сіббехай, ахох'янин Ілай,
30. Нетофатянин Магарай, Хелед, син Баанин, нетофатянин,

31. Ітай, син Ріваїв, з Гів'ї Веніяминової, пір'атонянин Беная.
32. Хурай з Нахале-Гаашу, арв'янин Авїїл,
33. Бахарум'янин Азмавет, шаалвонянин Ел'яхба,
34. Сини гізонянина Гашема, Йонатан, син Шаге, гарар'янин,
35. Ахійям, син Сахарів, гарар'янин, Еліфал, син Урів,
36. Мехар'янин Хефер, пелонянин Ахійя,
37. Кармелянин Хіцро, Наарай, син Езлаїв,
38. Йоїл, брат Натанів, Мівхар, син Гагрі,
39. Аммонієць Целек, беротянин Нахрай, зброєносець Йоава, Церуїного сина,
40. Їтрянин Іра, їтрянин Гарев,
41. хеттеянин Урійя, Завад, син Ахлая.
42. Адїна, син Шїзін, рувимівець, старший рувимівців і над тридцятьма,
43. Ханан, син Маахін, і мітнянин Йосафат.
44. Аштерянин Уззійя, Шама і Єїїл, сини ароерянина Хотаме,
45. Єдіаїл, син Шімрі, і Йоха, його брат, тіцянин.
46. Махав'янин Еліїл, і Єрївай, і Йошав'я, сини Ел'наамові, і моавитянин Їтма.
47. Етіїл, і Овед, і Яасїїл із Цови.

1 Літопису 12

1. І оці також прийшли до Давида у Ціклаг, коли він ще ховався від Саула, сина Кішового, і були з хоробрих, які допомагали в битві.
2. Озброєні луком, які правою і лівою рукою [кидали] каміння і [пускали] стріли з лука, – з братів Саулових, – від Веніямина.
3. Старший Ахіезер та Йоаш, сини гів'янина Шемаї, і Єзіїл та Пелет, Азмаветові сини, і Бераха, і аннетотянин Єгу.
4. І гів'онянин Їшмая, лицар серед тридцятьох і [старший] над тридцятьма, і Їрмея, і Яхазїїл, і Йоханан, і гедерянин Йозавад.
5. Ел'узай, і Єрїмот, і Беал'я, і Шемарія, і гаріф'янин Шефатія.
6. Елкана, і Їшшійя, і Азарейл, і Йоєзер, і Яхов'ам, хорх'яни.
7. І Йоїла та Зевадія, сини Єрохамові, з Гедору.

8. З гадян відділилися до Давида в укріплення, в пустелю, люди мужні, войовничі, озброєні щитом і списом; лица левові – їхні лица, і вони прудкі, мов сарни в горах.
9. Старший Езер, другий Овадія, третій – Еліав.
10. Четвертий – Мішманна, п'ятий – Їрмея.
11. Шостий – Аттай, сьомий – Еліїл,
12. Восьмий – Йоханан, дев'ятий – Елзавад,
13. Десятий – Єремія, одинадцятий – Махбанай,
14. Оці були з Гадових синів, старшини підрозділів війська, менший – над сотнею, а старший – над тисячою.
15. Це вони перейшли Йордан першого місяця, коли він виходить з берегів своїх, і розігнали всіх, хто був у долинах, на схід і на захід.
16. Прийшли також із синів Веніяминових і Юдиних в укріплення до Давида.
17. Давид вийшов їм назустріч і сказав їм: Якщо з миром прийшли ви до мене, щоб допомагати мені, то нехай буде у мене з вами одне серце; а якщо для того, аби підступно віддати мене ворогам моїм, то, оскільки немає недоброго в руках моїх, тож нехай бачить Бог батьків наших і заборонить це.
18. І виповнив Дух Амасая, старшини тридцяти провідників, [і він сказав] : Мир тобі, Давиде, і з тобою, сину Єссеїв; Мир тобі, і мир помічникам твоїм; бо допомагає тобі Бог твій. І прийняв їх Давид, і поставив на чолі загону.
19. І з Манасіїного коліна перейшли [деякі] до Давида, коли він рушив із филистимлянами на війну супроти Саула, але не помагав їм, тому що старшини филистимські порадилися і відіслали його, кажучи: На нашу голову він перейде до володаря свого Саула.
20. Коли він повертався до Ціклагу, тоді перейшли до нього із манасіян: Аднах і Йозавад, Єдіаїл, і Михаїл і Йозавад, і Елігу, і Ціллетай, – тисяцькі у манасіян.
21. І вони допомагали Давидові супроти полчищ, бо все це були люди хоробрі і були старшинами у війську.
22. Отак щоденно приходили до Давида на поміч і невдовзі його ополчення стало великим, як ополчення Боже.
23. Ось число старшин у війську, котрі прийшли до Давида у Хеврон, щоби передати йому царство Саулове, за словом Господнім.
24. Синів Юдиних, які носять великого щита і списа, було шість тисяч вісімсот удатних до війни.
25. Із синів Симеонових, людей хоробрих, у війську було сім тисяч і сто;
26. Із синів Левієвих – чотири тисячі шістсот;
27. І Єгояда, князь синів Ааронових, і з ним три тисячі сімсот;

28. І Сад`ок, мужній юнак, і рід його, – двадцять двоє старшин.
29. Із синів Веніяминових, братів Саулових, три тисячі, – але багато з них ще трималися дому Саулового;
30. Із синів Єфремових двадцять тисяч вісімсот вояків мужніх, людей, відомих у родах своїх;
31. Із півколіна Манасіїного вісімнадцять тисяч, котрі покликані були поіменно, щоб настановити Давида царем;
32. Із синів Іссахарових [прийшли] люди розумні, котрі знали, що і коли треба учинити Ізраїлеві, – їх було двісті старшин, і всі брати їхні дослухалися до слова їхнього.
33. Із [коліна] Завулонового удатних для битви, озброєних всілякою військовою зброєю, – п'ятдесят тисяч, у лавах, – одностайних;
34. Із [коліна] Нефталимового – тисяча вождів, а з ними тридцять сім тисяч зі щитами і списами;
35. Із [коліна] Данового придатних до війни – двадцять вісім тисяч шістсот;
36. А від Асира вояків, готових до битви, – сорок тисяч.
37. А з-за Йордану, від коліна Рувимового, Гадового, і півколіна Манасіїного, – сто двадцять тисяч з усілякою військовою зброєю.
38. Усі ці вояки, в лавах, від щирого серця прийшли до Хеврона зацарювати Давида над усім Ізраїлем. Та й решта ізраїльтян була одностайна, щоб зацарювати Давида.
39. І були вони там з Давидом три дні, їли і пили, тому що брати їхні надбали їм.
40. А також і близькі до них, навіть із [коліна] Іссахарового, Завулонового і Нефталимового, – привозили все їстівне віслюками і верблюдами, і мулами, і волами: борошно, смокви, і родзинки, і вино, і елей, і великої, і дрібної худоби дуже багато, бо велика радість була в Ізраїлі.

1 Літопису 13

1. І радився Давид із тисяцькими, сотниками і з усіма зверхниками,
2. І сказав [Давид] всьому зібранню Ізраїльтян: якщо бажано вам, і якщо на те буде воля Господня, Бога нашого, пошлімо до всіх наших братів, по всій ізраїльській землі, і разом з ними до священників і левитів по містах і поселеннях їхніх, щоб вони зібралися до нас.
3. І перенесемо до себе Ковчега Бога нашого, тому що за днів Саула ми не зверталися до нього.
4. І сказала вся громада: Нехай станеться так! Тому що увесь народ вважав це слухним.
5. Отак зібрав Давид усіх Ізраїльтян, від Шіхору єгипетського аж до входу в Хамату, аби перенести Ковчега Божого з Кір'ят-Єсаріму.

6. І пішов Давид і увесь Ізраїль до Кір'ят-Єаріму, що в Юдеї, щоби перенести звідти Ковчега Бога, Господа, який сидить на херувимах, на котрому прикликається ймення [Його].
7. І повезли Ковчега Божого на новій колісниці з дому Авінадавового, а Узза та Ахйю супроводжували ту колісницю.
8. А Давид і всі Ізраїльтяни грали перед Богом щосили, з піснями, і на цитрах, і на арфах, і на бубнах, і на кимвалах, і на сурмах.
9. Коли прийшли вони до Кідонового току, і простяг Узза свою руку, щоби притримати Ковчега, бо воли нахилили його,
10. То Господь розгнівався на Уззу і уразив його за те, що він простягнув руку свою до Ковчега. І він помер тут-таки перед Богом.
11. І зажурився Давид через те, що Господь уразив Уззу, і він назвав те місце поразкою Уззи; так воно називається аж донині.
12. І злякався Давид Бога того дня, і сказав: Як я внесу до себе Ковчега Божого?
13. І не повіз Давид Ковчега до себе у місто Давидове, а завернув його до дому гатянина Овед-Едома.
14. І залишався Ковчег Божий у родині Овед-Едома, в домі його, три місяці, і благословив Господь дім Овед-Едома і все, що в нього.

1 Літопису 14

1. І послав Хірам, цар тирський, послів до Давида, і кедрового дерева, каменярів і теслярів, щоб збудувати йому дім.
2. І зрозумів Давид, що Господь міцно утвердив його царем над Ізраїлем, бо царство його було піднесене високо, заради народу його, Ізраїля.
3. Тоді взяв Давид іще дружин у Єрусалимі, і породив Давид іще синів та доньок.
4. А ось ймення тих, що народилися у нього у Єрусалимі: Шаммуа, і Шовав, Натан, і Соломон,
5. І Ївхар, і Елішуя, і Елпелет,
6. І Ногаг, і Нефег, і Яфія,
7. І Елішама, і Ел'яда, і Еліфелет,
8. І почули филистимляни, що помазаний Давид на царя над усім Ізраїлем, і піднялися всі филистимляни шукати Давида; І почув Давид [про це], і рушив супроти них.
9. І филистимляни прийшли, і розташувалися в долині Рефаїм.
10. І запитав Давид у Бога, кажучи: Чи йти мені супроти филистимлян, і чи віддаси їх в руки мої? І сказав йому Господь: Йди, і Я віддам їх в руки твої.

11. І рушили вони до Баал-Пераціму, – і Давид завдав їм там поразки; і сказав Давид: Зламав Бог ворогів моїх рукою моєю, мов повинь води. Тому й назвали те місце: Баал-Перацім.
12. А полишали там [филистимляни] богів своїх, і наказав Давид, і спалили їх вогнем.
13. І [прийшли] знову филистимляни, і розташувалися в долині.
14. І ще запитав Давид у Бога, і сказав йому Бог: Не йди на них отак [прямо], ухилися від них, і рушай до них збоку бальзамового лісу.
15. І коли почуєш шум, неначе від ходи, на верховіттях бальзамових дерев, тоді починай битву; тому що Бог вийшов попереду від тебе, щоб винищити табір филистимлян.
16. І вчинив Давид, як наказав йому Бог, і винищив табір филистимський, від Гів'ону аж до Гезеру.
17. І полинуло Давидове ім'я по всіх краях, а Господь учинив його страшним для всіх народів.

1 Літопису 15

1. І збудував він собі доми в місті Давидовому, і облаштував місце для Ковчега Божого, і поставив для нього скинію.
2. Тоді сказав Давид: [Ніхто] не повинен носити Ковчега Божого, окрім левитів, тому що їх вибрав Господь задля того, аби носили Ковчега Божого і служили йому повік.
3. І зібрав Давид усіх Ізраїльтян у Єрусалимі, щоби внести Ковчега Господнього на місце його, котре він для нього приготував.
4. І скликав Давид синів Ааронових і левитів,
5. Із синів Кегатових: старшину Уріїла, і братів його – сто двадцять [душ].
6. Із синів Мерарі: старшину Асая, і братів його – двісті двадцять [душ].
7. Із синів Гершомових: старшину Йоїла, і братів його – сто тридцять [душ].
8. Із синів Еліцафанових: старшину Шемая, і братів його – двісті.
9. Із синів Хевронових: старшину Еліїла, і братів його – вісімдесят.
10. Із синів Уззієлових: старшину Аммінадава, і братів його – сто дванадцять.
11. І покликав Давид священників: Сад'ока і Евїятара, а також левитів: Уріїла, Асаю, і Йоїла, Шемою, і Єліїла, і Аммінадава,
12. І сказав їм: Ви – старшини родів левитських; освятіться самі і брати ваші, і принесіть Ковчега Господа, Бога Ізраїлевого, на [місце], [котре] я виладнав для нього.
13. Бо, як передніше ви це [робили], то Господь, Бог наш, уразив нас за те, що ми не прикликали Його, як належить.

14. І освятилися священники і левити для того, щоб нести Ковчега Господа, Бога Ізраїлевого.
15. І понесли сини левитів Ковчега Божого, як заповідав Мойсей за словом Господа, на плечах, на жердинах.
16. І наказав Давид старшинам левитів поставити братів своїх співаків з музичним зняряддям, з псалтирями, і цитрами, і арфами і тих, що грають на кимвалах, щоби піднести голос радощів.
17. І настановили собі левити: Гемана, Йоїлового сина, і братів його – Асафа, сина Берехії, а від синів Мерарі – їхніх братів Етана, сина Кушаї.
18. І з ними їхніх братів інших: Захарію і Яззіїла, і Шемірамота, і Єхіїла, і Унні, і Еліява, і Бенаю, і Маасею, і Маттатію, і Еліфлея, і Мікнею, і Овед-Едома, і Єїїла, – брамників.
19. І співаків: Гемана, Асафа та Етана – грати на мідних кимвалах.
20. А Захарію, і Азіїла, і Шемірамота, і Ехіїла, і Унні, Еліява, і Маасею, і Бенаю – на цитрах, високим голосом.
21. А Маттатію, Еліфелегу, і Мікнею, і Овед-Едома, і Єїїла, і Азазію, – на арфах, на октаві, щоби розпочинати гру.
22. А Кенанія, старший левитів, був учителем співу, тому, що мав хист до цього.
23. А Берехія і Елкана – брамники при Ковчезі.
24. А Шеванія, і Йосафат, і Натанаїл, і Амасай, і Захарія, і Беная, і Еліезер, – священники, – сурмили в сурми перед Божим Ковчегом, а Овед-Едом та Єхіїя – брамники біля Ковчеза.
25. Так Давид і старші Ізраїлеві і тисяцькі рушили перенести Ковчега заповіту Господнього з дому Овед-Едомового з радістю.
26. І сталося, коли Бог допоміг левитам, які несли Ковчега заповіту Господнього, тоді закололи на пожертву сім телят і сім баранів.
27. Давид був одягнений в одягу з вісону, і всі левити, що несли Ковчеза, і співаки, і Кенанія, старший музик і співаків. А на Давиді був [іще] лляний ефод.
28. Отак увесь Ізраїль вносив Ковчеза заповіту з вигуками, при звуках рогу і сурм, і кимвалів, граючи на псалтирях і цитрах.
29. Коли Ковчез заповіту Господнього входив до міста Давидового, Мелхола, Саулова донька, дивилася у вікно і, забачивши царя Давида, який танцював і грав, зневажила його у серці своєму.

1 Літопису 16

1. І принесли вони Божого Ковчеза, і поставили його посеред скинії, котру налаштував для нього Давид, і принесли Богові всеспалення і мирні пожертви.
2. Коли Давид звершив усеспалення і приношення мирних жертв, то благословив народ йменням Господнім.

3. І роздав усім ізраїльтянам, і чоловікам, і жінкам, по одному буханцеві хліба і по шматкові м'яса та по глечичку вина.
4. І поставив на служіння перед Ковчегом Господнім [деяких] із левитів, щоб вони прославляли, дякували і величали Господа Бога Ізраїлевого.
5. Асаф був старшиною, другим після нього Захарія, Єліїл, і Шемірамот, і Хіїл, і Маттатія, і Еліяв, і Беная, і Овед-Едом, і Єїл – із псалтирями, і цитрами, і Асаф для гри на кімвалах.
6. А священники Беная і Яхазїїл – на сурмах, постійно [сурмили] перед Ковчегом заповіту Божого.
7. Цього дня Давид уперше передав псалма для уславлення Господа в руки Асафа і братів його;
8. Прославляйте Господа, зголошуйте ймення Його; звіщайте в народах про діяння Його.
9. Співайте Йому, грайте Йому, сповіщайте про всі дива Його;
10. Хваліться йменням Його святим; нехай же звеселюється серце шукачів Господа!
11. Прикличте Господа і сили Його, шукайте невтомно лиця Його;
12. Згадуйте дива, котрі Він звершив, знаки Його і суди уст Його.
13. [Ви], насіння Ізраїлеве, служники Його, сини Якова, вибрані Його!
14. Він Господь і Бог наш; суди Його по всій землі.
15. Пам'ятайте вічно заповіта Його, Слово, котре Він заповідав на тисячу родів,
16. Те, що заповідав Авраамові, і за що присягався Ісаакові.
17. І що поставив Якові в закон, та Ізраїлеві на заповіт вічний,
18. Кажучи: Тобі дам Я землю Ханаанську – жереба спадщини твоєї.
19. Вони були тоді нечисленними, зовсім нечисленними зайдами на чужій землі.
20. І переходили від народу до народу, з одного царства до другого народу;
21. Але Він нікому не дозволив осоромити їх, і викривав за них царів.
22. Не торкайтеся до помазанців Моїх і пророкам Моїм не чиніть лиха.
23. Співайте Господові, вся земле, благовістять щодня порятунок Його.
24. Сповіщайте поганам славу Його, усім народам – дива Його.
25. Бо великий Господь і уславлений вельми, і найгрізніший – над усіма богами.
26. Бо всі боги народів ніщо – божки, а Господь небо утворив.
27. Слава і велич у Його присутності, могутність і радість на місці Його.

28. Вшануйте Господа, племена народів, вшануйте Господа славою і честю.
29. Вшануйте Господа славою ймення Його. Візьміть дар, простуйте до Нього, вклоніться Господові перед красою святині Його!
30. Тремти перед Ним, уся земле, бо Він заснував усесвіт, що не похитнеться.
31. Нехай радіють небеса, нехай святкує земля, і нехай скажуть у народах: Господь царює!
32. Нехай збурюється море, і що виповнює його, нехай радіє поле, і все, що на ньому.
33. Нехай звеселяються дерева дібровні перед Господом, бо Він іде судити землю.
34. Прославляйте Господа, бо навіки милість його.
35. І скажіть: Урятуй нас, Боже, Спасителю наш! Збери нас і визволи нас від народів, нехай прославляємо святе ймення Твоє, і нехай хвалимося славою Твоєю!
36. Благословенний Господь, Бог Ізраїля, од віку й до віку! І сказав увесь народ: Амінь! Алілуйя!
37. Давид залишив там, перед Ковчегом заповіту Господнього, Асафа і братів його, щоб вони служили перед Ковчегом постійно, щодня.
38. І Овед-Едома та братів його, шістдесят вісім; а Овед-Едома, Єдутового сина, та Хоса, – за брамників.
39. А священика Сад`ока і братів його священиків, перед житлом Господнім, що на верховині у Гів'оні.
40. Для підношення всеспалення Господові на жертovníку всеспалення постійно, вранці і увечері, і для всього, що написано в законі Господа, котрого Він заповідав Ізраїлеві.
41. І з ними Гемана і Єдутуна і решту вибраних, котрі призначені поіменно, щоби прославляти Господа, бо навіки милість Його.
42. При них Геман і Єдутун прославляли Бога, сурмлячи на сурмах, кімвалах і різних музичних знаряддях; а синів Єдутунових [поставив] біля брами.
43. І пішов увесь народ, кожний у дім свій; повернувся й Давид, щоби благословити дім свій.

1 Літопису 17

1. Коли Давид мешкав у домі своєму, то сказав Давид до Натана-пророка: Ось, я мешкаю в домі кедровому, а Ковчег Господнього заповіту, – під шатром!
2. І сказав Натан Давидові: Усе, що в тебе на серці, – роби, бо з тобою Бог.
3. Але тієї ж ночі було слово Боже до Натана:
4. Иди, і скажи служникові Моєму Давидові: Так сказав Господь: Не ти збудуєш Мені дім для замешкання.

5. Бо Я не мешкав у домі від того дня, як вивів синів Ізраїля, і донині, а [ходив] із шкіни до шкіни, і з житла [до житла].
6. Скрізь, де тільки ходив Я з усім Ізраїлем, чи сказав Я хоча б слово котромусь із суддів Ізраїльських, котрим Я наказав пасти народ Мій: Чому ви не збудуєте Мені дім кедровий?
7. І тепер скажи служникові Моєму Давидові: Так сказав Господь, Саваот: Я взяв тебе від отари овечок, щоб ти був вождем народу Мого, Ізраїля.
8. І був з тобою скрізь, де ти ходив, і винищив усіх ворогів твоїх перед тобою, і вчинив ім'я твоє, як ймення великих на землі.
9. Я облаштую також місце для народу Мого, Ізраїля, і посаджу їх, і буде він спокійно жити на місці своєму, і не будуть вже тривожними, і діти нечистоти не чіпатимуть їх відтак, як це було передніше.
10. За тих днів, коли Я настановив суддів над народом Моїм Ізраїлем; і Я упокорив усіх ворогів твоїх, і звіщаю тобі, що Господь учинить тобі дім.
11. Коли виповняться твої дні, і ти підеш до батьків своїх, тоді Я настановлю сім'я твоє після тебе, котре буде із синів твоїх, і утривало царство його.
12. Він збудує Мені дім, і зміцню трона його навіки.
13. Я буду йому Батьком, і він буде Мені сином, – і милості Моєї не відберу од нього, як Я відібрав од того, що був перед тобою.
14. Я поставлю його у домі Моєму і в царстві Моєму навіки, і трон його буде міцний вічно
15. Усі ці слова і все видіння геть чисто переказав Натан Давидові.
16. І прийшов цар Давид, і став перед Господом, і сказав: Хто я, Господе Боже, і що таке мій дім, що ти отак підніс мене?
17. Але й цього замало було в очах Твоїх, Боже; Ти звіщаєш про дім слуги Твого на майбутнє, і дивишся на мене, як на чоловіка великого, Господе, Боже!
18. То що іще може додати перед Тобою Давид для звеличення слуги Твого?
19. Господе! Для слуги Твого і за серцем Своїм ти чиниш усе це велике, щоб з'явити всіляке величчя.
20. Господе! Немає схожого на Тебе, і немає Бога, окрім Тебе, за всім, що ми чули своїми вухами.
21. І хто схожий на народ Твій Ізраїля, єдиний народ на землі, до котрого приходив Бог, [щоб] викупити його Собі за народ, учинити Собі ймення великим і страшним діянням: вигнанням народів від лиця народу Твого, котрого Ти визволив із Єгипту.
22. Ти учинив народа Свого, Ізраїля, Своїм власним народом навіки, і Ти, Господе, став Богом його.
23. Отож, тепер, о Господе, слово, котре Ти мовив про слугу Твого і про дім його, утриваль навіки і вчини, як Ти сказав.

24. І нехай буде і звеличиться ймення Твоє навіки, щоб казали: Господь Саваот, Бог Ізраїлів, є Бог над Ізраїлем; і дім слуги Твого Давида нехай буде міцним перед Тобою.

25. Тому що Ти, Боже мій, відкрив служникові твоєму, що Ти учиниш йому дім; тому служник Твій і наважився молитися перед Тобою.

26. І нині, Госпode, Ти Бог, і Ти сказав про служника Твого так добре.

27. То ж почни благословляти дім служника Твого, щоб він був вічно перед Тобою. Бо, якщо Ти, Госпode, благословиш, то буде він благословенний навіки.

1 Літопису 18

1. Після цього Давид завдав поразки филистимлянам, і упокорив їх, і захопив Гат, і належні йому міста з руки филистимлян.

2. І переміг він також Моава, – і вчинилися моавитяни рабами Давидовими, сплачуючи йому данину.

3. І уразив Давид Гадад'езера, царя цовського, у Хаматі, коли той рушив утвердити владу свою на річці Єфрат.

4. І здобув Давид у нього тисячу колісниць, сім тисяч вершників і двадцять тисяч піших, і знищив Давид усі колісниці, залишивши від них [лише] сотню.

5. Сирійці дамаські прийшли було на поміч Гадад'езерові, цареві цовському, однак Давид винищив двадцять дві тисячі сирійців.

6. І поставив Давид [військову залогу] у Сирії дамаській, і вчинилися сирійці рабами Давидовими, сплачуючи йому данину. І допомагав Господь Давидові скрізь, куди лише він ходив.

7. І забрав Давид золоті щити, котрі були у рабів Гадад'езерових, і приніс їх до Єрусалиму.

8. А вже з Тівхату і з Куну, Гадад'езерових міст, позабирав Давид дуже багато міді. З неї Соломон учинив мідне море і стовпи, і мідні посудини.

9. І зачув Тоу, цар хамотський, що Давид завдав поразки всьому війську Гадад'езеровому, царя цовського.

10. І послав Гадорама, сина свого, до царя Давида, привітати його і дякувати за те, що він воював із Гадад'езером, і завдав йому поразки, – тому що Тоу був у стані війни з Гадад'езером; а також [із ним] всілякі посудини золоті і срібні та мідні.

11. І присвятив їх цар Давид Господові разом із сріблом і золотом, котре він забрав од усіх народів: від Едома й Моава, і від аммонових синів, филистимлян та від Амаліка.

12. І Авшай, син Церуїн, уразив Едома у Солянній долині, – вісімнадцять тисяч;

13. І залишив в Едомі військову залогу, і став увесь Едом Давидовим рабом, бо Господь допомагав Давидові скрізь, куди він приходив.

14. І царював Давид понад усім Ізраїлем, і чинив суд і правду всьому народові своєму.

15. А Йоав, син Церуїн, [був] над військом, а Йосафат, син Ахілудів, – оповісником.

16. А Сад`ок, син Ахітувів та Авімелех, син Ев'ятарів, були священиками, а Шавша – писарем.

17. А Беная, син Єгоядин, був над керетянами і над пелетянами, а Давидові сини – були старшинами при царі.

1 Літопису 19

1. Після цього помер Нахаш, цар аммонський, і зацарював син його (Ханун) замість нього.

2. І сказав Давид: Виявлю я милість Ханунові, Нахашевому синові, за добродіє, котре батько його виявив мені. І послав Давид послів, щоб утішити його за батька його, і прийшли служники Давидові у край аммонський, до Хануна, щоб утішити його.

3. Але князі аммонські сказали Ханунові: Невже ти гадаєш, що Давид із поваги до батька твого прислав до тебе утішників? Чи не для того прийшли служники його до тебе, щоб вивідати, і огледіти землю і розорити її?

4. І взяв Ханун Давидових служників, і поголив їх, і обрізав одіж їхню до половини, до стегон, і відпустив їх.

5. І пішли вони. І доповіли Давидові про людей оцих, і він послав їм назустріч, оскільки вони були вельми посоромлені. І сказав цар: Залишіться в Єрихоні, аж доки відростуть бороди ваші, і тоді повертайтеся.

6. Коли аммонійці побачили, що вони стали ненависними Давидові, тоді послав Ханун і аммонійці тисячу талантів срібла, щоб найняти собі колісниць і вершників із Сирії Месапотамської, і із Сирії Маахи, та із Цови.

7. І найняли вони собі тридцять дві тисячі колісниць, і царя Мааха і народ його, – котрі прийшли і розташувалися табором перед Медевою. І аммонійці зібралися з міст своїх, і виступили на війну.

8. Коли зачув про те Давид, то послав Йоава і все військо хоробрих.

9. І виступили аммонійці і вишикувалися до бою біля брами міста, а царі, котрі прийшли, виокремилися в полі.

10. І Йоав, забачивши, що доведеться йому відбиватися попереду і позаду, вибрав вояків з-поміж вибраних в Ізраїлі і вишикував їх супроти сирійців.

11. А решту народу доручив Ав'шаєві, братові своєму, щоби вони вишикувалися супроти аммонійців

12. І сказав він: Якщо сирійці будуть долати мене, то ти допоможеш мені; а якщо аммонійці будуть долати тебе, то я допоможу тобі.

13. Будь мужнім, і будемо твердо стояти за народ наш і за міста Бога нашого, – і Господь нехай учинить, що Йому бажано.

14. І виступив Йоав і люди, котрі були в нього, на бій із сирійцями, і вони побігли від нього.

15. А ті аммонійці, забачивши, що сирійці втікають, самі також почали втікати від брата його Авшая, і сховалися в місті. І прийшов Йоав до Єрусалиму.

16. Сирійці, забачивши, що вони зазнали поразки від Ізраїльтян, відправили послів і вивели сирійців, котрі були по той бік річки, і Шофах, старший Гадад'езерового війська вийшов перед ними.

17. І було повідано Давидові, і він зібрав усього Ізраїля; перейшов Йордан, і прийшовши до них, вишикувався супроти них; І став Давид до бою з сирійцями, і вони зішлись в битві із ним.

18. І сирійці почали втікати від Ізраїля, і винищив Давид сирійців сім тисяч колісниць і сорок тисяч піших, і Шофаха, старшину війська, умиртвив.

19. Коли ж побачили слуги Гадад'езерові, що вони зазнали поразки від Ізраїля, то замирилися з Давидом, і служили йому. І сирійці вже не хотіли допомагати аммонійцям.

1 Літопису 20

1. За рік, о тій порі, коли царі виходять [на війну], вивів Йоав військо і почав розоряти землю аммонійців, і прийшов і взяв в облогу Раббу, а Давид залишався в Єрусалимі. А Йоав, завоювавши Раббу, зруйнував її.

2. І взяв Давид корону царя їхнього з голови його; і знайшов, що вага її – талант золота, а на ній каміння коштовне, – і поклали її на голову Давидову! І здобичі дуже багато виніс із міста.

3. А народ, котрий був у ньому, вивів і спонукав до роботи пилками і залізними молотилами та сокирами. Так учинив Давид з усіма містами аммонійців, і повернувся Давид і весь народ до Єрусалиму.

4. Після цього розпочалася війна з филистимлянами, у Гезері. Тоді хушанин Сіббехай убив Сіппая, з Рефаєвих нащадків, і вони були упокорені.

5. І була ще війна з филистимлянами. Тоді Елханан, син Яірів, уразив Лахмі, брата гатянина Голіята, у котрого держак списа був, як ткацький вал!

6. Була іще битва у Гаті. А там був чоловік значного зросту, котрий мав по шість пальців – [всього] двадцять чотири. Він також був із нащадків Рефая.

7. Він зневажав Ізраїля, але Йонатан, син Шім'ї, Давидового брата, забив його.

8. Ці також мали походження від Рефая у Гаті, і впали від руки Давида і від руки його служників.

1 Літопису 21

1. І повстав сатана на Ізраїля, і намовив Давида зробити перепис ізраїльтян.

2. І сказав Давид Йоавові та до старшин народу: Ідїть, порахуйте Ізраїля від Беер-Шеви – аж до Дану, і повідайте мені, – і я знатиму число їх!

3. І сказав Йоав: Нехай Господь помножить народ Свій у стократ, супроти того, що є нині. Чи не всі вони, мій володарю, царю, слуги володаря мого? Нащо вимагає цього мій володар? Щоб це стало за провину для Ізраїля?
4. Але цареве слово подолало Йоава. І вийшов Йоав, і ходив по всьому Ізраїлі, і повернувся до Єрусалиму.
5. І подав Йоав Давидові списки народного перепису. І було всіх ізраїльтян тисяча тисячі сто тисяч мужів, що оголюють меч, і Юдеїв – чотириста сімдесят тисяч, що оголюють меч.
6. А левитів і веніяминців він не лічив поміж ними, тому що царське слово було неприязне для Йоава.
7. І не бажаним було в очах Божих це діяння, і він уразив Ізраїля.
8. І сказав Давид Богові: Вельми згрішив я, що вчинив це. І нині прости провину слуги Твого. Бо я вчинив дуже нерозважливо.
9. І сказав Господь Гадові, Давидовому ясновидцеві, кажучи:
10. Піди, і скажи Давидові: Так говорить Господь! Три [кари] Я пропоную тобі; вибери собі одну з-поміж них, – і Я пошлю її на тебе.
11. І прийшов Гад до Давида, і сказав йому: Так говорить Господь: Вибирай собі:
12. Або три роки – голод; або три місяці будуть переслідувати тебе вороги твої, і меч ворогів твоїх досягне [до тебе] ; або три дні – меч Господній та моровиця на землі, і Ангел Господній, що винищує у володіннях Ізраїля. Отож, розваж, що мені відповісти Тому, Хто послав мене зі словом.
13. І сказав Давид Гадові: Важко мені дуже; але нехай краще впаду в руки Господа, бо вельми велике милосердя Його, аби лише не впасти в руки людські.
14. І послав Господь моровицю на Ізраїля. І померло в ізраїльтян сімдесят тисяч люду.
15. І послав Бог Ангела в Єрусалим, щоб винищувати його. І коли він почав винищувати, побачив Господь, і пожалкував за це лихо, і сказав Ангелові-винищувачеві: Досить! Тепер опусти руку твою. А Ангел Господній стояв [тоді] понад током євусея Орнана.
16. І підвів Давид очі свої, і побачив Ангела Господнього, що стояв поміж небом і землею, з оголеним мечем в руці його, над Єрусалимом; і впав Давид і старші, покриті веретищем, на лица свої.
17. І сказав Давид Богові: Чи не я наказав переписати народ? Я згрішив, я вчинив зло; а ці вівці – що учинили? Господе, Боже мій! Нехай же буде Твоя рука на мені і на домі батька мого, а не на народі Твоєму, щоб вигубити [його].
18. І Ангел Господній сказав Гадові, аби той переказав Давидові: Нехай Давид прийде і поставить жертвника Господові на току євусея Орнана.
19. І пішов Давид, за словом Гадовим, котре він говорив йменням Господнім.

20. Орнан обернувся, побачив Ангела, а чотири сини його, що були з ним, сховалися. А Орнан молотив тоді пшеницю.
21. І прийшов Давид до Орнана. Орнан оглядівся і побачив Давида, вийшов з току і вклонився Давидові лицем до землі.
22. І сказав Давид Орнанові: Віддай мені місце на току. Я збудую на ньому жертовника Господові, за справжню ціну віддай мені його, щоби припинилося винищення народу.
23. І сказав Орнан Давидові: Візьми собі. Нехай учиняє володар мій, цар, що йому бажано; Ось, я віддаю на всеспалення і молотильне знаряддя на дрова, і пшеницю на приношення; все це віддаю задарма.
24. І сказав цар Давид Орнанові: Ні, я хочу купити у тебе за справжню ціну; бо я не приноситиму твоєї власності Господові, і не буду приносити для всеспалення [взятого] задарма.
25. І дав Давид Орнанові за це місце шістсот шеклів золота.
26. І спорудив там Давид жертовника Господові, і приніс усеспалення і мирні пожертви, і прикликав Господа, і Він почув його, [послав] вогонь з неба на жертовник всеспалення.
27. І сказав Господь Ангелові: Поверни меч твого в піхви його.
28. Оцій порі Давид зрозумів, що Господь почув його на току Орнана-священника, і приніс там пожертву.
29. А скинія Господня, котру спорудив Мойсей у пустелі, і жертовник усеспалення [були] о тій порі на пагорку у Гів'оні.
30. І не міг Давид піти туди, щоб знайти Бога, тому що наляканий був мечем Ангела Господнього.

1 Літопису 22

1. І сказав Давид: Ось дім Господа Бога, і ось жертовник для усеспалень Ізраїля.
2. І наказав Давид зібрати чужинців, що були в ізраїльському краї, і поставив каменярів тесати каміння для спорудження дому Божого.
3. І багато заліза для цвяхів до брамних дверей і для пов'язі заготовив Давид, і багато міді – не знали їй ваги.
4. І кедрових дерев без числа, тому що сидоняни і тиряни привезли Давидові силу кедрового дерева.
5. І сказав Давид: Соломон, син мій, молодий і слабосилий, а дім, котрого належить спорудити, для Господа, має бути вельми величавий, для слави і окраси перед усіма краями. Отож, я приготую все необхідне для нього. І Давид заготовив усього дуже багато перед своєю смертю.
6. І покликав Соломона, сина свого, і заповідав йому збудувати дім Господові, Богові Ізраїля.

7. І сказав Давид Соломонові: Сину мій! У мене було на серці спорудити дім в ймення Господа, Бога мого;
8. Але було до мене слово Господнє, і сказано: Ти пролив багато крові і провадив значні війни. Ти не мусиш будувати дім йменню Моєму, тому що пролив багато крові на землю переді Мною.
9. Ось, у тебе народиться син: Він буде муж мирний; Я дам йому спокій від усіх ворогів його довкола: а тому ймення йому буде Соломон. І мир і спокій дам Ізраїлеві за днів його.
10. Він збудує дім йменню Моєму, і він буде Мені сином, а Я йому Батьком, і утверджу трона царства його над Ізраїлем навіки.
11. І нині, сину мій, нехай буде Господь з тобою, і буде щастити тобі, і збудуєш дім Господові, Богові твоєму, як Він казав про тебе.
12. Нехай же дасть тобі Господь розум, і розважливість і настановить тебе над Ізраїлем; і дотримуйся закону Господа, Бога твого.
13. Тоді ти будеш удатний, якщо будеш прагнути виконувати настанови і закони, котрі заповідав Господь Мойсеєві для Ізраїля. Будь стійкий і мужній, не бійся і не падай духом.
14. І ось, я при бідності своїй приготував для дому Господнього сто тисяч талантів золота, і тисячу тисяч талантів срібла, а міді і залізові немає ваги, бо їх так багато; і дерева, і каміння я також заготовив; а ти ще додай до цього.
15. У тебе велика кількість робітників і каменярів, різб'ярів, теслярів і всіляких придатних на всяку справу;
16. Золоту, сріблу, і міді та залізу немає числа. Почни і зроби, Господь буде з тобою.
17. І заповідав Давид усім князям Ізраїлевим допомагати Соломонові, синові його:
18. Чи не з вами Господь, Бог наш, який дав нам спокій зусібіч? Тому що він віддав у руки мої населення краю, і підкорилася земля перед Господом і перед народом його.
19. Отож, прихиліть серце ваше і душу вашу до того, щоб знайти Господа, Бога вашого. Підведіться і збудуйте святиню Господові Богові, щоби перенести Ковчега заповіді Господнього і свячені посудини для храму, споруджуваного йменню Господньому.

1 Літопису 23

1. Коли Давид постарів і наситився [днями], він настановив над Ізраїлем сина свого, Соломона.
2. І зібрав усіх князів Ізраїлевих, і священників, і левитів;
3. І пораховані були левити – від тридцяти літ і вище. І було число їхнє, за їхніми головами, – тридцять вісім тисяч чоловіків.
4. З них [призначено] для роботи в домі Господньому двадцять чотири тисячі, а писарів і суддів – шість тисяч.

5. І чотири тисячі брамників, і чотири тисячі тих, які прославляли Господа на [музичних] знаряддях, яких він учинив для уславлення.
6. І поділив їх Давид на череди за синами Левія – для Гершона, Кегата і Мерарі.
7. Із гершонівців – Ладан і Шім'ї.
8. Ладанові сини: перший Єгіл, і Зетам, і Йоїл, троє.
9. Сини Шім'ї: Шеломіт, і Хазаїл, і Гаран, троє, вони старшини батьківських домів Ладана.
10. Іще сини Шім'ї: Яхат, Зіза, і Єуш, і Берія, – оце є сини Шім'ї, четверо.
11. І був Яхат першим старшиною, а Зіза другий, а Єуш та Берія не мали багато синів, і тому вони були при одному рахункові при домі батька.
12. Сини Кегатові: Амрам, Їцгар, Хеврон та Уззіл, четверо.
13. Амрамові сини: Аарон та Мойсей. І був відділений Аарон, щоби посвятити його до Святого Святих, його та синів його аж навіки, щоби кадити перед Господом, щоби служити Йому і благословляти йменням Його навіки.
14. А Мойсей, чоловік Божий, і сини його долучені до коліна Левійового.
15. Сини Мойсея: Гершом, та Єліезер.
16. Сини Гершома: першим був Шевуїл, старший.
17. А сини Єліезерові були: Рехавія, старший; і не було в Єліезера інших синів, а сини Рехавії вельми помножилися.
18. Сини Їцгарові: Шеломіт, старший.
19. Сини Хевронові: Єрійя – старший, Амарія – другий, третій – Яхазїл, і Єкам'ам – четвертий.
20. Сини Уззілові: Міхал – старший, а Їшшія – другий.
21. Сини Мерарієві: Махлі й Муші. Сини Махлі: Елеазар і Кіш.
22. І вмер Елеазар, і не було в нього синів, а лише доньки; і взяли їх за себе сини Кіша, брати їхні.
23. Сини Мушієві: Махлі, Едер, і Єремот, – троє.
24. Оце всі сини Левієві за домом батьків їх, старшини родин, за йменнями і числом їхнім, котрі служили в домі Господньому, від двадцяти літ, і вище.
25. Бо Давид сказав: Господь, Бог Ізраїлів, дав спокій народові своєму і настановив його в Єрусалимі навіки.
26. І левитам не треба носити шкінію і всілякі речі її для служіння в ній.

27. А тому, за останніми наказами Давида, вони складають число Левієвих синів од віку двадцяти літ і вище.
28. Щоб вони були при синах Ааронових, для служіння домові Господньому, у дворі і в прибудовах, для дотримання чистоти усієї святині і для виконання всілякої служби при домі Божому.
29. Щоб наглядали за хлібами показними, і тонким борошном для приношення, і прісними коржами, за печеним, смаженим, і за всілякою мірою і вагою.
30. І, щоб ставали щоранку дякувати і славословити Господа, також і увечері,
31. І при всіх веспаленнях, які приносяться Господові в суботу, у новомісяччя і на свята за числом, як наказано про них, – постійно перед Господом,
32. І щоб охороняли шкінію одкровення і святиню, та служіння синів Ааронових, братів своїх, при Господньому домі.

1 Літопису 24

1. А в Ааронових синів такі їхні черги: Ааронові сини: Надав і Авігу, Елеазар і Ітамар.
2. Та Надав і Авігу повмирали за життя їхнього батька, і не мали вони синів, тому священнодіяли Елеазар та Ітамар.
3. І розподілив їх Давид – Сад`ока із синів Елеазара, і Ахімелеха із синів Ітамара, за чергою на службу їхню.
4. І виявилось, що поміж синами Елеазара старшин поколінь більше, аніж серед синів Ітамарових. І він розподілив їх [так] : Із синів Елеазарових шістнадцять старшин родин, а із родин Ітамарових – вісім.
5. А розподіляв їх за жеребом; бо старшинами у святині і старшинами перед Богом були із синів Елеазарових і з синів Ітамарових.
6. І записував їх Шемая, син Натанаїлів, писар із левитів, перед царем і князями, і перед священником Сад`оком і Ахімелехом, сином Евїатаровим, і перед очима родин священників і левитів: брали, [під час кидання жереба], одну родину з [роду] Елеазарового, потім брали з [роду] Ітамарового.
7. І випав перший жереб Єгоярівові, другий – Єдаї.
8. Третій – Харімові, четвертий – Сеорімові,
9. П'ятий – Малкійї, шостий – Мійямінові,
10. Сьомий – Гаккоцові, восьмий – Авійї,
11. Дев'ятий – Єшуї, десятий – Шеханї,
12. Одинадцятий – Ел'яшівові, дванадцятий – Якімові,
13. Тринадцятий – Хуппі, чотирнадцятий – Єшев'явів,

14. П'ятнадцятий – Білгів, шістнадцятий – Іммерів,
15. Сімнадцятий – Хезерів, вісімнадцятий – Гаппіцеців,
16. Дев'ятнадцятий – Петах'ів, двадцятий – Єхезкелів,
17. Двадцять перший – Яхінів, двадцять другий – Гамулів,
18. Двадцять третій – Делаїв, двадцять четвертий – Маазіїн.
19. Оце черги їхньої служби, як [ім] приходили у дім Господній, за установленням їхнім через Аарона, батька їхнього, як заповідав йому Господь, Бог Ізраїлів.
20. У інших синів Левія [такий розподіл] : із синів Амрамових – Шуваїл, від синів Шуваїлових – Єхедія,
21. Від Рехавії, від синів Рехавії: старший Їшшійя.
22. Від Їцгарівців: Шеломот, від Шеломотових синів – Яхат.
23. А сини [Хевронові] : Єрійя, другий – Амарія, третій – Яхазііл, четвертий – Єкам'ам.
24. Сини Уззілові: Міха, сини Міхині – Шамір.
25. Брат Міхи – Їшшійя, із синів Їшшійї – Захарія.
26. Сини Мерарієві: Махлі та Муші, із синів Язійї – Бено.
27. Із синів Мерарі, від Язійї: Бено, і Шогам, і Заккур, і Іврі.
28. У Махлі: Елезар, у нього не було синів.
29. Від Кіша, сини Кішові: Єрахмеїл.
30. А сини Мушієві: Махлі, і Едер, і Єрімот. Оце сини левитів, за поколіннями їхніми.
31. Кидали і вони жереба згідно з братами своїми, Аароновими синами перед царем Давидом, і Сад`оком, і Ахімелехом, і старшинами дому батьків священиків та левитів, старшини родин нарівні з братом своїм меншим.

1 Літопису 25

1. І відділив Давид та старшини війська на службу синів Асафа, і Гемана, і Єдутуна, щоб вони провіщали на цитрах, і на арфах, і на кімвалах. І були вони призначені для служіння свого:
2. Із синів Асафових: Заккур, і Йосип, і Нетанія, і Асар'їла, Асафові сини, під рукою Асафа, що пророкував за дозволом царя.
3. Від Єдутуна – Єдутунові сини: Гедалія, і Цері, і Ісая, Хашавія, і Маттатія, – шестеро під рукою батька свого Єдутуна, що грав на цитрі для слави і хвали Господа.
4. Від Гемана – Геманові сини: Буккійя, Маттанія, Уззіїл, Шевуїл, і Єрімот, Хананія, Ханані, Еліата, Гіддалті, і Ромамті, Езер, Йошбекаша, Маллоті, Готір, Махазіот.

5. Усі ці сини Гемона, царського ясновидця, за словами Божими, щоби провіщати славу Його. І дав Бог Геманові чотирнадцять синів і трьох доньок.
6. Усі вони під проводом батька свого співали у домі Господньому з кімвалами, арфами та цитрах для служби в Божому домі; за наказом царя, – Асаф, Єдунун і Геман.
7. І було число їх з братами їхніми, навченими співати перед Господом, усіх, які знають [цю справу], – двісті вісімдесят вісім.
8. І кинули вони жереба про черговість служіння, малий нарівно з великим, учитель [нарівно] з учнем.
9. І випав перший жереб Асафові, для Йосипа; другий – Гедалії, з братами його і синами його; їх [було] дванадцять;
10. Третій – Заккурові з синами його і братами його; їх – дванадцять;
11. Четвертий – для Іцрі із синами і братами його; їх – дванадцять.
12. П'ятий – Нетанія із синами його і братами його; їх – дванадцять.
13. Шостий – Буккійя – з синами його і братами його; їх – дванадцять.
14. Сьомий – Єсар'їла із синами його і братами його; їх – дванадцять.
15. Восьмий – Ісая з синами його і братами його; їх – дванадцять.
16. Дев'ятий – Маттанія, із синами його і братами його; їх дванадцять.
17. Десятий – Шім'ї, із синами його і братами його; їх – дванадцять.
18. Одинадцятий – Азарііл, із синами його і братами його; їх – дванадцять.
19. Дванадцятий – Хашав'ї, із синами його та братами його; їх – дванадцять
20. Тринадцятий – Шуваїл, з синами і братами його; їх – дванадцять.
21. Чотирнадцятий – для Маттатії, із синами його і братами його.
22. П'ятнадцятий – для Єремота, із синами його і братами його; їх – дванадцять.
23. Шістнадцятий – Хананії; із синами його і братами його; їх – дванадцять.
24. Сімнадцятий – Йошбекаші, із синами його і з братами його; їх – дванадцять.
25. Вісімнадцятий – Ханані, із синами його і з братами його; їх – дванадцять.
26. Дев'ятнадцятий – Маллоті, з синами його і з братами його; їх – дванадцять.
27. Двадцятий – Елійяти; з синами його і з братами його; їх – дванадцять.
28. Двадцять перший – Готіра, з синами його і братами його; їх – дванадцять.
29. Двадцять другий – Гіддалті, з синами його і братами його; їх – дванадцять.

30. Двадцять третій – Махазіота, із синами його і з братами його; їх – дванадцять.

31. Двадцять четвертий – Ромамті Езера, з синами його і братами його; їх – дванадцять.

1 Літопису 26

1. Ось розподіл брамників від коряхівців: Мешелемія, син Коре, з Асафових синів.

2. Сини Мешелемії: первісток Захарія, другий Єдіаїл, третій – Зевадія, четвертий – Ятніїл,

3. П'ятий – Елам, шостий – Єгоханан, сьомий- Ел'йоенай.

4. Сини Овед-Едома: первісток Шемяя, другий – Єгозавад, третій – Йоах, четвертий – Сахар, і п'ятий – Натанаїл,

5. Шостий – Амміїл, сьомий – Іссахар, восьмий – Пеуллетай, бо благословив його Бог.

6. У сина його Шемаї також народилися сини, що були старшинами у своєму роді, тому що вони були люди мужні.

7. Сини Шемаї: Отні і Рефаїл, і Овед, і Елзавад; брати його, люди мужні – Елігу та Шемахія.

8. Усі ці – з Оведових синів; вони і сини їхні, і брати їхні були люди розважливі і для служби придатні; їх було в Овед-Едома шістдесят два.

9. А в Мешелемії синів і братів, людей здібних, було вісімнадцять.

10. А в Хоси, з синів Мерарі, сини: Шімпрі – старший, хоч він не був первістком, але батько його настановив його старшиною.

11. Другий – Хілкійя, третій – Тевалія, четвертий – Захарія; усіх синів та братів у Хоси – тринадцять.

12. Ось розподіл брамників за старшинами родин, придатних для служби разом із братами їхніми, для служіння в домі Господньому.

13. І кинули вони жереба, як малий, так і великий, за своїми родинами, на кожную браму.

14. І випав жереб на схід для Шелемії. І кинули жереби для сина його Захарії, мудрого порадника, кинули жереба, і випав йому жереб на північ,

15. Овед-Едому на південь, а синам його – комори.

16. Для Шуппіма та для Хоси – на захід, біля брами Шаллехет, де шлях звищується, і де сторожа навпроти сторожі.

17. На схід – шестеро левитів, на північ – четверо на день, на південь – четверо на день, а для комори по двоє.

18. На захід біля Парбору чотири біля дороги, а дві біля самого Парбору.

19. Ось розподіл брамників із синів Корахових та синів Мерариних.

20. А левити, брати їхні, [доглядали] скарби дому Божого і скарбниці святині.
21. Сини Ладана, сини гершонівців, від Ладана, старшини дому батьків, від Ладана гершонівця: Єхілі.
22. Сини Єхілі: Зетам і Йоїл, брат його, [доглядали] скарби дому Господнього,
23. Разом із нащадками Амрама, Їцхара, Хеврона і Аззіла.
24. Шевуїл, син Гершома, сина Мойсея, – [був] головним доглядачем за скарбницями.
25. У брата його Еліезера: його син – Рехавія, і його син Ісая, і його син – Йорам, і його син – Зіхрі, і його син – Шеломіт.
26. Цей Шеломіт і брати його [були] доглядачами усіх скарбниць святині та посвячених знарядь, які присвятив цар Давид і старшини дому батьків, і тисяцькі, і сотники, і старшини війська,
27. Із завойованого та із здобичі вони присвячували для потреб Господнього дому.
28. І все, що присвятив ясновидець Самуїл, і Саул, син Кішів, і Авнер, син Нерів, і Йоав, син Церуїн, – усе [посвячене] було під рукою Шеломіта і братів його.
29. Із родоводу Їцгарових: Кенанія і сини його – були призначені для зовнішніх справ Ізраїля, як писарі і судді.
30. Із родоводу Хевронового: Хашавія і брати його, мужі хоробрі, тисяча сімсот, – мали нагляд над Ізраїлем по цей бік Йордану на захід, з усілякими діяннями [служіння] Господнього і за службою царською.
31. У родоводі Хевроновому Єрійя [був] старшиною хевронівців, у їхніх родоводах і в поколіннях. У сороковому році Давидового царювання вони були перелічені, і знайдені між ними люди мужні в Гілеадському Язері.
32. І брати його, мужі хоробрі, – дві тисячі сімсот, були старшинами родин. Їх настановив цар Давид над коліном Рувимовим, і Гадовим, і півколіном Манасійним для всякої Божої справи та справи царської.

1 Літопису 27

1. Ось сини Ізраїлеві за числом їхнім, старшини родин, тисяцькі і сотники, і старшини, котрі служили цареві у всілякій справі за їхніми відділами, приходячи й відходячи щомісяця, упродовж усіх місяців року. У кожному відділенні було їх по двадцять чотири тисячі.
2. Над першим відділом, для першого місяця, [стояв] Яшов'ам, син Завділів; у його відділі було двадцять чотири тисячі;
3. Він [був] із синів Переца, старший над усіма старшинами першого місяця.
4. Над відділом другого місяця стояв ахохівець Додай, у його відділі був і князь Міклот, і в його відділі було двадцять чотири тисячі.

5. Третій старший над військом, для третього місяця, Беная, син священника Йодая, і в його відділі було двадцять чотири тисячі.
6. Оцей Беная – [один] із тридцяти хоробрих і [старший] над ними; і в його відділі [був] Аммізавад, його син.
7. Четвертий, для четвертого місяця, був Асаїл, брат Йоавів, а по ньому син його Зевадія; і в його відділі було двадцять чотири тисячі.
8. П'ятий, для п'ятого місяця, князь Шамут ізрах'янин; і в його відділі було двадцять чотири тисячі.
9. Шостий, для шостого місяця, Іра, син Іккеш, текоянин; і в його відділі було двадцять чотири тисячі.
10. Сьомий, для сьомого місяця, Хелец, пелонянин, з Єфремових синів; і в його відділі було двадцять чотири тисячі.
11. Восьмий, для восьмого місяця, хушанин Сіббехай із родоводу Зераха; і в його відділах було двадцять чотири тисячі.
12. Дев'ятий, для дев'ятого місяця, – анатонянин Авіезер із синів Веніяминових; і в його відділі було двадцять чотири тисячі.
13. Десятий, для десятого місяця, – нетофатянин Магарай із родоводу Зераха; і в його відділі було двадцять чотири тисячі.
14. Одинадцятий, для одинадцятого місяця, – пір'атонянин Беная з Єфремових синів; і в його відділі було двадцять чотири тисячі.
15. Дванадцятий, для дванадцятого місяця, – нетофатянин Хелдай з Отніїла, і в його відділі було двадцять чотири тисячі.
16. А над колінами Ізраїлевими, – у Ревимлян головним старшиною [був] Еліезер, син Зіхрі; у Симона – Шефатія, син Маахи.
17. У Левія – Хашавія, син Кемуїла; у Аарона – Сад'ок.
18. У Юди – Елігу, із братів Давидових; у Іссахара – Омрі, син Михаїлів.
19. У Завулона – Їшмая, син Овадії; у Нефталима – Єрімот, син Азріїлів.
20. У синів Єфремових – Осія, син Азазії, у півколіна Манасійного – Йоїл, син Педаї.
21. У півколіна Манасії в Гілеаді – Іддо, син Захарії; у Веніямина – Ясіїл, син Авнерів.
22. У Дана – Азаріїл, син Єрохамів. Оце вожді колін Ізраїлевих.
23. Давид не вчинив перепису тих, котрі були від двадцяти літ і нижче; тому що Господь сказав, що Він розмножить Ізраїля, мов зорі небесні.
24. Йоав, син Церуїн, почав було перепис, але не скінчив. І був за це гнів Божий на Ізраїля; і не ввійшов той перепис до Літописів царя Давида.

25. Над скарбами царськими стояв Азмавет, Адїїлів син, а над запасами в полі, в містах і в селах, і в баштах – Єгонатан, син Уззїї.
26. А над тими, що працювали в полі, займалися землеробством, – Езрі, син Келувів.
27. Над виноградниками – рам'янин Шім'ї, а над запасами вина у виноградниках – Завді з Шефаму.
28. Над оливками і над смоковницями в долині, що в Шефелі, – Баал-Ханан; а над запасами оливи – Йоаш.
29. Над великою худобою, що випасався в Шароні, – Шїтрай шаронянин; а над скотиною в долинах – Шафат, син Адлаїв.
30. Над верблюдами – Овіл ізмаїлтянин; над віслюками – меронотянин Єхдея.
31. Над дрібною худобою – гагрянин Язіз. Усі ці були старшинами над маєтком, котрий [був] у царя Давида.
32. А Йонатан, Давидів дядько, [був] радником, чоловік розумний і писар. А Єхіл, син Гахмонїїв, [був] при синах царя.
33. Ахітофель – [був] радником у царя; а Хушай арк'янин – приятелем царя.
34. А після Ахітофеля – Єгояда, син Бенаї, та Евїатар, а старший царського війська – Йоав.

1 Літопису 28

1. І зібрав Давид у Єрусалимі всіх вождів ізраїльських, старшин колін і старшин відділів, які служили цареві, і тисяцьких, і сотників, і керуючих усім маєтком і стадами царя, і синів його з євнухами, військових старшин, і всіх хоробрих мужів.
2. І звівся Давид цар на ноги свої, і сказав: Послухайте мене, брати мої і народе мій! [Було] в мене на серці спорудити дім спочину для Ковчега заповіту Господнього і на підніжжя ногам Бога нашого, і [необхідне] для будови я приготував,
3. Але Бог сказав мені: Не будуй дім йменню Моєму, тому що ти чоловік войовничий і проливав кров.
4. А проте вибрав Господь, Бог Ізраїлів, мене із всього дому батька мого, щоб [мені] бути царем над Ізраїлем вічно, – бо Юду вибрав Він князем, а в домі Юди дім батька мого, а вже із синів батька мого мене вибрав настановити царем над усім Ізраїлем.
5. Із усіх синів моїх, – тому що багато синів дав мені Господь, – Він вибрав Соломона, сина мого, сидіти на троні царства Господнього над Ізраїлем.
6. І сказав мені: Соломон, син твій, збудує дім Мені і подвір'я Мої, тому що Я вибрав його Собі за сина, і Я буду йому Батьком.
7. І утверджу царство його навіки, якщо він буде пильно виконувати заповіді Мої і настановлення Мої, як донині.

8. І тепер перед очима всього Ізраїля, зібрання Господнього, і у вуха Бога нашого [кажу] :
Дотримуйтеся всіх заповідей Господа, Бога вашого, щоб володіти вам цією родючою
землею і залишити її після себе у спадок дітям своїм навіки;
9. І ти, Соломоне, сину мій, знай Бога батька твого, і служи Йому від усього серця і від
усієї душі, бо Господь випробовує всі серця і відає кожний порух думки. Якщо будеш
шукати Його, то знайдеш Його; а коли залишиш Його, Він покине тебе назавжди.
10. Тож начувайся, бо Господь вибрав тебе збудувати дім для святині, – будь несхитним і
чини.
11. І віддав Давид Соломонові, синові своєму, креслення притвору, і домів його, і комори
його, і світлиці його, і внутрішніх помешкань його, і дому для Ковчега.
12. І зразок всього, що було у нього від духа, – дворів дому Господнього і всіх помешкань
довкола, скарбниць дому Божого і скарбниць знарядь освячених,
13. І для відділів священників та левитів, і для всілякої роботи на служінні в домі
Господньому, і всіх посудин для служби в домі Господньому,
14. І він дав золота із [зазначенням] ваги, для всілякого знаряддя і всякої із посудин для
служіння, усіх речей срібних із [зазначенням] ваги, для всілякого знаряддя, для кожного
чину служіння.
15. І дав золота для світильників і золотих лампад їх із зазначенням ваги кожного із
світильників і лампад його, також світильників срібних, із зазначенням ваги кожного із
світильників і лампад його, зважаючи на службове призначення кожного світильника.
16. І золота для столів показних хлібів, для кожного [золотого] стола, і срібла для столів
срібних,
17. І виделок, і келехів, і кропильниць із щирого золота, і золотих тарілей із зазначенням
ваги кожної тарелі, і срібних тарілей, із зазначенням ваги кожної тарелі,
18. І для жертovníка кадіння із литого золота із зазначенням ваги, і опорядження
колісничі із золотими херувимами, що розкинули [крила] і покривають Ковчег заповіту
Господнього.
19. Усе це в листі від Господа, [говорив Давид], [як] Він поклав мені на розум на всю
справу побудови.
20. І сказав Давид синові своєму Соломонові: Будь сильний і будь відважний, і не бійся,
бо Господь Бог, Бог мій, з тобою, – Він не покине тебе й не залишить тебе аж до
закінчення всієї роботи на спорудженні Господнього дому.
21. І ось відділи священників і левитів, для всілякого служіння при домі Божому. І в тебе є
для всякої праці ревні люди, здібні для всілякої роботи, і старшини і увесь народ [готові]
на всі накази твої.

1 Літопису 29

1. І сказав цар Давид усьому зібранню: Соломон, син мій, котрого одного вибрав Бог,
молодий ще і нетривкий, а справа ця велика; тому що не для чоловіка споруда ця, а для
Господа Бога.

2. Я докладав усіх зусиль, щоб заготовити для дому Бога мого золото для золотих знарядь, і срібло для срібних, і мідь для мідних, залізо для залізних, і деревину для дерев'яних, каміння шогамське і [каміння] для опорядження, каміння нофеське й каміння гарне і барвисте, і всіляке коштовне і багато мармуру.
3. І ще, за моєї любови до дому Бога мого, є у мене скарби власні із золота і срібла, [і їх] я віддаю для дому Бога мого, понад те, що заготовив я для святого дому:
4. Три тисячі талантів золота, золота офірського, і сім тисяч талантів очищеного срібла на покриття стін тих домів.
5. Для кожної із золотих речей, і для кожної із срібних, і для всякого виробу рук художницьких. Чи не розщедриться [іще] хтось внести пожертву для Господа?
6. І почали приносити пожертви старшини родин, і старшини колін Ізраїлевих, і старшини тисяч і сотень, і старшини над маєтностями царя.
7. І дали на облаштування дому Божого п'ять тисяч талантів і десять тисяч драхм золота, і срібла десять тисяч талантів, і міді вісімнадцять тисяч талантів, і заліза сто тисяч талантів.
8. І в кого виявилось [коштовне] каміння, ті віддали і його до скарбниці дому Господнього, на руки Єхіїла гершонівця.
9. І радів народ за ревність їхню, тому що вони від усього серця несли пожертву Господові, а також і цар Давид вельми тішився.
10. І благословив Давид Господа перед усім зібранням, і сказав Давид: Благословенний Ти, Госпode, Боже Ізраїлів, батька нашого, від віку й до віку!
11. Твоя, Госпode, велич, і могутність, і слава, і перемога, і препишність, і все, [що] на небі, і на землі, [Твоє] ; Твоє, Госпode, царство, і Ти найвищий від усього, як Володар.
12. І багатство, і слава від Тебе, і Ти володарюєш над усім, і в руці Твоїй сила і могутність; і під владою Твоєю звеличилося і зміцнилося все.
13. І нині, Боже наш, ми славословимо Тебе, і хвалимо величне ймення Твоє.
14. Бо хто я і хто народ мій, що ми мали можливість так жертвувати? Але від Тебе все, і від руки Твоєї [одержане] ми віддали Тобі.
15. Тому що мандрівники ми перед Тобою і захожі, як і всі батьки наші; мов тінь, дні наші на землі, і немає нічого тривкого.
16. Госпode, Боже наш! Уся оця безліч, котру ми приготували для побудови дому Тобі, святому йменню Твоєму, від руки Твоєї воно, і все Твоє.
17. Знаю, Боже мій, що Ти випробовуєш серце і любиш щирість; я від чистого серця мого жертвував все оце, і нині бачу, що народ Твій, який тут є, з радістю несе пожертву Тобі.
18. Госпode, Боже Авраама, Ісаака і Ізраїля, батьків наших! Збережи це наповік, [оцю] прихильність думок, серця народу Твого, і наверни серце їхнє до Тебе.

19. А Соломонові, синові моєму, дай серце правдиве, щоб дотримуватися заповідей Твоїх, Одкровенъ Твоїх, і настановлень Твоїх, і звершити все це і збудувати палац, для котрого я зібрав підготовлене.

20. І сказав Давид всьому зібранню: Благословіть Господа, Бога нашого. І благословило все зібрання Господа, Бога батьків своїх, і припало, і вклонилося до землі Господові і цареві.

21. І принесли Господові пожертви, і піднесли усеспалення Господові другого після цього дня: тисячу телят і тисячу баранів, тисячу ягнят з поливним приношенням і багато жертв од всього Ізраїля.

22. І їли, і пили перед Господом того дня з великою радістю, і вдруге зацарювали Соломона, сина Давидового, і помазали перед Господом на правителя верховного, а Сад`ока на священика.

23. І сів Соломон на троні Господньому як цар, замість Давида, батька свого, і був вельми ущедрений, і увесь Ізраїль підкорився йому.

24. І всі старшини і лицарі також, і всі сини царя Давида підкорилися Соломонові – цареві.

25. І звеличив Господь Соломона перед очима всього Ізраїля, і подарував йому славу царства, якої не мав передніше від нього жодний цар Ізраїля.

26. І Давид, син Єссеїв, царював понад усім Ізраїлем.

27. А часу царювання його над Ізраїлем [було] сорок літ; у Хевроні царював він сім літ, і в Єрусалимі царював тридцять три [роки].

28. І помер він у поважній, добрій старості, насичений життям, багатством і славою; і зацарював Соломон, син його, замість нього.

29. Справи царя Давида, перші і останні, описані у записах Самуїла, ясновидця, і в записах Натана-пророка, і в записах Гада-ясновидця.

30. Так само і все царювання його, і мужність його, і події, які сталися з ним, і з Ізраїлем, і з усіма земними царствами.

Друга Книга Літопису

2 Літопису 1

1. І зміцнів Соломон, син Давидів, у царстві своєму; і Господь, Бог його, [був] з ним, і підніс його високо.

2. І [наказав] Соломон зібратися всьому Ізраїлеві: тисяцьким і сотникам, і суддям, і всім старшинам у всьому Ізраїлі – вождям поколінь.

3. І пішли Соломон і все зібрання з ним на верховину, що в Гів'оні, бо там була скинія Божа зібрання, котру спорудив Мойсей, служник Господній, в пустелі.

4. Ковчега Божого приніс Давид із Кір'ят-Єсаріму, на місце, котре приготував для нього Давид, спорудивши для нього скинію в Єрусалимі.

5. А мідного жертовника, котрого вчинив Веселїл, син Урії, сина Хурового, він [поклав] там, перед скинією Господньою; і шукали його Соломон із зібранням.
6. І там перед Господом, на мідному жертовнику, котрий перед скинією зібрання, підніс Соломон тисячу веспалень.
7. Тієї ночі з'явився Бог Соломонові і сказав йому: Преси, що Мені дати тобі.
8. І сказав Соломон Богові: Ти утворив Давидові, батькові моєму, велику милість і настановив мене царем замість нього.
9. Нехай же здійсниться, Госпode Боже, слово Твоє до Давида, батька мого. Оскільки Ти зацарював мене над народом чисельним, мов порох земний,
10. То нині дай мені мудрість і знання, щоб я [умів] виходити перед народом цим і виходити; бо хто може урядувати над цим народом Твоїм великим?
11. І сказав Бог Соломонові: За те, що оце було на серці твоєму, і ти не просив багатства, маєтків і слави, і душі ворогів твоїх, а також не просив ти багато днів, а просив собі мудрости і знання, щоб урядувати народом Моїм, над котрим Я зацарював тебе,
12. Премудрість і знання дається тобі, а багатство і маєтки, і славу Я дам тобі такі, схожих на котрі не було у царів перед тобою і не буде після тебе.
13. І прийшов Соломон із верховини, що в Гів'оні, від скинії зібрання, до Єрусалиму, і царював над Ізраїлем.
14. І набрав Соломон колісниць і вершників; і було в нього тисяча чотириста колісниць і дванадцять тисяч вершників; і він розмістив їх в колісничних містах і при цареві в Єрусалимі.
15. І вчинив цар срібло і золото в Єрусалимі рівноцінним [звичайному] камінню, а кедри за чисельністю їхньої учинив рівноцінними із сикоморами, котрі із низинних місць.
16. Коней приводили Соломонові з Єгипту та із Кеве; купці царські купували їх за гроші.
17. І вони поїхали і привезли колісницю з Єгипту, за шістьсот [шеклів] срібла, і коня – за сто п'ятдесят. Ось так вони приводили [коней] усім царям хеттійським та царям араміїським.

2 Літопису 2

1. І поклав собі Соломон спорудити дім йменню Господньому і дім царський для себе.
2. І відрахував Соломон сімдесят тисяч носіїв і вісімдесят тисяч каменярів у горах, і наглядачів над ними три тисячі шістьсот.
3. І послав Соломон до Хірама, царя тирського, сказати: Як учинив ти з Давидом, батьком моїм, і посилав йому кедри для побудови дому для його замешкання, [так учини і зі мною].
4. Ось, я будую дім йменню Господа, Бога мого, для присвяти Йому, щоб кадити перед Ним запашне кадіння, і для постійного покладання хліба та для усеспалення, вранці і

увечері в суботу, і в новомісяччя, і на свята Господа, Бога нашого, що назавжди заповідано Ізраїлеві.

5. І дім, котрого я будую, великий, тому що великий Бог наш, вищий від усіх богів!

6. І хто може спорудити Йому дім, коли небо і небеса небес не досягають Його? І хто я, щоб міг спорудити Йому дім? Хіба що [тільки] для спалювання пожег перед Ним.

7. Отож, надішли мені тямущого чоловіка, який уміє виготовляти [вироби] золоті і срібні, мідні і залізні, із [прядива] пурпурного, багряного і блакитного [кольору], і такого, що володіє мистецтвом різьблення, і чинив би це разом із умільцями, які є у мене в Юдеї і в Єрусалимі, котрих зібрав Давид, батько мій.

8. І надішли мені кедрових дерев, і кипарису і сандалового дерева з Ливану; бо я знаю, що служники твої уміють зрубувати дерева ливанські. І ось, служники мої підуть із служниками твоїми,

9. Щоб мені приготувати багато дерев, бо дім, котрого я будую, великий і чудовий.

10. І ось, дереворубам, що зрубують дерева, служникам твоїм, я даю на харчі: пшениці – двадцять тисяч корів, і ячменю двадцять тисяч корів, і вина двадцять тисяч батів, і оливи двадцять тисяч батів.

11. І відповідав Хірам, цар тирський, листом, котрого надіслав Соломонові: Через любов до народу Свого, Господь настановив тебе царем над ним.

12. І [ще] сказав Хірам: Благословенний Господь, Бог Ізраїлів, що утворив небо і землю, і дав царю Давидові сина мудрого, котрий має розум та багатий на знання, і має намір збудувати дім Господові і дім царський для себе.

13. Отож, я посилаю [тобі] чоловіка мудрого, що має досвід, Хурам-Аві,

14. Сина [жінки] з Данових доньок, – а батько його тирянин, що вміє виготовляти [речі] із золота та срібла, з міді та із заліза, з каміння і з дерева, із [прядива] пурпурного, багряного і блакитного [кольору], а також із вісону та з багрянці, і різьбити всіляке різьблення і чинити все, що буде доручено йому разом з художниками твоїми і з художниками володаря мого Давида, батька твого.

15. А пшеницю і ячмінь, оливу і вино, про котрі говорив ти, володарю мій, пошли служникам твоїм.

16. А ми назрубуємо дерев з Ливану, скільки необхідно тобі, і спровадимо їх плотами морем до Яфи, а ти спровадиш їх до Єрусалиму.

17. І перерахував Соломон усіх чужинців, які були [о тій порі] в Ізраїлевому краї, після перепису їх, котрий учинив Давид, батько його, – і виявилось їх сто п'ятдесят три тисячі шістсот.

18. І він учинив з них сімдесят тисяч носіїв, і вісімдесят тисяч каменярів у горах, і три тисячі шістсот наглядачів, щоб вони спонукали той народ до праці.

2 Літопису 3

1. І розпочав Соломон будувати дім Господній в Єрусалимі, на горі Морійя, що вказана була Давидові, батькові його, на місці, котре приготував Давид на току євусеянина Орнана.
2. А розпочав він будувати другого [дня] другого місяця, четвертого року свого царювання.
3. І ось підмурок, [якого поклав] Соломон при забудові дому Господнього: довжина [його] шістдесят ліктів старою мірою, а ширина двадцять ліктів.
4. І притвор, котрий перед домом, довжиною, за широтою дому, – на двадцять ліктів, а висотою на сто двадцять. І поклав він його зсередини чистим золотом.
5. А великий храм він поклав кипарисовим деревом, і поклав його щирим золотом, і вирізьбив на ньому пальми та ланцюжки.
6. І поклав він храм коштовним камінням для оздоблення; а золото [було] золотом з Парваїму.
7. І поклав храм, бруси, пороги, і стіни його, і двері його золотом, і вирізьбив на стінах херувимів.
8. І вчинив дім Святого Святих, довжина його за шириною храму, – двадцять ліктів, і ширина його – двадцять ліктів. І обклав він його очищеним золотом, на шістьсот талантів.
9. А вага цвяхів – по п'ятдесят шеклів золота. Світлиці також поклав золотом.
10. І вчинив він у Святому Святих двох херувимів різьбленої роботи, і поклав їх золотом.
11. Крила херувимів довжиною [були] на двадцять ліктів. Одне крило на п'ять ліктів, – торкалося стіни дому, а інше крило на п'ять ліктів, – сходилося з крилом другого херувима.
12. [Так само] й крило другого херувима на п'ять ліктів торкалося стіни дому, а інше крило на п'ять ліктів сходилося з крилом другого херувима.
13. Крила цих херувимів [були] розкинуті на двадцять ліктів; і вони стояли на ногах своїх, обличчями своїми до храму.
14. І вчинив запону із блакитної, пурпурної та багряної [тканини], а також із вісону, і зобразив на ній херувимів.
15. І вчинив перед храмом два стовпи, довжиною по тридцять п'ять ліктів, і капітель, що на верхів'ї кожного, – на п'ять ліктів.
16. І вчинив ланцюжки, [як] у святині, і поклав на верхів'ях стовпів, і виготовив сотню гранатових яблук, і поклав на ланцюги.
17. І поставив стовпи перед храмом, одного праворуч, а другого ліворуч, і назвав ім'я правому – Яхін, а ім'я лівому – Боаз.

2 Літопису 4

1. І вчинив мідного жертовника: двадцять ліктів довжина його, і двадцять ліктів ширина його, і десять ліктів висота його.
2. І вчинив море лите, – від краю його до краю його – десять ліктів, – все кругле, висотою на п'ять ліктів, і шнур на тридцять ліктів по колові його.
3. І [литі] образи волів стояли під ним колом зусібіч; на десять ліктів оточували море колом два ряди волів, вилитих одним литвом із ним.
4. Стояло воно на дванадцятьох волах: троє обернені на північ, і троє обернені на захід, і троє обернені на південь, і троє обернені на схід. А море на них зверху, а задом вони до середини під нього.
5. Завгрубшки воно [було] з долоню, і краї його, утворені, мов краї тарілі, [були схожі] на розпуклу лілею. Воно містило до трьох тисяч батів.
6. І вчинив десять умивальниць, і поставив п'ять праворуч, а п'ять ліворуч, щоб мити в них, – приготовлене на всепалення обмивали в них; а море – для священників, щоб вони обмивалися в ньому.
7. І вчинив десять золотих світильників, як їм належало бути, і поставив у храмі, п'ять по праву руку і п'ять по ліву руку.
8. І вчинив десять столів, і поставив у храмі, п'ять праворуч і п'ять ліворуч, і вчинив сотню золотих кропильниць.
9. І вчинив священниче подвір'я та подвір'я велике, і двері до двору і їхні стовпи покрив міддю.
10. Море поставив праворуч, на південний схід.
11. І вчинив Хурам миски і лопатки, і кропильниці. І скінчив Хурам роботу, котру чинив для царя Соломона в домі Божому.
12. Два стовпи і дві крайки вінчиків на верхах стовпів і два орнаменти для покриття двох крайок вінців, котрі на верхах стовпів.
13. І чотириста гранатових яблук на двох мережках, два ряди гранатових яблук для кожної мережки, для покриття двох крайок вінців, котрі на стовпах.
14. І підстави учинив він, і умивальниці утвердив на підставах.
15. Одне море, і дванадцять волів під ним,
16. І тарелі, і лопатки, і виделки, і все знаряддя учинив Хурам-Авів цареві Соломонові, для дому Господнього, із полірованої міді.
17. В околицях Йордану виливав їх цар, у глинистій землі, між Суккотом та між Цередою.
18. І вчинив Соломон усі ці речі у великій кількості; аж так, що не знали ваги міді.
19. І вчинив Соломон усі речі для дому Божого і золотого жертовника, і столи, на котрих хліби показні.

20. І світильники, і лампади їхні, щоб запалювати їх за установленням перед девіром із чистого золота.
21. І квіти, і лампади, і щипчики, – із золота, із найчистішого золота,
22. І ножі, і кропильниці, і ложки, і тарелі, і кадильниці – із щирого золота; і двері храму, – двері його внутрішні у Святе Святих, і двері храму у святині – із золота.

2 Літопису 5

1. І завершилася уся робота, котру вчиняв Соломон для дому Господнього. І приніс Соломон посвячене Давидом, батьком його; і срібло, і золото, і всі речі віддав у скарбниці Божого дому.
2. Тоді зібрав Соломон старшину ізраїльську і всіх старшин колін, старшин поколінь синів Ізраїлевих, до Єрусалиму для перенесення Ковчега заповіту Господнього з міста Давидового, тобто Сіону.
3. І зібралися до царя всі Ізраїльтяни на свято, сьомого місяця.
4. І прийшла вся старшина Ізраїлева, і левити піднесли Ковчега.
5. І понесли Ковчега, і шкіну зібрання, і всі речі освячені, котрі у шкіні, – понесли їх священники і левити.
6. А цар Соломон і вся громада Ізраїлева, яка зібралася до нього перед Ковчегом, приносили пожертви із овечок і биків, котрих неможливо перелічити і визначити, з причини чисельности.
7. І принесли священники Ковчега заповіту Господнього на місце його, у девір храму – до Святого Святих, під крила херувимів.
8. І херувими розкинули крила над місцем Ковчега, і покривали херувими Ковчег і жердини його зверху.
9. І висунулися жердини так, що головки жердин Ковчега було видно перед девіром, але не помітні були зовні, і вони там донині.
10. Не було в Ковчегові нічого, окрім двох таблиць, котрі поклав Мойсей на Хориві, коли Господь склав [заповіта] із синами Ізраїлевими, по виході їх із Єгипту.
11. Коли священники вийшли із святого місця, бо всі священники, які там знаходилися, – осяятилися, і не очікували по відділах;
12. І левити співаки, всі вони, [тобто] Асаф, Геман, Єдутун і сини їхні, і брати їхні, убрані у вісон, з кімвалами, і з арфами та з цитрами, стояли на східному боці жертovníка, і з ними сто двадцять священників, які сурмили сурмами.
13. І були, як один, ті, що сурмили, подаючи один голос на хвалу і подяку Господові, і коли загримів звук від сурм, і кімвалів, і музичних знарядь, і хвалили Господа, бо Він щедрий, бо навіки милість Його, то дім, дім Господній, виповнився хмарою!
14. І не могли священники стояти на служінні через ту хмару, тому що Слава Господня виповнила дім Божий.

2 Літопису 6

1. Тоді сказав Соломон: Господь повідав, що Він бажає замешкати в густому мороці (хмарі);
2. А я збудував дім для житла Тобі, місце вічного Твого замешкання.
3. І обернувся цар обличчям своїм, і благословив усе зібрання Ізраїльтян – усе зібрання Ізраїльтян стояло.
4. І сказав: Благословенний Господь, Бог Ізраїлів, що повідав Своїми устами Давидові, батькові моєму, звершив [нині] обіцяне рукою Своєю. Він казав:
5. Від того дня, як Я вивів народ Мій із краю єгипетського, Я не вибрав міста в жодному з колін Ізраїлевих для спорудження дому, в котрому було б ймення Моє, і не вибрав чоловіка, який був би правителем над народом Моїм, Ізраїлем.
6. Але вибрав Єрусалим, щоб там було ймення Моє, і вибрав Давида, щоб він був над народом Моїм Ізраїлем.
7. І було на серці в Давида, батька мого, збудувати дім йменню Господа, Бога Ізраїлевого;
8. Але Господь сказав Давидові, батькові моєму: У тебе лежить на серці спорудити храм йменню Моєму; добре, що це на серці у тебе.
9. Однак не ти збудуєш храм, а син твій, котрий вийде зі стегон твоїх, – він збудує храм йменню Моєму.
10. І дотримався Господь слова Свого, котре вирік. Я став на місце Давида, батька мого, і сів на троні Ізраїлевому, як сказав Господь, і збудував дім йменню Господа, Бога Ізраїлевого.
11. І я поставив там Ковчега, в котрому заповіт Господа, складений Ним із синами Ізраїля.
12. І став [Соломон] біля жертовника Господнього попереду всього зібрання Ізраїльтян, і підніс руки свої,
13. Бо Соломон учинив мідного амвона, довжиною на п'ять ліктів і шириною на п'ять ліктів, а висотою на три лікті, і поставив його посеред двору, і став на ньому, і прихилив коліна перед усім зібранням Ізраїльтян, і підніс руки свої до неба, –
14. І сказав: Госпode, Боже Ізраїля! Немає Бога, подібного до Тебе, ні на небі, ані на землі. Ти бережеш заповіта і милість до служників Твоїх, що ходять перед Тобою всім серцем своїм.
15. Ти звершив служникові Твоєму Давидові, батькові моєму, що Ти говорив йому, що вирік Ти устами Твоїми, то цього дня звершив рукою Твоєю.
16. І нині, Госпode, Боже Ізраїлів! Виконай служникові Твоєму Давидові, батькові моєму, те, що Ти сказав йому, кажучи: Не переведеться в тебе [муж], який сидить переді Мною на троні Ізраїлевому, як тільки сини твої будуть пильнувати за шляхами своїми, ходячи в Законі Моєму, як ти ходив переді Мною.

17. І нині, Господе, Боже Ізраїлів! Нехай же буде запевним слово Твоє, котре Ти говорив служникові Своєму Давидові.
18. Бо справді, чи Богові жити з людьми на землі? Якщо небо і небеса не вміщують Тебе, – тим паче храм оцей, котрого я спорудив.
19. Але зглянься на молитву служника Твого і на благання його, Господе, Боже мій! Почуй відозву і молитву, котрою служник Твій молиться перед Тобою.
20. Нехай же будуть очі Твої відкриті на храм оцей вдень і вночі, на місце, де Ти обіцяв поставити ймення Твоє, щоб чути молитву, котрою служник Твій буде молитися на місці оцьому.
21. Почуй благання служника Твого і народу Твого Ізраїля, якими вони будуть молитися на місці цьому; почуй із місця замешкання Твого, з небес, почуй і помилуй!
22. Коли хтось згрішить супроти ближнього свого і вимагатиме від нього присяги, щоб він заприсягнувся, і буде звершуватися присяга перед жертovníком Твоїм в храмі цьому,
23. Тоді Ти почуй з неба, і зверши суд над служниками Твоїми, вчини тому, що завинив, поклавши вчинок його на голову його; і виправдай справедливого, щоб винагородити його за правдою його.
24. Коли зазнає поразки народ Твій, Ізраїль, від ворога його за те, що згрішив перед Тобою, і вони навернуться [до Тебе] і будуть сповідувати ймення Твоє, і будуть просити і молитися перед Тобою в храмі цьому,
25. Тоді Ти почуй з неба, і прости гріх народу Твого Ізраїля, і поверни їх у край, котрого Ти дав їм і батькам їхнім.
26. Коли замкнеться небо, і не буде дощу за те, що вони згрішили перед Тобою, і будуть молитися на цьому місці, і сповідуватимуть ймення Твоє, і одвернуться від гріха свого, тому що Ти упокорив їх,
27. Тоді Ти почуй із неба, і прости гріх служників Твоїх і народу Твого Ізраїля, показавши їм добрий шлях, котрим їм простувати, і пошли дощ на землю Твою, котру Ти дав народові Твоєму у спадок.
28. Чи голод буде на землі, чи буде моровиця, чи буде вітер пекучий, або іржа, сарана і черва, чи будуть притісняти його вороги на землі володінь його, [чи буде] якась лиха, якась хвороба,
29. Усіляку молитву, кожне благання, яке буде від якого-небудь чоловіка чи від усього народу Твого Ізраїля, коли вони відчують кожний своє лиха і горе своє, і простягнуть руки свої до храму цього,
30. Ти почуй із неба – місця замешкання Твого – і прости, і дай кожному за всі шляхи його, як Ти відаєш серце його, – бо Ти знаєш серце синів людських,
31. Щоб вони боялися Тебе і ходили шляхами Твоїми упродовж усіх днів, доки живуть на землі, котру Ти дав батькам нашим.

32. Навіть чужинець, котрий не від народу Твого Ізраїля, коли він прийде з краю далекого заради ймення Твого великого і руки Твоєї могутньої, і рамена Твого широкого, і прийде і буде молитися біля цього храму,

33. Ти почуй з неба, з місця замешкання Твого, і вчини все, про що буде благати до Тебе чужинець, щоб усі народи землі пізнали ймення Твоє, і щоб Тебе боялися, як народ Твій Ізраїль, і знали, що йменням Твоїм називається дім цей, котрого збудував я.

34. Коли вийде Твій народ супроти ворогів своїх шляхом, котрим Ти пошлеш його, і будуть молитися Тобі, обернувшись до міста цього, котре Ти вибрав, і до храму, котрого я спорудив йменню Твоєму,

35. Тоді почуй з неба молитву їхню і благання їхнє і вчини, що необхідне для них.

36. Коли вони згрішать перед Тобою, – бо немає чоловіка, котрий не згрішив би, – і Ти розгніваєшся на них, і віддаси їх ворогові, і відведуть їх у неволю їхню, до краю далекого чи близького,

37. І коли вони згадають в краю, у котрому будуть в неволі, і звернуться, і будуть молитися до Тебе в краю неволі своєї, говорячи: Ми згрішили, вчинили беззаконня, ми завинили,

38. І звернуться до Тебе всім серцем своїм і всією душею своєю в краю неволі своєї, куди відведуть їх у неволю, і будуть благати, обернувшись до краю свого, котрого Ти дав батькам їхнім, і до міста, котре Ти вибрав, і до храму, котрого я збудував йменню Твоєму,

39. Тоді почуй з неба, з місця замешкання Твого молитву їхню і благання їхнє, і вчини, що необхідне для них, і прости народові Твоєму, який згрішив перед Тобою.

40. Боже мій! Нехай же будуть очі Твої відкриті і вуха Твої уважні до молитви на місці оцьому.

41. І нині, Господе Боже, стань на [місце] спочину Твого, Ти і Ковчег могутности Твоєї. Священики Твої, Господе Боже, нехай у спасіння зодягнуться, а доброчинні Твої нехай щедротами наситяться.

42. Господе Боже! Не відверни лица від помазанця Свого, згадай милості до Давида, служника Твого.

2 Літопису 7

1. Коли скінчив Соломон молитися, зійшов вогонь з неба і поглинув усеспалення і пожертви, і слава Господня виповнила дім.

2. І не могли священики увійти у дім Господній, тому що слава Господня виповнила дім Господній.

3. І всі сини Ізраїлеві, як побачили, що зійшов огонь і слава Господня на дім, упали лицем на землю, на поміст, і вклонилися, і славословили Господа, бо Він щедрий, бо наповік милість Його.

4. А цар і увесь народ почали приносити пожертви перед Господом.

5. І приніс цар Соломон на пожертву двадцять дві тисячі телят і сто двадцять тисяч овечок: так висвятив дім Божий цар і увесь народ.
6. Священики стояли на служінні своєму, і левити із музичним знаряддям, котрі вчинив цар Давид для уславлення [піснями] Господа, бо вічна милість Його, оскільки Давид славословив через них; а священики сурмили сурмами перед ним, і увесь Ізраїль стояв.
7. Висвятив Соломон і внутрішню частину двору, котра перед домом Господнім, бо приніс там усеспалення і лій мирних жертв, бо жертвник мідний, якого вчинив Соломон, не міг вмістити усеспалення, і хлібного приношення, і лою.
8. І вчинив Соломон о тій порі семиденне свято, і увесь Ізраїль з ним, зібрання вельми велике, [що зійшлося] від входу у Хамат аж до потоку Єгипетського.
9. А восьмого дня вчинили урочисте зібрання, бо посвячення жертвника звершували сім днів і свято сім днів.
10. І двадцять третього дня сьомого місяця [цар] відпустив народ у шатра їхні, радий і звеселений у серці за щедрість, котру вчинив Господь Давидові, і Соломонові, і Ізраїлеві, народові Своєму.
11. І скінчив Соломон дім Господній і дім царський; і все, що передбачив Соломон у серці своєму вчинити в домі Господньому і в домі своєму, звершив він успішно.
12. І з'явився Господь Соломонові вночі, і сказав йому: Я почув молитву твою і вибрав Собі місце оце як дім жертвоприношення.
13. Якщо Я замкну небо і не буде дощу, і якщо накажу сарані пожертви землю, або пошлю моровицю на народ Мій;
14. І впокориться народ Мій, котрий зветься йменням Моїм, і будуть молитися, і шукатимуть лица Мого, і відвернуться од лихих шляхів своїх: то Я зачую з неба, і прощу гріхи їхні, і уздоровлю землю їхню.
15. Нині очі Мої будуть відкриті і вуха Мої уважні до молитви на місці цьому.
16. І нині Я вибрав і висвятив дім цей, щоб ймення Моє було там навіки, і очі Мої, і серце Моє будуть у ньому упродовж усіх днів.
17. І якщо ти будеш ходити переді Мною, як ходив Давид, батько твій, і будеш чинити все, що Я наказав тобі, і будеш дотримуватися настанов Моїх і законів Моїх;
18. То утверджу трона царства твого, як Я обіцяв Давидові, батькові твоєму, кажучи: Не знатиме в тебе переводу [муж], який володарює в Ізраїлі.
19. А якщо ви одвернетесь і залишите настанови Мої і заповіді Мої, котрі Я дав вам, і підете служити іншим богам і поклонятися їм,
20. То Я [винищу] Ізраїля із землі Моєї, котру Я дав їм, і храм оцей, котрого Я висвятив йменню Моєму, відкину від Себе і вчиню його притчею і посміховиськом у всіх народів.
21. І від храму цього високого кожний, хто проходитиме повз нього, жахнеться і скаже: За що учинив так Господь із краєм цим і з храмом оцим?

22. І буде відповідь: За те, що вони залишили Господа, Бога батьків своїх, Котрий вивів їх із Єгипетської землі, і прихилилися до інших богів, і служили їм, – за те навів Він на них усе оце лихо.

2 Літопису 8

1. По завершенні двадцяти літ, упродовж яких Соломон будував дім Господній і свій дім,
2. Соломон розбудував і міста, котрі віддав Соломонові Хурам, і оселив у них синів Ізраїлевих.
3. І рушив Соломон на Хават-Цову, і здобув її.
4. І збудував він Тадморав пустелі, і всі міста для припасів, які заснував у Хаматі.
5. Він розбудував Бет-Хорон горішній та Бет-Хорон долішній, фортечні міста, з мурами, брамами і засувами.
6. І Баалат, і всі міста для припасів, котрі були в Соломона, і всі міста для колісниць, і міста для верхівців, і все, що забажав Соломон збудувати в Єрусалимі і на Ливані, і по всій землі володіння свого,
7. Увесь народ, який залишився від хеттеїв, і амореїв, і періздеїв, і хіввеїв, і євусеїв, котрі були не з синів Ізраїлевих, –
8. Дітей їхніх, які залишилися на землі, котрих не винищили сини Ізраїлеві, – учинив Соломон такими, що сплачували данину аж донині.
9. А синів Ізраїлевих не вчинив Соломон робітниками у діяннях своїх, але вони були вояками і старшинами охоронців його, і старшинами колісниць його і вершників його.
10. І було чільних намісників у царя Соломона, що урядували народом, – двісті п'ятдесят.
11. А доньку фараонову перевів Соломон із міста Давидового у дім, котрого спорудив для неї; тому що, казав він, не мусить жити жінка у мене в домі Давида, царя Ізраїлевого; бо святий він, адже увійшов до нього Ковчег Господній.
12. Тоді розпочав Соломон підносити успалення Господові на жертovníку Господньому, котрого він учинив перед притвором,
13. Щоб за приписами щодня приносити приношення, за Мойсеєвою заповіддю, в суботи і в новомісяччя, і на свята тричі на рік: на свято опрісноків і на свято жнив, і на свято куренів.
14. І ухвалив він, за розпорядженням Давида, батька свого, черги священиків на їхню службу, і левитів на їхню чергу, щоб вони славословили і служили при священиках за настановами щодня, і брамників за їхньою чергою, до кожної брами; бо таким був заповіт Давидів, чоловіка Божого.
15. І не ухилялися вони від наказів царя про священиків та левитів, щодо всякого чину і щодо скарбів.
16. Так були налаштовані всі діяння Соломонові від підмурку храму Господнього до кінцевого завершення його – храму Господнього. Отак храм Господній був завершений.

17. Тоді рушив Соломон до Еційон-Геверу та до Елоту, котрий на морському березі, в едомському краї.

18. І прислав йому Хурам через своїх служників свої кораблі та служників, які знали море, і пішли вони із служниками Соломоновими до Офіру, і дістали там чотириста п'ятдесят талантів золота, і привезли царю Соломонові.

2 Літопису 9

1. Цариця Шеви почула була про славу Соломонову, і прийшла випробувати Соломона загадками в Єрусалимі, з вельми значними скарбами і з верблюдами, нав'юченими духмянами, і безліччю золота й коштовного каміння. І прийшла до Соломона, і бесідувала з ним про все, що лежало в неї на серці.

2. І розтлумачив їй Соломон усі загадки її, і не було в тих загадках жодної, якої б він не розтлумачив.

3. І побачила цариця Шеви мудрість Соломонову і дім, котрого він збудував.

4. І їжу за столом його, і помешкання служників його, і поважність служників його, і одержувану їм їжу, і чашників його, і одержувану їм їжу, і вхід, котрим він входить до Господнього дому, і була вона вкрай подивована тим.

5. І сказала цареві: Правдою було те, що я чула в своїм краї про діяння твої і про мудрість твою.

6. Але я не вірила словам про них, аж доки не прийшла і не побачила на власні очі. І ось, мені й наполовину не сказали про сутність мудрости твоєї: ти перевищив славу, про яку я чула!

7. Блаженні люди твої, і блаженні слуги оці, що завжди стоять перед тобою і чують мудрість твою.

8. Нехай же буде благословенний Господь, Бог твій, Котрий виявив волю посадити тебе на Свого трона за царя у Господа, Бога твого, через любов Бога твого до Ізраїля, щоб утвердити його навіки, Він настановив тебе царем над ним, чинити суд і справедливість.

9. І дала вона цареві сто двадцять талантів золота і величезну кількість духмян та коштовного каміння; і не існувало таких духмян, котрих цариця Шеви не подарувала б цареві Соломонові.

10. І служники Хурамові і служники Соломонові, котрі привезли золото з Офіру, привезли також і червоного дерева, і коштовного каміння.

11. І вчинив цар із цього червоного дерева сходи до Господнього дому і до царського дому, і гусли, і арфи для співаків. І не бачили подібного до цього ніколи в краєві Юдиному.

12. А цар Соломон дав цариці Шеви все, чого бажала вона і чого вона просила, окрім таких речей, котрі вона привезла цареві. І повернулася вона назад до свого краю, вона і служники її.

13. І була вага того золота, котре надходило до Соломона щороку, – шістьсот шістьдесят шість талантів золота.

14. А понад те посла і купці приносили, і всі царі аравійські, і намісники краю приносили золото та срібло Соломонові.
15. І вчинив цар Соломон дві сотні великих щитів із кутого золота, – по шістсот [шеклів] кутого золота йшло на одного щита;
16. І триста щитів менших із кутого золота, – по триста [шеклів] золота йшло на одного щита, – і поставив їх цар в домі з Ливанського дерева.
17. І вчинив цар великого трона із слонової кості, і покрити його чистим золотом.
18. І шість сходинок до трону, і золоте підніжжя до трону, і поруччя обіруч при місці сидіння, і двох левів, що стояли при поруччях.
19. І [ще] дванадцять левів, які стояли там на шести сходинках пообіч. Ще не було такого [трону] в жодному царстві.
20. І весь посуд на пиття у царя Соломона [був] із золота, і увесь посуд у домі з ливанського дерева [був] із чистого золота: срібло за часів Соломона вважалося за ніщо.
21. Бо кораблі царя ходили до Таршішу з хурамовими служниками, і за три роки поверталися кораблі із Таршішу, і привозили золото і срібло, і слонову кість, і мавп, і пав.
22. І перевершив цар Соломон усіх царів земних багатством і мудрістю.
23. І всі царі земні ходили побачити Соломона, аби почути його мудрість, котру Бог поклав у його серце.
24. І кожний з них підносив від себе, як дарунок, – посудини срібні, і посудини золоті, і одягу, і зброю, і духмяна, коней та мулів, – щороку.
25. І було у Соломона чотири тисячі кінських стійл для коней та колісниць, і дванадцять тисяч вершників, і він розмістив їх по містах колісничних і при цареві – в Єрусалимі;
26. І володарював він над усіма царями, від річки [Єфрату] аж до филистимського краю і до рубежів Єгипту.
27. І вчинив цар срібло в Єрусалимі рівноцінним з [простим] каменем, а кедр, з причини чисельності їх, вчинив рівноцінним із сикоморами, котрі в Шефелі.
28. Коней приводили Соломонові з Єгипту, а також із довколишніх країв.
29. А решта Соломонових діянь – від перших до останніх – описані в хроніці пророка Натана, і в пророцтві шілонянина Ахійї, і у видіннях ясновидця Єді про Єровоама, Неватового сина.
30. А царював Соломон в Єрусалимі над усім Ізраїлем сорок літ.
31. І спочив Соломон із батьками своїми, і поховали його в Місті Давида, батька його. І зацарював Рехав'ам, син його, замість нього.

2 Літопису 10

1. І пішов Рехав'ам до Сихему, тому що до Сихему зійшлися всі Ізраїльтяни, щоб настановити його царем.
2. Коли почув [про це] Єровоам, Неватів син, – він був у Єгипті, куди втік від царя Соломона, – то повернувся Єровоам з Єгипту.
3. І послали, і покликали його, і прийшов Єровоам і увесь Ізраїль, і говорили Рехав'амові ось так:
4. Батько твій поклав на нас важке ярмо; але ти маєш полегшити жорстоку роботу батька твого і важке ярмо, котре він поклав на нас, і ми будемо служити тобі.
5. І сказав їм [Рехав'ам] : За три дні прийдіть знову до мене. І порозходився народ.
6. І радився цар Рехав'ам із старшинами, котрі стояли перед Соломоном, батьком його, за життя його, і казав: Як ви порадите відповісти народові цьому?
7. Вони сказали йому: Якщо ти будеш добрим для цього народу, і вчинятимеш волю його, і розмовлятимеш з ним приязно, то вони будуть тобі служниками упродовж усіх днів.
8. Але він знехтував порадою старшини, котру вона давала йому, і почав радитися з людьми молодими, які зросли разом з ним і стояли перед ним.
9. І сказав їм: Що ви порадите мені відповідати народові цьому, який говорив мені: Вчини легшим ярмо, котре наклав на нас батько твій?
10. І відповідали йому ті молодики, що виростили з ним, і сказали: Так скажи народові, який казав тобі: Батько твій наклав на нас важке ярмо, а ти вчини полегкість нам, – так скажи їм: Мізинець мій грубший за стегна батька мого.
11. Батько мій наклав на вас важке ярмо, а я збільшу ваше ярмо; батько мій карав вас батогами, а я [битиму вас] скорпіонами.
12. І прийшов Єровоам і увесь народ до Рехав'ама третього дня, як наказав цар, сказавши: Прийдіть до мене знову за три дні.
13. Тоді цар відповідав їм суворо; бо відкинув цар Рехав'ам поради старшин і казав їм, за порадою молодих юнаків так:
14. Батько мій наклав на вас важке ярмо, а я збільшу його; батько мій карав вас батогами, а я [битиму вас] скорпіонами.
15. І не послухав цар народу; бо так улаштовано було від Бога, щоб звершив Господь слово Своє, котре вирік Він через шілонянина Ахійю Єровоамові, Неватовому синові.
16. Коли увесь Ізраїль побачив, що не слухає його цар, то відповідав народ цареві, кажучи: Яка нам частина в Давиді? Немає нам частки в сині Єссея! Усі до шатрів своїх, Ізраїлю! Тепер знай свій дім, Давиде! І розійшлися всі Ізраїльтяни по шатрах своїх.
17. Тільки над синами Ізраїлевими, які жили в горах Юдиних, залишився царем Рехав'ам.
18. І послав цар Рехав'ам Гадорама, що був головним над збиранням данини, але закидали його сини Ізраїлеві камінням, і він помер. А цар Рехав'ам поспішив сісти на колісницю, щоб утікти до Єрусалиму.

19. Отак відпали Ізраїльтяни від дому Давидового аж донині.

2 Літопису 11

1. І прийшов Рехав'ам до Єрусалиму і скликав із дому Юдиного і Веніяминового сто вісімдесят тисяч вибраних вояків, щоб воювати з Ізраїлем і повернути царство Рехав'амові.

2. І було Господнє слово до Шемаї, чоловіка Божого, і сказано:

3. Скажи Рехав'амові, синові Соломона, цареві Юдиному, і всьому Ізраїлеві в [коліні] Юдиному і Веніяминовому:

4. Так говорить Господь: Не йдьте і не розпочинайте війни з братами вашими; поверніться у дім свій, бо Мною учинено це. Вони підкорилися словам Господнім, і повернулися з походу супроти Єровоама.

5. Рехав'ам жив у Єрусалимі, він спорудив мури довкола міст Юдиних.

6. Він зміцнив Віфлеєм, і Етама, і Текою,

7. І Бет-Цура, і Сохо, і Адуллама,

8. І Гата, і Марешу, і Зіфа,

9. І Адораїма, і Лахіша, і Азеку,

10. І Цор'у, і Айялона, і Хеврона, що в коліні Юдиному і Веніяминовому.

11. І зміцнив він фортеці оці, і призначив для них старших, і влаштував сховища для їжі, оливи й вина.

12. І [надіслав] у кожне місто щити і списи, і зміцнив їх вельми потужно. І залишилися за ним Юда і Венямин.

13. І священники, і левити, які [були] по всім краї Ізраїльському, зібралися до нього із усіх володінь.

14. Бо залишили левити свої міські передмістя і свої володіння, і прийшли до Юди в Єрусалим; оскільки усунув їх Єровоам і сини його від священничого служіння Господові.

15. І поставив у себе жерців на підвищеннях, і до козлів, і до телят, котрих він учинив.

16. А за ними і з усіх колін Ізраїлевих ті, що віддали серце своє, щоб шукати Господа, Бога Ізраїлевого, приходили до Єрусалиму, щоб приносити пожертви Господові, Богові батьків своїх.

17. І зміцнили вони царство Юдине, і підтримували Рехав'ама, Соломонового сина, три роки, тому що ходили шляхом Давида і Соломона упродовж цих трьох літ.

18. І взяв собі Рехав'ам за дружину Махалат, доньку Єрімота, Давидового сина, та Авіхаїл, доньку Еліава, Єссеевого сина.

19. І вона породила йому синів: Єуша, і Шемарію, і Загама.

20. Після неї він узяв Мааху, доньку Авесалома, і вона породила йому Авійю, Аттая, і Зізу, і Шеломіта.

21. І покохав Рехав'ам Мааху, доньку Авесалома, над усіх жінок своїх та наложниць своїх, бо він мав вісімнадцять дружин і шістдесят наложниць, і породив двадцять вісім синів і шістдесят дочок.

22. І поставив Рехав'ам Авійю, сина Маахи, старшиною [і] князем над братами його; тому що [хотів] зацарювати його.

23. І чинив він мудро, і розіслав усіх синів своїх до всіх країв Юдиних і Веніямина, у кожне фортечне місто, і надав їм багато їжі, і підшукав їм багато жінок.

2 Літопису 12

1. Коли царство Рехав'амове зміцнилося, і він став сильним, тоді він залишив закона Господнього, і увесь Ізраїль із ним.

2. П'ятого року зацарювання Рехав'ама, пішов Шішак, єгипетський цар, на Єрусалим, тому що вони відступили од Господа, -

3. Із тисячою двомастами колісниць і з шістдесятьма тисячами вершників; і не було числа для народу, котрий прийшов з ним із Єгипту, левіанам, суккіянам та ефіопам.

4. І захопив укріплені міста в Юдеї, і підійшов до Єрусалиму.

5. Тоді пророк Шемяя прийшов до Рехав'ама і до князів Юдеї, котрі зібралися в Єрусалимі, [рятуючись] од Шішака, і сказав їм: Так говорить Господь: Ви залишили Мене, за те і Я залишу вас і віддам у Шішакову руку!

6. І впокорилися князі Ізраїлеві та цар, і сказали: Праведний Господь!

7. Коли побачив Господь, що вони упокорилися, тоді було слово Господнє до Шемяя, і сказано: Вони упокорилися; не винишу їх і невдовзі визволю їх, і не рине гнів Мій на Єрусалим рукою Шішака;

8. Проте вони будуть служниками йому, щоб відали, що означає служити Мені і слугувати царствам земним.

9. І прийшов Шішак, цар єгипетський, до Єрусалиму, і захопив скарби дому Господнього і скарби дому царського; все забрав він, узяв і щити золоті, котрі виготовив Соломон;

10. І виготовив цар Рехав'ам замість них щити мідні і віддав їх в руки старшинам сторожі, яка охороняла вхід до царського дому.

11. Коли виходив цар у дім Господній, приходила сторожа і несла їх, і потім знову відносила їх до палати сторожі.

12. І коли він упокорився, тоді відвернувся од нього гнів Господній, і не вигубив його до решти; причому, у самій Юдеї лишилися добрі справи.

13. І зміцнів цар Рехав'ам у Єрусалимі, і царював. Сорок і один рік мав Рехав'ам, коли зацарював, і сімнадцять літ царював у Єрусалимі, в місті, котре із усіх колін Ізраїлевих вибрав Господь, щоб там жило ймення Його. А ім'я матері Його Наама, аммонійка.

14. І вчиняв він лихе, тому що не навернув серця свого до того, щоб шукати Господа.
15. Діяння Рехав'амові, перші і останні, описані в хроніці пророка Шемаї та ясновидця Іддо в "Родовідних книгах". І точилися війни у Рехав'ама з Єровоамом упродовж усіх днів.
16. І спочив Рехав'ам із своїми батьками, і похований в місті Давидовому. І зацарював Авійя, син його, замість нього.

2 Літопису 13

1. Вісімнадцятого року царювання Єровоама зацарював Авійя над Юдою.
2. Три роки він царював в Єрусалимі; ймення матері його – Мааха, донька Уріїла з Гів'ї. І була війна між Авійєю та між Єровоамом.
3. І вивів Авійя на війну військо, яке складалося з людей хоробрих, з чотирьохсот тисяч мужів відібраних; а Єровоам виступив супроти нього на війну з вісьмома сотнями тисяч вояків, [також] відібраних і хоробрих.
4. І став Авійя на вершечку гори Цемараїм, що в Єфремових горах, і сказав: Послухайте мене, Єровоаме, і всі Ізраїльтяни!
5. Чи не знаєте ви, що Господь, Бог Ізраїлів, дав царство Давидові над Ізраїлем наповік, його і синам його за соляним заповітом?
6. Але повстав Єровоам, син Неватів, служник Соломона, сина Давидового, і збунтувався супроти володаря свого.
7. І зібралися довкола нього люди нерозважливі, нікчемні, люди розбещені, і стали міцніші від Рехав'ама, сина Соломонового; А Рехав'ам був молодий і легкий серцем, і не встояв супроти них.
8. І нині ви сподіваєтеся устояти супроти царства Господнього в руці синів Давидових, [тому що] вас величезна кількість, і у вас золоті телята, яких Єровоам учинив для вас богами.
9. Чи не ви прогнали священників Господніх, синів Ааронових, і левитів, і настановили в себе священників, як у народів [інших] країв? Кожний, хто приходить для освяти своєї, з телям і з сімома баранами, учиняється [у вас] священником лжебогів.
10. А в нас – Господь, Бог наш, ми не залишали його, і Господові служать священники, сини Ааронові, і левити при [своїм] ділі;
11. І сплячуть вони Господові усеспалення щоранку і щовечора, і духмяне кадіння, і кладуть рядами хліби на столі чистому, і [запалюють] золотого світильника і лампади його, щоб горіли щовечора, тому що ми дотримуємося настанов Господа, Бога нашого, а ви залишили його.
12. І ось у нас на чолі Бог, і священники його, і сурми грімкі, щоб гриміти супроти вас, сини Ізраїлеві! Не воюйте з Господом, Богом батьків ваших, бо не сягнете успіху.
13. А тим часом, Єровоам послав загін у засідку позаду в них, так що [сам він] був попереду юдеїв, а засідка позаду в них.

14. І озирнулися юдеї, аж ось бій у них спереду і позаду! І заволали вони до Господа, а священики засурмили в сурми.
15. І закричали юдеї, і коли заволали юдеї, Бог уразив Єровоама і всіх Ізраїльтян перед Авійєю та Юдою.
16. І почали втікати сини Ізраїля від юдеїв, і віддав їх Бог у руки їм.
17. І завдали їм Авійя і народ його, великої поразки; і впало забитими в Ізраїля п'ятсот тисяч мужів відібраних.
18. І упокорилися тоді сини Ізраїля, і були міцні сини Юди, тому що покладалися на Господа, Бога батьків своїх.
19. І переслідував Авійя Єровоама, і захопив у нього міста: Бет-Ел та залежні від нього міста, і Єшану та залежні від неї міста, і Ефрон, та залежні від нього міста.
20. І не повернув уже собі булої могутності Єровоам за днів Авійї. І вразив його Господь, і він помер,
21. Тоді, як Авійя зміцнів, і взяв собі чотирнадцять дружин, і породив двадцять двоє синів і шістнадцять доньок.
22. Інші діяння Авійї, і його вчинки, і слова описані в хроніці пророка Іддо.

2 Літопису 14

1. І спочив Авійя з батьками своїми, і поховали його в місті Давидовому. І зацарював Аса, син його, замість нього. За днів його панував мир у країні цілих десять літ.
2. І чинив Аса добре і бажане в очах Господа, Бога свого.
3. І відкинув він жертovníки [богів] чужих і узвишся, і розбив статуї і вирубав [посвячені] дерева;
4. І наказав Юді звернутися до Господа, Бога батьків своїх, і виконувати закон [Його] і заповіді.
5. І відмінив він у всіх містах Юдиних підвищення і статуї сонця. І панував мир при ньому в царстві.
6. І збудував він укріплені міста в Юді, бо мир панував у країні, і не було в нього війни за тих років, тому що Господь дав спокій йому.
7. І сказав він до Юди: Побудуймо ці міста, і обмуруймо їх мурами з баштами, з брамами і засувами; край ще наш, бо ми звернулися до Господа, Бога нашого; ми звернулися до Нього, і Він дав нам спокій у докiллi. І почали будувати, і мали успіх.
8. І було в Аси військової сили: озброєних щитом і списом із [коліна] Юдиного триста тисяч, і з [коліна] Веняминового – озброєних щитом і луком – двісті вісімдесят тисяч, мужів хоробрих.
9. І вийшов на них ефіоп Зерах з військом на тисячу тисяч і з трьома сотнями колісниць, і дійшов до Цефат при Мареші.

10. І виступив Аса супроти нього: і вишикувалися для битви на долині Цефат при Мареші.

11. І закричав Аса до Господа, Бога свого, і сказав: Господе, чи не в Твоїй силі допомогти потужному чи безсилому? То допоможи нам, Господе, Боже наш; бо ми на тебе покладаємося, і в ймення Твоє вийшли ми супроти цієї безлічі. Господе! Ти Бог наш, нехай же не здолає Тебе чоловік.

12. І вразив Господь кушитів перед Асою і перед Юдою; і кинулися втікати кушити.

13. І переслідував їх Аса і народ, який був з ним, до Герару, і загинули кушити, аж так, що в них [не залишилося] жодного живого; бо вони уражені були перед Господом і перед вояками Його. І зібрали здобичі дуже багато.

14. І зруйнували всі міста довкола Герару, бо поглинув їх жах від Господа; і пограбували всі міста, і винесли із них вельми багато здобичі.

15. Так само й чабанські курені розорили і зайняли дуже багато дрібної худоби та верблюдів, і повернулися до Єрусалиму.

2 Літопису 15

1. Тоді на Азарію, сина Оведового, злинув Дух Божий.

2. І вийшов він назустріч Асі, і сказав йому: Послухайте мене, Асо, і увесь Юдо та Веніяміне: Господь з вами, коли ви з Ним; і якщо не будете шукати Його, Він залишить вас.

3. Багато днів Ізраїль [буде] без істинного Бога, і без священика навчителя, і без Закону.

4. Та коли він навернеться в тіснотах своїх до Господа, Бога Ізраїлевого, і шукатиме Його, Він дасть їм знайти Себе.

5. За тих часів не буде миру ні тому, що виходить, ані тому, що входить; бо великі заворушення будуть у всіх мешканців країн.

6. Народ буде воювати з народом, і місто з містом; тому що Бог викличе в них замішання всіляким лихом.

7. Але ви міцнійте, і нехай не знесилюються ваші руки; бо нагорода буде за діяння ваші.

8. Коли зачув Аса слова ці і пророцтво сина Оведового, пророка, то збадьорився і повикидав мерзенних ідолів з усього краю Юдиного та Веніяминового і з міст, котрі він здобув на Єфремовій горі, і поновив жертовника Господнього перед притвором Господнім.

9. І зібрав усього Юду і Веніяміна і переселенців, які мешкали з ними – від Єфрема і Манасії, і Симеона; тому що багато з Ізраїля перейшли до нього, коли побачили, що Господь, Бог його, з ним.

10. І зібралися в Єрусалимі третього місяця, п'ятнадцятого року зацарювання Аси;

11. І принесли того дня пожертву Господові із здобичі, котру привели, з великої худоби сімсот, і з дрібної – сім тисяч.

12. І прилучилися вони до заповіту, щоб шукати Господа, Бога батьків своїх, від усього серця свого, і від усієї душі своєї;
13. А кожний, хто не буде шукати Господа, Бога Ізраїлевого, мусить померти, чи то малий він, чи великий, чи чоловік, чи жінка.
14. І присягалися Господові голосно, із вигуками, і при звуках сурм та рогів.
15. І радів увесь Юда за цю присягу, бо від усього серця свого присягалися і ретельно шукали Його, і Він дав їм знайти Себе. І дав їм Господь спокій з усього довкілля.
16. І навіть Мааху, матір свою, цар Аса позбавив царського чину за те, що вона вчинила ідола для діброви. І покидав Аса ідолів її, і порубав на цурки і спалив на долині Кедрона.
17. І хоч підвищення не відмінили в Ізраїлі, зате серце Аси було уповні віддане [Господові] упродовж усіх днів його.
18. І вніс він посвячене батьком його і своє посвячене у дім Божий, срібло, і золото, і посудини.
19. І не було війни до тридцять п'ятого року царювання Аси.

2 Літопису 16

1. Тридцять шостого року царювання Аси, пішов Баша, Ізраїлів цар, супроти Юди, і розпочав будувати Раму, щоб не дозволити [нікому] ні виходити від Аси, царя Юдиного, ні приходити [до нього].
2. І виніс Аса срібло і золото із скарбниць дому Господнього і з дому царського, і послав до Бен-Гадада, царя сирійського, що сидів у Дамаску, говорячи:
3. Співка нехай же буде між мною і тобою, як була між батьком моїм і батьком твоїм; ось, я посилаю тобі срібла і золота; піди, розірви співку свою з Башою, царем Ізраїля, щоб він відступив од мене.
4. І послухав Бен-Гадад царя Асу, і послав старшин свого війська, котрі [були] в нього, супроти міст Ізраїльських, і вони спустошили Іййона, і Дана і Авел-Маїма і всі припаси в містах Нефталимових.
5. І коли зачув [про те] Баша, то припинив будувати Раму і припинив працю свою.
6. А цар Аса зібрав усього Юду, і вони вивезли [з] Рами каміння й дерева, котрі використовував Баша для будови, – і спорудив із них Геву та Міцпу.
7. Того часу прийшов Ханані ясновидець до Аси, царя Юдиного, і сказав йому: Через те, що ти покладався на царя сирійського і не покладався на Господа, Бога твого, тому й порятувалося військо царя сирійського від руки твоєї.
8. Хіба не були ефіопи та лівіяни із силою війська значнішою, з колісницями і вершниками численними? Та оскільки ти покладався на Господа, то Він віддав їх у руку твою.
9. Бо очі Господа оглядають всю землю, щоб підтримати тих, [чиє] серце уповні віддане Йому. Нерозумно ти вчинив зараз. Через те віднині будуть у тебе війни.

10. І розгнівався Аса на пророка, і вкинув його до в'язниці, бо через це був роздратований і мав гнів на нього; учиняв Аса тісноти [деяким] з народу того часу.

11. І ось, діяння Аси, перші і останні, описані в Книзі царів Юдиних та Ізраїльських.

12. І занедужав Аса тридцять дев'ятого року свого царювання на ноги, і хвороба його сягнула горішніх частин тіла, але він, хворіючи, звертався не до Бога, а до лікарів.

13. І спочив Аса з батьками своїми, і помер на сорок першому році царювання свого.

14. І поховали його в гробниці, котру він спорудив для себе в місті Давидовому; і поклали його на ложі, котре виповнили духмянами і різноманітними удатними мазями і спалили їх для нього величезну кількість.

2 Літопису 17

1. І зацарював Йосафат, син його, замість нього; і зміцнився він супроти Ізраїльтян.

2. І розташував він військо по всіх укріплених містах Юдиних, і розмістив залоги в Юдиному краї та в Єфремових містах, які здобув Аса, батько його.

3. І був Господь з Йосафатом, бо він ходив першими шляхами Давида, батька свого, і не шукав Ваалів.

4. Але шукав він Бога батька свого і чинив за Його заповідями, а не за діяннями Ізраїльтян.

5. І утвердив Господь царство в руці його, і давали всі Юдеї подарунки Йосафатові, і було в нього багато скарбів і слави.

6. І піднеслося серце його на шляхах Господніх; причому і підвищення він відмінив і діброви в Юдеї.

7. І третього року царювання свого послав він князів своїх до Бен-Хаїла, Овадії, і Захарії, і Натанайла, і Міхаї, щоб навчали по містах Юдиних народ.

8. І з ними левитів: Шемаю, і Натанію, і Зевадію, і Асаїла, і Шемірамота, і Єгонатана, і Адонію, і Товійю, і Тов-Адонію, і з ними: Елішама та Єгорама, священиків.

9. І вони навчали в Юдеї, маючи з собою книгу закону Господнього, і обходили всі міста Юдеї, і навчали народ.

10. І був страх Господній на всіх царствах краю, що навколо Юди, і не воювали з Йосафатом.

11. І також деякі филистимляни приносили Йосафатові подарунки і данину сріблом; а також аравійці приганяли до нього дрібну худобу: баранів сім тисяч сімсот і козлів сім тисяч сімсот,

12. І підносився Йосафат і підносився, і збудував у Юдеї фортеці і міста для припасів.

13. Багато було в нього припасів у містах Юдиних, а в Єрусалимі мужів військових, хоробрих вояків.

14. І ось список їх за поколіннями їхніми; в Юди тисяцькі: старший Адна, і з ним триста тисяч відібраних вояків.
15. За ним – старший Єгоханан, і з ним двісті вісімдесят тисяч;
16. За ним – Амасія, син Зіхрі, що присвятив себе Господові, і з ним двісті тисяч хоробрих вояків.
17. А від Веніямина: чудовий воїн Ел'яда, і з ним озброєних луком і щитом, – двісті тисяч;
18. За ним – Єгозавад, і з ним сто вісімдесят тисяч озброєних вояків.
19. Ось ці служили цареві, окрім тих, котрих розмістив цар по фортечних містах по всьому Юді.

2 Літопису 18

1. І було в Йосафата багато майна та слави, і він посвоячився з Ахавом.
2. І пішов через кілька літ до Ахава в Самарію. І заколов для нього Ахав багато худоби дрібної і великої, і для людей, що були з ним, і схилив його піти на Гілеадський Рамот.
3. І говорив Ахав, цар Ізраїлів, Йосафатові, цареві Юдиному: Чи підеш зі мною до Гілеадського Рамоту? Той сказав йому: Як ти, так і я. Як твій народ, так і мій народ: [підемо з тобою] на битву!
4. І сказав Йосафат цареві Ізраїльському: Запитай сьогодні, що скаже Господь.
5. І зібрав цар Ізраїлів пророків чотириста чоловік, і сказав їм: Чи йти нам на Рамот Гілеадський, чи утриматися? Вони сказали: Йди, і Бог віддасть [його] в руки царя.
6. І сказав Йосафат: Чи немає тут іще пророка Господнього? Запитаємо і в нього.
7. І сказав цар Ізраїлів Йосафатові: Є ще один чоловік, через котрого треба запитати у Господа; але я не люблю його, бо він не пророкує про мене доброго, а постійно пророкує лихе; це Міхей, син Їмлин. І сказав Йосафат: Не кажи так, царю.
8. І покликав цар Ізраїлів одного євнуха, і сказав: Побіжи скорше по Міхея, сина Їмли.
9. А цар Ізраїлів і Йосафат, цар Юдин, сиділи кожний на своєму троні, повбирані в [царські] шати; сиділи на майдані біля брами Самарії, і всі пророки пророкували перед ними.
10. І вчинив собі Седекія, син Кенаанів, залізні роги, і сказав: Так говорить Господь: Оцими поб'єш сирійців аж до винищення їх.
11. І всі пророки пророкували те саме, кажучи: Йди на Рамот Гілеадський; буде успіх тобі, і віддасть [його] Господь в руки царя.
12. А той посланець, котрий пішов покликати Міхея, кавав йому: Ось, пророки одноголосно звіщають цареві добро; нехай і твоє слово буде таким самим, як ото кожного з них. І ти провіщай добро.
13. І сказав Міхей: Живий Господь, – що скаже мені Бог мій, те скажу і я.

14. І прийшов він до царя, і сказав йому цар: Міхею, чи йти нам війною на Рамот Гілеадський, чи утриматися? І сказав той: Ідїть, буде вам успіх, і віддадуть їх у ваші руки.
15. І сказав йому цар: Скільки разів мені брати з тебе присягу, щоб ти не говорив мені анічого, окрім правди, в ймення Господнє?
16. Тоді [Міхей] сказав: Я бачив усіх синів Ізраїля, розпорошених по горах, як овець, у котрих немає пастуха. – і сказав Господь: Немає у них старшини, нехай повернуться кожний до свого дому з миром.
17. І сказав цар Ізраїлів Йосафатові: Чи не казав я тобі, що він не пророкує про мене доброго, а тільки лихе?
18. І сказав [Міхей] : Тож вислухайте слово Господнє: Я бачив Господа, який сидів на троні Своєму, і все небесне військо стояло по праву і по ліву руку Його.
19. І сказав Господь: Хто зведе Ахава, Ізраїлевого царя, щоб він пішов і наклав головою в Рамоті Гілеадському? І один говорив так, а другий інакше.
20. І вийшов один дух, і став перед Господом, і сказав: Я намовлю його. І сказав Господь: Яким чином?
21. Той сказав: Я вийду і буду духом неправди в устах усіх пророків його. І сказав він: Ти намовиш його, і матимеш успіх; Піди і вчини так.
22. І тепер, ось, допустив Господь духові неправди [увійти] до уст цих пророків твоїх, але Господь вирік про тебе лихе.
23. І підійшов Седекія, син Кенаанів, і вдарив Міхея по щоці, і сказав: Це ж яким шляхом відійшов од мене Дух Господній, щоб говорити в тобі?
24. І сказав Міхей: Ось, ти побачиш це того [дня], коли будеш бігати з помешкання до помешкання, щоб сховатися.
25. І сказав цар Ізраїлів: Візьміть Міхея і відведіть його до Амона, старшини міста, і до Йоаша, царевого сина,
26. І скажете: Так говорить цар: Киньте цього до в'язниці і годуйте хлібом і водою скупю, аж доки я не повернуся з миром.
27. І сказав Міхей: Якщо ти повернешся з миром, то не Господь говорив через мене. І сказав: Слухайте це, [всі] люди!
28. І пішов цар Ізраїлів, і Йосафат, цар Юдин, на Рамот Гілеадський.
29. І сказав цар Ізраїлів Йосафату: Я перевдягнуся і піду в бій, а ти вберися в твої [царські] шати. І перевдягнувся цар Ізраїлів, і кинулися в бій.
30. І цар сирійський наказав старшинам колісниць, які були у нього, сказавши: Не бийтеся ні з малим, ні з великим, а тільки-но з царем Ізраїлевим.
31. І коли побачили Йосафата старшини колісниць, то подумали: Це є цар Ізраїлів, і оточили його, щоб звоювати його. Але Йосафат закричав, і Господь допоміг йому, і відхилив їх Бог від нього.

32. І коли побачили старшини колісниць, що це [був] не цар Ізраїлів, то повернули од нього.

33. Тим часом, один чоловік випадково натягнув лука свого і поранив царя Ізраїлевого кризь шво на панцері. І сказав він візникові: Заверни назад і вези мене від війська, бо я поранений.

34. Але битва того дня посилювалася; і цар Ізраїлів стояв на колісниці супроти сирійців до вечора, і помер при заході сонця.

2 Літопису 19

1. І повертався Йосафат, цар Юдин, з миром до свого дому в Єрусалимі.

2. І виступив назустріч йому ясновидець Єгу, син Ханані, і сказав до царя Йосафата: Чи [слід] було тобі допомагати лихому і любити тих, хто ненавидить Господа? За це на тебе гнів від Господа.

3. Однак і добре знайдене в тобі, бо ти знищив ідолів у [Юдиному] краї і нахилив серце своє до пошуку Бога.

4. І жив Йосафат у Єрусалимі. І знову почав обходити народ [свій] від Беер-Шеви аж до Єфремових гір, і наvertsав їх до Господа, Бога батьків їхніх.

5. І настановив суддів краю, по всіх укріплених Юдиних містах, у кожному місті.

6. І сказав він суддям: Дивіться, що ви робите, бо не людський суд ви провадите, але суд Господа; і [Він] з вами в справі суду.

7. Отож, нехай же буде страх Господній на вас: дійте обачно; бо немає у Господа, Бога нашого, беззаконня, ні упередженості, не приймає Він дарунків.

8. І в Єрусалимі настановив Йосафат [деяких] левитів і священників і старшин поколінь в Ізраїля, – для суду Господнього та розгляду суперечок. І повернулися до Єрусалиму.

9. І наказав їм, кажучи: Отак, дійте в страхові Господньому, з вірністю і з чистим серцем.

10. У всякій суперечливій справі, яка надійде до вас від братів ваших, що мешкають у містах своїх, чи про кровопролиття, чи про закон, заповідь, настанови чи обряди, наставляйте їх, щоб вони не завинили перед Господом, і не було б гніву Його на вас і на братів ваших; так дійте, і ви не згрішите.

11. І ось, Амарія, першосвященик, над вами у всілякій справі Господній, а Завадія син Ізмаїлів, князь дому Юдиного, – у всілякій справі царя, і наглядачі левити перед вами. Будьте стійкі і дійте, і буде Господь з добрим!

2 Літопису 20

1. Після цього моавитяни, і з ними деякі з країни аммонійців, рушили війною на Йосафата.

2. І прийшли, і доповіли Йосафатові, кажучи: Іде на тебе сила-силенна з-за моря, від Сирії, і ось, вони в Хаццон-Тамарі; тобто, в Ен-Геді.

3. І злякався Йосафат, і обернувся пошукати Господа, і оголосив піст по всій Юдеї.
4. І зібралися юдеї просити [допомоги] в Господа; з усіх міст Юдиних прийшли вони благати Господа.
5. І постав Йосафат у зібранні Юдиному і єрусалимському в домі Господньому, перед новим подвір'ям,
6. І сказав: Господе, Боже батьків наших! Чи не Ти Бог на небі? І Ти володарюєш над усіма царствами народів, і в Твоїй руці сила і міцність, і ніхто не встоїть супроти Тебе.
7. Чи не Ти, Боже наш, прогнав мешканців краю того перед народом Твоїм, Ізраїлем, і віддав її насінню Авраама, приятеля Твого, навіки?
8. І вони оселилися в ньому, і збудували Тобі в ньому святиню для ймення Твого, кажучи:
9. Якщо прийде на нас лихо: меч покари, або ж моровиця, чи голод, то ми станемо перед домом оцим і перед Тобою, бо ймення Твоє в домі цьому; і звернемося до Тебе у тіснотах наших, і Ти почувеш і врятуєш.
10. А нині, ось, аммонійці і моавитяни і [мешканці] гори Сеїр, через землі котрих ти не дозволив пройти ізраїльтянам, коли вони йшли від єгипетського краю, а тому проминули їх і не винищили їх,
11. І ось, вони сплячуть нам [тим], що прийшли вигнати нас із спадкового володіння Твого, котре Ти віддав нам.
12. Боже наш! Ти суди їх! Бо немає в нас сили супроти сили силенної цієї, яка прийшла на нас, і ми не знаємо, що вчинити, але до Тебе очі наші!
13. І всі юдеї стояли перед Господом, і малі їхні діти, і дружини їхні, і сини їхні.
14. Тоді на Яхазїїла, сина Захарії, сина Бенаї, Єїїла, сина Маттанії, левита з Асафових синів, – злинув Дух Господній посеред зібрання.
15. І сказав він: Слухайте всі юдеї, і мешканці Єрусалиму, і царю Йосафате! Так говорить Господь до вас: Не бійтеся і не жахайтеся перед цією силою-силенною, бо не ваша ця війна, але Божа!
16. Узавтра ви виступіть супроти них; ось, вони виходять на пагорб Ціцу, і ви знайдете їх у вершині долини, навпроти пустелі Єруїл.
17. Не вам воювати цього разу; ви станьте, стійте і дивіться на спасіння Господнє, яке [післане] вам. Юдо і Єрусалиме! Не бійтеся і не жахайтеся! Завтра виступайте їм назустріч, і Господь буде з вами.
18. І вклонився Йосафат лицем до землі, і всі юдеї і мешканці Єрусалиму упали перед Господом, щоб вклонитися Господові.
19. І підвелися левити із синів Кегатових та із синів Кораха, щоб хвалити Господа, Бога Ізраїлевого голосом вельми грімким.

20. І підвелися вони рано-вранці, і вийшли до пустелі Текоя, і коли вони виступили, підвівся Йосафат і сказав: Послухайте мене, юдеї і мешканці Єрусалиму! Вірте Господові, Богові вашому, і будьте стійкі; вірте пророкам Його, і буде вам успіх.
21. І радився він з народом, і поставив співаків Господові, щоб вони серед величі святині, виступаючи попереду озброєних, славословили і говорили: Прославляйте Господа, бо навіки милість Його!
22. І того часу, [як] вони почали хвалити і прославляти, Господь наслав засідку на аммонійців і моавитян та [мешканців] гори Сеїр, які прийшли супроти Юди, і зазнали поразки;
23. Бо повстали аммонійці і моавитяни на мешканців гори Сеїр, і били їх і винищували [їх] ; а коли понищили мешканців Сеїру, тоді почали винищувати один одного.
24. І коли юдеї прийшли на пагорб до пустелі і глянули на ту велелюдність, аж ось, – трупи лежали на землі, і немає зацілілого.
25. І прийшов Йосафат і народ його забирати здобич, і знайшли у них багато майна, і одежі, і коштовних речей, і набрали собі стільки, що не [могли] донести. І три дні вони забирали здобич – такою великою вона [була].
26. А четвертого дня зібралися в долині благословення, бо саме там вони благословили Господа. Тому й називають те місце долиною благословення аж донині.
27. І пішли назад усі юдеї і єрусалимняни, а Йосафат на чолі їх, щоб повернутися до Єрусалиму з радістю, бо дав їм Господь перемогу над ворогами їхніми.
28. І прийшли до Єрусалиму з арфами і з цитрами, і сурмами до Господнього дому.
29. І був страх Божий на всіх царствах земних, коли вони зачули, що [Сам] Господь воював супроти ворогів Ізраїля.
30. І мир запанував у царстві Йосафатовому; і дав йому Бог його спокій з довкілля.
31. Отак царював Йосафат над Юдою: тридцять п'ять років йому [було], коли зацарював, і двадцять п'ять років царював у Єрусалимі. Ймення матері його – Азука, донька Шілхи.
32. І ходив він дорогою свого батька Аси, і не відхилявся з неї, – вчиняв бажане в очах Господніх.
33. Тільки узвишся не відмінив, і народ іще не навернув серця свого до Бога батьків своїх.
34. Інші діяння Йосафата, перші і останні, описані у хроніці Єгу, сина Ханані, що занотоване в Книзі Ізраїлевих царів.
35. Однак після того увійшов Йосафат, цар Юдин, в спілку з Ахазією, царем Ізраїля, котрий чинив беззаконня.
36. І з'єднався з ним, щоб збудувати кораблі для відплиття до Таршішу. І збудували вони кораблі в Еційон-Гевері.

37. І вирік [годі] Еліезер, син Додави, з Мареші, пророцтво Йосафатові, кажучи: За те, що ти заспілкувався з Ахазією, зруйнує Господь діло твоє. І порозбивалися кораблі, і не могли йти до Таршішу.

2 Літопису 21

1. І спочив Йосафат з батьками своїми, і похований з батьками своїми в місті Давидовому. І зацарював Єгорам, син його, замість нього.

2. І в нього [були] брати, сини Йосафатові: Азарія, і Єхіїл, і Захарія, і Азарія, і Михаїл, і Шефатія, – усі вони сини Йосафата, Ізраїлевого царя.

3. І вчинив їм батько їхній значні дарунки сріблом і золотом, і коштовним камінням, разом із укріпленими містами в Юді; а царство віддав Єгорамові, через те, що він первісток.

4. І зацарював Єгорам над царством батька свого і зміцнів, і умертвив усіх братів своїх мечем, а також [деяких] князів Ізраїлевих.

5. Тридцять два роки [було] Єгорамові, коли зацарював, і вісім літ царював у Єрусалимі.

6. І ходив він шляхом царів Ізраїлевих, як учиняв дім Ахавів, – тому що донька Ахави була дружиною його, – і чинив він небажане в очах Господніх.

7. Проте не хотів Господь вигубити дім Давидів заради заповіту, котрого ухвалив з Давидом, і тому що обіцяв дати йому світильника і синам його на всі часи.

8. За днів його вийшов Едом з-під влади Юди і настановили над собою царя.

9. І пішов Єгорам зі своїми старшинами війська, і всі колісничі з ним; і, підвівшись вночі, завдав поразки Едомові, котрий оточив його, і старшин над колісничими.

10. Проте вийшов Едом з-під влади Юди аж донині. Того ж часу відпала і Лівна з-під руки його; бо він залишив Господа, Бога батьків своїх.

11. А також узвишшя вчинив він на горах Юдиних, і завів у перелюб мешканців Єрусалиму, і спокусив Юду.

12. І прийшов йому лист від Іллі пророка, такого змісту: Так говорить Господь, Бог Давидів, батька твого: За те, що ти не пішов шляхами Йосафата, батька твого, і шляхами Аси, царя Юдиного,

13. А пішов шляхом царів Ізраїлевих і завів у блуд Юду і мешканців Єрусалиму, як вводив у блуд дім Ахавів; а ще ж і братів своїх, дім батька твого, котрі кращі від тебе, ти умертвив:

14. [За це], ось, Господь уразить поразкою великою народ твій, і синів твоїх, і дружин твоїх, і все майно твоє,

15. А тебе [самого] – хворобою важкою, недугою нутрощів твоїх аж до того, що будуть випадати нутрощі твої від хвороби щодня.

16. І навів Господь супроти Єгорама дух филистимлян і аравійців, що в сусідах ефіопів.

17. І вони пішли на Юду і вдерлися до нього, і захопили все майно, що було в домі царя, а також і синів його, і дружин його; і не залишилося в нього сина, окрім Єгоахаза, наймолодшого з синів його.

18. А потому уразив Господь нутрощі його недугою невиліковною.

19. Так тривало день-у-день, а наприкінці другого року його хворощів випали нутрощі його, і він помер у жорстоких стражданнях; і не спалив для нього народ його [духмян], як чинив те для батьків його.

20. Тридцять два [роки] було йому, коли зацарював, і вісім років царював у Єрусалимі, і відійшов неоплаканий, і поховали його в місті Давидовому, але не в царських гробницях.

2 Літопису 22

1. І настановили царем мешканці Єрусалиму Ахазію, найменшого сина його, замість нього, бо старших вигубило полчище, яке приходило з аравійцями до краю, – і зацарював Ахазія, син Йорама, царя Юдиного.

2. Двадцять два роки [було] Ахазії, коли зацарював, і один рік царював в Єрусалимі; а ймення матері його – Аталія, донька Омрієва.

3. Він також ходив шляхами дому Ахавового, тому що матір його була порадицею йому чинити беззаконня.

4. І чинив він небажане в очах Господніх, як Ахавів дід, тому що він був йому радником по смерті батька його, на погибель йому.

5. Також за їхньою порадою, він пішов за Єгорамом, сином Ахава, Ізраїлевого царя, на війну супроти Хазаїла, сирійського царя, до Рамоту гілеадського. І поранили сирійці Йорама.

6. І повернувся він до Ізраїля лікуватися від ран, котрих завдали йому в Рамі, коли він воював з Хазаїлом, сирійським царем. І Азарія, син Єгорама, цар Юдин, прийшов навідати Єгорама, сина Ахавового, до Ізреелю, тому що той був хворий.

7. І від Бога було це на погибель Ахазії, щоб прийти до Єгорама: бо, як прийшов, вийшов із Єгорамом супроти Єгу, сина Німші, котрого Господь помазав на винищення дому Ахавового.

8. Коли звершував Єгу суд над Ахавовим домом, тоді він знайшов князів Юдиних і синів Ахазієвих братів, що служили Ахазієві, і умертвив їх.

9. І [наказав] він шукати Ахазію, і взяли його, коли він переховувався в Самарії, і привели його до Єгу, і умертвили його, і поховали його; тому що говорили: Він син Йосафата, котрий усім серцем звертався до Господа. І не лишилося в домі Ахазії нікого, [хто] міг би зацарювати.

10. Бо Аталія, матір Ахазії, забачивши, що помер син її, підвелася й вигубила все царське насіння дому Юдиного.

11. Але Єгосав'ат, донька царя, взяла Йоаша, сина Ахазії, і викрала його з-поміж царських синів, котрих умертвили, і завела його і няньку його до опочивальні, і у такий спосіб,

Єгосав'ат, донька царя Єгорама, дружина священника Єгояди, сестра Ахазії, сховала Йоаша від Аталії, і вона не умирнула його.

12. І він був з ними в Божому домі – переховувався шість літ, а Аталія царювала над країною.

2 Літопису 23

1. Але сьомого року зміцнився Єгояда, й прийняв до спілки з собою сотників: Азарію, Єрохамового сина, і Ізмаїла, сина Єгохананового, і Азарію, сина Оведового, і Маасею, сина Адаї, і Елісафата, сина Зіхрієвого,

2. І вони пройшли Юдою, і зібрали левитів з усіх міст Юдиних і старшин поколінь Ізраїлевих, і прийшли до Єрусалиму.

3. І ухвалило все зібрання спілку в домі Божому з царем, і сказав їм [Єгояда] : Ось, син царя має стати царем, як говорив Господь про Давидових синів.

4. Ось, що ви маєте зробити: Третина вас, які приходять у суботу, із священників та левитів, [буде] брамниками біля порогів,

5. І третина при домі царському, і третина біля брами Єсод, а увесь народ – на подвір'ях Господнього дому.

6. І нехай [ніхто] не входить до дому Господнього, окрім священників і служників з левитів. Вони можуть зайти, тому що освячені, а увесь народ нехай стоїть на сторожі Господній.

7. І нехай левити оточать царя, зусібіч, кожний зі зброєю своєю в руці своїй, і хто буде входити до храму, нехай буде забитий! І будьте ви біля царя, коли він буде входити і виходити.

8. І вчинили левити і вся Юдея, що наказав Єгояда священник; і взяли кожний своїх людей, що приходили в суботу та відходять у суботу; тому що священник Єгояда не звільнив черг.

9. І роздав Єгояда священник сотникам списи та малі і великі щити царя Давида, котрі [були] в домі Божому;

10. І поставив увесь народ, кожного зі зброєю його в руці його, від правого боку храму до лівого боку храму, біля жертовника і біля дому, довкола царя.

11. І вивели царського сина, і поклали на нього корону та дали свідоцтво і настановили його царем; і помазали його Єгояда і сини його, і сказали: Хай збереже Бог царя!

12. І зачула Аталія голос народу, який бігав та славив царя, і вийшла до народу у дім Господній.

13. І побачила, аж ось, цар стоїть на помості своєму при вході, і князів, і сурми біля царя, і увесь народ країни радіє, і сурмить сурмами, і співаки з музичними знаряддями і вдатні прославляти. І роздерла Аталія одержу свою, і закричала: Змова! Змова!

14. І викликав Єгояда священник сотників, що урядували над військом, і сказав їм: Виведіть її геть, і, якщо хтось піде за нею, нехай буде забитий мечем! Тому що священник сказав: Не вбийте її в домі Господньому.

15. І зробили їй прохід, і коли вона наблизилася до кінської брами, там її забили.
16. І уклав Єгояда заповіта поміж собою і між усім народом, і царем, щоб бути [їм] народом Господнім.
17. І рушив увесь народ до капища Ваалового, і зруйнували його, і жертovníки його, і ідолів його понищили; і Маттана, Ваалового жерця, забили перед жертovníками.
18. І доручив Єгояда справи дому Господнього священикам і левитам, як визначив Давид у домі Господньому, для піднесення успалення Господові, як написано в Законі Мойсеєвому, з радістю і співом, за установленням Давидовим.
19. І поставив він брамників біля кожної брами дому Господнього, щоб не [міг] входити хтось будь-чим нечистий.
20. І взяв сотників, і вельмож, і старшин у народі, і увесь народ країни, і провів царя з дому Господнього, і пройшли через горішню браму до царського дому, і посадили царя на троні царства.
21. І радів увесь народ країни, а місто заспокоїлося. А Аталію забили мечем.

2 Літопису 24

1. Сім років [було] Йоашові, коли зацарював, і сорок літ царював у Єрусалимі і ймення матері його – Цівія, з Беер-Шеви.
2. І чинив Йоаш бажане в очах Господніх упродовж усіх днів священика Єгояди.
3. І взяв йому Єгояда двох дружин, і мав він [від них] синів і доньок.
4. І прийшло потому на серце Йоашові оновити дім Господній;
5. І зібрав він священиків і левитів, і сказав їм: Підіть по містах Юдеї, і збирайте з усіх ізраїльтян срібло для оновлення дому Бога вашого рік у рік, і поспішіть у цій справі. Та не поспішили левити.
6. І прикликав цар Єгояду, їхнього старшого, і сказав йому: Чому ти не вимагаєш від левитів, щоб вони допроваджували з Юдеї та Єрусалиму данину, [встановлену] Мойсеєм, служником Господнім, і зібранням ізраїльтян для скрині зібрання?
7. Бо сини нечестивої Аталії розорили дім Божий, і все, освячене для дому Господнього, використали для Ваалів.
8. І наказав цар, і виготовили одну скриню і поставили біля входу в дім Господній зовні.
9. І проголосили по Юдеї та Єрусалимові, щоб приносили Господові данину, [накладену] Мойсеєм, служником Божим, на ізраїльтян в пустелі.
10. І зраділи всі старшини і увесь народ, і приносили, і клали до скрині доти, аж доки вона виповнилася.
11. Того часу, коли приносили скриню до царських урядовців через левитів, і коли вони бачили, що срібла багато, приходив писар царя, і висипали із скрині, і відносили її і ставили її на своє місце. Так учиняли вони день у день, і зібрали вельми багато срібла.

12. І віддавали його цар і Єгояда виконавцям робіт у домі Господньому, і вони наймали каменярів і теслярів для оновлення дому Господнього, а також ковалів і мідників, для зміцнення дому Господнього.
13. І працювали виконавці робіт, і звершувалося оновлення руками їхніми; і вчинили дім Божий у належний стан його, і зміцнили його.
14. І скінчивши [все], вони принесли решту срібла перед царя та Єгояду. І вчинили з нього посудини для дому Господнього, посудини службові і [для] всеспалень, тарелі та [інший] посуд золотий і срібний. І приносили усеспалення в домі Господньому постійні упродовж всіх днів Єгояди.
15. І постарів Єгояда, і наситився днями [життя], а тоді помер: сто тридцять літ [було] йому, коли він помер.
16. І поховали його в місті Давидовому з царями, тому що він учиняв добре в Ізраїлі і для Бога, і для дому Його.
17. Але по смерті Єгояди прийшли князі юдейські і поклонилися цареві; відтак цар почав дослухатися до них.
18. І залишили дім Господа, Бога батьків своїх, і почали служити деревам [посвяченим] та ідолам. і був гнів [Господній] на Юдею і Єрусалим за цю провину їхню.
19. І він послав до них пророків для навернення їх до Господа; і вони навертали їх, але ті не корилися.
20. І Дух Божий виповнив Захарію, сина Єгояди, священника, який стояв на підвищенні перед народом, і сказав їм: Так говорить Господь: Для чого ви переступаєте накази Господні? Не буде вам успіху; і через те, що ви залишили Господа, то Він також залишить вас.
21. І змовилися супроти нього, і забили його камінням, за наказом царя, на подвір'ї дому Господнього.
22. І не пригадав цар Йоаш добродіянь, які вчинив для нього Єгояда, батько його, і забив сина його. І він, помираючи, казав: Нехай бачить Господь, і відплатить.
23. А через рік рушило супроти нього військо сирійське, і увійшли до Юдеї і до Єрусалиму, і винищили з народу всіх князів народу; і всю [здобич], яку забрали в них, відпровадили цареві до Дамаску.
24. Хоч небагато було людей у війську сирійському, але Господь віддав у руки їхні вельми численну силу, за те, що залишили Господа, Бога батьків своїх. І над Йоашем звершили вони суд.
25. І коли вони пішли від нього, залишивши його у тяжких хворощах, то вчинили супроти нього змову служники його, за кров сина Єгоядиною, священника, і забили його в постелі його, і він помер. І поховали його в місті Давидовому, але не поховали в царських гробницях.
26. А змовниками супроти нього були: Завад, син аммонійки Шім'ат, і Єгозавад, син моавитянки Шімпіт.

27. Про синів його, і про численні пророцтва супроти нього, і про оновлення дому Божого написано в Книзі царів. І зацарював Амація, син його, замість нього.

2 Літопису 25

1. Двадцять п'ять літ було Амації, коли зацарював, і двадцять дев'ять літ царював у Єрусалимі, ім'я матері його Єгоаддан, з Єрусалиму.

2. І чинив він бажане в очах Господніх, але не від усього серця.

3. Коли зміцнилося за ним царство, тоді він умертвив служників своїх, які убили царя, батька його.

4. Але дітей їхніх не умертвив, як про те написано в законі, у книзі Мойсеєвій, де заповідав Господь, говорячи: Не помруть батьки за дітей, а діти не помруть за батьків; але кожний за свій злочин мусить померти.

5. І зібрав Амація юдеїв, і поставив їх за поколіннями під руку тисяцьких і сотників, усіх юдеїв, і Веніямина, і перелічив їх від двадцяти років і вище, і знайшов їх триста тисяч мужів вибраних, здатних воювати, що тримають списа і щита.

6. І [ще] найняв із ізраїльтян сто тисяч хоробрих вояків за сто талантів срібла.

7. Але чоловік Божий прийшов до нього і сказав: Царю! Нехай не йде з тобою військо ізраїльське, тому що немає Господа з ізраїльтянами, з усіма синами Єфрема.

8. Але, якщо підеш ти, вчиняй справу, приготуйся мужньо до боротьби. Інакше кине тебе Бог перед ворогом, тому що є сила у Бога підтримати і звалити.

9. І сказав Амація чоловікові Божому: А що ж учинити із сотнею талантів, котрі я віддав ізраїльському війську? І сказав Божий чоловік: Можливо, Господь дасть тобі більше від цього.

10. І відділив їх Амація, військо, яке прийшло до нього із [краю] єфремового, – щоб вони йшли на своє місце. І спалахнув вельми гнів їхній на Юдею, і вони повернули у свій край, розпалені гнівом.

11. Тим часом, Амація наважився, і повів народ свій, і пішов на долину Соляну, і винищив синів Сеїра десять тисяч.

12. І десять тисяч живими захопили сини Юдеї в полон; і привели їх на верхів'я скелі, і поскидали їх з верхів'я скелі, і вони повбивалися зовсім.

13. А військо, котре Амація відіслав назад, щоб воно не ходило з ним на війну, розпорошилося по містах Юдиних, від Самарії аж до Бет-Хорону; і понищило в них три тисячі, і награвували багато здобичі.

14. Коли Амація прийшов після поразки едомлян, то приніс богів Сеїру, і поставив їх у себе богами, і перед ними поклонявся, і кадив.

15. І спалахнув гнів Господній на Амацію, і послав Він до нього пророка, і той сказав йому: Навіщо ти схиляєшся до богів народу цього, котрі не захистили народу свого від твоєї руки?

16. Коли він говорив йому, [цар] відповідав: Хіба радником царя тебе настановили? Припини, щоб не вбили тебе. І перестав пророк, сказавши: Знаю, що Бог ухвалив погубити тебе, тому що ти вчинив це і не приймаєш поради моєї.
17. І порадився Амація, цар юдейський, і послав до Йоаша, сина Єгоахаза, сина Єгу, царя Ізраїльського, сказати: Виходь, зустрінемося лицем до лица.
18. І послав Йоаш, цар Ізраїльський, до Амації, царя Юдиного, сказати: Терен, котрий на Ливані, послав до кедра, котрий на Ливані також, сказати: Віддай доньку свою за дружину моєму синові. Але прийшли звірі дикі, котрі на Ливані, і витоптали цей терен.
19. Ти говориш: Ось, я побив Едома, – і піднеслося твоє серце до пихатости. Сиди краще у себе вдома. Для чого тобі зачинати небезпечну справу? Загинеш ти і Юдея з тобою.
20. Та не послухав Амація, бо від Бога [було] це, щоб віддати їх в руку [Йоаша], за те, що почали прихилитися до божків едомських.
21. І виступив Йоаш, цар Ізраїльський, і зустрілися особисто, він і Амація, цар Юдин, у юдейському Бет-Шемеші.
22. І зазнали поразки юдеї від ізраїльтян, і порозбігалися кожний до свого шатра.
23. І Амацію, царя юдейського, сина Йоаша, сина Єгоахаза, захопив Йоаш, цар Ізраїльський, у Бет-Шемеші, і привів його до Єрусалиму, і зруйнував мур єрусалимський від брами Єфремової до брами наріжної, на чотириста ліктів.
24. І [забрав] усе золото, і срібло, і всі посудини, які були в домі Божому в Овед-Едома, а також скарби дому царського, і заручників, і повернувся до Самарії.
25. І жив Амація, син Йоашів, цар Юдин, по смерті Йоаша, сина Єгоахазового, царя ізраїльського, п'ятнадцять літ.
26. А решта діянь Амації, перших і останніх, описані в Книзі царів юдейських та ізраїльських.
27. І після того, як Амація відступив од Господа, вчинили супроти нього змову в Єрусалимі, і він утік до Лахішу. І послали за ним до Лахішу, і умертвили його там.
28. І привезли його на конях, і поховали його з батьками його в місті Давидовому.

2 Літопису 26

1. І взяв увесь народ юдейський Уззійю, котрому виповнилося шістнадцять літ, і настановили його царем замість батька його, Амації.
2. Він відбудував Елота, і повернув його Юдеї, після того, як спочив цар з батьками своїми.
3. Шістнадцять літ [мав] Уззійя, коли зацарював, і п'ятдесят два роки царював у Єрусалимі; ім'я матері його – Єхолія, з Єрусалиму.
4. І чинив він угодне в очах Господніх, усе, що учиняв Амація, батько його.

5. І звертався він до Бога за днів Захарії, що навчав страхомі Божому; і за тих днів, коли він звертався до Господа, допомагав йому Бог.
6. І він вийшов, і воював із филистимлянами, і зруйнував мури Гату і мури Явне, і мури Асдоду, і побудував міста в Асдоді та в филистимлян.
7. І помагав йому Бог супроти филистимлян і супроти аравійців, що мешкають в Гур-Баалі, і [супроти] мецнітів.
8. І давали аммонійці данину для Уззійї, і дійшло ім'я його до рубежів Єгипту, бо він вельми зміцнів.
9. І спорудив Уззійя башти у Єрусалимі, над брамами наріжними, і над брамами долини, і на розі, і зміцнив їх.
10. І спорудив башти в пустелі, і вирубав багато водойм, тому що мав багато худоби, і в низинах, і на рівнині, і землеробів, і садівників на горах і на Кармилі, бо він любив землеробство.
11. І було в Уззійї військо, що виходило на війни загонами, за рахунком у спискові їхньому, складеному рукою писаря Єїла та урядника Маасеї, під рукою Хананії, [що з] царевих старшин.
12. Усе число старшин поколінь, із хоробрих вояків, [становило] дві тисячі шістсот.
13. І під рукою їх військової сили триста сім тисяч п'ятсот, що виступали на битву з численним військом, на допомогу цареві супроти ворога.
14. І наготовив для них Уззійя, для всього війська, щити, списи, і шоломи, і панцери, і луки, і пращного каміння.
15. І виготовив він у Єрусалимі військової машини, з великим хистом учинених, щоб вони стояли на баштах і на кожному розі для кидання стріл і великого каміння. І стало знаним ім'я його вельми далеко, тому що він одержав дивовижну поміч, аж доки не став сильним.
16. А як він зміцнів, запихатило його серце на погибель [йому], і він чинив злочини перед Господом, Богом своїм; бо увійшов до храму Господнього, щоб кадити [духмяна] на кадильному жертovníку.
17. І пішов за ним Азарія священик, і з ним вісімдесят священиків Господніх, хоробрих мужів,
18. І стали вони супроти царя Уззійї, і сказали йому: Не тобі, Уззійя, кадити Господові; це [справа] священиків, синів Ааронових, висвячених на кадіння; вийди із святині, бо ти вчинив беззаконно, і не [буде] тобі це за честь у Господа Бога.
19. І розгнівався Уззійя, – а в руці в нього була кадильниця для кадіння; і коли розгнівався він на священиків, проказа з'явилася на чолі його, перед священиками, у домі Господньому, біля жертovníка кадильного.
20. І глянув на нього Азарія першосвященик і всі священики; і ось, у нього проказа на чолі його. І спонукали його вийти звідти, але й сам він поспішив вийти, оскільки уразив його Господь.

21. І був цар Уззійя прокажений аж до дня смерти своєї, і мешкав в осторонці, і відлучений був від дому Господнього. А Йотам, син його, був старшиною над царським домом і урядував народом країни.

22. А решта діянь Уззійї, перші, й останні, описав пророк Ісаїя, син Амосів.

23. І спочив Уззійя з батьками своїми на полі царських гробів, бо говорили: Він – прокажений. І зацарював Йотам, син його, замість нього.

2 Літопису 27

1. Двадцять п'ять років [було] Йотамові, коли зацарював, і шістнадцять літ царював у Єрусалимі; ім'я матері його – Єруша, Саддокова донька.

2. І чинив він бажане в очах Господніх – так, як те робив батько його Уззійя. Тільки він не входив до храму Господнього; та народ іще грішив.

3. Він спорудив горішню браму дому Господнього, і багато збудував на мурі Офел.

4. І міста збудував на горі Юдиній, і в лісах спорудив палаци і башти.

5. Він воював з царем аммонійців і здолав їх; і дали йому аммонійці того року сто талантів срібла і десять тисяч корів пшениці і ячменю десять тисяч. Оце давали йому аммонійці і другого року, і третього.

6. Таким міцним був Йотам, тому що ходив шляхами своїми перед Господом, Богом своїм.

7. Інші діяння Йотама, і всі війни його, і вчинки його описані в Книзі царів Ізраїльських та Юдиних.

8. Двадцять п'ять літ було йому, коли зацарював, і шістнадцять років царював у Єрусалимі.

9. І спочив Йотам з батьками своїми, і поховали його у місті Давидовому. І зацарював Ахаз, син його, замість нього.

2 Літопису 28

1. Двадцять літ було Ахазові, коли зацарював, і шістнадцять років царював у Єрусалимі; і він не чинив бажаного в очах Господніх, як [робив] те Давид, батько його.

2. Він ходив шляхами царів ізраїльських, і навіть виготовив литі статуї Ваалів.

3. Більше того, він учиняв кадіння на долині Бен-Гіннома, і переводив синів своїх через вогонь, за мерзотами народів, котрих прогнав Господь з-перед синів Ізраїлевих.

4. І приносив пожертви і кадіння на підвищеннях, і на пагорбах, і під усіляким деревом зі значною кроною.

5. І віддав його Господь, Бог його, в руки царя сирійців, і вони завдали поразки йому, і взяли у нього багато бранців, і відвели до Дамаску. Також і в руки царя ізраїльського його передано, і той завдав йому великої поразки.

6. І винищив Пеках, син Ремалії, юдеїв сто двадцять тисяч одного дня, все мужів хоробрих, тому що вони залишили Господа, Бога своїх батьків.
7. А Зіхрі, лицар Єфремів, убив Маасею, царського сина, і Азрікама, управителя дому, й Елкону, другого після царя.
8. І взяли сини Ізраїлеві в полон у братів своїх [Юдеїв], двісті тисяч жінок, синів і дочок, а також захопили багато здобичі у них, і відправили здобич до Самарії.
9. А там був пророк Господній, Одед йому ім'я. І він вийшов перед військо, що входило до Самарії, і сказав їм: Ось, Господь, Бог батьків ваших, у гніві на Юдею, віддав їх в руку вашу, і ви вбивали їх з такою лютістю, що вона сягнула небес.
10. І тепер ви плачете задум поневолити синів Юдеї та Єрусалиму, вчинивши їх невільниками і невільницями собі. А хіба на вас самих немає провини перед Господом, Богом вашим?
11. Отож, послухайте мене і поверніть бранців, котрих ви захопили з братів ваших; тому що полум'я гніву Господнього на вас.
12. І стали деякі із старшин синів Єфремових: Азарія, син Єгоханана, Берехія, син Мешіллемотів, і Єхізкійя, син Шаллумів, і Амаса, син Хадлаїв, супроти тих, що йшли з війни;
13. І сказали їм: Не заводьте полонених сюди, тому що гріх був би нам перед Господом. Невже ви гадаєте додати це до гріхів наших і до злочинів наших? Велика провина наша, і полум'я гніву [Господнього] над Ізраїлем.
14. І залишили озброєні бранців і здобич у старшин війська і всього зібрання.
15. І підвелися мужі, згадані за йменнями, і взяли полонених, і всіх голих із них зодягнули із здобичі, і зодягнули їх, і взули їх, і нагодували їх, і напоїли їх, і помазали їх елеєм, і кожного слабкого повезли на віслюках, і припровадили їх до Єрихону, міста пальм, до братів їхніх, і повернулися до Самарії.
16. Того часу послав цар Ахаз до царів асирійських, щоб вони допомогли йому.
17. Бо приходили ще й едомляни, і винищили [багатьох] з Юдеї, і захопили в полон.
18. І филистимляни вдерлися у міста Шефелі і півдня Юдеї, і захопили Бет-Шемеш, і Айялон, і Гедерот, і Сохо та передмістя її, і Тімну та залежні від неї міста, і Гімзо та залежні від нього міста, і оселилися там.
19. Отак принизив Господь Юдею за Ахаза, царя Юдиного, тому що він розбестив Юдею і тяжко грішив перед Господом.
20. І прийшов до нього Тіглат Пілнесер, цар асирійський; але завдав йому прикрощів, замість того, щоб допомагати йому;
21. Тому що Ахаз узяв [частку] з дому Господнього і з дому царського і в князів, і віддав цареві асирійському; але не допоміг йому.
22. І в період утисків для себе, він продовжував чинити поза законом перед Господом, він – цар Ахаз.

23. І приносив він пожертви богам дамаським, [гадаючи], [що] це вони завдали йому поразки, і говорив: Боги царів сирійських допомагають їм; принесу я жертву їм, і вони допоможуть мені. Але вони були на падіння йому і всьому Ізраїлеві.

24. І зібрав Ахаз посуд Божого дому, і розбив на друзки посуд Божого дому. І замкнув двері Божого дому, і спорудив собі жертовники в багатьох місцях Єрусалиму.

25. І по всіх містах Юдеї вилаштував узвиштя для кадіння богам чужим, і дратував Господа, Бога батьків своїх.

26. Решта діянь його і всі вчинки його, перші і останні, описані в Книзі царів Юдиних та Ізраїльських.

27. І спочив Ахаз із батьками своїми, і поховали його в місті, в Єрусалимі; але не внесли його до гробниці царів Ізраїльських. І зацарював Єзекія, син його, замість нього.

2 Літопису 29

1. Єзекія зацарював у віці двадцяти п'яти літ, і двадцять дев'ять років царював у Єрусалимі; ймення матері його – Авія, донька Захарії.

2. І чинив він бажане в очах Господніх, так, як учиняв Давид, батько його.

3. Першого ж року царювання свого, першого ж місяця, він відчинив двері храму Господнього і обновив їх.

4. І наказав прийти священикам і левитам, і зібрав їх на майдані східному,

5. І сказав їм: Послухайте мене, левити! Нині освятіться [самі], і освятіть дім Господа, Бога батьків ваших, і викиньте нечисть із святині!

6. Бо наші батьки учиняли супроти закону і чинили зло в очах Господа, Бога нашого, і залишили його, і відвернули вони лиця свої від Господньої скинії, й обернулися спиною,

7. І замкнули двері притвору і загасили світильники, і не спалювали кадіння, і не підносили усеспалень у святині Бога Ізраїлевого.

8. І був гнів Господа на Юдею і на Єрусалим; і Він віддав їх на ганьбу, на спустошення і на посміховисько, як ви бачите очима вашими.

9. І ось, упали батьки наші від меча; а сини наші, і доньки наші, і дружини наші за це в полоні донині.

10. Тепер у мене на серці – укласти заповіта з Господом, Богом Ізраїльським, хай же відверне од нас полум'я гніву Свого!

11. Діти мої! Не будьте недбалими; бо вас вибрав Бог стояти перед Ним, служити Йому і бути в Нього служителями і звершувачами кадінь.

12. І підвелися левити: Махат, син Амосаїв, і Йоїл, син Азарії, від синів Кегатових; а від синів Мерарієвих: Кіш, син Авдіїв, і Азарія, син Єгаллел'їлів; а від Гершонівців: Йоах, син Зіммін, і Еден, син Йоахів;

13. А від синів Еліцафанових: Шімірі, і Єїл; а від синів Асафових: Захарія та Маттанія.

14. А від Геманових синів: Єхїїл, і Шім'ї; а від синів Єдутунових Шемяя і Уззіїл.
15. Вони зібрали братів своїх і освятилися; і пішли, за наказом царя, очищати дім Господній, за словом Господа.
16. І ввійшли священники до середини дому Господнього для очищення, і винесли все нечисте, що знайшли у храмі Господньому, на подвір'я дому Господнього; а левити взяли це, щоб винести геть до потоку Кедрон.
17. І почали освячувати першого [дня] першого місяця, і восьмого дня [того ж] місяця увійшли до притвору Господнього; і освячували дім Господній вісім днів, і шістнадцятого дня першого місяця скінчили.
18. І прийшли в дім до царя Єзекії, і сказали: Ми очистили дім Господній, і жертовника для всеспалення, і всі посудини його, і стіл [для хлібів] показних, і всі посудини його;
19. І всі посудини, котрі закинув цар Ахаз під час царювання свого, у беззаконні своїм, ми приготували і освятили, і ось, вони перед жертовником Господнім.
20. І підвівся цар Єзекія вранці, і зібрав старшин міста, і пішов до Господнього дому.
21. І привели сім бичків і сім баранів, і сім овечок, і сім козлів для пожертви за гріх за царство, і за святиню, і за Юдею, і наказав він синам Аароновим, священникам, покласти всеспалення на жертовник Господній.
22. І закололи бичків, і взяли священники кров, і окропили жертовника; і закололи баранів, і окропили кров'ю жертовника, і закололи ягнят, і окропили кров'ю жертовника.
23. І привели козлів за гріх перед лице царя і зібрання, і вони поклали руки свої на них.
24. І закололи їх священники, і очистили кров'ю їх жертовника для очищення від гріхів усього Ізраїля; тому що за всього Ізраїля наказав цар [принести] всеспалення і жертву за гріх.
25. І поставив він левитів у домі Господньому з кімвалами, з арфами та цитрами, за настановами Давида і Гада, ясновидця царевого, і Натана пророка, оскільки від Господа [були] настанови оці через пророків Його.
26. І стали левити із [музичними] знаряддями Давидовими і священники із сурмами.
27. І наказав Єзекія принести всеспалення на жертовник. І в цей час, як почалося всеспалення, розпочався спів Господові, при [звучах] сурм і знарядь Давида, царя Ізраїлевого.
28. І все зібрання молилося, і співаки співали, і сурмили труби, аж доки не скінчилося всеспалення.
29. А по закінченні всеспалення, цар і всі, що були біля нього, стали на коліна і вклонилися.
30. І сказав цар Єзекія і князі левитам, щоб вони славили Господа словами Давида і Асафа ясновидця; і вони славили з радістю, і ставали на коліна і вклонялися.

31. І продовжував Єзекія, і сказав: Тепер ви посвятили себе Господові; починайте і приносьте пожертви і приношення вдячні для дому Господнього. І понесло [все] зібрання пожертви і приношення вдячні; і кожний, хто схильний був серцем, – усеспалення.
32. І було число всеспалень, котрі звершило зібрання: сімдесят биків, сто баранів, двісті ягнят; все це для всеспалення Господові.
33. [Інших] жертв для святости [було] : шістсот із великої худоби і три тисячі з дрібної скотини.
34. Але священиків [було] замало, і вони не могли обдирати шкуру з усіх усеспалень; і помагали їм брати їхні, левити, аж до закінчення праці і доки освятилися [інші] священики; бо левити були більш старанні при освяченні себе, аніж священики.
35. Причому всеспалень було багато з лоєм мирних жертв і з поливними приношеннями при всеспаленні. Отак було відновлене служіння в домі Господньому.
36. І тішився Єзекія і весь народ з того, що Бог [так] благословив народ; бо це вчинилося несподівано!

2 Літопису 30

1. І послав Єзекія по всій [країні] Ізраїльській та Юдеї, і листи писав до Єфрема і Манасії, щоб прийшли до Господнього дому, до Єрусалиму, для звершення Пасхи Господові, Богові Ізраїлевому.
2. І ухвалили на раді цар і князі його, і все зібрання в Єрусалимі – звершити Пасху другого місяця;
3. Бо не могли звершити її свого часу, тому що священики [ще] не освятилися в належному числі, і народ не зібрався в Єрусалимі.
4. І сподобалося це цареві і всьому зібранню.
5. І ухвалили оголосити по всьому Ізраїлеві, від Беер-Шеви аж до Дана, аби приходили до Єрусалиму звершити Пасху для Господа, Бога Ізраїлевого, бо давно не звершували [її], як написано.
6. І пішли посланці з листом від царя і від князів його по всій [країні] Ізраїльській та Юдиній, і за наказом царя говорили: Діти Ізраїля! Наверніться до Господа, Бога Авраама, Ісаака та Ізраїля, і Він зважить на останок, що заціліє у вас від руки царів асирійських,
7. І не будьте такими, як батьки ваші і брати ваші, котрі чинили поза законом перед Господом, Богом батьків своїх; і Він віддав їх на спустошення, як ви бачите.
8. А нині не будьте твердошиїми, як батьки ваші, покоріться Господові і приходьте до святині Його, котру Він освятив навіки, і служіть Господові, Богові вашому, і Він відверне од вас полум'я гніву Свого!
9. Коли ви навернетесь до Господа, тоді брати ваші і діти ваші [будуть] помилувані тими, хто полонив їх, і повернуться на землю цю: тому що милостивий і милосердний Господь, Бог ваш, і не відверне лиця від вас, якщо ви навернетесь до Нього.

10. І ходили посланці з міста до міста по володіннях Єфремових і Манасіїних, і по Завулонових; але над ними сміялися і збиткувалися.
11. Проте деякі з [коліна] Асирового, Манасіїного і Завулонового упокорилися і прийшли до Єрусалиму.
12. І над Юдеєю була рука Божя, яка подарувала їм єдине серце, щоб виконати наказ царя і князів, за словом Господнім.
13. І зібралися в Єрусалимі багато людей для звершення свята опрісноків, другого місяця, – зібрання вельми велелюдне.
14. І звелися вони і зруйнували жертovníки, котрі були в Єрусалимі, і все, на чому звершувалося [кадіння] ідолам, зруйнували і викинули до потоку Кедрон.
15. І закололи пасхальне ягня чотирнадцятого [дня] другого місяця. Священики і левити, засоромившись, освятилися і принесли всепалення до Господнього дому.
16. І поставали на своєму місці за настановами своїми, за законом Мойсея, чоловіка Божого. Священики кропили кров'ю, [приймаючи її] з рук левитів.
17. Та оскільки в зібранні [було] багато таких, котрі не освятилися, то замість нечистих левити закололи пасхальне ягня, для присвяти Господові.
18. Багато хто з народу, у більшості своїй з коліна Єфремового і Манасіїного, Іссахарового та Завулонового не очистилися, але їли Пасху не за настановами.
19. Але Єзекія молився за них, кажучи: Господь милосердний нехай простить кожному, хто прихилив серце своє до того, щоб знайти Господа Бога, Бога батьків своїх, хоча й без очищення святого.
20. І почув Господь Єзекію, і простив народові.
21. І звершили сини Ізраїлеві, котрі були в Єрусалимі, свято опрісноків сім днів з великою радістю; кожного дня левити і священики славили Господа на знаряддях, [налаштованих] для уславлення Господа.
22. І говорив Єзекія до серця всім левитам, що мали добре розуміння [при служінні] Господові. І їли святошне сім днів, приносячи пожертви мирні і прославляючи Господа, Бога батьків своїх.
23. І ухвалило все зібрання святкувати ще сім днів, і святкували сім днів у радості.
24. Бо Єзекія, цар Юдин, дав для зібрання тисячу биків і десять тисяч дрібної худоби, і князі пригнали для зібрання тисячу баранів і десять тисяч дрібної худоби; і священиків освятилося уже багато.
25. І раділо все зібрання з Юдеї, і священики, і левити, і все зібрання, що прийшло з Ізраїля, і чужинці, які прийшли з ізраїльського краю і мешкали в Юдеї.
26. І були веселощі великі в Єрусалимі, бо від днів Соломона, сина Давидового, царя ізраїльського, [не траплялося] подібного до цього в Єрусалимі.

27. І поставали священники і левити, і благословили народ; і почутий був голос їхній, і зійшла молитва їхня до святого житла Його на небеса.

2 Літопису 31

1. І по закінченні всього цього пішли всі ізраїльтяни, які [там] були, до міст Юдиних, і розбили статуї, вирубали [святі] дерева, зруйнували підвищення і жертovníки по всій Юдеї, і в [краю] Веняминовому, Єфремовому і Манасїїному, до кінця. І [потім] повернулися всі сини Ізраїлеві, кожний до володіння свого, до міст своїх

2. І відновив Єзекія черги священників і левитів, за їхнім розподілом, кожного за його служінням, священників і левитів, при приношеннях усеспалення і при мирних приношеннях, для служіння, для похвали і для уславлення, біля брам дому Господнього.

3. І [визначив] цар частину з майна свого на всеспалення; на всеспалення вранішнє і вечірнє, і на всеспалення в суботи і в новомісяччя, і на свята, як написано в законі Господньому.

4. І наказав він народові, що мешкав у Єрусалимі, давати певне утримання священникам і левитам, щоб вони були ревні в законі Господньому.

5. Коли оприлюднили це повеління, тоді понаносили сини Ізраїлеві багато першоплодів хлібного зерна, вина, і олії, і меду, і всякого врожаю польового; і десятин із усього понаносили багато.

6. А Ізраїльтяни та Юдеї, які мешкали по містах юдейських, також принесли десятину з великої і дрібної худоби, і десятину з кожної пожертви, присвяченої Господові, Богові їхньому; і понакидали їх цілі купи.

7. Третього місяця розпочали накидати ті купи, і сьомого місяця скінчили.

8. І прийшли Єзекія і вельможі, і побачили ті купи, і дякували Господові і народові Його, Ізраїлеві.

9. І запитав Єзекія священників і левитів про ці купи.

10. І відповідав йому Азарія першосвященик, з дому Сад`окового, і сказав: Відколи почали приносити приношення в Господній дїм, ми їли досхочу, і багато залишилося; бо Господь благословив народ Свій. Із того, що залишилося, [склалася] отака кількість.

11. І наказав Єзекія підготувати помешкання при домі Господньому. І підготували.

12. Перенесли [туди] приношення, і десятини, і пожертви з усією [пильністю]. І [був] старшиною біля них Конанія левит, і брат його Шім'ї – другим.

13. А Схіїл, і Азазія, і Нахат, і Асагел, і Єрімот, і Йозавад, і Еліїл, і Їсмахія, і Махат, і Беная [були] доглядачами під рукою Конанії і Шім'ї, брата його, за розпорядженням царя Єзекії і Азарії старшини при домі Божому.

14. А Коре, син Їмни, левит, брамник зі східного боку, [був] над добровільними пожертвами Богові, щоб видавати Господні приношення і найважливіші з речей освячених.

15. І під його [веденням були] Еден, і Мін'ямін, і Єшуа, і Шемяя, і Амарія, і Шеханія по священницьких містах, аби правильно роздавати їхнім братам своїм частки, як великому, так і малому,
16. Понад список їхній, [всім] чоловічої статі від трьох літ і вище, всім, що ходили до Господнього дому для справ щоденних, для служіння їхнього, за посадами їхніми і за відділами їхніми.
17. І зазначеним у списку священикам, за поколіннями їхніми, і левитам від двадцяти літ і вище, за посадами їхніми, за відділами їхніми.
18. І зазначеними у списку, з усіма дітьми їхніми, і з дружинами їхніми, і з синами їхніми, і з доньками їхніми, – всій громаді, бо вони з [усією] відданістю присвятили себе на святе служіння.
19. І для синів Ааронових, священиків у поселеннях довкола міст їхніх, при кожному місті [поставлені були] мужі, зазначені поіменно, щоб роздавати частки всім чоловічої статі у священиків і всім, що зазначені в списку з-поміж левитів.
20. Ось що вчинив Єзекія по всій Юдеї, – і чинив він добре і справедливе, та правдиве перед Господом, Богом своїм.
21. І в усякому ділі, яке він зачинав на служіння домові Божому і для дотримання закону і заповідей, пам'ятаючи про Бога свого, він чинив від усього серця свого і мав успіх.

2 Літопису 32

1. По цих справах та відданості прийшов Санхерів, цар асирійський, і увійшов до Юдеї, і оточив укріпленні міста, і мав намір здобути їх собі.
2. Коли Єзекія побачив, що прийшов Санхерів з наміром воювати супроти Єрусалиму,
3. Тоді поклав собі з князями своїми засипати джерела води, котрі поза містом; і ті допомогли йому.
4. І зібралось багато народу, і засипали всі джерела і потік, що пробігав країною, говорячи: Нехай же не знайдуть царі асирійські, які прийшли [сюди], багато води.
5. І підбадьорився він, і відбудував зруйнований мур, і звів його до башти, і зовні [поставив] другого мура, і зміцнив Мілло в Давидовому місті, і вчинив багато зброї та щитів.
6. І настановив військових старшин понад народом, і зібрав їх до себе на майдан біля міської брами, і говорив до серця їхнього, і сказав:
7. Будьте стійкими і мужніми, не бійтеся і не майте остраху перед царем асирійським і усією чисельністю, котра з ним; тому що з нами більше, аніж із ним.
8. З ним сила тілесна, а з нами – Господь, Бог наш, щоб допомагати нам і воювати в битвах наших. І зміцнів народ від слів Єзекії, царя Юдиного.
9. По цьому послав Санхерів, цар асирійський, служників своїх до Єрусалиму, – сам він [стояв] навпроти Лахішу, і вся сила його з ним, – до Єзекії, царя юдейського, і до всіх юдеїв, котрі в Єрусалимі, сказати:

10. Так говорить Санхерів, цар асирійський: На що ви сподіваєтеся і сидите в облозі у Єрусалимі?
11. Чи не спокушає вас Єзекія, щоб віддати вас на смерть від голоду й спраги, кажучи: Господь, Бог наш, урятує нас від руки царя асирійського?
12. Чи не той це Єзекія, що зруйнував підвищення його і жертovníки його, і сказав Юдеї та Єрусалимові: Перед жертovníком єдиним поклоняйтеся, і на ньому звершуйте ка́діння?
13. Хіба ви не знаєте, що вчинив я і батьки мої з усіма народами країн? Чи могли боги народів земних спасти край свій од руки моєї?
14. Хто із усіх богів народів, винищених батьками моїми, міг урятувати народ свій від руки моєї? [То яким чином] зможе ваш Бог урятувати вас від руки моєї?
15. І нині нехай не ошукує вас Єзекія і не зводить вас у такий спосіб; не вірте йому. Якщо не міг жоден з богів жодного народу і царства порятувати народ свій від руки моєї, і від руки батьків моїх, то де вже й вашому Богові врятувати вас від руки моєї.
16. І ще [багато] говорили служники його супроти Господа Бога, і супроти Єзекії, служника Його.
17. І писав він листи, [в котрих] ганьбив Господа, Бога Ізраїлевого, і говорив супроти Нього такі слова: Як боги народів земних не врятували народів своїх від руки моєї, так Бог Єзекії не врятує народу Свого від руки моєї.
18. І кричали гучним голосом єврейською мовою до народу єрусалимського, котрий [був] на мурах, щоб настрашити його, і налякати його, і захопити місто.
19. І говорили про Бога Єрусалиму, як про богів народів землі, – витвір рук людських.
20. І помолився цар Єзекія та Ісаї, син Амосів, пророк, і заволали до неба.
21. І послав Господь Ангела, і він винищив усіх хоробрих, і головнокомандувача, і старшин над військами царя асирійського. І повернувся він, осоромлений, до краю свого; і коли прийшов до дому бога свого, – то ті, що вийшли зі стегон його, вбили його там мечем.
22. Отак урятував Господь Єзекію і мешканців Єрусалиму від руки Санхеріва, царя асирійського, і від руки всіх; і захищав їх зусібіч.
23. Тоді багато людей приносили дари Господові в Єрусалимі і дорогі речі Єзекії, цареві юдейському. І він звеличився після цього в очах усіх народів.
24. Тими днями занедужав Єзекія смертельно. І помолився Господові, і Він почув його і дав йому ознаку.
25. Але не віддячив Єзекія за виявлену до нього зичливість, бо запишалося серце його. І прийшов на нього гнів [Божий], і на Юдею, і на Єрусалим.
26. Та коли упокорився Єзекія в пишнотах серця свого, – сам і мешканці Єрусалиму, то не прийшов на них гнів Господній за днів Єзекії.

27. І було у Єзекії багатство і слави вельми багато; і сховище він учинив у себе для срібла, і золота, і каміння коштовного, і для духмян та щитів, і для всіляких коштовних посудин,

28. І комори для плодів [земних], для хліба, вина і олії, і стійла для всілякої худоби, і подвір'я для черед.

29. І міста збудував собі. І [мав] великий набуток худоби, тому що дав йому Бог вельми значне майно.

30. І він, Єзекія, загатив горішній потік води Гіхону, і вивів її вниз до західного боку міста Давидового. І мав Єзекія успіх в усіх своїх діяннях.

31. Тільки при послах царів Вавилонських, котрі прислали до нього запитати про ознаку, яка була на землі, залишив його Бог, щоб випробувати його, і відкрити все, що в нього на серці.

32. Інші діяння Єзекії і добродієвства його описані у видінні Ісаї, сина Амосового, пророка, і в Книзі царів Юдиних та Ізраїльських.

33. І спочив Єзекія з батьками своїми, і поховали його над гробницями синів Давидових, і вшанували його честю, по смерті його, всі юдеї і мешканці Єрусалиму. І зацарював Манасія, син його, замість нього.

2 Літопису 33

1. Дванадцять літ [було] Манасії, коли зацарював, і п'ятдесят п'ять літ царював у Єрусалимі.

2. І вчиняв він неугодне в очах Господніх, наслідуючи мерзоту народів, котрих прогнав Господь від синів Ізраїлевих.

3. І знову спорудив підвищення, котрі зруйнував Єзекія, батько його, і поставив жертovníки Ваалам, і облаштував діброви, і поклонявся всім небесним силам, і служив їм.

4. І спорудив жертovníки в домі Господньому, про котрого сказав Господь: У Єрусалимі буде ім'я Моє вічно.

5. І спорудив жертovníки для всіх небесних сил на обидвох подвір'ях Господнього дому.

6. Він також переводив синів своїх через вогонь в долині сина Гінномового, і займався гаданням, і ворожив, і чаклував, і настановив викликувачів померлих і духів; багато чинив він лихого в очах Господа, щоб гнівити Його.

7. І поставив різьбленого ідола, котрого зробив, у домі Божому, про котрого говорив Бог Давидові і Соломонові, синові його: У домі цьому і в Єрусалимі, котрого Я вибрав із усіх колін Ізраїлевих, Я покладаю ймення Моє навіки.

8. І не дозволю в прийдешньому виступити нозі Ізраїля із землі цієї, котру Я заповідав батькам їхнім, якщо вони будуть старатися виконати все, що Я заповідав їм, за всіма законами і настановами і наказами, які передані через Мойсея.

9. Але Манасія довів Юдею і мешканців Єрусалиму до того, що вони вчиняли гірше тих народів, котрих винищив Господь з-перед синів Ізраїлевих.

10. І говорив Господь до Манасії і до народу його; але вони не підкорилися.
11. І навів Господь на них старшин війська асирійського царя, і вони закайданили Манасію, закували його в ланцюги і відправили його до Вавилону.
12. І в тіснотах своїх він почав благати Господа, Бога свого, і глибоко упокорився перед Богом батьків своїх.
13. І помолився до Нього, і [Бог] прихилився до нього, і почув благання його, і повернув його до Єрусалиму на царство його. І спізнав Манасія, що Господь є Бог.
14. І потому спорудив зовнішній мур міста Давидового, на західному боці від Гіхону, в долині, і до входу в Рибну браму, і вивів його довкола Офела, і високо вивершив його. І настановив військових старшин по всіх укріплених містах Юдеї.
15. І повикидав чужинських богів та ідолів з дому Господнього, і всі капища, котрі спорудив на горі дому Господнього і в Єрусалимі, і викинув їх за місто.
16. І відбудував жертвника Господнього, і приніс на ньому пожертви мирні і вдячні, і сказав Юдеям, щоб вони служили Господові, Богові Ізраїльському.
17. Але народ ще приносив пожертви на підвищеннях, хоч і Господові, Богові своєму.
18. Інші діяння Манасії, і молитви його до Бога свого, і слова ясновидця, які говорили йому йменням Господнім, Бога Ізраїлевого, є в записах царів Ізраїлевих.
19. І молитва його, і те, що [Бог] прихилився до нього, і всі гріхи його і беззаконня його, і місця, на котрих він спорудив підвищення і поставив зображення Астарті та ідолів передніше, аніж упокорився, описані в записах Хозая.
20. І спочив Манасія з батьками своїми, і поховали його в домі його. І зацарював Амон, син його, замість нього.
21. Двадцять два роки було Амонові, коли зацарював, і два роки царював у Єрусалимі.
22. І вчиняв небажане в очах Господніх так, як учиняв Манасія, батько його; і всім ідолам, котрих зробив Манасія, батько його, приносив Амон пожертви, і служив їм.
23. І не упокорився перед Господом, як упокорився Манасія, батько його. Навпаки, Амон помножив [свої] гріхи.
24. І вчинили супроти нього змову служники його, і убили його в домі його.
25. Але народ краю повбивав усіх, що були у змові супроти царя Амона; і зацарював народ країни Йосію, сина його, замість нього.

2 Літопису 34

1. Вісім літ було Йосії, коли він зацарював, і тридцять один рік царював у Єрусалимі.
2. І вчиняв він бажане в очах Господніх, і ходив шляхами Давида, батька свого, і не відхилявся ні праворуч, ані ліворуч.

3. Восьмого року царювання свого, ще підлітком, він почав звертатися до Бога Давидового, батька свого; а дванадцятого року почав очищати Юдею і Єрусалим од підвищень і [посвячених] дерев і від різьблених та литих ідолів.
4. І зруйнували перед ним жертovníки Ваалів і статуї, що підвищувалися над ними; і [посвячені] дерева він зрубав, і різьблених та литих ідолів поламав, і порозбивав, і розтер на порох, і розпорошив на гробах тих, котрі приносили їм пожертви.
5. І кості жерців спалив на жертovníках їхніх, і очистив Юдею та Єрусалим.
6. І в містах Манасії, і Єфрема, і Симеона, [навіть] до коліна Нефталимового, і в спустошених околицях їхніх
7. Він зруйнував жертovníки і [посвячені] дерева, а ідолів розбив на порох, і всі статуї порозбивав по всій землі Ізраїльській і повернувся до Єрусалиму.
8. Вісімнадцятого року царювання свого, по очищенні країни і дому [Божого], він послав Шафана, сина Ацалії, і Маасею, старшину міста, і Йоаха, сина Йохазового, писаря, полагодити дім Господа, Бога свого.
9. І прийшли вони до першосвященика Хілкїї, і віддали срібло, принесене в дім Божий, котре левити, що стояли на сторожі біля порога, зібрали з рук Манасії й Єфрема та всіх інших ізраїльтян, і від Юди та Веняміна, і від мешканців Єрусалиму.
10. І віддали в руки виконавцям робіт, приставлених до Господнього дому, щоб вони роздавали його робітникам, котрі працювали в домі Господньому під час ремонту і лагодження дому.
11. І вони роздавали теслям і будівельникам на купівлю тесаного каміння і дерев для зв'язування та покриття споруд, котрих розорили царі Юдині.
12. Ці люди діяли чесно біля роботи; і для нагляду за ними були поставлені: Яхат і Овадія, левити з синів Мерарієвих, і Захарія та Мешуллам із синів Кегатових, і всі левити, які вміли грати на музичних знаряддях,
13. Були [наглядачами] за носіями і наглядали за всіма робітниками при кожній роботі; а з левитів [були] і писарі, і наглядачі, і брамники.
14. Коли виймали вони срібло, принесене до Господнього дому, тоді Хілкїя священик знайшов Книгу Закону Господнього, яку [даровано] через Мойсея.
15. І розпочав Хілкїя, і сказав Шафанові: Я знайшов у Господньому домі книгу Закону. І віддав Хілкїя ту книгу Шафанові.
16. І поніс Шафан ту книгу до царя, і приніс при цьому цареві звіщення: все, що доручено служникам твоїм, вони виконують.
17. І висипали срібло, знайдене в домі Господньому, і передали його в руки наглядачам і в руки виконавцям робіт.
18. А [також] повідав Шафан писар цареві, кажучи: Книгу дав мені Хілкїя священик, і читав її Шафан перед царем.
19. Коли почув цар слова Закону, то роздер одіж свою.

20. І наказав цар Хілкїї і Ахікамові, Шафановому синові, і Авдонові, Міхиному синові, і писареві Шафанові, і Асаї, царевому служникові, кажучи:

21. Ідїть, помолїться Господові за мене, і за тих, що залишилися в Ізраїля, і за Юдею про слова цієї знайденої книги; тому що великий гнів Господній, котрий спалахне на нас за те, що не дотримувалися батьки наші слова Господнього, щоб вчиняти все так, як написано у цій книзі.

22. І пішов Хілкїя і ті, що від царя, до пророчиці Хулди, дружини Шаллума, сина Токегата, сина Хасринога, зберігача одежі, – а мешкала вона в Єрусалимі на Новому Місті, – і розмовляли з нею про це.

23. І вона сказала їм: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Скажіть тому чоловікові, котрий послав вас до мене:

24. Так говорить Господь: Ось, Я наведу лихо на місце оце і на мешканців його всі прокляття, що написані в книзі, котру читали перед царем Юдиним,

25. За те, що вони залишили Мене і кадили іншим богам, щоб гнівити Мене всіма витворами рук своїх. І гнів Мій спалахне над оцим місцем, і не загасне.

26. А цареві Юдиному, який послав вас запитати у Господа, так скажіть: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів, про слова, котрі ти чув:

27. Оскільки зм'яглося серце твоє, і ти упокорився перед Богом, зачувши слова Його про це місце і про мешканців його, – і ти упокорився переді Мною, і роздер одежу свою, і плакав переді Мною, то Я також почув [тебе], говорить Господь.

28. Ось, Я прилучу тебе до батьків твоїх, і покладуть тебе в гробницю твою з миром, і не побачать очі твої всього того лиха, котре Я наведу на це місце і на мешканців його. І принесли цареві відповідь.

29. І послав цар, і зібрав усю старшину Юдеї та Єрусалиму.

30. І пішов цар до Господнього дому, і [з ним] усі Юдеї, і мешканці Єрусалиму, і священники, і левити, і увесь народ, від великого до малого; і він прочитав уголос перед ними всі слова книги заповіту, знайденої в домі Господньому.

31. І став цар на місці своєму, і склав заповіта перед Господом, щоб ходити за Господом і дотримуватися заповідей Його, і одкровень Його, і настанов Його, від усього серця свого і від усієї душі своєї, щоб виконати слова заповіту, написані в цій книзі.

32. І наказав цар підтвердити [почуте] всім, хто був у Єрусалимі і в краї Веняминовому; і почали чинити мешканці Єрусалиму за Божим заповітом, Бога батьків своїх.

33. І повикидав Йосія усі поганські мерзоти з усіх країв, котрі у синів Ізраїлевих; і наказав усім, що були в [країні] Ізраїлевій, служити Господові, Богові своєму. І впродовж усіх днів [життя] його вони не відступали од Господа, Бога батьків своїх.

2 Літопису 35

1. І звершив Йосія в Єрусалимі Пасху Господові, і закололи пасхальне ягня чотирнадцятого [дня] першого місяця.

2. І поставив він священників на місцях їхніх, і підбадьорив їх на служіння в домі Господньому.
3. І сказав левитам, наставникам усіх ізраїльтян, посвяченим для Господа: Поставте Ковчег святого у храмі, котрого збудував Соломон, син Давидів, цар Ізраїлів; немає вам нужди носити [його] на раменах, служіть тепер Господові, Богові нашому, і народові Його Ізраїлеві.
4. Станьте за поколіннями вашими, за чергами вашими, за приписами Давида, царя Ізраїлевого, і за приписами Соломона, сина його;
5. І стійте у святині, за розподілом поколінь у братів ваших, синів народу, і за розподілом поколінь у левитів.
6. І заколіть пасхальне ягня, і освятіться, і приготуйте його для братів ваших, вчиняючи згідно зі словом Господнім через Мойсея.
7. І дав Йосія як дара синам народу, всім, що були там, з дрібної худоби ягнят і козлів молодих, – все для пожертви пасхальної, числом тридцять тисяч, і три тисячі биків. Це – з майна царевого.
8. І князі його за ревністю давали в дарунок народові, священникам і левитам: Хілкія, і Захарія, і Єхіл, старшини в Божому домі, дали священникам для пожертви пасхальної дві тисячі шістсот [овечок], [ягнят і козлів], та триста биків.
9. І Конанія, і Шемая, і брат його Натанаїл, і Хашавія, і Єїл, і Йозавад, старшини левитів, подарували левитам для пожертви пасхальної [овечок] п'ять тисяч і п'ятсот телят.
10. Так налагоджене було служіння. І стали священники на місце своє і левити за чергами своїми, за повелінням царським.
11. І закололи пасхальне ягня. І кропили священники [кров'ю], приймаючи її з рук левитів, а левити здирали шкуру.
12. І розподілили призначене для всеспалення, щоб роздати за відділеннями поколінь у синів народу, для принесення Господові, як написано в Книзі Мойсеєвій. Те саме [вчинили] й з биками.
13. І засмажили пасхальне ягня на вогні, за установленням; і святі пожертви варили в казанах, горщиках і горнятах, і квапливо роздавали всьому народові
14. А потім приготували для себе і для священників: бо священники, сини Ааронові, [були зайняті] приношенням усеспалення і лою до ночі; тому-то й наготовили левити їжі для себе і для священників, синів Ааронових.
15. І співаки, сини Асафові, [залишалися] на місцях своїх, за настановами Давидовими, і Асафа, і Гемана, і Єдутуна, царевого ясновидця, і брамники біля кожної брами: їм не треба [було] відходити од служіння свого, оскільки брати їхні левити наготовили їм.
16. Так налагоджене було все служіння Господові того дня, щоб звершити Пасху і принести усеспалення на жертovníку Господньому, за наказом царя Йосії.
17. І звершували сини Ізраїлеві, що були [там], Пасху того часу і свято опрісноків упродовж семи днів.

18. І не звершувалася така Пасха в Ізраїля від днів Самуїла пророка; і з усіх царів Ізраїлевих жоден не звершував такої Пасхи, яку звершив Йосія, і священники, і левити, і всі Юдеї, і Ізраїльтяни, що [там] були, і мешканці Єрусалиму.
19. Вісімнадцятого року царювання Йосії звершена ця Пасха.
20. По всьому цьому, що вчинив Йосія в домі [Божому], прийшов Нехо, цар єгипетський, на війну до Каркеміші з Єфремом, а Йосія вийшов йому назустріч.
21. І послав до нього [Нехо] послів сказати: Що мені до тебе, царю Юдин? Не супроти тебе [оце йду я], але туди, де у мене війна. І Бог наказав мені поспішати; не чини опору Богові, Котрий зі мною, щоб Він не знищив тебе.
22. Але Йосія не відхилився від нього, а зібрався на силі, щоб воювати з ним, і не прийняв слів Нехо, що були від Бога, і рушив на битву, на рівнину Мегіддо.
23. І випустили стріли стрільці в царя Йосію; і сказав цар служникам своїм: Відведіть мене, бо я важко поранений.
24. І перевели його служники його з колісниці на іншого повоза, який [був] у нього, і відвезли до Єрусалиму. І помер він, і похований в гробницях батьків своїх. І вся Юдея та Єрусалим були в жалобі по Йосії.
25. Оплакав Йосію і Єремія у пісні жалобній; і говорили всі співаки і співачки про Йосію у жалобних піснях своїх, [відомих] аж донині, і передали їх для використання в Ізраїлі; і ось, вони вписані в [Книгу] жалобних пісень.
26. Інші діяння Йосії і добродійства його, узгоджені з приписами закону Господнього,
27. І діяння його, перші і останні, описані в Книзі царів Ізраїльських та Юдиних.

2 Літопису 36

1. І взяв народ країни Йоахаза, сина Йосії, і зацарював його, замість батька його, в Єрусалимі.
2. Двадцять три роки було Йоахазові, коли зацарював, і три місяці царював у Єрусалимі.
3. І скинув його цар єгипетський в Єрусалимі, і наклав на країну податок – сто талантів срібла і талант золота.
4. І настановив цар єгипетський над Юдеєю і Єрусалимом Ел'якіма, брата його, і змінив ім'я йому на Єгояким; а Йоахаза, брата його, взяв Нехо й відпровадив до Єгипту.
5. Двадцять п'ять літ [було] Єгоякимові, коли він зацарював у Єрусалимі. І чинив він небажане в очах Господа, Бога свого.
6. Супроти нього вийшов Навуходоносор, цар Вавилонський, і закував його в кайдани, щоб відпровадити його до Вавилону.
7. І частину з посуду дому Господнього Навуходоносор відпровадив до Вавилону, і поклав їх у капищі своєму у Вавилоні.

8. А решта діянь Єгояхима і мерзоти його, які він учиняв і які знайдені в ньому, описані в Книзі царів Ізраїльських і Юдиних. І зацарював Єгояхін, син його, замість нього.
9. Вісімнадцять літ [було] Єгояхінові, коли зацарював, і три місяці і десять днів царював у Єрусалимі. І чинив він небажане в очах Господніх.
10. Як минув рік, послав цар Навуходоносор, і наказав забрати його до Вавилону разом із коштовним посудом дому Господнього, і зацарював над Юдеєю і Єрусалимом Седекію, брата його.
11. Двадцять і один рік [було] Седекії, коли зацарював, і одинадцять років царював у Єрусалимі.
12. І чинив він лихе в очах Господа, Бога свого. Він не упокорився перед Єремією пророком, який [пророкував] від уст Господніх.
13. І відкинувся від царя Навуходоносора, що примусив його поклястися [йменням] Бога, – і вчинив пружною шию свою, і ожорсточив серце своє для того, щоб не навернувся до Господа, Бога Ізраїлевого.
14. Зрештою і всі старшини над священиками і над народом багато грішили, наслідуючи всю мерзоту поганську, і опоганювали дім Господній, котрого Він освятив у Єрусалимі.
15. І посилав до них Господь, Бог батьків їхніх, посланців Своїх від досвітнього ранку, тому що Він жалів Свій народ і Своє житло.
16. Але вони збиткувалися над посланцями від Бога, і нехтували словами Його, і глузували з пророків Його, аж доки не упав гнів Господа на народ Його, і то так, що не було [йому] порятунку.
17. І Він навів на них царя халдейського, – і той умертвив юнаків їхніх мечем у домі святині їхньої, і не пощадив ні юнака, ні юнки, ні старця, ні сивого: все віддав [Бог] в руки його.
18. І всі посудини дому Божого, великі й малі, і скарби дому Господнього, і скарби царя і князів його, усе приніс він до Вавилону.
19. І спалили дім Божий, і зруйнували мури Єрусалиму; і всі палати його спалили вогнем; і всі коштовності його понищили.
20. І переселив він до Вавилону тих, що уникли меча, і були вони невольниками його і синів його, аж до зацарювання царя перського.
21. Аж доки, на виконання слова Господнього, [сказаного] устами Єремії, країна не відсвяткувала субот своїх. Упродовж днів спустошення святкувала вона суботи, до завершення сімдесяти років.
22. А першого року Кіра, царя перського, на виконання слова Господнього, [сказаного] устами Єремії, пробудив Господь духа Кіра, царя перського, і він наказав оголосити по всьому царстві своєму, словами і на письмі, і сказати:
23. Так говорить Кір, цар перський: Усі царства землі дав мені Господь, Бог небесний; і Він наказав мені збудувати Йому дім у Єрусалимі, що в Юдеї. Хто є з вас – із усього народу Його, [хай буде] Господь, Бог його, з ним, і нехай він іде туди.

Книга Єздри

Єздри 1

1. Першого року Кіра, царя перського, на виконання слова Господнього з уст Єремії, пробудив Господь дух Кіра, царя перського, і він наказав оголосити по всьому царстві своєму, словом і на письмі:
2. Так говорить Кір, цар перський: Усі царства землі дав мені Господь, Бог небесний, і Він наказав мені збудувати Йому дім у Єрусалимі, що в Юдеї.
3. Хто є з вас, із того народу Його, – Бог його нехай буде з ним! – І нехай іде до Єрусалиму, що в Юдеї, і буде дім Господа, Бога Ізраїлевого, Він є Бог, Котрий в Єрусалимі.
4. А всі, що залишилися, по всіх місцях, де хто не мешкав би, нехай допоможуть йому мешканці місця того сріблом і золотом, та іншим майном, і худобою, з добродійною пожертвою для дому Божого, що в Єрусалимі.
5. І підвелися старшини поколінь Юдиних і Веніяминових, і священники і левити, всякий, [у кого] пробудив Бог духа його, щоб рушити відбудувати дім Господній, котрий в Єрусалимі.
6. І всі сусіди їхні, хто був навколо них, допомагали їм срібним посудом, золотом та [іншим] майном, худобою та цінними речами понад всіляке добродійство для храму.
7. І цар Кір виніс посудини дому Господнього, котрі Навуходоносор забрав з Єрусалиму і помістив у домі богів своїх.
8. І виніс їх Кір, цар перський, рукою скарбника-хранителя Мітредата; а той підрахував їх, і здав Шешбаццарові, князеві юдейському.
9. І ось число їхнє: тарілей золотих – тридцять; тарілей срібних – тисяча, ножів – двадцять дев'ять;
10. Келехів золотих – тридцять, келехів срібних – чотириста десять, інших посудин – тисяча.
11. Усіх посудин, золотих і срібних – п'ять тисяч чотириста. Все [це] забрав [із собою] Шешбаццар, коли вигнанці поверталися з Вавилону до Єрусалиму.

Єздри 2

1. Ось сини провінції, які вийшли з полону, котрих Навуходоносор, цар вавилонський, полонив і забрав до Вавилону, і які повернулися до Єрусалиму та Юдеї, кожен до свого міста.
2. Ті, що прийшли були із Зоровавелем, Ісусом, Неємією, Сераєю, Рееласєю, Мордехаєм, Білшаном, Міспаром, Бігваєм, Рехумом, Бааною. Число людей Ізраїлевого народу:
3. Синів Пар'ошових – дві тисячі сто сімдесят два,

4. Синів Шефатіїних – триста сімдесят два;
5. Синів Арахових – сімсот сімдесят п'ять;
6. Синів Пахат-Моавових, із синів Ісусових [та] Йоавових – дві тисячі вісімсот дванадцять;
7. Синів Еламових – тисяча двісті п'ятдесят чотири.
8. Синів Заттуєвих – дев'ятсот сорок п'ять;
9. Синів Заккєєвих – сімсот шістдесят;
10. Синів Банієвих – шістсот сорок два;
11. Синів Беваєвих – шістсот двадцять три.
12. Синів Азгадових – тисяча двісті двадцять два.
13. Синів Адонікамових – шістсот шістдесят шість.
14. Синів Бігваєвих – дві тисячі п'ятдесят шість.
15. Синів Адінових – чотириста п'ятдесят чотири;
16. Синів Атерових, від Єзекії – дев'яносто вісім;
17. Синів Бецаєвих – триста двадцять три.
18. Синів Йориних – сто дванадцять,
19. Синів Хашумових – двісті двадцять три.
20. Синів Гіббарових – дев'яносто п'ять.
21. Синів Віфлєсму – сто двадцять три.
22. Чоловіків із Нетофи – п'ятдесят шість,
23. Чоловіків із Анатоту – сто двадцять вісім,
24. Синів із Азмавету – сорок два,
25. Синів із Кір'ят-Аріму, Кефіри та Беероту – сімсот сорок три,
26. Синів із Рами та Геви – шістсот двадцять один.
27. Чоловіків із Міхмасу – сто двадцять два.
28. Чоловіків із Бет-Елу та Аю – двісті двадцять три;
29. Синів із Нево – п'ятдесят два,
30. Синів із Магбішу – сто п'ятдесят шість.

31. Синів з Еламу Другого – тисяча двісті п'ятдесят чотири,
32. Синів з Харіму – триста двадцять.
33. Синів з Лоду, Хадіду та Оно – сімсот двадцять п'ять,
34. Синів з Єрихону – триста сорок п'ять.
35. Синів із Сенаї – три тисячі шістсот тридцять.
36. Священиків: синів Єдаєвих з Ісусового дому – дев'ятсот сімдесят три;
37. Синів Іммерових – тисяча п'ятдесят два,
38. Синів Пашхурових – тисяча двісті сорок сім.
39. Синів Харімових – тисяча сімнадцять.
40. Левитів: синів Ісусових і Кадміїлових, із синів Гадавії – сімдесят чотири.
41. Співаків: синів Асафових – сто двадцять вісім.
42. Синів брамників: синів Шаллумових, синів Атерових, синів Талмонових, синів Аккувових, синів Хатітиних, синів Шоваєвих, – усіх сто тридцять дев'ять.
43. Храмових нетінеїв: синів Ціхіних, синів Хасуфіних, синів Таббаотових,
44. Синів Керосових, синів Сіагіних, синів Падонових,
45. Синів Леваниних, синів Хагавиних, синів Аккувових,
46. Синів Хагавових, синів Самлаєвих, синів Хананових,
47. Синів Гідделових, синів Гахарових, синів Реаїних,
48. Синів Рецінових, синів Некодиних, синів Газзамових,
49. Синів Уззиних, синів Пасахових, синів Бесаєвих,
50. Синів Асниних, синів Меунімових, синів Нефусімових,
51. Синів Бакбукових, синів Хакуфиних, синів Хархурових,
52. Синів Бацлутових, синів Мехідиних, синів Харшиних,
53. Синів Баркосових, синів Сісриних, синів Темахових,
54. Синів Незіхових, синів Хатіфиних;
55. Синів Соломонових служників: синів Сотаєвих, синів Соферетових, синів Терудиних,
56. Синів Яалиних, синів Дарконових, синів Гідделових,
57. Синів Шефатіїних, синів Хаттілових, синів Похерет-Гаццеваїмових, синів Амієвих, –

58. Усього цих нетінеїв і синів служників Соломонових – триста дев'яносто два.
59. А оце ті, що прийшли з Тел-Мелаху, з Тел-Харші, з Керуву, з Аддану та Іммеру, і не змогли засвідчити родоводів батьків своїх та свого походження – чи від Ізраїля вони;
60. Синів Делаїних, синів Товійїних, синів Некодиних, – шістсот п'ятдесят два.
61. І з синів священиків: сини Ховайїні, сини Коцові, сини Барзіллая, що взяв дружину з доньок гілеадянина Барзіллая, і почав називатися їхнім йменням.
62. Вони шукали запису про свій родовід, але не знайшли, [а тому] за це змішання їх вилучили із священства.
63. І намісник сказав їм, щоб вони не їли найсвятішого у Святому Святих, аж доки не стане священик з Урімом і Туммімом.
64. Усе зібрання разом [складалося] із сорока двох тисяч трьохсот шістдесяти [душ].
65. Крім служників їхніх і служниць їхніх, котрих [було] сім тисяч триста тридцять сім; і біля них співаків і співачок – двісті.
66. Коней у них сімсот тридцять шість; мулів у них двісті сорок п'ять;
67. Верблюдів у них чотириста тридцять п'ять; віслюків шість тисяч сімсот двадцять.
68. [Декотрі] із старшин родів, прийшовши до Господнього дому, що в Єрусалимі, добродичинно давали пожертву на дім Божий, щоб відбудувати його на місці його.
69. За своєю спроможністю вони дали до скарбниці на [виконання] робіт шістдесят одну тисячу драхм золота, а срібла – п'ять тисяч мін, і сто священичих шатів.
70. І замешкали священики, і левити, і народ, і співаки, і брамники, і нетінеї по своїх містах, і увесь Ізраїль по своїх містах.

Єздри 3

1. А коли настав сьомий місяць, і Ізраїлеві сини [були] по містах, тоді зібрався народ, мов один чоловік, у Єрусалимі.
2. І підвівся Ісус, син Йоцадаків, та брати його священики, і Зоровавель, син Шеалтіїлів, і брати його; і спорудили жертовника Богові Ізраїлевому, аби приносити на ньому приношення всеспалення, як написано в Законі Мойсея, Божого чоловіка.
3. І поставили жертовника на основі його (на давніх підмурках), бо вони [були] в страхові од чужинських народів; і вони приносили на ньому приношення всеспалення Господові, приношення усеспалення вранішні і вечірні.
4. І звершили свято куренів, як написано, і принесли щоденні приношення всеспалення в певному числі, за настановами для [кожного] дня.
5. І потому [учиняли] приношення всеспалення постійне, і в новомісяччя, і на всяке належне свято Господнє, і добровільне приношення Господові від усякого, хто діє добродичинно.

6. Від першого дня сьомого місяця почали приносити приношення веспалення Господові. А підмурків храму Господнього [ще] не клали.

7. Вони також давали срібло каменярам і теслям, і їжу, і питво, і оливу, сидонянам і тириям, щоби припроваджували кедрову деревину з Ливану по морю до Яфи, з дозволу Кіра, царя перського.

8. Другого року по своєму приході до Божого дому в Єрусалимі, другого місяця, Зоровавель, син Шеалтіїлів, та Ісус, син Йоцадаків, й інші брати їхні, священники і левити, і всі, які прийшли з полону до Єрусалиму, вчинили початок і поставили левитів від двадцяти літ і вище для нагляду за роботою в домі Господньому.

9. І почали Ісус, сини його і брати його, Кадміїл та сини його, сини Юдині, як один [чоловік], для нагляду за виконавцями робіт у домі Божому, [а також і] сини Хенададові, з їхніми синами та їхні брати левити.

10. Коли будівничі заклали підмурок храмові Господньому, тоді поставили священників в шатах їхніх із сурмами, і левитів, синів Асафових, з кімвалами, щоби славити Господа, за настановами Давида, царя Ізраїлевого.

11. І почали вони по черзі співати, славлячи й дякуючи Господові, "бо Він добрий, бо навіки милість Його до Ізраїля". І весь народ вигукував щосили, прославляючи Господа за те, що покладено підмурок домові Господньому.

12. А багато-хто із священників і левитів, та старшин поколінь, літні, котрі бачили попередній храм, при заснуванні цього храму перед очима їхніми, плакали голосно; але чимало й вигукували від радощів вельми голосно.

13. І не міг народ відрізнити вигуків радощів од крику від плачу народу, бо народ вельми вигукував, а гомін чуто було далеко.

Єздри 4

1. І почули вороги Юдеї і Веніямина, що вигнанці повернулися з полону і будують храм Господові, Богові Ізраїлевому;

2. І прийшли вони до Зоровавеля і до старшин поколінь і сказали їм: Дозвольте, ми також будемо споруджувати з вами, бо ми, як і ви, звертаємося до вашого Бога і Йому приносимо пожертви ще від днів Есар-Хаддона царя сирійського, котрий привів нас сюди.

3. І сказав їм Зоровавель та Ісус, а також інші старшини поколінь Ізраїльських: Не вам разом з нами будувати дім Богові нашому; ми самі будемо споруджувати [дім] Господові, Богові Ізраїлевому, як наказав нам Кір, цар перський.

4. І почав народ землі тієї ослаблювати руки народу Юдиного і чинити перешкоди йому на будові

5. І підкупляли супроти них радників, щоби зламати їхній задум, упродовж усіх днів Кіра, царя перського, аж до зацарювання Дарія, царя перського.

6. А за царя Ахашвероша, на початку царювання його, написали вони йому звинувачення на мешканців Юдеї та Єрусалиму.

7. І за днів Артаксеркса написали Бішлам, Мітрдат, Товейл та його товариство до Артаксеркса, царя перського. А лист [був] написаний арамейською, а перекладений перською.
8. Радник Рехум та писар Шімшай написали одного листа супроти Єрусалиму до царя Артаксеркса у такий спосіб:
9. "Тоді Рехум радник і писар Шімшай та інші товариші їхні, – судді й урядники, писарчуки, писарі, ариєв'яни, вавилоняни, шушаняни, цебто еламіти,
10. Та інші народи, котрих переселив Аснапар, великий та славний, і оселив у містах Самарії та в інших [містах] за рікою".
11. І ось копія листа, котрого надіслали до нього: "Цареві Артаксерксу – раби твої, люди, що [мешкають] за рікою; і ось,
12. Нехай відає цар, що Юдеї, котрі вийшли від тебе, прийшли до нас – до Єрусалиму, будують [це] бунтівне і недобре місто, і відновлюють мури, і з'єднали підмурки.
13. І нехай відає цар, що коли місто це буде відбудоване і мури знову поновлені, то [ані] податків, [ані] мита вони не даватимуть, і буде завдано збитків доходам царя.
14. Оскільки ми їмо сіль зі столу царського і збитки для царя не можемо спостерігати байдуже, тому надсилаємо повідомлення до царя.
15. Нехай пошукають у пам'ятній книзі твоїх батьків, – і знайдеш у книзі записів, і дізнаєшся, що місто це – бунтівне і болісне для царів та провінцій, і [що] бунтували в ньому здавна, за що це місто й зруйноване.
16. А тому ми запевняємо, що коли це місто знову буде відбудоване і мури його завершені, то після цього не буде в тебе частки на цім боці ріки".
17. Цар послав відповідь Рехумові, писареві Шімшаєві, та решті з їхнього товариства, що мешкають у Самарії [та] в інших [містах] Заріччя: "Мир вам!" і т.д.
18. Листа, котрого ви надіслали нам, уважно прочитано переді мною.
19. І від мене дане повеління, – і розшукали, і знайшли, що місто це здавна повставало супроти царів, і відбувалися в ньому бунти і заворушення.
20. І [що були] в Єрусалимі царі могутні, котрі володіли всіма країнами Заріччя, і їм сплачували данину, податки і мито.
21. Отож, накажіть, щоб ці люди припинили роботу, і [щоб] місто це не відбудовувалося, аж доки від мене не надійде інше повеління.
22. І будьте обережні, щоби не сталося в цьому недогляді. Навіщо допускати, щоб шкідливе розмножувалося на шкоду царям?"
23. І тільки-но цього листа царя Артаксеркса прочитали перед Рехумом і писарем Шімшаєм та їхньому товариству, вони негайно подалися у Єрусалим до євреїв і силою та владою припинили їхню роботу.

24. Тоді припинилася робота в Божому домі, що в Єрусалимі, і не починалася аж до другого року царювання Дарія, царя Персії.

Єздри 5

1. Але пророк Огій та пророк Захарія, син Іддо, говорили юдеям, що в Юдеї і в Єрусалимі, пророкували в ім'я Бога Ізраїлевого.

2. Тоді підвелися Зоровавель, син Шеалтіїлів, та Ісус, син Йоцадаків, і почали будувати дім Божий у Єрусалимі, і з ними пророки Божі, що надихали їх.

3. Того часу прийшов до них Таттенай, намісник Заріччя, і Шетар-Бозенай та їхнє товариство, і так сказали їм: Хто вам дозволив будувати цей дім і довершувати ці мури?

4. Тоді ми назвали їм ймення тих людей, які будують цю споруду.

5. Але око Бога їхнього було над старшиною юдейською; і ті не забороняли їм, аж доки справу не відправили до Дарія, і доки не прийшла ухвала щодо цієї справи.

6. Ось зміст листа, котрого надіслав Таттенай, намісник Заріччя, і Шетар-Бозенай, і товариство його, і афарсахіти, що в Заріччі, до царя Дарія,

7. Вони надіслали йому звіщення, в котрому ось що написано: "Дарію цареві – усякого миру!"

8. Нехай відає цар, що ми ходили до Юдиного краю, до дому Бога великого; а він будувався з великого каменя, і дерево кладеться в стіни; і робота ця виконується швидко, і з успіхом звершується в їхніх руках.

9. Тоді ми запитали у старшин тих, і сказали їм так: Хто вам дозволив споруджувати дім цей і стіни оці добудувати?

10. А ще ми запитали в них про їхні ймення, щоби повідати тобі і написати ймення тих людей, котрі старшинами у них.

11. І вони відповіли нам такими словами: Ми – слуги Бога неба і землі, і споруджуємо дім, котрий був споруджений за багато літ передніше від цього, – і великий цар Ізраїля будував його і завершив його.

12. А коли батьки наші прогнівили Бога небесного, Він віддав їх в руку Навуходоносора, царя вавилонського, халдея; і дім цей він зруйнував, а народ переселив до Вавилону.

13. Але першого року Кіра, царя Вавилонського, цар Кір дав дозвіл збудувати цей дім Божий.

14. І навіть посудини дому Божого, золоті і срібні, котрі Навуходоносор виніс із храму Єрусалимського і відправив до храму Вавилонського, – виніс Кір із храму Вавилонського, і віддав [їх] за найменуваннями Шешбацарові, котрого він призначив намісником краю.

15. І сказав йому: Візьми оці посудини, піди і віднеси їх до храму Єрусалимського, і нехай дім Божий споруджується на своєму місці.

16. Тоді Шешбаццар той прийшов і поклав підмурки дому Господнього в Єрусалимі; і з того часу аж донині він будується, і ще не завершений.

17. Отож, якщо цареві до серця, нехай пошукають в домі царських скарбів, там у Вавилоні, чи справді цар Кір дозволив будувати цей дім Божий у Єрусалимі; і цареву волю нехай пришлють до нас".

Єздри 6

1. Тоді цар Дарій наказав, і розшукували у Вавилоні, у книгосховищі, куди клали скарби.

2. І знайдено в замку Ахметі, що в мідійській окрузі, сувій, і в ньому написано так: [Для пам'яті:]

3. Першого року царя Кіра, цар Кір висловив повеління про дім Божий в Єрусалимі: Нехай споруджується дім на тому місці, де приносять пожертви, і нехай будуть покладені міцні підвалини для нього; висота його на шістдесят ліктів; ширина його на шістдесят ліктів.

4. Рядів із каміння великого три, і ряд із дерев один; а видатки нехай видаються з царського дому.

5. Навіть посудини дому Божого, золоті і срібні, котрих Навуходоносор виніс з храму Єрусалимського і відпровадив до Вавилону, нехай будуть поновлені і принесені до храму Єрусалимського, [кожний] на місце своє, і вміщені будуть у Божому домі.

6. Отож, Таттенаю, наміснику Заріччя, і Шетар-Бозенаю з товариством своїм, персами, що в Заріччі, – вийдіть звідти.

7. Не припиняйте роботи при цьому домі Божому. Нехай юдейський намісник та юдейська старшина будують дім Божий на місці його.

8. Більше того, від мене дається повеління про те, що ви маєте сприяти старшинам тим юдейським у будівництві того дому Божого, [а саме:] З майна царського – [із] зарічанської данини – негайно беріть і давайте тим людям, щоб робота не припинялася.

9. І скільки треба – чи телят, чи баранів, чи ягнят, на приношення всеспалення Богові небесному, а також пшениці, солі, вина і оливи, як скажуть священники Єрусалимські, нехай буде видане їм день-у-день без зволікань,

10. Щоб вони приносили пожертви приемних пахощів Богові небесному і молилися за життя царя і синів його.

11. А від мене дається наказ, що коли [якийсь] чоловік змінить оце моє слово, то буде вирвано стовп з його дому, і його повісять на ньому, а дім його за це буде перетворений на руїну.

12. І Бог, який поставив там ім'я Своє, винищить усіх царів і народ, котрий простягнув би руку свою, щоби змінити [це] і завдати шкоди цьому домові Божому в Єрусалимі. Я, Дарій, висловив це повеління; нехай же воно негайно виконується!"

13. Тоді Таттенаю, намісник Заріччя, Шетар-Бозенаю та їхнє товариство негайно вчинили так, як наказав їм цар Дарій.

14. І старшини юдейські будували і сягали успіху, за пророцтвом Огія і Захарія, сина Іддо. І вони збудували і завершили, з повеління Бога Ізраїлевого і з наказу Кіра, і Дарія, і Артаксеркса, царів Персії.
15. І завершений був цей храм до третього дня місяця адара, шостого року царювання царя Дарія.
16. І звершували сини Ізраїля, священники і левити, і решта, що повернулася з полону, освячення цього дому Божого з радістю.
17. І принесли на пожертву на освячення цього дому Божого: сто биків, двісті баранів, чотириста ягнят на пожертву за гріх за увесь Ізраїль, дванадцять козлів за числом колін Ізраїлевих.
18. І поставили священників, за відділами їхніми, і левитів, за черговістю їхньою на служіння в Божому домі, що в Єрусалимі, як написано в Книзі Мойсея.
19. І звершили ті, що повернулися з полону, Пасху чотирнадцятого дня першого місяця.
20. Тому що очистилися священники і левити, – усі вони, як один, [були] чисті, і закололи пасху для всіх, що повернулися з полону, для братів своїх священників і для себе.
21. І їли сини Ізраїлеві, що повернулися з вигнання, і всі, що відокремилися до них від нечистоти народів землі, щоби звертатися до Господа, Бога Ізраїлевого.
22. І святкували свято опрісноків сім днів з радістю, тому що Господь потішив їх, і навернув до них серце асирійського царя, щоб зміцнити їхні руки при побудові дому Господа, Бога Ізраїлевого.

Єздри 7

1. Після цих подій, за царювання Артаксеркса, царя перського, Єздра, син Азарії, сина Хілкійї,
2. Сина Шаллуна, сина Садока, сина Ахітуви,
3. Сина Амарії, сина Азарії, сина Мерайота,
4. Сина Захарії, сина Уззі, сина Буккі,
5. Сина Авішуї, сина Пінхаса, сина Елеазара, сина Аарона, першосвященника, –
6. Цей Єздра вийшов із Вавилону. Він був книжником, знавець Мойсеєвого Закону, що його дав Господь, Бог Ізраїлів. І дав йому цар усе, за бажанням його, бо рука Господа, Бога його, [була] над ним.
7. [З ним] пішли до Єрусалиму і [деякі] із синів Ізраїлевих, а також із священників, і левитів, і співаків, і брамників, і нетінеїв до Єрусалиму сьомого року царя Артаксеркса.
8. І прийшов він до Єрусалиму п'ятого місяця, – і сьомого року царя.
9. Бо першого дня першого місяця [був] початок виходу з Вавилону, і першого дня п'ятого місяця він прийшов до Єрусалиму, тому що добра рука його Бога була над ним;

10. Бо Єздра приготував своє серце для того, щоб досліджувати Закон Господній і виконувати [його], і навчати в Ізраїлі законів та права.
11. І ось зміст листа, котрого дав цар Артаксеркс Єздрі священникові, книжникові, що навчався словом заповідей Господа і Законів Його для Ізраїля.
12. "Артаксеркс, цар царів, Єздрі священникові, книжникові закону Бога небесного. Цілковитий мир і тому подібне.
13. Від мене дано повеління, щоб у царстві моєму всякий з народу Ізраїлевого та із священників його і левитів, котрий бажатиме йти до Єрусалиму, нехай іде.
14. Через те, що ти посланий від царя та семи його радників, щоб оглянути Юдею і Єрусалим за законом Бога твого, що знаходиться в твоїй руці,
15. І щоб допровадити срібло та золото, котре цар і радники його принесли для Бога Ізраїлевого, котрий у Єрусалимі,
16. І все срібло і золото, котре ти збереш по всій Вавилонській окрузі разом із пожертвами народу та священників, які жертвують для дому їхнього Бога, що в Єрусалимі.
17. А тому негайно купи на ці гроші биків, баранів, і ягнят, з їхніми хлібними приношеннями, і їхніми поливними приношеннями, і принеси їх на жертовник дому Бога вашого в Єрусалимі.
18. І що тобі та братам твоїм буде добре вчинити з рештою срібла та золота, те, за волею Бога вашого, чинить.
19. І посудини, котрі дали тобі для служіння [в] домі Бога твого, постав перед Богом Єрусалимським.
20. А решту потрібного для дому Бога твого, що ти визнаєш необхідним, давай з дому царських скарбів.
21. А від мене, царя Артаксеркса, виданий наказ для всіх скарбників, що в Заріччі, що все, чого зажадає від вас священник Єздра, навчитель Закону Бога небесного, негайно давайте.
22. Срібла – до сотні талантів, і пшениці до сотні корів, і вина до сотні батів, і до сотні ж батів оливи, а солі – без зазначення [кількості].
23. Усе, що за повелінням Небесного Бога, нехай вчиняється ретельно для дому Небесного Бога. Бо навіщо гнів [Його] на царство, царя і синів його?
24. І даємо вам знати, що на жодного [із] священників чи левитів, співаків, брамників, храмових підданців і служителів при цьому домі Божому, не накладати [ні] данини, [ні] податку, ані мита.
25. А ти, Єздру, за премудрістю Бога твого, котра в руці твоїй, настанови урядовців та суддів, щоб вони судили увесь народ за рікою, – усіх, що знають Закони Бога твого; а хто не знає, тих навчайте.
26. А хто не буде виконувати Закону Бога твого і закону царя; над тим негайно має відбутися суд, чи на смерть, чи на вигнання, або на конфіскацію, або на ув'язнення.

27. Благословенний Господь, Бог батьків наших, що вклав у серце царя – прикрасити дім Господній, котрий в Єрусалимі,

28. А до мене прихилив милість царя і радників його, і всіх могутніх князів царя! І я набув сили, бо рука Господа, Бога мого, [була] наді мною, і зібрав я провідних людей Ізраїля, щоб вони пішли зі мною.

Єздри 8

1. І ось старшини поколінь і родовід тих, котрі пішли зі мною з Вавилону за царювання царя Артаксеркса:

2. Із синів Пінхасових: Гершом, з Ітамарових синів: Даниїл, з Давидових синів: Хаттуш.

3. Із Шеханіїних синів, з Пар'ошових синів: Захарія, і з ним за родоводом – сто п'ятдесят чоловіків.

4. Із Пахат-Моавових синів: Ел'йоенай, син Зерахіїн, і з ним двісті чоловіків.

5. І синів Затту: Шеханія, син Яхазїїлів, і з ним триста чоловіків.

6. Із Адінових синів: Евед, син Йонатанів, і з ним п'ятдесят чоловіків.

7. Із синів Еламових: Єшя, син Аталїїн, і з ним сімдесят чоловіків.

8. Із Шефатїїних синів: Зевадія, син Михаїлів, і з ним вісімдесят чоловіків.

9. Із Йоавових синів: Овадія, син Єгїїлів, і з ним двісті вісімнадцять чоловіків.

10. Із синів Бані: Шеломїт, син Йосифїїн, і з ним сто шістьдесят чоловіків.

11. Із Беваєвих синів: Захарія, син Беваїв, і з ним двадцять вісім чоловіків.

12. Із синів Азгадових: Йоханан, син Катанів, і з ним сто десять чоловіків.

13. Із Адонікамових синів – останні, а оце їхні ймення: Еліфелет, Єїл, і Шемая, і з ними шістьдесят чоловіків.

14. Із Бігвасєвих синів: Утай і Заввуд, і з ними сімдесят чоловіків.

15. І зібрав я їх біля річки, що впадає до Агави, і ми таборували там три дні, і коли я оглянув народ і священників, то із синів Левія [нікого] там не знайшов.

16. І послав я покликати Еліезера, Ариїла, Шемаїю, і Елнатана, і Яріва, і Елнатана, і Натана, і Захарію, і Мешуллама, старшин, і Йойаріва, і Елнатана, учителів.

17. І дав їм доручення до Іддо, головного чільника в місцевості Касіф'я, і вклав їм в уста, що казати до Іддо та братів його, підданих у місцевості Касіф'я, щоб вони привели до нас служителів для дому Бога нашого.

18. І привели вони до нас, – бо благословляюча рука Бога нашого була над нами, – чоловіка розумного із синів Махлі, сина Левія, сина Ізраїлевого, та Шеревею і синів його, і братів його, – вісімнадцять [чоловіків].

19. І Хашавію, і з ним Єшаю, із синів Мерарієвих, братів його та синів їхніх – двадцять.
20. І з нетінеїв, яких призначив Давид, і князів служники левитам, – двісті двадцять нетінеїв; усі вони названі за іменами.
21. І проголосив я там піст біля річки Агави, щоб упокоритися перед Богом нашим, просити у Нього щасливої дороги для себе і для дітей наших, і для всього майна нашого.
22. Бо мені соромно було просити у царя війська і вершників для охорони нашої від ворога у дорозі; тому що ми, розмовляючи з царем, сказали: Рука Бога нашого для всіх, що шукає його, [є] благословляюча, а на всіх, що залишають Його, – сила Його і гнів Його!
23. Отож, ми постилися і просили Бога нашого про це, і Він почув нас.
24. І я відділив із старшин поміж священиками дванадцять [чоловіків] : Шеревію, Хашавію і з ними десятеро із братів їхніх.
25. І віддав їм срібло і золото за вагою, і посудини – всі пожертви [для] дому Бога нашого, що дали на жертву цар, і радники його, і князі його, і всі Ізраїльтяни, які [там] були.
26. І зважив їм на їхні руки: срібла – шістсот п'ятдесят талантів, і срібних посудин – на сто талантів; золота – сто талантів;
27. І золотих чаш – двадцять, на тисячу драхм, і дві посудини із найкращої блискучої міді, що поціновувалась як золото.
28. І сказав я їм: Ви – святі Господові, і посудини – святі, і срібло і золото – добродійна жертва для Господа, Бога батьків ваших.
29. То ж будьте пильними і збережіть [це], аж доки за вагою не зважите старшині над священиками і левитами і старшинам поколінь Ізраїлевих у Єрусалимі, у сховище дому Господнього.
30. І прийняли священики і левити зважене срібло та золото, і посудини, щоб відпровадити до Єрусалиму, до дому Бога нашого.
31. І рушили ми від річки Агави дванадцятого дня першого місяця, щоби простувати до Єрусалиму; і рука Бога нашого була над нами, і рятувала нас від руки ворога, і від тих, що чатували на нас понад шляхом.
32. І прийшли ми до Єрусалиму, і були там три дні.
33. Четвертого дня ми здали срібло і золото за вагою, а також і посудини до Божого дому, на руки Меремота, сина Урійїного, священика, і з ним – Елезарові, синові Пінхасовому, і з ним – Йозавадові, синові Єшуїному, та Ноадії, синові Біннуївому, – левитам,
34. Усе за числом і вагою кожного. І все зважене записане того ж часу.
35. Діти тих, що були в полоні, які вийшли з полону, принесли для приношення всеспалення Богові Ізраїлевому дванадцять телят за всього Ізраїля, дев'яносто шість баранів, сімдесят сім ягнят, і дванадцять козлів для приношення за гріх: все це для всеспалення Господові.

36. І віддали цареві накази царським сатрапам та намісникам Заріччя, і вони пошанували народ і дім Божий.

Єздри 9

1. А коли все скінчилося, підійшли до мене старшини і сказали: Народ Ізраїлів, і священники, і левити не відділилися від народів чужинських із мерзотами їхніми, від ханаанеїв, періздеїв, євусеїв, аммонійців, моавитян, єгиптян та амореїв.

2. Тому що взяли доньок їхніх за себе і за синів своїх, і змішалось святе насіння з народами чужинськими; і причому рука найвідоміших і старшин була в цьому беззаконні першою.

3. Зачувши це слово, я роздер нижню і верхню одягу свою, і рвав волосся на голові моїй і на бороді моїй, і сидів зажурений.

4. Тоді зібралися до мене всі ті, що боялися слів Бога Ізраїлевого з причини злочину переселенців; а я сидів у зажурі до вечірньої пожертви

5. А під час вечірньої пожертви, підвівся я з місця скорботи моєї, і в роздертій нижній і верхній одяжі упав на коліна мої, і простягнув руки мої до Господа, Бога мого,

6. І сказав: Боже мій! Соромлюся і боюся піднести лице моє до Тебе, Боже мій, тому що беззаконня наші стали вище голови, і провина наша піднеслася до небес.

7. Від днів батьків наших ми у великій провині аж до цього дня; і за беззаконня наші віддані були ми, царі наші, священники наші, в руки царів чужинських, під меч, у полон і на пограбування, на посоромлення, як і цього дня,

8. І ось, по невеликому часі, дароване нам прощення від Господа, Бога нашого, і Він зберіг наш останок, і дав нам утвердитися на місці святині Його, і просвітив очі наші Бог наш, і дав нам ожити трохи у рабстві нашому.

9. Ми раби, але в рабстві нашому не залишив нас Бог наш. І прихилив Він до нас милість царів перських, щоб вони дали нам ожити, підняли дім Бога нашого, відбудували [його] з руїни його, і дали нам захист в Юдеї і Єрусалимі.

10. І нині, що скажемо, ми, Боже наш, після цього? Тому що ми залишили заповіді твої,

11. Котрі заповідав Ти через служників Твоїх пророків, кажучи: Край, у котрий ви ідете, щоб заволодіти ним, край нечистий, він опоганений нечистотою чужинських народів, їх мерзотами, котрими вони виповнили його від краю до краю у гидотах своїх.

12. Отож, ви доньок ваших не віддавайте за синів їхніх, і доньок їхніх не беріть за синів ваших, і не шукайте миру їхнього, і добра їхнього повік, щоб зміцніти вам і споживати щедроти землі тієї і передати її у спадок синам вашим навіки.

13. І по тому всьому, що запопало нас за недобрі діяння наші і за велику провину нашу, бо Ти, Боже наш, пощадив нас не за мірою беззаконня нашого і дав нам таке визволення, –

14. То невже ми знову будемо порушувати заповіді Твої і будемо родичатися з оцими мерзенними народами? Чи не прогніваєшся Ти на нас навіть до винищення [нас], так що не буде зацілілих і не буде рятунку?

15. Господе, Боже Ізраїлів! Праведний Ти. Бо ми лишилися зацілілими до цього дня, і ось ми у беззаконнях наших перед Тобою, хоч після цього неможливо нам стояти перед Тобою.

Єздри 10

1. Коли [отак] молився Єзра і сповідався, плакав і припадав перед домом Божим, зійшлося до нього вельми велике зібрання ізраїльтян, чоловіків і жінок та дітей, тому що й народ ревно плакав.

2. І відповідав Шеханія, син Єхіїлів, з Еламових синів, і сказав Єздрі: Ми вчинили злочин перед Богом нашим, що взяли [собі] за дружин чужинок із народів краю; але є ще надія для Ізраїля у цій справі;

3. Уступимо тепер у заповіт із Богом нашим, і, за порадою володаря мого, і тими, що вшановують заповіді Бога нашого, ми відпустимо [від себе] всіх дружин і [дітей], народжених ними, – і нехай буде за законом!

4. Підведися, бо це твоя справа, і ми з тобою: Підбадьорся і дій!

5. І підвівся Єзра, і наказав старшинам над священиками, левитам і всім Ізраїлем заприсягтися, що вони вчинять так; і вони склали присягу.

6. І підвівся Єзра і рушив від дому Божого в помешкання Єгохонана, Ел'яшівового сина, і прийшов туди. Хліба він не їв, і води не пив, тому що плакав через злочини пересельців.

7. І оголосили у Юдеї і в Єрусалимі усім, що [були] в полоні, щоб зібралися до Єрусалиму;

8. А хто не прийде через три дні, все майно його, за наказом чільників і старшин, буде звідтоді закляте, а самого його вилучать з громади пересельців.

9. І зібралися всі мешканці Юдеї і Веніямина до Єрусалиму за три дні. Це [було] дев'ятого місяця, двадцятого дня місяця. І сидів увесь народ на майдані біля Божого дому і тремтів через цю справу, а також від зливи великої.

10. І підвівся Єзра священик і сказав їм: Ви вчинили злочина, бо взяли собі дружин чужинських, і тим побільшили провину Ізраїля.

11. Тож покайтеся [у цьому] перед Господом, Богом батьків ваших, і виконуйте волю Його, і відділіться від народів цього краю і від дружин чужинських.

12. І відповідало все зібрання, і сказало голосно: Як ти сказав, так і вчинимо.

13. А проте народ численний і пора [тепер] дощова, і немає можливості стояти на вулиці. Зрештою, це справа не одного дня і не двох, тому що ми багато у цій справі згрішили.

14. Нехай наші старшини залишаться на місці замість всієї громади, і всі у містах наших, котрі взяли дружин чужинських, нехай приходять сюди у визначений час і з ними старший кожного міста і судді його, аж доки не відвернеться од нас палаючий гнів Бога нашого за цю справу.

15. Тоді Йонатан, син Асагелів, та Яхзея, син Тіквин, стали над цим ділом, а Мешуллам та левит Шеббетай помагали їм.

16. І вчинили так пересельці. І відділені [для цього] Єздра священик, старшини поколінь, від кожного покоління їхнього, і всі вони [названі] за йменнями. І зійшлися вони на зібрання першого дня десятого місяця, для розгляду цієї справи.
17. І скінчили [розгляд] про всіх, котрі взяли дружин чужинських, до першого дня першого місяця.
18. І знайшлися поміж синами священиків такі, що взяли дружин чужинських, – із синів Ісуса, сина Йоадакового, та братів його: Моасея, і Еліезера, і Яріва, і Гедалію.
19. І дали вони руки свої, [як запевнення], що відпустять дружин своїх, і [що вони] мусять [принести] для пожертви барана за свою провину.
20. Із синів Іммерових: Ханані та Зевадія;
21. І з синів Харімових: Массея і Елійя, і Шемая, і Єхіл, і Уззія.
22. Із синів Пашхурових: Ел'йоенай, Маасея, Ізмаїл, Натанаїл, Йозавад та Ел'аса.
23. А з левитів: Йозавад, і Шімі'ї, і Келая, він же Келіта; Петахія, Юда і Еліезер.
24. І зі співаків: Ел'яшів. І з брамників: Шаллум, і Телем, і Урі.
25. Із Ізраїля: – із синів Пар'ошових: Рам'я, і Іззія, і Малкійя, і Мійямін, і Елезар, і Малкійя та Беная.
26. Із синів Еламових: Маттанія, Захарія, і Єхіл, і Авді, і Єремот, і Елійя.
27. Із синів Затту: Ел'йоенай, Ел'яшів, Маттанія, і Єремот, і Завад та Азіза.
28. Із синів Беваєвих: Єгоханан, Хананія, Заббай, Атлай.
29. Із синів Банієвих: Мешуллам, Маллух, і Адая, Яшув, і Шеал та Рамот.
30. Із синів Пахатових: Моав, Адна, і Хелал, Беная, Маасея, Маттанія, Веселііл, і Біннуй та Манасія.
31. Із синів Харімових: Еліезер, Їшшія, Малкійя, Шемая, Шімон.
32. Веніамин, Маллух, Шемарія;
33. Із синів Хашумових: Маттенай, Мататта, Завад, Еліфелет, Єремай, Манасія, Шім'ї.
34. Із синів Банаєвих: Маадай, Амрам, і Уїл.
35. Беная, Бедея, Келугу,
36. Ванія, Меремот, Ел'ятів,
37. Маттанія, Маттенай, і Яасай,
38. І Бані, і Біннуй, Шім'ї,
39. І Шелемія, і Натан, і Адая,

40. Махнадвай, Шашай, Шарай,
41. Азарїїл і Шелемія, Шемарія,
42. Шаллум, Амарія, Йосип,
43. Із синів Нево: Сїїл, Маттітія, Завад, Зевїна, Яддай, і Йоїл, Беная.
44. Усі ці взяли [за себе] дружин чужинських, а деякі з цих жінок народили дітей.

Книга Неємїї

КНИГА НЕЄМІЇ

Неємїї 1

1. Слова Неємїї, Гахалїїного сина: Місяця кіслева двадцятого року, був я у замку Шушан.
2. І прийшов Хананї, один із братів моїх, він і декілька чоловік із Юдеї. І запитав я їх про вцілілих юдеїв, котрі визволилися з полону, та про Єрусалим.
3. І сказали мені: Зацілілі, котрі залишилися від полону, перебувають там у своїй країні, у великім бідуванні та в ганьбі, і мур Єрусалиму зруйнований, а брами його спалені вогнем.
4. Зачувши ці слова, я сів і заплакав, і зажурений був декілька днів, і постився, і молився перед Богом Небесним.
5. І говорив: Господе, Боже небес, Боже Великий та Грізний, що пильнує заповіта і милість до тих, що люблять Тебе і виконують заповіді Твої!
6. Нехай же вухо Твоє буде уважним і очі Твої розплющені, аби почути молитву служника Твого, котрою я тепер день і ніч молюся перед Тобою за синів Ізраїлевих, служників Твоїх, і сповідаюся за гріхи синів Ізраїлевих, котрими згрішили ми перед Тобою, – і я, і дім батька мого.
7. Ми діяли вельми розбещено супроти Тебе і не дотримувалися заповідей і настанов, та наказів, котрі Ти заповідав Мойсеєві, слугі Твоєму.
8. Але пригадай слово, котре Ти заповідав Мойсеєві, служникові Твоєму, кажучи: Якщо ви будете грішити, то Я розпорощу вас поміж народами;
9. А якщо навернетесь до Мене і будете дотримуватися заповідей Моїх і виконувати їх, то, хоч би вигнали вас до краю небес, то й звідти заверну вас, і проведу вас на місце, котре я вибрав, щоб там ім'я Моє було.
10. Тепер вони слуги Твої і народ Твій, котрого Ти визволив силою Твоєю великою і рукою Твоєю могутньою.
11. Благаю Тебе, Господе! Нехай вухо Твоє буде уважним до молитви служника Твого і до молитви служників Твоїх, які люблять упокорюватися перед йменням Твоїм. І посприрай служникові Твоєму зараз, і даруй йому милість у цього чоловіка. – Тому що я був чашником у царя.

Неємії 2

1. Місяця нісану, двадцятого року царя Артаксеркса, було перед ним вино. І я взяв те вино і подав цареві, перед яким ніколи не був зажуреним.
2. Але цар сказав мені: Чому обличчя твоє сумне? Адже видно, що не хворий, чи не жаюра це на серці? Тоді я вельми злякався.
3. І сказав цареві: Нехай живе цар повіки! Як не бути сумним моєму обличчю, коли місто, дім гробів батьків моїх, спустошене, а брами його спалені вогнем!
4. І сказав мені цар: То чого ти бажаєш? Я помолився Богові небесному,
5. І сказав цареві: Якщо це бажане цареві, і якщо в добрій волі слуга твій в очах твоїх, то пошли мене до Юдеї, до міста, де могили батьків моїх, щоб я відбудував його.
6. І сказав мені цар (і цариця також сиділа біля нього): Скільки часу триватиме твоя мандрівка, і коли ти повернешся? І бажано було цареві послати мене, потому, як я повідав йому час.
7. І сказав я цареві: Якщо цареві бажано, то нехай дасть мені листи до намісників Заріччя, щоб вони супроводжували мене, аж доки я не дійду до Юдеї,
8. І листа до Асафа, доглядача царських лісів, щоб дав мені деревини для замкових брам, що біля Божого дому, і для міського муру, і для дому, до котрого я маю увійти. І зважив на мене цар, бо щедра рука Бога мого була наді мною.
9. І прийшов я до намісників Заріччя, і віддав їм цареві листи. Цар послав зі мною старшин військових та вершників.
10. Коли зачув про те хоронянин Санваллат і служник аммонієць Товія, то їм було вельми прикро, що прийшов чоловік клопотатися про добробут синів Ізраїлевих.
11. І прийшов я до Єрусалиму, і, пробувши там три дні,
12. Я підвівся вночі і декілька чоловіків зі мною, і нікому не сказав, що Бог мій поклав мені на серце вчинити для Єрусалиму; а тварини зі мною не було жодної, окрім тієї, на котрій я приїхав.
13. І виїхав я вночі через Долинну браму, перед джерелом Драконовим до брами Смітникової; і оглянув я мури Єрусалиму зруйновані, і його брами, спалені вогнем.
14. І під'їхав я до брами Джерела і до царської водойми; але там не було місця, щоб пройти тварині, котра була піді мною.
15. Тоді я піднявся уздовж струмка, і оглядав мура, і повернувся назад, і ввійшов Долинною брамою, і так повернувся.
16. А старшини не відали, куди я ходив, і що робив, ні юдеям, ні священикам, ні найвідомішим, ні старшинам, ані іншим виконавцям робіт я доти нічого не розповідав.
17. Тоді я сказав їм: Ви бачите біду, в котру ми потрапили; Єрусалим безлюдний і спустошений, і брами його спалені вогнем; ходімо, відбудуємо мури Єрусалиму, щоб ми не були більше в такій ганьбі.

18. І я розповів їм про щедру руку Бога мого, яка була наді мною, а також про слова царя, котрі він говорив мені. І сказали вони: Підводьмося, будемо споруджувати! – і зміцнили вони руки свої на добре діло.

19. Коли почув це хоронянин Санваллат і аммонієць, служник Товія, і араб Гешем, то насміхалися з нас, і з презирством казали: Що то за діло, котре ви намірилися вчинити? Чи не будете ви бунтувати супроти царя?

20. А я відповів їм, і сказав: Бог Небесний, Він сприятиме нам, тому що ми, слуги Його, підведемося і відбудуємо, а вам немає ані часточки, ані права, ані пам'ятки в Єрусалимі.

Неємії 3

1. І підвівся Еліяшив, першосвященик, і брати його священики, і спорудили Овечі ворота. Вони освятили їх і вставили двері їхні, і від вежі Меа освятили їх до башти Хананїла.

2. І біля нього будували єрихоняни, а поруч з ними будував Заккур, син Імріїв.

3. А браму Рибну споруджували уроджені Сенаїні; і вони покрили її, і навісили двері її, і замки до них, засуви для них.

4. Біля них відбудовував мура Меремот, син Урійї, Коцового сина, а поруч з ними працював Мешуллам, син Берехїї, Мешав'їлового сина, а поряд з ними трудився Садок, Баанин син.

5. А біля них відбудовували текояни; а втім, вельможі їхні не схилили шиї своєї, аби попрацювати для Господа свого.

6. А Стару браму відбудовували Йояда, син Пасахїв, та Мешуллам, син Бесодеїн – вони покрили її і навісили двері її, і замки до них, і засуви до них.

7. Біля них працював гів'онеянин Мелатія та меронотеянин Ядон з людьми Гів'ону та Міцпи, що були підлеглими намісникові Заріччя.

8. Поруч із ними трудився Уззіл, син Хархаїн, із золотарів, а поряд з ним докладав зусиль Хананія, син Раккахімів, один з тих, що виготовляли пахощі. Вони відбудували Єрусалим аж до Широкого муру.

9. Біля них працював Рефая, син Хурів, старший половини єрусалимської округи.

10. Біля них і навпроти дому свого трудився Єдая, син Харумафів; а поруч з ним працював Хаттуш, син Хашавнеїн.

11. На другій ділянці відбудовував Малкійя, син Харімів, та Хашшув, син Пахат-Моавів, вони також відбудовували і вежу Печей.

12. Біля них відбудовував Шаллум, син Лохеша, старший половини єрусалимської округи; він та донька його.

13. Браму Долинну відбудовував Ханун та мешканці Заноаху, – вони збудували її, і навісили двері її, замки до них, і засуви до них, і ще відбудували вони тисячу ліктів муру до брами Смітникової.

14. А Смітникову браму відбудовував Малкійя, син Рехавів, старший Бет-Керемської округи, – він збудував її, і нависив її двері, замки до них, і засуви до них.
15. Браму Джерельну відбудовував Шаллум, син Кол-Хезеїв, старший округи Міцпи, – він збудував її, і покрити її, і нависив двері її, і замки до них, і засуви до них, він також відновлював мура біля водойми Шелах і до сходинок, що збігали з міста Давидового.
16. За ним відновлював Неємія, син Азбуків, старший половини Бетцурської округи аж до гробниць Давидових, і до викопаного ставу, і до дому Лицарів.
17. За ним відновлювали левити: Рехум, син Беніїв, поруч із ним – Хашавія, старший половини округ Кеїла, за свою округу.
18. За ним працювали брати їхні: Баввай, син Хенадаїв, старший половини округи Кеїла.
19. І відбудовував поруч із ним Езер, син Єшуїн, старший Міцпи, на їхній ділянці, навпроти входу до зброярні на розі муру.
20. За ним ревно відбудовував Барух, Заббаїв син, на іншій ділянці, від рогу до дверей дому першосвященика Еліяшіва.
21. За ним працював Меремот, син Урійї, сина Коцового, на іншій ділянці, від дверей дому Еліяшівового до кінця Еліяшівового дому.
22. За ним працювали священики з довкілля.
23. За ними працювали Веніямин, син Хашшувів, навпроти свого дому; за ним трудився Азарія, син Маасеї, сина Ананіїно, біля дому свого.
24. За ним працював Біннуй, син Хенадаїв, на іншій ділянці, від дому Азарії, до рогу муру і до залому.
25. За ним Палал, син Узаїв, навпроти рогу муру і вежі, що виходить від горішнього дому царевого, котра біля двору в'язничного; за ним – Педея, син Пар'ошів.
26. А нетінеї, котрі мешкали в Офелі, відбудували навпроти Водяної вежі на схід, і до вежі що виступала.
27. За ними відбудовували техояни, на іншій ділянці, від місця навпроти великої вежі, що виступала до Офельського муру.
28. Далі за браму Кінську відновлювали священики, кожний навпроти дому свого.
29. За ними працював Садок, син Іммерів, навпроти свого дому, а за ним – Шемая, син Шеханіїн, сторож Східної брами.
30. За ним відбудовував Хананія, син Шелеміїн, та Ханун, шостий син Цалафів, на іншій ділянці. За ним працював Мешшуллам, син Берехіїн, навпроти своєї кімнати.
31. За ним відбудовував Малкійя, син золотаря, аж до дому храмових нетінеїв та крамарів, навпроти брами Міфкад, і аж до наріжного помешкання.
32. А між наріжним помешканням до брами Овечок відбудовували золотарі та крамарі.

Неємії 4

1. Коли почув Санваллат і Товія, і араби, і аммонійці, і ашдодяни, що ми відбудовуємо Єрусалимський мур, то вельми нарікали і гнівалися, і збиткувалися над юдеями.
2. І казали при братах своїх і при самарійських військових людях, і сказали: Що витворяють ці безсилі юдеї? Невже їм це дозволять? Невже будуть вони приносити пожертви? Невже скінчать вони [те], [що розпочали] удень? Невже вони оживлять каміння, що в купах пороху і притому обпаленого?
3. А Товія амонитянин, що був біля нього (Санвалата), сказав: Нехай лишень будують; піде лис і зруйнує їхній кам'яний мур.
4. Почуй, о Боже наш, у якому ми презирстві, і заверни лайку їхню на їхню голову, і віддай їх на здобич у край полону!
5. І не покрий беззаконня їхнього, і гріх їхній хай не згладиться перед лицем Твоїм, тому що вони підбурювали Тебе гніватися на будівничих.
6. І увесь мур уже був з'єднаний довкола і вже вимуруваний був мур до половини його (по висоті). Тому що народ приклав серце до роботи.
7. Коли почув Санваллат, і Товія, і араби, і амонитяни, і ашдоняни, що мури єрусалимські відбудовуються, що пошкодження почали замуровуватися, то це вельми розгнівало їх.
8. І змовилися всі разом піти війною на Єрусалим, і зруйнувати його.
9. Але ми молилися Богові нашому. І виставляли супроти них сторожу вдень і вночі, для порятунку від них.
10. Але юдеї сказали: Ослабла сила у носильників, а сміття багато, і ми не зможемо далі відбудовувати мура.
11. А вороги наші говорили: Не довідаються і не спізнають, як раптово ми зайдемо до середини їхньої, і повбиваємо їх, і зупинимо роботу.
12. Коли приходили євреї, що мешкали поблизу від них, і говорили нам разів із десять, з усього довкілля, що вони вчинять напад на нас;
13. Тоді у низинних місцях біля міста, за муром, на місцях високих поставив я народ за племенами з мечами їхніми, зі списами їхніми і луками їхніми.
14. І оглянув я, і піднявся, і сказав я до найвідоміших і старшин і до решти народу: не бійтеся їх; пам'ятайте Господа Великого і Грізного, і бійтеся за братів своїх, і за синів своїх, і за доньок своїх, за дружин своїх і за доми свої.
15. Коли зачули вороги наші, що нам відомий замір їхній, тоді Бог звів їхній замір нанівець, і всі ми повернулися до мурів, кожний до своєї праці.
16. Від того дня половина моїх служників займалася роботою, а друга половина їх міцно тримала списи, щити, і луки, і панцері, а старшини стояли позаду всього дому Юдиного.
17. Будівничі, які працювали на мурі, і носії вантажів, котрі накладали їм, однією рукою виконували роботу, а другою тримали списа.

18. Кожний із будівничих був підперезаний мечем на стані своєму, і отак вони будували. А біля мене був сурмач.

19. І сказав я найвельможнішим і старшинам, і решті народу: Праця велика і значна, і ми розпорошені по мурові, і віддалені один від одного;

20. А тому, звідки почуєте ви звук сурми, туди негайно збирайтеся до нас; Бог наш буде воювати за нас!

21. Отак звершували ми роботу; і половина тримала списи від сходу зорі, аж до появи зірок.

22. Понад це, того ж часу, я сказав народові, щоб у Єрусалимі ночували усі зі служниками своїми, – і будуть вони у нас по ночах на сторожі, а вдень працюватимуть.

23. І ні я, ні брати мої, ані слуги мої, ані сторожа, що була зі мною, не скидали з себе одежі своєї, і меча жодний не залишав для умивання.

Неємії 5

1. І зчинилося ремство в народі і в дружин його на братів своїх юдеїв.

2. Були такі, котрі казали: Нас, синів наших і доньок наших багато, тому ми бажаємо діставати хліб, аби мали змогу їсти, і жити.

3. Були й такі, котрі казали: Поля свої, і виноградники, і доми свої ми віддаємо в заставу, щоб купити зерна і не вмерти.

4. Були й такі, котрі казали: Ми позичили срібло на податок цареві під заставу за лани наші та виноградники наші;

5. У нас таке саме тіло, як у братів наших, і сини наші такі самі, як їхні сини, а ми, ось, мусимо віддавати синів наших і доньок наших у рабство, і деякі з доньок наших уже є у рабстві. Немає жодних засобів для викупу в руках наших; і лани наші і виноградники наші в інших.

6. Коли я зачув ремство їхнє і отакі слова, я вельми розгнівався.

7. Серце моє шаліло, і я суворо дорікав найвельможнішим і старшинам, і сказав їм: Ви займаєтеся здирством з братів ваших. І скликав я супроти них велике зібрання.

8. І сказав їм: Ми викупляли братів своїх юдеїв, проданих народам, наскільки були спроможні, а ви будете продавати навіть братів своїх? Чи вони мають бути продані нам? Вони мовчали, і не знаходили відповіді.

9. І сказав я: Не гаразд ви вчиняєте. Хіба не в страхові перед Богом нашим ви маєте ходити, через ганьбу від тих поганів, ворогів наших?

10. І я також, брати мої, і служники при мені давали їм у позику і срібло, і хліб: нехай залишиться їм цей борг.

11. Я благаю вас, поверніть же їм нині лани їхні, виноградні та оливкові сади їхні, і доми їхні, і відсотки зі срібла і хліба, і вина, і оливи, за котрі ви вчинили позичку їм.

12. І сказали вони: Повернемо і не будемо з них вимагати; вчинимо так, як ти говориш. І покликав я священників, і наказав їм запрягтися, що вони так і вчинять.

13. І обтрусив я коліна свої і сказав: Отак нехай витрусить Бог кожного чоловіка, котрий не дотримається слова цього, і з дому його, і з маєтку його, і отак нехай буде в нього витрушено і порожньо. І сказало все зібрання: Амінь! І прославили Бога, і народ дотримався слова цього.

14. Також: від того дня, коли цар настановив мене їхнім намісником в юдейському краї, від року двадцятого й аж до року тридцять другого царя Артаксеркса і упродовж дванадцяти літ не їли намісницького хліба ні я, ані брати мої.

15. А попередні намісники, котрі були до мене, вчиняли утиски народів, і брали від них хліб та вино, окрім сорока шеклів срібла; навіть служники їхні панували над народом. Але я не чинив так, тому що був у страхів Божому.

16. При цьому працю на мурах я продовжував; ланів ми не закуповували; і всі служники мої збиралися туди на роботу.

17. Юдеїв і старшин бувало по сто п'ятдесят душ за моїм столом, у мене, крім тих, що приходили до нас із довколишніх народів.

18. А ось що готовилося на один день: один бик, шість відібраних овечок, і птиця готувалася в мене, а за десять днів витрачалося багато всякого вина. І при всьому цьому хліба від намісників я не вимагав, бо важка служба лежала на цьому народів.

19. Згадай же, Боже мій, на добро мені, все те, що я вчинив для людей цих!

Неємії 6

1. Коли почув Санваллат, і Товія, і араб Гешем і та решта ворогів наших, що я відбудував мура, і не залишив на ньому пошкоджень, – а втім, на той час я ще не навішував дверей у брамах, –

2. Тоді прислав Санваллат та Гешем до мене сказати: Прийди, і зйдемося в одному із поселень на долині Оно. Але вони замислили вчинити мені лихе.

3. І послав я до них послів, кажучи: Я виконую велику роботу, і не можу прийти. Чому має зупинитися робота ця на той час, як я залишу її, та зйду до вас?

4. Чотири рази прислали вони до мене з отаким запрошенням, і я відповідав їм так само.

5. Тоді прислав до мене Санваллат уп'яте свого служника, котрий мав у руці відкритого листа

6. У ньому було написано: Чутка ходить поміж народів, і Гашму говорить, що нібито ти і юдеї замислили відділитися, а тому й відбудовуєш мури і хочеш бути в них царем, за тими ж чутками.

7. І пророків поставив ти, щоб вони розголошували про тебе в Єрусалимі і говорили: Цар Юдейський! І подібні речі дійдуть до царя. Отож, приходь, і порадимося разом.

8. І послав я до нього, кажучи: Нічого подібного не було, про що ти говориш; це ти вигадав своїм розумом.

9. Бо всі вони залякували нас, сподіваючись: опустяться руки їхні, залишать справу, і вона не звершиться; але зараз, о Боже, зміцни мої руки!

10. Прийшов я в дім Шемаї, сина Делаї, Мегатав'їлового сина, а він зачинився і сказав: Ходімо до Божого дому, всередину храму, і замкнемо за собою двері храму, бо прийдуть убити тебе, і прийдуть уночі вбити тебе.

11. Але я сказав: Чи може втікати такий чоловік, як я? Чи може такий, як я, зайти до храму, щоби залишитися живим? Не піду!

12. Я знав, що не Бог послав його, але він пророкував до мене, бо Товія і Санваллат підкупили його.

13. Бо він для того й був підкуплений, щоб я злякався, і вчинив так, і згрішив, і, щоб про мене ходила недобра слава.

14. Згадай, Боже мій, Товію, і Санваллата за цими вчинками їхніми, а також пророчицю Ноадію та інших пророків, котрі хотіли залякати мене!

15. І завершили мура двадцять п'ятого дня місяця елула, за п'ятдесят два дні.

16. Коли зачули про це всі вороги наші, і побачили це всі народи, котрі довкола нас, тоді вони вельми упали в очах своїх і спізнали, що праця наша вчинена від нашого Бога!

17. А понад те вельможі Юдеї багато писали листів, котрі надсилалися до Товії, а Товіїні листи приходили до них.

18. Тому що багато серед них у Юдеї були в таємній спілці з ним, бо він був зятем Шеханії, Арахового сина, а син його Єгоханан узяв за себе доньку Мешуллама, Берехіїного сина.

19. Навіть про добродієства його вони говорили при мені, а мої слова передавали йому. Товія надсилав листи, щоб залякати мене.

Неємії 7

1. Коли мура добудували, і я навісив двері, і настановлені були на своє служіння брамники, і співаки, і левити,

2. Тоді я сказав братові моєму Ханані і старшині Єрусалимської фортеці Хананію, бо він був чоловіком правдивим, і Бога боявся більше, аніж інші.

3. І я сказав їм: Нехай не відчиняються брами Єрусалимські, аж доки не пригріє сонце, і доки вони стоять, нехай замикають і зачиняють брами. І поставив я сторожу із мешканців Єрусалиму, кожного дня на його сторожу, і кожного навпроти дому його.

4. Але місто було значне і просторе, а народу в ньому було небагато і будинки залишалися в руїнах.

5. І поклав мені Бог мій на серце зібрати вельможних і старшин та народ, щоб учинити перепис. І знайшов я родовідний перепис тих, котрі спочатку прийшли, і в нім написано:

6. Ось мешканці країни, котрі вирушили з полону, бранці, що за наказом Навуходоносора, царя вавилонського, були у вигнанні, а відтак повернулися до Єрусалиму та Юдеї, кожний до свого міста;
7. Ті, котрі пішли із Зоровавелем, Ісусом, Неємією, Азарією, Раамією, Нахаманієм, Мордехаєм, Білшаном, Місперетом, Бігваєм, Нехумом, Бааною. Число людей народу Ізраїлевого:
8. Синів Пар'ошових – дві тисячі сто сімдесят два;
9. Синів Шеватійних – триста сімдесят два;
10. Синів Арахових – шістсот п'ятдесят два,
11. Синів Пахат-Моавових, із синів Ісусових та Йоавових – дві тисячі вісімсот вісімнадцять.
12. Синів Еламових – тисяча двісті п'ятдесят чотири,
13. Синів Заттуєвих – вісімсот сорок п'ять.
14. Синів Заккаєвих – сімсот шістдесят.
15. Синів Біннуєвих – шістсот сорок вісім.
16. Синів Беваєвих – шістсот двадцять вісім.
17. Синів Азгадових – дві тисячі триста двадцять два.
18. Синів Адонікамових – шістсот шістдесят сім.
19. Синів Бігваєвих – дві тисячі шістдесят сім.
20. Синів Адінових – шістсот п'ятдесят п'ять.
21. Синів Атерових – з синів Хізкійїних – дев'яносто вісім.
22. Синів Хашумових – триста двадцять вісім.
23. Синів Бецаєвих – триста двадцять чотири.
24. Синів Харіфових – сто дванадцять.
25. Уродженців Гів'ону – дев'яносто п'ять.
26. Мешканців із Віфлєсму та Нетофи – сто вісімдесят вісім.
27. Мешканців із Анатоту – сто двадцять вісім.
28. Мешканців із Бет-Азмавету – сорок два.
29. Мешканців із Кір'ят-Єаріму, Кефіри та Беероту – сімсот сорок три.
30. Мешканців з Рами та Гави – шістсот двадцять один.

31. Мешканців з Міхмасу – сто двадцять два.
32. Мешканців з Бет-Елу та Аю, – сто двадцять три.
33. Мешканців з Нево другого – п'ятдесят два.
34. Синів Еламу Другого – тисяча двісті п'ятдесят чотири.
35. Синів Харіму – триста двадцять.
36. Уродженців з Єрихону – триста сорок п'ять.
37. Уродженців з Лоду і Хадіду й Оно – сімсот двадцять один.
38. Уродженців із Сенаї – три тисячі дев'ятсот тридцять.
39. Священиків, синів Єдаїних з Ісусового дому – дев'ятсот сімдесят три.
40. Синів Іммерових – тисяча п'ятдесят два.
41. Синів Пашхурових – тисяча двісті сорок сім.
42. Синів Харімових – тисяча сімнадцять.
43. Левитів, синів Ісусових із Кадміїлового дому, з Годавіїних синів – сімдесят чотири.
44. Співаків, синів Асафових – сто сорок вісім.
45. Брамників, синів Шаллумових, синів Атерових, синів Талмонових, синів Аккувових, синів Хатітиних, синів Шоваєвих – сто тридцять вісім.
46. Храмових нетінеїв – сини Ціхині, сини Хасуфині, сини Таббаатові,
47. Сини Керосові, сини Сіїні, сини Падонові,
48. Сини Левана, сини Хагави, сини Салмаєві.
49. Сини Хананові, сини Гідделові, сини Гахарові;
50. Сини Реаїні, сини Рецінові, сини Некодині;
51. Сини Газзамові, сини Уззині, сини Пасахові,
52. Сини Бесаєві, сини Меунімові, сини Нефішесінові,
53. Сини Бакбутові, сини Хакуфині, сини Хархурові,
54. Сини Бацлітові, сини Мехидині, сини Харшині,
55. Сини Баркосові, сини Сісерині, сини Темахові,
56. Сини Неціяхові, сини Хатіфині,
57. Сини рабів Соломонових; сини Сотаєві, сини Соферетові, сини Перідині.

58. Сини Яалині, сини Дарконові, сини Гідделові;
59. Сини Шефатїїні, сини Хаттілові, сини Похерет-Гаццеваїмові, сини Амонові;
60. Усіх цих храмових підданців та синів Соломонових рабів – триста дев'яносто два.
61. А оце ті, що прийшли з Тел-Мелаху, з Тел-Харші, Керуву, Аддану та Іммеру, і не могли довести родоводу батьків своїх та свого насіння, і чи з Ізраїля вони.
62. Синів Делаїних, синів Товїїних, синів Некодиних – шістсот сорок два.
63. А також із священиків: сини Ховаїні, сини Коцові, сини Барзіллая, що взяв дружину із доньок Гїлеадянина Барзіллая, і почав зватися їхнім ім'ям.
64. Вони шукали родовідного запису свого родоводу, але не знайшли, а тому за це змішання вилучені із священства.
65. І Тиршата сказав їм, щоб вони не їли із Святого Святих, аж доки не стане священик з Урімом та Туммімом.
66. А всього в цій громаді було сорок дві тисячі триста шістдесят чоловіків,
67. Окрім їхніх служників та їхніх служниць, котрих було сім тисяч триста тридцять сім; а при них співаків і співачок – двісті сорок п'ять.
68. Коней у них було сімсот тридцять шість, їхніх мулів двісті сорок п'ять.
69. Верблюдів чотириста тридцять п'ять, віслуків шість тисяч сімсот двадцять.
70. Деякі старшини батьківських родів зробили внески на виконання робіт. Тиршата віддав до скарбниці золотом тисячу драхм, п'ятдесят кропильниць, п'ятсот тридцять священицьких шат.
71. І деякі із старшин батьківських родів віддали до скарбниці на виконання робіт двадцять тисяч драхм золота, і дві тисячі двісті мін срібла.
72. Інші з народу дали двадцять тисяч драхм золота, і дві тисячі мін срібла, і шістдесят сім священицьких шат.
73. І почали жити священики і левити, і брамники, і співаки, і народ, і храмові нетінеї, і увесь Ізраїль у містах своїх.

Неємїї 8

1. Коли прийшов сьомий місяць, і сини Ізраїлеві мешкали по містах своїх, тоді зібрався увесь народ, мов один чоловік, на майдан, котрий перед Водною брамою, і сказали книжникові Єздрі, щоб він приніс книгу Закону Мойсеевого, котрого заповідав Господь Ізраїлеві.
2. І приніс священик Єзра Закон перед зібрання чоловіків і жінок і всіх, котрі могли розуміти, першого дня сьомого місяця.

3. І читав з нього на майдані, котрий перед Водною брамою, від світанку до полудня, перед чоловіками і жінками, а також перед тими, хто міг розуміти, і вуха всього народу були звернені до книги Закону,
4. Книжник Єздра стояв на дерев'яному помості, котрого для нього спорудили; за ним, по праву руку його, стояли Маттітія, і Шема, і Аная, і Урійя, і Хілкійя, і Маасея, а по ліву руку його: Педая, і Мішаїл, і Малкійя, і Хашум, і Хашбаддана, Захарія, Мешуллам.
5. І розгорнув Єздра книгу цю на очах усього народу, бо він стояв вище від усього народу. І коли він розгорнув її, увесь народ підвівся.
6. І благословив Єздра Господа, Бога Великого. І увесь народ відповідав: Амінь! Амінь! Піднімаючи догори руки свої, і схилили голови і поклонялися Господові лицями до землі.
7. Ісус, і Бані, і Шеревея, Ямін, Аккув, Шаббетай, Годійя, Маасея, Келіта, Азарія, Йозавад, Ханан, Пелая та левити пояснювали народові Закона в той час, як народ стояв на своєму місці.
8. І читали з книги, із Божого Закону, виразно і розтлумачували, і народ розумів прочитане.
9. І Неємія, він же Тиршата, і книжник Єздра, священник, і левити, що навчали народ, сказали всьому народові: День цей – святий Господові, Богові вашому: не журіться і не плачте, тому що увесь народ плакав, слухаючи слова Закону.
10. І сказав їм: Ідїть, їжте жирне, і пийте солодке, і посилайте частки тим, у кого нічого не наготовлено; бо день цей святий Господові нашому. І не журіться, тому що радість Господа – то ваша сила.
11. І левити заспокоювали увесь народ, кажучи: Припиніть, бо день цей, святий, не журіться.
12. І пішов увесь народ їсти і пити, і посилати частки, і святкувати з великою радістю; тому що зрозуміли слова, котрі сказали їм.
13. Другого дня зібралися старшини поколінь від усього народу, священники і левити до книжника Єздри, щоб він розтлумачував їм слова Закону.
14. І знайшли написане в Законі, котрого Господь дав через Мойсея, щоб сини Ізраїлеві сьомого місяця, на свято, жили в куренях.
15. А тому оголосили і проголосили по всіх містах своїх і в Єрусалимі, кажучи: Підїть на гору, і несїть гілки оливи садової, і гілки миртові, і гілки пальмові, і гілки широколистих дерев, щоб учинити курені, як написано.
16. І пішов народ, і принесли, і вчинили собі курені, кожний на своєму даху, і на подвір'ях своїх, і на подвір'ях дому Божого, і на майдані біля Водної брами, і на майдані коло Єфремової брами.
17. Уся громада, що повернулася з полону, вчинили курені, і замешкала в куренях, бо від днів Ісуса Навина, до цього дня, не робили того сини Ізраїлеві. Радість була вельми велика.

18. І читав з книги Закону Божого щодня, від першого до останнього дня. І святкували свято сім днів, а восьмого дня святкування – за настановою.

Неємії 9

1. Двадцять четвертого дня цього місяця зібралися всі сини Ізраїлеві в пості та у веретищах, і з попелом на головах своїх, із порохом на них.

2. І відділилося сім'я Ізраїлеве від усіх народів, і підвелися, і сповідалися за гріхи свої і за злочини батьків своїх.

3. І стояли на своєму місці, і чверть дня читали з книги Закону Господнього, Бога свого, і чверть сповідалися і поклонялися Господові, Богові своєму.

4. І стали на звищене місце левитів: Ісус і Бані, і Кадміїл, Шеванія, Бунні, Шеревея, Бані, Кенані, і кликали дужим голосом до Господа, Бога свого.

5. І сказали левити: Ісус і Кадміїл, Бані, Хашавнія, Шеревея, Годійя, Шеванея, Пехатія: підведіться, прославте і благословіть Господа, Бога свого, од віку і до віку. І буде благословенним ймення Твоєї слави, бо Ти піднесений над усіляким благословенням і похвалою.

6. Ти, Госпode, єдиний, Ти витворив небо, небеса небес, і все військоїхне, землю і все, що на ній, моря, і все, що в них, і Ти живиш усе це, і небесне військо Тобі поклоняється.

7. Ти Сам, Госпode Боже, вибрав Аврама, і вивів його з Ура халдеїв, і дав йому ім'я Авраам.

8. І знайшов серце його вірним перед Тобою, і склав з ним заповіта, щоби дати насінню його землю ханаанеїв, хеттеїв, амореїв перізеїв амореїв євусеїв і гіргашеїв. І Ти дотримався слова Свого; тому що Ти праведний.

9. Ти побачив бідування батьків наших у Єгипті, і почув волення їхне біля Червоного моря

10. І явив ознаки та дива над фараоном, і над усіма служниками його, і над усім народом його країни його, бо Ти знав, що вони зарозуміло поводитися з ними, і вчинив Ти собі ім'я до цього дня.

11. Ти море розтяв перед ними, і вони пройшли посеред моря суходолом, а тих, що наздоганяли їх, Ти кинув у глибини, мов камінь до могутньої води.

12. У стовпі хмарини Ти проводив їх удень, і в стовпі вогню – уночі, щоб освітлювати їм дорогу, котрою мали йти.

13. І зійшов Ти на гору Сінай, і говорив з ними і розмовляв з ними з неба, і дав їм справедливе право та справедливі суди, настанови і заповіді доброзичливі.

14. І відкрив їм святу Твою суботу, і заповіді, і настанови, і Закон зголосив через служника Твого Мойсея.

15. І хліб з неба ти дав їм у голоді їхньому, і воду зі скелі джерелив їм у спразі їхній, і сказав їм, щоб вони пішли й оволоділи землею, котру Ти обіцяв їм, присягаючись дати їм.

16. Але вони і батьки наші виявили впертість, і шию свою мали твердою, і не дослухалися заповідей Твоїх;
17. Не захотіли підкоритися, і не пам'ятали пречудових діянь Твоїх, котрі Ти учиняв серед них, але тримали шиї свої твердими, і, повставши, настановили вождя, аби повернутися в рабство своє. Однак Ти Бог, що любить прощати, ласкавий і милосердний та довготерпеливий, Ти повільний на гнів, і по великій милості не залишив їх.
18. І хоч вони зробили собі литого бичка, і сказали: Ось бог твій, котрий вивів тебе з Єгипту, і хоч удавалися до великих заколотів,
19. Але Ти, за великим милосердям Твоїм, не залишав їх у пустелі; стовп хмарини не відходив од них удень, аби проводити їх у дорозі, і стовп вогню уночі, щоб освітлювати їм шлях, по котрому мали йти.
20. І Ти дав їм Духа Твого доброго, щоб наставляти їх, і манну Твою не боронив устам їхнім, і воду давав їм для спраги їхньої.
21. Сорок років Ти підтримував їх у пустелі; вони ні в чому не мали нестачі, одежа їхня не віддала зносу, і ноги їхні не пухли.
22. І Ти дав їм царства та народи, і розподілив їм за спадком, і вони оволоділи землею Сигона, і землею царя хешбонського, і землею Ога, царя башанського.
23. І синів їхніх Ти розмножив, як зорі небесні, і ввів їх до краю, котрого Ти обіцяв батькам їхнім, що вони прийдуть володіти ним.
24. І увійшли сини їхні, і оволоділи землею, І Ти підкорив їм мешканців краю, ханааней, і віддав їх в руку їхню, і царів їхніх, і народи краю, щоб вони вчинили з ними за своєю волею.
25. І здобули вони укріплені міста і родючу землю, і забрали в своє володіння дома, виповнені всіляким добром, витесані з каменя водозбори, виноградні і оливкові сади, і багато дерев плодкових, вони їли, насичувалися, повніли, і насолоджувалися за великою благодаттю Твоею.
26. І стали непокірними і збунтувалися супроти Тебе, і зневажили Закон Твій, убивали пророків Твоїх, котрі умовляли повернутися до Тебе, і вдавалися до великих образ.
27. За те Ти віддав їх у руки ворогів їхніх, котрі чинили їм утиски. Та коли у важкі їхні часи вони волали до Тебе, Ти вислуховував їх на небесах, і, за значним милосердям Твоїм, давав їм рятівників, і вони рятували їх від руки ворогів їхніх.
28. Та коли починали жити в мирі, то знову вдавалися до лихого перед Тобою, і Ти віддавав їх до рук ворогів їхніх, і вони панували над ними. Та коли вони знову волали до Тебе, Ти вислуховував їх з небес, і за великим Твоїм милосердям, визволяв їх упродовж багатьох літ.
29. Ти нагадував їм, щоб повернулися до Закону Твого, але вони чинили зарозуміло, і не дослухалися заповідей Твоїх, і грішили супроти настанов Твоїх, за котрими існував би чоловік, якби виконував їх; і хребта свого учиняли твердим, і шию свою мали твердою, і не корилися.

30. Наджидаючи їхнього навернення, Ти зволікав упродовж багатьох літ, і нагадував їм Духом Твоїм через пророків Твоїх, але вони не корилися. І Ти віддав їх в руки народів земель.

31. Проте, за великим милосердям Твоїм, Ти не винищив їх до решти, і не залишав їх, тому що Ти Бог щедрий і милосердний.

32. І нині, Боже наш, Боже Великий, Могутній і Грізний, що зберігаєш заповіта і милість, нехай не буде малим перед лицем Твоїм все страждання, котре спіткало нас, царів наших, князів наших, і священників наших, і пророків наших, і батьків наших і увесь народ Твій, від днів царів асирійських аж до цього дня.

33. У всьому, що спіткало нас, Ти праведний, тому що Ти вчиняв за правдою, а ми завинили.

34. Царі наші, князі наші, священники наші, і батьки наші не виконували Закону Твого, і не дотримувались заповідей Твоїх, і свідчень Твоїх, котрими Ти свідчив супроти них.

35. І в царстві Своїму, у великому добрі Твоєму, котре Ти чинив їм, і на широкополій та родючій землі, котру Ти відділив їм, вони не служили Тобі, і не відвернулися од лихих діянь своїх.

36. І ось, ми нині раби на тій землі, котру Ти дав батькам нашим, щоб харчуватися її плодами і її добром, ось, ми [тепер] раби.

37. І врожаї свої вона примножує для царів, котрим Ти підкорив нас за гріхи наші. І тілами нашими, і худобою нашою вони володіють за своїм свавіллям, і ми у великих тіснотах.

38. Через усе це ми даємо тверду обіцянку, і підписуємо, і на підписові печатка князів наших, левитів і священників наших.

Неємії 10

1. Ті, що поставили печатки, були: – намісник Неємія, син Хахаліїн, і Цідкійя.

2. Серая, Азарія, Єремія,

3. Пашхур, Амарія, Малкійя,

4. Хаттуш, Шеванія, Маллух,

5. Харім, Меремот, Овадія,

6. Даниїл, Гіннетон, Барух,

7. Мешшулам, Авійя, Мійямін,

8. Маазія, Білгай, Шемя – це священники.

9. Левити: Ісус, син Азаніїн, Біннуй, з Хенададових синів, Кадмеїл;

10. І брати їхні: Шеванія, Годійя, Келіта, Пелая, Ханан;

11. Міха, Рехов, Хашавія,

12. Заккур, Шеревія, Шеванія,
13. Годійя, Бані, Беніну,
14. Зверхники народу: Пар'ош, Пахат-Моав, Елам, Затту, Бані,
15. Бунні, Аздад, Бевай,
16. Адонійя, Бігвай, Адін,
17. Атер, Хізкійя, Аззур,
18. Годійя, Хашум, Бецай,
19. Харіф, Анатот, Невай,
20. Магпіяш, Мешуллам, Хезір,
21. Мешезав'їл, Садок, Яддуя,
22. Пелатія, Ханан, Аная,
23. Осія, Хананія, Хашшув,
24. Галлохеш, Пілха, Шовек,
25. Рехум, Хашавна, Маасея,
26. Ахійя, Ханан, Анан,
27. Маллух, Харім, Баана.
28. І решта народу, священники, левити, брамники, співаки, храмові нетінеї і всі що відділилися од народів чужинських до Закону Божого, дружини їхні, сини їхні і доньки їхні, усі, котрі мали знання та розуміння,
29. Прилучилися до братів своїх, до найвельможніших із них, і взяли присягу з прокляттям – чинити за Законом, що був даний рукою Мойсея, служника Божого, і дотримуватися, і виконувати всі заповіді Господа Бога нашого, і настанови Його і приписи Його.
30. І не віддавати доньок своїх [чужинським] народам, і їхніх дочок не брати за своїх синів.
31. І коли чужинські народи будуть привозити товари і всяку їжу в суботу, не купувати у них у суботу, і в святий день; і сьомого року не займатися будь-якими боргами.
32. І поставили ми собі за закон давати від себе по третині шекля щороку на служіння дому Бога нашого
33. На хліби показні, на постійні хлібні приношення, і на постійне приношення веспалення, на суботи, на новомісяччя, на свята, на освячені речі і на пожертви за гріх для очищення Ізраїля, і на все, що звершуватиметься в домі Бога нашого.

34. І кинули ми, священники, левити і народ, жереба про пожертву дров, щоб кожна наша родина у певний час щороку приносила їх для дому Бога нашого, щоб вони горіли на жертовникові Господа, Бога нашого, як написано у Законі.
35. І поклали ми щороку приносити в дім Господній першоплоди землі нашої і першоплоди всіляких плодів з усякого дерева.
36. Також приводити в дім Бога нашого до священників, що служать в домі Бога нашого, первістків із синів наших та із худоби нашої, як написано в Законі, і первістків від великої і дрібної худоби.
37. І приношення з першого помолу нашого, і приношень наших, і плодів усякого дерева, вина і оливи ми будемо припроваджувати священникам до комор при домі Бога нашого і десятину від землі нашої левитам. Вони, левити, будуть брати десятину в усіх містах, де в нас є землеробство.
38. При левитах, коли вони будуть брати левитову десятину, має бути священник, син Ааронів, щоб левити десятину із своїх десятин припроваджували в дім Бога нашого, в приміщення, налаштовані для комори.
39. Тому що в ці приміщення як сини Ізраїлеві, так і левити мають припроваджувати приношення: хліб, вино і оливу. Там же мають бути освячені посудини, і священники, що служать, і брамники і співаки. І ми не занедбаємо дому Бога нашого.

Неємії 11

1. І жили старшини народу в Єрусалимі, а решта з народу кидала жереба, щоб одна з десяти частин їхніх замешкала в Святому місті Єрусалимі, а дев'ять частин залишалися в інших містах.
2. І благословив народ усіх, котрі добровільно зголосилися замешкати в Єрусалимі.
3. Ось старшини провінції, котрі мешкали в Єрусалимі, а в містах Юдеї мешкали, кожний у своєму маєтку, по містах своїх, ізраїльтяни, священники, левити, і нетінеї храму, і сини служників Соломонових, –
4. У Єрусалимі мешкали із синів Юди і з синів Веніяминових. Із синів Юдиних: Атая, син Уззійї, сина Захарїї, сина Амарїї, сина Шефатїї, сина Магалїїла, із синів Перецових.
5. І Маасея, син Баруха, сина Кол-Хозе, сина Хазаї, сина Адаї, сина Йоярїва, сина Захарїї, сина Шїлонї.
6. Усіх синів Перецових, що мешкали в Єрусалимі, чотириста шістьдесят вісім, люди мужні.
7. А ось сини Веніяминові: Саллу, син Мешуллама, сина Йоеда, сина Педаї, сина Кадаї, сина Маасеї, сина Ітіїла, сина Ісаї.
8. А за ними: Габбай, Саллай, – дев'ятсот двадцять вісім.
9. А Йоїл, син Зїхрі, був старшиною над ними, а Юда, син Сенуїн, був другим над містом.
10. Із священників: Єдая, син Йоярїв, Яхін,

11. Серая, син Хілкійї, сина Мешуллама, сина Садока, сина Мерайота, сина Ахітува, старший у Божому домі.
12. І брати їхні, що служили при домі Божому, – вісімсот двадцять два; і Адая, син Єрохама, сина Пелалїї, сина Амці, сина Захарїї, сина Пашхура, сина Малкійї;
13. І брати його, старшини родів – двісті сорок два; І Амашсай, син Азарїїла, сина Ахезая, сина Мешїллемота, сина Іммера,
14. І брати його, люди мужні, доблесні, – сто двадцять вісім. Зверхником над ними був Завдіїл, син Гедолїма.
15. А із левитів: Шемая, син Хашшува, сина Азрікама, сина Хашавїї, сина Бунні,
16. І Шаббетай, і Йозавад із старшин левитів відповідали за зовнішні справи дому Божого,
17. А Матанія, син Міхи, сина Завді, сина Асафого, був найперший започатковувач молитви подяки, і Букбукія, другий по ньому з братів його, і Авда, син Шаммуї, сина Галала, сина Єдугунового.
18. Усіх левитів у святому місті – двісті вісімдесят чотири.
19. А брамники: Аккув, Талмон та їхні брати, що були на сторожі при брамах, – сто сімдесят два.
20. Інші ізраїльтяни, священники, левити мешкали по всіх містах Юдеї, кожний при надїлі своєму.
21. А храмові нетїнеї мешкали в Офелї, а Цїха і Гїшпа були над нетїнеями.
22. Зверхником над левитами в Єрусалимі був Уззі, син Банї, сина Хашавїї, сина Маттанїї, сина Міхи, з Асафових синів, співаків під час служіння в домі Божому,
23. Тому що від царя був для них особливий наказ, і призначено було на кожний день для співаків певну оплату.
24. А Петахія, син Мешезав'їла, із синів Зераха, сина Юдиного, був довірником царя для всїляких справ, котрі стосувалися народу.
25. Із мешканців сільських, що жили на ланах своїх, сини Юдинї жили в Кїр'ят-Арбі та залежних від неї поселеннях, і в Дївонї та залежних від нього поселеннях, і в Єскавцеїлі та залежних від нього поселеннях,
26. І в Єшуї, і в Моладї, і в Бет-Пелетї,
27. І в Хасар-Шуалї, і в Беер-Шевї та залежних від нього поселеннях,
28. І в Цїклагу, і в Мехонї, та в залежних від неї поселеннях,
29. І в Ен-Рїммонї, і в Цор'ї, і в Ярмутї,
30. Заноаху, Адулламі та в поселеннях її, в Лакїшу на полях його, в Азці та залежних від неї поселеннях. І розташувалися від Беер-Шеви аж до Гїнном-долини.

31. А Веніяминові сини, починаючи від Геви, заселили оці міста: Міхмаш, і Айя, і Бет-Ел, та залежні від нього поселення,
32. Анатот, Нов, Ананія,
33. Хацор, Рама, Гіттаїм,
34. Хадід, Цевоїм, Неваллат,
35. Лод і Оно, долину ремісників.
36. І левити мали житла свої на володіннях Юди і Веніямина.

Неємії 12

1. Ось священники і левити, що прийшли із Зоровавелем, сином Шеалтіїловим, та з Ісусом: Серая, Їрмея, Єзра,
2. Амарія, Маллух, Хаттуш,
3. Шеханія, Рехум, Меремот,
4. Іддо, Гіннетой, Авійя, 5. Мійямін, Маадія, Білга,
6. Шемая, і Йоярив, Єдая,
7. Саллу, Амок, Хілкїя, Єдая. Це старшини священників і братів їхніх за днів Ісуса.
8. А оце левити: Ісус, Біннуй, Кадміїл, Шеревея, Юда, Матанія, старший над славослов'ям, він і брати його.
9. І Бакбукія та Унні, їхні брати, поруч із ними стояли на сторожі.
10. А Ісус породив Йоякіма, а Йоякім породив Ел'яшіва, а Ел'яшів породив Йояду,
11. А Йояда породив Йонатана, а Йонатан породив Яддуя.
12. За днів Йоякімових були священники, старшини родів: з роду Сераїного – Мерая, а з роду Їрмеїного -Хананія,
13. З роду Єздриного – Мешуллам, а з роду Амаріїного – Єгоханан,
14. З роду Меліхового – Йонатан, з роду Шеваніїного – Йосип.
15. З роду Хорімового – Адна, з роду Мерайотового – Хелкай,
16. З роду Іддового – Захарія, з роду Гіннетового – Мешуллам,
17. З роду Авійїного – Зіхрі, з роду Мін'ямінового та із Моадєїного – Пілтай,
18. З роду Білгіного – Шаммуя, з роду Шемоїного – Йонатан,
19. З роду Йоярївового – Маттенай, з роду Єдаїного – Уззі,

20. З роду Саллаєвого – Каллай, з роду Амокового – Евер.
21. З роду Хілкійїного – Хашавія, з роду Єдаїного – Натанайл.
22. Левити, старші батьківських родів за днів Ел'яшіва, Йояди, Йоханана і Яддуя були записані у зверхники родів, також священики – за царювання Дарія перського.
23. Сини Левія, старшини родів, вписані до Літопису до днів Йоханана, сина Ел'яшівового.
24. Зверхники левитів: Хашавія, Шеревія, та Ісус, син Кадміїлів, і брати їхні [були] навпроти [них] – почергово славити і дякувати, за настановами Давида.
25. Матанія, і Бакбукія, Овадія, Мешуллам, Талмон, Аккув, охоронці, брамники на сторожі біля порогів брамових.
26. Вони були за днів Йоякіма, сина Ісуса, сина Йоцадакового, та за днів намісника Неємії, і книжника Єздри, священика.
27. При освячені мурів єрусалимських викликали левитів з усіх місць, наказуючи їм прийти до Єрусалиму для звершення освячення з радістю, з подяками та піснями, із звуками кимвалів, арф та цитрів.
28. І зібралися сини співаків з округи єрусалимської, а також із поселень нетофатян,
29. А також із дому Бет-Гаггілгала, із ланів Геви та Азмавету, бо співаки спорудили собі осідки довкола Єрусалиму.
30. І очистилися священики та левити, і очистили народ, а також брами та мура.
31. Тоді я вивів старшин Юдеї на мура, і вилаштував два великих хори для ходу, і один із них простував по правому боці муру до Смітникової брами,
32. За ними йшов Гошая та половина Юдиних старшин,
33. Азарія, Єзра, і Мешуллам,
34. Юда, і Веніямин, і Шемя, і Ірмея.
35. Із синів священиків із сурмами: Захарія, син Йонатана, сина Шемаї, сина Маттанії, сина Міхаї, сина Заккура, сина Асафового,
36. І брати його: Шемя, і Азарійл, Мілай, Гілалай, Маай, Натанайл, і Юда, Ханані з музичними інструментами Давида, Божого чоловіка, і книжник Єзра попереду їх.
37. Біля брами Джерельної, навпроти них, вони зійшли по сходинах Давидового міста, по сходах, що вели на мур поза домом Давидовим аж до Водяної брами на схід.
38. Другий хор простував навпроти їх, по лівим боці муру, а за ними я і половина народу, муром від вежі Печей, аж до Широкого муру.
39. І від Єфремової брами, повз стару браму, і до брами Рибної і вежі Хананїла, і вежі Меа, і аж до брами Овечої, і зупинилися біля брами В'язничної.

40. Потім обидва хори зупинилися біля дому Божого, і я та половина старшин зі мною,
41. І священники: Ел'яким, Маасея, Мін'ямин, Міхая, Ел'йоенай, Захарія, Хананія – з сурмами.
42. І Маасея, і Шемая, і Елеазар, і Уззі, і Стоханан, і Малкійя, і Елам, і Езер. І співали співці голосно, а Ізрахія був їхнім старшиною.
43. І приносили того дня значні пожертви, і веселилися; тому що Бог дарував їм велику радість. І звеселювалися також і дружини, і діти, і радість Єрусалимова було далеко чути.
44. Того ж таки дня призначені були люди над коморами для коштовностей і приношення першоплодів і для десятини, щоб збирати з ланів при містах частки, які належали за законом священникам і левитам; бо юдеям радісно було дивитися на священників та левитів, які
45. Проводили служіння Богові своєму і дійство очищення, і були співаками і брамниками за настановами Давида і сина його Соломона.
46. Бо здавна, за днів Давида і Асафа були potwierджені старші співаків і пісні Богові, – хвали і вдячності.
47. Усі ізраїльтяни, за днів Зоровавеля і за днів Неємії, давали частки співакам і брамникам на щодень; і віддавали святині левитам, а левити давали частину синам Аароновим.

Неємії 13

1. Того дня прочитано було з Книги Мойсеєвої уголос перед народом, і знайдене написане в ній: аммонієць і моавитянин не може увійти до Божого зібрання повік.
2. Тому що вони не зустріли синів Ізраїля з хлібом і водою, і найняли супроти нього Валаама, щоби проклясти його; та Бог наш обернув прокляття на благословення,
3. Зачувши цей Закон, вони відділили все чужинське від Ізраїля.
4. А перед тим священник Ел'яшів, призначений доглядати комору при домі Бога нашого, родич Товіїн,
5. Обладнав для нього велику кімнату, до котрої передніше клали хлібні приношення, ладан, молоде вино і оливу, як належало за Законом для левитів, співаків і брамників і приношення для священників.
6. Коли все це відбувалося, я не був у Єрусалимі; тому що тридцять другого року вавилонського царя Артаксеркса я ходив до царя, і по збігові кількох днів, я залишив царя.
7. Коли я повернувся до Єрусалиму, і довідався про недобру справу, котру вчинив Єл'яшів, обладнавши для Товії комору на підвір'ї дому Божого,
8. Тоді мені було вельми неприємно, і я викинув усі домашні речі Товіїні геть з комори,
9. І тоді я наказав, і вони очистили комори, і наказав знову внести туди посудини дому Божого, хлібне приношення і ладан.

10. І ще я довідався, що частки левитам не віддаються, і що левити і співаки, які робили свою справу, порозбігалися, кожний на своє поле.
11. І я висловив за це догану старшинам, і сказав: Навіщо залишений нами дім Божий? І я зібрав їх, і настановив їх на місце їхнє.
12. І всі юдеї почали приносити десятини хліба, вина і оливи в комори.
13. І поставив я над коморами Шелемію священика й Садока книжника, і Педаю з левитів і при них Ханана, сина Заккура, сина Маттанііного, бо вони вважалися вірними. І на них покладено роздавати частки братам своїм.
14. Згадуй мене за це, Боже мій, і не зітри мої добродіяння, котрі я вчинив для дому мого Бога і для служіння при ньому;
15. За тих днів побачив я в Юдеї, що в суботу чавлять виноград у чавилах, возять снопи, і нав'ючують віслюків вином, виноградом, і смоквами, і всіляким вантажем, і відвозять в суботній день до Єрусалиму. І я свідчив супроти них того ж дня, коли вони продавали істівне.
16. І тиряни жили в Юдеї, і привозили рибу й усілякий вантаж, і продавали в суботу мешканцям Юдеї і в Єрусалимі.
17. І я покарвав князів з Юдеї, і сказав їм: Навіщо ви чините таке зло і опогонюєте день суботній?
18. Чи не так чинили батьки ваші, і за те Бог наш навів на нас і на оце місто все це лихо? А ви збільшуйте гнів Його на Ізраїля, зневажаючи суботу.
19. Після цього, коли сутеніло при брамах єрусалимських, перед суботою, я наказав замикати брами, і сказав, щоб не відчиняли їх до ранку після суботи. І служників своїх я поставив біля кожної брами, щоб жодний вантаж не входив суботнього дня;
20. І ночували крамарі і купці всіляких речей поза Єрусалимом і вперше, і вдруге.
21. Тоді я суворо попередив їх і свідчив супроти них і сказав їм: Чому ви ночуєте біля муру? Якщо вчините це ще раз, я накладу на вас руку. І звідтоді вони не приходили в суботу.
22. І сказав я левитам, щоб вони очистилися і приходили стерегти брами, щоб святити день суботній. І за це згадуй мене, Боже мій, і помилуй мене з великої милости Твоєї!
23. І ще тими днями я бачив Юдеїв, котрі взяли собі дружин із ашдолян, аммонійок, і моавитянок.
24. І від того сини їхні говорили наполовину ашдодською, чи мовою інших народів, і не вмiли розмовляти єврейською.
25. Я покарвав їх за це, і проклинав їх, і деяких із мужів бив, виривав у них волосся, і закликав їх Богом, щоб вони не віддавали доньок своїх за синів їхніх, і не брали дочок їхніх за синів своїх і за себе.

26. Чи не через них, говорив я, грішив Соломон, цар Ізраїлів? У багатьох народів не було такого царя, як він. Він був улюбленцем Бога свого, і Бог настановив його царем над усіма ізраїльтянами; і все ж таки чужинські жінки увели в гріх і його.
27. І чи можливо нам чути про вас, що ви чините все це велике зло, грішите перед Богом нашим, приймаючи в співжиття чужинських жінок?
28. І один із синів Йояди, сина Ел'яшіва, великого священика, був зятем хоронянина Санваллата, – і я прогнав його від себе.
29. Пригадай їм, Боже мій, що вони опоганили священство і заповіта священницького і левитського.
30. Так очистив я їх від усього чужинського, і поновив служіння священиків і левитів, кожного на справу його,
31. І за пожертву дров у призначений час, і за першоплоди. Згадай мене, Боже мій, мені на добро!

Книга Естер

Естер 1

1. І сталося за днів Артаксеркса, – це той Артаксеркс, що царював над ста двадцятьма сімома провінціями – від Індії до Ефіопії;
2. У той час, як цар Артаксеркс сів на царському троні своєму, що в Сузах, у столичному місті.
3. Третього року свого царювання він учинив бенкет для всіх князів своїх і для служників своїх, для старшин війська перського і мідійського, і для намісників провінцій своїх;
4. Показуючи велике багатство царства свого, і осяйне звеличення своє, [упродовж] багатьох днів – сто вісімдесят днів.
5. А по закінченні цих днів учинив цар для народу свого, що був у столичному місті Сузи, від великого до малого, бенкет семиденний на садовому подвір'ї царського палацу.
6. Білі і зеленого кольору вовняні тканини, прикріплені вісоновими і пурпурними шнурами, [висіли] на срібних кільцях і мармурових стовпах.
7. Золоті і срібні ложі [стояли] на помості, що був прикрашений червоним, синім, білим та чорним мармуром.
8. Напої подавали в золотому посуді, у посуді різному, і вина царського було багато, за маєтністю царя. А пиття [тривало] за законом, ніхто не силував, бо цар так наказав усім керуючим в домі його, щоб чинили за волею кожного.
9. І цариця Вашті також учинила бенкет для жіноцтва у царському домі царя Артаксеркса.
10. Сьомого дня, коли звеселилося серце царя від вина, він наказав Мегуманові, Бізеті, Харвоні, Бігті, і Авагті, Зетарові та Каркасові, сімом євнухам, які служили перед царем Артаксерксом,

11. Щоб вони привели царицю Вашті до царя в короні царській, аби показати народам і князям роду її; бо вона була вельми вродлива.
12. Але цариця Вашті відмовилася прийти за наказом царя, [оголошеному] через євнухів.
13. І вельми розгнівався цар і спалахнула в ньому лють. І сказав цар мудракам, які знали (зазирали в) [передніші] часи, – бо цар [мав звичку] звертатися до всіх, хто знав закон і справедливість, –
14. А наближеними до нього тоді були: Каршена, Шетар, Адмата, Паршіш, Мерес, Марсена, Мемухан, – сім князів перських і мідійських, котрі бачили обличчя царя [і] сиділи першими в царстві:
15. Як учинити за законом із царицею Ваштою за те, що вона не вчинила за словом царя Артаксеркса, [оголошеному] через євнухів?
16. І сказав Мемухан до царя і князів: Не перед царем одним завинила цариця Вашті, а перед князями і перед усіма народами, котрі по всіх округах царя Артаксеркса;
17. Тому що вчинок цариці дійде до всіх жінок, і вони будуть нехтувати чоловіками своїми і говоритимуть: Цар Артаксеркс наказав привести царицю перед обличчя своє, а вона не пішла.
18. Тепер княгині перські і мідійські, котрі почують про вчинок цариці, будуть говорити [те саме] усім князям царя; і нехтування і гіркот буде доволі.
19. Якщо буде в царевій волі, нехай вийде від нього царська постанова, і запишеться в закони перські і мідійські, і не відмінюється, про те, що Вашті не буде ходити перед обличчя царя Артаксеркса, а царські ознаки її цар передасть іншій, котра краща від неї.
20. Коли зачують про цю постанову царя, котра розійдеться по всьому царству його, тому що воно велике, тоді всі дружини будуть поважати чоловіків своїх, від великого до малого.
21. І було до душі слово оце в очах царя і князів; і вчинив цар за словом Мемухана.
22. І порозсилав він листи до всіх царських провінцій, до кожної провінції письмом її (мовою), і до кожного народу мовою його, щоб усякий муж був володарем у домі своєму, і щоб це було повідане кожному природною мовою його.

Естер 2

1. Потому, як вщух гнів царя Артаксеркса, він пригадав Вашті і про те, що вона вчинила, і яка була ухвала щодо неї.
2. І сказали юнаки, служники царя: Нехай пошукають для царя молодих вродливих дівчат,
3. І нехай цар призначить оглядачів по всіх провінціях свого царства, котрі зберуть усіх молодих юнок, вродливих на вигляд, до столичного міста Сузи, до дому жінок під нагляд Геая, царського керуючого двором, охоронця жінок, нехай видадуть їм натирання,
4. І дівчина, котра сподобається очам царя, нехай буде царицею замість Вашті. І бажаним було це слово в очах царя; і він так і вчинив.

5. А в Сузах був один юдей, на ім'я Мордехай, син Яіра, сина Шім'ї, сина Кішового, з коліна Веніяминового.
6. Він був переселений з Єрусалиму разом із бранцями, яких вивели з Єхонією, царем Юдиним, котрих переселив Навуходоносор, цар вавилонський.
7. І він був наставником Гадасси, – вона ж Естер, – донька дядька його, бо в неї не було ні батька, ані матері. Ця дівчина була гарної постави і вродлива. І по смерті батька її і матері її, Мордехай узяв її собі за доньку.
8. Коли оголошено було повеління царя і указ його, і коли зібрали багатьох дівчат до столичного міста Сузи під нагляд Геая, тоді взяли й Естер до царського дому під нагляд Геая, доглядача дружин.
9. І сподобалася ця дівчина очам його, і надбала в нього прихильности, і він поспішив видати їй натирання, і все, що [призначалося] для неї, і виділити їй семеро дівчат, достойних бути при ній із дому царського; і оселив її та дівчат її в найкраще помешкання дому для жінок.
10. Не сказала Естер ні про народ свій, ані про рідню свою; тому що Мордехай заборонив їй те виявляти.
11. І щодня Мордехай приходив на подвір'я жіночого дому, щоби довідатися, як ведеться Естер і про те, що вчиняють з нею.
12. Коли надходив час кожній дівчині входити до царя Артаксеркса, потому, як упродовж дванадцяти місяців було звершене над нею все, призначене жінкам, – бо саме стільки часу тривали дні натирання їх: шість місяців мировою оливою, а шість місяців духмянами та іншими натираннями жіночими;
13. Тоді дівчина входила до царя. І їй давалося все, чого жадала вона для виходу із жіночого дому до царського дому.
14. Увечері вона входила, і вранці поверталася до другого жіночого дому під нагляд Шаазгаза, царського євнуха, доглядача наложниць; і вже не входила до царя, хіба що цар зажадав би її, і вона називалася б на ймення.
15. Коли настав час Естері, доньки Авіхаїлової, Мордехаєвого дядька, що взяв її собі за доньку, – йти до царя, тоді вона не просила нічого, окрім того, про що сказав їй Геай, керуючий царським двором, доглядач жінок. І надбала Естер прихильність [до себе] в очах усіх, хто бачив її.
16. І взяли Естер до царя Артаксеркса, до царського дому його, десятого місяця, себто місяця тевет, сьомого року його царювання.
17. І покохав цар Естер понад усіх жінок, і вона мала прихильність і ласку від нього більшу, аніж інші дівчата, і він поклав царську корону на голову її і зробив її царицею замість Вашті.
18. І вчинив цар бучний бенкет для всіх князів своїх і для служників при ньому, – бенкет заради Естери, і вчинив пільгу провінціям, і роздав дари за маєтністю царя.
19. І коли вдруге були зібрані дівчата, і Мордехай сидів біля брами царської,

20. Естер усе ще не сказала про свою рідню, і про народ свій, як наказав їй Мордехай; а слово Мордехая Естер виконувала тепер так само, як і тоді, коли була його вихованкою.

21. У той час, як Мордехай сидів біля брами царської, два царських євнухи, Бігтан і Тереш, що стерегли порога, мали недобрий замір накласти руку на царя Артаксеркса.

22. Довідавшись про це, Мордехай повідомив цариці Естер, а Естер переказала те цареві, і що повідав те Мордехай.

23. Було вчинене слідство, справу виявили [як таку], [що мала місце], і їх обидвох повісили на дереві. І це було записано в книгу хронік перед обличчям царя.

Естер 3

1. Потому звеличив цар Артаксеркс Гамана, сина Гамедатового, агаг'янина, і підніс його, і поставив його крісло понад усіх князів, котрі в нього.

2. І всі служники царя, котрі [були] біля царської брами, вклонялися і падали на коліна перед Гаманом, бо так наказав цар. Тільки Мордехай не кланявся і не падав ниць.

3. І говорили служники при цареві, котрі біля царської брами, Мордехаєві: Нащо ти переступаєш повеління царські?

4. Та оскільки вони дорікали йому щодня, а він не слухав їх, то вони доповіли Гаманові, аби переконатися, чи не відступить од свого [слова] Мордехай, бо він повідав їм, що він юдей.

5. І коли побачив Гаман, що Мордехай не кланяється і не падає ниць перед ним, то спалахнув гнівом Гаман.

6. І видалося йому нікчемним накласти руку на одного Мордехая; оскільки сказали йому, з якого народу Мордехай, то задумав Гаман винищити всіх юдеїв, котрі [були] у всьому царстві Артаксеркса, [як] народ Мордехаїв.

7. Першого місяця, котрий є місяць нісан, дванадцятого року царя Артаксеркса, кидали пур, себто жереба, перед Гаманом день при дні, місяць при місяці, і [випав жереб] на дванадцятий [місяць], себто, місяць адар.

8. І сказав Гаман цареві Артаксерксу: Є один народ, розкиданий і розпорошений поміж народами по всіх провінціях царства твого; і закони їхні різняться від [законів] усіх народів; і законів царських вони не виконують; і цареві не варто лишати їх [у такому стані].

9. Якщо цареві бажано, то нехай буде написано винищити їх; і десять тисяч талантів срібла я відважу в руки урядовців, щоб занесли до царської скарбниці.

10. Тоді зняв цар персня свого з руки своєї і віддав його Гаманові, синові Гаммедатовому, агаг'янинові, супротивникові юдеїв.

11. І сказав цар Гаманові: Віддаю тобі [це] срібло і народ; вчини з ним, як тобі заманеться.

12. І прикликані були писарі царські першого місяця, тринадцятого дня його, і написано було, як наказав Гаман, до сатрапів царевих і до намісників над кожною провінцією, і до

князів кожного народу, до кожної округи письмом її і до кожного народу мовою його: [усе] було написано від імені царя Артаксеркса і засвідчене царським перснем.

13. І були послані листи через гінців по всіх провінціях царських, щоб забити, погубити і винищити всіх юдеїв, малого і старого, дітей і жінок. Одного дня, тринадцятого дня дванадцятого місяця, себто місяця адара, а маєтності їхні пограбувати.

14. Копію з цього указу мусили відпровадити до кожної провінції [як] закон, оголошуваний для всіх народів, щоб вони були напоготові до того дня.

15. Гінці подалися квапливо із царевим наказом. Оголошений був указ у Сузах, столичному місті; і цар, і Гаман сиділи і пили, а місто Сузи [було] в замішанні.

Естер 4

1. Коли Мордехай довідався про все, що учинялося, роздер одежу свою, і накинув на себе веретище і посипав на себе попелом; і вийшов на середину міста, і заволав щосили з великою гіркою.

2. І дійшов [Мордехай] до царської брами; бо не можна було входити через царські ворота у веретищі.

3. Так само і в кожній провінції, куди [лише] доходило повеління царя і указ його, було значне ремствування у юдеїв, і піст, і плачі, і волання, а веретище і попіл були для багатьох ложем.

4. І прийшли служниці Естери і керуючі її, і повідали їй, і вельми затривожилася цариця, і послала одежу, щоби Мордехай зодягнув її, і скинув із себе веретище своє; але він не прийняв.

5. Тоді покликала Естер Гатаха, одного з керуючих двором царя, котрого він приставив до неї, і наказала йому довідатися у Мордехая: що це і з якої причини це?

6. І пішов Гатах до Мордехая на міський майдан, котрий перед царською брамою.

7. І розповів йому Мордехай про все, що з ним сталося, і про кількість срібла, котре обіцяв Гаман відважити до скарбниці царської за юдеїв, аби лиш винищити їх.

8. І віддав йому копію указу, оголошеного в Сузах, про винищення їх, аби показати Естері і щоби дав їй знати [про все;] причому наказував їй, щоби вона пішла до царя і благала його про помилування і просила за народ свій.

9. І прийшов Гатах, і переказав Естері слова Мордехая.

10. І сказала Естер Гатахові; і послала його [сказати] Мордехаєві:

11. Усі служники цареві і народи у провінціях царських знають, що кожному, і чоловікові, і жінці, хто зайде до царя у внутрішній двір, якщо не буде покликаний, суд один – смерть; тільки той, до кого простягне цар своє золоте жезло, залишиться живий. А мене не кликали до царя ось уже тридцять днів.

12. І переказали Мордехаєві слова Естери.

13. І наказав Мордехай відповісти Естері: Не будь певна подумки, що ти [одна] врятуєшся в домі царському із усіх юдеїв.

14. Якщо ти змовчиш о цім часі, то воля і визволення прийдуть для юдеїв з іншого місця, а ти і дім твого батька загинете. І хто відає, чи не для такої пори ти й досягла чину царського?

15. І сказала Естер у відповідь Мордехаєві:

16. Иди, збери усіх юдеїв, що в Сузах, і постіться заради мене, і не їжте, і не пийте три дні, ні вдень, ані вночі, і я зі служанками своїми буду також поститися, а потім піду до царя, хоч це супроти закону, і, якщо доведеться загинути, то загину.

17. І пішов Мордехай, і вчинив, як наказала йому Естер.

Естер 5

1. Третього дня Естер одяглася по-царськи, і постала вона на внутрішньому подвір'ї царського дому, навпроти царевого дому; а цар сидів [тоді] на царському троні своєму, у царевому домі, навпроти входу до дому. Коли цар побачив царицю Естер, що стояла на подвір'ї, вона знайшла милість в очах його.

2. І простягнув цар до Естері золоте берло, котре було в руці його, і підійшла Естер, і торкнулася кінця берла.

3. І сказав їй цар: Що сталося, царице Естер? У тебе є прохання до мене? Навіть, як забажаєш, половина царства належатиме тобі.

4. І сказала Естер: Якщо цареві бажано, нехай прийде цар з Гаманом сьогодні на бенкет, котрого я вчиню йому!

5. І сказав цар: Швидше покличте Гамана, щоб учинити за словом Естері. І прийшов цар з Гаманом на бенкет, котрого вчинила Естер.

6. І сказав цар Естері, як пили вино: Яке пожадання твоє? Ти матимеш бажане. І яке в тебе прохання? [Навіть], як зажадаєш половину царства, воно справдиться.

7. І відповідала Естер, і сказала: [Ось] моє бажання і моє прохання:

8. Якщо знайшла я прихильність в очах царя, і якщо царева воля задовольнити бажання моє і виконати прохання моє, то нехай цар із Гаманом прийдуть на бенкет, котрого я вчиню для них, і завтра я звершу за словом царя.

9. І вийшов Гаман того дня веселий і в доброму настрої. Та коли побачив Гаман Мордехая біля брами царської, і той не підвівся і з місця не зрушив перед ним, тоді виповнився Гаман гнівом на Мордехая.

10. А проте упокорив себе Гаман. І коли прийшов до свого дому, то наказав покликати друзів своїх і дружину свою Зереш.

11. І розповів їм Гаман про великі маєтності свої, про численних синів своїх, і про все те, як звеличив його цар і як підніс його над князями і служниками царськими.

12. І сказав Гаман: Навіть цариця Естер нікого не покликала з царем на бенкет, котрого вона вчинила, окрім мене; тож і назавтра я покликаний до неї з царем.

13. А проте всього цього не досить для мене, доки я бачу Мордехая юдянина, що сидить біля брами царської.

14. І сказала йому Зереш, дружина його, і всі друзі його: Нехай приготують дерев'яну високу шибеницю на п'ятдесят ліктів, і вранці скажи цареві, аби повісили Мордехая на ній; а тоді весело йди на бенкет із царем. І сподобалося це слово Гаманові, і він приготував шибеницю.

Естер 6

1. Тієї ночі Господь відібрав сон у царя, і він зажадав принести пам'ятну Книгу щоденних записів; і читали їх перед царем.

2. І знайдено там, яким чином повідомив Мордехай про Бігдана і Тереша, двох євнухів царських, охоронців при брамах, які змовилися покласти руку на царя Артаксеркса.

3. І сказав цар: А якою честю пошановано Мордехая на відзнаку за це? І сказали слуги цареві, котрі були служниками його: Нічого йому не вчинено.

4. І сказав цар: Хто на подвір'ї? А Гаман прийшов [тоді] на зовнішнє подвір'я царського дому поговорити з царем, аби повісили Мордехая на дереві, котре він приготував для нього.

5. І сказали юнаки цареві: Ось, Гаман стоїть у дворі. І сказав цар: Нехай зайде.

6. І зайшов Гаман. І сказав йому цар: А що вчинити тому чоловікові, котрого цар бажає відзначити пошануванням? Гаман подумав у серці своєму: Кого [іншого] забажає цар пошанувати, окрім мене?

7. І сказав Гаман цареві: Того чоловіка, котрого цар захоче відзначити пошануванням, [треба вшанувати так:]

8. Нехай принесуть шати царські, в котрі зодягається цар, і [приведуть] коня, на котрому цар їздить, покладуть царську корону на голову його,

9. І нехай віддадуть шати і коня в руки одному з найперших князів царських, і нехай зодягнуть того чоловіка, котрого цар бажає відзначити пошануванням, і виведуть його на коні на міський майдан і проголосять перед ним: Так учиняється тому чоловікові, котрого цар бажає відзначити пошануванням!

10. І сказав цар Гаманові: Негайно візьми царську одягу і коня, як ти сказав, і вчини це Мордехаєві юдеєві, що сидить біля царської брами; нічого не облиши з усього, що ти говорив!

11. І взяв Гаман шати і коня, і зодягнув Мордехая, і вивів його на коні на міський майдан, і проголосив перед ним: Так учинено тому чоловікові, котрого цар бажає відзначити пошануванням!

12. І повернувся Мордехай до царської брами. А Гаман поспішив до свого дому, зажурений, і прикривши голову.

13. І переповів Гаман дружині своїй Зереш, і всім друзям своїм про все, що сталося з ним. І сказали йому мудраки його і Зереш, дружина його: Якщо з юдейського насіння Мордехай, перед котрим ти почав падати, то не подужаєш його, а напевне упадеш перед ним.

14. Вони ще розмовляли з ним, як прийшли царські євнухи і поспішили відвести Гамана на бенкет, котрого вчиняла Естер.

Естер 7

1. І прийшов цар з Гаманом на бенкет до Естер.

2. І знову сказав цар Естері другого дня під час бенкету: Яке в тебе бажання, царице Естер? Воно справдиться: яке прохання твоє? [Навіть], якщо зажадаєш половину царства, воно справдиться.

3. І відповідала цариця Естер, і сказала: Якщо я знайшла прихильність в очах твоїх, то нехай мені буде дароване життя моє, за бажанням моїм, і народ мій, на прохання моє!

4. Тому що продані ми, я і народ мій, на винищення, убивство і загибель. Якби нас продали були в раби і рабині, я змовчала б, хоч ворог не відшкодував би збитків царя.

5. І відповідав цар Артаксеркс і сказав цариці Естері: Що це за один, і де той, що наважився в серці своєму вчинити отак?

6. І сказала Естер: Ворог і супротивник – це злющий Гаман! І Гаман затремтів перед царем і царицею.

7. А цар підхопився у гніві своєму з бенкету, [і пішов] до саду при палаці. А Гаман лишився благати за життя своє царицю Естер, тому що бачив, що загрожує йому велике лихо від царя.

8. Коли цар повернувся із саду до палацу у дім бенкету, Гаман припав до ложа, на котрому сиділа Естер. І сказав цар: Навіть збезчестити царицю [зажадав] у домі моєму! Коли це слово вийшло з уст царя, – то закрили обличчя Гаманові!

9. І сказав Харвона, один з управителів перед царевим лицем: Ось і дерево, котре приготував Гаман для Мордехая, який говорив доброзичливе для царя, стоїть біля дому Гамана, висотою на п'ятдесят ліктів. І сказав цар: Повісьте його на ньому.

10. І повісили Гамана на шибениці, котру він приготував для Мордехая. І гнів царя упокорився.

Естер 8

1. Того дня цар Артаксеркс віддав цариці Естері дім Гамана, ворога юдеїв; а Мордехай став перед цареве обличчя, бо Естер оповіла, хто він для неї.

2. І зняв цар свого персня, котрого він забрав від Гамана, і віддав його Мордехаєві; а Естер настановила Мордехая доглядачем над Гамановим домом.

3. І говорила Естер далі перед царем, і впала до його ніг, і плакала, і благала його відвернути лихий замір агаг'янина Гамана і задум його, котрий він мав супроти юдеїв.

4. І протягнув цар до Естери золоте берло; і підвелася Естер, і стала перед обличчя царя,
5. І сказала: Якщо цареві бажано, і якщо я знайшла прихильність перед ним, і справедлива ця справа перед царем, і подобаюся я очам його; то нехай буде написано, щоб завернули листи агаг'янина Гамана, Гаммедатового сина, котрі написав він про винищення юдеїв по всіх провінціях царевих.
6. Бо, як я можу дивитися на лихо, котре спіткає мій народ, і як я можу пережити загибель моїх рідних?
7. І сказав цар Артаксеркс цариці Естер і Мордехаєві юдеєві: Ось я дім Гаманів віддав Естері, і його самого повісили на дереві за те, що він клав руку свою на юдеїв;
8. Напишіть і ви про юдеїв, що вам бажано, від ймення царя, і засвідчіть царським перснем: бо листи, написані від ймення царя і засвідчені перснем царським не можна нікому відмінити.
9. І покликали тоді царевих писарів третього місяця, себто місяця сівана, двадцять третього дня його, і написано було все так, як наказав Мордехай, до юдеїв і до сатрапів, і намісникам та старшинам провінцій від Індії до Ефіопії, до ста двадцяти семи провінцій і до кожної провінції письмом її і до кожного народу мовою його, та до юдеїв їхнім письмом і мовою їхньою.
10. І написав він від ймення царя Артаксеркса, і засвідчив царевим перснем, і послав листи через гінців на конях, на верблюдах і мулах царських,
11. Про те, що цар дозволяє юдеям, які мешкають у будь-якому місті, зібратися і стати на захист життя свого, знищити, вбити і вигубити всіх сильних в народі і в провінції, котрі вороже ставляться до них, дітей і дружин, і майно їхнє пограбувати
12. Одного дня по всіх провінціях царя Артаксеркса тринадцятого дня дванадцятого місяця, себто місяця адар.
13. Копію з цього указу відіслати до кожної провінції, [як] закона, оголошеного для всіх народів, щоб юдеї були готові на той день до помсти ворогам своїм.
14. Гінці, які поїхали верхи на прудких конях царських, помчали швидко й квапливо, з царевим повелінням. Оголошений був указ і в Сузах, столичному місті.
15. І Мордехай вийшов від царя в царських шатах, блакитних та білих, і в чималій золотій короні, у мантії з пурпурового вісону. І Сузи раділи і втішалися.
16. А в юдеїв було це світле свято, і радість, і веселощі, і честь.
17. І в кожній провінції, і в кожному місті, на [кожному] місці, куди [лиш] доходило повеління царя і указ його, була радість в юдеїв і веселощі, бенкетування і святковий день. І багато людей з-поміж народів стали юдеями, бо на них напав страх перед юдеями.

Естер 9

1. Дванадцятого місяця, себто місяця адар, тринадцятого дня його, котрого настав час звершитися наказові царя і указові його, того дня, коли сподівалися супротивники юдеїв узяти владу над ними, а сталося навпаки, що самі юдеї взяли владу над ворогами своїми,

2. Зібралися юдеї в містах своїх, по всіх провінціях царя Артаксеркса, щоб накласти руку на ненависників своїх; і ніхто не міг встояти перед ними, тому що страх перед ними напав на всі народи.
3. І всі князі в провінціях, і сатрапи, і намісники, і виконавці царських справ підтримували юдеїв, тому що спіткав їх страх перед Мордехаєм.
4. Бо великим був Мордехай у домі царя, і слава про нього покотилася по всіх провінціях, оскільки цей чоловік, Мордехай, підносився й підносився.
5. І винищували юдеїв ворогів своїх, витинаючи мечем, умертвляли і вигублювали, і вчиняли з ворогами своїми за своєю волею.
6. У Сузах, місті столичному, умертвили юдеїв і повигублювали п'ятсот чоловіків;
7. І Паршандату, і Далфона, і Аспату,
8. І Пората, і Адалію, і Арідата,
9. І Пармашту, і Арісая, і Арідая, і Вайзата,
10. І десятиох синів Гамана, Гаммедатового сина, ворога юдеїв, забили, а на грабунок не простягли руки свої.
11. Того ж дня доповіли цареві про число забитих в Сузах, столичному місті.
12. І сказав цар цариці Естер: У Сузах, місті столичному, умертвили юдеїв і вигубили п'ятсот чоловіків і десятиох синів Гамана; а що вчинили вони в інших провінціях? І яке пожадання твоє? Воно буде справджене.
13. І сказала Естер: Якщо цареві бажано, то нехай буде дозволено юдеям, котрі в Сузах, чинити те саме й завтра, що сьогодні, і десятиох синів Гаманових нехай повісять на дереві.
14. І наказав цар учинити так; і виданий указ в Сузах [про це], і десятиох синів Гаманових повісили.
15. І зібралися юдеї, котрі в Сузах, також і чотирнадцятого дня місяця адара, і умертвили в Сузах триста чоловіків, а на грабунок не простягли свої руки.
16. І інші юдеї, що мешкали в царевих провінціях, зібралися стати на захист свого життя, і мати спокій від своїх ворогів, і умертвили із супротивників своїх сімдесят п'ять тисяч, а на грабунок не простягли руки свої.
17. [Це сталося] тринадцятого дня місяця адара; а чотирнадцятого дня цього ж таки місяця вони заспокоїлися і вчинили його днем бенкетування і веселощів.
18. А юдеї, котрі в Сузах, зібралися тринадцятого дня його і чотирнадцятого дня його, а п'ятнадцятого дня його заспокоїлися і вчинили його днем бенкетування і веселощів.
19. Тому юдеї сільські, що мешкають у поселеннях відкритих, проводять чотирнадцятий день місяця адара у радості і бенкетуванні, надсилаючи дарунки одне одному.
20. І описав Мордехай оці події, і послав листи до всіх юдеїв, котрі в провінціях царя Артаксеркса, до близьких і до далеких.

21. [Про те], щоб вони започаткували щорічне святкування в себе чотирнадцятого дня місяця адара і п'ятнадцятого дня його,
22. Як таких днів, за котрих юдеї стали убезпечені від ворогів своїх, і як за такого місяця, за котрого перетворилася у них печаль на радість і ремствування – на день святковий, – щоб учинили їх днями бенкетування і веселощів, надсилаючи дарунки одне одному і милостиню убогим.
23. І прийняли юдеї те, що вже самі почали робити, і про що Мордехай написав до них,
24. Як Гаман, син Гаммедатів, ворог усіх юдеїв, замірився вигубити юдеїв, і кидав жереба, про винищення і згубу їхню,
25. Та оскільки Естер дійшла до царя, то цар наказав новим листом, щоб злий замір Гамана, котрого він задумав на юдеїв, повернувся на голову його, і щоб повісили його і синів його на дереві.
26. А тому й назвали ці дні Пурім, від ймення: Пур. Тому згідно з усіми словами цього листа і з тим, що самі бачили і до чого доходило в них,
27. Юдеї ухвалили і прийняли на себе, і на дітей своїх і на всіх, що приєдналися до них, незмінно щоб святкувати ці два дні, за приписами про них і свого для них часу, щороку.
28. І щоби дні ці були в пам'ятку і святкувалися в кожному поколінні і в кожному родові, в кожній провінції, і в кожному місті, і щоби дні ці, Пурім, не відмінялися у юдеїв, і пам'ять про них не щезла в дітей їхніх.
29. Написала також цариця Естер, донька Авіхаїлова, та юдей Мордехай з усією вимогливістю, щоб виконували цього нового листа про Пурім.
30. І послали вони листи до всіх юдеїв, до ста двадцяти семи провінцій Артаксерксового царства, зі словами миру і правди.
31. Щоб вони несхитно дотримувалися тих днів Пурім свого часу, котрого установив для них юдей Мордехай і цариця Естер, і як вони самі призначили їх для себе і для дітей своїх за днів посту і благання.
32. Отак повеління Естери утвердило це слово про Пурім, і воно записане в книгу.

Естер 10

1. Потім наклав цар Артаксеркс податок на землю і на острови морські.
2. А втім, усі справи сили його і могутности його, і виразний опис величчя Мордехаєвого, як підніс його цар, – ось вони описані в Книзі Літопису царів мідійських та перських.
3. [Так само], [як і те], що юдей Мордехай був другим після царя Артаксеркса і великим у юдеїв і улюбленим у багатьох братів своїх, бо шукав добра народові своєму і говорив на користь усьому племені своєму.

Книга Йова

Йов 1

1. Був чоловік у країні Уц, а ім'я його – Йов; і був цей чоловік досконалий і справедливий, боявся Бога, а зла не чинив.
2. І народилося у нього семеро синів і три доньки.
3. Маєтності у нього було: сім тисяч овечок, три тисячі верблюдів; п'ятсот пар волів і п'ятсот віслючок, і вельми багато слугників; і був цей чоловік найзначніший серед усіх синів сходу.
4. Сини його сходилися, і учиняли бенкети кожний у домі своєму свого дня, і посилали, і запрошували трьох сестер своїх їсти і пити з ними.
5. Коли ж миналося коло бенкетних днів, то Йов посилав [по дітей] і освячував їх, і, підводячись рано-вранці, приносив пожертви усеспалення за числом їхнім. Бо казав Йов: Можливо, сини мої згрішили і зневажили Бога в серці своєму. Так чинив Йов щоразу по [таких] днях.
6. І був день, коли прийшли сини Божі, щоб стати перед Господом; поміж ними прийшов і сатана.
7. І сказав Господь сатані: Звідки ти прийшов? І відповідав сатана Господові і сказав: Я ходив по землі і обійшов її.
8. І сказав Господь сатані: Чи звернув ти увагу на слугника Мого, Йова? Бо немає такого, як він на землі: чоловік без вади, справедливий, боїться Бога, і обминає зло.
9. І відповідав сатана Господові, і сказав: Хіба даремно боїться Бога той Йов?
10. Чи не Ти убезпечив його і дім його, і все, що в нього? Справу рук його Ти благословив, і стада поширюються на тій землі.
11. Але простягни руку Твою, і торкнися всього, що в нього, – чи не зневажить він Тебе перед лицем Твоїм?
12. І сказав Господь сатані: Ось, все, що в нього, в руці твоїй; тільки на нього не простягай руки твоєї. І відійшов сатана від Господа.
13. І був день, коли сини його і доньки його їли і вино пили в домі першовродженого брата свого.
14. І [ось] приходять посланець до Йова і говорять:
15. Воли орали, і віслючки паслися біля них, як вчинили напад сабеї, і забрали їх, а хлопчиків повбивали гострим мечем; врятувався я один, аби повідати тобі.
16. Він ще говорив, як приходять ще один і оповідає: Вогонь Божий злинув з неба і обпалив овечок і юнаків, і пожер їх; і врятувався лише я один, щоб звістити тобі.
17. Ще він оповідав, аж приходять інший і оповідає: Халдеї розташувалися трьома загонами і кинулися на верблюдів, і забрали їх, а пастушат уразили вістряем меча; врятувався лише я один, аби повідати тобі.

18. Ще оповідав цей, аж приходить інший, і оповідає: Сини твої і доньки твої їли і вино пили

в домі першовродженого брата свого; 19. І ось, великий вітер налетів з пустелі і охопив чотири наріжжя дому, і дім упав на юнаків, і вони вмерли; а врятувався лише я один, аби повідати тобі.

20. Тоді підвівся Йов і роздер верхню одежу свою, і поголив голову свою, і впав на землю і поклонився;

21. І сказав: Голим я вийшов із лона матері, голим і повернуся. Господь дав, Господь забрав; Нехай буде ім'я Господнє благословенне!

22. У всьому цьому не згрішив Йов і не вирік нічого нерозважливого про Бога.

Йов 2

1. І був знову день, коли прийшли сини Божі, щоб стати перед Господом, – поміж ними прийшов і сатана стати перед Господом.

2. І сказав Господь сатані: Звідки ти прийшов? І відповідав сатана Господові, і сказав: Я ходив по землі і обійшов її.

3. І сказав Господь сатані: Чи звернув ти увагу на служника Мого Йова? Бо немає такого, як він на землі: чоловік досконалий і справедливий, боїться Бога і обминає зло, і донині несхитний у своїй чистоті; а ти підбурював Мене супроти нього, аби погубити його без приводу.

4. І відповідав сатана Господові, і сказав: Шкура за шкуру, а за життя своє віддасть чоловік усе, що в нього є;

5. Але простягни руку Твою і торкнися кості його і плоті його, – чи не зневажить він Тебе перед лицем Твоїм?

6. І сказав Господь сатані: Ось, він у руці твоїй, тільки життя його збережи.

7. І відійшов сатана від Господа, і вразив Йова проказою лютою від підшви ноги його по самісіньке тім'я його.

8. І взяв він собі черепка, аби шкребти себе ним, і присів у попіл.

9. І сказала йому дружина його: Ти все ще несхитний у чистоті своїй? Прокляни Бога і помри.

10. Але він сказав їй: Ти говориш, як одна в безумі; Невже добре ми будемо приймати від Бога, а лихого не будемо приймати? У всьому цьому не згрішив Йов устами своїми.

11. І зачули троє друзів Йовових про всі біди, що спіткали його; і рушили кожний із свого місця: теманянин Єліфаз, шух'янин Білдад і нааматянин Цофар, і зійшлися, щоби йти уболівати за нього і втішати його.

12. І коли глянули на нього здалека, то не впізнали його; і піднесли голос, і заридали, і роздер кожний свою одежу, і кидали порошок над головами своїми проти неба.

13. І сиділи з ним на землі сім днів і сім ночей; і ніхто не говорив йому жодного слова, бо вони бачили, що страждання його вельми великі.

Йов 3

1. По цьому розтулив Йов уста свої і прокляв день свій.
2. І розпочав Йов, і сказав:
3. Хай згине день, котрого я народився, і ніч, в котру сказано: Зачалася людина!
4. День той нехай стане пільмою; Нехай не прикличе його Бог згори, і нехай не засяє над ним світло!
5. Нехай спіткає його пільма і морок, нехай зависне над ним хмара, нехай морочний день жахає його.
6. Ніч та – нехай же схопить її морок, нехай не буде її у днях року, нехай не буде її в числі місяців!
7. О! Ніч та – нехай же буде вона безплідна; нехай не звітає до неї жодна радість!
8. Нехай проклянуть її ті, що проклинають день, і здатні пробудити левіятана! 9. Нехай потьмяніють зорі досвітку її; нехай чекає вона на світло, і воно не приходить, і нехай не побачить вона тремтячих вій досвітньої зорі,
10. За те, що не зачинила дверей лона [матері] моєї і не приховала гіркот від очей моїх!
11. Чому я не згинув, виходячи з лона, і не вмер, коли вийшов із лона?
12. Нащо прийняли мене коліна? Нащо я смоктав перси?
13. Бо зараз я лежав би і спочивав, будучи у сні, і було б мені добре.
14. Із царями і радниками земними, котрі забудовували для себе пустелі,
15. Або з князями, у котрих було золото, і котрі виповнювали доми свої сріблом;
16. Або, як викидень прихований, я не існував би, як немовлята, що не побачили світла.
17. Там злочинці перестають жахати, і там спочивають знесилені.
18. Там в'язням легко разом, і не чують крику наглядача.
19. Малий і великий там рівні, і раб вільний од свого володаря.
20. Навіщо дароване страдникові світло, і життя зболілим душею,
21. Котрі наджидають смерти, і немає її, котрі викопали б її охочіше, аніж скарби.
22. Котрі веселилися б дуже, і були б раді, коли б знайшли могилу.
23. [Нащо дане світло] чоловікові, котрому шлях закритий, і котрого Бог оточив мороком?

24. Адже зітхання мої випереджають хліб мій, і стогони мої виливаються, як води.
25. Тому що жахливе, чого я жахався, якраз і спіткало мене, і чого я боявся, те й прийшло до мене.
26. Немає для мене миру, немає спокою, немає розради: спіткало нещастя.

Йов 4

1. І відповідав Єліфаз темонянин, і сказав:
2. [Якщо] спробуємо ми [сказати] до тебе слово, – чи не важко буде тобі? А втім, хто може втримати себе від слова!
3. Ось, ти наставляв багатьох і опущені руки підтримував,
4. Тих, що падали, підводили слова твої, і коліна, щогнулися, ти зміцнював.
5. А тепер це спіткало тебе, і ти знесилів; торкнулося до тебе, і ти збентежився.
6. Чи страх твій не твоя надія? І чи не твоя надія – шляхи твої досконалі?
7. Пригадай же, я благаю тебе, чи гинув хтось безневинний, і де це праведних викорінювали?
8. Як я бачив, ті, що орали безчестя і сіяли зло, – жнивують його.
9. Від подмуху Божого гинуть і від гніву Його щезають.
10. Ревіще лева і голос ривучого [замоває], і зуби молодих левів ламаються.
11. Старий лев гине без здобичі, і діти левиці розходяться.
12. І ось, до мене потайки принесли слово, і вухо моє прийняло дещицю від нього.
13. Серед роздумів про нічні видіння, коли сон опановує людьми,
14. Обгорнув мене жах і тремтіння, і трясло всі кістки мої.
15. І дух пролинув перед лицем моїм; дибки стало волосся на мені,
16. Він стояв, – але я не розпізнав його виду, – лише присутність відчув у тихому віянні, і голос почув:
17. Чи праведніша людина від Бога? І хіба людина чистіша від свого Творця?
18. Ось, Він і служникам своїм не довіряє, – і в ангелах своїх вбачає вади;
19. Тим паче – у тих, що мешкають у глиняних хижках, котрих основа – порох, котрі винищуються швидше від молі?
20. З ранку до вечора вони розкладаються; вони загинуть назавжди, і ніхто їх не побачить.

21. Чи не гинуть з ними й достоїнності їхні? Вони помирають, не сягнувши мудрости.

Йов 5

1. Благай зараз, якщо є Той, Хто буде відповідати тобі. І до кого із святих ти звернешся?

2. Авжеж, безглузлого убиває гнівливість, і безтямного нищить дратівливість.

3. Бачив я, як безглуздий закорінюється, і тієї ж миті прокляв дім його. 4. Діти його задалеко від спасіння, їх будуть бити біля брами, і не матимуть захисника.

5. Жниво його з'їсть голодний, і навіть з-за терну дістане його, і спрагли поковтають майно його.

6. Авжеж, не з тліну виходить горе, і не з-під землі виростає біда.

7. Ні. Але людина народжується в стражданнях, щоб угору линути, [як] іскри.

8. Проте я до Бога звернувся б, у справі моїй поклався б на Бога,

9. Котрий чинить великі діяння і бездослідні, предивні, яким немає числа;

10. Дає дощ на лице землі, і посилає води на обличчя ланів;

11. Принижених ставить на високе, і зажурені підносяться до спасіння.

12. Він зруйнує заміри підступних, і руки їхні не звершать задуманого.

13. Він виловлює мудраків їхнім-таки лукавством, і змова хитрих стає надаремною.

14. Удень вони перебувають у пільмі і в полудень ходять навпомацки, мов уночі.

15. Він рятує бідного від меча, від уст їхніх і від руки міцної.

16. І є нещасному надія, і неправда зачиняє уста свої.

17. Щаслива людина, котру Бог картає, а тому науки Вседержителя не відкидай.

18. Тому що Він завдає ран, і Сам перев'язує їх; Він уражає, і Його ж таки руки лікують.

19. У шести бідах порятує тебе, і в сьомій не торкнеться до тебе лихо.

20. У голодну пору визволить тебе від смерти, і на війні – від сили меча.

21. Від бича язика сховаєш себе, і не злякаєшся спустошення, коли воно прийде.

22. Із спустошення і голоду насміхатимешся, і звірів земних не злякаєшся;

23. Тому що з камінням у полі в тебе спілка, і звірі польові в мирі з тобою.

24. І спізнаєш, що шатро твоє у безпеці, і будеш дивитися за домом своїм, і не згрішиш.

25. І побачиш, що насіння твоє численне, і паростки твої, мов трава на землі.

26. Зійдеш до гробу у поважному віці, як укладаються снопи пшениці свого часу.

27. Ось, що ми спізнали; зрештою, так воно і є: вислухай це і зтям для себе.

Йов 6

1. І відповідав Йов, і сказав:

2. О, якби волення мої були належно зважені, і разом з ними поклали на ваги страждання моє!

3. Воно напевне переважило б пісок морів! Через те слова мої нерозважливі.

4. Бо стріли Вседержителя в мені; отруту їхню випиває дух мій; жахіття Божі повстають супроти мене.

5. Чи реве дикий віслук на траві? Чи мукає бик біля місива свого?

6. Чи їдять несмачне без солі, і чи є смак у білку яйця?

7. До чого не хотіла торкнутися душа моя, те складає огидну їжу мою.

8. О, якби справдилося бажання моє, і надії мої виконав Бог!

9. О, якби була воля Божа розчавити мене, то простягнув би руку Свою і уразив мене!

10. То була б іще втіха мені, і я підсилюся б духом у моїй немилосердній хворобі, бо я не зрікався слів Святого.

11. Що то за сила в мене, щоб сподіватися мені? І який кінець, аби продовжити життя моє?

12. Чи твердота каміння – сила моя? І чи тіло моє з міді?

13. Чи є в мені запомога для себе, і чи є для мене якась підпора?

14. До страдника має бути співчуття від друга його, якщо тільки він не відкинув страх перед Вседержителем.

15. Але брати мої зрадливі, мов потік, наче швидкоплинні ручаї,

16. Котрі чорні від льоду, і в котрих приховується сніг.

17. Коли надходить тепло, вони міліють, а в пору спеки висихають на місцях своїх.

18. Викривлюють вони напрямок шляхів своїх, заходять в пустелю і губляться;

19. Дивляться на них каравани Теми; сподіваються мандрівники Шеви.

20. Але залишаться посоромленими в своїй надії; приходять туди і від сорому червоніють.

21. Отак і ви зараз стали, як вони, побачили страшне і злякалися.

22. Чи говорив я: Дайте мені! Або з маєтку свого сплатить за мене!
23. І визволить мене від руки ворога, і від руки сильних викупить мене?
24. Навчіть мене, і я замовкну; підкажіть, у чому я згрішив.
25. Які могутні слова правди! Але що доводять звинувачення ваші?
26. Ви вигадуете вислови для звинувачення? – За вітром пускаєте слова ваші.
27. Ви вчиняєте напад на сироту і копаєте яму другові вашому.
28. Але я прошу вас, погляньте на мене; чи говоритиму я неправду перед вами?
29. Перегляньте – чи є неправда? Перегляньте, – правда моя.
30. Хіба на язиці у мене неправда? Чи гортань моя не може розрізнити гіркоти?

Йов 7

1. Чи не визначений людині час на землі, і хіба дні її не те саме, що й дні найманця?
2. Як раб жадає тіні, і як найманець наджидає на свою платню,
3. Так я дістав у спадок місяці марноти, і ночі, позначені горем, відраховані мені.
4. Коли лягаю, то кажу: Коли підведуся? А вечір триває, і я перевертаюся з боку на бік, очікуючи початку дня.
5. Тіло моє в поросі, зодяглося червою і струпами; шкіра моя тріскається і ятриться.
6. Дні мої біжать швидше, аніж ткацький човник, і минають без надії.
7. Пригадай, що життя моє – лиш подих, що око моє не навернеться бачити добре.
8. Не побачить мене око того, хто бачив мене; очі Твої – на мене, – і немає мене.
9. Рідшає хмара і відпливає; отак і той, що зійшов до шеолу, не вийде,
10. Не повернеться більше у свій дім, і місце його вже не буде знати його.
11. То не буду я утримувати вуст моїх; буду говорити у тіснотах духа мого; буду скаржитися в лихові душі моєї.
12. Хіба я море чи морська потвора, що Ти поставив наді мною сторожу?
13. Коли подумаю: Чи втішить мене постіль моя, чи забере гіркоти мої ложе моє,
14. Ти страхаєш мене снами і видіннями лякаєш мене.
15. І душа моя прагне радше припинення дихання, радше смерти, аніж життя.

16. Я відмовляюсь від нього. Я більше не хочу жити. Залиш мене на самоті, бо дні мої – марнота.
17. Що таке людина, що Ти звеличив її, і звертаєш на неї увагу Свою?
18. Навідуєшся до неї щоранку, і кожної миті випробовуєш її?
19. Доки ж Ти не залишиш, допоки не відступишся од мене, доки не попустиш мені проковтнути слину мою?
20. Якщо я згрішив, то що я вчиню Тобі, Охоронцю людей? Навіщо Ти поставив мене супротивником Собі, аж так, що я зробився сам собі тягарем?
21. І чому б не простити мені гріха, і не зняти з мене беззаконня мого? Бо ось, я ляжу в тлін; узавтра пошукаєш мене, і немає мене.

Йов 8

1. І відповідав шах'янин Білдад і сказав:
2. Чи довго слова уст твоїх будуть, як бурхливий вітер?
3. Невже Бог спотворює суд і Вседержитель перекручує правду?
4. Якщо сини твої грішили супроти Нього, то Він віддав їх в руку беззаконня їхнього.
5. Якщо ти будеш старанно шукати Бога і будеш молитися Всемогутньому,
6. І якщо ти чистий і справедливий, то Він уже нині постане перед тобою і наповнить оселю твою справедливістю.
7. І якщо на початку в тебе було замало, то в прийдешньому буде вельми багато.
8. Запитай, я благаю тебе, у попередніх родів і збагни спостереження батьків їхніх;
9. А ми вчорашні, і нічого не знаємо, тому що наші дні на землі – тінь.
10. Ось, вони навчать тебе, скажуть тобі і від серця свого скажуть слова.
11. Чи підведеться тростина без води? Чи виросте очерет без вологи?
12. Ще він у свіжості своїй, і не зв'язаний, а засихає раніш від будь-якої трави.
13. Такі шляхи усіх, що забувають Бога; і надія лицеміра згине;
14. Сподівання його підтяте, і певність його – житло павука.
15. Зіпреться на дім свій і не встоїть; вхопиться за нього і не втримається.
16. Зеленіє він на сонці, за садок сягають гілки його;
17. У купу [каміння] проростає коріння його, поміж каміння вростає.

18. Та коли вирвуть його з місця його, воно відмовиться від нього: Я не бачило тебе!
19. Ось радість дороги його! А вже з пороху (землі) інші ростуть.
20. Бачиш, Бог не відкидає безвинного, і не підтримує руку злодіїв.
21. Він іще виповнить уста твої сміхом і губи твої радісним погуком.
22. Ті, що ненавидять тебе, покрийються соромом, і шатра безбожних не буде!

Йов 9

1. І відповідав Йов, і сказав:
2. Справедливо! Відаю, що так є; але як виправдається чоловік перед Богом?
3. Якщо забажає розпочати з Ним суперечку, то не відповість Йому на жодне запитання із тисячі.
4. Премудрий серцем і могутній силою; хто повставав супроти Нього і залишався в спокої?
5. Він пересуває гори, і не впізнають їх; Він перетворює їх у гніві Свогому;
6. Зрушує землю з місця її, і стовпи її тремтять;
7. Скаже сонцю, – і не зійде, і на зорі кладе печать.
8. Він один розпросторує небеса і простує по хвилях морських.
9. Він утворив Ведмедицю, Оріона і Волосожара і скарбниці півдня;
10. Він чинить велике, незбагнене і дивовижне, котрому немає числа.
11. Ось, Він пройде переді мною, і не побачу Його; пролине, і не побачу Його.
12. Візьме, – і хто заборонить Йому? Хто скаже Йому: Що Ти вчинив?
13. Бог не відверне гніву Свого; перед Ним упадуть захисники Рагава (Єгипту).
14. Тим паче, хіба можу я відповідати Йому і віднаходити собі слова перед Ним?
15. А хоч би я мав рацію перед Ним, та не буду я відповідати, а буду благати Суддю мого.
16. А якби я покликав, і Він відповів мені, – я не повірю, що голос мій почує Той,
17. Хто у бурі вражає мене, і примножує безневинно рани мої,
18. Не дає мені перевести духа, але насичує мене гіркотами.
19. Якщо [вдатися до] сили, то Він могутній; якщо до суду, то хто зведе мене з Ним?

20. Якщо я буду виправдовуватися, то мої ж такі уста звинуватять мене; [коли] кажу, що я досконалий, це також доведе мою неправду.
21. Безневинний я; не хочу знати душі моєї, зневажаю життя своє.
22. Тому я сказав, що Він знищує і досконалого, і нечестивого.
23. Якщо бич уражає (убиває) раптово, то Він буде сміятися на суді безневинного.
24. Землю дано в руки грішовод, обличчя суддів її Він запинає. Якщо не Він, то хто?
25. Дні мої швидші гінця, – біжать, не бачать добра;
26. Линуть, мов легенькі човни, як орел падає на здобич.
27. Якщо сказати мені: Забуду я оскарження мої, позбавлюся сумного вигляду і підбадьорюся;
28. То боюся усіх страждань моїх, знаючи, що Ти не будеш тримати мене безневинним.
29. [Якщо ж] я винуватий, то навіщо марно страждаю?
30. Навіть, якщо обмиюся я сніговою водою і зроблю свої руки білими, як ніколи,
31. То й за такої обстави Ти зануриш мене в багнюку, і гидуватиме мною одежа моя.
32. Тому що Він не людина, як я, щоб я міг відповідати Йому, і йти разом з Ним на суд.
33. Немає поміж нами посередника, котрий поклав би руку свою на нас обидвох.
34. Нехай же відхилить Він від мене берло Своє, і страх Його нехай не жахає мене;
35. І тоді я буду говорити, і не злякаюся Його; бо я не такий сам у собі;

Йов 10

1. Остогидло душі моїй життя моє; занурюся в журбу мою; буду говорити в гіркотах душі моєї!
2. Скажу Богові: Не звинувачуй мене; скажи мені, за що Ти зі мною змагаєшся?
3. Чи добре для Тебе, що Ти пригнічуєш, що зневажаєш справу рук Твоїх, а на раду грішоводників посилаєш світло?
4. Хіба в Тебе тілесні очі, і Ти дивишся, як дивиться людина?
5. Хіба дні Твої, як дні людини, чи літа Твої, як дні мужа?
6. Нащо Ти шукаєш вади в мені і вивідуєш гріх мій,
7. Хоч відаєш, що я безневинний, і що нікому визволити від руки Твоїї?
8. Твої руки попрацювали наді мною і утворили всього мене цілком, – і Ти нищиш мене?

9. Пригадай, що Ти, мов глину, вчинив мене і на тлін мене перетворюєш?
10. Хіба не Ти вилив мене, як молоко, і, мов сир, згустив мене,
11. Шкірою і плоттю зодягнув мене, кістками і жилами зв'язав мене,
12. Життя і милість дарував мені, і піклування Твоє охороняло дух мій!
13. Але й те приховував Ти в серці Своєму, – знаю, що це було у Тебе, –
14. Коли я згрішу, Ти помітиш, і не залишиш гріха мого без покари.
15. Якщо я завинив, горе мені! Якщо ж праведний, то не смію підвести голови моєї. Я перенасичений приниженням; глянь на бідкування моє;
16. Воно зростає. Ти женешся за мною, мов лев, і знову вчиняєш напад на мене; і знову предивно приходиш до мене.
17. Виводиш нових свідків Твоїх супроти мене; збільшуєш гнів Твій до мене, і нещастя одне за одним збираються супроти мене.
18. І навіть Ти вивів мене з лона? Нехай би я вмёр, коли ще нічис око не бачило мене.
19. Нехай би я, як неіснуючий, з лона був би перенесений до гробу!
20. Чи не замалі дні мої? Залиши, відступися од мене, щоб я хоч трішки збадьорився,
21. Поки я піду, і вже не повернуся, – до країни пільми і тіні смертної.
22. До країни мороку, яким є морок тіні смертної, де немає устрою, [де] світло є пільма.

Йов 11

1. І відповідав Цофар нааматянин, і сказав:
2. Хіба на велику кількість слів не можна дати відповіді, і хіба людина велемовна має рацію?
3. Чи твоє марнослів'я примусить замовкнути мужів, щоб ти збиткувався, і нікому було посоромити тебе?
4. Ти сказав: Думки мої чисті, і чистий я в очах Твоїх.
5. Та якби Бог зажадав говорити і відкрив уста Свої до тебе,
6. І відкрив би тобі таємниці премудрости, що тобі удвічі більше належало понести! Тож знай, що Бог дав тобі понести менше, ніж твої беззаконня заслуговують.
7. Чи можеш ти дослідженням знайти Бога? Чи можеш досконало пізнати Всемогутнього?
8. Він є вищий за небеса, – що можеш учинити? Глибший за шеол, – про що можеш дізнатися?
9. Довша землі міра Його і ширша моря.

10. Якщо Він пройде і замкне когось у кайдани, і приведе на суд, то хто заборонить Йому?
11. Тому що Він знає марноту людей, і бачить беззаконня, і чи залишить його поза увагою?
12. Проте легковажний чоловік вимудровує, хоч сам народжується, наче дикий віслучок;
13. Якщо ти даси раду серцю своєму і простягнеш до Нього руки свої;
14. І якщо є вада в руці твоїй, і ти відкинеш її і не даси беззаконню замешкати в шатрах твоїх;
15. То підведеш незаплямоване обличчя своє, і будеш непохитним, і не боятимешся.
16. Тоді забудеш горе, наче про воду, яка протекла, будеш пригадувати його.
17. І яскравіше полудня триватиме життя твоє; просвітлієш, наче ранок.
18. І матимеш спокій, бо є надія; ти відгороджений і можеш спати безпечно.
19. Будеш лежати, і не буде того, що залякує; і багато-хто буде підлещуватися до тебе.
20. А очі безбожних вичахнуть, і вони не втечуть, а надія їхня щезне.

Йов 12

1. І відповідав Йов, і сказав:
2. Справді, [тільки] ви люди, і з вами помре мудрість!
3. Але я [маю] розум, як у вас; не нижчий я від вас; і хто не відає цього ж таки?
4. Посміховиськом став я для сусіда свого, я, котрий звертався до Бога, і котрому Він відповідав; посміховиськом – [чоловік] праведний, безневинний.
5. Палаючий смолоскип зневажений у думках того, хто відчуває себе у безпеці, він (смолоскип) приготовлений для тих, чия нога ковзає.
6. Спокійні шатра у грабіжників, і безпечні у тих, що дратують Бога, у чії руки Бог приносить щедро.
7. І справді: запитай у скотини, і навчить тебе, – у птаха небесного, – і звістить тобі;
8. Або побесідуй із землею, і наставить тебе, і скажуть тобі рибини морські.
9. Хто з усього цього не спізнає, що рука Господа утворила це?
10. У Його руці душа всього живого, і дихання всілякої людської плоті.
11. Чи не вухо розбирає слова і чи не язик розпізнає смак їжі?
12. У старцях мудрість, і в довголітніх розум.

13. У Нього премудрість і сила; Його поради і розум.
14. Що Він зруйнує, те не відбудується; кого Він замкне, ніхто його не відімкне. 15. Зупинить води, і все повисихає; випустить їх, – і оновлять землю.
16. У Нього могутність і голос мудрости, перед Ним той, що блукає, і той, що заводить у блуд.
17. Він учиняє радників недолугими (оголеними), і суддів робить безглуздими.
18. Він розв'язує пута царів і поясом обперізує стегна їхні.
19. Князів позбавляє честі і кидає хоробрих.
20. Відбирає мову у велемовних і старців позбавляє глузду.
21. Покриває соромом вельможних, і сили могутніх знесилює.
22. Відкриває глибоке із середовища пільми і виводить на світло тінь смертну.
23. Примножує народи і винищує їх; розпорошує народи і збирає їх.
24. Відбирає розум у старшин народу землі і залишає їх блукати в пустелі, де немає шляхів.
25. Наосліп ходять вони у пільмі, без світла; і Він упроваджує їх у блуканину, мов п'яного.

Йов 13

1. Ось, усе [це] бачило око моє, чуло вухо моє і завважило для себе.
2. Скільки знаєте ви, знаю і я; не нижчий я від вас.
3. Але я до Вседержителя хотів би говорити і жадав би змагатися з Богом.
4. А ви блудослови; всі ви невдатні лікарі.
5. О, якби ж то ви мовчали! Це [зарахувалося] б вам як мудрість.
6. То вислухайте міркування мої і прискіпливо зважте на заперечення уст моїх.
7. Чи варто було вам заради Бога говорити неправду і для Нього казати брехню?
8. Чи варто було вам бути упередженим до Нього, і за Бога так сперечатися?
9. Чи добре буде, коли Він випробує вас? Чи обдурите Його, як обдурюєте людину?
10. Суворо покарає Він вас, хоч ви потайки дієте упереджено.
11. Невже велич Його не страхає вас, і страх Його не виповнює вас?
12. Нагадування ваші схожі на попіль; докази ваші – докази з глини.

13. Замовкніть переді мною, і я буду говорити, що б там не скоїлося зі мною.
14. Для чого мені терзати тіло моє зубами моїми і душу мою вкладати в руку мою?
15. Ось, Він убиває мене; але я буду сподіватися; я жадав би тільки виправдати шляхи мої перед Ним!
16. І це вже було б рятунком мені; тому що облудник не пройде перед Ним.
17. Вислухайте уважно слово моє і тлумачення моє вухами вашими.
18. Ось, я вчинив судову справу і знаю, що правда буде за мною.
19. Хто у спроможності змагатися зі мною? Бо я невдовзі замовкну і випущу духа.
20. Тільки двох [речей] не роби зі мною, і тоді я не буду ховатися від Тебе.
21. Відхили від мене руку Твою, і жах Твій нехай не потрясає мене.
22. Тоді клич, і я буду відповідати, або ж говоритиму я, а Ти відповідай мені.
23. Скільки в мене вад і гріхів? Покажи мені беззаконня мої, і гріх мій.
24. Навіщо ховаєш обличчя Твоє, і вважаєш мене ворогом Тобі?
25. Чи не зірваний листочок Ти нищиш, і чи не висхлу соломинку переслідуєш?
26. Тому що Ти пишеш на мене гірке і пригадуєш мені гріхи юности моєї,
27. І в кайдани забиваєш ноги мої, і підстерігаєш всі стежини мої, – женешся слідами ніг моїх.
28. І [людина], мов гнилизна, розпадається, як одежа, поточена міллю.

Йов 14

1. Людина, породжена жінкою, нетривала і виповнена бентегою.
2. Мов квітка, вона виходить і опадас; утікає, мов тінь, і не спиняється.
3. І ось на неї Ти очі Свої спрямовуєш, і мене ведеш на суд з Тобою!
4. Хто принесе чисте від нечистого? Ніхто.
5. Якщо дні її визначені, і число місяців її у Тебе; якщо Ти поклав їй межу, котру вона не перейде,
6. То ухилися від неї; нехай вона спочине, аж доки не скінчить, мов найманець, дня свого.
7. Для дерева є надія, що воно, коли буде зрубане, знову оживе, і паростки [виходити] з нього не перестануть.
8. Якщо й застарів у землі корінь його, і пень його завмер у поросі,

9. Однак, тільки-но зачуло воду, воно випускає паростки і проростає гілками, наче щойно посаджене.
10. А людина помирає і зникає; відійшов дух її, і де вона?
11. Відходять води з озера, і річка міліє і висихає.
12. Отак людина, – ляже і не підведеться; аж доки існуватиме небо, вона не пробудиться і не прокинеться зі сну свого.
13. О, якби Ти в шеолі сховав мене і тримав мене, аж доки минеться гнів Твій; призначив мені час і тому пригадав мене!
14. Коли помре чоловік, то чи буде він знову жити? Упродовж усіх днів визначеного мені часу я надживав би, доки прийде мені заміна.
15. Якби озвався Ти, і я дав би Тобі відповідь, і Ти явив би добру волю творінню рук своїх.
16. Бо аж тоді Ти порахував би кроки мої і не підстерігав би гріха мого.
17. У сувої було б позначене беззаконня моє; і Ти закрит би провину мою.
18. Але гора, падаючи, руйнується, і скеля сходить з місця свого;
19. Вода стирає каміння; повінь її змиває земний порошок; отак і надію чоловіка Ти нищиш.
20. Улаштуєш йому тісноти до кінця, і він відходить; міняєш йому обличчя, і відсилаєш його.
21. Чи діти його в честі, він не знає, чи упосліджені, він не помічає.
22. Але плоть його на ньому болить, і душа його в ньому страждає.

Йов 15

1. І відповідав Єліфаз теманянин, і сказав:
2. Чи буде мудрий відповідати знанням мізерним і виповнювати нутроці свої вітром східним,
3. виправдовуватися словами марними і мовою, що не має жодної сили, та твердженнями, якими він не може вдіяти нічого доброго?
4. Адже ти й страх відклав, і молитву до Бога відкинув.
5. Нечестя твоє виповідають уста твої, і ти вибрав мову лукавих.
6. Тебе звинувачують уста твої, а не я, і твій язик говорить супроти тебе.
7. Хіба ти народився першою людиною, і передніше пагорбів утворений?
8. Хіба ти чув таємниці Божої ради і прихилив до себе премудрість?
9. Що відаєш ти, чого не знали б ми? Що розумієш ти, чого не було б і в нас?

10. І сивоволосий, і старець є поміж нами, що днями перевершує батька твого.
11. Чи недостатньо для тебе втіхи від Бога? Чи це таємниця для тебе?
12. Навіщо твоє серце зводить тебе, і чому очі твої не закриваються при цьому?
13. Чому налаштуєш супроти Бога духа свого, і устами своїми промовляєш такі слова?
14. Що то за один, чоловік, щоб йому бути чистим, і, щоб народженому жінкою, бути праведним?
15. Ось, Він і святим Своїм не довіряє, і небеса нечисті в очах Його,
16. Тим паче нечистий і розбещений чоловік, який п'є беззаконня, що воду.
17. Я буду говорити тобі, слухай мене; я повідаю тобі, що бачив.
18. Що чули мудрі і не приховали почутого від батьків своїх,
19. Котрим одним була дісталася земля, і серед яких чужий не ходив.
20. Нечестивий мучить себе упродовж днів своїх, і число років утаємничене від гнобителя.
21. Зойк жахів у вухах його; коли він у безпеці, прийде на нього згубник.
22. Він не сподівається врятуватися від пільми; і він під загрозою меча.
23. Він поневіряється за куснем хліба повсюди; відає, що вже готовий, в руках у нього, день пільми.
24. Біль та нещастя жахають його, мов цар, що приготувався до бою,
25. За те, що він простягав супроти Бога руку свою, і чинив опір Вседержителеві,
26. Рушав супроти Нього з [гордою] шиєю, під грубезними щитами своїми;
27. Тому що він заккрив обличчя своє жиром своїм і обклав ним боки свої.
28. І він поселяється в містах спустошених, в домах, у яких не живуть, котрі приречені на руїни.
29. Не буде він багатим, і не заціліє масток його, і не розпросториться землею набуток його.
30. Не уникне пільми; пагіння його висушить полум'я, і подмухом уст Своїх примусить його щезнути.
31. Нехай не довіряє марноті заблуклий, бо марнота буде й винагородою йому.
32. Не свого дня він помре, і гілки його не будуть зеленіти.
33. Скине він, як виноградна лоза, недозрілу ягоду свою, і як, оливка, струсить квіт свій.
34. Так спорожніє зібрання лицемірів, і вогонь пожере шатра хабарників.

35. Він завагітнів злом і породив лжу, і утроба його готує оману.

Йов 16

1. І відповідав Йов, і сказав:
2. Чув я багато такого; жалюгідні всі ви розрадники.
3. Чи настане кінець вітряним цим словам? І що спонукало тебе так відповідати?
4. І я говорив би, як ви, якби душа ваша була на місці моєї душі; повстав би я на вас словами, і кивав би на вас головою моєю;
5. Підсилював би вас губами моїми, і порухом уст розраджував.
6. Чи говорю я, – не вичахає скорбота моя; чи перестаю, – що відходить од мене?
7. Але нині він виснажив мене. Ти спустошив усю родину мою.
8. Ти померезив мене зморшками на свідчення супроти мене; повстає на мене виснаження моє, і обличчя докоряє мені.
9. Гнів Його терзає і ворогує супроти мене; скрегоче на мене зубами своїми, ворог мій гострить на мене очі свої.
10. Роззявляють на мене пащу свою, і лаючись, б'ють мене по щоках: усі змовилися супроти мене.
11. Віддав мене Бог злочинцеві і в руки нечестивих кинув мене.
12. Я мав спокій, але Він потряс мене, узяв мене за шию і зграсував мене, і вчинив мене Собі за ціль.
13. Оточили мене стрільці Його; Він розтинає нутроці мої, і не милує; вилив на землю жовч мою.
14. Пробиває в мені пролом за проломом; кидається на мене, мов ратник.
15. Веретища пошив я на шкіру мою і в порох поклав голову мою.
16. Обличчя моє збагровіло від плачу, і на повіках моїх залягла тінь смертна.
17. І це при всьому тому, що немає насильства у руках моїх, і молитва моя чиста.
18. Земле! Не прикрий моєї крові, і нехай не буде місця воланню моєму.
19. І нині, ось, на небесах Свідок мій; і Заступник мій на висотах!
20. Глузливі друзі мої! До Бога око моє сльозить.
21. О, якби чоловік міг мати змагання з Богом, як син людський з ближнім своїм!
22. Бо літам моїм надходить кінець, і я рушаю в дорогу без вертання.

Йов 17

1. Дихання моє вичахає; дні мої загасають; гроби готові для мене.
2. Якби не глум їхній, то й поміж суперечками їхніми око моє мало б спокій.
3. Заступися, дай поруку, [Сам] за мене перед Собою! Інакше хто дасть поруку за мене?
4. Бо Ти закрив серце їхнє від розуміння, і тому не даєш узяти гору.
5. Хто прирікає друзів своїх на здобич, у того в дітей очі сліпнуть.
6. Він учинив мене приповідкою для народу і посміховиськом для нього.
7. Потемніло від гіркот око моє, і всі члени мої – наче тінь.
8. Здивуються з цього праведні, і безвинний прогнівається на лицеміра.
9. Але праведник буде міцно триматися шляху свого, і чистий руками буде все більше зростати на силі.
10. Виступайте всі ви, – і підійдіть, не знайду я мудрого поміж вами.
11. Дні мої проминули; думи мої – набуток серця мого, – урвалися.
12. А вони ніч [хочуть] перетворити на день, а світло наблизити до лица пільми.
13. Якби я навіть надждати став, то шеол дім мій; у пільмі застелю я постіль мою;
14. Гробові скажу: Ти батько мій; До черви: Ти матір моя і сестра моя.
15. То де після цього надія моя? І очікуване мною, хто побачить?
16. До шеолу зійде вона, і буде спочивати зі мною у тліні.

Йов 18

1. І відповідав Білдад шух'янин, і сказав: 2. Коли ж ви припинете подібні вислови? Поміркуйте, а відтак будемо розмовляти.
3. Нащо вважатися нам за тварин і стати зневаженими у власних очах ваших?
4. [О], [ти], [що] роздираєш душу твою у гніві своєму! Невже заради тебе існує земля, і скеля має зсунутися з місця [свого] ?
5. Авжеж, світильник у злочинця загасне, і не залишиться й іскри від його вогню.
6. Потьмяніє світло в шатрі його, і світильник його загасне над ним.
7. Скоротяться кроки могутности його, і повалить його власний замір його.
8. Тому що він попаде в пастку своїми ногами і тенетами ходити буде.

9. Пастка схопить за ногу його, і грабіжник упіймає його.
10. Утаємничені від нього на землі сильця і засідки на дорозі.
11. Зусібич будуть лякати його жахи, і примусять його кидатися навбоки.
12. Виснажиться від голосу сила його, і погибель уже є, обіч у нього.
13. Пожере члени тіла його, пожере члени його первісток смерти.
14. Вижене із шатра його впевненість його, і це кине його до царя жахів.
15. Оселяться в шатрі його, тому що він уже не належить йому; житло його буде посипане сіркою.
16. Знизу підсохне коріння його, і зверху зів'януть гілки його,
17. Пам'ять про нього щезне на землі, і ймення його не буде на майдані.
18. Виженуть його із світла в пільму і зітруть його з лику землі.
19. Ні сина [його], ні внука не буде в народі його; і нікого не залишиться в житлах його.
20. Від згадки про день його жахнуться нащадки, і сучасники будуть виповнені трепетом.
21. Ось такі житла беззаконного, і отаке місце того, хто не знає Бога!

Йов 19

1. І відповідав Йов, і сказав:
2. Доки будете мучити душу мою і терзати мене словами?
3. Ось уже разів із десять ви ганьбили мене і не соромитеся тіснити мене.
4. Якщо я справді згрішив, то гріх мій при мені залишиться.
5. А якщо ви хочете підвестися наді мною і дорікнути мені ганьбою мою,
6. То знайте, що Бог відкинув мене і обклав мене Своїми пастками.
7. Ось, я кричу: Образа! І ніхто не чує. Волаю, – і немає суду.
8. Він перегородив мені дорогу, і не можу пройти, і на стежки мої поклав пільму.
9. Стягнув з мене славу мою і скинув вінця з голови моєї.
10. Довкола розорив мене, і я відходжу; і, мов дерево, Він відкинув надію мою.
11. Спалахнув на мене гнівом Своїм і вважає мене поміж ворогами Своїми.
12. Полки Його прийшли разом і попрямували до мене, і розташувалися довкола шатра мого.

13. Братів моїх Він віддалив од мене; і ті, що знають мене, почужіли до мене.
14. Покинули мене близькі мої, і знайомі мої забули мене.
15. Зайшли в домі моєму і служниці мої мають мене за чужого, стороннім став я в очах їхніх.
16. Кличу служника свого, і він не відповідає; устами своїми я змушений благати його.
17. Подих мій став бридким для дружини моєї, і я мушу благати її заради дітей черева мого.
18. Навіть малі діти зневажають мене; підводжуся, а вони збиткуються наді мною.
19. Гидують мною всі повірники мої; і ті, котрих я любив, обернулися супроти мене.
20. Кості мої до шкіри приліпилися і до плоті моєї, і я залишився тільки зі шкірою біля зубів моїх.
21. Змилуйтеся наді мною, змилуйтеся ви, друзі мої; бо рука Божа торкнулася до мене.
22. Навіщо ви переслідуєте мене, як Бог, і плоттю моєю не можете насититися?
23. О, якби записані були слова мої! Якби ж то накреслені вони були в книзі,
24. Різцем залізним і оловом, – на вічні часи на камінні вирізьблені були!
25. А я знаю, що Викупник мій живий, і Він останнього дня поновить із тліну шкіру мою, що розкладається;
26. І в плоті моїй я побачу Бога.
27. Я побачу Його сам; мої очі, не очі іншого, побачать Його, хоч нирки мої тануть у моїм нутрі.
28. А вам варто було сказати: Нащо ми переслідуємо його? Так, наче коріння зла знайшли в мені.
29. Побійтеся меча, бо гнів приносить покару мечем, і знайте, що є суд.

Йов 20

1. І відповідав Цофар нааматянин, і сказав:
2. Роздуми мої спонукають мене відповідати, і я кваплюся висловити їх.
3. Дорікання, ганебне для мене, вислухав я, і дух розважливості моєї відповідь за мене.
4. Хіба не знаєш ти, що од віку, від того часу, як постала людина на землі,
5. Веселощі нехтувачів закону нетривалі, і радість лицеміра миттєва?
6. А хоч би зросла до небес велич його, і голова його сягала б хмарин:

7. Наче викиди його, навіки згине він; а ті, що бачили його, скажуть: Де він?
8. Мов сон, відлине, і не знайдуть його; і немов нічне видіння, зникне.
9. Око, яке бачило його, вже не побачить його, і вже не углядить його місце його.
10. Сини його будуть підлещуватися до жебраків, і руки його повернуть те, що він загарбав.
11. Кістки його виповнені гріхами юности його, і з ним ляжуть вони у тлін.
12. Якщо солодке в роті його зло, і він утаємничує його під язиком своїм,
13. Береже і не кидає його, а тримає його в устах своїх,
14. То ця їжа в утробі його перетвориться на жовч гадючу в нутрощах.
15. Маєтка, що його він поглинув, виблює: Бог викине його із черева його.
16. Отруту гадючу він смокче; умертвить його язик гадів.
17. Не бачити йому струмків і рік, які течуть медом і молоком!
18. Надбане працею поверне, не проковтне; за вагою маєтку його буде й помста його, а він не знайде радощів.
19. Тому що він пригнічував, проганяв убогих, загарбував доми, котрих не будував.
20. Був ненаситним у череві своєму; і в пожадливості своїй не милував анічого.
21. Нічогісінько не лишилося від ненажерливості його; за це не тривале щастя його.
22. При широкім достаткові буде затісно йому; усіляка рука нечестивого повстане супроти нього.
23. Коли він буде наповнювати нутрощі свої, Він пошле на нього палкий гнів Свій і надощить на нього хворощі в плоті його.
24. Чи втече він від зброї залізної, – прохромить його лук мідний.
25. Почне виривати [стрілу], – і вона вийде з тіла, вийде, сяючи крізь жовч його; жахи смерти впадуть на нього!
26. Усе похмуре утаємничене всередині його; буде пожирати його вогонь, ніким не роздмухуваний; зло спіткає також і те, що залишилося в шатрі його.
27. Небо відкриє злочини його, і земля повстане супроти нього.
28. Пощезне надбане дому його; усе розпорошиться в день гніву Його.
29. Оце доля чоловікові, що нехтує законом від Бога і спадок, зрокований для нього Вседержителем!

Йов 21

1. І відповідав Йов, і сказав:
2. Вислухайте уважно мовлене мною, і це буде втіхою мені від вас.
3. Потерпіть заради мене, і я буду говорити; а потім, як виповім, кепкуйте.
4. Хіба до чоловіка скарга моя? Як же мені й не занепасти духом?
5. Погляньте на мене, з подивом, і покладіть пальця на уста.
6. Тільки-но я пригадаю, то здригаюся, і тремтіння виповняє тіло моє.
7. Чому злочинці живуть, сягають старости, і навіть при добрім здоров'ї?
8. Діти їхні з ними перед лицем їхнім, і внуки їхні перед очима їхніми.
9. Оселі їхні захищені від страху, і немає берла Божого на них.
10. Бик їхній запліднює і не знемагає; корова їхня зачинає і не викидає.
11. Мов отару, випускають вони діточок своїх, і діти їхні танцюють.
12. Вони беруть тімпана і цитру й веселяться при [звуках] сопілки.
13. Провадять дні свої при здоров'ї і миттю відходять до шеолу.
14. А тим часом, вони кажуть Богові: Одступися від нас; не хочемо ми знати шляхів Твоїх!
15. Що таке Вседержитель, щоб нам служити Йому? І яка нам користь від молитви до Нього?
16. Бачиш, щастя їхнє не від їхніх рук. Порада нечестивих буде далеко від мене!
17. Чи так часто загасає світильник у нехтувачів законом, і насувається на них біда, і Він дає їм у спадок страждання у гніві Своему?
18. Вони мають бути, мов соломина на вітрі, і як полова, підхоплена вихором.
19. [Скажеш :] Бог береже для дітей його нещастя його. – Нехай же дасть йому самому, щоб він те знав.
20. Нехай очі його побачать нещастя його, і нехай він сам п'є від гніву Вседержителя.
21. Бо що йому до оселі своєї після нього, коли число місяців його скінчиться?
22. Однак, чи Бога навчати мудрости, коли Він судить навіть небесних?
23. Один помирає в самісінькій повноті сили своєї, зовсім спокійний та мирний;
24. Нутрощі його повнісінькі лою, і кістки його виповнені мозком.
25. А інший помирає з гіркою душею, не скуштувавши добра.
26. І вони разом будуть лежати у тліні, і черва покриє їх.

27. Знаю я ваші думки і заміри, котрі ви супроти мене виплітаєте.
28. Ви заперечите: Де дім князя, і де шатро, в котрому мешкали нехтувачі законом?
29. Хіба ви не запитували у мандрівників і не знайомі з їхніми спостереженнями?
30. Що нечестивий зберігається на день погибелі? Вони будуть принесені у день гніву.
31. Хто розгорне перед очима шляхи його, і хто відплатить йому за те, що він учинив?
32. Його супроводжують до гробів; і на його могилі ставлять сторожу.
33. Солодкі для нього брили долини, і за ним іде юрба людей, а тим, що йдуть перед ним, не знайти числа.
34. То яким чином ви хочете утішити мене пустопорожнім? У ваших відповідях лишається [сама] лжа.

Йов 22

1. І відповідав Єліфаз теманянин, і сказав:
2. Хіба може людина приносити користь Богові? Розумний приносить користь самому собі.
3. Що то за вдоволення Вседержителеві, що ти праведний? І чи буде Йому вигода від того, що ти утримуєш шляхи свої чистими?
4. Невже Він, боячись тебе, почне змагатися з тобою, і піде судитися з тобою?
5. Авжеж, злість твоя величезна, і злочинам твоїм немає кінця!
6. Певне, ти брав у заставу від братів своїх задарма і з напівоголених одягу стягав.
7. Не гамував спрагу спраглому на воду, і голодному не давав хліба;
8. А чоловікові заможному ти [давав] землю, і можний оселявся на ній.
9. Вдів ти відштовхував ні з чим, і сиріт залишав з порожніми руками.
10. За це довкола тебе пастки, і виповнив тебе наглий жах.
11. Або п'їтьма, в котрій ти нічого не бачиш, і численні води покрили тебе.
12. Чи не Бог є над небом? Поглянь угору на зорі, як вони високо!
13. І ти кажеш: Що знає Бог? Чи може Він судити крізь морок?
14. Хмарини – запона Його, тож Він не бачить, а ходить [лише] по небесному полі.
15. Невже ти тримаєшся шляху старожитніх, по котрому йшли люди непокірні,
16. Котрі дочасно були винищені, коли вода підмила підмурки їхні?

17. Вони казали Богові: Відступися од нас; і що вчинить їм Вседержитель?
18. А Він виповнював оселі їхні добром. Але порада нечестивих будь далеко від мене!
19. Бачили праведники і раділи, і безневинний насміхався з них.
20. Ворог наш понищений, а тих, що залишилися після них, пожер вогонь.
21. Наближся ж до Нього і матимеш спокій; через це прийде до тебе добро.
22. Прийми з уст Його закона і поклади слова Його в серце твоє;
23. Якщо ти звернешся до Вседержителя, то знову влаштуєшся, відкинеш беззаконня від шатра твого.
24. І будеш перетворювати на тлін блискучий метал, і в каміння потоків [золото] офірське.
25. І буде Вседержитель твоїм захистом і блискучим сріблом у тебе.
26. Бо тоді будеш радіти Вседержителем, і піднесеш до Бога лице твоє.
27. Помолишся до Нього, і Він почує тебе, і ти виконаєш обітниці твої,
28. Покладеш намір, і він справдиться в тебе; і над шляхами твоїми буде сяяти світло.
29. Коли хтось принижений буде, ти скажеш: Підвищуйся! І Він порятує ницого.
30. Визволить і боржника небезневинного; і він врятується чистотою рук твоїх.

Йов 23

1. І відповідав Йов, і сказав:
2. Іще й нині гірка мова моя; страждання мої важчі стогонів моїх.
3. О, якби я знав, де знайти Його, і міг підійти до трону Його!
4. Я виклав би перед Ним справу мою і уста мої виповнив би виправданнями;
5. Пізнав би слова, котрими Він відповість мені і зрозумів би, що Він скаже мені.
6. Невже Він у повній могутності почав би змагатися зі мною? О, ні! Він лише надав би сили мені.
7. Тоді праведник міг би змагатися з Ним, – і я назавжди одержав би свободу від Судді мого.
8. Та ось, я йду уперед, і немає Його, назад – і не знаходжу Його;
9. Чи учиняє Він щось на лівому боці, я не бачу; чи ховається праворуч, не бачу.
10. Але Він знає шлях мій; Нехай же випробує мене, – вийду, мов золото.

11. Нога моя упевнено тримається стежки Його; шляхи Його я зберігав і не ухилився.
12. Від заповіді уст Його не відступав; слова уст Його оберігав краще, аніж власні правила.
13. Але Він непохитний; і хто відхилить Його? Він чинить, чого забажає душа Його.
14. Так, Він виконає, що належить мені; і подібного до цього багато в Нього.
15. Тому я тремчу перед Ним; розмірковую, і страхаюся Його.
16. Бог знеслилив серце моє, і Всемогутній настрашив мене.
17. Чому ж я не знищений передніше цієї пільми, і Він не приховав мороку від лица мого!

Йов 24

1. Чому не приховані від Вседержителя часи, і ті, що знають Його, не бачать днів Його?
2. Межі пересувають, крадуть стада і пасуть [у себе].
3. У сиріт забирають віслюка, у вдови беруть у заставу вола.
4. Нужденних зіштовхують з дороги, всі бідні краю вимушені ховатися.
5. Ось вони, [мов] дикі віслюки в пустелі, виходять на справу свою, підводячись рано на здобич; степ [дає] хліб для них і для дітей їхніх.
6. Жнуть вони в полі чужому, і збирають виноград у нечестивця.
7. Оголених примушують ночувати без даху і тих, що без одежі, у холоднечу;
8. Мокнуть від гірських дощів, і, не маючи сховку, припадають до скелі.
9. Відривають від сосків сироту і з убогого беруть заклад;
10. Примушують його ходити голим, без одежі, і в голодних відбирають колоски; 11. У стінах своїх роблять олію оливкову, топчуть у чавилах, і спрагли!
12. У місті люди стогнуть, і душа тих, кого вбивають, волає, і Бог не забороняє того.
13. Це ті, що бунтують супроти світла, не відають шляхів Його, і не ходять стежками Його.
14. Із досвітком підводиться убивник, умертвляє бідного і убогого, а вночі буває злодієм.
15. І око перелюбника наджидає сутінків, кажучи: Нічиє око не побачить мене, – і затуляє обличчя.
16. У темряві підкопуються під оселі, котрі вдень вони завважили для себе, вони і не відають світла.
17. Тому що для них ранок – смертна тінь, бо вони знайомі з жахами смертної тіні.

18. Легкий такий-от на поверхні води; проклята частка його на землі, і не дивиться він на шлях садів виноградних.
19. Посуха і спекота поглинають снігову воду; так пекло – грішників.
20. Нехай забуде його лоно матері, нехай смакує ним черва; нехай не залишиться про нього пам'ять; як дерево, зламається злочинець,
21. Котрий пригнічує бездітну, що не народжувала, а вдові не чинить добра.
22. Він і міцних тягне своєю силою; він підводиться, і ніхто не певен за своє життя.
23. А Він дає йому [все] для безпеки, і він [на те] спирається, і очі Його бачать шляхи їхні.
24. Трохи піднеслися, – і ось, немає їх; падають і помирають, як і всі, і, як вершечки колосків, зрізуються.
25. Якщо це не так, хто звинуватить мене за брехню і на ніщо перетворить мовлене мною?

Йов 25

1. І відповідав Білдад шух'янин, і сказав:
2. Держава і страх у Нього; Він витворює мир на верховинах Своїх!
3. Чи можна порахувати число Його війська? І над ким не сходить світло Його?
4. І як людині бути виправданою перед Богом, і яким чином бути чистим, народженому жінкою?
5. Бо навіть місяць, і той не без тіней, і зорі нечисті перед очима Його.
6. Тим паче людина, [котра] є черв'як, і син людський, [котрий] є хробак.

Йов 26

1. І відповідав Йов, і сказав:
2. Як ти допоміг безсилу, підтримав плече немічному?
3. Яку пораду дав ти немудрому і як у цілковитій повноті з'ясував справу!
4. Кому ти говорив ці слова, і чий дух виходить з тебе?
5. Тіні померлих тремтять під водою, і всі, що живуть у ній.
6. Шеол оголений перед Ним, і немає покривала Аваддонові.
7. Він розпросторив північ над порожнечею, повісив землю на нічому.
8. Він замикає води у хмарах Своїх, і хмара є тривкою під ними.
9. Він поставив лице трона Свого, розпросторив над ним хмарину Свою.

10. Він окреслив поверхню вод, аж до межі поміж світлом та пільмою.
11. Стовпи небес тремтять і жахаються погрози Його.
12. Силою Своєю розділяє море і розумом Своїм долає зухвалість.
13. Від Його Духу – чарівність неба; рука Його витворила швидкого скорпіона.
14. Ось, – це лише часточки шляхів Його; і як мало ми чули про Нього; А грім могутности Його хто може усвідомити?

Йов 27

1. І продовжував Йов притчу свою, і сказав:
2. Живий Бог, Котрий позбавив [мене] суду, і Вседержитель, що згірчив душу мою,
3. Що доки дихання моє ще в мені і дух Божий у ніздрях моїх,
4. Не скажуть уста мої недоброго, і язик мій не вимовить неправди!
5. Нехай заборонить Бог, щоб я визнав вас справедливими; аж доки не помру, не поступлюся своєю чистотою.
6. Міцно я тримаю правду мою і не відпущу її; не дорікне мені серце моє упродовж усіх днів моїх.
7. Нехай ворог мій буде, мов нечестивий, і той, що повстає на мене, як злочинець.
8. Бо яка надія лицемірові, коли візьме, коли відкине Бог душу його?
9. Чи зачує Бог волення його, коли впаде на нього лихо?
10. Чи буде він тішитися Вседержителем і прикликати Бога постійно? 11. Сповіщу вам, що в руці Божій; що у Вседержителя, не приховаю.
12. Ось, усі ви й самі бачили; то для чого марнуєте стільки слів?
13. Ось доля нечестивої людини, що нехтує законом від Бога, і спадок, котрого одержують від Вседержителя гнобителі.
14. Якщо розмножаться сини його, то під меч; і нащадки його не наситяться хлібом.
15. Залишених по ньому смерть штовхне до гробу, і вдови їхні не будуть плакати.
16. Якщо він накопичить гори срібла, мов пороху, і назбирає одежі, мов глини:
17. Тоді він наготує, а одягатися буде праведник, і срібло одержить собі на достаток безневинний.
18. Він буде, як міль, дім свій, і, мов сторож, учиняє собі куреня.
19. Лягає спати багатієм і таким не підведеться; розплющує очі свої, а він уже не такий.

20. Сягнуть його страхіття, мовби води; і вночі забере потайки його буря.
21. Підхопить його східний вітер і понесе, і він швидко побіжить від нього.
22. Налетить на нього і не помилує, хоч би як він не силкувався уникнути руки Його.
23. Сплеснуть за ним руками і посвищуть над ним із місця його.

Йов 28

1. Так, у срібла є початкова жила, і в золота місце, [де його] очищають.
2. Залізо беруть із землі; з каменя виплавляється мідь.
3. [Людина] визначає межу пільмі і уважно розшукує камінь у мороці і тіні смертній.
4. Роблять рудокопню у місцях, забутих ногою, спускаються углиб, зі світлом, висять [і] гойдаються далеко від людей.
5. Земля, на котрій зростає хліб, у надрах побита, наче вогнем.
6. Каміння її – місце сапфірів, і в ній – піщинки золота.
7. Стежки [туди] не відає хижа птаха, і не бачило її око коршака;
8. Не топтали її левенята, і не проходив там розлючений лев.
9. На скалу кладе він руку свою, з корінням перекидає гори.
10. У скелях пробиває ріки, і все коштовне бачить око його.
11. Стримує потоки від переповнення, і приховане виносить на світло.
12. Але де премудрість знаходять? І де місце розумові?
13. Не відає людина ціни її, і вона немає місця на землі живих.
14. Безодня каже: Не в мені вона; і море каже: Не в мене.
15. Не дається вона за золото, і не можна її придбати за ціну срібла.
16. Не поціновується вона золотом офірським, ані коштовним оніксом, ані сапфіром.
17. Не зрівняється з нею золото і діамант, і не виміняєш її за посудини з чистого золота.
18. А про корали і перлини навіть згадувати не варто, і надбання премудрости вартніше рубіну.
19. Не зрівняється з нею топаз ефіопський, чистим золотом не поціновується вона;
20. То звідки ж походить премудрість? І де місце розумові?
21. Прихована вона від очей всього, що живе, і від птахів небесних утаємничена.

22. Аваддон і смерть кажуть: Вухами нашими чули ми чутки про неї.
23. Бог відає шляхи її, і Йому відоме місце її.
24. Тому що Він обдивляється до рубежів землі і бачить усе під небом.
25. Коли Він вітрам визначив вагу і виміряв воду за мірою,
26. Коли призначав настанови дощеві і стежку для блискавки громової;
27. Тоді Він бачив її і явив її; приготував її і ще випробував її.
28. І сказав людині: Ось, страх Господній є премудрість, і відмова од злого – розум.

Йов 29

1. І продовжував Йов притчу свою, і сказав:
2. О, якби я був, як у передніші місяці, як у ті дні, коли Бог боронив мене,
3. Коли світильник Його світив над головою моєю, і я при світлі Його ходив серед пільми,
4. Як був я за днів молодости моєї, коли присутність Божа [була] над шатром моїм,
5. Коли ще Вседержитель [був] зі мною, і діти мої навколо мене,
6. Коли у молоці купалися мої ноги, і скеля джерелила для мене струмки елею!
7. Коли я виходив до брами міста і на майдані готував місце для себе, –
8. Юнаки, забачивши мене, ховалися, а старці підводилися і стояли;
9. Князі утримувалися від розмови і пальці клали на свої уста;
10. Голос значних затихав, і язик їхній прилипав до піднебіння їхнього.
11. Вухом, яке чуло мене, благословляло мене, око, яке бачило мене, хвалило мене.
12. Тому що я рятував бідного волаючого, і сироту немічну.
13. Благословення того, що був готовий померти, приходило до мене, і серцю вдови завдавав я радости.
14. Я зодягався в правду, і суд мій одягав мене, як мантія і перев'язь.
15. Я був очима сліпому і ногами кульгавому.
16. Батьком був я для убогих, і позов, котрого я не відав, досліджував уважно;
17. Ламав я злочинцеві щелепи і з самих зубів його виривав здобич.
18. А тоді сказав я: У гнізді моему помру, і днів [моїх] буде багато, мов піску;

19. Коріння моє розпросторене водою, і роса ночує на гілках моїх;
20. Слава моя не старіє, лук мій міцний у руці моїй.
21. Дослухалися до мене, і очікували, і мовчали під час поради моєї.
22. По словах моїх уже не міркували; мова моя краплями спадала на них.
23. Очікували мене, мов дощу, і, [немов] дощеві пізньому, розтуляли свої уста;
24. Траплялося, усміхнуся до них, а вони не вірять; і світло обличчя мого вони не потьмарювали.
25. Я вибирав їм шляхи, і сидів на чолі, і жив, як цар у колі вояків, мов потішник тих, що плачуть.

Йов 30

1. А нині насміхаються з мене молодші від мене літами, ті, чиїх батьків я не погодився б розмістити із псами моєї худоби.
2. І сила рук їхніх для чого мені? Над ними вже проминув час.
3. Убогістю і голодом виснажені, вони втікають у безводний степ, похмурий і спустошений;
4. Скубуть зело біля кущів, і ягоди ялівцю – хліб їхній.
5. З громади проганяють їх, погрожують їм, як злодіям,
6. Щоб замешкали вони у вирвах потоків, в ущелинах землі і скель.
7. Ревуть поміж кущами, туляться під терном.
8. Люди зневажені, люди без імення, погань землі.
9. Оце їхньою учинився я нині піснею і харчем розмови їхньої.
10. Вони гидують мною, віддаляючись од мене, і не утримуються плювати перед лицем моїм.
11. Оскільки Він розв'язав повід мій, то вони скинули з себе вуздечку переді мною.
12. По праву руку підводиться цей гад; збиває мене з ніг, спрямовує небезпечні свої шляхи до мене.
13. А мою стежку зіпсували; усе встигли вчинити в ній заради моєї загибелі, не маючи помічника.
14. Вони прийшли до мене, неначе крізь широкий пролом, з гамором кинулися на мене.
15. Жажіття кинулося до мене, наче вітер, розвіялася зверхність моя, і щастя моє промчало, мов та хмарина,

16. І нині виливається душа моя в мені, дні скорботи оточили мене.
17. Уночі ниють у мені кістки мої, і жили мої не мають спокою.
18. З великими складнощами скидають одягу мою; краї хітону мого затісні для мене.
19. Він кинув мене у твань, і я став, як тлін і попіл.
20. Я волаю до Тебе, а Ти не зважаєш на мене, – стою, а Ти [лише] дивишся на мене.
21. Ти став жорстоким до мене; міцною рукою ворогуєш супроти мене.
22. Ти підніс мене, і примусив линути за вітром, і засмучуєш мене.
23. Авжеж, я знаю, що Ти провадиш мене до смерти і в дім, де збираються всі, що живуть.
24. Так, Він не простягне руки Своєї на дім кісток, чи будуть вони кричати при своєму руйнуванні?
25. Чи не плакав я за тими, хто страждав? Чи не стогнала душа моя за бідних?
26. Коли я сподівався добра, прийшло лихо; коли чекав на світло, сталася пільма.
27. Мої нутрощі киплять і не перестають; зустріли мене дні печалі.
28. Я ходжу почорнілий, але не від сонця; підводжуся в зібранні і кричу.
29. Я став братом шакала, і приятелем совам.
30. Моя шкіра зчорніла на мені, і кістки мої обгоріли від спеоти.
31. І арфа моя стала журливою, і сопілка моя – голосом плачу.

Йов 31

1. Заповіта я склав з очима моїми, щоб не мислити мені про дівчину.
2. Яка ж доля [мені] від Бога згори? І який спадок від Всевишнього з небес?
3. Чи не для нечестивого погибель, і чи не для того, хто чинить лихе, отака халепа?
4. Чи не бачив Він шляхів моїх і чи не рахував усіх моїх кроків?
5. Якщо я ходив у марноті, і якщо нога моя поспішала лукавити, –
6. Нехай зважать мене на вагах правди, і Бог спізнає мою чистоту.
7. Якщо ступні мої ухилялися від шляху, і серце моє простувало за очима моїми, і коли щось [нечисте] прилипало до рук моїх,
8. То нехай же я сію, а інший їсть, і нехай паростки мої викорінені будуть.
9. Якщо серце моє спокушалось жінкою, і я робив засідку біля дверей мого ближнього, –

10. Нехай моя дружина меле на іншого, і нехай інший нахиляється над нею;
11. Тому що це – злочин, це – беззаконня, що належить судові.
12. Це – вогонь, що пожирає до винищення, котрий вирвав би з корінням добро моє.
13. Якщо я нехтував правами служника і служниці моєї, коли вони мали суперечку зі мною,
14. То що почав би я діяти, якби Бог повстав? І коли б Він глянув на мене, що я відповів би Йому?
15. Чи не Він, Котрий утворив мене в лоні, витворив і його, і так само учинив нас в утробі?
16. Чи відмовляв я тому, що мав нужду, на їхнє прохання і чи засмучував очі вдови?
17. Чи сам я з'їдав шматка свого, і чи не їв від нього сирота?
18. Бо з дитинства він зростав зі мною, як з батьком, і від лона матері моєї я допомагав [удові].
19. Якщо я бачив когось, що гинув без одежі і бідака без вбрання, –
20. Чи не благословляли мене рамена його, і чи не був він зігрітий вовною овечок моїх?
21. Якщо я підносив руку мою на сироту, коли бачив допомогу собі коло брами,
22. То нехай плече моє відпаде од спини, і рука моя нехай відламається од ліктя.
23. Тому що страшна для мене покара від Бога; перед величчю Його я не міг би устояти.
24. Чи мав я золото за своє опертя і чи казав скарбові: Ти надія моя?
25. Чи мав я радість, що багатство моє величезне, і що рука моя надбала багато?
26. Спостерігаючи за сонцем, як воно сяє, і на місяць, як він величаво простує,
27. Чи спокусився я у таємниці серця свого і чи цілували уста мої руку мою?
28. Це також було б злочином, що належить судові; бо я відрікся б від Бога Всевишнього!
29. Чи радів я з погібелі ворога свого, і чи тішився, коли нещастя доганяло його?
30. Не дозволяв я устам моїм грішити прокляттям душі його.
31. Чи не казали люди шатра мого: О, коли ми від м'яса його не наситилися?
32. Мандрівник не ночував на вулиці; двері мої я відчиняв йому.
33. Якби я приховував учинки мої, як чоловік, приховуючи в грудях моїх вади мої,
34. То я страхався б великої громади, і презирство одноплемінних лякало б мене, і я мовчав би, і не виходив за браму.

35. О, якби хтось вислухав мене! Усе моє бажання, щоб Вседержитель відповідав мені, і щоб захисник мій склав запис.
36. Я носив би його на плечах моїх і покладав би його, мов корону;
37. Оголосив би Йому число кроків моїх, і зблизився б з ним, як із князем.
38. Якщо голосила на мене земля моя, і скаржилися на мене борозни її;
39. Якщо я їв плоди її без оплати і ускладнював життя землеробів,
40. То нехай замість пшениці виросте будяк, і замість ячменю – кукіль. Слова Йовині скінчилися.

Йов 32

1. Коли ті три мужі перестали відповідати Йовові, бо він був справедливий ув очах своїх,
2. Тоді спалахнув гнів Елігу, сина Барах'їлового, бузянина, з роду Рамоваго, – на Йова спалахнув його гнів за те, що він виправдовував себе більше, аніж Бога;
3. А на трьох друзів його спалахнув гнів його за те, що вони не знайшли, що відповідати, однак звинувачували Йова.
4. Елігу чекав, доки говорив Йов, тому що вони за віком були старші від нього.
5. Коли ж Елігу побачив, що немає відповіді в устах тих трьох мужів, тоді спалахнув гнів його.
6. І відповідав Елігу, син Барах'їлів, бузянин, і сказав: Я молодий літами, а ви старі; а тому я не наважувався і боявся висловити вам своє міркування.
7. Я казав собі: Нехай говорять дні, і багатоліття навчає мудрости.
8. Але дух у людині і натхнення від Вседержителя дає йому розуміння.
9. Не багатолітні [лише] мудрі, і не старі [лише] розуміють правду.
10. Тому я кажу: Вислухайте мене, висловлю вам свою думку також і я.
11. Ось, я чекав слів ваших, – прислуховувався до міркувань ваших, доки ви придумували, що сказати.
12. І я уважно дивився на вас, і ось, ніхто з вас не звинувачує Йова і не відповідає на його слова.
13. Не скажете: Ми знайшли мудрість – Бог його спростує, а не людина.
14. Якби він завертав слова свої до мене, то я не вашими міркуваннями відповідав би йому.
15. Злякалися, не відповідають більше, перестали казати.
16. А тому я очікував, а вони не говорять, зупинилися і не відповідають більше,

17. То я відповім з мого боку; висловлю свої міркування я також.
18. Бо я виповнений словами, і дух у мені завдає тіснот мені.
19. Ось, утроба моя, наче вино невідкрите: воно може ось-ось прорватися, мов ті нові бурдюки.
20. Висловлюся, і буде мені легше, розтулю уста мої, і відповім.
21. На обличчя людини дивитися не буду і до жодної людини не підлещуватимусь.
22. Тому що я не вмію лестити: зараз же убий мене, мій Творче!

Йов 33

1. Отож, вислухай, Йове, думки мої і зважай на всі слова мої.
2. Ось, я розтулю уста мої, язик мій говорить у роті моєму.
3. Слова мої від щирости мого серця і уста мої виречуть знання чисто.
4. Дух Божий утворив мене, і дихання Вседержителя дало мені життя.
5. Якщо можеш, відповідай мені і стань переді мною.
6. Ось, я за бажанням твоїм, – замість Бога. Я витворений також із глини.
7. Тому страх переді мною не може знітити тебе, і рука моя не буде заважкою для тебе.
8. Ти говорив у вуха мої, і я чув звук слів:
9. Чистий я, без вади, безневинний я, і немає в мені неправди;
10. А Він знайшов звинувачення супроти мене і вважає мене Своїм супротивником.
11. Забив ноги мої в колоду, спостерігає за всіма шляхами моїми.
12. Ось у цьому ти помиляєшся, відповідаю тобі; тому що Бог вищий людини.
13. Для чого тобі змагатися з Ним? Він не дає звіту за жодні справи Свої.
14. Бог говорить один раз і, якщо того не почують, вдруге.
15. Уві сні, в нічному видінні, коли сон приходить до людей, під час дрімоти на ложі.
16. Тоді Він відкриває вухо людини і залишає Свою настанову.
17. Щоб відхилити людину од якогось вчинку і відібрати у неї гордощі,
18. Щоб відвести душу її від провалля і життя її від урази мечем.
19. Або ж вона наставляється на розум хворобою на ложі своєму і жорстоким болем у всіх кістках своїх, –

20. І життя її одвертається від хліба, і душа її від улюбленої страви.
21. Плоть на ній марніє, аж так, що її не видно, і з'являються кості її, котрих не було видно.
22. І душа її наближається до могили, і життя її – до смерти.
23. Якщо є у неї Ангел – наставник, один із тисячі, аби показати людині достеменний [шлях] її, –
24. [Бог] змилюється над нею і скаже: Звільни її від могили; Я знайшов викупа.
25. Тоді тіло її стане кращим, аніж замолоду; вона повернеться у дні юности своєї.
26. Буде молитися до Бога, і Він милостивий до неї; з радістю споглядає на обличчя її і повертає людині праведність її.
27. Вона буде дивитися на людей і говоритиме: Грішила я і спотворювала правду, а мені не відплачено;
28. Він визволив душу мою від могили, і життя моє бачить світло.
29. Ось, усе це чинить Бог часто з людиною,
30. Щоб відвести душу її від могили, і просвітити її світлом живих.
31. Зважай, Йове, слухай мене, і мовчи, а я буду говорити.
32. Якщо маєш щось сказати, відповідай і кажи, тому що я прагну твого виправдання.
33. А якщо ні, то слухай мене: мовчи, і я навчу тебе мудрости.

Йов 34

1. І продовжував Елігу, і сказав:
2. Вислухайте, мудрі, мовлене мною, і прихиліть до мене вухо, помірковані!
3. Бо вухо виокремлює слова, як піднебіння розрізняє смак страви.
4. Виберім поміж собою суд (право) і спізнаємо, що добре.
5. Ось, Йов сказав: За мною правда, але Бог позбавив мене суду.
6. Чи мушу я брехати на правду мою? Моя рана невігойна без вини.
7. Чи є така людина, як Йов, котрий п'є глум, як воду?
8. Пристає до співжиття з тими, що чинять беззаконня і ходить з людьми нечестивими.
9. Тому що він сказав: Немає користі для людини у догоджанні Богові.

10. Отож, вислухайте мене, мужі мудрі! Не може бути у Бога неправда чи у Вседержителя неправосуддя.
11. Бо Він за вчиненим людиною учиняє з нею і за шляхами мужа дає заплату!
12. Справді, Бог не чинить неправди, і Вседержитель не викривляє суду.
13. Хто, окрім Нього, дбає про землю? І хто урядує цілим світом?
14. Якби Він обернув серце Своє до Себе і взяв Собі дух її та дихання її, –
15. Раптом загинула б усіляка плоть, і людина стала б тліном.
16. Отож, якщо ти маєш розум, то слухай це і зважай на слова мої.
17. Той, хто ненавидить правду, чи може володарювати?
18. Чи можна сказати цареві: Ти – розбещений, а князям – ви злочинці?
19. Але Він не дивиться на обличчя князів і не надає перевагу скорше багатому, аніж бідному, тому що всі вони – витвір рук Його.
20. Наразі вони помирають; серед ночі народ бунтується, і вони щезають, і міцних проганяють не силою.
21. Бо очі Його над шляхами людини, і Він бачить усі кроки її.
22. Немає пільми, ані тіні смертної, де могли б сховатися ті, що вчиняють злочини.
23. А тому Він уже не вимагає від людини, щоб йшла на суд з Богом.
24. Він долає сильних без дослідження і ставить інших на їхні місця.
25. Тому що Він учиняє відомими справи їхні, і скидає їх уночі, і вони винищуються.
26. Він завдає їм поразки, як людям злочинцям, перед очима інших,
27. За те, що вони відступили од Нього, і не зрозуміли всіх шляхів Його.
28. Аж так, що долинуло до Нього волення убогих, і Він зачув стогін пригноблених.
29. Чи дарує Він тишу, то хто може порушити? Чи приховує Він лице Своє, хто може побачити Його? Чи буде це для народу, чи для однієї людини,
30. Щоб не царював лицемір на спокусу народові,
31. До Бога треба казати: Я зазнав лиха, більше не буду грішити.
32. А чого я не знаю, Ти навчи мене; і якщо я вчиняв злочини, то більше не буду.
33. Чи за твоїми [міркуваннями] Він має давати заплату? Та оскільки ти відкидаєш, то лише тобі належить вибирати, а не мені; Кажі, що знаєш.
34. Люди розумні скажуть мені, і муж мудрий, який слухає мене:

35. Йов нерозумно говорить, і слова його не з глуздом.

36. Я бажав би, щоб Йов уповні був випробуваний, за відповідями його, які властиві людям нечистим.

37. Інакше він до гріха свого додасть відступ, і ще більше наговорить супроти Бога.

Йов 35

1. І продовжував Елігу, і сказав:

2. Чи вважаєш ти справедливим, що сказав: Я праведний перед Богом?

3. Бо ти сказав: Яка перевага для мене? І яку вигоду матиму, якщо буду очищений від гріхів моїх?

4. Я відповім тобі і твоїм друзям з тобою:

5. Поглянь на небо і дивися; поглянь на хмарини, – вони вищі від тебе.

6. Якщо ти грішиш, що ти учиняєш Йому? Якщо злочини твої множаться, що завдаєш ти Йому?

7. Якщо ти будеш праведний, чим віддячиш Йому? Або що Він дістає від руки твоєї?

8. Нечестя твоє ставиться до людини, як ти, і праведність твоя до сина людського.

9. Від безлічі гнобителів стогнуть пригноблені і від руки сильних волають.

10. Але ніхто не каже: Де Бог, Творець твій, Котрий дає пісні вночі,

11. Котрий навчає нас більше, ніж звірів земних, і напучує нас краще, ніж птахів небесних?

12. Там вони волають, і Він не відповідає їм з причини гордощів недобрих людей.

13. Але неправда, що Бог не чує, і Вседержитель не бачить цього.

14. Хоч ти й сказав, що ти не бачиш Його, але суд перед Ним, – і чекай на нього.

15. Проте нині, тому що гнів Його не навідався до нього, і він не спізнав його у всій суворості.

16. Тому Йов і розтулив легковажно уста свої і безтямно множить слова.

Йов 36

1. І продовжував Елігу, і сказав:

2. Зачекай мене трішки, і я покажу тобі, що маю ще сказати про Бога.

3. Розпочну мої міркування здалеку і поставлюся із справедливістю до мого Творця.

4. Тому що слова мої справді-таки не брехня; перед тобою досконалий у пізнанні.
5. Ось, Бог могутній і не ставиться з презирством до сильного міцністю серця, [Він] великий у силі і премудрості.
6. Він не підтримує нечестивих і дає право бідному.
7. Він не відвертає очей Своїх од праведників, але з царями назавжди садовить їх на троні, і вони підносяться.
8. Якщо ж вони закуті в ланцюги і утримуються в путах біди,
9. То Він показує їм на справи їхні і на злочини їхні, які збільшилися.
10. І відкриває їхнє вухо для напучування, і каже їм, щоб вони відступилися од беззаконня.
11. Якщо послухають і будуть служити Йому, то проживуть дні свої у добрих статках і літа свої в радісах.
12. А якщо не послухають, то загинуть від меча і помруть у нерозумінні.
13. Проте лицеміри плекають в серці гнів і не звертаються до Нього, коли Він ув'язнює їх.
14. Тому душа їхня помирає замолоду і життя їхнє з нечестивими.
15. Він рятує бідного від лиха його і в пригнобленні відкриває вухо його.
16. І тебе вивів би Він із тіснот на простір, де немає пригнічення, і поставлене на стіл твій було б виповнене лоєм.
17. Але ти виповнений покарою нечестивих: покара і правосуддя – близькі тобі.
18. Нехай же не вразить тебе гнів [Божий] покарою! Великий викуп не порятує тебе.
19. Чи дасть Він якусь ціну твоєму маєткові? Ні, – ані золотів і жодному скарбові.
20. Не бажай тієї ночі, коли народи винищуються на своєму місці.
21. Бережися, не схиляйся до зла, котрому ти надав перевагу над стражданнями.
22. Бог високий могутністю Своєю, і хто такий, як Він, наставник?
23. Хто підкаже Йому шлях Його, хто може сказати: Ти учиняєш несправедливо?
24. Пам'ятай про те, аби підносити діяння Його, котрі люди бачать.
25. Усі люди можуть бачити їх; людина може роздивлятися їх здалеку.
26. Ось, Бог великий, і ми не можемо пізнати Його, число літ Його безмежне.
27. Він збирає краплі води; вони разом виливаються дощем;
28. Із хмарин капають і виливаються щедро на людей.

29. Хто може також пізнати довжину хмарин, чи легіт шатра Його?
30. Ось, Він розпросторює над ним світло Своє і покриває дно моря.
31. Звідти Він судить народи, дає їжу щедро.
32. Він приховує в долонях Своїх блискавицю і наказує їй, кого вразити.
33. Потріск її нагадує про неї; худоба також чує те, що відбувається.

Йов 37

1. І через це тремтить серце моє і зсунулося з місця свого.
2. Слухайте, слухайте голос Його, і грім, що виходить з уст Його.
3. Під усім небом гуркіт його, і сяяння його аж до краю землі.
4. За ним гримить голос; гримить Він голосом величчя Свого і не зупиняє Його, коли голос Його почутий.
5. Дивовижно гримить Бог голосом Своїм, чинить діяння великі, для нас незбагненні.
6. Бо снігові Він каже: Будь на землі; так само дрібний дощ і великий дощ під Його владою.
7. Він ставить печать на руку кожної людини, щоб всі люди знали справу Його.
8. Тоді звір утікає в сховища і залишається в своїх лігвищах.
9. З півдня приходиться буря, а від півночі холоднеча.
10. Від подуву Божого утворюється лід, і поверхня води тужавіє.
11. Він також виповнює вологою хмари, і хмарини розсівають світло Його.
12. І вони рухаються за намірами Його, аби виконати те, що Він накаже їм на овиді обжитої землі.
13. Він наказує їм рухатися або ж для покари, або з добрим заміром чи для милости.
14. Зважай на це, Йове; стій і осягай чудові діяння Божі.
15. Чи відаєш, як Бог володіє ними і наказує світлові сяяти із хмарини Своєї?
16. Чи розумієш рівновагу хмарин, дивовижне діяння Найдосконалішого в знаннях?
17. Чому нагрівається твоя одежа, коли Він заспокоює землю з півдня?
18. Чи ти з Ним розпросторив небеса, тверді, мов лите дзеркало?
19. Навчи нас, що сказати Йому? Ми в цій п'їтмї нічого не можемо зрозуміти.

20. Чи буде повідано Йому, що я кажу? Чи сказав хтось, що мовлене доповідається Йому?
21. Зараз не видно яскравого світла у хмарах; але прилине вітер і розжене їх.
22. Ясна погода приходить з півночі, і довкола Бога страшна велич.
23. Всемогутній! Ми не можемо осягнути Його розумом. Він великий силою, судом і повнотою правосуддя. Він [нікого] не пригнічує.
24. А тому нехай у шанобі схиляються перед Ним люди, і нехай тремтять перед Ним усі мудрі серцем!

Йов 38

1. Господь відповідав Йовові з бурі, і сказав:
2. Хто оцей, що затьмарює Провіщення Боже словами без знання?
3. Підпережи [свої] чресла, як муж: Я буду запитувати у тебе, а ти розтлумачуй Мені.
4. Де ти був, коли я засновував землю? Скажи, якщо знаєш.
5. Хто визначив її міру, якщо відаєш? Або хто протягав по ній мотуза?
6. На чому потверджені підвалини її, і хто поклав наріжного каменя її,
7. При спільних radoщах уранішних зірок, коли всі сини Божі вигукували від радості?
8. Хто перегородив брамою море, коли воно вродилося, наче вийшло із черева?
9. Коли Я хмарини вчинив одежею його й імлу запоною його,
10. І потвердив йому Моє призначення, і поставив засуви і брами,
11. І сказав: До цього місця дійдеш, і не далі, і тут межа пихатим хвилям твоїм!
12. Чи наказував ти коли-небудь за життя свого ранкові і чи визначав зорі місце її,
13. Щоб вона сягала країв землі і струсила з неї нечестивих;
14. Щоб [земля] змінилася, мов глина під печаткою, і стала, немов барвиста одежа;
15. І щоб відібрали у нечестивих світло їхнє, і зухвала рука їхня знесиліла.
16. Чи заходив ти у глибини морські і чи брався досліджувати безодні?
17. Чи відчинялися для тебе ворота смерти, і чи бачив ти браму тіні смертної?
18. Чи оглядав ти ширину землі? Поясни, якщо знаєш все це;
19. Де шлях до помешкання світла, і де місце пільми?
20. Авжеш, ти доходив до межі її і відаєш стежки до оселі її?

21. Ти відаєш про це, тому що ти був уже тоді народжений, і число днів твоїх вельми велике?
22. Чи входив ти до сховищ снігу і чи бачив скарбниці граду,
23. Котрих бережу Я на час непевний, на день битви і війни?
24. По якому шляху розливається світло і розноситься східний вітер по землі?
25. Хто звершує протоки для перебігу води і шлях для грімкої блискавиці?
26. Щоб йшов дощ на землю безлюдну, на пустелю, де немає людини,
27. Щоб насичувати пустелю і степ і пророщувати зародки трави для її виросту.
28. Чи має дощ батька? Або хто породжує крапельки роси?
29. Із чийого черева виходить лід та іній небесний, – хто породжує його?
30. Води, мов камінь, тверднуть, і поверхня безодні замерзає.
31. Чи можеш ти зав'язати вузол Волосожарові і розв'язати віжки Оріонові? 32. Чи можеш виводити сузір'я у свій час і вести Велику Ведмедицю з її дітьми?
33. Чи відаєш ти настанови неба, чи можеш настановити панування його на землі?
34. Чи можеш піднести голос твій до хмарин, щоб вода щедро покрила тебе?
35. Чи можеш посилати блискавиці, і чи полинуть вони і чи скажуть тобі: ось ми!
36. Хто мудрість поклав у серце, і хто дав глузд розумові?
37. Хто може розігнати хмари своєю мудрістю і утримати посудини неба,
38. Коли порох стає грязюкою і грудки злипаються?
39. Чи ти ловиш здобич левиці і насичуєш молодих левенят,
40. Коли вони лежать у барлозі чи спочивають у затінку в засідках?
41. Хто призбирує воронові їжу його, коли пташенята його кричать до Бога, блукаючи без їжі?

Йов 39

1. Чи відаєш ти час, коли народжують дикі кози на скелях, і чи бачив ти, як лань стає породіллю?
2. Чи можеш ти вирахувати місяці вагітності їхньої? І чи відаєш про час їхнього окоту?
3. Вони злягаються, приводять діток своїх, викидаючи свій послід.

4. Діти їхні набираються сили, зростають у полі, а потім відходять і не повертаються до них.
5. Хто випустив дикого віслюка на волю, і хто розв'язав пута онагрові,
6. Котрому степ Я вибрав оселею і солончаки – житлом?
7. Він насміхається з міської велелюдности і не чує крику погонича.
8. У горах відшукує собі поживи і шукає всілякого зела.
9. Чи захоче служити тобі одноріг і чи переночує біля твоїх ясел?
10. Чи можеш мотузом прив'язати однорога до борозни, і чи буде він боронувати за тобою поле?
11. Чи покладеш на нього надію, тому що в нього велика сила, і чи доручиш йому роботу свою?
12. Чи повіриш йому, що він насіння твоє поверне і складе на току твоєму?
13. Чи ти дав гарні крила павичеві і пір'я та пух страусові?
14. Він залишає яйця свої на землі, і на піску зігріває їх,
15. І забуває, що нога може роздушити їх, і польовий звір може розтоптати їх.
16. Він жорстокий з дітьми своїми, наче не зі своїми, і не відає остраху, що праця його буде марною;
17. Тому що Бог не дав йому мудрости і не наділив його глуздом.
18. А коли підніметься на верховину, то насміхається з коня і вершника його.
19. Чи ти дав коневі силу і одягнув шию його у гриву?
20. Чи можеш ти налякати його, мов сарану? Хропіння ніздрів його – жах!
21. Б'є ногою землю і захоплюється силою; і йде супроти зброї.
22. Він сміється з небезпеки, і не лякається, і не відвертається од меча.
23. Сагайдак звучить над ним, виблискує спис і ратище.
24. У пориві і шаленстві він ковтає землю і не може встояти при звукові сурми.
25. При голосі сурми він кричить:
І-га-га! І здалеку чує битву, гучні голоси вождів і вигуки. 26. Чи твоєю мудрістю яструб літає і завертає крила свої на південь?
27. Чи за твоїм словом злітає орел і влаштовує на верховині гніздо своє?
28. Він замешкує на скелі і ночує на чолопку узгірків та на місцях неприступних.

29. Звідти визорує собі поживу: очі його бачать далеко.
30. Пташенята його п'ють кров, і де труп, там і він.
31. І продовжував Господь, і сказав Йовові:
32. Чи буде той, що змагається із Всемогутнім, ще навчати? Той, що викриває Бога, нехай відповідає Йому.
33. І відповідав Йов Господові, і сказав:
34. Ось, я нікчемний; що я буду відповідати Тобі? Руку мою кладу на уста мої.
35. Якось я казав, – тепер відповідати не буду, навіть двічі, але більше не буду.

Йов 40

1. І відповідав Господь Йовові з бурі, і сказав:
2. Підпережи крижі свої, як муж: Я буду запитувати, а ти розтлумачуй мені.
3. Ти хочеш відкинути суд Мій, звинуватити Мене, щоб виправдати себе?
4. Чи таке в тебе рамено, як у Бога? І чи можеш заgrimіти [голосом], як Він?
5. То вчини собі окрасу з величі і слави, одягнися у полиск і пишноту.
6. Вияви лють гніву твого, поглянь на все зарозуміле і упокор його.
7. Подивися на всіх зарозумілих і зганьби їх, і потрощи нечестивих на місцях їхніх.
8. Закопай усіх їх у землю і обличчя їхні закрій пільмою.
9. Тоді Я визнаю, що правиця твоя може врятувати тебе.
10. Ось бегемот, котрого Я утворив, як і тебе, він їсть траву, наче віл.
11. Ось його сила у м'язах його і міцність його у м'язах черева його.
12. Повертає хвостом своїм, наче кедром; а жили на стегнах його переплетені.
13. Ноги у нього, наче мідні труби; кості в нього, мов залізне пруття.
14. Оце височінь шляхів Божих: лише Творець його може наблизити до нього меча Свого.
15. Гори приносять йому поживу, і там усякий звір польовий грається.
16. Він лягає у затінку дерев, у холодку від тростини і в болотах.
17. Тіняві дерева дають йому свій затінок; верби біля струмків оточують його.
18. Ось, він гамає спрагу в річці і не квапиться; залишається в спокої, а хоч би Йордан кинувся йому до рота.

19. Чи візьме хтось його на очах його і чи пониже йому носа гаком?
20. Чи можеш ти вудкою витягнути левіятана і мотузкою ухопити за його язика?
21. Чи застромити йому кільце в ніздрі його? Чи проколеш голкою щелепи його?
22. Чи буде він благодіяти тебе і розмовляти з тобою сумирно?
23. Чи укладе він угоду з тобою, і чи візьмеш його собі назавжди за раба?
24. Чи будеш бавитися з ним, мов пташкою, і чи пов'яжеш його для дівчаток твоїх?
25. Чи продаватимуть його спільники з ловів, чи поділять його поміж купцями з хананей?
26. Чи можеш пронизати шкуру його списом і голову його рибальським остенем?
27. Поклади на нього руку твою і пам'ятай про борню; та більше того не вчиниш.

Йов 41

1. Надія марна: чи не впадеш лиш від одного погляду його?
2. Немає такого сміливого, котрий насмілювався б потурбувати його; а хто зможе встояти переді Мною?
3. Хто випередив Мене, щоб Я винагородив його? Під обширом неба все Моє.
4. Не змовчу про тіло його, про силу і красу м'язів його і доцільність їхню.
5. Хто може відкрити верхній одяг його, хто підійде до подвійних щелепів його?
6. Хто може прочинити двері обличчя його? Коло зубів його – жах!
7. Міцні щити його – пречудові; вони скріплені, неначе твердою печаткою.
8. Один до одного торкається щільно, аж так, що й повітря не проходить поміж ними.
9. Один з одним лежать упритул, зчепилися і не розсуваються.
10. Від його чхання з'являється світло; очі в нього, як вії зорі.
11. Із пащі його вихоплюється полум'я, і вириваються іскрини вогняні.
12. Із ніздрів його виходить дим, мовби з того казана чи горшка, що кипить.
13. Дихання його розпалює вугіль, і з пащі його вихоплюється полум'я.
14. На шиї його замешкала сила, і перед ним біжить жах.
15. М'ясисті частини тіла його поєднані між собою надійно, не здригнуться.
16. Серце в нього тверде, мов камінь, і жорстке, як нижнє жорно.

17. Коли він підводиться, сильний страхється й тремтить від жаху.
18. Меч, котрий торкнувся до нього, не витримає, ні спис, ані стріла, ані панцир.
19. Залізо він має за солому, мідь – за гниле дерево.
20. Донька лука, стріла, не примусить його утікати, а каміння з праці для нього, що плівка (полова).
21. Булава вважається в нього соломою, а зі свисту списа він сміється.
22. Під ним гостре каміння, і він на гострому камінні лежить у твані.
23. Від нього закипає глибочінь, мов у казані, а море перетворюється на киплячу оливу.
24. Він залишає за собою осяйну стежку; а безодня видається сивиною.
25. Немає на землі схожого на нього; його утворено безстрашним.
26. На все високе споглядає сміливо; він цар над усіма синами гордоців.

Йов 42

1. І відповідав Йов Господові, і сказав:
2. Відаю, що Ти все можеш, і що наміра Твого не зупинити.
3. Хто оцей, що затьмарює Провіщення Боже, нічогісінько не тямлячи? – Так я говорив про те, чого не розумів, про діяння пречудові для мене, котрих я не відав.
4. Вислухай, [звертався я], і я говоритиму, і що буду запитувати в Тебе, розтлумач мені.
5. Я чув про Тебе крайчиком вуха; а тепер мої очі бачать Тебе.
6. А тому я зрікаюся сказаного і каюся у поросі і попелі.
7. І сталося після того, як Господь виповів слова оті Йовові, сказав Господь Єліфазові теманянинові: Палає гнів Мій на тебе і на двох друзів твоїх за те, що ви говорили про Мене не так слушно, як служник Мій Йов.
8. Тож візьміть собі семеро биків і семеро баранів, і підіть до служника Мого Йова, і принесіть за себе пожертву; і служник Мій Йов помолиться за вас, бо лише обличчя його Я прийму, щоб не відкинути вас за те, що ви говорили про Мене не так слушно, як служник Мій Йов.
9. І пішли Єліфаз теманянин і шух'янин Білдад та нааматянин Цофар, і вчинили, як наказував їм Господь, – і Господь прийняв також і Йова.
10. І повернув Господь втрати Йовові, коли він помолився за друзів своїх; і дав Господь Йовові удвічі більше за те, що він мав передніше.
11. Тоді прийшли до нього всі брати його, і всі сестри його, і всі попередні знайомі його, і їли з ним хліб у домі його, і тужили з ним, і втішали його за все лихо, котре Господь навів на нього, і дали йому кожний по кеситі і по золотій обручці.

12. І благословив Бог останні Йовові дні більше, аніж попередні; у нього було чотирнадцять

тисяч дрібної худоби, шість тисяч верблюдів, тисяча пар волів і тисяча віслючок. 13. І було в нього семеро синів і три доньки.

14. І назвав він ймення першій Єміма; ймення другій – Кеція, а ймення третій – Керен-Гаппух.

15. І не було по всій землі таких вродливих жінок, як доньки Йова, і дав їм батько їхній спадок поміж братами їхніми.

16. Потому всьому прожив Йов сто сорок літ, і бачив синів своїх і синів синових до четвертого коліна.

17. І вмер Йов у поважних літах, насичений уповні днями.

Книга Псалмів

ПСАЛОМ 1

1. Блаженний муж, котрий не ходить на раду нечестивих, і не стоїть на шляху грішних, і не сидить на зібранні спокусників;

2. Але в законі Господа насолода його, і про закон Його в роздумах він удень і вночі.

3. І буде він, мов дерево, біля потоку води посаджене, що приносить плід свій свого часу, і листя котрого не в'яне; і в усьому, що він чинить, йому щастить.

4. Не так – ті нечестиві; але вони, – мов порох, підхоплений вітром.

5. А тому не встоять нечестиві на суді, і грішники – в зібранні праведних.

6. Бо відає Господь шлях праведних, а стежка нечестивих загине.

ПСАЛОМ 2

1. Навіщо бунтують народи, а племена мають помисли марні?

2. Постають царі землі, і князі змовляються разом на Господа і супроти Помазанця Його кажуть:

3. "Порвімо їхні кайдани і скиньмо з себе їхні пута".

4. Той, що живе на небесах, – зганьбить, Господь поглузує з них.

5. Тоді скаже їм у гніві Своему і лютістю Своєю викличе у них замішання:

6. Я настановив Царя Мого над Сіоном, святою горою Моєю.

7. Проголошу вибір: Господь сказав Мені: Ти Син Мій; Я нині породив Тебе;

8. Проси у Мене, і дам Тобі народи у спадок і рубежі землі на володіння Тобі;
9. Ти уразиш їх жезлом залізним; потрощиш їх, мов посудину гончарну.
10. Тож схаменіться, царі; навчіться, судді землі!
11. Служіть Господові зі страхом і радійте з трепетом.
12. Пошануйте Сина, щоб Він не розгнівався, і щоб ви не були винищені в дорозі під час спалаху гніву Його; Блаженні всі, що сподіваються на Нього.

ПСАЛОМ 3

1. Псалом Давидів, коли він утік од Авесалома, сина свого.
2. Господе! Як зростає кількість ворогів моїх! Як багато їх повстають на мене;
3. Багато з них кажуть душі моїй: Немає йому порятунку у Бозі.
4. Але Ти, Господе, щит переді мною, слава моя, і Ти підносиш голову мою.
5. Голосом моїм благаю Господа, і Він чує мене зі святої гори Своєї.
6. Лягаю я, сплю і підводжуся, бо Господь захищає мене.
7. Не злякаюся тисячі тисяч народу, котрі зусібіч згуртувалися супроти мене.
8. Постань, Господе! Врятуй мене, Боже мій! Бо Ти разиш у щоку всіх ворогів моїх, а зуби нечестивих ламаєш.
9. Від Господа рятунок. І на народі Твоєму благословення Твоє.

ПСАЛОМ 4

1. Для диригента хору. На струнних [інструментах]. Псалом Давидів.
2. Коли я кличу, почуй мене, Боже праведности моєї! У тіснотах Ти щедрив мені простір. Помилуй мене, і зачуй молитву мою.
3. Сини мужів! Доки слава моя буде ганьбитися? Доки будете любити марноту і шукати неправду?
4. Але знайте, що Господь відділив для Себе святого Свого; Господь чує, коли я кличу Його.
5. Гніваючися, не грішіть: помисліть у серцях ваших на ложах ваших, і майте втіху.
6. Приносьте пожертви правди, і сподівайтесь на Господа.
7. Чимало людей кажуть: Хто нам покаже добро? З'яви нам світло обличчя Твого, Господе!
8. Ти виповнив серце моє радістю від того часу, як у них хліб та вино примножилися.

9. У спокої лягаю я, і сплю, бо Ти, Господе, єдиний даєш мені жити в безпеці.

ПСАЛОМ 5

1. Диригентові хору. На духових [інструментах]. Псалом Давидів.
2. Зачуй, Господе, слова мої, і пізнай помисли мої.
3. Прислухайся до голосу зойку мого, Царю мій і Боже мій! Бо я до Тебе молюся.
4. Господе! Зранку почуй голос мій, – зрання буду молитися до Тебе і буду чекати.
5. Бо Ти Бог, що не любить беззаконня; у Тебе не матиме притулку лихий.
6. Безглузді не постануть перед очима Твоїми: Ти ненавидиш усіх призвідців злочинів.
7. Ти погубиш тих, що говорять неправду; кровожерний і лукавий гідкий Господові.
8. А я за щедрістю милості Твоєї зайду в дім Твій, поклонюся перед святим храмом Твоїм у страхові Твоєму.
9. Господе! Провадь мене в праведності Твоїй задля ворогів моїх; і вирівняй переді мною шлях Твій!
10. Бо немає в устах їхніх вірности: нутро їхнє – безчестя велике, горло їхнє – гріб відкритий, язиком своїм лестять.
11. Винищи їх, Боже, нехай же згинуть вони від замірів своїх; за численні злочини їхні відкинь їх, бо вони проти Тебе бунтують.
12. Але нехай зрадіють всі, що сподіваються на Тебе, вічно будуть вигукувати з радости, бо Ти будеш захищати їх; і будуть радіти в Тобі ті, що люблять ймення Твоє.
13. Бо Ти благословляєш праведника, Господе, благословенням, як щитом, віншуєш його.

ПСАЛОМ 6

1. Диригентові хору. На восьмиструнному. Псалом Давидів.
2. Господе! Не в лютості Твоїй звинувачуй мене, і не в гніві Твоєму карай мене.
3. Помилуй мене, Господе, бо я немічний; уздоров мене, Господе, бо кістки мої зазнали потрясінь.
4. І душа моя вельми затривожена; А Ти, Господе, аж доки?
5. Навернися, Господе, визволи душу мою, врятуй мене заради милості Твоєї.
6. Бо в смерті немає пам'ятку про Тебе: у гробі хто буде дякувати Тобі?
7. Знемігся я від стогонів своїх: всю ніч обмиваю ложе моє; слізьми своїми зволожую постіль мою.

8. Зів'яло від печалі око моє, постаріло від ворогів моїх усіх.
9. Відступіться од мене всі, призвідці беззаконня; бо зачув Господь голос плачу мого.
10. Почув Господь благання моє. Господь прийме молитву мою.
11. Нехай же будуть посоромлені і жорстоко уражені всі вороги мої; Нехай повернуться, і будуть посоромлені умиють.

ПСАЛОМ 7

1. Пісня плачу, котру Давид заспівав Господові у справі Хуса, з коліна Веніяминового.
2. Господе, Боже мій! На Тебе я сподіваюся, врятуй мене від усіх гонителів моїх, і визволи мене;
3. Нехай не розтерзає він, мов лев, душі моєї, шматуючи, коли немає визволителя.
4. Господе, Боже мій! Коли я щось учинив, якщо є неправда в руках моїх,
5. Якщо я платив злом тому, хто був зі мною в мирі, – я, котрий рятував навіть того, хто без причини став моїм ворогом,
6. То нехай ворог переслідує душу мою, і наздожене, нехай затопче в землю життя моє і славу мою жбурне у порох.
7. Постань, Господе, у гніві Твоєму; виступи супроти лютої ворогів моїх, пробудися для мене на суд, котрого Ти заповідав.
8. Зібрання народів постане довкіл Тебе; над ними піднесися на височінь!
9. Господь судить народи. Суди мене Господе, за правдою моєю і за невинністю моєю в мені.
10. Нехай скінчиться нечестя нечестивих, а праведника зміцни, бо Ти випробовуєш серця й нутро, праведний Боже!
11. Оборона моя у Бозі, що рятує справедливих серцем.
12. Бог – суддя праведний, і Бог, який щодня суворо карає,
13. Якщо [хтось] не навертається, Він загострює Свого меча, натягає лука Свого і спрямовує його.
14. Готує для нього знаряддя смерті, стріли Свої спрямовує на переслідувачів.
15. Ось, [відступник] започав неправду, був вагітний злобою і породив собі брехню.
16. Копав рів і викопав його, і впав до ями, котру приготував.
17. Злоба його обернулася на його голову, і злочини його впадуть на тім'я його.
18. Буду славити Господа за праведність Його і співатиму йменню Господа Всевишнього.

ПСАЛОМ 8

1. Диригентові хору. На гатійським [інструменті]. Псалом Давидів.
2. Господе, Боже наш! Яке величає ймення Твоє по всій землі! Слава Твоя сягає вище небес!
3. З уст дітей і грудних немовлят Ти учинив хвалу, заради ворогів Своїх, щоб зробити безмовним ворога і месника.
4. Коли дивлюся я на Твої небеса, – витвір пальців Твоїх, на місяця і зорі, котрих Ти утворив,
5. То що [є] людина, що Ти пам'ятаєш її, і син людський, якого Ти відвідуєш?
6. Не вельми Ти применшив його перед Ангелами; славою і честю увінчав його;
7. Настановив його володарем над витвором рук Твоїх; усе поклав під ноги йому.
8. Овець і биків усіх, і звірів польових,
9. Птахів небесних і рибу морську, все, що проходить морськими стежками.
10. Господе, Боже наш! Яке величає ймення Твоє по всій землі!

ПСАЛОМ 9

1. Диригентові хору. По смерті сина. Псалом Давидів.
2. Буду прославляти [Тебе], Господе, всім серцем своїм, звіщати всі чудеса Твої!
3. Буду радіти і святкувати Тебе, співати йменню Твоєму, Всевишній!
4. Коли вороги мої повернуті назад, то спіткнуться і загинуть перед лицем Твоїм.
5. Бо Ти підтримав право моє і мій позов; Ти посів трона, Суддя Праведний.
6. Ти засудив народи, вигубив злочинця, ім'я їхнє Ти стер навіки вічні.
7. Спустошення ворогів скінчилося навіки, і міста Ти викоренив; загинула пам'ять їхня з ними.
8. Але Господь є вічно; Він приготував для суду трона Свого.
9. І Він буде судити світ за правдою, звершить суд над народами за справедливістю.
10. І буде Господь притулком пригнобленому, сховком на час скорботи.
11. І будуть сподіватися на Тебе ті, що знають ймення Твоє, тому що Ти не залишиш тих, що шукають Тебе, Господе.
12. Співайте славу Господові, що мешкає на Сіоні, звіщайте між народами діяння Його.

13. Бо Він карає за кров; пам'ятає їх, не забуває волення вбогих.
14. Помилуй мене, Госпoде; поглянь на страждання моє від тих, що ненавидять мене, – Ти, Котрий підносиш мене від брам смерти.
15. Щоб я вістив усю славу Твою у брамах доньки Сіонової: буду радіти у спасінні Твоєму.
16. Потонули народи в ямі, котру вкопали; у сітях, котрі приховали вони, заплуталася нога їхня.
17. Пізнали Господа за судом, котрого Він звершив; злочинець спійманий учиненим руками своїми.
18. Завернуть нечестиві до пекла, і всі народи, що забувають Бога.
19. Бо не назавжди забудеться вбогий, і очікування вбогих не навіки загине.
20. Постань, Госпoде, нехай не переважає людина; нехай будуть засуджені народи перед очима Твоїми.
21. Наведи, Госпoде, страх на них; нехай знають народи, що вони тільки люди.
22. Для чого, Госпoде, стоїш задалеко, утаємничуєш Себе в годину скорботи?
23. У гордині своїй нечестивий переслідує убогого: нехай же впіймають вони підступність, котру самі вигадують.
24. Тому що нечестивий пишається жаданням серця свого; і благославляє користолюбця, якого ненавидить Господь.
25. Через гординю своїх пожадань нечестивий не буде шукати Господа; у всіх помислах його немає Бога!
26. Його шляхи завжди ведуть до загибелі; суди Твої задалекі для його очей; на всіх ворогів своїх він споглядає з відразою.
27. Говорить у серці своєму: Не похитнуся; від роду й до роду ніколи не станеться [зі мною] лихого!"
28. Уста його виповнені прокляттям, підступністю і брехнею; під язиком його неправда і марнота.
29. Сидить у засідці за подвір'ям; в утаємничених місцях убиває безвинного; очі його підглядають за вбогим;
30. Чатує в утаємниченому місці, мов лев у лігві; чатує у засідці, щоб схопити вбогого; хапає бідного, затягуючи у сіть свою;
31. Згинається, припадає, – і вбогі падають від потуги його.
32. Каже у серці своєму: Забув Бог, затулив обличчя Своє, не побачить ніколи.
33. Постань, Госпoде, Боже [мій], піднеси руку Твою, не забудь пригноблених.

34. Навіщо нечестивий нехтує Богом, кажучи в серці своєму: "Ти не покараєш?"
35. Ти бачиш, бо Ти споглядаєш на образи і гоніння, щоб відплатити Твоєю рукою. Тобі віддає себе вбогий; сироті Ти помічник.
36. Зламай рамено нечестивому і злomu, – так, щоб шукали і не знайшли його безчестя.
37. Господь – цар навіки, назавжди; шезнуть погани із землі Його.
38. Господе! Ти чуєш бажання упокорених; Ти зміцнюєш серце їхнє; відкриваєш вухо Твоє,
39. Щоб захистити право сироти і пригнобленого, нехай же не буде відтепер гнобленого людиною на землі!

ПСАЛОМ 10

Диригентів хору. Псалом Давидів.

1. На Господа сподіваюся; то чому кажете душі моїй: Відлітай на гору твою, [мов] птах?
2. Бо ось, нечестиві натягнули лука, стрілу свою приклали до тятиви, щоби в п'їтьмі переможно стріляти у справедливих серцем.
3. Коли зруйновані підмурки, що вчинить праведний?
4. Господь у святому храмі Своєму, Господь – престол Його на небесах, очі Його бачать, повіки Його за синами людськими стежать!
5. Господь випробовує праведних, а нечестивого і люблячого насилля ненавидить душа Його.
6. Дошуватиме Він нечестивих пастками, палаючий вугіль і спопеляючий вітер – їхня частка із чаші.
7. Тому що Господь праведний, – любить праведність; Він діє за правдою.

ПСАЛОМ 11

1. Диригентів хору. На восьмиструнному. Псалом Давидів.
2. Урятуй, Господе; бо не стало набожних, бо немає вірних з-поміж дітей людських.
3. Марноту говорить кожний своєму ближньому, уста облесливі говорять від серця нещирого.
4. Винищить Господь всі уста облесливі, язика гордівливого.
5. [Тих], котрі кажуть: язиком своїм переважимо, уста наші з нами; хто нам володар?
6. Заради страждання вбогого і зітхання бідного нині повстану, каже Господь, поставлю в безпеку його від того, хто ловить.

7. Слова Господні – слова чисті, срібло, очищене від землі у горні, сім разів переплавлене.
8. Ти, Господе, збережеш їх, доглядатимеш від роду цього навіки.
9. Повсюди ходять нечестиві, коли нікчемні з людей піднеслися.

ПСАЛОМ 12

1. Диригентів хору. Псалом Давидів.
2. Доки, Господе, будеш забувати мене до решти, доки будеш утаємничувати від мене обличчя Твоє?
3. Доки мені збирати поради в душі моїй, скорботу в серці моєму вдень [і вночі]? Допоки ворогові моєму підноситися наді мною?
4. Зглянься, зачуй мене, Господе, Боже мій! Просвітли очі мої, доки не заснув я [сном] смертним;
5. Щоб не сказав ворог мій: "Я здолав його!" і ті, що гноблять мене, радітимуть, коли я захитаюся.
6. Бо я довіряю милосердю Твоєму; серце моє буде радіти у спасінні Твоєму; співатиму Господові, Який ущасливило мене.

ПСАЛОМ 13

Диригентів хору. Псалом Давидів.

1. Сказав безумний в серці своєму: "Немає Бога!" Вони розбестилися, вдалися до бридких учинків; і немає доброчинця!
2. Господь з небес дивився на дітей людських, аби побачити, чи є розважливий, що шукає Бога.
3. Всі ухилилися, всі разом стали невдатними; немає доброчинця, немає жодного.
4. Невже не мають знання всі, що чинять беззаконня, котрі пожирають Мій народ, [як] споживають хліб, і не кличуть Господа?
5. Там злякаються вони від страху, тому що Бог у роді праведних.
6. Ви збиткувалися над помислом убогого, що Господь – притулок його.
7. Хто дасть спасіння Ізраїлеві з Сіону? Коли Господь поверне з полону народ Свій, тоді зрадіє Яків і звеселиться Ізраїль.

ПСАЛОМ 14

1. Господе! Хто буде перебувати у skinії Твоїй? Хто буде жити на святій горі Твоїй?
2. Той, Хто ходить бездоганно, і чинить правду, і говорить істину в серці своєму;

3. Хто не обмовляє язиком своїм, не завдає лихого своєму ближньому і не приймає обмови на ближнього;

4. Той, в очах котрого приязний упосліджений, але котрий шанує тих, що бояться Господа; хто присягається злomu, і не зраджує.

5. Хто срібла свого не віддасть на лихву, і не приймає винагороди супроти безвинного. Той, що вчиняє отак, не захитається повіки!

ПСАЛОМ 15

1. Борони мене, Боже, бо я на Тебе сподіваюся.

2. Я кажу Господові: Ти Господь мій; маєтностей моїх ти не потребуєш.

3. До святих, котрі на землі, і до шляхетних [Твоїх] – до них все жадання моє.

4. Нехай примножиться скорбота у тих, котрі поспішають до [бога] чужого; я не приноситиму їм ливних приношень з крові, і не згадаю їхнього ймення устами моїми.

5. Господь – то частина спадку мого і чаші моєї. Ти підтримуєш жереба мого.

6. Межі мої пролягли пречудовими [місцинами] ; так, я маю гарний спадок.

7. Благословлю Господа, що дав пораду мені; навіть уночі навчає мене нутро моє.

8. Завжди Господь переді мною, бо Він є праворуч мене; не захитаюся.

9. Через це радіє серце моє і звеселилася слава моя; навіть плоть моя матиме спокій в надії.

10. Бо Ти не залишиш душі моєї в шеолі і не даси святому Твоєму побачити тлін.

11. Ти покажеш мені дорогу життя: У Твоїй присутності є повнота радости, блаженство в правиці Твоїй навіки!

ПСАЛОМ 16

1. Почуй, Госпoде, правду, прийми благання моє та молитву, що виходить з уст не ложних.

2. Від Твого лиця суд мені нехай постане; нехай подивляться очі Твої на правоту.

3. Ти випробував серце моє, навідав уночі, випробував мене, і нічого не знайшов; від помислів моїх не відступають уста мої.

4. У діяннях людських, за словом уст Твоїх, я остерігав себе від шляхів винищувача.

5. Зміцни ходу мою на шляхах Твоїх, нехай не посковзнуться ноги мої.

6. До Тебе балагання моє, бо Ти почуєш мене, Боже: прихили вухо Твоє до мене, зачуй слова мої.

7. Покажи чудову милість Твою тим, що сподіваються [на Тебе], рятуються Твоєю правницею від тих, що повстають супроти них.
8. Бережи мене, мов зіницю ока; у тіні крил Твоїх прихисти мене.
9. Від лиця нечестивих, які нападають на мене, – від ворогів душі моєї, що оточують мене.
10. Вони заросли жиром своїм; зарозуміло говорять устами своїми.
11. При кожному кроці нашому нині оточують нас; вони спрямовують очі свої, щоб повалити [мене] на землю;
12. Вони схожі на лева, що жадливий на здобич, скидаються на гадюку, на молоде левеня, що засіло в сховку.
13. Постань, Госпode, уярми його, зігни донизу. Визволи душу мою від нечестивого мечем Твоїм,
14. Від людей – рукою Твоюю, Госпode, від людей світу, котрих спадок у [цім] житті, котрих черево Ти виповнюєш із скарбниць Твоїх; вони ситі з синами, і залишать багатство дітям своїм.
15. А я в правді буду дивитися на лице Твоє; пробудившись, буду насичуватися образом Твоїм.

ПСАЛОМ 17

1. Диригентові хору. Служника Господнього Давида, котрий мовив слова пісні цієї до Господа, коли Господь визволив його з руки усіх ворогів його і від руки Саула. І він сказав:
2. Любитиму Тебе, Госпode, сило моя!
3. Господь – фортеця моя і скеля моя, визволитель мій, Бог мій, на Нього я сподіваюся; щит мій, ріг спасіння мого і притулок мій!
4. Прикликчу Преславного Господа і від ворогів моїх буду врятований.
5. Скорботи смерті облягли мене, і потоки нечестивих настрахали мене;
6. Скорботи пекла облягли мене, і пастки – сіті смерти мене обплутали.
7. У тіснотах моїх я прикликав Господа, і до Бога мого волав. І Він зачув із храму Свого мій голос, і волання моє долинуло до слуху Його.
8. Захиталася і затремтіла земля, здригнулися і зсунулися підніжжя гір; бо розгнівався [Бог].
9. Здійнявся дим від ніздрів Його і з уст Його вогонь пожираючий, жарини [сипалися] від Нього.
10. Нахилив Він небеса і зійшов, – і морок був під ногами Його.
11. І всівся на Херувимів, і полетів, і полинув на крилах вітру.

12. І морок учинив таємним місцем Своїм, шатром Своїм темні води і густі хмаровища неба.
13. Від блиску перед Ним утікали хмаровища Його, град і вугіль вогненний.
14. Загримів також на небесах Господь, і Всевишній подав голос Свій, град і вугіль вогненний.
15. Пустив стріли Свої, і розпорошив їх, численні блискавиці, і розвіяв їх.
16. І з'явилися води, і відкрилися основи світу від грізного голосу Твого, Господе, від подуву духа нізднів Твоїх.
17. Він простер [руку] з висоти і взяв мене, і витягнув мене з вод великих.
18. Визволив мене від ворога мого потужного і від ненависників моїх, котрі були сильніші від мене.
19. Вони повстали на мене в день бідування мого, але Господь був для мене опертям.
20. Він вивів мене на простору місцину і визволив мене; бо Він вдоволений мною.
21. Ушанував мене Господь за правдою моєю, за чистотою рук моїх винагородив мене.
22. Бо я дотримувався шляхів Господніх і не був нечестивим перед Богом моїм;
23. Бо всі суди Його переді мною, і від заповідей Його я не ухилявся.
24. Я був чистим перед Ним, і пильнував, щоб не згрішити мені.
25. І тому відплатив мені Господь за правдою моєю, за чистотою рук моїх перед очима Його.
26. Із милосердними ти учиняєш милосердно, з мужем щирим – щиро.
27. Із чистим – чисто, а з лукавим – упертим, що вчиняє усупереч, – за лукавством його;
28. Бо Ти людей пригнічених рятуюєш, а очі зухвалі ганьбиш.
29. Ти підпалюєш світильника мого, Господе; Бог мій освітлює пітьму мою.
30. Тобою я біжу крізь військо, із Богом моїм перестрибую мури.
31. Бог! Бездоганні шляхи Його, слово Господнє очищувальне; щит Він для всіх, що сподіваються на Нього.
32. Бо хто Бог, окрім Господа, і хто скеля, окрім Бога нашого?
33. Бог оперізує мене силою і вчиняє досконалим шлях мій.
34. Учиняє ноги мої, як в оленя, і на підвищеннях моїх ставить мене.
35. Навчає руки мої воювати, і м'язи мої трощать мідного лука.

36. Ти дав мені також щита порятунку Твого, а правиця Твоя підтримує мене, і милість Твоя звеличує мене.
37. Ти побільшуєш кроки мої піді мною, і не ковзаються ноги мої.
38. Я переслідую ворогів моїх, і наздоганяю їх, і не повертаюся, аж доки не будуть винищені.
39. Завдаю їм поразки, і вони не можуть підвестися; падають під ноги мої.
40. Бо Ти оперезав мене силою для битви і підкорив мені тих, хто повстав на мене.
41. Ти обернув до мене плечима ворогів моїх; щоб я міг винищити ненависників моїх;
42. Вони волають, але немає рятівника, до Господа, – однак Він не відповідає їм.
43. Я розтер їх, малих, мов порох перед вітром, топтав, немов твань на вулицях.
44. Ти захистив мене від бунту народу, настановив мене на чолі племен; народ, котрого я не знав, буде служити мені.
45. Тільки почують мене – і підкоряються мені; чужинці підлещуюються до мене;
46. Чужинці бліднуть і тремтять в укріплених місцях своїх.
47. Живий Господь і благословенна скеля моя! Нехай же буде звеличений Бог спасіння мого,
48. Бог, що мстить за мене, і Котрий підкоряє мені народи,
49. І рятує мене від врозів моїх! Ти підніс мене над повсталими супроти мене і від чоловіка жорстокого захистив мене.
50. За це буду прославляти Тебе, Господе, поміж народами і співатиму йменню Твоєму;
51. Ти велично рятуєш царя і твориш милість помазанцеві Твоєму Давидові і нащадкам його навіки.

ПСАЛОМ 18

1. Диригентові хору. Псалом Давидів.
2. Небеса проповідують Славу Божу, і про діяння рук Його звіщає небо.
3. День дневі передає слово, і ніч ночі відкриває знання.
4. Немає мови і немає говірки, де не чутний голос їхній.
5. По всій землі лине звук їхній і до краю світу слова їхні. Він настановив у них помешкання сонцю,
6. І воно виходить, мовби наречений зі шлюбного покою свого, радіє, наче велетень, щоб пробігти відстань;

7. Від краю небес вихід його, і проходження його до краю їхнього, і ніщо не прикрите від тепла його.
8. Закон Господній досконалий, зміцнює душу, одкровення Господнє безпомилне, вчиняє мудрими простих.
9. Повеління Господні праведні, звеселяють серце; заповідь Господня світла, просвітлює очі.
10. Страх Господній чистий, існує вічно. Суди Господні – істина, всі праведні.
11. Вони жаданіші від золота і навіть безлічі золота чистого, солодші від меду і крапель щільників.
12. І служник Твій охороняється ними; у дотриманні їх велика нагорода.
13. Хто побачить помилки свої? Від потаємних [моїх] очисти мене.
14. І від навмисних утримай служника Твого, нехай не заволодіють мною. Тоді я буду без вади і чистим від великого беззаконня.
15. Нехай же будуть слова уст моїх і роздуми серця мого бажані перед Тобою, Господе, сило моя і Визволителю мій!

ПСАЛОМ 19

1. Диригентові хору. Псалом Давидів.
2. Нехай почує тебе Господь у день журби, нехай захистить тебе ймення Бога Якового,
3. Пошле тобі поміч із святині, і з Сіону нехай зміцнить тебе,
4. Пригадає всі пожертви твої і пожертви веспалення твої учинить бажаними,
5. Дарує тобі за серцем твоїм, і всі наміри твої нехай звершить.
6. Ми будемо радіти у спасінні Твоєму, і в ім'я Бога нашого піднесемо наші знамена. Нехай Господь виконає всі прохання твої.
7. Нині спізнав я, що Господь рятує помазанця Свого; відповідає йому із святих небес Своїх могутністю рятівної правиці Своєї.
8. Деякі сподіваються на колісницю, деякі на коней, а ми хвалимося йменням Бога, Господа нашого.
9. Вони захиталися, і впали, а ми підвелися і стоїмо незрушно.
10. Господе! Врятуй царя, і почуй нас, коли будемо волати до Тебе.

ПСАЛОМ 20

1. Диригентові хору. Псалом Давидів.

2. Господе! Силою Твоєю веселиться цар, і порятунком Твоїм безмежно радіє.
3. Ти дав йому бажане серцю його, і проханням уст його не знехтував.
4. Бо Ти зустрів його благословеннями добродійними, поклав на голову його вінець із чистого золота.
5. Він благав у Тебе життя, – Ти дарував йому довголіття на вічні віки.
6. Велика слава його у порятунку Твоєму; Ти поклав на нього честь і величчя.
7. Ти вчинив його найблагословеннішим, навіки примножив його радість присутністю Твоєю.
8. Бо цар сподівається на Господа, і за милістю Всевишнього не похитнеться.
9. Рука твоя знайде усіх ворогів Твоїх, правиця Твоя знайде ненависників Твоїх.
10. На час гніву Твого Ти вчиниш їх, мов півч вогненну; у гніві Своему Господь поглине їх, і пожере їх вогонь.
11. Ти винищиш плід їхній із землі та сім'я їхнє — з-поміж синів людських.
12. Бо вони замислили супроти тебе лихе, вчинили недобру змову і не змогли [справдити її].
13. Ти поставиш їх ціллю, із луків Твоїх випустиш стріли в їхнє обличчя.
14. Постань, Господе, в силі Своїй; а ми будемо співати і прославляти могуття Твоє.

ПСАЛОМ 21

1. Диригентові хору. При з'яві вранішньої зорі. Псалом Давидів.
2. Боже мій! Боже мій! Нащо Ти залишив мене? Задалеко [Ти від] спасіння мого і слів зойку мого.
3. Боже мій! Я волаю вдень – і Ти не чуєш мене, уночі я не вгаваю.
4. Але Ти, Святий, – животвориш осередь хвали Ізраїлевої.
5. На Тебе сподівалися батьки наші; сподівалися, і Ти визволяв їх.
6. До Тебе волали вони, і були порятovanі; на Тебе сподівалися, і не залишалися в соромі.
7. А я – черв'як, а не людина, обмова у людей і презирство в народі.
8. Усі, що бачать мене, збиткуються наді мною; говорять устами, киваючи головою.
9. Він покладався на Господа, – нехай визволить його; нехай порятує, якщо він бажаний Йому.
10. Але Ти вивів мене з лона, учинив у мені сподівання біля персів матері моєї.

11. На Тебе залишений я від утроби; від лона матері моєї Ти – Бог мій.
12. Не віддаляйся од мене, бо горе близьке, а помічника нема.
13. Багато биків оточили мене; гладкі башанські обступили мене,
14. Роззявили на мене пащеки свої, мов лев, що шматує (здобич) і гарчить.
15. Я розлився, як води; всі кості мої розсохлися і серце моє стало, наче віск, розтануло всередині нутра мого.
16. Сила моя висохла, мов череп'я, язик мій прилип до піднебіння мого, і в порох смертельний поклав Ти мене.
17. Бо пси оточили мене, збіговисько нечестивих обступило мене, прокололи руки мої і ноги мої.
18. Можна було б перелічити всі кістки мої. А вони спостерігають, і вчиняють з мене видовище.
19. Ділять шати мої поміж собою і на покриття моє кидають жереба.
20. Але Ти, Господе, не віддаляйся од мене, сило моя! Поспіши на поміч мені;
21. Захисти від меча душу мою і від псів єдину мою.
22. Урятуй мене від паші лева, і від рогів єдиногогорів; захувши, [захисти] мене.
23. Буду звіщати ймення Твоє братам моїм, посеред зібрання хвалитиму Тебе.
24. Ті, що бояться Господа! Прославляйте Його! Все насіння Якова! Прославляй Його! Нехай же шанує Його у трепеті все насіння Ізраїлеве!
25. Бо Він не відкинув і не знехтував скорботою змученого, не утаємничив від нього лица Свого, але почув його, коли цей волав до Нього.
26. Про Тебе хвала моя в зібранні великім; принесу обітниці мої перед тими, що бояться Його.
27. Нехай же їдять убогі і насичуються; нехай прославлять Господа ті, що шукають Його; Будуть жити серця ваші вічно!
28. Пригадають, і навернуться до Господа усі кінці землі; і впадуть з поклоном перед Тобою всі народи.
29. Тому що Господнє царство і Він – панує понад народами.
30. Будуть їсти і поклонятися всі тлусті землі, схиляться перед Ним усі, що порохом стають, і не можуть зберегти життя свого.
31. Нашадки будуть служити Йому, і будуть приналежні до Господа, як рід.
32. Вони прийдуть і будуть звіщати праведність Його людям, котрі вродяться: Таке вчинив Господь.

ПСАЛОМ 22

1. Господь – Пастух мій; я не матиму нестатків.
2. Він леліє мене на буйнотравих пасовищах і водить мене на тихі води.
3. Відновлює душу мою, припроваджує мене на стежки праведности заради ймення Свого.
4. Якщо я піду навіть долиною смертної тіні, не злякаюся лиха, тому що Ти зі мною; Твій жезл і Твій посох – вони втішають мене.
5. Ти вчинив переді мною трапезу на очах ворогів моїх, намастив елеєм голову мою; чаша моя виповнена ущерть.
6. То ж нехай щедроти і милосердя супроводжують мене упродовж усіх днів життя мого, і я житиму в домі Господньому вічно.

ПСАЛОМ 23

1. Господня – земля, і все, що на ній, світ і всі мешканці, що живуть у ньому.
2. Бо Він заснував її на морях, і на потоках утвердив її.
3. Хто зійде на гору Господню, чи хто стане на святому місці Його?
4. Той, у котрого руки безвинні і серце чисте, хто не здіймав душу свою до марноти і не присягався лукаво, –
5. [Той] дістане благословення від Господа і праведність від Бога, Спасителя свого.
6. Такий рід усіх, що шукають Його, шукають обличчя Твого, Боже Якова!
7. Піднесіть верхи ваші, о, брами, підніміться, двері вічні, і зайде Цар Слави!
8. Хто ж цей Цар Слави? – Господь міцний і могутній, Господь, непереборний у бою.
9. Піднесіть верхи ваші, о, брами, підніміться, двері вічні, і зайде Цар Слави!
10. Хто є цей Цар Слави? – Господь сил, Він – Цар Слави.

ПСАЛОМ 24

1. До Тебе, Господе, підношу душу мою.
2. Боже мій! На Тебе сподіваюся, нехай же не осоромлюся, нехай же не відсвяткують наді мною вороги мої!
3. Нехай же не осоромляться всі, що очікують на Тебе; нехай осоромляться ті, що грішать намарно.
4. Покажи мені Господе, шляхи Твої, і навчи мене стежок Твоїх.

5. Заверни мене на істину Твою і навчи мене; бо Ти Бог порятунку мого; на Тебе сподіваюся щодня.
6. Пригадай ласкаве милосердя Твоє, Господе, і милості Твої, бо вони од віку.
7. Гріхів юности моєї і злочинів моїх не пригадуй; з милости Твоєї згадай мене Ти згідно з добродіяннями Твоїми, Господе!
8. Добродійний і праведний Господь; а тому завертає грішників на шлях.
9. Провадить покірних до правди і навчає упокорених ходити шляхами Своїми.
10. Усі шляхи Господні – милість та істина для тих, що дотримуються заповіту Його і одкровенень Його.
11. Заради ймення Твого, Господе, прости гріхи мої, бо значні вони.
12. Хто є чоловік, який боїться Господа? Його буде вчити Він на шляху, котрого він вибрав.
13. Душа його житиме в добрі, і сім'я його успадкує землю.
14. Таємниця Господня – з тими, що бояться Його, і заповіта Свого Він відкриває їм.
15. Очі мої завжди до Господа; бо Він визволяє із пастки ноги мої.
16. Зглянься наді мною і помилуй мене, бо я самотний і пригнічений.
17. Скорботи мого серця примножилися, – виведи мене з лиха мого.
18. Поглянь на страждання мої і на неміч мою, і прости всі гріхи мої.
19. Подивися на ворогів моїх, як багато їх, і [якою] лютою ненавистю вони ненавидять мене.
20. Збережи душу мою і захисти мене, нехай же не осоромлюся, що я на Тебе сподіваюся.
21. Чесноти і правота нехай охороняють мене, бо я на Тебе сподіваюся.
22. Захисти, Боже, Ізраїля, від усього лиха його.

ПСАЛОМ 25

1. Розсуди мене, Господе, бо я ходив у чистоті моїй, і, сподіваючись на Господа, не захитаюся.
2. Випробуй мене, Господе, і перевір мене; очисти нутрощі мої і серце моє.
3. Бо милість Твоя перед моїми очима, і я ходив у правді Твоїй.
4. Не сидів я з людьми пустими і з підступними не піду.
5. Зненавидів я збіговисько підступних і з нечестивими не сяду.

6. Обмиватиму в чистоті руки мої і обходитиму жертownika Твого, Господе,
7. Щоби звіщати голосом похвалу і повідати всі дива Твої.
8. Господе! Полюбив я оселю дому Твого і місце замешкання слави Твоєї.
9. Не приєднай душі моєї до грішників і життя моє до кровожерних,
10. У котрих в руках злочини, і котрих правиця виповнена підкупом.
11. А я ходжу в цнотливості моїй, захисти мене і будь милостивий до мене.
12. Нога моя стоїть на рівному [шляху] ; у зібраннях благословлю Господа.

ПСАЛОМ 26

1. Господь – світло моє і порятунок мій: кого мені боятися? Господь – сила життя мого: кого мені страхатися?
2. Коли будуть виступати супроти мене злодії, супротивники і вороги мої, щоб пожерти плоть мою, то вони самі спіткнуться і впадуть.
3. Хоч виступить супроти мене військо, не злякається серце моє; якщо постане на мене війна, навіть тоді я сподіватимуся.
4. Єдиного просив я у Господа, і лише того шукаю, щоб мені жити в домі Господньому упродовж днів життя мого, милуватися красою Господньою і відвідувати храм Його.
5. Бо Він прихистив би мене у скинії Своїй в день лиха, сховав би в утаємниченому місці поселення Свого, підніс би мене на скелю.
6. Тоді піднесеться моя голова понад ворогами, що оточили мене; і я принесу в Його скинії пожертви радості, і буду співати славу й уславлення Господові.
7. Почуй, Господе, голос мій, котрим я кличу, помилуй мене і озвися до мене.
8. Серце моє говорить від Тебе: Шукайте лиця Мого, – і я буду шукати лиця Твого, Господе.
9. Не ховай від мене лиця Твого; не відкинь у гніві служника Твого. Ти був поміччю моєю; не відкинь мене, і не залиш мене, Боже рятунку мого!
10. Бо коли батько мій і матір моя залишать мене, тоді Господь прийме мене.
11. Навчи мене, Господе, шляхові Твоєму і настанови мене на стежку правди, заради ворогів моїх;
12. Не віддавай мене на поталу ворогам моїм; бо повстали супроти мене свідки облудні, і дихають злобою.
13. Але я вірую, що побачу приязнь Господню на землі живих.
14. Сподівайся на Господа, будь мужнім, і Він зміцнить серце твоє, сподівайся на Господа!

ПСАЛОМ 27

1. До Тебе, Господе, воання моє; Фортеце моя! Не будь безмовним до мене, щоб за безмов'я Твого я не став схожим на того, що сходить в могилу.
2. Почуй голос благань моїх, коли я звертаюся до Тебе, коли підношу руки мої у святому храмі Твоєму.
3. Не погуби мене з нечестивими і з тими, що чинять неправду, котрі з ближніми своїми говорять про мир, а в серці в них зло.
4. Відплати їм за діяннями їхніми, за недобрими вчинками, за справою рук їхніх відплати їм, відплати їм заслуженим ними.
5. За те, що вони не уважні до діянь Господніх і до справи рук Його, Він зруйнує їх і не відтворить їх.
6. Благословенний Господь, бо Він почув голос благань моїх.
7. Господь – сила моя і щит мій; на Нього сподівалося серце моє, і Він допоміг мені, тому вельми зраділо серце моє; і я прославлятиму Його піснею моєю.
8. Господь – сила їхня (народу Божого) і зберігає силу помазанців Своїх.
9. Урятуй народ Твій і благослови спадок Твій; паси їх і піднеси їх навіки!

ПСАЛОМ 28

1. Віддайте Господові, сини Божі, віддайте Господові славу і силу.
2. Віддайте Господові славу йменню Його; поклоніться Господові у пречудовій святині [Його].
3. Голос Господній понад водами; Бог слави заgrimів, Господь понад багатьма водами.
4. Голос Господній могутній, голос Господній величавий.
5. Голос Господа ламає кедри; Господь ламає кедри Ливанські
6. І примушує їх стрибати, мов теля, Ливан і Сиріон, – наче молодий одноріг.
7. Голос Господа викрешує полум'я вогню. 8. Голос Господа трусить пустелю; трясє Господь пустелю Кадеш.
9. Голос Господа звільняє од вагітності ланей і оголює ліси; і в храмі Його все звіщає про Славу [Його].
10. Господь підносився над потопом, і буде посідати Господь царем навіки.
11. Господь надасть сили народові Своему; Господь благословить народ свій миром.

ПСАЛОМ 29

1. Псалом Давидів; пісня освячення дому.
2. Звеличу Тебе, Господе, за те, що підніс мене і не дав ворогам моїм панувати наді мною.
3. Господе, Боже мій! Я озвався до Тебе, і Ти уздоровив мене.
4. Господе! Ти вивів із гробу душу мою і оживив мене, щоб я не зійшов у могилу.
5. Співайте Господові, святі Його, прославляйте пам'ять святости Його.
6. Бо на мить гнів Його, і на [все] життя добра воля Його, увечері приходять плач, а на ранок – радість.
7. І я казав у достаткові своєму: Не похитнуся ніколи!
8. З доброї волі Твоєї, Господе, Ти зміцнив гору мою; але Ти утаємничив лице Твоє, [і] я занепокоївся.
9. [Тоді] до Тебе, Господе, озивався, і до Господа підносив благання мої.
10. Яка користь від крові моєї, коли я зйду в могилу? Чи буде тлін прославляти Тебе? Чи буде звіщати істину Твою?
11. Почуй, Господе, і помилуй мене, Господе, будь мені помічником.
12. І Ти з плачів моїх учинив радість танцювати, скинув з мене вереття і підперезав мене втіхою,
13. Щоб душа моя співала славу Тобі і нехай не замовкне, Господе, Боже мій! Буду дякувати Тобі вічно.

ПСАЛОМ 30

1. Диригентові хору. Псалом Давидів.
2. На Тебе, Господе, сподіваюся, нехай же не осоромлюся повік; За правдою Твою визволи мене.
3. Прихили до мене вухо Твоє, поспіши визволити мене. Стань для мене міцною скелею, домом притулку, щоб урятувати мене.
4. Бо Ти скеля моя і фортеця моя: заради ймення Твого води мене і провадь мене.
5. Виведи мене з пастки, котру таємно поставили на мене; Бо Ти – сила моя.
6. У руку Твою віддаю дух мій; Ти визволяв мене Господе, Боже істини.
7. Ненавиджу прихильників ложних марнот, але на Господа сподіваюся.
8. Буду радіти й веселитися в милості Твоїй, бо Ти зважив на горе моє, спізнав скорботу душі моєї.
9. І не віддав мене в руки ворога; поставив ноги мої на розлогій місцині.

10. Помилуй мене, Господе, бо затісно мені; виснажилося від скорботи око моє, душа моя і нутро моє.
11. Минуло в печалі життя моє і літа мої у стогонах; знемощила від гріхів моїх сила моя, і кістки мої висохли.
12. Серед усіх ворогів моїх я став обмовою навіть у сусідів моїх і страховиськом для знайомих моїх; ті, що бачать мене на вулиці, утікають від мене.
13. Я забутий в серцях, наче мертвий; Я, – мов чаша розбита.
14. Бо чув я лихослів'я багатьох; звідусіль жах, коли вони змовляються супроти мене; задумали забрати життя моє.
15. Але я на Тебе, Господе, сподіваюся; я кажу: Ти – Бог мій!
16. У Твоїй руці дні мої; захисти мене від руки ворогів моїх і від переслідувачів моїх.
17. Вчини лице Твоє осяйним на служника Твого; врятуй мене милістю Твою.
18. Господе! Хай не буду осоромленим, що я озиваюся до Тебе, а грішники нехай осоромляться, нехай же замовкнуть у гробі.
19. Нехай же занімують уста неправдиві, котрі супроти праведника мовлять лихе з пихою і презирством.
20. Як багато в Тебе благ, котрих Ти поклав для тих, що бояться Тебе, і котрі приготував тим, що сподіваються на Тебе перед синами людськими.
21. Ти ховаєш їх у таємниці Своєї присутності від погорди людської і бунтів людських, збережеш їх у притулку від лихих язиків.
22. Благословенний Господь, що явив мені дивовижну милість Свою у фортечному місті.
23. У бентезі своїй я думав: відкинутий я від очей Твоїх; але Ти почув голос молитви моєї, коли я волав до Тебе.
24. Любіть Господа, всі святі Його; Господь оберігає вірних, а тим, що вчиняють зарозуміло, відплачує уповні.
25. Будьте мужніми, і Він зміцнить серце ваше, всі ті, що сподіваються на Господа!

ПСАЛОМ 31

1. Блаженний, кому прощені беззаконня, і чиї гріхи покриті!
2. Блаженний чоловік, якому Господь не зарахує гріха, і в чиєму духові немає лукавства!
3. Коли я мовчав, виснажилися кості мої від щоденного стогону мого.
4. Бо вдень і вночі тяжіла наді мною рука Твоя; свіжість моя зникла, наче в літню посуху.
5. Я відкрив Тобі гріх мій і не утаємничив беззаконня мого; я сказав: Сповідую Господові злочини мої; і Ти простив мені провину гріха мого.

6. За це помолиться до Тебе кожний праведник Божий в годину слухну, коли Тебе можна знайти, і тоді велика повинь води не сягне до нього.
7. Ти сховок мій; Ти охороняєш мене від скорботи; оточуєш мене радістю визволення.
8. Я вчиню тебе мудрим, настановлю тебе на шлях, котрим тобі ходити; буду водити тебе, око Моє над тобою.
9. Не будьте, мов кінь, мов той лошак нерозважливий, котрих щелепи треба приборкувати вуздечкою і вудилами, щоб вони підкорялися тобі.
10. Багато скорботи нечестивому, а того, хто сподівається на Господа, оточує милість.
11. Веселіться у Господі і радійте, праведні; святкуйте, всі щиросерді.

ПСАЛОМ 32

1. Радійте праведні, в Господі: щирим доречно хвалити.
2. Прославляйте Господа на арфі, співайте Йому на десятиструнній арфі.
3. Співайте Йому нову пісню; співайте Йому до ладу, з погуками.
4. Бо слово Господнє правдиве і всі діяння Його вчинені в істині.
5. Він любить правду і суд; милістю Господньою виповнена земля.
6. Словом Господнім утворені небеса і подихом уст Його – все військо їхнє.
7. Він зібрав, наче брили, морські води, поклав безодні до сховищ.
8. Нехай же боїться Господа вся земля: нехай тремтять перед Ним усі, що замешкали у світі.
9. Бо Він сказав, і вчинилося; Він звелів – і негайно з'явилося.
10. Господь зруйнує змови поганів, винищить заміри народів.
11. А порада Господня стоятиме вічно; заміри серця Його – з роду й до роду.
12. Блаженний народ, у котрого Господь є Бог, – плем'я, котре Він вибрав Собі у спадок.
13. З неба споглядає Господь, бачить усіх синів людських.
14. Із місця свого, на котрому замешкав, Він споглядає на всіх, що живуть на землі.
15. Він утворив серця усіх їх схожими, і наглядає за справами їхніми.
16. Не врятується цар численним військом; велетня не захистить велика сила.
17. Ненадійний кінь для порятунку; не визволить значною силою своєю нікого.
18. Ось око Господнє над тими, що бояться Його і сподіваються на милість Його.

19. Він душу їхню рятує від смерти і в годину голоду наситить їх.
20. Душа наша сподівається на Господа: Він поміч наша і оборона наша.
21. Ним звеселюється серце наше; бо на святе ймення Його ми сподівалися.
22. Нехай же буде милість Твоя, Господе, над нами, як ми сподіваємося на Тебе!

ПСАЛОМ 33

1. Псалом Давидів, коли він удав із себе божевільного перед Авімелехом (Ахішем), що вигнав його.
2. Благословлю Господа о всякій порі; хвала Йому постійно буде в устах моїх.
3. Господом буде хвалитися душа моя; почують покірні і зрадіють.
4. Зі мною звеличуйте Господа, і підносьте ймення Його разом!
5. Шукав я Господа, і Він почув мене і від усіх жахів моїх визволив мене.
6. Хто підносив погляд на Нього, ті були просвітлені, і лиця їхні не осоромляться.
7. Оцей убогий заволав, і Господь почув і врятував його від усього лихоліття його.
8. Ангел Господній вартує довкола тих, що бояться Його і визволяє їх.
9. Пізнайте, і побачите, який добрий Господь! Блаженна людина, котра сподівається на Нього.
10. Бійтеся Господа, ви, всі святі Його, бо не мають потреби ні в чому ті, що бояться Його.
11. Молоді леви мають нестачу і страждають від голоду, а тим, що шукають Господа, не забракне жодного добра.
12. Прийдіть, дітоньки, послухайте мене. Страхові Господньому навчу вас.
13. Хто та людина, що хоче жити, що любить дні тривалі, аби побачити добро?
14. Нехай притримує язика свого від лихого і вуста свої від підступних слів.
15. Відступися од зла і вчиняй добро; шукай миру і наздоганяй його!
16. Очі Господні – на праведних, і вуха Його чують благання їхнє.
17. Обличчя Господнє супроти тих, що вчиняють лихе, щоб винищити на землі пам'ять про них.
18. Волають [праведні], і Господь чує їх, і від всілякої скорботи їхньої визволяє їх.
19. Близько Господь до пригнічених серцем, і сумирних духом рятує.
20. Багато скорботи у праведного, але від усіх їх визволяє його Господь.

21. Він береже всі кості його; жодна з них не зламається.
22. Погубить грішника зло, а ненависники праведного загинуть.
23. Визволить Господь душу слугників Своїх, і ніхто з тих, що сподівається на Нього, не загине.

ПСАЛОМ 34

1. Учини, Госпoде, суд мій з тими, що судяться зі мною, здолай тих, що чинять опір мені.
2. Візьми щита і панцера, і постань на допомогу мені;
3. Приготуй списа і перетни [шлях] переслідувачам моїм; Скажи душі моїй: Я – порятунок твій!
4. Нехай осоромляться і зазнають ганьби ті, що важать на душу мою; нехай обернуться назад і вкриються ганьбою ті, що змовляються на лихе супроти серця мого!
5. Нехай будуть вони, мов порошок на вітрі, і Ангел Господній нехай проганяє їх.
6. Нехай же буде слизьким і затьмареним їхній шлях, і Ангел Господній нехай переслідуює їх.
7. Бо вони без провини утаємничили для мене яму – тенета свої і без провини викопали [її] для душі моєї.
8. Нехай же погибель зненацька заскочить його, і тенета, котрі він утаємничив [для мене], нехай спіймають його самого; нехай потрапить до них на погибель.
9. А моя душа буде радіти в Господі; буде тішитися спасінням від Нього.
10. Скажуть усі кістки мої: Госпoде, хто подібний до Тебе? Ти рятуєш слабкого від дужчого, покiрного та бідаря від грабiжника його.
11. Повстали супроти мене свiдки брехливі, підкладають у справу мою те, чого я не знаю.
12. Відплачують мені злом за добро, вчиняють сиротою душу мою.
13. Під час хворощів їхніх я одягався у вереття, упокорював постом душу мою; і молитва моя поверталася в нутро моє.
14. Немов за приятелем, немов за братом сумував я, ходячи в скорботі, схилявся низенько, наче у жалобі за матір'ю.
15. Та коли я падав, мої вороги раділи й змовлялися; змовлялися супроти мене і били мене зненацька, рвали мене і не переставали.
16. З лицемірним посміхом на бенкетах скреготали на мене зубами своїми.
17. Госпoде! Чи довго будеш споглядати [на це] ? Захисти душу мою від злочинів їхніх, від левів – єдину мою.
18. Я прославлю Тебе у зiбранні великім, серед народу чисельного хвалитиму Тебе.

19. Нехай не зловтішаються наді мною ворогуючі супроти мене неправедно, і не переморгуються очима ненависники мої без провини.
20. Бо не про мир говорять вони, але супроти мирних землі змовляються вчинити лукаво.
21. Відкривають широко уста свої на мене, кажуть: "Ага! Ага! Бачили це очі наші!"
22. Ти бачив, Господе, не промовчи; Господе! Не віддаляйся від мене!
23. Підведися й постань для суду мого, для позову мого, Боже мій і Господе мій!
24. Суди мене за праведністю Твою, Господе, Боже мій, і нехай не порадіють вони наді мною.
25. Нехай не говорять у серці своєму: Ага! Ми досягли свого. Нехай не говорять: Ми проковтнули його.
26. Нехай осоромляться і застидаються всі, що радіють з болю мого, нехай покриються соромом і ганьбою ті, що звеличують себе супроти мене.
27. Нехай радіють і веселяться бажанчі правоти моєї і говорять невтомно: Нехай же величним буде Господь, Котрий хоче миру служникові Своему!
28. А уста мої будуть проповідувати праведність Твою і хвалу Твою щоденно.

ПСАЛОМ 35

1. Диригентові хору. Служника Господнього Давида.
2. Безчестя лиходія говорить у серці моему: Немає страху Божого перед очима його.
3. Бо він лестить собі в очах, наче беззаконня своє шукає, щоб зненавидіти його.
4. Слава уст його – неправда і лукавство; не хоче він набиратися мудрости, щоб учиняти добро.
5. На ложі своєму задумує лихе, стає на шлях, який недобрий, і не ненавидить зло.
6. Господе! Милість Твоя до небес, вірність Твоя сягає хмарин.
7. Праведність Твоя, мов гори Божі, і суди Твої – безодня велика! Людей і худобу охороняєш Ти, Господе!
8. Яка неоцінима милість Твоя, Боже! Тому сини людські у тіні крил Твоїх мають захист.
9. Насичуються від щедрости дому Твого, і з потоків солодощів Твоїх Ти напуваєш їх.
10. Бо у Тобі джерело життя; у світлі Твоєму ми бачимо світло.
11. Учини тривалою милість Твою до тих, що знають Тебе, і правду Твою до людей, правих у серці.
12. Нехай же не підступить до мене нога гордині, і рука грішника нехай не прожене мене.

13. Там упали ті, що чинять беззаконня, повалено їх, і не зможуть підвестися.

ПСАЛОМ 36

1. Не дбай про злодіїв, не завидуй тим, що чинять беззаконня.

2. Бо вони, мов трава, невдовзі будуть скошені і, зів'януть, мов зелена билина.

3. Сподівайся на Господа і чини добро; живи на землі і дотримуйся істини.

4. Втішайся Господом, і Він виконає бажання серця твого.

5. Доручи Господові шлях свій і сподівайся на Нього, і Він звершить.

6. І виведе, мов світло, правду твою і справедливість твою, як полудень.

7. Підкорися, Господові і терпляче сподівайся на Нього, не завидуй тому, хто сягає успіхів на шляху своєму, чоловікові лукавому.

8. Перестань гніватися і залиши лють; не прагни до того, щоб чинити лихо.

9. Бо ті, що чинять зло, винищаться, а ті, що сподіваються на Господа, успадкують землю.

10. Мине трішки часу, і не стане нечестивого; глянеш на його місце, а немає його.

11. А покірні успадкують землю і тішитимуться тривалим миром.

12. Нечестивий задумує лихе супроти праведника і скрегоче на нього зубами своїми;

13. А Господь буде насміхатися з нього, тому що бачить, що надходить день його.

14. Нечестиві оголюють мечі і натягають лука свого, щоб повалити бідного і вбогого, щоб пронизати тих, [що йдуть] чесною дорогою.

15. Меч їхній уразить їхнє ж таки серце, і луки їхні зламуються.

16. Незначне у праведника краще багатства багатьох нечестивих.

17. Бо зламані будуть руки нечестивих, а праведників Господь підтримує.

18. Господь знає дні справедливих, і спадщина їхня існуватиме вічно.

19. Не будуть вони осоромлені лихої години і наситяться голодної пори.

20. А нечестиві загинуть, і вороги Господні, мов овечий той лій, будуть пожерті, у димові зникнуть.

21. Позичає нечестивий і не віддає; а праведник виявляє милість і дає.

22. Тому що благословенні Ним успадкують землю, а прокляті Ним будуть винищені.

23. Господь утверджує ходу [доброї] людини, і Він прихильний до шляхів її.

24. Хоч вона буде падати, не буде зовсім відкинута, бо Господь підтримує її за руку.
25. Я був молодий і постарів, і не бачив праведника без допомоги і нащадків його, що хліба просили.
26. Він завжди виявляє милість і дає позику, і нащадки його під благословенням будуть.
27. Ухиляйся від зла і чини добро, то житимеш вічно.
28. Бо Господь любить правду і не залишить святих Своїх; навіки збережуться вони; а нащадки нечестивих загинуть.
29. Праведні успадковують землю, і житимуть на ній вічно.
30. Уста праведника мовлять мудрість, і язик його вимовляє правду.
31. Закон Бога його в серці його; не захитається ступня його.
32. Беззаконний на праведника важить і шукає смерти йому.
33. Але Господь не віддасть його в руки його і не звинуватить його, коли його судитимуть.
34. Сподівайся на Господа і дотримуйся шляхів Його, і Він піднесе тебе, щоб ти успадкував землю; і коли будуть винищуватися нечестиві, ти побачиш.
35. Бачив я нечестивого у силі його, що поширювався, мов закорінене гіллясте дерево;
36. Але він пройшов, і ось, немає його; шукаю його і не знаходжу.
37. Спостерігай за досконалим і дивися на праведного; бо майбутнє [такого] чоловіка є мир.
38. А відступники всі будуть знищені; майбуття беззаконних – загине.
39. Від Господа спасіння праведним; Він захист їхній у годину скорботи.
40. І допоможе їм Господь і визволить їх; і захистить їх від лиходіїв, і врятує їх, бо вони на Нього сподівалися.

ПСАЛОМ 37

1. Псалом Давидів на спомин.
2. Господе! Не в люті Своїй звинувачуй мене і не в гніві Твоєму карай мене.
3. Бо стріли твої пронизали мене, і рука Твоя тяжіє на мені.
4. Від гніву Твого немає живого місця на моєму тілі, і немає спокою в кістках моїх від гріха мого.
5. Тому що беззаконня мої переповнили голову мою, мовби важке ярмо обтяжує мене.
6. Смердять та гниють мої рани від безуму мого.

7. Згорблений я і зовсім занепав, цілий день ходжу і ремствую;
8. Бо нутро моє виповнене запаленням, і немає живого місця на тілі моєму.
9. Я знесилів і пригнічений неймовірно; кричу від страждання серця мого.
10. Господе! Перед Тобою всі бажання мої, і зітхання моє не утаємничене від Тебе.
11. Серце моє у трепеті; залишила мене сила моя, і світло очей моїх, – і цього немає в мене.
12. Друзі мої і щирі відступилися од виразки моєї, і ближні мої стоять задалеко.
13. Тенета розставили ті, хто важить на життя моє, і ті, що шукають недоброго мені, говорять про загибель [мою], і щодень вчиняють наклеп супроти мене;
14. А я, немов глухий, не чую, і, наче німий, котрий не розтуляє уст своїх.
15. І став я, мов чоловік, який не чує і немає в устах своїх відповіді.
16. У Тобі, Господе, моя надія, Ти почуєш, Господе, Боже мій!
17. І я сказав: Нехай же не втішаються наді мною [вороги мої] ; коли хитається нога моя, вони підносяться наді мною.
18. Я близький до падіння, і скорбота моя завжди переді мною.
19. Беззаконня своє я сповідаю, і буду каятися за мій гріх.
20. А вороги мої живі й міцніють, і примножуються ті, що ненавидять мене безневинного.
21. А ті, що відплачують мені злом за добро, ворогують супроти мене за те, що йду слідом за добром.
22. Не покинь мене, Господе, Боже мій! Не віддаляйся од мене!
23. Поспіши на допомогу мені, Господе, Рятівнику мій!

ПСАЛОМ 38

1. Диригентові хору, Єдугуна. Псалом Давидів.
2. Я сказав: буду спостерігати за стежками своїми, щоб не згрішити мені язиком моїм; буду гамувати уста мої, доки нечестивий переді мною.
3. Я був німий і безголосий, і зберігав спокій [навіть] у добрі, а скорбота моя зросла, поглибшала.
4. Спалахнуло серце моє в мені, в думках моїх спалахнув огонь; я почав казати язиком моїм:
5. Повідай мені, Господе, про кінець мій, і число днів моїх, яке воно, щоб я знав, скільки віку мого.

6. Ось, Ти вчинив мені дні, [мов] п'яді, і вік мій, як ніщо перед Тобою. Справді, сама марнота, – кожна людина, що живе.
7. Справді, людина ходить, мов привид; марно вона метушиться, гребе до купи багатства, і не відає, кому воно дістанеться.
8. І нині чого мені очікувати, Господе? Надія моя на Тебе.
9. Від усіх переступів моїх визволи мене, не віддавай мене на глум божевільному.
10. Я занімів, не розтулюю уст моїх; тому що Ти вчинив це.
11. Відверни од мене удари Твої; я щезаю від караючої руки Твоєї.
12. Якщо Ти викриттями будеш виправляти людину за злочини, то щезне, як міль, врода її. Так, марнотна кожна людина.
13. Почуй, Господе, молитву мою і зваж на благання моє; не будь безмовним до сліз моїх. Бо мандрівник я в Тебе [і] зайшлий, як і всі батьки мої;
14. Не дивись на мене, щоб я міг зміцнитися перед тим, як відійду, і не стане мене.

ПСАЛОМ 39

1. Диригентові хору. Псалом Давидів.
2. Терпляче сподівався я на Господа, і Він прихилився до мене, і почув благання моє.
3. Вирятував мене із страшного рову, з багна болотного, і поставив на скелі ноги мої, і упевнив шляхи мої;
4. І вклав у уста мої нову пісню – хвалу Богові нашому. Побачать багато людей, і злякаються, і будуть сподіватися на Господа.
5. Благословенна людина, котра на Господа покладає надію свою, і не звертається до пихатих та схильних до неправди.
6. Багато вчинив Ти прекрасних діянь, Господе, Боже мій: заміри і помисли Твої про нас – хто схожий на Тебе! Хотів би я проповідувати і говорити; але їх більше, аніж можна поррахувати.
7. Пожертви і приношення Ти не схотів; Ти відкрив мені вуха; всеспалення і жертви за гріх Ти не вимагав.
8. Тоді я сказав: Ось, іду; і в сувої книжковому написано про мене:
9. Я хочу виконати волю Твою, Боже мій, бо закон Твій у мене в серці.
10. Я звіщав праведність Твою на зібраннях великих; я не забороняв устам моїм: Ти, Господе, знаєш.
11. Правди Твоєї не утаємничував у серці моєму, сповіщав вірність Твою і порятунок Твій, не утаємничував милості Твоєї та істини Твоєї перед зібранням великим.

12. Не утримуй, Господе, ласкавих милостей Твоїх від мене; милість Твоя та істина Твоя нехай охороняють мене завжди.
13. Тому що обсіли мене злидні без ліку, переступи мої тривають і я не можу піднести зір, їх більше, аніж волосся на голові моїй; тому серце моє залишило мене.
14. Прихилися, Господе, визволи мене, Господе! Поспіши на допомогу мені.
15. Нехай осоромляться і зазнають ганьби всі, хто шукає загибелі душі моїй! Нехай будуть завернуті назад і потраплять під сором ті, що бажають мені лихого!
16. Нехай же зникнуть від сорому свого ті, що кажуть мені: "Ага! Ага!"
17. Нехай радіють і втішаються у Тобі всі, що шукають Тебе; і ті, що люблять спасіння Твоє, і нехай говорять безперестану: Звеличений Господь!
18. А я бідний та вбогий, але Господь піклується про мене; Ти – поміч моя і Визволитель мій; Боже мій! Не зволікай!

ПСАЛОМ 40

1. Диригентові хору. Псалом Давидів.
2. Блаженний, хто дбає про вбогого, Господь врятує його у день нещастя.
3. Господь збереже його і врятує йому життя; благословенний буде він на землі. І Ти не віддаси його на волю ворогів його.
4. Господь зміцнить його на ложі хвороби його. Ти зміниш усе ложе його у хворощах його.
5. Я сказав: Господе! Помилуй мене, уздоров душу мою; бо згрішив я проти Тебе.
6. Вороги мої говорять про мене лихе: Коли він помре і загине ім'я його?"
7. І якщо приходив хтось бачити мене, то казав марне; серце його складає в себе беззаконня, і він, як вийде геть, тлумачить це.
8. Усі, що ненавидять мене, шепочуть поміж собою супроти мене, маючи недобрі заміри на мене:
9. "Недобра виразка швидко прийшла на нього; Він ліг; не підведеться він ніколи".
10. Навіть друг мій, на котрого я покладався, котрий їв хліб мій, підняв на мене п'яту.
11. А Ти, Господе, помилуй мене і підними, і я їм відплачу.
12. Із того я спізнаю, що Ти приязний до мене, якщо ворог мій не подолає мене.
13. А мене підтримуєш Ти у моїй чистоті і поставиш мене перед обличчям Твоїм навіки.
14. Благословенний Господь, Бог Ізраїлів, од віку й до віку! Амінь! Амінь!

ПСАЛОМ 41

1. Диригентові хору. Учення синів Кораха.
2. Як лань лине до потоків води, так душа моя прагне до Тебе, о Боже!
3. Душа моя прагне до Бога міцного, живого; коли прийду і постану перед лицем Божим!
4. Сльози мої були для мене хлібом удень і вночі, коли говорили мені будь-якого дня: Де Бог твій?
5. Коли пригадую це, то виливаю душу мою, тому що я ходив серед велелюдности, звертав з ними до Божого дому з голосом радості і похвали святкового натовпу.
6. Чого, душе моя, сумуєш і чого зазнаєш бентеги? Сподівайся на Бога; а я буду ще прославляти Його, Рятівника мого і Бога мого.
7. Тужить у мені душа моя; тому я згадую Тебе із краю Йорданського, з Гермону; з гори Міц'ар.
8. Безодня безодню кличе голосом водоспадів Твоїх; всі води Твої і хвилі Твої пройшли наді мною.
9. Удень виявить Господь милість Свою і вночі пісня Йому в мене, молитва до Бога життя мого.
10. Скажу Богові, захисникові моєму: Чому Ти забув мене? Для чого я сумний ходжу і страждаю від образ ворога?
11. Отак, наче вражаючи кістки мої, збиткуються наді мною вороги мої, коли говорять мені чи не щодня: "Де Бог твій?"
12. Чого, душе моя, сумуєш і чого зазнаєш бентеги? Сподівайся на Бога; а я буду ще прославляти Його, Рятівника мого і Бога мого.

ПСАЛОМ 42

1. Суди мене, Боже, і візьми участь у позові моєму з народом нечестивим. Від людини лукавої і несправедливої врятуй мене.
2. Бо Ти Бог сили моєї. Чому Ти мене покинув? Чому я ходжу зажурений від образ ворога?
3. Пошли світло Твоє та істину Твою; нехай ведуть вони мене і приведуть на святую гору Твою і в житла Твої.
4. І тоді підйду я до жертовника Божого, до Бога радості і веселощів моїх, і на гуслах буду славити Тебе, Боже, Боже мій!
5. Чого, душе моя, сумуєш і чого зазнаєш бентеги? Сподівайся на Бога; а я буду ще прославляти Його, Рятівника мого і Бога мого.

ПСАЛОМ 43

1. Диригентові хору. Учення синів Кораха.
2. Боже, ми чули вухами своїми, батьки наші оповідали нам про діяння, котрі Ти вчинив за днів їхніх, за днів старожитніх.
3. Ти рукою Твоєю винищив народи, а їх насадив; уразив племена і вигнав їх.
4. Бо вони не мечем своїм надбали землю, і не їхня сила врятувала їх, але Твоя правиця, і Твоя сила, і світло присутності Твоєї; бо Ти був прихильним до них.
5. Боже, Царю мій! Ти Той самий; даруй порятунок Якові.
6. Тобою здолаємо ворогів наших; в ймення Твоє потопчемо ногами тих, що повстають супроти нас.
7. Бо не на лука свого сподіваюся, і не меч мій урятує мене;
8. Але Ти врятував нас од ворогів наших і посоромив ненависників наших,
9. Ми Богом похвалимося щодня, а ймення Твоє будемо прославляти вічно.
10. Але нині ти відкинув і осоромив нас, і не виходиш із військом нашим.
11. Ти схилив нас до втечі від ворога, і ненависники наші грабують нас.
12. Ти віддав нас, мов овечок, на пожирання і розпорошив нас поміж народами.
13. За безцінь Ти продав народ Твій і не збільшив ціни його.
14. Віддав нас сусідам нашим на зневагу, на посміх і ганьбу тим, що [живуть] довкола нас.
15. Ти вчинив нас приповісткою поміж народами, покинуванням голови поміж чужинцями.
16. Переді мною щодня зневага моя, і сором покрив обличчя моє.
17. Від голосу обмовника і наклепника, від позирків ворога і месника.
18. Усе це прийшло на нас; але ми не забули Тебе і не порушували заповіту Твого.
19. Не відступало назад серце наше, і ступні наші не збочили зі шляху Твого,
20. Коли Ти карав нас в краю драконів і покрив нас смертною тінню.
21. Якби ми забули ймення Бога нашого і простягли руки наші до бога чужого,
22. Чи не знав би про це Бог? Адже Він знає таємниці серця.
23. Але за Тебе нас убивають щоденно, мають нас за овечок, [зрокованих] на загин,
24. Прокинься, чому спиш, Господе! Пробудися, не покинь нас назавжди.
25. Нашо утаємничуєш обличчя Своє, забуваєш скорботу нашу і пригноблення наше?

26. Бо душа наша зневажена аж до пороху, а нутро наше сягнуло землі.

27. Постань на допомогу нам і визволи нас заради милости Твоєї.

ПСАЛОМ 44

1. Диригентові хору. На [музичному інструменті] Шошан. Урок синів Кораха. Пісня любови.

2. Вилилося з серця мого слово доброзичливе; я говорю: Пісня моя про Царя; язик мій, – мов перо скорописця.

3. Ти найкращий серед синів людських; милість вилилася з уст Твоїх; а тому благословив Тебе Бог навіки.

4. Припережи до стегна меча Твого, Наймогутніший, – славу Твою і велич Твою.

5. І в цій величі Твоїй поспіши, їдь верхи успішно, завдячуючи істині, милості і правді, і правиця Твоя покаже Тобі дивовижні діяння.

6. Гострі стріли Твої; вони в серці ворогів Царя, тому народи впадуть перед Тобою.

7. Престол Твій, Боже, навіки; жезло правди – жезло царства Твого.

8. Ти полюбив праведність і зненавидів беззаконня; а тому помазав Тебе, Боже, Бог Твій елеєм радости більше, аніж співучасників Твоїх.

9. Усі шати Твої пахнуть миром, алоєм і касією; із палат слонової кості звеселяють Тебе.

10. Доньки царів серед почесних дружин Твоїх; стала цариця праворуч Тебе в офірському золоті.

11. Почуй, доню, і дивися, і прихили вухо твоє, і забудь народ твій, і дім батька твого.

12. І зажадає Цар вроди твоєї; бо Він Господь твій, а ти поклоняйся Йому.

13. І донька тирська там буде з дарами, і найбагатші з народу будуть благи твоєї приязні.

14. Уся слава доньки Царя всередині; одежа її гаптована золотом;

15. У витканій одежі ведуть її до Царя; діви, які йдуть за нею, будуть приведені до Тебе.

16. Приведуть весело і радісно, і ввійдуть вони до покоїв Царя.

17. Замість батьків Твоїх будуть сини Твої; Ти настановиш їх князями по всій землі.

18. Я вчиню ймення Твоє незабутнім з роду до роду; а тому народи будуть прославляти Тебе навіки вічні.

ПСАЛОМ 45

1. Диригентові хору. Синів Кораха. На [музичному інструменті] Аламот. Пісня.

2. Бог для нас – наш притулок і сила, швидкий помічник у біді.
3. А тому не злякаємося, а хоч би захиталася земля і гори рушили в серце морів.
4. [Нехай] шумують [і] здіймаються їхні води, [нехай] гори тремтять [і] поглинаються ними.
5. Річки і струмки приносять радість місту Божому, святій оселі Всевишнього.
6. Бог серед нього; він не захитається: Бог допоможе йому з досвітку.
7. Загомоніли народи; рушили царства: [Всевишній] подав голос Свій, і розтанула земля.
8. Господь сил є з нами, Бог Якова є притулок наш.
9. Прийдіть і дивіться на діяння Господні, – які вчинив Він спустошення на землі:
10. Припиняючи війни до краю землі, поламав лука і зламав списа. Він колісницю спалив вогнем.
11. Угамуйтеся і спізнайте, що Я Бог: буду прославлений в народах і звеличений на землі.
12. Господь сил з нами, захисник наш Бог Якова.

ПСАЛОМ 46

1. Диригентові хору. Синів Кораха, Псалом.
2. Заплещіть в долоні, всі народи, озвіться до Бога урочистим голосом радості;
3. Бо Господь Всевишній грізний, – величний Цар над усією землею;
4. Підкорив для нас народи і племена під ноги наші.
5. Вибрав для нас спадщину нашу; велич Якова, котрого полюбив.
6. Зійшов Бог при погуках, Господь при голосі сурми.
7. Співайте Богові нашому, співайте Цареві нашому, співайте!
8. Тому що Бог – Цар усієї землі; співайте всі з розумінням.
9. Бог зацарював над народом, Бог сидить на святому Своєму престолі.
10. Зібралися князі народів до народу Бога Авраамового; бо щити землі – Божі; Він вельми звеличений.

ПСАЛОМ 47

1. Пісня. Псалом синів Кораха.
2. Великий Господь і прославлений вельми у місті Бога нашого, на святій горі Його.

3. Пречудове підвищення, радість усієї землі, гора Сіон, на північному боці [її] місто великого Царя.
4. Бог у житлах його відомий, як захисник.
5. Бо ось, зійшлися царі і пройшли всі мимо.
6. Побачили і здивувалися, збентежилися і кинулися врозтіч.
7. Страх виповнив їх там і страждання, мовби у жінок-породіль.
8. Східним вітром Ти потрощив кораблі ті таршіські.
9. Як чули ми, так і побачили в місті Господа сил, у місті Бога нашого; Бог утвердить його навіки.
10. Ми були в роздумах, Боже, про милості Твої посеред храму Твого.
11. Як ймення Твоє, Боже, так і похвала Твоя до кінців землі; правиця Твоя виповнена правдою.
12. Нехай же веселиться Сіонська гора, нехай радіють доньки Юдині заради присудів Твоїх, [Господе].
13. Рушайте довкола Сіону і обійдіть Його; перелічіть башти його;
14. Придивіться уважно до укріплень його; придивіться до його палаців, щоб повідати наступному родові.
15. Бо цей Бог є Бог наш навіки вічні; Він буде вождем нашим до самої смерти.

ПСАЛОМ 48

1. Диригентові хору. Синів Кораха, Псалом.
2. Послухайте це, всі народи; зважте на це усі, що замешкали у світі;
3. І вбогі, і відомі, багатий і бідний, разом.
4. Устами моїми говоритиме премудрість, а роздуми серця мого – знання.
5. Прихилю вухо моє до притчі, на гуслах відкрию загадку мою.
6. Нащо боятися мені за днів лиха, [коли] оточить мене облуда моїх ошуканців,
7. Ті, що сподіваються на сили свої і хваляться численними маєтностями своїми!
8. Ніхто з них ніколи не викупить брата свого і не віддасть Богові викупу за нього.
9. Висока ціна викуплення душі їхньої, і не перестане навіки,
10. Щоб залишився [хтось] назавжди і не побачив могили.

11. Кожний бачить, що й мудрі помирають, так само, як і невігласи, і нерозумні гинуть, залишаючи майно своє іншим.
12. Вони гадають собі, що оселі їхні вічні, і що житла їхні від роду й до роду, землі свої вони називають своїми йменнями.
13. Проте людина не буде в пошані; вона схожа на тварин, котрі гинуть.
14. Цей шлях їхній є безум їхній, та за ними йдуть ті, що схвалюють їхню думку.
15. Немов овечок, замикають їх до пекла; смерть пастиме їх, і на ранок праведники будуть володарювати над ними; сила їхня виснажиться; шеол – оселя їхня.
16. Але Бог визволить душу мою від влади шеолу, коли прийме мене.
17. Не потерпай, коли збагачується людина, коли слава її дому примножується.
18. Бо, помираючи, не візьме нічогосінько; не піде за нею слава її.
19. Хоч за життя вона догоджає душі своїй, і будуть прославляти тебе, що ти задовольняєш себе;
20. Але вона піде до роду батьків своїх, котрі ніколи не побачать світла.
21. Людина, котра пошанована і нерозумна, схожа на тварин, котрі гинуть.

ПСАЛОМ 49

1. Бог над богами, Господь сказав і закличе землю, від сходу сонця до заходу.
2. Из Сіону, котрий є досконала краса, приходить Бог.
3. Прийде Бог наш, і не буде в мовчанні: перед Ним вогонь пожираючий, і довкола Нього велика буря.
4. Він буде закликати небеса згори і землю, щоб народ Свій судити.
5. Зберіть до Мене святих Моїх, що вступили в заповіт зі Мною при пожертві.
6. І небеса проголосять правду Його; бо судить Бог Сам.
7. Послухай, народе Мій, Я буду говорити, Ізраїлю! Я буду свідчити супроти тебе; Я Бог, твій Бог.
8. Не за пожертви твої Я буду докоряти тобі; приношення всеспалення твої завше переді Мною.
9. Не прийму теляти з дому твого, ні козлів із дворів твоїх.
10. Бо Мої всі звірі у лісі, і худоба на тисячі гір.
11. Знаю всіх птахів гірських, і тварини польові переді Мною.
12. Якби Я зголоднів, то не сказав би тобі; бо Мій світ і все що виповняє його.

13. Чи їм Я м'ясо биків і чи п'ю кров козлів?
14. Принеси у жертву Богові хвалу і виконуй Всевишньому обітниці твої.
15. І поклич Мене в день скорботи; Я визволю тебе, і ти прославиш Мене.
16. А грішникові каже Бог: "Що ти проповідуєш настанови Мої і береш заповіта Мого в уста твої,
17. А сам ненавидиш настанови Мої і слова Мої кидаєш за себе?
18. Коли бачиш злодія, то сходишся з ним, і з перелюбниками спілкуєшся.
19. Уста свої віддаєш для лихослів'я, і язик твій виплітає неправду.
20. Сидиш і обмовляєш брата свого, на сина матері твоєї чиниш наклепи.
21. Ти вчиняв це, і Я не озивався, і ти гадав собі, що Я такий самий, як ти. Але викрию тебе і покажу очам твоїм [гріх твій].
22. Спізнайте це ті, що забувають Бога, щоб Я не захопив, – бо не буде там жодного визволителя.
23. Хто приносить на жертву хвалу, той прославляє Мене, і хто пильнує за шляхом своїм, тому явлю Я спасіння Боже!

ПСАЛОМ 50

1. Диригентів хорі. Псалом Давидів;
2. Коли приходив до нього пророк Натан, як Давид був із Вірсавією.
3. Помилуй мене, Боже, з великої милости Твоєї, і за великим милосердям Твоїм провини мої зітри.
4. Обмивай мене уповні від беззаконня мого і від гріха мого очисти мене.
5. Бо провини мої я знаю, і гріх мій завжди переді мною.
6. Супроти Тебе, Тебе єдиного згрішив я і це зло перед очима Твоїми вчинив, а тому Ти праведний у присуді Твоєму і чистий у вирокі Твоєму.
7. Ось, я у беззаконні народився, і в гріхові зачала мене матір моя.
8. Ось, Ти полюбив істину в серці і в єство моє заклав мудрість.
9. Окропи мене ісопом, і буду чистий; обмий мене і буду біліший від снігу.
10. Дай мені почути радість і втіху, – і зрадіють кості, які ти вразив.
11. Одверни лице Твоє від гріхів моїх і зітри всі беззаконня мої.
12. Серце чисте витвори в мені, Боже, і духа правди віднови в єстві моєму.

13. Не відкинь мене від лиця Твого, і Духа Твого Святого не забери від мене.
14. Поверни мені радість порятунку Твого і Духом свободи підніми мене.
15. Навчу беззаконних ходити шляхами Твоїми, і грішники до Тебе навернуться.
16. Захисти мене від крові, Боже, Боже порятунку мого, і язик мій хвалитиме правду Твою!
17. Господе! Розтули уста мої, і уста мої повідають славу Твою.
18. Бо пожертви Ти не бажаєш, – я приніс би її; і за приношення всеспаленням не радієш.
19. Пожертва Богові – дух упокорений; серцем впокореного і сумирного Ти не знехтуєш, Боже.
20. Ущаслив щедрістю Своєю Сіон; споруди мури Єрусалимові.
21. Тоді бажані будуть Тобі пожертви правди, підношення і всеспалення, тоді покладуть на вітар Твій телят.

ПСАЛОМ 51

1. Диригентів хору. Давидів урок;
2. Потому, як приходив ідумеянин Доег, і доповів Саулові, і сказав йому, що Давид прийшов до Ахімелехового дому.
3. Нащо хвалишся злочином, о, людино сильна? Милість Божа завжди [зі мною].
4. На загибель має замір язик твій; мов гостра бритва, вчиняє, підступний.
5. Ти схильний найбільше до зла, аніж на добро, більше неправди, аніж правду говориш.
6. Ти залюблений у небезпечні вислови, язика підступний.
7. За те Бог винищить тебе дощенту, викине тебе і відкине тебе з оселі [твоєї] і корінь твій із землі живих.
8. Побачать праведники і злякаються; і будуть сміятися над ними [і скажуть] :
9. Ось людина, котра не в Богові знаходила силу свою, а сподівалася на численну маєтність свою, і підсилювала себе в злочинах своїх.
10. А я, немов зелена оливка у домі Божому, і покладаюся на милість Божу навіки вічні.
11. Вічно буду прославляти Тебе за те, що Ти витворив, і сподіватися на ймення Твоє, бо добротинне воно перед святими Твоїми.

ПСАЛОМ 52

1. Диригентів хору. На духовому [інструменті]. Урок Давидів.

2. Сказав недолугий у серці своєму: "Немає Бога". Розбестилися вони, і вчинили мерзенні злочини; немає жодного, який чинить добро.
3. Бог із небес споглядає на синів людських, щоб бачити, чи є хтось, хто вчиняє розважливо, і шукає Бога.
4. Усі ухилилися, стали розбещеними; немає такого, що чинить добро, немає жодного.
5. Хіба не мають знання ті, що вчиняють злочини і пожирають народ мій, [як] їдять хліб, і не шукають Бога?
6. Там вельми злякаються, де не було страху; бо розпорошить Бог кістки тих, що виступають супроти тебе. Ти осоромиш їх, тому що Бог відкинув їх.
7. Спасіння Ізраїля вийшло з Сіону! Коли Бог поверне з полону народ Свій, тоді радітиме Яків, і звеселіє Ізраїль.

ПСАЛОМ 53

1. Диригентові хору. На струнних [інструментах]. Урок Давидів.
2. Коли прийшли зіфеяни і сказали Саулові: Чи не у нас переховується Давид?
3. Боже! Йменням Твоїм порятуй мене і силою Твоєю суди мене.
4. Боже! Почуй молитву мою; зваж на слова уст моїх.
5. Бо чужинці повстали супроти мене, і гнобителі шукають душі моєї; вони не мають Бога перед собою.
6. Ось, Бог помічник мій; Господь підсилює душу мою.
7. Він відплатить за зло ворогам моїм; відкинь їх по істині Твоїй.
8. Я добровільно принесу Тобі жертву, прославлю ймення Твоє, Господе, бо воно чудове.
9. Бо Ти визволив мене від усіх напастей, і око моє бачило ворогів моїх.

ПСАЛОМ 54

1. Диригентові хору. На струнних [інструментах]. Урок Давидів.
2. Почуй, Боже, молитву мою і не утаємничайся від благання мого.
3. Зважай на мене і почуй мене; я стогну від страждань моїх і волаю.
4. Від голосу ворога, від гноблення од нечестивого; бо вони збирають на мене беззаконня і в гніві ненавидять мене.
5. Серце моє тремтить у мені і смертельні жахи запалили мене.
6. Страх і трепет спостиг мене, і жах виповнив мене.

7. І я сказав: О, якби я мав крила, як у голуба! Я полинув би і перебував би у спокої.
8. Далеко помандрував би я і залишився б у пустелі.
9. Поквапився б сховатися від вихору, від бурі.
10. Понівеч, Госпде, і розділи язики їхні; бо я бачу наругу і розбрат у місті.
11. Удень і вночі ходять вони скрізь по мурах його; злочини і горе посеред нього.
12. Посеред нього згуба; омана і підступ не полишають вулиць його.
13. Бо не ворог обмовляє мене; це я пережив би; не ненависник мій підноситься наді мною, – від нього я знайду собі притулок.
14. Але ти, котрий був для мене те саме, що я сам, друг мій і близький мій,
15. Із котрим ми у злагоді проводили солодкі зустрічі і ходили разом до Божого дому.
16. Нехай же спіткає їх смерть, нехай живими зійдуть вони в пекло; бо злочини в оселях їхніх, серед них.
17. А я покличу Бога, і Господь урятує мене.
18. Увечері, і вранці, і в полудень буду благати і волати, і він почує голос мій;
19. Визволить у мирі душу мою від тих, що повстають на мене, бо їх багато проти мене.
20. Почує Бог, і упокорить їх Той, що од віку Живий; тому що немає у них жодних змін; тому вони не бояться Бога.
21. Вони простягли руки свої на тих, котрі з ними у мирі, порушили угоду свою;
22. Уста їхні м'якші від масла, а в серці їхньому ворожнеча; слова їхні ніжніші елею, але вони суть оголені мечі.
23. Віддай Господові турботи твої, і Він підтримає тебе. Ніколи не попустить Він захитатися праведному!
24. Ти, Боже, заведеш їх до рову загибелі; кровожерні і підступні не доживуть навіть до половини днів своїх. А я на Тебе, сподіваюся.

ПСАЛОМ 55

1. Диригентів хору. Про голубку, що мовчить далеко. Давидів псалом, коли филистимляни захопили його в Гаті.
2. Помилуй мене, Боже! Бо людина хоче проковтнути мене; учиняє напади щодня, вчиняє мені тісноти.
3. Вороги мої щодня шукають нагоди проковтнути мене; бо вельми багато тих, що повстають супроти мене, о Всевишній!
4. Коли я в страхові, на Тебе я сподіваюся.

5. У Богові хвалитиму я слово Його; на Бога сподіваюся; не боюся, що вчинить мені плоть!
6. Щодня спотворюють слова мої; всі помисли їхні про мене – на лихо.
7. Збираються, утаємничуються, спостерігають за моїми п'ятами, щоб спіймати душу мою.
8. Невже вони уникнуть відплати за неправду [свою] ? У гніві поскидай, Боже, народи.
9. У Тебе пороховані мої поневіряння; поклади сльози мої в чашу Твою, – чи не в книзі вони Твоїй?
10. Вороги завертають назад, коли я волаю до Тебе з благанням; з цього я дізнаюся, що Бог за мене.
11. У Богові хвалитиму я слово [Його], у Господі хвалитиму слово [Його].
12. На Бога сподіваюся, не боюся; що вчинить мені людина?
13. На мені, Боже, обітниці Тобі; Тобі відплачу; Тебе хвалитиму.
14. Бо Ти визволив душу мою від смерти; хіба не визволиш також ноги мої від спотикання, щоб я ходив перед лицем Божим у світлі живих?

ПСАЛОМ 56

1. Диригентові хору. Не погуби. Псалом Давидів, коли він утік від Саула в печеру.
2. Будь милостивий до мене, Боже, помилуй мене; бо на Тебе сподівається душа моя, і в затінку крил Твоїх я знайду притулок, доки не мине це лихоліття.
3. Покличу Бога Всевишнього, Бога, що все це чинить для мене;
4. Він пошле з небес і врятує мене; осоромить того, що має намір проковтнути мене; пошле Бог милість Свою та істину Свою.
5. Душа моя посеред левів; я лежу серед тих, що сидять на вогні, серед синів людських, у котрих зуби – списи і стріли, у котрих язик – меч гострий.
6. Піднесися ж вище неба, Боже, і над всією землею нехай лине слава Твоя!
7. Поставили тенета ногам моїм; душа моя знесиліла; викопали переді мною яму і [самі] впали до неї.
8. Готове серце моє, Боже, готове серце моє; буду співати і прославляти.
9. Постань, славо моя, постань, арфо і гусла! Я підведуся вранці.
10. Буду прославляти Тебе, Господе, поміж народами; буду співати про Тебе серед племен.
11. Бо до небес велика милість Твоя і до хмарин істина Твоя.
12. Піднесися ж вище небес, Боже, і над усією землею нехай лине слава Твоя.

ПСАЛОМ 57

1. Диригентові хору. Не погуби. Урок Давидів.
2. Чи таки правду говорите ви, судді, і чи справедливо судите, сини людські?
3. Беззаконня збираєте в серці, не зважаєте злочинів рук ваших на землі;
4. Від самого народження стали відступниками лиходії; від лона [матері] блудять, кажучи неправду.
5. Отрута в них – мов отрута гадини, як глухої гадюки, котра затуляє вуха свої.
6. І не почує голосу заклиначів, чарівника, у чарах вправного.
7. Боже! Поламай зуби їхні в устах їхніх; розтрощи, Господе, великі щелепи молодих левів!
8. Нехай же щезнуть, наче вода, що розпливається, коли напружать стріли, нехай вони будуть, мов переламані на куски.
9. Нехай щезнуть, мов слимак, що розкривається; нехай не побачать сонця, наче викидень жінки.
10. Раніше, аніж казани ваші відчують палахкий терен, він підхопить їх вітром, обидвох, що живуть, у гніві Його.
11. Зрадіє праведник, коли побачить помсту; обмиє ступні свої в крові лиходія.
12. І скаже людина: Справді є плід праведному! Отож, є Бог, що судить на землі!

ПСАЛОМ 58

1. Диригентові хору. Не погуби. Псалом Давидів, коли Саул послав стерегти дім його, щоб умертвити його.
2. Визволи мене від ворогів моїх, Боже мій! Захисти мене від повсталих супроти мене.
3. Визволи мене від тих, що чинять беззаконня; врятуй від кровожерливих.
4. Бо вони ось-де, підстерігають душу мою; збираються на мене потужні, не за злочини мої і не за гріх мій, Господе!
5. Без провини [моєї] збігаються оружні; то поспіши на поміч мені і подивися.
6. Ти, Господе, Боже сил, Боже Ізраїлів, підведися провідати всі народи, не помилуй жодного з лиходіїв нечестивих.
7. Увечері повертаються вони, виють, мов собаки, і блукають довкола міста.
8. Ось, вони вивергають ганьбу язиком своїм; в устах їхніх – мечі; "Бо, [говорять вони], – хто почує?"

9. Але Ти, Господе, позбиткуєшся над ними; Ти осоромиш всі народи.
10. Тому що сила у них; але я до Тебе звертаюся, тому що Бог – оборона моя.
11. Бог мій, що милує мене, зміцнить мене; Бог дасть мені дивитися на ворогів моїх
12. Не умертвляй їх, щоб не забув народ мій; розвій їх силою Твоєю, і завдай їм урази, Господе, обороно наша.
13. Слово їхнє є гріх уст їхніх; нехай упіймаються власною пихою за прокляття і брехню, котру вимовляють.
14. Вигуби їх, у гніві вигуби, щоб їх не було; і нехай спізнають, що Бог володарює у Якова до рубежів землі.
15. Нехай повертаються увечері, виють, мов собаки, і блукають довкола міста.
16. Нехай блукають, щоб знайти їжу, і не ситі залишаються вночі.
17. А я буду співати про силу Твою і з досвітку проголошувати милість Твою; бо Ти був мені обороною і притулком за дня бідування мого.
18. Сило моя! Тобі співатиму я; Бог – оборона моя, Бог мій, що милостивий до мене.

ПСАЛОМ 59

1. Диригентові хору. На музичному [інструменті]. Псалом Давидів.
2. Коли він воював із Сирією Месопотамською і з Сирією Цовонською і коли Йоав, повертаючись, уразив дванадцять тисяч едомитян у Соляній долині.
3. Боже! Ти відкинув нас, Ти розпорошив нас, Ти прогнівався: знову обернися до нас.
4. Ти потряс землю, розбив її; зціли пошкодження її, бо вона хитається.
5. Ти попустив народіві Твоєму випробувати йому важкості, напоїв нас вином паморочним.
6. Ти подарував прапора тим, що бояться Тебе, щоб вони піднесли його заради істини.
7. Щоби визволилися улюблені Твої; врятуй правицею Твоєю і почуй мене.
8. Бог сказав у святості Своїй: Буду радіти, поділю Сихем, і долину Суккотську поміряю.
9. Мій Гілеад, Мій Манасія, Єфрем – сила голови Моєї, а Юда – законодавець Мій.
10. Моав – то чаша для вмивання Моя; на Едом простягну чобіт Мій. Триумфуй для Мене, земле филистимська.
11. Хто заведе мене в укріплене місто? Хто заведе мене до Едому?
12. Чи не Ти, Боже, [Котрий] відкинув нас, і не виходиш, Боже, з військами нашими?
13. Допоможи нам у тіснотах, бо поміч людська марна.

14. З Богом ми виявимо силу; Він потопче ворогів наших.

ПСАЛОМ 60

1. Диригентові хору. На струнному [інструменті]. Псалом Давидів.
2. Почуй, Боже, волання моє, і зваж на молитву мою!
3. Від рубежів землі буду гукати до Тебе, коли серце в мені пригнічене; піднеси мене на скелю, що для мене недосяжна.
4. Бо Ти притулок мій, Ти могутня вежа моя від ворога.
5. Житиму я вічно у житлі Твоєму, матиму спокій під покриттям крил Твоїх.
6. Бо Ти, Боже, почув обітниці мої і дав [мені] спадок тих, що бояться ймення Твого.
7. Продовж цареві дні життя і літа його на багато поколінь.
8. Він буде вічно перед Богом; приготуй милість та істину, які можуть зберегти його.
9. І я співатиму йменню Твоєму вічно, виконуючи обітниці мої щодня.

ПСАЛОМ 61

1. Диригентові хору. Для Єдутуна. Псалом Давидів.
2. Лише Бога очікує душа моя; від Нього приходить порятунок мій.
3. Тільки Він – скеля моя, порятунок мій, притулок мій; не захитаюся більше ніколи.
4. Доки ви будете пригнічувати людину? Ви зазнаєте поразки, всі ви, мов похилений мур, наче паркан, що хитається.
5. Вони поклали собі скинути його з висоти, радіють в облуді; устами благословляють, а в серці своєму проклинають.
6. Але душа моя очікує лише на Бога! Бо на Нього надія моя.
7. Тільки Він – скеля моя і порятунок мій, і оборона моя, не захитаюся.
8. У Богові порятунок мій і слава моя; скеля сили моєї, і сподівання моє в Богові.
9. Народє! Сподівайтесь на Нього о будь-якій порі; виливайте перед Ним серця ваші; Бог нам притулок.
10. Сини людські – лише марнота; сини ваших мужів – облуда; якщо покласти їх на ваги, усі вони легші від порожнечі.
11. Не сподівайтесь на грабіжництво і не хизуйтеся крадіжками; коли багатство зростає, не прилучайте [до нього] серця.
12. Одного разу сказав Бог, і двічі я чув це, що сила [належить] Богові.

13. І в Тебе також, Господе, милість; бо Ти даєш відплату кожному згідно з діянням його.

ПСАЛОМ 62

1. Псалом Давидів, коли він був у пустелі Юдиній.
2. Боже! Ти Бог мій, Тебе від вранішньої зорі шукаю я; Тебе жадає душа моя, Тебе прагне плоть моя на землі пустельній, спраглий і безводній,
3. Щоб силу Твою бачити і славу Твою, як бачив я Тебе у святині.
4. Бо милість Твоя краща, аніж саме життя. Уста мої хвалитимуть Тебе.
5. Отак благословлятиму Тебе в житті моєму; у ймення Твоє руки свої буду підносити.
6. Наче лоєм і елеєм насичується душа моя, і радісними устами хвалю Тебе,
7. Коли я згадую про Тебе на постелі своїй, у роздумах про Тебе [в нічну] сторожу.
8. Бо Ти поміч моя, і в затінку крил Твоїх я втішуся.
9. До Тебе приліпилася душа моя; правиця Твоя підтримує мене.
10. А ті, котрі шукають загибелі душі моєї, западуться в безодні підземні.
11. Уразять їх силою меча; дістануться вони на здобич лисицям.
12. А цар звеселиться у Богові; зазнає похвали кожний, хто буде присягатися ним; бо замкнені будуть уста блудників.

ПСАЛОМ 63

1. Диригентів хорі. Псалом Давидів.
2. Почуй, Боже, голос мій у молитві моїй; збережи моє життя від ворожого страху.
3. Сховай мене від утаємничених замірів нечестивих, від бунту злодіїв.
4. Котрі загострили язика свого, ніби меча; напружили лука свого – гірке слово,
5. Щоб таємно стріляти в досконалого; вони несподівано стріляють в нього і не бояться.
6. Вони підбадьорюють себе у лихому замірі; змовлялися приховати пастку; казали: Хто їх побачить?
7. Вони вишукують кривду, учиняють слідство по слідстві, навіть до внутрішнього життя людини і до глибини серця.
8. Але вразить їх Бог стрілою: несподівано будуть уражені.
9. Язиком своїм вони вразять самих себе; всі, що бачитимуть їх, залишать [їх].
10. І злякаються всі люди, і звістують діяння Боже, і зрозуміють, що це Його діяння.

11. А праведний радітиме у Господі і буде сподіватися на Нього; і похваляться всі правдиві серцем.

ПСАЛОМ 64

1. Диригентів хору. Псалом Давидів для співу.
2. На Тебе, Боже, очікує хвала на Сіоні, і Тобі дадуть обітницю [в Єрусалимі].
3. Ти, Котрий чуєш молитву; до Тебе прийде все, що з плоті.
4. Учинки неправедні тяжіють проти мене; Ти простиш їм.
5. Блаженний, кого Ти вибрав і наблизив, щоб він замешкав в оселях Твоїх. Наситимосся щедрістю дому Твого, святого храму Твого.
6. Грізний у правосудді, дай відповідь нам, Боже нашого порятунку, надіє усіх кінців землі і тих, що далеко в морі,
7. Що вмить гори поставив силою Своєю, підперезаний могутністю,
8. Що упокорюєш ревище морів і легіт їхніх хвиль та заворушення народів!
9. І боятимуться ознак Твоїх мешканці на рубежах [землі]. Ти вчиняєш радісними ранок і вечір.
10. Ти відвідуєш землю і гамуєш спрагу її, щедро збагачуєш її потоком Божим, виповненим водою. Ти хліба нащедрюєш; бо так улаштував для неї.
11. Зволожуєш борозни її, вирівнюєш брили її, розм'ягчуєш її краплинами дощу, благословляєш рослинність її.
12. Увінчуєш рік Твоїми щедротами, і стежки Твої сточують лій.
13. Сточують на пустельні пасовиська, і пагорби підперізуються радістю.
14. Луки одягаються отарами, і долини покриваються хлібами; вигукують і співають.

ПСАЛОМ 65

Диригентів хору. Пісня.

1. Покличте радісно Бога, вся земле.
2. Співайте славу йменню Його; учиніть хвалу Йому – славою.
3. Скажіть Богові: Який Ти грізний у діяннях Твоїх! Через силу Твою могутню упокорять себе перед Тобою вороги Твої.
4. Уся земля буде поклонятися Тобі і співатиме Тобі, нехай співає йменню Твоєму.
5. Прийдіть і подивіться на діяння Бога, грізного у діяннях над синами людськими.

6. Він перетворив море на суходіл; через ріку перейшли ступнями; там були ми веселими в Ньому.
7. Могутністю Своєю урядує Він вічно; очі Його дивляться на народи, нехай же не підносяться ворохобники.
8. Благословіть, народи, Бога нашого, і проголосіть похвалу Йому.
9. Він зберіг душі наші в житті і нозі нашій не попустив спіткнутися.
10. Ти випробував нас, Боже, переплавив нас, як переплавляють срібло.
11. Ти завів нас до пастки, наклав горе на стегна наші.
12. Ти визначив людині їхати верхи на голові нашій. Ми йшли крізь вогонь і воду, але Ти вивів нас на багату місцину.
13. Зайду до оселі Твоєї із приношеннями всеспалень, і звершу Тобі обітницю мою,
14. Котрі вимовили мої уста і вирік язик мій у скорботі моїй.
15. Усеспалення щедрі піднесу Тобі, з димом від лою баранячого; принесу на пожертву биків та козлів.
16. Прийдіть, послушайте всі ті, що бояться Бога, і я повідаю [вам], що витворив Він для душі моєї.
17. Я звернувся до Нього устами моїми і підніс Його язиком своїм.
18. Якби я поважав беззаконня у серці моєму, то не почув би мене Господь.
19. Але Бог почув, зважив на голос молитви моєї,
20. Благословенний Бог, Який не відвернув молитви моєї, і не відвернув од мене милости Своєї.

ПСАЛОМ 66

1. Диригентів хорі. На струнних [інструментах]. Псалом. Пісня.
2. Боже! Помилуй нас і благослови нас; освіти нас обличчям Твоїм.
3. Щоб спізнали на землі шлях Твій, у всіх народів порятунок Твій.
4. Нехай же вихваляють Тебе народи, Боже; нехай вихваляють Тебе народи всі!
5. Нехай радіють і тішаться племена! Бо Ти судиш народи праведно і урядуєш на землі племенами.
6. Нехай вихваляють Тебе народи, Боже, нехай вихваляють Тебе народи всі!
7. Тоді земля віддасть плід свій, щедріше благословить нас Бог, Бог наш.
8. Благословить нас Бог, і злякаються Його всі рубежі землі.

ПСАЛОМ 67

1. Диригентові хору. Псалом Давидів. Пісня.
2. Нехай же постане Бог, і розбіжаться вороги Його, і нехай утікають перед Ним ненависники Його!
3. Як розсотується дим, Ти розпороши їх; як віск тоне од вогню, так нехай нечисті загинуть від присутности Бога.
4. А праведні нехай звеселяють, нехай зрадіють перед Богом і святкуватимуть в radoшах.
5. Співайте Богові нашому, співайте йменню Його, підносьте Того, Хто простує по небесах; ймення Йому – Господь, і радійте перед лицем Його.
6. Батько сиріт і суддя вдів Бог у святій оселі Своїй.
7. Бог заводить самітників у дім, звільняє в'язнів з кайданів; а непокірні залишаються у спекотній пустелі.
8. Боже! Коли Ти виходив перед народом Твоїм, коли Ти простував пустелею,
9. Земля здригалася, навіть небеса танули від лица Божого, і оцей Сінай – від лица Божого, Бога Ізраїлевого.
10. Щедрий дощ Ти виливав, Боже, на спадок Твій, і коли він знемагав від праці, Ти підсилював його.
11. Народ Твій мешкає там; за добротою Твоєю, Боже, Ти приготував [добро] для вбогого.
12. Господь мовить слово; вісників сила-силенна:
13. Царі армій утікають, біжать, а та, що сидить удома, розподіляє здобич,
14. Розташувавшись у виділах [своїх], ви стали, мов крила голубки, покриті сріблом, а пір'я із чистого золота.
15. Коли Всемогутній розпорошив царів на цій [землі], вона забіліла, мов сніг на Цалмоні.
16. Гора Божа – Башанська гора! Гора висока – гора Башанська!
17. Що ви заздрісно споглядаєте, ви, гори високі, на гору, де Бог воліє мешкати, і буде Господь мешкати вічно!
18. Колісниць Божих тисячі тисяч – міради. Серед них Господь [на] Сінаї, у святині.
19. Ти зійшов на висоту, полонив полон, прийняв дари для людей, а також для тих, що опір чинять, щоб міг Бог мешкати [серед них].
20. Благословенний Господь! Усякий день щедрить Він нам; Бог спасіння нашого.
21. Бог для нас – Бог спасіння; Господові Богові належить брама смерти.

22. Але Бог розтрощить голову ворогів своїх, волохате тім'я зашкарублого у своїх беззаконнях.
23. Господь сказав: від Башану поверну, виведу народ Мій з глибини морської,
24. Щоб ти занурив ногу твою, як і пси твої язика свого, у кров ворогів.
25. Бачили ходіння Твоє, Боже, проходження Бога мого, царя мого у святині.
26. Попереду простували співаки, позаду музики, а посередині юнки грали на тімпанах;
27. У зібраннях благословіть [Бога Господа], всі – від джерела Ізраїлевого!
28. Там Веніямин наймолодший, попереду, володар їхній, і князі Юди з полками їхніми; князі Завулону та Нефталіма.
29. Бог твій передбачив для тебе силу. Упевни, Боже, в тому, що Ти учинив для нас!
30. Заради храму Твого в Єрусалимі царі принесуть Тобі дари.
31. Приборкай звіра в очереті, череду биків з телятами народу, які підкорилися зливкам срібла; розпороши народи, що прагнуть війни.
32. Вийдуть вельможі з Єгипту; і Ефіопія простягне руки свої до Бога.
33. Царства земні! Співайте Богові, оспівуйте славу Господа,
34. Котрий рухається по небесах небес од віку. Він пошле голос Свій, голос могутній.
35. Пошануйте силу Божу! Велич Його – понад Ізраїлем, і могутність Його – на хмарах
36. Грізний Ти, Боже, у святих місцях Своїх. Бог Ізраїля – Він дає силу і міць народові [Своєму]. Благословенний Бог!

ПСАЛОМ 68

1. Диригентові хору. На мелодію "Лелії". Псалом Давидів.
2. Урятуй мене, Боже; бо води сягають душі [моєї].
3. Я загруз у глибокім болоті, і немає на чому стати; зайшов у глибіню води, де швидкі потоки поглинуть мене.
4. Я знесилів від зойку, пересохло горло у мене, втомилися очі мої від очікування Бога [мого].
5. Тих, що ненавидять мене без провини більше, аніж волосся на моїй голові. Вороги мої, які переслідують мене несправедливо, зміцніли; чого я не брав, те маю віддати.
6. Боже! Ти відаєш про безум мій, і гріхи мої не утаємничені від Тебе.
7. Нехай же не осоромляться в мені всі, що сподіваються на Тебе, Госпode, Боже сил. Нехай не осоромляться в мені ті, що шукають Тебе, Боже Ізраїля.

8. Бо заради Тебе несучу я обмову, і сором покриває обличчя моє.
9. Чужинцем став я для братів моїх і стороннім для синів матері моєї.
10. Бо ревність за дім Твій сушить мене, і лихослів'я обмовників на Тебе падає на мене,
11. Коли плачу і очищаю душу мою постами; і це додають мені до обмови.
12. Вереття стало моєю одежею, і я став для них притчею.
13. Проти мене говорять, сидячи біля брами, і співають у піснях ті, що п'ють вино.
14. А я з молитвою моєю до Тебе, Господе, в пору добру, Боже, з великої ласки Твоїї, почуй мене в істині порятунку Твого.
15. Витягни мене із твані, щоб не загрузнути мені; нехай визволюся від ненависників моїх, і від глибокої води.
16. Нехай не понесе мене швидка вода, і нехай не проковтне мене глибочінь, нехай не зімкне наді мною провалля пащі своєї.
17. Почуй мене, Господе, бо щедра милість Твоя; з великих щедрот Своїх зглянься наді мною.
18. Не утаємничай лиця Твого від служника Твого, бо я в скорботі; почуй мене швидше!
19. Наближся до душі моєї, визволи її, заради ворогів моїх урятуй мене.
20. Ти відаєш обмову про мене, сором мій і ганьбу мою; вороги мої всі перед Тобою.
21. Обмова зламала серце моє, і я цілком безсилий; чекав на співчуття, але немає його, – потішувачів, але не знаходжу.
22. І поклали мені в страву полину, і в спрагу мою напоїли мене оцтом.
23. Нехай же трапеза їхня стане їм тенетами, і добре їство – пасткою.
24. Нехай потьмяніють очі їхні, щоб не бачили, і стегна їхні вчини слабкими назавжди.
25. Вилий на них лють Твою і полум'я гніву Твого нехай обгорне їх.
26. Оселя їхня нехай буде спустошеною, і в шатрах їхніх нехай не буде мешканців.
27. Бо кого Ти уразив, вони [ще] переслідують, і страждання уражених Тобою примножують.
28. Долучи беззаконня до беззаконня їхнього, і нехай не увійдуть вони в правду Твою.
29. Нехай викреслені будуть вони з книги живих, і з праведниками не будуть вписані.
30. А я убогий і страждаю, і спасіння Твоє, Боже, піднесе мене.
31. Я буду славити ймення Бога [мого], піснею буду звеличувати Його у вдячності моїй.

32. І буде це бажаніше Господові, аніж віл, аніж бичок з рогами і з копитами роздвоєними.
33. Побачать [це] ті, що страждають, і зрадіють. І буде жити серце тих, що шукають Бога.
34. Бо Господь зважає на вбогих і не знехтує в'язнями Своїми.
35. Нехай же хвалять Його небеса і земля, і моря, і все, що рухається в них.
36. Бо врятує Бог Сіон, утворить міста Юдині, і оселяться там, і успадкують їх.
37. І нащадки служників Його посядуть їх, і люблячі ймення Його оселяться в них.

ПСАЛОМ 69

1. Диригентові хору. Псалом Давидів. На спогад.
2. Поспіши, Боже, захистити мене, [поспіши], Господе, на допомогу мені.
3. Нехай осоромляться і зазнають ганьби шукачі душі моєї! Нехай будуть відкинуті назад і піддані зневазі ті, що бажають лиха мені!
4. Нехай будуть відкинуті назад за обмову на [мене], які кажуть мені: Ага! Ага!
5. Нехай же зрадіють і звеселяться у Тобі всі, що шукають Тебе, і ті, що люблять рятунок Твій, і постійно промовляють: Нехай Бог буде звеличений!
6. А я вбогий і жебрак; Боже, поспіши до мене! Ти поміч моя і визволитель мій; Господе, не забарися!

ПСАЛОМ 70

1. На Тебе, Господе, сподіваюся; нехай же не осоромлюся повік!
2. По правді Твоїй захисти мене і визволи мене; прихили вухо Твоє до мене і врятуй мене.
3. Будь мені потужним притулком, де я завжди міг би сховатися. Ти заповідав урятувати мене, бо скеля моя і фортеця моя – Ти.
4. Боже мій! Захисти мене від руки злочинця, від руки беззаконного і жорстокого.
5. Бо Ти надія моя, Господе Боже, надія моя від юности моєї.
6. На Тобі утверджувався я від лона; Ти вивів мене з лона матері моєї; Тобі хвала моя не перестане.
7. Для багатьох я був, наче диво; але Ти – мій міцний притулок.
8. Нехай же виповняться уста мої Твоєю хвалою, і Твоєю величчю щодня.
9. Не відкинь мене в часі похилих літ, коли виснажиться сила моя, не залиши мене.
10. Бо вороги мої змовляються супроти мене, і ті, що чигають на душу мою, радяться поміж собою,

11. Кажучи: "Бог залишив його: переслідуйте і схопіть його, бо немає кому врятувати його".
12. Боже! Не віддаляйся од мене; Боже мій! Поспіши на допомогу мені.
13. Нехай осоромляться і щезнуть ті, що ворогують супроти душі моєї; Нехай покрие ганьба і безчестя тих, що шукають лиха мені!
14. А я завжди буду сподіватися [на Тебе] і примножувати хвалу Тобі.
15. Usta мої будуть звіщати правду Твою, щодня добродіяння Твої; бо я не відаю їм ліку.
16. Я піду у силі Господа Бога; пригадаю правду Твою – єдину Твою.
17. Боже! Ти навчав мене від юности моєї, і донині я звіщаю дивні діяння Твої.
18. Тепер, коли я в похилих літах і в сивині, не залиши мене, Боже, аж доки не сповіщу сили Твої поколінню цьому і всім прийдешнім могутність Твою.
19. Правда Твоя, Боже, найвища; величні діяння учинив Ти; Боже, хто схожий на Тебе?
20. Ти посилав на мене багато великих і болісних лихоліть, але й знову оживляв мене, і з безодні землі знову виводив мене
21. Ти підносив мене і скрізь утішав мене.
22. І я буду прославляти Тебе на псалтирі, Твою істину, Боже мій; буду оспівувати Тебе на арфі, Святий Ізраїлів!
23. Радіють уста мої, коли я Тобі співаю, і душа моя, котру Ти визволив.
24. І язик мій щодня буде звіщати правду Твою; бо осоромлені і поганьблені ті, що шукають для мене лиха.

ПСАЛОМ 71

1. О, Боже! Даруй цареві суди Твої і Твою праведність синові царя.
2. Він судитиме праведно людей Твоїх і вбогих Твоїх на суді.
3. Хай гори принесуть мир людям, а пагорби правду.
4. Він судитиме убогих народу, урятує синів нужди і розторощить гнобителя.
5. Вони будуть боятися Тебе, доки існуватиме сонце і місяць, в усі покоління.
6. Він зійде, мов дощ на покоси, немов краплини, що зрошують землю.
7. За днів його багатітиме праведник, і буде повнота миру, аж доки світитиме місяць.
8. Він буде володарювати від моря й до моря і від ріки[Єфрат] до краю землі.
9. Упадуть перед ним мешканці пустелі, і вороги його будуть лизати тлін.

10. Царі Таршішу і островів принесуть йому дари; царі Аравії і Шеви принесуть дари.
11. І впадуть перед ним усі царі, всі народи будуть служити йому.
12. Бо він захистить убогого, що голосить, пригніченого, і того, хто не має помічника.
13. Буде милосердний до жебрака і вбогого, і душі убогих порятує.
14. За неправду і насильства спокутує душі їхні, і найдорожчою буде кров їхня перед очима його.
15. Він буде жити, і віддасть йому від золота Аравії, і будуть молитися за нього безугаву, щодня благословлятимуть його.
16. Буде достаток хліба на землі, на верховинах гір; плоди його будуть хвилюватися, мов Ливан, і в містах розмножаться люди, як трава на землі.
17. Буде ім'я його повік; доки існуватиме сонце, буде передаватися ім'я його. І благословляться в ньому люди і всі народи благословенним називатимуть його.
18. Благословенний Господь Бог, Бог Ізраїля, що єдиний витворює дива!
19. І благословенне й славне ймення Його навіки, і виповниться славою Його вся земля. Амінь і амінь!
20. Скінчилися молитви Давида, сина Єссея.

ПСАЛОМ 72

1. Який добрий Бог для Ізраїля, для чистих серцем!
2. А я – заледве не похитнулися ноги мої, замалим не послизнулися ступні мої, –
3. Я позаздрив безумним, коли бачив розкішне буття нечестивих.
4. Бо вони не відають страждань до самої смерти, і міцні на силі вони.
5. Немає в них лихоліть, як в інших людей, і вони не турбуються, як [інші] люди.
6. А тому пиха, немов ланцюг, облягла їх, і насильство, [мов] шата, одягає їх.
7. Вилазять їм очі від жиру, і вони мають більше, аніж серце зажадало.
8. Вони глузують пихато, кажуть добре про утиски.
9. Спрямовують супроти небес уста свої, і язик їхній землею походжає.
10. А тому туди ж наvertsється народ Його, і п'ють воду повною чашою,
11. І говорять: "Як дізнається Бог? І чи є ведення у Всевишнього?"
12. І ось, ці нечестиві розкошують у цьому світі, і примножують маєтки.

13. Тоді чи не марно я очищав серце моє і обмивав руки мої безневинні,
14. І упродовж цілого дня страждав ранами, і щоранку був звинувачений?
15. [Та] коли б я сказав: "Буду міркувати так," – то я завинив би перед родом дітей Твоїх.
16. І коли міркував я, яким чином затамити це, мені було боляче.
17. Аж доки не зайшов я до святині Божої і кінець їхній зрозумів.
18. Так! На слизьких шляхах поставив Ти їх і поскидаєш їх у провалля.
19. Миттю прийшли вони до розорення, щезли, згинули від жахів!
20. Як сновидіння по пробудженні, отак Ти, Господе, розбудивши [їх], знехтуєш їхніми замірами.
21. Коли горіло мені серце, і страждало нутро моє,
22. Тоді я був невігласом і не розумів; мов тварина, був я перед Тобою.
23. Але я завжди з Тобою; Ти тримаєш мене за праву руку.
24. Ти водиш мене порадою Твоюю, а потім приймеш мене у славу.
25. Хто мені на небі, крім Тебе? І на землі нічого не має бажаного для мене, крім Тебе.
26. Знемагає тіло моє і серце моє: Бог – скеля серця мого і частка моя наповік.
27. Тому ті, що залишають тебе, гинуть; Ти нищиш кожного, хто відступає від Тебе.
28. А мені благо наблизитися до Бога! На Господа Бога я покладаю сподівання своє, щоб звіщати всі діяння Твої.

ПСАЛОМ 73

1. Нащо, Боже, відкинув нас назавжди? Вибухнув гнів Твій на овечок пасовищ Твоїх?
2. Пригадай громаду Твою, [котру] Ти надбав здавна, жезло Твого спадку, – оцю гору Сіон, на котрій Ти оселився.
3. Підійди ж ступнями Твоїми до вічних руїн; все зруйнував ворог навіть у святині.
4. Ревуть вороги Твої серед зібрань Твоїх; поставили знаки свої замість ознак [наших].
5. [Вони] стали як ті, що піднімають сокиру в гушавині дерев.
6. І нині всю різьб'ярську роботу у [скинії] воднораз порушили сокирами і молотками.
7. Спалили вогнем святиню Твою; аж до землі зруйнували житло ймення Твого.
8. Сказали в серці, своєму: "Винищимо їх назовсім", – і спалили всі місця зібрань Божих на землі.

9. Ознак наших не бачимо, немає вже жодного пророка, і немає з нами того, хто знав би, аж доки [так буде].

10. Доки, Боже, буде обмовляти ворог! Чи вічно буде зневажати супротивник ймення Твоє?

11. Нащо відхиляєш руку Твою і правицю Твою? Із осердя лона Твого завдай [їм] урази.

12. Боже, Царю мій од віку, що чинить порятунок серед землі!

13. Ти розділив силою Твою море, Ти понівечив голови драконам у воді.

14. Ти потрощив голови левітанові, віддав його людям пустелі на харчі.

15. Ти добувся джерела і струмка, Ти висушив могутні ріки.

16. Твій день і Твоя ніч. Ти утворив світло і сонце.

17. Ти позначив усі рубежі землі й зиму і літо започаткував.

18. Пригадай же: ворог обмовляє Господа, і люди безумні зневажають ім'я Твоє.

19. Не віддай звірині нечестивих душу горлиці Твоєї; зібрання вбогих Твоїх не забудь назавжди.

20. Поглянь на Свій заповіт; бо виповнилися всі морочні місця землі оселями насильства.

21. Нехай же не повернеться пригнічений осоромленим; жебрак і вбогий нехай вихваляють ймення Твоє.

22. Постань, Боже, захисти справу Твою, пригадай щоденну обмову на Тебе від безумного;

23. Не забудь погуку ворогів Твоїх; голос повсталих супроти Тебе наростає невпинно.

ПСАЛОМ 74

1. Диригентові хору. Не погуби. Псалом Асафів. Пісня.

2. Дякуємо Тобі, Боже, дякуємо; звіщається ймення Твоє поруч з дивним діянням Твоїм.

3. [Ти сказав : Я] виберу час, [Я] звершу суд справедливо.

4. Захитається земля і все, що є живого на ній. Я утверджу стовпи її:

5. Нагадаю тим, що вдаються до безуму: Не шалійте, і нечестивим – не піднімайте рога!

6. Не здіймайте високо рога вашого, і [не] озивайтеся з твердою шиєю,

7. Бо не зі сходу, і не від заходу, і не з пустелі піднесення;

8. Але Бог є суддя; одного принижує, а другого підносить.

9. Бо чаша в руці Господа, вино червоне шумує в ній, змішане уповні, і Він виливає з неї. Навіть 'осад її будуть видушувати і питимуть всі лиходії землі.

10. А я буду звіщати вічно, буду співати славу Богові Якова.

11. Усі роги лиходіїв зламаю, і піднесуться роги праведника.

ПСАЛОМ 75

1. Диригентові хору. На струнних [інструментах]. Псалом Асафів.

2. Знання в Юдеї Бог; в Ізраїлі велике ймення Його.

3. У Салимінамет Його, а мешкання Його – на Сіоні.

4. Там поламав він стріли лука, щита і меча, і зборов війну.

5. Ти осяйний, могутніший від гір одвічних.

6. Потужні серцем стали здобиччю, заснули сном своїм, і не знайшли всі мужі сили рук своїх.

7. Від заборони Твоєї, Боже Якова, і колісниця, і кінь заснули сном смерті.

8. Ти грізний, і хто встоїть перед очима Твоїми в хвилину гніву Твого?

9. Із небес Ти звістив суд: земля злякалася і затихла,

10. Коли постав Бог на суд, щоб урятувати всіх упокорених землі.

11. І гнів людський стане славою Тобі: залишок гніву Ти упокориш.

12. Чиніть і складайте обітниці Господові, Богові вашому; усі, котрі довкола Нього, нехай принесуть дари Тому, Кого треба боятися.

13. Він упокорює дух князів, Він страшний для царів земних.

ПСАЛОМ 76

1. Диригентові хору. Для Єдутуна. Псалом Асафів.

2. Голос мій до Бога, і я буду кликати; голос мій до Бога, і Він почує мене.

3. У день скорботи моєї шукаю Господа; до Нього простягнена рука моя вночі і не опускається; душа моя відмовляється від утіхи.

4. Згадую про Господа, і тремчу; подумаю, і знесилюється дух мій.

5. Ти не даєш мені зімкнути очей моїх; я вражений і не можу говорити.

6. Розмірковую про дні старожитні, про літа давно [минулі].

7. Пригадую пісні мої по ночах, бесіду із серцем моїм, і дух мій вчиняє пильний пошук.

8. Невже назавжди покинув Господь, і не буде ніколи прихильним?
9. Невже назавжди відійшла милість Його? І обітниці Його навіки?
10. Невже Бог забув милість? Невже у гніві замкнув щедроти свої?
11. І сказав я: ось горе моє, наче правиця Всевишнього стала іншою.
12. Буду пригадувати діяння Господа; буду пригадувати про дива Твої давні.
13. Буду досліджувати усі діяння Твої, роздумуватиму про великі діяння Твої.
14. Боже! Святий шлях Твій. Хто величніший від Бога, нашого [Бога] ?
15. Ти – Бог, який творить дива; Ти явив могутність Свою серед народів.
16. Ти визволив рукою Твою народ Твій, синів Якова і Йосипа.
17. Бачили Тебе, Боже, води, бачили Тебе води, і злякалися, і здригнулися безодні.
18. Хмари виливали воду, хмаровиська вибухали громом, і стріли Твої літали.
19. Голос грому Твого у колі небеснім; блискавиці освітлювали світ; земля здригалася і тремтіла.
20. Шлях Твій – у море, і стежка Твоя у водах великих, і сліди Твої невідомі.
21. Мов череду, вів Ти народ свій рукою Мойсея та Аарона.

ПСАЛОМ 77

1. Зважай, народе мій, на закон мій, прихилить вухо ваше до слова уст моїх.
2. Розтулю уста мої в притчі і оповім про загадки давні.
3. Що чули ми і спізнали, і батьки наші оповідали нам,
4. Не приховаємо від діток їхніх, звістимо родові прийдешньому славу Господа, і силу Його, і пречудові діяння Його, котрі Він витворив.
5. Він ухвалив настановлення в Якові і склав закона в Ізраїлі, котрого заповідав батькам нашим звіщати дітям їхнім.
6. Щоби знав прийдешній рід, діти, котрі народяться, і щоб вони свого часу вістили своїм дітям,
7. Покладати надію свою на Бога, і не забувати діянь Божих, і виконувати заповіді Його,
8. І не бути схожими на батьків їхніх, на рід упертий і бунтівливий, невлаштований серцем і невірний духом своїм Богові.
9. Сини Єфремові, озброєні, що стріляють з луків, обернулися назад у день битви.

10. Вони не зберегли заповіту Божого і зреклися ходити в законі Його;
11. Забули діяння Його і дива, котрі Він явив їм.
12. Він перед очима батьків їхніх витворив дива на землі єгипетській, на полі Цоанським.
13. Розділив море, і провів їх через нього, і згромадив води стіною.
14. І вдень вів їх хмарою, а всю ніч світлом вогню.
15. Розтяв скелі у пустелі і напоїв їх, наче з великої безодні.
16. Із скелі вивів потоки, і води потекли, мов ріки.
17. Але вони продовжували грішити перед Ним і дратувати Всевишнього в пустелі.
18. Спокушали Бога в серці своєму, вимагаючи харчів за похіттю душі своєї;
19. І говорили супроти Бога, і сказали: "Чи може Бог приготувати трапезу в пустелі?"
20. Ось, Він ударив по скелі і потекли води, і побігли струмки. "Чи може Він дати також і хліба, чи може приготувати м'ясо народові Своєму?"
21. Господь почув і спалахнув гнівом, і вогонь вихопився на Якова, і гнів упав на Ізраїля.
22. За те, що не вірили в Бога і не сподівалися на порятунок Його.
23. Він наказав хмарам згори і відчинив двері неба,
24. І обдощив на них манну для їжі, і хліб небесний дав їм.
25. Їжу ангельську їла людина; послав Він їм м'ясо до ситості.
26. Він розбудив на небі східний вітер і навіть південний силою Своєю.
27. І, мов порохом, обдощив їх м'ясом, і, мов піском морським, птахами крилатими;
28. Накидав їх серед стану їхнього, біля осель їхніх.
29. І вони їли і вельми наситилися, і бажане ними дав їм.
30. Але ще не зникла вередливість їхня, ще їжа була в устах їхніх,
31. Гнів Божий прийшов на них, понищив дебелих їхніх і вибраних чоловіків Ізраїлевих вигубив.
32. Але й по тому вони продовжували грішити і не вірили дивам Його.
33. І вчинив дні їхні марними, і літа їхні збентеженими.
34. Коли Він бив їх, вони шукали Його, і наvertsалися, і від досвітку щоранку звертали до Нього.
35. І пригадували, що Бог – їхня скеля, і Бог Всевишній – Визволитель їхній.

36. І лестили Йому устами своїми, і язиком своїм казали неправду перед Ним;
37. А серце їхнє було не чистим перед Ним; і вони не були вірними заповітові Його.
38. Але Він – виповнений милосердям, співчуттям, прощав гріха, і не винищував їх; багато разів одвертав гнів Свій, і не виповнювався всією люттю Своєю.
39. Він пам'ятав, що вони тілесні, вітер, котрий відходить і не повертається.
40. Скільки разів вони дратували Його в пустелі і гнівили Його в [країні] пустельній.
41. Вони наvertsалися і знову спокушали Бога, і ображали Святого Ізраїлевого.
42. Не пам'ятали руки Його, дня, коли Він визволив їх від ворогів,
43. Коли витворив у Єгипті ознаки Свої і дива Свої на полі Цоанському.
44. І перетворив ріки їхні і потоки їхні на кров, щоб вони не змогли пити.
45. Послав на них комах, щоб жалили їх, і жаб, аби пожирали їх.
46. Земну рослинність їхню віддав гусені, а працю їхню – сарані.
47. Виноград їхній градом побив, а приморозком – їхні смоковниці.
48. Скотину їхню віддав градові, і череди їхні – блискавицям.
49. Послав на них полум'я гніву Свого, і обурення, і лють, і лихо, і нашествя злих ангелів поміж них.
50. Він вирівняв стежку гнівові Своему, не оберігав душі їхні від смерти, і скотину їхню уразив моровицею.
51. Уразив кожного первістка в Єгипті, зародки сил у шатрах Хамових.
52. І повів Свій народ, мов овечок, і вів їх, як череду, пустелею.
53. І провадив їх у безпеці, і вони не відали страху, а ворогів їхніх накрило море.
54. І припровадив їх до краю святині Своєї, на гору оцю, котру витворила правиця Його.
55. Прогнав від лиця їхнього народи, і землю їхню поділив у спадок їм, і коліна Ізраїлеві оселив у шатрах їхніх.
56. Але вони ще спокушували і завдавали прикрости Богові Всевишньому, і свідоцтв Його не пильнували.
57. Відступалися і зраджували, як батьки їхні; завертали назад, мов неслухняний лук.
58. Гнівили Його підвищеннями своїми, та ідолами своїми викликали ревність Його.
59. Почув це Бог, Він спалахнув гнівом, і вельми обурився на Ізраїля;
60. Покинув житло у Шіло, скінію, у котрій жив Він поміж людьми.

61. І віддав у полон силу Свою і славу Свою в руки ворога.
62. І зрокував під меч народ Свій, і розгнівався на спадок Свій.
63. Юнаків його пожирав огонь, і юнок його не віддавали заміж.
64. Священики його падали від меча, і вдови його не плакали.
65. Але, наче зі сну, постав Господь, мовби велетень, що був переможений вином.
66. І ворогів його відкинув назад, на вічний сором відкинув їх.
67. І відмовився од шатра Йосипового, і коліна Єфремового не вибрав,
68. А вибрав коліно Юдине, гору Сіон, котру полюбив.
69. І влаштував, наче небо, святиню Свою, і, як землю, утвердив його наповік.
70. І вибрав Давида, служника Свого, і взяв його від кошар овечих,
71. І від доярів привів пасти народ Свій, Якова, і спадок Свій, Ізраїля.
72. І він пас їх у чистоті серця свого, і руками мудрими водив їх.

ПСАЛОМ 78

1. Боже! Погани прийшли до спадщини Твоїї; осквернили святий храм Твій, Єрусалим обернули на руїни.
2. Трупки служників Твоїх віддали на поживу птахам небесним, і тіла святих Твоїх – звіроті земній.
3. Пролили кров їхню, як воду, довкола Єрусалиму, і нікому було поховати їх.
4. Ми стали посміховиськом у наших сусідів, ганьбою і соромом в оточенні нашому.
5. Доки, Господе, будеш гніватися безугаву, і палатиме ревність Твоя, мовби вогонь?
6. Вилий гнів Твій на народи, котрі не спізнали Тебе, і на царства, котрі ймення Твого не прикликають.
7. Бо вони пожерли Якова і оселю його спустошили.
8. Не пригадуй нам гріхів [наших] пращурів; нехай якомога швидше знайдуть нас щедроти Твої; бо ми вельми виснажилися.
9. Допоможи нам, Боже, Спасителю наш, заради слави йменню Твоєму; визволи нас і прости нам гріхи наші заради ймення Твого;
10. Нащо поганам казати: "Де Бог їхній?" Нехай же вчиниться відомим поміж поганями перед очима нашими помста за пролиту кров служників Твоїх.
11. Нехай постане перед лицем Твоїм стогін в'язня; могутністю рамена Твого збережи рокованих на смерть.

12. Семикратно поверни сусідам нашим в нутро їхнє ганьбу, котрою вони Тебе, Господе, ганьбили.

13. А ми, народ Твій і Твого пасовища вівці, вічно будемо прославляти Тебе, і з роду в рід звіщати похвалу Тобі.

ПСАЛОМ 79

1. Диригентові хору. На музичному [інструменті]. Свідоцтво. Псалом Асафів.

2. Пастире Ізраїлів! Зважай; Ти, що водиш, мов овечок, Йосипа, Той, що мешкаєш серед херувимів, яви Себе.

3. Перед Єфремом і Веніямином, і Манасією постань силою Твоею, і прийди врятувати нас.

4. Боже! Відроди нас; засяй лицем Твоїм, і врятуємося!

5. Господе, Боже сил! Доки гніватимешся на молитви народу Твого?

6. Ти наситив їх хлібом слізним і напоїв їх слізьми уприщерть.

7. Учинив нас суперечкою сусідам нашим, і вороги наші збиткуються [над нами].

8. Боже сил! Відроди нас; засяй лицем Твоїм, і врятуємося!

9. Із Єгипту переніс Ти виноградну лозу, прогнав народи і посадив її.

10. Приготував для неї місце і зміцнив коріння її; і вона виповнила землю.

11. Гори дістали затінок від неї, і гілки її, мов кедри високі.

12. Вона опустила гілки свої до моря і паростки свої до річки.

13. Нащо ж Ти зруйнував паркани її аж так, що обривають її всі, котрі проходять шляхом?

14. Лісовий вепр підриває її, і польовий звір об'їдає її.

15. Боже сил! Обернись, поглянь з неба, і подивися, і відвідай цей виноградник.

16. Зміцни для себе виноградника, що насадила правиця Твоя, і паростки, котрі Ти витворив, зміцни для Себе.

17. Він спалений вогнем, обтятий; вони від невдоволення лица Твого загинуть.

18. Нехай буде рука Твоя над мужем правиці Твоєї, над сином людським, котрого Ти зміцнив Собі.

19. І ми не відступимо од Тебе; оживи нас, і ми будемо кликати ймення Твоє.

20. Господе, Боже сил! Відроди нас; Нехай засяє лице Твоє, і врятуємося!

ПСАЛОМ 80

1. Диригентові хору. На гатійським [інструменті]. Псалом Асафів.
2. Радісно співайте Богові, скелі нашій; вигукуйте Богові Яковому!
3. Візьміть псалом, дайте тімпана, солодко-мелодійні гусла з псалтирем.
4. Сурміть у новомісяччя сурмою, у відповідний час, в день свята нашого;
5. Бо це закон для Ізраїля, настанови від Бога Якового.
6. Він ухвалив це для Йосипа на ознаку свідчення, коли він вийшов із краю Єгипетського, де почув звуки мови, котрої не знав.
7. Я звільнив рамена його від тягарів, і руки його – від кошиків.
8. За бідкування ти прикликав Мене, і Я визволив тебе; із осердя грому Я відповів тобі; при водах Мериви випробував тебе.
9. Послухай, народе Мій, і Я буду свідчити тобі, Ізраїлю! О, якби ти послухав Мене!
10. Нехай не буде в тебе іншого бога, і не поклоняйтеся жодному богові чужинському.
11. Я – Господь, Бог твій, що вивів тебе з краю Єгипетського; широко розтули уста свої, і Я виповню їх.
12. Але народ Мій не зважав на голос Мій, і Ізраїль не підкорявся Мені.
13. А тому Я залишив їх на похіть серця їхнього, нехай ходять за своїми замірами.
14. О, якби народ Мій був слухняним для Мене, і Ізраїль ходив шляхами Моїми!
15. Я швидко упокорив би ворогів їхніх і підніс би руку Мою на гнобителів їхніх.
16. Ті, що ненавидять Господа, підкорилися б їм, і покарання їхнє тривало б завжди.
17. Я насичував би їх добірною пшеницею та харчував би медом зі скелі.

ПСАЛОМ 81

1. Бог постав на зібранні могутніх; серед богів звершує суд.
2. Доки ви будете судити несправедливо і неупереджено ставитися до лиходіїв?
3. Справедливо судіть бідного і сироту; пригнобленому і вбогому виявляйте справедливість.
4. Визволяйте бідного і вбогого; виривайте [його] з руки лиходіїв.
5. Не знають, не розуміють, в пільмі ходять; всі підвалини землі здригаються. 6. Я сказав: Ви – боги, і сини Всевишнього – всі ви.
7. Але ви помрете, як люди, і згинете, як будь-який князь.

8. Постань, Боже, суди землю; бо Ти успадковуєш усі народи.

ПСАЛОМ 82

1. Пісня. Псалом Асафів.

2. Боже! Не змовчи, не будь мовчазним і не лишайся у спокої, Боже!

3. Тому що вороги Твої загомоніли, і ненависники Твої піднесли голову.

4. Супроти народу Твого підступно змовлялися, і радяться супроти тих, кого Ти бережеш.

5. Сказали: ходімо, і винищимо їх, з-поміж народів, щоб не пригадували ніколи ймення Ізраїля.

6. Змовилися в одну душу, ухвалили супроти Тебе спілку.

7. Поселення Едома та ізмаїлтян, Моав та агаряни,

8. Гевал і Аммон, Амалік, филистимляни з мешканцями Тиру;

9. Ашшур приєднався до них; вони стали раменом для синів Лотових.

10. Учини їм те саме, що й Мідіянові, як Сісері, як Явінові в долині Кішон,

11. Котрі винищені в Ен-Дорі, стали погноєм землі.

12. Учини з ними, з князями їхніми, як із Оревом і Зеєвом, і зі всіма вождями їхніми, як із Зевахом і Цалмунном.

13. Котрі казали: Візьмімо собі у володіння поселення Божі.

14. Боже мій! Нехай же будуть вони, мов порох у вихорі, мов солома на вітрі.

15. Як вогонь спопеляє ліс, і як полум'я обпалює гори,

16. Отак прожени їх бурею Твоюю і вихорем Твоїм приведи їх до збентеження.

17. Виповни обличчя їхні соромом, щоб вони ймення Твоє шукали, Господе!

18. Нехай засоромляться і збентежаться навіки вічні, хай застидаються і загинуть.

19. І нехай спізнають, що Ти, котрого ймення Єгова, Ти Єдиний Всевишній понад усією землею.

ПСАЛОМ 83

1. Диригентові хору. На гатійським [інструменті]. Псалом синів Коравих.

2. Які принадні оселі Твої, Господе сил!

3. Знемагає душа моя за подвір'ями Господніми; серце моє і плоть моя радіють Богом живим.

4. І пташка знаходить собі житло, і ластівка гніздо собі, де виводить пташенят своїх, біля вівтарів Твоїх, Господе сил, царю мій і Боже мій!
5. Блаженні ті, що мешкають у домі Твоєму; вони безперестану хвалитимуть Тебе.
6. Блаженна людина, котрої сила в Тобі і в котрої стежки серця прямують [до Тебе].
7. Хто проходить долиною Плачу, знаходять в ній джерела, і дощ ущедрює її благословенням.
8. Переходять від сили в силу, кожен з них з'являється перед Богом на Сіоні.
9. Господе, Боже сил! Почуй молитву мою, зважай, Боже Якова!
10. Боже, оборонцю наш! Придивися і зверни увагу на обличчя помазанця Свого.
11. Бо один день на подвір'ях Твоїх кращий від тисячі (деінде). Жадаю краще бути слугою при дверях дому Божого, аніж замешкати у шатрах нечестя.
12. Бо Господь Бог є сонце і щит, Господь дає благодать і славу; тих, що ходять без провини, Він не позбавляє добра.
13. Господе сил! Блаженна людина, яка сподівається на Тебе!

ПСАЛОМ 84

1. Диригентові хору. Корахових синів. Псалом.
2. Господе! Ти виявив милосердя до землі Твоєї, повернув полон Якова;
3. Простив беззаконня народу Твого, покрив усі гріхи його,
4. Відкинув лють Твою всю, одвернув несамовитість гніву Твого.
5. Понови нас, Боже рятунку нашого, і погамуй обурення Твоє на нас.
6. Невже будеш вічно гніватися на нас, і сягатимеш гнівом своїм на всі покоління?
7. Невже знову не оживиш нас, щоб народ Твій радів Тобою?
8. Покажи нам, Господе, милість Твою, і порятунок Твій даруй нам.
9. Послухаю, що скаже Господь Бог. Він скаже про мир народові Своему і святим своїм; але хай не впадуть вони знову в безглуздя.
10. Так, близько спасіння Його до тих, хто боїться Його, щоб слава Його була на землі нашій!
11. Милість та істина зустрінуться, правда і мир поцілюються.
12. Істина виникне із землі, і правда прилине з небес.
13. І Господь нащедрить добром, і земля наша ущасливить урожаєм.

14. І правда рушить перед Ним і поставить нас на шляху Його ступні.

ПСАЛОМ 85

1. Прихили, Господе, вухо Твоє, і почуй мене; бо я бідний і вбогий.
2. Збережи душу мою, бо я богобоязкий; урятуй, Боже мій, служника Твого, що сподівається на Тебе.
3. Помилуй мене, Господе, бо до Тебе озиваюся щодня.
4. Розвесели душу служника Твого, бо до Тебе, Господе, підношу душу мою.
5. Бо Ти, Господе, щедрий, і готовий прощати, і вельми милостивий до всіх, хто прикликає Тебе.
6. Почуй, Господе, молитву мою, і зважай на голос благання мого.
7. У день скорботи моєї озиваюся до Тебе, тому що Ти почуєш мене.
8. Немає, Господе, поміж богами, як Ти, Господе, і немає діянь, як Твої.
9. Усі народи, Тобою утворені, прийдуть і доземно вклоняться перед Тобою, Господе, і прославлять ймення Твоє.
10. Бо Ти великий, і витворюєш дива, – Ти, Боже, єдиний Ти.
11. Навчи мене, Господе, на шляхові Твоєму, і я буду ходити в істині Твоїй, зміцни серце моє в страхіві ймення Твого.
12. Буду вихваляти Тебе, Господе, Боже мій, всім серцем моїм і славитиму ймення Твоє вічно.
13. Бо велика милість твоя до мене; Ти визволив душу мою від шеолу найглибшого.
14. Боже! Пихаті повстали на мене, і збіговисько бунтівників шукає душі моєї; Не уявляють вони Тебе перед собою.
15. Але Ти, Господе Боже, виповнений співчуттям і милосердям, довготерплячий і багатий на милість та істину.
16. Подивися на мене і помилуй мене; даруй потугу Твою служникові Твоєму, і врятуй сина служниці Твоєї.
17. Покажи мені ознаку на щастя, нехай побачать ненависники мої і засоромляться, тому що Ти, Господе, допоміг мені і втішив мене.

ПСАЛОМ 86

1. Синів Корахових. Псалом. Пісня.
2. Підвалини його(Єрусалиму) на горах святих. Господь любить брами Сіону понад усі поселення Якова.

3. Чудове сповіщається про тебе, місто Боже!
4. Нагадаю тим, що знають мене, про Рагаві Вавилон; ось филистимляни і Тир з Ефіопією [кажуть] : Такий-от народився там.
5. А про Сіон говоритимуть: Такий-от і такий-от муж народився в ньому, і Сам Всевишній зміцнив його.
6. Господь у переписі народу занотує: Такий-от народився там.
7. І співаки і музики – всі джерела мої в тобі.

ПСАЛОМ 87

1. Пісня. Псалом. Синів Корахових. Диригентові хору для співу "Махалат Леаннот" на вірші Гемана езрахеянина.
2. Господе, Боже порятунку мого! Удень волаю і вночі перед Тобою.
3. Хай прийде перед лице Твоє молитва моя; прихили вухо Твоє до благання мого.
4. Бо душа моя наситилася лихом, і життя моє наблизилося до гробу.
5. Я став таким, як ті, що в могилу сходять; я став, як чоловік безсилий,
6. Поміж мертвими покинутий, мов убиті, що лежать у гробі, про котрих Ти вже не згадуєш, і котрі від руки Твоєї відкинуті.
7. Ти поклав мене до могили глибокої, у морок, у безодню.
8. Обважніла на мені лютість Твоя, і всіма хвилями Твоїми Ти уразив [мене].
9. Ти забрав од мене знайомих моїх, учинив мене бридким для них; я ув'язнений і не можу вийти.
10. Око моє знесиліло від печалі; увесь день я кликав Тебе, Господе; простягав до Тебе руки мої.
11. Хіба над мертвим Ти вчиниш чудо? Хіба мертвий підведеться і буде прославляти Тебе?
12. Чи в гробі буде сповіщена милість Твоя, та вірність Твоя – на місці тліну?
13. Хіба у мороці спізнають дива Твої, і в краю забуття – правду Твою?
14. Але я до Тебе, Господе, озиваюся, і рано вранці молитва моя поспішає до Тебе.
15. Для чого, Господе, залишаєш душу мою, утаємничуєш обличчя Твоє від мене?
16. Я нещасний і знебуваюся з юности, несу жахи Твої і знесилююся.
17. Наді мною пролинула лютість Твоя; і страхіття Твої потрясли мене.
18. Щодня оточують мене, як вода; беруть мене в облогу разом.

19. Ти забрав од мене друга і приятеля; знайомих моїх не видно.

ПСАЛОМ 88

1. Повчальна пісня Етана езрахеянина.

2. Милості [Твої], Господе, оспівуватиму вічно, з роду до роду звіщатиму істину Твою устами моїми.

3. Бо я сказав: Навіки справджена милість, на небесах Ти утвердив вірність Твою, [коли мовив] :

4. Я склав заповіта з вибраним Моїм, присягався Давидові, служникові Моєму.

5. Навіки настановлю насіння твоє, нащадкам твоїм засную престол твій.

6. І небеса славитимуть чудові діяння Твої, Господе, та вірність Твою у зібранні святих.

7. Бо хто на небесах зрівняється з Господом? Хто поміж синами могутніх може бути схожий на Господа?

8. Вельми бояться Бога у великій громаді святих, грізний він для всіх, хто оточує Його.

9. О, Господе, Боже сил! Хто сильніший, від Тебе, Господе? Або від Твоєї вірности, яка довкола Тебе.

10. Ти володарюєш над несамовиттям моря, коли підіймаються хвилі його, Ти упокорюєш їх.

11. Ти потрощив Рагава, як ураженого; міцним раменом Твоїм розпорошив ворогів Твоїх.

12. Твої небеса і Твоя земля; Світ, і те, що виповнює його, – Ти заснував.

13. Північ і південь Ти утворив; Фавор і Хермон Твоїм йменням радіють.

14. Міцне рамено Твоє, міцна рука Твоя, висока правиця Твоя!

15. Правосуддя і справедливість – спадок престолу Твого; милість та істина передують обличчю Твоєму.

16. Щасливий народ, що відає заклик сурми! Вони ходять у світлі обличчя Твого, Господе;

17. Йменням Твоїм вони радіють цілий день і у праведності Твоїй будуть піднесені.

18. Бо Ти прикраса сили їхньої і приязню Твоєю підноситься риг наш.

19. Бо Господь – щит наш, і від Святого Ізраїлевого – цар наш.

20. Одного разу говорив Ти у видінні святому Твоєму і сказав: Я допоміг мужньому, підніс вибраного з народу.

21. Я надбав Давида, служника Мого, святим елеєм Моїм помазав його.

22. Рука Моя буде з ним, і рамено Моє зміцнить його.

23. Ворог не здолає його, і син беззаконня не завдасть йому утисків.
24. Переможу перед ним ворогів його і уражу ненависників його.
25. І Моя вірність, і милість Моя з ним, і Моїм йменням піднесеться ріг його.
26. І покладу на море руку його, і на ріки правицю його.
27. Він буде називати Мене: Ти Батько мій, Бог мій і скеля рятунку мого.
28. Я вчиню його первістком, найвищим з-поміж царів землі.
29. Навіки збережу йому милість Мою, і заповіт Мій з ним буде вірний.
30. І продовжу навіки його насіння, і престол його – як дні неба.
31. Якщо сини його залишать закона Мого і не будуть ходити за Моїми заповідями;
32. Якщо знехтують настановами Моїми і наказів Моїх не збережуть,
33. Навідаю жезлом беззаконня їхнє, і ударами – неправду їхню.
34. А милости Моєї не відберу від нього та вірности Моєї не відкину.
35. Не відступлюся од заповіту Мого і не відмовлюся од того, що вийшло з уст Моїх.
36. Одного разу Я присягнувся святістю Моєю, – чи скажу неправду Давидові?
37. Насіння його житиме вічно, і престол його, мов сонце, переді Мною.
38. Вічно буде твердий, як місяць, і вірний свідок на небесах.
39. Але [нині] Ти відкинув з презирством, розгнівався на помазанця Твого.
40. Знехтував заповітом із служником Твоїм, кинув на землю корону його.
41. Зруйнував усі загороди його, учинив руїнами фортеці його.
42. Розграбовують його всі перехожі шляхом; він став посміховиськом у сусідів своїх.
43. Ти підніс правицю супротивників його, завдав радощів усім ворогам його.
44. Ти обернув назад лезо меча його і не зміцнив його на війні.
45. Відібрав у нього славу і престол його зруйнував до землі.
46. Скоротив дні юности його і покрити його соромом.
47. Доки, Господе, будеш утаємничуватися безперестану, і палатиме лють Твоя, мов огонь?
48. Пригадай мій коротенький вік: Для якої марноти витворив Ти всіх синів людських?
49. Хто з людей жив і не бачив смерти, визволив душу свою від руки гробу?

50. Де ж передніші милості Твої, Господе? Ти присягався Давидові істиною Твоєю.

51. Пригадай, Господе, поганьблення служників Твоїх, котре я ношу в надрах моїх від усіх потужних народів,

52. Як обмовляють вороги твої, Господе, як безчестять сліди помазанця Твого.

53. Благословенний Господь навіки! Амінь, амінь.

ПСАЛОМ 89

1. Молитва Мойсея, чоловіка Божого.

2. Господе! Ти нам притулок від роду й до роду.

3. Передніше, аніж народилися гори, і Ти витворив землю і світ, і від віку й до віку Ти – Бог.

4. Ти повертаєш людину у тлін і говориш: Поверніться, сини людські!

5. Бо перед очима Твоїми тисяча літ, як день учорашній, коли він проминув і, [немов] сторожа нічна.

6. Ти, [наче] повинь, несеш їх, [мов] сон, – як трава, котра уранці виростає, вранці квітне і зеленіє, а на вечір в'яне і сохне.

7. Бо ми щезаємо від гніву Твого і від люті Твоєї ми збентежені.

8. Ти поклав беззаконня наші перед Тобою і потаємні гріхи наші перед світлом обличчя Твого.

9. Усі дні наші знебулися у гніві Твоєму; літа наші минають, як зітхання.

10. Днів наших сімдесят літ, а при більшій міцності вісімдесят літ, і найкраща пора їхня – праця і печаль, бо минають швидко, і ми летимо.

11. Хто знає силу гніву Твого? І лють Твою за мірою страху Твого?

12. Навчи нас так рахувати дні наші, щоб нам надбати серцем мудрість.

13. Обернися, Господе! Доки? Змилосердься над служниками Твоїми.

14. Насить нас уранці милістю Твоєю, і ми будемо радіти і веселитися упродовж усіх днів наших.

15. Розвесели нас за дні, [в котрі] ти уразив нас, за роки, [в котрі] ми бачили недобре.

16. Нехай звершиться на служниках Твоїх діяння Твоє і на синах їхніх слава Твоя.

17. І нехай буде прихильність Господа Бога нашого до нас, і в справі рук наших допоможи нам, у справі рук наших сприйй.

ПСАЛОМ 90

1. [Той], що в оселі в утаємниченому місці Всевишнього живе, – під покровом Усемогутнього перебуває.
2. Скажу Господові: Він притулок мій і оборона моя, Бог мій, на Котрого я сподіваюся.
3. Він визволить тебе від тенет мисливця, від моровиці згубної.
4. Крильми Своїми покриє тебе, і під крилами Його будеш у безпеці; щит і огорожа – істина Його.
5. Не злякаєшся жахів уночі, стріли, що летітиме вдень.
6. Моровиці, що блукає у мороці, і зарази, що винищує в полудень.
7. Упадуть біля тебе тисяча і десять тисяч праворуч тебе, але до тебе не наблизяться.
8. Тільки дивитися будеш очима своїми і бачитимеш помсту лиходія.
9. Бо ти [сказав] : Господь – надія моя; Всевишнього вибрав ти притулком своїм.
10. Не спіткає тебе лихо, і моровиця не наблизиться до житла твого.
11. Бо Ангелам Своїм заповідає про тебе – охороняти тебе на всіх шляхах твоїх.
12. На руках понесуть тебе, щоб не спіткнувся об камінь ногою твоєю.
13. На гада і змія наступиш; топтатимеш лева і дракона.
14. За те, що він полюбив Мене, визволю його; високо піднесу його, тому що він спізнав ймення Моє.
15. Покличе Мене, – почую його і з ним Я буду в скорботі; визволю його, і прославлю його.
16. Тривалістю життя насичу його, і покажу йому порятунок Мій.

ПСАЛОМ 91

1. Псалом. Пісня на суботній день.
2. Велика втіха – прославляти Господа і співати йменню Твоєму, Всевишній,
3. Звіщати вранці милість Твою та вірність Твою нічної пори,
4. На інструменті десятиструнним і на псалтирі, з піснею на гуслах.
5. Бо Ти розвеселив мене, Господе, діянням Твоїм, і я захоплююся діяннями рук Твоїх.
6. Які значні діяння Твої, Господе! Дивовижно глибокі помисли Твої.
7. Людина нерозважлива не відає, і невіглас не розуміє його.

8. У той час, коли лиходії виникають, мов трава, і ті, що чинять беззаконня, квітнуть, щоб зникнути навіки,
9. Ти, Господе, найвищий навіки.
10. Бо ось, вороги Твої, Господе – ось, вороги Твої гинуть, і будуть розпорошені всі, що чинять беззаконня;
11. А мого рога Ти підносиш, наче рога єдинорога, і я буду помазаний найчистішим єлеєм.
12. І око моє дивиться на занепад ворогів моїх, і вуха мої чують про тих, що повстають супроти мене.
13. Праведник цвіте, мов пальма, звищується, наче кедр на Ливані.
14. Посаджені в домі Господньому, вони розквітають на подвір'ях Бога нашого.
15. Вони і в похилих літах плодючі, соковиті і свіжі,
16. Щоби звіщати, що праведний Господь, скеля моя, і немає неправди в Ньому.

ПСАЛОМ 92

1. Господь царює; Він одягнений величчю, одягнений Господь могутністю, Він підперезав Себе: тому світ стоїть твердо, не захитається.
2. Престол Твій поставлений міцно од віку; Ти – од вічності.
3. Здіймають потоки, Господе, підносять потоки голоса свого, підносять потоки легіт свій.
4. Але значніший леготу води, високих морських хвиль, – наймогутніший Господь на висоті.
5. Одкровення Твої беззаперечні. Святість вчинилася домові Твоєму, Господе, навіки.

ПСАЛОМ 93

1. Боже помсти, Господе, Боже помсти, з'яви Себе!
2. Постань, Суддя землі, відплати помстою гордим.
3. Доки, Господе, лиходії, доки лиходії будуть утішатися?
4. [Як довго вони] вивергатимуть зухвалі речі [і] вихвалитимуться всі, що чинять беззаконня?
5. Винищують народ Твій, Господе, пригноблюють спадок Твій.
6. Вдову і захожого убивають, і сиріт умертвляють.
7. І говорять: не побачить Господь, і не зважить на це Бог Якова.
8. Отямтеся, нерозважливі люди! Коли ви наберетеся розуму, невігласи!

9. Хіба не почує Той, що посадив вуха? Той, що витворив око, – хіба не побачить?
10. Той, що наставляє на розум народи, – невже не виправить, – Той, Хто навчає людину знання – невже не знає?
11. Господь відає думки людські, що вони марнота.
12. Блаженна людина, котру Ти, Госпode, наставляєш на добрий розум, і навчаєш її закону Твого.
13. Щоб надбати їй спокій у лихоліття, аж доки лиходієві викопається яма.
14. Бо не відкине Господь народу Свого і не залишить спадку Свого.
15. Бо суд навернеться до правди, і за ним [прийдуть] усі справедливі серцем.
16. Хто повстане за мене на злодіїв? Хто постане за мене супроти тих, що чинять беззаконня?
17. Якби не Господь був мені помічником, невдовзі оселилася б моя душа у [країні] мовчання.
18. Коли я говорив: Ковзається нога моя, – милість Твоя, Госпode, підтримувала мене.
19. Коли множаться мої скорботи в мені, то милості і розрада Твоя утішають душу мою.
20. Чи стане побіля Тебе престол убивників, що задумують насильство усупереч законові?
21. Натовпом вони сунуть на душу праведника і засуджують кров безневинну.
22. Але Господь – оборона моя, і Бог мій – фортеця притулку мого.
23. І наверне на них беззаконня їхні, і злочинами їхніми винищить їх, винищить їх Господь, Бог наш.

ПСАЛОМ 94

1. Прийдіть, заспіваємо Господові, вигукнемо Скелі порятунку нашого!
2. Станемо перед лицем Його із похвалою, у піснях будемо славити Його.
3. Бо Господь є Бог великий, Цар великий понад усіма богами.
4. У Його руці глибини землі, і верховини гір – також Його.
5. Його – море, і Він витворив його, і суходіл утворили руки Його.
6. Прийдіть, поклонимося і припадемо, і схилимо коліна перед лицем Господа, Творця нашого.
7. Бо Він Бог наш, і ми – народ пастви Його і вівці руки Його. О, якби ви дослухалися сьогодні голосу Його.
8. Не ожорсточуйте серця вашого, як у Мериві, як за дня спокуси в пустелі,

9. Де спокушали Мене батьки ваші, випробовували Мене і бачили діяння Мої.

10. Сорок літ Мене дратував рід оцей, і Я сказав: Це народ, що заблукав серцем; вони не спізнали шляхів Моїх;

11. І тому Я присягнувся у гніві Моєму, що вони не увійдуть до Мого спочину.

ПСАЛОМ 95

1. Заспівайте Господові пісню нову; співайте Господові, уся земле!

2. Співайте Господові, благословляйте ймення Його, розносьте добру вість щоденно про порятунок від Нього!

3. Звіщайте в народах славу Його, у всіх племенах дива Його!

4. Бо великий Господь і прославлений вельми, Він грізний понад усіма богами.

5. Бо всі боги народів – ідоли, а Господь небеса витворив.

6. Слава і велич перед лицем Його, сила і краса у святині Його.

7. Складіть подяку Господові, племена народів, піднесіть Господню честь і славу.

8. Піднесіть Господню славу і ймення Його, несіть дари і приходьте на подвір'я Його.

9. Поклоніться Господові у пишних шатах святині. Тремти перед лицем Його, вся земле!

10. Скажіть народам: Господь царює! Тому несхитний світ, не захитається. Він буде судити народи справедливо.

11. Нехай веселяться небеса, і нехай радіє земля; нехай нуртує море і що виповнює його.

12. Нехай радіє поле і все, що на ньому, і нехай радіють усі дерева гайові

13. Перед лицем Господа; бо йде, бо йде судити землю по правді, Він буде судити всю землю і народи за істиною Своєю.

ПСАЛОМ 96

1. Господь царює: нехай радіє земля; нехай веселяться численні острови.

2. Хмарина і морок довкола Нього; правда і суд – підвалина престолу Його.

3. Перед Ним іде вогонь і довкола спопеляє ворогів Його.

4. Блискавиці Його освітлюють світ; земля бачить і тремтить.

5. Гори, як віск, тануть від присутності Господа, від присутності Господа вся земля.

6. Небеса звіщають правду Його, і всі народи бачать славу Його.

7. Хай осоромляться всі, хто служить бовванам різьбленим, хто хвалиться ідолами. Поклоніться Йому, всі боги!
8. Чує Сіон і радіє, і веселяться доньки Юдині заради судів Твоїх, ГоспODE.
9. Бо Ти, ГоспODE, найвищий понад усією землею, піднесений понад усіма богами.
10. Хто Господа любить, – ненавидьте зло. Він береже душі святих Своїх; з руки лиходіїв визволяє їх.
11. Світло промениться на праведника, і на справедливого серцем – радість.
12. Радійте, праведні у Господі, і прославляйте пам'ять святости Його.

ПСАЛОМ 97

1. Співайте Господові нову пісню; бо Він витворив чудеса. Його правиця і святе рамено Його здобули Йому перемогу.
2. З'явив Господь рятунок Свій, відкрив перед очима народів правду Свою.
3. Пригадав Він милість Свою і вірність Свою до Ізраїлевого дому. Усі кінці землі побачили рятунок Бога нашого.
4. Вигукуйте Господові, вся земле, радійте, веселіться і співайте.
5. Співайте Господові з гуслами, з голосом псалмоспіву.
6. При звукові сурм і рогу, святкуйте перед Царем Господом.
7. Нехай нуртує море і що виповнює його, всесвіт і все, що живе в ньому;
8. Нехай ріки плещуть у долоні; нехай радіють разом гори
9. Перед Господом, бо він іде судити землю. Він буде судити світ праведно і народи – справедливо.

ПСАЛОМ 98

1. Господь царює; нехай же тремтять народи! Він сидить на херувимах; нехай здригається земля!
2. Господь на Сіоні великий, і високий над усіма народами.
3. Нехай прославляють велике і грізне ймення Твоє; Святе воно!
4. І могутність царя любить суд. Ти утвердив справедливість; суд і правду Ти звершив у Якові.
5. Звеличуйте Господа, Бога нашого, і поклоняйтеся підніжжю Його: святий Він!
6. Мойсей та Аарон поміж священиками, і Самуїл між тими, що закликають ймення Його, зверталися до Господа, і Він відповідав їм.

7. У стовпі хмаровому говорив Він до них; вони берегли Його заповіта і настанови, котрі Він дав їм.

8. Господе, Боже наш! Ти зважав на них; Ти був для них Богом вибачним, але чинив помсту за діяння їхні.

9. Звеличуйте Господа, Бога нашого, і вклоняйтеся на святій горі Його, бо святий Господь, Бог наш.

ПСАЛОМ 99

1. Вигукуйте Господові, всі землі!

2. Служіть Господові з радістю; увійдіть в Його присутність зі співами.

3. Спізнайте, що Господь є Бог, що Він витворив нас, а не ми самі себе, і ми Його народ, і вівці пасовища Його.

4. Увійдіть в Його брами з удячністю, на подвір'я Його з похвалою. Прославляйте Його, благословляйте ймення Його.

5. Тому, що Бог добрий: милість Його наповік, а істина Його від роду й до роду.

ПСАЛОМ 100

1. Милість і суд буду співати Тобі, Господе, буду співати.

2. Буду йти до мудрости шляхом досконалим; коли ж Ти прийдеш до мене? Буду ходити з досконалим серцем осередь дому мого.

3. Не покладу перед очима моїми речі нечестивої; справу тих, що відвернулися, я ненавиджу; не приліпиться вона до мене.

4. Серце нечестиве буде далеко від мене; лихої людини я не буду знати.

5. Того, що вчиняє наклепи таємно на ближнього твого, прожену; гордого очима і пихатого серцем не прийму.

6. Очі мої на вірних землі, щоб вони були біля мене і хто ходить шляхом досконалим, той буде служити мені.

7. У домі моєму не житиме підступний, той, що виповідає неправду, не залишиться перед очима моїми.

8. Від молодого ранку буду винищувати всіх лиходіїв краю, щоб викоренити з міста Господнього всіх, що чинять беззаконня.

ПСАЛОМ 101

1. Молитва змученого, коли він сумує і виливає перед Господом журу свою.

2. Господе! Почуй молитву мою, і благання моє нехай прилине до Тебе.

3. Не утаємничай лиця Твого від мене; у день скорботи моєї прихили до мене вухо Твоє; у день, [коли звернуся до Тебе], поспіши відповісти мені.
4. Бо щезли, як дим, дні мої, і кістки мої обпалені, як головешка.
5. Серце моє зазнало урази, і висохло, наче трава, аж так, що я забуваю споживати хліб мій.
6. Від голосу стогону мого кістки мої прилипли до шкіри моєї.
7. Я став скидатися на пелікана в пустелі; я став, наче сова у руїнах.
8. Не сплю і сиджу, мовби самотня птаха на даху.
9. Щодня обмовляють мене вороги мої, і гнівливі на мене проклинають мене.
10. Я їм попіл, як хліб, і питво моє розчиняю слізьми
11. Від гніву Твого і обурення Твого; бо Ти підніс мене і скинув мене.
12. Дні мої – як тінь, що відхиляється; і я висох, мов трава.
13. Але Ти, Господе, вічно живеш, і пам'ять про Тебе – з роду й до роду.
14. Ти постанеш, змилосердишся над Сіоном; бо час уже помилувати його; бо прийшла означена година;
15. Бо служники Твої полюбили навіть каміння його, і тлін його шанують.
16. І злякаються народи ймення Господнього, і всі царі земні – слави Твоєї.
17. Бо розбудує Господь Сіон і з'явиться у славі Своїй.
18. Зважить на молитву безпомічних і не відкине благань їхніх.
19. Запишеться про це для роду наступного, і покоління прийде шне хвалитиме Господа;
20. Бо Він дивиться з висоти Своєї святині; із небес поглядає Господь на землю.
21. Аби почути стогін в'язнів, щоб визволити рокованих на смерть.
22. Щоб звіщали на Сіоні ймення Господнє, і хвалу Його – в Єрусалимі,
23. Коли зберуться разом народи і царства для служіння Господові.
24. Виснажив Він на шляху сили мої, скоротив дні мої.
25. Я сказав: Боже мій! Не забери мене на половині днів моїх. Твої літа – від роду й до роду.
26. На початку Ти заснував землю, і небеса – діяння рук Твоїх.
27. Вони загинуть, а Ти житимеш; і всі вони, мов одежа, постаріють, і, наче одяг, Ти переминиш їх, – і зміняться.

28. Але Ти – той самий, і літа Твої не скінчаться.

29. Сини служників Твоїх будуть жити, і насіння їхнє буде стояти перед Тобою.

ПСАЛОМ 102

1. Благослови, душе моя, Господа, і все те, що є в мені – святе ймення Його.

2. Благослови, душе моя, Господа, і не забувай усіх щедрот Його.

3. Того, Хто прощає всі беззаконня твої, і недуги твої зціляє.

4. Від могили життя твоє визволяє, увінчує тебе милістю і щедротами.

5. Насичує добром бажання твоє; оновлюється, наче в орла, юність твоя.

6. Господь чинить правду і суд усім пригнобленим.

7. Він показав шляхи Свої Мойсеєві, синам Ізраїлевим – діяння Свої.

8. Щедрий і милостивий Господь, повільний на гнів і багатий на милість.

9. Не завжди Він дорікає уповні, і не вічно гнів триматиме.

10. Не за гріхами нашими учинив Він з нами, і не за провинами нашими дав нам.

11. Бо, як високе небо над землею, так велика милість [Господа] до тих, що бояться Його.

12. Як далекий схід від заходу, так віддалив Він од нас беззаконня наші.

13. Як батько милує синів, так милує Господь тих, що бояться Його.

14. Бо Він знає з чого ми зліплені, Він пам'ятає, що ми – порох.

15. Дні людини – мов трава; мов квіт польовий, так вона квітне.

16. Пролине над нею вітер, і немає її, і місце її вже не буде знати її.

17. А милість Господня од віку й до віку до тих, що бояться Його,

18. І правда Його на синах синів, що бережуть заповіта Його, і пам'ятають заповіді Його, щоб виконувати їх.

19. Господь на небесах поставив престола Свого, і царство Його над усім володарює.

20. Благословіть Господа, [всі] Ангели Його, міцні силою, і такі, що виконують заповіді Його, підкоряючись голосові слова Його.

21. Благословіть Господа, все військо Його, служителі Його, що виконують волю Його.

22. Благословіть Господа, всі діяння Його, на всіх місцях володарювання Його.
Благослови, душе моя, Господа!

ПСАЛОМ 103

1. Благослови, душе моя, Господа! Господе! Боже мій! Ти дивовижно великий, Ти одягнений славою і величчю.
2. Ти покриваєшся світлом, як завісою; розпросторюєш небо, мов шатро;
3. Влаштуєш над водами горішні палати Твої, вчиняєш хмарини Твоєю колісницею, простуєш на крилах вітру.
4. Ти витворюєш ангелами Твоїми духів, служників Твоїх – вогонь палаючий.
5. Ти поклав підмурки землі, не захитається вона повіки.
6. Безоднею, немов шатами, покрив Ти її; понад горами стоять води.
7. Від гніву Твого течуть вони; від голосу гromу Твого квапливо втікають.
8. Виходять на гори, сходять в долини, на місце, котре Ти заснував для них.
9. Ти окреслив рубіж, котрого не перейдуть, і не повернуться знову, аби покрити землю.
10. Ти послав джерела в долини, які поміж горами протікають,
11. Усіх польових звірів напувають; дикі віслюки гамують спрагу свою.
12. Біля них живуть птахи небесні; поміж гіллям співають.
13. Ти напуваєш гори із світлиць Твоїх, плодами діянь Твоїх насичується земля.
14. Ти вирощуєш траву для худоби і зелень – на користь людям, щоб вони отримували плід від землі.
15. І вино, котре звеселює серце людини, і єлей, від котрого сяє лице її, і хліб, котрий зміцнює серце людини.
16. Насичуються дерева Господні, кедри ливанські, котрих Він посадив.
17. На них гніздяться птахи; кипариси – оселя лелеці;
18. Високі гори – притулок для кіз диких, скелі – для барсуків притулок.
19. Він витворив місяця для [визначення] часу; сонце відає свій захід.
20. Ти розпросторюєш темряву, і буває ніч, у пільмі її блукають всі лісові звірі.
21. Леви ричать за здобиччю і просять у Бога поживи собі.
22. Сходить сонце, [і] вони збираються, і лягають у своїх лігвищах.
23. Виходить людина на клопоти свої, і на працю свою до вечора.

24. Які численні діяння Твої, Господе! Все вчинив Ти премудро; земля виповнена витворами Твоїми.
25. Це море – велике і просторе: там плазуни, котрих безліч, тварини малі з великими.
26. Там плавають кораблі, і цей левітан, котрого Ти вчинив, щоб йому бавитися у морі.
27. Усі вони від Тебе наджидають, щоб Ти дав їм харчі їхні у відповідний час.
28. Даєш їм – приймають, розтулюєш руку Твою – насичуються добром.
29. Утаємничиш лице Твоє – бентежаться; відбереш духа їхнього – помирають і в порох свій повертаються.
30. Пошлеш духа Твого – вчиняються, і Ти оновлюєш лице землі.
31. Нехай же буде Господові слава, навіки; нехай радіє Господь діяннями Своїми!
32. Погляне на землю, – і вона здригається; торкнеться гір, і вони в диму.
33. Буду співати Господові упродовж мого життя, буду співати Богові моему, доки житиму.
34. Нехай буде приємна для Нього пісня моя; буду радіти Господом.
35. Нехай щезнуть грішники на землі, і беззаконних нехай не буде ніколи. Благослови, душе моя, Господа! Алілуя! Амінь!

ПСАЛОМ 104

1. Дякуйте Господові; кличте ймення Його; звіщайте в народах діяння Його.
2. Оспівуйте Його і співайте Йому, звіщайте про всі чудеса Його.
3. Хваліться йменням Його святим; нехай радіє серце тих, що шукають Господа.
4. Шукайте Господа і сили Його, шукайте лица Його завжди.
5. Пригадуйте чудеса Його, котрі вчинив, ознаки Його і суди уст Його,
6. Ви, сім'я Авраамове, служники Його, сини Якова, вибрані Його.
7. Він Господь Бог наш: на всій землі суди Його.
8. Вічно пам'ятає заповіта Свого, слово, [котре] заповідав для тисячі родів.
9. Котре заповідав Авраамові і клятву Свою Ісаакові.
10. І обзначив те Якові в законі та Ізраїлеві у заповіті вічному.
11. Кажучи: Тобі дам землю Ханаанську як частку спадщини вашої.
12. Коли їх було ще замало числом, дуже мало, і вони були чужинцями на ній,

13. І переходили від народу до народу, з царства до іншого племені,
14. Нікому не дозволяв ображати їх, і забороняв це чинити царям.
15. Не торкайтеся помазанців Моїх, і пророкам Моїм не чиніть лиха.
16. І прикликав голод на землю; кожне стебло хлібне винищив.
17. Послав перед ним чоловіка: в рабство продали Йосипа.
18. Закували в кайдани його ноги; залізо спізнала душа його,
19. Аж доки звершилося слово Його: Слово Господнє випробувало його.
20. Послав цар, і визволив його, володар народів, і дарував йому волю.
21. Настановив його господарем над домом своїм і управителем над всіма володіннями своїми,
22. Щоб він напучував вельможних його за своєю волею, і старшин його навчав мудрости.
23. Тоді прийшов Ізраїль до Єгипту, і переселився Яків на землю Хамову.
24. І вельми розмножив [Бог] народ Свій, і вчинив його сильнішим ворогів його.
25. Викликав у серці їхньому ненависть супроти народу Свого і хитрощі супроти служників Його.
26. Послав Мойсея, служника Свого, Аарона, котрого вибрав.
27. Вони показали між ними слова ознак Його і чудеса [Його] на землі Хамовій.
28. Послав п'їтму і вчинив морок, і не вчинили опору слову Його.
29. Перетворив на кров їхню воду, і виморив їхню рибу.
30. Земля їхня вчинила багато жаб [навіть] в опочивальні царів їхніх.
31. Він сказав, і з'явилися різні комахи, і комарі, на всі володіння їхні.
32. Замість дощу наслав на них град, спопеляючий вогонь на землю їхню.
33. І повибивав їхній виноград і фігові сади, і понищив дерева у володіннях їхніх.
34. Сказав, і налетіла сарана, і гусінь без ліку;
35. І пожерли всю траву на землі їхній, і поїли плоди у краї їхньому.
36. І уразив кожного первістка в краю їхньому, початок усієї сили їхньої.
37. І вивів [Ізраїльтян] із сріблом і золотом, і не було у колінах їхніх недужого.
38. Зрадив Єгипет виходові їхньому; бо страх від них запопав його.

39. Розпросторив хмарину, наче покривало [ім], і вогонь, щоб світити [ім] уночі.
40. Просили, і Він послав перепілок, і хлібом небесним насичував їх.
41. Розколов скелю, і потекла вода, потекла суходолом.
42. Бо пригадав Він святе слово Своє до Авраама, служника Свого,
43. І вивів народ Свій у radoщах, вибраних Своїх у веселощах.
44. І дав їм землю народів, і вони успадкували працю чужинців,
45. Щоб дотримувалися настанов Його і берегли закони Його. Алілуя!

ПСАЛОМ 105

1. Дякуйте Господові, бо Він щедрий, бо навіки милість Його.
2. Хто оповість про всі великі діла Господні і повідає про всю славу Його!
3. Блаженні, що пильнують суд і чинять правду о будь-якій порі.
4. Згадай про мене, Госпode, у приязні до народу Твого; відвідай мене порятунком Твоїм,
5. Щоб мені бачити благополуччя вибраних Твоїх, радіти радістю Твоєю, хвалитися зі спадком Твоїм.
6. Згрішили ми з батьками нашими, вчинили беззаконня, вчинили неправду.
7. Батьки наші в Єгипті не зрозуміли чудес Твоїх, не пам'ятали багато милостей Твоїх і збунтувалися біля моря, біля Червоного моря.
8. Але Він урятував їх заради ймення Свого, щоб показати могутність Свою.
9. Він заборонив морю Червоному, і воно висохло; і провів їх безоднями, як суходолом.
10. І врятував їх від руки ненависника, і визволив їх від руки ворога.
11. Води накрили ворогів їхніх, жодного з них не залишилося.
12. І повірили вони словам Його, [і] заспівали похвалу Йому.
13. [Але] невдовзі забули діяння Його, не діждалися Його волевиявлення;
14. Захопилися похотями в пустелі і спокушали Бога в незаселеній.
15. І Він виконав прохання їхнє, [але] послав виразку на душі їхні.
16. І позаздрили у таборі Мойсеєві [та] Ааронові, святому Господньому.
17. Розсілася земля і поглинула Датана, і накрила юрмище Авіронове.
18. І спалахнув огонь у юрмищі їхньому, і полум'я спопелило лиходіїв.

19. Виготовили теля біля Хориву і вклонилися виливаному ідолові.
20. І проміняли славу свою на зображення бика, що жує траву.
21. Забули Бога, Рятівника свого, що звершував визначне у Єгипті,
22. Дивовижне у краю Хамовому, страшне над морем Червоним.
23. І хотів понищити їх, якби Мойсей, вибраний Його, не став перед Ним у виломі, щоб відвернути гнів Його, щоб не понищив [їх] !
24. І зреклися вони землі жаданої, не вірили слову Його.
25. І ремствували в шатрах своїх, і нехтували голосом Господнім.
26. І підніс Він руку Свою на них, щоб повалити їх у пустелі,
27. Повалити насіння їхнє в народах і розпорошити їх по країнах.
28. Вони приліпилися до Ваал-Пеора і їли пожертви мертвим.
29. І дратували [Бога] вчинками своїми, і уразила їх виразка.
30. І постав Пінхас, і звершив суд, – і зупинилася ураза.
31. І [це] зараховано йому в праведність від роду й до роду навіки.
32. І прогнівали [Бога] над водою Мериви, і Мойсей зазнав лиха через них.
33. Бо вони завдали прикрости духові його, і він у гніві говорив устами своїми.
34. Не винищили народів, про котрих сказав їм Господь.
35. Але перемішалися з поганями і навчилися їхніх учинків.
36. Служили ідолам їхнім, [котрі] були для них пасткою.
37. І приносили синів своїх і доньок своїх у жертву демонам.
38. Проливали кров безневинну, кров синів своїх і доньок своїх, котрих приносили на жертву ідолам Ханаанським, – і опоганилася земля кров'ю.
39. Опоганювали себе вчинками своїми, і вчиняли блуд.
40. І спалахнув гнів Господній на народ Його, і став Йому огидним спадок Його.
41. І віддав їх в руки поганів, і ненависники їхні стали панувати над ними.
42. Вороги їхні завдали їм утисків, і вони упокорювалися під рукою їхньою.
43. Багато разів Він визволяв їх; а вони дратували [Його] упертістю своєю, і зазнавали приниження за беззаконня свої.
44. Але Він зважав на скорботу їхню, коли чув волення їхнє.

45. І згадував заповіта Свого з ними, і жалкував за вчинене за щедрою милістю Своею.
46. І пробуджував до них співчуття у всіх, хто полонив їх.
47. Урятуй нас, Господе, Боже наш, і збери нас від народів, щоб прославляти святе ймення Твоє, хвалитися Твоею славою.
48. Благословенний Господь, Бог Ізраїлів, од віку й до віку. І нехай скаже увесь народ: Амінь! Алілуя!

ПСАЛОМ 106

1. Прославляйте Господа, бо Він добрий, бо навіки милість Його!
2. Так нехай скажуть визволені Господом, котрих він визволив від руки ворога.
3. І зібрав з країн, зі сходу і заходу, від півночі і моря.
4. Вони блукали в пустелі безлюдними шляхами і не знаходили населеного міста;
5. Зазнали голоду і спраги, душа їхня знемагалася в них.
6. Але в скорботі своїй вони заволали до Господа, і Він визволив їх від лиха їхнього.
7. І повів їх надійним шляхом, щоб вони простували до велелюдного міста.
8. Нехай же прославляють Господа за милість Його і за дивовижні діяння Його для синів людських!
9. Бо Він погамував спраглу душу і душу голодну виповнив щедротами.
10. Вони сиділи в пільмі і в тіні смертній, скуті скорботою і залізом;
11. Бо не підкорялися словам Божим і нехтували волею Всевишнього.
12. Він упокорив серце їхнє роботою; вони спіткнулися, і ніхто не допоміг.
13. Але заволали до Господа у скорботі своїй, і Він вирятував їх од лиха їхнього;
14. Вивів їх із пільми і тіні смертної, і розбив їхні кайдани.
15. Нехай же прославляють Господа за милість Його; за дивовижні діяння Його для синів людських!
16. Бо Він зруйнував мідні брами і засуви залізні злавав.
17. Нерозважливі страждали за беззаконні шляхи свої і за неправду свою;
18. Од всілякої їжі одверталася душа їхня, і вони наближалися до брами смерти.
19. Але заволали вони до Господа у скорботі своїй, і Він вирятував їх від лиха їхнього;
20. Послав слово Своє і уздоровив їх, визволив їх від могил їхніх.

21. Нехай же прославляють Господа за милість Його і за дивовижні діяння Його для синів людських!
22. Нехай приносять Йому пожертву хвали і нехай звіщають про діяння Його у співах!
23. Ті, що відходять на кораблях у море, а також ті, що вчиняють справи на великих водах,
24. Бачать діяння Господа і чудеса Його у глибинах:
25. Він скаже – і постане буряний вітер, і високо здіймає хвилі Його.
26. Злітають до небес, і падають у безодні; душа їхня танула від лиха.
27. Вони крутяться і хитаються, мов п'яні, і вся мудрість їхня щезає.
28. Але заволали до Господа у скорботі своїй, і Він вивів їх з лиха їхнього.
29. Він перетворює бурю на тишу, і хвилі замовкають.
30. І радіють, що вони затихли, і Він приводить їх до бажаної пристані.
31. Нехай же прославляють Господа за милість Його і за дивовижні діяння Його для синів людських!
32. Нехай звеличують Його у зібранні народному і нехай прославляють Його на сході старшини.
33. Він перетворює ріки на пустелі, а джерела води – на суходіл.
34. Землю плодючу – на солончаки, за безчестя тих, що живуть на ній.
35. Він перетворює пустелю на озеро і землю безводну – на джерела води;
36. І оселяє там – таки голодних, і вони розбудовують місто для прожиття;
37. Засівають поля, насаджують виноградники, котрі приносять їм щедрі плоди,
38. Він благословляє їх, і вони вельми розмножуються, і худобу їхню не зменшує.
39. А змаліли вони і впали від пригноблення, лихоліття і скорботи;
40. Він виливає безчестя на князів і залишає їх блукати в пустелі, де немає шляхів.
41. А вбогого вирятовує з біди і примножує його рід, мов отару овець.
42. Праведники бачать це і радіють, а всіляке безчестя замикає уста свої.
43. Хто мудрий, той завважить це і зрозуміє милість Господню.

ПСАЛОМ 107

1. Пісня; Псалом Давидів;

2. Готове серце моє, Боже; буду співати і оспівувати у славі моїй.
3. Підведися, псалтире і гусла! Я [теж] підведуся вдосвіта.
4. Буду прославляти Тебе, Господе, поміж народами; буду оспівувати Тебе серед племен.
5. Бо вище небес милість Твоя і до хмарин істина Твоя.
6. Будь звеличений понад небесами, Боже; понад усією землею [нехай лине] слава Твоя,
7. Щоби визволилися улюблені Твої; врятуй правицею Твою і почуй мене.
8. Бог сказав у святості Своїй: Переможу, поділю Сихем і долину Суккотську помір'ю.
9. Мій Гілеад, Мій Манасія, Єфрем – фортеця голови Моєї, Юда – Законодавець Мій.
10. Моав – чаша Моя для миття, на Едома простягну чобота Мого, над землею филистимською вигукувати буду.
11. Хто заведе мене у фортечне місто? Хто доведе мене до Едома?
12. Чи не Ти, Боже, [Котрий] відкинув нас, і не виходиш, Боже, з військом нашим?
13. Надай нам допомогу у тіснотах, бо захист людський марний.
14. З Богом ми виявимо силу; Він потопче ворогів наших.

ПСАЛОМ 108

Диригентові хору. Псалом Давидів.

1. Боже похвали моєї! Не мовчи.
2. Бо розтулилися на мене уста лиходіїв і уста підступні; говорять зі мною язиком брехливим.
3. Звідусіль оточують мене словами ненависті, озброюються супроти мене без причини.
4. За любов мою вони ворогують на мене, а я молюся.
5. Віддячують мені за добро злом, за любов мою – ненавистю.
6. Постав над ним лиходія, і сатана нехай стане по праву руку від нього.
7. Коли буде судитися, нехай вийде звинуваченим, і молитва його нехай буде гріхом.
8. Нехай дні його будуть короткими, і маєток його нехай забере інший.
9. Діти його нехай будуть сиротами, і дружина його – вдовою.
10. Нехай поневіряються його діти і жебракують, і просять [хліба] з руїн своїх.
11. Нехай відбере лихвар усе, що в нього є, і нехай чужі розкрадуть працю його.

12. Нехай не буде співчутливого до нього, нехай не буде такого, що милує сиріт його;
13. Нехай будуть нащадки його на загибель, і нехай витреться ім'я їхнє в прийдешньому роді.
14. Нехай буде пригадане перед Господом беззаконня батьків його, і гріх матері його нехай не зітреться.
15. Нехай будуть вони завжди перед Господом, і нехай знищить Він пам'ять їхню на землі.
16. За те, що він забув надавати милість, але переслідував чоловіка бідного, і вбогого, і засмученого серцем, щоб умертвити його.
17. Як полюбив прокляття, – воно й прийде на нього; не захотів благословення – воно й відійде од нього.
18. Як одягнувся прокляттям, наче ризою, і нехай увійде воно, наче вода, у нутрощі його, і, немов елей, у кістки його.
19. Нехай буде воно йому, мов одежа, в котру він одягається, і неначе пояс, котрим завжди оперізується.
20. Така заплата від Господа ворогам моїм і тим, що говорять лихе на мою душу.
21. А зі мною, Госпode, Госпode, чини заради ймення Твого: бо щедра милість Твоя; врятуй мене.
22. Бо я бідний і вбогий, і серце моє в ранах у мені.
23. Я щезаю, мов тінь, що відходить; проганяють мене, мов сарану.
24. Коліна мої знесилені від посту, і тіло моє виснажилося.
25. Я став для них посміховиськом; забачивши мене, – хитають головами.
26. Допоможи мені, Госпode, Боже мій; урятуй мене за милістю Твою.
27. Нехай спізнають, що це – Твоя рука, і що Ти, Госпode, вчинив це.
28. Вони проклинають, а Ти благослови; вони повстають, але будуть посоромлені; а служник Твій нехай звеселиться.
29. Нехай одягнуться супротивники мої безчестям і, немов одежею, покриються соромом своїм.
30. Тоді я голосно прославлятиму Господа устами своїми, і серед багатьох прославлятиму Його.
31. Бо Він стоїть праворуч бідного, щоб урятувати його від тих, що засуджують душу його.

ПСАЛОМ 109

1. Сказав Господь Господові моему: сиди праворуч Мене, аж доки покладу ворогів Твоїх до підніжжя ніг Твоїх.
2. Берло сили Твоєї пошле Господь із Сіону; пануй поміж ворогів Твоїх.
3. У день сили Твоєї народ Твій готовий в оздобах святині; з лона [раніше] вранішньої зорі, наче росу, Я породив Тебе.
4. Присягався Господь і не буде каятися: "Ти священик навіки за чином Мелхиседека".
5. Господь праворуч Тебе. Він у день гніву Свого уразить царів.
6. Звершить суд над народами, виповнить [землю] трупами, подолає голову в країнах численних.
7. Із потоку на шляху буде пити, і тому піднесе голову.

ПСАЛОМ 110

1. Прославляю [Тебе], Господе, всім серцем [моїм] на раді праведних і в зібранні.
2. Великі діяння Господні, бажані для всіх, що люблять їх.
3. Діяння Його – слава і краса, і правда Його буде вічно.
4. Незабутніми вчинив Він чудеса свої, милостивий та виповнений співчуттям Господь.
5. Поживу дає тим, що бояться Його; вічно пам'ятає заповіта Свого.
6. Силу діянь Своїх з'явив Він народові Своему, щоб дати йому спадок поганів.
7. Діяння рук Його істина і суд; всі заповіді Його безпомилні,
8. Несхитні навіки і віки, засновані на істині і правоті.
9. Визволення послав Він народові Своему; заповідав навіки заповіта Свого, святе і грізне ймення Його!
10. Початок мудрости – страх Господній; розуміння добре у тих, хто виконує [заповіді Його]. Хвала Йому линутиме вічно.

ПСАЛОМ 111

1. Блаженний муж, що боїться Господа і вельми радіє у заповідях Його.
2. Міцним буде на землі насіння його; рід праведних благословиться.
3. Достаток і багатство в домі його, і правда його буде вічно.
4. У пільмі сходить світло правим; добрий він, і милосердний, і виповнений співчуттям і праведністю.
5. Добрий чоловік милує і позичає; він надасть певність словам своїм на суді.

6. Він ніколи не захитається; у вічній пам'яті буде праведник.
7. Не злякається лихої обмови; серце його міцне, сподіваючись на Господа.
8. Утвержене серце його; він не злякається, коли гляне на ворогів своїх.
9. Він розтратив, роздав убогим; правда його є завжди; ріг його піднесеться у славі.
10. Лиходій побачить [це], і буде вражений, заскрегоче зубами своїми і розтане. Бажання лиходіїв загине.

ПСАЛОМ 112

1. Хваліть, служники Господні, хваліть ймення Господнє.
2. Нехай буде ймення Господнє благословенним віднині й навіки.
3. Від сходу сонця до заходу [нехай] прославляється ймення Господнє.
4. Високий над усіма народами Господь; над небесами слава Його.
5. Хто, як Господь, Бог наш, Котрий, живучи на висоті,
6. Нахилиється, щоб дивитися на небо і на землю;
7. Із пороку підводить бідного, із сміття підносить убогого.
8. Щоби посадити його з князями, з князями народу Його;
9. Неплідну оселяє в дім матір'ю, що радіє за дітей! Алілуя!

ПСАЛОМ 113

1. Коли вийшов Ізраїль з Єгипту, дім Якова – з народу чужинського,
2. Юда був святинею Його, а Ізраїль – володінням Його.
3. Море побачило і побігло; Йордан завернув назад.
4. Гори стрибали, як баранці, і пагорби, мов ягнята.
5. Що з тобою, море, що ти побігло, і [з тобою], Йордане, що ти завернув назад?
6. Що ви стрибаєте, гори, як баранці, і ви, пагорби, немов ягнята?
7. Перед лицем Господнім тремти, земле, перед лицем Бога Якового,
8. Що перетворює скелю на озеро води, і камінь – на джерело водяне.
9. Не нам, Госпode, не нам, але йменню Твоєму дай славу, заради милости Твоєї, заради істини Твоєї.
10. Нащо поганам казати: Де ж їхній Бог?

11. Бог наш на небесах; творить усе, чого бажає.
12. А їхні ідоли – срібло і золото, справа рук людських.
13. Є в них уста, але не озиваються, є в них очі, але не бачать.
14. Є в них вуха, але нечують; є в них ніздрі, але не відчують;
15. Є в них руки, але не тримають; є в них ноги, але не ходять; і вони не озиваються голосом горла свого.
16. Схожими на них будуть ті, що вчиняють їх, і всі, що сподіваються на них.
17. Ізраїлю! Сподівайся на Господа: Він – наша допомога і щит.
18. Оселе Ааронова! Сподівайся на Господа: Він – наша допомога і щит.
19. Ті, що бояться Господа! Сподівайтесь на Господа: Він – наша допомога і щит.
20. Господь пам'ятає нас, благословляє [нас], благословляє дім Ізраїлів, благословляє дім Ааронів;
21. Благословляє тих, що бояться Господа, малих з великими.
22. Нехай же додасть вам Господь ще і ще, вам і дітям вашим.
23. Благословенні ви Господом, що утворив небо і землю.
24. Небо – небеса Господові, а землю – Він дав синам людським.
25. Не мертві хвалитимуть Господа, ані всі ті, що сходять у місце мовчання;
26. Але ми будемо благословляти Господа віднині і наповік. Алілуя.

ПСАЛОМ 114

1. Я люблю Господа, бо Він почув голос мій, благаання мое.
2. Нахилив до мене вухо Своє, а тому буду прикликати [Його] у всі дні мої.
3. Запопали мене хворощі смертельні, страждання пекельні знайшли мене; я зустрів тісноти і скорботи.
4. Тоді прикликав я ймення Господнє: Господе! Визволи душу мою!
5. Милостивий Господь і праведний, милосердний Бог наш.
6. Береже Господь простодушних: я знесилів, і Він допоміг мені.
7. Повернися, душе моя, до спокою твого; бо Господь ошчасливив тебе.
8. Ти захистив душу мою від смерті, очі мої – від сліз і ноги мої – від падіння.

9. Буду ходити перед Господом на землі живих.

ПСАЛОМ 115

1. Я вірив, а тому казав: Я вельми пригнічений.
2. Я сказав у квапливості моїй: Кожна людина – брехлива.
3. Чим поверну Господові за всі щедроти Його для мене?
4. Чашу спасіння прийму і ймення Господнє прикличу.
5. Обітниці мої віддам Господові перед усім народом Його.
6. Дорога в очах Господніх смерть святих Його.
7. О, Господе! Я служник Твій, я служник Твій і син служниці Твоєї; Ти розірвав кайдани мої.
8. Тобі принесу пожертву хвали і ймення Господнє прикличу.
9. Обітниці мої віддам Господові перед усім народом Його,
10. На подвір'ях дому Господнього, осередь Тебе, Єрусалиме! Алілуя.

ПСАЛОМ 116

1. Хвалить Господа, всі народи, прославляйте Його, всі племена;
2. Бо велика милість Його до нас, й істина Господня навіки. Алілуя.

ПСАЛОМ 117

1. Дякуйте Господові, бо Він добрий, бо навіки милість Його.
2. Нехай скаже нині Ізраїль: Бо навіки милість Його.
3. Нехай скаже нині дім Ааронів: Бо навіки милість Його.
4. Нехай скажуть нині ті, що бояться Господа: Бо навіки милість Його.
5. Із тіснот озвався я до Господа, – і зачув мене і на просторі місце [вивів мене] Господь.
6. Господь за мене, не злякаюся: що вчинить мені людина?
7. Господь мені помічник: буду дивитися на ворогів моїх.
8. Краще сподіватися на Господа, аніж покладатися на людину.
9. Краще сподіватися на Господа, аніж покладатися на князів.
10. Усі народи оточили мене, але йменням Господнім я подолаю їх.

11. Обступили мене, оточили мене, але йменням Господнім я подолаю їх.
12. Оточили мене, мов бджоли, і загасли, мов огонь у терні; йменням Господнім я подолаю їх.
13. Дошкульно штовхнули мене, щоб я упав, але Господь підтримав мене.
14. Господь сила моя і пісня, Він учинився моїм порятунком.
15. Голос радості і рятунку в оселях праведників: правиця Господня утворює силу!
16. Правиця Господня висока, правиця Господня утворює силою!
17. Не помру, але буду жити і звіщати діяння Господні.
18. Суворо виправив мене Господь; але смерті не віддав мене.
19. Відченить мені брами праведности; увійду в них, прославлю Господа.
20. Ось брама Господа; праведні увійдуть до неї.
21. Прославляю Тебе, що Ти почув мене і вчинився моїм спасінням.
22. Камінь, котрим знехтували будівничі, учинився наріжним.
23. Це – від Господа, і є дивовижним в очах наших.
24. Цей день витворив Господь: порадіймо і потішмося в нім!
25. О, Господе, врятуй! О, Господе, допоможи! Благаю, посприйй же!
26. Благословений, що приходить в ім'я Господнє! Благословляємо вас із дому Господнього,
27. Бог – Господь, і осяяв нас; в'яжіть мотузками пожертву, [ведіть] до рогів жертovníка.
28. Ти – Бог мій; буду славити Тебе; Ти – Бог мій: буду звеличувати Тебе.
29. Прославляйте Господа, бо Він добрий, бо навіки милість Його.

ПСАЛОМ 118

1. Блаженні ті, що їхні шляхи бездоганні, що ходять за законом Господнім.
2. Блаженні ті, що Його одкровення пильнують, і всім серцем шукають Його.
3. Вони не чинять беззаконня, вони ходять шляхами Його.
4. Ти заповідав настанови Твої пильнувати неухильно.
5. О, якби шляхи мої були певними до дотримання настанов Твоїх!
6. Тоді я не осоромився б, споглядаючи на всі заповіді Твої;

7. Я прославляв би Тебе у щирості серця, навчаючись присудів правди Твоєї.
8. Буду пильнувати настанови Твої; не залишай мене назовсім.
9. Як юнакові утримувати в чистоті шлях свій? Пильнувати за собою згідно зі словом Твоїм.
10. Усім серцем моїм шукаю Тебе, не дай мені відхилитися од заповідей Твоїх.
11. У серці моєму утаємничив я слово Твоє, щоб не грішити перед Тобою.
12. Благословений Ти, Господе! Навчи мене настанов Твоїх.
13. Устами моїми звіщав я всі присуди уст Твоїх.
14. На шляхах одкровень Твоїх я радію, більше, ніж за всіяке багатство.
15. Про заповіді Твої я в роздумах і оглядаю шляхи Твої.
16. Наставами Твоїми втішаюся; не забуваю слова Твого.
17. Покажи милість служникові Твоєму, і буду жити і берегти слово Твоє.
18. Відкрий очі мої, аби побачити чудеса закону Твого.
19. Чужинець я на землі; не утаємничуй від мене заповідей Твоїх.
20. Знемогла душа моя від жадання присудів Твоїх о будь-якій порі.
21. Ти упокорив гордих, проклятих, що ухиляються від заповідей Твоїх.
22. Звільни мене від обмови і ганьби, бо я дотримуюся одкровень Твоїх.
23. Князі сидять і змовляються супроти мене; а служник Твій у роздумах про настанови Твої.
24. Одкровення Твої – втіха мені, порадики мої.
25. Душа моя повалена в порох; оживи мене за словом Твоїм.
26. Оголосив я шляхи мої, і Ти почув мене; навчи мене настанов Твоїх.
27. Учини так, щоб я розумів шлях повелінь Твоїх, і буду в роздумах про дива Твої.
28. Душа моя тане від скорботи: зміцни мене за словом Твоїм.
29. Відверни од мене шлях неправди і закона Твого даруй мені.
30. Я вибрав шлях істини, поставив перед собою присуди Твої.
31. Я приліпився до одкровень Твоїх, Господе, не осором мене.
32. Потечу шляхом заповідей Твоїх, коли Ти розшириш серце моє.

33. Покажи мені, Господе, шлях настанов Твоїх, і я буду керуватися ним до кінця.
34. Поклади мені на розум, і я буду пильнувати закона Твого і берегти його всім серцем.
35. Постав мене на стежку заповідей Твоїх, бо я зажадав її.
36. Прихили серце моє до одкровень Твоїх, а не до наживи.
37. Відверни очі мої, щоб не бачити марноти; оживляй мене на шляху Твоїм.
38. Утверди слово Твоє служникові, заради благословення перед Тобою.
39. Відверни наклепи на мене, котрих я боюся, бо присуди Твої милостиві.
40. Ось, я зажадав наказів Твоїх; оживляй мене правдою Твоєю.
41. Нехай же прийдуть до мене милості Твої, Господе, порятунок Твій за словом Твоїм.
42. І я дам відповідь наклепникові моєму, бо покладаюся на слово Твоє.
43. Не відбирай назовсім від уст моїх слова істини, бо я покладаюся на присуди Твої;
44. І буду пильнувати закона Твого завжди, навіки вічні.
45. Буду ходити в свободі, бо я шукав наказів Твоїх.
46. Буду оповідати про одкровення Твої перед царями, і не осоромлюся.
47. Буду тішитися заповідями Твоїми, котрі полюбив.
48. Руки мої буду простягати до заповідей Твоїх, і роздумувати про настанови Твої.
49. Пригадай слово Твоє до служника Твого, на яке Ти наказав покладатися.
50. Це – втіха у лихоліття моє, що слово Твоє оживляє мене.
51. Горді вельми збиткувалися наді мною, але я не ухилився від закону Твого.
52. Пригадував присуди Твої, Господе, одвіку, і тішився,
53. Жах виповнює мене, як бачу лиходіїв, що залишають закона Твого.
54. Настанови Твої були піснями моїми на місцях мандрівок.
55. Уночі пригадував я ймення Твоє, Господе, і пильнував закона Твого.
56. Він став моїм, бо наказа Твого пильную.
57. Спадок мій, Господе, сказав я, – дотримуватися слів Твоїх.
58. Благов я Тебе всім серцем: Помилуй мене за словом Твоїм.
59. Роздумував про шляхи мої і завертав ступні мої до одкровень Твоїх.

60. Поспішав і не барився дотримуватися заповідей Твоїх.
61. Тенета лиходіїв мене оточили; але я не забував закону Твого.
62. Опівночі підводився прославляти Тебе за праведні присуди Твої.
63. Спільник я всім, хто боїться Тебе і пильнує накази Твої.
64. Милістю Твоєю, Господе, виповнена земля: навчи мене настанов Твоїх.
65. Добро вчинив Ти служникові Твоєму, Господе, за словом Твоїм.
66. Доброго розуму і веденню навчи мене; бо заповідям Твоїм я вірю.
67. Доки не зазнав страждань, – я блукав; а нині слово Твоє пильную.
68. Добрий і щедрий Ти – навчи мене настанов Твоїх.
69. Горді виплітають на мене неправду; а я буду всім серцем пильнувати накази Твої.
70. Узялося жиром серце їхнє, мов лоєм; а я законом Твоїм утішаюся.
71. Добре мені, що я постраждав, щоб навчитися настанов Твоїх.
72. Закон уст Твоїх для мене важить більше, аніж тисячі золота і срібла.
73. Руки Твої утворили мене і зміцнили мене; доброму розумові навчи мене, і навчуся заповідей Твоїх.
74. Хто боїться Тебе, побачать мене і зрадіють, що я покладаюся на слово Твоє.
75. Знаю, Господе, присуди Твої праведні; і за [Твоєю] справедливістю Ти покарав мене.
76. Молю тебе, нехай же милість Твоя буде втіхою моєю, за словом Твоїм до служника Твого.
77. Нехай прийде до мене ласкаве милосердя Твоє; і я буду жити; бо закон Твій – втіха моя.
78. Нехай зазнають сорому горді; бо мене пригнічують несправедливо; я роздумую про накази Твої.
79. Нехай звернуться до мене ті, що бояться Тебе і відають одкровення Твої.
80. Нехай буде серце моє чистим в устах Твоїх, щоб я не осоромився.
81. Душа моя знемагає за спасінням Твоїм; покладаюся на слово Твоє.
82. Сліпнуть очі мої в пошуках слова Твого; я кажу: Коли Ти потішиш мене?
83. Я став, наче бурдюк у диму; [але] настанов Твоїх не забув.
84. Скільки днів служника Твого? Коли звершиш суд над гнобителями моїми?

85. Яму викопали мені пихаті супроти законів Твоєму.
86. Усі заповіді Твої – істина; несправедливо переслідують мене; допоможи мені.
87. Замалим життя мене не позбавили, але я не залишив наказів Твоїх.
88. За милістю Твоєю оживляй мене, і буду пильнувати одкровення уст Твоїх.
89. Навіки, Господе, слово Твоє утверджене на небесах.
90. Істина Твоя – від роду й до роду. Ти поставив землю, і вона стоїть.
91. За ухвалою Твоєю все стоїть донині; бо все служить Тобі.
92. Якби не закон Твій був розрадою мені, загинув би я у недолі своїй.
93. Повік не забуду наказів Твоїх, бо ними Ти оживляєш мене.
94. Твій я – врятуй мене; бо я шукав одкровенень Твоїх.
95. Лиходії підстерігають мене, щоб забити; [а] я заглиблююся в одкровення Твої.
96. Я бачив межу всілякої досконалости; [але] Твоя заповідь невимірно ширша.
97. Як люблю я закона Твого! Цілісінький день роздумую про нього.
98. Заповіддю Твоєю учинив Ти мене мудрішим від ворогів моїх; бо вони завжди зі мною.
99. Я став розумніший від усіх навчителів моїх; бо роздумую про одкровення Твої.
100. Я знаю більше від похилих (людей); бо накази Твої пильную.
101. Від усілякого злого шляху я притримую ноги мої, щоб пильнувати слово Твоє.
102. Від присудів Твоїх не ухиляюся, бо Ти навчаєш мене.
103. Які солодкі слова Твої для піднебіння мого! Кращі від меду устам моїм.
104. Наказами Твоїми я надбав доброго розуму; а тому ненавиджу будь-який шлях неправди.
105. Слово Твоє – світильник нозі моїй і світло стежці моїй.
106. Я присягався пильнувати праведні присуди Твої, і виконаю.
107. Вельми пригнічений я, Господе; оживи мене за словом Твоїм.
108. Хай буде воля Твоя, Господе, прийняти добровільну пожертву уст моїх, і присудів Твоїх навчи мене.
109. Життя моє постійно в руці моїй, але закона Твого не забуваю.
110. Лиходії поставили тенета на мене, але я не ухилився від наказів Твоїх.

111. Одкровення Твої я прийняв, як спадок, навіки, бо вони – радість серця мого.
112. Я прихилив серце моє до виконання настанов Твоїх навіки, – до кінця.
113. Марні помисли [людські] ненавиджу, а закона Твого люблю.
114. Ти – оборона моя і щит мій; на слово Твоє сподіваюся.
115. Відступіться од мене, лиходії; і буду пильнувати заповіді Бога мого.
116. Зміцни мене за словом Твоїм, і буду жити; не осором мене в надії моїй.
117. Підтримай мене, і врятуюся; і в заповіді Твої буду заглиблюватися постійно.
118. Усіх, що не пильнують заповідей Твоїх, Ти позбавляєш влади, бо хитрощі їхні – неправда.
119. [Як] жужель, відкидаєш Ти всіх лиходіїв землі, тому я полюбив одкровення Твої.
120. Тремтить від страху Твого плоть моя, і присудів Твоїх я боюся.
121. Я звершував суд і правду; не віддай мене переслідувачам моїм.
122. Захисти служника Твого на добро [йому], щоб не гнітили мене пихаті.
123. Загасають очі мої, наджидаючи порятунку Твого і слова правди Твоєї.
124. Учини зі служником Твоїм за милістю Твоєю, і настанов Твоїх навчи мене.
125. Я служник Твій: доброго розуму навчи, і пізнаю одкровення Твої.
126. Час Твій, Господе, дій! Бо закона Твого зневажили.
127. А я люблю заповіді Твої більше від золота, і золота чистого.
128. Усі накази Твої, всі визнаю справедливими; будь-який шлях неправди ненавиджу.
129. Дивовижні одкровення Твої; а тому пильнує їх душа моя.
130. Одкровення слів Твоїх просвітлює, навчає доброму розумові простих.
131. Уста мої відкриваю і зітхаю; бо заповідей Твоїх прагну.
132. Подивися на мене і помилуй мене, як чиниш із тими, що люблять ймення Твоє.
133. Зміцни ступні мої в слові Твоєму і не дай оволодіти мною жодному беззаконню.
134. Визволи мене від пригноблення людського, і буду пильнувати заповіді Твої.
135. Освітлюй служника Твого світлом лиця Твого і навчи мене настанов Твоїх.
136. З очей моїх біжать потоки води, бо не пильнують закону Твого.
137. Праведний Ти, Господе, і справедливі присуди Твої.

138. Одкровення Твої, котрі Ти заповідав, – правда і досконала істина.
139. Прагнення моє виснажує мене, бо вороги мої забули слова Твої.
140. Слово Твоє вельми чисте, і служник Твій полюбив його.
141. Замалий я і нікчемний, [але] заповідей Твоїх не забуваю.
142. Правда Твоя – правда вічна, і закон Твій – істина.
143. Скорбота і горе запопали мене; а заповіді Твої – розрада мені.
144. Правда одкровень твоїх вічна: доброму розумові навчи мене, і буду жити.
145. Волаю всім серцем [моїм] : Почуй мене, Госпode, і пильнуватиму заповіді Твої.
146. Прикликаю Тебе; врятуй мене, і буду пильнувати одкровення Твої.
147. Випереджаю досвіток і благаю; на слово Твоє сподіваюся.
148. Очі мої випереджають [вранішню] сторожу, щоб мені заглиблюватися в слово Твоє.
149. Почуй голос мій за милістю Твоєю, Госпode, за присудом Твоїм оживи мене.
150. Наблизилися ті, що змовляються лукаво; задалеко вони від закону Твого.
151. Близький Ти, Госпode, і всі заповіді Твої істина.
152. Віддавна спізнав я одкровення Твої, що Ти утвердив їх навіки.
153. Поглянь на бідування моє і визволи мене; бо я не забуваю закону Твого.
154. Постань за справу мою і захисти мене; за словом Твоїм оживи мене.
155. Далеко від лиходіїв порятунок, бо вони настанов Твоїх не шукають.
156. Величні та милосердні щедроти Твої, Госпode; за присудом Твоїм оживи мене.
157. Багато у мене переслідувачів і ворогів; [але] від одкровень Твоїх я не відхиляюся.
158. Бачу відступників і сумую, бо вони не пильнують слова Твого.
159. Дивися, як я люблю заповіді Твої; за милістю Твоєю, Госпode, оживи мене.
160. Підвалина слова твого – істина, і вічний всілякий присуд правди Твоєї.
161. Князі гонять мене без провини; але серце моє боїться слова Твого.
162. Радію я словом Твоїм, немов той, що дістав значний прибуток.
163. Ненавиджу неправду і гидую нею; а закона Твого люблю.
164. Сім разів на день прославляю Тебе за присуди правди Твоєї.

165. Великий мир у тих, що люблять закона Твого, і не відають вони спотикання.
166. Сподіваюся на порятунок Твій, Господе, і заповіді Твої виконую.
167. Душа моя пильнує одкровення Твої, і я люблю їх безмежно.
168. Пильную заповіді Твої і одкровення Твої, бо всі шляхи мої перед Тобою.
169. Нехай наблизиться благання моє перед лице Твоє, Господе; за словом Твоїм доброму розумові навчи.
170. Нехай постане благання моє перед лицем Твоїм, за словом Твоїм визволи мене.
171. Уста мої вимовлять похвалу, коли Ти навчиш мене заповідей Твоїх.
172. Язык мій виголосить слово Твоє; бо всі заповіді Твої праведні.
173. Нехай буде рука Твоя на поміч мені, бо я накази Твої вибрав.
174. Жадаю рятунку Твого, Господе, і закон Твій – розрада мені.
175. Нехай живе душа моя і прославляє Тебе, і присуди Твої нехай допомагають мені.
176. Я заблукав, як вівця загублена: пошукай служника Твого; бо я заповідей Твоїх не забув.

ПСАЛОМ 119

1. До Господа звернувся я в скорботі моїй, і Він почув мене.
2. Господе! Захисти душу мою від уст брехливих, від язика лукавого.
3. Що дасть тобі і що додасть тобі язык лукавий?
4. Витончені стріли сильного, з палаючими жаринами ялівцевими.
5. Горе мені, що я перебуваю у Мешеху, живу біля шатрів Кедарських.
6. Довго жила душа моя з тими, що ненавидять мир.
7. А я мирний: та лише озвуся, вони – за війну.

ПСАЛОМ 120

1. Підводжу очі свої на гори, звідки прийде допомога мені?
2. Допомога моя від Господа, що утворив небо і землю.
3. Не дасть Він захитатися нозі твоїй, не задрімає охоронець твій.
4. Не дрімає і не спить охоронець Ізраїля.
5. Господь – оборона твоя; Господь – тінь твоя по праву руку твою.

6. Удень сонце не вразить тебе, ані місяць уночі.
7. Господь збереже тебе від усілякого зла; збереже душу твою [Господь].
8. Господь буде охороняти вихід твій і вхід твій віднині й довіку.

ПСАЛОМ 121

1. Вельми зрадів я, коли сказали мені: Ходімо в дім Господній.
2. Ось, стоять ноги наші у брамах твоїх, Єрусалиме, –
3. Єрусалим, збудований як місто, злите в одне ціле;
4. Куди сходять коліна, коліна Господні, за Ізраїлевим законом, щоб прославляти ймення Господнє.
5. Там стоять престоли суду, престоли дому Давидового.
6. Благайте миру Єрусалимові: нехай щасливими будуть ті, що люблять тебе!
7. Нехай буде мир у мурах твоїх, і безпека в палатах твоїх!
8. Заради братів моїх і близьких моїх кажу я: Мир тобі!
9. Заради дому Господа, Бога нашого, бажаю тобі добра.

ПСАЛОМ 122

1. Погляд очей моїх до Тебе, що живеш на небесах!
2. Ось, як очі рабів [звернені] на руку панів їхніх, як очі рабині – на руку її пані, отак очі наші – до Господа, Бога нашого, аж доки Він помилує нас.
3. Помилуй нас, Госпode, помилуй нас; бо доволі ми насичувалися презирством.
4. Доволі насичена душа наша наклепами від пихатих і приниженням від гордих.

ПСАЛОМ 123

1. Якби не Господь був з нами, – нехай скаже Ізраїль, –
2. Якби не Господь був з нами, коли повстали супроти нас люди,
3. То живими вони проковтнули б нас, коли спалахнула лють їхня на нас;
4. Води поглинули б нас, потік пройшов би понад душею нашою;
5. Пронеслися б понад душею нашою води бурхливі.
6. Благословенний Господь, Котрий не дав нас на здобич зубам їхнім!

7. Душа наша визволилась, мов птаха, з тенет ловців; тенета розірвані, і ми визволилися.
8. Допомога наша у йменні Господа, що витворив небо і землю.

ПСАЛОМ 124

1. Той, що сподівається на Господа, як гора Сіон, не захитається, буде жити вічно.
2. Гори довкола Єрусалиму, а Господь – довкола народу Свого віднині й навіки.
3. Бо не залишить [Господь] жезла лиходіїв над жеребом праведних, щоб праведні не простягли рук своїх до беззаконня.
4. Нашедрюй, Госпode, добрим і правдивим у серцях своїх.
5. А тих, що збочили на криві стежини свої, нехай залишить Господь ходити з тими, що вчиняють беззаконня. Мир на Ізраїля!

ПСАЛОМ 125

1. Коли повертав Господь сіонських бранців, ми неначе сон бачили уві сні.
2. Тоді уста наші були виповнені веселощами, і язик наш – співом; тоді поміж народами гомоніли: Величне витворив Господь над ними!
3. Величне витворив Господь над нами: ми втішалися.
4. Поверни, Госпode, бранців наших, як потоки на південь.
5. Ті, що сіяли в сльозах, будуть жати з радістю.
6. Той, що з плачем ніс мірку насіння, повернеться з радістю, несучи снопи свої.

ПСАЛОМ 126

1. Якщо Господь не спорудить дому, марно працюють будівничі його; якщо Господь не захистить міста, даремно пильнує сторожа.
2. Дарма ви вранці підводитеся, допізна просиджуєте, їсте хліб смутку, в той час, коли улюбленому своєму Він дає сон.
3. Ось спадок від Господа: діти; нагорода від Нього – плід лона.
4. Як стріли в руці вояка, так сини молоді.
5. Щасливий чоловік, котрий виповнив ними сагайдака свого! Не залишаться вони в соромі, коли будуть розмовляти з ворогами у брамах.

ПСАЛОМ 127

1. Блаженний кожний, що боїться Господа і ходить шляхами Його!

2. Ти будеш їсти від праці рук твоїх і щасливий ти, і добро тобі!
3. Дружина твоя, мов плідна лозина, в домі твоєму; сини твої, мов паростки оливи, довкола столу твого.
4. Отак благословиться чоловік, що боїться Господа!
5. Благословить тебе Господь із Сіону, і побачиш добробут Єрусалиму упродовж усіх днів життя твого.
6. Побачиш синів у синів твоїх. Мир на Ізраїля!

ПСАЛОМ 128

1. Багато завдавали мені утисків од юности моєї, – нехай скаже Ізраїль;
2. Багато завдавали мені утисків од юности моєї, але не подужали мене.
3. На хребті моєму орали плугатарі, прокладали довгі борозни свої.
4. Але Господь праведний; Він розтяв кайдани лиходіїв.
5. Нехай осоромляться і повернуть назад всі, що Сіона ненавидять.
6. Нехай стануть, мов трава на дахах, котра передніше, аніж виросте, висихає,
7. Котрою жнець не виповнить руки свої, а в'язальник снопів – жмені своєї;
8. І перехожі мимо не скажуть: Благословення Господнє на вас; благословляємо вас йменням Господнім!

ПСАЛОМ 129

1. Із глибини волаю до Тебе, Господе!
2. Господе! Зачуй голос мій. Нехай будуть вуха Твої уважні до голосу благань моїх.
3. Якщо Ти, Господе, будеш помічати беззаконня, – Господе, хто устоїть?
4. Але в Тебе прощення, нехай вельми бояться Тебе.
5. Сподіваюся на Господа, сподівається душа моя; на слово Його покладаюся.
6. Душа моя [виглядає] Господа ревніше, аніж сторожа – ранку, ревніше, аніж сторожа – ранку.
7. Нехай сподівається Ізраїль на Господа, бо в Господа милість і велике у Нього визволення.
8. І Він визволить Ізраїля від усіх його злочинів.

ПСАЛОМ 130

1. Господе! Не виповнювалося пихою серце моє, і не підносилися очі мої, і я не брав участі у великому і для мене недосяжному.

2. Чи не упокорював я і чи не заспокоював душі моєї, мов дитя, відлучене од грудей матері? Душа моя була в мені, мов дитя, відлучене од грудей.

3. Нехай сподівається Ізраїль на Господа віднині й навіки.

ПСАЛОМ 131

1. Пригадай, Господе, Давида, і всі страждання його,

2. Як він присягався Господові, давав обітницю Могутньому Якова:

3. Не зайду в шатро оселі моєї, не ляжу на постіль мою;

4. Не дам сну очам моїм і дрімання повікам моїм;

5. Доки не знайду місця Господові, оселі Могутньому [Богові] Якова.

6. Ось, ми чули про [Нього] в Єфраті, знайшли [Його] на полях Яарських.

7. Підемо до житла Його, поклонімося підніжжю ніг Його.

8. Постань, Господе, на місці спочину Твого, Ти і ковчег могутности Твоєї.

9. Священики Твої хай зодягнуться в правду, і святі Твої будуть вигукувати від радості.

10. Заради Давида, служника Твого, не відверни обличчя помазанця Твого.

11. Присягався Господь Давидові в істині і не зречеться її: від плоду плоти твоєї посаджу на престолі твоєму,

12. Якщо сини твої будуть пильнувати заповіта Мого і одкровення Мої, котрим Я навчу їх, то їхні сини також будуть вічно сидіти на престолі твоєму,

13. Бо Господь вибрав Сіон, зажадав [його] для житла Собі.

14. [То] є місце спочину Мого навіки, тут оселюся; бо Я зажадав його.

15. Харчі його благословляючи, благословлю, убогих його нагодую хлібом.

16. Священиків його одягну в порятунок, і святі його гучно радітимуть.

17. Там вирощу рога Давидові, поставлю світильника помазанцеві Моєму.

18. Ворогів його одягну соромом; а на ньому буде сяяти вінець його.

ПСАЛОМ 132

1. Як добре і як гарно жити братам разом у єдності!

2. Це, – наче коштовний елей на голові, що стікає на бороду, на бороду Ааронову, що спливає на краї одежі його;

3. Як роса хермонська, що опадає на гори Сіонські. Бо там заповідав Господь благословення і життя навіки.

ПСАЛОМ 133

1. Благословіть нині Господа, всі служники Господні, що стоїте в домі Господньому нічної пори.

2. Піднесіть руки ваші до святині і благословіть Господа.

3. Благословить тебе Господь із Сіону, що витворив небо і землю.

ПСАЛОМ 134

1. Хваліть ім'я Господнє, хваліть, служники Господні,

2. Ті, що стоять у домі Господньому, на подвір'ях дому Бога нашого.

3. Хваліть Господа, бо Господь добрий; співайте йменню Його, бо приємне це.

4. Бо Господь вибрав Собі Якова, Ізраїля як особливий скарб Свій.

5. Я спізнав, що великий Господь, і Господь наш над усіма богами.

6. Господь утворює все, що бажає, на небесах і на землі, на морях і в усіх безоднях.

7. Підносить хмарини від краю землі, витворює блискавиці в дощ, випроваджує вітер зі скарбниць Своїх.

8. Він уразив первістків Єгипту, від людини до худоби.

9. Послав ознаки і чудеса посеред тебе, о Єгипте, і на фараона, і на всіх служників його.

10. Уразив народи численні і винищив царів могутніх.

11. Сигона, царя амореян, і Ога, царя башанського, і всі царства ханаанські;

12. І віддав землю їхню у спадок, у спадщину Ізраїлю, народові Своєму.

13. Господе! Ймення Твоє перебуває вічно, Господе! Пам'ять про Тебе від роду й до роду.

14. Бо Господь буде судити народ Свій, і над служниками своїми змилюється.

15. Ідоли поганів – срібло і золото, витвір рук людських.

16. Є в них уста, але не розмовляють; є в них очі, але не бачать;

17. Є в них вуха, але нечують, і немає дихання в устах їхніх.

18. Схожі на них будуть ті, що виготовляють їх, і кожний, хто сподівається на них.

19. ДOME Ізраїлів! Благословіть Господа. ДOME Ааронів! Благословіть Господа!
20. ДOME Левіїв! Благословіть Господа. Ті, що бояться Господа! Благословіть Господа.
21. Благословенний Господь від Сіону, що мешкає в Єрусалимі! Алілуя!

ПСАЛОМ 135

1. Прославляйте Господа, бо Він є добрий, бо навіки милість Його.
2. Прославляйте Бога богів, бо навіки милість Його.
3. Прославляйте Володаря володарів, бо навіки милість Його.
4. Того, Котрий єдиний утворює чудеса великі, бо навіки милість Його.
5. Того, Котрий мудрістю небо вчинив, бо навіки милість Його.
6. Утвердив землю на водах, бо навіки милість Його;
7. Утворив світила великі, бо навіки милість Його.
8. Сонце – щоб урядувало днем, бо навіки милість Його.
9. Місяця і зорі, щоб урядували вночі, бо навіки милість Його.
10. Уразив Єгипет у первістках його, бо навіки милість Його.
11. І вивів Ізраїля з-поміж нього, бо навіки милість Його;
12. Рукою міцною і раменом простягненим, бо навіки милість Його.
13. Червоне море надвоє розділив, бо навіки милість Його.
14. І провів Ізраїля посеред нього, бо навіки милість Його.
15. І вкинув фараона і військо його в море Червоне, бо навіки милість Його;
16. Провів народ Свій через пустелю, бо навіки милість Його.
17. Уразив царів великих, бо навіки милість Його.
18. І вигубив царів могутніх, бо навіки милість Його.
19. Сигона, царя аморейського, бо навіки милість Його.
20. І Ога, царя башанського, бо навіки милість Його.
21. І віддав землю їхню у спадок, бо навіки милість Його;
22. У спадок Ізраїлю, служникові Своєму, бо навіки милість Його;
23. Пригадав нас у приниженні нашому, бо навіки милість Його;

24. І визволив нас від ворогів наших, бо навіки милість Його.

25. Дає їжу всілякій плоті, бо навіки милість Його.

26. Прославляйте Бога небес, бо навіки милість Його.

ПСАЛОМ 136

1. Над річками вавилонськими, там сиділи ми і плакали, коли згадували Сіон.

2. На вербах осередь нього повісили ми арфи наші.

3. Там поневолювачі наші вимагали від нас пісень, і гнобителі наші – веселощів: проспівайте нам із пісень Сіонських.

4. Як же нам співати пісню Господню на чужинській землі?

5. Якщо я забуду тебе, Єрусалиме, хай забуде мене правиця моя.

6. Нехай прилипне язик мій до піднебіння мого, якщо не буду пам'ятати тебе, якщо не поставлю Єрусалиму на чолі веселощів моїх.

7. Пригадай, Господе, синам едомським про день Єрусалиму, коли вони кричали: Руйнуйте, руйнуйте до підвалин його!

8. Донько Вавилону, спустошувальнице! Благословенний, хто тобі відплатить за те, що вчинила нам!

9. Благословенний, хто ухопить і потрощить немовлят твоїх об скелю!

ПСАЛОМ 137

1. Прославляю Тебе всім серцем моїм, перед Ангелами співаю Тобі.

2. Поклоняюся перед святим храмом Твоїм і прославляю ймення Твоє за милість Твою і за істину Твою; бо Ти звеличив слово Твоє над всіляким йменням Твоїм.

3. За дня, коли я покликав, Ти почув мене, виповнив душу мою бадьорістю.

4. Прославлять Тебе, Господе, всі царі земні, коли почують слова уст Твоїх,

5. І оспівають шляхи Господні, бо велика слава Господня.

6. Високий Господь, і сумирного бачить, і гордого впізнає здалеку.

7. Якщо я піду посеред напастей, Ти оживиш мене, простягнеш на лють ворогів моїх руку Твою, і врятує мене правиця Твоя.

8. Господь звершить за мене! Милість Твоя, Господе, навіки; діянь рук Твоїх не залишай.

ПСАЛОМ 138

1. Господе! Ти випробував мене і відаєш.

2. Ти відаєш, коли я сідаю і коли підводжуся; Ти розумієш помисли мої здалеку.
3. Чи йду я, чи спочиваю, Ти оточуєш мене, і всі шляхи мої відомі Тобі.
4. Ще немає слова на язиці моєму, а Ти, Господе, уже відаєш його уповні.
5. Оточив Ти мене позаду і попереду і кладеш на мене руку Твою.
6. Дивне для мене ведення [Твоє], – високо, не можу сягнути його!
7. Куди піду від Духа Твого, і від присутности Твоєї куди втечу?
8. Чи зійду на небо, – Ти там; чи зійду до шеолу, – і там Ти.
9. Чи візьму крила зорі і переселюся на кінець моря, –
10. І там рука Твоя поведе мене, і утримає мене правиця Твоя.
11. Чи, скажу: Можливо п'ятьма накриє мене, і світло довкола мене [вчиниться] ніччю?
12. То й п'ятьма не затьмарить від Тебе, і ніч ясна, мов день: як п'ятьма, так і світло.
13. Бо Ти утворив нутроці мої і зіткнув мене в лоні матері моєї.
14. Прославляю Тебе, тому що я дивовижно витворений. Дивовижні діяння Твої, і душа моя глибоко усвідомлює це.
15. Не утаємничені були від Тебе кості мої, коли я утворювався тайкома, учинений був у глибинах лона.
16. Зародка мого бачили очі Твої; у Твоїй книзі записані всі дні, для мене призначені, коли жодного з них ще не було.
17. Які дорогі для мене помисли Твої, Боже, і яке величезне їхнє число!
18. Чи почну їх перелічувати, але вони численніші від піску; коли я пробуджуюся, я все ще з Тобою.
19. Справді, Ти, Боже, уразиш лиходія! О, Боже, відмежуй од мене цих кровожерних людей!
20. Вони говорять супроти Тебе лихе; марноту задумують вороги Твої.
21. Чи мені не зненавидіти ненависників Твоїх, Господе, і не відчутти огиди до тих, що повстають супроти Тебе!
22. Глибокою ненавистю ненавиджу їх; вороги вони мені.
23. Випробуй мене, Боже, пізнай серце моє; випробуй мене, і спізнай помисли мої.
24. І зваж, чи не загрозливим шляхом іду, і поведи мене дорогою вічною.

ПСАЛОМ 139

1. Диригентові хору. Псалом Давидів.
2. Захисти мене, Господе, від людини лихої; збережи від гнобителя.
3. Вони лихе тримають в серці, щодня озброюються на битву.
4. Вигострюють язика свого, мов гадина, отрута гадюча під устами їхніми.
5. Захисти мене, Господе, від руки лиходія, збережи від гнобителів, котрі задумали ступні мої захитати.
6. Чванливі приховали тенета на мене і зашморги, розтягнули сітку на шляху, тенета приховали для мене.
7. Я сказав Господові: Ти – Бог мій; почуй, Господе, голос благань моїх!
8. Господе, Господе, сило порятунку мого! Ти покрив голову мою в день битви.
9. Не дай, Господе, бажаного лиходієві; не дай успіху лихому задумові його: вони запишаються.
10. Нехай накриє голови тих, що мене оточили, лихо їхніх власних уст.
11. Нехай упадуть на них палахкі жарини; нехай попадають вони у вогонь, у провалля, аж так, щоб не підвелися.
12. Злоязика людина не утвердиться на землі; лихо звабить гнобителя у погибель.
13. Відаю, що Господь підтримає суд пригноблених і справедливість бідних.
14. Так! Праведні будуть прославляти ймення Твоє, невинні житимуть перед лицем Твоїм.

ПСАЛОМ 140

1. Господе! До тебе озиваюся; поспіши до мене; зважай на голос благання мого, коли звертаюся до Тебе.
2. Нехай же стане молитва моя, як пахощі, перед лицем Твоїм, а підношення рук моїх, – мов жертва вечірня.
3. Постав, Господе, охорону устам моїм, і стримуй двері уст моїх.
4. Не дай ухилитися серцю моему до слів лукавих для прощення справ гріховних разом з людьми, які чинять беззаконня, і нехай не скуштую я від солодоців їхніх.
5. Нехай карає мене праведник: це – милість; нехай викриває мене: це – кращий елей, котрий не пошкодить голові моїй; але благання мої – супроти їхнього зла.
6. Вожді їхні по скелях порозбігалися і чують слова мої, тому що вони приємні.
7. Неначе землю, розтинають і подрібнюють нас; висипають кості наші в щелепи пекла.
8. Але до Тебе, Боже, Господе, очі мої! На Тебе сподіваюся, не відкинь душі моєї!

9. Збережи мене від капканів, поставлених для мене, від тенет лиходіїв.

10. Попадуть лиходії у пастки свої, а я перейду.

ПСАЛОМ 141

1. Голосом моїм до Господа озвався я, голосом моїм до Господа помолився.

2. Виповів перед Ним благання моє; печаль мою відкрив Йому.

3. Коли знемагав у мені дух мій, Ти знав мою стежку. На шляху, котрим я ходив, вони потайки тенета для мене налаштували.

4. Дивлюся праворуч і бачу, що ніхто не визнає мене: не стало для мене притулку, ніхто не опікується душею моєю.

5. Я озвався до Тебе, Господе, я сказав: Ти притулок мій і спадок мій на землі живих.

6. Зважай на поклик мій, бо я вельми знеміг; визволи мене від переслідувачів моїх, бо вони сильніші від мене.

7. Виведи з в'язниці душу мою, щоб мені прославляти ймення Твоє. Довкола мене зберуться праведні, коли Ти учиниш мені добро.

ПСАЛОМ 142

1. Господе! Почуй молитву мою, зважай на благання моє за істиною Твою; почуй мене за правдою Твою.

2. І не починай суду із служником Твоїм, тому що не виправдається перед Тобою жоден живий.

3. Ворог переслідує душу мою, втопав у землю життя моє, примусив мене жити в п'їтмї, як давно померлих.

4. І сумний у мені дух мій, заніміло в мені серце моє.

5. Пригадую дні старожитні, роздумую про всі діяння Твої, та міркую про вчинене руками Твоїми.

6. Простягаю до Тебе руки мої; душа моя – до Тебе, мов спрагла земля,

7. Скоріше почуй мене, Господе; дух мій знемагає; не утаємничай лиця Твого від мене, щоб я не став схожим на того, що сходить в могилу.

8. Даруй мені вранці почути ласку Твою, бо я на Тебе сподіваюся. Покажи мені шлях, котрим маю йти, бо до Тебе підношу я душу мою.

9. Визволи мене, Господе, від ворогів моїх; до Тебе лину.

10. Навчи мене виконувати волю Твою, бо Ти – Бог мій; Дух Твій добрий нехай веде мене на землю правди.

11. Заради ймення Твого, Господе, оживи мене; заради правди Твоєї виведи зі скрути душу мою.

12. І за милістю Твоєю винищи ворогів моїх і вигуби всіх, що пригнічують душу мою, бо я – Твій служник.

ПСАЛОМ 143

1. Благословенний Господь, скеля моя, що навчає мої руки битві, а пальці мої війні.

2. Милість моя і захист, притулок мій і визволитель мій, щит мій, – і я на Нього сподіваюся; Він підкоряє мені народ мій.

3. Господе! Що є людина, що Ти відаєш про неї, і син людський, що зважаєш на нього?

4. Людина схожа на подмук; дні її – мов тінь рухлива.

5. Господе! Прихили небеса Твої і зійди! Торкнися гір, і задиміють.

6. Сяйни блискавицею і розпорош їх; випусти стріли Твої і розкидай їх.

7. Протягни з висоти руку Твою, визволи мене і врятуй од води великої, від руки синів чужинських,

8. Котрих уста мовлять марнотне, – і котрих правиця – правиця брехні.

9. Боже! Нову пісню заспіваю Тобі, на десятиструнній арфі оспіваю Тебе,

10. Тебе, що даруєш спасіння царям і визволяєш Давида, служника Твого – від лютого меча.

11. Визволи мене і врятуй мене від руки синів чужинських, котрих уста мовлять марнотне, і котрих правиця – правиця брехні.

12. Нехай будуть сини наші, мов пишні рослини за їхньої молодості; а доньки наші, ніби майстерно різьблені стовпи в палатах.

13. Нехай будуть житниці наші повні, щедрі всіляким збіжжям; нехай плодяться вівці наші тисячами і десятками тисяч на пасовищах наших;

14. [Нехай будуть] воли наші тлусті; і нехай не буде ні крадіжок, ні втрати, ні зойків на вулицях наших.

15. Благословенний народ, у котрого це є. Благословенний народ, у котрого Господь є Бог.

ПСАЛОМ 144

1. Буду звеличувати Тебе, Боже [мій], Царю Мій, і благословлятиму ймення Твоє навіки вічні.

2. Щодня буду благословляти Тебе і хвалитиму ймення Твоє навіки вічні.

3. Великий Господь і вельми уславлений, і велич Його невимірне.

4. Рід родів буде з похвалою засвідчувати діяння Твої і звіщати про могутність Твою.
5. А я в думках міркуватиму про велич слави Твоєї і про дивовижні діяння Твої.
6. Будуть оповідати про могутність грізних діянь Твоїх, і я буду звіщати про велич Твою.
7. Будуть проголошувати пам'ять великого добродієства Твого і оспівувати правду Твою.
8. Щедрий і милостивий Господь, довготерпеливий і невимірно милостивий.
9. Добрий Господь до всіх, і щедроти Його на всіх діяннях Його.
10. Нехай прославляють Тебе, Господе, всі діяння Твої, і нехай благословляють Тебе святі Твої.
11. Нехай проповідують славу царства Твого, і нехай оповідають про могутність Твою,
12. Щоби повідати синам людським про могутність Твою і про славу велич царства Твого.
13. Царство Твоє – царство всіх віків, і володарювання Твоє – на всі роди.
14. Господь підтримує всіх, що падають, і підносить тих, що були повалені.
15. Очі всіх сподіваються на Тебе, і Ти даєш їм поживу їхню у свій час.
16. Відкриваєш руку Твою, і насичуєш усе, що живе з Твоєї доброї волі.
17. Праведний Господь на всіх шляхах Своїх і добрий у всіх діяннях Своїх.
18. Близький Господь до всіх, що прикликають Його, до всіх, що прикликають Його в істині.
19. Бажання тих, що бояться Його, він задовольняє, зойки їхні чує і рятує їх.
20. Господь береже всіх, що люблять Його, а всіх лиходіїв винищує.
21. Уста мої мовлять похвалу Господню, і нехай благословляє кожна плоть святе ймення Його навіки вічні.

ПСАЛОМ 145

1. Хвали, душе моя, Господа!
2. Буду хвалити Господа, доки живий; буду співати Богові моєму, доки я є.
3. Не сподівайтесь на князів, на сина людського, у котрому немає рятунку.
4. Виходить дух його, і він повертається в землю свою; того ж дня щезають [всі] помисли його.
5. Блаженний, кому помічник Бог Якова, у кого надія на Господа, Бога його.

6. Котрий утворив небо і землю, море і все, що в них, Котрий вічно береже вірність.
7. Котрий чинить суд обраним і дає хліб голодним. Господь визволяє в'язнів.
8. Господь повертає зір сліпим, Господь випростовує згорблених, Господь любить праведних.
9. Господь береже захожих, підтримує сироту і вдову, а шлях лиходіїв спотворює.
10. Господь буде царювати вічно, Бог Твій, Сіоне, з роду й до роду. Алілуя.

ПСАЛОМ 146

1. Хваліть Господа, бо це втіха – співати Богові нашому, це чудово – хвала належна.
2. Господь споруджує Єрусалим, збирає вигнанців Ізраїлевих.
3. Він уздоровлює розбитих серцем і лікує скорботи їхні.
4. Підраховує кількість зірок; і кожній з них дає ймення.
5. Великий Господь наш і велика могутність [Його], і розум Його невимірний.
6. Сумирних підносить Господь, а лиходіїв принижує до землі.
7. Співайте почергово пісню вдячності Господові; співайте Богові нашому на гуслах.
8. Він хмарами небо вкриває, налаштовує дощ для землі, вирощує у горах траву.
9. Дає поживу худобі її і воронятам, що озиваються [до Нього].
10. Не на силу коня дивиться Він, не [швидкі] ноги людські Йому до вподоби,
11. Прихильний Господь до тих, що бояться Його, до тих, що сподіваються на милість Його.

ПСАЛОМ 147

1. Хвали, Єрусалиме, Господа, хвали, Сіоне, Бога твого,
2. Бо Він зміцнює засуви брам твоїх, благословляє синів твоїх осередь тебе;
3. Утверджує у володіннях твоїх мир; щедрістю пшениці насичує тебе.
4. Посилає слово Своє на землю; швидко лине слово Його.
5. Дає сніг, мов хвилю; розпорошує іній, мов попіл;
6. Кидає град Свій грудками; перед морозом Його хто устоїть?
7. Посилає слово Своє, і все тане, подме вітром Своїм, і потечуть води.
8. Він звістив слово своє Якові, настанови Свої і присуди Свої Ізраїлеві.

9. Не вчинив Він подібного жодному [з] народів, і присудів Його вони не знають. Алілуя!

ПСАЛОМ 148

1. Хваліть Господа з небес, хваліть Його вгорі.
2. Хваліть Його, всі Ангели Його, хваліть Його, усе військо Його.
3. Хваліть Його, сонце і місяць. Хваліть Його всі зорі світу.
4. Хваліть Його, небеса небес і води, котрі вище небес.
5. Нехай хвалять ймення Господа, бо Він наказав, і вчинилося.
6. Поставив їх навіки вічні, дав настанови, котрі не минуть.
7. Хваліть Господа від землі, велика риба і всі безодні,
8. Вогонь і град, сніг і туман, буремний вітер, що виконує слово Його,
9. Гори і всі пагорби, дерева плодови і всі кедри,
10. Звірі і всіляка худоба, плазуни і птахи крилаті,
11. Царі землі і всі народи, князі і всі судді землі,
12. Юнаки і юнки, похилі і підлітки.
13. Нехай хвалять ймення Господне; бо ймення Його єдиного звеличене, слава Його на землі і на небесах.
14. Він підніс рога народу Свого, славу всіх святих Своїх, синів Ізраїлевих, народу близького до Нього. Алілуя.

ПСАЛОМ 149

1. Співайте Господові пісню нову; хвала Йому на зібранні святих.
2. Нехай радіє Ізраїль Творцем Своїм; нехай тішаться Царем своїм сини Сіону.
3. Нехай хвалять ймення Його з хороводами; на тімпані та гуслах нехай співають Йому.
4. Тому що прихильний Господь до народу Свого, прославляє покірних спасінням.
5. Нехай святкують перемогу святі у славі, нехай радіють на ложах своїх.
6. Нехай буде прославлення Богів на устах їхніх, і меч двосічний в руках їхніх,
7. Для того, щоб звершувати помсту над народами, покарання над племенами,
8. Щоб їхніх царів замкнути у в'язниці і вельможних їхніх у кайдани залізні,
9. Звершити над ними суд праведний. Честь оця – всім святим Його. Алілуя.

ПСАЛОМ 150

1. Хваліть Бога у святині Його; хваліть Його на тверді сили Його.
2. Хваліть Його за могутність Його, хваліть Його за невимірну велич Його.
3. Хваліть Його зі звуком сурми, хваліть Його на арфі і на гуслах.
4. Хваліть Його з тімпанами і хороводами, хваліть Його на струнах і сопілці.
5. Хваліть Його на дзвінких кімвалах, хваліть Його на кімвалах гучних.
6. Нехай хвалить Господа все, що дихає! Алілуя!

Книга Притчі

Притчі 1

1. Притчі Соломона, сина Давидового, царя ізраїльського.
2. Щоб спізнати мудрість, повчання, зрозуміти слова розуму розсудливі;
3. Засвоїти (собі) добру науку, правосуддя суду і справедливість;
4. Простим дати кмітливість, юнакові – знання і розважливість;
5. Послухає мудрий і примножить пізнання, і розумний знайде мудрі поради;
6. Щоб зрозуміти притчу і тлумачення, слова мудрих і загадки їхні.
7. Початок мудрости – страх Господній; лише безглузді нехтують мудрістю і повчанням.
8. Слухай, сину мій, повчання батька твого, і не відкидай науки матері твоєї.
9. Тому що це гарний вінець для голови твоєї і прикраса тобі на шию.
10. Сину мій! Якщо схилятимуть тебе грішники, не погоджуйся.
11. Якщо будуть казати: Йди з нами, вчинимо засідку для крові, засядемо на безневинного,
12. Живими поглинемо їх, як шеол, і – такими, що сходять в могилу;
13. Наберемо всілякого коштовного майна, виповнимо оселі наші здобиччю;
14. Кидай твій жереб серед нас, нехай торбу маємо одну на всіх.
15. Сину мій! Не ходи дорогою з ними, притримай ногу твою від стежини їхньої,
16. Тому що ноги їхні біжать до зла і поспішають на пролиття крові.
17. На очах усіх птахів марно розвішувати сіть;

18. А засідку вчиняють на власну кров, і чигають на своє життя.
19. Отакі шляхи кожного, хто жадає чужого добра: воно відбере життя у володарів його.
20. Мудрість кричить на вулиці, на майданах підносить (вона) свій голос,
21. На чільних місцях зібрань вигукує, при вході до міських брам промовляє слова свої;
22. Доки, невігласи, будете любити неучтво? [Доки] глузії будуть насолоджуватися своїми глузами? І доки безглузді будуть ненавидіти знання?
23. Наверніться до мого викриття: ось, я виллю на вас дух мій, повідаю вам слова мої.
24. Тому що я кликала, а ви не підкорилися; простягала руку мою, та ніхто не зважив.
25. І ви відкинули всі мої поради, і викривань моїх не прийняли.
26. За це я буду сміятися з вашого нещастя; і радітиму, коли запопаде вас жах;
27. Коли запопаде вас жах, мов буря, і лихо, мовби вихор, прилине до вас; коли упаде на вас скорбота і тісноти,
28. Тоді будуть кликати мене, а я не відповідатиму; з ранку будуть шукати мене, але не знайдуть мене.
29. За те, що вони зненавиділи знання і не вибрали [для себе] страху Господнього,
30. Не прийняли поради моєї, знехтували усіми викриттями моїми;
31. За це будуть вони насичуватися від плодів шляхів своїх і наситяться від помислів їхніх.
32. Тому що відступництво невігласа уб'є їх; і безпечність безглуздох погубить їх.
33. А той, що слухає мене, буде жити в безпеці, у тиші, не боячися зла.

Притчі 2

1. Сину мій! Якщо ти приймеш слова мої і збережеш при собі заповіді мої
2. Аж так, що вухо твоє вчиниш уважним до мудрости, і прихилиш серце своє до розуміння;
3. Якщо будеш прикликати знання і піднімати голос для розуміння;
4. Якщо будеш шукати його, мов срібла, і шукатимеш його, наче скарбу;
5. То зрозумієш страх Господній і знайдеш знання Боже.
6. Бо Господь дає мудрість: з уст Його – знання і розуміння;
7. Він покладає живу мудрість для праведних; Він – щит для тих, що ходять без провини.

8. Він охороняє шляхи правди і боронить шлях святих Своїх.
9. Тоді ти збагнеш праведність, і правосуддя, і простоту, і всіляку добру стежку,
10. Коли мудрість зайде в серце твоє, і знання буде приємне душі твоїй;
11. Тоді розважливість буде берегти тебе, розуміння охоронятиме тебе;
12. Щоб урятувати тебе від шляху недоброго, від людини, що промовляє лукаво,
13. Від тих, котрі покидають стежки світла, щоб ходити нетрищами п'тьми;
14. Від тих, котрі тішаться, вчиняючи зло, захоплюються недоброю розпустою,
15. Котрих шляхи криві, і котрі блукають на стежках своїх;
16. Щоби врятувати тебе від дружини іншого, від чужої, котра мовить м'якенькі слова свої,
17. Котра залишила друга юности своєї і забула заповіта Бога свого.
18. Дім її призводить до смерти, і стежки її – до мертвих;
19. Жодний з тих, що зайшли до неї, не повертається і не стає на шлях життя.
20. А тому ходи шляхом добрих, і тримайся стежок праведників,
21. Бо праведний буде мешкати на землі, і досконалий житиме на ній;
22. А лиходії будуть винищені на землі, і підступні викорінені з неї.

Притчі 3

1. Сину мій! Повчання мого не забувай, і заповіді мої нехай береже серце твоє;
2. Бо тривалість днів, років життя і миру вони примножать тобі.
3. Нехай милість та істина не залишають тебе; перев'яжи ними шию твою, напиши їх на скрижалях серця твого;
4. І надбаєш милість і прихильність в очах Божих і в людей.
5. Сподівайся на Господа всім серцем твоїм і не покладайся на розум твій.
6. На всіх шляхах пізнавай Його, і Він твої стежки вирівняє.
7. Не будь мудрим у власних очах; бійся Господа і ухиляйся від зла.
8. Це буде здоров'ям для плоті твоєї і поживою для кісток твоїх.
9. Шануй Господа з маєтку твого і від початків усіх прибутків твоїх.
10. І виповняться житниці твої уприщерть, і чавила твої будуть вигравати новим вином.

11. Докорів Господніх, сину мій, не відкидай, і виправлення від Нього не вважай тягарем.
12. Бо кого любить Господь, того виправляє, і приязний до нього, мов батько до сина свого.
13. Блаженна людина, котра надбала мудрість, і людина, котра надбала розум!
14. Тому що надбання її важливіше, аніж надбати срібла, і прибутку від неї більше, аніж від золота.
15. Вона вартніша коштовного каміння; і ніщо із бажаного тобою не зрівняється з нею.
16. Тривалість днів у правій руці її; а в лівій у неї багатство і слава;
17. Шляхи її – шляхи приємні, і всі стежки її – мирні.
18. Вона – дерево життя для тих, котрі здобувають її, – і блаженні, котрі пильнують її!
19. Господь премудрістю заснував землю, небеса потвердив розумом;
20. Його премудрістю розсілися безодні, і хмари кроплять росою.
21. Сину мій! Не відводь очей своїх од них, пильнуй здоровий глузд і розважливість.
22. І вони будуть життям для душі твоєї і окрасою для шиї твоєї.
23. Тоді в безпеці підеш шляхом твоїм, і нога твоя не спіткнеться.
24. Коли ляжеш спати, не будеш боятися; і коли заснеш – сон твій буде приємним.
25. Не злякаєшся несподіваного страху і згуби від лиходіїв, коли вона прийде.
26. Тому що Господь буде надією Твоєю і збереже ногу твою від пастки.
27. Не відмовляйся допомогти нужденному, коли рука твоя на силі вчинити це.
28. Не кажи приятелеві твоєму: піди і прийди знову, і завтра я дам, коли ти маєш при собі.
29. Не складай злого заміру супроти ближнього твого, коли він без остороги живе поряд з тобою.
30. Не сварися з людиною без причини, якщо вона не вчинила тобі лиха.
31. Не змагайся з чоловіком, котрий чинить насильно, і не вибери жодного із шляхів його.
32. Тому що мерзота перед Господом розбещений, а спілкується Він із праведними.
33. Прокляття Господнє на домі лиходія, а житло праведного Він благословляє.
34. Якщо над тими, котрі блюзнять, Він насміхається, то сумирним дарує приязнь.
35. Мудрі успадковують славу, а недолугі ганьбу.

Притчі 4

1. Слухайте, дітоньки, повчання батька, і зважайте, щоб навчитися розумові;
2. Тому що я передав вам добре повчання. Не залишайте заповіді моєї.
3. Бо я був сином у батька мого, ніжно-улюблений і єдиний у матері моєї;
4. І він навчав мене, і говорив мені: Нехай утримає серце твоє слова мої; бережи заповіді мої і живи.
5. Накопичуй мудрість, накопичуй розум; не забувай цього і не ухиляйся від слів моїх уст.
6. Не залишай її, і вона буде охороняти тебе; люби її, і вона буде обороняти тебе.
7. Головне – мудрість; набувай мудрости й усім майном твоїм набувай розум.
8. Високо поціновуй її, і вона піднесе тебе; вона прославить тебе, якщо ти приліпишся до неї;
9. Покладуть на голову твою пречудовий вінок, пишну корону тобі подарує.
10. Слухай, сину мій, і прийми слова мої, – і примножаться тобі роки життя.
11. Я показую тобі шлях мудрости, веду тебе стежками прямими.
12. Коли підеш, не знатиме перешкоди твоя хода, і коли побіжиш, – не спіткнешся.
13. Міцно тримайся повчання, не залишай, бережи його; тому що воно – життя твоє.
14. Не ходи стежкою лиходіїв, і не ходи шляхом лихих;
15. Залиши його, не ходи по ньому; ухилися від нього, і пром이니 його.
16. Бо вони не заснуть, якщо не вчинять зла; пропадає сон у них, якщо вони не доведуть когось до падіння;
17. Бо вони їдять хліб беззаконня і п'ють вино з грабунку.
18. Стежка праведних – мов світло осяйне, котре все яснішає до повноти дня.
19. А шлях беззаконних – мов пітьма; вони не відають, де спіткнуться.
20. Сину мій! На слова мої зважай, і до мовленого мною прихили вуха твоє;
21. Нехай не відходять вони від очей твоїх; бережи їх у глибині серця твого;
22. Тому що вони – життя для того хто знайшов їх, і здоров'я для всього тіла його.
23. Над усе, що оберігається, серце своє бережи; тому що з нього – джерела життя.
24. Відкинь од себе лукавство уст, і лукавого язика віддали од себе.

25. Очі твої нехай дивляться уперед, і вії твої нехай будуть спрямовані перед тобою.
26. Обдумай стежку для ноги твоєї, і всі шляхи твої нехай будуть несхитними.
27. Не ухиляйся ні праворуч, ані ліворуч; відверни ногу твою від зла.

Притчі 5

1. Сину мій! Зважай на мудрість мою і прихили вухо твоє до розуму мого,
2. Щоб дотриматися розважливості, і щоб уста твої зберегли знання.
3. Бо мед із уст чужої дружини капає, і бесіда її масніша від олії.
4. Але наслідки від неї гіркі, мов полин, гострі, як меч двосічний;
5. Ноги її зводять до смерти, а ступні її сягають пекла.
6. Якби ти зажадав спізнати стежку життя її, то шляхи її не постійні, і ти не пізнаєш їх.
7. Отож, дітоньки, слухайте мене і не відступайте од слів моїх.
8. Ходи якомога далі від неї шляхом своїм і не підходь близько до дверей оселі її,
9. Щоби здоров'я твого не віддати іншим і літ твоїх – немилосердному.
10. Щоб не насичувалися твоєю силою чужинці, і напрацьоване тобою не переходило в чужий дім.
11. І будеш стогнати потім, коли плоть твоя і тіло твоє будуть виснажені, –
12. І скажеш: Нащо я ненавидів повчання, і серце моє знехтувало викриттям,
13. І я не зважав на голос учителів моїх, не прихилив вуха мого до наставників моїх;
14. Ледве не став я співучасником усілякого зла серед зібрання і громади!
15. Пий воду із твоєї водойми, і ту, що витікає з твоєї криниці.
16. Нехай [не] розливаються джерела твої по вулиці, потоки води – по майданах;
17. Нехай вони будуть належати тобі одному, а не чужинцям із тобою.
18. Джерело твоє нехай буде благословенне, і втішайся дружиною юности твоєї.
19. Люб'язною ланню і пречудовою сарною; груди її нехай напувають тебе о будь-якій порі; любов'ю її насолоджуйся постійно.
20. І для чого тобі, сину мій, захоплюватися сторонньою і пригортати груди чужої?
21. Бо перед очима Господніми шлях людини, і Він вимірює всі стежки її.
22. Лиходія полоняють власні беззаконня його, і в пута гріха свого він потрапляє.

23. Він помирає без повчань і від великого безуму свого блукає.

Притчі 6

1. Сину мій! Якщо ти поручився за ближнього твого і подав руку твою за іншого,
2. Ти пов'язав себе словами уст твоїх, спійманий словами уст твоїх.
3. Учини, сину мій, ось що, і визволи себе, бо ти попав до рук ближнього твого: піди, упади біля ніг і благай ближнього твого;
4. Не дай сну очам твоїм і дрімання повікам твоїм.
5. Рятуйся, як сарна з руки, і як пташка з руки птахолова.
6. Піди до мурашки, ледарю, придивися до порухів її, і будь мудрим.
7. Немає в неї ні чільника, ні урядовця, ні володаря;
8. Але вона збирає влітку хліб свій, підбирає під час жнив їжу свою.
9. Доки ти, ледарю, будеш спати? Коли ти підведешся від сну твого?
10. Трохи поспиш, трішки подрімаєш, недовго, склавши руки, лежиш:
11. І прийде, як перехожий, убогість твоя, і нужда твоя, мов розбійник.
12. Людина лукава, чоловік лихий ходить з брехливими устами.
13. Моргає очима своїми, соває ногами своїми, подає ознаки пальцями своїми;
14. Підступ у серці його; він задумує лихе о будь-якій порі, сіє розбрат.
15. За це несподівано запопаде погибель його, наразі буде побитий – без uzдоровлення,
16. Ось шестеро, що ненавидить Господь, навіть семеро, що бридке душі Його:
17. Очі пихаті, язик брехливий, і руки, що проливають кров без вини,
18. Серце, що плекає лихі заміри, ноги, що швидко бігають на злочинне,
19. Лжесвідок, що чинить брехливу обмову і який сіє сварку поміж братами.
20. Сину мій! Бережи заповідь батька твого і не відкидай повчань матері твоєї.
21. Прив'яжи їх до серця твого назавжди, обгорни ними шию твою.
22. Коли ти підеш, вони будуть провадити тобою, коли ляжеш спати, будуть охороняти тебе; коли пробудишся, будуть бесідувати з тобою;
23. Бо заповідь є світильник, і повчання – світло, і напутлива наука – шлях до життя.
24. Щоб застерегти тебе від недоброї жінки, від облесливого язика чужинки,

25. Не зажадай вроди її у серці твоєму, і нехай не звабить вона тебе віями своїми;
26. Тому що через жінку-розпусницю [убожіють] до кусника хліба, а заміжня жінка зваблює дорог у душу.
27. Чи може хтось узяти собі вогонь за пазуху, щоб не прогоріла одежа його?
28. Чи може хтось ходити по жарові, і не обпекти ніг своїх?
29. Те саме трапляється з тими, хто входить до дружини ближнього свого; хто торкнеться до неї, не залишиться без вини.
30. Не попускають злодієві, якщо він краде, щоб наситити душу свою, коли він голодний;
31. Але, коли впіймають його, мусить заплатити усемеро, віддасть усесеньке майно дому свого.
32. А хто чинить перелюб із жінкою, у того бракує розуму; той губить душу свою, хто це чинить.
33. Побиття і ганьбу знайде він, і ганьба його не зітреться.
34. Тому що ревності – лютість чоловіка, і не пощадить він у день помсти.
35. Не прийме викупу і не вдовольниться, хоч скільки ти не примножував би дарів.

Притчі 7

1. Сину мій! Бережи слова мої, і заповіді сховай у себе.
2. Бережи заповіді мої і живи, і повчання моє, мов зіницю очей твоїх.
3. Прив'яжи їх на пальці твої, напиши їх на скрижальях серця твого.
4. Скажи мудрості: Ти сестра моя! І розум назви рідним твоїм,
5. Щоб вони берегли тебе від дружини іншого, від чужинки, котра мовить м'якенькі слова свої.
6. Ось, одного разу дивився я у вікно дому мого, через ґрати мої,
7. І побачив серед недосвідчених, помітив серед юнаків нерозумного молодика,
8. Що переходив майдан поблизу наріжжя його, – він простував до оселі її,
9. У сутінки вечорового дня, в нічній темряві і в морок.
10. І ось, назустріч йому – жінка, у шатах розпусниці, з підступним серцем,
11. Галаслива і нахабна; ноги її не живуть у домі її;
12. То на вулиці, то на майданах, біля кожного рогу вона підступно чатує.

13. Вона схопила його, цілувала його і з безсоромним обличчям казала йому:
14. Мирна жертва у мене; сьогодні я звершила обітницю мої;
15. Тому й вийшла тобі назустріч, щоб відшукати тебе, – і знайшла тебе.
16. Килимами я вистелила постіль мою, барвистими тканинами єгипетськими;
17. Опочивальню мою напахтила миром, алоє і корицею.
18. Зайди, будемо насолоджуватися ніжністю до ранку, уп'ємося любов'ю;
19. Тому що чоловіка немає вдома; він вирушив у далеку мандрівку;
22. Гаманець срібла узяв із собою; прийде додому за дня, коли буде повний місяць.
21. Звабила його велемовством ласкавих слів, облесливістю своїх уст оволоділа ним.
22. Тієї ж миті він пішов за нею, як віл іде на заріз, і як олень на постріл,
23. Аж доки стріла не прониже печінки його; мов пташка кидається в сільце і не знає, що воно – на погибель її.
24. Отож, дітоньки, слухайте мене, і зважайте на слова уст моїх.
25. Нехай не схиляється серце твоє до її шляху, не блукай стежками її;
26. Тому що багатьох вона покинула в ранах, і багато мужніх убила вона;
27. Дім її – шляхи в пекло, що ведуть до внутрішніх осель смерти.

Притчі 8

1. Чи не премудрість закликає? І чи не розум підносить голос свій?
2. Вона постає на високих місцях, при дорозі, на перехрестях;
3. Вона кличе біля брами, що на вході до міста, а також біля дверей.
4. До вас, люди, озиваюся я, і до синів людських голос мій!
5. Навчіться, неуки, здоровому глуздові, і невігласи – розумові.
6. Слухайте, тому що я буду казати важливе; і мовлене устами моїми – правда;
7. Бо істину мовить язик мій, і нечестя – мерзота для уст моїх.
8. Усі слова уст моїх справедливі; немає в них підступу і лукавства;
9. Усі вони зрозумілі для розумного і справедливі для тих, що шукають знання.
10. Прийміть повчання моє, а не срібло; краще знання, аніж чисте золото;

11. Тому що мудрість ліпша від перлів, і ніщо з бажаного не зрівняється з нею.
12. Я, премудрість, мешкаю з розумом, і шукаю розважливого знання.
13. Страх Господній – ненавидіти зло, пихатість і зарозумілість та лихий шлях і підступні уста я ненавиджу.
14. У мене світло правди; я – розум; у мене – сила.
15. Мною царі царюють і володарі узаконюють правду.
16. Мною урядують старшини і вельможні, і всі судді землі.
17. Тих, що люблять мене, я люблю, а ті, що шукають мене, знайдуть мене;
18. Багатство і слава у мене, скарб тривкий і правда;
19. Плоди мої ліпші від золота, і золота найчистішого, і користі від мене більше, аніж від добірного срібла.
20. Я ходжу шляхами правди, стежками правосуддя,
21. Щоб надати суттєву маєтність тим, що люблять мене, і скарбниці їхні я виповнюю.
22. Господь мав мене за початок шляху Свого, передніше творинь Своїх, од віку.
23. Од віку я помазана, від початку, раніше від буття землі.
24. Я народилася, коли ще не було безодень, коли ще не було джерел, виповнених водою.
25. Я народилася раніше, аніж потверджені були гори, передніше пагорбів,
26. Коли ще Він не утворив ні землі, ні полів, ні початкових порошинок всесвіту.
27. Коли Він учиняв небеса, [я була] там. Коли Він проводив колову рису по обличчю безодні;
28. Коли потверджував угорі хмарини, коли зміцнював джерела безодні.
29. Коли давав морю настанови, щоб вода не переступала берегів його, як закладав підвалини землі;
30. Тоді я була при Ньому художницею і була втіхою щодня, веселилася перед лицем Його повсякчас.
31. Радіючи на земному прюзі Його, і радість моя [була] з синами людськими.
32. Отож, дітоньки, послухайте мене; і блаженні ті, котрі пильнують шлях мій!
33. Послухайте повчання, і будете мудрі, і не відступайте [від нього].
34. Блаженна людина, котра мене слухає, пильнуючи щодня біля брами моєї, і стоїть на сторожі біля дверей моїх!

35. Тому що, хто знайшов мене, той знайшов життя і дістане благодать від Господа.

36. А той, що грішить супроти мене, завдає шкоди душі своїй: усі ненависники мої люблять смерть.

Притчі 9

1. Премудрість спорудила собі дім, витесала семеро стовпів його,

2. Заколола пожертву, розчинила вино своє і приготувала у себе трапезу;

3. Послала слугників своїх проголосити із пагорбів міських:

4. Кому бракує розуму, навернися сюди! І слабкому на розум вона сказала:

5. Ідіть, їжте хліб мій і пийте вино, що я розчинила;

6. Залишіть недолугість, і живіть, і ходіть шляхом розуму.

7. Той, що навчає глузія, надбає собі ганьбу, і той, що викриває нечестивого – сором собі.

8. Не викривай того, котрий блюзнить, щоб він не зненавидів тебе; викривай мудрого, і він полюбить тебе;

9. Дай мудрому [пораду], і він буде ще мудрішим; навчи праведного, і він примножить знання.

10. Початок мудрости – страх Господній; і пізнання Святого – розум;

11. Тому що через мене примножаться дні твої, і долучиться тобі літ життя.

12. Якщо ти мудрий, то мудрий для себе; а якщо невгамовний, то сам утратиш.

13. Жінка безглузда, криклива, недолуга, і така, що нічого не знає,

14. Сідає біля дверей оселі своєї, на високих місцях у місті,

15. Щоб закликати перехожих на дорозі, котрі простують своїми шляхами:

16. Хто недолугий, навернися сюди, і слабкому на розум сказала вона:

17. Крадена вода солодка, і прихований хліб приємний:

18. І він не відає, що мерці там, і що в глибинах шеолу закликані нею.

Притчі 10

1. Притчі Соломонові. Син мудрий тішить батька, а син недолугий – гіркота для його матері.

2. Не приносять користі скарби неправедні, а правда визволяє від смерти.

3. Не допустить Господь голодувати душі праведного, а жадливість лиходіїв відкине геть.

4. Ледача рука вчиняє бідним, а рука ревних збагачує.
5. Хто влітку збирає, – син розумний, а сонний на жнивах – син непутящий.
6. Благословення на голові праведника, а уста лиходіїв прикриє насильство.
7. Пам'ять праведника буде благословенною, а ім'я лиходіїв змерзіє.
8. Мудрий серцем приймає заповіді, а безглуздий устами спіткнеться.
9. Хто чесно ходить, той ходить у безпеці; а хто збочує зі шляху свого, той буде покараний.
10. Хто моргає очима, той завдає прикрости, а безглуздий устами спіткнеться.
11. Уста праведника – джерело життя, – а уста безбожних прикриє насильство.
12. Ненависть збуджує розбрат, але любов покриває всі гріхи.
13. На устах розумного є мудрість, а на спині безглузлого – різка.
14. Мудрі пильнують знання, а уста безглузлого – близька загибель.
15. Майно багатого – міцне місто його, а біда для бідних – убогість їхня.
16. Праця праведного – на життя, а успіх лиходія – на гріх.
17. Хто береже повчання, той на шляху до життя; а той, що відкидає викриття, – блукає.
18. Хто приховує ненависть, у того уста лукаві; і хто розголошує клевети, – той невіглас.
19. У багатослів'ї не обминути гріха, а хто гамує уста свої, – розумний.
20. Добірне срібло – язик праведного, а серце лиходіїв – невігластво.
21. Уста праведного пасуть багатьох, а нездари помирають від браку розуму.
22. Благословення Господнє – воно збагачує, і печалі з собою не приносить.
23. Для безглузлого злочин, мов забавка, а людині розумній властива мудрість.
24. Чого боїться лиходій, те й запопаде його, а бажання праведників справдяться.
25. Як прогрімкоче буря, [то] вже немає лиходія; а праведник – на вічних підвалинах.
26. Як оцет для зубів, і дим для очей, те саме ледачий для тих, хто посилає його.
27. Страх Господній примножує дні, а роки лиходіїв знетривають.
28. Надія праведників – радість, а сподівання лиходіїв загине.
29. Шлях Господній – скеля для праведного, і страх для лиходіїв, що чинять злочини.
30. Праведник повік не захитається, а лиходії не триватимуть на землі.

31. Уста праведника джерелять мудрість, а язик недобрий буде відтятий.

32. Уста праведного відають добро, а вуста лиходіїв – розпусту.

Притчі 11

1. Оманливі ваги – мерзота перед Господом, але повна вага приємна Йому.

2. Прийде зарозумілість, прийде й осоромлення; але із сумирними – мудрість.

3. Досконалість праведних буде провадити їх, а лукавство підступних вигубить їх.

4. Не допоможе багатство у день гніву, а правда врятує від смерти.

5. Правда чистого спрямує шлях його, а лиходій од нечестя свого загине.

6. Правда чистих душею врятує їх, а беззаконні будуть упіймані беззаконням своїм.

7. Зі смертю людини лихої щезає надія, і сподівання злочинців гине.

8. Праведник урятується від біди, а замість нього попаде [в неї] лиходій.

9. Устами своїми лицемір нищить ближнього свого, але праведники визволяються знаннями.

10. Добром праведних місто радіє, а коли гинуть безбожні – святкує.

11. Благословенням праведних підноситься місто, а вустами лиходіїв руйнуються.

12. Безглуздий висловлює презирство до ближнього свого, а розумна людина мовчить.

13. Хто ходить шептуном, той відкриває таємницю; але вірна людина утаємничує справу.

14. Коли бракує догляду, народ падає, а при численних радниках живе в добрі.

15. Зла завдає собі той, хто ручиться за стороннього; а хто ненавидить поруку, той у безпеці.

16. Жінка добродійна набуває слави, а працелюбні здобувають багатство.

17. Людина милосердна вчиняє добро своїй душі, а жорстока серцем руйнує плоть свою.

18. Лиходій вчиняє справу ненадійну, а тому, хто сіє правду, – нагорода істотна.

19. Праведність [веде] до життя, а той, що прагне зла, – [поспішає] до своєї смерти.

20. Мерзота перед Господом – підступні серця; але на шляху бажані Йому без провини.

21. Можна ручитися, що лиходій не залишиться без покари; а сім'я праведних урятується.

22. Що золоте кільце у носі свині, те саме жінка вродлива, але безглузда.

23. Бажання праведних [є] одне лиш добро, а сподівання лиходіїв – гнів.

24. Дехто дає щедро, і [йому] додається; а інший над міру ошадливий, і все-таки бідний.
25. Доброчинна душа буде насичена, і хто поїть [інших], той сам не знатиме спраги.
26. Хто притримує в себе хліб, того проклинає народ; а на голові продавця – благословення.
27. Хто прагне добра, той шукає благословення; а хто шукає лиха, до того воно приходять.
28. Той, що сподівається на багатство своє, упаде; а праведники, наче листок, будуть зеленіти.
29. Хто безладдя вносить до свого дому, – дістане у спадок вітер, і безглуздий буде рабом мудрого серцем.
30. Плід праведника – дерево життя, і мудрий прихилить душі.
31. Коли праведник матиме на землі відплату, то що вже лиходій чи грішник!

Притчі 12

1. Хто любить повчання, той любить знання; а хто ненавидить викриття, той невіглас.
2. Добрий здобуває прихильність від Господа; а людину підступну Він осудить.
3. Не потвердить себе людина беззаконням; а корінь праведників непорушний.
4. Доброчинна дружина – вінець для чоловіка свого; а зганьблена – мовби гниль у його кістках.
5. Помисли праведних – правда, а заміри лиходіїв – підступ.
6. Мова лиходіїв – засідка для пролиття крові, а уста праведних рятують їх.
7. Тільки-но торкнеться лиходіїв нещастя – і вже немає їх, а дім праведних стоїть.
8. Хвалять людину за мірою розуму її, а розбещений серцем буде в презирстві.
9. Ліпше простий, але той, що працює на себе, аніж той, що має себе за поважного, проте не має хліба.
10. Праведник дбає про худобу свою, а серце лиходіїв жорстоке.
11. Хто обробляє землю свою, той буде насичуватися хлібом; а хто йде слідом ледарів, той безглуздий.
12. Лиходій прагне впіймати у сіть лиха; але корінь праведних міцний.
13. Лиходій потрапляє до неї гріхами уст своїх; але праведник вийде з біди.
14. Від плоду вуст [своїх] насичується людина добром, і нагорода людині – за вчинками рук її.

15. Шлях безглузлого бездоганний в його очах; але хто дослухається поради, той мудрий.
16. У безглузлого миттю виявиться гнів його, а розважливий приховує зневагу.
17. Хто вивідає те, про що зараз відає, той каже правду; а в свідка лукавого – облуда.
18. Іноді базіка уразить, як мечем, а язик мудрих – лікує.
19. Уста правдиві вічно будуть, а брехливий язик – тільки на мить.
20. Підступ – у серці злочинців, а радість – у миротворців.
21. Не станеться з праведником жодного лиха, а лиходії будуть виповнені лихом.
22. Огида перед Господом – уста брехливі, а ті, що говорять істину – Йому до вподоби.
23. Людина розважлива приховує знання, а серце недолугих вивідає глупство.
24. Рука старанних буде панувати, а лінива буде під даниною.
25. Туга на серці людини пригноблює її, а добре серце звеселює її.
26. Праведник підказує ближньому своєму шлях, а дорога лиходіїв спроваджує їх до блукань.
27. Ледачий не смажить своєї дичини; а майно людини старанної вельми вартісне.
28. На шляху правди – життя, і на стежці її немає смерти.

Притчі 13

1. Мудрий син [дослухається] повчань батька, а шалений не сприймає викриття.
2. Від плоду вуст [своїх] людина спізнає добро, а душа переступників закону – зло.
3. Хто пильнує уста свої, той береже душу свою; а хто губи свої розпускає, тому горе.
4. Душа ледаря бажає, але марно; а душа старанних насититься.
5. Праведник ненавидить лукаве слово, а лиходій осоромлює і ганьбить [себе].
6. Правда береже бездоганного, а грішника нищить безчестя.
7. Дехто вдає з себе багатого, хоч нічого не має; а інший має себе за бідного, а в нього чимало майна.
8. Багатством своїм людина сплачує викуп за життя [своє], а вбогий погрози не чує.
9. Світло праведних весело сяє, а світильник лиходіїв загасає.
10. Від пихатости вчиняється розбрат, а в тих, що радяться – мудрість.
11. Багатство від марноти виснажується, а той, що нагромаджує працею, примножує його.

12. Надія, що довго не справджується, притлумлює серце, а справджене бажання – [мов] дерево життя.
13. Хто нехтує словом, той завдає собі шкоди; а хто боїться заповіді, – тому буде нагорода.
14. Повчання мудрого – джерело життя, що віддаляє од пасток смерти.
15. Добрий розум приносить втіху; а шлях лиходіїв жорстокий.
16. Кожний розважливий діє розумно, а безглуздий глупоту показує.
17. Зрадливий посланець попадає в біду, а вірний посланець – рятунок.
18. Убогість і сором тому, хто відкидає повчання; а хто дотримується настанов, буде в пошані.
19. Бажане, що справдилося, – приємне для душі; але нестерпно для безглуздох ухилятися від зла.
20. Той, хто спілкується з мудрими, буде мудрим; а хто товаришує з безглуздими, – розбеститься.
21. Грішників переслідує зло, а праведникам надолужиться добром.
22. Добрий залишає спадок [і] внукам, а багатство грішника зберігається для праведного.
23. Багато хліба [буває] й на ниві вбогих; але деякі гинуть від безладу.
24. Хто шкодує різки своєї, той ненавидить сина; а хто любить, той з дитинства карає його.
25. Праведник їсть досхочу, а черево лиходіїв зазнає злиднів.

Притчі 14

1. Мудра дружина дасть раду своєму домові, а нерозумна зруйнує його своїми руками.
2. Хто ходить шляхом належним, той боїться Господа; а чиї стежки криві, той нехтує Ним.
3. У вустах безглузлого – батіг пихатості; а уста мудрих охороняють їх.
4. Де немає волів, [там] ясла чисті; але набутку багато від сили волів.
5. Свідок правдивий не бреше; а свідок облудний виповість багато брехні.
6. Розпусник шукає мудрости і не знаходить; а для розумного пізнання легке.
7. Відійди од людини безглуздої, у котрої ти не помічаєш розумних уст.
8. Мудрість розумного – пізнання шляху свого, а глупство нерозважливих облуда.
9. Безглузді сміються з гріха, а між праведними – приязнь.

10. Серце знає горе душі своєї, і в радість його не втручається чужий.
11. Дім лиходіїв занепаде, а житло праведних розквітне.
12. Є шляхи, котрі видаються людині бездоганними; але кінець їхній – стежка до смерти.
13. [Іноді] й від сміху болить серце, і закінчення радості – смуток.
14. Людина з розбещеним серцем насититься від шляхів своїх, а добра – від своїх.
15. Безглуздий вірить будь-якому слову, а розважливий уважний до шляхів своїх.
16. Мудрий боїться і ухиляється від зла, а безглуздий дратівливий і зарозумілий.
17. Запальний може вчинити глупство; але людина, що навмисне чинить зло, ненависна.
18. Невігласи дістають у спадок собі глупоту; а розважливі знанням коронуються.
19. Поклоняться недобрі перед добрими, і лиходії біля брами праведника.
20. Убогого, трапляється, ненавидять навіть близькі його, а в багатого чимало друзів.
21. Хто зневажає ближнього свого, той грішить; а хто милосердний з бідним, той блаженний
22. Чи не блудять ті, що лихе задумують? Але милість і вірність у тих, що мають добрі помисли.
23. Від усілякої праці є прибуток, а від марнослів'я тільки втрата.
24. Вінець мудрих – багатство їхнє, а глупота невігласів – глупство є.
25. Щирий свідок рятує душі, а лукавий брехні торочить.
26. У страхів перед Господом – надія несхитна, і синам Своїм Він притулок.
27. Страх Господній – джерело життя, що віддаляє від тенет смерти.
28. У безлічі народу – велич царя, а коли народу замало, – лихо володареві.
29. У терплячої людини багато розуму, а дратівливий відповідає глупство.
30. Сумирне серце – життя для плоті; а заздрість – гнилятина для кісток.
31. Хто пригноблює бідного, той ганьбить Творця його; а хто шанує Його, – доброчинить нужденному.
32. За своє зло лиходій буде відкинутий, а праведний навіть при смерті своїй має надію.
33. Мудрість спочине в серці розумного і серед безглуздох нагадає про себе.
34. Праведність підносить народ, а беззаконня – ганьба народів.

35. Прихильність царя – до служника розумного, а гнів його – супроти того, хто ганьбить його.

Притчі 15

1. Сумирна відповідь відвертає гнів, а образливе слово викликає лють.
2. Язик мудрих повідує добрі знання, а уста безглуздих вирікають глупоту.
3. Очі Господні – на кожному місці; вони бачать злих і добрих.
4. Лагідний язик – дерево життя, а непокорений – пригноблення духу.
5. Безглуздий нехтує повчанням батька свого; а хто зважає на докір, той розумний.
6. У домі праведника – значні скарби, а в прибутках лиходія – безлад.
7. Уста мудрих розповсюджують знання, а серце безглуздих не так.
8. Пожертва лиходіїв – мерзота перед Господом, а молитва праведних бажана Йому.
9. Мерзота перед Господом – шлях лиходія, а того, хто йде шляхом правди, Він любить.
10. Люта кара тому, хто зі шляху збочує, а той, що звинувачення ненавидить, – загине.
11. Шеол і Аваддон [відкриті] перед Господом, тим паче серця синів людських.
12. Не любить розпусник тих, що звинувачують його, і до мудрих не підійде.
13. Веселе серце вчиняє обличчя веселим, а при сердечній скорботі дух занепадає.
14. Серце розумного шукає знання, а уста безглуздих глупоту споживають.
15. Усі дні лиходія сумні; а в кого серце веселе, у того завжди бенкет.
16. Краще мале в Господньому страхові, аніж великий скарб при тривозі.
17. Краще миска зела, і при ній любов, аніж угодований бик, і при ньому ненависть.
18. Запальний чоловік зчиняє розбрат, а лагідний втихомирює заколот.
19. Шлях ледаря – мов терновий паркан, а шлях праведних гладенький.
20. Мудрий син приносить радість батькові, а безглузда людина нехтує матір'ю своєю.
21. Глупство – радість для безглуздного, а людина розумна вибирає добру торованку.
22. Без поради задумане не має успіху, а коли порадників чимало, – справдиться.
23. Радість людині у відповіді вуст її, і яке гарне слово вчасне!
24. Шлях життя мудрого вгору, щоб ухилитися від безодні шеолу вниз.

25. Дім пихатих зруйнує Господь, а межу вдови зміцнить.
26. Мерзота перед Господом помисли злих, а слова чистих бажані для Нього.
27. Зажерливий зруйнує дім свій, а той, що ненавидить гостинці, буде жити.
28. Серце праведного обдумує відповідь, а уста лиходіїв зло виливають.
29. Задалеко Господь від лиходіїв, а молитву праведника чує.
30. Світлий погляд тішить серце, і добра вість зміцнює кості,
31. Вуха, уважне до повчання життя, завше серед мудрих.
32. Той, хто відкидає повчання, не дбає про свою душу; а хто зважає на звинувачення, – той набуває розуму.
33. Страх Господній навчає мудрости, а славі передує покірність.

Притчі 16

1. Серцю [людини] належать заміри, але від Господа відповідь на язика.
2. Усі шляхи людини чисті в її очах, але Господь зважає душі.
3. Запроси Господа у всі заміри твої, і задуми твої справдяться.
4. Усе вчиняв Господь заради Себе і навіть лиходія [пильнує] на день лиха.
5. Мерзота перед Господом кожний зарозумілий серцем; можна поручитися, що він не залишиться без покари.
6. Милосердям і правдою очищається гріх, і страх Господній відводить од злого.
7. Коли Господові до вподоби шляхи людини, Він ворогів її умиротворює з нею.
8. Краще невелике з правдою, аніж багато набутків з неправдою.
9. Серце людини обмірковує шлях свій, але Господь спрямовує ходу її.
10. В устах царя – слово натхнення; уста його не повинні грішити на суді.
11. Вагівниця і її шальки від Господа; від Нього ж – усі важки в торбині.
12. Мерзота для царів – справа злочинна, тому що правдою потверджується престол.
13. Приємні цареві уста праведні, і того, хто виповідає істину, він любить.
14. Царський гнів – вісник смерті; але мудрий чоловік злагіднить його.
15. У ясного погляді царя – життя, і добра воля його, – наче хмарина з пізнім дощем.

16. Набагато вартніша від золота надбана мудрість, а надбаний розум вартніший від найдобрішого срібла.
17. Шлях праведних – ухилитися від зла: той оберігає душу свою, хто пильнує шлях свій.
18. Загибелі передує гординя, а падінню – пихатість.
19. Краще бути сумирним духом із покірними, аніж ділити здобич із гордими.
20. Хто влагоджує справу розумно, той знайде успіх, і хто сподівається на Господа, той блаженний.
21. Мудрий серцем назветься розважливим, і приємна мова уст сприятиме навчанню.
22. Розум для тих, що мають його, – джерело життя, а ученість безглузлого – глупота.
23. Серце мудрого вчиняє язика його мудрим і примножує знання в устах його.
24. Приємна мова – щільниковий мед, солодка для душі і цілюща для кісток.
25. Є шляхи, котрі видаються людині бездоганними, але завершення їхнє – торованка до смерти.
26. Трудівник працює для себе, тому що змушує його [до того] рот його.
27. Чоловік лукавий заміряється вчинити лихе, і на вустах його, наче вогонь спопеляючий.
28. Чоловік підступний сіє розбрат, а обмовник розлучає друзів.
29. Недобра людина зводить ближнього свого і веде його на шлях недобрий.
30. Примружує очі свої, щоб вигадати підступ; прикушує собі губи і вчиняє злочина.
31. Вінець слави – сивина, котра перебуває на шляху правди.
32. У кого тривке терпіння, той вартніший від хороброго, а той, що володіє собою, [вартніший] від завойовника міста.
33. У полу кидають жереба, але від Господа залежить його вирок.

Притчі 17

1. Краще кусень хліба і мир до нього, аніж оселя, з м'ясом уповні, та в незгоді.
2. Розумний служник панує над розпутним сином, і між братами поділить спадок.
3. Плавильня – для срібла і горно для золота, а серце випробовує Господь.
4. Злодій зважає на уста злочинців, а лукавий пильнує язика згубного.
5. Хто збиткується над убогими, той зневажає Творця його; хто тішиться лихом, той не залишиться без покари.

6. Вінець літніх людей – сини синів, і слава дітей, – батьки їхні.
7. Не личить безглуздому поважна мова, а поготів шляхетному – уста брехливі.
8. Подарунок – коштовний камінь в очах того, хто володіє ним; тому, куди не піде, скрізь матиме успіх.
9. Той, хто покриває переступ, шукає любови; а хто знову нагадує про нього, той віддаляється від товариша.
10. На розумного переконливіше діє догана, аніж на безглуздного сто ударів.
11. Недобрий шукає тільки заколоту; а тому жорстокий ангел буде посланий супроти нього.
12. Краще людині зустріти ведмедицю, в котрої відібрали дітей, аніж безглузлого з його глупотою.
13. Хто за добро віддає злом, від оселі його не відійде лихо.
14. Початок сварки – наче прорив води; припини сварку, доки не спалахнула вона.
15. Той, хто виправдовує лиходіїв і звинувачує праведного – обидва мерзота перед Господом.
16. Нащо скарб в руках безглузлого? Для надбання мудрости [у нього] немає розуму,
17. Друг любить о будь-якій порі, і, мов брат, прийде в лиху годину.
18. Чоловік безглуздий готовий на поруку, і дає поруку за ближнього свого.
19. Хто любить сварки, любить гріх; і хто високо підносить браму свою, той шукає занепаду.
20. Підступне серце не знайде добра, і лукавий язик потрапить у біду.
21. Хто народжує безглузлого – собі на горе, і батько безглузлого не знатиме втіхи.
22. Веселе серце діє вдячно, мов лікування, а пригнічений дух висушує кістки.
23. Лиходій бере гостинця з пазухи, щоб викривити шляхи правосуддя.
24. Мудрість – перед обличчям у розумного, а очі безглузлого – на рубежах землі.
25. Безглуздий син – досада батькові своєму і прикрість для матері своєї.
26. Не добре звинувачувати справедливого, [і] бити шляхетного за правду.
27. Розумний розважливий у словах своїх, і розумний має тверезий глузд.
28. І безглуздий, коли мовчить, може видатися мудрим, і той, хто затуляє уста свої, – розважливим.

Притчі 18

1. Свавільний шукає вигадки, повстає супроти розумного.
2. Безглуздий не любить знання, а прагне виявити свій розум.
3. Коли приходять безглуздий, приходять і презирство, а вже з ганьбою – обмова.
4. Слова уст людських – глибокі води; джерело мудрості – струменистий потік.
5. Не добре бути упередженим до лиходія, щоби здолати праведного на суді.
6. Уста безглузлого поспішають сваритися, і слова його прикликають покару.
7. Язык безглузлого – загибель для нього, а уста його – тенета для душі його.
8. Слова обмовника – немов ласощі, і вони входять до середини черева.
9. Недбалий в роботі своїй – брат марнотратника.
10. Ймення Господнє – міцна вежа; втікає до неї праведник, і в безпеці.
11. Маєтність багатого – фортечне місто його, і, немов високий мур, в його уяві.
12. Перед занепадом підноситься серце людини, а покірність передує славі.
13. Хто відповідає, не вислухавши, тому бракує глузду, і сором йому.
14. Дух людини зносить її неміч; а вражений дух – хто може зміцнити його?
15. Серце розумного набуває знань, і вухо мудрих шукає пізнання.
16. Дарунок людини надає їй простору й до вельможних приведе її.
17. Перший у позові своєму бере гору, але приходять супротивник його і викриває його.
18. Жереб спричиняє сварку і вирішує поміж міцними.
19. Розлючений брат [непрístupніший] фортечного міста, і сварки схожі на засуви брами.
20. Від плоду уст людини виповнюється нутро її; і набутком уст своїх вона насичується.
21. Смерть і життя у владі язика, і ті, що люблять його, будуть їсти його плоди.
22. Хто знайшов [ширу] дружину, той знайшов добро і дістав ласку від Господа.
23. З благанням говорить убогий, а багатий відповідає брутально.
24. Хто хоче мати друзів, той сам має бути дружелюбним; і трапляється друг, приязніший від брата.

Притчі 19

1. Краще вбогий, що ходить у своїй цнотливості, аніж [багатий] з брехливими устами, і, до того ж, безглуздий.

2. Не добре душі без пізнання, і квапливий ногами спіткнеться.
3. Глупота людини збочує шлях її, а серце її обурюється на Господа.
4. Багатство долучає багато друзів, а бідного покидає навіть друг його.
5. Брехливий свідок не залишиться без покари, і хто говорить неправду, не врятується.
6. Багато людей запобігають перед можними, і кожний – друг людині, котра приносить дарунки.
7. Бідного ненавидять всі брати його, і тим паче друзі його віддаляються од нього; наздоганяє їх зі словами поради, але вони не бажають цього.
8. Хто здобуває розум, той любить душу свою; хто пильнує розважливість, той знаходить успіх.
9. Брехливий свідок не залишиться без покари, і хто говорить неправду, загине.
10. Не до лиця глупакові ошатність, а поготів рабові панування над князями.
11. Розважливість вчиняє людину неквапливою на гнів, і слава для неї – бути поблажливим до переступів.
12. Гнів царя – мов ревище лева, а приязнь його – мов роса на траву.
13. Безглуздий син – то біда для батька, а сварлива дружина – стічна ринва.
14. Дім і маєток – спадок від батьків, а розумна дружина, – від Господа.
15. Лінощі занурюють у сонливість, і недбала душа зазнаватиме голоду.
16. Хто береже заповіді, береже свою душу, а той, хто не дбає про свої шляхи, – загине.
17. Хто чинить бідному добро, той Господові позичає; і Він йому надолужить за його добродіє.
18. Карай сина свого, доки є надія, і не обурюйся його криком.
19. Гнівливий нехай зазнає покарання, бо, коли помилуєш [його], то ще більше каратимеш його.
20. Дослухайся поради і приймай викриття, щоб учинитися тобі відтак мудрим.
21. Багато замірів у серці людини, але справдиться лише визначене Господом.
22. Радість людини – добродіє її, і вбога людина краща, аніж брехлива.
23. Страх Господній [провадить] до життя, і [хто має] його, завжди буде вдоволений, і лихо не спіткає його.
24. Ледачий опускає руку свою до чаші, і не хоче піднести її до рота.

25. Якщо ти покараєш облудника, то навіть простодушний стане розважливим; і [коли] викриєш розумного, то він прийме повчання.
26. Той, хто обдирає батька і проганяє матір, – син ганебний і безсоромний.
27. Припини, сину мій, слухати поради про те, щоб ухилятися від висловів пізнання.
28. Лукавий свідок збиткується над судом, і вуста лиходіїв ковтають неправду.
29. Готові для лиходіїв суди, і покарання на тіло глупаків.

Притчі 20

1. Вино – глумливе, сікера – буйна; і кожний, хто зловживає ними, – нерозумний.
2. Гнів царський – наче ревище лева; хто дратує його, той грішить супроти самого себе.
3. Честь для людини – уникнути сварки; а всілякий глупак запальний.
4. Ледачий восени не оре в полі, то шукає влітку, – і немає нічоґісінько.
5. Помисли в серці людини – глибокі води, але чоловік розумний вичерпує їх.
6. Чимало таких, що хвалять людину за милосердя; але хто знаходить праведну людину?
7. Праведник ходить у своїй чистоті; блаженні діти його по ньому!
8. Цар, який сидить на престолі суду, очима своїми розганяє все лихе.
9. Хто може сказати: Я очистив моє серце, я чистий від гріха мого?
10. Неоднакові ваги, неоднакова міра, – те і те – мерзота перед Господом.
11. Можна спізнати навіть підлітка за його вправами, чи буде чиста і належна поведінка його.
12. Вуха, котре чує, і око, котре бачить, – те і те утворив Господь.
13. Не люби спати, щоб ти не збіднів; тримай розплющеними очі твої, і будеш досхочу їсти хліб.
14. Недобре, недобре, – каже покупець; а коли відійде, хвалиться.
15. Є золото і багато перлів, але коштовне начиння – вуста розумні.
16. Візьми одягу його, бо він давав поруку за чужого; і за стороннього візьми від нього заклад.
17. Солодкий для людини хліб, [надбаний] неправдою; але потому рот його виповнюється жорствою.
18. Заміри дістають потвердження через раду, і по нараді провадь війну.

19. Хто ходить пліткарем, той відкриває таємницю; і хто широко розтуляє рота, з тим не спілкуйся.
20. Хто ганьбить батька свого і матір свою, того світильник загасне осередь глибокої пільми.
21. Спадщина, квапливо захоплена на початку, не благословиться в майбутньому.
22. Не кажи: Я помщуся за зло; віддай Господові, і Він збереже тебе.
23. Мерзота перед Господом – неоднакові важки, і оманливі шальки – не добрі.
24. Від Господа спрямовується хода чоловіка; а людині як пізнати шлях свій?
25. Тенета для людини – квапливо давати обітницю і після обітниці обдумувати.
26. Мудрий цар вивіє лиходіїв, і колеса на них оберне.
27. Світильник Господній – дух людини, що випробовує всі глибини серця.
28. Милість та істина охороняють царя, і милістю він підтримує престол свій.
29. Слава юнаків – сила їхня, а окраса старих людей – сивина.
30. Рани від побиття – лікування супроти зла, і удари, що доходять аж до нутра.

Притчі 21

1. Серце царя в руці Господа, мов потоки води, і куди забажає, Він спрямовує його.
2. Усі шляхи людини досконалі в її очах, але Господь зважає серця.
3. Учиняти правду і правосуддя – більше до вподоби Господові, аніж пожертва.
4. Пихатість очей і зарозумілість серця, що вирізняє лиходіїв, – гріх.
5. Помисли старанного прагнуть достатку, а квапливий зазнає збитків.
6. Надбання скарбів брехливим язиком – скороминущий подмух тих, що шукають смерти.
7. Насильство лиходіїв упаде на них: тому що вони зреклися пильнувати правду.
8. Кривий шлях людини розпутної; а хто чистий, той діє належним чином.
9. Краще мешкати в кутку на даху, аніж із сварливою дружиною у просторій оселі.
10. Душа лиходія прагне зла; не знайде милости в очах його навіть друг його.
11. Коли карають облудника, звичайний стає мудрим, і коли повчають мудрого, то він набуває пізнання.
12. Праведник спостерігає за домом лиходія: як зазнають лиходії біди.

13. Хто затуляє вухо своє на крик бідака, той сам буде волати, – і не почують його.
14. Подарунок утаємничений загасить гнів, і дарунок у пазуху – велику лють.
15. Пильнувати правосуддя – радість для праведника і страх для тих, що вчиняють зло.
16. Людина, що збочила із стежки розуму, відпровадиться в зібрання мертвих.
17. Хто любить веселитися, той збідніє; а хто любить вино та олію, не розбагатіє.
18. Викупом буде за праведного лиходій і за щирого – лукавий.
19. Краще жити на землі пустельній, ніж із дружиною сварливою і сердитою.
20. Жаданий скарб і олія – в домі мудрого; а глупак їх прогайнує.
21. Той, що пильнує правду і милість, знайде життя, правду і славу.
22. Мудрий захоплює міста і руйнує фортецю, на котру вони сподівалися.
23. Хто стереже уста свої і язика свого, той береже від лиха душу свою.
24. Зарозумілий злодій – облудник ім'я йому – діє з надмірною пихою.
25. Пожадання ледаря погубить його, тому що руки його відмовляються працювати.
26. Він щодня вельми жадає, а праведник дає і не шкодує.
27. Пожертва лиходіїв – мерзота, надто, коли з лукавством приносять її.
28. Брехливий свідок загине; а людина, котра сповідає про те, що знає, буде говорити завжди.
29. Людина недобра зухвала обличчям своїм; а праведна прямує добрим шляхом своїм.
30. Немає мудрости, і немає розуму, і немає поради поза Господом.
31. Коня лаштують на день битви, але перемога – від Господа.

Притчі 22

1. Добре ймення краще від визначного багатства, і добра слава краща від срібла і золота.
2. Багатий і вбогий зустрічаються один з одним; того і того витворив Господь.
3. Обачний бачить лихо і ховається; а легковажні йдуть далі і зазнають покарання.
4. За покірністю приходять страх Господній, багатство, слава і життя.
5. Терни і тенета на шляху підступного; хто оберігає душу свою, – відступися од них.
6. Напучуй юнака на початку шляху його: він не ухилиться від нього аж до старості.

7. Багатий панує над убогим, і боржник [стає] рабом кредитора.
8. Той, що сіє неправду, жатиме марноту, і бич гніву впаде на нього.
9. Милосердний буде благословлятися, тому що дає вбогому від хліба свого.
10. Прожени облудника, і незгода відійде, і припиниться сварка й зневага.
11. Хто любить чистоту серця, у того приязнь на устах, тому цар – друг.
12. Очі Господні оберігають пізнання, а слова нехтувача законом Він відкидає.
13. Ледар каже: Лев на вулиці! Посеред майдану заб'ють мене!
14. Глибоке провалля – уста блудниць; на кого розгнівається Господь, той упаде туди.
15. Глупство прив'язалося до серця юнака; але виправна різка відкине гнів його від нього.
16. Хто чинить утиски бідному, аби примножити своє багатство, і хто дає багатому, той збідніє.
17. Нахили вухо твоє і слухай слова мудрих, і серце твоє наверни до мого пізнання.
18. Тому що втіха буде, якщо ти будеш пильнувати їх у серці твоєму, і вони будуть такими на устах твоїх.
19. Щоб сподівання твоє було на Господа, я навчаю тебе нині, а ти [пам'ятай].
20. Чи не писав я тобі тричі в порадах і повчанні,
21. Щоб навчити тебе належним словом істини, щоб ти міг переказати слова істини тим, що посилали тебе?
22. Не грабуй бідного, тому що він убогий; і не чини утисків невдатному біля брами;
23. Тому що Господь візьме участь у справі їхній, і відбере душу в грабіжників їхніх.
24. Не товаришуй з дратівливими, і не спілкуйся з чоловіком запальним,
25. Щоб не навчитися шляхів його, і не накликати зашморгу на душу твою.
26. Не будь таким, як ті, що дають руки і поруку за борги.
27. Якщо тобі не має чим заплатити, то навіщо попускати собі, щоб забрали з-під тебе постіль твою?
28. Не пересувай давньої межі, котру позначили батьки твої.
29. Чи бачив ти чоловіка, вдатного в своїй справі? Він буде стояти перед царями; він не буде стояти перед простим.

Притчі 23

1. Коли присядеш споживати страву з володарем, то уважно пильнуй, що перед тобою;
2. І постав перешкоду в горлі своєму, якщо ти жадливий.
3. Не зваблюйся ласощами його: це – оманлива пожива.
4. Не турбуйся про те, аби надбати багатства; відкинь такі думки твої.
5. Спрямуєш очі твої на нього, і – його вже немає; тому що воно вчинить собі крила, і, мов орел, злетить до неба.
6. Не споживай їжі в людини заздрісної, і не зваблюйся ласощами її;
7. Тому що, які думки в душі її, така вона сама; їж і пий, каже вона тобі, а серце її не з тобою.
8. Кусень, котрого ти з'їв, виблюєш, і добрі слова твої ти скажеш марно.
9. У вуха безглузлого не кажи, тому що він знехтує розумними словами твоїми.
10. Не пересувай межі давньої і на поля сиріт не заходь;
11. Тому що Захисник їхній могутній; Він утрутиться в справу їхню з тобою.
12. Прихили серце твоє до науки і вуха твої – до розумних слів.
13. Не залишай юнака без покарання; якщо покараєш його різкою, він не помре.
14. Ти покараєш його різкою, і врятуєш душу його від шеолу.
15. Сину мій! Якщо серце твоє буде мудрим, то тішитиметься й моє серце.
16. І нутрощі мої будуть тішитися, коли уста твої будуть говорити правду.
17. Нехай не заздрить серце твоє грішникам; нехай буде воно щоденно в страхіві Господньому.
18. Тому що є майбуття, і надія твоя не втрачена.
19. Слухай, сину мій, і будь мудрим, і схилий серце твоє на досконалий шлях.
20. Не будь поміж тих, що впиваються вином, між тими, що об'їдаються м'ясом.
21. Тому що п'яниця і зажерливий збідніють, і сонливість одягне їх у вереття.
22. Слухай батька твого: він породив тебе, і матір'ю твоєю не знехтуй, коли вона стане похилою.
23. Купи істину, і не продавай її, а також мудрости та повчання й розуму.
24. Радіє батько праведного, і той, що породив мудрого, тішиться ним.
25. Нехай звеселюється батько твій і нехай радіє матір твоя, що породили тебе.

26. Сину мій! Віддай серце твоє мені, і очі твої нехай пильнують шляхи мої.
27. Тому що блудниця – глибоке провалля, і чужа дружина – тісна криниця;
28. Вона, мов розбійник, сидить у засідці і множить поміж людьми злочинців закону.
29. У кого виття? У кого стогін? У кого сварки? У кого горе? У кого рани без причини? У кого очі багрові?
30. У тих, котрі довго сидять за вином, котрі приходять шукати [вина] присмаченого.
31. Не дивися на вино, коли воно червоніє, як воно іскриться в чаші, як воно приваблює легко.
32. Потім воно вкусить, мов гадина, і вжалить, як змія;
33. Очі твої будуть дивитися на чужих дружин, і серце твоє озветься розпустою;
34. І ти будеш, мов сплячий посеред моря, і як сплячий на вершечку щогли.
35. [І скажеш] : Били мене, мені не було боляче; штовхали мене, я не відчував. Коли прокинуся, знову буду шукати того ж таки.

Притчі 24

1. Не будь запопадливим перед лихими людьми, і не бажай бути з ними.
2. Тому що про насильство помисли їхнього серця, і про лихе говорять їхні уста.
3. Мудрістю споруджується дім і розумом потверджується.
4. І через пізнання виповнюють його помешкання дорогим і чудовим майном.
5. Чоловік мудрий сильний, і чоловік розумний зміцнює силу свою.
6. Тому за мудрою порадою веди війну твою, і безпека [буде] в багатьох дорадниках.
7. Для безглузлого зависока мудрість, біля брами не розтулить він уст своїх.
8. У кого недобрий замір, того називають лиходієм.
9. Задум глупства – гріх, і облудник – мерзота для людей.
10. Якщо ти в день біди виявився знесиленим, то вбога сила твоя.
11. Рятуй взятих на смерть, і невже відмовишся від зрокованих на страту?
12. Чи скажеш: Ось, ми не відали цього? А Той, що випробовує серце, – хіба не знає? Той, що спостерігає за душею твоєю, знає це і відплатить чоловікові за вчинками його.
13. Споживай, мій сину, мед, тому що він приємний, і щільника, котрий солодкий для піднебіння твого;

14. Таке ж пізнання мудрости для душі твоєї. Якщо ти знайшов [її], себто майбутнє, то надія твоя тривка.
15. Не вдавайся до лихих замірів, лиходію, супроти житла праведника; не спустошуй місця спочину його.
16. Бо сім разів упаде праведник і підведеться; а лиходії зваляться в погибель.
17. Не радій, коли впаде ворог твій; і нехай не веселиться серце твоє, коли він спіткнеться.
18. Інакше побачить Господь, і не до вподоби буде це в очах Його, і Він відверне від нього гнів Свій.
19. Не обурюйся на злодіїв і не завидуй лиходіям.
20. Тому що злий не має майбутнього, – світильник лиходія загасне.
21. Бійся, сину мій, Господа і царя; з бунтівниками не спілкуйся.
22. Тому що несподівано прийде загибель від них; і біду від них обидвох хто передбачить?
23. Сказано також мудрими: Мати упередженість на суді – не добре.
24. Хто каже лихому: Твоя правда, того будуть проклинати народи, того будуть ненавидіти племена.
25. А ті, що викривають, будуть улюблені, і на них прийде благословення.
26. В уста [наче] цілує той, хто відповідає словами щирими.
27. Учини справи твої поза домом, заверши їх на полі твоєму, а потім будуй оселю твою.
28. Не будь неправдивим свідком на ближнього твого; нащо тобі обманювати устами твоїми?
29. Не кажи: Як він учинив зі мною, так і я вчиню з ним, відплачу людині за ділами її.
30. Проходив я поблизу поля чоловіка-ледаря і повз виноградник чоловіка бідного на розум.
31. І ось, все це заросло терням, поверхня його вкрилася кропивою, і кам'яний мур його зруйнувався.
32. І подивився я, і взяв собі до серця, і дістав науку:
33. Трішки поспиш, трішки подрімаєш, трішки, склавши руки, полежиш,
34. І прийде, [мов] перехожий, убогість твоя, і нужда твоя, – мов озброєна людина.

Притчі 25

1. І оце притчі Соломонові, котрі зібрали мужі Єзекії, царя Юдиного.
2. Слава Божа – утаємничувати справу, а слава царів – досліджувати справу.

3. Небо для високости і земля для глибини, так серця царів – недослідні.
4. Відділи домішки від срібла, і вийде у ливарника посудина.
5. Усунь лиходія від царя, і престол його утвердиться правдою.
6. Не пишайся перед лицем царя і на місце шляхетних не ставай;
7. Тому що краще, коли скажуть тобі: Підійди сюди, сядь вище, аніж, коли принизять тебе перед шляхетним, котрого бачили очі твої.
8. Не зачинай квапливо позову, інакше, що будеш чинити при завершенні, коли суперник твій осоромить тебе?
9. Здійснюй позов із суперником твоїм, але таємниці іншого не розкривай.
10. Щоб не докоряв тобі той, що зачує це, бо тоді ганьба твоя не відійде від тебе.
11. Золоті яблука в срібних прозорих посудинах – слово, сказане пристойно.
12. Золота сережка і прикраса з чистого золота – мудрий викривач для уважного вуха.
13. Що прохолода від снігу в жнива, те ж таки незрадливий посланець для того, хто послав його; він приносить душі володаря свого розраду.
14. Як хмара і вітри без дощу, так людина, що вихваляється нещирими дарунками.
15. Покірністю схиляється до милості вельможа, і м'який язик ламає кістку.
16. Ти знайшов мед? Споживай досхочу, але не переїдай його, щоб не вивернути його.
17. Не ходи часто в дім друга твого, щоб він не збайдужів до тебе і не зненавидів тебе.
18. Що молот, і меч, і гостра стріла, те саме й чоловік, що вирікає облудне свідчення супроти ближнього свого.
19. Що зламаний зуб і знесилена нога, те й надія на зрадливого [чоловіка] в день лиха.
20. Наче той, що скидає з себе одягу холодного дня, що оцет на рану, – саме такий той, хто співає пісні зажуреному серцю.
21. Якщо голодний ворог твій, нагодуй його хлібом; і якщо він спраглий, дай йому води.
22. Тому що, [учиняючи так], ти збираєш яркі жарини на голову його: Господь заплатить тобі.
23. Північний вітер приносить дощ; а утаємничений язик – невдоволені обличчя.
24. Краще жити в кутку на даху, аніж з дружиною сварливою в просторій оселі.
25. Що холодна вода для знесиленої спрагою душі, те саме й добра вість з далекого краю.
26. Мов скаламучена криничка, і наче пошкоджене джерело, – праведник, що падає перед лиходієм.

27. Як не добре споживати багато меду, так само домагатися власної слави, – не є слава.

28. Що місто зруйноване, без мурів, те саме й чоловік, що не володіє духом своїм.

Притчі 26

1. Як сніг влітку і дощ на жнива, так честь не до лиця глупакові.

2. Як горобець спурхує, як ластівка полетить, так задаремне прокляття не справдиться.

3. Батіг для коня, вуздечка для віслюка, а палиця для безглуздох.

4. Не відповідай глупакові на глупство його, щоб ти також не став схожим на нього.

5. Але відповідай глупакові на глупство його, щоб він не став мудраком в очах своїх.

6. Підтинає собі ноги, зазнає гіркоти той, хто дає словесне доручення глупакові.

7. Хитливо здіймаються ноги кульгавого, – і притча в устах глупаків.

8. Укладати коштовний камінь у пращу те саме, що вшановувати глупака.

9. Мов [колючий] терен в руці п'яного, – притча в устах глупаків.

10. Сильний вчиняє все з волі своєї: і нерозумного вшановує, і кожному перехожому дає нагороду.

11. Як пес повертається на виверти свої, так глупак повторює глупоту свою.

12. Чи бачив ти чоловіка, мудрого в очах його? На безглуздохого більше надії, аніж на нього.

13. Ледар каже: Лев на дорозі! Лев на майданах!

14. Двері повертаються на завісах своїх, а ледар – у постелі своїй.

15. Ледар опускає руку свою в чашу, і йому важко донести її до рота свого.

16. Ледар в очах своїх мудріший, аніж семеро, що відповідають розважливо.

17. Те саме, що хапати пса за вуха, проходячи неподалік, – втручатися в чужу сварку.

18. Як той, що вдає з себе божевільного, кидає вогонь, стріли і смерть,

19. Так – чоловік, котрий шкодить другові своєму і потім каже: Я лише пожартував.

20. Де немає більше дров, вогонь загасне; і де немає обмовника, розбрат затихне.

21. Вугіль – для жару і дрова – для вогню; а чоловік сварливий – для розпалювання сварки.

22. Слова обмовника – наче ласощі, і входять вони досередини черева.

23. Що нечистим сріблом обкладений глиняний глечик, те саме й полум'яні уста і серце в злобі.
24. Устами своїми прикидається ворог, а в серці своєму ховає підступ.
25. Якщо він говорить навіть ніжним голосом, не вір йому; тому що семеро мерзот у серці його.
26. Якщо ненависть приховується наодинці, то відкриється злоба його в народному зібранні.
27. Хто копає яму, той упаде в яму; і хто котить камінь угору, до того він повернеться.
28. Брехливий язик ненавидить уражених ним, і облесливі уста призводять до загибелі.

Притчі 27

1. Не хвалися завтрашнім днем, тому що не відаєш, що той день принесе.
2. Нехай хвалить тебе інший, а не вуста твої, – чужий, а не язик твій.
3. Великий камінь, вагомий і пісок; але гнів глупака важчий від обидвох.
4. Жорстокий гнів, невтримна лютя; але хто здолає ревності?
5. Краще відверте викриття, аніж утаємничена любов.
6. Щирі докори від люблячого, і брехливі поцілунки ненависника.
7. Сита душа розтоптує навіть щільники, а голодній душі все гірке солодке.
8. Як птах, що гніздо своє покинув, отак і людина, що залишила місце своє.
9. Олива і кадіння тішать серця; так само приємний [будь-кому] друг сердечний порадою своєю.
10. Не залишай друга свого і друга твого батька, і в дім брата твого не ходи в день лихий для тебе; краще сусід поблизу, аніж брат, що далеко.
11. Будь мудрим, сину мій, і втішай серце моє; і я знатиму, що відповідати моему обмовникові.
12. Розважливий бачить біду і ховається; а недосвідчені йдуть наперед [і] зазнають покарання.
13. Візьми в нього одягу його, тому що він дав поруку за чужинця; і за стороннього візьми від нього заклад.
14. Хто голосно вихваляє друга твого з раннього ранку, того вважатимуть за обмовника.
15. Безнастанний капіж дощового дня і сварлива дружина – однакові.
16. Хто хоче приховати її, той хоче утаємничити вітер і оливу в правиці своїй, що дасть знати про себе.

17. Залізо залізом гострять, і чоловік загострює погляд друга свого.
18. Хто стереже смоковницю, той буде їсти плоди її; і хто береже володаря свого, той буде в пошані.
19. Як у воді обличчя – до обличчя, так серце людини – до людини.
20. Шеол і Аваддон – невиситимі; такі ж невиситимі й очі людські.
21. Що плавильня для срібла, а горнило – для золота, те саме для людини уста, котрі хвалять її.
22. Товчи глупака в ступі товкачем разом із зерном – не зійде з нього глупота його.
23. Гаразд пильнуй за худобою твоєю, і добре дбай про свої череди;
24. Тому що [багатство] не навіки, та й влада хіба від роду й до роду?
25. Проростає трава, і з'являється отава, і збирають трави в горах.
26. Вівці – на одяг тобі, і кози – на купівлю поля.
27. І доволі козячого молока тобі на поживу, у страву домашнім твоїм і на харч служницям твоїм.

Притчі 28

1. Лиходій втікає, коли [за ним] ніхто не женеться; а праведник сміливий, мов лев.
2. Коли країна ухилиться від закону, тоді багато в ній урядовців; а за розумного і розважливого мужа вона довготривала.
3. Людина вбога і та, що пригноблює слабких, [те саме], що злива, яка збіжжя змиває.
4. Відступники од закону вихваляють лиходіїв, а ті, що виконують закона, обурюються на них.
5. Лихі люди не сприймають справедливості, а ті, що шукають Господа, розуміють усе.
6. Краще бідний, що ходить у своїх чеснотах, аніж той, хто викривляє шляхи свої, хоч він багатий.
7. Той, що пильнує закона – син розумний, а той, що спілкується з гультьями, осоромлює батька свого.
8. Той, що примножує прибутки свої лихварством і неправдою, віддасть їх тому, хто милосердний до бідних.
9. Хто відхиляє вухо своє від послуху законів, у того й молитва буде мерзотою.
10. Той, хто зводить праведних на шлях зла, сам упаде в свою яму; а безвинний успадкує добро.
11. Людина заможна – мудра в своїх очах, але розумний бідак викриє її.

12. Коли тішаться праведники – велика слава; та коли підносяться лиходії, люди ховаються.
13. Хто утаємничує злочини свої, не матиме успіху; а хто визнає і залишає їх, той буде помилуваний.
14. Блаженна людина, котра завжди в добрій волі, а хто ожорсточує серце своє, той попаде в біду.
15. Як лев, що рикає, і, як голодний ведмідь, так лихий володар над убогим народом.
16. Благуватий володар багато завдає утисків; а той, що ненавидить зиск, утривалить дні.
17. Людина, що завинила пролиттям людської крові, буде втікати до самої могили, щоб не схопили її.
18. Хто ходить бездоганно, той не зазнає шкоди; а той, що ходитиме кривими шляхами, упаде на одному з них.
19. Хто обробляє землю свою, той буде насичуватися хлібом, а хто бере приклад з ледачих, той насититься убогістю.
20. Щира людина багата благословеннями; а хто поспішає розбагатіти, той зазнає покарання.
21. Бути упередженим – не добре; такий чоловік навіть за кусень хліба вчинить неправду.
22. Поспішає до маєтности заздрісний чоловік і гадки не має, що вбогість наздожене його.
23. Той, що викриває людину, знайде опісля більшу прихильність, аніж той, що лестить язиком.
24. Хто обкрадає батька свого і матір свою і говорить: Це не гріх, – той спільник грабіжників.
25. Пихатий розпалює суперечку, а той, що сподівається на Господа, буде жити в добрі.
26. Хто сподівається на себе, той нерозумний; а хто ходить в мудрості, той буде врятований.
27. Хто дає вбогому, не збідніє, а хто заплющує очі на нього, на тому багато прокльонів.
28. Коли звеличуються нечестиві, люди ховаються, а коли вони гинуть, зростає число праведників.

Притчі 29

1. Людина, котру викривають, ожорсточує свою шию, наразі зазнає поразки, і не буде [її] зцілення.
2. Коли праведників постає багато, радіє народ; а коли володарює нечестивий – народ стогне.

3. Людина, котра любить мудрість, тішить батька свого; а хто спілкується з блудницями, той змарнує маєток.
4. Цар правосуддям утверджує землю, а той, що полюбляє дарунки, спустошує її.
5. Людина, котра лестить другові своєму, розстеляє сіль ногам його.
6. У гріхові лихої людини – тенета [для неї], а праведник тішиться і радіє.
7. Праведний уважно вивчає позов бідних, а лиходій нехтує справою.
8. Люди розбещені підбурюють місто, а мудрі упокорюють заколот.
9. Розумний чоловік, судячись із чоловіком благуватим, чи гнівається, чи сміється, – не має спокою.
10. Кровожерні люди ненавидять безвадного, а праведні піклуються про його життя.
11. Безглуздий увесь гнів свій виливає, а мудрий упокорює його.
12. Якщо князь дослухається брехливих слів, то всі служники його не відають честі.
13. Бідний і лихвар зустрічаються один з одним; але світло очам того і того дає Господь.
14. Якщо цар судить убогих за правдою, то престол його назавжди усталиться.
15. Різка і викриття дають мудрість; але підліток, залишений без уваги, вчиняє сором матері.
16. Коли множаться нечестиві, множаться і беззаконня; але праведні побачать загибель їхню.
17. Карай сина свого, і він принесе тобі спокій і втішить душу твою.
18. Без одкровення згори народ розбещений, а той, що пильнує закон, блаженний.
19. Словами не навчити раба; тому що хоч і розуміє [їх], та не упокорюється.
20. Чи бачив ти людину необачну у словах своїх? На безглуздного більше надії, аніж на неї.
21. Якщо із самого дитинства виховувати служника в розкошах, то згодом він забажає бути сином.
22. Гнівлива людина започатковує сварку, і запальний багато грішить.
23. Гординя людини принижує її, а впокорений дух набуває честі.
24. Хто ділиться із злодієм, той ненавидить душу свою; чує він прокляття, але не зголошує про те.
25. Страх перед людьми налаштовує сіль; а той, що сподівається на Господа, буде в безпеці.

26. Багато тих, що шукають [прихильного] обличчя у князя, але доля в людини від Господа.

27. Мерзота для праведників – людина несправедна, і мерзота для нечестивого – той, що прямує належним шляхом.

Притчі 30

1. Слова Агура, сина Якеєвого, [котрі] мовив цей чоловік до Ітієла і до Ухала:

2. Справді, я більше недолугий, аніж хто-небудь із людей, і розуму людського немає у мене.

3. І не навчився я мудрости, і пізнання святих не маю.

4. Хто на небо виходив і сходив? Хто зібрав вітер у пригорщі своїй? Хто зав'язав воду в одяг? Хто визначив усі рубежі землі? Яке ймення його і яке ймення сина його? Чи відаєш ти?

5. Кожне слово Боже – чисте; він – щит усім, хто сподівається на Нього.

6. Не прилучай до слів Його, щоб Він не звинуватив тебе, і щоб ти не виявився облудником.

7. Дві речі я прошу в Тебе, не відмов мені раніше, аніж я помру.

8. Марноту і облуду віддали од мене; убогости і багатства не дай мені, насичуй мене щоденним хлібом.

9. Щоб я не переситився і не зрікся, і не сказав: Хто – Господь? І, щоб, зубожілий, не почав красти та не безчестив ймення Бога мого намарно.

10. Не обмовляй служника перед володарем його, щоб він не прокляв тебе, і щоб ти не був знайдений з провинною.

11. Є рід, котрий проклинає батька свого і не благословляє матері своєї.

12. Є рід, котрий чистий у власних очах своїх, але не обмитий від бруду свого.

13. Є рід – о, які зарозумілі очі його, і як піднеслися повіки його!

14. Є рід, у котрого зуби – мечі, і щелепи – ножі, щоби пожерти вбогих на землі і жебраків поміж людьми.

15. У невиситимості дві доньки: Давай і Давай. Ось троє невиситимих і четверо, котрі не скажуть: Досить!

16. Шеол і лоно неплодне, земля, котра не насичується водою, і вогонь, котрий не каже: Досить!

17. Око, що кепкує з батька і нехтує покірністю перед матір'ю, виклюють ворони в долині і поглинуть орлята.

18. Три речі утаємничені для мене, і чотирьох я не розумію.

19. Шляхів орла на небі, стежок гадини на скелі, дороги корабля серед моря і путівця чоловіка до дівчини.
20. Такий шлях також і дружини перелюбної: наїлася, обтерла свого рота та й каже: Я нічогісінько поганого не вчинила.
21. Від трьох здригається земля; чотирьох вона не може носити;
22. Раба, коли він стає царем; глупака, коли він досхочу їсть хліб;
23. Позначену ганьбою жінку, коли вона шлюбиться, і служницю, коли вона займає місце своєї господині.
24. Ось чотири малих на землі; але вони мудріші від мудрих.
25. Мурашки – народ не сильний, але влітку накопичують поживу собі;
26. Гірські миші – народ слабкий, але влаштовують оселі свої на скелі;
27. У сарани немає царя, але вона виступає одностайно;
28. Павук лапками пнеться, і він у помешканнях царських буває!
29. Ось, троє мають вишукану ходу, і четверо ходять добре;
30. Лев, дужий поміж звірами, який не поступиться нікому.
31. Кінь і козел, і цар [серед народу [свого], [і ніхто] не повстане [супроти нього].
32. Якщо ти в зарозумілості своїй вчинив дурницю і замислив лихе, то [поклади] руку на уста;
33. Бо коли збити молоко, виходить масло, поштовхом скривавлюється ніс, а пробудження гніву вчиняє сварку.

Притчі 31

1. Слова Лемуїла царя. Повчання, котре передавала йому матір його.
2. Що, сину мій? Що, сину лона мого? Що, сину обітниць моїх?
3. Не віддавай жінкам сили твоєї, ні шляхів твоїх згубницям царів.
4. Не царям, Лемуїле, не царям вино пити, і не князям – сікеру,
5. Щоб не впилися вони і не забули закону та не змінили на недобре суду пригноблених.
6. Дайте сікеру тому, що гине, і вино пригніченому душею.
7. Нехай він вип'є, і забуде вбогість свою, і не згадає вже убогість свою, і не пригадає вже страждання свого.
8. Розтуляй уста свої за безмовного і на захист усіх сиріт.

9. Розтуляй уста твої для правосуддя і для справи бідного і вбогого.
10. Хто знайде цнотливу жінку? Ціна її вартніша перлів.
11. Вірять їй серце чоловіка її, і він не залишиться без прибутку.
12. Вона відплатить йому добром, а не злом упродовж цілого життя свого.
13. Дбає про вовну та льон, і охоче працює своїми руками.
14. Вона, немов кораблі купців, здалеку хліб здобуває.
15. Вона підводиться ще вночі, і роздає страву в домі своєму і визначає роботу служницям своїм.
16. До поля придивляється, а відтак і купує його; від плодів рук своїх насаджує виноградника.
17. Підперізує стан свій силою і зміцнює м'язи свої.
18. Вона відчуває, що праця її корисна, і – світильник її не згасає навіть уночі.
19. Простягає руки свої до прядива, і пальці її беруться за веретено.
20. Долоню свою вона розтуляє вбогому і руку свою подає нужденному.
21. Не боїться холоду родина її, бо вся її родина одягнена в подвійний одяг.
22. Вона виготовляє собі килими: вісон і пурпур – одяг її.
23. Чоловік її, відомий біля брами, коли сидить із старшиною краю.
24. Вона виготовляє покривала, і продає, і пояси купцям фінікійським постачає.
25. Сила і врода – одяг її, і весело заглядає вона в майбутнє.
26. Уста свої розтуляє з мудрістю, і сумирне повчання на язика її.
27. Вона ретельно доглядає господарство у домі своєму і не їсть хліба намарно.
28. Підводяться діти і вшановують її, чоловік – хвалить її.
29. Багато було дружин цнотливих; але ти переважила всіх їх.
30. Врода – річ оманлива і краса марнотна; але дружина, котра боїться Господа, достойна похвали!
31. Дайте їй від плоду рук її, і нехай прославлять її біля брами діяння її!

Книга Екклезіяста

Екклезіяст 1

1. Слово Екклезіяста, сина Давидового, царя в Єрусалимі.
2. Марнота марнот, сказав Екклезіяст, марнота марнот, – все марнота.
3. Що за користь людині із усіх трудів її, котрі вона звершує під сонцем?
4. Рід проходить і рід приходять, а земля існує довіку.
5. Сходить сонце, і заходить сонце, і поспішає до місця свого, де воно сходить.
6. Лине вітер на південь, і звертає на північ, крутиться у крутливому леті своєму, і повертається вітер до витоків своїх.
7. Усі ріки течуть до моря, але море не переповнюється; до того місця, звідки ріки витікають, вони повертаються, щоб знову текти.
8. Усі речі в праці; не може людина переказати всього; не насититься око зором, не виповниться вухо почутим.
9. Що було, те й буде; і що діялося, те й буде діятися, і немає нічого нового під сонцем.
10. Буває таке, що про нього кажуть: Дивися, ось це – нове; але це вже було у віках, передніших від нас.
11. Немає пам'яті про минуле; а також про те, що буде, не залишиться пам'яті в тих, котрі прийдуть потім.
12. Я, Екклезіяст, був царем над Ізраїлем в Єрусалимі.
13. І віддав я серце на те, щоб дослідити і випробувати мудрістю все, що вчиняється під небом, цю важку працю надав Господь синам людським, щоб вони вправлялися в ній.
14. Бачив я всі діяння, які вчиняються під сонцем, і ось, усе – марнота і знемога духу!
15. Криве не може випрямитися, і чого немає, того не перелічиш.
16. Розмовляв я із серцем моїм так: Ось, я звеличився і надбав мудрости понад усіма, котрі були передніше над Єрусалимом, і серце моє бачило багато мудрости і пізнання.
17. І віддав я серце на те, щоб спізнати мудрість і пізнати безум та глупоту; спізнав, що це також – знемога духу.
18. Тому що у великій мудрості багато журби; і хто примножує пізнання, примножує скорботу.

Екклезіяст 2

1. Сказав я в серці моєму: Дай, випробую тебе радістю, і спізнай втіхи добром; але й це – марнота!
2. Про сміх сказав я: Глупота! І про веселощі: Що вони приносять?

3. Надумав я в серці моєму втішати вином тіло моє, і в той час, коли серце моє підкорялося мудрості, притримуватися глупоти, аж доки не побачу, що добре для синів людських, що мусили б вони чинити під небом у нетривалі дні свого життя.
4. Я започаткував значні справи: Спорудив собі палаци, насадив собі виноградників,
5. Упорядкував собі сади і гаї, і посадив у них усіляких плодових дерев;
6. Учинив собі водоймища для зрошування з них гаїв, у котрих виростили дерева;
7. Надбав я собі служників і служниць, і домашня челядь була в мене; а також великої і малої худоби було в мене більше, аніж у всіх, що були в Єрусалимі передніше від мене.
8. Нагромадив собі срібла і золота і коштовностей від царів і провінцій; завів у себе співаків і співачок і насолоду синів людських – різноманітні музичні інструменти.
9. І став я великим і найбагатшим понад усіх, що були в Єрусалимі передніше від мене; і мудрість моя була зі мною.
10. Чого б очі мої не зажадали, я не відмовляв їм; не забороняв серцю моєму жодних веселощів, тому що серце моє раділо при кожній праці моїй, і це було моєю часткою від усіх трудів моїх.
11. І озирнувся я на всі діяння мої, котрі вчинили мої руки, і на працю, котрою трудився я, вчиняючи їх: та ось, усе – марнота і знемога духу, і немає від них користі під сонцем.
12. І обернувся я, щоб глянути на мудрість і безум та глупоту: Бо що може вчинити людина після царя понад те, що вже звершене?
13. І побачив я, що перевага мудрости перед глупотою така ж, як перевага світла перед пільмою.
14. У мудрого очі його – у голові його, а безглуздий ходить в пільмі. Але я пізнав, що одна доля судилася їм усім.
15. І сказав я в серці моєму: Мене також спіткає така доля, як і глупака: навіщо я став таким вельми мудрим? І сказав я в серці моєму, що це також марнота.
16. Тому що мудрого не пам'ятають вічно, як того ж таки глупака; у прийдешні дні все забудеться, і – нате вам: мудрий помирає так само, як безглуздий.
17. І зненавидів я життя: тому що бридкими стали мені діяння, котрі вчиняються під сонцем; бо все марнота і знемога духу!
18. І зненавидів я всю працю мою, котрою трудився під сонцем; тому що мушу залишити його людині, котра буде по мені.
19. І хто знає, чи мудрим він буде, чи безглуздим? Тим часом, він порядкуватиме усією працею моєю, котрою я трудився і котрою виявив себе мудрим під сонцем. І все оце – марнота.
20. І обернувся я, щоб навіяти моєму серцю зрєктися всієї праці, котрою я трудився під сонцем:

21. Тому що буває людина, котра працює мудро, з розумом та успіхом, і мусить віддати усе чоловікові, котрий не працював, неначе спадок його. І оце – марнота і лихо велике.
22. Бо що матиме людина від усієї праці своєї і клопотів серця свого, що працює вона під сонцем?
23. Тому що всі дні її – скорбота, і всі труди її – неспокій; навіть уночі серце її не відає спокою. І оце – марнота!
24. Не під владою людини і те добро, щоб їсти і пити, і насолоджувати душу свою від праці своєї. Я побачив, що й це також – від руки Божої;
25. Тому що хто може їсти і хто може насолоджуватися без Нього?
26. Бо людині, котра добра перед лицем Його, він дасть мудрість і знання, і радість; а грішникові приносить клопіт збирати і накопичувати, щоб опісля віддати доброму перед лицем Божим. І оце – марнота і знемога духу!

Екклезіяст 3

1. Усьому свій час, і час кожної речі під небом.
2. Час народжуватися і час помирати; час насаджувати і час виривати посаджене.
3. Час убивати і час уздоровлювати; час руйнувати і час будувати;
4. Час плакати і час сміятися; час журитися і час танцювати.
5. Час розкидати каміння і час визбирувати каміння; час обнімати, і час ухилятися від обіймів.
6. Час шукати і час втрачати; час зберігати і час розкидати;
7. Час роздирати і час зашивати; час мовчати, і час говорити;
8. Час любити і час ненавидіти; час війни і час мирові.
9. Яка користь трудівникові з того, над чим він трудиться?
10. Бачив я цей клопіт, котрого Бог дав синам людським, щоб вони вправлялися в цьому.
11. Усе витворив Він прекрасним у свій час, і поклав мир у серце їхнє, хоч людина не може досягнути справ, котрі Бог звершує, від початку до кінця.
12. Пізнав я, що немає для них нічого кращого, аніж веселитися і чинити добро у своєму житті.
13. І якщо якась людина їсть і п'є, і бачить добро у всілякій праці своїй, то це – дар Божий!
14. Пізнав я, що все, що учиняє Бог, буде навіки; до нього нічого долучити, і від нього нічого відняти; і Бог вчиняє так, щоб упокорювалися перед лицем Його.
15. Що було, те й нині є, і що буде, те вже було; і Бог прикличе минуле.

16. А ще бачив я під сонцем: місце суду, а там беззаконня, місце правди, а там неправда.
17. І сказав я в серці своєму: Праведного і лиходія судитиме Бог; тому що час для всякої речі, і суд над усяким ділом там.
18. Сказав я в серці своєму про синів людських, щоб випробував їх Бог, і щоб вони бачили, що вони самі по собі тварини:
19. Тому що доля синів людських і доля тварин – одна доля. Як ті помирають, так і оці помирають, і одне дихання у всіх, і немає в людини переваги перед скотиною, тому що все – марнота!
20. Усе рухається до одного місця; все постало з пороху, і все повернеться до пороху.
21. Хто знає: чи здіймається вгору дух людський, і чи дух тварин сходить донизу, в землю?
22. Отож, побачив я, що немає нічого кращого, як насолоджуватися людині справами своїми: тому що це доля її, бо хто приведе її подивитися на те, що буде після неї!

Екклезіяст 4

1. І обернувся я, і побачив усіяке гноблення, яке вчиняється під сонцем; і ось сльози пригноблених, а розрадника в них немає; і в руці гнобителів їхніх – сила, а розрадника в них немає.
2. І похвалив я мертвих, котрі давно померли, більше живих, аніж тих, що живуть донині;
3. А втішений найбільше з цих двох той, хто ще не існував, хто не бачив лихих справ, які вчиняються під сонцем.
4. Бачив я також, що всяка праця і всякий успіх у справах викликає взаємну заздрість поміж людьми. І все це – марнота і знемога духу!
5. Безглуздий сидить, склавши свої руки, і з'їдає плоть свою.
6. Краще жменя зі спокоєм, аніж пригорщі із трудом і знемогою духу.
7. І обернувся я, і побачив іще марноту під сонцем.
8. Людина самотня, й іншого немає; ні сина, ні брата немає в неї, а всій праці її немає краю, і око її не насичується багатством. То для кого я працюю і позбавляю душу мою щастя? І це все – марнота і лихий клопіт!
9. Двом краще, аніж одному; тому що в них є гарна винагорода за їхню працю.
10. Бо, якщо впаде один, то другий підніме товариша свого. Але горе одному, коли впаде, а другого немає, котрий підняв би його.
11. А також, якщо лежать двоє, то обидвом тепло; а одному як зігрітися?
12. І якщо почне хто-небудь долати одного, то двоє постануть супроти нього. І нитка потрійна не скоро порветься.

13. Краще вбогий, але розумний юнак, аніж старий, але нерозумний цар, котрий порад не приймає.

14. Бо той з в'язниці вийде на царство, хоч народився в царстві своєму убогим.

15. Бачив я всіх живих, що ходять під сонцем, з оцим другим юнаком, котрий займе місце першого.

16. Безліч було народу, котрий був перед ним, хоча прийдешні не знатимуть радощів від нього. І оце – марнота і знемога духу!

17. Зважай на свою ногу, коли йдеш до Божого дому, і будь розважливіший на послух, аніж на приношення пожертви; бо вони не вважають, що вчиняють зле.

Екклезіяст 5

1. Не поспішай язиком твоїм, і серце твоє нехай не поспішає вимовити слово перед Богом; тому що Бог на небі, а ти на землі; тому слів твоїх нехай буде небагато.

2. Бо, як сновидіння бувають від численних клопотів, так голос глупака пізнається з його велемовности.

3. Коли даєш Богові обітницю, то поквася виконати її, тому що він не прихильний до безглуздих; що обіцяв, – виконай.

4. Краще тобі не обіцяти, аніж пообіцяти і не виконати.

5. Не дозволяй устами твоїми заводити у гріх плоть твою; і не кажи перед ангелом Божим: Це – помилка! Навіщо тобі вчиняти, щоб прогнівався Бог на слово твоє і зруйнував справу рук твоїх?

6. Тому що в багатьох сновидіннях і в багатьох словах багато й марноти; але ти бійся Бога.

7. Якщо ти побачиш будь-де утиски бідному та нехтування судом і правдою, то не дивуйся з того: тому що за високим спостерігає вищий, а за ним – ще вищий;

8. А перевага країни загалом є цар, котрий піклується про країну.

9. Хто любить срібло, той не насититься сріблом; і хто любить багатство, тому не має користі від нього. І оце – марнота!

10. Примножується майно, примножуються й споживачі його; і яка втіха для володаря його, хіба що дивитися своїми очима?

11. Солодкий сон трудівника, чи мало, а чи багато він з'їсть; але перенасичення багатого не дає йому заснути.

12. Є болісна недуга, котру бачив я під сонцем: багатство, накопичене володарем його на шкоду йому.

13. І гине багатство це від лихої пригоди: народив він сина – і нічогосінько немає в руках у нього.

14. Як вийшов він голим з лона матері своєї, таким і відходить, яким прийшов, і нічого сінько не візьме від праці своєї, що міг би взяти з собою.

15. І оце важка недуга: яким прийшов він, таким і відходить. То яка йому користь, що він трудився на вітер?

16. А він же упродовж цілого життя у днях своїх їв у п'їт'їмї, у великому роздратуванні, в смутку і в досадї.

17. А ось їще я знайшов добре і приємне: їсти і пити і втішатися добром у всіх трудах своїх, якими хто трудився під сонцем у всі дні життя свого, котрі дав йому Бог; тому що це його доля.

18. І, якщо якомусь чоловікові Бог дав багатство і майно, і дав йому владу користуватися від них, і брати свою частку, і насолоджуватися від трудів своїх, то це дар Божий.

19. Не довго будуть у нього в пам'ятї дні життя його; тому Бог і винагороджує його радістю серця його. .

Екклезїаст 6

1. Є ще зло, котре я бачив під сонцем, і його чимало поміж людьми:

2. Бог дає людині багатство і майно, і славу, і немає для душі нестачі в чомусь, чого вона зажадала б; але не дає їй Бог скористатися з цього, а користується ним чужа людина. Оце – марнота і важка недуга!

3. Якби людина народила сто [дітей] і прожила багато літ, і ще примножилися дні життя її, але душа її не тішилася б добром і не було б їй навіть похорону, то я сказав би: Викидень щасливіший від неї;

4. Тому що він надаремно прийшов і відійшов у п'їт'їму, і ймення його покрите мороком.

5. Він не бачив навіть і не спізнав сонця; йому спокійніше, аніж тій.

6. А та, хоч би прожила дві тисячі літ і не мала утіхи з добра, чи не всі підуть до одного місця?

7. Усі труди чоловіка – для його рота, а душа його не насичується.

8. Яка ж перевага мудрого перед глупаком, яка – убогого, що вмїє ходити перед живими?

9. Краще бачити очима, аніж блукати душею. І це також марнота і знемога духу!

10. Що існує, те вже має ім'я, і відомо, що це – людина, і вона не може змагатися з тим, хто сильніший від неї.

11. Багато таких речей, котрі примножують марноту: а що ж для людини краще?

12. Бо хто відає, що добре для людини в житті, упродовж усіх днів марнотного життя її, котрі вона відбуває, мов тїнь? І хто скаже людині, що буде після неї під сонцем?

Екклезїаст 7

1. Добре ім'я – краще дорогої оливи, і день смерти – дня народження.
2. Краще ходити в дім плачу за померлим, аніж ходити в дім бенкету, бо такий кінець кожної людини, і живий прикладе [оце] до свого серця.
3. Смуток кращий від сміху; тому що в печалі лиця серце стає добрим.
4. Серце мудрих – у домі плачу; а серце нерозумних – у домі веселощів.
5. Краще слухати звинувачення від мудрого, аніж слухати пісні глупаків.
6. Тому що сміх недолугих те саме, що потріскування тернового хворосту під казаном. І оце – марнота!
7. Пригнічуючи інших, мудрий стає безглуздим, і дарунки псують серце.
8. Кінець справі кращий, аніж початок її, а терплячий важить більше, аніж зарозумілий.
9. Не поспішай своїм духом на гнів; тому що гнів гніздиться в серці безглуздох.
10. Не кажи: Чого це передніші дні були вдатніші від нинішніх? Тому що не від мудрости запитуєш ти про це.
11. Гарна мудрість зі спадком, особливо для тих, що бачать сонце:
12. Тому що під захистом мудрости [те саме] , що й під захистом срібла; але перевага пізнання [в тому] , що мудрість дає життя володареві її.
13. Дивися на діяння Боже: тому що хто може випростати те, що Він учинив кривим?
14. За днів благополуччя користуйся добром, а за днів лиха будь розважливим; те і те учинив Бог для того, щоб людина нічого не могла сказати супроти Нього.
15. Усього надивився я за дні мої марнотні: праведник гине у праведності своїй, лиходій живе довго в безчесті своєму.
16. Не будь занадто суворим і не виставляй себе мудрим над міру: нащо тобі нищити себе?
17. Не віддавайся гріхові і не будь безглуздим; нащо тобі помирати не свого часу?
18. Гаразд, якщо ти триматимешся одного і другого з рук не випустиш; бо хто боїться Бога, той уникне того й того.
19. Мудрість чинить мудрого сильнішим від десяти володарів, котрі у місті.
20. Немає людини праведної на землі, котра чинила б добро і не грішила при усьому.
21. Тому не на кожне слово, котре мовлять, зважай, щоб ти не почув раба твого, коли він обмовляє тебе.
22. Бо серце твоє знає чимало випадків, коли ти й сам озвався лихим словом про інших.
23. Усе це випробував я мудрістю; і сказав: Буду я мудрим; але мудрість задалеко від мене.

24. Далеко те, що було, і глибоке-глибоке; хто осягне його?
25. Навернувся я серцем своїм до того, щоб дізнатися, дослідити і знайти мудрість та розум, і спізнати облудність глупоти, невігластва і безуму.
26. І пізнав я, що гіркіша від смерти жінка, тому що вона – сить, а серце її – тенета, руки її – кайдани; живий перед Богом врятується від неї, а грішника вона впіймає.
27. Ось це знайшов я, сказав Екклезіяст, випробовуючи одне за одним.
28. Чого іще шукала моя душа, і я не знайшов? Чоловіка одного із тисячі я знайшов, а жінки поміж усіма ними не знайшов.
29. Тільки оце я знайшов, що Бог витворив людину праведною, а вона вдалася до численних помислів.

Екклезіяст 8

1. Хто – як мудрий, і хто розуміє призначення речей? Мудрість чоловіка просвітлює обличчя його, і суворість обличчя його щезає.
2. [Я кажу] : Слово цареве бережи, і [це] заради присяги перед Богом.
3. Не поспішай відійти од лица його, і не будь ревним у лихій справі; тому що він чого зажадає, все може вчинити.
4. Де слово царя, там влада; і хто скаже йому: "Що ти сподієв?"
5. Хто виконує заповідь, той не спізнає жодного лиха: серце мудрого відає і час, і приписи.
6. Тому що для будь-якої речі є свій час і приписи; а чоловікові велике лихо від того,
7. Що він не знає, що станеться; і як воно буде – хто скаже йому?
8. Людина не має влади над духом, щоб утримати духа, і не має влади у неї над днем смерти, і не має ради в цій боротьбі, і не врятує безчестя лиходія.
9. Усе це я бачив, і наvertsав серце моє на всіляку справу, котра учинялася під сонцем. Трапляється час, коли людина володарює над людиною на шкоду їй.
10. Бачив я тоді, що ховали лиходіїв, і приходили і відходили од святого місця, і їх забували в місті, де вони так учиняли. І оце – марнота!
11. Не скоро звершується суд над лихими справами; і через це не боїться серце синів людських чинити зло.
12. І хоч грішник сто разів учиняє зло і закликає в ньому, я таки знаю, що добре буде тим, що бояться Бога, котрі упокорюються перед лицем Його;
13. А лиходієві не буде добра, і, неначе тінь, недовго протриває той, хто не упокорюється перед Богом.

14. Є також ось така марнота на землі: праведників наздоганяє те, на що заслуговували б вчинки лиходіїв, а з лиходіями трапляється те, на що заслуговували б діяння праведників. І я сказав: і оце – марнота!

15. І похвалив я веселощі; тому що немає кращого для людини під сонцем, як їсти, пити і веселитися; це супроводжує її в трудах упродовж усіх днів життя її, котрі дав їй Бог під сонцем.

16. Коли я навернув моє серце до того, аби пізнати мудрість і оглянути справи, котрі кояться на землі, і серед яких [людина] ні вдень, ані вночі не відає сну:

17. Тоді я побачив усі діяння Божі і [спізнав], що людина не може досягнути справ, котрі кояться під сонцем. Скільки людина не працювала б у дослідях, вона усе ж таки не досягне цього; і якби якийсь мудрак сказав, що він знає, він не може досягнути [цього].

Екклезіяст 9

1. До всього цього я навернув серце моє, щоб досягнути, що праведні і мудрі та діяння їхні – в руці Божій, і що людина ні любови, ані ненависти не відає у всьому тому, що перед нею.

2. Усьому і всім одне: одна доля праведникові і лиходієві, доброму і [злому], чистому і нечистому, тому, що приносить пожертву, і тому, що не приносить пожертви; як добродійному, так само й грішникові, як присягальникові, так само й тому, що боїться присяги.

3. Оце ж бо й лихо у всьому, що чиниться під сонцем, що доля однакова для всіх, і серце синів людських виповнене злом, і безум у серці їхньому, і в житті їхньому, а відтак вони [відходять] до померлих.

4. Хто перебуває серед живих, у того ще є надія, бо навіть псові живому ліпше, аніж мертвому левові.

5. Живі знають, що помруть, а мертві нічогосінько не знають, і вже немає їм заплати, тому що пам'ять про них у забутті.

6. І любов їхня, і ненависть їхня, і ревності їхні вже пощезли, і вже немає їм частки навіки ні в чому, що чиниться під сонцем.

7. [Тож] простуй, їж весело хліб твій і пий на радощах серця твого вино твоє, коли Бог прихильний до справ твоїх.

8. Нехай же буде повсякчас одяг твій світлим, і нехай не бракує елею на голові твоїй.

9. Утішайся життям із дружиною, котру любиш, упродовж усіх днів марнотного життя твого, і котру тобі дав Бог під сонцем на всі марнотні дні твої; тому що це – доля твоя в житті і трудах твоїх, котрими ти працюєш під сонцем.

10. Усе, що може рука твоя робити, чини за силою, тому що в могилі, куди ти підеш, немає ні роботи, ні роздумів, ні пізнання, ані мудрости.

11. І знову зауважив я під сонцем, що не метким дається успішно бігти, не хоробрим – перемога, не мудрим – хліб, і не в розумних – багатство, і не вправним – прихильність, але час і випадок для всіх згаданих.

12. Бо людина не відає свого часу, як риба попадає у невідворотню сіть, і як птахи заплутуються в сільцях; так і сини людські потрапляють у лихоліття, коли воно несподівано приходить на них.
13. Ось, яку ще мудрість бачив я під сонцем, і вона видалася мені важливою.
14. Місто невелике, і людей у ньому небагато; до нього наблизився великий цар, і взяв в облогу його, і вчинив супроти нього значні заходи в облозі;
15. Але в місті виявився мудрий бідак, і він урятував своєю мудрістю це місто; проте ніхто не згадав про цього бідного чоловіка.
16. І сказав я: Мудрість краща від сили, і все-таки мудрість бідака зневажається, і слів його не чують.
17. Слова мудрих, [мовлені] спокійно, вислуховуються [краще] , аніж крик володаря поміж безглуздими.
18. Мудрість краща од військових знарядь; але один грішник вигубить багато добра.

Екклезіяст 10

1. Мертві мухи псують і вчиняють смердючою духмяну, було, оливу мироварника; те саме вчиняє незначна глупота пошанованого чоловіка з його мудрістю і честю.
2. Серце мудрого – праворуч нього, а серце глупака – ліворуч.
3. Якою дорогою не йшов би глупак, йому [завжди] бракує глузду, і кожному він виявить, що він безглуздий.
4. Якщо гнів урядовця спалахне на тебе, то не залишай місця твого; тому що покірність покриває навіть значніші провини.
5. Є зло, котре я бачив під сонце, це – неначе гріховність, що виходить від володаря.
6. Невігластво постає на значній висоті, а багаті сидять низько.
7. Бачив я рабів на конях, а князів піших, що ходили, як раби – пішки.
8. Хто копає яму, той упаде до неї; і хто руйнує мура, того вжалить гадюка.
9. Хто пересуває каміння, той може надсадитися, а хто дрова рубає, наражається на небезпеку від них.
10. Якщо затупилася сокира, і якщо лезо її не буде загострене, то необхідно докладати зусиль; мудрість зарадить цьому.
11. Якщо вжалить незаговорена гадюка, то не кращий від неї й обмовник.
12. Слова уст мудрого – благодать, а уста безглузлого завдають йому ж таки поразки:
13. Початок слів із уст його – глупота, [а] закінчення мовленого устами його – безум.

14. Безглуздий наговорить багато, [хоч] людина не відає, що буде, і хто скаже їй, що буде після неї?
15. Праця гупака стомлює його, тому що не відає [навіть] шляху до міста.
16. Горе тобі, земле, коли цар твій підліток, і коли князі твої насичуються зранку.
17. Щасливий ти, краю, коли цар у тебе зі шляхетного роду, і князі твої їдять своєчасно – для підсилення, а не для пересичення!
18. Від ледарства зависає стеля; і коли опустяться руки, то протікає оселя.
19. Бенкети влаштовуються для вдоволення, і вино звеселяє життя; а за все відповідає срібло.
20. Навіть подумки не обмовляй царя лихим словом, і в опочивальні твоїй не обмовляй можливого; тому що птах небесний може перенести слово [твоє] , і крилата – переказати мовлене [тобою] .

Екклезіяст 11

1. Пускай хліб твій на воду, тому що з плином багатьох днів знову знайдеш його.
2. Діли частку на семеро і навіть на восьмеро, тому що не відаєш, яке лихо станеться на землі.
3. Коли хмарини будуть уповні, то вони проливаються на землю дощем; і якщо впаде дерево на південь чи на північ, то воно там-таки й залишиться, куди впаде.
4. Хто зважає на вітер, той не сіятиме, і хто дивиться на хмари, тому не жнивувати.
5. Як ти не відаєш доріг вітру, і не знаєш, яким чином [утворюються] кістки у лоні вагітної, так само не можеш відати діянь Божих, Котрий утворює все.
6. Уранці сій насіння твоє і увечері не давай спочину руці твоїй; тому що ти не відаєш, чи перше, чи друге буде удатніше, або перше і друге матиме успіх.
7. Солодке світло, і приємно для ока бачити сонце.
8. Якщо людина проживе [навіть] багато літ, то нехай звеселюється вона упродовж кожного з них, і нехай пам'ятає про дні тьмяні, котрих буде багато: усе, що буде, – марнота.
9. Звеселюйся, юначе, в юності твоїй, і нехай зазнає серце твоє радощів за днів юности твоєї, і ходи шляхами серця твого і за веденням очей твоїх; але знай лише, що за все це Бог приведе тебе на суд.
10. І віддаляй тугу із твого серця, і відхиляй лихе від тіла твого, тому що дитинство і юність – марнота.

Екклезіяст 12

1. І пам'ятай Творця твого за днів юности твоєї; доки не надбігли важкі дні і не прийшли роки, про котрих ти будеш казати: Немає мені вдоволення в них!
2. Аж доки не потьмяніє сонце і світло, і місяць, і зорі, і не надбігли нові хмарини після дощу.
3. Того дня, коли затремтять охоронці оселі, і зігнуться мужі сили; і припинять молоти ті, що мелять, тому що їх замало лишилося, і, засмутяться ті, що виглядають у вікнах;
4. І зачинятимуться двері на вулицю; і замовкнуть жорна, і буде підводитися [людина] за криком півня, і замовкнуть доньки співу;
5. І верховини будуть їм страшні, і на дорозі жахи; і зацвіте мигдаль; і обважніють коники, і розсиплеться каперс. Бо відходить людина до вічної оселі своєї, і плакальники вже готові оточити її на вулиці;
6. Доки не урвався срібний ланцюг, і не урвалася золота пов'язка, і не розбився глечик біля джерела, і не зламається колесо над криницею.
7. І повернеться порох у землю, чим він і був, а дух повернеться до Бога, Котрий дав його.
8. Марнота марнот, сказав Проповідник, усе – марнота!
9. Окрім того, що Екклезіяст був мудрий, він навчав народ пізнання. Він [усе] випробував, дослідив [і] склав багато притч.
10. Старався Екклезіяст віднаходити гарні вислови, і слова істини написані [ним] безпомильно.
11. Слова мудрих, – мов голки і, наче забиті цвяхи, і укладачі їх – від єдиного пастуха.
12. А що понад все це, сину мій, того остерігайся: складати багато книг – кінця не буде, і багато читати – заважко для плоті.
13. Вислухаємо сутність усього: Бійся Бога і заповіді Його виконуй, тому що в цьому все для людини.
14. Бо кожну справу Бог приведе на суд, і все таємне, чи добре воно, а чи лихе.
19. Ось, що станеться за гріх Єгипту і за гріх усіх народів, котрі не прийдуть святкувати празника куренів!
20. Того часу навіть на кінських оздобах буде [накреслено]: Святиня Господові, і казани в домі Господньому будуть, немов жертвні чаші перед жертвником.
21. І всі казани в Єрусалимі і в Юдеї будуть святиною Господа Саваота, і будуть приходити всі, що приносять пожертву, і братимуть їх і будуть варити в них; і вже не буде жодного ханаанея в домі Господа Саваота того дня.

Пісня Пісней

Пісня Пісней 1

1. Нехай же цілує він мене поцілунком уст своїх. Бо кохання твоє солодше од вина.
2. Бо від пахких духмян твоїх ймення твоє, мов елей розлитий; тому юнки кохають тебе.
3. Веди мене, ми побіжимо з тобою; цар завів мене до світлиць своїх, будемо захоплюватися і радіти тобою, ми будемо твоєю любов понад вино хвалити; яка ж то насолода тебе кохати!
4. Доні єрусалимські! Чорнява я, але гарна, мов шатра Кедарські, мов запони Соломонові.
5. Не дивіться на те, що я смаглява; бо сонце дивилося на мене, сини матері моєї розгнівалися на мене, залишили мене стерегти виноградники, – але мого власного виноградника я не стерегла.
6. Скажи мені ти, котрого любить душа моя: де пасеш ти? Де опівдні спочинок даєш отарі твоїй? Нащо мені осторонь бути біля отар друзів твоїх?
7. Якщо ти не відаєш усього, о найчудовіша серед жінок, то йди собі слідами овець і паси козенят твоїх біля наметів пастухових.
8. З лошицею моєю в колісниці фараоновій я порівняв тебе, улюблена моя!
9. Прегарні щічки твої за підвісками, шия твоя в золотому намисті;
10. Золоті підвіски ми вчинимо тобі із срібними блищиками.
11. Доки цар був за столом своїм, народ мій розливав пахощі свої.
12. Мировий пучечок – улюблений мій у мене; цілу ніч він буде спочивати на грудях моїх.
13. Наче гроно кипрове, – коханий мій в мене у виноградниках Ен-Гедських.
14. О, ти прекрасна, кохана моя, ти прекрасна! Очі твої голубині.
15. О, ти прекрасний, улюблений мій і милий! І ложе у нас – зелень.
16. Дахи осель наших – кедри, а бантини наші – кипариси.

Пісня Пісней 2

1. Я троянда шаронська, лілея долин.
2. Мов лілія між терням, – кохана моя між юнками,
3. Мов яблуня поміж лісовими деревами, – коханий мій між синами. У затінку від неї я люблю посидіти, і плід [коханого] був солодкий для мене.
4. Він приніс мене до бенкетного покою, і знамено його наді мною – кохання.
5. Підкрепіть мене печивом виноградним, освіжіть мене яблуками, бо я знемагаю від кохання.
6. Ліва рука його у мене під головою, а правиця обнімає мене.

7. Заклинаю вас, доні Єрусалимські, сарнами чи польовими ланями: не будіть і не тривожте моєї любови, доки йому до вподоби.
8. Голос коханого мого! Ось, він іде, скаче по горах, стрибає пагорбами.
9. Коханий мій схожий на сарну чи молодого оленя. Ось, він стоїть у нас за стіною, зазирає у вікно, крізь ґрати заглядає.
10. Коханий мій почав говорити мені: Підведися, улюблена моя, пречудова моя, вийди!
11. Ось, зима уже проминула і дощ минув, перестав;
12. Квіти з'явилися на землі; пора співу пташок надбігла, і голос горлиці чутно в країні нашій;
13. Смоковниці вже свої зелені смокви розкрили, і виноградні лози з ніжним цвітом дихають добрими духмянами. Підведися, кохана моя, найвродливіша моя, вийди!
14. Голубко моя в ущелинах скельних у сховку стрімкої кручі! Покажися мені личком, дай почути твій голос, бо голос твій – мед і личко принадне.
15. Ловіть нам лисиць, лисинят маленьких, що виноградники нівечать, а виноградники наші з ніжним цвітом.
16. Коханий мій належить мені, а я – йому; він пасе поміж лілеями.
17. Доки день [прохолодою] дихає, і утікають тіні, повернися, мій коханий, будь схожий на сарну чи молодого оленя на горах Бетеру.

Пісня Пісней 3

1. На ложі моєму я вночі шукала того, котрого любить душа моя, шукала його і не знайшла його.
2. Підведуся ж я, піду містом, вулицями і майданами, і буду шукати того, котрого любить душа моя; шукала я його та не знайшла його.
3. Зустріла мене сторожа, що обходила місто: чи не бачили ви того, котрого любить душа моя?
4. Та заледве відійшла од них, як знайшла того, котрого любить душа моя, вхопилася за нього, і не відпускала його, аж доки не привела його до оселі матері моєї, у внутрішні покої тої, що зачала мене.
5. Заклинаю вас, доні Єрусалимські, сарнами чи польовими ланями: не будіть, не тривожте мого кохання, доки йому до вподоби.
6. Хто ця, що виходить з пустелі, немов стовпи диму, напахчена миром та ладаном, усілякими пахощами мироварника?
7. Ось ложе його – Соломонове: шістдесят лицарів довкола нього, з лицарів славних Ізраїля.

8. Усі вони тримають по мечу, усі вправні в бою, кожен з мечем при стегні від страху нічного.

9. Ноші вчинив собі цар Соломон із дерев ливонських;

10. Стовпці їхні вчинив із срібла, а опертя для ліктів – із чистого золота; сидіння його з пурпуру; осердя його облямоване коханням доньок єрусалимських.

12. Підійть і подивіться, доні Сіонські, на царя Соломона у вінці, котрим увінчала його матір його у день його шлюбу, в день радощів серця його.

Пісня Пісней 4

1. О, ти чудова, моя кохана, ти пречудова! Очі твої голубині за твоїм покривалом; коси твої, мов козяче стадо, що сходять з гори Гілеадської.

2. Зуби твої, мов стриженіх овець отара, що з купелі виходить, із котрих у кожної по двійко ягнят, і немає серед них неплідної;

3. Мов стрічка черлена, губи твої, і уста твої жадані; мов половинки граната – щічки твої за твоїм покривалом;

4. Шия твоя, наче вежа Давидова, на зброю влаштована, тисяча щитів висять у ній – усе щити лицарів!

5. Двійко персів твоїх, мов двійнята молодої сарни, що пасуться між лілями.

6. Допоки день дихає [прохолодою], і втікають тіні, я піду на гору мирову і на пагорб з ладану.

7. Уся ти прекрасна, кохана моя, і плямки не маєш ти жодної!

8. Ходімо зі мною з Ливану, моя наречена! Зі мною йди з Ливану! Спіши з верховини Амани, з верховини Сеніру та Гермону, від лігвищ левових, від гір леопардових.

9. Полонила ти серце моє, сестро моя, наречена; полонила ти серце моє одним поглядом очей твоїх, одним намистом, що на шиї твоїй.

10. О, які любі пестоці твої, сестро моя, наречена; О, наскільки любов твоя краща від вина, і духмяність олив твоїх – усі пахоці!

11. Щільниковим медом капають уста твої, наречена; мед і молоко під язиком твоїм, і духмяна шатів твоїх схожі на пахоці Ливану!

12. Замкнений садок – сестра моя, наречена, зачинена криниця, джерельце запечатане;

13. Розсадники твої – сад з гранатовими яблуками, з пречудовими плодами, кипри з нардами,

14. Нард і шафран, пахуча тростина і кориця з усілякими духмянами дерев, мира і алоє, з усіма пахоцями найкращими;

15. Садове джерельце – криниця живої води і потоки з Ливану.

16. Здіймися, [вітре] , з півночі і прилинь з півдня, повій на сад мій, – і полинуть пахощі його! Нехай прийде мій коханий до саду свого і смакує солодкими плодами його.

Пісня Пісней 5

1. Прийшов я до саду мого, сестро моя, наречена; набрав миру моєї з пахощами моїми, посмакував щільниками моїми з медом моїм, напився вина мого з молоком моїм. Їжте, друзі, пийте і насичуйтеся, улюблені.
2. Я сплю, а серце моє на сторожі; [ось] , голос мого коханого, котрий стукає: Відчини мені, сестро моя, кохана моя, голубко моя, найчистіша моя! Бачу, що голова моя усесенька в росі, а кучері мої – у нічній волозі.
3. Я скинула хітона свого, як же мені знову одягнути його? Я помила ноги собі: як же мені бруднити їх?
4. Коханий мій простягнув руку свою крізь отвір у дверях, і нутро моє захвилювалося від нього.
5. Я підвелася, щоб відімкнути коханому моєму, і з рук моїх скапувало миро, і з пальців моїх миро капало на руків'я замка.
6. Відчинила я коханому моєму, а коханий мій обернувся і зник. Аж душа мені затерпла, як він говорив; я шукала його і не знаходила його; кликала його, а він не обізвався до мене;
7. Зустріла мене варта, що обходила місто; вартові побили мене, поранили мене, здерли з мене покривало моє, вартові мурів.
8. Заклинаю вас, доні єрусалимські; якщо ви стрінете коханого мого, що скажете ви йому? Що я знемагаю від кохання.
9. А чим же коханий твій кращий від інших коханих, найвродливіша серед жінок? Чим коханий твій кращий від інших, що ти отак благаєш нас?
10. Коханий мій білявий і рум'яний, найвиразніший з-поміж десяти тисяч інших.
11. Голова його – чисте золото; кучері його хвилясті, і чорні, як ворон.
12. Очі його – мов голуби край потоків води, що купаються в молоці, а відтак на березі сідають.
13. Щоки його – квітник духмяний, мов квіти солодкі; губи його, – як лілеї, випромінюють солодке миро;
14. Руки його – золоті кругляки, оздоблені топазами; живіт його – мовби статуя із слонової кості, оздоблена сапфірами;
15. Ноги його – мармурові стовпи, поставлені на підніжжях з чистого золота; вигляд його схожий на Ливана, величний, мов кедрі.
16. Уста його – найсолодші, і увесь він – люб'язність. Ось, хто коханий мій, і ось хто друг мій, доні єрусалимські.

Пісня Пісней 6

1. Куди пішов коханий твій, найвродливіша серед жінок? Куди завернув твій милий? Ми пошукаємо його з тобою.
2. Мій коханий пішов до саду свого, до квітників духмяних, щоб випасати в садах і збирати лілеї.
3. Я належу коханому моєму, а коханий мій – мені; він випасає серед лілей.
4. Прекрасна ти, кохана моя, наче Тірца, і люб'язна, мов Єрусалим, грізна, як полки з прапорами!
5. Відведи очі твої від мене, тому що вони долають мене.
6. Зуби твої, мов стадо кіз, що сходить з Гілеад-гір; зуби твої, мов отара овець, що з купальні виходить, і в кожній є двійко ягнят і неплідної немає поміж ними;
7. Мов половинки гранатового яблука – скроні твої під покривалом твоїм.
8. Є шістдесят цариць і вісімдесят наложниць та юнок безліч.
9. Але єдина – вона, голубка моя, чиста моя; єдина вона в матері своєї, вибрана єдина тією, що народила її. Побачили її доні Сіону – і величають її, цариці й наложниці – і вихваляють її.
10. Хто оця, що схожа на зорю, прекрасна, як місяць, і ясна, мов сонце, грізна, як полки з прапорами?
11. Я зійшла в горіховий сад подивитися на плоди долини, поглянути, чи виноград броститься, і чи розквітли гранатові дерева?
12. Не відаю, як душа моя вабила мене до колісниць відомих народу мого!

Пісня Пісней 7

1. Озирися, озирися, о, Суламіту! Озирися, озирися, – і ми подивимося на тебе. Чого вам дивитися на Суламіту, наче на танок військовий?
2. О, які прекрасні ноги твої в сандаліях, доню шляхетна! Округлість стегон твоїх – як намисто, витвір рук удатних;
3. Живіт твій – кругла чаша, [у котрій] не щезає духмяне вино; лоно твоє – сніп пшениці, оточений лілеями;
4. Двійко персів твоїх – мов двоє сарняток, близняток сарни;
5. Шия твоя, мов стовп із слонової кості; очі твої – озерця Хешбонські, що біля брами Бат-Рабіму; а ніс твій – вежа ливанська, що на Дамаск поглядає.
6. Голівка твоя на тобі, мов Кармел, і коси на голівці твоїй, мов пурпур; цар у захваті від [твоїх] кучерів.

7. Яка ж ти вродлива, яка зваблива, кохана моя, твоєю вродою.
8. Цей стан твій схожий на пальму, і груди твої на виноградні грона.
9. Подумав я: Вилізу на пальму, вхоплюся за гілки її; і груди твої були б, як грона виноградні, і видих ніздрів твоїх, як від яблук;
10. Usta твої, як найкраще вино. Воно тече для мого улюбленого солодко, спонукаючи замовкнути того, хто говорить.
11. Я належу улюбленому моєму, і до мене [прагне] бажання його.
12. Прийди, коханий мій, вийдемо в поле, заночуємо в поселеннях;
13. Уранці підемо до виноградників, глянемо, чи виноград броститься, чи його квіт з'явився, чи зацвіли вже гранатові дерева; там я віддам йому кохання моє.
14. Мандрагори вже пахощі розливають, і біля дверей наших усякі плоди пречудові; нові й старі, [це] для тебе, мій коханий, я поклала.

Пісня Пісней 8

1. О, якби ти був моїм братом, що смоктав перса моєї матері. Тоді я, зустрівши тебе на вулиці, цілувала б тебе, і не була б зневаженою.
2. Я повела б тебе, привела б тебе в оселю матері моєї, ти навчав би мене, а я напоїла б тебе пахучим вином, соком граната мого.
3. Ліва рука його була б у мене під головою, а права обнімала б мене.
4. Заклинаю вас, доні єрусалимські: не будіть і не турбуйте моє кохання, доки йому приємно.
5. Хто це сходить від пустелі, спираючись на її коханого? Під яблунею я розбудила тебе, там сповила тебе мати твоя, там вона принесла тебе, та, що породила тебе.
6. Поклади мене, мов печатку, на серце твоє, мов перстень на руку твою: бо міцне, мов смерть, кохання; люті, мов пекло, ревності; стріли її – стріли вогненні; воно має полум'я найпристрасніше.
7. Глибокі води не можуть загасити любови, і ріки не захлинуть її. Якби хтось віддав усю маєтність дому свого за любов, то його відкинули б з презирством.
8. Є у нас сестра, котра ще маленька, і персів немає в неї; що нам учинити з сестрою нашою, коли будуть свататися до неї?
9. Якби вона була муром, то ми спорудили б на ньому срібний палац; а якби вона була дверима, то ми обшили б її кедровими дошками.
10. Я – мур, і перси у мене, мов башти; тому я буду в очах його, як та, що знайшла спокій.
11. Виноградник був у Соломона у Баал-Гамоні; він віддав цього виноградника сторожам, щоб кожний приносив за плоди його тисячу срібняків.

12. А мій виноградник у мене при мені. Тисяча нехай тобі, Соломоне, а двісті – сторожам плодів його.

13. О ти, що в садах живеш! Товариші зважають на голос твій, дай же й мені послухати його.

14. Поспішай, коханий мій! Будь, мов сарна чи молодий олень, на горах бальзамових.

Книга пророка Ісаї

Ісаїя 1

1. Видіння Ісаї, Амосового сина, котре він бачив про Юдею та Єрусалим, за днів Уззії, Йотама, Ахаза та Єзекії, юдейських царів.

2. Послухайте, небеса, і зважай, земле; тому що Господь говорить: Я виховав і підніс синів, а вони зчинили бунт супроти Мене

3. Віл знає свого господаря, і віслук – ясла хазяїна свого; а Ізраїль не знає [Мене], народ Мій не розуміє.

4. Овва, народе грішний, народе, обтяжений беззаконнями, кубло злодіїв, сини погібелі! Залишили Господа, знехтували Святим Ізраїлевим, – обернулися назад.

5. По чому вас іще бити, вас, що усталюєте впертість свою? Вся голова ваша у виразках, і серце цілком вичахло.

6. Від підшви ніг до тім'я голови немає у нього живого місця; виразки, плями, гнійні рани, неочищені і не перев'язані і не зм'якшені елеєм.

7. Земля ваша спустошена; міста ваші спалені вогнем; поля ваші у вас на очах пожирають чужинці; все спорожніло, наче поруйноване чужинцем.

8. І залишилася доня Сіону, мов шатро на винограднику, мов курінь на городі; наче місто в облозі.

9. Якби Господь Саваот не залишив нам невеличкого останку, то стали б ми, як Содом, були б схожі на Гомору.

10. Слухайте Слово Господнє, князі содомські; зважайте на закон Бога нашого, народе гоморський!

11. Нащо мені численні пожертви ваші? – говорить Господь. Я переситився усеспаленнями баранів і лоєм вгодованих телят; і крові бичків, і ягнят, і козлят не хочу.

12. Коли ви приходите, щоб постати перед лицем Моїм, – хто вимагає від вас, щоб ви топтали подвір'я Мої?

13. Не приносьте більше дарів намарних; кадіння огидне для Мене; новомісяччя і суботи, святкових зібрань не можу сприйняти: беззаконня – і святкування!

14. Новомісяччя ваші і свята ваші ненавидить душа Моя; вони тягар для Мене; Мені важко нести їх.

15. І коли ви простягаєте руки ваші, Я заплющую від вас очі Мої; і коли ви утриваєте благання ваші, Я не чую; руки ваші закривавлені.
16. Обмийтеся, очистіться; відкиньте лихі діяння ваші з-перед очей Моїх; перестаньте чинити зло.
17. Навчіться чинити добро; шукайте правди і рятуйте пригніченого; захищайте сироту, за вдову заступайтесь.
18. Відтак приходьте, і зважимо, говорить Господь. Якщо будуть гріхи ваші, як багрець, – як сніг вибілю; якщо будуть червоні, як пурпур, – як вовну вибілю.
19. Якщо зажадаєте і дослухаєтесь, то будете споживати щедроти землі.
20. А якщо зречетесь і будете чинити спротив, то меч пожере вас: бо уста Господні говорять.
21. Як учинилася блудницею вірна столиця, виповнена правосуддям! Правда панувала в ній, а тепер – душогубці!
22. Срібло твоє стало згаром, вино твоє зіпсоване водою.
23. Князі твої порушники закону і спільники злодіїв; усі вони на гостинці ласі і за дарунками в гонах; не захищають сироти, і справу вдови не беруть до уваги.
24. А тому говорить Господь, Господь Саваот, Сильний Ізраїля: О, вдовольню Я Себе над супротивниками Моїми і помщуся ворогам Моїм.
25. І кину на тебе руку Мою, і, немов лугом, (содою) вичищу домішки з тебе, і заберу від тебе все олово.
26. І знову буду настановляти тобі суддів, як передніше, і радників, як на початку; тоді будуть казати про тебе: місто правди, столиця вірна.
27. Сіон урятується правосуддям, і навернені [сини] його – правдою.
28. А всім відступникам і грішникам – погибель, а ті, що залишили Господа, винищаться.
29. Вони будуть осоромлені за діброви, котрі аж такі бажані для вас, і посоромлені за сади, котрі ви собі вибрали.
30. Бо ви будете, мов дуб, [на якому] зів'яло листя, і як сад, у котрому немає води.
31. І потужний стане лахміттям, і справа його – іскрою; і будуть горіти разом, – і ніхто не загасить.

Ісаїя 2

1. Слово, котре було у видінні до Ісаї, сина Амосового, про Юдею і Єрусалим.
2. І станеться за останніх днів, що гора дому Господнього буде поставлена на чолі гір, і піднесеться над пагорбами, і поспішать до неї всі народи.

3. І піде сила народів, і скажуть: Приходьте, і зійдемо на гору Господню, в оселю Бога Якового, і навчить Він нас бачити Його шляхи; і будемо ходити Його стежками. Бо від Сіону вийде закон, і слово Господнє – з Єрусалиму.
4. І буде Він судити народи, і викриє багато племен; і перекують мечі свої на орала, і списи свої – на серпи; не здійме народ на народ меча, і не будуть уже навчатися воювати.
5. О, доме Якова! Прийдіть, і будемо ходити у світлі Господньому.
6. Але Ти відкинув народ Свій, дім Якова, бо вони багато прибрали від сходу: і чародії [у них], як у филистимлян, і з синами чужинців вони спілкуються.
7. І виповнилася земля його сріблом і золотом, і безліч скарбів у нього, і виповнилася земля його кіньми, і безліч колісниць у нього;
8. І виповнилася земля його ідолами: вони поклоняються вчиненому руками своїми, т о му, що вчинили пальці їхні.
9. І поклонився чоловік, і принизився муж; і Ти не простиш їм.
10. Йди у скелю, і сховайся в землю від страху Господнього і від слави величі Його.
11. Похиляться горді погляди людини, і високе людське принизиться; і один Господь буде високим того дня.
12. Бо вже [надходить] день Господа Саваота на все пихате і зарозуміле, і на все піднесене, – і воно буде поганьбоване.
13. І на всі кедри ливанські, високі і піднесені, і на всі дуби башанські,
14. І на всі гори високі, і на всі піднесені пагорби,
15. І на кожну високу вежу, і на кожний міцний мур;
16. І на всі кораблі із Таршішу, і на всі прикраси принадні їхні.
17. І впаде гординя людська, і високе людське зганьбиться; і один Господь буде піднесений того дня.
18. І щезнуть ідоли.
19. І зайдуть [люди] в ущелини скель і в провалля землі від страху Господнього і від слави величі Його, коли Він постане спустошити землю.
20. Того дня людина кине кротам і кажанам своїх срібних ідолів і золотих своїх ідолів, котрі вчинила собі для поклоніння їм.
21. Щоб увійти до ущелини скель і в розхили гір від страху Господнього і від слави величі Його, коли Він постане спустошити землю.
22. Годі вам на людину сподіватися, котрої дихання в ніздрях її; бо що вона важить?

Ісаїя 3

1. Ось, Господь, Господь Саваот, відбере в Єрусалиму і в Юди жезло і патерицю, всіляке підкріплення хлібом, і всіляке підкріплення водою.
2. Хороброго вождя і воїна, суддю і пророка, і ясновидця, і старійшину,
3. П'ятдесятника, і вельможу, і радника, і вдатного художника і красномовного трибуна.
4. І дам їм підлітків за старшин, і діти будуть панувати над ними.
5. І в народі один буде пригнічуватися іншим, і кожний ближнім своїм; юнак буде зарозуміло величатися над старцем, і простий смерд над вельможею.
6. Тоді вхопиться чоловік за брата свого, в родині батька свого, [і скаже] : У тебе [є] одяг, будь нашим князем, і нехай будуть оці руїни під рукою твоєю.
7. А [він] з присягою скаже: Не можу зцілити [рани суспільства] ; і в домі моєму немає ні хліба, ані одежі; не вчиняйте мене князем народу.
8. Так руйнувався Єрусалим, і впала Юдея, тому що язик їхній і вчинки їхні – супроти Господа, образливі для очей слави Його.
9. Вираз їхнього обличчя свідчить проти них, і про гріхи свої вони оповідають відверто, як содомляни, не приховують: горе душі їхній! Бо самі на себе прикликають зло.
10. Скажіть праведникові, що добре [йому], бо він їстиме плоди справ своїх;
11. А беззаконному горе, бо прийде йому помста за [вчинене] руками його.
12. Гнобителі народу Мого – діти, і жінки панують над ним. Народе мій! Князі твої заводять тебе в блуд, і напрям стежок твоїх споганили.
13. Постав Господь на суд, – і стоїть, щоб судити народи.
14. Господь приходять на суд із старшинами народу Свого і з князями його; ви спустошили виноградника; пограбоване у вбогих – у ваших домах.
15. Нащо ви чините утиски народові Моєму і пригнічуєте бідних? Говорить Господь, Господь Саваот.
16. І сказав Господь: За те, що доньки Сіону пихаті і ходять з піднесеною шиєю, та зваблюють позирками, і простують величною ходою, і дзенькають ланцюжками на ногах,
17. Оголить Господь тім'я доньок Сіону і відкриє Господь ганьбу їхню.
18. Того дня відбере Господь гарні ланцюжки на ногах, і зірочки та півмісяці.
19. Серезжки, і намисто, і намітки, вінці й зап'ястя, і пояси, і пляшечки з духами, і привіски гадальні,
20. Персні й каблучки для носа;
21. Дорогий одяг – верхній і нижній, і хустки, і гаманці,
22. Дорогі шати, і пов'язки, і покривала.

23. І буде замість гарних пахощів сморід, і замість пояса буде мотузка, і замість завитого волосся лисина, і замість широкого плаща – вузеньке вереття, замість вроди – тавро.

24. Мужі твої впадуть від меча, і хоробрі твої – на війні.

25. І будуть зітхати і плакати брами [столиці], і буде вона сидіти на землі спустошена.

Ісаїя 4

1. І вхопляться семеро жінок за одного чоловіка того дня, і скажуть: Свій хліб будемо їсти і свій одяг будемо носити, тільки нехай будемо називатися твоїм ім'ям, – зніми з нас ганьбу.

2. Того дня пагін Господній з'явиться у красі та честі, і плід землі – у величі та славі, для зацілілих [синів] Ізраїля

3. Тоді ті, що залишилися на Сіоні, і зацілілі в Єрусалимі будуть йменуватися святими, усі, вписані в книгу для життя в Єрусалимі,

4. Коли Господь відміє мерзоту доньок Сіону і очистить кров Єрусалиму з-поміж нього духом суду і духом вогню.

5. І утворить Господь над усіляким місцем гори Сіон і над зібраннями її хмарину і дим за дня, і полиски палаючого вогню нічної пори; бо слава Господня буде над усім цим захистом.

6. І буде шатро для притулку – вдень від спеки, а також укриттям від негоди і дощу.

Ісаїя 5

1. Заспіваю Улюбленому Моєму пісню Улюбленого Мого про виноградник Його. В Улюбленого Мого був виноградник на вершині родючого пагорба.

2. І він обгородив його, і очистив од каміння, і посадив у ньому добірну лозу виноградну, і спорудив башту посеред нього, і викопав у ньому чавило, і надживав, що з'являться щедрі грона, а вродилися кислі ягоди.

3. І нині, мешканці Єрусалиму і мужі Юдеї, вчиніть суд поміж Мною і виноградником Моїм.

4. Що варто було б учинити для виноградника Мого, а Я не вчинив того? Чому, коли Я очікував, що він принесе гарні грона, він уродив дикі ягоди?

5. Отож, Я скажу вам, що вчиню з виноградником Моїм: відберу в нього огорожу, і буде він спустошений; зруйную мури його, і буде потоптаний.

6. І залишу його у занепаді; не будуть його ні обтинати, ні обкопувати; і заросте він терням і будяками; і накажу хмарам не виливати на нього дощу.

7. Виноградник Господа Саваота є дім Ізраїля, і мужі Юдеї – улюблене насадження Його. І чекав Він на правосуддя, та ось – кровопролиття; [чекав] на правду, і ось – зойки.

8. Горе вам, що долучаєте дім до дому, а поле прилучаєте до поля аж так, що [іншим] не залишається місця, наче ви самітниками живете на землі.
9. У вуха мої [сказав] Господь Саваот: Численні будинки оці будуть порожні; великі і гарні – без мешканців;
10. Десять ділянок у винограднику принесуть одного бата, і хомер посіяного насіння заледве поверне ефу
11. Горе тим, котрі вдосвіта шукають сікери і до пізнього вечора розпалюють себе вином.
12. І арфа, і гусла, тімпан і сопілка, і вино на бенкетах їхніх; а на діяння Господні вони не зважають, і про діяння рук Його не задумуються,
13. За те народ Мій стане бранцем несподівано, і вельможі його будуть голодувати, і багаті його будуть знемагати від спраги.
14. Через те шеол розширився і без міри роззявив пащу свою; і зійде [туди] слава їхня, і гамір їхній, і [все], що звеселювало їх.
15. І поклониться чоловік, і впокориться муж, і очі пихатих стануть сумними.
16. А Господь Саваот піднесеться на суді, і Бог святий явить святість Свою в правді.
17. І будуть пастися вівці за своїм звичаєм, і спустошені місця багатих будуть пожирати чужинці.
18. Горе тим, котрі тягнуть на себе беззаконня мотузками марноти і гріх – наче посторонками од воза;
19. Котрі кажуть: Нехай Він поквাপиться і прискорить діяння Своє, щоб ми бачили, і нехай наблизиться і прийде до звершення порада Святого Ізраїлевого, щоб ми спізнали!
20. Горе тим, котрі зло називають добром, і добро – злом; темряву мають за світло, а світло – пільмою; гірке вважають солодким, а солодке – гірким!
21. Горе тим, котрі мудрі у своїх очах і розумні самі перед собою!
22. Горе тим, котрі хоробрі пити вино і спритні приправляти міцні напої,
23. Котрі за дарунки виправдовують винного, а правдивих позбавляють правди закону!
24. За те, як вогонь пожирає соломку, і полум'я знищує сіно, отак зітліє їхній корінь, і квіт їхній розпорошиться, мов тлін; тому що вони зневажили закон Господа Саваота і знехтували словом Святого Ізраїлевого.
25. За те спалахне гнів Господній на Його народ, і простягне Він руку Свою на нього, й уразить його аж так, що здригнуться гори, і трупи їхні будуть, мов послід на вулицях. І при всьому цьому гнів Його не опадє, і рука Його буде ще простягнута.
26. І піднесе знамено народам далеким, і подасть знати мешканцеві край землі, – і ось, він легко і швидко прийде.

27. Не буде в нього ні стомленого, ані знеможеного; жодний не задрімає і не засне, і не скинуть пояса з крижів, і не урветься реміння на взутті його.
28. Стріли його загострені, і всі луки його понатягвані; копита в коней наче з кременя, а колеса його, наче вихор.
29. Ревище його – наче рик лева; він реве, мов левенята, і зареве, і вхопить здобич, і забере, і ніхто не захистить.
30. І зареве на нього того дня, наче ревище [розлюченого] моря; і гляне він на землю, і ось, пільма, горе, і світло потьмяніло в хмарах.

Ісаїя 6

1. У рік смерти царя Уззії бачив я Господа, що сидів на престолі високому і піднесеному, і поли Його риз виповнювали увесь храм.
2. Довкола нього стояли серафими; у кожного з них по шестеро крил; двома затуляв кожний з них обличчя своє, і двома закривав ноги свої, а двома літав.
3. І гукали один до одного, і говорили: Святий, святий, святий Господь Саваот! Уся земля в Його славі уповні!
4. І захиталися одвірки брам від отих погуків, і дім виповнився кадінням.
5. І сказав я: Горе мені! Загинув я! Бо я людина з нечистими устами, і живу поміж народом також із нечистими устами, – і очі мої бачили царя, Господа Саваота.
6. Тоді прилетів до мене один із серафимів, і в руці у нього жарина палахка, котру він узяв кліщами на жертovníку,
7. І торкнувся уст моїх, і сказав: Ось, це торкнулося уст твоїх, і беззаконня твоє забране від тебе, і гріх твій очищений.
8. І почув я голос Господа, що говорив: Кого Мені послати? І хто піде для Нас? І я сказав: Ось я, пошли мене.
9. І сказав Він: Піди і скажи усьому народові: Слухом почуєте, і не зрозумієте; і очима дивитися будете, і не побачите.
10. Тому що затужавіло серце народу цього, і вухами погано чують, і очі свої зімкнули, нехай не побачать очима, і не почують вухами, і не зрозуміють серцем, і не навернуться, щоб Я уздоровив їх.
11. І сказав я: Чи надовго, о Господе? Він сказав: Аж доки не спорожніють міста, і залишаться без мешканців, і оселі без людей, і доки земля оця зовсім не спорожніє.
12. І виведе Господь людей, і великий занепад буде на цій землі.
13. І якщо залишиться десята частка на ній, і повернеться, то вона знову буде спустошена; а [проте], як від терebinту і від дуба, коли вони зрубані, [залишається] корінь їхній, так святе насіння [буде] корінням її.

Ісаїя 7

1. І сталося за днів Ахаза, сина Йотамова, сина Уззїїного, царя юдейського: Рецїн, цар сирїйський, і П`еках, син Ремалїї, цар Ізраїля, виступили супроти Єрусалиму, щоб завоювати його; та не могли звоювати.
2. І сповїщено Давидів дїм, і сказано: Сирїйцї розташувалися на Єфремовїй землї. І захиталося серце його і серце народу його, як хитаються од вітру дерева в лїсі.
3. І сказав Господь Ісаї: Вийди ти і син твій Шеар-Яшув назустріч Ахазовї, до кінця водогону горїшнього ставу, на шлях, до поля шаповала,
4. І скажи йому: Спостерїгай і будь спокїйний; не бїйся і нехай не сумує серце твоє перед отими двома задимленими головешками, від розпаленого гнївом Рецїна і сирїйцїв та сина Ремалїї.
5. Сирїя, Єфрем і син Ремалїї змовляються супроти тебе підступно, і кажуть:
6. Ходїмо на Юдею, і зворохобимо її, і заволодїємо нею, і настановимо в нїй царем Тавейлового сина.
7. Але Господь Бог так говорить: Усе це не звершиться і не справдиться;
8. Бо голова Сирїї – Дамаск, і голова Дамаску – Рецїн; а через шїстдесят п'ять лїт Єфрем перестане бути народом.
9. І голова Єфрема – Самарїя, і голова Самарїї – син Ремалїї. Якщо ви не повїрите, то через те, що ви не упевненї.
10. І продовжував Господь говорити до Ахаза, і сказав:
11. Проси собї ознаки у Господа, Бога твого; проси або в глибинї, або на висотї.
12. І сказав Ахаз: Не буду просити і не буду спокушати Господа.
13. Тодї сказав [Ісаї] : Слухайте, доме Давидів! Хїба замало вам утруднювати людей, що ви хочете докучати й Богові моєму?
14. Отож, Сам Господь дає вам ознаку: Се, Дїва в лоно прийме, і породить Сина, і дадуть їмєння Йому: Еммануїл
15. Він буде живитися молоком і медом, аж доки почне розумїти і відкидатиме лихе; а вибирати буде добре.
16. Тому що ранїше, анїж це немовля буде розумно відкидати лихе і вибирати добре, земля ота, котрої ти страхасься, буде залишена обома царями її.
17. Але наведе Господь на тебе і на народ твій, і на дїм батька твого днї, котрї не приходили від часу, коли Єфрем відпав од Юдеї, наведе царя асирїйського.
18. Накличе Господь того дня мух, що в гирлї рїки єгипетської, і бджолу, яка на землї асирїйській.

19. І прилетять, і всядуться усі вони на долинах спорожнілих, і в розхилах скель, і на всіх колючках, і на всіх кущах.
20. Того дня поголить Господь бритвою, що найнято її на тім боці ріки царем асирійським, голову і волосся на ногах, і навіть відітне бороду.
21. І станеться того дня: Хто буде утримувати корову і двох овечок,
22. За кількістю молока, котре вони дадуть, буде їсти масло; маслом і медом будуть харчуватися всі, що залишилися на цій землі.
23. І станеться того дня: На всілякому місці, де росла тисяча виноградної лози на тисячу срібляків, буде терня і колючий чагарник.
24. Із стрілами та луками будуть ходити туди; бо вся земля стане терням і колючим чагарником.
25. І на жодну з гір, котрі будуть мотиками копані, не зійдеш, боїтимешся гострого каменя і колючого чагарнику; але туди будуть виганяти волів, – і дрібна худоба топтатиме їх.

Ісаїя 8

1. І сказав мені Господь: Візьми собі великий сувій і накресли на ньому людським письмом: "Магер-Шелал-Хаш-Баз!";
2. І взяв я собі надійних свідків: Урію священника і Захарію, сина Єверехії.
3. І ввійшов я до пророчиці, і вона завагітніла й породила сина. І сказав мені Господь: Назви його Магер-Шелал-Хаш-Баз.
4. Тому що раніше, аніж дитя навчиться вимовляти: Батьку мій, чи, мамо моя, багатства Дамаску і здобич самарійську понесуть перед царем асирійським.
5. І продовжував Господь говорити до мене, і сказав:
6. За те, що сей народ нехтує водами Сілоама, що тихо линуть, і захоплюється Реціном та сином Ремалії,
7. Наведе на нього Господь води ріки бурхливі і глибокі – царя асирійського з усією славою його; підніметься вона у всіх протоках своїх, і вийде із усіх берегів своїх;
8. І рине по Юдеї, затопить її, і високо здійметься, сягне шиї, і розкинуті крила її будуть сягати всієї ширини землі Твоєї, Еммануїле!
9. Ворогуйте, народи, й тремтіть, і зважайте всі віддалені землі! Озброюйтеся, але й тремтіть; озброюйтеся, але й тремтіть!
10. Задумуйте заміри, але вони зруйнуються; кажіть слово, але воно не справдиться: бо з нами Бог!
11. Бо так говорив мені Господь і [тримав на] мені руки й навчав не ходити шляхом цього народу, і сказав:

12. Не називайте змовою все те, що народ оцей називає змовою; і не бійтеся того, чого він боїться, і не страхайтеся.

13. Господа Саваота – Його шануйте зі святістю, бо Він – страх ваш, і Він – трепет ваш!

14. І буде він освяченням, і каменем спотикання, і скелею спокуси для обидвох домів Ізраїля, зашморгом і сіттю для мешканців Єрусалиму.

15. І багато з них спіткнуться, і впадуть, і розіб'ються, і заплутаються в сіті, і впіймаються.

16. Зав'яжи свідчення, і запечатай одкровення при учнях Моїх.

17. Тож я сподіваюся на Господа, що приховав обличчя Своє від Якового дому, і покладаюся на Нього.

18. Ось я і діти, котрих дав мені Господь, як наказ і передбачення в Ізраїлі від Господа Саваота, що мешкає на горі Сіон.

19. І коли скажуть вам: Зверніться до викликачів померлих і до чаклунів, до шептунів і черевомовців, тоді відповідайте: чи не мусить народ звертатися до свого Бога? Чи запитують мертвих про живих?

20. [Навертайтеся] до закону і одкровень. Якщо вони не говорять, як оце слово, то немає в них світла.

21. І будуть вони блукати по землі, жорстоко пригноблені і голодні; і в пору голоду будуть гніватися, обмовлятимуть царя свого і Бога свого.

22. І глянуть угору, і поглянуть на землю, і ось, горе і морок, щільна пільма, і будуть повалені в пільму. Але не завжди буде морок там, де тепер він затужавів.

Ісаїя 9

1. І не буде більше темряви у країні, де було горе. Як за минулих часів Він легко понизив землю Завулону і землю Нефталимову, так прославить приморську дорогу, Зайордання, Галілею поганську.

2. Народ, що ходить у пільмі, побачить світло велике; на тих, що мешкають в країні тіні смертної, світло засяє.

3. Ти примножиш народ, збільшиш радість його. Він буде веселитися перед Тобою, як веселяться в пору жнив, як радіють, ділячи здобич.

4. Бо ярмо, яке обтяжує його, і берло, яке завдає йому урази, і палицю його пригноблювача Ти знищиш, як за часів Мідіяма.

5. Бо всяке взуття воїна під час битви і одяг, облитий кров'ю, будуть спалені, вогнем будуть пожерті.

6. Бо дитячко вродилося нам; Нам Син даний; і влада на раменах Його, і дадуть Йому ймення: Чудовий Порадник, Бог міцний, Батько вічності, Князь миру.

7. Примноженню володарювання Його і миру не буде кінця на престолі Давидовім і в царстві його, щоб Йому утвердити його і зміцнити його судом і правдою віднині і до віку. Ревність Господа Сил вчинить це.
8. Слово посилає Господь на Якова, і воно сходить на Ізраїля,
9. Щоб спізнав увесь народ, Єфрем і мешканці Самарії, котрі з гордістю і пихатим серцем кажуть:
10. Цеглини попадали, збудуємо з тесаного каменя; вирубані сикомори, то замінимо їх кедрами.
11. І підніме Господь супроти нього ворогів Реціна, і супротивників його озброїть.
12. Сирійців зі сходу, а филистимлян із заходу; і будуть вони пожирати Ізраїля цілим ротом. Але при цьому не відвернеться гнів Його, і рука Його ще піднесена
13. Але народ не звертається до Того, Хто уразив його, і до Господа Саваота не поспішає.
14. І відітне Господь голову і хвоста в Ізраїля, пальму і палицю одного дня;
15. Старець і значний – це голова; а брехливий пророк – то є хвіст.
16. І князі цього народу заводять його в облуду; і ведені ними загинуть.
17. А тому юнаками його не радітиме Господь, і сиріт його і вдів не помилує; бо всі вони лицеміри і злодії, і уста всіх говорять нечисто. І при всьому цьому не відвернеться Його гнів, і рука Його ще піднесена.
18. Тому що беззаконня, наче вогонь, розгорілося, пожирає терня і колючий чагарник, і палає в нетрищах лісу, і підносяться стовпи диму.
19. Лють Господа Саваота обпалить землю, і народ стане, мовби поживою вогню; не помилує чоловік брата свого.
20. І будуть різати праворуч, і залишаться голодні, і будуть їсти ліворуч, і не будуть ситі; кожний буде пожирати плоть тіла свого.
21. Манасія – Єфрема і Єфрем – Манасію, а обидва разом Юдею. І при всьому цьому не відвернеться гнів Його, і рука Його ще піднесена.

Ісаїя 10

1. Горе тим, котрі приймають несправедливі закони, і пишуть несправедливі вирoki.
2. Щоб усунути бідних від правосуддя і вкрасти право у слабосилих із народу Мого, щоб удів зробити здобиччю своєю і пограбувати сиріт.
3. І що ви будете чинити, як прийде кара, коли надійде погибель здалеку? До кого поспішите по допомогу? І де залишите багатство ваше?
4. Без Мене зігнуться поміж в'язнями і впадуть поміж убитими. І при всьому цьому не відвернеться гнів Його, і рука Його ще піднята.

5. О, Ашшуре, жезло гніву Мого! І бич у руці його – Моє обурення!
6. Я пошлю його супроти народу нечестивого і супроти народу гніву Мого, спроваджу його пограбувати грабунком і здобути здобич і топтати його, мов грязюку на вулицях.
7. Але він не так помислить, і не такої гадки серце його; у нього буде на серці – спустошити і винищити чимало народів
8. Тому що він скаже: Чи не всі царі – князі мої?
9. Хіба Кално не те, що й Кархеміш? Або Хамат не такий, як Арпад? Хіба ж Самарія не така, як Дамаск?
10. Так, як рука моя оволоділа царствами поганськими, у котрих кумирів більше, аніж у Єрусалимі і Самарії,
11. То чи не вчиню так само й з Єрусалимом і статуями його, що вчинив із Самарією та статуями її?
12. І станеться, коли Господь звершить усе Своє діяння на горі Сіон і в Єрусалимі, то скаже: Подивлюся на успіх зарозумілого серця царя асирійського і на пихатість високо піднесених очей його.
13. Він каже: Силою руки моєї і мудрістю моєю я вчинив це; тому, що я розумний; і пересуваю межі народів, і загарбую скарби їхні, і скидаю з престолів, як велетень;
14. І рука моя захопила багатства народів, як гнізда; і, як забирають залишені в них яйця, так я забрав усесеньку землю, і ніхто не поворухнув крилом, і не розтулив рота, і не пискнув.
15. Чи хвалиться сокира перед тим, хто нею рубає? Хіба пилака пишається перед тим, хто нею рухає? Хіба ж берло постає супроти того, хто піднімає його? А палиця – чи підноситься вона так, наче вона не з дерева?
16. За те Господь, Господь Сил, пошле миршавість на тлустих його, а поміж відомими його викличе полум'я, наче полум'я вогню.
17. Світло Ізраїля буде вогнем, і Святий його – полум'ям, котре спопелить і пожере терня його і будяки його в один день;
18. І чудовий ліс його і сад його, від душі до тіла, винищить: і буде він, як миршавий, що помирає.
19. І залишки дерев лісу його будуть такі нечисленні, що дитя буде в спроможі вчинити перепис.
20. І станеться того дня: останок Ізраїля і врятовані, що з дому Якова, не будуть уже покладатися на того, хто завдав їм поразки; але будуть сподіватися на Господа, Святого Ізраїлевого, із чистим серцем.
21. Останок навернеться, останок Якова – до Бога могутнього.
22. Бо хоч би народу [було] у тебе Ізраїлю, як піску морського, тільки останок його навернеться; винищення обумовлене багатством правди.

23. Бо обумовлене винищення звершить Господь, Господь Саваот, по всій землі.
24. А тому так говорить Господь, Господь Саваот: Народе Мій, що мешкає на Сіоні! Не бійся Ашшура. Він тебе уразить берлом і палицею замахнеться на тебе, як Єгипет.
25. Бо ще трохи часу, зовсім небагато, і минеться Моє обурення, і лють Моя [постане] для винищення їхнього.
26. І підніме Господь Саваот бича на нього, як під час поразки Мідіяма біля скелі Орев, або як [простягнув] на морі жезло, і піднесе його, як на Єгипет.
27. І станеться того дня, скинеться з рамен твоїх тягар його, і ярмо його – із шиї твоєї і розпадеться ярмо від жиру ([помазання]).
28. Він іде на Айят, проминає Мігрон, а в Міхмаші залишить свій обоз.
29. Проходять ущелини; у Геві їхня ночівля; Рама затремтіла; Гів'а Саулова кинулася врозтіч.
30. Заголоси ти, доню Галліму; нехай почує тебе Лаїш, бідний Анатоте!
31. Мадмена порозбігалася, мешканці Гевіму втікають.
32. Ще один день простоїть він у Нові. Погрожує рукою своєю горі Сіон, пагорбові Єрусалимському.
33. Ось, Господь, Господь Саваот, страшною силою позриває гілки дерев, а ті, що пишаються зростом, будуть зрубані, високі попадають на землю.
34. І посіче нетрища лісу залізом, і Ливан упаде від Усемогутнього.

Ісаїя 11

1. І вийде пагінець від кореня Єссеєвого, і гілка проросте від кореня його.
2. І спочине на Ньому Дух Господній, Дух премудрости і розуму, Дух поради і сили, Дух ведення і страху Господнього.
3. І страхом Господнім виповниться, і буде судити не за поглядом очей Своїх, і не за слухом вух Своїх вчинить діяння.
4. Він буде судити бідних за правдою, і справи змучених краю за справедливістю; і жезлом уст своїх уразить землю, і духом уст Своїх погубить нечестивого.
5. І справедливість буде поясом у нього на крижах, а істина буде поясом на його стані.
6. Тоді вовк житиме разом з ягням, і барс лежатиме разом із козеням, і телятко, і молодий лев, і віл будуть разом, і мале дитя буде їх водити.
7. І корова буде пастися з ведмедицею, і маленькі їхні будуть вкупі; і лев, і вовк, як віл, будуть їсти соломі.
8. І немовля буде бавитися над корою гадюки, і дитячко встромить руку в зміїне кубло.

9. Не будуть чинити зла і шкоди на всій святій горі Моїй; бо вся земля буде виповнена веденням Господа, як води виповнюють море.

10. І станеться того дня: корінь Єссеїв стане знаменом народів, навернуться погани – і спочин Його буде славний.

11. І станеться того дня: Господь вдруге простягне руку Свою, аби повернути собі останок народу Свого, котрий залишиться, з Ашшуру, і з Єгипту, і з Патросу, та з Ефіопії, і з Еламу, і з Шін'ару, і з Хамату, та з морських островів.

12. І піднесе знамено поганам, і збере вигнанців Ізраїля, і розпорошених юдеїв скличе від чотирьох кінців землі.

13. І вичахне заздрість Єфремова, і ворогуючі супроти Юдеї будуть винищені, Єфрем не буде заздрити Юдеї, і Юдея не буде чинити утисків Єфремові.

14. І полетять на плечі филистимлян на захід, пограбують усіх дітей сходу; на Едома і Моава накладуть руку свою; і діти Аммонові стануть підданцями їхніми.

15. І висушить Господь затоку моря Єгипетського, і простягне руку Свою на ріку у дужому вітрі Своєму, і розділить її на сім ручаїв, так що й у сандалях зможуть перейти її.

16. Тоді для останка народу Його, котрий залишиться в Ашшура, буде великий шлях, як це було для Ізраїля, коли він виходив із краю Єгипетського.

Ісаїя 12

1. І скажеш того дня: Прославляю Тебе, Господе; Ти гнівався на мене, але відвернув гнів Твій і дарував мені втіху.

2. Ось, Бог – порятунок мій; сподіваюся на Нього і не боюся; бо Господь, Єгова – сила моя, і спів мій – Господь; і Він став мені спасінням.

3. І з радістю будете черпати воду з джерел порятунку

4. І скажете того дня: Прославляйте Господа, кличте ім'я Його; звіщайте в народах діяння Його; нагадуйте, що велике ймення Його.

5. Співайте Господові, бо Він учинив велике; нехай знають про це по всій землі.

6. Веселіться і радійте, мешканці Сіону: бо великий серед тебе Святий Ізраїлів.

Ісаїя 13

1. Пророцтво про Вавилон, котре виповів Ісая, син Амосів.

2. Підніміть знамено на відкритій горі, піднесіть голос; махніть їм рукою, щоб йшли до брами володарів.

3. Я наказав вибраним Моїм і прикликав для [звершення] гніву Мого сильних Моїх, що раді Моїй величі.

4. Значний гомін у горах, наче від велелюдного народу, бунтівний гамір царств і народів, що зібралися разом. Господь Саваот оглядає бойове військо.
5. Ідуть з віддаленої країни, від краю неба, Господь і знаряддя гніву Його, щоб спустошити всю землю.
6. Радійте; бо день Господній близько, йде як руйнівна сила від Всемогутнього.
7. А тому руки у всіх опустилися, і серце у кожної людини розтануло.
8. Вони жахнулися, судоми і біль виповнили їх; страждають, як породілля, з подивом дивляться одне на одного, обличчя у них зрожевіли.
9. Ось, приходить день Господа лютий, з гнівом і невтримною люттю, щоб учинити землю пустелею і винищити на ній грішників її.
10. Зорі небесні і світила не дають від себе світла; сонце тьмяніє, як сходить, і місяць не сяє світлом своїм.
11. Я покараю світ за зло, і лиходіїв – за беззаконня їх, і покладу край зарозумілості гордих, і знищу пихатість гнобителів.
12. Учиню те, що люди будуть дорожчі від чистого золота, і мужі дорожчі золота офірського.
13. Для цього потрясу небо, і земля зрушиться з місця свого від люті Господа Саваота, в день палаючого гніву Його.
14. Тоді кожний, мов сарна, котру переслідують, і як покинуті вівці, звернеться до народу свого, і кожний утікатиме в рідний край
15. Але кого знайдуть, того пронижуть (мечем), і кого схоплять, той упаде від меча.
16. І немовлят їхніх убиватимуть у них перед очима їхніми, оселі їхні будуть пограбовані і дружини згвалтовані.
17. Ось, Я підніму супроти них мідян, котрі не поцінують срібла, і не ласі на золото.
18. Луки їхні убиватимуть юнаків і не пощадять плоду лона; око їхнє не співчуватиме дітям.
19. І Вавилон, окраса царств, гордість халдеїв, буде зруйнований Богом, як Содом і Гомора.
20. Ніколи його не заселять, і від роду й до роду не буде мешканців у ньому. Не розіпне араб шатра свого, і пастухи із чередами не будуть там спочивати.
21. Але будуть мешкати в ньому звірі пустелі, і оселі виповняться совами, і страуси замешкають, і волохаті [козли] там скакати будуть
22. І завиють шакали в порожніх його хоробах, і гієни – в домах веселощів.

Ісаїя 14

1. Близько година його, і не зволікатимуть дні його. Тому що помилує Господь Якова, і знову полюбить Ізраїля; і оселить їх на землі їхній, і приєднаються до них чужинці, і приліпляться до Якового дому.
2. І візьмуть їх народи, і приведуть на місце їхнє, і дім Ізраїля візьме їх собі на землі Господній рабами і рабнями, і захопить у полон тих, що полонили його, і буде панувати над гнобителями своїми.
3. І буде того дня, коли Господь звільнить тебе від скорботи твоєї і від страху, і від важкого рабства, в котрому ти пригноблений був,
4. Ти заспіваєш переможну пісню над царем вавилонським і скажеш: Як тільки не стало гнобителя, відразу припинився грабунок!
5. Зламав Господь жезло лиходіїв, жезло володарів,
6. Яке люто завдавало урази народам ударами невідворотними, що у гніві панувало над племенами з невтримним переслідуванням.
7. Уся земля спочиває, у спокої, і вигукує від радощів.
8. І кипариси радіють тобою, і кедри ливанські [говорять] : Від того часу, як ти заснув, ніхто не приходив вирубувати нас.
9. Пекло безодні зрушилося заради тебе, щоб зустріти тебе, як входитимеш; розбудило для тебе рефаїмів, усіх володарів землі; підняв усіх царів поганських з їхніх престолів.
10. Усі вони будуть говорити тобі: І ти вчинився безсилим, як ми! І ти також став схожим на нас!
11. Пожбурена в шеол гординя твоя з усім гамором твоїм; під тобою вистелено червою, і черва – покриття твоє.
12. Як же ти упав з неба, блискучий сину вранішньої зорі? Розбився об землю той, що пригноблював народи.
13. А говорив у серці своєму: Зійду на небо, вище зір Божих піднесу престола мого, і сяду на горі серед багатьох богів, на межах північних.
14. Зійду понад гори хмарин, і буду схожий на Всевишнього.
15. Але тебе запроторено в пекло, в глибини безодні.
16. Ті, що бачили тебе, приглядаються до тебе, і думки їхні – також про тебе. Чи той це муж, що потрясав землею, і трусив царствами?
17. І увесь світ учинив пустелею, і зруйнував міста його, а полонених своїх не відпускав додому?
18. Усі царі народів, усі лежать у почестях, кожний у своїй усипальні;
19. А ти повалений поза гробницю своєю, як мерзена гілка, як одяг убитих, потятих мечем, котрих опускають у кам'яні рови, – ти, як потоптаний труп,

20. Не з'єднаєшся з ними в могилі; бо ти спустошив свою землю, винищив народ твій. Повік не згадається рід лиходіїв.
21. Готуйте різню синам його за беззаконня батька їхнього, щоб не повстали і не заволоділи землею, і не виповнили світу ворогами.
22. І постанову супроти них, – говорить Господь Саваот, і винищу ім'я Вавилону і увесь останок, і сина, і внука, говорить Господь.
23. І вчиню його володінням їжаків і багном, і вимету мітлою винищувальною, говорить Господь Саваот.
24. З присягою говорить Господь Саваот: Як Я задумав, так і буде; як Я визначив, так і звершиться,
25. Щоб завдати поразки Ашшурові на землі Моїй і розтоптати його на горах Моїх; і спаде з них ярмо його, і скинеться тягар з плечей їхніх.
26. Такий присуд, настанови для всієї землі, і ось рука, що простягнута на всі народи.
27. Бо Господь Саваот ухвалив, і хто може скасувати цю ухвалу? Рука Його простягнута – хто відверне її?
28. Того року, коли помер цар Ахаз, було таке пророче слово:
29. Не радій, земле филистимська, що поламане жезло, котре завдавало тобі урази; бо з кореня змії вийде гадюка, і плодом її буде крилатий дракон.
30. Тоді убогі будуть нагодовані, а жебраки будуть спочивати у безпеці; а твій корінь виморю голодом, і він уб'є останок твій.
31. Ридайте, брами! Волай голосом, місто! Розпадешся ти, вся земле филистимська; бо від півночі дим суне, і ніхто не пасе задніх у лавах їхніх.
32. А що скажуть посланці народу? Те, що Господь зміцнив Сіон, і в ньому знайдуть притулок убогі з народу Його.

Ісаїя 15

1. Пророцтво про Моава. Так! Уночі буде спустошений Ар-Моав і знищений; Так! Уночі буде спустошений Кір-Моав і знищений.
2. Він виходить до Баїту і Дивону, виходить на пагорби, щоб плакати; Моав ридає над Нево і Медевою; у всіх пострижені голови, у всіх поголені бороди.
3. На вулицях його підперізуються мотуззям; на дахах його і майданах його все ридає, потопає в сльозах.
4. І волає Хешбон та Ел'але, аж до Ягацу чути їхній голос; за ними й вояки Моава ридають; душа його збунтувалася в ньому.
5. Ридає серце моє за Моава; утікають з нього аж до Цоару, до Еглат-Шелішійї; сходять на Лухіт із плачем, дорогою Хоронаїмською здіймають страшний лемент.

6. Тому що води Німріму вичахли, луки засохли, трава вигоріла, не стало зела.
7. Тому вони останки наживи і, що накопичено ними, переносять за ріку Аравійську.
8. Бо волання по всіх володіннях Моава, до Еглаїму голосіння його аж до Беер-Еліму ридання його!
9. Тому що води Димону виповнилися кров'ю, і Я наведу на Дивон ще одне – левів на втікачів із Моава і на тих, що лишилися в країні.

Ісаїя 16

1. Надсилайте ягнят володареві землі із Сели в пустелі на гору доньки Сіону.
2. Бо на заблуклу пташку, що випала з гнізда, будуть схожі доньки Моава біля бродів Арнонських.
3. Дай раду, прийми ухвалу; вчини нам затінок серед полудня, як уночі, тінню своєю, прихисти вигнанців, не видай заблуклих.
4. Нехай поживуть у тебе мої вигнанці моавитяни; будь їм притулком від грабіжника; бо гнобителя не стане, грабунок припиниться, а гнобителі щезнуть на землі.
5. І утвердиться престол милістю, і посяде на ньому в істині, в шатрі Давидовому, суддя, що шукає правди і прагне правосуддя.
6. Чули ми про пиху Моавову, про гордощі без міри, про зарозумілість його і пихатість, а також про несамовиття його: нещира мова його.
7. А тому заплаче Моав за Моавом, усі будуть голосити; будете ридати за підмурками Кір-Харесету – вони ущент зруйновані.
8. Поля-бо хешбонські виснажилися, а також виноградники Сівми; володарі народів понищили кращу лозу, котра сягала аж до Язеру, розпросторювалися пустелею, пагони їхні розросталися, переходили за море.
9. Тому я [також] буду плакати за лозою Сівми плачем Язера; буду обливати тебе слізьми моїми о, Хешбоне, і Ел'але, бо в пору збирання винограду твого і під час жнив твоїх немає гамірливих радощів понад ці.
10. І щезли з родючої землі веселощі і радість, у виноградниках не співають і не радіють; виноградар не топче грона в чавилах; Я зупинив погуки радості.
11. Ось чому стогне слово моє за Моава, як гусла, і серце моє за Кір-Харес.
12. І хоч з'явиться Моав і буде до втоми [працювати] на пагорбах, і прийде до святині своєї помолитися, та йому те не допоможе.
13. Ось слово, котре вирік Господь про Моава здавна.
14. А нині так говорить Господь: За три роки, рахуючи роки найму, велич Моава зазнає занепаду з усією значною велелюдністю, і останок [буде] маленький, незначний і безсилий.

Ісаїя 17

1. Пророцтво про Дамаск. – Ось, Дамаск зникне як місто, і стане купою руїн.
2. Міста Ароеру будуть покинуті, – залишаться для черед, котрі там спочиватимуть, і нікому буде їх лякати.
3. Не стане фортеці Єфремової і царства Дамаського – з рештою Сирії; з ними станеться те саме, що й зі славою синів Ізраїля, говорить Господь Саваот.
4. І станеться того дня, змаліє слава Якова, і огрядне тіло його стане худим.
5. Буде те саме, що по жнивях у женця, коли рука його пожне колоски, і коли зберуть колоски в долині Рефаїмській.
6. І залишаться в нього, як буває під час обтрушування олив: дві-три ягідки на самій верхівці, або чотири-п'ятеро на плідних гіллячках, – говорить Господь, Бог Ізраїля.
7. Того дня наверне людина погляд свій до свого Творця, і очі її будуть спрямовані до Святого Ізраїля.
8. І не гляне на жертovníки, на справу рук своїх, і не подивиться на те, що вчинили пальці її, на ідолів і на Астарту.
9. Того дня укріплені міста її будуть, мов руїни в лісах і на вершинах гір, залишені перед синами Ізраїля, – і буде пустеля.
10. Бо ти забув Бога порятунку твого, і не згадував про скелю притулку твого; а тому витворив сади веселощів, і насадив живців од чужинської лози.
11. За дня насадження твого ти піклувався, щоб воно зростало, і, щоби посіяне тобою якомога швидше зацвіло, але за дня збирання не купа жн и ва буде, а журба жорстока.
12. Та ось! Гомін народів багатьох! Вони легочуть, як легоче море. Ревище племен! Вони ревуть, як ревуть могутні води.
13. Ревуть народи, як ревуть могутні води; але Він погрозив їм, і вони далеко побігли, і були гнані, мов порох по горах од вітру, як пил від вихору.
14. Вечір – і ось жах; і раніше ранку вже немає його. Така доля грабіжників наших, жереб руйнівників наших.

Ісаїя 18

1. Горі землі, де падає тінь від крила потойбіч рік ефіопських,
2. Що посилає послів морем і в папірусних човнах по водах! Ходіть швидше, послі, до народу міцного і бадьорого, до народу страшного від початку й донині, до народу високого на зріст, що [все] витоптує, котрого землю розтинають ріки.
3. Усі ви, мешканці світу і мешканці на землі! Дивіться, коли знамено здійметься на горах і коли озветься сурма, слухайте!

4. Бо так Господь сказав мені: Я спокійно дивлюся із житла Мого, як світле тепло після дощу, як хмарина роси в спеку жнивної пори.
5. Бо раніше збирання винограду, коли він відцвіте, і гроно почне дозрівати, Він відітне ножем гілки і відбере, і відрубає пагіння,
6. І залишать усе хижим птахам на горах і, звірам польовим; і птахи будуть там літувати, і вся звірота польова буде там зимувати.
7. Того часу принесуть дари Господові Саваотові від народу міцного і бадьорого, від народу страшного від початку й донині, від народу високого на зріст, що [все] топче, котрого землі розтинають ріки, – до місця ймення Господа Саваота, на гору Сіон.

Ісаїя 19

1. Пророцтво про Єгипет. – Ось, Господь вершником на легкій хмарі входить до Єгипту; і перед Ним тремтять єгипетські ідоли, і серце Єгипту в грудях тане.
2. Я озброю єгиптян супроти єгиптян; і будуть воювати брат із братом і один супроти одного, місто з містом, царство з царством.
3. І дух Єгипту знесиліє в ньому, і перетворю на ніщо раду його, і вдадуться вони до ідолів і чаклунів, до лиходіїв, що мертвих викликають, та до ворожбитів.
4. І віддам єгиптян в руки володаря жорстокого, і лютий цар буде володарювати над ними, говорить Господь, Господь Саваот.
5. І вичахнуть води в морі, і ріка зміліє і висохне.
6. І збідніють ріки, і канали єгипетські зміліють; очерет і тростина зів'януть.
7. Поля над рікою, при березі ріки, і все посіяне біля ріки засохне, розвіється і щезне.
8. І заплачуть рибалки, і заривають усі, хто кидав у ріку вудку чи ставив сіті у воді – занепадуть духом;
9. І будуть зажурені ті, що обробляють льон, і ткачі білого полотна.
10. І будуть понищені сіті, і всі, що утримують рибники для живої риби, занепадуть духом.
11. Так! Збожеволіли князі цоанські; рада мудрих порадників фараонових стала безглуздою. Як ви скажете фараонові: Я – син мудраків, син царів старожитніх?
12. Де вони? Де твої мудраки? Нехай вони тепер скажуть тобі; нехай спізнають, що Господь Саваот ухвалив про Єгипет.
13. Збожеволіли князі цоанські, обдурили себе князі мемфіські, і звернули Єгипет зі шляху старшини племен його.
14. Господь наслав на нього духа сп'яніння; і вони завели Єгипет в облуду в усіх справах його, як ото п'яний блукає по вивертах своїх.

15. І не буде в Єгипті такого діла, котре уміли б звершити і голова, і хвіст, пальма і очеретина.
16. Того дня єгиптяни будуть схожі на жінок, і затремтять, і злякаються поруху руки Господа Саваота, котру Він піднесе на них.
17. Земля юдейська стане жахом для Єгипту; хто згадає про неї, той затремтить від ухвали Господа Саваота, котру Він ухвалив про нього.
18. Того дня п'ять міст землі єгипетської будуть говорити мовою ханаанською і присягатимуться Господом Саваотом; а одне назветься містом сонця.
19. Того дня жертovníк Господові буде посеред землі єгипетської, і пам'ятник Господові – біля рубежів її.
20. І буде він ознакою і свідченням про Господа Саваота на землі єгипетській; тому що вони заволають до Господа з причини гнобителів, і Він пошле їм рятівника і захисника, і визволить їх.
21. І Господь явить Себе в Єгипті; і єгиптяни того дня спізнають Господа, і принесуть пожертви і дарунки, і дадуть обітници Господові, і виконають.
22. І завдасть Господь урази Єгиптові; уразить, і уздоровить; вони навернуться до Господа, і Він почує їх, і зцілить їх.
23. Того дня з Єгипту до Асирії буде широкий шлях, і буде проходити Ашшур до Єгипту, і єгиптяни до Асирії; і єгиптяни разом із асирійцями будуть служити Господові.
24. Того дня Ізраїль буде третім з Єгиптом і Асирією; благословення буде серед землі,
25. Котру благословить Господь Саваот, кажучи: Благословенний народ Мій – єгиптяни, і діяння рук Моїх – асирійці, і спадок Мій – Ізраїль.

Ісаїя 20

1. Того року, коли Тартан прийшов під Ашдод, куди послав його Саргон, цар асирійський, і воював супроти Ашдода, і захопив його,
2. Того ж часу Господь сказав Ісаї, синові Амосовому, так: Піди і скинь веретище, що в тебе на крижах, і поскидай сандалії твої з ніг твоїх. Він так і вчинив; ходив голий і босий.
3. І сказав Господь: Як служник Мій Ісая ходив голий і босий три роки на ознаку й свідчення про Єгипет і Ефіопію,
4. Так поведе цар асирійський бранців із Єгипту і вигнанців з Ефіопії, молодих і літніх, голими і босими з оголеними спинами на сором Єгиптові.
5. Тоді жажнутьс'я і засоромлятьс'я за Ефіопію, надії своєї, і за Єгипет, котрим хвалилися.
6. І скажуть того дня мешканці цієї країни: Ось, які ті, на котрих ми сподівалися і до котрих вдавалися по допомогу, щоб урятуватися від царя асирійського! І як би ми врятувалися?

Ісаїя 21

1. Пророцтво про пустелю приморську. – Як бурі на півдні носяться, іде він від пустелі, з краю лихого.
2. Загрозливе видіння мені показане: Грабіжник грабує, спустошувач спустошує. Виходь Елам, бери в облогу, Мідіє! Усім стражданням покладу край.
3. Від цього рамена мої трясуться; страждання виповнили мене, наче муки породіллі. Я схвильований від того, що чую; я знічений від того, що бачу.
4. Серце моє тремтить; жах мене проймає; ніч, що так мені бажана, перетворилася на жахіття для мене.
5. Накривають стола; розстеляють скатертину, і їдять, п'ють. Підводьтеся, князі, намашуйте щити.
6. Бо так сказав мені Господь! Піди, постав сторожа; нехай він скаже, що побачить.
7. І побачив він вершників, що удвоконь їхали, верхівців на віслюках, верхівців на верблюдах, і дослухався він старанно, з великою увагою.
8. І закричав, [як] лев: Володарю мій! На сторожі стояв я цілий день і на місці моєму залишався упродовж ночі.
9. І ось, їдуть люди, вершники удвоконь. Потім він проголосив і сказав: Упав, упав Вавилон, і всі ідоли богів його лежать на землі розбиті.
10. О, пограсований мій і сину току мого! Що чув я від Господа Саваота, Бога Ізраїлевого, те й звістив вам.
11. Пророцтво про Думу. – Кричать мені із Сеїру: Стороже! Скільки ще ночі?
12. Сторож відповідає: Наближається ранок, але ще ніч. Якщо ви запитуєте вимогливо, то повертайтеся, і приходьте.
13. Пророцтво про Аравію. – У лісі аравійському ночуйте, каравани деданські!
14. Мешканці землі теманської! Несіть воду назустріч спраглим, із хлібом стрічайте втікачів.
15. Бо вони від мечів утікають, і від меча оголеного, і від лука натягненого, і від люті війни.
16. Бо так сказав мені Господь: Ще рік, що дорівнює рокові найманця, і вся слава Кедарова шезне.
17. І луків у хоробрих синів Кедара залишаться небагато: так сказав Господь, Бог Ізраїлів.

Ісаїя 22

1. Пророцтво про долину видіння. – Що з тобою, що ти увесь зійшов на дахи?

2. Місто гамірливе, збентежене, місто святкове! Переможені твої не мечем убиті і не в битві померли;
3. Усі вожді твої кинулися врозтіч разом, але їх пов'язали стрільці; усі знайдені в тебе зв'язані разом, хоч як вони далеко забігли.
4. А тому кажу: Залишіть мене, я буду плакати гірко; не докладайте зусиль, щоб утішити мене в спустошенні доні народу мого.
5. Бо це день збентеження, замішання і колотнечі в долині видіння від Господа, Бога Саваота. Ламають мури, і зойки по горах лунають.
6. І Елам несе сагайдака, люди на колісницях [і] вершники, і Кір виймає щита.
7. І ось, кращі долини твої виповнені колісницями, і вершники вишикувалися навпроти брам.
8. І скине він з Юдеї покривало; і ти того дня навертаєш зір на запас зброї у домі кедровім.
9. Але ви бачите, що вже багато проломів у мурах міста Давидового; і збираєте воду в нижньому ставку.
10. І позначаєте оселі в Єрусалимі, і руйнуєте будинки, щоб укріпити мури;
11. І споруджуєте поміж двома мурами сховище для води старого ставка. А на Того, Хто це чинить, ви не озираетесь, і не дивитесь на Того, Хто здавна ухвалив це.
12. І Господь, Господь Саваот заохочує вас цього дня плакати, і журитися, і обстригти волосся, і підперезатися мотузками.
13. Та ось, веселощі і радість! Убивають волів, і ріжуть овець, їдять м'ясо, і п'ють вино: будемо їсти і пити, бо завтра помremo!
14. І відкрив мені вуха Господь Саваот: не проститься вам оце безчестя, аж доки не помрете, сказав Господь, Господь Саваот.
15. Так сказав Господь, Господь Саваот: Ходи, йди до цього царського вельможі, до Шевни, керуючому в палаці, [і скажи йому] :
16. Що це в тебе отут, і хто тут у тебе, що ти тут вирубуєш собі гробницю? Він витешує собі гробницю на підвищенні, вирубує в скелі житло собі.
17. Ось, Господь перекине тебе, як ото кидає міцний чоловік, і стисне тебе на грудку.
18. Згорне тебе в згорток, кине тебе, як меч, на землю широкополу; там ти помреш, і там пречудові колісниці твої будуть ганьбою для дому володаря твого.
19. І зіпхну тебе з місця твого, і скину тебе з чину твого.
20. І станеться того дня, прикличу служника Мого Еліякіма, сина Хілкійї,
21. І зодягну його в шати твої, і поясом твоїм підпережу його, і владу твою передам в руки його; і буде він батьком для мешканців Єрусалиму і для юдейського дому.

22. І ключа від Давидового дому покладу на плечі його; відчинить він, і ніхто не замкне; зачинить він, і ніхто не відчинить.
23. І зміцню його, мов цвяха на твердому місці; і буде він, як престол слави для дому батька свого.
24. І буде висіти на ньому вся слава дому батька його, дітей і внуків, усе домашнє начиння, аж до останніх музичних інструментів.
25. Того дня, говорить Господь Саваот, похитнеться цвях, укріплений на твердому місці, і буде вибитий, упаде, і розпадеться всенька важність, котра на ньому; бо Господь каже.

Ісаїя 23

1. Пророцтво про Тир. – Ридайте, кораблі Таршішу; бо він зруйнований; немає осель; і нікому входити до осель. Так їм звіщено з краю Китіміського.
2. Замокніть, мешканці острова, котрого залюднювали купці сидонські, що плавають морем.
3. По великих водах привозилося насіння Шіхору, жниво [великої] ріки, і був він торговищем народів.
4. Засоромся, Сидоне; [бо ось], що оповідає море, фортеця морська: Я не страждала пологами і не народжувала, і не виховувала юнаків, не вирощувала юнок.
5. Коли звістка дійде до єгиптян, здригнуться вони, зачувши про Тир.
6. Переселяйтеся до Таршішу, ридайте, мешканці острова!
7. Чи це ваше місто веселе, початок котрого від днів старожитніх? Ноги його несуть його поневірятися в країні далекій.
8. Хто ухвалив таке Тирові, котрий роздавав корони, чиї купці [були] князями, а торгівці – шанувальниками скрізь?
9. Господь Саваот ухвалив це, щоб осоромити зарозумілість всілякої слави, щоб зневажити всіх славнозвісних землі.
10. Ходи по землі твоїй, донько Таршішу, як ріка; немає більше перешкоди.
11. Він простягнув руку Свою на море, потряс царства; Господь про Ханаан наказав зруйнувати фортеці його.
12. І сказав: Ти не будеш уже веселитися, осоромлена юнко, донько Сіону! Підводься, йди до Китіму, [але] й там не буде тобі спокою.
13. Ось земля халдеїв. Цього народу передніше не було; Ашшур започаткував його з мешканців пустель. Вони споруджують вежі свої, руйнують оселі його, перетворюючи їх на руїни.
14. Ридайте, кораблі Таршішу! Бо твердиня ваша спустошена.

15. І станеться того дня, забудуть Тир на сімдесят літ, у плині днів одного царя. А по закінченні сімдесяти літ із Тиром буде те саме, що ото співають про блудницю.

16. Візьми гусла й ходи містом, забута блуднице! Грай зграбно, співай багато пісень, щоб пригадали тебе.

17. І станеться, як проминуть сімдесят літ, Господь відвідає Тира, і він знову почне діставати набуток свій, і буде займатися блудом з усіма царствами земними по всій землі.

18. Але торгівля його і набуток його присвячуватимуться Господові; не замкнуть його, склавши в коморах; бо набуток буде тим, що житимуть перед лицем Господнім, щоб вони їли до ситости та мали одєжу приємну.

Ісаїя 24

1. Ось, Господь спустошує землю і вчиняє її неродючою; видозмінює її і розпорошує її мешканців.

2. І що буде народові, те буде й священникові; що служникові, те й панові його; що служниці, те й господині її, що тому, хто купляє, те й тому, що продає; що боржникові, те й позикодавцеві, що лихвареві, те людині, що віддає лихву.

3. Земля спустошена украй і пограбована до нитки; бо Господь вирік слово оце.

4. Стогне, зажурена; засмутилася й занепала духом земля; занепали старшини над народом землі.

5. І земля споганіла під тими, що замешкали на ній; бо вони зневажили закони, зрадили установленням, зламали вічного заповіта.

6. За це прокляття пожирає землю, і покарані мешканці її, за те спалені мешканці землі, і не багато залишилося людей.

7. Плаче сік грона; болить виноградна лоза; зітхають усі, хто був звеселений серцем.

8. Припинилися радощі з тімпанами; притих гамір веселунів, затихли звуки гусел.

9. Уже не п'ють вина з піснями, гірка стала сікера для тих, хто п'є її.

10. Зруйноване спустошене місто, а зацілілі оселі на замку – не можна зайти.

11. Плачуть за вином на вулицях; посмутніла всіляка радість; стали вигнанцями всілякі радощі на землі.

12. У місті лишився занепад, і брами зруйнувалися,

13. А осередь землі, поміж народами, станеться те ж саме, що буває при обтрушуванні олив чи під час збирання [винограду], коли зібрано врожай.

14. Вони піднесуть голос свій, будуть у захопленні від величі Господньої, голосно будуть вигукувати з моря.

15. Тож прославляйте Господа на сході, на островах морських – ймення Господа, Бога Ізраїлевого.

16. Від рубежів землі ми чуємо пісню: Слава Праведному! І сказав я: Лихо мені, лихо мені! Отакої мені! Злодії грабують, і злодіють злодії по-зłodійському.
17. Жах, і яма, і пастка для тебе, мешканцю землі!
18. Тоді утікач від крику жаху впаде в яму; і хто вибереться з ями, попаде у пастку; бо вікна з [небесної] високости розчиняться, і підвалини землі затремтять.
19. Земля зазнає руйнації, земля западеться, земля буде у великому потрясінні.
20. Хитається земля, мов п'яний, і гойдається, наче колиска, і беззаконня її тяжіє на ній; вона впаде, і вже не підведеться.
21. І станеться того дня, покарає Господь військо високих, які на висоті, і царів земних на землі.
22. І будуть зібрані разом, як в'язні, до роду, і будуть замкнені в тюрмі, і за плином багатьох днів будуть покарані.
23. І почервоніє місяць, і засоромиться сонце, коли Господь Саваот зацарює на горі Сіоні і в Єрусалимі, і перед старшинами Його славетно.

Ісаїя 25

1. Господе! Ти – Бог мій; буду тебе величати, хвалитиму ймення Твоє, бо Ти звершив дивовижне; передбачення давні істинні, амінь!
2. Ти перетворив місто на купу каміння, непохитну фортецю на руїни; осель чужинців уже немає в місті; ніколи воно не буде відбудоване.
3. А тому прославлятимуть Тебе народи могутні; міста страшних племен будуть страхатися Тебе.
4. Бо Ти був притулком бідного, притулком убогого, коли його пригнічували, захистом від бурі, затінком від спеки; бо гнівне дихання тиранів було схоже на бурю супроти мурів.
5. Як спека на безводній місцині, Ти упокорив буйність ворогів; [як] спекота тінню хмари, втихомирені веселощі гнобителів.
6. І вчинив Господь Саваот на горі цій для всіх народів бенкет із жирних страв, гостину із чистого вина, із лою кісток і найчистішого вина;
7. І знищить на горі оцій покривало, що покриває всі народи, покривало, що лежить на всіх племенах.
8. Поглинена буде смерть навіки, і витре Господь Бог сльози на всіх обличчях, і зніме ганьбу з народу Свого на всій землі; бо так говорить Господь.
9. І скажуть того дня: Ось Він, Бог наш! На нього ми сподівалися, і Він урятував нас! Це є Господь; на Нього ми покладалися; потішимося і звеселіємо у спасінні Його!
10. Бо рука Господа спочине на цій горі, і Моав буде потоптаний на місці своєму, як топчуть солом у гною.

11. І хоч він розкине посеред нього руки свої, як той, що плаває, розкидає їх для плавання; [але Бог] зневажить гордість його разом з лукавством рук його.

12. І непохитність мурів твоїх зруйнує, повалить, пожбурить на землю, в порох.

Ісаїя 26

1. Того дня заспівають пісню оцю в краї Юдейському: місто міцне у нас; порятунок дав Він замість мурів і валів.

2. Прочинить браму; нехай зайде народ праведний, що пильнує істину.

3. Твердого духом Ти зберігаєш у досконалому мирі, бо на Тебе він сподівається.

4. Сподівайтесь на Господа завжди, бо Господь Бог є скеля вічна.

5. Він скинув тих, що мешкали на висотах, місто, котре стояло зависоко, повалив його на землю, пожбурих його в порох.

6. Нога топче його, ноги бідних, ступні жебраків.

7. Шлях праведника рівний; Ти торуєш стежку праведника.

8. І на шляху судів Твоїх, Госпode, ми сподівалися на Тебе! До ймення Твого і до спогадів про Тебе линула душа наша.

9. Душею моєю я линув до Тебе вночі, і духом моїм я буду шукати Тебе ревно з досвітку: бо коли суди Твої [звершуються] на землі, тоді ті, що живуть у мирі, навчаються правди.

10. Якщо лиходій буде помилуваний, то не навчиться він правди, буде чинити злочини на землі справедливих і не буде озиратися на велич Господа.

11. Госпode! Рука Твоя була високо піднесена; але вони не бачили її; побачать і засоромляться ненависники народу Твого, вогонь пожере ворогів Твоїх.

12. Госпode! Ти даруєш нам мир; бо навіть усі справи наші Ти влаштовуєш для нас.

13. Госпode, Боже наш! Інші володарі, окрім Тебе, володарювали над нами; але через Тебе тільки ми прославляємо ймення Твоє.

14. Мертві не оживуть; Рефаїми не підведуться, тому що Ти навідав їх і вигубив їх, і винищив найменшу пам'ять про них.

15. Ти помножив народ, Госпode, помножив народ, – прославив Себе, розпросторив усі межі землі.

16. Госпode! У горі він шукав Тебе; виливав неголосні благання, коли покарання Твоє наздоганяло його.

17. Як вагітна жінка під час пологів страждає, волає від болю свого, так були ми перед Тобою, Госпode.

18. Були вагітні, страждали, і породжували неначе вітер, порятунку не знайшли, і інші мешканці всеземлі не зарадили.

19. Оживуть мертві Твої, постануть мертві тіла! Збадьорюйтеся і святкуйте, повалені в поросі; бо роса Твоя – роса рослин, і земля викине мертвих.

20. Рушай, народе мій, зайди до покоїв твоїх, сховайся на мить, доки гнів не минеться.

21. Бо ось, Господь виходить з оселі Своєї карати мешканців землі за їхнє беззаконня, і земля відкриє кров, що її поглинула, і вже не приховає убитих своїх.

Ісаїя 27

1. Того дня уразить Господь мечем Своїм важким і великим, і міцним, левіятана, швидкого змія, і левіятана, змія верткого, і заб'є потвору, що в морі.

2. Того дня заспівайте про нього – про улюблений виноградник.

3. Я, Господь, Охоронець його, кожної миті напуваю його; вночі і вдень стережу його, щоб хтось не вдерся до нього.

4. Гніву немає в Мені. Та якби хтось поставив [у ньому] супроти Мене бур'ян і терня, Я війською піду супроти нього, випалю його зовсім.

5. Хіба що поспішить під захист Мій, і мир укладе зі Мною.

6. У прийдешні [дні] вкоріниться Яків, дасть пагін, і розквітне Ізраїль; і виповниться плодами всеземля.

7. Чи так Він завдав поразки йому, як перемагав переможців його? Чи так убивав його, як убиті убивники його?

8. Уміру Ти покарав його, коли відкидав його; викинув його потужним подувом Своїм, наче за дня східного вітру.

9. І через це зітреться беззаконня Якова; і плодом усього буде знятий гріх із нього, коли все каміння жертovníків він перетворить на куски вапна, і не будуть уже стояти діброви та ідоли сонцю.

10. Бо укріплене місто спорожніє, житла [будуть] залишені і будуть в занепаді, як пустеля. Там буде пастися телятко, і там воно буде в спокої, і об'їдатиме гілки його.

11. Коли гілки його висохнуть, їх пообламують; жінки придуть і сплять їх. Оскільки це місто безглузде, то не змилюється над ним Творець його, і не помилує його Утворювач його.

12. Але станеться того дня, Господь потрясе все від великої ріки [Ніл] до потоку Єгипетського, і ви, сини Ізраїля, будете зібрані один до одного;

13. І станеться того дня: засурмить велика сурма, і придуть заблуклі в асирійському краї і вигнані до краю єгипетського, і поклоняться Господові на горі святій у Єрусалимі.

Ісаїя 28

1. Горі вінковій гордині п'яних єфремлян, зав'ялій квітці гарних шатів його, котрий на вершечку родючої долини переможених вином!

2. Ось, міцний і сильний у Господа, мов злива з градом і згубний вихор, мов розлита повінь бурхливої води, з силою кидає його на землю.
3. Ногами топчуть вінок гордині п'яних ефремлян.
4. І з квіткою зів'ялою пишних шатів його, котра на верхів'ї долини родючої, чиниться те саме, що буває з дозрілою передчасно смоквою, котру, як тільки хтось побачить, тієї ж миті бере рукою і поглинає її.
5. Того дня Господь Саваот буде пречудовим вінцем і славною діадемою для останку народу Свого.
6. І духом правосуддя для сидячого в судилищі і мужністю для тих, що відбивають супротивника від брами.
7. Але й ці хитаються від вина і збиваються зі шляху від сікери; священник і пророк спотикаються від міцних напоїв; переможені вином, стали безглуздими від сікери, у видінні помиляються, а в міркуваннях спотикаються.
8. Бо всі столи виповнені вивертами гидкими, немає [чистого] місця.
9. А [кажуть] : Кого хоче він навчити веденню? І кого повчати проповіддю? Відлучених від грудного молока, відлучених від персів [матері] ?
10. Тому, що заповідь на заповідь, заповідь на заповідь, правило на правило, правило на правило, тут небагато і там небагато.
11. За те устами німичними і чужою мовою казатимуть цьому народові.
12. Їм казали: Ось, спочинок, дайте спочити знесиленому, і ось заспокоєння. Але вони не хотіли дослухатися.
13. І [стало у них за] словом Господа: що заповідь на заповідь, заповідь на заповідь, правило на правило, правило на правило, тут небагато і там небагато, – так що вони підуть, і впадуть навznak, і розіб'ються, і попадуть у пастку, і будуть спіймані.
14. Отож, слухайте слово Господнє, глузливіці, правителі народу цього, котрий у Єрусалимі.
15. Оскільки ви кажете: Ми склали спілку зі смертю, і з пеклом вчинили ухвалу: коли всекараючий бич буде проходити, він не дійде до нас, – тому що брехню ми вчинили притулком для себе, і облудою прикриємо себе.
16. А тому так говорить Господь Бог: Ось, Я кладу в підвалини на Сіоні каменя, каменя випробуваного, наріжного, коштовного, міцно поставленого: віруючий в нього не осоромиться.
17. І поставлю суд мірою і правду – вагами; і градом винищиться сховок брехні, і води затоплять місце сховку.
18. І спілка ваша зі смертю скасується, і ухвала ваша з пеклом не встоїть. Коли піде всекараючий бич, ви будете потоптані.

19. І тільки-но він піде, то схопить вас; а ходити буде щоранку, день і ніч, і навіть чутки про нього будуть викликати жах.
20. Надто коротким буде ліжко, щоб простягнутися; надто вузькою ковдра, щоб загорнутися в неї.
21. Бо постане Господь, як на горі Перацім, розгнівається, як на долині в Гів'оні, щоб учинити діяння Своє, незвичайне діло, і звершити діяння Своє, чудове Своє діяння.
22. Отож, не блюзніть, щоб кайдани ваші не стали міцніші; бо Я чув від Господа, Бога Саваота, що винищення ухвалене для всієї землі.
23. Прихиліть вухо, і дослухайтеся до мого голосу; будьте уважні, і вислухайте мою мову.
24. Чи завжди землероб оре для посіву, ралить і боронує землю свою?
25. Ні, коли зрівняє її гарзд у борознах, він не сіє укропу, а також не розсіває тмину, бо розкидає пшеницю рядочками, і ячмінь на визначеній місцині, і полбу поряд з ним.
26. І такому чинові навчас його Бог його; Він наставляє його.
27. Бо не молотять чорнуху катком зубчастим, і коліс молотильних не ганяють по тминові; але палицею вибивають чорнуху, і тмин – палицею.
28. Зерновий хліб вибивають, але не розбивають його; і тягають по ньому молотильні колеса з кіньми їхніми, але не розтирають його.
29. І це відбувається од Господа Саваота: дивовижні долі Його, величезна премудрість Його!

Ісаїя 29

1. Горе Ариїлу, Ариїлу, місту, в котрому мешкав Давид! Долучіть рік до року; нехай заколюють пожертви.
2. Але Я притисну Ариїла, і буде плач і лемент; і він залишиться у Мене, як Ариїл.
3. Я стану табором довкола тебе і обмежу сторожею пильною, і споруджу супроти тебе укріплення.
4. І будеш принижений, від землі будеш озиватися, і глухою буде мова твоя з-під пороху, і голос твій буде, немов голос черевомовця, і з-під пороху шепотіти будуть уста твої.
5. Багато ворогів твоїх буде, мов дрібний пил, і юрмища лютих, мов полова летка, і все це звершиться несподівано, в одну мить.
6. Господь Саваот відвідає тебе громом і землетрусом, і потужним голосом, бурею і вихором, і полум'ям всепоглинаючого вогню.
7. І, мов сон, як нічне сновидіння, буде вельми багато всіх народів, що воюватимуть супроти Ариїла, і всіх, що виступатимуть проти нього і укріплень його, і тих, що чинили утиски йому.

8. І, як голодному сниться, наче він їсть, але прокидається, і душа його голодна, і, як спраглому сниться, наче він п'є, але прокидається, і страждає, бо душа його спрагла: те саме буде й усім багатьом народам, що воюватимуть супроти гори Сіон.
9. Зачудовуйтеся, дивуйтеся; вони осліпили інших, і самі осліпли; вони п'яні, та не від вина, – хитаються, та не від сікери;
10. Бо навів на вас Господь духа, що присипляє, і зімкнув очі ваші, пророки, і затьмарив ваші голови, провидці!
11. І всіляке пророцтво для вас те саме, що слова у запечатаній книзі, котру дають тому, що вміє читати книжку, і кажуть: Прочитай її; і той відповідає: Не можу, тому що вона запечатана.
12. І передають книгу тому, хто читати не вміє, і кажуть: Прочитай її, і той відповідає: Я не вмію читати.
13. І сказав Господь: Оскільки цей народ наближається до Мене устами своїми, і язиком своїм вшановує Мене, а серце його задалеко від Мене, і благополуччя їхнє переді Мною є вивчення заповідей людських;
14. То ось, Я ще раз незвичайно вчиню з цим народом, пречудово і дивовижно, аж так, що мудрість мудраків його загине і розуму в розумних його не стане.
15. Горе тим, котрі гадають сховатися в глибину, щоб замір свій утаємничити від Господа, котрі вчиняють справи свої у мороці і кажуть: Хто побачить нас? І хто впізнає нас?
16. Яке безглуздя! Хіба можна вважати гончара за глину? Чи скаже виріб про виробника його: Не він витворив мене? І чи скаже витвір про художника свого: Він не розуміє?
17. Зовсім невдовзі, зовсім невдовзі, і хіба Ливан не перетвориться на сад, а хіба сад не будуть вважати лісом?
18. І того дня глухі почують слова книги, і прозріють з пільми і мороку очі сліпих.
19. І змучені вельми й вельми будуть тішитися в Господі, і вбогі люди будуть радіти Святим Ізраїля.
20. Тому що вже не буде кривдника і огудник щезне, і будуть винищені усі прибічники неправди,
21. Котрі заплутують людину в словах, а тому, що вимагає суду, біля брами утаємничують пастки, і відштовхують правого.
22. А тому так говорить про дім Якова Господь, Котрий випробував Авраама: Тоді Яків не матиме сорому; і обличчя його вже не зблідне.
23. Бо [коли він] побачить у себе дітей своїх, діяння рук Моїх, то вони свято будуть вшановувати ймення Моє, і свято шанувати Святого Якового, і благоговітимуть перед Богом Ізраїлевим.
24. Тоді заблуклі духом спізнають мудрість, і непокірні навчаться покірности.

1. Горе непокірним синам, говорить Господь, котрі збираються на пораду, але без Мене, і ухвалюють спілки, але не за духом Моїм, а щоб долучати гріх до гріха:
2. Не звернувшись до уст Моїх, простують до Єгипту, щоб підкріпить себе силою фараона і сховатися у затінку Єгипту.
3. Але сила фараона стане для вас ганьбою, і притулок у затінку Єгипту – безчестям.
4. Тому що князі його уже в Цоані, і послы його дійшли до Ханесу.
5. Усі вони зазнають сорому через народ, [котрий] не буде їм корисний; бо не матимуть від нього ні допомоги, ані користі; але сором і ганьбу.
6. Тягар на тваринах, що [простують] на південь, землею гноблення і тіснот, звідки [виходять] левиці і леви, гаспиди і крилаті змії; вони несуть на хребтах віслюків багатства свої і на горбах верблюдів скарби свої до народу, котрий не принесе їм користі.
7. Бо допомога Єгипту буде марною і нікчемною; бо Я сказав їм: Сила їхня – сидіти спокійно.
8. Тепер піди, напиши це на таблиці у них, і впиши це в книгу, щоб залишилося на прийдешні часи, назавжди, навіки.
9. Бо це народ бунтівливий, діти брехливі, діти, котрі не хочуть підкорятися законові Господньому.
10. Котрі провидцям кажуть: Припиніть провіщати, і пророкам: Не пророкуйте нам правди, говоріть нам принадне, провіщайте приемне;
11. Зійдіть зі шляху, ухиліться з дороги; заберіть з-перед очей наших Святого Ізраїлевого.
12. А тому отак говорить Святий Ізраїлів: Оскільки ви відкидаєте слово оце, і сподіваєтеся на облуду і неправду, і спираєтеся на це:
13. То беззаконня це буде для вас, мов небезпечний падінням через тріщину мур, котрого руйнування може статися наразі, однієї миті.
14. І Він зруйнує мури, як розбивають глиняну посудину, нищать немилосердно аж так, що в уламках її не знайдеться навіть черепка, щоб дістати з вогню жарин, чи зачерпнути води з водойми.
15. Бо так говорить Господь Бог, Святий Ізраїлів: Якби ви залишилися у спокої на місці, ви урятувалися б; у тиші і в сподіванні міцність ваша; але ви не захотіли.
16. І казали: Ні, ми на конях повтікаємо, – за те й бігтимете; ми на баских помчимось, – за те й переслідувачі ваші будуть швидкі.
17. Від загрози одного [втікатиме] тисяча, а від загрози п'яťох – втікатимете так, що останок ваш буде, мовби віха на верхівці гори, і, як знамено на пагорбі.
18. І через те Господь не квапиться, щоб помилувати вас, і тому ще зволікає, щоб вас пожаліти; бо Господь є Бог правди; блаженні всі, хто сподівається на Нього.

19. Народ буде жити на Сіоні в Єрусалимі; ти не будеш багато плакати, – Він помилує тебе, за голосом зойку твого, і тільки-но почує його, відповідь тобі.
20. І дасть вам Господь хліб у горі, і воду в нужді; і вчителі твої уже не будуть ховатися, і очі твої бачитимуть учителів твоїх.
21. І вуха твої будуть чути слово, що говоритиме позаду в тебе: Ось шлях, ідіть по ньому, якби ви відхилилися праворуч, і якби ви відхилилися ліворуч.
22. Тоді ви будете вважати мерзотою оправу ідолів із срібла твого і оправу бовванів, що з твого золота; ти кинеш їх, як бруд, ти скажеш їм: Геть звідси!
23. І Він дасть дощ на сім'я твоє, котрим засіваєш поле, і хліб, плід землі, і він буде рясний і соковитий; череди твої того дня будуть пастися на просторих пасовиськах.
24. І воли, і віслюки, що обробляють поле, будуть їсти солоний фураж, очищений лопатою та віялкою.
25. І на всілякій горі високій і на всілякому пагорбі піднесеному потечуть струмки, потоки води, у день великої поразки, коли впадуть вежі.
26. І світло місяця буде, як світло сонця, а світло сонця буде яскравішим усемеро, як світло семи днів, в той день, коли Господь перев'яже рану народу Свого і завдані йому виразки загоїть.
27. Ось, ймення Господа йде здалеку, палає гнів Його, і полум'я Його сильне, уста Його виповнені обуренням, і язик Його, мов огонь пожираючий.
28. І дихання Його, як потік, що вийшов з берегів, котрий піднімається навіть до шиї, щоб розпорошити народи до виснаження; і буде в щелепах народів вуздечка, котра спрямовує до облуди.
29. А у вас будуть пісні, як уночі, коли святкують празника, і втіха серця, як у того, що простує з сопілкою на гору Господню, до скелі Ізраїлевої.
30. І загремить Господь величавим голосом Своїм, і з'явить важке рамено Своє у великім гніві і в полум'ї пожираючого вогню, в бурі і в повені, і в кам'яному граді.
31. Бо від голосу Господа здригнеться Ашшур, жезлом уражений.
32. І всілякий порух визначеного йому жезла, котрого Господь направить на нього, буде з тімпанами і арфами, і Він піде супроти нього війною спустошувальною.
33. Бо Тофет давно вже споруджений, він приготовлений для царя, глибокий і широкий; у багатті його багато вогню і дров; п'одув Господній, мов потік сірки, підпалить його.

Ісаїя 31

1. Горе тим, котрі йдуть до Єгипту по допомогу, сподіваються на своїх коней, і покладаються на колісниці, тому що їх багато, і на вершників, бо вони вельми міцні, а на Святого Ізраїлевого не дивляться і до Господа не поспішають.
2. Але премудрий Він: і наведе лихо, і не зречеться Своїх слів; повстане супроти дому лиходіїв і супроти допомоги тим, що чинять беззаконня.

3. І єгиптяни – люди, а не Бог; і коні їхні – плоть, а не дух. І простягне руку Свою Господь, і спіткнеться захисник, і впаде той, кого захищають, і всі разом загинуть.
4. Бо так сказав мені Господь: Як лев, як барс, що реве над своєю здобиччю тоді, коли багато пастухів кричать на нього, від гвалту їхнього не здригнеться; чисельности їхній не поступиться: так Господь Саваот зійде воювати за гору Сіон і за пагорб його.
5. Як птахи пташенят, так Господь Саваот накриє Єрусалим, захистить і визволить, помилує і врятує.
6. Зверніться до Того, від Котрого ви далеко відпали, сини Ізраїля!
7. Того дня відкине кожна людина своїх срібних ідолів і золотих своїх ідолів, котрих руки ваші вчинили вам на гріх.
8. І Ашшур упаде не від меча потужної людини, не меч посередньої людини винищить його, – бо він уникне меча, і юнаки його будуть батраками.
9. І від страху пробіжить мимо фортеці своєї; і князі його будуть лякатися знамена, говорить Господь, Котрого вогонь на Сіоні і горнило в Єрусалимі.

Ісаїя 32

1. Ось, Цар буде царювати справедливо, і князі будуть урядувати за законом.
2. І кожний з них буде, як захист од вітру і притулок від негоди, як джерела води у степу, як тінь від високої скелі на землі спраглий.
3. І очі зрячих не будуть заплющуватися, і вуха тих, що слухають, будуть завважувати.
4. І серце нерозважливих буде вміти міркувати; і недоріки розмовлятимуть гарно.
5. Невігласа вже не будуть називати шановним, а про підступного не скажуть, що він чесний.
6. Бо невіглас вповідає глупоту, і серце його виповнене беззаконням, щоб діяти лицемірно; і вимовляти облудне на Господа, душу голодного залишати без хліба і відбирати напій у спраглого.
7. У підступного і вчинки згубні: він задумує недобрі заміри, щоб погубити бідного словами неправди, хоча бідний мав би рацію.
8. А чесний і мислить про чесне і певно тримається чесноти.
9. Жінки безтурботні! Підведіться, дослухайтеся до мого голосу, доньки без клопоту! Прихиліть слух до моїх слів.
10. Мине ще кілька днів понад рік, і жахнетеся, безпечні; бо не буде збирання винограду, і пора жнив не прийде.
11. Здригніться, безтурботні! Жахніться, безпечні! Скиньте одежу, оголіться, і підпережіть крижі.
12. Будуть бити себе в груди за пречудові поля, за виноградну лозу урожайну.

13. На землі народу мого буде зростати терня і будяки, а також на всіх домах веселошів у святковому місті.
14. Бо оселі будуть залишені; гамірливе місто буде покинуте: укріплення і вежі назавжди будуть служити замість печер, притулком диких віслюків і черед, що пасуться.
15. Доки не злине на нас Дух згори, а пустеля не вчиниться садом, а сад не будуть вважати лісом.
16. Тоді суд постане в цій пустелі, і правосуддя буде провадитися на родючому полі.
17. І справою правди буде мир, і плодом правосуддя – спокій і безпека навіки.
18. Тоді народ мій буде жити в оселі миру, і в поселеннях безпечних, і в опочивальнях щасливих.
19. І град буде падати на ліс, і місто зійде в долину.
20. Блаженні ви, що сієте при всіх водах і посилаєте туди вола і віслюка.

Ісаїя 33

1. Горе тобі, спустошувачу, котрого не спустошували, і грабіжнику, котрого не грабували. Коли скінчиш спустошувати, спустошений будеш [також і] ти; коли скінчиш грабіжництво, пограбують і тебе.
2. Господе! Помилуй нас, на Тебе сподіваємося ми; будь нашим раменом з досвітку і порятунком нашим у час тіснот.
3. Від грізного голосу [Твого] утікатимуть народи; коли постанеш, розпорошаться племена.
4. І будуть збирати здобич вашу, як збирають гусінь; кинуться на неї, як кидається сарана.
5. Високий Господь, що на височині живе; Він виповнить Сіон судом і правдою.
6. І будуть у безпеці дні твої, щедрота спасіння, мудрости і ведення; страх Господній буде скарбом твоїм.
7. Ось, дужаки їхні кричать на вулицях, провісники миру гірко плачуть.
8. Спорожніли шляхи; не видно мандрівників; він зламав угоду, зруйнував місто – і зневажив людей.
9. Земля стогне, висихає; Ливан осоромлений, зів'яв; Сарон став схожий на пустелю, і оголені від листя свого Башан та Кармел.
10. Нині Я постану, каже Господь, нині підведуся, нині піднесуся.
11. Ви завагітніли сіном, а солому породите; дихання ваше – вогонь, котрий пожере вас.
12. І будуть народи, [мовби] вапно, що горить, [мов] зрубане терня, будуть спалені у вогні.
13. Слухайте, далекі, що вчиню Я; і ви, ближні, спізнайте могутність Мою.

14. Злякалися грішники на Сіоні; трепет заволодів лиходіями: хто із вас може вижити біля пожираючого вогню? Хто із вас може жити біля вічного полум'я?
15. Той, хто ходить у правді і вповідає істину; хто брідиться зиском від утисків, утримує руки свої від хабаря, затуляє вуха свої, щоб не чути про кровопролиття, і заплющує очі свої, щоб не бачити зла.
16. Той буде мешкати на височині, притулок його – недоступні скелі; і буде він з хлібом; вода у нього не висохне.
17. Очі твої побачать Царя у його красі, побачать землю віддалену.
18. Серце твоє буде [лише] пригадувати про жахіття: де ті, що чинили перепис? Де той, що зважував [данину] ? Де той, що оглядав вежі?
19. Уже не побачиш народу зухвалого, народу з глухотою, невиразною мовою, з мовою дивною, незрозумілою.
20. Поглянь на Сіон, місто святкових зібрань наших; очі твої побачать Єрусалим, житло мирне, непохитну skinію; стовпи її ніколи не будуть вирвані, і жодна мотузка її не порветься.
21. Там у нас великий Господь буде замість річок, замість широких каналів; туди не зайде жодний весельний човен, і не прийде великий корабель.
22. Бо Господь – суддя наш, Господь – законодавець наш; Господь – цар наш; Він урятує нас.
23. Послабилися мотузки твої, не можуть утримати щогли і натягнути вітрила. Тоді буде значний поділ здобичі, аж так, що й кульгавим дістанеться.
24. І жодний з мешканців не скаже: Я хворий; і народів, що мешкає там, будуть прощені гріхи.

Ісаїя 34

1. Наблизьтеся народи, слухайте і зважайте, племена! Нехай чує земля і все, що вповнює її, вся земля і всі, що народжуються на ній!
2. Бо гнів Господа на всі народи, і лють Його на всі війська їхні. Він прокляв їх, віддав їх на погибель.
3. І вбиті їхні будуть розкидані, і від трупів їхніх зчиниться сморід, і гори розмокнуть від крові їхньої.
4. І зітліє все небесне військо; і небеса згорнуть, мов сувій книжковий; і все військо їхнє попадає, як спадає листя з виноградної лози, і немов зів'ялий листок зі смоковниці.
5. Бо упився Мій меч на небесах: ось, для суду сходить він на Едом і на народ, котрого Я прокляв.
6. Меч Господній вповниться кров'ю, стане масним від лою, від крові ягнят і козлів, від лою з нирок баранів: бо жертва у Господа в Боцрі і заклання велике на землі едомській.

7. І буйволи упадуть з ними і телята разом із волами, і захмеліє земля від їхньої крові, і порох їхній стане жирним від лою.
8. Бо день помсти у Господа, рік відплати за Сіон.
9. І перетворяться ріки його на смолу, і порох його на сірку, і буде земля його палаючою смолою.
10. Не гаснутимуть ні вдень, ні вночі; вічно буде здійматися дим її; буде від роду й до роду спорожнілою, ніколи у віках – ніхто не перейде нею.
11. І заволодіють нею пелікан та їжак, і сова і ворон оселяться на ній; і протягнуть по ній мотузку розорення і вис'ок приниження.
12. Ніхто не залишиться там із вельможних її, кого можна було б закликати на царство, і всі князі її стануть нічим.
13. І заростуть палаци її колючим терням, кропивою і реп'яхами – фортеця її; і буде вона житлом шакалів, притулком страусів.
14. І дикі звірі пустині будуть стрічатися з дикими звірями островів, і козел буде кричати іншому козлові; там буде спочивати сова-сипуха і знаходитиме своє місце для спочину.
15. Там загніздиться крилатий змій, буде нести яйця і висиджуватиме дітей і збирати їх під затінок свій; так і коршаки будуть збиратися один до одного.
16. Відшукайте в книзі Господній і прочитайте: Жодного з них не забракне, і один одного не будуть шукати. Бо уста Його наказали, і Сам Дух Його збере їх.
17. І Сам Він кинув їм жереба, і рука Його поділила їм її мірою; вічно будуть вони володіти нею, від роду й до роду будуть мешкати на ній.

Ісаїя 35

1. Повеселішає пустеля і суха земля, і зрадіє країна безлюдна, і розквітне, як нарцис.
2. Пречудово буде квітнути і радіти, буде святкувати і вигукувати; слава Ливану дається їй; пишнота Кармелу і Сарону; вони побачать славу Господа, велич Бога нашого.
3. Зміцніть знесилені руки, і підсильте коліна тремтливі;
4. Скажіть нерішучим душею: Будьте мужні, не бійтеся; ось Бог ваш, прийде помста, відплата Божа; Він прийде, і врятує вас.
5. Тоді розтуляться очі сліпих, і вуха глухих почнуть чути.
6. Тоді кульгавий буде скакати, мов олень, і язик німого буде співати; бо зануртує вода у пустелі і в степу потече.
7. І перетвориться привид води на озеро, і спрагла земля – на джерело води; у житлі шакалів, де вони спочивають, буде місце для тростини та очерету.

8. І буде там великий шлях, і називатимуть його Дорогою Святости; нечистий не ходитиме нею; але він буде тільки для [тих], що йдуть цим шляхом, навіть недосвідчені не заблукають.

9. Лева там не буде, і хижий звір не зійде на нього; його не знайдуть там, а будуть ходити лише викуплені.

10. І повернуться визволені Господом, прийдуть на Сіон з радісними вигуками; і радість вічна буде над головою їхньою; вони знайдуть радість і втіху, а печаль і зітхання відійдуть.

Ісаїя 36

1. І сталося чотирнадцятого року царя Єзекії, пішов Санхерів, цар асирійський, супроти всіх фортечних міст юдейських, і захопив їх.

2. І послав цар асирійський із Лахішу в Єрусалим до царя Єзекії головного чашника з потужним військом; і він зупинився біля водогону горішнього ставу на битій дорозі, що біля шаповалового лану.

3. І вийшов до нього Еліяким, син Хілкії, старшина двору, і Шевна писар, та Йоах, син Асафів, головний писар.

4. І сказав їм головний чашник: "Скажіть Єзекії: Отак сказав цар великий, цар асирійський: А що це за сподівання, на котре ти покладаєшся?"

5. Я гадаю, [що] це лише порожні слова, [а] для війни потрібні рада і сила; отож, на кого ти покладаєшся, що відійшов од мене?

6. Ось, ти гадаєш собі знайти опертя в Єгипті; ця тростина надламана, якби хтось сперся на неї, увійде йому в руку й прохромить її! Такий фараон, цар єгипетський, для всіх, що сподіваються на нього.

7. А якщо скажеш мені: На Господа, Бога нашого, ми сподіваємося, то чи на Того, Котрого узвишся і жертovníки відмінив Єзекія, і сказав Юдеї та Єрусалимові: Лише перед цим жертovníком поклоняйтеся.

8. Отож, учини спілку з володарем моїм, царем асирійським: я дам тобі дві тисячі коней; чи можеш знайти собі вершників для них?

9. І яким чином ти хочеш примусити відступити вождя, одного з найменших рабів володаря мого, сподіваючись на Єгипет, заради колісниць та коней?

10. Хіба ж я без Господньої волі пішов на цю землю, щоб спустошити її? Господь сказав мені: Піди на землю цю і спустош її.

11. І сказав Еліяким, і Шевна та Йоах до головного чашника: Кажі рабам своїм арамейською, бо ми розуміємо, а не говори з нами єврейською при народі, котрий на мурах.

12. І сказав головний чашник: Хіба [лише] до твого володаря і до тебе послав мене володар мій сказати оці слова? Ні, бо [ще] ж до людей, котрі сидять на мурах, щоб їсти послід свій і пити сечу свою з вами.

13. І підвівся головний чашник, і проголосив дужим голосом єврейською, і сказав: Слухайте слово царя великого, царя асирійського!
14. Так говорить цар: Нехай не спокушає вас Єзекія надією, бо він не може урятувати вас;
15. І нехай не зваблює вас Єзекія Господом, кажучи: Врятує нас Господь. Не буде це місто віддане в руки царя асирійського на поталу.
16. Не слухайте Єзекії: бо так говорить цар асирійський: Помиріться зі мною і вийдіть до мене, і нехай кожний їсть плоди виноградної лози своєї і смоковниці своєї, і нехай кожний п'є воду із своєї криниці.
17. Аж доки я не прийду і не візьму вас до краю такого ж, як і ваша земля, на землю хліба і вина, на землю плодів і виноградників.
18. [Отож], нехай не спокушає вас Єзекія, кажучи: Господь урятує нас. Чи врятували боги народів, кожний свою землю, від руки царя асирійського?
19. Де були боги Хамату і Арпаду? Де боги Сефарваїму? Чи врятували вони Самарію від руки моєї?
20. Котрий із усіх богів земель цих урятував землю свою від руки моєї? То невже врятує Господь Єрусалим від руки моєї?
21. Але вони мовчали і не відповідали йому жодним словом, тому що від царя був наказ: Не відповідайте йому!
22. І прийшов Еліяким, син Хілкії, старшина палацу, і писар Шевна, і Йоах, син Асафів, головний писар, до Єзекії у розідраному одязі, і переказали йому слова головного чашника.

Ісаїя 37

1. Коли почув те цар Єзекія, то роздер одягу свою, і покрився веретищем, та й пішов до Господнього дому.
2. І послав Еліякіма, чільника палацу, і Шевну, писаря, і старших священників, покритих веретищем, до пророка Ісаї, сина Амосового.
3. І сказали вони йому: Так говорить Єзекія: День скорботи і покарання та осоромлення, день оцей; бо немовлята дійшли до отвору в лоні матері, а сили бракує народити.
4. Може, зачує Господь, Бог твій, слова головного чашника, котрого послав цар асирійський, володар його, ганьбити Бога живого і обмовляти словами, які чув Господь, Бог твій; піднеси ж молитву про тих, що залишилися, котрі поки що живі.
5. І прийшли служники царя Єзекії до Ісаї.
6. І сказав їм Ісаї: Отак скажіть володареві своєму: Так говорить Господь: Не бійтеся слів, котрі ти чув, котрими ганьбили Мене служники царя асирійського.
7. Ось, Я пошлю на нього духа, і він почує звістку і повернеться на свою землю, а Я уражу його мечем на землі його.

8. І повернувся головний чашник, і знайшов царя асирійського, що якраз воював супроти Лівни; бо він чув, що той відійшов од Лахішу.
9. І почув він про Тіргаку, царя ефіопського, [йому] сказали: Ось, він вийшов воювати з тобою. Зачувши це, він послав послів до Єзекії, і сказав:
10. Отак скажіть Єзекії, цареві юдейському: Нехай не ошукує тебе Бог твій, на Котрого ти сподіваєшся, міркуючи: Не буде Єрусалим відданий в руки асирійського царя.
11. Ось, ти чув, що вчинили царі асирійські з усіма землями, наклавши на них закляття; чи ти зацілієш?
12. Боги народів, котрих спустошили батьки мої, чи врятували їх, [чи врятували] Гозан, Харан, і Рецеф, і синів Едена, що в Телассарі?
13. Де – цар Хамату, і цар Арпаду, і цар міста Сефарваїму, Гени та Івви?
14. І взяв Єзекія листа з руки посланців, і прочитав його, а відтак пішов до Господнього дому, і розгорнув Єзекія листа перед лицем Господнім.
15. І молився Єзекія перед лицем Господнім, і казав:
16. Господе Саваоте, Боже Ізраїлів, що сидить на херувимах! Ти єдиний – Бог усіх царств землі; Ти утворив небо і землю.
17. Прихили, Господе, вухо Твоє, і почуй; розплющ очі Твої і подивися, і почуй слова Санхеріва, що послав ганьбити Тебе, Бога живого.
18. Правда, о Господе! Царі асирійські спустошили всі країни і землі їхні.
19. І покидали в огонь богів їхніх, але це були не боги, а витвори рук людських, дерево і камінь, тому й винищили їх.
20. І нині, Господе, Боже наш, урятуй нас від руки його; і спізнають усі царства землі, що Ти, Господе, Бог один.
21. І послав Ісая, син Амосів, до Єзекії сказати отак: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Я почув, про що ти молився до Мене супроти Санхеріва, царя асирійського, –
22. Ось слово, котре Господь вирік про нього: Зневажить тебе, поглузує з тебе юна донька Сіону, похитає тобі услід головою донька Єрусалиму.
23. Кого ти гудив і кого ганьбив? І на кого підніс голос, і підняв так високо очі твої? На Святого Ізраїлевого.
24. Через рабів твоїх ти гудив Господа і сказав: З численними колісницями моїми я зійшов на висоти гір, на ребра Ливану, і зрубав високі кедри його, пречудові кипариси його, і дістався найвищій верховини його, в гущавину саду його.
25. І відкопував я, і пив воду, і ступнями ніг моїх повисушую всі ріки єгипетські.
26. Хіба ти не чув, що Я здавна вчинив це, за старожитніх днів накреслив це, а нині виконав тим, що ти спустошуєш фортечні міста, [перетворюючи] їх на брили руїн.

27. І мешканці їхні стали слабкими, тремтять і залишаються в соромі; вони стали, як трава на полі, і лагідна зелень, як паростки на дахах, і обпалений хліб, передніше, аніж викине колос.

28. Чи сядеш ти, чи вийдеш, чи увійдеш, Я знаю [все : знаю] і зухвалість твою супроти Мене.

29. За твою зухвалість супроти Мене і за те, що зарозумілість твоя дійшла до вух Моїх, Я запроваджу кільце Моє в ніздрі твої, і вудила Мої – до твого рота, і поверну тебе назад тією ж дорогою, котрою ти прийшов.

30. І ось тобі, Єзекіє, ознака: Їжте цього року самосійне від зерна, що впало, і другого року – що саме вродить; а третього року сійте і жніть та садіть виноградні сади і їжте плоди їхні.

31. І ті, що заціліють у домі юдейському, останок, знову пустить коріння вниз і принесе плід угорі.

32. Бо із Єрусалиму вийде останок, і порятунок – від гори Сіон. Ревність Господа Саваота це вчинить.

33. А тому ось так говорить Господь про царя асирійського: Не зайде він до цього міста, і не кине туди стріли, і не підступить до нього зі щитом, і не зможе насипати супроти нього валу.

34. Тією ж дорогою, котрою прийшов, повернеться, а в місто це не зайде, каже Господь.

35. Я буду охороняти це місто, щоб урятувати його заради Себе і заради Давида, служника Мого.

36. Тієї ж ночі вийшов Ангел Господній і винищив у таборі асирійському сто вісімдесят п'ять тисяч [вояків]. І підвелися уранці, і ось, усі тіла мертві.

37. І відступив, і пішов, і повернувся Санхерів, цар асирійський, і мешкав у Ніневії.

38. І коли він поклонявся в домі Нісхора, бога свого, то сини його, Адраммелех та Шар'ецер убили його мечем, а самі втекли до краю араратського. І зацарював Есар-Хаддон, син його, замість нього.

Ісаїя 38

1. За тих днів Єзекія захворів смертельно. І прийшов до нього пророк Ісая, син Амосів, і сказав йому: Так говорить Господь: Розпорядися відносно дому твого, бо ти скоро помреш, не одужаєш.

2. Тоді Єзекія обернувся обличчям до стіни і молився до Господа, кажучи:

3. О, Господе! Пригадай, що я ходив перед лицем Твоїм вірно і з відданим [Тобі] серцем, і вчиняв бажане в очах Твоїх. І заплакав Єзекія вельми.

4. І було слово Господнє до Ісаї, і сказано:

5. Піди і скажи Єзекії: Так говорить Господь, Бог Давида, батька твого: Я почув молитву твою, побачив сльози твої, і ось, Я долучу до днів твоїх п'ятнадцять літ,

6. І від царя асирійського врятує тебе і місто це, і захищу місто це.
7. І ось тобі ознака від Господа, що Господь виконає слово, котре він мовив:
8. Ось, Я заверну назад тінь сонячного годинника, що спустилася додолу на годиннику Ахаза, – назад на десять сходинок, по котрих вона вже сходила. І повернулося сонце на десять сходинок по сходинках, котрими воно сходило.
9. Молитва Єзекії, царя юдейського, коли він занедужав був і уздоровився від недуги:
10. Я сказав собі: Опівдні моїх днів мушу я йти до брами шеолу; я позбавлений останку днів моїх.
11. Я казав: Не побачу я Господа, Господа на землі живих; не побачу вже людини поміж живими на світі.
12. Житло моє вже сходить з місця і йде від мене, мовби курінь пастуха; я мушу відтяти, як ткач, життя моє; Він відітне мене від основи; вдень і вночі я наджидав, що Ти пошлеш мені смерть.
13. Я наджидав ранку; наче лев, Він ламав усі мої кості; вдень і вночі я наджидав, що Ти пошлеш мені смерть.
14. Як журавель, як ластівка, подавав я звуки, журився, мов голуб; сумно дивилися очі мої в небо: Господе! Тісно мені, урятуй мене.
15. Що скажу я? Він сказав мені, Він і вчинив. Тихо житиму всі роки життя мого, пам'ятаючи гіркоту душі моєї.
16. Господе! Так живуть; і в усьому цьому – життя мого духу; Ти уздоровиш мене, ти мене оживиш.
17. Ось, на добро мені була велика біда, і Ти визволив душу мою від рову, кинув усі гріхи мої за хребет Свій.
18. Тому що не пекло прославляє Тебе, не смерть приносить Тобі похвалу, не ті, що зійшли в могилу, сподіваються на істину Твою.
19. Живий, лише живий прославить Тебе, як оце я нині; батько звістить дітям істину Твою.
20. Господь урятує мене; і ми упродовж усіх днів життя нашого зі [звучанням] струн моїх будемо співати пісні в домі Господньому.
21. І сказав Ісая: Нехай принесуть грудку смокви і обкладуть плодами пухлину; і він одужає.
22. А Єзекія сказав: "Яка ознака, що я буду ходити до Господнього дому?"

Ісаїя 39

1. Того часу послав Меродах-Бал`адан, син Бал'аданів, цар вавилонський, листа до Єзекії і дарунки, бо чув, що він хворів, а тепер одужав.

2. І зрадів Єзекія, діставши дарунки, і показав їм (послам) скарбницю свою, срібло і золото, і пахощі, і дорогі оливи, увесь зброярський свій дім, і все, що було у скарбницях його; нічогосінько не лишилося, чого не показав би їм Єзекія у домі своєму і в усьому володінні своєму.
3. І прийшов пророк Ісая до царя Єзекії і сказав йому: Що казали ці люди? І звідки вони приходили до тебе? Єзекія сказав: З далекого краю приходили вони до мене, з Вавилону.
4. І сказав [Ісая] : Що бачили вони в домі твоєму? Єзекія сказав: Бачили все, що є в домі моєму; нічого не залишилося у скарбницях моїх, чого я не показав би їм.
5. І сказав Ісая Єзекії: Вислухай слово Господа Саваота:
6. Ось, проминуть дні, і все, що є в домі твоєму і що зібрали батьки твої до цього дня, буде забране до Вавилону; нічогосінько не залишиться, говорить Бог.
7. І візьмуть із синів твоїх, котрі від тебе, котрих ти народиш, – і вони будуть євнухами в палаці царя вавилонського.
8. І сказав Єзекія Ісаї: Добре слово Господнє, котре ти вповів; бо долучив Він [літ], тому мир і добробут будуть за днів моїх.

Ісаїя 40

1. Утішайте, втішайте народа Мого, говорить Бог ваш.
2. Промовляйте до серця Єрусалиму і звіщайте йому, що звершився час боротьби його, що за неправди його вчинено удоволення, бо він від руки Господньої прийняв удвічі за всі гріхи свої.
3. Голос волаючого в пустелі: Торуйте шлях Господові, рівняйте у степу стежки Богові нашому;
4. Нехай всілякий видолинок наповниться, і всіляка гора і пагорб нехай понизяться, кривини вирівнюються, і шляхи у вибоїнах стануть гладенькими.
5. І з'явиться слава Господня, і побачить усіляка плоть [рятунок Божий], бо уста Господні це вповіли.
6. Голос каже: Звіщай! І сказав: Що мені звіщати? Усіляка плоть – трава, і вся краса її, мов квіт польовий.
7. Засохне трава, зав'яне квіт, коли дмухне на нього подув Господній: так і народ – трава.
8. Трава засихає, квіт в'яне, а слово Бога нашого житиме вічно.
9. Вийди на високу гору, Сіоне, що благовістиш! Піднеси голос твій, Єрусалиме, що благовістиш! Піднеси, не бійся; скажи містам юдейським: Ось Бог ваш!
10. Ось, Господь Бог іде при силі, і рамено Його з владою. Ось, нагорода Його з Ним і заплата Його перед лицем Його.
11. Як пастух, Він буде пасти череду Свою; ягнят братиме на руки і пастиме на грудях Своїх, і водитиме дійних.

12. Хто вичерпав воду жменею своєю, і п'яддю виміряв небеса, і вмістив третиною міри порох земний, і зважив на вагах гори, і на шальках вагів пагорби?
13. Хто збагнув Духа Господнього і був радником у Нього і навчав Його?
14. З ким Він радиться і хто навчає Його, і наставляє Його на добрий розум, на шлях правди, і навчає Його пізнання, і підказує Йому шлях мудрости?
15. Ось народи, – мов крапля з відра, і вважаються, як пилинка на вагах. Ось, мов пилінку, острови піднімає Він.
16. І Ливана недостатньо для жертвовного вогню, і тварин на ньому – для всеспалення.
17. Усі народи перед Ним, як ніщо; менше нікчемности і порожнечі вважаються у Нього.
18. Отож, до кого ви прирівняєте Бога? І чи знайдете подібного на Нього?
19. Ідола виливає художник, і золотильник визолочує його, і чіпляє срібні ланцюжки,
20. А хто бідний для такого приношення, вибирає не гниле дерево, знаходить собі удатного художника, щоб вчинити ідола, котрий мав би стояти твердо.
21. Хіба не знаєте? Хіба ви не чули? Хіба вам не казано було від початку? Хіба ви не зрозуміли від підвалин землі?
22. Він є Той, Котрий сидить над колом землі, і ті, що мешкають на ній, – мов сарана [перед Ним] ; Він розпросторив небеса, мов тоненьку тканину, і розкинув їх, як шатро для жител.
23. Він перетворює князів на ніщо, витворює чимось порожнім суддів землі.
24. Ледве посаджені вони, ледве засіяні, ледве вкорінилися в землі стовбурець їхній, і тільки-но Він дихнув на них, вони висохли, і вихор забрав їх, як соломі.
25. До кого ж ви уподібните Мене, з ким порівняєте – Говорить Святий.
26. Зведіть очі ваші на висоту [небес], і погляньте, хто витворив їх? Хто виводить військо їхнім ліком? Він усіх їх називає на ім'я: за потужної могутности і великої сили у Нього ніщо не щезає.
27. То нащо говориш ти, Якове, і відповідаєш, Ізраїлю: шлях мій прихований від Господа, і справа моя в забутку Бога мого?
28. Хіба ти не знаєш? Хіба ти не чув, що вічний Господь Бог, який витворив рубежі землі; не стомлюється, і не знемагає? Розум Його недослідний.
29. Він дає змореному силу, і знесиленому дарує міцність.
30. Навіть юнаки стомлюються, і знесилюються, і молоді люди падають.
31. А ті, що сподіваються на Господа, відновлять силу, піднесуть крила, мов орли, полинуть і не знесиляться, підуть і не стомляться.

1. Замовкніть переді Мною, острови, і народи нехай оновлять свої сили; нехай вони наблизяться і скажуть: Станемо разом на суд.
2. Хто підняв зі сходу мужа правди, покликав його йти за собою, віддав йому народи і упокорив царів? Він обернув їх мечем на порох, луком його на солому, розвихрену вітром.
3. Він жене їх, йде спокійно дорогою, котрою ніколи не ходив ногами своїми.
4. Хто вчинив і звершив це? Той, хто від початку викликає роди; Я – Господь перший, і в останніх Я – такий самий.
5. Побачили острови і жахнулися, рубежі землі затремтіли. Вони наблизилися і зійшлися.
6. Кожний допомагає своєму приятелеві і каже своєму братові: Кріпись!
7. Коваль підбадьорює ливарника, той, що рівняє листи молотом, – того, що кує на ковадлі, кажучи про спояне: Гарно; і зміцнює цвяхами, щоб трималося надійно.
8. А ти, Ізраїлю, служнику Мій, Якове, котрого Я вибрав, сім'я Авраамове, друга Мого,
9. Ти, котрого Я взяв від рубежів землі, і покликав від країв її, і сказав тобі: Ти – Мій слуга, Я вибрав тебе, і не віджену тебе;
10. Не бійся, бо Я – з тобою; не бентежся, бо Я – Бог твій; Я зміцню тебе і допоможу тобі, і підтримаю тебе правицею правди Моєї.
11. Ось, у соромі та в ганьбі залишаться всі, роздратовані супроти тебе, будуть, мов ніщо, і загинуть ті, що сперечаються з тобою.
12. Будеш їх шукати і не знайдеш їх, ворогуючих супроти тебе; а ті, що борються з тобою, стануть, як ніщо, зовсім – ніщо;
13. Бо Я – Господь Бог твій, тримаю тебе за правицю твою, говорю тобі: Не бійся, Я допомагаю тобі.
14. Не бійся, черв'яче Якове, малолюдний Ізраїлю, – Я помагаю тобі, говорить Господь і Визволитель твій, Святий Ізраїлів.
15. Ось, Я вчинив тебе гострим молотилом, новим, зубчастим; ти будеш молотити і розтиратимеш гори, і пагорби вчиниш, наче полову.
16. Ти віятимеш їх, і вітер порозкидає їх, і вихор розвіє їх; а ти радітимеш у Господі, будеш хвалитися Святим Ізраїлевим.
17. Бідні і вбогі шукають води, і немає [її]; язик їхній висихає від спраги: Я, Господь, почую їх, Я, Бог Ізраїлів, не залишу їх.
18. Відкрию на горах ріки і поміж долин – джерела, пустелю вчиню озером і висхлу землю – джерелами води.
19. Посаджу у пустелі кедри, акацію, і мирта, й оливки; посаджу в степу кипариса, явора і бука разом;

20. Щоб побачили і пізнали, і роздивилися і зрозуміли, що рука Господня вчинила це, і Святий Ізраїлів утворив це.
21. Подавайте вашу справу, говорить Господь: наведіть ваші докази, говорить Цар Якова.
22. Нехай вони подадуть і скажуть нам, що станеться; нехай повідають про щось передніше, аніж воно сталося, і ми дослідимо умом своїм і дізнаємося, як воно скінчилося, або нехай провістять нам про прийдешнє.
23. Скажіть, що станеться в майбутньому, і ми будемо знати, що ви – боги, або ж учиніть що-небудь, добре чи лихе, щоб ми здивувалися і разом із вами побачили.
24. Але ви – ніщо, і справа ваша – нікчемна; мерзота той, хто вас вибирає.
25. Я підняв його від півночі, і він прийде; від сходу сонця буде прикликати ймення Моє і топтатиме ногами володарів, мов багно, і міситиме, як гончар глину.
26. Хто повідав про це спочатку, щоб нам знати, і задовго перед тим, щоб нам можна було сказати: Правда! Але ніхто не сказав, ніхто не звістив, ніхто не чув слів ваших.
27. Я перший сказав Сіонові: Ось воно! І дав Єрусалимові благовісника.
28. Отож, Я дивився, і не було нікого, і поміж ними не знайшлося порадника, щоб Я міг запитати їх, а вони дали відповідь.
29. Ось, усі вони – ніщо, нікчемні і справи їхні; вітер і порожнеча – ідоли їхні.

Ісаїя 42

1. Ось, Служник Мій, котрого Я тримаю за руку, Обранець Мій, Котрого вподобала душа Моя. Передам Духа Мого на Нього, і сповістить народам правду.
2. Не заволає, і не піднесе голосу Свого, і не дасть почути його на вулицях.
3. Тростини надламаної не доламає, і льону тліючого не загасить; буде звершувати суд за істиною.
4. Не ослабне і не знесиліє, доки на землі не утвердить суду, і на закон Його будуть сподіватися острови.
5. Так говорить Господь Бог, що утворив небеса і простір їхній, що розпросторив землю з усіма витворами її, що дає дихання народові на ній і духа тим, що ходять по ній.
6. Я, Господь, покликав Тебе у правду, і буду тримати Тебе за руку, і оберігати Тебе, і поставлю Тебе заповітом для народів, і світлом для поганів,
7. Щоб відкрити очі сліпим, щоб в'язнів визволити з ув'язнення, а тих, що сидять у п'їтьмі, – з дому темниці.
8. Я, Господь, це – ймення Моє, і не віддам слави Моєї іншому, і хвали Моєї ідолам.
9. Ось, [провіщенє] передніше справдилося, і нове Я звіщу; раніше, аніж воно станеться, Я звіщу вам.

10. Співайте Господові нову пісню, хвалу Йому від рубежів землі, ви, що плаваєте морем, і всі, що виповнюєте його, острови і мешканці їхні.
11. Нехай піднесе голос пустеля; міста її, поселення, де живе Кедар! Нехай радіють ті, що мешкають на скелях, нехай проголошують з гірських верховин.
12. Нехай прославляють Господа і хвалу Його нехай повідають на островах.
13. Господь вийде, як велетень, як муж битви, спонукає ревність; викличе і піднесе військовий клич, і засвідчить Себе сильним супроти ворогів Своїх.
14. Довго мовчав Я, терпів, утримувався; тепер буду кричати, як породілля, буду руйнувати і поглинати все.
15. Спустошу гори і пагорби, і всю траву їхню висушу, і річки вчиню островами, і висушу озера.
16. І поведу сліпих дорогою, котрої вони не знають, невідомими стежками буду вести їх; морок учиню світлом перед ними, і криві стежки – рівними: ось що Я вчиню для них, і не залишу їх.
17. Тоді повернуть назад і великим соромом покривуться ті, що сподіваються на ідолів, що говорять бовванам: Ви – наші боги.
18. Слухайте, глухі, і дивіться, сліпі, щоб бачити.
19. Хто аж такий сліпий, як служник Мій, і глухий, як вісник Мій, Мною посланий? Хто аж такий сліпий, як улюблений, хто такий сліпий, як служник Господа?
20. Ти бачив багато, але не завважував; вуха були відкриті, але не чули.
21. Господові бажано було заради правди Своєї звеличити і прославити Закон.
22. Але цей народ спустошений і пограбований; усі вони пов'язані в підземеллях і приховані у в'язницях; вчинилися здобиччю, і немає визволителя, пограбовані, і ніхто не каже: Віддай назад!
23. Хто з вас прихилив до цього вухо, завважив і вислухав це для майбутнього?
24. Хто віддав Якова на спустошення, а Ізраїля грабіжникам? Чи не Господь, супроти Котрого ми грішили? Не хотіли вони ходити шляхами Його і не підкорялися законові Його.
25. І Він вилив на них лють гніву Свого і несамовиття війни: вона оточила їх полум'ям зусібіч, але вони не помічали; і горіла в них, але вони не завважили цього серцем.

Ісаїя 43

1. А нині ось так говорить Господь, що утворив тебе, Якове, і упорядкував тебе, Ізраїлю: Не бійся, бо Я спокотував за тебе, назвав тебе за йменням твоїм; ти Мій.
2. Чи будеш переходити через води, – Я з тобою; через ріки – вони не втоплять тебе; чи підеш через вогонь, – не обпечешся, і полум'я не обпалить тебе.

3. Бо Я Господь, Бог твій, Святий Ізраїлів, Рятівник твій; у викуп за тебе віддав Єгипет, Ефіопію і Севу за тебе.
4. Оскільки ти дорогий в очах Моїх, вельми високої ціни, і Я полюбив тебе, то віддам [інших] людей за тебе, і народи за душу твою.
5. Не бійся, бо Я з тобою; від сходу приведу плем'я твоє, і від заходу зберу тебе.
6. Півночі скажу: Віддай, і півдню: Не утримуй; веди синів Моїх здалеку і дочок Моїх від рубежів землі.
7. Кожного, хто зветься Моїм йменням, кого Я витворив для слави Моєї, утворив і влаштував.
8. Виведи народ сліпий, хоч у нього є очі, і глухий, хоч у нього є вуха.
9. Нехай усі народи зберуться разом, і з'єднаються племена. Хто поміж ними провістив це? Нехай звістять, що було від початку: нехай покажуть свідків від себе і виправдаються, щоб можна було почути і сказати: Правда!
10. А Мої свідки, говорить Господь, ви і служник Мій, котрого Я вибрав, щоб ви знали і вірили Мені, і розуміли, що це Я: раніше від Мене не було Бога, і після Мене не буде.
11. Я, Я Господь, і немає Рятівника, окрім Мене.
12. Я провістив, і врятував, і сповістив; а іншого немає у вас, і ви – свідки Мої, говорить Господь, що Я Бог;
13. Від [початку] днів Я той самий, і ніхто не врятує від руки Моєї; Я вчиню, і хто відмінить це?
14. Так говорить Господь, Визволитель ваш, Святий Ізраїлів: Заради вас Я послав до Вавилону, і зруйнував усі засуви і винищив халдеїв, що хизувалися кораблями.
15. Я Господь, Святий ваш, Творець Ізраїля, Цар ваш.
16. Так говорить Господь, що відкрив у морі торованку, у глибоких водах стежку,
17. Що вивів колісниці і коней, військо і силу; всі лягли разом, не підвелися; загасли, мов світильник, загасли.
18. Але ви не пригадуєте попереднього, і про старожитнє не задумуєтеся.
19. Ось, Я утворюю нове; і нині воно постане; невже ви й цього не хочете знати? Я прокладу дорогу в степу, і ріки в пустелі.
20. Польові звірі прославлять Мене, шакали і страуси, тому що Я в пустелях дам воду, ріки у безводному степу, щоб напувати вибраний народ Мій.
21. Цей народ Я утворив для Себе; він буде сповіщати славу Мою.
22. А ти, Якове, не благав Мене; ти, Ізраїлю, не трудився для Мене.

23. Ти не приносиш Мені ягнят твоїх для всепалення і пожегтвими не шанував Мене. Я не примушував тебе служити Мені хлібним приношенням і не обтяжував тебе кадінням.
24. Ти не купляв Мені духмяної тростини за срібло, і лоєм пожегтв не насичував Мене; але ти гріхами твоїми утруднював Мене; беззаконнями твоїми обтяжував Мене.
25. Я, Я Сам стираю злочини твої заради Себе Самого, і гріхів твоїх не згадаю.
26. Пригадай Мені і почнемо судитися; кажи ти, щоб виправдатися.
27. Прабатько твій згрішив, і прохачі твої відступили од Мене.
28. За те Я священників святині позбавив священства, і Якова віддав на закляття, а Ізраїля на ганьбу.

Ісаїя 44

1. А нині, послухай, Якове, служнику Мій, та Ізраїлю, котрого Я вибрав.
2. Так говорить Господь, що витворив тебе і утворив тебе, що допомагає тобі від лона матері: Не бійся, служнику Мій, Якове, і улюблений [Ізраїлю], котрого Я вибрав.
3. Бо Я виллю воду на спрагле і потоки на висохле; виллю Духа Мого на плем'я твоє і благословення Моє на твоїх нащадків.
4. І будуть зростати поміж травою, як верби при потоках води.
5. Один скаже: Я Господній; інший назветься ім'ям Якова; а ще інший напише рукою своєю: Я – Господній, і назветься йменням Ізраїля.
6. Так говорить Господь, Цар Ізраїля, і Визволитель його, Господь Саваот: Я перший, і Я останній, і, окрім Мене, немає Бога.
7. Бо хто, як Я? Нехай він розкаже, звістить і почергово покаже Мені [все] з того часу, як Я утворив народ стародавній, або нехай сповістять те, що надходить, а також майбутнє.
8. Не бійтеся і не майте страху; чи не здавна Я сповістив тобі і провіщав? І ви Мої свідки. Чи є Бог, окрім Мене? Немає іншої скелі, жодної не знаю.
9. Ті, що вчиняють ідолів, усі нікчемні, і найпожадливіші їхні не приносять жодної користі, і вони самі собі свідки в цьому. Вони не бачать і не розуміють, і тому будуть посоромлені.
10. Хто утворив бога і вилив ідола, що не приносить найменшої користі?
11. Усі, хто бере участь у цьому, будуть осоромлені: бо ті ж таки художники самі з людей; нехай вони – всі – зберуться і зупиняться; вони злякаються і всі будуть осоромлені.
12. Коваль виготовляє із заліза сокиру і працює на вугіллі, молотками обробляє її, і працює над нею дужою рукою своєю аж до того, що стає голодний і безсилий, не п'є води і знемагає.

13. Тесля [вибирає дерево], креслить на ньому лінію, гострим штихом позначає на ньому обрис, потім обтесує його стругом, округляє його, витворюючи з нього образ людини, гарної на вигляд, аби поставити його в оселі.
14. Він зрубує собі кедри, бере сосну і дуба, котрі вибирає поміж деревами в лісі, саджає ясеня, а дощ вирощує його.
15. І все це слугує людині паливом, і [частину] з цього використовує вона для того, щоб їй стало тепло, і розпалює вогонь, і випікає хліб. І з цього ж дерева витворює бога, і поклоняється йому, виготовляє ідола, і падає перед ним ницьма.
16. Частину дерева спалює на вогні, а іншою частиною варить м'ясо на їжу, смажить смаженю і їсть досхочу, а також гріється і каже: Гарно, я зігрівся і відчув вогонь.
17. А вже з решти від того виготовляє бога, ідола свого, поклоняється йому, падає перед ним ницьма; і молиться до нього, і каже: Врятуй мене, бо ти бог мій.
18. Не відають і не розуміють вони; Він затулив їм очі, щоб не бачили, [і] серця їхні, щоб не розуміли.
19. І не візьме від цього до свого серця, немає в нього стільки знання і розуму, щоб сказати: Половину його я спалив у вогні, і на жарові від нього я спік хліб, засмажив м'ясо і з'їв; а вже з решти його чи витворюю я мерзоту? Чи буду поклонятися втинкові дерева?
20. Він ганяє за пилом, обдурене серце його завело його в блуд, і він не може звільнити душі своєї і сказати: Чи не обман у правій руці моїй?
21. Пам'ятай це, Якове та Ізраїлю, бо ти служник Мій; Я утворив тебе, ти служник Мій, Ізраїлю, не забувай Мене.
22. Зітру беззаконня твої, мов туман, і гріхи твої, як хмару; навернися до Мене, бо Я визволив тебе.
23. Святкуйте, небеса, бо Господь витворив це. Вигукуйте, глибини землі; гомоніть від радости гори, ліс і всі дерева в ньому; бо визволив Господь Якова, і прославиться в Ізраїлі.
24. Так говорить Господь, що визволив тебе і витворив тебе ще в лоні матері: Я Господь, Котрий утворив усе, один розпросторив небеса і Своєю силою простелив землю,
25. Котрий вчиняє нікчемними ознаки віщунів; виявляє безум ворожбитів, мудраків проганяє назад і пізнання їхні вчиняє глупотою,
26. Котрий утверджує слово служника Свого, і звершує провіщене Своїми посланцями, Котрий каже Єрусалимові: Ти будеш заселений, і містам юдейським: ви будете споруджені, і руїни його Я відбудую,
27. Котрий безодні каже: Висохни! І ріки твої Я висушу,
28. Котрий говорить про Кіра: Це пастир Мій, і він виконає всю волю Мою і скаже Єрусалимові: Ти будеш збудований! І храмові: Ти будеш заснований!

Ісаїя 45

1. Так говорить Господь помазанцеві Своему Кіру: Я тримаю тебе за праву руку, щоб підкорити тобі народи, і розв'яжу пояси з крижів царів, щоб відчинялися для тебе двері, і брами не зачинялися.
2. Я піду перед тобою, і гори зрівняю, мідні брами потрошу, і засуви залізні зламаю.
3. І віддам тобі збережені в пільмі скарби і утаємничені багатства, щоб ти знав, що Я Господь, що називає тебе на ім'я, Бог Ізраїлів.
4. Заради Якова, служника Мого, та Ізраїля, вибраного Мого, Я назвав тебе на ймення, ушанував тебе, хоч ти не знав Мене.
5. Я Господь, і немає іншого; немає Бога, окрім Мене; Я підперезав тебе, хоч ти не знав Мене.
6. Щоб спізнали від сходу сонця і від заходу, що нема, окрім Мене; Я Господь, і немає іншого.
7. Я утворюю світло і витворюю пільму, вчиняю мир і проваджу лихо; Я, Господь, звершую все це.
8. Кропіль, небеса, згори, і хмари нехай проливають правду; нехай земля відкривається і приносить порятунк, і нехай зростає разом правда. Я, Господь, утворюю це.
9. Горе тому, хто сперечається з Творцем своїм, черепок із черепків земних! Чи скаже глина гончареві: Що ти робиш? І [чи скаже] твоя справа [про тебе :] У нього немає рук?
10. Горе тому, хто каже батькові: Нащо ти виплодив [мене] на світ? А матері: Нащо ти народила [мене] ?
-] 11. Так говорить Господь, Святий Ізраїля і Творець його: Ви запитуете Мене про майбуття синів Моїх і хочете Мені підказувати в справі рук Моїх?
12. Я витворив землю і утворив на ній людину; Я – Мої руки розпросторили небеса; і всьому війську їхньому Я дав закона.
13. Я утворив його в правді і вирівняю всі шляхи його. Він збудує місто Моє, і відпустить бранців Моїх, не за викуп і не за дарунки, говорить Господь Саваот.
14. Так говорить Господь: Праця єгиптян і торгівля ефіопів, і севаїтяни, люди високого зросту, до тебе перейдуть і будуть твоїми; вони підуть за тобою, в ланцюгах придуть і впадуть перед тобою, і будуть благодати тебе, [кажучи] : У тебе лише Бог, і немає іншого Бога.
15. Справді Ти Бог утаємничений, Бог Ізраїлів, Рятівник.
16. Усі вони будуть осоромлені і зневажені; разом із ними у соромі підуть також усі, що виготовляли ідолів.
17. А Ізраїль буде врятований порятунком вічним в Господі; ви не будете зневажені і осоромлені по віки вічні.

18. Бо отак говорить Господь, що утворив небеса, Він – Бог, що витворив землю і утворив її; Він утворив її; не марно витворив її; Він утворив її для замешкання; Я – Господь, і немає іншого.
19. Не таємно Я говорив, не в темному місці землі; не говорив Я родоводів Якова: марно шукаєте Мене. Я Господь, що вирікає правду і відкриває істину.
20. Зберіться і прийдіть, наблизьтеся всі, що вціліли з народів. Невігласи ті, котрі носять дерев'яного свого ідола і моляться до бога, котрий не рятує.
21. Оголосіть і скажіть, порадившись між собою: Хто звістив це із старожитніх часів, наперед сказав це? Чи не Я, ваш Господь? І немає іншого Бога, окрім Мене, – Бога праведного, що рятує, немає, окрім Мене.
22. До мене зверніться, і будете врятовані, всі рубежі землі; бо Я Бог, і немає іншого.
23. Мною присягаюся: з уст Моїх виходить правда, слово непохитне, що переді Мною зігнеться всіляке коліно, [Мною] буде присягатися всілякий язик.
24. Тільки у Господа, будуть казати про Мене, правда і сила; до Нього прийдуть і застидаються всі, хто ворогував супроти Нього.
25. Господом буде виправдане і прославлене все племено Ізраїлеве.

Ісаїя 46

1. Упав Бел, звалився Нево; ідоли їхні – на скотині і на в'ючних тваринах; ваш тягар – зробився тягарем для знесилених тварин.
2. Звалилися, упали водночас, не могли захистити людей, що носили їх, і самі пішли в полон.
3. Послухайте мене, доме Якова і весь останок дому Ізраїлевого, прийняті [Мною] від лона, що носив Я від лона [матері].
4. І до старости вашої Я той самий буду і до сивини вашої Я так само носитиму [вас] ; Я утворив і буду носити, підтримувати і охороняти вас.
5. До кого Мене прирівняєте, і [з ким] порівняєте, і з ким ототожните, щоб ми були схожі?
6. Висипають золото із гаманців і зважують срібло на вагах, і наймають ливарника, щоб він виготовив з нього божка; кланяються йому і падають ницьма перед ним
7. Піднімають його на плечі, несуть його, і ставлять його на своє місце; він стоїть, з місця свого не зрушить; кричать до нього, він не відповідає, не рятує від лиха.
8. Пригадайте це і покажіть себе мужами; прийміть це, відступники, до серця.
9. Пригадайте спочатку те, що було од віку; бо Я – Бог, і немає іншого Бога, немає схожого на Мене.
10. Я звіщаю від початку, що буде наприкінці, і від старожитніх часів те, що не вчинилося ще, говорю: Мій замір справдиться, і все, що Мені бажане, Я вчиню.

11. Я покликав орла зі сходу, з далекої країни виконавця намірів Моїх. Я сказав і приведу його до завершення; намалював і звершу.

12. Послухайте Мене, жорстокі серцем, задалекі від правди.

13. Я наблизив правду Мою, вона недалеко, і порятунок Мій не забариться; і дам Сіонові спасіння, Ізраїлеві славу Мою.

Ісаїя 47

1. Зійди і присядь на порох, юнко, донько Вавилону; сиди на землі, престолу немає, дочко халдеїв, і вже не будуть називати тебе жінкою і розкішною.

2. Візьми жорна і мели борошно; скинь покривало твоє, підбери поділ, відкрий литки, переходь через ріки.

3. Відкриється нагота твоя, і навіть видно буде сороміцьке твоє. Звершу помсту і не помилую нікого.

4. Визволитель ваш – Господь Саваот ймення Йому, Святий Ізраїлів.

5. Сиди мовчки і відійди в темряву, дочко халдеїв: бо вже не будуть називати тебе володаркою царств.

6. Я прогнівався на народ Мій, принизив спадок Мій і віддав їх в руки твої; [а] ти не виявила їм милосердя, на старця накладала вельми тяжке ярмо.

7. І ти говорила: Вічно буду володаркою, а не уявляла того в умі своєму, не задумувалася, що станеться відтак.

8. Але нині вислухай це, випещена, що живеш безтурботно, запевняючи в серці своєму: Я, а іншої, схожої на мене, немає; не буду сидіти вдовою, і не знатиму горя від утрати дітей.

9. Але наразі, одного дня, прийде до тебе перше й друге – втрата дітей і вдовина доля; повною мірою прийдуть вони до тебе, не зважаючи на численних чаклунів твоїх і на велику силу чарів твоїх.

10. Бо ти сподівалася на злодійство твоє, казала: Ніхто не бачить мене. Мудрість твоя і пізнання твоє – вони звели тебе зі шляху, і ти казала в серці твоєму: Я, і ніхто, окрім мене.

11. І прийде до тебе лихо; ти не спізнаєш, звідки воно піднімається і нападає на тебе лихо, котрого ти не матимеш сили відвернути, і несподівано прийде на тебе згуба, про котру ти й не здогадуєшся.

12. То залишайся з твоїми чаклунствами і з численними чаруваннями, котрими ти займалася від юности твоєї; можливо, допоможеш собі; може, устоїш.

13. Ти знесиліла від численних порад твоїх; нехай же виступлять астрологи, спостерігачі зір, і віщуни за новомісяччями, і врятують тебе від того, що мусить статися з тобою.

14. Ось вони, мов солома: вогонь пожере їх; не захистили душі своєї від полум'я; не залишилося місцинки, щоб погрітися, ні вогню, щоб посидіти перед ним.

15. Такими стали для тебе ті, з котрими ти працювала, з котрими провадила торгівлю від юности твоєї. Кожний побрів своїм путівцем і ніхто тебе не рятує.

Ісаїя 48

1. Слухайте це, доме Якова, що називається йменням Ізраїля, і що вийшли із джерела юдейського, що клянетеся йменням Господнім і сповідуєте Бога Ізраїлевого, хоч не за істинного і не за правдою.
2. Бо вони називають себе [такими], що вродилися від святого міста, і спираються на Бога Ізраїлевого; Господь Саваот – ймення йому.
3. Найперше Я віддавна оголосив: із Моїх уст виходило воно, і Я повідав це, і несподівано вчиняв – і все справджувалося.
4. Я знав, що ти упертий, і що в шиї твоїй жили залізни, і лоб твій – мідний.
5. Тому й оголошував тобі віддавна, передніше ніж це приходило, і показував тобі, щоб ти не сказав: Ідол мій учинив це, і мій бовван і витворений мною, наказав, щоб те сталося.
6. Ти чув, подивися на все це; невже ви не визнаєте цього? А нині Я сповіщаю тобі нове й утаємничене, і ти не відав цього.
7. Воно сталося нині, а не давніше і не за день, і ти не чув про те, щоб ти сказав: Ось, Я знав це.
8. Ти не чув, і не відав про це, і вухо твоє не було дотепер відкрите; бо Я знав, що ти вчиниш підступно, і від самого лона [материнського] ти названий відступником.
9. Заради ймення Мого відкладав гнів Мій і заради слави Моєї утримував Себе від винищення тебе.
10. Ось, Я розплавив тебе, та не як срібло; випробував Я тебе в горні страждання.
11. Заради Себе, заради Себе Самого вчиняю це, – інакше, яке було б ремство [на ймення Моє !] Слави Моєї не дам нікому.
12. Послухай Мене, Якове та Ізраїлю, покликаний Мій: Я той самий, Я перший і Я останній.
13. Моя рука заснувала землю, і Моя правиця розпросторила небеса; покличу їх, і вони постануть водночас.
14. Зберіться всі і слухайте: Хто поміж вами провістив це? Господь полюбив його, і він виконає волю Його над Вавилоном і явить рамено Його над халдеями.
15. Я, Я сказав, і покликав його; Я привів його, і шлях його буде щасливим.
16. Підійдіть до Мене, вислухайте це: Я спочатку говорив не втаємничено; з того часу, як усе це відбувається, Я був там; і нині послав Мене Господь Бог і Дух Його.
17. Так говорить Господь, Визволитель твій, Святий Ізраїлів: Я Господь, Бог твій, що навчає тебе корисному, і веде тебе тим шляхом, котрим ти маєш ходити.

18. О, якби ти зважав на заповіді Мої! Тоді мир твій був би, як ріка, і правда твоя – як хвилі морські.

19. І насіння твого було б, як піску, і того, що походить з твого лона, – як піщинок; не затерлося б, не винищилося б ім'я його переді Мною.

20. Виходьте з Вавилону, втікайте від халдеїв, з вигуками радості звіщайте і проповідуйте це, розповсюджуйте цю вістку до рубежів землі; кажіть: Господь спокутував за служника Свого Якова.

21. І не спрагли вони в пустелях, через котрі Він їх веде. Він виджерелює воду їм з каменя; розтинає скелю, і ллється вода.

22. А нечестивим немає миру, говорить Господь.

Ісаїя 49

1. Послухайте Мене, острови, і зважайте, народи далекі: Господь покликав Мене від лона, від нутра матері моєї назвав ймення Мое.

2. І витворив уста Мої, як гострий меч; затінком руки Своєї прикрив Мене і вчинив Мене стрілою гострою, і в сагайдаку Своему охороняв Мене.

3. І сказав Мені: Ти служник Мій, Ізраїлю, в Тобі Я прославлюся.

4. А Я сказав: Марно Я працював, на порожнечу й марноту виснажив силу Свою. Але Мое право у Господа, і нагорода Моя у Бога Мого.

5. І нині говорить Господь, той, що витворив Мене від лона в служника Собі, щоб повернути до Нього Якова, і щоб Ізраїль зібрався до Нього. Я пошанований в очах Господніх, і Бог мій – сила Моя.

6. І Він сказав: Мало того, що Ти будеш Служником Моїм для відновлення колін Якова і для повернення останків Ізраїля; але Я вчиню Тебе світлом народів, щоб спасіння Мое розпросторилося до рубежів усієї землі.

7. Так говорить Господь, Визволитель Ізраїля, Святий Його, до зневаженого людьми, до спалюженого в народі, до служника володарів: Царі побачать і підведуться, князі кланятимуться заради Господа, Котрий незрадливий, заради Святого Ізраїлевого, Котрий вибрав Тебе.

8. Так говорить Господь: Я почув Тебе в годину сприятливу, і в день порятунку допоміг Тобі; і Я буду охороняти Тебе, і вчиню Тебе заповітом народу, щоб поновити землю, щоб повернути спадкоємцям спадщину спустошену,

9. Сказати в'язням: виходьте, і тим, котрі в п'ятні: Покажіться! Вони біля доріг будуть пасти, і по всіх пагорбах будуть пасовища їхні

10. Не знатимуть голоду і спраги, і не уразить їх спека і сонце; бо Той, що милує їх, буде їх вести, і приведе їх до джерела води.

11. І всі гори Мої вчиню торованкою, і шляхи Мої будуть підняті.

12. Ось, одні прийдуть здалека, і ось, одні від півночі й заходу, а інші з краю Сінім.

13. Радійте, небеса! І звеселюйся земле, і вигукуйте гори, від радості: бо потішив Господь народ Свій і помилував страдників Своїх.
14. А Сіон говорив: Залишив мене Господь, і Бог мій забув мене!
15. Чи забуде жінка грудне дитя своє, щоб не пожаліти сина лона свого? Та якби навіть вона забула, то Я не забуду тебе;
16. Ось, Я накреслив тебе на долонях [Моїх] ; мури твої завжди переді Мною.
17. Сини твої поспішать [до тебе], а грабіжники і спустошувачі твої підуть від тебе.
18. Піднеси очі твої і подивися довкола, – всі вони збираються, йдуть до тебе. Живу Я! – Говорить Господь, – всіма ними, немов окрасою, ти одягнешся, як у шати, і оздобишся, мовби наречений.
19. Бо руїни твої, і пустелі твої, і спустошена земля твоя будуть відтепер затісні для мешканців; і ті, що поглинали тебе, підуть далеко від тебе.
20. Діти, котрі будуть у тебе по втраті попередніх, будуть говорити у голос тобі: Затісне для мене місце, поступися мені – щоб я міг жити.
21. І ти скажеш у серці твоєму: Хто мені породив їх? Я була бездітна і неплодна, відведена в полон і була далеко; хто ж виростив їх? Ось, я залишалася самотньою; де вони були?
22. Так говорить Господь Бог: Ось, Я піднесу руку Мою до народів, і виставлю знамено Моє племенам, і принесуть синів твоїх на руках, і доньок твоїх на плечах.
23. І будуть царі годувальниками твоїми, і цариці їхні годувальницями твоїми; обличчям до землі кланятимуться тобі і лизатимуть порошок на ногах твоїх, і спізнаєш, що Я Господь, що ті, котрі сподіваються на Мене, не звідають ганьби.
24. Чи можна відібрати у сильного здобич, і чи можна відібрати у переможця взятих у полон?
25. Авжеж! Так говорить Господь, і полонених сильним відберуть, і здобич тирана буде визволена; тому що Я буду змагатися із супротивниками твоїми, і синів твоїх Я врятую;
26. І гнобителів твоїх нагодую власною плоттю; і вони повпиваються своєю кров'ю, як молодим вином; і всіляка плоть спізнає, що Я Господь; Рятівник твій і Визволитель твій, Сильний Якова.

Ісаїя 50

1. Так говорить Господь: Де розлучний лист вашої матері, з котрим Я відпустив її? Чи котрому з Моїх позикодавців Я продав вас? Ось, ви продані за гріхи ваші, і за злочини ваші відпущена матір ваша.
2. Чому, коли Я приходив, нікого не було, і коли Я кликав, ніхто не відповідав? Хіба рука моя короткою стала для того, щоб визволяти, чи немає сили в Мені, щоб рятувати? Ось, гнівом Моїм Я висушую море, перетворюю річки на пустелю; риба в них гніє від браку води і помирає від спраги.
3. Я зодягаю небеса в морок, і веретище вчиняю покровом їхнім.

4. Господь Бог дав Мені язика мудрих, щоб Я міг словом підкріпити знеможеного; щоранку Він пробуджує, пробуджує вухо Моє, щоб Я слухав, як учні.
5. Господь Бог відкрив Мені вухо, і Я не вчинив спротиву, не відступив назад.
6. Я віддав хребет Мій тим, які Мене били, і щоки Мої тим, які завдавали ураз; обличчя Мого не затуляв від наруги і обпльовування.
7. І Господь Бог допомагає Мені; а тому Я не соромлюся, тому Я тримаю обличчя Моє, мов кремій, і знаю, що не залишуся в соромі.
8. Близько Той, що виправдовує Мене: Хто хоче позмагатися зі Мною? Станьмо разом. Хто хоче судитися зі Мною? Нехай підійде до Мене.
9. Ось, Господь Бог допомагає Мені: хто осудить Мене? Ось, усі вони, мов одежа, зітліють, міль пожере їх.
10. Хто з вас боїться Господа, дослухається до голосу Служника Його? Хто ходить у мороці, без світла, нехай покладається на ймення Господа і нехай утверджується у Богові своєму.
11. Ось, усі ви, котрі розпалюєте вогонь, озброєні запалювальними стрілами, ідіть у полум'я вогню вашого і стріл, розпечених вами! Це буде вам від руки Моєї: у муках помрете.

Ісаїя 51

1. Послухайте Мене, хто шукає правди, хто шукає Господа! Подивіться на скелю, з котрої ви витесані, і в глибину рову, з котрого ви врятовані.
2. Подивіться на Авраама, батька вашого, і на Сарру, що народила вас; бо Я покликав його одного, і благословив його, і розмножив його.
3. Так Господь розрадить Сіона, потішить всі руїни його, і вчинить пустелі його, мов рай, і степ його, мов сад Господа; радість і втіха буде в ньому, хвала й співи пісень.
4. Послухайте Мене, народе Мій, і коліно Моє, прихиліть вухо до Мене! Бо від Мене вийде закон, і суд Мій поставлю, як світло народам.
5. Правда Моя близько; порятунок Мій сходить, і рамено Моє буде судити народи; острови будуть покладатися на Мене і сподіватися на рамено Моє.
6. Зведіть очі до неба і подивіться на землю вниз; бо небеса щезнуть, мов дим, і земля спустошиться, мов одяг, і мешканці її також повимирають; а Мій порятунок буде вічним, і правда Моя не знебудеться.
7. Послухайте Мене, що знаєте правду, народе, у котрого в серці закон Мій! Не бійтеся обмови від людей, і лихослів'я їхнього не страхайтесь.
8. Тому що, як одяг, пожере їх міль, і, мов хвилю, пожере їх черва; а правда Моя буде вічно, і порятунок Мій від роду й до роду.
9. Піднесися, піднесися, одягнися в потугу, рамено Господнє! Постань, як за днів старожитніх, за родів давніх! Чи не ти повалила Рагава, уразила крокодила?

10. Чи не ти висушила море, води великої безодні, перетворила глибини моря на шлях, щоби пройшли визволені?
11. І повернуться визволені Господом, і придуть на Сіон зі співами, і радість вічна буде понад головою їхньою; вони знайдуть радість і веселощі; печаль і зітхання знебудуться.
12. Я, Я Сам – Утішник ваш. Хто ти, що боїшся чоловіка, котрий помирає, і сина людського, котрий те саме, що й трава,
13. І забуваєш Господа, Творця свого, що розпросторив небеса і заснував землю; і безнастанно, всілякий день боїшся люті гнобителів, наче він готовий винищити? Але де лють гнобителя?
14. Невдовзі визволений буде полонений, і не помре в ямі, і хліба йому не забракне.
15. Я Господь, Бог твій, що збурює море, аж так, що хвилі його ревуть; Господь Саваот – ймення Його.
16. І Я вкладу Слова Мої в уста твої, і затінком руки Моєї накрию тебе, щоб утворити небеса і утворити землю і сказати Сіонові: Ти Мій народ.
17. Підведися, підведися, постань, Єрусалиме, ти, котрий з руки Господа випив чашу люті Його, випив до дна чашу сп'яніння, випорожнив.
18. Нікому було провадити його із усіх синів, народжених від нього, і нікому було підтримати його за руку із усіх синів, [котрих] він виростив.
19. Тебе спіткали дві [біди], хто тобі поспівчуває? – спустошення і винищення, голод і меч; ким я тебе розраджу?
20. Сини твої знемогли, лежать по закутках усіх вулиць, мов сарна в тенетах, виповнені гнівом Господа, обуренням Бога твого.
21. Отож, вислухай це, страднику, і сп'янілий, але не від вина.
22. Так говорить Господь твій, Господь і Бог твій, що мстить за Свій народ: ось, Я беру з руки твоєї чашу сп'яніння, 'осад із чаші люті Моєї: ти не будеш уже пити їх.
23. І подам її в руки гнобителям твоїм, котрі говорили тобі: Упади ницьма, щоб нам пройти по тобі; а ти хребта твого вчиняв схожим на землю і вулицю для перехожих.

Ісаїя 52

1. Підведися, підведися, одягнися в силу твою, Сіоне! Одягнися у шати величі твоєї, Єрусалиме, місто святе! Бо вже не буде входити до тебе необрізаний і нечистий.
2. Струси із себе порошок; підведися, поневолений Ізраїлю; скинь ланцюги твої з шиї твоєї, полонена доню Сіону,
3. Бо так говорить Господь: За ніщо були ви продані, і без срібла будете викуплені.
4. Бо так говорить Господь Бог: Народ Мій передніше ходив до Єгипту, щоб там пожити, і Ашшур завдавав тіснот йому без жодної провини.

5. А зараз у Мене, які тут обстави? – Говорить Господь; народ Мій захоплений задарма, володарі їхні несамовитіють, говорить Господь, і постійно, щоденно ймення Моє безчестять.
6. Тому народ Мій спізнає ймення Моє; тому [спізнає] того дня, що Я Той Самий, Котрий сказав: Ось Я!
7. Які пречудові на горах ноги благовісника, що сповіщає мир, благовістить радість, проповідує спасіння, що повідує Сіонові: Зацарював Бог твій!
8. Слухай! Варта твоя піднесла голос, і всі разом радісно вигукують, бо своїми очима бачать, що Господь повертається на Сіон.
9. Вигукуйте радісно, співайте разом, руїни Єрусалиму; бо розрадив Господь народ Свій, визволив Єрусалим!
10. Явив Господь святе рамено Своє перед очима всіх народів; і всі кінці землі побачать рятунок Бога нашого.
11. Рушайте, йдїть, виходьте звідти; не торкайтеся нечистого; виходьте геть з-поміж нього, очистіть себе, ви, що носите посудини Господні.
12. Бо ви рушите повільно і не будете бігти; тому що попереду у вас піде Господь, і Бог Ізраїлів буде вартою позаду вас.
13. Ось, служник Мій буде мати великий успіх, підніметься і піднесеться, і знайде велич.
14. Як багато людей дивувалося, [дивлячись] на Тебе, – настільки було спотворене більше, аніж будь-якого чоловіка, обличчя Його і вигляд Його – більше синів людських!
15. Так багатьох народів Він здивує; царі затулять перед ним уста свої, бо вони побачать те, про що їм не говорили, і спізнають те, чого не чули.

Ісаїя 53

1. Хто повірив почутому від нас, і кому відкрилося рамено Господне?
2. Бо Він зійшов перед Ним, як пагін, і як паросток із сухої землі; немає в Ньому ні виду, ні величі; і ми бачили Його, і не було в ньому виду, котрий прихилив би нас до Нього.
3. Його зневажили і ганьбили перед людьми, мужа скорботи, що спізнав хворощів, і ми відвертали од нього обличчя своє; Його зневажали, і ми мали Його за ніщо.
4. Але Він узяв на Себе наші недуги, і поніс наші хворощі; а ми гадали собі, [що] Він покараний і зневажений Богом.
5. Але Він зазнав ураз за гріхи наші і страждав за беззаконня наші: покарання світу [нашого було] на Ньому, і ранами Його ми уздоровилися.
6. Усі ми блукали, як вівці, звернули кожний на стежку свою; і Господь поклав на Нього гріхи усіх нас.
7. Він зазнав тортур, але страждав самохїть, і не розтуляв уст Своїх: як вівцю повели Його на смерть, і, як ягня перед стригалем його безголосе, так і Він не розтулив Своїх уст.

8. Від кайданів і суду Він був узятий; але родовід Його хто відкриє? Бо він відірваний од землі живих; за злочини народу Мого зазнав страти.
9. Йому вибрали гріб із лиходіями, але Він похований у багатого, тому що не вчинив гріха, і не було облуди в устах Його.
10. Але Господові було вгодно уразити Його, і Він віддав Його на страждання; а коли душа Його принесе пожертву умилювання, Він побачить нащадків довговічних, і воля Господня буде вельми успішно звершуватися Його рукою.
11. На подвиг душі Своєї Він буде дивитися вдоволено; через пізнання Його Він, Праведник, Служник Мій, виправдає багатьох, і гріхи їхні понесе на Собі.
12. Тому Я дам Йому спадок поміж великими, і з сильними ділитиме здобич, за те, що віддав життя Своє на смерть, і до злочинців був зарахований в той час, як Він поніс на Собі гріхи багатьох і за злочинців учинився заступником.

Ісаїя 54

1. Звеселій, неплідна, що не народжувала; вигукни і виголоси, що не страждала в пологах; тому що в залишеної набагато більше дітей, ніж у тієї, що має чоловіка, – говорить Господь.
2. Поширюй місце шатра твого, поширюй покриття жител твоїх; не соромся, попусти довше мотузки твої і вчини твердими кілки твої.
3. Бо ти розпросторишся праворуч і ліворуч; нащадки твої заволодіють народами і заселять спустошені міста.
4. Не бійся, бо не спізнаєш сорому; не знічуйся, бо не зазнаєш ганьби; ти забудеш осоромлення юности твоєї і не будеш згадувати про ганебне вдовування твоє.
5. Бо Творець твій є муж твій; Господь Саваот – ймення Його, і Визволитель твій – Святий Ізраїлів; Богом усієї землі Він називається.
6. Бо, як дружину, залишену і зажурену духом, кличе тебе Господь, і, [як] дружині юности, котра була відкинута, говорить Бог твій.
7. На короткий час Я залишив тебе, але з великою милістю прийму тебе.
8. У вогні гніву Я утаємничив від тебе обличчя Моє на час, але вічною милістю помилую тебе, говорить Визволитель твій, Господь.
9. Бо це для Мене, наче води Ноя; як Я присягнувся, що води Ноя не прийдуть більше на землю, так поклявся не гніватися на тебе і не докоряти тобі.
10. Гори зсунуться, і пагорби захитаються; а милість Моя не відступить од тебе, і заповіт миру Мого не захитається, говорить Господь, що милує тебе.
11. Безталанна, бурею розкидана, позбавлена втіхи! Ось, Я покладу каміння твоє на рубіні, і вчиню підвалини твої на сапфірах;
12. І вчиню вікна твої із рубінів і брами твої – з перлин, і всю огорожу твою – з коштовного каміння.

13. І всі сини твої будуть навчені Господом, і великий мир буде у синів твоїх.
14. Ти утвердишся правдою, будеш задалеко від пригнічення, бо тобі боятися нічого, і від жаху, бо він не наблизиться до тебе.
15. Ось, будуть озброюватися [супроти тебе], але не від Мене; хто б не озброївся супроти тебе, загине.
16. Ось, Я витворив коваля, котрий роздмухує вугіль на вогні і виготовляє знаряддя для своєї праці; і Я витворюю згубника для винищення.
17. Жодне знаряддя, виготовлене супроти тебе, не знатиме успіху; всілякого язика, котрий буде змагатися з тобою на суді, ти звинуватиш. Це є спадок служників Господніх, виправдання їхнє від Мене, говорить Господь.

Ісаїя 55

1. Спрагли! Рушайте всі до води; навіть ви, у котрих немає срібла, ідіть, купляйте і їжте; рушайте, купляйте без срібла і без оплати вино і молоко.
2. Навіщо вам зважувати срібло за те, що не хліб, і працю вашу за те, що не насичує? Послухайте Мене уважно і смакуйте добро, і душа ваша нехай порозкошує у ситості.
3. Прихиліть вухо ваше і прийдіть до Мене; послухайте, і живою буде душа ваша; і дам вам заповіта вічного, незмінні милості, [обіцяні] Давидові.
4. Ось, Я вчинив Його свідком для народів, вождем і наставником народам.
5. Ось, ти покличеш народ, котрого ти не знав, і народи, котрі тебе не знали, поспішать до тебе заради Господа, Бога твого, і заради Святого Ізраїлевого, бо Він прославив тебе.
6. Шукайте Господа, коли можна знайти Його; кличте Його, коли Він близько.
7. Нехай залишить нечестивий шлях свій і беззаконний – помисли свої, і нехай навернеться до Господа, і Він помилує, його, і до Бога нашого, бо Він вельми милостивий.
8. Мої думки – не ваші думки, ні ваші шляхи – шляхи Мої, говорить Господь.
9. Але, як небо вище землі, так і шляхи Мої вищі шляхів ваших, і думки Мої вищі думок ваших.
10. Як дощ і сніг сходять з неба і туди не повертається, але напуває землю і вчиняє її здатною народжувати і вирощувати, щоб вона давала сім'я тому, хто сіє, і хліб тому, хто їсть.
11. Так і слово Моє, котре виходить із уст Моїх, – воно не повертається до Мене марним, але виконує те, що Мені угодно, і звершує те, для чого Я послав його.
12. Отож, ви з радістю вийдете і будете супроводжувані з миром; гори і пагорби будуть співати перед вами пісню, і всі дерева в полі аплодуватимуть вам.
13. Замість тернів виросте кипарис; замість кропиви виросте мирт; і це буде Господові на славу, на ознаку вічну, незнищенну.

Ісаїя 56

1. Так говорить Господь: Бережіть суд і чинить правду; бо близько спасіння Моє і одкровення правди Моєї.
2. Блаженний муж, котрий чинить це, і син людський, котрий міцно тримається цього, котрий оберігає суботу від скверни і береже руку свою, щоб не вчинити жодного зла.
3. Нехай не каже син чужинця, що приєднався до Господа: Господь назовсім відділив мене від Свого народу, і нехай не говорить євнух уголос: Ось, я сухе дерево.
4. Бо Господь так говорить про євнухів, котрі оберігають Мої суботи, і вибирають бажане Мені, і міцно тримаються заповіту Мого,
5. Тим Я дам у домі Моєму і в стінах Моїх місце та ім'я достойніше, аніж синам і дочкам; дам їм вічне ім'я, котре не знищиться.
6. І синів чужинців, що приєдналися до Господа, щоб служити Йому і любити ймення Господа, бути рабами Його, усіх, що оберігають суботу від скверни і міцно тримаються заповіту Мого,
7. Я приведу на святу гору Мою і втішу їх у Моєму домі молитви; усеспалення їхні і пожертви їхні [будуть] приємні на жертovníку Моєму; бо дім Мій назветься домом молитви для всіх народів.
8. Господь Бог, Котрий збирає розпорошених ізраїльтян, говорить: До зібраних у нього Я буду ще збирати інших.
9. Усі звірі польові, всі звірі лісові! Приходьте їсти.
10. Вартові їхні сліпі всі і невігласи; всі вони німотні пси, що не можуть гавкати, а марять, лежачи, і полюбляють спати.
11. І оце пси, жадливі душею, що не відають ситости; і оце пастирі безглузді, всі дивляться на свою дорогу, кожний до останнього – на свою вигоду.
12. Приходьте, [кажуть], я дістану вина, і ми нап'ємося сікери, і завтра те саме буде, що й сьогодні, та ще й більше.

Ісаїя 57

1. Праведник помирає, і ніхто не приймає цього до серця; і мужі набожні беруться [від землі], і ніхто не помислить, що праведник береться від зла.
2. Він відходить до миру; на ложах своїх спочиватимуть ті, що ходять у правді.
3. Але наблизьтеся сюди ви, сини чаклунки, насіння перелюбника і блудниці.
4. Над ким ви збиткуєтеся? Супроти кого роззявляєте рота і висолоплюєте язика? Чи не діти ви злочину, насіння облуди,
5. Розпалені пожаданням до ідолів під кожним гіллястим деревом, протинаєте дітей біля струмків і поміж розколинами у скелях?

6. У гладенькому камінні струмків доля твоя; воно, воно жереб твій; йому ти вчиняєш поливання і приносиш пожертви: чи можу Я цим удовольнитися?
7. На високій і стрімкій горі ти ставиш ложе твоє і туди виходиш приносити жертву.
8. За дверима також і за одвірками лишаєш пам'ятні позначки твої; бо, відвернувшись од Мене, ти оголюєшся і виходиш; поширюєш ложе твоє і домовляєшся з тими із них, з котрими любиш лежати, оглядаєш місце.
9. Ти ходила також до царя з духмяним миром, і накопичуєш пахучу оливу, і далеко посилала посланців своїх, і принижувалася до шеолу.
10. Від тривалого шляху твого стомлювалася, але не говорила: Надія утрачена! Усе ще знаходила жвавність у руці твоїй і через те не відчувала виснаження.
11. Кого ж ти злякалася і настрашилася, що стала зрадливою, і Мене перестала пам'ятати і берегти в серці твоєму? Чи не тому, що Я мовчав, і причому довго, ти перестала боятися Мене?
12. Я покажу правду твою і справи твої; і вони будуть не на користь тобі.
13. Коли ти будеш волати, чи врятує тебе збіговисько твоє? – Усіх їх розвіє вітер, розпорошить подмук; а той, що сподівається на Мене, успадкує землю і буде володіти святою горою Моєю.
14. І сказав: Прокладіть, будуйте, рівняйте дорогу, приберіть перешкоди зі шляху народу Мого.
15. Бо так говорить Високий і Всевишній, Вічно живий, – Святий імення Його: Я живу на високих [небесах] і в святині, і також із зажуреними і сумирними духом; щоб оживляти дух сумирних і оживляти серця подоланих.
16. Бо не вічно буду Я судитися і не до кінця гніватися; інакше знесиліє переді Мною дух і всіяке дихання, Мною утворене.
17. За гріх схильності до вигоди його Я гнівався, і завдавав йому урази, утаємничував обличчя і обурювався; але він одвернувся, і пішов дорогою серця свого.
18. Я бачив його шляхи, і уздоровлю його і буду водити його, і втішати його і зажурених його.
19. Я дотримаюся слова; мир, мир далекому і ближньому, говорить Господь, і уздоровлю його.
20. А лиходії – як море збурене, котре не може заспокоїтися, і котрого води викидають намул і твань.
21. Немає миру лиходіям, говорить Бог мій.

Ісаїя 58

1. Гукай голосно, не утримуйся; піднеси голос твій, мов сурма, і покажи народові Моєму на беззаконня його, і домові Якова – гріхи його.

2. Вони щодня шукають Мене і хочуть знати шляхи Мої, ніби народ, що чинить праведно і не залишає законів Бога свого; вони благають Мене судів правди, прагнуть наблизитися до Бога.
3. Нашо ми постимося, коли Ти не бачиш? Упокорюємо душі свої, а Ти не знаєш? Ось, у день посту вашого ви звершуєте волю вашу і вимагаєте важкої праці від інших.
4. Ось, ви поститесь для сварок і розбрату і для того, щоб зухвалою рукою бити інших; ви не поститесь в цей час так, щоб голос ваш був почутий угорі.
5. Чи такий той піст, котрого Я вибрав, – день, коли людина знесилює душу свою, коли згинає голову свою, мов тростина, і підстеляє під себе вереття і попіл? Чи це назвеш постом і днем, що угодний Господові?
6. Ось піст, котрого Я вибрав: Розбий кайдани неправди, розітни ланцюги ярма, і пригноблених відпусти на волю, і розламай усіяке ярмо:
7. Поділися з голодним хлібом твоїм і вбогих, що поневіряються, заведи до оселі; коли побачиш роздягнутого – одягни його; і від єдинокровного твого не ховайся.
8. Тоді засяє, мов зоря, світло твоє, і uzдоровлення твоє невдовзі зросте, і правда твоя піде перед тобою, і слава Господня буде супроводжувати тебе.
9. Тоді ти покличеш, і Господь почує; заволаєш, і Він скаже: Ось Я! Коли ти викинеш із середовища твого ярмо, перестанеш піднімати пальця і говорити образливе,
10. І віддаси голодному життя твоє, і наситиш душу змученого: тоді світло твоє засяє в темряві, і морок твій [буде], мов полудень;
11. І буде Господь вождем твоїм завжди, і в пору посухи буде насичувати душу твою і виповнювати кості твої, і ти будеш, як напоєний водою сад, і як джерело, котрого вода ніколи не вичерпається.
12. І забудуються [нащадками] твоїми пустелі віковічні: ти відновиш підвалини поколінь, і будуть називати тебе відновлювачем зруйнованого та шляхів для населення.
13. Якщо ти утримаєш ногу твою заради суботи від задоволення вигадок твоїх святого дня Мого, і будеш називати суботу втіхою, святим днем Господнім, пошанованим, і вшануєш її тим, що не будеш займатися звичними твоїми клопатами, догоджати забаганці твоїй і марнословити,
14. То будеш мати радість у Господі, і Я піднесу тебе на верховини землі і дам споживати тобі спадщину Якова, батька твого: уста Господні виповіли це.

Ісаїя 59

1. Ось, рука Господа не зменшилася для того, щоб рятувати, і вухо Його не поважчало для того, щоб чути.
2. Але беззаконня ваші відлучили вас від Бога, і гріхи ваші відвертають лице [Його] од вас, щоб не чути.
3. Бо руки ваші осквернені кров'ю, а пальці ваші – беззаконням; уста ваші виповідають лжу, язик ваш проголошує неправду.

4. Ніхто не підносить голосу за правду, і ніхто не захищає істину; сподіваються на пусте і вивідають брехню, започатковують зло і породжують злочини.
5. Висиджують гадючі яйця і тчуть павутиння; хто поживу з них учинить – помре, а якщо роздушить, – вивпзе гадюка.
6. Павутиння їхнє для одягу непридатне, і вони не покриються своїм витвором; справи їхні – вправи несправедні, і насильство в руках їхніх.
7. Ноги їхні біжать до зла, і вони поспішають на пролиття безневинної крові; думки їхні – думки нечисті, спустошення і загибель на стежках їхніх.
8. Шляхів миру вони не відають, і немає суду на стежках їхніх; шляхи їхні криві, і ніхто, хто рухається ними, не знає миру.
9. А тому так далеко від нас суд, і правосуддя не сягає до нас; ждемо на світло, і ось п'ятьма, – озорення, і ходимо в мороці.
10. Обмацуємо, наче сліпі, стіну, і, наче без очей, ходимо навпомацки в полудень, наче в сутінки, серед живих – як мертві.
11. Усі ми ревемо, як ведмеді, і стогнемо, як голуби; наджидаємо суду, і немає [його], – порятунку, але він задалеко від нас.
12. Бо злочини наші численні перед Тобою, і гріхи наші свідкують супроти нас; бо злочини наші з нами, і беззаконня наші ми знаємо.
13. Ми зрадили, і збрехали перед Господом, і відступили од Бога нашого; обмовляли наклепом і зрадою, започатковували і народжували з серця ложні слова.
14. І суд відступив назад, і правда стала віддалік, бо істина спіткнулася на майдані, і чесність не може увійти.
15. І не стало істини, і той, що ухиляється від зла, зазнав образи. І Господь побачив це очима своїми і обурився, що немає суду.
16. І бачив, що немає людини, і дивувався, що немає заступника; і допомогло Йому рамено Його, і правда Його підтримала Його.
17. І Він поклав на Себе правду, мов панцера, і шолом спасіння – на голову Свою; і одягнувся в шати помсти, наче в одяг, і поклав на Себе ревністю, мов плащем.
18. У міру покарання, за цією мірою Він поверне супротивникам Своїм – люття, а ворогам Своїм – помстою, островам відплатить належним.
19. І злякаються ймення Господнього на заході і слави Його – на сході сонця. Якщо ворог прийде, мов ріка, п'одув Господній прожене Його.
20. І прийде Визволитель Сіону і [синів] Якова, що відвернуться од безчестя, говорить Господь.
21. І ось, заповіт Мій з ними, говорить Господь: Дух Мій, котрий на тобі, і слова Мої, котрі вклав Я в уста твої, не відступлять од уст твоїх і від уст нащадків твоїх, і від уст нащадків твоїх, говорить Господь, віднині і довіку.

Ісаїя 60

1. Підведися, світися, [Єрусалиме], бо прийшло світло твоє, і слава Господня зійшла над тобою.
2. Бо ось, пільма накрила землю, і морок – народи; а над тобою засіє Господь, і слава Його з'явиться над тобою.
3. І прийдуть народи до світла твого, і царі – до промінного над тобою сяяння;
4. Зведи очі твої і подивися довкола: усі вони збираються, ідуть до тебе; сини твої здалеку йдуть і донечок твоїх на руках несуть.
5. Тоді побачиш і зрадієш, і затремтить і поширшає твоє серце, тому що скарби моря попливуть до тебе, і маєтність народів прийде до тебе.
6. Безліч верблюдів заповнить тебе – дромадери з Мідіяну та Ефи; всі вони із Шеви прийдуть, золото принесуть і ладан, і сповістять славу Господа.
7. Усі вівці кедарські будуть зібрані до тебе; барани невайотські послужать тобі: зйдуть на вівтар Мій пожертвою бажаною, і Я прославлю дім слави Моєї.
8. Хто вони, що летять, мов хмарини, і як голуби – до голубників своїх?
9. Так, на Мене чекають острови і попереду в них кораблі таршішські, щоб перевезти синів твоїх здалеку, і з ними срібло їхнє і золото їхнє в ім'я Господа Бога твого і Святого Ізраїлевого, тому що Він прославив тебе.
10. Тоді сини чужинців будуть споруджувати мури твої, і царі їхні – служитимуть тобі; бо у гніві Моєму Я карав тебе, але в добрій волі Моїй буду милостивим до тебе.
11. І будуть завше відчинені брами твої, не будуть зачинятися ні вдень, ні вночі, щоб до тебе принесена була маєтність народів і були приведені їхні царі.
12. Бо народ і царства, котрі не захочуть служити тобі, загинуть, і такі народи винищаться дощенту.
13. Слава Ливану прийде до тебе, кипарис і явір, і разом кедр, щоб оздобити місце святині Моєї, – і Я прославлю підніжжя ніг Моїх.
14. І прийдуть до тебе упокорені сини пригноблювачів твоїх, і впадуть до ступнів ніг твоїх всі ті, що зневажали тебе, і назвуть тебе містом Господа, Сіоном Святого Ізраїлевого.
15. Замість того, що ти був залишений і ненавиджений аж так, що ніхто не проходив [через] тебе, Я вчиню тебе величчю навіки, радістю від родів і до родів.
16. Ти будеш насичуватися молоком народів, і груди царські смоктати будеш, і спізнаєш, що Я Господь – Рятівник твій і Визволитель твій, Сильний Якова.
17. Замість міді буду привозити тобі золото, і замість заліза – срібло, і замість деревини – мідь, і замість каміння – залізо; і настановлю правителем твоїм мир, наглядачами твоїми – правду.

18. Уже не чуто буде насильства на твоїй землі, спустошення і руйнування – у володіннях твоїх; і будеш називати стіни твої порятунком і брами твої – славою.

19. Не буде вже сонце служити тобі світлом денним, і сяння місяця – світити тобі; але Господь буде для тебе вічним світлом, і Бог твій – славою твоєю.

20. Не зайде вже сонце твоє, і місяць твій не сховається; бо Господь буде для тебе вічним світлом, і скінчаться дні жалоби твоєї.

21. І увесь народ твій буде праведний, навіки успадкує землю – паросток насадження Мого, діяння рук Моїх, для уславлення Мого.

22. Від незначного учиниться тисяча, а від малого слабкого – сильний народ. Я, Господь, поквалюся звершити це свого часу.

Ісаїя 61

1. Дух Господа Бога на Мені, бо Господь помазав Мене благовістити вбогим, послав Мене уздоровлювати скорботних серцем, проповідувати бранцям визволення і в'язням – відчинити тюрми.

2. Проповідувати літо Господнє сприятливе і день помсти Бога нашого, втішати усіх зажурених,

3. Сповістити зажуреним на Сіоні, що вони замість попелу дістануть оздоби, замість плачу – елей радости, замість пригніченого духу – гарні шати; і назвуть їх міцними правдою, насадженням Господа на славу Йому.

4. І забудують пустелі одвічні, відбудують давні руїни і міста спустошені, що залишалися пусткою від давніх родів.

5. І прийдуть чужинці, і будуть випасати череди ваші; і сини чужинців [будуть] вашими землеробами і вашими виноградарями.

6. А ви будете називатися священиками Господа, – служниками Бога нашого будуть називати вас; будете користуватися набутком народів і славитися їхньою славою.

7. За ганьбу вам буде удвічі; за обмову вони будуть тішитися своєю долею, тому що на землі своїй дістануть удвічі; веселощі вічні будуть у них.

8. Бо Я, Господь, люблю правосуддя, ненавиджу грабіжництво з насильством, і віддам заплату їм за істиною, і заповіта вічного складу з ними.

9. І стане відомим серед народів сім'я їхня, і нащадки їхні – серед племен; усі, що бачили їх, – спізнають, що вони – сім'я, благословенне Господом.

10. Радісно буду втішатися Господом, звеселіє душа моя Богом моїм; бо Він одягнув мене в шати порятунку; в одяг правди зодягнув мене, як на нареченого, поклав вінця, і, як наречену, прикрасив оздоби.

11. Бо, як земля вирощує рослини свої, і наче город вирощує посіяне в ньому, – так Господь Бог виявить правду і славу перед усіма народами.

Ісаїя 62

1. Не змовчу заради Сіону і заради Єрусалиму не заспокоюся, аж доки не зійде, як світло, правда його, і порятунок його – як палаючий світильник.
2. І побачать народи правду твою і всі царі – славу твою, і назвуть тебе новим ім'ям, котре вимовлять уста Господні.
3. І будеш вінцем слави в руці Господній і царською короною – на долоні Бога твого.
4. Уже не будуть називати тебе залишеною і землю твою не будуть уже називати пустелею, але називатимуть тебе: Моя в ній утіха, а землю твою – заміжня, бо Господь приязний до тебе, і земля твоя пошлюбиться.
5. Як юнак стає до шлюбу з юнкою, так пошлюбуються з тобою сини твої; і, [як] наречений радіє з нареченої, так буде радіти тобою Бог твій.
6. На стінах твоїх, Єрусалиме, Я поставив сторожу, [котра] не мовчатиме ні вночі, ні вдень. О, ви, що нагадуєте про Господа! Не замовкайте!
7. Не замовкайте перед Ним, аж доки Він не відбудує, і доки не вчинить Єрусалим славою на землі.
8. Господь присягнувся правицею Своєю і міцним раменом Своїм: Не дам уже зерна твого в страву ворогам твоїм, і сини чужинців не будуть пити вина твого, над котрим ти потрудився.
9. Але ті, що збирають його, будуть їсти його і прославлятимуть Господа, і збирачі винограду будуть пити [вино] його на подвір'ях святині Моєї.
10. Проходьте, проходьте через браму, приготуйте шлях народів: Вирівнюйте, вирівнюйте дорогу, приберіть каміння, піднесіть знамено для народів.
11. Ось, Господь оголошує до рубежів землі: Скажіть доньці Сіону: Іде Рятівник твій; нагорода Його – з Ним і відплата Його – перед Ним.
12. І назвуть їх народом святим, спокутуваним від Господа, а тебе назвуть знайденим містом не залишеним.

Ісаїя 63

1. Хто це йде від Едому, у червоних шатах із Боцри? Який величавий у Своїм одязі, що виходить у повноті сили Своєї? Я – що відповідає правду, потужний, щоб рятувати.
2. А від чого шати Твої червоні і одяг у Тебе, як у чавильника винограду?
3. Я топтав Сам у чавилі, і з народів нікого не було зі Мною; Я топтав їх у гніві Моєму і чавив їх у люті Моїй; кров їхня бризкала на шати Мої, і Я заплямував всю одягу Мою;
4. Бо день помсти – у серці Моєму, і рік Моїх спокутуваних прийшов.
5. Я дивився, – і не було помічника; дивувався, що не було того, хто підтримує; але допомгло Мені рамено Моє, і лють Моя – вона підтримала Мене.

6. І потоптав Я народи у гніві Моєму, і понищив їх у люті Моїй, і вилив на землю кров їхню.
7. Пригадаю милості Господні і славу Господню за все, що Господь подарував нам, і глибоку приязнь [Його] до Ізраїлевого дому, котру виявив Він йому за милосердям Своїм і за багатьма щедротами Своїми.
8. Він сказав: Беззаперечно вони – народ Мій, діти, котрі не обдурять, і Він був для них Рятівником.
9. У всілякій журбі їхній Він не залишав їх, і Ангел Його присутності рятував їх; через любов Свою і милосердя Своє Він визволив їх, узяв і носив їх кожного дня старожитнього.
10. Але вони зворохобилися і завдали жалю Святому Духові Його; а тому Він став супротивником їхнім: Сам воював супроти них.
11. Тоді народ Його пригадав старожитні дні Мойсеєві: де Той, Котрий вивів їх з моря з пастирем овечок Своїх? Де Той, Котрий вклав у серце його Святого Духа Свого,
12. Котрий вів Мойсея за праву руку величним раменом Своїм, розділив перед ними води, щоб вчинити Собі вічне ймення.
13. Котрий вів їх через безодні, мов коня степом, [і] вони не спотикалися?
14. Як череда сходить у долину, Дух Господній вів їх до спочину. Так вів Ти народ Твій, щоб вчинити Собі уславлене ймення.
15. Поглянь з небес і подивися з оселі святині Твоєї і Слави Твоєї: де ревність Твоя і могутність Твоя? – Добре серце Твоє і милості Твої до мене притримані.
16. Лише Ти – Батько наш; бо Авраам не впізнає нас, та й Ізраїль не визнає нас за своїх; Ти, Господе, – Вітець наш, од віку ймення Твоє: Визволитель наш.
17. Нащо, Господе, Ти дозволив нам збочити зі шляхів Твоїх, ожорсточитися серцю нашому, щоб не боятися Тебе? Обернися, заради служників Твоїх, заради колін спадку Твого.
18. Недовго володів ним народ Святині Твоєї; вороги наші потоптали Святиню Твою.
19. Ми стали такими, над якими Ти начебто ніколи не володарював, і над котрими не називалося ймення Твоє.

Ісаїя 64

1. О, якби Ти роздер небеса [і] зійшов! Гори розтанули б від обличчя Твого,
2. Мов палючий вогонь, що від нього кипить вода, – щоб отак учинилося відомим ворогам Твоїм ймення Твоє; щоб від обличчя Твого здригнулися народи.
3. Коли Ти звершував грізні діяння, на котрі ми не чекали, і сходив, – гори танули від лиця Твого.

4. Бо од віку не чули, не завважували вухом, і жодне око не бачило іншого бога, окрім Тебе, котрий стільки вчинив би для тих, що сподіваються на нього.
5. Ти милостиво зустрічав зрадлілого і такого, що чинив правду і згадував Тебе на шляхах Твоїх. Та ось, Ти розгнівався, тому що ми здавна грішили; то хіба ми будемо врятовані?
6. Усі ми стали – мов нечистий, і вся праведність наша, – наче поплямований одяг; і всі ми зблякли, мов би листок, і беззаконня наші, наче вітер, несуть нас геть.
7. І немає нікого, хто прикликав би ймення Твоє, хто заповзявся б міцно триматися за Тебе; а тому Ти утаємничив од нас лице Твоє і залишив нас на загибель від беззаконня нашого.
8. Але нині, Госпode, Ти – Батько наш; ми – глина, а Ти наш Творець, і всі ми – діяння руки Твоєї.
9. Не гнівайся, Госпode, без міри, і не вічно пам'ятай беззаконня. Поглянь же, ми всі – народ Твій.
10. Міста Святині Твоєї зробилися пустелею; пустелею став Сіон і Єрусалим спустошений.
11. Дім освячення нашого і слави нашої, де батьки наші прославляли Тебе, спалений вогнем, і всі коштовності наші пограбовані.
12. Чи будеш після цього утримуватися, Госпode, чи будеш мовчати і карати нас без міри?

Ісаїя 65

1. Я відкрився тим, що не запитували про Мене; Мене знайшли ті, що не шукали Мене: Ось Я! Ось Я! Говорив Я народові, що не йменувався ім'ям Моїм.
2. Щодня простягав Я руки Мої до народу непокірного, що ходив шляхом недобрим, за своїми помислами.
3. До народу, котрий постійно ображає Мене противіч, приносить пожертви у дібровах і спалює кадіння на черепках.
4. Сидить у гробницях і ночує в печерах, і їсть свиняче м'ясо, і гидке вариво у посуді в нього.
5. Котрий говорить: Зупинися, не підходь до мене, тому що я святий для тебе. Вони – дим для Мене на запах, вогонь, що горить кожного дня.
6. Ось що написано перед лицем Моїм: Не промовчу, але віддячу, віддячу в нутро їхнє.
7. За всі беззаконня ваші, та беззаконня батьків ваших, говорить Господь, котрі обкурювали кадінням гори і пагорби, обмовляли Мене, Я відміряю платню у нутрощах їхніх за попередні вчинки їхні.
8. Так говорить Господь: Коли у виноградному гроні є сік, тоді кажуть: Не пошкодь його, бо в ньому благословення; те саме вчиню я заради слугників Моїх, щоб не всіх вигубити.

9. І виведу з Якова сім'я, і з Юди – спадкоємця гір Моїх, і успадкують це вибрані Мої, і служники Мої будуть там жити.
10. І буде Шарон пасовиськом для отари і долина Ахор – місцем спочину для худоби народу Мого, котрий шукав Мене.
11. А вас, котрі залишили Господа, забули святу гору Мою, готуєте трапезу для Гада і розчиняєте повну чашу для Мені.
12. Вас прирікаю Я під меч, і всі ви схилитеся, і вас зітнуть, тому що Я кликав – а ви не відповідали, говорив – а ви не чули, проте вчиняли недобре в очах Моїх і вибирали те, що було небажане Мені.
13. А тому так говорить Господь Бог: Ось, служники Мої будуть їсти, а ви будете голодувати; слуги Мої будуть пити, а ви будете знемагати від спраги.
14. Слуги Мої будуть веселитися, а ви будете в соромі; слуги Мої будуть співати від сердечної радості, а ви будете кричати від сердечної скорботи і ридати від згніченого духу.
15. І залишите ім'я ваше вибраним Моїм для прокляття; і вб'є тебе Господь Бог, а слуг Своїх назве іншим ім'ям,
16. Котрим, якщо хтось буде благословляти себе на землі, буде благословлятися Богом істини; і хто буде присягатися на землі, буде присягатися Богом істини, – тому що попередні страждання забудуться і приховані від очей Моїх.
17. Бо ось, Я утворюю нове небо і нову землю, і попередні вже не будуть згадувані і не прийдуть на серце.
18. А ви будете веселитися і радіти у віках тим, що Я утворюю: Бо ось, Я утворюю Єрусалим веселощами і народ його радістю.
19. І буду утішатися Єрусалимом і веселитися народом Моїм; і не буде чути в ньому більше голосу плачу і голосу воання.
20. Там уже не буде більше малолітнього і старця, котрий не сягнув би повноти днів Своїх; бо столітній буде помирати юнаком, а столітній грішник буде проклятий.
21. І будуть споруджувати будинки і жити в них, і садити виноградники і їсти плоди їхні.
22. Не будуть будувати, щоб інший замешкав, не будуть садити, щоб інший їв; бо дні народу Мого будуть, як дні дерева, і вибрані Мої довго будуть користуватися витворами рук своїх.
23. Не будуть працювати даремно і народжувати дітей на горе; тому що будуть насінням, благословенним від Господа, і, нащадки їхні з ними.
24. І станеться, раніше, аніж вони озвуться, – Я відповім; вони ще будуть говорити, і Я вже почую.
25. Вовк і ягнятко будуть пастися вкупі, і лев, як віл, буде їсти соломку, а для гадина порох буде поживою: вони не завдаватимуть лиха і шкоди на всій святій горі Моїй, говорить Господь.

Ісаїя 66

1. Так говорить Господь: Небо – престол Мій, а земля – підніжжя ніг Моїх; де ж ви збудуєте дім для Мене, і де місце спочину Мого?
2. Бо все це вчинила рука Моя, і все це було, говорить Господь. А ось на кого Я подивлюся (приятно): На сумирного і пригніченого духом, і на того, хто тремтить перед словом Моїм.
3. Бо хто приносить у пожертву вола, такий самий, як убивник чоловіка; А хто приносить на жертву ягнят, – такий самий, як убивник пса; а хто приносить дара, – такий самий, як той, що приносить свинячу кров; а хто вчиняє кадіння, – такий самий, як той, що молиться до ідола. Бо вони вибрали власні шляхи, і душа їхня знаходить задоволення в мерзотах їхніх,
4. Отак і Я використаю їхню облуду і наведу на них жахливе для них; тому що Я кликав – і не відповів жодний, говорив – і вони не чули, а чинили недобре в Моїх очах і вибирали те, що небажане Мені.
5. Вислухайте слово Господнє ті, що в трепеті перед словом Його: ваші брати, що ненавидять вас і проганяють вас за ймення Моє, говорять: Нехай явить Себе в Славі Господь, і ми подивимося на втіху вашу. Але вони будуть посоромлені.
6. Ось, гомін з міста, голос із храму, голос Господа, що віддає покаранням ворогам Своїм.
7. Ще не страждала пологами, а породила, передніше, аніж настав біль її, розродилася сином.
8. Хто чував про таке? Хто бачив схоже на це? Чи виникала країна упродовж дня? Чи народжувався народ водночас, як Сіон: заледве почав пологами страждати, – і породив синів своїх.
9. Чи доведу Я до пологів, і не дам породити? – Говорить Господь. Або, даючи сили народити, чи замкну [лоно] ? – говорить Бог твій.
10. Звеселійте з Єрусалимом і радійте за нього всі, хто любить його! Радійте з ним радістю всі, хто журився за нього.
11. Щоб вам їсти і насичуватися від грудей втіхи його, впиватися і розкошувати повнотою слави його.
12. Бо так говорить Господь: Ось, Я спрямовую до нього мир, як ріку, і скарби народів, як потік повені, для насолоди вашої; на руках будуть вас носити і на колінах пестити.
13. Як утішає кого-небудь мати, так і Я втішатиму вас, і ви будете мати розраду в Єрусалимі.
14. І побачите це, і зрадіє серце ваше, і кості ваші розквітнуть, як молода трава, і відкриється рука Господня слугам Його, а на ворогів Своїх Він розгнівається.
15. Бо ось, прийде Господь у вогні, і колісниці Його – як вітер, щоб вилити гнів Свій з люттю і гнів Свій з палаючим вогнем.

16. Бо Господь з вогнем і мечем Своїм учинить суд над кожною плоттю, і багато буде понижених Господом.
17. Ті, котрі освячують і очищають себе в дїбровах, один по одному, їдять свиняче м'ясо і мерзоту та мишей, – усі загинуть, говорить Господь.
18. Бо Я [знаю] вчинки їхні і думки їхні; і ось, прийду зібрати всі народи і всі язики, і вони придуть і побачать славу Мою.
19. І покладу на них ознаку, і пошлю із врятованих від них до народів: у Таршіш, Пул, і Лул, у Мешех і Кос, у Тувал та Яван, на острови далекі, котрі не чули про Мене і не бачили слави Моєї; і вони сповістять народам славу Мою.
20. І приведуть усіх братів ваших від усіх народів у дарунок Господові на конях і колісницях, і на ношах, і на мулах, і на швидких верблюдах, – на святу гору Мою, до Єрусалиму, говорить Господь, як сини Ізраїлеві приносять дарунки до Господнього дому у чистому посуді.
21. З них буду брати також за священників і левитів, говорить Господь.
22. Бо як нове небо і нова земля, котрі Я витворю, завжди будуть перед лицем Моїм, говорить Господь, так буде і насіння ваше, і ймення ваше.
23. Тоді щонового місяця і щонові суботи буде приходити всіляка плоть перед лице Моє на поклоніння, говорить Господь.
24. І будуть виходити, і побачать трупи людей, що відступилися від Мене: бо черва їхня не помре, і вогонь їхній не загасне, і будуть вони мерзотою для всілякої плоті.

Книга пророка Єремії

Єремії 1

1. Слова Єремії, сина Хілкїїного, із священників, що в Анатоті, у Венїяминовому краї,
2. До котрого було слово Господнє за днів Йосїї, Амонового сина, царя Юдейського, тринадцятого року царювання його,
3. А також за днів Єгоякіма, сина Йосїїного, царя Юдейського, до кінця одинадцятого року Седекїї, сина Йосїїного, Юдейського царя, до переселення Єрусалиму в п'ятому місяці.
4. І було до мене слово Господнє:
5. Перш, ніж Я утворив тебе в лоні, Я пізнав тебе, і перш, ніж ти вийшов з лона, Я освятив тебе: пророком для народів настановив тебе.
6. А я сказав: О, Господе Боже! Я не вмю говорити, бо я ще замолодий.
7. Але Господь сказав мені: Не кажи: "Я замолодий"; бо до всіх, до кого Я пошлю тебе, підеш, і все, що звелю тобі, скажеш.
8. Не бійся їх, бо Я з тобою, щоб захищати тебе, сказав Господь.

9. І простягнув Господь руку Свою, і торкнувся уст моїх, і сказав мені Господь: Ось, Я вклав слова Мої в уста твої.
10. Дивися, – Я настановив тебе цього дня над народами і царствами, щоб викорінювати і спустошувати, нищити і руйнувати, утворювати і насаджувати.
11. І було до мене слово Господнє: Що бачиш ти, Єреміє? Я сказав: Бачу гілку мигдалеву.
12. Господь сказав мені: Ти добре бачиш, бо Я допильновую слова Свого, щоб воно скорше справдилося.
13. І було до мене слово Господнє вдруге: Що бачиш ти? Я сказав: Бачу киплячий казан на вітрі, видно мені з північного боку.
14. І сказав мені Господь: З півночі прийде лихо на всіх мешканців цієї землі.
15. Бо ось, Я закличу всі племена царств північних, говорить Господь, і прийдуть вони, і поставить кожний престола свого при вході до кожної Єрусалимської брами, і довкола усіх мурів його, і в усіх містах юдейських.
16. І звершу над ними суди Мої за всі беззаконня їхні, за те, що вони залишили Мене, і кадили чужинським божкам, і поклонялися вчиненому руками своїми.
17. А ти підпережи крижі твої і підведися і скажи їм все, що Я звелю тобі; не будь легкодушним перед ними, щоб Я не уразив тебе на їхніх очах.
18. І ось, Я ставлю тебе нині укріпленим містом і залізним стовпом, і мідною загородою по всій землі оцій, супроти царів Юдеї, супроти князів її, супроти священиків її і супроти народу цієї землі.
19. Вони будуть воювати супроти тебе, але не здолають тебе; бо Я з тобою, говорить Господь, щоб визволяти тебе.

Єремії 2

1. І було слово Господнє до мене:
2. Рушай і проголоси у вуха [доньці] Єрусалиму: Так говорить Господь: Я пригадую приязнь юности твоєї, про любов твою, коли ти була нареченою, коли пішла за Мною в пустелю, на землю незасіяну.
3. Ізраїль [був] святиною Господа, первістком плодів Його; всі, хто пожирав його, були засуджені, біда приходила до них, говорить Господь.
4. Вислухайте слово Господнє, доме Якова і всі роди дому Ізраїлевого!
5. Так говорить Господь: Яку неправду знайшли в Мені батьки ваші, що віддалилися од Мене, і пішли за марнотою, і марнотними стали?
6. І не сказали: Де Господь, котрий вивів нас із єгипетської землі, вів нас пустелю, землею виснаженою і безлюдною, землею спраглою, землею тіні смертної, котрою ніхто не ходив і де не існувала людина?

7. І Я завів вас на землю родючу, щоб ви насичувалися плодами її і добрими її, а ви увійшли і змерзили землю Мою, і набуток Мій вчинили мерзотою.
8. Священики не говорили: Де Господь? І навчителі закону не знали Мене, і пастирі відступилися од Мене, і пророки пророкували в ім'я Ваала і ходили слідами тих, котрі не допомагають.
9. Тому Я буду ще судитися з вами, говорить Господь, і з синами синів ваших буду судитися.
10. Бо навідайтеся до островів хеттейських і подивіться, і пошліть до Кедару, і придивіться уважно: Чи було [там] щось подібне до цього?
11. Чи замінив який-небудь народ божків [своїх], хоч вони й не боги? А Мій народ проміняв славу свою на те, що не помагає.
12. Подивуйтеся з цього, небеса, і здригніться, і жахніться, говорить Господь.
13. Бо подвійне зло вчинив народ Мій; Мене, джерело води живої, залишили, і витесали собі посудини розбиті, котрі не можуть утримати води.
14. Хіба Ізраїль раб? Чи він рабом у домі народився? Чому, з якої причини він став здобиччю?
15. Зарикали на нього молоді леви, озвалися голосом своїм і вчинили землю його пустелею; міста його спалені, без городян.
16. І сини Мемфіса і Тахпенеса об'їли тім'я твоє.
17. Чи не завдав ти собі цього тим, що залишив Господа Бога твого о тій порі, коли Він супроводжував тебе?
18. І нині навіщо тобі шлях на Єгипет, аби пити воду з Нілу? І нащо тобі шлях до Асирії, щоб воду пити з річки її? (Єфрату)
19. Покарає тебе нечестя твоє, і відступництво твоє викриє тебе; тож пізнай і помисли, яке погане і гірке те, що ти залишив Господа, Бога твого, і страху Мого немає в тобі, говорить Господь Бог Саваот.
20. Бо здавна Я розбив ярмо твоє, розірвав кайдани твої, і ти казав: Не буду служити [ідолам], а тим часом на всілякому високому пагорбі і під кожним гіллястим деревом ти блудодіяв.
21. Я посадив тебе [як] благородну лозу, – найчистіше насіння; як же ти перетворилася в Мене на дикий паросток чужої лозини?
22. А тому хоч би ти умився з милом і багато витратив на себе лугу, – нечестя твоє позначене переді Мною, говорить Господь Бог.
23. Як можеш ти сказати: Я не опоганив себе, я не ходив слідами Вааловими? Поглянь на поведінку твою в долині, спізнай, що вчиняла ти, метка верблюдице, що блукаєш стежками своїми?

24. Дику віслючку, що звикла до пустелі і в пристрасті своїй ковтає повітря, – хто може її спинити? А ніхто з шукачів її не втомлюється: знайдуть її певного місяця.

25. Не дозволяй ногам твоїм стоптувати взуття і горлі твоєму – знемагати від спраги. Але ти сказав: Не сподівайся, ні! Бо люблю чужих і буду ходити слідами їхніми.

26. Як злодій, коли спіймають його, буває осоромлений, – так осоромив себе дім Ізраїлів: вони, царі їхні, князі їхні, і священники їхні, і пророки їхні, –

27. Кажучи дереві: Ти – мій батько; і до каменя: Ти породив мене; бо вони обернулися до Мене спиною, а не обличчям; а в годину бідування свого будуть казати: Підведися і врятуй нас!

28. То ж де божки твої, котрих ти вчинив собі? Нехай вони підведуться, якщо можуть врятувати тебе в недобру годину бідування твого; бо скільки у тебе міст, стільки ж божків у тебе, Юдо.

29. Навіщо вам змагатися зі Мною? – усі ви згрішили супроти Мене, говорить Господь.

30. Даремно карав Я дітей ваших; вони не прийняли повчання; пророків ваших пожирав меч ваш, неначе лев-згубник.

31. О, роде! Зважайте ви на слово Господнє: Чи був Я пустелею для Ізраїля? Чи був Я країною мороку? Навіщо ж народ Мій каже: Ми самі собі володарі; ми вже не прийдемо до Тебе!

32. Чи забуває дівчина прикраси свої і наречена – шати свої? А народ Мій забув Мене, – безліч днів.

33. Як же вдатно ти прямуєш торованками своїми, щоб знайти любов! І для цього навіть до злочинів ти пристосовувала шляхи твої.

34. Навіть на полах одежі твоєї видно кров людей бідних, безневинних, котрих ти не впіймала біля підкопу і, не зважаючи на все це,

35. Говориш: Оскільки я не маю провини, то напевне гнів Його відвернеться од мене. – Ось, Я буду судитися з тобою за те, що кажеш: Я не згрішила.

36. Нащо ти так багато блукаєш, викривляючи дорогу свою? Ти також будеш осоромлена Єгиптом, як була зганьблена Асирією.

37. І від нього ти вийдеш, поклавши руки на голову, тому що відкинув Господь надії твої, і не будеш мати успіху з ними.

Єремії 3

1. Кажуть: Якщо муж відпустить дружину свою, і вона відійде од нього і стане дружиною другого чоловіка, то чи може вона повернутися до нього? Чи не опоганилася б цим та країна? А ти з багатьма коханцями займалася блудом, – і все-таки повернись до Мене, говорить Господь.

2. Зведи очі твої на пагорби і подивися: де не злягалися з тобою? Біля дороги сиділа ти для них, як араб у пустелі, і безчестила землю блудом твоїм і лукавством твоїм.

3. За це не було дощів, і не було дощу пізнього, але в тебе було чоло блудниці, – ти знехтувала соромом.
4. Чи не будеш ти віднині гукати до Мене: Татку мій! Ти юнацтва мого Провідник!
5. Невже завжди Він буде у гніві? І неville вічно буде утримувати його в Собі? Ось, що ти говориш, а вчиняєш зло і маєш успіхи в ньому.
6. Господь сказав мені за днів Йосії, царя: Чи бачив ти, що вчиняла відступниця, донька Ізраїля? Вона ходила на кожне узвиштя і під кожне дерево з пишною кроною, і там злягалася.
7. І тому, [як] вона все це чинила, Я казав: Повернися до Мене. Але вона не повернулася; і бачила це підступна сестра її Юдея.
8. І бачив Я, що, коли за увесь перелюб відступниці, доньки Ізраїля, Я відпустив її і дав їй розвідного листа, підступна сестра її, Юдея, не настрашилася, а пішла сама злягатися.
9. І явним зляганням вона опоганювала землю, і чинила перелюб із каменюкою і деревом.
10. Та навіть по всьому цьому зрадлива сестра її Юдея не навернулася до Мене всім серцем своїм, а лише удавано, говорить Господь.
11. І сказав мені Господь: Відступниця, [донька] Ізраїля, виявилася справедливішою, аніж підступна Юдея.
12. Рушай, і проголоси слова оці до півночі, і скажи: Повернися, відступнице, [донько] Ізраїля, говорить Господь. Я не виллю на вас гніву Мого; бо Я милостивий, говорить Господь, – не вічно буду обурюватися.
13. Тільки визнай провину твою; бо ти відступила од Господа, Бога твого, і злягалася з чужинцями під кожним гіллястим деревом, а голосу Мого ви не дослухалися, говорить Господь.
14. Поверніться, діти-відступники, – говорить Господь, тому що Я пошлюбився з вами, і візьму вас по одному з міста, по двоє з племені, і приведу вас на Сіон.
15. І дам вам пастирів до серця Мені, що пастинуть вас розважливо і розумно.
16. І станеться, як ви розмножитесь і будете плідними на землі, за тих днів, говорить Господь, не будуть уже казати: Ковчег заповіту Господнього; він і на розум не спаде, і не згадають про нього, і не будуть приходити до нього, і його вже не буде.
17. О тій порі назвуть Єрусалим престолом Господнім, і всі народи заради ймення Мого зійдуться до Єрусалиму і вже не будуть чинити за впертістю злого серця свого.
18. За тих днів прийде дім Юдин до Ізраїлевого дому, і рушать разом із краю північного у край, котрого Я дав у спадок батькам вашим.
19. І говорив Я: Як зарахую тебе в число дітей і дам тобі жадану землю, пречудову спадщину багатьох народів? І сказав: Ти будеш називати Мене Батьком твоїм і не відступиш од Мене.

20. Але, за істиною, як дружина підступно зраджує другові своєму, так підступно вчинили зі Мною ви, дім Ізраїлів, говорить Господь.

21. Голос чути на пагорбах, плач і благання синів Ізраїля за те, що вони викривляли дорогу свою, забули Господа, Бога свого.

22. Поверніться, бунтарські діти: Я уздоровлю вашу непокірність. – Ось, ми йдемо до Тебе, бо Ти – Господь, Бог наш.

23. Справді, даремно ми сподівалися на пагорби і на безліч гір; справді, у Господі, Богові нашому – порятунок Ізраїлів.

24. Ще від юности нашої ця мерзота пожирала працю батьків наших, овечок їхніх і волів їхніх, синів їхніх і доньок їхніх.

25. Ми лежимо в соромі своєму, і ганьба наша покриває нас, тому що ми грішили перед Господом, Богом нашим, – ми і батьки наші, від юности нашої і до нинішнього дня, – і не дослухалися до голосу Господа, Бога нашого.

Єремії 4

1. Якщо хочеш навернутися, Ізраїлю, говорить Господь, до Мене звернися; і якщо відкинеш мерзоту твою від лиця Мого, то не будеш поневірятися.

2. І будеш присягатися: Живий Господь! В істині, в суді і в правді; і народи будуть Ним благословлятися і Ним хвалитися.

3. Бо так говорить Господь до мужів Юдеї та Єрусалиму: Розорюйте собі нові ниви і не сійте поміж тернами.

4. Обріжте себе для Господа, і зніміть крайню плоть вашого серця, мужі юдейські і городяни Єрусалиму, щоб гнів Мій не бурхнув, як вогонь, і не спалахнув незгасно з причини лихих нахилів ваших.

5. Оголосіть в Юдеї і звістіть в Єрусалимі, і проголошуйте і сурміть сурмою по країні; кричіть у голос і промовляйте: Збирайтеся, і ходімо в укріплені міста.

6. Піднесіть знамено до Сіону, біжіть не зупиняйтеся; бо Я наведу з півночі лихо і велику погибель.

7. Виходить лев зі своєї гущавини, і з'являється винищувач народів; він виходить із свого місця, щоб землю твою вчинити пустелею; міста твої будуть спустошені, [залишаться] без мешканців.

8. А тому підпережіться веретищем, плачте і ридайте, бо лють гніву Господнього не відвернеться од нас.

9. І станеться того дня, говорить Господь, зомліє серце в царя і серце у князів; і жахнуться священники, і здивуються пророки.

10. І сказав я: О, Господе Боже! Невже Ти лише вабив народ оцей та Єрусалим, кажучи: Мир буде у вас; а тим часом, меч сягає душі?

11. О тій порі сказано буде народові цьому та Єрусалимові: Гарячий вітер рине з висот пустельних на шлях доньки народу Мого, не для віяння і не для очищення;
12. І прилине до Мене звідти вітер потужніший від цього, і Я звершу суд над ними.
13. Ось, підноситься він, мов хмари, і колісниці його – наче вихор, коні його прудкіші від орлів; горе нам! Бо ми будемо спустошені.
14. Змий недобре із серця твого, Єрусалиме, щоб тобі врятуватися: доки будуть гніздитися в тобі зловісні думки?
15. Бо вже лине голос від Дана, і вість про загибель з гори Єфремової:
16. Оголосіть народам, сповістіть Єрусалимові, що йдуть з далекої країни облягти; і вигуками своїми виповнюють міста Юдеї.
17. Мов сторожа полів, вони облягають його кружма, бо він збунтувався супроти Мене, говорить Господь.
18. Шляхи твої і діяння твої завдали тобі цього; від твого нечестя тобі так гірко, що сягає серця твого.
19. Утробо моя! Утробо моя! Сумую у глибинах серця мого, хвилюється в мені серце моє, не можу мовчати; бо ти чуєш, душе моя, звук сурми, тривогу бою.
20. Лихо за бідою; вся земля спустошується, несподівано понищені шатра мої, миттю – намети мої.
21. Чи довго мені бачити знамено, чути звук сурми?
22. Це тому, що народ Мій безглуздий – не знає Мене; нерозумні вони діти, і немає у них глузду; вони розумні на лихе, а добра чинити не вміють.
23. Дивлюся на землю – і ось, вона спустошена і порожня, – на небеса, і немає в них світла.
24. Дивлюся на гори, і ось, вони тремтять, і всі пагорби хитаються.
25. Дивлюся – і ось, немає людини, і всі птахи небесні порозліталися.
26. Дивлюся – і ось, Карміл – пустеля, і всі міста його зруйновані від лиця Господа, від люті гніву Його.
27. Бо так сказав Господь: Вся земля буде спустошена, але винищення ущент не вчиню.
28. Заплаче від цього земля, і небеса затьмаряться вгорі, тому що Я сказав, Я визначив, і не покаюся за це, і не відступлюся од цього.
29. Від гуркотняви вершників і стрільців порозбігаються всі міста: вони сховаються в густих лісах і позалазять на скелі; усі міста спорожніють, і не буде в них жодного мешканця.

30. А ти, спустошена, що почнеш робити? Хоч ти одягаєшся у пурпур, хоч оздоблюєш себе золотими шатами, обмальовуєш очі твої фарбами, але надаремно оздоблюєш себе; зневажили тебе коханці – вони шукають душі твоєї.

31. Бо Я чую голос, наче жінки-породіллі, стогін, наче тієї, що народжує вперше, голос доньки Сіону; вона стогне, простягаючи руки свої: О, горе мені! Душа моя знемагає перед убивниками.

Єремії 5

1. Походіть вулицями Єрусалиму, і подивіться, і допильнуйте, і пошукайте на майданах його, чи не знайдеться чоловіка, чи немає такого, що правду шанує та істину шукає? Я пощадив би [Єрусалим].

2. Хоч і кажуть вони: живий Господь! Але присягаються лукаво.

3. О, Господе! Очі Твої чи не до істини [навернені]? Ти караєш їх, а вони не відчують болю; Ти винищуєш їх, а вони не зважають на повчання; обличчя свої вчинили вони міцнішими від каміння, не хочуть навернутися.

4. І сказав [я сам собі :] Можливо, це бідняки; вони нерозважливі, тому що не відають шляхів Господніх, закону Бога свого.

5. Піду я до вельможних і перемовлюся з ними, бо вони знають шляхи Господні, закон Бога свого. Але й вони всі зламали ярмо і розірвали кайдани.

6. За це й уразить їх лев із лісу, вовк пустельний спустошить їх, барс буде підстерігати біля їхніх міст: хто вийде з них, буде розтерзаний, бо помножилися злочини їхні, і посилювалося відступництво їхнє.

7. То з якої причини маю простити тобі за все це? Сини твої залишили Мене і присягаються тими, котрі – не боги. Я насичував їх, а вони чинили перелюб і юрбами ходили в доми до блудниць.

8. Це – вгодовані коні: кожний із них ірже до дружини ближнього.

9. То невже Я не покараю за це? – Говорить Господь; і чи не помститься душа Моя такому народові, як оцей?

10. Виходьте на мури його і руйнуйте, та не дощенту; знищьте зубці їхні, тому що вони не Господні.

11. Бо дім Ізраїля і дім Юдин вчинили зі Мною дуже підступно, говорить Господь.

12. Вони обмовили Господа і сказали: Немає Його, і лихо не прийде до нас, і ми не побачимо ні меча, ані голоду.

13. І пророки стануть вітром, і слова [Господнього] немає в них; над ними самими нехай це станеться,

14. А тому, ось так говорить Господь Бог Саваот: За те, що ви мовите такі слова, ось, Я вчиню слова Мої в устах твоїх вогнем, а цей народ -дровами, і цей [вогонь] пожере їх.

15. Ось, Я приведу на вас, доме Ізраїлів, народ іздалеку, говорить Господь, народ потужний, народ давній, народ, котрого мови ти не знаєш, і не будеш розуміти, що він говорить.
16. Сагайдак його – як відкритий гріб; усі вони – люди хоробрі.
17. І з'їдять вони жниво твоє і хліб твій; з'їдять синів твоїх і доньок твоїх, з'їдять овець твоїх і волів твоїх, з'їдять виноград твій, і смокви твої, зруйнують мечем укріплені міста твої, на котрі ти сподіваєшся.
18. Але й за тих днів, говорить Господь, не винищу вас дощенту.
19. І якщо ви скажете: За що Господь Бог наш чинить нам усе це? То відповідай: Оскільки ви залишили Мене і служили чужим божкам у своїм краї, то будете служити чужим на землі не вашій.
20. Оголосіть це в домі Якова і повідайте в Юдеї, кажучи:
21. Вислухай це, народе безглуздий і нерозумний, у котрого є очі, а не бачить, у котрого є вуха, а не чує;
22. Чи Мене ви не боїтеся, говорить Господь, чи переді Мною не відаєте трепету? Я пісок поклав рубежем морю, вічну межу, котру не перейде; і хоча хвилі його підносяться, але здолати не зможуть.
23. У народу цього серце бунтівне і невгамовне; вони відступилися і пішли.
24. І не сказали в серці своєму: Будемо боятися Господа, Бога нашого, Котрий дає нам дощ ранній і пізній свого часу, береже для нас означені тижні жнив.
25. Беззаконня ваші відвернули це, і гріхи ваші позбавили вас цього доброго.
26. Бо між народом Моїм є нечестиві; вартують, як птахолови, припадають до землі, ставлять сильця і ловлять людей.
27. Мов клітка з багатьма птахами, оселі їхні виповнені обманом; через це вони й запихатіли і розбагатіли.
28. Стали гладкими, повними, переступили навіть належну межу в злочинах, не досліджують судових справ, справ сиріт; розкошують і справедливому позові жебраків не вчиняють присуду.
29. Невже Я не покараю за це? – Говорить Господь; і чи не помститься душа Моя такому народові, як цей?
30. Дивовижне і жахливе звершується на цій землі: Пророки пророкують лжу, і священники панують, згідно з цим, а народ Мій любить це. А що ж ви будете чинити по цьому всьому?

Єремії 6

1. Утікайте, діти Веняминові, із осереддя Єрусалиму, і в Текої засурміте сурмою, і дайте ознаку вогнем в Бет-Гаккерем, бо з півночі насувається біда і погибель велика.
2. Спустошу Я доньку Сіону, вродливу і випечену,

3. Пастухи зі своїми чередрами прийдуть до неї; понапинають шатра довкола неї, кожний буде пасти свою частку.
4. Готуйте супроти неї війну; підводьтеся і підемо в полудень, горе нам! День уже на спадні, залягають вечірні сутінки.
5. Підводьтеся, підемо навіть уночі, і зруйнуємо оселі її!
6. Бо так говорить Господь Саваот: Рубайте дерева і нагортайте насипа супроти Єрусалиму: це місто має зазнати покарання; в ньому всіляке пригнічення.
7. Як джерело виливає із себе воду, так він викидає із себе зло; у ньому чутно насильство і грабунок, перед лицем Моїм – завжди образи і рани.
8. Схаменися, Єрусалиме, щоб душа Моя не ухилилася від тебе, щоб Я не вчинив тебе пустелею, землею безлюдною.
9. Так говорить Господь Саваот: До решти виберуть останок Ізраїля, як виноград; працюю рукою Твоєю, як збирач винограду, наповнюючи кошики.
10. До кого мені говорити і кого умовляти, щоб слухали? Ось, вухо в них необрізане, і вони не можуть чути; ось, слово Господнє у них зневажене; воно неприємне для них.
11. Тому я виповнений люття Господньою, не можу тримати її в собі; виллю її на дітей, на вулиці і на зібрання юнаків; забрані будуть чоловік з дружиною, літній з тим, що вже прожив своє.
12. І оселі їхні перейдуть до інших, а також поля й дружини, тому що Я простягнув руку Мою на мешканців цієї землі, говорить Господь.
13. Бо від малого до великого, кожний з них шукає зиску, і від пророка до священика – всі діють лукаво.
14. Лікують рани народу Мого легковажно, вигукуючи: Мир! Мир! А миру немає.
15. Чи соромляться вони, вдаючись до мерзоти? Ні, зовсім не соромляться і не червоніють. За те впадуть поміж лежачими, і в часі навідин Моїх будуть повалені, говорить Господь.
16. Так говорить Господь: Зупиніться на шляхах ваших, і роздивіться, і розпитайте про торованки давні, де шлях гарний, і рушайте по ньому, і знайдете спокій душам вашим. Але вони сказали: Не підемо.
17. І настановив Я сторожу над вами, і [сказав] : Дослухайтесь звуку сурми. Але вони сказали: Не будемо дослухатися.
18. Отож, слухайте, народи, і знай, зібрання, що з ними станеться.
19. Слухай, земле: Ось, Я приведу на народ цей згубу, плід помислів їхніх; бо вони слів Моїх не дослухалися і закона Мого відкинули.
20. Навіщо мені ладан, котрий із Шеви, і духмяна тростина з далекої країни? Усеспалення ваші небажані, і пожертви ваші неприємні Мені.

21. А тому так говорить Господь: Ось, Я кладу перед цим народом перешкоди, і спіткнуться об них батьки і діти разом, сусід і друг його, і загинуть.
22. Так говорить Господь: Ось, іде народ з північної країни, і народ великий підводиться від рубежів землі;
23. Тримають в руках лука і списа; вони жорстокі і немилосердні; голос їхній гримкоче, як море, і летять на конях, вишикувані, мов одна людина, щоб стати з тобою на битву, дочко Сіону!
24. Ми почули звістку про них, і руки в нас опустилися, жаюра виповнила нас, страждання, мов жінку-породіллю.
25. Не виходьте в поле і не ходіть по дорозі, бо – меч ворогів і жахіття довкола.
26. Доню народу Мого! Підпережи себе веретищем і посип себе попелом; журися, наче за смерть свого єдиного сина, – гірко плач; бо несподівано прийде до нас згубник.
27. Вежою поставив Я тебе серед народу Мого, стовпом, щоб ти знав і стежив за шляхами їхніми.
28. Усі вони – вперті відступники, живуть наклепом; це – мідь і залізо, – усі вони спокусники.
29. Ковальський міх обгорів, свинець зітлів од вогню: плавильник плавив дарма; бо недобрі не відділилися;
30. Знехтуваним сріблом назвуть їх, бо Господь відкинув їх.

Єремії 7

1. Слово, котре було до Єремії від Господа:
2. Стань у брамі дому Господнього і проголоси там це слово і скажи: Слухайте слово Господнє, всі Юдеї, що входите цією брамою на поклоніння Господові.
3. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Вирівняйте шляхи ваші і діяння ваші, і Я залишу вас жити на цьому місці
4. Не сподівайтесь на облудні слова: тут храм Господній, храм Господній, храм Господній.
5. Та коли цілком вирівняєте шляхи ваші, якщо будете справедливо чинити суд між чоловіком і позивачем його,
6. Не будете пригнічувати чужинця, сироти і вдови, і не проливатимете безневинної крові на місці цьому, і не підете слідом за іншими богами собі на лихо, –
7. То я залишу вас жити на цьому місці, на цій землі, котру дав батькам вашим від роду й до роду.
8. Ось, ви сподіваєтеся на облудні слова, котрі не принесуть вам користі.
9. Як! Ви крадете, убиваєте і перелюб чините, і присягаєтеся лукаво, і кадите Ваалові, і ходите слідом за іншими богами, котрих ви не знаєте,

10. І потім приходите і стаєте перед лицем Моїм у домі цьому, що носить ймення Моє, і кажете: Ми врятовані, щоб надалі чинити всю оту мерзоту.
11. Чи не став вертепом розбійників в очах ваших цей дім, що носить ймення Моє? Ось, Я бачив це, говорить Господь.
12. Підійть же на місце Моє в Шіло, де Я раніше призначив перебувати йменню Моєму, і подивіться, що вчинив Я з ним за нечестя народу Мого, Ізраїля.
13. І нині, через те, що ви вдаєтеся до цих справ, говорить Господь, і Я говорив вам з досвітку, а ви не дослухалися, і кликав вас, а ви не відповідали,
14. То Я так само вчиню з домом [цим], що носить ймення Моє, на якого ви покладаєтеся, і з місцем, котре Я дав вам і батькам вашим, як учинив із Шіло.
15. І відкину вас від обличчя Мого, як відкинув усіх братів ваших, все насіння Єфремове.
16. А ти не проси за цей народ і не піднось за них молитви і благання, і не заступайся за них переді Мною, бо Я не почую тебе.
17. Чи не бачиш, чим вони займаються в містах Юдейських і на вулицях Єрусалиму?
18. Діти збирають дрова, а батьки розпалюють вогнища, і жінки місять тісто, щоб ліпити пироги для богині неба і звершувати поливання іншим богам, щоб засмутити Мене.
19. Але чи Мене вони засмучують? – говорить Господь; чи не себе самих на власний сором?
20. А тому так говорить Господь Бог: Ось, виливається гнів Мій і лють Моя на це місце, на людей, на худобу, і на дерева польові, і на плоди землі, і спалахне і не загасне.
21. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Усеспалення ваші долучайте до пожертв ваших і їжте м'ясо;
22. Тому що батькам вашим Я не говорив і не давав їм заповіді того дня, котрого Я вивів їх із Єгипетського краю, про всеспалення і жертви;
23. Але таку заповідь дав їм: Дослухайтесь до голосу Мого, і Я буду вашим Богом, а ви будете Моїм народом, і ходіть по тих шляхах, котрі Я заповідаю вам, щоб вам добре було.
24. Але вони не послушали і не прихилили вухо своє, і жили за навіюванням і впертістю недоброго серця свого, і стали до Мене спиною, а не обличчям.
25. Від того дня, як батьки ваші вийшли з краю Єгипетського, і до сього дня Я посилав до вас усіх служників Моїх – пророків, посилав усілякий день з досвітку;
26. Та вони не підкорялися Мені і не прихилили вуха свого, а ожорсточили шию свою, чинили ще бридкіше, аніж батьки їхні.
27. І коли ти говоритимеш їм усі слова оці, вони тебе не послухають; і коли будеш кликати їх, вони тобі не дадуть відповіді.
28. Тоді скажи їм: Ось народ, який не дослухається до голосу Господа, Бога свого, і не приймає повчань! Не стало у них істини, – вона відлучена од їхніх уст.

29. Обстрижи волосся твоє і викинь, і здійми плач на горах, бо відкинув Господь і залишив рід, що [викликав] гнів Його.
30. Бо сини Юдині чинять лихе перед очима Моїми, говорить Господь; поставили мерзоти свої в домі, що носить ймення Моє, щоб осквернити його.
31. І спорудили узвиштя Тофета в долині синів Бен-Гіннома, щоб спалювати синів своїх і дочок своїх у вогні, чого Я не заповідав, і що Мені на серце не приходило.
32. За це, ось, надходять дні, говорить Господь, коли вже не будуть називати [це місце] Тофетом і долиною синів Бен-Гіннома, але долиною вбивства, і в Тофеті будуть ховати за браком місця.
33. І будуть трупи народу цього поживою птахам небесним та звірам земним, і нікому буде відганяти їх.
34. І припиню в містах Юдеї і на вулицях Єрусалиму голос урочистостей і голос веселощів, голос нареченого і голос нареченої; тому що земля ця буде пустелею.

Єремії 8

1. Того часу, говорить Господь, викинуть кості царів юдейських, і кості князів його, і кості священників, і кості пророків, і кості мешканців Єрусалиму – з гробів їхніх.
2. І порозкидають їх перед сонцем і місяцем і перед усім військом небесним, котрих вони любили і котрим служили, і слідом яких ходили, котрих шукали, і котрим поклонялися; не приберуть їх і не поховать; вони будуть гноєм на землі.
3. І будуть надавати перевагу смерті над життям усі, котрі залишаться від цього злого племені на всіх місцях, куди Я прожену їх, говорить Господь Саваот.
4. І скажи їм: Так говорить Господь: Хіба ті, що впали, не підводяться, і ті, що збилися з дороги, не повертаються?
5. Нащо цей народ єрусалимський перебуває в упертому відступництві? Вони міцно тримаються за оману і не хочуть навернутися.
6. Я спостерігав і слухав: Не говорять вони правди, ніхто не покався за своє безчестя, ніхто не каже: Що я зробив? Кожний завертає на свою стежку безоглядно, мов кінь, що кидається в битву.
7. І лелека під небом знає свою певну пору, і горлиця, і ластівка, і журавель пильнує час, коли їм прилітати, а народ Мій не відає хвали Господньої.
8. Як ви запевняєте: Ми мудрі, і закон Господній у нас? Та ось, брехливе писало книжників [і його] обертає на лжу.
9. Осоромилися мудраки, знітилися і заплуталися в тенетах: Ось, вони відкинули слово Господнє; тоді в чому є мудрість їхня?
10. За це дружин їхніх віддам іншим, поля їхні – іншим володарям; тому що всі вони, від малого до великого, – усі віддалися зискові; від пророка до священника – всі діють лукаво.
11. І лікують рану доньки народу Мого легковажно, кажучи: Мир! Мир! А миру немає.

12. Чи соромляться вони, вдаючись до мерзот? Ні, вони зовсім не соромляться і не червоніють, За це впадуть вони поміж лежачими; і в часі навідин їх будуть повалені, говорить Господь.
13. До решти обберу їх, говорить Господь, не залишиться жодної ягоди на лозі, ні смокви на смоковниці, і лист опаде, і що Я дав їм, відійде од них.
14. Чому ми сидимо? Збирайтеся, підемо в укріплені міста і там загинемо; бо Господь, Бог наш, призначив нас на загибель і дасть нам пити воду з жовцю за те, що ми грішили перед Господом.
15. Чекаємо миру, а нічого доброго нема, – часу uzдоровлення – і ось жахи.
16. Від Дана чуто пофоркування коней його, від дужого іржання жеребців його тремтить земля; і прийдуть і винищать землю і все, що на ній, місто і городян його.
17. Бо ось, Я пошлю на вас зміїв, василисків, супроти котрих немає заговору, і вони будуть уражати вас, говорить Господь.
18. Коли дістану втіху в горі моєму? Серце моє знемогло в мені.
19. Ось, чую волення доні народу Мого з далекої країни: хіба немає Господа на Сіоні? Хіба немає царя на ньому? Навіщо вони пробудили в Мені гнів, поклоняючись своїм ідолам, чужинським і нікчемним?
20. Минули жнива, скінчилося літо, а ми не врятовані.
21. Через ганьбу доньки народу мого я страждаю, ходжу сумний, жах виповнив мене.
22. Хіба немає бальзаму в Гілеаді? Хіба немає там лікаря? То чому немає uzдоровлення доньки народу Мого?

Єремії 9

1. О, хто дасть голові моїй воду і очам моїм – джерело сліз! Я плакав би день і ніч про поразку доні народу мого.
2. О, хто надав би мені в пустелі притулок мандрівників! Я залишив би народ мій, і пішов би від них: бо всі вони перелюбники, збіговисько підступних.
3. Як лук, напружують язика свого для неправди, посилюються на землі неправдою; бо переходять від одного зла до другого, і Мене не знають, говорить Господь.
4. Остерігайтеся кожний свого друга і не довіряйте жодному із своїх братів; бо всілякий брат стане перепonoю другому, і всілякий друг розносить клепаи.
5. Кожний обманює свого друга і правди не відкриває: привчили язика свого виповідати брехню, і лукавлять до знемоги.
6. Ти живеш серед підступу; за підступом вони зрікаються знати Мене, говорить Господь.
7. А через те отак говорить Господь Саваот: Ось, Я розплавлю і випробую їх; бо інакше, як учинити Мені з донькою народу Мого?

8. Язик їхній – убивча стріла, говорить підступно; устами своїми розмовляють з ближніми своїми приязно, а в серці своєму задумують йому лихе.
9. Невже Я не покараю їх за це? – Говорить Господь, чи не помститься душа Моя такому народові, як цей?
10. За гори здійму плачі і волання, і за степові пасовиська – ридання, тому що вони випалені аж так, що ніхто там не проходить, і не чути мекання черед: від птахів небесних до худоби – [всі] порозбігалися, щезли.
11. І вчиню Єрусалим купою каміння, лігвом шакалів, і міста юдейські вчиню пустелею, без мешканців.
12. Чи є такий мудрак, що зрозумів би це? І до кого озиваються уста Господні – пояснив би, за що загинула країна і вигоріла, мов пустеля, аж так, що ніхто не проходить [по ній?]
13. І сказав Господь: За те, що вони залишили закон Мій, котрий Я ухвалив для них, і не підкорялися голосові Моєму, і не чинили за ним;
14. А ходили за впертістю свого серця слідами Вааловими, як навчали їх батьки їхні,
15. Тому так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, Я нагодую цей народ полином і напою їх водою з жовчю;
16. І розпорошу їх поміж народами, котрих не знали ні вони, ні батьки їхні, і пошлю слідом їхнім меча, аж доки не винищу їх.
17. Так говорить Господь Саваот: Поміркуйте і покличте плакальниць, щоб вони прийшли, пошліть до вдатних [у цій справі], щоб вони прийшли.
18. Нехай вони поквапляться і здіймуть плачі за нас, щоб з очей наших виливалися сльози, і з вій наших збігала вода.
19. Бо голос плачу чути з Сіону: Як нас пограбовано! Ми жорстоко осоромлені, бо залишаємо землю, тому що зруйнували житла наші
20. Отож, слухайте, жіноцтво, слово Господнє, і нехай завважує вухо ваше слово уст Його; і навчайте доньок ваших плачеві, і одна одній – жалібних пісень.
21. Бо смерть залазить у наші вікна, вдереться до осель наших, щоб винищити дітей з вулиць, юнаків з майданів.
22. Скажи: Так говорить Господь: І будуть повалені трупи людей, як гній на полі, і як снопи позаду женця, і нікому буде їх зібрати.
23. Так говорить Господь: Хай не похваляється мудрий мудрістю своєю, нехай не хвалиться сильний силою своєю, нехай не хизується багатий скарбами своїми.
24. Але той, що хвалиться, хвалися тим, що розуміє і знає Мене, що Я – Господь, Котрий творить милість, суд і правду на землі; бо тільки це вельми бажане Мені, говорить Господь.
25. Ось, приходять дні, говорить Господь, коли Я навідаю всіх обрізаних і необрізаних.

26. Єгипет і Юдею, і Едома, і синів Аммонових, і Моава, і всіх, що стрижуть волосся на скронях і живуть у пустелі; бо всі ці народи необрізані, а увесь дім Ізраїлів із необрізаним серцем.

Єремії 10

1. Слухайте слово, котре Господь говорить вам, дім Ізраїлів.
2. Так говорить Господь: Не навчайтеся шляхів поганів і не бійтеся ознак небесних, котрих погани бояться.
3. Бо приписи народів – порожнеча: зрубають дерево в лісі, обкорують його руками теслі за допомогою сокири,
4. Покривають сріблом і золотом, прибивають цвяхами, щоб не хиталося.
5. Вони – що обкорений стовп, і не розмовляють; їх носять, тому що ходити не можуть. Не лякайтеся їх, бо вони не можуть завдати лиха, але й добра вчинити не мають сили.
6. Немає схожого на Тебе, Господе! Ти великий, і ймення Твоє велике могутністю.
7. Хто не злякається Тебе, Царю народів? Бо Тобі [єдиному] належить це. Тому що поміж усіма мудраками народів і в усіх царствах їхніх немає схожого на Тебе.
8. Усі до одного вони безглузді і глупаки; марне навчання – оце дерево.
9. Розплющене на листки срібло завезли з Таршішу, золото – із Офіру: справа художника та рук ливарника; одежа на них – гіацинт і пурпур: Усе це – витвір людей удатних.
10. А Господь Бог є істина; Він є Бог живий і Цар вічний. Від гніву Його тремтить земля; і народи не можуть витримати обурення Його.
11. Так говоріть їм: Боги, котрі не утворили неба і землі, щезнуть із землі, а також із-під небес.
12. Він витворив землю силою Своєю, утвердив світ мудрістю Своєю і розумом Своїм розпросторив небеса.
13. Коли Він озветься, – вирують води на небесах, і Він підносить хмари від рубежів землі, утворює блискавиці серед дощу і виводить вітер із Своїх сховищ.
14. Удається до безуму всілякий чоловік у своєму пізнанні, соромить себе кожний ливарник ідолом [своїм], бо виплавлене ним є брехня, і немає в ньому духа.
15. Це – викінчена порожнеча, вироби облудні; у часі відвідин їх вони щезнуть.
16. Не така, як їхня, доля в Якова; тому що [Бог його] є Творець усього, й Ізраїль є жезло спадщини Його; ймення Його – Господь Саваот.
17. Збери на землі майно твоє, ти, що маєш сидіти в облозі;
18. Бо так говорить Господь: Ось, Я викину мешканців цього краю сього разу і зажену їх у тісне місце, щоб схопили їх там.

19. Горе мені у моїх тіснотах, пекуча рана моя, але я кажу [сам собі :] Справді, це – моя журба, і я буду нести її.
20. Шатро моє спустошене, і всі мотузки мої порвалися; діти мої пішли від мене і немає їх; нікому вже поставити шатра мого і розвісити килимів моїх.
21. Бо пастирі стали безглуздими і не шукали Господа, а тому вони й чинили нерозважливо, і вся череда їхня порозбігалася.
22. І лине чутка: Ось, він іде, і великий гамір від північної країни, щоб міста юдейські зробити пустелею, житлом шакалів.
23. Знаю, Господе, що не у волі людини шлях її, що не має влади мандрівник спрямовувати ходу ступнів своїх.
24. Карай мене, Господе, але за правдою, не в гніві Твоєму, щоб не став нічим.
25. Вилий лють Твою на народи, котрі не знають Тебе, і на племена, котрі не кличуть ймення Твого; бо вони з'їли Якова, пожерли його і винищили його, і житла його спустошили.

Єремії 11

1. Слово, яке було до Єремії від Господа:
2. Послухайте слова заповіту цього і скажіть мужам юдейським і мешканцям Єрусалиму;
3. І скажи їм: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Проклятий чоловік, котрий не виконає слів заповіту цього,
4. Котрого Я заповідав батькам вашим, коли вивів їх із краю єгипетського, із печі залізної, і сказав: Дослухайтесь слова Мого і виконуйте все, що Я заповідаю вам, – і будете Моїм народом, і Я буду вашим Богом.
5. Щоб виконати присягу, котрою Я присягав батькам вашим – дати їм землю, де тече молоко та мед, як оце нині. І відповідав я, і сказав: Амінь, Господе!
6. І сказав мені Господь: Виголоси всі ці слова в містах юдейських та на вулицях Єрусалиму, і скажи: Слухайте слова заповіту цього і виконуйте їх!
7. Тому що батьків ваших Я умовляв постійно від того дня, як вивів їх з Єгипетського краю, до сього дня; умовляв їх із досвітку, і говорив: Дослухайтесь голосу Мого.
8. Але вони не підкорялися і не прихилили вухо своє, а ходили кожний за упертістю недоброго серця свого; тому Я навів на них усе сказане в заповіді цьому, котрого Я заповідав їм виконувати, а вони не виконували.
9. І сказав мені Господь: Є змова між мужами юдейськими і мешканцями Єрусалиму:
10. Вони знову навернулися до беззаконня прабатьків своїх, котрі зреклися підкорятися слову Моєму, і пішли слідом за чужими божками, служили їм. Дім Ізраїля і дім Юдин зламали заповіта Мого, котрого Я склав з батьками їхніми.

11. А тому так говорить Господь: Ось, Я наведу на них лихо, від якого вони не зможуть захиститися, і коли заволають до Мене, не почую їх.
12. Тоді міста юдейські і мешканці Єрусалиму підуть і заволають до богів, котрим вони кадять; але вони ніяк не допоможуть їм у пору їхнього лихоліття.
13. Бо скільки в тебе міст, стільки ж і богів у тебе, Юдо, і скільки вулиць в Єрусалимі, стільки ж ви наспоруджували жертovníків ганебному, жертovníків для ка́діння Ваалові.
14. А ти не проси за цей народ і не піднось за них молитви і благань; бо Я не почую, коли вони будуть волати до Мене в бідуванні своєму.
15. Що улюбленому Моєму в домі Моєму, коли в ньому звершуються численні непристойності? І свячене м'ясо не допоможе тобі, коли, вдаючись до зла, ти втішаєшся.
16. Зеленою оливкою, що пишається чудовими плодами, назвав тебе Господь. А нині при гомоні великого занепокоєння Він запалив вогонь довкола неї, і зламалися гілки її.
17. Господь Саваот, Котрий посадив тебе, виповів на тебе недобре, за зло дому Ізраїлевого і дому Юдиного, якого він завдав собі тим, що спонукали Мене на гнів ка́дінням Ваалові.
18. Господь відкрив мені, і я знаю; Ти показав мені діяння їхні.
19. А я, мов покірне ягня, котре ведуть на заріз, не знав, що вони змовляються супроти мене, [і кажуть :] Покладемо [отруйне] дерево і відірвемо його від землі живих, щоб ім'я його відтак не згадувалося.
20. Але, Господе Саваоте, Ти суддя праведний, випробовуєш серця і утробу! Дай побачити мені помсту Твою над ними, бо Тобі довірив я справу мою.
21. А тому так говорить Господь про мужів Анатоту, що шукають життя твого і вимагають: Не пророкуй в ім'я Господа, щоб не померти тобі від рук наших.
22. Тому так говорить Господь Саваот: Ось, Я навідаю їх; юнаки [їхні] помруть від меча; сини їхні і доньки їхні помруть від голоду.
23. І останку не буде від них; бо Я наведу лихо на мужів Анатоту в рік відвідин їх.

Єремії 12

1. Праведним будеш Ти, Господе, якщо я почну судитися з Тобою, і все-таки буду говорити з Тобою про правосуддя: чому шлях нечестивих вельми успішний, і всі підступні розкошують?
2. Ти посадив їх, і вони укорінилися, зросли і приносять плід. В устах їхніх Ти близько, але задалеко від їхнього серця.
3. А мене, Господе, Ти знаєш, бачиш мене і випробовуєш серце, що в ньому для Тебе. Відділи їх, мов овець на пожертву, і приготуй їх на день пожертви.
4. Чи довго буде земля сумувати, і трава на всіх полях – сохнути? Скотина і птахи гинуть за нечестя мешканців її; бо вони кажуть: Він не побачить, що з нами станеться.

5. Якщо ти з пішими біг, і вони знесли тебе, то як тобі змагатися з кіньми? І якщо в країні мирній ти був у безпеці, то що чинитимеш, коли буде повінь на Йордані?
6. Тому що брати твої і дім батька твого, – вони також підступно зраджують тебе, і кричать позаду в тебе дужими голосами. Не вір їм, коли вони мовлять тобі навіть добре.
7. Я покинув Мій дім; покинув спадок Мій; найулюбленіше для душі Моєї віддав у руки ворогів його.
8. Спадок Мій став для Мене, мов лев у лісі; підніс на Мене голос свій, за це Я зненавидів його.
9. Спадок Мій став у Мене, як барвистий птах, на котрого з усіх боків напали інші хижі птахи. Ідіть, збирайтеся, усі польові звірі, спішіть поглинати його.
10. Безліч пастухів зіпсували Мій виноградник, витоптали ногами частку Мою; улюблену частку Мою зробили безживним степом.
11. Учинено її пустелею, і в занепаді вона плаче переді Мною; вся земля спустошена, тому що жодна людина не бере цього до серця.
12. На всі гори в пустелі прийшли спустошувачі, бо меч Господній пожирає [все] від одного краю землі до іншого; немає миру для жодної плоті.
13. Вони сіяли пшеницю, а пожали терни; знеслилі і не дістали жодного зиску; то посоромтеся з таких прибутків ваших, бо спалахнув гнів Господній.
14. Так говорить Господь про всіх недобрих моїх сусідів, що нападають на спадок, котрого Я дав на спадщину народові Моєму, Ізраїлю: Ось, Я вирву їх з їхньої землі, і дім Юдин вилучу з-поміж них.
15. Але потому, як Я вирву їх, знову поверну і помилую їх, і приведу кожного на спадок його, і кожного – на землю його.
16. І якщо вони навчаться шляхів народу Мого, аби присягатися йменням Моїм: живий Господь, як вони навчили Мій народ божитися Ваалом, – то осядуть серед народу Мого.
17. А якщо не послухають, то Я повикорінюю і цілком винищу такий народ, говорить Господь.

Єремії 13

1. Так сказав мені Господь: Піди, купи собі лляного пояса і поклади його на крижі твої, але у воду не клади його.
2. І я купив пояса, за словом Господнім, і поклав його на крижі мої.
3. І було до мене слово Господнє вдруге, і сказано:
4. Візьми пояса, котрого ти купив, котрий на крижах твоїх, і підведися, піди до Єфрату і сховай його там, у щілині скелі.
5. І пішов я, сховав його біля Єфрату, як звелів мені Господь.

6. Із плином часу, як минуло багато днів, сказав мені Господь: Підведися, піди до Єфрату і візьми звідти пояса, котрого Я наказав тобі сховати.
7. І прийшов я до Єфрату, викопав і дістав пояса з того місця, де сховав його, і ось – пояс виявився зіпсованим, і для жодної справи непридатним.
8. І було до мене слово Господнє:
9. Так говорить Господь: Отак Я знищу гординю Юди і велику пихатість Єрусалиму.
10. Цей недобрий народ, котрий не бажає чути слів Моїх, живе за впертістю серця свого і ходить слідом інших богів, аби служити їм і поклонятися їм, стане, як цей пояс, котрий непридатний для жодної справи.
11. Бо, як пояс близьенько лежить до крижів людини, так Я наблизив до Себе увесь дім Ізраїлів і увесь дім Юдин, говорить Господь, щоб вони були Моїм народом і Моєю славою, хвалою і прикрасою; але вони не підкорилися.
12. Тому скажи їм оце слово: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Усілякий міх на вино виповнюється вином. Вони скажуть тобі: хіба ми не знаємо, що всілякий міх виповнюється вином?
13. А ти скажеш їм: Так говорить Господь: Ось Я виповню вином до сп'яніння усіх мешканців цієї землі і царів, що сидять на престолі Давидовім, і священників, і пророків, і всіх мешканців Єрусалиму.
14. І розіб'ю їх одного об одного, і батьків і синів разом, говорить Господь; не пожалію і не помилую, і не завагаюся винищити їх.
15. Слухайте і завважайте; не будьте пихатими, бо Господь говорить;
16. Прославте Господа, Бога вашого, доки Він ще не навів п'тьми, і доки ще ноги ваші не спотикаються у горах мороку; тоді ви будете наджидати світла, а Він учинить його тінню смерти і вчинить п'тьмою.
17. А якщо ви не підкоритеся цьому, то душа моя буде оплакувати в утаємничених місцях гординю вашу, буде плакати гірко, і очі мої будуть виливатися в сльозах; тому що череду Господню відведуть у полон.
18. Скажи цареві й цариці: Упокортися, сядьте якомога нижче, бо упав з голови вашої вінець слави вашої.
19. Південні міста замкнені, і нікому відчинити їх; Юда увесь став бранцем, повели в полон усього цілком.
20. Підведіть очі ваші і подивіться на тих, що простують з півночі: де череда, котру тобі було дано, пречудова череда твоя?
21. Що скажеш, [донько Сіону], коли Він провідає тебе? Ти сама привчила їх головувати над тобою; чи не охопить тебе біль, як жінку-породіллю?
22. І якщо скажеш в серці твоєму: За що запопало мене таке? – За безліч злочинів твоїх відкритий поділ у тебе, оголені п'яти твої.

23. Чи може чорношкірий перемінити свою шкіру і барс – плями свої? Отак і ви – чи можете чинити добро, якщо звикли чинити лихе?
24. Тому розвію їх, як порох, що його розносить вітер пустелі.
25. Ось жереб твій, відміряна тобі від Мене частка, говорить Господь, тому що ти забула Мене і сподівалася на брехню.
26. За те підніметься поділ твій на обличчя твоє, щоб відкрилося сороміцьке твоє.
27. Бачив Я перелюб твій і невпинну хіть твою, твою гидоту і твою мерзоту на пагорбах у полі. Горе тобі, Єрусалиме! Ти й після цього не очистишся. А доки?

Єремії 14

1. Слово Господнє, котре було до Єремії, коли перестали випадати дощі.
2. Плаче Юда, брама його упала, почорніла на землі, і волення зчиняється в Єрусалимі.
3. Вельможні посилають служників своїх по воду; вони приходять до криниць і не знаходять води; повертаються з порожніми посудинами, посоромлені і збентежені, вони покривають свої голови.
4. Бо ґрунт потріскався від того, що не було дощу на землі, то й землероби збентежилися і покривають свої голови.
5. Навіть лань народжує в полі і залишає [дітей], тому що немає трави.
6. І дикі віслюки стоять на пагорбах і ковтають, мов шакали, повітря; очі їхні потьмяніли, тому що немає трави.
7. Хоч беззаконня наше свідчить супроти нас, але Ти, Господе, чини з нами заради ймення Твого; відступництво наше велике, згрішили ми перед Тобою.
8. Надіє Ізраїля, Рятівнику його в годину страждань! Нащо Ти, – ніби чужий на цій землі, наче перехожий, котрий зайшов переночувати?
9. Нащо Ти – як людина, здивований, як дужий, що не має сили врятувати? І одначе, Ти, Господе, посеред нас, і Твоє ймення сяє над нами; не залишай нас.
10. Так говорить Господь народіві цьому: За те, що вони полюбляють блукати і не притримують ніг своїх, за те Господь не прихильний до них, пригадає нині беззаконня їхні і карає гріхи їхні.
11. І сказав мені Господь: Ти не молися за народ цей, на добро йому.
12. Якщо вони будуть поститися, Я не почую благання їхнього; і якщо піднесуть усеспалення і подарунки, Я не прийму їх; але мечем і голодом, і моровицею винищу їх.
13. Тоді сказав я: Господе Боже! Ось пророки кажуть їм: Не побачите меча, і голоду не буде у вас, але неперушний мир дам вам на сьому місці.

14. І сказав мені Господь: Пророки пророкують неправдиве йменням Моїм; Я не посилав їх і не наказував їм, і не казав їм; вони виповідають вам видіння неправдиві, і чаклунства, і пусте, і мрії серця свого.

15. А тому так говорить Господь про пророків: Вони пророкують йменням Моїм, а Я не посилав їх; вони кажуть: Меча і голоду не буде на цій землі: мечем і голодом будуть винищені ці пророки.

16. І народ, котрому вони пророкують, розкиданий буде по вулицях Єрусалиму від голоду і меча, і нікому буде хоронити їх, – вони і дружини їхні, і сини їхні, і доньки їхні; і Я виблюю на них зло їхнє.

17. І скажи їм слово оце: Нехай проливають мої очі сльози ніч і день, і нехай не перестають; бо великою поразкою уражена діва, донька народу мого, важким ударом.

18. Виходжу я в поле, – і ось, убиті мечем; заходжу до міста, – і ось, ті, що тануть від голоду; навіть пророк і священник блукають землею безпорадні.

19. Хіба Ти назовсім відкинув Юду? Хіба душі Твоїй відразливий Сіон? Нащо уразив нас так, що немає нам зцілення? Ждемо миру – і нічого схожого немає, чекаємо на годину зцілення – і ось, жахи.

20. Визнаємо, Госпode, нечестя наше, беззаконня батьків наших; бо згрішили ми перед Тобою.

21. Не відкидай [нас] заради ймення Твого; пригадай, не ганьби престолу слави Твоєї, не руйнуй заповіту Твого з нами.

22. Чи є між облудними [богами] поганськими такі, що дають дощ? Або чи може небо [само по собі] подавати зливу? Чи не Ти це, Госпode Боже наш? На Тебе сподіваємося ми; бо Ти утворюєш все це.

Єремії 15

1. І сказав мені Господь: А хоч би постали перед лицем Моїм Мойсей і Самуїл, душа Моя не [прихилиться] до народу цього; віджени [їх] з-перед очей Моїх – нехай ідуть собі геть.

2. А якщо скажуть тобі: Куди нам рушати? То скажи їм: Так говорить Господь: Хто [приречений] на смерть, йди на смерть, хто під меч – під меч; хто на голод – на голод; і хто в полон – у полон.

3. І пошлю на них чотири різних [покари], говорив Господь: меча, щоб убивати, і псів, щоб терзати, і птахів небесних, і звірів польових, аби пожирати і винищувати;

4. І віддам їх на озлоблення всім царствам землі за Манасію, сина Єзекії, царя Юдейського, за те, що він учинив у Єрусалимі.

5. Бо хто пожаліє тебе, Єрусалиме? І хто виявить співчуття до тебе? І хто зайде до тебе запитати про твій добробут?

6. Ти залишив Мене, говорить Господь, відступив назад; тому Я простягну на тебе руку Мою і знищу тебе: Я стомився милувати.

7. Я розвіваю їх віялом за браму землі; позбавляю їх дітей, нищу народ Мій; але вони не повертаються зі шляхів своїх.
8. Вдів їхніх у Мене більше, аніж піску в морі; наведу на них, на матір юнаків, спустошувача в полудень; нападе на них несподівано страх і жах.
9. Лежить у знеможі та, що породила семеро, віддає духа свого; ще вдень зайшло сонце її, вона осоромлена і зневажена. І останок їх віддам під меч перед очима ворогів їхніх, говорить Господь.
10. Горе мені, мамо моя, що ти породила мене чоловіком, який сперечається і свариться з усією землею; нікому не давав я на проценти, і мені ніхто не давав на ріст, [а] всі проклинають мене.
11. Господь сказав: Кінець твій буде гарним, бо Я примушу ворога вчинити з тобою добре в пору бідування і в годину скорботи.
12. Чи може залізо зламати залізо північне і мідь?
13. Майно твоє і скарби твої віддам на розкрадання, не за ціну, за всі гріхи твої, у всіх володіннях твоїх.
14. І відправлю з ворогами твоїми у край, котрого ти не знаєш; бо вогонь спалахнув у гніві Моєму, – буде палати на вас.
15. О, Господе! Ти відаєш [усе] ; згадай мене і відвідай мене, і помстися за мене гонителям моїм; не погуби мене за тривалою терплячістю Твоєю; Ти знаєш, що заради Тебе несучу я наругу.
16. Надбані слова Твої, і я з'їв їх; і було слово Твоє для мене радістю і втіхою серця мого; бо ймення Твоє надане мені, Господе, Боже Саваоте!
17. Не сидів я у зібранні сміхунів, і не веселився; під рукою Твоєю, що тяжіла на мені, я сидів самотою, бо Ти виповнив мене обуренням.
18. За що така вперта хвороба моя, і рана моя така невігойна, що відкидає лікування? Невже Ти будеш для мене, мовби оманливим джерелом, непевною водою?
19. На це так сказав Господь: Якщо ти навернешся, то Я тебе відновлю, і будеш стояти перед лицем Моїм; і якщо здобудеш коштовне з незначного, то будеш, як Мої уста; вони самі будуть звертатися до тебе, а не ти будеш звертатися до них.
20. І вчиню тебе для цього народу потужного мідною загородою; вони будуть воювати супроти тебе, але не здолають тебе; бо Я з тобою, щоб рятувати і визволяти тебе, говорить Господь.
21. І врятую тебе від руки недобрих, і визволю тебе від руки гнобителів.

Єремії 16

1. І було до мене слово Господнє:
2. Не бери собі дружини, і нехай не буде в тебе ні синів, ані доньок на місці цьому.

3. Бо так говорить Господь про синів і дочок, які народяться на цьому місці, і про матерів їхніх, котрі народять їх, і про батьків їхніх, від котрих вийдуть вони на цю землю.
4. Важкою смертю помруть вони, і не будуть оплакані, і не будуть поховані; стануть гноєм на поверхні землі, і мечем, і голодом будуть винищені, і трупи їхні будуть поживою птахам небесним і звірям земним.
5. Бо так говорить Господь: Не заходь до оселі, де тужать, і не ходи плакати і скаржитися разом з ними; бо Я відібрав од цього народу, говорить Господь, мир Мій і милість, і співчуття.
6. І помруть великі і незначні на землі оцій, і не поховають їх, і вони не будуть оплакувати їх, ні терзати себе, ані стригтися заради них.
7. І не будуть переламувати для них хліб у печалі, на втіху за померлих; і не подадуть їм чаші втіхи, аби пити за батька їхнього і матір їхню.
8. Не ходи також до оселі, де бенкетують, щоб сидіти з ними, їсти і пити.
9. Бо так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, Я припиню на місці оцьому в очах ваших і за днів ваших голос радощів і голос веселощів, голос нареченого і голос нареченої.
10. Коли ти перекажеш народові цьому всі оці слова, і вони скажуть: За що вирік на нас Господь усе оце бідування велике, і яка наша неправда, і який наш гріх, котрим згрішили ми перед Господом, Богом нашим?
11. Тоді скажи їм: За те, що батьки ваші покинули Мене, говорить Господь, і пішли слідом за іншими богами, і служили їм, і поклонялися їм, а Мене покинули, і закону Мого не пильнували,
12. А ви учиняєте ще гірше од ваших батьків і живете кожний за упертістю недоброго серця свого, щоб не підкорятися Мені,
13. За це викину вас із краю цього до краю, котрого не знали ні ви, ні батьки ваші, і там будете служити іншим богам день і ніч; бо Я не виявлю вам милосердя.
14. А тому ось, настають дні, говорить Господь, коли не будуть уже говорити: Живий Господь, Котрий вивів синів Ізраїлевих з Єгипетського краю.
15. Але: Живий Господь, Котрий вивів синів Ізраїлевих з краю північного та із усіх країв, до котрих вигнав їх; бо поверну їх до краю їхнього, котрого Я дав батькам їхнім.
16. Ось, Я пошлю безліч рибалок, говорить Господь, і будуть ловити їх, а потім пошлю багато мисливців, і вони поженуть їх з усілякої гори, і з усілякого пагорба, й також з ущелин скель.
17. Бо очі Мої – на всіх шляхах їхніх; вони не утаємничені від лиця Мого, і неправда їхня не утаємничена від очей Моїх.
18. І відплачу їм найперше за неправду їхню і за певний гріх їхній, тому що змерзли землю Мою, трупами гидких своїх і мерзотами своїми виповнили спадщину Мою.

19. Господе! Сило моя і фортеце моя і сховку мій скорботного дня! До Тебе придуть народи від рубежів землі і скажуть: Тільки облуду успадкували батьки наші, марноту і те, в чому немає жодної користі.

20. Чи може людина витворити собі богів, котрі, зрештою, не боги?

21. Тому ось, Я покажу їм нині, покажу їм руку Мою і могутність Мою, і пізнають, що ймення Моє – Господь.

Єремії 17

1. Гріх Юдин написаний залізним різцем, алмазним вістрям накреслений на скрижалі серця їхнього і на рогах жертovníків їхніх.

2. Як про синів своїх, згадують вони про жертovníки свої і діброви свої під зеленими деревами, на високих пагорбах.

3. Гору Мою в полі, майно твоє і всі скарби твої віддам на пограбування, і всі підвищення твої – за гріхи у всіх володіннях твоїх.

4. І ти через себе втратиш спадок твій, котрого Я дав тобі, і віддам тебе в рабство ворогам твоїм, в країну, котрої ти не знаєш, тому що ви спричинили вогонь гніву Мого; він буде горіти повіки.

5. Так говорить Господь: проклятий чоловік, котрий сподівається на людину і плоть учиняє своїм опертям, і котрого серце відступає од Господа.

6. Він буде, як верес у пустелі, і не побачить, коли прийде добре, і оселиться в місцях спекотного степу, на землі безживній і безлюдній.

7. Благословенна людина, яка сподівається на Господа і в котрої надія – Господь.

8. Бо вона буде, як дерево, посаджене біля води і випустило коріння біля потоку; не відає воно, коли надходить спека; листя його зелене, і в часі посухи воно не боїться і не перестає приносити плід.

9. Найлукавіше серце [людське] над усе і цілком зіпсоване; хто його збагне?

10. Але Я, Господь, прозираю серце, і досліджую нутроці, аби відплатити кожному за його вчинками і за плодами його.

11. Куропатка сідає на яйця, котрих не знесла; такий самий той, що багатства надбав неправдою; він покине його на половині днів своїх і глупаком залишиться на смертному ложі.

12. Престол слави, звеличений від початку, є місце освячення нашого.

13. Ти, Господе, – надія Ізраїлева, і всі, що покидають Тебе, осоромляться. Ті, що відступають од Мене, будуть написані на поросі, тому що вони залишили Господа, джерело води живої.

14. Уздоров мене, Господе, – і uzдоровленим буду; врятуй мене, – і врятований буду; бо Ти – хвала Моя.

15. Ось, вони кажуть мені: Де слово Господнє? Нехай воно прийде!
16. Я не поспішав стати пастирем у тебе і не бажав лихого дня, Ти це знаєш; що вийшло з уст моїх – відкрите перед лицем Твоїм.
17. Не будь грізним для мене, Ти – надія моя лихого дня.
18. Нехай осоромляться гонителі мої, а я не буду зневаженим; нехай вони затремтять, а я буду без страху, наведи на них день бідування і потряси їх глибокою зажурою.
19. Так сказав мені Господь: Піди і зупинися у брамі синів народу, котрою заходять царі юдейські і якими вони виходять, і на всіх брамах Єрусалимських.
20. І кажи їм: Слухайте слово Господнє, царі юдейські і вся Юдея, і всі мешканці Єрусалиму, що входять цією брамою.
21. Так говорить Господь: Бережіть душі свої, і не носіть тягарів суботнього дня, і не вносьте їх брамами Єрусалимськими.
22. І не виносьте тягарів з осель ваших суботнього дня, і не займайтеся жодною роботою, але освячуйте день суботній так, як Я заповідав батькам вашим,
23. Котрі врешті не упокорилися і не прихилили вуха свого, але стали твердошиїми, щоб не слухати і не приймати повчань.
24. І якщо ви послухаєте Мене в тім, говорить Господь, щоб не носити тягарів брамою цього міста, і будете освячувати суботу, не вдаючись цього дня до жодної роботи,
25. То брамами цього міста будуть заходити царі і князі, що сидять на престолі Давида, та їздять на колісницях і на конях, вони і князі їхні, юдеї і мешканці Єрусалиму, і місто це буде залюднене вічно.
26. І будуть приходити з міст юдейських та з околиць Єрусалиму, із Веніяминового краю, і з рівнини, і з гір, і з півдня, і приносять усеспалення, і пожертву, і хлібне приношення, і ладан, і пожертви вдячності до Господнього дому.
27. А якщо не послухаєте Мене, щоб освячувати день суботній і не носити тягарів через брами Єрусалиму суботнього дня, то запалю вогонь на брамі його, – і він пожере оселі Єрусалиму і не загасне.

Єремії 18

1. Слово, котре було до Єремії від Господа:
2. Підведися і зійди в дім гончара, і там Я повідаю слова Мої.
3. І зійшов я до оселі гончара, і ось він учиняв свою роботу на кружалі.
4. І посудина, котру гончар виготовляв із глини, розвалилася в руці його; і він знову виготовив з неї другу посудину, яку гончар замірився вчинити.
5. І було слово Господнє до мене:

6. Чи не можу Я вчинити з вами, доме Ізраїлів, отак, як цей гончар? – Говорить Господь. – Ось, що глина в руці гончара, те саме ви – у Моїй руці, доме Ізраїлів.
7. Іноді Я скажу про який-небудь народ і царство, що викореню, зламаю і погублю його.
8. Та коли народ цей, на котрого Я це вирік, відвернеться од своїх недобрих справ, Я відвертаю те зло, котре задумав учинити йому.
9. А іноді скажу про який-небудь народ і царство, що утворю і зміцню його;
10. Та коли він буде чинити лихе перед очима Моїми і не буде дослухатися голосу Мого, Я не вчиню того добра, котрим хотів збагатити його.
11. Отож, скажи мужам Юдеї і мешканцям Єрусалиму: Так говорить Господь: Ось, Я готую вам зло і задумую супроти вас; отож, нехай відвернеться кожний від недоброго шляху свого, і виправте шляхи ваші і вчинки ваші.
12. Але вони кажуть: Не сподівайся, ми будемо жити за своїми намірами і будемо чинити кожний за впертістю злого серця свого.
13. А тому так говорить Господь: Запитайте поміж народами, чи хтось чув схоже на це? Немоżliві гидотні справи звершила донька Ізраїля.
14. Чи залишає сніг ливанський скелю гори? І чи висихає в інших місцях холодна гомінка вода?
15. А народ Мій покинув Мене; вони кадять марнотним, спіткнулися на шляхах своїх, залишили стежки стародавні; щоб ходити шляхом невторованим.
16. Щоб зробити землю свою жахом, постійною ганьбою, щоб кожний, хто проходитьиме нею, здивувався і похитав головою своєю.
17. Немов східним вітром, розпорошу їх перед лицем ворога; спиною, а не обличчям до них обернуся у день бідування їхнього.
18. А вони сказали: Прийдіть, змовимося проти Єремії, бо не щез у священника закон і порада мудрого, і слово у пророка; прийдіть, зітнемо його язиком і не будемо зважати на слова його.
19. Зважай на мене, Госпode, і почуй голос моїх супротивників,
20. Чи можна платити злом за добро? А вони копають яму душі моїй. Згадай, що я стою перед лицем Твоїм, аби повідати про них добре, щоб відвернути од них гнів Твій.
21. Отож, передай синів їхніх голодові і віддай під меч; нехай будуть їхні дружини бездітними і вдовами, і чоловіки їхні нехай будуть уражені смертю, і юнаки їхні нехай від меча в бою поляжуть.
22. Нехай буде почутий зойк із осель їхніх, коли приведеш на них полки зненацька; бо вони копають яму, щоб мене спіймати, і потайки розкидали сіті для ніг моїх.
23. Але Ти, Госпode, відаєш усе, заміри їхні супроти мене, щоб умертвити мене; не прости неправди їхньої і гріха їхнього не зітри перед лицем Твоїм, нехай будуть вони повалені перед Тобою; вчини з ними в пору гніву Твого.

Єремії 19

1. Так сказав Господь: Піди і купи глиняного глечика у гончара; і візьми з собою найстаріших, з народу, і з найповажніших священників,
2. І вийди в долину синів Бен-Гіннома, котра біля брами Харшіт, і проголоси там слова, котрі скажу тобі,
3. І скажи: Слухайте слово Господнє, царі юдейські і мешканці Єрусалиму! Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, Я наведу біду на це місце, – хто почує про нього, у того задзвенить у вухах, –
4. За те, що вони покинули Мене і чужим вчинили оце місце, і кадять на ньому іншим богам, котрих не знали ні вони, ні батьки їхні, ні царі юдейські; виповнили оце місце кров'ю невинних,
5. І спорудили висоти Ваалові, щоб спалювати синів своїх вогнем для всеспаленням Ваалові, чого Я не заповідав і не говорив, і що й на думку не приходило Мені,
6. За те, ось, надходять дні, говорить Господь, коли місце оце не буде називатися Тофетом чи долиною Бен-Гінном, але долиною убивства.
7. І знищу раду Юди і Єрусалиму на цьому місці і зітну їх мечем перед лицем ворогів їхніх і рукою тих, що шукають їхньої душі, і віддам трупи їхні на поживу птахам небесним та звірам земним.
8. І вчиню місто оце жахом і ганьбою; кожний перехожий через нього здивується і засвище, дивлячись на всі виразки його.
9. І нагодую їх плоттю синів їхніх, і плоттю дочок їхніх; і буде кожний їсти плоть свого ближнього, лишаючись в облозі та тіснотах, коли оточать їх вороги їхні і ті, що шукають душі їхньої.
10. І розбий глечика перед очима тих мужів, котрі прийдуть з тобою,
11. І скажи їм: Так говорить Господь Саваот: Отак понищу Я народ цей і місто це, як розбитий глечик гончара, котрого вже не можна поновити, і будуть ховати їх у Тофеті за браком місця для похорону.
12. Так учиню з містом оцим, говорить Господь, і з мешканцями його; і місто оце вчиню схожим на Тофет.
13. І оселі Єрусалиму, і доми юдейських царів будуть, – як місце Тофет, – нечистими, тому що на покрівлях усіх домів кадять усьому війську небесному і вчиняють поливні пожертви богам чужим.
14. І прийшов Єремія з Тофету, куди Господь посилав його пророкувати, і зупинився на подвір'ї дому Господнього, і сказав усьому народові:
15. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, Я наведу на це місто і на всі міста його усі ті лихоліття, котрі вирік на нього, тому що вони твердоші і не підкоряються словам Моїм.

Єремії 20

1. Коли Пашхур, син Іммерів, наглядач у домі Господньому, почув, що Єремія пророчо мовив слова оці,
2. То вдарив Пашхур Єремію, пророка, і забив у колоду, котра була поблизу горішньої брами Веніяминої, біля дому Господнього.
3. Але другого дня Пашхур випустив Єремію з колоди, і Єремія сказав йому: Не Пашхуром назвав тебе Господь, але Магор – Міссавів.
4. Бо так говорить Господь: Ось Я вчиню тебе жахом для тебе самого і для всіх друзів твоїх, і впадуть вони від меча ворогів твоїх, і твої очі побачать це. І всю Юдею передам в руки царя вавилонського, і відведе їх до Вавилону і постинає їх мечем.
5. І передам усі багатства цього міста і всі надбання його, і всі коштовності його, і всі скарби царів юдейських віддам до рук ворогів їхніх, і пограбують їх, і заберуть, і відпровадять їх до Вавилону.
6. І ти, Пашхуре, і всі мешканці дому твого, підете в полон; і прийдеш до Вавилону – і там помреш, і там будеш, і там будеш похований, ти і друзі твої, котрим ти пророкував неправдиво.
7. Ти вабив мене, Господе, – і я зваблений; Ти сильніший від мене – і переміг, і я щодня зневажений, всілякий ганьбить мене.
8. Бо тільки-но почну говорити я – кричу про насильство, волаю про спустошення, тому що слово Господнє обернулося на обмову мені і на щоденний глум.
9. І подумав я: Не буду я нагадувати про Нього і не буду вже говорити в ім'я Його; але був у серці моєму, наче палаючий вогонь, утаємничений в кістках моїх, і я знемігся, притримуючи його, і – не міг.
10. Бо чув я гадки багатьох: Погрози довкола; погодьтеся, [казали вони], і ми вчинимо виказ. Усі, що були приязні до мене, стежать за мною, чи не спіткнуся я; можливо, [гадають] собі, він спіткнеться, і ми здолаємо його, і помстимося йому.
11. Але зі мною Господь, мов сильний витязь; а тому гонителі мої спіткнуться і не здолають; вельми осоромляться, тому що вчиняли нерозумно; осоромлення буде вічне, ніколи не стане забутком.
12. Господе сил! Ти досліджуєш праведного і бачиш нутрощі його і серце. Нехай же побачу я помсту Твою над ними, бо я поклався на Тебе у справі моїй.
13. Співайте Господові, хваліть Господа, бо Він рятує душу бідного від руки злодіїв.
14. Проклятий день, котрого я народився; день, котрого породила мене мати моя, нехай не буде благословенним!
15. Проклятий чоловік, котрий приніс вістку батькові моєму і сказав: У тебе народиться син, чим вельми потішив його.
16. І нехай станеться з тим чоловіком те, що з містами, котрі зруйнував Господь і не пожалкував; нехай чує він уранці зойки і в полудень ридання.

17. За те, що він не убив мене в самій утробі – так, щоб мати моя була мені гробом, і лоно її залишилося вічно вагітним.

18. Нащо я вийшов з лона її, щоб труди бачити і скорботи, і щоб дні мої щезли у зневазі?

Єремії 21

1. Слово, яке було до Єремії від Господа, коли цар Седекія прислав до нього Пашхура, сина Малкійїного, і священника Цефанію, сина Маасеїного, сказати [йому] :

2. Запитай про нас у Господа, бо Навуходносор, цар вавилонський, воює супроти нас; можливо, Господь учинить з нами щось таке, як усі чудеса Його, щоб той відступив од нас.

3. І сказав їм Єремія: Отак скажіть Седекії:

4. Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Ось, Я поверну назад військові знаряддя, котрі в руках ваших, котрими воюєте з царем вавилонським і з халдеями, що оточили вас зовні муру, і зберу їх посеред міста цього;

5. Сам буду воювати супроти вас рукою протягнутою і раменом потужним, у гніві, в люті, у великому обуренні.

6. І я понищу все живе у цьому місті – і людей, і худобу; від лихої моровиці помруть вони.

7. А потому, говорить Господь, Седекію, царя юдейського, служників його і тих, що зацілюють від моровиці, меча і голоду, віддам до рук Навуходносора, царя вавилонського, і в руки ворогів їхніх, і в руки тих, що шукають життя їхнього, і він зітне їх вістря меча, без жалю, без пощади, без милосердя.

8. І народові цьому скажи: Так говорить Господь: Ось, Я пропоную вам шлях життя і торованку смерти.

9. Хто залишиться в цьому місті, той помре від меча, від голоду, від моровиці; а хто вийде і видасть себе халдеям, які вас облягають, залишиться живим, і життя його буде йому замість здобичі.

10. Бо Я обернув обличчя Моє супроти цього міста, говорить Господь, йому на лихо, а не для добра; в руки вавилонському цареві віддам його, і він спалить його вогнем.

11. І домові юдейського царя [скажи] : Слухайте слово Господнє:

12. Доче Давидів! Так говорить Господь: З досвітку звершуйте суд і рятуйте скривдженого від руки кривдника, щоб лють Моя не вийшла, як вогонь, і не спалахнула з причини недобрих справ ваших аж так, що ніхто не загасить.

13. Ось, Я – супроти тебе, мешканко долини, скеле рівнини, говорить Господь, – проти вас, котрі кажете: Хто виступить супроти нас і хто зайде до осель наших?

14. Але Я відвідаю вас за плодами справ ваших, говорить Господь, і вогонь учиню в лісі вашому, і пожере всі докільця його!

Єремії 22

1. Так сказав Господь: Зайди в дім юдейського царя і проголоси слово це,
2. І скажи: Вислухай слово Господнє, царю юдейський, що сидиш на троні Давидовому, – ти і служники твої і народ твій, що входять цією брамою.
3. Так говорить Господь: Звершуйте суд і правду і рятуйте скривдженого від руки кривдника, не ображайте і не чиніть утисків зайшлomu, сироті і вдові, і невинної крові не проливайте на цьому місці.
4. Бо якщо ви будете виконувати слово це, то будуть входити брамою дому цього царі, що сидять замість Давида на троні його, а також ті, що їздять на колісницях і на конях, – самі, і слуги їхні, і народ їхній.
5. А якщо не послухаєте слів цих, то Мною присягаюся, говорить Господь, що дім цей стане пустою.
6. Бо так говорить Господь домові царя юдейського: Ти у Мене Гілеад, вершина Ливану; але Я вчиню тебе пустелею і міста – безлюдними.
7. І приготую супроти тебе губителів, кожного зі своїм знаряддям, – і зрубають краці кедри твої і кинуть у вогонь.
8. І численні народи будуть проходити через це місто і говоритимуть одне одному: За що Господь так учинив із цим значним містом?
9. І скажуть у відповідь: За те, що вони покинули заповіта Господа, Бога свого, і поклонялися іншим богам, і служили їм.
10. Не плачте за померлим і не жалкуйте за ним; але гірко плачте за тим, що йде у полон, бо він уже не повернеться і не побачить рідної країни своєї.
11. Бо так говорить Господь про Шаллума, сина Йосії, царя юдейського, котрий царював по своєму батькові, і котрий вийшов з цього місця: Він уже не повернеться сюди,
12. Але помре на тому місці, куди відправили його полоненим, і більше не побачить землі цієї.
13. Горе тому, хто будує дім свій неправдою і світлиці свої – беззаконням, хто примушує ближнього свого працювати даром і не віддає йому заробітку його.
14. Хто говорить: Збудую собі дім великий і світлиці просторі, – і прорубує собі вікна, і обшиває кедриною, і фарбує червоною фарбою.
15. Чи сподіваєшся ти бути царем, тому що в кедрині замешкав? Батько твій їв і пив, і звершував суд і правду, а тому велося йому добре.
16. Він розглядав справу бідного і вбогого, і тому велося йому добре; чи не це означає знати Мене? – Говорить Господь.
17. Але твої очі і твоє серце спрямовані лише до твоєї вигоди і до пролиття безневинної крові, на те, щоб учиняти утиски і насильство.

18. А тому так говорить Господь про Єгоякіма, Йосіїного сина, царя юдейського: Не будуть його оплакувати, де там, брате мій! І, де там, сестро! Не будуть оплакувати його: Де там, володарю! І: де там його велич!
19. Віслюковим похороном поховують його: витягнуть його і викинуть далеко за браму Єрусалиму.
20. Вийди на Ливан і кричи, і на Башані піднеси голос твій, і кричи з Аваріму, бо понищені всі друзі твої.
21. Я казав тобі за добрих днів твоїх; але ти сказав: Не послухаю. Такою була поведінка твоя від самої юности твоєї, що ти не підкорявся голосові Моєму.
22. Усіх пастирів твоїх порозносить вітер, і друзі твої підуть у полон, – і тоді ти будеш осоромлений і зневажений за всі злочини твої.
23. Той, що живе на Ливані, той, що гніздиться на небесах! Який жалюгідний будеш ти, коли заповнять тебе муки, мов біль жінки-породіллі!
24. Живу Я, сказав Господь: Якби Конія, син Єгоякімів, цар юдейський, був перснем на правиці Моїй, то й звідси Я зірву тебе.
25. І віддам тебе в руки тих, що шукають життя твого і в руки тих, котрих ти боїшся, в руки Навуходносора, царя вавилонського, і в руки халдеїв,
26. І викину тебе і матір твою, котра породила тебе, до чужої країни, де ви не народилися, і там помрете;
27. А в країну, куди душа їхня бажатиме повернутися, туди не повернуться.
28. Невже цей чоловік, Конія, є творіння мерзенне і знедолене? Чи він – посудина непридатна? За що їх викинули – його і насіння його – і погнали в країну, котрої не знали?
29. О, земле, земле, земле! Слухай слово Господнє.
30. Так говорить Господь: Запишіть чоловіка цього, позбавленого дітей, чоловіком лихим упродовж днів його, тому що ніхто вже з родоводу його не буде сидіти на Давидовому троні і володарювати в Юдеї.

Єремії 23

1. Горе пастирям, котрі вигублюють та розганяють овець пастви Моєї! – говорить Господь.
2. А тому так говорить Господь, Бог Ізраїлів, до пастирів, що пасуть народ Мій: Ви порозганяли овечок Моїх і розпорошили їх, і не доглядали їх, ось, Я покараю вас за недобрі вчинки ваші, говорить Господь.
3. І зберу останок отари Моєї із усіх країн, куди Я вигнав їх, – і поверну їх на подвір'я їхні, – і будуть плодитися і розмножуватися.
4. І настановлю над ними пастирів, котрі будуть пасти їх, і вони уже не будуть боятися і лякатися, і не будуть губитися, говорить Господь.

5. Ось, настануть дні, говорить Господь, – і поновлю Давидові Паростка праведного, і зацарює Цар, і буде чинити мудро і буде звершувати суд і правду на землі.
6. За днів Його Юда врятується, і Ізраїль буде жити в безпеці, і ось – ім'я Його, котрим будуть називати Його: Господь – виправдання наше!
7. А тому ось, надходять дні, говорить Господь, коли вже не будуть говорити: Живий Господь, Котрий вивів синів Ізраїлевих із Єгипетського краю,
8. Але: Живий Господь, Котрий вивів, і Котрий привів плем'я дому Ізраїлевого з краю північного і з усіх країв, куди Я вигнав їх, і будуть жити на своїй землі.
9. Про пророків. Серце моє в мені розривається, всі кості мої здригаються; я, – наче п'яний, як чоловік, що його полонило вино, – заради Господа і заради святих слів Його;
10. Тому що земля наповнилася перелюбниками, тому що плаче земля через прокляття; повсихали пасовища пустелі, і заміри їхні – лихо, і сила їхня – неправда;
11. Бо навіть пророк, і священник -лицеміри; навіть у домі Моєму Я знайшов нечестя їхнє, говорить Господь.
12. За це шлях їхній буде для них, мов слизькі місця у пільмі; їх штовхнуть – і вони впадуть там; бо Я наведу на них лихо, в рік відвідин їх, говорить Господь.
13. І в пророках Самарії Я бачив безум; вони пророкували ім'ям Вааловим – і завели в оману народ Мій, Ізраїля.
14. Але в пророках Єрусалиму бачу жажливе: вони чинять перелюб і ходять в неправді, підтримують руки злодіїв, щоб ніхто не відвертався од свого безчестя; Усі вони переді Мною – як Содом, і мешканці його – як Гомора.
15. А тому так говорить Господь Саваот про пророків: Ось, Я нагодую їх полином і водою напою їх із жовчю, бо від пророків єрусалимських нечестя розповсюдилося на всю землю.
16. Так говорить Господь Саваот: Не слухайте слів пророків, що пророкують вам; вони обманюють вас; виповідають мрії серця свого, [а] не від уст Господніх.
17. Вони постійно говорять тим, що нехтують Мною: Господь сказав: Мир буде у вас. І вслякому, хто вчиняє за упертістю свого серця, кажуть: Не прийде на вас біда.
18. Бо хто стояв на раді Господній і бачив, і чув слово Його? Хто зважав на слово Його – і почув?
19. Ось, наближається буря Господня з люттю, буря грізна, і впаде на голову лиходіїв.
20. Гнів Господній не відвернеться, аж доки Він не звершить і допоки не виконає намірів серця Свого; у прийдешні дні ви зрозумієте це достоту.
21. Я не посилав цих пророків, вони самі надбігли; Я не говорив їм, а вони пророкували.
22. Якби вони стояли на Моїй раді, то оголосили б народові Моєму слова Мої і відвертали б їх від лихого шляху і від недобрих вчинків їхніх.
23. Хіба Я – Бог [лише] поблизу, говорить Господь, а не Бог – і на віддалі?

24. Чи може людина сховатися в утаємниченому місці, де Я не бачив би її? – Говорить Господь. Чи не виповнюю Я небо і землю? – Говорить Господь.
25. Я чув, що говорять пророки, які Моїм йменням пророкують лжу. Вони кажуть: Мені наснилося, мені наснилося.
26. Чи довго це буде в серці пророків, що пророкують лжу, що пророкують облуду свого серця?
27. Чи задумали вони довести народ Мій до забуття ймення Мого через сновидіння свої, котрі вони переказують один одному, як батьки їхні забули ймення Моє через Ваала?
28. Пророк, який бачив сновидіння, нехай оповідає про нього, як про сновидіння; а в якого – Моє слово, той нехай говорить слово Моє безпомильно. Що спільного у половині з чистим зерном? – Говорить Господь.
29. Чи не схоже слово Моє на вогонь, говорить Господь, і чи не схоже на молота, що розбиває скелю?
30. Тому ось, Я – на пророків, говорить Господь, котрі крадуть слова Мої один у одного.
31. Ось, Я – на пророків, говорить Господь, котрі діють своїм язиком, а кажуть: Він сказав.
32. Ось, Я – на пророків брехливих снів, говорить Господь, котрі виповідають їх і вводять народ Мій в оману своєю лжою і облудою, в той час, як Я не посилав їх і не наказував їм, і вони жодної користі не приносять народові цьому, говорить Господь.
33. Якщо запитає у тебе народ цей, чи пророк, чи священик: Який тягар від Господа? Ти скажи їм: Ви тягар – і Я покину вас, говорить Господь.
34. Якщо пророк або священик, або народ скаже: Тягар від Господа, Я покараю того чоловіка і дім його.
35. Так скажіть один одному і брат братові: Що відповів Господь? Або: Що сказав Господь?
36. А цього слова: Тягар від Господа – надалі не вживайте: бо тягарем буде [такому] чоловікові слово його, тому що ви спотворюєте слово живого Бога, Господа Саваота, Бога нашого.
37. Так говори пророкові: Що відповів тобі Господь? Або: Що сказав Господь?
38. А якщо ви будете продовжувати говорити: Тягар від Господа, то так говорить Господь: За те, що ви говорите слово це: Тягар від Господа, в той час, коли Я послав вам сказати: Не кажіть: Тягар від Господа, –
39. За це ось, Я забуду вас назавсім і покину вас, і місто це, котре Я дав вам і батькам вашим, відкину од лиця Мого.
40. І покладу на вас тягар вічної наруги, і вічну ганьбу, котра й не забудеться.

Єремії 24

1. Господь показав мені: Ось, дві корзини зі смоквами стоять перед храмом Господнім, – потому, як Навуходносор, цар вавилонський, вивів з Єрусалиму полоненими Єхонію, Єгоякимового сина, царя юдейського, та князів юдейських із теслями та ковалями і привів їх до Вавилону.
2. Одна корзина була зі смоквами добрими, якими бувають смокви ранні, а друга корзина – зі смоквами вельми недобрими, котрих не можна їсти – для цього вони непридатні.
3. І сказав мені Господь: Що бачиш ти, Єреміє? Я сказав: Смокви гарні – вельми добрі, а погані – дуже погані; аж так, що їх не можна їсти – вони дуже недобрі.
4. І було до мене слово Господнє:
5. Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Отак, як ці смокви добрі, Я визнаю добрими переселенців юдейських, котрих Я послав з цього місця в країну Халдейську;
6. І поверну на них очі Мої їм на добро, і поверну їх на цю землю, і відбудую їх, а не спустошу, і насаджу їх, а не викоріню.
7. І дам їм серце, щоб знали Мене, що Я – Господь, і вони будуть Моїм народом, а Я буду їм Богом; бо вони навернуться до Мене усім серцем своїм.
8. А про погані смокви, котрих їсти не можна, бо непридатні для цього, так говорить Господь: Таким Я вчиню Седекію, царя юдейського, і князів його та інших єрусалимлян, що залишаться на землі оцій і тих, що живуть на землі єгипетській;
9. І віддам їх на озлоблення і на страждання у всіх царствах земних, на наругу, для притчі, на ганьбу і прокляття у всіх місцях, куди Я прожену їх.
10. І пошлю на них меча, голод і моровицю, аж доки не винищу їх на землі, котру Я дав їм і батькам їхнім.

Єремії 25

1. Слово, котре було до Єремії про увесь народ юдейський, четвертого року Єгоякіма, сина Йосіїного, царя юдейського, – це був перший рік Навуходносора, царя вавилонського, –
2. І котре пророк Єремія проголосив до всього народу юдейського і до всіх мешканців Єрусалиму, і сказав:
3. Від тринадцятого року Йосії, сина Амоного, царя юдейського, аж донині, – ось уже двадцять три роки, – було до мене слово Господнє, і я з самого ранку казав вам, – але ви не слухали.
4. Господь послав до вас усіх служників своїх, пророків, з досвітку послав, – і ви не слухали і не прихилили вухо своє, щоб слухати.
5. Вам казали: Одверніться кожний від недоброго шляху свого і недобрих справ своїх і живіть на землі, котру Господь дав вам і батькам вашим од віку й навіки.
6. І не ходіть слідом за іншими богами, щоб служити їм і поклонятися їм, і не гнівили Мене справами рук своїх, і не вчиню вам зла.

7. Але ви не підкорилися Мені, говорить Господь, гнівили Мене справами рук своїх, на лихо собі.
8. А тому так говорить Господь Саваот: За те, що ви не дотримувалися слів Моїх,
9. Ось, Я пошлю і зберу всі племена північні, говорить Господь, і пошлю до Навуходоносора, царя вавилонського, раба Мого, і приведу їх на землю оцю, і на всіх мешканців її, і на всі довколишні народи; і геть чисто винищу їх і вчиню їх жахом і глумом та вчиню вічною пусткою.
10. І припиню у них голос радощів і голос веселощів, голос нареченого і голос нареченої, звук жорен і світло світильників.
11. І вся земля оця буде пустелею та жахом, і всі народи ці будуть служити вавилонському цареві сімдесят літ.
12. І станеться: коли виповниться сімдесят літ, покараю царя вавилонського і той народ, говорить Господь, за їхнє безчестя, і землю халдейську, і вчиню її вічною пустелею.
13. І звершу над цією землею всі слова Мої, котрі Я проголосив за неї, все написане у цій книзі, що Єремія пророчо вирік на всі народи.
14. Бо заповонять їх у рабство численні народи і царі значні; і Я дам їм відплату за вчинками їхніми, за вчинене руками їхніми.
15. Бо так сказав мені Господь, Бог Ізраїлів: Візьми з руки Моєї чашу оцю з вином люті і понапувай з неї усі народи, до котрих Я посилаю тебе.
16. І вони вип'ють – і будуть хитатися, і впадуть у безум, забачивши меча, котрого Я посилаю на них.
17. І взяв я чашу з руки Господньої і напоїв з неї всі народи, до котрих послав мене Господь:
18. Єрусалим та міста юдейські, і царів його і князів його, щоб спустошити їх і вчинити жахом і глумом та прокляттям, як це нині й видно.
19. Фараона, царя єгипетського, і служників його, і князів його і увесь народ його,
20. І всю мішанину народів, і всіх царів земних – Уца і всіх царів землі филистимської, і Ашкелон, і Аззу, і Екрон і решту Ашдоду,
21. Едома і Моава, та синів Аммонових,
22. І всіх царів Тиру, і всіх царів Сидону, і всіх царів островів, що на тому боці моря,
23. І Дедана, і Тему, і Буза, і всіх, що волосся стрижуть на скронях,
24. І всіх царів Аравії, і всіх царів мішаних народів, що жили в пустелі,
25. Усіх царів Зімірі, і всіх царів Еламу, і всіх царів Мідії,
26. І всіх царів півночі, близьких один до одного, і далеких, і всі царства землі, котрі – на обличчі землі, а цар Шешаху вип'є після них.

27. І скажи їм: Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Пийте і хмелійте, і вивертайте, і падайте, і не підводьтеся перед мечем, якого Я пошлю на вас.

28. А якщо вони відмовлятимуться брати чашу з твоєї руки, аби пити, то скажи їм так: Так говорить Господь Саваот: Ви доконче будете пити,

29. Бо ось, на місто це, що на ньому ймення Моє, Я починаю наводити лихо; і чи ви залишитесь не покараними? Ні, не залишитесь без покари; бо Я прикликаю меча на всіх мешканців землі, говорить Господь Саваот.

30. Тому виголоси їм всі слова оці пророчі і скажи їм: Господь загромить з височини і з помешкання святині Своєї Свій голос подасть: грізно загромить на поселення Своє; вигукне на всіх мешканців землі, немов чавильники винограду.

31. Гамір дійде до країв землі, бо у Господа змагання з народами: Він буде судитися з усіякою плоттю, лиходіїв Він кине під меч, говорить Господь.

32. Так говорить Господь Саваот: Ось, лихо піде від народу до народу, і великий вихор здійметься від країв землі.

33. І будуть понищені Господом того дня – від кінців землі до кінця землі, не будуть оплакані і не приберуть їх, і не похоронять; гноєм будуть на обличчі землі.

34. Ридайте пастирі, і стогніть, і посипайте себе порохом, вожді череди; бо виповнилися ваші дні для загибелі і розпорощення вашого, і впадете, мов коштовна чаша.

35. І не буде сховища пастирям і порятунку вождям череди.

36. Чути зойки пастирів і ридання вождів череди, бо спустошив Господь пасовисько їхнє.

37. Винищуються мирні поселення від люті гніву Господнього.

38. Він покинув житло Своє, як лев, і земля стала пустелею від люті спустошувача і від палахкого гніву Його.

Єремії 26

1. На початку царювання юдейського царя Єгоякіма, сина Йосіїного, царя юдейського, було таке слово від Господа:

2. Так говорить Господь: Стань на подвір'ї Господнього дому і скажи до всіх міст юдейських, що приходять на поклоніння до Господнього дому, всі ті слова, які наказую тобі сказати їм; не пропусти й слова.

3. Може, вони послухають і відвернуться кожний від недоброго шляху свого, і тоді Я відверну те лихо, котрого зібрався їм завдати за недобрі діяння їхні.

4. І скажи їм: Так говорить Господь: Якщо ви не підкоритеся Мені, щоб чинити за Моїм законом, котрого Я дав вам,

5. Щоб зважати на слова слуг Моїх пророків, котрих Я посилаю до вас, посилаю ще з досвітку, і котрих ви не слухаєте, –

6. То з оцим домом Я вчиню так само, як із Шіло, і місто це віддам на прокляття усім народам землі.
7. Священики і пророки, і увесь народ слухали Єремію, коли він виповідав ці слова в домі Господньому.
8. І коли Єремія сказав усе, що Господь наказав йому сказати всьому народові, тоді схопили його священики і пророки, і весь народ – і сказали: Ти мусиш померти;
9. Нащо ти пророкуєш йменням Господнім і запевняєш: І цей дім буде, як Шіло, і місто це спорожніє, [залишиться] без мешканців? І зібрався увесь народ супроти Єремії в домі Господньому.
10. Коли почули про це князі юдейські, то прийшли з дому царя до Господнього дому і сіли біля входу до нової брами Господнього [дому].
11. Тоді священики і пророки так сказали князям і всьому народові: Смертний вирок – цьому чоловікові, тому що він пророкує супроти міста цього, як ви чули своїми вухами.
12. І сказав Єремія всім князям і всьому народові: Господь послав мене пророкувати супроти дому цього і супроти міста цього всі ті слова, котрі ви чули;
13. Отож, виправте шляхи ваші і вчинки ваші і підкоріться голосові Господа, Бога вашого, і Господь відмінить лихо, котре вирік на вас.
14. А щодо мене – то ось я, у ваших руках; робіть зі мною, що на ваш розсуд виявиться доречним і справедливим;
15. Лише зятяйте собі гаразд, що коли заб'єте мене, то безвинну кров накличете на себе і на це місто, і на мешканців його, бо Господь справді послав мене до вас виповісти усі ті слова у ваші вуха.
16. Тоді князі і увесь народ сказали священикам і пророкам: Цей чоловік не заслуговує на смертний вирок, тому що він говорив нам йменням Господа, Бога нашого.
17. Тоді підвелися деякі із старшин краю і сказали до всього народного зібрання:
18. Міхей з Мораші пророкував за днів Єзекії, царя юдейського, і сказав до всього юдейського народу: Так говорить Господь Саваот: Сіон буде зораний, як поле, і Єрусалим стане розвалищем руїн, і гора дому цього – залісненим пагорбом.
19. Чи умертвили його за це Єзекія, цар юдейський, і вся Юдея? Чи не побоявся він Господа і чи не благав Господа? І Господь відмінив лихоліття, котре вирік на них; а ми хочемо учинити велике зло душам нашим.
20. Пророкував також йменням Господнім такий собі Урія, син Шемаї, з Кір'ят-Єсаріму, і пророкував супроти цього міста і супроти краю цього точнісінько такими ж словами, як Єремія.
21. Коли почув його слова цар Єгояким і всі вельможі його і всі князі, то шукав цар нагоди убити його. Урія почув про це і втік, і подався до Єгипту.
22. Але цар Єгояким навіть до Єгипту послав людей: Елнатана, Ахборового сина, та інших із ним.

23. І вивели Урію з Єгипту і привели до царя Єгоякима, і він умертвив його мечем і кинув трупа його, де були гроби простолюдинів.

24. Але рука Ахикама, Шаханового сина, була за Єремію, щоб не віддати його в руки народу для побиття на смерть.

Єремії 27

1. На початку царювання Єгоякима, сина Йосії, царя юдейського, було слово оце до Єремії від Господа:

2. Так сказав мені Господь: Зроби собі шлеї та ярмо і поклади собі на шию;

3. І пошли такі самі цареві едомському і цареві моавському, і до царя синів аммонських, і до царя тирського, і до царя сидонського через послів, що прийшли в Єрусалим до Седекії, царя юдейського;

4. І накажи їм сказати володарям їхнім: Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів; так скажіть володарям вашим:

5. Я витворив землю, людину і тварин, котрі на обличчі землі, великою могутністю Своєю і простягнутою рукою Моєю, і віддав її, кому з волі Моєї хотів віддати.

6. І нині Я віддаю всі землі оці в руку Навуходоносора, царя вавилонського, раба Мого, і навіть звірів польових віддаю йому на служіння.

7. І всі народи будуть служити йому, і синові його, і синові сина його, доки не прийде час і його землі, і йому самому, і будуть слугувати йому народи численні і царі відомі.

8. І якщо якийсь народ і царство не забажає служити йому, Навуходоносорові, цареві вавилонському, і не зігне шиї своєї під ярмо царя вавилонського, – цей народ Я покараю мечем, голодом і моровицею, говорить Господь, доки не винищу їх рукою його.

9. І ви не слухайте своїх пророків і своїх ворожбитів, і своїх сновидців, і своїх чарівників, і своїх чаклунів, котрі кажуть вам: Не будете служити цареві вавилонському.

10. Бо вони пророкують вам лжу, щоб витіснити вас із краю вашого, і щоб Я вигнав вас, і ви загинули.

11. А народ, котрий зігне шию свою під ярмо царя вавилонського і почне служити йому, Я залишу на землі своїй, говорить Господь, і він буде обробляти її і жити на ній.

12. І Седекії, цареві юдейському, я виповів усі оці слова, і сказав: Нахиліть шию свою під ярмо царя вавилонського і служіть йому і народові його – і будете живі.

13. Нащо помирати тобі і народові твоєму від меча, голоду і моровиці, як вирік Господь про той народ, котрий не буде служити цареві вавилонському?

14. І не слухайте слів пророків, котрі кажуть вам: Не будете служити цареві вавилонському; бо вони пророкують вам облуду.

15. Я не посилав їх, говорить Господь; і вони неправдиво пророкують йменням Моїм, щоб Я прогнав вас, і щоб ви загинули, – ви і пророки ваші, що вам пророкують.

16. І священникам і всьому народові цьому я казав: Так говорить Господь: Не слухайте слів пророків ваших, котрі пророкують вам і кажуть: Ось, невдовзі повернені будуть з Вавилону посудини Господнього дому; бо вони пророкують вам лжу.

17. Не слухайте їх, служіть цареві вавилонському і живіть; нащо доводити це місто до спустошення?

18. А якщо вони – пророки, і якщо у них є слово Господнє, то нехай клопочуться перед Господом Саваотом, аби посудини, які залишаються в домі Господньому і в домі царя юдейського та в Єрусалимі, не перейшли до Вавилону.

19. Бо так говорить Господь Саваот про стовпи і про [мідне] море, і про підніжжя та про інші речі, які залишилися в цьому місті,

20. Котрих Навуходоносор, цар вавилонський, не забрав, коли забирав юдейського царя Єхонію, сина Єгоякимового, та усіх вельмож юдейських з Єрусалиму до Вавилону,

21. Бо так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів, про посудини, що залишилися в домі Господньому і в домі царя юдейського і в Єрусалимі:

22. Вони будуть відпроваджені до Вавилону і там залишаться до того дня, коли навідаюся до них, говорить Господь, і виведу їх, і поверну їх на це місце.

Єремії 28

1. Того ж року, – на початку царювання Седекії, царя юдейського, – четвертого року п'ятого місяця, Ананія, син Аззура, пророк із Гів'ону, казав мені в домі Господньому, перед очима священників і всього народу, і сказав:

2. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Знищу ярмо царя вавилонського;

3. За два роки Я поверну на цю місцину всі посудини Господнього дому, котрі Навуходоносор, цар вавилонський, забрав з цього місця і відпровадив до Вавилону;

4. А Єхонію, Єгоякимового сина, царя юдейського, і всіх полонених юдеїв, що прийшли до Вавилону, Я поверну на оце місце, говорить Господь, бо знищу ярмо царя вавилонського.

5. І сказав Єремія пророк пророкові Ананії перед очима священників і перед очима всього народу, що стояв у домі Господньому,

6. І сказав Єремія пророк: Нехай буде так, нехай звершить це Господь! Нехай звершить Господь за твоїми словами, котрі ти виповів про повернення з Вавилону посудин дому Господнього і всіх бранців на цю місцину.

7. Лише вислухай оце слово, котре я скажу у голос для тебе і в голос для всього народу.

8. Пророки, які здавна були передніше від мене і передніше від тебе, провіщали багатьом землям і великим царствам війну, лихоліття і моровицю.

9. Якщо якийсь пророк провіщав мир, то його завше мали за пророка, котрого справді послав Господь, коли справджувалося слово того пророка.

10. Тоді пророк Ананія скинув ярмо з шиї Єремії пророка і розламав його.

11. І сказав Ананія перед очима всього народу оці слова: Так говорить Господь: Так знищу ярмо Навуходоносора, царя вавилонського, за два роки, [знявши його] з шиї всіх народів. І пішов Єремія своїм шляхом.

12. І було слово Господнє до Єремії потому, як пророк Ананія розламав ярмо, що було на шиї пророка Єремії.

13. Іди і скажи Ананії: Так говорить Господь: Ти розламав ярмо дерев'яне – то виготовлю замість нього ярмо залізне.

14. Бо так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: залізне ярмо покладу на шию усіх цих народів, щоб вони працювали для Навуходоносора, царя вавилонського, і вони будуть служити йому, і навіть звіроту польову Я віддав йому.

15. І сказав пророк Єремія пророкові Ананії: Послухай, Ананіє! Господь тебе не посилав, а ти подаєш неправдиму надію народові цьому.

16. А тому так говорить Господь: Ось, Я скину тебе з обличчя землі; цього ж року ти помреш, тому що ти говорив усупереч Господові.

17. І помер пророк Ананія того ж року, сьомого місяця.

Єремії 29

1. І ось слова листа, котрого пророк Єремія надіслав з Єрусалиму до останку старшин поміж переселенцями і до священників, і до пророків, і до всього народу, котрих Навуходоносор вивів із Єрусалиму до Вавилону, –

2. Потому, як вийшли з Єрусалиму цар Єхонія і цариця з євнухами, князі юдейські та Єрусалиму, і теслі та ковалі, –

3. Через Ел'асу, Шафанового сина, та Гемарію, сина Хілкійїного, яких послав Седекія, цар юдейський, послав у Вавилон до Навуходоносора, царя вавилонського.

4. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів, усім бранцям, котрих Я переселив з Єрусалиму до Вавилону:

5. Споруджуйте будинки і живіть [у них], і насаджуйте сади та їжте плоди їхні,

6. Беріть дружин і народжуйте синів та доньок; і синам своїм беріть дружин і доньок своїх віддавайте заміж, щоб вони народжували синів та дочок, і розмножуйтеся там, а не малійте;

7. І піклуйтеся за добробут міста, до котрого Я переселив вас, і моліться за нього Господові, бо за добробут його вам також буде мир.

8. Бо так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Нехай не зваблюють вас пророки ваші, котрі серед вас, і ворожбити ваші; і не дослухайтеся снів ваших, котрі вам сняться.

9. Неправду пророкують вони вам йменням Моїм; Я не посилав їх, говорить Господь.

10. Бо так говорить Господь: Коли виповниться вам у Вавилоні сімдесят літ, тоді Я навідаю вас і виконаю добре слово Моє про вас, аби повернути вас на цю місцину.

11. Бо [тільки] Я знаю наміри, які маю для вас, говорить Господь, наміри на добро, не на лихо, щоби дати вам майбутнє і надію.
12. І покличите Мене, і підете і помолитесь до Мене, і Я почую вас;
13. І пошукаєте Мене, і знайдете, якщо пошукаєте Мене всім серцем вашим.
14. І буду Я знайдений вами, говорить Господь, і поверну вас із полону, і зберу вас від усіх народів і з усіх місць, куди Я вигнав вас, говорить Господь, і Я поверну вас на ту місцину, звідки переселив вас.
15. Ви кажете: Господь настановив нам пророків у Вавилоні також.
16. Так говорить Господь про царя, що сидить на Давидовому троні, і про увесь народ, що мешкає в цьому місті, про братів ваших, котрих не захопили в полон, –
17. Так говорить [про них] Господь Саваот: Ось, Я пошлю на них меча, голод і моровицю, і вчиню їх такими, як непридатні смокви, котрих не можна їсти через непридатність [їхню] ;
18. І буду переслідувати їх мечем, голодом і моровицею, і віддам їх на озлоблення всім царствам землі, на прокляття і жах, на глум і ганьбу поміж усіма народами, куди Я прожену їх, –
19. За те, що вони не дослухалися слів Моїх, говорить Господь, з котрими Я посилав до них слуг Моїх пророків, посилав із самого досвітку, але вони не дослухалися, говорить Господь.
20. А ви, усі переселенці, котрих Я послав з Єрусалиму до Вавилону, слухайте слово Господнє:
21. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів, про Ахава, сина Колаїного, і про Седекію, сина Маасеїного, що неправду пророкують вам йменням Моїм: Ось, Я віддам їх в руки Навуходоносора, царя вавилонського, і він умертвить їх перед очима вашими.
22. І стане зазвичай у них, що всі переселенці, котрі у Вавилоні, проклинатимуть отак: Нехай же вчинить тобі Господь так само, як Седекії та Ахавові, котрих цар вавилонський засмажив на вогні.
23. За те, що вони вдавалися до ганебного в Ізраїлі; вчиняли перелюб з дружинами ближніх своїх і йменням Моїм говорили лжу, чого Я не наказував їм; Я знаю це і Я свідок, говорить Господь.
24. І Шемаї нехеламитянинові скажи:
25. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: За те, що ти посилав листи від себе самого до всього народу, котрий у Єрусалимі, і до священика Цефанії, сина Маасеїного, і до всіх священиків, і писав:
26. Господь настановив тебе священиком замість священика Єгояди, щоб ти був поміж наглядачами у домі Господньому за всіляким чоловіком, що навесніє і пророкує, і щоб ти кидав такого до в'язниці, і в колоду.
27. Чому ж ти не заборониш Єремії з Анатоту пророкувати у вас?

28. Бо він і до вас у Вавилон прислав сказати: Полон буде тривалим; будуйте оселі і живіть у них, саджайте сади і їжте плоди їхні.

29. Коли Цефанія священник прочитав цього листа вголос перед пророком Єремією,

30. Тоді було слово Господнє до Єремії:

31. Пошли до всіх переселенців сказати: Так говорить Господь про нехеламитянина Шемаю: За те, що Шемяя у вас пророкує, а Я не посилав його, і подає неправедну надію,

32. За те, так говорить Господь: Ось, Я покараю Шемаю нехеламитянина і нащадків його; не буде від нього чоловіка, що житиме серед народу цього, і не побачить він того добра, яке Я вчиню народові Моєму, говорить Господь; бо він говорив усупереч Господові.

Єремії 30

1. Слово, котре було до Єремії від Господа:

2. Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Напиши собі всі слова, котрі Я говорив тобі, в книгу:

3. Бо ось, надходять дні, говорить Господь, коли Я поверну з полону народ Мій, Ізраїля та Юдею, говорить Господь; і приведу їх знову на ту землю, котру дав батькам їхнім, і вони будуть володіти нею.

4. І ось – ті слова, які сказав Господь про Ізраїля та Юдею.

5. Так сказав Господь: Голос замішання і жаху чуємо ми, а не миру.

6. Запитайте і поміркуйте: Чи народжує чоловік? То чому Я бачу у кожного чоловіка руки на крижах його, як у жінки-породіллі, і обличчя у всіх бліді?

7. О, горе! Великий той день, не було схожого на нього; це – лихоліття для Якова, але він буде врятований від нього.

8. І станеться того дня, говорить Господь Саваот: Поламаю ярмо його, котре на шиї твоїй, і шлеї твої розірву; і не будуть відтак служити чужинцям,

9. Але будуть служити Господові, Богові своєму, і Давидові, цареві своєму, котрого Я настановлю їм.

10. І ти, служнику Мій, Якове, не бійся, говорить Господь, і не страхайся, Ізраїлю; бо ось, Я вирятую тебе з далекої країни і плем'я твоє з краю полону їхнього; і повернеться Яків, і буде жити спокійно і мирно, і ніхто не буде залякувати його;

11. Бо Я з тобою, говорить Господь, щоб урятувати тебе; Я дощенту винищу всі народи, між якими розпорошив тебе, а тебе не винищу; Я буду карати тебе помірно, але непокараним не залишу тебе;

12. Бо так говорить Господь: Рана твоя невігойна, виразка жорстока;

13. Ніхто не піклується справою твоєю, щоб загоїти рану твою; немає рятівного лікування для тебе.

14. Усі друзі твої забули тебе, не шукають тебе; бо Я уразив тебе ударами ворожими, жорстокою карою за численні беззаконня твої, тому що гріхи твої примножилися.
15. Чого волаєш ти про рани твої, про жорстоку недугу твою? За численні беззаконня твої Я вчинив тобі це, тому що гріхи твої примножилися.
16. Але всі, що пожирають тебе, будуть пожерті; і всі вороги твої – всі самі підуть у полон, і спустошувачі твої будуть спустошені, і всіх грішників твоїх учиню пограбованими.
17. Я обкладу тебе пластирем і загою рани твої, говорить Господь. Тебе називали знедоленим, кажучи: Ось Сіон, що про нього ніхто не запитує.
18. Так говорить Господь: Ось, поверну полон шатрів Якова і поселення його помилую, – і місто знову буде збудоване на пагорбі своєму, і храм буде упоряджений, як перше.
19. І піднесеться від них подяка і голос звеселений; і Я примножу їх, і не будуть маліти, і прославлю їх, і не будуть зневажені.
20. І сини його будуть, як перше, і безліч його буде поставати переді Мною, і покараю усіх пригноблювачів його.
21. І буде вождь його із нього самого, і володар його вийде з-поміж нього; і Я наближу його, і він підійде до Мене; бо хто наважиться самохіль наблизитися до Мене? – говорить Господь.
22. І ви будете Моїм народом, і Я буду вам Богом.
23. Ось, лютий вихор рине від Господа, вихор грізний; він упаде на голову лиходіїв.
24. Вогнистий гнів Господа не відвернеться, аж доки Він не звершить і не виконає намірів серця Свого. Наприкінці днів ви зрозумієте це.

Єремії 31

1. Того часу, говорить Господь, Я буду Богом усім племенам Ізраїлевим, а вони будуть Моїм народом.
2. Так говорить Господь: Народ, який уцілів од меча, знайшов милість у пустелі; іду заспокоїти Ізраїля.
3. Здалеку з'явився мені Господь і сказав: Любов'ю вічною Я полюбив тебе, і тому добра воля Моя до тебе.
4. Я знову упорядкую тебе, і ти будеш упорядкована, діво Ізраїлева, знову будеш оздоблюватися тімпанами твоїми і виходити у коло танцю веселунів;
5. Знову насадиш виноградників у горах Самарії; виноградарі, котрі насаджуватимуть їх, самі й збирати будуть.
6. Бо настане день, коли сторожа на горі Єфремовій проголосить: Підводьтєся, і зійдемо на Сіон до Господа, Бога нашого.

7. Бо так говорить Господь: радісно співайте про Якова і вигукуйте перед вождем народів; проголошуйте, прославляйте і кажіть: Урятуй, Господе, народ Твій, останок Ізраїля!
8. Ось, Я приведу їх з країни північної і зберу їх від рубежів землі; сліпий і кульгавий, вагітна і породілля разом із ними, – велика безліч повернеться сюди.
9. Вони вийшли зі слізьми, а Я поведу їх з утіхою; поведу їх поблизу потоків води шляхом торованим, на котрому не спіткнуться; бо Я – Батько Ізраїлеві і Єфрем – первісток Мій.
10. Слухайте слово Господнє, народи, і повідайте островам віддаленим, і скажіть: Хто розпорошив Ізраїля, Той неодмінно й збере його, і буде охороняти його, як пастух отару овець.
11. Бо викупить Господь Якова і визволить його від руки того, хто був сильніший від нього.
12. І прийдуть вони, і будуть святкувати на верховинах Сіону; і прилянуть до Господньої щедрости, до пшениці і вина та елею, до ягнят і волів; і душа їхня буде, мов напоєний водою сад, і вони не будуть уже знемагати.
13. Тоді юнка буде веселитися в колі танцю, і юнаки і старці разом; і оберну печаль їхню на радість, і потішу їх, і дам радість після скорботи їхньої.
14. І насичу душу священників повнотою, і народ Мій насититься щедрістю Моєю, говорить Господь.
15. Так говорить Господь: Голос чути в Рамі, лемент і гірке ридання; Рахиль плаче за дітьми своїми і не хоче втішатися дітьми своїми, бо немає вже їх.
16. Так говорить Господь: Утримай голос свій від ридання і очі твої від сліз, бо є нагорода за працю твою, говорить Господь, і повернуться вони з країни ворожої.
17. І є надія для твого майбутнього, говорить Господь, і повернуться сини твої у володіння твої.
18. Чую Єфрема, що плаче: Ти покарав мене, і я – покараний, мов теля непокірне; наверни мене, – і навернуся, бо Ти – Господь, Бог мій.
19. Коли я був навернений, я боявся, і коли був на добрий розум наставлений, бив себе по стегнах; я був осоромлений, я був збентежений, тому що ніс на собі безчестя юности моєї.
20. Чи не дорогий для Мене син Єфрем? Чи не улюблене дитя? Бо тільки-но озвуся про нього, завжди з любов'ю згадую про нього; і все в Мені обурюється за нього; змилююся над ним, говорить Господь.
21. Постав собі дороговкази, постав собі стовпи, наверни серце твоє на дорогу – на шлях, котрим ти простувала; повертайся, діво Ізраїлева, повертайся до цих міст твоїх.
22. Чи довго тобі поневірятися, донько зрадлива? Бо Господь витворить на землі щось нове: Жінка захистить чоловіка.
23. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Надалі, коли Я поверну полон їхній, будуть говорити на землі Юдиній і в містах його такі слова: Нехай же благословить тебе Господь, оселе правди, о, горо свята!

24. І оселяться на ній Юда і всі міста його вкупі, землероби і пастухи з чередами.
25. Бо Я понапуваю душу знеможену і насичу всіляку душу зажурену.
26. На цьому я пробудився і пригадав, і сон мій був приємний мені.
27. Ось, надходять дні, говорить Господь, коли Я засію дім Ізраїля і дім Юдин насінням людини й насінням худоби.
28. І як пильно Я спостерігав за ними, щоб викорінити і винищити, зруйнувати і вигублювати, а також шкодити; так Я буду спостерігати за ними, щоб відбудовувати і насаджувати, говорить Господь.
29. За тих днів уже не будуть говорити: Батьки їли кислий виноград, а в дітей оскома на зубах;
30. Але кожний буде вмирати за своє беззаконня; хто буде їсти кислий виноград, у того на зубах, авжеж, буде оскома.
31. Ось надходять дні, говорить Господь, коли Я складу з домом Ізраїля і з домом Юди Нового Заповіта, –
32. Не такого Заповіта, якого Я уклав з батьками їхніми того дня, коли взяв їх за руку, щоб вивести з єгипетської землі; той заповіт Мій вони порушили, хоч Я залишався у спілці з ними, говорить Господь.
33. Але ось Заповіт, котрого Я укладу з домом Ізраїлевим по тих днях, говорить Господь: Укладу закон Мій у нутрощі їхні і на серцях їхніх напишу його, і буду їм Богом, а вони будуть Моїм народом.
34. І вже не будуть навчати один одного, брат – брата і говорити: Пізнайте Господа, бо всі самі будуть знати Мене, від малого до великого, говорить Господь, тому що Я прошу беззаконня їхні і гріхів їхніх уже не згадаю.
35. Так говорить Господь, Котрий дав сонце, аби вдень світило, місяць і зорі, щоб світили вночі, Котрий збурює море аж так, що хвилі його ревуть; Господь Саваот – ймення Йому!
36. Якщо ці настанови перестануть діяти переді Мною, говорить Господь, то плем'я Ізраїлеве перестане бути народом переді Мною назавжди.
37. Так говорить Господь: Якщо небо може бути виміряне вгорі, і підвалини землі – досліджені внизу, то Я також відкину всеньке плем'я Ізраїлеве за все те, що вони вчинили, говорить Господь.
38. Ось, надходять дні, говорить Господь, коли місто упорядковане буде для слави Господньої від вежі Хананейла аж до брами Наріжної.
39. І землемірний шнур пройде далі до пагорба Гарев і обійде Гоа.
40. І вся долина трупів і попелу, і все поле до потоку Кедрон, до рогу Кінської брами на схід, буде святинею Господа; не зруйнується і не розвалиться повіки.

Єремії 32

1. Слово, котре було від Господа до Єремії десятого року Седекії, царя юдейського; цей рік був вісімнадцятим роком Навуходоносора.
2. Тоді військо Навуходоносора взяло в облогу Єрусалим, і Єремію пророка ув'язнили на подвір'ї сторожі, що біля дому царя юдейського.
3. Седекія, цар юдейський, замкнув його там, сказавши: Нащо ти пророкуєш і кажеш: так говорить Господь: Ось, Я віддаю місто це в руки царя Вавилонського, і він захопить його;
4. І Седекія, цар юдейський, не уникне рук халдеїв, але неодмінно буде переданий в руки царя вавилонського, і буде розмовляти з ним устами до уст, і очі його побачать його очі.
5. І він відпровадить Седекію до Вавилону, де він буде, аж доки не відвідаю його, говорить Господь. Якщо ви будете воювати з халдеями, то не матимете успіху.
6. І сказав Єремія: Ось таке було до мене слово Господнє:
7. Ось Ганамеїл, син Шаллума, твого дядька, йде до тебе сказати: Купи собі поле моє, котре в Анатоті, бо за тобою право викупу, щоб його придбати.
8. І Ганамеїл, син дядька мого, прийшов до мене, за словом Господнім, на подвір'я сторожі і сказав мені: Купи поле моє, котре в Анатоті, на землі Веніяминовій, бо право спадщини твоє і право викупу твоє; купи собі. Тоді я спізнав, що це було слово Господнє.
9. І купив я поле в Ганамеїла, сина дядька мого, котре в Анатоті, і відважив йому сім шеклів срібла і десять срібняків.
10. І записав до книжки і запечатав її, і запросив до того свідків і відважив срібло на вагах.
11. І взяв я купчого листа, запечатаного за законом та приписами, а також відкритого, –
12. І віддав цього купчого листа Барухові, синові Нерійї, Махсеїного сина, на очах сина дядька мого Ганамеїла та на очах свідків, які підписали цього купчого листа, на очах усіх юдеїв, що сиділи по подвір'ї сторожі.
13. І заповідав Барухові в їхній присутності:
14. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Візьми ці нотатки – цього купчого листа, котрий запечатаний, і оцей запис, котрий запечатаний, і цей запис відкритий, – і поклади їх до глиняної посудини, щоб вони залишалися там багато днів.
15. Бо так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Будинки і поля та виноградники знову будуть куплятися на цій землі.
16. Коли передав купчого листа Барухові, Нерейїновому синові, я помолився до Господа:
17. О, Господе Боже! Ти утворив небо і землю великою силою своєю і простертою рукою; для Тебе нічого немає неможливого;
18. Ти виявляєш милість тисячам і за беззаконня батьків віддаєш у нутро дітям їхнім після них: Боже Великий, Сильний, Котрому ймення – Господь Саваот!
19. Великий в пораді і Сильний в діяннях, Котрого очі відкриті на всі шляхи синів людських, щоб кожному віддати належне за торованками його і за плодами справ його,

20. Котрий звершував чудеса і ознаки на землі єгипетській, [і звершує] до цього дня і в Ізраїлі, і між усіма людьми, і вчинив Собі ймення, як і цього дня.
21. І вивів народ Твій, Ізраїля, із єгипетської землі ознаками і чудодіяннями, і рукою сильною, і рукою простягнутою, за великого жаху.
22. І дам їм землю оцю, котру присягався їм віддати, – землю, де тече молоко і мед.
23. Вони зайшли і заволоділи нею, але не підкорилися голосові Твоєму, і не чинили за Твоїм законом, не робили того, що Ти заповідав їм чинити, і за те навів Ти на них оце лихоліття.
24. Ось вали сягають міста, щоб здобути його; і місто від меча, і голоду, і моровиці потрапить до рук халдеїв, котрі воюють проти нього; що Ти казав, те й справджується, і ось, Ти бачиш це.
25. А Ти, Господе Боже, сказав мені: Купи собі поле за срібло і запроси свідків, а в цей час місце переходить до рук халдеїв.
26. І було слово Господнє до Єремії:
27. Ось, Я – Господь, Бог всіякої плоті; чи є щось неможливе для Мене?
28. А тому так говорить Господь: Ось Я віддаю це місто в руки халдеїв і в руки Навуходоносора, царя вавилонського, і він здобуде його,
29. І зайдуть халдеї, що оточили це місто, підпалять місто вогнем і спалять його і будинки, на покрівлях котрих підносилося кадіння Ваалові і виливалися поливні жертви чужим богам, щоб гнівити Мене.
30. Бо сини Ізраїлеві і сини Юдині тільки лихе чинили перед очима Моїми від юности своєї; сини Ізраїлеві тільки гнівили Мене справами рук своїх, говорить Господь.
31. І наче для гніву Мого і люті Моєї існувало це місто від самого дня розбудови його аж до сього дня, щоб Я відкинув його з-перед обличчя Мого.
32. За все лихе синів Ізраїля і синів Юди, яке вони для гніву Мого чинили, – вони, царі їхні, князі їхні, священики їхні і пророки їхні, і мужі Юди і мешканці Єрусалиму.
33. Вони повернулися до Мене спиною, а не обличчям; і коли Я навчав їх, від самого досвітку навчав, вони не хотіли прийняти настанов.
34. І в домі, над котрим назване ймення Моє, поставили мерзоти свої й опоганили його.
35. Улаштували капище Ваалові в долині Бен-Гіннома, щоб переводити через вогонь синів своїх і дочок своїх на честь Молохові, чого Я їм не наказував, і Мені на розум не спадало, щоб вони вчиняли подібну мерзоту, уводячи в гріх Юду.
36. А проте нині так говорить Господь, Бог Ізраїлів, про це місто, про яке ви говорите: Віно переходить до рук царя вавилонського мечем, і голодом, і моровицею;
37. Ось, Я зберу їх із усіх країн, до котрих вигнав їх у гніві Моєму і в люті Моїй, у великім обуренні, і поверну їх на місцину оцю і дам їм життя у безпеці.

38. Вони будуть Моїм народом, а Я буду їм Богом.

39. І дам їм одне серце і одну путь, щоб Мене боялися упродовж усіх днів [життя свого], на добро собі і на добро для дітей своїх після них.

40. І складу з ними вічного заповіта, за котрим Я не відвернуся од них, щоб добродіяти їм, і страх Мій покладу в серце їхнє, щоб вони не відступали од Мене.

41. І буду радіти за них, добродіючи їм, і посаджу їх на землі оцій непохитно – від усього серця Мого і від усієї душі Моєї.

42. Бо так говорить Господь: Як навів Я на цей народ усе оце лихоліття страшне, так наведу на них усе добро, як Я вирік на них.

43. І будуть купляти поля на цій землі, про яку ви кажете: Це – пустеля, без людей і без худоби; вона перейшла до рук халдеїв;

44. Будуть купляти поля за срібло і заносити це до купчих листів, і запечатувати і запрошувати свідків – у краю Веніяминовому і в околицях Єрусалиму, і в містах Юди і в містах горішніх, і в містах долішніх, і в містах південних; бо поверну полон їхній, говорить Господь.

Єремії 33

1. І було слово Господнє до Єремії вдруге, коли він був іще на подвір'ї сторожі:

2. Так говорить Господь, Котрий витворив [землю], Господь, Котрий упорядкував і утвердив усе, – Господь Йому ймення.

3. Озвіться до Мене – і Я відповім тобі, покажу тобі велике і недоступне, чого ти не знаєш.

4. Бо так говорить Господь, Бог Ізраїлів, про будинки цього міста і про дома царів юдейських, котрі руйнуються для завалів і для битви,

5. Тими, що прийшли воювати з халдеями, щоби наповнити дома трупами людей, котрих Я уражу в гніві Моєму і в люті Моїй, і за всі беззаконня котрих Я утаємничив обличчя Моє від цього міста.

6. Ось, Я прикладу йому пластиря і цілющі засоби івилікую їх, і відкрию їм повноту миру та істини.

7. І поверну полон Юди і полон Ізраїля, і упорядкую їх, як на початку.

8. І очищу їх від усього безчестя їхнього, котрим вони грішили переді Мною, і прошу всі беззаконня їхні, якими вони грішили переді Мною, і відпали од Мене.

9. І буде для Мене [Єрусалим] радісним йменням, похвалою і честю перед усіма народами землі, які почують про все добро, котре Я вчиню йому, і здивуються і затремтять від усіх добродіань і всього добродіинства, котре Я надам йому.

10. Так говорить Господь: На цій місцині, про яку ви кажете: Вона порожня, без людей і без худоби, – в містах юдейських і на вулицях Єрусалиму, котрі порожні, без людей і без худоби, –

11. Знову буде чути голос радості і голос веселощів, голос нареченого і голос нареченої, голос бесідників: прославляйте Господа Саваота, бо добрий Господь, бо навіки милість Його, і голос тих, що приносять пожертву вдячності в домі Господньому; бо Я поверну полонених цієї землі до попереднього стану, говорить Господь.
12. Так говорить Господь Саваот: На цій місцині, котра порожня – без людей і без худоби – і в усіх містах її знову будуть жити пастухів, які випасатимуть череди.
13. У містах горішніх і в містах долішніх, і в містах південних, і в краї Веніяминовому, і на околицях Єрусалиму, і в містах Юдиних знову будуть проходити череди під рукою того, хто їх перелічує, говорить Господь.
14. Ось, надходять дні, говорить Господь, коли Я звершу те добре слово, котре вирік про дім Ізраїлів і про дім Юдин.
15. За тих днів і в той час вирощу Давидового Паростка Праведного, – і буде звершувати суд і правду на землі.
16. За тих днів Юда буде врятований і Єрусалим буде жити в безпеці, і назвуть йменням Йому: Господь – спокута наша!
17. Бо так говорить Господь: Немає переводу Давидовим мужам, що сидітимуть на троні дому Ізраїлевого,
18. І в священників-левитів не буде переводу перед обличчям Моїм тому мужеві, що буде приносити усеспалення і спалювати приношення і звершуватиме пожертви.
19. І було слово Господнє до Єремії:
20. Так говорить Господь: Якщо можете порушити заповіта Мого про день Мій і заповіта Мого про ніч, щоб день і ніч не приходили у свій час,
21. То може порушитися і заповіт Мій зі служителем Моїм Давидом, аж так, що не буде в нього сина, що зацарює на троні його, а також з левитами-священниками, служителями Моїми.
22. Як військо небесне, якому немає ліку, і як пісок морський, котрому немає міри, так розмножу потомство Давида, служителя Мого, і левитів, які служать Мені.
23. І було слово Господнє до Єремії:
24. Чи не бачиш, що народ цей говорить: ті два роди, котрих вибрав Господь, Він відкинув, і через це вони зневажають народ Мій так, наче він уже не є народом в їхніх очах?
25. Так говорить Господь: Якщо заповіту Мого про день і ніч і приписів неба та землі Я не утвердив,
26. То й рід Якова і Давида, служника Мого, відкину, щоб не брати вже володарів з його роду для роду Авраамового, Ісаакового і Якового; бо поверну полон їхній і помилую їх.

Єремії 34

1. Слово, котре було до Єремії від Господа, коли Навуходоносор, цар вавилонський і все військо його, і всі царства землі, підвладні його руці, і всі народи воювали супроти Єрусалиму і супроти всіх міст його;
2. Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Іди і скажи Седекії, цареві юдейському, і скажи йому: Так говорить Господь: Ось, Я віддаю це місто в руки царя вавилонського, і він спопелить його вогнем;
3. І ти не уникнеш руки його, але неодмінно попадеш йому до рук, і очі твої побачать очі царя вавилонського, і уста його будуть говорити твоїм уста, і підеш до Вавилону.
4. А втім, слухай слово Господнє, Седекіє, царю юдейській! Так говорить Господь про тебе: Ти не помреш від меча;
5. Ти помреш у мирі, і, як для батьків твоїх – попередніх царів, котрі були перед тобою, – спалювали [начиння духмяне], так і для тебе сплять і оплакуватимуть тебе: "Овва, володарю", бо Я вирік це слово, говорить Господь.
6. Єремія пророк усі слова ці переказав Седекії, цареві юдейському, в Єрусалимі.
7. А тим часом, військо царя вавилонського воювало супроти Єрусалиму і супроти усіх міст юдейських, котрі ще залишалися, з Лакішем та Азекою, бо лише вони залишалися серед Юдиних міст, як міста фортечні.
8. Слово, котре було до Єремії від Господа потому, як цар Седекія ухвалив заповіта з усім народом, що був у Єрусалимі, щоб оголосити волю,
9. Аби кожний відпустив на волю раба свого і рабиню свою, єврея і єврейку, щоб ніхто з них не тримав у рабстві юдея, брата свого.
10. І підкорилися всі князі і увесь народ, котрі пристали до заповіту, щоб відпустити кожному раба свого і рабиню свою на волю, щоб не утримувати їх надалі в рабах, – підкорилися і відпустили;
11. Але потому, як поміркували, почали брати назад рабів і рабинь, котрих відпустили на волю, і примусили їх бути рабами і рабинями.
12. І було слово Господнє до Єремії від Господа:
13. Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Я склав заповіта з батьками вашими, коли вивів їх з єгипетської землі, з дому рабства, і сказав:
14. Наприкінці сьомого року відпускайте кожний брата свого, єврея, котрий продав себе тобі; нехай він працює на тебе шість літ, а потім відпусти його від себе на волю; але батьки ваші не послухали Мене і не прихилили вуха свого до цього.
15. Ви нині навернулися і вчинили справедливо перед очима Моїми, оголосили кожний волю ближньому своєму, і склали переді Мною заповіта в домі, над яким названо ймення Моє;
16. Але потім поміркували, і зганьбили ймення Моє, і повернули до себе кожний раба свого і кожний рабиню свою, котрих відпустили на волю, куди душі їхній угодно, і примушуєте їх бути у вас рабами і рабинями.

17. Тому так говорить Господь: Ви не послухали Мене, щоб кожний оголосив свободу братові своєму і ближньому своєму; за це ось, Я, говорить Господь, оголошую вам свободу попасти під меч, моровицю і голод, і віддам вас на глум у всі царства землі;
18. І віддам тих, що знехтували заповітом Моїм, і не дотрималися слів заповіту, котрий вони ухвалили перед лицем Моїм, коли розітнули теля надвоє і пройшли між розтятими половинками його, –
19. Князів юдейських і князів ерусалимських, євнухів і священників, і весь народ землі, який проходив між розтятими половинками теляти, –
20. Віддам їх в руки ворогів їхніх і в руки тих, що шукають душі їхні, – і трупи їхні будуть поживою птахам небесним і польовій звіроті.
21. І Седекію, царя юдейського, і князів його віддам в руки ворогів їхніх і в руки тих, що шукають душі їхньої, і в руки війська царя вавилонського, котре відступило од вас.
22. Ось, Я оголошу волю Свою, говорить Господь, і поверну їх до цього міста, і вони нападуть на нього і захоплять його, і спопелять його вогнем, і міста Юдеї вчиню пустелею безлюдною.

Єремії 35

1. Слово, яке було до Єремії від Господа за днів Єгоякіма, сина Йосії, царя юдейського:
2. Иди до оселі Рехавитів і поговори з ними, і приведи їх до Господнього дому, до однієї з кімнат, і дай їм пити вина.
3. Я взяв Язанію, Єремїїного сина, Хаваццініїного сина, і братів його, і всіх синів його та увесь дім Рехавитів.
4. І привів їх до Господнього дому, до кімнати синів Ханана, сина Їгдалїїного, Божого чоловіка, що біля кімнати князів, над кімнатою Маасеї, Шаллумового сина, вартового біля входу;
5. І поставив перед синами дому Рехавитів повні чаші з вином і склянки, і сказав їм: Пийте вино,
6. Але вони сказали: Ми вина не п'ємо, тому що Йонадав, син Рехавів, наш батько, наказав нам, говорячи: Не пийте вина ні ви, ні діти ваші повіки.
7. І домів не споруджуйте, і насіння не сійте, і виноградників не насаджуйте, і не майте їх, але живіть у шатрах упродовж усіх днів [життя] вашого, щоб вам тривалий час прожити на землі, де ви мандрівниками.
8. І ми підкорилися голосові Йонадава, сина Рехавового, батька нашого, у всьому, що він заповідав нам, щоб не пити вина упродовж днів наших, – ми і дружини наші, і сини наші, і доньки наші,
9. І щоб не споруджувати осель для прожиття нашого; і в нас немає ні виноградників, ні ланів, ні посіву;
10. А живемо в шатрах і в усьому підкоряємося і чинимо все, що заповідав нам Йонадав, батько наш.

11. Коли ж Навуходоносор, цар вавилонський, прийшов на цю землю, ми сказали: Ходімо, до Єрусалиму від халдейського війська і від вояків Араму, – і ось, ми замешкали в Єрусалимі:

12. І було слово Господнє до Єремії:

13. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Іди і скажи мужам Юди і городянам Єрусалиму: Невже ви не візьмете з цього наставлення для себе, щоб дослухатися слів Моїх? – говорить Господь.

14. Слова Йонадава, сина Рехавового, котрий заповідав синам своїм не пити вина – виконуються, – і вони не п'ють вина до сього дня, тому що підкоряються заповідям батька свого; а Я безнастанно говорив вам, казав ще з досвітку щоранку, – і ви не послухали Мене.

15. Я послав до вас усіх служителів Моїх, пророків, послав з раннього ранку і говорив: Одверніться кожний від лихого шляху свого і виправте поведінку вашу і не ходіть слідом за іншими богами, щоб служити їм, – і будете жити на цій землі, котру Я дав вам і батькам вашим; але ви не прихилили вуха свого і не послухали Мене.

16. Та оскільки сини Йонадавові, сина Рехавового, виконують заповідь батька свого, котру він заповідав їм, а народ цей не слухає Мене,

17. Тому так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, Я наведу на Юдею і на всіх мешканців Єрусалиму усе те зло, котре Я вирік на них, тому що Я говорив їм, а вони не підкорилися, кликав їх, а вони не відповідали.

18. А домові Рехавитів сказав Єремія: Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: За те, що ви підкорилися заповідям Йонадава, батька вашого, і дотримуетесь всіх заповідей його і в усьому чините, як він заповідав вам,

19. За це, – так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів, не відбереться у Йонадава, сина Рехавового, муж, що стоятиме перед лицем Моїм у всі дні.

Єремії 36

1. І сталося четвертого року Єгоякіма, Йосіїного сина, царя юдейського, було таке слово до Єремії від Господа:

2. Візьми собі книжковий сувій і напиши на ньому всі слова, котрі Я говорив тобі про Ізраїля і про Юдею, і про всі народи від того дня, як Я почав говорити тобі, від днів Йосії – аж донині.

3. Можливо, дім Юдин почує про всі лихоліття, які Я наміряюся вчинити їм, щоб вони відвернулися кожний від злої путі своєї, щоб Я простив неправду їхню і гріха їхнього.

4. І прикликав Єремія Баруха, сина Нерійїного, і написав Барух до книжкового сувою з уст Єремії усі слова Господні, котрі Він говорив йому.

5. І наказав Єремія Барухові, і сказав: Я замкнений, і не можу зайти до Господнього дому;

6. Отож, йди ти і прочитай написані тобою в сувої з моїх уст слова Господні у голос перед народом у домі Господньому в день посту, а також у голос перед усіма юдеями, які прийшли з міст своїх, прочитай їх.

7. Можливо, вони піднесуть сумирне благання перед лицем Господа, і відвернуться кожний від злої путі своєї; бо великий гнів і обурення, котре оголосив Господь на цей народ.
8. Барух, син Нерійїн, вчинив усе, що наказав йому пророк Єремія, щоб слова Господні, написані в сувої, прочитати в домі Господньому.
9. П'ятого року Єгоякіма, сина Йосіїного, царя юдейського, дев'ятого місяця, оголосили піст перед лицем Господа всьому народові в Єрусалимі і всьому народові, що прийшов до Єрусалиму з міст юдейських.
10. І прочитав Барух написані в сувої слова Єремії в домі Господньому, в кімнаті Гемарії, писаря, сина Шафанового, на горішньому подвір'ї, біля входу до нової брами дому Господнього, вголос перед усім народом.
11. Михей, син Гемарії, Шафанового сина чув усі слова Господні, [написані] в сувої,
12. І зійшов до царевого дому, до кімнати царського писаря, і ось, там сиділи всі старшини: писар Елішама і Делая, син Шемаїн, і Елнатан, син Ахборів, і Гемарія, син Шафанів, і Седекія, син Хананії, і всі старшини.
13. І переказав їм Михей усі слова, котрі він чув, коли Барух читав сувоя уголос перед народом.
14. Тоді всі старшини послали до Баруха Єгудія, сина Нетанії, сина Шелемії, сина Кушіїного, сказати йому: Сувій, котрого ти читав уголос перед народом, візьми в руку твою і прийди. І взяв Барух, син Нерійїн, сувій в руку свою і прийшов до них.
15. Вони сказали йому: Сядь, і прочитай нам уголос. І прочитав Барух їм уголос.
16. Коли вони вислухали всі слова, то з жахом подивилися один на одного і сказали Барухові: Ми неодмінно перекажемо всі ці слова цареві.
17. І запитали Баруха: Скажи нам, як ти писав усі слова оці з його уст?
18. І сказав їм Барух: Він відповідав мені устами своїми всі ці слова, а я чорнилом писав їх на цьому сувої.
19. Тоді сказали старшини Барухові: Піди, сховайся ти і Єремія, щоб ніхто не знав, де ви.
20. І пішли вони до царя у палац, а сувоя залишили в кімнаті Єлішами, царського писця, і переказали уголос перед царем усі слова ці.
21. Цар послав Єгудія принести сувоя, і він забрав його з кімнати Єлішами, царського писця; і читав його Єгудія уголос перед царем і вголос перед усіма князями, що стояли біля царя.
22. Того часу, дев'ятого місяця, цар сидів у зимовому домі, і перед ним стояв горщик із жаром.
23. Коли Єгудія прочитав три чи чотири стовпчики, [цар] відрізав їх писарським ножиком і кидав на жар у горщику, аж доки не знищив увесь сувій на вогні, котрий палахкотів у горщику.

24. І не злякалися і не розідрали шатів своїх ні цар, ні всі служники його, котрі чули всі ці слова.

25. Хоч Елнатан, і Делая, і Гемарія просили царя не палити того сувоя, але він не послухав їх.

26. І наказав цар Єрахмеїлові, синові царя, і Сераї, синові Азраїловому, і Шелемії, синові Авдіїловому, взяти писаря Баруха й пророка Єремію, та Господь сховав їх.

27. І було слово Господнє до Єремії, потому, як цар спалив сувоя і слова, котрі Барух написав із уст Єремії, і сказано йому:

28. Візьми собі знову іншого сувоя, – і напиши в ньому всі попередні слова, які були в першому сувоя, котрого спалив Єгояким, цар юдейський.

29. А цареві юдейському Єгоякимові скажи: Так говорить Господь: Ти спалив цей сувій, і сказав: Нащо ти написав у ньому: Неодмінно прийде цар вавилонський і спустошить землю цю, і винищить на ній людей і худобу?

30. За це, так говорить Господь про Єгоякіма, царя юдейського: Не буде від нього сидячого на Давидовому троні, і труп його буде пожбурений на полудневу спеку і на холод нічний.

31. І відвідаю його рід і його служників за неправду їхню, і наведу на них, і на мешканців Єрусалиму, і на мужів Юди все зло, котре Я вирік на них, а вони не слухали.

32. І взяв Єремія другого сувоя і віддав Барухові писцеві, синові Нирійїному, і він написав у ньому з уст Єремії всі слова того сувоя, котрого спалив Єгояким, цар юдейський, на вогні; і до них було долучено багато подібних слів.

Єремії 37

1. Замість Єхонії, сина Єгоякимового, зацарював Седекія, син Йосії, якого настановив царем юдейської землі Навуходоносор, цар вавилонський, в Юдиному краї,

2. Ні він, ні служники його, ні народ країни не підкорялися словам Господа, котрі Він говорив через Єремію пророка.

3. Цар Седекія послав Єгухала, сина Шелеміїного, і священника Цефанію, сина Маасеїного, до пророка Єремії сказати: Помоліся за нас Господові, Богові нашому.

4. Єремія тоді ще вільно входив і виходив серед народу, тому що не вкинули його на той час до в'язниці.

5. А тим часом військо фараонове виступило з Єгипту, і халдеї, що облягали Єрусалим, почувши звістку про те, відступили од Єрусалиму.

6. І було слово Господнє до Єремії пророка:

7. Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Отак скажіть цареві юдейському, який послав вас до Мене запитати в Мене: Ось військо фараонове, котре йшло вам на допомогу, повернеться до краю свого, до Єгипту;

8. А халдеї знову повернуться і будуть воювати супроти цього міста, і захоплять його, і спалять його вогнем.
9. Так говорить Господь: Не обманюйте себе, кажучи: Неодмінно відійдуть од нас халдеї; бо вони не відійдуть.
10. Якби ви навіть розгромили все військо халдеїв, що воюють супроти вас, і залишилися б у них лише поранені, то підвелися б також поранені, кожний з шатра свого, і спалили б місто це вогнем.
11. У той час, як військо халдейське відступило од Єрусалиму з причини військ фараонових,
12. Єремія вийшов з Єрусалиму, аби піти до Веніяминового краю, переховатись там від народу.
13. Та коли він був у брамі Веніяминовій, старший сторожі, який там був, на ім'я Їрійя, син Шелемеї, сина Хананїїного, схопив Єремію пророка і сказав: Ти хочеш перекинутися до халдеїв?
14. Єремія сказав: Це – неправда! Я не хочу перекинутися до халдеїв. Але він не послухав його, і забрав Їрійя Єремію і привів його до князів.
15. Князі розгнівалися на Єремію і били його, і замкнули його до тюрми, в домі писаря Єгонатана, тому що вчинили його в'язницею.
16. Коли Єремія зайшов до підвалу в'язниці, то пробув там багато днів, –
17. Цар Седекія послав за ним, і привели його; і запитав його цар в домі своєму таємно, і сказав: Чи немає слова від Господа? Єремія сказав: Є, і сказав: Тебе передадуть у руки царя вавилонського.
18. І сказав Єремія цареві Седекії: Чим же я згрішив перед тобою і перед служниками твоїми, і перед народом оцим, що ви кинули мене до в'язниці?
19. І де ваші пророки, котрі пророкували вам, кажучи: Цар вавилонський не піде супроти нас і супроти землі цієї?
20. І нині послухай, володарю мій царю, нехай упаде благання моє перед обличчям твоїм; не повертай мене до оселі писаря Єгонатана, щоб мені там не померти.
21. І наказав цар Седекія, щоб замкнули Єремію на подвір'ї вартівні і давали йому по кусневі хліба щодень, з вулиці пекарів, аж доки не вичерпався увесь хліб у місті. Отак залишився Єремія на подвір'ї вартівні.

Єремії 38

1. І почули Шафатія, син Маттанів, і Гедалія, син Пашхурів, і Юхал, син Шелемеї, і Пашхур, син Малкїїн, ті слова, що Єремія виголосив до всього народу, кажучи:
2. Так говорить Господь: Хто залишиться в цьому місці, помре від меча, голоду і моровиці; а хто вийде до халдеїв, буде живий, і душа його буде йому замість здобичі, і він залишиться жити.

3. Так говорить Господь: Неодмінно передасться це місто в руки війська царя вавилонського, і він захопить його.
4. Тоді князі сказали цареві: Нехай буде цей чоловік зрокований на смерть, тому що він знесилює руки воїнів, котрі залишаються в цьому місті, і руки всього народу, відповідаючи такі слова; бо цей чоловік не добра зичить народові, а лихоліття.
5. І сказав цар Седекія: Ось, він у ваших руках, тому що цар не може діяти усупереч вам.
6. Тоді взяли Єремію і кинули до ями Малкійї, царевого сина, котра була на подвір'ї варті, і опустили Єремію на мотузках; у ямі тій не було води, а лише багно, і загруз Єремія в багні.
7. І почув Евед-Мелех, ефіоп, один з євнухів, який був у царському домі, що Єремію кинули до ями; а цар сидів тоді біля брами Веняминової.
8. І вийшов Евед-Мелех з дому царського і сказав цареві:
9. Володарю мій! Не добре вчинили ці люди, отак учинивши з Єремією пророком, котрого кинули до ями, він помре там від голоду, тому що немає більше хліба в місті.
10. Цар наказав Евед-Мелехові ефіопові, сказавши: візьми з собою звідси тридцять вояків і витягни Єремію пророка з ями, доки він не помер.
11. І взяв Евед-Мелех тих людей із собою і зайшов до царського дому, під комору, і взяв звідти старих непридатних ганчірок і старих не придатних шматків і опустив їх на мотузку в яму до Єремії.
12. І сказав Евед-Мелех ефіоп Єремії: Підклади оці старі кинуті ганчірки і шматини під пахви рук твоїх, під мотузки. І вчинив так Єремія.
13. І потягли Єремію на мотузках і витягнули його з ями; і залишався Єремія на подвір'ї варті.
14. Тоді цар Седекія послав і прикликав Єремію пророка до себе, через третій вхід до храму Господнього, і сказав цар Єремії: Я запитаю у тебе дещо; не приховай від мене анічогісінько.
15. І сказав Єремія Седекії: Якщо я відкрию тобі, чи не зрокуєш мене на смерть? І якщо дам тобі пораду, ти не послухаєш мене.
16. І присягався цар Седекія Єремії таємно, кажучи: Живий Господь, Котрий витворив нам душу оцю, не зрокую тебе на смерть і не віддам в руки цих людей, котрі шукають душі твоєї.
17. Тоді Єремія сказав Седекії: Так говорить Господь Бог Саваот, Бог Ізраїлів: Якщо ти вийдеш до князів царя вавилонського, то жива буде душа твоя, і це місто не буде спалене вогнем, і ти будеш живий і дім твій;
18. А якщо не вийдеш до князів царя вавилонського, то це місто перейде в руки халдеїв, і вони спопелять його вогнем; і ти не уникнеш їхніх рук.
19. І сказав цар Седекія Єремії: Я боюся юдеїв, котрі перейшли до халдеїв, щоб [халдеї] не віддали мене в руки їхні, і щоб ті не поглумилися з мене.

20. І сказав Єремія: Не віддадуть; покорися голосові Господа, в тому, що я говорю тобі, і добре тобі буде, і живою буде душа твоя.

21. А якщо ти не захочеш вийти, то ось слово, яке відкрив мені Господь:

22. Ось, усі дружини, котрі залишилися в домі царя юдейського, відведені будуть до князів царя вавилонського, і скажуть вони: Тебе обдурили і взяли гору друзі твої; ноги твої загрузли в багно, і вони пішли від тебе.

23. І всіх дружин твоїх і дітей твоїх відведуть до халдеїв, і ти не уникнеш їхніх рук; але будеш узятий рукою царя вавилонського, і вчиниш те, що місто оце буде спопелене вогнем.

24. І сказав Седекія Єремії: Ніхто не мусить знати ці слова, і тоді не помреш.

25. І якщо почують князі, що я розмовляв з тобою, і придуть до тебе, і скажуть тобі: Скажи нам, що говорив ти цареві, не утаємничуй від нас, і ми не зрокуємо тебе на смерть, – а також, що говорив тобі цар,

26. То скажи їм: Я поклав перед лицем царя благання своє, щоб не повертати мене до Єгонатанового дому, щоб мені не померти там.

27. І прийшли всі князі до Єремії, і запитували його, і він сказав їм згідно з тими словами, котрі цар велів [сказати], і вони мовчки покинули його, тому що не спізнали сказаного цареві.

28. І залишився Єремія на подвір'ї варту до того дня, котрого захопили Єрусалим. І Єрусалим був захоплений.

Єремії 39

1. Дев'ятого року Седекії, царя юдейського, дев'ятого місяця, прийшов Навуходоносор, цар вавилонський, з усім військом своїм до Єрусалиму і взяв його в облогу.

2. А одинадцятого року Седекії, четвертого місяця, дев'ятого дня місто було звойоване.

3. І ввійшли [до нього] всі князі царя вавилонського і розташувалися в середній брамі: Нергал-Сар'ецер, Самгар, Нево, Сарсехім, старший євнух, Нергал-Сар'ецер, чільник магів і решта князів царя вавилонського.

4. Коли Седекія, цар юдейський, і всі військові люди їх побачили, то почали утікати, і вночі вийшли з міста через царський сад у браму поміж двома мурами, і квапливо пішли шляхом через рівнину.

5. Але військо халдейське погналося за ними, і наздогнали Седекію на рівнинах ерихонських, і захопили його, і привели до Навуходоносора, царя вавилонського, до Рівли, до краю Хамат, де він звершив суд над ним.

6. І заколов цар вавилонський синів Седекіїних у Рівлі перед його очима, і всіх вельмож юдейських заколов цар вавилонський.

7. А Седекії виколов очі і закував його в кайдани, щоб спровадити його до Вавилону.

8. Дім царя і доми народу спалили халдеї вогнем, і мури Єрусалиму зруйнували.

9. А решту народу, що залишалася в місті, і перебіжчиків, котрі перебігли до нього, та інших людей, що залишилися, вигнав Невузар'адан, старший царської охорони, переселив до Вавилону.

10. А вбогих із народу, котрі нічого не мали, Невузар'адан, старший царської охорони, залишив на юдейській землі і дав їм тоді ж таки виноградники і поля.

11. А про Єремію Навуходносор, цар вавилонський, дав такого наказу Невузар'аданові, старшині царської охорони:

12. Візьми його і зважай на нього, і не завдавай йому чогось недоброго, але вчиняй з ним так, як він скаже тобі.

13. І послав Невузар'адан, старший царської охорони, і Невушазбан, старший євнухів, і Нергал-Сар'ецер, старший магів, і всі князі царя вавилонського,

14. Послали і взяли Єремію з двору сторожі, і віддали під нагляд Гедалії, сина Ахікама, сина Шафанового, щоб відпровадити додому. І він залишився жити серед народу.

15. До Єремії, коли його ще утримували на подвір'ї в'язниці, було слово Господнє:

16. Піди, скажи ефіопові Евед-Мелехові: так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, Я виконаю слова Мої про це місто для зла, а не на добро йому, і вони справдяться того дня перед очима твоїми;

17. Але тебе Я захищу того дня, говорить Господь, і не потрапиш до рук людей, котрих ти боїшся.

18. Я захищу тебе, і ти не впадеш від меча, і душа твоя залишиться в тебе замість здобичі, тому що ти на Мене поклав надію, сказав Господь.

Єремії 40

1. Слово, яке було до Єремії від Господа, по тому, як Невузар'адан, старший царської охорони, відпустив його з Рами, де він забрав його, закутого в ланцюги серед інших бранців-єрусалимлян та юдеїв, що переселялися до Вавилону.

2. Старший царської охорони узяв Єремію і сказав йому: Господь Бог твій вирік це лихоліття на цю місцину.

3. І навів його Господь і вчинив те, що сказав, тому що ви згрішили перед Господом, і не дослухалися голосу Його, за те й спіткало вас оце все.

4. Отож, я звільняю тебе сьогодні від ланцюгів, котрі на руках твоїх: якщо тобі бажано йти зі мною до Вавилону, – то йди, і я буду піклуватися про тебе; а якщо не бажано тобі йти зі мною до Вавилону, – залишайся. Ось, уся земля перед тобою, куди тобі угодно, і куди подобається йти, туди й простуй.

5. Коли він ще не відійшов, сказав [Невузар] '[адан] : Піди до Гедалії, сина Ахікама, сина Шафанового, котрого цар вавилонський настановив намісником над містами юдейськими, і залишайся з ним серед народу, або йди, куди тобі до душі простувати. І дав йому старший царської охорони харчів, подарунка і відпустив його.

6. І прийшов Єремія до Гедалії, сина Ахікамового, до Міцпи, і жив з ним серед народу, що залишався в країні.
7. Коли всі старшини війська, що були в полі, вони і люди їхні, почули, що цар вавилонський настановив Гедалію, сина Ахікамового, намісником понад країною, і доручив йому чоловіків і жінок, і дітей, і тих із убогих країни, котрих не переселили до Вавилону,
8. Тоді прийшли до Гедалії в Міцпу: той же Ізмаїл, син Нетаніїн, і Йоханан та Йонатан, сини Кареахові, і Серая, син Танхуметів, і сини нетофеянина Ефая, і Єзанія, син маахеянина, вони та їхні люди.
9. І Гедалія, син Ахікама, сина Шафанового, запрягнувся їм і людям їхнім, кажучи: Не бійтеся служити халдеям, лишайтесь на землі і служіть цареві вавилонському, і буде вам добре.
10. А я залишуся в Міцпі, щоб захищати вас від халдеїв, і котрі будуть приходити до нас; а ви збирайте вино, і плоди літа та оливу і заливайте в посудини ваші, і живіть по містах ваших, котрі ви зайняли.
11. Також усі юдеї, котрі в Моаві й серед Аммонових синів, в Едомі, і які в усіх краях, чули, що цар вавилонський залишив частину юдеїв, і настановив над ними Гедалію, сина Ахікама, сина Шафанового;
12. І повернулися всі ці юдеї з усіх місць, куди були вигнані, і прийшли на землю юдейську до Гедалії в Міцпу, і зібрали вина і плодів літа дуже багато.
13. А тим часом, Йоханан, син Кареахів, та всі військові старшини, що були в полі, прийшли до Гедалії в Міцпу,
14. І сказали йому: Чи відаєш ти, що Бааліс, цар Аммонових синів, послав Ізмаїла, сина Нетаніїного, щоб убити тебе? Але Гедалія, син Ахікама, не повірив їм.
15. Тоді Йоханан, син Кареатів, сказав Гедалії таємно у Міцпі: Дозволь мені, я піду і заб'ю Ізмаїла, сина Натаніїного, і ніхто не знатиме; нащо допускати, щоб він убив тебе, і щоб усі юдеї, що зібралися до тебе, розпорошилися, і щоб загинув останок Юди?
16. Але Гедалія, син Ахікамів, сказав Йохананові, синові Кареаховому: Не роби цього, бо ти неправду кажеш про Ізмаїла.

Єремії 41

1. І сталося сьомого місяця, Ізмаїл, син Нетаніїн, сина Елішамового з роду царського, і вельможі царя і десять мужів з ним прийшли до Гедалії, сина Ахікама, до Міцпи, і там вони їли разом хліб у Міцпі.
2. І підвівся Ізмаїл, син Нетаніїн, і десять мужів, котрі були з ним, і вдарили Гедалію, сина Ахікама, сина Шафанового, мечем і умертвили того, котрого цар вавилонський настановив намісником країни.
3. Також убив Ізмаїл і всіх юдеїв, котрі були з ним, з Гедалією, у Міцпі, і військових халдеїв, які там були.
4. Другого дня по вбивстві Гедалії, коли ніхто не знав про це,

5. Прийшли з Сихему, з Шіло і з Самарії вісімдесят чоловік з поголеними бородами і в розідраній одежі, з нарізаними знаками на тілі, з подарунками і ладаном в руках для принесення їх до Господнього дому.
6. Ізмаїл, син Нетаніїн, вийшов з Міцпи їм назустріч, йшов і плакав, і коли стрівся з ними, сказав їм: Ідіть до Гедалії, сина Ахікама.
7. І тільки-но вони зайшли до середини міста, Ізмаїл, син Нетаніїн, убив їх і [кинув] до рову, він, і ті люди, що були з ним.
8. Але знайшлося серед них десятеро чоловіків, котрі сказали Ізмаїлові: Не вбивай нас, бо в нас є у полі утаємничені добра: пшениця з ячменем, і олива з медом. І він утримався, і не умертвив їх з іншими братами їхніми.
9. А рів, куди покидав Ізмаїл трупи людей, котрих він убив через Гедалію, був той самий, котрого викопав цар Аса, боячись Беаші, царя ізраїльського, – його виповнив Ізмаїл, син Нетаніїн, убитими.
10. І захопив Ізмаїл увесь останок народу, що був у Міцпі, дочок царевих і увесь народ, що залишився в Міцпі, котрого Невузар'адан, старший царської охорони, доручив Гедалії, синові Ахікама, і захопив їх Ізмаїл, син Нетаніїн, і поспішив до синів Аммонових.
11. Та коли Йоханан, син Кареахів, та всі військові старшини, що були з ним, почули про злочини, котрі заподіяв Ізмаїл, син Нетаніїн,
12. Узяли всіх людей і пішли на бій з Ізмаїлом, сином Нетаніїним, і наздогнали його біля великої води, що в Гів'оні.
13. І коли увесь народ, що був у Ізмаїла, побачив Йоханана, сина Кареахового, і всіх військових старшин, що були з ним, – зрадів;
14. І відвернувся увесь народ, котрого Ізмаїл вивів у полон з Міцпи, і обернувся і пішов до Йоханана, сина Кареахового;
15. А Ізмаїл, син Нетаніїн, утік від Йоханана з вісьмома чоловіками і подався до синів Аммонових.
16. Тоді Йоханан, син Кареахів, і всі військові старшини, що були з ним, забрали з Міцпи увесь останок народу, котрого він звільнив від Ізмаїла, сина Нетаніїного, по тому, як той забив Гедалію, сина Ахікамового, чоловіків, військових людей, і дружин, і дітей, і євнухів, котрих він вивів з Гів'ону.
17. І пішли вони і зупинилися в поселенні Герут-Кімгамі, що поблизу Віфлеєму, аби податися до Єгипту
18. Від халдеїв, бо вони боялися їх, тому що Ізмаїл, син Нетаніїн, убив Гедалію, сина Ахікамового, котрого цар вавилонський настановив намісником понад країною.

Єремії 42

1. І підійшли всі військові старшини та Йоаханан, син Кареахів, та Єзанія, син Гошаїн і увесь народ, від малого до великого,

2. І сказали Єремії пророкові: Нехай упаде перед лицем твоїм благання наше, помолися за нас Господові, Богові твоєму, про увесь цей останок, тому що з численного залишилося нас мало, як очі твої бачать нас.
3. Щоб Господь Бог твій показав нам той шлях, котрим маємо йти, і те, як діяти.
4. І сказав їм Єремія пророк: Чую, помолюся Господові, Богові вашому, за словами вашими, і все, що відповідь Господь, оголошу вам, не приховую од вас жодного слова.
5. Вони сказали Єремії: Нехай буде Господь між нами свідком вірним та праведним у тому, що ми ревно виконаємо все те, з чим пошле тебе до нас Господь, Бог твій.
6. Чи добре, а чи недобре воно буде, але голосові Господа, Бога нашого, до котрого посилаємо тебе, підкоримося, щоб нам було добре, коли будемо покірні перед голосом Господа, Бога нашого.
7. Як минуло десять днів, було слово Господнє до Єремії.
8. Він покликав до себе Йоханана, сина Кареахового, і всіх військових старшин, що були з ним, та увесь народ, від малого до великого,
9. І сказав їм: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів, до Котрого ви посилали мене, аби покласти перед Ним благання ваше:
10. Якщо залишитеся на цій землі, то Я упорядкую вас і не спустошу, насаджу вас і не викоріню; бо Я шкодую за те лихоліття, котре учинив вам.
11. Не бійтеся царя вавилонського, котрого ви боїтеся; не бійтеся його, говорить Господь, бо Я з вами, щоб рятувати вас і визволяти вас від руки його.
12. І виявлю вам милість, і він умилюється до вас і поверне вас на вашу землю.
13. А якщо ви скажете: Не хочемо жити на цій землі, і не підкоритися голосові Господа, Бога вашого, кажучи:
14. Ні, ми підемо до Єгипетського краю, де війни не побачимо і голосу сурми не почувемо, і голодувати не будемо, і там будемо жити;
15. То вислухайте нині слово Господнє, ви, останок Юди: Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Якщо ви уперто відвернете обличчя ваші, щоб рушати до Єгипту, і таки підете, щоб там замешкати;
16. То меч, котрого ви боїтеся, наздожене вас там, в краю єгипетському, і голод, котрого ви страхаєтеся, буде завжди йти слідом за вами там, у Єгипті, і там-таки помрете.
17. І всі, котрі обернуть обличчя своє, щоби йти до Єгипту і там жити, помруть від меча, голоду і моривиці, і жодний з них не залишиться і не уникне там лихоліття, котре Я наведу на них.
18. Бо так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Як вилився гнів Мій і лють Моя на мешканців Єрусалиму, так виллється лють Моя на вас, коли увійдете до Єгипту, і ви будете прокляттям і жахом, і наругою, і глумом, і не побачите вже місцини цієї.

19. До вас, останку Юди, вирік Господь: Не йдіть до Єгипту; твердо знайте, що Я нині застеріг вас.

20. Бо ви згрішили супроти самих себе: Ви послали мене до Господа Бога нашого, сказавши: Помолися за нас Господові Богові нашому, і все, що скаже Господь Бог наш, оголоси нам, – і ми вчинимо.

21. Я оголосив вам нині, але ви не підкорилися голосові Господа Бога нашого, і не прийняли всього того, з чим Він послав мене до вас.

22. Тож знайте, що ви помрете від меча, голоду і моровиці на тому місці, куди хочете йти, щоб жити там.

Єремії 43

1. Коли Єремія передав усьому народові всі слова Господа Бога, з котрими Господь Бог послав його до них;

2. Тоді сказав Азарія, син Гошаїн і Йоханан, син Кареахів, і всі зарозумілі люди сказали Єремії: Неправду ти говориш, не послав тебе Господь, Бог наш сказати: Не йдіть до Єгипту, щоб там жити.

3. А Барух, син Нерійїн, намовляє тебе супроти нас, аби передати в руки халдеїв, щоб вони умертвили нас, або відправили нас полоненими до Вавилону.

4. І не послухав Йоханан, син Кареахів, і всі військові старшини та увесь народ Господнього голосу, щоб залишитися на землі юдейській.

5. І взяв Йоханан, син Кареахів, і всі військові старшини увесь останок юдеїв, котрі повернулися від усіх народів, куди їх прогнали, щоб жити на землі юдейській,

6. Чоловіків і дружин, і дітей, і дочок царевих, і всіх тих, котрих Невузар'адан, старший царської охорони, залишив з Гедалією, сином Ахікама, сина Шафанового, і Єремію пророка, і Баруха, сина Нерійїного;

7. І пішли до єгипетського краю, бо не підкорилися голосові Господньому і дійшли до Тахпанхесу.

8. І було слово Господнє до Єремії в Тахпанхесі:

9. Візьми в руки свої великі камені і приховай їх у вимішаній глині біля входу до фараонового дому в Тахпанхесі, перед очима юдеїв,

10. І скажи їм так: Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, Я пошлю і візьму Навуходносора, царя вавилонського, служника Мого, і поставлю престол його на цьому камінні, що сховане Мною, і розтягне він над ним пречудове шатро своє;

11. І прийде і уразить землю єгипетську: хто [приречений] на смерть, того [уразить] смерть; і хто в полон, – піде в полон; і хто під меч, – піде під меч.

12. І учиню вогонь у капищах богів єгипетських; і він спопелить їх, а їх візьме в полон, і одягнеться в землю єгипетську, як пастух одягає на себе одягу свою, і вийде звідти у спокої.

13. І порозбиває статуї в Бет-Шемеша(Дім Сонця), що в краї єгипетському, і капища богів єгипетських спопелить вогнем.

Єремії 44

1. Слово, котре було до Єремії про всіх юдеїв, що осіли в єгипетському краї, – у Мігдолі, і в Тахпанхесі, і в Нофі, і в краю Патрос:

2. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ви бачите усі лихоліття, котрі Я навів на Єрусалим і на всі міста юдейські; ось, тепер вони порожні, і ніхто в них не живе,

3. За нечестя їхне, котре вони чинили, гнівлячи Мене, ходячи кадити і служити іншим богам, яких не знали ні вони, ні ви, ні батьки ваші.

4. Я посилав до вас усіх служителів Моїх, пророків, посилав з раннього ранку, щоб сказати: Не вдавайтеся до цих мерзенних справ, котрі Я ненавиджу.

5. Але вони не слухали, і не прихилили вухо своє, щоб відвернутися од свого нечестя, не кадити іншим богам.

6. І вилилася лють Моя і гнів Мій, і спалахнув у містах Юдеї і на вулицях Єрусалиму; і вони стали руїнами і пустелею, як бачите цього дня.

7. І нині так говорить Господь Бог Саваот, Бог Ізраїлів: Нашо ви завдаєте цього великого зла душам вашим, винищуючи у себе чоловіків і дружин, дорослих дітей і немовлят серед Юдеї, щоб не залишити в себе останку,

8. Гнівлячи Мене витворами рук своїх, кадінням іншим богам у краю Єгипетському, куди ви прийшли жити, аби погубити себе, і стати прокляттям і глумом у всіх народів землі?

9. Хіба ви забули нечестя батьків ваших і безчестя царів юдейських, ваше власне безчестя і нечестя дружин ваших, яке вони чинили на землі юдейській і на вулицях Єрусалиму?

10. Не упокорилися вони й до сього дня, і не бояться, і не вчиняють за Моїм законом і за приписами Моїми, котрі Я дав вам і батькам вашим.

11. Тому так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, Я наверну до вас обличчя Моє на загибель та винищення всієї Юдеї,

12. І візьму юдеїв, що залишилися і повернули обличчя своє, щоб рушити до єгипетського краю і жити там, і всі вони будуть винищені, загинуть на землі єгипетській; мечем і голодом будуть понищені; від малого до великого помруть від меча та голоду, і стануть прокляттям і жахом, наругою і глумом.

13. Навідаю тих, що замешкали в краї єгипетському, як Я навідав Єрусалим, мечем, голодом і моровицею,

14. І ніхто не уникне і не вціліє з останку юдеїв, що прийшли на землю єгипетську, аби пожити там, а потім повернутися на землю юдейську, куди вони всією душею бажають повернутися, щоб там жити; ніхто не повернеться, окрім тих, котрі повтікають звідси.

15. І відповідали Єремії всі чоловіки, котрі знали, що жінки їхні провадять кадіння іншим богам, і всі жінки, котрі були [там] у значній кількості, і увесь народ, що жив на землі єгипетській, у Патросі, і сказали:

16. Слово, котре ти говорив нам йменням Господа, ми не приймаємо від тебе.
17. Але неодмінно будемо чинити все те, що вийшло з уст наших, щоб кадити богині неба і звершувати поливання, як ми робили, ми і батьки наші, у містах Юдеї і на вулицях Єрусалиму, тому що тоді ми були ситі і щасливі, і горя не знали.
18. А від того часу, як перестали ми кадити богині неба і звершувати їй поливання, зазнаємо у всьому нестачі і гинемо від меча і голоду.
19. І коли ми кадили богині неба і звершували їй поливання, то хіба без відома чоловіків наших ліпили ми їй пироги з її зображенням і звершували їй поливання?
20. Тоді сказав Єремія до всього народу, чоловікам і жінкам, і всьому народові, котрий так відповідав йому:
21. Чи не це кадіння, котре звершували ви в горах юдейських і на вулицях Єрусалиму, ви і батьки ваші, царі ваші, і ваші князі, і народ країни, пригадав Господь? І чи не воно спало Йому на серце?
22. Господь не міг більше терпіти злих ваших учинків і мерзоти, які ви чинили; тому й стала земля ваша пустелею і жахіттям та прокляттям, без мешканців, як ви бачите нині.
23. Оскільки ви, звершуючи те кадіння, грішили перед Господом і не дослухалися голосу Господа, і не чинили за Його законом і за приписами Його, і за велінням Його, то й спіткало вас оце лихоліття, як бачите нині.
24. І сказав Єремія всьому народові і всім жінкам: Слухайте слово Господнє, всі юдеї, котрі в Єгипетському краї.
25. Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ви і жінки ваші, що устами своїми говорили, й руками своїми виготовляли; ви кажете: Почнемо виконувати обітниці наші, котрі ми обіцяли, щоб кадити богині неба і вчиняти їй поливання, – непохитно тримайтеся обітниць ваших і достоту виконуйте ваші обітниці.
26. За це вислухайте слово Господнє, всі юдеї, що замешкали на єгипетській землі: Ось, Я присягнувся великим йменням Моїм, говорить Господь, що не буде вже на всій землі єгипетській вимовлятися ймення Моє устами якого-небудь юдея, що сказав би: Живий Господь Бог!
27. Ось, Я буду спостерігати за вами для погібелі, а не для добра; і всі юдеї, котрі на землі єгипетській, будуть гинути від меча і голоду, аж доки зовсім не повинищуються.
28. Тільки невеличке число тих, що уникнуть меча, повернуться з краю Єгипетського на землю юдейську, і спізнають усі юдеї, що залишилися, котрі прийшли на землю єгипетську, аби пожити там, чиє слово справдиться: Моє чи їхнє.
29. Та ось вам ознака, говорить Господь, що Я навідаю вас на цьому місці, щоб ви знали, що справдяться слова Мої про вас на погібель вам.
30. Так говорить Господь: Ось, Я віддам фараона Хофру, єгипетського царя, в руки ворогів його і в руки тих, що шукають життя його, як віддав Седекію, царя юдейського, в руки Навуходносора, царя вавилонського, ворога його, що шукав його життя.

1. Слово, котре пророк Єремія сказав Барухові, синові Нерійїному, коли він написав слова оці з уст Єремії до книги, четвертого року Єгоякіма, сина Йосіїного, царя юдейського.
2. Так говорить Господь, Бог Ізраїлів, до тебе, Баруху:
3. Ти кажеш: Горе мені! Бо Господь долучив скорботу до хворощів моїх; я знесилів од зітхань моїх, і не знаходжу спокою.
4. Тож скажи йому: Так говорить Господь: Ось, що Я спорудив, зруйную, і що посадив, – викоріню, – всю оцю землю.
5. А ти просиш собі великого: Не проси; бо ось, Я наведу лихоліття на всіляку плоть, говорить Господь, а тобі замість здобичі залишу душу твою на всіх місцинах, куди лише підеш.

Єремії 46

1. Слово Господнє, котре було до пророка Єремії про народи [поганські] :
2. Про Єгипет, про військо фараона Нехо, царя єгипетського, котре було над рікою Єфрат у Каркеміші, і котре переміг Навуходоносор, цар вавилонський, четвертого року Єгоякіма, сина Йосіїного, царя юдейського:
3. Готуйте щити і списи, і розпочинайте битву;
4. Сідлайте коней і сідайте, вершники, і ставайте в шоломах, точіть списи, одягайтеся в кольчуги!
5. Та чому Я бачу: вони сторопіли і завернули назад? І сильні їхні переможені, і втікають, не озираючись; звідусіль жах, говорить Господь.
6. Не втече швидконогий, і не врятується сильний; на півночі, біля ріки Єфрат, вони спіткнуться і впадуть.
7. Хто це підіймається, мов ріка, і, мов потоки, хвилюються води його?
8. Єгипет піднімається, мов ріка, і, як потоки води, захвилювалися води його, і говорить: Піднімусь і вкрию землю: знищу місто і мешканців його.
9. Сідайте на коней і мчіться, колісниці, і виступайте, сильні, ефіопи і ливіяни, озброєні щитом, і лідяни, що тримають луки і тятиви їхні;
10. Бо день цей у Господа Бога Саваота є день помсти, аби помститися ворогам Його, і меч буде пожирати, і насититься і уп'ється кров'ю їхньою; бо це Господові Богові Саваотові буде приношення пожертви у північному краї, біля ріки Єфрат.
11. Піди до Гілеаду, візьми бальзаму, єгипетська юнко, доню Єгипту; ти марно будеш добирати ліки для uzдоровлення: немає для тебе лікування.
12. Почули народи про ганьбу твою, і зойки твої виповнили землю; бо сильний зіткнувся із сильним, і обидва упали разом.
13. Слово, котре сказав Господь пророкові Єремії про нашестя Навуходоносора, царя вавилонського, щоб звоювати землю єгипетську:

14. Повідайте в Єгипті і дайте знати в Мігдолі, і повідайте в Нофі і Тахпанхесі; скажіть: Підводься і готуйся, бо вже меч пожирає околиці твої.
15. Чому сильний твій відкинутий? – Не встояв, тому що Господь погнав його.
16. Він багатьох здолав, навіть падали один на одного і вигукували: Підводься! Повернемося до народу нашого, на рідну землю нашу від згубного меча!
17. А там кричать: Фараон, цар Єгипту, завагався; він згаяв обумовлений час.
18. Живу Я, говорить Цар, Котрому ймення – Господь Саваот: як Фавор серед гір і мов Кармел біля моря, – [така певність], що він прийде.
19. Приготуй собі необхідне для переселення, доню, мешканко Єгипту, бо Ноф буде спустошений, спорожніє, залишиться безлюдним.
20. Єгипет – пречудова телиця; але загибель з півночі поспішає, квапиться.
21. І найманці його серед нього, мов годовані телята, – самі також завернули назад, почали втікати всі, не встояли, бо прийшла на них лиха година їхньої загибелі, час навідин їх.
22. Голос його лине, мов гадючий; вони йдуть із військом, придуть на нього з сокирою, мов дроворуби;
23. Вирубують ліс його, говорить Господь, бо їх безліч; їх більше, ніж сарани, і немає їм ліку.
24. Осоромлена донька Єгипту потрапила до рук народу північного.
25. Господь Саваот, Бог Ізраїлів, каже: Ось, Я навідаю Аммона, котрий в Но, і фараона та Єгипет, і богів його, і царів його, фараона і тих, що сподіваються на нього.
26. І віддамо їх в руки тим, що шукають життя їхнього, і в руки Навуходоносора, царя вавилонського, і в руки рабів його; але після того буде він заселений, як за давніх днів, говорить Господь.
27. А ти не бійся, Якове, служителю Мій, і не лякайся, Ізраїлю: бо ось, Я вирятую тебе з далекої країни, і насіння твоє з краю полону їхнього; і повернеться Яків, і буде жити у спокої та мирі, і ніхто не буде його лякати.
28. Не бійся, служителю Мій, Якове, говорить Господь: бо Я – з тобою; Я винищу всі народи, до котрих Я вигнав тебе, а тебе не винищу, а лише покараю тебе певною мірою; але непокараним не залишу тебе.

Єремії 47

1. Слово Господа, яке було до пророка Єремії про филистимлян передніше, ніж фараон здобув Газу,
2. Так говорить Господь: Ось, уже ринуть води з півночі, і вчиняться потоками повені, і затоплять землю і все, що її виповнює, місто і городян у ньому; тоді заволають люди, і заридають усі мешканці країни.

3. Від грімкого тупотіння копит потужних коней його, від гуркоту колісниць його, від скрипіння коліс їхніх, батьки не озирнуться на дітей своїх, тому що руки у них помліють.
4. Від того дня, котрий надійде вигубити усіх филистимлян, відібрати у Тира і Сидона всю решту помічників, бо Господь спустошить филистимлян, останок острова Кафтора.
5. Облісіла Газа, гине Ашкелон, останок долини їхньої.
6. Допоки будеш нищити, о мечу Господній! Допоки ти не матимеш спокою? Повернися у піхви свої, вгамуйся і май спокій!
7. Але як тобі вгамуватися, коли Господь наказав супроти Ашкелону і супроти берега морського? Туди Він його спрямував.

Єремії 48

1. Про Моава так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Горе місту Нево! Воно спустошене! Кір'ятаїм посоромлений і здобутий; Мизгав зневажений і зруйнований.
2. Немає вже слави Моава; у Хешбоні затівають супроти нього лихе: Ходімо, винищимо його з-поміж народів. І ти, Мадмене, загинеш, меч іде за тобою.
3. Чути зойки від Горонаїму: спустошення і руїна страшна!
4. Поруйнований Моав! Зойки зчинили діти його.
5. Бо узвозом до Лухоту простують з плачем та риданнями; і при сходженні з Горонаїму волання про спустошення.
6. Утікайте, рятуйте життя ваше і будете схожі на обезкорене дерево в пустелі.
7. Оскільки ти сподівався на справи твої і на скарби твої, то також будеш здобутий, і Кемош піде в полон, разом зі своїми священиками і своїми князями.
8. І прийде спустошувач на всіляке місто, і ніхто не уціліє: і загине долина, і спорожніє рівнина, як сказав Господь.
9. Дайте крила Моавові, щоб він міг відлетіти; міста його стануть пустелею, тому що нікому буде мешкати в них.
10. Проклятий, хто справу Господню виконує недбало, і проклятий, хто утримує меч свого від крові.
11. Моав од юности своєї був замирений, сидів на 'осаді своєму, і не переливний з посудини до посудини, і в полон не ходив; тому-то й залишився в ньому смак його і запах його не змінився.
12. Тому ось, надходять дні, говорить Господь, коли Я пришлю до нього розливачів, котрі переллють його і випорожнять посудини його, і глеки його порозбивають.
13. І посоромлений буде Моав заради Кемоша, як дім Ізраїлів був зневажений заради Бет-Ела, надії своєї.
14. Нащо ви кажете: Ми люди хоробрі і міцні для війни?

15. Спустошений Моав, і міста його палають, і найкращі юнаки його пішли на заклання, говорять Цар – Господь Саваот ім'я Його.
16. Близько загибель Моава, і вельми поспішає лихоліття його.
17. Співчуйте йому всі сусіди його, і всі, що знаєте ім'я його, скажіть: Як зламалося оте міцнуще жезло його, оте берло слави!
18. Зійди з висоти величі і седи спрагла, донько, мешканко Дівону, бо спустошувач Моава прийде до тебе і спустошить фортеці твої.
19. Стань при дорозі і чатуй, мешканко Ароеру, запитуй у того, що втік і рятується: Що сталося?
20. Посоромлений Моав, бо переможений; ридайте, і волайте, повідайте в Арноні, що спустошений Моав.
21. І суд прийшов на рівнини, на Холон; на Ягцу, і на Мефаат, і
22. І на Дівон, і на Нево, і на Бет-Дівдатаїм,
23. І на Кір'ятаїм, і на Бет-Гамул, і на Бет-Меон,
24. І на Керіййот, і на Боцру, і на всі міста Моавського краю, далекі і близькі.
25. Відтятий ріг Моава, і рамено його зламане, говорить Господь.
26. Дайте йому впитися до сп'яніння, бо він звеличився супроти Господа; і нехай Моав валяється у вивертах своїх, і сам стане посміховиськом.
27. Чи не був посміховиськом у тебе Ізраїль? Хіба його впіймали серед злодіїв, що ти, траплялося, тільки-но заговориш про нього, хитаєш головою?
28. Покиньте міста і живіть на скелях, мешканці Моава, і будете, мов голуби, котрі кладуть гнізда у проході до печери.
29. Ми чули про гордощі Моава, про гординю надмірну, про його зарозумілість і його пихатість, і чванливість його, і звеличення серця його.
30. Я знаю нахабність його, говорить Господь, але це – ненадійне; нікчемні слова його: не так учинять.
31. А тому буду ридати за Моавом, і волатиму за всього Моава; будуть зітхати за людьми Кір-Хересу.
32. Буду плакати за тобою, винограднику Сівми, плачем Язера; паростки твої сягали за море; сягнули озера Язера; спустошувач напав на плоди літа твого і на дозрілий виноград.
33. Радість і веселощі забрані від Кармелу і від краю моавського, і в чавилах соку не стане; не будуть уже топтати в них соку із піснями: погуки битви будуть, а не погуки радощів.
34. Від зойку Хешбону аж до Ел'але вони піднесуть голос свій, від Цоару – аж до Горонаїму, до Еглат-Шелішійї, тому що й води Нірриму висохнуть.

35. Винищу в Моава, говорить Господь, тих, що приносять пожертви на підвищеннях і кадять богам його.
36. Через те серце Моє стогне за Моавом, мов сопілка; і за мешканців Кер-Хересу стогне Моє серце, як сопілка, тому що багатства, ними надбані – пропали.
37. У кожного голова – облісіла, і в кожного борода обтята; у всіх на руках подряпини, і на крижах – веретище.
38. На всіх дахах Моава і на вулицях його загальний плач, бо Я розбив Моава, як непристойну посудину, – говорить Господь.
39. Як він розбитий, будуть оповідати, ридаючи; як Моав зганьбився, коли утік назад! І буде Моав посміховиськом і жахіттям для всіх, що оточують його.
40. Бо так говорить Господь: Ось, як орел, полетить він і розкине крила свої над Моавом.
41. Міста будуть здобуті, і фортеці зруйновані, і серце хоробрих моавитян буде того дня, як серце жінки, що страждає від пологів.
42. І зникне Моав з-поміж народів, тому що він повстав супроти Господа.
43. Жах і яма, і пастка – для тебе, мешканцю Моава, сказав Господь.
44. Хто утече від жаху, – западеться в яму; а хто вибереться з ями, – попаде у пастку, бо Я наведу на нього, на Моава, годину відвідин їхніх, говорить Господь.
45. У затінку Хешбону зупинилися втікачі знеситені; але вогонь вийде з Хешбону і полум'я з-поміж Сигону, і пожере боки Моавові і тім'я синів бунтівливих.
46. Горе тобі, Моав! Загинув народ Кемоша, бо сини твої захоплені в полон, і доні твої стали бранками.
47. Але наприкінці днів поверну полон Моава, говорить Господь. А досі – суд на Моава.

Єремії 49

1. Про синів Аммонових так говорить Господь: Хіба немає синів в Ізраїля? Хіба немає у нього спадкоємця? То чому Мілком заволодів Гадам, і народ його мешкає в містах його?
2. А тому ось, надходять дні, говорить Господь, коли в Раббі синів Аммонових чути буде гомін битви, і стане вона купою руїн; і міста її будуть спопелені вогнем, і оволодіє Ізраїль тими, котрі володіли ним, говорить Господь.
3. Ридай, Хешбоне, бо спустошений Гай; волайте, доньки Рабби, підпережіться веретищем, плачте і поневіряйтеся по городах, бо Мілком піде в полон, разом зі священниками і князями своїми.
4. Ти хвалишся долинами? Потече долиною кров твоя, підступна донько, що покладаєшся на скарби свої і [говориш] : Хто прийде до мене?
5. Ось, Я наведу на тебе жах з усіх околиць твоїх, говорить Господь, Бог Саваот; порозбігається, хто куди, і ніхто не збере тих, що порозбігалися.

6. Але по цьому Я поверну полон синів Аммонових, говорить Господь.
7. Про Едома так говорить Господь Саваот: Хіба немає вже мудрости в Темані? [Хіба] немає ради в розумних? Хіба зубожіла мудрість їхня?
8. Утікайте, оберніться спиною, ховайтеся в печерах, мешканці Дедану, бо загибель Ісава Я наведу на нього, – година відвідин Моїх.
9. Якби збирачі винограду прийшли до тебе, то напевне залишили б декілька ягід. І якби злодії [прийшли] вночі, то вони украли б, скільки їм треба.
10. А я до нитки обберу Ісава, відкрию утаємнені місця його, і сховатися він не може, – винищене буде плем'я його, і брати його і сусіди його; і не буде його.
11. Покинь сиріт твоїх, Я утривалю життя їхнє, і вдови твої нехай сподіваються на Мене.
12. Бо так говорить Господь: Ось навіть ті, котрим не судилося пити чашу, неодмінно будуть пити її, і чи ти залишишся непокараним? Ні, не залишишся непокараним, але конче будеш пити [чашу].
13. Бо Собою присягаюся, говорить Господь, що жахіттям, ганьбою, пустелею і прокляттям буде Боцра, і всі міста його стануть вічними пустелями.
14. Я чув звістку від Господа, і вісника відправджено до народів сказати: Зберіться і йдіть супроти нього, і підводьтеся на битву.
15. Бо ось, Я вчиню тебе малим поміж народами, зневаженим серед людей.
16. Грізне становище твоє і пихатість серця твого спокусили тебе, бо в ущелинах скель замешкав і високих пагорбів тримаєшся. Хоч би ти, як орел, високо поклав гніздо твоє, то й звідти скину тебе, говорить Господь.
17. І буде Едом жахіттям; кожний, хто проходитьиме повз нього, вразиться і посвище, [дивлячись] на всі його рани.
18. Як поруйновані Содом та Гомора і сусідні міста їхні, говорить Господь, так само [й] там жодна людина не буде жити, і син людський не залишиться в ньому.
19. Ось, виходить він, як лев, з-над пагорбів Йордану на укріплені житла; але Я примушу їх квапливо піти з [Едому], і хто вибраний, того настановлю над ним. Бо хто схожий на Мене? І хто вимагатиме відповіді од Мене? І який пастор стане супроти Мене?
20. Бо хто вислухає ухвалу Господню, котру Він прийняв про Едома, і наміри Його, котрі Він має про мешканців Теману: Справді, навіть найменші з черед потягнуть їх і спустошать їхні житла.
21. Від гуркоту падіння їхнього здригнеться земля, і відлуння гвалту їхнього чути буде біля Червоного моря.
22. Ось, як орел, підводиться він і полетить, і розкине крила свої над Боцрою; і серце хоробрих едомлян буде того дня, мов серце жінки в пологах.
23. Про Дамаск – посоромлені Хамаш та Арпад, бо почули сумну звістку і занепали духом; тривога на морі, заспокоїтися не можуть.

24. Злякався Дамаск, і кинувся тікати; страх його охопив; біль і страждання вхопили його, як жінку породіллю.
25. Як же не вціліло місто слави, місто радості Моєї?
26. Отож поляжуть юнаки його на вулицях його, і всі вояки погинуть того дня, говорить Господь Саваот.
27. І запалю вогонь у стінах Дамаску, – і винищить палаци Бен-Гададські.
28. Про Кедар і про царства Хацору, котрі звоював Навуходоносор, цар вавилонський, так говорить Господь: Підводьтєся, рушайте супроти Кедара і спустошуйте синів сходу!
29. Шатра їхні і овець їхніх заберуть собі; і покрови їхні та все начиння їхнє, і верблюдів їхніх заберуть і будуть кричати їм: Жах звідусіль!
30. Утікайте, рушайте скорше, сховайтєся в проваллі, мешканці Хацору, говорить Господь, бо Навуходоносор, цар вавилонський склав ухвалу про вас та має задум супроти вас.
31. Підводьтєся, рушайте супроти народу мирного, що живе безтурботно, говорить Господь; ні дверей, ні засувів немає в нього; мешкають самітно.
32. Верблюди їхні стануть здобиччю, і численні череди їхні – на розкрадання призначені, і розпорошу їх по всіх вітрах, цих, що стрижуть волосся на скронях, і зусібіч наведу на них погибель, говорить Господь.
33. І буде Хацор житлом шакалів, вічною пустелею; людина не буде там жити, і син людський не буде зупинятися в ньому.
34. Слово Господа, котре було до Єремїї пророка, проти Еламу на початку царювання Седекїї, царя юдейського:
35. Так говорить Господь Саваот: Ось, Я зламаю лука Еламу, головну силу їхню;
36. І наведу на Елам чотири вітри від чотирьох сторін неба, і розвію їх по всіх цих вітрах, і не буде народу, до котрого не прийшли б вигнанці з Еламу;
37. І уражу еламетян страхом перед ворогами їхніми і перед тими, що шукають життя їхнього; і наведу на них лихоліття, гнів Мій, говорить Господь, і пошлю слідом їхнім меча, аж доки не винищу їх;
38. І поставлю трона Мого в Еламі, і знищу там царя і князів, говорить Господь.
39. Але наприкінці днів поверну полон Елама, говорить Господь.

Єремїї 49

1. Слово, котре вирік Господь про Вавилон і про землю халдеїв через Єремїю пророка.
2. Сповістїть і повідайте поміж народами, і підносьте знамено, оголосїть, не приховуйте, кажїть: Вавилон уже здобутий, Бел осоромлений, Меродах знищений, а ідоли його зневажені, зображення його потрошені.

3. Бо від півночі рушив супроти нього народ, котрий вчинить землю його пустелею, і ніхто не житиме там, від людини й до скотини, всі зрушать і відійдуть.
4. За тих днів і о тій порі, говорить Господь, прийдуть сини Ізраїлеві, вони і сини Юдині разом, будуть ходити й плакати і прикличуть Господа, Бога свого.
5. Будуть запитувати про шляхи на Сіон, і, повертаючи до нього обличчя, [будуть говорити :] Ідіть, і приєднайтеся до Господа спілкою вічною, котра незабутня!
6. Народ Мій був, наче загиблі вівці; пастирі їхні збивали їх з дороги, розігнали їх по горах; поневірялися вони з гори на пагорб, забули кошару свою.
7. Усі, котрі знаходили їх, пожирали їх, і пригноблювачі їхні говорили: Ми не винні, тому що вони згрішили перед Господом, перед житлом правди і перед Господом, надією батьків їхніх.
8. Утікайте з Вавилону, і виходьте з халдейської землі, і будете, наче козли, попереду отари овець.
9. Бо ось, Я підніму і приведу на Вавилон силу великих народів від північної землі, і вони розташуються навпроти нього, і його захоплять; стріли їхні, наче у вправного вояка, не повертаються дарма.
10. І халдеї стануть здобиччю їхньою, і спустошувачі її наситяться, говорить Господь.
11. Бо ви звеселювалися, ви святкували, розкрадачі спадщини Моєї, стрибали від радощів, мов телиця на траві, та іржали, мов коні.
12. У великому соромі буде матір ваша, почервоніє та, що вас породила; Ось, прийде шне тих народів – пустеля, висхла земля і степ.
13. Від гніву Господнього вона стане безлюдною, і вся вона буде порожньою; усілякий, хто проходитиме через Вавилон, вразиться і посвище, споглядаючи на його рани.
14. Вишикуйтеся у бойові лави довкола Вавилону; усі, що натягають лука, стріляйте в нього, не шкодуйте стріл, бо він згрішив супроти Господа.
15. Здійміть гвалт супроти нього зусібіч; він подав руку свою; піддалися фортеці його, зруйнувалися мури його, бо це – кара Господня; помста йому; як він чинив, так і ви вчиняйте з ним.
16. Винищіть у Вавилоні [і] сівача, і женця із серпом в пору жнив; від страху згубного меча нехай кожний повернеться до народу свого, і кожний нехай утікає до свого краю.
17. Ізраїль – розпорошена отара; леви розігнали [його] ; передніше об'їдав його цар асирійський, а цей, останній, Навуходносор, цар вавилонський, навіть кістки йому поламав.
18. А тому так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, Я навідаю царя вавилонського і землю його, як навідав царя асирійського.
19. І поверну Ізраїля на пасовиська його, і буде він пастися на Кармелі й Башані, і душа його насититься на Сфремовій горі і в Гілеаді.

20. За тих днів і в ту пору, говорить Господь, будуть шукати неправди Ізраїлевої, і не буде її, і гріхів Юди, і не знайдуть їх; бо прощу тим, котрих залишу [живими].
21. Рушай на неї, на землю обурливу, і накажіть її мешканцям: Спустошуй і винищуй усе за ними, говорить Господь, і вчини все, що Я звелів тобі.
22. Гамір битви на землі і велика руїна!
23. Який розбитий і понищений молот усієї землі! Як Вавилон учинився жахіттям поміж народами!
24. Я розкидав тенета на тебе, і ти впійманий, Вавилоне, не передбачаючи того, ти знайдений і схоплений, тому що повстав супроти Господа.
25. Господь відкрив сховище Своє і взяв [у ньому] посудини гніву Свого, тому що у Господа Бога Саваота є справа на землі халдейській.
26. Рушайте на неї з усіх країн, розчиняйте житниці її, топчіть її, мов снопи, зовсім винищіть її, щоб нічогосінько від неї не залишилося;
27. Убивайте всіх волів її, нехай ідуть на заклання: горе їм! Бо надійшов день їхній, час навідин їхніх.
28. [Чутно] голос утікачів і тих, що рятувалися з Вавилонського краю, щоб сповістити на Сіоні про помсту Господа Бога нашого, про помсту за храм Його.
29. Скличте стрільців супроти Вавилону; усі, що напружуєте лука, розташуйтеся довкіл нього, щоб ніхто не врятувався з нього, відплатіть йому за вчинене ним; як він учиняв, так учиняйте з ним; бо він звеличився супроти Господа, супроти Святого Ізраїлевого.
30. За це впадуть юнки його на вулицях його і всі вояки його винищені будуть того дня, говорить Господь.
31. Ось, Я на тебе, гордине, говорить Господь, Бог Саваот; бо настав день твій, час навідин твоїх.
32. І спіткнеться гординя і впаде, і ніхто не підніме його; і запалю вогонь у містах його, – і пожере все довкола нього.
33. Так говорить Господь Саваот: Пригнічені сини Ізраїля, як і сини Юди, і всі, що полонили їх, міцно тримають їх, і не хочуть відпустити їх.
34. Але Визволитель їхній сильний, Господь Саваот – ймення Йому; Він дослідить справу їхню, щоб заспокоїти землю і спричинити трепет мешканців Вавилону.
35. Меч на халдеїв, говорить Господь, і на мешканців Вавилону, і на князів його, і на мудрих його;
36. Меч на ворожбитів, і вони впадуть у безум, і меч на вояків його, і вони злякаються;
37. Меч на коней його, і на колісниці його і на всю мішанину народів осередь нього, і вони будуть, як жінки; меч на скарби його, і вони будуть пограбовані.

38. Посуха на води його, і вони висохнуть; бо це земля бовванів, і вони збожеволіють од ідольських страховиськ.
39. І оселяться там степові звірі з шакалами, і будуть жити на ній страуси, і не буде залюднена вже ніколи і заселена від роду до родів.
40. Як зруйновані Богом Содом і Гомора і сусідні міста їхні, говорить Господь, так [і] тут жодна людина не буде мешкати, і син людський не буде зупинятися.
41. Ось, іде народ від півночі, і народ великий, і численні царі піднімаються від рубежів землі.
42. Тримають у руках лука і списа; вони жорстокі і немилосердні; голос у них грімкий, як море; мчать на конях, вишикувалися, мов один чоловік, щоб стати до бою з тобою, донько Вавилону.
43. Почув цар вавилонський звістку про них, і руки йому зомліли; скорбота охопила його уста, страждання, як жінку-породіллю.
44. Ось, виходить він, як лев, на пагорби Йордану на укріплені житла; але Я примушу їх негайно піти з нього; і хто вибраний, тому довірю його, бо хто ще схожий на Мене? Хто вимагатиме від Мене відповіді? І який пастир чинитиме опір Мені?
45. Тож вислухайте ухвалу Господа, котру він склав про Вавилон, і наміри його, які він має про край халдейський; справді-бо, найменші з черед потягнуть їх; справді-бо, він спустошить житла їхні з ними.
46. Від гамору, коли здобуватимуть Вавилон, затрясється земля, і зойки буде чути поміж народами.

Єремії 51

1. Так говорить Господь: Ось, Я підніму на Вавилон і на тих, що мешкають в ньому, супротивників Моїх.
2. І пошлю на Вавилон віяльників, і вони його розвіють, і спустошать землю його; бо в день лихоліття нападуть на нього зусібіч.
3. Нехай стрілець натягає лука супроти того, що напружує [лука], і на того, хто пишається панцером своїм, і не шкодуйте юнаків його; винищьте усе військо його.
4. Покарані нехай упадуть на землі халдейській і пронизані – на шлях її.
5. Бо не овдовів Ізраїль та Юда від Бога свого, Господа Саваота, хоч земля їхня й виповнена гріхами перед Святим Ізраїлевим.
6. Утікайте з Вавилону і рятуйте кожний душу свою, щоб не загинути від беззаконня його, бо це час помсти у Господа: Він віддасть йому відплату.
7. Вавилон був золотим келехом у руці Господній, уся земля впивалася з нього: народи пили з нього вино і шаліли.
8. Зненацька упав Вавилон і розбився; ридайте за ним, візьміть бальзаму для його ран, може, загояться.

9. Лікували ми Вавилону, але не уздоровили; залишіть його, і підемо кожний на свою батьківщину, тому що вирок про нього сягнув небес і здійнявся під хмари.
10. Господь вивів на світло правду нашу; ходімо і звістимо на Сіоні діяння Господа, Бога нашого.
11. Гострять стріли, наповнюйте сагайдаки; Господь розбудив дух царів мідійських, бо в нього є намір супроти Вавилону, щоб винищити його, бо це є помста за храм Його.
12. Супроти murів Вавилону піднесіть знамено, посильте нагляд, порозставляйте сторожів, приготуйте засідки, бо, як Господь помислив, так і вчинить, що вирік на мешканців Вавилону.
13. О, ти, що замешкав біля води великої, і маєш скарби! Прийшов кінець твій, кінець твоїм здирствам.
14. Господь Саваот присягнувся Самим Собою: Правду кажу, що виповню тебе людьми, як сараною, і здійнуть гвалт супроти тебе.
16. Від голосу Його шумують води на небесах, і Він підіймає хмари з кінців світу, утворює блискавиці серед дощу і вчиняє вітер зі сховищ Своїх.
17. Впадає в замішання всіляка людина у своєму пізнанні, осоромлює себе кожний ливарник ідолом своїм, тому що бовван його є лжа, і немає в ньому духа.
18. Оце – порожнеча достоту, справа облудна; в годину навідин їх вони щезнуть.
19. Не така, як їхня, доля Якова; тому що [Бог] є Творець усього, й [Ізраїль] є жезло спадку Його, ймення Його – Господь Саваот.
20. Ти у Мене молот, зброя військова; тобою Я долав народи і тобою спустошував царства.
21. Тобою Я нищив коня і вершника його, і тобою нищив колісницю і їздця її;
22. Тобою нищив чоловіка і дружину, тобою винищував і старого, і молодого, тобою вигублював і юнака, і юнку.
23. І тобою ж нищив пастуха і череду його, тобою карав землероба і волів його, тобою вбивав і провінційних правителів, і старшин.
24. І відплачу Вавилонові й усім мешканцям халдейським за все те зло, яке вони вчинили на Сіоні на очах ваших, говорить Господь.
25. Ось, Я – на тебе, горо згубна, говорить Господь, що розоряє землю, і простягну на тебе руку Мою, і скину тебе зі скель, і вчиню тебе горою обгорілою.
26. І не візьмуть з тебе каменя для наріжжя, і каменя для підвалин, але вічно будеш у занепаді, говорить Господь.
27. Піднесіть знамено на землі, сурміть сурмою серед народів, озбройтеся супроти нього народи, покличте на нього царства Араратські, Міннійське й Ашкеназьке, настановіть вождя супроти нього, наведіть коней, мов страшну сарану.

28. Озбройте супроти нього народи, царів Мідії, провінційних правителів її, і всіх старшин її, і всю землю, що підвладна їй.
29. Трясеться земля і тремтить; бо звершуються над Вавилоном заміри Господні вчинити землю вавилонську пустелею, без мешканців.
30. Перестали воювати сильні вавилонські, сидять у фортецях своїх, і виснажилася сила їхня, стали, як жінки, оселі їхні спалені, засуви їхні зламані.
31. Посланець біжить назустріч посланцеві, і вісник – назустріч вісникові, аби повідати цареві вавилонському, що місто його здобуто з усіх кінців,
32. І броди захоплені, і огорожі спалені вогнем, і вояки пойняті страхом.
33. Бо так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїля: Донька Вавилону схожа на тік у пору, коли обмолочують збіжжя на ньому; ще трішки, от-от, і настане година жнив її.
34. Пожирав мене і гриз мене Навуходоносор, цар вавилонський; учинив мене порожньою посудиною; поглинав мене, як дракон; виповнював череву своє солодощами моїми, і відкидав мене.
35. Образа моя і плоть моя – на Вавилоні, скаже мешканка Сіону, і кров моя – на мешканцях Халдеї, скаже Єрусалим.
36. А тому отак говорить Господь: Ось, Я заступлюся за твою справу і помщуся за тебе, і висушу море його і повисушую канали його.
37. І Вавилон буде купою руїн, житлом шакалів, жахіттям і посміховиськом, без людей.
38. Вони, як леви, зарикають усі вони і загарчать, як левенята.
39. Саме тоді, як розпаляться, Я справлю їм бенкет і понапуваю їх, щоб вони звеселялися і заснули вічним сном, і не пробудилися, говорить Господь.
40. Поведу їх, мов ягнят, на заклання, як баранів з козлами.
41. Як звоюваний Вавилон, і звоювана слава всієї землі! Як учинився Вавилон жахіттям поміж народами!
42. Рушило на Вавилон море; він покритий безліччю хвиль його.
43. Міста його стали порожніми, землею сухою, степом, землею, де не мешкає жодний чоловік, і де не проходить син людський.
44. І навідаю Бела у Вавилоні, і викину з уст його поглинуте ним, і народи уже не будуть сходитися до нього, навіть мури Вавилону впадуть.
45. Виходь з нього, Мій народе, і рятуйте кожний свою душу, від спопеляючого гніву Господа.
46. Нехай не знесильоється серце ваше, і не лякайтеся чутки, котра з'явиться в краї; чутка прийде [одного] року, потім [другого] року, і на землі [буде] насильство; володар [повстане] на володаря.

47. А тому ось, надходять дні, коли Я навідаю ідолів Вавилону, і вся земля його буде осоромлена, і всі понищені його упадуть серед нього.
48. І звеселяться над Вавилоном небо і земля, і все, що на них; бо від півночі придуть до нього спустошувачі, говорить Господь.
49. Як Вавилон кидав переможених ізраїльтян, так у Вавилоні будуть повалені переможені всієї країни.
50. Ті, що врятувалися од меча, втікайте, не зупиняйтеся, згадайте здалеку про Господа, і нехай Єрусалим спаде вам на серце.
51. Соромно нам було, коли ми чули лайку; безчестя вкривало обличчя наші, коли чужинці прийшли до святині дому Господнього.
52. За те, ось, настають дні, говорить Господь, коли Я навідаю бовванів його, і по всій землі його будуть стогнати поранені.
53. А хоч би Вавилон підносився до небес, і хоч би він на висоті укріпив фортецю свою; [та] від Мене придуть спустошувачі, говорить Господь.
54. [Пролине] погук зойку з Вавилону і велика руїна – від землі халдейської.
55. Бо Господь спустошить Вавилон, і покладе кінець зарозумілому голосові в ньому. Загуркочуть хвилі їхні, мов глибокі води, полине гуркітливий голос їхній.
56. Бо прийде на нього, на Вавилон, спустошувач, і візьмуть його вояків, поламані будуть луки їхні; бо Господь, Бог відплати, віддасть відплату.
57. І напою доп'яна князів його і мудраків його, провінційних правителів його і старшин міста його, і вояків його, і заснуть сном вічним, і не пробудяться, говорить Цар, – Господь Саваот, ймення Його.
58. Так говорить Господь Саваот: Потужні мури Вавилону до підмурків будуть зруйновані, і високі брами його будуть спалені вогнем; тож надаремно трудилися народи, і племена мучили себе для вогню.
59. Слово, котре пророк Єремія заповідав Сераї, синові Нерійї, сина Махсеї, коли він збирався до Вавилону із Седекією, царем юдейським, четвертого року його царювання; Серая був головним постельником.
60. Єремія списав до однієї книжки всі лихоліття, які мали впасти на Вавилон, усі слова, що були написані на Вавилон.
61. І сказав Єремія Сераї: Коли ти прийдеш до Вавилону, то гляди, прочитай усі ці слова,
62. І скажи: Господе! Ти вирік про місцину оцю, що винищиш її так, що не залишаться на ній ні людина, ні скотина, але вона буде вічною пустелею.
63. І коли скінчиш читати цю книжку, прив'яжи до неї камінь і кинь її на середину Єфрату.
64. І скажи: Так зануриться Вавилон, і не підведеться від того лихоліття, котре Я наведу на нього, і вони знеможуть зовсім. Аж досі слова Єремії.

Єремії 52

1. Седекії було двадцять один рік, як він зацарював, і царював у Єрусалимі одинадцять літ; ім'я його матері – Хамутал, донька Єремії з Лівни.
2. І він чинив недобре в очах Господа, все те, що вчиняв Єгояким;
3. Тому гнів Господа був над Єрусалимом і Юдою до того, що Він відкинув їх від лица Свого; і Седекія відпав од царя вавилонського.
4. І сталося, десятого року його царювання, десятого місяця, десятого дня місяця, прийшов Навуходоносор, цар вавилонський, сам, і все військо його, до Єрусалиму, і оточили його, і насипали довкруг нього вали.
5. І перебувало місто в облозі до одинадцятого року царя Седекії.
6. Четвертого місяця, дев'ятого дня місяця, голод у місті посилювався, і не було хліба в народу краю.
7. І пробитий був пролом у міському мурі, і кинулися всі військові утікачі, і вийшли з міста вночі брамою, що була поміж двома мурами, біля царського саду, і пішли дорогою в степу; а халдеї були довкола міста.
8. Військо халдейське погналося за царем, і догнали Седекію на рівнинах єрехонських, і все військо його порозбігалось від нього.
9. І схопили царя і привели його до царя вавилонського у Рівлу, що в краю Хамат, де він звершив над ним суд.
10. І заколов цар вавилонський синів Седекії перед очима його, і всіх князів юдейських заколов у Рівлі;
11. А Седекії вибрав очі і звелів закувати в мідні кайдани; і відвів його цар вавилонський до Вавилону і кинув його до в'язниці аж до дня його смерти.
12. П'ятого місяця, десятого дня, – це був дев'ятнадцятий рік царя Навуходоносора, царя вавилонського, – прийшов до Єрусалиму Невузар'адан, старший царської охорони, що поставав перед царем вавилонським,
13. І спалив дім Господній, і дім царів, і всі будинки в Єрусалимі, і всі будинки великі спалив вогнем.
14. І все військо халдейське, що було із Навузар'аданом, із старшиною царської охорони, зруйнувало всі мури довкола Єрусалиму.
15. Бідних з народу та інший, зайшлий народ, що залишився в місті, і утікачів, котрі було передалися цареві вавилонському, і взагалі останок народу простого Навузар'адан, старший царської охорони, повиганяв.
16. Лише небагатьох із бідного народу, Навузар'адан, старший цареві охорони, залишив для виноградників та землеробства.
17. І стовпи мідні, котрі були в домі Господньому, і підніжжя, і мідне море, котре в домі Господньому, потрошили халдеї і відпроварили всю мідь до Вавилону.

18. Позабирали й тарелі, і лопатки, і ножі, і чаші, і лотки, і всі мідні посудини, котрих використовували під час Богослужіння;
19. І блюда, і щипці, і чаші, і казани, і свічники, і жертовні чаші, і кадильніці, і горнята, і все, що було золоте, – забрав золоте, і що було срібне, срібне забрав старший царської охорони;
20. А також два стовпи, одне море і дванадцять мідних волів, котрі служили підставками, котрі цар Соломон вчинив у домі Господньому, – не можна було й визначити, скільки міді було за вагою.
21. Стовпи ці були кожний вісімнадцять ліктів у висоту, і шнурок на дванадцять ліктів обвивав його, а завгрубшки був, на чотири пальці, а всередині порожній.
22. І вінець на ньому мідний, і висота вінця – п'ять ліктів; і мережка, і гранатові яблука довкіл були всі мідні, те саме й на другому стовпі з гранатовими яблуками.
23. Гранатових яблук було на всіх боках – дев'яносто шість; усіх яблук довкола мережки – сто.
24. Старший царської охорони забрав також Сераю – першосвященника і Цефанію, другого священника, і трьох сторожів порогу.
25. А також із міста забрав одного євнуха, котрий був старшим над військовими людьми, і семеро чоловіків, що поставали перед лицем царя, котрі перебували в місті, і головного писаря у війську, що записував до війська народ землі, і шістдесят чоловіків – з народу країни, знайдених у місті.
26. І взяв їх Невузар'адан, старший царевої охорони, і одвів їх до царя вавилонського у Рівлу.
27. І уразив їх цар вавилонський і умертвив їх у Рівлі, на землі Хамат; і пішов Юда на вигнання із своєї землі.
28. Ось народ, котрого виселив Навуходоносор: сьомого року – три тисячі двадцять три юдеї;
29. Вісімнадцятого року Навуходоносора з Єрусалиму [забрали для переселення] вісімсот тридцять дві душі;
30. Двадцять третього року Навуходоносора Невузар'адан, старший царевої охорони, виселив юдеїв сімсот сорок п'ять душ: всього чотири тисячі шістсот душ.
31. Тридцять сьомого року після переселення Єгоякіма, царя юдейського, двадцятого місяця, двадцять п'ятого дня місяця, Евіл-Меродах, цар вавилонський, першого року царювання свого, підніс Єгоякіма, царя юдейського, і вивів його з тюрми.
32. І розмовляв з ним дружелюбно, і підніс його престола вище престолу царів, котрі були в нього у Вавилоні;
33. І замінив йому тюремний одяг, і він завжди у нього обідав упродовж усіх днів життя свого.

34. І утримування його, харчування постійне, видавали йому від царя щодня аж до дня смерти його, упродовж усіх днів життя його.

Книга Плач Єремії

Плач Єремії 1

1. Якою самотою сидить місто, нещодавно велелюдне! Воно стало, як удова; великий поміж народами князь над провінціями став боржником данини.
2. Гірко плаче він уночі, і сльози його на щоках його. Немає в нього утішника серед тих, що люблять його; всі друзі його зрадили його, стали ворогами йому.
3. Юда переселився з причини лихоліття і важкого рабства, оселився серед поганів і не знайшов спокою; усі переслідувачі його наздогнали його у вузьких місцинах.
4. Шляхи сіонські в зажурі, тому що не видно людей, що йдуть на свято; всі брами його спорожніли; священники його зітхають, юнки його сумні, гірко йому також самому.
5. Вороги його взяли гору, і добре ведеться його ворогам, тому що Господь послав на нього горе за численні беззаконня його, і діти його пішли в полон попереду у ворога.
6. І відійшла від доньки Сіону вся її велич; князі її – мов олені, що не знаходять пасовища; безсилі, вони пішли попереду в погонича.
7. Пригадай, Єрусалиме, за днів бідкування свого і страждань своїх, про всі коштовності свої, які були в нього у передніші дні, коли народ його упав од руки ворога, і ніхто не допомагає йому; вороги дивляться на нього і насміхаються над його суботами.
8. Важко згрішив Єрусалим, за те й став огидним; усі, що прославляли його, дивляться на нього з презирством, тому що побачили сором його; і сам він зітхає і відвертається назад.
9. На полах у нього була нечистота, але він навіть гадки не мав про своє майбуття, а тому вельми згнъбився, і немає в нього утішника. Зглянься, Господе, на лихоліття моє, бо ворог звеличився!
10. Ворог простягнув руку свою на все найкоштовніше його; він бачить, як погани заходять до святині його, про яку Ти заповідав, щоб вони не входили до зібрання Твого;
11. Увесь народ його зітхає, бо шукає хліба, віддає коштовності свої за їжу, щоби підживити душу. Зглянься, Господе, й подивися, як я зневажений!
12. Нехай же не станеться цього з вами, усі, що проходите шляхом! Погляньте і подивіться, чи є недуга, як моя хвороба, що запопала мене, що її послав на мене Господь у день лютого гніву Свого?
13. Згори послав Він вогонь у кості мої, і він оволодів ними; розкинув тенета для ніг моїх, повалив мене, вчинив мене бідним і знеможеним всілякого дня.
14. Ярмо беззаконня мого зв'язане в Його руці; вони сплетені і сягнули шиї моєї; Він послабив сили мої, Господь віддав мене в руки, з котрих не можу вирватися.

15. Усіх потужних моїх Господь поскидав серед мене, скликав супроти мене зібрання, щоб винищити юнаків моїх; наче в чавилі потоптав Господь юнку, доню Юдину.

16. Тому я плачу; око моє, око моє виливає води, бо далеко від мене утішник, котрий оживив би душу мою; діти мої спустошені, тому що ворог здолав.

17. Сіон простягає руки свої, але утішника немає йому. Господь ухвалив наказ про Якова ворогам його оточити його; Єрусалим став мерзотою серед них.

18. Праведний Господь, бо я не покірний був слову Його. Послухайте всі народи і гляньте на хворобу мою; юнки мої і юнаки мої пішли в неволю.

19. Кличу друзів моїх, але вони обдурили мене; священники мої і старці мої помирають у місті в пошуках їжі собі, аби підживити душу свою.

20. Подивися, Госпode, бо мені затісно, бентежиться в мені нутро моє; серце моє перевернулося в мені за те, що я уперто чинив опір Тобі, зовні (в полі) забрав діток моїх меч, а вдома – смерть.

21. Почули, що я стогну, а утішника в мене нема; почули всі вороги мої про бідкування моє і зраділи, що Ти вчинив це: О, якби Ти наказав, аби прийшов день, якого Ти провістив; і вони також стали б схожі на мене!

22. Нехай постане перед обличчям Твоїм вся злоба їхня, і вчини з ними так само, як Ти вчинив зі мною за всі гріхи мої, бо тяжкі стогони мої, і серце моє знемагає.

Плач Єремії 2

1. Як посмутнів Господь у гніві Своєму, доню Сіону! З небес повалив на землю пишноту Ізраїля і не згадав про підніжжя ніг Своїх у день гніву Свого.

2. Вигубив Господь усі житла Якова, не помилував, зруйнував у люті Своїй фортеці доньки Юдиної, повалив на землю, відкинувши царство і князів його, як нечистих.

3. У спалаху гніву зламав усі роги Ізраїлеві, відвів правицю Свою од супротивника і спалахнув у Якова, мов палючий вогонь, що пожирає все довкола.

4. Натягнув лука свого, як супротивник, спрямував правицю Свою, як ворог, і знищив усе, що було приємне для очей; на скинію доньки Сіону вилив лють Свою, як вогонь.

5. Господь став – як супротивник, винищив Ізраїля, спустошив його палаци, зруйнував фортеці його і розповсюдив у доньки Юдиної плач та лемент.

6. І прибрав огорожу Свою, як від саду; розібрав Своє місце зібрань, змусив Господь забути на Сіоні свята і суботи; і в обуренні гніву Свого відкинув царя і священника.

7. Відкинув Господь жертовника Свого, відвернув серце Своє від святині Своєї, передав до рук ворогів стіни палаців його; у домі Господньому вони гомоніли, як святкового дня.

8. Господь зрокував зруйнувати мури доньки Сіону, простягнув мотуза, не відхилив руки Своєї від спустошення; знищив зовнішні укріплення, і мури зруйновані водночас.

9. Брами її вгрузли в землю; Він зруйнував і зламав засуви їхні; цар і князі її серед поганів; не стало закону, і пророки її не мають видінь од Господа.

10. Сидять на землі мовчки старці доньки Сіонової, посипали попелом голови свої, підперезалися веретищем; опустили голови свої до землі усі юнки єрусалимські.
11. Виснажилися від сліз очі мої, хвилюється в мені нутро моє, виливається на землю печінка моя від загибелі доні народу мого, коли діти і грудні немовлята помирають від голоду серед міських вулиць.
12. Матерям своїм кажуть вони: Де хліб і вино? Помираючи, як поранені, на вулицях міських, виливають душі свої в лоно матерів своїх.
13. Що мені сказати тобі, з чим порівняти тебе, доню Єрусалиму? На кого ти схожа, запевнити, щоб утішити тебе, донько, о, доню Сіону? Бо рана твоя велика, наче море; хто може уздоровити тебе?
14. Пророки твої віщували тобі пусте і неправдиве, і не розкривали твого беззаконня, щоб відвернути твій полон, і вірікали тобі одкровення брехливі, які призвели тебе до вигнання.
15. Сплескують руками від згадки про тебе ті, що проходять шляхом, свистять і хитають головою своєю через спогад про доньку Єрусалиму, кажучи: Чи оце місто, яке називали викінченою красою, радістю всієї землі?
16. Усі вороги твої пороззявляли пащеки свої на тебе, свистять і скрегочуть зубами та кажуть: Поглинули ми його, тільки цього дня ми й наджидали, дочекалися і побачили!
17. Звершив Господь те, що ухвалив, ухвалив слово Своє, яке вивів за старожитніх днів, спустошив немилосердно і дозволив ворогові втішатися над тобою, підніс рога супротивників твоїх.
18. Серце їхнє волає до Господа: О, мури, о, донько Сіону! Виливай струмком сльози вдень і вночі, не давай собі спокою, не опускай зіниць очей твоїх.
19. Підведися, волай уночі, на початку кожної сторожі; виливай, як воду, серце твоє перед лицем Господа; простягай до Нього руки твої про душі діток твоїх, що вмирають від голоду на розі вулиць.
20. Поглянь, Госпode, і подивися: Кому Ти вчинив так, щоб жінки їли плід свій, немовлят, яких годували? Щоб убиті були в святині Господній священник і пророк?
21. Діти і старці лежать на землі по вулицях; юнки мої і юнаки мої впали од меча; Ти убивав їх у день гніву Твого, витинав без пощади.
22. Ти покликав звідусіль, як на свято, жахіття мої, і в день гніву Господнього ніхто не врятувався, ніхто не вцілів; тих, котрих я вигодував і виростив, ворог мій винищив.

Плач Єремії 3

1. Я чоловік, що спізнав горе від берла гніву Його.
2. Він повів мене і завів у пітьму, а не у світло.
3. Так, Він обернувся до мене, і цілий день наvertsє руку Свою.
4. Виснажив плоть мою і шкіру мою, поламав кості мої.

5. Обгородив мене і оточив гіркотою і нуждою;
6. Посадив мене в п'ятьму, як давно померлих;
7. Оточив мене муром, щоб я не вийшов, тяжкими вчинив Він кайдани мої,
8. І коли я прикликав і волав, утримував молитву мою,
9. Камінням перегородив шляхи мої, стежки мої викривив.
10. Він став для мене, наче ведмідь у засідці, *наче* лев у втаємниченому місці.
11. Порушив шляхи мої і розтерзав мене, вчинив з мене ніщо;
12. Натягнув лука Свого і поставив мене, наче ціль для стріл;
13. Послав у нирки мої стріли із сагайдака Свого.
14. Я став посміховиськом для всього народу мого, щоденною піснею їхньою.
15. Він наситив мене гіркотою, напоїв мене полином;
16. Розбив камінням зуби мої, покрити мене попелом.
17. І покинув мир душу мою; я забув про добрі дні.
18. І сказав я: Загинула сила моя і надія моя на Господа.
19. Подумай про мої страждання і бідування моє, про полин і жовч.
20. Гаразд пам'ятає це душа моя, і падає в мені.
21. Ось, що я відповідаю серцю моему і тому сподіваюся;
22. **То милість Господа, що ми не щезли, бо милосердя Його не виснажилося.**
23. **Воно оновлюється щоранку; велика вірність Твоя!**
24. **Господь – це частка моя, – говорить душа моя, а тому буду сподіватися на Нього.**
25. **Добрий Господь до тих, що сподіваються на нього, до душі, яка шукає Його.**
26. **Добре тому, хто терпляче наджидає порятунку від Господа.**
27. Добре чоловікові, коли він носить ярмо в юності своїй;
28. Сидить самотою і мовчить, бо Він поклав його на нього;
29. Торкається порошу устами своїми *і роздумує*: Можливо, ще є надія?
30. Підставляє щоку свою тому, хто б'є його, насичується ганьбою;
31. Бо не на віки залишає Господь.

32. Але послав горе, і помилує за великою щедрістю Своєю.
33. Бо Він не з волі серця Свого карає і завдає гіркоти синам людським.
34. Але коли топчуть ногами своїми усіх в'язнів землі,
35. Коли неправедно судять людину перед лицем Всевишнього,
36. Коли завдають людині утисків у справі її: Хіба не бачить Господь?
37. Хто це каже: Навіть те трапляється, чого Господь не ухвалював, щоб воно було.
38. Чи не з уст Всевишнього виходить лихоліття і благополуччя?
39. Нащо журиться чоловік, що живе? Кожний журися гріхами своїми.
40. Перевіримо й дослідимо торованки наші і навернемося до Господа.
41. Піднесемо серце наше і руки до Бога, *що живе на небесах*.
42. Ми відпали і були впертими: Ти не простив нам;
43. Ти виповнив Себе гнівом і переслідував нас, умертвляв, не щадив;
44. Ти затулив себе хмарою, щоб не долинала молитва наша.
45. Сміттям і мерзотою Ти вчинив нас серед народів;
46. Роззявили на нас пащеку свою всі вороги наші.
47. Жах і яма, спустошення і розорення – доля наша.
48. Потоки води виливає око моє про загибель доньки народу мого!
49. Око моє виливається і не перестає, бо немає злегшення,
50. Допоки не подивиться і не побачить Господь з небес.
51. Око моє зажурило душу мою заради всіх донечок мого міста.
52. Старанно силкувалися зловити мене, як пташечку, вороги мої, без жодної причини;
53. Пожбурили життя моє до ями і закидали мене камінням.
54. Води сягнули голови моєї; я сказав: Загинув я.
55. Я прикликав ймення Твоє, Господе, з ями глибокої.
56. Ти чув голос мій; не затули вуха Твого від зітхання мого, від зойку мого!
57. Ти наближався, коли я кликав Тебе, і говорив: Не бійся!
58. Ти захищав, Господе, справу душі моєї; визволяв життя моє.

59. Ти бачиш, Господе, образу мою; зверши суд над справою моєю!
60. Ти бачиш всю мстивість їхню, всі заміри їхні супроти мене;
61. Ти чуєш, Господе, лайку їхню, всі помисли їхні супроти мене;
62. Розмови повсталих на мене і їхні підступи супроти мене всілякого дня.
63. Глянь, чи сидять вони, чи підводяться, я для них – глумлива пісня.
64. Віддай їм, Господе, за плодами рук їхніх;
65. Пошли їм затьмарення серця і прокляття Твоє на них;
66. Переслідуй їх, Господе, гнівом, і винищи їх з піднебесної.

Плач Єремії 4

1. Як потьмарилося золото, як змінилося золото найліпше! Каміння святині розкидане на всіх перехрестях.
2. Сини Сіону найдорожчі, неначе щире золото, як їх порівняли з глиняним посудом, витвором гончаревих рук!
3. І чудища дають груди і годують своїх дітей, а донька народу мого стала жорстокою, неначе страус у пустелі.
4. Язык грудного немовляти прилипає до піднебіння його від спраги, і діти просять хліба, і ніхто не дає їм.
5. Ті, що їли солодке, тануть на вулицях; виховані на багрянці, туляться до гною.
6. Покарання нечестя доньки народу мого переважає страту за гріхи Содома; його знищено вмить, і руки людські не торкалися до нього.
7. Князі її були в ній чистіші від снігу, біліші від молока; вони тілом були кращі від корала, на вигляд були, як сапфір;
8. А тепер темніші від найтемнішого обличчя їхнє; не впізнають їх на вулицях; шкіра їхня прилипла до кісток їхніх, стала сухою, мов дерево.
9. Ті, що гинуть від меча, щасливіші від тих, що помирають від голоду, тому що ці тануть, вражені нестачою плодів польових.
10. Руки м'якосердих жінок варили діток своїх, щоб вони були для них поживою в годину загибелі доні народу мого.
11. Звершив Господь гнів Свій, вилив лють гніву Свого і підпалив на Сіоні вогонь, котрий пожер підвалини його.
12. Не вірили царі землі і всі, що живуть на всій землі, щоб ворог і супротивник зайшов у браму Єрусалиму.

13. *Усе це* – за гріхи лжепророків його, за беззаконня священників його, котрі серед нього проливали кров серед праведників;
14. Блукали, – як сліпі, вулицями, осквернялися кров'ю аж так, що неможливо було торкнутися одягу їхнього.
15. Геть! Нечистий! – кричали до них; геть, геть, не торкайтеся; і вони відступали, збентежені, а поміж народом говорили: Їх уже не буде!
16. Обличчя Господнє розпорошить їх; Він уже не подивиться на них; тому що вони облич священників не поважають, старих не милують.
17. Наші очі виснажені від надаремного очікування допомоги; з вежі сторожової нашої ми наджидали народу, котрий не міг урятувати нас.
18. А вони чатували ходу нашу, щоб ми не могли ходити вулицями нашими; наблизився кінець наш, дні наші виповнилися; надійшов кінець наш.
19. Переслідувачі наші були прудкіші, ніж орли небесні; ганялися за нами по горах, лишали засідки в пустелі.
20. Дихання життя нашого, помазанець Господній, спійманий у ямі їхній, той, про котрого ми говорили: У затінку його будемо жити поміж народами.
21. Радій і звеселюйся, доню Едома, мешканко краю Уц! До тебе також дійде чаша; уп'єшся і оголишся.
22. Доню Сіону! Покарання за беззаконня твоє скінчилося; Він уже не буде виганяти тебе; але твоє беззаконня, доню Едому, Він навідає і виявить твої гріхи.

Плач Єремії 5

1. Пригадай, Господе, що над нами звершилося; поглянь і подивися на наругу нашу.
2. Спадок наш перейшов до чужих, оселі наші – до чужинців.
3. Ми стали сиротами, без батька; матері наші – що вдови.
4. Воду свою п'ємо за срібло, дрова наші дістаються нам за гроші.
5. Нас підганяють у потилицю, ми працюємо – і не маємо спочину.
6. Простягаємо руку до єгиптян, до асирійців, щоб насититися хлібом.
7. Батьки наші грішили; їх уже нема, а ми зазнаємо покарання за беззаконня їхні.
8. Раби панують над нами, і нікому визволити від їхніх рук.
9. З небезпекою для життя від меча, в пустелі здобуємо хліб собі.
10. Шкіра наша почорніла, мов піч, від пекучої голоднечі.
11. Дружин безчестять на Сіоні, юнок – у містах юдейських.

12. Князі їхньою рукою повішені, лица старих не пошановані.
13. Юнаків забирають до жорен, і підлітки падають під в'язками дрів.
14. Старці вже не сидять біля брами, а юнаки не співають.
15. Затихла радість серця нашого; наші танці обернулися на жалобу.
16. Упав вінець з голови нашої; горе нам, що ми згрішили!
17. Тому-то знемагає серце наше; і від цього потьмяніли очі наші.
18. Бо спорожніла гора Сіон, – лисиці бігають по ній.
19. Ти, Госпode, існуєш вічно; престол Твій – від роду й до роду.
20. Нащо зовсім нас забуваєш, залишаєш нас на тривалий час?
21. Наверни нас до Тебе, Госпode, і ми навернемося; обнови дні наші, як у старожитні часи.
22. Невже Ти назовсім відкинув нас і виповнився гнівом без міри?

Книга пророка Єзекії

Єзекія 1

1. І сталося: тринадцятого року, четвертого [місяця] , п'ятого [дня] , коли я був серед вигнанців над річкою Кевар, небо відкрилося, і я бачив видіння Божі.
2. П'ятого [дня] місяця – це був п'ятий рік полону царя Єгоякіма,
3. Було слово Господнє до Єзекіїла, сина Бузі, священника, у халдейському краї над річкою Кевар; і була там над ним Господня рука.
4. І я бачив, як бурхливий вітер ринув зі сходу, велика хмара і вогонь у клубках, і сяння довкола нього.
5. І з середини його, наче осяйне полум'я з глибини вогню; і з глибини його видно було подобу чотирьох тварин, – і такий був їхній вигляд, немов у людини;
6. І в кожної – чотири обличчя, і в кожної з них – четверо крил;
7. А ноги їхні – були прямі, а стопи ніг їхніх – як стопи у телят, і сяли, як блискуча мідь.
8. І руки людські були під крилами їхніми, на чотирьох боках їхніх;
9. І лица в них, і крила в них – в усіх чотирьох; крила їхні торкалися одне одного; під час ходи своєї вони не оберталися, а кожне рухалося, куди обличчя своє дивилося.
10. Подоба обличч їхніх – обличчя людини та подоба лева з правого боку в усіх чотирьох; а вже з лівого боку – обличчя теляти у всіх чотирьох і подоба орла у всіх чотирьох;

11. І обличчя їхні і крила їхні вгорі були роз'єднані, але в кожного двійко крил торкалися одне одного, а двоє інших вкривали тіло їхнє.
12. І рухалися вони кожне в той бік, котрий перед обличчям його; куди хотів дух простувати, вони туди й рухалися; під час ходи своєї не оберталися.
13. І вигляд цих тварин був такий, наче палахке вугілля, як вигляд лампад; [вогонь] ходив поміж тваринами, і сяяння од вогню, і блискавка спалахувала від вогню.
14. І тварини квапливо рухалися туди й сюди, немов блискавиці.
15. І дивився я на тварин, – і ось, на землі біля цих тварин – по колесі перед чотирма лицями їхніми.
16. Вигляд тих коліс і опорядження їхнє, – як вигляд топазу, і подоба у всіх чотирьох – одна; і з вигляду їхнього і з опорядження їхнього видавалося, наче колесо було в колесі.
17. Коли вони йшли, то йшли на чотири свої сторони; під час ходи не оберталися.
18. А обіддя їхні – високі і страшні були вони; обіддя їхні у всіх чотирьох по колові були виповнені очима.
19. І коли тварини рухалися, рухалися й колеса, що біля [них] ; а коли тварини піднімалися від землі, тоді піднімалися й колеса.
20. Куди хотів дух рухатися, туди й простували вони; куди б не пішов дух, і колеса піднімалися порівно з ними, бо дух тварин [був] у колесах.
21. Коли рухалися ті, то рухалися й вони; і коли ті стояли, то стояли й вони; і коли ті піднімалися від землі, тоді порівно з ними піднімалися й колеса, бо дух тварин [був] у колесах.
22. Над головами тварин була подоба тверді небесної, кольором пречудового кристалу, розпростороного вгорі понад головами їхніми.
23. А під склепінням випросталися крила їхні – одне до одного, і в кожного було двійко крил, котрі вкривали їх, у кожного двійко крил вкривали тіла їхні.
24. І коли вони простували, я чув шум їхніх крил, наче шум великої води, наче голос Всемогутнього, сильний шум, наче гомін у військовому таборі; [а] коли вони зупинялися, – то опускали крила свої.
25. І голос линув од склепіння, котре над головами їхніми; коли вони зупинялися, тоді опускали крила свої.
26. А понад склепінням, котре над головами їхніми, [була] подоба престолу, на вигляд, наче з каменя сапфіра, а над подобою престолу була, неначе подоба чоловіка вгорі на ньому.
27. І бачив я неначе палаючий метал, наче вигляд вогню в осерді його довкола; від схожого на крижі його і вище крижів його і нижче я бачив немовби якийсь вогонь, і сяяння [було] довкола нього.
28. Так виглядає веселка у хмарах під час дощу, отак виглядало це сяяння.

Єзекія 2

1. Таким було видіння подоби слави Господньої. Побачивши це, я упав ницьма на лице своє і почув голос Того, Хто Говорив, і Він сказав мені: Сину людський! Підведися на ноги свої; Я буду говорити з тобою.
2. І коли Він говорив мені, увійшов у мене дух і поставив мене на ноги мої, і я чув Того, Хто говорив до мене.
3. І Він сказав мені: Сину людський! Я посилаю тебе до синів Ізраїлевих, до людей неупокорених, котрі збунтувалися супроти Мене, вони і батьки їхні зрадники переді Мною аж до цього дня.
4. І оці сини з огрубілим обличчям і з жорстоким серцем, – до них Я посилаю тебе, і ти скажеш їм: Так говорить Господь Бог!
5. Чи будуть вони слухати, а чи не будуть, бо вони бунтівний дім; але нехай знають, що був пророк серед них.
6. А ти, сину людський, не бійся їх і не лякайся їхніх слів, якщо вони будяччям і тернами будуть для тебе, і ти житимеш між скорпіонами, – не бійся їхніх слів і не лякайся обличчя їхнього, бо вони бунтівний дім.
7. І кажи їм слова Мої, чи будуть вони слухати, чи не будуть, бо вони уперті.
8. А ти, сину людський, слухай, що Я буду казати тобі: Не будь упертим, як оцей бунтівний дім, розтули уста твої і з'їж, що Я дам тобі.
9. І побачив я, аж ось, рука простягнута до мене, а в ній – книжковий сувій.
10. І Він розгорнув його переді мною, і ось, сувій списаний був усередині і зовні, і написано на ньому: Плач, і стогін, і горе.

Єзекія 3

1. І сказав мені: Сину людський! З'їж, що перед тобою, з'їж цей сувій, і йди, кажи домові Ізраїлевому.
2. Тоді я розтулив уста мої, і Він дав мені з'їсти цього сувоя.
3. І сказав мені: Сину людський! Нагодуй нутро твоє і виповни нутрощі твої оцим сувоєм, котрого Я даю тобі; і я з'їв, і було на устах моїх солодке, як мед.
4. І він сказав мені: Сину людський! Підведися, і йди до Ізраїлевого дому, і говори до них Моїми словами;
5. Посилаю тебе не до народів зі словами невиразними і з незрозумілою мовою тебе посилаю, але до Ізраїлевого дому;
6. Не до численних народів з невиразними словами і з незрозумілою мовою, котрих слів ти не зрозумів би; та якби Я послав тебе навіть до них, то вони не підкорилися б тобі;

7. А дїм Ізраїлів не захоче слухати тебе, бо вони не хочуть слухати Мене, тому що увесь дїм Ізраїлів з твердим лобом і жорстоким серцем.
8. Ось, Я вчиню й твоє обличчя міцним супроти облич їхніх і твоє чоло міцним супроти їхнього лоба.
9. Як алмаз, котрий твердіший каменя, учинив Я чоло твоє; не бійся їх і не лякайся перед лицем їхнім, бо вони бунтівний дїм.
10. І сказав мені: Сину людський! Усі слова Мої, котрі буду казати тобі, прийми серцем твоїм і вислухай вухами твоїми;
11. Підведися і піди до вигнанців, до синів народу твого, і говори до них, і скажи їм: Так говорить Господь Бог! Чи будуть вони слухати, чи не будуть.
12. І підніс мене Дух; і я чув позаду себе гучний громовий голос; Благословенна слава Господня, від місцини цієї!
13. А також шум крил тварин, що торкалися одне одного; і гуркіт коліс біля них, і гуркіт сильного грому.
14. І Дух підняв мене, і взяв мене. І йшов я в гіркоті, стривожений у своєму дусі; але рука Господня була міцна на мені.
15. І прийшов я до вигнанців у Тель-Авіві, що мешкали над рікою Кевар, і зупинився там, де вони жили, і пробув серед них сім днів у зачудуванні.
16. А по семи днях було до мене слово Господнє!
17. Сину людський! Я настановив тебе на варті дому Ізраїлевого, і ти будеш чути слово з уст Моїх і будеш навчати їх від Мене.
18. Коли Я скажу лиходієві: Смертю помреш! – а ти не будеш наставляти його і говорити, щоб застерегти лиходія від гріховного шляху його, щоб він живий був, то лиходій той помре від беззаконня свого, і Я стягну за кров його від рук твоїх.
19. Але якби ти навчав лиходія, а він не відвернувся од беззаконня свого і від недоброго шляху свого, то він помре від беззаконня свого, а ти врятував душу твою.
20. І якщо праведник відступить од правди своєї і вчинить беззаконня, коли Я покладу перед ним перепону, (спотикання) то він також помре: та якщо ти не навчав його, то він помре за гріх свій, і не пригадаються йому праведні діяння його, які він чинив; і Я стягну кров його від рук твоїх.
21. А якщо ти будеш навчати праведника, щоб праведник не грішив, і він не згрішить: то він буде жити, тому що був навчений, і ти врятував душу твою.
22. І була там на мені рука Господня, і Він сказав мені: Підведися і вийди в поле, і Я буду говорити там з тобою.
23. І підвівся я, і вийшов у поле; і ось, там стояла слава Господня, як слава, котру бачив я біля річки Кевар. І впав я ницьма, на обличчя своє.

24. І ввійшов у мене Дух і поставив мене на ноги мої, і Він говорив зі мною, і сказав мені: Іди, і зачинися у домі твоєму.

25. І ти, сину людський, ось, покладуть на тебе мотузи, і зв'яжуть тебе ними, і не будеш ходити поміж ними.

26. І язик твій Я приліплю до піднебіння твого, і ти занімієш і не будеш викривати їх, бо вони – бунтівний дім.

27. А коли Я буду говорити з тобою, тоді розімкну уста твої, і ти будеш говорити їм: Так говорить Господь Бог! Хто хоче слухати, – слухай; а хто не хоче слухати, – не слухай, бо вони – бунтівний дім.

Єзекія 4

1. І ти, сину людський, візьми собі цеглину і поклади її перед собою, і накресли на ній місто Єрусалим;

2. І влаштуй облогу супроти нього, і нагорни вала довкола нього, і розташуй табір супроти нього, і розмісти проти нього машини-муроломи;

3. І візьми собі залізну дошку і постав її, [наче] залізну стіну поміж тобою і містом, і поверни до нього обличчя твоє, і воно буде в облозі, і ти облягай його. Це буде ознакою домові Ізраїлевому.

4. А ти лягай на лівий бік твій і поклади на нього переступи дому Ізраїлевого: За числом днів, за яких лежатимеш на ньому, ти будеш нести їхню провину,

5. І Я ухвалив тобі роки беззаконня їхнього числом днів: триста дев'яносто днів ти будеш нести беззаконня дому Ізраїлевого.

6. І коли звершиш це, то вдруге лягай уже на правий бік, і сорок днів неси на собі беззаконня дому Юдиного, день – за рік, день – за рік Я ухвалив тобі.

7. І оберни лице твоє і оголену праву руку на облогу Єрусалиму і пророкуй супроти нього.

8. Ось, Я поклав на тебе мотузи, і ти не повернешся з одного боку на другий, доки не відбудеш днів облоги твоєї.

9. Візьми собі пшениці, і ячменю, і сочевиці, і проса, і вики, і всип до однієї посудини, і вчини собі з них хлібини за числом днів, за котрих лежатимеш на боці твоєму; триста дев'яносто днів ти будеш їх їсти.

10. І їжу твою, котру будеш споживати, їж за вагою, по двадцять шеклів на день; від часу й до часу їж це.

11. І воду пий мірою, по шостій частині гіна пий; від часу до часу пий так.

12. І їж, як ячмінного коржа, і печи їх на очах їхніх на людському посліді.

13. І сказав Господь: Так сини Ізраїлеві будуть їсти нечистий хліб серед тих народів, до яких Я вижену їх.

14. Тоді сказав я: О, Господе Боже! Душа моя ніколи не опоганювалася, ні здохлятини, ні розтерзаного звіром я не їв від юности моєї аж донині; і жодне нечисте м'ясо не входило в уста мої.

15. І сказав Він мені: Ось, Я дозволяю тобі, замість людського посліду, коров'ячий послід, – на ньому печи хліб твій.

16. І сказав мені: Сину людський! Ось, Я зруйную в Єрусалимі хлібні комори, і будуть їсти хліб за вагою і в зажурі, і воду будуть пити за мірою і в печалі.

17. Тому що в них буде нестача хліба і води; і вони з жахом будуть дивитися один на одного, і вичахнуть у беззаконні своєму.

Єзекія 5

1. А ти, сину людський, візьми собі гострого ножа, бритву голярську візьми собі, і води нею по голові твоїй, і візьми собі ваги і поділи волосся на частки.

2. Третю частку спали вогнем посеред міста, коли виповняться дні облоги; третю частку візьми і порубай ножем на околицях його; і третю частку розвій за вітром; а Я оголю меча услід за ними.

3. І візьми з цього невеличке число, і зав'яжи їх собі в полу.

4. Але з цього візьми також і кинь у вогонь, і спали це на вогні. Звідти вийде вогонь на увесь дім Ізраїлів.

5. Так говорить Господь Бог: Це – Єрусалим! Я поставив його серед народів, і довкола нього – землі.

6. А він учинив супроти ухвал Моїх підступніше, аніж погани, і супроти приписів Моїх – гірше, аніж землі довкола нього; бо вони знехтували настановами Моїми і за приписами Моїми не вчиняють.

7. А тому так говорить Господь Бог: За те, що ви примножили беззаконня ваші більше, аніж погани, котрі довкіл вас, за приписами Моїми не чините і настанов Моїх не виконуєте, і навіть не чините за приписами поганів, котрі довкіл вас, –

8. Тому так говорить Господь Бог: Ось, Я супроти тебе, Я Сам, і звершу серед тебе суд перед очима поганів.

9. І вчиню над тобою те, чого ніколи не робив і чогось схожого до цього не буду чинити в прийдешньому, за всі мерзоти твої.

10. За це батьки будуть їсти синів серед тебе, і сини будуть їсти батьків своїх, і звершу над тобою суд, і увесь останок твій розвію за всіма вітрами.

11. А тому, живу Я, говорить Бог: За те, що ти опоганив святиню Мою усіма мерзотами твоїми і всіма гидотами твоїми, Я вчиню тебе малим, і не пожалкує Моє око, і Я не помилую тебе.

12. Третина у тебе помре від моровиці і загине від голоду серед тебе; третина впаде від меча в околицях твоїх; а третину розвію за всіма вітрами, і оголю меча услід за ними.

13. І звершиться гнів Мій, і вгамую лють Мою над ними, і вдовольнюся; і спізнають, що Я, Господь, говорив з ревністю Моєю, коли звершиться над ними лють Моя.

14. І вчиню тебе пустелею і наругою серед народів, котрі довкіл тебе, перед очима всякого, що буде проходити.

15. І будеш посміховиськом і наругою, і жахиттям у народів, котрі довкіл тебе, коли Я звершу над тобою суд у гніві та люті, і в лютих покараннях, – Я – Господь, вирік це, –

16. І коли пошлю на них люті стріли голоду, котрі будуть нищити, коли пошлю їх на загибель вашу, і пошлю голод між вами, і винищу хліб у коморах ваших;

17. І пошлю на вас голод і лютих звірів, і зганьблять тебе; і моровиця, і кров пройде по тобі, і меч наведу на тебе; Я, Господь, вирік це.

Єзекія 6

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Оберни лице твоє до гір Ізраїлевих і пророкуй на них:

3. І скажи: Гори Ізраїлеві! Слухайте слово Господа Бога. Так говорить Господь Бог горам і пагорбам, долинам і видолинкам: Ось, Я наведу на вас меч і зруйную підвищення ваші;

4. І жертovníки ваші будуть спустошені, стовпи ваші на честь сонця будуть розбиті, і кину убитих ваших перед ідолами вашими;

5. І покладу трупи синів Ізраїлевих перед ідолами їхніми, і розкидаю кості ваші довкіл жертovníків ваших.

6. На всіх місцинах проживання вашого міста будуть спустошені і підвищення зруйновані, для того, щоб спустошені і зруйновані були жертovníки ваші, щоб розбиті і знищені були ідоли ваші, і зруйновані сонячні стовпи ваші, і зітерлися витвори ваші.

7. І будуть падати серед вас убиті, і спізнаєте, що Я – Господь.

8. Але Я збережу останок, тож будуть серед вас поміж народів такі, що вцілють від меча, коли ви будете розпорошені по країнах.

9. І згадають про Мене врятовані ваші поміж народів, куди будуть забрані в полон, коли Я розіб'ю блудне їхнє серце, що відпало од Мене, і очі їхні, що блудять за ідолами; і вони самі будуть бридитися собою за те зло, котре вони чинили у всіх мерзотах своїх.

10. І спізнають, що Я – Господь; не марно говорив Я, що наведу на них таке лихоліття.

11. Так говорить Господь Бог: Сплесни руками твоїми, і тупни ногою твоєю, і скажи: Горе за всі гидкі злочини дому Ізраїлевому! Упадуть вони від меча, голоду і моровиці.

12. Хто далеко – помре від моровиці; а хто близько – той упаде від меча; а ті, що залишаться і вцілють, – помруть від голоду; так звершу над ними гнів Мій.

13. І спізнаєте, що Я – Господь, коли забиті будуть [лежати] між ідолами своїми довкіл жертovníків їхніх, на всілякому високому пагорбі, на всіх верховинах гір і під усіляким

зеленим деревом, і під усіляким гіллястим дубом, на тих місцинах, де вони приносили духмяні кадіння всім ідолам своїм.

14. І простягну на них руку Мою і вчиню землю пустелею і степом, від пустелі до Рівли, на всіх місцинах проживання їхнього, і спізнають, що Я – Господь.

Єзекія 7

1. І було до мене слово Господнє:

2. І ти, сину людський, [скажи] : Так говорить Господь Бог: Кінець Ізраїльській землі, – кінець надбїг на чотири краї землі.

3. Ось – кінець тобі; і пошлю на тебе гнів Мій, і буду судити тебе за шляхами твоїми і покладу на тебе всі мерзоти твої.

4. І не помилує тебе око Моє, і не прошу, і відплачу тобі за шляхами твоїми, і мерзоти твої з тобою будуть, і спізнаєте, що Я – Господь.

5. Так говорить Господь Бог: Біда єдина, ось, приходить біда.

6. Кінець прийшов, прийшов кінець, повстав на тебе; ось, дійшла,

7. Дійшла напасть до тебе, мешканцю землі! Надходить час, наближається день замішання, а не веселих вигуків на горах.

8. Ось, невдовзі виллю на тебе лютя Мою і звершу над тобою гнів Мій, і буду судити тебе за шляхами твоїми і покладу на тебе всі мерзоти твої.

9. І не пощадить тебе око Моє, і не помилую. За шляхами твоїми відплачу тобі, і мерзота твоя буде з тобою; і спізнаєте, що Я, Господь, караю.

10. Ось день! Ось прийшла, настала напасть! Жезло виросло, гординя розбуялася.

11. Постає сила на берло нечестя; нічогісінько [не залишиться] від них, і від багатства їхнього, і від гамору їхнього, і від пишноти їхньої.

12. Настав час, надійшов день; той, що купив, – не втішайся, і той, що продав, – не плач: бо гнів – над усією велелюдністю їхньою.

13. Бо той, що продав, не повернеться до проданого, хоч би й залишилися вони живі; бо пророче видіння про всю велелюдність їхню не відміниться, і ніхто своїм беззаконням не зміцнить свого життя.

14. Засурмлять у сурми, і все готується, але ніхто не йде на війну: бо гнів Мій над усією людністю їхньою.

15. Поза оселею – меч, а в домі – моровиця та голод. Хто в полі – той помре від меча, а хто в місті – того пожере голод і моровиця.

16. А врятовані з них повтікають і будуть на горах, немов голуби долин; всі вони будуть стогнати, кожний за своє беззаконня.

17. У всіх руки знесиліють, і в усіх затремтять коліна, [як] вода.

18. Тоді вони підпережуться веретищем, і охопить їх трепет; і в усіх на обличчях буде сором, і в усіх на головах – лисина.
19. Срібло своє вони викинуть на вулиці і золото у них буде зневажене. Срібло їхнє і золото їхнє не врятує їх у день люті Господньої. Вони не наситять ними душі своєї і не виповнять утроби своєї; бо воно було приводом до беззаконня їхнього.
20. І в пишних шатах своїх вони перетворювали його на гордощі і вчиняли з нього зображення гидких своїх бовванів; за те й оберну його нечистим для них;
21. І віддам його в руки чужим на здобич і лиходіям землі на розкрадання, і вони опоганять його.
22. І відверну од них обличчя Моє, і споганять заповітне Моє; і прийдуть туди грабіжники і споганять його.
23. Зроби ланцюга, бо земля оця виповнена кривавими злочинами, і місто повнісіньке насильством.
24. Я приведу найзліших з народів, і заволодіють домами їхніми. І покладу край гордошам сильних, і будуть опоганені святині їхні.
25. Іде згуба; будуть шукати миру і не знайдуть.
26. Біда піде за бідою і звістка за звісткою, і будуть шукати у пророків видіння, і не стане науки у священника і поради у старців.
27. Цар буде журитися, і князь зодягнеться в жахіття, і в народі землі будуть тремтіти руки. Учиню з ними за шляхами їхніми і судитиму їх – їхніми судами, і спізнають, що Я – Господь.

Єзекія 8

1. І сталося шостого року, шостого [місяця] , п'ятого дня місяця, сидів я в домі своєму, і старшини юдейські сиділи перед обличчям моїм, і лягла на мене там рука Господа Бога.
2. І побачив я: І ось, подоба [мужа] , наче вогненна, і від крижів його і нижче – вогонь, і від крижів його і вище – наче сяяння, наче світло полум'я.
3. Наче простягнув Він руку і взяв мене за волосся голови моєї, і Дух підняв Мене поміж небом і землею, і приніс мене у видіннях Божих до Єрусалиму, до входу внутрішньої брами, що дивиться на північ, де стояв був ідол ревнощів, що сприяє ревнощам.
4. І ось, там була слава Бога Ізраїлевого, схожа на ту, котру я бачив на полі.
5. І сказав мені: Сину людський! Зведи очі свої на північ, і я звів очі мої на північ, і ось, з півночі біля воріт жертовника – той ідол ревнощів при вході.
6. І сказав Він мені: Сину людський! Чи бачиш ти, що вони вчиняють? Велику мерзоту, яку чинить дім Ізраїлів тут, щоб Я відійшов од святині Моєї! Але обернися, і ти побачиш ще гидкішу мерзоту.
7. І привів мене до входу на подвір'я, і я глянув, і ось, у мурі – щілина,

8. І сказав мені: Сину людський! Підкопай мура. І я підкопав мура, і ось, якісь двері.
9. І сказав мені: Зайди і подивися на гидкі мерзоти, які вони чинили тут.
10. І зайшов я, і бачу, що ось, всілякі зображення плазунів і нечистих тварин, і всілякі ідоли дому Ізраїлевого, намальовані довкола на стінах.
11. І сімдесят мужів із старших дому Ізраїлевого стоять перед ними і Язанія, Шафанів син серед них; і кожного в руці – своє кадило, і густа хмара кадіння підноситься догори.
12. І сказав мені: Чи бачиш, сину людський, що вчиняють старшини дому Ізраїлевого у темряві, кожний у розмальованім своїм покої? Бо кажуть: Не бачить нас Господь, залишив Господь цю землю.
13. І сказав мені: Обернись, і побачиш ще огидніші мерзоти, які вони чинять.
14. І привів мене до входу у браму дому Господнього, котрі на північ, і ось, там сидять жінки і оплакують Таммуза,
15. І сказав мені: Чи бачиш, сину людський? Обернись, і побачиш ще огиднішу мерзоту,
16. І завів мене до внутрішнього двору храму Господнього, і ось, поміж притвором і жертовником, близько двадцяти п'яти мужів [стоять] спинами своїми до храму Господнього, а обличчями своїми на схід, і кланяються на схід сонцю.
17. І сказав мені: Чи бачиш, сину людський! Чи замало домові Юдиному, щоб чинити таку мерзоту, котру вони чинять тут? Але вони іще землю напоїли нечестям і вельми гнівлять Мене, і ось, вони гілки підносять до носа свого.
18. За це Я також почну діяти люто; не пожаліє око Моє, і не помилую; і хоч би вони волали у вуха Мої гучним голосом, – не почую їх.

Єзекія 9

1. І проголосив у вуха мої гучним голосом, кажучи: Нехай наблизяться каральники міста, кожен зі своїм згубним знаряддям в руці своїй.
2. І ось, шестеро чоловіків йдуть од горішньої брами, що дивиться на північ, і в кожного в руці згубне знаряддя його, і поміж ними один, зодягнений у лляний одяг, у котрого на поясі прилад писаря. І прийшли і зупинилися біля мідного жертовника.
3. І слава Бога Ізраїлевого зійшла з херувима, на котрому була, до порогу Дому. І покликав Він чоловіка, одягненого у лляну одежу, у котрого на поясі прилад писаря.
4. І сказав йому Господь: Перейди серединою міста, посеред Єрусалиму, і на чолах людей скорботних, що страждають через усі мерзоти, які діються серед нього, поклади знака.
5. А тим сказав уголос при мені: Рушайте за ним містом і бийте, нехай не жаліє ваше око, і не милуйте;
6. Старого, юнака, і юнку, і немовля і жінок бийте до смерти, але не торкніться жодного чоловіка, на котрому знак, і розпочніть із святині Моєї. І почали вони з тих старшин, котрі були перед Домом.

7. І сказав їм: Опоганьте Дім і наповніть подвір'я убитими, і вийдіть. І вийшли, і почали убивати в місті.

8. І коли вони їх убили, а я залишився, тоді я впав на обличчя своє і заволав, і сказав: О, Господе, Боже! Невже Ти вигубиш увесь останок дому Ізраїля, виливаючи гнів Твій на Єрусалим?

9. І сказав Він мені: Безчестя дому Ізраїлевого та Юдиного велике, вельми значне; і земля оця повнісінька крові, і місто повнісіньке неправди, бо вони кажуть: Покинув Господь землю цю, і не бачить Господь

10. За те й Моє око не пощадить, і не помилує; оберну поведінку їхню на їхню голову.

11. І ось, чоловік, зодягнутий в лляний одяг, у котрого на поясі прилад писаря, дав відповідь і сказав: Я вчинив, як Ти наказав мені.

Єзекія 10

1. І бачив я, і ось на склепінні, котре понад головами херувимів, неначе камінь-сапфір, неначе щось схоже на престол, було видно над ними.

2. І говорив Він чоловікові, одягненому в лляну одягу, і сказав: Увійди між колесами під херувимів, і візьми повні пригорщі жару поміж херувимами, і кинь на місто; і він увійшов на моїх очах.

3. А херувими стояли по правий бік Дому, коли увійшов той чоловік, і хмара виповнювала внутрішнє подвір'я.

4. І піднеслася слава Господня з херувимами до порогу Дому, і Дім виповнився хмарою, і подвір'я виповнилося сяянням слави Господньої.

5. І шум від крил херувимів чутно було навіть на зовнішньому подвір'ї; наче голос Бога Всемогутнього, коли Він говорить.

6. І коли Він наказав чоловікові, одягненому в лляний одяг, сказавши: Візьми вогню поміж колесами, між херувимами, і коли він увійшов і стояв біля колеса,

7. Тоді з-поміж херувимів один херувим простягнув руку свою до вогню, котрий між херувимами, і взяв та й дав у пригорщі одягненому в лляний одяг. Він узяв і вийшов.

8. І видно було у херувимів подобу людських рук під крильми їхніми.

9. І бачив я: І ось, четверо коліс біля херувимів, по одному колесі біля кожного херувима, і колесо на вигляд, наче з каменя топаза.

10. І на вигляд усі чотири схожі, наче колесо було в колесі.

11. Коли йшли вони, то йшли на чотири свої сторони; під час ходи своєї не озиралися, але до того місця, куди обернена була голова, вони туди йшли; під час ходи своєї не озиралися.

12. І все тіло їхнє, і спина їхня, і руки їхні, і крила їхні, і колеса по колові були повнісінькі очей, – усі четверо коліс їхніх.

13. До коліс цих, як я чув, сказано було: "Галгал" (Вихор).
14. І в кожній тварині чотири обличчя: перше лице – лице херувима; друге лице – обличчя людське, третє лице – неначе подоба лева, і четверте лице – подоба орла.
15. Херувими підвелися. Це були ті самі тварини, котрих бачив я біля ріки Кевар.
16. І коли йшли херувими, тоді йшли біля них і колеса; і коли херувими підіймали крила свої, щоб піднятися від землі, і колеса не відділялися, але вони були біля них.
17. Коли ті стояли, стояли також і вони; коли ті піднімалися, піднімалися й вони, бо в них [був] дух тварин.
18. І відійшла слава Господня від порогу Дому, і постала над херувимами.
19. І підняли херувими крила свої, і знялися на очах моїх від землі; коли вони відходили, то колеса також були біля них, і зупинилися біля входу до Східної брами Дому Господнього, і слава Бога Ізраїлевого, вгорі над ними.
20. Це були ті самі тварини, котрих я бачив біля підніжжя Бога Ізраїлевого коло ріки Кевар. І я спізнав, що це – херувими.
21. У кожного – по чотири обличчя, і в кожного – по четверо крил, і під крильми їхніми подоба рук людських.
22. А подоба обличчя їхнього – такі самі, як ті обличчя, що я бачив їх біля ріки Кевар, – і вигляд їхній, і самі вони. Кожний простував напрямки у ту сторону, яка була перед ним.

Єзекія 11

1. І підняв мене Дух і привів мене до східної брами Дому Господнього, котра дивиться на схід. І ось, – біля входу до брами двадцять п'ять чоловіків; і між ними бачив я Язанию, сина Аззурового, і Пелатію, сина Венанії, князів народу.
2. І Він сказав мені: Сину людський! Ось люди, у котрих лихе на думці, і котрі дають недобру пораду в цьому місті,
3. Кажучи: Ще не близько; будемо споруджувати оселі; воно (місто) казан, а ми – м'ясо.
4. Тому пророкуй їм, пророкуй, сину людський.
5. І зійшов на мене Дух Господній, і сказав мені: Скажи: Так говорить Господь: Що говорите ви, і що на думку вам спадає, Я те знаю.
6. Багато убитих ваших ви поклали в цьому місті, і вулиці його закидали трупами.
7. Тому так говорить Господь Бог: Убиті ваші, котрих ви поклали серед нього, – то м'ясо, а воно казан (місто); але вас Я виведу з нього.
8. Ви боїтеся меча, і Я наведу на вас меча, говорить Господь Бог.
9. І виведу вас із нього, і віддам вас у руки чужинців, і звершу над вами суд.
10. Від меча упадете; на рубежах Ізраїлевих буду вас судити, і спізнаєте, що Я – Господь.

11. Воно не буде для вас казаном; і ви не будете у ньому м'ясом; на рубежах Ізраїлевих буду судити вас.
12. І спізнаєте, що Я – Господь; бо за Моїми заповідями ви не ходили, і приписів Моїх не виконували, а чинили за приписами народів, що оточували вас.
13. І сталося, коли я пророкував, то Пелатія, син Венаніїн, помер. І впав я на обличчя, і заволав гучним голосом, і сказав: О, Господе Боже! Невже Ти хочеш дощенту винищити останок Ізраїля?
14. І було до мене слово Господнє:
15. Сину людський! Твоїм братам, твоїм братам, твоїм єдинокровним і всьому домові Ізраїлевому, усім їм говорять мешканці Єрусалиму: Живіть віддалік од Господа; нам у володіння віддана ця земля.
16. На це скажи: Так говорить Господь Бог: Хоч Я позасилав їх до народів, і хоч розпорошив їх по країнах, але Я буду для них хоч малою свяติною, у тих країнах, куди вони пішли.
17. Затим скажи: Так говорить Господь Бог: Я зберу вас з-поміж народів, і поверну вас із країн, де ви розпорошені; і дам вам землю Ізраїлеву.
18. І прийдуть туди і повикидають звідти всі її гидоти і всі її мерзоти.
19. І дам їм серце єдине, і дух новий вкладу в них, і візьму з плоті їхньої серце кам'яне, і дам їм серце тілесне.
20. Щоб вони ходили за Моїми заповідями і дотримувалися приписів Моїх, і виконували їх; і будуть Моїм народом, а Я буду їхнім Богом.
21. А чиє серце заповонять гидоти їхні і мерзоти їхні, то поведінку таких наверну на їхню голову, говорить Господь Бог.
22. Тоді херувими підняли крила свої, і колеса біля них; і слава Бога Ізраїлевого вгорі над ними.
23. І піднеслася слава Господня з-посеред міста та й зупинилася над горою, котра на схід від міста.
24. І Дух підняв мене і переніс мене до Халдеї до вигнанців, у видінні, Духом Божим. І відійшло од мене видіння, котре я бачив.
25. І переказав я вигнанцям усі слова Господа, котрі Він відкрив мені.

Єзекія 12

1. І було до мене слово Господнє:
2. Сину людський! Ти живеш серед дому бунтівного; у них є очі, щоб бачити, а вони не бачать; у них є вуха, щоб чути, але не чують; тому що вони – бунтівний дім.

3. А ти, сину людський, приготуй собі все необхідне для переселення, і серед дня переселяйся з місця твого на інше місце перед очима їхніми; можливо, вони зрозуміють, що вони – дім бунтівний.
4. І речі твої винеси, як речі, що необхідні під час переселення, вдень, перед очима їхніми, і сам вийди увечері перед очима їхніми, як виходять для переселення.
5. Перед очима їхніми проламай собі отвір у стіні і винеси крізь нього.
6. Перед очима їхніми візьми поклажу на плече, потемки винеси її, лице твоє затули, щоб не бачити землі; бо Я вчиню тебе ознакою домові Ізраїля.
7. І вчинив я, як велено було мені; речі мої, як речі необхідні під час переселення, виніс за дня, а увечері проламав собі рукою отвір у стіні, потемки виніс поклажу і поклав на плече перед їхніми очима.
8. І було до мене слово Господнє уранці:
9. Сину людський! Чи не казав тобі дім Ізраїлів, дім бунтівний, що ти дієш?
10. Скажи їм: Так говорить Господь Бог: Це – провіщення для князя в Єрусалимі і для всього дому Ізраїлевого, котрий є там.
11. Скажи: Я – ознака для вас; що вчиняю Я, те буде з ними, – на переселення, в полон підуть вони.
12. І князь, котрий серед них, потемки покладе [поклажу] на плече, і вийде. Стіну проламають, щоб спровадити [його] через неї; він затулить обличчя своє, аж так, що не побачить очима землі тієї.
13. І накину на нього сіть Мою, і буде впійманий в тенета Мої, і відведу його до Вавилону, у край халдейський, але він не побачить його, і там помре.
14. А всіх, котрі довкіл нього, поборників його і все військо його розвію на всіх вітрах, і оголю услід їм меча.
15. І спізнають, що Я – Господь, коли розпорошу їх поміж народів і розвію їх по країнах.
16. Але невеличке число їх Я збережу від меча, голоду і моровиці, щоб вони оповіли народам, до котрих підуть, про всі свої мерзоти; і спізнають, що Я – Господь.
17. І було до мене слово Господнє:
18. Сину людський! Хліб твій їж із трепетом, і воду твою пий з тремтінням та сумом.
19. І скажи народові краю: Так говорить Господь Бог про мешканців Єрусалиму, про землю Ізраїлеву: Вони хліб свій будуть їсти із сумом і воду свою питимуть в зажурі, тому що земля його буде позбавлена всієї рясноти своєї за неправди усіх, що мешкають на ній.
20. І будуть розорені велелюдні міста і земля стане пусткою, і спізнаєте, що Я – Господь.
21. І було до мене слово Господнє:

22. Сину людський! Що це за приказка у вас, у краї Ізраїлевого: "Багато днів промине, і всіляке пророче видіння щезне".

23. А тому скажи їм так: Так говорить Господь Бог: Знищу цю приказку, і не будуть уже вживати такої приказки в Ізраїля; Але скажи їм: Близько дні і справдження всілякого видіння пророчого.

24. Бо вже не залишиться марним жодне видіння пророче, і жодне провіщення не буде облудним у домі Ізраїлевого.

25. Бо Я Господь, Я промовляю, і слово, котре Я промовляю, справджується, і не буде загайним; у ваші дні, бунтівний доме, Я виповів слово і виконаю його, говорить Господь Бог.

26. І було до мене слово Господнє:

27. Сину людський! Ось, дім Ізраїлів каже: Пророче видіння, котре бачив він, [справдиться] по багатьох днях, і він пророкує про віддалені часи.

28. А тому скажи їм: Так говорить Господь Бог: Жодне з Моїх слів уже не буде відстрочене, але слово, котре Я скажу, справдиться, говорить Господь Бог.

Єзекія 13

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Повідай пророцтво на пророків Ізраїлевих, що пророкують, і скажи пророкам від власного серця: Слухайте слово Господнє!

3. Так говорить Господь Бог: Горе безглуздим пророкам, котрі ведені власним духом і нічогісінько не бачили.

4. Пророки твої, Ізраїлю, мов лисиці в руїнах.

5. У проломи ви не входите і не огороджуєте муром дому Ізраїлевого, щоб твердо стояти у битві Господнього дня,

6. Вони бачать пусте і пророкують облуду, кажучи: Господь сказав; а Господь не посилав їх; і викликають надію, що слово справдиться.

7. Хіба ж не марне видіння ви бачили? І чи не облудні пророцтва виповідали, кажучи: Господь сказав, а Я не говорив?

8. А тому так говорить Господь Бог: Оскільки ви виповідаєте марноту і бачите у видіннях лжу, за це, ось, Я – на вас, говорить Господь Бог.

9. І буде рука Моя супроти цих пророків, що бачать марноту і пророкують лжу; на раді народу Мого вони не будуть, і в список дому Ізраїлевого не впишуться, і до землі Ізраїлевої не увійдуть, і спізнаєте, що Я – Господь Бог.

10. За те, що ви баламутите Мій народ, кажучи: Мир, коли миру нема; і коли один буде мура, а інші обмазують його глиною,

11. Скажи обмазувальникам муру глиною, що він упаде; буде злива, впаде кам'яний град, і вітер буремний розвалить мура.
12. І ось, коли мур упаде, то чи не скажуть вам тоді: Де той розчин, котрим ви обмазували?
13. А тому так говорить Господь Бог: Я випущу бурхливий вітер у гніві Моєму, і піде ливний дощ у люті Моїй, і каміння граду в обуренні Моєму – для винищення.
14. І зруйную мура, котрого ви обмазали глиною, і повалю його на землю, і відкриються підмурки його, і впаде, і ви разом із ним загинете; і спізнаєте, що Я – Господь.
15. І виснажу лють Мою на мурові і на тих, що обмазували його глиною, і скажу вам: Немає муру, і немає тих, що обмазували його, –
16. Пророків Ізраїлевих, котрі пророкували Єрусалимові і провіщали йому видіння миру в той час, коли миру нема, говорить Господь Бог.
17. А ти, сину людський, оберни лице твоє до доньок народу твого, що пророкують від власного серця і скажи на них пророцтво,
18. І скажи: Так говорить Господь Бог: Горе тим, що шиють чародійні мішечки під пахви і вчиняють покривала для голови всілякого зросту, щоб занапащати душі. Невже, коли занапащаєте душі Мого народу, ви врятуєте свої душі?
19. І ганьбите Мене перед народом Моїм за жменю ячменю і за кусник хліба, умертвляючи душі, котрі не мусять померти, і залишаючи життя душам, котрі не повинні жити, обдурюючи народ, котрий слухає лжу.
20. А тому отак говорить Господь Бог: Ось, Я на ваші чародійні мішечки, котрими ви занапащуєте душі, щоб вони прилітали, і вирву їх з ваших рук і випущу на волю душі, котрих ви ловите, як пташок.
21. Я розірву покривала ваші і визволю народ Мій з ваших рук, і не будуть уже у ваших руках здобиччю, і спізнаєте, що Я – Господь.
22. За те, що ви облудою засмучуєте серце праведника, котре Я не хотів засмутити, і підтримуєте руки лиходія, щоб він не відвернувся од недоброї путі своєї і не зберіг життя свого, –
23. За це вже не будете мати марних видінь, і вже не будете вгадувати; і Я визволю народ Мій з рук ваших, і спізнаєте, що Я – Господь.

Єзекія 14

1. І прийшли до мене декілька чоловіків із старшини Ізраїлевої і сіли перед обличчям моїм:
2. І було до мене слово Господнє:
3. Сину людський! Оці люди допустили ідолів своїх у серце своє і поставили спокусу безчестя свого перед лицем своїм: Чи можу Я відповідати їм?

4. Тому передай їм і скажи: Так говорить Господь Бог: Якщо хтось із дому Ізраїлевого допустить ідолів своїх у серце своє і поставить спокусу безчестя свого перед лицем своїм і прийде до пророка, – то чи зможу Я, Господь, не зважаючи на численних його ідолів, відповісти йому?
5. Нехай дім Ізраїлів затямить у серці своєму, що всі вони через своїх ідолів стали чужими для Мене.
6. А тому скажи домові Ізраїлевого: Так говорить Господь Бог: Наверніться і відкиньтесь од ідолів ваших, і від усіх мерзот ваших відверніть ваше обличчя.
7. Бо коли хтось із дому Ізраїлевого, або з чужинців, котрі живуть в Ізраїлі, відкинеться од Мене і допустить ідолів у серце своє, і вчинить спокусу нечестя свого перед лицем своїм, і прийде до пророка, щоб потурбувати Мене через нього, – то Я, Господь, чи дам йому відповідь од Себе?
8. Я оберну обличчя Своє супроти того чоловіка і знищу його на ознаку і притчу, і винищу його з-поміж народу Мого, і спізнаєте, що Я – Господь.
9. А якщо пророк допустить спокусити себе і скаже слово так, ніби Я, Господь, навчив цього пророка, то Я простягну на нього руку Мою і винищу його з народу Мого, Ізраїля.
10. І будуть покарані за провини свої. Яка провинна того, хто запитує, така ж провинна буде в пророка.
11. Щоб надалі дім Ізраїля не відхилявся од Мене, і щоб відтак не опоганювали себе всілякими беззаконнями своїми, а щоб народом Моїм були, і Я був їхнім Богом, говорить Господь Бог.
12. І було до мене слово Господнє:
13. Сину людський! Якби якась земля згрішила переді Мною, підступно відступивши від Мене, і Я простягнув на неї руку Мою, і винищив у ній хлібні комори, і послав на неї голод, і почав вигублювати на ній людей і худобу,
14. І якби знайшлися в ній оці три душі: Ной, Даниїл та Йов, – то вони праведністю своєю врятували б тільки свої душі, говорить Господь Бог.
15. Або, якби Я послав на цю землю лютих звірів, котрі осиротили б її, і вона з цієї причини стала пустою, котрою ніхто не проходив;
16. То оці три мужі серед неї, – живу Я, говорить Господь Бог, – не врятували б ні синів, ні доньок, а вони, лише вони врятувалися б, а земля стала б пустою.
17. Або, якби Я навів на цю землю меча і сказав: Мечу, пройди по землі! І почав винищувати на ній людей і тварин,
18. То ці три мужі серед неї, живу Я, говорить Господь Бог, – не врятували б ні синів, ні доньок, а вони тільки спаслися б.
19. Або, якби Я послав на цю землю моровицю і вилив на неї лють Мою в кровопролитті, щоб винищити на ній людей і худобу:

20. То Ной, Даниїл і Йов серед неї, живу Я, говорить Господь Бог, – не врятували б ні синів, ні доньок; праведністю своєю вони врятували б тільки свої душі.

21. Бо так говорить Господь Бог: Якщо навіть чотири важких покарання Мої, – меч, голод і лютих звірів та моровицю – пошлю на Єрусалим, щоб винищити в ньому людей і худобу,

22. Навіть тоді залишиться в ньому останок, сини і доньки, котрі будуть виведені звідти; ось вони вийдуть до вас, і ви побачите поведження їхнє і справи їхні, і втішитесь по тім бідуванні, котре Я навів на Єрусалим, і по всьому тому, що Я навів на нього.

23. Вони утішать вас, коли ви побачите поведження їхнє і справи їхні; і спізнаєте, що Я не марно учинив усе це, що вчинив у ньому, говорить Господь Бог.

Єзекія 15

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Яку перевагу має дерево виноградної лози перед усіляким іншим деревом, і гілки виноградної лози – поміж деревами в лісі?

3. Чи беруть від нього втинок для якогось виробу? Чи беруть від нього хоча б на кілочок, щоб вішати на ньому яку-небудь річ?

4. Ось, воно кидається у вогонь на спалення; обидва кінці його вогонь пожере, і обгоріла середина його; чи придатна вона на який-небудь виріб?

5. І тоді, коли воно було цілим, не придатне воно на жодний виріб; тим паче, коли вогонь пожер його, і воно обгоріло, чи придатне воно на якийсь виріб?

6. Тому так говорить Господь Бог: Як дерево виноградної лози між деревами лісовими Я віддав огневі на поживу, так віддам йому й мешканців Єрусалиму.

7. І оберну лице Моє супроти них; з одного вогню вийдуть, а інший вогонь поглине їх, – і спізнаєте, що Я – Господь, коли оберну супроти них лице Моє.

8. І вчиню оцю землю пустелею за те, що вони підступно вчиняли, говорить Господь Бог.

Єзекія 16

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Повідай Єрусалимові про мерзоти його.

3. І скажи: Так говорить Господь Бог [доньці] Єрусалиму: Твій корінь і твоя вітчизна – в краю Ханаанському, батько твій – амореєць, а мати твоя – хеттеянка.

4. При народженні твоєму – в день, коли ти народилася, пуповину твою не відтяли, і водою ти не була обмита для очищення, і сіллю не була посолена, і в пелюшки не сповита.

5. Жодне око не змилювалося над тобою, щоб з милосердя до тебе вчинити тобі що-небудь з цього; але тебе викинули в поле, із презирства до життя твого, в день народження твого.

6. І проходив Я повз тебе, і побачив тебе, опоганеною у крові твоїй, і сказав тобі, коли ти була у крові твоїй: Живи! Так, Я сказав тобі, коли ти була у крові твоїй: Живи!
7. Примножив тебе, мов польові рослини; ти виросла, і стала велика, і дійшла значної вроди: перса випросталися, і волосся у тебе виросло; але ти була гола і непокрита.
8. І проходив Я повз тебе і подивився на тебе, і ось, це був час твій, час любови; і Я накрит тебе крилами Моїми, і прикрив голизну твою, і присягнувся тобі; і ухвалив заповіта з тобою, говорить Господь Бог, – і ти стала Моєю.
9. Обмив Я тебе водою, і змив з тебе кров твою, і помазав тебе елеем.
10. І зодягнув тебе в сукню в оздобах, і взув тебе в тахаш, і підперезав тебе вісоном, і покрит тебе шовковою запоною.
11. І зодягнув тебе в шати і поклав на руки твої зап'ястя, і на шию твою – корали.
12. І дав тобі кільце для твого носа, і сережки – на вуха твої, і на голову твою – чудовий вінець.
13. Так оздоблювалася ти золотом і сріблом, і одежа твоя [була] вісон та шовк, і мережані тканини; насичувалася хлібом з найкращого пшеничного борошна, медом та елеем, і була неймовірно вродлива і сягнула царської величі.
14. І полинула між народами слава твоя про вроду твою, бо вона була уповні досконала при тих пречудових шатах, котрі Я поклав на тебе, – говорить Господь Бог.
15. Але ти сподівалася на вроду твою і, зважаючи на славу твою, почала блудодіяти і роздавала той блуд усілякому, що проходив мимо, й віддавалася йому.
16. І взяла з одягу твого і вчинила собі барвисті підвищення, і блудодіяла на них, як ніколи не станеться і не буде.
17. І взяла пишні шати твої з Мого золота, і з Мого срібла, котрі Я дав тобі, і вчинила собі чоловічі зображення, і блудодіяла з ними.
18. І взяла мережані сукні твої, і одягла їх для них, і ставила перед ними єлей Мій і кадило Моє,
19. І хліб Мій, котрого Я давав тобі, пшеничне борошно, і єлей, і мед, котрими Я насичував тебе, ти поставила перед ними як приємні пахощі; і це було, говорить Господь Бог.
20. І взяла синів твоїх і дочок твоїх, котрих ти породила Мені, і приносила як пожертву на пожирання їм. Чи мало було тобі блудити?
21. Але ти й синів Моїх умертвила і віддавала їм, проводячи їх [через вогонь] .
22. І при всіх твоїх мерзотах і блудодіяннях твоїх, ти не згадувала про дні юности твоєї, коли ти була гола, і не покрита, і залишена в крові твоїй на ганьбу.
23. І після всіх злочинів твоїх, – горе, горе тобі! – говорить Господь Бог.
24. Ти спорудила собі блуднища і набудувала собі підвищень на будь-якім майдані;

25. При початку всілякої дороги спорудила собі підвищення, ганьбила вроду твою і розкидала ноги твої для всякого, що проходив мимо, і примножувала блудодіяння твої.
26. Блудила з синами Єгипту і сусідами твоїми, людьми високими на зріст, і примножувала блудодіяння твої, гніваючи Мене.
27. І ось, Я простягнув до тебе руку Мою, і зменшив ухвалене тобі і віддав тебе на зневагу дочкам филистимським, що ненавидять тебе, котрі засоромилися твоєї нищої поведінки.
28. І блудила ти з синами Ашшура – і не наситилася, блудила з ними, але й тим не вдовольнилася;
29. І примножила блудодіяння твої в краю Ханаанському до Халдеї, але й цим не вдовольнилася.
30. Яким знеможеним має бути серце твоє, говорить Господь Бог, коли ти все це чинила, як незагнuzдана блудниця!
31. Коли ти будувала собі блуднища при початку всілякої дороги, і споруджувала собі підвищення на всілякому майдані, ти була не така, як блудниця, тому що відкидала дарунки,
32. Але як перелюбна дружина, що приймає замість свого чоловіка чужих.
33. Усім блудницям дають подарунки, а ти сама давала дарунки усім коханцям твоїм і підкупляла їх, щоб вони зусібіч приходили до тебе блудити з тобою.
34. У тебе в блудодіяннях твоїх було протилежне тому, що трапляється з жінками: не за тобою бігали, але ти давала подарунки; і тому ти вчиняла ще огидніше від інших.
35. А тому вислухай, блуднице, слово Господнє!
36. Так говорить Господь Бог: За те, що ти отак розкидалася грішми твоїми, і в блудодіяннях твоїх оголювалося тіло твоє перед коханцями твоїми, і перед усіма огидними ідолами твоїми, і за кров синів твоїх, котрих ти віддала їм,
37. За це ось, Я зберу всіх коханців твоїх, котрими ти насолоджувалася і котрих ти любила, з усіма тими, котрих ненавиділа, і зберу їх звідусіль супроти тебе, і оголю тебе перед ними, і вони побачать твій сором.
38. Я буду судити тебе судом перелюбників і таких, що проливають кров, – і віддам тебе кривавій люті і ревнощам;
39. Віддам тебе в руки їхні, – і вони розорять блудовища твої, і порозвалюють підвищення твої, і зірвуть з тебе шати твої, і заберуть одягу твою, і залишать тебе голою і непокритою.
40. І скличуть на тебе зібрання і поб'ють тебе камінням і розітнуть тебе мечами своїми.
41. Спалять доми твої вогнем і звершать над тобою суд перед очима багатьох дружин; і покладу край блудові твоєму, і не будеш уже давати подарунків.
42. І вгамую над тобою гнів Мій, і відійде від тебе обурення Моє, і заспокоюся, і вже не буду гніватися.

43. За те, що ти не пригадала днів юности твоєї і всім цим дратувала Мене, ось, Я поведження твоє оберну на [твою] голову, говорить Господь Бог, щоб ти не віддавалася більше розпусті по всіх твоїх мерзотах.
44. Ось, кожний, хто говорить притчами, може сказати про тебе: Яка мати, така й донька.
45. Ти – донька, що вдалася в матір свою, котра покинула чоловіка свого і діток своїх, – і ти – сестра в сестер твоїх, котрі покидали чоловіків своїх і дітей своїх, матір ваша хеттейка, а батько ваш – амореець!
46. А старша сестра твоя – Самарія, що з доньками своїми живе по ліву руку від тебе; а менша сестра твоя, що сидить від тебе по праву руку, – це Содома, з доньками її.
47. Але ти не їхніми шляхами ходила і не за їхньою мерзотою чинила: цього тобі було замало. Ти вчиняла розбещеніше від них на всіх шляхах твоїх.
48. Живу Я, говорить Господь Бог: Содома, сестра твоя, не чинила того сама і її доньки, що вчиняла ти і доньки твої.
49. Ось, у чому було беззаконня Содоми, сестри твоєї і дочок її: У гордині, пересиченні і лінощах, і вона руки бідного і вбогого не підтримала.
50. І запишалися вони і чинили мерзоти перед лицем Моїм, і, побачивши це, Я відкинув їх.
51. І Самарія навіть половини твоїх гріхів не згрішила; ти переважила їх своїми мерзотами, через твої мерзоти, котрі ти вчиняла, і провина сестер твоїх цим виправдана.
52. То ж неси ганьбу твою ти, котра осуджувала сестер твоїх; за гріхами твоїми, якими ти зганьбила себе у більшій мірі, ніж сестри, вони мають меншу провину. Червоної же від сорому і неси ганьбу твою, у такий спосіб виправдавши сестер твоїх.
53. Але я поверну їхній полон, полон Содоми і дочок її, полон Самарії і дочок її, і поміж ними полон бранців твоїх.
54. Щоб ти несла ганьбу твою і соромилася всього того, що вчинила, коли служила для них утіхою.
55. І сестри твої, Содома і дочки її, повернуться до попереднього стану; і Самарія і, доньки її повернуться до попереднього стану, і ти й доньки твої повернетесь до попереднього стану вашого.
56. Про сестру твою Содому й спогаду не було в устах твоїх за днів зарозумілості твоєї,
57. Доки ще не відкрилося безчестя твоє, як у пору осоромлення від дочок Сирії і всіх, що оточували її, від дочок филистимських, що дивилися на тебе зневажливо з довкілля.
58. За розпусту твою і за мерзоту зазнаєш ти утисків, говорить Господь.
59. Бо так говорить Господь Бог: Я вчиню з тобою, як учиняла ти, знехтувавши присягою порушенням спілки.
60. Але Я пригадаю спілку Мою з тобою за днів юности твоєї, і поновлю з тобою вічну спілку.

61. І ти згадаєш про шляхи твої, і буде тобі соромно, коли почнеш приймати до себе сестер твоїх, старших і менших від тебе, і коли Я буду давати тобі їх у доньки, але не від твоєї спілки.

62. Я поновлю заповіта Мого з тобою, і спізнаєш, що Я – Господь,

63. Для того, щоб ти пам'ятала і соромилася, і щоб надалі ти не могла навіть уст розтулити від сорому, коли Я прощу тобі все, що ти вчиняла, говорить Господь Бог.

Єзекія 17

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Запропонуй загадку і скажи притчу домові Ізраїлевому.

3. Скажи: Так говорить Господь Бог: Великий орел з великими крилами, з довгим пір'ям, пухнастий, строкатий прилетів на Ливан-гору і зняв з кедра верхівку,

4. Зірвав горішній із паростків його і приніс його на землю ханаанську, у місті купецькому поклав його;

5. І взяв од насіння цієї землі і посадив на землі родючій, над великими водами, наче вербу;

6. І воно виросло і стало виноградною лозою, широкою, низькою на зріст, котрої гілки нахилилися до неї, і коріння її було під нею ж таки, і стало виноградною лозою – і дало паростки і випустило гілки.

7. І ще був орел з великими крилами і пухнастий; і ось, ця виноградна лоза потягнулася до нього своїм корінням і простягнула до нього гілки свої, щоб він поливав її з борозен свого розсадника.

8. Вона була посаджена на родючому полі, над великими водами, аж так, що могла випускати гілки і приносити плід, вчинитися лозою пречудовою.

9. Скажи: Так говорить Господь Бог: Чи буде в неї успіх? Чи не вирвуть її коріння і чи не обнесуть плодів її аж так, що вона засохне? Усі молоді гілки, що відросли од неї, засохнуть. І не з великою силою і не з багатьма людьми зірвуть її з коріння її.

10. І ось, хоч вона посаджена, та чи буде успіх? Чи не висохне вона, тільки-но торкнеться до неї східний вітер? Висохне на грядках, де виросла.

11. І було до мене слово Господнє:

12. Скажи бунтівному домові: Хіба ви не знаєте, що це означає? Скажи: Ось, прийшов цар вавилонський до Єрусалиму, захопив його царя і князів його, і привів до себе у Вавилон.

13. І взяв [іншого] з царського роду, і склав з ним спілку, і присилував його присягою і забрав визначних тієї землі із собою.

14. Щоб царство було упокорене, щоб ти не змогла підвестися, щоб збережена була спілка і стояла несхитно.

15. Але той відкинувся од нього, послав послів своїх до Єгипту, щоб дали йому коней і багато людей. Чи буде йому успіх? Чи уціліє той, хто таке чинить? Він порушив спілку – і чи врятується?

16. Живу Я, говорить Господь Бог: У місті царя, який настановив його царем, і котрому присягу давши, зневажив, і порушив з ним заповіта свого, він помре в нього у Вавилоні.

17. З великою силою і з численним народом фараон нічого не вчинить для нього у цій війні, коли буде нагорнений вал і споруджені будуть вежі для облоги, щоб вигубити багато душ.

18. Він зневажив присягу, аби порушити спілку, і ось, дав руку свою, і вчинив усе це; він не врятується.

19. А тому отак говорить Господь Бог: Живу Я! Присягу Мою, котру він зневажив, і спілку Мою, котру він порушив, Я заверну йому на голову.

20. І закину на нього сіть Мою, і впіймається в тенета Мої; і приведу його до Вавилону, і там буду судитися з ним за підступність його супроти Мене.

21. А всі утікачі його із усіх полків його впадуть від меча, а решта, що залишиться, розпорошиться на всіх вітрах; і спізнає, що Я, Господь, сказав це.

22. Так говорить Господь Бог: І візьму Я з вершечку високого кедра, і посаджу; з горішніх паростків його відірву найніжніші і посаджу на високій і величавій горі.

23. На високій горі Ізраїлевій посаджу його, і випустить гілля, і принесе плід, і стане величавим кедром, і будуть жити на ньому всілякі птахи, усе пернате житиме у затінку його.

24. І спізнають усі дерева на полі, що Я, Господь, високе дерево знижую, а низьке дерево підвищую, зелене дерево вчиняю сухим, а сухе дерево вчиняю квітучим: Я, Господь, сказав – і вчиню!

Єзекія 18

1. І було до мене слово Господнє:

2. Нащо ви вживаєте на Ізраїлевій землі таку приповідку, кажучи: Батьки їли кислий виноград, а в дітей оскома на зубах?

3. Живу Я! – говорить Господь Бог, – Уже не будуть вповідати цю приповідку в Ізраїлі.

4. Бо ось, усі душі – Мої: як душа батька, так і душа синова – Мої; душа грішника – та помре.

5. Якщо хтось праведний і звершує суд і правду,

6. На горах жертовного не їсть і до ідолів дому Ізраїлевого не наvertsає очей своїх, дружини ближнього свого не опоганює і до своєї дружини в пору очищення нечистот її не наближається,

7. Нікому не чинить тіснот, боржникові повертає заставу, крадіжок не вчиняє, хліб свій дає голодному і голого покриває одежею;

8. На лихву не позичає і відсотків не бере, від неправди утримує руку свою, суд людині з людиною звершує справедливо;
9. Вчиняє за Моїми заповідями і дотримується приписів Моїх щиро: то він – праведник, він неодмінно буде живий, говорить Господь Бог.
10. Та коли в нього народиться син розбійник, що проливає кров, і чинить щось таке,
11. До чого він сам ніколи не вдавався, і на горах їсть жертвне і дружину ближнього свого опоганює,
12. Бідного і вбогого пригнічує, відбирає силою, застави не повертає і до бовванів наvertsає свої очі, чинить мерзоту.
13. На лихву позичає і від лихви бере відсотки: То чи буде він живий? [Ні] , не буде він жити. Хто чинить такі мерзоти, той достеменно помре, і кров його буде на ньому.
14. І якщо у когось народився син, котрий, побачивши гріхи батька свого, до яких він удається, бачить, але сам їх не чинить:
15. На горах жертвного не їсть, до ідолів дому Ізраїлевого не наvertsає очей своїх, дружину ближнього свого не опоганює,
16. І людини не пригнічує, застави не бере і силою не відбирає, хліб свій дає голодному, а голого покриває одягом;
17. Від [образи] бідному притримує руку свою, лихви і відсотків не бере, виконує Мої накази і чинить за Моїми заповідями; то цей не помре за беззаконня батька свого; він буде живий.
18. А батько його, оскільки він жорстоко пригнічував, грабував брата і недобре чинив серед народу свого, ось – він помре за своє беззаконня.
19. Ви кажете: А чому син не відповідає за провину батька свого? Тому що син чинить згідно з законами і праведно, всі приписи Мої пильнує та виконує їх; він буде живий.
20. Душа, що грішить, вона помре; син не буде нести провину батька і батько не буде нести провину сина; правда праведного при ньому й залишиться і беззаконня лиходія при ньому й будуть.
21. І лиходій, якщо відвернеться од усіх гріхів своїх, котрі вчиняв, і буде дотримуватися усіх приписів Моїх і чинитиме згідно з законом і справедливо, живим буде, не помре.
22. Усі злочини його, котрі він учинив, не пригадаються йому у правді своїй, котру він буде чинити, він живий буде,
23. Хіба ж хочу Я смерті грішника? – говорить Господь Бог. Чи не того, щоб він відвернувся од шляхів своїх і був живим?
24. І праведник, якщо відійде од правди і буде чинити несправедливо, буде вчиняти усі ті мерзоти, які чинить лиходій, чи буде він жити? Усі добрі справи, які він чинив, не пригадаються; за беззаконня своє, до котрих вдається, і за гріхи свої, якими грішив, він помре.

25. Але ви кажете: Несправедливий шлях Господній! Послухайте, доме Ізраїлів: Чи Мій шлях несправедливий? Хіба не ваші шляхи несправедні?
26. Якщо праведник ухиляється від правди своєї і чинить беззаконня, і за те помирає – то він помирає за беззаконня своє, котре вчинив.
27. І лиходій, якщо відвернеться од беззаконня свого, яке чинив, – звершує суд і правду, – до життя поверне душу свою.
28. Бо він побачив і відвернувся од усіх злочинів своїх, котрі чинив; він буде жити, не помре.
29. А дім Ізраїлів говорить: Неправедний шлях Господній! Чи Мої шляхи несправедні, доме Ізраїлів? Чи не ваші шляхи несправедні?
30. Тому Я буду судити вас, доме Ізраїлів, кожного за шляхами його, говорить Господь Бог; покайтеся і відверніться од злочинів ваших, щоб нечестя не стало вам перешкодою.
31. Відкиньте од себе всі гріхи ваші, котрими згрішили ви, і витворіть собі нове серце і новий дух; нащо вам помирати, доме Ізраїлів?
32. Бо Я не хочу смерті тому, хто помирає, говорить Господь Бог; але наверніться – і живіть!

Єзекія 19

1. А ти зчини плач за князів Ізраїля.
2. І скажи: Що то за левиця-матір твоя? Лягла поміж левів, між молодими левами вирощувала левеняток своїх.
3. І вигодувала однього з левенят своїх; він став молодим левом і навчився ловити здобич, їв людей.
4. І почули про нього народи; його піймано в яму їхню, і в ланцюгах відвели до Єгипетської країни.
5. І коли, зачекавши, побачила вона, що надія її марна, тоді взяла іншого з левенят своїх і виховала його молодим левом.
6. І, ставши молодим левом, він почав ходити поміж левами і навчився ловити здобич, їв людей.
7. І споганював бідних вдів і міста їхні спустошував; і спорожніла земля і всі поселення її від руки його.
8. Тоді повстали на нього народи з доколишніх країв і розкинули на нього сіті; і він упіймався в їхню яму.
9. І посадили його, закутого, в клітку, і відвели його до царя вавилонського; завели до фортеці, щоб не чути вже було голосу його на горах ізраїльських.
10. Твоя матір була, як виноградна лоза, що посаджена біля води, родюча і пишна була вона від щедрої води.

11. І були в неї гілки міцні для царських скипетрів, і високо здійнявся стовбур її поміж густих гілок, і виділялася вона висотою своєю з численними гілками своїми.
12. Але з гнівом вирвано її, кинута у вогонь, і східний вітер висушив плоди її; відкинуті і висохли міцні гілки її, вогонь пожер їх.
13. А тепер вона пересаджена в пустелю, в землю суху і спраглу.
14. І вийшов вогонь із стовбура та гілок її; пожер плоди її, і не залишилося на ній гілок міцних для скипетра царів. Це – жалобна пісня, і залишається для плачу.

Єзекія 20

1. Сьомого року, п'ятого [місяця], десятого дня місяця, прийшли мужі із старшинами Ізраїля, щоб запитати у Господа, і сіли перед лицем моїм.
2. І було до мене слово Господнє:
3. Сину людський! Говори із старшинами Ізраїля і скажи їм: Так говорить Господь Бог: Ви прийшли запитати у Мене? Живу Я – не дам вам відповіді, – говорить Господь Бог.
4. Чи бажаєш судитися з ними, чи хочеш судитися, сину людський? Повідай їм про мерзоти батьків їхніх.
5. І скажи їм: Так говорить Господь Бог: Того дня, коли Я вибрав Ізраїля, підняв руку Мою і [присягнувся] перед плем'ям Якова, і відкрив себе їм у краю Єгипетському, підняв руку і сказав їм: Я – Господь Бог ваш.
6. Того дня підняв руку Мою і Я присягнувся їм вивести їх з краю Єгипетського на землю, котру передбачив для них, там тече молоко і мед – красу усіх земель.
7. І сказав їм: Відкиньте кожний мерзоти свої від очей ваших і не опоганюйте себе ідолами єгипетськими: Я – Господь Бог ваш!
8. Але вони збунтувалися супроти Мене і не хотіли слухати Мене; ніхто не відкинув мерзоти від очей своїх і не покинув ідолів єгипетських. І Я сказав: Виллю на них гнів Мій, виснажу на них лють Мою серед землі єгипетської.
9. Але Я вчинив заради ймення Мого, щоб воно не зневажалося перед народами, осередь яких перебували вони, і перед очима котрих Я відкрив Себе їм, щоб вивести їх із краю Єгипетського.
10. І Я вивів їх з краю Єгипетського і перевів їх у пустелю.
11. І дав їм заповіді Мої і оголосив їм Мою постанову, виконуючи котрі, чоловік живий був би через них;
12. І дав їм також суботи Мої, щоб вони були ознакою поміж Мною та ними, щоб знали, що Я – Господь, – Котрий освячує їх.
13. Але дім Ізраїлів збунтувався супроти Мене в пустелі; за Моїми заповідями не чинили і відкинули приписи Мої, виконуючи які, чоловік міг би жити через них, і суботи Мої порушували; і Я сказав: Виллю на них лють Мою в пустелі, щоб винищити їх.

14. Але Я вчинив заради ймення Мого, щоб воно не ганьбилося перед народами, перед очима котрих Я вивів їх.
15. Навіть Я, коли підняв руку Мою супроти них у пустелі, [присягнувся] , що виведу їх на землю, котру Я ухвалив, – там тече молоко і мед, краса всіх земель.
16. За те, що вони відкинули приписи Мої, і не чинили за Моїми заповідями і порушували суботи Мої; бо серце їхнє тяжіло до ідолів.
17. Але око Моє пожаліло вигубити їх; і Я не винищив їх в пустелі.
18. І казав Я синам їхнім у пустелі: Не чиніть за правилами батьків ваших і не дотримуйтеся настанов їхніх і не опоганюйте себе їхніми ідолами.
19. Я – Господь Бог ваш: за Моїми заповідями чиніть, і Моїх приписів тримайтеся і виконуйте їх;
20. І святіть суботи Мої, щоб вони були ознакою між Мною і вами, щоб ви знали, що Я – Господь Бог ваш.
21. Але й сини збунтувалися супроти Мене: За Моїми заповідями не чинили і приписів Моїх не трималися, не виконували того, що, якби виконував, то чоловік лишився б живий, порушували суботи Мої; і Я сказав: Виллю на них гнів Мій, виснажу на них лють Мою в пустелі.
22. Але Я відхилив руку Мою і вчинив заради ймення Мого, щоб воно не ганьбилося перед народами, перед очима котрих Я вивів їх.
23. Я також підняв руку Мою в пустелі, Я [присягався] розпорошити їх поміж народами і розпорошити їх по землі.
24. За те, що вони приписів Моїх не виконували і заповіді Мої відкинули, і порушували суботи Мої, і очі їхні наvertsалися до ідолів батьків їхніх.
25. І попустив їм ухвали недобрі і приписи, від котрих вони не могли бути живі.
26. І попустив їм опоганюватися приношенням пожертв їхніх, коли вони почали проводити через вогонь усілякий перший плід утроби, щоб розорити їх, щоб знали, що Я – Господь.
27. Тому кажи домові Ізраїля, сину людський, і скажи їм: Так говорить Господь: Ось, чим іще ганьбили Мене батьки ваші, підступно діючи супроти Мене:
28. Я привів їх на землю, котру з присягою обіцяв їм дати, піднявши руку Мою, – а вони, нагледівши собі всілякий високий пагорб і всіляке гіллясте дерево, почали заколювати там пожертви свої, ставили там образливі для Мене приношення свої і духмяні кадіння свої, і вчиняли там поливання свої.
29. І Я казав їм: Що це за пагорб, що ви ходите туди? Тому-то він і досі називається йменням Бама.
30. А тому скажи домові Ізраїля: Так говорить Господь Бог: Чи не опоганюєте ви себе за прикладом батьків ваших і чи не блудодієте слідом за їхніми гидотами?

31. Адже ви приносите дари ваші і проводите синів ваших через вогонь, а тому опоганюєте себе всіма ідолами вашими донині, – і хочете запитати в Мене, доме Ізраїля? Живу Я, говорить Господь Бог, не дам вам відповіді.
32. І що спадає вам на розум, зовсім не справдиться. Ви кажете: Будемо, наче погани, як племена чужинські, служити дереву та камінню.
33. Живу Я, говорить Господь Бог: Рукою сильною і потужним раменом та виливом люті буду панувати над вами.
34. І виведу вас із народів та країн, по котрих ви розпорошені, і зберу вас рукою сильною і потужним раменом і виливом люті.
35. І приведу вас у пустелю народів, і там буду судитися з вами обличчям до обличчя.
36. Як Я судився з батьками вашими в пустелі землі єгипетської, так буду судитися з вами, говорить Господь Бог.
37. І проведу вас під берлом і вчиню вас залежними од заповіту.
38. І вилучу з-поміж вас бунтівників і непокірних Мені. Із краю їхнього замешкання виведу їх, але на землю Ізраїля вони не увійдуть; і спізнаєте, що Я – Господь.
39. А ви, дім Ізраїля, так говорить Господь Бог, рушайте кожний до своїх ідолів і служіть їм, якщо не слухаєте Мене, але надалі не зневажайте святого ймення Мого дарами вашими та ідолами вашими.
40. Тому що на Моїй святій горі, на горі високій Ізраїлевій, – говорить Господь, – там буде служити Мені увесь дім Ізраїлів, увесь, скільки є його на землі, там Я з доброю волею прийму їх, і там вимагатиму приношень ваших, і першоплодів ваших з усіми святинями вашими.
41. Прийму вас, як духмяне кадіння, коли виведу вас з-поміж народів і зберу вас із країн, по котрих ви розпорошені, – і буду святитися у вас перед очима народів.
42. І спізнаєте, що Я – Господь, коли введу вас на землю Ізраїлеву, на землю, котру Я [присягався] дати батькам вашим, піднявши руку Мою.
43. І згадаєте там про шляхи ваші і про всі справи ваші, якими ви опоганювали себе, і зневажите самі себе за всі злочини ваші, котрі ви вчинили.
44. І спізнаєте, що Я – Господь, коли буду чинити з вами заради ймення Мого, не за лихими вашими шляхами і не за вашими справами облудними, доме Ізраїлів, – говорить Господь Бог.
45. І було до мене слово Господнє:
46. Сину людський! Оберни лице твоє на шлях, що біжить на південь, і скажи слово на південь, і повідай пророцтво на ліс південного поля.
47. І скажи до південного лісу: Слухай слово Господнє! Так говорить Господь Бог: Ось, Я запалю в тобі вогонь, і він пожере в тебе усіляке дерево зелене, і всіляке дерево сухе; не загасне палахке полум'я, і все буде обпалене ним від півдня до півночі.

48. І побачить усіляка плоть, що Я, Господь, запалив його, і він не загасне.

49. І сказав я: О, Господе Боже! Вони кажуть про мене: Чи не виповідає він притчі?

Єзекія 21

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Оберни лице твоє до Єрусалиму і проголоси слово на святині, і повідай пророцтво на землю Ізраїлеву.

3. І скажи землі Ізраїлевій: Ось, Я – на тебе, і витягну меча Мого з піхов його і винищу в тебе праведного і нечестивого.

4. А для того, щоб винищити у тебе праведного і нечестивого, меч Мій із піхов піде на всіляку плоть від півдня до півночі.

5. І спізнає всіляка плоть, що Я, Господь, витягнув меча Мого з піхов його, і він уже не повернеться.

6. А ти, сину людський, стогни, завдаючи болю стегнам твоїм, і в стражданні стогни перед їхніми очима.

7. І коли скажуть тобі: Від чого ти стогнеш? – скажи: Від чутки, що йде, – і розтане всяке серце і всі руки знесиляться, і всякий дух занепаде, і всі коліна затремтять, як вода. Ось, це прийде і справдиться, говорить Господь Бог.

8. І було до мене слово Господнє:

9. Сину людський! Повідай пророцтво і скажи: Так говорить Господь Бог: Скажи: Меч, меч загострений і вичищений:

10. Налаштований для того, щоб заколоти більше; вичищений, щоб сяяв, як блискавиця. Чи радіти нам, що жезло сина Мого нехтує всіляким деревом?

11. Я дав його вичистити, щоб узяти в руку; уже загострений цей меч і вичищений, щоб віддати його в руку убивника.

12. Стогни і ридай, сину людський, бо він – на народ Мій, на всіх князів Ізраїля; вони будуть видані під меч з народом Моїм; а тому бий себе по стегнах.

13. Бо він уже випробуваний. То що, коли він нехтує навіть жезлом? Цей не встоїть, говорить Господь Бог.

14. А ти, сину людський, пророкуй і бий рукою об руку, – і подвоїться меч і потроїться: меч на тих, кого має уразити, меч на уразу великого, такий, що проникає досередини осель їхніх.

15. Щоб розтанули серця і щоб загиблих було більше, Я біля всіх брам їхніх поставлю грізного меча, – Овва! – блискучий, як блискавиця, нагострений для заклання.

16. Зберися і йди праворуч або ліворуч, куди не обернулося б лице твоє.

17. А Я буду аплодувати і погамую Мій гнів; Я, Господь, сказав це.

18. І було до мене слово Господнє:

19. А ти, сину людський, вибери собі дві дороги, котрими має йти меч царя вавилонського, – обидві вони мусять виходити з однієї землі, – і накресли руку, накресли на початку доріг до міст.

20. Уяви дорогу, котрою меч рухався б до Рабби синів Аммонових і в Юдею, до укріпленого Єрусалиму.

21. Тому що цар вавилонський зупинявся на роздоріжжі при початку двох доріг – для гадання: трясє стріли, запитує терафімів, розглядає печінку.

22. У правиці в нього гадання: до Єрусалиму, де треба поставити муроломи, розімкнути для битви уста, піднести голос для бойового гасла, підвести муроломи до брам, насипати вала, спорудити вежі для облоги.

23. Це гадання здалося в очах їхніх фальшивим; та оскільки вони присягалися присягою, то він, згадавши про таку їхню підступність, поклав захопити його.

24. А тому отак говорить Господь Бог: Оскільки ви самі згадуєте в пам'яті беззаконня ваші, вдаючись до явних злочинів ваших, виставляючи на загал гріхи ваші у всіх справах ваших, і самі наводите це в пам'яті, то ви будете захоплені руками.

25. А ти, смертельно поранений, злочинний князю Ізраїля, котрого день настав нині, коли безчестю його надходить кінець!

26. Так говорить Господь Бог: Скинь з себе корону і поклади вінець: цього вже не буде; принижене піднесеться і високе понизиться,

27. Я зруйную, зруйную, зруйную, – і його не буде, аж доки не прийде Той, Кому він належить, і Я дам Йому.

28. А ти, сину людський, повідай пророцтво і скажи: Так говорить Господь Бог про синів Аммонових і про обмову їхню, і скажи: Меч, меч оголений для нищення, вичищений для винищення, щоб саяв, як блискавка.

29. Щоб тоді, як виповідають тобі неправдиві видіння і брехливо гадають тобі, і тебе долучив до лиходіїв із відтятими головами, котрих день настав, коли безчестю їхньому буде покладено край.

30. Чи повернути його до піхов його? На місці, де ти витворений, на землі походження твого буду судити тебе.

31. І виллю на тебе обурення Своє, дихну на тебе вогнем люті Моєї і віддам тебе в руки людей несамовитих, досвідчених убивників.

32. Ти будеш поживою вогню, кров твоя залишиться на землі; не будуть навіть згадувати про тебе; бо Я – Господь, сказав це.

Єзекія 22

1. І було до мене слово Господнє:

2. А ти, сину людський, чи бажаєш судити? Судити місто крові? Повідай йому мерзоти його.
3. І скажи: Так говорить Господь Бог: О, місто, що проливає кров серед себе, щоб настав час твій, таке, що виготовляє у себе ідолів, щоб опоганити себе!
4. Кров'ю, котру ти пролило, ти завинило, та ідолами, яких ти виготовляло, ти опоганювало себе, і наблизило дні твої і досягнуло години твоєї. За це віддам тебе на ганьбу народам, і наругу всім землям.
5. Близькі і далекі від тебе будуть збиткуватися над тобою, що опоганили ім'я твоє і прославилися буйністю.
6. Ось і чільники в Ізраїля, кожний в міру сил своїх, були в тебе, щоб проливати кров.
7. У тебе батька і матір лихословлять, зайшлому завдають образ осередь тебе, сироті і вдові чинять утиски.
8. Святинь Моїх ти не шануєш і суботи Мої порушуєш.
9. Наклепники є в тебе, щоб проливати кров, і на горах їдять у тебе пожертви для [ідолів], серед тебе чинять гидоти.
10. Голизну батька відкривають у тебе, дружину під час очищення нечистот її гвалтують у тебе.
11. Є такий, що вчиняє мерзоту з дружиною своєю, або інший опоганює невістку свою, а ще інший гвалтує сестру свою, доньку батька свого.
12. Хабарі беруть у тебе, щоб проливати кров; ти береш лихву та відсотки, і насильством вимагаєш наживи від ближнього свого, а Мене забув, говорить Господь Бог.
13. І ось Я сплеснув руками Моїми про користолобство твоє, що виявляється у тебе, і про кровополиття, котре звершується серед тебе.
14. Чи встоїть серце твоє, чи будуть міцними руки твої за тих днів, коли будуть діяти супроти тебе? Я, Господь, сказав, – і вчиню.
15. І розпорошу тебе поміж народами, і розпорошу тебе по землях і покладу край мерзотам твоїм серед тебе.
16. І вчиниш сам себе зневаженим перед очима народів, і пізнаєш, що Я – Господь.
17. І було до мене слово Господнє:
18. Сину людський! Дім Ізраїлів учинився для Мене згаром; усі вони – олово, мідь, і залізо, і свинець у горні, стали, як жужелиця срібла.
19. А тому отак говорить Господь Бог: Оскільки ви всі стали згаром, за це ось, Я зберу вас до Єрусалиму.
20. Як в горно кладуть разом срібло і мідь, і залізо, і свинець, і олово, щоб роздмухати на них вогонь і розплавити, так Я у гніві Моєму і в люті Моїй зберу, і покладу, і розплавлю вас.

21. Зберу вас і дихну на вас вогнем обурення Мого, і розплавитеся серед нього.
22. Як срібло плавиться у горні, так розплавитеся й ви серед нього, і спізнаєте, що Я, Господь, вилив лють Мою на вас.
23. І було до мене слово Господнє:
24. Сину людський! Скажи йому: Ти – земля неочищена, не зрошена дощем у день гніву Мого.
25. Змова пророків її серед неї, мов лев, що рикає і терзає здобич; відбирають майно і коштовності, і збільшують число вдів.
26. Священики її порушують закон Мій і зневажають святині Мої, не відділяють святого від несвятого, і не показують різниці між чистим і нечистим, і від субот Моїх вони заплющили очі свої, і Я зганьблений у них.
27. Князі в неї, як вовки, що пожирають здобич; проливають кров, нищать душі, аби надбати зиску.
28. А пророки її все замазують багном, бачать пусте і пророкують їм лжу, кажучи: Так говорить Господь Бог, а насправді Господь не говорив.
29. А в народі гноблять один одного, грабують і чинять утиски бідному і вбогому, і зайшлого пригнічують несправедливо.
30. Шукав Я в них чоловіка, котрий змурував би мура, і став переді Мною у проломі за цю землю, щоб Я не знищив її, але не знайшов.
31. Тож виллю на них обурення Моє, вогнем люті Мосї винищу їх, поведження їхне заверну їм на голову, говорить Господь Бог.

Єзекія 23

1. І було до мене слово Господнє:
2. Сину людський! Жили дві жінки, доньки однієї матері,
3. І блудили вони в Єгипті, чинили розпусту в своїй молодості; там зім'яті їхні груди, і там розбестили дівочі перса їхні.
4. А називалися вони: Огола – старша, та Оголива – сестра її. І були вони Моїми, і народжували синів і дочок, і називалися: Огола – Самарією, а Оголива – Єрусалимом.
5. І почала Огола блудити від Мене, і мала пристрасть до коханців, до асирійців, до сусідів своїх,
6. До тих, що одягалися у тканини блакитного кольору, до намісників провінцій і міських старшин, до всіх вродливих юнаків, вершників, що їздили на конях;
7. І ділилася блудодіяннями своїми з усіма відомими з синів Ашшура, і опоганювала себе всіма ідолами тих, до кого лише мала пристрасті.

8. Не переставала блудодіяти і з єгиптянами, тому що вони з нею спали за молодих літ її, і розбещували дівочі груди її, і виливали на неї хіть свою.
9. За те Я віддав її в руки коханців її, в руки синів Ашшура, до котрих вона мала пристрасть.
10. Вони відкрили голизну її, забрали синів її і дочок її, а її убили мечем. І стала вона ганьбою поміж жінками, тому що звершили над нею страту.
11. Сестра її, Оголива, бачила це і ще гидкіше блудодіяла в любові своїй, і блуд її переважив блуд сестри її.
12. Вона мала пристрасть до синів ашшурових, до намісників провінцій і старшин міст, сусідів її, ошатно зодягнених, до вершників, що їздили на конях, до всіх вродливих юнаків.
13. І Я бачив, що вона опоганила себе, [і що] в обидвох – одна стежка.
14. Але ця іще примножила блудодіяння свої, тому що, коли побачила вирізьблених на стіні чоловіків та фарбами намальовані зображення халдеїв,
15. Підперезаних на крижах своїх поясом, з розкішними на голові завоями, і через те виглядали як військові чільники, схожі на синів Вавилону, чия батьківщина – земля халдейська,
16. Вона закохалася в них з першого погляду очима своїми і послала до них, у Халдею, послів.
17. І прийшли до неї сини Вавилону на ложе любовне, і опоганили її блудом своїм, і вона осквернила себе ними; і відлучилася душа її від них.
18. А коли вона явно віддалася блудові своєму і відкрила голизну свою, тоді й від неї відвернулася душа Моя, як відвернулася душа Моя від сестри її.
19. І вона примножувала блудодіяння свої, пригадуючи дні молодости своєї, коли блудила на землі єгипетській;
20. І мала пристрасть до коханців своїх, у котрих плоть – плоть віслюка, і хіть, наче в жеребців.
21. Отак ти пригадала розпусту молодости твоєї, коли єгиптяни стискали соски твої, пестячи груди твої дівочі.
22. Тому, Оголиво, так говорить Господь Бог: Ось, Я намовлю супроти тебе коханців твоїх, від котрих відвернулася душа твоя, і приведу їх супроти тебе зусібч.
23. Синів Вавилону, і всіх халдеїв, із Пекод, із Шоа, і Коа, і з ними всіх синів Ашшура, вродливих юнаків, намісників провінцій і старшин міст, вельможних і відомих, усіх удатних вершників.
24. І прийдуть на тебе зі зброєю, з кіньми і колісницями, з численним народом, і оточать тебе окіл у латах, зі щитами і в шоломах, і віддам їм тебе на суд, і будуть судити тебе своїм судом.

25. І наверну ревності Мої супроти тебе, і вчинять з тобою люто: відріжуть у тебе носа і вуха, а решта твого від меча впаде; візьмуть синів твоїх і дочок твоїх, а решту твою вогонь поглине;
26. І скинуть з тебе одягу твою, заберуть шати твої.
27. І покладу край розпусті твоїй і блудові твоєму, що принесла з Єгипетського краю, і не будеш наvertати до них очі твої, і про Єгипет [уже] не згадаєш.
28. Бо так говорить Господь Бог: Ось, Я віддаю тебе в руки тих, котрих ти зненавиділа, в руки тих, від яких відвернулася душа твоя.
29. І вчинять з тобою жорстоко, і візьмуть у тебе все, нажите працею, і залишать тебе голою і непокритою, і відкрита буде сороміцька голизна твоя і розпушта твоя і блудодіяння твоє.
30. Це буде учинено з тобою за блудодіяння твоє з народами, чийми ідолами ти опоганила себе.
31. Ти ходила дорогою сестри своєї; за те й дам у руку тобі чашу її.
32. Так говорить Господь Бог: Ти будеш пити чашу сестри твоєї, глибоку та широку, і будеш підлягати посміхові й ганьбі за величезною місткістю її.
33. Сп'янінням і сумом будеш виповнена: чаша жаху і спустошення – чаша сестри твоєї, Самарії!
34. І вип'єш її, і висушиш, і череп'я її оближеш, і груди твої терзатимеш: бо Я сказав це, говорить Господь Бог.
35. А тому отак говорить Господь: Оскільки ти забула Мене і відвернулася од Мене, то тепер терпи за беззаконня твоє і за блудодіяння твоє.
36. І сказав мені Господь: Сину людський! Чи хочеш судити Оголу і Оголиву? Повідай їм мерзоти їхні;
37. Бо вони чинили перелюб, і кров на руках їхніх, із ідолами своїми чинили перелюб, і синів своїх, котрих породили, через вогонь переводили на поживу їм.
38. І ще ось, що вони чинили Мені: Опоганювали святиню Мою того ж таки дня і порушували суботи Мої;
39. Тому що, коли вони заколювали дітей своїх для ідолів своїх, того ж таки дня приходили до святині Моєї, щоб сквернити її: ось, як чинили вони в домі Моему!
40. Окрім того, посилали за людьми, що приходили здалеку; до них відправляли послів, і ось, вони приходили, і ти для них умивалася, фарбувала очі твої і прикрашалася шатами,
41. І сідала на чудове ложе, перед котрим стояв уже стіл, на якому пропонувала ти духмяне кадіння Моє і елей Мій.
42. І лунав голос народу, що святкували біля неї, і до людей з натовпу народного виводили п'яниць з пустелі; і вони клали на руки їхні браслети і на голови їхні гарні вінки.

43. Тоді сказав Я про постарілу і виснажену в перелюбі: Тепер скінчаться блудодіяння її разом з нею.
44. Але приходили до неї, як приходять до дружини блудниці; так приходили до Оголи і Оголиви, до жінок розпусниць.
45. Але мужі праведні будуть судити їх, вони будуть судити їх судом перелюбників і судом таких, що проливають кров, тому що вони перелюбники, і в них кров на руках.
46. Бо так сказав Господь Бог: Зібрати на них зібрання і віддати їх озлобленню і грабункові.
47. І зібрання поб'є їх камінням, і порубає їх мечами своїми, і заб'є синів їхніх і дочок їхніх, і оселі їхні спалить вогнем.
48. Отак покладу край розпусті на цій землі, і всі жінки приймуть урок і не будуть чинити ганебних справ так, як ви.
49. І покладуть на вас вашу розпусту, і понесете кару за гріхи з ідолами вашими, і спізнаєте, що Я – Господь Бог.

Єзекія 24

1. І було до мене слово Господнє дев'ятого року, десятого місяця, десятого дня [місяця] .
2. Сину людський! Запиши собі ім'я цього дня, цього самого дня: цього самого дня цар вавилонський підійде до Єрусалиму.
3. І повідай на бунтівний дім притчу, і скажи їм: Так говорить Господь Бог: Постав казан, постав і налий до нього води;
4. Поклади до нього куски м'яса, всі ліпші куски, стегна і лопатку, і накидай найдобріших кісток;
5. Відібраних овець візьми, і [розпали] під ним кості, і кип'яти, щоб кості розварилися в ньому.
6. Тому так говорить Господь Бог: Горе, місту крови! Горе казанові, в котрому є накип і з якого накип його не сходить! Куском за куском викидайте з нього, не вибирайте за жеребом.
7. Бо кров його серед нього і він залишив її на голій скелі; не на землю виливав її, де вона могла вкритися пилом.
8. Щоби пробудити гнів для звершення помсти, Я залишив кров його на голій скелі, щоб вона не щезла.
9. А тому так говорить Господь Бог: Горе місту крови! І Я розкладу велике багаття.
10. Наклади більше дров, розпали вогонь, вивари м'ясо; нехай все загусне, і кості перетліють.
11. І коли казан буде порожній, постав його на жар, щоб він розігрівся, і щоб мідь його розжарилася, і розплавилася в ньому нечистота його, і весь накип його пощез.

12. Праця буде важкою, але значний накіп його не зійде з нього; і в огні [залишиться] на ньому накіп його.

13. У нечистоті твоїй така мерзота, що скільки Я не чищу тебе, ти все одно не чистий; від нечистоти твоєї ти й надалі не очистишся, аж доки люті Моєї Я не погамую над тобою.

14. Я – Господь, Я кажу: Це прийде і Я вчиню; не усуну, і не дам пощади, і не помилую. За шляхами твоїми і за справами твоїми будуть судити тебе, – говорить Господь Бог.

15. І було до мене слово Господнє:

16. Сину людський! Ось, Я заберу від тебе несподіваною уразою втіху очей твоїх; але ти не нарікай, і не плач, і нехай не з'являться у тебе сльози.

17. Зітхай у безмов'ї, плачу по мертвих не звершуй; але обв'яжи себе завоєм і взувай на ноги взуття твоє, і бороди не затуляй і хліба від чужих не їж.

18. І по тому, як говорив я вранці слово до народу, увечері померла дружина моя, і другого дня я вчинив так, як наказано було мені.

19. І сказав мені народ: Чи не скажеш нам, яка ознака для нас у тому, що ти робиш?

20. І сказав я їм: До мене було слово Господнє:

21. Скажи домові Ізраїлевому: Так говорить Господь Бог: Ось, Я віддам на наругу святиню Мою, опертя сили вашої, втіху очей ваших, і втіху душі вашої, а сини ваші і дочки ваші, котрих ви покинули, упадуть від меча.

22. І коли ви будете чинити те саме, що вчинив я; бороди не будете затуляти, і хліба від чужих не будете їсти;

23. І завої ваші будуть на головах ваших, і взуття ваше на ногах ваших і не будете нарікати і плакати, але будете вичахати від гріхів ваших і зітхати один перед одним.

24. І буде для вас Єзекіїл ознакою: усе, що він чинив, і ви будете чинити, і коли це справдиться, то спізнаєте, що Я – Господь Бог.

25. А щодо тебе, сину людський, то у той день, коли Я заберу в них прикраси слави їхньої, втіху очей їхніх і втіху душі їхньої, синів їхніх, і доньок їхніх, –

26. Того дня прийде до тебе врятований [звідти] , щоб повідати вістку у вуха твої,

27. Того дня при цьому врятованому розтуляться уста твої, і ти будеш говорити і не залишишся уже безмовним, і будеш ознакою для них, і спізнаєш, що Я – Господь.

Єзекія 25

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Оберни лице твоє до синів Аммонових і повідай для них пророцтво,

3. І скажи синам Аммоновим: Слухайте слово Господа Бога: Так говорить Господь Бог: За те, що ти про святиню Мою говориш: Ова! Ова! – тому що вона поганьблена, – і про

землю Ізраїлеву, тому що вона спустошена, і про дім Юдин, тому що вони пішли в полон,
–

4. За те ось, Я віддам тебе у спадок синам сходу, і поставлять у тебе кошари свої, і поставлять у тебе шатра свої, і будуть їсти плоди твої, і питимуть молоко твоє.

5. Я вчиню Раббу стійлом для верблюдів, і синів Аммонових – пастухами овець, і спізнаєте, що Я – Господь.

6. Бо так говорить Господь Бог: За те, що ти плескав у долоні і тупотів ногою, і з презирством до землі Ізраїлевої тішився в душі, –

7. За це ось, Я простягну руку Мою на тебе і віддам тебе на грабіж народам, і винищу тебе з народів, і зітру тебе з числа земель; здолаю тебе, і спізнаєш, що Я – Господь.

8. Так говорить Господь Бог: За те, що Моав і Сеїр говорять: Ось і дім Юдин, як усі народи!

9. За те, ось, Я відкрию Моава з боків, [починаючи] від міст, від усіх прикордонних міст його, краси краю, від Бен-Гаєшімот, Баал-Меон аж до Кір'ятаїму,

10. Для синів сходу і віддам його у спадок [їм] разом із синами Аммоновими, щоб сини Аммона не згадувалися більше серед народів.

11. І над Моавом звершу суд, і спізнають, що Я – Господь.

12. Так говорить Господь Бог: За те, що Едом жорстоко мстився домові Юдиному і тяжко згрішив, коли звершував над ним помсту,

13. За те, так говорить Господь Бог: Простягну руку Мою на Едома і винищу в нього людей і скотину, і вчиню його пустелею – від Теману до Дедану всі упадуть від меча.

14. І звершу помсту Мою над Едомом рукою народу Мого, Ізраїля; і вони будуть діяти в Едомі за гнівом Моїм і Моїм обуренням, і спізнають помсту Мою, говорить Господь Бог.

15. Так говорить Господь Бог: За те, що филистимляни вчинили жорстоко і мстили з презирством у душі, на загибель, з вічної неприязні, –

16. За те, так говорить Господь Бог: Ось, Я простягну руку Мою на филистимлян, і винищу критян, і знищу останок їхній на березі моря.

17. І звершу над ними велику помсту покаранням лютим, і спізнають, що Я – Господь, коли звершу над ними помсту Мою.

Єзекія 26

1. Одинадцятого року, першого дня першого місяця, було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! За те, що Тир говорить проти Єрусалиму: Овва! Він зруйнований – брама народів; він звертається до мене; я виповнюся, він спустошиться, -

3. За це, так говорить Господь Бог: Ось, Я на тебе, Тире, і підніму на тебе численні народи, як море підіймає хвилі свої.

4. І зруйнують мури Тиру, і зруйнують вежі його; Я теж повимітаю з нього порох його, і вчиню його голою скелею.
5. Місцем для розстилання сітей буде він серед моря; бо Я сказав це, говорить Господь Бог, і буде він на грабіж народам.
6. А доньки його, котрі на землі, забиті будуть мечем, і спізнають, що Я – Господь.
7. Бо так говорить Господь Бог: Ось, Я приведу супроти Тиру від півночі Навуходносора, царя вавилонського, царя царів, з кіньми і колісницями, і з вершниками, і з військом та численним народом.
8. Доньок твоїх на землі він заб'є мечем, і спорудить супроти тебе вежі для облоги, і нагорне супроти тебе вала, і виставить супроти тебе щити;
9. І до мурів твоїх підсуне машини-муроломи, і вежі твої зруйнує сокирами своїми.
10. Від безлічі коней його накриє тебе пилюка, від гамору вершників і коліс і колісниць затремтять мури твої, коли він буде входити у брами твої, як входять до зруйнованого міста.
11. Копитами коней своїх він витопче всі вулиці твої, народ твій заб'є мечем і пам'ятки могутности твоєї покидає на землю.
12. І пограбують багатство твоє, і розкрадуть товари твої, і зруйнують мури твої, і поруйнують гарні оселі твої, і каміння твоє, і дерева твої, і землю твою пожбурять у воду.
13. І припиню звучання пісень твоїх, і звуку гусел твоїх уже не буде чути.
14. І вчиню тебе голою скелею, будеш місцем для розстилання сітей. Не будеш знову споруджений, бо Я, Господь, сказав це, говорить Господь Бог.
15. Так говорить Господь Бог Тирові: Від гуркоту падіння твого, від стогону пораних, коли буде звершена серед тебе різанина, чи не здригнуться острови?
16. І залишать усі князі моря престоли свої і покидають із себе мантиї, і скинуть із себе мережані шати свої, одягнуться в трепет, сядуть на землю, щохвилини будуть здригатися і вражатися через тебе.
17. І здіймуть плач за тобою, і скажуть тобі: Як же загинуло ти, місто, заселене мореплавцями, місто уславлене, котре було могутнє на морі, саме і городяни його, які наводили страх на всіх його мешканців.
18. Нині, у день падіння твого, здригнулися острови; острови на морі потрапили в замішання від загибелі твоєї.
19. Бо так говорить Господь Бог: Коли Я вчиню тебе містом спорожнілим, схожим на міста безлюдні, коли підніму на тебе безодню, і накриють тебе великі води,
20. Тоді зіпхну тебе з тими, що сходять до могили, до народу, котрий давно був, і поселю тебе в безоднях землі, в пустелях вічних, з тими, що відійшли до могили, щоб ти не було вже заселене; і явлю Я славу на землі живих.

21. Жахіттям учиню тебе, і не буде тебе, і будуть шукати тебе, але вже не знайдуть повік, говорить Господь Бог.

Єзекія 27

1. І було до мене слово Господнє:

2. А ти, сину людський, здійми плач за Тиром.

3. І скажи Тирові, що оселився на виступах у морі, що торгує з народами на багатьох островах: Так говорить Господь Бог: Тире! Ти кажеш: Я – досконалість краси!

4. Рубежі твої – у серці морів; будівничі твої вчинили гарним тебе напрочуд:

5. Із сенірського кипарису влаштували всі помости твої; привозили з Ливану кедра, щоб виготовити для тебе щогли.

6. З дубів Башанських тобі весла робили; лавиці твої виготовляли з букового дерева, з оправою із слонової кости з островів Кітгімських.

7. Мережані полотна з Єгипту придбані для вітрил твоїх і слугували стягами; тканини блакитного і пурпурного кольору з островів Еліші були покривалом твоїм.

8. Мешканці Сидону і Арваду були в тебе веслярами; свої знавці були в тебе, Тире; вони були в тебе стерновими.

9. Старші з Гевалу і знавці його були в тебе, щоб шпарувати твої пробоїни. Усілякі морські кораблі і корабельники були в тебе для провадження торгівлі твоєї.

10. Перс, і Луд, і Пут були у війську твоєму і були в тебе вояки, вішали на тебе щит і шолом, вони надавали тобі величі.

11. Сини Арваду із власним твоїм військом стояли скрізь на мурах твоїх, і Гаммадеї були на вежах твоїх; скрізь на мурах твоїх вони вішали щити свої; вони завершували красу твою.

12. Таршіш, купець твій, за безліччю багатства всілякого, сплачував за товари твої сріблом, залізом, свинцем та оловом.

13. Яван, Тувал та Мешех торгували з тобою, вимінюючи товари твої на душі людські та мідний посуд.

14. Із дому Тогарми за платню твою допроводжували тобі лошаків і коней, і мулів.

15. Сини Деданові торгували з тобою; численні острови вчиняли з тобою обмін, а на заплату тобі привозили слонову кість і чорне дерево.

16. З причини значного торговельного попиту торгували з тобою арам'яни; за товари твої вони сплачували коштовним камінням, тканинами пурпуровими, мережаними і вісоном, кораблями та рубінами.

17. Юдея і земля Ізраїлева торгувала з тобою; за товар твій платили пшеницею з Мінніту, і солодощами, і медом, і деревною олією та бальзамом.

18. Дамаск, із причини значного торгового виробництва твого – був широкий вибір всілякого багатства! – торгував з тобою вином з Хелбону і білою вовною.
19. Ведан і Яван з Уззалу сплачували тобі за товари твої виготовленим залізом; кассією і духмяною тростиною – на обмін тобі.
20. Дедан торгував з тобою дорогими попонами для верхової їзди.
21. Аравія і всі князі Кедарські здійснювали обмін з тобою: ягнят, і баранів, і козлів обмінювали з тобою.
22. Купці із Шеви і Рами торгували всілякими удатними пахощами і всіляким коштовним камінням, і золотом сплачували за товари твої.
23. Харан, і Ханне, і Еден, купці Шеви, Ашшур і Кілмад торгували з тобою.
24. Вони торгували з тобою дорогими шатами, шовковим і мережаним крамом, котрого вони привозили на твої торжища в дорогих ящиках, що вироблені з кедра і гаразд упакованих.
25. Кораблі із Таршішу були твоїми караванами у твоїй торгівлі, і ти став багатим і вельми знаним серед морів.
26. Веслувальники твої завели тебе до великої води; східний вітер розкидав тебе серед морів.
27. Багатство твоє, і товари твої, усі комори твої, корабельники твої і стернові твої, що лагодять пробоїни твої і порядкували торгівлею твоєю, і всі вояки твої, які були в тебе, і вся безліч народу в тебе, в день падіння твого упаде в серце морів.
28. Від зойку стернових твоїх здригнуться околиці.
29. І з кораблів твоїх зйдуть усі веслувальники, корабельники, всі стернові моря, і стануть на землю;
30. І заридують за тобою дужим голосом, і гірко застогнуть, і понасипають попелу на голови свої, і в поросі будуть валятися.
31. І обстрижуть по тобі волосся до голизни, і попідперізуються мотузками і заплачуть за тобою від душевної скорботи гірким плачем.
32. І в жалобі своїй заспівають печальну пісню за тебе, і отак заридують про тебе: Хто, як Тир, так зруйнований посеред моря!
33. Коли приходили з морів товари твої, ти насичував багато народів; безліччю багатства твого і торгівлею твоєю збагачував царів землі.
34. А коли ти розбитий морями в безодні води, товари, і все, що юрмилося в тобі, упало (в море).
35. Усі мешканці островів жахнулися через тебе, і царі їхні здригнулися, і обличчя в них збентежилися.

36. Купці інших народів свиснули глузливо над тобою; ти став жахиттям, – і не буде тебе повіки.

Єзекія 28

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Скажи цареві Тиру: Так говорить Господь Бог: За те, що піднеслося серце твоє і ти кажеш: Я бог, сиджу на божому престолі, серед моря, і, хоч є людиною, а не Богом, вважаєш розум твій таким, як розум Божий, –

3. Ось, ти мудріший від Даниїла, немає таїни, прихованої від тебе;

4. Твоєю мудрістю і твоїм розумом ти надбав собі багатство і в скарбниці свої зібрав золото і срібло;

5. Великою мудрістю твоєю внаслідок торгівлі твоєї ти примножив багатство твоє, і розум твій запишався багатством твоїм, –

6. За це так говорить Господь Бог: Оскільки ти розум свій вважаєш таким, як розум Божий,

7. То ось, Я наведу на тебе чужинців, найлютіших з-поміж народів, і вони оголять мечі свої супроти краси твоєї, мудрости і затьмарять твою вроду.

8. Вони зіпхнуть тебе в могилу, і помреш у серці морів смертю забитих.

9. Чи скажеш тоді перед твоїм убивником: Я бог, в той час, як у руці ворога твого ти будеш людина, а не бог?

10. Ти помреш від руки чужинців смертю необрізаних; бо Я сказав це, говорить Господь Бог.

11. І було до мене слово Господнє:

12. Сину людський! Плач за царем тирським і скажи йому: Так говорить Господь Бог: Ти ознака досконалости, повнота мудрости і вінець краси.

13. Ти був в Едені, в саду Божому; твої шати були оздоблені всіляким коштовним камінням; рубін, топаз, і діамант, хризоліт, онікс, берил, сапфір, карбункул і смарагд, і золото, все майстерно посаджене в гніздечка і нанизане на тобі, все уже було за дня утворення твого.

14. Ти був помазаним херувимом, щоб сяяти, і Я поставив тебе на те; ти був на святій горі Божій, ходив посеред вогнистого каміння.

15. Ти досконалий був на шляхах твоїх від дня утворення твого, доки не з'явилося в тобі беззаконня.

16. Від значної торгівлі твоєї внутрішнє твоє виповнилося неправдою, і ти згрішив; і Я скинув тебе, як нечистого, з гори Божої, прогнав тебе, херувиме сяючий, з-поміж вогнистого каміння.

17. Від краси твоєї запишалося серце твоє, від гонору твого ти занапастив мудрість твою; за те Я скину тебе на землю, перед царями віддам тебе на ганьбу.

18. Безліччю злочинів твоїх у неправедній торгівлі твоїй ти опоганив святині твої; і Я витягну з твоєї середини вогонь, котрий і пожере тебе, і Я перетворю тебе на попіл на землі перед очима всіх, що бачать тебе.

19. Усі, що знали тебе серед народів, вразяться через тебе; ти станеш жахіттям; і не буде тебе повіки.

20. І було до мене слово Господнє:

21. Сину людський! Оберни лице твоє до Сидону, і повідай на нього пророцтво,

22. І скажи: Ось, Я на тебе, Сидоне, і прославлюся посеред тебе, і спізнають, що Я – Господь, коли звершу суд над ним і явлю в ньому святість Мою;

23. І пошлю на нього моровицю і кровопролиття на вулиці його, і впадуть серед нього убиті мечем, що буде пожирати його звідусіль; і спізнають, що Я – Господь.

24. І не буде він надалі для дому Ізраїлевого колючим терням і бур'яном, що завдає болю, і більше від усіх сусідів бажати лиха йому, і спізнають, що Я – Господь Бог.

25. Так говорить Господь Бог: Коли Я зберу дім Ізраїлів з-поміж народів, між котрими вони розпорошені, і явлю в них святість Мою перед очима племен, і вони будуть жити на землі своїй, котру Я дав служникові Моєму Якові,

26. Тоді вони будуть жити на ній у безпеці і спорудять будинки, і саджатимуть виноградники, і будуть жити у безпеці, тому що Я звершу суд над усіма лиходіями їхніми довкола них, і дізнаються, що Я – Господь Бог їхній.

Єзекія 29

1. Десятого року, десятого [місяця], дванадцятого [дня] місяця, було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Оберни лице твоє до фараона, царя єгипетського, і повідай пророцтво на нього і на увесь Єгипет.

3. Говори і скажи: Так говорить Господь Бог: Ось, Я на тебе, фараоне, царю єгипетський, великий крокодиле, котрий, лежачи серед рік своїх, говориш: Моя ріка, і я витворив її для себе.

4. Але Я вкладу гачка у щелепи твої і до луски твоєї приліплю рибу з річок твоїх, і витягну тебе із рік твоїх з усією рибою річок твоїх, що прилипне до луски твоєї;

5. І кину тебе в пустелі, тебе і всю рибу з річок твоїх, ти впадеш на відкрите поле, не заберуть і не підберуть тебе; і віддам тебе на пожирання звірам земним і птахам небесним.

6. І спізнають усі мешканці Єгипту, що Я – Господь; тому що вони були підпорою з тростини домові Ізраїлевому.

7. Коли вони ухопилися за тебе рукою, ти розколовся і все плече поколов їм; і коли вони сперлися на тебе, ти зламався і поранив їм усі крижі.

8. Тому так говорить Господь Бог: Ось, Я наведу на тебе меча, і винищу в тебе людей і худобу.
9. І стане земля єгипетська пустелею і степом; і спізнають, що Я – Господь. Бо він запевняв: моя річка, і я витворив її;
10. То ось, Я – на ріки твої; і вчиню землю єгипетську пустелею з пустель від Мігдолу аж до Севене, й аж до кордону Ефіопії,
11. Не буде по ній проходити нога людська, і нога худоби не буде проходити по ній, і не будуть жити на ній сорок літ.
12. І вчиню землю єгипетську пустелею серед земель спустошених, і міста її серед спорожнілих міст будуть пустою сорок літ, і розпорошу єгиптян поміж народами, і розпорошу їх по землях.
13. Бо так говорить Господь Бог: По закінченні сорока літ Я зберу єгиптян з-поміж народів, поміж котрими вони будуть розпорошені;
14. І поверну полон Єгипту і назад приведу їх на землю Патрос, на землю походження їхнього, і там вони будуть царством слабким.
15. Воно буде слабкішим від [інших] царств, не буде вже підноситися над народами; Я вчиню їх малими, щоб вони не панували над народами.
16. І не буду надалі опертям домові Ізраїлевому, що приймає беззаконня їхні, коли вони зверталися до нього; і спізнають, що Я – Господь Бог.
17. Двадцять сьомого року, першого [місяця] , першого [дня] місяця було до мене слово Господнє:
18. Сину людський! Навуходносор, цар вавилонський, знесилив своє військо значними роботами біля Тиру; всі голови облісіли, і всі плечі витерті, та ні йому, ані війську його немає винагороди від Тиру за роботи, котрі він виконав супроти нього.
19. Тому так говорить Господь Бог: Ось Я, Навуходносорові, цареві вавилонському, даю землю єгипетську, щоб він обібрав багатства її і здійснив пограбування її, і це буде винагородою війську його.
20. Як винагороду за працю, котру він здійснив у ньому, Я віддаю йому землю єгипетську, тому що вони чинили це для Мене, сказав Господь Бог.
21. Того дня поверну рога дому Ізраїлевому, і тобі розтулю уста серед них, і спізнають, що Я – Господь.

Єзекія 30

1. І було до мене слово Господнє:
2. Сину людський! Повідай пророцтво і скажи: Так говорить Господь Бог: Ридайте! О, лиховісний день!
3. Бо вельми близько цей день, так близько день Господній, день суворий – година народів настає.

4. І піде меч на Єгипет, жах розповсюдиться по Ефіопії, коли в Єгипті будуть падати понищені, коли візьмуть багатство його, і підвалини його будуть зруйновані.
5. Ефіопія і Лівія, і Лідія, і увесь змішаний народ, і Кув, і сини землі заповіту разом з ними упадуть від меча.
6. Так говорить Господь: Упадуть підпори Єгипту, і упадуть гордощі могутности його, від Мігдалу до Севне будуть падати в ньому від меча, сказав Господь Бог.
7. І спорожніє він серед спустошених земель, і міста його будуть серед спустошених міст.
8. І спізнають, що Я – Господь, коли пошлю вогонь на Єгипет, і всі підпори його будуть зруйновані.
9. Того дня підуть від Мене вісники на кораблях, щоб настрашити безпечних ефіопів, і розповсюдити в них жах, як у день Єгипту; бо ось, він близько.
10. Так говорить Господь Бог: Покладу край велелюдности Єгипту рукою Навуходносора, царя вавилонського.
11. Він і з ним народ його, найлютіші з народів, приведені будуть на погибель цієї землі, і оголять мечі свої на Єгипет, і наповнять землю вбитими.
12. І ріки вчиню суходолом, і віддам землю в руки злих, і рукою чужинців спустошу землю, і все, що виповнює її. Я – Господь – сказав це.
13. Так говорить Господь Бог: Винищу ідолів і знищу лжебогів у Мемфісі, і з єгипетської землі не буде вже володаря, і наведу острах на єгипетську землю.
14. І спустошу Патрос і пошлю вогонь на Цоан, і звершу суд у Но.
15. І виллю Мою лють на Сін, фортецю Єгипту, і винищу велелюдність у Но.
16. І пошлю вогонь на Єгипет, затремтить Сін, і Но зруйнується; і на Мемфіс нападуть вороги серед білого дня.
17. Юнаки Авену та Пі-Весету впадуть від меча, а інші підуть у полон.
18. І в Тахпанхесі потьмариться день, коли Я зламаю там ярмо Єгипту, і припиниться в ньому зарозуміла могутність його. Хмара запопаде його, і доньки його підуть у полон.
19. Отак звершу суд над Єгиптом, і спізнають, що Я – Господь.
20. Одинадцятого року, першого місяця, сьомого дня місяця, було до мене слово Господнє:
21. Сину людський! Я вже зламав рамено фараонові, цареві єгипетському; і ось, воно ще не перев'язане для лікування його і не сповите лікарськими пов'язками, від котрих воно дістало б силу тримати меча.
22. Тому так говорить Господь Бог: Ось, Я – на фараона, царя єгипетського, і зламаю рамена його, здорове і переламане, аж так, що меч випаде з руки його.
23. І розпорошу єгиптян між народами, і розпорошу їх по землях.

24. А рамено царя вавилонського вчиню міцним, і дам йому меча Мого в руку, а рамена фараонові поламаю, і він, поранений, буде вельми стогнати перед ним.

25. Зміцню рамено царя вавилонського; а рамена фараонові знесиліють; і спізнають, що Я – Господь, коли меч Мій дам в руку цареві вавилонському, і він простягне його на землю єгипетську.

26. І розпорошу єгиптян поміж народами, і розпорошу їх по землях, і спізнають, що Я – Господь.

Єзекія 31

1. Одинадцятого року, третього [місяця] , першого дня місяця, було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Скажи фараонові, цареві єгипетському, і народові його: З ким ти порівнюєш себе у бундючності своїй?

3. Ось, Ашшур був кедром на Ливані з чудовим гіллям, з рясним листям, високий на зріст; і верхів'я його сягало хмари.

4. Води його вирощували, безодня його піднімала, річки її оточували розсадника його, і вони струмки свої посиляли до кожного дерева в полі.

5. А тому висота його піднялася над усіма деревами польовими, і гілок на ньому було багато, і гілки його примножилися, і галузки його ставали довгими від щедрої води, коли він розростався.

6. На гілках його гніздилося птаство небесне, під гіллям його виводили діток всілякі звірі польові, і в затінку його мешкали всілякі численні народи.

7. Він пишався висотою свого зросту, довжиною гілок своїх; тому що корінь його був біля великої води.

8. Кедри в саду Божому не кидали на нього тіні; кипариси не порівнювали гілок його, і каштани не були заввишки з гілку його, жодне дерево в саду Божому не могло помірятися з ним красою своєю.

9. Я оздобив його численним галуззям його, аж так, що всі дерева Едемського саду в саду Божому заздрили йому.

10. Тому сказав Господь Бог: За те, що ти зависоким став на зріст, і верхів'я своє витягнув понад грубі гілки, і серце його запишалось бундючністю його, –

11. За те Я віддав його в руки володареві народів; він учинив з ним, як треба; за беззаконня його Я відкинув його.

12. І зрубали його чужинці, найлютіші з-поміж народів, і скинули його з гори; і на всі долини впали гілки його, і віття його поламалося на всіх видолінках землі, і з-під затінку його вийшли всі народи землі, і покинули його.

13. На уламках його помістилися всілякі птахи небесні, і під сучками були всілякі польові звірі.

14. Це для того, щоб жодні дерева при водах не пишалися високим зростом своїм, і не піднімали верховіть своїх над грубими гілками, і щоб не приліплювалися через їхню висоту дерева, що п'ють воду; бо всі вони зроковані на смерть у підземну країну разом із синами людськими, що відійшли в могилу.

15. Так говорить Господь Бог: Того дня, коли він зійшов у могилу, Я вчинив плач по ньому, замкнув заради нього безодню, і зупинив ріки її; і затримав великі води, і засмутив по ньому Ливан, і всі дерева польові сумували за ним.

16. Гуркотом від падіння його Я спонукав до трепету народи, коли кинув його до шеолу, до тих, що зійшли в могилу, і зраділи в шеолі всі дерева Едему, чудові і найкращі ливанські, всі, що п'ють воду;

17. Бо всі вони також відійшли у пекло, до забитих мечем, і спільники його, що жили під затінком його, серед народів.

18. Отож, з яким із дерев едемських ти порівнював себе у славі і величі? Але тепер водночас з деревами едемськими ти будеш кинутий до шеолу, і будеш лежати осередь необрізаних, з убитими мечем. Це фараон і вся безліч народу його, говорить Господь Бог.

Єзекія 32

1. Дванадцятого року, дванадцятого місяця, першого [дня] місяця, було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Здійми плач за фараона, царя єгипетського, і скажи йому: Ти, наче молодий лев поміж народами, і немов потвора в морях, скидаєшся у ріках твоїх, і скаламучуєш воду ногами твоїми, і витоптуєш ногами струмки їхні.

3. Так говорить Господь Бог: Я закину на тебе сіть Мою у зібранні багатьох народів, і вони витягнуть тебе Моїм волоком.

4. І викину тебе на землю, на відкрите поле кину тебе, і будуть сидати на тебе всілякі небесні птахи, і насичуватися тобою звірі всієї землі.

5. І порозкидаю м'ясо твоє по горах, і долини виповню твоїми трупами.

6. І землю плавання твого напою кров'ю до самісіньких гір; і вибоїни будуть виповнені тобою.

7. І коли ти загаснеш, закрию небеса, і зорі їхні затьмарю, сонце сховаю хмарами, і місяць не буде світити світлом своїм.

8. Усі світила, що сяють на небі, затьмарю над тобою, і на землю твою наведу пільму, говорить Господь Бог.

9. Приведу в замішання серце багатьох народів, коли оголошу про падіння твоє поміж народами по землях, котрих ти не знав.

10. І завдам тобою жаху багатьом народам, і царі їхні здригнуться через тебе від страху, коли мечем Моїм потрясу перед лицем їхнім, і сохвилі будуть тремтіти кожний за душу свою в день падіння твого.

11. Бо так говорить Господь Бог: Меч царя вавилонського прийде на тебе.

12. Від мечів сильних упаде твій народ. Усі вони – найлютіші з-поміж народів; і знищать пихатість Єгипту, і загине вся безліч його.
13. І винищу всю худобу його при великих водах, і надалі не буде скаламучувати їх нога людська, і копита худоби не будуть каламутити їх.
14. Тоді дам спокій водам їхнім, і вчиню, що річки потечуть, як олія, говорить Господь Бог.
15. Коли вчиню землю єгипетську пустелею, і коли позбудеться земля всього, що виповнює її, коли завдам урази всім, що живуть на ній, тоді спізнають, що Я – Господь.
16. Ось жалобна пісня, котру будуть співати; доньці народів будуть співати її; про Єгипет і про всю велелюдність його будуть співати її, говорить Господь Бог.
17. Дванадцятого року, п'ятнадцятого [дня того ж місяця] , було до мене слово Господнє:
18. Сину людський! Заголоси по народі єгипетському, і покидай його, його і дочок відомих народів до шеолу, з тими, що відходять до могили.
19. Кого ти переважаєш? Зійди і лежи з необрізаними.
20. Ті впадуть серед убитих мечем, і він зрокований мечеві; тягніть його і всю численність його.
21. Серед шеолу будуть мовити про нього і про спільників його перші з-поміж лицарів; вони впали і лежать там поміж необрізаними, забиті мечем.
22. Там Ашшур і всі полки його, довкіл нього гроби їхні, усі забиті, що впали від меча.
23. Гроби його поставлені в самісінькій глибині шеолу, і полки його – довкіл гробниці його, усі забиті, що впали від меча, ті, котрі поширювали жах на землі живих.
24. Там Елам з усією чисельністю своєю довкіл гробниці його, усі вони – забиті, упали від меча, котрі необрізаними зійшли до шеолу, котрі поширювали собою жахиття на землі живих і несуть ганьбу свою з тими, хто зійшов у могилу.
25. Поміж забитими дали ложе йому з усією чисельністю його, довкола нього – гроби їхні, всі необрізані, забиті мечем; та оскільки вони поширювали жах на землі живих, то й несуть на собі ганьбу урівень з тими, що відійшли до могили, і покладені серед забитих.
26. Там Мешех, Тувал із усією чисельністю своєю; довкіл нього – гроби їхні, всі необрізані, уражені мечем, тому що вони поширювали жах на землі живих.
27. Чи не мусять [і] вони лежати з убитими лицарями необрізаними, котрі із військовою зброєю своєю зійшли до шеолу і мечі свої поклали собі під голови, і залишилися злочини їхні на кістках їхніх, тому що вони, як потужні, були жахом на землі живих.
28. І ти будеш знищений серед необрізаних і лежатимеш із убитими мечем.
29. Там – Едом, і царі його, і всі князі його, котрі з усією їхньою хоробрістю покладені серед забитих мечем; вони лежать з необрізаними і такими, що зійшли в могилу,

30. Там володарі півночі, всі вони і всі – сидоняни, котрі зійшли туди з убитими, будучи посоромлені в могутності своїй, що приносила жах, – і лежать вони з необрізаними, забитими мечем, і несуть ганьбу свою з тими, що зійшли в могилу.

31. Побачить їх фараон і зазнає втіхи від усієї чисельности своєї, ураженої мечем, фараон і все військо його, говорить Господь Бог.

32. Бо Я поширю страх Мій на землі живих; і покладений буде фараон і вся чисельність його серед необрізаних з уражених мечем, говорить Господь Бог.

Єзекія 33

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Повідай слово до синів народу твого, і скажи їм: Якщо Я на якусь землю наведу меча, і народ тієї землі візьме з-поміж себе чоловіка і поставить у себе вартовим,

3. І він, як побачить меча, що йтиме на землю, засурмить у сурму, і застереже народ;

4. І якщо хтось буде слухати голос сурми, але не остереже себе; то, коли меч прийде і захопить його, кров його буде на його голові.

5. Голос сурми він чув, але не остеріг себе, кров його на ньому буде; а хто остерігся, той урятував життя своє.

6. А якщо вартовий бачив меча, що наближався, і не засурмив у сурму, і народ не був застережений, то, коли прийде меч і відбере у когось з них життя, цей схоплений буде за гріх свій, і кров його стягну від руки вартового.

7. І тебе сину людський, Я настановив охоронцем дому Ізраїлевого, і ти будеш чути з уст Моїх слово і навчати їх від Мене.

8. Коли Я скажу лиходієві: Безбожнику! Ти смертю помреш, а ти не будеш нічого говорити, щоб застерегти безбожника від шляхів його, то безбожник той помре за гріх свій, але кров його стягну від руки твоєї.

9. А якщо ти застерігав безбожника від шляху його, але він од шляху свого не ухилився, то він помре за гріх свій, а ти врятував душу свою.

10. І ти, сину людський, скажи домові Ізраїлевого: Ви кажете так: Злочини наші і гріхи наші на нас; і ми вичахаємо в них: то як же ми можемо жити?

11. Скажи йому: Живу Я, говорить Господь Бог, не хочу смерти грішника, але щоб грішник ухилився від шляху свого і живий був. Одверніться, відверніться од недобрих шляхів ваших; для чого помирати вам, доме Ізраїлів?

12. І ти, сину людський, скажи синам народу твого: праведність праведника не врятує в день злочину його, і беззаконник за беззаконня своє не впаде в день навернення свого, так само й праведник у день, коли згрішить, не може залишитися живим за свою праведність.

13. Коли Я скажу праведникові, що він буде живий, а він покладеться на свою праведність, і вчинить неправду, то всі праведні діяння його не візьмуться до уваги, – він помре від неправди своєї, котру вчинив.

14. А коли скажу беззаконникові: Ти смертю помреш, і він відвернеться од гріхів своїх і буде звершувати суд і правду,
15. [Якщо] цей беззаконник поверне заставу, за вкрадене дасть відплату, буде ходити за законами життя і не чинитиме нічого недоброго, – то він буде живий, не помре.
16. Жодний з гріхів його, які він учинив, не пригадаються йому; він почав чинити суд і правду, він буде живий.
17. А сини народу твого говорять: Неправий шлях Господа, в той час, як їхній шлях неправий.
18. Коли праведник ухилився від праведности своєї і почав чинити беззаконня, то він помре за це.
19. І коли беззаконник ухилився від беззаконня свого і почав звершувати суд і правду, він буде за те живий.
20. А ви кажете: Неправий шлях Господа! Я буду судити вас, доме Ізраїлів, кожного за шляхами його.
21. Дванадцятого року нашого переселення, десятого [місяця] , п'ятого [дня] місяця прийшов до мене один з урятованих з Єрусалиму і сказав: Зруйноване місто!
22. Але ще до приходу цього врятованого увечері була на мені рука Господня, і Він розтулив мені уста раніше, аніж той прийшов до мене вранці. І розтулилися уста мої, і я вже не був безмовним.
23. І було до мене слово Господнє:
24. Сину людський! Ті, що живуть на спорожнілих місцинах на землі Ізраїлевій, кажуть: Авраам був один – і дістав у володіння землю цю, а нас багато, [тож] нам дарована ця земля на спадщину.
25. А тому скажи їм: Так говорить Господь Бог: Ви їсте з кров'ю і зводите очі ваші на ідолів ваших, і проливаєте кров, – і хочете володіти землею?
26. Ви маєте опертям собі меча вашого, опоганюєте один дружину іншого, і хочете володіти землею?
27. Ось, що скажи їм: Так говорить Господь Бог: Живу Я! Ті, котрі – на місцях розорених, упадуть від меча; а хто – в полі, того віддам звірям на поживу; а котрі – у сховищах, у печерах, – ті помруть від моровиці.
28. І вчиню землю пустелею із пустель, і зарозуміла могутність її щезне, і гори Ізраїлеві спорожніють, аж так, що не буде перехожих.
29. І спізнають, що Я – Господь, коли землю вчиню пустелею з пустель за всі мерзоти їхні, які вони чинили.
30. А про тебе, сину людський, сини народу твого розмовляють під стінами і в дверях домів і кажуть один одному, брат братові: Підійть і послухайте, яке слово вийшло від Господа.

31. І вони приходять до тебе, як на зібрання народне, і сідає перед лицем Твоїм народ Мій, і слухають слова твої, але не виконують їх, бо вони в устах своїх чинять з цього забавку, серце їхнє тяжіє до зиску їхнього.

32. І ось, ти для них – як удатний співак з приємним голосом, що гарно співає; вони слухають слова твої, але не виконують їх.

33. Але коли справдиться, – ось, уже й справджується, – тоді спізнають, що серед них був пророк.

Єзекія 34

1. І було до мене слово Господнє:

2. Сину людський! Повідай пророцтво на пастирів Ізраїлевих, проголоси пророцтво і скажи їм, пастирям: Так говорить Господь Бог: Горе пастирям Ізраїлевим, котрі пасли самі себе; чи не отару мусять пасти пастирі?

3. Ви їли лій і вовною одягалися, вгодованих овечок заколювали, [а] отари не пасли.

4. Слабких не зміцнювали, і хворої вівці не лікували, і пораненої не перев'язували, а вкрадену не повертали і загубленої не шукали, а панували над ними з насильством і жорстокістю.

5. І порозбігалися вони без пастуха, а коли порозбігалися, то стали поживою всілякому звірю польовому.

6. Блукають вівці Мої по всіх горах, і на всілякому високому пагорбі, і по всій широкополій землі розпорошилися вівці Мої, і ніхто не піклується за них, і ніхто не шукає їх.

7. А тому пастухи – пастирі, вислухайте слово Господнє.

8. Живу Я! – говорить Господь Бог: За те, що вівці Мої залишені на крадіж, і без пастиря вівці Мої стали здобиччю всілякого польового звіра, а пастирі Мої не шукали Моїх овець і пасли пастирі самих себе, а овець Моїх не пасли, –

9. За те, пастирі, вислухайте слово Господнє.

10. Так говорить Господь Бог: Ось, Я – на пастирів і заберу овечок Моїх від руки їхньої і не дам їм надалі пасти овець, і не будуть уже пастирі самі себе пасти, і вирву овець Моїх із щелепів їхніх, і не будуть вони поживою їхньою.

11. Бо так говорить Господь Бог: Ось, Я Сам відшукаю овечок Моїх і огляну їх.

12. Як пастух перевіряє отару свою того дня, коли є серед отари своєї розпорошеної, так Я перегляну овечок Моїх і вивільню їх із усіх місцин, до котрих вони були розпорошені за хмарного та похмурого дня.

13. І виведу їх з-поміж народів, і зберу їх з усіх країн, і приведу їх до їхньої землі, і буду пасти їх на горах Ізраїлевих, біля потоків, і на всіх залюднених місцинах цієї землі.

14. Буду пасти їх на добрих пасовищах, і кошара їхня буде на високих горах Ізраїлевих; там вони будуть відпочивати в затишній кошарі і будуть пастися на буйних пасовиськах – на горах Ізраїлевих.
15. Я буду пасти овець Моїх, Я покладу на спочинок їх, говорить Господь Бог.
16. Загублену відшукаю, і вкрадену поверну, і поранену перев'яжу, і недужу уздоровлю, а гладких і шалених винищу; буду пасти їх по правді.
17. А вас, вівці Мої, – так говорить Господь Бог, – Ось, Я буду судити поміж вівцею і вівцею, поміж бараном і козлом.
18. Хіба замало вам того, що пасетеся на доброму пасовиську, а тим часом, решту на пасовиську вашому витоптуєте ногами вашими, п'єте чисту воду, а останок скаламучуєте ногами вашими,
19. Аж так, що вівці Мої мусять споживати те, що потовчене ногами вашими, і пити те, що скаламучене ногами вашими?
20. А тому отак говорить їм Господь Бог: Ось, Я Сам буду судити поміж вівцею гладкою і вівцею худюю.
21. Оскільки ви штовхаєте боком і плечем, і рогами своїми буцаєте усіх слабких, аж доки не виштовхаєте їх геть,
22. То Я врятую овець Моїх, і вони не будуть уже здобиччю, і вчиню розгляд справи між вівцею і вівцею.
23. І настановлю над ними одного пастиря, котрий буде пасти їх, служника Мого Давида; він буде пасти їх, і він буде в них за пастиря.
24. І Я, Господь, буду їхнім Богом, і служник Мій Давид – буде князем серед них; Я, Господь, сказав це.
25. І складу з ними заповіта миру, і приберу на землі лютих звірів, аж так, що будуть у безпеці жити в степах і спатимуть в лісах.
26. Учиню їм і околицям пагорбу Мого благословення, і дощ буду посилати свого часу; це будуть дощі благословення.
27. І польове дерево буде давати плід свій, і земля буде давати витвори свої, і будуть вони у безпеці на своїй землі, і спізнають, що Я – Господь, коли поламаю занози їхнього ярма і вивільню їх з руки гнобителів їхніх.
28. Відтак вони вже не будуть здобиччю для народів, і польові звірі не будуть пожирати їх і вони житимуть у безпеці, і ніхто не буде лякати [їх] .
29. І вирощу їм саджанця славного, і не будуть уже гинути від голоду на землі і зазнавати ганьби від народів.
30. І спізнають, що Я, Господь, Бог їхній – з ними, і вони, дім Ізраїлів – Мій народ, говорить Господь Бог.

31. І що ви – вівці Мої, вівці пастви Моєї; ви – люди, [а] Я – Бог ваш, говорить Господь Бог.

Єзекія 35

1. І було до мене слово Господнє:
2. Сину людський! Оберни лице твоє до гори Сеїр і повідай на неї пророцтво.
3. І скажи їй: Так говорить Господь Бог: Ось, Я – на тебе, горо Сеїр! І простягну руку Мою і вчиню тебе безлюдною пустою.
4. Міста твої перетворю на руїни, і ти сама спорожнієш, і спізнаєш, що Я – Господь.
5. Оскільки у тебе вічна ворожнеча і ти віддавала синів Ізраїлевих в руку мечеві в пору лихоліття їхнього, в годину достеменної загибелі, –
6. За це, живу Я! – говорить Господь Бог, учиню тебе кров'ю, і кров буде переслідувати тебе, бо ти не ненавиділа крові, то саме кров буде переслідувати тебе.
7. І вчиню гору Сеїр порожнім і безлюдним степом і винищу на ній того, що приходить і повертається.
8. І виповню підвищення її убитими її; на пагорбах твоїх і в долинах твоїх, і в усіх вибоїнах твоїх будуть падати забиті мечем.
9. Учиню тебе пустелею вічною, і в містах твоїх не будуть жити, і спізнаєте, що Я – Господь.
10. Оскільки ти говорила: Оці два народи і оці дві землі будуть моїми, і ми заволодіємо ними, хоч навіть Господь буде там, –
11. За те, живу Я! – говорить Господь Бог, вчиню з тобою за мірою ненависті твоєї і заздрости твоєї, котру ти виявила з ненависті твоєї до них, і явлю Себе їм, коли буду судити тебе.
12. І спізнаєш, що Я, Господь, чув усі поглуми твої, які ти виповідала на гори Ізраїлеві, кажучи: Спорожніли! Нам дали їх на пожирання!
13. Ви хизувалися переді Мною язиком вашим, і примножували баляси ваші супроти Мене, і Я чув це.
14. Так говорить Господь Бог: Коли вся земля буде втішатися, Я вчиню тебе пустелею.
15. Як ти раділа з того, що спадок дому Ізраїлевого спорожнів, так учиню я з тобою: спустошена будеш, горо Сеїр, і весь Едом разом, і спізнають, що Я – Господь.

Єзекія 36

1. І ти, сину людський, повідай пророцтво на гори Ізраїлеві, і скажи: Гори Ізраїлеві! Слухайте слово Господнє.

2. Так говорить Господь Бог: Оскільки ворог говорить про вас: Овва! Овва! І вічні пагорби дісталися нам у спадок,
3. То повідай пророцтво і скажи: Так говорить Господь Бог: За те, якраз за те, що спустошують вас і поглинають вас зусібіч, щоб ви стали здобутками інших народів і зазнали обмови і лихослів'я людей, -
4. За це, гори Ізраїлеві, вислухайте слово Господа Бога: Так говорить Господь Бог горам, і пагорбам, видолинкам, і долинам, і спорожнілим руїнам, і покинутим містам, котрі стали здобиччю і посміховиськом іншим народам в околицях;
5. За це так говорить Господь Бог: У вогні ревности Моєї Я вирік слово про інші народи і на увесь Едом, котрі замірилися на землю Мою для володіння свого, і з сердечною радістю та з презирством у розумі зрокували її на здобич собі.
6. Тому повідай пророцтво про землю Ізраїлеву і скажи горам і пагорбам, річкам і долинам: Так говорить Господь Бог: Ось, Я вирік це у ревності Моїй і в люті Моїй, тому що ви несете на собі глум від народів.
7. Тому так говорить Господь Бог: Я підніс руку Мою з присягою, що народи, котрі довкола вас, самі понесуть свою ганьбу.
8. А ви, гори Ізраїлеві, розбрунькуйте гілля ваше і будете приносити плоди ваші народів Моєму, Ізраїлеві; бо вони невдовзі прийдуть.
9. Бо ось, Я до Вас навернуся, і ви будете оброблені та обсіяні.
10. І залюднить вас багато народу, увесь дім Ізраїля, увесь, і заселені будуть міста, і відбудовані руїни.
11. І примножу на вас людей і худобу, і вони будуть плодитися й розмножуватися, і заселю вас, як було у передніші часи ваші, і буду сприяти вам щедріше, аніж у передніші часи ваші, – і спізнаєте, що Я – Господь.
12. І приведу на вас людей, народ Мій, Ізраїля, і вони будуть володіти тобою, [земле]! І ти будеш спадком їхнім і не будеш уже більше позбавляти їх дітей.
13. Так говорить Господь Бог: За те, що говорять про вас: Ти – [земля] , котра пожирає людей і вчиняє народ твій бездітним, –
14. За те вже не будеш пожирати людей і народу твого не будеш надалі позбавляти дітей, говорить Господь Бог.
15. І не будеш уже чути глуму від народів, і наруги від племені не понесеш уже на собі, і народу твого надалі не будеш позбавляти дітей, – говорить Господь Бог.
16. І було до мене слово Господнє:
17. Сину людський! Коли дім Ізраїлів жив на землі своїй, він опоганював її своїм поведженням і справами своїми; шлях їхній перед лицем Моїм був, наче нечистота жінки в пору очищення її.
18. І Я вилив на них гнів Мій за кров, котру вони проливали на цій землі, і за те, що вони опоганювали її ідолами своїми.

19. І Я розпорошив їх поміж народами, і вони розпорошені по землях; Я судив їх за торованками їхніми і за ділами їхніми.
20. І прийшли вони до народів, куди пішли, і позбавили слави святе ймення Моє, тому що про них кажуть: Вони – народ Господній і вийшли з Його землі.
21. І змилювався Я над своїм йменням, котре позбавив слави дім Ізраїлів серед народів, куди прийшов.
22. Тому скажи домові Ізраїля: Так говорить Господь Бог: Не для вас Я вчиню це, доме Ізраїля, а заради святого ймення Мого, котре ви позбавили слави поміж народами, куди прийшли.
23. І освячу велике ймення Моє, позбавлене слави у народів, поміж котрих ви позбавили слави його, і спізнають народи, що Я – Господь, говорить Господь Бог, коли явлю на вас святість Мою перед очима їхніми.
24. І заберу вас з-поміж народів, і зберу вас з усіх країн і приведу вас на землю вашу.
25. І окроплю вас чистою водою, – і ви очиститеся від усіх мерзот ваших, і від усіх ідолів ваших очищу вас.
26. І дам вам серце нове і дух новий дам; і візьму з плоті вашої серце кам'яне, і дам вам серце тілесне.
27. І вкладу в нутро ваше дух Мій, і вчиню так, що ви будете ходити в заповідях Моїх і приписи Мої будете пильнувати і виконувати.
28. І будете жити на землі, котру Я дав батькам вашим, і будете Моїм народом, і Я буду вашим Богом.
29. І звільню вас від усіх нечистот ваших, і прикличу хліб і примножу його, і не дам вам страждати від голоду.
30. І примножу плоди на деревах і врожаї полів, щоб надалі не зазнати вам ганьби від народів через голод.
31. Тоді пригадайте недобрі шляхи ваші і недобрі справи ваші і відчуєте огиду самі до себе, за беззаконня ваші і за мерзоти ваші.
32. Не заради вас Я вчиню це, говорить Господь Бог, нехай буде вам відомо. Червонійте і соромтеся шляхів ваших, доме Ізраїля.
33. Так говорить Господь Бог: Того дня, коли очищу вас від усілякого беззаконня вашого і заселю міста, і відбудовані будуть руїни,
34. І спустошена земля буде оброблювана, хоч була пустелею на очах кожного зайшлого,
–
35. Тоді скажуть: Оця спорожніла земля стала, – немов сад Едемський, і оці зруйновані і спорожнілі, і спустошені міста укріплені і залюднені.
36. І спізнають народи, котрі залишаться довкола вас, що Я, Господь, знову розбудовую зруйноване, засаджую спорожніле. Я – Господь, сказав – і вчинив.

37. Так говорить Господь Бог: Ось, ще і в тому явлю милість Мою домові Ізраїля, примножу їх людьми, мов отару.

38. Як багато буває жертвних овечок в Єрусалимі під час свят його, так виповнені будуть людьми спорожнілі міста, і спізнають, що Я – Господь.

Єзекія 37

1. Була на мені рука Господня, і Господь вивів мене духом, і поставив мене серед поля, і воно було повнісіньке кістками, –

2. І обвів мене довкола біля них, і ось, вельми багато їх на поверхні поля, і всі вони вельми сухі.

3. І сказав мені: Сину людський! Чи оживуть оці кістки? Я сказав: Госпode Боже! Ти відаєш про це.

4. І сказав мені: Сину людський! Повідай пророцтво на ці кістки і скажи їм: Кості сухі! Слушайте слово Господне!

5. Так говорить Господь Бог кісткам оцим: Ось, Я введу у вас духа, – і оживете,

6. І обкладу вас жилами і виросте на вас плоть, і покрию вас шкірою, і введу у вас духа, – і оживете, і спізнаєте, що Я – Господь.

7. Я повідав пророцтво, як наказано мені; і коли я пророкував, зчинився шум, і ось порухи, і почали наближатися кістки, кістка з кісткою своєю.

8. І бачив я: І ось, жили були на них, і з'явилося тіло, і шкіра покрила його зверху, а духа не було в них.

9. Тоді сказав Він мені: Повідай пророцтво духові; повідай пророцтво, сину людський, і скажи духові: Так говорить Господь бог: Від чотирьох вітрів прийди, дух, і дихни на оцих убитих, і вони оживуть.

10. І я повідав пророцтво, як Він звелів мені, і увійшов до них дух, – і вони ожили, і звелися на ноги свої – вельми, вельми значне військо.

11. І сказав Він мені: Сину людський! Кістки оці – увесь дім Ізраїля. Ось, вони кажуть: Висохли кості наші, і загинула надія наша: бо ми відірвані од коріння.

12. Тому повідай пророцтво і скажи їм: Так говорить Господь Бог: Ось, Я відкрию гроби ваші і виведу вас, народе Мій, з гробів ваших, і заведу вас на землю Ізраїлеву.

13. І спізнаєте, що Я – Господь, коли відкрию гроби ваші і виведу вас, народе Мій, з гробів ваших,

14. І вкладу у вас дух Мій, і оживете, і поселю вас на землі вашій, – і спізнаєте, що Я – Господь, сказав це, – і вчинив, говорить Господь.

15. І було до мене слово Господнє:

16. А ти, сину людський, візьми собі одне берло і напиши на ньому: Юді і синам Ізраїлевим, що є в спільноті з ним; і ще візьми берло і напиши на ньому: Йосипові; це – берло Єфрема і всього дому Ізраїлевого, що з ним у спільноті.
17. І склади їх у себе один з одним, в один жезл, щоб вони в руці твоїй стали одним.
18. І коли запитають у тебе сини народу твого: Чи не повідаєш нам, що це в тебе?
19. Тоді скажеш їм: Так говорить Господь Бог: Ось, Я візьму берло Йосипове, котре в руці Єфрема і в спільноті з ним колін Ізраїлевих, і долучу їх до нього, до берла Юдиного, і вчиню їх одним берлом, і будуть одне у руці Моїй.
20. А коли обидва берла, на котрих ти напишеш, будуть у руці твоїй перед очима їхніми,
21. То скажи їм: Так говорить Господь Бог: Ось, Я візьму синів Ізраїля з-поміж народів, між котрими вони живуть, і зберу їх звідусіль, і приведу їх на землю їхню.
22. На цій землі, на горах Ізраїля Я вчиню їх одним народом, і один Цар буде царем у всіх їх, і не будуть уже двома народами, і вже не будуть надалі ділитися на двоє царств.
23. І не будуть уже опоганювати себе ідолами своїми і мерзотами своїми, і визволю їх з усіх місцин замешкання їхнього, де вони грішили, і очищу їх, – і будуть Моїм народом, і Я буду їхнім Богом.
24. А служник Мій Давид буде Царем над ними і пастирем усіх їх, і вони будуть ходити у заповідях Моїх і приписи Мої будуть пильнувати і виконувати їх.
25. І будуть жити на землі, котру Я дав служникові Моєму Якові, на якій жили батьки їхні; там будуть жити вони і діти їхні, і діти дітей їхніх повіки; і служник Мій Давид буде князем у них вічно.
26. І складу з ними заповіта миру, заповіт вічний буде з ними. І дам раду їм, і примножу їх і поставлю серед них святиню Мою навіки.
27. І буде в них житло Моє, і буду їхнім Богом, а вони будуть Моїм народом.
28. І спізнають народи, що Я – Господь, Котрий освячує Ізраїля, коли святиня Моя буде серед них повіки.

Єзекія 38

1. І було до мене слово Господнє:
2. Сину людський! Оберни лице твоє до Гога в краю Магога, князя Рошу, Мехешу і Тувалу, і повідай пророцтво на нього:
3. І скажи: Так говорить Господь Бог: Ось, Я – на тебе, Гог, князю Роша, Мешеху і Тувалу!
4. І заверну тебе, і вкладу вудила у щелепи твої і виведу тебе і все військо твоє, коней і вершників, усіх при повному озброєнні, велике військо, у панцирях і при щитах, усіх озброєних мечами.
5. Персів, ефіопів і ливійців з ними, усіх зі щитами і в шоломах,

6. Гомер з усіма його ордами, дім Тогарми, від північних рубежів, з усіма ордами його, численні народи з тобою.
7. Готуйся і споряджайся, – ти і всі війська твої, що зібралися до тебе, – і будь їм вождем.
8. Після багатьох днів ти знадобишся; в наступні роки ти прийдеш на землю, визволену від меча, зібрану з-поміж багатьох народів, на гори Ізраїля, котрі були в постійному занепаді, але тепер мешканці її будуть повернені з народів і всі вони будуть жити в безпеці.
9. І здіймешся, мов буря, посунеш, мов хмара, аби покрити землю, – ти і все військо твоє і численні народи з тобою.
10. Так говорить Господь Бог: Того дня придуть тобі на серце думки, і ти замислиш лихий намір.
11. І скажеш: Здіймусь я на землю негороджену, піду на безтурботних, що живуть необачно, – усі вони живуть без мурів, і немає в них ні засувів, ні дверей, –
12. Щоби вчинити грабіж і набрати здобичі, покласти руку на знову залюднені руїни і на народ, зібраний з-поміж народів, такий, що господарює й займається торгівлею, і живе на вершечку землі.
13. Шева і Дедан, і купці Таршішу з усіма молодими левачами їхніми скажуть тобі: Ти прийшов, щоб учинити грабіж, зібрав військо твоє, щоб набрати здобичі, забрати срібло і золото, відібрати худобу та майно, захопити значну здобич?
14. А тому повідай пророцтво, сину людський, і скажи Гогові: Так говорить Господь Бог: Чи не так? Того дня, коли народ Мій, Ізраїль, буде жити в безпеці, ти пізнаєш це;
15. І підеш із місцини твоєї, від рубежів півночі, – ти і численні народи з тобою, усі, що сидять на конях, збіговисько велике і військо численне.
16. І підведешся на Мій народ, на Ізраїля, мов хмара, аби покрити землю: це буде за останніх днів, і Я приведу тебе на землю Мою, щоб народи пізнали Мене, коли Я над тобою, Гог, явлю святість Мою перед очима їхніми.
17. Так говорить Господь Бог: Чи не ти – той самий, про котрого Я говорив у старожитні дні, через слуг Моїх, пророків Ізраїлевих, котрі пророкували за тих часів, що Я приведу тебе на них?
18. І станеться того дня, коли Гог прийде на землю Ізраїля, говорить Господь Бог, гнів Мій спалахне в люті Моїй.
19. І в ревності Моїй, у вогні обурення Мого Я сказав: Справді, того дня станеться велике потрясіння на землі Ізраїлевій.
20. І затремтять від лиця Мого морські рибини, і птахи небесні, і звірі польові, і всі плазуни, що повзають по землі, і всі люди, котрі на лиці землі, і поруйнуються гори, і впадуть скелі, і всі мури упадуть на землю.
21. І по всіх містах Моїх прикличу меча супроти нього, говорить Господь Бог; меч кожної людини буде супроти брата його.

22. І буду судитися з ним моровицею і кровопролиттям, і пущу ливний дощ на нього і на військо його і на численні народи, котрі з ним, всеосяжну зливу і кам'яний град, вогонь і сірку;

23. І покажу Мою велич і святість Мою, і явлю Себе перед очима багатьох народів, – і спізнають, що Я – Господь.

Єзекія 39

1. А ти, сину людський, повідай пророцтво на Гога і скажи: Так говорить Господь Бог: Ось Я – на тебе, Гог, князю Рошу, Мехешу і Тувалу!

2. І поведу тебе, і поведу тебе, і виведу від рубежів півночі, і приведу тебе на гори Ізраїльські.

3. І виб'ю лук твій із лівої руки твоєї, і викину стріли твої з правої руки твоєї.

4. Упадеш ти на горах Ізраїльських, ти і всі полки твої, і народи, котрі з тобою; віддам тебе на пожирання всілякого роду хижим птахам і звірам польовим.

5. У відкритому полі впадеш; бо Я сказав це, говорить Господь Бог.

6. І пошлю вогонь на землю Магог і на мешканців островів, що живуть безтурботно, і спізнають, що Я – Господь.

7. І явлю святе ймення Моє серед народу Мого, Ізраїля, і не дам надалі позбавляти слави ймення Моє, – і спізнають народи, що Я – Господь, Святий в Ізраїлі.

8. Ось, це прийде і справдиться, говорить Господь Бог, це – той день, про котрий Я сказав.

9. Тоді мешканці міст Ізраїльських вийдуть і розкладуть вогнище і будуть спалювати зброю, щити і панцири, луки і стріли, і булави, і списи; сім літ будуть спалювати їх.

10. І не будуть носити дров із поля, ні рубати в лісі, але будуть спалювати тільки зброю; і пограбують грабіжників своїх і обберуть оббирачів своїх, говорить Господь.

11. І станеться того дня: дам Гогові місце для могили в Ізраїлі, долину перехожих на схід від моря, і вона буде затримувати перехожих, і поховають там Гога і всі полки його, і будуть називати її долиною Гогової орди.

12. І дім Ізраїля сім місяців буде ховати їх, щоб очистити землю.

13. І весь народ землі буде ховати [їх], і стане їм у пам'ятку день, котрого Я прославлю Себе, говорить Господь Бог.

14. І відділи людей, котрі постійно обходили б землю і за допомогою перехожих ховали б залишених на поверхні землі, для очищення її; після семи місяців вони розпочнуть пошуки;

15. І коли хтось із тих, що обходять землю, побачить кістку людську, то поставить ознаку біля неї, допоки поховальники не поховають її в долині Гогової орди.

16. І буде ім'я місту: Гамона. І отак очистять вони землю.

17. А ти, сину людський, так говорить Господь Бог, скажи усілякого роду птахам і всім звірам польовим: Збирайтеся і поспішайте, зусібч сходьтеся до пожертви Моєї, котру Я заколю для вас, до великої пожертви на горах Ізраїльських, – і будете їсти м'ясо і пити кров.
18. М'ясо мужів сильних будете їсти і будете пити кров князів і телят, всіх угодваних на Башані;
19. І будете їсти м'ясо до ситості і пити кров до сп'яніння від пожертви Моєї, котру Я заколю для вас.
20. І насититеся за столом Моїм кіньми і вершниками, мужами сильними і всяким людом військовим, говорить Господь Бог.
21. І явлю славу Мою поміж народами, і всі народи побачать суд Мій, котрий Я звершу, і руку Мою, котру Я покладаю на них.
22. І буде знати дім Ізраїля, що Я – Господь, Бог їхній, від того дня й надалі.
23. І спізнають народи, що дім Ізраїля був переселений за неправду свою і за те, що вони чинили підступно переді Мною, Я утаємничив од них обличчя Моє і віддав їх до рук ворогів їхніх, – і всі вони впали від меча.
24. За нечистоти їхні і за їх беззаконня Я вчинив це з ними і утаємничив від них обличчя Моє.
25. Тому так говорить Господь Бог: Нині поверну полон Якова і помилую увесь дім Ізраїля і постану ревню за святе ймення Моє.
26. І відчують вони безчестя своє і всі беззаконня свої, котрі чинили переді Мною, коли будуть жити на землі своїй у безпеці, і ніхто не буде страхати їх,
27. Коли Я поверну їх з-поміж народів і зберу їх з-поміж земель ворогів їхніх, і явлю в них святість Мою перед очима багатьох народів.
28. І спізнають, що Я – Господь Бог їхній, коли розпорошу їх поміж народами і знову зберу їх на землю їхню, і вже не залишиться там жодного з них.
29. І не буду вже утаємничувати від них обличчя Мого, тому що Я виллю духа Мого на дім Ізраїля, говорить Господь Бог.

Єзекія 40

1. Двадцять п'ятого року після нашого переселення, на початку року, десятого [дня] місяця, чотирнадцятого року по зруйнуванні міста, того самого дня була на мені рука Господня, і Він повів мене туди.
2. У видіннях Божих привів Він мене на землю Ізраїлеву і поставив мене на вельми високій горі, і на ній з південного боку були, начебто міські будівлі;
3. І привів мене туди. І ось муж, котрого вигляд, наче вигляд у блискучої міді, і лляна мотузка в руці його і тростина вимірювальна, – і стояв він біля брами.

4. І сказав мені цей муж: Сину людський! Дивися очима твоїми, і слухай вухами твоїми, і прикладай серце твоє до всього, що я буду показувати тобі; бо ти для того й приведений сюди, щоб я показав тобі [це] ; все, що побачиш, повідай домові Ізраїлевому.
5. І ось, поза храмом – стіна зусібіч [його] , і в руці того мужа – тростина вимірювальна на шість ліктів, [коли рахувати кожний лікоть] , до ліктя з долонею, і зміряв він ширину тієї будівлі – одна тростина, і висота – одна тростина.
6. Потім пішов до брами, що дивилася обличчям на схід, і зійшов по сходинках її, і визначив за виміром, що в одному порозі брами одна тростина завширшки, і в другому порозі – одна тростина завширшки.
7. І в кожній бічній кімнаті одна тростина довжини, і одна тростина ширини, а поміж кімнатами п'ять ліктів, і в порозі брами біля притвору брами всередині теж одна тростина.
8. І зміряв він у притворі брами всередині одну тростину.
9. А в притворі біля брами наміряв вісім ліктів і два лікті в стовпах. Цей притвор біля брами – збоку храму.
10. Бічних кімнат біля східної брами три – з одного боку і три – з другого; одна міра у всіх трьох і одна міра в стовпах з того і з другого боку.
11. Ширини в проймі брами він наміряв десять ліктів, а довжина брами – тринадцять ліктів.
12. А перед кімнатами виступ на один лікоть, і на один також лікоть – з другого боку виступ; ці кімнати з одного боку [мали] шість ліктів і шість ліктів з другого боку.
13. Потім наміряв він у брамі від даху однієї кімнати до даху другої кімнати двадцять п'ять ліктів ширини; двері були навпроти дверей.
14. А в стовпах він нарахував шістдесят ліктів – в кожному стовпі біля подвір'я і коло брами.
15. І від переду вхідної брами, аж до переду внутрішньої брами – п'ятдесят ліктів.
16. Гратчасті вікна були і в бічних кімнатах, і в стовпах їхніх, всередині брами навколо, а також і в притворах вікна були довкола, на внутрішній бік, і на стовпах – пальми.
17. І привів він мене на зовнішнє подвір'я, і ось, і кам'яний поміст довкіл двору був учинений; тридцять кімнат на тім помості.
18. І поміст цей був обіч брами, відповідно з довжиною брами, цей поміст був нижчий.
19. І наміряв він у ширину від нижньої брами до зовнішнього краю внутрішнього двору сто ліктів – на схід і на північ.
20. Він зміряв також довжину і ширину воріт зовнішнього подвір'я, що передом на північ,
21. І бічні кімнати при них, три з одного боку, і три – з другого; і стовпи їхні і виступи їхні були такої ж міри, як у попередньої брами: довжина її – п'ятдесят ліктів, а ширина – двадцять п'ять ліктів.

22. І вікна їхні, і виступи їхні, і пальми їхні – тієї ж міри, як у брами, що передом на схід, і заходять до них сімома сходинками, і перед ними виступи.
23. І до двору внутрішнього є брама навпроти брами північної і східної; і наміряв він од брами до брами сто ліктів.
24. І повів він мене на південь, і ось там – брама південна; і наміряв він у стовпах і виступах таку саму міру.
25. І вікна в них, і в сінях їхніх – такі ж, як оті вікна: довжиною п'ятдесят ліктів, а ширина – двадцять п'ять ліктів.
26. Сходження до них – сім сходинок, і притвори перед ними; і пальмові прикраси, – одна з того боку, і одна з другого – на стовпах їхніх.
27. І в двір внутрішній вела південна брама; і помір'яв він від брами й до брами південної сто ліктів.
28. І привів він мене через південну браму у внутрішній двір; і наміряв у південній брамі ту ж таки міру.
29. І бічні кімнати їхні, і стовпи їхні і притвори їхні – тієї ж міри, і вікна в них і в притворах їхніх були довкола; всього в довжину – п'ятдесят ліктів; а в ширину – двадцять п'ять ліктів.
30. Притвори були довкола довжиною на двадцять п'ять ліктів, а шириною на п'ять ліктів.
31. І притвори були в них на зовнішній двір, і пальми були на стовпах їхніх; сходження до них – на вісім сходинок.
32. І повів мене східною брамою на внутрішній двір; і наміряв в цій брамі таку ж міру.
33. І бічні кімнати їхні і стовпи їхні, і притвори їхні були тієї ж міри; і вікна в них і притворах їхніх були довкола; довжина – п'ятдесят ліктів, а ширина – двадцять п'ять ліктів.
34. Притвори у них були на зовнішній двір, і пальми на стовпах їхніх з одного і другого боку; сходження до них – вісім сходинок.
35. Відтак привів мене до північної брами і наміряв у ній таку ж міру.
36. Бічні кімнати при них, стовпи їхні і притвори їхні і вікна в них були довкола; всього в довжину – п'ятдесят ліктів і в ширину – двадцять п'ять ліктів.
37. Притвори в них були на зовнішній двір, і пальми на стовпах їхніх з того і з другого боку; сходження до них – вісім сходинок.
38. Була також кімната із входом до неї, біля стовпів брами: там обмивають пожертви всепалення.
39. А в притворі біля брами два столи – з одного боку і два – з другого боку, щоб заколювати на них пожертви всепалення і пожертви за гріх, і пожертви за злочин.

40. І біля зовнішнього боку при вході в пройму північної брами було два столи, і біля протилежного боку коло притвору біля воріт – два столи.
41. Чотири столи – з одного боку і чотири столи – з другого боку по боках брами: а [всього] вісім столів, на котрих заколюють [пожертви] .
42. І чотири столи для приготування всеспалення були з тесаного каміння, довжиною на півтора ліктя і шириною на півтора ліктя, а висотою на один лікоть; на них кладуть знаряддя для заклання жертви всеспалення та [інших] жертв.
43. І гачки завширшки з одну долоню приладнані були до стін будівлі довкола, а на столах клали жертвне м'ясо.
44. Зовні внутрішніх кімнат були кімнати для співаків; на внутрішньому дворі, з боку північної брами, одна звернена чільним боком на південь, а друга, з боку південної брами – звернена лицем на північ.
45. І сказав він мені: Це кімната, котра лицем на південь – для священників, що пильнують на сторожі храму;
46. А кімната, котра чільним боком на північ, – для священників, що пильнують на сторожі жертовника: це сини Садока, котрі одні із синів Левія наближаються до Господа, щоб служити Йому.
47. І наміряв він у дворі сто ліктів довжини, і сто ліктів ширини: [він] був чотирикутний; а перед храмом стояв жертовник.
48. І привів він мене до притвору храму і наміряв у стовпах притвору п'ять ліктів з одного боку і п'ять ліктів з другого боку; а в брамі – три лікті ширини з одного боку і три лікті з другого.
49. Довжина притвору – двадцять ліктів, а ширина – одинадцять ліктів, і піднімаються до нього десятьма сходинками, і були підпори біля стовпів: одна – з одного боку, а друга – з другого.

Єзекія 41

1. Потім завів мене до храму і наміряв у стовпах шість ліктів ширини з одного боку і шість ліктів ширини з другого боку, на ширину скинії.
2. У дверях – десять ліктів ширини, і по боках дверей – п'ять ліктів з одного боку і п'ять ліктів з другого боку; і наміряв довжини в храмі сорок ліктів, а ширини – двадцять ліктів.
3. І пішов до середини, і наміряв у стовпах дверей два лікті і в дверях шість ліктів, а ширина дверей – сім ліктів.
4. І відміряв у ньому двадцять ліктів довжини і двадцять ліктів ширини храму, і сказав мені: Це Святе Святих.
5. І наміряв у стіні храму шість ліктів, а ширини в бічних кімнатах довкруг храму, по чотири лікті.

6. Бічних кімнат було тридцять три, кімната біля кімнати; вони заглиблені в стіну, котра біля храму для кімнат довкола, у такий спосіб, що вони з'єднані з нею, але стіни самого храму не торкаються.
7. І він поступово ширшав від поверху до поверху бічними кімнатами, тому що округлість храму тяглася все вище і вище довкіл храму, і тому храм мав більшу ширину вгорі, і з нижнього поверху потрапляли до горішнього через середній.
8. І бачив я верх Дому по всій округлості; бічні кімнати при підлозі мали там міри цілу тростину, шість повних ліктів.
9. Ширина стіни бічних кімнат, що виходили назовні, – п'ять ліктів, і відкритий простір є біля бічних кімнат храму.
10. І між кімнатами відстань двадцять ліктів довкіл усього храму.
11. Двері бічних кімнат [ведуть] до відкритого простору, одні двері – на північний бік, а другі двері – на південний бік, а ширина цього відкритого майданчика – п'ять ліктів довкіл.
12. Споруда перед майданом на західному боці шириною на сімдесят ліктів; а стіна цієї споруди на п'ять ліктів ширини по колу, а довжина її – дев'яносто ліктів.
13. І наміряв він у храмі сто ліктів довжини, і в майдані, і в прибудові, і в стінах його також сто ліктів довжини;
14. І ширина храму з чільного боку і майдану на схід також сто ліктів.
15. І зміряв довжину будівлі перед закритим простором позаду та його стіни по однім і по другім боці – сто ліктів. Храм усередині, зовнішні притвори,
16. Пороги, дверні бруси і ґратчасті вікна, і бічні кімнати колом, в усіх трьох [ярусах] , навпроти порогів обшиті деревиною і від підлоги до вікон; а вікна були зачинені.
17. Від вершечку дверей як всередині храму, так і зовні, і по всій стіні довкола, всередині і зовні, були різьблені зображення,
18. І були зроблені херувими та пальми, і пальма була між херувимом та херувимом, у кожного херувима два обличчя.
19. З одного боку до пальми обернене людське обличчя, і з другого боку до пальми – образ лева; так учинено у всьому храмі по колові.
20. Від підлоги до верху дверей виготовлені були херувими і пальми, те саме й по стіні храму.
21. У храмі були чотирикутні дверні варцаби, і святиня мала такий самий вигляд, як я бачив.
22. Жертовник був дерев'яний на три лікті висоти і на два лікті довжини; і кути його, і підніжжя його, і стіни його – з дерева; і сказав він мені: Це стіл з гостиною, котра перед Господом.
23. У храмі і в святині – по двоє дверей.

24. І двері ці на дві дошки, обидві дошки рухливі, дві біля одних дверей і дві дошки біля других;

25. І вирізьблені на них, на дверях храму, херувими і пальми такі ж, які різьблені по стінах; а перед притвором зовні був дерев'яний поміст.

26. І ґратчасті вікна з пальмами по той та другий бік були по боках притвору, і в бічних кімнатах храму, і на дерев'яній обшивці.

Єзекія 42

1. І вивів мене на зовнішній двір північною дорогою і привів мене до кімнат, котрі навпроти майдану і навпроти споруди на північ,

2. До того місця, котре біля північних дверей має в довжину сто ліктів, а в ширину п'ятдесят ліктів.

3. Навпроти двадцяти [ліктів] внутрішнього двору і навпроти помосту, котрий на зовнішньому дворі, була галерея навпроти галереї на три яруси.

4. А перед кімнатами – хід на десять ліктів шириною, а в глибину – на один лікоть; двері їхні чільним боком на північ.

5. Горішні кімнати – вузьчі, тому що галереї забирають у них децицю навпроти нижніх і середніх [кімнат] цієї споруди.

6. Вони – на три яруси, і таких стовпів, котрі на подвір'ях, немає в них; тому що вони витесані вузькими навпроти нижніх і середніх кімнат, якщо починати від підлоги.

7. А зовнішня стіна навпроти усіх кімнат від зовнішнього двору, котра складає чільний бік помешкань, має довжини п'ятдесят ліктів;

8. Тому що [їх кімнати] на зовнішньому дворі займають тільки п'ятдесят ліктів довжини, і ось перед храмом сто ліктів.

9. А знизу – хід до усіх кімнат зі східного боку, коли проходять до них із зовнішнього двору.

10. На ширину стіни двору на схід перед майданом і перед спорудою були кімнати.

11. І хід перед ними – такий самий, як і в отих кімнатах, котрі обернені на північ, така сама довжина, як у тих, і така ж ширина, і всі виходи їхні і упорядження їхні, і двері їхні такі самі, як у тих.

12. Такі самі двері, як у кімнат, котрі на південь, і для входу до них – двері біля самої дороги, котра проходила рівенько упродовж стіни на схід.

13. І сказав він мені: Кімнати на північ, і кімнати на південь, котрі перед майданом, є кімнати святині, у котрих священники, що наближаються до Господа, з'їдають посвячені пожертви; там вони кладуть також найсвятіші пожертви, і хлібне приношення, і жертву за гріх, і жертву за злочин, бо це – місце святе.

14. Коли увійдуть [туди] священники, то вони не можуть виходити з цього святого місця на зовнішнє подвір'я, аж доки не залишать там шатів своїх, в котрих служили, бо вони – святощі; вони мусять одягнути на себе іншу одежу, і лиш по тому виходити до народу.
15. Коли скінчив він вимірювання внутрішнього храму, то вивів мене брамою, оберненою чільним боком на схід, і почав вимірювати його довкола.
16. Він виміряв східний бік тростиною виміру, і [наміряв] тростиною виміру всього п'ятсот тростин;
17. На північному боці тією ж тростиною виміру наміряв всього п'ятсот тростин;
18. На південнім боці наміряв тростиною виміру також п'ятсот тростин.
19. Відтак, повернувши до західного боку, наміряв тростиною виміру п'ятсот тростин.
20. З усіх чотирьох боків він виміряв його; довкола нього був мур завдовжки в п'ятсот [тростин] і п'ятсот [тростин] шириною, щоб відділити святе місце від не святого.

Єзекія 43

1. І привів мене до брами, до тієї брами, котра обернена чільним боком на схід.
2. І ось, слава Бога Ізраїлевого йшла від сходу, і голос Його, – як легіт глибокої води, і земля осяялася від Слави Його.
3. Це видіння було таке саме, яке я бачив раніше, точнісінько таке, як я бачив, коли приходив повідати загибель місту, і видіння, схожі на видіння, котрі я бачив біля річки Кевар. І впав я на обличчя моє.
4. І Слава Господня увійшла до храму через браму, обернену чільним боком на схід.
5. І підняв мене Дух і завів мене до внутрішнього двору, і ось Слава Господня виповнила увесь храм.
6. І я чув когось, що говорив до мене з храму, а той муж стояв біля мене.
7. І сказав мені: Сину людський! Оце місце престолу Мого і місце стопам ніг Моїх, де Я буду жити серед синів Ізраїлевих повіки; і дім Ізраїля не буде вже зневажати святого ймення Мого, ні вони, ні царі їхні блудом своїм і трупами царів своїх на пагорбах їхніх.
8. Вони ставили свого порога біля порогу Мого і свої одвірки біля Моїх одвірків, аж так, що одна стіна [була] між Мною і ними, і зневажали святе ймення Моє мерзотами своїми, котрі чинили, і за те Я вигубив їх у гніві Моєму.
9. А тепер вони відкинуть од Мене свої блудодіяння і трупи царів своїх, і Я буду жити серед них вічно.
10. Ти, сину людський, сповісти домові Ізраїля про оцей храм, щоб вони засоромилися беззаконня свого, і щоб зняли з нього розміри.
11. І якщо вони засоромляться від усього того, чого наробили, то покажи їм, як виглядає храм і розташування його, і виходи його і входи його, і всі обриси його, і всі приписи

його, і всі образи його, і всі закони його, і напиши перед очима їхніми, щоб вони зберігали всі обриси його, і всі приписи його, і вчиняли за ними.

12. Ось закон храму: На вершечку гори увесь простір його довкола – Святе Святих; ось закон храму.

13. І ось розміри жертовника в ліктях, [лічіть] лікоть до ліктя з долонею: Підвалина – лікоть, ширина – з лікоть таки; і пояс по всіх крайчиках його на одну п'ядь; і ось задній бік жертовника.

14. Від підвалин, що в землі, до нижнього виступу два лікті, а шириною він на один лікоть; від малого виступу до великого виступу – чотири лікті, а ширина його – один лікоть.

15. А сам жертовник висотою на чотири лікті; і [піднімаються] вгору з того жертовника чотири роги.

16. Жертвник має дванадцять [ліктів] довжини [і] дванадцять ширини; він чотирикутний на всі свої чотири боки.

17. А в майданчику чотирнадцять [ліктів] довжини і чотирнадцять ліктів ширини на всі чотири боки його, і довкола нього пояс на півліктя, а підмурок його на лікоть довкола, а сходинки до нього – зі сходу.

18. І сказав він мені: Сину людський! Так говорить Господь Бог: Ось приписи жертовника на той день, коли його виготовлять для приношення на ньому всеспалення і для окроплення його кров'ю.

19. Священикам від коліна Левіїного, котрі з племені Садокового, що наближаються до Мене, щоб служити Мені, говорить Господь Бог: дай теля із череди биків на пожертву за гріх;

20. І візьми крові його, і покропи на чотири роги його і на чотири кути майданчика, на пояс навколо, і отак очисти його і освяти його.

21. І візьми теля [на пожертву] за гріх, і спали його на вибраному місці Дому поза святинію.

22. А другого дня на пожертву за гріх принеси з козячого стада козла без вади, і нехай очистять жертвника так само, як очищали телят.

23. А коли скінчиш очищення, приведи із череди биків теля без вади, і з отари овець – барана без вади.

24. І принеси їх перед лице Господнє; і священники кинуть на них солі і піднесуть їх на всеспалення Господові.

25. Сім днів принось на пожертву за гріх по козлові на щодень; також нехай приносять на пожертву по теляті із череди биків і по баранові з отари овець без вади.

26. Сім днів вони мають очищати жертвника і освячувати його, і наповнювати руки свої.

27. А по закінченні цих днів, на восьмий день і надалі священики будуть приносити на жертovníку ваші всеспалення і вдячні пожертви, і Я буду милостивий до вас, говорить Господь Бог.

Єзекія 44

1. І привів мене назад до зовнішньої брами святині, оберненій чільним боком на схід, і вона була замкнена.
2. І сказав мені Господь: Брама буде зачинена, не відчиниться, і жодний чоловік не увійде нею; бо Господь, Бог Ізраїлів, увійшов через неї, і вона буде замкнена.
3. А щодо князя, він, [як] князь, сяде в ній, щоб їсти хліб перед Господом; увійде через притвор цієї брами і тим самим шляхом вийде.
4. Потім привів мене через браму північну перед чільний бік храму, і я побачив, і ось, слава Господня виповнила дім Господа, і впав я ниць на лице моє.
5. І сказав мені Господь: Сину людський! Привертай серце [до всього] і дивися очима твоїми, і слухай вухами твоїми все, що Я кажу тобі про всі ухвали дому Господа і про всі закони його; і привертай серце твоє до входу до храму і до всіх виходів із святині.
6. І скажи бунтівному домові Ізраїля: Так говорить Господь Бог: Досить вам, доме Ізраїлів, чинити мерзоти ваші;
7. Уводити синів чужих, необрізаних серцем і необрізаних плоттю, щоб вони були в Моїй святині і опоганювали храм Мій, підносити хліб Мій, лій і кров, і порушувати заповіта Мого усілякими мерзотами вашими.
8. Ви не виконували сторожу біля святощів Моїх, а залишали замість себе їх для сторожі у Моїй святині.
9. Так говорить Господь Бог: Жодний чужий син, необрізаний серцем і необрізаний плоттю, не повинен входити до святині Моєї, навіть той чужий син, котрий [живе] серед синів Ізраїля.
10. Так само й левити, котрі ухилилися від Мене, коли Ізраїль відступився, котрі покинули Мене, блукали слідом за ідолами, дістануть покарання за свою провину.
11. Вони будуть служити у святині Моїй, як сторожі біля воріт храму і прислужники біля храму; вони будуть заколювати для народу всеспалення та інші жертви і будуть стояти перед ними для служіння їм.
12. За те, що вони служили їм перед ідолами їхніми і були для дому Ізраїлевого спокусою до нечестя, Я підняв на них руку Мою говорить Господь Бог, і вони дістануть покарання за провину свою;
13. Вони не будуть наближатися до Мене, щоб священнодіяти переді Мною і підступати до всіх святинь Моїх, до Святого Святих, але будуть нести на собі безчестя своє і мерзоти свої, котрі вчиняли.
14. Учиню їх сторожою храму для всіх служінь його і для всього, що звершується в ньому.

15. А священники з левитів, сини Садокові, котрі в пору відступництва синів Ізраїлевих від Мене постійно стояли на сторожі святині Моєї, ті будуть наближатися до Мене, щоб служити Мені, і будуть поставати перед лицем Моїм, щоб приносити Мені лій та кров, говорить Господь Бог.
16. Вони будуть входити до святині Моєї і наближатися до гостини Моєї, щоб служити Мені і пильнувати сторожу Мою.
17. Коли придуть до брами внутрішнього двору, тоді одягнуться в одягу лляну, а вовняне не повинно бути на них під час служіння їхнього на брамі внутрішнього двору і всередині храму.
18. Завої на головах їхніх мають бути лляні, і спідня одежа на їхніх крижах має бути також лляною; в поту вони не мусять підперізуватися.
19. А коли виникне потреба вийти на зовнішнє подвір'я, на зовнішнє подвір'я до народу, тоді вони повинні скинути шати свої, в котрих вони служили, і залишити їх в священних кімнатах, і зодягнутися в іншу одягу, щоб священними шатами своїми не торкатися народу.
20. І голови свої вони не повинні голити і не повинні відпускати волосся, а нехай безпремінно стрижуть голови свої.
21. І вина нехай не п'є жодний із священників, коли йде на внутрішнє подвір'я. 22. Ні вдови, ні розведеної з чоловіком вони нехай не беруть собі за дружин, а лише можуть брати собі дівчат з роду дому Ізраїлевого і вдову, що залишилася вдовою від священника.
23. Вони мають навчати народ Мій відрізнати святе від несвятого і пояснювати їм, що нечисте і що чисте.
24. При складних позовах вони повинні брати участь у суді, і, за приписами Моїми, судити їх, і пильнувати закони Мої і ухвали Мої про всі свята Мої і свято берегти суботи Мої
25. До мертвого чоловіка ніхто з них не повинен підходити, щоб не стати нечистим: тільки заради батька і матері, заради сина чи доньки, брата і сестри, котра не була заміжня, можна їм учинити себе нечистими.
26. А по його очищенні долучать йому ще сім днів очищатися.
27. І того дня, коли йому необхідно буде увійти до святині у внутрішньому дворі, щоб служити біля святині, він мусить принести пожертву за гріх, говорить Господь Бог.
28. А що до спадку їхнього, то Я – їхній спадок. І володінь не давайте їм в Ізраїлі: Я – їхнє володіння.
29. Вони будуть їсти від хлібного приношення, від пожертви за гріх і пожертви за злочини; і все заляте в Ізраїля їм також належить.
30. І перше з усяких первістків і всілякого вашого приношення, з чого б не склалися приношення ваші, належить священникам; і перше мливо від вашого млива віддайте священникові, щоб над домом твоїм спочило благословення.

31. Жодної мертвечини і нічогісінько розтерзаного звіром, ні з птахів чи худоби, не можуть їсти священники.

Єзекія 45

1. Коли будете за жеребом ділити землю на спадок, тоді виділіть священну ділянку Господові на двадцять п'ять тисяч [тростин] довжиною і десять тисяч шириною; нехай буде святим оце місце у всьому обсязі своєму довкола.
2. Від нього до святині відійде чотирикутник по п'ятсот [тростин] довкід, і довкола нього майдан на п'ятдесят ліктів.
3. Із цієї міри відміряй двадцять п'ять тисяч [тростин] у довжину і десять тисяч в ширину, де буде святиня, Святе Святих.
4. Оця священна частина землі буде належати священникам, служителям святині, що приступатимуть до служіння Господові; це буде для них місцем для домів і святинею для святині.
5. Двадцять п'ять тисяч [тростин] довжини і десять тисяч ширини будуть належати левитам, служителям храму, як їхнє володіння, де будуть жити.
6. А місту у власність дайте п'ять тисяч (тростин) ширини і двадцять п'ять тисяч довжини, навпроти священного місця, виділеного Господові; воно належати мусить всьому домові Ізраїля.
7. І князеві [дайте] спадок по той і по другий бік від [священного] місця, так само й біля міського володіння, на захід із західного боку і на схід із східного боку, довжиною порівно з одним із тих наділів від західної межі до східної.
8. Це його земля, його володіння в Ізраїлі, щоб князі Мої надалі не чинили утисків народові Моєму, і щоб надали землю домові Ізраїля за колінами його.
9. Так говорить Господь Бог: Досить вам, князі Ізраїля! Відкиньте образи і гноблення і звершуйте суд, і правду, припиніть витісняти Мій народ з його володінь, говорить Господь Бог.
10. Нехай будуть у вас належні ваги і належна ефа і неоманливий бат.
11. Ефа і бат мають бути однакової міри, аж так, щоб бат містив у собі десяту частку хомера, і ефа десяту частку хомера; міра їхня має визначатися за хомером.
12. У шеклі -двадцять гер; а двадцять шеклів, двадцять п'ять шеклів і п'ятнадцять шеклів складати будуть у вас міну.
13. Оце та данина, котру ви маєте приносити [князеві] : шосту частину ефи від хомеру пшениці і шосту частину ефи від хомеру ячменю;
14. Ухвала про елей: Від кора елею десяту частку бата; десять батів [складуть] хомер, тому що в хомері десять батів;
15. Одну вівцю з отари на двісті овець з родючого пасовиська Ізраїля: усе це для хлібного приношення, і всеспалення, і вдячної пожертви, на очищення їхнє, говорить Господь.

16. Увесь народ краю має чинити це приношення князеві в Ізраїлі.
17. А на обов'язках князя будуть покладатися всеспалення і хлібні приношення, і поливання на свята і в новомісяччя, і в суботи, під час усіх урочистостей дому Ізраїля; він має приносити пожертву за гріх, і хлібне приношення, і всеспалення, і жертву вдячності, для очищення дому Ізраїля.
18. Так говорить Господь Бог: Першого місяця, першого [дня місяця] візьми з череди биків теля без вади і очисти святиню.
19. Священик нехай візьме крові од цієї жертви за гріх і покропить нею на одвірки храму і на чотири кути майданчика біля жертовника, і на одвірки брами внутрішнього двору.
20. Те саме вчини і сьомого [дня] місяця за тих, що грішать помилково і за простотою, і отак очищайте храм.
21. Першого [місяця], чотирнадцятого дня місяця має бути у вас Пасха, свято семидення, коли треба їсти опрісноки.
22. Того дня принесе князь за себе і за увесь народ краю теля на жертву за гріх.
23. І впродовж семи днів свята він має приносити на всеспалення Господові кожного дня по сім телят і по сім баранів без вади, і на жертву за гріх щоденно по козлові з козячої отари.
24. Хлібного приношення він має приносити по ефі на теля і по ефі на барана, і по гіну елею на ефу.
25. Сьомого [місяця], п'ятнадцятого дня місяця, на свято, упродовж семи днів він має приносити те саме: таку ж жертву за гріх, таке ж усеспалення, і стільки ж хлібного приношення та стільки ж елею.

Єзекія 46

1. Так говорить Господь Бог: Брама внутрішнього двору, обернена чільним боком на схід, має замикатися упродовж шести днів праці, а суботнього дня вона має бути відчинена і за дня новомісяччя має бути відчинена.
2. Князь піде через зовнішній притвор брами і стане біля одвірка цієї брами; і священики звершать його всеспалення і його вдячну жертву; і він біля порогу брами поклониться [Господові], і вийде, а брама залишиться відчиненою до вечора.
3. І народ краю буде поклонятися Господові біля входу до брами, в суботи і в новомісяччя.
4. Усеспалення, котре князь принесе Господові суботнього дня, має бути із шести ягнят без вади, а також із барана без вади.
5. Хлібного приношення – ефа на барана, а на ягнят хлібного приношення, скільки рука подасть, а елею – гін на ефу.
6. У день новомісяччя будуть приноситися ним із череди биків теля без вади, а також шестеро ягнят і барана без вади.

7. Хлібного приношення він принесе ефу на теля, і ефу на барана, а на ягнят, скільки рука його подасть, і елею – гін на ефу.

8. І коли приходити буде князь, то має входити через притвор брами і тим самим шляхом виходити.

9. А коли народ краю буде приходити перед обличчя Господа на свята, то мусить, зайшовши північною брамою для поклоніння, вийти південною брамою, а ті, що зайшли південною брамою, мають виходити північною брамою; він не мусить виходити тією самою брамою, котрою зайшов, а має виходити протилежною.

10. І князь мусить бути серед них; коли вони входять, входить і він; і коли вони виходять, виходить і він.

11. І на свята, і в урочисті дні хлібного приношення [від нього] має бути по ефі на теля і по ефі на барана, а на ягнят, – скільки подасть рука його, і елею – по гину на ефу.

12. А якщо князь від серця свого захоче принести всеспалення чи пожертву вдячності Господові, то мають відчинити йому браму, що обернена чільним боком на схід, і він звершить своє всеспалення і свою жертву вдячності так само, як звершив суботнього дня, і по цьому він вийде, і по виході його брама зачиниться.

13. Кожного дня принось Господові на всеспалення однорічне ягня без вади: щоранку принось його.

14. А хлібного приношення долучай до нього щоранку шосту частку ефи і елею третю частку гіна, щоб розчинити борошно; ось така вічна ухвала про хлібне приношення Господові – назавжди.

15. Нехай приносять у всеспалення ягня і хлібне приношення і елей щоранку постійно.

16. Так говорить Господь Бог: Якщо князь дає комусь із синів своїх дарунок, то це має перейти у спадок і його синам; це володіння їхне має бути спадковим.

17. А якщо він дасть із спадщини своєї кому-небудь із рабів своїх подарунок, то це буде належати йому тільки до року звільнення, а тоді повернеться князеві. Лише до синів його має переходити спадщина його.

18. Але князь не може брати із спадкової ділянки народу, витіснити їх із володіння їхнього; тільки зі свого володіння він може наділяти дітям своїм, щоб ніхто з народу Мого не став вигнанцем із свого володіння.

19. І привів він мене тим проходом, котрий з боку брами, до святощів-кімнат для священників, що були обернені чільним боком на північ, і ось, там одне місце стороною на захід.

20. І сказав мені: Оце місце, де священники мають варити жертву за злочини і жертву за гріх, де мусять пекти хлібне приношення, не виносячи його на зовнішній двір для освячення народу.

21. І вивів мене на зовнішній двір і провів мене по чотирьох кутах двору, і ось, на кожному розі двору іще двір.

22. У всіх чотирьох кутах двору були покриті подвір'я на сорок [ліктів] довжини і тридцять ширини, однієї міри на всіх чотирьох кутах.

23. І довкола всіх їх чотирьох – стіни, а біля стін налаштовані місця для приготування їжі по колу.

24. І сказав мені: Ось куховарні, де служителі храму варять пожертви народні.

Єзекія 47

1. Потім привів мене назад до дверей храму, і ось, з-під порога храму тече вода на схід, бо храм стояв чільним боком на схід, і вода витікала з-під правого боку храму, обіч південного боку жертовника.

2. І вивів мене північною брамою, і зовнішнім шляхом обвів мене до зовнішньої брами, шляхом, що був обернений на схід; і ось, вода тече з правого боку.

3. Коли той муж рушив на схід, то в руці тримав шнура і відміряв тисячу ліктів, і повів мене по воді, води було по кісточки.

4. І [ще] відміряв тисячу, і повів мене по воді; води стало по коліна. І ще відміряв тисячу, і повів мене; вода сягала крижів;

5. І ще відміряв тисячу, і тут уже був такий бурхливий потік, через який я не зміг би перейти, тому що вода була так зависоко, що належало пливати, а переходити вже не можна було через цей потік.

6. І сказав мені: Бачив, сину людський?! І повів мене назад до берега цього потоку.

7. І коли я прийшов назад, і ось на берегах потоку було багато дерев по обидві боки.

8. І сказав мені: Ця вода тече на схід землі, збіжить на рівнину і впаде до моря; і води його уздоровляться.

9. І всіляка жива істота, яка плазує там, де увійдуть два струмені, буде жива; і риби буде вельми багато, тому що увійде туди ця вода, і води [в морі] уздоровляться, і куди увійде цей потік, то все там живим буде.

10. І будуть стояти біля нього рибалки від Ен-Геді й аж до Ен-Елгаїму, будуть закидати сіті свої, і риба буде за родом своїм, і, наче у великому морі, риби буде вельми багато.

11. Болота його і калюжі його, котрі не уздоровляться, будуть залишені для солі.

12. Біля потоку уздовж берегів його по обидва боки будуть рости всілякі дерева, що приносять їжу; листя їхнє не буде в'янути, і плодів на них не буде меншати; щомісяця будуть дозрівати нові, тому що вода для них витікає із святині; плоди їхні будуть використовуватися на їжу, а листя – на лікування.

13. Так говорить Господь Бог: Ось розподіл, за котрим ви маєте поділити землю у спадок дванадцятьом колінам Ізраїлевим: Йосипові – два наділи.

14. І успадкуйте її, як один, так і другий; бо Я піднімав руку Мою і присягався віддати її батькам вашим.

15. І ось межа землі: на північному рубежі, починаючи від Великого моря, через Хетлон, по дорозі до Цедаду,
16. Хамат, Берота, Сівраїм і Хацар, що між Дамаським і Хаматським кордонами, котрий на рубежі Хаврану.
17. І буде кордон від моря до Хацар-Енону, кордон з Дамаском, і далі на півночі межа Хамату; це північний рубіж.
18. А східний рубіж ведіть поміж Хавраном і Дамаском, між Гілеадам і землею Ізраїльською, по Йордані, від північного рубежу до східного моря, це – східний рубіж.
19. А південний рубіж з південного боку від Тамару до води Мерівот-Кадешу, і за течією потоку до Великого моря: це – південний рубіж на півдні.
20. А західний рубіж – Велике море, від південного кордону до місцини навпроти Хамату; це – західний рубіж.
21. І поділіть собі цю землю на наділи за колінами Ізраїлевими.
22. І наділіть її за жеребом у спадок собі і чужинцям, що живуть серед вас, котрі народили у вас дітей; і вони серед синів Ізраїля мають вважатися рівними з місцевими мешканцями, і вони матимуть свою частку серед колін Ізраїлевих.
23. У котрому коліні живе чужинець, у тому й дайте йому спадок його, говорить Господь Бог.

Єзекія 48

1. Ось імена племен: На північному рубежі по дорозі від Хетлону, що далі йде на Хамат, Хацар-Енан, від північного кордону Дамаска по дорозі на Хетлон: усе це від сходу до моря один наділ для Дана.
2. Біля кордону Дана, від східного рубежу до західного, – це один наділ Ассирові.
3. Біля кордону Ассира, від східного рубежу до західного, це – один наділ Нефталимові.
4. Біля кордону Нефталимового, від східного рубежу до західного, це – наділ Манасії.
5. Біля кордону Манасійного, від східного рубежу до західного, – це наділ Єфремові.
6. Біля кордону Єфремового, від східного рубежу до західного, це – наділ Рувимові.
7. Біля кордону Рувимового, від східного рубежу до західного, це – один наділ Юді.
8. А біля кордону Юдиного, від східного рубежу до західного – свята ділянка, шириною на двадцять п'ять тисяч [тростин] , а довжиною порівно з іншими наділами, від східного рубежу до західного; серед нього будуть святощі.
9. Ділянка, котру ви присвятите Господові, довжиною буде на двадцять п'ять тисяч, а шириною на десять тисяч [тростин] .

10. І ця священна ділянка має належати священикам, на північ двадцять п'ять тисяч і до моря в ширину десять тисяч і на схід в ширину десять тисяч, і на південь довжиною на двадцять п'ять тисяч [тростин] , і серед нього будуть святощі Господові.
11. Це присвятить священикам із синів Садокових, котрі стояли на сторожі Моїй, котрі під час відступництва синів Ізраїлевих не відступили від Мене, як відкинулися [інші] левити.
12. Їм буде належати ця частина землі із священної ділянки, святиня із святинь, біля рубежа левитів.
13. І левити дістануть також біля рубежів священиків двадцять п'ять тисяч довжиною і десять тисяч [тростин] шириною і вся довжина – двадцять п'ять тисяч, а ширина – десять тисяч [тростин] .
14. І з цієї частки вони не можуть ні продати, ні проміняти; і першоплід землі не може переходити до інших, тому що це – святощі Господні.
15. А решту п'ять тисяч шириною з двадцятьма п'ятьма тисячами [довжиною] наділяються місту для спільного користування, на заселення і на передмістя; місто буде посередині.
16. І ось розміри його: Північний бік – чотири тисячі п'ятсот і південний бік – чотири тисячі п'ятсот, східний бік – чотири тисячі п'ятсот, і західний бік – чотири тисячі п'ятсот [тростин] .
17. А передмістя міста на північ двісті п'ятдесят, і на схід – двісті п'ятдесят, і на південь двісті п'ятдесят, і на захід двісті п'ятдесят [тростин] .
18. А що залишиться від довжини навпроти священної ділянки – десять тисяч на схід і десять тисяч на захід, усі плоди з цієї землі мають бути для харчування тим, що працюють у місті.
19. А працювати у місті можуть робітники з усіх племен Ізраїлевих.
20. І всю вибрану ділянку на двадцять п'ять тисяч довжини і на двадцять п'ять тисяч ширини, чотирикутну, виділіть для священного наділу, з урахуванням володінь міста.
21. А решта – князеві. Як з боку священної ділянки, так і з боку володінь міста, проти двадцяти п'яти тисяч [тростин] до східного рубежу ділянки, і на захід проти двадцяти п'яти тисяч біля західного рубежу співмірно з оцими наділами, наділ князеві, так що священна ділянка і святиня буде в його середині.
22. А те, що залишиться від володінь левитів [і] від володінь міста у проміжку між ними, належить також князеві; проміжок між кордоном Юдиним і між кордоном Веніяминовим буде належати князеві.
23. А решта від племен, від східного рубежу до західного – один наділ Веніяминові.
24. Біля кордону Веніяминового, від східного рубежу до західного – один наділ Симеонові;
25. Біля кордону Симеонового, від східного рубежу до західного – один наділ Іссахарові.
26. Біля кордону Іссахарового, від східного рубежу до західного – один наділ Завулонові.

27. Біля кордону Завулонового, від східного рубежу до західного – один наділ Гадові.
28. А біля кордону Гадового на південному рубежі проходить південний рубіж від Тамару до води Меріват-Кадешу, вздовж потоку до Великого моря.
29. Ось земля, котру ви за жеребом поділите племенам Ізраїлевим, і ось наділи їхні, говорить Господь Бог.
30. І ось виходи міста: з північного боку міри чотири тисячі п'ятсот;
31. І брами міста називаються йменнями племен Ізраїлевих; на північ три брами: Брама Рувимова одна, Брама Юдина одна, Брама Левієва одна.
32. Із східного боку [міри] чотири тисячі п'ятсот, і три брами: Брама Йосипова одна, Брама Веніяминова одна, Брама Данова одна;
33. І з південного боку міри чотири тисячі п'ятсот, і три брами: Брама Симеонова одна, Брама Іссахарова одна, Брама Завулонова одна.
34. З морського боку [міри] чотири тисячі п'ятсот; брам тут також три: Брама Гадова одна, Брама Ассирова одна, Брама Нефталимова одна.
35. А всього довкола – вісімнадцять тисяч. А ім'я місту від того дня буде: Господь там.

Книга пророка Даниїла

Даниїла 1

1. Третього року царювання Йоакима, юдейського царя, прийшов Навуходоносор, цар вавилонський, до Єрусалиму, і взяв його в облогу.
2. І віддав Господь у його руки Йоакима, царя Юдейського, і частину посудин Дому Божого, і він забрав їх до краю вавилонського, в дім бога свого, і заніс ці посудини до скарбниці бога свого.
3. І сказав цар Ашпеназові, старшому своїх євнухів, щоб він із синів Ізраїлевих, з роду царського і княжого, привів
4. Юнаків, у котрих немає жодної вади тілесної, гарних з обличчя, і вдатних до всілякої науки, і здібних до наук, і тямущих, а тому здатних служити у царських палатах, і щоб навчив їх письма та мови халдейської.
5. І призначив їм цар щоденні харчі з царського столу і вино, котре пив сам, і наказав виховувати їх три роки, з плином яких вони мали постати перед царем.
6. Поміж ними були із синів Юдиних Даниїл, Ананія, Мисаїл та Азарія.
7. І дав їм старший євнухів інші ймення: Даниїла назвав Валтасаром, Ананію – Седрахом, Мисаїла – Мисахом і Азарію – Авденаго.
8. І поклав Даниїл в серце собі не сквернитися наїдками з царського столу і вином, яке п'є цар, а попросив у старшого євнухів про те, щоб не осквернитися йому.

9. Бог дарував Даниїлові милість і добре ставлення старшого євнухів.

10. І старший євнухів сказав Даниїлові: Боюся я володаря мого, царя, котрий сам призначив вам їжу і питво: якщо він побачить обличчя ваші змарнілими, не такими, як у юнаків, ровесників ваших, то ви вчините голову мою винною перед царем.

11. Тоді сказав Даниїл Амелсарові, котрого старший євнухів поставив наглядачем біля Даниїла, Ананії, Мисаїла та Азарії:

12. Випробуй цих рабів твоїх упродовж десяти днів, нехай дають їм їсти овочі та воду для пиття,

13. А відтак нехай постануть перед тобою обличчя наші і обличчя тих юнаків, що будуть харчуватися царською їжею, і потому вчини з рабами твоїми, як належить.

14. Він погодився з ними в цьому і випробовував їх десять днів.

15. По закінченні десяти днів обличчя їхні виявилися гарнішими, і тілом вони були здоровіші, аніж усі ті юнаки, що їли царську страву.

16. Тоді Амелсар брав їхні харчі та вино для пиття і давав їм овочі.

17. І дарував Бог цим чотирьом юнакам знання і добрий розум на всіляку книжку і мудрість, а Даниїлові дарував розуміти також усілякі видіння та сни.

18. По закінченні тих днів, коли цар наказав показати їх, старший євнухів поставив їх перед Навуходоносором.

19. І цар мав розмову з ними, і з усіх [юнаків] не знайшлося схожих на Даниїла, Ананію, Мисаїла та Азарію, і почали вони служити перед царем.

20. І в усілякій справі мудрого розуміння, про що запитував у них цар, він визнавав їх удесятеро мудрішими від ясновидців і ворожбитів, які були у всьому царстві його.

21. І був там Даниїл до першого року царя Кіра.

Даниїла 2

1. Другого року царювання Навуходоносора снилися Навуходоносорові сни, і занепокоївся дух його, і сон його ухилився від нього.

2. І звелів цар скликати ясновидців і ворожбитів, і чаклунів, і халдеїв, щоб вони повідали цареві сновидіння його. Вони прийшли і стали перед царем.

3. І сказав їм цар: Сон приснився мені, і занепокоївся дух мій; бажаю знати, а що в тому сні.

4. І сказали халдеї цареві арамейською: Царю! Вічно живи! Повідай сон рабам твоїм, і ми розтлумачимо його суть.

5. Відповідав цар і сказав халдеям: Слово ухилилося від мене; якщо ви не розтлумачите мені сновидіння і його суті, то будете порубані на куски, і оселі ваші стануть руїною.

6. А якщо розтлумачите сон і суть його, то дістанете від мене дари, нагороду і шану велику; отож, розтлумачте мені сон і суть його.
7. Вони вдруге відповідали і сказали: Нехай же скаже цар рабам своїм сновидіння, і ми розтлумачимо його суть.
8. І відповідав цар і сказав: Напевне знаю, що ви маєте намір виграти час, тому що бачите – слово ухилилося від мене.
9. Оскільки ви не переказуєте мені сновидіння, то у вас єдиний намір: Ви зажадали сказати мені лжу і облуду, доки промине час; Отож, розкажіть мені сон, і тоді я знатиму, що ви можете розтлумачити мені сон і суть його.
10. Халдеї відповідали цареві і сказали: Немає на землі людини, котра могла б відкрити цареві цю річ, і тому жодний цар, великий і наймогутніший, не вимагав подібного від жодного-таки ясновидця, ворожбита і халдея.
11. А справа, котрої домагається цар, вельми складна, а тому ніхто не зможе відкрити її цареві, окрім богів, чиє існування поза плоттю.
12. Розгнівався цар і вельми розгнівався за це, і наказав вигубити усіх мудраків вавилонських.
13. Коли вийшла ця ухвала, щоб убивати мудраків, шукали Даниїла і друзів його, аби умертвити їх.
14. Тоді Даниїл звернувся з порадою до Арїоха, чільника царської охорони, котрий вийшов убивати мудраків вавилонських.
15. І запитав Арїоха, впливового біля царя: Чому такий грізний наказ від царя? Тоді Арїох повідав справу Даниїлові.
16. І Даниїл зайшов і вблагав царя дати йому час, і він повідає цареві розтлумачення [сну] .
17. Даниїл прийшов до свого дому і розповів суть справи Ананії, Мисаїлові та Азарії – друзям своїм.
18. Щоб вони просили милости у Бога Небесного про цю таємницю, щоб Даниїл і друзі його не загинули з іншими мудраками вавилонськими.
19. І тоді відкрита була таємниця Даниїлові у нічному видінні, і Даниїл благословив Бога Небесного.
20. І сказав Даниїл: Нехай буде благословенне ймення Господа од віку й до віку, бо в Нього мудрість і сила.
21. Він змінює час і пори року, скидає царів і настановляє царів, дає мудрість мудрим і добрий глузд розумним.
22. Він відкриває глибоке і втаємничене, відає, що в мороці, і світло перебуває з Ним.
23. Прославляю і звеличую Тебе, Боже батьків моїх, що Ти дарував мені мудрість і силу і відкрив мені те, про що ми благали Тебе; бо Ти відкрив нам справу царя.

24. По цьому Даниїл увійшов до Арїоха, котрому цар наказав умертвити мудраків вавилонських, прийшов і сказав йому: Не вбивай мудраків вавилонських; заведи мене до царя, і я розтлумачу суть [сновидіння] .
25. Тоді Арїох негайно привів Даниїла до царя і сказав йому: Я знайшов з-поміж бранців, синів Юдеї, чоловіка, котрий може розтлумачити цареві суть [сновидіння] .
26. Цар сказав Даниїлові, котрого названо було Валтасаром: Чи можеш ти оповісти мені сон, котрого я бачив, і суть його?
27. Даниїл відповідав цареві і сказав: Таємниці, про яку цар запитує, не можуть відкрити цареві ні мудраки, ні чаклуни, ні ясновидці, ні ворожбити.
28. Але є на небесах Бог, що відкриває таємниці; і Він відкрив цареві Навуходоносорові, що станеться останніми днями. Сон твій і видіння голови Твоєї на ложі твоєму були такі:
29. Ти, царю, на ложі твоєму думав про те, що буде після цього? І Той, що відкриває таємниці, показав тобі те, що буде.
30. А мені таємниця оця відкрита не тому, що я був мудріший від усіх живих, але для того, щоб відкрите було цареві розуміння, і щоб ти спізнав помисли серця свого.
31. Тобі, царю, було таке видіння: Ось, якийсь великий ідол, величезний був це ідол, і в незвичайному сяєві стояв він перед тобою, і страшний був вигляд його.
32. У цього ідола голова була з чистого золота, груди і руки його – із срібла, черево його і стегна – мідні.
33. Гомілки його залізні, ноги його частково залізні, а частково глиняні.
34. Ти бачив його, аж доки камінь не відірвався од гори без підмоги рук, ударив по ідолові, в залізні і глиняні ноги його, і розбив їх
35. А тоді все разом розламалося: залізо, глина, мідь, срібло і золото стали, наче порох на літніх токах, і вітер забрав їх, навіть сліду не лишилося від них; а камінь, що розбив ідола, став величезною горою і виповнив усю землю.
36. Оце сон! Повідаємо перед царем, що він провіщає.
37. Ти, царю, цар царів, котрому Бог Небесний дарував царство, владу, силу і славу.
38. І всіх синів людських, де б вони не жили, звірів земних і птахів небесних Він віддав у твої руки і настановив тебе володарем над ними всіма, ти – оця золота голова!
39. По тобі постане друге царство, нижче твого, і ще третє царство, мідне, котре буде володарювати над цією землею.
40. А четверте царство буде міцне, як залізо; бо, як залізо розбиває і трощить усе, так і воно, як переможне залізо, буде трощити і руйнувати.
41. А що ти бачив ноги і пальці на ногах частково з глини гончарної, а частково із заліза, то буде царство поділене, і в ньому залишиться небагато міцности заліза, бо ти бачив залізо, змішане з гончарною глиною.

42. І як пальці ніг були частково залізні, а частково з глини, так і царство буде частково міцним, а частково слабке.
43. А що ти бачив залізо, змішане з гончарною глиною, це означає, що вони змішаються через насіння людське, але не зіллються одне з одним, як залізо не змішується з глиною.
44. І за днів тих царств Бог Небесний настановить царство, котре повіки не зруйнується, і царство це не буде передане іншому народові; воно понищить і зруйнує всі царства, а саме буде стояти вічно,
45. Бо ти бачив, що камінь відокремився був від гори не руками і потовк залізо, мідь, глину, срібло і золото. Великий Бог дав знати цареві, що станеться в прийдешньому. А сон цей певний, і певне розтлумачення його!
46. Тоді цар Навуходоносор упав ницьма на лице своє і поклонився Даниїлові і наказав принести йому дари і духмяні кадіння.
47. І сказав цар Даниїлові: По правді Бог ваш є Бог богів і володар царів, що відкриває таємниці, коли ти зміг відкрити цю таємницю!
48. Тоді звеличив цар Даниїла і дав йому багато всяких подарунків, і настановив його над усім краєм вавилонським, і головним над усіма мудраками вавилонськими.
49. Але Даниїл просив царя, і він настановив Седраха, Мисаха і Авденаго над справами країни Вавилонської, а Даниїл залишився при дворі царя.

Даниїла 3

1. Цар Навуходоносор виготовив золотого ідола, висотою на шістьдесят ліктів, шириною на шість ліктів, і поставив його в долині Деїра, у вавилонській окорузі.
2. І послав цар Навуходоносор зібрати сатрапів, намісників, військових старшин, верховних суддів, тлумачів закону, охоронців казни, наглядачів суду і всіх провінційних правителів, щоб вони прийшли на урочисте відкриття ідола, котрого поставив цар Навуходоносор.
3. І зібралися сатрапи, намісники, військові старшини, верховні судді, охоронці казни, тлумачі закону, наглядачі суду і всі провінційні правителі на відкриття ідола, котрого Навуходоносор цар поставив, і стали перед ідолем, котрого поставив Навуходоносор.
4. Тоді оповісник голосно крикнув: Оголошується вам, народи, племена і язика:
5. О тій порі, коли почуєте звук сурми, сопілки, цитри, гусел, псалтиря, флейти і всілякого роду музичних інструментів, падайте і поклоніться золотому ідолові, котрого поставив цар Навуходоносор.
6. А хто не впаде і не поклониться, тієї ж хвилі буде кинутий у піч, розжарену вогнем.
7. Тому, коли всі народи почули звук сурми, сопілки, гусел, цитри, псалтиря, і всілякого роду музичних інструментів, то попадали всі народи, племена та язика, і поклонилися золотому ідолові, котрого поставив Навуходоносор, цар.
8. А о цій саме порі надійшли деякі із халдеїв з виказами на юдеїв.

9. Вони сказали цареві Навуходоносорові: Царю, живи повіки!
10. Ти, царю, прийняв ухвалу, щоб кожна людина, яка почує звук сурми, сопілки, гусел, цитри, псалтиря, й усілякого роду музичних інструментів упала і вклонилася золотому ідолові.
11. А хто не впаде і не вклониться, той має бути кинутий у піч, розжарену вогнем.
12. Є мужі юдейські, котрих ти поставив урядувати країною вавилонською, Седрах, Мисах та Авденаго, – ці мужі не підкоряються наказові твоєму, царю, богам твоїм не служать, і золотому ідолові, котрого ти поставив, не поклоняються.
13. Тоді Навуходоносор у гніві й люті наказав привести Седраха, Мисаха і Авденаго; і приведені були ці мужі до царя.
14. Навуходоносор сказав їм: Чи з лихим наміром ви, Седрах, Мисах і Авденаго, богам моїм не служите, і золотому ідолові, котрого я поставив, не поклоняєтесь?
15. Віднині, якщо ви готові, тільки-но почуєте звук сурми, сопілки, цитри, псалтиря, гусел і флейти і всякого роду музичних інструментів, попадайте і поклоніться ідолові, котрого я витворив; якщо не захочете поклонитися, то о цій же хвилині кинуті будете у піч, розжарену вогнем, і тоді, який Бог визволить вас від руки моєї?
16. І відповідали Седрах, Мисах і Авденаго, і сказали цареві Навуходоносорові: Немає потреби нам відповідати тобі на це.
17. Бог наш, Котрому ми служимо, могутній, щоб урятувати нас від печі, розжареної вогнем, і від руки твоєї, царю, визволить.
18. А якщо й не буде того, то нехай стане відомо тобі, царю, що ми богам твоїм служити не будемо і золотому ідолові, котрого ти поставив, не поклонимося.
19. Тоді Навуходоносор спалахнув люттям, і вигляд обличчя його змінився проти Седраха, Мисаха та Авденаго, і він наказав розпалити піч у сім разів сильніше, ніж це робилося зазвичай, коли розпалювали її;
20. І найміцнішим мужам із війська свого наказав зв'язати Седраха, Мисаха і Авденаго, і кинути їх у піч, розжарену вогнем.
21. Тоді мужі ці були зв'язані в спідньому і верхньому одязі своєму, в головних пов'язках та в інших своїх шатах, і кинуті в піч, розжарену вогнем.
22. І, оскільки наказ царя був суворий, і піч розжарили неймовірно, то полум'я вогню убило тих людей, котрі кидали Седраха, Мисаха і Авденаго (в піч).
23. А оці три мужі: Седрах, Мисах і Авденаго – упали в розжарену піч зв'язаними.
24. Навуходоносор, цар, вельми здивувався і квапливо підвівся, і сказав вельможам своїм: Чи не трьох мужів кидали ми у вогонь зв'язаними? У відповідь вони сказали цареві: Правда твоя, царю!
25. На це він сказав: Ось, я бачу чотирьох мужів незв'язаних, що ходять серед вогню, і немає їм шкоди; і вигляд четвертого схожий на сина Божого.

26. Тоді підійшов Навуходоносор до вічка печі, розжареної вогнем, і сказав: Седрах, Мисах і Авденаго, служники Бога Всевишнього! Вийдіть і підійдіть! Тоді Седрах, Мисах і Авденаго вийшли з осердя вогню.

27. І підійшли сатрапи, намісники і радники царя і побачили, що над тілами мужів цих вогонь не мав сили, і волосся на головах не обгоріло, і одежа їхня не зазнала змін, і навіть запаху диму не було від них.

28. Тоді Навуходоносор сказав: Благословенний Бог Седраха, Мисаха і Авденаго, Котрий послав Ангела Свого, і визволив служників Своїх, котрі сподівалися на Нього і не підкорилися царському наказові, і віддали тіла свої [вогню], щоб не служити і не поклонятися іншому богові, окрім Бога свого!

29. І від мене дається наказ, щоб з усякого народу, племені і язика хто погудить Бога Седраха, Мисаха і Авденаго, буде порубаний на куски, і дім його перетворений на руїну, бо немає іншого Бога, котрий міг би так рятувати.

30. Тоді цар звеличив Седраха, Мисаха і Авденаго в країні вавилонській.

31. Навуходоносор, цар усім народам, племенам і язикам, що живуть по всій землі: Мир вам нехай примножиться!

32. Ознаки та чудеса, котрі звершив наді мною Всевишній Бог, угодного мені звістити вам.

33. Які великі ознаки і які могутні чудеса Його! Царство Його – царство вічне, і володарювання Його – від роду й до роду!

Даниїла 4

1. Я, Навуходоносор, мав спокій у домі моєму і щасливо жив у палаці моєму.

2. Але я бачив сон, котрий настрахав мене, і роздуми на ложі моєму, і видіння голови моєї збентежили мене.

3. І складена була мною ухвала припровадити до мене усіх мудраків вавилонських, щоб вони повідали мені сенс сновидіння.

4. Тоді прийшли ясновидці, чаклуни, халдеї і ворожбити; я оповів їм сон, але вони не могли витлумачити мені сенсу його.

5. Нарешті до мене зайшов Даниїл, котрому ім'я було Валтасар – на ймення мого бога, і в котрому дух святих богів; йому розказав я сон.

6. Валтасаре, старшино віщунів! Я знаю, що в тобі дух святих богів, і жодна таємниця не завдає тобі складнощів; розтлумач мені видіння сну мого, котрий я бачив, і суть його.

7. А видіння голови моєї на ложі були такі: Я бачив: ось, серед землі дерево вельми високе.

8. Велике це було дерево і міцне, і висота його сягала неба, і його видно було аж від рубежів усієї землі.

9. Листя його пречудове, і плодів на ньому безліч, і їжа на ньому для всіх; під ним знаходили затінок польові звірі, і поміж гіллям його гніздилися птахи небесні, і від нього насичувалася всіляка плоть.
10. І бачив я у видіннях голови моєї на ложі моєму, і ось, зійшов з небес Невсипущий і Святий.
11. Він вигукував голосно, і сказав: Зрубайте це дерево, обрубайте гілки його, струсіть листя з нього і розкидайте плоди його; нехай відійдуть звірі з-під нього, і птахи з гілок його;
12. Але головний корінь його залишіть у землі, і нехай він у ланцюгах залізних і мідних серед польової трави зрошується небесною росою, і з тваринами нехай буде частка його в земній траві.
13. Серце людське відбереться в нього і надане буде йому серце звіряче, і прийде над ним сім часів.
14. Постановою Невсипущих це окреслено, і за вироком Святих призначене, щоб знали ті, які живуть, що Всевишній володарює над царством людським і дає його, кому бажає, і настановляє над ним поглумленого між людьми.
15. Такий сон бачив я, цар Навуходоносор; а ти, Валтасаре, повідай таїну його, бо ніхто з мудраків у моєму царстві не зміг розтлумачити його сенсу, а ти можеш, тому що Дух Святого Бога в тобі.
16. Тоді Даниїл, котрому ім'я Валтасар, близько години був у зачудуванні, і думки його бентежили його. Цар почав говорити і сказав: Валтасаре! Нехай не бентежить тебе цей сон і утаємничене його. Валтасар відповідав і сказав: Володарю мій! Твоїм би ненависникам цей сон, і ворогам твоїм його значення!
17. Дерево, котре ти бачив, яке було велике і міцне, висотою своєю сягало небес і його видно було з усіх кінців землі,
18. На котрому листя було пречудове і безліч плодів і харчі для всіх, під яким жили звірі польові і на гілках котрого гніздилися птахи небесні,
19. Це – ти, царю, звеличений і зміцнений, і велич твоя зросла і сягала небес, а влада твоя – до рубежів землі.
20. А що цар бачив Невсипущого і Святого, що сховався з небес, Котрий сказав: Зрубайте дерево і винищіть його, лише головного кореня його залишіть у землі, і нехай він у ланцюгах залізних та мідних серед трави польової зрошується росою небесною, і з польовими звірами нехай буде частка його, допоки не пройдуть над ним сім часів, –
21. То ось тлумачення цього, царю, і ось ухвалення Всевишнього, котре спіткає володаря мого, царя:
22. Тебе відлучать од людей, і прожиття твоє буде з польовими звірами, травою будуть годувати тебе, як вола, росою небесною ти будеш зрошуватися, і сім часів пройдуть над тобою, аж доки спізнаєш, що Всевишній володарює над царством людським і дає його, кому забажає.

23. А що наказано було залишити головний корінь дерева, то це означає, що царство твоє залишиться тобі; коли ти спізнаєш владу небесну.
24. А тому, царю, нехай буде бажана тобі моя порада: Спокутуй гріхи твої правдою, і беззаконня твої милосердям до бідних; ось, чим зможе потривати мир твій.
25. Усе це справдилося над царем Навуходоносором.
26. За дванадцять місяців потому ходив цар по царських світлицях у Вавилоні, а тоді
27. Цар сказав: Чи це не величавий Вавилон, котрого я спорудив, як дім царства силою моєї могутности і для слави моєї величі?
28. Іще мова ця була на устах царя, аж тут голос, наче з небес: Тобі говорено, царю Навуходоносоре: Царство відійшло од тебе!
29. І відлучать тебе від людей, і буде прожиття твоє з польовими звірами; травою будуть годувати тебе, як вола, і сім часів пройдуть над тобою, аж доки спізнаєш, що Всевишній володарює над царством людським і дає його, кому забажає!
30. Тут-таки й справдилося це слово над Навуходоносором, і відлучений він був од людей, їв траву, як віл, і зрошувалося його тіло рососою небесною аж так, що волосся у нього вирросло, наче у лева, і нігті у нього, – як у птаха.
31. А по закінченні днів тих я, Навуходоносор, підвів очі мої до неба, і розум мій повернувся до мене; і благословив я Всевишнього, склав похвалу і прославив Вічно Живого, Котрого володарювання вічне і Котрого царство – від роду й до роду.
32. І всі ті, що живуть на землі, нічогісінько не важать; за волею Своєю Він діє, як у небесному війську, так і в тих, що живуть на землі, і немає нікого, хто міг би вчинити опір Його руці і сказати Йому: Що Ти вчинив?
33. О тій порі повернувся до мене розум мій, і для слави царства мого повернулися до мене розважливість і попередня шляхетність моя; тоді знайшли мене дорадники мої і вельможі мої, і я поновлений на престолі царства мого, і велич моя ще більше піднеслася.
34. Нині я, Навуходоносор, прославляю, підношу і звеличую царя Небесного, Котрого всі діяння справедливі і шляхи праведні, і Котрий спроможний упокорити тих, що ходять пихато.

Даниїла 5

1. Валтасар, цар, учинив бучний бенкет для тисячі вельможних і перед очима тисячі пив вино.
2. По тому, як посмакував вином, Валтасар наказав принести золоті й срібні посудини, котрі Навуходоносор, батько його, виніс із храму єрусалимського, аби пити з них цареві, вельможам його, дружинам його і наложницям його.
3. Тоді принесли золоті посудини, котрі взяті були із святині Дому Божого в Єрусалімі, і пили з них цар і вельможі його, дружини його і наложниці його, –
4. Пили вино і прославляли богів золотих і срібних, мідних і залізних, дерев'яних і кам'яних.

5. Під ту саму хвилю з'явилися пальці руки людської і писали навпроти свічника на стіні палацу царського, і цар бачив кисть руки, котра писала.
6. Тоді цар спаленів на обличчі своєму; думки його збентежили його, суглоби ніг йому ослабли, а коліна йому затремтіли.
7. Вельми закричав цар, аби привели чаклунів, халдеїв, і ворожбитів; цар почав говорити і сказав мудракам вавилонським: Хто прочитає оце написане і розтлумачить мені, про що воно, того одягнуть у багряницю, і золотий ланцюг буде на шиї у нього, і третім правителем стане він у царстві.
8. І зайшли всі мудраки царя, але не змогли прочитати написаного і розтлумачити цареві його змісту.
9. Цар Валтасар вельми занепокоївся, і обличчя його було стурбованим, і вельможі його збентежилися.
10. А цариця по словах царя і його вельмож, зайшла до бенкетної зали; і почала говорити цариця, і сказала: Царю, живи вічно! Нехай не бентежать тебе думки твої, і нехай не зазнає змін обличчя твоє!
11. Є у царстві твоєму чоловік, в котрому дух святих богів; за днів батька твого знайшли в ньому світло, розум і мудрість, що була такою, як мудрість богів, і цар Навуходносор, батько твій, настановив його старшиною ясновидців, чаклунів, халдеїв і ворожбитів, – сам батько твій, царю,
12. У Даниїлові, котрому цар дав ім'я Валтасар, виявилися високий дух, видіння і розум, здатний розтлумачувати сни, розпізнавати загадкове і розв'язувати вузли. Отож, нехай покличуть Даниїла, – і він розтлумачить написане.
13. Тоді ввели Даниїла і поставили перед царем, і цар почав мовити і сказав Даниїлові: Чи ти, Даниїле, один із бранців ізраїльських, котрих батько мій, цар, привів з Юдеї?
14. Я чув про тебе, що дух богів у тобі, і світло, і висока мудрість знайдена в тобі.
15. Ось, привели до мене мудраків і чаклунів, аби прочитали оце написане і розтлумачили мені його зміст; але вони не змогли цього вчинити.
16. А про тебе я чув, що ти можеш розтлумачити зміст і розв'язати вузли; отож, якщо можеш прочитати ось це написане (на стіні) і розтлумачити мені значення його, то одягнений будеш у багряницю і золотий ланцюг буде на шиї твоїй, і третім володарем будеш у царстві.
17. Тоді відповідав Даниїл і сказав цареві: Дари твої нехай залишаться у тебе; і вшановуй іншого; а написане я прочитаю цареві і сенс його розтлумачу йому.
18. Царю! Всевишній Бог дарував батькові твоєму Навуходносорові царство, велич, честь і славу.
19. Перед величчю, котру він надав йому, усі народи, племена і мови тремтіли і страхалися його; кого хотів, він убивав, і кого хотів, – лишав живим; кого хотів, звеличував, і кого хотів – принижував.

20. Та коли серце його запихатило і дух його ожорсточувався до зарозумілості, він був скинутий з царського престолу свого, і позбавлений слави своєї,
21. І відлучений був від синів людських, і серце його стало подібним до звірячого, і жив він з дикими віслюками, годували його травою, як вола, а тіло його зрошувалося небесною росою, аж доки він спізнав, що над царством людським володарює Всевишній Бог, і настановляє над ним, кого захоче.
22. І ти, син його Валтасар, не упокорив серця свого, хоч відав про все це.
23. Але загордував супроти Господа небес, і посудини Дому Його принесли до тебе, і ти й вельможі твої, дружини твої і наложниці твої пили з них вино, і ти прославляв богів срібних і золотих, мідних, залізних, дерев'яних і кам'яних, котрі не бачать, не чують, не розуміють; а Бога, в руці Котрого дихання твоє, і в Котрого всі шляхи твої, ти не прославив.
24. За це й послана від Нього кисть руки, і накреслене оце письмо.
25. І ось, що накреслене: Мене, мене, текел, упарсін.
26. Ось значення слів: Мене – обчислив Бог царство твоє і поклав кінець йому;
27. Текел – ти зважений на вагах і знайдений дуже легеньким.
28. Упарсін – поділене царство твоє і віддане мідянам та персам.
29. Тоді, за наказом Валтасара, одягли Даниїла в багряницю, і повісили золотого ланцюга на шию його і проголосили його третім володарем у царстві.
30. Тієї ж самої ночі Валтасара, царя халдейського, забили.
31. І Дарій мідянин прийняв царство у шістдесят два роки.

Даниїла 6

1. Угодно було Дарієві настановити над царством сто двадцять сатрапів, щоб вони були у всьому царстві.
2. А над ними трьох князів, із котрих один був Даниїл, щоб сатрапи їм доповідали, і щоб цареві не було жодних турбот.
3. Даниїл переважав інших князів і сатрапів, тому що в ньому був високий дух, і цар мав намір настановити його над усім царством.
4. Тоді князі і сатрапи почали шукати приводу, щоб звинуватити Даниїла за урядування царством, але жодного приводу не могли знайти, тому що він був вірний, і ніякої провини чи хиби не виявилось в нього.
5. І ці люди сказали: Не знайти нам приводу супроти Даниїла, якщо ми не знайдемо його супроти нього в законі Бога його.
6. Тоді ці князі і сатрапи прийшли до царя і так сказали йому: Царю Дарію! Живи вічно!

7. Усі князі царства, намісники, сатрапи, радники і військові старшини погодилися між собою, щоб вийшла царська постанова і видано наказ, що коли хтось упродовж тридцяти днів буде просити якого-небудь бога, або чоловіка, окрім тебе, царю, того вкинути до рову з левами.
8. Отож, царю, погодься на це і підпиши указ, щоб його не можна було змінити, як закону мідян чи персів, і щоб його ніхто не порушив.
9. Цар Дарій підписав указа і цю постанову.
10. А Даниїл, коли дізнався, що підписано такого указа, пішов до свого дому; а вікна його світлиці були відчинені навпроти Єрусалиму, і він тричі на день ставав на коліна і молився своєму Богові, і прославляв Його, як це він робив передніше.
11. Тоді ці люди підгледіли і знайшли Даниїла, коли він молився перед Богом своїм.
12. Потім прийшли і повідали цареві про царський наказ; чи не ти підписав указ, щоб усіякого чоловіка, котрий упродовж тридцяти днів буде просити якого-небудь бога, або людини, крім тебе, царю, кидати до рову з левами? Цар відповідав: Це слово тверде, мов закон мідян і персів, що не допускає переміни.
13. Тоді відповідали вони і сказали цареві, що Даниїл, котрий із полонених юдеїв, не зважає ні на тебе, царю, ні на указ, тобою підписаний, але тричі на день молиться своїми молитвами.
14. Цар, коли почув це, вельми зажурився, і поклав у серце своє врятувати Даниїла, і навіть по заході сонця наполегливо прагнув урятувати його.
15. Але ті люди знову прийшли до царя і сказали йому: Віддай царю, що за законом мідян та персів жодний припис чи постанова, затверджена царем, не може зазнати змін.
16. Тоді цар наказав, і привели Даниїла, і кинули до рову з левами; і при цьому цар сказав Даниїлові: Бог твій, Котрому ти незрадливо служиш, Він нехай врятує тебе.
17. І принесений був камінь, і покладений над отвором до рову, і цар запечатав його перснем своїм і персями своїх вельможних, аби нічого не змінилося в постанові про Даниїла.
18. Затим цар пішов до свого палацу, ліг спати без вечері і навіть не звелів принести до нього їжі, і сон утікав од нього.
19. А другого дня цар підвівся на світанку і квапливо пішов до рову з левами.
20. І коли підійшов до рову, то сумним голосом гукнув Даниїла; і сказав цар Даниїлові: Даниїле, служнику Бога живого! Бог твій, Котрому ти служиш незрадливо, чи міг порятувати тебе від левів?
21. Тоді Даниїл сказав цареві: Царю! Живи вічно!
22. Бог мій послав Ангела Свого і загородив пащу левам, і вони не зашкодили мені, тому що я виявився чистим перед Ним, а також перед тобою, царю, я не вчинив злочину.

23. Тоді цар неймовірно зрадів через нього і наказав підняти Даниїла з рову, і підняли Даниїла з рову, і ніякого ушкодження не виявилось на ньому, тому що він вірував у Бога свого.
24. І наказав цар, і приведені були ті люди, котрі звинуватили Даниїла, і кинуті до рову з левами, як самі, так і діти їхні і дружини їхні; і вони не сягнули дна рову, як леви заволоділи ними і потрощили кості їхні.
25. Після цього цар Дарій написав усім народам, племенам і язикам, що жили по всій землі: Мир вам нехай примножиться!
26. Мною подається розпорядження, щоб у всякій провінції царства мого тремтіли і були побожними перед Богом Даниїловим, тому що Він є Бог живий і одвічний, і царство Його непохитне, і володарювання його нескінченне.
27. Він визволяє і рятує, і звершує чудеса і ознаки на небі і на землі; Він захистив Даниїла від сили левів.
28. І Даниїлові добре велося за царювання Дарія і за царювання Кіра перського.

Даниїла 7

1. Першого року Валтасара, царя вавилонського, Даниїл бачив сон і пророчі видіння голови своєї на ложі своїм. Тоді він записав цей сон, виклавши суть справи.
2. На початку розмови Даниїл сказав: Бачив я в нічному видінні моїм, і ось, чотири вітри небесних боролися на великому морі,
3. І четверо великих звірів вийшло з моря, несхожі один на одного.
4. Перший – як лев, але в нього крила орлині; я дивився, аж доки не вирвані були в нього крила, і він піднятий був від землі і став на ноги, як чоловік, і серце людське дане йому.
5. І ось, ще один звір, другий, схожий на ведмедя, стояв з одного боку, і три ікла у роті в нього, поміж зубами його; йому сказано так: Підведися, їж багато м'яса!
6. Затим бачив я: Ось, іще звір, як барс; на спині в нього четверо пташиних крил і чотири голови було у звіра цього, і владу було йому дано.
7. Після цього бачив я у нічних видіннях, і ось, – звір четвертий, страшний, жадливий і дуже сильний; у нього – великі залізні зуби; він пожирає і трощить, а останки витоптує ногами; він різниться від усіх попередніх звірів, і було десять рогів у нього.
8. Я дивився на ці роги, і ось, з'явився поміж ними ще один невеличкий ріг, і три з попередніх рогів із корінням вирвані були перед ним, і ось, у цьому розі були очі, немов очі людські, і уста, що промовляли пихато.
9. Бачив я, нарешті, що настановлені були престולי, і всівся Прадавній днями; одежа на Ньому біла, мов сніг, і волосся на голові Його, як чиста хвиля; престол Його, наче полум'я вогню, колеса Його, як палаючий вогонь.
10. Вогненна ріка розлилася перед Ним і виходила, і проходила перед Ним; тисячі тисяч слугували йому і силенна безліч (і десять тисяч десятків тисяч) стояли перед Ним; судді присіли, і розгорнули книги.

11. Бачив я тоді, що за мовлення зарозумілих слів, котрі виповідав цей ріг, звіра вбито на моїх очах, і тіло його потоптане і зроковане на спалення вогнем.
12. А також інші звірі позбавлені влади, і тривалість життя їм тільки на час і на термін.
13. Бачив я у нічних видіннях, ось, із хмарами небесними простував неначе Син людський, наблизився до Прадавнього днями і підведений був до Нього.
14. І Йому надано владу, славу і царство, щоб усі народи, племена і язика служили Йому; володарювання Його – володарювання вічне, котре не припиниться, і царство Його не зруйнується.
15. І затремтів дух мій у мені, Даниїлі, у тілі моєму, і видіння голови моєї збентежили мене.
16. Я підійшов до одного з тих, що стояли поруч, і запитав у нього про справжнє значення всього цього, і він почав розмовляти зі мною, і розтлумачив мені сенс сказаного.
17. Оці великі звірі, котрих четверо, [означають], що чотири царі постануть від землі.
18. Потім приймуть царство святі Всевишнього і будуть володіти царством повік і повік-віки.
19. Тоді зажадав я глибшого тлумачення про четвертого звіра, котрий різнився від усіх, і дуже страшний, із залізними зубами і пазурами мідними, пожирав і винищував, а останки витоптував ногами.
20. І про десять рогів, котрі були на голові у нього, і про ще одного, що з'явився, перед котрим випали троє, – про того самого рога, у котрого були очі і вуста, які говорили пихато, і котрий за виглядом був найбільший серед інших.
21. Я бачив, як цей ріг погрожував святим і долав їх,
22. Аж доки не прийшов Прадавній днями, і суд був наданий святим Всевишнього, і настав час, щоб царством заволоділи святі.
23. Про це він сказав: Звір четвертий – четверте царство буде на землі, що різнитися буде від усіх царств, котре буде пожирати всю землю, плюндрувати і винищувати її.
24. А десять рогів означають, що із цього царства постануть десять царів, а після них постане інший, що буде різнитися від попередніх, і знищить трьох царів;
25. І проти Всевишнього буде промовляти слова і пригнічувати святих Всевишнього; навіть матиме замір відмінити у них [святкові] часи і закон, і вони надані будуть в руку його до часу, і часів і половини часу.
26. Затим всядуться судді, і відберуть у нього владу нищити і винищувати аж до кінця.
27. А царство, і влада, і велич царська по всій піднебесній надано буде народові святих Всевишнього, Котрого царство – царство вічне, і всі володарі будуть слугувати і підкорятися Йому.
28. Тут закінчення слова. Мене, Даниїла, вельми бентежили роздуми мої, і обличчя моє змінилося на мені; але слово я зберіг у серці моєму.

Даниїла 8

1. Третього року царювання Валтасара царя, з'явилося мені, Даниїлові, видіння по тому, котре з'явилося мені передніше.
2. І бачив я у видінні, і коли бачив, я був у Сузах, престольному місті в окрузі Еламському, і бачив я у видінні, що нібито я був над потоком Улай.
3. І звів я очі мої і побачив: ось, один баран стоїть біля потоку; у нього два роги, і роги високі, але один вищий від іншого, і вищий подовжився пізніше.
4. Бачив я, як цей баран бив рогами на захід, і на південь, і не один звір не міг устояти супроти нього, і ніхто не міг урятувати від нього; він учиняв, що хотів, і величався.
5. Я уважно дивився на це, і ось, із заходу йшов козел, по всій землі простував, хоч не торкався землі; у цього козла було видно рога між його очима.
6. Він пішов на того барана, котрого я бачив біля ріки, що також мав рога, і кинувся на нього з величезною люття своєю.
7. І я бачив, як він, коли наблизився до барана, спалахнув гнівом і уразив барана, і зламав йому обидва роги; і бракувало баранові сили устояти супроти нього, і він (козел) повалив його на землю, і розтоптав його, і не було нікого, хто б міг порятувати барана від нього.
8. Тоді козел надзвичайно звеличився; та коли він підсилювався, то зламався великий ріг, і на його місці з'явилося чотири, обернені на чотири вітри, що з неба.
9. Від одного з них вийшов невеликий ріг, котрий вельми й вельми проріс на південь, і на схід, і до чудової країни.
10. І піднявся аж до війська небесного, і скинув на землю частину усього війська і зірок, і потоптав їх;
11. І він навіть звеличив себе до Вождя війська того, і відібрана була у Нього щоденна жертва, і зневажене було місце святини Його.
12. І військо передане разом із щоденною жертвою за нечестя, і він, кидаючи істину на землю, діяв і мав успіх.
13. І почув я одного святого, який говорив, і сказав цей святий комусь, що запитував: На який час триватиме це видіння про щоденну жертву і про спустошливе нечестя, коли святиня і військо будуть зневажені?
14. І сказав мені: На дві тисячі триста вечорів і ранків; і тоді святиня очиститься.
15. І сталося: коли я, Даниїл, побачив це видіння, і шукав розтлумачення його, аж ось, постав переді мною, неначе образ мужа.
16. І почув я від середини потоку Улаю голос людський, котрий озвався і сказав: Гавриїле, розтлумач йому це видіння!
17. І він підійшов до того місця, де я стояв, і коли він прийшов, я жахнувся і впав на лице моє; і сказав мені він: Знай, сину людський, що видіння стосується закінчення часу!

18. І коли він говорив зі мною, я наче непритомний лежав обличчям моїм до землі; але він торкнувся до мене і поставив мене на місце моє;
19. І сказав: ось, я відкриваю тобі, що буде в останні дні гніву; бо це стосується закінчення певного часу.
20. Баран, котрого ти бачив з двома рогами, то царі мідянській і перській.
21. А козел волохатий – цар Греції, а великий ріг, котрий між очима його, – це перший її цар;
22. Він зламався, і замість нього вийшли інші чотири: це чотири царства постануть з цього народу, але не при його силі.
23. А під кінець царства їхнього, коли відступники виповнять міру беззаконня свого, постане цар нахабний і вдатний до підступу.
24. І зміцниться сила його, хоч і не його силою, і він буде здійснювати великі спустошення, і матиме успіх, і діятиме, і буде вигублювати сильних і народ святих,
25. І при розумі його підступність його матиме успіх у руці його, і серцем своїм він запихатіє, і серед світу вигубить багатьох, і супроти Володаря володарів повстане, але буде повержений – не рукою.
26. А видіння про вечір і про ранок, про яке сказано, правдиве, але ти утаємнич це видіння, бо воно зачіпає далекі часи.
27. І я, Даниїл, знемігся і хворів декілька днів; відтак підвівся і почав займатися царськими справами; я вражений був цим видінням і не розумів його

Даниїла 9

1. Першого року Дарія, сина Ахашверошового, з роду мідян, що настановлений був царем над царством халдейським, –
2. Першого року царювання його, я, Даниїл, зрозумів, як читав книги, число літ, про яке було слово Господнє до Єремії пророка, що Він звершить сімдесят літ спустошення Єрусалиму.
3. І обернув я обличчя моє до Господа Бога з молитвою і благанням, у пості, у веретищі, і в попелі.
4. І молився я до Господа Бога мого, і сповідався, і сказав: Благаю тебе, Госпode Боже великий і дивовижний, що зберігає заповіта і милість до люблячих Тебе і до тих, що виконують повеління Твої!
5. Згрішили ми, вчинили беззаконня, діяли нечестиво, були уперті і відступили од заповідей Твоїх і від приписів Твоїх.
6. І не слухали служників Твоїх пророків, котрі йменням Твоїм говорили царям нашим, і вельможам нашим, і батькам нашим, і всьому народові країни.

7. У Тебе, Господе, правда, а в нас на лицях сором, як день цей, у кожного юдея, у мешканців Єрусалиму і в усього Ізраїля, у ближніх і далеких, в усіх країнах, куди Ти прогнав їх за відступництво їхнє, з яким вони відступили од Тебе.
8. Господе! У нас на лицях сором, у царів наших, у князів наших і в батьків наших, тому що ми згрішили перед Тобою.
9. А в Господа Бога нашого милосердя і прощення, бо ми збунтувалися супроти Нього.
10. І не слухали голосу Господа Бога нашого, щоб учиняти за Його законами, котрі Він дав нам через служників Своїх, пророків.
11. І вже Ізраїль порушив закона Твого і відвернувся, щоб не дослухатися до голосу Твого; і за це вилилися на нас прокляття і присяга, котрі записані в законі Мойсея, служника Божого: Бо ми згрішили перед Ним.
12. І Він звершив слова Свої, котрі вирік супроти нас і на суддів наших, котрі судили нас і навели на нас велике лихо, котрого не траплялося під небом, і яке звершилося над Єрусалимом.
13. Як написано в законі Мойсея, так усе це лихо спіткало нас; але ми не благали Господа Бога нашого, щоб нам відвернутися од злочинів наших і зрозуміти істину Твою.
14. Пильнував Господь те лихо і навів його на нас, бо праведний Господь Бог наш у всіх діяннях Своїх, котрі звершує, але ми не підкорялися голосові Його.
15. І нині, Господе, Боже наш, що вивів народ Свій з єгипетської землі рукою могутньою і явив славу Свою, як день оцей! Згрішили ми, чинили нечестиво.
16. Господе! За всією правдою Твою нехай відвернеться гнів Твій і обурення Твоє від міста Твого, Єрусалиму, від святої гори Твоєї; бо за гріхи наші і беззаконня батьків наших Єрусалим і народ Твій у зневазі в усіх, що оточують нас.
17. І нині почуй, Боже наш, молитву служника Твого і благання його, і подивися світлим обличчям твоїм на спустошену святиню Твою, заради Тебе, Господе.
18. Прихили, Боже мій, вухо Твоє і почуй, розплющ очі Твої і поглянь на спустошення наші і на місто, де найменоване ім'я Твоє; бо ми кидаємо благання наші перед Тобою, сподіваючись не на праведність нашу, але на Твоє велике милосердя.
19. Господе, почуй! Господе, прости! Господе, зваж і вчини, не забарися заради Тебе Самого, Боже мій, бо ймення Твоє у назві міста Твого, і в народі Твоєму.
20. І коли я ще говорив, і молився, і сповідував гріхи мої і гріхи народу мого, Ізраїля, і кидав благання моє перед Господом Богом моїм про святу гору Бога мого, –
21. Коли я ще продовжував молитися, муж Гавриїл, котрого я бачив передніше у видінні, швидко прилетів, торкнувся мене близько часу вечірньої пожевити.
22. І навчав мене, говорив зі мною і казав: Даниїле! Тепер я зійшов, щоб навчити тебе розуміння.
23. На початку благання твого вийшло слово, і я прийшов, звістити [його тобі], бо ти – муж бажаний; ожож, затям слова і зрозумій видіння.

24. Сімдесят тижнів ухвалено для народу твого і святого міста твого, щоб припинений був злочин, запечатані були гріхи, і стерті беззаконня, і щоб приведена була правда вічна і запечатані були видіння і пророк, і помазаний був Святий святих.
25. То знай і розумій: Від того часу, як вийде повеління про відбудову Єрусалиму для Месії Князя, буде сім тижнів і шістдесят два тижні; і повернеться [народ] , і відбудуються вулиці і мури, але у важкі часи.
26. І по тих шістдесяти двох тижнях буде зрокований на смерть Месія (Христос), [і не за себе] . А місто і Святиня будуть зруйновані народом вождя, котрий прийде, і кінець його буде, наче від повені, і до завершення війни будуть спустошення.
27. І підтвердить заповіта для багатьох на один тиждень, а за півтижня припиниться пожертва і приношення хлібне; і на крилі [Святині] буде мерзота запустіння, аж доки провіщена загибель спіткає й спустошувача.

Даниїла 10

1. Третього року Кіра, царя перського, було одкровення Даниїлові, котрий називався ім'ям Валтасар; і справжнє це було одкровення і великої сили. Він зрозумів це одкровення і затамив це видіння.
2. За тих днів я, Даниїл, був у зажурі три тижні днів.
3. Смачного хліба я не їв, і м'ясо і вино не торкалося уст моїх, і не намащувався пахощами до виповнення цих трьох тижнів днів.
4. А двадцять четвертого дня першого місяця був я на березі великої ріки Тигр.
5. І звів очі мої, і побачив: Ось, один муж, одягнений у лляний одяг, і крижі його підперезані золотом з Уфазу.
6. Тіло його, як топаз, обличчя його – як вигляд блискавиці; очі його – мов палаючі світильники, руки його і ноги його на вигляд – немов блискуча мідь, і голос мови його – наче голос багатьох людей.
7. І лише один я, Даниїл, бачив це видіння, а люди, що були зі мною, не бачили цього видіння; але великий страх виповнив їх і вони втекли, щоб сховатися.
8. І залишився я один і дивився на це велике видіння, але в мені не залишилося сили духу, і обличчя неймовірно змінилося, і не стало в мені тривкості.
9. І почув я голос слів його; і тільки-но почув я голос слів його, як відразу заціпенів і впав на обличчя моє, і лежав ницьма до землі.
10. Та ось торкнулася до мене рука і поставила мене на коліна мої і на долоні рук моїх.
11. І сказав він мені: Даниїле, муже улюблений! Зважай на слова, котрі я тобі скажу, і стань рівно, бо я до тебе посланий нині. Коли він сказав мені ці слова, я стояв у трепеті.
12. Але він сказав мені: Не бійся, Даниїле, від першого дня, як ти відкрив серце своє, щоб сягнути розуміння і упокорити себе перед Богом твоїм, слова твої почуті, і я прийшов би заради твоїх слів.

13. Але князь царства перського стояв супроти мене двадцять один день; та ось, Михаїл, один із перших князів, прийшов допомогти мені, і я залишився там при царях перських.
14. А тепер я прийшов звістити тобі, що станеться з народом твоїм наприкінці днів, бо видіння стосується багатьох днів.
15. Коли він говорив мені такі слова, я припав обличчям моїм до землі і занімів.
16. Аж ось, хтось з вигляду схожий на синів людських, торкнувся уст моїх, і я розтулив уста мої, і почав говорити, і сказав тому, хто стояв переді мною: Володарю мій! Від цього видіння нутрощі мої перевернулися в мені, і не стало в мені сили.
17. І як може говорити слуга такого володаря мого з таким володарем моїм? Бо в мені немає сили, і дихання завмерло в мені.
18. Тоді знову торкнувся до мене той людський образ і зміцнив мене.
19. І сказав: Не бійся, муже улюблений! Мир тобі, будь мужнім, будь мужнім! І коли він говорив зі мною, я зміцнився і сказав: Говори, володарю мій; бо ти зміцнив мене.
20. І він сказав: Чи відаєш, для чого я прийшов до тебе? Тепер я повернуся, аби боротися з князем перським; а коли я вийду, то ось, прийде князь Греції.
21. А втім, я повідаю тобі, що накреслено у справжньому письмі; і немає нікого, хто підтримав би мене в тому, окрім Михаїла, князя вашого.

Даниїла 11

1. Таким чином, першого ж року Дарія мідянина я став йому опертям і підсиленням.
2. Тепер повідаю тобі істину: Ось, іще три царі постануть у Персії; потім четвертий переважить усіх великим багатством, і коли зміцніє багатством своїм, то підніме всіх супроти царства грецького.
3. І постане цар могутній, котрий буде володарювати з великою владою і діятиме за своєю волею.
4. Але коли він постане, царство його зруйнується і поділиться на чотири вітри небесні і не до його нащадків перейде, і не цією владою, з якою він володарював; тому що подрібниться царство його і дістанеться іншим, крім цих.
5. І посиляться південний цар, і один із князів його пересилить його і буде володарювати, і велике буде володарювання його.
6. Але за кілька літ вони зблизяться, і донька південного царя прийде до царя північного, щоб налагодити гарні стосунки між ними; але вона не втримає сили в руках своїх, не встоїть і рід її, але буде зрокована як вона, так і почет її, і народжений нею, а також ті, що допомагали їй в ті часи.
7. Проте постане пагін від коріння її, очолить військо і захопить укріплення царя північного, і буде діяти в них і переможе.
8. Навіть князів їхніх, ідолів їхніх із коштовним посудом їхнім, срібним і золотим, забере в полон до Єгипту і декілька літ стоятиме вище царя північного.

9. Хоча цей і вчинить нашествя на царство південного царя, але повернеться на свою землю.
10. Потім постануть сини його і зберуть численне військо, і один з них швидко піде, повинню розпросториться і перейде, а відтак повернеться і буде воювати з ним до укріплень його.
11. І розлютиться південний цар і виступить, і воюватиме з ним, з царем північним, і виставить велике військо, і надане буде військо в руки його.
12. І піднесеться духом військо, і серце [царя] запишається; він винищить багато тисяч, але від цього не стане сильнішим;
13. Бо цар північний повернеться і виставить військо чисельніше від попереднього і за кілька літ швидко прийде з величезним військом і значним багатством.
14. За тих часів багато постане супроти південного царя, і бунтівники із синів твого народу піднімуться, щоб виконати видіння, і загинуть.
15. І прийде цар північний, нагорне вала і заволодіє фортечним містом, і не встоять рамена півдня, ні відбігне військо його; не стане сили чинити опір.
16. І хто вийде до нього, буде чинити за його волею, і ніхто не встоїть перед ним; і на славній землі отабориться, і вона постраждає від руки його.
17. І матиме намір увійти з усіма силами царства свого, і праведні з ним, і звершить це, і доньку дружини віддасть йому, і на погибель її, але вона не буде на його боці, і не буде користі для нього.
18. Потім оберне обличчя своє до островів і заволодіє багатьма; проте один вождь припинить завдану йому ганьбу і навіть свій поглум оберне на нього.
19. Затим він оберне обличчя своє на фортеці своєї землі; але спіткнеться, впаде і не стане його.
20. На його місце постане такий, котрий пошле збирача податків пройти царством слави; але й він після нетривалих днів загине, і не від бунту, і не від битви.
21. І постане на місце його нікчемний, і не вшанують його по-царськи; але він прийде непомітно і лестощами заволодіє царством.
22. І військо, що було схоже на повінь, буде затоплене і понищене ним, навіть сам вождь заповіту.
23. Бо потому, як він складе спілку з ним, він буде діяти обманом, і піднесеться, і здобуде перемогу з малим народом.
24. Він увійде в мирні і родючі країни, і звершить те, чого не вчиняли батьки його і батьки батьків його; здобич, награване майно і багатство буде роздавати своїм, і на фортеці буде мати заміри свої, а проте до часу.
25. Потім спонукає силу свою і дух свій з численним військом супроти царя південного, і південний цар рушить на війну з великим, ще численнішим військом, але не встоїть, тому що буде супроти нього підступ.

26. Навіть учасники трапези його погублять його, і військо його розіллється і впаде багато вбитих.
27. В обидвох царів цих на серці буде піступ, і за одним столом будуть говорити неправду, але успіху не буде, тому що кінець іще відсунутий до часу.
28. І відійде він до свого краю з великим багатством і ворожими намірами супроти святого заповіту, і він звершить його, і повернеться на свою землю.
29. Умовленого часу він знову піде на південь; але останній [похід] буде не такий, як попередні.
30. Бо супроти нього прийдуть кораблі киттімські; і тому він занепаде духом і повернеться, і озлобиться на святого заповіта, і виконає свій замір, знову змовиться з відступниками од святого заповіту.
31. І залишить частину війська, а воно опоганить святиню могутності і припинить щоденну пожертву, і покладуть мерзоту, яка спричинить запустіння.
32. Тих, що вчинятимуть нечесливо супроти заповіту, він привабить лестощами; але люди, які шанують свого Бога, посиляться і будуть діяти.
33. І розумні з народу навчать багатьох, хоч будуть деякий час страждати від меча і вогню, від полону і грабунку.
34. І під час страждань своїх будуть діставати деяку поміч, і чимало приєднається до них, але вдавано.
35. Постраждають деякі також і з розумних – для виправдання їх, очищення і для того, щоб обілити їх аж до кінцевого часу; бо ще є час до строку.
36. І буде чинити цар той за своїм підступом, і піднесеться, й звеличиться вище від усілякого божества, і про Бога богів почне говорити недобре, і матиме успіх, аж доки не звершиться гнів: бо що означене, те справдиться.
37. І про богів батьків своїх він не мислить і ні бажання дружин, ні навіть божества ніякого не вшанує; бо звеличить себе найвище від усіх.
38. Але бога фортець на місці його він буде вшановувати, і цього бога, котрого не знали його батьки, він буде вшановувати золотом, і сріблом, і коштовним камінням, і різними коштовностями,
39. І збудує міцну фортецю з чужим богом: котрі визнають його, тих шануватиме більше і дасть владу над багатьма, і землю роздаватиме як нагороду.
40. А прикінцевого часу стане з ним на битву південний цар, і цар північний кинеться на нього, мов буря, з колісницями і вершниками, і з численними кораблями і вчинить напад, як повинню, оточить їх і пройде через них.
41. І ввійде він у найчудовішу з-поміж земель (Палестину), і багато провінцій постраждають, і врятуються від руки його тільки Едом, і Моав, і значна частина синів Аммонових.
42. І простягне руку свою на різні країни; не врятується й земля єгипетська.

43. І заволодіє він скарбами золота і срібла, і різними коштовностями Єгипту; лівійці і ефіопи підуть за ним.

44. Але чутки зі сходу і від півночі збентежать його, і вийде він з неймовірною люттю, щоб винищувати і вигублювати багатьох.

45. І поставить він царські шатра свої поміж морем і горою пречудової святині; і все-таки прийде до свого кінця, і ніхто не допоможе йому.

Даниїла 12

1. І постане того часу Михаїл, князь великий, що стоятиме за синів народу твого; і постануть важкі часи, яких ще не було від тієї пори, як заіснували люди, аж донині; але врятуються цього часу з твого народу всі, котрі знайдені записаними в книзі.

2. І багато тих, що сплять у земному тліні, пробудяться, одні для життя вічного, інші на вічну наругу і ганьбу.

3. І розумні будуть сяяти, мов світила на небі, і ті, що навернули багатьох до правди, – мов зорі, повік, назавжди.

4. А ти, Даниїле, утаємнич слова оці і запечатай книгу цю до прикінцевого часу; численні прочитають її, і примножиться ведення.

5. Тоді я, Даниїл, подивився, і ось, стоять двоє інших, один по цей бік річки, а другий на тому березі ріки.

6. І [один] сказав мужеві у лляній одежі, котрий стояв над водами ріки: Коли буде кінець оцих дивовижних подій?

7. І чув я, як муж в лляній одежі, що був над водами ріки, піднісши праву і ліву руку до неба, присягався вічно Живим, що до кінця часу, і часів, і півчасу, і по цілковитому занепаді сили народу святого все це звершиться.

8. Я чув це, але не зрозумів, а тому сказав: Володарю мій! А що ж буде потому?

9. І відповідав він: Йди, Даниїле, бо утаємничені і запечатані слова оці до останнього часу.

10. Багато очиститься, обілиться і переплавлені будуть у [випробуваннях] ; а нечестиві будуть чинити нечестиво, і не зрозуміє цього ніхто із нечестивих, а мудрі зрозуміють.

11. Від часу припинення щоденної пожертви і встановлення мерзоти занепаду мине тисяча двісті дев'яносто днів.

12. Блаженний, хто наджидає і досягне тисячі трьохсот тридцяти п'яти днів.

13. А ти йди до свого кінця, і спочинеш, і постанеш, щоб дістати свого жереба наприкінці тих днів.

Книга пророка Осії

Осії 1

1. Слово Господнє, котре було до Осії, Беерового сина, за днів Уззій, Йотама, Ахаза, Єзекії, юдейських царів, та за днів Єровоама, Йоашового сина, царя ізраїльського.
2. Початок слова Господнього до Осії: І сказав Господь Осії: Іди, візьми собі за дружину блудницю і дітей блуду; бо вельми блудодіє земля оця, відступивши од Господа.
3. І пішов він, і взяв Гомер, доньку Дівлаїма, і вона зачала і породила йому сина.
4. І Господь сказав йому: Назви ім'я йому Ізреел, бо ще небагато пролине, – і Я стягну кров Ізреелу з дому Єгу і покладу край царству Ізраїлевому.
5. І станеться того дня, Я зламаю лука Ізраїля в долині Ізреел.
6. І зачала вона знову й породила доньку, і Він сказав йому (Осії): Назви їй ім'я Ло-Рухама; бо Я вже не буду милувати дім Ізраїля, аби прощати їм.
7. А дім Юдин помилую і врятую їх у Господі Бозі їхньому, врятую їх не луком, не мечем, не війною, не кіньми чи вершниками.
8. І відлучила вона Ло-Рухаму (непомилувану), і зачала знову, і породила сина.
9. І сказав Він: Назви ім'я йому Ло-Аммі, бо ви – не Мій народ, і Я не буду вашим [Богом] .
10. Але буде число синів Ізраїля, як пісок морський, котрого неможливо ні виміряти, ні злічити; І там, де говорили їм: Ви – не Мій народ, будуть говорити їм: Ви – сини Бога живого.
11. І зберуться сини Юдині і сини Ізраїлеві разом, і настановлять собі одну голову, і вийдуть із землі (країни) [переселення] , бо великий день Ізреела!

Осії 2

1. Кажіть братам вашим: Мій народ, і сестрам вашим: Помилувана.
2. Судіться з вашою матір'ю, судіться; бо вона не дружина Моя, і Я не чоловік її, нехай вона відкине блуд від обличчя свого і перелюб від грудей своїх,
3. Щоб Я не викрив її до голизни і не виставив її, наче за дня уродин її, не вчинив її пустелею, не обернув її на суху землю і не заморив її спрагою.
4. І дітей її не помилую, тому що вони діти блуду.
5. Тому що блудодіяла матір їхня, і зганьбила себе, зачавши їх; бо казала: Піду за коханцями моїми, котрі дають хліб мені і воду, вовну і льон, елей і напої.
6. За це, ось, Я закидаю шлях її терням і загороджу її загорожею, і вона не знайде стежок своїх,
7. І поженеться за коханцями своїми, але не наздожене їх і буде шукати їх, але не знайде і скаже: Піду я і повернуся до першого чоловіка свого; бо тоді краще було мені, аніж тепер.
8. І не знала вона, що Я, Я давав їй хліб, і вино, і елей, і примножував у неї срібло і золото, з котрого вони виготовили [ідола] Ваала.

9. За це Я заберу назад хліб Мій в його час і вино Моє в пору його, і відберу вовну і льон Мій, що даний для покриття голізни її.
10. І нині відкрию сором її перед очима коханців її, і ніхто не вирве її з руки Моєї.
11. І припиню у неї будь-які веселощі, свята, празники її і новомісяччя її, і суботи її, і всі урочистості її.
12. І спустошу виноградні лози її і смоковниці її, про яких вона каже: Це в мене дарунки, котрі подарували мені коханці мої; і Я перетворю їх на ліс, і польові звірі з'їдять їх.
13. І покараю її за дні служіння Ваалам, коли вона кадила їм, і, прикрасивши себе сережками і намистом, ходила за коханцями своїми, а Мене забувала, говорить Господь.
14. А тому ось, і Я поведу її, приведу її в пустелю і буду говорити до її серця.
15. І дам їй звідти виноградники її і долину Ахор, мов двері надії; і вона буде співати там, як за днів юности своєї, і як за дня виходу свого з краю Єгипетського.
16. І станеться того дня, говорить Господь: Ти будеш називати Мене: Чоловіче мій, і не будеш уже називати Мене: Ваале.
17. І звільню її уста від імені Ваалів, і вже не будуть згадуватися імена їхні.
18. І вчиню того часу для них спілку з польовими звірями і з птахами небесними і з плазунами на землі; і лук, і меч, і війни винищу від землі тієї, і дам їм жити в безпеці.
19. І заручуся з тобою навіки, і заручуся з тобою в правді і в суді, в добрі і в милосерді.
20. І заручуся з тобою на вірність, і ти спізнаєш Господа.
21. І станеться того дня, Я почую, говорить Господь, почую небо, і воно почує землю,
22. І земля почує хліб і вино, і елей; а ці почують Ізреела.
23. І посію її для Себе на землі, і помилую Непомилувану, і скажу не Моєму народові: Ти – Мій народ, а він скаже: Ти – мій Бог!

Осії 3

1. І сказав мені Господь: Йди іще і полюби жінку, котру любить чоловік, і котра чинить перелюб, вчини, як любить Господь синів Ізраїля, а вони навертаються до інших богів і люблять млинці виноградні їхні.
2. І надбав я її собі за п'ятнадцять срібняків і за хомер ячменю і півхомера ячменю,
3. І сказав їй: Багато днів залишайся в мене; не блуди і не будь з іншими; я також буду для тебе.
4. Бо тривалий час сини Ізраїля залишатимуться без царя і без князя і без пожертви, без жертovníка, без ефоду і терафів.
5. Потому навернуться сини Ізраїля і знайдуть Господа Бога свого і Давида, царя свого, і будуть благоговіти перед Господом і добром Його в останні дні.

Осії 4

1. Слухайте слово Господнє, сини Ізраїля; бо суд у Господа з мешканцями цієї землі, тому що немає ні істини, ні милосердя, ні богопізнання на землі.
2. Присяга і облуда, убивство і крадіж та перелюб вельми поширилися, і кровопролиття постає за кровопролиттям.
3. За це заплаче земля оця, і знесиліють усі, що живуть на ній, із польовими звірами і птахами небесними, навіть риба морська загине.
4. Але ніхто не сперечайся, ніхто не викривай іншого; і твій народ – немов ті, що сперечаються зі священниками.
5. І ти впадеш удень, і пророк упаде з тобою вночі, і винищу матір твою.
6. Винищений буде народ Мій за нестачу ведення: оскільки ти відкинув ведення, то Я також відкину тебе від священнодіяння переді Мною; і оскільки ти забув закон Бога твого, то Я також забуду дітей твоїх.
7. Що більше вони примножуються, тим більше грішать супроти Мене; славу їхню оберну на ганьбу.
8. Гріхами народу Мого насичуються вони, і до беззаконня їхнього тяжіє їхня душа.
9. І що станеться з народом, те й зі священником; і покараю його за шляхи його і відплачу за справи його.
10. Будуть їсти – і не наситяться; будуть блудити – і не розмножаться, бо покинули служіння Господові.
11. Блуд, вино і напої заволоділи серцем їхнім.
12. Народ Мій запитує своє дерево, і жезло його дає йому відповідь; бо дух блуду завів їх в облуду, і, блудодіючи, вони відступили од Бога свого.
13. На верховинах гір вони приносять пожертви і на пагорбах звершують кадіння під дубом і тополею, і терном, тому що гарний від них затінок; тому чинять перелюб доньки ваші і чинять перелюб невістки ваші.
14. Я покину карати дочок ваших, коли вони блудодіють, і невісток ваших, коли вони чинять перелюб, тому що ви самі – на боці блудниць і з перелюбниками приносите жертви, а темний народ гине.
15. Якщо ти, Ізраїлю, блудодієш, то нехай не грішив би Юда; і не ходіть до Гілгалу, і не приходьте до Бет-Авену, і не присягайтеся: Живий Господь!
16. Бо неначе уперта телиця, упертим став Ізраїль: тому чи буде відтепер Господь пасти їх, як ягнят на просторому пасовиську?
17. Прив'язався до ідолів Єфрем; покинь його!
18. Огидна пиятика їхня, цілком віддалися блудодіянню; князі їхні люблять ганебне.

19. Охопить їх вітер своїми крилами, і засоромляться вони пожертв своїх.

Осії 5

1. Слухайте це, священники, і вважайте, доме Ізраїля! Прихиліть вухо, доме царя; бо вам буде суд, тому що ви були пасткою в Міцпі і сіттю, розіп'ятою на Таворі.
2. Глибоко занурилися вони в розпусту; але Я покараю їх усіх.
3. Єфрема Я знаю, та й Ізраїль не утаємничений від Мене; бо ти чиниш блуд, Єфреме, й Ізраїль опоганився.
4. Справи їхні не дають їм навернутися до Бога свого, бо дух блуду всередині їх, і Господа вони не пізнали.
5. І пиха Ізраїля упосліджена в очах їхніх; Ізраїль і Єфрем впадуть від нечестя свого, упаде і Юда з ними;
6. З вівцями своїми і волами підуть шукати Господа і не знайдуть його; Він залишив їх.
7. Господові вони зрадили, тому що породили чужих дітей і нині місяць-молодик пожере їх з їхнім майном.
8. Затрубіть рогом у Гів'ї, засурміть сурмою у Рамі; зголошуйте в Бет-Авені: За тобою, Веніяміне!
9. Єфрем став пустелею в день покарання; між племенами Ізраїлевими Я сповістив це.
10. Возді юдейські стали схожі на тих, що пересувають межі: Виллю гнів Мій на них, як воду.
11. Пригнічений Єфрем, уражений судом; бо зажадав ходити слідом за марнотою.
12. І буду, як міль, для Єфрема, і як черва, для дому Юдиного.
13. І побачив Єфрем хворобу свою і Юда – свою рану, і пішов Єфрем до Ашшура і послав до царя Яреба; але він не може уздоровити вас, і не вилікує вас од рани.
14. Бо Я буду, як лев для Єфрема, як молодий лев для дому Юдиного; Я, Я розтерзаю, і піду; і заберу, – і ніхто не врятує.
15. Піду, повернуся до Мого місця, аж доки вони визнають свою провину і не шукатимуть обличчя Мого.

Осії 6

1. У скорботі своїй вони щоранку будуть шукати Мене і говорити: Ходімо, повернемося до Господа! Бо Він уразив – Він і уздоровить нас: поранив – і перев'яже наші рани;
2. Оживить нас за два дні, третього дня поставить нас, і ми будемо жити перед лицем Його.

3. Отак спізнаємо, будемо прагнути пізнати Господа; як вранішня зоря – з'ява Його, і Він прийде до нас, як дощ, мов пізній дощ, зросить землю.
4. Що вчиню тобі, Єфреме? Що вчиню тобі, Юдо? Благочестя ваше, мов уранішній туман, і, як роса, що квапливо щезає.
5. Тому Я уражав через пророків і бив їх словами уст Моїх, і суд Мій, мов світло, що сходить.
6. Бо Я милости хочу, а не пожитви, і Боговедення більше від усеспалення.
7. А вони, мов Адам, порушили заповіта і там зрадили Мене.
8. Гілеад – місто злочинців, заплямоване кров'ю.
9. Як розбійники чатують на людину, так збіговисько священників убиває на шляху в Сихем і вчиняє мерзоти.
10. У домі Ізраїля Я бачу жахливе; там блудодіяння у Єфрема, споганів Ізраїль.
11. І тобі, Юдо, вибране жниво, коли Я поверну полон народу Мого.

Осії 7

1. Коли Я уздоровлював Ізраїля, виявилася неправда Єфрема і злочини Самарії; бо вони вчиняють брехливо; і входить злодій, і розбійник грабує на вулицях.
2. І не вдаються до помислів у своєму серці, що Я пам'ятаю всі злочини їхні; тепер оточують їх справи їхні і вони – перед лицем Моїм.
3. Лиходійством своїм вони звеселяють царя і облудою своєю – князів.
4. Усі вони палають перелюбом, як піч, котру пекар розпалює і перестає підкидати дров, коли замісить тісто і воно вкисне.
5. День нашого царя! [Говорять] князі, розпалені до хворобливого стану вином, а він простягає руку свою до блюзнів.
6. Бо вони підступністю своєю витворюють серце схожим на піч: пекар їхній спить цілу ніч, а вранці вона горить, мов палаючий вогонь.
7. Усі вони розжарені, як піч, і пожирають суддів своїх; всі царі їхні падають, і ніхто з них не озивається до Мене.
8. Єфрем змішався з народами, Єфрем став, наче корж неперевернутий.
9. Чужі пожирали силу його, – а він не помічав; свина обсіла його, а він не знає.
10. І гордощі Ізраїля поглумлені на очах їхніх, – а вони все одно не навернулися до Господа Бога свого і не шукали Його.
11. І став Єфрем, мов голуб-глузак, без серця: кличуть до єгиптян, а йдуть до Асирії.

12. Коли вони підуть, Я закину на них сіть Мою; як птахів небесних поскидаю їх; покараю їх, як чуло зібрання їхнє.

13. Горе їм, що вони ухилилися від Мене; загибель їм, що вони відпали од Мене! Я рятував їх, а вони лжу виповідали на Мене.

14. І не прикликали Мене серцем своїм, коли волали на ложах своїх; збираються заради хліба і вина, а від Мене віддаляються.

15. Я напучував [їх] і зміцнював рамена їхні, а вони змовлялися на лихе супроти Мене.

16. Вони зверталися, але не до Всевишнього, стали – як зрадливий лук; упадуть від меча князі їхні за зухвалість язика свого; це буде посміховиськом над ними в краю єгипетському.

Осії 8

1. Сурму до уст твоїх! Як орел [налетить] на дім Господній за те, що вони порушили заповіта Мого і зневажили закон Мій!

2. До мене будуть кричати: Боже мій! Ми пізнали Тебе, ми – Ізраїль.

3. Відкинув Ізраїль добре; ворог буде переслідувати його.

4. Настановляли царів самі, без Мене; настановляли князів, але без Мого дозволу; із срібла свого і золота свого вчинили собі ідолів: Звідти – погибель.

5. Покинуло тебе теля твоє, Самаріє! Спалахнув гнів Мій на них; аж доки не можуть вони очиститися?

6. Бо він також – вчинок Ізраїля. Художник виготовив його, і тому він – не бог; на куски перетвориться теля Самарійське!

7. Оскільки вони сіяли вітер, то й пожнуть бурю; колоска на стеблині не буде у них, зерно не дасть борошна, а якщо дасть, то чужі проковтнуть його.

8. Поглинутий Ізраїль! Тепер вони будуть серед народів, як непридатна посудина.

9. Вони пішли до Ашшуру, як дикий віслюк, що одинаком блукає; Єфрем подарунками дбав про добре ставлення до себе.

10. Хоч вони й посилали дари до народів, але невдовзі Я заберу їх, і вони почнуть страждати від ярма царя князів.

11. Бо вже чимало жертovníків набудував Єфрем для гріха – для гріха й прислужилися йому ці жертovníки.

12. Написав Я йому важливі закони Мої, але вони сприйняли їх, немов би чужі.

13. У жертвоприношеннях Мені вони приносять м'ясо, і їдять його; Господові неприємні вони; нині Він пригадає нечестя їхнє і покарає їх за гріхи їхні: вони повернуться до Єгипту.

14. Забув Ізраїль Творця свого і влаштував капища, і Юда наспоруджував багато фортечних міст; але Я пошлю вогонь на міста його, – і пожере палаци його.

Осії 9

1. Не радій, Ізраїлю, до захвату, як [інші] народи, бо ти чиниш блуд, ухилився від Бога твого: любиш блудодійні подарунки на всіх токах.
2. Не буде годувати їх тік і чавило, [надія] на виноградний сік обдурить їх.
3. Не будуть вони жити на землі Господній; Єфрем повернеться до Єгипту, і в Асирії будуть їсти нечисте.
4. Не будуть вони приносити Господові вина на пожертву, і небажані Йому будуть пожертви їхні; вони будуть для них, мов хліб похоронний; усі, котрі будуть їсти його, опоганяться, бо хліб їхній – для душі їхньої, а в дім Господній він не зайде.
5. Що будете чинити у день урочистий і в день свята Господнього?
6. Бо ось, вони відійдуть з причини спустошення; Єгипет збере їх; Мемфіс поховає їх; коштовностями їхніми із срібла заволодіє кропива, колючий терен буде в шатрах їхніх.
7. Надійшли дні навідин, надбігли дні відплати. Нехай спізнає Ізраїль, де недолугий провісник, безумний, що видає себе за натхненного, з причини безлічі злочинів твоїх і великої ворожнечі!
8. Єфрем – вартовий біля Бога мого; пророк – сіль птахолова на всіх шляхах його; спокуса – у домі Бога його.
9. Глибоко упали вони, вдалися до розпусти, як за днів Гів'ї; Він пригадає нечестя їхнє, покарає їх за гріхи їхні.
10. Як виноград у пустелі, Я знайшов Ізраїля; як найпершу ягідку на смоковниці, у перший час її, побачив Я батьків ваших, – але вони пішли до Баал-Пеору і вдалися до ганебного, і самі стали мерзотою, як ті, котрих полюбили.
11. У єфремлян, як птах, відлетить слава: ні народження, ні вагітності, ні зачаття [не буде]
12. А хоч би вони й виховали дітей своїх, відберу їх; бо горе їм, коли відійду від них;
13. Єфрем, як Я бачив його до Тиру, посаджений на чудовій місцині; однак, Єфрем виведе дітей своїх до вбивника.
14. Дай їм, Господе, що Ти даси їм: Дай їм лоно неплідне і висохлі груди.
15. Усе зло їхнє – у Гілгалі: там Я зненавидів їх за лихі справи їхні; прожену їх з дому Мого, не буду вже любити їх; всі князі їхні – відступники.
16. Уражений Єфрем; висох корінь їхній, – не будуть вони приносити плоду, а коли й будуть народжувати, Я знищу жаданий плід лона їхнього.
17. Відкине їх Бог мій, тому що вони не послухали Його, – і будуть вони блукачами поміж народами.

Осії 10

1. Ізраїль – розкішний виноград, примножує для себе плід; і чим більше у нього плодів, тим щедріше примножує жертovníки; чим краща земля у нього, тим ревніше оздоблюють вони кумирів.
2. Осійилося серце їхнє, за те вони й будуть покарані; Він зруйнує жертovníки їхні, і потрощить кумирів їхніх.
3. Тепер вони кажуть: Немає в нас царя, бо ми не злякалися Господа! А цар, – що він нам зробить?
4. Виповідають слова [порожні] , присягаються нещиро, складають спілки; за те з'явиться суд над ними, ніби цикута на борознах поля.
5. За телят Бет-Авену затремтять мешканці Самарії; заплаче за ним народ його; і жерці його, що раділи ним, будуть плакати за його славою, тому що вона відійде од нього.
6. Він також буде припроваджений до Асирії, – як дар цареві Яребу; посоромлений буде Єфрем, і осоромиться Ізраїль від заміру свого.
7. І щезне в Самарії цар її – мов піна на поверхні води.
8. І винищені будуть підвищення Авена – гріх Ізраїля; терня і бур'ян виростуть на жертovníках їхніх, і скажуть вони горам: Прикрийте нас, і пагорбам: упадіть на нас!
9. Уже від днів Гів'ї грішив ти, Ізраїлю! Там вони залишилися, війна у Гів'ї супроти синів нечестя не здолала їх.
10. За бажанням Моїм покараю їх; і зберуться супроти них народи, і вони будуть пов'язані за подвійний злочин їхній.
11. Єфрем – навчена телиця, що звикла до молотьби, і Я Сам покладу ярмо на товсту шию його; на Єфремі будуть верхи їздити, а Юда буде орати, а Яків буде боронувати.
12. Сійте собі в правду – і пожнете милість; розорюйте у себе цілину, бо час покликати Господа, щоб Він, коли прийде, дощем вилив на вас правду.
13. Ви обробляли нечестя – пожинаєте беззаконня, їсте плід неправди, тому що ти сподівався на шлях твій, на численних вояків твоїх.
14. І вчиниться замішання в народі твоєму, і всі фортеці твої будуть зруйновані, як Шалман зруйнував Бет-Арбел у день битви: матір була забита з дітьми.
15. Ось, що вчинить вам Бет-Ел за лихе нечестя ваше.

Осії 11

1. На світанку загине цар Ізраїля! Коли Ізраїль був юний, Я любив його та з Єгипту викликав сина Мого.
2. Кликали їх, а вони йшли геть [від обличчя їхнього] , приносили пожертву Ваалам і кадили ідолам.

3. Я Сам навчав Єфрема ходити, носив його на руках Своїх, а вони не усвідомлювали, що Я уздоровлював їх.
4. Сильцями людськими приваблював їх, плетивом любови, і був для них неначе той, що скидає ярмо зі щелепів їхніх, і з ласкою клав їм поживу.
5. Не повернеться він до Єгипту; але Ашшур – він буде царем його, тому що вони не захотіли звернутися [до Мене] .
6. І впаде меч на міста його, і винищить засуви його, і пожере наміри їхні.
7. Народ Мій закляк у відступництві од Мене, і, хоч прикликають його догори, він не зводиться в одну душу.
8. Як учиню з тобою, Єфреме? Як віддам тебе, Ізраїлю? Чи учиню з тобою, як з Адмою, чи учиню тобі те, що Цевоїмові? Перевернулося серце Моє, спалахнуло все співчуття Моє!
9. Не вчиню за люттю гніву Мого, не винищу Єфрема, тому що Я – Бог, а не людина; поміж тобою – Святий; Я не увійду до міста.
10. Слідом за Господом підуть вони. Як лев, Він озветься Своїм голосом; озветься голосом Своїм, – і затремтять, – прийдуть до Нього сини із заходу.
11. І рушать з Єгипту, мов птахи, і від землі асирійської, мов голуби, і вселю їх у дома їхні, говорить Господь.
12. Оточив Мене Єфрем брехнею, і діти Ізраїля – лукавством; Юда ще тримався Бога і вірний був зі святими.

Осії 12

1. Єфрем пасе вітер і за східним вітром ганяє, щодень примножує неправду і розорення; складають спільноту з Ашшуром, і до Єгипту везуть елей.
2. Але з Юдою у Господа суд, – і Він навідає Якова згідно з його шляхами, дасть йому за ділами його.
3. Іще у лоні матері тримав за п'яту брата свого, а коли змужнів – боровся з Богом.
4. Він боровся з Ангелом – і подолав, плакав і благав Його, у Бет-Елі Він знайшов нас, і там говорив з нами.
5. А Господь є Бог Саваот; Суций ймення Його.
6. Навернися й ти до Бога твого: пильнуй милість і суд та сподівайся на Бога твого завжди.
7. Ханаанеянин з хибними вагами у руці схильний образати.
8. І Єфрем каже: Одначе, я розбагатів; накопичив собі майна, хоч у всіх працях моїх не знайдуть незаконного, що було б гріхом.
9. А Я, Господь Бог твій від самої землі єгипетської, знову оселю тебе в куренях, як за днів свята.

10. Я говорив пророкам і примножував видіння і через пророків використовував притчі.
11. Якщо Гілеад учинився Авеном, то вони стали марнотні, у Гілгалі підносили на пожертву телят, і жертovníки їхні стояли, мов купища каміння на межах поля.
12. Утік Яків до краю сирійського, і служив Ізраїль за дружину, і за дружину стеріг [овець] .
13. Через пророка вивів Господь Ізраїля з Єгипту і через пророка Він охороняв його.
14. Вельми обурював Єфрем [Господа] , і за те кров його залишить на ньому і обмову його оберне Господь на нього.

Осії 13

1. Коли Єфрем казав, усі тремтіли. Він був піднесений в Ізраїлі; але вчинив провину через Ваала – і загинув.
2. І нині долучили вони до гріха: вчинили собі вилитих ідолів із срібла свого за своїм розумінням, – цілком робота художників, – і кажуть вони людям, що приносять жертву: Цілуйте телят!
3. За це вони будуть, – мов уранішній туман, як роса, котра швидко щезає, немов полова, котру вітер з току здуває, і наче дим з комина.
4. Але Я – Господь Бог твій від землі єгипетської, – і ти не маєш знати іншого бога, окрім Мене, і немає Рятівника, окрім Мене.
5. Я визнав тебе в пустелі, на землі спраглий.
6. Маючи пасовиська, вони були ситі; а коли насичувалися, то підносилося серце їхнє, а тому вони забували Мене.
7. І Я буду для них, як лев, як леопард, буду чатувати обіч шляху.
8. Буду нападати на них, мов позбавлена діток ведмедиця, і роздиратиму вмістилище серця їхнього і поглинати їх там, як левиця; польові звірі будуть терзати їх.
9. Погубив ти себе, Ізраїлю, бо тільки в Мені – опертя твоє!
10. Де цар твій тепер! Нехай він врятує тебе у всіх містах твоїх! Де судді твої, про котрих говорив ти: Дай нам царя і князів?
11. І Я дав тобі царя у гніві Моєму і відібрав – в обуренні Моєму.
12. І зв'язане у вузол беззаконня Єфрема, збережений його гріх.
13. Страждання породілли спіткають його; він – син нерозумний, інакше не стояв би довго у стані ридаючих дітей.
14. Від влади пекла Я визволю їх, від смерті їх врятую. Смерте! Де твоє жало? Шеоле! Де твоя перемога? Жалю за те не буде в Мене.

15. Хоч Єфрем [плідний] поміж братами, однак прилине східний вітер, здійметься вітер Господній з пустелі, – і висохне криниця його і вичахне джерело його: він спустошить скарбницю усіх коштовних посудин.

Осії 14

1. Спустошена будеш, Самаріє, тому що повстала супроти Бога свого: від меча загинуть вони, немовлята їхні будуть забиті, і вагітні їхні будуть розтяті.
2. Навернися, Ізраїлю, до Господа Бога твого; бо ти упав від нечестя твого.
3. Візьміть із собою [благальні] слова і зверніться до Господа; кажіть йому: Забери всіляке беззаконня і прийми в добро, і ми принесемо пожертву уст наших.
4. Ашшур не буде вже рятувати нас; не будемо сідати на коня і не казатимемо виробові рук наших: Боги наші; тому що у Тебе милосердя для сиріт.
5. Уздоровлю відпадання їхне, полюблю їх з доброї волі; бо гнів Мій ухилився від них.
6. Я буду рососою для Ізраїля; він розквітне, як лілія, і пустить коріня, мов Ливан,
7. Розкинуться гілки його – і буде краса його, як оливи, і пахощі його, немов од Ливану.
8. Повернуться ті, що сидять у затінку його, будуть багаті хлібом – і розквітнуть, як виноградна лоза, чудові будуть, як вино ливанське.
9. Що мені в тих ідолах? – скаже Єфрем, – Я почую його і подивлюся на нього; Я буду, як зелений кипарис; від Мене будуть тобі плоди.
10. Хто мудрий, аби зрозуміти це? Хто розумний, аби пізнати це? Бо праведні шляхи Господні, і праведники ходять ними, а лиходії упадуть на них.

Книга пророка Йоїля

Йоїла 1

1. Слово Господнє, яке було до Йоїла, сина Петуїлового.
2. Послухайте це, старці, і зважайте, усі мешканці землі цієї: Чи бувало таке за днів ваших, чи за днів батьків ваших?
3. Повідайте про це дітям вашим; а діти ваші нехай скажуть своїм дітям, а їхні діти – наступному родові:
4. Те, що залишилося від гусені, їла сарана, а що залишилося від сарани, їла черва, а що лишилося від черви, – пожерли жуки.
5. Прокиньтесь, п'яниці, і плачте, й ридайте, всі, що п'ють вино, за виноградним соком, бо його відберуть од ваших уст!
6. Бо прийшов на землю Мою народ могутній, котрому немає числа; зуби в нього – зуби лев'ячі, і щелепи в нього, як у левиці.

7. Спустошив він виноградну лозу Мою і смоківницю Мою обламав, обезкровив її до голізни і покинув; стали білими гілки її.
8. Ридай, як молода дружина, і підпережися [веретищем] по нареченому юности своєї!
9. Припинилося хлібне приношення і поливання в домі Господньому; плачуть священники, служники Господні.
10. Спустошене поле, стогне земля, бо винищений хліб, висох виноградний сік, зів'яла оливка.
11. Червонійте від сорому, землероби, ридайте, виноградарі, за пшеницею і ячменем, тому що загинуло жниво у полі;
12. Висохла виноградна лоза і смоковниця зів'яла; гранатове дерево, пальма і яблуня – всі дерева в полі повсихали; а тому й веселощі у синів людських щезли.
13. Підпережіться [веретищем] і плачте, священники! Ридайте, служники вівтаря! Увійдіть, ночуйте у веретищах, служники Бога мого! Бо не стало в домі Бога вашого хлібного приношення і поливання.
14. Оголосіть піст, скличте урочисте зібрання, покликайте старців і всіх мешканців країни цієї до дому Господа Бога вашого і волайте до Господа.
15. О, що за день! Бо день Господній близько: Як спустошення від Всемогутнього, прийде він.
16. Чи не перед нашими очима відбирається їжа, від дому Бога нашого – веселощі і радість?
17. Зітліли зерна під брилами своїми, спорожніли житниці, зруйновані комори, бо не стало хліба.
18. Як стогне худоба, сумно блукають череди волів, бо немає для них пасовиська; знемагають і отари овець.
19. До Тебе, Госпode, звертаюся; бо вогонь пожег буйнотраві пасовиська пустелі, і полум'я спалило всі дерева в полі.
20. Навіть тварини на полі волають до Тебе, тому що висохли потоки води, і вогонь понищив пасовиська пустелі.

Йоїла 2

1. Засурміть у ріг на Сіоні і бийте на сполох на святій горі Моїй; нехай тремтять всі мешканці землі, бо надходить день Господній, бо він близько
2. День пільми і мороку, день похмурий і в тумані: наче вранішня зоря, розпросторюється по горах народ численний і міцний, якого не бувало од віку, і після того не буде від роду й до роду.
3. Перед ним пожирає вогонь, а за ним випалює полум'я; перед ним земля, як Еденський сад, а позаду нього буде спустошений степ, і нікому не буде порятунку від нього.

4. Вигляд його, як вигляд коней, і мчать вони, наче вершники;
5. Мчать по вершинах гір, неначе з гуркотом колісниць, немов би з потрісками вогняного полум'я, що пожирає солому, як міцний народ, вишикуваний на битву.
6. Побачать його – і затремтять народи, у всіх збліднуть обличчя.
7. Неначе лицарі біжать вони, і наче хоробрі вояки вилазять на мура, і кожний простує своєю дорогою і не збочує зі шляхів своїх.
8. Не штовхають один одного, кожний прямує своєю стежкою, і падають на списи, але залишаються неушкодженими.
9. Бігають містом, підіймаються на мури, залазять на будинки, входять через вікна, мов злодій.
10. Перед ними потрясється земля, захитається небо, сонце і місяць потьмаряться і зорі утратять своє світло.
11. І Господь озветься голосом Своїм перед військом Своїм, бо вельми численні полки Його і могутній виконавець слова Його; бо великий день Господній і вельми страшний, і хто витримає його?
12. Але й нині ще говорить Господь: Наверніться до Мене всім серцем своїм у пості, плачте в риданнях.
13. Роздирайте серця ваші, а не одежу вашу, і наверніться до Господа Бога вашого; бо Він добрий і милосердний, довготерплячий і багатомилостивий і шкодує, що сталося лихо.
14. Хто знає, чи не зглянеться Він і чи не залишить благословення, хлібного приношення і поливання Господові Богові вашому?
15. Засурміть у ріг на Сіоні, оголосіть піст і проголосіть урочисте зібрання.
16. Зберіть народ, скличте зібрання, запросіть старців, зберіть юнаків і грудних немовлят; нехай вийде наречений із світлиці своєї і наречена з оселі своєї.
17. Між притвором і жертovníком нехай плачуть священики, служники Господні, і кажуть: Помилуй, Господе, народ Твій, не віддай спадщини Твоєї на наругу, щоб не збиткувалися над ним народи! Навіщо говоритимуть поміж народами: Де їхній Бог?
18. І тоді озветься ревність у Господа за Свою землю, і помилує народ Свій.
19. І відповідь Господь, і скаже народові Своему: Ось, Я пошлю вам хліб і вино, і елей, і будете насичуватися, і вже не віддам вас на наругу народам.
20. І зайшлого з півночі Я заверну од вас і прожену в місцину безводну і пустельну, передні полки його – у море східне, а задні – в море західне, і здійметься від нього важкий дух і піде від нього сморід, бо він учинив багато [лихого] .
21. Не бійся, земле; радій і тішся, бо Господь великий, щоби звершити це.
22. Не бійтеся, тварини, бо пасовиська пустелі зазеленіють знову, дерево принесе свій плід, смоковниця і виноградна лоза виявлять свою силу.

23. І ви, дітоньки Сіону, радійте і тіштеся Господом Богом вашим; бо Він дасть вам дощ, скільки треба, і буде посилати вам дощ, дощ ранній і пізній, як передніше.
24. І виповняться токи пшеницею і переповняться посудини виноградним соком і елеєм.
25. І поверну вам за ті роки, котрі пожирали сарана, черва, жуки і гусінь – велике військо Моє, котре послав Я на вас.
26. І досхочу будете їсти і насичуватися і прославляти ймення Господа Бога вашого, Котрий дивовижне учиняв з вами, і не осоромиться народ Мій повіки.
27. І спізнаєте, що Я – посеред Ізраїля, і Я Господь Бог ваш, і немає другого, і Мій народ не осоромиться повіки.
28. І станеться потому, виллю від Духа Мого на всіляку плоть, і будуть пророкувати сини ваші і доньки ваші; старцям вашим будуть снитися сни, і юнаки ваші будуть бачити видіння.
29. І також на рабів і на рабинь [ваших] за тих днів виллю від Духа Мого.
30. І покажу ознаки на небі і на землі: кров і вогонь, і стовпи диму.
31. Сонце перетвориться на пільму і місяць – на кров, передніше, аніж настане День Господній, великий і страшний.
32. І станеться: Кожний, хто прикличе ймення Господнє, врятується; бо на горі Сіоні і в Єрусалимі буде порятунок, як сказав Господь, і для тієї решти, котру прикличе Господь.

Йоїла 3

1. Бо ось, за тих днів, того самого часу, коли Я поверну полон Юди та Єрусалиму,
2. Я зберу всі народи і приведу їх у долину Йосафатову і там звершу над ними суд за народ Мій і за спадок Мій, Ізраїля, котрого вони розпоростили поміж народами, і землю Мою поділили.
3. І про народ Мій вони кидали жереба і віддавали юнака за блудницю, і продавали юнку за вино і пили.
4. І що ви для Мене, Тире й Сидоне, і всі округи филистимські? Чи хочете помститися Мені? Чи хочете відплатити Мені? Легко і швидко Я оберну вашу помсту на голови ваші.
5. Тому що ви забрали срібло Моє і золото Моє, і найкращі коштовності Мої занесли до капищ ваших;
6. І синів Юдиних і синів Єрусалиму продавали сином еллінів, щоб віддалити їх від рубежів їхніх.
7. Ось, Я підйму їх із тієї місцини, куди ви продали їх, і оберну зиск ваш на голову вашу.
8. І віддам синів ваших і дочок ваших у руки синів Юдиних, і вони продадуть їх шев'янам, народові далекому; так Господь сказав.

9. Проголосить про це поміж народами, приготуйтеся до війни, розбудить сміливих; нехай виступають, піднімуться всі вояки.
10. Перекуйте орала ваші на мечі і серпи ваші на списи; слабкий нехай говорить: Я – міцний!
11. Поспішайте і сходьтеся, всі народи довколишні, і зберіться; туди, Господе, веди Твоїх героїв.
12. Нехай надихнуться народи і зйдуться в долині Йосафатовій; бо там Я сяду, щоб судити всі народи звідусіль.
13. Дайте роботу серпам, бо жниво дозріло; рушайте, спустіться, бо чавило і посудини переповнені, тому що злоба їхня велика.
14. Юрби, натовпи в долині суду! Бо близько день Господній до долини суду!
15. Сонце і місяць затьмаряться і зорі утратять сяяння своє.
16. І загромить Господь з Сіону, і озветься голосом Своїм з Єрусалиму; здригнуться небо і земля; але Господь буде захистом для народу свого і обороною для синів Ізраїля.
17. Тоді спізнаєте, що Я – Господь Бог ваш, що замешкав на Сіоні, на святій горі Моїй; і буде Єрусалим святиною, і не будуть уже чужинці проходити через нього.
18. І станеться того дня: гори будуть скапувати вином і пагорби потечуть молоком, і всі річища юдейські виповняться водою, і з дому Господнього заджерелить вода і буде напувати Сіттим,
19. Єгипет стане пустелею і Едом буде безживним степом – за те, що вони завдавали утисків синам Юди і проливали безневинну кров на землі їхній.
20. А Юда житиме вічно, і Єрусалим – від роду й до роду.
21. Я змію кров їхню, котру ще не змив, і Господь замешкає на Сіоні.

Книга пророка Амоса

Амоса 1

1. Слова Амоса, одного з пастухів текойських, котрі він [чув] у видінні про Ізраїль за днів Уззійї, царя юдейського, і за днів Єровоама, Йоашового сина, царя ізраїльського, за два роки перед землетрясінням.
2. І сказав він: Господь загромить з Сіону і озветься голосом Своїм з Єрусалиму, – і заплачуть хижки пастухів, і висохне вершина Кармелу.
3. Так говорить Господь: За три злочини Дамаску і за чотири не помилую його, тому що вони молотили Гілеад залізними молотилами.
4. І пошлю вогонь на дім Хазаїла, – і пожере він палати Бен-Гадада.

5. І зламаю засуви Дамаску і винищу мешканців долини Авен і того, хто тримає берло – з Бет-Едене, і піде народ араміський в полон до Кіра, говорить Господь.
6. Так говорить Господь: За три злочини Гази і за чотири не помилую її, тому що вони вивели всіх у полон, щоб їх передати Едомові.
7. І пошлю вогонь на мури Гази, – і пожере оселі її.
8. І винищу мешканців Азоту і того, що тримає берло в Ашкелоні, і поверну руку Мою на Екрон – і загине останок филистимлян, говорить Господь.
9. Так говорить Господь: За три злочини Тиру і за чотири не помилую його, тому що вони передали всіх полонених Едомові і не згадали братерської спілки.
10. Пошлю вогонь на мури Тиру, – і пожере оселі його.
11. Так говорить Господь: За три злочини Едому і за чотири не помилую його, тому що він переслідував брата свого мечем, витіснив відчуття роду, навіснів постійно у гніві своєму і завше був виповнений люття своєю.
12. І пошлю вогонь до Теману, – і пожере оселі Боцри.
13. Так говорить Господь: За три злочини синів Аммонових і за чотири не помилую їх, тому що вони розгинали вагітних в Гілеаді, щоби поширити межі свої.
14. І запалю вогонь на мурах Рабби, – і пожере оселі її поміж криком у день битви, з вихором у день бурі.
15. І піде цар їхній у полон, він і князі його разом з ним, говорить Господь.

Амоса 2

1. Так говорить Господь: За три злочини Моава і за чотири не помилую його, тому що він перепалив кості царя едомського на вапно.
2. І пошлю вогонь на Моава, – і пожере оселі Керіййоту, і загине Моав серед погрому з гуркотом, при звуках рогу.
3. Винищу суддю з-поміж нього і умертвлю усіх князів його разом з ним, говорить Господь.
4. Так говорить Господь: За три злочини Юди і за чотири не помилую його, тому що відкинули закона Господнього, і приписів Його не пильнували, та й ідоли їхні, слідом котрих ходили батьки їхні, звели їх зі стежки.
5. І пошлю вогонь на Юду, – і пожере оселі Єрусалиму.
6. Так говорить Господь: За три злочини Ізраїля і за чотири не помилую його, тому що продають достойника за срібло, а бідного – за пару сандаліїв.
7. Прагнуть, аби порох земний був на голові вбогих, і стежку покірних викривляють; навіть батько і син ходять до однієї жінки, щоб ганьбити святе ймення Моє.

8. На одежі, взятій у заставу, вилежуються біля всілякого жертovníка, і вино, [стягнене] із звинувачуваних, п'ють у домі богів своїх.

9. А Я знищив перед обличчям їхнім Аморея, котрого підвищення були, мов у кедра, заввишки, і котрий був міцний, як дуб; Я винищив плід його вгорі і коріння його внизу.

10. А вас Я вивів із краю єгипетського і водив вас у пустелі сорок літ, щоб вам успадкувати землю аморейську,

11. Із синів ваших Я вибирав у пророки і з юнаків ваших – в назореї; чи не так воно, сини Ізраїля? – говорить Господь.

12. А ви назореїв напували вином і пророкам наказували, кажучи: Не пророкуйте!

13. Ось, Я придавлю вас, як давить віз, навантажений снопами.

14. І в моторного забракне сили втікати, і міцний не захистить міцности своєї, і сміливий не врятує життя свого.

15. Ані лучник не встоїть, ні прудконогий не втече, ні вершник на коні не врятує свого життя.

16. І найсміливіший з-поміж сміливих утікатиме голий того ж дня, говорить Господь.

Амоса 3

1. Послухайте слово оце, котре Господь вирік на вас, сини Ізраїля, – на все плем'я, котре вивів Я з краю Єгипетського, – кажучи:

2. Тільки вас визнав Я з-поміж усіх племен землі, а тому й стягну з вас за всі беззаконня ваші.

3. Чи підуть двоє разом, як не змовляться поміж собою?

4. Чи рикає лев у лісі, коли перед ним немає здобичі? Чи озивається своїм голосом левеня із лігва свого, коли він нічого не впіймав?

5. Чи потрапить пташка у сильце, коли сильця немає для неї? Чи підніметься із землі сільце, якщо до нього нічогосінько не втрапило?

6. Чи озветься у місті ріг, – і народ не злякався б? Чи трапляється в місті лихоліття, котре не Господь спричинив би?

7. Бо Господь Бог нічого не чинить, доки не відкриє Своєї таїни служникам Своїм, пророкам.

8. Лев почав рикати, – хто не здригнеться? Господь Бог сказав, – хто не буде пророкувати?

9. Проголосіть на покрівлях в Азоті і на дахах у краю єгипетському, і скажіть: Зберіться на гори Самарії і подивіться на велику зарозумілість і на утиски серед неї.

10. Вони не вміють діяти справедливо, говорить Господь: насильством і грабіжництвом накопичують скарби в оселі свої.

11. А тому так говорить Господь Бог: Ось супротивник, і причому довкола усієї землі! Він унеможливить могутність твою, і пограбовані будуть оселі твої.

12. Так говорить Господь: Як [іноді] пастух рятує з паші лева дві гомілки, або частину вуха, так порятовані будуть сини Ізраїля, що сидять у Самарії в закутку постелі і в Дамаску на ложі.

13. Послухайте і засвідкуйте домові Якова, говорить Господь Бог, Бог Саваот.

14. Бо того дня, коли Я стягну з Ізраїля за злочини його, стягну й за жертovníки у Бетелі, і відрубані будуть роги вівтаря і впадуть на землю.

15. І знищу дім зимовий разом із домом літнім, і щезнуть будинки з прикрасами із слонової кості; і не стане багатьох будинків, говорить Господь.

Амоса 4

1. Послухайте слово оце, телиці башанські, котрі на горі Самарійській, – ви, що чините утиски бідним, пригнічуєте вбогих, і кажете володарям своїм: Подай, і ми будемо пити.

2. Присягався Господь Бог святістю своєю, що, ось, прийдуть на вас дні, коли потягнуть вас гаками і решту ваших – вудилами.

3. І крізь проломи в мурах вийдете, – кожна, як зуміє, і покинете всі опорядження осель, говорить Господь.

4. Рушайте до Бетеля – і грішіть, до Гілгалу – і примножуйте злочини; приносьте пожертви ваші щоранку, десятини ваші, а хоч би по кожних трьох днях.

5. Приносьте на жертву вдячності квасне, проголошуйте про добровільні приношення ваші і оповідайте про них, бо ви це любите, сини Ізраїля, говорить Господь Бог.

6. За це й дав Я вам голі зуби в усіх містах ваших і нестачу хліба в усіх поселеннях ваших; аж ви не навернулися до Мене, говорить Господь.

7. І утримував од вас дощ за три місяці жнив; проливав дощ на одне місто, а на інше не проливав дощу; одна ділянка була напоєна дощем, а інша, не покроплена дощем, висихала.

8. І сходилися два, три міста в одне місто, щоб напитися води, і не могли досхочу напитися; але й тоді ви не навернулися до Мене, говорить Господь.

9. Я карав вас сошкою та зеленячкою; багато садів ваших і смоківниць ваших, і олив ваших пожирала гусінь, – одначе ви не навернулися до Мене, говорить Господь.

10. Посилав Я на вас моровицю, схожу на єгипетську, убивав мечем юнаків ваших, забирав коней у полон, аж так, що сморід від таборів ваших підіймався в ніздрі ваші, – і все-таки ви не навернулися до Мене, говорить Господь.

11. Звершував Я серед вас руйнування, як зруйнував Бог Содом і Гомору, і ви були вихоплені, як головешка з вогню, – і все ж таки ви не навернулися до Мене, говорить Господь.

12. Тому так учиню Я з тобою, Ізраїлю: і, оскільки Я так учиню з тобою, то приготуйся до стрічі Бога твого, Ізраїлю.

13. Бо ось Він, Котрий утворює гори і утворює вітер і виповідає чоловікові заміри його, вранішнє світло перетворює на морок і ступає понад землею. Господь Бог Саваот – ймення Йому.

Амоса 5

1. Послухайте слово, в котрому я здійму плач за вас, дім Ізраїля.
2. Упала, не підводиться уже діва Ізраїлева! Повалена на землю свою, і нікому підвести її.
3. Бо так говорить Господь Бог: Місто, що виступило тисячею, залишиться тільки з сотнею, а те, що виступило з сотнею, залишиться з десятком біля дому Ізраїля.
4. Бо так говорить Господь домові Ізраїля: Знайдіть Мене, і будете живі.
5. Не шукайте Бетелу і не ходіть до Гілгалу і до Беер-Шеву не простуйте, бо Гілгал увесь піде в полон, і Бетел обернеться на ніщо.
6. Шукайте, знайдіть Господа – і будете живі, щоб Він не кинувся на дім Йосипів, наче вогонь, котрий пожере його, і нікому буде загасити його у Бетелі.
7. О, ви, котрі суд обертаєте на отруту, і правду валите на землю.
8. Хто утворив семизір'я та Оріона, і перетворює смертну тінь на ясний ранок, а день учиняє темним, як ніч, прикликає води морські і розливає їх на поверхню землі? Господь – ймення Йому!
9. Він зміцнює спустошувача супроти сильного, і спустошувач заходить до фортеці.
10. А вони ненавидять того, хто викриває на брамі і нехтують тим, хто говорить правду.
11. Тому за те, що ви топчете убогого і берете від нього дарунки хлібом, ви спорудите будинки з тесаного каміння, але мешкати не будете в них; виростите чудові виноградники, та вина з них не будете пити.
12. Бо Я знаю, які численні злочини ваші і які тяжкі гріхи ваші: ви – вороги праведного, берете хабарі і перекручуєте в суді справи бідних.
13. А тому розумний мовчить цього часу; бо лихий цей час.
14. Шукайте добра, а не зла, щоб вам залишитися живими; – і тоді Господь Бог Саваот буде з вами, як ви кажете.
15. Зненавидьте зло і полюбіть добро і поновіть біля брами правосуддя; можливо, Господь Бог Саваот помилує останок Йосипів.
16. А тому так говорить Господь Бог Саваот, Вседержитель: На всіх вулицях буде плач і на всіх шляхах будете вигукувати: Леле! Отакої! – і прикличуть землероба нарікати і вдатних до пісень-плачів, – плакати.
17. І в усіх виноградниках буде плач, бо Я пройду поміж тобою, говорить Господь.

18. Горе бажаючим дня Господнього! Нащо вам цей день Господній? Він – пільма, а не світло, –
19. Це те саме, якби хтось утік від лева, а йому назустріч ведмідь, або, якби прийшов додому і сперся рукою на стіну, – і гадюка ужалила б його.
20. Хіба день Господній – не морок, а світло? Він – пільма, і немає в ньому сяяння.
21. Ненавиджу, відкидаю свята ваші і не сприймаю пожегтв у пору урочистих зібрань ваших.
22. Якщо піднесете Мені всеспалення і хлібне приношення, Я не прийму їх і не подивлюся на вдячну пожегтву з гладких телят ваших.
23. Забери від Мене легіт пісень твоїх, бо звуків гусел твоїх Я не буду чути.
24. Нехай, наче вода, тече суд, і правда, – як могутній потік.
25. Чи приносили ви Мені пожегтви і хлібні дари в пустелі, упродовж сорока літ, доме Ізраїлів?
26. Ви носили шкінію Молохову і зорю бога вашого Кенана, зображення, котрі ви вчиняли для себе.
27. За це Я переселю вас за Дамаск, говорить Господь; Бог Саваот – ймення Йому.

Амоса 6

1. Горе безпечним на Сіоні і тим, що сподіваються на гору Самарійську, значним у першому з-поміж народів, до котрих дім Ізраїля приходить!
2. Перейдіть до Калне і подивіться; звідти перейдіть до Гамату великого і спустіться до Гату филистимського. Чи не ліпші вони оцих царств? Чи не просторіші їхні володіння од ваших володінь?
3. Ви, котрі день лихоліття вважаєте далеким і наближаєте перемогу насильства, –
4. Ви, котрі вилежуєтеся на ложах із слонової кості і виніжуєтеся на постелях ваших, їсте найкращих баранів з отари і телят з буйнотравого пасовиська,
5. Співаєте під звуки гусел і вважаєте, що володієте музичним інструментом, як Давид,
6. П'єте з чаші вино, і намащуєтеся найдобрішою оливою, і не співстраждаєте Йосипові за його лихоліття!
7. За це нині підуть вони в полон на чолі полонених, і скінчаться веселощі зніжених.
8. Присягається Господь Бог Самим Собою і так говорить Господь Бог Саваот: Гидую пихатістю Якова і ненавиджу оселі його, і віддам місто і все, що виповнює його.
9. І станеться, якщо в котрім домі залишиться десять чоловік, то помруть навіть вони;

10. І візьме їх родич їхній чи сусіда, щоб винести кості з дому, і скаже тому, що буде біля дому: Чи є в тебе ще хтось? Той відповість: Немає нікого. І скаже ще: Мовчи! Бо не можна називати ймення Господнього.

11. Бо ось, Господь накаже, і великі будинки будуть в проломах, а малі споруди – в тріщинах.

12. Чи бігають коні по скелі? Чи можна її розорювати волами? А тим часом, ви суд обертаєте на отруту і плід правди – на гіркоту.

13. Ви, котрі захоплюєтеся нікчемними речами і кажете: Чи не своєю силою ми надбали собі могутність?

14. Ось, Я, говорить Господь Бог Саваот, поставлю народ супроти вас, доме Ізраїлів, і будуть відтручувати вас від входу до Гамату, аж до потоку в пустелі.

Амоса 7

1. Таке видіння відкрив мені Господь Бог: Ось, Він витворив сарану, коли почала витикатися пізня трава, і це була трава після царського укусу.

2. І сталося, коли вони скінчили їсти траву на землі, я сказав: Господе Боже! Помилуй; як устоїть Яків? Він дуже малий.

3. І пожалів Господь про те. Не буде цього, сказав Господь.

4. Таке видіння відкрив мені Господь Бог: Ось, Господь Бог звершив для суду вогонь, – і він пожер велику безодню, пожер і частину землі.

5. І сказав я: Господе Боже! Зупини! Як устоїть Яків? Він дуже малий.

6. І пожалів Господь про те; і цього не буде, сказав Господь Бог.

7. Таке видіння відкрив мені Господь: Ось, Господь стояв на прямовисній стіні, і в руці у Нього свинцевий висок.

8. І сказав мені Господь: Що ти бачиш, Амосе? Я відповів: Висок. І Господь сказав: Ось, покладу висок посеред народу Мого, Ізраїля; Не буду вже прощати йому.

9. І спустошені будуть [жертвні] підвищення Ісакові, і зруйновані будуть святині Ізраїлеві, і постану з мечем супроти дому Єровоамового.

10. І послав Амація, священник бетельський, до Єровоама, царя ізраїльського, сказати: Амос змовляється супроти тебе серед дому Ізраїлевого; земля не може витерпіти усіх слів його;

11. Бо таке говорить Амос: Від меча помре Єровоам, а Ізраїль неодмінно буде полоненим від землі своєї.

12. І сказав Амація Амосові: Ясновидче! Іди і відійди на землю Юдину; там їж хліб і там пророкуй.

13. А в Бетелі вже не пророкуй; бо він – святиня царя й дім царський.

14. І відповідав Амос, і сказав до Амації: Я – не пророк і не син пророка; я був пастухом і збирав сикомори.

15. Але Господь забрав мене від овець і сказав мені Господь: Иди, пророкуй до народу Мого, Ізраїля.

16. Тепер вислухай слово Господнє. Ти говориш: Не пророкуй на Ізраїля і не вивідай слів на дім Ісааків.

17. За це ось, що говорить Господь: Дружина твоя буде збезчещена в місті; сини і доньки твої впадуть від меча; земля твоя буде поділена межовою мотузкою, а ти помреш в землі нечистій, й Ізраїль неодмінно буде виведений із землі своєї.

Амоса 8

1. Таке видіння відкрив мені Господь Бог; ось, кошик зі стиглими плодами.

2. І сказав Він: Що ти бачиш, Амосе? Я відповів: Кошика зі стиглими плодами. Тоді Господь сказав мені: Наблизився кінець народові Моєму, Ізраїлеві; не буду вже прощати йому.

3. Пісні оселі того дня стануть риданнями, говорить Господь Бог; багато буде трупів, на всілякому місці будуть кидати їх мовчки.

4. Вислухайте це, ті, що ладні поглинути бідних і вигубити вбогих; –

5. Ви, котрі говорите: Коли мине новий місяць, щоб нам продавати хліб, і субота – щоби відчинити житниці, зменшити міру, збільшити ціну шекля і обдурювати облудними вагами,

6. Щоб купляти нужденних за срібло, і бідного за пару взуття, а висівки з хліба продавати.

7. Присягався Господь славою Якова: По правді ніколи не забуду жодної із справ їхніх!

8. Чи не захитається від цього земля, і чи не заплаче кожний, що живе на ній? Візьметься хвилями вона вся, мов ріка, і буде здійматися і опускатися, мов ріка єгипетська.

9. І станеться того дня, говорить Господь Бог: Учиню захід сонця в полудень і затьмарю землю серед світлого дня,

10. І оберну свята ваші на жалобу і всі пісні ваші – на плач, і покладу на всі рамена веретище і лисину на всіляку голову; і вчиню [в країні] плач, як за єдиним сином, і кінець її буде, мов гіркий день.

11. Ось, надходять дні, говорить Господь Бог, коли Я пошлю на землю голод, – не голод на хліб, не спрагу на воду, але спрагу на слухання слів Господніх.

12. І будуть ходити від моря й до моря і поневірятися від півночі до сходу в пошуках слова Господнього, і не знайдуть його.

13. Того дня танути будуть від спраги вродливі юнки і юнаки,

14. Котрі присягаються гріхом самарійським і кажуть: Живий бог твій, Дане! І живий шлях до Версавії! – Вони впадуть і вже не підведуться.

Амоса 9

1. Бачив я Господа, Котрий стояв над жертовником, і Він сказав: Удар в одвірок над брамою, щоб здригнулися лутки, і завали їх на голови всіх їх, а решту з них Я уражу мечем: не втече у них ніхто з утікачів і не врятується з них ніхто, що жадатиме врятуватися.
2. І якби вони закопалися в шеол, то й звідти рука Моя забере їх, якби зійшли на небо, – і звідти скину їх.
3. І якби вони сховалися на верховині Кармелу, то й там знайду і заберу їх; якби навіть сховалися від очей Моїх на дні моря – і там накажу морському звірові ужалити їх.
4. І якщо підуть у полон попереду ворогів своїх, то звелю мечеві й там забити їх. Оберну на них очі Мої на лихо їм, а не на добро.
5. Бо Господь Бог Саваот торкнеться землі і вона розтане, і заплачуть усі, що живуть на ній; і здійметься вона вся, як ріка, і опуститься, як ріка єгипетська;
6. Він спорудив горішні оселі Свої на небесах і склепіння Своє утвердив на землі, прикликає води морські і виливає їх на поверхню землі; Господь – ймення Йому.
7. Чи не такі, як сини ефіопів, і ви для Мене, сини Ізраїлеві? – говорить Господь. Чи не Я вивів Ізраїля з краю єгипетського і филистимлян з Кафтору і Арама з Кіру?
8. Ось, очі Господа Бога – на грішне царство, і Я винищу його з обличчя землі; але дім Якова не зовсім понищу, говорить Господь.
9. Бо ось, Я звелю і розсію дім Ізраїлів по всіх народах, як розсівають зерно в решеті, і жодне не впаде на землю.
10. Від меча помруть всі грішники з народу Мого, котрі кажуть: Не спіткає нас і не прийде до нас це лихоліття!
11. Того дня Я поновлю шкінію Давидову, що впала, зарихтую тріщини в ній і зруйноване полагоджу, і опоряджу її, як за днів старожитніх,
12. Щоб вони оволоділи останком Едому і всіма народами, між котрими сповіститься ймення Моє, – говорить Господь, Котрий утворює все це.
13. Ось, надійдуть дні, говорить Господь, коли орач застане ще женця, а видушувач винограду – сівача; і гори виточуватимуть сік виноградний, і всі пагорби потечуть.
14. І поверну з полону народ Мій, Ізраїля, і забудують спорожнілі міста, і оселяться в них, насадять виноградники і питимуть вино з них, започаткують сади і почнуть їсти плоди з них.
15. І посаджу їх на землі їхній, і вони вже не будуть відкинуті од землі своєї, котру Я дав їм, говорить Господь Бог твій.

Книга пророка Овдія

Овдія 1

1. Видіння Овдія. Так говорить Господь Бог про Едом: Почули ми вість від Господа, і посол посланий [оголосити] народам: Підводьтеся, і виступимо супроти нього війною!
2. Ось, Я вчиню тебе малим поміж народами, і ти у великій зневазі.
3. Гордість серця твого звабила тебе; ти живеш у розколинах скель на піднесеній місцині і кажеш у серці своєму: Хто скине мене на землю?
4. Та хоч би ти, як орел, полинув високо і серед зірок налаштував гніздо твоє, то й звідти Я пожбурю тебе, говорить Господь.
5. Чи не злодії приходили до тебе, чи не нічні грабіжники, що ти так розорений? Але вони украли б скільки їм треба. Якби закралися до тебе обкрадачі виноградника, то хіба вони не залишили б декілька ягід?
6. Як же обібрали все у Ісава, і обшукані тайники його!
7. До кордону припровадять тебе всі спільники твої, обдурять тебе, здолають тебе ті, що живуть з тобою в мирі, а ті, що їдять хліб твій, завдадуть тобі удару. Немає в ньому сенсу!
8. Чи не того дня це буде, говорить Господь, коли Я винищу мудрих в Едомі і поміркованих на горі Ісава?
9. Уражені будуть страхом сміливці твої, Темане, щоб усі на горі Ісава винищені були убивством.
10. За утиски брата твого, Якова, покриє тебе сором, і ти винищений будеш назавжди.
11. Того дня, коли ти стояв навпроти, того дня, коли чужинці забирали військо його в полон і чужинці увійшли до брами його і кидали жереба про Єрусалим, ти був, наче один із них.
12. Не варто було тобі зловтішно дивитися на день брата твого, на день відчуження його; не варто було радіти за синів Юди в день загибелі їхньої і роззявляти рота в день лихоліття.
13. Не варто було тобі входити до брами народу Мого в день нещастя його і навіть дивитися на лихо його в день загибелі його, і не торкатися майна його в день лихоліття його,
14. Ні стояти на перехрестях для убивства втікачів його, ні видавати тих, що вціліли з нього в день лихоліття.
15. Бо день Господній близько на всі народи. Як ти вчинив, так учинено буде й з тобою; відплата твоя обернеться на голову твою.
16. Бо як ви пили на святій горі Моїй, отак усі народи завжди будуть пити, питимуть, проковтнуть і будуть – наче їх не було.
17. А на горі Сіон буде порятунок, і вона буде святинею; і дім Якова дістане у володіння спадщину свою.

18. І дім Якова буде вогнем, і дім Йосипів – полум'ям, а дім Ісава – соломою: підпалять його і винищать його, і нікого не залишиться з дому Ісава, бо Господь сказав це.
19. І заволодіють ті, котрі південніше, горою Ісава, а котрі в долині – филистимлянами; і заволодіють полем Єфремовим і полем Самарії, а Веніямин заволодіє Гілеадом.
20. І переселені з війська синів Ізраїлевих заволодіють землею ханаанейською до Сарепти, а переселені з Єрусалиму, що в Сефараді, дістануть у володіння міста південні.
21. І прийдуть рятівники на гору Сіон, щоб судити гору Ісава, – і буде царство Господа.

Книга пророка Йони

Йони 1

1. І було слово Господнє до Йони, сина Аміттаєвого:
2. Підведися, йди до Ніневії – міста великого і проповідуй в ньому, бо злочини його дійшли до Мене.
3. І підвівся Йона, щоб утікати до Таршішу від обличчя Господнього, і прийшов до Яфи і знайшов корабля, що йшов до Таршішу, віддав гроші за перевіз і зійшов на нього, аби пливати з ними на Таршіш від обличчя Господнього.
4. Але Господь кинув дужий вітер на море, і вчинилася на морі велика буря, і корабель уже мав розбитися.
5. І налякалися мореплавці і заплакали кожний до свого бога, і почали кидати в море поклажу з корабля, щоби злегшити його від неї; а Йона спустився в трюм корабля, ліг і міцно заснув.
6. І прийшов до нього керманіч корабля і сказав йому: Чого ти спиш? Підведися, загукай до свого Бога, то, може, Бог твій згадає про нас, і ми не загинемо.
7. І сказали один одному: Ходімо, кинемо жереба, щоб дізнатися, за кого спіткало нас це лихо. І кинули жереба, і випав жереб на Йону.
8. Тоді сказали йому: Скажи нам, за кого спіткала нас оця біда? Чим ти займаєшся? І звідки ти прямуєш? Де твоя країна, і з якого ти народу?
9. І він сказав їм: Я – єврей, вшановую Господа Бога небес, що утворив море і суходіл.
10. І виповнилися люди страхом великим і сказали йому: Нащо ти вчинив це? Бо дізналися ці люди, що він утікає від лиця Господнього, як він сам повідав їм.
11. І сказали йому: Що вчинити нам з тобою, щоб море вгамувалося для нас? Бо море не вгавало, здіймало високі хвилі.
12. Тоді він сказав їм: Візьміть мене і киньте мене в море, – і море вгамується для вас, бо я знаю, що через мене спіткала вас велика буря.
13. Але ці люди почали дужо гребти, щоб дістатися суходолу, але не могли, бо море все ще бушувало супроти них.

14. Тоді озвалися вони до Господа і сказали: Благаємо тебе, Господе, нехай не загинемо за душу чоловіка оцього, і не стягни з нас кров без провини, бо Ти, Господе, вчинив, що вгодно Тобі!

15. І взяли Йону і кинули його в море; і вгамувалося море від люті своєї.

16. І налякалися ці люди Господа великим страхом і принесли пожертву і дали обітницю.

Йони 2

1. І звелів Господь великому китові поглинути Йону; і був Йона у череві цього кита три дні і три ночі.

2. І помолився Йона Господові Богові своєму з черева кита.

3. І сказав: До Господа озвався я у скорботі моїй, – і Він почув мене; із черева безодні я заволав, – і Ти почув голос мій.

4. Ти пожбуриш мене в глибину, в серце моря і потоки оточили мене, всі води Твої і хвилі Твої проходили наді Мною.

5. І я сказав: Відкинутий я від очей Твоїх, однак я знову побачу святий храм Твій.

6. Сягнули води мене до душі моєї, безодня ув'язнила мене; морською травою сповила голову мою.

7. До підшви гір я опустився, земля своїми засувами навіки замкнула мене; але Ти, Господе Боже мій, виведеш душу мою з пекла.

8. Коли знесиліла в мені душа моя, я згадав про Господа, і молитва моя долинула до Тебе, до храму Твого святого.

9. Ті, що вшановують марнотних і вигаданих [богів], покинули Милосердного свого,

10. А я голосом хвали принесу Тобі пожертву; що обіцяв – учиню. У Господа порятунок!

11. І сказав Господь китові, і він викинув Йону на суходіл.

Йони 3

1. І було слово Господнє до Йони вдруге:

2. Підведися, іди до Ніневії – місто велике – і проповідуй у ньому, що Я наказав тобі.

3. І підвівся Йона і пішов до Ніневії, за словом Господнім; а Ніневія було місто велике у Бога, на три дні ходи.

4. І почав Йона ходити містом скільки можна пройти за один день, і проповідував, кажучи: Ще сорок днів, – і Ніневія буде зруйнована!

5. І повірили ніневітяни Богові і оголосили піст і одяглися у веретища, від великого з них до малого.

6. Це слово дійшло до царя Ніневії, і він підвівся з престолу свого, скинув із себе царські шати свої і одягнувся у веретище і сів на попіл;
7. І наказав проголосити і сказати в Ніневії від імені царя і вельмож його, щоб ні люди, ні худоба, ні воли, ні вівці нічогосінько не їли, не ходили на пасовиська, і води не пили,
8. І щоби покриті веретищем були люди і худоба і голосно волали б до Бога, і щоб кожне ухилилося від лихого шляху свого і від насильства рук своїх.
9. Хто знає, можливо, Бог іще змилується і відверне од нас гнів Свій палаючий, і ми не загинемо.
10. І побачив Бог вчинки їхні, що вони ухилилися від недоброго шляху свого, і пожалів Бог, що зажадав їм лиха, про яке сказав, що наведе на них, і не навів.

Йони 4

1. Йона вельми зажурився через це і був роздратований.
2. І молився до Господа, і сказав: О, Господе! Чи не це я говорив, коли ще був у моїй країні? Саме тому я втікав до Таршішу, бо знав, що Ти – Бог добрий і милосердний, довготерплячий і вельми милостивий, і шкодуєш, що станеться лихо.
3. І нині, Господе, візьми душу мою від мене, бо краще мені померти, аніж отак жити.
4. І сказав Господь: Невже це завдало тобі жалю так глибоко?
5. І вийшов Йона з міста і присів із східного боку біля міста, а тоді вчинив собі там курінь і сів під ним у затінку, аби побачити, що станеться з містом.
6. І виростив Господь Бог рослину, і вона звелася над Йоною, щоб над головою його була тінь і щоб звільнити його від жалю його; Йона вельми втішився цією рослиною.
7. І влаштував Бог так, що другого дня при з'яві зорі хробак підточив рослину, і вона всохла.
8. А коли зійшло сонце, навів Бог спекотний східний вітер, і сонце почали смалити Йоні голову так, що він умлів та просив собі смерти і сказав: Краще мені вмерти, аніж отак жити.
9. І сказав Бог Йоні: Невже так глибоко ти зазнав жалю через рослину? Він сказав: Вельми зажурився, навіть до смерти.
10. Тоді сказав Господь: Ти жалкуєш за рослиною, над котрою ти не трудився і котру не вирощував, котра за одну ніч виросла і за одну ніч пропала.
11. Чи Мені не пожаліти Ніневії, міста великого, в котрому понад сто двадцять тисяч людей, котрі не вмюють відрізнити правої руки від лівої, і численну худобу?

Книга пророка Михея

Михея 1

1. Слово Господнє, котре було до Михея морешетського за днів Йотама, Ахаза та Єзекії, Юдиних царів, і котре відкрив йому про Самарію та Єрусалим.
2. Послухайте, всі народи, зважай, земле, і все, що виповнює її! Нехай буде Господь свідком супроти вас, Господь із святого храму Свого!
3. Бо ось, Господь виходить з місця Свого, зійде і наступить на верховини землі, –
4. І гори розтануть під Ним, долини западуться, як віск од вогню, наче води, що падають з крутопаду.
5. Усе це – за нечестя Якова, за гріх дому Ізраїлевого. Від кого нечестя Якова? Чи не від Самарії? Хто [спорудив] підвищення – чи не Єрусалим?
6. За це вчиню Самарію купою руїн у полі, місцем для вирощування винограду; покидаю в долину каміння її і оголю підвалини її.
7. Усі ідоли її будуть розбиті, і всі дарунки розпусти її будуть спалені вогнем, і всіх ідолів її зрокую на руїну, бо з дарів розпусти вона вчиняла їх; на дари розпусти вони й були навернені.
8. Над цим я буду плакати і ридати, ходитиму, мов пограбований і оголений, витиму, мов шакали, і плакатиму, як страуси.
9. Тому що болісна поразка її дійшла до Юди, сягнула до брами народу Мого, до Єрусалиму.
10. Не оголошуйте про це в Гаті, не плачте там голосно; але в поселенні Бет-Леафрі покрий себе попелом.
11. Переселяйтеся, мешканки Шафіру, ганебно оголені; не втече й та, що живе в Цаанані; плач у поселенні Бет-Гаецелу не дасть вам зупинитися в ньому.
12. Страждає за своїми добрами мешканка Мароту, бо злинуло лихоліття від Господа до брами Єрусалиму.
13. Запрягай у колісницю прудких, мешканко Лашіху! Ти-бо початок гріха доньки Сіонової, бо в тебе з'явилися злочини Ізраїля.
14. А тому ти посилатимеш дари до Морешет-Гату; але поселення Ахзіва будуть оманною для царів ізраїльських.
15. А ще спадкоємця приведу до тебе, мешканко Мареші; він пройде до Адулламу, слави Ізраїля.
16. Зніми з себе волосся, пострижися у журбі за улюбленими синами твоїми; пошир лисину, немов у орла, що линяє, бо вони [підуть в] полон від тебе.

Михея 2

1. Горє тим, що складають заміри беззаконня і на ложах своїх придумують злочини, котрі вчиняють уранці на світанку, тому що в руках їхніх є сила!

2. Забажають полів і захоплюють їх силою, будинків – і відбирають їх, і оббирають людину й оселю її, мужа і спадок його.
3. А тому так говорить Господь: Ось, Я маю думку навести на цей рід таке лихоліття, котрого ви не скинете зі своєї шиї, і не будете ходити, випроставшись; бо цей час лихий.
4. Того дня повідають про вас притчу і будуть плакати гірким плачем і казатимуть: Ми цілком розорені! Спадок народу мого переданий іншим; як повернутися до мене поля наші, уже поділені чужинцями?
5. Тому не буде в тебе нікого, хто кинув би жереба на вимірювання у зібранні перед Господом.
6. Не пророкуйте, пророки; не пророкуйте їм, щоб не спіткала вас ганьба.
7. О ти, що називаєшся домом Якова! Хіба змалів Дух Господній? Чи такі діяння Його? Чи не добродійні слова Мої для того, хто вчиняє справедливо?
8. А народ, котрий раніше був Моїм, повстав, як ворог, і ви відбираєте як верхню, так і спідню одежу у перехожих, що відвертаються од війни.
9. Дружин народу Мого ви проганяєте із затишних осель їхніх; у дітей їхніх ви назавжди відбираєте оздоби Мої.
10. Підведіться і забирайтеся, бо [країна] ця не є місцем спокою, за нечистоту вона буде розорена і притому жорстоким розоренням.
11. Якби якийсь неборака вигадав неправду і сказав: Я буду проповідувати тобі про вино і сікери, то він був би бажаним проповідником для цього народу.
12. Неодмінно зберу всього тебе, Якове, неодмінно з'єднаю останки Ізраїля, зберу їх в єдине, як овець у Боцрі, мов отару в своїй кошарі; загомонять вони від велелюдности.
13. Перед ними піде муролом, і вони зламають перешкоди, пройдуть крізь брами і вийдуть ними, і цар їхній піде перед ними, а на чолі їх – Господь.

Михея 3

1. І сказав я: Послухайте, старшини Якова і князі дому Ізраїлевого: Чи не ви маєте знати правду?
2. А ви ненавидите добре і любите лихе; здираєте з них шкіру і плоть з кісток їхніх.
3. Пожираєте плоть народу Мого і здираєте з них шкіру, а кістки їхні ламаєте і подрібнюєте, немов для горщика, і плоть – немов для казана.
4. І будуть вони волати до Господа, але Він не почує їх і втаємничить обличчя Своє від них на той час, як вони чинитимуть злочини.
5. Так говорить Господь на пророків, що вводять в оману народ Мій, котрі гризуть зубами своїми – і проповідують мир, а хто нічого не кладе їм до рота, супроти того оголошують війну.

6. Тому ніч буде вам замість видіння, і п'ятьма – замість одкровенень; зайде сонце над пророками і потьмариться день над ними.
7. І засоромляться ясновидці, і посоромлені будуть ворожбити, і затулять уста свої усі вони, тому що не буде відповіді од Бога.
8. А я виповнений силою Духа Господнього, правоти і твердості, щоб виповісти Якові злочини його та Ізраїлеві – гріх його.
9. Послухайте ж, старшини дому Якова і князі дому Ізраїля, що нехтуєте правосуддям і викривляєте все рівне,
10. Що розбудовуєте Сіона кров'ю, а Єрусалим – неправдою!
11. Старшини його судять за дарунки і священники його навчають за платню, і пророки його провіщають за гроші, а тим часом спираються на Господа, кажучи: Чи не серед нас Господь? Не спіткає нас біда!
12. А тому Сіон за вас розораний буде, як поле, і Єрусалим стане купою руїн, і гора храму буде залісненим пагорбом.

Михея 4

1. І станеться наприкінці днів: гора Дому Господнього постане на чолі гір і здійметься над пагорбами, і потечуть до неї народи.
2. І підуть численні народи і скажуть: Ходімо, і зійдемо на гору Господню і в дім Бога Якова, – і Він навчить нас шляхів Своїх, і будемо ходити стежками Його; бо від Сіону вийде закон і слава Господня – з Єрусалиму.
3. І буде він судити численні народи і викриє багато племен у віддалених країнах; і перекують мечі свої на орала і списи свої – на серпи; не підійме народ на народ меча, і не будуть уже навчатися воювати.
4. Але кожний буде сидіти під своєю виноградною лозою і під своєю смоківницею, і ніхто не буде залякувати їх, бо уста Господа Саваота повідали це.
5. Бо всі народи ходять, кожний – в ім'я свого бога; а ми будемо ходити в ім'я Господа Бога нашого повіки віків.
6. Того дня, говорить Господь, зберу кульгаве і поєднаю розігнане і тих, на кого Я навів лихо.
7. І вчиню кульгаве останком і далеко розпорошене могутнім народом, і Господь буде царювати над ними на горі Сіон віднині й до віку.
8. А ти, вежо отари, пагорбе доньки Сіону! До тебе прийде і повернеться колишнє володарювання, царство – до доньок Єрусалиму.
9. Навіщо ж ти так нині голосно волаєш? Хіба в тебе немає царя? Чи не стало у тебе порадника, що тебе виповнили страждання, як породіллю?

10. Страждай і потерпай болем, доню Сіону, як породілля, бо нині ти вийдеш із міста і житимеш у полі і дійдеш до Вавилону. Там будеш урятована, там звільнить тебе Господь з руки ворогів твоїх.

11. А тепер зібралися супроти тебе численні народи і кажуть: Нехай буде вона опоганена, і нехай надивиться око наше на Сіон!

12. Але вони не відають думок Господніх і не розуміють поради Його, що Він зібрав їх, як снопи на тік.

13. Підведися і молоти, доню Сіону; бо Я вчиню ріг твій залізним і копита твої вчиню мідними, – і переможеш численні народи і присвятиш Господові набуток їхній і скарби їхні Володареві всієї землі.

Михея 5

1. Тепер зберися на силі, доню ополчення; оточили нас облогою, тростиною будуть бити по щоці суддю Ізраїля;

2. І ти, Віфлеєме-Єфрате, чи ти замалий поміж тисячами юдейськими? Із тебе вийде Мені Той, Котрий має бути Володарем в Ізраїлі, і Котрого походження від початку, від днів вічних.

3. Тому Він покине їх до часу, аж доки не породить та, що має народити; тоді повернуться до синів Ізраїля брати, які залишилися.

4. І постане Він і буде пасти в силі Господній, у величі ймення Господа Бога Свого, і вони будуть жити у безпеці, бо тоді Він буде великим до рубежів землі.

5. І буде Він – мир. Коли Ашшур прийде на землю нашу і увійде в оселі наші, ми виставимо супроти нього сім пастирів і вісім князів.

6. І будуть вони пасти землю Ашшура мечем і землю Німрода в самих брамах її, і якраз Він визволить від Ашшура, коли той прийде на землю нашу і коли сягне рубежів наших.

7. І буде останок Якова серед багатьох народів, як роса від Господа, як ливний дощ у травні, і він не буде залежати від людини і покладатися на синів Адамових.

8. І буде останок Якова поміж народами, серед багатьох племен, мов лев серед звірів лісових, мов молодий лев серед отар овечих, котрий, коли виступить, то витоптує і терзає, і ніхто не врятує від нього.

9. Піднесеться рука твоя над ворогами твоїми, і всі супротивники твої будуть винищені.

10. І станеться того дня, говорить Господь, винищу твоїх коней з-поміж тебе і понищу колісниці твої;

11. Винищу міста на землі твоїй і зруйную всі укріплення твої;

12. Вирву чаклуна з руки твоєї, і тих, що ворожать, споглядаючи на хмари, не буде в тебе;

13. Винищу ідолів твоїх і бовванів з-поміж тебе, – і вже не будеш поклонятися виробам рук твоїх;

14. Викоріню з-поміж тебе святі діброви твої і розорю міста твої.

15. І звершу в гніві і обуренні помсту над народами, котрі будуть непокірні.

Михея 6

1. Послухайте, що говорить Господь: Підведися, судися перед горами, і пагорби нехай чують голос твій!

2. Послухайте, гори, суд Господній, і ви, непохитні підвалини землі, бо у Господа – суд із народом Своїм, і з Ізраїлем Він змагатиметься.

3. Народе Мій! Що вчинив Я тобі і чим обтяжував тебе? Відповідай Мені!

4. Я вивів тебе з краю єгипетського, і визволив тебе з дому рабства, і послав перед тобою Мойсея, Аарона і Маріям.

5. Народе Мій! Пригадай заміри Балака, царя Моавського, і що відповідав йому Валаам, син Беорів, і що [відбувалося] від Шіттіму аж до Гілгалу, щоб спізнати тобі праведні діяння Господні.

6. Із чим постану перед Господом, поклонюся перед Богом Небесним? Чи постати перед Ним із усеспаленнями, з телятами-однолітками?

7. Та чи можна задовольнити Господа тисячами баранів або безліччю потоків елею? Хіба дам Йому первістка мого за злочини мої і плід черева мого – за гріх душі моєї?

8. О, людино! Сказано тобі, що добро, і чого вимагає від тебе Господь: діяти справедливо, любити справи милосердя і з упокореною мудрістю ходити перед Богом твоїм.

9. Голос Господній озивається до міста, і мудрість шанобливо схиляється перед йменням Твоїм; дослухайтесь берла і Того, Хто поставив його.

10. Чи не є й нині у домі нечестивого скарби нечестя і зменшена міра, огидна?

11. Чи можу я бути чистим з вагами оманливими, з оманливими важками?

12. Оскільки багаті його виповнені неправдою, і мешканці його відповідають брехню, і язик їхній є облуда в устах їхніх,

13. То Я невигойно уражу тебе спустошенням за гріхи твої.

14. Ти будеш їсти – і не будеш ситий; порожнеча буде всередині тебе; будеш зберігати, але не збережеш, а що збережеш, те віддам мечеві.

15. Будеш сіяти, а жнивувати не будеш; будеш чавити оливу – і не будеш змащуватися елеєм; виточиш виноградний сік, а вина пити не будеш.

16. У вас збереглися звичаї Омрі і всі справи дому Ахавового, і ви чините за порадами їхніми; і віддам Я тебе спустошенню і мешканців твоїх – глумові, і ви будете нести наругу народу Мого.

Михея 7

1. Горе мені! Бо зі мною зараз, як після збирання літніх плодів, як після збирання винограду: жодної ягоди для їжі, ні стиглого плоду, котрого бажає душа моя.
2. Не стало милосердних на землі, немає праведних поміж людьми, всі влаштовують пастки, аби проливати кров; кожний закидає на брата свого сіть.
3. Руки їхні обернені на те, щоб уміти чинити лихе; урядовці вимагають дарунків, і судді судять за хабарі, а вельможі виповідають недобрі жадання душі своєї і перекручують справу.
4. Краший з-поміж них – мов терен, і справедливий – гірший, аніж колючий паркан. День оповісників Твоїх, навідування Твоє надходить; нині спіткає їх замішання.
5. Не вірте другові, не покладайтеся на приятеля; від лежачої на ложі твоєму стережи двері уст твоїх.
6. Бо син зневажає батька, донька повстає супроти матері; невістка – супроти свекрухи своєї; вороги людини – домашні її.
7. А я буду дивитися на Господа, сподіватися на Бога порятунку мого: Бог мій почує мене.
8. Не радій заради мене, супротивнице моя! Хоч я упав, але підведуся; хоч я в пільмі, та Господь – світло для мене.
9. Гнів Господній я буду нести, тому що згрішив перед Ним, доки Він не розсудить справу і не звершить суду наді мною; тоді Він виведе мене на світло; і я побачу правду Його.
10. І побачить це супротивниця моя, і сором виповнить її, ту, що говорила мені: Де Господь твій? Надивляться на неї очі мої, як її буде потоптано, неначе твань на вулицях.
11. За дня спорудження мурів твоїх – цього дня подаленіє ухвала.
12. Того дня прийдуть до тебе з Асирії і міст єгипетських, і від Єгипту до ріки [Єфрату] і від моря до моря, і від гори до гори.
13. А земля та буде пустелею за [провину] її мешканців, за плоди вчинків їхніх.
14. Паси народ Твій берлом Твоїм, овець спадку Твого, що живуть усамітно в лісі серед Кармелу; нехай пасуться вони на Башані і Гілгаді, як за днів старожитніх!
15. Як за днів виходу твого з краю єгипетського, покажу йому дивовижні діяння.
16. Побачать це народи і засоромляться при всій могутності своїй; покладуть руку на уста, вуха їх стануть глухими;
17. Будуть лизати порошок, як гадюка, як хробаки землі, виповзають вони з укріплень своїх; настрахаються Господа Бога нашого і злякаються Тебе.
18. Хто Бог, як Ти, Котрий прощає беззаконня і не зважає на злочини останку спадщини Твоєї? Не вічно гнівається Він, тому що любить милувати.
19. Він знову змилюється над нами, зітре беззаконня наші. Ти пожбуриш у безодню всі гріхи наші.

20. Ти виявиш вірність Якову, милість Авраамові, котру з присягою обіцяв батькам нашим від перших днів.

Книга пророка Наума

Наума 1

1. Пророцтво про Ніневію; книга видінь Наума з Елкошу.
2. Господь є Бог ревний і месник; месник Господь і грізний у гніві: мстить Господь ворогам своїм, і не помилує супротивників Своїх.
3. Господь довготерплячий і великий могутністю, і не залишить без покарання; у вихорі і в бурі хода Господа, і хмара – порошок від ніг Його.
4. Заборонить Він морю – і воно висихає, і всі ріки пересихають; в'яне Башан та Кармел і тьмяніє барва Ливану.
5. Гори тремтять перед Ним і пагорби тануть, і земля хитається перед лицем Його і вся земля і все, що існує на ній.
6. Перед обуренням Його хто встоїть? І хто витерпить полум'я гніву Його? Гнів Його розливається, як вогонь; скелі розпадаються перед ним.
7. Добрий Господь – притулок Він у день скорботи – і знає тих, котрі сподіваються на Нього.
8. Але нещадною повинню зруйнує до підмурків [Ніневію], і ворогів Його спіткає морок.
9. Що затіваєте ви супроти Господа? Він звершить винищення і лихоліття вже не станеться ніколи,
10. Бо переплетені між собою, мов терен, і сп'янілі, як пияки, вони поглинуті будуть цілком, наче суха солома.
11. Із тебе вийшов той, що виплекав лихе супроти Господа, і склав раду лиходіїв.
12. Так говорить Господь: Хоч вони у безпеці і численні, але вони будуть порубані і щезнуть; а тебе, хоч Я обтяжував, уже ніколи не обтяжуватиму.
13. І нині Я зламаю ярмо його, що лежить на тобі, і ланцюги твої розірву.
14. А про тебе, [Ашшуре], Господь ухвалив: Уже не буде ніколи насіння з твоїм ім'ям; із дому бога твого повинищую ідолів і бовванів, приготую тобі в ньому могилу, тому що ти будеш зневажений.
15. Ось, на горах – ноги благовісника, що звіщає мир: Святкуй, Юдеє, свята твої, виконуй обітниці твої, бо вже ніколи не проходитиме по тобі лиходій. Він цілком знищений.

Наума 2

1. Підводиться на тебе руйнівник; охороняй фортеці, стережи шлях, підпережи крижі, збирайся на силі.
2. Бо відтворить Господь велич Якова, як велич Ізраїля, тому що спустошили їх спустошувачі, і виноградні гілки їхні винищили.
3. Щит героїв його червоний, вояки його в одязі багряній; вогнем виблискують колісниці в підготовчий день до битви, і ліс списів хвилюється.
4. Вулицями ринуть колісниці, гримкочуть на майданах; полиски від них, немов од вогню; спалахують, як блискавиця.
5. Він викликає сміливих своїх, але вони спотикаються в ході своїй; квапляться на мури міста, проте облога уже постала.
6. Річкова брама відчиняється і палац руйнується.
7. Ухвалено: Вона буде оголена і відведуть її в полон, і рабині її будуть стогнати, мов голуби, ударяючи себе в груди.
8. Ніневія від часу утворення свого була, наче ставок, наповнений водою, а вони втікають. Стійте! Постривайте! Але ніхто не озирається.
9. Розкрадайте срібло, розкрадайте золото! Немає кінця накопиченню всілякого коштовного начиння.
10. Пограбована, спустошена і розорена вона, – і тане серце, коліна тремтять; у всіх крижах сильний біль, і лиця в усіх збагровіли.
11. Де нині лігво левів і те пасовисько для левенят, котрим походжав лев, левиця і левеня, і ніхто не лякав їх?
12. Лев, що роздирає для годівлі своїх левенят і котрий душить для левиць своїх та наповнює здобиччю печери свої і лігва свої – накраденим?
13. Ось Я – на тебе, говорить Господь Саваот, і спопелю в диму колісниці твої, і меч пожере левенят твоїх, і винищу на землі здобич твою, і не буде вже почутим голос послів твоїх.

Наума 3

1. Горе місту крови! Воно всуціль виповнене обманом і вбивством і не припиняється в ньому грабіж.
2. Чутно посвист батога і стукіт коліс, іржання коня і гуркітнява колісниці, що мчиться.
3. Мчить колісниця, виблискує меч і блищать списи; убитих багато, і гори трупів; немає кінця трупам, спотикаються об трупи їхні.
4. Оце – за численні блудодіяння розпусниці з приємною зовнішністю, удатної в чаклунстві, котра блудодіяннями своїми продає народи і чаклунством своїм – племена.
5. Ось Я – на тебе говорить Господь Саваот: І підйму на лице твоє поділ одягу твого, і покажу народам голизну твою і царствам сорому твою.

6. І закидаю тебе мерзотами, вчиню тебе зневаженою і виставлю тебе на ганьбу.
7. І станеться те, що всілякий, коли забачить тебе, утікатиме від тебе і скаже: Спустошена Ніневія! Хто поспівчуває їй? Де знайду Я потішувачів для тебе?
8. Хіба ти краща від Но-Амону, що сидить поміж ріками, оточений водою, котрого валом було море, і море слугувало муром йому?
9. Ефіопія та Єгипет з безліччю інших служили йому підмогою; копти і лівійці приходили на поміч тобі.
10. Але й він переселений, пішов у полон; навіть немовлята його побиті на перехрестях усіх вулиць, а на вельможних його кидали жереба, і всі князі його закуті в ланцюги.
11. Отак і ти – сп'янієш і сховаєшся; отак і ти будеш шукати захисту від супротивника.
12. Усі укріплення твої схожі на смоківницю зі спілими плодами; якщо потрясти їх, то вони впадуть прямісінько до рота бажуючому поживитися.
13. Ось, і народ твій, мов жінки в тебе: ворогам твоїм навстіж відчиняться брами землі твоєї, вогонь пожере засуви твої.
14. Начерпай води на час облоги; зміцнюй фортеці твої; піди в bagno, топчи глину, полагодь піч для випалювання цегли.
15. Там поглине тебе вогонь, порубає тебе меч, пожере тебе, мов гусінь, якби ти навіть примножився, мов гусінь, примножився, як сарана.
16. Купців у тебе стало більше, аніж зір у небі; але ця сарана розпорошиться і полетить.
17. Князі твої, – мов сарана, і військові старшини твої – наче рої мошви, котра в холодну пору гніздиться в щілинах [стін], а коли зійде сонце, то розлітається, – і не впізнаєш місця, де вона була.
18. Сплять пастирі твої, царю асирійський, спочивають вельможі твої, народ твій розпорошився по горах, і нікому зібрати його.
19. Немає лікування для рани твоєї, болісна виразка твоя. Усі, що почули звістку про тебе, будуть аплодувати про тебе; бо кого не сягала безупинно злоба твоя?

Книга пророка Авакума

Авакума 1

1. Пророче видіння, котре бачив пророк Авакум.
2. Доки, Господе, я буду озиватися, – а Ти не рятуюєш, буду волати до Тебе про насильство, – а Ти не врятуєш?
3. Для чого дозволяєш мені бачити злочини і дивитися на бідування? Грабіж і насильство переді мною, і постає ворожнеча, і поширюється розбрат.

4. Тому-то закон утратив силу, і суду праведного немає; оскільки лиходій долає праведного, то й суд відбувається неправий.
5. Подивіться між народами і гаразд придивіться; і ви вельми здивуєтеся; бо Я вчиню за днів ваших таке діяння, котрому ви не повірили б, якби вам повідали.
6. Бо ось, Я підніму халдеїв, народ жорстокий і не упокорений, котрий ходить по широкополій землі, щоб загарбати поселення, які йому не належать.
7. Страшний і грізний він; від нього самого звершується суд його і влада його.
8. Прудкіші від барсів коні його і меткіші од вечірніх вовків; мчить увсібіч кіннота його; здалеку приходять вершники його, прилітають, мов орел, що кидається на здобич.
9. Увесь він простує на грабіж; втупивши погляд уперед, він забирає полонених, мов пісок.
10. І над царями він збиткується, і князі для нього стають посміховиськом; над усілякою фортецею він учиняє посміх: насипає облогового вала і здобуває її.
11. Тоді зростає пихатість духу його, і він ходить та несамовитіє; сила його – бог йому.
12. Проте хіба не ти здавна, Господе, Бог мій, Святий мій? Ми не помремо. Ти, Господе, лише для суду попустив йому. Скеле моя! Для покарання Ти призначив його.
13. Чистим очам Твоїм не властиво споглядати злочини, і дивитися на утиски Ти не можеш. Нащо ж Ти дивишся на злодіїв і мовчиш, коли грішник поглинає того, хто праведніший від нього?
14. І покидаєш людей, мов рибу в морі, як плазунів, у котрих немає господаря?
15. Усіх їх витягає вудкою, хапає у сіль свою і забирає їх у волоки свої, і через те радіє і звеселюється.
16. За це приносить пожертви сїті своїй, і кадить для волока свого, тому що від них щедра частка його і розкішна їжа його.
17. Невже для цього він має випорожнювати сіль свою і безнастанно плюндрувати народи без милости?

Авакума 2

1. На сторожу мою став я, і коли стояв на вежі, пильнував, аби спізнати, що скаже Він у мені, і що мені відповідати на оскарження моє?
2. І відповідав мені Господь і сказав: Запиши видіння і накресли виразно, щоб той, котрий читати буде, легко міг прочитати.
3. Бо видіння стосується до певного часу і оповідає про кінець і не обдурить; а хоч би й не поквапилося, чекай на нього, бо неодмінно справдиться, не відміниться.
4. Ось, душа зарозуміла не заспокоїться, а праведний своєю вірою живий буде.

5. Пихатий чоловік, наче вино, що заграло, не заспокоюється, аж так, що поширює душу свою, мов шеол, і, наче смерть, він не насититься, і збирає до себе всі народи і захоплює собі всі племена.
6. Та чи не всі вони будуть вповідати про нього притчу і глумливу пісню: Горе тому, хто без міри збагачує себе не своїм, – чи надовго? – і обтяжує себе заставами.
7. Чи не повстануть несподівано ті, котрі будуть терзати тебе, і чи не постануть супроти тебе грабіжники, – і ти дістанешся їм на грабунок?
8. Та оскільки ти пограбував численні народи, тебе також пограбує решта народів за пролиття крові людської, за розорення країни, міста і всіх мешканців його.
9. Горе тому, хто жадає несправедливих набутків для дому свого; щоб улаштувати гніздо своє на пагорбі і саме тим убезпечити себе від руки нечестя!
10. Ганьбу вимислив ти для свого дому, винищуючи численні народи, і згрішив супроти душі твоєї.
11. Каміння з мурів заволає і поперечини будуть відповідати їм:
12. Горе будівничому, що споруджує місто на крові і витворює фортеці неправдою!
13. Ось, чи не від Господа Саваота це, що народи працюють для вогню і племена завдають собі страждань марно?
14. Бо земля виповниться пізнаннями Слави Господньої, як вода виповнює море.
15. Горе тобі, котрий подає ближньому твоєму питво з домішкою злоби твоєї і вчиняє його п'яним, щоб забачити сорому його!
16. Ти переситився соромом замість слави; пий же також сам і виявляй сорому, – навернеться й до тебе чаша правиці Господньої і ганьба на славу твою.
17. Бо злочини твої на Ливані впадуть на тебе за винищення настрашених тварин, за пролиття крові людської, за спустошення країни, міста і всіх мешканців у ньому.
18. Яка користь від ідола, вчиненого художником, від цього вилитого лженавчителя, хоч митець, витворюючи німих кумирів, покладається на власний витвір?
19. Горе тому, хто каже дереву: Підведися! І нікчемному каменеві: Пробудися! Чи навчить він хоч якійсь абищиці? Ось, він обкладений золотом і сріблом; проте дихання в ньому катма.
20. А Господь – у великому храмі Своєму: нехай же мовчить земля перед Ним!

Авакума 3

1. Молитва Авакума пророка, для співу:
2. Господе! Почув я вість Твою і злякався. Господе! зверши діяння Твоє серед років, серед років яви його; у гніві згадай про милість.

3. Бог від Теману йде і святий – від Парану-гори. Покрила небеса велич Його, і славою Його виповнилася земля.
4. Сяйво її, – мов сонячне світло; від руки Його – проміння, і тут таємниця сили Його!
5. Перед Ним рухається моровиця, а слідами Його – спекотний вітер.
6. Він постав – і захитав землю; глянув – і затремтіли народи; високі гори розпалися, первісні пагорби позападалися; шляхи Його – вічні.
7. Сумними я бачив шатра ефіопські; здригалися намети землі мідіянської.
8. Хіба на річки спалахнув, Господе, твій гнів? Хіба на ріки – обурення Твоє, і на море – лють твоя, що ти зійшов на коней Твоїх, на колісниці Твої рятівні?
9. Ти оголив лука Твого за обітницю присяги, що дав її племенам. Ти потоками розтяв землю.
10. Побачили Тебе гори і затремтіли, ринули води; безодня озвалася голосом своїм, високо здійняла руки свої;
11. Сонце і місяць зупинилися на місці своєму перед світлом стрімких стріл Твоїх, перед сяянням блискучих списів Твоїх.
12. У гніві простуєш Ти по землі і в обуренні топчеш народи.
13. Ти виходиш для порятунку народу Твого, для порятунку помазанця Твого. Ти викорнюєш чільника лиходієвого дому, оголюючи його від підвалин до самого даху.
14. Ти пробиваєш списками його голову вождів його, коли вони, як вихор, кинулися розтрити мене, з радістю, неначе гадаючи поглинути бідного потайки.
15. Ти із кіньми Твоїми уторував шлях по морю, через безодню великої води.
16. Я почув – і затремтіло нутро моє; на вість про це затремтіли губи мої, біль пронизав кості мої, і хитається місцина піді мною; а я мушу бути спокійним у день лихоліття, коли прийде на народ мій грабіжник його.
17. Навіть коли не розквітне смоківниця і не буде плоду на виноградній лозі, і олива зрадить, і нива не дасть поживи, навіть коли не стане овечок у кошарі і рогатої худоби в хліві;
18. Навіть тоді я буду радіти Господом і веселитися в Бозі порятунку мого.
19. Господь Бог – сила моя; Він учинить ноги мої, наче в оленя, і на верховини мої виведе мене! (Диригентові хору).

Книга пророка Софонії

Софонії 1

1. Слово Господнє, котре було до Софонії, сина Куші, сина Гедалії, сина Амарії, сина Єзекії, за днів Йосії, Амонового сина, царя юдейського.

2. Усе винищу з поверхні землі, – говорить Господь;
3. Винищу людей і худобу, вигублю птахів небесних і рибу морську, і спокуси разом з лиходіяями; винищу людей з поверхні землі, говорить Господь.
4. І простягну руку Мою на Юдею і на всіх городян Єрусалиму; вигублю з місцини цієї останки Ваала, ім'я жерців та священників.
5. І тих, що на покрівлях поклоняються військові небесному, і тих, що поклоняються і присягаються Господом і присягаються царем своїм.
6. І тих, котрі відступилися од Господа, не шукали Господа і не зверталися до Нього.
7. Замовкни у присутності Господа Бога, бо близько день Господній. Уже приготував Господь жертву на заклання і ухвалив, кого запросити.
8. І станеться в день жертви Господньої: Я навідаю князів і синів царя і всіх, що одягаються в одяг чужинців;
9. Навідаю того дня всіх, котрі перестрибують через поріг, котрі дім Господа свого виповнюють насильством і облудою.
10. І станеться того дня, говорить Господь, зойк біля воріт Рибних і ридання біля воріт інших і велике руйнування на пагорбах.
11. Ридайте, мешканці Махтешу, бо пощезне увесь купецький люд, і винищені будуть обтяжені сріблом.
12. І станеться того часу: Я із світильником огляну Єрусалим і покараю тих, котрі сидять на о саді своєму і кажуть у серці своєму: Не чинить Господь ні добра, ні лиха, –
13. І обернеться багатство їхнє на здобич, і доми їхні стануть пустою; вони збудують будинки, а жити в них не будуть, посадять виноградники, та вина з них не будуть пити.
14. Близько великий день Господній, близько – і вельми поспішає; уже чути голос дня Господнього. Гірко заволає тоді навіть найхоробріший.
15. День гніву – день цей, день скорботи і утисків, день спустошення і розорення, день пільми і мороку, день хмари та імлі,
16. День рогу і воєнного гвалту супроти укріплених міст і високих веж.
17. Я вчиню утиски людям, і вони будуть ходити, мов сліпі, тому що вони згрішили супроти Господа, і розкидана буде кров їхня, як порох, і плоть їхня, – як послід.
18. Ні срібло, ні золото їхнє не може врятувати їх у день гніву Господа, і вогнем ревним його буде поглинута вся ця земля, бо винищення, і притому наразі, звершить Він над усіма мешканцями землі.

Софонії 2

1. Досліджуйте себе уважно, досліджуйте, народе неупокорений,

2. Аж доки не прийшла ухвала – день пролине, як полова — доки не прийшов на вас спопеляючий гнів Господній, доки не настав для вас день люті Господньої.
3. Шукайте Господа, всі сумирні землі, котрі виконують закони Його; шукайте правду, шукайте сумирну мудрість; можливо, ви сховаєтеся у день гніву Господнього.
4. Бо Газа буде залишена і Ашкелон спорожніє, і Ашдода виженуть опівдні і Екрон буде вирваний з корінням.
5. Горе мешканцям приморського краю, народів критському! Слово Господнє – на вас, ханааней, земле филистимська! Я винищу тебе, і не буде в тебе мешканців, –
6. І буде приморська країна пастуховим вівчарником і оборою для худоби.
7. І дістанеться цей край останкам дому Юдиного, і будуть пасти там, і в домах Ашкелону будуть увечері спочивати, бо Господь Бог їхній навідає їх і поверне полон їхній.
8. Чув Я паплюження Моава і наругу синів Аммонових, як вони збиткувалися над Моїм народом і чванилися на його рубежах.
9. Тому – живу Я! – говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів; Моав буде, як Содом, і сини Аммонові будуть, як Гомора, набутком кропиви, солоною баюрою, пустелею навіки; останок народу Мого візьме їх на здобич, і врятовані з людей Моїх дістануть їх у спадок.
10. Оце їм – за пиху їхню, за те, що вони чванилися і збиткувалися над народом Господа Саваота.
11. Грізний буде для них Господь; бо винищить усіх богів землі, і Йому будуть поклонятися кожний зі своєї місцини – всі острови народів.
12. І ви, ефіопи, побиті будете мечем Моїм.
13. І простягне Він руку Свою на північ – і знищить Ашшура і оберне Ніневію на руїни, на місцину висхлу, мов пустеля.
14. І спочиватимуть серед неї череди і всілякого роду тварини; пелікан і їжак будуть ночувати на різьблених прикрасах її; голос їхній буде линути у вікнах, руйнування виявяться на стояках дверей, бо не стане на них кедрової обшивки.
15. Ось, чим стане місто переможне, що живе в безпеці і говорить у серці своєму: Я! – і немає іншого, крім мене, як воно стало руїною, лігвищем для звірини! Всілякий, що проходить повз нього, засвище і махне рукою.

Софонії 3

1. Горе місту, нечистому і опоганеному, і насильникові!
2. Не дослухається голосу, не приймає настанов, на Господа не сподівається, до Бога не наближається.
3. Князі його посеред нього – то леви ревучі, судді його – вечірні вовки, що не залишають до ранку жодної кістки.

4. Пророки його – люди легковажні, підступні, священники його опоганюють святиню, зневажають закон.
5. Господь праведний посеред нього, не чинить неправди, щоранку являє суд Свій неодмінно; проте лиходій не відає сорому.
6. Я винищив народи, зруйнував їхні фортеці; порожніми вчинив їхні вулиці, аж так, що вже ніхто не ходить ними; розорені міста їхні: немає жодної людини, немає мешканців.
7. Я казав: Бійся тільки Мене, приймай повчання Мої! І не буде винищене житло його, і не спіткає його зло, яке Я ухвалив для нього; а вони старанно прагнули псувати всі свої дії.
8. Отож, наджайдайте Мене, говорить Господь, до того дня, коли Я постану для спустошення, бо Мною ухвалено зібрати народи, скликати царства, щоб вилити на них обурення Моє, всю лють гніву Мого; бо вогнем ревним Моїм поглинута буде вся земля.
9. Тоді знову Я дам народам уста чисті, щоб усі прикликали ймення Господнє і служили Йому однодушно.
10. Із зарічних країн Ефіопії прихильники Мої – діти розпорошених Моїх – принесуть Мені дари.
11. Того дня ти не будеш осоромлювати себе різними вчинками твоїми, якими ти грішив супроти Мене, бо тоді Я усуну з-поміж тебе тих, що чваняться своєю шляхетністю, і вже не будеш удаватися до гордощів на святій горі Моїй.
12. Але залишу поміж тобою народ сумирний і простий, і вони будуть сподіватися на ймення Господнє.
13. Залишки Ізраїля не будуть чинити неправди, не будуть говорити неправди, і не знайдеться в устах їхніх язика підступного, бо самі будуть пастися і спочивати, і ніхто не потурбує їх.
14. Радій, доню Сіону! Святкуй, Ізраїлю! Звеселюйся і радій від усього серця, доню Єрусалиму!
15. Відмінив Господь вирок над тобою, прогнав ворога твого! Господь, цар Ізраїля, посеред тебе: уже ніколи не побачиш зла.
16. Того дня скажуть Єрусалимові: Не бійся! І Сіонові: – Нехай не слабшають руки твої!
17. Господь Бог твій, посеред тебе: Він спроможний врятувати тебе; звеселиться від тебе радістю, буде милостивий від любови до тебе, буде радіти тобою і захоплюватися.
18. Тих, що сумують за урочистими святами, Я зберу; твої вони, на них тяжіє обмова.
19. Ось, Я притисну в той час усіх гнобителів твоїх і порятую кульгаве, і зберу розпорошене, і приведу їх до почестей і шляхетности на всій оцій землі обмови їхньої.
20. Того часу приведу вас і тоді ж таки зберу вас; бо вчиню вас вельможними і почесними поміж усіма народами землі, коли поверну полон ваш перед очима вашими, говорить Господь.

Книга пророка Огія

Огія 1

1. Другого року царя Дарія, шостого місяця, першого дня місяця, було слово Господнє через Огія пророка до Зоровавеля, сина Шеалтіїлового, правителя Юдеї, і до Ісуса, сина Єгосадакавого, великого священика.
2. Так сказав Господь Саваот: Народ оцей каже: Не настав ще час, не час будувати дім Господній.
3. І було слово Господнє через Огія пророка:
4. А вам самим час жити в домах ваших оздоблених, а цей Дім – у занепаді?
5. Тому нині так говорить Господь Саваот: Оберніть серце ваше на шляхи ваші.
6. Ви сієте багато, а збираєте замало; їсте, але не досхочу; п'єте, але не напиваєтеся; одягаєтеся, але не тепло вам; а той, що заробляє, заробляє для дірявого гаманця.
7. Так говорить Господь Саваот: Оберніть серце ваше на шляхи ваші.
8. Зійдіть на гору і носіть деревину та споруджуйте храм; і Я буду прихильний до нього, і прославлюся, говорить Господь.
9. Наджидаєте багато, а виходить замало; і що принесете додому, те Я розвію. За що? – говорить Господь Саваот: За Мій дім, котрий у занепаді, а в цей час ви поспішаєте кожний до свого дому.
10. Ось чому небо замкнулося і не дає вам роси, а земля не дає плодів своїх.
11. І Я прикликав посуху на землю, на гори, на хліб, на виноградний сік, на елей і на все, що родить земля, і на людину, і на худобу і на всіляку працю рук.
12. І підкорилися Зоровавель, син Шеалтіїн, та Ісус, син Єгосадаків, і увесь народ голосові Господа Бога свого і слову Огія пророка, як посланця Господа Бога, і народ злякався Господа.
13. Тоді Огій, вісник Господній, посланець від Господа, сказав до народу: Я з вами! – говорить Господь.
14. І збудив Господь духа Зоровавеля, сина Шеалтіїлового, намісника юдейського, і духа Ісуса, сина Єгосадака, великого священика, і духа всього останку народу, – і вони прийшли і почали здійснювати роботу в домі Господа Саваота, Бога свого,
15. Двадцять четвертого дня шостого місяця, другого року царя Дарія.

Огія 2

1. Сьомого місяця, двадцять першого дня місяця, було слово Господнє до Огія пророка.

2. Скажи тепер Зоровавелю, синові Шеалтіїловому, намісникові Юдеї, та Ісусові, синові Єгосадака, великому священикові і останкові народу.
3. Хто залишився поміж вами, котрий бачив цей Дім у колишній його славі, і яким ви бачите його тепер? Чи не є він у ваших очах, мовби ніщо?
4. Але підбадьорся нині, Зоровавелю, говорить Господь, підбадьорся Ісусе, сину Єгосадаків, великий священику! Підбадьорся, увесь народ краю, говорить Господь, здійснійте роботи, бо Я з вами, говорить Господь Саваот.
5. Заповіт Мій, котрого Я склав з вами під час виходу вашого з Єгипту, і дух Мій є серед вас. Не бійтеся!
6. Бо так говорить Господь Саваот: Ще раз, – і це станеться невдовзі, – Я потрясу небо і землю, море і суходіл,
7. І потрясу всі народи, – і прийде Бажаний всіма народами, і виповню Дім цей славою, – говорить Господь Саваот.
8. Моє срібло і Моє золото, говорить Господь Саваот.
9. Слава цього останнього храму буде величнішою, аніж попереднього, говорить Господь Саваот; і на місці цьому Я дам мир, говорить Господь Саваот.
10. Двадцять четвертого дня дев'ятого місяця, другого року Дарія, було слово Господнє через Огія пророка:
11. Так говорить Господь Саваот: Запитай у священиків про закон і скажи:
12. Якби хтось ніс освячене м'ясо в полі своєї одежі і полою своєю торкнувся б хліба, або чогось вареного, чи вина або елею, чи якоїсь їжі, – чи стане це освяченим? І відповідали священики і сказали: Ні!
13. Потім сказав Огій: А якщо торкнеться до всього цього хто-небудь, що осквернився від доторку до мертвого, – чи стане оце нечистим? І священики відповідали і сказали: Буде нечистим.
14. Тоді відповідав Огій і сказав: Такий це народ, таке оце плем'я переді Мною, говорить Господь, і такі ж усі справи рук їхніх! І що вони підносять там, – усе нечисте.
15. Тепер же наверніть серце ваше на час від оцього дня і назад, коли ще не був покладений камінь на камінь у храмі Господньому.
16. Приходили, бувало, до копиці, що могла принести двадцять мір, а виявлялося тільки десять; приходили до чавильні, щоб начерпати п'ятдесят мір із чавильні, а виявлялося тільки двадцять.
17. Уражав Я вас іржею і бляклістю хліба і градом всю працю рук ваших; але ви не наверталися до Мене, – говорить Господь.
18. Оберніть серце ваше на час від цього дня і назад, від двадцять четвертого дня дев'ятого місяця, до того дня, коли заснований був храм Господній, оберніть серце ваше:

19. Чи є ще в житницях насіння? Донині ні виноградна лоза, ні смоківниця, ні гранатове дерево, ні оливка не давали плоду; а від цього дня Я благословлю їх.

20. І було слово Господнє до Огія вдруге двадцять четвертого дня місяця, і сказано:

21. Скажи Зоровавелю, намісникові Юдеї; потрясу Я небо і землю;

22. І покидаю престоли царств, і винишу силу царств поганських, перекину колісниці і тих, що сидять на них, і повалені будуть коні і вершники їхні, один мечем другого.

23. Того дня, говорить Господь Саваот, Я візьму тебе, Зоровавелю, сину Шеалтеїлів, служнику Мій, говорить Господь, і буду тримати тебе, мов печатку, бо Я вибрав тебе, говорить Господь Саваот.

Книга пророка Захарії

Захарії 1

1. Восьмого місяця, другого року Дарія, було слово Господнє до Захарії, сина Берехії, сина Іддового, пророка;

2. Прогнівався Господь на батьків ваших великим гнівом,

3. І ти скажи їм: Так говорить Господь Саваот: Наверніться до Мене, говорить Господь Саваот, і Я обернуся до вас, говорить Господь Саваот.

4. Не будьте такими, як батьки ваші, до котрих зверталися попередні пророки, кажучи: Так говорить Господь Саваот: Ухиліться від шляхів ваших і від недобрих справ ваших; але вони не слухали і не зважали на Мене, говорить Господь.

5. Батьки ваші – де вони? А пророки – чи будуть вони вічно жити?

6. Але слова Мої і ухвали Мої, котрі заповідав Я служникам Моїм пророкам, хіба не сягнули батьків ваших? І вони наvertsалися і казали: Як ухвалив Господь Саваот учинити з нами з огляду на шляхи наші і на справи наші, отак і вчинив з нами.

7. Двадцять четвертого дня одинадцятого місяця, – це місяць шеват, другого року Дарія, було слово Господнє до Захарії, сина Берехії, сина Іддового, пророка.

8. Бачив я вночі: Ось, муж на гнідому коні стоїть поміж миртами, котрі у заглибині, а позаду в нього коні гніді, рябі та білі.

9. І сказав я: Хто вони, володарю мій? І сказав мені Ангел, що розмовляв зі мною: Я покажу тобі, хто вони.

10. І відповідав муж, котрий стояв поміж миртами, і сказав: Це ті, котрих Господь послав обійти землю.

11. І вони відповідали Ангелові Господньому, що стояв поміж миртами, і сказали: Обійшли ми землю, і ось, уся земля заселена і спокійна.

12. І відповідав Ангел Господній і сказав: Господе Вседержителю! Доки Ти не змілосердишся над Єрусалимом і над містами юдейськими, на яких Ти гніваєшся ось уже сімдесят літ?

13. Тоді у відповідь Ангелові, що розмовляв зі мною, сказав Господь слова добрі, слова утішливі.

14. І сказав мені Ангел, що говорив зі мною: Проголоси і скажи: Так говорить Господь Саваот: Пробудилося в Мені співчуття до Єрусалиму і до Сіону – глибоке співчуття;

15. І великим обуренням обурююся на народи, що живуть у спокої, бо коли Я не вельми гнівався, вони посилили зло.

16. А тому так говорить Господь: Я звертаюся до Єрусалиму з милосердям; у ньому спорудиться дім Мій, говорить Господь Саваот і землемірна мотузка простягнеться через Єрусалим.

17. І ще проголоси і скажи: Так говорить Господь Саваот: Знову виповняться міста Мої добрими і втішить Господь Сіон, і знову вибере Єрусалим.

18. І звів я очі мої і побачив: Ось чотири роги.

19. І сказав я Ангелові, що розмовляв зі мною: Що це? І він відповідав мені: Це роги, котрі розкидали Юдею, Ізраїля та Єрусалим.

20. Потім показав мені Господь чотирьох робітників.

21. І сказав я: Що вони будуть чинити? Він сказав мені так: Оці роги розкидали Юдею аж так, що ніхто не може підвести голови своєї; а оці прийшли налякати їх, збити їх, збити роги народів, що підняли ріг свій супроти землі Юдиною, щоб розпорошити її.

Захарії 2

1. І знову я здійняв очі мої і побачив: Ось муж, у котрого в руках – землемірна мотузка.

2. Я запитав: Куди ти йдеш? І він сказав мені: Вимірювати Єрусалим, аби побачити, яка ширина його і яка довжина його.

3. І ось Ангел, що говорив зі мною, виходить, а другий Ангел іде йому назустріч,

4. І сказав він цьому: Іди скоріше, скажи цьому юнакові: Єрусалим буде заселений поза мурами через силу-силенну людей і худоби в ньому.

5. І Я буду для нього, говорить Господь, вогненным муром довкруг нього і прославлюся серед нього.

6. Гей, гей! Утікайте з північного краю, говорить Господь, бо на чотири вітри небесні Я розпорошив вас, говорить Господь.

7. Рятуйся, Сіоне, що замешкав у доньки Вавилону.

8. Бо так говорить Господь Саваот, Котрий для слави послав мене до народів, що грабували вас; бо той, хто торкається до вас, торкається зиниці ока Його.

9. І ось, Я піднесу руку Мою на них, і вони стануть здобиччю служників своїх, і тоді спізнаєте, що Господь Саваот послав Мене.

10. Радій і веселися, доню Сіону! Бо ось, Я прийду і житиму посеред тебе, говорить Господь.

11. І прибіжать до Господа численні народи того дня і будуть Моїм народом; і Я оселюся посеред тебе, і спізнаєш, що Господь Саваот послав Мене до тебе.

12. Тоді Господь посяде Юдею, Свій спадок на святій землі, і знову вибере Єрусалим.

13. Нехай же мовчить всіляка плоть перед Господом! Бо Він підводиться од святого житла Свого.

Захарії 3

1. І показав Він мені Ісуса – великого священика, який стояв перед Ангелом Господнім, і сатану, що стояв праворуч нього, щоби протидіяти йому.

2. І сказав Господь сатані: Господь нехай заборонить тобі, сатано, нехай заборонить тобі Господь, що вибрав Єрусалим! Чи не головешка він, вихоплена з вогню?

3. А одягнений був Ісус у заплямований одяг і стояв перед Ангелом,

4. Котрий відповідав і сказав тим, що стояли перед ним, так: Скиньте з нього заплямований одяг; а йому самому сказав: Дивись, Я скинув з тебе провину твою, і вдягаю в шати урочисті.

5. І сказав: Покладіть на голову його чистий кидар, – і поклали чистий кидар на голову його і одягнули його в шати; Ангел же Господній стояв.

6. І засвідчив Ангел Господній і сказав Ісусові:

7. Так говорить Господь Саваот: Якщо будеш ходити Моїми шляхами і якщо будеш на сторожі Моїй, то будеш судити дім Мій і наглядати за подвір'ями Моїми. Я дам тобі ходити поміж цими, що стоять тут.

8. Тож вислухай, Ісусе, великий священику, ти і побратими твої, які сидять перед тобою, мужі вельми відомі: Ось Я приводжу служника Мого, Паростка.

9. Бо ось той камінь, котрого Я кладу перед Ісусом; на цьому одному камені – семеро очей; ось, Я виріжу на ньому обрис його, говорить Господь Саваот, і зітру гріх землі цієї за один день.

10. Того дня, говорить Господь Саваот, будете один одного запрошувати під виноград і під смоковницю.

Захарії 4

1. І повернувся той Ангел, котрий говорив зі мною, і пробудив мене, як пробуджують людину від сну її.

2. І сказав він мені: Що ти бачиш? І відповідав я: Бачу, ось світильник увесь із золота і горнятко для елею над ним, і семеро лампад на ньому, і по семеро руручок поруч з лампадами, котрі угорі над ним.
3. І дві оливки на ньому, одна праворуч від горнятка, а друга з лівого боку його.
4. І відповідав я і сказав Ангелові, що розмовляв зі мною: Що це, володарю мій?
5. І Ангел, що розмовляв зі мною, відповідав і сказав: Ти не знаєш, що це? І сказав я: Не знаю, володарю мій.
6. Тоді відповідав він і сказав мені: Так! Це слово Господа до Зоровавеля, яке оповідає: Не військом і не силою, але Духом Моїм, говорить Господь Саваот.
7. Хто ти є, велика горо перед Зоровавелем? Ти рівнина, і винесе він наріжного каменя при голосних вигуках: Благодать, благодать на ньому!
8. І було до мене слово Господнє:
9. Руки Зоровавеля поклали підвалини Домові цьому; його руки й завершать його, і спізнаєш, що Господь Саваот послав Мене до вас.
10. Бо хто може вважати день цей не важливим, коли радісно дивляться на будівельний висок в руках Зоровавеля ті сім, – це очі Господа, котрі зором оглядають всенюку землю?
11. Тоді відповідав я і сказав йому: Що це за дві маслини і з правого боку світильника і з лівої сторони його?
12. Удруге почав я говорити і сказав йому: Що засвідчують дві гілочки оливки, котрі через дві золоті руручки виливають із себе золото?
13. І сказав він мені: Ти не відаєш, що це? Я відповідав: Не знаю, володарю мій.
14. І сказав він: Це – двоє, помазані елеєм, вони постануть перед Господом усієї землі

Захарії 5

1. І знову підвів я очі мої і побачив: Ось летить сувій.
2. І сказав він до мене: Що бачиш ти? Я відповідав: Бачу сувій, що летить; довжина його двадцять ліктів, а ширина його – десять ліктів.
3. Він сказав мені: Це прокляття, що сходить на поверхню всієї землі, бо всілякий, хто краде, буде винищений, як написано на одному боці, і всілякий, що присягається брехливо, винищений буде, як написано на другому боці.
4. Я навів його, говорить Господь Саваот, і воно увійде в дім злодія і в дім того, що присягається Моїм йменням неправдиво, і буде в домі його, і винищить його, і дерева його, і каміння його.
5. І вийшов Ангел, що говорив зі мною, і сказав мені: Піднеси ще очі твої і подивися, що це виходить?

6. А коли я сказав: Що це? Він відповідав: Це виходить ефа, і сказав: Це – образ їхній по всій землі.

7. І ось, брила свинцю підвелася, і там сиділа одна жінка посеред ефи.

8. І сказав він: Це [жінка] – саме нечестя, і кинув її до середини ефи, а на отвір її кинув свинцеву брилу.

9. І підвів я очі мої, і побачив: Ось, з'явилися дві жінки, і вітер був у крилах їхніх, і крила у них, як в лелеки; і підняли вони ефу і понесли її між землею і небом.

10. І сказав я Ангелові, що говорив зі мною: Куди несуть вони цю ефу?

11. Тоді сказав він мені: Щоб спорудити для неї дім на землі Шін'ар, і коли буде все приготовлене, то вона постане там на своїх підвалинах.

Захарії 6

1. І знову підвів я очі мої і бачу: Ось, чотири колісничі виходять з ущелини поміж двома горами; і гори ті [були] гори мідні.

2. У першій колісничі коні гніді, а в другій колісничі коні вороні;

3. У третій колісничі коні білі, а в четвертій колісничі коні рябі, міцні.

4. І почав я говорити, і я сказав Ангелові, що говорив зі мною: Що це, володарю мій?

5. І відповідав Ангел і сказав мені: Оце виходять чотири духи небесних, котрі стоять перед Господом усієї землі.

6. Вороні коні там виходять до країни північної, і білі йдуть за ними, а рябі йдуть до країни південної.

7. І сильні вийшли і прагнули йти, аби пройти землею, і він сказав: Рушайте, пройдіть землею і вони пройшли землею.

8. Тоді покликав він мене і сказав мені так: Дивися, ті, що вийшли в край північний, заспокоїли дух Мій на землі північній.

9. І було слово Господнє до мене:

10. Візьми у тих, що вернули з полону, в Хелдая, і від Товійї, і від Єдаї, і піди того самого дня, піди до дому Йошії, сина Цефанієвого, куди вони прийшли з Вавилону.

11. Візьми [у них] срібло і золото і виготуй вінці, і поклади на голову Ісуса, сина Єгосадакового, великого священика,

12. І скажи йому: Так говорить Господь Саваот: Ось муж – ймення Йому Паросток, Він виросте із свого коріння і витворить храм Господній.

13. Він утворить храм Господній і прийме славу, і сяде і буде володарювати на престолі своєму; буде й священиком на престолі своєму, і рада миру буде поміж тим і тим.

14. А вінці ті будуть Хелдаєві і Товійї, і Єдаї, і Хенові, синові Цефанії, на пам'ять у храмі Господньому.

15. І здалеку прийдуть і візьмуть участь в спорудженні храму Господнього, і ви спізнаєте, що Господь Саваот послав мене до вас, і це буде, якщо ви щиро сердо будете дослухатися до голосу Господа Бога вашого.

Захарії 7

1. Четвертого року царя Дарія було слово Господнє до Захарії, четвертого дня дев'ятого місяця, кіслева,
2. Коли Бет-Ел послав Сар'ецера і Регем-Мелеха і супутників його помолитися перед Господом,
3. І запитати у священників, котрі в домі Господа Саваота, і в пророків, кажучи: Чи плакати мені п'ятого місяця і поститися, як я чинив це уже багато літ
4. І було до мене слово Господа Саваота:
5. Скажи всьому народові краю цього і священникам так: Коли ви постилися і плакали п'ятого і сьомого місяця, причому вже сімдесят літ, – чи для Мене ви постилися? Чи для Мене?
6. І коли ви їсте, і коли п'єте, чи не для себе ви їсте, чи не для себе ви п'єте?
7. Чи не ті ж слова виголошував Господь через попередніх пророків, ще коли Єрусалим був велелюдний і спокійний, і міста довкіл нього, південний бік і низина, були заселені?
8. І було слово Господнє до Захарії:
9. Так говорив тоді Господь Саваот: Звершіть суд справедливий і виявляйте милість і співчуття кожний до брата свого;
10. Вдови і сироти, зайшлого і вбогого не пригнобляйте і лихого один до одного не виношуйте в серці вашому.
11. Та вони не хотіли слухати і відвернули своє рамено від Мене, а вуха свої вчинили тяжкими, щоб не слухати.
12. І серце своє закаменіли, щоб не чути закону і слів, котрі посилав Господь Духом Своїм через попередніх пророків; за це й спіткав їх великий гнів Господа Саваота.
13. І сталося: Як Він кликав, а вони не дослухалися, так само й вони прикликали, але Я не дослухався, говорить Господь Саваот.
14. І розвіяв Я їх по всіх народах, котрих вони не знали, і земля ця спорожніла після них, так що ніхто не ходив по ній ні назад, ні вперед, і вони вчинили улюблену країну пустелею.

Захарії 8

1. І було слово Господа Саваота:

2. Так говорить Господь Саваот: Виповнився Я ревністю за Сіон – великою ревністю, і з гнівом була Моя ревність за нього.
3. Так говорить Господь: Повернуся Я до Сіону і буду жити в Єрусалимі, і буде називатися Єрусалим містом істини, і гора Господа Саваота – горою святині.
4. Так говорить Господь Саваот: Знову старці і стариці будуть сидіти на вулицях Єрусалиму, кожне з ціпком у руці, від багатьох днів.
5. І вулиці міста цього виповняться юнаками і юнками, котрі бавитимуться на вулицях його.
6. Так говорить Господь Саваот: Якщо це в очах народу, що залишився, видасться дивним, за днів цих, то невже воно дивне і в Моїх очах? – говорить Господь Саваот.
7. Так говорить Господь Саваот: Ось, Я врятую народ Мій з країни сходу і з країни, де заходить сонце.
8. І приведу їх, і будуть вони мешкати в Єрусалимі, і будуть Моїм народом, і Я буду їхнім Богом, в істині і правді.
9. Так говорить Господь Саваот: Зміцніть руки ваші ви, що чуєте нині слова оці з уст пророків, що були на забудові дому Господа Саваота, для утворення храму.
10. Бо перед тими днями не було відплати для людини, ні відплати за працю тварин; ні тому, що відходив, ні тому, що приходив, не було спокою від ворога; і попускав Я всілякому чоловікові ворогувати супроти іншого.
11. А нині для останку цього народу Я не такий, як у передніші дні, говорить Господь Саваот.
12. Бо посів буде в мирі; виноградна лоза дасть свій плід, і земля віддасть витвори свої, і небеса будуть давати росу свою: і все це Я віддам у володіння останкові народу цього.
13. І станеться: Як ви, дім Юдин, і дім Ізраїля, були прокляттям у народів, так Я врятую вас, і ви будете благословенням; не бійтеся, нехай зміцніють руки ваші.
14. Бо так говорить Господь Бог Саваот: Як Я ухвалив покарати вас, коли батьки ваші гнівили Мене, говорить Господь Саваот, то й не відмінив,
15. І знову ухвалив за цих днів учинити добре Єрусалимові і домові Юдиному; не бійтеся!
16. Ось справи, котрі ви маєте чинити: Кажіть істину один одному, за істиною і миролюбно судіть біля воріт ваших.
17. Ніхто з вас нехай не мислить у серці своєму зла супроти ближнього свого, і ложної присяги не любіть; бо все це Я ненавиджу, говорить Господь.
18. І було до мене слово Господа Саваота:
19. Так говорить Господь Саваот: Піст четвертого місяця і піст п'ятого, і піст сьомого, і піст десятого учиняться для дому Юдиного радістю і веселощами урочистими; тільки любіть істину і мир.

20. Так говорить Господь Саваот: Ще будуть приходити народи і мешканці багатьох міст;
21. І підуть мешканці одного міста до мешканців іншого міста і скажуть: Ходімо молитися Господові і шукати Господа Саваота; [і кожне скаже:] Я також піду.
22. І будуть проходити багато племен і потужні народи, щоб знайти Господа Саваота в Єрусалимі і помолитися Господові.
23. Так говорить Господь Саваот: Станеться за тих днів, візьмуться десятеро чоловіків із усіх різномовних народів, візьмуться за полу юдея і будуть казати: Ми підемо з тобою, бо ми чули, що з вами – Бог.

Захарії 9

1. Пророче слово Господа на землю Хадрах, і на Дамаску воно зупиниться; бо око Господа на всіх людей, а також на всі коліна Ізраїлеві, –
2. І на Гамат, що межує з ним, на Тир і Сидон, бо він вельми став мудрим.
3. І спорудив собі Тир фортецю, накопичив срібла, мов пороху, і золота, наче вуличної твані.
4. Ось Господь учинить його вбогим, і уразить силу його в морі, і сам він буде винищений вогнем.
5. І побачить це Ашкелон і жажнеться, і Газа, затремтить вельми, і Екрон також, бо осоромиться надія його; не стане царя в Газі, і Ашкелон буде безлюдним.
6. Чуже плем'я буде жити в Ашдоді, і Я винищу зарозумілість филистимлян.
7. І позбавлю крови уста його і мерзоти витягну з його зубів, і він дістанеться Богові нашому і буде, мов тисячник в Юдеї, і Екрон буде, як Євусей.
8. І стану Я табором біля дому Мого супроти війська, супроти перехожих, що рухаються вперед і назад, і не буде вже проходити гнобитель, бо нині Моїми очима Я буду споглядати на це.
9. Радій вельми, доню Сіону, веселися, доню Єрусалиму: це твій Цар іде до тебе, праведний і рятуючий, сумирний, що сидить на віслюкові; на молодому віслюкові, синові уярмленої.
10. Тоді винищу колісниці у Єфрема і коней в Єрусалимі, і поламаний буде бойовий лук; і Він сповістить мир народам, і володарювання Його буде від моря й до моря і від річки до рубежів землі.
11. А що до тебе, заради крови заповіту твого Я визволю в'язнів твоїх з рову, в котрому немає води.
12. Повертайтеся до фортеці, ви, бранці, що сподіваєтеся! Я сьогодні сповідаю, що поверну тобі удвічі.
13. Бо, як лук, Я натягну Собі Юду і наповню лук Єфремом, і висуну синів твоїх, Сіоне, супроти синів твоїх, Яване, і вчиню тебе мечем лицаря.

14. І з'явиться над ними Господь, і, як блискавка, вилетить стріла Його, і загремить Господь Бог рогом і рухатися буде в бурях полудневих.

15. Господь Саваот буде захищати їх, і вони будуть винищувати і зневажатимуть каміння для праці, і будуть пити і гомоніти, неначе від вина, і виповняться, мов жертовні чаші, як наріжжя жертовника.

16. І врятує їх Господь Бог їхній того дня, мов овець, народ Свій; бо, неначе каміння у вінці, вони засяють на землі Його.

17. О, яка велика благодать його і яка краса Його! Хліб одухотворить язика юнаків, і вино у юнок.

Захарії 10

1. Просіть у Господа дощу в часи доброзичливі; Господь зблисне блискавицею, і дасть вам щедрий дощ, кожному злак на полі.

2. Бо терафіми говорили пусте, і віщуни бачили лжу і виповідають сни облудні; вони втішають марнотою; тому вони блукають, наче вівці, бідують, бо немає пастиря.

3. На пастирів спалахнув гнів Мій, і козлів Я покараю; бо навідає Господь Саваот череду Свою, дім Юдин, і поставить їх, мов гарного коня Свого на битву.

4. Із нього буде наріжний камінь, із нього – цвях, із нього – лук для битви, із нього вийдуть всі старшини народу.

5. І вони будуть, мов герої, що топчуть [ворогів] на війні, як твань на вулиці, і воюватимуть, тому що Господь з ними, і посоромлять вершників на конях.

6. І зміцню дім Юдин і врятую дім Йосипів, і поверну їх, тому що Я змилосердився над ними, і вони будуть такими, наче Я не покидав їх; бо Я – Господь Бог їхній і почую їх.

7. Немов герой буде Єфрем; звеселиться серце їхнє, як од вина; і побачать те сини їхні і зрадіють; у захопленні будуть серця їхні в Господі.

8. Я дам їм ознаку і зберу їх, тому що Я визволив їх; вони будуть такими ж численними, як перше.

9. І розселю їх поміж народами, і в віддалених країнах вони будуть згадувати про Мене і будуть жити з дітьми своїми, і повернуться.

10. І поверну їх з єгипетського краю, а також з Асирії зберу їх, і приведу на землю Гілеадську і на Ливан, і не вистачатиме [місцини] для них.

11. І пройде лихоліття морем, і вразить хвилі морські, і повисихають всі глибини Ріки, і упокориться пиха Ашшура, і берло відбереться в Єгипту.

12. Зміцню їх у Господі, і вони будуть ходити в ім'я Його, говорить Господь.

Захарії 11

1. Відчиняй, Ливане, брами твої, і нехай поглине вогонь кедри твої.

2. Ридай, кипарисе; бо упав кедр, бо й звеличені спустошені; ридайте, дуби башанські, бо повалений непролазний ліс.
3. Чутно голос ридання пастухів, тому що спустошена вільготність їхня, чутно рик молодих левів, тому що спустошена краса Йордану.
4. Так говорить Господь Бог мій: Паси овець, зрокованих на заклання,
5. Котрих купці їхні убивають безкарно, а продавці їхні говорять: Благословенний Господь: я розбагатів! І пастухи не мають жалю до них.
6. Бо Я не буду вже милувати мешканців цієї землі, говорить Господь; і ось, Я віддам людей, кожного в руки ближнього його і в руки царя його, і вони будуть уражати землю, і Я не визволю від рук їхніх.
7. І буду пасти овець, зрокованих на заклання, овець воістину вбогих. І візьму Собі два берла, і назву одного Добра Воля, а другого – Пов'язь, і ними буду пасти овець.
8. І знищу трьох із пастирів за один місяць; і відвернеться душа Моя від них, як і їхня душа відвертається од Мене.
9. Тоді скажу: Не буду пасти вас; те, що помирає, нехай умирає, і та, що гине, нехай загине, і ті, що залишаються, нехай пожирають плоть одна одної.
10. І візьму берло Моє – Добру Волю, і переламаю його, щоб знищити заповіта, котрого ухвалив Я з усіма народами.
11. І воно знищене буде того дня, і тоді спізнають убогі з овець, що наджидають Мене, що це – слово Господнє.
12. І скажу їм: Якщо бажано вам, то віддайте Мені заплату Мою; а якщо ні, – не давайте; і вони відважать заплату Мені тридцять срібняків.
13. І сказав мені Господь: Кинь їх до церковних сховищ, – висока ціна, котру склали вони за Мене! І взяв Я тридцять срібняків і кинув їх у дім Господній для гончара.
14. І переламав Я друге берло Моє – Пов'язь, щоб розірвати братерство між Юдою та Ізраїлем.
15. І Господь сказав мені: Іще візьми собі знаряддя в одного з недолугих пастухів.
16. Бо ось, Я настановлю на цій землі пастуха, котрий про тих, що гинуть, не піклується, а загублених не буде шукати і хворих не буде лікувати, здорових не буде годувати, а м'ясо гладких буде їсти і копита їм відірве.
17. Горе невдатному пастухові, що залишає череду! Меч на руку його і на праве око його! Рука його цілком висохне; і праве око його цілком потьмяніє.

Захарії 12

1. Пророче слово Господа про Ізраїль. – Господь, Котрий розпростер небо і заснував землю та утворив дух людині всередині її, говорить:

2. Ось, Я вчиню Єрусалим чашою спотикання для всіх довколишніх народів, а також для Юди під час облоги Єрусалиму.
3. І станеться того дня, вчиню Єрусалим важким каменем для всіх племен; усі, котрі будуть піднімати його, насадяться, і всі народи землі зберуться супроти нього.
4. Того дня, говорить Господь, Я уражу всілякого коня божевіллям і вершника його безумом, а на дім Юдин розплющу очі Мої; і всілякого коня у народів навідаю сліпотою.
5. І скажуть князі Юдині в серцях своїх: Сила Моя – мешканці Єрусалиму в Господі Саваоті, Богові їхньому.
6. Того дня Я вчиню князів Юдиних – мов пательню на палаючих дровах і немов палахкий світильник серед снопів, і вони винищать усі довколишні народи праворуч і ліворуч, і знову заселений буде Єрусалим на своїй місцині, в Єрусалимі.
7. І врятує Господь спочатку шатра Юдині, щоб велич дому Давидового і велич мешканців Єрусалиму не підносились над Юдою.
8. Того дня захищати буде Господь мешканців Єрусалиму, і найслабкіший поміж ними того дня буде, як Давид, а дім Давидів буде, як Бог, як Ангел Господній перед ними.
9. І станеться того дня, Я винищу всі народи, що чинитимуть напад на Єрусалим.
10. А на дім Давидів і на мешканців Єрусалиму зіллю Духа доброти і замилювання, і вони подивляться на Нього, Котрого пронизали, і будуть ридати за Ним, як ридають за єдиновродженим сином, і тужити, як тужать за первістком.
11. Того дня здійметься великий плач в Єрусалимі, як голосіння Гададріммона в Мегіддонській долині.
12. І буде ридати земля, кожне плем'я окремо: плем'я дому Давидового окремо, і дружини їхні окремо; плем'я дому Натанового окремо, і дружини їхні окремо;
13. Плем'я дому Левія окремо, і дружини їхні окремо; плем'я Симеонове окремо, і дружини їхні окремо.
14. Уся решта племен – кожне плем'я окремо, і дружини їхні – окремо.

Захарії 13

1. Того дня відкриється джерело домові Давидовому і мешканцям Єрусалиму для обмивання гріха і нечистоти.
2. І станеться того дня, говорить Господь Саваот, Я винищу імена ідолів з цієї землі, і вони не будуть уже згадуватися, так само, як лжепророків, і нечистого духа також заберу від землі.
3. Тоді, якщо хтось буде провіщати, то батько його і матір його, що породили його, скажуть йому: Тобі не можна жити, тому що ти неправду виповідаєш в ім'я Господнє; і уразять його батько його і матір його, що породили його, коли він буде провіщати.
4. І станеться того дня, осоромляться такі провісники, кожний видінням своїм, коли будуть провіщати, і не будуть одягати на себе волосяниці, щоб обдурювати.

5. І кожний скаже: Я не пророк, я землероб, тому, що учинено мене рабом ще за дитинства мого.
6. Йому скажуть: А чому на руках у тебе рани? І він повідає: Тому що мене били в домі люблячих мене.
7. О, мечу! Підіймися на пастиря Мого і на ближнього Мого, говорить Господь Саваот: Удар пастиря, і розпорошаться вівці! Я оберну руку Мою на малих.
8. І станеться на всій землі, говорить Господь: Дві частини на ній будуть винищені, вимруть, а третя залишиться на ній.
9. І введу цю частину у вогонь, і розтоплю їх, як розтоплюють срібло, і очищу їх, як очищають золото; вони будуть прикликати ймення Мое, і Я почую їх і скажу: Це Мій народ, і вони скажуть: Господь – Бог мій!

Захарії 14

1. Ось надходить день Господній, і поділять награбоване у тебе посеред тебе.
2. І зберу всі народи на війну супроти Єрусалиму, і здобуте буде місто, і пограбовані будуть будинки, і збесчещені будуть дружини, і половина міста піде в полон; але решта народу не буде винищена з міста.
3. Тоді виступить Господь і стане на прю супроти цих народів, як постав у день битви.
4. І стануть ноги Його того дня на горі Олив, котра перед Єрусалимом зі сходу; і роздвоїться гора Олив від сходу на захід вельми значною долиною, і половина гори відійде на північ, а половина – на південь.
5. І ви побіжите в долину гір Моїх; бо долина гір буде простягатися до Ацалу; і ви побіжите, як утікали від землетрусу за днів Уззійї, царя юдейського, і прийде Господь Бог мій і всі святі з Ним.
6. І станеться того дня: Не буде світла, світила подаленіють.
7. День цей буде єдиний, буде відомий тільки Господові: ні день, ні та ж ніч; лише вечірнього часу з'явиться світло.
8. І станеться того дня, живі води потечуть з Єрусалиму, половина їх до моря східного і половина їх до моря західного: влітку і взимі так буде.
9. І Господь буде Царем над усією землею; того дня буде Господь один, і ймення Його – єдине.
10. Уся ця земля буде, мов рівнина, від Геви до Ріммону, на південь від Єрусалиму, котрий високо буде стояти на своїй місцині і заселиться від брами Веніяминової до місця Першої брами, до Наріжної брами, і від вежі Хананеїла аж до царських чавилень.
11. І будуть жити в ньому, і прокляття не буде, але стоятиме Єрусалим у безпеці.
12. І ось, яка буде поразка, котрої завдасть Господь всім народам, які воювали супроти Єрусалиму: у кожного висохне тіло його, коли він ще стоїть на своїх ногах, і очі у нього вичахнуть у своїх ямках, і язик його висхне в роті у нього.

13. І станеться того дня: Відбудеться поміж ними велике замішання від Господа, аж так, що схопить один руку другого, і здійметься рука його на руку ближнього його.
14. Але й сам Юда буде воювати супроти Єрусалиму, і зібране буде багатство усіх довколишніх народів: золото, срібло і одежа у великій кількості.
15. Буде така сама поразка і коней, і лошаків, і верблюдів, і віслюків, і всілякої худоби, котра буде у стійбищах їхніх.
16. Затим уся решта із усіх народів, що приходили супроти Єрусалиму, буде приходити щороку для поклоніння Цареві, Господові Саваотові, і для святкування празника куренів.
17. І станеться: Коли якийсь із племен земних не піде до Єрусалиму на поклоніння Цареві, Господові Саваотові, то не буде дощу в них.
18. І якщо плем'я єгипетське не підніметься в дорогу і не прийде, то в нього не буде [дощу], і спіткає його поразка, якої завдасть Господь народам, котрі не приходитимуть на святкування празника куренів.
19. Ось, що станеться за гріх Єгипту і за гріх усіх народів, котрі не прийдуть святкувати свято куренів!
20. Того часу навіть на кінських оздобах буде [накреслено] : Святиня Господові, і казани в домі Господньому будуть, немов жертвні чаші перед жертвником.
21. І всі казани в Єрусалимі і в Юдеї будуть святиною Господа Саваота, і будуть приходити всі, що приносять жертву, і братимуть їх і будуть варити в них; і вже не буде жодного ханаанея в домі Господа Саваота того дня.

Книга пророка Малахії

Малахії 1

1. Пророче слово Господа до Ізраїля через Малахію.
2. Я полюбив вас, говорить Господь. А ви кажете: У чому явив Ти любов до нас? – Чи не брат Ісав Якові? – говорить Господь; і все-таки Я полюбив Якова,
3. А Ісав зненавидів і віддав гори його на спустошення, і володіння його – шакалам пустелі.
4. Якщо Едом скаже: Ми розорені, але ми відбудуємо зруйноване, то Господь Саваот говорить: Вони збудують, а Я зруйную, і назвуть їх краєм нечестивим, народом, на котрого Господь розгнівався назавжди.
5. І побачать це очі ваші, і ви скажете: Звеличився Господь над володіннями Ізраїля!
6. Син шанує батька і раб – володаря свого; якщо Я – батько, то де пошана до Мене? І якщо Я – Господь, то де зичливість до Мене? – говорить Господь Саваот вам, священики, що зневажаєте ймення Моє. Ви кажете: Яким чином ми зневажаємо ймення Твоє?
7. Ви приносите на жертвник Мій нечистий хліб, а кажете: Яким чином ми зневажаємо Тебе? – Тим, що запевняєте: Трапеза Господня не варта уваги.

8. І коли приносите на пожертву сліпе, чи не зле це? Або коли приносите кульгаве і хворе, – хіба це добре? Піднеси його твоєму князеві! Чи буде він удоволений тобою і чи прихильно прийме тебе? – говорить Господь Саваот.

9. Тож моліться Богові, щоб помилував нас, а коли таке виходить з ваших рук, то чи може Він милостиво приймати вас? – говорить Господь Саваот.

10. Краще, якби хто-небудь із вас замкнув двері, щоб марно не підтримували вогню на жертovníку Моєму. Немає Моєї доброї волі до вас, говорить Господь Саваот, і приношення з рук ваших не до серця Мені.

11. Бо від сходу сонця і до заходу великим буде ймення Моє поміж народами, і на всілякому місці будуть приносити пахощі йменню Моєму, чисту пожертву; великим буде ймення Моє між народами, говорить Господь Саваот.

12. А ви ганьбите його тим, що говорите: Трапеза Господня не варта поваги, і набуток від неї – їжа нікчемна.

13. Причому кажете: Ось праці скільки! І нехтуєте нею, говорить Господь Саваот, і приносите украдене, кульгаве і недуже, і такої ж властивості приносите хлібний дар. Чи можу Я з доброю волею приймати його з ваших рук? – говорить Господь.

14. Проклятий шахрай, у котрого в череді є незіпсутий самець і він дав обітницю, а приносить на пожертву Господові пошкоджене: бо Я Цар великий, і ймення Моє грізне серед народів.

Малахії 2

1. А тепер для вас, священники, ця заповідь:

2. Якщо ви не підкоритеся, і якщо не приймете серцем, щоби прославляти ймення Моє, говорить Господь Саваот, то Я пошлю на вас прокляття і проклянущу ваші благословення, і вже проклинаю, тому що ви не хочете прилучити до цього серця.

3. Ось, Я відберу у вас плече, і послід покидаю на лица ваші, послід святкових жертв ваших, і викинуть вас разом з ним.

4. І ви спізнаєте, що Я дав цю заповідь для збереження заповіту Мого з Левієм, говорить Господь Саваот.

5. Заповіт Мій з ним був [заповітом життя] і миру, і Я дав його йому для страху, і він боявся Мене і був шанобливий перед йменням Моїм.

6. Закон істини був в устах його, і неправди не було на язиці у нього; у мирі і в правді він ходив зі Мною і багатьох відвернув од гріха.

7. Бо уста священника мають берегти ведення, і закону шукають від уст його, тому що він – посланець Господній.

8. Але ви ухилилися від шляху цього, для багатьох стали спокусою в законі, порушили заповіта Левія, говорить Господь Саваот.

9. За те Я вчиню вас зневаженими і приниженими перед усім народом, бо ви не пильнуєте шляхів Моїх, дієте упереджено у справах закону.

10. Чи не один у всіх нас Батько? Чи не один Бог витворив нас? То чому ми підступно вчиняємо один супроти одного і порушуємо у такий спосіб заповіта батьків наших?
11. Підступно чинить Юда, і мерзота діється в Ізраїлі і в Єрусалимі; бо зневажив Юда святиню Господню, котру любив, і одружився на дочці чужого бога.
12. У того, хто вчиняє це, винищить Господь із шатрів Якова вартового на сторожі і такого, що відповідає, і того, що приносить жертву Господові Саваоту.
13. І ось, що ви ще вчиняєте: Ви примушуєте обливати слізьми жертovníка Господнього з риданнями і зойками, аж так, що Він уже не дивиться більше на приношення і не приймає жертви спокутної з рук ваших.
14. Ви скажете: За що? За те, що Господь був свідком поміж тобою і дружиною юности твоєї, супроти котрої ти вчинив підступно, в той час, як вона подруга твоя і дружина твоя за законом.
15. Та чи не вчинив подібного один, і в ньому був пречудовий дух? Що ж учинив цей один? Він бажав одержати від Бога нащадків. Тож бережіть духа вашого, і ніхто не чини підступно супроти дружини юности своєї.
16. Я ненавиджу розлучення, говорить Господь Бог Ізраїля; і того, хто покриває насильством одежу свою, говорить Господь Саваот; тому пильнуйте за духом вашим і не вчиняйте підступно.
17. Ви гнівите Господа словами вашими і кажете: Чим же ми гнівимо Його? Тим, що кажете: Усілякий, що вчиняє зло, добрий перед Господом, і до таких Він прихильний, або: Де Бог правосуддя?

Малахії 3

1. Ось, Я посилаю Ангела Мого, і він приготує шлях переді Мною, і несподівано прийде до храму Свого Господь, Котрого ви шукаєте, і Ангел заповіту, Котрого ви бажаєте; ось, Він іде, говорить Господь Саваот.
2. І хто витримає день пришествия Його, і хто устоїть, коли Він прийде? Бо Він – як вогонь, що розтоплює, і як луг для прання, котрий очищає,
3. І сяде переплавляти і очищувати срібло, і очистить синів Левія і переплавить їх, мов золото, і мов срібло, аби приносили жертву Господові у правді.
4. Тоді вельми приємна буде Господові жертва Юдина та Єрусалиму, як за днів старожитніх і як у роки попередні.
5. І прийду до вас для суду і буду квапливим звинувачем чаклунів і перелюбників, і тих, котрі присягаються ложно і притримують заплату для найманця, чинять утиски вдові й сироті і відштовхують зайшлого, і Мене не бояться, говорить Господь Саваот.
6. Бо Я – Господь, Я не змінююся; тому ви, сини Якова, не винищені.
7. Від днів батьків ваших ви ухилилися від приписів Моїх і не дотримуетесь їх; наверніться до Мене, і Я навернуся до вас, говорить Господь Саваот. Ви скажете: Як нам навернутися?

8. Чи можна людині обкратати Бога? А ви обкратаете Мене. Скажете: Яким чином обкратаето ми Тебе? Десятиною і приношеннями.
9. Прокляттям ви прокляті, тому що ви – увесь народ – обкратаете Мене.
10. Принесіть усі десятини до дому сховища, щоб у домі Моєму була їжа, і хоч у цьому випробуйте Мене, говорить Господь Саваот: Чи не відкрию Я для вас отворів небесних, і не виллю на вас благословення до повноти?
11. Я для вас забороню поглиначам винищувати у вас плоди землі, і виноградна лоза на полі у вас не втратить плодів своїх, говорить Господь Саваот.
12. І блаженними будуть називати вас усі народи, тому що ви будете краєм жаданим, говорить Господь Саваот.
13. Недобрі переді Мною слова ваші, говорить Господь. Ви кажете: Що ми чинимо супроти Тебе?
14. Ви кажете: Марне служіння Богові, і яка нам користь, що ми дотримувалися приписів Його і ходили в жалобній одежі перед Господом сил?
15. І нині ми вважаємо пихатих щасливими: краще влаштовуються ті, що чинять беззаконня, і хоч спокушають Бога, але залишаються неушкоджені.
16. Але ті, що бояться Бога, кажуть один одному: Зважає Господь і чує це, і перед Ним пишеться пам'ятна Книга про тих, що бояться Господа і шанують ймення Його.
17. І вони будуть Моїми, говорить Господь Саваот, власністю Моєю того дня, котрого Я учиню, і буду милувати їх, як милує людина сина свого, що служить йому.
18. І тоді знову побачать різницю поміж праведником і лиходієм, поміж тим, хто служить Богові, і тим, що не служить Йому.

Малахії 4

1. Бо ось, надійде такий день, що палатиме, як піч; тоді всі пихаті і ті, що вчиняли нечестиво, будуть, як солома, і спопелить їх прийдешній день, говорить Господь Саваот, аж так, що не залишиться в них ні коріння, ані гілок.
2. А для вас, що побожні перед йменням Моїм, зійде Сонце правди і uzдоровлення в променях Його, і ви повиходите вистрибом, мов телята гладкі на випасі.
3. І будете витоптувати лиходіїв, бо вони будуть, наче порох під ступнями ніг ваших того дня, котрого Я учиню, говорить Господь Саваот.
4. Пам'ятайте закон Мойсея, служника Мого, котрого Я заповідав йому на Хориві для всього Ізраїля, так само, як ті ж таки правила і приписи.
5. Ось, Я пошлю до вас пророка Іллю перед настанням дня Господнього, великого і страшного.
6. І він наверне серця батьків до дітей, і серця дітей до батьків їхніх, щоб Я, коли прийду, не уразив землі прокляттям.

Євангелія від Матвія

Матвія 1

1. Родовід Ісуса Христа, сина Давидового, сина Авраамового:
2. Авраам породив Ісаака, Ісаак породив Якова, Яків породив Юду і братів його;
3. Юда породив Фареса та Зару від Тамари; Фарес породив Есрома; Есром породив Арама;
4. Арам породив Амінадава; Амінадав породив Наассона; Наассон породив Салмона;
5. Салмон породив Вооза від Рахави; Вооз породив Оведа від Рути; Овед породив Єссея;
6. Єсей породив царя Давида; цар Давид породив Соломона від тієї, що була дружиною Урії.
7. Соломон породив Ровоама, Ровоам породив Авію; Авія породив Асафа;
8. Асаф породив Йосафата; Йосафат породив Йорама, Йорам породив Озію;
9. Озія породив Йоатама; Йоатам породив Ахаза; Ахаз породив Єзекію;
10. Єзекія породив Манасію; Манасія породив Амоса; Амос породив Йосію;
11. Йосія породив Йоякіма; Йоякім породив Єхонію і братів його, перед переселенням до Вавилону.
12. А після переселення до Вавилону Єхонія породив Салатіїла; Салатіїл породив Зоровавеля;
13. Зоровавель породив Авіюда; Авіюд породив Еліякіма; Еліякім породив Азора;
14. Азор породив Садока; Садок породив Ахіма; Ахім породив Еліюда;
15. Еліюд породив Елеазара; Елеазар породив Маттана; Маттан породив Якова;
16. Яків породив Йосипа, чоловіка Марії, що від неї народився Ісус, який був названий Христос.
17. А всіх поколінь від Авраама аж до Давида – чотирнадцять поколінь; і від Давида аж до вавилонського переселення – чотирнадцять поколінь, і від вавилонського переселення до Христа – чотирнадцять поколінь.
18. Різдво (народження) Ісуса Христа сталося так: Коли Його Матір Марію заручено з Йосипом, передніше, аніж зійшлися вони, виявилось, що вона вагітна від Духа Святого.
19. А Йосип, чоловік її, був людиною справедливою і не хотів привселюдно відкрити її, а мав думку тайкома відпустити її.
20. Та коли він поміркував про те, – аж ось, Ангел Господній з'явився йому уві сні і сказав: Йосипе, сину Давидів! Не бійся прийняти Марію, дружину твою; бо народжене в ній – від Духа Святого;

21. А народить вона Сина, і даси Йому ймення: Ісус; бо Він врятує людей Своїх від гріхів їхніх.
22. А все це сталося, щоби справдилося сказане Господом через пророка, який говорив:
23. Ось, Діва буде з дитям і породить Сина, і назвуть ймення Йому: Еммануїл, що означає: З нами Бог!
24. Коли підвівся Йосип після сну, то вчинив так, як звелів йому Ангел Господній, – прийняв дружину свою.
25. І не знав він її, як нарешті вона породила Сина свого первістка; і він назвав Йому ймення: Ісус.

Матвія 2

1. Коли Ісус народився у Віфлеємі юдейським за днів царя Ірода, прийшли до Єрусалиму мудраки зі сходу і запитали:
2. Де є вроджений Цар юдейський? Бо ми бачили зорю Його на сході і прийшли поклонитися Йому.
3. Коли почув про те цар Ірод, занепокоївся, і увесь Єрусалим із ним.
4. Він зібрав усіх першосвящеників і книжників народних разом і запитав у них: Де має народитися Христос?
5. А вони сказали йому: У Віфлеємі юдейському; бо так написано пророком:
6. І ти, Віфлеєме, на землі Юдиній, нічим не менший між князями Юдиними; бо з тебе вийде Вождь, Котрий буде пасти народ Мій, Ізраїля.
7. Тоді Ірод потайки прикликав мудраків; допитався в них про час, коли з'явилася зоря.
8. Він послав їх до Віфлеєму і сказав: Покваптеся, достеменно вивідайте про Немовля, і коли знайдете, повідомте мені, щоб я також пішов і поклонився Йому.
9. Вони вислухали царя й пішли. І ось, зоря, котру бачили вони на сході, йшла перед ними, [аж] нарешті прийшла й спинилася над [місцем], де було Дитя.
10. Коли побачили зорю, вони виповнилися радістю вельми великою.
11. І коли зайшли до оселі, побачили Дитя з Марією, Матір'ю Його, і впали ницьма, поклонилися Йому; тоді дістали скарби свої і принесли Йому дари: золото, ладан та мирну.
12. І були попереджені Богом уві сні, не повертатися до Ірода, то іншим шляхом рушили в свою країну.
13. А коли вони рушили в дорогу, – аж ось, Ангел Господній з'явився Йосипові уві сні, і сказав: Підведися, візьми Дитя і Матір Його, і втікай до Єгипту, і будь там, доки не принесу слово тобі; бо Ірод хоче шукати Дитя, щоб Його вбити.
14. Він підвівся, узяв Дитя і Матір Його вночі і рушив до Єгипту,

15. І там був до смерти Ірода, щоб справдилося сказане Господом через пророка, котрий каже: З Єгипту покликав Я Сина Мого.

16. Тоді Ірод побачив себе зневаженим тими мудраками і вельми розгнівався й послав вигубити усіх діток у Віфлеємі і по всій окрузі його, від двох років і нижче, згідно з часом, котрий вивідав у мудраків.

17. Тоді справдилося сказане пророком Єремією, який сказав:

18. Голос у Рамі чутно, плач і ридання, і зойки великі; Рахіль плаче за дітьми своїми і не може втішитися, бо їх нема.

19. А по смерті Ірода, – ось, Ангел Господній уві сні з'явився Йосипові у Єгипті.

20. І сказав: Підведися, візьми Дитятко і Матір Його та йди на землю Ізраїлеву; бо померли ті, що шукали життя Дитяти.

21. Він підвівся, взяв Дитятко і Матір Його й прийшов на землю Ізраїлеву.

22. Але почув, що Архелай царює в Юдеї замість Ірода, батька свого, не наважився туди йти; однак, діставши уві сні попередження від Бога, пішов у галілейські краї.

23. А коли прийшли, то осіли в місті, що зветься Назарет, щоб справдилося сказане пророками, що Він Назореєм назветься.

Матвія 3

1. За тих днів приходить Іван Хреститель і проповідує в пустелі юдейській,

2. І каже: Покайтеся, бо наблизилося Царство Небесне.

3. Бо він той, про якого сказав пророк Ісаї: Голос волаючого в пустелі: Приготуйте шлях Господові, рівняйте стежки Йому.

4. А сам Іван мав одяг з верблюжого волосу і пояса шкіряного на крижах своїх, а їжа його була сарана та мед польовий.

5. Тоді Єрусалим і вся Юдея, і всі околиці йорданські виходили до нього.

6. І хрестилися від нього в Йордані, сповідуючи гріхи свої.

7. А коли Іван побачив багатьох фарисеїв та саддукеїв, що йшли до нього хреститися, то сказав їм: О, поріддя гадюче! Хто підказав вам утікати від прийдешнього гніву?

8. Тож учиніть гідний плід каяття!

9. І не майте наміру в собі говорити: Батько у нас Авраам; бо кажу вам, що Бог може з каміння цього витворити дітей Авраамові;

10. Уже й сокира біля окоренка дерева лежить: усіляке дерево, що не приносить доброго плоду, зрубують і кидають у вогонь.

11. Я істинно хрещу вас водою на каяття, але Той, що прийде за мною, сильніший від мене: я не гідний понести взуття Його; Він буде хрестити вас Духом Святим і вогнем;

12. Лопата Його в руці Його, і Він досконало вичистить тік Свій, і збере пшеницю Свою до засіків, а солому спопелить вогнем негасним.
13. Тоді приходить Ісус із Галілеї на Йордан до Івана – хреститися від нього.
14. А Іван забороняв Йому і казав: Мені треба хреститися від Тебе, і чи Тобі приходити до мене?
15. Але Ісус сказав йому у відповідь: Залиши так, як є; бо так належить нам звершити всіляку правду. Тоді [Іван] допустив Його.
16. І охрестився Ісус, і відразу вийшов з води, – і ось, розгорнулися Йому небеса, і побачив він Духа Божого, Котрий спускався, мов голуб, і опустився на Нього.
17. І ось, голос із небес пролунав: Це Син Мій улюблений, у Котрому Моя добра воля.

Матвія 4

1. Потім Дух повів Ісуса в пустелю, для спокуси від диявола.
2. І постився сорок днів і сорок ночей, а наостанок зголоднів.
3. І наблизився до Нього спокусник, і сказав: Якщо Ти Син Божий, накажи, щоб каміння оце вчинилося хлібом.
4. Але Він сказав йому у відповідь: Написано: Не хлібом єдиним буде жити людина, але всяким словом, що виходить з уст Божих.
5. Потім бере Його диявол до святого міста, і ставить Його на карниз храму,
6. І каже Йому: Якщо Ти Син Божий, кинься вниз, бо написано: Ангелам Своїм заповідає про Тебе, і на руках понесуть Тебе, щоб не спіткнувся об камінь ногою Твоєю.
7. Ісус сказав йому: Написано також: Не спокушай Господа Бога твого.
8. І знову бере Його диявол на вельми високу гору і показує Йому всі царства світу і славу їхню,
9. І каже Йому: Усе це віддам Тобі, якщо впадеш ниць і поклонишся мені.
10. Тоді Ісус відповів йому: Геть від Мене, сатано! Бо написано: Господові Богові твоєму поклоняйся і Йому Одному служи.
11. Тоді залишив Його диявол, – і ось, Ангели наблизилися і служили Йому.
12. Коли Ісус почув, що Івана [ув'язнили], рушив до Галілеї.
13. Він залишив Назарет, прийшов і оселився в Капернаумі приморським, в межах Завулонових і Нефталимових,
14. Нехай справдиться сказане пророком Ісаєю, котрий сказав:
15. Земля Завулонова і земля Нефталимова, на шляху приморським, за Йорданом, Галілея поганська,

16. Народ, що сидить у п'їтьмі, побачив світло велике, і тим, що сидять у країні в сутїні смертній засяло світло.
17. З того часу Ісус почав проповідувати і промовляти: Покайтеся, бо Царство Небесне при руці!
18. А коли Ісус проходив поблизу моря Галїлейського, то побачив двох братів: Симона, що називався Петром, і Андрїя, брата його: вони якраз сіті закидали в море; бо вони були рибалками;
19. І сказав їм: Ходїть зі Мною, і Я вчиню вас ловцями людей.
20. І тієї ж хвилі вони залишили сіті й рушили за Ним.
21. А коли йшов звідси далі, побачив Він інших двох братів, Якова, сина Зеведеєвого, та Івана, брата його, у човні із Зеведеєм, батьком їхнім, – вони якраз лагодили сіті, і покликав їх.
22. І тієї ж хвилі вони залишили човен батька свого, і рушили за Ним.
23. І ходив Ісус по всїй Галїлеї, і навчав у синагогах їхніх, і проповідував Євангелїю Царства, і уздоровлював від усїлякої недуги і всїляку немїч у людей.
24. І пішла чутка про Нього по всїй Сирїї; і приводили до Нього всїх немїчних, тих, якими заволоділи демони, позначених рїзними хворощами і нападами хвороби, і сновид, і слабких, і Він уздоровлював їх.
25. І йшло за Ним багато народу з Галїлеї і Десятимїстя, і Єрусалиму, і Юдеї, а також з-за Йордану.

Матвія 5

1. Він побачив народ і вийшов на гору; і коли присїв, наблизилися до Нього учні його.
2. Тоді Він розтулив уста Свої, навчав їх і сказав:
3. Блаженні вбогі духом, бо їхнє є Царство Небесне.
4. Блаженні засмучені, бо вони втїшаються.
5. Блаженні сумирні, бо вони успадкують землю.
6. Блаженні голодні і спраглі на правду, бо вони наситяться.
7. Блаженні милостиві, бо вони помилувані будуть.
8. Блаженні чисті серцем, бо вони Бога побачать.
9. Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.
10. Блаженні гнані за правду, бо їхнє є Царство Небесне.
11. Блаженні ви, коли будуть паплюжити вас і гнати і всїляко несправедливо ганити за Мене;

12. Радійте і тіштеся, бо нагорода ваша велика на небесах! Бо так гнали всіх пророків, що були перед вами.
13. Ви – сіль землі. А коли сіль утратить силу, то як учиниш її солоною? Вона вже зовсім непридатна для вжитку, хіба викинути її геть, щоб люди потоптали.
14. Ви – світло світу. Не може сховатися місто, що стоїть на вершині гори.
15. І не ставлять запалену свічку під посудину, а на свічник, і світить усім в оселі.
16. Нехай же перед людьми отак ваше світло світить, щоб вони бачили ваші добрі вчинки, і прославляли Батька вашого, який на небесах.
17. Не подумайте, що Я прийшов знищити закон чи пророків: не знищити Я прийшов, але звершити.
18. Бо правду кажу вам: Доки не минеться земля і небо, жодна йота чи жодна риска в законі не мине, аж доки не звершиться все.
19. Отож, хто порушить одну з найменших заповідей оцих і навчить цього людей, той найменшим у Царстві Небеснім назветься; а хто вчинить і навчить, той великим назветься у Царстві Небесному.
20. Бо, кажу вам, якщо праведність ваша не перевершить праведности книжників та фарисеїв, то ви в жодному разі не увійдете до Царства Небесного.
21. Ви чули, що сказано давнім: Не убивай; а хто уб'є, підлягає судові.
22. А Я кажу вам, що кожний, котрий гнівається на брата свого без причини, підлягає судові; а хто скаже братові своєму: рака, підлягає синедріонові; а хто скаже: Безумний! – підлягає адському вогню.
23. Отож, якщо ти приносиш до жертовника дар твій і там пригадаєш, що брат твій щось має супроти тебе,
24. Залиши дара твого перед жертовником, і піди, помирися передніше з братом твоїм і відтак прийди й принеси дара свого.
25. Мирися зі своїм суперником скорше, доки ти ще в дорозі з ним, щоб суперник не віддав тебе судді, а суддя щоб не віддав тебе урядникові, і щоб не кинули тебе до в'язниці.
26. Правду кажу тобі: Ти в жодному разі не вийдеш звідти, доки не заплатиш останнього шеляга.
27. Ви чули, що сказано у давні часи: Не чини перелюбу.
28. А Я кажу вам, що кожний, хто дивиться на жінку хтиво, уже вчинив перелюб з нею в серці своєму.
29. А якщо праве око твоє спокушає тебе, вирви його і відкинь од себе; бо краще для тебе, щоб загинув один із членів твоїх, а не все тіло твоє було кинуте в геєну.
30. І якщо права рука твоя спокушає тебе, відітни її і відкинь од себе; бо краще для тебе, щоб загинув один із членів твоїх, а не все тіло твоє було б кинуте в геєну.

31. Сказано також, що коли хтось розірве шлюб з дружиною своєю, нехай дасть їй письмову згоду на розлучення.
32. А Я кажу вам: Хто розриває шлюб із дружиною своєю, окрім провини перелюбу, той спричиняє її перелюб; і хто одружиться на розведеній, той чинить перелюб.
33. І ще ви чули, що сказано давнім: Не відмовляйся від присяги, але виконуй перед Господом присягання твої.
34. А Я кажу вам: Не присягайтеся взагалі: ні небом, тому що воно престол Божий;
35. Ні землею, тому що вона підніжжя для ніг Його; ні Єрусалимом, тому що це місто Великого Царя.
36. Ні головою твоєю не присягайся, тому що не можеш жодної волосини учинити білою або чорною.
37. Але нехай буде слово ваше: Так, так, ні, ні; а що понад це, – те походить від лукавого.
38. Ви чули, що сказано: Око за око, зуб за зуб.
39. А Я кажу вам: Не чинить спротиву лихому! А коли вдарять тебе по правій щоці твоїй, оберни до нього й другу.
40. І хто захоче судитися з тобою і забрати в тебе сорочку, віддай йому й верхній одяг;
41. І хто примусить тебе пройти з ним одну милю, пройди з ним удвічі.
42. Дай тому, хто просить у тебе, а від того, хто хоче позичити в тебе, не відвертайся.
43. Ви чули, що сказано: Люби ближнього твого і ненавидь ворога твого.
44. А Я кажу вам: Любіть ворогів ваших, благословляйте тих, що проклинають вас, добродійте ненависникам вашим і моліться за тих, що несправедливо свідчать проти вас і гонять вас.
45. Будьте ж синами Батька вашого Небесного; бо Він наказує Своему сонцю сходити над лихими і добрими, і посилає дощ на праведних і неправедних.
46. Бо коли ви будете любити люблячих вас, то яка вам нагорода? Чи не те саме чинять і митники?
47. І якщо ви вітаєте лише братів ваших, то що особливого чините? Чи не так чинять і погани?
48. Отож, будьте досконалі, як досконалий Батько ваш Небесний!

Матвія 6

1. Пильнуйте, не вчиняйте милости вашої перед людьми для того, щоб вони бачили вас; інакше не буде вам нагороди від Батька вашого, який на небі.

2. Отже, коли вчиняєш милостиню, не сурми перед собою, як учиняють лицеміри в синагогах і на вулицях, аби прославляли їх люди. Правду кажу вам: Вони вже одержують нагороду свою.
3. А в тебе, коли вчиняєш милостиню, нехай ліва рука твоя не відає, що вчиняє права,
4. Щоб милостиня твоя була таємною; і Батько твій, що бачить утаємничене, віддасть тобі явно.
5. І коли молишся, не будь, як лицеміри, котрі полюбляють у синагогах і на перехрестях вулиць, зупинившись, молитися, аби показатися людям. Істину кажу вам, що вони вже одержують нагороду свою.
6. А ти, коли молишся, увійди до оселі твоєї, зачини двері твої, помолися до Батька твого, котрий утаємничений; і Батько твій, який бачить таємне, віддасть тобі явно.
7. А коли молитесь, не кажіть зайвого, як ті погани; бо вони гадають собі, що через велемовство своє будуть почуті.
8. Не будьте подібні до них, бо знає Батько ваш, яку маєте потребу передніше, аніж ви попросите в Нього.
9. А моліться так: Отче наш, Сущий на небесах! Хай святиться ім'я Твоє;
10. Хай прийде Царство Твоє; Нехай буде воля Твоя і на землі, як на Небі;
11. Хліб наш щоденний дай нам на цей день;
12. І прости нам борги наші, як і ми прощаємо боржникам нашим;
13. І не введи нас у спокусу, але захисти нас від лукавого; бо Твоє є Царство і сила, і слава навіки. Амінь.
14. Бо, якщо ви будете прощати людям гріхи їхні, то простить і вам Батько ваш Небесний!
15. А якщо не будете прощати людям гріхів їхніх, то й Батько ваш не простить вам гріхів ваших.
16. Також коли поститеся, не будьте в зажурі, як ті лицеміри; бо вони вдають на своїх лицях зажуру, аби показати людям, що постяться. Істину кажу вам, що вони вже одержують нагороду свою.
17. А ти, коли постишся, помасти голову твою і лице твоє омий,
18. Щоб з'явитися в пості не перед людьми, але перед Батьком твоїм, Котрий утаємничений; і Батько твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно.
19. Не збирайте собі скарбів на землі, де міль та іржа винищують, і де злодії підкопуються і крадуть;
20. Але збирайте собі скарби на небі, де ні міль, ні іржа не винищують, і де злодії не підкопуються і не крадуть.
21. Бо де скарби ваші, там буде й серце ваше.

22. Світильник для тіла – око; якщо око твоє буде чисте, то все тіло твоє буде світле;
23. А коли око твоє буде лихе, то все тіло твоє буде повне темрявою. Отож, якщо світло, котре в тобі, стає пільмою, то яка ж глибока ця пільма?
24. Ніхто не може служити двом панам: тому що одного буде ненавидіти, а другого любити, або одному буде старатися, а другим нехтувати. Не можете служити Богові і мамоні.
25. А тому кажу вам: Не піклуйтеся для життя вашого, що вам їсти і що пити; ні для тіла вашого – у що одягнутися. Хіба життя не більше їжі, а тіло – одежі?
26. Гляньте на птахів небесних: вони не сіють, не жнуть, не збирають у житниці; і Батько ваш Небесний насичує їх. А хіба ви не кращі від них?
27. І хто з вас може потурбуватися і долучити собі зросту [бодай] на один лікоть?
28. І про одягу нашо клопочетесь? Гляньте на степові лілеї, як вони ростуть: не працюють, не прядуть;
29. Але кажу вам, що й Соломон у всій славі своїй не одягався так пишно, як будь-яка з них;
30. А якщо траву степову, котра сьогодні є, а завтра буде у піч кинута, Бог так одягає, то наскільки краще зодягне Він вас, маловірні?
31. Отже, не журіться і не бідкайтеся: Що нам їсти? Або: Що нам пити? Або: У що нам одягтися?
32. Тому що всього цього шукають погани, і тому, що Батько ваш Небесний відає, що ви маєте на це потребу.
33. Отож, шукайте найперше Царства Божого і праведности Його, а все це долучиться вам.
34. Отож, не думайте про завтрашній день, бо завтрашній день [сам] буде піклуватися про своє: вистачить для [кожного] дня свого клопоту.

Матвія 7

1. Не судіть, щоб вас не судили.
2. Бо яким судом судите, [таким] будете засуджені; і якою мірою будете міряти, [такою] вам також буде відміряно.
3. І нащо ти дивишся на скалку в оці брата твого, а колоди у твоєму оці не бачиш?
4. Або, як скажеш братові твоєму: Давай, я вийму скалку з ока твого, коли в оці твоєму колода?
5. Лицеміре! Витягни передніше колоду з ока твого, і тоді побачиш, [як] витягти скалку з ока брата твого.

6. Не давайте того, що святе, псам і не кидайте перлів ваших перед свиньми, щоб вони не потоптали їх ногами своїми і, обернувшись, не розтерзали вас.
7. Просіть – і дадуть вам; шукайте, і знайдете; стукайте, – і відчинять вам;
8. Бо кожний, хто просить, одержує, хто шукає, – знаходить, і тому, хто стукає, відчинять йому.
9. Чи є серед вас такий чоловік, що подасть каменя синові своєму, коли він хліба попросить?
10. І коли попросить риби, подав би йому гадюку?
11. Отож, коли ви, гнівливі, і вмієте добродіяти дітям вашим, тим паче Батько ваш Небесний нащедрить добра тим, що просять у Нього.
12. Отож, як хочете, щоб люди у всьому вчиняли з вами, так само й ви вчиняйте з ними; бо в цьому – Закон і Пророки.
13. Входьте вузькими воротами; тому що широкі ворота і просторий шлях, які ведуть до загибелі, і багато людей ними простують;
14. Тому що вузькі ворота і вузький шлях, які в життя приводять, і мало буде таких, котрі знайдуть їх.
15. Остерігайтеся лжепророків, котрі приходять до вас в овечій одежі, а всередині – вовки хижі:
16. За плодами їхніми пізнаєте їх. Хіба збирають з терну виноград чи з бур'яну смокви?
17. Бо всяке дерево добре приносить також плоди добрі, а недобре дерево приносить плоди недобрі:
18. Не може дерево добре приносити плоди недобрі, ні дерево недобре приносити плоди добрі.
19. Усіляке дерево, що не приносить плоду доброго, зрубують і кидають у вогонь.
20. Тож за плодами їхніми пізнаєте їх.
21. Не кожний, хто звертається до Мене: Господе! Господе! Увійде до Царства Небесного, але той, що виконує волю Батька Мого, який на небі.
22. Численні люди скажуть Мені того дня: Господе! Господе! Хіба не Твоїм йменням ми пророкували? Хіба не Твоїм йменням демонів виганяли? Хіба не Твоїм йменням багато див творили?
23. І тоді відповім їм: Я ніколи не знав вас; відійдіть од Мене всі, хто чинить беззаконня!
24. Отож, кожний, хто слухає ці слова Мої і виконує їх, схожий на мужа розважливого, котрий спорудив дім свій на камені,
25. І пішов дощ, і вийшли з берегів ріки, і здійнявся вітер і ринув на дім той; і він не упав, тому що споруджений був на камені.

26. А кожний, хто слухає оці слова Мої і не виконує їх, схожий на чоловіка нерозважливого, котрий спорудив дім свій на піску;

27. І пішов дощ, і вийшли з берегів ріки, і здійнявся вітер, і ринули на дім той, і він упав, і велике було те падіння його.

28. І коли Ісус скінчив говорити ці слова, народ дивувався з Його науки.

29. Бо Він навчав їх, як Той, що має владу, а не так, як книжники.

Матвія 8

1. А коли зійшов Він з гори, слідом за Ним рушило багато народу.

2. Аж ось, підійшов прокажений, вклонився Йому і сказав: Господе! Якщо захочеш, Ти можеш учинити мене чистим (уздоровити).

3. Ісус простягнув руку, – і торкнувся його і сказав: Хочу, – будь чистий! І він тієї ж хвилині очистився від прокази.

4. І сказав йому Ісус: Гляди, не оповідай про це людям; але піди і покажи себе священникові і принеси дар, котрого звелів Мойсей, на свідчення їм.

5. А коли Він прийшов до Капернауму, до нього підійшов сотник і просив Його:

6. Господе! Служник мій лежить удома в немочі і жорстоко страждає.

7. Ісус сказав йому: Я прийду і уздоровлю його.

8. А сотник у відповідь сказав: Господе! Я не вартий, щоб Ти зайшов під мій дах; але скажи лише слово, і уздоровиться служник мій;

9. Бо я також підлегла людина, проте, маючи в себе під рукою вояків, наказую одному: Піди, і йде; і другому: Прийди, і приходить; і своєму служникові: Вчини оце, і вчиняє.

10. Коли Ісус почув це, Він здивувався і сказав тим, що йшли за Ним: Істину кажу вам: Навіть в Ізраїлі не знайшов Я такої віри.

11. І кажу вам, що численні придуть від сходу і заходу і приляжуть з Авраамом, Ісааком і Яковом у Царстві Небесному;

12. А сини Царства будуть викинуті геть у п'їтьму зовнішню: там буде плач і скрегіт зубів.

13. І сказав Ісус сотникові: Иди, і, як ти вірував, нехай буде тобі. І одужав служник його о тім часі.

14. Коли Ісус прийшов у дім Петра, то побачив тещу його, що лежала в гарячці,

15. І торкнувся руки її, і недуга залишила її; і вона підвелася і служила їм.

16. А коли настав вечір, до Нього привели багато біснуватих, і Він повиганяв духів словом і уздоровив усіх недужих,

17. Щоб справдилося сказане через пророка Ісаю, котрий каже: Він узяв на Себе наші немочі і поніс хвороби.
18. А коли Ісус побачив довкола Себе забагато народу, звелів (учням) відпливти на другий берег.
19. Тоді один книжник підійшов і сказав Йому: Учителю! Я піду за Тобою, куди б Ти не йшов.
20. І сказав йому Ісус: Лисиці мають нори і птахи небесні – гнізда, а Син Людський не має, де й голови прихилити.
21. А інший з учнів Його сказав Йому: Господе! Дозволь мені передніше піти й поховати батька мого.
22. Але Ісус сказав йому: Йди за Мною і лиши мертвим ховати своїх померлих.
23. І, коли зайшов Він у човен, слідом за Ним ступили й учні Його.
24. І ось, здійнялася велика буря на морі, аж так, що човен заливали хвилі, а Він спав.
25. Тоді учні Його підійшли до Нього, і розбудили Його; сказали: Господе! Врятуй нас: гинемо!
26. І сказав їм: Чому ви [такі] боягузливі, маловіри? Відтак підвівся і заборонив вітрам і морю, і вчинився великий спокій.
27. А люди дивувалися й казали: Хто це, що й вітри і море підкоряються Йому?
28. І коли Він приплив до другого берега в країну Гадаринську, зустріли Його двоє біснுவатих, що вийшли з могильних печер, вельми навіжені, аж так, що ніхто не насмілювався проходити тією дорогою.
29. І ось, вони закричали: Що Тобі, Ісусе, Сину Божий, до нас? Прийшов Ти сюди дочасно мучити нас.
30. А віддалік од них паслося велике стадо свиней.
31. І демони просили Його: Якщо виженеш нас, то пошли нас у стадо свиней.
32. І він сказав їм: Ідїть. І вони вийшли й подалися в стадо свиней. І ось, усе стадо свиней кинулося з крутопаду в море, і загинуло у воді.
33. А пастухи побігли до міста, і там оповіли, про все, що сталося з біснуватими.
34. І ось, ціле місто вийшло назустріч Ісусові і, коли побачило Його, просили, щоб Він відійшов од їхнього краю.

Матвія 9

1. Тоді Він зайшов у човен, переплив [назад] і прибув до Свого міста.
2. І ось, принесли до Нього недужого, що лежав на ношах. Ісус побачив їхню віру, а тому сказав розслабленому: Збадьорся, сину! Прощаються тобі гріхи твої.

3. При цьому деякі із книжників сказали самі в собі: Він ганьбить Бога.
4. Ісус знав їхні думки, а тому сказав: Чого дозволяєте бути недобрим замірам у ваших серцях?
5. Бо що легше сказати: Прощаються тобі гріхи, чи сказати: Підведися і ходи?
6. Проте, аби ви знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи, – а тоді сказав недужому: Підведися, візьми постіль твою й йди в оселю твою.
7. І він підвівся, [узяв постіль свою] і пішов до оселі своєї.
8. А народ, який все це бачив, вельми дивувався і прославляв Бога, Котрий дав таку владу людям.
9. Коли Ісус йшов звідти, то побачив чоловіка, що сидів біля митниці, на ймення Матвій, і сказав йому: Іди за Мною. І він підвівся і рушив за Ним.
10. І коли Ісус був при столі в його домі, багато митників і грішників прийшли і присіли біля Нього та учнів Його.
11. Коли побачили це фарисеї, то сказали Його учням: Нащо Учитель ваш їсть і п'є з митниками і з грішниками?
12. А Ісус, коли почув це, сказав їм: Не здорові мають потребу на лікаря, але недужі;
13. Підіть, навчіться, що означає: Милости хочу, а не пожертви. Бо Я прийшов покликати не праведників, але грішників до каяття.
14. Тоді приходять до Нього учні Іванові і кажуть: Чому ми і фарисеї постимося багато, а Твої учні не постяться?
15. І сказав їм Ісус: Чи можуть журитися сини оселі шлюбної, доки з ними наречений? Але надійдуть дні, коли відбереться у них наречений, і тоді будуть поститися.
16. І ніхто до одежі старої не пришиває латки з нової тканини; бо вона збіжиться на старому і діра стане ще більшою.
17. Не вливають також вина молодого до старих бурдюків; інакше бурдюки порвуться, і вино витече, і бурдюки пропадуть; але вино молоде вливають до нових бурдюків, і збережеться те і те.
18. Коли Він говорив їм це, підійшов до Нього один із старшин, вклонився Йому і сказав: Донька моя щойно померла; але прийди, поклади на неї руку Твою, і вона буде живою.
19. І підвівся Ісус, і пішов за ним, і учні Його.
20. І ось, жінка, яка дванадцять літ страждала від кровотечі, наблизилася ззаду і торкнулася до поли одягу Його;
21. Бо вона казала сама в собі: Якщо лише торкнуся до одежі Його, видужаю.
22. А Ісус обернувся, побачив її і сказав: Збадьорся, доню! Віра твоя врятувала тебе. І жінка від тієї хвилини uzдоровилася.

23. І коли прийшов Ісус до оселі старшини і побачив там сопілкарів і народ, що вчинив гамір,
24. То сказав їм: Пропустіть! Бо не вмерла дівчина, але спить. І насміхалися з Нього.
25. А коли народ випровадили, Він зайшов, узяв її за руку, і дівчина підвелася.
26. І полинула звістка про це по всій землі тій.
27. І коли Ісус повертався звідти, за Ним слідом ішли двоє сліпих і кричали: Помилуй нас, Ісусе, сину Давидів!
28. А коли Він прийшов до оселі, сліпі наблизилися до Нього: І казав їм Ісус: Чи віруєте, що Я можу те вчинити? Вони сказали Йому: Так, Господе!
29. Тоді Він торкнувся їхніх очей і сказав: На віру вашу хай буде вам.
30. І прозріли очі їхні. А Ісус суворо наказав їм: Глядіть, щоб ніхто не дізнався.
31. Але вони, як тільки вийшли, розголосили про Нього новину по всій землі тій.
32. А коли ті виходили, то привели до Нього чоловіка німого і біснуватого.
33. І коли демона Він прогнав, німий почав говорити. І народ вельми дивувався і казав: Ніколи не було подібного в Ізраїлі.
34. А фарисеї казали: Він виганяє бісів силою князя бісівського!
35. І ходив Ісус по всіх містах і поселеннях, навчав у синагогах їхніх, і проповідував Євангелію Царства і уздоровлював усіляку недугу і всіляку неміч у людях.
36. Він бачив юрби народу, і пожалів їх, бо вони були виснажені і розпорошені, як вівці, котрі не мають пастиря.
37. Тоді сказав учням Своїм: Жнива багато, а женців мало;
38. Тож благайте Володаря жнива, щоб вислав женців на ниву Свою.

Матвія 10

1. І покликав Він дванадцятьох учнів Своїх, і дав їм владу над нечистими духами, щоб виганяти їх і уздоровлювати всіляку недугу, і всіляку неміч.
2. А дванадцять Апостолів мали такі ймення: перший Симон, названий Петром, і Андрій, брат його, Яків Зеведеїв та Іван, брат його;
3. Пилип і Варфоломій, Хома і митник Матвій, Яків Алфеїв і Тадей;
4. Симон Кананіт і Юда Іскаріот, той, що зрадив Його.
5. Оцих дванадцятєро Апостолів послав Ісус і заповідав їм кажучи: На шлях поганів не ходіть, і в місто самарянське не заходьте;
6. А йдіть найперше до загиблих овечок дому Ізраїлевого;

7. А як будете ходити, то проповідуйте, що наблизилося Царство Небесне;
8. Недужих уздоровлюйте, прокажених очищайте, мертвих воскрешайте, бісів виганяйте, даром дістали, даром давайте.
9. Не беріть із собою ні золота, ні срібла, ані міді до своїх поясів.
10. Ні торби в дорогу, ні двох одежин, ні взуття, ні палиці. Бо трудівник вартий поживи.
11. До якого б міста чи поселення ви не зайшли б, довідайтеся, хто в ньому достойний, і там залишайтеся, доки не вийдете;
12. А коли заходите до оселі, вітайте її: Мир оселі цій;
13. І якщо оселя буде достойна, то мир ваш прийде на неї; а якщо не буде гідною, то мир ваш до вас повернеться.
14. А якщо хтось не прийме вас, і не дослухається до ваших слів, то, виходячи з дому чи з міста того, обтрусіть порошок з ніг ваших;
15. Істину кажу вам: Утішливіше буде землі содомській і гоморській судного дня, аніж місту тому.
16. Ось, Я посилаю вас, мов овець поміж вовків: тож будьте мудрі, як змії, і прості, мов голуби.
17. Остерігайтеся людей: бо вони будуть віддавати вас синедріонам і в синагогах ваших будуть бити вас,
18. І поведуть вас до правителів і царів за Мене, для свідчення перед ними і поганями.
19. Та коли будуть віддавати вас, не турбуйтеся, як чи що сказати; бо тієї ж миті дано буде вам, що сказати.
20. Бо ви не будете говорити, але Дух Батька вашого говоритиме в вас.
21. І брат брата віддасть на смерть, і батько – сина, і повстануть діти на батьків і умултвлять їх.
22. І будете ненависними за ймення Моє; однак той, хто витримає до кінця, врятується.
23. А коли будуть вас переслідувати в одному місті, втікайте до другого. Бо правду вам кажу: Не встигнете обійти міст ізраїльських, як прийде Син Людський.
24. Учень не вищий від учителя, і служник не вищий від господаря свого:
25. Задосить для учня, щоб він був, як учитель його, і для служника, щоб він був, як господар його. Якщо господаря дому назвали Вельзевулом, то чи не назвуть так тим паче й домашніх його?
26. Отож, не бійтеся їх: бо немає нічого утаємниченого, що не виявилось б, і таємного, що не стало б відомим.
27. Що кажу вам у темряві, кажіть при світлі; і що на вухо чуєте, проповідуйте на дахах.

28. І не бійтеся тих, що вбивають тіло, а душі не можуть убити; бійтеся більше того, хто може і душу, і тіло погубити в геєні.
29. Чи не дві маленькі пташки продаються за асарій? І жодна з них не впаде на землю без [волі] Батька вашого;
30. А на вашій голові навіть волосся все пораховане;
31. Тому не бійтеся: ви кращі від багатьох малих птахів.
32. Отож, кожного, хто сповідує Мене перед людьми, того сповідуватиму і Я перед Батьком Моїм Небесним.
33. А хто зречеться Мене перед людьми, зречуся і Я його перед Батьком Моїм Небесним.
34. Не думайте, що Я прийшов принести мир на землю; не мир прийшов Я принести, але меч;
35. Бо Я прийшов розділити чоловіка з батьком його, і дочку з матір'ю її, і невістку із свекрухою її.
36. І вороги людині – домашні її.
37. Хто любить батька чи матір більше, аніж Мене, не достойний Мене; і хто любить сина чи доньку більше, аніж Мене, не достойний Мене;
38. І хто не бере хреста свого і не йде слідом за Мною, той не достойний Мене.
39. Той, що збереже життя своє, втратить його; а той, що втратить життя своє заради Мене, збереже його.
40. Хто приймає вас, Мене приймає, а хто приймає Мене, приймає Того, Хто Мене послав;
41. Хто приймає пророка в ім'я пророка, дістане нагороду пророка, і хто приймає праведника, в ім'я праведника, дістане нагороду праведника.
42. А хто напоїть одного з малих оцих тільки чашою холодної води, в ім'я учня, істину кажу вам, не втратить нагороди своєї.

Матвія 11

1. І коли скінчив Ісус наставляти дванадцятьох учнів Своїх, перейшов звідти навчати і проповідувати в містах їхніх.
2. А Іван, коли почув у в'язниці про діяння Христові, послав двох учнів своїх
3. Запитати в Нього: Чи Ти Той, Котрий має прийти, чи наджидати нам іншого?
4. І сказав їм Ісус у відповідь: Підійть і скажіть Іванові, що чуєте і бачите:
5. Сліпі стають зрячими і кульгаві ходять, прокажені очищаються і глухі чують, мертві воскресають і вбогим проповідується Добра Вість.
6. І блаженний, хто через Мене спокуси не матиме.

7. А коли вони пішли, Ісус почав говорити народові про Івана: На що ходили ви в пустелю подивитися? Чи на тростину, котру вітер хитає?
8. На кого ви дивитися ходили? Чи на чоловіка, зодягнутого в м'яку одягу? Ті, хто носить м'який одяг, у царських палатах живуть.
9. Тоді на кого дивитися ви ходили? На пророка? Так, повідую вам, навіть більше, ніж пророка.
10. Бо він той, про кого написано: Ось, Я посилаю посланця Мого перед Тобою, котрий приготує шлях Твій перед Тобою.
11. Істину кажу вам: Із народжених жінками не поставав більший від Івана Хрестителя; але менший у Царстві Небеснім більший від нього.
12. А від днів Івана Хрестителя донині Царство Небесне силою береться, і ті, що докладають зусилля, здобувають його.
13. Бо всі пророки й Закон провістили до Івана.
14. І, якщо хочете прийняти, він є Ілля, котрому належало прийти.
15. Хто має вуха чути, нехай почує!
16. До кого ж цей рід прирівняю? Він схожий на дітей, котрі сидять на вулиці і звертаються до своїх приятелів,
17. І кажуть: Ми грали вам на сопілці, а ви не танцювали; ми співали вам сумних пісень, а ви не ридали.
18. Бо прийшов Іван, не їсть, не п'є; і кажуть: У ньому демон.
19. Прийшов Син Людський, їсть і п'є, і кажуть: Ось чоловік, котрий любить їсти і пити вино, друг митникам і грішникам. І виправдана премудрість дітьми її.
20. Тоді почав Він докоряти містам, у котрих найбільше виявлялася сила Його, через те, що вони не покалися:
21. Горе тобі, Хоразине, горе тобі, Віфсаїдо! Бо якби в Тирі й Сидоні явлені були сили, котрі явлені у вас, то давно вони у веретищах і попелі покалися б.
22. Але повідую вам: Тирові і Сидонові буде легше судного дня, аніж вам.
23. І ти, Капернауме, що до неба піднявся, до пекла зійдеш. Бо якби у Содомі явлені були сили, явлені в тобі, то він залишився б до нинішнього дня.
24. Але повідую вам, що землі содомській легше буде судного дня, аніж тобі.
25. О тій порі, коли продовжував слово, Ісус сказав: Прославляю Тебе, Батьку, Господе неба і землі, що Ти утаємничив це від мудрих та розумних і відкрив це немовлятам.
26. Так, Отче! Бо такою була Твоя добра воля.

27. Усе передане Мені Батьком Моїм, і ніхто не знає Сина, окрім Батька; і Батька ніхто не знає, окрім Сина, і кому Син хоче відкрити.

28. Прийдіть до Мене, всі стомлені й обтяжені, і Я заспокою вас!

29. Візьміть ярмо Моє на себе і навчіться від Мене, бо Я покірний і сумирний серцем; і знайдете спокій душам вашим.

30. Бо ярмо Моє любе, і тягар Мій легкий.

Матвія 12

1. Під ту пору проходив Ісус у суботу засіяними ланами; а учні Його вже виголодніли, і почали зривати колоски і їсти.

2. Коли фарисеї побачили це, то сказали Йому: Ось, учні Твої чинять те, чого не можна вчиняти в суботу.

3. А Він сказав їм: Хіба ви не читали, що вчинив Давид, коли він був голодний, і ті, що були з ним?

4. Як він зайшов до Божого дому і їв хліби показні, котрих не можна було їсти ні йому, ні тим, що були з ним, а лише священикам?

5. Або чи не читали ви в Законі, що в суботи священики у храмі порушують суботу, однак не мають провини?

6. Але повідую вам, що тут Той, Хто більший від храму;

7. Якби ви знали, що означає: Милости хочу, а не пожертви, то не осудили б безвинних;

8. Бо Син Людський є Господь також і суботи.

9. І, відійшовши звідти, прийшов Він до синагоги їхньої.

10. І ось, був там чоловік, що мав висхлу руку. І запитали в Ісуса, щоб звинуватити Його: Чи можна uzдоровлювати в суботу?

11. А Він сказав їм: Хто з вас, маючи одну вівцю, якщо вона в суботу впаде до ями, не візьме її і не витягне?

12. Наскільки ж людина краща від вівці! Отож, можна і в суботу чинити добро.

13. Тоді сказав чоловікові тому: Протягни руку твою. І він простягнув, і стала вона здоровою, як друга.

14. А фарисеї, як вийшли, радилися поміж собою супроти Нього, у який спосіб погубити Його. Але Ісус дізнався про це, і пішов звідти.

15. І пішла за Ним сила (багато) народу, і Він uzдоровив їх усіх.

16. І заборонив їм зголошувати про Нього,

17. Нехай справдиться сказане через пророка Ісаю, котрий повідав:

18. Ось, Слуга Мій, Котрого Я вибрав, улюблений Мій, до Котрого прихилилась душа Моя; вкладу Духа Мого в Нього; і звістить народам суд;
19. Не заперечить, не заволає, і ніхто не почує на вулицях крику Його;
20. Тростини надламані не доламає, і гнота тліючого не загасить, аж доки не звершить суду перемоги;
21. І на ймення Його будуть сподіватися народи.
22. Відтак привели до Нього біснуватого, сліпого й німого; і уздоровив його, і сліпий та німий почав говорити і бачити.
23. І дивувався увесь народ, і казав: Чи не цей Христос (Месія), Син Давидів?
24. А фарисеї, коли почули [про це], сказали: Він виганяє демонів не інакше, як [силою] Вельзевула, князя бісівського.
25. Але Ісус, знаючи помисли їхні, сказав їм: Усіляке царство, що розділиться саме в собі, спорожніє; і всіляке місто чи дім, що розділиться сам у собі, не встоїть.
26. І якщо сатана сатану виганяє, то він розділився сам із собою: яким чином устоїть царство його?
27. І якщо Я [силою] Вельзевула виганяю бісів, то сини ваші чиєю [силою] виганяють? Тому вони будуть вам суддями.
28. А коли Я Духом Божим виганяю бісів, то звичайно ж сягнуло вас Царство Боже.
29. Або: як може хтось зайти в дім сильного і пограбувати речі його, якщо передніше не зв'яже сильного, і тоді пограбує дім його.
30. Хто не зі Мною, той супроти Мене; і хто не збирає зі Мною, той розкидає.
31. А тому кажу вам: Усілякий гріх і хула простяться людям, а зневага (хула) на Духа не проститься людям.
32. Якщо хтось скаже слово на Сина Людського, то проститься йому; а якщо хтось скаже на Духа Святого, не проститься йому ні в цьому світі, ні в прийдешньому.
33. Або визнайте дерево добрим і плід його добрим, або визнайте дерево недобрим і плід його недобрим; бо дерево пізнається з плоду.
34. Породження гадюче! Як ви можете говорити добре, коли самі недобрі? Тому що від повноти серця уста промовляють.
35. Добра людина з доброго скарбу добре виносить; а людина лиха з лихого скарбу лихе виносить.
36. Кажу вам, що за будь-яке пусте слово, котре вимовлять люди, дадуть вони відповідь судного дня.
37. Бо від слів своїх виправдаєшся і від слів своїх будеш засуджений.

38. Тоді деякі з книжників і фарисеїв сказали: Учителю! Ми хочемо побачити від тебе якесь диво.
39. Але Він сказав їм у відповідь: Рід лукавий і перелюбний шукає дива; і диво не дається йому, окрім дива Йони пророка;
40. Бо як Йона був у череві кита три дні і три ночі, так і Син Людський буде в серці землі три дні і три ночі.
41. Ніневітяни постануть на суд з родом оцим і засудять його, бо вони покалися від проповіді Йонової; і ось, тут більший Йони.
42. Цариця південна постане на суд з родом оцим і засудить його; бо вона приходила від рубежів землі послухати мудрість Соломонову; і ось, тут більший від Соломона.
43. Коли нечистий дух вийде з людини, то блукає місцинами безводними, шукаючи спокою, і не знаходячи.
44. Тоді каже: Повернуся до мого дому, звідки я вийшов. І коли прийде, знаходить [його] незайнятим, заметеним та прибраним;
45. Тоді йде і бере з собою семеро інших духів, ще зліших від нього, і зайдуть, і живуть там; і трапляється, що для чоловіка того останнє є гіршим від попереднього. Так буде також і з цим недобрим родом.
46. А коли Він ще промовляв до народу, матір і брати Його стояли перед [домом] – хотіли говорити з Ним.
47. І хтось сказав Йому: Ось, Матір Твоя і брати Твої стоять надворі, бажаючи говорити з Тобою.
48. А Він сказав у відповідь тому, що озвався: Хто Матір Моя, і хто брати Мої?
49. Він показав рукою Своєю на учнів Своїх і сказав: Ось матір Моя і брати Мої;
50. Бо хто буде виконувати волю Батька Мого Небесного, той Мені брат, і сестра, і матір.

Матвія 13

1. Того дня Ісус вийшов з дому і сів біля моря.
2. І зібралася до Нього сила народу, аж так, що Він зайшов у човен і присів, а увесь народ стояв на березі.
3. І навчав їх багато притчами, кажучи: Ось, вийшов сівач сіяти;
4. І коли він сів (зерна), то деяке впало при дорозі, і налетіли птахи, і видзьобали його;
5. А деяке впало на місцину кам'янисту, де мало було землі, і невдовзі посходило, тому що земля була неглибока;
6. Та коли зійшло сонце, зав'яло, і через те, що не мало (належного) коріння, засохло;
7. А деяке впало у терни, і терня виросло, й заглушило його;

8. А деяке впало на родючий ґрунт і принесло плід: одне у стократ, друге – в шістдесят, а деяке в тридцятєро.
9. Хто має вуха слухати, нехай чує!
10. Учні наблизилися і запитали у Нього: Нащо притчами говориш до них?
11. Він сказав їм у відповідь: Через те, що вам дано пізнати таємниці Царства Небесного, а їм не дано;
12. Бо хто має, то дасться йому і примножитьься; а хто не має, у того відбереться й те, що має;
13. Тому й повідую їм притчами, що вони дивлятьься і не бачать, слухають та не чують, і не розуміють;
14. І справджується над ними пророцтво Ісаї, котре повідус: Слухом почувете, і не зрозумієте, і очима дивитися будете, і не побачите;
15. Бо огрубіло серце людей цих, і вухами з натугою чують, і очі свої зімкнули, нехай же не побачать очима, і не почують вухами, і не втямлять серцем, і нехай не звернутьься, щоб Я уздоровив їх.
16. А ваші очі щасливі, що бачать, і вуха ваші, бо чують.
17. Бо правду кажу вам, що численні пророки і праведники бажали бачити, що ви бачите, і не бачили, і чути, що ви чуєте, і не чули.
18. А ви ось вислухайте (і пізнайте) [значення] притчі про сіяча:
19. До кожного, хто слухає слово про Царство і не розуміє, приходить лукавий і краде посіяне в серці його: ось кого засвідчує посіяне при дорозі.
20. А посіяне на кам'янистій місцині означає того, хто чує слово і відразу з радістю приймає його;
21. Але не має в собі коріння і нестійкий: коли надходить скорбота, або ж гоніння за слово, миттю піддається спокусі.
22. А посіяне в тернях означає того, хто чує слова, але клопоти світу цього та омана багатства глушать слово, і воно залишається без плоду.
23. А посіяне на родючому ґрунті означає того, хто слухає слово і розуміє, і плід він приносить, аж так, що один приносить плід у стократ, інший в шістдесят, а ще інший – у тридцятєро.
24. І другу притчу запропонував Він їм, кажучи: Царство Небесне схоже на чоловіка, що посіяв добре насіння на полі своєму.
25. Та коли люди спали, прийшов ворог його і насіяв поміж пшеницею плевелів, і зник.
26. Коли зійшло вруно і показався колос, тоді з'явилися й плевели.

27. Та ось, прийшли служники до господаря (поля) і сказали йому: Пане! Хіба не добре насіння сів ти на полі твоєму? То звідки ж на ньому плевели?
28. А він сказав їм: Ворог людський учинив це. А служники сказали йому: Хочеш, ми підемо, і виберемо їх?
29. Та він сказав їм: Ні, бо, виполюючи плевели, ви повириваєте разом з ними пшеницю;
30. Залишіть їх, нехай разом ростуть до жнив; і в пору жнивну я скажу женцям: Зберіть передніше плевели та пов'яжіть їх у в'язочки, щоби спалити їх; а пшеницю зберіть до засіків моїх.
31. Ще одну притчу запропонував Він їм, кажучи: Царство Небесне схоже на зерня гірчичне, котре чоловік узяв і посіяв на полі своєму,
32. Котре, хоч і найменше з-поміж насіння, та коли виросте, буває найбільшим з-поміж зела і стає деревом, аж таким, що прилітають птахи небесні і ховаються в гілках його.
33. Іншу притчу сказав Він їм: Царство Небесне схоже на закваску, яку жінка, узявши, поклала в три міри борошна, доки не вкисло все.
34. Усе це Ісус казав народові притчами і без притчі не говорив їм,
35. Нехай справдиться повідане через пророка, котрий сказав: Відкрию в притчах уста Мої; повідаю утаємничене від утворення світу.
36. Тоді Ісус відпустив народ і зайшов до оселі. Аж тут підійшли до Нього учні Його і сказали: Поясни нам притчу про плевели в полі.
37. А Він сказав їм у відповідь: Сівач доброго насіння є Син Людський;
38. Поле є світ; добре насіння, це – сини Царства, а плевели – сини лукавого;
39. А ворог, що посіяв їх, є диявол; жнива є кінець світу, а жінці суть Ангели.
40. Тому отак, як збирають плевели і вогнем спалюють, так буде наприкінці світу цього:
41. Пошле Син Людський Ангелів своїх, і зберуть із Царства Його всі спокуси і тих, що вчиняють беззаконня.
42. І вкинуть їх до печі вогненної; там буде плач і скрегіт зубів;
43. Тоді праведники засяють, мов сонце, у Царстві Батька їхнього. Хто має вуха чути, нехай чує!
44. Ще схоже Царство Небесне на скарб, схований у полі; котрого знайшов чоловік і утаємничив, і від радости з того йде і продає все, що має, і купляє те поле.
45. Ще схоже Царство Небесне на купця, що шукає гарних перлин,
46. І котрий, коли знайшов одну коштовну перлину, пішов, і продав усе, що мав, і купив її.
47. Ще схоже Царство Небесне на невід, що закинутий в морі, і який захопив чимало всілякої риби;

48. Котрого, коли наповнився, витягнули на берег і присіли й вибрали краще в посудини, а гірше викинули геть.
49. Отак буде й наприкінці світу: Вийдуть Ангели і вилучать лихих з-поміж праведних.
50. І вкинуть їх до печі вогненної: там буде плач і скрегіт зубів.
51. І запитав їх Ісус: Чи зрозуміли ви все це? Вони відповідають Йому: Так, Господе!
52. А Він сказав їм: Ось чому всілякий книжник, навчений про Царство Небесне, схожий на господаря, котрий виносить із скарбниці своєї нове і старе.
53. І коли скінчив Ісус притчі оці, пішов звідти.
54. І прийшов Він на Свою батьківщину, навчав їх у синагозі їхній, аж так, що вони вражалися і казали: Звідки в Нього така премудрість і сила?
55. Чи не теслі Він син? Чи не Його Матір називається Марія, і брати його Яків, і Йосип, і Симон, і Юда?
56. І сестри Його – чи не всі поміж нами? Звідки ж це в Нього?
57. І спокушалися Ним. А Ісус сказав їм: Не буває пророка без честі, хіба що у вітчизні своїй, і в домі своїм!
58. І не звершив там багато див через їхню невіру.

Матвія 14

1. Того часу почув Ірод, правитель чотирьох провінцій, оповіді про Ісуса
2. І сказав служникам своїм: Це Іван Хреститель; він воскрес із мертвих, і тому такі дива вчиняються ним.
3. Бо Ірод схопив був Івана, пов'язав його і вкинув до в'язниці через Іродіяду, дружину брата свого Пилипа.
4. Тому що Іван казав йому: Ти не мушиш мати її.
5. І хотів убити його, але боявся народу, тому що мали його за пророка.
6. А під час [святкування] дня народження Ірода, донька Іродіяди танцювала перед зібранням і догодила Іродові.
7. А тому він з присягою пообіцяв їй дати все, чого вона попросить.
8. А вона, навчена матір'ю своєю, сказала: Дай мені отут, на тарелі, голову Івана Хрестителя.
9. І засмутився цар; але заради присяги і тих, що були біля столу, звелів дати їй.
10. І послав відтяти Іванові голову у в'язниці.
11. І принесли голову його на тарелі і дали дівчині, а вона віднесла матері своїй.

12. А учні його прийшли, забрали тіло його і поховали його; і пішли й повідали Ісусові.
13. І коли зачув Ісус про те, то поплив на човні до пустельної місцини самотою; а народ, зачувши про це, пішов за Ним з міст пішки.
14. І, як вийшов Ісус, то побачив безліч людей, і пожалів їх і уздоровив хворих їхніх.
15. А коли настав вечір, наблизилися до Нього учні Його і сказали: Місцина тут пустельна, і час уже пізній; відпусти народ, щоб вони пішли до поселення і купили собі їжі.
16. Але Ісус сказав їм: Не треба їм відходити; ви дайте їм їсти.
17. А вони кажуть Йому: У нас тут лише п'ять хлібів та дві рибини.
18. Він сказав: Принесіть їх Мені сюди.
19. І звелів народові прилягти на траву, а тоді взяв п'ять хлібів і дві рибини, глянув на небо, благословив, і, переламавши, дав хліби учням, а учні – народові.
20. І їли всі, і наситилися; і набрали кусків, що залишилися, дванадцять повних кошів;
21. А тих, що їли, було близько п'яти тисяч чоловік, окрім жінок та дітей.
22. І тут-таки змусив Ісус учнів Своїх зайти до човна і відпливти передніше від Нього на другий берег, доки Він відпустить народ.
23. І коли відпустив народ, то Він зійшов на гору, аби помолитися самотою; і увечері залишався там сам.
24. А човен уже був на середині моря, і його било хвилями, тому що вітер був супротивний.
25. А о четвертій сторожі ночі пішов до них Ісус, йдучи морем.
26. І учні, коли побачили Його, що Він простує морем, жажнулися і казали: Це привид! – і від страху закричали.
27. Але Ісус наразі озвався до них і сказав: Збдьортесь: це Я, не бійтесь.
28. Петро сказав Йому у відповідь: Господе! Якщо це Ти, накажи мені прийти до Тебе по воді.
29. Він сказав: Іди. Петро вийшов з човна і пішов по воді, щоб наблизитися до Ісуса;
30. Але він бачив сильний вітер, і злякався, і почав потопати, а тоді закричав: Господе! Врятуй мене!
31. Ісус відразу простягнув руку, підтримав його і сказав йому: Маловірний! Нащо ти засумнівався?
32. І коли зайшли вони до човна, вітер затих.
33. А ті, що були в човні, підійшли, вклонилися Йому і сказали: Справді, Ти – Син Божий.

34. І, перепливши, прибули на землю Генісаретську.

35. Мешканці тієї місцини упізнали Його і звістили по всій окрузі тій і принесли до Нього усіх хворих.

36. І просили Його, щоб лише торкнутися до поли одежі Його; і котрі торкалися, uzдоровлювалися.

Матвія 15

1. Тоді приходять до Ісуса єрусалимські книжники і фарисеї, і кажуть:

2. Нащо учні Твої нехтують настановами старших? Бо не миють рук своїх, коли їдять хліб.

3. А Він сказав їм у відповідь: Навіщо й ви нехтуєте заповідями Божими заради звичаїв ваших?

4. Адже Бог заповідав: Шануй батька і матір; і той, що проклинає батька чи матір, смертю нехай помре.

5. А ви запевняєте: Якщо хтось скаже батькові чи матері: Дар [Богові є те], чим я міг би допомогти вам,

6. Той в жодному разі не шанує батька свого чи матір свою; таким чином ви усунули Заповідь Божу звичаями вашими.

7. Лицеміри! Добре пророкував про вас Ісая, кажучи:

8. Наближаються до Мене ці люди устами своїми і шанують Мене язиком; а серце їхнє задалеко від Мене;

9. Але марно шанують Мене, коли навчають наук, – заповідей людських.

10. І Він покликав народ, і сказав їм: Слухайте і розумійте!

11. Не те, що входить в уста, опоганює людину; але те, що виходить з уст, опоганює людину.

12. Тоді учні Його наблизилися і сказали Йому: Чи відаєш Ти, що фарисеї почули слово це і спокусилися?

13. А Він сказав у відповідь: Усіляка рослина, котру не Батько Мій Небесний посадив, викориниться.

14. Залишіть їх, вони сліпі вожді сліпих; а якщо сліпий веде сліпого, то обидва впадуть до ями.

15. А Петро відповідав і сказав Йому: Поясни нам притчу оцю.

16. Ісус сказав: Невже навіть ви ще не розумієте?

17. Навіть досі ви не розумієте, що все, що входить у вуста, проходить у черво і викидається геть?

18. А те, що виходить з уст, – з серця виходить; саме це опоганює людину.
19. Бо з серця виходять лихі наміри, убивства, перелюб, людська пристрасть, крадіжки, неправдиві свідчення, обмова:
20. Все це споганює людину; а їсти невмитими руками – не опоганює людини.
21. І коли вийшов звідти, Ісус рушив до країв тирських і сидонських.
22. І ось, жінка одна, ханаанеянка, що вийшла з тих самих країв, кричала Йому: Помилуй мене, Господе, сину Давидів! Доня моя жорстоко біснується.
23. Але Він не відповідав їй жодним словом. І учні Його наблизилися й просили Його: Відпусти її, тому що волає за нами.
24. А Він сказав їм у відповідь: Я посланий тільки до загиблих овець дому Ізраїлевого.
25. А вона підійшла, вклонилася Йому і сказала: Господе, поможи мені!
26. А Він сказав у відповідь: Не добре забрати хліб у дітей і кинути псам.
27. Вона сказала: Так, Господе! Але навіть пси їдять крихти, котрі падають зі столу господарів їхніх.
28. Тоді Ісус відповів їй і сказав: О, жінко! Велика віра твоя; нехай же буде тобі за бажанням твоїм. І уздоровилася донька її тієї ж миті.
29. Звідси Ісус знову рушив до моря Галілейського, відтак зійшов на гору і присів там.
30. І наблизилася до Нього безліч народу, і серед них багато кульгавих, сліпих і німих, калік й інших чимало, і штовхали їх до ніг Ісусових; і він уздоровлював їх;
31. Аж так, що народ дивувався, як бачив німих, що заговорили, калік – здоровими, кульгавих, що вже не мали цієї вади, і сліпих, що були вже зрячими; і прославляв Бога Ізраїлевого.
32. А Ісус прикликав учнів Своїх і сказав їм: Шкода Мені народу, що вже три дні біля Мене, і нічогосінько не їсть. А відпустити їх голодними не хочу, щоб не охляли в дорозі.
33. І сказали Йому учні Його: Звідки ж нам узяти в пустелі стільки хлібів, щоб нагодувати стільки народу?
34. І сказав їм Ісус: Скільки у вас хлібів? А вони сказали: Сім, і декілька рибок.
35. Тоді звелів народові прилягти на землю.
36. Тоді взяв сім хлібів і рибу, подякував Богові, поламав і дав учням Своїм, а учні – народові.
37. І їли всі, і наситилися; і набрали сім повних кошів кусків, що залишилися;
38. А тих, що їли, було чотири тисячі чоловіків, окрім жінок та дітей.
39. І коли відпустив народ, Він зайшов до човна, і приплив до Магдалинського краю.

Матвія 16

1. І наблизилися фарисеї і саддукеї, і спокушали Його – просили показати їм ознаки з неба.
2. А Він сказав їм, відповідаючи: Увечері ви кажете: Буде гарна погода, бо небо червоне;
3. І – вранці: Сьогодні негода, тому що небо збагряніло. Лицеміри! Розпізнавати обличчя неба ви умієте, а ознак часу не можете?
4. Рід лукавий і перелюбний ознак шукає, і ознака не буде явлена йому, окрім ознаки Йони пророка. І залишив їх, і відійшов.
5. Перепливши на другий берег (моря), виявили, що учні Його забули взяти хліба.
6. Ісус сказав їм: Глядіть, остерігайтеся закваски фарисейської і саддукейської.
7. Та вони прийшли до згоди поміж собою і казали: Це тому, що ми не взяли з собою хлібів.
8. Ісус спостеріг те і сказав їм: Чого зажурилися поміж собою, маловіри, що хлібів не взяли?
9. Хіба ще не розумієте і не пам'ятаєте про п'ятеро хлібів на п'ять тисяч [люду], і скільки кошів ви набрали?
10. А також про сім хлібів на чотири тисячі, і скільки кошів ви набрали?
11. Як же ви не розумієте, що не про хліб сказав Я вам: Остерігайтеся закваски фарисейської і саддукейської?
12. Тоді зрозуміли вони, що Він радив їм остерігатися не закваски хлібної, але вчення фарисейського і саддукейського.
13. А коли прийшов Ісус до країв Кесарії Пилипової, то запитував учнів Своїх: За кого люди вважають Мене, Сина Людського?
14. Вони сказали: Одні за Івана Хрестителя, інші за Іллю, а ще інші – за Єремію чи за одного з пророків.
15. Він каже їм: А ви за кого маєте Мене?
16. А Симон Петро, відповідаючи, сказав: Ти – Христос, Син Бога Живого.
17. Тоді Ісус сказав йому, відповідаючи: Щасливий ти, Симоне, сину Йонин, бо не тіло і кров відкрили тобі це, але Батько Мій Небесний.
18. І Я кажу тобі, ти – Петро, і на цьому камені Я утворю Церкву Мою, і брама пекла не здолає її.
19. І дам тобі ключі Царства Небесного: і що зв'яжеш на землі, те буде зв'язане на небесах, і що розв'яжеш на землі, буде розв'язане на небесах.
20. Тоді Ісус заборонив учням Своїм, щоб нікому не оповідали, що Він – є Ісус Христос.

21. З того часу Ісус почав відкривати учням Своїм, що Йому належить рушати до Єрусалиму і вельми постраждати від старшин і першосвящеників та книжників, і бути вбитим, і третього дня воскреснути.
22. І відкликав Петро Ісуса і почав заперечувати Йому: Будь милостивий до Себе, Господе! Нехай не буде цього з Тобою!
23. Але Він обернувся й сказав Петрові: Відійди од Мене, сатано! Ти Мені спокуса; бо думаш не про те, що Боже, але що людське.
24. Тоді Ісус сказав учням Своїм: Якщо хтось хоче йти за Мною, відмовся од себе і візьми хрест свій та йди слідом за Мною.
25. Бо хто хоче життя своє зберегти, той утратить його, а хто втратить життя Своє заради Мене, той знайде його.
26. Яка-бо користь людині, якщо вона надбає цілий світ, а душі своїй нашкодить? Або який викуп дасть чоловік за душу свою?
27. Бо прийде Син Людський у славі Батька Свого з Ангелами Своїми, і тоді віддасть кожному згідно зі справами його.
28. Правду кажу вам: Є тут з-поміж тих, що стоять тут, такі, котрі не спізнають смаку смерти, доки не побачать Сина Людського, що йтиме в Царстві Своему.

Матвія 17

1. По шістьох днях узяв Ісус Петра, Якова та Івана, брата його, і вивів їх на гору високу одних,
2. І перетілівся перед ними, і засяяло Його обличчя, мов сонце, а одежа Його зробилася білою, мов світло.
3. І ось, з'явилися їм Мойсей та Ілля, що розмовляли з Ним.
4. При цьому Петро сказав Ісусові: Господе! Добре нам тут бути; якщо бажаєш, спорудимо тут три курені: Тобі одного, і Мойсеєві одного, і одного Іллі.
5. І коли він ще говорив, аж ось, хмара ясна обгорнула їх і ось, голос із хмари заговорив: Це – Син Мій улюблений, у Котрому Моя добра воля; Його слухайте!
6. І коли учні почули, то попадали ницьма і вельми злякалися.
7. Але Ісус наблизився, торкнувся до них і сказав: Підведіться і не бійтеся.
8. Коли вони звели очі свої, то нікого не побачили, окрім одного Ісуса.
9. І коли спускалися вони з гори, Ісус заборонив їм, кажучи: Нікому не оповідайте про це видіння, аж доки Син Людський не воскресне з мертвих.
10. І запитали Його учні: А чому книжники запевняють, що Іллі належить прийти передніше?
11. Ісус сказав їм у відповідь: Авжеж, Ілля має прийти задалегідь і влаштувати все;

12. Але кажу вам, що Ілля вже прийшов, і не впізнали його, а вчинили з ним, як бажали; так і Син Людський постраждає від них.
13. Тоді учні зрозуміли, що Він казав їм про Івана Хрестителя.
14. Коли вони прийшли до народу, то наблизився до Нього чоловік, упав на коліна перед Ним,
15. І сказав: Господе! Помилуй сина мого; він у новомісяччя [біснується] і тяжко страждає, бо часто кидається у вогонь, і часто у воду.
16. Я приводив його до учнів Твоїх, і вони не могли уздоровити його.
17. А Ісус, відповідаючи, сказав: О, роде невірний і розбещений! Доки буду з вами? Доки Я буду терпіти вас? Приведіть його до Мене сюди.
18. І заборонив йому Ісус, і біс вийшов з нього; і юнак уздоровився тієї ж миті.
19. Тоді учні наблизилися до Ісуса наодинці і сказали: А чому ми не змогли вигнати його?
20. А Ісус сказав їм: Через віру вашу малу; бо істину кажу вам: Якщо ви будете мати віру, як гірчичне зерно завбільшки, і скажете горі оцій: Перейди звідси туди, і вона переїде; і нічого не буде для вас неможливого.
21. А цей рід демонів виганяється лише молитвою і постом.
22. А коли вони були в Галілеї, Ісус сказав їм: Син Людський зраджений буде і потрапить до рук людських.
23. І заб'ють Його, і третього дня воскресне. І вони дуже засумували.
24. А коли вони прийшли до Капернауму, то підійшли до Петра збирачі дідрахм і сказали: А вчитель ваш чи не дасть дідрахми?
25. Він сказав: Так. І коли зайшов він до оселі, то Ісус попередив його, сказавши: Як тобі видається, Симоне? Царі землі з кого беруть мито чи податки? Чи із синів своїх чи із сторонніх?
26. Петро відказав Йому: Із сторонніх. Ісус сказав йому: Отож, сини вільні;
27. Але, щоб нам не спокусити їх, піди до моря, закинь вудку, і першу рибину, котра попадеться, візьми; і коли розтулиш у неї рота, знайдеш статир; візьми його і віддай їм за Мене і за себе.

Матвія 18

1. Того часу учні підійшли до Ісуса і казали: Хто більший у Царстві Небеснім?
2. Ісус покликав дитя і поставив його серед них.
3. І сказав: Істину кажу вам, якщо не навернетесь і не будете, як діти, не увійдете до Царства Небесного;
4. Отож, хто змаліє, як оце дитя, той і більший у Царстві Небесному;

5. І хто прийме таке одне дитя в ім'я Моє, той Мене приймає;
6. А хто спокусить одного з малих оцих, що вірують в Мене, то йому краще було б, якби повісили йому жорна на шию і втопили його у морській глибині;
7. Лихо світові од спокус, бо необхідно прийти спокусам; але горе тому чоловікові, через котрого спокуса приходиться.
8. Коли ж рука твоя або нога твоя спокушають тебе, відігни їх і відкинь геть від себе: краще для тебе увійти до життя без руки чи без ноги, аніж із двома руками і двома ногами бути кинутому у вогонь вічний.
9. І коли око твоє спокушає тебе, вирви його, і відкинь од себе: краще тобі з одним оком увійти до життя, аніж із двома очима бути кинутому в геєну вогненну.
10. Глядіть, щоб не було у вас презирства до одного з малих оцих; бо кажу вам, що Ангели їхні на небесах завжди бачать обличчя Батька Мого Небесного.
11. Бо Син Людський прийшов знайти і врятувати загинув.
12. Як вам видається? Якби у когось було сто овець, і одна з них заблукала, то чи не залишить він дев'яносто дев'ять у горах і чи не піде шукати ту, що заблукала?
13. І коли поталанить знайти її, то правду вам кажу, він радіє нею більше аніж дев'яносто дев'ятьма, котрі не заблукали.
14. Ось так, немає волі Батька вашого Небесного, щоб загинув один з малих оцих.
15. А якщо згрішить супроти тебе брат твій, піди і викрий його поміж тобою і ним одним; якщо послухає тебе, то придбав ти брата твого.
16. А якщо не послухає, візьми з собою ще одного або двох, щоб устами двох чи трьох свідків підтвердилося всіляке слово.
17. А якщо не послухає їх, скажи церкві; а якщо й церкві не послухає, то нехай буде він тобі, мов поганин і митник.
18. Правду кажу вам: Що ви зв'яжете на землі, те буде зв'язане на небі; і що розв'яжете на землі, те буде розв'язане на небі.
19. Правду також кажу вам, що коли двоє із вас погодяться на землі просити про всіляку справу, то, чого б не попросили, буде їм від Батька Мого Небесного.
20. Бо, де двоє чи троє зібрані в ім'я Моє, там Я серед них.
21. Тоді Петро наблизився до Нього і сказав: Господе! Скільки разів прощати братові моему, що згрішив супроти мене? Чи до семи разів?
22. Ісус каже йому: Не мовлю тобі: до семи, але до сімдесяти разів по сім.
23. Тому-то Царство Небесне схоже на царя, котрий зажадав порохуватися зі служниками своїми.

24. Коли розпочав він зводити рахунки, привели до нього (чоловіка), що заборгував йому десять тисяч талантів;
25. А оскільки він не мав чим заплатити, то володар його наказав продати його і дружину його, і діток, і все, що він мав, і заплатити.
26. Тоді служник той упав і, кланяючись йому, казав: Володарю! Потерпи на мені, я все тобі поверну.
27. Володар змилосердився над служником отим, відпустив його і борг йому простив.
28. А служник той, коли вийшов, знайшов одного з товаришів своїх, котрий був винний йому сто динаріїв, і, схопивши його, душив його і казав: Віддай мені те, що винен.
29. Тоді товариш його упав до ніг його, благав його і говорив: Потерпи на мені, і все віддам тобі.
30. Але той не захотів, а пішов і вкинув його до в'язниці, аж доки не віддасть боргу.
31. Товариші його, які бачили те, що відбувається, дуже зажурилися і прийшли й розповіли володареві своєму про все, що було.
32. Тоді володар його кличе його і каже: Лихий слуго! Увесь борг той я простив тобі, тому що ти ублагав мене;
33. Чи не варто було тобі помилувати приятеля твого, як ото я помилував тебе?
34. Володар розгнівався і віддав його катам, аж доки не поверне йому всього боргу.
35. Отак і Батько Мій Небесний учинить з вами, якщо не простить кожний з вас від серця Свого братові своєму гріхів його.

Матвія 19

1. Коли Ісус скінчив ці слова, то вийшов із Галілеї і прибув до володінь юдейських, що за Йорданом.
2. За Ним рушила безліч народу, і Він уздоровлював їх там.
3. І наблизилися до Нього фарисеї і спокушали Його, кажучи Йому: Чи з будь-якої причини дозволяється чоловікові розлучатися з дружиною своєю?
4. Він так їм відповів: Хіба не читали ви, що Творець від початку витворив їх чоловіком і жінкою?
5. І сказав: А тому нехай залишить чоловік батька і матір, і приліпиться до дружини своєї, і будуть обидвоє однією плоттю.
6. Аж так, що вони вже не двоє, але одна плоть. Отже, що Бог поєднав, того людина нехай не розлучає.
7. Вони сказали Йому: А чому ж Мойсей заповідав давати листи про розлучення і розривати з нею шлюб?

8. Він сказав їм: Мойсей, з огляду на жорстоке серце ваше, дозволив вам розривати шлюб із дружинами вашими; а спочатку не було так.
9. Але Я кажу вам: Хто розлучиться з дружиною своєю не за перелюб і одружиться з другою, [той] чинить перелюб, а [той], що одружився з розлученою, також чинить перелюб.
10. Сказали Йому учні Його: Якщо такий обов'язок чоловіка щодо дружини, то краще не одружуватися.
11. А Він сказав їм: Не всі можуть вмістити це слово, але кому дано;
12. Бо є скопці, котрі із лона матері народилися так; і є скопці, котрі вчинені людьми; і є скопці, котрі самі себе вчинили скопцями для Царства Небесного. Хто може прийняти, нехай прийме.
13. Тоді привели до Нього дітей, щоб Він поклав на них руки і помолився; а учні забороняли їм.
14. Але Ісус сказав: Пустіть дітей і не забороняйте їм приходити до Мене, бо таких є Царство Небесне.
15. І, поклавши на них руки, попростував звідти.
16. І ось, підійшов один (чоловік) і сказав Йому: Учителю Добрий! Що маю вчинити доброго, щоб мати життя вічне?
17. А Він сказав йому: Нащо ти називаєш Мене Добрим? Ніхто не добрий, а лише один Бог. Та коли хочеш увійти в життя [вічне], дотримуйся заповідей.
18. Він сказав Йому: Яких? А Ісус сказав: Не вбивай, не чини перелюбу, не кради, не свідкуй облудно.
19. Шануй батька і матір; і люби ближнього твого, як самого себе.
20. Юнак сказав Йому: Усе це зберіг я від юности моєї; то чого мені ще бракує?
21. Ісус сказав йому: Якщо хочеш бути досконалим, піди, продай маєток свій і роздай убогим; і будеш мати скарб на небесах; і приходи і йди слідом за Мною.
22. Зачувши це слово, юнак сумно пішов геть, бо в нього був значний маєток.
23. А Ісус сказав учням Своїм: Істину повідую вам, що складно багатому увійти до Царства Небесного;
24. І ще кажу вам: Зручніше верблюдові пройти крізь вушко голки, аніж багатому увійти до Царства Божого.
25. Учні Його, почувши це, здивувалися і сказали: У такому разі – хто може врятуватися?
26. А Ісус глянув і сказав їм: Людям це неможливо, а Богові все можливо.
27. Тоді Петро, відповідаючи, сказав Йому: Ось, ми покинули все і пішли за Тобою; А що буде нам?

28. А Ісус сказав їм: Істину кажу вам, що ви, котрі пішли за Мною, – у новому житті, коли сяде Син Людський на престолі слави Своєї, сядете й ви на дванадцятьох престолах судити дванадцять колін Ізраїлевих.

29. Кожний, хто залишить оселі, чи братів, чи сестер, чи батька, чи матір, або дружину, чи дітей, чи землі заради ймення Мого, дістане у сто разів більше і життя вічне матиме у спадок.

30. Багато з перших будуть останніми, і останні – першими.

Матвія 20

1. Бо Царство Небесне схоже на господаря дому, котрий вийшов уранці найняти робітників для виноградника свого.

2. Він домовився з робітниками по динарію на день і послав їх на виноградник свій.

3. А коли вийшов близько третьої години, то побачив інших, що стояли на торговиці без діла,

4. І сказав їм: Рушайте й ви на виноградник мій, і що належатиме вам, дам вам. І вони пішли.

5. Він знову вийшов близько шостої і дев'ятої години і вчинив те саме.

6. Нарешті, вийшовши близько одинадцятої години, він побачив інших, що стояли без діла, і сказав їм: Ви чого стоїте отут цілісінький день без діла?

7. Вони сказали йому: Бо ніхто нас не найняв. Він сказав їм: Рушайте й ви на мій виноградник, і, що належатиме вам, дістанете.

8. А коли настав вечір, сказав господар виноградника урядникові своєму: Поклич робітників і роздай їм заплату, причому почни з останніх до перших.

9. Коли прийшли ті, що працювали з одинадцятої, то дістали по динарію.

10. А ті, що прийшли першими, гадали собі, що вони одержать більше; але одержали й вони по динарію.

11. А коли одержали, почали дорікати господареві дому.

12. І казали йому: Оці останні працювали одну годину, а ти порівняв їх з нами, хоч ми зазнали труднощів дня у спеку.

13. А Він у відповідь сказав одному з них: Друже! Я не кривджу тебе; хіба не за динарія ти домовився зі мною?

14. Візьми своє та йди собі; а я хочу дати ось цьому останньому так само, [як тобі] ;

15. Хіба не в моїй волі чинити, як хочу? Чи око твоє заздрісне з тієї причини, що я добрий?

16. Отак будуть останні першими, а перші – останніми; тому що багато покликаних, але мало вибраних.

17. Ісус зажадав рушити до Єрусалиму і відкликав дванадцятьоро учнів осібно та й сказав їм:
18. Ось, ми рушаємо до Єрусалиму, і Син Людський буде виданий першосвященикам і книжникам, і зрокують Його на смерть.
19. І віддадуть Його поганам на наругу та биття і на розп'яття, і третього дня воскресне.
20. Тоді наблизилася до Нього матір синів Зеведеєвих із синами своїми, і вклонилася, бажаючи чогось просити в Нього.
21. Він сказав їй: Чого ти бажаєш? Вона сказала Йому: Скажи, щоб оці двоє синів моїх сіли у Царстві Твоєму один праворуч, а другий ліворуч Тебе.
22. І відповів Ісус: Не відаєте, чого просите; чи можете пити чашу, котру Я буду пити? Або хреститися хрещенням, котрим Я хрещуся? Вони сказали Йому: Можемо.
23. І сказав їм: Справді чашу Мою будете пити, і хрещенням, котрим Я хрещуся, будете хреститися; але дати сісти у Мене праворуч, або ліворуч – не від Мене [залежить] ; але для кого Мій Батько приготував.
24. Зачувши це, [інші] десять] учнів] почали нарікати на двох братів.
25. А Ісус покликав їх і сказав: Ви знаєте, що князі народів панують над ними, і вельможі мають владу над ними;
26. Але поміж вами нехай не буде так: а хто хоче поміж вами бути більшим, нехай буде вам служником;
27. І хто хоче поміж вами бути першим, нехай буде вам рабом;
28. Бо Син Людський не [для того] прийшов, щоб Йому служили, але для того, аби послугувати і віддати життя Своє для спокути за багатьох.
29. І коли виходили вони з Єрихону, за Ним рушило багато народу.
30. Аж ось, двоє сліпих, що сиділи біля шляху, почули, що мимо проходить Ісус, і почали кричати: Помилуй нас, Господе, Сину Давидів!
31. А народ примушував їх мовчати; але вони ще голосніше почали кричати: Помилуй нас, Господе, Сину Давидів!
32. Ісус зупинився, підкликав їх і сказав: Чого ви хочете від Мене?
33. Вони сказали Йому: Господе! Щоб відкрилися очі наші.
34. Тоді Ісус змилосердився, і торкнувся очей їхніх; і тієї ж хвилі прозріли очі їхні, і вони пішли за Ним.

Матвія 21

1. І коли наблизилися до Єрусалиму і прийшли до Вітфагії, до гори Олив, тоді Ісус послав двох учнів,

2. Сказавши їм: Ідіть до поселення, котре оце перед вами; і відразу знайдете віслючку прив'язану і молодого віслюка з нею; відв'яжіть і приведіть до Мене;
3. І якщо хтось скаже вам що-небудь, відповідайте, що вони необхідні Господові: і відразу пошле їх.
4. А все це було, нехай справдиться сказане через пророка, котрий каже:
5. Скажіть доньці Сіоновій: Ось, Цар твій іде до тебе упокорений, сидячи на віслючці і на молодому віслюку, синів під'яремної.
6. Учні пішли і вчинили так, як звелів їм Ісус.
7. Привели віслючку і молодого віслюка, поклали на них одежу свою, і Він сів на неї.
8. Безліч народу стелило одежу свою на шляху, а інші стинали гілки з дерев і вистеляли ними шлях;
9. А народ, що йшов попереду і супроводжував, вигукував: Осанна синові Давидовому! Благословенний, що йде в ім'я Господнє! Осанна на висоті!
10. І коли увійшов Він до Єрусалиму, всесеньке місто заворушилося і загомніло: Хто це?
11. А народ (що супроводжував Ісуса) відповідав: Це Ісус – пророк із Назарету Галілейського.
12. І зайшов Ісус до храму Божого і повиганяв усіх, що продавали й купували в храмі, і перекинув столи мініяйлам, і лавиці тих, що продавали голубів,
13. І казав їм: Написано: Дім Мій домом молитви назветься; а ви вчинили його печерою розбійників.
14. І наблизилися до Нього в храмі сліпі й кульгаві, і Він уздоровив їх.
15. А священики і книжники, які бачили дива, котрі Він звершив, і дітей, що вигукували в храмі і говорили: Осанна Синові Давидовому! – обурилися.
16. І сказали Йому: Ти чуєш, що вони вигукують? А Ісус сказав їм: Авжеж! Хіба ви ніколи не читали: З уст немовлят і грудних діток Ти хвалу учинив?
17. І залишив їх, вийшов геть з міста до Віфанії і там переночував.
18. А вранці, як вертав до міста, відчув голод;
19. Він побачив при дорозі одну смоковницю, підійшов до неї, нічого не знайшов на ній, окрім листя, і сказав їй: Нехай уже не виросте плодів від тебе ніколи повік! І смоковниця тієї ж хвилині всохла.
20. Коли учні побачили це, вони здивувалися і казали: Яким чином так швидко всохла смоковниця?
21. А Ісус сказав їм у відповідь: Істину кажу вам: Якщо будете мати віру і не засумніваєтеся, не тільки вчините оце, що [вчинено] із смоковницею, але, якщо навіть горі оцій скажете: Піднімися та кинься в море, – станеться;

22. І все, чого не попросите в молитві з вірою, одержите.
23. І коли прийшов Він до храму і навчав, наблизилися до Нього першосвященики і старійшини народу і сказали: Якою владою Ти оце вчиняєш? І хто дав Тобі таку владу?
24. Ісус сказав їм у відповідь: Запитаю вас і Я про одне; Якщо про те скажете Мені, то Я також скажу вам, якою владою це вчиняю;
25. Хрещення Іванове звідки було: з небес, чи від людей? А вони гомоніли поміж собою: Якщо скажемо: з небес, то Він скаже нам: То чому ж ви не повірили йому?
26. А якщо сказати: Від людей – боїмося народу, бо всі мають Івана за пророка.
27. І сказали на те Ісусові: Не відаємо. Тоді сказав і Він їм: То Я також вам не скажу, якою владою Я це вчиняю.
28. І як вам здається? В одного чоловіка було двоє синів; якось він підійшов до першого і сказав: Сину! Піді сьогодні, попрацюй на винограднику моєму.
29. Але він сказав у відповідь: Не хочу, проте пізніше покався і пішов.
30. Тоді підійшов до другого (сина) і сказав те саме. Але цей відповів: Іду, господарю; проте не пішов.
31. Котрий з двох виконав волю батька? Відповіли йому: Перший. Ісус сказав їм: Істину кажу вам, що митники і блудниці передніше вас ідуть до Царства Божого.
32. Бо прийшов до вас Іван шляхом праведности, і ви не повірили йому; а митники і блудниці повірили йому; а ви, хоч бачили те, не розкаюлися потім, аби повірити йому.
33. Вислухайте другу притчу. Був такий господар дому, котрий посадив виноградника, обгородив його парканом, викопав у ньому яму-чавило, спорудив башту і віддав його (виноградника) виноградарям, та й пішов собі.
34. А коли надійшов час плодів, він послав своїх служників до виноградарів, щоб забрати свої плоди.
35. Та виногарі схопили служників його, і одного прибили, іншого вбили, а того забили камінням.
36. Знову послав він інших служників, але вже більше, аніж першого разу; але й з ними вчинили так само.
37. Нарешті, він послав до них свого сина, кажучи: Засоромляться сина мого.
38. Але виногарі, забачивши сина, сказали один одному: Це – спадкоємець; ходімо, заб'ємо його і заволодіємо спадщиною його.
39. Вони схопили його, вивели геть з виноградника і вбили.
40. Отож, коли прийде господар виноградника, то що вчинить з оцими виноградарями?
41. Кажуть Йому: Злочинців цих зрокує на смерть, а виноградника віддасть іншим виноградарям, котрі будуть віддавати йому плоди у свій час.

42. Ісус сказав їм: Невже ви ніколи не читали в (Святому) Письмі: Камінь, що відкинули будівничі, став каменем наріжним: це – від Господа, і є дивовижним в очах ваших?
43. А тому й кажу вам, що відбереться од вас Царство Боже і дасться народові, що приносить плоди його;
44. І той, хто впаде на цей камінь, розіб'ється, а на кого він сам упаде, того зітре на порох.
45. І коли першосвященики і фарисеї вислухали притчі Його, то зрозуміли, що Він про них оповідає,
46. І хотіли схопити Його, проте побоялися народу, тому що Його мали за пророка.

Матвія 22

1. Ісус продовжував оповідати притчами, і сказав:
2. Царство Небесне схоже на чоловіка-царя, котрий влаштував шлюбний бенкет для сина свого.
3. І послав служників своїх покликати запрошених на шлюбний бенкет; та не схотіли прийти.
4. Знову послав інших служників, сказавши: Повідайте запрошеним: Ось, я приготував обід мій, телят моїх і що вгодоване, закололи вже, і все готове; приходьте на шлюбний бенкет.
5. Але вони знехтували запрошенням, і пішли, хто на поле своє, а хто до свого крамарювання;
6. А інші схопили служників його, знущалися з них і вбили [іх].
7. Коли зачув про те цар, то розгнівався й послав своє військо й винищив убивників тих і спалив місто їхнє.
8. Тоді сказав він служникам своїм: Шлюбний бенкет готовий, а запрошені не були достойні;
9. Отож, підіть на перехрестя і всіх, кого знайдете, кличте на шлюбний бенкет.
10. І служники оті вийшли на шляхи, зібрали всіх, кого лише знайшли, і злих, і добрих; і шлюбний бенкет виповнився весільниками.
11. Коли цар прийшов оглянути присутніх, то побачив там чоловіка, одягнутого не в шлюбний одяг,
12. І сказав йому: Друже! Як же ти зайшов сюди не в шлюбному одязі? А він змовчав.
13. Тоді сказав цар служникам: Зв'яжіть йому руки й ноги, візьміть його і вкиньте в пітьму зовнішню: там буде плач і скрегіт зубів.
14. Тому що багато запрошених, але мало вибраних.
15. Тоді фарисеї пішли і радилися, як би спіймати Його на слові.

16. І послали до Нього учнів своїх з іродіями, кажучи: Учителю! Ми знаємо, що Ти справедливий, і справді дороги Господньої навчаєш, і не піклуєшся, щоб комусь догодити, бо не зважаєш на жодну особу;
17. То скажи нам: Як Тобі видається? Чи дозволено давати податок кесареві, чи ні?
18. Але Ісус побачив лукавство їхнє і сказав: Нащо спокушаєте Мене, лицеміри?
19. Покажіть Мені монету, котрою сплачується податок. Вони принесли Йому динарій.
20. І сказав їм: Чиє оце зображення і напис?
21. Сказали Йому: Кесарові. Тоді сказав їм: Отож, віддавайте кесареве кесарю, а Боже – Богові.
22. Вони зачули це і здивувалися, а тоді покинули Його – пішли геть.
23. Того дня наблизилися до Нього саддукеї, котрі запевняють, що немає воскресіння, і запитали Його:
24. Учителю, Мойсей сказав: Якщо хтось помре, не маючи дітей, то нехай брат його візьме за дружину собі дружину його і відродить потомство братові своєму.
25. Було у нас семеро братів: перший одружився і вмер, і, не маючи дітей, залишив дружину свою братові своєму.
26. Так само і другий, і третій, аж до сьомого;
27. По всіх померла й дружина.
28. Отож, у воскресінні, котрого з сімох братів буде вона дружиною? Бо всі мали її.
29. Ісус сказав їм у відповідь: помиляєтеся, бо не відаєте ні Письма, ні сили Божої.
30. Бо у воскресінні не одружуються, не виходять заміж, але живуть, мов Ангели Божі на небесах.
31. А хіба не читали ви сказаного вам Богом про воскресіння мертвих:
32. Я Бог Авраама, і Бог Ісаака, і Бог Якова? Бог не є Бог мертвих, але живих.
33. А народ чув і вельми дивувався з учення Його.
34. А фарисеї, коли почули, що Він учинив саддукеїв мовчазними, зібралися разом.
35. І один з них, учитель Закону, запитав, спокушаючи Його:
36. Учителю! Яка найбільша заповідь у Законі?
37. Ісус сказав Йому: Полюби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всім розумом твоїм.
38. Це – перша і найбільша заповідь;

39. А друга схожа на цю: Полюби ближнього твого, як самого себе;
40. На цих двох заповідях утверджується увесь Закон і пророки.
41. А коли зібралися фарисеї, Ісус запитав їх:
42. Що ви думаєте про Христа? Чий Він Син? Сказали Йому: Давидів.
43. Сказав їм: То як же Давид, у Дусі, називає Його Господом, коли каже:
44. Сказав ГОСПОДЬ Господові моєму: Сиди праворуч Мене, доки покладу ворогів Твоїх до підніжжя ніг Твоїх?
45. Отож, якщо Давид називає Його Господом, то як це Він син йому?
46. І ніхто не зміг відповісти Йому жодним словом; від того дня вже ніхто не смів запитувати Його.

Матвія 23

1. Тоді Ісус почав оповідати народові і учням Своїм.
2. І сказав: На сидінні Мойсеєвим сіли книжники і фарисеї;
3. Тож усе, що вони скажуть вам пильнувати, пильуйте і чиніть, але за діями їхніми не чиніть, бо вони лиш говорять, та не вчиняють;
4. Вони зв'язують важкі, не під силу тягарі і кладуть людям на плечі, а самі навіть пальцем не хочуть їх поворухнути.
5. А всі справи свої вони вчиняють на те, щоб їх люди бачили; роблять ширшими свої філактери і збільшують поли одежі своєї;
6. А також люблять попереду напівлежати, коли бенкетують, і займають передні лавиці в синагогах
7. І вітальні вигуки в народних зібраннях, і щоб люди кликали їх: Навчителю! Навчителю!
8. А ви не називайтеся вчителями, бо один у вас учитель – Христос, а ви всі – брати;
9. І батьком собі не називайте нікого на землі, бо один у вас Батько, Котрий на небесах;
10. І не називайтеся наставниками, бо один у вас наставник – Христос.
11. Найбільший з-поміж вас нехай буде вам служником:
12. Бо хто підносить себе, той принижений буде; а хто принижує себе, той піднесеться.
13. Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, що зачинаєте Царство Небесне людям; бо самі не входите і бажаючих увійти не пускаєте.
14. Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, що пожираєте оселі вдів і лукаво довго молитесь: за це приймете ще більший осуд.

15. Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, що обходите море і суходіл, щоб повернути бодай одного; і коли це трапляється, вчиняєте його сином геєни, удвічі гіршим од вас.
16. Горе вам, вожді сліпі, котрі запевняють: Якщо хтось присягнеться храмом, то нічого; а якщо хтось присягнеться золотом храму, за ним буде провина.
17. Нерозумні та сліпі! Що більше: золото, чи храм, котрий освячує золото?
18. Також: Якщо хтось присягнеться жертovníком, то нічого; а якщо присягнеться тим даром, котрий на ньому, той завинив.
19. Нерозумні і сліпі! Що більше: дар, чи жертovníк, що освячує дара?
20. Отож, той, хто присягається жертovníком, присягається ним і всім тим, що на ньому.
21. І той, що присягається храмом, присягається ним і Тим, що Живе в ньому.
22. І той, що присягається небом, присягається престолом Божим і Тим, Хто сидить на ньому.
23. Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, що даєте десятину з м'яти, ганусу й кмину, і покинули найважливіше в Законі: суд, милість і віру; це належало чинити і того не залишати.
24. Вожді сліпі, що виціджуєте комара, а верблюда поглинаєте!
25. Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, що очищаєте чашу і тарелю зовні, а всередині вони повнісінькі крадіжу і неправди.
26. Фарисею сліпий! Очисти переднішє чашу й таріль усередині, щоб чисті вони були й зовні.
27. Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, що стали схожими на фарбовані гроби, котрі зовні видаються гарними, а всередині повнісінькі мертвими кістками і всілякою нечистотою;
28. Отак і ви зовні видаєтесь людям праведними, а всередині виповнені лицемірством і беззаконням.
29. Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, що споруджуєте гробниці пророкам і оздоблюєте пам'ятники праведників,
30. І кажете: Якби ми були за днів батьків наших, то не були б співниками їхніми в [пролитті] крові пророків;
31. Таким чином ви самі супроти себе свідчите, що ви сини тих, котрі вбивали пророків.
32. Доповнюйте й ви міру батьків ваших.
33. Змії, гадюче поріддя! Як втічете ви від засудження до геєни?
34. Тому ось, Я посылаю до вас пророків, і мудрих, і книжників, і ви деяких уб'єте й розіпнете, а інших будете бити в синагогах ваших і виганяти з міста до міста;

35. Нехай же прийде на вас уся кров праведна, пролита на землі, від крові Авеля праведного до крові Захарії, сина Варихіїного, котрого ви убили поміж храмом і жертovníком.

36. Істину кажу вам; що все це прийде на цей рід.

37. Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків і каменуєш посланих до тебе! Скільки разів хотів Я зібрати діток твоїх, як птаха збирає пташеняток своїх під крила, але ви не бажали!

38. Ось, залишається вам дім ваш порожній.

39. Бо повідую вам: Не побачите Мене віднині, аж доки не скажете: Благословенний Той, що приходить в ім'я Господнє!

Матвія 24

1. Ісус вийшов і рушив од храму. І наблизилися учні Його, аби показати Йому споруду храму.

2. А Ісус сказав їм: Чи бачите все оце? Істину кажу вам: Не залишиться тут каменя на камені; все буде зруйноване!

3. А коли сидів Він на горі Олив, то наблизилися до Нього учні самотою і запитали: Скажи нам, коли це станеться? І яка ознака Твого пришествя й кінця віку?

4. Ісус сказав їм у відповідь: Пильнуйте, щоб хтось не принадив вас;

5. Бо чимало прийде (людей) під йменням Моїм і будуть запевняти: я – Христос, і багатьох зведуть.

6. Також почувте про війни і про військові чутки. Глядіть, не жахайтеся; бо має все це статися. Але й це ще не кінець.

7. Бо повстане народ на народ і царство на царство, і буде голод, і моровиця, і землетруси по краях;

8. Але все це лише початок пошестей.

9. Тоді будуть віддавати вас на страждання і вбиватимуть вас; і вас зненавидять усі народи за ймення Моє.

10. І тоді спокусяться вельми багато і один одного будуть зраджувати і зненавидять один одного;

11. І багато лжепророків постане і зваблять багатьох;

12. І через безмір злочинів у багатьох охолоне любов;

13. А той, хто витерпить до кінця, – врятується.

14. І буде проповідувана ця Євангелія Царства по всій землі, на свідчення народам усім; і тоді прийде кінець.

15. Отож, коли побачите мерзоту спустошення, що про неї вістив пророк Даниїл, котра стоятиме на святому місці, – той, що читає, нехай розуміє, –
16. Тоді ті, що в Юдеї, нехай утікають в гори;
17. І хто на покрівлі, той нехай не сходить взяти що-небудь з оселі своєї;
18. І хто в полі, той нехай не повертається назад забрати одержу свою.
19. А горе вагітним і тим, що годують персами за тих днів!
20. Моліться, щоб не сталася втеча ваша взимі, або ж у суботу;
21. Бо тоді буде велика скорбота, котрої не бувало від початку світу й донині, і не буде.
22. І якби не скоротилися ті дні, то не врятувалася б жодна плоть; але заради вибраних, скоротяться ті дні.
23. Тоді, якщо хтось скаже вам: ось, тут Христос, або там, – не вірте.
24. Бо постануть лжехристи і лжепророки і відкриють великі знамення і дива, щоб звести, якщо це можливо, навіть вибраних.
25. Ось, Я наперед сказав вам.
26. Отож, якщо скажуть вам: Ось, [Він] у пустелі, – не виходьте; [Він] в утаємнчених кімнатах – не вірте;
27. Бо, як блискавка вихоплюється від сходу і видно її навіть до заходу, отак буде пришестя Сина Людського;
28. Бо де буде труп, там зберуться орли.
29. І раптом, після скорботи днів тих, сонце затьмариться, і місяць не дасть свого світла; і зорі впадуть з неба, і сили небесні захитаються.
30. Тоді з'явиться ознака Сина Людського на небі; і тоді заплачуть усі племена земні і побачать Сина Людського, що йде на хмарах небесних із силою та славою великою;
31. І пошле Ангелів Своїх з рогом грімкоголосим, і зберуть вибраних Його від чотирьох вітрів, від краю небес до краю їхнього.
32. Від смоковниці візьміть подобу: коли гілки її стають уже м'якими і випускають листя, то знаєте, що близьенько літо;
33. Так, коли ви побачите усе це, знайте, що близьенько, за дверима.
34. Істину кажу вам: Не перейде рід оцей, як усе це станеться.
35. Небо і земля минуться, але слово Моє не минеться.
36. А про день той і про час ніхто не відає, ні Ангели небесні, а лише Батько Мій один.
37. Але як було за днів Ноя, так буде, коли прийде Син Людський.

38. Бо, як за днів перед потопом їли, пили, одружувалися і виходили заміж аж до того дня, як зайшов Ной до ковчега,
39. І не задумувалися, аж доки не прийшов потоп і не винищив всіх, – отак станеться й пришествя Сина Людського;
40. Тоді будуть двоє на полі: один візьметься, а другий залишиться.
41. Двоє будуть молоти на жорнах: одна візьметься, а друга залишиться.
42. Отож, пильнуйте, тому що не відаєте, котрого часу Господь ваш прийде.
43. Але це ви знаєте, що, якби відав хазяїн дому, в яку сторожу прийде злодій, то пильнував би і не дав би підкопати власний дім.
44. Тому й ви будьте готові, бо, о котрій годині не сподіваєтеся, прийде Син Людський.
45. То хто є вірний і урівноважений служник, котрого володар його поставив над слугами своїми, щоб давати їм їжу вчасно?
46. Щасливий той служник, котрого володар його, як прийде, то знайде таким, що вчиняє саме так.
47. Істину кажу вам, що над усім маєтком своїм поставить його.
48. А якщо недобрий служник той, будучи злим, скаже в серці своєму: Не скоро прийде володар мій,
49. І почне бити товаришів своїх і їсти та пити з п'яницями, –
50. То прийде володар служника того, за дня, котрого він не чекає, і в годину, котрої не відає;
51. І розітне його, і визначить однакову долю йому з лицемірами, – буде плач там і скрегіт зубів.

Матвія 25

1. Тоді схоже буде Царство Небесне на десятьох дів, котрі взяли світильники свої і вийшли назустріч нареченому;
2. Із них п'ятеро було мудрих і п'ятеро нерозумних.
3. Нерозумні взяли світильники свої, але не взяли з собою олії.
4. А мудрі разом із світильниками своїми взяли олії в посудинах своїх;
5. І коли наречений забарився, то задрімали всі, а тоді заснули.
6. Але вночі пролунав крик: Ось, наречений іде, виходьте назустріч йому.
7. Тоді підвелися всі діви ті і приготували свої світильники.
8. А нерозумні сказали мудрим: Дайте нам вашої олії, тому що світильники наші гаснуть.

9. А мудрі відповідали: Щоб не сталося і в нас нестачі, а також у вас, підіть краше до тих, що продають, і купіть собі.
10. Та коли пішли вони купляти, прийшов наречений, і обачні увійшли з ним на шлюбний бенкет, і двері зачинилися.
11. Потому приходять також інші діви і кажуть: Господе! Господе! – відчини нам.
12. А Він сказав їм у відповідь: Істину повідую вам: Не знаю вас.
13. Тож пильнуйте, бо не відаєте ні дня, ні години, коли прийде Син Людський!
14. Бо [Він учинить], мов чоловік, який рушав до чужої країни, прикликав служників своїх і доручив їм маєток свій:
15. І одному дав він п'ять талантів, другому два, а тому одного, – кожному за спромогою його; і відразу рушив.
16. Той, що дістав п'ять талантів, пішов і використав їх на справу і надбав ще п'ять талантів.
17. Так само учинив і той, що дістав два таланти, – він також надбав ще два.
18. А той, що одержав одного таланта, пішов і закопав [його] в землю і утаємничив срібло господаря свого.
19. По тривалім часі, повертається господар тих служників і вимагає в них звіту.
20. Підійшов той, що одержав п'ять талантів і приніс надбані п'ять талантів і сказав: Мій пане! П'ять талантів дав ти мені, інших п'ять талантів я надбав за них.
21. Господар його сказав йому: Гарзд, старанний і вірний слуго! У малому ти був вірний, над багатьма настановлю тебе; увійди в радість господаря твого.
22. Підійшов також і той, що одержав два таланти, і сказав: Мій пане! Два таланти дав ти мені; ось інших два таланти я надбав за них.
23. Господар його сказав йому: Гарзд, старанний і вірний слуго! У малому ти був вірний, над багатьма тебе настановлю; увійди в радість господаря твого.
24. Підійшов і той, що дістав одного таланта, і сказав: Мій пане! Я знав тебе, що ти людина жорстока, жнеш, де не сів, і збираєш, де не розсипав;
25. То я мав острах, пішов і утаємничив твого таланта в землі; і ось тобі твоє.
26. А господар його сказав йому у відповідь: Лукавий слуго і ледачий! Ти знав, що я жну, де не сів, і збираю, де не розсипав.
27. Тому мусив ти віддати срібло купцям, і я, повернувшись, одержав би моє з набутком;
28. Отож, візьміть у нього таланта і дайте тому, що має десять талантів,
29. Бо всілякому, що має, додається і примножиться, а в того, що не має, відбереться й те, що має.

30. А невдатного служника викиньте в п'їтьму зовнішню: там буде плач і скрегіт зубів. Він сказав це, і проголосив: Хто має вуха чути, нехай почує.
31. А коли прийде Син Людський у славі Своїй і всі святі Ангели з Ним, тоді сяде на престолі слави Своєї,
32. І зберуться перед Ним усі народи; і відлучить одних від других, як пастир (пастух) відлучає овечок від козлів;
33. І поставить овець праворуч Себе, а козлів – ліворуч.
34. Тоді скаже Цар тим, котрі праворуч біля Нього: Прийдіть, благословенні Батька Мого, успадкуйте Царство, приготовлене вам від утворення світу.
35. Бо Я був голодний, – і ви дали Мені їсти; був спраглий, – і ви напоїли Мене; був мандрівником, – і ви прийняли Мене;
36. Був голий, – і ви одягнули Мене; був недужий, і ви навідалися до Мене, у в'язниці був, і ви прийшли до Мене.
37. Тоді праведники скажуть Йому у відповідь: Господе! Коли це ми бачили Тебе голодним і нагодували? Або спраглим, – і напоїли?
38. Коли ми бачили Тебе мандрівником і прийняли? Або оголеним, і одягнули?
39. Коли ми бачили Тебе хворим, або у в'язниці, і прийшли до Тебе?
40. І Цар скаже їм у відповідь: Істину повідую вам: Оскільки ви вчинили це одному з оцих братів Моїх менших, то вчинили Мені.
41. Тоді скаже тим, котрі ліворуч від Нього: Геть від Мене, прокляті, у вогонь вічний, приготовлений дияволу та ангелам його;
42. Бо Я був голодний, і ви не дали Мені їсти; спраглий був, – і ви не напоїли Мене;
43. Був мандрівником, і не прийняли Мене; був голим, і не одягли Мене; хворий і у в'язниці, і не відвідали Мене.
44. Тоді й вони скажуть Йому у відповідь: Господе! Коли ми бачили Тебе голодним, чи спраглим, чи мандрівником, чи голим, чи хворим, або у в'язниці, і не прислужилися Тобі?
45. Тоді скажу їм у відповідь: Істину повідую вам: Оскільки ви не вчинили цього одному з оцих малих, то не вчинили Мені.
46. І підуть вони на страждання вічні, а праведники в життя вічне.

Матвія 26

1. Коли Ісус скінчив усі слова оці, то сказав учням Своїм:
2. Ви знаєте, що за два дні буде Пасха, і Син Людський буде виданий на розп'яття.
3. Тоді зібралися першосвященники і книжники і старшини народу на подвір'я першосвященника, на ім'я Кайяфа.

4. І ухвалили на раді взяти Ісуса підступом і вбити.
5. Але казали: Лише не на свято, щоб не зчинилося обурення в народі.
6. А коли Ісус був у Віфанії, в домі Симона прокаженого,
7. Підійшла до Нього жінка з алебастровою посудиною вельми коштовного мира і вилила Йому на голову.
8. Учні Його побачили це і обурилися, і казали: Нащо подібне марнотратство?
9. Бо можна було б продати це миро за велику ціну і дати бідним.
10. Але Ісус зрозумів їхнє замішання, і сказав їм: Нащо вчиняєте прикрість жінці? Вона добру справу вчинила для Мене;
11. Тому що вбогих завжди маєте поруч, а Мене не завжди маєте;
12. Коли жінка вилила миро це на тіло Моє, вона приготувала Мене до похорону.
13. Істину повідую вам: Де тільки буде проповідуватися Євангелія ця по всьому світі, оповідатиметься й про те, що вона вчинила – на спомин про неї.
14. Тоді один із дванадцяти, що звався Юда Іскаріотський, пішов до першосвящеників,
15. І сказав: Що ви мені дасте, – і я видам Його вам? Вони запропонували йому тридцять срібняків;
16. І звідтоді він шукав нагоди зрадити Його.
17. А першого дня опрісноків наблизилися учні до Ісуса і сказали Йому: Де звелиш нам приготувати пасху Тобі?
18. Він сказав: Підіть до міста, до такого-от чоловіка і скажіть йому: Учитель говорить: Час Мій близько, у тебе звершу пасху з учнями Моїми.
19. Учні вчинили, як звелів їм Ісус, і приготували пасху.
20. А коли настав вечір, Він приліг з дванадцятьма учнями;
21. І, коли вони їли її, сказав: Правду вам кажу, що один із вас зрадить Мене.
22. Вони вельми засмутилися і почали казати Йому, кожний осібно: Чи не я, Господе?!
23. Але Він сказав у відповідь: Той, що опустить зі Мною руку в таріль, цей зрадить Мене;
24. А втім, Син Людський іде, як написано про Нього; але горе тому чоловікові, що ним Син Людський зраджується: краще було б цьому чоловікові не народжуватися.
25. При цьому Юда, що зраджував Його, сказав: Чи не я, Равві? [Ісус] говорить йому: Ти сказав.
26. І коли вони їли, Ісус узяв хліб і, благословивши, переламав; і давав учням, кажучи: Прийміть, їжте: це – тіло Моє.

27. А тоді взяв чашу, подякував Батькові, подав їм і сказав: Пийте з неї всі;
28. Бо це – кров Моя Нового Заповіту, що за багатьох проливається на відпущення гріхів.
29. Повідую вам, що віднині не буду пити від плоду цього виноградного аж до того дня, коли буду пити з вами нове [вино] у Царстві Батька Мого.
30. І вони, проспівавши псалма, пішли на гору Олив,
31. Тоді сказав їм Ісус: Усі ви через Мене спокуситеся цієї ночі, – бо написано: Уражу пастиря, – і порозбігаються вівці отари;
32. А по воскресінні Моєму зустріну вас у Галілеї.
33. Петро сказав Йому у відповідь: Якщо навіть усі спокусяться через Тебе, я ніколи не спокушуся.
34. Ісус сказав йому: Правду кажу тобі, що цієї ночі, перш ніж проспівас півень, тричі зречешся Мене.
35. Каже йому Петро: А хоч би належало мені померти з Тобою, не зречуся Тебе. Подібне казали всі інші учні.
36. Відтак приходить з ними Ісус на місцину, що називається Гетсиманія, і говорить учням: Посидьте тут, доки Я піду, помолюся там.
37. І, взявши з Собою Петра і обидвох братів Зеведеєвих, почав сумувати й тужити.
38. Тоді сказав їм Ісус: Душа Моя тужить смертельно; побудьте тут і попильнуйте зі Мною.
39. І, пройшовши трохи далі, упав ницьма обличчям Своїм, молився і казав: Отче Мій! Якщо можливо, нехай обмине Мене чаша оця; а втім, не як Я хочу, але як Ти.
40. І повернувся до учнів, й знайшов їх сплячими, і сказав Петрові: Чи й справді не могли ви одну годину помолитися зі Мною?
41. Пильнуйте і моліться, щоб не впасти в спокусу: дух бадьорий, а плоть немічна.
42. І знову, як відійшов удруге, молився, кажучи: Батьку Мій! Якщо не може ця чаша обминати Мене, щоб Мені не пити її, нехай буде воля Твоя.
43. І знову повернувся до учнів і знайшов їх сплячими, бо очі в них обважніли.
44. Він знову залишив їх, відійшов і помолився втретє, виповівши ті самі слова.
45. Тоді прийшов до учнів Своїх і сказав їм: А ви все ще спите? Ось наблизилася година, і Сина Людського віддадуть до рук грішників;
46. Підводьтеся, підемо: Ось, наблизився той, що зрадив Мене.
47. І коли Він ще говорив, аж ось, Юда, один із дванадцятьох, прийшов, і з ним безліч народу з мечами й кілками, від першосвящеників і старшин народних.

48. А той, що зрадив Його, подав їм знак і сказав: Кого я поцілую, Той і є, візьміть Його.
49. І тієї ж хвилі підійшов до Ісуса й сказав: Радій, мій Учителю! І поцілував Його.
50. А Ісус сказав йому: Друже, для чого ти прийшов? Тоді підійшли й поклали руки на Ісуса – взяли Його.
51. І ось, один із тих, що були з Ісусом, простягнув руку, витягнув меча свого і вдарив служника першосвященника – відтяв йому вухо.
52. Тоді сказав йому Ісус: Поверни меча твого на його місце, бо всі, що взяли меча, від меча загинуть.
53. Чи гадаєш собі, що Я не можу зараз ублагати Батька Мого, і Він пришле Мені більше, ніж дванадцять легіонів Ангелів?
54. А яким чином справдиться Письмо, що так має статися?
55. Тієї хвилини Ісус сказав народові: Немов на розбійника вийшли ви з мечами й кілками взяти Мене; щодня сидів Я з вами, навчаючи в храмі, і ви не брали Мене.
56. Це все сталося, щоб справдилися писання пророків. Тоді всі учні покинули Його і повтікали.
57. А ті, що взяли Ісуса, повели Його до Кайяфи, першосвященника, куди зібралися книжники і старшини.
58. А Петро йшов за Ним здалеку, до подвір'я першосвященника; а коли зайшов у двір, то сів із служниками, аби побачити кінець.
59. Першосвященники і старшини і увесь синедріон шукали лжесвідчення супроти Ісуса, щоб зрокувати Його на смерть.
60. І не знаходили; і, хоч багато лжесвідків приходило, не знайшли. Але нарешті прийшли два лжесвідки.
61. І сказали: Він казав: Можу зруйнувати храм Божий і за три дні спорудити його.
62. І підвівся першосвященик і сказав Йому: [Чому] нічого не відповідаєш? Що вони супроти Тебе свідчать?
63. Ісус мовчав. І першосвященик сказав Йому: Заклинаю Тебе живим Богом, скажи нам, чи Ти Христос, Син Божий?
64. Ісус сказав йому: Ти сказав; навіть повідую вам: віднині бачитимете Сина Людського, що сидить праворуч сили і прийде на хмарах небесних.
65. Тоді першосвященик роздер одежу свою і сказав: Він Бога зневажив! Для чого нам іще свідків? Ось, щойно ви чули зневагу до Нього!
66. Як вам здається? А вони сказали у відповідь: Завинив до смерти.
67. Тоді плювали Йому в обличчя і били Його по щоках, а інші киями били.

68. І казали: Назви нам, Христосе, хто вдарив Тебе?
69. А Петро сидів поза двором. І підійшла до нього одна служниця і сказала: Ти також був з Ісусом галілеянином.
70. Але він зрікся перед усіма, сказавши: Не відаю, що ти кажеш?
71. А коли Він виходив за браму, побачила його інша і сказала тим, що були там: І цей був з Ісусом із Назарету.
72. І він знову зрікся присягою, що не знає Цього Чоловіка.
73. Згодом підійшли, що стояли там, і сказали Петрові: А ти насправді з них, бо навіть мова твоя викриває тебе.
74. Тоді він почав присягатися і божитися, що не знає Цього Чоловіка. І раптом заспівав півень.
75. І пригадав Петро слово, яке сказав йому Ісус: Передніше, аніж проспівав півень, тричі зречешся Мене. І вийшов геть, і плакав гірко.

Матвія 27

1. Коли ж настав ранок, усі першосвященики і старшини народу вчинили раду про Ісуса, – щоб зрокувати Його на смерть.
2. Вони зв'язали Його і одвели й віддали Його в руки Понтія Пилата, намісника.
3. Тоді Юда, що зрадив Його, побачив, що Його засуджено, розкався і повернув тридцять срібняків першосвященикам і старшинам,
4. Кажучи: Згрішив я, зрадивши Кров безвинну. А вони сказали йому: А нам що до того? Зважай сам.
5. Він кинув срібняки у храмі і вийшов, рушив геть і повісився.
6. А першосвященики взяли ті срібняки і сказали: Це не за законом – покласти їх до скарбниці церковної, бо це – ціна крові.
7. Відтак порадилися на зібранні і купили за них (за срібняки) землю гончарову – для похорону мандрівників.
8. А тому й називається земля ця “землею крові” аж донині.
9. Тоді справдилося сказане через пророка Єремію, котрий сказав: І взяли тридцять срібняків, ціну Оціненого, Котрого оцінили сини Ізраїля.
10. І віддали їх за поле гончарове, як сказав мені Господь.
11. А Ісуса поставили перед намісником; і запитав Його намісник: Ти цар Юдейський? Ісус сказав йому: Ти мовиш.
12. І коли звинувачували Його першосвященики та старшини, Він нічого не відповідав.

13. Тоді сказав Йому Пилат: Чи не чуєш, скільки свідкують супроти тебе?
14. І не відповідав йому жодним словом аж так, що намісник вельми дивувався.
15. А на свято [Пасхи] намісник мав звичай відпускати народів одного в'язня, котрого самі бажали.
16. Тоді був у них відомий в'язень, що звався Варавва.
17. Отож, коли зібралися вони, то сказав їм Пилат: Кого хочете, щоб я відпустив вам: Варавву чи Ісуса, що називається Христом?
18. Бо знав, що видали Його через заздрість.
19. А тим часом, як сидів він (Пилат) на сидінні судді, дружина його послала йому сказати: Не чини нічого Праведникові Тому, бо я нині уві сні багато постраждала за Нього.
20. Але першосвященики і старшини (народу), підмовляли народ просити Варавву, а Ісусові заподіяти смерть.
21. Тоді намісник запитав їх: Кого з оцих двох бажаєте, щоб я відпустив вам? Вони сказали: Варавву.
22. Пилат сказав їм: То що я маю вчинити з Ісусом, що називається Христос? Сказали йому: Нехай буде розп'ятий!
23. Намісник сказав: Яке ж Він зло учинив? Але вони ще запекліше кричали: Нехай буде розп'ятий!
24. Пилат зрозумів, що нічого не може сподіяти, бо замішання наростає, взяв води і обмив руки перед народом, і сказав: Я не маю провини в крові Праведника Цього; зважуйте ви.
25. І відповідав увесь народ, і сказав: Кров Його на нас і на дітях наших.
26. Тоді відпустив їм Варавву, а Ісуса, катуючи, віддав на розп'яття.
27. Тоді вояки намісника взяли Ісуса до преторії, і зібрали на нього увесь полк.
28. І, роздягнувши Його, одягли на Нього багряницю;
29. Тоді сплели вінця із терня, й поклали Йому на голову, у праву руку дали Йому тростину; відтак ставали перед Ним на коліна і насміхалися над Ним, кажучи: Радій, Царю Юдейський!
30. І плювали на Нього і, взявши тростину, били Його по голові.
31. І коли позбиткувалися над Ним, скинули з Нього багряницю і одягли Його в одяг Його та й повели на розп'яття.
32. Коли виходили, вони зустріли одного кирінейця, на ім'я Симон, і наказали нести хреста Його.
33. І коли прийшли на місцину, що звалася Голгофа, що означає: Череп-місце,

34. Дали Йому випити оцту, змішаного з жовчю; і Він, покуштувавши, не хотів пити.
35. А ті, що розп'яли Його, розподіляли одягу Його, кинувши жереба;
36. Тоді посідали стерегти Його там.
37. А над головою у Нього вчинили напис, котрий засвідчував Його провину: ЦЕ - ІСУС, ЦАР ЮДЕЙСЬКИЙ.
38. Тоді ж розп'яті були з Ним і двоє розбійників: один по праву руку, а другий – по ліву.
39. А перехожі лихословили Його, киваючи головами своїми,
40. І гомоніли: Ти, що руйнуєш храма і за три дні споруджуєш! Врятуй Себе Самого; якщо Ти Син Божий, зійди з хреста.
41. Так само й першосвященики з книжниками, із старшинами та фарисеями, насміхалися, казали:
42. Інших рятував, а Себе Самого не може врятувати! Якщо він Цар Ізраїльський, нехай зараз же зійде з хреста, і увіруємо в Нього;
43. Покладався на Бога: нехай тепер визволить Його, якщо Він угодний Йому. Бо ж Він сказав: Я Син Божий.
44. Також і розбійники, розп'яті з ним, обмовляли Його.
45. А від години шостої п'ятьма була по всій землі аж до години дев'ятої.
46. А близько дев'ятої години закричав Ісус дужим голосом: Елі, Елі! Лама савахтані? Себто: Боже Мій, Боже Мій! Нащо Ти Мене покинув?
47. А деякі, що стояли там, зачувши це, казали: Іллю кличе Він.
48. І зараз же побіг один із них, взяв губку, намочив в оцті, настромив на тростину і дав йому пити.
49. А інші казали: Стривай; подивимося, чи прийде Ілля рятувати Його.
50. А Ісус, знову скрикнувши дужим голосом, – духа випустив.
51. І ось, завіса у храмі роздерлася надвоє, – зверху донизу, і земля затряслася, і скелі розкололися;
52. І гроби повідкривалися, і багато тіл спочилих святих воскресли;
53. Вони вийшли з гробів по воскресінні Його, й пішли до святого міста, і з'явилися багатьом.
54. А сотник і ті, котрі з ним стерегли Ісуса, бачачи землетрус, і все, що відбувалося, злякалися вельми і казали: Це правда, що Він був Син Божий.
55. Там було багато жінок, які дивилися здалеку; вони йшли слідом за Ісусом із Галілеї, служили Йому.

56. Поміж ними була Марія Магдалина і Марія, матір Якова та Йосипа, і матір синів Зеведеєвих.
57. А коли настав вечір, то прийшов заможний чоловік з Ариматеї, на ім'я Йосип, котрий також навчався в Ісуса;
58. Він прийшов до Пилата і попросив Тіло Ісусове. Тоді Пилат наказав віддати Тіло.
59. Йосип узяв Тіло, обгорнув Його плащаницею чистою
60. І поклав Його у новому своєму гробі, котрого витесав у скелі, а тоді привалив великого каменя до входу в гріб, і відійшов.
61. А була там також Марія Магдалина та друга Марія, котрі сиділи навпроти гробу.
62. Другого дня, котрий настає за п'ятницею, зібралися першосвященики і фарисеї до Пилата.
63. І казали: Володарю! Ми пригадали, що облудник Той, ще як був живий, сказав: По трьох днях воскресну;
64. Тож накажи охороняти гріб до третього дня, щоб учні Його, прийшовши уночі, не вкрали Його і не сказали народові: Воскрес із мертвих; і буде остання омана гірша від першої.
65. Пилат сказав їм: Маєте сторожу; підіть, охороняйте, як знаєте.
66. Вони пішли і виставили біля гробу сторожу і приклали до каменя печатку.

Матвія 28

1. Як минула субота, на світанку першого дня тижня, прийшла Марія Магдалина та інша Марія навідатися до гробу.
2. Аж ось, учинився великий землетрус; бо Ангел Господній, що зійшов з небес, наблизився й відвалив камінь від входу до гробу і присів на ньому;
3. Вигляд у нього був, наче блискавиця, і одежа його біла, як сніг.
4. Злякавшись його, ті, що стерегли (гріб), затремтіли і стали, як мертві.
5. Тим часом Ангел звернувся до жінок і сказав: Не бійтеся, бо відаю, що ви шукаєте Ісуса розп'ятого;
6. Його тут немає. Він воскрес, як сказав. Підіть, подивіться на місце, де лежав Господь.
7. І рушайте швидше, повідайте учням Його, що Він воскрес із мертвих і зустріне вас у Галілеї. Там Його побачите. Ось, я сказав вам.
8. Вони вийшли з гробу квапливо зі страхом і радістю великою побігли звістити учням Його.
9. А коли вони йшли звістити учням Його, аж ось, Ісус зустрів їх і сказав: Радійте! І вони, наблизившись, кинулися Йому в ноги, і вклонилися Йому.

10. Тоді сказав їм Ісус: Не бійтеся; підіть, сповістіть братам Моїм, щоби простували до Галілеї, і там вони побачать Мене.
11. І коли вони йшли, то деякі із сторожі, повернувшись до міста, повідали першосвященикам про все, що сталося.
12. І ці, зібравшись із старшинами, радилися, й доволі грошей дали воякам.
13. І сказали: Скажіть, що учні Його прийшли вночі і вкрали Його, коли ми спали;
14. І якщо чутки про те дійдуть до намісника, ми переконаємо його і від неприємностей вас захистимо.
15. Вони взяли гроші і вчинили, як були навчені. І пролинуло слово це поміж юдеями до сього дня.
16. А одинадцяттеро учнів пішли до Галілеї, на гору, куди звелів їм Ісус,
17. І коли побачили Його, то вклонилися Йому; а деякі засумнівалися,
18. І наблизився Ісус, і сказав їм: Дано Мені всіляку владу на небі і на землі;
19. Отож, ідіть, навчайте всі народи, хрестячи їх в ім'я Вітця, і Сина, і Святого Духа,
20. Навчаючи їх виконувати все, що Я заповідав вам; і ось, Я з вами у всі дні, навіть до кінця світу. Амінь.

Євангелія від Марка

Марка 1

Служіння Івана Хрестителя; Його свідчення про Ісуса

(Мт.3:1-11; Лук.3:1-16; Ів.1:6-8; 19-28)

1. Початок Євангелії Ісуса Христа, Сина Божого,
2. Як написано у пророків: Ось, Я посилаю Ангела Мого перед лицем Твоїм, котрий приготує шлях Твій перед Тобою.
3. Голос волаючого в пустелі: Приготуйте шлях Господові, рівняйте стежки Йому.
4. З'явився Іван, хрестячи в пустелі і проповідуючи хрещення каюття для прощення гріхів.
5. І приходила до нього вся країна Юдейська і ерусалимляни, і хрестилися від нього всі в річці Йордан, сповідуючи свої гріхи.
6. А носив Іван одягу з верблюдячого волосу і шкурятяний пояс на крижах своїх, і їв сарану та дикий мед.
7. І проповідував, кажучи: Йде за мною Сильніший від мене, у Котрого я негідний, нахилившись, розв'язати ремінця на Його взутті;

8. Я хрестив вас водою, а Він буде хрестити вас Духом Святим.
9. І сталося за тих днів, прийшов Ісус із Назарету Галілейського і хрестився від Івана в Йордані.
10. І коли виходив з води, тієї ж миті побачив [Іван], що небо розхилилося, і Духа, мов голуба, що сходив на Нього.
11. І голос прилинув із небес: Ти Син Мій улюблений, в Котрому Моя добра воля.
12. І зараз же потому Дух повів Його в пустелю.
13. І був Він там, у пустелі, сорок днів, спокушуваний сатаною, і був із звіротою; і Ангели служили Йому.
14. Потому, як Івана спровадили в тюрму, прийшов Ісус до Галілеї, проповідуючи Євангелію Царства Божого.
15. І казав, що виповнився час і наблизилося Царство Боже: Покайтеся і віруйте в Євангелію.
16. А коли проходив поблизу моря Галілейського, побачив Симона та Андрія, брата його, що закидали сіті в море, бо вони були рибалками.
17. І сказав їм Ісус: Ідїть за Мною, і Я вчиню, що ви будете ловцями людей.
18. І тієї ж хвилі вони покинули сіті свої й пішли слідом за Ним.
19. А як пройшов звідти недалеко, Він побачив Якова Зеведеєвого та Івана, брата його, що також у човні лагодили сіті,
20. І відразу покликав їх. І вони залишили батька свого Зеведея у човні з найманцями, пішли слідом за Ним.
21. І прийшли до Капернауму; і невдовзі в суботу зайшов Він до синагоги і навчав.
22. І дивувалися з Його науки, бо Він навчав їх, як Той, що має владу, а не так, як оті книжники.
23. А в синагозі їхній був чоловік, [що мав] нечистого духа, і він закричав:
24. Залиши нас самих! Що Тобі до нас, Ісусе Назарянине? Ти прийшов погубити нас! Знаю Тебе, хто Ти, Святий Божий.
25. Але Ісус заборонив йому, кажучи: Замовкни і вийди з нього.
26. Тоді дух нечистий труснув ним, закричав дужим голосом і вийшов з нього.
27. І всі жажнулися і почали один одного запитувати: Що це? Що це за вчення нове, що Він духам нечистим наказує владно, і вони підкоряються Йому?
28. І невдовзі розійшлася про Нього чутка по всіх околицях у Галілеї.

29. А коли незабаром вийшли із синагоги, то прийшли в дім Симона та Андрія, з Яковом та Іваном.
30. А теща Симонова лежала в гарячці; то йому відразу сказали про неї.
31. Він підійшов і підняв її, узяв її за руку; і гарячка тієї ж хвилі залишила її, і вона почала прислуговувати їм.
32. А як настав вечір, коли заходило сонце, приносили до Нього всіх недужих і біснுவатих.
33. І все місто зібралося біля дверей.
34. І Він уздоровив багатьох, що страждали різними хворощами; повиганяв багатьох бісів і не дозволяв бісам говорити, що вони знають, що Він – Христос.
35. А вранці, коли підвівся вельми раненько, вийшов і попростував у пустельну місцину, і там молився.
36. А Симон і ті, що були з Ним, пішли за Ним;
37. А коли знайшли Його, сказали Йому: Усі шукають Тебе.
38. Він сказав їм: Ходімо у найближчі поселення й міста, щоб Мені й там проповідувати, бо Я для цього прийшов.
39. І Він проповідував у синагогах їхніх по всій Галілеї і виганяв бісів.
40. Прийшов до Нього прокажений і, благаючи Його і падаючи перед Ним на коліна, сказав Йому: Якщо хочеш, можеш мене очистити.
41. Ісус змилосердився над ним, простягнув руку, торкнувся до нього і сказав йому: Хочу, очистись.
42. По цих словах проказа миттю зійшла з нього, і він став чистим.
43. Ісус глянув на нього суворо, і відразу відпустив його,
44. Сказавши йому: Гляди, нікому нічого не кажи; але піди, покажися священикові і принеси за очищення твоє, що звелів Мойсей, на свідчення їм.
45. А він вийшов і почав проголошувати і розповідати про подію, аж так, що [Ісус] уже не міг відкрито зайти до міста, але був поза ним, у місцинах пустельних. І приходили до Нього звідусіль.

Марка 2

Уздоровлення недужого (Мт.9:1-8; Лук.5:18-26)

1. За [кілька] днів Він знову прийшов до Капернауму; і чутка пішла, що Він у домі.
2. Відразу зібрався натовп, аж біля дверей не стало місця; і Він повідав їм слово.

3. І прийшли до Нього з недужим, котрого несли четверо;
4. І, не маючи можливости наблизитися до Нього через велелюддя, розібрали стелю [дому], де Він був і, прокопавши її, опустили постіль, на котрій лежав розслаблений.
5. Ісус побачив їхню віру і сказав недужому: Сину! Прощаються тобі гріхи твої.
6. Тут сиділи деякі із книжників і міркували в серцях своїх:
7. Чого це Він так зневажає Бога? Хто може прощати гріхи, окрім одного Бога?
8. Ісус відразу пізнав духом Своім, що вони отак міркують у собі, і сказав їм: Навіщо так мислите в серцях ваших?
9. Що легше? Чи сказати недужому: “Прощаються тобі гріхи”? Чи сказати: “Підведися, візьми свою постіль і ходи”?
10. Але, щоб ви знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи, – каже недужому:
11. Тобі кажу: Підведися, візьми постіль свою і йди у дім твій.
12. Він відразу підвівся, узяв постіль і вийшов перед усіма, і всі дивувалися і прославляли Бога, кажучи: Ніколи нічого подібного ми не бачили!
13. І знову [Ісус] вийшов до моря; і увесь народ пішов до Нього, і Він навчав їх.
14. А коли проходив, то побачив Він Левія Алфеевого, що сидів на митниці, і сказав йому: Иди за Мною. І [він] підвівся й пішов слідом за Ним.
15. І коли Ісус приліг у домі його, прилягли з Ним і учні Його, і багато митників і грішників; бо їх було багато і вони йшли слідом за Ним.
16. Книжники і фарисеї, побачивши, що Він їсть із митниками і грішниками, казали учням Його: А це ж чому Він їсть і п’є з митниками та грішниками?
17. Зачувши [те], Ісус сказав їм: Не здорові потребують лікаря, але недужі; Я прийшов покликати не праведників, але грішників до каяття.
18. Учні Іванові і фарисейські постилися. Прийшли до Нього і кажуть: Чому учні Іванові і фарисейські постяться, а Твої учні не постяться?
19. І сказав їм Ісус: Чи можуть поститися сини світлиці шлюбної, коли з ними наречений? Доки з ними наречений, не можуть поститися;
20. Але надійдуть дні, коли відбереться в них наречений, і тоді будуть поститися за тих днів.
21. Ніхто до старої одежі не пришиває латки з нової тканини; інакше нова латка збіжиться на старій одежі і діра стане ще більшою.
22. Ніхто не вливає вина молодого в старі бурдюки: інакше молоде вино порве бурдюки, і вино витече, і бурдюки пропадуть; але вино молоде слід вливати у нові бурдюки.

23. І трапилося Йому в суботу проходити засіяними [ланами], і учні Його, йдучи дорогою, почали зривати колоски.

24. І фарисеї сказали Йому: Дивися, до чого вони вдаються в суботу, хоч цього не можна [робити] ?

25. Він сказав їм: Невже ви ніколи не читали, що вчинив Давид, коли мав потребу і був голодний сам і ті, що були з ним?

26. Коли увійшов він до Божого дому за першосвященика Авіятара і їв хліби приношення, котрих не можна було їсти, окрім священиків, і дав також тим, що були з ним?

27. І сказав їм: Субота для людини, а не людина для суботи;

28. А тому Син Людський є Господь і суботи.

Марка 3

Ісус у суботу уздоровлює висхлу руку.

1. І прийшов знову в синагогу; там був чоловік, що був сухорукий,

2. І спостерігали за Ним, чи не уздоровить в суботу, щоб Його звинуватити.

3. А Він сказав сухорукому чоловікові: Стань посередині.

4. А їм сказав: Чи треба в суботу чинити добро або ж зло чинити? Душу врятувати чи погубити? Але вони мовчали.

5. І, гнівно глянувши на них, зажурений, що їхні серця ожорсточилися, сказав тому чоловікові: Протягни руку твою. Він простягнув, і рука його стала здоровою, як друга.

6. А фарисеї вийшли наразі і квапливо почали радитися разом із іродіянами супроти Нього (Ісуса), як погубити Його.

7. Але Ісус із учнями Своїми рушив до моря, і за Ним слідом пішов великий натовп народу з Галілеї та Юдеї,

8. З Єрусалиму, з Ідумеї, і з-за Йордану. А також поселяни, [що мешкали] на околицях Тиру і Сидону, як почувли, що Він звершував, йшли до Нього у величезній кількості.

9. І сказав учням Своїм, щоб готовий був для Нього човен з причини велелюдности, аби не вчинили тісняви біля Нього.

10. Тому що багатьох Він уздоровив, і то так, що багато з них, котрі мали виразки (на тілі) кинулися до Нього, щоб торкнутися Його.

11. І духи нечисті, коли бачили Його, падали перед Ним і кричали: Ти – Син Божий!

12. Але Він суворо забороняв їм, щоб вони не виявляли Його.

13. Відтак вийшов на гору і покликав до Себе, кого сам бажав; і прийшли до Нього.

14. І визначив [із них] дванадцятьох, аби з Ним були, і щоби посилати їх на проповідь.
15. І щоб вони мали владу уздоровлювати від недуг і виганяти бісів.
16. [Настановив] Симона, якому дав ім'я Петро;
17. Якова Зеведеєвого та Івана, брата Якова, і дав їм ймення Воанергес, цебто "Сини грому",
18. Андрія, Пилипа, Варфоломія і Матвія, Хому і Якова Алфеевого, Тадея і Симона Кананіта,
19. Та Юду Іскаріотського, котрий зрадив Його.
20. І прийшли в дім; і знову зійшовся народ аж так, що вони й хліба не могли з'їсти.
21. Коли почули про це ближні Його, то пішли, щоб забрати Його, бо казали, що Він нестямний.
22. А книжники, що прийшли з Єрусалиму, казали, що Він має [в Собі] Вельзевула, і виганяє демонів силою бісівського князя.
23. І прикликав їх і говорив їм притчами: Як може сатана виганяти сатану?
24. Якщо царство розділиться саме в собі, не може встояти таке царство;
25. І якщо дім розділиться сам у собі, не зможе устояти той дім;
26. І якщо сатана повстав супроти себе самого і розділвся, не може встояти, але прийшов кінець йому;
27. Ніхто-бо не може вдертися в дім дужого і пограбувати майно його, якщо передніше не зв'яже дужого, – й аж тоді пограбує господ у його.
28. Істину кажу вам: Простягся синам людським усі гріхи і зневага, якою б вони не зневажали;
29. Але хто буде зневажати Духа Святого, тому не буде прощення повіки, але належить він вічному осудженню.
30. [Ще сказав Він], тому що казали вони: У Ньому нечистий дух.
31. І прийшли Матір і брати Його, і, стоячи [поза] домом, послали до Нього покликати Його.
32. А біля Нього сидів народ. І сказали Йому: Ось, Мати Твоя і брати Твої, і сестри Твої, [поза] домом, кличуть Тебе.
33. І відповідав їм: Хто матір Моя і брати Мої?
34. І оглянувши тих, що сиділи довкола Нього, сказав: Ось мати Моя і брати Мої;
35. Бо хто буде виконувати волю Божу, той Мені брат, і сестра, і матір.

Марка 4

Притча про Царство Боже. Про сівача (Мт.13:1-17; Лук.8:4-10).

1. І знову почав навчати біля моря; і зібралось до Нього безліч народу, аж так, що мусив зайти в човен і сидів на воді, а увесь народ був на березі біля моря.
2. І навчав їх притчами багато і в навчанні Своєму казав їм:
3. Слушайте: Ось, вийшов сівач сіяти;
4. І коли сіяв, сталося, що одне (зерно) упало при дорозі, і налетіли птахи і видзьобали його;
5. А інше впало на кам'янисту [місцину], де замало йому ґрунту, і невдовзі зійшло, тому що ґрунт був не глибокий;
6. А коли зійшло сонце, зав'яло, тому що не мало коріння, й засохло;
7. А деяке впало в терня, і терня виросло й заглушило [насіння], і воно не дало плоду;
8. А ще інше впало на добру землю і дало плід, котрий зійшов і виріс, і принесло: те у тридцять, те у шістдесят, а те й у сто разів більше.
9. І сказав їм: Хто має вуха слухати, нехай чує!
10. А коли залишився без народу, ті, що були близько біля Нього разом з дванадцятьма учнями, запитали Його про притчу.
11. І сказав їм: Вам дано знати таємниці Царства Божого, а тим зовнішнім все подається в притчах.
12. Тож вони своїми очима можуть дивитися і не бачити, і своїми вухами можуть слухати, і не розуміють, нехай же не навернуться, щоби прощені були їм гріхи їхні.
13. І сказав їм: Не розумієте цієї притчі? А як же вам зрозуміти всі притчі?
14. Сівач слово сіє.
15. [Посіяне] при дорозі означає тих, в котрих сіється слово, але [до котрих], коли почують, тієї ж хвили приходять сатана і викрадає слово, посіяне в серцях їхніх.
16. У такий спосіб посіяне на кам'янистій [місцині] також означає тих, котрі, коли почують слово, тієї ж миті з радістю приймають його.
17. Але не мають у собі коріння і непостійні; потім, коли прийде скорбота чи гоніння за слово, відразу спокусяться.
18. Посіяне в тернях означає тих, що чують слово,
19. Але в котрих клопоти віку цього, омана багатства та інші пожадання, входячи в них, глушать слово і воно буває без плоду.

20. А посіяне в добрий ґрунт означає тих, котрі слухають слово, і приймають, і приносять плід, один у тридцять, інший в шістдесят, а ще інший – у сто разів більше.
21. І сказав їм: Чи для того приносять свічку, аби поставити її під посудину чи під ліжко? Чи не для того, аби поставити її на свічнику?
22. Немає нічого утаємниченого, що не стане явним; і нічого не буває потаємного, що не вийде назвні.
23. Якщо хтось має вуха слухати, нехай чує!
24. І сказав їм: Завважайте, що чуєте: Якою мірою міряєте, такою відміряно буде вам, і додасться вам, що слухаєте.
25. Бо хто має, тому додасться, а хто не має, у того відбереться те, що має.
26. І сказав: Царство Боже схоже на те, як чоловік насіння в землю кидає,
27. І спить, і підводиться вночі і вдень, і, як насіння сходить і росте, не відає він;
28. Бо земля сама собою приносить вроно, потім колосся, а відтак повне зерно на колосі;
29. А коли дозріє плід, негайно посилає серп, тому що настали жнива.
30. І сказав: До чого уподібнимо Царство Боже? Чи якою притчею зобразимо його?
31. Воно – як зерно гірчичне, котре, як сіється в землю, найменше з усього насіння землі;
32. А коли, посіяне, сходить і стає найбільшим з-поміж усіх злаків, і пускає великі гілки аж так, що в затінку його можуть ховатися птахи небесні.
33. І такими багатьма притчами проповідував їм слово, скільки вони могли чути;
34. Без притчі не навчав їх, а учням Своїм наодинці з ними пояснював усе.
35. Увечері того дня сказав їм: Переплинемо на той бік (озера).
36. І вони відпустили народ, взяли Його (Ісуса) з собою, як був Він у човні, з Ним були також інші човни.
37. І зчинилася велика буря; хвилі били в човен аж так, що він уже виповнювався [водою].
38. А Він спав на кормі на підвищенні. Його розбудили й сказали Йому: Учителю! Невже Тобі байдуже, що ми гинемо?
39. І, підвівшись, Він заборонив вітрові і сказав морю: Вгамуйся, затихни! І вітер затих, і вчинилася глибока тиша.
40. І сказав їм: Чому ви такі боязкі? Чи у вас віри немає?
41. І виповнилися страхом великим, і гомоніли поміж собою: Хто ж це Такий, що й вітер, і море підкоряються Йому?

Марка 5

Уздоровлення біснுவатого в Гадарі.

1. І припливли на другий берег моря, в країну Гадаринську.
2. І коли вийшов Він із човна, то наразі стрів Його чоловік, що вискочив з гробів – [він мав у собі] нечистого духа;
3. Він мав житло в гробах, і ніхто не міг його зв'язати навіть ланцюгами;
4. Тому що багато разів його заковували в ланцюги, але він розривав їх і розбивав кайдани, і ніхто не міг його упокорити;
5. Завше, вночі і вдень, в горах і гробах, кричав він і бився об каміння.
6. Коли побачив Ісуса здалеку, то прибіг і вклонився Йому,
7. А тоді закричав дужим голосом і сказав: Що Тобі до мене, Ісусе, Сину Бога Всевишнього? Заклинаю Тебе Богом, не муч мене!
8. Бо [Ісус] сказав йому: Вийди, дух нечистий, з цього чоловіка!
9. І запитав його: Як тебе звати? І він сказав у відповідь: Легіон ім'я мені, тому що нас багато.
10. І вельми просили Його, щоб не виганяв їх геть з країни тієї.
11. А там недалеко біля гори паслося велике стадо свиней.
12. І просили Його нечисті духи, кажучи: Пошли нас у свиней, щоб нам увійти до них.
13. Ісус відразу дозволив їм: І нечисті духи, вийшовши, у свиней увійшли; і ринуло стадо з крутояру в море; а було їх близько двох тисяч; і потопилися в морі.
14. А ті, що пасли свиней, побігли і розповіли в місті і в поселеннях. І [мешканці] вийшли подивитися, що сталося.
15. Прийшли до Ісуса й побачили, що біснуватий, в котрому був легіон, сидить і одягнутий, і при здоровому глузді, й злякалися.
16. А ті, що бачили, оповіли їм, як усе те сталося з біснуватим, і про свиней.
17. І почали просити Його, щоб залишив їхній край.
18. І коли Він зайшов до човна, той, що був біснуватим, просив Його, аби лишитися при Ньому.
19. Але Ісус не дозволив Йому, сказавши: Йди додому, до своїх, і розкажи їм, що вчинив з тобою Господь і [як] помилював тебе.
20. І пішов, і почав проповідувати в Десятимісті, що вчинив з ним Ісус. І всі дивувалися.
21. Коли Ісус знову переплив човном на другий берег, зібралося до Нього безліч народу. Він був біля моря.

22. І ось, приходять один із старших синагоги, на ім'я Яір, і, забачивши Його, падає до ніг Йому.
23. І вельми просить Його, кажучи: Доня моя помирає; прийди і поклади на неї руки, щоб вона видужала і лишилася живою.
24. [Ісус] пішов за ним. За Ним безліч народу простувало слідом і тіснили Його.
25. Одна жінка, котра дванадцять літ страждала на кровотечу,
26. Багато натерпілася від багатьох лікарів, і витратила все добро своє, та жодної помочі з того не мала, а здоров'я її ще погіршало, –
27. Вона вже чула про Ісуса, а тому підійшла в юрбі ззаду і торкнулася Його одежі;
28. Бо казала (собі): Якщо бодай до Його одежі торкнуся, то уздоровлюся.
29. І тієї ж миті припинилася в неї кровотеча, і вона відчула в тілі, що уздоровлена від хвороби.
30. Водночас Ісус відчув Сам у Собі, що вийшла з Нього сила, і звернувся до народу і сказав: Хто торкнувся до Моєї одежі?
31. Учні сказали Йому: Ти бачиш, що народ тіснить Тебе, і кажеш: Хто торкнувся до Мене?
32. Але Він поглянув довкола, аби побачити ту, котра це вчинила.
33. Жінка у страхові і в трепеті, відаючи, що з нею сталося, упала перед Ним і сказала Йому всю правду.
34. Але Він сказав їй: Доню! Віра твоя врятувала тебе; іди з миром і здоровою будь від твоєї недуги.
35. Коли Він ще казав це, прийшли від старшини синагоги і сказали: Донька твоя померла; нащо завдаєш клопоту Вчителеві?
36. Але Ісус, зачувши ці слова, відразу сказав чільникові синагоги: Не бійся, тільки віруй.
37. І не дозволив нікому йти слідом за Собою, окрім Петра, Якова та Івана, брата Якового.
38. Коли прийшов у дім до старшини синагоги, то побачив замішання, і тих, що плакали і голосили вельми.
39. Зайшовши, сказав їм: Чого збентежилися і плачете? Дівчина не вмерла, але спить.
40. І сміялися над Ним. Але Він спровадив усіх, узяв із Собою батька і матір дівчини і тих, що були з Ним, і зайшов туди, де юнка лежала.
41. І взяв Він за руку юнку і сказав їй: “Таліта, кумі”, що означає: Кажу тобі – підведися!
42. І юнка тієї ж миті підвелася і почала ходити, і було їй літ дванадцять. А ті, що дивилися, вельми жажнулися з дива великого.

43. І Він суворо наказав їм, щоб ніхто про це не знав, а ще сказав, аби дали їй їсти.

Марка 6

Ісус знову в Назареті.

1. Звідти вийшов Він і прийшов на Свою батьківщину; слідом за Ним пішли й учні Його.
2. Коли настала субота, Він почав навчати у синагозі; і багато з тих, що слухали, з подиву казали: Звідки це в Нього? Що це за премудрість, що Йому дана, і яким чином такі дива вчиняються Його руками?
3. Чи не тесля Він, син Маріїн, брат Якова, Йосії, Юди і Симона? Чи не тут поміж нами Його сестри? І спокушались через Нього.
4. А Ісус сказав їм: Не буває пророка без пошани, хіба що на батьківщині своїй і в родичів, а також у домі своєму.
5. І не міг звершити там жодного дива; тільки на небагатьох недужих поклав руки і уздоровив їх.
6. І дивувався з їхньої невіри. Потім ходив по довколишніх поселеннях і навчав.
7. А тоді прикликав дванадцятьох і почав посилати їх по двоє і дав їм владу над нечистими духами.
8. І заповідав їм нічого не брати в дорогу, окрім одного посоха: ні торбини, ні хліба, ані мідяків у поясі,
9. Але взутися у просте взуття і не вдягатися у дві одежі.
10. І сказав їм: Якщо десь увійдете в дім, залишайтеся в ньому, аж доки не вийдете з тої місцини.
11. І якщо хтось не прийме вас, і не буде слухати вас, то, виходячи звідти, обтрусіть порох із ваших ніг, як свідчення супроти них. Істину вам повідую: Краще буде Содомові і Гоморі у день суду, аніж тому місту.
12. Вони пішли і проповідували каяття;
13. виганяли багатьох бісів і багатьох недужих намащували оливою і уздоровлювали.
14. А цар Ірод, коли почув [про Ісуса], – бо ймення Його стало відомим, – казав: Це Іван Хреститель воскрес із мертвих, і тому великі дива виявляють себе через Нього.
15. Інші казали: Це – Ілля. А ще інші запевняли: Це – пророк, або ж як один із пророків.
16. А Ірод, як почув, сказав: Це Іван, котрому я голову відтяв; він воскрес із мертвих.
17. Бо цей Ірод, пославши був, узяв Івана і ув'язнив його у в'язниці за Іродіяду, дружину брата свого Пилипа, що одружився з нею.
18. Бо Іван казав Іродові: Ти не можеш мати дружину брата твого.

19. А Іродіяда виповнювалася люттю на нього, жадала вбити його, але не могла.
20. Бо Ірод боявся Івана, відаючи, що він муж праведний і святий і беріг його; багато робив, дослухаючись його, і вдоволено слухав його.
21. Та настав сприятливий день, коли Ірод на [день] своїх уродин учинив бенкет своїм вельможам, тисяцьким і старшинам галілейським, –
22. Донька Іродіяди увійшла, танцювала і догодила Іродові і тим, що лежали з ним. Цар сказав дівчині: Проси у мене, чого прагнеш, і дам тобі.
23. І присягався їй: Чого не попросиш у мене, дам тобі, навіть половину мого царства.
24. Вона вийшла і запитала у матері своєї: Чого просити? Та відповіла: Голову Івана Хрестителя!
25. І вона негайно пішла до царя, і квапливо просила, кажучи: Хочу, щоб ти мені зараз же дав на тарелі голову Івана Хрестителя.
26. Цар вельми зажурився; але заради присяги і тих, що лежали з ним, не захотів їй відмовити.
27. І негайно пославши зброєносця, цар наказав принести голову його.
28. Він пішов, відтяв йому голову у в'язниці і приніс голову його на тарелі, і віддав її дівчині, а юнка віддала її матері своїй.
29. А учні його, як почули, прийшли й забрали тіло його і поклали його у гробі.
30. І зібралися Апостоли до Ісуса і оповіли Йому все, і що вчинили, і чого навчили.
31. Він сказав їм: Рушайте ви одні в пустельну місцину і спочиньте трохи. Бо вельми було багато таких, що приходили й відходили, тож їсти їм не було коли.
32. І подалися в пустельну місцину в човні самі.
33. Народ бачив, [як] вони відпливали, і чимало їх упізнавали їх; і бігли туди пішки із усіх міст, і випередили їх, і зібралися до Нього.
34. Ісус, коли вийшов, побачив багато народу і пожалів його, тому що вони були, як вівці, що не мають пастиря; і почав навчати їх щедро.
35. І оскільки часу минуло багато, учні Його наблизилися до Нього, і сказали: Місцина [тут] пустельна, а час уже пізній;
36. Відпусти їх, щоб вони пішли в довколишні поселення і купили собі хліба; бо не мають чого їсти.
37. Він сказав їм у відповідь: Ви дайте їм їсти. І сказали Йому: Хіба нам треба піти і купити хліба на двісті динаріїв, і дати їм їсти?
38. Але Він запитав у них: Скільки у вас хлібів? Підіть, подивіться. Вони дізналися і сказали: П'ятеро хлібів і дві рибини.

39. Тоді звелів їм посадовити всіх гуртками на зеленій траві.
40. І посідали рядочками по сто і по п'ятдесят.
41. Він узяв п'ять хлібів і дві рибини, глянув на небо, благословив і переламав хліби й дав учням Своїм, щоб вони роздали їм; і дві рибини розділив на всіх.
42. І їли всі, і наситилися;
43. І набрали кусків хліба і [останків] від рибин дванадцять повних кошиків;
44. А було тих, що їли хліби, – близько п'яти тисяч мужів.
45. А Він зараз же примусив учнів Своїх зайти в човен і попливти передніше на той бік до Віфсаїди, доки Він відпустить народ.
46. І відпустив їх, і пішов на гору помолитися.
47. Увечері човен був посеред моря, а Він один на землі.
48. І побачив, як вони бідують, веслуючи, бо вітер був супротивний; близько четвертої сторожі вночі підійшов до них, йдучи по воді, і хотів проминути їх.
49. А вони, коли побачили Його, то подумали, що це привид, і закричали.
50. Бо всі бачили Його і злякалися. І тієї ж хвилі Він озвався до них, і сказав їм: Бадьортесья; це Я, не бійтесь.
51. І ступив до них у човен; і вітер затих. І вони вельми дивувалися в собі і вражалися.
52. Бо не осмислили [дива] над хлібами, тому що серце їхнє було закам'яніле.
53. І коли перепливли, прибули на землю Генісаретську і пристали [до берега].
54. Коли вийшли вони з човна, відразу [мешканці], впізнавши Його, оббігли всі околиці ті і почали на ношах приносити недужих туди, де Він, як запевняли, був.
55. І куди б не приходив Він, чи в поселення, чи в міста, чи в села, клали хворих на відкритих місцях і просили Його, щоб їм торкнутися хоча б до крайчика одежі Його, і котрі торкалися до Нього, uzдоровлювалися.

Марка 7

Божі заповіді вищі приписів людських.

1. Зібралися до Нього фарисеї і деякі з книжників, що прийшли з Єрусалиму;
2. І побачили деяких із учнів Його, що їли хліб нечистими, тобто немитими руками, і докоряли за це.
3. Бо фарисеї і всі юдеї трималися звичаїв старших, не їдять, старанно не помивши рук;

4. І [коли прийдуть] з торжищ, також не їдять, доки не обмиються. Є ще багато такого, чого вони поклали дотримуватися: пильнують обмивання чаш, глеків, казанів та іншого посуду з міді та столів.
5. Потім запитали Його фарисеї і книжники: Чому учні Твої не вчиняють за звичаями давніх, але немитими руками їдять хліб?
6. Він сказав їм у відповідь: Добре пророкував про вас, лицемірів, Ісая, як написано: Люди ці шанують Мене устами, а серце їхнє задалеко від Мене.
7. Але марно шанують Мене, навчаючи учення і заповідей людських;
8. Бо ось ви залишили заповідь Божу, пильнуєте звичаїв людських, обмивання чаш і глеків, і чините багато іншого, схожого на згадане.
9. І сказав їм: Чи добре, [що] ви нехтуєте заповіддю Божою, аби дотриматися своїх звичаїв?
10. Бо Мойсей сказав: Шануй батька свого і матір свою; і той, хто лихословить батька чи матір, смертю нехай помре.
11. А ви кажете: Хто скаже батькові чи матері: Корван , або дар [Богові] те, чим ви могли б від мене скористатися.
12. Тим самим не даєте змоги зробити щось для батька свого чи матері своєї,
13. Порушуючи слово Боже переказами вашими, котрі ви самі склали; чините багато такого, що схоже на згадане.
14. А Він прикликав увесь народ і казав їм: Слухайте Мене і розумійте.
15. Усе, що входить у людину із зовні, не може опоганити її, але те, що виходить з неї, може опоганити людину.
16. Якщо хтось має вуха чути, нехай чує!
17. І коли Він від народу зайшов у дім, учні Його запитали в Нього про притчу.
18. Він сказав їм: Невже й ви такі нерозважливі? Невже не розумієте, що все те, що входить в людину із зовні, не може опоганити її?
19. Тому що не в серце його входить, а в черво, і виходить геть, [чим] очищається всілякий харч.
20. Далі сказав: Те, що виходить з людини, опоганює людину;
21. Тому що з нутра, із серця людини виходять недобрі заміри, перелюб, блуд, убивство,
22. Крадіж, лихварство, злоба, підступність, безсоромність, завидюще око, зневага Бога, пихатість і безглуздя.
23. Усе це зло з нутра виходить і опоганює людину.

24. І, вирушивши звідти, прийшов на терени Тирські та Сидонські; а коли зайшов у дім, не захотів, щоби хтось упізнав, але не міг утаємнитися.
25. Бо почула про Нього жінка, у котрої донька мала нечистого духа, і невдовзі прибігла й припала Йому до ніг;
26. А була та жінка з поган, родом сирофінікійка, і просила Його, щоб вигнав біса з її доньки.
27. Але Ісус сказав їй: Дай передніше насититися дітям; бо не добре взяти хліб у дітей і кинути псам.
28. Але вона сказала Йому у відповідь: Так, Господе; проте й пси під столом їдять крихти у дітей.
29. І сказав їй: За слово це йди собі; демон вийшов із твоєї доньки.
30. Коли вона повернулася до свого дому, то виявила, що демон вийшов, а донька лежить на постелі.
31. Коли вийшов із теренів тирських і сидонських, [Ісус] знову попростував до моря Галілейського через володіння Десятимістя.
32. І привели до Нього глухого недорікуватого і попросили Його покласти на нього руку.
33. [Ісус] одвів його трохи від народу, вклав пальці Свої у вуха йому, а тоді сплюнув і торкнувся його язика.
34. А тоді глянув на небо, зітхнув і сказав йому: Еффата, цебто “Відкрийся!”.
35. І тієї ж миті відкрився в нього слух, і пута його язика урвалися, і почав говорити чисто.
36. І наказав їм не говорити нікому. Але скільки він не забороняв їм, вони ще палкіше розголошували.
37. І вельми дивувалися і казали: Усе добре вчиняє: і глухим дає чути, а німим – говорити!

Марка 8

Наситилося чотири тисячі народу.

1. За тих днів, коли зібралося дуже багато народу і нічого було їм їсти, Ісус прикликав учнів Своїх і сказав їм:
2. Жаль Мені народу, що вже три дні зі Мною, але нічого не їсть;
3. Якщо голодними відпущу їх до осель їхніх, то знесиліють у дорозі, бо деякі з них прийшли здалеку.
4. Учні Його відповідали Йому: Звідки хтось зміг би [взяти] тут у пустелі хлібів, щоб нагодувати їх?
5. І запитав у них: Скільки у вас хлібів? Вони сказали: Сім.

6. Тоді звелів народів прилягти на землю; і, взявши сім хлібів і подякувавши, переламав і дав учням Своїм, щоб вони роздали; і вони роздали народів.
7. Було в них також трохи рибин; благословивши, Він звелів роздавати і їх.
8. І їли і наситилися; і набрали кусків, що залишилися, сім кошиків.
9. А тих, що їли, було близько чотирьох тисяч. І відпустив їх.
10. І відразу зайшов до човна з учнями Своїми, прибув до Далманутського краю.
11. Вийшли фарисеї, почали з Ним сперечатися і вимагали від Нього ознак на небі, – спокушали Його.
12. І Він, глибоко зітхнувши, сказав: Нащо рід цей вимагає ознак? Істину вам кажу, не дасться родів цьому ознака.
13. І покинув їх – знову зайшов до човна і відплив на той бік.
14. При цьому учні Його забули взяти хлібів і, окрім одного хліба, не мали з собою в човні.
15. А Він заповідав їм, кажучи: Глядіть, бережіться закваски фарисейської і закваски Іродової.
16. І міркували поміж собою, говорячи: [Це означає], що немає хлібів у нас.
17. Ісус дізнався про те, тому сказав їм: Чому хвилюєтеся, через те, що немає у вас хлібів? Ви й досі не розумієте і не тямите? Чи досі у вас закам'яніле серце?
18. Маючи очі – не бачите? Маючи вуха – не чуєте? І не пам'ятаєте?
19. Коли Я п'ять хлібів переламав для п'яти тисяч [люду], скільки кошиків, повних кусками хліба ви набрали? Сказали Йому: Дванадцять.
20. А коли сім для чотирьох тисяч, скільки кошиків ви набрали залишених кусків? Сказали: Сім.
21. І сказав їм: Як же ви не розумієте?
22. Прийшов до Віфсаїду, і привели до нього сліпого й попросили, щоб доторкнувся до нього.
23. Він узяв сліпого за руку, вивів його за поселення, помазав слиною очі і поклав на нього руки, та й запитав у нього: Чи бачить щось?
24. Він глянув і сказав: Бачу перехожих людей, що ходять, мов дерева.
25. Потім знову поклав руки на очі йому і наказав глянути. І він прозрів і почав бачити все виразно.
26. І послав його додому, сказавши: Не заходь до поселень і не оповідай нікому в поселенні.

27. І пішов Ісус з учнями Своїми в поселення Кесарії Пилипової, а в дорозі запитував учнів Своїх: За кого Мене мають люди?
28. Вони відповідали: За Івана Хрестителя, інші – за Іллю, а ще одні – за одного з пророків.
29. Він сказав їм: А ви за кого Мене вважаєте? Петро сказав Йому: Ти – Христос!
30. І заборонив їм, щоб нікому не говорили про Нього.
31. І почав навчати їх, що Синові Людському багато треба вистраждати, відцураються од Нього старці, першосвященики і книжники, і вб'ють Його, а третього дня Він воскресне.
32. І говорив про це відверто. Але Петро відкликав Його і почав заперечувати Йому.
33. Але Він, обернувшись і глянувши на учнів Своїх, заборонив Петрові, кажучи: Відійди од Мене, сатано, тому що ти міркуєш не про те, що Боже, але що людське.
34. А тоді підкликав народ з учнями Своїми і сказав їм: Хто хоче йти за Мною, відмовся од себе і візьми хреста свого і йди слідом за Мною;
35. Бо хто хоче життя своє зберегти, той утратить його; а хто втратить життя заради Мене і Євангелії, той збереже його;
36. Бо яка користь людині, якщо вона придбає цілісінький світ, а душі своїй нашкодить?
37. Або якого викупа дасть людина за душу свою?
38. Бо хто посоромиться Мене і Моїх слів у роді цьому перелюбному і грішному, того посоромиться й Син Людський, коли прийде у славі Батька Свого із святыми Ангелами.

Марка 9

Перевтілення Господнє

(Мт.17:1-8; Лук.9:28-36.).

1. І сказав їм: Істину кажу вам: Є деякі з тих, що стоять тут, котрі не спізнають смерти, як уже побачать Царство Боже, котре прийшло в силі.
2. Як минуло шість днів, узяв Ісус Петра, Якова та Івана і вивів на гору високу окремо їх одних, і перевтілювався перед ними.
3. Одежа Його стала осяйною, вельми білою, як сніг, так на землі білильник не може вибілити!
4. І з'явився їм Ілля з Мойсеєм; і розмовляли з Ісусом.
5. При цьому Петро сказав Ісусові: Равві! Добре нам тут бути; спорудимо три курені: Тобі одного, Мойсеєві одного і одного Іллі.
6. Бо не знав, що сказати; тому що вони були в страхіві.

7. І з'явилася хмарина, яка обгорнула їх, і з хмари почувся голос, що сказав: Це Син Мій Улюблений: Його слухайте!
8. І, квапливо глянувши довкола, нікого більше з собою не бачили, окрім одного Ісуса.
9. А коли сходили вони з гори, Він звелів нікому не оповідати про те, що бачили, аж доки Син Людський не постане з мертвих.
10. І вони утаємничили це слово, запитуючи один одного, що означає: воскреснути з мертвих.
11. І запитали Його: А чому книжники запевняють, що Ілля має прийти раніше?
12. Він сказав їм у відповідь: Правда, Ілля має прийти передніше і влаштувати все; і Синові Людському, як написано про Нього, [належить] вельми постраждати і бути зневаженому;
13. Але кажу вам, що й Ілля прийшов, і вчинили з ним, як хотіли, як написано про нього.
14. Коли Він повернувся до учнів, побачив багато народу біля них і книжників, що сперечалися з ними.
15. І відразу увесь народ, тільки-но побачивши Його, вельми здивувався, побіг назустріч і вітав Його.
16. Він запитав у книжників: Про що сперечаєтеся з ними?
17. Один з народу сказав у відповідь: Учителю! Я привів до Тебе сина мого, що духа німоти має.
18. Де лиш не схопить його, кидає на землю, і він піну пускає, і скрегоче зубами своїми і ціпеніє; казав я учням Твоїм, щоб вигнали його, та вони не змогли.
19. Відповідаючи йому, Ісус сказав: О, роде невірний! Доки Я буду з вами? Доки буду Я вас терпіти? Приведіть його до Мене.
20. І привели його до Нього. І тільки-но [біснуватий] побачив Його, дух потряс його; він упав на землю і валявся, випускаючи піну.
21. І запитав [Ісус] батька його: Як давно це сталося з ним? Він сказав: З дитинства;
22. І [часто] дух кидав його і в огонь, і в воду, аби погубити його; та коли щось можеш, змилуйся над нами і допоможи нам.
23. Ісус сказав йому: Якщо можеш хоч трохи вірувати, все можливо віруючому.
24. І тієї ж миті батько юнака вигукнув із слізьми: Вірую, Господе! Допоможи моїй недовірі!
25. Ісус побачив, що збігається народ, і заборонив духові нечистому, сказавши йому: Дух німий і глухий! Я наказую тобі, вийди з нього і вже ніколи не входь в нього.
26. Той голосно закричав і сильно потряс його, і вийшов; і він (юнак) став, наче мертвий, аж так, що чимало (присутніх) казали, що він помер.

27. Але Ісус узяв його за руку, підняв його; і він підвівся.
28. А коли зайшов [Ісус] у дім, учні Його запитували Його на самоті: А чому ми не могли вигнати його?
29. І сказав їм: Цей рід не може вийти інакше, як від молитви і посту.
30. Як вийшли звідти, то проходили через Галілею; і Він не хотів, щоб хтось упізнав.
31. Бо навчав учнів Своїх і казав їм, що Син Людський буде виданий в руки людські, і вб'ють Його, і по смерті третього дня воскресне.
32. Але вони не розуміли цих слів, а запитати Його не наважувалися.
33. Прийшов до Капернауму; і коли був у домі, запитав у них: Про що по дорозі ви міркували поміж собою?
34. Вони мовчали, тому що по дорозі доскіпувалися, хто більший.
35. Він сів і прикликав дванадцятро, і сказав їм: Хто хоче бути першим, хай буде з-поміж усіх останнім і всім служником.
36. А тоді взяв дитя, поставив його серед них і, обнявши його, сказав їм:
37. Хто прийме одного з таких дітей в ім'я Моє, той приймає Мене; а хто Мене прийме, той не Мене приймає, але Того, Хто послав Мене.
38. При цьому Іван сказав: Учителю! Ми бачили чоловіка, який йменням Твоїм виганяє бісів, а не ходить з нами; і заборонили йому, тому що не ходить з нами.
39. Ісус сказав: Не забороняйте йому; бо ніхто з тих, що вчинять диво йменням Моїм, не може невдовзі лихословити Мене.
40. Бо хто не проти вас, той за вас.
41. І хто напоїть вас чашою води в ім'я Моє, тому що ви Христові, істину кажу вам, не втратить нагороди своєї.
42. А хто спокусить одного з малих оцих, віруючих у Мене, тому краще було б, якби повісили йому жорновий камінь на шию і кинули його в море.
43. І якщо спокушає тебе рука твоя, відітни її; краще тобі увійти в життя калікою, аніж із двома руками піти в геєну, в огонь незгасний,
44. Де черв'як їхній не вмирає, і вогонь не згасає.
45. І якщо нога твоя спокушає тебе, відітни її: Краще тобі увійти в життя кульгавим, аніж із двома ногами бути кинутим у геєну, у вогонь незгасний,
46. Де черв'як їхній не вмирає, і вогонь не згасає.
47. І якщо око твоє спокушає тебе, вирви його: краще тобі з одним оком увійти до Царства Божого, аніж із двома очима бути вкинутим у геєну вогняну,

48. Де черв'як їхній не вмирає, і вогонь не згасає.

49. Бо кожний вогнем посолиться, і всіляка жертва сіллю посолиться.

50. Сіль – добра [річ] ; та коли сіль не солонна буде, чим ви її приправите? Майте в собі сіль, і мир майте поміж собою.

Марка 10

Закон Ісусів про розірвання шлюбу. (Мт.5:31-32; 19:1-9; Лук.16:18; 1Кор.7:10-15)

1. І, вийшовши звідти, приходить на землю Юдейську за Йорданською стороною. Знову збирається до Нього народ; і, за звичаєм Своїм, Він знову навчав їх.
2. Підійшли фарисеї і запитали, спокушаючи Його: Чи дозволяється розривати шлюб чоловікові з дружиною?
3. Він сказав їм у відповідь: Що заповідав вам Мойсей?
4. Вони сказали: Мойсей дозволив писати листа про розірвання шлюбу і відпустити.
5. Ісус сказав їм у відповідь: Через ваше жорстоке серце він написав вам цю заповідь;
6. А на початку творення Бог чоловіком і жінкою утворив їх.
7. А тому нехай залишить чоловік батька свого і матір,
8. І приліпиться до дружини своєї, і будуть двоє однією плоттю, аж так, що вони вже не двоє, але одна плоть.
9. Отож, що Бог поєднав, того людина нехай не розлучає.
10. У домі учні Його знову запитали Його про те саме.
11. І Він сказав їм: Хто розриває шлюб із дружиною своєю і одружується з іншою, той чинить перелюб супроти неї (дружини).
12. І якщо дружина розірве шлюб із чоловіком своїм і вийде за іншого, – чинить перелюб.
13. Приносили до Нього дітей, щоб Він торкнувся до них; але учні не допускали принесених.
14. Ісус [те] побачив, обурився і сказав їм: Пустіть дітей приходити до Мене і не забороняйте їм, бо таких є Царство Боже.
15. Істину кажу вам: Хто не прийме Царства Божого, як дитя, той не увійде до нього.
16. І обняв їх, і поклав руки на них, і благословив їх.
17. Коли виходив Він у дорогу, підбіг один (чоловік), упав перед Ним на коліна і запитав Його; Учителю добрий! Що мені вчинити, щоб успадкувати життя вічне?

18. Ісус сказав йому: Чому ти називаєш Мене добрим? Ніхто не є добрий, а лише один Бог.
19. Чи знаєш заповіді: Не чини перелюбу, не вбивай, не кради, не засвідчуй ложно, не чини кривди, шануй батька твого і матір.
20. А він сказав Йому у відповідь: Учителю! Все це зберіг я від юности моєї.
21. Ісус глянув на нього, полюбив його і сказав йому: Одного тобі бракує: Піди і все, що маєш, продай, і роздай убогим, то матимеш скарби на небесах; і приходи, і йди слідом за Мною, узявши хреста.
22. Але він засмутився від цього слова і відійшов, запечалений, тому що в нього був значний маєток.
23. Ісус глянув довкола і сказав Своїм учням: Як важко тим, що мають багатство, увійти до Царства Божого!
24. Учні здивувалися від слів Його. Але Ісус знову сказав їм у відповідь: Дітоньки! Як важко тим, що покладаються на багатство, увійти до Царства Божого!
25. Легше верблюдові пройти крізь вушко голки, аніж багатому увійти до Царства Божого.
26. Але вони вельми здивувалися і гомоніли поміж собою: А хто ж тоді може врятуватися?
27. Та Ісус глянув на них і сказав: Людям це неможливо, проте не Богові; бо все для Бога можливе.
28. І почав Петро казати Йому: Ось, ми покинули все і пішли слідом за Тобою.
29. Ісус сказав у відповідь: Істину кажу вам: Немає нікого, хто залишив би дім свій чи братів, чи сестер, чи батька, чи матір або дружину чи діток, або землю заради Мене і Євангелії,
30. І не одержав би нині, о цім часі, серед гоніння, у сто разів більше – домів, і братів, і сестер, і батьків, і матерів, і дітей, і земель, а в прийдешньому віку – вічного життя;
31. І багато з перших стануть останніми, а останні першими.
32. Коли вони були в дорозі, йдучи до Єрусалиму, Ісус простував попереду них, а вони жахалися, йдучи слідом, і були в страхіві. Він підкликав дванадцятьох і почав казати їм про те, що станеться з Ним:
33. Ось, ми підходимо до Єрусалиму, і Син Людський виданий буде першосвященикам і книжникам, і засудять Його на смерть, і віддадуть Його поганам;
34. І позбиткуються над Ним, і будуть бити Його, і обплюють Його, і уб'ють Його; і третього дня воскресне.
35. [Тоді] підійшли до Нього сини Зеведеєві Яків та Іван і сказали: Учителю! Ми бажаємо, щоб Ти вчинив нам, про що попросимо.
36. Він сказав їм: Що хочете, щоб Я вчинив вам?

37. Вони сказали Йому: Дай нам сісти в Тебе одному – по праву руку, а другому – по ліву руку, у славі Твоїй.
38. Але Ісус сказав їм: Не відаєте, чого просите; чи можете пити чашу, котру Я п'ю, і хреститися хрещенням, котрим Я хрещуся?
39. Вони відповіли: Можемо! А Ісус сказав їм: Чашу, котру Я п'ю, будете пити, і хрещенням, котрим Я хрещуся, будете хреститися;
40. А дати сісти у Мене по праву руку і по ліву руку, – не від Мене [залежить], але кому приготовлено.
41. Зачувши все це, десятеро почали обурюватися на Якова та Івана.
42. Але Ісус підкликав їх і сказав їм: Ви знаєте, що названі князями народів панують над ними, а вельможі їхні володарюють над ними;
43. Але поміж вами нехай не буде так: а хто хоче бути більшим поміж вами, нехай буде вам слугою;
44. І хто хоче бути першим поміж вами, нехай буде всім рабом;
45. Бо Син Людський не для того прийшов, щоб Йому служили, але щоб послужити і віддати життя Своє для спокути за багатьох.
46. Приходять до Єрихону. І коли виходив Він з Єрихону із учнями Своїми і з народом без ліку, Вартимей, син Тимеїв, сліпий, сидів при дорозі і просив [милостиню].
47. Коли почув, що це Ісус Назорей, він почав кричати і казати: Ісусе, сину Давидів! Помилуй мене.
48. І багато сварилися на нього, щоб він замовк; але він ще дужче кричав: Сину Давидів! Помилуй мене!
49. Ісус зупинився і звелів його покликати. Покликали сліпого і сказали йому: Не бійся, підведися, кличе тебе.
50. Він скинув з себе верхній одяг, підвівся і прийшов до Ісуса.
51. Відповідаючи йому, Ісус запитав: Що ти хочеш від Мене? Сліпий сказав Йому: Учителю! Щоб мені прозріти.
52. Ісус сказав йому: Іди, віра твоя врятувала тебе. І він тієї ж хвили прозрів і пішов дорогою за Ісусом.

Марка 11

Урочисте входження Ісуса до Єрусалиму.

1. Коли наблизилися до Єрусалиму, до Віфанії, до гори Олив, [Ісус] послав двох із учнів своїх,

2. І каже їм: Підіть в поселення, котре перед вами; заходячи до нього, відразу знайдете прив'язаного молодого віслюка, на котрого ніхто з людей не сідав; відв'яжете його і приведете;
3. І якщо хтось скаже вам: Що це ви робите? Відповідайте, що він необхідний Господові; і відразу пошле його сюди.
4. Вони пішли і знайшли молодого віслюка, прив'язаного біля воріт на вулиці, і відв'язали його.
5. І декотрі, що стояли там, казали їм: Що ви робите? [Нашо] відв'язуєте віслючка?
6. Вони відповідали, як звелів Ісус: і ті відпустили їх.
7. І привели віслючка до [Ісуса], і поклали на нього одежу свою; Ісус сів на нього.
8. Багато людей стелили одежу свою на дорозі, а інші зрізали гілки з дерев і вистеляли ними дорогу.
9. І ті, що йшли попереду, а також супровід Його, вигукували: Осанна! Благословенний Він, що йде в ім'я Господнє!
10. Благословенне царство батька нашого Давида, що приходить в ім'я Господнє! Осанна на висоті!
11. І увійшов Ісус до Єрусалиму і в храм; і оглянув усе, але година була вже пізня, то пішов у Віфанію з дванадцятьма.
12. Наступного дня, коли вони вийшли з Віфанії, Він зголоднів;
13. І побачив здалеку смоковницю, вкриту листям; наблизився, чи не знайде на ній якогось плоду; та коли підійшов до неї, нічого не знайшов, окрім листя, бо ще не настала [пора] плодів.
14. І сказав їй Ісус: Віднині нехай ніхто не з'їсть від тебе плоду повіки! А учні Його все це чули.
15. Прийшли до Єрусалиму. Ісус, зайшовши до храму, почав виганяти тих, що продавали, і тих, що купували в храмі, і перекинув столи мінйялам, і лавиці – продавцям голубів;
16. І не дозволяв, щоб хтось проніс через храм яку-небудь річ.
17. І навчав їх, кажучи: Чи не написано: “Дім Мій домом молитви назветься для всіх народів?” А ви зробили його вертепом розбійників.
18. Почули [це] книжники і першосвященики і шукали, у який спосіб погубити Його; тому що боялися Його, бо увесь народ дивувався з учення Його.
19. А коли настала пізня година, Він вийшов геть з міста.
20. А вранці, коли проходили мимо, побачили, що смоковниця всохла до коріння.
21. Тому, пригадавши, Петро сказав Йому: Учителю! Подивися: смоковниця, котру Ти прокляв, засохла.

22. Ісус у відповідь сказав їм: Майте віру Божу!
23. Бо істину вам кажу: Якщо хтось скаже горі оцій: Посунься і кинься в море, і не матиме сумніву в серці своєму, але повірить, що справдиться за словом його, – буде йому, чого не зажадає.
24. Тому й кажу вам: усе, що будете просити в молитві, – вірте, що одержите, – і буде вам.
25. І коли стоїте на молитві, прощайте, якщо маєте щось на когось, щоб і Батько ваш Небесний простив вам гріхи ваші;
26. А якщо не прощаєте, то й Батько ваш Небесний не простить вам гріхів ваших.
27. Прийшли знову до Єрусалиму. І коли Він ходив у храмі, підійшли до Нього священики і книжники, і старшини.
28. І казали Йому: Якою владою Ти це робиш? І хто Тобі владу дав чинити це?
29. Ісус сказав їм у відповідь: Запитаю і Я вас про одну річ, відповідайте Мені; [тоді] і Я скажу вам, якою владою це чиню;
30. Хрещення Іванове з небес було чи від людей? Відповідайте Мені!
31. Та вони міркували між собою: Якщо скажемо: з небес, то Він скаже: То чому ж ви не повірили йому?
32. А сказати: Від людей – боялися народу; тому що всі вважали, що Іван справді був пророк.
33. І сказали у відповідь Ісусові: Не знаємо! Тоді Ісус сказав їм у відповідь: І Я не скажу вам, якою владою все це роблю.

Марка 12

Притча про недобрих виноградарів.

1. І почав говорити до них притчами: Один чоловік посадив виноградника, обгородив його парканом і викопав яму для вичавлювання, і спорудив башту, а тоді віддав його виноградарям, і залишив їх.
2. І послав свого часу до виноградарів служника – прийняти від виноградарів плоди з виноградника;
3. Але вони схопили його, побили і відіслали ні з чим.
4. Знову послав до них іншого служника; але йому також розбили камінням голову і відпустили його з ганьбою.
5. І знову послав ще одного: і його убили; і багатьох інших то били, а то убивали.
6. Він мав ще одного сина, улюбленого для нього, наостанок послав і його до них, кажучи: Посоромляться сина мого.

7. Але виноградарі сказали один одному: Це – спадкоємець; ходімо, заб'ємо його, і спадок належатиме нам.
8. І схопили його та й убили і викинули геть з виноградника.
9. То що вчинить господар виноградника? Прийде і зрокує на смерть виноградарів; а потім віддасть виноградника іншим.
10. Невже ви не читали цього у Письмі: “Камінь, котрого відкинули будівничі, той наріжним став каменем;
11. Це – від Господа, і є дивним в очах наших”?
12. І прагнули схопити Його, але побоялися народу; бо зрозуміли, що про них сказав притчу; тому покинули Його і відійшли.
13. І прислали до Нього деяких фарисеїв та іродіян, щоб упіймати Його на слові.
14. Вони прийшли і сказали Йому: Учителю! Ми знаємо, що Ти справедливий і не піклуєшся комусь догодити, бо не дивишся на якусь особу, але правдиво шляхові Божому навчаєш: Чи дозволяється давати податок кесареві, чи ні? Давати нам, чи не давати?
15. Але Він, знаючи їхнє лицемірство, сказав їм: Нащо спокушаєте Мене? Принесіть Мені динарія, щоб Мені бачити його.
16. Вони принесли: Тоді сказав їм: Чиє це зображення і напис? Вони сказали: Кесареві.
17. Ісус сказав їм у відповідь: Віддавайте кесареві кесарево, а Боже Богові. І дивувалися з Нього.
18. Потім прийшли до Нього саддукеї, котрі запевняють, що воскресіння нема, і запитали Його, кажучи:
19. Учителю! Мойсей написав нам: Якщо у когось помре брат і залишить дружину, а діток не залишить, то нехай брат візьме дружину його і відродить сім'я братові своєму.
20. Було сім братів: перший узяв дружину і, помираючи, не залишив дітей;
21. Узяв її другий, і помер, і він не залишив дітей; також і третій.
22. Брали [її за] себе семеро і не залишили діток. Після всіх померла й дружина.
23. Отож, при воскресінні, коли воскреснуть, котрого з них буде вона дружиною? Бо семеро мали її за дружину.
24. Ісус сказав їм у відповідь: Хіба не через це ви потрапляєте в оману, не відаючи Письма, ані сили Божої?
25. Бо коли з мертвих воскреснуть, [тоді] не будуть ні одружуватися, ні заміж виходити, але будуть, як Ангели на небесах.
26. А про мертвих, що вони воскреснуть, хіба не читали ви в книзі Мойсея, як Бог при купині сказав йому: Я Бог Авраама, і Бог Ісаака, і Бог Якова?

27. [Бог] не є Бог мертвих, але Бог живих. Ось чому ви вельми в облуді.
28. Один із книжників, коли почув їхню розмову і побачив, що [Ісус] добре їм відповідав, підійшов і запитав Його: Яка найперша з-поміж усіх заповідей?
29. Ісус відповідав йому: Найперша з-поміж усіх заповідей: Слухай, Ізраїлю! Господь Бог наш є Господь єдиний;
30. І полюби Господа Бога твого усім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всім розумом твоїм, і всією силою своєю, – ось найперша заповідь!
31. А друга – схожа на неї: Полюби ближнього свого, як самого себе; іншої, більшої, ніж ці, заповідей немає.
32. Книжник сказав Йому: Гаразд, Учителю! Істину сказав Ти, що один є Бог і немає іншого, окрім Нього.
33. І любити Його всім серцем, і всім розумом, і всією душею, і всією силою, і любити сусіда (ближнього), як самого себе, є більшим, аніж усі приношення всеспалення і пожертви.
34. Ісус побачив, що цей розумно відповідав, і сказав йому: Недалеко ти від Царства Божого. Після цього вже ніхто не смів запитувати Його.
35. Ісус продовжував навчати в храмі і казав: Чому книжники запевняють, що Христос (Месія) є син Давидів?
36. Адже сам Давид сказав Духом Святим: Сказав Господь Господові Моєму: Сиди праворуч від Мене, аж доки покладу ворогів Твоїх підніжжям ніг Твоїх.
37. Отож, сам Давид називає Його Господом: То як же Він – Син йому? І безліч людей залюбки Його слухали.
38. І казав їм у вченні Своему: Остерігайтеся книжників, що полюбляють ходити в довгій одежі і [приймати] вітання на зібраннях народних,
39. Сидіти попереду в синагогах і напівлежати на першому [місці] на бенкетах;
40. Ці, що пожирають оселі вдів і моляться довго напоказ, – вони приймуть найважче осудження.
41. І сів Ісус навпроти скарбниці, і дивився, як народ мідяки до скарбниці кидає. Чимало заможних кидали багато.
42. Аж прийшла одна вбога вдова і поклала дві лепти¹, що складає кодрант.
43. [Ісус] покликав учнів Своїх і сказав їм: Істину кажу вам, що оця бідна вдова поклала найбільше від усіх, що клали до скарбниці;
44. Бо всі клали від надлишку свого, а вона від нужди своєї поклала все, що мала, увесь спожиток свій.

Марка 13

Про пришествя Христа.

1. І коли виходив Він із храму, сказав Йому один із учнів Його: Учителю! Подивися, яке каміння, і які споруди!
2. Ісус сказав йому у відповідь: Чи бачиш оці великі будинки? Усе це буде зруйноване, аж так, що не залишиться тут каменя на камені.
3. І коли Він сидів на горі Олив навпроти храму, запитували Його на самоті Петро, і Яків, і Іван та Андрій:
4. Скажи нам, коли це станеться, і яка ознака, коли все це має звершитися?
5. Відповідаючи їм, Ісус почав говорити: Остерігайтеся, щоб хтось не спокусив вас;
6. Багато прийде під Моїм йменням і будуть казати, що це Я, і багатьох зведуть.
7. А коли почуєте про війни чи про військові чутки, не жахайтеся: бо так [має] статися; але й це ще не кінець.
8. Бо повстане народ на народ, і царство на царство; і будуть землетруси по різних місцях, і будуть голод і лихоліття. Це – початок страждань.
9. Але ви пильнуйте за собою; бо вас будуть на суди віддавати, і битимуть у синагогах, і перед правителями ставитимуть і царями за Мене, для свідкування перед ними.
10. І по всіх народах передніше має бути проповідувана Євангелія.
11. А коли поведуть віддавати вас, не журіться наперед, що вам казати, і не обдумуйте; але що дане буде вам о тій годині, те й кажіть: бо не ви будете говорити, але Дух Святий.
12. А віддасть брат брата на смерть, і батько дітей; і повстануть діти на батьків, і умиють їх.
13. І будуть вас ненавидіти всі за ймення Моє; але той, хто витерпить до кінця, – врятується.
14. А коли побачите мерзоту запустіння, повідану пророком Даниїлом, що настане там, де не мусила, – той, що читає, нехай розуміє! – тоді ті, що в Юдеї, нехай утікають в гори;
15. А хто на покрівлі, той не сходить у дім і не входить узяти що-небудь з дому свого;
16. І хто в полі, не повертайся назад узяти одягу свою.
17. Горе вагітним і тим, що годують грудьми, за тих днів!
18. Моліться, щоб не сталася втеча ваша взимку.
19. Бо за тих днів буде така скорбота, котрої не було від початку творення, котре витворив Бог, навіть донині, і не буде.
20. І якби Господь не скоротив тих днів, то не врятувалася б жодна плоть; але заради вибраних, котрих він вибрав, скоротив ті дні.

21. Тоді, якщо хтось вам скаже: Ось, тут Христос, або: Ось, там, – не вірте.
22. Бо постануть лжехристи і лжепророки, і покажуть ознаки і дива, щоб спокусити, якщо можливо, вибраних.
23. Але ви остерігайтеся: ось, Я наперед кажу вам усе.
24. Проте за тих днів, після скорботи тієї, сонце затьмариться, і місяць не дасть світла свого,
25. І зорі упадуть з неба, і сили небесні захитаються.
26. Тоді побачать Сина Людського, що йтиме хмарами з потугою великою і славою.
27. І тоді Він пошле Ангелів Своїх, і збере вибраних Своїх від чотирьох вітрів, від краю землі до краю неба.
28. Від смоковниці візьміть приклад: Коли гілки її стають уже м'якими і випускають листочки, то знаєте, що вже близько літо;
29. Отак і ви, коли побачите, що справджується те, відайте, що близько, за дверима.
30. Істину повідую вам: не минеться цей рід, як усе це станеться.
31. Небо і земля знебудуться, але слова Мої не минуться.
32. Але про день той чи годину ніхто не відає, ні Ангели небесні, ні Син, а лише Батько.
33. Глядіть же, пильнуйте, моліться; бо не відаєте, коли година та настане.
34. Як той чоловік, що зібрався в дорогу і залишав дім свій, дав служникам своїм владу, і кожному справу свою, і наказав брамникові пильнувати.
35. Отож, пильнуйте; бо не знаєте, коли прийде господар дому, увечері чи опівночі, або в пору, як півень озветься, чи вранці;
36. Щоб не застав вас сплячими, як прийде.
37. А що вам кажу, те повідую всім: Пильнуйте!

Марка 14

Змова супроти Ісуса.

1. За два дні [надходило свято] Пасхи й опрісноків. І шукали першосвященики і книжники, як захопити Його підступом і вбити.
2. Але міркували: [Тільки] не на свято, щоб не зчинилося обурення в народі.
3. І коли Він був у Віфанії, в домі Симона, хворого на проказу, і приліг, прийшла жінка з алебастровою посудиною мира з нарду чистого та коштовного, і, розбивши посудину, вилила миро Йому на голову.

4. А деякі обурилися і говорили поміж собою: Нащо таке марнотратство з тим миром?
5. Бо можна було продати його більше, аніж за триста динаріїв, і роздати жебракам. І ремствували на неї.
6. Але Ісус сказав: Залишіть її, нащо завдаєте їй прикрости? Вона добру справу вчинила для Мене.
7. Бо жебраків завжди маєте поміж собою, і, коли забажаєте, можете їм добродіяти; а Мене не завжди маєте.
8. Вона вчинила, що змогла. Заздалегідь помазала тіло Моє на похорон.
9. Істину кажу вам: Де лише ця Євангелія проповідувана буде у всьому світі, оповідастимуть і про те, що вона вчинила – як пам'ять про неї.
10. І пішов Юда Іскаріотський, один із дванадцятьох, до першосвящеників, щоб видати Його їм.
11. А вони, зачувши, зраділи і обіцяли дати йому срібняків. І він шукав подумки, у якій спосіб у сприятливий час видати Його.
12. Першого дня опрісноків, коли приносили пасхальне [ягня], сказали Йому учні Його: Де Ти хочеш їсти Пасху? Ми підемо й приготуємо.
13. І послав двох із учнів Своїх і каже їм: Підіть до міста, і стрінеться вам чоловік, що нестиме глечик води; то йдіть за ним.
14. І куди він зайде, скажете господареві дому того: Учитель сказав: Де помешкання, в котрому Я міг би спожити Пасху з Моїми учнями?
15. І він покаже вам світлицю велику, застелену та готову; там приготуйте нам.
16. І пішли учні Його, і прийшли до міста, і знайшли, як сказав їм; і приготували пасху.
17. Коли настав вечір, Він прийшов з дванадцятьма.
18. І коли вони сіли і їли, Ісус сказав: Істину кажу вам, що один із вас, який їсть зі Мною, зрадить Мене.
19. Вони посмутніли і почали казати Йому один по одному: Чи не я? А також інший: Чи не я?
20. А Він сказав їм у відповідь: Один із дванадцяти, що умочує зі Мною в тарелі.
21. А втім, Син Людський іде, як написано про Нього; але горе тому чоловікові, котрим Син Людський видається; краще було б тому чоловікові не народжуватися.
22. І коли вони їли, Ісус узяв хліб, благословив, переламав, дав їм і сказав: Прийміть, їжте; це – тіло Моє.
23. І, взявши чашу, подякував і подав їм: і пили з неї всі.
24. І сказав їм: Це – кров Моя Нового Заповіту, що за багатьох проливається.

25. Істину кажу вам: Я вже не буду пити від плоду виноградного до того дня, коли буду пити нове вино у Царстві Божому.
26. І, проспівавши псалом, пішли на гору Олив,
27. І сказав їм Ісус: Усі ви спокуситесь через Мене цієї ночі; бо написано: Уражу пастиря, і порозбігаються вівці.
28. А по воскресінні Моєму Я зустріну вас у Галілеї.
29. Петро сказав Йому: Якщо навіть усі спокусяться, але не я.
30. І сказав йому Ісус: Істину кажу тобі, що нині ти, цієї ж ночі, передніше, аніж двічі проспівас півень, тричі зречешся Мене.
31. Але він ще палкіше казав: А хоч би мені й умерти з Тобою, не зречуся Тебе. Те саме й інші казали.
32. Прийшли до поселення, що називається Гетсиманія; і Він сказав учням Своїм: Посидьте тут, доки Я помолюся.
33. І взяв із Собою Петра, Якова та Івана, а тоді почав тужити і сумувати.
34. І сказав їм: Душа Моя страждає смертельно; побудьте тут і пильнуйте.
35. І, відійшовши недалеко, упав на землю і молився, щоб, коли можливо, обминула Його ця година;
36. І казав: Авва-Отче! Усе можливе Тобі; забери цю чашу від Мене; а втім, не те, чого Я бажаю, але те, чого Ти бажаєш.
37. Коли повернувся, то знайшов їх сплячими, і сказав Петрові: Симоне! Ти спиш? Не міг ти пильнувати одну годину?
38. Пильнуйте і моліться, щоб не впасти у спокусу: дух бадьорий, а плоть немічна.
39. І знову відійшов, молився, і сказав те саме слово.
40. А коли повернувся, знову знайшов їх сплячими: бо очі в них поважчали; і вони не знали, що Йому відповідати.
41. І прийшов утретє, і сказав їм: Ви все ще спите і спочиваєте? Уже кінець, прийшла година; ось, видається Син Людський в руки грішників;
42. Підведіться, ходімо: ось, наблизився той, що зраджує Мене.
43. І відразу, як Він іще говорив, прийшов Юда, один із дванадцятьох, і з ним безліч народу з мечами та кілками, від першосвящеників і книжників та старшин.
44. А той, що зраджував Його, подав їм знака, сказавши: Кого я поцілую, Той і є; візьміть Його і ведіть обережно.
45. І тільки-но прибув, відразу підійшов до Нього і каже: Учителю! Учителю! І поцілував Його.

46. А вони поклали на Нього руки свої і схопили Його.
47. А один із тих, що стояли поблизу, вихопив меча і вдарив служника першосвященикового і відтяв йому вухо.
48. Тоді Ісус сказав їм: Немов на розбійника вийшли ви з мечами й кілками, щоб схопити Мене;
49. Кожного дня Я був з вами в храмі і навчав вас, і ви не брали Мене; але нехай справдиться Писання.
50. Тоді, залишивши Його, всі повтікали.
51. Один юнак, загорнувшись в одне лиш покривало, йшов слідом за Ним; і вояки схопили його.
52. Але Він, залишивши покривало, голий утік від них.
53. І привели Ісуса до першосвященика; і зібралися до нього всі першосвященики і старшини та книжники.
54. Петро здалеку назирці йшов за Ним, навіть до середини двору першосвященика, і сидів із служниками, і грівся біля вогню.
55. А першосвященики і увесь синедріон шукали свідчення на Ісуса, щоб зрокувати Його на смерть, і не знаходили.
56. Бо чимало лжесвідчили супроти Нього, але й свідчень цих бракувало.
57. І деякі, підвівшись, лжесвідчили супроти Нього, і казали:
58. Ми чули, як Він казав: Я зруйную цей храм рукотворний і за три дні збудую інший, нерукотворний.
59. Але й такого свідчення їхнього було замало.
60. Тоді першосвященик став посередині і спитав Ісуса: Чому нічого не відповідаєш? Що вони супроти Тебе свідчать?
61. Але Він мовчав і не відповідав нічого. Знову першосвященик запитав Його і сказав Йому: Чи Ти Христос, Син Благословенного?
62. Ісус сказав: Я; і ви побачите Сина Людського, Котрий сидить праворуч сили Божої, і що по хмарах іде небесних.
63. Тоді першосвященик роздер шати свої і сказав: Нащо нам додаткові свідки?
64. Ви чули ганьбу на Бога; як вам видається? І всі вони ухвалили, що Він мусить померти.
65. І деякі почали плювати на Нього, і, затуляючи Йому лице, били Його і говорили Йому: Пророкуй! І служники били Його по щоках.
66. Коли Петро був на подвір'ї внизу, прийшла одна служниця першосвященика.

67. І, забачивши Петра, що грівся, і, придивившись до нього, сказала: Ти також був з Ісусом Назарянином.

68. Але він зрікся, сказавши: Не знаю і не розумію, про що ти говориш? І вийшов геть на переднє подвір'я; і заспівав тоді півень.

69. А служниця побачила його знову і почала говорити всім, що тут стояли: Цей із них.

70. Він знову зрікся. А невдовзі ті, що тут стояли, знову почали казати Петрові: Справді, ти один із них; бо ти галілеянин, і говірка твоя схожа.

71. А він почав присягатися й божитися: Не знаю Чоловіка Цього, про Котрого говорите.

72. Тоді заспівав півень уже вдруге. І пригадав Петро слово, сказане Ісусом: Перш ніж півень заспівав двічі, тричі зречешся Мене. І почав плакати.

Марка 15

Ісус перед Пилатом. (Мт.27:1-2,11-15; Лук.23:1-7,13-18; Ів.18:28-38; 19:1-16)

1. Негайно вранці першосвященики із старшинами та книжниками і увесь синедріон зібрали нараду і, зв'язавши Ісуса, вивели і віддали Пилатові.

2. Пилат запитав Його: Ти – Цар Юдейський? А Він сказав йому у відповідь: Ти кажеш.

3. І першосвященики звинувачували Його вельми.

4. А Пилат знову запитав у Нього: Ти нічого не відповідаєш? Але Ти бачиш, як багато звинувачень супроти Тебе.

5. Але Ісус і на це нічого не відповів, так, що Пилат дивувався.

6. Проте на всіляке свято він відпускав їм одного в'язня, якого просили вони.

7. Тоді був ув'язнений [один] чоловік, на ім'я Варавва, із своїми спільниками, котрі під час бунту вчинили вбивство.

8. І народ почав кричати і просити [Пилата] про те, що він завжди учиняв для них.

9. Але він сказав їм у відповідь: Чи хочете, – відпущу вам Царя Юдейського?

10. Бо знав, що першосвященики видали Його через заздрощі.

11. Але першосвященики підбурили народ [просити], щоб відпустив їм краще Варавву.

12. А Пилат, відповідаючи, сказав їм: А що ж ви хочете, щоб я вчинив із Тим, Котрого ви називаєте Царем Юдейським?

13. Вони знову закричали: Розіпни Його!

14. Пилат сказав їм: Якого ж злочина Він учинив? Але вони ще запекліше кричали: Розіпни Його!

15. Тоді Пилат, бажаючи вчинити бажане народів, відпустив їм Варавву, а Ісуса, покатувавши, спровадив на розп'яття.
16. А вояки відвели Його всередину дому, себто в преторію, і зібрали увесь загін вояків.
17. І одягли Його в багрянницю і, сплівши терновий вінець, поклали на Нього;
18. І почали вітати Його: Радій, Царю Юдейський!
19. І били Його по голові тростиною, і плювали на Нього і, стаючи на коліна, вклонялися Йому.
20. А коли познущалися з Нього, стягнули з Нього багрянницю, одягнули Його у власну одежу Його і повели Його, щоб розп'ясти Його.
21. І примусили одного перехожого, кирінейця Симона, батька Олександра та Руфи, що йшов саме з поля, нести хреста Його.
22. І привели Його на місцину – Голгофу, що означає: “Лобне місце” .
23. І давали Йому пити вино, змішане з миром; але Він не прийняв.
24. І розп'яли Його, і ділили одежу Його, кидаючи жереба, кому що взяти.
25. Була третя година, коли розп'яли Його.
26. І був напис, що засвідчував провину Його: “Цар Юдейський”.
27. Із Ним розп'яли двох розбійників, одного по праву, а другого по ліву [руку] Його.
28. І справдилося слово Писання: І до злодіїв прилучений.
29. А ті, що проходили, лихословили Його, киваючи головами своїми, казали: Гей, Ти, що руйнуєш храм і за три дні споруджуєш!
30. Урятуй Себе Самого і зійди з хреста.
31. Так само й першосвященики з книжниками, насміхаючись, казали один одному: Інших рятував, а Себе не може врятувати!
32. Христос, Цар Ізраїлів, нехай зійде зараз із хреста, щоб ми бачили, і увіруємо. І розп'яти з ним ганьбили Його.
33. О шостій годині лягла птьма на всю землю і [тривала] до години дев'ятої.
34. О дев'ятій годині озвався Ісус дужим голосом: “Елі, Елі, лама савахтані? – що означає в перекладі: “Боже Мій, Боже Мій! Нащо Ти покинув Мене?”
35. Деякі, що стояли тут, зачувши, казали: Ось, Іллю кличе.
36. А один побіг, намочив губку оцтом, поклав на тростину і давав Йому пити, приказуючи: Стривайте, зачекаємо, чи прийде Ілля зняти Його.
37. Та Ісус, скрикнувши голосно, віддав духа.

38. І запона у храмі роздерлася надвоє, згори й донизу.
39. А сотник, що стояв навпроти Нього, побачив, що Він, отак скрикнувши, віддав духа, і сказав: Справді чоловік Цей був Сином Божим.
40. Були [тут] і жінки, котрі споглядали здалеку; поміж ними була й Марія Магдалина, і Марія, матір Якова молодшого, та Йосії, і Соломія,
41. Котрі й тоді, коли Він був у Галілеї, ходили за Ним і служили Йому, та багато інших, що разом із Ним прийшли до Єрусалиму.
42. А коли вже настав вечір, – тому що це була п'ятниця, тобто, [день] перед суботою,
43. Прийшов Йосип з Ариматеї, відомий член ради, котрий також наджидав Царства Божого, насмілився зайти до Пилата і просив Тіло Ісусове.
44. Пилат здивувався, що Він уже помер; він прикликав сотника і запитав у нього: Чи давно помер?
45. І, дізнавшись від сотника, віддав Тіло Йосипові.
46. А він купив плащаницю, зняв Ісуса, обгорнув плащаницею і поклав до гробу, котрий був витесаний у скелі; і привалив камінь до входу у гріб.
47. А Марія Магдалина і Марія Йосієва, дивилися, де ховали Його.

Марка 16

Воскресіння Ісуса і події сього дня.

1. Як минула субота, Марія Магдалина і Марія Якова і Соломія накупили пахощів, щоб іти й помазати Його.
2. І на світанку першого [дня] неділі вони прийшли до гробу, – як сходило сонце.
3. І гомоніли поміж собою: Хто відвалить нам каменя від входу до гробу?
4. А тоді глянули і побачили, що камінь відвалений; а він же був дуже великий.
5. І зайшли до гробу і там побачили юнака, що сидів праворуч від них, одягнений у білу одежу, – і жахнулися вони.
6. А він сказав їм: Не жайтесь. Ісуса шукаєте Назарянина, розп'ятого; Він воскрес, Його немає тут. Ось місце, де Його поклали було.
7. Але йдіть, скажіть учням Його, і Петрові, що Він зустріне вас у Галілеї; там Його побачите, як Він сказав вам.
8. І вийшли вони з гробу і кинулися бігти, їх обгорнув жах і трепет, і нікому нічого не сказали, тому що боялися.
9. [Коли] воскрес [Ісус] вранці першого [дня] неділі, то з'явився найперше Марії Магдалині, з котрої вигнав сім демонів.

10. Вона пішла і звістила тим, що були з Ним, котрі плакали і ридали;
11. Але вони, тільки-но зачули, що Він живий, і що вона бачила Його, – не повірили.
12. Після цього з'явився в іншому вигляді двом із них на дорозі, коли вони простували до поселення.
13. А вже ті повернулися і сповістили решті; але їм також не повірили.
14. Нарешті з'явився самим одинадцятьом, що напівлежали [й вечеряли], і дорікав їм за невіру і жорстоке серце, що тим, котрі бачили Його воскресіння, не повірили.
15. І сказав їм: Ідіть по всьому світі і проповідуйте Євангелію кожному створінню.
16. Хто буде вірити і хреститися, врятований буде; а хто не буде вірувати, засуджений буде.
17. А тих, що повірили, будуть супроводжувати ці ознаки: йменням Моїм будуть виганяти бісів, будуть говорити новими мовами;
18. Будуть брати гадюк, і, якщо вип'ють смертоносне щось, не зашкодить їм; покладуть руки на хворих, і вони стануть здорові.
19. Отож, Господь, після бесіди з ними, вознісся на небо і сів праворуч Бога.
20. І вони рушили і проповідували скрізь при Господньому сприянні і утвердженні слова ознаками, які його супроводили. Амінь.

Євангелія від Луки

Луки 1

1. Через те, що чимало (людей) почали складати оповідь про цілком відомі поміж собою події,
2. Як повідали нам ті, що були від самого початку самовидцями і служниками Слова, –
3. То поклав собі і я, після уважного вивчення всього від початку описати тобі за перебігом подій, високодостойний Теофіле,
4. Щоб ти пізнав несхитні підвалини того вчення, в котрому був наставлений.
5. За днів Ірода, царя Юдейського, був священник з черги Авії, на ім'я Захарія, та його дружина з роду Ааронового, а ім'я їй Єлисавета.
6. Обидвоє вони були праведні перед Богом, вчиняючи за всіма заповідями і приписами Господніми бездоганно.
7. У них не було дітей, бо Єлисавета була неплодна, і обидвоє були вже в літах похилих.
8. Одного разу, коли він за своєю чергою служив перед Богом,

9. За жеребом, за звичаєм, як було у священників, довелося йому зайти до храму Господнього для кадіння,
10. А вельми багато народу молилося зовні, під час кадіння,
11. Тоді з'явився йому Ангел Господній, стоячи з правого боку жертовника кадильного.
12. Захарія побачив його, збентежився, і страх виповнив його.
13. Та Ангел сказав йому: Не бійся, Захаріє, бо почута молитва твоя, і дружина твоя Єлисавета народить тобі сина, і назвеш йому ім'я Іван;
14. І буде тобі радість і втіха, і багато (людей) через народження його будуть радіти;
15. Бо він буде великим перед Господом і не буде пити вина, і напою п'яного, і виповниться Духом Святим ще від лона матері своєї;
16. І багатьох із синів Ізраїля наверне до Господа, Бога їхнього.
17. І прийде передніше перед Ним у дусі і силі Іллі, аби повернути серця батьків дітям, і непокореним – напрям думок праведних, аби явити Господові народ приготовлений.
18. І сказав Захарія Ангелові: По чому я довідаюся про це? Адже я старий, і дружина моя в літах похилих.
19. Ангел сказав йому у відповідь: Я Гавриїл, що стою перед Богом, і посланий, щоб говорити з тобою, і благовістити тобі це.
20. Але ти мовчатимеш і не будеш розмовляти аж до того дня, як усе це станеться, за те, що ти не повірив словам моїм, котрі справдяться свого часу.
21. А тим часом, народ наджидав Захарію і дивувався, що він зволікає в храмі.
22. Проте він, коли вийшов, уже не міг говорити до них; і вони зрозуміли, що він бачив видіння у храмі; і він подавав їм знати жестами і залишався німим.
23. А коли скінчилися дні служіння його, повернувся до свого дому.
24. По цих днях зачала Єлисавета, дружина його, і таїлася п'ять місяців, кажучи:
25. Так учинив мені Господь за цих днів, коли зглянувся наді мною, і щоб зняти з мене ганьбу між людьми.
26. А шостого місяця¹ послано було Ангела Гавриїла від Бога до міста Галілейського, що йменувалося Назарет,
27. До діви, зарученої з мужем на ім'я Йосип, з дому Давидового; а ймення Діви – Марія.
28. Коли Ангел зайшов до неї, то сказав: Радій Благодатна!² Господь з тобою; благословенна ти поміж жінками.
29. А вона, як побачила його, збентежилася цими словами і міркувала, а що воно за вітання таке.

30. І сказав їй Ангел: Не бійся, Маріє, бо ти надбала благодаті у Бога.
31. І ось, ти в лоні зачнеш, і породиш Сина, і назвеш Йому ймення: Ісус;
32. Він буде великим і назветься Сином Всевишнього; і дасть Йому Господь Бог престол Давидів, батька Його;
33. І буде царювати над домом Якова повіки, і царству Його не буде кінця.
34. Але Марія сказала Ангелові: Як станеться таке, коли я чоловіка не знаю?
35. Ангел сказав їй у відповідь: Дух Святий виповнить тебе, і сила Всевишнього обгорне тебе; а тому й народжуване Святе назветься Сином Божим.
36. Ось, і Єлисавета, родичка твоя, що називається неплодною, і вона зачала сина в старості своїй і їй уже шостий місяць;
37. Бо у Бога не залишиться безсилим жодне слово.
38. Тоді Марія сказала: Ось, я – служниця Господня; нехай буде мені за словом твоїм, і відійшов од неї Ангел.
39. Підвівшись за цих днів, Марія квапливо подалася до нагірної країни, до міста Юдиного.
40. І зайшла в дім Захарії, і привітала Єлисавету.
41. Коли Єлисавета зачула вітання Марії, то немовля здригнулося їй у лоні; і Єлисавета виповнилася Духом Святим,
42. І вигукнула дужим голосом, і сказала: Благословенна ти серед жінок, і благословенний плід лона твого!
43. І звідки це мені, що прийшла Матір Господа мого до мене?
44. Бо коли голос вітання твого дійшов до слуху мого, здригнулося немовлятко радісно в лоні моєму;
45. І щаслива та, що повірила, тому що справдиться повідане їй від Господа.
46. І сказала Марія: Звеличує душа моя Господа,
47. І зрадів дух мій у Бозі, Рятівникові Моєму,
48. Що зглянувся Він на покору служниці Своєї; бо віднині всі покоління називатимуть мене Благословенною,
49. Що витворив мені велич Могутній, і святе ймення Його,
50. І милість Його від роду й до роду для тих, що бояться Його;
51. Явив силу рамена Свого; розпорошив пихатих помислами серця їхнього.
52. Поскидав сильних з престолів і підніс сумирних;

53. Голодних виповнив добром, а багатих відпустив ні з чим;
54. Прийняв Ізраїля, служника Свого, пригадавши милість,
55. Як повідав батькам нашим, до Авраама і насінню його до віку.
56. А пробула Марія з нею близько трьох місяців і повернулася до свого дому.
57. А Єлисаветі надійшов час породити, і вона народила сина.
58. І почули сусіди і родичі її, що звеличив Господь милість Свою над нею, і раділи з нею.
59. Восьмого дня прийшли обрізувати немовлятку, і хотіли назвати його на ймення батька його, Захарією.
60. На це матір його сказала: Ні, а назвати його Іваном.
61. І сказали їй: Нікого нема в твоєму роду, хто називався б цим ім'ям.
62. І запитували жестами у батька його, як би він хотів назвати його.
63. Він попросив дощечку і написав: Іван ймення йому. І всі здивувалися.
64. І тієї ж хвили відкрилися уста його і звільнився язик його, і він почав говорити, і прославив Бога.
65. І був острах на всіх, що мешкали довкола них, і оповідали про це по всій нагірній країні Юдейській.
66. Усі, хто чув, поклали це в серце своє і казали: Ким же буде немовля оце? І рука Господня була з ним.
67. І Захарія, батько його, виповнився Духом Святим і пророкував, кажучи:
68. Благословенний Господь, Бог Ізраїля, що навідав народ Свій, і витворив визволення йому.
69. І підніс рога спасіння нам у домі Давида, служника Свого,
70. Як звістив устами святих пророків Своїх, що були од віку,
71. Що врятує нас від ворогів наших і від руки усіх ненависників наших,
72. Витворить милість з батьками нашими і пригадає Святого Заповіта Свого.
73. Присягу, котрою Він присягався Авраамові, батькові нашому, дати нам,
74. Безбоязно, після визволення від руки ворогів наших,
75. Служити Йому в святості і правді перед Ним упродовж усіх днів життя нашого.
76. А ти, дитячко, назвешся пророком Всевишнього, бо підеш перед лицем Господа, – шляхи Йому приготувати.

77. Щоб дати народові Його розуміння порятунку в прощенні гріхів їхніх,
78. Через ласкаве милосердя Бога нашого, Котрим навідав нас Світлом з висоти,
79. Щоб освітити тих, хто перебував в темряві і в тіні смертельній, щоб спрямувати ноги наші на шлях миру.
80. А немовлятко зростало, зміцнювалося духом, і було в пустелях до з'яви своєї Ізраїлеві.

Луки 2

Народження Ісуса. Його ймення. (Мт.1:18-25; 2:1; Іван.1:14.).

1. За тих днів вийшов наказ від кесаря Августа вчинити перепис по всій землі.
2. Це був перший перепис, коли у Сирії володарював Квіриній.
3. І пішли всі записуватися, кожне до свого міста.
4. Пішов також і Йосип з Галілеї, з міста Назарету, що в Юдеї, у місто Давидове, що називалося Віфлеєм, тому що він був із дому і міста Давидового,
5. Записатися з Марією, заручену йому дружиною, котра була вагітна.
6. А коли вони були там, то настав час їй породити;
7. І породила Сина свого первістка, і сповила Його, і поклала Його в ясла, тому що не було їм місця в заїзді .
8. У тій країні були на полі пастухи, котрі утримували нічну сторожу біля череди своєї.
9. Аж раптом Ангел постав перед ними, і слава Господня осяяла їх, і виповнилися страхом великим.
10. І сказав їм Ангел: Не бійтеся; Я звіщаю вам велику радість, котра буде всім людям:
11. Бо нині народився вам у місті Давидовому Рятівник, Котрий є Христос Господь;
12. І ось вам ознака: Ви знайдете Немовлятко сповите – у яслах лежатиме.
13. І наразі з'явилося з Ангелом численне військо небесне, що прославляло Бога і гукало:
14. Слава Богові на висоті, і на землі мир, а в людях добра воля.
15. Коли Ангели відійшли од них на небо, пастухи сказали один одному: Ходімо до Віфлеєму і подивимося, що там сталося, про що звістив нам Господь.
16. І поквапилися і прийшли, і знайшли Марію і Йосипа, і Немовлятко, що лежало в яслах.
17. Ті, що бачили, оповідали про те, що було повідане про оце Немовля.
18. І всі, хто чув, дивувалися з того, що розповідали їм пастухи.

19. А Марія зберігала всі ці слова, складаючи в серці своєму.
20. І повернулися пастухи, славлячи і вихваляючи Бога за все те, що чули і бачили, як їм сказано було.
21. Як минуло вісім днів, коли необхідно було обрізати Немовля, дали Йому ймення Ісус, назване Ангелом передніше зачаття Його у лоні.
22. А коли виповнилися дні очищення їх, за Мойсеєвим законом, принесли Його до Єрусалиму, щоб явити перед Господом,
23. Як записано в Законі Господньому, щоб усіяке дитя чоловічої статі, що розкриває лоно, було посвячене Господові.
24. І щоби принести в пожертву, як передбачено в Законі Господньому, дві горлиці, або ж двох голуб'яток.
25. Тоді був у Єрусалимі чоловік на ім'я Симеон. Він був муж праведний і благочестивий, що начікував утіхи Ізраїля, і Дух Святий був на ньому.
26. Йому було явлено Духом Святим, що він не побачить смерти, доки не побачить Христа Господнього.
27. І прийшов він у Дусі до храму. І коли батьки принесли Дитятко Ісуса, щоб звершити над Ним узвичаєний обряд,
28. Він узяв Його на руки, благословив Бога і сказав:
29. А зараз, Госпode, дозволь відійти служникові Твоєму, за словом Твоїм, з миром,
30. Тому що побачили очі мої порятунок Твій,
31. Котрого Ти приготував перед усіма народами.
32. Світло для просвіти поганів, і славу народу Твого Ізраїля.
33. А Йосип і Матір Його дивувалися зі сказаного про Нього.
34. І благословив їх Симеон, і сказав Марії, матері Його: Ось, лежить Цей на падіння і на піднесення багатьох в Ізраїлі, і на знак незгоди, –
35. І тобі самій меч прониже душу, – нехай відкриються заміри багатьох сердець.
36. Була тут також Анна пророчиця, донька Фануїлова з коліна Асирового, що сягнула глибокої старости, і прожила з чоловіком від дівування свого сім років,
37. Удова років вісімдесяти чотирьох, котра не відходила від храму, постом і молитвою служачи Богові день і ніч.
38. І вона о тій хвилині підійшла і прославляла Господа, і говорила про Нього усім, що наджидали визволення в Єрусалимі.
39. І коли вони звершили все за приписами Закону Господнього, повернулися до Галілеї, до міста свого Назарету.

40. А Дитя виростало і зміцнювалося духом, виповнюючися премудрістю; і благодать Божа була на Ньому.
41. Щороку батьки Його ходили до Єрусалиму на свято Пасхи.
42. І коли Йому виповнилося дванадцять років, прийшли вони також за звичаєм до Єрусалиму на свято;
43. Та коли по закінченні днів свята поверталися, то залишився юнак Ісус в Єрусалимі; і не помітили цього Йосип і Матір Його;
44. Але сподівалися, що Він іде з іншими; а коли пройшли одноденний шлях, почали шукати Його поміж родичами і знайомими;
45. І коли не знайшли Його, то повернулися до Єрусалиму, шукаючи Його.
46. За три дні знайшли Його в храмі, Він сидів поміж учителями, слухав їх і запитував їх;
47. А всі, хто слухав Його, дивувалися з розуму і з відповідей Його.
48. А коли побачили Його, то збентежилися; і Матір Його сказала Йому: Сину! Що Ти вчинив з нами? Ось, батько Твій і я з великою скорботою шукали Тебе.
49. Він сказав їм: Нащо ви шукали Мене? Хіба ви не знали, що Мені треба бути в тому, що належить Батькові Моєму?
50. Але вони не зрозуміли сказаних їм слів.
51. І Він пішов з ними і повернувся до Назарету; і був слухняним у них; і мати Його зберігала всі слова оці в серці своєму.
52. А Ісус виростав у мудрості і зрілості та в любові у Бога і людей.

Луки 3

Служіння Івана Хрестителя. (Мт.3:1-12. Мк.1:1-8; Ів.1:6-8; 15-36).

1. П'ятнадцятого року правління кесаря Тиверія, коли Понтій Пилат був намісником у Юдеї, Ірод був тетрархом у Галілеї, а Пилип, його брат, тетрархом Ітуреї й Трахонітиди, а Лісаній за тетрарха в Авіліні.
2. За першосвященика Анни та Кайяфи був голос Божий до Івана, сина Захарії, в пустелі.
3. І він пройшов усю землю Йорданську, проповідуючи хрещення покаяння для прощення гріхів.
4. Як написано у книзі слів пророка Ісаї, котрий каже: Голос волаючого в пустелі: приготуйте шлях Господові, рівняйте стежки Йому;
5. Усіляка долина нехай наповниться і пагорб знизиться, криве нехай випростовується і нерівне стане гладеньким;
6. І побачить усіляка людина спасіння Боже.

7. Іван казав народові, що приходив до нього хреститися: Поріддя гадюче, хто вам нарадив утікати від майбутнього гніву?
8. Тож учиніть достойні плоди каяття, і не майте клопоту казати собі: Батько у нас Авраам; бо кажу вам, що Бог може з каміння цього вчинити дітей Авраамові;
9. Уже й сокира біля кореня дерева лежить: усіяке дерево, що не приносить доброго плоду, – буде зрубане і пожбурене у вогонь.
10. І запитував його народ: А що ж нам учинити?
11. Він сказав їм у відповідь: У кого дві одежі, той віддай тому, хто не має, і в кого є їжа, вчини так само.
12. Прийшли й митники хреститися і сказали йому: Учителю! Що нам сподіяти?
13. Він відповідав їм: Нічогосінько не вимагайте більше, визначеного вам;
14. Запитували його також і вояки: А нам що робити? І сказав їм: Нікого не кривдіть, не вчиняйте наклепів і лишайтесь вдоволені своєю платнею.
15. А коли народ надживав і всі подумки, в серцях, зверталися до Івана, – чи не Христос він, –
16. Іван усім відповідав: Я хрещу вас водою, але йде Сильніший від мене, у Котрого я не годний розв'язати ремінця на Його взутті; Він буде хрестити вас Духом Святим і вогнем.
17. Лопата Його в руці Його, і Він очистить тік Свій і збере пшеницю до засіків Своїх, а соломі спалить вогнем незгасним.
18. Багато й іншого він благовістив народові, навчаючи його.
19. А в цей час Ірод тетрарх, котрому Іван докоряв за Іродіяду, дружину брата свого, і за все, що вчинив Ірод недоброго,
20. Долучив до всього іншого також те, що замкнув Івана до в'язниці.

Хрещення Ісуса (Мт.3:13-17, Мк.1:9-11).

21. А коли хрестився увесь народ, а Ісус, хрестившись, молився, – відкрилося небо,
22. І Дух Святий зійшов на Нього у тілесному вигляді, мов голуб, і був голос із небес, що казав: Ти Син Мій улюблений; в Тобі Моя добра воля!

Родовід Марії, Матері Ісуса.

23. Ісус, починаючи Своє служіння, мав років тридцять, і був, як гадали собі, сином Йосипа, сином Іллі,
24. Сина Маттатового, сина Левієвого, сина Мелхіїного, сина Яннаєвого, сина Йосипового,
25. Сина Маттатієвого, сина Амосового, сина Наумового, сина Еслієвого, сина Наггеєвого,

26. Сина Маатового, сина Маттатієвого, сина Семенієвого, сина Йосихового, сина Йодаєвого,
27. Сина Йоананового, сина Рисаєвого, сина Зоровавелевого, сина Салатіїлового, сина Нирієвого,
28. Сина Мілхієвого, сина Аддієвого, сина Косамового, сина Елмадамового, сина Ірового,
29. Сина Ісуєвого, сина Еліезерового, сина Йоримового, сина Маттатієвого, сина Левієвого,
30. Сина Симеонового, сина Юдиного, сина Йосипового, сина Йонамового, сина Еліякимового,
31. Сина Мелеавого, сина Меннаєвого, сина Маттатаєвого, сина Натанового, сина Давидового,
32. Сина Єссеєвого, сина Йовидового, сина Воозового, сина Салаєвого, сина Наассонового,
33. Сина Амінадавого, сина Адмінієвого, сина Арнієвого, сина Еромового, сина Фаресового, сина Юдиного,
34. Сина Якова, сина Ісаакового, сина Авраамового, сина Тариного, сина Нахорового,
35. Сина Серухового, сина Рагавового, сина Фалекового, сина Еверового, сина Салиного,
36. Сина Каїнамового, сина Арфаксадового, сина Симового, сина Ноевого, сина Ламехового,
37. Сина Матусалового, сина Енохового, сина Яретового, сина Малелеїлового, сина Каїнамового,
38. Сина Еносового, сина Ситового, сина Адамового – сином Божим.

Луки 4

Диявол спокушає Ісуса.

1. Ісус, виповнений Духом Святим, повернувся від Йордану, і Дух у пустелю Його припровадив.
2. Сорок днів спокушував Його там диявол, і Він нічого не їв упродовж цих днів; а коли вони минули, наостанок відчув, що голодний.
3. І сказав Йому диявол: Якщо Ти Син Божий, то накажи цьому каменеві вчинитися хлібом.
4. Ісус сказав йому у відповідь: Написано, що не хлібом єдиним буде жити людина, але кожним словом Божим.
5. І вивів Його диявол на високу гору і показав Йому всі царства землі за одну мить,

6. І сказав Йому диявол: Тобі віддам всю цю владу і славу їхню, бо вона мені передана, і я, кому хочу, даю її;
7. Отож, якщо Ти поклонишся мені, то все Твоє буде.
8. Ісус сказав йому у відповідь: Відійди од Мене, сатано; написано: Господові Богові твоєму поклоняйся і Йому одному служи.
9. І повів Його до Єрусалиму, і на храмовому наріжнику поставив, і сказав Йому: Якщо Ти Син Божий, кинься звідси вниз;
10. Бо написано: Ангелам Своїм заповідає про Тебе зберегти Тебе;
11. І на руках понесуть Тебе, щоб не спіткнувся об камінь ногою Твоєю.
12. Ісус сказав йому у відповідь: Сказано: Не спокушай Господа Бога твого.
13. І коли скінчив усі спокуси диявол, то відійшов од Нього до часу;
14. І повернувся Ісус в силі Духу у Галілею, і полинули про Нього чутки по всій довколишній країні.
15. Він навчав у синагогах їхніх і всі Його прославляли.
16. І прийшов до Назарету, де виховувався, і за звичаєм Своїм зайшов суботнього дня до синагоги, і, підвівшись, забажав читати.
17. Йому подали книгу пророка Ісаї; і Він розгорнув книжку; знайшов місце, де було написано:
18. Дух Господній на Мені; бо Він помазав Мене благовістити вбогим і послав Мене uzдоровлювати пригнічених серцем, проповідувати полоненим звільнення, сліпим – прозріння, відпускати на волю змучених.
19. Проповідувати літо Господнє, сприятливе.
20. І, згорнувши книгу і віддавши служникові, сів; і очі всіх, що були в синагозі, були спрямовані на Нього.
21. І Він почав говорити їм: Нині справдилося Писання оце, котре ви чули.
22. І всі засвідчили Йому це, і дивувалися зі слів благодаті, що виходили з уст Його, і казали: Чи це не Йосипів син?
23. Він сказав їм: Авжеж, ви скажете Мені приповідку: Лікарю! Уздоров Самого Себе; вчини також тут, у Твоїй вітчизні, те, що, як ми чули, було в Капернаумі.
24. І сказав: Істину кажу вам: Жодного пророка не приймають у своїй вітчизні.
25. По правді кажу вам: Багато вдів було в Ізраїлі за днів Іллі, коли замкнуте небо було на три роки і шість місяців аж так, що вчинився великий голод по всій землі.
26. І до жодної з них не був посланий Ілля, а лише до вдови у Сарепту Сидонську;

27. Багато також було прокажених в Ізраїлі за пророка Єлисея, і жодний з них не очистився, окрім Несмана сирійця.
28. Зачувши сказане, всі в синагозі виповнилися люттю,
29. І, підвівшись, вигнали Його геть із міста, і повели на вершину гори, на котрій їхнє місто було збудоване, щоб скинути Його донизу.
30. Але Він, пройшовши поміж ними, відійшов.
31. І прийшов до Капернауму, місто галілейське, і навчав їх у дні суботні.
32. І дивувалися з учення Його, бо слово Його було владне.
33. Був у синагозі чоловік, що мав нечистого духа бісівського, і він закричав несамовитим голосом:
34. Припини! Що Тобі до нас, Ісусе Назарянине? Ти прийшов погубити нас; знаю Тебе, хто Ти, Святий Божий.
35. Ісус заборонив йому, сказавши: Замовкни і вийди з нього. І демон, поваливши його (чоловіка) посередині синагоги, вийшов з нього, анітрохи не завдавши йому шкоди.
36. І виповнив усіх жах, і загомоніли поміж собою: Що ж воно означає, що Він владно, із силою наказує нечистим духам, і вони виходять?
37. І полинула чутка про Нього по всіх довколишніх місцях краю.
38. Він вийшов із синагоги, і пішов до оселі Симона; а теща Симонова була у важкій пропасниці; і просили Його за неї.
39. Підійшовши до неї, Він заборонив гарячці; і покинула її. Вона відразу підвелася і служила їм.
40. А коли зайшло сонце, усі, в кого були хворі на різні недуги, приводили їх до Нього; і Він клав на кожного з них руки, і uzдоровлював їх.
41. Виходили також і демони з багатьох із криком і казали: Ти Христос, Син Божий. Але Він забороняв їм виповідати, що вони відають, що Він є Христос.
42. А коли настав день, Він вийшов з оселі й пішов на пустельне місце, і народ шукав Його, і, як приходив до Нього, то затримували Його, щоб не відходив од них.
43. Але Він сказав їм: Іншим містам також Я маю благовістити Царство Боже, бо на те Мене післано.
44. І проповідував у синагогах галілейських.

Луки 5

Дивовижна риболовля.

1. Одного разу, коли народ учинив тісняву біля Нього, щоб слухати слово Боже, а Він стояв біля озера Генісаретського,
2. Він побачив два човни, що стояли на озері; а рибалки, що вийшли з них, виполіскували сіті.
3. Він ступив в один човен, котрий був Симонів, і попросив його відпливти трохи від берега, а тоді сів і навчав народ із човна.
4. А коли перестав навчати, сказав Симонові: Відпливи на глибину, і закиньте сіті свої для лову.
5. Симон сказав Йому у відповідь: Наставнику! Ми працювали цілісіньку ніч і нічого не впіймали; але за словом Твоїм закину сіті.
6. Учинивши це, вони впіймали силу риби, навіть сіть у них проривалася.
7. І дали знати друзям, що були в другому човні, аби припливли їм на допомогу; і припливли, і наповнили обидва човни аж так, що вони почали потопати.
8. Забачивши те, Симон Петро припав до колін Ісуса і сказав: Вийди від мене, Господе! Тому що я чоловік грішний.
9. Бо жах виповнив його і всіх, що були з ним, від цього улову риби, ними впійманої.
10. Також і Якова та Івана, синів Зеведеєвих, що були приятелями Симонові. І сказав Ісус Симонові: Не бійся; віднині будеш ловити людей.
11. Вони витягли обидва човни на берег, залишили все і пішли за Ним.
12. Коли Ісус був в одному місті, прийшов чоловік, увесь у проказі і, забачивши Ісуса, упав ницьма, благаючи Його і кажучи: Господе! Якщо хочеш, можеш мене очистити.
13. Він простягнув руку, торкнувся до нього і сказав: Хочу, будь чистий. І тієї ж хвили проказа зійшла з нього.
14. І Він наказав йому нікому не оповідати, а піти й показатися священикові та принести пожертву за очищення своє, як наказав Мойсей на свідчення їм.
15. Але ще більше розпросторився поголос про Нього, і сила народу приходила до Нього – слухати і уздоровлюватися в Нього від хворощів своїх.
16. Але Він ходив до пустельних місцин і молився.
17. Одного дня, коли Він навчав, і сиділи тут фарисеї і законнавчителі, що прийшли з усіх куточків Галілеї та Юдеї, а також з Єрусалиму, і сила Господня з'явилася в уздоровленні хворих, –
18. Ось, принесли на постелі чоловіка, котрий був розслаблений, і намагалися внести його в дім і покласти перед Ісусом;
19. І, не знайшовши, де пронести його через велелюдність, вилізли на дім і крізь покрівлю спустили його з постелею на середину – перед Ісусом.

20. І Він, бачачи віру їхню, сказав чоловікові тому: Прощаються тобі гріхи твої.
21. Книжники і фарисеї почали міркувати, кажучи: Хто це, Котрий ганьбить Бога? Хто може прощати гріхи, окрім одного Бога?
22. Ісус відав їхні думки, і сказав їм у відповідь: Що ви обмірковуєте в серцях ваших?
23. Що легше сказати: Прощаються тобі гріхи твої, чи сказати: Підведися і ходи?
24. Але, щоб ви знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи, – і сказав Він розслабленому: Тобі кажу: Підведися, візьми постіль твою і йди в дім твій.
25. І він тієї ж миті підвівся перед ними, взяв постіль, на якій лежав, і пішов до оселі своєї, славлячи Бога.
26. І жах виповнив усіх і прославляли Бога; і, будучи виповнені страхом, говорили: Дивовижні діяння бачили ми нині.
27. Після цього Ісус вийшов і побачив митника, на ймення Левій, що сидів біля митниці, і сказав йому: Йди за мною.
28. І він, залишивши все, підвівся і простував за ним.
29. І вчинив для Нього Левій у домі своєму великий бенкет, і там було багато митників та інших, котрі були поруч за столом.
30. А книжники і фарисеї нарікали і казали учням Його: Нащо ви їсте і п'єте з митниками і грішниками?
31. А Ісус сказав їм у відповідь: Не здорові мають потребу на лікаря, а хворі.
32. Я прийшов не праведників кликати до каяття, але грішників.
33. А вони сказали Йому: Чому учні Іванові постяться часто і молитви творять, також і фарисейські учні, а Твої їдять і п'ють?
34. Він сказав їм: Чи можете примусити синів оселі шлюбної поститися, коли з ними наречений?
35. Але настануть дні, коли відбереться в них наречений, і тоді будуть поститися за тих днів.
36. При цьому сказав їм притчу: Ніхто не приставляє латки до блаженської одежі, відірвавши від нової одежі, інакше й нову подере, і до старої не підійде латка від неї.
37. І ніхто не вливає молодого вина у міхи старі; а інакше молоде вино роздере міхи і саме витече, – і міхи пропадуть.
38. Але молоде вино необхідно вливати до міхів нових; тоді збережеться і те, і те.
39. Ніхто, коли має старе вино, не захоче наразі молодого, бо каже: Старе краще.

Луки 6

Ісус і юдейські приписи про суботу.

1. У суботу, першу по другому дні Пасхи, проходив Він засіяними полями, і учні Його зривали колоски і їли, розтираючи руками.
2. А деякі з фарисеїв сказали їм: Нащо ви вдаєтеся до того, чого не можна робити в суботу?
3. Ісус сказав їм у відповідь: Хіба ви не читали, що учинив Давид, коли був голодний сам і ті, які були з ним?
4. Як він зайшов у дім Божий, узяв хліби приношення, котрих не вільно було їсти нікому, окрім одних священиків, і їв, і дав тим, котрі були з ним?
5. І сказав їм: Син Людський є Володар також і суботи.
6. Сталося, що й другої суботи Він зайшов до синагоги навчати. Там був один чоловік, у котрого права рука була усохла.
7. А книжники і фарисеї спостерігали за ним, чи не уздоровить Він у суботу, щоб знайти звинувачення супроти Нього.
8. Але Він, відаючи помисли їхні, сказав чоловікові, який мав усохлу руку: Підведися і пройди на середину. І він підвівся і вчинив, як сказано.
9. Тоді сказав їм Ісус: Запитаю Я вас: Що треба чинити в суботу? Добро чи зло? Врятувати душу, чи погубити? Вони мовчали.
10. Тоді Він глянув на всіх, і сказав тому чоловікові: Простягни руку твою. Він так і вчинив; і стала рука його здорова, як друга.
11. А вони стали несамовитими і радилися поміж собою, – що їм учинити з Ісусом.
12. За тих днів зійшов Він на гору помолитися і був цілу ніч у молитві до Бога.
13. А коли настав день, прикликав учнів Своїх і вибрав з них дванадцятро, котрих і назвав Апостолами:
14. Симона, котрого назвав Петром, і Андрія, брата його, Якова та Івана, Пилипа і Варфоломія,
15. Матвія і Хому, Якова Алфеевого і Симона, званого Зилотом,
16. Юду Якового та Юду Іскаріотського, котрий і вчинився потім зрадником.
17. І спустившись з ними, зупинився на рівному місці, і сила учнів Його, і багато народу із усієї Юдеї та Єрусалиму і приморських місць Тирських і Сидонських,
18. Котрі прийшли послухати Його, і уздоровитися від недуг своїх, а також і ті, що страждали від нечистих духів; і уздоровлювалися.
19. І увесь народ шукав (можливости) торкнутися до Нього, тому що від Нього струмувала Сила і уздоровлювала всіх.

20. І Він, звівши очі Свої на учнів Своїх, казав: Блаженні убогі духом, бо ваше є Царство Боже.
21. Блаженні голодні нині, бо насититесь. Блаженні ті, що плачуть нині, бо зрадієте.
22. Блаженні ви, коли зненавидять вас люди і коли відлучать вас, і будуть обмовляти, і знеславлять ім'я Боже, як ганебне, за Сина Людського.
23. Радійте того дня і веселіться, бо велика вам нагорода на небесах. Так чинили з пророками батьки їхні.
24. Навпаки, горе вам, багаті! Бо ви вже одержали свою втіху.
25. Горе вам, пересиченим нині! Тому що будете голодні. Горе вам, що сміються нині! Бо заплачете і заридаете.
26. Горе вам, коли всі люди будуть говорити про вас добре. Бо так учиняли із лжепророками батьки їхні.
27. Але вам, що слухають, кажу: Любіть ворогів ваших, чиніть добро ненависникам вашим,
28. Благословляйте тих, що проклинають вас, і моліться за тих, що кривдять вас.
29. Тому, хто вдарив тебе по щоці, підстав також і другу; а тому, хто відбирає в тебе верхню одежину, не вчиняй опору забрати й сорочку.
30. Усілякому, що просить у тебе, давай, і від того, що взяв від тебе, не вимагай назад.
31. І, як хочете, щоб з вами вчиняли люди, так і ви вчиняйте з ними.
32. І, якщо любите люблячих вас, яка вам за те вдячність? Тому що й грішники люблячих їх люблять.
33. І, якщо чините добро тим, котрі вам роблять добро, яка вам за це вдячність? Бо грішники те саме чинять.
34. І, якщо позичаєте тим, від кого сподіваєтеся одержати назад, яка вам за це вдячність? Бо грішники також дають позику грішникам, щоб одержати назад стільки ж.
35. Але ви любіть ворогів ваших, і чиніть добро, і позику давайте, не чекаючи нічого; і буде нагорода велика ваша, і будете синами Всевишнього; бо Він також добрий і до невдячних, і злих.
36. Отож, будьте милосердні, як Батько ваш милосердний.
37. Не судіть, то й вас не судитимуть, не осуджуйте, то й ви не будете осуджені; прощайте, і вам проститься;
38. Давайте і вам дадуть: мірою доброю, натоптаною, пригніченою і переповненою дадуть вам у лоно ваше. Якою мірою ви міряєте, такою ж відміряють й вам.
39. Повідав також їм притчу: Чи може сліпий водити сліпого? Чи не впадуть обидвоє до ями?

40. Учень не буває більшим від свого учителя; але, удосконалившись, буде кожний, як учитель його.
41. Нащо ти дивишся на скалку в оці брата твого, а колоди в твоєму оці не відчуваєш?
42. Або, як можеш сказати братові твоєму: Брате! Дай-но я витягну скалку з ока твого, коли сам не бачиш колоди в твоєму оці? Лицеміре! Витягни передніше колоду з твого ока, і тоді побачиш, як витягти скалку з ока брата твого.
43. Немає доброго дерева, котре приносило б поганий плід; і немає поганого дерева, яке приносило б плід добрий.
44. Бо всіяке дерево пізнається з плоду свого; тому що не збирають смокви із терну, і не збирають винограду з чагарника.
45. Добрий чоловік із доброї скарбниці серця свого виносить те, що добре, а злий чоловік із недоброї скарбниці серця свого виносить лихе; бо від повноти серця говорять уста його.
46. Що ви називаєте Мене: Господе! Господе! І не чините того, що Я говорю?
47. Кожний, хто приходить до Мене і слухає слова Мої та виконує їх, скажу вам, на кого схожий:
48. Він схожий на чоловіка, котрий споруджує дім, котрий копав, заглибився і заклав підмурок на камені, тому, коли сталася повінь, і вода натиснула на цей дім, то не змогла схитнути його, тому що він стояв на камені.
49. А той, що слухає і не виконує, схожий на чоловіка, що збудував дім на землі без підмурку, котрий, коли натиснула на нього вода, відразу ж зруйнувався, і руїна дому цього була велика.

Луки 7

Уздоровлення служника.

1. Коли Він скінчив усі слова Свої до народу, що слухав, то зайшов до Капернауму.
2. В одного сотника важко захворів служник і вже помирав, а він був вельми приязний до нього.
3. Коли почув про Ісуса, він послав до Нього юдейських старшин – просити Його, щоби прийшов уздоровити служника його.
4. І вони, як прийшли до Ісуса, просили Його переконливо, кажучи: Він вартий, щоб Ти вчинив це для нього.
5. Бо він любить народ наш і збудував нам синагогу.
6. Ісус пішов з ними. І коли Він був уже недалеко від дому, сотник прислав до Нього друзів, щоб сказати Йому: Не турбуйся, Господе, бо я не достойний, щоб Ти зайшов під мій дах.

7. Тому-то й себе самого я вважаю недостойним, прийти до Тебе; але скажи слово, і уздоровиться слуга мій;
8. Бо я також підвладний чоловік, але, маючи в себе під рукою вояків, наказую одному: Піди, і йде, і другому: Прийди – і приходить; і служникові моєму: Зроби це – і вчиняє.
9. Почувши про це, Ісус здивувався з нього і звернувся до народу, що йшов за Ним: Кажу вам, що навіть в Ізраїлі не знайшов Я такої віри.
10. Посланці, повернувшись в дім (сотника) побачили служника, що одужав.
11. Потому Ісус пішов до міста, що називалося Наїн; і з Ним пішли учні Його та багато народу.
12. А коли Він наблизився до міської брами, якраз виносили померлого, єдиного сина в матері, а була вона вдовою; і багато народу йшло з нею із міста.
13. Побачивши її, Господь змилосердився над нею і сказав їй: Не плач.
14. Він підійшов і торкнувся до нош; ті, що несли, зупинилися; і Він сказав: Юначе! Тобі кажу, підведися.
15. Мертвий підвівся, сів, і почав говорити; і віддав його Ісус матері його.
16. І всіх їх виповнив страх, і прославляли Бога, кажучи: Великий пророк постав між нами; і Бог навідав народ Свій.
17. Така чутка про Нього розповсюдилася на всій Юдеї і поза її межами в окрузі.
18. І повідали Іванові учні його про все те.
19. Тоді Іван покликав двох із учнів своїх, і послав їх до Ісуса запитати: Чи Ти Той, Котрий має прийти, чи нам чекати на іншого?
20. Вони прийшли і сказали Ісусові: Іван Хреститель послав нас до Тебе запитати: Чи Ти Той, Котрий має прийти, чи на іншого нам чекати?
21. А в цьому часі Він багатьох уздоровив від хвороб та недуги, і від злих духів, і багатьом сліпим дарував прозріння.
22. І сказав їм Ісус у відповідь: Вертайте, повідайте Іванові, що ви бачили і що ви чули: Сліпі прозрівають, кульгаві ходять, прокажені очищаються, глухі чують, мертві воскресають, і вбогим звіщається Добра Вість.
23. І блаженний, хто не спокуситься через Мене.
24. Коли посланці Іванові пішли, Він почав говорити народові про Івана: На що ви ходили дивитися в пустелі? Може, на тростину, вітром розхитану?
25. На що ви ходили дивитися в пустелі? Може, на чоловіка, одягнутого в м'яку одягу? Але ті, що ошатно одягаються і розкошують, живуть при подвір'ях царських.
26. На що ж ви ходили дивитися? Може, на пророка? Так, повідую вам, навіть більше, аніж на пророка.

27. Це той, про котрого написано: Ось, Я посилаю Ангела Мого перед Тобою, котрий приготує шлях Твій перед Тобою.
28. Бо кажу вам: Із народжених жінками – жодного пророка, більшого від Івана Хрестителя; але менший у Царстві Божому більший від нього.
29. І весь народ, що слухав Його, а також митники прославили Бога, хрестившись хрещенням Івановим.
30. А фарисеї і законники відкинули волю Божу про себе, не хрестилися від нього.
31. Тоді Господь сказав: До кого порівняю людей роду цього? І на кого вони схожі?
32. Вони схожі на дітей, котрі сидять на вулиці, кличуть одне одного і кажуть: Ми вам грали на сопілці, а ви не танцювали; ми співали вам жалібних пісень, а ви не плакали.
33. Бо прийшов Іван Хреститель: ні хліба не їсть, ні вина не п'є; і кажете: У ньому демон.
34. Прийшов Син Людський: їсть і п'є; і кажете: Ось чоловік, який любить їсти і пити вино, приятель митникам і грішникам.
35. І виправдана мудрість усіма дітьми її.
36. Хтось із фарисеїв просив Його пообідати з ним; і Він зайшов до оселі фарисея і приліг.
37. І ось, жінка того міста, котра була грішницею, дізналася, що Він приліг у домі фарисея, принесла алебастрову посудину мира;
38. Вона припала до Його ніг іззаду й почала обливати Його ноги слізьми і витирати волоссям голови своєї, та цілувати ноги Його, і мазала миром.
39. Коли побачив те фарисей, котрий запросив Його, то сказав подумки: Якби Він був пророком, то пізнав би, хто і яка жінка торкається до Нього, бо вона грішниця.
40. Ісус обернувся до нього і сказав: Симоне! Я маю дещо сказати тобі. Він озвався: Скажи, Учителю.
41. Ісус сказав: У одного позикодавця було два боржники; один був винен п'ятсот динаріїв, а другий п'ятдесят;
42. Та оскільки вони не мали чим заплатити, він простив обидвом. Нумо, скажи, котрий з них більше полюбить його?
43. Симон відповідав: Гадаю, той, кому більше простив. Він сказав: Ти добре розсудив.
44. А тоді обернувся до жінки, і сказав Симонові: Чи бачиш ти цю жінку? Я прийшов до твоєї оселі, і ти води Мені на ноги не дав; а вона слізьми облила Мені ноги і волоссям голови своєї витерла.
45. Ти поцілунку Мені не дав; а вона з тієї хвилини, як Я прийшов, не перестає цілувати в Мене ноги.
46. Ти голови Мені оливою не помазав; а вона миром помазала Мені ноги.

47. А тому повідую тобі: Прощаються їй багато гріхів за те, що вона полюбила багато; а кому мало прощається, той мало любить.

48. А їй сказав: Прощаються тобі гріхи!

49. І ті, що були біля Нього почали казати подумки: Хто це, що й гріхи прощає?

50. А Він сказав жінці: Віра твоя врятувала тебе; йди з миром.

Луки 8

Ісус проповідує і уздоровлює в Галілеї.

1. Після цього Він проходив містами й поселеннями, проповідуючи і благовістячи Царство Боже, і з ним дванадцятро.

2. І деякі жінки, котрих Він уздоровив од злих духів і хворощів: Марія, звана Магдалиною, з котрої вийшло сім демонів,

3. Й Іванна, дружина Худзи, урядовця Іродового, і Сусанна, та багато інших, котрі слугували Йому маєтністю своєю.

4. А коли зібралося багато народу, і з усіх міст мешканці сходилися до Нього, Він почав оповідати притчею:

5. Вийшов сівач сіяти насіння своє; і коли він сів, деяке впало при дорозі і його потоптано, і птахи небесні видзьобали його.

6. А деяке впало на каміння і тільки-но зійшло, як відразу всохло, тому що не мало вологи.

7. А деяке впало поміж терням, і виростало терня і заглушило його.

8. А деяке впало на добру землю, і коли зійшло, то з часом принесло плід сторицею. Сказавши це, Він проголосив: Хто має вуха чути, нехай почує!

9. А учні Його запитали в Нього: А що б вона мала означати, ця притча?

10. Він сказав: Вам дано знати таємниці Царства Божого, а іншим – у притчах, аж так, що вони дивляться, і не бачать, і чують, і не розуміють.

11. Ось, що означає притча оця: Насіння – є слово Боже;

12. А те, що впало при дорозі, це суть ті, що слухають, до котрих пізніше приходять диявол і забирає слово з їхнього серця, щоб вони не увірували і не врятувалися.

13. А те, що впало на каміння, – це ті, котрі почують слово, з радістю приймають, але котрі не мають коріння, і в певному часі вірують, а під час спокуси відпадають.

14. А те, що впало в терня, це ті, котрі слухають слово, але відходячи, турботами, багатством і насолодами життєвими придушуються і не приносять плоду.

15. А те, що впало на добру землю, це ті, котрі, почувши слово, бережуть його в доброму й чистому серці і приносять плід у терпінні. Сказавши це, Він проголосив: Хто має вуха чути, нехай почує!
16. Ніхто запаленої свічки не покриває посудиною, або не ставить її під ліжку, а ставить на свічник, щоб світло бачили ті, хто входить.
17. Бо немає нічого таємного, що не стало б явним, ні утаємниченого, що не стало б відомим і не виявилось б.
18. Отож, пильнуйте, як ви слухаєте; бо хто має, тому дасться, а хто не має, в того відбереться й те, що він сподівається мати.
19. І прийшли до Нього Матір і брати Його, і не могли підійти до Нього через юрбу народу.
20. І повідали Йому: Матір і брати Твої стоять надворі, бажають бачити Тебе.
21. Він сказав їм у відповідь: Матір Моя і брати Мої – є ті, що слухають слово Боже і виконують його.
22. Одного дня Він зайшов у човен з учнями Своїми і сказав їм: Переплиavimo на той бік озера. І попливли.
23. Під час плавання їхнього Він заснув. А на озері зчинилася буря значна, і заливало їх хвилями, і вони були в небезпеці.
24. Вони підійшли, розбудили Його і сказали: Наставнику! Наставнику! Гинемо! Але Він підвівся й заборонив вітрові і хвилям; і вони вщухли, і тиша настала.
25. Тоді сказав Він їм: Де віра ваша? А вони у страхові і подиві сказали один одному: Хто ж це такий, що навіть вітрам наказує і воді, і підкоряються Йому?
26. І припливли в країну Гадаринську, що навпроти Галілеї.
27. А коли Він вийшов на берег, зустрів Його один чоловік городянин, що з давніх часів мав у собі демонів, не вдягався ніколи, і мешкав не в оселі, а в гробах (печерах).
28. Він побачив Ісуса, закричав, і впав перед Ним ницьма і голосно сказав: Що Тобі до мене, Ісусе, Сину Бога Всевишнього? Благаю Тебе, не муч мене.
29. Бо Ісус звелів духові нечистому вийти з цього чоловіка; тому що він тривалий час мучив його, аж так, що його зв'язували ланцюгами і мотузками, оберігаючи його, але він розривав ланцюги, – і гнав його демон у пустелю.
30. Ісус запитав його: Яке в тебе ім'я? Він сказав: Легіон, тому що багато демонів увійшло в нього.
31. І вони просили Ісуса, щоб не наказував їм кинутися в безодню.
32. Тут-таки на горі паслося велике стадо свиней; і демони просили Його, щоб дозволив їм увійти в них. Він дозволив їм.

33. Демони вийшли з чоловіка і увійшли в свиней; і кинулося стадо з крутопаду в озеро і втопилося.
34. А пастухи все це бачили і кинулися тікати, і розповіли про це в місті і в поселеннях.
35. І вийшли люди подивитися, що сталося; а коли прийшли до Ісуса, побачили чоловіка, з котрого вийшли демони, що сидів біля ніг Ісуса, вже одягнутого і при здоровому глузді; і жахнулися.
36. А пастухи розповіли їм, як уздоровлювався біснுவатий.
37. І просив Його увесь народ Гадаринської округи відійти од них, тому що виповнилися великим страхом. Він зайшов у човен і повернувся.
38. А чоловік той, з котрого вийшли демони, просив Його, щоб з Ним бути. Але Ісус відпустив його, сказавши:
39. Повернися до своєї домівки, і повідай, що учинив тобі Бог. Він пішов і проповідував по всьому місту, що учинив йому Ісус.
40. А коли Ісус повернувся, народ прийняв Його, тому що всі чекали на Нього.
41. І ось, прийшов чоловік на ім'я Яір, котрий був старшим у синагозі, і впавши до ніг Ісуса, просив Його зайти до його оселі,
42. Тому що в нього була одна донька, років дванадцяти, і вона помирала. Коли Він йшов, то народ юрмився біля Нього.
43. І жінка, що страждала на кровотечу дванадцять літ, котра витратила на лікарів увесь свій масток, і ніхто з них не міг її уздоровити,
44. Підійшла ззаду і торкнулася поли одягу Його; і тієї ж миті кровотеча в неї припинилася,
45. І сказав Ісус: Хто торкнувся до Мене? Коли всі заперечували, Петро сказав, а також ті, що були з Ним: Учителю! Народ оточує Тебе і тіснить, – а Ти кажеш: Хто торкнувся до Мене?
46. Але Ісус сказав: Хтось торкнувся до Мене; бо Я відчував силу, що виходила з Мене.
47. Та жінка зрозуміла, що вона не втаємничилася, з трепетом підійшла, і, впавши перед Ним, призналася Йому при всьому народові, з якої причини торкнулася до Нього, і як тієї ж миті уздоровилася. .
48. Він сказав їй: Збадьорся, дочко! Віра твоя врятувала тебе; йди з миром,
49. А коли Він ще говорив це, прийшов один з домашніх старшини синагоги і сказав йому: Донька твоя померла; не чини труднощів Учителеві.
50. Але Ісус почув це і сказав: Не бійся, тільки віруй, і врятована буде.
51. А коли прийшов до оселі, не дозволив зайти нікому, окрім Петра, Івана та Якова, і батька юнки, і матері.

52. Усі плакали і ридали за нею. Та Він сказав: Не плачте; вона не померла, але спить.
53. І сміялися з Нього, відаючи, що вона померла.
54. А Він спровадив усіх геть, узяв її за руку і голосно сказав: Дівчинко, підведися!
55. І повернувся дух її; вона відразу підвелася; і Він порадив їм дати їй їсти.
56. І були вражені батьки її. А Він наказав їм нікому не оповідати про те, що сталося.

Луки 9

Ісус посилає учнів благовістити.

1. Він покликав дванадцятьох, дав їм силу і владу над усіма демонами і уздоровлювати від недуг.
2. І послав їх проповідувати Царство Боже і уздоровлювати хворих;
3. І сказав їм: Нічого не беріть у дорогу: ні посоха, ні торби, ні хліба, ні срібла, і не майте по дві одежі.
4. І в який дім зайдете, там залишайтеся і звідти рушайте в дорогу,
5. А якщо десь не приймуть вас, то, виходячи з того міста, обтрусіть порошок з ваших ніг для свідчення супроти них.
6. Вони пішли, і проходили поселення, благовістили і уздоровлювали повсюди.
7. Почув Ірод тетрарх про те все, що вчинив Ісус, і віри не йняв: Бо одні казали, що це Іван постав із мертвих;
8. Інші, що Ілля з'явився, а ще інші, що один із стародавніх пророків воскрес.
9. І сказав Ірод: Іванові я відтяв голову; а хто ж Оцей, про Котрого я чую такі речі? І шукав нагоди побачити Його.
10. Коли Апостоли повернулися, то розповіли Йому, що вони вчинили; і Він, узявши їх із собою, відійшов сам у пустельне місце поблизу міста, що зветься Віфсаїда.
11. Але народ дізнався й пішов слідом за Ним; і Він прийняв їх, бесідував з ними про Царство Боже, а тих, що просили uzдоровлення, Він уздоровлював.
12. А день уже схилявся на вечір. І наблизилися до Нього дванадцяттеро і казали Йому: Відпусти народ, щоб вони пішли в довколишні поселення і села ночувати і дістали харчів; тому що ми тут у пустельному місці.
13. Але Він сказав їм: Ви дайте їм їсти. Вони сказали: У нас немає більше п'яти хлібів і двох рибин; може, нам піти й купити харчів для всіх цих людей?
14. Бо їх було близько п'яти тисяч чоловіків. Але Він сказав учням Своїм: Розсадіть їх рядами по п'ятдесят.

15. І вчинили так, і розсадили всіх.
16. А Він узяв п'ять хлібів і дві рибини, і, глянувши на небо, благословив їх, переламав і дав учням, щоб роздавали народові.
17. І їли, і наситилися всі, і залишених у них кусків набрали дванадцять кошів.
18. Одного разу, коли Він молився на самоті, і учні Його були з Ним, Він запитав їх: За кого має Мене народ?
19. Вони сказали у відповідь: За Івана Хрестителя, а інші – за Іллю; а ще інші кажуть, що один із стародавніх пророків воскрес.
20. І Він запитав їх: А ви за кого Мене маєте? Відповідав Петро: За Христа Божого.
21. Але Він суворо наказав їм нікому не говорити про це,
22. Він сказав, що Синови Людському треба багато постраждати, і бути відкинутим старшинами, першосвящениками і книжниками, і бути вбитому, і третього дня воскреснути.
23. А до всіх Він сказав: Якщо хтось хоче йти за Мною, відмовся од себе, візьми хреста свого щоденно і йди за Мною слідом.
24. Бо хто хоче життя своє зберегти, той втратить його; а хто втратить життя заради Мене, той врятує його;
25. Бо яка чоловікові користь надбати цілий світ, а себе самого погубити, чи нашкодити собі?
26. Бо хто буде соромитися Мене і Моїх слів, того Син Людський посоромиться, коли прийде у славі своїй, і Отчій, і святих Ангелів.
27. Повідаю вам істину: Є деякі, що стоять тут, які не спізнають смерти, але побачать Царство Боже.
28. По цих словах десь через вісім днів, узяв Петра, Івана та Якова і пішов Він на гору помолитися.
29. І коли молився, вигляд обличчя Його змінився, і одежа Його стала білою і осяйною.
30. І ось, два мужі розмовляли з Ним, котрі були Мойсей та Ілля;
31. Котрі прийшли у славі, вони говорили про Його відхід, котрого Йому треба було звершити в Єрусалимі.
32. А Петро і ті, що були з ним, обтяжені були сном; але пробудилися, побачили славу Його, і двох мужів, котрі стояли з Ним.
33. І коли вони відходили од Нього, сказав Петро Ісусові: Учителю! Добре нам отут бути; вчинимо три курені: одного Тобі, одного Мойсееві, і одного Іллі, – не відаючи, що казав.
34. Коли він говорив це, з'явилася хмарина і осяяла їх; і настрашилися, коли ті зайшли в хмару.

35. І був з хмари голос, що казав: Це – Син Мій улюблений; Його слухайте.
36. Коли був голос цей, залишився Ісус один. А вони промовчали і нікому не говорили за тих днів про те, що бачили.
37. А наступного дня, коли вони зійшли з гори, зустріло Його багато народу,
38. Раптом хтось із народу закричав: Учителю! Благаю Тебе глянути на мого сина, він-бо один у мене:
39. Його охоплює (нечистий) дух, і він раптом скрикує, і терзає його, аж він випускає піну; і насилу відступає од нього, змучивши його.
40. Я просив учнів Твоїх вигнати його; і вони не змогли.
41. Ісус у відповідь сказав: О, роде невірний і розбещений! Доки буду з вами і терпітиму вас? Приведи сюди сина твого.
42. Коли той іще йшов, демон повалив його і почав бити; але Ісус заборонив нечистому духові; і уздоровив юнака, і віддав його батькові його.
43. І всі були вражені величчю Божою. А коли всі дивувалися з усього, що вчинив Ісус, Він сказав Своїм учням:
44. Укладіть ви собі у вуха слова оці: Син Людський буде виданий до рук людських.
45. Але вони не зрозуміли слова цього – воно було закрите від них, аж так, що вони не втмили його; а запитати Його про це слово боялися.
46. А спало їм на думку: А хто найбільший серед них?
47. Та Ісус, знаючи думки їхні, взяв дитину, поставив її біля Себе
48. І сказав їм: Хто прийме оце дитя в ім'я Моє, той Мене приймає; а хто Мене приймає, той приймає Того, Хто послав Мене, – бо хто з вас найменший з-поміж усіх, той буде великим.
49. При цьому Іван сказав: Учителю! Ми бачили чоловіка, що йменням Твоїм виганяв демонів, і заборонили йому, тому що він не ходить з нами.
50. Ісус сказав йому: Не забороняйте; бо хто не супроти вас, той за вас.
51. А коли наблизилися дні, коли мали взяти Його від світу, Він побажав рушити до Єрусалиму.
52. І послав вісників перед Собою; і вони пішли і зайшли до поселення самарійського, аби приготувати для Нього.
53. Але там не прийняли Його, тому що Він мав вигляд мандрівника до Єрусалиму.
54. Учні Його, Яків та Іван, побачили те і сказали: Господе! Чи хочеш, ми скажемо, щоб вогонь зійшов з неба і винищив їх, як ото Ілля вчинив?
55. Але Він, обернувшись до них, заборонив їм і сказав: Не відаєте, якого ви духа;

56. Бо Син Людський прийшов не вигублювати душі людські, а рятувати. І пішли до другого поселення.
57. Сталося, що коли вони були в дорозі, хтось сказав Йому: Господе! Я піду за Тобою, куди б Ти не йшов.
58. Ісус одказав йому: Лисиці мають нори, і птахи небесні – гнізда; а Син Людський не має де прихилити голову.
59. А іншому сказав: Йди за Мною. Той відповів: Господе! Дозволь мені передніше піти й поховати батька мого.
60. Але Ісус сказав йому: Залиши мертвим ховати своїх померлих; а ти йди, благовісти Царство Боже.
61. І ще інший сказав: Я піду за Тобою, Господе! Але передніше дозволь мені попрощатися з домашніми моїми.
62. Але Ісус сказав йому: Ніхто, з тих, що кладуть руку свою на плуга і озирається назад, не надійний для Царства Божого.

Луки 10

Ісус посилає благовістити сімдесят учнів. Пророцтво у місійній роботі.

1. Після цього вибрав Господь ще інших сімдесят, і послав їх по двоє перед Собою до всілякого міста і місцини, куди Сам хотів піти,
2. І сказав їм: Жнива багато, а женців замало; Отож, благайте Господа жнив, щоб вислав женців на жниво Своє.
3. Рушайте! Я посилаю вас, наче ягнят до вовків.
4. Не беріть ні мішка, ні торбини, ні взуття, і нікого на шляху не вітайте,
5. Як зайдете до якоїсь оселі, найперше кажіть: Мир домові цьому!
6. І якщо буде там син миру, то спочине на ньому мир ваш; а якщо ні, то до вас повернеться;
7. У домі тому лишайтесь, їжте і пийте, що в них є: бо трудівник вартий нагороди за працю свою. Не переходьте з дому в дім.
8. І якщо прийдете до якогось міста, і приймуть вас, їжте, що вам запропонують;
9. І уздоровлюйте хворих, що в ньому будуть, і кажіть їм: Наблизилося до вас Царство Боже.
10. А якщо прийдете до якогось міста, і не приймуть вас, то вийдіть на вулицю і скажіть:
11. Навіть порошок, що прилип до нас від вашого міста, обтрусимо вам; одначе знайте, що наблизилося до вас Царство Боже.

12. Повідую вам, що Содомові в день відомий буде краще, аніж місту отому.
13. Горе тобі, Хоразине! Горе тобі Віфсаїдо! Бо якби у Тирі чи Сидоні були сили, явлені у вас, то вже давненько вони покаялися б, сидячи у веретищі і попелі.
14. Але й Тирові і Сидонові краще буде на суді, аніж вам.
15. І ти, Капернауме, що до неба звеличився, до пекла провалишся.
16. Хто слухає вас – Мене слухає, а той, що ухиляється од вас, від Мене ухиляється. а той, що ухиляється від Мене, ухиляється від Того, що послав Мене.
17. Сімдесят учнів повернулися з радістю і казали: Господе! І демони (біси) підкоряються нам в ім'я Твоє.
18. А Він сказав їм: Я бачив сатану, що з неба впав, як блискавиця;
19. Ось, даю вам владу наступати на гадів і скорпіонів і на всю силу ворожу; і ніщо не зашкодить вам.
20. Однак не радійте з того, що духи вам підкоряються, але радійте тим, що імена ваші написані на небесах.
21. О цім часі зрадів Ісус духом і сказав: Прославляю Тебе, Отче, Господе неба і землі, що ти утаємничив це від мудрих і розумних, та відкрив немовлятам; так, Отче! Бо такою була Твоя добра воля.
22. Він обернувся до учнів і сказав: Усе передано Мені Батьком Моїм, і хто є Син, не відає ніхто, окрім Батька, і хто є Батько, не відає ніхто, окрім Сина, і кому Син бажає відкрити.
23. І, звернувшись до учнів, сказав їм наодинці: Блаженні очі, котрі бачать те, що ви бачите!
24. Бо повідую вам, що багато пророків і царів жадали бачити, що ви бачите, і не бачили, і чути, що ви чуєте, і не чули.
25. Аж ось, один законник підвівся і, спокушуючи Його, сказав: Учителю! Що мені вчинити, аби успадкувати життя вічне?
26. А Він сказав йому: У законі, що написано? Як читаєш?
27. Він сказав у відповідь: Полюби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією силою твоєю, і всім розумом твоїм, і ближнього твого, як самого себе.
28. Ісус сказав йому: Ти щиро відповів; Так учиняй і будеш жити.

Притча про доброго самарянина.

29. Але він, бажаючи виправдати себе, сказав Ісусові: А хто мій ближній?
30. На це сказав Ісус: Один чоловік простував з Єрусалиму до Єрихону і попав до рук розбійникам, котрі зірвали з нього одяг, завдали йому ран і покинули його заледве живим.

31. Як на те, один священник поспішав тією дорогою і, побачивши його (чоловіка), пройшов мимо.
32. Так само й левит був на тому місці, підійшов, подивився і пройшов мимо.
33. А один самарянин проїздив дорогою і знайшов його, пожалів.
34. Він підійшов, перев'язав йому рани, полив їх оливою і вином; і посадив його на свого віслюка, привіз його до заїзду, і доглянув його.
35. А другого дня, як від'їздив, витягнув два динарії, дав їх господареві заїзду і сказав йому: Поклопочися за нього; і, якщо витратиш на нього більше, то я, коли повернуся, віддам тобі.
36. Як ти гадаєш собі, хто з оцих трьох був ближнім чоловікові, що постраждав од розбійників?
37. Він сказав: Той, що вчинив йому милість. Тоді Ісус сказав йому: Іди, і ти вчиняй так само.
38. Коли ж вони були в дорозі, то прийшов Він до одного поселення; тут жінка на ім'я Марта, прийняла Його в оселю свою;
39. У неї була сестра, на ім'я Марія, котра сіла біля ніг Ісуса і слухала слова Його.
40. А Марта піклувалася щедрою гостиною, а тому підійшла і сказала: Господе! Чи в Тебе потреби немає, що сестра моя залишила мене саму служити? Скажи їй, щоб допомогла мені.
41. Але Ісус сказав їй у відповідь: Марто, Марто! Ти піклуєшся і клопочешся чималим,
42. Проте лиш на одне потреба. А Марія вибрала кращу частку, котра не відбереться од неї.

Луки 11

Ісус навчає учнів молитися. (Мт.6:5,9-13; 7:7)

1. Сталося, що, коли Він молився в одному місці, і перестав, один із учнів Його сказав Йому: Господе! Навчи нас молитися, як Іван навчав учнів своїх.
2. Він сказав їм: Коли молитесь, кажіть: Отче наш, Суций на Небесах! Хай святиться ймення Твоє; Хай прийде Царство Твоє, Нехай буде воля Твоя і на землі, як на Небі.
3. Хліб наш щоденний подавай нам на кожний день;
4. І прости нам гріхи наші, як і ми прощаємо боржникам нашим, і не введи нас у спокусу, але захисти нас від лукавого.
5. І сказав їм: Якщо, хто-небудь із вас, маючи приятеля, прийде до нього опівночі і скаже йому: Друже! Позич мені три хліби,
6. Бо приятель мій з дороги зайшов до мене, а мені нічим його пригостити;

7. А той зсередини скаже йому: Не докучай мені, двері вже замкнені, і діти мої зі мною в постелі; не можу підвестися і дати тобі.
8. Якщо, кажу вам, він не підведеться і не дасть йому, покликаючись на дружбу з ним, усе ж таки через його настирливість підведеться і дасть йому, скільки просить.
9. І Я скажу вам: Просить, і дасться вам; шукайте, і знайдете; стукайте, і відчинять вам.
10. Бо кожний, хто просить, одержує, а той, що шукає, знаходить; і тому, хто стукає, відчинять.
11. Котрий із вас, батьків, коли син попросить у нього хліба, дасть йому каменя? Або, коли попросить риби, подасть йому гадину замість риби?
12. Або, якщо попросить яйце, подасть йому скорпіона?
13. Отож, якщо ви, навіть виповнені гнівом, умісте щедро добро дітям чинити, то тим паче Батько Небесний дасть Духа Святого тим, що просять у Нього.
14. Одного разу вигнав Він демона, котрий німував; і коли демон вийшов, німий почав говорити, а народ здивувався.
15. А деякі з них запевняли: Він виганяє демонів силою Вельзевула, князя бісівського.
16. А ще інші, щоб спокусити, вимагали від Нього ознаки з неба.
17. Але Він, відаючи помисли їхні, сказав їм: Усіляке царство, що розділиться саме в собі, спорожніє, і дім, розділений сам у собі, упаде.
18. Якщо ж сатана розділвся у собі, то як устоїть царство його? А ви кажете, що Я силою вельзевуловою виганяю демонів.
19. І, якщо Я силою вельзевуловою виганяю демонів, то сини ваші чиєю силою виганяють їх? Тому вони будуть вам суддями.
20. А якщо Я пальцем Божим виганяю демонів, то звичайно сягнуло до вас Царство Боже.
21. Коли сильний зі зброєю охороняє дім свій, тоді в безпеці його маєток;
22. А коли сильніший від нього вчинить напад на нього і переможе його, тоді забере всю зброю його, на котру він сподівався, і розділить маєток його.
23. Хто не зі Мною, той проти Мене; і хто не збирає зі Мною, той розкидає.
24. Коли нечистий дух вийде з людини, то блукає безводними місцинами, – спокою шукає, а коли не знаходить, каже: Повернуся до оселі своєї, звідки вийшов.
25. І, прийшовши, знаходить її виметеною і прибраною;
26. Тоді йде і бере із собою семеро інших духів, ще зліших від себе, – і входять вони, і живуть там, і буває останнє гірше від першого.
27. А коли Він говорив це, одна жінка піднесла голос з-поміж народу і сказала Йому: Щасливе лоно, яке носило Тебе, і перса, що Тебе насичували!

28. А Він сказав: Блаженні, хто чує слово Боже і дотримується його.
29. А коли народ почав сходитися у великій кількості, Він почав оповідати: Рід цей лукавий; він шукає ознак, і ознаки не даються йому, окрім ознаки пророка Йони;
30. Бо, як Йона був ознакою для ніневитян, так буде й Син Людський для роду цього.
31. Цариця південна постане на суд з людьми роду цього і викриє їх, бо вона приходила від рубежів землі послухати мудрість Соломонову; і ось, тут більший від Соломона.
32. Ніневитяни постануть на суд із родом цим і викриють його, бо вони покаялися від проповіді Йонової, і ось, тут більший від Йони.
33. Ніхто, запаливши свічу, не ставить її в утаємниченому місці, ні під посудину, але на свічник, щоб захожі бачили світло.
34. Світильником тіла є око; отож, якщо око твоє буде чистим, то все тіло твоє буде світлим; а якщо воно буде недобре, то й тіло твоє буде темним.
35. Отож, дивися: Світло, котре в тобі, – чи не є пільма?
36. А коли тіло твоє все світле і немає жодної темної частки, то буде світлим усе так, неначе світильник освітлював тебе сянням.
37. Коли Він казав це, один фарисей просив Його до себе пообідати; Він прийшов і приліг.
38. А фарисей здивувався, коли побачив, що Він не помив рук перед обідом.
39. Але Господь сказав йому: Нині ви, фарисеї, зовнішність чаші і тарелі очищаєте; а нутро ваше виповнене здиством і лукавством.
40. Нерозумні! Чи не Той, Хто витворив зовнішнє, витворив і внутрішнє?
41. Подавайте краще милостиню з того, що у вас є, тоді все у вас буде чистим.
42. Але горе вам, фарисеям, що даєте десятину з м'яти, рути і всіляких овочів, і не пильнуєте суду і любови Божої: це треба чинити, і того не залишати.
43. Горе вам, фарисеям, що полюбляєте сидіти в синагогах на перших лавицях і вітання на зібраннях народних.
44. Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, бо ви, немов гроби приховані, над котрими люди ходять і не відають цього.
45. На це один із законників сказав Йому: Учителю! Кажучи це, Ти й нас кривдиш.
46. Але Він сказав: І вам, законникам, горе, що накладаєте на людей тягарі важкі, а самі навіть пальцем не торкнетесь тих тягарів.
47. Горе вам, що споруджуєте гробниці пророкам, котрих вигубили батьки ваші:
48. Цим ви засвідчуєте вчинки батьків ваших і погоджуєтеся з ними; бо вони вигубили пророків, а ви споруджуєте їм гробниці.

49. А тому й премудрість Божа сказала: Пошлю до них пророків та Апостолів, і одних із них уб'ють, а інших проженуть;
50. Нехай же відповідь цей рід за кров усіх пророків, пролиту від утворення світу,
51. Від крові Авеля до крові Захарії, убитого поміж жертovníком і храмом. Так, повідую вам, відповідь за все рід цей.
52. Горе вам, законники, що взяли ви ключа розуміння: самі не увійшли і тим, що входять, перешкодили.
53. Коли Він вповідав їм це, книжники і фарисеї почали тиснути на Нього, примушуючи Його відповідати на багато запитань,
54. Вони під'юджували Його, аби зловити на якомусь слові, щоб звинуватити Його.

Луки 12

Засторога від лицемірів і фарисеїв.

1. Тим часом, коли зібралися тисячі народу, аж так, що тіснили один одного, Він почав оповідати спершу учням Своїм: Остерігайтеся закваски фарисейської, котра є лицемірство!
2. Немає нічого утаємниченого, що не стало б явним, і таємного, про що не дізналися б.
3. А тому те, що ви сказали в темряві, те почувте при світлі; і що казали на вухо всередині оселі, те буде зголошуватися на дахах.
4. Повідую ж вам, друзям Моїм: Не бійтеся тих, що вбивають тіло, а відтак уже не можуть нічого зробити;
5. Але скажу вам, кого боятися: Страхайтеся того, хто після вбивства може вкинути в геєну; Так, повідую вам, цього бійтеся.
6. Чи не п'ять малих птахів продаються за два асарії? Жодна з них не забута у Бога.
7. У вас же навіть волосся на голові пораховане все. Отож, не бійтеся: ви дорожчі від багатьох малих птахів.
8. А тому повідую вам: Кожного, хто сповідує Мене перед людьми, Син Людський також сповідуватиме перед Ангелами Божими;
9. А хто відкинеться од Мене перед людьми, той відкинутий буде перед Ангелами Божими.
10. І кожному, хто скаже слово на Сина Людського, – проститься йому; а хто ганьбитиме Святого Духа, – йому не проститься.
11. А коли приведуть вас до синагоги, до можновладців, не бентежтеся, як чи що відповідати, або що казати;
12. Бо Святий Дух навчить вас о тім часі, що маєте казати.

13. Озвався до Нього хтось із народу: Учителю! Скажи братові моєму, щоб він поділив зі мною спадщину.
14. А Він сказав чоловікові тому: Хто настановив Мене судити чи ділити вас?
15. І відразу сказав іще: Глядіть, остерігайтеся всілякої пожадливості, бо життя людини не залежить від надміру маєтностей.
16. І повідав їм притчу: В одного багатого чоловіка був гарний урожай у полі;
17. І він міркував подумки сам у собі: Що мені вчинити? Немає куди зібрати урожай мій.
18. І сказав: Ось, як учиню: Поламаю засіки мої і споруджу великі, і зберу туди увесь хліб мій і все добро моє,
19. І скажу душі моїй: Душе! Багато добра лежить у тебе на багато років: спочинь, їж, пий, веселися.
20. Але Бог сказав йому: Шалений! Цієї ночі душу твою візьмуть у тебе; а кому ж залишиться те, що ти зібрав?
21. Таке трапляється з тим, хто збирає скарби для себе, а не в Бога багатіє.
22. І сказав учням Своїм: А тому повідую вам: Не піклуйтеся для життя вашого, що вам їсти, ні для тіла, у що зодягнутися.
23. Життя більше від їжі, і тіло – від одежі.
24. Подивіться на гайвороння; воно не сіє, не жне; немає в нього ні комор, ні засіків, і Бог насичує його; а на скільки ж ви кращі від птахів?
25. Окрім того, хто з вас, піклуючися, може додати собі зросту бодай на один лікоть?
26. Отож, якщо ви найменшого вчинити не можете, нащо клопочетеся іншим?
27. Подивіться на лілеї, як вони ростуть: не трудяться, не прядуть, але кажу вам, що й Соломон у всій славі своїй не одягався так, як оце кожна з них.
28. Тож коли траву в полі, котра сьогодні є, а завтра буде вкинена до печі, Бог так одягає, то тим паче вас, маловіри!
29. Отож, не шукайте, що вам їсти, або що пити; і не клопочіться,
30. Тому що всього цього шукають люди світу сього; а ваш Батько знає, в чому ви маєте потребу.
31. Найретельніше від усього шукайте Царства Божого, і все це додасться вам;
32. Не бійся, мала чередо! Тому що Батько ваш виявив добру волю дати вам Царство.
33. Продавайте маєтки ваші і подавайте милостиню. Готуйте собі сховища нетлінні, скарби невичерпні на небесах, куди злодій не наближається, і де міль не з'їдає.
34. Бо, де скарби ваші, там і серце ваше буде.

35. Нехай крижі ваші будуть підперезані, а світильники запалені;
36. І будьте схожі на людей, котрі наджидають повернення господаря свого зі шлюбу, щоб, коли прийде і постукає, тієї ж хвилі відчинити Йому.
37. Блаженні служники ті, котрих господар, прийшовши, упевниться, що пильнують вони; істину кажу вам, він підпережиться і всадовить їх, і, підходячи, почне слугувати їм;
38. І, якщо прийде й за другої сторожі, і за третьої прийде і побачить їх такими, то блаженні ті служники.
39. Ви знаєте, що якби відав господар дому, о котрім часі прийде злодій, то пильнував би, і не допустив би підкопати дім свій.
40. То будьте й ви готовими, бо, в яку годину ви не чекатимете, прийде Син Людський.
41. Тоді сказав Йому Петро: Господе! Чи нам цю притчу оповідаєш, чи всім?
42. А Господь сказав: Хто вірний і розумний розпорядник дому, котрого господар настановив понад служниками своїми роздавати їм свого часу міру хліба?
43. Блаженний той служник, котрого господар його, коли прийде, упевниться, що чинить так;
44. Істину повідую вам, що над усім маєтком своїм настановить його.
45. А якщо служник той скаже в серці своєму: Не скоро прийде господар мій; почне бити служників і служниць, їсти і пити, і впиватися,
46. То прийде господар того служника за дня, котрого він не сподівається, і в годині, про котру й не здогадується, і розітне його, і зрокує його на лихо з невірними.
47. А служник той, котрий знав про волю господаря свого, і не був готовий, не чинив за волею його, битий буде тяжко.
48. А котрий не знав і чинив гідне покари, битий буде менше. І від кожного, кому дано багато, багато й вимагатиметься; і кому багато довірено, з того й більше зажадають.
49. Вогонь прийшов Я кинути на землю, і як Я прагну, щоб він уже запалав!
50. Хрещенням Я мушу хреститися; і як Я знемагаю, поки це звершиться!
51. Чи ви гадаєте собі, що Я прийшов дати мир землі? Ні, повідую вам, але розділення;
52. Бо віднині п'ятеро в одному домі почнуть розділятися: троє супроти двох, а двоє супроти трьох;
53. Батько буде супроти сина, і син супроти батька; мати супроти доньки, і донька супроти матері; свекруха супроти невістки своєї, і невістка супроти свекрухи своєї.
54. Сказав також і народові: Коли ви бачите хмару, що насувається із заходу, то зараз же кажете: Дощ буде; і так буває;
55. І коли віє вітер південний, кажете: Спека буде; і буває так.

56. Лицеміри! Обличчя землі і неба розпізнавати умієте, то чому часу цього не розпізнаєте?

57. Чому ж ви й самі по собі не судите, що має бути?

58. Коли ти йдеш із супротивником твоїм до старшини, то по дорозі постарайся звільнитися від нього, щоб він не привів тебе до судді, а суддя, щоб не віддав тебе наглядачеві, а наглядач, щоб не вкинув тебе до в'язниці.

59. Повідую тобі: Не вийдеш звідти, доки не заплатиш останнього шеляга.

Луки 13

Про каяття.

1. О цім часі прийшли деякі й оповіли Йому про галілеян, що їхню кров Пилат змішав був з їхніми жертвами.

2. Ісус сказав їм на це: Чи гадаєте ви собі, що ці галілеяни були грішніші від усіх галілеян, що отак постраждали?

3. Ні, кажу вам: Але якщо не покається, усі так само загинете.

4. Чи ви гадаєте собі, що ті вісімнадцять чоловіків, на котрих упала вежа Силоамська і повбивала їх, мали більшу провину від усіх, що замешкали в Єрусалимі?

5. Ні, кажу вам; але якщо не покається усі, так само загинете.

6. І сказав цю притчу: Один чоловік мав у винограднику своєму посаджену смоковницю, і прийшов шукати плоду на ній, і не знайшов.

7. І сказав виноградареві: Ось, я третій рік приходжу шукати плоду на цій смоковниці і не знаходжу; зрубай її, нащо вона землю марнує?

8. Але він сказав йому у відповідь: Господарю! Залиши її на цей рік також; а поки що я обкопаю її і обкладу гноєм;

9. Чи не принесе плоду; а якщо ні, то наступного року зрубаєш її.

10. Однієї суботи навчав Він у синагозі;

11. Там була жінка, що вісімнадцять літ мала духа немочі: вона була скорчена і не могла випростатися.

12. Коли Ісус побачив її, то підкликав її і сказав: Жінко! Ти звільняєшся від недуги твоєї.

13. І поклав на неї руки; і вона тієї ж миті випросталася і почала прославляти Бога.

14. При цьому старший у синагозі, обурюючись, що Ісус уздоровив у суботу, сказав народові: Є шість днів, упродовж котрих можна діяти; за тих (днів) і приходьте уздоровлюватися, а не суботнього дня.

15. Господь сказав йому у відповідь: Лицеміре! Чи не відв'язує кожний з вас свого вола, або віслюка від ясел у суботу, і чи не веде напоїти?
16. Чи ж оцю Авраамову доньку, котру сатана зв'язав був на вісімнадцять літ, не належить звільнити від ланцюгів цих суботнього дня?
17. І коли говорив Він це, усі, що протидіяли Йому, соромилися; і увесь народ радів, за всі славні діяння Його.
18. А Він сказав їм: На що схоже Царство Боже? І до чого прирівняю його?
19. Воно схоже на гірчичне зерно, котре взяв чоловік і посадив у саду своєму: і виросло, і стало великим деревом, і птахи небесні ховалися поміж гіллям його.
20. І ще сказав: До чого Мені прирівняти Царство Боже?
21. Воно схоже на закваску, котру жінка взяла і поклала в три мірки борошна, аж поки все не скисло.
22. І проходив через міста та поселення й навчав, прямуючи до Єрусалиму.
23. Аж сказав хтось (з народу) до Нього: Господе! Невже мало буде тих, що врятуються? А Він сказав їм:
24. Докладайте зусиль, щоб увійти через вузьку браму, бо, повідую вам, чимало шукатимуть увійти і не зможуть.
25. Коли господар дому підведеться і замкне двері, тоді ви, стоячи зовні, почнете гримати у двері і будете казати: Господе! Господе! Відчини нам. Але Він скаже вам у відповідь: Не знаю вас, звідки ви.
26. Тоді будете казати: Ми їли і пили перед Тобою, і на вулицях наших навчав Ти.
27. Але Він скаже: Повідую вам: Не знаю вас, звідки ви; відійдіть од Мене всі, хто чинить неправду.
28. Там буде плач і скрегіт зубів, коли побачите Авраама, Ісаака і Якова та всіх пророків у Царстві Божому, а себе такими, котрих виганяють геть.
29. І прийдуть від сходу та заходу, і від півночі та півдня, і сядуть в Царстві Божому.
30. І ось, є останні, котрі будуть першими, і є перші, котрі будуть останніми.
31. Того ж дня прийшли деякі із фарисеїв і казали Йому: Вийди і відійди звідси, бо Ірод хоче вбити тебе.
32. І сказав їм: Рушайте, скажіть цій лисиці: Ось, виганяю демонів і звершую оздоровлення сьогодні, завтра, і третього дня закінчу;
33. А втім, Мені необхідно ходити сьогодні, завтра і наступного дня, тому що не буває так, що пророк гине поза Єрусалимом.

34. Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків і камінням вигублюєш посланих до тебе! Скільки разів хотів Я зібрати діток твоїх, мов птаха пташенят своїх під крила, а ви не захотіли.

35. Ось, залишається вам дім ваш порожній. Повідую вам, що ви не побачите Мене, поки не настане час, коли скажете: Благословенний Той, що приходить в ім'я Господнє!

Луки 14

Ісус уздоровлює в суботу.

1. Довелося Йому в суботу прийти в дім одного із фарисейської старшини, щоб хліба спожити, а вони за Ним наглядали;
2. І ось, постав перед Ним чоловік, що страждав на водянку.
3. На цей випадок Ісус запитав у законників та фарисеїв: Чи дозволено лікувати в суботу?
4. Вони мовчали. Він торкнувся до нього, уздоровив його і відпустив.
5. При цьому сказав їм: Якщо у когось із вас віслюк чи віл упаде в криницю, хіба не тієї ж хвилини почнуть витягати його навіть в суботу?
6. І не змогли відповісти Йому на це.
7. І, помічаючи, як покликані вибирали перші місця, оповів їм притчу:
8. Коли ти будеш покликаний кимось на шлюб, не сідай на перше місце, щоб не завітав хтось із покликаних почесніший від тебе,
9. І той, що покликав тебе, підійшовши, не сказав тобі: Поступися йому місцем; і тоді з соромом змушений будеш зайняти останнє місце.
10. Але коли покликаний будеш, то, як прийдеш, сідай на останнє місце, щоб той, який кликав тебе, підійшовши, сказав: Друже! Пересядь вище; тоді буде тобі честь перед тими, що сидять з тобою.
11. Бо кожний, хто підносить себе сам, принижений буде, а той, що принижує себе, буде піднесений.
12. А тому, хто покликав Його, сказав: Коли вчиняєш обід чи вечерю, не клич друзів твоїх, ні братів твоїх, ні родичів твоїх, ні сусідів багатих, щоб вони також тебе колись не покликали, і не дістав ти винагороди.
13. Але коли вчиняєш бенкет, клич убогих, калік і кульгавих та сліпих,
14. І щасливий будеш, що вони не можуть відплатити тобі, бо відплата твоя у воскресінні праведних.
15. Зачувши це, один з тих, що сиділи з Ним при столі, сказали Йому: Блаженний, хто хліб споживатиме в Царстві Божому!
16. А Він сказав йому: Один чоловік вчинив значну вечерю і покликав багатьох;

17. І коли настав час вечері, послав служника свого сказати покликаним: Ідїть, бо вже все приготовлене.
18. І почали всі, неначе змовившись, вибачатися. Перший сказав йому: Я купив землю, і мені треба піти й подивитися на неї, прошу тебе, вибач мені.
19. Другий сказав: Я купив п'ять пар волів і йду їх випробувати; прошу тебе, вибач мені.
20. Третій сказав: Я одружився і тому не можу прийти.
21. Коли служник той повернувся, то доповів про це володареві своєму. Тоді господар дому розгнівався і сказав служникові своєму: Побіжи скорше вулицями і перевулками міста, і приведи сюди вбогих, калік, кульгавих і сліпих.
22. І сказав служник: Володарю! Виконано, як ти звелів, і є ще місце.
23. Володар сказав служникові: Піди шляхами й на майдани і переконай прийти, щоб виповнився дім мій;
24. Бо повідую вам, що ніхто з отих покликаних не покуштує Моєї вечері; бо кликаних багато, але мало вибраних.
25. Із Ним простувало багато народу; і Він, звернувшись до них, сказав їм:
26. Якщо хтось приходять до Мене, і не зненавидить батька свого, і матері своєї, і дружини, і дітей, і братів та сестер, а, до того ж, навіть життя свого, той не може бути Моїм учнем.
27. І хто не несе хреста свого і не йде за Мною, не може бути Моїм учнем.
28. Бо хто з вас, бажаючи спорудити вежу, не присяде передніше і не вирахує видатків, і чи має він, що необхідне для звершення її,
29. Щоб, коли покладе підмурка і не зможе звершити, усі, що бачитимуть те, не почали сміятися з нього,
30. Кажучи: Цей чоловік почав будувати і не міг скінчити.
31. Або, який цар, йдучи на війну супроти другого царя, не сяде і не порадиться передніше, чи сильний він з десятима тисячами протистояти тому, що йде на нього з двадцятьма тисячами?
32. Інакше, поки той ще далеко, він пошле посольство до нього – просити миру.
33. Отак усілякий з вас, хто не зрікся всього, що має, не може бути Моїм учнем.
34. Сіль – добра річ; але коли сіль утратить силу, чим виправити її?
35. Ні в землю, ані в гній не годиться: геть викидають її. Хто має вуха слухати, нехай чує!

Луки 15

Нарікання фарисеїв і книжників.

1. Підходили до Нього всі митники і грішники, щоб слухати Його.
2. А фарисеї і книжники ремствували, кажучи: Він приймає грішників і їсть з ними.
3. Але Він сказав їм наступну притчу:
 4. Хто з вас, маючи сто овець і загубивши одну з них, не залишить дев'яносто дев'ять у пустелі і не піде за тією, що пропала, доки не знайде її?
 5. А коли знайде, візьме її на плечі свої з радістю;
 6. А тоді прийде додому, покликає друзів та сусідів і скаже їм: Потіштесь й ви зі мною, бо я знайшов свою заблуклу вівцю.
 7. Повідаю вам, що так на небесах більше радощів буде через одного грішника, що вдався до каяття, аніж через отих дев'яносто дев'ятьох праведників, котрі не потребують каяття!
 8. Або яка жінка, що має десять драхм, якщо загубить одну драхму, не запалить свічу і не почне мести кімнату і шукати пильно, аж доки не знайде?
 9. А коли знайде, то покличе подруг і сусідок і скаже: Потіштесь зі мною, я знайшла загублену драхму.
 10. Отак, повідаю вам, буває радість в Ангелів Божих, коли бодай один грішник учиняє каяття.
 11. І ще сказав: У одного чоловіка було два сини;
 12. І сказав молодший з них батькові: Отче! Дай мені належну частину маєтку. І батько розділив їм маєток.
 13. Як минуло багато днів, молодший син зібрав усе й пішов до далекої країни і там розтратив маєток свій, живучи розпутно.
 14. А коли він усе прожив-прогайнував, то настав страшний голод у тій країні, і він почав бідувати,
 15. І пішов, пристав до одного з мешканців країни тієї, а той послав його на поля свої пасти свиней;
 16. І він радий був виповнити череву своє бодай стручками, що їли свині, але ніхто не давав йому.
 17. А коли прийшов до тям, то сказав (собі): Скільки наймитів у батька мого мають хліба надмір, а я помираю від голоду!
 18. Підведуся, піду до батька мого і скажу йому: Отче! Я згрішив супроти неба і перед тобою;
 19. І вже недостойний називатися сином твоїм; прийми мене в число наймитів твоїх.
 20. Він підвівся і пішов до батька свого. І коли він був іще далеко, побачив його батько і змілосердився; і побіг, а тоді впав йому на груди і цілував його.

21. А син сказав йому: Отче! Я згрішив супроти неба і перед тобою, і вже не гідний називатися сином твоїм.
22. А батько сказав служникам своїм: Принесіть найкращу одягу і одягніть його, і дайте перстень на руку його і взуття на ноги.
23. І приведіть відгодоване теля і заколіть; почнемо їсти і веселитися,
24. Бо цей син мій був мертвий і ожив, пропадав і знайшовся. І почали веселитися.
25. А старший син його був у полі; і, повертаючися, коли наблизився до дому, почув спів і веселі погуки;
26. І прикликав одного із служників і запитав: Що це таке?
27. Він сказав йому: Брат твій прийшов, і батько твій заколов угодоване теля, тому що отримав його (сина) живим і здоровим.
28. Він розгнівався і не хотів зайти. А батько його, вийшовши, кликав його.
29. Але він сказав у відповідь батькові: Ось, я стільки років служу тобі і ніколи не порушував наказу твого; але ти ніколи не дав мені бодай козлика, щоб мені повеселитися з друзями моїми.
30. А коли оцей син твій, що змарнував маєток свій з блудницями, прийшов, ти заколов для нього вгодоване телятко;
31. Але він сказав йому: Сину мій! Ти завше зі мною, і все моє – твоє;
32. А через те треба було радіти і веселитися, що брат твій оцей був мертвий і ожив, пропадав і знайшовся.

Луки 16

Притча про мудрого, але невірного управителя.

1. Повідав також Ісус учням Своїм: Один чоловік був багатий і мав управителя, на котрого надійшов виказ йому, що він переводить маєток його;
2. І прикликав його і сказав йому: Що це я чую про тебе? А дай-но звіт про твою управу, бо ти вже не можеш більше провадити її.
3. Тоді управитель сказав сам у собі: Що мені вчинити? Володар мій відбирає в мене управу домою; копати не можу, просити соромлюся;
4. Знаю, що вчинити, аби прийняли мене в доми свої, коли буду позбавлений управи домою.
5. І прикликав боржників володаря свого, кожного нарізно, і сказав першому: Скільки ти заборгував господареві моєму?
6. Він сказав: Сто мір оливи. І сказав йому: Візьми твою розписку і сідай скорше й напиши: П'ятдесят.

7. Потім другому сказав: А ти скільки заборгував? Він одказав: Сто мір пшениці. І сказав йому: Візьми твою розписку і напиши: “Вісімдесят”.
8. І похвалив володар управителя невірного, що мудро вчинив; бо сини віку цього мудріші в їхньому роді від синів світла.
9. І Я кажу вам: Надбайте собі друзів багатством неправедним, щоб Вони, коли воно минеться, прийняли вас до осель вічних.
10. Вірний у малому, вірний також у великому, а невірний в малому невірний у великому.
11. Отож, якщо ви у неправедному багатстві не були вірними, хто довірить вам істинне?
12. І якщо в чужому не були вірними, хто дасть вам ваше?
13. Жодний служник не може слугувати двом володарям: бо він або одного буде ненавидіти, а другого буде любити, або одному буде прислуговувати, а другим нехтувати. Не можете служити Богові і мамоні².
14. Чули все це й фарисеї, котрі любили гроші, і насміхалися з Нього.
15. Він сказав їм: Ви виставляєте себе праведниками перед людьми, але Бог знає серця ваші: бо, що високе у людей, те мерзенне перед Богом.
16. Закон і пророки до Івана; звідтоді Царство Боже благовіститься, і кожний зусиллям входить до нього.
17. Але скорше небо і земля щезнуть, аніж бодай одна риса пропаде із закону.
18. Кожний, хто розриває шлюб із дружиною своєю і одружується з іншою, чинить перелюб; і кожний, що одружується з розлученою з чоловіком, – чинить перелюб.
19. Один багатий чоловік, що одягався в кармазин та віссон, щодня бенкетував вельми пишно.
20. Був також один убогий, на ім'я Лазар, котрий лежав біля воріт його у струпах.
21. І прагнув насититися крихтами, що падали зі столу багатого; і пси, проходячи мимо, лизали його струпи.
22. Помер жебрак і віднесли його Ангели на лоно Авраамове; і багач помер, і поховали його;
23. І в пеклі, страждаючи в муках, він підвів очі свої й побачив віддалік Авраама і Лазаря на лоні його,
24. І заволав, і сказав: Отче Аврааме! Змилосердься наді мною і пошли Лазаря, щоб умочив пальця свого у воду і вихолодив язика мого, бо я тяжко страждаю в полум'ї цього,
25. Але Авраам сказав: Сину! Пригадай, що ти вже дістав добре твоє в житті твоєму, а Лазар лихе; а нині він тут матиме втіху, а ти страждаєш;
26. І понад усе те поміж вами і нами утворене величезне провалля, аж так, що ті, котрі жадали б перейти звідси до вас, не можуть, а також і звідти до нас не переходять.

27. Тоді сказав він: То прошу тебе, отче, пошли його в дім батька мого,
28. Бо в мене п'ятеро братів: Нехай він засвідчить їм, щоб вони не прийшли до цього місця страждань.
29. Авраам сказав йому: У них є Мойсей і пророки; нехай слухають їх.
30. А він сказав: Ні, отче Авраааме! Але якщо хтось із мертвих прийде до них, то покаються.
31. Тоді Авраам сказав йому: Якщо Мойсея і пророків не слухають, то, якби хтось із мертвих воскрес, не повірять.

Луки 17

Про серйозність спокус і про прихід Божого Царства.

1. Сказав також Ісус учням Своїм: Неможливо не прийти спокусам, але горе тому, через кого вони приходять.
2. Краще було б йому, якби повісили йому на шию каменя від жорен, і кинули його в море, аніж сталося б те, що спокусив би одного з малих оцих.
3. Спостерігайте за собою. А якщо згрішить супроти тебе брат твій, застережи його, і, якщо покається, прости йому;
4. І якщо сім разів на день згрішить супроти тебе і сім разів на день звернеться, і скаже: Каюся, – прости йому.
5. І сказали Апостоли Господові: Примнож у нас віру.
6. Господь сказав: Якби ви мали віру завбільшки з гірчичне зернятко і сказали смоковниці оцій: Вихопися з корінням і пересадися в море, то вона підкорилася б вам.
7. Хто з вас, маючи служника орача, або служника пастуха, коли він прийде з поля, скаже йому: Іди мерщій та сідай до столу?
8. Навпаки, чи не скажете йому радше: Приготуй мені щось на вечерю та підпережися служити мені, поки буду їсти і пити, а потім їж і пий сам?
9. Чи буде він дякувати служникові цьому за те, що він виконав наказу? Не певен.
10. Отак і ви, коли виконаєте все, що наказано вам, кажіть: Ми служники нікчемні, бо вчинили тільки те, що мусили вчинити.
11. Йдучи до Єрусалиму, Він проходив між Самарією та Галілеєю.
12. І коли входив Він до одного поселення, зустріли Його десять чоловіків прокажених, котрі зупинилися віддалік.
13. І дужим голосом кричали: Ісусе Наставнику! Помилуй нас!

14. Він побачив їх, і сказав їм: Підіть, покажіться священникам. І коли вони пішли, то очистилися,
15. А один із них, побачивши, що уздоровлений, повернувся, і почав голосно прославляти Бога,
16. І упав ницьма до ніг Йому, дякуючи Йому; і це був самарянин.
17. Тоді Ісус сказав: Чи не десятеро очистилися? А де ж дев'ятеро?
18. Чому ж вони не повернулися прославити Бога, окрім одного чужинця?
19. І сказав йому: Підведися і йди; віра твоя врятувала тебе.
20. Аж ось, фарисеї запитали Його, коли прийде Царство Боже, відповідав їм: Не прийде Царство Боже примітним чином,
21. І не скажуть: Ось, воно тут, або: Ось, там. Бо Царство Боже усередині вас.
22. Сказав також учням Своїм: Надійдуть дні, коли зажадаєте бачити хоча б одного з днів Сина Людського, і не побачите;
23. І скажуть вам: Ось, тут, або: Ось, там, – не ходіть і не ганяйтеся;
24. Бо, як блискавка, сяйнувши від одного краю неба, зблискує до другого краю неба, так буде Син Людський за дня Свого.
25. Але передніше належить Йому багато постраждати, і бути відкинутим родом оцим.
26. І, як було за днів Ноя, так само буде й за днів Сина Людського.
27. Їли, пили, шлюбилися, виходили заміж до того дня, як зайшов Ной до ковчега, і прийшов потоп і вигубив усіх.
28. Так само було й за днів Лота: Їли, пили, купляли, продавали, садили, будували;
29. Але того дня, коли Лот вийшов із Содому, пролився з неба дощ вогнений та сірковий і винищив усіх;
30. Так станеться й того дня, коли Син Людський прийде.
31. Того дня, хто буде на покрівлі, а речі його вдома, той не сходить забрати їх; і хто буде в полі, також не повертайтеся назад;
32. Не забувайте дружину Лотову.
33. Хто буде рятувати життя своє, той погубить його; а хто погубить його, той оживить його.
34. Повідаю вам: Тієї ночі будуть двоє на одній постелі: одне візьметься, а друге залишиться.
35. Дві будуть молоти разом: одна візьметься, а друга залишиться;

36. Двоє будуть на полі: один візьметься, а другий залишиться.

37. На це сказали Йому: Де, Господе? А Він сказав їм: Де труп, там зберуться й орли.

Луки 18

Притча про суд неправедний.

1. Повідав також притчу їм про те, що треба завжди молитися і не сумувати,
2. Кажучи: В одному місті був суддя, котрий Бога не боявся і людей не соромився,
3. А в тому місті була одна вдова, і вона, коли приходила до нього, то сказала: Захисти мене від служника мого.
4. Але він тривалий час не хотів. А пізніше сказав сам собі: Хоч я Бога й не боюся і людей не соромлюся,
5. Та оскільки ця вдова не дає мені спокою, захищу її, щоб вона не приходила більше надокучати мені.
6. І сказав Господь: Чуєте, що каже суддя неправедний?
7. Хіба не захистить Бог вибраних Своїх, що волають до Нього вдень і вночі, хоча й не поспішає захистити їх?
8. Повідую вам, що надасть їм захист невдовзі. Але Син Людський, прийшовши, чи знайде віру на землі?
9. Повідав також для деяких, котрі були певні в собі, що вони праведні, хоч принижували інших, отаку притчу:
10. Двоє чоловіків зайшли до храму помолитися; один фарисей, а другий – митник.
11. Фарисей почав молитися сам у собі так: Боже! Дякую тобі, що я не такий, як інші люди, грабіжники, кривдники, перелюбники або, як оцей митник:
12. Пощуся двічі на тиждень і даю десятку частку від усього, що надбаю.
13. А митник стояв оддалік і не смів навіть очей підвести до неба; але бив себе в груди, і благав: Боже! Будь милостивий до мене грішника!
14. Повідую вам, що цей повернувся додому більш виправданий, аніж той: бо кожний, хто підносить себе сам, принижений буде, а той, що принижує себе, піднесеться.
15. Приносили до нього й немовлят, щоб Він торкнувся до них; а учні, коли бачили те, забороняли їм.
16. Але Ісус, підкликавши їх, сказав: Пустіть дітей приходити до Мене і не забороняйте їм, бо таких є Царство Боже;
17. Істину кажу вам: Хто не прийме Царства Божого, як дитя, той не увійде до нього.

18. І запитав Його хтось із старшин: Учителю добрий! Що мені вчинити, щоб успадкувати життя вічне?
19. Ісус сказав йому: Нащо ти називаєш Мене добрим? Ніхто не добрий, а тільки один Бог.
20. Чи відаєш Заповіді: Не чини перелюбу; не убивай; не кради; не свідкуй неправдиво; шануй батька твого і матір твою.
21. А він сказав: Усе це я пильнував ще від юности моєї.
22. Зачувши це, Ісус сказав йому: Ще одного бракує тобі: Усе, що маєш, продай, роздай убогим і будеш мати скарби на небесах, і прихось, та йди за Мною.
23. А він, як почув це, зажурився, тому що був дуже багатим.
24. Ісус побачив, що він зажурився і сказав: Як важко багатим увійти до Царства Божого!
25. Бо зручніше верблюдові пройти крізь вушко голки, аніж багатому увійти до Царства Божого.
26. Ті, що слухали це, сказали: А хто ж може врятуватися?
27. Але Він сказав: Те, що неможливе людям, можливе Богові.
28. А Петро сказав Йому: Ось, ми залишили все і пішли за Тобою.
29. Він сказав їм: Істину повідую вам: Немає нікого, хто залишив би дім, чи батьків, чи братів і сестер, чи дружину, чи дітей заради Царства Божого,
30. І не дістав би набагато більше цього часу, і в наступному вікові – життя вічне.
31. Відкликавши дванадцятьох учнів Своїх, сказав їм: Ось, ми підходимо до Єрусалиму, і звершиться все написане через пророків про Сина Людського:
32. Бо видадуть Його поганам і зневажать Його, і образять, і обплюють Його,
33. І будуть бити, і вб'ють Його; і третього дня воскресне.
34. Але вони нічого зі сказаного не втямили; ці слова були для них утаємничені, і вони не зрозуміли почутого.
35. А коли підходив Він до Єрихону, один сліпий сидів при дорозі й просив милостині;
36. І коли почув, що повз нього проходить народ, запитав: Що це таке?
37. Йому сказали, що Ісус Назарянин іде.
38. Тоді він закричав: Ісусе, сину Давидів! Помилуй мене!
39. Ті, що простували попереду, примушували його замовкнути; але він ще голосніше кричав: Сину Давидів! Помилуй мене.
40. Ісус зупинився і наказав привести його до Себе. І, коли той підійшов до Нього, запитав його:

41. Чого ти хочеш від Мене? Він сказав: Господе! Щоб мені прозріти.
42. Ісус сказав йому: Стань видючим! Віра твоя врятувала тебе.
43. І він зараз же прозрів і пішов за Ним, і прославляв Бога. І увесь народ, бачивши це, складав хвалу Богові.

Луки 19

Ісус у Закхея.

1. Потім Ісус зайшов до Єрихону і переходив містом.
2. І ось, чоловік на ім'я Закхей, старшина митників і вельми багатий,
3. Хотів бачити Ісуса, Хто Він, але не міг за народом, тому що був малий на зріст;
4. Він побіг наперед, виліз на смоковницю, аби побачити Його, тому що Він мав проходити повз неї.
5. Коли Ісус підійшов до цього місця, то глянув і побачив його, а тоді сказав йому: Закхею! Злізай скорше, бо сьогодні треба Мені бути у тебе в оселі.
6. І він квапливо зліз і прийняв Його з радістю.
7. І всі, коли побачили те, почали нарікати й казали, що Він зайшов до грішного чоловіка.
8. А Закхей сказав Господові: Господе! Половину маєтку я віддам убогим, і якщо когось покривдив, поверну учетверо.
9. Ісус сказав йому: Нині прийшло спасіння домові цьому, тому що й він – син Авраама;
10. Бо Син Людський прийшов, щоб знайти і врятувати загинуле.
11. А коли вони слухали це, долучив притчу, бо Він був поблизу Єрусалиму, і вони думали, що невдовзі має відкритися Царство Боже.
12. Отож, Він сказав: Один чоловік шляхетного роду зібрався в далеку країну, щоб одержати царство і повернутися;
13. Він покликав десять служників своїх, дав їм десять мін і сказав їм: Пускайте їх у діло, поки я повернуся.
14. Але громадяни ненавиділи його і відправили услід за ним посланців сказати: Не хочемо, щоб він царював над нами.
15. І коли повернувся, прийнявши царство, звелів прикликати до себе служників тих, котрим дав срібло, щоб дізнатися, хто що надбав.
16. Прийшов перший і сказав: Володарю! Міна твоя принесла десять мін.
17. І сказав йому: Гарзд, старанний слуго! За те, що ти в малому був вірний, візьми управу над десятьма містами.

18. Прийшов другий, і сказав: Володарю! Міна твоя принесла п'ять мін.
19. Сказав також цьому: І ти будь над п'ятьма містами.
20. Прийшов третій, і сказав: Володарю! Ось міна твоя, котру я беріг, загорнувши в хусточку;
21. Бо я боявся тебе, тому що ти чоловік жорстокий: береш, чого не клав, і жнеш, чого не сів.
22. Володар сказав йому: Твоїми устами буду судити тебе, лукавий служник! Адже ти знав, що я людина жорстока, беру, чого не клав, і жну, чого не сів.
23. Чому ти не пустив срібло моє в діло, щоб я, повернувшись, одержав його з прибутком?
24. І сказав тим, що стояли перед ним: Візьміть у нього міну і дайте тому, що має десять мін.
25. Сказали йому: Володарю! У нього є десять мін!
26. Повідую вам: кожному, хто має, дасться, а в того, хто не має, відбереться й те, що має.
27. А ворогів моїх тих, котрі не хотіли, щоб я царював над ними, приведіть сюди і вбийте на моїх очах.
28. Сказавши це, Він пішов далі, входячи до Єрусалиму.
29. І коли наблизився до Вітфагії та Віфанії, до гори, що Оливною зветься, послав двох учнів Своїх,
30. Сказавши: Ідіть у поселення, що перед вами; як увійдете до нього, знайдете молодого віслюка прив'язаного, на якого ніхто з людей ніколи не сідав; відв'яжіть його і приведіть;
31. І, якщо хтось запитає вас: Нащо відв'язуєте? – скажете йому так: Він необхідний Господові.
32. Посланці пішли і знайшли, як Він казав їм.
33. А коли вони відв'язували молодого віслюка, господарі його сказали їм: Нащо відв'язуєте віслюка?
34. Вони відповідали: Він необхідний Господові.
35. І привели його до Ісуса; і накинули одягу свою на віслюка і всадовили на нього Ісуса.
36. І коли Він їхав, стелили одягу свою на дорозі.
37. А коли Він наблизився до узвозу з Оливної гори, то всі численні учні почали з радістю й голосно прославляти Бога за всі чудеса, котрі вони бачили,
38. Кажучи: Благословенний Цар, що йде в ім'я Господнє! Мир на небесах і слава на висоті!
39. І деякі фарисеї з-поміж народу сказали Йому: Учителю! Заборони учням твоїм.

40. Але Він сказав їм у відповідь: Повідую вам, що, коли вони замовкнуть, то заволає каміння.
41. І коли наблизився до міста, то глянув на нього й заплакав над ним,
42. І сказав: О, якби хоч ти цього дня спізнало, що слугує мирові твоєму! Але це утаємничене нині від очей твоїх,
43. Бо прийдуть на тебе дні, коли вороги твої валом тебе оточать, і обляжуть тебе, і тіснитимуть тебе звідусіль,
44. І розорять тебе, і повбивають діток твоїх, і не залишать у тебе каменя на камені, за те, що ти не пізнало часу відвідин твоїх.
45. А коли зайшов до храму, почав виганяти купців, що продавали, і покупців, що купляли,
46. Кажучи їм: Написано: Дім Мій є дім молитви; а ви вчинили його вертепом розбійників.
47. І навчав щодня у храмі. А першосвященики і книжники й старшини народу шукали можливості убити Його,
48. І не знаходили, що б іще вчинити з Ним, тому що увесь народ горнувся до Нього й слухав Його.

Луки 20

Якою владою діє Ісус. (Мт.21:23-27, Мк.11:27-33)

1. Одного дня, коли Він навчав народ у храмі і благовістив, наблизилися першосвященики і книжники із старшинами,
2. І сказали Йому: Повідай нам, якою владою Ти все це чиниш, або хто дав Тобі цю владу?
3. Він сказав їм у відповідь: Запитаю Я вас про одне, і скажіть Мені:
4. Хрещення Іванове з небес було, чи від людей?
5. А вони, порадившись поміж собою, казали: Якщо скажемо: З небес, то мовить: Чому ж ви не повірили йому?
6. А якщо скажемо: Від людей, то увесь народ поб'є нас камінням, бо він переконаний, що Іван є пророк.
7. І відповідали: Не знаємо, звідки.
8. Ісус сказав їм у відповідь: І Я не скажу вам, якою владою це вчиняю.
9. І почав Він оповідати народові притчу оцю: Один чоловік посадив виноградника і віддав його виноградарям, а сам виїхав на тривалий час;

10. А вже певного часу послав до виноградарів служника, щоб вони дали йому плодів з виноградника, але виноградарі, побивши його, відіслали ні з чим.
11. І знову послав до них іншого служника, але вони й цього прибили й облаяли й відіслали ні з чим.
12. І ще третього послав; але вони й цього, зранивши, прогнали.
13. Тоді сказав господар виноградника: Що маю вчинити? Пошлю сина мого улюбленого; можливо, побачивши його, засоромляться.
14. Але виноградарі, побачивши його, міркували поміж собою, кажучи: Це – спадкоємець; ходімо, заб'ємо його, і спадок його буде нашим.
15. І вивели його геть із виноградника і вбили. То що вчинить з ними господар винограднику?
16. Прийде і вигубить виноградарів тих і віддасть виноградника іншим. Ті, що це чули, сказали: Нехай не буде!
17. Але Він поглянув на них і сказав: Що означає це, що написано: Камінь, котрого відкинули будівничі, той самий (камінь) став наріжним!
18. Кожний, хто впаде на той камінь, розіб'ється; а на кого він упаде, того роздушить.
19. І шукали в цім часі священники і книжники, аби покласти на Нього руки, але боялися народу, бо втямили, що про них сказав Він цю притчу.
20. І спостерігали за Ним, а тоді підіслали недобрих людей, котрі вдавали з себе праведних, щоб Його упіймати на якомусь слові, а відтак видати старшинам і владі правителя.
21. І вони запитали Його: Учителю! Ми знаємо, що Ти правдиво говориш і навчаєш, і не зважаєш на особу, але істинно Божої дороги навчаєш.
22. Чи дозволено нам давати кесареві податок, чи ні?
23. А Він, зрозумівши лукавство їхнє, сказав їм: Нащо ви Мене спокушаєте?
24. Покажіть Мені динарій: Чиє на ньому зображення і напис? Вони відповідали: Кесарове.
25. Він сказав їм: Отож, віддайте кесареві кесарю, а Боже – Богові.
26. І не могли зловити Його на слові перед народом, і, здивувавшись з відповіді Його, замовкли.
27. Тоді прийшли деякі із саддукеїв, що нехтують воскресінням, і запитали Його:
28. Учителю! Мойсей написав нам, що коли у когось помре брат, котрий мав дружину, і помре бездітним, то брат його мусить взяти його дружину і відновити сім'я братові своєму.
29. Було семеро братів: перший, узявши дружину, помер бездітним;

30. Узяв ту дружину другий (брат), і той помер бездітним;
31. Узяв її третій, і також усі семеро, й померли, не залишивши дітей;
32. Після всіх померла й жінка.
33. Отож, за воскресіння котрого з них буде вона дружиною? Бо семеро мали її за дружину.
34. Ісус сказав їм у відповідь: Діти віку цього шлюбляться і виходять заміж;
35. А ті, що будуть достойні того віку і воскресіння з мертвих, – не будуть ні одружуватися, ні заміж виходити.
36. І померти вже не можуть, бо вони такі ж, як ангели, і суть сини Божі, будучи синами воскресіння.
37. А що мертві воскреснуть, то й Мойсей показав при купині, коли назвав Господа Богом Авраама, і Богом Ісаака, і Богом Якова.
38. Але Бог не є Бог мертвих, а живих, бо в Нього всі живі.
39. На це деякі із книжників сказали: Учителю! Ти добре сказав.
40. І вже не сміли запитувати Його ані про що. А Він сказав їм:
41. Чому кажуть, що Христос є син Давидів?
42. Адже сам Давид каже у книзі Псалмів: Сказав Господь Господові моему: Сиди праворуч Мене,
43. Аж доки покладу ворогів Твоїх до підніжжя ніг Твоїх.
44. Отож, Давид Господом називає Його; то як же Він син йому?
45. І коли слухав увесь народ, Він сказав учням Своїм:
46. Остерігайтеся книжників, котрі полюбляють ходити в довгій одежі і люблять вітання в народних зібраннях, сидіти попереду в синагогах і перші місця на бенкетах,
47. Котрі пожирають оселі вдів і лицемірно довго моляться; через те вони дістануть найтяжче осудження.

Луки 21

Лепта вдови.

1. Він глянув і побачив багатіїв, що клали дари свої до скарбниці.
2. Побачив також і бідну вдову, що поклала туди дві лепти,
3. І сказав: Істину кажу вам, що ця бідна вдова більше від усіх поклала.

4. Бо всі ті від надлишку свого поклали як дар Богові, а вона від убогости своєї поклала увесь свій прожиток, що його мала.
5. І коли деякі говорили про храм, що він був оздоблений коштовним камінням та обітницькими дарами, Він сказав:
6. Надійдуть дні, коли з того, що ви бачите, не залишиться каменя на камені; усе буде зруйноване.
7. І запитали Його: Учителю! Коли це станеться? І яка ознака, коли це має справдитися?
8. Він сказав: Остерігайтеся, щоб вас не звели облудою; бо чимало прийде під йменням Моїм, кажучи, що це Я; і час цей близько. Не ходіть слідом за ними.
9. А коли почуєте про війни і заворушення, не жахайтеся: бо все це має бути передніше; але не зараз кінець.
10. Тоді сказав їм: Повстане народ на народ і царство на царство;
11. Будуть великі землетруси по різних місцях, і голод, і моровиця, і жахливі явища, і значні ознаки з неба.
12. Але передніше, аніж це станеться, покладуть на вас руки і будуть вас проганяти, віддаючи до синагог і в'язниць, і поведуть вас до царів та правителів – за ймення Моє.
13. А буде вам усе це на свідчення.
14. Отож, покладіть собі на серце не обдумувати наперед, що відповідати;
15. Бо Я дам вам слова і премудрість, котрої не зможуть перевищити, ані протистояти всім, що чинять вам перешкоди.
16. Вас зрадять також і батьки, і брати, і родичі, і друзі; а деяких із вас позбавлять життя.
17. І за ймення Моє вас усі ненавидітимуть.
18. Але й волосина з голови вашої не пропаде.
19. Терпінням вашим рятуйте душі ваші.
20. А коли побачите Єрусалим, оточений військами, тоді знайте, що наблизилося спустошення його.
21. Тоді ті, що будуть в Юдеї, нехай утікають у гори; і хто в місті, виходь з нього; і хто на околицях, не заходь до нього.
22. Тому що це дні помсти, нехай справдиться все написане.
23. І горе вагітним, а також тим, хто годує грудьми за тих днів; бо велике буде лихоліття на землі і гнів на народ сей.
24. І впадуть од вістря меча; і відведуть їх у полон поміж усі народи, і погани топтатимуть Єрусалим, доки не скінчиться час тих поганів.

25. І будуть ознаки на сонці і місяці, на зорях, а на землі смуток і нерозважливість; і море залегоче і збуриться.
26. Люди будуть вмирати від страху і начікування лихоліття, що прийдуть на всю землю, бо сили небесні захитаються.
27. І тоді побачать Сина Людського, що йтиме на хмарі із силою і славою великою.
28. А коли все це почне справджуватися, тоді випроstaatесь і піднесіть голови ваші, тому що наближається визволення ваше.
29. І оповів їм притчу: Подивіться на смоковницю і на всі дерева.
30. Коли вони вже розпукуються, то бачачи це, самі знаєте, що вже близько літо;
31. Отож, коли ви побачите все те, що справджується, знайте, що вже близько Царство Боже.
32. Істину повідую вам: Не промине рід цей, як усе це станеться.
33. Небо і земля минуться, але слова Мої не минуться.
34. Пильнуйте за собою, щоб серця ваші не обтяжувалися ненажерством і пиятикою, а також клопатами житейськими, щоб день той не спіткав вас зненацька.
35. Бо він, мов сіть, упаде на всіх, що живуть по всій землі;
36. Тож пильнуйте о всякій порі і моліться, щоб уникнути вам усіх цих майбутніх лихоліть і постати перед Сином Людським.
37. За дня Він навчав у храмі; а вночі, вийшовши, перебував на горі, що звалася Оливною.
38. І увесь народ з ранку приходив до Нього в храм, щоб слухати Його.

Луки 22

Юда зраджує Ісуса

(Мт.26. Мк.14:1-2; 10-11)

1. Наближалось свято опрісноків, що Пасхою зветься;
2. І шукали першосвященики й книжники, у який спосіб убити Його, тому що боялися народу.
3. Але сатана увійшов у Юду, найменованого Іскаріотом, одного з числа дванадцятьох,
4. І він пішов і розмовляв з першосвящениками та старшинами, як Його видати їм.
5. Вони зраділи і погодилися дати йому срібняків.
6. І він обіцяв, і шукав зручної нагоди і часу, щоб видати Його їм, але не при народі.

7. І ось, настав день опрісноків, коли треба було заколоти пасхальне ягня.
8. І послав Ісус Петра та Івана, сказавши: Підіть, приготуйте нам їсти пасху.
9. Але вони сказали Йому: Де звелиш нам приготувати?
10. Він сказав їм: Ось, при входженні вашому до міста, зустрінеться з вами чоловік, що нестиме глечик води: підіть за ним в оселю, до котрої він зайде,
11. І скажете господареві дому: Учитель каже тобі: Де світлиця, у котрій Мені їсти пасху з учнями Моїми?
12. І він покаже вам світлицю простору, вистелену; там приготуйте.
13. Вони рушили і знайшли, як сказав їм, і приготували пасху.
14. І коли настав час, Він приліг і дванадцять Апостолів з Ним.
15. І сказав їм: Вельми бажав Я їсти з вами оцю пасху передніше Моїх страждань.
16. Бо повідую вам, що вже не буду їсти її, аж доки вона не звершиться в Царстві Божому.
17. І, взявши чашу та вчинивши подяку, Він сказав: Прийміть її і розділіть поміж собою;
18. Бо повідую вам, що не буду пити від плоду виноградного, доки не прийде Царство Боже.
19. І, взявши хліб і вчинивши подяку, поламав і подав їм, кажучи: Це – Тіло Моє, котре за вас віддається; так учиняйте на спомин про Мене.
20. Так само й чашу після вечері (подав), кажучи: Оця чаша – Новий Заповіт у Моїй крові, що за вас проливається.
21. І ось, рука того, що зраджує Мене, зі Мною за столом.
22. А втім, Син Людський іде за призначенням; але горе тому чоловікові, що Його зраджує.
23. І вони почали запитувати один в одного, хто б це серед них був такий, що вчинив би подібне.
24. Була також поміж ними суперечка, хто з них має вшановуватися більше.
25. А Він сказав їм: Царі володарюють над народами, і ті, що володіють ними, благодійниками називаються;
26. А ви не так: Але хто з вас більший, нехай буде, як менший; а старший, – як служник.
27. Бо хто більший: той, що за столом, чи служник? Чи не той, що за столом? А Я поміж вами, як служник.
28. Але ви були зі Мною у скрутах Моїх,
29. І Я заповідаю вам, як заповідав Мені Батько Мій, Царство,

30. Щоб їли і пили за трапезою Моєю в Царстві Моєму, і сядете на престолах судити дванадцять колін Ізраїлевих.
31. І сказав Господь: Симоне! Симоне! Ось, сатана хотів мати вас, щоб пересіяти вас, як пшеницю;
32. Але Я молився за тебе, щоб не вичахла віра твоя; а ти, коли навернешся, утверджуй братів твоїх.
33. Він відповідав Йому: Господе! З Тобою я готовий і в тюрму, і на смерть піти.
34. Але Він сказав: Запевняю тебе, Петре, що не проспівас півень сьогодні, як ти аж тричі зречешся, що не знаєш Мене.
35. І сказав їм: Коли Я послав вас без мішка і без торби та без взуття, чи бракувало вам чогось? Вони відповідали: Нічого.
36. Тоді Він сказав їм: Але тепер, хто має мішка, той візьми його, а також торбу; а в кого нема, продай одежу свою і купи меча.
37. Бо повідую вам, що має звершитися на Мені й оце написане: І до злодіїв прилучений. Бо те, що про Мене, підходить до кінця.
38. Вони сказали: Господе! Ось, тут аж два мечі. Він сказав їм: Досить!
39. І, вийшовши, рушив за звичаєм на гору Олив; за Ним простували учні Його.
40. А коли прийшов на місце, сказав їм: Моліться, щоб не спокуситися.
41. А Сам відійшов од них на відстань кинутого каменя і прихилив коліна, – молився,
42. Кажучи: Отче! О, якби Ти вволив пронести чашу оцю повз Мене! А втім, не Моя воля, але Твоя нехай буде.
43. З'явився до Нього Ангел з небес і зміцнював Його.
44. І виповнений скорботою і тривогою, ще ревніше молився; і був піт Його, мов краплини крові, що падали на землю.
45. Підвівшись з молитви, Він прийшов до учнів, і знайшов їх сплячими від смутку,
46. І сказав їм: Чого ви спите? Підведіться і моліться, щоб не спокуситися.
47. Коли Він ще говорив це, з'явився народ, а попереду в нього простував один із дванадцятьох, найменований Юдою, і він підійшов до Ісуса, аби поцілувати Його. Бо він такий їм знак подав: Кого я поцілую, Той і є.
48. А Ісус сказав йому: Юдо! Чи поцілунком видаєш Сина Людського?
49. Ті, що були з Ним, уже бачили до чого йдеться, і сказали Йому: Господе! Чи не вдарити нам мечем?
50. І один з них ударив служника першосвященникового, і відтяв йому праве вухо.

51. Тоді Ісус сказав: Залишіть, досить. І, торкнувшись вуха його, уздоровив його.
52. А першосвященникам і старшинам храму та старшині, що зібралися супроти Нього, сказав Ісус: Неначе на розбійника вийшли ви з мечами та списами, щоб узяти Мене.
53. Щодня Я був з вами у храмі, і ви не здіймали на Мене рук; але тепер – ваш час і влада п'ятьми.
54. Вони взяли Його і повели, і привели у дім першосвященника. А Петро йшов на віддалі.
55. Коли вони розпалили багаття посеред двору і сіли разом, присів і Петро поміж ними.
56. Одна служниця побачила його сидячого біля вогнища і, придивившись уважно, сказала: І цей був з Ним.
57. Але він зрікся Його, сказавши жінці: Я не знаю Його.
58. Невдовзі другий побачив його і сказав: І ти з них. Але Петро сказав цьому чоловікові: Ні!
59. Минуло з годину часу, і ще один вимогливо казав: Напевне й цей був із Ним, бо він галілеянин.
60. Але Петро сказав тому чоловікові: Не знаю, що ти кажеш. І відразу, як він ще говорив, заспівав півень.
61. Тоді Господь, обернувся і глянув на Петра; і Петро пригадав слова Господа, як Він сказав йому: Передніше, аніж проспівася півень, зречешся Мене тричі.
62. І, вийшовши геть, гірко заплакав.
63. Люди, які тримали Ісуса, збиткувалися над Ним і били Його.
64. І, накривши Його, далі били Його по обличчю і запитували Його: Нумо, пророкуй, хто вдарив Тебе?
65. І багато інших знущань завдали Йому.
66. А коли настав день, зібралася старшина народу, першосвященники і книжники, і завели Його до свого синедріону.
67. І сказали: Чи Ти – Христос? Скажи нам. Він сказав їм: Якщо Я скажу вам, то ви не повірите.
68. А якщо запитаю вас, не будете відповідати Мені і не відпустите Мене.
69. Віднині Син Людський сидітиме праворуч Сили Божої.
70. І сказали всі: Отож, Ти – Син Божий? Він відповідав їм: Ви кажете, що Я.
71. А вони сказали Йому: Яке ж іще нам потрібне свідчення? Адже ми самі почули з Його уст!

Луки 23

Ісус перед Пилатом.

1. І підвелася вся їхня громада і повела Його до Пилата.
2. І почали звинувачувати Його, кажучи: Ми знайшли, що Він ворохобить народ і забороняє сплачувати податки кесареві, називаючи Себе Христом Царем.
3. Пилат запитав Його: Ти – Цар юдейський? Він сказав йому у відповідь: Ти говориш.
4. Пилат сказав першосвященикам і народові: Я не знаходжу жодної провини в Цьому Чоловікові.
5. Але вони наполягали, кажучи, що Він підбурює народ, бо навчає по всій Галілеї аж до цього місця.
6. Пилат, як почув про Галілею, запитав: Хіба Він – галілеянин?
7. І коли дізнався, що Він із провінції Іродової, послав його до Ірода, котрий за тих днів був також в Єрусалимі.
8. Коли Ірод побачив Ісуса, вельми зрадів, бо давно хотів побачити Його, бо дуже багато чував про Нього і сподівався побачити від Нього яке-небудь диво.
9. І ставив Йому багато запитань; але Він нічого не відповідав йому.
10. А першосвященики і книжники стояли і щосили звинувачували Його.
11. Але Ірод зі своїми вояками принизив Його і, зганьбивши Його, одягнув Його у світлу одягу та й відіслав назад до Пилата.
12. І стали того дня Пилат та Ірод приятелями поміж собою, а раніше ворогували один з одним.
13. А Пилат скликав першосвящеників і старшин, і народ,
14. І сказав їм: Ви привели до мене Цього Чоловіка, що підбурює народ; і ось, я у вашій присутності дослідив і не знайшов у Чоловіка Цього жодної провини, за що ви Його звинувачуєте;
15. А Ірод також: бо я послав Його до нього, і нічого нічого не знайдено в Ньому такого, за що варто було б зрокувати Його на смерть.
16. Отож, покаравши Його, відпущу.
17. А йому якраз треба було заради свята відпустити їм одного в'язня.
18. Але увесь народ почав кричати: Смерть Йому! Відпусти нам Варавву.
19. Варавву ув'язнили за вчинене у місті заворушення і вбивство.
20. Пилат знову підніс голос, бажаючи відпустити Ісуса.
21. Але вони кричали: Розіпни! Розіпни Його!

22. А він утретє сказав їм: Яке ж зло Він учинив? Я нічогосінько не знаходжу в Ньому, за що варто було б зрокувати на смерть; Отож, покараю Його і відпущу.
23. Але вони продовжували голосно кричати, вимагаючи, щоб Його розп'яли; і крик їхній та першосвящеників домігся свого.
24. І Пилат ухвалив вчинити за проханням їхнім,
25. І відпустив їм ув'язненого за підбурювання і вбивство в тюрму, котрого вони просили; а Ісуса віддав на їхню волю.
26. І коли повели Його, то схопили якогось Симона із Кирінеї, що повертався з поля, і поклали на нього хреста, щоб ніс за Ісусом.
27. І рушила за ним безліч народу і жінок, котрі плакали і ридали за Ним.
28. А Ісус обернувся до них і сказав: Доньки ерусалимські! Не плачте за Мною, але плачте за собою і за діток ваших!
29. Бо надходять дні, коли скажуть: Благословенна неплідна, і лоно, яке не родило, і перса, що не годували.
30. Тоді почнуть казати горам: Упадіть на нас! І пагорбам: Накрийте нас!
31. Бо коли подібне вчиняють зеленому дереві, то що буде сухому?
32. І вели разом із Ним на смерть двох злочинців,
33. І коли прийшли на місце, що його називають Лобним, то розп'яли Його там і злочинців, – одного праворуч, а другого – ліворуч.
34. А Ісус казав: Отче! Прости їм, бо не відають що, вчиняють. І ділили Його одержу, кидаючи жереба.
35. І стояв народ і споглядав. І насміхалися разом з ними старшини, кажучи: Інших рятував, то нехай урятує Себе Самого, якщо Він Христос, вибраний Божий.
36. Також і вояки збиткувалися над Ним; підходили й підносили Йому оцет (до уст).
37. І казали: Якщо Ти Цар юдейський, врятуй Себе Самого.
38. І був над Ним напис грецькою, латинською і єврейською мовами вчинений: Це – Цар юдеїв.
39. Один із повішених (на хресті) злочинців лихословив Його і казав: Якщо Ти – Христос, то врятуй Себе і нас.
40. А другий, навпаки, докоряв йому і казав: Чи ти не боїшся Бога, коли й сам під тим же звинуваченням?
41. Але ми засуджені справедливо, тому що належне за вчиненим дістали; а Він нічогосінько недоброго не вчинив.
42. І сказав до Ісуса: Згадай мене, Господе, коли прийдеш у Царство Своє!

43. І сказав йому Ісус: Істину повідую тобі, що нині будеш зі Мною в раю.
44. А було вже близько шостої години, і вчинилася п'ятьма по всій землі до дев'ятої години.
45. І затьмарилося сонце, і завіса (в храмі) роздерлася посередині.
46. Ісус щосили гукнув, промовляючи: Батьку! В руки Твої віддаю духа Мого. І тільки-но сказав це, як о тій же хвилі віддав духа.
47. А сотник, як побачив те, що вдіялося, прославив Бога і сказав: Справді Чоловік цей був Праведник.
48. І весь народ, що зійшовся на це видовище, побачив усе і, повертаючись, бив себе в груди.
49. А всі, що знали Його, і жінки, і діти, що йшли за Ним з Галілеї, стояли віддалік і дивилися на це.
50. Тоді один чоловік, на ймення Йосип, радник, людина добра і правдива,
51. Який не брав участі в раді, і в діяннях їхніх, з Ариматеї, міста юдейського, що також наджидав Царства Божого,
52. Прийшов до Пилата і випросив тіло Ісусове;
53. І зняв Його; обгорнув плащаницею і поклав Його в гробі, витесаному в скелі, де ще нікого не поклали.
54. То був день п'ятниця, і наставала субота.
55. А жінки, що прийшли з Ісусом із Галілеї, оглянули гріб, а також те, як Його тіло покладене було;
56. А коли повернулися, то приготували пахоців і мира, а в суботу спочили за заповіддю.

Луки 24

Ангели сповіщають жінкам про воскресіння Христа.

1. Першого ж дня неділі, рано вранці прийшли вони до гробу, несучи всі приготовлені пахоці, а разом із ними деякі інші;
2. Але побачили, що камінь відвалений од гробу.
3. А коли зайшли, то не виявили тіла Господа Ісуса.
4. І коли вони були вельми вражені тим, як наразі постали перед ними два мужі в осяйних шатах.
5. І коли вони були в страхові і нахилили обличчя свої до землі, – сказали їм: Що це ви шукаєте живого поміж мертвими?

6. Його тут немає: Він воскрес; пригадайте, що Він казав вам, коли був ще в Галілеї,
7. Повідуючи, що Синові Людському належить бути виданому до рук грішників, і бути розп'ятому, і третього дня воскреснути.
8. І пригадали вони слова Його.
9. І коли повернулися від гробу, то звістили все одинадцятьом і всій решті.
10. То були Магдалина Марія, і Іванна, і Марія, матір Якова, та інші з ними, котрі оповіли про це Апостолам.
11. І здалися їм слова їхні вигадкою, – і не повірили їм.
12. Але Петро підхопився й побіг до гробу, і коли нахилився, то побачив саму лише плащаницю, і рушив назад, вельми вражений тим, що сталося.
13. Того ж дня двоє з них простували до поселення, що було на відстані близько шістдесяти стадій від Єрусалиму і називалося Єммаус,
14. І розмовляли поміж собою про всі оці події.
15. І коли вони розмовляли і ділилися враженнями поміж собою, Сам Ісус наблизився і пішов поруч з ними;
16. Але очі їм неначе заслало, щоб вони не впізнали Його.
17. А Він сказав їм: Що це ви, йдучи, так обмірковуєте поміж собою, і чому ви сумні?
18. Один із них, на ім'я Клеопа, сказав Йому у відповідь: Невже Ти – один з тих, що прийшли до Єрусалиму, не відаєш, що сталося в ньому цими днями?
19. І сказав їм: А що там? Вони сказали Йому, що було з Ісусом Назореєм, Котрий був Пророком, сильний в діяннях і в слові перед Богом і всім народом;
20. Як віддали Його першосвященики і старшини наші для осудження на смерть і розп'яли Його.
21. А ми сподівалися було, що Він є Той, Котрий має визволити Ізраїля; а проте, все це сталося третього дня передніше;
22. Аж тут деякі жінки з наших вразили нас: вони були вранці біля гробу
23. І не знайшли Тіла Його, а тоді прийшли й оповіли, що вони бачили явлених Ангелів, котрі запевняють, що Він живий.
24. І пішли деякі із наших до гробу, і побачили все так, як жінки оповідали; але Його не бачили.
25. Тоді Він сказав їм: О, безглузді і запеклі серцем, аби повірити всьому, про що сповіщали пророки!
26. Хіба ж не так належало Христові постраждати і увійти в славу Свою?

27. І, почавши від Мойсея, та від усіх пророків розтлумачив їм сказане про Нього у всьому Писанні.
28. І наблизилися вони до того поселення, в котре йшли, і Він дав їм зрозуміти, що хоче йти далі;
29. Але вони притримували Його, кажучи: Залишися з нами, тому що день уже схилився до вечора. І Він зайшов і залишився з ними.
30. І коли Він присів разом з ними, то взяв хліб, благословив, переламав і подав їм.
31. Тоді відкрилися їм очі, і вони впізнали Його; але Він став невидимим для них.
32. І вони сказали один одному: Чи не горіло нам серце наше, коли Він промовляв до нас по дорозі, і коли розтлумачував нам Писання?
33. І вони підвелися о тій же хвилі, повернулися до Єрусалиму, і знайшли всіх одинадцятьох Апостолів і тих, що були з ними,
34. Котрі запевняли, що Господь справді воскрес і з'явився був Симонові.
35. І вони розповідали про те, що сталося в дорозі, і як Він був упізнаний, коли вчинив переломлення хліба.
36. Коли вони оповідали про це, Сам Ісус постав серед них і сказав їм: Мир вам!
37. Вони знітилися і злякалися, гадаючи, що бачать духа;
38. Але Він сказав їм: Чому ніяковієте, і навіщо подібні думки постають у серці вашому?
39. Гляньте на Мої руки і на Мої ноги; Це Я Сам; торкніться до Мене і роздивіться; бо дух плоті і кісток не має, як бачите в Мене.
40. І, сказавши це, показав їм руки і ноги.
41. Коли ж вони від радощів ще не вірили і дивувалися, Він сказав: Чи є у вас тут якась їжа?
42. Вони подали Йому кусника смаженої риби і щільникового меду;
43. І, взявши, їв перед ними.
44. І сказав їм: Ось те, про що Я казав вам, коли був з вами, що належить справдитися всьому написаному про Мене в Законі Мойсеєвому і в пророків та в Псалмах.
45. Тоді відкрив їм розум, щоб вони розуміли Писання.
46. І сказав їм: Так написано: і так належало постраждати Христові і воскреснути з мертвих третього дня,
47. Щоб в ім'я Його проповідувалося каяття на прощення гріхів у всіх народів, починаючи з Єрусалиму.
48. А ви цьому свідки;

49. І Я пошлю обітницю Батька Мого на вас; а ви залишайтеся в місті Єрусалимі, аж доки не одягнетеся Силою з висоти.

50. І вивів їх геть з міста до Віфанії, і піднісши руки Свої, благословив їх.

51. І коли благословляв їх, почав віддалятися од них, і підноситися на небо.

52. Вони вклонилися Йому і повернулися до Єрусалиму з великою радістю,

53. І перебували завжди в храмі, прославляючи і благословляючи Бога. Амінь.

Євангелія від Івана

Івана 1

Вічне слово стало плоттю.

1. Спочатку було Слово, і Слово було у Бога, і Слово було Бог.

2. Воно було спочатку у Бога.

3. Усе через Нього почало бути, і без Нього ніщо не почало бути, що почало бути.

4. У Ньому було життя, і життя було світлом для людей.

5. І світло в пільмі сяє, і пільма не обгорнула його.

6. Був чоловік, посланий від Бога, ім'я йому Іван.

7. Він прийшов для свідчення, щоб засвідчити про Світло, щоб усі повірили через нього.

8. Він не був світлом, але був посланий, щоб засвідчити про Світло.

9. Було Світло істинним, котре просвітлює всіляку людину, що приходить у світ.

10. У світі Він був і світ був, створений Ним; і світ Його не пізнав.

11. Прийшов до своїх, і свої Його не прийняли.

12. А тим, котрі прийняли Його, віруючим в ім'я Його, дав владу бути дітьми Божими.

13. Котрі не від крові, не від бажання плоті, не від пожадливості мужа, але від Бога народилися.

14. І Слово стало плоттю, і жило поміж нами, виповнене благодаттю та істиною; і ми бачили Його славу, як Єдиновродженого від Батька.

15. Іван засвідчує про Нього і проголошує, повідуючи: Це був Той, про Котрого я сказав: Той, хто прийде за мною, існував передніше від мене, тому що був раніше від мене.

16. І від повноти Його всі ми прийняли й благодать на благодать;

17. Бо Закон даний через Мойсея, а благодать та істина вчинилися через Ісуса Христа.
18. Бога не бачив ніхто й ніколи; Єдиновроджений Син, істинний у єстві Отчому, Він явив.
19. І ось свідчення Іванові, коли юдеї прислали з Єрусалиму священників та левитів запитати його: Хто ти?
20. Він оголосив і не заперечив, і проголосив, що я не Христос.
21. І запитали у нього: То що? Може, ти – Ілля? Він сказав: Ні. Пророк? Він відповідав: Ні.
22. Сказали йому: То хто ж ти такий? Щоб нам дати відповідь тим, хто послав нас; що ти скажеш про самого себе?
23. Він сказав: Я – голос волаючого в пустелі: вирівнюйте шлях Господові, як повідав пророк Ісаїя.
24. А послані були з фарисеїв;
25. І вони запитали його: А чому ж ти хрестиш, якщо ти не Христос, ні Ілля, ані пророк?
26. Іван сказав їм у відповідь: Я хрещу у воді, але стоїть серед вас Той, Котрого ви не знаєте;
27. Ось якраз Той, що йде за мною, але Котрий існував переді мною; я негідний розв'язати ремінця на Його взутті.
28. Це відбувалося у Віфанії, на Йордані, де хрестив Іван.
29. Другого дня побачив Іван Ісуса, що прямував до нього, і сказав: Ось Ягня Боже, Яке бере на Себе гріха світу;
30. Це є Той, про Якого я сказав: За мною йде Муж, Котрий існував переді мною, тому що Він був передніше від мене;
31. Я не знав Його; але задля того прийшов хрестити у воді, щоб Він явлений був Ізраїлю.
32. І засвідчував Іван, кажучи: Я бачив Духа, що сходив з небес, мов голуб, і Він був на Ньому;
33. Я не знав Його; але Той, що Послав мене хрестити у воді, сказав мені: На кого, побачиш, що Дух сходить, і над ним перебуває, Той є Тим, Котрий Хрестить Духом Святим;
34. І я бачив, і засвідчив, що Цей є Син Божий.
35. Другого дня знову стояв Іван і двоє учнів його.
36. І коли побачив Ісуса, що надходив, сказав: Ось Ягня Боже.
37. І двоє учнів почули ці слова і пішли за Ісусом.

38. А Ісус, обернувшись і побачивши тих, що йшли за Ним, сказав їм: Що ви шукаєте? Вони сказали Йому: Равві (що означає: “Учителю”), де замешкав?
39. Сказав їм: Ходіть, і побачите. Вони пішли й побачили, де Він живе, і пробули у Нього той день. Було близько десятої години.
40. Один із двох, що чули від Івана про Ісуса, а відтак пішли за Ним, був Андрій, брат Симона Петра.
41. Він перший знайшов брата свого Симона і сказав йому: Ми знайшли Месію (що означає Христос).
42. І привів його до Ісуса. А Ісус глянув на нього і сказав: Ти – Симон, син Йонин; ти будеш називатися Кифа, що означає: Камінь (Петро).
43. Другого дня Ісус захотів рушити до Галілеї, і знайшов Пилипа й сказав йому: Йди за Мною.
44. А Пилип був з Віфсаїди, з одного міста з Андрієм і Петром.
45. Пилип знайшов Нафанаїла і сказав йому: Ми знайшли Того, про Котрого писав Мойсей у Законі і пророки, Ісуса, сина Йосипового, з Назарету.
46. Але Нафанаїл сказав йому: Чи може вийти з Назарету щось добре? Пилип сказав йому: Піди й подивися.
47. Ісус побачив Нафанаїла, що йшов до Нього, і сказав про нього: Ось справжній ізраїльтянин, у котрому немає лукавства.
48. Нафанаїл сказав Йому: Звідки Ти знаєш мене? Ісус сказав йому у відповідь: Перш, ніж покликав тебе Пилип, коли ти був під смоковницею, Я бачив тебе.
49. Нафанаїл відповідав Йому: Равві! Ти – Син Божий, Ти – Цар Ізраїлів.
50. Ісус сказав йому у відповідь: Ти віриш, тому що Я сказав тобі: Я бачив тебе під смоковницею; але побачиш більше від цього.
51. І сказав йому: Істинно, істинно повідую вам: Віднині будете бачити небо відкритим і Ангелів Божих, що виходять і сходять до Сина Людського.

Івана 2

Весілля в Кані галілейській.

1. Третього дня було весілля в Кані галілейській, і Матір Ісусова була там.
2. Покликали також Ісуса і учнів Його на весілля.
3. І, оскільки не ставало вина, то Матір Ісусова сказала Йому: Вина у них немає.
4. Ісус сказав їй: Жінко, що Я маю учинити для тебе? Ще не прийшла Моя година.
5. Матір Його сказала служникам: Що скаже Він вам, те вчиніть.

6. І було тут встановлено шість кам'яних посудин на воду, що стояли за звичаєм очищення юдейського, і вміщували по дві чи по три міри.
7. І сказав їм: Наповніть посудини водою. І наповнили їх уприщертъ.
8. І сказав їм: Тепер зачерпніть і несіть до весільного старости. І понесли.
9. А коли староста покуштував воду, що вчинилася вином, – а він не знав, звідки це вино, знали хіба що служники, котрі зачерпнули води, – аж тоді староста покликав нареченого
10. І сказав йому: Кожний чоловік найперше подає добре вино, а коли добре вип'ють, тоді гірше; а ти добре вино зберіг до цього часу.
11. Ось так започаткував Ісус дива у Кані галілейській; і явив Славу Свою, і увірували в Нього учні Його.
12. Потому прийшов Він до Капернауму, Сам і Матір Його, і брати Його, і учні Його; і там пробули небагато днів.
13. Наближалася Пасха юдейська, і пішов Ісус до Єрусалиму,
14. І побачив, що в храмі продавали волів, овець та голубів, і сиділи міняйла грошей.
15. І, вчинивши бича з мотузок, вигнав із храму всіх, а також волів та овець, і гроші в міняйлів порозсипав, а столи їхні поперекидав;
16. І сказав тим, що продавали голубів: Заберіть це звідси, і не вчиняйте Дім Батька Мого домом торговим.
17. При цьому учні Його пригадали, що написано: Ревність за дім Твій поглинає Мене.
18. На це юдеї сказали Йому у відповідь: Якою ознакою доведеш Ти нам, що маєш владу так чинити?
19. Ісус сказав їм у відповідь: Зруйнують цей храм, і Я за три дні відбудую його.
20. На це сказали юдеї: Цей храм споруджувався сорок шість років, а Ти за три дні поставиш його?
21. А Він казав про храм тіла Свого.
22. А коли Він воскрес із мертвих, то учні Його пригадали, що Він казав це, і повірили в Писання і в слово, котре сказав Ісус.
23. І коли Він був у Єрусалимі у день свята Пасхи, то було багато таких, які бачили дива, котрі він учиняв, і увірували у ймення Його.
24. Але Сам Ісус не довірив їм Себе, тому що знав усіх,
25. І не мав потреби, щоб хтось засвідчив про людину; бо Сам знав, що в людині.

Івана 3

Бесіда Ісуса з Никодимом.

1. Поміж фарисеями був один чоловік, на ім'я Никодим, один із старшин юдейських.
2. Він прийшов до Ісуса вночі і сказав Йому: Равві! Ми знаємо, що Ти – Учитель, який прийшов од Бога; бо таких див, котрі Ти вчиняєш, ніхто не може вчинити, якщо не буде з ним Бога.
3. Ісус сказав йому у відповідь: Істинно, істинно кажу тобі: Якщо хтось не вродиться згори, не може побачити Царства Божого.
4. Никодим сказав Йому: Яким чином людина може народитися, коли вже літня? Невже вона вдруге увійде до лона матері своєї і народиться?
5. Ісус відповів: Істинно, істинно повідую тобі: Якщо хтось не народиться від води і Духа, не може увійти до Царства Божого.
6. Народжене від плоті є плоть, а народжене від Духа є дух.
7. Не дивуйся з того, що Я сказав тобі: необхідно вам народитися згори.
8. Дух дихає, де хоче, і голос його чуєш, а не відаєш, звідки приходить і куди йде: так буває з кожним, хто народжений від Духа.
9. Никодим сказав Йому у відповідь: Як це може статися?
10. Ісус відповідав і сказав йому: Ти – учитель Ізраїля, і наразі цього не відаєш?
11. Істинно, істинно повідую тобі: Ми говоримо про те, що знаємо, і засвідчуємо те, що бачили; а ви свідчення нашого не приймаєте;
12. Якщо Я сказав вам про земне, і ви не вірите, – як повірите, коли буду казати вам про небесне?
13. Ніхто не сходив на небо, а лише Син Людський, що зійшов з небес, бо живе в небесах.
14. Тож, як Мойсей підняв змія у пустелі, так має піднятися Син Людський.
15. Щоб кожний віруючий в Нього не загинув, але мав життя вічне.
16. Бо так полюбив Бог світ, що віддав Сина Свого Єдиновродженого, аби кожний, віруючий в Нього, не загинув, але мав життя вічне.
17. Тому що не послав Бог Сина Свого у світ, щоб звинуватити світ, але щоб світ був урятований через Нього.
18. Хто вірує в Нього, той не буде осуджений, а хто не вірує в Нього, уже засуджений, бо не повірив в ім'я Єдиновродженого Сина Божого.
19. А суд складається з того, що світло прийшло у світ; проте люди більше полюбили пітьму, аніж світло, тому що справи їхні лихі.
20. Бо кожний, хто чинить зло, ненавидить світло і не йде до світла, щоб не стали явними злочини його, тому що вони лихі.

21. А той, хто чинить правду, йде до світла, щоб явні були діяння його, тому що вони в Богові вчинені.
22. Після того прийшов Ісус із учнями Своїми на терени юдейські і жив там і хрестив.
23. А Іван також хрестив у Еноні, поблизу Салиму, тому що там було багато води; і приходили туди і хрестилися;
24. Бо Іван ще не був укинтий до в'язниці.
25. Тоді в Іванових учнів сталася суперечка з юдеями про очищення;
26. І прийшли до Івана і сказали йому: Равві! Той, Котрий був з тобою біля Йордану і про Котрого ти засвідчував, – ось, Він хрестить, і всі йдуть до Нього.
27. Іван сказав у відповідь: Не може людина нічого прийняти на себе, якщо їй з неба не буде дано.
28. Ви самі мені свідки в тому, що я сказав: Не я Христос, але я посланий перед Ним.
29. Хто має наречену, той наречений; а приятель нареченого, що стоїть поруч і слухає його, радістю виповнюється, коли чує голос нареченого: Ось, уся радість моя звершилася;
30. Йому належить зростати, а мені маліти.
31. Той, Хто приходить згори, якраз і є найвищий від усіх. Хто із землі, той земний і говорить по-земному. А хто з неба приходить, найвищий від усіх.
32. І що Він бачив і чув, про те й свідкує; і ніхто не приймає свідчення Його.
33. А хто прийняв Його свідчення, той ствердив цим, що Бог істинний.
34. Бо Той, Котрого послав Бог, говорить слова Божі: тому що не мірою дає Бог Духа.
35. Батько любить Сина і все віддав до руки Його.
36. Хто вірує в Сина, має життя вічне; а хто не вірує в Сина, не побачить життя, але гнів Божий є на ньому.

Івана 4

Ісус та самарянка.

1. А коли Господь дізнався, що фарисеї зачули, що начебто Він збирає і хрестить більше учнів, аніж Іван, –
2. Хоч Сам Ісус не хрестив, а учні Його, –
3. То залишив Юдею і знову повернувся до Галілеї.
4. І належало Йому пройти через Самарію.

5. Тож приходить Він у місто самарійське, що зветься Сіхар, поблизу ділянки землі, котру Яків виділив синові своєму Йосипові.
6. Там була криниця Якова. Ісус, вельми стомившись в дорозі, присів біля криниці; було близько шостої години.
7. Аж надійшла жінка із Самарії набрати води. Ісус озвався до неї: Дай Мені напитися.
8. Бо учні Його якраз подалися до міста купити харчів.
9. Жінка самарянська сказала Йому: Як же Ти, юдей, просиш напитися у мене, жінки-самарянки? Адже юдеї не спілкуються із самарянами.
10. Ісус сказав їй у відповідь: Якби ти знала дар Божий, і Хто говорить тобі: Дай Мені напитися, то сама ти просила б у Нього, і Він дав би тобі воду живу.
11. Жінка сказала Йому: Володарю! Тобі й зачерпнути нічим, а криниця глибока: звідки ж у Тебе вода жива?
12. Невже Ти величніший від батька нашого Якова, котрий дав нам цю криницю, і сам з неї пив, і діти його, і худоба його?
13. Ісус сказав їй у відповідь: Кожний, хто п'є воду оцю, відчує спрагу знову;
14. А хто буде пити воду, котру Я дам йому, той не відчуватиме спраги повік; бо вода, котру Я дам йому, стане в ньому джерелом води, що тече в життя вічне.
15. Жінка сказала Йому: Володарю мій! Дай мені цієї води, щоб мені не мати спраги і не приходити сюди брати.
16. Ісус сказав їй: Піди, поклич твого чоловіка і приходь сюди.
17. Жінка сказала у відповідь: У мене немає чоловіка. Ісус говорить їй: Правду ти сказала, що в тебе немає чоловіка;
18. Бо в тебе було п'ятеро чоловіків, і той, котрого нині маєш, не чоловік тобі; це справедливо ти сказала.
19. Жінка сказала Йому: Володарю мій! Бачу, що Ти – пророк;
20. Батьки наші поклонялися на оцій горі; а ви кажете, що місце, де треба поклонятися, знаходиться в Єрусалимі.
21. Ісус сказав їй: Жінко, повір Мені, що надходить час, коли навіть не на цій горі, і не в Єрусалимі будете поклонятися Батькові;
22. Ви не відаєте, кому поклоняєтеся; а ми знаємо, кому поклоняємося, бо спасіння від юдеїв.
23. Але надходить час, і надійшов уже, коли справжні поклонники будуть поклонятися Батькові в душі та істині, бо таких поклонників Батько шукає Собі:
24. Бог є Дух, і ті, що поклоняються Йому, мають поклонятися в душі та істині.

25. Жінка сказала Йому: Відаю, що прийде Месія, (себто Христос); коли Він прийде, то повідає нам усе.
26. Ісус сказав їй: Це Я, Котрий розмовляє з тобою.
27. О цій порі прийшли учні Його і здивувалися, що Він розмовляє із жінкою; але жодний не сказав: Чого ти вимагаєш? Або: Про що розмовляєш із нею?
28. Тоді жінка залишила свого глека, і подалася в місто, і сказала людям:
29. Поспішіть, подивіться на Чоловіка, Котрий сказав мені все, що я вчиняла: чи не Він Христос?
30. Вони вийшли з міста і поспішили до Нього.
31. А тим часом, учні просили Його, кажучи: Равві! Попоїж.
32. Але Він сказав їм: У Мене є їжа, котрої ви не знаєте.
33. Тому учні загомоніли поміж собою: Хіба хтось приніс Йому їсти?
34. Ісус сказав їм: Моя їжа є творити волю Того, Хто послав Мене, і звершити справу Його.
35. Чи не кажете ви, що за чотири місяці настануть жнива? А Я кажу вам: Підведіть очі ваші і погляньте на ниви, як вони збіліли і достигли для жнив.
36. Жнець одержує винагороду і збирає плід у життя вічне, аж так, що сівач і жнець разом будуть радіти.
37. Бо в цьому випадку справедливий вислів: Один сіє, а другий жне.
38. Я послав вас жати те, над чим ви не трудилися: інші люди працювали, а ви до їхньої праці ввійшли.
39. І багато самарян з міста увірували в Нього за словом жінки, яка засвідчила, що Він оповів їй про все, що вона вчинила.
40. І тому, коли прийшли до Нього самаряни, то просили Його побути в них; і Він пробув там два дні.
41. І ще більше людей увірували за словом Його,
42. А жінці тій казали: Уже не за твоїми оповідями віруємо, бо самі чули і дізналися, що Він істинно Рятівник світу, – Христос.
43. А за два дні Він вийшов звідти і рушив до Галілеї;
44. Бо Сам Ісус свідчив, що пророк не має честі у своїй вітчизні.
45. Коли прийшов Він до Галілеї, то галілеяни прийняли Його, бачивши все, що Він учинив у Єрусалимі на свято, – бо вони ходили на празник.

46. Тож Ісус знову прийшов до Кани галілейської, де перетворив воду на вино. У Капернаумі був один царський урядовець, у котрого був хворий син.
47. Коли він почув, що Ісус прийшов з Юдеї до Галілеї, завітав до Нього і попросив Його прийти і уздоровити сина його, котрий мав уже померти.
48. Ісус сказав йому: Ви не увіруєте, якщо не побачите ознак і див.
49. Царський урядовець сказав Йому: Господе! Прийди, доки не помер син мій.
50. Ісус сказав йому: Йди, син твій видужав. Він повірив слову, котре сказав йому Ісус, і пішов.
51. І коли був він уже в дорозі, зустріли його служники його і сказали: Син твій видужав.
52. Він запитав у них: О котрій годині йому стало краще? Йому сказали: Учора о сьомій годині пропасниця залишила його.
53. І зрозумів батько, що о тій самій годині сталося те, коли Ісус сказав йому: Син твій видужав. І увірував сам, і увесь дім його.
54. Це друге диво звершив Ісус, повернувшись з Юдеї до Галілеї.

Івана 5

Уздоровлення в суботу біля купальні Віфесда.

1. Після того було свято юдейське, і прийшов Ісус до Єрусалиму.
2. А в Єрусалимі, біля Овечої брами, є купальня, що по-єврейськи називається Віфесда, – вона мала п'ять критих переходів.
3. Лежало в них багато хворих, сліпих, кульгавих і худих, котрі чекали на збурення води;
4. Бо Ангел Господній час від часу спускався в купальню і збурював воду, і хто перший входив у воду, той уздоровлювався, на яку б хворобу не страждав.
5. Тут був чоловік, що потерпав од недуги тридцять вісім літ.
6. Коли Ісус побачив того лежачого і, знаючи, що він лежить уже тривалий час, запитав у нього: Чи хочеш бути uzдоровленим?
7. Хворий відповів Йому: Так, Господе; але не маю людини, котра опустила б мене до купальні, коли збуриться вода; бо доки я прийду, інший уже спускається передніше від мене.
8. Ісус сказав йому: Підведися, візьми постіль твою і ходи.
9. І він зараз же одужав, узяв постіль свою та й пішов. А сталося це в суботній день.
10. Тому юдеї казали uzдоровленому: Сьогодні субота, ти не мусиш брати постіль.
11. Він відповідав їм: Хто мене уздоровив, Той мені сказав: Візьми постіль твою і ходи.

12. Його запитали: А Хто Той Чоловік, Котрий сказав тобі: Візьми постіль твою і ходи?
13. Але уздоровлений не знав, хто Він; бо Ісус зник у натовпі народу, який був на тому місці.
14. Потім Ісус зустрів його в храмі і сказав йому: Ось, ти одужав, не гріши більше, щоб не сталося з тобою чогось гіршого.
15. Цей чоловік пішов і виповів юдеям, що Той, Хто уздоровив його, є Ісус.
16. І почали юдеї переслідувати Ісуса і шукали нагоди убити за те, що Він чинив такі діяння в суботу.
17. А Ісус казав їм: Батько Мій донині чинить, і Я вчиняю.
18. Відтепер юдеї ще завзятіше шукали нагоди убити Його за те, що Він не тільки порушував суботу, але й Батьком Своїм називав Бога, маючи Себе рівним Богові.
19. На це Ісус сказав: Істинно, істинно повідую вам; Син анічого не може творити Сам від Себе, але бачить, що творить Батько; бо що творить Він, те й Син творить також.
20. Тому що Батько любить Сина і показує Йому все, що творить Сам; і покаже Йому звершення величніші від цих, аж так, що ви здивуєтеся.
21. Бо як Батько воскрешає мертвих і оживляє, так і Син оживляє, кого бажає.
22. Тому що Батько навіть не судить нікого, але увесь суд віддав Синові.
23. Щоб усі шанували Сина, як шанують Батька. Хто не шанує Сина, той не шанує Батька, який послав Його.
24. Істинно, істинно кажу вам: Той, хто слухає слово Моє і вірує в Того, Хто послав Мене, має життя вічне, і на суд не приходить, а перейшов од смерти в життя.
25. Істинно, істинно кажу вам: Надходить час і настав уже, коли мертві почують голос Сина Божого, і, почувши, оживуть.
26. Бо як Батько має життя в Самому Собі, тож і Синові дав мати життя в Самому Собі;
27. І дав Йому владу звершувати суд, тому що Він є Син Людський.
28. Не дивуйтеся з того, бо надходить час, коли всі, хто у гробах, почують голос Сина Божого,
29. І вийдуть ті, що добро чинили, на воскресіння життя, а ті, що зло чинили, – воскреснуть на суд.
30. Я нічого не можу творити Сам від Себе. Як чую, так і суджу, і суд Мій праведний, бо не шукаю волі Моєї, але волі Батька, що послав Мене.
31. Якщо Я свідчу Сам про Себе, то свідчення Моє не є істинне.
32. Є Інший, Хто свідчить про Мене, і Я знаю, що справжнє те свідчення, котрим Він засвідчує про Мене.

33. Ви посилали до Івана, і він засвідчив про Істину.
34. А втім, Я не від людини приймаю свідчення, але кажу це для того, щоб ви врятувалися.
35. Він був світильником, що палав і світив; а ви хотіли у незначному часі порадіти при його світлі.
36. Проте Я маю свідчення значніше Іванового: бо діяння, котрі Батько дав Мені звершити, самі ці діяння, котрі Я творю, свідчать про Мене, що Батько послав Мене.
37. І Батько, Який послав Мене, Сам засвідчив про Мене. А ви ні голосу Його ніколи не чули, ані виду Його не бачили,
38. І не маєте слова Його, що перебувало б у вас, тому що ви не вірите Тому, Кого Він послав.
39. Досліджуйте Писання, бо ви сподіваєтеся через них мати життя вічне; а вони свідчать про Мене.
40. Але ви не бажаєте прийти до Мене, щоб мати життя.
41. Я не приймаю слави від людей,
42. Але знаю вас: ви не маєте в собі любови до Бога.
43. Я прийшов в ім'я Батька Мого, і не приймає Мене; а якщо інший прийде в ім'я своє, його приймете.
44. Як ви можете вірити, коли один від одного приймає славу, а слави, котра від єдиного Бога, не шукаєте?
45. Не думайте, що Я буду звинувачувати вас перед Батьком: Є на вас той, хто буде звинувачувати вас, – Мойсей, на котрого ви сподіваєтеся,
46. А якби ви вірили Мойсеєві, то повірили б Мені, тому що він писав про Мене.
47. А якщо його писанням не вірите, – то як повірите Моїм словам?

Івана 6

П'ять хлібів і дві рибки.

(Мт.14:13-21; Марк.6:32-44; Лук.9:10-17)

1. Після цього пішов Ісус на той бік моря Галілейського, в околиці Тиверіяди;
2. За Ним пішло багато народу, через те, що бачили дива, котрі Він чинив над хворими.
3. Ісус вийшов на гору і там сидів з учнями Своїми.
4. А наближалася Пасха, свято юдейське.

5. Ісус підвів очі, побачив, що багато народу йде до Нього, і сказав Пилипові: Де нам купити хлібів, щоб їх нагодувати?
6. Він говорив це, випробовуючи його, бо Сам знав, що хотів учинити.
7. Пилип відповів Йому: Та їм навіть на двісті динаріїв замало буде хліба, щоб кожному дісталось хоча б трішки.
8. Один із учнів Його, Андрій, брат Симона Петра, сказав Йому:
9. Є тут в одного хлопчини п'ять ячмінних хлібів і дві рибки, але що це для багатьох?
10. А Ісус сказав: Порадьте їм прилягти. І було на тій місцині багато трави. І прилягло люду близько п'яти тисяч.
11. Ісус узяв хліби, подякував і роздав учням, а вже учні – тим, що лежали, так само й риби, скільки хто хотів.
12. І коли наситилися, то сказав учням Своїм: Позбирайте залишки, щоб нічогосінько не пропало.
13. І позбирали, і наповнили дванадцять кошів куснів від п'яти ячмінних хлібів, що залишилися в тих, що їли.
14. Тоді люди, які бачили диво, вчинене Ісусом, сказали: Це істинно Той Пророк, Котрий мав прийти у світ.
15. А Ісус, дізнавшись, що хочуть прийти і взяти Його несподівано і настановити царем, знову пішов на гору сам один.
16. А коли настав вечір, то учні спустилися до моря.
17. Вони зайшли в човен і попливли на той бік моря, до Капернауму. Уже сутеніло, а Ісус не приходив до них.
18. І хвилювалося море од великого вітру.
19. Коли пропливли близько двадцяти п'яти чи тридцяти стадій, то побачили Ісуса, Котрий простував по морю і наближався до човна, і злякалися.
20. Але Він сказав їм: Це Я, не бійтеся.
21. Вони хотіли допомогти Йому ступити в човен, і негайно човен пристав до того берега, куди пливли.
22. Другого дня народ, що стояв по той бік моря, бачив, що там, окрім одного човна, до якого зайшли учні Його, іншого не було, і що Ісус не заходив до човна з учнями Своїми, а відпливли самі учні Його;
23. А тим часом, припливли з Тиверіяди інші човни, близенько до того місця, де їли хліб після того, як подякував Господь;
24. Отож, коли народ побачив, що тут немає Ісуса, ні учнів Його, то зайшли до човнів і припливли до Капернауму, – шукали Ісуса.

25. А коли знайшли Його на тім боці моря, сказали Йому: Равві! Коли Ти сюди прийшов?
26. Ісус сказав їм у відповідь: Істинно, істинно кажу вам: Ви шукаєте Мене не тому, що бачили дива, але через те, що їли хліб і наситилися;
27. Дбайте не заради харчів скороминучих, але заради їжі, що провадить в життя вічне, котре дасть вам Син Людський; бо якраз на Ньому є ознака Батька і Бога.
28. Отож, сказали Йому: Що нам учинити, щоб звершувати діяння Божі?
29. Ісус сказав їм у відповідь: Ось діяння Боже: Щоб ви вірували в Того, Кого Він послав.
30. На це сказали Йому: А яку Ти покажеш ознаку, аби ми побачили і повірили Тобі? Що Ти вчиниш?
31. Батьки наші споживали манну в пустелі, як написано: Він дав їм їсти хліб з неба.
32. А Ісус сказав їм: Істинно, істинно повідую вам: Не Мойсей дав вам хліба з неба, а Батько Мій дає вам істинний хліб із неба;
33. Бо хліб Божий є Той, Котрий приходить з небес і дає життя світові.
34. На це сказали Йому: Господе! Давай нам хліб такий повсякчас.
35. А Ісус сказав їм: Я є хліб життя, той, хто приходить до Мене, не буде голодним, і той, хто вірує в Мене, не знатиме спраги ніколи.
36. Але Я сказав вам, що ви навіть бачили Мене, і не віруєте.
37. Усе, що дає Мені Батько, до Мене приходить, і того, хто до Мене приходить, не прожену геть.
38. Бо Я зійшов з небес не для того, щоб звершувати волю Мою, але волю Батька, Котрий послав Мене.
39. А воля Батька, Котрий послав Мене, є така, щоб із того, що Він Мені дав, нічого не погубити, але все те воскресити останнього дня.
40. Воля Того, Хто послав Мене, є така, щоб кожний, хто бачив Сина і вірує в Нього, мав життя вічне, щоб Я воскресив його останнього дня.
41. І обурилися на Нього юдеї за те, що Він сказав: Я є хліб, що з небес зійшов.
42. І казали: Чи це не Ісус, Йосипів син, Котрого батька і Матір ми знаємо? Чому ж Він запевняє: Я зійшов з небес?
43. Ісус сказав їм у відповідь: Не ремствуйте поміж собою:
44. Ніхто не може прийти до Мене, якщо не приверне його Батько, Котрий послав Мене; і Я воскресу його останнього дня.
45. У пророків було написано: І будуть усі навчені Богом. Кожний, хто почув од Батька і навчився, приходить до Мене.

46. Це не те, щоб хтось бачив Батька, окрім Того, Хто є від Бога: Він бачив Батька.
47. Істинно, істинно кажу вам: Хто вірує в Мене, має життя вічне.
48. Я – хліб життя.
49. Батьки ваші їли манну в пустелі і померли;
50. А хліб, Котрий з небес сходить, такий, що той, хто споживає Його, – не помре.
51. Я – хліб живий, що з неба зійшов: хто їстиме цей хліб, буде жити вічно; а хліб, котрого Я дам, є Плоть Моя, котру Я віддам за життя світу.
52. Тоді юдеї почали сперечатися поміж собою, кажучи: Як Він може дати нам їсти плоть Свою?
53. А Ісус сказав їм: Істинно, істинно кажу вам: Якщо не будете їсти Плоті Сина Людського і пити крові Його, то не будете мати в собі життя;
54. А хто їсть Мою Плоть і п'є Мою Кров, має життя вічне, і Я воскресну його останнього дня;
55. Бо Плоть Моя справді є їжа, і Кров Моя справді є питво;
56. Хто їсть Мою Плоть і п'є Мою Кров, у Мені перебуває, і Я – в ньому;
57. Як послав Мене живий Батько, і Я живу Батьком, так само й той, що їсть Мене, жити буде Мною.
58. Це і є хліб, що зійшов з небес, не так, як батьки ваші їли манну й померли: Хто їсть хліб цей, житиме вічно.
59. Про це повідав Він у синагозі, навчаючи в Капернаумі.
60. Почувши це, чимало з присутніх учнів казали: Які жорсткі слова! Хто може це чути?
61. Але Ісус, гаразд знаючи Сам у Собі, що учні Його ремствують на те, сказав їм: Чи це вас спокушає?
62. А що ж буде, коли побачите Сина Людського, Котрий підноситься туди, де був передніше?
63. Дух дає життя, а плоть не приносить користі ніякої. Слова, котрі Я виповідаю вам, є дух і життя.
64. Але є поміж вами деякі, що не вірують. Бо Ісус від початку знав, хто є ті, що не вірують, і хто зрадить Його.
65. І сказав: Через те й казав Я вам, що ніхто не може прийти до Мене, якщо йому не дасть того Батько Мій.
66. І під той час чимало з учнів Його відступилося од Нього і вже не ходили з Ним.
67. Тоді Ісус сказав дванадцятьом: Чи не бажаєте й ви відступитися?

68. Симон Петро відповів Йому: Господе! До кого нам відступити? Ти маєш слова вічного життя.

69. І ми увірували і пізнали, що Ти – Христос, Син Бога Живого.

70. Ісус відповів їм: Чи не дванадцятьох Я вибрав вас? Але один із вас диявол.

71. Це казав Він про Юду, сина Симона Іскаріота, бо саме цей зажадав зрадити Його, будучи одним із дванадцятьох.

Івана 7

Брати запрошують Ісуса на свято куренів.

1. Після цього Ісус ходив Галілеєю, бо по Юдеї не хотів ходити, тому що шукали (нагоди) убити Його.

2. Наближалось єврейське свято куренів;

3. Тоді брати Його сказали Йому: Виходь звідси і йди до Юдеї, щоб учні Твої також бачили діяння, котрі Ти звершуєш.

4. Бо ніхто не робить чогось тайкома, і сам шукає, у який спосіб стати відомим; якщо Ти вчиняєш такі діяння, то яви Себе світові.

5. Тому що й брати Його не вірували в Нього.

6. На це Ісус сказав їм: Ще Мій час не настав, а для вас завжди час;

7. Вас світ не може ненавидіти, а Мене ненавидить, тому що Я свідчу про нього, що заподіяне ним – лихе.

8. Ви підете на це свято, а Я ще не піду на це свято, тому що Мій час іще не виповнився.

9. Оце сказав їм, і залишився в Галілеї.

10. Та коли пішли брати Його, тоді й Він прийшов на свято, не явно, а наче тайкома.

11. Тим часом, юдеї шукали Його на святі і гомоніли: Де Він?

12. І багато чуток було про Нього в народі: одні казали, що Він добрий, а інші заперечували: Ні, бо спокушає народ.

13. А втім, ніхто не казав про Нього відкрито, боячись юдеїв.

14. Але в половині свята вже зайшов Ісус до храму і навчав.

15. І дивувалися юдеї, кажучи: Яким чином Він знає Писання, не вчившись?

16. Ісус у відповідь їм сказав: Моє вчення – не Моє, але Того, Хто послав Мене;

17. Хто хоче вчиняти волю Його, той пізнає про це вчення, чи від Бога воно, чи Я Сам від Себе повідую.

18. Хто говорить сам від себе, той шукає слави собі; а Хто шукає слави Тому, що послав Його, Той істинний, і немає в Ньому неправди.
19. Чи не дав вам Мойсей закону? І ніхто з вас не чинить за законом. За що шукаєте убити Мене?
20. Народ сказав у відповідь: Чи не демон у Тобі? Хто шукає убити Тебе?
21. Ісус продовжував говорити і сказав їм: Одне діяння Я вчинив, і всі ви дивуетесь;
22. Мойсей дав вам обрізування, – хоч воно не від Мойсея, але від батьків, – і в суботу ви обрізуєте чоловіка;
23. Якщо в суботу приймає чоловік обрізання, щоб не порушувати закону Мойсея, – чи на Мене обурюєтеся за те, що Я всього чоловіка уздоровив у суботу?
24. Не судіть за зовнішністю, але судіть судом праведним.
25. Тут деякі з єрусалимлян казали: Чи не Той це, Котрого шукають убити?
26. Ось, Він навчає явно, і нічого не заперечують Йому: Хіба не переконалися старшини, що Він справді Христос?
27. Але ми знаємо Його, звідки Він; а Христос, коли прийде, ніхто не буде знати, звідки Він.
28. Тоді Ісус проголосив у храмі, навчаючи, – сказав: І знаєте Мене, і знаєте звідки Я, і Я прийшов не Сам від себе, але Істинний Той, що послав Мене, Котрого ви не знаєте;
29. Я знаю Його, тому що Я від Нього, і Він послав Мене.
30. І шукали схопити Його, але ніхто не наклав на Нього руки, тому що не настала година Його.
31. І багато з народу увірували в Нього і казали: Коли прийде Христос, то невже звершить більше діянь, аніж Цей звершив?
32. Почули фарисеї подібні чутки про Нього в народі, і послали фарисеї і першосвященики служителів – схопити Його.
33. Але Ісус сказав їм: Ще не довго Мені бути з вами, і піду до Того, Хто послав Мене;
34. Будете шукати Мене, і не знайдете; і, де Я буду, туди ви не можете прийти.
35. При цьому юдеї гомоніли поміж собою: Куди Він хоче йти, що ми не знайдемо Його? Чи не заманулося Йому йти до розпорошених поміж греками і навчати ще й греків?
36. Що означають ці слова, котрі Він мовив: Будете шукати Мене, і не знайдете; і, де буду Я, туди ви не можете прийти?
37. А останнього великого дня свята стояв Ісус і проголосив, кажучи: Хто спраглий, іди до Мене і пий;
38. Хто вірує в Мене, як сказано в Писанні, у того потечуть ріки живої води з нутра його.

39. Це сказав Він про Духа, Котрого мали прийняти ті, які увірували в Нього; бо ще не було на них Духа Святого, тому що Ісус ще не був прославлений.
40. Чимало з народу, зачувши ці слова, казали: Він таки справді Пророк.
41. Інші казали: Це Христос. А деякі запитували: Хіба з Галілеї Христос прийде?
42. Чи не сказано у Писанні, що Христос прийде від насіння Давидового і з Віфлеєму, з того місця, звідки був Давид?
43. Ось так і стався про Нього розбрат у народі.
44. Деякі з них хотіли схопити Його; але ніхто не наклав на Нього рук.
45. Тож служники повернулися до першосвящеників і фарисеїв, і ці сказали їм: Чому ви не привели Його?
46. Служники відповідали: Ніколи чоловік не говорив так, як Цей Чоловік.
47. Фарисеї сказали їм: Невже навіть ви дали себе спокусити?
48. Чи увірував у Нього хтось із старшин або з фарисеїв?
49. Але цей народ невіглас у Законі, проклятий він.
50. Никодим, що приходив до Нього вночі і був одним із них, сказав їм:
51. Чи судить закон наш людину, якщо передніше не вислухають її і не пізнають, що вона заподіяла?
52. На це сказали йому: А ти часом не з Галілеї? Помисли, і переконаєшся, що з Галілеї не приходить пророк.
53. І розійшлися всі по домівках.

Івана 8

Ісус прощає грішницю.

1. А Ісус пішов на гору Олив.
2. А вранці знову прийшов до храму, і увесь народ йшов до Нього. Він сів і навчав їх.
3. Тут книжники і фарисеї привели до Нього жінку, котру спіймали на перелюбі, поставили її посередині,
4. Та й сказали Йому: Учителю! Оцю жінку спіймали на перелюбі;
5. А Мойсей у Законі заповідав нам побивати таких камінням. Ти що скажеш?
6. А казали так, щоб спокусити Його, і знайти що-небудь, аби звинуватити Його. Але Ісус нахилився низенько і писав пальцем по землі, наче не зважаючи на них.

7. Але вони невгавали, запитували Його, то Він випростався й сказав їм: Хто з вас без гріха, перший кинь каменя в неї.
8. І знову нахилився низенько й писав по землі.
9. А вони, зачувши те і відчуваючи докори совісті, почали один по одному відходити, починаючи від старших, аж до останніх; і залишився один Ісус та жінка, що стояла посередині.
10. Ісус випростався і, не бачачи нікого, окрім жінки, сказав їй: Жінко! Де твої обвинувачі? Ніхто не осудив тебе?
11. Вона відповіла: Ніхто, Господе! Ісус сказав їй: І Я не осуджую тебе; іди і надалі не гріши.
12. Знову говорив Ісус до народу і сказав їм: Я – світло світові; хто йде слідом за Мною, той не буде ходити в пітьмі, але буде мати світло життя.
13. Тоді фарисеї сказали Йому: Ти Сам про Себе свідчиш, і свідчення Твоє не справжнє.
14. Ісус сказав їм у відповідь: Якщо Я навіть Сам про Себе свідчу, то свідчення Моє істинне, тому що Я знаю, звідки прийшов і куди йду; а ви не знаєте, звідки Я, і куди йду;
15. Ви судите з огляду на плоть, а Я не суджу нікого;
16. А коли й суджу Я, то суд Мій істинний, тому що Я не один, але Я і Батько, що послав Мене;
17. І в законі вашому написано, що свідчення двох людей правдиве.
18. Я Сам засвідчую про Себе, і свідчить про Мене Батько, що послав Мене.
19. Тоді сказали Йому: Де Твій Батько? Ісус відповів: Ви не знаєте ні Мене, ані Батька Мого; якби ви знали Мене, то знали б також Батька Мого.
20. Ці слова вивідавав Ісус біля скарбниці, коли навчав у храмі, і ніхто не схопив Його, тому що не прийшла ще година Його.
21. Знову сказав їм Ісус: Я відходжу, і будете шукати Мене, і помрете в гріхах ваших; куди Я йду, ви туди прийти не можете.
22. Тут юдеї загомоніли: невже Він уб'є Себе Сам? Бо каже: Куди Я йду, ви не можете прийти?
23. Він сказав їм: Ви – з долішніх, а Я з горішніх; ви від цього світу, а Я не від світу цього;
24. Саме тому Я сказав вам, що ви помрете в гріхах ваших; бо якщо не увіруєте, що це Я, то помрете у гріхах ваших.
25. Тоді сказали Йому: А хто Ти такий? Ісус сказав їм: Від початку Суший, як оце кажу вам.
26. Багато маю сказати і судити про вас; але Той, Хто послав Мене, є істинний, і що Я чув од Нього, те й повідую світові.

27. Не зрозуміли, що Він казав їм про Батька.
28. Тож Ісус сказав їм: Коли піднесете Сина Людського, тоді пізнаєте, що це Я і що нічого не вчиняю від Себе; але, як навчив Мене Батько Мій, так і повідую.
29. Той, Хто послав Мене, є зі Мною; Батько не залишив Мене одного, бо Я завжди чиню те, що Йому угодно.
30. Коли Він говорив це, багато увірувало в Нього.
31. Тоді сказав Ісус до тих, що увірували в Нього, юдеям: Якщо будете дотримуватися Мого слова, то ви справжні Мої учні;
32. І пізнаєте істину, й істина вчинить вас вільними.
33. Йому відповідали: Ми насіння Авраамове і не були рабами нікому ніколи; чому ж Ти кажеш: Станете вільними?
34. Ісус відповів їм: Істинно, істинно повідую вам: Кожний, хто чинить гріх, є невільник гріха.
35. Але невільник не живе в домі вічно; Син залишається повік;
36. Отож, якщо Син учинить вас вільними, то справді вільними будете.
37. Знаю, що ви насіння Авраамове; однак шукаєте вбити Мене, тому що слово Моє не вміщається в вас.
38. Я повідую те, що бачив у Батька Мого; а ви те чините, що бачили у батька вашого.
39. Сказали Йому у відповідь: Батько наш є Авраам. Ісус сказав їм: Якби ви були дітьми Авраамовими, то справи Авраамові вчиняли б;
40. А тепер шукаєте вбити Мене, Чоловіка, що сказав вам істину, котру чув од Бога; Авраам цього не чинив.
41. Ви чините справи батька вашого. На це сказали Йому: Ми не від перелюбу вродилися; одного Батька маємо – Бога.
42. Ісус сказав їм: Якби Бог був Батьком вашим, то ви любили б Мене, тому що Я від Бога вийшов і зійшов; бо Я не Сам від Себе прийшов, але Він послав Мене.
43. Чому ви не розумієте мови Моєї? Тому що не можете почути слова Мого.
44. Ваш батько диявол, і ви хочете виконати похоті батька вашого. Він був душоубом від початку і не встояв в істині, бо немає в ньому істини; коли виповідає він лжу, то виповідає своє, бо він облудник, і батько брехні.
45. А коли Я істину повідую, то не вірите Мені.
46. Хто з вас викриє в Мені неправду? А якщо Я повідую істину, то чому ви не вірите Мені?
47. Хто від Бога, той слухає слова Божі; ви тому не слухаєте, що ви не від Бога.

48. На це юдеї відповідали і сказали Йому: Чи не правду ми кажемо, що Ти самарянин і що демон у Тобі?
49. Ісус відповів: У Мені демона немає, але Я шаную Батька Мого, а ви Мене зневажаєте.
50. А втім, Я не шукаю Моєї слави: є Той, що шукає і судить.
51. Істинно, істинно повідую вам: Хто дотримується слова Мого, той не побачить смерти повік.
52. Юдеї сказали Йому: Тепер пізнали ми, що демон у Тобі; Авраам помер і пророки, а Ти запевняєш: Хто буде дотримуватися слова Мого, той не спізнає смерти повік.
53. Невже Ти більший від батька нашого Авраама, котрий помер? І пророки померли: За кого Ти Себе маєш?
54. Ісус відповів: Якщо Я Сам Себе прославляю, то слава Моя ніщо; Мене прославляє Батько Мій, про Котрого ви кажете, що Він Бог ваш;
55. І ви не пізнали Його, а Я знаю Його; і якщо скажу, що не знаю Його, то буду схожим на вас облудником; але Я знаю Його і слова Його дотримуюся;
56. Авраам, батько ваш, був радий побачити день Мій: і побачив, і вельми радів.
57. На це сказали Йому юдеї: Тобі ще й п'ятдесяти літ немає, – і Ти бачив Авраама?
58. Ісус сказав їм: Істинно, істинно повідую вам: Передніше, аніж був Авраам, Я є.
59. Тоді набрали каміння, щоб кидати в Нього, але Ісус сховався і вийшов з храму, пройшовши серед них, і попростував далі.

Івана 9

Уздоровлення в суботу сліпого.

1. І, коли проходив, то побачив чоловіка, сліпого від народження.
2. Учні Його запитали в Нього: Равві! Хто згрішив? Він – чи батьки його, що вродився сліпим?
3. Ісус відповів: Не згрішив ні він, ні батьки його; але це для того, щоб на ньому виявилися діяння Божі;
4. Мені необхідно звершувати справи Того, Хто послав Мене, поки день; надходить ніч, коли ніхто не зможе виконувати.
5. Допоки Я у світі, Я світло світові.
6. Сказавши це, Він плюнув на землю, вчинив її глейкою і помазав нею очі сліпому.
7. І сказав йому: Іди, вмийся в купальні Силоамській, що означає: посланий. Він пішов і вмився, і повернувся зрячим.

8. І сусіди, а також ті, що бачили раніше, що він був сліпий, загомоніли: Чи не той це, котрий сидів і просив милостині?
9. Інші казали: Це він. А ще інші: Схожий на нього. А він казав: Це я.
10. Тоді запитували в нього: Як ти прозрів очима?
11. Він сказав у відповідь: Чоловік, який називається Ісус, вчинив землю глейкою, помазав очі мої і сказав мені: Піди в Силоамську купальню і вмийся. Я пішов, умився і прозрів.
12. Тоді сказали йому: Де Він? Він одказав: Не знаю.
13. Повели цього колишнього незрячого до фарисеїв.
14. А була субота, коли Ісус учинив те дійство і відкрив йому очі.
15. Запитали його також фарисеї, як він прозрів. Він сказав їм: Він глеюватої землі приклав до моїх очей, і я умився, і бачу.
16. Тоді деякі з фарисеїв казали: Не від Бога Цей Чоловік, тому що не дотримується суботи. Інші казали: Як може грішна людина вчиняти такі дива? І стався поміж ними розбрат.
17. Знову казали сліпому: А ти що скажеш про Нього, тому що Він відкрив тобі очі? Він сказав: Це пророк.
18. Тоді юдеї не повірили, що він був сліпим і прозрів, доки не покликали батьків цього прозрілого.
19. Запитали у тих: Чи це син ваш, про котрого ви кажете, що народився незрячим? Як він повернув зір?
20. Батьки його казали їм у відповідь: Ми знаємо, що це син наш і що він народився сліпим;
21. А яким чином тепер бачить, не знаємо, або хто відкрив йому очі, ми не знаємо: він уже повнолітній, то самого запитайте, нехай сам скаже про себе.
22. Отак відповідали батьки його, тому, що боялися юдеїв; бо юдеї вже змовилися, щоб того, хто визнає в Ньому Христа, відлучити од синагоги.
23. Ось чому батьки його казали: Він уже досяг повноліття, запитайте в самого.
24. Тож знову покликали чоловіка, який був сліпим, і казали йому: Прослав і похвали Бога; ми знаємо, що Чоловік Той грішник.
25. Він сказав у відповідь: Чи грішник Він, не відаю; але одне знаю: що я був сліпим, а тепер бачу.
26. Знову запитали його: Що вчинив Він з тобою? Як відкрив твої очі?
27. Відповів їм: Я вже оповів вам, а ви не слухали, що хочете іще почути? Чи ви хочете стати Його учнями?

28. Але вони докоряли йому і сказали: Ти учень Його, а ми Мойсеєві учні;
29. Ми знаємо, що з Мойсеєм розмовляв Бог, а Цього не знаємо, звідки Він.
30. Чоловік, що прозрів, сказав їм у відповідь: Оце якраз і викликає подив, що ви не знаєте, звідки Він, а Він відкрив мені очі.
31. Але ми знаємо, що грішників Бог не слухає, але хто шанує Бога і виконує Його волю, того слухає;
32. Одвіку не чувано, щоб хтось відкрив очі сліпому з народження.
33. Якби Він був не від Бога, то не міг би вчинити нічого.
34. Сказали йому у відповідь: У гріхах ти увесь народився, і чи тобі нас повчати? І вигнали його геть.
35. Ісус, коли почув, що прогнали його геть, знайшов його і сказав йому: Чи віруєш ти у Сина Божого?
36. Він відповідав і сказав: А хто Він, Господе, щоб мені вірувати в Нього?
37. Ісус сказав йому: І бачив ти Його, і Він розмовляє з тобою.
38. А він сказав: Вірую, Господе! І вклонився Йому.
39. І сказав Ісус: На суд прийшов Я у світ оцей, щоб незрячі бачили, а зрячі стали сліпими.
40. Зачувши це, декотрі із фарисеїв, що були з Ним, сказали Йому: Невже й ми сліпі?
41. Ісус сказав їм: Якби ви були сліпі, то не мали б на собі гріха; та оскільки ви кажете, що бачите, то гріх залишається на вас.

Івана 10

Притча про пастиря і чужинця.

(Пс.22; 1Пет.5:4. Євр.13:20)

1. Істинно, істинно кажу вам: Хто не дверима входить в кошару овечу, але перелазить деінде, той злодій і розбійник;
2. А той, що дверима входить, є пастир вівцям;
3. Йому брамник відчиняє, і вівці підкоряються голосові його, і він кличе своїх овечок на ім'я і виводить їх;
4. І коли виведе овечок своїх, то йде перед ними, а вівці йдуть за ним, тому що знають голос його;
5. А за чужинцем не йдуть, але втікають від нього, тому що не знають чужого голосу.
6. Оцю притчу сказав їм Ісус; але вони не зрозуміли, про що їм оповідав.

7. Тому Ісус знову сказав їм: Істинно, істинно кажу вам, що Я – двері вівцям.
8. Усі, скільки їх переді Мною не переходило, є злодії і розбійники; але вівці не послухали їх.
9. Я є двері: хто увійде Мною, той урятується, і увійде, і вийде, і пасовисько знайде.
10. Злодій приходять лише для того, щоб украсти, вбити і погубити; Я прийшов для того, щоб мали життя і мали його уповні.
11. Я – пастир добрий: добрий пастир життя своє покладе за овечок.
12. А найманець, не пастир, котрому вівці не свої, бачить вовка, що прийшов, і залишає овечок і втікає, а вовк викрадає овечок і розганяє їх;
13. А найманець утікає, тому що найманець, і не дбає про овечок.
14. Я добрий пастир, і знаю Моїх, і Мої знають Мене.
15. Як Батько знає Мене, отак і Я знаю Батька, і життя Моє кладу за овечок.
16. Є у Мене й інші вівці, котрі не з цієї отари, і тих належить Мені привести: і вони почують голос Мій, і буде одна отара і один Пастир.
17. Тому любить Мене Батько, що Я віддаю життя Моє, щоб знову його прийняти;
18. Ніхто не відбере його в Мене, але Я Сам віддаю його: маю владу віддати його, і владу маю знову прийняти його; цю заповідь одержав Я від Батька Мого.
19. Від цих слів знову стався розбрат поміж юдеями.
20. Чимало було таких, котрі казали: Він одержимий демоном і божеволіє; нащо слухаєте Його?
21. Інші казали: Це слова не біснுவатого; чи може демон відкривати очі сліпим?
22. А було тоді в Єрусалимі свято Оновлення, і була зима.
23. І ходив Ісус у храмі, у притворі Соломоновому.
24. Тут юдеї обступили Його і казали Йому: Чи довго триматимеш нас у непевності? Якщо Ти Христос, скажи нам відверто.
25. Ісус відповів їм: Я сказав вам, і не вірите; діяння, котрі вчиняю Я в ім'я Вітця Мого, вони свідчать про Мене.
26. Але ви не вірите, бо ви не з овець Моїх, як Я сказав вам;
27. Вівці Мої підкоряються голосові Моєму, і Я знаю їх, і вони йдуть за Мною,
28. І Я даю їм життя вічне, і не загинуть повік, і ніхто не вирве їх з руки Моєї;
29. Батько Мій, Котрий дав Мені їх, більший від усіх, і ніхто не може викрасти їх з руки Батька Мого;

30. Я і Мій Батько – одне.
31. Аж тут юдеї знову схопили каміння, щоб убити Його.
32. Ісус відповів їм: Багато добрих діянь Я показав вам від Батька Мого; за котре з них хочете забити Мене камінням?
33. Юдеї сказали Йому у відповідь: Не за добрі діяння хочемо забити Тебе камінням, але за зневагу до Бога і за те, що Ти, будучи людиною, маєш Себе за Бога.
34. Ісус відповів їм: Чи не написано в законі вашому: Я сказав: ви боги?
35. Якщо Він назвав богами тих, до котрих було слово Боже, і не може порушуватися Писання,
36. Чи Тому, Котрого Батько освятив і послав у світ, ви кажете: Зневажає Бога, тому, що Я сказав: Я Син Божий?
37. Якщо Я не вчиняю діянь Батька Мого, не вірте Мені;
38. А якщо вчиняю, то, коли не вірите Мені, вірте діянням Моїм, щоби пізнати і повірити, що Батько в Мені і Я в Ньому.
39. Тоді знову шукали нагоди схопити Його; але Він ухилився від їхніх рук,
40. І пішов знову за Йордан, на те місце, де передніше хрестив Іван, і залишився там.
41. Чимало прийшло до Нього і казали, що Іван не вчинив жодного дива; але все, що сказав Іван про Нього, було правдиве.
42. І багато там увірували в Нього.

Івана 11

Воскресіння Лазаря.

1. Був такий (чоловік) Лазар, котрий хворів, – з Віфанії, із поселення, де мешкала Марія і Марта, її сестра.
2. А Марія, що її брат Лазар був хворий, була та, котра помазала Господа миром і витерла ноги Його волоссям своїм.
3. Сестри послали сказати Йому: Господе! Ось, кого Ти любиш, занедужав.
4. Ісус почув те і сказав: Це хвороба не на смерть, але на славу Божу, щоби прославився через неї Син Божий.
5. А Ісус любив Марту, і сестру її, і Лазаря.
6. А коли почув, що він занедужав, то пробув два дні на тому місці, де знаходився.
7. Після цього сказав учням: Рушаймо знову до Юдеї.

8. Учні сказали Йому: Равві! Чи давно юдеї шукали убити Тебе камінням, а Ти знову йдеш туди?
9. Ісус відповів: Хіба не дванадцять годин у дні? Хто ходить удень, той не спотикається, тому що бачить світло світу цього.
10. А хто ходить уночі, спотикається, тому що немає світла з ним.
11. Повідавши це, відтак сказав їм: Лазар, приятель наш, заснув, але Я піду розбудити його.
12. Учні Його сказали Йому: Господе! Якщо заснув, то одужає.
13. Ісус казав про смерть його; а вони гадали, що Він сказав про звичайний сон.
14. Тоді Ісус сказав їм відверто: Лазар помер;
15. І радію за вас, що Мене там не було, щоб ви увірували, але ходімо до нього.
16. Тоді Хома, інакше званий Дідим, сказав учням: Ходімо, ми також помремо з ним.
17. Коли Ісус прийшов, то виявив, що він (Лазар) уже чотири дні у гробі.
18. А Віфанія була поблизу Єрусалиму, приблизно за п'ятнадцять стадій,
19. І багато юдеїв прийшло до Марти і Марії втішити їх у скорботі за братом їхнім.
20. Марта почула, що йде Ісус, і пішла Йому назустріч; а Марія сиділа вдома.
21. Тоді Марта сказала Ісусові: Господе! Якби Ти був тут, то не помер би мій брат;
22. Але й зараз відаю, що все, що Ти попросиш у Бога, дасть Тобі Бог.
23. Ісус сказав їй: Воскресне твій брат.
24. Марта сказала Йому: Знаю, що воскресне у воскресіння, останнього дня.
25. Ісус сказав їй: Я є воскресіння і життя; хто вірує в Мене, якщо й помре, – оживе;
26. І кожний живий, що вірує в Мене, не помре повік. Чи віриш цьому?
27. Вона сказала Йому: Так, Господе! Я вірую, що Ти Христос, Син Божий, що приходиш у світ оцей.
28. Сказавши це, пішла й покликала потайки Марію, сестру свою, кажучи: Учитель тут і кличе тебе.
29. Вона, тільки-но зачула, квапливо підвелася і пішла до Нього.
30. Ісус ще не входив до поселення, але був на тому місці, де зустріла Його Марта.
31. Юдеї, котрі були з нею в домі і втішали її, побачили, що Марія квапливо підвелася й вийшла, також пішли за нею, вважаючи, що вона пішла до гробу – плакати там.

32. А Марія, коли прийшла туди, де був Ісус, і побачила Його, впала Йому до ніг і сказала Йому: Господе! Якби Ти був тут, не помер би мій брат.
33. Коли Ісус побачив її у сльозах, та юдеїв, які прийшли з нею і також плакали, Сам відчув жалощі в душі, зворушений,
34. І сказав: Де ви поклали його? Сказали Йому: Господе! Піди й подивися.
35. Ісус заплакав.
36. Тоді юдеї загомоніли: Він таки справді любив його!
37. А деякі з них сказали: Хіба не міг Він, що відкрив очі сліпому, вчинити, аби й цей не вмер?
38. А Ісус, страждаючи в Собі, прийшов до гробу. То була печера, і камінь лежав зверху.
39. Ісус сказав: Відкотіть каменя. Сестра померлого, Марта, сказала Йому: Господе! Зараз уже смердить, бо він чотири дні, як помер.
40. Ісус сказав їй: Чи не сказав Я тобі, що, коли будеш вірувати, побачиш славу Божу?
41. Тим часом, відкотили каменя від печери, де лежав померлий. А Ісус підвів очі до неба і сказав: Батьку! Дякую Тобі, що Ти почув Мене;
42. І Я знав, що Ти завжди почувеш Мене; але сказав це для народу, що тут стоїть, аби повірили, що Ти послав Мене.
43. Сказавши це, Він гукнув дужим голосом: Лазарю! Вийди!
44. І з'явився померлий, сповитий по руках і ногах поховальними запиналами, і обличчя його було підв'язане хустиною. Ісус сказав їм: Розв'яжіть його, нехай іде.
45. Тоді чимало юдеїв, які прийшли до Марії і бачили, що вчинив Ісус, увірували в Нього;
46. А деякі з них пішли до фарисеїв і сказали їм, що вчинив Ісус.
47. Тоді першосвященики і фарисеї зібрали раду і казали: Що нам сподіяти? Цей Чоловік багато див учинив;
48. Якщо залишимо Його так, то всі увірують в Нього, – і, прийдуть римляни і оволодіють і краєм нашим, і народом.
49. А один із них, Кайяфа, що був того року першосвящеником, сказав їм: Ви нічого не знаєте,
50. І не вважаєте, що краще нам, щоб один чоловік помер за людей, аніж, щоб увесь народ загинув.
51. А це він сказав не від себе, але, будучи на той рік першосвящеником, провістив, що Ісус помре за народ,
52. І не лише за народ, але також за те, щоб розкиданих дітей Божих зібрати в одне.

53. Від того дня ухвалили вбити Його.

54. А тому Ісус уже не ходив явно поміж юдеями, а пішов звідти в країну поблизу пустелі, до міста, що звалося Єфрем, – і там залишався з учнями Своїми.

55. Наближалася Пасха юдейська, і багато людей із усієї країни прийшли до Єрусалиму, щоб очиститися.

56. Тоді шукали Ісуса і, стоячи в храмі, казали один одному: Як ви гадаєте? Чи не прийде Він на свято?

57. А першосвященики і фарисеї наказали, що коли хтось дізнається, де Він буде, то нехай повідає про те, щоб схопити Його.

Івана 12

Помазання Ісуса миром у Віфанії.

1. За шість днів до Пасхи прийшов Ісус до Віфанії, де був Лазар, померлий, котрого Він воскресив із мертвих.

2. Там приготували Йому вечерю, і Марта прислужувала, а Лазар був серед тих, що посідали з Ним до столу.

3. А Марія взяла посудину з вельми дорогим нардовим миром, помастила Ісусові ноги і обтерла своїм волоссям ноги Його; і дім виповнився чудовими пахощами від мира.

4. Тоді один з учнів Його, Юда Іскаріот, син Симона, котрий хотів зрадити Його, сказав:

5. А чому було б не продати це миро за триста динаріїв і не роздати жебракам?

6. А сказав він так не тому, що піклувався про вбогих, а тому, що був крадієм. Він мав у себе скриньку і носив те, що туди опускали.

7. А Ісус сказав: Залиште її: вона зберегла це на день похорону Мого;

8. Бо жебраків завжди маєте біля себе, а Мене – не завжди.

9. Чимало юдеїв дізналися, що Він там, і прийшли не тільки заради Ісуса; їм також хотілося побачити Лазаря, котрого Він воскресив із мертвих;

10. А першосвященики поклали собі убити також і Лазаря,

11. Тому що через нього багато юдеїв приходили і увірували в Ісуса.

12. Другого дня багато народу, який прийшов на свято, зачувши, що Ісус іде до Єрусалиму,

13. Взяли пальмові гілки, вийшли назустріч Йому і вигукували: Осанна! Благословенний Цар Ізраїлів, що приходить в ім'я Господнє.

14. А Ісус, знайшовши молодого віслюка, сів на нього, як написано:

15. Не бійся, донько Сіонова! То Цар твій приходить, сидячи на молодому віслюкові.
16. Учні Його спочатку не втямили цього; та коли прославився Ісус, тоді пригадали, що так було про Нього написано, і це вчинили Йому.
17. А народ, який був з Ним передніше, свідчив, що Він викликав з гробу Лазаря і воскресив його з мертвих;
18. Тому й зустрів Його народ, бо вже чув, що Він звершив це диво.
19. Тим часом, фарисеї гомоніли поміж собою: Чи бачите, що не встигаєте нічого? Цілий світ іде за Ним.
20. Із тих, що прийшли поклонятися на свято, були деякі греки;
21. Вони підійшли до Пилипа, котрий був із Віфсаїди Галілейської, і просили його, кажучи: Пане, ми хочемо побачити Ісуса.
22. Пилип прийшов і сказав про це Андрієві; і потім Андрій та Пилип повідали про це Ісусові.
23. А Ісус сказав їм у відповідь: Прийшла година прославитися Синові Людському.
24. Істинно, істинно кажу вам: Якщо пшеничне зерно, яке впаде в землю, не помре, то залишиться одне; а якщо помре, то рясно принесе плоду.
25. Хто любить життя своє, погубить його; а той, хто ненавидить життя своє в світі цьому, збереже його в життя вічне.
26. Хто Мені слугує, нехай іде за Мною, і де Я, там і служник Мій буде; хто Мені слугує, того пошанує Батько Мій.
27. Душа Моя зараз затривожилася: і що маю сказати? Батьку! Захисти Мене від цієї години? Але на цю подію якраз Я прийшов цієї години.
28. Отче! Прослав Ймення Твоє! Тоді прилинув з неба голос: І прославив, і ще прославлю.
29. Народ, який стояв і чув це, гомонів: Це грім. А інші казали: Ангел звертався до Нього.
30. Ісус на те сказав: Не для Мене був той голос, але для народу.
31. Нині суд світові цьому; нині князь світу цього буде вигнаний геть.
32. І коли Я піднесений буду від землі, усіх наведу до Себе.
33. Це Він казав, даючи знати, якою смертю Він помре.
34. Народ відповідав Йому: Ми чули із закону, що Христос живе вічно; чому ж Ти запевняєш, що Син Людський має підвестися? Хто це – Син Людський?
35. Тоді Ісус сказав їм: Ще на короткий час світло є з вами; ходіть, доки є світло, щоб не обгорнула вас птьма; бо той, хто ходить у птьмі, не знає, куди йде.

36. Доки світло з вами, віруйте у світло, щоб могли бути синами світла. Сказавши це, Ісус відійшов і утаємничився від них.
37. Багато див звершив Він перед ними, а вони не вірували в Нього,
38. Нехай же справдиться слово Ісаї пророка: Господе! Хто повірить почутому від нас, і кому відкрилося рамено Господнє?
39. А вони через те не могли вірувати, що, як ще сказав Ісая,
40. Народ цей засліпив очі свої, і закам'янів серцем своїм, нехай же не бачать очима, і не зрозуміють серцем, і не навернуться, щоб Я уздоровив їх.
41. Це сказав Ісая, коли бачив славу Його, і свідчив про Нього.
42. А втім, чимало й старшин увірувало в Нього, але через фарисеїв не сповідували, щоб не бути відлученими од синагоги;
43. Бо полюбили дужче славу людську, аніж славу Божу.
44. А Ісус проголосив і сказав: Хто вірує в Мене не в Мене вірує, але в Того, Хто послав Мене;
45. І хто бачить Мене, бачить Того, Хто послав Мене.
46. Я, світло, прийшов у світ, аби кожний, хто вірує в Мене, не залишився в пільмі.
47. І якщо хтось почує Мої слова і не повірить, Я не суджу Його: бо Я прийшов не судити світ, але врятувати світ.
48. А той, хто відцурається од Мене і не прийме слів Моїх, має суддю собі: Слово, котре Я виповідав, воно буде судити його останнього дня;
49. Бо Я казав не від Себе, але Батько, який послав Мене, Він дав Мені заповідь, що сказати, і що повідувати;
50. І Я знаю, що заповідь Його є життя вічне. Отож, що Я кажу, повідую, як сказав Мені Батько.

Івана 13

Таємна вечеря.

1. Напередодні Пасхи Ісус, знаючи, що настала година Йому перейти від світу цього до Батька, показав діянням, що, полюбивши Своїх, котрі живуть у світі, до кінця полюбив їх.
2. І під час вечері, коли диявол уже поклав у серце Юді Іскаріоту, синові Симона, зрадити Його,
3. Ісус, знаючи, що Батько все віддав у руки Його, і що Він від Бога прийшов і до Бога йде,

4. Звершивши вечерю, підвівся, скинув із Себе верхню одежу, узяв рушника й підперезався;
5. Потім налив води до вмивальниці і почав обмивати ноги учням і витирати рушником, котрим був підперезаний.
6. Підходить до Симона Петра, а той каже Йому: Господе! Чи Тобі обмивати ноги мої?
7. Ісус сказав йому у відповідь: Що Я вчиняю, зараз ти не відаєш, а зрозумієш потім.
8. Петро каже Йому: Не обмиєш ніг моїх повік. Ісус відповідав Йому: Якщо не обмию тебе, не маєш частки зі Мною.
9. Симон Петро сказав Йому: Господе! Не тільки ноги мої, але й руки та голову!
10. Ісус сказав Йому: Обмитому треба лише ноги обмити, тому що чистий увесь; і ви чисті, але не всі.
11. Бо знав Він зрадника Свого, тому й сказав: Не всі ви чисті.
12. А коли обмив їм ноги і одягнув одежу Свою, то приліг і сказав їм: Чи знаєте, що Я вчинив вам?
13. Ви називаєте Мене Учителем і Господом, і добре кажете, бо Я є Той.
14. Отож, якщо Я, Господь і Учитель, обмив ноги вам, то ви також мусите обмивати ноги один одному:
15. Бо Я показав вам приклад, щоб ви також чинили те саме, що Я вчинив вам.
16. Істинно, істинно повідую вам: Служник не більший за господаря свого, і посланець не більший від того, хто послав його.
17. Якщо це знаєте, блаженні ви, коли виконуєте.
18. Не про всіх вас кажу: Я знаю, котрих вибрав. Але щоб справдилося Писання: Той, хто їсть зі Мною хліб, підняв на Мене п'яту свою.
19. Тепер повідую вам, передніше, аніж це справдилося, щоб, коли справдиться, ви повірили, що це Я.
20. Істинно, істинно повідую вам: Той, хто приймає того, кого Я пошлю, Мене приймає; а той, хто приймає Мене, приймає Того, що послав Мене.
21. Сказавши це, Ісус затривожився в душі, і засвідчив, і сказав: Істинно, істинно кажу вам, що один із вас зрадить Мене.
22. Тоді учні почали озиратися поміж собою, маючи сумнів, про кого Він каже.
23. А один з учнів Його, котрого любив Ісус, сидів біля Нього, торкаючись головою Його грудей;
24. Йому Симон Петро подав знак, щоб запитав, хто це, про кого свідчить,

25. Він припав до грудей Ісуса і сказав Йому: Господе! Хто це?
26. Ісус відповідав: Той, кому Я, вмочивши кусень хліба, подам. І, вмочивши кусень, подав Юді Іскаріоту, синові Симона.
27. І після цього кусня увійшов до нього сатана. Тоді Ісус сказав йому: Що вчиняєш, – учиняй швидше.
28. Але ніхто з тих, хто тут був, не збагнули, для чого Він те сказав йому.
29. А оскільки в Юди була скринька, то деякі гадали собі, що Ісус сказав йому: Купи, що нам треба для свята, чи убогим подай щось.
30. Він узяв кусня і негайно вийшов; а була ніч, коли він вийшов.
31. Ісус сказав: Нині прославився Син Людський, і Бог прославився в Ньому.
32. Якщо Бог прославився в Ньому, то Бог також прославить Його в Собі, і невдовзі прославить Його.

НОВА ЗАПОВІДЬ

33. Дітоньки! Не мушу вже бути з вами: будете шукати Мене, і, як сказав Я юдеям, що куди Я йду, ви не можете прийти, так само й вам повідую тепер.
34. Заповідь Нову даю вам: Любіть один одного, як Я полюбив вас, так і ви любіть один одного;
35. Із того всі пізнають, що ви Мої учні, якщо будете мати любов поміж собою.
36. Симон Петро сказав Йому: Господе! Куди Ти йдеш? Ісус відповів йому: Куди Я йду, ти не можеш тепер за Мною йти, а потім підеш за Мною.
37. Петро сказав Йому: Господе! Чому я не можу йти за Тобою зараз? Я життя моє віддам за Тебе.
38. Ісус відповів йому: Життя твоє за Мене віддаси? Істинно, істинно повідую тобі: Не проспівася півень, як тричі зречешся Мене.

Івана 14

Ісус іде до Батька. Він утішає учнів.

1. Нехай не бентежить вас серце ваше: віруйте в Бога і в Мене віруйте.
2. В домі Батька Мого багато осель; а коли б не так, Я сказав би вам: Я йду приготувати місце для вас.
3. І коли піду і приготую вам місце, прийду знову і заберу вас до Себе, щоб ви також були, де Я.
4. А куди Я йду, ви знаєте, і шлях знаєте.

5. Хома сказав Йому: Господе! Не відаємо, куди йдеш; і як можемо знати шлях?
6. Ісус сказав йому: Я – шлях, істина і життя! Ніхто не приходить до Батька, якщо не через Мене;
7. Якби ви знали Мене, то знали б і Батька Мого; і віднині знаєте Його, і бачили Його.
8. Пилип сказав Йому: Господе! покажи нам Батька, і досить для нас.
9. Ісус сказав йому: Скільки часу Я з вами, і ти не знаєш Мене, Пилипе? Той, хто бачив Мене, бачив Батька; то чому ж ти просиш, покажи нам Батька?
10. Хіба ти не віриш, що Я в Батькові, а Батько в Мені? Слова, котрі Я виповідаю вам, виповідаю не від Себе; Батько, Який є у Мені, Він вчиняє діяння.
11. Вірте Мені, що Я в Батькові і Батько в Мені; а якщо не так, то вірте Мені за діяння самі.
12. Істинно, істинно повідую вам: Хто вірує в Мене, діяння, котрі Я звершую, він також звершить, і більше від них звершить, тому що Я до Батька Мого йду.
13. І, якщо попросите щось у Батька в ім'я Моє, то вчиню, щоб прославився Батько в Сині.
14. Якщо попросите щось в ім'я Моє, Я те вчиню.
15. Якщо любите Мене, дотримуйтеся Моїх заповідей.
16. І Я вблагаю Батька, і дасть вам іншого Утішителя, щоб Він був з вами повіки,
17. Духа істини, Котрого світ не може прийняти, бо не бачить Його, і не знає Його; а ви знаєте Його, бо Він з вами є і у вас житиме.
18. Не залишу вас сиротами і прийду до вас;
19. Ще трохи, і світ уже не побачить Мене; а ви побачите Мене, бо Я живу, і ви будете жити.
20. Того дня спізнаєте ви, що Я в Батькові Моєму, і ви в Мені, і Я в вас.
21. Хто має заповіді Мої і дотримується їх, той любить Мене; а хто любить Мене, того полюбить Батько Мій, і Я полюблю його, і постану перед ним Сам.
22. Юда, не Іскаріот, каже Йому: Господе! Що це, що Ти хочеш явити Себе нам, а не світові?
23. Ісус сказав йому у відповідь: Хто любить Мене, той дотримується слова Мого; і Батько Мій полюбить його, і Ми прийдемо до нього й оселю у нього вчинемо.
24. Хто не любить Мене, той не дотримується слів Моїх; а слово, котре ви чуєте, є не Моє, але Батька, Котрий послав Мене.
25. Це сказав Я вам, коли був з вами.

26. А Утішитель, Дух Святий, Котрого пошле Батько в ім'я Моє, навчить вас усьому і пригадає вам усе, що Я повідав вам.
27. Мир залишаю вам, мир Мій даю вам: не так, як світ дає, Я даю вам. Нехай не бентежить вас серце ваше, і нехай не лякається.
28. Ви чули, що Я сказав вам: Йду від вас і знову прийду до вас. Якби ви любили Мене, то зрадили б, що Я сказав: Іду до Батька; тому що Батько Мій значніший від Мене.
29. І ось, Я сказав вам про те передніше, аніж справдилося, щоб ви повірили, коли справдиться.
30. Уже небагато Мені розмовляти з вами, бо йде князь світу цього і в Мені не має нічого.
31. Але щоб світ знав, що Я люблю Батька, і, як заповідав Мені Батько, так і вчиняю; підводьтеся, підемо звідси.

Івана 15

Христос – виноградна лоза.

1. Я – справжня виноградна Лоза, а Батько Мій – Виноградар;
2. Усіляку в Мене гілку, котра не приносить плоду, Він відтинає; і всіляку, котра приносить плід, очищає, щоб рясніше вродила.
3. Тепер ви очищені через слово, котре Я проповідував вам.
4. Живіть у Мені, і Я в вас. Як гілка не може приносити плоду сама по собі, якщо не буде на лозі; так і ви, якщо не будете в Мені.
5. Я – Лоза, а ви – гілки; хто живе в Мені, і Я в ньому, той приносить рясно плоду; бо без Мене нічого не можете вчинити.
6. Хто не буде в Мені, викинеться геть, як гілка, і висохне; а такі гілки збирають і кидають у вогонь, і вони згоряють.
7. Якщо будете в Мені і слова Мої у вас житимуть, то просіть, чого лиш забажаєте – і станеться вам.
8. Батько Мій прославиться в тому, якщо ви принесете багато плоду, і учнями Моїми станете.
9. Як полюбив Мене Батько, так і Я полюбив вас; будьте в любові Моїй.
10. Якщо заповідей Моїх дотримуватися будете, то в любові Моїй перебуватимете, як і Я дотримувався заповідей Батька Мого і перебуваю в Його любові.
11. Це сказав Я вам, щоб радість Моя у вас жила, і радість ваша була досконала.
12. Оце заповідь Моя: щоб любили один одного, як Я полюбив вас.
13. Ніхто не має більшої любові над ту, як хтось покладе життя своє за друзів своїх.

14. Ви друзі Мої, якщо виконуєте те, що Я заповідаю вам.
15. Я уже не називаю вас служниками, бо служник не відає, що чинить господар його; але Я назвав вас друзями, тому що сказав вам усе, що чув від Батька Мого.
16. Не ви Мене вибрали, але Я вас вибрав і настановив вас, щоб ви йшли і приносили плід, і щоби плід ваш тривав, щоб дав вам Батько все, що попросите в ім'я Моє.
17. Оце заповідаю вам: Любіть один одного.
18. Якщо світ вас ненавидить, знайте, що Мене передніше од вас зненавидів.
19. Якби ви були від світу, то світ любив би своїх; та оскільки ви не від світу, а Я вибрав вас з-поміж світу, саме тому світ ненавидить вас.
20. Пам'ятайте слово, котре Я повідав вам: служник не значніший від господаря свого. Якщо Мене гнали, будуть і вас гнати; якщо слова Мого дотримувалися, будуть дотримуватися й вашого;
21. Але все це вчинять вам за ймення Моє, тому що не знають Того, Хто послав Мене.
22. Якби Я не прийшов і не казав їм, то не мали б гріха; а тепер не мають виправдання за свій гріх.
23. Хто Мене ненавидить, Батька Мого також ненавидить.
24. Якби Я не звершив поміж ними діянь, котрих ніхто інший не вчиняв, то не мали б гріха, а тепер і бачили, і зненавиділи і Мене, і Батька Мого.
25. Нехай же справдиться слово, написане в їхньому законі: Зненавиділи Мене без причини.
26. А коли прийде Утішитель, Котрого Я пошлю вам від Батька, Дух істини, Котрий від Батька приходить, Він буде свідчити про Мене;
27. А ви також будете свідчити, тому що ви від початку зі Мною.

Івана 16

Про переслідування віруючих.

1. Оце сказав Я вам, щоб ви не спокусилися.
2. Виженуть вас із синагог; навіть прийде година, коли кожний, що вбиватиме вас, буде вважати, що тим самим служить Богові!
3. Так будуть чинити, тому що не пізнали ні Батька, ні Мене.
4. Але Я повідав вам про це для того, щоб ви, коли надійде та година, пригадали, що Я повідав вам про це; а не казав вам цього спочатку, тому що з вами був.
5. А тепер іду до Того, Хто послав Мене, і ніхто з вас не запитує Мене: Куди йдеш?

6. Але через те, що Я сказав вам це, скорботою виповнилося серце ваше.
7. Але Я істину повідую вам: краще для вас, щоб Я пішов; бо коли Я не піду, Утішитель не прийде до вас; а якщо піду, то пошлю Його вам.
8. А коли Він прийде, то звинуватить світ за гріх, за правду і за суд.
9. За гріх, що не вірують у Мене;
10. За правду, що Я йду до Батька Мого, і вже не побачите Мене;
11. І за суд, що князь світу цього засуджений.
12. Ще багато маю сказати вам, але зараз ви не можете вмістити.
13. А коли прийде Він, Дух істини, то приведе вас до повноти істини; бо не від Себе буде говорити, але буде казати, що почує, і майбутнє звістить вам.
14. Він прославить Мене, тому що від Мого візьме і сповістить вам.
15. Усе, що має Батько, є Моє; тому Я сказав, що від Мого візьме і повідає вам.
16. Невдовзі ви не побачите Мене і, знову недовзі побачите Мене; бо Я до Батька йду.
17. Тут деякі з учнів Його сказали один одному: Що це він каже: Невдовзі не побачите Мене і знову недовзі побачите Мене, і Я йду до Батька?
18. Тож вони й гомоніли: Що це виповідає Він — недовзі? Не відаємо, що каже.
19. Ісус зрозумів, про що хочуть запитати в Нього, і сказав їм: Чи не про те запитуєте один в одного, що Я сказав: Невдовзі не побачите Мене, і знову недовзі побачите Мене?
20. Істинно, істинно повідую вам: Ви будете плакати і заридаете, а світ зрадіє; ви сумними будете, але печаль ваша на радість буде.
21. Жінка, коли народжує, вельми страждає, тому що прийшла година її; та коли народить немовля, уже не пам'ятає страждань від радощів, тому що людина народилася на світ.
22. Отак і ви зараз сумуєте; але Я знову побачу вас, і зрадіє серце ваше, і радості вашої ніхто не відбере у вас.
23. І того дня ви ні про що не запитаете Мене. Істинно, істинно повідую вам: Чого лише не попросите у Батька в ім'я Моє, дасть вам.
24. Донині ви нічого не просили в ім'я Моє; просіть, і одержите; щоб радість ваша була уповні.
25. До цього часу Я свідчив вам притчами; але надходить час, коли вже не буду свідчити вам притчами, а явно звіщу вам про Батька.
26. Того дня будете просити в ім'я Моє, і не кажу вам, що Я буду просити в Батька за вас;
27. Бо Сам Батько любить вас, тому що ви полюбили Мене і увірували, що Я прийшов від Бога.

28. Я вийшов від Батька і прийшов у світ; і знову залишаю світ і йду до Батька.
29. Учні Його сказали Йому: Ось, зараз Ти відверто заговорив і притчі не повідуєш жодної;
30. Тепер бачимо, що Ти знаєш усе і не маєш потреби, щоб хтось запитував у Тебе; тому віруємо, що Ти від Бога прийшов.
31. Ісус відповів їм: Тепер віруєте?
32. Ось, надходить година, і настала вже, коли ви порозбігаєтеся кожний у свій бік, а Мене покинете самого; але Я не Сам, тому що Батько зі Мною.
33. Оце повідав вам, щоб ви мали в Мені мир. У світі зазнаєте страждань; але будьте мужні: Я перемиг світ!

Івана 17

Молитва Ісуса як Першосвященика.

1. По цих словах Ісус звів очі Свої до неба і сказав: Отче! Настав час: прослав Сина Твого, щоб і Син Твій прославив Тебе,
2. Оскільки Ти дав Йому владу над всілякою плоттю, то нехай всьому, що Ти дав Йому, дасть Він життя вічне.
3. А це життя є вічне, щоб знали Тебе, Єдиного Істинного Бога, і посланого Тобою Ісуса Христа.
4. Я прославив Тебе на землі, звершив діяння, котре Ти доручив Мені звершити;
5. І нині прослав Мене Ти, Батьку, у Тебе Самого славою, котру Я мав у Тебе передніше буття світу.
6. Я відкрив ймення Твоє людям, котрих Ти дав Мені від світу; вони були Твої, і Ти дав їх Мені; і вони зберегли слово Твоє;
7. Нині зрозуміли вони, що все, що Ти дав Мені, – від Тебе;
8. Бо слова, котрі Ти дав Мені, Я передав їм, і вони прийняли і зрозуміли по-справжньому, що Я прийшов від Тебе, і увірували, що Ти послав Мене.
9. Я за них благаю: не за увесь світ благаю, але за тих, котрих Ти дав Мені, тому що вони Твої;
10. І все Моє – Твоє, і Твоє Моє; і Я прославився в них.
11. Я тепер уже не в світі, але вони у світі, а Я до Тебе йду; Отче Святий! Збережи їх в ім'я Твоє, тих, котрих Ти Мені дав, щоб вони були одне, як Ми.
12. Коли Я був з ними у світі, Я зберігав їх в ім'я Твоє; тих, котрих Ти дав Мені, Я зберіг, і ніхто з них не загинув, окрім сина погібелі, нехай справдиться Писання.

13. А нині до Тебе йду, і це кажу в світі, щоб вони мали в собі радість Мою досконалу.
14. Я передав їм Слово Твоє, і світ зненавидів їх, тому що вони не від світу, як і Я не від світу.
15. Не молю, щоб Ти взяв їх від світу, але щоб зберіг їх від зла;
16. Вони не від світу, як і Я не від світу.
17. Освяти їх істиною Твою: Слово Твоє – істина.
18. Як Ти послав Мене у світ, так і Я послав їх у світ;
19. І за них Я посвячую Себе, щоб і вони були освячені істиною.
20. Але не за них лише благаю, але за віруючих в Мене за словом їхнім;
21. Нехай будуть всі одне, як Ти, Отче, в Мені, і Я в Тобі, так і вони нехай будуть в Нас одне, – щоб увірував світ, що Ти послав Мене,
22. І славу, Котру Ти дав Мені, Я дав їм: нехай будуть одне, як Ми одне.
23. Я в них, а Ти в Мені; нехай же будуть досконалі в єдиному, і нехай спізнає світ, що Ти послав Мене і полюбив їх, як полюбив Мене.
24. Отче! Котрих Ти дав Мені, хочу, щоб там, де Я, і вони були зі Мною, аби бачили славу Мою, котру Ти дав Мені, тому що полюбив Мене передніше заснування світу.
25. Отче праведний! Світ не пізнав Тебе; а Я пізнав Тебе і ці пізнали Тебе, що Ти послав Мене.
26. І Я відкрив їм ймення Твоє і відкрию, щоб любов, котрою Ти полюбив Мене, в них була, і Я в них.

Івана 18

Ісус у Гетсиманському саду.

(Мт.26:36-46; Марк.14:32-42. Лук.22:39-46)

1. Сказавши це, Ісус перейшов з учнями Своїми за потік Кедрон, де був сад, куди й Сам зайшов та учні Його.
2. А знав цю місцину і Юда, зрадник Його, тому що Ісус часто збирався там з учнями Своїми.
3. Отож, Юда взяв загін вояків та служників від першосвящеників і фарисеїв, і прийшов туди з ліхтарями, світильниками та зі зброєю.
4. А Ісус, знаючи про все, що з Ним станеться, вийшов і сказав їм: Кого шукаєте?
5. Йому відповіли: Ісуса Назорея. Ісус сказав їм: Це Я. А стояв з ними і Юда, зрадник Його.

6. І коли сказав їм: Це Я, – вони подалися назад і попадали на землю.
7. Знову спитав їх: Кого шукаєте? Вони сказали: Ісуса Назорея.
8. Ісус сказав їм: Я сказав вам, що це Я. Отож, якщо Мене шукаєте, відпустіть цих, нехай ідуть собі, –
9. Щоб справдилося слово, сказане Ним: Із тих, котрих Ти дав Мені, Я не загубив нікого.
10. А Симон Петро, маючи меч, витягнув його, і вдарив першосвященикового служника й відтяв йому праве вухо. Ім'я служникові тому Малх.
11. Але Ісус сказав Петрові: Сховай меч у піхви; неже Мені не пити чаші, котру дав Мені Батько?
12. Тоді вояки і тисяцький та служники юдейські схопили Ісуса, зв'язали Його,
13. І повели найперше до Анни; бо він був тестем Кайяфи, котрий був на той рік першосвящеником.
14. Це був Кайяфа, котрий порадив юдеям, що краще одному чоловікові померти за народ.
15. За Ісусом простував Симон Петро й інший учень; а учень цей був знайомий першосвященикові, тому увійшов з Ісусом до двору першосвященикового;
16. А Петро стояв зовні за дверима. Потім другий учень, котрий був знайомий першосвященикові, вийшов і, сказавши брамниці і, завів і Петра.
17. Аж тут дівчина-брамниця сказала Петрові: А ти чи не з учнів Того Чоловіка? Він сказав: Ні.
18. Тим часом, служники і вояки розклали багаття, стояли та грілися, тому що було холодно; і Петро стояв з ними і грівся.
19. А першосвященик запитав у Ісуса про учнів Його, і про вчення Його.
20. Ісус відповів йому: Я казав світові явно; Я завжди навчав у синагогах і в храмі, де завше юдеї сходяться, і потайки не говорив нічого;
21. Чого запитуєш у Мене? Запитай тих, що слухали, про що Я повідував їм; ось, вони знають, що Я казав.
22. Коли Він сказав це, один із служителів, котрий стояв близенько, ударив Ісуса по щоці, сказавши: Як Ти відповідаєш першосвященикові?
23. Ісус відповів йому: Якщо Я відповів недобре, засвідкуй, що саме недобре; а якщо добре, нащо ти б'єш Мене?
24. Анна послав Його, зв'язаного, до першосвященика Кайяфи.
25. А Симон Петро стояв і грівся. Аж тут сказали йому: Чи не з Його ти учнів? Він відрікся й сказав: Ні.

26. Один із служників першосвященикових, родич тому, котрому Петро відтяв вуха, сказав: Чи не тебе я бачив з Ним у саду?
27. Петро знову зрікся; і наразі заспівав півень.
28. Від Кайяфи повели Ісуса до преторії. Був ранок; і вони не зайшли до преторії, щоб не опоганитися, але щоб можна було їсти пасху.
29. Пилат вийшов до них і сказав: Яке звинувачення ви принесли на цього Чоловіка?
30. Вони сказали йому у відповідь: Якби він був не злодієм, ми не привели б Його до тебе.
31. Пилат сказав їм: Заберіть Його, і за вашим законом судіть Його. Юдеї сказали йому: Нам не дозволено рокувати на смерть будь-кого.
32. Нехай справдиться слово Ісусове, котре Він сказав, даючи зрозуміти, якою смертю Він помре.
33. Тоді Пилат знову зайшов до преторії і покликав Ісуса, і сказав Йому: Ти - Цар юдейський?
34. Ісус відповідав йому: Чи від себе ти говориш це, чи інші оповіли тобі про Мене?
35. Пилат відповів: Хіба я юдей? Твій народ і першосвященики віддали Тебе мені; що Ти вчинив?
36. Ісус відповів: Царство Моє не від цього світу; якби від світу цього було Царство Моє, то служники Мої боронили б Мене, щоб Мене не схопили юдеї; але нині Царство Моє не звідси.
37. Пилат сказав Йому: Отож, Ти – Цар? Ісус сказав: Ти кажеш, що Я – Цар; Я для того й народився і для того прийшов у світ, щоб засвідчити істину; Кожний, хто від істини, слухає голос Мій.
38. Пилат сказав Йому: Що є істина? І, сказавши це, знову вийшов до юдеїв і сказав їм: Я жодної провини не знаходжу в Ньому;
39. Але у вас є звичай, щоб я одного відпускав вам на Пасху: чи хочете, відпущу вам Царя юдейського?
40. Тоді знову закричали всі, кажучи: Не Його, але Варавву. А Варавва був розбійником.

Івана 19

Ісус у вінці терновому.

1. Тоді Пилат узяв Ісуса і наказав бити Його.
2. А вояки сплели вінка з терну, поклали Йому на голову і одягли Його в багрянлицю,
3. І казали: Радій, Царю юдейський! І били Його по щоках.

4. Знову вийшов Пилат і сказав їм: Ось я виводжу Його до вас, аби ви знали, що я не знаходжу в Ньому жодної провини.
5. Тоді вийшов Ісус у терновім вінку і в багряниці: І сказав їм Пилат: Ось, Чоловік!
6. А коли побачили Його першосвященики і служники, то закричали: Розіпни! Розіпни Його! Пилат сказав їм: Візьміть Його ви і розпинайте, бо я не знаходжу в ньому провини.
7. Юдеї відповіли йому: Ми маємо закон, і за нашим законом Він має померти, тому що вчинив Себе Сином Божим.
8. Пилат почув це слово і дужче злякався.
9. І знову зайшов до преторії, і сказав Ісусові: Звідки Ти? Але Ісус не дав йому відповіді.
10. Пилат сказав Йому: Чи мені не відповідаєш? Чи не відаєш, що я маю владу розіпнути тебе і владу маю відпустити Тебе?
11. Ісус відповів: Ти не мав би наді Мною жодної влади, якби не дано тобі згори; тому більше гріха на тому, хто видав Мене тобі.
12. Від того часу Пилат шукав (можливости) відпустити Його. А юдеї кричали: Якщо відпустиш Його, то ти не друг кесареві; кожний, хто вчиняє себе царем, – супротивник кесареві.
13. Коли Пилат почув ці слова, то вивів геть Ісуса і присів на судилище, на місці, що називалося лігостротон, а єврейською гаввата;
14. Тоді була п'ятниця перед Пасхою, близько шостої години. І сказав Пилат юдеям: Ось, Цар ваш!
15. Але вони закричали: Геть! Геть Його! Розіпни Його! Пилат сказав їм: Царя вашого маю розп'ясти? Першосвященики відповіли: Немає в нас царя, окрім кесаря.
16. Тоді нарешті він видав Його їм на розп'яття. І схопили Ісуса і повели.
17. І, несучи хреста Свого, Він вийшов на місце, що звалося Череповищем, а єврейською Голгофа;
18. І там розп'яли Його і з Ним двоє інших, по той і по другий бік, а посередині Ісуса.
19. А Пилат написав і підпис поставив на хресті. Написано було: "Ісус Назарянин, Цар юдейський"
20. Цей напис читало багато юдеїв, тому що місце, де був розп'ятий Ісус, було неподалік від міста, і написано було єврейською, грецькою та латиною.
21. А першосвященики юдейські сказали Пилатові: Не пиши: Цар юдейський, але що Він казав: Я Цар юдейський.
22. Пилат відповідав: Що я написав, те написав.
23. А вояки, коли розп'яли Ісуса, взяли одягу Його і поділили на чотири частини, кожному воякові по частині; і хітон; а хітон був не шитий, а витканий цілком зверху.

24. І вони сказали один одному: Не будемо дерти його, а кинемо жереба на нього, чий буде, – (щоб справдилося сказане в Писанні: Поділили одежу Мою поміж собою і на одежу Мою кидали жереба). Так учинили вояки.
25. Біля хреста Ісусового стояли Матір Його, і сестра Матері Його, Марія Клеопова, і Марія Магдалина.
26. Ісус побачив Матір та учня, що стояв поблизу, котрого любив, і сказав матері Своїй: “Жоно! Ось син твій!”
27. Потім сказав учневі: Ось, Матір твоя! І від тієї години учень той узяв її до себе в дім.
28. Після цього Ісус, відаючи, що все вже звершилося, щоб справдилося Писання, сказав: Спраглий Я.
29. Тут стояла посудина, повнісінька оцту. Вояки наповнили губку оцтом, поклали на ісоп і піднесли до Його уст.
30. А коли Ісус прийняв оцту, то сказав: Звершилося! І, схиливши голову, віддав духа.
31. Та оскільки тоді була п’ятниця, юдеї, щоб не залишити тіла на хресті в суботу, бо та субота була днем великим, просили Пилата, аби перебити у них (у розп’ятих) гомілки і зняти їх.
32. Тож прийшли воїни, і в першого перебили гомілки, і в другого (розбійників), розп’ятого з Ним.
33. А коли прийшли до Ісуса, то побачили, що Він уже помер, і не перебили в Нього гомілок,
34. Але один з вояків пронизав Йому списом бока поміж ребрами, і відразу витекла кров і вода.
35. І той, що бачив, засвідчив, і правдиве свідчення його; він знає, що виповідає істину, щоб ви повірили.
36. Бо це сталося, щоб справдилося Писання: Кістка Його не буде поламана.
37. Також і в іншому місці Писання каже: Подивляться на Того, Котрого пронизали.
38. Після цього Йосип з Ариматеї, учень Ісусів, але утаємничений – через страх перед юдеями, – просив Пилата, щоб зняти Тіло Ісуса; і Пилат дозволив. Він пішов і зняв Тіло Ісуса.
39. Прийшов також і Никодим, що приходив передніше до Ісуса вночі, і приніс суміш із смирни і алое, літрів близько сотні.
40. Тож вони взяли Тіло Ісуса і обгорнули його лляною тканиною із пахощами за поховальним звичаєм у юдеїв.
41. На тому місці, де Він розп’ятий, був сад, і в саду гріб новий, в котрому ще нікого не поклали.

42. Там поклали Ісуса заради п'ятниці, юдейської, дня приготування, тому що гробниця була близько.

Івана 20

Воскресіння Ісуса.

(Мт.28:1-10, Марк.16:1-14 Лук.24:1-43)

1. А першого дня тижня Марія Магдалина прийшла до гробниці вдосвіта, коли було ще темно, і побачила, що камінь відкочено від гробниці;
2. Отож, побігла вона і прийшла до Симона Петра і до іншого учня, котрого любив Ісус, і сказала їм: Вони забрали Господа з гробниці, і не відаємо, де поклали Його.
3. Відразу вийшов Петро та інший учень і пішли до гробниці.
4. Вони побігли обидва разом; але другий учень біг швидше від Петра і прийшов до гробу перший;
5. Він нахилився й побачив ляну плащаницю, що лежала, але до гробу не увійшов.
6. Слідом за ним прийшов Симон Петро і зайшов до гробу, де побачив саму лише ляну плащаницю, що лежала.
7. І хустка, яка була на голові Його, лежала не з ляною плащаницею, а згорнута – не на своєму місці.
8. Тоді зайшов також другий учень, що передніше прибіг до гробу, і побачив, і увірував.
9. Бо вони ще не знали з Писання, що Йому належало воскреснути з мертвих.
10. Потому учні знову повернулися до себе в дім.
11. А Марія стояла біля гробу і плакала. І коли плакала, схилилася і зазирнула до гробу.
12. І побачила двох Ангелів у білому одязі, що сиділи – один у головах, а другий в ногах, де лежало Ісусове Тіло.
13. І вони сказали їй: Жоно! Чого плачеш? Сказала їм: Забрали Господа мого, і не відаю, де поклали Його.
14. Сказавши те, вона озирнулася назад і побачила Ісуса, Котрий стояв, але не впізнала, що це Ісус.
15. Ісус сказав їй: Жоно! Чого ти плачеш? Кого шукаєш? Вона гадала собі, що це садівник, і сказала Йому: Пане! Якщо ти виніс Його, то скажи мені, де ти поклав Його, і я заберу Його.
16. Ісус сказав їй: Маріє! Вона озирнулася і сказала Йому: Раввуні! – що означає: Учителю!

17. Ісус сказав їй: Не торкайся до Мене, бо Я ще не зійшов до Батька Мого; а йди до братів Моїх і скажи їм: Іду до Батька Мого і до Батька вашого і до Бога Мого і Бога вашого.
18. Марія Магдалина пішла і сповістила учням, що бачила Господа, і що Він оце сказав їй.
19. Того ж першого дня тижня увечері, коли двері дому, де збиралися учні Його, були замкнені, бо остерігалися юдеїв, прийшов Ісус, став посередині і сказав їм: Мир вам!
20. Сказавши це, Він показав їм руки (і ноги) і бік Свій. Учні зраділи, побачивши Господа.
21. А Ісус сказав їм удруге: Мир вам! Як послав Мене Батько, так і Я посилаю вас.
22. Сказавши це, Він дихнув і сказав їм: Прийміть Духа Святого.
23. Кому відпустите гріхи, тому простяться; на кому залишите, на тому й залишаться.
24. А Хома, один із дванадцятьох, що називався Близнюк, не був тут з ними, коли приходив Ісус.
25. Інші учні сказали йому: Ми бачили Господа! Але він (Хома) сказав їм: Якщо не побачу на руках Його ран від цвяхів, і не вкладу пальця мого в рани від цвяхів, і не вкладу руки моєї в бік Його, не повірю.
26. По восьми днях знову були в домі учні Його, і Хома з ними. Прийшов Ісус, коли двері були замкнені, став усередині поміж них, і сказав: Мир вам!
27. Потім сказав Хомі: Простягни пальця свого сюди і поглянь на руки Мої; простягни руку твою і вклади в бік Мій, і не будь невіруючим, але віруючим.
28. Хома сказав Йому у відповідь: Господь мій і Бог мій!
29. Ісус сказав йому: Ти повірив, тому що побачив Мене: щасливі ті, що не бачили і увірували.
30. Багато звершив Ісус перед учнями Своїми також інших див, про котрі не написано у цій книзі;
31. А ці написано, щоб ви увірували; що Ісус є Христос (Месія), Син Божий, і, віруючи, мали життя в ім'я Його.

Івана 21

Ісус біля Тиверіядського моря.

1. Потому знову з'явився Ісус учням Своїм біля Тиверіядського моря. А з'явився так.
2. Були разом Симон Петро і Хома, що називався Близнюк, і Нафанаїл з Кани Галілейської, і сини Зеведесві, і двоє інших із учнів Його.
3. Симон Петро сказав їм: Йду ловити рибу. Сказали йому: Підемо й ми з тобою. Пішли і відразу зайшли в човен, і не піймали тієї ночі нічого.
4. А коли вже настав ранок, Ісус стояв на березі; проте учні не впізнали, що це Ісус.

5. Ісус сказав їм: Дітоньки! Чи є у вас якісь харчі? Вони відповіли Йому: Нема.
6. А Він сказав їм: Закиньте сіть праворуч від човна, і впіймаєте. Вони закинули, і вже не могли витягнути сіті від безлічі риби.
7. Тоді учень, котрого любив Ісус, сказав Петрові: Це Господь. А Симон Петро, зачувши, що це Господь, обперезався одежею – бо він був голий, – і кинувся в море;
8. А інші учні припливли в човні, – бо недалеко були від берега, близько двохсот ліктів, – тягнучи сіть з рибою.
9. А коли вийшли на берег, побачили розгорнутий жар від багаття і рибу, що лежали на ньому, та хліб.
10. Ісус сказав їм: Принесіть рибу, котру ви щойно спіймали.
11. Симон Петро пішов і витягнув на берег сіть, наповнену великими рибинами, котрих було сто п'ятдесят три; і при такій кількості сіть не подерлася.
12. Ісус сказав їм: Підходьте, обідайте. Але з учнів ніхто не посмів запитати Його: Хто Ти? Знаючи, що це Господь.
13. Ісус підійшов, узяв хліб і давав їм, а також рибу.
14. Це вже втретє з'явився Ісус учням своїм по воскресінні Своему з мертвих.
15. А коли вони обідали, Ісус сказав Симонові Петрові: Симоне, сину Йонин, – Чи любиш ти Мене більше, ніж вони? Петро сказав Йому: Так, Господе! Ти знаєш, що я люблю Тебе. Ісус сказав йому: Паси ягнят Моїх.
16. Ще сказав йому вдруге: Симоне, сину Йонин! Чи любиш ти Мене? Петро сказав Йому: Так, Господе! Ти знаєш, що я люблю Тебе. Ісус сказав йому: Паси овець Моїх.
17. Сказав йому втретє: Симоне, сину Йонин! Чи любиш ти Мене? Петро засумував, що втретє запитав його: Чи любиш Мене? І сказав Йому: Господе! Ти знаєш все, Ти знаєш, що я люблю Тебе. Ісус сказав йому: Паси овець Моїх;
18. Істинно, істинно кажу тобі: Коли ти був молодий, то підперізувався сам і ходив, куди хотів; а коли постарієш, то простягнеш руки твої, і інший підпереже тебе і поведе, куди не захочеш.
19. А сказав це, даючи зрозуміти, якою смертю Петро має прославити Бога. І сказавши це, сказав йому: Йди за Мною.
20. А Петро, озирнувшись, побачив учня, що йшов за ним, котрого любив Ісус і котрий на вечері, прихилившись до Його грудей, сказав: Господе! Хто зрадить Тебе?
21. Побачивши його, Петро сказав Ісусові: Господе! А цей же що буде робити?
22. Ісус сказав йому: Якщо Я хочу, щоб він залишився, доки Я прийду, що тобі до того? Ти йди за Мною.
23. І пролинуло це слово поміж братами, що учень той не помре. Але Ісус не сказав йому, що не помре, але: Якщо Я хочу, щоб він залишився, доки Я прийду, що тобі до того?

24. Оцей учень якраз і засвідчує про те, і написав це; і знаємо, що свідчення його правдиве.

25. Багато й іншого звершив Ісус; та, якби написати про те докладно, то, гадаю, цілий світ не вмистив би написаних книг. Амінь.

Діяння Святих Апостолів

Діяння 1

Вступ.

1. Першу книжку написав я до тебе, Теофіле, про все, що Ісус чинив і чого навчав від початку.
2. До того дня, котрого Він піднявся, і дав Святим Духом повеління Апостолам, яких Він вибрав,
3. Котрим і явив Себе живим по стражданні Своему з багатьма певними доказами, упродовж сорока днів з'являвся їм, повідуючи їм про Царство Боже.
4. І, зібравши їх, Він звелів їм: Не залишайте Єрусалиму, але наджайте обіцяного від Батька, про що ви чули від Мене;
5. Бо Іван хрестив водою, а ви за кілька днів по цьому будете хрещені Духом Святим.
6. А тому вони зійшлися і запитували в Нього, кажучи: Чи не цього часу, Господе, Ти відновлюєш царство Ізраїлеві?
7. Але Він сказав їм: Не ваша справа знати час і пору, котрі Батько визначив Своею владою;
8. Але ви приймете силу, коли зійде на вас Дух Святий, і будете Мені свідками в Єрусалимі, і по всій Юдеї та Самарії і навіть до краю землі.
9. Сказавши це, Він піднявся вгору на їхніх очах, і хмара взяла Його з-перед їхніх очей.
10. І коли вони дивилися в небо, під час піднесення Його, раптом два мужі постали їм у білій одежі.
11. І сказали: Мужі галілейські! Чого стоїте ви і дивитесь в небо? Цей Ісус, що піднявся од вас на небо, прийде так само, як ви бачили Його, коли підносився в небо.
12. Тоді вони повернулися до Єрусалиму з гори, що зветься Оливною, яка поблизу Єрусалиму, на відстані суботньої ходи.
13. І, прийшовши, зайшли до світлиці, де й були: Петро і Яків, Іван і Андрій, Пилип і Хома, Варфоломій і Матвій, Яків Алфеїв і Симон Зилот, і Юда, брат Якова;
14. Усі вони однодушно були в молитві і в благанні, з деякими жінками і Марією, Матір'ю Ісуса, і з братами Його.

15. І за тих днів Петро якось підвівся з-посеред учнів і сказав: –
16. А було зібрання близько ста двадцяти чоловіків: Мужі-браття! Належало звершитися тому, що у Писанні провістив Дух Святий Давидовими устами про Юду, який очолив тих, що схопили Ісуса;
17. Він був прилучений до нас і дістав жереба служіння цього;
18. Але придбав землю неправедним коштом, і коли упав сторчма, тріснуло його черево, і вивалилися всі нутрощі його;
19. І це стало відомо городянам Єрусалиму, через те й батьківською мовою названа та місцина Акелдама, себто Поле Крови.
20. А в книзі Псалмів написано: Нехай же подвір'я його стане пусткою і нехай не буде в ньому пожильця; і – ще: А служіння його нехай прийме інший.
21. Отже, треба, щоб один із тих, котрі були з нами у всі часи, коли був з нами і спілкувався з нами Господь Ісус,
22. Починаючи від хрещення Іванового до того дня, котрого Він піднявся від нас, був разом із нами свідком воскресіння Його,
23. І поставили двох: Йосипа, що Варсавою звався, і що був названий Юстом, і Матвія.
24. І помолилися, і сказали: Ти, Господе, серцезнавець усіх, покажи з оцих двох одного, котрого Ти вибрав
25. Прийняти жереба цього служіння і апостольства, від котрого відпав Юда, щоби піти на своє місце.
26. І кинули за них жереба, і випав жереб Матвієві, і його долучили до одинадцяти Апостолів.

Діяння 2

Дух Святий сходить на Апостолів.

1. Коли ж настав день П'ятдесятниці, всі вони були однодушно разом.
2. Аж раптом зчинився шум з неба, наче від буревію, і виповнив увесь дім, де вони були;
3. І з'явилися їм розділені язики, неначе полум'я вогню, і спочили по одному на кожному з них.
4. І виповнилися всі Духом Святим і почали говорити іншими мовами, як Дух давав їм провіщати.
5. А в Єрусалимі були юдеї, люди побожні, і від усякого роду під небом.
6. Коли зчинився цей шум, зібрався народ, і сталося замішання, бо кожний чув їх, що говорили його власною мовою.

7. І всі вражалися і дивувалися, й гомоніли поміж собою: Оці, що говорять, хіба не всі галілеяни?
8. Як же це так, що ми чуємо – кожний! – власну мову, з якою народилися?
9. Парфяни і мідяни, еламіти, а також мешканці Месопотамії, Юдеї та Каппадокії, Понту й Азії,
10. Фрігії та Памфілії, Єгипту й лівійських земель, що належали до Кірени, і зайшли римляни, юдеї та прозеліти,
11. Критяни й аравійці, – усі бо чуємо ми, що говорять про великі діяння Божі нашими мовами!
12. І вражалися всі, і не могли збагнути цього, і казали один одному: Що це означає?!
13. А ще інші, глянувши, казали: Вони напилися солодкого вина.
14. А Петро, поставши з Одинадцятьма, підняв свій голос і проголосив їм: Мужі юдейські і всі мешканці Єрусалиму! Оце нехай буде вам відомо і дослухайтеся до слів моїх.
15. Вони не п'яні, як ви гадаєте, бо зараз третя година дня;
16. Але це є те, що провіщав пророк Йоїл:
17. І буде останніми днями, говорить Бог, Я виллю від Духа Мого на всіляку плоть і будуть пророкувати сини ваші і доньки ваші, і юнаки ваші будуть бачити видіння, і старці ваші сновидіннями навчені будуть;
18. І на служників Моїх і на служниць Моїх за тих днів виллю від Духа Мого, і будуть пророкувати;
19. І покажу дива на небі вгорі, і ознаки на землі внизу, кров і вогонь, і клуби диму:
20. Сонце обернеться на пільму, а місяць на кров передніше, аніж настане день Господній, великий і славний;
21. І станеться: Кожний, хто прикличе ймення Господнє, – врятується.
22. Мужі ізраїльські! Вислухайте слова оці: Ісуса із Назарету, Мужа, засвідченого вам від Бога силою і чудесами й ознаками, котрі Бог витворив через Нього поміж вас, як ви самі знаєте,
23. Його, Ісуса за певною порадою і передбаченням Божим зрадженого, ви взяли, і, прицвяхувавши руками беззаконних, убили;
24. Але Бог воскресив Його, розірвавши пута смерті, тому що вона не могла утримати Його.
25. Бо Давид казав про Нього: Бачив я перед собою Господа завжди, бо Він праворуч від мене, щоб я не захитався;
26. Від цього зраділо серце моє і звеселився язик мій; навіть плоть моя спочине в надії,

27. Бо Ти не залишиш душі моєї в пеклі і не даси святому Твоєму побачити тління.
28. Ти дав мені пізнати шлях життя; Ти виповниш мене радістю перед обличчям Твоїм.
29. Мужі-браття! Нехай же буде дозволено мені сміливо сказати вам про патріарха Давида, що він помер і похований, і гріб його у нас донині;
30. Та будучи пророком і відаючи, що Бог із присягою обіцяв йому від плоду рамен його утворити Христа у плоті і всадити на престолі Його;
31. Він передніше сказав про воскресіння Христа, що не залишена душа Його в пеклі і плоть Його не бачила тліну.
32. Цього Ісуса Бог воскресив, – ми всі цьому свідки.
33. Отож, Він, коли був піднесений правицею Божою, і, прийнявши від Батька обітницю Святого Духа, вилив те, що ви нині бачите і чуєте.
34. Бо Давид не піднявся на небеса; але сам каже: Сказав Господь Господові моєму: Сиди праворуч від Мене,
35. Доки покладу ворогів Твоїх біля підшов ніг Твоїх.
36. Тож твердо знай, увесь дім Ізраїлів, що Бог витворив Господом і Христом Цього Ісуса, котрого ви розп'яли.
37. Вони почули це і розчулилися серцем, і сказали Петрові та іншим Апостолам: Що нам учинити, мужі-браття?
38. А Петро сказав їм: Покайтеся, і нехай хреститься кожний з вас в ім'я Ісуса Христа для прощення гріхів, – і одержить дар Святого Духа;
39. Бо вам належить обітниця і дітям вашим, і всім дальнім, кого не прикличе Господь Бог наш.
40. Й іншими багатьма словами свідчив він і умовляв, кажучи: Рятуйтеся від роду цього лукавого.
41. Тож ті, що охоче прийняли слово його, хрестилися, і приєдналося того дня близько трьох тисяч душ.
42. І вони постійно були в апостольському вченні, у спілкуванні і ламанні хліба та в молитвах.
43. І був страх на всілякій душі; і багато чудес і ознак звершилося через Апостолів у Єрусалимі.
44. Усі віруючі були вкупі, і мали все спільне;
45. І продавали маєтки свої і всіляку власність, і розподіляли всім, зважаючи на потребу кожного;
46. І щодня однодушно були в храмі, і, ламаючи в домах хліб, приймали їжу з радістю, та в простоті сердечній,

47. Хвалячи Бога і перебуваючи в любові у всього народу. А Господь щоденно долучав врятованих до Церкви.

Діяння 3

Уздоровлення Апостолами кульгавого.

1. Петро та Іван простували разом до храму на молитву о дев'ятій годині.
2. І був чоловік кульгавий від лона матері його, котрого носили і садовили щодня біля дверей храму, що звалися Червоними, просити милостині в тих, що входять до храму;
3. Він побачив Петра та Івана перед входом до храму і попросив у них милостині.
4. Петро з Іваном придивилися до нього, а Петро сказав: Поглянь на нас.
5. І він пильно дивився на них, бо сподівався одержати від них що-небудь.
6. Але Петро сказав: Срібла і золота немає у мене; а що маю, те даю тобі: В ім'я Ісуса Христа із Назарету підведися і ходи.
7. І взяв його за праву руку й підняв; і раптом зміцніли його ступні і коліна.
8. Він підхопився і став, і почав ходити, і зайшов з ними до храму, і ходив там, і підскакував, і хвалив Бога.
9. І увесь народ бачив його, що ходить і хвалить Бога.
10. І впізнали його, що це був той, що сидів біля Червоних дверей храму задля милостині, і виповнилися жахом та подивом від того, що сталося з ним.
11. І через те, що uzдоровлений кульгавий не відходив од Петра та Івана, то увесь народ, вражаючись, позбігався до них у притвір, що звався Соломоновим.
12. Петро завважив те і сказав народові: Мужі ізраїльські! Чому дивуєтеся з цього, або чому дивитеся на нас, неначе ми своєю силою чи благочестям вчинили те, що він ходить?
13. Бог Авраама, Ісаака та Якова, Бог наших батьків, прославив Сина Свого Ісуса, Котрого ви видали і Котрого ви зреклися перед Пилатом, коли він мав намір звільнити Його.
14. Але ви Святого Праведника зреклися, і просили дарувати вам людиновбивника,
15. А Володаря життя убили; Його Бог воскресив із мертвих, і ми тому свідки.
16. І заради віри в ймення Його, ім'я Його зміцнило цього, котрого ви бачите і знаєте, і віра, котра від Нього, дарувала йому uzдоровлення це перед усіма вами.
17. А втім, я знаю, браття, що ви, як і старшини ваші, вчинили це несвідомо;
18. А Бог, як провістив устами всіх Своїх пророків постраждати Христові, так і вчинив.
19. Тож покайтеся і наверніться, щоб стерлися гріхи ваші,

20. Нехай же прийдуть часи розради від лица Господнього і нехай пошле Він призначеного вам Ісуса Христа,
21. Котрого небо має прийняти до часу звершення всього, що казав Бог устами всіх святих Своїх пророків одвіку.
22. Мойсей сказав батькам: Господь Бог ваш висуне вам із братів ваших Пророка, як мене; підкоряйтеся Йому у всьому, що Він буде казати вам;
23. І станеться, що всіляка душа, котра не послухає Пророка того, винищиться з народу.
24. І всі пророки, від Самуїла і після нього, скільки їх було, всі провіщали оці дні.
25. Ви сини пророків і заповіту, котрого заповідав Бог батькам вашим, кажучи Авраамові: І в насінні твоєму благословляться всі племена землі.
26. Бог воскресив Сина Свого Ісуса, і до вас найперше послав Його благословити вас, відвертаючи кожного від недобрих учинків ваших.

Діяння 4

Перше гоніння на християн.

1. Коли вони промовляли до народу, до них наблизилися священники і старшини сторожі при храмі і саддукеї;
2. Невдоволені тим, що вони навчають народ і проповідують в Ісусі воскресіння із мертвих;
3. І наклали на них руки, і віддали їх під охорону до ранку: бо вже був вечір.
4. Багато з тих, що слухали, увірували; і число таких людей було близько п'яти тисяч.
5. Другого дня зібралися в Єрусалимі провідники їхні й старшина, і книжники,
6. І Анна першосвященик, і Кайяфа та Іван, і Олександр та інші з роду першосвященичого;
7. Вони поставили їх посередині і запитували: Якою силою чи яким ім'ям ви вчинили це?
8. Тоді Петро виповнився Духом Святим і сказав їм: Провідники народу і старшино ізраїльська!
9. Якщо від нас сьогодні вимагають відповіді за благодіяння немічному чоловікові, як він uzдоровився,
10. То нехай стане відомо усім вам і всьому народові ізраїльському, що йменням Ісуса Христа із Назарету, Котрого ви розп'яли, Котрого Бог воскресив із мертвих, Ним поставлений він перед вами uzдоровленим.
11. Він якраз і є камінь, знехтуваний вами, що будують, але вчинився головним на розі, і немає ні в кому іншому порятунку.

12. Бо немає іншого Ймення під небом, що дане людям, котрим належало б нам урятуватися.
13. Побачивши сміливість Петра та Івана і запримітивши, що вони люди некнижні і прості, вони дивувалися; а тим часом упізнавали їх, що вони були з Ісусом;
14. Але бачили uzдоровленого чоловіка, що стояв перед ними, і нічого не могли сказати всупереч.
15. І наказали їм вийти геть із синадріону, а самі радилися поміж собою,
16. Кажучи: Що нам учинити з цими людьми? Адже всім мешканцям Єрусалиму відомо, що ними вчинено явне диво, і ми не можемо відкинути цього;
17. Але, щоб уже не поширювалося це в народі, з погрозою заборонимо їм, щоб не говорили про це Ймення нікому з людей.
18. І, прикликавши їх, наказали їм зовсім не говорити і не навчати про ймення Ісуса.
19. Але Петро та Іван сказали їм у відповідь: Поміркуйте, чи справедливо перед Богом – слухати вас більше, аніж Бога?
20. Ми не можемо не говорити про те, що бачили і чули.
21. Але вони, погрожуючи, відпустили їх, бо не знайшли можливості покарати їх, з причини народу, тому що всі прославляли Бога за скоєне;
22. Бо років сорок було тому чоловікові, в котрому звершилося це диво uzдоровлення.
23. Коли їх відпустили, вони прийшли до своїх і переказали, що говорили їм першосвященики і старшини;
24. А вони вислухали і однодушно піднесли голос до Бога і сказали: Владико Боже, що утворив небо і землю і море, і все, що в них!
25. Ти устами батька нашого Давида, служника Твого, сказав Духом Святим: Чого заметушилися погани, і народи задумали марне?
26. Повстали царі земні, і князі зібралися разом на Господа і на Христа Його.
27. Бо справді зібралися в місті цьому на Святого Сина Твого Ісуса, помазаного Тобою, Ірод і Понтій Пилат з поганями і народом ізраїльським,
28. Щоб учинити те, що визначила рука Твоя і порада Твоя.
29. І нині, Госпode, поглянь на погрози їхні і дай служникам Твоїм з усією сміливістю говорити слово Твоє,
30. Тоді, як Ти простягаєш руку Твою на uzдоровлення і на вчинення ознак і чудес йменням Святого Сина Твого Ісуса.
31. І, за молитвою їхньою, захиталося місце, де вони були зібрані, і виповнилися всі Духом Святим і звіщали Слово Боже сміливо.

32. І в багатьох тих, що увірували, було одне серце і одна душа; і ніхто нічого з маєтку свого не називав своїм, але все в них було спільне.
33. І Апостоли з великою силою засвідчували воскресіння Господа Ісуса Христа; і велика благодать була на всіх них.
34. Не було поміж ними жодного нужденного; бо всі, котрі володіли землями чи домами, продавали їх і приносили ціну проданого.
35. І клали до ніг Апостолів; і кожному давалося те, на що хтось мав потребу.
36. Так Йосія, названий від Апостолів Варнавою, що означає: Син утіхи, – левит, родом кіпрянин,
37. У котрого була своя земля, продав її, приніс гроші і поклав до ніг Апостолів.

Діяння 5

Гріх і смерть Ананії та Сапфіри.

1. А один муж на ім'я Ананія, з дружиною своєю Сапфірою, продавши маєток,
2. Утаємничив із ціни, зі згоди дружини своєї, а деяку частку приніс і поклав до ніг Апостолів.
3. Але Петро сказав: Ананіє! Нащо ти дозволив сатані вкласти у серце твоє думку збрехати Духові Святому і втаємничити від ціни землі?
4. Те, чим ти володів, хіба не твоє було, і те, що ти надбав продажем, хіба не у твоїй владі було? Нащо ти поклав це в серце твоє? Ти збрехав не людям, а Богові.
5. Зачувши ці слова, Ананія упав і вмер: і великий страх виповнив усіх, хто чув це.
6. І підвелися юнаки і приготували його для похорону, а тоді вийшли і поховали.
7. А години за три по цьому прийшла й дружина його, не відаючи, що сталося.
8. Петро запитав її: Скажи мені, чи за стільки ви продали землю? Вона сказала: Так, за стільки.
9. Але Петро сказав їй: Що це ви змовилися спокусити Духа Господнього? Ось, входять у двері ті, що поховали чоловіка твого; і тебе також винесуть.
10. Раптом вона упала біля ніг його і вмерла, і юнаки, переконавшись, що вона мертва, винесли й поховали її біля чоловіка її.
11. І великий страх обгорнув всю церкву і всіх, хто чув це.
12. Руками Апостолів звершувалося в народі багато ознак і чудес; і всі однодушно були в притворі Соломоновім.
13. Ніхто із сторонніх не зважувався прилучитися до них, а народ прославляв їх.

14. А віруючих все більше й більше приєднувалося до Господа, велика кількість чоловіків та жінок.
15. Аж так, що виносили хворих на вулиці і клали на постелях і ліжках, щоб хоч тінь Петра, що проходив, падала на когось із них.
16. Сходилося також до Єрусалиму чимало з довколишніх міст, несли недужих та хворих від нечистих духів, котрі й уздоровилися всі.
17. А першосвященик і всі з ним, що належали до саддукейської єресі, виповнилися заздрістю.
18. І руки свої наклали на Апостолів, і ув'язнили їх у народній в'язниці.
19. Але Ангел Господній вночі відчинив двері в'язниці і, вивівши їх, сказав:
20. Ідїть і, ставши у храмі, повідуйте народові всі ці слова життя.
21. Вони вислухали і зайшли вранці до храму й навчали. А тим часом першосвященик і котрі з ним, прийшли, скликали синедріон і всіх старших із синів Ізраїля та й послали до в'язниці привести Апостолів.
22. Але служники, прийшовши, не знайшли їх у в'язниці і повернулися й доповіли,
23. Кажучи: В'язницю ми застали замкненою з усією старанністю і сторожу, котра стояла перед дверима; але, відчинивши, не знайшли в ній нікого.
24. Коли зачули ці слова першосвященик, старший сторожі та інші першосвященики, не могли зрозуміти, що б воно означало.
25. Проте прийшов один чоловік і оповів їм, кажучи: Ось, мужі, котрих ви ув'язнили в тюрму, стоять у храмі і навчають народ.
26. Тоді старший сторожі пішов із служниками і привів їх без примусу, тому що боялися народу, щоб не забили їх камінням.
27. А коли привели їх, то поставили в синедріоні; і запитав їх першосвященик, кажучи:
28. Чи не заборонили ми вам суворо навчати про Ймення це? І ось, ви наповнили Єрусалим ученням вашим і хочете навести на нас кров Того Чоловіка.
29. А Петро і Апостоли у відповідь сказали: Треба підкорятися більше Богові, аніж людям.
30. Бог батьків наших воскресив Ісуса, Котрого ви умертвили, повісивши на дереві.
31. Його підніс Бог правицею Своєю у Володаря і Рятівника, щоб дати Ізраїлеві каяття і прощення гріхів.
32. Свідки Йому в цьому ми і Дух Святий, Котрого Бог дав покірним Йому.
33. Зачувши це, вони аж спаленіли від гніву і вже змовлялися умертвити їх.
34. Підвівшись у синедріоні, один фарисей, на ім'я Гамалиїл, учитель Закону, пошанований усім народом, наказав вивести Апостолів на незначний час.

35. А їм сказав: Мужі ізраїльські! Поміркуйте самі з собою про цих людей, що вам з ними вчинити:

36. Бо невдовзі перед цим з'явився Тевда, маючи себе за когось великого, і до нього прилучилося майже чотириста чоловіків; але його вбили, і всі, котрі прислухалися до нього, розпорошилися й щезли.

37. Після нього під час перепису з'явився Юда галілеянин, і прилучив до себе чимало народу; але й він загинув, а всі, що прислухалися до нього, порозбігалися;

38. І нині кажу вам, відчепіться од людей цих і залишіть їх: бо коли все це від людей і ці діяння від людей, то воно розпадеться.

39. А якщо від Бога, то ви не можете зруйнувати його; бережіться, щоб вам не стати супротивниками Бога.

40. Вони послухали його і, прикликавши Апостолів, били їх, і заборонили їм говорити про ймення Ісуса, а потому відпустили їх.

41. А вони пішли з синагоги, радіючи, що за ймення Господа Ісуса удостоїлися прийняти зневагу.

42. І всілякого дня у храмі і по домах не переставали навчати і благовістити про Ісуса Христа.

Діяння 6

Перші диякони.

1. За тих днів, коли учнів стало багато, почали елліністи нарікати на євреїв за те, що вдовиці їхні були знехтувані у щоденній роздачі потреб.

2. Тоді дванадцяттеро Апостолів, скликавши громаду учнів, сказали: Не добре нам, залишивши слово Боже, дбати про столи;

3. Таким чином, браття, виберіть з-поміж себе сім чоловіків певних, виповнених Духом Святим і мудрістю: їх настановимо на це служіння.

4. А ми постійно будемо в молитві і в служінні Слова.

5. І все зібрання прихильно поставилося до цих замірів; і вибрали Стефана, мужа твердої віри, виповненого Духом Святим, і Пилипа, і Прохора, і Никанора, і Тимона, і Пармена, і прозеліта Миколу з Антіохії, –

6. Їх поставили перед Апостолами, і вони, помолившись, поклали на них руки.

7. І слово Боже зростало, і число учнів вельми примножилося в Єрусалимі; і навіть із священиків чимало підкорилися вірі.

8. А Стефан, виповнений вірою і силою, звершував великі дива і ознаки в народі.

9. Декотрі з так званої синагоги лібертинців та кирінейців, і олександрійців, і декотрі з Килікії та Азії почали сперечатися із Стефаном;

10. Але не могли протистояти мудрості і Духові, котрим він говорив.
11. Тоді навчили вони декотрих сказати: Ми чули, як він казав лихі слова на Мойсея і на Бога.
12. І підбурили народ і старших, і книжників, і напали й схопили його, і повели до синедріону.
13. І поставили лжесвідків, котрі казали: Цей чоловік не перестає казати лихі слова на оце святе місце і на закон.
14. Бо ми чули, як він говорив, що Ісус із Назарету зруйнує це місце і змінить звичаї, котрі передав нам Мойсей.
15. І всі, що сиділи в синедріоні, дивлячись на нього, на Стефана, бачили обличчя його, немов лице Ангела.

Діяння 7

Проповідь Стефанова перед синедріоном.

1. Тоді сказав першосвященик: Чи так це?
2. Але він сказав: Мужі-браття і батьки! Послухайте! Бог слави постав перед батьком нашим Авраамом у Месопотамії передніше переселення його до Харану,
3. І сказав йому: Вийди із твоєї землі і з роду твого і з дому батька твого, і піди на землю, котру покажу тобі.
4. Тоді він вийшов із землі халдейської і поселився в Харані; а звідти, по смерті батька його, переселив його Бог на цю землю, на котрій ви нині живете;
5. І не дав йому на ній спадщини на жодний ступінь ноги, а обіцяв дати її на володіння йому і нащадкам його по ньому, коли він був ще бездітним.
6. І сказав йому Бог, що нащадки його будуть переселенцями в чужій землі і будуть у рабстві і в утисках чотириста літ.
7. Але Я, сказав Бог, звершу суд над тим народом, у котрого вони будуть у рабстві; і після того вони вийдуть і будуть служити Мені на цьому місці.
8. І дав йому заповіта обрізання. Після цього породив він Ісаака і обрізав його восьмого дня; а Ісаак породив Якова, а Яків – дванадцятьо патріархів.
9. Патріархи із заздрощів продали Йосипа до Єгипту, але Бог був з ним.
10. І визволив його від усіх скорбот його, і дарував мудрість йому і прихильність царя, єгипетського фараона, котрий настановив його провідником над Єгиптом і над усім домом своїм.
11. І прийшов голод і велика скорбота на всю землю єгипетську і на ханаанську, і батьки наші не знаходили харчу.

12. А Яків, зачувши, що є хліб у Єгипті, послав туди батьків наших уперше;
13. А коли вони прийшли вдруге, Йосип відкрився братам своїм, і відомий став фараонові родовід Йосипів.
14. Йосип послав покликати батька свого Якова і всіх родичів своїх, – сімдесят п'ять душ.
15. Яків перейшов до Єгипту і помер сам, і батьки наші.
16. І перенесені були до Сихему і покладені до гробу, котрого купив Авраам за ціну срібла у синів Еммора Сихемського.
17. І з плином часу, як наближалася година звершитися обітниці, про котру присягався Бог Авраамові, народ поширився і примножився в Єгипті.
18. До тих пір, доки постав новий цар, котрий не знав Йосипа;
19. Цей, маючи лихі заміри супроти народу нашого, чинив утиски батькам нашим, примушуючи їх кидати дітей своїх, щоб не залишалися живими.
20. У цей час народився Мойсей і був пречудовим перед Богом, три місяці годували його в домі батька його.
21. А коли викинули його, взяла його донька фараонова і виховала його у себе, як сина;
22. І навчений був Мойсей всієї мудрости єгипетської і був міцний у слові і в справах.
23. А коли йому виповнилося сорок літ, спало йому на серце навідати братів своїх, синів Ізраїлевих;
24. І, забачивши одного з них, котрого кривдили, заступився за нього і помстився за скривдженого, уразив єгиптянина.
25. Він гадав, зрозуміють брати його, що Бог рукою його дасть їм порятунок; але вони не зрозуміли.
26. Наступного дня, коли деякі з них зчинили бійку, він прийшов і схиляв їх до миру, кажучи: Ви – брати; нащо завдаєте кривди один одному?
27. Але той, що кривдив ближнього, відштовхнув його; сказав: Хто тебе настановив старшим і суддею над нами?
28. Чи не хочеш ти вбити й мене, як учора убив єгиптянина?
29. Від цих слів Мойсей утік і став зайшлим на землі мадіанській, де вродилися від нього два сини.
30. По закінченні сорока літ з'явився йому в пустелі Сінайської гори Ангел Господній у полум'ї тернового куща, який палав.
31. Мойсей побачив і здивувався з видіння; а коли підходив роздивитися, був до нього голос Господній:

32. Я Бог батьків твоїх, Бог Авраама, і Бог Ісаака, і Бог Якова. Мойсей, виповнений трепетом, не смів дивитися.
33. І сказав йому Господь: Скинь взуття з ніг твоїх, бо місце, на котрому ти стоїш, є земля свята;
34. Я бачу утиски народу Мого в Єгипті і чую стогін його; і зійшов визволити його; отожд, піди, Я пошлю тебе до Єгипту.
35. Цього Мойсея, котрого вони відкинули, сказавши: “Хто тебе послав провідником і суддею?”, цього Бог через Ангела, що з’явився йому в терновому кущі, послав провідником і визволителем.
36. Цей вивів їх, звершивши дива і ознаки на землі єгипетській, і в Червоному морі, і в пустелі упродовж сорока літ.
37. Це той Мойсей, котрий сказав сином Ізраїля: Пророка настановить вам Господь Бог ваш із-поміж братів ваших, як мене; Його слухайте.
38. Це той, котрий був у зібранні в пустелі з Ангелом, який говорив йому на горі Сінаї, і з батьками нашими і котрий прийняв живі слова, щоб нам передати.
39. Котрому батьки наші не хотіли бути слухняними, але відкинули його і на вернулися серцем своїм до Єгипту,
40. Сказавши Ааронові: Вчини нам богів, котрі простували б перед нами, бо з Мойсеєм, який вивів нас із Єгипетської землі, не знаємо, що сталося.
41. І зробили за тих днів теля, і принесли пожертву ідолові, і веселилися перед витвором рук своїх.
42. А Бог відвернувся і залишив їх служити війську небесному, як написано в книзі пророків: Доме Ізраїлів! Чи ви приносили Мені заколоте і пожертви упродовж сорока літ у пустелі?
43. Ви прийняли скинію Молохову і зорю бога вашого Ромфана, зображення, котрі ви вчинили, аби поклонятися їм: і Я переселю вас далі Вавилону.
44. Скинія свідчення була в батьків наших у пустелі, як звелів Той, що говорив Мойсеєві виготовити їх за зразком, що він бачив;
45. Батьки наші з Ісусом взяли її і внесли у володіння народів, вигнаних Богом від лица батьків наших. Так було до днів Давида;
46. Цей надбав благодаті перед Богом і благав, щоб знайти житло Богові Якова.
47. А Соломон спорудив Йому дім.
48. Але Всевишній не в рукотворних храмах живе, як засвідчує пророк.
49. Небо престол Мій, і земля – підніжжя ніг Моїх; який дім спорудите Мені, говорить Господь, чи яке місце для спочину Мого?
50. Чи не Моя рука витворила все це?

51. Ви, твердошиї! Люди з необрізаним серцем і вухами! Ви завжди чините опір Духові Святому, як батьки ваші, так і ви.
52. Кого з пророків не переслідували батьки ваші? Вони убили провісників пришествя Праведника, Котрого зрадниками і вбивниками вчинилися нині ви,
53. Ви, котрі прийняли закон при служінні Ангелів, і не зберегли.
54. Слухаючи це, вони запалювалися серцем своїм і скреготали на нього зубами.
55. А Стефан, виповнений Духом Святим, глянув на небо, побачив славу Божу й Ісуса, що стояв праворуч Бога,
56. І сказав: Ось, я бачу небеса відкриті і Сина Людського, що стоїть праворуч від Бога.
57. Але вони закричали дужими голосами, затуляли вуха свої, і в одну душу кинулися на нього.
58. А коли вивели за місто, то почали вбивати його камінням. А свідки поклали свою одежу біля ніг юнака, на ймення Савл.
59. І вбивали камінням Стефана, котрий молився і казав: Господе Ісусе! Прийми духа мого.
60. І, опустившись на коліна, крикнув дужим голосом: Господе! Не постав їм цього за гріх! І, сказавши це, помер.

Діяння 8

Четверте переслідування християн.

1. А Савл заохочував убивство його. За тих днів сталося велике переслідування на Церкву в Єрусалимі, і всі, крім Апостолів, розпорозилися по околицях юдейських та самарійських.
2. А поховали Стефана мужі побожні і вчинили великий плач по ньому.
3. А Савл терзав Церкву, вдираючись до осель, виволікав чоловіків і жінок і кидав до в'язниці.
4. А тим часом, ті, що порозбігалися, ходили й благовістили Слово.
5. Так, Пилип прийшов до міста Самарійського і проповідував їм Христа.
6. Народ в одну душу прислухався до того, що оповідав Пилип, і бачив, і чув, які він звершує дива;
7. Бо нечисті духи з багатьох, що були в них, виходили з великими зойками, а чимало немічних і кульгавих уздоровилося;
8. І була радість велика в тому місті.

9. А перебував у тому місті один чоловік на ім'я Симон, котрий перед тим займався чаклунством і дивував народ самарійський, маючи себе за когось великого;
10. Його слухали всі: Від найменшого, аж до найбільшого, кажучи: "Він – сила Божа велика".
11. А слухали його через те, що він тривалий час дивував їх чаклунством.
12. Та коли повірили Пилипові, що благовістив про Царство Боже, та про ймення Ісуса Христа, то хрестилися чоловіки й жінки.
13. Увірував також сам Симон, а коли хрестився, то вже не відходив од Пилипа; він бачив, як звершуються великі сили, і вражався.
14. Апостоли, які були в Єрусалимі, почули, що самаряни прийняли Слово Боже, і послали до них Петра з Іваном,
15. Котрі, як прийшли, то помолилися за них, щоб вони прийняли Духа Святого.
16. Бо Він ще не злинув на жодного з них, а були вони тільки хрещені у ймення Господа Ісуса;
17. Тоді поклали на них руки, і вони прийняли Духа Святого.
18. А Симон, коли побачив, що через покладання рук апостольських дається Дух Святий, приніс їм гроші,
19. Кажучи: Дайте й мені владу цю, щоб той, на кого я покладу руки, одержував Духа Святого.
20. Але Петро сказав йому: Срібло твоє нехай буде на погибель тобі, тому що ти замірився дар Божий дістати за гроші.
21. Немає тобі в цьому частки і жеребу, тому що серце твоє не вільне перед Богом;
22. Тож покайся за цей гріх твій і молися Богові, може, прощений буде тобі замір серця твого!
23. Через те, що бачу тебе виповненого гіркотою жовчі і в ланцюгах неправди.
24. А Симон сказав у відповідь: Помоліться ви за мене Господові, щоб не спіткало мене анітрохи з того, що сказане вами.
25. А вони, засвідчивши і звістивши Слово Господнє, знову пішли до Єрусалиму і в багатьох поселеннях самарійських проповідували Євангелію.
26. А Пилипові Ангел Господній сказав: Підведися і йди на південь, на дорогу, котра веде з Єрусалиму на Газу, яка порожня.
27. Він підвівся й пішов. Аж ось, муж ефіопський, скопець, вельможа Кандаки, цариці ефіопської, скарбничий усіх скарбів її, що приїздив до Єрусалиму для поклоніння,
28. Повертався і, сидячи на колісниці своїй, читав пророка Ісаю.

29. Дух сказав Пилипові: Підійди і пристань до цієї колісниці.
30. Пилип підійшов і, зачувши, що він читає пророка Ісаю, сказав: Чи розумієш те, що читаєш?
31. Він сказав: Як можу розуміти, якщо ніхто не наставить мене? І попросив Пилипа піднятися й сісти з ним.
32. А місце з Писання, котре він читав, було оце: Його вели на заклання, мов овечку, і як ягня перед стригалем безголосе, так і Він не розтулив уст Своїх;
33. У зневазі до Нього суд Його звершився, але родовід Його хто може відкрити? Бо візьметься од землі життя Його.
34. А скопець сказав Пилипові: Прошу тебе повідати: Про кого пророк оповідає тут? Чи про себе, чи про когось іншого?
35. Пилип розтулив уста свої і, почавши від цього писання, благовістив йому про Ісуса.
36. А тим часом, продовжуючи подорожувати, вони приїхали до води, і скопець сказав: Ось вода; що перешкоджає мені хреститися?
37. А Пилип сказав йому: Якщо віруєш од усього серця, можна. Він сказав у відповідь: Вірую, що Ісус Христос є Син Божий.
38. І наказав зупинити колісницю; і зійшли обидвоє у воду, Пилип і скопець: і хрестив його.
39. А коли вони вийшли з води, Дух Святий злинув на скопця; а Пилипа забрав Ангел Господній, і скопець уже не бачив його, а продовжував подорож, радіючи.
40. А Пилип опинився в Азоті і, переходячи, благовістив усім містам, аж доки прийшов у Кесарію.

Діяння 9

Навернення Савла. (Діян.22:1-16; 26:9-20)

1. А Савл, все ще дихаючи погрозами та убивством на учнів Господніх, прийшов до першосвященика,
2. І випросив у нього листи у Дамаск до синагог, щоб, кого знайде з прихильників цього вчення, і чоловіків, і жінок, пов'язавши, приводити до Єрусалиму.
3. А коли йшов він і наближався до Дамаску, як наразі осяяло його світло з неба.
4. Він упав на землю і почув голос, що звертався до нього: Савле, Савле, нащо ти переслідуєш Мене?
5. Він сказав: Хто Ти, Господе? А Господь сказав: Я Ісус, Котрого ти переслідуєш; важко тобі йти супроти рожна.

6. Він у трепеті і в жахові сказав: Господе! Що накажеш мені чинити? І Господь сказав йому: Підведися і йди в місто, і сказано буде тобі, що маєш чинити.
7. А люди, які йшли з ним, стояли в заціпенінні, почувши голос і нікого не бачивши.
8. Савл підвівся із землі і з розплющеними очима нікого не бачив; і повели його попід руки, і привели до Дамаску;
9. І три дні він не бачив, і не їв, і не пив.
10. У Дамаску був один учень, на ім'я Ананія, і Господь у видінні сказав йому: Ананіє! Він сказав: Я, Господе.
11. А Господь сказав йому: Підведися і вийди на вулицю, так звану Пряму, і запитай у Юдиному домі тарсянина на ім'я Савл; він зараз помолиться.
12. І бачив у видінні мужа на ім'я Ананія, що прийшов до нього і поклав на нього руку, щоб він прозрів.
13. Ананія відповідав: Господе! Я чув від багатьох про цього чоловіка, скільки він зла чинив святим Твоїм у Єрусалимі.
14. І тут має від першосвящеників владу в'язати всіх, що прикликають ймення Твоє.
15. Але Господь сказав йому: Йди, бо він є Моя вибрана посудина, щоб звіщати ймення Моє перед народами і царями та синами Ізраїлевими.
16. І Я покажу йому, скільки він мусить вистраждати за ймення Моє.
17. Ананія пішов, і увійшов до оселі, поклав на нього руки і сказав: Брате Савле! Господь Ісус, що з'явився тобі на шляху, котрим ти йшов, послав мене, щоб ти прозрів і виповнився Духом Святим.
18. І відразу неначе луска відпала з очей його, і несподівано він прозрів; він підвівся і був хрещений.
19. І, попоївши, зміцнився. І був Савл декілька днів із учнями в Дамаску;
20. І там-таки почав проповідувати в синагозі про Ісуса, що Він є Син Божий.
21. І всі, хто слухав, дивувалися і казали: Чи не той це, котрий переслідував у Єрусалимі тих, хто прикликав Ймення це? Та й сюди прийшов для того, щоб зв'язувати їх і вести до першосвящеників.
22. А Савл ще більше зміцнювався і бентежив юдеїв, що мешкали в Дамаску, доводячи, що Цей є Христос.
23. А коли минуло доволі часу, юдеї змовилися вбити Його.
24. Але Савл дізнався про лиху змову їхню; а вони вдень і вночі підстерігали біля воріт, щоб убити його.
25. А учні вночі вивели його і спустили по стіні в корзині.

26. Савл прибув до Єрусалиму і прагнув прилучитися до учнів; але всі боялися його, не вірячи, що він учень.
27. А Варнава узяв його і привів до Апостолів і розповів їм, як на шляху він бачив Господа, і що казав йому Господь, і як він у Дамаску сміливо проповідував у ймення Ісуса.
28. І був він з ними, входячи і виходячи в Єрусалимі і сміливо проповідував в ім'я Господа Ісуса.
29. Говорив також і змагався з елліністами; а вони мали замір убити його.
30. Коли брати довідалася про те, відправили його в Кесарію і доправили до Тарсу.
31. А церкви по всій Юдеї, Галілеї і Самарії були у спокої, навчаючись і знаходячись у страхіві Господньому, і, за втіхи від Духа Святого, примножувалися.
32. Одного разу, коли Петро обходив усіх, то прийшов до святих, що мешкали в Лідді.
33. Там знайшов він одного чоловіка, на ім'я Еней, котрий вісім літ уже лежав у постелі немічний.
34. Петро сказав йому: Енею! Уздоровлює тебе Ісус Христос; підведися з постелі твоєї. І він тієї ж хвили підвівся,
35. І бачили його всі, що мешкали в Лідді і в Сароні, які навернулися до Господа.
36. У Йоппії була одна учениця, на ім'я Тавіта, що означає: сарна; вона була виповнена добрими діяннями і чинила багато милостині.
37. Сталося за тих днів, що вона занедужала й померла; її обмили і поклали у світлиці.
38. Та оскільки Лідда була поблизу Йоппії, то учні, зачувши, що Петро якраз там, послали до нього двох чоловіків попросити, щоб він не забарився прийти до них;
39. Петро підвівся і пішов з ними; і коли він прийшов, завели його до світлиці, і всі вдови зі слізьми постали перед ним, показуючи сорочки і туніки, що їх виготовляла Сарна, живучи з ними.
40. Петро звелів усім вийти з оселі, став на коліна, помолився і, звернувся до тіла й сказав: Тавіто, підведися! І вона розплющила очі свої і, побачивши Петра, сіла.
41. Він подав їй руку, підняв її і, прикликавши святих та вдовиць, поставив її перед ними живою.
42. Про це стало відомо по всій Йоппії, і багато увірували в Господа.
43. І чимало днів пробув він у Йоппії в одного Симона чинбаря.

Діяння 10

Духовне пробудження Корнилія, сотника.

1. У Кесарії був один муж, на ім'я Корнилій, сотник полку, що називався Італійським.
2. Побожний і богобоязливий з усім своїм домом; він чинив народові великі милості і завжди молився Богові.
3. Він у видінні виразно бачив близько дев'ятої години дня Ангела Божого, котрий зайшов до нього і сказав йому: Корнилію!
4. А він глянув на нього і злякався, а тоді сказав: Що, Господе? Ангел відповів йому: Молитви твої і милості твої постали перед Богом, що згадав про тебе.
5. Тож пошли людей до Йопії і приклич Симона, що зветься Петром.
6. Він гостює в Симона чинбаря, котрого дім стоїть на березі моря; він скаже тобі слова, котрими врятуєшся ти і увесь дім твій.
7. Коли Ангел, що говорив Корнилію, відійшов, то він прикликав двох з-поміж своїх домашніх служників, і побожного вояка, з тих, що були при ньому,
8. І розповів їм усе, і послав їх до Йопії.
9. Другого дня, коли вони йшли і наближалися до міста, Петро близько шостої години вийшов на покрівлю дому помолитися.
10. І відчув, що зголоднів, і хотів їсти; а тим часом, як йому готували, він виповнився Духом.
11. І побачив відкрите небо і якусь посудину, схожу на широке вітрило, прив'язане за чотири різки, – воно опускалася на землю.
12. На ньому були всілякі чотириногі земні звірі, плазуни і птахи небесні.
13. І був голос до нього: Підведися, Петре, заколи і їж;
14. Але Петро сказав: Ні, Господе, я ніколи не їв нічого огидного і нечистого.
15. Тоді вдруге був голос до нього: Що Бог очистив, того ти не вважай нечистим.
16. Це було тричі і посудина ота (вітрило) знову піднялося в небо.
17. І коли Петро збентежено запитував себе, що означає видіння, котре він бачив, аж ось, мужі, послані Корнилієм, розпитавши про дім Симонів, зупинилися біля воріт.
18. А тоді гукнули, запитуючи: Чи тут є Симон, що Петром зветься?
19. А тим часом, коли Петро роздумував про видіння, Дух сказав йому: Ось, три чоловіки шукають тебе.
20. Підведися, зійди і йди з ними, анітрохи не сумніваючись; бо це Я послав їх.
21. Петро зійшов до людей, присланих до нього Корнилієм, і сказав: Я той, котрого ви шукаєте; з якої причини ви прийшли?

22. А вони сказали йому: Корнилій, сотник, муж добродійний і богобоязкий, гарної думки про нього увесь народ юдейський, одержав від святого Ангела настанову покликати тебе в дім свій і послухати оповідей твоїх.
23. Тоді Петро запросив їх до себе, пригостив, а другого дня, підвівшись, пішов з ними, і деякі з братів йоппійських пішли з ним.
24. Наступного дня прийшли вони в Кесарію. А Корнилій наджидав їх, скликавши родичів своїх і близьких друзів.
25. Коли Петро входив, Корнилій зустрів його і вклонився йому до ніг.
26. А Петро підняв його, кажучи: Підведися; я теж людина.
27. І, розмовляючи з ним, зайшов до оселі, побачив там багато людей.
28. І сказав їм: Ви знаєте, що юдеєві заборонено спілкуватися чи зближатися з чужинцями; але мені Бог відкрив, щоб я не вважав жодної людини огидною чи нечистою;
29. Тому я, оскільки мене покликали, прийшов безвідмовно; отож, запитую: з якої причини ви покликали мене?
30. Корнилій сказав: Четвертого дня передніше я постився до нинішньої години, і о дев'ятій годині молився в своєму домі; аж ось, постав переді мною муж у світлій одежі,
31. І сказав: Корнелію! Почута молитва твоя, і милості твої пригадалися перед Богом.
32. То пошли до Йоппії і приклич Симона, що Петром зветься: він гостює в домі чинбаря Симона біля моря; він прийде і скаже тобі.
33. Я відразу ж послав до тебе, і ти добре вчинив, що прийшов. Тепер усі ми постановимо перед Богом, щоб вислухати все, що наказано тобі від Бога.
34. Петро розтулив уста і сказав: Істинно пізнаю, що Бог неупереджений,
35. Але в кожному народі той, що боїться Його і чинить справедливо, – приємний Йому.
36. Він послав синам Ізраїля слово, благовістячи мир через Ісуса Христа: Цей є Господь усіх.
37. Ви знаєте все, що відбувається по всій Юдеї, починаючи від Галілеї, після хрещення, яке проповідував Іван;
38. Як Бог Духом Святим і силою помазав Ісуса з Назарету, і Він ходив, учиняв добро і uzдоровлював усіх, у кому був диявол, тому що Бог був з Ним.
39. І ми свідки всього, що звершив Він у країні юдейській і в Єрусалимі, і що нарешті Його убили, повісивши Його на дереві.
40. Цього Бог воскресив третього дня і дав Йому з'явитися.
41. Не всьому народові, але свідкам, наперед вибраним Богом, нам, котрі з Ним їли і пили, по воскресінні Його з мертвих.

42. І Він звелів нам проповідувати людям і засвідчувати, що Він є призначений від Бога – суддя живих і мертвих.
43. Про Нього всі пророки свідкують, що кожний, хто вірує в Нього, одержить прощення гріхів йменням Його.
44. Коли Петро ще говорив ці слова, Дух Святий злинув на всіх, хто слухав Слово.
45. І віруючі з обрізаних, що прийшли з Петром, здивувалися, що дар Святого Духа злинув також на поганів;
46. Бо чули їх, як вони заговорили мовами і звеличували Бога. Тоді Петро сказав:
47. Хто може заборонити хреститися водою тим, котрі, як ми, одержали Святого Духа?
48. І звелів їм хреститися в ім'я Ісуса Христа. Потім вони просили його побути в них декілька днів.

Діяння 11

Петро виправдовує своє служіння поганам.

1. Почули Апостоли і браття, що були в Юдеї, що навіть погани прийняли слово Боже.
2. І коли Петро прийшов до Єрусалиму, обрізані дорікали йому,
3. Кажучи: Ти ходив до людей необрізаних і їв з ними.
4. А Петро почав їм оповідати за плином подій, кажучи:
 5. У місті Йоппії я молився і виповнився Духом, і побачив видіння: сходила начебто якась посудина, неначе велике вітрило, що за чотири різки опускалося з неба, і опустилося до мене.
 6. Я подивився на нього і, роздивляючись, побачив чотириногих земних, звірів і плазунів та птахів небесних.
 7. І зачув я голос, що говорив до мене: Підведися, Петре, заколи і їж.
 8. А я сказав: Ні, Господе, нічого недоброго, або ж нечистого ніколи не входило до уст моїх.
 9. І відповідав мені голос удруге з неба: Що Бог очистив, того ти не вважай нечистим.
 10. Це було тричі; і знову піднялося все до неба.
 11. Аж ось, тієї самої хвилини три чоловіки постали перед домом, у котрому я був, посланці із Кесарії до мене.
 12. Дух сказав мені, щоб я йшов з ними, не маючи жодного сумніву; пішли зі мною й оці шестеро братів, і ми прийшли в дім того чоловіка.

13. Він оповів нам, як він бачив у домі своєму Ангела, котрий постав і сказав йому: Пошли в Йоппію людей і приклич Симона, що зветься Петром;
14. Він скаже тобі слова, котрими врятуєшся ти і увесь дім твій.
15. А коли я почав говорити, злинув на них Дух Святий, як ото на нас на початку.
16. Тоді пригадав я слово Господнє, коли Він казав: Іван хрестив водою, а ви будете хрещені Духом Святим.
17. Отож, якщо Бог дав їм такого ж дара, як і нам, що увірували в Господа Ісуса Христа, то хто я, щоб міг перешкоджати Богові?
18. Вислухавши це, вони заспокоїлися і прославили Бога, кажучи: Очевидно, й поганам дав Бог покаєння на життя.
19. А тим часом, ті, котрі розпорошилися під час переслідувань, що сталися після Стефана, прийшли до Фінікії і Кіпру, і Антіохії, нікому не проповідуючи Слова, окрім юдеїв.
20. А були деякі з них із Кіпру та з Кирінеї, що прийшли до Антіохії і зверталися до греків і благословили Господа Ісуса.
21. І була рука Господня з ними, і велика кількість їх, увірувавши, навернулося до Господа.
22. Дійшла чутка про це до церкви єрусалимської, і доручили Варнаві піти до Антіохії.
23. Коли він прийшов туди, то побачив благодать Божу, зрадів і закликав усіх триматися Господа щирим серцем;
24. Бо він був муж добрий і виповнений Духом Святим і вірою. І долучилося вельми багато народу до Господа.
25. Потім Варнава пішов до Тарсу шукати Савла, і, знайшовши його, привів до Антіохії.
26. Цілий рік збиралися вони у церкві і навчали чималу кількість людей, і учні в Антіохії вперше почали називатися християнами.
27. За тих днів прийшли з Єрусалиму до Антіохії пророки,
28. І один із них, на ім'я Агав, підвівшись, провістив Духом, що на всій землі буде великий голод, котрий справді був за кесаря Клавдія;
29. Тоді учні погодилися, щоб кожний за своєї спроможности послав допомогу братам, що жили в Юдеї.
30. Що й учинили, пославши зібране до пресвітерів через Варнаву і Савла.

Діяння 12

П'яте переслідування за царювання Ірода Агріпи. Перший арешт Петра.

1. Під той час цар Ірод підняв руку на деяких із приналежних до церкви, щоб учинити їм лихе,
2. І вбив Якова, брата Іванового, мечем;
3. А коли побачив, що це приємно юдеям, слідом за тим схопив і Петра, – а тоді були дні опрісноків, –
4. І, затримавши його, кинув до в'язниці і наказав чотирьом четверикам вояків стерегти його, бо мав намір після Пасхи вивести його до народу.
5. Отож, Петра стерегли у в'язниці; а тим часом, церква ревно молилася за нього Богові.
6. А коли Ірод хотів вивести його, тієї ночі Петро спав поміж двома вояками, закутий у два ланцюги, і сторожа біля дверей стерегла в'язницю.
7. Аж ось, Ангел Господній постав, і світло осяяло в'язницю; Ангел штовхнув Петра в бік, розбудив його і сказав: Підведися мерщій! І ланцюги звільнили йому руки упавши до ніг.
8. І сказав йому Ангел: Підпережися і взуйся. Він учинив так. Потім сказав йому: Одягни одягу твою і йди за мною.
9. Петро вийшов і пішов слідом за ним, не відаючи, що вчинене Ангелом було явним, гадав собі, що видіння бачить.
10. Коли пройшли першу і другу сторожу, то підійшли до залізної брами, що вела до міста, – вона сама по собі прочинилася для них; вони вийшли і проминули одну вулицю, і наразі Ангела не стало біля нього.
11. Тоді Петро, отямившись, сказав: Тепер я справді бачу, що Господь послав Ангела Свого і визволив мене з рук Ірода і від усього, на що очікував народ юдейський.
12. І, озирнувшись, підійшов до Маріїного дому, матері Івана, що звався Марком, де зібралось багато народу і молилися.
13. А коли Петро постукав у хвіртку брами, то вийшла послухати служниця, на ім'я Рода;
14. Вона впізнала голос Петра, але від радості не відчинила воріт, а вбігла до оселі і повідала, що Петро стоїть біля воріт.
15. А ті сказали їй: Чи при своєму ти розумі? Але вона наполягала на своєму. А вони казали: Це Ангел його.
16. Тим часом, Петро продовжував стукати; а коли вони відчинили, то побачили його і були вражені тим до краю.
17. Але він подав знак рукою, щоб вони мовчали, повідав їм, як Господь вивів його з в'язниці, і сказав: Повідомте про це Якові і братам. Потім вийшов і попростував у належне місце.
18. Як настав день, то поміж вояками зчинилася велика тривога у зв'язку з тим, що сталося з Петром;

19. А Ірод шукав його, і, коли не знайшов, засудив сторожів і наказав стратити їх; а відтак подався з Юдеї в Кесарію і там залишився.

20. Ірод був роздратований тирянками і сидонянами; а вони, дійшовши згоди, прийшли до нього і, схиливши на свій бік Власта, царського постельника, просили миру, тому що їхня провінція мала поживу від володінь царських.

21. А належного дня Ірод одягнувся в царські шати, сів на підвищенні і промовляв до них,

22. А народ вигукував: Це голос Божий, а не людини.

23. Аж раптом Ангел Господній уразив його за те, що він не прославив Бога; і він, потрублений червою, помер.

24. А Слово Боже зростало і розповсюджувалося.

25. А Варнава і Савл, по виконанні доручення, повернулися з Єрусалиму в Антіохію, узавши із собою також Івана, названого Марком.

Діяння 13

Дух Святий прикликає Петра і Варнаву.

1. У Антіохії, в тамтешній церкві, були деякі пророки і вчителі: Варнава і Симон, названий Нігер, і Луцій кирінеєць, і Манаїл, вихований разом з Іродом тетрархом, і Савл.

2. Коли вони служили Господові і постилися, Дух Святий сказав: Відділіть Мені Варнаву і Савла на справу, до котрої Я покликав їх.

3. Тоді вони звершили піст і молитву і, поклавши на них руки, відпустили їх.

4. А ці, послані Духом Святим, прийшли в Селевкію, а звідти відпливли до Кіпру;

5. А коли були в Саламіні, проповідували слово Боже у синагогах юдейських; і мали при собі й Івана для служіння.

6. Коли пройшли увесь острів, аж до Пафосу, знайшли вони одного чоловіка, ворожбита, лжепророка юдейського, на ім'я Варісус,

7. Котрий був при проконсулі Сергії Павлі, чоловікові доброго глузду. Той закликав Варнаву і Савла, бо прагнув почути Слово Боже;

8. А Єліма, ворожбит отой, – бо це його ім'я, – чинив їм спротив, бажаючи відхилити проконсула од віри.

9. Але Савл, він же Павло, виповнився Духом Святим, а тоді спрямував на нього погляд,

10. І сказав: О, сину диявола, наповнений всіляким підступом і всіляким злодійством, враже усякої правди! Чи не перестанеш ти зводити з рівних шляхів Господніх?

11. І нині, ось, рука Господня на тебе: ти будеш сліпий і не побачиш сонця до часу! І наразі заповнив його морок і пільма, і він, шарпаючись туди й сюди, шукав проводиря.

12. Тоді проконсул, побачивши сподіяне, увірував, дивуючись з учення Господнього.
13. Відпливши з Пафосу, Павло і ті, що були з ним, прибули у Памфілійську Пергію; але Іван, відлучившись од них, повернувся до Єрусалиму.
14. А вони, проходячи від Пергії, прийшли до Антіохії Писидійської, і, відразу зайшовши до синагоги суботнього дня, посідали.
15. Після читання закону і пророків, старшини синагоги послали сказати їм: Мужі-браття! Якщо у вас є слово повчальне для народу, кажіть.
16. Павло підвівся, подав знака рукою і сказав: Мужі ізраїльтяни, і ви, що боїтеся Бога! Послухайте!
17. Бог народу цього вибрав батьків наших і підніс цей народ під час перебування на землі єгипетській, і раменом високим вивів їх з неї,
18. І близько сорока літ часу годував їх у пустелі;
19. І, винищивши сім народів на землі ханаанській, поділив їм на спадок землю їхню.
20. І після цього, майже чотириста п'ятдесят років давав їм суддів до пророка Самуїла.
21. Потім просили вони царя, і Бог дав їм Саула, сина Кісового, мужа з Веніяминового коліна: Так минуло сорок літ.
22. Відкинувши його, настановив їм царем Давида, про котрого й сказав, свідкуючи: Знайшов Я мужа до серця Мені, Давида, сина Єсеєвого, який звершить всі бажання Мої.
23. Ось якраз із його нащадків Бог за обітницею підніс Ізраїлеві Рятівника Ісуса;
24. Перед самою з'явою Його Іван проповідував хрещення каяття всьому народові ізраїльському.
25. А коли Іван звершив належне, то казав: За кого ви маєте мене? Я не той; але ось, йде за мною, у Котрого я недостойний розв'язати ремінці на взутті.
26. Мужі-браття, діти роду Авраамового і ті, що бояться Бога поміж вами! Вам послане Слово порятунку цього.
27. Бо мешканці Єрусалиму і старшини їхні, не впізнавши Його, засудили, виконавши слова пророчі, котрі читаєте щосуботи.
28. І, не знайшовши в Ньому жодної провини, вартої смерти, просили Пилата вбити Його.
29. А коли звершили все написане про Нього, то, знявши з дерева, поклали Його до гробу.
30. Але Бог воскресив Його з мертвих;
31. Він упродовж багатьох днів приходив до тих, котрі вийшли з Ним із Галілеї до Єрусалиму і котрі нині є свідки Його перед народом.
32. І ми благовістимо вам, що обітницю, повідану батькам, Бог виконав для нас, дітей їхніх, воскресивши Ісуса,

33. Як і в другому псалмі написано: Ти Син Мій; Я нині породив Тебе.
34. А що воскресив Його з мертвих, так, що Він уже не обернувся на тлін, то про це сказав так: Я дам вам ті милості, котрі обіцяв Давидові, неодмінно.
35. А тому й в іншому місці каже: Не даси Святому Твоєму побачити тліну.
36. Давид, свого часу послуживши волі Божій, спочив, і долучився до батьків своїх, і побачив тлін;
37. А Той, Котрого Бог воскресив, не побачив тліну.
38. Отож, нехай же буде відомо вам, мужі-браття, що заради Нього звіщається вам прощення гріхів.
39. І в усьому, в чому ви не могли виправдатися законом Мойсеевим, виправдовується Ним кожний віруючий.
40. Тож бережіться, щоб не прийшло на вас, сказане у пророків:
41. Подивіться, облудники, здивуйтеся і щезніть; бо Я вчиняю діяння за днів ваших, діяння, котрому не повірили б ви, якби хтось оповів вам.
42. Під час виходу їх із юдейської синагоги, погани просили їх говорити про те саме ще й наступної суботи;
43. А коли зібрання розійшлося, то чимало юдеїв, а також із прозелітів, котрі шанували Бога, навернені з поганів, пішли слідом за Павлом і Варнавою, котрі бесідували з ними і переконували їх перебувати у благодаті Божій.
44. Наступної суботи майже все місто зібралося слухати Слово Боже;
45. Але юдеї, забачивши народ, виповнилися заздрістю і почали заперечувати і лихословити те, про що оповідав Павло.
46. Тоді Павло і Варнава з ревністю сказали: Для вас першим належало проповідувати Слово Боже; та оскільки ви відкидаєте його і самі себе чините недостойними вічного життя, то ось, ми звертаємося до поганів;
47. Бо так заповідав нам Господь: Я настановив Тебе світлом для поганів, щоб Ти був спасінням аж до краю землі.
48. А погани, зачувши подібне, раділи і прославляли слово Господнє, і увірували всі, котрі були вибрані для вічного життя.
49. І Слово Господнє розповсюджувалося по всій країні.
50. Але юдеї, підмовивши побожних і поважних жінок і значних у місті городян, розпочали переслідувати Павла і Варнаву і вигнали їх геть зі своєї землі.
51. А вони, струсивши на них порох з ніг своїх, пішли в Іконію.
52. А учні виповнилися радістю і Духом Святим.

Діяння 14

Служіння в Іконії.

1. В Іконії вони зайшли разом до юдейської синагоги і говорили так, що увірвала велика кількість юдеїв та греків.
2. А невіруючі юдеї підбурили і роздратовали супроти братів серця поганів.
3. А втім, вони пробули тут досить часу, сміливо благовістячи про Господа, Котрий на ознаку благодаті Своєї, творив руками їхніми знамення і дива.
4. А тим часом народ у місті розділювався, і одні були на боці юдеїв, а інші на боці Апостолів.
5. А коли погани і юдеї зі своїми старшинами заповзялися посоромити їх і побити камінням,
6. Вони дізналися про те і подалися до лікаонських міст, до Лістри та Дервії, а також до околиць їхніх.
7. І там благовістили.
8. У Лістрі один муж, що не володів ногами, сидів – кульгавий ще з лона матері своєї, – і ніколи не ходив.
9. Він слухав Павла, який говорив, і котрий глянув на нього і побачив, що він має віру для того, аби уздоровитися,
10. Сказав дужим голосом: Тобі кажу в ім'я Господа Ісуса Христа: підведися і стань на ноги твої твердо. І він тієї ж миті скочив на ноги і почав ходити.
11. А народ, коли побачив, що вчинив Павло, підніс свій голос, кажучи по-лікаонськи: Боги в людській подобі зійшли до нас.
12. І називали Варнаву Зевсом, а Павла Гермесом, тому що він був старшим у слові.
13. А жрець ідола Зевса, що стояв перед їхнім містом, привів до брами волів, а також приніс вінки, бо хотів разом з народом звершити жертвоприношення,
14. Але Апостоли Варнава і Павло почули про це і роздерли свою одежу і, кинувшись поміж народ, голосно казали:
15. Мужі! Що це ви вчиняєте? І ми – схожі на вас люди, і благовістимо вам, щоб ви на вернулися від цих облудних до Бога Живого, Котрий утворив небо і землю, і море, і все, що в них.
16. Котрий за минулих поколінь дозволив усім народам ходити своїми шляхами,
17. Хоча й не переставав свідчити про Себе благодіяннями, подаючи нам із неба дощі і часи врожайні, і виповнюючи поживою і втіхою серця наші.

18. І, кажучи це, вони заледве переконали народ не приносити їм пожертви, а повертатися кожному додому. А вони самі залишалися там і навчали.

19. Із Антіохії та Іконії прийшли деякі юдеї, і коли Апостоли сміливо проповідували, переконали народ відступитися од них, кажучи: Вони не повідують анічогісінько істинного, а все обдурюють. І, підбуривши народ, побили Павла камінням і витягли за місто, маючи його за мертвого.

20. А коли учні зібралися біля нього, він підвівся й пішов до міста, а другого дня пішов з Варнавою до Дервії.

21. Проповідавши Євангелію цьому місту і надбавши чимало учнів, вони знову проходили Лістру, Іконію та Антіохію,

22. Зміцнюючи душі учнів, вмовляючи бути у вірі і навчаючи, що багатьма скорботами належить нам увійти до Царства Божого.

23. А коли настановили їм пресвітерів для кожної церкви, вони помолилися з постом і передали їх Господові, в Котрого увірували.

24. Потім, пройшовши через Писидію, прийшли до Памфілії;

25. І, звістивши слово Господнє в Пергії, зайшли до Атталії,

26. А звідти відпливли до Антіохії, звідки були віддані благодаті Божій на справу, котру й звершили.

27. Коли прибули туди, то зібрали церкву і оповіли про все, що звершив Господь з ними, і як Він відчинив двері віри поганам.

28. І перебували там значний час із учнями.

Діяння 15

Собор у Єрусалимі. Проблема обрізання.

1. Деякі, що прийшли з Юдеї, навчали братів: Якщо не обріжетеся за обрядом Мойсеєвим, не можете врятуватися.

2. Коли ж стався розбрат і суперечка у Павла і Варнави з ними, то поклали Павлові і Варнаві і деяким іншим із них рушати в цій справі до Апостолів та пресвітерів у Єрусалим.

3. Отож, після проводів церквою, вони проходили Фінікію і Самарію, оповідаючи про навернення поганів, і пробуджували радість велику у всіх братах.

4. А коли прибули до Єрусалиму, то їх прийняла церква, Апостоли і старші, і сповістили все, що Бог звершив з ними і як відчинив двері віри поганам.

5. Тоді підвелися деякі з фарисейської громади, що вірували, і казали, що необхідно обрізувати поганів і наказувати дотримуватися закону Мойсеєвого.

6. Апостоли і пресвітери зібралися для розгляду цієї справи.

7. Після тривалих роздумів Петро підвівся і сказав їм: Мужі - браття! Ви знаєте, що Бог від найперших днів вибрав із нас мене, щоб із уст моїх погани почули слово Євангелії і увірували.
8. І Серцевидець Бог дав їм свідчення, дарував їм Духа Святого також, як нам,
9. І не вчинив між нами і ними жодної різниці, вірою очистивши їхні серця.
10. Чого ж ви нині спокушаєте Бога, бажаючи покласти на шиї Його учнів ярмо, котрого не могли понести ні батьки наші, ні ми самі?
11. Але ми віруємо, що благодаттю Господа Ісуса Христа врятуємося, як і вони.
12. Тоді замовкло все зібрання і слухало Варнаву і Павла, що розповідали, які знамення і дива вчинив Бог через них між поганями.
13. А потому, як вони замовкли, почав говорити Яків і сказав: Мужі-браття! Послухайте мене:
14. Симон розтлумачив, як Бог від початку зглянувся над поганями, щоб утворити з них народ в ім'я Своє;
15. І з цим узгоджуються слова пророка, як написано:
16. Потім повернуся і відвідаю скинію Давидову, що впала, і те, що в ній зруйноване, відтворю, і полагоджу її;
17. Щоб шукали Господа інші люди і всі народи, між котрими звіститься ймення Моє, говорять Господь, що утворює все це.
18. Відомі Богові од вічності всі діяння Його.
19. Тому я кладу собі не утруднювати навернених до Бога із поганів,
20. А написати їм, щоб вони утримувалися від оскверненого ідолами, від блуду, задушеного і крові, і щоб не чинили іншим того, чого не бажають собі;
21. Бо закон Мойсея від старожитніх родів по всіх містах має проповідників його і читається в синагогах щосуботи.
22. Тоді Апостоли і старші з усією церквою ухвалили, вибравши з-поміж себе мужів, послати їх до Антіохії з Павлом і Варнавою, а саме: Юду, що називався Варсавва, і Силу, мужів, що були старшими поміж братами.
23. Написавши і вручивши їм таке: Апостоли і старші, і браття – братам з поганів з Антіохії, Сирії та Килікії, – радійте!
24. Оскільки ми почули, що деякі, котрі вийшли від нас, збентежили вас своїми оповідями і завдали сумніву вашим душам, кажучи, що необхідно обрізатися і дотримуватися Закону, чого ми їм не доручали;
25. То ми, зібравшись в одну душу, ухвалили вибрати мужів і послати їх до вас з улюбленими нашими Варнавою та Павлом,

26. Людьми, що віддали душі свої за ймення Господа нашого Ісуса Христа.
27. Отож, ми послали Юду і Силу, котрі розтлумачать вам те саме й словами.
28. Бо угодно Святому Духові і нам не класти на вас жодного тягаря, окрім цього необхідного:
29. Утримуватися від ідоложертовного і крові, і задушеного, і блуду, і не чинити іншим того, чого собі не бажаєте; дотримуючись цього, добре вчините. Бувайте здорові!
30. Отож, відправлені прийшли до Антіохії, і, коли зібрали людей, то вручили їм листа.
31. А вони, як прочитали, то вельми зраділи тією настановою.
32. Юда і Сила, які також були пророками, щедрим словом повідали настанову братам і зміцнили їх.
33. Пробувши там деякий час, вони з миром відпущені були братами до Апостолів;
34. Але Сила зажадав лишитися там, а Юда повернувся до Єрусалиму.
35. А Павло і Варнава жили в Антіохії, навчаючи і благовістячи разом з іншими багатьма слово Господнє.
36. По якомусь часі Павло сказав Варнаві: Ходімо знову, навідаємо братів наших по всіх містах, у котрих ми проповідували Слово Господнє, як їм ведеться.
37. Варнава хотів узяти з собою Івана, що називався Марком;
38. Але Павло поклав не брати його, бо відстав од них у Памфілії і не ходив з ними на працю, на котру вони були послані.
39. Звідси й постала незгода, аж так, що вони розлучилися один з одним; і Варнава, взявши Марка, відплив до Кіпру;
40. А Павло, вибравши собі Силу, помандрував, Божій благодаті доручений.
41. І проходив Сирію і Килікію, зміцнюючи церкви.

Діяння 16

Павло у Малій Азії. Тимофій.

1. Дійшов він до Дервії та Лістри. І ось, там був один учень, на ім'я Тимофій, котрого мати була юдейка навернена, а батько був грек,
2. І про котрого свідчили брати, що були в Лістрі та Іконії.
3. Його зажадав Павло взяти з собою; і, взявши, обрізав його заради юдеїв, що були в тих місцях; бо всі знали про батька його, що він був греком.
4. А коли проходили містами, вони передавали вірним дотримуватися приписів, настанов Апостолів та пресвітерів у Єрусалимі.

5. І церкви утверджувалися у вірі і щоденно зростали (поповнювалися людьми).
6. Прийшовши через Фрігію і Галатійську країну, вони не були допущені Духом Святим проповідувати Слово в Азії.
7. А коли дійшли до Мизії, хотіли йти до Віфінії, але Дух Ісусів не допустив їх.
8. Коли ж проминули Мизію, зайшли вони до Троади.
9. І було вночі видіння Павлові: постав перед ним один муж македонянин, просячи його і кажучи: Прийди в Македонію і допоможи нам.
10. Після цього видіння ми відразу ухвалили рушати в Македонію, вважаючи, що нас закликав Господь благовістити там.
11. Отож, відпливши з Троади, ми рушили на Самотракію, а другого дня до Неаполя,
12. А вже звідти на Филипи: це перше місто у тій частині Македонії, колонія; в цьому місті ми пробули кілька днів.
13. А суботнього дня ми вийшли за місто до річки, де, за звичаєм, був молитовний дім, і, присівши, розмовляли із жінками, які там зібралися.
14. І одна жінка з міста Тіятира, на ім'я Лідія, що торгувала багрянницею і шанувала Бога, слухала також; і Господь відкрив її серцю зважати на те, що оповідав Павло.
15. А коли хрестилася вона і домашні її, то просила нас, кажучи: Якщо визнали ви, що вірна я Господові, то зайдіть до оселі моєї і живіть у мене. І переконала нас.
16. Сталося, що коли ми йшли до молитовного дому, то зустрілася нам одна служниця, що мала віщунського духа, яка ворожінням приносила своїм хазяям значний прибуток.
17. Йдучи за Павлом і за нами, вона кричала, проказуючи: Оці люди – служники Бога Всевишнього, котрі сповіщають вам шлях порятунку.
18. Таке вона вчиняла багато днів. Павло обурився, обернувся і сказав духові: Йменням Ісуса Христа наказую тобі вийти з неї; І дух вийшов тієї ж миті.
19. Тоді господарі її, дізнавшись, що вже щезла надія прибутку їхнього, схопили Савла і Силу й потягнули на майдан до старшин.
20. І коли привели їх до воєвод, то сказали: Оці люди, юдеї, чинять заколот у нашому місті.
21. І проповідують звичаї, котрі нам, римлянам, не варто ні приймати, ані виконувати.
22. Народ також повстав супроти них; а воєводи, зірвавши з них одягу, наказали бити їх палицями.
23. І, завдавши їм багато ударів, кинули до в'язниці, і наказали сторожеві пильно стерегти їх;
24. Одержавши такого наказу, він замкнув їх у внутрішній в'язниці і ноги їхні забив у колоду.

25. Близько півночі Павло і Сила молилися і співали Богові; а в'язні слухали їх.
26. Аж раптом стався великий землетрус, так що захиталися підвалини в'язниці; відразу відчинилися всі двері, і в усіх послабшали пута.
27. А тюремний наглядач прокинувся і, побачивши, що двері в'язниці відчинені, витягнув меч і хотів умертвити себе, гадаючи, що в'язні повтікали.
28. Але Павло повідав дужим голосом, кажучи: Не завдай собі жодного лиха, бо ми всі тут.
29. Він зажадав світла, забіг до в'язниці і з трепетом припав до Павла і Сили.
30. І, вивівши їх геть, сказав: Володарі мої! Що мені вчинити, аби врятуватися?
31. А вони сказали: Віруй у Господа Ісуса Христа і врятуєшся ти і дім твій.
32. І проповідували слово Господнє йому і всім, що були в домі його.
33. І, взявши їх тієї ж години вночі, він обмив їхні рани, і негайно хрестився сам і всі домашні його;
34. А тоді привів їх у дім свій, запропонував накрити стіл і вельми радів з усім домом своїм, що увірував у Бога.
35. А коли настав день, воєводи послали міських служників сказати: Звільни тих людей.
36. Тюремний наглядач повідомив про це Павлові: Воєводи прислали звільнити вас; отож, виходьте зараз і йдіть з миром.
37. Але Павло сказав до них: Нас, римських громадян, без суду прилюдно били і кинули до в'язниці, а тепер потайки звільняють? Ні, нехай прийдуть і самі виведуть нас.
38. Міські служники переказали ці слова воєводам, і ті злякалися, почувши, що це римські громадяни,
39. І, прийшовши, вибачилися перед ними, а коли вивели, то попросили залишити місто.
40. А вони, як вийшли з тюрми, прийшли до Лідії, і, побачивши братів, навчали їх, і відійшли.

Діяння 17

Заснування нової церкви в Солуні.

1. Проїшовши через Амфіполь та Аполлонію, вони прийшли до Солуні, де була юдейська синагога.
2. Павло, за своїм звичаєм, зайшов до них і три суботи говорив з ними із Писань.
3. Відкриваючи і доводячи їм, що Христові належало постраждати і воскреснути із мертвих, і що Цей Христос є Ісус, Котрого я проповідую вам.

4. І деякі з них увірували і приєдналися до Павла і Сили, як із греків, що шанували Бога, вельми багато, а також із шляхетних жінок чимало.
5. Але заздрісні юдеї, що не увірували, назбирали з майдану якихось негідних людей, збили до купи натовп і підбурювали місто, а тоді, ставши перед оселею Ясона, вимагали вивести їх до народу.
6. А коли не знайшли їх, то потягнули Ясона і деяких братів до міських старшин і кричали, що ці підбурювали цілий світ і прийшли й сюди,
7. А Ясон прийняв їх, і всі вони вчиняють супроти наказів кесаря, вшановуючи іншого царя, Ісуса.
8. І зворохобили народ та старшин міста, котрі все це слухали.
9. Але ці, одержавши свідчення від Ясона та інших, відпустили їх.
10. А брати негайно вночі відправили Павла і Силу до Верії, де вони, щойно прийшовши, зайшли до синагоги юдейської.
11. Тутешні були шляхетніші за солунян; вони прийняли Слово із усією приязню, щоденно досліджуючи Писання, чи так воно є.
12. І багато з них увірували, і з грецьких шляхетних жінок, а також чоловіків чимало.
13. Та коли солунські юдеї дізналися, що у Верії проповідувалося Павлом Слово Боже, то прийшли туди підбурювати і бунтувати народ.
14. Тоді брати негайно відпустили Павла, щоб до моря йшов; а Сила й Тимофій залишилися там.
15. Супровідники Павлові проводжали його до Атен і повернулися, доставши наказа Силі й Тимофію, щоб вони якомога скорше прийшли до нього.
16. Наджидаючи їх в Атенах, Павло виповнився Духом, забачивши це місто, повнісіньке ідолів.
17. І розмовляв він у синагозі з юдеями і з тими, що шанували Бога, і щоденно на майдані з тими городянами, що йому зустрічалися.
18. А дехто з епікурейських філософів і стоїків сперечалися з ним, одні казали: Що хоче сказати цей марнословець? А інші: Здається, він проповідує про чужих богів, тому що він благовістив їм Ісуса і воскресіння.
19. І схопили його, привели до ареопагу і казали: Чи можемо ми знати, що це за новітнє вчення, яке ти проповідуєш?
20. Бо щось дивне ти вкладаєш у вуха наші; тому хочемо знати, що це таке?
21. Атеняни і всі чужинці, які мешкали в них, нічим іншим охочіше не займалися, як говорити про щось, або слухати щось нечуване.
22. Павло зупинився серед ареопагу і сказав: Мужі атенські! З усього бачу я, що ви дуже побожні;

23. Бо коли проходив і оглядав святині ваші, я знайшов жертовника, на котрому написано: Невідомому Богові. Якраз Оцього, Котрого ви, не відаючи, вшановуєте, я проповідую вам;
24. Бог, Котрий витворив світ і все, що в ньому, Він, будучи Господом неба і землі, не в рукотворних храмах живе,
25. І не вимагає служіння рук людських, як той, що має якусь потребу, бо Сам дає всім життя і дихання, і все;
26. Від однієї крові Він утворив увесь рід людський для того, щоб він жив на всій землі, ухваливши передбачувані часи і межі їхнього поселення,
27. Щоб вони шукали Бога, чи не відчують Його і чи не знайдуть, хоч Він якраз недалеко від кожного з нас.
28. Бо ми Ним живемо і рухаємося та існуємо, як і деякі з ваших поетів казали: Ми Його і рід.
29. Отож, ми, оскільки є родом Божим, не мусимо думати, що Божество схоже на золото чи на срібло, або ж камінь, що дістав образ як витвір мистецький чи людської вигадки.
30. Отож, відкинувши часи незнання, Бог нині наказує усім людям повсюди покаятися;
31. Бо Він призначив день, котрого буде справедливо судити всю землю, засобом призначеного Ним Мужа, показавши свідчення усім, коли воскресив Його з мертвих.
32. Зачувши про воскресіння мертвих, одні почали насміхатися, а ще інші казали: Про це вислухаємо тебе іншим часом;
33. Тож Павло вийшов з-поміж них.
34. Але деякі мужі пристали до нього й увірували; між ними був Діонісій Ареопагіт і жінка, на ім'я Дамара, а також інші з ними.

Діяння 18

Павло в Коринті.

1. Після цього Павло залишив Атени і пішов до Коринту.
2. Тут він знайшов одного юдея, на ім'я Акила, родом із Понту, що прибув недавно з Італії, і Прискиллу, його дружину, – бо Клавдій наказав усім юдеям вийти з Риму, – і він пристав до них,
3. А що він був того самого ремесла, то залишився в них і працював, бо ремесло їхнє було – виготовляти шатра.
4. І щосуботи він провадив бесіди у синагозі – переконував юдеїв та греків.
5. А коли прийшли із Македонії Сила й Тимофій, то Павло спонуканий був Духом засвідчувати юдеям, що Ісус є Христос.

6. Та оскільки вони чинили спротив і лихословили, то він, обтрусивши одягу свою, сказав їм: Кров ваша на головах ваших; я чистий; віднині йду до поганів.
7. І пішов звідти, і прийшов до одного, на ім'я Тит Юст, що шанував Бога – його дім був коло синагоги.
8. А Крісп, старшина синагоги, увірував у Господа з усім домом своїм, і багато коринтян, слухаючи слово, увірували і хрестилися.
9. А Господь у видінні вночі сказав Павлові: Не бійся, але говори і не замовкай,
10. Бо Я з тобою, і ніхто не заподіє тобі лиха; тому що в Мене багато людей у цьому місті.
11. І він залишався там рік і шість місяців, – навчав їх Слову Божому.
12. А тим часом, у період проконсульства Галліона в Ахаї супроти Павла в одну душу виступили юдеї і на суд привели його,
13. Кажучи, що він навчає людей шанувати Бога не за Законом.
14. А коли Павло хотів розтулити уста, Галліон сказав юдеям: Юдеї! Якби була якась образа чи недобрий замір, то я мав би причину вислухати вас;
15. Та коли суперечка йде про вчення та про імена і Закон ваш, то самі пильнуйте: я не хочу бути в цьому суддею.
16. І прогнав їх від суду.
17. А всі греки, схопивши Состена, старшину над синагогою, били його перед судом; і Галліон анітрохи не зважав на це.
18. Павло пробув ще багато днів, а тоді попрощався з братами і відплив до Сирії, – і з ним Акила і Прискилла, обстригши голову в Кенхреях за обітницею.
19. Діставшись Ефесу, залишив їх там, а сам пішов до синагоги і розмовляв з юдеями.
20. А коли вони просили його побути у них довше, він не дав згоди,
21. А попрощався з ними і сказав: Мені вкрай необхідно провести свято, що наближається, в Єрусалимі; а до вас повернуся знову, якщо буде угодно Богові. І відплив з Ефесу; (Акила й Прискилла залишилися в Ефесі).
22. Відвідавши Кесарію, він приходив до Єрусалиму, вітав церкву і рушив до Антіохії,
23. І, пробувши там деякий час, вийшов і проходив по чергової країні Галатійську і Фрігію, – утверджував усіх учнів.
24. Один юдей, на ім'я Аполлос, родом з Олександрії, муж красномовний і обізнаний з Писанням, прийшов до Ефесу;
25. Він був наставлений на шлях Господній, і, палаючи духом, говорив і навчав про Господа, як належить, знаючи тільки хрещення Іванове.

26. Він почав сміливо говорити в синагозі. Зачувши його, Акила і Прискилла прийняли його і докладно повідали йому про шлях Господній.

27. А коли він схилився до заміру, щоби йти до Ахаї, то брати послали до тамтешніх учнів, схилиючи їх прийняти його; і він, діставшись туди, чимало сприяв тим, що увірували благодаттю.

28. Бо він ревно переконував юдеїв привселюдно, доводячи Писанням, що Ісус є Христос.

Діяння 19

Павло в Ефесі. Учні Іванові стають християнами.

1. Під час перебування Аполлоса в Коринті Павло, пройшовши горішні країни, прибув до Ефесу, і коли знайшов там деяких учнів,

2. Сказав їм: Чи прийняли ви Святого Духа, коли увірували? А вони сказали йому: Ми навіть не чули, чи є Дух Святий.

3. Він сказав їм: То у що ж ви хрестилися? Вони відповідали: У Іванове хрещення.

4. Павло сказав: Іван хрестив хрещенням каяття, кажучи людям, щоб вірували в Того, Хто прийде після нього, тобто, в Христа Ісуса.

5. Коли почули про те, вони хрестилися у ймення Господа Ісуса,

6. І, коли Павло поклав на них руки, зійшов на них Дух Святий, і вони почали говорити іншими мовами і пророкувати.

7. А всіх їх було чоловіків близько дванадцяти.

8. Коли він прийшов до синагоги, то без страху проповідував три місяці, оповідаючи і засвідчуючи про Царство Боже.

9. Та оскільки деякі ожорсточилися і не вірили, лихословлячи шлях Господній перед народом, то він, залишивши їх, відділив учнів і щоденно проповідував в училищі одного Тирана.

10. Це тривало близько двох років, і так, що всі мешканці Азії чули проповідь про Господа Ісуса, як юдеї, так і греки.

11. А Бог звершував багато чудес руками Павла,

12. Аж так, що на хворих клали хустини і пояси з тіла його, і в них зникали хворощі і лихі духи виходили з них.

13. Навіть деякі із мандрівних заклиначів юдейських почали використовувати ймення Господа Ісуса, кажучи: Заклинаємо вас Ісусом, Котрого Павло проповідує.

14. Це чинили якісь семеро синів юдейського першосвященника Skevi.

15. Але злий дух сказав у відповідь: Ісуса знаю, і Павло мені відомий, а ви хто такі?

16. І кинувся на них чоловік, у якому був злий дух, і, здолавши їх, показав над ними таку силу, що вони голі і побиті вибігли з того дому.
17. Це стало відомо всім, юдеям та грекам, що мешкали в Ефесі, і напав страх на всіх них, і звеличене було ймення Господа Ісуса;
18. І багато з тих, що увірували, приходили й сповідували та відкривали справи свої;
19. А чимало з отих, що займалися чаклунством, зібрали книжки свої, спалили перед усіма, і склали ціну їхню, і виявилось їх на п'ятдесят тисяч драхм.
20. З такою силою поставало і діяло Слово Господнє.
21. А коли все це звершилося, Павло поклав у дусі пройти Македонію та Ахаю, а відтак рушати до Єрусалиму, сказавши: Коли навідаюся туди, я мушу побачити й Рим.
22. І послав до Македонії двох із тих, що допомагали йому в служінні, Тимофія та Ераста, а сам залишився на якийсь час в Азії.
23. А того часу сталося заворушення супроти шляху Господнього;
24. Бо один золотар, на ім'я Дмитро, що прикрашав сріблом храми Артеміди і приносив художникам чималенький прибуток,
25. Зібрав їх і подібних до них ремісників та й сказав: Друзі! Ви знаєте, що від цього ремесла залежить добробут наш;
26. А тим часом ви бачите і чуєте, що не тільки в Ефесі, але майже по всій Азії цей Павло своїми переконаннями звів чимало людей, кажучи, що виготовлені руками людськими не є боги;
27. А це загрожує нам тим, що не лише ремесло наше стане ганебним, але й храм великої богині Артеміди нічого не буде значити, і впаде велич тієї, котру вшановує вся Азія і вся земля.
28. Вислухавши це, вони виповнилися люттю і почали кричати, кажучи: Велика Артеміда Ефеська!
29. І всеньке місто виповнилося заворушенням; схопивши македонян Гая та Аристарха, супутників Павлових, вони в одну душу кинулися на видовище.
30. Та коли Павло хотів увійти поміж народ, учні не допустили його;
31. Також деякі із азійських старшин, які були друзями його, послали до нього і просили не з'являтися на видовищі.
32. А тим часом, одні кричали одне, а інші – інше; бо зібрання було бурхливим, і більша частина тих, що зібралися, не відала, нащо зібралися.
33. На пропозицію юдеїв, з народу викликали Олександра. Давши знака рукою, Олександр хотів говорити народові.
34. А коли дізналися, що він юдей, то закричали всі в один голос і близько двох годин кричали: Велика Артеміда Ефеська!

35. А писар міський, утішивши народ, сказав: Мужі ефеські! Який чоловік не відає, що місто Ефес є храмовий доглядач великої богині Артеміди та її образу, що з неба впав?
36. Отож, якщо про це немає суперечки, то необхідно вам бути спокійними і не вчиняти нерозважливо;
37. А ви привели цих мужів, котрі ні храму Артеміди не обікрали, ні богині вашої не ганьбили;
38. А якщо Дмитро та інші з ним художники мають скаргу на кого-небудь, то є судові зібрання, і є проконсули: нехай скаржаться один на одного;
39. А якщо ви шукаєте щось інше, то це буде ухвалене на законному зібранні;
40. Бо ми стоїмо перед небезпекою: за те, що сталося нині, нас звинуватять за це заворушення, оскільки немає жодної причини, котрою можна було б виправдати отаке збіговисько. Сказавши це, він розпустив громаду.

Діяння 20

Павло в Македонії та Греції.

1. Після припинення заворушень Павло покликав учнів і висловив їм настанови, а тоді попрощався з ними й пішов у Македонію.
2. Перейшовши тими місцями, залишаючи віруючим щедрі настанови, прийшов у Елладу (Грецію);
3. Там він пробув три місяці; а коли він забажав рушати на Сирію, то змову на нього вчинили юдеї, і спало йому на думку повертатися через Македонію.
4. Його проводжали до Азії Сопатер Піррив із Верії, Аристарх та Секунд із Солуня, і Гай дерв'янин, а також Тимофій, та азійці Тихик і Трохим.
5. Вони пішли наперед і наджидали нас у Троаді.
6. А ми після днів опрісноків попливли з Филипів до них у Троаду, де пробули сім днів.
7. А першого дня тижня, коли учні зібралися на ламання хліба, Павло, маючи намір вирушити наступного дня, розмовляв з ними і ділився словом до півночі.
8. У світлиці, де ми зібралися, було досить світильників.
9. Під час тривалої Павлової бесіди, одного юнака, на ім'я Євтих, що сидів на підвіконні, заповав глибокий сон, то він похитнувся і сонний упав донизу з третього поверху, і підняли його мертвим.
10. Павло зійшов донизу, упав на нього і, обнявши його, сказав: Не тривожтеся; бо душа його в ньому.
11. А коли повернувся, то переламав хліб і спожив, і бесіду тривалу провадив, аж доки розвиднилося, а потім вийшов.

12. А хлопця живим привели, – і раділи вельми.
13. А ми наперед прийшли до корабля і попливли в Асс, щоб забрати звідти Павла, – бо він так наказав нам; маючи намір сам туди пішки прийти.
14. Коли ж він зійшовся з нами в Ассі, то ми взяли його і невдовзі прибули до Мітилену.
15. І, відпливши звідти, наступного дня ми зупинилися навпроти Хіосу, а другого дня пристали до Самосу, відвідавши Трогілеї, а наступного дня припливли до Мілету;
16. Бо Павлові спало на думку проминути Ефес, щоб йому не забаритися в Азії, бо він поспішав, як буде можливим, бути в Єрусалимі на день П'ятдесятниці.
17. А вже з Мілету послав до Ефесу покликати пресвітерів церкви.
18. А коли вони прийшли до нього, він сказав їм: Ви знаєте, як я від першого дня, котрого прийшов до Азії, увесь час був з вами.
19. Працюючи Господові з усією покорою і з рясними слізьми та напастями, серед спокус, що спіткали мене від юдейської змови,
20. Я нічого корисного не пропустив, коли вам проповідував, аби навчити вас привселюдно і в домах,
21. Сповідуючи юдеям та грекам каяття перед Богом і віру в Господа нашого Ісуса Христа.
22. І ось, нині я, за волею Духа, йду до Єрусалиму, не відаючи, що там станеться зі мною,
23. Тільки Дух Святий по всіх містах свідчить, кажучи, що пута й кайдани чекають на мене.
24. Але я ні на що не зважаю і не остерігаю власного життя, аби лише з радістю звершити шлях мій і служіння моє, котре я прийняв од Господа Ісуса, проповідувати Євангелію благодаті Божої.
25. І нині, ось, я знаю, що вже не побачите обличчя мого всі ви, поміж котрими я ходив, проповідуючи Царство Боже.
26. А тому засвідчую вам нинішнього дня, що я чистий від крові усіх;
27. Бо я не ухилився сповіщати вам усю волю Божу.
28. Тож придивляйтеся до себе і до всією отари, в котрій Дух Святий настановив вас бути охоронцями, пасти Церкву Господа і Бога, котру Він придбав Собі Кров'ю Своєю.
29. Бо я знаю, що коли відійду, то зайдуть до вас люті вовки, які не шадитимуть отари.
30. І з вас самих постануть люди, котрі будуть промовляти хибно, аби прихилити і повести за собою учнів.
31. А тому будьте пильні, пам'ятаючи, що я три роки і вдень, і вночі повсякчас, зі слізьми навчав кожного з вас.

32. І нині передаю вас, браття, Богові і слову благодаті Його, що може наставляти вас краще і дати вам спадок між усіма освяченими.
33. Ні срібла, ні золота, ні одежі я не від кого не зажадав:
34. Самі знаєте, що потребам моїм і потребам тим, що були зі мною, послужили оці ось руки мої.
35. У всьому показав я вам, що, так працюючи, необхідно підтримувати слабких і пам'ятати слова Господа Ісуса; бо Він Сам сказав: Більше щастя давати, аніж брати.
36. Сказавши це, він схилив коліна свої, і з усіма ними помолився.
37. Тоді всі ревно заплакали і, припавши до Павла й обнімаючи його за шию, цілували його,
38. Сумуючи особливо від сказаного ним слова, що вони вже не побачать обличчя його. І проводжали його до корабля.

Діяння 21

Подорож Павлова до Єрусалиму.

1. А коли ми, розлучившись з ним, відпливли, то без перешкод прийшли до Косу, а другого дня в Родос, а вже звідти в Патару;
2. І знайшли корабля, що плив у Фінікію; зайшли до нього, і відпливли.
3. А коли показався Кіпр, ми залишили його по ліву руку, попливли в Сирію і пристали в Тирі, бо тут належало скласти вантажі з корабля;
4. А тоді знайшли учнів і пробули тут сім днів; вони, спонукані Духом, казали Павлові, щоб він не йшов до Єрусалиму.
5. А коли ці дні скінчилися, ми вийшли й пішли, і нас проводжали усі із дружинами й дітьми навіть за місто; а на березі, схилившись на коліна, помолилися.
6. І, попрощавшись один з одним, ми піднялися на корабель, а вони повернулися додому.
7. А ми, звершивши плавання, прибули з Тиру до Птолемаїди, де, привітавши братів, пробули в них один день.
8. А другого дня Павло і ми, що були з ним, вийшовши, прийшли до Кесарії і, зайшовши в дім Пилипа благовісника, одного із семи дияконів, залишилися в нього.
9. У нього було чотири доньки, що пророкували.
10. А тим часом, коли ми прожили в них багато днів, прийшов з Юдеї один пророк, на ім'я Агав,
11. І, зайшовши до нас, узяв Павлового пояса і зв'язав собі руки та ноги, а тоді сказав: Так повідує Дух Святий: мужа, чий це пояс, так зв'яжуть в Єрусалимі юдеї і віддадуть до рук поганів.

12. Коли ми почули це, то ми і тамтешні просили, щоб він не йшов до Єрусалиму,
13. Але Павло у відповідь сказав: Що ви радите? Нащо плачете і пригнічуєте серце моє? Я не тільки хочу бути в'язнем, але готовий померти в Єрусалимі за ймення Господа Ісуса.
14. А коли ми не могли його вмовити, то заспокоїлися, сказавши: Нехай буде воля Господня!
15. По тих днях, приготувавшись, пішли ми до Єрусалиму;
16. З нами йшли також деякі учні з Кесарії, проводжаючи нас до одного давнього учня, Мнасона кіпрянина, у котрого можна було б нам замешкати.
17. А коли ми прийшли до Єрусалиму, браття прийняли нас вельми гостинно.
18. Другого дня Павло прийшов з нами до Якова, прийшли також усі пресвітери.
19. Привітавши їх, Павло розповідав докладно, що звершив Бог у поганів служінням його.
20. А вони вислухали і прославили Бога, а тоді сказали йому: Бачиш, брате, скільки тисяч увірувало юдеїв, і всі вони ревно ставляться до Закону;
21. А про тебе чули вони, наче ти всіх юдеїв, котрі живуть поміж юдеями, навчаєш відступати від Мойсея, кажучи, щоб вони не обрізали дітей своїх і не вчиняли за звичаями.
22. Ну, то як тут повестися? Мабуть же, збереться народ; бо почують, що ти прийшов.
23. Учини, що ми скажемо тобі: є у нас чотири чоловіки, що мають на собі обітницю;
24. Візьми їх і очистися разом із ними, і візьми на себе витрати на пожертву за них, щоб обстригли собі голову, – і дізнаються всі, що почуте про тебе неправдиве, але що сам ти продовжуєш дотримуватися Закону.
25. А про поганів, що увірували, ми писали, ухваливши, щоб вони нічого подібного не дотримувалися, але берегли себе від ідоложертовного, від крові і від задушеного, а також від блуду.
26. Тоді Павло взяв тих мужів і очистився з ними, а наступного дня зайшов до храму і оголосив закінчення днів очищення, коли необхідно було принести за кожного з них приношення.
27. А коли сім днів скінчалися, тоді азійські юдеї, побачивши його у храмі, збунтували увесь народ і поклали на нього руки,
28. І кричали: Мужі ізраїльські! Допоможіть: цей чоловік усіх повсюдно навчає супроти народу і Закону і цього місця; причому греків також завів до храму, і опоганив це святе місце.
29. Бо перед тим вони бачили з ним у місті Трохима ефесянина і гадали собі, що Павло завів його до храму.
30. І в цілому місті зчинилося заворушення і збіговисько народу; і, схопивши Павла, потягнули його геть з храму і відразу замкнули двері.

31. А коли вони мали замір убити його, до тис'яцького полку дійшла вість, що увесь Єрусалим збунтувався;
32. Він зараз же узяв вояків і сотників, та рушив до них. А вони, коли побачили тис'яцького і вояків, перестали бити Павла.
33. Тоді тис'яцький наблизився і взяв його і наказав скувати двома ланцюгами, і запитав: Хто він і що вчинив?
34. У народі одні кричали одне, а інші – інше. А він, не маючи змоги в умовах бунту дізнатися чогось певного, наказав припровадити його до фортеці.
35. А коли він був на сходах, то воякам довелося нести його, бо народ ворохобився довкола.
36. Тому що чимало народу ринуло слідом і кричали: Смерть йому!
37. А коли Павло входив до фортеці, то запитав тис'яцького: Чи можу я дещо сказати тобі? А той сказав: Ти вмієш по-грецьки?
38. У такому разі чи не ти той єгиптянин, котрий цими днями вчинив замішання і вивів до пустелі чотири тисячі бунтівників?
39. А Павло сказав: Я юдей, тарсянин, громадянин відомого кілікійського міста; прошу тебе, дозвожь мені звернутися до народу.
40. А коли той дозволив, Павло, стоячи на сходах, зробив жест рукою народові, і, коли настала глибока тиша, почав говорити єврейською мовою, кажучи:

Діяння 22

Захист Павла перед безліччю народу.

1. Мужі–браття і батьки! Вислухайте зараз моє виправдання перед вами.
2. Коли вони почули, що він заговорив з ними єврейською мовою, вони й зовсім притихли. Він сказав:
3. Я юдей, що народився в Тарсі Кілікійському, вихований у цьому місті біля ніг Гамаліїла, переконливо наставлений у законі батьків, ревний за Богом, як і ви всі нині;
4. Я навіть до смерти переслідував прихильників цього вчення, зв'язуючи і кидаючи до в'язниці як чоловіків, так і жінок,
5. Як засвідчить про мене першосвященик і вся старшина, від котрих листи взяв до братів, що мешкають у Дамаску, я йшов, щоб тамтешніх привести в кайданах до Єрусалиму на тортури.
6. Та коли я був у дорозі і наближався до Дамаску, близько полудня раптом осяяло мене яскраве світло з неба.
7. Я упав на землю і почув голос, що казав мені: Савле, Савле! Нащо ти переслідуєш Мене?

8. Я відповів: Хто Ти, Господе? Він сказав мені: Я Ісус із Назарету, Котрого ти переслідуєш.
9. Ті, що були зі мною, бачили світло, і запопав їх страх, але голосу, що говорив до мене, не чули.
10. Тоді я сказав: Господе! Що мені вчинити? А Господь сказав мені: Підведися і йди до Дамаску, і там тобі сказано буде все, що призначено тобі зробити.
11. А через те, що я від слави світла того позбувся зору, то ті, що були зі мною, за руку привели мене до Дамаску.
12. А один муж, Ананій, побожний за Законом, що про нього доброї думки всі юдеї, які мешкають у Дамаску,
13. Прийшов до мене і, наблизившись, сказав мені: Брате Савле! Прозрій! І я миттю побачив його.
14. А він сказав мені: Бог батьків наших вибрав тебе, щоб ти спізнав Його волю, побачив Праведника і почув голос з Його уст,
15. Тому що ти будеш Йому свідком перед усіма людьми про те, що ти бачив і чув;
16. Отож, нащо ти зволікаєш? Підведися, хрестися і обмиє гріхи твої, прикликавши ймення Господа Ісуса.
17. А коли я повернувся до Єрусалиму і молився в храмі, то виповнився Духом
18. І побачив Його, і Він сказав мені: Поспіши і вийди скорше з Єрусалиму: Тому що тут не приймуть твого свідчення про Мене.
19. Я сказав: Господе! Їм відомо, що я віруючих у Тебе кидав до в'язниці і бив у синагогах,
20. І коли проливалася Стефанова кров, свідка Твого, я там стояв, схвалював убивство і одержував убивників його стеріг.
21. І Він сказав мені: Іди, Я пошлю тебе далеко до поганів.
22. До цього слова слухали його; а відтак зчинили гвалт, кажучи: Винищ такого на землі! Бо він не повинен жити.
23. Коли вони кричали, то підкидали одержу і жбурляли порох у повітря,
24. Тис'яцький звелів припровадити його до фортеці, наказавши бичувати його там, щоб дізнатися, з якої причини так галасували супроти нього.
25. Та коли розтягнули його реміняччям, Павло сказав сотникові, що стояв поряд: Хіба дозволено вам бичувати римського громадянина, та ще й без суду?
26. Зачувши те, сотник підійшов і доповів тис'яцькому, кажучи: Гляди, що хочеш учинити? Цей чоловік – римський громадянин.

27. Тоді тис'яцький підійшов до нього (до Павла) і мовив: Скажи мені, ти – римський громадянин? Він сказав: Так.

28. Тис'яцький відповів: Я за великі гроші придбав це громадянство. А Павло сказав: А я народився в ньому.

29. Тоді зараз же відступили од нього ті, що хотіли катувати його; а тис'яцький, дізнавшись, що він римський громадянин, злякався, що зв'язав його.

30. Другого дня, прагнучи достеменно дізнатися, за що звинувачують його юдеї, звільнив його від ланцюгів і наказав зібратися першосвященикам та всьому синедріонові і, вивівши Павла, поставив його перед ними.

Діяння 23

Павло перед синедріоном.

1. Павло, спрямувавши погляд на синедріон, сказав: Мужі-браття! Я всією доброю совістю жив перед Богом до цього дня.

2. А першосвященик Ананія наказав тим, що стояли перед ним, бити його по устах.

3. Тоді Павло сказав йому: Бог буде тебе бити, стіно побілена! Ти сидиш, щоб судити за законом, і, всупереч законові, наказуєш бити мене.

4. А присутні сказали: Першосвященика Божого ганьбиш?

5. Павло сказав: Я не знав, браття, що він першосвященик; бо написано: старшого в народі твоєму не обмовляй.

6. А коли Павло дізнався, що тут одна частина саддукеїв, а друга фарисеїв, проголосив у синедріоні: Мужі-браття! Я фарисей, син фарисея; за надію на воскресіння мертвих мене судять.

7. А коли він сказав це, стався розбрат поміж фарисеями і саддукеями, і зібрання розділилося;

8. Бо саддукеї кажуть, що воскресіння немає, ні Ангела, ні духу, а фарисеї визнають і те, і те.

9. Зчинився великий галас, і підвелися книжники з групи фарисеїв, сперечалися, кажучи: Нічого поганого ми не бачимо в цьому чоловікові; а якщо дух чи Ангел казав йому, то не будемо чинити спротиву Богові.

10. Та оскільки розбрат посилювався, то тис'яцький, боячись, щоб вони не розтерзали Павла, наказав воякам зайти і взяти його з-поміж них і відвести до фортеці.

11. Наступної ночі Господь з'явився до нього і сказав: Дій, Павле; бо як ти засвідчував про Мене в Єрусалимі, так належить тобі засвідчувати також у Римі.

12. Із настанням дня деякі юдеї вчинили змову і поклялися не їсти і не пити, доки не заб'ють Павла;

13. А було близько сорока таких, що вчинили подібне закляття;
14. Тож вони, прийшовши до першосвящеників і старшин, сказали: Ми присягою присягалися не їсти нічого, аж доки не заб'ємо Павла;
15. Отож, нині ви із синедріоном мусите дати знати тис'яцькому, щоб він узавтра вивів його до вас так, неначе ви хочете пильніше розглянути справу про нього; а ми передніше, аніж він наблизиться, спроможні убити його.
16. Зачувши про цю змову, син сестри Павлової прийшов і, зайшовши до фортеці, повідомив Павлові.
17. А Павло покликав одного із сотників і сказав: Відведи цього юнака до тис'яцького, бо він має дещо сказати йому.
18. Той узяв його і привів до тис'яцького і сказав: В'язень Павло покликав мене і попросив відвести до тебе цього юнака, котрий має дещо сказати тобі.
19. Тисяцький взяв його за руку, і усамітнівшись з ним, запитав: Що саме ти маєш сказати мені?
20. Він відповідав, що юдеї дійшли згоди просити тебе, щоб ти завтра вивів Павла перед синедріоном, нібито вони хочуть пильніше дослідити справу про нього;
21. Але ти не слухай їх; бо його підстерігають понад сорок чоловіків із них, котрі заприсяглися не їсти і не пити, аж доки не заб'ють його; і вони зараз готові і чекають на твою згоду.
22. Тоді тис'яцький відпустив юнака сказавши: Нікому не кажи, що ти оголосив мені це.
23. І прикликав двох сотників, і сказав: Приготуйте мені вояків піших двісті, вершників сімдесят і стрільців двісті, щоб з третьої години ночі йшли до Кесарії;
24. Приготуйте також віслюків, аби, Павла посадовивши, припровадити його до правителя Фелікса.
25. Написав також листа ось такого змісту:
26. Клавдій Лісій - високоповажному намісникові Феліксу - вітання;
27. Цього чоловіка юдеї схопили і мали намір убити; а я, прийшовши з вояками, врятував, дізнавшись, що він римський громадянин;
28. Потім, бажаючи дізнатися, за що звинувачували його, привів його до їхнього синедріону.
29. І знайшов, що його звинувачують за те, що має суперечливі думки щодо закону їхнього, але що немає в ньому жодної провини, вартої смерти чи кайданів;
30. А коли до мене дійшло, що юдеї змовляються на лихе супроти цього чоловіка, то я негайно послав його до тебе, наказавши й обвинувачам свідчити на нього перед тобою; Бувай здоровий!

31. Тож вояки, виконуючи одержаного ними наказу, взяли Павла і повели вночі в Антипатриду,
32. А другого дня полишили вершників йти з ним далі і повернулися до фортеці.
33. А ті, коли прийшли до Кесарії, віддали намісникові листа і поставили перед ним також Павла.
34. Коли намісник прочитав листа, то запитав, із якого він краю, і, довідавшись, що з Килікії, сказав:
35. Я вислухаю тебе, коли з'являться твої обвинувачі. І наказав бути йому під охороною в преторії Ірода.

Діяння 24

Павло перед Феліксом.

1. За п'ять днів прийшов першосвященик Ананія зі старшиною і з одним ритором Тертуллом, котрі скаржилися намісникові на Павла.
2. А коли його покликали, то Тертулл почав звинувачувати його, кажучи:
3. Завжди і скрізь з усілякою вдячністю ми визнаємо, що тобі, вельмишановний Феліксе, зобов'язані ми великим миром, і твоєю турботою позначений добробут цього народу,
4. Але, щоб тебе довго не обтяжувати, прошу тебе вислухати нас стисло, з властивою для тебе прихильністю:
5. Ми переконалися, що чоловік оцей – то виразка суспільства, підбурювач заколоту поміж юдеями, що живуть на всій землі, і є представником назорейської ересі,
6. Котрий наважився навіть храм опоганити, і ми схопили його і хотіли судити його за нашим законом;
7. Однак тис'яцький Лісій прийшов і з великим насильством забрав його з рук наших і послав до тебе,
8. Наказавши й нам, обвинувачам його, з'явитися до тебе; ти можеш сам дослідити й довідатися від нього про все це, за що ми звинувачуємо його.
9. І юдеї підтвердили, сказавши, що все це так є.
10. А Павло, коли намісник подав йому знака говорити, відповів: Знаючи, що ти чимало років справедливо судиш народ цей, я тим паче сміливіше буду захищати мою справу;
11. Ти можеш дізнатися, що не більше дванадцяти днів тому, як я прийшов до Єрусалиму для поклоніння;
12. І ні в святині, ні в синагогах, ні по місту вони не знаходили мене, щоб я з кимось сперечався, або ж підбурював народне заворушення;
13. І не можуть довести того, за що нині звинувачують мене;

14. Але за те признаюся тобі, що за вченням, котре вони називають єрессю, я справді служу Богові батьків моїх, віруючи всьому, що написано в Законі і пророках;
15. Маючи надію на Бога, що буде воскресіння мертвих, праведних і не праведних, чого й самі вони чекають;
16. А тому я пильно дбаю завжди мати чисту совість перед Богом і людьми;
17. По багатьох роках я прийшов, аби принести моєму народові милостиню і приношення;
18. Ось при цьому знайшли мене, що якраз очистився в храмі не з народом і не з колотнечею:
19. Це були деякі азійські юдеї, котрим належало б постати перед тобою і звинуватити мене, якщо мають щось супроти мене;
20. Або ж нехай ці самі скажуть, яку неправду в мені вони знайшли, коли я стояв перед синедріоном,
21. Хіба що лише одне слово, котре голосно мовив я, стоячи поміж ними, що за вчення про воскресіння мертвих я нині приймаю суд від вас.
22. Вислухавши це, Фелікс тимчасово відклав перегляд справи їхньої, сказавши: Розгляну справу вашу, коли прийде тис'яцький Лісій, і я достату дізнаюся про це вчення.
23. А Павла наказав сотникові стерегти, але не обмежувати його і не забороняти нікому з його близьких служити йому чи приходити до нього.
24. За кілька днів Фелікс прийшов із дружиною своєю Друзіллою, що була юдейкою, покликав Павла і слухав його про віру у Христа Ісуса.
25. І оскільки він говорив про правду, і про поміркованість, і про майбутній суд, то Фелікс виповнився страхом і відповів: Тепер іди вже, а коли знайду час, то покличу тебе.
26. Причому він сподівався, що Павло дасть йому грошей, аби відпустив його: тому часто викликав його і розмовляв з ним.
27. А як проминуло два роки, на місце Фелікса приїхав Порцій Фест; прагнучи вдовольнити юдеїв, Фелікс залишив Павла у в'язниці.

Діяння 25

Павло перед Фестом.

1. Коли Фест прибув до провінції, то за три дні вирушив із Кесарії до Єрусалиму.
2. Тоді першосвященик і найвідоміші з юдеїв з'явилися до нього зі скаргою на Павла і переконували його,
3. І просили, щоб він учинив милість, викликав його до Єрусалиму; і мали недобрий замір убити його на дорозі.

4. Проте Фест відповів, що Павла стережуть у Кесарії, і що він сам невдовзі вирушить туди.
5. Отож, сказав він, котрі з вас можуть, нехай ідуть зі мною, і якщо є щось за цим чоловіком, нехай звинувачують його.
6. А коли пробув у них не більше восьми-десяти днів, повернувся в Кесарію, і другого дня, присівши на місце судді, наказав привести Павла.
7. Коли він прийшов, стали довкола юдеї, які прийшли з Єрусалиму, бо принесли на Павла багато і важких звинувачень, котрих не могли довести;
8. Але він на виправдання своє сказав: Я не вчинив жодного злочину супроти закону юдейського, а також супроти храму і проти кесаря.
9. Фест мав бажання догодити юдеям, а тому сказав Павлові у відповідь: Чи хочеш піти до Єрусалиму, щоб я там тебе судив за це?
10. Павло сказав: Я стою перед судом кесаря; де мені й належить суд прийняти; юдеїв я нічим не образив, ти про це гаразд відаєш;
11. Бо коли я завинив і вчинив щось варте смерти, то не зрікаюся померти; а якщо нічого такого немає, за що звинувачують мене, то ніхто не може видати мене їм. Вимагаю суду кесаревого.
12. Тоді Фест, перемовившись із радою, відповідав: Ти вимагаєш суду кесаревого, то до кесаря й підеш.
13. Через кілька днів цар Агриппа і Верніка приїхали в Кесарію привітати Феста.
14. І коли вони пробули там багато днів, то Фест запропонував цареві Павлову справу, кажучи: Тут є чоловік, залишений Феліксом у в'язниці,
15. На котрого, коли я був у Єрусалимі, з'явилися із скаргою першосвященики і старшина юдейська, вимагаючи суду над ним.
16. Я відповідав їм, що у римлян немає звичаю видавати якого-небудь чоловіка на смерть передніше, аніж звинувачений буде мати обвинувачів перед собою і дістане волю захищатися супроти звинувачення.
17. А коли вони прийшли сюди, то без найменшого зволікання, другого ж таки дня сів я на суддівське місце і наказав привести того чоловіка.
18. Оточивши його, обвинувачі не висловили жодного звинувачення, як я сподівався;
19. Але вони мали певні суперечки з ним про їхню побожність, а також про якогось Ісуса померлого, про Котрого Павло свідчив, що Він живий.
20. Маючи певні складнощі у розв'язанні цієї проблеми, я сказав: Чи хоче він піти до Єрусалиму і там прийняти суд за це?
21. Та оскільки Павло вимагав, щоб його залишили на розгляд Августа, то я наказав тримати його під наглядом сторожі до того часу, коли пошлю його до кесаря.

22. Проте Агріппа сказав Фестові: Хотів би і я послухати цього чоловіка. Завтра, – сказав той, почувеш його.

23. Другого дня, коли Агріппа і Верніка прийшли з превеликою пишністю і зайшли до судової палати з тис'яцькими і найвідомішими громадянами, за наказом Феста привели Павла.

24. І сказав Фест: Царю Агріппо і всі присутні з нами мужі! Ви бачите того, супроти котрого безліч юдеїв докучали мені в Єрусалимі, а також тут кричали, що він не повинен далі жити.

25. Але я знайшов, що він не вчинив нічого, що підлягало б смерті, і оскільки він сам вимагав суду в Августа, то я вирішив послати його до нього;

26. Я не маю нічого певного написати про нього кесареві; а тому привів його до вас і особливо до тебе, царю Агріппо, щоби, по розгляді, мав що написати;

27. Бо мені здається нерозважливим послати в'язня і не вказати звинувачень супроти нього.

Діяння 26

Захист Павлів перед Агріппою.

1. Агріппа сказав Павлові: Дозволено тобі говорити про себе. Тоді Павло простягнув руку і скористався словом на свій захист:

2. О, царю Агріппо! Маю себе за щасливого, що нині можу захищатися перед тобою за все, в чому мене звинувачують юдеї;

3. Тим паче, що ти відаєш звичаї і суперечливі думки юдеїв. А тому прошу тебе вислухати мене щиросердо.

4. Життя моє від юности моєї, котре спочатку минало в Єрусалимі поміж народом моїм, відоме всім юдеям;

5. Вони здавна знають про мене, якщо забажають свідчити, що жив я фарисеєм за найсуворішим у нашому віросповіданні вченням.

6. І нині я стою перед судом за надію на обітницю, котру Бог дав батькам нашим,

7. Котрої виконання сподіваються побачити наші дванадцяті колін, щиросердо служачи Богові вдень і вночі: ось за цю надію, царю Агріппо, звинувачують мене юдеї.

8. Ну, що тут сказати? Невже ви неймовірним вважаєте, що Бог воскрешає мертвих?

9. Щоправда, я також гадав, що мені треба діяти супроти ймення Ісуса із Назарету;

10. І чинив те в Єрусалимі: діставши владу від першосвящеників, я багатьох святих кидав до в'язниць і, коли убивали їх, я подавав за те голос;

11. І по всіх синагогах я багаторазово мучив їх і примушував паплюжити Ісуса, і в надмірній супроти них люті переслідував навіть у чужих містах.

12. Ідучи з цієї метою до Дамаску із владою і дорученням від першосвящеників,
13. Осередь дня на шляху я побачив, володарю, світло з неба, ясніше від сяяння сонця, що осяяло мене і тих, що йшли зі мною.
14. Усі ми упали на землю, і я почув голос, що говорив мені єврейською мовою: Савле, Савле, нащо ти переслідуєш Мене? Важко тобі йти супроти рожна.
15. Я сказав: Хто Ти, Господе? Він сказав: Я Ісус, Котрого ти переслідуєш;
16. Але підведися і стань на ноги твої; бо Я на те й з'явився тобі, щоб настановити тебе служником і свідком того, що ти бачив, і що Я відкрию тобі;
17. Визволяючи тебе від народу юдейського і від поганів, до котрих Я відтепер посилаю тебе,
18. Відкрити їм очі, щоб вони навернулися від пітьми до світла і від влади сатани до Бога, і вірою в Мене дістали прощення гріхів і жереба із освяченими.
19. Ось чому, царю Агріппо, я не зміг суперечити небесному видінню,
20. Але спершу мешканцям Дамаску та Єрусалиму, а відтак усій землі юдейській і поганам проповідував, щоб вони покалися і навернулися до Бога, вдаючись до справ, що достойні каяття.
21. За це схопили мене юдеї в храмі і хотіли розтерзати.
22. Одначе, діставши поміч від Бога, я до цього дня стою і свідчу малому й великому, нічогісінько не кажучи, окрім того, про що пророки і Мойсей казали, що це станеться.
23. Тобто, що Христос мусив постраждати і, поставши перший з мертвих, сповістити світло народові юдейському і поганам.
24. Коли він отак захищався, Фест дужим голосом сказав: Ти втрачаєш здоровий глузд, Павле! Значна освіта доводить тебе до божевілля.
25. Ні, високоповажний Фесте, сказав він, я не втрачаю глузду, але повідую слова істини і здорового розуму:
26. Бо відає про те цар, перед котрим якраз і повідую сміливо; я зовсім не вірю, щоб від нього було щось із цього утаємничене, бо це не в якомусь закутку відбувалося;
27. Чи віриш, царю Агріппо, пророкам? Знаю, що віриш.
28. Агріппа сказав Павлові: Ти замалим не переконав мене стати християнином.
29. Павло сказав: Блавав би я Бога, щоб чи мало, чи багато, не лише ти, але й усі, що слухають мене сьогодні, стали такими, як я, окрім оцих ланцюгів.
30. Коли він сказав це, то цар і намісник, Верніка і ті, що сиділи з ними, підвелися.
31. І, відійшовши набік, розмовляли поміж собою, що, мовляв, цей чоловік нічого, що варте смерти чи ув'язнення, не чинить.

32. І сказав Агріппа Фестові: Можна було б звільнити цього чоловіка, якби він не вимагав суду в кесаря. А тому й зважився намісник послати його до кесаря.

Діяння 27

Павло на шляху до Риму. Шлях до Криту.

1. Коли ухвалили, щоб нам плити до Італії, то віддали Павла і деяких інших в'язнів сотникові Августового полку, на ім'я Юлій.
2. Ми піднялися на адрамітський корабель і вирушили, маючи намір плити неподалік від азійських місцин; з нами був Аристарх, македонянин із Солуня.
3. Другого дня пристали до Сидону; Юлій вчинив з Павлом людяно, а тому дозволив йому навідатися до друзів і скористатися з їхньої опіки.
4. Відтак ми рушили звідти і припливли до Кіпру з причини супротивних вітрів,
5. І коли перепливли море навпроти Килікії і Памфілії, то прибули до Міри Лікійської.
6. Там сотник знайшов олександрійського корабля, що відпливав до Італії, і посадовив нас на нього.
7. Неквапливо плвли багато днів, а коли були навпроти Кніду, то з причини супротивного вітру, що завадив нам, ми підпливли до Криту біля Салмону.
8. Пропливши з великими труднощами повз нього, прибули до однієї місцини, названій Добрі Пристані, поблизу котрої було місто Ласея.
9. Та оскільки минуло досить часу, і плавання було вже небезпечне, тому що й піст уже проминув, то Павло радив,
10. Кажучи їм: Мужі! Я бачу, що плавання буде з труднощами і з великою шкодою не тільки для вантажу чи корабля, але також для нашого життя.
11. Але сотник більше довіряв стерновому і капітанові корабля, аніж словам Павла.
12. А оскільки пристань була не придатна для мешкання взимку, то більшість радила відпливти звідти, щоб, коли можливо, дійти до Фініки, і перезимувати в пристані критській, неприступній південно-західному і північно-західному вітрам.
13. А коли вітер південний здійнявся, то вони, гадаючи, що вже дістали бажане, вирушили і попливли поблизу Криту.
14. Але незабаром здійнявся навпроти нього буряний вітер, названий евроклідон.
15. Корабель схопило так, що він не міг чинити опору вітрові, і ми полинули, віддавшись хвилям.
16. І добігли до одного острова, названого Клавдою, аж так, що заледве могли утримати човна;

17. Ми підняли його і почали використовувати допоміжні засоби і обв'язали корабель; тому що боялися, аби не сісти на міліну, опустили вітрила, і в такий спосіб носилися по хвилях.
18. Другого дня, з причини великої бурі, почали викидати вантажі,
19. А третього ми своїми руками повикидали з корабля речі.
20. Та оскільки багато днів не було видно ні сонця, ні зірок, і велика буря тривала, то врешті-решт щезла будь-яка надія про наше спасіння.
21. І через те, що довго не їли, то Павло, ставши поміж ними, сказав: Мужі! Варто було послухати мене і не відходити од Криту, чим уникнули б цих утруднень і шкоди;
22. А тепер благаю вас підбадьортеся, бо жодна душа з-поміж вас не загине, а лише корабель;
23. Бо Ангел Бога, Котрому я належу і Котрому служу, з'явився мені цієї ночі.
24. І сказав: Не бійся, Павле, тобі необхідно постати перед кесарем, і ось, Бог подарував тобі всіх, що пливають з тобою.
25. А тому підбадьортеся, мужі, бо я вірю Богові, що буде так, як мені сказано:
26. Ми маємо натрапити на якийсь острів.
27. Чотирнадцятої ночі, як нас носило в Адріатичному морі, близько півночі корабельники почали здогадуватися, що наближаються до якоїсь землі,
28. І, вимірявши глибину, знайшли двадцять сажнів; потому на незначній віддалі виміряли знову і знайшли п'ятнадцять сажнів.
29. Остерігаючись, щоб не потрапити на кам'яністі місцини, кинули з корми чотири якорі і наджидали дня.
30. А коли корабельники хотіли повтікати з корабля і спускали на море човни, вдаючи, що мають намір покидати якорі з носа (корабля),
31. Павло сказав сотникові і воякам: якщо вони не залишаться на кораблі, то ви не можете урятуватися.
32. Тоді воїни перерізали мотузки на човні, і він упав.
33. Перед настанням дня, Павло умовляв усіх спожити їжу, кажучи: Сьогодні чотирнадцятий день, як ви в очікуванні, залишаєтеся без їжі, не споживаючи анічого;
34. А тому прошу вас спожити їжу: це прислужиться вам для збереження життя; бо ні в кого з вас не пропаде й волосина з голови.
35. Сказав це, взяв хліб, подякував Богові перед усіма і, розламавши, почав їсти.
36. Тоді всі підбадьорилися і також спожили їжу;
37. А було всіх нас на кораблі двісті сімдесят шість душ.

38. А коли наситилися їжею, почали злегшувати корабля, викидаючи пшеницю в море.
39. Коли ж настав день, землі не впізнали, а уgliedили якусь затоку, що мала пологий берег, до котрого й вирішили, якщо можна, пристати з кораблем.
40. І, піднявши якорі, пішли морем з уже розв'язаними стернами, і піднявши вітрило за вітром, пливли до берега.
41. Потрапили на косу, і корабель сів на міліну: ніс загруз і лишився нерухомим, а корму розбивало силою хвиль.
42. Вояки змовилися було умертвити в'язнів, щоб хто-небудь впливши, не втік.
43. Але сотник, бажаючи врятувати Павла, утримав їх від цього заміру, і наказав тим, що вміють плавати, першим кинутися і вийти на землю.
44. А іншим рятуватися – хто на дошках, а хто на будь-чому від корабля. І в такий спосіб всі врятувалися на землі!

Діяння 28

На острові Меліт.

1. Урятувавшись, ті, що були з Павлом, дізналися, що острів називається Меліт.
2. Чужинці виявили до нас чимало людського милосердя: бо вони з причини зливи і холоду розпалили багаття і прийняли всіх нас.
3. А коли Павло зібрав багато хмизу і кидав на вогонь, тоді гадюка вихопилася з вогню і зависла на його руці.
4. Чужинці, коли побачили гадюку, котра висіла на його руці, то казали один одному: мабуть, цей чоловік-убивник, коли його, врятованого від моря, суд Божий не залишає жити.
5. Але він струсив гадюку в багаття, не зазнавши жодної шкоди.
6. Вони гадали, що в нього буде хоча б запалення, або ж упаде знезацька мертвим; але, надживаючи довго і впевнившись, що не сталося з ним жодного лиха, змінили думку і почали казати (поміж собою), що він – Бог.
7. Біля того місця був маєток старшини острова, на ім'я Публій; він прийняв нас і три дні гостинно пригощав.
8. Батько Публія лежав, страждаючи на пропасницю і болем у животі: Павло зайшов до нього, помолився і, поклавши на нього руки свої, уздоровив його.
9. Після цієї події інші мешканці на острові, що мали хворощі, приходили, і були уздоровлені,
10. І виявили до нас чимало почестей, а під час від'їзду принесли нам все необхідне для мандрівки морем.

11. За три місяці ми відпливли на олександрійському кораблі, що мав знака Діоскурів, котрий зимував на тому острові,
12. І коли припливли до Сіракуз, то пробули там три дні;
13. Звідти відпливли і прибули до Регії; а коли за день повіяв південний вітер, прибули другого дня до Путеолі,
14. Де знайшли братів і далися умовити себе пробути у них сім днів, а потім пішли до Риму.
15. Тамтешні брати, як почули про нас, вийшли нам назустріч до Аппієвого майдану і трьох заїздів (по-сучасному – готелів); Забачивши їх, Павло подякував Богові і підбадьорився.
16. А коли ми прийшли до Риму, то сотник передав усіх в'язнів військовому старшині, а Павлові дозволили жити окремо з вояком, котрий стеріг його.
17. За три дні Павло скликав найвідоміших із юдеїв і коли вони зійшлися, повідав їм: Мужі й браття! Не вчинивши нічого супроти народу чи батьківських звичаїв, я в кайданах із Єрусалиму переданий в руки римлян;
18. Вони, вчинивши розслідування, хотіли звільнити мене, тому що немає в мені жодної провини, вартої смерти;
19. Та оскільки юдеї чинили спротив цьому, я змушений був вимагати суду в кесаря, а втім, не з наміром звинуватити за щось мій народ.
20. Саме з цієї причини я покликав вас, аби побачитися і побалакати з вами, бо якраз за надію Ізраїлеву закутий я в ці кайдани.
21. Але вони сказали йому: Ми ані листів не дістали про тебе з Юдеї, ані жоден із братів мандрівних ніхто не звістив про тебе і не сказав чогось недоброго;
22. А втім, бажано нам почути від тебе, як ти міркуєш; бо відомо нам, що про це вчення скрізь сперечаються.
23. І призначили йому день, а тоді чимало їх прийшло до нього в готель; і він зранку й до вечора викладав їм учення про Царство Боже, наводячи свідчення і упевнюючи їх про Ісуса із закону Мойсеєвого і пророків.
24. Одних переконували його слова, а інші не вірили.
25. Отож, коли вони не дійшли згоди поміж собою і збиралися йти, тоді Павло повідав такі слова: Добре сказав Дух Святий батькам нашим через пророка Ісаю:
26. Піди до народу цього і скажи: Слухом почуєте і не зрозумієте; і очима дивитися будете і не побачите.
27. Бо огрубіло серце людей цих, і вухами важко чують, і очі свої зімкнули, нехай же не побачать очима і не почують вухами, і не зрозуміють серцем, і не навернуться, щоб Я уздоровив їх.

28. Отож, нехай стане вам відомо, що порятунок Божий посланий поганам; вони й почують.

29. Коли він сказав це, юдеї пішли, вельми сперечаючись поміж собою.

30. І прожив Павло цілих два роки на власному утриманні і приймав усіх, що приходили до нього,

31. Проповідуючи Царство Боже і навчаючи про Господа Ісуса Христа з переконанням уповні і без перешкод.

Послання до Римлян

Римлян 1

Павло Апостол вітає церкву в Римі.

1. Павло, служник Ісуса Христа, покликаний Апостол, вибраний для благовістя Божого,
2. Котре Бог передніше обіцяв через пророків Своїх, у Святих Писаннях,
3. Про Сина Свого Ісуса Христа, котрий народився від насіння Давидового у плоті,
4. І відкрився Сином Божим у силі, за духом святині, через воскресіння з мертвих, про Ісуса Христа, Господа нашого,
5. Через Котрого ми прийняли благодать і апостольство, щоб у ймення Його підкоряти вірі усі народи,
6. Поміж котрими й ви, покликані Ісусом Христом, –
7. Усім, хто знаходиться у Римі, улюбленим Божим, покликаним святим: Благодать вам і мир від Бога, Батька нашого, і Господа Ісуса Христа.
8. Насамперед дякую Богові моєму через Ісуса Христа за всіх вас, що віра ваша сповіщається в цілому світі;
9. Свідок мені Бог, Котрому служу духом моїм у благовіщенні Сина Його, що безнастанно згадую про вас;
10. Завжди прошу в молитвах моїх, щоб воля Божа коли-небудь допомогла мені прийти до вас.
11. Бо я вельми бажаю побачити вас, щоб викласти вам певний дар духовний для утвердження вашого,
12. Тобто, підбадьоритися з вами загальною вірою, вашою і моєю.
13. Не хочу, браття, утаємничити од вас, що я багато разів мав намір прийти до вас, але зустрічав перешкоди навіть донині, – щоб мати певний плід у вас також, як в інших народів.

14. Я боржник як грекам, так і поганам, мудракам і невігласам;
15. Отож, щодо мене, то я готовий благовістити й вам, що знаходяться в Римі.
16. Бо я не соромлюся благовістя Христового, тому що воно є сила Бога для порятунку кожному, хто вірує, по-перше, юдеєві, а відтак і грекові.
17. У ньому відкривається правда Бога од віри у віру, як написано: Праведний вірою житиме.
18. Бо відкривається гнів Божий з неба на всяке безчестя і неправду людей, які перепиняють істину неправдою.
19. Бо що можна знати про Бога, явне для них, тому що Бог явив їм.
20. Бо невидиме Його, вічна сила Його і Божество, від створення світу через розгляд творінь видимі, аж так, що їм (цим людям) немає виправдання.
21. Та оскільки вони, спізнавши Бога, не прославили Його, як Бога, і не подякували, але знікчемніли суєтністю думок своїх, і затьмарилося їхнє нерозумне серце,
22. Називаючи себе мудрими, впали у безум,
23. І славу нетлінного Бога замінили образом, що схожий на тлінну людину, на птаха, на чотириногих, і на плазунів, –
24. А тому й віддав їх Бог у похотях сердець їхніх нечистоті, аж так, що вони опоганили самі свої тіла,
25. Вони замінили істину Божу неправдою і поклонялися і служили тварині замість Творця, Котрий благословенний навіки, амінь.
26. А тому й віддав їх Бог ганебним пристрастям – жінки їхні змінили природне вживання проти природним;
27. Так само й чоловіки, залишивши природне єднання з жіночою статтю, розпалювалися похиттю один до одного, чоловік на чоловіка, вчиняючи ганебно, а відтак дістаючи в собі належну покару за свою оману.
28. А що вони не жадали мати Бога в розумі, то віддав їх Бог хибному розумові, – чинити ганебне.
29. Аж так, що вони вповнені всілякою неправдою, блудом, лукавством, жадобою зиску, злобою, заздрістю, убивством, розбратом, обманом, лихими звичаями,
30. Вони – обмовники, наклепники, богоненависники, напасники, чванливі, пихаті, винахідливі на лихе, неслухняні батькам,
31. Нерозважливі, підступні, безсердечні, немилосердні, немилостиві.
32. Вони знають праведний суд Божий, що ті, хто чинить подібне, зроковані на смерть; а проте не тільки це вчиняють, але й тих, що вдаються до цього, вихваляють.

Римлян 2

Провина юдеїв.

1. Ось чому немає тобі виправдання, кожна людину, що судиш іншого; бо тим самим судом, яким судиш іншого, осуджуєш себе, тому що судячи іншого, чиниш те саме.
2. А ми знаємо, що справедливий суд Божий на тих, хто таке чинить.
3. Невже сподіваєшся ти, людину, що unikнеш суду Божого, осуджуючи такі діяння і сама вчиняєш те саме?
4. Або нехтуєш багатством Його доброти, лагідності і довготерплячости Божої, не розуміючи, що Божа доброта веде тебе до каяття?
5. Однак через упертість твою і нерозкаяність серця, ти сама собі збираєш гнів на день гніву і одкровення праведного суду від Бога,
6. Котрий віддасть належне кожному за його вчинками:
7. Тим, що наполегливо добрими справами шукають слави, честі і безсмертя, – життя вічне.
8. А тим, котрі чинять спротив і не підкоряються істині, але віддаються неправді, – лютя та гнів.
9. Скорбота й утиски всілякій душі людини, котра чинить лихе, по-перше, – юдею, а потім і грека!
10. І навпаки, слава і честь, і мир всілякому, хто чинить добро, по-перше, юдеєві, а відтак і грекові!
11. Бо немає упереджености у Бога.
12. Ті, котрі, не маючи Закону, згрішили, поза Законом і загинуть; а ті, котрі під Законом згрішили, за Законом й судитимуться, –
13. Тому що не слухачі Закону праведні перед Богом, але виконавці Закону виправдані будуть;
14. Бо коли погани, що не мають Закону, за природою законне чинять, то, не маючи Закону, вони самі собі закон:
15. Вони показують, що справа закону в них написана в серцях, про що засвідчує їхня совість і думки їхні, то звинувачуючи, а то виправдовуючи одна одну, –
16. Того дня, коли, за благовістям моїм, Бог буде судити утаємничені справи людей через Ісуса Христа.
17. Ось ти називаєшся юдеєм, і заспокоюєш себе Законом і хвалишся Богом,
18. І знаєш волю Його, і розумієш найкраще, навчаючись із Закону.
19. І маєш певність, що ти провідник для сліпих, світло для тих, що знаходяться в пітьмі,

20. Наставник невігласів (нерозумних), навчитель дітей, що має в Законі взірць ведення та істини;
21. То як же ти, навчаючи іншого, не навчаєш себе самого?
22. Проповідуєш не красти, а сам крадеш! І кажеш: Не чини перелюбу, а сам чиниш перелюб. Гидуєш ідолами, а сам святокрадець!
23. Хвалишся Законом, а зневажанням Закону безчестиш Бога!
24. Бо заради вас, як написано, ймення Боже зневажається в поганів.
25. Обрізання корисне, якщо виконуєш Закон; а якщо ти нехтуєш Законом, то обрізання твоє стало необрізанням.
26. Отож, якщо необрізаний дотримується настанов Закону, то його необрізання чи не зарахується йому за обрізання?
27. І необрізаний з природи, що виконує Закон, чи не осудить тебе, що нехтуєш Законом, маючи Писання і обрізання?
28. Бо не той юдей, хто схожий на нього зовні, і не те обрізання, котре зовнішнє, на плоті;
29. Але той юдей, хто внутрішньо такий, і те обрізання, котре в серці, за духом, а не за буквою: йому й похвала не від людей, але від Бога.

Римлян 3

Бог вірний і праведний в суді Своєму.

1. Отож, яка перевага бути юдеєм, чи яка користь від обрізання?
2. Велика перевага у всіх відношеннях, а найбільше в тому, що їм довірене Слово Боже.
3. Що ж бо, якщо деякі й невірні були, чи невірність їхня хіба знищить вірність Божу?
4. Аж ніяк! Бог вірний, а всіляка людина неправдива, як написано: Ти праведний у словах Твоїх і переможеш у суді Твоєму.
5. Та коли наша неправда відкриває правду Божу, то що скажемо? Чи не буде Бог несправедливий, коли виливає гнів? – кажу це, як на людський погляд.
6. Зовсім ні! Бо інакше, як Богові судити світ?
7. Бо коли вірність Божа підноситься моєю невірністю для слави Божої, то за що мене судити, як грішника?
8. І чи не варто нам чинити зло, щоб вийшло добро, як деякі лихословлять нас і запевняють, наче ми отак навчаємо? Праведний суд на таких.
9. Ну, то як? Чи маємо ми перевагу? Зовсім ні; бо ми вже довели, що, як юдеї, так само й греки, – усі під гріхом,

10. Як написано: Немає праведного жодного;
11. Немає тямущого; ніхто не шукає Бога;
12. Усі збилися з дороги, до останнього нікчемні; немає тих, що чинять добро, – немає жодного.
13. Їхнє горло – відкритий гріб, язиком своїм обманюють; отрута гадюча на губах їхніх;
14. Уста їхні виповнені лихослів'ям і гіркотою.
15. Ноги їхні швидкі на пролиття крові;
16. Руїна і загибель на шляху їхньому;
17. Вони не відають шляху миру.
18. Немає страху Божого перед очима їхніми.
19. Але ми знаємо, що Закон, коли щось говорить, то говорить до тих, що стоять під Законом, аж так, що загороджуються всілякі уста, і увесь світ стає з провинною перед Богом,
20. Тому що справами Закону не виправдається перед Ним жодна плоть; бо Законом пізнається гріх.
21. Але нині, незалежно від Закону, з'явилася правда Божа, про котру свідчать Закон і пророки,
22. Правда Божа через віру в Ісуса Христа в усіх і на всіх віруючих; бо немає різниці,
23. Тому, що всі згрішили і позбавлені слави Божої;
24. Одержуючи виправдання даром, від благодаті Його, покутою у Христі Ісусі,
25. Котрого Бог запропонував на пожертву спокути в Крові Його через віру; для показу правди Його у прощенні гріхів, учинених передніше,
26. У часи довготерплячости Божої, на показ правди Його в теперішній час, нехай же з'явиться Він праведним, що виправдовує віруючого в Ісуса.
27. А де те, щоб ним похвалитися? Знищене. Яким законом? Законом справ? Ні, але законом віри.
28. Бо ми визнаємо, що людина виправдовується вірою, незалежно від справ Закону.
29. Невже Бог є Бог юдеїв лише, а не поганів також? Авжеж, і поганів;
30. Тому що один Бог, Котрий виправдовує обрізаних завдяки вірі і необрізаних через віру.
31. Отже, ми знищуємо Закон вірою? Зовсім ні, але Закон стверджуємо.

Римлян 4

Авраам виправдався вірою.

1. І що ж, скажемо, Авраам, батько наш надбав за плоттю?
2. Якщо Авраам виправдався справами, він має похвалу, але не перед Богом.
3. Бо що оповідає Писання? Повірів Авраам Богові, і це зараховано йому у праведність.
4. Тому, хто виконує якусь роботу, нараховується заробіток не з ласки, але з обов'язку;
5. А тому, хто цього не чинить, але вірує в Того, Хто виправдовує нечестивого, віра його постає як праведність.
6. Так само й Давид називає блаженною людину, котрій Бог зараховує праведність незалежно від справ.
7. Блаженні, чиї беззаконня прощені і чиї гріхи покриті;
8. Блаженна людина, котрій Господь не завважить гріха.
9. Блаженство це стосується обрізання чи до необрізання? Ми кажемо, що Авраамові віра зарахувалася як праведність.
10. Коли зарахувалася? По обрізанні, чи до обрізання? Не по обрізанні, а до обрізання.
11. І ознаку обрізання він прийняв, мов печать праведности через віру, котру мав у необрізанні, аж так, що він став батьком усіх віруючих у необрізанні, щоб їм також зарахувалася праведність.
12. І батьком обрізаних, і не лише тих, що прийняли обрізання, але також і тих, що ходять по слідах віри батька нашого Авраама, котру він мав у необрізанні.
13. Бо не Законом дарована Авраамові, або ж насінню його, обітниця – бути спадкоємцем світу, але праведністю віри.
14. Бо коли спадкоємці ті, що в Законі, то марна віра і не діє обітниця;
15. Бо Закон викликає гнів, тому що, де немає Закону, там немає і злочину.
16. Отже, за вірою, щоб з милости було, щоб обітниця була неодмінно для всіх, не лише за Законом, але й за вірою нащадків Авраамових, котрий є батько всім нам;
17. Як написано: Я настановив тебе батьком багатьох народів, – перед Богом, Котрому він повірив, що животворить мертвих і називає неіснуюче, як існуюче.
18. Він, понад надію, повірив надією, а тому став батьком багатьох народів, за сказаним: таким численним буде насіння твоє!
19. І не знемігся він у вірі і не вважав, що тіло його, майже столітнього, уже омертвіло, і лоно Саррине вже не живе;
20. Не мав сумніву в обітниці Божій через невіру, але був твердий у вірі, прославивши Бога.

21. І був уповні певен, що Він міцний і виконає обіцяне.
22. А тому й зараховано йому як праведність.
23. А втім, не стосовно до нього одного написано, що зарахувалося йому,
24. Але стосовно також до нас, зарахується й нам, що вірують у Того, Хто воскресив із мертвих Ісуса Христа, Господа нашого.
25. Що був виданий за гріхи наші і воскрес для виправдання нашого.

Римлян 5

Мир з Богом і певність в могутньому порятунку.

1. Отож, виправдавшись вірою, ми маємо мир з Богом через Господа нашого Ісуса Христа,
2. Через Котрого вірою ми дістали доступ до тієї благодаті, в котрій стоїмо і хвалимося надією слави Божої.
3. І не цим лише, але хвалимося й скорботою, знаючи, що від скорботи приходять терпіння,
4. Від терпіння досвід, від досвіду надія,
5. А надія не осоромлює, тому що любов Божа вилилася в серця наші Духом Святим, що нам даний.
6. Бо Христос, коли ми були ще немічні, у визначений час помер за нечестивих.
7. Бо навряд чи хтось помре за праведника; хіба за доброчинця, можливо, хтось наважиться померти.
8. Але Бог свою любов до нас засвідчує тим, що Христос помер за нас, коли ми були ще грішниками.
9. Тому тим паче, коли ми виправдані Кров'ю Його, врятуємося Ним від гніву.
10. Бо навіть тоді, коли ми були ворогами і примирилися з Богом смертю Сина Його, то тим паче примирившись, врятуємося життям Його.
11. І не досить цього, а проте хвалимося Богом через Господа нашого Ісуса Христа, через Котрого ми одержали нині замирення.
12. А тому, як одним чоловіком гріх увійшов у світ, і гріхом смерть, так само й смерть перейшла в усіх людей, через те, що в ньому всі згрішили.
13. Бо ще до Закону гріх був у світі; але гріх не зараховується, коли немає Закону.
14. А проте смерть царювала від Адама до Мойсея також над тими, що не вчинили подібного до злочину Адама, котрий є образ майбутнього.

15. Але дар благодаті не як злочин. Бо якщо злочином одного зазнали смерти багато, то тим паче благодать Божа і дар через благодать однієї Людини, Ісуса Христа, щедро виливається для багатьох.
16. І дар не як суд за одного, що згрішив; бо суд за один злочин на осудження, а дар благодаті на виправдання від багатьох злочинів.
17. Бо коли злочином одного смерть царювала через одного, то тим паче ті, що приймають щедрість благодаті і дар праведности будуть царювати в житті через єдиного Ісуса Христа.
18. Тому, як злочином одного всім людям осудження, так само правдою одного всім людям виправдання для життя.
19. Бо, як через непослух одного чоловіка багато людей стали грішниками, так само й послухом одного стануть праведниками численні.
20. А Закон прийшов пізніше, і таким чином примножилися злочини. А коли примножився гріх, почала ряснішати благодать,
21. Щоб, як гріх царював до смерти, так само й благодать царювала через праведність до життя вічного Ісусом Христом, Господом нашим.

Римлян 6

Звільнення від сили гріха і смерти.

1. То що скажемо? Чи залишатися нам у гріхові, аби примножилася благодать? Зовсім ні!
2. Ми померли для гріха: як же нам жити в ньому?
3. Невже не відаєте, що всі ми, які хрестилися в Христа Ісуса, в смерть Його хрестилися?
4. Отож, ми поховані з Ним хрещенням у смерть, щоб, як Христос воскрес із мертвих славою Вітця, так само й нам ходити в оновленому житті.
5. Бо, якщо ми з'єднані з Ним подобою смерти Його, то маємо бути поєднані й подобою воскресіння.
6. Знаючи те, що давній наш чоловік розп'ятий з Ним, щоб могло бути зруйноване тіло гріховне, аби ми вже не служили гріху;
7. Бо померлий звільнився від гріха.
8. А якщо ми померли з Христом, то віруємо, що й жити будемо з Ним,
9. Знаючи, що Христос, воскреснувши з мертвих, вже не вмирає: смерть уже не має над Ним влади.
10. Бо, як Він помер, то помер одного разу для гріха, а що живе, то живе для Бога.
11. Так само й ви вважайте себе мертвими для гріха, а живими для Бога у Христі Ісусі, Господі нашому.

12. Тож нехай не царює гріх у смертному вашому тілі, щоб вам підкорятися йому у похотях його;
13. І не віддавайте членів ваших гріхові на знаряддя неправди, але віддайте себе Богові, як ожилних із мертвих, і члени ваші Богові, як знаряддя праведности.
14. Гріх не мусить панувати над вами, бо ви не під Законом, але під благодаттю.
15. І що ж? Чи почнемо грішити, тому що ми не під Законом, а під благодаттю? Зовсім ні.
16. Невже ви не знаєте, що кому ви віддасте себе в служники для послуху, того ви й служники, кому підкоряєтеся: або раби гріха на смерть, або послуху на праведність?
17. Але подяка Богові, що ви, хоч були перше служниками гріха, від серця стали слухняними тому вченню, якому ви себе віддали.
18. Звільнившись від гріха, ви стали служниками праведности.
19. Кажу це за людським міркуванням, через неміч плоті вашої. Бо як ви віддавали члени ваші в служники нечистоті і беззаконню на справи беззаконні, так само нині віддайте члени ваші у служники праведности на святість.
20. Бо коли ви були служниками гріха, тоді були вільні від праведности.
21. А який плід ви мали тоді? Такі діяння, котрих нині самі соромитеся, тому що кінець їхній – смерть.
22. Але нині, коли ви звільнилися від гріха і стали служниками Богові, плід ваш є святість, а кінець – життя вічне.
23. Бо заплата за гріх – смерть, а дар Божий – життя вічне у Христі Ісусі, Господі нашому.

Римлян 7

Звільнення від Закону і визволення від розбрату поміж плоттю і духом

1. Хіба ви не знаєте, браття, – бо кажу знавцям Закону, – що закон має владу над людиною, але доки вона жива?
2. Заміжня жінка прив'язана законом до живого чоловіка; а якщо помре чоловік, вона звільняється від закону заміжжя.
3. А тому, якщо при живому чоловікові вийде за іншого, називається перелюбницею; а якщо помре чоловік, вона вільна од закону, і не буде перелюбницею, як вийде за іншого чоловіка.
4. Так само й ви, браття мої, померли для Закону Тілом Христовим, щоб належати іншому, Воскреслому з мертвих, нехай же приносимо плід Богові.
5. Бо коли ми жили за плоттю, тоді пристрасті гріховні, виявлені Законом, діяли у членах наших, аби приносити плід смерті.

6. Але нині, коли ми померли для Закону, котрим були зв'язані, ми звільнилися від нього, щоб нам служити Богові в оновленому дусі, а не за давньою буквою.
7. Ну, то що скажемо? Невже від Закону гріх? Зовсім ні. Але я не інакше пізнав гріх, як засобом Закону, бо я не розумів би й пожадання, якби Закон не казав: Не пожадай.
8. Але гріх, узявши привід від заповіді, викликав у мені всіляке пожадання; бо без закону гріх мертвий.
9. Я жив свого часу без закону, та коли прийшла заповідь, – гріх ожив,
10. А я помер, і, таким чином заповідь, котру дано мені для життя, послужила мені на смерть.
11. Тому що гріх, взявши привід од заповіді, обдурив мене і умертвив нею.
12. Тому Закон святий і заповідь свята, і праведна, і добра.
13. Отож, невже добре вчинилося мені смертоносним? Зовсім ні. Але гріх, що виявився гріхом через те, що засобом доброго завдав мені смерть, аж так, що гріх стає украй грішний через заповідь.
14. Бо ми знаємо, що Закон духовний, а я тілесний, проданий гріхові.
15. Бо не розумію, що вчиняю: бо не те вчиняю, що хочу, а що ненавижду, те вчиняю.
16. А якщо вчиняю те, чого не хочу, то погоджуюся із законом, що він добрий;
17. А тому вже не я вчиняю те, але гріх, що живе в мені.
18. Бо знаю, що не живе в мені, тобто в плоті моїй, добре; тому що бажання добра є в мені, але щоб учинити його, того не знаходжу.
19. Доброго, котрого хочу, не вчиняю, а лихе, котрого не хочу, вчиняю.
20. А якщо вчиняю те, чого не хочу, вже не я вчиняю те, але гріх, що в мені живе.
21. Отож, я знаходжу закон, що, коли хочу чинити добре, озивається в мені лихе.
22. Бо, з огляду на внутрішню людину, знаходжу вдоволення в Законі Божому.
23. Але в членах моїх бачу інший закон, що протидіє законові розуму мого і вчиняє мене бранцем закону гріховного, що є в членах моїх.
24. Нещасна я людина! Хто визволить мене від цього тіла смерті?
25. Дякую Богові моему Ісусом Христом, Господом нашим. Отож, той самий я розумом моїм служу Законові Божому, а плоттю – законові гріха.

Римлян 8

Життя в Дусі.

1. Отож, немає нині жодного осуду тим, котрі в Христі Ісусові живуть не за плоттю, а за Духом.
2. Тому що закон Духу життя у Христі Ісусі звільнив мене від закону гріха і смерті.
3. Оскільки Закон, знесилений плоттю, не мав сили, то Бог послав сина Свого в подобі гріховної плоті на пожертву за гріх, і осудив гріх у плоті,
4. Щоб виправдання Закону звершилося в нас, що живуть не за плоттю, а за духом.
5. Бо ті, що живуть за плоттю, про тілесне мають замір, а ті, що живуть за Духом, – про духовне.
6. Задуми тілесні – то смерть, а задуми духовні – життя і мир.
7. Тому що тілесні задуми є ворожнеча супроти Бога; бо Законіві Божому не підкоряються і, зрештою, не можуть.
8. А тому ті, що живуть за плоттю, Богові догодити не можуть.
9. Але ви не у плоті, а в Дусі, якщо Дух Божий живе у вас. Якщо ж хтось Духа Христового не має, той якраз не Його.
10. А якщо Христос у вас, то тіло мертво для гріха, а дух живий через праведність.
11. А якщо Дух Того, Хто воскресив із мертвих Ісуса, живе у вас, то той, Хто воскресив Христа із мертвих, оживить також ваші смертні тіла Духом Своїм, що живе у вас.
12. Отож, браття, ми не боржники плоті, щоб жити за плоттю;
13. Бо якщо живете за плоттю, то помрете, а якщо духом умертвляєте справи тілесні, то живі будете.
14. Бо всі, що ведені Духом Божим, є сини Божі;
15. Тому, що ви не прийняли духа рабства, щоб знову жити у страхові, але прийняли Духа усиновлення, Котрим кличемо: Авва, Отче!
16. Саме Цей Дух засвідчує нашому духові, що ми є діти Божі.
17. А якщо діти, то спадкоємці Божі, співспадкоємці-таки Христові, якщо страждаємо тільки з Ним, щоб з Ним разом і прославитися.
18. Бо я гадаю, що нинішні тимчасові страждання нічого не варті у порівнянні з тією славою, котра відкриється в нас.
19. Бо створіння з надією очікує появи синів Божих, –
20. Тому що створіння підкорилося марноті не добровільно, але за волею того, хто підкорив його, – сподіваючись,
21. Що й саме створіння звільнене буде від рабства тлінню для волі слави дітей Божих.
22. Бо знаємо, що все створіння разом стогне і страждає донині;

23. І не лише воно, але й ми самі, маючи першоплоди Духа, і ми в собі стогнемо, надживаючи усиновлення, спокути тіла нашого.
24. Бо ми врятовані надією. А надія, коли бачить, не є надія; бо якщо хтось бачить, то навіщо йому й сподіватися.
25. Та коли сподіваємося того, чого не бачимо, тоді чекаємо з терпінням.
26. Так само й Дух допомагає нам у немочах наших; бо ми не знаємо, за що молитися, як належить, але Сам Дух клопочеться за нас зітханнями невимовними.
27. Однак Той, Хто досліджує серця, знає, яка думка в Духа, тому що Він клопочеться за святих, з волі Божої.
28. І ми знаємо, що тим, які люблять Бога, покликаним за Його волею, все сприяє доброму.
29. Бо Кого Він передбачив, тим і визначив бути подібними образів Сина Свого, щоб Він був першовродженим поміж багатьма братами;
30. А кого Він передбачив, тих і покликав; а кого виправдав, тих, отже, й прославив.
31. То що сказати на це? Якщо Бог за нас, то хто супроти нас?
32. Той, Котрий Сина Свого не пощадив, але віддав Його за всіх нас, як із Ним не дарує нам усього?
33. Хто буде звинувачувати вибраних Божих? Бог виправдовує їх.
34. Хто осуджує? Христос Ісус помер, але й воскрес. Він і є праворуч Бога, Він і клопочеться за нас.
35. Хто нас відлучить од любови Христа: скорбота, чи утиски, чи переслідування, чи голод, чи нагота, чи небезпека, або меч? Як написано:
36. За Тебе умертвляють нас щодня, мають нас за овець, зрокованих на заклання.
37. Але все це долаємо силою Того, Хто полюбив нас.
38. Бо я певен, що ні смерть, ні життя, ні Ангели, ні запчатки, ні сили, ні теперішнє, ні прийдешнє,
39. Ні висота, ні глибина, ні інше якесь створіння не може відлучити нас від любови Божої у Христі Ісусі, Господі нашому.

Римлян 9

Чудові Божі шляхи з Ізраїлем.

1. Істину вповідаю у Христі, не обманюю, засвідчує мені совість моя в Дусі Святому,
2. Що велика для мене скорбота і невпинне страждання серцю моєму.

3. Я бажав би сам бути відлученим від Христа за братів моїх, рідних мені плоттю,
4. Себто, ізраїльтян, котрим належить усиновлення, і слава, і заповіді, і законодавство, і богослужіння, і обітниці;
5. Їхні й батьки, і від них Христос у плоті, Бог, що є над усім, благословенний навіки, Амінь.
6. Проте не так, щоб слово Боже не справдилося. Бо не всі ті ізраїльтяни, що від Ізраїля,
7. І не всі діти Авраама, котрі від насіння його; але сказано: В Ісаакові назветься тобі насіння.
8. Себто, не тілесні діти є діти Божі, – але діти обітниці визнаються за насіння.
9. А слово обітниці таке: О цій же порі прийду, і в Сарри буде син.
10. І не одне це: але так було з Ревеккою, коли вона зачала водночас двох синів від Ісаака, батька нашого;
11. Бо коли вони ще не народилися і не вчинили нічого доброго чи лихого, – щоб воля Божа у вибранні звершувалася,
12. Не від справ, але від Того, Хто прикликає, – сказано було їй: Більший буде у рабстві в меншого.
13. Як написано: Якова Я полюбив, а Ісава зненавидів.
14. То що скажемо? Невже неправда у Бога? Зовсім ні;
15. Бо Він каже Мойсеєві: Кого милувати, помилую; кого жаліти, пожалію.
16. Отже, помилування залежить не від того, хто бажає, і не від того, хто прагне, але від Бога, що милує.
17. Бо Писання каже фараонові: Для тебе самого Я поставив якраз тебе, аби показати над тобою силу Мою і щоби проповідовано було ймення Моє по всій землі.
18. Отож, кого хоче, милує, а кого хоче, ожорсточує.
19. Ти скажеш мені: За що ж іще звинувачують? Бо хто чинитиме опір Його волі?
20. А хто ти, людино, що сперечаєшся з Богом? Хіба виріб скаже виробникові своєму: Навіщо ти отак мене учинив?
21. Чи не має гончар влади над глиною, щоб з тієї ж суміші вчинити одну посудину для почесного використання, а іншу для низького?
22. То й що, коли Бог, бажаючи показати гнів і явити могутність Свою, з великим довготерпінням щадив посудини гніву, готові до загибелі,
23. Щоб разом виявити багатство слави Своєї над посудинами милосердя, котрі Він приготував на славу;

24. Над нами, котрих Він покликав не лише з юдеїв, але також із поганів?
25. Як також в Осії каже: Не Мій народ назву Моїм народом, і не улюблену – улюбленою.
26. І на тому місці, де сказано їм: Ви не Мій народ, вони названі будуть синами Бога Живого.
27. А Ісаїя проголошує про Ізраїля: А хоча б сини Ізраїлеві були числом, як пісок морський, лише останок врятується;
28. Бо справу закінчує і невдовзі вирішить по правді, справу рішучу звершить Господь на землі.
29. І, як провістив Ісаїя: Якби Господь Саваот не залишив нам насіння, то ми стали б, як Содом, і були б схожі на Гомору.
30. То що скажемо? Погани, що не шукали праведности, дістали праведність од віри;
31. А Ізраїль, що шукав Закону праведности, не досяг до Закону праведности.
32. Чому? Тому що шукали не у вірі, а в справах закону, бо спіткнулися об камінь спотикання.
33. Як написано: Ось кладу в Сіоні камінь спотикання і камінь спокуси, але кожний, хто вірує в Нього, не осоромиться.

Римлян 10

Кожний віруючий і той, що прикликає Господа, врятується.

1. Браття! Бажання мого серця і молитва до Бога за Ізраїль для спасіння.
2. Бо засвідчую їм, що мають велику ревність до Бога, але не згідно з пізнанням.
3. Бо, не розуміючи праведности Божої і докладаючи зусиль надбати власну праведність, вони не підкорилися праведності Божій.
4. Тому що кінець Закону Христос – для праведности кожного віруючого.
5. Мойсей каже про праведність від Закону: Людина, яка виконала його, живою буде ним.
6. А праведність од віри так говорить: Не кажи в серці твоєму: Хто вийде на небо? Себто Христа звести долу,
7. Або: Хто зійде у безодню? Себто, Христа з мертвих піднести.
8. Але що каже Писання? Близько до тебе слова в устах твоїх, і в серці твоєму, себто слово віри, котре проповідуємо.
9. Бо якщо устами твоїми будеш сповідувати Ісуса Господом і серцем твоїм вірувати, що Бог воскресив Його з мертвих, то врятуєшся;
10. Тому що серцем вірують для праведности, а вустами сповідують для порятунку.

11. Бо Писання запевняє: Кожний, хто вірує в Нього, не осоромиться.
12. Тут немає різниці поміж юдеєм і греком, тому що один Господь у всіх, багатий для всіх, хто кличе Його.
13. Бо кожний, хто прикличе ймення Господнє, врятується.
14. Але як прикликати Того, в Кого не увірували? Як вірувати в Того, про Кого не чули? Як почути без проповідника?
15. І як проповідувати, якщо не будуть послані? Як написано: Які чудові ноги тих, що благовістять мир та добро!
16. Але не всі підкорилися Євангелії: Бо Ісає каже: Господе! Хто повірив почутому від нас?
17. Отож, віра від почутого, а почуте від Слова Божого.
18. Але запитую: Хіба вони не чули? Навпаки, по всій землі пролинув голос їхній, і до рубежів усієї землі слова їхні.
19. І ще запитую: Хіба Ізраїль не знав? Але перший Мойсей каже: Я викличу у вас ревність не народом, роздратую вас народом нерозважливим.
20. А Ісає сміливо каже: Мене знайшли ті, що не шукали Мене, Я відкрився тим, що не запитували про Мене.
21. А про Ізраїль повідує: Цілісінський день Я простягав руки Мої до народу неслухняного і упертого.

Римлян 11

Не увесь Ізраїль ожорсточиться.

1. Отож, запитую: Невже Бог відкинув народ Свій? Зовсім ні. Бо я також ізраїльтянин, від насіння Авраамового, з коліна Веняминового.
2. Не відкинув Бог народу Свого, котрого Він наперед знав. Чи не відаєте, що каже Писання врешті про Іллю? Як він скаржиться Богові на Ізраїля, кажучи:
3. Господе! Пророків Твоїх повбивали, жертovníки Твої зруйнували, і залишився я один, і душі моєї шукають.
4. А що каже йому Божа відповідь? Я зберіг Собі сім тисяч чоловіків, які не схилили коліна перед Ваалом.
5. Так само й нинішнього часу, за вибраною благодаттю, зберігся останок.
6. Але, якщо з благодаті, то не за справи; інакше благодать не була б уже благодаттю. А якщо за справи, то це вже не благодать; інакше справа вже не є справа.
7. То що? Ізраїль, чого шукав, того не дістав; а вибрані дістали, проте інші ожорсточилися.

8. Як написано: Бог дав їм духа приспання, очі, котрі не бачать, і вуха, якими не чують, навіть до сього дня.
9. І Давид повідує: Нехай же буде застілля їхнє сіттю, тенетами і зашморгом на відплату їм;
10. Нехай потьмаряться очі їхні, щоб не бачити, і нехай хребет їхній зігнеться назавжди.
11. Отож, запитую: Невже вони спіткнулися, щоб зовсім упасти? Зовсім ні. Але від їхнього падіння порятунок поганам, аби пробудити в них ревність.
12. А якщо падіння їхнє – багатство світові, і виснаження їхнє – багатство поганам, то тим паче повнота їхня.
13. Вам кажу, поганам: Як Апостол поганів, я прославляю служіння моє;
14. Чи не викличу ревність у співродичів моїх за плоттю і чи не врятую деяких із них?
15. Бо якщо відторгнення їхнє буде замиренням світу, то що буде прийняття ними, як не життя з мертвих?
16. Якщо започаток святий, то й ціле також; і якщо корінь святий, то й гілка також.
17. А якщо деякі з гілок відламалися, а ти, дике оливкове дерево, прищеплене на їхнє місце і стало спільником кореня і соку оливи,
18. То не чванься над гілками: якщо ж усе-таки піднесешся, то пригадай, що не ти корінь тримаєш, але корінь – тебе.
19. Скажи: гілки відламалися, щоб мені прищепитися.
20. Гаразд. Вони відламалися невір'ям, а ти тримаєшся вірою: Не пишайся, але бійся.
21. Бо якщо Бог не помилував природних гілок, то гляди, чи помилує тебе.
22. Отож, бачиш доброту і суворість Божу: суворість до тих, що відпали, а доброту для тебе, якщо перебуватимеш у благодаті Божій; інакше ти також будеш відтятий.
23. Але й ті, якщо не будуть в невір'ї, прищепляться, тому що Бог має силу знову прищепити їх.
24. Бо, якщо ти відтятий від дикої за природою оливки і не за природою прищепився до гарної оливи, то тим паче ці природні прищепляться до своєї оливи.
25. Бо не хочу залишити вас, браття, з незвіданою таємницею цією, щоб ви не мріяли про себе, – що ожорстчення сталося в Ізраїлі частково, до часу, поки увійде повне число поганів,
26. І оскільки Ізраїль врятується, як написано: Прийде від Сіону Визволитель і відверне безбожність від Якова;
27. І цей заповіт їм від Мене, коли зніму з них гріхи їхні.

28. У відношенні до благовістя, вони вороги заради вас; а у відношенні до вибрання, улюблені Божі заради батьків.
29. Бо дари і покликання Боже непорушні.
30. Як ви самі колись були неслухняні Богові, а нині помилувані, через непослух їхній,
31. Так само й вони тепер неслухняні для помилування вас, щоб самі вони також були помилувані.
32. Бо всім визначив Бог непослух, щоб всіх помилувати.
33. О, безодня багатства і премудрости і ведення Божого! Які неспогадані судьби Його і шляхи Його, яких не дослідити!
34. Бо хто спізнав розум Господній? Або хто був радником Йому?
35. Або хто дав Йому наперед, щоб Він мусив відплатити?
36. Бо все з Нього, Ним і для Нього. Йому слава навіки. Амінь.

Римлян 12

Життя віруючих – служіння Богові.

1. Отож, благаю вас, браття, милосердям Божим, віддайте тіла ваші на жертву живу, святу, вельми угодну Богові, для розумного служіння вашого;
2. І не спілкуйтеся з віком цим, але вдосконалюйтеся оновленням ума вашого, щоб вам пізнати, що є воля Божа, добра, угодна і досконала.
3. Через дану мені благодать, кожному з вас кажу: Не думайте про себе більше, аніж треба думати, але думайте скромно, в міру віри, котрою кожного Бог наділив.
4. Бо, як в одному тілі в нас багато членів, але не в усіх членів одне і те ж діяння;
5. Отак і ми: численні, але складаємо одне тіло у Христі, а нарізно один для одного члени.
6. Та, згідно з даною нам благодаттю, маємо різні обдаровання, то, чи маєш пророцтво, пророкуй в міру віри;
7. Чи маєш служіння – перебувай у служінні; чи навчитель, – в навчанні;
8. Умовляч (наставник), – умовляй; чи роздавач, – роздавай у простоті, чи старший, – учиняй старшинство старанно; чи доброчинець, – чини добро з радістю.
9. Любов нехай буде невдавана; відвертайтеся од зла; приставайте до добра;
10. Будьте братолюбні один до одного з ніжністю; з пошаною один одного випереджайте;
11. У ревності не занепадайте; духом горіть; Господові служіть;
12. Утішайтесь надією; у скорботі будьте терплячі, в молитві постійні;

13. У потребах святих беріть участь; будьте гостинні до мандрівників (чужинців);
14. Благословляйте переслідувачів ваших; благословляйте, а не проклинайте.
15. Радійте з тими, що радіють і плачте з тими, що плачуть.
16. Будьте однодумцями поміж собою; не мудруйте зависоко, але наслідуйте сумирних; не підносьтеся в собі;
17. Нікому не повертайте злом за зло, але дбайте про добре перед усіма людьми.
18. Якщо можливо з вашого боку, будьте в мирі з усіма людьми.
19. Не мстіться за себе, улюблені, але дайте місце гнівові Божому. Бо написано: Моя помста, Я відплачу, каже Господь.
20. Отож, якщо ворог твій голодний, нагодуй його; якщо спраглий, – вгамуй спрагу його; бо, творячи це, ти збираєш йому на голову розпалене вугілля.
21. Не будь переможений злом, але перемагай зло добром.

Римлян 13

Віруючий і влада.

1. Кожна душа нехай буде покірна вищій владі, бо немає влади не від Бога; а та влада, яка існує, від Бога настановлена.
2. А тому той, що чинить спротив владі, чинить спротив Божій настанові, а ті, що чинять спротив, самі викличуть на себе осуд.
3. Бо володарі – страшні не для добрих справ, але для лихих. Чи хочеш не боятися влади? Вчиняй добро, і дістанеш похвалу від неї.
4. Бо володар є служник Божий, тобі на добро; якщо вчиняєш лихе, бійся, тому що він не марно носить меча: він Божий служник, месник на покарання тому, хто вчиняє лихе.
5. А тому необхідно підкорятися не лише через страх покарання, але й заради совісті.
6. Для цього ви також податки сплачуєте, бо вони служники Божі, цим якраз постійно й зайняті.
7. Отож, віддавайте кожному належне: кому податок, податок, кому мито, мито, кому страх – страх; кому честь, – честь.
8. Не залишайтеся боржниками нікому і ні в чому, окрім взаємної любови; бо той, що любить іншого, виконав Закон.
9. Бо заповіді: “Не чини перелюбу, не вбивай, не кради, не свідкуй неправдиво, не побажай чужого”, і всі інші єднаються в цьому слові: Люби ближнього свого, як самого себе.
10. Любов не чинить ближньому зла; отож, любов є виконання Закону.

11. Так учиняйте, знаючи час, що настала пора пробудитися нам зі сну. Бо нині ближче до нас порятунок, аніж тоді, коли ми увірували.

12. Ніч минула, а день наблизився: тож відкинемо справи п'їтьми і зодягнімося у зброю світла.

13. Як за дня, будемо поводитися доброчесно, не віддаючись ні бенкетам і пияцтву, ані перелюбові та розпусті, ні сваркам і заздрості;

14. Але вдягніться в Господа нашого Ісуса Христа, і не дбайте про тіло задля похотей.

Римлян 14

Про немічних і міцних вірою.

1. Немічного у вірі приймайте без суперечок про той чи той погляд на речі.

2. Бо один певен, що можна їсти все, а немічний їсть овочі.

3. Хто їсть, не принижуй того, хто не їсть; і хто не їсть, не осуджуй того, хто їсть, тому що Бог прийняв його.

4. Ти хто такий, що осуджуєш чужого служника? Перед своїм Господом стоїть він, чи падає; і буде знову поставлений, бо Господь має силу поставити його.

5. Є такий, що відрізняє день від дня, а інший міркує про всілякий день однаково. Кожний чини з огляду на можливості свого розуму.

6. Хто розрізняє дні, для Господа розрізняє; і хто не відрізняє днів, для Господа не відрізняє. Хто їсть, для Господа їсть, бо дякує Богові. І хто не їсть, для Господа не їсть, і дякує Богові.

7. Бо ніхто із нас не живе для себе, і ніхто не вмирає для себе,

8. А чи живемо, – для Господа живемо; чи помираємо, – для Господа помираємо. І тому чи живемо, чи помираємо, – завжди Господні.

9. Бо Христос задля того й помер і воскрес, і ожив, щоб володарювати й над мертвими й над живими.

10. А ти нащо осуджуєш брата твого? Або ти, що ганьбиш брата свого? Усі ми постанемо на суд Христів.

11. Бо написано: Живу Я, каже Господь, переді Мною схилиться кожне коліно, і всілякий язик буде сповідувати Бога.

12. Отож, кожний із нас дасть за себе звіт Богові.

13. То ж не будемо вже осуджувати один одного, а краще міркуйте про те, як чинити так, щоб не надати братові підстави для спотикання чи спокуси.

14. Я знаю і певен у Господі Ісусі, що немає нічого в самому собі нечистого; тільки для того, хто вважає щось нечистим, для того нечисте.

15. А якщо через їжу зажурений твій брат, то ти вже не з любови чиниш; не погуби твоєю поживою того, за кого Христос помер.
16. Нехай же не ганьбитися ваше добре ім'я.
17. Бо Царство Боже не їжа і пиття, але праведність і мир, і радість у Святому Дусі.
18. Хто цим служить Христові, той угодний Богові і достойний схвалення від людей.
19. Отож, будемо шукати того, що служить для миру і для взаємного напуття.
20. Заради їжі не руйнуй справи Божої: все чисте, але погано людині, котра їсть на спокусу.
21. Краще не їсти м'яса, не пити вина і не чинити нічого такого, від чого брат Твій спотикається, або спокушається, чи падає на силі.
22. Ти маєш віру? Май її в самому собі, перед Богом. Блаженний, хто не осуджує себе за те, що вибирає.
23. А той, що сумнівається, якщо їсть, осуджується, тому що не з віри, а все, що не з віри, – гріх.
24. А Тому, Хто може упевнити вас з благовістя мого і проповіді Ісуса Христа, за одкровенням таємниці; про котру від одвічних часів не було мовлено,
25. Але котра нині явлена, і через писання пророчі, з веління вічного Бога, сповіщена всім народам, для підкорення їх вірі,
26. Єдиному премудрому Богові, через Ісуса Христа, слава навіки. Амінь.

Римлян 15

Кожний допомагай братові за прикладом Христа.

1. Ми, міцні, мусимо терпіти немочі безсилих і не собі допомагати:
2. Кожний з вас має допомагати ближньому, на добро, для науки,
3. Бо Христос також не Собі догоджав, ось, як написано: Лихослів'я тих, що лихословлять Тебе, впали на Мене.
4. А все, що написано передніше, написано нам для науки, щоб ми терпінням і втіхою з Писань зберігали надію.
5. А Бог терпіння і втіхи нехай дарує вам бути однодумцями поміж собою, за вченням Ісуса Христа.
6. Щоб ви в одну душу, єдиними устами прославляли Бога і Батька Господа нашого Ісуса Христа.
7. А тому приймайте один одного, як Христос прийняв вас у славу Божу.

8. Розумію те, що Ісус Христос став служителем для обрізаних – заради істини Божої, щоб звершити обіцяне батькам.
9. А для поганів – з милости, аби прославляли Бога, як написано: За те буду прославляти Тебе, Господе, між поганями, і буду співати йменню Твоєму.
10. І ще сказано: Звеселіться, погани, з народом Його.
11. І – ще: Хвалить Господа, усі погани, і прославляйте Його усі народи.
12. Ісаї також каже: Буде корінь Єссеїв, і постане, щоб володіти народами; на Нього погани сподіватися будуть.
13. А Бог надії нехай виповнить вас усілякою радістю і миром у вірі, щоб ви силою Духа Святого збагатилися надією.
14. І сам я певен про вас, браття мої що й ви виповнені добротою та всіляким пізнанням і можете наставляти один одного.
15. Але писав вам, браття, з певною сміливістю, почасти неначе нагадуванням вам, з даної мені від Бога благодаті,
16. Бути служителем Ісуса Христа у поганів і звершувати священодіяння благовістя Божого, щоб це приношення поганів, як буде освячене Духом Святим, було вельми приємне Богові.
17. Через те я можу похвалитися в Ісусі Христі в тому, що стосується Бога;
18. Бо не наслідую сказати про щось таке, чого не звершив через мене Христос, у підкоренні поганів вірі, словом і ділом.
19. Силою ознак і чудес, силою Духа Божого, аж так, що благовістя Христове поширене мною від Єрусалиму і околиць аж до Іллірика.
20. Причому, я старався благовістити не там, де вже було відоме ймення Христове, щоб не споруджувати на чужій основі.
21. Але, як написано: Ті, що не мають про Нього свідчень, побачать, а ті, що не чули, пізнають.
22. Якраз це й чинило мені щоразу перешкоди прийти до вас.
23. А нині, не маючи такого місця в цих країнах, і з давніх літ бажаючи прийти до вас,
24. Тільки-но започаткую мандрівку до Іспанії, прийду до вас. Бо сподіваюся, що, проходячи, побачуся з вами, і що ви проведете мене туди, як тільки-но навіщаюся спілкуванням з вами хоч трохи.
25. А тепер я йду до Єрусалиму, аби послужити святим;
26. Бо Македонія і Ахія з добрим серцем збирають певну милостиню для бідних поміж святими в Єрусалимі.

27. Бо визнали за добродіяння, а ще ж боржники вони перед ними. Бо якщо погани стали учасниками в їхньому духовному, то мусять також їм послужити в тілесному.
28. Виконавши це і належним чином допровадивши цей щедрий плід доброго серця, я вирушу через ваші місця до Іспанії.
29. І певен, що, коли прийду до вас, то прийду з повнотою Христового благословення.
30. А втім, благаю вас, браття, Господом нашим Ісусом Христом і любов'ю Духа, помагайте мені в молитвах за мене до Бога,
31. Щоб мені звільнитися від невіруючих в Юдеї і щоб служіння моє для Єрусалиму були вельми приємне святим,
32. Щоб мені в радості, якщо Богові угодно, прийти до вас і заспокоїтися з вами.
33. А Бог миру нехай буде з усіма вами. Амінь.

Римлян 16

Доручення і привітання друзям.

1. Представляю вам Фіву, сестру нашу, дияконису церкви в Кенхреях.
2. Прийміть її для Господа, як личить святим, і допоможіть їй, в чому вона буде мати потребу у вас, бо вона також була помічницею багатьом і мені самому.
3. Вітайте Прискиллу й Акилу, співробітників моїх у Христі Ісусі, –
4. Котрі голови свої за душу мою клали, яким не я один вдячний, але також усі церкви із поганів, – і домашню їхню церкву.
5. Вітайте улюбленого мого Епенета, котрий є первісток Ахаї для Христа.
6. Вітайте Марію, котра багато потрудилася для нас.
7. Вітайте Андроніка і Юнію, родичів моїх і в'язнів зі мною, що прославилися поміж Апостолами і передніше від мене увірували у Христа.
8. Вітайте Амплія, мого улюбленого в Господі.
9. Вітайте Урбана, співробітника нашого у Христі, і Стахія, любого мені.
10. Вітайте Апеллеса, випробуваного у Христі. Вітайте вірних з дому Аристовулового.
11. Вітайте Іродіона, родича мого. Вітайте з домашніх Наркісса, тих, котрі в Господі.
12. Вітайте Трифену і Трифосу, що працюють у Господі. Вітайте Персиду улюблену, котра багато попрацювала в Господі.
13. Вітайте Руфа, вибраного в Господі, і матір його і мою.
14. Вітайте Асинкрита, Флегонта, Єрма, Патрова, Єрмія та інших братів, що з ними.

15. Вітайте Філолога і Юлію, Нірея і сестру його, і Олімпіяна, і всіх з ними святих.
16. Вітайте один одного з цілуванням святим. Вітають вас усі церкви Христові.
17. Благаю вас, браття, остерігайтеся тих, що спричиняють роз'єднання і спокуси усупереч ученню, котрого ви навчилися, і ухиляйтеся від них;
18. Бо такі люди служать не Господові нашому Ісусові Христу, а своєму череві, і приязню та красномов'ям спокушають серця простодушних.
19. Ваша покірність вірі усім відома; тому я радію за вас, але бажаю, щоб ви були мудрі на добро і прості на зло.
20. А Бог миру потопче сатану під ногами вашими невдовзі. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з вами! Амінь.
21. Вітають вас Тимофій, співробітник мій, і Луцій, і Ясон, і Сосипатр, мої родичі.
22. Вітаю вас у Господі і я, Тертій, що писав це послання.
23. Вітає вас Гай, гостинний для мене і всієї церкви. Вітає вас Ераст, скарбник міський, і брат Кварт.
24. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з усіма вами! Амінь.

Перше Послання до Коринтян

1 Коринтян 1

Віруючий одержує благодать Божу через Ісуса. (Рим.5:1-2; Еф.1:3-14)

1. Павло, волею Божою покликаний Апостол Ісуса Христа, і Состен, брат,
2. Церкві Божій, що в Коринті, освяченим у Христі Ісусі, покликаним святим, з усіма тими, що прикликають ймення Господа нашого Ісуса Христа на всякому місці, у них і в нас:
3. Благодать вам і мир від Бога Вітця нашого, і Господа Ісуса Христа.
4. Безнастанно дякую Богові моему за вас, заради благодаті Божої, дарованої вам у Христі Ісусі,
5. Тому що в Ньому ви збагатилися усім, усяким словом і всіляким пізнанням, -
6. Бо свідчення Христове утвердилося в вас, -
7. Аж так, що ви не маєте нестачі в жодному даруванні, очікуючи з'явлення Господа нашого Ісуса Христа,
8. Котрий якраз і утвердить вас до кінця, щоб вам бути безневинними в день Господа нашого Ісуса Христа.

9. Вірний Бог, Котрим ви покликані у спілкування з Сином Його Ісусом Христом, Господом нашим.
10. Благаю вас, браття, йменням Господа нашого Ісуса Христа, щоб усі ви те саме говорили, і не було поміж вами поділів, але, щоб ви були досконало з'єднані в одному дусі і в одному мисленні.
11. Бо від домашніх Хлоїних стало мені відомо про вас, браття мої, що поміж вами є суперечки.
12. Я маю на увазі те, що у вас кажуть: Я - Павлів; я - Аполлосів; я - Кифин; а я - Христів.
13. Хіба Христос розділвся? Хіба Павло розіп'явся за вас? Чи в ім'я Павла ви хрестилися?
14. Дякую Богові, що я нікого з вас не хрестив, окрім Кріспа та Гая,
15. Щоб не сказав хтось, що я хрестив у ім'я моє.
16. Хрестив я також Стефанів дім, а чи хрестив ще когось, не відаю.
17. Бо Христос послав мене не хрестити, а благовістити не в премудрості слова, щоб не вчинити безсилим хреста Христового.
18. Бо слово про хреста для тих, що гинуть, юродство є, а для нас, що рятуються, - сила Божа.
19. Бо написано: Вигублю мудрість мудраків, і розум розумних відкину.
20. Де мудрак? Де книжник? Де дослідник віку цього? Чи не обернув Бог мудрість світу цього на безум?
21. Бо коли світ своєю мудрістю не пізнав Бога в премудрості Божій, то вельми угодно було Богові юродством проповіді врятувати віруючих.
22. Бо юдеї також вимагають ознак, і греки шукають мудрости;
23. А ми проповідуємо Христа розп'ятого, для юдеїв спокуса, а для греків - безум.
24. А для самих покликаних, юдеїв та греків, - Христа, Божу силу і Божу премудрість!
25. Тому, що не мудре Боже мудріше від людського, і немічне Боже потужніше від людського.
26. Погляньте, браття, хто ви, покликані: небагато з-поміж вас мудрих за плоттю, небагато сильних, небагато значних;
27. Але Бог вибрав немудре світу, щоб осоромити мудре, і немічне світу вибрав Бог, аби посоромити сильне;
28. І незначне світу, і зневажене, і те, що нічого не важило, вибрав Бог, щоб усунути значне,
29. Для того, щоб жодна плоть не хвалилася перед Богом.

30. Від Нього й ви у Христі Ісусі, Котрий став для нас премудрістю від Бога, праведністю і освяченням, і покутою.

31. Щоб було, як написано: Хто хвалиться, хвалися Господом.

1 Коринтян 2

Проповідь про хрест Христів.

1. І коли я приходив до вас, браття, приходив сповіщати вам свідчення Боже не в перевазі слова чи мудрости.

2. Бо я поклав собі бути у вас таким, що не відає анічого, окрім Ісуса Христа, і причому розп'ятого;

3. І був я у вас немічним і в страхові та у великім трепеті;

4. І слово моє, і проповідь моя не в переконливих словах людської мудрости, але у з'яві Духа і сили,

5. Щоб віра ваша утверджувалася не на мудрості людській, але в силі Божій.

6. А мудрість ми проповідуємо поміж досконалыми, проте мудрість не віку цього, і не володарів цього віку, що гинуть.

7. Але ми проповідуємо премудрість Божу, утаємничену, приховану, котру призначив Бог передніше віків для слави нашої,

8. Котрої ніхто з володарів цього віку не спізнав; бо, якби спізнали, то не розп'яли б Господа слави.

9. Але, як написано: Не бачило того око, не чуло вухо, і не приходило те в серце людині, що приготував Бог тим, хто любить Його.

10. А нам Бог відкрив це Духом Своїм; бо Дух усе досліджує, навіть глибини Божі.

11. Бо хто з людей відає, що в людині, окрім людського духа, що в ній існує? Так само й Божого ніхто не знає, окрім Духа Божого.

12. Але ми прийняли не духа світу цього, але Духа від Бога, щоб знати дароване нам від Бога.

13. Про це ми й сповіщаємо не від людської мудрости завченими словами, але виявленими від Духа Святого, порівнюючи духовне з духовним.

14. Тілесна людина не приймає того, що від Духа Божого, тому що вона вважає це безумом; і не може зрозуміти, тому що це треба сприймати духовно.

15. Але духовний судить усе, а його судити ніхто не може.

16. Бо хто спізнав розум Господній, щоб міг навчати його? А ми маємо розум Христів.

1 Коринтян 3

Поділ засвідчує тілесний стан.

1. І я не міг розмовляти з вами, браття, як з духовними, але як із тілесними, як з немовлятами у Христі.
2. Я насичував вас молоком, а не твердою їжею, бо ви були ще не в силі, і навіть зараз не в силі,
3. Тому що ви ще тілесні. Бо, якщо поміж вами заздрість, сварка і розбрат, то чи не тілесні ви? І чи не за людським звичаєм чините?
4. Бо коли один каже: Я - Павлів, а другий: Я Аполлосів, то чи не тілесні ви?
5. Хто Павло? Хто Аполлос? Вони лише служники, через котрих ви увірували, і причому, як і скільки поклав кожному Господь.
6. Я посадив, Аполлос поливав, але виростив Бог.
7. Тому той, що садив, і той, що поливав, є ніщо, а все вчинив Бог, Котрий вирощує.
8. Отож, і той, що садить, і той, що поливає, є єдине; але кожний дістане свою нагороду за свою працю.
9. Бо ми співробітники у Бога, а ви Божа нива, Божа споруда.
10. Я, за даною мені від Бога благодаттю, як мудрий будівничий, поклав основу (підмурок), а інший будує на ній; проте кожний зважай, як будує.
11. Бо ніхто не може покласти іншої основи, крім покладеної, котра є Ісус Христос.
12. Чи будує хтось на цій основі із золота, срібла, коштовного каміння, дерева, сіна, соломи, -
13. Кожного діяння виявиться, бо день покаже, тому що у вогні відкривається, і вогонь випробує справу кожного, якою вона є.
14. У кого діяння, котре він будував, устоїть, той дістане нагороду;
15. А в кого діяння згорить, той зазнає втрати; а втім, сам урятується, але так, неначе з вогню.
16. Хіба ви не знаєте, що ви є храм Божий, і Дух Божий живе у вас?
17. Якщо хтось спустошить храм Божий, того покарає Бог, бо храм Божий святий; а цей храм - ви.
18. Нехай ніхто не спокушає сам себе; якщо хтось із вас гадає собі бути мудрим у віці цьому, то будь безумним, щоб стати мудрим.
19. Бо мудрість світу цього є безум перед Богом, як написано: Він ловить мудрих в лукавстві їхньому.
20. І ще: Господь знає розумування мудраків, що вони марнота.

21. Тож, ніхто не хвалися людьми, бо все ваше:

22. Чи Павло, чи Аполлос, або Кифа, чи світ, чи життя, чи смерть, чи теперішнє, а чи прийдешнє, - все ваше;

23. А ви - Христові, а Христос Божий.

1 Коринтян 4

Служителі Божі відповідальні перед Богом.

1. Отож, кожний має сприймати нас, як служників Христових і доморядників таємниць Божих;

2. А від доморядників вимагається, щоб кожний виявився вірним.

3. Для мене дуже мало важить, як судите про мене ви, чи як судять інші люди; я навіть сам не суджу себе.

4. Бо, хоч я нічого не знаю за собою, проте це мене не виправдовує; а суддя мені Господь.

5. Тому не судіть ніяк передніше часу, аж доки не прийде Господь, Котрий і освітить приховане в мороці і виявить сердечні наміри, і тоді кожному буде похвала від Бога.

6. Оце, браття, я прилучив до себе й Аполлоса заради вас, щоб ви навчилися від нас не мудрувати понад те, що написано, і не запишалися один перед одним.

7. Бо хто тебе вирізняє? Що ти маєш, чого б не дістав? А якщо одержав, нащо хвалишся, нібито не дістав?

8. Ви вже ситі, ви вже збагатилися, ви почали царювати, як царі, без нас. О, якби ви й насправді царювали, щоб ми також могли царювати з вами!

9. Бо я гадаю, що нам, останнім послам, Бог визначив бути неначе зрокованими на смерть; тому що ми стали ганьбою для світу, для Ангелів та людей.

10. Ми безумні заради Христа, а ви мудрі у Христі; ми немічні, а ви міцні; ви в славі, а ми без честі.

11. Навіть донині потерпаємо від голоду й спраги, від наготи і побоїв, і поневіряємося,

12. І працюємо, докладаючи рук. Ганьблять нас - ми благословляємо; переслідують, а ми терпимо.

13. Ганьблять нас, а ми благаємо; ми неначе сміття для світу, як порох, що його всі витоптують аж донині.

14. Не для осоромлення вашого пишу це, але напучую вас, як улюблених дітей моїх.

15. Бо, хоч у вас тисячі наставників у Христі, але небагато батьків; я породив вас у Христі Ісусі благовістям.

16. А тому благаю вас: Наслідуйте мене, як я Христа.

17. Для цього я послав до вас Тимофія, мого улюбленого і вірного в Господі сина, котрий пригадає вам про шляхи мої у Христі Ісусі, як я навчаю скрізь, у кожній церкві.

18. А коли я не йду до вас, то деякі у вас запишалися;

19. Але я невдовзі прийду до вас, якщо угоднo буде Господові, і випробую не слова запишнiлих, а силу,

20. Бо Царство Боже не в слові, а в силі.

21. Чого ви хочете? Із жезлом прийти до вас, чи з любов'ю і духом упокорення?

1 Коринтян 5

Морально розбещених Апостол наказує усувати з церкви.

1. Є певна чутка, що у вас з'явилося блудодіяння, і причому таке блудодіяння, котрого не чуто навіть у поганів, що дехто замість дружини своєї має дружину батька свого.

2. І ви запишалися, замість того, щоб краще плакати, аби вилучений був з-поміж вас той, хто припустився цього вчинку.

3. А я, відсутній тілом, але присутній у вас духом, уже вирішив, наче присутній серед вас: того, хто учинив це,

4. У зібранні вашому в ім'я Господа нашого Ісуса Христа разом із моїм духом, силою Господа нашого Ісуса Христа,

5. Віддати сатані на виснаження плоті, щоб дух був урятований в день Господа нашого Ісуса Христа.

6. Нічим вам хвалитися. Хіба не відаєте, що небагато закваски все тісто заквашує?

7. Отож, очистіть стару закваску, щоб вам бути новим тістом, бо ви прісні, тому що Пасха наша, Христос, пішов на заклання за нас,

8. А тому почнемо святкувати не зі старою закваскою, не із закваскою облуди і лукавства, але з опрісноками чистоти й істини.

9. Я писав вам у посланні, - не спілкуватися з перелюбниками;

10. А втім, не взагалі з перелюбниками світу цього чи з користолюбцями, чи з хижаками, або ж зі служниками ідолів, бо інакше належало б вам вийти зі світу цього;

11. Але я писав вам не спілкуватися з тим, хто зветься братом і залишається перелюбником, чи користолюбцем, чи служником ідола, чи обмовником, чи п'яницею, або ж хижакom, - з подібним братом навіть не їсти разом.

12. Бо нащо мені судити ще й зовнішніх? Чи не внутрішніх ви судите?

13. А зовнішніх судить Бог. Тож вилучіть лихого з-поміж себе.

1 Коринтян 6

Віруючим заборонено судитися у нечестивих.

1. Як сміє хтось у вас, маючи справу з іншим, судитися в нечестивих, а не у святих?
2. Хіба не відаєте, що святі будуть судити світ? А якщо вами буде осуджений світ, то невже ви недостойні судити незначні справи?
3. Хіба не знаєте, що ми будемо судити ангелів, а тим паче справи житейські?
4. А ви, коли маєте житейські позови, то настановляєте своїми суддями тих, хто нічогісінько не важить у церкві.
5. На сором вам кажу: Невже немає поміж вами жодного розумного, котрий міг би розсудити між братами своїми?
6. Але брат із братом судиться, і причому - перед невірними.
7. І те вже вельми принизливо для вас, що ви маєте позови між собою. Чому б вам краще не залишитися скривдженими? Чому б вам краще не потерпати від неправди?
8. Але ви самі кривдите і відбираєте, і причому у братів.
9. Чи ви не знаєте, що неправедні Царства Божого не успадковують? Не обманюйте себе! Ні розпусники, ні ідолослужники, ні перелюбники, ні малакії, ні мужеложники,
10. Ні злодії, ні користолюбці, ні п'яниці, ні злодії, ні злоріки, ні хижаки Царства Божого не успадковують.
11. І такими були деякі з-поміж вас; але обмилися, але освятилися, але виправдалися йменням Господа нашого Ісуса Христа і Духом Бога нашого.
12. Усе мені дозволено, але не все корисне; усе мені дозволено, але ніщо не мусить володіти мною.
13. Їжа для черева, і черево для їжі; але Бог знищить і перше, і друге. А тіло не для блуду, але для Господа, і Господь для тіла.
14. Бог воскресив Господа, воскресить також і нас силою Своєю.
15. Хіба не знаєте, що тіла ваші є члени Христові? Тож, чи відберу членів у Христа, щоб учинити їх членами перелюбниці? Нехай же не буде!
16. Чи ви не знаєте, що той, хто злягається з перелюбницею стає одним тілом з нею? Адже сказано: Двоє будуть одна плоть.
17. А хто з'єднується з Господом є один дух з Господом.
18. Утікайте від розпусти; усілякий гріх, котрого припускається людина, є поза тілом, а перелюбник грішить супроти власного тіла.
19. Чи не відаєте, що тіла ваші є храм Святого Духа, що в вас живе, і Котрого ви маєте від Бога, і ви не свої?

20. Бо ви куплені за дорогу ціну. А тому прославляйте Бога і в тілах ваших, і в душах ваших, котрі є Божі.

1 Коринтян 7

Шлюб і подружнє життя.

1. А про що ви писали мені, то краще чоловікові не торкатися жінки.
2. Але, щоб уникнути розпусти, кожний май свою дружину, і кожна май свого чоловіка,
3. Нехай чоловік ставиться до дружини з належною прихильністю; так само й дружина до чоловіка.
4. Дружина не має влади над своїм тілом, але чоловік; так само й чоловік не має влади над своїм тілом, але дружина.
5. Не ухиляйтеся одне від одного, хіба за згодою, на певний час, задля посту з молитвою, а потім будьте разом, щоб не спокушав вас сатана вашою нестримністю.
6. А втім, все це сказане мною як порада, а не як наказ.
7. Бо маю бажання, щоб усі люди були, як я; але кожний має своє обдаровання від Бога, один так, а інший так.
8. А неодруженим і вдовам кажу: добре їм залишатися, як я;
9. Та коли не можуть утриматися, то нехай беруть шлюб; бо краще пошлюбитися, аніж розпалюватися.
10. А тим, що пошлюбилися, не я наказую, а Господь: дружині не розлучатися з чоловіком, -
11. А якщо розірве шлюб, то має залишитися незаміжньою, або помиритися з чоловіком своїм, - і чоловікові не залишати дружини своєї.
12. А іншим я кажу, а не Господь: Коли якийсь брат має дружину невіруючу, і вона згодна жити з ним, то він не повинен залишати її;
13. І дружина, яка має чоловіка невіруючого, і він згодний жити з нею, нехай не залишає його.
14. Бо невіруючий чоловік освячується дружиною віруючою, і дружина невіруюча освячується чоловіком віруючим; інакше діти ваші були б нечисті, а тепер святі.
15. А якщо невіруючий хоче розірвати шлюб, нехай розлучається; брат чи сестра у таких випадках не зв'язані; до миру закликав нас Господь.
16. Звідки ти знаєш, дружино, чи не врятуєш чоловіка? Або ти, чоловіче, звідки знаєш, що не врятуєш дружину?
17. Тільки кожний чини так, як Бог йому визначив, і кожний, як Господь закликав; так я наказую всім церквам.

18. Чи покликаний хтось обрізаним, не приховуй; чи покликаний хтось необрізаним, не обріжайся.
19. Обрізання ніщо, і необрізання ніщо; але все - у дотриманні заповідей Божих.
20. Кожний нехай лишається у тому званні, в якому покликаний.
21. Чи рабом був ти прикликаний, не бентежся; але якщо можеш стати вільним, то краще скористайся з цього.
22. Бо той, хто покликаний Господом, будучи рабом, є вільний Господа; так само й той, хто прикликаний вільним, є слуга Христів.
23. Ви викуплені за високу ціну! Не ставайте рабами людей.
24. У якому званні хтось покликаний, браття, у тому кожний залишайся перед Богом.
25. Відносно дівоцтва я не маю настанов од Господа, але даю пораду, як той, що одержав від Господа милість бути йому вірним.
26. Отож, з огляду на теперішні утиски, визнаю за краще чоловікові залишатися так.
27. Чи з'єднаний ти з дружиною? Не шукай розлучення. Чи залишився без дружини? Не шукай дружини.
28. А втім, якщо й одружишся, не згрішиш; і якщо дівчина вийде заміж, не згрішить. Але такі будуть мати тілесні страждання; а мені вас шкода.
29. Я вам кажу, браття: Час уже нетривалий, аж так, що ті, котрі мають дружин, мусять бути, як ті, що не мають;
30. І ті, що плачуть, як ті, що не плачуть, і ті, що радіють, як ті, що не радіють, і ті, що купляють, як ті, що не придбали;
31. І ті, що користуються цим світом, як ті, що не користуються; бо минає образ світу цього.
32. А я хочу, щоб ви були без турбот. Неодружений нехай піклується про Господа, як догодити Господові;
33. А одружений піклується світським, як догодити дружині. Є різниця між заміжною і дівчиною.
34. Незаміжня турбується про Господа, як догодити Господові, аби святою бути і тілом, і духом; а заміжня опікується світським, як догодити чоловікові.
35. Кажу це для вашої ж таки користі, не для того, щоб накласти на вас пута, але для того, щоб із побожністю і ревню служити Господові без розваг.
36. А якщо хтось вважає непристойним для своєї дівчини те, щоб вона у зрілому віці залишалася так, то нехай чинить, як хоче, - не згрішить; нехай такі виходять заміж.
37. Але хто непохитно твердий у серці своєму, і, не маючи нужди, але є господарем своєї волі, вирішив у серці своєму берегти свою дівчину, - той гаразд чинить.

38. А тому той, хто віддає свою дівчину (доньку) заміж, чинить добре; а той, що не віддає, чинить краще.

39. Дружина зв'язана законом, аж доки живий чоловік її; а якщо чоловік її помре, вільна вийти, за кого хоче, тільки в Господі.

40. Але вона щасливіша, якщо залишиться так, на мою пораду; а я гадаю, що маю Духа Божого.

1 Коринтян 8

Про вживання ідоложертовної їжі.

1. Про ідоложертовну їжу ми знаємо, бо всі ми маємо знання; але знання згорджує, а любов навчає.

2. Хто вважає, що він знає що-небудь, той нічого ще не знає так, як треба знати;

3. Але хто любить Бога, тому дано знання від Нього.

4. Отож, про вживання в їжу ідоложертовного ми знаємо, що ідол у світі ніщо, і що немає іншого Бога, окрім Єдиного.

5. Бо якщо є так звані боги, або на небі, або ж на землі, оскільки є багато богів і володарів багато, -

6. Але в нас один Бог Вітець, із Котрого все, і ми для Нього, і один Господь Ісус Христос, Котрим все, і ми Ним;

7. Але не в усіх такі знання: деякі й донині із совістю, що визнає ідолів, їдять ідоложертовне, як пожертви ідольські, і совість їхня, немічна, опоганюється.

8. Їжа не наближає нас до Бога: бо, чи їмо ми, нічого не можемо надбати; чи не їмо, нічого не втрачаємо.

9. Бережіться, однак, щоб ця воля ваша не стала спокусою для немічних.

10. Бо, якщо хто-небудь побачить, що ти, маючи знання, сидиш за столом у капищі, то совість його, як немічного, чи не спонукає і його також їсти ідоложертовне?

11. І від знання твого загине немічний брат, за котрого помер Христос.

12. Тож падаючи таким чином у гріх, супроти братів, уражаючи немічну совість їхню, ви грішите супроти Христа.

13. А тому, якщо їжа спокушає брата мого, не буду їсти м'яса повік, аби не спокушати брата мого.

1 Коринтян 9

Приклад Павла щодо зречення.

1. Чи не Апостол я? Чи не вільний я? Чи не бачив я Ісуса Христа, Господа нашого? Чи не моя справа - ви у Господі?
2. Якщо для інших я не Апостол, то для вас Апостол; бо печать мого апостольства - ви у Господі.
3. Ось мій захист супроти тих, що осуджують мене.
4. Чи ми не маємо влади їсти і пити?
5. Чи не маємо влади мати супутницею сестру, дружину, як інші Апостоли, і брати Господні, і Кифа?
6. Чи один я і Варнава не маємо влади не працювати?
7. Який вояк десь служить власним коштом? Хто посадив виноградника, і не їсть його плодів? Хто випасає стадо і не їсть молока від стада?
8. Чи на людське міркування я спираюся, коли повідую це, хіба Закон каже інакше?
9. Бо в Мойсеєвому Законі написано: Не зав'язуй рота воліві, коли обмолочує зерно. Чи волом Бог опікується?
10. Чи, може, заради нас повідується? Так, для нас це написано; бо той, хто взявся орати, мусить орати з надією, і хто молотить, мусить молотити з надією одержати сподіване.
11. Якщо ми посіяли в вас духовне, чи велике те, якщо пожнемо у вас тілесне?
12. Якщо інші мають у вас владу, то чи не більше ми? Однак, ми не скористалися цією владою, але все долаємо, щоб не поставити жодної перешкоди проповіді Євангелії Христовій.
13. Хіба не знаєте, що священнодіючі насичуються від святині храму? Що ті, котрі служать при жертovníку, мають частку із жертovníка?
14. Так само й Господь наказав проповідникам Євангелії жити з проповіді Євангелії.
15. Але я не скористався нічим з усього цього. І написав це не для того, щоб так було для мене; бо для мене краще померти, аніж діждатися, щоб хтось знищив похвалу мою.
16. Бо коли я проповідую Євангелію, то нічим мені хвалитися, тому що це необхідний обов'язок мій, і горе мені, якщо не проповідую Євангелії!
17. Бо якщо вчиняю це з власної волі, то матиму нагороду; а якщо з обов'язку, то виконую лише довірене мені служіння.
18. За що ж мені нагорода? За те, що, проповідуючи Євангелію, проповідую про Христа безоплатно, не користуючись моєю владою, благовістячи Євангелію.
19. Бо, залишаючись вільним од усіх, я всім віддав себе в рабство, щоб надбати більше.
20. Для юдеїв я був, як юдей, щоб надбати юдеїв; для підзаконних був, як підзаконний, щоб надбати підзаконних;

21. Для тих, кому Закон чужий, я став, як такий, котрому Закон чужий, - хоч не був чужим для Закону перед Богом, але підзаконний Христові, - щоб надбати тих, кому Закон чужий;
22. Для немічних був, як немічний, щоб надбати немічних. Для всіх я став усім, щоб урятувати бодай деяких.
23. Це саме чиню й для Євангелії, - щоб співучасником її бути.
24. Чи не знаєте, що ті, котрі біжать на перегонах, усі біжать, але один дістане нагороду? Тож біжіть, щоб вибороти (одержати).
25. Усі, хто біжить, утримуються від усього; ті, заради вінця тлінного, а ми - нетлінного.
26. І тому я біжу не так, як до невірного, борюся не так, аби повітря бити;
27. Але упокоюю і віддаю в неволю тіло моє, щоби, проповідуючи іншим, самому не лишитися негідним.

1 Коринтян 10

Ізраїль у пустелі є застереженням для віруючих.

1. Не хочу я, браття, щоб ви не знали, що батьки ваші усі були під хмарою, і всі пройшли через море;
2. І всі хрестилися в Мойсея у хмарі і в морі.
3. І всі їли одну і ту ж духовну їжу;
4. І всі пили одне й те ж духовне питво, бо пили з духовної Скелі що йшла за ними, а Скеля була Христос.
5. Але не для багатьох із них була добра воля Бога; бо вони уражені були в пустелі.
6. А це були приклади для нас, щоб ми не були жадливими на лихе, як вони були жадливі.
7. Не будьте також ідолопоклонниками, як деякі з них, про котрих написано: Народ сів їсти і пити, і підвівся грати.
8. Не будемо блудодіяти, як деякі з них блудодіяли, і впродовж одного дня загинуло їх двадцять три тисячі.
9. Не будемо спокушати Христа, як деякі з них спокушали, і загинули від гадюк.
10. Не ремствуйте, як деякі з них ремствували, і загинули від винищувача.
11. Усе, що відбувалося з ними, як приклади, а описане для застереження нам, котрі сягнули останніх віків.
12. А тому, хто гадає, що він стоїть, бережися, щоб не впасти.

13. Вас запопала спокуса не інша, як людська, і вірний Бог, Котрий не попустить вам бути спокушеним над силу, але під час спокуси дасть також полегшення, аж так, щоб ви могли витримати її.
14. Отож, улюблені мої, втікайте від ідолослужіння.
15. Я кажу вам як розважливим; самі поміркуйте про те, що оповідаю;
16. Чаша благословення, котру благословляємо, чи не є прилучення Крови Христової? Хліб, котрого ламаємо, чи не є прилучення Тіла Христового?
17. Один хліб, і ми численні - одне тіло; бо всі причащаємося від одного хліба.
18. Подивіться на Ізраїля за плоттю: ті, котрі їдять пожертви, чи не учасники жертovníка?
19. То що я кажу? Що ідольська жертва чогось варта? Або ідоложертвне щось важить?
20. Нічогісінько! Але, що погани, приносячи пожертви, приносять бісам, а не Богові; бо я не хочу, щоб ви спілкувалися з бісами.
21. Не можете пити чашу Господню і чашу бісівську; не можете бути учасниками трапези Господньої і трапези бісівської.
22. Невже ми наважимося дратувати Господа? Хіба ми сильніші від Нього?
23. Усе мені дозволено, та не все корисне; все мені дозволено, та не все на науку.
24. Ніхто не шукай свого, але кожний добра іншому ближньому;
25. Їжте все, що на торговищі продається, без найменшого сумніву, для спокою совісті.
26. Бо Господня земля, і що виповнює її.
27. Якщо хтось з невірних покличе вас, і ви захочете піти, - то все, що вам запропонують, їжте без жодного сумніву, для спокою совісті.
28. Але якщо хтось вам скаже: це ідоложертвне, - то не їжте заради того, хто повідав вам, і заради совісті; бо Господня земля, і все, що виповнює її.
29. А совість завважую не свою власну, а іншого; бо нащо моїй свободі діставати осуд від чужої совісті інших людей?
30. Якщо я з удячності приймаю їжу, то нащо карати мене за те, за що я дякую?
31. Отож, чи їсте, чи п'єте, чи інше щось чините, все чиніть для слави Божої.
32. Не будьте спокусою ні юдеям, ні грекам, ні Церкві Божій.
33. Оскільки я догоджаю всім у всьому, шукаючи не своєї користі, але користі багатьох, щоб вони врятувалися.

1 Коринтян 11

Християнський порядок на зібраннях.

1. Будьте послідовниками моїми, як я Христові.
2. Хвалю вас, браття, що ви всі моє пам'ятаєте і дотримуетесь переказу, як я переказав вам.
3. Хочу також, щоб ви знали, що всілякому чоловікові голова є Христос; дружині голова - чоловік, а Христові голова - Бог.
4. Кожний чоловік, що молиться чи пророкує з покритою головою, ганьбить свою голову.
5. І кожна дружина, що молиться і пророкує з непокритою головою, ганьбить свою голову, бо це те саме, коли б вона була поголена;
6. Бо, якщо дружина не покривається, то нехай обстрижеться; а якщо дружині соромно бути обстриженою або ж поголеною, нехай покривається.
7. Отож, чоловік не мусить покривати голову, тому що він є образ і слава Божа; а дружина є слава чоловіка.
8. Бо не чоловік від дружини, але дружина від чоловіка;
9. І не чоловік утворений для дружини, але дружина для чоловіка;
10. А тому дружина й мусить мати на голові своїй знак влади над нею для Ангелів.
11. А втім, ні чоловік без дружини, ні дружина без чоловіка у Господі.
12. Бо як дружина від чоловіка, так само й чоловік через дружину; а все - від Бога.
13. Обміркуйте самі, чи пристойно дружині молитися Богові з непокритою головою?
14. Чи не сама природа навчає вас, що коли чоловік запускає волосся, то це - ганьба для нього,
15. Та коли жінка має довге волосся, то для неї це слава, оскільки волосся дане їй для покривала.
16. А якби хтось зажадав посперечатися, то ми не маємо подібного звичаю, ані Церкви Божі.
17. Одначе, пропонуючи це, не хвалю вас, що ви збирається не на краще, а для гіршого.
18. Бо найперше чую, що, коли ви збирається до церкви, поміж вами трапляється розбрат, і я, почасти, вірю цьому.
19. Бо мусить бути й різноголосся думок поміж вами, щоб виявилися поміж вас удатні випробовувані.
20. А далі, коли ви збирається так, то це не означає вчиняти вечерю Господню;
21. Бо кожний поспішає передніше від інших з'їсти свою їжу, аж так, що один лишається голодним, а інший впивається.

22. Хіба у вас немає осель, щоб їсти й пити? Чи нехтуєте Церквою Божою і зневажаєте вбогих? Що вам сказати? Чи похвалити вас за це? Не хвалитиму!
23. Бо я від Господа прийняв те, що й вам передав, що Господь Ісус тієї ночі, котрої був зраджений, узяв хліб,
24. Подякував, розламав і сказав: Прийміть, їжте, це є Тіло Моє, що за вас ламається; це вчиняйте на спомин про Мене.
25. Так само й чашу по вечері взяв і сказав: Ця чаша є Новий Заповіт у Моїй Крові; вчиняйте це щоразу, коли будете пити, на спомин про Мене.
26. Бо щоразу, коли ви їсте хліб оцей і п'єте чашу цю, смерть Господню звіщаєте, аж доки Він прийде.
27. А тому, хто буде їсти хліб цей, або питиме чашу Господню негідно (недостойно), матиме провину перед Тілом і Кров'ю Господньою.
28. Нехай же досліджує себе людина, і таким чином нехай їсть від хліба цього і п'є з чаші цієї.
29. Бо хто їсть і п'є негідно, той їсть і п'є осуд собі, не розмірковуючи про Тіло Господнє.
30. Ось чому поміж вами багато немічних і хворих, і чимало помирає.
31. Бо якби ми самі себе судили, то нас не судили б;
32. Коли ж Господь нас осуджує, то це покарання від Нього, щоб не були засуджені зі світом.
33. Тому, браття мої, збираючись на вечерю, один на одного чекайте.
34. А якщо хтось голодний, нехай їсть удома, щоб збиратися вам не на осудження. Все інше владнаю, як прийду.

1 Коринтян 12

Дари духовні мають служити лише Церкві.

1. Не хочу залишити вас, браття, без пізнання дарів духовних.
2. Знаєте, що коли ви були поганями то ходили до безголосих ідолів, - аж так, наче вели вас.
3. А тому повідую вам, що ніхто з тих, що говорять Духом Божим, не вимовить анатемі на Ісуса, і ніхто не може назвати Ісуса Господом, як тільки Духом Святим.
4. Дари є різні, але Дух Той Самий.
5. І служіння різняться, а Бог один і Той Самий.
6. І діяння різноманітні, а Бог один і Той Самий, що звершує все в усіх.

7. Але кожному дається вияв Духа на користь.
8. Одному дається Духом Слово мудрости, іншому слово знання, - тим самим Духом;
9. Іншому віра, тим самим Духом, іншому дари uzдоровлення, тим самим Духом;
10. Іншому чудотворення, іншому пророцтво, іншому розпізнавання духів, іншому різні мови, іншому розтлумачення мов.
11. Усе це звершує один і той же Дух, наділяючи кожному особно, як Йому угодно.
12. Тому що, як тіло одне, але має багато членів, і всі члени одного тіла, хоч їх і багато, складають одне тіло, - отак і Христос.
13. Бо всі ми одним Духом хрестилися в одне тіло, юдеї чи греки, раби чи вільні, і всі напоєні одним Духом.
14. А тіло не з одного члена, але з багатьох.
15. Якщо нога скаже: Я не належу до тіла, тому що я не рука, то невже вона через це не належить тілові?
16. І якщо вухо скаже: Я не належу до тіла, тому що я не око, то невже воно через це не належить до тіла?
17. Якщо все тіло око, то де слух? Якщо все слух, то де нюх?
18. Але Бог розмістив члени, кожного у складі тіла, як Йому було угодно.
19. А якби всі були одним членом, то де було б тіло?
20. Але тепер членів багато, а тіло одне.
21. Не може око сказати руці: Ти мені непотрібна; або так само голова ногам: Ви мені зайві.
22. Навпаки, члени тіла, котрі видаються найслабкішими, є найнеобхіднішими,
23. І котрі видаються нам не вельми благородними в тілі, для тих ми надаємо більше уваги,
24. І менш вартісні наші зазнають більшої уваги, а вартісніші наші не мають на те потреби. Але Бог звершив тіло, передбачивши більшу турботу про менш досконале,
25. Щоб не було поділу в тілі, а всі члени однаково піклувалися один про одного.
26. А тому, чи страждає один член, страждають з ним усі члени; чи прославляється один член, з ним радіють усі члени.
27. І ви - тіло Христове, а нарізно - члени.
28. І інших Господь настановив у Церкві найперше Апостолами, по-друге, - пророками, по-третє, - учителями; далі, іншим дав сили чудодіяння, а також дари uzдоровлення, допомоги, урядування, різні мови;

29. Чи всі Апостоли? Чи всі пророки? Чи всі учителі? Чи всі чудотворці?
30. Чи всі мають дари uzдоровлення? Чи всі розмовляють мовами? Чи всі тлумачі?
31. Тож дбайте ревно про значніші дари, і я покажу вам шлях пречудовий.

1 Коринтян 13

Любов – найзначніший духовний дар.

1. Якщо я говорю мовами людськими й ангельськими, а любови не маю, то я - мідь дзвінка, або ж кимвал гучний.
2. Якщо маю дара пророчого, і знаю всі таємниці, і маю всіляке пізнання і віру, аж так, що можу навіть гори пересувати, а любови не маю, - то я ніщо.
3. І якщо я роздам усі маєтки свої, і віддам тіло моє на спалення, а любови не маю, - немає мені з того найменшої користі.
4. Любов довго терпить, любов милосердна, любов не заздрить, любов не величається, не чваниться,
5. Не чинить свавілля, не шукає свого, не дратується, не замислює зла,
6. Не тішиться неправдою, а співрадіє з істиною;
7. Усе покриває, всьому вірить, всього сподівається, усе зносить.
8. Любов ніколи не перестане, хоч ті ж таки пророцтва припиняться, і мови замовкнуть, і знання усунеться,
9. Бо ми частково знаємо, і частково пророкуємо;
10. Та коли настане досконале, тоді те, що часткове, знебудеться.
11. Коли я був дитям, то розмовляв по-дитячому, по-дитячому мислив, по-дитячому міркував; а коли став мужем, то залишив дитяче.
12. Тепер ми бачимо неначе крізь тьмяне скло, здогадно, а тоді обличчям до обличчя; тепер знаю я частково, а тоді спізнаю так, як я пізнаний.
13. А тепер залишаються ось ці троє: віра, надія, любов; але любов з-поміж них найбільша.

1 Коринтян 14

Дари пророцтва і мов.

1. Досягайте любови; ревно дбайте про дари духовні, і надто про те, аби пророкувати.
2. Бо хто говорить незнайомою мовою, той повідує не людям, але Богові, тому що ніхто не розуміє його, він тайни повідує духом.

3. А хто пророкує, той повідує людям на повчання, застереження і втіху.
4. Хто говорить чужою мовою, той себе навчає, а хто пророкує, той навчає Церкву.
5. Бажаю, щоб ви всі говорили мовами; але краще, щоб ви пророкували, бо той, що пророкує, переважає того, хто говорить мовами, хіба що він при цьому буде розтлумачувати, щоб Церква дістала напучування.
6. Тепер же, якщо я прийду до вас, браття, і почну говорити незнайомими мовами, яку користь принесу вам, доки не розтлумачу вам чи одкровенням, а чи пізнанням, або ж пророцтвом чи ученням?
7. Бо навіть безживні речі, що звучать, сопілка чи гусла, якщо не відтворюють різноманітних тонів, то як розпізнати, що грають на сопілці чи гуслах?
8. І, якщо сурма буде відтворювати невиразний звук, хто почне готуватися до битви?
9. Отож, якщо ви устами вимовляєте незрозумілі слова, то яким чином дізнаються, про що ви говорите? Ви будете казати на вітер.
10. Скільки, приміром, різноманітних слів у світі, і жодного з них немає без певного значення (поняття);
11. Але якщо я не розумію значення слів, то я для бесідника чужинець, і бесідник (той, що говорить) для мене чужинець.
12. Так само й ви, прагнучи дарів духовних, дбайте збагачуватися ними для розбудови Церкви.
13. А тому, хто розмовляє незнайомою мовою, нехай молиться про дар розтлумачення.
14. Бо коли я молюся незнайомою мовою, то, хоч дух мій молиться, проте розум мій залишається без плоду.
15. То що вчинити? Буду молитися духом, буду молитися й розумом; буду співати духом, буду співати й розумом.
16. Бо якщо ти будеш благословляти духом, то як скаже той, що стоятиме на місці простої людини: "Амінь", коли ти дякуватимеш; бо він не розуміє, про що ти говориш.
17. Ти гарно дякуєш, але інший не напучується.
18. Дякую Богові моєму: я найбільше з-поміж вас усіх розмовляю мовами;
19. Але в церкві волю краще сказати бодай п'ятеро слів розумом своїм, щоб інших навчити, аніж десять тисяч слів незнайомою мовою.
20. Браття! Не будьте дітьми розумом: на лихе будьте дітьми, а розумом будьте повнолітні.
21. У законі написано: Іншими мовами й іншими устами буду казати народові цьому, але й тоді не послухають Мене, - каже Господь.

22. Отож, мови є ознака не для віруючих, а для невіруючих; а пророцтво не для невіруючих, а для віруючих.
23. Якщо вся церква зійдеться разом (гуртом), і всі почнуть говорити незнайомими мовами, і зайдуть до вас сторонні, або ж невіруючі, - то чи не скажуть, що ви біснуєтеся?
24. Та коли всі пророкують і зайде хтось невіруючий, або сторонній, то всі викривають його, і всі осуджують його.
25. І в такий спосіб таємниці серця його викриваються; і він упаде ницьма, поклониться Богові і скаже: Справді з вами Бог.
26. То що маємо, браття? - Коли ви сходитеся, і в кожного з вас є псалом, є повчання, є мова, є одкровення, є розтлумачення, - усе це нехай буде для науки.
27. Якщо хтось говорить незнайомою мовою, нехай говорять двоє, або щонайбільше троє, і то нарізно, а один розтлумачуй.
28. А якщо не буде тлумача (того, що розуміє ангельську мову), то мовчи в церкві, а говори собі і Богові.
29. І пророки нехай говорять двоє чи троє, а інші нехай розтлумачують;
30. Якщо одкровення буде іншому з-поміж тих, що сидять, то перший мовчи.
31. Бо всі один за одним можете пророкувати, щоб усім навчатися і всім діставати втіху.
32. І духи пророчі підкоряються пророкам,
33. Тому що Бог не є Бог безладу, але миру. Так буває по всіх церквах у святих.
34. Жінки ваші у церквах нехай мовчать; бо не дозволено їм говорити, а бути в покорі, як того й закон вимагає.
35. А якщо вони бажають чогось навчитися, нехай запитують про те вдома, у чоловіків своїх; бо непристойно жінці говорити в церкві.
36. Хіба від вас вийшло слово Боже? Чи до вас одних дійшло?
37. Якщо хтось має себе за пророка чи духовного, той нехай розуміє, що я пишу до вас, бо це - Заповіді Господні.
38. А хто не розуміє, нехай не розуміє.
39. Отож, браття, дбайте про те, аби пророкувати, але не забороняйте говорити й мовами;
40. Але все нехай буде добропристойно і статечно.

1 Коринтян 15

Воскресіння з мертвих. Істинність воскресіння Христа.

1. Нагадую вам, браття, Євангелію, яку я благовістив вам, котру ви прийняли, в котрій, отже й утвердилися,
2. Котрою ви рятуєтеся, якщо викладене вам утримуєте так, як я благовістив вам, якщо тільки ви увірували не марно.
3. Бо я найперше передав вам, що сам прийняв, тобто, що Христос помер за гріхи наші, за Писанням.
4. І що Він похований був, і що воскрес третього дня, за Писанням,
5. І що з'явився Кифі, а потім дванадцятьом;
6. Потім з'явився більше, аніж п'ятистам браттям водночас, із котрих більша частина донині жива, а деякі спочили.
7. Відтак з'явився Якові, а також усім Апостолам;
8. А по всіх з'явився мені, як (певному) нелюдові.
9. Бо я найменший з Апостолів, і не вартий називатися Апостолом, тому що переслідував Церкву Божу.
10. Але благодаттю Божою є те, що є; і благодать Його в мені не була марною, але я потрудився більше від усіх них; а втім, не я, а благодать Божа, котра зі мною.
11. Отож, чи я, чи вони, але ми отак проповідуємо, і ви так увірували.
12. А якщо про Христа проповідується, що Він воскрес із мертвих, то чому деякі з вас кажуть, що немає воскресіння мертвих?
13. Якщо немає воскресіння мертвих, то й Христос не воскрес;
14. А якщо Христос не воскрес, то й проповідь наша марна, марна й віра ваша.
15. Причому, ми стали б лжесвідками про Бога, тому що засвідчували б про Бога, що Він воскресив Христа, Котрого Він не воскрешав, якщо, отже, мертві не воскресають;
16. Бо коли мертві не воскресають, то Христос також не воскрес;
17. А якщо Христос не воскрес, то віра ваша марна; ви ще в гріхах ваших;
18. А тому й померлі у Христі загинули.
19. І якщо ми лише в цьому житті сподіваємося на Христа, то ми найнещасніші з-поміж людей.
20. Але Христос воскрес із мертвих, первісток із померлих.
21. Бо як ото смерть через людину, так само через людину й воскресіння мертвих.
22. Як в Адамі всі помирають, так у Христі всі оживуть.
23. Кожний своєю чергою: первісток Христос, потім Христові, як Він прийде.

24. А опісля кінець, коли Він передасть Царство Богові і Батькові, коли усуне всілякий уряд і всіляку владу й силу;
25. Бо Йому належить царювати, аж доки покладе усіх ворогів під ноги Свої.
26. А останній ворог - смерть - знищиться.
27. Тому що все упокорив під ноги Його; а коли сказано, що Йому все упокорене, то зрозуміло, що, окрім Того, Котрий підкорив Йому все.
28. А коли все підкорить Йому, тоді й Сам Син підкориться Тому, Хто підкорив Йому все, нехай же буде Бог усе в усьому.
29. Інакше, що чинять ті, що хрестяться для мертвих? Якщо мертві зовсім не воскресають, то навіщо й хреститися для мертвих?
30. Навіщо також ми повсякчас зазнаємо лихоліття?
31. Я щодня помираю: засвідчую це похвалою вашою, браття, котру я маю у Христі Ісусі, Господі нашому.
32. На розсуд людський, коли я борюся зі звірями в Ефесі, то яка мені була користь, якщо мертві не воскресають? Будемо їсти і пити, бо завтра помremo?
33. Не дайте себе обдурити: лихе товариство псує добрі звичаї (мораль).
34. Протверезіться, як належить, і не грішіть; бо, на ваш сором, деякі з вас не відають Бога.
35. Але скаже хтось: Як воскреснуть мертві? І в якому тілі придуть?
36. Нерозумний! Те, що ти сієш, не оживе, якщо не помре;
37. І коли ти сієш, то сієш не тіло майбутнє, а голе зерно, яке трапиться, пшеничне, чи якесь інше;
38. Але Бог дає йому тіло, як хоче, і кожному насінню своє тіло.
39. Не всіляка плоть така сама плоть; але інша плоть у людей, ще інша плоть у тварин, інша - в риби, а ще інша - у птахів.
40. Є тіла небесні і тіла земні; але інша слава небесних, а інша - земних;
41. Інша слава сонця, інша слава місяця, інша зірок; і зоря від зорі різниться славою.
42. Так само й під час воскресіння мертвих: сіється в тлінне, постає в нетлінному;
43. Сіється в неславу, а постане у славі; сіється в немочі, а постане в силі;
44. Сіється тіло плотське, а постане тіло духовне. Є тіло плотське, а є тіло й духовне.
45. Так і написано: Перший чоловік Адам став душею живою; а останній Адам є Дух животворний.

46. Проте не духовне передніше, а тілесне, відтак духовне.
47. Перший чоловік - із землі, рукотворний; другий чоловік - Господь з неба.
48. Який рукотворний, такі й рукотворні; і який небесний, такі ж небесні;
49. І, як носили ми образ рукотворного, будемо носити й образ небесного.
50. Але те скажу вам, браття, що плоть і кров не можуть успадкувати Царство Боже, і тлін не успадковує нетлінне.
51. Повідую вам таємницю: не всі ми помremo, але всі перевтілимося.
52. Несподівано, в одну мить, при останній сурмі: бо засурмить, і мертві воскреснуть нетлінними, а ми перевтілимося.
53. Бо тлінному цьому належить одягтися в нетлінне, і смертному цьому - одягнутися в безсмертя.
54. А коли оце тлінне зодягнеться в нетлінне, і оце смертне зодягнеться в безсмертне, тоді справдиться слово написане: Поглинута смерть перемогою.
55. Смерть! Де твоє жало? Пекло! Де твоя перемога?
56. А жало смерти - гріх; а сила гріха - Закон.
57. Дяка Богові, що дарував нам перемогу Господом нашим Ісусом Христом!
58. Отож, браття мої улюблені, будьте тверді, непохитні, завжди майте успіх у справі Господній, знаючи, що праця ваша не марна перед Господом.

1 Коринтян 16

Заключні напучування Апостола

1. А коли збираєте для святих, то вчиняйте так, як я започаткував у церквах галатійських.
2. Першого дня тижня кожний з вас нехай відкладає в себе і береже, скільки дозволить йому маєток, щоб не чинити збирань, коли я прийду.
3. А коли прийду, то тих, котрих виберете, пошлю з листами, щоб допровадити вашу милостиню до Єрусалиму.
4. А якщо пристойно буде й мені самому піти, то вони зі мною підуть,
5. Я прийду до вас, коли перейду Македонію; бо я йду через Македонію.
6. І у вас, можливо, поживу, або перезимую, щоб ви мене провели, куди я піду.
7. Бо я не хочу зустрітися з вами тепер мимохідь, а сподіваюся пробути у вас деякий час, якщо Господь дозволить.
8. А в Ефесі я пробуду до П'ятдесятниці,

9. Бо для мене відкриті великі й широкі двері, і супротивників багато.
10. А якщо прийде до вас Тимофій, глядіть, щоб він був у вас у безпеці; бо він чинить справу Господню, так само, як я;
11. А тому ніхто не знехтуй ним, але проведіть його з миром, щоб він прийшов до мене, бо чекаю на нього з братами.
12. А щодо брата Аполлоса, то я вельми просив його, аби він з братами прийшов до вас; але він ніяк не хотів іти нині, а прийде, коли йому буде зручно.
13. Пильнуйте (не спіть), стійте у вірі, будьте мужні й непохитні.
14. Нехай усе у вас діється з любов'ю.
15. Прошу вас, браття: ви знаєте родину Стефанову, що вона є започаток Ахаї, і що вони присвятили себе на служіння святим;
16. Будьте й ви шанувальниками таких і до кожного, хто сприяє і працює.
17. Я тішуся з приходу Стефана і Фортуната, і Ахаїка: вони для мене вашу відсутність заступили,
18. Бо вони мій і ваш дух заспокоїли. Шануйте таких.
19. Вітають вас церкви Азійські; вітають вас гаряче в Господі Акила й Прискилла з домашньою їхньою церквою.
20. Вітають вас усі брати. Вітайте один одного святим поцілунком.
21. Моє, Павлове, вітання власноручне.
22. Хто не любить Господа Ісуса Христа, анатема на нього, Маран-ата
23. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з вами,
24. І любов моя з усіма вами у Христі Ісусі. Амінь.

Друге Послання до Коринтян

2 Коринтян 1

Бог – Батько милосердя і всілякої втіхи.

1. Павло, волею Божою Апостол Ісуса Христа, і Тимофій, брат, Церкві Божій, що в Коринті, з усіма святими по всій Ахаї, -
2. Благодать вам і мир від Бога, Вітця нашого, і Господа Ісуса Христа.
3. Благословенний Бог і Батько Господа нашого Ісуса Христа, Вітець милосердя і Бог усіякої втіхи,

4. Що втішає нас у всілякій нашій скорботі, щоб ми також могли втішати тих, що перебувають у скорботах тією втіхою, котрою Бог утішає нас самих.
5. Бо в міру того, як примножуються в нас страждання Христові, примножується Христом також і втіха наша.
6. Коли страждаємо ми, то страждаємо для вашої втіхи і порятунку, котрий звершиться подоланням тих самих страждань, котрі зносимо також ми самі;
7. І надія наша на вас тверда, чи втішаємося ми, втішаємося для вашої втіхи і порятунку, знаючи, що ви берете участь як у стражданнях наших, так само і в радощах.
8. Бо ми не хочемо залишити вас, браття, у незнанні про скорботи наші, які сталися з нами в Азії³, тому що ми обтяжені були над міру і над силу, аж так, що вже не сподівалися залишитися живими.
9. Але самі в собі мали вирок на смерть, щоб сподіватися не на самих себе, але на Бога, що воскрешає мертвих;
10. Котрий якраз і визволив нас від такої близької смерти, і визволяє, і на Котрого сподіваємося, що Він ще визволить нас,
11. З допомогою також вашої молитви за нас, щоб за дароване нам, на клопотання багатьох, численні склали подяку за нас.
12. Бо похвала наша є свідченням совісті нашої, що ми в простоті і в угодній Богові щирості, не за тілесною мудрістю, але за благодаттю Божою жили в мирі, надто ж у вас.
13. І ми пишемо вам не інше, а те, що ви читаєте, або розумієте і що, сподіваюся, до решти зрозумієте,
14. Оскільки частково ви вже зрозуміли, що ми будемо вашою похвалою так само, як ви нашою, у день Господа нашого Ісуса Христа.
15. І в цій певності я мав намір прийти до вас раніше, щоб ви удруге одержали благодать,
16. І через вас перейти до Македонії, а вже з Македонії знову прийти до вас, а ви провели б мене в Юдею.
17. Маючи такий намір, чи легковажно я вчинив? Чи, може, те, що я вчиняю, тілесно вчиняю, аж так, що в мене то "так, так", а то "ні, ні"?
18. Вірний Бог, що слово наше до вас не було то "так", а то "ні".
19. Бо Син Божий Ісус Христос, проповідуваний у вас нами, мною і Силуаном і Тимофієм, не був "так" і "ні", але в Ньому було "так!";
20. Бо всі обітниці Божі в Ньому "так", і в Ньому "амінь!", на славу Божу, через нас.
21. А Той, Хто нас із вами утверджує у Христі і Хто нас помазав, - є Бог,
22. Котрий і позначив нас і дав запоруку Духа у серця наші.

23. Бога закликаю за свідка про душу мою, що, милуючи вас, я донині не приходив до Коринту,

24. Не тому, що ми начебто беремо владу над вірою вашою; але ми сприяємо радості вашій: бо вірою ви непохитні.

2 Коринтян 2

Належить простити тому, хто покався, щоб утішити його.

1. Отож, я зважив у собі не приходити до вас знову з гіркотою.
2. Бо, якщо я завдаю вам прикрости, то хто втішить мене, як не той, кому я завдав прикрости?
3. Те саме якраз я писав вам, щоб, як прийду, не зазнати прикростей від тих, за котрих мені належало радіти; бо я відносно усіх вас цілком певний, що моя радість є радістю також для всіх вас.
4. З великої скорботи і пригніченого серця я писав вам у рясних сльозах не для того, щоб засмутити вас, а щоб ви спізнали любов, котру я уповні маю до вас;
5. Якщо хтось засмутив, то не мене засмутив, але частково, щоб не сказати багатьох, - усіх вас також.
6. Для такого задосить цього покарання від багатьох,
7. Тож вам краще вже простити йому і втішити, щоб він не був надто поглинутий скорботою.
8. А тому прошу вас виявити йому любов.
9. Бо я з тією метою й писав, щоб дізнатися на досвіді, чи в цьому ви слухняні.
10. А кому ви щось прощаєте, тому і я; бо я також, якщо комусь простив за щось, то простив для вас через Особу Христа.
11. Щоб не завдав нам шкоди сатана; бо нам відомі його заміри.
12. Коли я прийшов до Троади для благовістя про Христа, хоч мені й відчинені були двері Господом;
13. Я не мав спокою духові моєму, тому що не знайшов там брата мого Тита; але, попрощавшись з ними, я пішов у Македонію.
14. Але подяка Богові, Котрий завжди учиняє нас переможцями у Христі і духмяність пізнання про Себе розповсюджує нами на всілякому місці.
15. Бо ми - Христова духмяність Богові поміж тими, що рятуються і серед тих, що гинуть.
16. Для одних - пахощі смертоносні на смерть, а для інших - пахощі життєдайні на життя. І хто придатний для цього?

17. Бо ми не завдаємо шкоди слову Божому, як багато інших, але проповідуємо щиро, як від Бога, перед поглядом Бога, у Христі.

2 Коринтян 3

Де є Дух Господній, там царює воля.

1. Невже нам знову знайомитися з вами? Невже конче необхідні для нас, як для деяких, похвальні листи до вас чи од вас?
2. Ви - лист наш, написаний в серцях наших, котрий впізнається і читається всіма людьми.
3. Ви показуєте собою, що ви - лист Христа, через служіння наше, написаний не чорнилом, але Духом Бога живого, не на кам'яних таблицях (скрижалях), але на тілесних скрижалях серця.
4. Таку певність ми маємо у Богові через Христа,
5. Не тому, щоб ми самі вдатні були помислити щось у собі, неначе від себе, але спроможність наша від Бога.
6. Він дав нам спроможність бути служителями Нового Заповіту, не букви, але духа; тому що буква убиває, а дух животворить.
7. А якщо служіння смертоносним літерам, накреслене на камінні, було таке гарне, що сини Ізраїлеві не могли пильно дивитися на лице Мойсееве через славу, що осяяла його обличчя і мала зникнути, -
8. То чи не набагато кращим має бути служіння духа?
9. Бо якщо служіння осудження славне, то тим паче переважає славою служіння виправдання.
10. То прославлене навіть не стає славним з цього боку, з причини переважаючої слави наступного.
11. Бо коли славне те, що минає, то тим паче славне те, що триває!
12. Маючи таку надію, ми діємо з великим натхненням.
13. А не так, як Мойсей, котрий затуляв покривалом обличчя своє, щоб сини Ізраїлеві не дивилися пильно на зникнення того, що сяяло.
14. Але розум їхній засліплений: бо те саме покривало донині лишається незнятим під час читання Старого Заповіту, тому що воно знімається Христом.
15. Донині, коли вони читають Мойсея, покривало лежить на їхньому серці.
16. Та коли навертаються до Господа, тоді це покривало знімається.
17. Господь є Дух; а де Дух Господній, - там воля.

18. А ми всі, відкритим обличчям, як у дзеркалі, споглядаючи на славу Господню, перевтілюємося у той самий образ від слави у славу, як від Господнього Духу.

2 Коринтян 4

Видиме – тимчасове, невидиме – вічне.

1. Ось чому, маючи з милости Божої таке служіння, ми не сумуємо;
2. Але, відкинувши приховані ганебні справи, не вдаючися до хитрощів і не спотворюючи слова Божого, а відкриваючи істину, являємо себе совісті кожної людини перед Богом.
3. А якщо навіть закрите благовіщення наше, то закрите для тих, що гинуть.
4. Для невіруючих, у котрих бог віку цього засліпив розум, щоб для них не засяяло світло Доброї Вісті про славу Христа, Котрий є образ Бога невидимого.
5. Бо ми не себе проповідуємо, але Христа Ісуса, Господа; а ми - служники ваші заради Ісуса,
6. Тому що Бог, Котрий наказав засяяти світлові з пільми, осяяв наші серця, аби просвітити нас пізнанням слави Божої в особі Ісуса Христа.
7. Але скарб цей ми носимо у глиняному посуді, щоб велич сили належала Богові, а не нам;
8. Ми звідусіль зазнаємо утисків, але не відаємо тіснот, ми в неймовірних обставинах, але не впадаємо у відчай;
9. Нас переслідують, але ми не залишені, нас повалили, але ми не гинемо.
10. Завжди носимо в тілі мертвість Господа Ісуса, щоби й життя Ісусове відкрилося у тілі нашому.
11. Бо ми живі безнастанно віддаємося на смерть заради Христа, щоб і життя Ісусове відкрилося у смертній плоті нашій.
12. Аж так, що смерть діє в нас, а життя у вас.
13. А проте, маючи того самого духа віри, як написано: Я вірував, а тому казав, і ми віруємо, а тому й говоримо,
14. Знаючи, що Той, Хто воскресив Господа Ісуса, воскресить через Ісуса також і нас і поставить перед Собою з вами.
15. Бо все для вас, щоб ряснота благодаті ще більшу в багатьох вчинила подяку для слави Божої.
16. Ось чому ми не сумуємо; але якщо зовнішня наша людина тліє, то внутрішня день-у-день оновлюється,
17. Бо короткочасне легке страждання наше витворює для нас в невимірному надлишкові вічну славу,

18. Коли ми дивимося не на видиме, але на невидиме: бо побачене тимчасове, а невидиме вічне.

2 Коринтян 5

Усі мають з'явитися перед судом Христовим.

1. Бо знаємо, що коли земний дім наш, оця хатина, зруйнується, ми маємо від Бога житло на небесах, дім нерукотворний, вічний.
2. Через те й зітхаємо, бажаючи одягнутися в небесне наше житло.
3. Та коли б нам навіть одягненими не виявитися голими.
4. Бо ми, перебуваючи в оцій хатині, зітхаємо під тягарем, тому що не хочемо роздягтися, але одягтися, щоб смертне було поглинуте життям.
5. Бо для цього й утворив нас Бог, і дав нам за поруку Духа.
6. Отож, ми завжди розкошуємо, хоч відаємо, що, оселившись в тілі, ми відсторонені од Господа;
7. Бо ми ходимо вірою, а не видінням, -
8. То ми розкошуємо і бажаємо за краще вийти з тіла і вселитися у Господа.
9. І тому ревно прагнемо, чи лишаємося в тілі, чи виходимо, бути Йому бажаними.
10. Бо всі ми мусимо з'явитися перед судом Христовим, щоб кожному одержати згідно з тим, що вчинив, живучи в тілі, - добре чи лихе.
11. Отож, відаючи страх Господній, ми напучуємо людей, а Богові ми відкриті; сподіваюся, що відкриті також і вашій совісті.
12. Не знову являємо себе вам, але надаємо вам привід хвалитися нами, щоб ви мали що сказати тим, котрі вихваляються обличчям, а не серцем.
13. А якщо ми впадаємо в замішання - то для Бога; а якщо скромні, то для вас;
14. Бо любов Христова обгорне нас, що мислять так: Якщо один помер за всіх, то всі померли.
15. А Він за всіх помер, щоб ті, які живуть, уже не для себе жили, але для померлого за них і знову воскреслого.
16. Тому що віднині ми нікого не знаємо за плоттю; а якщо й знали Христа за плоттю, то нині вже не знаємо.
17. Отож, хто у Христі, той нове творіння; старожитнє минуло, а тепер усе нове.
18. Але ви від Бога, що Ісусом Христом примирив нас із Собою і дав нам служіння примирення,

19. Тому що Бог у Христі примири́в із Собою світ, не поставив за провину людям їхні злочини, і дав нам слово примирення.

20. Отож, ми - посланці для Христа, і хоча Сам Бог закликає вас через нас, ми благаємо вас від ймення Христового: Примиріться з Богом!

21. Бо Того, Хто не відав гріха, він учинив для нас поже́ртвою за гріх, щоб ми в Ньому стали праведними перед Богом.

2 Коринтян 6

Сила служіння Богові виявляється у слові істини.

1. А ми, як співробітники, благаємо вас, аби благодать Божу ви не прийняли марно.

2. Бо сказано: Сприятливого часу Я почув тебе і в день спасіння допоміг тобі. Ось, тепер час сприятливий, ось, тепер день порятунку.

3. Ми нікому ні в чому спотикання не чинимо, щоб не зазнало глуму наше служіння,

4. Але у всьому являємо себе як служники Божі, у великім терпінні, в лихоліттях, в нуждах, у тіснотах обставин,

5. Під ударами, у в'язницях, у переслідуваннях, у праці, в недосипанні, у постах,

6. У чистоті, в розважливості, у доброму серці (великодушності), у доброті, в Дусі Святому, у неупередженій любові,

7. У слові істини, в силі Божій, зі зброєю правди у правій і лівій руці,

8. У честі і безчесті, у глумі і в похвалі; нас мають за облудників, але ми вірні.

9. Ми незнані, але нас упізнають, нас вважають померлими, та ось, ми живі; нас карають, але ми не вмираємо;

10. Нам завдають прикрощів, а ми завжди радіємо; ми вбогі, але багатьох збагачуємо; ми нічогосінько не маємо, але володіємо всім.

11. Уста наші відкриті до вас, коринтяни, і серце наше розширене.

12. Вам не затісно в нас, але в серцях ваших тісно.

13. В однакову відплату, - кажу, немов моїм дітям, - поширтеся й ви.

14. Не схиляйтеся під чуже ярмо з невірними; бо яке спілкування праведности із беззаконням? Що спільного у світла з птьмою?

15. Яка згода поміж Христом і Веліаром? Або яка співучасть вірного з невірним?

16. Яка сумісність храму Божого з ідолами? Бо ви - храм Бога живого, як сказав Бог: Вселюся в них і буду ходити в них; і буду їхнім Богом і вони будуть Моїм народом.

17. А тому вийдіть з-поміж них і відділіться, каже Господь, і не торкайтеся нечистого, і Я прийму вас;

18. І буду вам Батьком, і ви будете Моїми синами і донями, - каже Господь Вседержитель.

2 Коринтян 7

Печаль світська і печаль заради Бога.

1. Отож, улюблені, маючи такі обітниці, очистимо себе від усілякої мерзоти плоті і духа, звершуючи святість у страхіві Божому.

2. Умістіть нас! Ми нікого не образили, нікому не зашкодили, ні від кого не сподівалися користі.

3. Не для осуду кажу; бо я передніше сказав, що ви в серцях наших, аж так, щоб разом і вмерти, і жити.

4. Я вельми сподіваюся на вас, дуже хвалюся вами; і я виповнений втіхою, збагачений радістю за всілякої скорботи нашої.

5. Бо коли ми прийшли в Македонію, плоть наша не відала жодного спокою, а ми були в утисках звідусіль: зовні - напади, всередині - острах.

6. Але Бог, що втішає покірних, дав нам утіху появою Тита,

7. І не лише появою його, але й утіхою, котрої він зазнав од вас, переповідаючи про вашу старанність, про ваші плачі, про вашу ревність за мною, то я ще більше радів.

8. А тому, якщо я завдав вам жалю Посланням, не шкодую, хоч, було, пожалкував; оскільки бачу, Послання те якраз завдало вам жалю, а втім, на певний час.

9. Тепер я радію не тому, що ви зажурилися, а тому, що зажурилися на каяття; бо зазнали журби заради Бога, аж так, що ні в чому не зазнали від нас шкоди.

10. Бо скорбота заради Бога спричиняє непохитне каяття для порятунку, а скорбота світська спричиняє смерть.

11. Бо те саме, що ви зажурилися заради Бога, подивіться, яку спричинило у вас старанність, які виправдання, яке обурення на вияв гріха; який страх, яке бажання, яку ревність, яку відплату! У всьому ви показали себе чистими у цій справі.

12. Отож, якщо я писав до вас, то не заради того, хто образив, і не заради ображеного, але щоб вам відкрилося піклування наше за вас перед Богом.

13. А тому ми маємо втіху від вашої втіхи; а ще більше зраділи ми радістю Тита, що ви всі заспокоїли його духа;

14. Отож, я не залишився в соромі, якщо чимось про вас хвалився перед ним; але так, як ми повідували вам всю істину, так само й перед Титом похвала наша виявилася справжньою;

15. І серце його вельми прихильне до вас, коли згадує про послух всіх вас, як ви прийняли його зі страхом і трепетом.

16. Тож радію, що в усьому можу покластися на вас.

2 Коринтян 8

Гостинність і щирі дари є доказом християнської любови.

1. Більше того, повідомляємо вам, браття, про благодать Божу, даровану церквам македонським;

2. Бо вони серед великого випробування скорботами виповнені радістю, і глибока убогість їхня збагатилася багатством їхньої щирости;

3. Бо вони добродійні в міру сили своєї і понад силу, - я тому свідок.

4. Вони вельми переконливо просили нас прийняти дара і участь їхню в служінні святині;

5. І не лише те, чого ми сподівалися, але вони віддали самих себе, по-перше, - Господові, а потім також нам, з волі Божої;

6. А тому ми просили Тита, щоб він, як почав, так і скінчив у вас також цю добру справу.

7. І оскільки ви багаті вірою і словом, і пізнанням, і всілякою ревністю, і любов'ю вашою до нас, - так само збагачуйтеся й цією добродійністю.

8. Кажу це не у вигляді наказу, але ревністю інших відчуваю щирість також і вашої любови.

9. Бо ви спізнали благодать Господа нашого Ісуса Христа, що Він, будучи багатий, зубожів заради вас, щоб ви збагатилися Його зубожінням.

10. Я даю на те пораду: бо це корисне вам, котрі не лише почали це чинити, але й бажали цього ще з минулого року.

11. Звершіть же тепер саму справу, щоб, чого ревно бажали, те й було звершене в міру можливости.

12. Бо якщо є гаряча ревність, то вона приймається з огляду на те, хто що має, а не на те, чого не має.

13. Хай не буде для інших полегшення, а для вас тягарем, але, щоб рівність була для всіх.

14. Нині ваш достаток нехай доповнює їхні нестатки; а пізніше їхній достаток доповнюватиме ваші нестатки, аби рівність була.

15. Як написано: Хто зібрав багато, не мав зайвого; а хто - мало, не мав нестачі.

16. Дяка Богові, що вклав у Титове серце таку ж ревність до вас;

17. Бо, хоч я просив його, проте він, будучи вельми старанним, пішов до вас самохіть.

18. Ми послали з ним також брата, котрого по всіх церквах хвалять за проповідь Євангелії.
19. І при цьому вибраного від церков сприяти нам для цього добродію, котрому ми служимо для слави Самого Господа і згідно з вашою ревністю,
20. Остерігаючись того, щоб нам не зазнали дорікання від когось при такій щедрості приношень, котрі довіряються нашому служінню;
21. Бо ми дбаємо про добре не лише перед Господом, але й перед людьми.
22. Ми послали з ними й брата нашого, котрого ревність часто була перевірена, і котрий нині ще старанніший з великої певности, яку я маю щодо вас.
23. Що стосується Тита, - це мій приятель і співробітник у вас; а щодо братів наших, - це посланці церков, і слава Христова.
24. Отож, перед обличчям церков дайте їм доказа любови вашої і того, що ми справедливо хвалимося вами.

2 Коринтян 9

Щедрість коринтянської церкви

1. А втім, для мене зайве писати вам про допомогу святым,
2. Бо я знаю ревність вашу, і хвалюся вами перед македонцями, що Ахая готова ще з минулого року; і ревність ваша заохотила багатьох.
3. А братів я послав для того, аби похвала моя про вас не виявилася марною в цьому разі, але щоб ви, як я казав, були готові,
4. Щоб, коли прийдуть зі мною македонці і застануть вас неготовими, не залишилися у соромі ми, - не кажу ви, - похвалившись такою певністю.
5. Тому я вважав за необхідне вблагати братів, щоб вони наперед пішли до вас і передніше потурбувалися, аби сповіщене вже благословення ваше було готове, як благословення, а не як примусовий дар.
6. А до цього скажу: хто сіє скупю, той скупю й жатиме; а хто сіє щедру, той щедру буде жати.
7. Кожний виділяй, як на серце ляже, не з прикрістю і не з примусу; бо любить Бог того, хто добродію дає.
8. А Бог спроможний збагатити вас всілякою благодаттю, щоб ви, завжди і в усьому маючи всілякий достаток, були багаті на всяку добру справу,
9. Як написано: Витратив, роздав убогим; правда його буде довіку.
10. А той, що дає насіння сівачеві та хліб на їжу, - нехай подасть рясно посіяному вами, і примножить плоди правди вашої,
11. Щоб усім ви багатими були на всіляку щедрість, котра через нас учиняє подяку Богові.

12. Бо справа служіння цього не лише доповнює нужду святих, але викликає також у багатьох щедрі подяки Богові;

13. Вони бачать досвід цього служіння і прославляють Бога за послух Євангелії Христовій, котру ви сповідуєте, і за щире спілкування з ними і з усіма,

14. Молячись за вас, з прихильности до вас, за повноту Божої благодаті у вас.

15. Дяка Богові за невимовний дар Його!

2 Коринтян 10

Коли хвалишся, Господом хвалися.

1. А я, Павло, котрий особисто поміж вами скромний, а заочно супроти вас сміливий, переконую вас покірністю і ласкавістю Христовою.

2. Прошу, щоб мені, як прийду, не вдаватися до тієї твердої сміливості, котру гадаю застосувати супроти деяких, котрі мають помисли про нас, що ми чинимо за плоттю.

3. Бо ми, ходячи у плоті, не боремося із спонук тілесних;

4. Тому що зброя нашої борні не тілесна, але могутня Богом на зруйнування твердинь: нею руйнуємо заміри,

5. І всіляку зарозумілість, що повстає супроти науки Божої, і полонимо усілякі помисли на послух Христові.

6. І готові покарати будь-який непослух, коли ваш послух звершиться.

7. Чи на особу ви дивитесь? Хто певний в собі, що він Христів, той сам у собі розміркуй, що, коли він Христів, так само й ми Христові.

8. Бо якби я почав ще більше хвалитися нашою владою, котру Господь дав нам на розбудову, а не на руйнування ваше, то не залишився б у соромі.

9. А втім, нехай не виникне підозра, що я страхаю вас тільки посланнями.

10. Оскільки дехто запевняє, що в посланнях він суворий і сильний, а коли особисто присутній, то слабкий, і оповідь його невиразна,

11. Такий нехай знає, що, які ми на словах у посланнях заочно, такі самі й у справах особисто.

12. Бо ми не сміємо співставляти чи порівнювати себе з тими, що самі себе підносять: вони самі себе вимірюють собою і порівнюють себе з собою нерозумно.

13. А ми не без міри хвалитися будемо, але за мірою спадку, котрого визначив нам Бог такою мірою, щоб сягнути й до вас.

14. Бо ми не напружуємося над міру, як такі, що не сягнули до вас, тому що досягнули аж до вас Євангелією Христовою;

15. Ми не хвалимося над міру, не чужою працею, але маємо надію, що коли зростатиме віра ваша уповні, збільшити у вас наші зусилля,

16. Щоби в інших місцях проповідувати Євангелію, а не хвалитися готовим, на чужому терені.

17. А хто хвалиться, хвалися в Господі.

18. Бо достойний не той, хто сам себе хвалить, але той, кого хвалить Господь.

2 Коринтян 11

Ревність у Господі не відбереться.

1. О, якби ви хоч трішки зважили на мою нерозважливість! Але ви поблажливі до мене.

2. Бо я ревню дбаю про вас із ревністю Божою, тому що я заручив вас єдиному мужеві, щоби поставити перед Христом чистою дівою.

3. Але боюся, щоб, як змії підступом своїм звабив Єву, так само й ваш розум не пошкодився, ухилившись від простоти у Христі.

4. Тому що, якби хтось, прийшовши, почав проповідувати іншого Ісуса, котрого ми не проповідували, або, якби ви одержали іншого духа, котрого не одержали, або іншу добру вість, котрої не приймали, - то ви були б вельми поблажливі до того.

5. Але я гадаю, що в мене ні в чому немає вади, якщо порівняти з вищими Апостолами;

6. Хоч я є незграбний у слові (у мові), але не в пізнанні. Втім, ми в усьому цілком вам відомі.

7. Чи згрішив я тим, що принижував себе, аби піднести вас, тому що безоплатно проповідував вам Євангелію Божу?

8. Іншим церквам я завдавав певних витрат, бо діставав од них плату за служіння вам; і, коли був у вас, хоч зазнав нестатків, нікого не обтяжив.

9. Бо нестатки мої надолужували брати, що прийшли з Македонії; та й у всьому я прагнув і прагнутиму не бути для вас тягарем.

10. За істиною Христовою в мені скажу, що похвала оця не відбереться в мене у краях Ахайських.

11. А чому я так учиняю? Чи тому, що не люблю вас? Богові відомо! Але, як учиняю, так само й буду вчиняти,

12. Щоб не дати приводу тим, що шукають приводу, аби вони, чим хваляться, в тому виявилися такими ж, як ми.

13. Бо такі лжеапостоли, лукаві працівники, що вдають із себе апостолів Христових.

14. І не дивно: тому що сам сатана прибирає вигляду Ангела світла,

15. А тому не є чимось великим те, що й служителі його прибирають вигляду служителів правди; але кінець їхній буде згідно з діяннями їхніми.
16. І ще скажу: хай же ніхто не вважає мене нерозважливим; а коли не так, то прийміть мене, хоча б як нерозважливого, щоб і мені бодай трішки похвалитися.
17. Що скажу, те скажу не в Господі, а мовби в безумі з такою сміливістю на похвалу;
18. Через те, що чимало хваляться за плоттю, то я також буду хвалитися.
19. Бо ви, люди розумні, охоче терпите нерозумних.
20. Ви терпите, коли вас рабами вчиняють, коли хтось об'їдає, коли хтось оббирає, коли хтось величається, коли хтось б'є вас в обличчя.
21. На сором кажу, що на це в нас бракувало сили. А якщо хтось сміє хвалитися чимось, то скажу з нерозважливості, - що смію також і я.
22. Вони євреї? І я ізраїльтянин! Насіння Авраамове? І я.
23. Христові служителі? У безумі кажу: Я більше. Я багато більше був у праці, невимірно в ранах, більше у в'язницях і багато разів у смертельній небезпеці.
24. Від юдеїв п'ять разів я прийняв був сорок ударів без одного;
25. Тричі били мене киями, одного разу камінням побили, тричі я гинув на морі з кораблем, день і ніч пробув на глибині морській;
26. Багато разів бував у мандрівках, у небезпеках на річках, у небезпеках від розбійників, у загрозі від свого народу, у загрозі від поганів, у небезпеках в місті, в небезпеках пустелі, в небезпеках на морі, у небезпеках поміж лжебратами,
27. У праці і виснаженні, часто в недосипанні, у голоді і в спразі, часто в пості, на холоді і наготі.
28. Окрім сторонніх пригод, у мене щоденно юрмляться люди, й піклуються про всі церкви.
29. Хто знемагає, з ким би я не знемігся? Хто спокушається, за кого б я не розпалювався?
30. Якщо належить мені хвалитися, то буду хвалитися немічню своєю.
31. Бог і Батько Господа нашого Ісуса Христа, благословенний навіки, відає, що я не обманюю.
32. У Дамаску намісник царя Арети стеріг місто Дамаск, щоб схопити мене; але мене в коші спустили з вікна по стіні, і я уникнув його рук.

2 Коринтян 12

Сила благодаті Христової звершується у немощах віруючого.

1. Не корисно мені хвалитися; бо я прийду до видінь і одкровень Господніх.

2. Знаю чоловіка у Христі, котрий чотирнадцять років тому, - чи в тілі - не відаю, чи поза тілом - не знаю: Бог знає, - піднесений був аж до третього неба.
3. І знаю про такого чоловіка, - лише не відаю у тілі, чи поза тілом: Бог знає, -
4. Що він був узятий до раю і чув слова неказанні, котрі людині годі переказати.
5. Таким чоловіком можу хвалитися; а собою не похвалюся, хіба що немочами моїми.
6. А втім, якщо я захочу хвалитися, не буду нерозумний, тому що скажу істину; але я утримуюся, щоб хтось не подумав про мене більше, аніж у мені бачить, або від мене чує.
7. І щоб я не величався через надзвичайність одкровення, дане мені жало у плоть, ангела сатани, обтяжувати мене, щоб я не величався.
8. Тричі благав я Господа, щоб віддалив його від мене,
9. Але Господь сказав мені: Досить для тебе благодаті Моєї, бо сила Моя звершується в немочі. І тому я краще хвалитимуся своїми немочами, щоб жила в мені сила Христова.
10. А тому я розкошую в недугах, в образах, в бідуванні, у переслідуваннях, в утисках за Христа: бо коли я немічний, тоді міцний.
11. Я дійшов до безуму у хвальбі: ви мене до цього спонукали. Вам належало б хвалити мене, бо в мене ні в чому немає вади з огляду на значущість Апостолів, хоч я ніщо:
12. Ознаки Апостола виявилися поміж вами всіляким терпінням, знаменнями, дивами й силами.
13. Бо чого вам бракує з огляду на інші церкви, то хіба того, що я сам не був тягарем для вас? Даруйте мені цю провину!
14. Ось утрете я готовий рушити до вас, і не буду обтяжувати вас, бо я шукаю не вашого, а вас. Не діти мусять збирати маєтности для батьків, але батьки для дітей.
15. Я охоче буду витратити своє і виснажувати себе за душі ваші, не зважаючи на те, що, надзвичайно люблячи вас, я найменше любий вам.
16. Припустимо, що сам я не обтяжував вас, та, як хитрун, лукавством брав од вас.
17. Та чи користався я чимось од вас через когось з отих, кого послав до вас?
18. Я ублагав Тита і послав з ним одного з братів: Чи Тит скористався чимось від вас? Чи не в одному дусі ми діяли? Чи не одним шляхом ходили?
19. Чи не гадаєте також, що ми лише виправдовуємося перед вами? Ми говоримо перед Богом у Христі, і все це, улюблені, вам на науку.
20. Бо я маю острах, щоб, коли прийду, не знайти вас такими, якими не бажаю, і щоб ви також не побачили мене таким, яким не хочете: щоб не знайти у вас розбрату, заздрости, гніву, сварок, наклепів, обмов, чванства, зарозумілости й безладдя,

21. Щоб знову, коли прийду, не зневажив мене у вас Бог мій, і щоб не оплакувати мені багатьох, котрі згрішили передніше, і не покаялися за нечистоту, блудодіяння, непристойності, які вчиняли.

2 Коринтян 13

Маємо досліджувати себе в силі благодаті Христової.

1. Утретє вже йду до вас: при устах двох чи трьох свідків буде твердим усіяке слово.
2. Я попереджав і попереджаю, наче перебуваючи у вас удруге, і тепер, відсутній, пишу найперше тим, що згрішили, та всім іншим, що коли знову прийду, - не помилую.
3. Ви шукаєте доказів, чи Христос озивається в мені: Він не безсилий для вас, проте сильний у вас.
4. Бо хоч Він був розп'ятий у немочі, зате живий силою Божою; і ми також, хоч недужі в Ньому, зате будемо жити з Ним силою Божою у вас.
5. Випробовуйте (досліджуйте) самі себе, чи у вірі ви? Самі себе перевіряйте. Чи ви не знаєте самі себе, що Ісус Христос в вас? Хіба що ви не такі, якими маєте бути.
6. А про нас, я сподіваюся, дізнаєтеся, що ми такі, якими мусимо бути.
7. Благаємо Бога, щоб ви не чинили жодного лиха, не для того, щоб нам показати, якими маєте бути; але щоб ви чинили добро, хоч би ми здавалися не такими, якими мусимо бути.
8. Бо ми не міцні супроти істини, але міцні за істину.
9. Ми радіємо, коли ми немічні, а ви міцні; хоч за це й молимося, - про вашу досконалість.
10. Тому й пишу це у відсутності, щоб у присутності не вчинити силою влади, що її дав мені Господь на розбудову, а не для руйнування.
11. А втім, браття, радійте, удосконалюйтеся, втішайтесь, будьте однодумцями, сумирні, - і Бог любови й миру буде з вами.
12. Вітайте один одного поцілунком святим. Вітають вас усі святі.
13. Благодать Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога Вітця, і єднання Святого Духа з усіма вами. Амінь.

Послання до Галатів

Галатів 1

1. Павло Апостол, вибраний не людьми і не через людину, але Ісусом Христом і Богом Вітцем, що воскресив Його з мертвих,
2. І всі брати, що зі мною, – церквам галатійським:
3. Благодать вам і мир від Бога Вітця і Господа нашого Ісуса Христа,

4. Котрий віддав Себе Самого за гріхи наші, щоб визволити нас від сучасного лукавого віку, з волі Бога і Вітця нашого;
5. Йому слава навіки вічні, амінь!
6. Дивуюся, що ви так швидко покинули того, хто вас покликав Христовою благодаттю, і починаєте інше проповідувати,
7. Котре, зрештою, не інше, проте є люди, які бентежать вас, бажаючи спотворити Христову Євангелію.
8. Та якби навіть ми чи Ангел з неба почав проповідувати вам не те, що ми проповідували вам, то нехай буде анатема!
9. Як ми передніше казали, так і зараз кажу: Хто проповідує вам не те, що ви прийняли, то нехай буде анатема.
10. Чи в людей я нині шукаю доброзичливости, чи в Бога? Чи людям догоджати прагну? Якби я донині людям догоджав, то не був би служником Христовим.
11. Сповідую вам, браття, що Євангелія, котру я благовістив, не є від людей;
12. Бо я також прийняв її, і навчився не від людини, але через одкровення Ісуса Христа.
13. Ви чули про мій минулий спосіб життя у юдействі, що я жорстоко переслідував Церкву Божу і спустошував її;
14. І досягав успіхів у юдействі більше від багатьох ровесників із мого роду, був ревним і запеклим прихильником батьківських моїх заповітів.
15. А коли Бог, що вибрав мене від лона матері моєї і покликав благодаттю Своєю, явив добру волю,
16. Відкрити в мені Сина Свого, щоб я благовістив Його поганам, – я не почав зараз же радитися з плоттю та кров'ю,
17. І не пішов до Єрусалиму, щоб зустрітися там з Апостолами, що були передніше мене, а подався до Аравії і знову повернувся до Дамаску.
18. Відтак, по трьох роках, ходив я до Єрусалиму побачитися з Петром і пробув у нього днів із п'ятнадцять,
19. А іншого з Апостолів я не бачив жодного, окрім Якова, брата Господнього.
20. А що вам пишу, то ось, перед Богом, не обманюю.
21. Відтак помандрував я до країн Сирії та Кілікії.
22. Церквам Христовим у Юдеї особисто я не був відомий,
23. А лише чули вони, що той, котрий переслідував їх колись, нині благовістить віру, яку раніше винищував, –
24. І прославляли за мене Бога.

Галатів 2

Апостоли схвалюють Павлову проповідь.

1. Потім, через чотирнадцять літ, знову ходив я до Єрусалиму з Варнавою, взявши з собою й Тита.
2. А ходив я туди через одкровення, і запропонував там, зокрема найвідомішим, Євангелію, яку я проповідував поганам, і чи не марно я працював чи труджуся?
3. Але вони й Тита, що був зі мною, хоч він грек, не спонукали обрізатися.
4. А лжебратам, що потай закралися, аби підглядіти нашу волю, котру ми маємо у Христі Ісусі, щоб нас поневолити,
5. Ми їм ні в чому не поступилися і не підкорилися, щоб істина благовістя збереглася у вас.
6. А щодо тих, котрі були відомі будь-коли, для мене немає чогось виняткового: Бог не зважає на обличчя людини. І відомі не зобов'язали мене до чогось значнішого;
7. Навпаки, переконавшись, що мені довірена проповідь Доброї Вісті для необрізаних, як Петрові – для обрізаних, –
8. Бо Той, що сприяв Петрові в апостольстві поміж обрізаними, сприяв також мені у поганів, –
9. І коли Яків, Кифа та Іван, що вважаються стовпами, довідалися про благодать, дану мені, то подали мені та Варнаві руку єдності, щоб ми йшли до поганів, а вони – до обрізаних,
10. Аби тільки ми пам'ятали убогих, що я, власне, й прагнув чинити бездоганно.
11. А коли Петро прийшов до Антіохії, то я особисто виступив супроти нього, тому що він зазнав нарікань.
12. Бо коли прийшли деякі від Якова, він їв разом із поганями, а коли ті прийшли, почав утаємничуватися, ухилятися, боячись обрізаних.
13. Разом з ним лицемірили й інші юдеї, – аж так, що навіть Варнава був спокушений їхнім лицемірством.
14. Та коли я побачив, що вони не йдуть належним чином за істиною Євангельською, то сказав Петрові привселюдно: Якщо ти, юдей, живеш по-поганському, а не по-юдейському, то навіщо поганів спокушаєш жити по-юдейськи?
15. Ми за природою юдеї, а не з поганів грішники;
16. Однак, дізнавшись, що людина виправдовується не справами закону, а лише вірою в Ісуса Христа, ми також увірували у Христа Ісуса, щоб виправдатися вірою у Христа, а не справами закону; бо справами закону не виправдається жодна плоть.

17. А якщо, шукаючи виправдання у Христі, ми самі виявилися грішниками, – то невже Христос є служник гріха? В жодному разі!

18. Бо якщо я знову споруджую те, що зруйнував, то сам себе вчиняю злочинцем.

19. Законом я вмер для закону, щоб жити для Бога. Я співрозп'явся з Христом.

20. І вже не я живу, але живе в мені Христос. А що нині живу у плоті, то живу вірою в Сина Божого, Котрий полюбив мене і віддав Себе за мене.

21. Не відкидаю благодаті Божої. А якщо законом виправдання, то Христос надаремно помер.

Галатів 3

Дар Духа Святого можна одержати вірою, а не справами Закону.

1. О, нетямущі галати! Хто спокусив вас не коритися істині, вас, у котрих перед очима був зображений Ісус Христос, наче у вас розп'ятий?

2. Оце лише хочу дізнатися у вас: Чи ви одержали Духа через справи закону, чи, може, через проповідь віри?

3. Чи такі ви нетямущі, що почали духом, а тепер закінчуєте плоттю?

4. Невже ви стільки витерпіли без користі? О, якби тільки без користі!

5. Чи Той, що дає вам Духа і утворює поміж вами дива, – невже через справи закону все це звершує, чи, може, через проповідь віри?

6. Так, Авраам повірив Богові, і це зараховано йому у праведність.

7. Тож пізнайте, що віруючі є сини Авраамові!

8. І Писання, передбачаючи, що Бог вірою виправдає поганів, провістило Авраамові: У тобі благословляться всі народи.

9. Отож, віруючі благословляються з вірним Авраамом.

10. А всі, що утверджуються на справах закону, – перебувають під прокляттям. Бо написано: Проклятий кожний, хто не виконує постійно всього, що написане в книзі Закону.

11. А що Законом ніхто не виправдовується перед Богом, це зрозуміло, тому що праведний вірою буде жити.

12. А Закон не за вірою; але хто виконує його, той буде ним жити.

13. Христос звільнив нас від прокляття Закону, ставши за нас прокляттям, – бо написано: Проклятий кожний, що висить на дереві.

14. Аби благословення Авраамове через Христа Ісуса поширилося на поганів, щоб нам одержати обіцяного Духа вірою.

15. Браття! Кажу з міркувань людських: Навіть людиною утвердженого заповіту ніхто не відмінє і не додає до нього.
16. Але Авраамові дано було обітниці й насінню його. Не сказано: Нашадкам також, наче про багатьох, але як про одного. Також насінню твоєму, котре є Христос.
17. Я утверджую те, що заповіту про Христа, ще передніше Богом утвердженого, Закон, що з'явився через чотириста тридцять років, не скасовує аж так, щоб обітниця втратила силу.
18. Бо якщо за Законом спадщина, то вже не за обітницею; але Авраамові Бог дарував її за обітницею.
19. А навіщо Закон? Його дано пізніше, з причини злочинів, до часу пришествия насіння, до котрого стосується обітниця, і переданий через Ангелів, рукою посередника.
20. Але посередник при одному не буває, а Бог один.
21. Отож, Закон суперечить обітницям Божим? Зовсім ні! Бо якби дано було закон, що може животворити, то справді праведність була б від Закону;
22. Але Писання усіх вмістило під гріхом, щоб обітницю віруючим дано було через віру у Христа Ісуса.
23. А до пришествия віри ми вміщені були під сторожу Закону, аж до того часу, як належало відкритися вірі.
24. Отож, Закон був для нас поводитирем до Христа, щоб нам виправдатися вірою;
25. А як віра прийшла, то ми вже не під поводитирем.
26. Бо всі ви сини Божі через віру у Христа Ісуса.
27. Усі ви, що у Христі хрестилися, в Христа одяглися.
28. Уже немає юдея, ні поганина, ні раба, ні вільного; немає чоловічої статі, ні жіночої; бо всі ви одне (спільне) у Христі Ісусі.
29. А якщо ви Христові, то ви насіння Авраамове і через обітницю – спадкоємці.

Галатів 4

З-під опікування Закону нас визволив Христос; ми є вільні діти Божі.

1. І ще скажу: спадкоємець в дитячі роки нічим не відрізняється од раба, хоч є володарем усього:
2. Він має опікунів і доморядників, до часу, визначеного батьком.
3. Так само й ми – доки були дітьми, то були поневолені матеріяльними засадами світу;
4. Та коли виповнився час, Бог послав Сина Свого Єдиновродженого, Котрий народився від жінки, підкорився Законові,

5. Щоб визволити підзаконних, аби ми дістали усиновлення.
6. А що ви сини, то Бог послав у серця ваші Духа Сина Свого, що кличе: Авва, Отче!
7. А тому ти вже не раб, але син; а якщо син, то й спадкоємець Божий через Ісуса Христа.
8. Але тоді, не спізнавши Бога, ви служили богам, які насправді не боги;
9. А нині, пізнавши Бога, або ліпше, діставши пізнання від Бога, нащо знову повертаєтеся до немічних і вбогих матеріальних засад і прагнете знову поневолити себе ними?
10. Дотримуєтеся днів, місяців та зважаєте на часи і роки.
11. Боюся за вас, чи не даремно я працював у вас.
12. Прошу вас, браття, будьте, як я, тому що я також, як ви. Ви нічим не образили мене;
13. Знаєте, що, хоч я немічний плоттю, благовістив вам уперше.
14. Але ви не завважили моєї спокуси у плоті моїй і не зневажили її, а прийняли мене, як Ангела Божого, як Христа Ісуса.
15. Які ви були щасливі! Засвідчую про вас, що, якби можливо було, ви вибрали б очі свої і віддали мені.
16. То невже я став ворогом вашим, повідуючи вам істину?
17. Побиваються за вами нечисто, а насправді прагнуть вас відлучити, щоб ви побивалися за ними.
18. Добре виявляти ревність для доброго завжди, а не тільки тоді, коли я присутній у вас.
19. Дітоньки мої, для котрих я знову упологових муках, аж доки не утвердиться у вас Христос!
20. Я хотів би тепер бути у вас і змінити голос мій, тому що я подивований вами.
21. Скажіть мені ви, що прагнете бути під законом: хіба ви не підкоряєтеся Законові?
22. Бо написано: Авраам мав двох синів, одного від рабині, а другого од вільної.
23. Але, котрий від рабині, той народжений через плоть; а котрий від вільної, той за обітницею.
24. У цьому є алегоричність. Бо це два заповіти: один від гори Сінайської, що народжує в рабство, котрий є Агар,
25. Бо Агар означає гору Сінай в Аравії і відповідає сучасному Єрусалимові, тому що він з дітьми своїми в рабстві;
26. А горішній Єрусалим вільний: Він – матір усім нам.

27. Бо написано: Звеселися, неплідна, ти, що не народжувала, вигукни і проголоси, ти, що не страждала пологами; тому що у залишеної набагато більше дітей, аніж у тієї, що має чоловіка.

28. Ми, браття, діти обітниць через Ісаака.

29. Але як тоді народжений через плоть переслідував народженого за духом, так само й нині.

30. А що засвідчує Писання? Прожени рабиню і сина її, бо син рабині не буде спадкоємцем разом із сином вільної.

31. Отож, браття, ми діти не рабині, але вільної.

Галатів 5

Напучування бути вільними від рабського ярма Закону.

1. Тож стійте у волі, котру дарував нам Христос, і не підлягайте знову під кормигу рабства.

2. Ось, я Павло, кажу вам: якщо ви обрізуєтеся, не буде вам жодної користі від Христа.

3. І ще засвідчую кожній людині, яка обрізується, що вона мусить виконати увесь Закон.

4. Ви, що виправдовуєте себе Законом, залишилися без Христа, відпали од благодаті;

5. А ми духом надживаємо і сподіваємося праведности од віри.

6. Бо у Христі Ісусі не має сили ні обрізання, ані необрізання, але віра, що діє любов'ю.

7. Ви йшли добре: хто зупинив вас, щоб ви не підкорялися істині?

8. Таке переконання не від Того, Хто кличе вас.

9. Мала закваска заквашує все тісто.

10. Я певен про вас у Господі, що ви не будете мислити інакше, а той, що бентежить вас, хто б він не був, зазнає на собі осудження.

11. А за які провини, браття, переслідують мене, якщо я навіть тепер проповідую обрізання? Тоді спокуса хреста припинилася б.

12. О, якби були віддалені ті, що підбурюють вас!

13. До волі покликані ви, браття, аби лишень воля ваша не стала приводом догоджати плоті; але любов'ю служіть один одному.

14. Бо увесь Закон в одному слові міститься: Люби ближнього твого, як самого себе.

15. А якщо один одного гризете і поглинаєте, то глядіть, щоб ви не понижили один одного.

16. І я кажу: Вчиняйте за Духом, і ви не будете виконувати похотей плоті;
17. Бо плоть бажає протилежного духові; а дух – протилежного плоті: вони одне одному суперечать, аж так, що ви не те чините, що хотіли б.
18. А коли Дух вас водить, то ви не під законом.
19. Діла плоті відомі; вони є: перелюб, блуд, нечистота, непристойність,
20. Ідолослужіння, чаклунство, ворожнеча, сварка, заздрість, гнів, розбрат, незгода, спокуси, ересі.
21. Ненависть, убивства, пиятика, зарозумілість і подібне до цього; попереджаю вас, як і передніше попереджав: ті, що чинять так, Царства Божого не успадковують.
22. А плід Духа: любов, радість, мир, довготерплячість, добрість, милосердя, віра,
23. Лагідність, помірність. На таких немає Закону,
24. Але ті, що Христові, розіп'яли плоть із пристрастями та похотями.
25. Якщо ми живемо Духом, то за Духом і чинити мусимо.
26. Не будемо чванитися, один одного дратувати, один одному заздрити.

Галатів 6

Допомога в тіснотах один одному.

1. Браття! Якщо й потрапить людина в таке гріхопадіння, ви духовні, напучуйте такого в душі лагідности, зважаючи кожний на себе, щоб не впасти у спокусу самому.
2. Носіть тягарі один одного і таким чином виконаєте закон Христів.
3. Бо хто має себе за щось значуще, хоч є ніщо, той сам себе обманює.
4. Нехай кожний досліджує свою справу, і тоді матиме похвалу тільки в собі, а не в другому.
5. Бо кожний нестиме свого тягаря.
6. Напучуваний словом, поділися всіляким добром з тим, хто напучує.
7. Не обманюйте себе: Бог зневаженим бути не може. Що посіє людина, те й пожне!
8. Той, що сіє в плоть свою, від плоті пожне тлін; а той, що сіє в дух від Духа, пожне життя вічне.
9. Учиняючи добро, не впадаймо в журбу, бо свого часу пожнемо, якщо не ослабнемо.
10. Отож, допоки є час, будемо вчиняти добро всім, а найбільше своїм одновірцям!
11. Бачите, як багато написав я вам своєю рукою.

12. Усі, хто бажає хвалитися плоттю, примушують вас обрізуватися лише для того, щоб не зазнати переслідувань за хрест Христа;
13. Бо навіть ті, що обрізуються, не дотримуються закону, але вимагають, щоб ви обрізувалися, аби похвалитися у вашій плоті.
14. А я не бажаю хвалитися, хіба що хрестом Господа нашого Ісуса Христа, Котрим для мене світ розп'ятий, і я для світу,
15. Бо у Христі Ісусі нічого не означає ні обрізання, ані необрізання, а нове творіння.
16. Тим, котрі вчиняють за цим правилом, мир їм, і милість, та Ізраїлеві Божому.
17. А втім, ніхто не обтяжуй мене, бо я ношу рани Господа Ісуса на тілі моєму.
18. Благодать Господа нашого Ісуса Христа із духом вашим, браття! Амінь.

Послання до Ефесян

Ефесян 1

Одвічний план порятунку, що звершився у Христі.

1. Павло, з волі Божої Апостол Ісуса Христа, святим, що в Ефесі, і вірним у Христі Ісусі:
2. Благодать вам та мир від Бога Вітця нашого і Господа Ісуса Христа.
3. Благословенний Бог і Батько Господа нашого Ісуса Христа, що благословив нас у Христі всіляким духовним благословенням у небесах,
4. Бо Він вибрав нас у Ньому передніше утворення світу, щоб ми були святі і цнотливі перед Ним у любові,
5. Визначивши наперед усиновити нас Собі через Ісуса Христа, з доброї волі Своєї,
6. На похвалу слави благодаті Своєї, котрою Він ошчасливив нас в Улюбленому,
7. У Котрому ми маємо покуту Кров'ю Його, прощення гріхів, через багатство Його благодаті;
8. Котру Він у повноті дарував нам у всілякій премудрості й розважливості,
9. Відкривши нам таємницю Своєї волі, зі Своєї ж таки доброї волі, котру Він передніше поклав у Ньому,
10. У впоряджені повноти часів, щоб усе небесне і земне об'єднати у Христі;
11. У Ньому ми стали спадкоємцями, тому що були заздалегідь призначені для цього за визначенням Того, Хто звершує все з огляду на волю Свою.
12. Щоби послужити на похвалу слави Його нам, котрі раніше сподівалися на Христа;

13. У Ньому також ви, зачувши слово істини, благовістя вашого порятунку і, увірувавши в Нього, закарбовані обіцяним Святим Духом,
14. Котрий є запорукою спадщини нашої, для спокути спадку Його, на похвалу слави Його.
15. А тому і я, зачувши про вашу віру у Христа Ісуса і про любов до всіх святих,
16. Безнастанно дякую за вас Богові, згадуючи вас у молитвах моїх,
17. Аби Бог Господа нашого Ісуса Христа, Батько слави, дав вам духа премудрости і одкровення для пізнання Його,
18. І просвітив очі серця вашого, щоб ви спізнали, в чому є надія заклику Його, і яке багатство славної спадщини Його для святих,
19. І яка невимірна велич могутности Його в нас, віруючих через діяння державної сили Його,
20. Котрою Він діяв у Христі, воскресивши Його з мертвих і посадовив праворуч Себе на небесах,
21. Понад усілякий уряд і владу, і силу, і володарювання, і всіляке ймення, що назване не лише в цьому світі, але й у майбутньому,
22. І все підкорив під ноги Його, і поставив Його найвище всього, Головою Церкви.
23. Котра є тіло Його, повнота Того, що все виповнює у всьому.

Ефесян 2

З великої Своєї любови Бог рятує віруючих Кров'ю Христа.

1. І вас, мертвих через злочини і гріхи ваші,
2. У котрих ви нещодавно жили, за звичаєм світу цього, з волі князя, що панує в повітрі, духа, котрий діє в синах непослуху,
3. Поміж котрими ми також усі жили свого часу за нашими тілесними похотями, виконуючи пожадання плоті і помислів, і були за природою дітьми гніву, як інші,
4. Бог, багатий милістю, зі Своєї великої любови, котрою полюбив нас,
5. І нас, мертвих, через злочини, оживив із Христом, благодаттю ви врятовані, -
6. І воскресив з Ним, і посадовив на небесах у Христі Ісусі, -
7. Щоб явити у прийдешніх віках найщедріше багатство благодаті Своєї на добро нам у Христі Ісусі,
8. Бо благодаттю ви порятовані через віру, і це не від вас, - а Божий Дар.
9. Не від справ, щоб ніхто не хвалився.

10. Бо ми - Його творіння - витворені у Христі Ісусі на добрі справи, котрі Бог визначив нам виконувати.
11. Отож, пам'ятайте, що ви, нещодавно погани плоттю, котрих називали необрізаними так звані обрізані плотським обрізанням, звершеного руками,
12. Що ви були того часу без Христа, відчужені од спільноти Ізраїльської, чужими щодо заповітів обітниць, не мали надії і були безбожниками в світі;
13. А тепер у Христі Ісусі ви, що були колись далеко, стали близькі Кров'ю Христовою.
14. Бо Він є мир наш, що витворив з обидвох одне і, зруйнувавши перешкоду, що стояла посередині,
15. Знищив ворожнечу Тілом Своїм, а Закон заповідей ученням, щоб із двох утворити в Собі Самому одного нового чоловіка, опорядивши світ,
16. І в одному тілі примирити обидвох із Богом через хрест, убивши ворожнечу на ньому;
17. А коли прийшов, то проповідував мир вам, далеким і близьким,
18. Тому що через Нього ті й ті маємо доступ до Батька, в одному Дусі.
19. Отож, ви вже не чужі і не зайшли, але співгромадяни святині і свої Богові.
20. І були утверджені на основі Апостолів і пророків, маючи Самого Ісуса Христа наріжним каменем,
21. На котрому вся будова, споруджуючись до ладу, зростає у святий храм у Господі,
22. На котрому ви також опоряджуєтеся в житло Боже Духом.

Ефесян 3

Таємниці Божі відкриваються через Церкву Христову.

1. Ось для цього я, Павло, став в'язнем Ісуса Христа за вас поганів.
2. Як ви чули про рушійну силу благодаті Божої, даної мені для вас,
3. Тому що мені через одкровення сповіщена таємниця, про що я писав коротко вище,
4. То ви, читаючи, можете збагнути моє розуміння Христової таємниці,
5. Котра не була сповіщена попереднім поколінням синів людських, як нині відкрита святим Апостолам Його і пророкам Духом Святим,
6. Щоб також поганам бути співспадкоємцями, що складають одне тіло, і співучасниками обітниць Його у Христі Ісусі засобом проповіді Євангелії,
7. Котрої служителем став я за даром благодаті Божої, що дана мені під дією сили Його.

8. Мені, найменшому із усіх святих, дана благодать оця - благовістити поганам невимірне багатство Христове.
9. І відкрити всім, що складає домобудування таємниці, що була прихована од вічності в Богові, Котрий витворив усе Ісусом Христом,
10. Щоб нині стала відомою через Церкву старшинам і владі на небесах найрізноманітніша премудрість Божа,
11. За одвічною ухвалою, котру Він виконав у Христі Ісусі, Господі нашому,
12. У Котрому ми маємо сміливість і надійний доступ через віру в Нього.
13. А тому прошу вас не занепадайте духом, коли бачите мої скорботи заради вас, котрі є ваша слава.
14. Для цього схиляю коліна мої перед Батьком Господа нашого Ісуса Христа,
15. Від Котрого має ймення усіяке батьківство на небесах і на землі, -
16. Нехай же дасть вам, за багатством слави Своєї, міцно утвердитися Духом Його у внутрішній людині,
17. Вірою вселитися Христові у серця ваші,
18. Щоб ви, закорінені і утверджені в любові, могли спізнати з усіма святими, що є ширина, і довжина, і глибина, і висота,
19. І пізнати Христову любов, котра понад усі знання, щоб вам виповнитися всією повнотою Божою.
20. А Тому, Хто силою, що діє в нас, може вчинити невимірно більше від усього, чого ми просимо чи про що розмірковуємо,
21. Тому слава в Церкві у Христі Ісусі на всі покоління од віку й до віку. Амінь.

Ефесян 4

Хто складає Церкву Христа.

1. Отож я, в'язень у Господі, благаю вас чинити згідно із званням, у котре ви покликані.
2. Із усіякою сумірною мудрістю, покірністю і довготерпінням, ставлячись поблажливо один до одного з любов'ю,
3. Прагнучи зберегти єдність духу у спілці з миром.
4. Одне тіло і один дух, як ви також покликані до однієї надії вашого звання;
5. Один Господь, одна віра, одне хрещення,
6. Один Бог і Батько усіх, Котрий над усіма і через усіх і в усіх нас.

7. А кожному з нас дана благодать в міру дару Христового.
8. А тому й сказано: Вийшов на висоту, полонив полон, і дав дари людям.
9. А "вийшов", що означає, як не те, що Він також сховався передніше до найнижчих місцин землі?
10. А Хто зійшов був, Той якраз і піднявся найвище понад всі небеса, щоб звершити все.
11. І Він настановив одних Апостолами, інших пророками, ще інших євангелістами і пастирями, а також учителями.
12. Для вдосконалення святих, для справи служіння, для зміцнення тіла Христового,
13. Аж доки не сягнемо спільности віри і пізнання Сина Божого, в мужа досконалого, в міру повного Христового віку,
14. Щоб ми не були вже малолітками хитливими, що захоплюються усіляким вітром учення, за лукавством людей, виходячи з хитрого мистецтва облудности,
15. Але щирою любов'ю всі виростили в Того, Котрий є голова Христос,
16. Із Котрого все тіло, складене і з'єднане засобом усіляких поєднань, що взаємно зміцнюються, в міру свого діяння кожного члена, одержує приріст для творення самого себе в любові.
17. А тому я повідую і заклинаю в Господі, щоб ви уже не вчиняли так, як учиняють інші народи, за марнотою свого глузду,
18. Бо потьмарені в розумі, відчужені од життя Божого, з причини їхнього невігластва (неуцтва) і ожорсточення їхнього серця,
19. Вони, сягнувши нестями, віддалися розпусті так, що вчиняють всіляку нечистоту з ненажерливістю.
20. Але ви не так пізнали Христа,
21. Тому, що ви чули про Нього і в Ньому навчилися, - бо істина в Ісусі, -
22. Відкинути попередній спосіб життя старої людини, що зотліває у звабливих похотях,
23. І обновилися духом розуму вашого,
24. І вдягнутися в нову людину, витворену за подобою Божою, у праведності та святості істини.
25. А тому, відкинувши неправду, повідуйте істину кожний своєму ближньому, тому що ми члени один одному.
26. Гніваючись, не грішіть: нехай сонце не зайде у гніві вашому;
27. І не давайте місця дияволу.

28. Хто крав, нехай не краде, а ліпше трудися, роблячи своїми руками корисне, аби було з чого вділити нужденному.

29. Нехай жодне гниле слово не виходить з уст ваших, а лише добре для напучування у вірі, щоб воно приносило благодать тим, що слухають,

30. І не ображайте Святого Духа Божого, Котрим ви позначені на день визволення.

31. Усіляке роздратування, лють та гнів, і крик, і лихе слово з усілякою злобою нехай щезнуть з-поміж вас;

32. Але будьте добрими один до одного, співчутливі, прощайте один одному, як Бог у Христі простив вам.

Ефесян 5

Плід Духа є у праведності та істині.

1. Отож, будьте послідовниками Бога, як улюблені діти,

2. І живіть у любові, як Христос полюбив нас, і віддав Себе за нас на принесення і пожертву Богові, на духмяність приемну.

3. А розпуста і всіляка нечистота чи жадливість не мусять навіть згадуватися у вас, як належить святим.

4. А також лихослів'я і марнослів'я і сміхота не личать вам, а навпаки - вдячність;

5. Бо знайте, що жодний блудодій, або нечистий, або пожадливий, котрий є ідолослужник, не має спадщини у Царстві Христа і Бога.

6. Нехай ніхто не спокушає вас легковажними словами, бо за це приходиться гнів Божий на синів непослуху;

7. Отож, не будьте їхніми спільниками.

8. Свого часу ви були пільма, а тепер - світло в Господі: вчиняйте, як діти світла,

9. Тому що плід Духа є у всілякім добрі, праведності та істині;

10. Досліджуйте, що Богові угодно.

11. І не беріть участі у неплідних справах темряви, але й звинувачуйте.

12. Бо про те, чим вони потайки займаються, соромно й казати.

13. А все виявлене стає явним від світла, бо все, що стає явним, є світло;

14. Тому й сказано: Підведися сплячий, і воскресни з мертвих, і освітить тебе Христос.

15. Отож, зважайте, поведьтєся обережно, не так, як нерозумні, але як мудрі,

16. Поціновуючи час, тому що дні лукаві.

17. Отож, не будьте нерозважливі, але пізнавайте, що є воля Божа.
18. І не впивайтеся вином, від котрого приходять розпуста; але виповнюйтеся Духом;
19. Напучуючи самі себе псалмами і славослів'ям і співом духовних пісень, співаючи і оспівуючи в серцях ваших Господові,
20. Дякуючи завжди за все Богові і Батькові, у ймення Господа нашого Ісуса Христа,
21. Підкоряючись один одному в страхові Божому.
22. Дружини, коріться своїм чоловікам, як Господові,
23. Тому що чоловік є голова дружини, як Христос голова Церкви, і Він також Рятівник тіла;
24. Але, як Церква підкоряється Христові, так само й дружини своїм чоловікам - у всьому.
25. Чоловіки, любіть своїх дружин, як Христос полюбив Церкву і віддав Себе за неї,
26. Щоб освятити її, очистивши водяною купіллю, засобом слова;
27. Щоб явити її Собі славною Церквою, що не матиме плями, або вади, або ще чогось подібного, але щоб вона була свята і бездоганна.
28. Так мають чоловіки любити своїх дружин, як власні тіла: люблячий свою дружину, любить самого себе.
29. Бо ніхто ніколи не мав ненависті до своєї плоті, але годує і гріє її, як Господь Церкву;
30. Тому що ми члени тіла Його, від плоті Його і від кісток Його.
31. А тому нехай залишить чоловік батька свого й матір, і приліпиться до дружини своєї, і будуть двоє одна плоть.
32. Таємниця оця значна; я кажу стосовно Христа і Церкви.
33. Тож нехай кожний з вас любить свою дружину, як самого себе; а дружина нехай шанує [свого] чоловіка.

Ефесян 6

Плід Духа є у праведності та істині.

1. Дітоньки, коріться своїм батькам у Господі, бо цього вимагає справедливість.
2. Шануй батька свого і матір, це - перша заповідь з обітницею,
3. То буде тобі добре, і будеш довголітнім на землі,
4. І ви, батьки, не дратуйте ваших дітей, але виховуйте їх ученням та напучуванням Господнім.

5. Раби, коріться володарям (своїм) через плоть зі страхом і трепетом, у простоті серця вашого, як Христові;
6. Не з удаваною лише старанністю служіть, немов догоджаєте людині, але як слуги Христові, виконуючи волю Божу від самої душі.
7. Служіть охоче, як Господові, а не (як) людям.
8. Знаючи, що кожний дістане від Господа за мірою добра, котре він учинив, чи раб, а чи вільний.
9. І ви, володарі, вчиняйте з ними так само, злегшуючи суворість, відаючи, що й над вами самими і над ними є на небесах Господь, у Котрого немає упереджености.
10. Нарешті, браття мої, зміцнюйтеся Господом і могутністю сили Його.
11. Одягніться у всезброю Божу, щоб ви могли стати супроти підступів диявольських;
12. Тому що наша битва не супроти крові і плоті, але супроти можновладців, супроти влади, супроти світоправителів пітьми віку цього, супроти духів злоби піднебесних.
13. Для цього прийміть всю зброю Божу, щоб ви могли протистояти за злого дня, і, все перемігши, вистояти.
14. Отож, станьте, підперезавши крижі ваші істиною і, одягнувшись в крицю праведности,
15. І, взувши ноги в готовність благовістити мир;
16. А найбільше від усього візьміть щита віри, котрим можете пригасити всі розпечені стріли лукавого;
17. І шолом порятунку візьміть, і меч Духа, котрий є слово Боже;
18. Усілякою молитвою і благанням моліться повсякчас духом, і прагніть цього самого з певною постійністю і благанням за всіх святих;
19. І за мене, щоб мені дано було слово - устами моїми відкрито із сміливістю сповіщати таємницю Євангелії,
20. Для котрої я виконую посольство у в'язниці, щоб я сміливо проповідував, як мені належить.
21. А щоб ви також знали про мої обставини і справи, про все це сповістить вам Тихик, улюблений брат і вірний в Господі служник,
22. Котрого я якраз послав до вас для того самого, щоб ви дізналися про нас і щоб він потішив ваші серця.
23. Мир братам і любов з вірою від Бога Вітця і Господа Ісуса Христа.
24. Благодать з усіма вами, що незмінно люблять Господа нашого Ісуса Христа Амінь.

Послання до Филипійців

Филипійців 1

1. Павло і Тимофій, служники Христа Ісуса, усім святим у Христі Ісусі, що знаходяться в Филипах, з єпископами і дияконами:
2. Благодать вам і мир від Бога Батька нашого і Господа Ісуса Христа.
3. Дякую Богові моему щоразу, коли згадую про вас;
4. Завжди в усякій молитві моїй за всіх вас звершую я молитву з радістю,
5. За участь вашу у проповіді Євангелії від першого дня і досі;
6. А тому я певний того, що той, хто у вас розпочав добру справу, буде звершувати її навіть до дня Ісуса Христа;
7. Як і належить мені думати про всіх вас, тому що я маю вас у серці в тіснотах моїх, і в обороні, і утвердженні благовістя, вас усіх, як співучасників моїх у благодаті.
8. Бог – свідок, що я люблю всіх вас любов'ю Ісуса Христа;
9. І молюся за те, щоб любов ваша ще більше й більше зростала у пізнанні і всілякому почутті;
10. Щоби, пізнаючи досконаліше (краще), ви були чисті і не мали спокус у день Христів,
11. Виповнені плодами праведности Ісусом Христом, на славу і похвалу Божу.
12. Бажаю, браття, щоб ви знали, що обставини мої послугували для більшого успіху благовістя,
13. Аж так, що тісноти (кайдани) мої за Христа стали відомими усій преторії та всім іншим,
14. І більша частина братів у Господі, підбадьорившись кайданами моїми, почали з більшою сміливістю, без остраху проповідувати слово Боже.
15. Деякі, щоправда, через заздрощі та суперництва, а інші з доброї волі проповідують Христа.
16. Одні через схильність до сварки проповідують Христа не чисто, сподіваючись збільшити тягаря кайданів моїх;
17. А інші – з любови, знаючи, що я настановлений захищати благовістя.
18. Але що з того? У який спосіб не проповідували б Христа, удавано чи щиро, я радію з того і буду радіти.
19. Бо знаю, що це послужить мені для порятунку через вашу молитву і сприянням Духа Ісуса Христа.
20. Бо я маю певність і надію, що я ні в чому не буду посоромлений, але через усяку старанність і нині, як завжди, звеличиться Христос у тілі моему, чи життям моїм, чи смертю.

21. Бо для мене життя – Христос, і смерть – надбання.
22. А якщо життя у плоті приносить плід моїй справі, то не відаю, що вибрати.
23. Вабить мене те і те: маю бажання звільнитися (померти) та бути з Христом, бо це невимірно ліпше;
24. А залишатися в плоті необхідно задля вас.
25. І я напевне знаю, що залишуся і перебуватиму з усіма вами для вашого успіху і радості у вірі.
26. Аби похвала ваша у Христі Ісусі примножилася через мене, як прийду до вас удруге.
27. Тільки живіть достойно благовістя Христового, щоб мені, чи прийду я і побачу вас, чи не прийду, чути про вас, що ви стоїте в одному дусі, змагаючись в одну душу за віру євангельську,
28. І не страхайтеся ні в чому супротивників; бо це є для них провіщенням загибелі, а для вас – порятунку. І це від Бога;
29. Тому що вам дано заради Христа не лише вірувати в Нього, але й страждати за Нього.
30. Таким самим подвигом, котрого ви бачили в мені і нині чуєте про мене.

Филипійців 2

Заклик до єдності і покори.

1. Отож, якщо є якась утіха у Христі, якщо є якась відрода любови, коли є якась спільність духа, якщо є якийсь милосердя і співчуття,
2. То доповніть мою радість: майте одні думки, майте таку саму любов, будьте, як одна душа, у спільній згоді;
3. Нічого не започатковуйте в суперечках, або з гонору, але з мудрою сумирністю вважайте один одного вищим від себе.
4. І не про себе лише кожний піклуйся, але кожний про інших.
5. Бо у вас мають бути такі самі почуття, котрі у Христі Ісусі.
6. Він, явивши образ Божий, не вважав крадіжем бути рівнею Богові;
7. Але принизив Себе Самого, прибравши образ раба, учинившись подібним до людей і на вигляд став, як людина;
8. Упокорив себе, був слухняним навіть до смерти, і смерти хресної.
9. А тому Бог підніс Його і дав Йому ймення найвище від усілякого ймення,
10. Щоб перед йменням Ісуса схилилося всіляке коліно небесних, земних і тих, що під землею,

11. І всілякий язик сповідував, що Господь Ісус є Христос на славу Бога Вітця.
12. Отож, улюблені мої, оскільки ви завжди були слухняні, не тільки в моїй присутності, але значно більше нині під час відсутності моєї, зі страхом і трепетом звершуйте свій порятунок,
13. Тому що Бог спричиняє у вас і бажання і діяння, із Своєї волі.
14. Усе вчиняйте без нарікання й сумніву,
15. Щоб ви були бездоганними та чистими дітьми Божими, цнотливими поміж лукавого і розбещеного роду, в котрому ви сяєте, як світила у світі.
16. Дотримуючись слова життя, на похвалу мені у день Христа, що я не марно докладав зусиль, не марно працював.
17. Але якщо я також стаю жертвою за пожертву і служіння віри вашої, то радію і тішуся разом з усіма вами;
18. Ось за це саме ви також радійте і співрадійте зі мною.
19. А сподіваюся у Господі Ісусі невдовзі послати до вас Тимофія, щоб я також, дізнавшись про ваші обставини, потішився духом.
20. Бо я не маю нікого такого ж старанного, щоб він так щиро піклувався про вас;
21. Тому що всі шукають свого, а не того, що бажане Ісусові Христу.
22. А його вірність вам відома, тому що він, як син батькові, служив мені, коли я благовістив.
23. Отож, я сподіваюся послати його відразу ж, як тільки-но дізнаюся, що буде зі мною.
24. Я певний в Господі, що й сам невдовзі прийду до вас.
25. А втім, я вважав за потрібне послати до вас Єпафродита, брата і співробітника і сподвижника мого, а вашого посланця і служника в моїх тіснотах,
26. Тому що він вельми хотів усіх вас бачити і дуже сумував через те, що до вас долинула чутка про його хворобу.
27. Бо він був недужий і замалим не вмер; але Бог помилував його, і не його тільки, а також мене, щоб не додалося мені жалю до печалі.
28. А тому я скорше послав його, щоб ви, побачивши його знову, зраділи, а я менше сумував.
29. То прийміть же його в Господі з усілякою радістю, і таких майте в пошані,
30. Бо він за справу Христову був близько до смерті, наражаючи життя на небезпеку, щоб доповнити нестачу ваших послуг мені.

Филипійців 3

Неперевершена велич Ісуса Христа.

1. А втім, браття мої, радійте в Господі! Писати вам про те саме для мене не прикро, а для вас воно корисне.
2. Остерігайтеся псів, остерігайтеся працівників лихих, остерігайтеся обрізання.
3. Тому що обрізання – ми, що служимо Богові Духом і хвалимося Христом Ісусом і не на плоть сподіваємося.
4. Хоч я можу сподіватися також на плоть, якщо хтось інший має замір покладатися на плоть, то я найбільше.
5. Обрізаний восьмого дня, з роду Ізраїля, коліна Веніяминового, єврей від євреїв, за вченням фарисей,
6. З ревности переслідувач Церкви Божої, за правдою закону – безвадний (цнотливий).
7. Але те, що для мене було перевагою, те заради Христа я вважаю марнотою.
8. Та й усе вважаю марнотою заради переваги пізнання Христа Ісуса, Господа мого: для Нього я від усього відмовився, і все маю за сміття, щоб надбати Христа,
9. І явитися в Ньому не зі своєю праведністю, котра від закону, але з тією, котра через віру Христову, з праведністю від Бога за вірою;
10. Аби пізнати Його, і силу воскресіння Його, і участь у стражданнях Його, уподібнюючись до Нього у смерті.
11. Щоб досягнути воскресіння мертвих;
12. Кажу так не тому, щоб я уже досягнув, чи вдосконалився; але прагну, чи не досягну я також, як сягнув мене Христос Ісус.
13. Браття, я не вважаю себе таким, що досягнув; а лише, забуваючи те, що позаду, спрямовуюся (сягаю) вперед,
14. Прагну до мети, до почесі високого звання Божого у Христі Ісусі.
15. Отож, хто з нас досконалий, отак має мислити; якщо ж ви про щось інакше мислите, то це також вам Бог відкриє.
16. А втім, до чого ми сягнули, отак саме і маємо мислити і за цим правилом жити.
17. Будьте на мене схожі, браття, і зважайте на тих, хто вчиняє за образом, котрого маєте в нас.
18. Бо чимало таких, про котрих я часто вам казав, а тепер навіть із плачем повідую, вчиняють, як вороги хреста Христового;
19. Їхній кінець – загибель, їхній бог – черево, і слава їхня – у соромі: вони мріють про земне.

20. А наше помешкання – на небесах, звідки ми надживаємо й Рятівника, Господа (нашого) Ісуса Христа,

21. Котрий принижене тіло наше перевтілить так, що воно буде уподібнюватися до Його славного тіла, силою, котрою Він діє і підкоряє Собі все.

Филипійців 4

Прикінцеві поради.

1. Отож, брати мої любі та бажані, радість і вінець мій, стійте отак у Господі, улюблені.
2. Благаю Єводію, благаю й Синтихію – мислити так само про Господа;
3. Так, прошу тебе, щирій співробітнику, помагай їм, які прагнули благовістити разом зі мною і з Климом та з іншими співробітниками моїми, котрих ймення – у книзі життя.
4. Радійте завжди в Господі; і ще кажу: Радійте!
5. Сумирність ваша нехай буде відомою всім людям. Господь близько.
6. Не майте клопоту ані з чим, але завжди в молитві і проханні із вдячністю відкривайте свої бажання перед Богом, –
7. І мир Божий, котрий найвищий від усякого розуму, збереже ваші серця і заміри ваші у Христі Ісусі.
8. Нарешті, браття (мої), усе, що тільки справжнє, що чесне, що справедливе, що чисте, що любе, що вельми славне, що тільки добродійність і похвала, – про те думайте.
9. Чого ви навчилися, що прийняли і чули, і бачили в мені, те виконуйте, – і Бог миру буде з вами.
10. Я вельми здив у Господі, що ви знову почали піклуватися про мене; ви й раніше турбувалися, але вам не сприяли обставини.
11. Кажу це не тому, що маю нестатки; бо я навчився бути вдоволеним тим, що в мене є:
12. Умію жити в нужді, умію жити в достатку; навчився усього й в усьому, насичуватися і голодувати, бути в достатку і в нужді;
13. Усе можу у Христі, Котрий зміцнює мене.
14. А втім, ви гаразд учинили, що взяли участь в моїх скорботах.
15. Ви знаєте, филипійці, що на початку благовістя, коли я вийшов із Македонії, жодна церква не надала мені допомоги подаванням і прийняттям, окрім вас одних;
16. Навіть у Солунь ви прислали мені на нужду одного разу, а відтак – удруге.
17. Кажу це не тому, що я нібито шукаю давань (дарувань); але шукаю плоду, що примножує на вашу користь.

18. Я дістав усе і маю значний достаток; я вдоволений, діставши від Єпафродита те, що ви надіслали, наче духмяне кадіння, пожертву приємну, Богові угодну.

19. А Бог мій нехай виповнить усяку нужду вашу, за багатством Своїм у славі, Христом Ісусом.

20. А Богові і Батькові нашому слава на віки віків! Амінь.

21. Вітайте кожного святого у Христі Ісусі. Вітають вас брати, що є зі мною.

22. Вітають вас усі святі, а особливо із кесаревого дому.

23. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з усіма вами. Амінь.

Послання до Колосян

Колосян 1

Апостольське вітання і молитва.

1. Павло, з волі Божої Апостол Ісуса Христа, і Тимофій, брат,

2. До святих і вірних братів у Христі, що в Колосах;

3. Благодать вам і мир від Бога Вітця нашого і Господа Ісуса Христа. Дякуємо Богові і Вітцеві Господа нашого Ісуса Христа, завжди молячись за вас,

4. Коли зачули про віру вашу у Христа Ісуса і про любов до всіх святих.

5. У надії на приготовлене вам на небесах, про що ви раніше чули в істинному слові благовістя,

6. Котре у вас перебуває, як також у цілому світі, і приносить плід і зростає, як оце між вами, від того дня, як ви почули і пізнали благодать Божу в істині,

7. Як навчилися від Єпафраса, улюбленого співробітника нашого, вірного для вас служителя Христового,

8. Котрий і сповістив нам про вашу любов у душі.

9. А тому ми також від того дня, як про це почули, не перестаємо молитися за вас, і просити, щоб ви виповнювалися пізнанням волі Його, у всілякій премудрості і розумінні духовнім,

10. Щоб учиняли достойно Бога, у всьому догоджали Йому, приносячи плід у всякій справі добрій і зростаючи в пізнанні Бога.

11. Зміцнюючися всілякою силою з могутньої слави Його, у всілякому терпінні і великодушності з радістю,

12. Дякуючи Богові і Вітцеві, що покликав нас до участі у спадщині святих у світлі,

13. Котрий визволив нас від влади п'їтьми і завїв до Царства улюбленого Сина Свого,
14. У Котрому ми маємо спокуту Кров'ю Його і прощення гріхів;
15. Котрий є образ Бога невидимого, народжений переднїше всїякого творїння;
16. Бо Ним утворено все, що на небесах і що на землі, видиме і невидиме: чи престоли, чи володарювання, чи урядовці, чи влада, – все Ним і для Нього створене.
17. І Він є переднїше від усього, і все Ним стоїть.
18. І Він є глава тіла Церкви; Він – початок, первїсток із мертвих; щоб Йому мати в усьому першїсть.
19. Тому що була добра воля Батька, щоб у Ньому була всїяка повнота,
20. І щоб Ним поєднати з Собою все, примиривши через Нього, кров'ю хреста Його, і земне, і небесне.
21. І вас, що були недавно відчуженими і ворогами, схильними до недобрих справ,
22. Нинї примирив у тілі плотї Його, смертю (Його), щоби представити вас святими і бездоганними і без провини перед Собою;
23. Якщо тїльки стали у вірі тверді й непохитні і не відпадаєте од надїї благовїстя, котре ви чули, котре звїщене всьому творїнню піднебесному, котрого я, Павло, став служителем.
24. Нинї радїю у стражданнях моїх за вас і доповнюю нестачу в плотї моїй скорбот Христових за тіло Його, котре є Церква,
25. Котрїй став я служителем за домобудуванням Божим, що довірене менї для вас, щоб виконати слово Боже,
26. Таємницю, приховану од віків і родів, а нинї відкрити святим Його,
27. Котрим Бог зажадав показати, яке багатство слави у таємниці оцій для поганів, котра є Христос у вас, надїя слави,
28. Котрого ми проповідуємо, напучуючи всїяку людину і навчаючи всїякої премудрости, щоб явити кожну людину досконалою у Христї Ісусї;
29. Для чого я якраз і працюю, і докладаю зусиль силою Його, що діє в менї могутньо.

Колосян 2

Вїруючий дістає повноту благодатї через Сина Божого.

1. Бажаю, щоб ви знали, який подвиг я маю заради вас і заради тих, котрі в Лаодикїї, і заради всїх, хто не бачив обличчя мого у плотї.
2. Аби втїшилися серця їхнї, поєднанї в любовї для всякого багатства досконалого розумїння, для пізнання таємниці Бога і Батька, і Христа,

3. У Котрому утаємничені усі скарби премудрости і ведення.
4. Я кажу це для того, щоб хто-небудь не звабив вас улесливими словами;
5. Бо, хоч я нині відсутній тілом, проте духом є з вами, радіючи, адже бачу добрий чин ваш і твердість віри вашої у Христа.
6. А тому, як ви прийняли Христа Ісуса Господа, таким чином і ходіть у Ньому,
7. Маючи укорінення і утвердження в Ньому та зміцнені у вірі, як ви навчені, маючи успіх у ній з подякою.
8. Глядіть, браття, щоб хтось не звабив вас філософією і марною облудністю, людськими переказами, за стихіями (звичаями) світу, а не за Христом;
9. Бо в Ньому живе вся повнота Божества тілесно,
10. І ви маєте повноту в Ньому, Котрий є глава всякого уряду і влади;
11. У Ньому ви й обрізані обрізанням нерукотворним, скинувши людське тіло гріховне, обрізанням Христовим;
12. Були поховані з Ним у хрещені, у Ньому ви й воскресли вірою в силу Бога, Котрий воскресив Його з мертвих,
13. І вас, котрі були мертві у гріхах і в необрізанні плоті вашої, оживив разом з Ним, простивши нам усі гріхи,
14. Знищивши ученням рукописання, котре було супроти нас, і Він узяв його з-поміж нас і прицвяхував до хреста;
15. Відібравши сили у володарів і влади, владно виставив їх на ганьбу, взявши гору над ними Собою.
16. Отож, нехай ніхто не судить вас за їжу чи пиття, чи, може, за якийсь свято, чи новомісяччя, або суботу:
17. Це є тїнь прийдешнього, а тіло – у Христі.
18. Ніхто нехай не зводить вас свавільною покорою та служінням ангелам, вдаючись до того, чого не бачив, безтямно стаючи зарозумілим своїм плотським розумом.
19. І не тримається голови, од котрої все тіло, суглобами та зв'язками з'єднане і скріплене, зростає зростанням Божим.
20. Отож, якщо ви із Христом померли для стихій (звичаїв) світу, то нащо ви, як ті, що живуть у світі, дотримуетесь приписів:
21. Не торкайся, не куштуй, не займай, –
22. Що все тліє від ужитку, – за заповідями і вченням людським.
23. Усе це має лише вигляд мудрости у свавільному служінні, сумирної мудрости і виснаженні тіла, у деякій недбалості про насичення плоті.

Колосян 3

Християнське життя – служіння Господові Ісусові.

1. Отож, якщо ви воскресли з Христом, то шукайте горішнього, де Христос сидить праворуч Бога;
2. Про горішнє думайте, а не про земне.
3. Бо ви померли, і життя ваше сховане із Христом у Богові;
4. А коли з'явиться Христос, життя ваше, тоді ви також з'явитесь з Ним у славі.
5. Отож, умертвіть ваші члени земні: розпусту, нечистоту, пристрасть, недобру похоть і лиху жадливість, котра є ідолослужіння,
6. За котрі гнів Божий прийде на синів, що противляться;
7. У котрих і ви нещодавно оберталися, коли жили поміж ними.
8. А тепер ви все відкладіть: гнів, лють, злобу, лихослів'я, лайливість уст ваших.
9. Не кажіть неправди один одному, якщо скинули з себе старожитню людину з її вчинками.
10. І, одягнувшись в нову, котра оновлюється у пізнанні згідно з образом свого Творця.
11. Де немає ні грека, ні юдея, ні обрізання, ні необрізання, варвара, скіфа, раба, вільного, але все і в усьому Христос.
12. Отож, одягніться, як вибрані Божі, святі і улюблені, в милосердя, добродійство, сумирну мудрість, лагідність, довготерпіння,
13. Поблажливо ставтеся один до одного, прощаючи взаємно, якщо хтось має на когось скаргу: як Христос простив вас, так і ви.
14. А над усе те одягніться в любов, котра є сукупність досконалости;
15. І нехай володарює у серцях ваших мир Божий, до котрого ви якраз і покликані в одному тілі; і будьте приязні.
16. Слово Христове нехай вселяється в вас щедро, з усілякою премудрістю; навчайте і напучуйте один одного псалмами, славослов'ям і духовними піснями, у благодаті співаючи в серцях ваших Господові.
17. І все, що ви чините, словом чи ділом, все чиніть в ім'я Господа Ісуса Христа, дякуючи через Нього Богові і Батькові.
18. Дружини, коріться чоловікам своїм, як пристойно в Господі.
19. Чоловіки, любіть своїх дружин і не будьте суворі до них.
20. Дітки, будьте слухняні батькам вашим у всьому, бо це вельми приємне Богові.

21. Батьки, не дратуйте дітей ваших, щоб вони не падали духом.
22. Раби, у всьому коріться тілесним володарям вашим, і не працюйте лише про людське око, немов би підлещуючись, але в простоті серця, боячися Бога.
23. І все, що чините, вчиняйте від душі, наче Господові, а не для людей.
24. Відаючи, що на відплату дістанете від Господа спадок; бо ви служите Господові Христові.
25. А хто недобре вчинить, той дістане згідно зі своєю неправдою: У Нього немає упереджености.

Колосян 4

Про молитву, прохання та християнську мудрість.

1. Володарі (пани), виявляйте до рабів належне і справедливе, відаючи, що ви також маєте Господа на небесах.
2. Будьте сталими в молитві, пильнуючи в ній із удячністю;
3. Моліться також і за нас, щоби Бог відчинив нам двері для Слова, сповіщайте таємницю Христову, за котру я в ланцюгах,
4. Щоб я відкрив її, як належить мені сповіщати.
5. До зовнішніх ставтеся з добрим глуздом, користуючись часом.
6. Слово ваше нехай буде завжди з благодаттю, приправлене сіллю, щоб ви знали, як відповідати кожному,
7. Про мене все повідає вам Тихик, улюблений брат і вірний служитель і співпрацівник у Господі,
8. Котрого я для того й послав до вас, щоб він дізнався про ваші обставини і втішив серця ваші,
9. З Онисимом, вірним та улюбленим братом нашим, котрий від вас: вони розкажуть вам про все тутешнє.
10. Вітає вас Аристарх, ув'язнений разом зі мною, і Марко, племінник Варнави, – про котрого ви дістали наказ: якщо прийде до вас, – прийміть його,
11. Також Ісус, що зветься Юстом, обидва з обрізаних; вони – єдині співпрацівники для Царства Божого, які були мені втіхою.
12. Вітає вас Єпафрас, що з ваших, раб Ісуса Христа, котрий завжди дбає про вас у молитвах, щоб ви були досконалі і виповнені тим, що вгодно Богові.
13. Засвідчую про нього, що він має велику ревність і турботу за вас, а також за тих, що знаходяться в Лаодикії та в Гієраполі.

14. Вітає вас Лука, лікар улюблений, і Димас.

15. Вітайте братів у Лаодикії, і Німфана, і домашню церкву його;

16. Коли це Послання буде прочитане у вас, то подбайте, щоб його прочитали і в Лаодикійській церкві; а те, що з Лаодикії, – прочитайте і ви.

17. Скажіть Архипові: Гляди, щоб ти виконував служіння, котре ти прийняв у Господі.

18. Вітання моєю рукою, Павловою. Пам'ятайте моє ув'язнення. Благодать з усіма вами. Амінь.

Перше Послання до Солунян

1 Солунян 1

Апостол дякує за зразкове життя віри солунян.

1. Павло і Силуан, і Тимофій Церкві Солунській у Богові Батькові і в Господі Ісусі Христі: Благодать вам і мир від Бога Вітця нашого, і Господа Ісуса Христа,

2. Завжди дякуємо Богові за всіх вас, пригадуючи вас у молитвах наших.

3. Безнастанно пам'ятаючи справу вашої віри, і працю любови, і терпіння надії на Господа нашого Ісуса Христа перед Богом і Батьком нашим,

4. Знаючи вибір ваш, улюблені Богом браття;

5. Тому що наше благовістя у вас не було тільки в слові, але також у силі і в Святому Дусі; та цілковитим переконанні, як ви самі знаєте, якими були ми для вас поміж вами.

6. І ви стали наслідувачами нашими і Господові, прийнявши слово, маючи багато скорбот, з радістю Духа Святого.

7. Аж так, що ви стали взірцем для усіх віруючих у Македонії та Ахаї.

8. Бо від вас полинуло слово Господнє не лише у Македонії та Ахаї, але також до кожного місця (міста) прийшла слава про віру вашу в Бога, тому нам ні про що не треба оповідати.

9. Бо самі вони оповідають про нас, який ми успіх мали у вас, і як ви навернулися до Бога від ідолів, щоб служити Богові живому та істинному.

10. І надживаючи з небес Сина Його, Котрого Він воскресив з мертвих, Ісуса, що визволяє нас від прийдешнього гніву.

1 Солунян 2

Христові Апостоли шукають слави для Бога, а не для себе.

1. Ви самі знаєте, браття, про наш прихід до вас, що він був не марним;

2. Але, передніше постраждавши і зазнавши наруги у Филипах, як ви знаєте, ми насмілилися в Богові нашому проповідувати вам Добру Вість Божу з великою ревністю.
3. Бо в ученні нашому немає ні облуди, ані намірів нечистих, чи лукавства;
4. Але, як Бог визнав нас гідними, щоб доручити нам благовістя (проповідь Євангелії), так само й ми кажемо, догоджаючи не людям, але Богові, що випробовує наші серця.
5. Бо ніколи не вживали ми у нас перед вами ні слів улесливих, як ви знаєте, ані замірів жадливих: Бог свідок!
6. Не шукаємо слави людської ні від вас, ані від інших.
7. Ми могли з'явитися поважно, як Апостоли Христові, але були поміж вами тихенькі, неначе годувальниця, що вельми лагідно доглядає дітей своїх;
8. Тож ми, із ревности до вас, зажадали передати вам не лише Добру Вість Божу, але також і душі наші, тому що ви стали нам люб'язні.
9. Бо ви пам'ятаєте, браття, працю нашу і виснаження: вночі і вдень працюючи, щоб не обтяжити когось із вас, ми проповідували у вас благовістя Боже.
10. Свідки ви і Бог, як свято і праведно та бездоганно вчиняли ми перед вами віруючими;
11. Тому що ви знаєте, як кожного з вас, мов батько діток своїх,
12. Ми просили і переконували вчиняти гідно Бога, що прикликав вас до Свого Царства і слави.
13. А тому ми безнастанно дякуємо Богові, що, прийнявши від нас почуте Слово Боже, ви прийняли не як слово людське, але як Слово Боже, – яким воно є в істині, – котре якраз і діє у вас віруючих.
14. Бо ви, браття, стали наслідувачами Церков Божих у Христі Ісусі, що знаходяться в Юдеї, тому що ви також те саме витерпіли від своїх краян (земляків), що ті – від юдеїв.
15. Котрі убили Господа Ісуса і Його пророків, і нас прогнали, і Богові не догоджають, і всім людям чинять спротив.
16. Котрі перешкоджають нам проповідувати поганам, щоб урятувалися, і через це завжди виповнюють міру гріхів своїх; але наближається на них гнів до кінця.
17. А ми, браття, коли були розлучені з вами на короткий час лицем, а не серцем, ще з більшим бажанням прагнули бачити лице ваше.
18. А тому ми, я, Павло, і один раз, і вдруге хотіли прийти до вас; але перешкодив нам сатана.
19. Бо хто наша надія, чи радість, чи вінець похвали? Чи не ви також перед Господом нашим Ісусом Христом, як Він прийде?
20. Бо ви - слава наша і радість.

1 Солунян 3

Тимофій у Солуні. Добрі новини.

1. А тому, не стерпівши більше, ми побажали залишитися в Атенах самі,
2. І послали Тимофія, брата нашого і служителя Божого і співробітника нашого у Христовій Євангелії, щоб упевнити вас і підбадьорити у вірі вашій.
3. Щоб ніхто не захитався у скорботах цих: бо ви самі знаєте, що так нам судилося.
4. Бо ми навіть тоді, коли були у вас, провістили вам, що будемо страждати, що й сталося, і ви це знаєте.
5. А тому я, не стерпівши більше, послав дізнатися про віру вашу, щоб не спокусив вас спокусник і щоб наш труд не виявився марним.
6. А тепер, коли прийшов до нас Тимофій од вас і приніс нам добру вість про віру і любов вашу, і що ви завжди маєте доброзичливу пам'ять про нас, бажаючи нас бачити, як і ми вас,
7. То ми, хоч яка в нас нужда і скорбота, втішилися вами, браття, через віру вашу.
8. Бо тепер ми живі, коли ви стоїте в Господі.
9. Яким чином ми можемо віддячити Богові за вас, за всю радість, котрою тішимося через вас перед нашим Богом,
10. Уночі і вдень ревно молимося за те, щоб лице ваше бачити і доповнити, чого не вистачало вірі вашій.
11. Нехай же Сам Бог і Батько наш і Господь наш Ісус Христос вирівняє нашу до вас дорогу.
12. А вас нехай Господь виповнить уприщерт'ю любов'ю один до одного, і до всіх, котрою ми виповнені до вас;
13. Щоб утвердити серця ваші бездоганними у святості перед Богом і Батьком нашим під час пришествя Господа нашого Ісуса Христа з усіма святими Його. Амінь.

1 Солунян 4

Заклик до святости.

1. Затим, браття, просимо і благаємо вас Христом Ісусом, щоб ви, прийнявши від нас, як належить вам чинити і догоджати Богові, ще більше досягали в цьому успіху;
2. Бо ви знаєте, які заповіді ми дали вам від Господа Ісуса.
3. Бо воля Божа є освячення ваше, щоб ви утримувалися від розпусти;
4. Щоб кожний з вас умів тримати свою чашу (тіло) у святості і в честі,
5. А не в пристрасті жагучій, мов погани, що не відають Бога.

6. Щоб ви ні в чому не кривдили брата свого супроти Закону і шукаючи зиску; тому що Господь – месник за все це, як і передніше ми казали вам і засвідчували.
7. Бо прикликав нас Бог не до нечистоти, але до святости.
8. Отож, непокірний є непокірний не людині, але Богові, Котрий і дав нам Духа Свого Святого.
9. А щодо братньої любови, то немає потреби писати вам, бо ви самі навчені Богом любити один одного.
10. Бо ви так і чините з усіма братами по всій Македонії. Благаємо ж вас, браття, сягайте ще більшого успіху.
11. І ревно дбайте про те, щоб жити мирно, вчиняти свою справу і працювати своїми власними руками, як ми заповідали вам;
12. Щоб ви поводитися пристойно перед зовнішніми і ні в чому не зазнавали нестачі.
13. Але не хочу залишити вас, браття, у незнанні про померлих, щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії.
14. Бо, якщо ми віруємо, що Ісус помер і воскрес, то й померлих в Ісусі Бог приведе з Ним.
15. Бо це ми кажемо вам словом Господнім, що ми, котрі живуть, і залишилися до пришествия Господнього, не випередимо тих, що померли;
16. Тому що Сам Господь, як пролунає сповіщення, і прилине голос Архангела і сурми Божої, зійде з небес, і мертві у Христі воскреснуть найперше;
17. А потім ми, що залишилися живими, разом із ними будемо піднесені на хмари назустріч Господові у повітрі, а відтак завжди з Господом будемо.
18. Отож, приносьте втіху один одному цими словами.

1 Солунян 5

Віруючі мають пильнувати.

1. А про часи ті і терміни немає потреби писати до вас, браття.
2. Бо ви самі напевне знаєте, що день Господній прийде так, наче злодій уночі.
3. Бо коли будуть казати: Мир і безпека, тоді зненацька впаде на них згуба, як біль на жінку, що має в лоні перед пологами, і не уникнуть.
4. Але ви, браття, не в пільмі, щоб день той зненацька запопав вас, мов злодій;
5. Бо всі ви – сини світла і сини дня; Ми – не сини ночі, ані пільми.
6. Отож, не будемо спати, як інші, але ми пильнуватимемо тверезими.

7. Бо ті, що сплять, уночі сплять, а ті, що впиваються, вночі упиваються.
8. А ми, оскільки є синами дня, нехай будемо тверезими, одягнувшись в крицю віри і любови і в шолом надії спасіння.
9. Тому що Бог призначив нас не на гнів, але для того, щоб одержати спасіння через Господа нашого Ісуса Христа,
10. Що вмер за нас, аби ми, чи пильнуємо, чи спимо, жили разом з Ним.
11. А тому переконуйте один одного і навчайте один одного, як ви, до речі, й робите.
12. Тому просимо вас, браття, поважати тих, що трудяться у вас, і старших ваших у Господі, а також тих, що навчають вас.
13. І шанувати їх переважно з любов'ю за справу їхню; будьте в мирі поміж собою.
14. Благаємо також вас, браття, наставляйте на добрий розум непокорених, втішайте слабких духом, допомагайте немічним, будьте довготерплячими до всіх.
15. Пильнуйте, щоб хтось комусь не відплатив злом за зло; але завжди шукайте добра один одному, і всім.
16. Завжди радійте.
17. Безугаву моліться.
18. За все дякуйте: бо така Божа воля про вас у Христі Ісусі.
19. Духа не гасіть.
20. Пророцтва не принижуйте.
21. Усе досліджуйте (випробовуйте), тримайтеся доброго.
22. Утримуйтеся від усілякого зла.
23. А Сам Бог миру нехай освятить вас у всій повноті, і ваш дух, і душа, і тіло нехай збережуться цілком без вади до пришествя Господа нашого Ісуса Христа.
24. Вірний Той, що Кличе вас, Котрий і витворить це.
25. Браття! Моліться за нас.
26. Вітайте усіх братів поцілунком святим.
27. Благаю вас Господом прочитати це Послання усім святим братам.
28. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з вами. Амінь.

Друге Послання до Солунян

2 Солунян 1

Віруючі мають пильнувати.

1. Павло і Силуан, і Тимофій, – до Солунської Церкви в Богові Батькові нашому і Господі Ісусі Христі.
2. Благодать вам і мир від Бога Батька нашого і Господа Ісуса Христа.
3. Повсякчас мусимо дякувати Богові за вас, браття, як справедливість вимагає, тому що зростає віра ваша, і примножується любов кожного – один до одного поміж усіма вами.
4. Тож ми самі хвалимося вами в церквах Божих, терпінням вашим і вірою в усіх переслідуваннях і скорботах, котрі ви переносите.
5. На доказ того, що буде праведний суд Божий, щоб ви стали гідними Царства Божого, що за нього ви й страждаєте.
6. Бо справедливо перед Богом – тим, що зневажають вас, віддати скорботою,
7. А вам, зневаженим, утіхою разом з нами, на з'яву Господа Ісуса з неба, з Ангелами сили Його,
8. Котрий у вогні палючому буде звершувати помсту тим, хто не пізнав Бога і не підкоряється Добрій Вісті Господа нашого Ісуса Христа,
9. Котрі будуть покарані, прийнявши вічну погибель, від особи Господа і від слави могутності Його,
10. Коли Він прийде прославитися у своїх святих і з'явиться дивовижним того дня у всіх віруючих, бо ви повірили нашому свідченню.
11. Для цього ми й молимося завжди за вас, щоби Бог наш учинив вас гідними звання і звершив всіляку добру волю доброти і справу віри в силі,
12. Нехай же прославиться ймення Господа нашого Ісуса Христа у вас, і ви в Ньому, через благодать Бога нашого і Господа Ісуса Христа.

2 Солунян 2

З'явлення відступника перед другим пришествям Христа.

1. Благаємо вас, браття, щодо пришествия Господа нашого Ісуса Христа і нашого зібрання (вознесіння) до Нього,
2. Щоб ви не поспішали хитатися розумом і знічуватися ні від духа, ні від слова, ні від послання, яке нібито від нас надійшло, що наче вже надходить день Христа.
3. Нехай же не звабить вас ніхто й нічим: бо день той не прийде, аж доки не прийде передніше відступництво і не відкриється чоловік гріха, син погібелі,
4. Що чинить спротив і звеличується найвище від усього, що називається Богом, або святинею, аж так, що в храмі Божому він сяде, як Бог, маючи себе за Бога.
5. Хіба не пам'ятаєте, що я, коли був у вас, казав вам про це?

6. І нині ви знаєте, що саме не дає йому відкритися свого часу.
7. Бо таємниця беззаконня уже в дії, лише не звершиться до того часу, поки не буде взятий із середовища той, що утримує тепер, –
8. І тоді відкриється беззаконник, котрого Господь Ісус уб'є духом уст Своїх і винищить з'явленням пришествя Свого,
9. Того, котрого пришествя, згідно з чинністю сатани, буде з усілякою силою, ознаками і дивами неправдивими,
10. І з усілякою неправедною облудністю тим, що гинуть за те, що вони не прийняли любови істини для свого порятунку.
11. І за це пошле їм Бог вплив омани, аж так, що вони будуть вірити неправді;
12. Нехай же будуть осуджені всі, що не увірували в істину, але полюбили неправду.
13. А ми завжди маємо дякувати Богові за вас, улюблені Господом браття, що Бог від початку, через освячення Духом і віру істині, вибрав вас для порятунку,
14. До котрого й прикликав вас благовістям нашим, для того, щоб досягнути слави Господа нашого Ісуса Христа.
15. Отож, браття, стійте і тримайтеся переказу, котрим ви навчені чи словом, чи посланням нашим.
16. Нехай же Сам Господь наш Ісус Христос і Бог і Батько наш, Котрий полюбив нас і дав утіху вічну і надію добру у благодаті,
17. Нехай втішить ваші серця і нехай зміцнить вас у всякому слові і справі добрій.

2 Солунян 3

Віруючі мають молитися за проповідь Слова Божого.

1. Отож, моліться за нас, браття, щоб слово Господнє поширювалося і прославлялося так само, як у вас;
2. І щоб нам звільнитися від непорядних та лукавих людей; бо не в усіх віра.
3. Але вірний Господь, Котрий зміцнить вас і збереже від лукавого.
4. Ми певні в Господі за вас, що ви виконуєте і будете виконувати все те, що ми вам наказуємо.
5. А Господь нехай же направить серця ваші в любов Божу і терпіння Христове.
6. Заповідаємо ж вам, браття, йменням Господа нашого Ісуса Христа, віддалятися од усілякого брата, що вчиняє свавільно, а не за переказом, котрого прийняли від нас,
7. Бо ви самі знаєте, як маєте ви наслідувати нас; бо ми не чинили свавілля у вас.

8. Не їли хліба ні в кого даремно, але займалися працею і роботою вдень і вночі, щоб не обтяжувати нікого з вас, –
9. Не тому, що начебто не маємо влади, але щоб самих себе дати вам за взірець, щоб ви нас наслідували.
10. Бо, коли ми були у вас, то заповідали вам оце: якщо хтось не хоче працювати, нехай той не їсть.
11. Але чуємо, що деякі з-поміж вас чинять свавільно, нічого не роблять, але метушаться;
12. Таких умовляємо, і переконуємо Господом нашим Ісусом Христом, щоб вони, працюючи мовчки, їли свій хліб.
13. А ви, браття, не журіться, учиняючи добро.
14. А якщо хтось не послухає слова нашого в цім Посланні, тому вчиніть зауваження і не спілкуйтеся з ним, щоби присоромити його;
15. Але не вважайте його за ворога, а напучуйте, як брата.
16. Нехай же Сам Господь миру дасть вам мир завжди і в усьому. Господь з усіма вами!
17. Вітання моєю рукою Павловою, що послуговується знаком у всілякому посланні; пишу я так:
18. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з усіма вами. Амінь.

Перше Послання до Тимофія

1 Тимофія 1

Благодать, милість і мир від Бога

1. Павло, Апостол Ісуса Христа за повелінням Бога, Рятівника нашого, і Господа Ісуса Христа, надії нашої,
2. Тимофієві, справжньому синові у вірі: благодать, милість, мир від Бога, Батька нашого, і Христа Ісуса, Господа нашого.
3. Відходячи в Македонію, я просив тебе залишитися в Ефесі і наставити декотрих, щоб вони не навчали іншого.
4. І не займалися байками і родоводами нескінченними, котрі викликають більше сварок, аніж Божої науки у вірі.
5. А мета наставлення є любов од чистого серця і доброї совісти та нелицемірної віри.
6. Від чого деякі ухилилися і вдалися до марнослів'я,
7. Маючи бажання бути вчителями Закону, але не розуміючи ні того, про що оповідають, ані того, що утверджують.

8. А ми знаємо, що закон добрий, якщо хтось законно використовує його,
9. Знаючи, що закон утворений не для праведника, але для беззаконних і непокірних, нечестивих і грішників, розбещених і споганілих, для зневажників батька й матері, для людинаубивників,
10. Для розпусників, мужеложників, людиноловів, (наклепників, скотоложників), брехунів, клятвопорушників, і для всього, що суперечить належному (здоровому) вченню,
11. Спираючись на славу Євангелію блаженного Бога, яку мені довірено.
12. Дякую Христові Ісусові, Господові нашому, що дав мені силу, що Він визнав мене вірним, і поставив на служіння.
13. Мене, котрий передніше був богозневажником, і переслідувачем та кривдником, але помилуваний тому, що так чинив, не відаючи істини, з невірства.
14. А благодать Господа нашого Ісуса Христа відкрилася в мені рясно з вірою і любов'ю у Христі Ісусі.
15. Вірне це слово і всілякої прихильности варте, що Христос Ісус прийшов у світ врятувати грішників, із котрих я найперший.
16. Але задля цього я й помилуваний, щоб Ісус Христос у мені першому показав усе довготерпіння для прикладу тим, що будуть вірувати в Нього на вічне життя.
17. А Цареві віків нетлінному, невидимому, єдиному, премудрому Богові честь і слава на вічні віки. Амінь.
18. Передаю тобі, сину мій Тимофію, згідно з пророцтвами, які були про тебе, такого заповіта, щоб ти боровся в узгодженні з ними, як добрий воїн.
19. Маючи віру і добру совість, котру деякі, відкинувши, зазнали катастрофи у вірі, мов корабель на морі;
20. Такі-от Гіменей та Олександр, котрих я віддав сатані, щоб вони навчилися не зневажати Бога.

1 Тимофія 2

Поради щодо Богослужіннь.

1. Отож, найперше прошу звершувати молитви, прохання, благання і подяку за всіх людей,
2. За царів і за всіх тих, що стоять при владі, щоб могли ми провадити тихе і мирне життя в щоденній побожності та чистоті;
3. Бо це добре і угодно Рятівникові нашому Богові,
4. Котрий хоче, щоб усі люди врятувалися і досягли пізнання істини.

5. Бо єдиний Бог, єдиний також і Посередник поміж Богом і людьми, чоловік Христос Ісус.
6. Що віддав Себе на викуп за всіх: таким було свідчення свого часу,
7. Для котрого я настановлений проповідником і Апостолом, - істину кажу у Христі, не обманюю, - навчителем поганів у вірі та істині.
8. Отож, бажаю, щоб на всілякому місці промовляли молитви мужі, підносячи руки чисті без гніву і сумніву;
9. Щоб також і жінки, у пристойній одежі, із сором'язливістю і цнотливістю, прикрашали себе не плетивом волосся, ні золотом, ні перлами, ні дорогими шатами,
10. Але добрими справами, як належить жінкам, що присвятили себе на побожність.
11. Нехай дружина (жінка) навчається мовчки, з усілякою покірністю;
12. А навчати дружині не дозволяю, ні володарювати над чоловіком, але бути в мовчанні.
13. Бо раніше утворений Адам, а відтак Єва.
14. І не Адама зведено, але жінка, спокусившись, вчинила злочин;
15. А втім, врятується через народження дітей, якщо житиме у вірі та любові і в святості з цнотливістю.

1 Тимофія 3

Про церковні посади.

1. Вірне слово: якщо хтось єпископства бажає, доброї справи бажає.
2. Але єпископ має бути бездоганим, однієї дружини чоловіком, тверезим, цнотливим, благочинним, чесним, гостинним, здібним навчати,
3. Не п'яниця, не забіяка, не сварливий, не корисливий, сумирний, миролюбний, не сріблолобець.
4. Що добре дає лад у власному домі; а дітей утримує слухняними і в усіляких чеснотах;
5. Бо хто не вміє дати ладу власному домові, чи буде він піклуватися про Церкву Божу?
6. Не може бути з нещодавно навернених, щоб не запишався і не потрапив на осудження з дияволом.
7. Належить йому також мати добре свідчення від зовнішніх, щоб не опинився в докорах та у диявольських тенетах.
8. Диякони також мають бути чесні, не двоязикі, не схильні до вина, не корисливі,
9. Котрі бережуть утаємниченість віри в чистій совісті (сумлінні).

10. І таких необхідно передніше випробувати, відтак, якщо бездоганні, допускати до служіння.
11. Так само й дружини їхні мають бути чесні, не наклепниці, тверезі, вірні в усьому.
12. Диякон має бути чоловіком однієї дружини, що добре виховує дітей і дає лад домові своєму;
13. Бо ті, що гаразд дбають про служіння, готують собі вищий ступінь і велику ревність у вірі у Христа Ісуса.
14. Оце пишу тобі і сподіваюся невдовзі прийти до тебе,
15. Щоб, якщо загаюся, ти відав, як треба чинити в домі Божому, котрий є Церква Бога живого, стовп і утвердження істини.
16. І - без жодних заперечень - велика таємниця благочестя: Бог з'явився у плоті, виправдав Себе в Дусі, показав Себе Ангелам, проповідований поміж народами, прийнятий вірою у світі, піднесений у славі.

1 Тимофія 4

Застереження перед лицемірною поміркованістю.

1. А Дух виразно каже, що останнім часом відступлять деякі од віри, дослухаючись духів спокусників і науки бісівської,
2. Через лицемірство лжемовників, спалених у своїй совісті,
3. Котрі забороняють одружуватися і вживати з харчами те, що Бог утворив, щоб вірні, які й пізнали істину, їли з подякою.
4. Бо всіляке творення Боже гарне і ніщо не негоже, якщо приймається з подякою.
5. Тому що освячується словом Божим і молитвою.
6. Навчаючи цього братів, будеш добрим служителем Ісуса Христа, що насичується словами віри і добрим ученням, за котрим ти пішов.
7. А від негодящих і баб'ячих байок ухиляйся, але вправляйся в добрій честі;
8. Бо тілесна вправа приносить замало користі, а добра честь на все корисна, маючи обітницю життя теперішнього і прийдешнього.
9. Слово це вірне і цілковитого довір'я гідне.
10. Бо ми з цією метою й працюємо і зневаги зазнаємо, що сподіваємося на живого Бога, Котрий є Рятівник усіх людей, а надто вірних.
11. Проповідуй це і навчай.
12. Нехай ніхто не знехтує юністю твоєю; але будь взірцем для вірних у слові, в житті, в любові, у дусі, у вірі, в чистоті.

13. Аж доки не прийду, займайся читанням, напоумляй і навчай.
14. Не стався байдуже до дару, який у тобі є, і котрий даний тобі через пророцтво з покладанням рук священства.
15. Про це турбуйся, в цьому перебувай, щоб успіх твій для всіх очевидним був.
16. Будь пильний до себе і до вчення, займайся цим постійно; бо так учиняючи, і себе врятуєш, і тих, що слухають тебе.

1 Тимофія 5

Про звання у Церкві.

1. Старому не докоряй, але умовляй, як батька; молодших, як братів.
2. Літніх жінок, - як матерів; молодих, як сестер, з усілякою чистотою.
3. Шануй удовиць, справжніх удовиць.
4. Коли ж якась удова має дітей чи онуків, то нехай вони передовсім навчаються шанувати свою родину і віддавати належне батькам: бо це угодно Богові.
5. Справжня вдова і самотня сподівається на Бога і перебуває в благаннях і в молитвах вдень і вночі.
6. А ласолюбна живцем померла.
7. І про це їм нагадуй (навчай), щоб без вади були.
8. А якщо хтось про своїх, надто про домашніх, не піклується, той зрікся віри і гірший від невірного.
9. Удова має вибиратися така, що має не менше шістдесяти років, котра була дружиною одного чоловіка.
10. Відома добрими справами, якщо вона виховала дітей, приймала мандрівників, обмивала ноги святим, допомагала бідним і була ревна на всіляку добру справу.
11. А молодих удовиць не приймай, бо вони, впадаючи в розкіш, усупереч Христові, прагнуть пошлюбитися.
12. Вони підлягають осудові, тому що ухилилися від попередньої віри;
13. Причому, вони, оскільки є неробами, звикають бігати по домівках і бувають не лишень неробами, але й балакухами, є доскіпливі і мовлять те, про що не мусять,
14. Отож, я бажаю, щоб молоді вдови шлюбилися, народжували дітей, давали лад своєму домові і не надавали супротивникові жодного приводу до лихослів'я.
15. Бо деякі вже спокусилися і пішли слідом за сатаною.

16. Якщо котрийсь вірний чи вірна має вдів на утриманні, то мусять їх утримувати і не обтяжувати Церкву, щоб вона могла утримувати справжніх (одиноких) удовиць.
17. А пресвітерам (священослужителям), які належним чином провадять служіння, необхідно виявляти гідну пошану, особливо тим, котрі трудяться в слові і в навчанні.
18. Бо Писання оповідає: Не зав'язуй рота воліві, що молотить; і: Працелюбний (працюючий) вартий своєї нагороди.
19. Звинувачення на пресвітера приймай не інакше, як при двох чи трьох свідках.
20. Тих, що грішать, викривай перед загалом, щоби й інші страх мали.
21. Перед Богом і Господом Ісусом Христом і вибраними Ангелами закликаю тебе, зберегти це без упередження, нічого не роблячи, виходячи з пристрасті.
22. Рук ні на кого квапливо не клади, і не ставай учасником у чужих гріхах; бережи себе чистим.
23. У подальшому не пий лише воду, але вживай трішки вина, заради шлунку твого і частих недуг твоїх.
24. Гріхи деяких людей явні і невідворотно ведуть до осуду, а деякі відкриваються згодом.
25. Так само й добрі справи явні, а якщо й не такі, утаємничитися не можуть.

1 Тимофія 6

Про служників.

1. Раби, що під ярмом, мусять вважати панів своїх (володарів) гідними всякої честі, щоб не було зневаги йменню Божому і вченню.
2. Ті, котрі мають за панів вірних, не мають спілкуватися з ними недбало, тому що вони брати; але тим паче мають слугувати їм, бо вони вірні і улюблені, і добро чинять їм. Навчай цього і умовляй.
3. Хто навчає іншого і не йде за розумними словами Господа нашого Ісуса Христа і вченням про набожність,
4. Той гордий, нічого не знає, але захворів на пристрасть до змагань і суперечок, від котрих виникає заздрість, розбрат, лихослів'я, лукаві підозри.
5. Намарні суперечки поміж людьми пошкодженого розуму, чужі істині, котрі думають, наче набожність служить для прибутку. Віддаляйся од таких.
6. Велике надбання - бути набожним і вдоволеним.
7. Бо ми нічого не принесли у світ; зрозуміло, що нічогосінько не можемо й винести з нього.
8. Маючи їжу і одежу, будьмо задоволені з того.

9. А ті, що прагнуть збагатитися, потрапляють у спокусу і в сіті, а також у численні безглузді і шкідливі похоті, котрі занурюють людей в бідування і згубу;
10. Бо корінь всього лихого є срібллюбство, котрому віддавшись, деякі ухилилися од віри і самі себе підвели до багатьох страждань.
11. А ти, чоловіче Божий, ухияйся від цього, та сягай успіху в правді, набожності, вірі, любові, терпінні й покорі;
12. Спонукай гарним прикладом віри, тримайся вічного життя, до котрого ти якраз і покликаний, і показав сумлінне сповідування перед багатьма свідками.
13. Перед Богом, що все животворить, і перед Христом Ісусом, Котрий засвідчив перед Понтієм Пилатом сумлінне сповідування, заповідаю тобі
14. Пильнувати цю заповідь чисто і бездоганно, аж навіть до з'явлення Ісуса Христа,
15. Котре свого часу відкриє блаженний і єдиний могутній Цар тих, що царюють, і Господь тих, що володарюють,
16. Єдиний, що має безсмертя, Котрий живе у неприступному світлі, Котрого ніхто з людей не бачив і бачити не може. Йому честь і держава вічна! Амінь.
17. Багатих у теперішньому часі умовляй, щоб вони не вельми чванилися собою і сподівалися не на багатство намарне, але на Бога живого, що дає нам усе щедро для радости;
18. Щоб вони вдавалися до добродітства, багатіли добрими вчинками, були щедрими і приязними,
19. Збираючи собі скарби, добру основу для майбутнього, щоб сягнути вічного життя.
20. О, Тимофію! Бережи заповіді, що тобі повідані, ухияйся від негодящого марнослів'я і суперечок неправдивого знання,
21. Котрому віддавшись, деякі ухилилися од віри. Благодать з тобою. Амінь.

Друге Послання до Тимофія

2 Тимофія 1

Бог зміцнює віруючого в силі.

1. Павло, волею Божою Апостол Ісуса Христа, за обітницею життя у Христі Ісусі,
2. Тимофієві, улюбленому синові: благодать, милість, мир від Бога Вітця і Христа Ісуса, Господа нашого.
3. Дякую Богові, Котрому служу від прабатьків із чистою совістю, що безнастанно згадую про тебе в молитвах моїх вдень і вночі;
4. І бажаю бачити тебе, пригадуючи сльози твої, щоб мені виповнитися радістю,

5. Пригадуючи нелицемірну віру твою, котра передніше жила в бабусі твоїй Лоїді і матері твоїй Евникії; певен, що вона є також у тобі.
6. Із цієї причини нагадую тобі, щоб ти розігрівав дара Божого, котрий в тобі через покладання рук моїх,
7. Бо дав нам Бог духа не остраху, але сили і любови, та цнотливости.
8. Отож, не соромся свідчення Господа нашого Ісуса Христа, ні мене, в'язня Його; але страждай з благовістям (Христовим) силою Бога,
9. Що врятував нас і покликав званням святим, не за справи наші, але за Своєю волею і благодаттю, що дана нам у Христі Ісусі передніше вічних часів.
10. А нині відкрилося з'явою Рятівника нашого Ісуса Христа, що зруйнував смерть і явив життя і нетління через Євангелію,
11. Для котрої я настановлений проповідником і Апостолом, і навчителем поганів.
12. З цієї причини я так страждаю; але не соромлюся. Бо я знаю, в Кого увірував, і певний, що Він має силу зберегти за поруку мою на той день.
13. Дотримуйся взірця розважливого вчення, котре ти чув од мене, з вірою і любов'ю у Христі Ісусі.
14. Бережи добру за поруку Духом Святим, що живе у нас.
15. Ти знаєш, що всі азійські залишили мене; в тому числі й Фігел та Гермоген.
16. Нехай же подасть Господь милість домові Онисифоровому за те, що він неодноразово опікувався мною і не соромився ланцюгів моїх,
17. Але, коли був у Римі, то з великою ревністю шукав мене і знайшов.
18. Нехай же подасть йому Господь надбати милість у Господа того дня; а скільки він служив (мені) в Ефесі, ти краще знаєш.

2 Тимофія 2

Віруючий в Ісуса має дотримуватися правди, любови і миру.

1. Отож, сину мій, зміцнюйся в благодаті Христом Ісусом;
2. І що чув од мене при багатьох свідках, те передай вірним людям, котрі будуть спроможні навчати й інших.
3. Отож, перенось (терпи) страждання, як добрий вояк Ісуса Христа.
4. Жодний вояк не зв'язує себе справами житейськими, щоб догодити військовому старшині.
5. А якщо хтось навіть докладає зусиль, то не дістає вінка, якщо незаконно буде прагнути.

6. Працьовитому землеробові першому належить насититися від плодів (урожаю).
7. Зважай (розумій) про що я оповідаю. Нехай же подасть тобі Господь добрий глузд на все.
8. Пам'ятай Господа Ісуса Христа з насіння Давидового, воскреслого з мертвих, за мою Євангелією.
9. За котру я страждаю аж навіть до ув'язнення, мовби злочинець; але для слова Божого немає кайданів.
10. А тому я все переносу заради вибраних, щоб вони також одержали порятунок у Христі Ісусі з вічною славою.
11. Вірне слово: Якщо ми з Ним померли, то й оживемо з Ним!
12. Якщо терпимо, то з Ним також царювати будемо; якщо зречемося, то Він зречеться нас.
13. Якщо ми невірні, Він завжди вірний; бо Себе зректися не може.
14. Оце нагадуй, закликаючи перед Господом не приставати на суперечки, що зовсім не служить на користь, а на збентеження слухачам.
15. Старайся виявити себе перед Богом гідним, працівником бездоганим, який добре навчає слову істини.
16. А непристойного марнослов'я уникай; бо вони ще більше будуть мати успіх у нечесті.
17. І слово їхнє, мов рак, буде поширюватися. Отакі Гіменей та Філіт,
18. Котрі відступили од істини, кажучи, що воскресіння уже було, і руйнують у деяких віру.
19. Але тверда основа Божа стоїть, маючи печать оцю: спізнав Господь Своїх; і: нехай же відступить од неправди кожний, що сповідує ймення Господнє.
20. Бо у великім домі є посуд не лише золотий та срібний, а також дерев'яний та глиняний; і один посуд для почесного використання, а інший для низького.
21. Отож, хто буде чистий від цього, той буде посудиною на честь, освяченим і вельми необхідним Володареві, придатним на всіляку добру справу.
22. Юнацьких пристрастей уникай, а тримайся правди, віри, любови, миру з усіма, що прикликають Господа від чистого серця.
23. Від нерозумних і нерозважливих змагань ухиляйся, знаючи, що вони породжують сварки;
24. Бо слуга Господній не мусить сваритися, але має бути привітним до всіх, навчальним, і незлобливим.
25. Що сумирно наставляє супротивників, чи не дасть їм Бог каяття, щоб істину спізнали.

26. Щоб вони звільнилися від сіті диявола, котрий упіймав їх і підкорив своїй волі.

2 Тимофія 3

Зіпсовані звичаї в людей останнього часу.

1. Тож знай, що в останні дні настануть важкі часи.
2. Бо люди будуть самозакохані, стануть сріблολюбцями, гордими, зарозумілими, пихатими, зломовні, батькам непокірні, невдячні, нечестиві, недружелюбні;
3. непримеренні, наклепники, запеклі, жорстокі, не любитимуть добра,
4. Зрадники, нахабні, набундючені, більше ласолюбні, аніж Боголюбні,
5. Котрі мають вигляд благочестя, але сили його зреклися. Від отаких ухиляйся.
6. До цих належать ті, котрі немовби крадькома заходять у доми та зводять жінок, що потопають у гріхах, і котрих водять різноманітні похоті,
7. Які завжди навчаються і ніколи не можуть дійти до пізнання істини.
8. Як ото Янній та Ямврій чинили спротив Мойсеєві, так само й ці чинять спротив істині, люди розбещені розумом, невігласи у вірі.
9. Але вони замало сягнуть; бо їхній безум виявиться привселюдно, як ото й з тими сталося.
10. Але ти пішов слідом за мною у вченні, у житті, розважливості: вірі, великодушності, любові, в терпінні,
11. У переслідуваннях, стражданнях, котрих я спізнав в Антіохії, в Іконії, у Лістрах; котрі переслідування я переніс, але від усіх визволив мене Господь.
12. Та й усі, хто бажає жити набожно, у Христі Ісусі, будуть зазнавати переслідувань.
13. А недобрі люди і облудники матимуть успіх у лихому, зводячи в облуду і зведені будуть.
14. А ти будь у тому, чого навчений і що тобі довірено, відаючи, ким ти навчений;
15. Причому, ти ж бо з дитинства знаєш Святе Письмо, котре може зробити тебе мудрим для спасіння вірою в Ісуса Христа.
16. Усе Писання натхненне Божим Духом і корисне для навчання, для викриття, для виправлення, для виховання у праведності;
17. Нехай же буде досконалий Божий чоловік, для всілякої доброї справи готовий.

2 Тимофія 4

Останні умовляння, Павло передчуває смерть.

1. Отож, закликаю тебе перед Богом і Господом (нашим) Ісусом Христом, Котрий буде судити живих і мертвих у з'явленні Його і Царства Його;
2. Проповідай Слово, наполягай у певний час і поза певним часом, викривай, забороняй, умовляй з усіляким довготерпінням і навчанням.
3. Тому що настане час, коли справжнього вчення приймати не будуть, але за своїми похотями вибиратимуть собі навчителів, котрі будуть лестити слухові;
4. І від істини відвернуть слух, і будуть схильні до байок.
5. Але ти будь пильним у всьому, долай скорботи, звершуй справу благовісника, виконуючи служіння твоє.
6. Бо я вже стаю пожертвою, і час мого відходу настав.
7. Я борюся вперто й терпляче, діяння звершив, віру зберіг.
8. А зараз готується мені вінець правди, котрого мені дасть Господь, праведний Суддя, того дня, і не лише мені, але також усім, хто полюбив з'явлення Його.
9. Постарайся прийти до мене якомога скоріше.
10. Бо Дімос залишив мене, полюбивши нинішній вік (світ), і пішов до Солуня, Крискент до Галатії, а Тит у Долматії, один Лука зі мною.
11. Марка візьми і приведи із собою, бо він мені потрібний для служіння.
12. А Тихика я послав до Ефесу.
13. Коли підеш, принеси фелонь (плаща), котрого я залишив у Троаді в Карпа, і книжки, особливо шкіряні (пергаментні).
14. Котляр Олександр накоїв чимало мені лиха. Нехай віддасть йому Господь за справами його!
15. Ти його остерігайся також, бо він вельми чинив спротив нашим словам.
16. При першій моїй обороні нікого не було зі мною, але всі мене залишили. Нехай же не зарахується їм.
17. А Господь постав переді мною, і зміцнив мене, щоб через мене утвердилося благовістя і почули всі погани; і я визволився з левових щелепів.
18. І визволить мене Господь від усякого лихого вчинку, і збереже для Свого Небесного Царства. Йому слава на віки вічні. Амінь.
19. Вітай Прискиллу й Акилу і дім Онисифора.
20. Ераст залишився в Коринті; а Трохима я залишив недужого у Мілеті.
21. Постарайся прийти до зими. Вітають тебе Еввул, і Пуд, і Лин, і Клавдія, і всі браття.
22. Господь Ісус Христос з духом твоїм. Благодать з вами. Амінь.

Послання до Тита

Тита 1

Церкви мають очолюватися мужами бездоганними

1. Павло, слуга Божий, Апостол Ісуса Христа, через віру вибраних Божих і пізнання істини, що стосується благочестя.
2. У надії вічного життя, яку обіцяв незрадливий у слові Бог передніше вічного часу,
3. А Свого часу явив Своє слово у проповіді, дорученій мені з повеління Рятівника нашого, Бога, -
4. Титові, істинному синові через спільну віру: благодать, милість і мир від Бога Вітця і Господа Ісуса Христа, Рятівника нашого.
5. Я для того залишив тебе на Криті, щоб ти завершив недокінчене і настановив по всіх містах пресвітерів, як я тобі наказував:
6. Якщо хтось бездоганний, чоловік однієї дружини, дітей має вірних, що не відають докору за розпусту чи непокору,
7. Бо єпископ має бути бездоганний, як Божий домобудівник, не зарозумілий, не гнівливий, не п'яниця, не забіяка, не корисливий,
8. Але гостинний до зайшлих, добролюбець, цнотливий, справедливий, добродійний, розважливий,
9. Що тримається найпевнішого слова, згідно з ученням, щоб він був спроможний і напучувати у справжньому вченні і тих, що чинять спротив, викривати.
10. Бо є чимало й непокірних балакунів і блудників, надто ж із обрізаних,
11. Котрим треба загороджувати уста: вони-бо розбешують цілі дома, навчаючи, чого не варто, з огидного користолюбства.
12. Це з них самих один віршотворець сказав: крїтяни завжди брехливі, хижі звірі, утробища лінів.
13. Свідчення це справедливе. З цієї причини викривай їх суворо, щоб вони були міцні у вірі.
14. Не зважаючи на юдейські байки і приписи людей, котрі ухиляються від істини.
15. Для чистих все чисте; а для опоганих і невірних немає нічого чистого, але опоганені розум їхній і совість. 16. Вони кажуть, що знають Бога; а справами зрікаються, будучи огидними і непокірними, і не здатними на жодну добру справу.

Тита 2

Обов'язки членів церкви: літніх, юнаків і служників.

1. А ти повідай те, що відповідає вченню (Христовому):
2. Щоб літні чоловіки були пильними, поважними, добродійними, міцні у вірі, в любові і в терпінні.
3. Щоб літні жінки також одягалися так, як пристойно святым, не були наклепницями, не ставали рабинями пиятики, навчали добра.
4. Щоб навчали молодих дружин любити (своїх) чоловіків та голубити дітей,
5. Щоб цнотливими були, чистими, дбайливі в домі, добрі, покірні своїм чоловікам, щоб не зневажалось Слово Боже.
6. Юнаків також умовляй бути добродійними.
7. У всьому виявляй у собі взірць добрих справ, в учителюванні чистоту, поважність, неушкодженність,
8. У слові розважливість, бездоганність, щоб супротивник був посоромлений, не маючи чогось недоброго сказати про нас.
9. Рабів умовляй коритися своїм володарям, догоджати їм у всьому, не суперечити.
10. Не красти, але виявляти всю добру вірність, щоб вони у всьому були окрасою вчення Рятівника нашого, Бога.
11. Бо з'явилася благодать Божа, рятівна для всіх людей,
12. Що навчає нас, щоб ми, відкинувши нечестя і світські похоті, цнотливо, правдиво і добродійно жили нинішнього віку.
13. Наджидаючи щасливої надії і з'яви великого Бога і Рятівника нашого Ісуса Христа.
14. Котрий віддав Себе за нас, щоб визволити нас од усілякого беззаконня і очистити Собі народ особливий, ревний на добрі справи.
15. Оце кажи, умовляй і викривай з усілякою владою, щоб ніхто не зневажив тебе.

Тита 3

Віруючі в Ісуса через благодать стали спадкоємцями вічного життя.

1. Нагадуй їм підкорятися і коритися володарям і владі, бути готовими на всіляку добру справу,
2. Нікого не лихословити, бути не сварливим, але тихим, і виявляти всіляку покору перед усіма людьми.
3. Бо ми також були колись нерозважливі, непокірні, заблуклі, були рабами похотей і різноманітних розкошів, жили в злості і заздрості, були бридкими, ненавиділи один одного.
4. А коли з'явилася благодать і людинолюбство Рятівника нашого, Бога,

5. Він урятував нас не за справами праведности, котрі ми звершили, а за Своєю милістю, купіллям відродження і оновлення Святим Духом,
6. Котрого вилив на нас щедро через Ісуса Христа, Рятівника нашого.
7. Щоб, виправдавшись Його благодаттю, ми з надією стали спадкоємцями вічного життя.
8. Слово це вірне; і я бажаю, щоб ти підтверджував про це, щоб ті, які увірували в Бога, старалися бути ревними на добрі справи: це добре і корисне людям.
9. А недолугих змагань, і родоводів, розбрату, і суперечок про Закон уникай, бо вони безвартісні й марні.
10. Від еретика, після першого і другого напучування, ухиляйся,
11. Знаючи, що такий розбестився, грішить і вже самозасуджений.
12. Коли пришло до тебе Артема чи Тихика, поквася прийти до мене в Нікополь; бо я поклав собі пробути там зиму,
13. Законника Зіну і Аполлоса потурбуйся відправити так, щоб їм нічого не забракло.
14. Нехай наші також навчаються на добрих справах, у забезпеченні необхідних потреб, щоб не були безплідні.
15. Вітають тебе всі, що є зі мною. Вітай тих, що люблять нас у вірі. Благодать з усіма вами. Амінь.

Послання до Филимона

Филимона 1

Добрий вплив Филимона на віруючих

1. Павло, в'язень Ісуса Христа, і Тимофій, брат, Филимонові улюбленому і співробітникові нашому.
2. І сестрі любій Апфії, і Архипові співучасникові нашому, і домашній твоїй церкві:
3. Благодать вам і мир від Бога Батька нашого і Господа Ісуса Христа.
4. Дякую Богові моєму, щоразу згадуючи про тебе в молитвах моїх,
5. Зачувши про твою любов і віру, котру маєш до Господа Ісуса і до всіх святих,
6. Щоб спільність віри твоєї виявилася діяльною у пізнанні всілякого у вас добра у Христі Ісусі.
7. Бо ми маємо велику радість і втіху в любові твоїй, тому що тобою, брате, заспокоєні серця святих.
8. А тому, маючи велике у Христі завзяття наказувати тобі, що необхідне,

9. Краще з любови благаю, не хтось інший, але я, Павло старець, а тепер ще й в'язень Ісуса Христа;
10. Прошу тебе про сина мого Онисима, котрого породив я в ув'язненні моєму:
11. Він був нещодавно невдатний для тебе, а тепер придатний тобі й мені, я повертаю його,
12. А ти прийми його, як моє серце.
13. Я хотів при собі притримати його, щоб він замість тебе послужив мені в ув'язненні за проповідь Євангелії;
14. Але без твоєї згоди нічого не хотів чинити, щоб добра справа твоя була не примусовою, а добровільною.
15. Бо, можливо, він через те й відлучився на час, щоб ти прийняв його назавжди,
16. Та вже не як раба, але вище раба, брата улюбленого, особливо мені, а тим паче тобі; і за тілом, і в Господі.
17. Отож, якщо маєш мене за друга, то прийми його, як мене.
18. А якщо він чимось образив тебе, або заборгував, вважай це за мною.
19. Я, Павло, написав рукою моєю: я дам відплату; не кажу тобі про те, що ти самим собою мені заборгував.
20. Так, брате, дай мені скористатися від тебе в Господі; заспокой моє серце в Господі.
21. Сподіваючись на послух твій, я написав тобі, знаючи, що ти вчиниш навіть більше, аніж я кажу.
22. А заразom приготуй для мене помешкання; бо сподіваюся, що завдяки молитвам вашим, я буду дарований вам.
23. Вітає тебе Єпафрас, мій спів'язень заради Христа Ісуса, Марко, Аристарх, Димас, Лука – співробітники мої.
24. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з духом вашим. Амінь.

Послання до Євреїв

Євреїв 1

Завершувальне одкровення Боже в Сині.

1. Бог, що багато разів і багатьма чинниками промовляв здавна батькам у пророках,
2. Упродовж останніх днів цих оповідав нам у Сині, Котрого настановив спадкоємцем усього, через Котрого й віки утворив.

3. Він – сяйво слави і образ особи Його, тримаючи все словом сили Своєї, звершив Собою очищення гріхів наших, і сів праворуч престолу величі на висоті,
4. Ставши настільки вищим від Ангелів, наскільки визначніше перед ними успадкував ймення.
5. Бо кому колись із Ангелів сказав Бог: Ти Син Мій, Я нині породив Тебе? І – ще: Я буду Йому Батьком, і Він буде Мені Сином?
6. Так само, коли вводить Першовродженого у світ, каже: І нехай поклоняться Йому всі Ангели Божі.
7. Про Ангелів сказано: Ти утворюєш Ангелами Своїми духів і служниками Своїми палаючий вогонь.
8. А про Сина: Престол Твій, Боже, з віку у вік; жезл царства Твого – берло правоти.
9. Ти полюбив правду і зненавидів беззаконня, тому помазав Тебе, Боже, Бог Твій елеєм радости більше, аніж співучасників Твоїх.
10. І: На початку Ти, Господе, заснував землю, і небеса – справу рук Твоїх;
11. Вони загинуть, а Ти живеш, і всі постаріють, мов риза,
12. І, немов одяг, згорнеш їх, і зміняться; але Ти, Той Самий, і літа Твої не скінчаться.
13. Кому й коли із Ангелів сказав Бог: Сиди праворуч Мене, аж допоки покладу ворогів Твоїх до підніжжя ніг Твоїх.
14. Чи не всі вони є службові духи, що їх послано на служіння для тих, котрі мають успадкувати порятунок?

Євреїв 2

Якщо старожитньому Законові належав послух, то тим паче Слову Христа.

1. Ось чому ми маємо бути особливо уважні до почутого, щоб не відпасти.
2. Бо якщо через Ангелів повідане Слово було тверде, і всілякий злочин і непослух одержували праведну відплату,
3. То яким чином ми уникнемо, збайдужівши до такого рятунку, котрий спочатку проповідувався Господом, а тоді у нас утвердився від Нього, котрі чули Його,
4. При свідченні від Бога ознаками й дивами, і різними силами та обдаруванням Духом Святим з Його волі?
5. Бо не Ангелам Бог підкорив майбутній світ, про котрий говоримо;
6. Навпаки, десь засвідчив хтось, кажучи: Що є людина, що Ти пам'ятаєш про неї? Або син людський, що Ти навідуєшся до нього?

7. Не забагато Ти вчинив його меншим від Ангелів і славою, і честю увінчав його, і настановив його над діяннями рук Твоїх;
8. Усе підкорив під ноги його. А коли підкорив йому все, то не залишив нічого не підкореного йому. Але нині ще не бачимо, щоб усе йому підкорене було;
9. Але бачимо, що за страждання, які витерпів через смерть, а відтак був увінчаний славою і честю Ісус, Котрий на певний час був принижений перед Ангелами, щоб Йому, за благодаттю Божою, прийняти смерть за всіх.
10. Бо мало статися, щоб Той, для Котрого все і від Котрого все, приведенням багатьох синів до слави ученням Вождя порятунку їхнього, вчинив досконалим через страждання.
11. Бо той, що освячує, і ті, що освячуються, усі – від Єдиного; а тому Він не соромиться називати їх братами, кажучи:
12. Повідаю ймення Твоє братам Моїм, посеред Церкви оспіваю Тебе.
13. І – ще: Я буду сподіватися на Нього. І – ще: Ось, Я і діти, котрих дав Мені Бог.
14. А що діти стали учасниками плоті і крові, то й Він Сам також прийняв теж саме, щоб смертю через смерть зруйнувати (знищити) того, хто мав владу смерти, котрий є диявол.
15. І визволити тих, котрі від страху смерти упродовж цілого життя були поневолені рабством.
16. Бо не Ангелів Він буде приймати, але прийматиме насіння Авраамове.
17. Саме тому Він мусив у всьому уподібнитися братам, аби милостивим бути і вірним першосвящеником перед Богом, щоб стати вблаганням (примиренням) за гріхи людей,
18. Бо, як Сам Він вистраждав, спокушуваний, то може й спокушуваним допомогти.

Євреїв 3

Перевага Ісуса над Мойсеєм.

1. Отож, браття святі, учасники у небесному званні, збагніть Посла і Першосвященика сповідання нашого, Ісуса Христа,
2. Котрий вірний Тому, Хто послав Його, як той же Мойсей у всьому домі Його.
3. Бо Він гідний тим більшої слави, передніше Мойсея, чим більшу честь має у порівнянні з домом той, хто спорудив його.
4. Бо усілякий дім споруджується кимось, а Той, Хто спорудив усе, є Бог.
5. І Мойсей вірний у всьому домі Його, як служитель, щоб засвідчити те, що належало сповістити.
6. А Христос – як Син у домі Його; а дім Його – ми, якщо тільки відвагу і надію, котрою хвалимося, непохитно збережемо до кінця.

7. А тому, як говорить Дух Святий, нині, коли почуєте голос Його,
8. Не зачерствійте серцем вашим, як під час ремствування, в день спокушування в пустелі,
9. Де спокушали Мене батьки ваші, випробовували Мене, і бачили діяння Мої сорок літ.
10. А тому Я обурився на цей рід і сказав: Безугаву блукають серцем, не пізнали вони шляхів Моїх.
11. Тому Я присягнувся у гніві Моєму, що вони не увійдуть до Мого спочину.
12. Пильуйте, браття, щоб не було у комусь із вас лукавого і зрадливого серця, щоб вам не відступитися од Бога Живого.
13. Але щодня заохочуйте (наставляйте) один одного, доки ще можна сказати “нині”, щоб хтось із вас не зачерствів серцем, спокусившись гріхом;
14. Бо ми стали спільниками (співучасниками) Христа, якщо тільки розпочате життя непохитно збережемо до кінця,
15. Поки ще говориться: Нині, коли почуєте голос Його, не зачерствійте серцями вашими, як під час ремствування.
16. Бо деякі з тих, що чули, почали ремствувати, але не всі, що вийшли з Єгипту з Мойсеєм.
17. На кого ж Він обурювався сорок літ? Чи не на тих, що згрішили, і лягли кістками в пустелі?
18. Супроти ж кого присягався, що не увійдуть до спочину Його, як не супроти непокірних?
19. Отож, бачимо, що вони не могли увійти за недовіру.

Євреїв 4

Обіцяний у Старому Заповіті Божому спочин відкритий тепер через Христа народіві Божому.

1. А тому будемо остерігатися, щоб, коли ще залишається обітниця увійти до Його спочину, не виявився хтось із вас таким, що запізнився.
2. Бо нам також воно сповіщене, як і тим; але не принесло їм користі слово почуте, не розчинене вірою тих, що чули.
3. А входимо до спочину ми, що увірували, бо Він сказав: Я присягнувся у гніві Моєму, що вони не увійдуть до спочину Мого, хоч діяння Його були досконалі ще на початку світу.
4. Бо колись сказано про сьомий день: І спочив Бог сьомого дня від усіх діянь Своїх.
5. І ще ось тут: Не увійдуть до спочину Мого.

6. Отож, як деяким залишається увійти до нього, а ті, котрим передніше сповіщено, не увійшли до нього за непослух,
7. То іще визначає певний день, нині, кажучи через Давида, після такого тривалого часу, як вище сказано: Нині, коли почуєте голос Його, не зачерствійте серцем вашим.
8. Бо, якби Ісус Навин допровадив їх до спочину, то не було б сказано після цього про другий день.
9. Саме тому для народу Божого ще залишається суботництво.
10. Бо хто зайшов до спочину Його, той також сам спочив од справ своїх, як Бог від Своїх.
11. Отож, намагаймося увійти до спочину цього, щоб хтось за тим же прикладом не спричинився до непослуху,
12. Бо Слово Боже живе й діяльне і гостріше від усілякого меча двосічного: воно проникає до поділу душі і духа, суглобів і мозку, і розрізняє думки, заміри і наміри серця.
13. І немає створіння, утаємниченого від Нього, але все виявлене і відкрите перед очима Його: Йому подамо звіт.
14. Отож, маючи Першосвященника Великого, що пройшов небеса, Ісуса Сина Божого, будемо непохитно триматися сповідання нашого.
15. Бо ми маємо не такого першосвященника, Котрий не може співстраждати з нами у недугах наших, але Котрий так само, як ми, спокушений у всьому, окрім гріха.
16. А тому приступаймо з відвагою до престолу благодаті, щоб одержати милість і надбати благодать для своєчасної допомоги.

Євреїв 5

Христос – Першосвященик за чином Мелхиседека.

1. Бо кожний першосвященик, з людей вибраний, для людей настановляється на служіння Богові, щоби приносити дари і пожертви за гріхи,
2. Що може ставитися поблажливо до невігласів і до тих, що помиляються, тому що й сам обкладений неміччю,
3. І тому він мусить, як за народ, так само й за себе приносити пожертви за гріхи.
4. І ніхто сам по собі не прийме цієї честі, але покликаний Богом, як Аарон.
5. Так само й Христос не Сам Собі присвоїв славу бути Першосвящеником, але Той, Хто сказав Йому: Ти Син Мій, Я нині породив Тебе.
6. Як також і в іншому місці каже: Ти священик навіки за чином Мелхиседека.
7. Він за днів свого тілесного життя з голосінням великим та слізьми приніс молитви і благання Тому, Хто міг урятувати Його від смерті, і почутий був за набожність Свою.

8. І хоч Він Син, однак стражданнями навчився послуху,
9. І коли звершився, то став для всіх покiрним Йому винуватцем порятунку вiчного,
10. І був призначений вiд Бога Першосвящеником за чином Мелхиседека.
11. Про Котрого належало нам говорити багато; але важко висловити, тому що ви стали недолугими, ледачими слухати.
12. Бо, судячи з часу, вам належало бути учителями; але вас знову треба навчати першооснов Слова Божого і для вас необхідне молоко, а не тверда їжа.
13. Кожний, хто насичується молоком, недосвідчений у слові правди, тому що він є немовля;
14. А страва тверда властива для досконалих, у котрих почуття досвідом привчені, щоб розрізнати добро і зло.

Євреїв 6

Віруючі успадкують обітниці Божим довготерпінням.

1. А тому, залишивши початкове учення Христове, поспішімо до досконалости; і не будемо знову закладати підвалини відвернення од мертвих справ і віри в Бога,
2. Навчання про хрещення, про покладання рук, про воскресіння мертвих і про суд вічний.
3. І це вчинимо, якщо Бог дозволить.
4. Бо не можна тих, що одного разу стали зрячими і спізнали дару небесного та були вчинені співучасниками Духа Святого,
5. І спожили добре Боже Слово і сили майбутнього віку,
6. І відпали, знову оновлювати каяттям, коли вони знову розпинають у собі Сина Божого і зневажають Його.
7. Земля, що неодноразово п'є дощ, котрий часто падає на неї, і вирощує злак, який корисний тим, для котрих вирощується, дістає благословення від Бога;
8. А та, що приносить терня і будяччя, – не придатна і близько до прокляття, котрого кінець – спалення.
9. А втім, про вас, улюблені, ми маємо надію, що ви у кращому стані і тримаєтеся порятунку, хоч і кажемо отак.
10. Бо не є несправедний Бог, щоб забув справу вашу і працю любови, котру виявили ви у ймення Його, послуживши і служачи святим.
11. А тому бажаємо також, щоб кожний з вас, для цілковитої певности в надії, виявив таку саму ревність до кінця;

12. Щоб ви не зледащили, але наслідували тих, котрі вірою і довготерпінням успадковують обітницю.
13. Бог, даючи обітницю Авраамові, оскільки не міг ніким вищим присягнути, присягався Сам Собою,
14. Кажучи: Істинно, благословляючи, благословлю тебе і, розмножуючи, розмножу тебе.
15. Отож, Авраам довго терпів і одержав обіцяне.
16. Люди присягаються горішнім і присяга на підтвердження закінчує всіляку суперечку в них.
17. А тому й Бог, бажаючи показати якомога величніше спадкоємцям обітницю непохитність Своєї волі, підтвердив присягою,
18. Щоб у двох непорушних речах, в котрих неможливо Богові сказати неправду, тверду втіху ми мали, поспішили взятися за надію, передніше залишену для нас.
19. Котра для душі є, неначе якір безпечний і міцний, і входить у внутрішнє за завісу,
20. Куди предтечею за нас увійшов Ісус, ставши Першосвящеником навіки за чином Мелхиседека.

Євреїв 7

Христос – священик за чином Мелхиседека.

1. Бо Мелхиседек, цар Салиму, священик Бога Всевисокого, – той, котрий зустрічав Авраама і благословив його, коли повертався після поразки царів,
2. Котрому й десятину відділив Авраам від усього, – по-перше, на ознаку ймення Цар праведности, а відтак і цар Салиму, Котрий і є Цар Миру.
3. Без батька, без матері, без родоводу, що не мав ні початку днів, ані кінця життя, уподібнюючись Синові Божому, став священиком назавжди.
4. Бачите, який великий той, котрому навіть Авраам патріарх дав десятину з найкращої здобичі своєї.
5. Ті із левитів, що одержують сан священства, мають заповідь – брати за законом десятину з народу, себто із своїх братів, хоч ці також походять від стегон Авраамових.
6. Але цей, що не походить з їхнього роду, дістав десятину від Авраама і благословив того, хто мав обітницю.
7. Без усілякої суперечки менший благословляється більшим.
8. І тут десятини беруть люди смертні, а там – той, що має про себе свідчення, що він живе.
9. І, таким чином, сам Левій, що приймає десятини, в особі Авраама дав десятину:

10. Бо він був іще в стегнах батька, коли Мелхиседек зустрів його.
11. Отож, якби досконалість досягалася засобом священства левитів, – бо з ним поєднаний Закон народу, – то яка ще була б потреба поставати якомусь іншому священникові за чином Мелхиседека, а не за чином Аарона називатися.
12. Тому що зі зміною священства неодмінно станеться переміна також і Закону.
13. Бо Той, про Котрого оповідається це, належав до іншого коліна, з котрого ніхто не приступав до жертovníка;
14. Бо відомо, що Господь наш засяяв із коліна Юди, а це коліно, про котре Мойсей нічого не сказав відносно священства.
15. І це ще виразніше видно з того, що на подобу Мелхиседека постає інший священник,
16. Котрий такий не за законом тілесної заповіді, але за силою життя, що не припиняється.
17. Бо Він прийняв таке свідчення: Ти священник навіки за чином Мелхиседека.
18. А відміна попередньої заповіді, що була раніше, буває з причини її немочі та марноти,
19. Бо Закон нічого не вдосконалив; але вводиться краща надія, засобом котрої ми наближаємося до Бога.
20. І це було не без присягання, –
21. Бо ті були священниками без присяги, а Цей з присягою, тому що про Нього сказано: Присягався Господь і не буде каятися: Ти Священик навіки за чином Мелхиседека,
22. То за порукою кращого Заповіту став Ісус.
23. Причому, тих священників було багато, тому що смерть не дозволяла бути одному;
24. А Цей тому, що живе вічно, має також священство, яке не змінюється,
25. А тому й може завжди рятувати тих, що приходять через Нього до Бога, адже завжди живий, щоб клопотатися за них.
26. Таким якраз і має бути у нас Першосвященик: святий, непричетний до зла, бездоганний, відділений од грішників і піднесений вище небес,
27. Котрий не має потреби щоденно, як ті першосвященики, приносити пожертви найперше за свої гріхи, потім за гріхи народу: бо Він звершив це одного разу, коли приніс на жертву Себе Самого.
28. Бо Закон настановляє першосвящениками людей, що мають немочі; а слово з присягою, після Закону, вчинило Сина навіки досконалого.

Євреїв 8

Вічний Першосвященик має вищий чин, аніж старозаповітні; Він Посередник Нового Заповіту.

1. А головне в тому, про що я говорю, є те: ми маємо Такого Першосвященника, Котрий сів праворуч престолу величчя на небесах.
2. І є Священослужитель святині і скинії істинної, котру спорудив Господь, а не людина.
3. Усякий першосвященик настановляється для приношення дарів і пожертв; а тому треба було, аби й Цей також мав що принести.
4. Якби Він залишався на землі, то не був би й священиком; тому що тут є священики, котрі за законом приносять дари,
5. Котрі служать образіві й тіні небесного, як сказано було Мойсеєві, коли він починав споруджувати скинію: Дивися, сказано, вчини все за зразком, що тобі на горі був показаний.
6. Але Сей Першосвященик одержав служіння тим пречудовіше, чим кращого Заповіту Він посередник, котрий утверджений на кращих обітницях.
7. Бо, якби перший Заповіт був бездоганний, то не було б потреби шукати місця іншому,
8. Але пророк, докоряючи їм, каже: Ось, настануть дні, говорить Господь, коли Я укладу з домом Ізраїля і з домом Юди нового Заповіта,
9. Не такого Заповіта, котрого Я уклав із батьками їхніми в той час, коли взяв їх за руку, щоб вивести їх із Єгипетської землі; тому що вони не були в тому заповіті Моєму, і Я знехтував ними, – говорить Господь.
10. Ось Заповіт, котрого заповідаю домові Ізраїлевому по тих днях, говорить Господь: Вкладу закони Мої в думки їхні, і напишу їх на серцях їхніх, і буду їхнім Богом, а вони будуть Моїм народом.
11. І не буде навчати кожний ближнього свого і кожний брата свого, кажучи: Пізнай Господа; тому що всі, від малого й до великого, будуть знати Мене.
12. Тому що Я буду милостивим до неправди їхньої, і гріхів їхніх і беззаконня їхнього уже не пригадаю.
13. Кажучи: Новий показав ветхість першого; а те, що стає непридатним і старіє, близьке до зотління.

Євреїв 9

Вічний Першосвященик має вище священство; Він приносить вищу жертву, – а саме: Своєю кров'ю.

1. І перший Заповіт мав настанови про Богослужіння і святиню земну;
2. Бо споруджена була скинія перша, в котрій був світильник, і стіл, і жертвні хліби, і котра називається “святи”.
3. А за другою, отже, завісою, була скинія, що називається “Святе Святих”,

4. Що мала золоту кадильницю і обкладений зусібіч золотом Ковчег Заповіту, де був золотий посуд з манною, берло Ааронове, що розцвіло, і скрижалі (таблиці) Заповіту.
5. А над ним – херувими слави, котрі отіняли крильми віко (Ковчега), про що не можемо тепер говорити детально.
6. При такому упорядженні до першої шкіни завжди заходить священник звершувати Богослужіння;
7. А до другої – один раз на рік єдиний лише першосвященик, не без крові, котру приносить за себе і за гріхи неведення народу.
8. Цим Дух Святий виявляє, що не відкритий ще шлях до святині, аж доки стоїть попередня шкінія.
9. Вона є образом теперішнього часу, в котрому приносяться дари і пожертви, що не можуть учинити в совісті досконалим того, хто приносить,
10. І котрі з частуваннями і напоями і різноманітними обмиваннями та обрядами, що стосуються плоті, ухвалені були тільки до часу виправлення.
11. Але Христос, Першосвященик майбутніх гараздів (благ), прийшовши з більшою і досконалішою шкінією, нерукотворною, себто не такого упорядження,
12. І не з кров'ю козлів і бичків, але зі Своєю Кров'ю, одного разу зайшов до святині, і придбав вічну покуту.
13. Бо якщо кров телят і козлів і попіл телиці через окроплення освячує опоганених, щоб тіло було чисте,
14. То тим паче кров Христа, Котрий Духом Святим приніс Себе непорочного Богові, очистить совість нашу від мертвих справ, для служіння Богові живому й істинному!
15. І тому Він є Посередник Нового Заповіту, щоб смертю Його, для покути від злочинів, учинених за першого Заповіту, вони, що прикликані, могли одержати обіцянку вічного спадку.
16. Бо, де є заповіт, там необхідно, щоб настала смерть заповідача,
17. Тому що Заповіт чинний після померлих; він не має сили, коли заповідач живий.
18. А тому й перший заповіт був утверджений не без крові.
19. Бо Мойсей, проголосивши всі заповіді за законом перед усім народом, узяв крові телят і козлів з водою і вовною червоною та з ісопом, і окропив як саму книгу, так і увесь народ,
20. Кажучи: Це кров Заповіту, котрого заповідав вам Бог.
21. А також окропив кров'ю і шкінію і увесь посуд для Богослужіння.
22. Зрештою, майже все за законом очищається кров'ю, і без пролиття крові не буває прощення.

23. Тому образи небесного мусили очищатися цими, а саме небесне кращими від цих жертвами.
24. Бо Христос зайшов не до рукотворної святині, за зразком справжньої спорудженої, але до самісінького неба, аби постати нині за нас перед Божим обличчям.
25. І не для того, аби багато разів приносити Себе, як першосвященик входить до святині щороку з чужою кров'ю;
26. Інакше належало б Йому багато разів страждати від початку світу. А Він одного разу, наприкінці віків, з'явився для знищення гріха жертвою Своєю.
27. І як людям належить одного дня померти, а відтак суд,
28. Так само й Христос, Котрий одного разу приніс Себе на жертву, щоб узяти на себе гріхи багатьох, удруге з'явиться не для очищення гріха, а для тих, що чекатимуть на Нього, щоб урятуватися.

Євреїв 10

Ісус Своєю жертвою назавжди звільнив віруючих од гріха.

1. Закон, маючи тінь майбутніх благ, а не самий взірць речей, одними ж і тими жертвами, що їх щороку постійно приносили, ніколи не може зробити досконалими тих, що приходять з ними.
2. Інакше перестали б приносити їх, тому що ті, котрі приносять жертву, вже були одного разу очищені, і не мали б уже жодного усвідомлення гріхів.
3. Але жертвами щороку нагадують про гріхи;
4. Бо не можливо, щоб кров телят і козлів поглинали гріхи.
5. А тому Христос, входячи у світ, каже: Жертви і приношення Ти не зажадав, але тіло Мені приготував.
6. Успалення і жертви за гріх Тобі не бажані.
7. Тоді Я сказав: Ось, іду, як на початку книжки написано про Мене; вчинити волю Твою, Боже.
8. Більше того, Він сказав, що ні жертви, ні приношення, ні успалення, ані жертви за гріх, – котрі приносяться за Законом, – Ти не забажав і не вподобав цього.
9. А тоді додав: Ось, Я йду вчинити волю Твою, Боже. Відміняє перше, аби поставити друге.
10. Ось із цієї волі освячені ми одноразовим принесенням тіла Ісуса Христа.
11. І кожний священик щоденно стоїть на служінні і багато разів приносить одні й ті самі жертви, котрі ніколи не можуть винищити гріхи.
12. Але Він, принісши одну жертву за гріхи, назавжди сів праворуч Бога,

13. Очікуючи за тим, доки вороги Його будуть покладені, як підніжок, Йому під ноги.
14. Бо Він єдиним приношенням назавше вчинив досконалыми тих, що освячуються.
15. Про це засвідчує вам також і Дух Святий; бо сказано:
16. Ось заповіт, котрого заповідаю їм по тих днях, каже Господь: Вкладу закони Мої в серця їхні і в розумі їхньому напишу їх,
17. І гріхів їхніх і беззаконня їхнього вже не пригадаю.
18. А де прощення гріхів, там не потрібне приношення за них.
19. Отож, браття, маючи відвагу входити до святині засобом крові Ісуса Христа, шляхом новим і живим,
20. Котрого Він знову відкрив нам через завісу, себто тіло Своє,
21. І маючи Великого Священика над Божим домом,
22. Приступімо ж зі щирим серцем, з вірою уповні, окропивши серця очищенням від розбещеної совісті, і, омивши тіло водою чистою,
23. Будемо триматися сповідуння надії неухильно, бо вірний Той, що Обіцяв.
24. Будемо уважні один до одного, заохочуючи до любови і до справ добрих;
25. Не будемо залишати зібрання свого, як ото є в деяких звичай; але будемо напучувати один одного, і тим наполегливіше, чим пильніше добачатимете наближення того дня.
26. Бо якщо ми, діставши пізнання істини, довільно грішимо, то не залишається вже пожертви за гріхи.
27. Але певне страшне очікування суду і лютість вогню, готового пожертви супротивників.
28. Якщо той, що відкинув закона Мойсеєвого, при двох чи трьох свідках, без милосердя карається смертю,
29. То наскільки більшого, гадаєте, покарання заслуговує той, хто топче Сина Божого і не вважає за святиню кров заповіту, котрою освячений, і Духа благодаті зневажає!
30. Ми знаємо Того, Хто сказав: У Мене помста, Я відплачу, каже Господь. І – ще: Господь буде судити Свій народ.
31. Страшно попасти в руки Бога Живого!
32. Пригадайте попередні ваші дні, коли ви тільки-но просвітлені, витримали запеклу боротьбу страждань,
33. То самі були в осерді ганьби і скорбот, і служили видовищем зневаги для інших, а то співчували іншим, що перебували у такому ж становищі.
34. Бо ви й мені співчували за ув'язнення, і грабунок маєтностей ваших прийняли з радістю, відаючи, що є у вас на небесах майно краще і незнищенне.

35. Отож, не залишайте певности вашої, котра має велику нагороду.
36. Терпіння необхідне вам, щоб, виконавши волю Божу, могли одержати обіцяне;
37. Бо ще трішки, ще вельми мало часу і Той, що має прийти, прийде і не забариться.
38. Праведний вірою живий буде; а якщо хтось захитається, не буде приязна до нього душа Моя.
39. А ми не з тих, що хитаються на погибель, але стоїмо у вірі для порятунку душі.

Євреїв 11

Шляхи віри старожитніх.

1. А віра є певність у тому, на що є надія, однак наяву котрої не видно.
2. У ній засвідчені старожитні.
3. Вірою пізнаємо, що віки Словом Божим улаштовані аж так, що з невидного постало видиме.
4. Вірою Авель приніс Богові пожертву крашу, аніж Каїн; нею дістав свідчення, що він праведний, як засвідчив Бог про дари його; нею він навіть по смерті ще говорить.
5. Вірою Енох переселений був так, що не бачив смерті; і не стало його, тому що Бог переселив його. Бо передніше переселення свого одержав він свідчення, що догодив Богові.
6. А без віри догодити Богові неможливо; бо необхідно, щоб той, хто приходить до Бога, вірував, що Він є, і тим, котрі шукають Його, дасть нагороду.
7. Вірою Ной, коли дістав одкровення про те, що не було ще видиме, благоговіючи, спорудив ковчега для порятунку дому свого; нею засудив він увесь світ і став спадкоємцем праведности через віру.
8. Вірою Авраам підкорився покликові йти до країни, котру мав одержати у спадок, і пішов, не відаючи, куди йде.
9. Вірою жив він на обіцяній Землі, мов на чужій, і мешкав у шатрах з Ісааком та Яковом, співспадкоємцями тієї ж обітниць;
10. Бо чекав він міста на підмурку, котрому художник і будівничий – Бог.
11. Вірою й сама Сарра хоч була неплодна дістала силу прийняти насіння і породила всупереч своєму вікові, бо вважала, що вірний Той, Хто обіцяв.
12. І тому від одного, і причому омертвілого, народилося так багато, як багато зір на небі. І як безліч піску на березі морському.
13. Усі ці померли у вірі, не діставши обітниць, а лишень здалеку бачили їх, і раділи, і казали про себе, що вони мандрівники і зайшли на землі;

14. Бо ті, котрі так говорять, показують, що вони шукають вітчизну.
15. І якби вони в думках мали ту вітчизну, з котрої вийшли, то мали б час повернутися.
16. Але вони бажали кращої, себто небесної; а тому й Бог не соромиться їх, називаючи Себе їхнім Богом: бо Він приготував їм місто.
17. Вірою Авраам, випробуваний, приніс був на пожертву Ісаака, і, маючи обітницю, приніс єдиновродженого,
18. Про котрого було сказано: В Ісаакові назветься (народиться) тобі насіння;
19. Бо він вважав, що Бог має силу Його із мертвих воскресити, а тому й одержав його як прообраз.
20. Вірою у майбутнє Ісаак благословив Якова та Ісава.
21. Вірою Яків, помираючи, благословив кожного сина Йосипового і поклонився, спираючись на верхівку свого жезла;
22. Вірою Йосип, помираючи, пригадав про вихід синів Ізраїлевих і заповідав про кості свої.
23. Вірою батьки Мойсея, як він народився, три місяці його переховували; тому що бачили вони, що дитя пречудове, і не злякалися царського наказу.
24. Вірою Мойсей, коли виріс, відмовився називатися сином доньки фараонової,
25. І вважав за краще страждати з народом Божим, аніж мати тимчасову гріховну насолоду.
26. І зневагу Христову вважав більшим для себе багатством, аніж єгипетські скарби; бо він дивився на нагороду.
27. Вірою залишив Він Єгипет, не злякавшись гніву царського; бо він був непохитний, ніби Невидимого бачив.
28. Вірою звершив він Пасху і пролиття крові, щоб винищувач первістків не торкнувся до них.
29. Вірою перейшли вони Червоне море, як суходолом, – на що спокусившись, єгиптяни потопилися.
30. Вірою впали ерихонські мури по семиденнім обході.
31. Вірою Раав блудниця з миром прийняла вивідувачів і, провівши їх іншим шляхом, не загинула з невірними.
32. І що ще скажу? Не вистачить мені часу, аби повідати про Гедеона, Варака, Самсона, Ефтая, Давида й Самуїла та про інших пророків,
33. Котрі вірою перемагали царства, творили праведність, одержували обітницю, і пашеки левам загороджували.

34. Гасили силу вогню, уникали вістря меча, зміцнювалися від немочі, були міцні на війні, проганяли полки чужинців.
35. Дружини одержували померлих своїх чоловіків воскреслими; а інші закатовані були, не прийнявши звільнення, щоб дістати краще воскресіння.
36. Інші зазнали наруги та ран, а також кайданів і тюрем.
37. Були каменовані (зазнали побиття камінням), їх перепилювали і катували, вони помирали від меча, поневірялися у телячих та овечих шкурах, зазнаючи нестатків, скорботи і кривди.
38. Ті, котрих світ був не вартий, поневірялися в пустелях і горах, у печерах та ущелинах землі.
39. І всі ці, засвідчені у вірі, не дістали обіцяного,
40. Тому що Бог передбачив нам дещо ліпше, щоб вони не без нас сягнули досконалости.

Євреїв 12

Шлях віри християнина під час страждань і битви

1. А тому ми також, маючи довкола себе таку хмару свідків, скинемо з себе всякого тягаря і гріх, що нас перепиняє, і з терплячістю будемо проходити належний нам шлях боротьби.
2. Дивлячись на Ісуса, Архипастира і Творця віри, Котрий замість радості, що була перед Ним, витерпів хрест, знехтував соромом, і сів праворуч Божого престолу.
3. Тож подумайте про Того, Хто витерпів таку над Собою наругу від грішників, щоб вам не знесиліти і не ослабнути душами вашими.
4. Ви ще не змагалися до крові у боротьбі супроти гріха,
5. І забули втіху, котра вам пропонується, як синам: “Сину Мій! Не нехтуй Господньою карою і не падай духом, коли Він викриває тебе.
6. Бо Господь, кого любить, того карає; і б'є кожного сина, котрого приймає.
7. Якщо ви терпите покарання, то Бог чинить з вами, як із синами. Бо хіба є якийсь син, котрого не карав батько?
8. А якщо залишаєтеся без покарання, котре всім спільне, то ви – позашлюбні (незаконні) діти, а не сини.
9. Причому, якщо ми мали тілесних батьків наших, котрі виправляли нас, і ми шанували їх, то чи не набагато більше маємо коритися Батькові духів, щоб жити?
10. Ті карали нас за своїм свавіллям для небагатьох днів; а Цей – для користі, щоб нам мати участь у святості Його.
11. Усіляке покарання теперішнього часу видається не радістю, а печаллю; але згодом для навчених через нього приносить мирний плід праведности!

12. Отож, зміцніть опущені (знесилені) руки, і хиткі коліна.
13. І влаштовуйте рівні шляхи ногам вашим, щоб кульгаве не збочило зі шляху, а краще виправилося.
14. Прагніть мати мир з усіма, і святість, без котрої ніхто не побачить Господа.
15. Пильнуйте, щоб хтось не втратив благодать Божу; щоб якийсь гіркий корінь, виникнувши, не завдав шкоди, і щоб не опоганив багатьох людей.
16. Щоб не було поміж вами якогось блудника, або нечестивця, котрий би, як Ісав, за одне їство відмовився од своєї першовроджености.
17. Бо ви знаєте, що після того він, бажаючи успадкувати благословення, відкинутий був і не міг змінити намірів батька, хоча й просив про те слізю.
18. Бо ви приступили не до гори, котрої можна торкнутися; та не до палаючого вогню, і не до пільми й мороку і бурі,
19. Не до звуку сурми і голосу слів, котрий ті, що чули, просили, щоб до них більше не мовилося слово.
20. Бо вони не могли витерпіти того, що заповідане було: якщо навіть звір торкнеться до гори, буде побитий камінням, або уражений списом;
21. І таким жажливим було це видіння, що й Мойсей сказав: Я в страхові і трепеті.
22. Але ви приступили до гори Сіонської і до міста Бога Живого, до небесного Єрусалиму і до десятків тисяч Ангелів,
23. До урочистого собору і церкви первістків, написаних на небесах, і до Судді усіх – до Бога, і до духів праведників, що досягнули досконалости,
24. І до Посередника нового Заповіту Ісуса, і до крові кроплення, що говорить краще, аніж Авелева.
25. Глядіть, не відвертайтеся од того, що промовляє. Якщо ті, що не послухали того, хто промовляв на землі, не уникали покарання, то тим паче не уникаємо й ми, якщо відвернемося від Того, Хто промовляв з небес.
26. Котрого голос тоді захитав землю, і Котрий нині дав таку обіцянку: Ще раз захитаю не тільки землю, але й небо.
27. Слова “ще раз” означають зміну розхитаного, як утвореного, щоб існувало непохитне.
28. Отож, ми, приймаючи царство непохитне, будемо берегти благодать, якою будемо служити вельми угодно Богові, із благоговінням і страхом.
29. Тому що Бог наш є вогонь, що поглинає.

Євреїв 13

Прикінцеві повчання і зичення в добрій волі Апостола для віруючих

1. Братня любов нехай буде поміж вами.
2. Гостинности не забувайте, бо через неї деякі, не відаючи, виявили гостинність Ангелам.
3. Пам'ятайте в'язнів так, наче ви також були з ними в кайданах, і страдників, бо ви й самі є в тілі.
4. Нехай у всіх буде шлюб чесний та ложе непорочне; а блудників і перелюбців судить Бог.
5. Майте вдачу не грошолобну, вдовольняйтеся тим, що є; бо Сам сказав: Не залишу тебе і не покину тебе,
6. Тому-то ми сміливо кажемо: Господь мені помічник, і не злякаюся: що учинить мені людина?
7. Згадуйте наставників ваших, котрі проповідували вам Слово Боже, і, споглядаючи на кінець їхнього життя, наслідуйте їхню віру.
8. Ісус Христос учора і сьогодні, і навіки Той Самий.
9. Не захоплюйтеся усілякими і чужими ученнями; бо добре благодаттю зміцнювати серця, а не стравами, від котрих не дістали користі навіть такі, що займаються ними.
10. Ми маємо жертovníка, від котрого не мають права насичуватися служники скінїї.
11. Оскільки тіла тварин, котрих кров для очищення гріха вноситься першосвящеником до святині і спалюється поза табором,
12. То Ісус також, щоб освятити людей кров'ю Своєю, постраждав поза брамою.
13. Отож, вийдемо до Нього за табір, несучи Його наругу;
14. Бо не маємо тут постійного міста, але шукаємо майбутнього.
15. Отож, будемо через Нього безугавно приносити Богові пожертву хвали, себто плід уст, що прославляють ймення Його.
16. Не забувайте також добродчинства і приязні (товарищкості), бо такі пожертви гаразд угодні Богові.
17. Підкоряйтеся наставникам вашим і будьте покірні, бо вони безнастанно клопочатся за душі ваші, як такі, що забов'язані дати звіт; щоб вони чинили це з радістю, а не зітхаючи, бо це для вас не корисне.
18. Моліться за нас; бо ми певні, що маємо добру совість, тому що у всьому бажаємо поводитися чесно.
19. А особливо прошу чинити це, щоб я скорше був вам повернений.
20. А Бог миру, що з мертвих підніс великого Пастиря овечок кров'ю заповіту вічного, Господа нашого Ісуса Христа,

21. Нехай удосконалить вас у всілякій добрій справі, на виконання волі Його, здійснюючи у вас те, що Йому вельми угодне через Ісуса Христа. Йому слава на віки вічні. Амінь.
22. Прошу вас, браття, прийміть це слово напучування; а я небагато й написав вам.
23. Знайте, що брат наш Тимофій звільнений; і я разом із ним, якщо він невдовзі прийде, побачу вас.
24. Вітайте усіх наставників ваших і всіх святих. Вітають вас італійські.
25. Благодать з усіма вами. Амінь.

Послання Якова

Якова 1

Випробування віри.

1. Яків, служник Бога і Господа Ісуса Христа, дванадцятьом колінам, що у Розпорощенні, – радійте!
2. З великою радістю приймайте, браття мої, коли впадаєте у різноманітні спокуси,
3. Знаючи, що випробування вашої віри утворює терпіння;
4. А терпіння мусить мати досконалий вплив, щоб ви були досконалі в усій повноті, без жодної вади.
5. А якщо у когось із вас бракує мудрости, нехай просить у Бога, Котрий дає всім щиро і без докорів, – він дістане її.
6. Але нехай просить з вірою, без жодного сумніву, бо той, що має сумнів, схожий на морську хвилю, що її піднімає вітер і розгойдує;
7. І нехай не сподівається така людина одержати щось від Господа.
8. Людина з подвійними думками не утверджена на всіх шляхах своїх.
9. Нехай хвалиться брат принижений високістю своєю.
10. А багатий – приниженням своїм, тому що він знебудеться, мов цвіт на траві;
11. Сходить сонце, настає спека, і спекою висушує траву, цвіт її опадає, щезає краса її виду; так зав'яне й багатий на шляхах своїх.
12. Блаженна людина, котра переносить спокуси, тому що після випробування вона дістане вінець життя, котрого обіцяв Господь тим, хто любить Його.
13. Спокушуваний, ніхто не кажи: Бог мене спокушає; тому що Бог не спокушається злом і Сам не спокушає нікого,
14. Але кожний зазнає спокуси, захоплюючись і зваблюючись власною похиттю;

15. А похіть, започаткувавшись, породжує гріх, а вчинений гріх породжує смерть.
16. Не вдавайтесь, браття улюблені, до омани:
17. Усіляке добре давання і всілякий дар досконалий походить згори, від Батька світів, у Котрого немає зміни чи навіть тіні переміни.
18. Він зажадав, і породив нас словом істини, щоб ми стали певним першопочатком Його творінь.
19. Отож, браття мої улюблені, нехай кожна людина буде швидка на слухання й повільна на слова і повільна на гнів;
20. Бо гнів людини не утворює правди Божої.
21. А тому відхиливши всіляку нечистоту і останок злоби, в покорі прийміть насаджуване слово, котре може врятувати ваші душі.
22. Будьте ж виконавцями слова, а не тільки слухачами, що обдурюють самі себе.
23. Бо хто слухає слово і не виконує, той схожий на чоловіка, котрий розглядає природні риси свого обличчя у дзеркалі:
24. Він подивився на себе, відійшов – і відразу забув, який він.
25. А хто загляне пильно в закон досконалий, закон свободи, і перебуватиме в ньому, той буде не слухачем забудькуватим, але виконавцем справи, блаженний буде у своїм діянні.
26. Якщо хтось з-поміж вас гадає собі, що він побожний, і не впокорює свого язика, а зваблює своє серце, у того марна побожність.
27. Чиста і непорочна побожність перед Богом і Батьком оця, щоб допомагати сиротам і вдовам у їхніх скорботах і оберігати себе непоганеним від світу.

Якова 2

Багаті вірою – спадкоємці Царства Божого.

1. Браття мої! Майте віру в Ісуса Христа, нашого Господа слави, не зважаючи на особу.
2. Бо якщо до зібрання вашого зайде чоловік із перснем золотим, у пишній одежі, і зайде також бідака у вбогому вбранні,
3. І ви, з огляду на одягнутого в багату одіж, скажете йому: Тобі краще ось тут присісти, а бідному скажете: Ти стань он там, або сідай тут, біля ніг моїх,
4. То чи не вдаєтеся ви до пересуду у собі і чи не стаєте ви судьями з недобрими замірами?
5. Послухайте, брати мої улюблені: чи не вбогих світу вибрав Бог бути багатими вірою і спадкоємцями Царства, котре Він обіцяв тим, що люблять Його?

6. А ви зневажили бідного! Чи не багаті чинять вам утиски, і чи не вони тягнуть вас до суду?
7. Чи не вони ганьблять добре ймення, котрим ви називаєтеся?
8. Якщо ви виконуєте закон царський, за Писанням: Полюби ближнього твого, як себе самого, – добре чините;
9. Але якщо чините з упередженням, то гріх чините і перед законом виявляєтеся злочинцями.
10. Бо хто дотримується всього закону і згрішить в чомусь одному, той стає у всьому винуватий.
11. Бо Той Самий, Котрий сказав: Не чини перелюбу, сказав також: Не убий, а тому, якщо ти не чиниш перелюбу, але заб'єш, то ти також злочинець закону.
12. Так запевняйте і так чиніть, як такі, що будете засуджені за законом свободи.
13. Тому що суд без милости тому, хто не виявив милости; милість – бо стає вищою понад судом.
14. Яка людині користь, браття мої, якщо хтось каже, що він має віру, а справ не має? Чи може ця віра врятувати його?
15. Якщо брат чи сестра нагі і не мають засобів для щоденного прожитку,
16. А хто-небудь із вас скаже їм: Ідіть з миром, грійтеся і харчуйтеся, але не дасть їм необхідного для тіла: яка користь?
17. Так само й віра, якщо не має добрих справ, то мертва сама в собі.
18. Але скаже хто-небудь: Ти маєш віру, а я маю справи: покажи мені віру твою без справ твоїх, а я покажу тобі віру мою зі справ моїх.
19. Ти віруєш, що Бог єдиний: і добре чиниш; але й демони вірують і тремтять.
20. Але чи хочеш знати, легковажна людино, що віра без добрих справ мертва?
21. Чи не справами виправдався Авраам, батько наш, поклавши на жертовник Ісаака, сина свого?
22. Чи бачиш, що віра сприяла діянням його, і справами віра досягла досконалости?
23. І справдилося слово Писання: Вірив Авраам Богові, і це зараховано йому у праведність, і він названий другом Божим.
24. Чи бачите, що людина виправдовується справами, а не вірою лише?
25. Так само й блудниця Рахав – чи не діянням виправдалася, коли прийняла вивідувачів і відпустила їх іншим шляхом?
26. Ось чому, як тіло мертво без духа, так і віра мертва без добрих справ.

Якова 3

Застереження перед гріхами уст.

1. Браття мої! Не всі ставайте учителями, відаючи, що зазнаємо більшого осуду.
2. Бо всі ми багато згрішили. Хто не грішить у слові, той муж досконалий, який може упокорити також усе тіло.
3. Ось, ми вкладаємо вудила до рота коням, щоб вони підкорялися нам, і впливаємо на їхнє тіло.
4. Ось і кораблі, хоч які вони великі, і хоч які потужні вітри їх носять, невеличким стерном скеровуються, куди прагне стерновий;
5. Так само й наш язик – невеликий член, однак багато важить. Глянь, невеликий вогник, а скільки речей може спалити;
6. І язик – вогонь, окраса неправди. Язик у такому положенні знаходиться між членами нашими, що опоганює все тіло і запалює коло життя, бо сам запалений від геєни;
7. Бо всілякий вид звірів і птахів, плазунів і морських тварин приборкується і приборканий людиною.
8. А язика упокорити ніхто з людей не може: це – невтримне зло; він виповнений отрутою смертельною.
9. Ним-бо благословляємо Бога і Батька, і ним же проклинаємо людей, утворених за подобою Божою.
10. Із тих самих уст виходить благословення і прокляття. Не мусить, браття мої, так бути.
11. Хіба витікає з одного джерела солодка і гірка вода?
12. Не може, браття мої, смоковниця приносити маслини, або виноградна лоза смокви: так само й джерело одне не може виливати солону і солодку воду.
13. Чи мудрий і розумний хтось із вас? Доведи це насправді гарною поведінкою з мудрою покірністю.
14. Але якщо у вашому серці ви маєте гірку заздрість і сварливість, то не хваліться й не вчиняйте наклепів на істину.
15. Це не є мудрість, що сходить згори, але земна, тілесна та демонська;
16. Бо де заздрість і сварливість, там безлад і все недобре.
17. Але мудрість, яка згори сходить, по-перше, чиста, потім сумирна, не вибаглива, слухняна, виповнена милосердям і гарними плодами, безстороння та нелукава.
18. А плід правди у мирі сіється у тих, котрі бережуть мир.

Якова 4

Дружба зі світом – ворожнеча супроти Бога.

1. Звідки у вас ворожнеча і розбрат? Чи не звідси, від пождань ваших, що воюють у членах ваших?
2. Бажаєте – і не маєте; убиваєте і задрите – і не можете сягнути; сваритеся і ворогуєте – і не маєте, тому що не просите.
3. Просите і не одержуєте, тому що просите не на добро, а щоб використати для ваших пождань.
4. Перелюбники та перелюбниці! Хіба ви не знаєте, що дружба зі світом є ворожнеча супроти Бога? Отож, хто хоче бути приятелем світові, той стає ворогом Богові.
5. Чи ви гадаєте собі, що марно засвідчує Писання: До ревности любить Дух, що живе в нас?
6. Тому-то більшу дає благодать; бо якраз і сказано: Бог чинить спротив гордим, а сумирним дає благодать.
7. То підкоріться Богові; вчиніть спротив дияволів, і втече від вас;
8. Підійдіть ближче до Бога, і наблизиться до вас; очистіть руки, грішники, дайте лад серцю ті, що мають подвійні душі;
9. Журіться, плачте й ридайте; нехай сміх ваш обернеться на плач, а радість – на печаль.
10. Станьте покірними перед Господом, і піднесе вас.
11. Не лихословте один одного, браття: хто обмовляє брата, або судить брата свого, той обмовляє закон і судить закон; а якщо ти судиш закон, то ти не виконавець закону, але суддя.
12. Єдиний Законодавець і Суддя, Котрий може врятувати і погубити; а ти хто, котрий судиш іншого?
13. Тепер послухайте ви, що кажете: Сьогодні чи завтра вирушимо в таке-то місто, і проживемо там один рік, і будемо торгувати і одержувати прибуток,
14. Ви, котрі не відаєте, що станеться завтра: бо що таке життя ваше? Пара, що з'являється на короткий час, а потім щезає.
15. Замість того, щоб вам казати: Якщо угоднo буде Господові і будемо живі, то зробимо те чи те,
16. Ви, за своєю пихатістю, вдаєтеся до гордошів; а всілякі подібні гордощі є лихо.
17. Отож, хто знає, як чинити добро, і не чинить, тому гріх.

Якова 5

Застереження багатіям.

1. Послухайте, ви, багатії: плачте і ридайте над бідуваннями вашими, котрі надходять на вас.
2. Багатство ваше згнило, і одежа ваша потрублена міллю.
3. Золото ваше і срібло ваше заіржавіло, й іржа їхня буде свідчити супроти вас, і пожере плоть вашу, мов огонь; ви зібрали собі скарби на останні дні.
4. Ось, заплата, котру ви не сплачуєте робітникам, що пожнивували поля ваші, волає, і зойки женців долинули до слуху Господа Саваота,
5. Ви розкошували на землі і мали насолоду; наситили серця ваші, немов на день заклання.
6. Ви засудили, убили Праведника: Він не чинив вам спротиву.
7. Отож, браття, будьте довготерплячі до пришествя Господнього. Ось, землероб наджидає щедрого плоду від землі, і для нього терпить довго, доки діждеться дощу раннього і пізнього.
8. Довготерпіть і ви, зміцніть серця ваші, тому що пришествя Господнє наближається.
9. Не нарікайте, браття, один на одного, щоб не зазнати суду: ось, Суддя стоїть біля дверей.
10. Як приклад лихих страждань і довготерпіння візьміть, браття мої, пророків, котрі говорили ім'ям Господнім.
11. Ось, ми хвалимо тих, котрі терпіли. Ви чули про терпіння Йова і бачили кінець його терпінню від Господа, бо Господь милосердний вельми і співчутливий.
12. А передусім, браття мої, не присягайтеся ні небом, ні землею, і жодного іншою клятвою; але нехай буде у вас: Так, так і ні, ні; щоб ви не стали під осуд.
13. Чи страждає хтось серед вас? Нехай молиться. Чи веселий хтось? Нехай співає псалми.
14. Чи хворий хтось? Нехай покличе пресвітерів церкви, і нехай помоляться над ним, помазавши його елеєм в ім'я Господнє, –
15. І молитва віри уздоровить недужого, і підніме його Господь, і якщо він учинив гріхи, простяться йому.
16. Сповідайтеся один перед одним за провини і моліться один за одного, щоб уздоровитися: багато може посилена молитва праведного.
17. Ілля був чоловіком, схожим на нас, і молитвою помолився, щоб не було дощу; і не було дощу на землю три роки і шість місяців;
18. І знову помолився: і небо дало дощ, і земля вродила плід свій.
19. Браття! Якщо хтось із вас ухилятиметься від істини, а хтось наверне його,
20. Нехай той знає, що той, хто завернув грішника з недоброго шляху, врятує душу від смерти і багато гріхів покриє.

Перше Послання Петра

Петра 1

Християнське страждання зміцнює віру і веде до порятунку.

1. Петро, Апостол Ісуса Христа, переселенням, розпорошеним у Понтії, Галатії, Каппадокії, Азії і Віфінії, вибраним.
2. Згідно з передбаченням Бога Вітця, освяченням від Духа на послух і на окроплення кров'ю Ісуса Христа: нехай примножиться вам благодать та мир!
3. Благословенний Бог і Батько Господа нашого Ісуса Христа, що своєю великою милістю відродив нас до живої надії через воскресіння з мертвих Ісуса Христа,
4. До спадку нетлінного, чистого, нев'янучого, що зберігається на небесах для вас,
5. Силою Божою через віру збережених для спасіння, котре готове прийти останнього часу.
6. Тіштеся з того, посумувавши трохи, якщо треба, від різних випробувань,
7. Щоб випробувана віра ваша виявилася вартіснішою золота, яке гине, хоча й вогнем випробуване, на похвалу, і честь, і славу у з'явленні Ісуса Христа,
8. Котрого, не бачивши, проте любите, і Котрого, донині не бачивши, однак віруєте в Нього, радієте радістю невимовною і преславною,
9. Досягаючи кінця віри вашої – спасіння душ.
10. До цього спасіння належали пошуки і дослідження пророків, котрі провіщали про призначену вам благодать,
11. Досліджуючи, на котрий і на який час показував Дух Христа, що був у них, коли Він провіщав Христові страждання і наступну за ними славу;
12. Їм відкрито було, що не їм самим, а нам вони прислужувалися тим, що нині проповідується вам тими, які благовістили Євангелію Духом Святим, посланим з небес, у що бажають заглянути й Ангели.
13. А тому улюблені підпережіть рамена розуму вашого, і будьте пильні, досконало сподівайтесь на благодать, що вам дається у з'явленні Ісуса Христа.
14. Як слухняні діти, не навертайтеся до попередніх похотей, як бувало через відсутність вчення вашого.
15. Але за прикладом Святого, що вас закликав, самі також будьте святими у всіх вчинках ваших;
16. Бо написано: Будьте святі, тому що Я святий.

17. І якщо ви називаєте Батьком Того, Котрий неупереджено судить кожного згідно із справами, то зі страхом перебувайте в часі мандрювань ваших;
18. Знаючи, що не тлінним сріблом чи золотом викуплені ви від марного життя, що передане вам від батьків,
19. А найдорожчою Кров'ю Христа, як непорочного і чистого Ягняти,
20. Призначеного передніше утворення світу, що з'явився останнім часом для вас;
21. Що увірували через Нього в Бога, Котрий воскресив Його з мертвих і дав Йому славу, щоб ви мали віру і надію на Бога,
22. Очистивши душі послухом перед істиною через Духа для нелицемірної братерської любови, постійно любіть один одного щирим серцем,
23. Як відроджені не від тлінного насіння, але від нетлінного, від слова Божого, живого, що живе вічно.
24. Бо всіляка плоть, – як трава, і всіляка слава людська, – мов квіт на траві: засохне трава, то й квіт її опадє;
25. Але Слово Господнє живе повіки; а це є те слово, котре вам проповідується.

Петра 2

Про зростання у християнське спасіння.

1. Отож, відкинувши усіляку злобу і всілякий підступ та лицемірство й заздрість і всіляке лихослів'я,
2. Як новонароджені немовлята полюбіть чисте словесне молоко, щоб від нього зрости на порятунок;
3. Бо ви спізнали, що добрий Господь.
4. Підійдіть до нього, до Каменя живого, котрим люди знехтували, але Богом вибраного, найдорожчого,
5. І самі, як живе каміння, споруджуйте із себе дім духовний, священство святе, аби приносити духовні пожертви, приємні для Бога через Ісуса Христа.
6. Бо сказано в Писанні: Ось, Я кладу на Сіоні каменя головного, наріжного, вибраного, найдорожчого, і хто вірує в Нього, не осоромиться.
7. Отож, Він для нас, віруючих, коштовність, а для невіруючих камінь, котрим знехтували будівничі, але котрий став наріжним каменем спотикання і каменем спокуси,
8. Об котрий вони спотикаються, не підкоряючись Слову, на що вони й були призначені.
9. Але ви – рід вибраний, царське священство, народ святий, люди, взяті у власність Божу, щоб сповіщати досконалості Того, Хто Покликав вас із п'тьми до дивовижного Свого світла;

10. Колись не народ, а нині народ Божий; колись непомилювані, а нині помилювані.
11. Улюблені! Благаю вас як зайшлих і мандрівників, щоб ви ухилялися від пожадливоростей плоті, що повстають на душу;
12. Щоб жити добродчинним життям поміж поганамн, щоб вони за те, що лихословлять вас, мов злодіїв, забачивши добрі діяннн ваші, прославили Бога у день відвіднн.
13. Тож будьте покірні всілякому людському урядові, для Господа: Чи цареві, як верховній владі,
14. Чи намісникам, що від нього наставлені для покараннн злочннців і для заохоченнн добродчинців, –
15. Бо така є воля Божа, щоб ми, коли чинимо добро, затуляли вуста невігластву безумних людей,
16. Як вільні, а не так, як ті, що використовують волю для прикриття лихого, але як служники Божі.
17. Усіх поважайте, братство любіть, Бога бійтеся, царя шануйте.
18. Слуги, з усіляким страхом підкоряйтеся володарям, не лише добрим і лагідним, але й суворим.
19. Бо те угодне Богові, якщо хтось, не забуваючи Бога, терпить скорботи, страждаючи несправедливо.
20. Бо яка то похвала, коли ви терпите, як б'ють вас за провини? Але якщо вчиняєте добро і страждаєте, це приймається Богом.
21. Власне, ви для цього покликані; тому що й Христос постраждав за нас, залишивши нам приклад, щоб ми йшли Його слідами.
22. Котрий не вчинив жодного гріха, і не було знайдено лестошів у Його устах.
23. Коли Його лихословили, Він не лихословив навзаєм; страждаючи, не погрожував, але залишив те Судді Праведному;
24. Він гріхи наші Сам підніс Тілом Своім на дерево, щоб ми, звільнившись від гріхів, жили для правди: ранами Його ви уздоровилися.
25. Бо ви були, як вівці заблуклі, не маючи пастиря; але зараз повернулися до Пастиря і Охоронця ваших душ.

Петра 3

Слово до одружених.

1. Так само й ви, дружини чоловіків підкоряйтеся своїм чоловікам, щоб навіть ті із них, котрі не підкоряються слову, поведінкою своїх дружин без слова надбані були,
2. Коли побачать ваше чисте життя у страхові Божому.

3. Нехай же буде прикрасами вашими не зовнішнє заплітання волосся, не золоті оздоби, чи ошатне вбрання,
4. Але утаємничена людина в серці у нетлінній красі упокореного і мовчазного духа, що вельми дороге перед Богом.
5. Бо колись ті ж таки святі дружини, що сподівалися на Бога, оздоблювали себе, підкоряючись своїм чоловікам:
6. Так Сарра підкорялася Авраамові, називаючи його володарем; а ви – доньки її, якщо добро будете чинити і не зазнаватимете збентеження від жодного страху.
7. Так само й ви, чоловіки, – поведіться добродійно з дружинами, немов із найнетривкішою посудиною, виявляючи їм честь, як співспадкоємцям щасливого життя, щоб не було вам перешкод у молитвах.
8. Нарешті будьте всі однодумцями, співчутливі один до одного, любіть, як браття милосердні, дружелюбні, при доброму глузді;
9. Не платіть злом за зло, або ж лайкою за лайку; навпаки, благословляйте, знаючи, що ви для того покликані, щоб успадкувати благословення.
10. Бо хто любить життя і хоче бачити добрі дні, нехай утримує язика свого від лихого і уста свої від лукавих слів,
11. Ухиляйся від злого і чини добро, шукай миру і йди до нього;
12. Тому що очі Господа звернені до праведних і вуха Його – до молитви їхньої, зате обличчя Господнє супроти тих, що вдаються до лихого, щоби винищити їх на землі.
13. І хто заподіє вам лихо, якщо ви будете ревно ставитися до добра?
14. А якщо й страждаєте за правду, то ви блаженні, а страху їхнього не бійтеся і не бентежтеся.
15. Господа Христа святіть у серцях ваших і будьте завжди готові дати відповідь кожному, хто вимагатиме оповіді про вашу надію, з лагідністю і страхом.
16. Майте добру совість, щоб тим, за що лихословлять вас, як злодіїв, були посоромлені ті, котрі ганьблять ваше добре життя у Христі.
17. Бо, якщо угодно волі Божій, краще постраждати за добрі справи, аніж за лихі.
18. Тому що Христос також одного разу постраждав за гріхи наші, аби привести нас до Бога, праведник за неправедних, був убитий у плоті, проте ожив духом,
19. Котрим Він, зійшовши, проповідував духам в ув'язненні.
20. Колись непокірним Божому довготерпінню, що наджидало їх, за днів Ноя, в часи спорудження Ковчега, у котрому небагато, тобто, вісім душ, врятувалися від води.
21. Так само й нас нині подібне до цього прообразу хрещення, не тілесної нечистоти обмивання, але обіцянка Богові доброї совісті, врятує воскресінням Ісуса Христа.

22. Котрий знову піднявся на небо і нині є праворуч Бога і Котрому підкорилися Ангели і влади, і сили.

Петра 4

Благословенний вплив страждань на життя віруючих.

1. Отож, як Христос постраждав за нас плоттю, так само ви також озбройтеся тією ж думкою; бо той, що страждає плоттю, перестає грішити.
2. Щоб решту часу у плоті жити вже не за людськими похотями, але з волі Божої.
3. Бо досить, що ви в минулому житті вчиняли з волі поганської, віддаючись нечистотам, похотям розпустити, пожадливі, пияцтву, в об'їданні їжею і безглуздому ідолослужінні;
4. Тому вони й дивуються, що ви не берете участі з ними у тій же розпусті, і лихословлять вас;
5. Вони дадуть відповідь Тому, Хто судитиме невдовзі живих і мертвих.
6. Бо для того й мертвим проповідувалася Євангелія, щоб вони могли, прийнявши суд людський плоттю, жити по-Божому духом.
7. А втім, наблизився кінець. Тож будьте розважливі і пильнуйте в молитвах!
8. А найперше з-поміж усього, майте ширу любов один до одного, тому що любов багато гріхів покриває;
9. Будьте гостинні один до одного без нарікання;
10. Служіть один одному, кожний тим даром, котрого одержав, як ревні будівничі дому різноманітної Божої благодаті.
11. Чи повідує хтось, повідуй як слова Божі; чи служить хтось, служи в силі, котру дає Бог, щоб у всьому прославлявся Бог через Ісуса Христа, Котрому слава і держава навіки віків. Амінь.
12. Улюблені! Вогненної спокуси, що посилається вам для випробування, не цурайтеся, немов пригоди для вас дивної.
13. Та оскільки ви берете участь у Христових стражданнях, радійте, а також у з'явленні слави Його зрадієте, торжествуючи.
14. Якщо лихословлять вас за ймення Христове, то ви блаженні, бо Дух Слави, Дух Божий спочиває на вас: тими Він паплюжиться, а вами прославляється.
15. Тільки ж нехай ніхто з вас не постраждає, як убивник, чи злодій, чи грабіжник, або як розбійник, що зазіхає на чуже:
16. А коли як християнин, то не соромся, але прославляй Бога за такий талан.
17. Бо час уже розпочатися судові з дому Божого; а якщо передніше з нас розпочнеться, то який кінець у тих, що не підкоряються Євангелії Божій?

18. І якщо праведник заледве рятується, то нечестивий і грішний де з'явиться?

19. Тому ті, хто страждає з волі Божої, нехай віддадуть Йому, як вірному Творцеві, душі свої, займаючись добродієм.

Петра 5

Сам Бог зміцнить і вчинить непохитними віруючих.

1. Пастирів ваших благаю я, співпастир і свідок страждань Христових і співучасник у славі, котра має відкритися:

2. Пасіть Божу отару, котра у вас, наглядаючи за нею не з примусу, але охоче і Богові угоді, не для мерзеної наживи, а ревно.

3. І не пануючи над спадком Божим, але показуючи взірець отарі, –

4. І коли з'явиться Архипастир, ви одержите нев'янучий вінець слави.

5. Так само й молодші підкоряйтеся старшим; і всі ви, підкоряючись один одному, одягніться в сумирну мудрість, тому що гордим Бог чинить спротив, а сумирним дає милість (благодать).

6. Тож покоріться під міцну руку Божу, нехай же піднесе вас свого часу;

7. Усі турботи ваші покладіть на Нього, бо Він піклується про вас.

8. Будьте тверезі, пильуйте, тому що супротивник ваш – диявол, ходить, мов ривучий лев, що шукає, аби когось поглинути;

9. Чиніть спротив йому твердою вірою, знаючи, що подібні страждання трапляються й з братами вашими у світі.

10. А Бог усієї благодаті, що покликав нас у вічну славу Своєю Христом Ісусом, Сам, після недовгого страждання вашого, нехай звершить вас досконалими, утвердить, зміцнить, і вчинить непохитними.

11. Йому слава і держава навіки вічні. Амінь.

12. Оце коротенько написав я вам через Силуана, вірного, як сподіваюся, вашого брата, щоб упевнити вас, утішаючи і свідкуючи, що це істинно благодать Божа, у котрій ви стоїте.

13. Вітає вас вибрана, так само, як ваша, церква у Вавилоні і Марко, син мій.

14. Вітайте один одного поцілунком любови. Мир вам усім у Христі Ісусі. Амінь.

Друге Послання Петра

2 Петра 1

Підготовка до завершення порятунку.

1. Симон Петро, служник і Апостол Ісуса Христа, до тих, що прийняли разом з нами неоціниму віру за правдою Бога і Рятівника Ісуса Христа:
2. Благодать і мир вам нехай примножиться у пізнанні Бога та Христа Ісуса, Господа нашого.
3. Як від Божої влади (сили) Його подароване нам усе необхідне для життя і благочестя, через пізнання Того, Хто покликав нас до слави і добродієства,
4. Котрими даровані нам величні і найдорожчі обітницї, щоб ви через них стали причетними до Божого ества, відкинувши похїть, що панує у світі розпусти,
5. То ви, докладаючи до цього всіх зусиль, покажіть вірою вашою чесноти, у чеснотах – поміркованість,
6. У поміркованості – стриманість, у стриманості – терплячість, у терплячості – благочестя,
7. У благочесті – братолюбство, у братолюбстві – любов.
8. Якщо це у вас є і примножується, то ви не залишитеся без успіху і плоду в пізнанні Господа нашого Ісуса Христа;
9. А якщо в комусь цього немає, той слїпий, заплющив очі, забув про очищення попередніх гріхів своїх.
10. Ось чому, браття, якомога більше дбайте утвердити ваше покликання і вибрання: бо так учинивши, ніколи не спіткнетеся,
11. Бо саме так відкриється вам вільний вхід до вічного Царства Господа нашого і рятівника Ісуса Христа.
12. Ось чому я ніколи не перестану нагадувати вам про це, хоч ви його знаєте і утверджені у справжній і теперішній істині.
13. А справедливим вважаю, доки знаходжуся в цій тілесній оселі, будити вас нагадуванням,
14. Відаючи, що невдовзі маю залишити оселю мою, як Господь наш Ісус Христос відкрив мені.
15. Тому буду прагнути, щоб ви також по моєму відходженні завжди тримали це у пам'яті.
16. Бо ми звістили вам силу і пришествя Господа нашого Ісуса Христа, не хитро вигаданими байками йдучи слїдом, але як такі, що були самовидцями Його величі.
17. Бо Він прийняв од Бога Вітця честь і славу, коли від пречудової слави прилинув до Нього такий голос: Це є Син Мій улюблений, в Котрому Моя добра воля.
18. І цей голос, що прилинув з небес, ми чули, коли були з Ним на святій горі.
19. І причому маємо найпереконливіше пророче слово; і ви гаразд чините, що наvertsаєтеся до нього, мов до світільника, що сяє у темному місці, аж доки не почне розвиднятися і не зійде вранішня зоря у серцях ваших,

20. Відаючи найперше про те, що жодне пророцтво у Писанні не припускає власного тлумачення.

21. Бо ніколи пророцтво не зголошувалося з волі людської, але звіщали його святі Божі люди, ведені Духом Святим.

2 Петра 2

Про розбещених лжевчителів і суд над ними.

1. Були й лжепророки в народі, як у вас будуть лжевчителі, котрі запровадять згубні ересі, і, відрікшись Господа, що звільнив їх, наведуть самі на себе незабарну загибель.

2. І багато людей піде за їхньою розпущою, і через них шлях істини буде зневажатися.

3. І в зажерливості будуть ловити вас облесливими словами; суд їм давно готовий, і погибель їхня не дрімає.

4. Бо коли Бог ангелів, що згрішили, не помилював, а навпаки, зв'язавши ланцюгами пекельного мороку, віддав охороняти до суду для покарання;

5. І якщо не помилював першого світу, але у восьми душах зберіг родину Ноя, проповідника правди, коли навів потоп на світ нечестивих,

6. І якщо міста Содом і Гомору, засудивши на винищення, обернув на попіл, показавши приклад майбутнім лиходіям,

7. А праведного Лота, знеможеного стосунками поміж людьми несамовито розбещеними, визволив, –

8. Бо цей праведник, живучи поміж ними, щоденно страждав у праведній душі, тому що бачив і чув про справи безбожні;

9. То напевне відає Господь, як визволяти побожних від спокуси, а лиходіїв зберігати на день суду, для покарання,

10. А найбільше тих, котрі йдуть слідом недобрих похотей плоті і зневажають владу, зухвалі, свавільні, і не страхаються лихословити вищих.

11. Тоді як Ангели, хоч переважали їх міцністю і силою, не вповідають супроти них зневажливого осуду.

12. Вони, як безмовна звірина, що ведеться природою, народжені для зловлення та винищення, лихословлячи те, чого не розуміють, у розпусті своїй винищаються;

13. Вони діждуться помсти за злочини: бо вони щоденну розпусту мають за розкіш; безсоромники і опоганювачі, вони втішаються своєю облудністю, бенкетуючи з вами.

14. Очі в них вповнені перелюбом і неспинного гріха; вони зваблюють нетверді душі; серце їхнє привчене до зажерливості: це – сини прокляття.

15. Вони залишили свій шлях і заблукали, йдучи слідами Валаама, сина Беорового, котрий полубив винагороду неправдиву,

16. Але був викритий у своєму беззаконні: безмовна віслючка, озвавшись людським голосом, зупинила безум пророка.
17. Це джерела безводні, хмариська, бурею гнані; на них чекає морок вічної пільми.
18. Бо, промовляючи набундючене марнослів'я, вони зваблюють у тілесні похоті і розпусту тих, котрі заледве ухилилися від облуди;
19. Обіцяють їм волю, хоч самі залишаються рабами тліну; бо хто ким переможений, той тому й раб.
20. Бо якщо, ухилившись від мерзоти світу через пізнання Господа і Рятівника нашого Ісуса Христа, знову потрапляють у їхні пута та перемагаються ними, то останнє буває для них гірше першого.
21. Було б краще їм не спізнати шляху правди, аніж спізнавши, повернутися назад від переданої їм святої заповіді.
22. Але з ними сталося, мов за певного прислів'я: пес повертається до своїх вивертів; і помита свиня поспішає у твані повалитися.

2 Петра 3

1. Це вже друге Послання пишу до вас улюблені, в них нагадуванням пробуджую ваш чистий глузд,
2. Щоб ви пам'ятали слова, передніше повідані святими пророками, і заповідь Господа й Рятівника, сповіщену Апостолами вашими.
3. Найперше знайте, що в останні дні з'являться нахабні глузливці, що чинитимуть за своїми похотями,
4. Що скажуть: Де обітниця прищестя Його? Бо від часу, як почали умирати батьки, від початку творення все залишається незмінним.
5. Ті, що так міркують, не відають, що на початку словом Божим небеса і земля вчинені з води і водою;
6. А тому тодішній світ згинув, затоплений водою.
7. А нинішні небеса і земля утримуються тим самим словом, зберігаються для вогню на день суду і загибелі нечестивих людей.
8. Нехай же одне це не буде утаємничене від вас, улюблені, що в Господа один день, як тисяча літ, і тисяча літ, як один день.
9. Не бариться Господь з виконанням обітниці, як дехто має те за неквапливість; але довготерпить нас, не бажаючи, щоб хтось загинув, а щоб усі прийшли до каяття.
10. А день Господній прийде, мов злодій уночі, і тоді небеса з леготом знебудуться, а стихії, спалахнувши, зруйнуються, і земля та всі зачини на ній згорять.
11. І, якщо отак усе зруйнується, то якими мусите бути у святому житті і побожності ви,

12. Що надживаєте і бажаєте пришествя дня Божого, в якому палаючі небеса зруйнуються і в розбурханому вогні стихії розтануть?
13. А втім, ми, за обітничею Його, надживаємо нового неба і нової землі, на котрих живе правда.
14. Отож, улюблені, очікуючи цього, подбайте з'явитися перед Ним неоскверненими і без вади у світі.
15. А довготерпіння Господа нашого вважайте спасінням, як брат наш улюблений, Павло, за даною йому премудрістю, написав вам,
16. Як він говорить про те у всіх Посланнях, у котрих є дещо заважке для глузду, що його неуки і неутвердені, на власну свою погибель, спотворюють, як, зрештою, й інші Писання.
17. Отож, улюблені, оскільки ви знали про це раніше, бережіться, щоб вам не захопитися облудністю лиходіїв і не відпасти від свого утвердження,
18. Але зростаєте у благодаті і пізнанні Господа нашого і Рятівника Ісуса Христа. Йому слава і нині, і дня вічного! Амінь.

Перше Послання Івана

1 Івана 1

Апостольські свідчення про Слово життя.

1. Про те, що було від початку, що ми чули, що бачили своїми очима, що розглядали, і чого руки наші торкалися, – про Слово життя, –
2. Бо життя з'явилося, і ми бачили і засвідчуємо, і сповіщаємо вам це вічне життя, котре було у Батька і з'явилося до нас, –
3. Про те, що ми бачили і чули, сповіщаємо вам, щоб ви також спілкувалися з нами; а наше спілкування – з Батьком і Сином Його, Ісусом Христом.
4. І оце пишемо вам, щоб радість ваша була досконала.
5. І ось Добра Вість, котру ми чули від Нього і сповіщаємо вам: Бог є світло, і немає в Ньому жодної п'тьми.
6. І коли ми кажемо, що маємо спілкування з Ним, а самі ходимо в п'тьмі, то ми обманюємо і не вчиняємо за істиною!
7. А коли ходимо у світлі, так, як Він у світлі, то маємо спілкування один з одним, і кров Ісуса Христа, Сина Його, очищає нас від усякого гріха.
8. Якщо кажемо, що не маємо гріха, – обманюємо самі себе, й істини в нас немає.
9. Якщо сповідуємо гріхи наші, то Він, завше вірний і праведний, простить нам гріхи наші і очистить нас від усякої неправди.

10. Якщо кажемо, що ми не згрішили, то маємо Його за неправдивого, і Слова Його немає в нас.

1 Івана 2

Ісус – наш Заступник.

1. Діти мої! Це пишу вам, щоб ви не грішили; а якби хтось згрішив, то ми маємо Заступника, перед Батьком, Ісуса Христа, Праведника:
2. Він є уласкавленням за гріхи наші, і не тільки за наші, але й за гріхи цілого світу.
3. А що ми пізнали Його, дізнаємося з того, що дотримуємося Його заповідей.
4. Хто каже: Я пізнав Його, але заповідей Його не дотримується, той облудник, і немає в ньому істини;
5. А хто дотримується слова Його, в тому справді любов Божа звершилася: саме з цього дізнаємося, що ми в Ньому.
6. Хто каже, що в Ньому перебуває (живе), той має вчинити так, як Він чинив.
7. Улюблені! Пишу вам не нову заповідь, але заповідь старожитню, котру ви мали від початку: заповідь давня є Слово, котре ви чули від початку.
8. Але при цьому й нову заповідь пишу вам, що є істинне і в Ньому, і у вас: тому що пільма минається, а істинне світло вже світить.
9. Хто каже, що він у світлі, а ненавидить брата свого, той іще в пільмі.
10. Хто любить брата свого, той перебуває у світлі, і немає в ньому спокуси;
11. А хто ненавидить брата свого, той знаходиться в пільмі, і в пільмі ходить, і не відає, куди йде, тому що пільма осліпила йому очі.
12. Пишу вам, дітки, тому що прощаються вам гріхи заради ймення Його.
13. Пишу вам, батьки, тому що ви пізнали Того, Хто від початку. Пишу вам, юнаки, тому, що ви перемогли лукавого. Пишу вам, підлітки, тому що ви пізнали Батька.
14. Я написав вам, батьки, тому що ви пізнали Того, Хто споконвіку. Я написав вам, юнаки, тому що ви міцні, і слово Боже у вас існує і ви перемогли лукавого.
15. Не любіть світу, ані того, що в світі; хто любить світ, в тому немає Батькової любови;
16. Бо все, що у світі: похіль плоті, похіль очей, і гордощі житейські, не є від Батька, але від світу цього.
17. І світ минає, і похіль його, а той, хто виконує волю Божу, живе повіки.
18. Діти! Останній час. І, як ви чули, що прийде антихрист, і тепер з'явилось багато антихристів, то ми якраз пізнаємо з цього, що останній час настає.

19. Вони вийшли від нас; але не були наші; інакше, якби вони були наші, то залишилися б з нами; але вони вийшли, і через те відкрилося, що не всі наші.
20. А втім, ви маєте помазання від Святого і знаєте все.
21. Я написав вам не тому, що ви не знаєте істини, але через те, що ви знаєте її, а також те, що всіляка неправда не від істини.
22. Хто облудник, якщо не той, хто відкидає, що Ісус є Христос? Це антихрист, що нехтує Батьком і Сином.
23. Кожний, хто зрікається Сина, не має Батька; а той, що сповідує Сина, має Батька.
24. Отож, що ви чули від початку, те нехай існує у вас; якщо залишається у вас те, що ви чули від початку, то й ви житимете в Сині і в Батькові.
25. А обітниця, котру Він обіцяв нам, є життя вічне.
26. Це написав я вам про тих, що зводять вас.
27. А втім, помазання, котре ви одержали від Нього, у вас перебуває, і ви не маєте потреби, щоб хтось навчав вас; але отак, як саме це помазання навчає нас всьому, і воно істинне й правдиве, то як воно навчило вас, у тім перебувайте.
28. Таким чином, дітоньки, перебувайте у Ньому, щоб, коли з'явиться Він, мати нам відвагу і не осоромитися перед Ним, як Він прийде.
29. Якщо ви знаєте, що Він Праведник, знайте також і те, що всякий, хто вчиняє правду, народжений від Нього.

1 Івана 3

Слава дітей Божих.

1. Дивіться, яку любов дав нам Батько, щоб нам називатися і бути дітьми Божими. Світ через те не знає нас, що не пізнав Його.
2. Улюблені! Ми тепер діти Божі; але ще не відкрилося, якими будемо. Знаємо лише, що коли відкриється, будемо схожі на Нього, тому що побачимо Його, який Він є.
3. І кожний, хто має цю надію на Нього, очищає себе так, як Він чистий.
4. Кожний, хто чинить гріх, чинить і беззаконня, і гріх є беззаконня.
5. І ви знаєте, що Він прийшов для того, щоб узяти гріхи наші, і що в Ньому немає гріха.
6. Кожний, хто в Ньому перебуває, не грішить; і кожний, хто грішить, не бачив Його і не спізнав Його.
7. Діти! Нехай не зводить вас ніхто. Хто чинить правду, той праведний, як Він праведний.
8. Хто чинить гріх, той від диявола, тому що спочатку диявол згрішив. Якраз для цього й з'явився Син Божий, щоб зруйнувати заміри лукавого.

9. Кожний, народжений від Бога, не чинить гріха, тому що насіння Його перебуває в ньому; і він не може грішити, тому що народжений від Бога.
10. Діти Божі і діти диявола пізнаються так: Кожний, хто не чинить правди, не є від Бога, а також той, хто не любить брата свого.
11. Бо таке благовістя, котре ви чули від початку, щоб ми любили один одного.
12. Не так, як ото Каїн, котрий був од лукавого і вбив брата свого. А за що убив його? За те, що справи його були недобрі, а вчинене братом його, – праведне.
13. Не дивуйтеся, браття мої, якщо світ ненавидить вас.
14. Ми знаємо, що ми перейшли із смерти до життя, тому що любимо братів; а хто не любить брата, перебуває в смерті.
15. Кожний, хто ненавидить брата свого, є людиновбивник; а ви знаєте, що жодний людиновбивник не має життя вічного, яке в ньому перебуває.
16. Любов спізнали ми в тому, що Він поклав за нас життя Своє; і ми повинні віддавати життя своє за братів.
17. А хто має достаток у цьому світі, але, коли бачить брата свого в нужді і зачинає від нього серце своє, – то яким чином перебуває в ньому любов Божа?
18. Діти мої! Любімо не словом чи язиком, але ділом добрим та істиною.
19. Якраз із цього дізнаємося, що ми від істини, і заспокоюємо перед Ним серця наші;
20. Бо якщо серце наше осуджує нас, то наскільки більший Бог, тому що Бог більший від серця нашого і знає все.
21. Улюблені! Якщо серце наше не осуджує нас, то ми маємо відвагу до Бога.
22. І чого лише попросимо, дістанемо від Нього, тому що дотримуємося заповіді Його і чинимо добре й угодне перед Ним.
23. А заповідь Його та, щоб ми вірували у ймення Сина Його Ісуса Христа і любили один одного, як Він заповідав нам.
24. І хто зберігає заповіді Його, той перебуває в Ньому, а Він у тому. А що Він перебуває в нас, дізнаємося від Духа, котрого Він дав нам.

1 Івана 4

Як впізнавати Духа істини і духа облудности.

1. Улюблені! Не кожному духові вірте, але випробовуйте духів, чи від Бога вони, тому що багато лжепророків з'явилося в світі.
2. Духа Божого і духа омани впізнавайте так: усілякий дух, котрий сповідує Ісуса Христа, Котрий прийшов у плоті, є від Бога;

3. А всілякий дух, який не сповідує Ісуса Христа, Котрий прийшов у плоті, не є від Бога, але це дух антихриста, про котрого ви чули, що він прийде і тепер уже є в світі.
4. Діти! Ви від Бога, і перемогли їх; бо Той, Хто в вас, більший від того, що в світі.
5. Вони від світу, тому й говорять по-світському, і світ слухає їх.
6. Ми від Бога: той, хто знає Бога, слухає нас; хто не від Бога, той не чує нас. З цього пізнаємо духа істини і духа омани.
7. Улюблені! Будемо любити один одного, тому що любов од Бога, і кожний, хто любить, народжений від Бога і знає Бога.
8. Хто не любить, той не спізнав Бога, тому що Бог є любов.
9. Любов Божа до нас відкрилася в тому, що Бог послав у світ Єдиновродженого Сина Свого, щоб ми одержали життя через Нього.
10. У тому любов, що не ми полюбили Бога, але Він полюбив нас і послав Сина Свого в умилостивлення за гріхи наші.
11. Улюблені! Якщо так полюбив нас Бог, то ми також маємо любити один одного.
12. Бога ніхто ніколи не бачив: якщо ми любимо один одного, то Бог в нас перебуває, і любов Його досконала є в нас.
13. Що ми перебуваємо в Ньому і Він у нас, дізнаємося з того, що Він дав нам від Духа Свого.
14. І ми бачили й засвідчуємо, що Батько послав Сина Рятівником світові.
15. Хто сповідує, що Ісус є Син Божий, у тому перебуває Бог, і він у Богові.
16. І ми пізнали любов, яку має до нас Бог, і увірували в неї. Бог є любов, і той, хто перебуває в любові, перебуває в Богові, і Бог у ньому.
17. Любов удосконалюється з нами так, що ми маємо сміливість на день суду, тому що чинимо у світі цьому, як Він.
18. У любові немає страху, але досконала любов проганяє страх; тому що у страхові є страждання; хто боїться, той недосконалий у любові.
19. Будемо любити Його, тому що Він передніше полюбив нас.
20. Хто запевняє: Я люблю Бога, а брата свого ненавидить, той облудник; бо той, що не любить брата свого, котрого бачить, як може любити Бога, Котрого не бачить?
21. І ми маємо від Нього таку заповідь, щоб той, хто любить Бога, любив також брата свого.

1 Івана 5

Віра в Ісуса Сина Божого перемагає світ.

1. Кожний, хто вірує, що Ісус є Христос, від Бога вроджений, і кожний, хто полюбив Того, Котрий Породив, любить також і Того, Хто народився від Нього.
2. Що ми любимо дітей Божих, дізнаємося тоді, коли любимо Бога і дотримуємося заповідей Його.
3. Бо це є любов до Бога, щоб ми дотримувалися заповідей Його; і заповіді Його не важкі.
4. Бо кожний, хто народжений від Бога, перемагає світ; і це є перемога, яка перемагає світ, – віра наша.
5. Хто перемагає світ, як не той, хто вірує, що Ісус є Син Божий?
6. Цей є Ісус Христос, Котрий прийшов водою і кров'ю і Духом, не водою лише, але водою і кров'ю; і Дух засвідчує про Нього, тому що Дух є істина.
7. Бо троє засвідчують на небі: Батько, Слово і Святий Дух: і Оці троє суть Одне.
8. І троє засвідчують на землі: дух, вода і кров; і оці троє про одне.
9. Якщо ми приймаємо свідчення людське, то свідчення Боже – більше, бо це є свідчення Боже, котрим Бог свідчив про Свого Сина.
10. Хто вірує в Сина Божого, має свідчення в самому собі; а той, хто не вірить Богові, засвідчує Його неправдивим, тому що не вірує в свідчення, котрим Бог засвідчував про Сина Свого.
11. Свідчення це якраз у тому, що Бог дарував нам життя вічне, і це життя в Синові Його.
12. Хто має Сина Божого, має життя; а хто не має Сина Божого, не має життя,
13. Це написав я вам, тим, що віруєте в ім'я Сина Божого, щоб ви знали, що ви, віруючи в Сина Божого, маєте життя вічне.
14. І ось, яку сміливість ми маємо до Нього, що коли просимо чогось із волі Його, то Він слухає нас;
15. А коли ми знаємо, що Він слухає нас у всьому, чого б ми не попросили, – знаємо також те, що одержуємо від Нього те, що просимо.
16. Якщо хтось бачить брата свого, що грішить гріхом не на смерть, то нехай молиться, і Бог дасть йому життя, тобто тому, хто згрішив не на смерть. Є гріх на смерть: не про нього кажу, щоб молився.
17. Усіляка неправда є гріх, але є також гріх не на смерть.
18. Ми знаємо, що кожний, народжений від Бога, не грішить; але народжений від Бога береже себе, і лукавий не торкається до нього.
19. Ми знаємо, що ми від Бога, і що увесь світ лежить у злі.
20. Знаємо також, що Син Божий прийшов і дав нам світло і розум, нехай же спізнаємо Бога істинного і нехай будемо в істинному Сині Його Ісусі Христі: Цей є істинний Бог і життя вічне.

21. Діти! Бережіть себе від ідолів. Амінь.

Друге Послання Івана

2 Івана 1

Істина та любов неподільні.

1. Старець – вибраній пані і дітям її, котрих я люблю за істиною, і не лише я, але й ті, що пізнали істину,
2. Заради істини, котра перебуває в нас і буде з нами повіки:
3. Нехай буде з вами благодать, милість, і мир від Бога Вітця і від Господа Ісуса Христа, Сина Отчого, в істині і любові.
4. Я вельми здивів, що знайшов поміж дітьми твоїми таких, що живуть в істині, як ми дістали заповідь від Батька.
5. І нині прошу тебе, пані, але не як нову заповідь тобі даю, але ту, котру маємо від початку, щоб ми любили один одного.
6. А любов у тому є, щоб ми чинили за Його заповідями. Це – та заповідь, котру ви чули від початку, щоб чинили за нею.
7. Бо чимало спокусників прийшло у світ, котрі не сповідують Ісуса Христа, що прийшов у плоті: такий чоловік є спокусник і антихрист.
8. Пильнуйте за собою, щоб вам не втратити того, над чим ми трудилися, але щоб одержали нагороду уповні.
9. Кожний, хто нехтує ученням Христовим і не перебуває в ньому, не має Бога; той, що перебуває в ученні Христовому, має і Вітця, і Сина.
10. Хто приходить до вас і не приносить цього вчення, того не приймайте в дім, і не вітайте його;
11. Бо той, хто вітає його, бере участь у лихих справах його.
12. Маю багато написати вам, але не хочу на папері чорнилом; а сподіваюся прийти до вас і говорити устами до уст, щоб радість ваша була уповні.
13. Вітають тебе діти сестри твоєї вибраної. Амінь.

Третє Послання Івана

3 Івана 1

Велика радість – ходити в істині.

1. Старець – улюбленому Гаєві, котрого я люблю за істиною.

2. Улюблений! Молюся, щоб ти був здоровий і мав усюди успіх, як добре ведеться твоїй душі.
3. Бо я вельми зрадів, коли прийшли брати і засвідчили твою вірність, як ти ходиш за істиною.
4. Для мене немає більшої радості, як чути, що діти ходять за істиною.
5. Улюблений! Ти як вірний чиниш у тому, що робиш для братів і для чужинців;
6. Вони засвідчили перед церквою про твою любов: ти гаразд учиниш, якщо відпустиш їх, як належить заради Бога.
7. Бо вони заради ймення Його пішли, і нічого не взяли від поганів.
8. Тож ми мусимо приймати таких, щоб стати помічниками істині.
9. Я писав церкві; але Діотреф, що любить бути у них першим, нас не приймає.
10. Тому, якщо я прийду, то пригадаю про справи, котрі він учиняв, обмовляючи нас недобрими словами, і, не вдоволений з того, сам також не приймає братів, і забороняє тим, що бажають, і виганяє з церкви.
11. Улюблений! Не вдавайся до зла, але до добра. Хто чинить добро, той від Бога; а той, що вдається до лихого, не бачив Бога.
12. Про Дмитра засвідчили всі і сама істина; засвідчуємо також і ми, і ви знаєте, що свідчення наше правдиве.
13. Багато хотів я написати; але не хочу писати до тебе чорнилом і тростиною,
14. Але сподіваюся невдовзі побачити тебе і поговорити устами до уст.
15. Мир тобі. Вітають тебе друзі; вітай друзів поіменно.

Послання Юди

Юди 1

Покликані освячені Богом Вітцем і збережені Ісусом Христом.

1. Юда, служник Ісуса Христа, брат Якова, покликаним, котрі освячені Богом Батьком і збережені Ісусом Христом:
2. Милість вам і мир та любов нехай примножиться.
3. Улюблені! Хоч маю ревність писати вам про загальний порятунок, я вважаю за необхідне написати вам і закликати вас стояти за віру, певного часу передану святим.
4. Бо підкралися деякі люди, здавна призначені до цього осудження, нечестиві, які обертають благодать Бога нашого на привід до розпусти і зрікаються єдиного Володаря Бога і Господа нашого Ісуса Христа.

5. Я хочу нагадати вам, хоч ви вже знаєте це, що Господь, визволивши народ з єгипетської землі, згодом вигубив тих, що зневірилися,
6. І ангелів, котрі не зберегли своєї гідности, але покинули житло своє, стереже у вічних кайданах, під мороком, на суд великого дня.
7. Як Содом і Гомора і довколишні міста, що так само блудодіяли і ходили за іншою плоттю, зазнавши кари вогню вічного, стали прикладом, –
8. Так само станеться й з оцими мрійниками, котрі опоганюють плоть, нехтують старшими і лихословлять високу владу.
9. Михаїл Архангел, коли розмовляв з дияволом, сперечаючись про Мойсеєве тіло, не посмів висловити докірливого осуду, але сказав: Нехай заборонить тобі Господь.
10. А оці лихословлять те, чого не знають, а тим, що знають за природою, мов німа звірина, розбещують себе.
11. Горі їм, тому що йдуть шляхом Каїновим, піддаються спокусі хабарів, як Валаам, і в зятяності гинуть, мов Корей.
12. Такі бувають спокусою на ваших вечерях любови: бенкетуючи з вами, без страху виповнюють себе; це – хмари безводні, що їх вітер носить; осінні дерева безплідні, двічі померлі і викорінені;
13. Несамовиті хвилі морські, що піняться ганьбою своєю; зорі заблуклі, котрим зберігається морок пільми навіки.
14. Про них пророкував і Енох, сьомий від Адама, кажучи: Ось, іде Господь із десятками тисяч святих Ангелів Своїх, –
15. Звершити суд над усіма і звинуватити усіх поміж ними нечестивих за всі справи, котрі вчинило їхнє безчестя, і за всі жорстокі слова, котрі виповідали на Нього нечестиві грішники.
16. Це – ті, що ремствують, нічим не вдоволені і чинять за своїми похотями нечестиво і беззаконно; уста їхні виповідають чванливі слова; вони виявляють упередженість для зиску.
17. Але ви, улюблені, пам'ятайте, що вам провістили Апостоли Господа нашого Ісуса Христа.
18. Вони казали вам, що останнього часу з'являться лайливці, що чинитимуть за своїми нечестивими похотями.
19. Це – люди, які відділяють себе від єдности у вірі, тілесні, що не мають Духа.
20. А ви, улюблені, святою вірою своєю себе надихаючи, моліться Духом Святим,
21. Бережіть себе в любові Божій, наджидаючи милости від Господа нашого Ісуса Христа, для вічного життя.
22. І до одних будьте милостиві, з поміркованістю;

23. А інших страхом рятуйте, вириваючи з вогню, і зі страхом викривайте, гидуючи навіть одежею, котра опоганена плоттю.

24. А Тому, Хто може вас уберегти від падіння і поставити перед славою Своєю непорочними в радості,

25. Єдиному премудрому Богові, Рятівникові нашому через Ісуса Христа Господа нашого, слава і велич, сила і влада передніше всіх віків, нині і на всі віки. Амінь.

Книга Святого Івана Богослова - Одкровення

Одкровення 1

Щасливий, хто читає і слухає слова цього пророцтва.

1. Одкровення Ісуса Христа, котре дав Йому Бог, аби показати слугам Своїм, що невдовзі статися має. І Він показав, пославши його через Ангела Свого служникові Своєму Іванові,

2. Котрий засвідчував Слово Боже і свідчення Ісуса Христа, і що він бачив.

3. Блаженний, хто читає і слухає слова пророцтва цього і дотримується написаного в ньому; бо час близький.

4. Іван – семи церквам, що в Азії: Благодать вам і мир від Того, Котрий є і був і йде, і від семи духів, що є перед престолом Його,

5. І від Ісуса Христа, Котрий є свідок вірний, первісток, народжений із мертвих і володар царів земних. Йому, що полюбив нас і обмив нас від гріхів наших кров'ю Своєю,

6. Що вчинив нас царями і священиками Богові і Батькові Своєму, слава і держава навіки віків! Амінь.

7. Ось, іде з хмарами, і побачить Його всіляке око, а також ті, що пронизали Його; і зарідають перед Ним усі племена земні. Так, амінь.

8. Я – Альфа і Омега, початок і кінець, говорить Господь, Котрий є і був, і йде, Вседержитель.

9. Я, Іван, брат ваш і співучасник у скорботі і в царстві, і в терпінні Ісуса Христа, був на острові, що Патмосом зветься, за Слово Боже і за свідчення Ісуса Христа.

10. Я був у Дусі недільного дня і чув позаду себе дужий голос, неначе сурми, котрий промовляв: Я – Альфа і Омега, Перший і Останній;

11. Те, що бачиш, запиши у книгу, і пошли церквам, що в Азії: до Ефесу, і до Смирни, і до Пергаму, і до Тіятирів, і до Сард, і до Філадельфії, і до Лаодикії.

12. Я обернувся, аби побачити, чий голос, що говорив зі мною, і, обернувшись, побачив сім золотих світильників,

13. І посеред семи світильників схожого на Сина Людського, одягненого в подир і підперезаного попід груди поясом золотим.
14. Голова Його і волосся білі, наче біла вовна, як сніг; і очі Його – мов полум'я вогню;
15. І ноги Його подібні до очищеної бронзи, немов розжарені в печі; і голос Його – як легіт великої води;
16. Він тримав у правиці Своїй сім зірок, і з уст Його виходив меч двосічний; і обличчя Його – мов сонце, що сяє в силі своїй.
17. І коли я побачив Його, то упав до ніг Йому, як мертвий. І Він поклав на мене правницю Свою і сказав мені: Не бійся; Я – Перший і Останній,
18. І живий; і був мертвий, і ось, живий навіки вічні, амінь, і маю ключі від аду й смерти.
19. Тож напиши, що ти бачив, і що є, і що буде по цьому.
20. Таємниця семи зірок, котрі ти бачив у правиці Моїй, і семи світильників є оця: Сім зірок – Ангели семи церков; а сім світильників, котрі ти бачив – сім церков.

Одкровення 2

Послання до Ефеської Церкви.

1. Ангелові Ефеської Церкви напиши: Так говорить Той, що тримає сім зірок у правиці Своїй, що ходить посеред семи свічників золотих:
2. Знаю справи твої, і працю твою, і терпіння твоє, і те, що ти не можеш зносити розбещених, і спізнав (випробував) тих, котрі називають себе Апостолами, а вони не такі, і переконався, що вони облудники;
3. Ти чимало вистраждав і маєш терпіння, і для ймення Мого трудився і не знесилювався.
4. Але маю супроти тебе те, що ти залишив першу любов твою.
5. Отож, пригадай, звідки ти впав, і покайся, і чини перші справи; а коли не так, то невдовзі прийду до тебе і зсуну світильника твого з місця його, якщо не покаєшся.
6. А втім, добре в тобі те, що ти ненавидиш учинки Николаїтів, котрі Я також ненавиджу.
7. Хто має вуха, нехай чує, що Дух промовляє церквам: Переможному дам споживати від дерева життя, котре посеред раю Божого.

Послання до Смирненської церкви.

8. І Ангелові Церкви у Смирні напиши: Так говорить Перший і Останній, Котрий був мертвий, і ось, живий:
9. Знаю твої справи, і горе, і вбогість, – а втім, ти багатий, – і лихослів'я від тих, котрі мовлять про себе, що вони юдеї, а вони не такі, але – збіговисько сатанинське.

10. Але не бійся нічого, що ти мусиш витерпіти. Ось, диявол буде кидати декого з вас до в'язниці, щоб вас випробувати, і будете мати скорботу десять днів. Будь вірним до смерти, і дам тобі вінець життя.

11. Той, що має вухо чути, нехай чує, що Дух промовляє до церков: Переможний не зазнає шкоди від другої смерти.

Послання до Пергамської Церкви.

12. І Ангелові Пергамської Церкви напиши: Так говорить Той, що має гострого двосічного меча:

13. Знаю твої справи, і що ти замешкав там, де престол сатани, і що неухильно пильнуєш ймення Моє, і не зрікся віри Моєї навіть за днів, коли у вас, де живе сатана, був убитий вірний Мій свідок Антипа.

14. Але маю дещо супроти тебе, тому що є у тебе там такі, що тримаються Валаамового учення, котрий навчив Балака звабити в спокусу синів Ізраїлевих, щоб вони їли ідоложертовне і вчиняли розпусту.

15. Бо в тебе також є прихильники вчення Николаїтів, котре Я ненавиджу.

16. Покайся! А якщо не так, то невдовзі прийду до тебе, і зітнуся з ними мечем уст Моїх.

17. Той, що має вухо чути, нехай чує, що Дух промовляє церквам: Переможному дам споживати утаємничену манну, і дам йому білого каменя і на камені написане нове ім'я, котрого ніхто не знає, окрім того, хто одержує.

Послання до Тіятирської Церкви.

18. І Ангелові Церкви у Тіятирах напиши: Так говорить Син Божий, у Котрого очі, – як полум'я вогненне, і ноги схожі на очищену бронзу.

19. Знаю твої справи, і любов (милосердя), і служіння, і віру, і терпіння твоє, і те, що останні твої діяння більші від перших.

20. Але Маю супроти тебе дещо за те, що ти потураєш жінці Єзавелі, котра називає себе пророчицею, навчає і заводить в оману служників Моїх, чинити розпусту, та їсти від жертв ідолам.

21. Я дав їй час покаятися за розпусту її, але вона не покалася.

22. Ось, Я кину її на ложе, а тих, що вчиняли розпусту з нею, у велику скорботу, якщо не покаються за вчинки свої.

23. І дітей її уражу смертю, і спізнають усі церкви, що Я є Той, Хто досліджує серця і нутрощі; і віддам кожному з вас за вчинене вами.

24. А вам та іншим, що є в Тіятирах, що не мають цього вчення, і котрі не спізнали так званої глибини сатанинської, звіщаю, що не покладу на вас іншого тягаря;

25. Лише те, що вже маєте, міцно тримайте, аж доки прийду.

26. Хто перемагає і дотримується діянь Моїх до кінця, тому дам владу над поганами,

27. І буде пасти їх берлом залізним; мов посудини глиняні, вони будуть розбиті на друзки, як і Я дістав владу від Батька Мого;

28. І дам йому зорю вранішню.

29. Хто має вухо чути, нехай чує, що Дух промовляє церквам.

Одкровення 3

Послання до Сардійської церкви.

1. І Ангелові Церкви в Сардах напиши: Так говорить Той, Хто має сім духів Божих, і сім зірок: Знаю твої справи; ти носиш ім'я, наче живий, але ти мертвий.

2. Пильнуй, і зміцнюй те, що залишилось, що близьке до смерти; бо Я не бачу, що вчинене тобою було досконалим перед Богом Моїм.

3. Пригадай, що ти прийняв і почув, і бережи, і покайся. А якщо не будеш пильнувати, то Я прийду до тебе, мов злодій, і ти не знатимеш, котрої години прийду на тебе.

4. А втім, у тебе в Сардах є декілька імен, котрі не опоганили шатів своїх і будуть ходити зі Мною у білих шатах, бо вони гідні.

5. Переможний зодягнеться у білі шати; і не зітру ймення його з Книги життя, і визнаю ім'я його перед Вітцем Моїм і перед Ангелами Його.

6. Хто має вухо, нехай чує, що Дух промовляє Церквам.

Послання до Філадельфійської церкви.

7. І Ангелові Церкви у Філадельфії напиши: Так говорить Святий, Істинний, що має ключа Давидового, Котрий відчиняє – і ніхто не зачинить, зачиняє – і ніхто не відчинить.

8. Знаю справи твої; ось Я, відчинив перед тобою двері, і ніхто не може зачинити їх; ти не вельми маєш сили, і зберіг слово Моє, і не зрікся ймення Мого.

9. Ось, Я вчиню, що із сатанинського збіговиська, з отих, що кажуть про себе, що вони юдеї, але в сутності не такі, а обманюють, – ось, Я вчиню те, що вони прийдуть і поклоняться перед ногами твоїми, і спізнають, що Я полюбив тебе.

10. А що ти зберіг слово терпіння Мого, то Я також збережу тебе від години спокуси, котра прийде на увесь світ, щоб випробувати усіх, що живуть на землі.

11. Ось, іду швидко; тримай міцно, що маєш, аби хтось не взяв вінця твого.

12. Переможного вчиню стовпом у храмі Бога Мого, і він уже не вийде назовні, і напишу на ньому ймення Бога Мого і ймення міста Бога Мого, Нового Єрусалиму, що сходить з неба від Бога Мого, і ймення Моє нове.

13. Хто має вухо, нехай чує, що Дух промовляє Церквам.

Послання Лаодикійській Церкві.

14. І Ангелові Церкви у Лаодикії напиши: Так говорить Амін, свідок вірний та істинний, початок творінь Божих;
15. Знаю твої справи; ти не холодний, ані гарячий; о, якби ти був холодний, або гарячий!
16. Та оскільки ти теплий, а не гарячий і не холодний, то вивергну тебе з уст Моїх.
17. Бо ти кажеш: Я багатий, розбагатів і не потребую нічого; а не відаєш, що ти нужденний (нешасний) і мізерний, і вбогий, і сліпий, і голий.
18. Раджу тобі купити у Мене золото, вогнем очищене, щоб ти розбагатів, і білі шати, щоб зодягнутися, і щоб не видно було ганьби наготи твоєї, маззю для очей намасти очі свої, аби бачити.
19. Кого Я люблю, тих викриваю і караю. Отож, будь ревним і покайся.
20. Ось, під дверима стою і стукаю: Якщо хтось зачує голос Мій і відчинить двері, зайду до Нього, і буду вечеряти з ним, і він зі Мною.
21. Переможному дам сісти зі Мною на престолі Моєму, як і Я переміг, і сів з Батьком Моїм на престолі Його.
22. Хто має вухо, нехай чує, що Дух промовляє Церквам.

Одкровення 4

Бог, що сидить на престолі.

1. По цьому я глянув, і ось, двері розчинені на небо; і той самий голос, котрого я чув, неначе звук сурми, що говорив зі мною, сказав: Піднімися сюди, і покажу тобі, що має статися після цього.
2. І тієї ж миті я був у дусі; і ось, престол стояв на небі, і на престолі був Сидячий;
3. І Цей, що сидів, був схожий з вигляду на камінь яспис та сардис; і там була веселка довкола престолу, схожа виглядом на смарагд.
4. А довкола престолу двадцять чотири престоли; а на престолах бачив я сидячих двадцять чотири старці, котрі одягнуті були в білі шати і мали на головах своїх золоті вінці.
5. І від престолу виходили блискавиці і громи, і голоси, і сім світильників вогненних горіли перед престолом, котрі є сім духів Божих.
6. І перед престолом море скляне, на кришталь подібне; і посеред престолу, і довкола престолу чотири тварини з багатьма очима попереду і позаду.
7. І перша тварина була схожа на лева, і друга тварина схожа на теля, і третя тварина мала обличчя, мов людина, і четверта тварина схожа на орла у л'єті.
8. І кожна із чотирьох тварин мала по шість крил довкола, а всередині вони виповнені очима, і ні вдень, ні вночі не мають спочину, промовляючи: Свят, свят, свят Господь, Бог Вседержитель, Котрий був, є і йде.

9. І коли тварини складають славу і честь, і подяку Тому, що Сидить на престолі, що живе віки вічні,

10. Тоді двадцять чотири старці падають перед Сидячим на престолі і поклоняються Тому, Хто живе віки вічні, і складають вінці свої перед престолом та кажуть:

11. Достойний Ти, Господе, прийняти славу, і честь, і силу, бо Ти утворив усе, і все з волі Твоєї існує та утворене.

Одкровення 5

Книга, запечатана сімома печатями.

1. І бачив я у правиці Сидячого на престолі книгу, написану всередині й назовні, запечатану сімома печатями.

2. І бачив я Ангела дужого, що проголошував гучним голосом: Хто гідний розгорнути цю книгу і зняти печаті її?

3. І ніхто не міг, ні на небі, ні на землі, ні під землею, розгорнути цю книгу, ані зазирнути до неї.

4. І я вельми плакав через те, що нікого не знайшлося гідного розгорнути і читати цю книгу, і навіть зазирнути до неї.

5. І один із старців сказав мені: Не плач, ось Лев, що з коліна Юдиного, корінь Давидів, переміг і може розгорнути цю книгу і зняти сім печатей з неї.

6. І я глянув, – і ось, посеред престолу і чотирьох тварин і посеред старців стоїть Агнець, наче закланний, і що має сім рогів і сім очей, котрі є сім духів Божих, посланих на всю землю.

7. І Він прийшов і взяв книгу з правиці Сидячого на престолі.

8. І коли Він узяв книгу, то чотири тварини і двадцять чотири старці упали перед Агнцем, маючи кожний гусли і золоті чаші, повнісінькі духмяностей, що є молитви святих;

9. І співають нову пісню, кажучи: Гідний Ти взяти книгу і відкрити печаті на ній; бо Ти був закланний, і кров'ю Своєю викупив нас Богові з усілякого роду, і мов, і народу, і племені,

10. І вчинив їх царями і священниками Богові нашому; і вони будуть царювати на землі.

11. І я бачив, і чув голос багатьох Ангелів довкола престолу і тварин, і старців, і число їх було десять тисяч раз по десять тисяч і тисячі тисяч,

12. Котрі промовляли дужим голосом: Достойний Агнець закланний прийняти силу, і багатство, і премудрість, і могутність, і честь, і славу, і благословення.

13. І всіляке створіння, що було на небі, і на землі, і під землею, і на морі, і все, що в них, чув я, проголошувало: Сидячому на престолі і Агнцеві благословення, і честь, і слава, і держава навіки вічні.

14. І чотири тварини казали: Амінь. І двадцять чотири старці упали і поклонилися Тому, Хто живе віки вічні.

Одкровення 6

Перша печатка – вершик на білому коні.

1. І я бачив, що Агнець зняв першу із семи печаток, і я почув одну із тварин, котра говорила неначе громовим голосом: Іди і дивися!

2. Я глянув, і ось, кінь білий, і на ньому вершник, що має лука, і дано йому вінець, і вийшов він, як переможний, і щоб перемогти.

3. І коли Він зняв другу печатку, я чув другу тварину, яка говорила: Іди і дивися!

4. І вийшов другий кінь, рудявий, і сидячому на ньому дано взяти мир від землі, та щоб убивали один одного; і дано йому великого меча.

5. І коли Він зняв третю печатку, я чув третю тварину, що говорила: Іди і дивися. Я глянув, і ось, кінь вороний, і на ньому вершник, що мав у руці своїй мірку.

6. І чув я голос осередь чотирьох тварин, який казав: Мірка пшениці за динарій, і три мірки ячменю за динарій; а елею і вина не пошкоджуй.

7. І коли Він зняв четверту печатку, я чув голос четвертої тварини, що казала: Іди і дивися.

8. І я глянув, і ось, кінь буланый, і на ньому вершник, на якому ім'я "смерть"; і ад слідував за ним, і дано їм владу над четвертою частиною землі – умертвляти мечем, і голодом, і моровицею, і звірями земними.

9. І коли Він зняв п'яту печатку, я побачив під жертвником душі убитих за слово Боже і за свідчення, котре вони мали.

10. І заволали вони дужим голосом, кажучи: Аж доки, Володарю святий та істинний, не судитимеш, і не чиниш помсти тим, що живуть на землі, за кров нашу?

11. І дано було кожному з них білі шати, і сказано їм, щоб вони заспокоїлися ще на короткий час, аж доки й співробітники їхні, і брати їхні, котрі будуть забиті, так само, як вони, доповнять число.

12. І коли Він зняв шосту печатку, я глянув, і ось, стався великий землетрус, і сонце потьмяніло, як волосяниця, і місяць став, наче кров;

13. І зорі небесні попадали на землю, немов смоковниці, потрушені дужим вітром, скидають незрілі плоди свої;

14. І небо утаємничилось, згорнувшись, як сувій; і всіляка гора та острів зсунулися зі своїх місць;

15. І царі земні, і вельможі, і багаті, і тисяцькі, і сильні, і всілякий раб, і всілякий вільний сховалися в печери і в ущелини гір;

16. І кажуть горам і камінню: Упадіть на нас і сховайте нас від обличчя Сидячого на престолі і від гніву Агнця;

17. Бо прийшов великий день гніву Його, і хто встояти може?

Одкровення 7

Перед зняттям сьомої печатки – печатка на чолах служників Божих.

1. І по цьому бачив я чотирьох Ангелів, що стояли на чотирьох кутах землі, і тримали чотири вітри землі, щоб вітер не віяв ні на землю, ні на море, ані на жодне дерево.

2. І бачив я іншого Ангела, що виходив зі сходу сонця і мав печатку Бога живого. – І вигукнув він дужим голосом до чотирьох Ангелів, котрим дано шкодити землі та морю, кажучи:

3. Не чиніть шкоди ні землі, ні морю, ні деревам, аж доки не покладемо печатки на чолах служників Бога нашого.

4. І чув я число тих, що мали печатку на чолі: таких, що з печатками на чолі було сто сорок чотири тисячі із усіх колін синів Ізраїлевих.

5. Із коліна Юдиного було з печатками на чолі дванадцять тисяч; із коліна Рувимового з печатками дванадцять тисяч, із коліна Гадового з печатками дванадцять тисяч;

6. Із коліна Ашерового – дванадцять тисяч; із коліна Нефталимового – дванадцять тисяч; із коліна Манасіїного – дванадцять тисяч;

7. Із коліна Симеонового з печатками на чолі – дванадцять тисяч; із коліна Левіїного – дванадцять тисяч; із коліна Іссахарового – дванадцять тисяч;

8. Із коліна Завулонового – дванадцять тисяч з печатками; із коліна Йосипового – дванадцять тисяч; із коліна Веніяминового – дванадцять тисяч.

9. По цьому глянув я, і ось, великий натовп людей, котрих ніхто не міг порахувати, із усіх племен і родів, і народів, і мов стояв перед престолом і перед Агнцем у білих шатах і з пальмовими гілками в руках своїх.

10. І вигукували дужим голосом, кажучи: Порятунк Богіві нашому, що сидить на престолі, і Агнцю!

11. І всі Ангели стояли довкола престолу і старців, і чотирьох тварин, і впали перед престолом на лиця свої, і поклонилися Богіві,

12. Кажучи: Амінь! Благословення, і слава, і сила, і премудрість, і вдячність, і честь, і міць Богіві нашому навіки віків! Амінь.

13. І, озвавшись, один із старців запитав мене: Оці зодягнені в білі шати, хто такі, і звідки прийшли?

14. Я сказав йому: Ти знаєш, пане. І він сказав мені: Це ті, котрі прийшли від великої скорботи; вони обмили одягу свою і вибілили шати свої кров'ю Агнця;

15. За це вони перебувають нині перед престолом Бога і служать Йому вдень і вночі у храмі Його, і Той, що сидить на престолі, буде жити в них;

16. Вони вже не зазнають голоду чи спраги, і не буде палити їх сонце і жодна спека;

17. Бо Агнець, Котрий серед престолу, буде пасти їх і водити їх до живих джерел води, і витре Бог всіляку сльозу з їхніх очей.

Одкровення 8

Сьома печать – безгоміння.

1. І коли Він зняв сьому печатку, вчинилося безгоміння на небі, десь на півгодини.

2. І бачив я сім Ангелів, котрі стояли перед Богом; і дано їм сім сурм.

3. І прийшов ще один Ангел, і став перед жертовником, тримаючи золоту кадильницю; і дано було йому вельми багато ладану, щоб він із молитвами усіх святих приніс його на золотий жертовник, котрий був перед престолом.

4. І піднявся дим від ладану з молитвами святих від руки Ангела перед Богом.

5. І взяв Ангел кадильницю, і виповнив її вогнем із жертовника, і кинув на землю: і пролунали голоси, і громи, і блискавиці, і землетруси.

6. І сім Ангелів, що мали сім сурм, приготувалися сурмити.

7. І засурмив перший Ангел, і вчинився град і вогонь, змішані з кров'ю, і впали на землю; і третина дерев згоріла, і вся трава зелена згоріла.

8. І засурмив другий Ангел, і неначе велика гора, що палала вогнем, обвалилася в море; і третина моря вчинилася кров'ю.

9. І померла третина творінь, що жили у морі, і третина кораблів знищена.

10. І засурмив третій Ангел, і впала з неба велика зоря, що палала, мовби світильник, і рухнула на третину рік та на джерела води.

11. Ймення цій зорі “Полин”, і третина води стала, як полин, і багато людей померло від води, тому що вона стала гіркою.

12. І засурмив четвертий Ангел і уражена була третина сонця і третина місяця, і третина зір, аж так, що затьмарилася третина їхня, і третина дня не світла була, так само, як ніч.

13. І бачив я, і чув одного Ангела, що летів посеред неба і говорив дужим голосом: Горе, горе тим, що живуть на землі, від решти сурмових голосів трьох Ангелів, що будуть сурмити!

Одкровення 9

П'ята сурма – сарана і ангели безодні.

1. І засурмив п'ятий Ангел, і я побачив зорю, що з неба упала на землю, і дано було їй ключа від колодязя безодні;
2. Вона відчинила колодязя безодні, і вийшов дим із колодязя, як дим із великої печі; і потьмарилося сонце і повітря від диму з колодязя.
3. І з диму вийшла сарана на землю, і дано було їй владу, яку мають земні скорпіони.
4. І сказано було їй, щоб не чинила шкоди траві земній і жодному зіллю і жодному дереві, а лише самим людям, котрі не мають печаті Божої на чолах своїх.
5. І дано їй не убивати їх, а тільки мучити п'ять місяців; і муки від неї схожі на страждання від скорпіона, коли вжалить людину.
6. За тих днів люди будуть шукати смерти, але не знайдуть її; жадають померти, але смерть утіче від них.
7. На вигляд свій сарана була схожа на коней, що налаштовані для бою; і на головах у неї наче вінці, схожі на золото, а обличчя її, – мов обличчя людські.
8. І волосся у неї, – мов коси в жінок, а зуби в неї були, як лев'ячі;
9. На ній були панцері, наче панцері залізні, а шум від крил її – гуркіт від колісниць, коли багато коней мчать на битву.
10. У неї були хвости, мов у скорпіонів, і в хвостах її були жала; а влада її була – шкодити людям п'ять місяців.
11. А царем над собою мала вона Ангела безодні; ім'я йому єврейською Аваддон, грецькою Аполліон.
12. Одне горе пройшло; ось, ідуть за ним ще два горя.
13. І засурмив шостий Ангел, і я почув один голос від чотирьох рогів золотого жертovníка, який стояв перед Богом,
14. Що говорив шостому Ангелові, котрий мав сурму: Звільни чотирьох Ангелів, зв'язаних біля великої ріки Єфрат.
15. І звільнені були чотири Ангели, приготовлені на годину, і день, і місяць, і рік, для того, щоб умертвити третину людей.
16. Число кінного війська було двадцять тисяч по десять тисяч, і я чув їхнє число.
17. Отак я бачив у видінні коней і тих, що сиділи на них, котрі мали на собі панцері вогняні, і гіяцинтові, і сірчані; голови у коней – як голови лев'ячі, і з ротів їхніх виходив огонь, дим і сірка.
18. Від оцих трьох виразок, від вогню, диму і сірки, що виходили з їхнього рота, померла третина людей;
19. Бо сила коней була в їхньому роті і в їхніх хвостах; а хвости їхні були схожі на зміюк, і мали голови, і ними вони шкодили.

20. А інші люди, котрі не вмерли від цих виразок, не покаялися за вчинене руками своїми, аж так, щоб не поклоняться демонам, ані золотим, срібним, мідним, кам'яним і дерев'яним ідолам, котрі не можуть ні бачити, ні чути, ані ходити.

21. І не покаялися вони за вбивства свої, ні за чаклунства свої, ні за розпусту свою, ані за крадіжки свої.

Одкровення 10

Ангел із розгорнутою книгою.

1. І бачив я іншого дужого Ангела, що сходив з неба, одягненого в хмару; над головою його була веселка; і обличчя його, мов сонце, і ноги його, як стовпи вогняні.
2. У руці в нього була книжка розгорнута. І поставив він праву ногу свою на море, а ліву на землю.
3. І вигукнув дужим голосом, як ривучий лев; і коли він вигукнув, тоді сім громів проговорили голосами своїми.
4. І коли сім громів проговорили голосами своїми, я хотів було написати; але почув голос із неба, який казав мені: Утаємнич, що повідали сім громів, і не пиши цього.
5. І Ангел, котрого я бачив, що стояв на морі і на землі, підняв руку свою до неба.
6. І присягався Тим, Хто живе вічні віки, Хто утворив небо і все, що на ньому, землю, і все, що на ній, і море, і все, що в ньому, що часу вже не буде;
7. Але за тих днів, коли проголосить сьомий Ангел, коли він засурмить, звершиться таємниця Божа, як Він благовістив служникам Своім пророкам.
8. І голос, котрого я чув з неба, знову почав говорити зі мною, і сказав: Піди, візьми розгорнуту книжку з рук Ангела, який стоїть на морі і на землі.
9. І я пішов до Ангела і сказав йому: Дай мені книжку. Він сказав мені: Візьми і з'їж її; вона буде гіркою в твоєму череві, але в устах твоїх буде солодка, як мед.
10. І взяв я книжку з рук Ангела, і з'їв її; і вона в устах моїх була солодка, як мед; а коли з'їв її, то гірко стало в череві моєму.
11. І сказав він мені: Тобі належить знову пророкувати перед багатьма народами і племенами, і мовами, і перед царями.

Одкровення 11

Вимірювання храму.

1. І дано мені тростину, схожу на жезл, і сказано: Підведися і зміряй храм Божий і жертовника, і тих, що поклоняються в ньому;
2. А зовнішній двір храму залиши, не міряй його, бо він даний поганам: вони будуть топтати святе місто сорок два місяці.

3. І дам двом свідкам Моїм, і вони будуть пророкувати тисячу двісті шістьдесят днів і будуть зодягнені у веретище.
4. Це є дві оливи і два світильники, котрі стоять перед Богом землі.
5. І якщо хтось захоче їх покривдити, то вогонь вийде з уст їхніх і пожере ворогів їхніх; якщо хтось захоче їх покривдити, той мусить бути убитий.
6. Вони мають владу зачиняти небо, щоб не йшов дощ на землю за днів пророцтва їхнього, і мають владу над водами перетворювати їх на кров, і вражати землю всілякою виразкою, коли тільки зажадають цього.
7. І коли скінчать вони свідчення своє, звір, що виходитиме з безодні, буде битися з ними, і переможе їх, і уб'є їх,
8. І трупи їхні залишить на вулиці великого міста, котре духовно називається Содом і Єгипет, де й Господь наш розп'ятий.
9. І багато з народів, і колін, і мов, і племен будуть дивитися на трупи їхні три дні з половиною і не дозволять покласти трупи їхні до гробів.
10. А ті, що живуть на землі, будуть радіти з цього та веселитися і пошлють дари один одному, тому що два пророки оці мучили мешканців землі.
11. Але після трьох днів з половиною, увійшов до них дух життя від Бога, і вони обидва стали на ноги свої, і великий страх запав тих, котрі дивилися на них.
12. І почули вони з неба дужий голос, що казав їм: Підніміться сюди. І зійшли вони на небо на хмарі, і дивилися на них вороги їхні.
13. І тієї ж миті стався великий землетрус, і десята частина міста зруйнувалася, і загинуло під час землетрусу сім тисяч люду; а решта виповнилася жахом, і вони прославили Бога небесного.
14. Друге горе минуло! Ось, наближається третє горе.
15. І засурмив сьомий Ангел, і вчинилися на небі дужі голоси, що казали: Царство світу стало Царством Господа нашого і Христа Його, і буде царювати віки вічні.
16. І двадцять чотири старці, що сидять перед Богом, на престолах своїх, упали на обличчя свої і поклонилися Богові;
17. Кажучи: Дякуємо Тобі, Госпode, Боже Вседержителю, Котрий є і був, і приходиш, що Ти прийняв силу Свою велику і зацарював.
18. І розлютилися погани; і прийшов гнів Твій і час судити мертвих і віддати належне служникам Твоїм, пророкам, святим, і тим, що бояться ймення Твого, малим і великим, і погубити тих, що знищували землю.
19. І відкрився храм Божий на небі, і з'явився ковчег заповіту Його у храмі Його; і вчинилися блискавиці і голоси, і громи, і землетруси, і великий град.

Одкровення 12

Жінка і її немовля. Жінка зодягнена в сонце.

1. І з'явилося на небі велике знамення: Жінка, зодягнена в сонце; під ногами у неї місяць і на голові вінець з дванадцяти зірок.
2. Вона мала у лоні дитину і кричала від болю і страждання пологів.
3. І друге знамення з'явилося на небі: Ось, великий червоний дракон із сімома головами і десятьма рогами, і на головах його сім діадем.
4. Хвіст його стягнув з неба третину зірок і поскидав їх на землю. Дракон цей постав перед жінкою, котрій належало народити, щоб, як вона породить, зжерти її немовля.
5. І породила вона немовля чоловічої статі, котрому належить пасти всі народи берлом залізним; і піднесене було її дитя до Бога і до престолу Його.
6. А жінка втекла до пустелі, де приготовлено було для неї місце від Бога, щоб насичували її там тисячу двісті шістьдесят днів.
7. І відбулася на небі війна: Михаїл і Ангели його воювали супроти дракона, і дракон та ангели його воювали супроти них.
8. Але не встояли, і не знайшлося уже для них місця на небі.
9. І повержено великого дракона, старожитнього змія, названого дияволом і сатаною, що зводить світ, повержено на землю, і ангели його повержені з ним.
10. І почув я дужий голос, що промовляв із неба: Нині настав порятунок і сила, і Царство Бога нашого, і влада Христа Його, тому що повержений наклепник братів наших, що вчиняв наклепи на них перед Богом нашим удень і вночі;
11. Вони перемогли його кров'ю Агнця і словом свідчення свого, і не полюбили життя свого навіть до смерти.
12. Тож веселіться, небеса, а також ті, що замешкали на них! Горе мешканцям на землі і на морі. Тому що до вас зійшов диявол, маючи велику лють, відаючи, що небагато йому залишилося часу.
13. А коли дракон побачив, що повержений на землю, то почав переслідувати жінку, котра породила немовлятко чоловічої статі.
14. І дано було жінці двоє крил великого орла, щоб вона летіла в пустелю до свого місця від особи змія і там насичувалася упродовж часу, часів і половину часу.
15. І пустив змії із пащеки своєї слідом за жінкою воду, як ріку, щоб річка підхопила її.
16. Але земля допомогла жінці, і розкрила земля уста свої, і поглинула ріку, котру пустив дракон із пащеки своєї.
17. І знавіснів дракон на жінку, і пішов, щоб стати на борню з іншими від насіння її, що дотримуються заповідей Божих і мають свідчення Ісуса Христа.

Одкровення 13

Два звірі сатани: антихрист і його пророк.

1. І став я на піску морському і побачив звіра, що виходив з моря, з сімома головами і десятьма рогами: На рогах його було десять діадем, а на головах його імена богохульні.
2. Звір, котрого я бачив, був схожий на барса; ноги у нього, як у ведмедя, а паща в нього, – як паща в лева; і дав йому дракон силу свою і престола свого і велику владу.
3. І бачив я, що одна з голів його, неначе смертельно поранена була, але вся смертельна рана уздоровлена. І дивувалася вся земля, стежачи за звіром; і вклонилися драконові, котрий дав владу звірові.
4. І поклонилися звірові, кажучи: Хто схожий на звіра цього і хто спроможний стати з ним на герць?
5. І дано було йому уста, що промовляли гордо і богохульно, і дано йому владу діяти сорок два місяці.
6. І розтулив він уста свої для зневаги на Бога, щоб зневажити ймення Його і житло Його, і тих, що живуть на небі.
7. І дано було йому провадити війну зі святими і перемагати їх; і дано було йому владу над усіляким родом, і мовою, і народом.
8. І поклоняться йому всі, хто живе на землі, котрих імена не записані в книгу життя у Агнця, закланного від утворення світу.
9. Хто має вухо, нехай чує.
10. Хто веде в полон, той сам піде в полон; хто мечем убиває, тому самому належить бути убитому мечем. Тут терпіння і віра святих.
11. І побачив я другого звіра, що виходив із землі; він мав два роги, схожих на ягнячі, і промовляв, як дракон.
12. Він діє перед ним з усією владою першого звіра і примушує всю землю і тих, що живуть на ній, поклонятися першому звірові, у котрого смертельна рана зцілена;
13. І вчиняє великі ознаки, аж так, що вогонь сходить з неба на землю перед людьми.
14. І дивами, котрі дано було йому чинити перед звіром, він зводить тих, що живуть на землі, кажучи тим, що живуть на землі, щоб вони вчинили образ звіра, котрий має рану від меча і живий.
15. І дано йому було вкласти духа в образ звіра, щоб образ звіра і говорив, і діяв так, щоб убитий був кожний, хто не буде поклонятися образіві звіра.
16. І він учинить усім – малим і великим, багатим і вбогим, вільним і рабам – знака на праву руку їхню, або на їхнє чоло,
17. І що нікому не можна буде ні купляти, ні продавати, окрім того, хто має цього знака, або ім'я звіра, або число ймення його.

18. Тут мудрість. Хто має розум, той порахуй число звіра, бо це число людське: число його шістсот шістдесят шість.

Одкровення 14

Агнець на горі Сіон. 144.000 викуплених.

1. І глянув я, аж ось, Агнець стоїть на горі Сіон, і з Ним сто сорок чотири тисячі, у котрих імення Батька Його написане на чолах.

2. І почув я голос із неба, немов легіт великої води, і наче погук гучного грому; і почув голос, мовби гусярів, що грали на гусях своїх,

3. Вони співають нову пісню перед престолом і перед чотирма тваринами і старцями, і ніхто не міг навчитися цієї пісні, окрім цих ста сорока чотирьох тисяч, викуплених од землі.

4. Це ті, котрі не осквернилися з жінками, бо вони дівичі (незаймані); це ті, котрі йдуть за Агнцем, куди б Він не пішов. Вони викуплені від людей, як первістки Богів і Агнцеві.

5. І в устах їхніх немає лукавства; вони непорочні перед престолом Божим.

6. І побачив я іншого Ангела, що летів серединою неба, котрий мав вічну Євангелію, аби благовістити мешканцям землі, і всілякому племені, і родові, і язикові, і народові;

7. І промовляв він дужим голосом: Побійтеся Бога і прославте Його, бо настала година Його суду; і поклоніться Творцеві неба і землі, і моря, й джерел води.

8. І другий Ангел летів услід за ним, кажучи: Упав, упав Вавилон, місто велике, тому що воно лютим вином блуду свого напоїло всі народи.

9. І третій Ангел рушив за ними, кажучи дужим голосом: Хто поклоняється звірові і образіві його і приймає знака на чоло своє чи на руку свою,

10. Той буде пити вино лютости Божої, вино нерозведене, приготовлене в чаші гніву Його, і зазнає страждань в огні і сірці перед святими Ангелами і перед Агнцем.

11. І дим страждань їхніх буде підноситися од віку навіки і не матимуть спокою ні вдень, ані вночі ті, що поклоняються звірові і образіві його, а також ті, що приймають обрис імені його.

12. Тут терплячість святих, що дотримуються заповідей Божих і віри в Ісуса.

13. І почув я голос із неба, що промовляв до мене: Напиши: Віднині блаженні мертві, що померли в Господі; так засвідчує Дух, вони заспокояться від праці своєї, і справи їхні йдуть слідом за ними.

14. І глянув я, і ось, біла хмара, а на хмарі сидить схожий на Сина Людського; на голові в Нього золотий вінець, а в руці його гострий серп.

15. І вийшов інший Ангел із храму і вигукнув дужим голосом до сидячого на хмарі: Пусти серпа твого і пожни, тому що настала година жнив; бо жниво на землі дозріло.

16. І кинув сидячий на хмарі серпа свого на землю, і земля була пожнивована.

17. І інший Ангел вийшов із храму, що на небі, також із гострим серпом.

18. І інший Ангел, що мав владу над вогнем, вийшов од жертovníка і з голосним криком вигукнув до того, що мав гострого серпа, кажучи: Пусти гострого серпа твого і позрізай грона винограду на землі, тому що достигли на ньому ягоди.

19. І кинув Ангел серпа свого на землю, і обрізав виноград на землі, і повкидав у велике чавило гніву Божого.

20. І потовчені ягоди в чавилі за містом, і потекла кров із чавила навіть до вуздечок кінських, на тисячу шістсот стадій.

Одкровення 15

Загроза семи останніх виразок. Прославлення Агнця.

1. І побачив я інше знамення на небі, велике і дивовижне – сім Ангелів, що мали сім останніх покарань, котрими закінчувалася лють Божа.

2. І бачив я немовби скляне море, змішане з вогнем, і ті, що перемогли звіра і образ його, і обрис його і число ймення його, стоять на цьому склянному морі, тримаючи гусли Божі.

3. І співають пісню Мойсеєву, служника Божого, і пісню Агнця, кажучи: Великі і дивовижні справи Твої, Господе Боже Вседержителю! Праведні та істинні шляхи Твої, Царю святих!

4. Хто не злякається Тебе, Господе, і не прославить ймення Твого? Бо Ти єдиний святий. Усі народи прийдуть і поклоняться перед Тобою, бо відкрилися суди Твої.

5. І потому я глянув, і ось, відчинився храм шкіни свідчення в небі,

6. І вийшли з храму сім Ангелів, що мали сім покарань, одягнені в чисту білу лляну одіжку і підперезані під грудьми золотими поясами.

7. І одна із чотирьох тварин дала сімом Ангелам сім золотих чаш, виповнених гнівом Бога, що живе віки вічні.

8. І виповнився храм димом від слави Божої і від сили Його, і ніхто не міг зайти до храму, аж допоки не скінчилися сім покарань семи Ангелів.

Одкровення 16

Чаші гніву Божого виливаються на землю.

1. І почув я із храму дужий голос, що промовляв до семи Ангелів: Ідіть, і вилийте сім чаш гніву Божого на землю.

2. Пішов перший Ангел і вилив чашу свою на землю: і вчинилися жорстокі і огидні рани гнійні на людях, що мали обриса звіра і поклонялися образу його.

3. Другий Ангел вилив чашу свою у море: і вчинилася кров, немов у мерця, і все живе у морі загинуло.
4. Третій Ангел вилив чашу свою в ріки і в джерела води: і вчинилася кров.
5. І почув я Ангела води, котрий казав: Праведний Ти, Господе, Котрий є і був, і Святий, тому що так судив;
6. За те, що вони пролили кров святих і пророків, Ти дав їм пити кров: вони гідні того.
7. І почув я іншого, від жертovníка, який говорив: Так, Господе Боже Вседержителю, істинні і праведні суди Твої.
8. А четвертий Ангел вилив чашу свою на сонце: і дано було йому палити людей вогнем.
9. І палила людей страшна спека, і зневажили вони Ймення Бога, що має владу над цими покараннями, і не покаялися, аби прославити Його.
10. А п'ятий Ангел вилив чашу свою на престол звіра; і стало царство його морочним, і вони кусали язики свої від страждання.
11. І зневажили вони Бога Небесного від страждань своїх і виразок своїх; і не покаялися за справи свої.
12. А шостий Ангел вилив чашу свою у велику ріку Єфрат: і висохла в ній вода, щоб готовий був шлях царям від сходу сонячного.
13. І бачив я трьох духів нечистих, що були, мов жаби, котрі виходили з уст дракона і з уст звіра, і з уст лжепророка;
14. Це – демонські (бісівські) духи, що вчиняли ознаки: вони виходять до царів усього світу, щоб зібрати їх на битву того великого дня Бога Вседержителя.
15. Ось, іду, мов злодій; блаженний, хто пильнує і береже одежу свою, щоб не ходити йому голим, і щоб не бачили ганьби його!
16. І він зібрав їх на місце, що називається єврейською Армагеддон;
17. А сьомий Ангел вилив чашу свою у повітря; і з храму небесного від престолу озвався дужий голос, що проголосив: Сталося!
18. І вчинилися блискавиці, громи й голоси, і зчинився великий землетрус, котрого не було від того часу, як люди на землі: Такий землетрус! Такий великий!
19. І місто велике розпалося на три частини, і міста поганські упали, і Вавилон великий був згаданий перед Богом, щоб дати йому чашу вина лютости гніву Його.
20. І всілякий острів утік, і гір не стало;
21. І град завбільшки з талант, упав з неба на людей; і зневажили люди Бога за рани від граду, тому що виразка від нього була вельми важкою.

Одкровення 17

Суд над великою блудницею.

1. І прийшов один із семи Ангелів, які мали сім чаш, і, розмовляючи зі мною, сказав мені: Підійди, я покажу тобі суд над великою блудницею, що сидить на багатьох водах.
2. Із нею чинили розпусту царі земні, і вином її розпусти упивалися ті, що мешкають на землі.
3. І повів мене в дусі у пустелю; і побачив я жінку, що сиділа на багровому звірові, виповненому іменами богохульними, з сімома головами і десятьма рогами.
4. А жінка була зодягнена в порфіру і багряницю, прикрашена золотом, коштовним камінням і перлами, і тримала золоту чашу в руці своїй, наповнену мерзотою і брудом розпусти її;
5. І на чолі в неї написане ім'я: Таємниця, Вавилон великий, матір блудницям і мерзоті земній.
6. Я бачив, що жінка випилася кров'ю святих і кров'ю свідків Ісусових, і, бачивши її, здивувався дивовижням великим.
7. І сказав мені Ангел: Чому ти дивуєшся? Я повідаю тобі таємницю цієї жінки і звіра, що носить її, і має сім голів та десять рогів,
8. Звір, котрого ти бачив, був, і нема його, і вийде з безодні, і піде на погибель; і здивуються ті, що живуть на землі, імена котрих не вписані в книгу життя від заснування світу, бачачи, що звір був, і нема його, і з'явиться.
9. Тут розум, що має мудрість. Сім голів є сім гір, на котрих сидить жінка,
10. І сім царів, із котрих п'ятеро упало, один є, а другий ще не прийшов і, коли прийде, не довго йому бути.
11. І звір, котрий був, і котрого нема, є восьмий, і з числа семи, і піде на погибель,
12. І десять рогів, котрі ти бачив, то є десять царів, котрі поки що не одержали царства, але приймуть владу царську із звіром, як царі, на одну годину;
13. Вони мають однакові думки і передадуть силу і владу свою звірові:
14. Вони будуть воювати супроти Агнця, і Агнець переможе їх, бо Він є Господь над панами і Цар царів, і ті, що з Ним, є прикликані, і вибрані, і вірні.
15. І говорить мені: Води, що ти бачив, де сидить блудниця, є люди, і народи, і племена, і мови;
16. І десять рогів, котрі ти бачив на звірові, ці зненавидять блудницю, і розорять її, і оголять, і плоть її будуть їсти, і спалять її в огні;
17. Тому що Бог поклав їм на серце виконати Його волю, маючи одну думку, і віддати царство їхнє звірові, аж доки не справдяться слова Божі.
18. А жінка, котру ти бачив, є велике місто, що царює над земними царями.

Одкровення 18

Суд Божий над великою блудницею – Вавилоном.

1. Потому я бачив іншого Ангела, що сходив з неба і мав велику владу; земля освітілася від слави його.
2. І вигукнув він голосно, дужим голосом, кажучи: Упав, упав Вавилон, велика блудниця, став житлом демонів і прихистком всілякому нечистому духові, сховищем усілякої нечистої і огидної птахи; бо лютим вином розпусти своєї вона напоїла всі народи,
3. Царі земні чинили перелюб з нею, і купці земні розбагатіли від великих розкошів її.
4. І почув я інший голос із неба, що говорив: Вийди від неї, народе Мій, щоб вам не брати участі в гріхах її і не зазнати виразок її;
5. Бо гріхи її дійшли до неба, і Бог пригадав неправди її.
6. Заплатіть їй так, як вона сама сплачувала вам, і удвічі заплатіть їй за вчинками її; чашу, котру виповнила, виповніть їй удвічі.
7. Скільки прославляла вона себе і розкошувала, стільки ж заплатіть їй скорбот і муки. Бо вона говорить у серці своєму: Сиджу царицею, я не вдова і не побачу смутку!
8. Через це одного дня придуть виразки на неї, смерть, і плач, і голод, і буде спалена вогнем, тому що могутній Господь Бог, що судить її.
9. І заплачуть, і заридують за нею царі земні, що чинили перелюб і розкошували з нею, коли побачать дим від пожежі її,
10. Стоячи на віддалі од страху через муку її і говорячи: Горе, горе тобі, велике місто Вавилон, місто потужне! Бо суд твій прийшов однієї години.
11. І купці земні заплачуть і заридують за нею, тому що товарів їхніх ніхто вже не купляє,
12. Товарів золотих і срібних, і каміння коштовного, і перлів, і віссону, і порфіри, і шовку, і багрянці, і всілякого пахучого дерева, і всіляких виробів із слонової кістки, і всіляких виробів із дорогих дерев, з міді і заліза, і мармуру.
13. Кориці і шафрану, і мира, і ладану, і вина, і елею, і борошна, і пшениці, і скотини, і овець, і коней, і колісниць, і рабів, і душ людських.
14. І плодів, жаданих для душі твоєї, не стало у тебе, і все тлусте і пишне віддалилося від тебе, – ти вже не знайдеш його.
15. Ті, що торгували усім цим, збагачуючись від неї, стануть віддалік од страху страждань її, і будуть плакати й ридати.
16. Кажучи: Горе, горе тобі, велике місто, зодягнене у віссон, і порфіру, і багрянцю, оздоблене золотом, і камінням коштовним, і перлами.
17. Бо упродовж години загинуло таке багатство. І всі стернові, і всі ті, що плавають на кораблях, і всі мореплавці, і всі ті, що торгують на морі, стали віддалік,

18. І, побачивши дим від пожежі її, заволали, кажучи: Яке місто схоже на це місто велике!
19. І посипали попелом голови свої, і кричали, і плакали й ридали: Горе, горе тобі, місто велике, коштовностями котрого збагатилися всі, що мають кораблі на морі! Бо спорожніло упродовж години.
20. Радій з цього, небо, і святі Апостоли, і пророки, бо звершив Бог помсту вашу над ним.
21. І один потужний Ангел узяв камінь, схожий на велике жорно, і кинув у море, кажучи: З такою стрімкістю буде зруйнований Вавилон, велике місто, і вже не буде його.
22. І голоси тих, що грають на гуслах, і тих, що співають, і тих, що грають на сопілках, і тих, що сурмлять на сурмах в тобі уже не чути буде; не буде уже в тебе жодного художника, жодного художнього витвору, і шуму від жорен уже не чути буде в тобі;
23. І світло світильника вже не з'явиться в тобі; і голосу нареченого і нареченої уже не буде чути в тобі; бо купці твої були вельможами землі, і чаклунством твоїм зведені в оману всі народи.
24. І в ньому знайдено кров пророків, і святих, і всіх убитих на землі.

Одкровення 19

Радість від осуду Вавилону.

1. Потому я почув на небі дужий голос, немов численного народу, котрий говорив: Алілуя! Порятунк і слава, і честь, і сила Господові нашому,
2. Бо справедливі і праведні суди Його! Тому що Він засудив ту велику розпусницю, котра розбестила землю перелюбом своїм, і помстився за кров служників Своїх від руки її.
3. І вдруге сказали: Алілуя! І дим її підносився навіки віків.
4. Тоді двадцять чотири старці і чотири тварини упали і поклонилися Богові, що сидів на престолі, кажучи: Амінь! Алілуя!
5. І голос від престолу долинув і сказав: Хваліть Бога нашого, всі служники Його, а також ті, що бояться Його, малі і великі.
6. І чув я, наче голос численного народу, немовби легіт великої води, неначе голос громів могутніх, що говорили: Алілуя! Бо зацарював Господь Бог Вседержитель.
7. Порадіймо і звеселімося, і прославимо Його; бо весілля Агнця вже настало, і дружина Його себе приготувала.
8. І дано було їй одягнутися у віссон чистий і білий; а віссон є праведність святих.
9. І сказав мені Ангел: Напиши: Щасливі, покликані на шлюбну вечерю Агнця. І сказав мені: Оці є справжні слова Божі.
10. Я упав до ніг його, аби поклонитися йому; але він сказав мені: Гляди, не роби цього; я співслужник тобі і братам твоїм, що мають свідчення Ісусове; Богові поклонися, бо свідчення Ісусове є дух пророцтва.

11. І побачив я відкрите небо, і ось, кінь білий, і сидячий на ньому зветься Вірний та Істинний, Котрий праведно судить і провадить війну.
12. Очі у Нього, мов полум'я вогню, і на голові у Нього багато діadem; Він мав ймення написане, котрого ніхто не знав, окрім Нього Самого;
13. Він був одягнений в шати, зачервлені кров'ю. Ймення Йому: Слово Боже.
14. І військо небесне йшло за Ним на конях білих, зодягнене у віссон білий і чистий.
15. А із уст Його виходить гострий меч, щоб ним уражати народи. Він пасе їх берлом залізним; Він топче чавило вина люті і гніву Бога Вседержителя.
16. На шатах і на стегні Його написане ймення: Цар царів і Господь над володарями.
17. І побачив я одного Ангела, котрий стояв на сонці; і він вигукнув дужим голосом, кажучи всім птахам, що літали осередь неба: Летіть, збирайтеся на велику вечерю Божу,
18. Щоби пожерти тіла царів, тіла сильних, тіла тисяцьких, тіла коней і сидячих на них, тіла всіх вільних, і рабів, і малих, і великих.
19. І побачив я звіра, і царів земних, і військо їхнє, зібране, щоб стати на битву із Тим, що сидить на коні, і з військом Його.
20. І схоплений був звір і з ним лжепророк, що чинив дива перед ним, якими він звабив тих, що прийняли ознаку звіра і поклонялися його зображенню; обидвоє живими вкинуті в озеро вогненне, що горить сіркою;
21. А решта забита мечем Вершника, що на коні, котрий виходив із уст Його; і всі птахи наситилися їхніми тілами.

Одкровення 20

Сатана закутий на тисячу літ.

1. І побачив я Ангела, що сходив з неба; і котрий мав ключа від безодні і великого ланцюга в руці своїй.
2. Він схопив дракона, змія стародавнього, котрий є диявол і сатана, і закував на тисячу літ.
3. І вкинув його у безодню, і замкнув його, і поклав над ним печатку, щоб уже не спокушав народи, аж доки не скінчиться тисяча літ, а потому він має бути звільнений на короткий час.

Перше воскресіння і тисячолітнє царство Христа.

4. І побачив я престоли і сидячих на них, котрим дано було судити, і душі обезглавлених за свідчення Ісуса і за Слово Боже, котрі не поклонилися звірові, ані образіві його, і не прийняли ознаки на чоло своє і на руку свою. Вони ожили і царювали із Христом тисячу літ.
5. А інші з померлих не ожили, аж доки не скінчиться тисяча літ. Це – перше воскресіння.

6. Щасливий і святий, хто має участь у воскресінні першому: над ними смерть друга не має влади, але вони будуть священиками Бога і Христа, і будуть царювати з Ним тисячу літ.
7. А коли скінчиться тисяча літ, сатана буде звільнений із в'язниці своєї, і вийде спокушати народи, що знаходяться на чотирьох кутах землі, Гога і Магога, і збирати їх на битву; число їхнє – як пісок морський.
8. І вийшли на ширину землі і оточили стан святих і місто улюблене.
9. І впав огонь з неба від Бога і поглинув їх:
10. А диявол, що зводив їх, кинутий в озеро вогненне і сірчане, де звір і лжепророк, і будуть страждати вдень і вночі навіки віків.

Загальне воскресіння і останній суд.

11. І побачив я великого білого престола і Того, Хто сидів на ньому, від обличчя якого втікало небо і земля, і не знайшлося їм місця.
12. І побачив я мертвих, малих і великих, що стояли перед Богом, і книжки розгорнуті були, і певна книжка розгорнута, котра є книга життя; і засуджені були мертві за написаним в книгах, за вчинками своїми.
13. Тоді віддало море мертвих, що були в ньому, і смерть і ад віддали мертвих, котрі були в них: і засуджений був кожний за ділами своїми.
14. І смерть і ад укинута в озеро вогненне. Це – смерть друга.
15. І хто не був знайдений записаним у книзі життя, той був укинута в озеро вогненне.

Одкровення 21

Новий Єрусалим: Наречена Агнця.

1. І побачив я нове небо і нову землю; бо перше небо і перша земля минулися, і моря уже немає.
2. І я, Іван, побачив святе місто Єрусалим, нове, що сходило від Бога з неба, приготовлене, як наречена, оздоблена для чоловіка свого.
3. І почув я дужий голос із неба, котрий казав: Ось, скинія Бога з людьми, і Він буде жити з ними; вони будуть Його народом, і Сам Бог з ними буде їхнім Богом;
4. І витре Бог кожную сльозу з очей їхніх, і смерті вже не буде, ні плачу, ні зойку, ні хвороби уже не буде; бо попереднє минулося.
5. І сказав Сидячий на престолі: Ось, утворюю все нове. І сказав мені: Напиши; бо слова ці істинні і вірні.
6. І сказав мені: Сталося! Я є Альфа і Омега, початок і кінець; спраглому дам задаром від джерела води живої;

7. Переможний успадкує все, і буду йому Богом, і він буде Мені сином.
8. А боязких, і невірних, і недобрих, і убивників, і блудників і чаклунів та ідолослужителів, і всіх облудників – їхня доля в озері, що горить вогнем і сіркою; це – смерть друга.
9. І прийшов до мене один із семи Ангелів, у котрих було сім чаш, наповнених сімома останніми карами, і сказав мені: Іди, я покажу тобі жінку, наречену Агнця.
10. І підніс мене в дусі на велику і високу гору, і показав мені велике місто, святий Єрусалим, котрий спускався з неба від Бога:
11. Він має славу Божу; сяяння його схоже на коштовний камінь, наче на камінь яспис прозорий, мов кристал.
12. Він має великого і високого мура, має дванадцять брам; на них дванадцять Ангелів, на брамах написані ймення дванадцяти колін синів Ізраїлевих.
13. Зі сходу три брами, з півночі три брами, з півдня три брами і з заходу три брами;
14. Мур міста має дванадцять підвалин, і на них ймення дванадцяти Апостолів Агнця,
15. Той, що розмовляв зі мною, мав золоту тростину для вимірювання міста, і брам його, і мурів його.
16. Місто вчинене чотирикутником, і довжина його така сама, як ширина. І виміряв він місто тростиною, на двадцять тисяч стадій, і довжина і ширина і висота його однакові.
17. І мура його виміряв на сто сорок чотири лікті, мірою людською, якою є міра і в Ангела.
18. Мура його споруджено із яспису, а місто було – щире золото, схоже на чисте скло.
19. Підвалини мура міста оздоблені всіляким коштовним камінням: підвалина перша – яспис, друга – сапфір, третя – халцедон, четверта – смарагд,
20. П'ята – сардонікс, шоста – сардій, сьома – хризоліт, восьма – берил, дев'ята – топаз, десята – хрисопрас, одинадцята – гіацинт, дванадцята – аметист.
21. А дванадцять брам – дванадцять перлин: кожна брама була з однієї перлини. Вулиця міста – щире золото, мов прозоре скло.
22. А храму я не бачив у ньому; бо Господь Бог Уседержитель – Храм його, і Агнець.
23. І місто не має потреби в сонці чи в місяці для освітлення свого; бо слава Божа осяяла його; і світильник його – Агнець.
24. Урятовані народи будуть ходити у світлі його, і царі земні принесуть до нього славу і честь свою.
25. Брами його не будуть замикатися вдень, а ночі там не буде.
26. І принесуть до нього славу і честь народів;

27. І не увійде до нього ніщо нечисте, і ніхто, відданий мерзоті і неправді, а лише ті, котрі написані у Агнця в книзі життя.

Одкровення 22

Чиста ріка Божа і дерево життя.

1. І показав мені чисту ріку води життя, ясну, мов кришталь, що збігала від престолу Бога і Агнця.

2. Посеред вулиці його, і по цей бік, і по той бік ріки, дерево життя, що дванадцять разів приносить плоди, даючи на кожний місяць плід свій, і листя дерев, – для uzдоровлення народів.

3. І нічого вже не буде проклятого; але престол Бога і Агнця буде в ньому, і служники Його будуть служити Йому.

4. І побачать обличчя Його, і ймення Його буде на чолах їхніх.

5. І ночі там не буде, і не будуть мати потреби ні в світильнику, ні в світлі сонячному, бо Господь Бог освітлює їх; і будуть царювати навіки вічні.

6. І сказав мені: Оці слова вірні та істинні; і Господь Бог святих пророків послав Ангела Свого показати служникам Своїм те, чому належить бути невдовзі.

7. Ось, невдовзі прийду: блаженний, хто дотримується слова пророчого книги цієї.

8. Я, Іван, бачив і чув це. А коли почув і побачив, то впав до ніг Ангела, котрий усе це показував мені, аби поклонитися йому;

9. Але він сказав мені: Гляди, не роби цього, бо я – співслужник тобі і братам твоїм пророкам і тим, що дотримуються слова книжки цієї; Богові поклонися.

10. І сказав мені: Не запечатуй слів пророцтва книги цієї; бо час близький.

11. Неправедний нехай чинить ще неправду; нечистий нехай ще опоганюється; праведний нехай ще чинить правду, а святий нехай ще освячується.

12. Ось, прийду невдовзі, і відплата Моя зі Мною, щоб дати кожному за діяннями його.

13. Я є Альфа і Омега, початок і кінець, Перший і Останній.

14. Блаженні ті, котрі дотримуються заповідей Його, щоб мати їм право на дерево життя і увійти до міста брамою.

15. А зовні – пси і чаклуни, і перелюбники, і душогуби та ідолослужителі, і всякий, хто любить і чинить неправду.

16. Я, Ісус, послав Ангела Мого засвідчити вам це у церквах. Я є корінь і нащадок Давидів, зоря ранішня ясна і ранкова, досвітня.

17. І Дух і наречена кажуть: Прийди! І той, хто чує, нехай скаже: Прийди! Спраглий нехай приходить, і той, що бажає, нехай бере воду життя задарма.

18. І я також засвідчую кожному, хто слухає слова пророчі цієї книги: Якщо хтось додасть щось до них, на того покладе Бог покарання, про котрі написано у цій книзі;

19. І якщо хтось відніме щось від слів книги пророцтва цього, у того відбере Бог участь в книзі життя, і в святому місті, і в тому, що написано в цій книзі.

20. Той, Хто засвідчує це, повідує: Так, невдовзі прийду! Амінь. Так, прийди, Господе Ісусе!

21. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з усіма вами. Амінь.